BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNEA SIBIU

Anul XCII — Sibiu, 1 Ianuarie 1944 — Nr. 1

Telegraful Român

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8 Sibiu

Organ național-bisericesc. **Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna**

APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul: Un an 600 Lei. — Șase luni 300 Lei. — Trei luni 150 Lei. — Pentru străinătate un an 1000 Lei. — Pentru America 8 Dolari. Abonament de sprijin 3000 Lei

Articole și corespondențe se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor un șir petit 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

An nou-oameni noui

E ceva nou în lumea aceasta? Iată o întrebare pe care și-o pune omul care și-a adunat o oarecare experiență de viață și de oameni și în baza ei e ispitit să creadă cu poetul că numai măștile sunt nouă, numai programele și formele, și că în dosul acestora se perindă pe arena lumii acelaș fel de oameni, aceleași relații dela ins la ins, aceleași interese urmărite cu încordare, întretăiate doar de scurte și neputinciose năzuințe nobile.

Dar pe lângă această negație pesimistă a oricărei noutăți, ar mai fi una idealistă. Adepții acesteia afirmă că spiritul omului în intimitatea sa e mai presus de timp, neaflându-se în el opriri și porniri, ci existența lui fiind un continuum atemporal, în care nu se poate marca nici un semn al timpului. Fragmentarierea vieții are loc numai la suprafață; numai gândul, sentimentul, voința, gestul aplecate spre lucrurile din afară pornesc și se opresc sau sar dela una la alta. Timpul e un mod exterior al existenții noastre, nu unul adânc, esențial. Ne-am putea scăpa de timp încă în viața de aici și acesta este cel mai frumos ideal. In orice caz sâmburele netemporal al ființii noastre, nu poate fi afectat de fărâmițarea temporală dela suprafață și deci o noutate pentru ceeace suntem în intimitatea noastră nu putem aștepta dela trăirea în timp, care e umbră și vis. Ce înoire ar putea aduce spiritului nostru frământarea noastră în timp? Nici una!

Și totuși omul crede de când e lumea în putința unei înoiri totale, adânci, nu numai exterioare, a ființii sale. Creștinismul a dat o intensitate și un relief deosebit acestei credințe. Prin atașarea la Hristos omul vechiu moare în chip tainic dar adevărat, adecă în ultimele sale adâncimi spirituale, înviind în aceeaș clipă, prin acelaș act ca om nou. Nu știm în ce raport stă spiritul cu realitatea timpului, dar fapt este că trăirea în timp, chiar dacă se săvârșește numai cu partea mai de suprafață a ființii noastre, are o influință asupra spiritului, prilejuindu-i înoirea sau moartea.

Dar iarăși este adevărat că spiritul se poate înoi numai prin adăparea lui din apele vii ale existenții veșnice și mereu izvorâtoare ale divinității. Numai cine bea din izvorul veșnicei tinereți și puteri, întinerește. Nici unul din izvoarele mărginite, cu apă evaporabilă, ale lumii create nu poate da înoire spiritului, care, fiind mai mult decât toate ale lumii, trebue să primească drept leac tămăduitor o esență mai puternică decât el.

Numai omul care găsește pe Dumnezeu și și-a deschis inima harului Său, poate avea parte de înoire. Prin sine, sau prin puterile lumii, nu se poate înoi nici un duh omenesc. Deaceea pare atât de problematică putința înoirii dând naștere acelui scepticism care scandează cu amărâciune: »Alte măști aceeași piesă«. Numai cine a făcut experiența credinții, are siguranța înoirii; cine n'a întrat în starea de credință, este în mod fatal un sceptic.

Dar deși înoirea nu se poate realiza decât prin Dumnezeu și prin nimic din ceeace-i trecător, Dumnezeu îl agrăește pe om adeseori în cursul îndeletnicirilor sale orientate spre exterior, sau prin mijlocirea lucrurilor și oamenilor cu cari se află în relație. Viața în timp îi este poate prilejul principal prin care i se descopere Dumnezeu și îi face parte de înoire, dacă are urechi de auzit și ochi de văzut.

Astfel fiecare zi în care ne trezim trebue să o primim cu nădejdea că ne va oferi prilejuri de-a ne înoi sufletul și de-a ne întări prin fapte în această stare de înoire. Cu mult mai mult însă trebue să primim începutul unui nou ciclu anual, cu o asemenea nădejde și dispoziție.

Anul nou să ne fie cu adevărat un *an nou*, un an de înoire a ființii noastre și a tuturor oamenilor, un prilej pentru înoirea adâncă și mult așteptată a lumii.

D. S.

Anul 1943

— Repriviri —

(=) La începutul noului an 1944, credincioși obicelului din anii precedenți, vom trece, într'o scurtă și nepretențioasă revistă, câteva din faptele și întâmplările momentuoase ale vieții noastre bisericești, culturale și filantropice, petrecute în anul 1943.

70 de ani...

Cucernic prinos de recunoscătoare amintire a adus clerul și poporul, din mitropolia noastră, memoriei neîntrecutului ierarh *Andrei Șaguna* în ziua din Iunie când se împlineau 70 de ani dela trecerea sa în veșnicie.

S'a evocat figura lui Șaguna ca organizator al bisericii și al școalei, ca îndreptător și cumpănitor în mersul politic național, pornit de românii ardeleni și bănățeni.

Vigurosul vlădică dela Sibiu a croit un nou și sănătos curent în mișcările spirituale ale păstoriților săi, — un curent care s'a afirmat și a dat orientări folositoare și târziu după moartea marelui Arhipăstor.

— Tinerimea școalelor n'a lipsit dela serbare. Astfel studenții teologi din Sibiu au închinat patronului Societății lor, tradiționala festivitate la care au asistat, pe lângă publicul românesc, și căpetenille bisericii luterane din Sibiu și alți distinși oaspeți.

La sfârșitul programului a grăit I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* spunând tinerilor teologi să fie conduși în misiunea lor totdeauna de credința în Dumnezeu și iubirea de popor, cum a fost și Mitropolitul Andrei Șaguna. A amintit apoi că în anul trecut a asămănat serbarea studenților cu *Vecernia* zilei luminate ce va veni, serbarea din anul acesta o aseamănă cu *Utrenia*, după care va urma curând marea slujbă a *Liturghiei de bucurie națională*.

Așa să fie!

La grad universitar

Mareșalul României și Conducătorul statului, dl *Ion Antonescu*, apreciând menirea bisericii ortodoxe în viața poporului român, a semnat în București, la 10 Februar 1943, Decretul-Lege, prin care Academia teologică ortodoxă română „Andreiană" din Sibiu este recunoscută drept „*școală superioară de grad universitar, rămânând sub jurisdicția Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu*".

Academia va elibera diplome de licență în teologie, cu aceleași drepturi ca și diplomele de licență ale facultăților teologice din țară, ear profesorii definitivi ai Academiei se asimilează cu colegii lor dela universitate.

Aceste înfăptuiri, care înalță prestigiul sfintei noastre biserici ortodoxe, le datorăm în primul rând, cum am accentuat și de altă dată, dlui profesor *Ion Petrovici*, ministrul culturii naționale și al cultelor, care a înțeles deplin și a ținut să respecteze bunele tradiții bisericești ardelene, — spre deosebire de alți înaintași ai săi dela departamentul cultelor.

Nu uităm, firește, nici de prețioasele servicii aduse în cauza aceasta din partea dlui prof. *Aurel Popa*, secretarul general al cultelor și artelor.

Așezământul „Andreian" dela Sibiu, profund îndatorat, a înscris cu recunoștință și cu mândrie, în Cartea sa de aur, numele Conducătorului, al Ministrului de culte și al Secretarului său general. Fie binecuvântați!

Conferințe religioase

Opera, de mare însemnătate educativă pentru tineret, s'a reluat, în 8 Martie, prin inaugurarea conferințelor religioase din „Ciclul Pascal" la Universitatea Cluj-Sibiu.

Intr'o scurtă cuvântare, I. P. S. Mitropolit *Nicolae* al Ardealului mulțămește dlor profesori, în numele bisericii, pentru organizarea noului șir de conferințe, — care începe prin interesantul subiect tratat cu conpetință de dl prof. *Victor Papilian*, Credința în Dumnezeu și biologia.

Intreg șirul conferințelor universitare urmărește ținta de a chema în numele științei, sufletul tinerimii spre credința mântuitoare.

In ultima din cele *șase* conferințe religioase ale ciclului, dl Rector al universității, Dr. Iuliu Hațeganu, adresându-se studenților i-a îndrumat, ca pe viitorii conducători ai neamului, să îmbine armonic în sufletele lor știința cu credința; aduce apoi respectuoasă mulțămire I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae atât pentru comuniunea spirituală creiată între Biserică și Universitate, cât și pentru explicările de înaltă știință teologică date în legătură cu subiectele conferințelor.

Asociație religioasă

In scop de-a întregi educația religioasă, morală, națională, culturală și socială a tinerdlor *fete* dela sat, s'a înființat, cu începutul anului, *Asociația »Anastasia Șaguna«* ca instituție religioasă auxiliară, aparținătoare Arhidiecezei de Alba-Iulia și Sibiu; — pentru educația *băeților* s'a înființat mai de mult „Cercul tinerimii adulte Sf. Gheorghe".

Membrele Asociației fac legământul de-a urma și apăra învățătura bisericii noastre ortodoxe și poruncile neamului, după pilda patroanei societății „Anastasia Șaguna".

La această mișcare duhovnicească, de a păstra cu sfințenie credința, limba, portul, cântecul și datinele noastre străbune, sânt chemați toți frații preoți și toate învățătoarele și învățătorii conștienți de datoria și de răspunderea lor.

Ca mijloc de promovare și însuflețire a luptei sale duhovnicești, Asociația părintește îndrumată de I. P. S. Mitropolit Nicolae, a inaugurat o bibliotecă prin retipărirea lucrării scrise de prof. I. Lupaș despre Anastasia Șaguna.

Adunarea eparhială

dela 2—3 Mai, din Arhiepiscopie, a luat și de astădată cu mulțumire la cunoștință avtivitatea mereu trează a organelor bisericești în cursul anului precedent.

In aceste timpuri de vifor, împreunate cu radicale prefaceri sociale, cuvântarea de deschidere a adunării, rostită de I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul *Nicolae*, a atins, în scurte și precize cuvinte, situația prin care trecem astăzi ca români și creștini. Inaltul ierarh constată ca bisericile sânt tot mai cercetate și inimile se deschid cu creștinească înduioșare spre ceice sânt în suferință, timpurile viitoare vor aduce reforme sociale desființând inegalitățile exagerate materiale. In altă ordine de idei, vorbitorul tălmăcește ce va să zică *dreptul la libertate* al unui popor, indiferent dacă e mare sau e mic ca număr. „Neamul nostru este un neam tinăr care nu și-a arătat încă măsura darurilor cu care a fost înzestrat de Dumnezeu; el... nu poate fi înlăturat dela viața istorică de nici o poftă sau combinație omenească"; „el va lupta... pentru dreptul său la o viață liberă, într'un stat suveran al său care să cuprindă pe toți fiii săi; iar Biserica părinților săi îi va sta tot timpul alături ca cel mai prețios ajutor, în această luptă"

Ierarhul în mijlocul credincioșilor

I. P. S. Mitropolit *Nicolae*, în decursul anului, a coborât la deosebite prilejuri în mijlocul credincioșilor dela sate și orașe, sămănând pretutindeni cuvântul de mântuitoare învățătură.

264

Despre această întinsă coborâre între fiii săi sufletești au luat act ziarele noastre din Mitropolie, precum și marile cotidiane ale capitalei, aducând cuvenitele aprecieri unei activități din cele mai bogate în roduri duhovnicești.

In lungul drum misionar, înaltul prelat s'a oprit în nenumărate localități din apropiere și depărtare.

Reținem câteva:

— 1. In ziua a doua a sărbătorii Pogorârii Duhului Sfânt s'a vizitat una din cele mai vrednice parohii, *Pelișorul*, de pe Târnave, unde a târnosit noua biserică, frumoasă și impunătoare, având în frunte un harnic preot. Un șir întreg de sate au întâmpinat cu dragoste pe Arhipăstor, care cu părintească mână a împărțit, în special copiilor și tinerilor, multe sute de cărți de rugăciuni ca daruri cu bucurie date și cu bucurie primite.

— 2. Cu ocazia constituirii „Asociației „Prietenii Universității", Sibiu, I. P. S. Mitropolit Nicolae, invitat la întrunire, a stăruit asupra misiunii nobile și mari a Universității de a crea *caractere morale și caractere naționale*.

— 3. De vizită arhierească s'a împărtășit, ca totdeauna, și Sf. Mânăstire Brâncoveanu dela Sâmbăta de Sus, unde astăzi, grație conducătorilor ei, se desfășoară o mișcare de înoire sănătoasă a vieții creștine în satele împrejmuitoare.

— 4. In ziua de Sânpetru I. P. S. Sa a slujit un sfânt parastas în preajma mausoleului dela Rășinari, unde odihnesc osemintele marelui Mitropolit Andrei Șaguna, ale cărui fapte de neperitoare însemnătate sânt cu evlavie pomenite.

— 5. Adunarea generală a Asociațiunii „Astra", din 26 Sept. la Sibiu, nu putea să fie decât o vie manifestare a gândurilor și speranțelor nutrite pentru viitorul națiunii noastre. Aceste gânduri și speranțe au fost tălmăcite de toți ceice au luat cuvântul în ședințele adunării, în frunte cu I. P. S. Mitropolit *Nicolae* care în numele bisericii strămoșești, implorând binecuvântarea cerească asupra celor adunați, a exprimat în două cuvinte ținta spre care alergăm pentru înălțarea neamului: *unitatea* și *libertatea* națională. In aplauze generale adunarea a subliniat rostirea dorinței și a voinței noastre de a ne reîntregi hotarele țării pentru a cuprinde între ele pe toți fiii neamului, ca răsplătire pentru jertfele fără număr ce le-am adus.

— 6. In 3 Oct. înaltul ierarh a venit în mijlocul prizonierilor ruși în lagărul dela *Feldioara*, unde a sfințit Capela ridicată de prizonieri în centrul lagărului. Cuvântul arhieresc dela sfârșitul Sfintei Liturghii, tălmăcit în limba rusă, a mișcat profund inimile prizonierilor; — un cor de cântăreți, format dintrînșii, a dat în slavonește răspunsurile la slujba religioasă. Tuturor li s'au împărțit daruri, aduse de înaltul prelat: cărți de rugăciuni, icoane etc. spre sufletească întărire.

— 7. In 24 Oct. I. P. S. Sa a slujit o liturghie arhierească în biserica zidită de Voevodul Munteniei Matei Basarab în anul 1653, în comuna Porcești, la poalele munților făgărășeni, — picturile ei din veacul al 17-lea, se mai păstrează.

In ființa de față a mulțimii de credincioși, I. P. S. Sa, după sfț. liturghie, a săvârșit sfințirea apei, cu care a stropit poporul adunat și camerele unde e instalată *maternitatea* (casa de nașteri), apoi *cabinetul dentar*, ambele înființate de cooperativa „Sănătatea Neamului".

Inaugurarea acestor două instituții sanitare și cuvintele părintești ținute de I. P. S. Mitropolit, au produs deosebită mulțumire în sufletele celor localnici și a sătenilor veniți din comunele vecine să asculte pe Vlădica dela Sibiu.

— 8. In primele zile din Noemvrie I. P. S. Sa a vizitat tabăra de săpături dela *Costești*, jud. Hunedoara, unde se fac lucrări sub conducerea dlui prof. Daicovici dela Universitatea Cluj-Sibiu, și unde se scot la lumină comori prețioase privitoare la viața strămoșilor noștri.

In ziua de sf. Arhanghel Mihail și Gavril, Arhipăstorul nostru a luat parte la sf. Liturghie din biserica Geoaj băi, adresând poporului cuvânt de învățătură.

— 9. In 17 Nov. a urmat vizita arhierească la biserica în construcție dela *Orăștie*. Cu ajutorul Domnului, noul locaș va fi terminat în curând și dat destinației sale.

In aceeaș zi I. P. S. Sa a trecut la *Hunedoara*, unde se lucrează la ridicarea unei monumentale biserici, ctitorită de marele sprijinitor al ortodoxiei, dl deputat eparhial Constantin Bursan. Ierarhul și-a exprimat bucuria și mulțumirea pentru cele înfăptuite în Hunedoara noastră.

— 10. In 27 Nov. I. P. S. Mitropolit Nicolae a cercetat din nou pe ostașii răniți din spitale și alți bolnavi aflători în clinicele universitare din Sibiu, mângâindu-i și dându-le hrană sufletească în calde cuvinte părintești, care au contribuit și contribue totdeauna în mare măsură la ridicarea moralului celor suferinzi.

Sectele

Sectele religioase, întreținute de fonduri străine și având caracter învederat anti-românesc, au fost în sfârșit desființate prin legea dela 9 Iulie. Ministerul cultelor s'a convins, că sectarii, sub forma de manifestări „culturale", nu fac cultură, ci își continuă lucrarea sistematică de slăbire și distrugere a statului român și a bisericii.

Meritul, pentru desființarea definitivă a instituțiilor antinaționale și antibisericești, revine în bună parte activității Sibiului nostru ortodox.

In acelaș timp, cler și popor recunoaște de-o potrivă că autoritățile superioare ale statului au dovedit cel mai creștinesc sentiment de respect în fața drepturilor bisericii noastre dreptmăritoare.

Rămâne acum ca slujitorii bisericii să desăvârșească, prin atitudinea lor înțeleaptă și hotărâtă, opera stăpânirii.

Sănătatea Neamului

— Sub ocrotirea și cu binecuvântarea I. P. S. Sale Mitropolitului *Nicolae* s'au pus temeliile unei *cooperative sanitare*, sub numirea de „Sănătatea Neamului". In scopul de-a apăra și întări puterea de viață a poporului nostru. Membrii cooperativei vor putea avea gratuit îngrijire medicală și leacurile trebuincioase în caz de îmbolnăvire. Cooperativa va susține mici farmacii, maternități comunale, dispensare, cabinete dentare ș. a. în cuprinsul județului Sibiu. Cunoscutul cooperator, dl *Ion N. Ciolan*, este președintele activ al noului așezământ.

O circulară arhiepiscopală din August dă lămuririle trebuitoare cu privire la îngrijirea de sănătatea poporului.

Trei ani de domnie

In smerita liniște — impusă de greutatea vremii, — și în calde rugăciuni, țara întreagă a sărbătorit ziua de 6 Septemvrie, când M. S. Regele *Mihai I* a ocupat tronul ca Domn al țării, ear Generalul *Ion Antonescu* a preluat conducerea statului.

Din 6 Septemvrie 1940 și până astăzi am trăit o epocă de trudnică muncă, de adânci frământări, de jertfe urlașe în lupte eroice, pentru cinstea și dreptatea neamului nostru.

Fie ca domnia glorioasă a tinerului și iubitului nostru Suveran să fie împreunată cu desrobirea și reîntregirea deplină a pământurilor românești de pretutindeni!

Ordinea de muncă și unitatea sufletului românesc, în fața primejdiei, stau temelie celui de al patrulea an ce începe cu ziua de 6 Septemvrie 1943, — a spus Mareșalul Conducător al statului.

Unificare

Cu ziua de 15 Septemvrie și-a luat începutul o nouă eră în legislația Ardealului, prin unificarea legislativă a țării: legile civile și comerciale ale Vechiului Regat se întind și peste Carpați. Deși măsura aceasta vine destul de târziu după actul istoric dela Alba-Iulia din 1918, nu mai încape nici o discuție că legiuirea trebue neapărat să fie uniformă pentru *toți* fiii neamului, cari alcătuesc țara aceasta.

S'a făcut dreptate

Decretul-Lege din M. O. dela 22 Sept. întregește — mai exact schimbă — art. 37 din Legea pentru regimul general al Cultelor din 1928, cu privire la dreptul de proprietate și de posesiune al bunurilor religioase.

Decretul-Lege hotărește, cu deplină dreptate: „comunitățile bisericești locale își pierd dreptul de proprietate și posesiune asupra bunurilor respective, când majoritatea credincioșilor lor a trecut la comunitatea locală a altui cult. In acest caz bunurile trec de drept în patrimoniul comunității bisericești locale a majorității credincioșilor cultului părăsit, fără nici o despăgubire".

Astfel în anul 1943 s'a reparat greșala legiuitorului dela anul 1928 și nedreptatea săvârșită nu numai față de cultul ortodox, ci la adecă față de toate cultele din țară. Discursul rostit, în acel an, de I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, în ședința dela 27 Martie în Senat, susținuse ideea logică și firească, în puterea căreia cele materiale sânt subordonate spiritului și slujesc bisericii... Ideea aceasta spiritualistă trebuea, în cele din urmă, să iasă biruitoare.

Părintești povețe

Conducătorul cu răspundere al statului român își ține de sacră datorie a căuta și a aplica mijloacele potrivite în scopul unei desvoltări morale și fizice, cât mai desăvârșite a tineretului ce reprezintă viitorul neamului românesc.

Credincios acestui mod de gândire, în cuvântarea inaugurală a orei de Radio a oficiului educației tineretului în ziua de 20 Octomvrie, Mareșalul Ion Antonescu a rostit, la adresa tinerimii, prețioase povețe de înalte idei și bune moravuri, întemeiate pe principiile creștinismului.

Mareșalul a declarat, la acest prilej, că cinstea și omenia, *caracterul*, omului, prețuește mai mult decât toate celelalte însușiri omenești.

Care va să zică, reducerea simțitoare a orelor de educație religioasă și morală, în școalele secundare și în cele practice, era total greșită. Ear greșala a îndreptat-o Ministrul culturii naționale, care cu începutul noului an școlar a sporit orele de morală și educație în toate clasele școalelor practice.

Desfășurând *tactul* necesar, cei încredințați cu sarcina acestei educații vor și obține rezultatele îmbucurătoare pentru ei și pentru țară.

Școlărimea, a zis Conducătorul, să nu uite învățăturile creștine și îndatoririle față de Dumnezeu și biserica strămoșească. Icoanele tineretului, — a spus același înțelept Conducător, — au să fie: *biserica, școala* și *familia*.

In acest chip, arătat de ceice, alături de Rege, stă în fruntea țării, are să se facă instrucția și educația adevărată a tineretului nostru.

Orfelinate pentru urmașii eroilor căzuți în război

Așezăminte samaritene s'au creiat, și se creiază, din inițiativa autorităților noastre civile, militare și bisericești.

Loc de frunte, între aceste instituții, îl ocupă și *Orfelinatul eparhial* din Beiuș, operă pornită din duhul de inițiativă a laboriosului vlădică al Orăzii, P. S. Episcop *Nicolae Popoviciu*. Acolo, în Bihorul liber ea se va înălța măreață din darurile credincioșilor cari își înțeleg datoria de-a ajuta și a răsplăti pe cei ce sânt urmași ai vitejilor luptători 'morți pentru neam și cruce.

Largă înțelegere întru sprijinirea așezământului samaritean dela Beiuș, revine statului, al cărui ajutor va grăbi realizarea de fapt a orfelinatului bihorean, revărsând balsamul mângâerii și al bunelor speranțe în toate sufletele sdruncinate în zile grele și apăsătoare.

Sfaturi de împăciuire

Pentru simplificarea formalităților judecătorești și pentru curmarea firului de mici gâlcevi, împreunate de obicei cu mari cheltueli zadarnice, s'a întocmit legea Sfaturilor de împăciuire. Legea, publicată în Noemvrie, dovedește sub domnia tinărului Suveran Mihai I, marea grijă a dlui Mareșal Antonescu, Conducător al statului, pentru propășirea în cele bune a obște și în special a lumii sătești.

Intocmită de dl ministru al justiției, I. Marinescu, noua lege cheamă preoții și învățătorii, împreună cu alți fruntași ai comunelor, să ducă pacea și buna învoire între oameni, ascultând cu toată răbdarea și omenia neînțelegerile ce s'ar ivi între consătenii lor și să caute cu înțelepciune calea dreptății în rezolvirea misiunii sociale ce li se încredințează.

Impăciuind pe săteni, se vor bucura atât împăciuiții, cât și împăciuitorii, ba — sântem siguri — se vor bucura chiar și domnii *advocați*, cari nu vor mai fi plictisiți de jălaniile gâlcevitorilor.

Omagii aduse Arhiereului de peste hotar...

Intreg Ardealul ortodox, cler și popor, a ținut să prăznuiască sufletește — pe cât ne iartă strășnicia vremilor, — ziua de Duminecă, 28 Noemvrie 1943, când luminatul și iubitul vlădică al Episcopiei voevodale a Vadului, Feleacului și Clujului, P. S. Episcop *Nicolae Colan*, a împlinit vârsta de 50 de ani.

Activitatea națională, culturală și bisericească a ilustrului Arhipăstor, rămas dincolo de „deal", ca să afirme prin ființa și munca sa dreptul de existență a limbii, culturii și datinelor strămoșești, — a îndemnat pe reprezentanții științei românești dela Academia Română să-l proclame, în 1938, membru onorar, ear în 1942, cu mare și nobilă însuflețire, membru activ al Inaltei corporații, — un act primit cu aceeaș nobilă și mare însuflețire în tot Ardealul — înțelegător.

Presă ardeleană a încrestat și cu această ocazie calitățile prețioase ale publicațiilor, datorite osârdiosului Ierarh, care prin apostolatul său din zori și până 'n seară, nu încetează a respândi alinare și mângâere în sufletele păstoriților săi, încrezători în dreptatea neamului.

1 Decemvrie...

Sobru și sărbătorește s'a comemorat împlinirea unui *pătrar de veac* dela marea unire a Transilvaniei cu Vechiul Regat, cu Bucovina și Basarabia.

Evocarea hotărâtorului pas dela Alba-Iulia anului 1918 s'a săvârșit, ca dintr'un singur glas, în cuprinsul întreg al patriei românești.

Parastas pentru făuritorii unirii și cucernice rugăciuni s'au înălțat: la *Alba-Iulia*, în Catedrala Incoronării, de față fiind distinse personalități, în frunte cu dl ministru al culturii naționale, prof. I. Petrovici; la *București*, la Sf. Patriarhie, în prezența I. P. S. Patriarh, a demnitarilor Palatului și a înaltelor autorități civile și militare ale capitalei; la *Sibiu*, în Catedrala Mitropolitană, unde a slujit I. P. S. Mitropolit *Nicolae* al Ardealului, asistat de P. S. Episcop *Veniamin* al Caransebeșului și de soborul preoților; predica zilei o rostește dela amvon redactorul foii noastre și rector al facultății teologice „Andreiane", omagiând jertfele luptătorilor pentru unitatea națională; ear o *circulară* arhiepiscopală, despre importanța istorică a zilei, este adresată către întreaga noastră preoțime.

Cucernica comemorare și-a tors firul mai departe: la Universitatea Regele Ferdinand I, apoi la Brașov, Caransebeș ș. a.; la diferitele instituții de cultură și știință, — exprimându-se pretutindeni credința nesdruncinată în restabilirea României Mari și în puterile creatoare de cultură și civilizație ale neamului românesc.

Fidelă tradiției sale, *Academia Română*, prin cuvântul președintelui său, al dlui prof. *I. Simionescu*, declară în ședința ei publică dela 3 Dec. 1943, că la 1 Dec. 1918 „dreptatea, de peste un mileniu așteptată, s'a săvârșit cu nestrămutata credință în veșnicia ei... Cu toată îndârjirea dușmanilor, pornirile lor să se spulbere de stâncă neînfrântă a unirii noastre, a tuturor. Acea-

sta să ne fie şi pătrunzătoarea chemare a actului săvârşit la Alba-Iulia".

Tipografia noastră arhidiecezană, pe lângă toate piedecile vremii de războiu, a continuat şi în cursul anului expirat să asigure un nutremânt spiritual cu miez atât cărturarilor, cât şi poporului iubitor de cetire al satelor.

Anul în care am intrat, cu ajutorul lui Dumnezeu şi al oamenilor vrednici, nu va rămânea, în această direcţie, cu nimic îndărătul anilor premergători. Se găsesc sub presă şi vor apărea în curând lucrări datorite unor iscusiţi purtători de condei din mitropolia noastră.

Praznicul bucuriei[1]

„Nu vă temeţi: iată vestesc vouă bucurie mare; Astăzi vi s'a născut Mântuitor, carele este Hristos Domnul". Luca II, 10—11

Fraţi creştini,

Să se bucure pământul şi cerurile să se veselească!

Munţii şi adâncurile să tresalte; şi toate limbile să cânte cu glas de bucurie! Să se bucure făptura şi îngerii să preaînalţe! Nimeni şi nimic nu este care să nu freamăte; nimeni şi nimic nu este care să nu simtă înfiorarea bucuriei: îngerii slavoslovesc, păstorii mărturisesc; peştera se umple de lumină şi neamul omenesc se închină; cerul îşi aprinde luceferii şi magii călătoresc cu daruri. Peste toţi şi peste toate ninge zăpada unei noui neprihăniri, fulguirea unui nou simţământ. E şoapta unei bucurii, care cuprinde toată zidirea, e talazul unei cutremurări, care pătrunde toate neamurile, toate veacurile, e un adânc de taină care învălue întreg universul.

Nici frică nimicitoare, nici răsvrătire; nici prăvălire apocaliptică, nici explozie necumpănită. Ci mirare plină de sfială, înfiorare plină de smerenie, contemplare nepricepută, Bucuria caldă senină a unei intimităţi negrăite!

Iată cerul vesteşte făpturii minunea: astăzi *Dumnezeu s'a coborât pe pământ. Nu în vijelie distrugătoare, nici în tunetul nimicitor al mâniei Sale! Nu în prezenţa copleşitoar a Atotputerniciei, nici în focul mistuirilor care topeşte zidirea!* Astăzi *cerul se împreună cu pământul, Nemărginirea se toarnă întru mărginire, Veşnicia se'mbrăţişează cu vremelnicia. Atotputernicia se îmbracă întru neputinţă.*

Astăzi *Celce se îmbracă cu lumina ca cu o haină se'nvălue întru smerenie; Celce împodobeşte cerul cu stele, se culcă în iesle de dobitoace; Cel ce cuprinde cu palma marginile lumii, se face prunc; Cel nevăzut e purtat pe braţe de Fecioară.*

O, adâncul bogăţiei şi al înţelepciunii, şi-al ştiinţei lui Dumnezeu! Cât sunt de neajunse judecăţile Lui, şi de neurmate cărările Lui! O, adâncul cel neistovit şi necuprins al iubirii Lui de oameni! Dumnezeu se face om, ca pe om să-l îndumnezeească; Împăratul cerului se coboară pe pământ, ca pe om să-l ridice până la cer: Ziditorul se sălăşlueşte în vremelnicie, spre a transforma vremelnicia în pridvor al nemuririi, în pridvor al veşniciei.

Cu uimire sfântă, cu bucurie caldă cu sfielnică închinare, sufletul, istoria, neamurile, veacurile se pleacă la ieslea în care s'a sălăşluit Hristos: e cea mai mare, cea mai fericitoare veste ce-a răsunat vreodată în lume. Şi câtă intimitate este în întâlnirea aceasta în dragoste, dintre Făcător şi făptură! Şi cât de sublim e sentimentul acesta de înfrăţire dintre cer şi pământ, dintre Dumnezeu şi om! Nu vi se pare că în el glăsueşte însăşi atmosfera dominantă a Ortodoxiei, însăşi specificul mioritic al sufletului românesc: armonia cosmică, armonia paradisiacă, isvorîtă din sălăşluirea lui Dumnezeu în inima istoriei,... în inima vieţii!

[1] Cuvânt la Concertul de Colinde.

Chemarea Frăţiei noastre[1]

«Noi nu suntem fii sfielii ca să ne prăpădim, ci fiii credinţei ca să ne câştigăm sufletul» (Pavel. Evr. 10, 39).

Inalt Prea Sf. Stăpâne,
Domnule Rector,
Doamnelor şi Domnilor.

In acest secol materialist şi pragmatist, societatea noastră înfloreşte firavă şi luminoasă ca o minune. Ea este expresia unui sbucium şi a unei căutări.

Fors-ul este o societate obişnuită, cu un ideal bine definit în ordine lumească. El este înfrăţirea spontană a unei tinereţi însetate de orizonturi supranaturale. Vrem să lăsăm în urma noastră viaţa oamenilor cuminţi, drumul îngrădit al celor ponderaţi — şi pe aripele unui suflet nebun de dragoste să ne avântăm spre lumina, pe care toţi cei ce-au venit aici au întrezărit o cel puţin fugitiv.

Fiecăruia Dumnezeu i-a vorbit măcar odată, într'o **înserare** calmă, pe un câmp, sau într'o noapte grea de umbre şi de reculegere, — dar atât de aproape încât i-a dogorât sufletul.

Şi de atunci, în cel asupra căruia şi-a coborât răsuflarea, Domnul a lăsat o fărâmă din Sine. Marginile fiinţei sale pământeşti s'au topit şi sufletul a ajuns în contact nemijlocit cu tot ce-l înconjoară. De aceea s'a umplut atât de intens şi de total de mizeria omenească, de nedreptatea şi ura din preajmă, iar inima i s'a strâns de durere. Şi tot de aceea a răsunat în el, cu amplitudini neobişnuite, generozitatea şi dăruirea de sine a martirilor şi a idealiştilor. Sufletul său s'a răzvrătit, o răzvrătire luminoasă — şi a primit pe umerii săi, zestrea de suflet, de vis şi de sbucium a **tuturor** celor ce-au căzut înainte de a-şi putea cuprinde visul cu ochii.

Ah! Martirii! Mormintele lor care îşi înalţă crucile până în cer, ni-au dovedit că pământul poate fi înfrânt. Adierea lor ne răscoleşte fiinţa, ne învaţă jertfa, ne arată calea.

„Cine are urechi să audă ceeace Duhul zice Bisericilor: Cel ce biruieşte nu va fi vătămat de moartea cea de a doua. Şi-i voi da lui steaua cea de dimineaţă" [Apocalips].

Martirii care, cu toată fiinţa inundată de dragostea lui Iisus, s'au înălţat pe piscurile singurătăţii şi reculegerii ca să schimbe lumea şi să l aducă pe Dumnezeu izgonitul, n'au fost nişte nebuni şi nici măcar nişte exaltaţi. Au fost oameni care au suferit — dar nu pentru că au fost loviţi. Au suferit de prea mult suflet. Căci vai de sufletul celui milostiv care trebue să trăiască în lume şi să vadă! El se va topi în suferinţa celorlalţi, sub flacăra sa.

S'au înşiruit sub lumina icoanei, gravi, plini de răspundere, dar mai ales de Dumnezeu care le cerea eliberarea sa.

Şi ei au fost oameni ca şi noi: cu rude şi casă, cu prieteni şi bucurii şi cu'n rost paşnic de gospodari ai proprilor lor afaceri. In ziua în care Dumnezeu le-a vorbit, tot ce-au iubit înainte s'a topit în mare şi singura dragoste: Dumnezeu şi fratele căzut în nenorocire. Şi-au smuls inima din piept şi încă mustind de sânge cald, au depus-o pe jarul de pe altarul Domnului. Dela început au cunoscut sfârşitul. Dar au coborât cu frunte înaltă în şirul de oameni, şir lânced, robit. N'au poposit nicăeri, veşnici drumeţi; drumeţi cărora cel nedeprins cu drumul le striga din pragul uşii sale că sunt fără căpătâi. Au adus lumină oamenilor cu ochii şi urechile închise; şi-au încercat să elibereze sufletele secătuite de grija stomacului.

Dar, se vede că păcătosului îi place noroiul în care se bălăceşte şi nu cere altceva decât ca nimeni să nu-l tulbure.

Sf. Ev. Ioan ne spune: „Şi judecata de osândă e aceasta: că lumina a venit în lume şi oamenii au iubit întunerecul mai mult ca lumina. Căci faptele lor erau rele.

„Că oricine care făptueşte cele rele, urăşte lumina şi nu vine la lumină pentruca faptele lui să nu fie dovedite ca rele" [3, 19-20].

Iar într'un loc [Ep. c. 5, 5] Sf. Ap. Iacob le strigă oamenilor timpurilor sale sale ca şi celor alor noastre:

„Osândit-aţi, omorât-aţi pe cel drept; el nu vi se împotriveşte!"

Iisus ne spune cald şi potolit: „Ci vă spun vouă, prietenilor mei, nu vă temeţi de ceice omoară trupul şi după aceasta n'au ce să vă mai facă" [Luca 12, 4].

Puterile întunerecului care încearcă să răpună lumina, luptă zadarnic. Niciodată nu vor reuşi să facă mai mult decât să sfarme un vas care conţinea, ca pe-o mireasmă sfântă, visul, — iar visul va pluti deapururi deasupra omenirii. Nu vor îngropa decât cel mult oglinda cerului, — stelele nu pot fi stinse. Şi azi, tot atât de strălucitoare ele se oglindesc în alte mii de piepturi tinere şi largi.

Fors-ul este o supapă prin care respiră sufletul nostru însetat de cer, de dragoste, de omenie. Aici ne regăsim pe noi — şi-L găsim pe Iisus, blând şi aproape de fiecare suflet.

Comunicările noastre sunt intime şi calde, ca nişte mărturisiri. Braţele noastre sunt încărcate de dragoste. Am venit cu ele aici, căci aici se face culesul întru dragostea lui Iisus. Ne-am înfrăţit pentrucă nu suntem nepăsători. Cerul şi pământul ne-au vorbit odată, foarte aproape.

Viaţa am privit-o în faţă grav şi i-am cunoscut durerile şi înălţările; le-am cunoscut şi le-am trăit. De aceea am vrea să ne frângem ca o pâine caldă, să micşorăm aproapelui, măcar o parte, din povara vieţii.

Am vrea să ne ridicăm ca o tămâie şi ca un cântec spre cer, ca cei cu suflete pietrificate şi cei care râd, să vadă că tinereţea, ca nesfârşite şiruri de pelegrini, se îndreaptă spre Domnul.

Vrem să ne adâncim sufletul şi să-l sensibilizăm ca să nu vină o oră târzie de răspântie care să-l găsească surd şi închis, iar vorbele Mântuitorului să ne îngrozească prea târziu: „Făţarnicilor! Faţa pământului şi a ceriului ştiţi s'o tâlcuiţi, dar ceasul acesta cum de nu-l înţelegeţi?" [Luca 12, 56].

Ileana Demian
studentă la medicină

[1] Publicăm frumoasa meditaţie a dşoarei studente Ileana Demian, cetită la şedinţa festivă a For-ului studenţesc dela 6 Dec. 1943.

Fraţi creştini,

Aceasta este solia Naşterii sfinte: solia păcii, solia bucuriei, solia iubirii. Mai are însă solia aceasta vreo legătură cu inima de jar şi patimă cu sufletul de beznă şi furtună a acestui veac? Neîndoelnic că: da! Şi legătura este: tocmai distanţa care le separă. Crăciunul e praznicul paradoxiei: Dumnezeu-Om; Cel necuprins cuprins în iesle; Lumină în întunerec; Luceafărul cel mai înainte de veci, răsărit în veac.

Lumea din vremea aceea nu era mai bună decât cea de azi: şi totuşi a devenit sălaş al lui Hristos. N'aveţi cumva impresia că tocmai inima aceasta de lacrimă şi jale, tocmai sufletul acesta de negură şi chin, pregăteşte fiinţa omului, pregăteşte viaţa omenească, pregăteşte istoria să cunoască adâncurile smereniei şi să se ofere ea iesle de sălăşluire a a Pruncului divin? Da: noi călătorim prin zloată şi viţelii, prin suferinţă şi sângerare, prin disperare şi rugă, noi călătorim spre bucuria unei noui Naşteri a lui Hristos în inima istoriei, în inima Neamului. Lumina acelei bucurii pluteşte diafan peste sbuciumul zilelor de azi: ea umple de sens prezentul.

Si iarăşi, şi iarăşi răsună — ca un preludiu — ecoul marei bucurii, măreţei eliberări ce vine: Hristos se naşte, măriţi-L! Hristos din ceruri, întâmpinaţi-L! Hristos pe pământ, înălţaţi-vă!...

Diacon Nicolae Mladin

Dl Dumitru Axente

O aniversare de 45 de ani

Reuniunea culturală naţională a meseriaşilor români din Sibiu, înfiinţată la anul 1867 cu arhiereasca binecuvântare a Mitr. Andrei, patronată astăzi de I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae*, în tot trecutul ei a cultivat spiritul de solidaritate a clasei de mijloc pe teren cultural, naţional şi economic.

Iniţiatorii Reuniunii şi-au dat seama dela început că fabrica şi atelierul nu pot singure contribui la îmbogăţirea sufletească, la cultivarea minţii şi a inimii, ca meseriaşul român să poată deveni om întreg: bun creştin, bun român şi bun meseriaş. Pentru a se putea realiza scopul urmărit de Reuniune, s'au căutat şi mijloacele necesare. Astfel s'a ajuns la aşa numitele şedinţe literare cu declamări şi cântări, la înjghebarea corului de bărbaţi şi a celui mixt, la înfiinţarea unei biblioteci cu sală de lectură şi la reprezentaţiile teatrale ca tot atâtea manifestaţiuni publice pentru cultivarea meseriaşului român.

Sub stăpânire străină progresul cultural era lăsat pe seama iniţiativei particulare, statul străin nu avea interes să sprijinească afirmarea prin cultură a neamului nostru. La şedinţele literare luau parte intelectualii cu conferinţe anume pe seama meseriaşilor, pe lângă prestaţiunile unor meseriaşi mai iscusiţi. Corul Reuniunii a aranjat mai multe concerte, iar vara în vacanţă da răspunsurile liturgice în Catedrala Mitropolitană.

Intre mijloacele de cultivare locul de frunte îl deţin reprezentaţiile teatrale cu scop educativ, moral şi naţional. Ele încep cu anul 1897. Reuniunea a avut norocul şi fericirea ca în organizarea, conducerea şi instruirea diletanţilor să aibă un om iscusit, înzestrat dela Dumnezeu cu talent, un îndrăgostit al artei, al frumosului, neobosit şi veşnic tânăr, de numele şi activitatea căruia sunt legate toate reprezentaţiile teatrale şi declamatorice, începând cu piesa Vlăduţul mamei din anul 1897, cu „Plăieşii dela Baia" din anul 1898 şi până în zilele noastre, jucându-se 33 piese de teatru, de 150 de ori, numai pentru scopuri culturale şi de binefacere.

Omul de bine este maestrul, artistul dl *Dumitru Axente*, culegătorul tipograf din Tipografia noastră arhidiecezană, care împlineşte 45 de ani de când a jucat prima piesă în favorul şi în cadrul Reuniunii. El a creiat o şcoală, o trupă de diletanţi şi colaboratori, între cari se numără dna Ana Axente, soţia şi fiii maestrului. A doua şcoală, e a marelui public românesc pentru care s'a străduit neîncetat a-i face educaţia morală şi naţională prin piesele jucate.

In 25 Dec. în sala teatrului municipal dl Axente a jucat piesele: „Plăieşii dela Baia" de A. Bogdan şi „Doi morţi vii" de V. Alesandri. Sala a fost arhiplină.

Reuniunea noastră ţinând seamă de prestaţiunile de activitatea neîntreruptă a dlui D. Axente în favorul Reuniunii şi în scopul urmărit de a contribui la cultivarea meseriaşilor, pe lângă faptul că este proclamat de membru de onoare în urma meritelor câştigate cu prilejul aniversării a 45 de ani de când joacă teatru, i-a oferit ca dar, un inel de aur, care simbolizează dragostea şi recunoştinţa Reuniunii şi a membrilor ei.

Producţiunea teatrală a fost încadrată de Corul ucenicelor dela şcoala superioară sub conducerea dşoarei E. Simtion şi de dansurile naţionale jucate de aceleaşi eleve.

Preşedintele Reuniunii, cons. E. Cioran în cuvinte potrivite a tălmăcit rostul şi sensul acestei aniversări, ca şi marele public să ia cunoştinţă de activitatea dlui D. Axente, exprimându-i mulţumiri, căci fără apostoli devotaţi nu triumfă nici o idee. Membrilor Reuniunii să servească de pildă şi îndemn spre a fi cu recunoştinţă faţă de toţi binefăcătorii ei.

Dorim dlui Axente „tinereţe fără bătrâneţe" spre a-l putea serbători încă de multe ori în viaţă.

Tăcere, unire şi muncă:
prin acestea vom învinge

Invitare la abonament

Cărturarii noştri, din cler şi mireni, sânt invitaţi, la acest prilej, să aboneze în număr cât mai sporit, vechiul organ de publicitate **Telegraful Român**, *care în anul Domnului 1944, intră în al 92-lea an de existenţă.*

Cu ajutorul bunului Dumnezeu, şi cu binevoitorul sprijin al preţioşilor noştri colaboratori vechi şi noi, vom continua, în direcţia statorită de începătorul acestei gazete, munca întinsă şi stăruitoare în folosul aşezămintelor bisericeşti, culturale şi filantropice ale mitropoliei noastre, şi spre obştească propăşire a neamului şi bisericii dreptmăritoare.

Abonamentele, indicate în fruntea foii, se trimit către **Administraţia „Telegrafului Român"**, *Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.*

Redacţia şi Administraţia

Conferinţe preoţeşti. Preoţimea ort rom. din prot. Sighişoara a ţinut în 9 şi 10 Nov. a. c. în Sighişoara, sub presidiul P. C. Sale prot. E. Stoica, conferinţa de toamnă. Au fost prezenţi 26 din 30.

In ziua primă la ora 8·30 s'a slujit invocarea Duhului Sfânt în biserica centrală, iar la ora 9 toţi preoţii presenţi s'au întrunit la şcoala primară, unde păr. prot. Stoica printr'o frumoasă cuvântare deschide şedinţa. Desfăşurarea programului urmează astfel:

1. Preoţii *I. Ciulei* şi *A. Fleşariu* predau lecţiile practice. „Predica de pe munte", la cl. V-a. „Sinodul I. ecumenic", la cl. VI-a, — care au fost bine predate.

2. Păr. *Gh. Niţoiu*, prof. la liceul din loc, îşi ceteşte lucrarea: „Darea de seamă despre mişcarea literară religioasă din anul 1943".

3. Păr. *D. Ciulei* ceteşte lucrarea: „In ce constă superioritatea pastoraţiei individuale asupra celei colective în vreme de războiu", temă dată spre lucrare în scris fiecărui preot.

4. Păr. *I. Popa* ceteşte referatul: „Dare de seamă asupra cărţii de curând apărute. „Istorja filosofiei", de prof. Dr. N. Terchilă.

5. Urmează discutie asupra acestor lucrări, cu care ocazie iau cuvântul mai mulţi preoţi. In urmă P. C. Părinte prot. rezumă cele discutate şi face unele observări şi rectificări, aducând mulţumiri, în numele conferinţei, autorilor.

6. Ziua se încheie cu vecernia slujită în sobor la biserica nouă, la sfârşitul căreia Pr. *Mateescu* rosteşte meditaţia pornind dela textul „Hristos este pacea noastră". [Efes. 2, 14]. Foarte reuşită.

In ziua a doua se continua programul în acelaş local.

7. Păr. *D. Dârjan* şi *V. Cosma* îşi cetesc pe rând tema dată fiecărui preot spre lucrare în scris:

„Program de activitate de earnă a organifaţiilor culturale din parohie, pregătit în scris şi prezentat biroului de fiecare preot.

8. Păr. *H. Fârşerotu*, refugiat de curând din Macedonia, ceteşte lucrarea: „Icoane din viaţa religioasă şi socială a românilor macedoneni", arătând diferitele aspecte ale acestei vieţi şi persecuţiile cărora sunt supuşi românii în ultimul timp.

I se aduc mulţumiri şi conferinţa îşi axprimă dorinţa de a fi publicată în Telegraful Român.

9. Pr. *Gh. Dănilă* ceteşte referentul: „Modul de aplicare pe teren a circularei Nr. 9285—943 referitoare la exploatarea sesiunilor bisericeşti".

10. Păr. *I. Neagu*: „Mărturisiri" prin cari arată împrejurări şi întâmplări diferite din viaţa Preoţească, precum şi soluţionarea lor în prezent.

11. Mai mulţi preoţi iau cuvântul şi face unele propuneri, care s,au însemnat la procesul verbal.

După terminarea programului păr. protopop face unele comunicări presidiale, apoi încheie şedinţa printr'un cuvânt de îndemn la muncă şi încredere în viitorul neamului. — *Secretar*

Programul

serviciilor religioase la Sfânta biserică Catedrală din Sibiu pe luna Ianuarie 1944

1. In fiecare zi dimineaţa la ora 6½ Utrenie şi în continuare *Sfânta Liturghie*. In fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie „*Acatistul Maicii Domnului*".
2. *In Dumineci şi Sărbători* dimineaţa la ora 8½ Utrenia, iar la *ora 9½ Sfânta Liturghie*. La liturghie cântă „Corul catedralei", sub conducerea profesorului Gheorghe Şoima.
3. *Sâmbătă la 1 Ianuarie 1944, Tăierea împrejur; Sfântul Vasile; Anul nou*, servesc: I. P. C. Arhimandrit Teodor Scorobeţ, Prot. stav. Dr. Andrei Gâlea şi Emilian Cioran, cons. Ieronim Grovu, şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu şi prof. S. Macarie. *Predică: prot. Mih. Neagu.* La Oastea Domnului predică la ora 3: *Pr. Dr. Ioan Chioariu* dela parohia Sibiu-Inferior.
4. *Duminecă în 2 Ianuarie 1944*, servesc: Prot. Mihail Neagu, prof. Dr. Nicolae Terehilă, şi Dumitru Călugăr; diaconii: Ioan Circov şi prof. Nic. Mladin. *Predică: prof. Nicolae Mladin.* La Oastea Domnului predică după masă la ora 3: *Pr. Ioan Albu* dela parohia Sibiu-Iosefin.
5. *Joi în 6 Ianuarie 1944, la Botezul Domeului serveşte I. P. Sf. Mitropolit Nicolae* înconjurat de de un sobor de preoţi şi diaconi. In continuare, *la cra 11 se săvârşeşte Sf. Botez* în Piaţa Regele Ferdinand. La Oastea Domnului predică după masă la ora 3: *preotul Nicolae Constantin* dela parohia Sibiu-Lazaret.
6. *Vineri în 7 Ianuarie 1944, Soborul St. Ioan Botezătorul*, servesc: Prot. Mih. Neagu, consilierii Dr. Spiridon Cândea şi Gh. Secaş; diaconii: Anatolie Scurtu şi prof. S. Macarie. *Predică: cons. Gh. Secaş.* La Oastea Domnului predică după masă la ora 3: *Preotul Dr. Cornel Sârbu*, dela parohia Trei-Stejari.
7. *Duminecă în 9 Ianuarie 1944*, servesc: Prot. Mihail Neagu, prof. Dr. Nicolae Neaga şi duhovnicul Nicodim Belea; diaconii: cons. Alexandru Popa şi prof. Dr. Grigorie T. Marcu. *Predică: duhovnicul Nicodim Belea.* La Oastea Domnului după masă la ora 3: *prot. Mih. Neagu.*
8. *Duminecă în 16 Ianuarie 1944*, servesc: Prot. Mihail Neagu, cons. Aurel Nanu şi prof. Dumitru Călugăr diaconii: Anatolie Scurtu şi prof. S. Macarie. *Predică: cons. Aurel Nanu.* La Oastea Domnului predică după masă la ora 3: *preotul Ioan Munteanu.*
9. *Duminecă în 23 Ianuarie 1944*, servesc: Prot. stavr. Emilian Cioran, Dr. Andrei Gâlea, şi prot. Mihail Neagu. *Predică: prot. Mihail Neagu.* La Oastea Domnului predică după masă la ora 3: *duhovnicul Nicodim Belea.*
10. *Duminecă în 30 Ianuarie 1944, la SS. Trei Ierarhi: Vasile, Grigorie şi Ioan Gură de Aur*, servesc: Prot. Mih. Neagu, Dr. Spiridon Cândea şi profesor Dr. Teodor Bodogae; diaconii: Anatolie Scurtu şi prof. S. Macarie. *Predică: cons. Dr. Spiridon Cândea.* La Oastea Domnului predică, după masă la ora 3: *prof. de religie Simion Macarie.*

Este o datorie morală şi naţională să ajutăm familiile desrobitorilor.

INFORMAŢIUNI

De anul nou 1944 dorim iubiţilor noştri cetitori multă sănătate şi bucurie şi spor în lucrările cele bune; iar fraţilor noştri, ajunşi sub stăpânire străină, le mai dorim tărie sufletească şi credinţă tare că sfânta dreptatea nu moare, ci se va îndeplini.

„Transilvania Noastră" este numele noului săptămânal de luptă şi afirmare românească, ce apare în Bucureşt (Bulevardul Brătianu Nr. 9 B. et. 3). Ca director semnează dl Ion Th. Ilea. Inceputul de muncă, al Transilvaniei Noaste, este însoţit de binecuvântarea I. P. S. Sale *Nicodim*, Patriarhul României. Dumnezeu să ajute ca noul organ de publicitate, redactat de puteri tinere şi promiţătoare din Ardeal şi vechea Românie, să fie cu adevărat făclie ce luminează drumul spre România pe care o voesc românii cu toţii mare şi eternă.

Efectele bombardărilor aeriene în Paris şi alte oraşe mari ale Franţei prezintă următoarele cifre cu adevărat de jale.: morţi 7139, răniţi 12.820, ear imobile 48.600 distruse ori lovite de bombele aviaţei anglo-americane.

ŞTIRI LOCALE

La Fondul Victor şi Eugenia Tordăşianu, pentru înzestrarea fetelor sărace dar cu alipire către Reuniunea meseriaşilor români din Sibiu, au binevoit a dărui 5000 Lei dl şi dna General Ioan Pleniceanu şi soţia Miorica, din tristul prilej al trecerii la cele eterne a răposatului Victor Tordăşianu acum 20 ani şi al răposatei Eugenia Tordăşianu n. Iovescu acum 6 ani. — Pentru prinos mulţumeşte: *Comitetul*

CĂRŢI ŞI REVISTE

Calendar. Primim la redacţie: „*Calendarul dela Blaj*", pe anul visect 1944. Tip. Krafft şi Drotleff S. A., Sibiu. Preţul 80 Lei. — Intocmit de păr. director Iuliu Maior, Calendarul publică interesante actualităţi locale cu ilustraţii, pe lângă altă lectură instructivă din domeniul igienei; sfaturi folositoare pentru plugari etc.

Înştiinţare

Scrisorile ne sosesc cu 10—12 zile întrâziere, lucrăm cu personal redus, care mai are şi alte atribuţiuni, — deci Onor. Oficii parohiale să binevoească a comanda luminările *cel puţin cu 3 săptămâni mai de vreme şi a arăta, cu fie care comandă, adresa întreagă, deci Poşta şi Judeţul, altfel nu vor putea avea luminările în timpul dorit.*

Consiliul Arhiepiscopesc
Fabrica de luminări

Nr. 13224—1943 [89] 1-3

Concurs

La consiliul arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu a devenit vacant postul de impiegat cl. I cu salar lunar de 7800 Lei, adaus de scumpete 6450 Lei, plus chiria, pentru întregirea căruia se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Doritorii de a ocupa acest post îşi vor înainta actele necesare pentru numire Consiliuiui arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu.

Candidaţii trebue să fie de confesiune ortodoxă şi să cunoască dactilografia.

Sibiu, din şedinţa Secţiei bisericeşti din 14 Decembrie 1943.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 13508—1943 [90] 1—3

Concurs

La Consiliul nostru arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu, Serviciul inventarierii, sunt vacante următoarele posturi, pentru care se publică concurs cu termen de 30 zile:

1. Un post de şef de Secţie, cu salar lunar de 12.100 Lei.
2. Un post de subşef de birou, cu salar lunar de 7800 Lei.
3. Un post de impiegat cu salar lunar de Lei 6000.

Cei ce doresc să ocupe aceste posturi îşi vor înainta cerere timbrată, însoţită de toate actele prevăzute în avizul nostru din Telegraful Român Nr. 17/1943 Consiliului Arhiepiscopiei ort. rom. din Sibiu.

Candidaţii trebue să fie de confesiune ortodoxă.

Sibiu, la 23 Decemvrie 1943,

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 447/1943 (87) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II-a **Bogatul-român**, protopopiatul Mercurea, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela Stat;
2. Venitele stolare obişnuite în parohie.
3. Folosinţa casei parohiale.
4. Folosinţa sesiunei parohiale constătătoare din 18 jug. arător şi 14 jug. fânaţ.
5. Folosinţa cimitirului vechi.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc, însoţite de actele necesare şi încuviinţarea de candidare dela I. P. S. Mitropolit, în terminul indicat.

Candidaţii se vor prezenta în parohie într'una din Dumineci sau sărbători, cu încuviinţarea prealabilă a oficiului protopopesc, pentru a face cunoştinţă cu credincioşii.

Mercurea, 2 Decemvrie 1943.

Oficiul protopopesc Mercurea, în înţelegere cu consiliul parohial din Bogatul-rom.

Dumitru Ciuchendea
protopop

Mulţumită. *Tuturor prietenilor şi cunoscuţilor cari au ţinut a aduce defunctului meu soţ ultimul omagiu, prin participare, flori şi cuvinte de mângâiere, — On. Cler în frunte cu I. P. S. Sa Metropolitul Nicolae — P. C. Sa Vicar T. Scorobeţ, pentru frumoasa ceremonie funerară, — pentru osteneala lor şi cuvintele mişcătoare rostite, Onor. Direcţiuni a Băncii „Albina", viu a aduce adânci simţitele mele mulţumiri şi toată recunoştinţa mea.*

Leontina Dr. G. Proca

Nr. 305/1943 (88) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de cântăreţ bisericesc la parohia din **Braşov-Cetate** se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în „Telegraful Român".

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela Stat.
2. Renumeraţie de lei 3500 lunar dela biserică.
3. Locuinţă în natură, fără luminat şi încălzit.
4. Stola obişnuită în parohie.

Din şedinţa Consiliului parohial, ţinută la 27 Noemvrie 1943.

Văzut:

Dr. N. Stinghe Adm. Prot. — **Pr. V. Coman** Paroh.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

Anul XCII — Sibiu, 9 Ianuarie 1944 — Nr. 2

BIBLIOTECA CENTRALĂ ASTRA SIBIU

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Sibiu
Str. Şaguna 8

Telegraful Român

Organ naţional-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Şase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei. — Pentru America 8 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole şi corespondenţe se adresează **Redacţiei** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Preţul inserţiunilor cm. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează **Administraţiei** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Cuvântarea

I. P. S. nostru Mitropolit NICOLAE la recepţia de Anul nou din Reşedinţa Mitropolitană

Domnule General Comandant,
Domnilor Generali,
Domnule Prefect,
Domnule Rector,
Domnule Primar,
P. C. Părinte Rector,
Doamnelor Prezidente,
P. C. şi C. Părinţi,
P. Stim. Doamne şi Domni,

La urările şi simţemintele pe cari mi le-aţi tălmăcit într'un mod atât de călduros şi sincer, şi pe cari eu le refer în întregime la sfânta noastră Biserică, n'aş putea răspunde prin altceva decât asigurându-Vă că sfântul şi dumnezeescul aşezământ — care ne-a ocrotit dealungul veacurilor sufletul naţional cu toate comorile lui — va rămânea şi de aici înainte, cum a fost întotdeauna, *scăparea noastră* între orice împrejurări.

Sfânta noastră Biserică rămânând în toată bunăvremea credincioasă misiunii ei dumnezeeşti, cu care a fost trimisă în mijlocul poporului român, a ştiut să se identifice statornic cu toate bucuriile şi mai ales cu toate durerile şi aspiraţiunile acestui popor. In împrejurările de azi, ea se simte deasemenea obligată, poate mai obligată ca oricând, să binecuvinteze aceste aspiraţiuni, să le mărturisească pe faţă şi să stărue din toate puterile pentru înfăptuirea lor integrală.

Şi o face aceasta, deoarece este deplin conştientă de marile răspunderi ce apasă şi în această privinţă asupra ei. Uneori, câte un glas răsleţ afirmă că Biserica ar trebui să se limiteze la un rol samaritean, lăsând rolul naţional pe seama altora. Ea a îndeplinit, fără îndoială, în tot trecutul neamului românesc, şi funcţiunea de a-i lega şi tămădui ca nimeni altul ranele trupeşti şi sufleteşti. Dar mai presus de toate, Biserica noastră a fost *stâlpul de foc* care a concentrat, a însufleţit şi a călăuzit toate energiile neamului spre înfăptuirea idealurilor lui. Aşa va fi şi de aici înainte şi nimic nu o va putea face să renunţe la acest mare rol al ei în viaţa naţională, care este cu atât mai legitim, cu cât neamul nostru, în toate aspiraţiunile lui, n'a dorit şi nu doreşte nimic protivnic principiilor Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Noi ca neam nu râvnim nici azi decât dreptatea cea mai curată, în baza căreia să ne putem bucura de o existenţă naţională demnă de virtuţile şi de trecutul nostru, de o libertate nestingherită şi în genere de toate acele condiţiuni cari asigură libera desvoltare şi desfăşurare a puterilor de viaţă ale unui neam.

Noi n'am fost niciodată — şi nu suntem nici acum — în situaţia jenantă a celor ce târăsc după ei plumbii unor nepurificate ambiţii de dominaţie zisă „milenară", ci afirmăm dreptul nostru la viaţă în lumina unor principii morale cărora nu li se poate reproşa nimic şi cari au asigurat întotdeauna puterea celor mai trainice aşezări de Stat.

Principiile acestea însufleţesc azi conştiinţa morală cea mai progresată. Dacă încercăm să deslusim dorinţa intimă a popoarelor angajate astăzi în războiu, uşor ne dăm seama că această dorinţă ţinteşte la *o pace dreaptă* care să asigure condiţiunile de colaborare menite să înlăture pe viitor repetarea unui pârjol pustiitor ca cel de acum.

Mie mi se pare că aspiraţiunea aceasta a neamului nostru după dreptate şi libertate se împacă perfect de bine cu principiile unei largi democraţii în lume, pentrucă aceasta este obligată prin însaşi structura ei să recunoască dreptul la viaţă pe seama oricărui suflet şi oricărei naţiuni, fie mare sau mică. Dar e în deplină concordanţă această aspiraţiune curată şi nepotolită a neamului nostru şi cu idealurile acelora cari luptă împotriva întunerecului şi a necredinţei ce ameninţă să se aştearnă peste lume, având şi ei datoria să recunoască tuturor neamurilor dreptul la o existenţă proprie şi la o libertate deplină.

Eu, care ca duhovnic mă simt îndatorat să citesc mereu în sufletul neamului meu, să-i ascult bătăile inimii şi să-i interpretez vrerile, pot să vă comunic constatarea mea, că nici când poporul român n'a fost atât de pătruns şi atât de însufleţit de dorinţa de-a aduce în orice moment cele mai mari jertfe pentru *libertatea tuturor fiilor săi.* Acest avânt spre libertate purcede din conştiinţa pe care o are neamul nostru, că Dumnezeu l-a aşezat pe pământ şi l-a trecut prin atâtea încercări nu fără un rost, ci ca să îndeplinească prin el o parte din planul Său în această lume. *Şi sunt adânc convins că un neam care are ca al nostru conştiinţa că Dumnezeu i-a încredinţat o misiune în istorie, nu poate fi biruit de nici o împotrivire şi nici o putere din lume nu-i în stare să-l clintească dela locul său.*

Pe buzele tuturor e întrebarea: Ce ne va aduce anul nou în care am intrat astăzi? Ne va aduce pacea? N'o putem şti. Ne va aduce încercări şi mai grele decât cele prin cari am trecut până acum? E foarte probabil. După toate semnele, ceasul forţei brutale care stăpâneşte vremea aceasta de războiu, se apropie de sfârşit. Nu-i departe timpul când va suna ceasul libertăţii popoarelor, deşi până atunci se pare că va trebui să mai trecem prin încercări şi poate prin unele cu mult mai grele decât cele de până acum. Căci în faza lui din urmă, se vor deslănţui fără zăgaz forţele demonice ale acestui războiu.

Ce am putea să ne dorim noi în nişte împrejurări hotărâtoare ca cele pe cari le străbatem?

Mai presus de orice, să ne străduim din răsputeri să păstrăm *cea mai desăvârşită solidaritate între toţi fiii neamului nostru.* Să stăm strâns uniţi în jurul idealului nostru naţional, în jurul drapelului ţării, în jurul Tronului şi al Conducătorului, şi să fim credincioşi până la moarte celor mai calde aspiraţiuni cari însufleţesc toate conştiinţele româneşti. Să nu ne preocupe altceva, în aceste vremuri de cumpănă, decât salvarea unităţii naţionale, conservarea patrimoniului străbun între hotarele sale firesti. Mai târziu, când furtuna va fi trecută şi întărâtările dintre popoare se vor domoli, vom putea să ne ocupăm şi de întocmirea lăuntrică a casei noastre. Până atunci, toate gândurile şi toate năzuinţele noastre să fie îndreptate spre împlinirea idealului naţional. Şi Dumnezeul dreptăţii va fi alături de noi şi ne va ajuta să ieşim teferi din grelele împrejurări cărora trebue să le facem faţă.

Pentru înfăptuirea acestui mare gând, Domnule General Comandant, ne punem încrederea în sufletul scumpei noastre Armate, în spiritul ei de jertfă şi în vitejia ei de atâtea ori şi atât de măreţ dovedită. De sigur, ideile mari sunt acelea cari conduc lumea, dar pentru înfăptuirea lor e trebuinţă de mijloace capabile să asigure şi să impună biruinţa lor. Aceste mijloace le găsim în vredniciile dovedite ale scumpei noastre Armate. Sub steagul desfăşurat de braţele ei viteze, ne înşiruim cu toţii, căci în cutele lui sunt înscrise onoarea, biruinţa şi disciplina, cari trebue să ne călăuzească în orice împrejurare.

Domnule Prefect, sunt nespus de mulţumit că pot să aud din partea D-Voastre că frontul intern este temeinic consolidat. Mă gândesc, de sigur, la puterile pozitive cari se manifestă pe faţă, la lumina zilei. Constatăm şi în aceste vremi că poporul nostru este un popor de ordine, un popor muncitor; administraţia ţării, pe care o reprezentaţi şi o diriguiţi în judeţul nostru, şi-a câştigat merite deosebite prin iscusinţa cu care a creat condiţiuni de traiu aşa de mulţumitoare, încât astăzi, la noi nimeni nu rabdă foame; dimpotrivă, putem spune că nu ducem lipsă de nimic. Sunt vesel că preoţimea noastră vă poate fi de folos în misiunea ce îndepliniţi.

Domnule rector, durerea zilelor noastre am purtat-o mai uşor având între noi Universitatea Daciei Superioare, cu luminaţii ei profesori şi cu tineretul ei entuziast şi sârguincios. De câteori s'a manifestat în public Universitatea noastră, am putut să constat cu deplină mulţumire că ea s'a situat totdeauna pe linia mare a gândului românesc ce ne însufleţeşte pe toţi, identificându-se mai mult ca oricând cu credinţa în Dumnezeu, din care stoarcem puterile noastre de viaţă. Râvna ei pilduitoare în căutarea şi afirmarea adevărului, se vădeşte din numeroasele şi valoroasele publicaţii cari apără uneori şi peste hotare cu armele ştiinţei drepturile imprescriptibile ale neamului nostru. Eu, din toată inima am împărtăşit la toate ocaziile, binecuvântările Bisericii, acestui spirit luminat care sălăşlueşte în Universitatea Ardealului. Mă gândesc ce bucurie va fi pentru noi toţi când după Vecernia şi Utrenia de care pomeneaţi, vom săvârşi marea Liturghie a refacerii unităţii neamului, în catedrala Clujului, a oraşului care ne aparţine. Ceasul întoarcerii la vatra de lumină pe care Universitatea a aşezat-o acolo, nu mai poate fi departe.

Domnule Primar, văd strădaniile pe cari le depune conducerea municipiului în scopul ajutorării întregei populaţii şi mă bucur de spiritul împăciuitor, rezultat al aceleiaşi iubiri de Patrie, care se manifestă în lucrarea D-Voastră. Urez ca această lucrare să meargă înainte, cu spor şi tragere de inimă.

Doamnelor Prezidente, nu găsesc cuvinte destul de duioase ca să răspund urărilor D-Voastre. Vă dau asigurarea că Biserica noastră îmbrăţişează cu iubire opera binefăcătoare ce îndepliniţi şi îi binecuvintează roadele.

Am lăsat anume la sfârşit pe Păr. Rector al Academiei noastre teologice, ca să pot asocia prin P. C. Sa întreg clerul Bisericii ce o păstoresc la rugăciunea fierbinte pe care o înălţăm către Părintele ceresc în ziua de azi, pentru Rege, pentru Conducător, pentru Armată şi pentru tot poporul român. Suntem convinşi că reprezentăm dreptele şi îndureratele aspiraţiuni ale neamului nostru în rugăciunile noastre, pe cari Părintele ceresc le ascultă. Iar dacă El mai întârzie o clipă împlinirea lor, aceasta o face de sigur ca şi mai mult să ne legăm cu toţii de interesele mari ale neamului.

Mulţumindu-Vă tuturor pentru simţămintele ce mi-le-aţi tălmăcit, Vă rog să primiţi, odată cu arhie-

reşti binecuvântări, cele mai bune urări pentru noul an în care am intrat. Bunul Dumnezeu să vă hărăzească tuturor sănătate şi puteri improspătate, ca să puteţi îndeplini misiunea ce aveţi şi din strădania împreunată a tuturor să izvorească o viaţă mai bună pe tot cuprinsul gliei româneşti.

Rog pe bunul Dumnezeu să binecuvinteze Tronul României, iar tinărul nostru Rege să devină acel Mihai care să rotunjască încă odată — de astă dată *definitiv* — hotarele ţării.

Rog pe Părintele ceresc să-şi reverse binecuvântările Sale bogate asupra înţeleptului şi viteazului Conducător al Statului, a cărui inimă vibrează numai pentru propăşirea Patriei.

Scumpei noastre Armate să-i fie dat a duce drapelul naţional la biruinţă în toate marginile pământului românesc.

Dumnezeu să-şi reverse binecuvântările Sale asupra scumpei noastre ţări, România.

(După notele luate de Păr. Gr. T. Marcu)

Festivităţile de Anul nou la Sibiu

Sărbătorirea începutului unui an nou, s'a săvârşit la Sibiu cu ceremonialul îndătinat.

Dimineaţa, un sobor de preoţi a oficiat sf. Liturghie în Catedrala mitropolitană, în prezenţa reprezentanţilor autorităţilor bisericeşti, civile şi militare. Predica zilei a fost rostită de Păr. Mihail Neagu, protopopul Sibiului, iar răspunsurile au fost date de corul Catedralei, dirijat de Păr. Prof. Gh. Şoima.

In continuare, I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* al Ardealului, înconjurat de un măreţ sobor de preoţi şi diaconi, a săvârşit o Doxologie.

La ieşirea din Catedrală, o companie cu drapel şi muzică a dat onorul. Dl General-Comandant *Macici Nicolae*, înconjurat de statul său major, a trecut trupa în revistă, a vorbit ostaşilor despre nădejdile cu cari păşim în noul an şi apoi a primit defilarea.

Asistenţa a trecut apoi la Reşedinţa mitropolitană.

Recepţia dela Reşedinţa mitropolitană

In sala de recepţie a Reşedinţei mitropolitane erau prezenţi, pentru a prezenta urări de anul nou Inaltului nostru Ierarh, toţi fruntaşii vieţii româneşti sibiene: Dl General-Comandant al Armatei Ardealului Macici Nicolae, dnii Generali Leoveanu Emanoil, Băldescu Radu, Filip Agricola şi Cămăraşu Mihail, dl Rector al Universităţii Prof. Dr. Iuliu Haţieganu, însoţit de dl Prorector I. Lupaş şi de dnii decani A. Ionaşcu (drept) şi D. D. Roşca (litere), Păr. Rector Dr. D. Stăniloae şi profesorii Facultăţii de Teologie, dl General C. Negoescu, prefectul judeţului, dl Primar Dr. Albert Dörr şi dl Viceprimar Dr. Simion Mitea, dna Sofia Şt. Meteş, preşedinta Societăţii ort. naţ. a femeilor române, dna Lucia Savu, preş. Soc. Principele Mircea, însoţite de doamnele din comitet Elvira Cioran, Maria Odor şi Minodora Belea, Păr. Canonic I. Agârbiceanu, Păr. Consilieri mitropolitani şi arhiepiscopeşti Dr. A. Gâlea, Ieronim Grovu, A. Nanu, Dr. Sp. Cândea, Al. Popa, R. Perian ş. a., dl Ioan Sandu, directorul Şcoalei normale de băeţi „A. Şaguna", dl Prof. Dr. Grigore Popa, directorul ziarului „Ţara", dl Prof. Dr. Nicolae Regman, ş. a.

I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* a apărut în mijlocul distinşilor oaspeţi însoţit de preţuitul Său oaspe Dl General *Arthur Văitoianu*.

Recepţia a fost inaugurată prin

Cuvântarea Dlui General-Comandant Macici Nicolae

care a spus următoarele:

Inalt Prea Sfinţite Părinte,

Ca şi altădată, după un atât de frumos şi vechiu obiceiu, ziua de azi, începutul unui an nou an, ne adună iarăşi în jurul I. P. S. Voastre.

In încăperile acestea, de tainică şi îmbietoare atmosferă, suntem laolaltă conducătorii şi reprezentanţii autorităţilor şi instituţiunilor Sibiului, capitala de scurtă durată a Ardealului românesc.

Noi ofiţeri, ne simţim măguliţi că ne găsim azi alături de distinsele lor persoane.

Mă prezint aici, atât în numele celor din Sibiu, cât şi a camarazilor ostaşi din Ardeal şi Banat, aflaţi în subordinea Comandamentului Armatei ce conduc.

Nu voiu încerca, de altfel nici nu-mi este posibil, ca să fac acum sinteza prea valoroasei şi rodnicei activităţi desfăşurată de I. P. S. Voastră în anul care se scurse dar, în numele meu pereonal şi al celor pe carè îi reprezint, voiu încerca prin câteva cuvinte nemeşteşugite, însă pornite din toată sinceritatea mea, voi încerca zic, să dau expresiune caldelor sentimente care ne-au legat şi prin care ne simţim legaţi şi apropiaţi de persoana I. P. S. Voastre.

Simţim cum astăzi, mai mult decât eri, aţi reuşit I. P. Sfinţite să ne strângeţi în jurul Vostru şi, în aceste momente grèle prin care cu toţii trecem, să ne faceţi să înţelegem puterea şi voinţa Celui de sus, Atotputernicul; apoi, cum prin cuvinte calde, blânde, convingătoare, să ne daţi balsamul nădejdii zilelor bune care vor veni.

De aceea, eu nu ştiu ce să preţuesc mai întâi în persoana I. P. S. Voastre. Suntem cuceriţi prin făptura, înfăţişarea înaltului prelat, prin cultura şi competinţa superioară, prin bunătatea de părinte sufletesc care te apropie prin gestul şi zâmbetul lui.

Iată ce vă dorim noi ostaşii în pragul acestui nou an:

Bunul Dumnezeu să Vă hărăzească mulţi ani sănătoşi şi senini.

Să aveţi parte de aceeaş dragoste sinceră a fiilor Voştri sufleteşti ca şi până acum.

Prin acelaş tact remarcabil şi aceeaşi putere convingătoare să insuflaţi tuturor dragoste la muncă cinstită, cumpătenie, răbdare, dragoste frăţească, ascultând de poruncile înţelepte şi româneşti ale Mareşalului Conducător al Ţării.

Şi încă vă dorim, din toată inima, să ne adunaţi iarăşi, în acest an chiar, acolo sus, dincolo de Feleac, la slujba de mulţumire pe care s'o faceţi către Dumnezeu, care să ne ajute să revenim victorioşi şi voioşi alături de fraţii de care o soartă vitregă ne-a despărţit de trei ani de zile.

Să trăiţi, I. P. Sfinţite Părinte!

In numele clerului şi poporului din Arhiepiscopia ort. rom. de Alba-Iulia şi Sibiu, Păr. Rector Dr. *D. Stăniloae* a spus că ne aflăm în pragul unui an care nu-i numai nou, ci şi decisiv pentru destinul omenirii şi pentru soarta Neamului nostru. Toată fiinţa noastră se opreşte o clipă în această zi, transformându-şi gândurile în întrebări. Aici, în faţa I. P. Sf. Sale, aceste întrebări — acum ca şi altă dată — capătă răspunsurile menite să ne încredinţeze cât de puternic suntem legaţi de soarta poporului nostru şi de pământul străbun. Convingerea aceasta, Inaltul Arhipăstor a ştiut să ne-o insufle întotdeauna, iar noi, slujitorii Bisericii, ne facem stegarii ei în mijlocul obştei româneşti.

Dl Prefect General *C. Negoescu* a dat expresie admiraţiei neprecupeţite pe care dsa şi populaţia judeţului o poartă I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, pentru curajul cu care drept îndreptează cuvântul adevărului creştinesc şi naţional, contribuind la cimentarea frontului intern, şi face urarea de-a ne vedea toţi Românii cât mai curând laolaltă, având aceeaşi Patrie şi aceeaşi credinţă.

Dl Rector al Universităţii, Prof. Dr. *Iuliu Haţieganu*, a spus că în întunericul care acopere azi o parte a lumii, luminile Bisericii despică zările viitorului naţional. I. P. Sf. Sa a sintetizat atât de desăvârşit aspiraţiile neamului, încât Universitatea Ardealului s'a simţit îndatorată în conştiinţă să fie totdeauna alăturea de Inaltul Ierarh, înţelegând pe deplin glasul său de bucium. Dsa şi-a încheiat însufleţita cuvântare cu urarea de-a putea săvârşi cât mai curând marea Liturghie a reîntregirii Patriei.

Au mai vorbit apoi dl Primar Dr. *Albert Dörr* în numele Municipiului Sibiu şi dnele *Sofia Şt. Meteş* şi *Lucia Savu*, în numele Societăţilor femenine pe care le prezidează.

Tuturor li-a răspuns I. P. Sf. Sa, prin cuvântarea pe care o publicăm în fruntea foii.

Recepţia dela Comandamentul Armatei Ardealului

Către ora 12, I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* al Ardealului, însoţit de Păr. Consilieri E. Cioran, Ieronim Grovu şi Alexandru Popa, şi de Păr. Prof. Dr. Grigorie T. Marcu, a sosit la reşedinţa Domnului General-Comandant *Macici Nicolae*. Erau prezenţi dnii Generali Leoveanu Emanoil, Băldescu Radu, Negoescu C., Cămăraşu M. şi număroşi ofiţeri superiori. Apoi: dl Prof. Dr. Iuliu Haţieganu, rectorul Universităţii, dl Prorector Dr. I. Lupaş, dnii Decani A. Ionaşcu şi D. D. Roşca, dl Primar Dr. Albert Dörr, dl Viceprimar Dr. S. Mitea, ş. a.

Seria cuvântărilor a deschis-o I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* al Ardealului, care a arătat cât de scumpă este inimilor noastre Armata ţării şi cu câtă dragoste şi preţuire înconjurăm pe Comandantul ei local, dl General Macici N., ostaş viteaz şi încercat, dublat de un om de convingeri ferme şi robuste.

Au vorbit apoi dl General Leoveanu Em., dl Prefect General Negoescu C., dl Primar Dr. Dörr şi dl Rector Dr. Iuliu Haţieganu.

Li-a răspuns tuturor, umplându-ne inimile de nădejdi, dl General-Comandant Macici Nicolae.

GR. T. M.

Din Pastoralele de Crăciun

P. S. Sa Episcopul *Nicolae* al Vadului, Feleacului şi Clujului adresează clerului şi poporului eparhiei următoarele cuvinte:

...La Crăciun prăznuim revărsarea nesfârşitei bunătăţi a Tatălui celui din ceruri, care a trimis în lume pe însuşi Fiul Său cel iubit, spre izbăvirea noastră din robia păcatului şi a morţii.

El ne-a învăţat să credem că avem un Dumnezeu în cer. Puterea, înţelepciunea, dreptatea şi sfinţenia Lui e fără de margini. El e stăpânul vieţii noastre, dar şi Părintele nostru iubitor. De aceea voia Lui se cade să o plinim pururea, — spre mărirea Lui şi spre fericirea noastră.

Hristos coboară din cer. De aceea întâmpinaţi-l cu inimile încinse de dragoste. Faceţi-i iesle primitoare din sufletele voastre, ca născându-se acolo să vă aducă 'n ele pacea şi fericirea pe care dela oameni înzadar o aşteptaţi. El coboară pe pământ, ca să ne înalţe din ţărână la cer şi să ne aşeze pe capete cununa vieţii, ca unora cari în scurta noastră trecere lupta cea bună am luptat.

Hristos se naşte, măriţi-l.

In aceasta chemare sfântă se cuprinde, iubiţii mei fii sufleteşti, tot înţelesul adânc al strămoşescului nostru Crăciun. Impliniţi-o cu creştinească evlavie şi cu românească însufleţire, ca să vă faceţi părtaşi darurilor dumnezeescului praznic şi să simţiţi pacea şi bucuria Naşterii Domnului până şi în mijlocul cumplitului zăngănit de arme, care nici după patru ani de zile nu mai vrea să conteneaască. Rugaţi-vă astăzi mai fierbinte decât oricând pentru *pacea a toată lumea* şi pentru *bunăvoirea între oameni*, pe care au vestit-o îngerii în noaptea sfântă deasupra ieslei din Vifleem. Pentru această pace mă rog şi eu fără încetare cu neîmputinata nădejde că îndurarea lui Dumnezeu ni-o va rândui cât mai grabnic, daca nu pentru vrednicia noastră — că 'ntru păcate ne săvârşim viaţa — cel puţin pentru rugăciunile Preacuratei Maicii Domnului, care *întru naştere fecioria a păzit şi 'ntru adormire lumea nu a părăsit.*

*

P. S. Sa Episcopul *Andrei* al Aradului, Jenopolei şi Hălmajului, către eparhioţi:

...Din cuvintele sf. Apostol Pavel cunoaştem că împărăţia lui Dumnezeu are trei însuşiri, sau stâlpi pe care se razimă, şi ca din trei izvoare varsă asupra lumii binefacerile ei. Aceste trei însuşiri sunt: *dreptatea, pacea,* şi *bucuria* sufletească.

A face dreptate însemnează a da fiecăruia ceeace i se cuvine. Cel ce vrea să facă dreptate, trebue să cunoască Adevărul, iar adevărul întreg este: voinţa lui Dumnezeu. Nu poate face dreptate cel ce nu cunoaşte această voinţă mai înaltă. Numai o singură fiinţă a trăit pe pământ, care a putut spune despre Sine: *„Eu sunt Adevărul..."* (Ioan 14, 6). Acesta este Iisus Hristos. El este *„Soarele Dreptăţii"* care a răsărit în lume. Prin El cunoaştem adevărul, şi cu ajutorul lui putem împlini voinţa lui Dumnezeu. Aceasta e singura cale ce duce la dreptate.

Pacea, care este a doua peatră de temelie a împărăţiei lui Dumnezeu, este roada dreptăţii (Isaia 32, 17; Iacov 3, 18). După nimic nu însetează omul ca după pace. Fără de ea viaţa nu are farmec. Insă nu după orce fel de pace însetează omul, ci numai dupa pacea sufletului. Această pace o poate da numai Dumnezeu, Stăpânul inimilor. Numai cine împlineşte voinţa lui Dumnezeu, făcând totdeauna dreptate, acela poate fi părtaş de pacea sufletului, care coboară în noi ca un dar ceresc. Păcătoşii nu cunosc pacea (Isaia 59, 8).

Bucuria sufletului este a treia dovadă a împărăţiei lui Dumnezeu înlăuntrul nostru. Adevărata bucurie o are sufletul numai atunci, când deasupra lui străluceşte faţa lui Dumnezeu şi când inima lui simte apropierea lui Dumnezeu.

Din toate acestea cunoaştem că numai cei ce vieţuesc în *dreptate*, aceia au înlăuntrul lor *pace* şi gustă adevărata *bucurie* a vieţii. Unii ca aceştia poartă în-tr'înşii împărăţia lui Dumnezeu.

*

P. S. Sa Episcopul *Vasile* al Timişorii către clerul şi poporul dreptcredincios al eparhiei:

Praznicul Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos, Crăciunul nostru românesc, ni-a sosit şi anul acesta tot sub semnul marilor îngrijorări şi al grelelor suferinţe ce le aduce cu sine crâncenul război, în care azi este încleştată lumea întreagă. Cântecul de slavă al îngerilor din preajma ieslei din Vifleem, închinat *întru cei de Sus lui Dumnezeu"*, pentru marea milostivire ce a arătat-o neamului omenesc prin întruparea Fiului Său, ca şi vestea bună despre pace pe pământ şi bunăvoirea ce avea să o aducă între oameni sălăşluirea între noi a lui Iisus, cu tot darul de învăţătură şi slujire mântuitoare ce a săvârşit pentru noi este, şi anul acesta, tot înecată în bubuit de tun, în explozii de bombe, în tânguire de mame îndurerate, în bocet de văduve nemângâiate, în suspine de bătrâni, rămaşi fără sprijin şi în scâncet de orfani oropsiţi.

Şi totuş: dorinţa fierbinte, desnădăjduită, după pace, după un mântuitor care să ne treacă cu braţ înalt peste greutăţile şi amărăciunea acestor cumplite vremi, n'a fost — se pare — niciodată mai cu tărie înstăpânită în sufletele oamenilor ca şi azi.

Invăţătura credinţei noastre creştine ortodoxe, propovăduită în lume de Domnul Iisus Hristos, este singura în stare să potolească sbuciumul minţii noastre după adevăr, sălăşluind în sufletul nostru pacea cugetului.

Dar, iubiţi fii sufleteşti, pacea aceasta a sufletului, care este dăruită nouă de Dumnezeu prin Iisus Hristos Domnul nostru, prin sălăşluirea Lui între noi şi prin lucrarea şi patima Lui cea mântuitoare pentru noi, numai aşa va avea darul de a ne înălţa peste vitregia acestor vremi, dacă şi noi, din partea noastră, vom pune în cumpănă toată râvna şi toată puterea sufletelor noastre pentru dobândirea isbânzii spre care tindem şi pentru a ne arăta vrednici de darul şi ajutorul ce ni se împărtăşeşte.

Crăciunul nostru românesc este privit drept praznicul milosteniei şi al facerii de bine. Sunt astăzi atâţia fraţi de ai noştri lipsiţi şi îndureraţi, în suferinţe şi cu obrajii brăzdaţi de lacrimi. Să ne străduim, pe cât ne ajută puterile pe fiecare, să le împlinim lipsurile, să le alinăm durerile, să le uscăm lacrimile de pe ocraji.

In spitale sunt atâţia răniţi, cari şi-au vărsat sângele pentru binele nostru al fiecăruia şi pentru viitorul Ţării şi al Neamului. Ei toţi aşteaptă dela noi o vorbă bună frăţească, de mângâiere şi o mână de ajutor pentru a le uşura suferinţa. Este o datorie creştinească şi românească a noastră ca noi să preţuim, prin cinstea şi dragostea ce li-o arătăm, vitejia lor şi vrednicia de a-şi fi primejduit viaţa pentru pacea şi tihna noastră şi pentru binele, reîntregirea şi slava din viitor a scumpei noastre Românii.

*

P. S. Sa Episcopul *Nicolae* al Orăzii către eparhioţi:

După mărturia sfinţilor îngeri Domnul a venit la noi — întru toate asemenea făcându-se nouă, afară de păcat — pentru ca să ne aducă pace. „*Pe pământ pace*"... au cântat ei. A venit să ne aducă pace, întreita pace, pe care am pierdut-o prin păcat: pacea cu Dumnezeu, pacea cu aproapele nostru, şi pacea cu noi înşine.

Şi, fiindcă omul nu s'a mai putut ridica singur până la Dumnezeu să o ia, a venit Dumnezeu la om să i-o aducă şi să-l înveţe cum o poate păstra în stăpânirea sa. Există o pace a lumii şi o pace a lui Dumnezeu, o pace a lui Hristos. Deosebirea dintre aceste două păci este atât de mare, pe cât de mare este deosebirea dintre lume şi Dumnezeu. Pacea lumii este o pace de dinafară, pacea lui Dumnezeu este o pace lăuntrică; pacea lumii este o pace schimbătoare şi trecătoare, ca toate lucrurile din lume, pacea lui Dumnezeu este o pace statornică, neschimbată; pacea lumii este mulţumirea izvorâtă din lucrurile stăpânite şi din bogăţiile gustate ale pământului, — deci o pace a trupului pacea creştină este o pace izvorâtă din trăirea neîntreruptă cu Dumnezeu, binele cel mai înalt şi izvorul a toată desăvârşirea, — deci o pace a sufletului.

*

P. S. Sa Episcopul *Veniamin* al Caransebeşului către clerul şi poporul din eparhie:

Suntem în al treilea an de cumplit război, care a cuprins aproape toate popoarele lumii. Glasul îngerului, care în noaptea sfântă a stătut lângă peştera din Vifleem, cu greu poate străbate bubuitul armelor ucigătoare ca să ne aducă vestea de bucurie: »*Iată vestesc vouă bucurie mare, care va fi la tot poporul! Că s'a născut vouă astăzi Mântuitor, care este Hristos Domnul*«. (Luca 2, 10—11).

Pare că niciodată n'au răsunat cu atâta putere cuvintele *pace şi bunăvoire*, de care se leagă nădejdea de scăpare din această cumplită încleştare a distrugerii şi morţii a atâtor milioane de suflete. Se încearcă tot felul de conferinţe, alianţe şi înţelegeri între diferite popoare mari, cari cred, că pot *dicta* pacea aşa cum vreau ele şi le cer interesele materiale şi dorinţa de stăpânire. Aceste popoare se înşeală însă amar, dacă cred că vor putea aduce ele pacea durabilă după care oftează toată lumea. Şi pentru ce? Pentru că ele lucră contra voii celei sfinte a lui Dumnezeu celui atotputernic, Făcătorul a toate, care conduce lumea după înţelepciunea Sa necuprinsă de mintea omenească. Dumnezeu a lăsat toate popoarele să trăiască în libertate, fie cât de mari, oricât de mici, ele fiind egale înaintea lui Dumnezeu, şi nu după numărul lor, ci după vrednicia lor vor fi judecate.

De aceea un popor care nu ştie să-şi preţuească acest drept şi să aducă toate jertfele pentru apărarea lui, nu are îndreptăţirea să mai trăiască. De aceea *pacea* pe care voesc să ni-o impună unele popoare mari, nu e pacea după cari însetează lumea, căci e o pace bazată pe ură şi nedreptate, lipsită de *dragostea creştină* adusă de Mântuitorul Hristos în lume. *O pace fără Hristos nu se poate închipui.*

Pomelnicul preoţilor luptători

Părintele Ioan Moţa dela Orăştie

Implinindu-se trei ani dela moartea păr. *Ioan Moţa* protopopul stavrofor al Orăştiei, fost 40 ani îndrumătorul spiritual al credincioşilpr săi, neînfricat luptător naţionalist şi gazetar, se cade să ne aducem aminte de figura lui luminoasă de preot şi patriot îndeosebi în aceste timpuri mari şi în aşteptarea creştinească a vremii de mântuire.

In „Neamul Românesc" marele cărturar Nicolae Iorga spunea:

„Acest om născut pentru luptă şi înzestrare cu acele însuşiri care singure atrag iubirea poporului, a stat în fruntea războiului desrobirii, a stat fără frică, dar fără trufie şi fără cel mai mic gând ca asupra lui să se reverse ceva din binefacerile biruinţii"...

Epitaful, scris cu litere de aur pe peatra funerară a mormântului său, ni-l înfăţişează ca: „Părinte iubitor, îndrumător neobosit credincioşilor săi şi stâlp neclintit neamului său".

Să ne închinăm memoriei lui!

Bibliografie

La Caransebeş şi-a început apariţia o nouă „revistă de zidire sufletească şi de ştiinţă teologică, purtând numele „Altarul Banatului", Redactor este P. C. Păr. Dr. Petru Rezuş, profesor la Academia teologică din Caransebeş. Primul număr dublu de pe Ianuarie - Februarie 1944 aduce pe lângă un „Cuvânt către cetitori" al P. S. episcop Veniamin, colaborările tuturor consilierilor eparhiali şi ale profesorilor Academiei teologice din acel centru bisericesc. Harnicul profesor Dr. Petru Rezuş, semnează în numărul de început mai multe studii, atitudini, recenzii, cronici etc. Fecunditatea sa publicistă remarcabilă şi-a găsit o nouă formă de validitare. E de prevăzut că noua revistă, purtând pecetea preocupărilor redactorului ei, va avea un caracter precumpănitor dogmatic, apologetic şi filosofic-religios.

După „Revista de Istorie bisericească" ce apare la Craiova sub oblăduirea I. P. S. Mitropolit Nifon Criveanu, după publicaţia omiletică „Duh şi Adevăr" dela Timişoara şi după „Catihetul" dela Arad, am avea în „Altarul Banatului", dacă va lua un caracter dogmatic-apologetic, o nouă revistă de specialitate.

Se pare că este o necesitate a vremii şi a nivelului actual al clerului nostru să se facă un pas mai departe în adâncirea problemelor prin reviste de specialitate.

*

Nifon Criveanu, Mitropolitul Olteniei: *In grădina Getsimani*, Craiova, 1943. Cărticica aceasta de 144 pagini, format mic şi elegant, cuprinde un număr de 21 meditaţii, cele mai multe în legătură cu viaţa şi mai ales cu patimile Domnului nostru Iisus Hristos. Ele uşurează reculegerea slujitorului lui Hristos şi-i dă sugestii cât se poate de folositoare pentru predici. Scrise într'un stil plastic, plin de simţire, rupt din dogoarea inimii iubitoare de Hristos, ele răpesc pe cetitor în şuvoiul lor cald şi copleşitor. Ceeace le dă o actualitate deosebită, este faptul că gândul autorului se desfăşoară într'o mutare continuă dela Hristos la noi înşine şi la problemele timpului nostru!

In ajunul Crăciunului cu răniţii

Nu putea să fie altfel. Biserica lui Hristos aduce totdeauna mângâieri la timp potrivit, celor ce pătimesc.

„*Sosește Inaltul Ierarh*

se şoptea cu bucurie de copil de către răniţii nerăbdători din Spitalul public. Le înţelegeam deplin marea lor nerăbdare, Cunoaşteau pe Cel ce avea să vină, Ştiau că aduce în suflet balsamul duioşiei şi al îmbărbătării, cu care le-a alinat în atâtea rânduri durerea. Pomul de Crăciun, simbolul belşugului şi al împreună-împărtăşirii din dulceţile pământului, se ridică măreţ în mijlocul primului salon de răniţi dela Spitalul public din Sibiu. Soseşte Inaltul Ierarh, însoţit de P. C. Părinte Consilier Gheorghe Secaş. A fost întâmpinat de inimosul şi distinsul doctor Dosent Dr. O. Filipescu, directorul Spitalului, şi de întreg corpul medical. După o scurtă rugăciune pentru alinarea durerilor celor bolnavi, vorbeşte dl Dr. O. Filipescu cu o rară căldură părintească. Cuvântul Domniei Sale vădeşte nu numai pe chirurgul iscusit, dar mai ales pe „Duhovnicul fizic", care nu cunoaşte ceasuri de odihnă. Domnii Generali: Leoveanu, comandantul Corpului 6 şi General Negoescu, prefectul judeţului Sibiu, rostesc călduroase cuvinte de îmbărbătare, pline de toată recunoştinţa pentru cei ce s'au jertfit pentru Ţară.

Glasul Inalt Prea Sfinţitului:

Cu faţa senină şi cu o privire caldă cuprinde mai întâi pe toţi cei din jur. Dar mai ales pe cei ce zac în pat, căci aceştia sunt cei mai scumpi copii ai neamului. Prin graiul luminat şi hotărît al Inalt Prea Sfinţitului Mitropolit Nicolae, vorbeşte Biserica şi Neamul. *Biserica* aşează pe răniţii neamului în tovărăşia lui Hristos ori unde s'ar afla. „Mântuitorul este cu voi — zice Inaltul Arhipăstor —. El este şi cu voi aici în suferinţe şi este şi cu cei de acolo în ploaia de gloanţe, în tranşee şi în suferinţe. El vă apără şi vă dă puteri de mare răbdare. Căci numai cel ce se poate ridica prin răbdare deasupra suferinţei, numai acela va lua tămăduire grabnică. Iar ca *neam* numai atunci ne-am terminat datoria cu toţii, când graniţele Ţării noastre scumpe se vor găsi până acolo până unde se întinde şi dulcele grai românesc".

Iată cel mai strălucit program de viaţă lăsat în inima răniţilor în seara de Crăciun.

Glasul răniţilor:

vorbeşte prin cuvântul ostaşului Sit. Părneci Constantin. Nu se poate ridica. Stă pe pat cu trupul acoperit de ranele bolşevice şi grăieşte între alte: „Mântuitorul se naşte acum din nou cu solia „pe pământ pace şi între oameni bună învoire". Pacea va veni. Dar noi nu luptăm pentru orgoliu, ci pentru durerea care ne sfâşie rana: graniţele cari ne mai aşteaptă. Le-am avut şi vor fi ale noastre".

Acesta este răspunsul de militar hotărît: să se lase a două oară ciuruit de gloanţe pentru graniţele ţării noastre dragi.

Au fost clipe de mare bucurie acestea, dar şi de o românească afirmare şi naţională spovedanie. In trupul vitejilor noştri răniţi a mai rămas încă atâta sânge, care clocotind, să năvălească, la ceasul chemării, într'un iureş năprasnic într'acolo unde trebue şi unde ne este gândul nostru de totdeauna.

Clişeu nepieritor:

se desfăşoară în faţa ochilor noştri, când Inaltul Ierarh plin de toată căldura ce-o poate revărsa Biserica lui Hristos la căpătâiul bolnavilor, se aşează la patul fiecărui rănit. Are pentru fiecare o întrebare şi dă fiecărula un răspuns. S'au făcut aici multe comunicări dela suflet la suflet. Corul studenţilor Academiei teologice completează acest tablou măreţ, desfătând inima ostaşilor cu colindul dulce pe care nu-l puteau asculta acasă la fereastră.

Multe serii de răniţi au simţit pe frunte mâna caldă a Arhipăstorului dela Sibiu. Dar mai ales acum în ajunul Praznicului bucuriei I. P. S. Sa nu putea încerca o mai isbăvitoare petrecere duhovnicească de cât a sta lângă patul de suferinţă al ilăcăilor noştri veniţi de pe front, de-a încălzi şi descreţi fruntea tăvălită în maşinile ucigătoare ale pământului bolşevic, tocmai în ajunul Naşterii Mântuitorului care s'a născut spre a aduce între oameni bună învoire. **PR. B.**

INFORMAŢIUNI

Mulţumire. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae mulţumeşte şi pe această cale celor ce i-au trimis felicitări şi urări de sf. Sărbători şi Anul nou şi împărtăşind tuturor arhiereşti binecuvântări, le face bune urări pentru anul 1944.

Nou şef. P. C. Arhimandrit *Dr. Antim Nica* este numit şef al Misiunii ortodoxe pentru Transnistria, în locul I. P. S. Sale Mitropolitul Visarion Puiu, demisionat.

Act de mulţumire. Socetatea minieră Breaza-Zlatna, cu şantierul miner în Almaş-Suseni, a înscris între alte acte de binefaceri şi actul renovării sfântului locaş din Almaşul mare-Suseni, protop. Geoajului. Dl Andrei Scribanoviciu, directorul socetăţii, împreună cu dl Iorgu Bogdan, inginer şef de exploatare, au dispus cu multă râvnă şi cu pricepere ca această lucrare în preţ de 88 de mii de lei să fie realizată de societate. Sfinţirea părţii renovate s'a făcut în 28 Noemvrie 1943, ca un moment însemnat în viaţa parohiei, care aduce şi pe această cale societăţii Breaza-Zlatna şi harnicilor ei conducători, calde mulţămiri.

Pr. *Romul Scrobete*, paroh

Din jud. Hunedoara. — In biserica ort. rom. din Deva se oficiază zilnic servicii divine cu rugăciuni pentru ostaşi etc. iar în Dumineci şi sărbători cântă corul mixt bine instruat.

— In ziarul „Astra Hunedoreană", numărul 48, Păr. Prot. T. Chiffa publică un documentat articol de fond, intitulat »*Mai multă apropiere între inimi*«, despre necesitatea operelor sociale în timpul de faţă sprijinind acţiunile Cons. de patronaj.

— La *Orăştie* s'a deschis ciclul de conferinţe ale „Astrei", prin dl prof. univ., fost elev al liceului „A. Vlaicu", *Ion Breazu* din Sibiu, care a vorbit despre „Lupta românilor din Transilvania pentru limbă". Prof. diacon I. Limbian, secretar, i-a mulţumit în numele asistenţei. **Dr. E. M.**

Act de mulţămire. Oficiul parohial din parohia Budila, protopresbiteratul Braşov, aduce călduroase mulţumiri bunilor credincioşi, cari au donat obolul lor, în anul 1943, pentru edificarea bisericii noastre; aceştia sânt: Prefectura jud. Braşov prin dl prefect M. Enescu Lei 500,000; Preot Iordan Curcubătă pe lângă cele 300.000 încă Lei 200,000; Gheorghe Volculescu-Medgidia pe lângă cele 300 000 Lei încă Lei 200 000; Primăria Comunei Budila Lei 200.000; Ministerul Cultelor şi artelor Lei 50,000; Cooperativa „România Nouă", Budila Lei 52.000; credincioşii ortodocşi români Budila 109.250 Lei; Fabrica „Metrom" Bucureşti 20.000 Ştefan Munteanu secretar Târlungeni 15,000 Lei; Ioan Purece fost primar Budila 15.000 Lei; Soc. „Andrei Şaguna" Bucureşti prin Gh. Stăniloae Lei 14.200; credincioşii parohiei Stupinele-Braşovului Lei 13.000; Preot Gheorghe Constantin Stupinele-Braşovului 11.000 Lei; Victor Oagă primar Budila, pe lângă 10.250 Lei încă 10,250 Lei; săteanul N. Mărculescu Bucureşti Lei 10,010; preotul Vasile Coman paroh Cetate-Braşov Lei 10,000; Văd. Maria Iliescu Budila Lei 10.000; Alexandru şi Victoria Sârbu Bucureşti Lei 10.000; credincioşii parohiei Târlungeni prin

Pr. Iancu Bărbat Lei 8480; Pr. Iosif Tătulea din Predeal Bran Lei 5000; Ioan Olteanu Budila Lei 4000; Ioan Toderică Lei 4000; Elena Ch. Horiș București colectă Lei 3500; Gh. Niculescu București colectă Lei 3160; Dumitru Beșchea com. Obraj Târlungeni Lei 2000; S an Regepovici din București Lei 2000; Paraschiva Călbureanu prin colectă Lei 2000; Ana I. Oagă Lei 1500; Maria Gh. Nedelea Lei 1000; Dra Elena M. Prejmerean Lei 1000; Hortensia Boriceanu Brașov Lei 1000; Iancu Popovici Budila Lei 1000; Nicolae Drăgan Prejmer Lei 1000; Elena Bănățeanu refugiată Lei 1000; Vasile I. Galtoma București Lei 1000; Vasilica Iliescu București Lei 1000; Ioan Precup Șerbănești-Olt Lei 1000; Gheorghe Coveșan Câmpina Lei 1000; Mimi Grecu Budila Lei 1000; Col. Cogălniceanu comand. Reg. 22 Inf. Târgoviște Lei 1000; Andrei Andreescu București Lei 1000; Letiția Andriș Budila Lei 1000; Gheorghe Oprea Galborcea 1000 Lei; Viorel Gomboș elev Lei 500; Gheorghe V. Horiș Purcăreni 500 Lei și Valeria Comșa Teliu Lei 500-. Cu totul donații în anul 1943 Lei 1.488.850. — *Pr. Iordan Curcubătă*

CĂRȚI ȘI REVISTE

Omagiu lui Ioan Lupaș, un mare volum de aproape 1000 de pagini, de curând apărut, este închinat ilustrului cărturar, Părintelui Profesor *Ioan Lupaș* cu ocazia împlinirii vârstei de 60 de ani. Volumul omagial, o înfăptuire din cele mai izbutite ca formă și conținut, prezintă contribuțiile celor 92 admiratori și prieteni ai sărbătoritului, — după ce alte contribuții, menite aceluiaș volum, s'au rătăcit în urgia vremli dela 1940.

Revistele și ziarele noastre, mari și mici, din capitală și provincie, au încrestat, cu mândrie și elogii, apariția cărții, stăruind asupra însușirilor alese și a vastei activități, de 40 de ani, a istoricului luptător Ioan Lupaș. E de prisos să adăogăm, la acest prilej, și din partea noastră ofranda sentimentelor de înaltă prețuire și admirare a celui sărbătorit. Nu putem însă trece cu vederea observarea unui recensent al volumului omagial. Intr'o revistă, de altfel inteligent redactată, după ce se recunoaște că profesorul Ioan Lupaș a împrăștiat numai căldură și lumină, dragoste și *adevăr*, — dar „ca orce muritor" are și „metehnele" lui; — una dintre metehne ar fi »*confesionalismul*« profesorului. Astfel, pentru recensent, a fi român ortodox și prieten al adevărului ar însemna o meteahnă... Adevărat că profesorului nostru i se iartă meteahna, — spune tot recensentul, — precum „ierți albinei că are ac", sau „ploii că îți mânjește pantofii", când picurii ei fac să rodească holdele... Dar, dacă nu se lămurește: unde anume și împotriva cui s'a îndreptat „acul albinei" și nu se arată nici ce fel de „pantofi" a „mânjit" ploaia dătătoare de rod, — cam în ce fel să ne explicăm meteahna?

Calendarul Eparhiei ort. române a Timișorii, pe anul dela Hristos 1944. Anul al patrulea, cu bogat și variat material în proză și versuri, și cu multe ilustrații, îndeosebi de frumoase biserici. Prețul: Lei 120.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu.

Duminecă în 9 Ianuarie 1944, servesc: Prot. Mihail Neagu, prof. Dr. Nicolae Neaga și duhovnicul Nicodim Belea; diaconii: cons. Alexandru Popa și prof. Dr. Grigorie T. Marcu. *Predică: duhovnicul Nicodim Belea.* La Oastea Domnului după masă la ora 3: *prot. Mih. Neagu.*

AVIZ

Se aduce la cunoștință P. On. Oficii protopopești și parohiale, că s'au majorat taxele de publicare a Concurselor în Telegraful Român, după cum urmează:

Concurs de protopop Lei 5000.—
„ „ paroh cl. I „ 3000.—
„ „ „ „ II „ 2500.—
„ „ „ „ III „ 2000.—
plus timbru Lei 10.- la mie.

Administrația
TELEGRAFULUI ROMÂN
Sibiu

Nr. 13.865—943.

Comunicare

Se aduce la cunoștință că văduva P. C. consilier arhiepiscopesc în pensie, Dr. Gheorghe Proca, decedat la 17 Decemvrie 1943, în baza §-lui 5 din regulamentul fondului de ajutorare preoțesc, a ridicat dela Casa Arhidiecezană din Sibiu, ajutorul de înmormântare statutar, în sumă de Lei 50.000.—

Sibiu, din ședința secției economice, a Consiliului arhiepiscopesc, ținută la 23 Decemvrie 1943.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 13.485—943.

Circulară

Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor — Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor, cu adresa Nr. 59084/943 ni-a comunicat că în situația de astăzi nu se mai pot aproba colecte în scopul adunării de bani pentru zidiri de biserici, case parohiale etc., din motivul că toate eforturile națiunii trebuesc puse în serviciul susținerii și purtării războiului.

Aducem această dispoziție la cunoștința oficiilor noastre protopopești și parohiale, cu îndrumarea ca în viitor, până la alta dispoziție, să nu se mai facă cereri pentru asemenea colecte.

Sibiu, la 29 Decemvrie 1943.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 632—1943 (2) 1—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de clasa a II-a **Pianul de jos**, din protopopiatul Sebeșului, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

a) Locuință;

b) Sesiune parohială 26 jug. cad. 310 St. □ arător, 460 St. □ fânaț;

c) Veniturile stolare obișnuite în parohie;

d) Salarul dela Stat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox-român al Sebeșului, — în termenul indicat.

Candidații vor anexa la cererile de concurs și încuviințarea de candidare la această parohie.

Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuți de către parohieni.

Oficiul protopopesc Sebeș în înțelegere cu Consiliul parohial din Pianul de jos.

Sebeș-Alba, 29 Decemvrie 1943.

Dr. Vasile Oană
protopop

Nr. 1315—1943 (1) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa primă: **Zărnești III**, protopopiatul **Bran**, publicăm concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venite împreunate cu acest post:

1. Salarul dela Stat;
2. Venitele stolare obișnuite în protopopiatul Bran;
3. Sesia parohială, circa 8 jug. fânaț și arător.

Cererile de concurs, provăzute cu toate documentele necesare și cu autorizația de a concura dela Venerabilul Consiliu Arhiepiscopesc, se vor înainta în termen Oficiului protopopesc Bran, în Zărnești, jud. Brașov, iară concurenții se vor prezenta în parohie în Dumineca ce o va fixa Oficiul protopopesc Bran, spre a cânta, eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul.

Zărnești, la 20 Decemvrie 1943.

Vasile Stoicanea
protopop

Nr. 13508—1943 [90] 2—3

Concurs

La Consiliul nostru arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu, Serviciul inventarierii, sunt vacante următoarele posturi, pentru care se publică concurs cu termen de 30 zile:

1. Un post de șef de Secție, cu salar lunar de 12.100 Lei.

2. Un post de subșef de birou, cu salar lunar de 7800 Lei.

3. Un post de impiegat cu salar lunar de Lei 6000.

Cei ce doresc să ocupe aceste posturi își vor înainta cererea timbrată, însoțită de toate actele prevăzute în avizul nostru din Telegraful Român Nr. 17/1943 Consiliului Arhiepiscopiei ort. rom. din Sibiu.

Candidații trebue să fie de confesiune ortodoxă.

Sibiu, la 23 Decemvrie 1943,

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 13224—1943 [89] 2—3

Concurs

La consiliul arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu a devenit vacant postul de impiegat cl. I cu salar lunar de 7800 Lei, adaus de scumpete 6450 Lei, plus chiria, pentru întregirea căruia se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Doritorii de a ocupa acest post își vor înainta actele necesare pentru numire Consiliului arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu.

Candidații trebue să fie de confesiune ortodoxă și să cunoască dactilografia.

Sibiu, din ședința Secției bisericești din 14 Decembrie 1943.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 305/1943 (88) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de cântăreț bisericesc la parohia din **Brașov-Cetate** se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român".

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela Stat.
2. Renumerație de lei 3500 lunar dela biserică.
3. Locuință în natură, fără luminat și încălzit.
4. Stola obișnuită în parohie.

Din ședința Consiliului parohial, ținută la 27 Noemvrie 1943.

Văzut:

Dr. N. Stinghe Adm. Prot. — **Pr. V. Coman** Paroh.

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

Nr. 447/1943 (87) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II-a **Bogatul-român**, protopopiatul Mercurea, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela Stat;
2. Venitele stolare obișnuite în parohie.
3. Folosința casei parohiale.
4. Folosința sesiunei parohiale constătătoare din 18 jug. arător și 14 jug. fânaț.
5. Folosința cimitirului vechi.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc, însoțite de actele necesare și încuviințarea de candidare dela I. P. S. Mitropolit, în terminul indicat.

Candidații se vor prezenta în parohie într'una din Dumineci sau sărbători, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Mercurea, 2 Decemvrie 1943.

Oficiul protopopesc Mercurea, în înțelegere cu consiliul parohial din Bogatul-rom.

Dumitru Ciuchendea
protopop

Citiți și răspândiți

Revista Teologică

Organ pentru știința și viața bisericească. Apare lunar, sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE al Ardealului. Redacția și Administrația: Sibiu, Academia teologică „Andreiană". Redactor: Prof. Dr. Grigorie T. Marcu. Abonament anual, Lei 900.

(85) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III, **Scorelu**, protopopiatul Avrig, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român".

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela Stat;
2. Stola uzitată în parohie;
3. Patru jugăre fânaț;
4. De chirie pentru locuință se va îngriji parohia până la zidirea casei parohiale.
5. Lemne de foc: o soartă din pădurea foștilor iobagi și una din pădurea comunală. Transportul privește pe preot.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare și de încuviințarea de candidare dela I. P. S. Mitropolit se vor înainta în termen Oficiului protopopesc Avrig. Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc în vreo Duminecă sau sărbătoare la Biserică spre a face cunoștință cu parohienii.

Oficiul protopopesc ort. rom. Avrig în înțelegere cu consiliul parohial.

Avrig la 21 Noemvrie 1943.

Pr. A. Radu
adm. protopopesc

Poșta Red. *E. M.* în *O.* s'a utilizat materialul trimis. Mulțămiri.

Este o datorie morală și națională să ajutăm familiile desrobitorilor.

Tăcere, unire și muncă: prin acestea vom învinge

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNII SIBIIU

Anul XCII — Sibiu, 16 Ianuarie 1944 — Nr. 3

Telegraful Român

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8 Sibiu

Organ național-bisericesc. **Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna**

APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei, — Pentru America 8 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespondențe se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor cm. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Calendarul religios și tradițiile

Nu știu câți, chiar dintre teologi, au meditat mai adânc asupra minunatei împletiri a sărbătorilor noastre creștinești, care formează splendida »constelație metafizică« a calendarului religios, dând în mod complet, anual, istoria mântuirii. Lăsând aceasta spre deliciul celor inițiați în tainele credinței, să privim acum influența calendarului religios asupra vieții noastre religioase și chiar naționale.

Calendarul religios nu numai că îmbisericește întreaga noastră viață, dar este ceasornicul ei; este unitatea de măsură și de orientare a vieții noastre cu tot complexul ei, încât nu numai individual, dar chiar statul își fixează scadențele socotelelor și preocupărilor în legătură cu calendarul religios. Ce să mai vorbim de popor? Românul își brodează viața pe calendarul religios. Marile sărbători Crăciun, An nou, Bobotează, sf. Ioan, Paști, Sânpetru, Sfânta Marie »mare« sau »mică« și sfinți populari ca sf. Gheorghe, Ilie, Dumitru, Nicolae, sânt niște limanuri pe care pune ochii încă din vreme, se pregătește și-și aranjează întreaga sa activitate pentru a ajunge acolo. Anul civil se pierde în anul bisericesc. Ca să dăm numai un exemplu: o mamă poate nu știe la cât și în care lună i s'a născut copilul, dar știe că cu 1—2 săptămâni sau cu câteva zile înainte sau după cutare sărbătoare bisericească. De calendarul religios beneficiază chiar aceia care disprețuiesc instituția ce-l patronează, Biserica. Pentru ei încă sărbătorile calendarului religios sânt ca niște oaze în Sahara pustie de credință și de fapte vrednice ale vieții lor. Precum nu-mi închipui ce aspect ar lua țara aceasta, dacă, presupunem că la un moment dat ar pieri toate crucile, troițele, bisericile și mânăstirile presărate pretutindeni, tot așa nu-mi închipui cum ar fi viața sufletească a românului fără calendarul religios sau cu ce l-ar putea închipui.

Calendarul ortodox prin cultul Bisericii creiază o mistică specială. Sergiu Bulgakov scoate în relief un caracter al cultului ortodox: realismul; întrucât cultul ortodox nu este numai pomenirea în forme artistice a evenimentelor religioase, dar e o realitate, o actualizare, o trăire a evenimentelor sărbătorite, unind cele două lumi, aducând »cerul pe pământ«, cum zice tot Bulgakov. Bunăoară, în timpul slujbei Crăciunului nu se face numai o simplă amintire despre Nașterea sau Botezul Domnului, ci cu adevărat Hristos se naște și se botează în chip misterios, și tot așa cu celelalte sărbători ale Mântuitorului sau sf. Fecioare. Pentru această trăire religioasă credinciosul se pregătește din vreme. Nu știu ce ar face când i s'ar lua calendarul religios, când el se turbură și atunci când survine numai o simplă schimbare de cadru, cum a fost cu mișcarea stilistică de acum câțiva ani.

Calendarul religios mai are răsunet în viața noastră populară și prin faptul că de el sânt legate atâtea datini și obiceiuri. Tradițiile acestea românești și creștinești legate de sărbătorile calendarului nu numai că le dau și mai mult farmec și le fac și mai dorite, dar prelungesc mistica formată de trăirea cultică bisericească. Dacă, în Biserică, în ziua de Crăciun, când se naște Hristos, apare »cerul pe pământ«, ieșind afară din Biserică, nu se pare că tot cerul pe pământ se pogoară, când cetele de copii trâmbițează, ca odinioară, cetele de îngeri, evenimentele Nașterii Domnului. Nu este tot o trăire și o participare la misterul nașterii cu toate episoadele: iesle, stea, magi etc. Este tot o plutire în aceeași atmosferă mistică. Dar, mai mult, mistica religioasă s'a unit cu mistica națională cum e la Anul nou și Bobotează. Neamul nostru așa s'a născut român și creștin-ortodox și așa vrea să rămână; iar aceste două entități: românismul și ortodoxismul s'au unit într'o singură »lege«, în care se cuprind amândouă și pentru care românul se jertfește deopotrivă.

»Calendarul religios este albia, care a strâns și a unit apele sufletului românesc în furtunile năprasnice prin care a trecut«, zicea așa de frumos dl Nichifor Crainic, dascălul nostru de teologie și naționalism. Dacă este așa — și așa este — se impune o poruncă: să păstrăm toate tradițiile noastre în care e îmbrăcat sufletul neamului nostru de români și creștini, să dăm din nou viață celor amenințate cu dispariția, iar gândurilor noui, pe care vrem să le încetățenim, trebuie să le dăm fundamentul religios al calendarului ortodox, căci numai așa vor prinde. Ori, realitatea cam asta este: toate gândurile, unele foarte bune de altfel, care au urmărit îmbunătățirea vieții naționale, nu s'au altoit pe tradițiile vieții noastre ortodoxe și românești. Divorțul acesta se vede cât de colo: înființăm o săptămână a laptelui, dar nu ținem săptămâna brânzei pecetluită de Biserică; închinăm o săptămână sau o zi mamei, dar nu ținem și nu o punem în legătură cu sărbătorile Maicii Domnului; închinăm anumite zile copilului, dar ținem pe copii departe de Acela care a zis: »Lăsați copiii să vină la mine«; ne plângem de puținele roade ale educației la tineret, dar n'ar trebui să lipsească din nici o clasă tabloul lui Iisus la vârsta de 12 ani în mijlocul cărturarilor; facem propagandă pentru fructe, dar derădem obiceiul vechi, păstrat încă pe alocurea, de a aduce din pârga fructelor și a tuturor roadelor întâi la Biserică spre a fi binecuvântate și sfințite, apoi împărțite. Ce mai înseamnă acum Drăgaica sau Cârstorul viilor, chiar pentru sate? Câte porți nu se închid în fața vestitorilor, care aduc solia lui Bădica Traian? Câți sânt în sufletul cărora nu mai are răsunet poesia colindelor creștine? Pospaiul orașului a distrus și sufletul satului, în care e credința, tradiția și însușirile specifice ale neamului. Eminescu a spus-o: de când cu drumul de fer, toate cântecele pier! Și-mi vine în minte întrebarea unui scriitor: că dacă, pătrunzând »civilizația« la sate, nu i va distruge sufletul curat? Un adânc cunoscător și iubitor al satului mărturisește că »invazia civilizației ne-a scos afară din casă și din tradiție. Ea ni-a furat mușcata și icoana zugrăvită, culmea cu gândurile de pe țesături și vâlnice«. (Gh. Mugur, Florile, pag. 47).

Vorba lui Coșbuc, dacă nu ne-am dat noi graiul țării și comorile sufletului în vremuri de restriște, acum, în vremea redeșteptării, cum să le dăm? -- Concluzia: factorii mai mici de răspundere, în prima linie preoții și învățătorii, să steie de pază asupra tradițiilor noastre românești și creștinești, să sufle în jarul lor să se aprindă mai tare, iar dacă se rup să le înoade tot de firul cel gros al calendarului religios; însfârșit, să ia seama ca toate apele sufletului românesc să meargă pe aceeași albie. Iar factorii mai mari de răspundere să nu se sfiască a întări și a pune în toate pecetea Bisericii, pentrucă neamul nostru întâi Biserică a avut la început și nimic altceva, dar acum, când le are și pe toate celelalte, îi va fi și mai bine și va dăinui în veac, cât Biserica lui Hristos.

Preotul **GH. C. DIACONU**
dela Bobohalma

Necesitatea suferinței

Pare paradoxal a afirma o necesitate a suferinței, și totuși acesta e un adevăr și o realitate pe care o experiăm la fiecare pas atât în lumea fizică, cât și în lumea morală. Paradoxal ni se pare pentrucă ce este suferința, decât o ciocnire a unui subiect oarecare cu anumiți factori contrari, cu anumite împrejurări vitrege, care la prima privire par a prejudicia bunul mers sau buna desvoltare a acelui subiect? Orce suferință este un obstacol ce se interpune în desfășurarea evolutivă a vieții unui oarecare subiect, împiedecând parțial sau total această desvoltare.

In cele ce urmează vom vedea că lucrurile nu sânt tocmai așa cum se prezintă la prima vedere, și că suferința, deși este în adevăr un obstacol într'un drum, constitue totuși cel mai autentic stimulent spre progres. Ea e factorul ce dă sens vieții, smulgând-o din monotonie, făcând o să fearbă și să clocotească cum clocotesc apele în strâmtori și numai în urma trecerii prin focul ei curățitor ne simțim curați ca undele care au prăvălit stâncile ce le-au oprit calea în munți.

Originea suferinței trebue căutată în om. Ea este efectul unei cauze, și această cauză e: căderea omului în păcat. Intrarea în lume a suferinței s'a făcut prin om, prin întrebuințarea în sens arbitrar al celui mai mare dar ce Dumnezeu a dat omului, libertatea de-a se determina singur în acțiunile sale, adică libertatea voinței. Dacă ea s'a generalizat, adică a trecut și la lumea fizică, întreg universul intrând sub imperiul ei, devenind lege generală ca și gravitațiunea, apoi aceasta se datorește poziției pe care o ocupa omul, ca stăpân al creaturii. Cosmosul întreg a trebuit să simtă căderea regelui său, natura întreagă fiind târâtă în robia păcatului și a suferinței, cum spune sf. Ap. Pavel.

Suferința este un rău. Acest rău, prin preînțeleapta iconomie divină, a fost preschimbat în cel mai sigur mijloc de îndreptare, de fortificare, de revenire la bine și la adevăr. Din această urmare a păcatului, Dumnezeu a creiat cel mai puternic antidot contra răului, combătând păcatul prin sine însuși, ca un adevărat medic ce combate cele mai periculoase maladii prin virusurile produse de aceleași bacterii. Cum a lucrat iconomia divină în acest caz, se vede cercetând în treacăt mobilul căderii. Omul a păcătuit, pentrucă a neglijat pe Dumnezeu și s'a întors spre creatură și spre sine. In locul lui Dumnezeu, scopul ultim al năzuințelor sale, a pus lumea și pe sine, căutând să afle binele suprem în această creatură.

Păcatul aduce după sine, într'o formă sau în alta, suferința. Acesta e un principiu cu valabilitate universală, conform căruia nimic nu se pierde fără urmă atât în domeniul fizic, cât și în cel sufletesc. Suferința trezește în suflet căința, și căința produce îndreptarea, reîntoarcerea în comunitatea cu Dumnezeu.

Sfânta Scriptură e o continuă apologie a suferinței, fericind pe ceice cu răbdare îndură necazurile și condiționând mântuirea de purtarea cu resemnare a crucii. Insaș mântuirea s'a realizat prin cea mai crâncenă suferință a Fiului lui Dumnezeu, condiționând pentru veșnicie câștigarea cerului, de focul transfigurator al necazurilor.

Necesitatea suferinței se poate verifica din orce punct de vedere: istoric, biologic, științific.

Orce progres se bazează pe suferință, — teză ce constitue o dogmă atât pentru credincioși, cât și pentru necredincioși.

In istorie au trăit popoare și indivizi cari au știut suferi mai crâncen. In știință au isbutit să smulgă taine cei ce au îndurat mai adânc; în artă ceice au jertfit mai din greu.

Pe suferință, ca lege a evoluției universale, își bazează transformiștii sistemul lor biologic-filosofic.

Lupta pentru existență, transmiterea prin ereditate a unor funcțiuni noi câști-

gate în această luptă, adaptarea la mediu etc., nu sânt decât observaţii făcute asupra unor organisme puse să trăiască în condiţii vitrege şi care prin suferinţe îndelungi au isbutit să-şi creeze împrejurimea necesară continuării vieţii.

In acest sens trebue înţeleasă şi moartea: Ea e finalul întregului rău pământesc, fiind absolut necesară, în urma căderii omului în păcat. Ea deschide porţile acestei lumi spre trecere în veşnicie, curmând firul vieţii pline de nostalgiile raiului pierdut, şi tot ea ţine îndreptat gândul omului mereu spre Dumnezeu.

Să suportăm suferinţele cu resemnare şi ca indivizi, şi ca popor, — căci ele ne sânt trimise pentru păcatele noastre, pe care poate le ştim, poate nu le ştim, având certitudinea că din focul lor vom ieşi fortificaţi, pentru a duce lupta acestei vieţi, sau transfiguraţi spre a păşi cu fruntea senină prin porţile veşniciei spre împărăţia de har a Tatălui ceresc.

Pr. Dr. Petru Brudea

Filosofie în duh românesc şi creştinesc

(Urmare din Nr. 51—52 a. tr., şi sfârşit).

Concepţia spiritualistă a gânditorului nostru se oglindeşte fidel şi în esseul: *Ideal de Viaţă*, pentru a cărui înţelegere autorul pretinde cetitorului să fie trăit „un moment din viaţă, şi cu tot cuprinsul conştiinţei, *întru spirit*» [pg. 146]. Această condiţie, pusă de autor pentru înţelegerea idealului său de viaţă de natură cu adevărat evanghelică, îmi pune pe buze cuvintele Apostolului Pavel care a purtat în faţa „Neamurilor" steagul vieţii celei noui, a vieţii celei „întru spirit": De sunteţi ai Duhului, cu Duhul să şi umblaţi, ceeace înseamnă că cine vrea să intre în slujba idealului de viaţă spiritualist, acela trebue să şi umble, să şi „trăiască" în duhul acelui ideal. Cunoscând această condiţie este uşor de ghicit care va fi idealul de viaţă recomandat de gânditorul nostru pentru lumea de azi, care rătăceşte „în întunericul şi 'n umbra morţii" materialismului.

Inväţând dela marile genii religioase cari au revoluţionat lumea tocmai pentrucă în sufletul insului uman au căutat punctul de sprijin al acţiunii lor, tot aci caută stânca neclintită şi gânditorul nostru care vrea ca spiritul să domine existenţa, când zice: „Trebue să căutăm să pricepem din nou şi cu toate puterile de comprehensiune ale sufletului, că valorile destinate prin natura lor să ocupe partea de sus a scării, acelea pentru care nu e nici trist, nici ridicol să-ţi jertfeşti până şi viaţa, sunt cele spirituale" [pg. 148—9].

Dar gânditorul nostru nu este un idealist „cu capul în nori", ci ţine seama şi de necesitatea absolută a prosperităţii materiale, de valorile economice, tehnice, politice etc. cari sunt periculoase numai apreciate ca scop final. dar trebuincioase ca „mijloace, ca trepte de ascensiune spre vârful scării. Prin urmare: „Idealul modern de viaţă nu poate fi altul decât concilierea, sincronizarea acestor două feluri de propăşiri" [pg. 150].

In felul acesta ajunge gânditorul nostru la idealul de viaţă întrupat în Iisus Hristos care a împreunat în persoana Sa ceriul şi pământul.

In esseul: *Fond şi Formă în Filosofie*, pune capăt confuziei regretabile dintre aceste două concepte în domeniul gândirii, evidenţiind însuşirea esenţială a filosofului autentic în cuvintele: „Aceasta e o atitudine sufletească din care se pot desprinde, intermitent sau sistematic [nu importă forma], viziuni de ansamblu asupra existenţei" [pg. 155]. Pentru lămurire ne prezintă un număr impunător de filosofi autentici dar fără sistem şi de gânditori mai puţin autentici dar cu sistem frumos şi bine rotunjit.

Prin urmare — conchide cu drept cuvânt D. D. Roşca — o gândire filosofică autentică, originală, poate să se cristalizeze în sistem, dar poate să se realizeze şi fără acesta. Orientarea specifică a spiritului său, şi nu forma în care aceasta se exteriorizează, face ca un autor să fie considerat cu dreptate filosof.

Drept încheere şi parte însemnată a cărţii de faţă autorul prezintă sub titlul: »*Neotomism şi Neotomişti*« atitudinea sa hotărâtă, luată acum două-zeci de ani în „*Scrisori din Paris*", publicate în revista „Viaţa Românească" din anii 1924—27. Neotomismul — zice D. D. Roşca — are mai multe aspecte. Astfel, orce spirit atent poate constata deosebiri însemnate între neotomismul suplu al abatelui *A. D. Sertillanges* şi acela de largă respiraţie a lui *Etienne Gilson*, cum există deosebiri mari între aceste două şi cel conceput rigid, polemic şi agresiv, de neofitul *Jacques Maritain* şi discipolii lui.

Faţă de afirmaţia neotomiştilor că metafizica aristotelică-tomistă ar fi metafizica firească şi deci eternă a inteligenţei omeneşti, gânditorul nostru susţine şi dovedeşte, — cu o logică severa ce-i caracterizează gândirea formată în şcoala franceză, — într'un studiu substanţial şi vast, pe aproape o sută de pagini, conceput în spiritul probităţii spirituale, — că tomismul nu întruneşte condiţiile esenţiale care ar putea face din el metafizica fecundă, în stare să ralieze inteligenţele gânditoare ale veacului. Să ralieze adecă acele inteligenţe care nu se amăgesc pe sine cu soluţii verbale, nici cu simple promisiuni. Căci varianta neotomistă al cărei conducător necontestat este convertitul I. Maritain, variantă mai cunoscută şi mai accesibilă marelui public decât celelalte, se caracterizează tocmai prin faptul că reprezentanţii ei, dacă se dovedesc spirite ascuţite în critica tuturor doctrinelor netomiste, în partea constructivă a învăţăturii lor se mulţumesc cu afirmaţii şi promisiuni, impresionând astfel mai mult imaginaţia decât inteligenţa şi spiritul critic al numeroşilor cititori de scrieri neotomiste [pg. 170-171].

Domnul D. D. Roşca opune relativismul modern declarat de neotomistul H. Massis „o boală", un „rău", „filosofiei perennis" susţinută de reprezentanţii înflăcăraţi ai scolasticismului; opune principiul dinamic al cugetării moderne, principiului static al cugetării aristotelice învechite.

Acest principiu static şi învechit al aristotelismului catolic nu este îmbrăţişat nici chiar de cultura franceză contemporană cu toată înclinarea ei spre catolicism, pentrucă aceste periclitează libertatea inteligenţei creatoare, şi pentrucă orientarea spiritului neotomiştilor este teologică, ci nicidecum filosofică în sensul riguros al termenului [pg. 193].

Din atitudinea relativistă în faţa existenţei se poate desprinde o concepţie eroică şi una estetică. Cea din urmă este dublată de un puternic sentiment de toleranţă universală, antipod al exclusivismului catolic. Această afirmaţie este motivată pe larg de autorul nostru pe paginile cărţii sale: *Existenţa Tragică*, 1934.

Pentru întărirea poziţiei sale, autorul ne dovedeşte, relativismul dinamic în domeniul cugetării este mai rodnic de ex. din atitudinea spirituală dinamică a reformatorilor, duşmani ai exclusivismului scolastic s'a desprins liberarea personalităţii omeneşti, în domeniul religios mai întâi, şi drept consecinţă ce mai curând sau mai târziu avea să vie „liberarea inteligenţei de orce poruncă ce nu vine din străfundurile proprii" [pg. 209].

Prin urmare întoarcerea la tomism este condamnată de filosoful nostru ca o întoarcere nebunească la jugul vechi al gândirii umane.

Domnul profesor D. D. Roşca şi în această carte, ca în toate publicaţiile domniei sale, ne dovedeşte cu prisosinţă că întruneşte condiţiile unui gânditor în adevăratul înţeles al cuvântului care în plus nu uită nici o clipă că este creştin şi român. Logica sa disciplinată îi ajută totdeauna să-şi ducă cu argumente reale cugetarea clară până la capăt. In argumenterea sa, tari sunt totdeauna probele, însă niciodată cuvintele.

Dar expunerea sa devine convingătoare, nu numai prin însuşirea rece a probelor, ci şi prin faptul că ştie să toarne multă viaţă în cuvântul său scris, care este totdeauna elocvent şi vioiu. Cu vioiciunea stilului şi cu puterea expresiei ştie captiva pe cetitor, silindu-l să zăbovească şi asupra celor mai abstracte probleme. Desvoaltă cu pasiune problemele puse, dar nu se lasă răpit nici odată de patimă. Pasiunea sa este înfrânată în continuu, e concentrată şi rămâne focul în spuză care nutreşte gândirea.

N. Terchilă

Insemnări biblice

La studiul biblic se scrie destul de puţin deşi problemele ce se pun în cadrul acestui studiu sunt multe, de aceea e un prilej de bucurie apariţia lucrărilor de genul acesta. Astfel merită să fie menţionate unele publicaţii cari au apărut în vremea din urmă în această legătură de idei. Este mai întâi lucrarea preotului Dr. *V. Prelipceanu* prof. univ.: *Textele din Ras-Şamra şi raportul lor cu Vechiul Testament*, Cernăuţi 1942, pag. 32.

Ras-Şamra este o localitate în Siria. Localitatea devine celebră prin descoperirile arheologice ce se fac acolo începând cu anul 1929. E vorba de nişte texte mitologice, dintr'o scriere cuneformă. Textele datează din secolul 15, şi 14 în d. Hristos. Textele din Ras-Şamra au fost studiate de profesorul de V. T. dela facultatea de Teologie din Cernăuţi, Dr. V. Prelipceanu, care face o expunere succintă a desgropărilor şi a descoperirilor din Ras-Şamra arătând raportul lor cu Vechiul Testament.

Dl profesor Prelipceanu constată că textele din Ras-Şamra confirmă caracterul istoric al unor părţi din Vechiul-Testament; că nu poate fi vorba despre o evoluţie a religiei Vechiului Testament din politeismul păgân, ci religia şi cultul Vechiului Testament se pot explica numai aşa cum arată Sf. Scriptură şi Sf. Tradiţie.

Textele din Ras-Şamra mai au şi o mare însemnătate literară. Ele aruncă o lumină asupra limbii ebraice şi combat unele ipoteze de ale criticilor, ca b. o. aceea că cutare sau cutare text ar fi de origine mai nouă şi aceasta pe baza presupunerii că forma mai scurtă a pronumelui personal „*ani*", împreună cu textul în care obvine, ar fi cu mult nouă decât forma mai lungă: „anohi", împreună cu textul unde obvine.

In genere, dl Prof. Prelipceanu constată că textele din Ras-Şamra aduc o contribuţie nebănuit de însemnată la lămurirea unor probleme de ordin Biblic.

O altă lucrare biblică este a dlui Dr. *I. Moisescu: Sfânta Scriptură şi interpretarea ei în opera Sf. Ioan Hrisostom*, Cernăuţi 1942, pg. 132.

In acest prea interesant studiu profesorul de teologie Moisescu vorbeşte în în introducere despre şcoala din Antiohia şi reprezentanţii principali ai ei, şi constată că această şcoală are mari merite în interpretarea Sfintei Scripturi. Cel mai ilustru reprezentant al acestei şcoale, care s'a distins prin marele număr de opere ca şi prin stabilirea normelor de interpretare tradiţională a sfintei Scripturi, este Sf. Ioan Hrisostom. In afară de Origen nici unul, părinte sau scriitor bisericesc, nu a scris mai mult ca Sfântul Ioan Hrisostom. Majoritatea operelor lui o constituesc scrierile exegetice, omilii şi comentarii. Până în vremea noastră s'au păstrat următoarele opere exegetice în cari sunt explicate părţi sau cărţi întregi din Vechiul Testament:

1. La cartea *Facerii* o serie de 9 şi o a doua serie de 67 omilii în care se interpretează întreagă cartea Facerii; 2, La *cărţile Regilor* 5 omilii despre Ana mama lui Samuil şi 3 omilii despre David şi Saul; — 3, La *Psalmi* omilii şi comentarii la psalmi 3, 12, 43, 49, 51, 108, 117, 119, 150; — 4, La *scrierile profeţilor*: două omilii, „despre obscuritatea profeţilor şi fragmente la Ieremia şi Daniil.

Mai multe din scrierile sfântului ni s'au păstrat însă la Noul Testament.

După această introducere Prof. Moisescu tratează în cap. I despre izvoarele revelaţiei divine, vorbind aici despre Sf. Scriptură şi Sf. Tradiţie în lumina concepţiei lui Ioan Hrisostom. Astfel cărţile Vechiului Testament Sfântul Ioan Hrisostom le citează pe toate şi le consideră inspirate.

In cap. II: Raportul dintre Vechiul şi Noul Testament, se poate vedea că Hrisostom învaţă că cele două Testamente sunt rânduite de acelaş Dumnezeu şi scrise sub inspiraţia aceluiaş Duh Sfânt, deaceea este cu neputinţă să existe opoziţie între Vechiul şi Noul Testament. Nici Mântuitorul n'a desconsiderat legea Vechiului Testament, nu a suprimat o prin instituirea unei legi noui, ci numai a desăvârşit-o.

In cap. III: Inspiraţia Sfintei Scripturi, aflăm ceeace învaţă Sf. Ioan Hrisostom în această privinţă: „Cărţile Sfintei Scripturi, zice el, s'au scris sub directa inspiraţie a Duhului Sfânt... fără a exclude în întregime partea de contribuţie a autorilor inspiraţi" (pg. 33), dar „cel care s'a învrednicit să primească această lumină de sus, să se înalţe cu sufletul, să fie înzestrat cu duhul descoperirii, vorbeşte cu totul altfel decât ar vorbi în mod obişnuit.

Consecinţele inspiraţiei divine le arată mai pe larg cap. IV. Ele sunt următoarele: Sfânta Scriptură fiind inspirată, tot ce se găseşte în Ea este adevărat, de contraziceri nu poate fi vorba în Sf. Scriptură, nimic nu-i inutil, nimic fără rost în Sfânta Scriptură.

Partea a doua: Interpretarea Sf. Scripturi, după Sf. Ioan Hrisostom, arată în cap. I că mijloacele de interpretare sunt: Citirea Sfintei Scripturi, curăţenia vieţii interpretului, dragostea faţă de cele sfinte, cunoştinţi preliminare (Introducerea în Sf. Scriptură etc.), cunoaşterea contextului, critica textului. La cap. II al acestei părţi, se vorbeşte despre: Sensurile Sfintei Scripturi: literal, anagogic, alegoric şi tipic. La cap. III.: Folosul cetirii Sfintei Scripturi, aflăm că Sf. Ioan Hrisostom învaţă că: „Cetirea Sfintei Scripturi este de mare folos pentru creştin, numai dacă cetitorul identifică scopul cetirii cărţiior sfinte cu scopul pentru care ele au fost scrise" (pg. 112).

De altcum unul din meritele de căpetenie ale Sf. Ioan Hrisostom a fost încercarea să răspândească citirea Sfintei Scripturi în popor, pentrucă, el avea convingerea că (pg. 123) „în Scriptură se găseşte cheia împărăţiei cerurilor".

Contribuţii biblice însemnate mai aduce Preot. *Dr. T. Negoiţă* din Bucureşti. Mă gândesc la lucrările: *1 Regele după Vechiul Testament, 2. Observaţiuni filologice asupra textului proorociei lui Nahum, 3. Să nu fierbi iedul în laptele mamei sale, 4. Habiru-Evreii?*

Intâia broşură tratează un capitol de arheologie biblică şi se arată legătura între credinţă şi regalitate. In a doua broşură autorul formulează câteva observări de ordin filologic privind cartea profetului Naum. E un lucru folositor, căci poate servi ca „*vademecum*" studenţilor teologi, cari studiază cartea profetului pe baza textului original. In broşura 3-a arată cât de variate sunt răspunsurile la întrebarea: De ce să nu fierbi iedul în laptele mamei sale? Opreliştea aceasta se reduce mai ales la sentimentul milei; alţii văd aici un

mijloc de propagandă pentru înmulțirea speciei. In ce privește întrebarea dacă Habiru din inscripțiile vechi sunt Evrei, e greu a se da un răspuns precis. Dr. V. Tarnavschi și Prof. I. Popescu Mălăești răspund afirmativ, câtă vreme unii streini ca b. o. Dhorme se opun acestei interpretări. Astfel întrebarea rămâne încă fără răspuns definitiv.

Intre consecințele războiului se înșiră și greutatea de a da la iveală lucrări mai de seamă. Cu atât mai justificată ne este bucuria când cu toate condițiile tehnice grele apar totuși cărți numeroase în pagini și bogate în idei. Astfel profesorii de teologie din Cernăuți au scos recent renumita revistă teologică-bisericească *Candela* pe anii 1939, 1940, 1941 și astfe firul tradiției rupt de evenimentele din anul 1940, s'a reluat din nou cu acest impunător volum.

Volumul e închinat amintirii canonistului Dr. V. Șesan, fost profesor universitar. Semnează I. P. S. *Nicolae* mitropolitul Ardealului un articol scris în amintirea regretatului Prof. univ. Șesan, Mitropoliții *Tit și Nifon*, *Dr. V. Loichița*, *Dr. L. Iacob*, *Dr. Popescu*-Prahova, *Dr. C. Tomescu*, *Dr. I. Puiul*, *Dr. V. Prelipcean*, *T. Totolici*, *Dr. St. Slevoacă* și *Dr. M. Șesan* scriu în aceeaș legătură de idei.

Partea a II-a științifică aduce studi datorite profesorilor: *Dr. I. Zugrav* (Introducere în Teologia pastorală) *Dr. S. Reli* (Gânduri și sugestii pentru o regenerare a vieții noastre mânăstirești), *Dr. V. Gheorghiu* (La început era Cuvântul), Dr. *I. Maiorescu* (Sf. Scriptură și interpretarea ei în opera Sf. Ioan Hrisostom), *Dr. P. Procopoviciu* (Elemente fundamentele de educație creștină), *Dr. O. Bucevschi* (Iubirea față de aproapele), *Dr. L. Morariu* (Viața și faptele lui Vlad Vodă Țepeș...), *Dr. A. Ieșan* (Treptele psihologice în educația religioasă), *Dr. M. Șesan* (In amintirea lui N. Ior a), *Dr. Max Hacman* (Fides Britanica), *Dr. N. Popescu*-Prahova (Canonizarea în biserica ortodoxă), *Dr. V. Grecu* (Gominii de pict. bizantină), *V. Iordăchescu* (Preludii ale unei restaurări a gândirii creștine în știința și filosofia contimporană), *Dr. V. Prelipceanu* (Textele din Ras-Șamra și raportul lor cu Vechiul Testament), *Dr. V. Morariu* (Pagini uitate din luptele Bisericii rom.), *Dr. M. Șesan* (Impărțirea adm. a imp. bizantin în timpul domniei Comnenilor și Angelilor), *Dr. I. Grămadă* (Problema morală în confucianism și creștinism).

Volumul mai conține cronica universitară, predici și recenzii.

Voi stărui de data aceasta numai asupra studiilor de natură biblică. Două din ele (Textele din Ras Șamra și raportul lor cu V. T. de Dr. V. Prelipcean și Sf. Scriptură și interpretarea ei în opera Sf. Ioan Hrisostom de Dr. I. Moisescu) le-am discutat în altă parte a publicației noastre, de aceea vom insista aici asupra studiului: Iubirea față de aproapele, și La început era Cuvântul.

Studiul întâi (Iubirea...) alcătuește partea întâia a unei lucrări mai extinse. Prof. O. Bucevschi precedează lucrarea de-o schiță asupra ideilor călăuzitoare în comportarea față de semeni, întâlnite în afară de creștinism, pentru a arăta apoi în ce constă *iubirea față de aproapele în Vechiul-Testament* (pg. 341-371).

Ceea ce imprimă moralei Vechiului Testament o hotărâtă superioritate față de toate sistemele morale apărute până la creștinism, este caracterul revelat al religiunii Vechiului Testament.

După doctrina Vechiului Testament oamenii sunt fiii aceluiaș Părinte ceresc și frați întreolaltă, și deci trebue să-i caracterizeze iubirea, colaborarea pașnică unirea și buna înțelegere.

In Vechiul Testament întâlnim o mulțime d dispoziții cari rezumă porunca iubirii. Astfel acest înalt principiu moral se fixează în porunca: „Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuți" (Lev. 19, 18). Adevărat că prin „aproapele" evreul a înțeles pe conațional, dar această greșită interpretare nu răpește legii desăvârșirea ei. Că porunca conține un principiu mai înalt, rezultă din alte texte similare, b. o. profetul Zaharia, luminat de sus, poruncește: „să nu cugetați fărădelegi unul împotriva altuia" (cap. 7, 10 8, 17). De aici rezultă că legile Vechiului Testament nu sunt numai acte externe, ci conțin dispoziții lăuntrice în comportarea față de aproapele.

Legislația Vechiului Testament contribue enorm la îndulcirea vieții celor obijduiți. Soarta sclavilor, a săracilor și străinilor face un progres vădit în comparație cu anticitatea. Vechiul Testament poruncește și iubirea dușmanului.

„De flămânzește dușmanul tău, dă-i să mânânce pâine și dacă însetează, adapă-l cu apă... (Prov. 25, 22-22) Și aduce nenumărate pilde de trăire a acestei porunci (b. o. Iosif Egipteanul sau Samuil care deși înlăturat dela conducere se roagă pentru dușmanii săi).

Porunca de-a stârpi popoarele canaaniene, de a duce război împotriva lor cu toată asprimea, ucigând chiar copiii și femeile, prof. O. Bucevschi nu o interpretează în sensul că se poruncește fanatism religios, ură națională sau războire sălbatecă, ci stârpirea acestor popoare apare ca necesitate sub aspect istoric-soteriologic.

In ce privește psalmii de blestem, cari prin cuprinsul lor ar sta în contrazicere cu iubirea, se observă că la cei vechi blestemul pornia din convingerea că Dumnezeu va pedepsi pe cel blestemat, dacă acela e vinovat. In această lumină blestemul pentru motive religioase apare ca îngăduit, afară de cazul când cei blestemați nu sunt dușmani personali, ci dușmbni ai misiunii poporului ales. Să nu uităm că în sensul acesta în Noul T. și Mântuitorul aruncă asupra păcătoșilor împietriți în răutate, acel: „vai vouă..." Cam în această lumină trebue judecate și Legea talionului și Răzbunarea sângelui. Și-apoi legi de felul acesta erau indispensabile pentru timpurile acelea de cruzime generală.

Al doilea studiu asupra căruia insistăm (*»La început era Cuvântul)*» se datorește Păr. *Prof. Dr. V. Gheorghiu*, care ne dă un comentar amplu la versul întâi și următoarele din cap. 1 al evangheliei Sf. Ioan. »*Inceputul*« din evanghelie indică începutul creării și existenței universului, „*Cuvântul*" e a doua persoană a Sfintei Treimi, „care are din veșnicie natură divină și care a fost singurul asociat al lui Dumnezeu în ce privește crearea universului". Studiul este scris cu aceeaș remarcabilă erudiție cu care a scris întotdeauna veneratul profesor de teologie biblică, Dr. V. Gheorghiu.

Prof. **Dr. N. Neaga**

Sărbătoarea Bobotezii la Sibiu

In centrul orașului, în Piața Regele Ferdinand, împodobită cu flamure și ramuri de brazi, au decurs și în anul acesta solemnitățile împreunate cu sărbătorirea Bobotezii.

Săvârșindu-se serviciul religios în catedrala mitropolitană, s'a pornit o mare procesiune în frunte I. P. S. Mitropolit Nicolae, *sub baldachinul purtat de tineri teologi, și urmat de capii autorităților locale civile și militare și de mulțimea celorlalți credincioși.*

Pe tribuna din Piață, în fața celor 3 cruci de gheață, I. P. S. Sa, cu soborul preoților, a făcut sfințirea apei. Răspunsurile la această slujbă le-a dat corul mitropoliei, condus de păr. prof. Gh. Șoima. Salve de tun au anunțat cetății noastre sfințirea apei și stropirea credincioșilor cu apă sfințită, iar corul și muzica militară au întonat melodiile cerute de asemenea ocazii.

La sfârșitul serviciului, dl general Macici, însoțit de statul major, a trecut în revistă trupa, în uralele ostașilor, după care a urmat obișnuita defilare. Cu aceeaș procesiune, I. P. S. Mitropolit Nicolae a fost condus la reședință.

O problemă de interes vital

— Denatalitatea crescândă și mortalitatea infantilă —

In 5 Decemvrie 1943 Prof. *Gheorghe Popovici*, directorul clinicei infantile Cluj-Sibiu, a conferențiat la Făgăraș în cadrele Extensiunii universitare Cluj-Sibiu și ale „Astrei" despre:

„O problemă fundamentală de stat Prevenirea și combaterea mortalității infantile".

S'a insistat asupra denatalității îngrijorătoare a acestui pur județ românesc și asupra mortalității, inclusiv mortalității infantile ridicate. S'a arătat cât de rea e situația și la populația românească a altor județe din vecinătate sau cele covârșitoare românești din Ardeal.

Problemele analizate și soluțiile recomandate sânt rezumate într'o moțiune, pe care publicul a votat-o în unanimitate. Au fost de față reprezentanți din corpul medical, preoțesc, profesoral și administrativ al județului în frunte cu protopopul Borzea, vicarul Ivan, capii autorităților sanitare, administrative, educative, culturale, conducătoarele operelor caritative, reprezentanții dela sate, etc.

Comitetul, ales pentru pregătirea realizărilor și demersurilor necesare, cuprinde toți factorii conducători ai organelor interesate în aceste probleme.

Moțiunea votată cu acest prilej cere, între altele, următoarele măsuri:

1. Creerea imediată, pentru bugetul 1944/45 al Ministerului Sănătății, a unei Secții de pediatrie și puericultură la spitalul județean din Făgăraș, cât și crearea unui cămin de mame și copii, stabil, în orașul Făgăraș.

Cooperativa Sanitară, inițiată în județul Sibiu, va fi extinsă ca activitate și în județul Făgăraș.

2. Aceste așezăminte, cerute pentru județul și orașul Făgăraș, trebue imediat înființate și în județele pure sau covârșitoare românești; Alba, Târnava Mică, Turda și Hunedoara, unde nu există defel, sau sunt proiectate, sau pe cale de înființare.

3. Organele bisericești vor interveni cu autoritatea lor morală, prin contactul ce-l au cu populația și prin contribuția lor la opera materială (fonduri, așezăminte) în combaterea mortalității copiilor și a avorturilor.

Se va face apel la sentimentul religios al femeii și se va arăta păcatul săvârșit prin avort. Preoțimea va juca un rol de frunte în comitetele de ocrotire a familiei, mamei și copilului, locale, instituite pe comune, înființând chiar după posibilitate comitete confesionale pentru ocrotirea familiei și copilului în parohii, sub scutul și în cadrele organizației bisericești sau activând în acest scop în cadrele comitetelor parohiale.

Predică

pentru vremea de azi

„Dimineața se apropie, dar este încă noapte".
Isaia 21, 11-12

Iubiți creștini, — „Deoarece toate câte s'au scris mai înainte, s'au scris spre învățătura noastră, ca prin răbdare și mângâierea, care vine din Scripturi, nădejde să avem". (Rom. XV, 4) să căutăm și noi, în vremuri de grele încercări, să găsim mângâerea sufletească în lumina Sfintei Scripturi.

Urmând acestei porunci deschid Sf. Scriptură și iată ce cetim în proorocia lui Isaia: (21, 11 12).

„Un glas strigă din Seir către mine: „Strājere, cât a trecut din noapte? Paznice cât mai este până la ziuă?"

Și străjerul răspunde: „Dimineața se apropie, dar este încă noapte. Dacă îți este de întrebat, vino și mai întreabă".

In aceste cuvinte se cuprinde o proorocie cu privire la Edom. Edomiții, deși înrudiți cu Israilitenii, erau dușmanii lor de moarte. S'a întâmplat însă, că acest popor, al Edomiților, să ajungă într'o mare nenorocire, fiind amenințați de năvălirea unui dușman puternic. In situația de grea cumpănă și de mare amărăciune, Edoniții înspăimântați de viitorul ce li se pregătea, s'au adresat profetului Isaia, întrebându-l: ce crede de acea noapte a încercărilor?

Va mai ținea ea mult? Cât mai este până la ziuă?

Profetul răspunde că „*dimineața se apropie*", adecă șirul suferințelor poporului se apropie de sfârșit, dar totuși noaptea necazurilor n'a trecut de tot. Iar dacă vor să mai știe ce va mai fi în viitor, să se adreseze profetului.

In proorocia pentru Edom, ne putem vedea propria noastră stare. Și noi putem spunem cuvântul Scripturii că: „avem dușmani de jur împrejur". Deasemenea, anii de război au adus și peste țară suferințe de tot felul. Adeseori noi, preoții, sântem întâmpinați cu întrebări, ca b. o.: „Părinte cât a trecut din noaptea încercărilor? Mai este mult până la ziua păcii?"

La aceste frământări ce izvorăsc mai ales din sufletele celor slabi de înger, voiesc să răspund.

Cu ce voi putea să mângâi sufletele răvășite de îndoieli și neliniște? Nu găsesc răspuns mai potrivit decât acel al profetului: »*Dimineața se apropie, dar este încă noapte*«.

Ziua dreptății, și pentru neamul nostru, acum se pregătește în noaptea aceasta a marilor încercări. Ea nu mai este departe. Deocamdată însă, noaptea suferințelor războiului nu s'a sfârșit. De aceea întoarceți-vă cu sufletele și cu nădejdile către Dumnezeu, pentruca „noaptea" să treacă, iar dimineața păcii să vină mai degrabă. —

Cu dreptate este să recunoaștem că în anii de când ne găsim în noaptea durerilor, totuși în întunericul adânc au fost și momente când lumina dreptății a strălucit pe cerul țării: când pământul Basarabiei și al Bucovinei de Nord a fost recucerit, când milioane de frați au fost liberați de sub stăpânirea necredincioșiior...

Sânt aproape doi ani de când neamul nostru ia parte la acest război sfânt, pentru neam și pentru creștinătate.

Prin voia lui Dumnezeu și prin jertfele ostașilor noștri, o parte din dreptatea noastră s'a împlinit. Și avem credința nezdruncinată că așa cum cerul României s'a luminat în spre răsărit, tot așa se va însenina în spre Apus.

Pentru a ajunge acolo nu trebue să ne pierdem răbdarea și credința în Dumnezeu și în dreptatea neamului. Sf. Scriptură ne spune că: „Celce va răbda până la urmă, acela se va mântui". (Mt. 24, 13). Și: „Nu te teme niicidecum de cele ce ai să pătimești. Fii credincios până la moarte și-ți voi da cununa vieții". (Apoc. 2, 10).

Așa dar se va mântui și va primi cununa vieții, nu celce rabdă și crede la început și o bucată de vreme, ci celce rabdă și crede *până la sfârșit*. Și așa cum este cu fiecare om în parte, așa este și cu un neam întreg Numai acel neam va birui, care își va păstra până la urmă toată răbdarea, toată credința, sufletul său întreg.

Neamul nostru, care până acum a dovedit răbdare și credință, jertfă și eroism, nu se va abate din drumul lui. Nicio lipsă, nicio suferință nu va clinti din credința noastră în biruința ce este a aceluia care rabdă și crede până la urmă.

De aceea cu credință și cu răbdare să pășim tot înainte, căci chiar dacă „este încă noapte, dimineața păcii, a dreptății și a bucuriei se apropie".

Pr. A. **Radu**

Meditație

Te slăvim, Iisuse

In sbuciumul vieții alergăm mereu, căutăm binele, dar la răscruce ne oprim. Te chemăm pe Tine, blându-le Păstor. Știm că ne ești sfântă călăuză. Ne duci pe drumul faptelor bune. Pentru aceasta „Te Slăvim Iisuse".

Robi ai trupului, bolim cu durere, în patul suferințelor. Focul boalei ne întunecă un moment mintea, cârtim. Dar iată

Dela alegerile de Mitropolit şi Episcopi

Luni, în 10 l. c. Colegiul electoral pentru alegerea de chiriarhi a declarat ales Episcop al Constanţei pe P. C. Sa arhimandritul **Chesarie Păunescu**, *directorul Seminarului central din Bucureşti întrunind 94 de voturi. Marţi în 11 Ian. Colegiul electoral a ales ca episcop al Buzăului pe P. S.* **Arhiereu Antim Anghelescu** *cu o mare majoritate de voturi. In 12 l. c., prezenţi fiind 124 membri ai colegiului electoral pentru alegerea noului mitropolit al Basarabiei, P. S. Sa* **Efrem Tighineanul** *a primit 106 voturi, fiind proclamat ales Arhiepiscop al Chişinăului şi Mitropolit al Basarabiei. In 13 l. c. a fost ales ca episcop la Bălţi, P. C. Sa Păr.* **Benedict Ghiuş**, *iar în 14 l. c. Dr.* **Antim Nica** *în scaunul episcopesc dela Cetatea Albă.*

Toţi noui episcopi sunt figuri distinse ale Bisericii noastre, remarcându-se fie pe terenul realizărilor practice şi al vieţii duhovniceşti, fie pe cel al scrisului teologic. Aşteptăm cu cele mai optimiste nădejdi activitatea lor ca ierarhi ai Bisericii.

Cerc preoţesc. — Conferinţele cercurilor preoţeşti se vădesc pe an ce trece tot mai roditoare.

Mai ales anul acesta, — la îndemnurile neobositului protopop *Teofil Chiffa*, conferinţele cercurilor preoţeşti din protopopiatul Devei au primit actualizare cum nu se poate mai potrivită pentru timpurile ce le trăim.

Cercul preoţesc Cârjiţi şi a ţinut anul acesta prima conferinţă Duminecă 3 Octomvrie în frumoasa parohie filie *Popeşti*, unde de curând păstoreşte preotul *Gheorghe Bona*. La sf. liturghie, corul tinerilor premilitari, sub conducerea cântăreţului Adam Crişan, dau răspunsurile liturgice.

La priceasnă a predicat păr. *Teofil Sima* explicând Evanghelia zilei, a vorbit despre iubirea creştină.

La sfârşitul Liturghiei a vorbit păr. *Petru Pop*-Cârjiţi. — *Asistent.*

*

Cercuri religioase. - Preoţii cercului religios IV *Zam-Vale*, protop. Dobra, s'au întrunit Duminecă, în 28 Noemvrie 1943 în parohia *Alm. Seliştе*, unde s'a servit în sobor atât Utrenia, cât şi sf. Liturghie. Credincioşii din loc şi premilitarii din subcentrul de aici au venit în mare număr la sf. Biserică. Corul local a dat răspunsurile liturgice, înălţând solemnitatea serviciului la o adevărată reculegere sufletească.

La priceasnă a predicat Păr. *D. Dragomir*-Zam, desfăşurând conţinutul pericopei sf. Evanghelii.

La finea sf. Liturghii, Păr. *Gavrilescu*-Cerbia a ţinut o conferinţă reuşită, în care a combătut comunismul pe toate laturile lui.

D. m. s'a făcut constituirea Cercului, alegându-se de preşedinte: Păr. Dumitru Dragomir-Zam, iar secretar: Păr. S. Popescu-Micăneşti. -- Pr. *Solomon Giurcoane*, pensionar.

---

vine vestea bună şi ne spune că răul se vindecă încet, dar merge spre bine. O, Iisuse, Tu eşti raza care ne inseninezi, ne încerci, şi ne întăreşti în credinţă sfântă. Iată m'am făcut sănătos. Doamne, cad în genunchi şi cu lacrimi de foc Te slăvesc, Iisuse.

In luptă cu diavolul, departe, pe pământ străin, mii de vieţi se jertfesc pentru Cruce şi neam. Mor senini la faţă, plini de bucurie cerească.

„Te slăvim, Iisuse", răsună glasul fericiţilor pe cari îi mângâe mâna blândă a lui Iisus.

Rugăciunea celor rămaşi acasă se împleteşte ca o tămâie în liniştea sfintelor biserici. Adă, Doamne, ziua bunei înţelegeri, ziua păcii. Ascultă-ne, Doamne, sânt glasuri de copii nevinovaţi şi de bătrâni cucernici. La Tine ne este nădejdea.

Cerul şi pământul şi întreaga fire slăveşte pe Domnul. Râul şi pădurea murmură imnuri de slavă.

...Doamne, ce senină e viaţa în Duhul Sfintelor Tale învăţături. Nici un necaz, nici un nor, numai pace sfântă pluteşte în nemărginire.

Vino, Doamne adă-ne pace şi bucurie, ca să cunoaştem mărirea şi atotputernicia Tatălui care are iertare şi milă de noi păcătoşii.

Pr. Miron Maier.

Crâmpee din războiul sfânt

Frunzărind calendarele frumos alcătuite şi bogate în cuprins, ieşite din teascurile harnicei noastre tiparniţe sibiene, am găsit pagini ce mi-au împrospătat amintiri din războiul nostru sfânt, când cu scene pline de groază, când cu scene de adevărată înălţare sufletească şi jertfire de sine.

Era ziua de 7 August 1942, Regimentul 94 Inf., unitatea mea, era în mare fierbere: sosea batalionul de marş să ne refacă în vederea operaţiunilor de debarcare în Caucaz. In această zi am cunoscut pe maiorul *Ion Palaghiţă*. Parcă-l văd şi azi în genunchi spovedindu-se cu întreg batalionul şi împăcându-se cu Dumnezeu..

Omul datoriei şi al dreptăţii, viteaz şi neînfricat, camarad loial, era capabil de sacrificii negândite.

Îl văd, statură impunătoare, bronzat de vântul mării şi trecând pe bak canalul Kerci cu ochii sfredelitori în zare către Taman, căutând parcă să pătrundă cutele cele mai adânci ale Caucazului plin de curse duşmane.

Iată-l trecând în marş în fruntea batalionului şi nerăbdător să intre în acţiune.

Îl văd în linia I la sud de Abinskaian fierbând de mânie când îşi vedea ostaşii seceraţi de glonţul păgân, iată-l alergând şi îndemnând ostaşii mereu »înainte«!

Iată-l îndurerat, când trebue să părăsească poziţia şi să se replieze la Krimskaia.

„Mă doare, părinte, dar n'avem ce face, ne copleşesc".

Veneau puhoi: care de luptă, infanterie puzderie, iar el neclintit ca o stâncă sfida gloanţele ce-i treceau pe la urechi.

Mantaua îi era ciuruită, nepăsător trăcea dela un pluton la altul, glumea, îndemna la rezistenţă, pe ostaşii cari îl divinizau.

In ziua de 9 Mai 1943, după ce bolşevicii bătuseră poziţiile noastre cu toate armele, sântem atacaţi de forţe considerabile motorizate şi infanterie, şi ele reuşesc să pătrundă într'un punct în liniile noastre.

Eram la „Poziţia Albastră". Lt. Colonelul Palaghiţă în fruntea unei companii contra atacă vijelios puhoiul păgân ce ameninţa să ne distrugă, restabileşte situaţia şi respinge pe duşman 6 Km., dar în plin succes cade cu pieptul străpuns de gloanţe.

Palaghiţă, marele erou, rămâne icoană nepieritoare de vitejie, abnegaţie jertfă şi patriotism.

Cine l-a cunoscut, nu-l uită niciodată, figura lui rămâne adânc săpată în suflete, iar sângele lui jertfit este chezăşia dreptăţii noastre sfinte.

Pr. Cpt. Gh. Turcu
conf. Rgt. 94 Inf.

— Preoţimea tractului Târnava-mare şi-a ţinut obişnuita conferinţă de toamnă în 15 Nov. în *Dumbrăveni* la care au participat aproape toţi preoţii. De faţă a fost şi păr. consilier *Gh. Secaş* dela Sibiu.

Şedinţa s'a deschis prin cuvântul P. C. protopop *Ion Dragolea*, care a recapitulat evenimentele principale din viaţa bisericească şi naţională, care impun preoţimii jertfelnicie spre a putea trece cu bine prin încercările vremii.

Părintele consilier expune datoria noastră de a ne înălţa spre cer gândurile şi rugăciunile de fiecare moment.

La lucrarea preotului *V. Doroga*-Idici, „Pastoraţia în familie", se fac discuţii la care iau parte toţi cei prezenţi, cari aduc contribuţii preţioase din câmpul pastoraţiei.

După masa dată de dl Dr. I. Holom, preoţimea a vizitat penitenciarul local, unde s'a făcut o scurtă rugăciune spre mângâierea deţinuţilor. — *Coresp.*

INFORMAŢIUNI

Ştire personală I. P. Sf. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* a plecat Sâmbătă, 8 Ianuarie a. c. la Bucureşti pentru a participa la lucrările Sf. Sinod şi ale marelui Colegiu pentru alegerea de episcopi în cele 6 eparhii vacante din Ţară. Sâmbătă, 15 Ianuarie a. c. I. P. S. Sa s'a întors la reşedinţă.

Moartea Preşedintelui Academiei Române. In seara zilei de 7 Ianuarie 1944 a încetat din viaţă, la locuinţa sa din capitală, profesorul *Ion Simionescu*, preşedintele Academiei Române. Profesorul Ion Simionescu s'a născut în 1873 la Fântânele-Bacău. Studiile superioare şi le-a făcut la Universitatea din Iaşi, unde şi-a luat licenţa în Ştiinţele naturale, continuând apoi la universitatea din Viena, unde a fost bursierul Academiei Române, şi la universitatea din Grenoble. Ca profesor a desfăşurat o întinsă activitate ştiinţifică de geologie şi palentologie. Despre ţara sa românească a scris de asemenea cărţi de mare valoare.

Urări de bine. *P. S. Sa Episcopul* Vasile *al Timişorii a împlinit la 1 Ian. 1944 vârsta de 50 ani de viaţă la acest prilej eparhia întreagă şi-a manifestat bucuria cu urări călduroase pentru sănătatea P. S. Sale. Îi dorim şi din partea noastră mulţi fericiţi ani de rodnică păstorire!*

Distincţii. P. S. Sa Episcopul *Andrei* al Aradului, apreciind activitatea întinsă a unora dintre colaboratorii săi, i-a ridicat la rangul de *iconomi stavrofori*. Cei distinşi sânt P. C. părinţi protopopii Sava Seculin, T. Cibian şi C. Turicu, consilieri eparhiali, şi păr. C. Magieru, revizor eparhial.

Act de mulţămire. Dl *Dr. Titu Liviu Oprişa*, advocat în Bucureşti, şi soţia sa dna Areti Oprişa, au dăruit Sfintei Biserici din Ţebea, protop. Zarandului, un rând de odăjdii în valoare de Lei 8000. Li se exprimă, cucernicilor dăruitori, cele mai călduroase mulţămiri. — Pr. *Iosif Tisu.*

Comunicat. *Nu vă atingeţi de obiectele găsite în drum (stilouri, creioane, tabacheri, brichete etc). Sânt aruncate sau lăsate de duşmani pentru a vă răni sau ucide. Semnalaţi autorităţilor asemenea obiecte şi locul unde se găsesc. Sfătuiţi copiii să nu se lăse ispitiţi. (Subzona A. P. Sibiu).*

ŞTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu.

Duminecă în 16 Ianuarie 1944, servesc: Prot. Mihail Neagu, cons. Aurel Nanu şi prof. Dumitru Călugăr diaconii: Anatolie Scurtu şi prof. S. Macarie. *Predică: cons. Aurel Nanu.* La Oastea Domnului predică după masă la ora 3: *preotul Ioan Munteanu.*

Nr. 14.070—943/1 (4) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de inspector al **învăţământului religios de grad secundar** din Arhiepiscopia noastră, înfiinţat de On. Minister al Culturii Naţionale şi al Cultelor, Subsecretariatul Cultelor cu Nr. 60.218—943, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Salarul împreunat cu acest post este de 16.000 Lei lunar.

Solicitanţii trebue să fie preoţi de confesiune ortodoxă.

Cei ce doresc a ocupa acest post îşi vor înainta cerere timbrată, însoţită de toate actele prevăzute în Legea învăţământului secundar, Consiliului Arhiepiscopiei ort. rom. din Sibiu.

Sibiu, la 4 Ianuarie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 14070—943/2 (3) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de inspector al învăţământului religios de grad primar din Arhiepiscopia noastră, înfiinţat de On. Minister al Culturii Naţionale şi al Cultelor Subsecretariatul Cultelor, cu Nr. 60.218—943, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Salarul împreunat cu acest post este de 16.000 Lei lunar.

Solicitanţii trebue să fie preoţi de confesiune ortodoxă.

Doritorii de a ocupa acest post îşi vor înainta cerere timbrată, însoţită de toate actele prevăzute în Legea pentru organizarea învăţământului primar, Consiliului Arhiepiscopiei ort. rom. din Sibiu

Sibiu, la 4 Ianuarie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 632—1943 (2) 2—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de clasa a II-a **Pianul de jos**, din protopopiatul Sebeşului, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

a) Locuinţă;

b) Sesiune parohială 26 jug. cad. 310 St. □ arător, 460 St. □ fânaţ;

c) Veniturile stolare obişnuite în parohie;

d) Salarul dela Stat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox-român al Sebeşului, — în termenul indicat.

Candidaţii vor anexa la cererile de concurs şi încuviinţarea de candidare la această parohie.

Candidaţii se vor prezenta, cu încuviinţarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuţi de către parohieni.

Oficiul protopopesc Sebeş în înţelegere cu Consiliul parohial din Pianul de jos.

Sebeş-Alba, 29 Decemvrie 1943.

Dr. Vasile Oană
protopop

Citiţi şi răspândiţi

Revista Teologică

Organ pentru ştiinţa şi viaţa bisericească. Apare lunar, sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit **NICOLAE** al Ardealului. Redacţia şi Administraţia: **Sibiu,** Academia teologică „Andreiană". Redactor: Prof. Dr. **Grigorie T. Marcu.** Abonament anual, Lei 900.

Nr. 13224—1943 [89] 3-3

Concurs

La consiliul arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu a devenit vacant postul de impiegat cl. I cu salar lunar de 7800 Lei, adaus de scumpete 6450 Lei, plus chiria, pentru întregirea căruia se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român

Doritorii de a ocupa acest post îşi vor înainta actele necesare pentru numire Consiliuiui arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu.

Candidaţii trebue să fie de confesiune ortodoxă şi să cunoască dactilografia.

Sibiu, din şedinţa Secţiei bisericeşti din 14 Decembrie 1943.

Consiliul Arhiepiscopesc

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

Anul XCII — Sibiu, 23 Ianuarie 1944 — Nr. 4

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Întemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei. — Pentru America 6 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespondențe se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor cm. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8
Sibiu

„Cununa de spini"

Noul ales episcop al Cetății Albe-Ismal, arhimandritul Dr. Antim Nica, a făcut pomenire, în cuvântarea de mulțumire rostită în fața colegiului electoral, de »cununa de spini« pe care are sentimentul că o primește în aceste vremuri aspre deodată cu mitra arhierească. Cuvântul i se va fi desprins tânărului și învățatului episcop al Basarabiei din adâncurile sufletului ca o inspirație de sus, ca o poruncă de adaptare a misiunii episcopale la tot ceea ce se pare că timpul nostru va cere și va impune creștinilor adevărați și în primul rând celor ce au fost aleși pentru susținerea propovăduirii lui Hristos.

E bine că s'a spus acest cuvânt de răspicată hotărâre creștină la alegerile recente de episcopi. Fără el s'ar fi părut că trecem prin vremea noastră, plină de sămânța unor mari eventualități, cu ochii închiși.

Gândul »cununii de spini« e o putere care trebue să aprindă într'o nouă vâlvătaie focul credinții și al misiunii slujitorilor lui Hristos, căci ne cere timpul să-l primim în lăuntrul nostru. Prea uitasem că a fi creștin și cu deosebire a fi preot, înseamnă a fi gata să urmăm lui Hristos în toate. Prea uitasem că preoția nu e numai propovăduire și nici numai viață curată — și vai, de multe ori am lipsit și dela aceste îndatoriri — ci și capacitatea de-a bea paharul pe care Domnul nostru l-a băut.

Sf. Maxim Mărturisitorul oprindu-se la cuvântul Domnului: »Puteți să beți paharul pe care îl voi bea eu și să vă botezați cu botezul cu care mă voi boteza eu?« și întrebându-se care este deosebirea dintre botez și pahar, încrestează o seamă de considerațiuni pe cari și le-a transformat în sfinte hotărâri cum ne dovedește curajul cu care a suportat tăierea limbii și a mânei drepte pentru credința cea nestricată. Dar aceste considerațiuni sunt actuale și pentru vremea noastră. El spune că »botezul este chipul ostenelilor noastre de bună voie pentru virtute«; iar »paharul este chipul încercărilor cari vin fără de voie și pe cari le suportăm pentru adevăr«. Deosebirea între ele este că »botezul ne face moartă aplecarea voluntară spre dulcețile vieții, de dragul virtuții, iar paharul îi face pe dreptcredincioși să pună adevărul mai presus chiar de fire«. Botezul ne face curată ființa, paharul ne dă puterea să renunțăm chiar la viață pentru adevăr. Botezul este pentru virtute, paharul este pentru adevăr. Dar nu virtutea e scopul ultim, ci adevărul. »Virtutea este pentru adevăr, dar nu adevărul pentru virtute« (Quaest. ad Thalasium, Migne, P. G. 91, col. 369).

Ca un ecou patetic auzim aceste accente la teologul danez Sören Kirkegaard, care în opoziție cu mediul protestant în care trăia, striga în veacul al 19-lea, că adevărul nu e teorie, ci numai când e trăit cu toată ființa și mărturisit chiar cu prețul vieții avem viziunile lui și convingerea despre El.

Adevărul pentru creștin nu e o teoremă oarecare, fără de care putem trăi tot așa ca și când îl cunoaștem și fără de care ne putem mântui. Adevărul este forță vie care ne dă viață. Adevărul este Hristos, persoana divină, care este suprema realitate și din care curge toată realitatea. Adevărul și suprema realitate, din care își au toate viața, este una. Cine nu cunoaște adevărul și nu e în legătură cu el, nu-și poate salva viața din procesul sleirii, pe plan etern. Nu salvându-ne coaja văzută a vieții, vom trăi în veci, ci punându-ne în legătură, prin credință, prin iubire, prin afirmare, până la desprinderea din umbra vieții în care ne aflăm, cu realitatea fără de fund, cu Hristos, cu Adevărul.

Timpul nostru ne-ajută să redescoperim această putere vie, dar și această mare pretenție a Adevărului în slujba căruia stăm. El trebue propăvăduit nu numai cu cuvântul, ci și cu viața atunci când se ivește imprejurarea. Și mai ales aceasta este propăvăduirea cea mai efectivă. Că față de Adevăr avem nu numai datoria de-a ne pune mintea la lucru pentru a-l afla, ci și de-a ne pune viața, ne-a arătat-o Iisus prin jertfa Sa. Iar prin Euharisti care este actualizarea ei permanentă, în fața fiecăruia dintre noi, simțim mai limpede porunca Domnului de-a ne pune și noi umbra vieții pentru viața cea adevărată.

In ce legătură stă Euharistia cu moartea? După cum spune Sf. Maxim Mărturisitorul, dacă Botezul este o moarte față de lume, față de existența în păcate, o mortificare a patimilor și a dorințelor cari ne fac robi lumii, prin Impărtășanie trebue să dobândim puterea de a renunța chiar la viață pentru Dumnezeu. Botezul ne ridică pe planul unei vieți virtuoase, a bărbăției capabile să înfrunte ispitele unui trai molatec, pătimaș, egoist. Euharistia ne urcă și mai sus, ea ne dă eroismul de-a renunța nu numai la păcat, ci și la viață pentru Dumnezeu.

Nu degeaba ne împărtășim de sânge, de sângele Domnului și de Trupul lui cel sfărâmat în Euharistie. Orice apropiere intimă între două persoane, sau realități, produce o transfuzie de esență dela una la alta, cu atât mai sigur cu cât ceea ce le apropie este iubirea. Tainele exprimă această transfuzie dela Iisus Hristos la om, în baza iubirii Sale care L-a făcut să se coboare la noi și să ne rămână în maximă apropiere, dar și în baza credinții noastre în El. In Euharistie ni se comunică în starea celui sacrificat pentru noi. Această stare pătrunzând în ființa noastră trebue să ne devină proprie, dându-ne și nouă puterea de-a suferi moartea pentru El. Trebue să devenim și noi fiecare un »alter Christus« în dispoziție de sacrificiu.

Se spune că Euharistia ne este antitod contra morții, sămânță a indestructibilității, germene al vieții eterne. Nu este o contrazicere între aceste enunțări și aceea că Euharistia trebue să producă în noi capacitatea și chiar dispoziția de-a muri pentru Hristos?

Aparenta contrazicere se înlătură prin faptul că viața cea eternă se dobândește cu atât mai sigur cu cât se fortifică în noi duhul, iar acesta se fortifică în raport cu capacitatea noastră de-a renunța la bunurile unei existențe trecătoare, când ne dăm seama că nu trebuie să ne lipim cu sufletul de lumea de-aici care e trecătoare. Când în noi s'a luminat atât de tare regiunea spirituală a lumii divine, netrecătoare și ne am întemeiat în dragostea de Dumnezeu, încât suntem în stare să renunțăm la viața de aici pentru cea de acolo, a devenit atât de puternic duhul din noi, încât viața noastră eternă o socotim ca sigură. Această capacitate ne-o transmite prin Impărtășanie Hristos cel ce s'a răstignit. Primind prin ea pe Hristos cel sacrificat, căpătăm puterea de a-l imita în sacrificiul său.

»Puteți bea paharul pe care eu îl voiu bea«, întreabă Iisus? V'ați pus vreodată în mod serios, cutremurător, această întrebare?

Când bem paharul Domnului, bem sângele lui vărsat, ne hotărâm să participăm la moartea Lui, să ne însușim moartea Lui, să murim moartea Lui ca să înviem prin actul învierii Lui. »De câte ori mâncați această pâne și beți acest pahar, moartea Domnului vestiți, până la venirea lui« spune Apost. Pavel (I Cor. 11, 26). Cum o vestim? Vorbind despre ea oamenilor? Dar aceasta o putem face și trebue să o facem în toate împrejurările. Evident că altfel vestim moartea Domnului, când ne împărtășim de sângele Lui vărsat pentru noi. O vestim prin ființa noastră, care și-a însușit înălțarea peste viața aceasta și prin capacitatea de-a o preda lui Dumnezeu dacă va fi necesar, precum a predat-o și Iisus.

Desigur nu ni se cere când ne împărtășim ca numaidecât să căutăm după aceea ocazia de-a primi moartea pentru Hristos. Dar ni se cere ca să ne însușim puterea de-a fi gata în caz că ni s'ar impune să murim pentru El.

La acea înălțime de credință și de ataşament trebue să fim ridicați în momentul în care ne apropiem de potir. Potirul e capacitatea de suferință până la moarte pentru Dumnezeu. Acest potir l-a beut Iisus. Și el ni se oferă și nouă. Când îl bem ne-am împăcat cu un destin asemănător cu al lui Hristos cel răstignit.

Dar deși nu ni se prevestește ca fapt sigur moartea pentru Hristos când ne împărtășim de moartea Lui și prin urmare deși nu trebue să ne socotim pecetluiți necondiționat pentru moartea mucenicească, totuși avem datoria să ne purtăm misiunea în viață ca unii ce suntem în stare în orice clipă să ne dăm viața pentru Hristos, dacă ni s'ar cere. Ce spirit de jertfă, ce abnegație, ce forță poate să pună în lucrarea sa un preot, care se comportă astfel ca și când nu mai are nici o grije pentru sine, care nu se mai teme de nici o pierdere, ci socotește că tot ce are aparține lui Hristos. Când un soldat pleacă la luptă împăcat cu gândul de a-și da și viața pentru Țară, nu se mai teme de nici un risc, nu mai ocolește nici o misiune și numai așa contribue efectiv la apărarea Patriei.

Cu acest sentiment trebue să ne comportăm și noi cei »puși de-o parte« pentru slujba lui Dumnezeu.

D. STĂNILOAE

P. S. Sa Episcopul Nicolae Colan în mijlocul nostru

P. S. Episcop Nicolae *al Clujului, Vadului și Feleacului, după-ce Joi în 6 Ianuarie a. c., a săvârșit în catedrala din Cluj slujba sfințirii apelor, a plecat spre Turda și Alba-Iulia. Atât în biserica ortodoxă din Turda, cât și în cea vicarială dela Alba-Iulia, credincioșii, în număr impunător, așteptau pe înaltul păstor, bucurându-se de această duioasă revedere.*

In ziua următoare Vineri, în timpul slujbei divine, P. S. Sa a hirotonit în gradul de stavrofor pe păr. vicar Al. Baba, ear la sfârșitul slujbei a rostit predica zilei, spunând:

„Rânduiala bisericii noastre strămoșești a așezat una lângă alta cele două sărbători creștinești, a Botezului Domnului și a profetului Ion Botezătorul. De aceea ieri am prăznuit minunea cea mare, săvârșită în apa și sub apa Iordanului, minune îndoită fiindcă Fiul lui Dumnezeu s'a lăsat botezat de un prooroc, care oricât de bun, drept și credincios, a fost totuși om. Ioan Botezătorul s'a smerit pe sine, pildă făcându-se spre a se cinsti legea și pe Dumnezeu. Niciodată până la Mântuitorul nu s'a mai întâmplat astfel de minuni, nici odată Duhul Domnului nu s'a mai arătat în chip de porumbel și nici când Cerurile nu s'au mai deschis, spre a vesti lumii glasul Domnului, care a zis: „Acesta este fiul meu cel iubit, întru care am binevoit».

Ioan Botezătorul a putut împreuna în cel mai minunat chip, cele două virtuți: smerenia în fața lui Dumnezeu și îndrăsneala în fața oamenilor«.

Terminând P. S. Sa aduce mulțămiri lui Dumnezeu, că l-a învrednicit a sluji în această biserică înconjurat de iubiții săi fii sufletești, și de binecuvântare arhierească asupra lor, dorindu-le pace, fără de care nimeni nu poate prospera.

Dela Alba-Iulia, P. S. Sa a plecat spre Sibiu.

La ziua Unirii tuturor Românilor

— 24 Ianuarie 1944 —

Mare este slava acestei zile, fiindcă mare este rostul ei în viaţa neamului nostru. In cumplita vreme de acum, o serbăm cu avântul şi încrederea de totdeauna, situaţi pe înălţimea viziunii integrale a Neamului Românesc, a pământului străbun şi a ceriului nostru creştin, în luminoasa apoteoză a veşniciei.

Călăuziţi de conceptul providenţial ca factor cosmic şi istoric, azi slăvim din toate strunele sufletului nostru etnic pe Pronietorul dreptăţii, care ne-a dăruit Unirea Neamului, căci nimic nu este în timp şi spaţiu, afară de prezenţa şi de puterea Lui şi mărturisim cu glas mare că Pronia ne-a luminat ca un soare, ne-a stropit ca o rouă şi ne-a fecundat ca un polen spiritual primăvăratica floare a Unirii naţionale.

Conştienţi de desfundarea virtualităţilor organice şi de învierea forţelor morale din fiinţa neamului nostru, precum şi de înaltul destin istoric, încredinţat lui, de a fi instrument ales în mâna mistică a ceriului, întru realizarea ţelului final al omenirii, mulţumim azi cu toată smerenia şi toată căldura inimii noastre lui Dumnezeu, pentru toate darurile Sale.

Pentrucă ne-a creat şi ne-a conservat ca naţiune, de necontestabilă valoare, care tinde impetuos să urce scara spiritului spre puritate, spre angelic, spre divin, spre a putea colabora cu demnitate la înfăptuirea idealului uman, la desăvârşire, la armonia universală, la spiritualizarea omenirii.

Pentrucă ne-a dat cetatea Carpaţilor de casă şi bazinul Dunării de jos ca moşie strămoşească, cu margini trase de dreptatea care nu piere.

Pentrucă ne-a înzestrat fiinţa cu darul unui coeficient biologic şi cu comoara unui potenţial demografic, care ne-apropie de culmi.

Pentrucă ne-a sădit permanenţele mari ale sufletului colectiv. Peste porunca ordinei fizice ne-a sunat în conştiinţă eternul chemării etice şi peste salba valorilor noastre sufleteşti suflat-a energia epică a înălţării supra-umane.

Pentrucă ni-a pus frâna divinului în mâni, să ne cârmuiască prin toate izbeliştele vieţii, căci conştiinţa inspirată de divin este punctul arhimedic, de unde se lucrează la transfigurarea lumii.

Pentrucă ne-a încredinţat marea misiune de a fi aici:

— Oastea Domnului Hristos, care este ediţia umană a divinului.

— Apostolia Evangheliei, care este cel mai înalt şi cel mai complect program de viaţă a omenirii.

— Straja Crucii, care conţine tot marele, tot măreţul şi tot adâncul, ce se poate desprinde din divin şi traduce în înfăptuire omenească.

— Mucenicii Bisericii dreptcredincioase, care singură mai păzeşte azi netulburat izvorul renaşterii sufleteşti a omenirii.

— Făclierii culturii pe plaiurile carpato-daneubiene, care ne acordă prerogative ce nu se pot perima.

Pentrucă ne-a umplut cu tăria sufletească, prin care românescul şi creştinescul a biruit omenescul tot din noi, prin care cu sărăcia am înfruntat bogăţia şi cu bunătatea diabolicul din uneltirile neprietenilor.

Pentrucă ne-a dăruit taina mare a Unirii Neamului, urzită din firele de aur ale vredniciei noastre din trecut, să ne desprindă limpede rostul şi misiunea viitorului.

Şi, în sfârşit, pentrucă ne-a dat generaţiei privilegiate de azi unicul destin de a vedea: şi măreţia şi prăbuşirea şi în parte şi restaurarea idealului nostru întruchipat.

Iar slăvirea noastră îmbinată cu jarul mulţumirii recunoscătoare, în această zi simbolică se îngemânează cu fiorul rugăciunei celei mai stăruitoare.

Cerem Tatălui ceresc pentru zilele care urmează:

Credinţă mai tare, pentru percepţia şi utilizarea suprafirescului în scopul mântuirii noastre.

Conştiinţă morală mai vie, căci ea înalţă naţiunile şi le conduce pe drumul istoriei.

Voinţă neînfrântă în mărturisirea adevărului şi dreptăţii noastre ca neam, căci împotriva adevărului şi a voinţei naţionale nu este biruinţă.

Candela nădejdii, fecunditatea virtuţii şi cremenea caracterului strămoşesc, căci rasa şi religie sunt componentele originale ale substanţei noastre româneşti.

Peste slovele tiparului: tărie.

Peste seriile de teorii: viaţă.

Peste imensitatea de cunoştinţe: o conştiinţă biruitoare.

Fond de viaţă creştină în toate arterele vieţii noastre româneşti.

Efortul dinamic al trăirii eroice, în locul inerţiei de tânjire meschină.

Aşa vom stărui cu demnitate pe linia dreaptă a misiunii noastre istorice, pe care au stăruit cu glorie, din ascendenţă în ascendenţă, generaţiile vrednice, care ne-au dat: Unirea tuturor Românilor.

Prot. A. NANU

Predică de răsboi *)

„Jisuse învăţătorule miluieşte-ne“

Luca 17, 13

Cercetători savanţi cari în temeiul teoriei că Universul s'a născut din foc din masa informă a haosului incadescent, care era, nu se ştie de când, pretind că toate lumile cu sorii şi constelaţiile lor, merg spre o răcire lentă, spre îmbătrânire, spre moarte.

La fel şi pământul nostru născut din foc şi pară, s'a tot răcit şi a ajuns în starea de azi; chiar şi soarele merge spre o necontenită răcire. Şi lucrurile nu se opresc aici; s'au emis teorii cari pretind că într'un viitor nu prea îndepărtat viaţa pe pământul nostru va fi tot mai anevoioasă din pricina răcirii treptate, până când peste tot nu va fi decât o iarnă necruţătoare, iar oamenii rămaşi, vor fi atât de puţini şi chiar şi aceştia vor avea nevoie de mari rezerve alimentare prefăcute firește în preparate farmaceutice. Viaţa va fi foarte anemică, pământul pustiu şi trist, iar omul fără nici o nădejde se va întreba dacă peste tot *existenţa sa a avut vreun rost când toate au ajuns o mare de gheaţă, întindere fără de sfârşit a morţii.*

„In prezent cugetătorul,
nu-şi opreşte a sa minte
Cintr'o clipă gândul poartă
mii de veacuri înainte.
Soarele ce azi e mândru
El îl vede trist şi roş
Cum se 'nchide ca o rană
printre nori întunecoşi.
Cum planeţii toţi îngheaţă
şi s'asvârl rebeli în spaţiu
Ei, din frânele luminii
şi ai soarelui scăpaţi;
Iar catapeteasma lumii,
în adânc s'a înnegrit
Ca şi frunzele de toamnă
toate stelele au perit.
Timpul mort şi 'ntinde trupul
şi devine veşnicie
Căci nimic nu se întâmplă
In întinderea pustie.
Şi în noaptea nefiinţei
totul cade totul tace
Căci în sine împăcată
reîncepe eterna pace»

Mihail Eminescu Satira I.

Paralel cu evoluţia acestei teorii pare să fi mers şi civilizaţia lumii, croită pe calapodul concepţiei materialiste despre lume. In plin mers spre desăvârşire, în plin veac al luminii, în plină desfăşurare a ideilor de cele mai îndrăzneţe reforme sociale, iată o sincopă neaşteptată, iată se întunecă totul. Da, veacul celor mai uimitoare descoperiri, a cunoscut în decurs de 30 de ani două războaie mondiale, cu milioane şi milioane de vieţi omeneşti secerate, cu alte milioane de mutilaţi, cu alte milioane de orfani şi văduve, cu alte milioane de mame cu sufletul sfâşiat, Cu bunuri în valoare de miliarde risipite, cu milioane peste milioane de tonaje coborâte în fundul oceanelor.

Pe lângă aceste rele directe ale războiului ce să zicem despre convoiul întreg al relelor, consecinţă firească a crizei provocată de conflagraţiune: lipsuri de tot felul, îngrijorări, nelinişte, nesiguranţa? *Bucuria de a trăi a societăţii de azi, este cea a oamenilor din viziunea cu pământul îngheţat.* Intrebarea de atunci se pune şi azi: *Mai are rost existenţa?*

Peste amărăciunea, am putea spune, peste desnădejdea răspântiei la care a ajuns veacul nostru, răsună limpezi, chemătoare şi liniştitoare cuvintele Bibliei:

»Iubiţilor să ne iubim unii pe alţii pentrucă dragostea este dela Dumnezeu şi oricine iubeşte este născut din Dumnezeu şi cunoaşte pe Dumnezeu. Celce nu iubeşte n'a cunoscut pe Dumnezeu, căci Dumnezeu este iubire«.

In faţa acestei chemări cereşti ne dăm seama numaidecât in ce măsură ne-am îndepărtat de adevăratele rosturi ale existenţei noastre. Cât de mult a perdut omenirea din vedere pe Dumnezeu! Nesocotită omenire: lucrurile lui Dumnezeu le caută, dar pe făcătorul lor nu! Fericitul Augustin zice în această privinţă: „Vrei aurul lumii, Dumnezeu l'a făcut, vrei perlele preţioase El a făcut să crească în adâncul oceanelor; vrei grâu mult, turme de vite şi oi, toate sunt lucrul mânilor cereşti. Un lucru nu înţeleg, *pentru ce doreşti tot ceea ce Dumnezeu a făcut, iar de El nici nu vrei să ştii?*«

Da, veacul nostru crezându-se înţelept, s'a abătut dela adevărata înţelepciune. Intocmai ca Israil la poalele muntelui Sinai, a părăsit pe Dumnezeu şi s'a închinat viţelului de aur. Pornirea spre stăpânire, orientarea materialistă, ne-a adus la catastrofa de azi. Absenţa totală a iubirii creştine din guvernarea popoarelor a rodit fructul cel mai amar şi mai otrăvit, războiul.

*) Rostită în catedrala din Sibiu 1943.

FOIŞOARA

Macrocosmosul sau lumea mare, în accepţiunea ştiinţifică

Dela atomul de hidrogen, cel mai mic şi cel mai simplu dintre atomi, format dintr'un nucleu şi un singur electron, cu un diametru ce nu depăşeşte a zecea milioana parte dintr'un milimetru, [1]) până la distanţa de două miliarde ani lumină, [2]) sau 150 milioane ani lumină, [3]) cifra la care a ajuns Einstein pentru raza de curbură a Universului considerat ca finit — şi până ce o rază de lumină, cu viteza de 300.000 Km. pe secundă să facă înconjurul acestui Univers în 900 milioane (ani lumină), [4]) este o imensitate atât de colosală, ca să poată pe drept cuvânt să copleşească puterea noastră de înţelegere, a ceia ce este „universitaseerum“ sau lumea creiată în totalitatea ei văzută.

Cercetările astronomice de azi, (sfârşitul sec. XIX şi începutul sec. XX) ne-au dus la concluzia că Universul nostru cuprinde: stele, grămezi stelare şi nebulose. [5]) Cu ajutorul astrografului (lunetă fotografică), s'a stabilit că sunt peste 6 milioane stele până la categoria 11-a şi peste 400 milioane până la a 14-a mărime, [6]) cu un diametru cum este al stelei Antares, de 640 milioane Km. cu o temperatură ca a stelei Zeta din Perseu de 28.000° şi cu o depărtare care ne vine dela cea mai apropiată dintre ele Aefa Centaurului de 41.1000 miliarde Km. [7]) Soarele nostru în acest imens de stele, nu este decât o stea pitică (stea de mărimea 5-a după clasificarea astronomului Adams [8]) cu un diametru de 1,390.450 km. de 109 ori mai mare ca al pământului nostru, [9]) în jurul căruia se învârteşte planeta noastră, la o distanţă de 149.400.000 Km. [10]) cu un diametru în medie de 12.000 km. [11]). Neptum cea mai îndepărtată planetă, este la 4 miliarde ½ km. de soare. Soarele, împreună cu planetele în jurul căruia gravitează, formează sistemul nostru solar, sau lumea noastră propriu zisă — a cărui rază este de 5,950.000.000 Km. care — nu-i decât o parte atât de mică, încât putem zice că e cu totul neinsemnată. [12] Sistemul nostru solar, la rândul său face şi el parte dintr'un sistem mult mai mare. [13] După cercetările lui Struve şi Herschel, stelele se grupează în spaţiu, încât formează mai multe sisteme, cu centre diferite. Una dintre cele mai studiate grămezi globulare de stele, este constelaţia Hercule, numită şi Messier, [14]) unde s'au putut număra peste 30.000 de stele şi se găseşte de noi la o depărtare de 36.000 ani lumină. Cele mai depărtate stele care formează grămezi globulare, ne sunt la o distanţă de 217.000 ani lumină. [14] Sistemul nostru solar face parte din mareie sistem numit Galaxie (Calea lactee) în formă de lentilă convexă, cu un diametru de 300.000 ani lumină, [15]) care se mişcă cu 20 Km. pe secundă în direcţia constelaţiei Lyra şi pământul în jurul soarelui cu 30 Km. pe secundă în acelaş timp, — şi Calea Lactee cu 650 Km. pe secundă către un punct de pe bolta cerească situat în direcţia Capricornului. [16]

In nemărginitul spaţiului se mai găsesc şi alte foarte multe formaţiuni stelare, similare Galaxiei noastre, formând la distanţe enorme, adevărate insule, pe care W. Herschel le-a numit Universuri-Insule, formând nebuloasele spirale, [17]) ca şi Galaxia noastră. O astfel de nebuloasă este Andomeda de exemplu, la o depărtare de Galaxia noastră, de un milion de ani lumină şi în felul Andromedei s'au mai descoperit încă vreun milion de nebuloase în formă spirală, cu distanţe până la 100 miloane ani lumină. [18]) O rază de lumină care ne ajunge nouă abia acum, după milioane de ani lumină dela o stea, poate să-şi fi avut soarta cântată de poet: „Era pe când nu s'a zărit, azi o vedem şi nu e“. „Cosmosul nostru spune Charles Nordmann, aşa cum ni l-au revelat mijloacele noastre actuale, foarte slabe, pe lângă cele de mâine, apare ca format de un milion de sisteme stelare tot atât de întinse ca şi Calea noastră Lactee şi despărţite prin oceane de vid depopulat pe care, şerpuitoare şi nebun de iute, lumina nu poate să le pătrundă de cât în miliarde de secole“. [19])

Acestui Univers, atât de enorm, o întrebare i s'a pus din partea ştiinţei: Este el finit sau infinit?

Părerile ştiinţifice cele mai autorizate îl consideră finit. Dintre acestea, trei sunt mai de seamă. [20])

Astronomul olandez, de Sitter, susţine că Universul este vid, cu mişcări sistematice, a cărui densitate este extrem de slabă, aproape zero, iar timpul îşi încetează mersul în funcţie de distanţă.

Einstein îl concepe static şi sferic. Raza spaţiului este proporţională cu massa pe care o conţine. Prin principiul relativităţii, se pot calcula dimensiunile Universului, dacă se cunoaşte densitatea medie a materiei, pe care o conţine. Din calculul său s'a dedus, pentru întinderea Universului, vr'o sută miliarde ani lumină.

Abatele Lemaitre, din Louvain, respinge cele două ipoteze şi formulează una

Un ofiţer încercat, împreună cu care discutam, undvea prin stepele Rusiei despre marile rele din lume, spunea: Părinte pentru ca să se îndrepteze toate, ar trebui să mai vină odată Hristos, să se răstignească din nou, uimind lumea prin bunătatea şi iubirea sa fără de sfârşit.

I-am răspuns:

Jertfa Domnului, consumată odată, acum 2000 ani, are valoare veşnică; atât a fost de curată şi de perfectă. Că va veni din nou Hristos, aceasta o mărturisim, dar nu ca să sufere, *ci ca să judece lumea*, că s'a cufundat în întunerec şi păcat, în lăcomie şi în răutate şi-a uitat porunca cea mare a iubirii, *a uitat pe Dumnezeu*. „A venit lumina în lume, dar oamenii au iubit mai mult întunerecul pentrucă faptele lor erau rele" Ioan, 3, 19 La venirea sa dintâi Domnul Iisus ne-a dat pilda celei mai desăvârşite iubiri: şi-a dat viaţa pentru noi. Noi ar trebui să răspundem acestei iubiri, dar nu suntem în stare, ne orbeşte ceva, ne împedecă lepra păcatului care ne acoperă întreaga noastră fiinţă.

Da suntem nişte leproşi nenorociţi, suferim de cea mai cumplită boală care ne ameninţă viaţa, atât pe aceasta pământească, cât mai ales existenţa noastră în veşnicie, suferim de boala păcatului. Păcatul (nostru fărădelegile noastre ne împedecă dela viaţă, dela întinerire, dela veşnicirea fiinţii noastre se pun stavilă între noi şi Dumnezeu.

Dumnezeu este sfânt, noi păcătoşi

Dumnezeu este drept, noi mincinoşi

Dumnezeu este curat, noi pătaţi şi întinaţi

Dumnezeu este desăvârşit, noi mărginiţi

Dumnezeu este bun, noi plini de răutate

Dumnezeu este lumină, noi beznă şi întunerec.

Dumnezeu este iubire, noi invidie şi ură

Dumnezeu este plin de mărire, noi ne perdem în mizerie

Dumuezeu este viaţă noi îmbătrânim şi murim

Iată în ce măsură lepra păcatului a pus stăpânire pe noi, Iată cum păcatul ne duce spre nefiinţă şi moarte.

Ce vedem însă în Evanghelia de azi? Il vedem pe Domnul Iisus stând de vorbă cu leproşii, îi mângâie şi-i îndreptează pe calea tămăduirii. Iubirea cerească întrece totul în lucrarea ei, e mai tare decât păcatul, mai tare decât uneltirile diavolului, e mai tare decât moartea,

*

Incheerea lucrărilor Colegiului electoral pentru alegerea de chiriarhi

Sâmbătă, în 15 l. c., s'a făcut alegerea noului episcop al eparhiei Argeşului.

Prezenţi sânt 136 membri, majoritatea absolută fiind 69. P. S. Sa *Iosif Gafton Sinaitul*, întrunind 86 de voturi, I. P. S. Mitropolit Nifon al Olteniei îl proclamă ales, în aplauzele asistenţei.

După cuvântul I. P. S. Sale Mitropolitului Nifon, a rostit o profund simţită cuvântare noul ales, care va păstori din cetatea voevodală a Curţii de Argeş.

Dl prof. *Mihai Antonescu*, vicepreşedinte al Consiliului de miniştri a luat ultimul cuvântul în numele guvernului, care în aceste alegeri n'a avut decât singurul gând de a sluji biserica şi neamul, prin alegeri care au aşezat în fruntea eparhiilor pe cei mai vrednici slujitori de altare şi cei mai demni fii ai neamului.

Dl prof. Mihai Antonescu a mai zis:

„Când neamul nostru străbate azi ceasuri de frământare şi nelinişte, Colegiul Naţional Bisericesc a dovedit, prin fapta lui, că este un adevărat îndreptar, o îmbărbătare şi o poruncă pentru slujitorii Bisericii. Dar el a mai rostit în acelaş timp pentru Neamul întreg cuvânt de încredere, sfat de unire şi credinţă nezdruncinată în Dumnezeu şi în dreptatea noastră. (Aplauze).

„In ceasuri de primejdie, dar de îndârjire românească, simţim cu toţii sfânta cadenţă a aceleiaşi inimi româneşti, care bate la fel în toţi. Dumnezeu să învrednicească Patria noastră ca întotdeauna să rămânem aşa".

Taina tăriei care să nu se teamă de moarte ne-ar trebui şi nouă între împrejurările grele pe cari le trăim în aceste zile de primejdie. Ce trebuie să ştim şi ce trebue să facem pentru ca să putem birui frica morţii?

Să lepădăm păcatul! Să ne spălăm de această cumplită lepră a sufletului nostru. „Iată noaptea e pe sfârşit, ziua s'a apropiat, să lăpădăm dar lucrurile de ruşine ale întunerecului şi să ne îmbrăcăm în armele luminii" Romani 13, 12.

Curăţiţi de păcat, să umblăm în lumină şi-atunci fi-vom mai tari decât moartea, Viitorul, orcât de posomorâte ar fi perspectivele lui, nu ne va mai înspăimânta, dimpotrivă vom fi în stare de-a înfrunta orce necazuri şi vom păşi înainte spre lumină, spre întinerire, spre adevărata fericire, spre viaţă, spre Dumnezeu.

Preot GH. SECAŞ

„Cerurile spun"...

„Gruparea dramatică universitară" formată din reale talente tinere — toţi studenţi — prin entuziasmul şi neodihna de flacără vie a Profesorului Victor Papilian, şi-a deschis staglunea — la Sibiu — în 16 Decemvrie 1943 cu „misterul creştin ortodox: Cerurile spun" (8 tablouri) de Victor Papilian. Deatunci Gruparea dramatică universitară s'a deplasat la Turda şi a repetat reprezentaţia şi la Sibiu, culegând peste tot laurii unui succes deplin şi binemeritat. Atât piesa, cât şi interpretarea ei, constituie o ioaltă desfătare artistică: un teatru constructiv, care respiră în aerul tare al orizonturilor spirituale...

Ceeace însă vrem să relevăm în deosebi — căci postura gravă de critici teatrali nu intră în competinţa noastră — este stufişul de probleme, perspective şi lumi care se ciocnesc în cuprinsul „misterului creştin ortodox" şi actualitatea lor necontestată. Teatrul, în acest sens, devine un ecou sublimat al substanţei spirituale româneşti.

Profesorul Victor Papilian e un mirult al cerului. Nu numai pentrucă e un artist (-scriitor) prin vocaţie, ci mai ales pentrucă a înţeles arta în sensul ei autentic: ca revelaţie. Am impresia că, dacă spre a admira catolicismul trebuie să fii om de stat şi spre a admira protestantismul trebuie să fii savant (libercugetător), spre a înţelege toată taina de sublim şi transfigurare a Ortodoxiei trebue să ai suflet de artist.

Ortodoxia nu este putere, glorie pământească, imperiu eclezistic, care să atragă prin contemplarea exterioară a arhitectonicei lui. Ea nu este nici orgoliu de gând care vrea să prindă în uliciorul minţii Nemărginirea Veşniciei: Ortodoxia este iubire, iubire care coboară din Dumnezeu şi umple întreg universul prefăcându-l în Biserică — şi iubirea este aripa de azur a poeţilor; Ortodoxia este Frumuseţe, frumuseţe care iradiază de dincolo de veac şi tremura în toate stihiile lumii — şi frumuseţea e marea vrajă care umple sufletul artistului de bucurie; Ortodoxia e Viaţă, e Inviere, e Transfigurare — şi arta e sete de viaţă, de viaţa cea nemuritoare, cea veşnică.

Şi totuşi Ortodoxia nu e numai atât: Ea e însuşi sufletul de taină şi lumină a neamului românesc; e „legea" lui, e substanţa lui spirituală de veacuri. Pentru un român, a părăsi Ortodoxia nu însemnează numai renunţare la zările ei divine pentru gloria terestră sau orgoliul raţiunii, ci şi a ieşi din marea comunitate spirituală a neamului, a se tăgădui pe sine însuşt.

Aceste gânduri se frământă cu freamăt de furtună, în „Cerurile spun". Drama lui Ion — fiul lui Cornea — este tocmai în încercerea de a se tăgădui pe sine prin mirajul de patimă şi gând al Apusului. Iată cum înţelegea el Biserica ortodoxă înainte de a cunoaşte Apusul: „Biserica lui Hristos trăeşte şi în sufletul meu, vie... Dar ea nu se contopeşte nici cu împărăţiile lumeşti, care pieritoare sunt şi nici cu sufletul meu, care oricât l-aş întinde, mărginit rămâne... Cum trăeşte?.., Nu ştiu... N'aş putea-o spune.., dar trăeşte. O văd vie în celălalt, în aproapele meu, în durerea lui, în bucuria lui... O văd vie în icoanele zugrăvite cu truda mea... *O simt că trăeşte în toate darurile cerului*«...

Făptura de şoaptă şi vis a Filofteii mărturiseşte acelaş adevăr: „Cuvintele mele pline de drag se prind de fiecare făptură a lui Dumnezeu, ca fluturile de floare"... „Icoana e ca o fereastră prin care credinciosul priveşte pe Dumnezeu", glăseşte preotul. „Cerurile spun" e plină de astfel de mărturisiri, e deasă de viaţă. Desnodământul, după rătăciri pe cărări streine, oscilări, între catolicism, protestantism şi necredinţă, este întoarcerea la sine însuşi, la neam, la legea lui cea din străbuni.

Nu este Ion simbolul neamului întreg, bântuit de atâtea şi atâtea vijelii? Şi nu străluceşte din drama lui, răspunsul firesc la drama vremilor ce le trăim? Esenţialul e să nu ne tăgăduim fiinţa şi istoria, să adâncim în sânge adevărurile de taină ce se răsfrâng din potirul Ortodoxiei. E mărturisirea unui artist, cu gândul fulger din văpăile cerului, cu inima rană din durerile neamului. Profeserul Victor Papilian este un mirult al cerului. De aceea înfiorat îşi cuminecă sufletul din frumuseţile de rai ale Ortodoxiei.

N. M.

Adunarea generală a membrilor Sindicatului de presă

Consiliul *Sindicatului presei române din Ardeal şi Banat*, de sub preşedinţia dlui Dr. Sebastian Bornemisa, convoacă pe membrii aşezământului în Adunare generală ordinară, la *Sibiu*, pentru ziua de 23 Ianuar 1944; — dacă la această dată nu va fi prezent numărul statutar de membri, adunarea se va ţinea în 30 Ianuar 1944, cu orce număr de membri.

Ordinea de zi a adunării prevede: la ora 11 serviciu religios în Catedrala mitropolitană; la ora 12 deschiderea festivă a adunării; apoi rapoarte, cu discuţii asupra lor; propuneri, comunicări etc.

Vechea cetate de pe malurile Ţibinului îş deschide, cu mândrie şi dragoste, porţile, ca să primească în mijlocul său pe ziariştii ardeleni şi bănăţeni, luptători, în zile bune şi rele, totdeauna neînfricaţi pentru idealurile neamului românesc.

---

nouă, a expansiunii Universului, fiind bazat pe observaţia, că spectrul nebuloaselor spirale se schimbă mereu cu timpul, şi aceste schimbări dovedesc că încontinuu corpurile cereşti se depărtează.

Concluzia e, că Universul cu toate că este finit, el se dilată încontinuu, aşa că raza Universului ar ajunge de două ori mai mare în timp de două miliarde de ani. Nebuloasele însă, care sunt la o depărtare de două miliarde de ani, iuţeala lor trece de 300.000 Km. pe secundă şi noi n'am mai putea lua cunoştinţă de ele. In mod absolut, ştiinţa n'a putut stabili nimic până acum.

Abatele Th. Moreux conclude: „Se poate considera Universul ca închis într'un volum sferic, unde toată materia era la început răspândită. Prin un proces de care noi n'avem nici o idee momentan, materiile s'au adunat într'o zonă ecuatorială a acestei enorme sfere şi din evoluţia lor s'au născut stelele, sistemele stelare, soarele nostru, într'un cuvânt obiectele care formează propriu vorbind calea noastră Lactee".[21])

„Dar ori ce am face, ori cât de departe am împinge examenul structurei existenţelor materiale, fie că e vorba de atom, de sistemul solar sau chiar de Univers, o concluzie se impune: pretutindeni simţim apărând în urma voalului transparent al fenomenelor, rolul înţelepciunii creiatoare, totdeauna lucitoare, care face totul cu greutate şi măsură, în ordine şi armonie şi care prezidează la naşterea nebuloaselor cum şi la evoluţia lumilor".[22])

Prof. **Ionescu S. Ioan**
Preot în Blăjeni-Plaiu, Hunedoara

---

[1]) *L'Abbé Th. Moreux*, Les Confins de la science et de la foi, Tom. I, pag. 216.

[2]) *P. P. Negulescu* Problema Cosmologică, Curs de enciclopedia filosofiei, (litografiat) pg. 281.

[3]), [4]) *Dr. Chr. Musceleanu*, Materia în infinitul mare pe pământ şi în infinitul mic. Buc. 1930, pag. 22.

[5]) *L'Abbé Th. Moreux*, op. cit. Tom. II, pag. 9.

[6]) *Dr. Chr. Musceleanu*, op. cit pag. 17, 34, 38.

[7]) *L'Ablé Th. Moreux*, Les Merveilles des Mondes, pag. 51.

[8]) *Dr. Chr. Musceleanu*, op. cit. pag. 36.

[9]) *L'Abbé Th. Moreux*, Les Enigmes de la science, Tom. I, pag. 214.

[10]) *Idem*, Tom. II, pag. 215.

[11]) *A. Berget*, Viaţa şi moartea globului, traduse de Ing. Ioan C. Fundăţeanu, Buc, 1938. pag 51.

[12]) *P. P. Negulescu*, op. cit. pag. 282

[13]) *Dr. Chr. Musceleanu*, op. cit. pag. 52,

[14]), [15]), [16]) *Idem*, pag. 47, 58; *Svante Arrhénius* Le Destin des étoiles — (Etude d'astronomie physique, traduction francais, par T. Seynig, Paris, 1921), pag. 3; *A. Despaux*, Génese de la matiére et de l'énergie. Formation et fin d'un monde. Paris 1900. pag. 202.

[17]) *Dr. Chr. Musceleanu*, op. cit. pag. 57.

[18]) *Hans Reichenbach*, Atome et Cosmos. Traduit par Maurice le Cot. Ed. Flamarion, pag. 74.

[19]) *Charles Nordmann*. Impărăţia Cerurilor. Ceva din secretul stelelor. Traduse de I. Paves, Ed. Cugetarea, pag. 137.

[20]) *Sir Jeames Jeans*, Le Mystérieux Univers. Traduit de l'Anglais par M. Billandel et J. Rosigno. Seconde edition, Paris, 1933, pag. 73.

[21]) *L'Abbé Th. Moreux*, op. cit. Tom. II. pag. 29 - 39.

[22]) *Idem*, pag. 33 - 34.

Pastoraţia în legătură cu slujbele din molitvelnic

(1)

„Guvernarea oamenilor, a făpturilor celor mai pretenţioase şi mai nestatornice, este arta artelor şi ştiinţa ştiinţelor".

Aşa spunea sf. Grigore de Nazianz despre misiunea preotului de îndrumător al sufletelor către Dumnezeu. Şi pe drept cuvânt, deoarece conducerea bună a sufletelor, adică pastoraţia făcută după modelul dat de Mântuitorul Iisus Hristos, este o lucrare grea, care pretinde preotului însuşiri cât mai alese, o pregătire cât mai temeinică şi o experienţă cât mai bogată. Căci după cum cineva nu-i destul ca să cunoască numai materiile ce se propun copiilor, spre a fi învăţător bun, ci se cere ca să poată intra cât mai adânc în sufletul lor spre a le cunoaşte firea şi aplicaţiile lor, tot astfel preotului nu-i ajung numai cunoştinţele de dogmatică, apologetică, morală, biblie, drept, etc. oricât de străiucite ar fi ele, ci el trebuie să aibă şi aptitudini speciale, care să-i permită să pătrundă în adâncimile sufletului credincioşilor săi, pe care prin mijloacele cele mai bune să-i îndrume spre cer şi spre Dumnezeu.

De aceea conducerea pastorală a sufletelor, deşi formează obiectul unui studiu, numit Teologia Pastorală, totuşi ea nu se poate învăţa numai din acesta, deoarece este cu neputinţă ca să închegi într'un studiu, oricât de vast ar fi el, toate regulele care să fie în general valabile în arta vindecării sufletelor. Numai practica şi experienţa îndelungată desăvârşesc ştiinţa şi abilitatea păstorului de suflete.

Vieţile marilor păstori ai bisericii sunt deci comori inepuizabile de orientări de procedare şi de inspiraţie în acţiunea pastorală, căci după cum politica se studiază din viaţa marilor bărbaţi de stat, iar arta războiului din viaţa marilor căpitani, tot aşa se învaţă şi arta de conducere pastorală din viaţa marilor păstori de suflete. Fiecare pagină din istoria vieţii lor cuprinde o lecţie. Aici îi vezi la lucru, le observi metodele, iei notă de felul în care ei tratează tot felul de probleme şi diferitele categorii de persoane, ajungt să des-

La moartea lui I. Simionescu

Supremul dor al unui mare învățat

S'au scurs mai bine de două săptămâni de când a adormit întru Domnul (7 l. c.) profesorul universitar Ion Simionescu, președintele Academiei Române, la vârsta de 71 de ani. Presa noastră de toate speciile evocă mereu câte una din vredniciile acestui renumit învățat, întregit de un mare om de inimă și de un credincios practicant al sfintei noastre Biserici.

Pe bună dreptate! Căci Ion Simionescu aparține vieței nobile a personalităților de bine stabilit prestigiu intelectual și moral cari îndeplinesc și dincolo de mormânt, prin opera și pilda vieții lor, funcțiunea de educatori ai neamului din care face parte. Galeria acelor «Oameni aleși», pe care i-a prezentat obștei românești în cele două volume ale cărții sale cu acest titlu, l-a înglobat de mult și pe el.

Profesor universitar vreme de patru decenii, membru al Academiei Române din 1913 și președinte al ei din 1941 până la moarte, împunătoarea sa operă tipărită, în care erudiția cărturarului se împletește cu o fierbinte dragoste de neam și de frumusețile pământului românesc, l-a consacrat de mult ca pe unul din cei mai luminați patrioți. A iubit țărănimea și s'a sfârșit toată viața pentru propășirea ei. An de an tipăria «Calendarul gospodarului», un model al genului, și sporia biblioteca de popularizare a științelor cunoscută sub numele de «Cunoștințe folositoare», în care au apărut 160 broșuri. Sprijinitor al cooperației, cea mai modernă casă de editură pe care o avem la noi în țară, «Cartea Românească» din București, lui își datorește existența și renumele de care se bucură pe merit.

Părinte iubitor pentru studenții săi și om de cultură superioară, a cinsiit Biserica și credința strămoșească așa cum se poate vedea din proaspăta carte intitulată «Scrisori către un preot".

Suflet cald și generos, străbătut de duhul proverbialei omenii românești, I. Simionescu a plecat pe drumul întoarcerii în înviere însoțit de recunoștința tuturor celor ce l-au cunoscut și l-au iubit.

Durerea Patriei sfâșiate în patrimoniul ei național, a fost și durerea lui. In ziua morții sale, a scris pentru I. P. Sf. Mitropolit Nicolae *al Ardealului aceste grele rânduri de semnificație:*

Cu smerite urări de sănătate. Anul nou să aducă iarăși păstoria peste întregul Ardeal.

Biletul poartă stampila poștei bucureștene din 7 l. c. Când l-a scris, poate că mâna lui a apucat condeiul pentru ultima oară.

E a articulat aci supremul dor al unui mare dispărut.

INFORMAȚIUNI

Avem majoritate absolută. Calculele institutului demografic arată că totalul populației din Transilvania se ridică la 1 Ianuar 1940, la 5.913.423 locuitori, (astăzi numărul a trecut peste șase milioane). Transilvania de sud avea, în 1940, locuitori 3 309 834, în cea de *nord* au rămas 2 603 589; din aceștia: români 1.804.894 [50,1%] unguri 968 371 [37,2%]. In Transilvania de sud: români 2.144.777 [64,8%], germani 488 679 [14,7%], unguri 462.422 [14%]. Va să zică, **atât în Transilvania de nord, cât și în cea de sud, românismul este în absolută majoritate.** Lumea de mâne, se spune mereu, trebue întemeiată pe dreptate, pe adevăr și pe realități. Datele publicate sânt, prin urmare, bine venite.

Studiu necesar. Un seminar pentru studiul *cooperativelor* s'a întemeiat la universitatea din Praga „Karls-Universität". Seminarul și-a început activitatea odată cu semestrul de earnă.

Nr. 14 070—943/2 (3) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de inspector al **învățământului religios de grad primar** din Arhiepiscopia noastră, înființat de On. Minister al Culturii Naționale și al Cultelor Subsecretariatul Cultelor, cu Nr. 60.218—943, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Salarul împreunat cu acest post este de 16.000 Lei lunar.

Solicitanții trebue să fie preoți de confesiune ortodoxă.

Doritorii de a ocupa acest post își vor înainta cerere timbrată, însoțită de toate actele prevăzute în Legea pentru organizarea învățământului primar, Consiliului Arhiepiscopiei ort. rom. din Sibiu

Sibiu, la 4 Ianuarie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

„ALBINA"

institut de credit și de economii, Sibiu

(5) 1—1

Extras

din procesul verbal al adunării generale extraordinare ținută la 20 Martie 1943.

Adunarea generală extraordinară votează (aprobă) în unanimitate modificarea articolelor arătate mai jos, din Statutele băncii, modificare autorizată de Consiliul Superior Bancar, București, cu decizia Nr. 167 din 30 Septemvrie 1943; cu aviz favorabil din partea Subsecretariatului de Stat al Românizării, Colonizării și Inventarului, București, prin adresa Nr. 27911/10143/1943 și aprobată de Tribunalul Sibiu cu încheierea Nr. Fl. 301/1943 din 8 Ianuarie 1944.

Textul nou votat de adunarea generale extraordinară:

Art. 6. Capitalul social este de Lei 150 milioane împărțit în 300.000 acțiuni de câte Lei 500.— fiecare.

Art. nou (după art. 31) Obiectele rezervate adunării generale extraordinare sunt:

1. Prelungirea duratei societății;
2. Mărirea capitalului;
3. Emiterea de acțiuni privilegiate;
4. Schimbarea obiectului principal al societății;
5. Schimbarea felului societății;
6. Mutarea sediului în străinătate:
7. Fuziunea cu alte societăți;
8. Reducerea capitalului social sau reîntregirea sa prin emisiune de noui acțiuni;
9. Desființarea privilegiilor acordate acțiunilor;
10. Dizolvarea anticipată a societății;
11. Emisiunea de obligațiuni;
12. Oricare altă modificare a actului constitutiv, ori a Statutului sau oricare altă deciziune pentru care este cerută aprobarea adunării extraordinare.

Adunarea generală extraordinară poate delibera fiind prezenți cel puțin 20 acționari, care împreună să reprezinte cvantumul din capitalul cerut de lege. In lipsa acestui număr se va ține o nouă adunare, conform cu dispozițiile Codului de Comerț în vigoare.

Art. 33 alin. nou (după alin. III). Incompatibilitățile pentru calitatea de administrator sunt cele prevăzute de lege.

Art. 52 alin. nou (după alin II). Incompatibilitățile pentru calitatea de cenzor sunt cele prevăzute de lege.

Totodată adunarea generală extraordinară autorizâ Consiliul de administrație să facă o nouă numerotare a tuturor articolelor din Statutele institutului.

Consiliul de administrație

AVIZ

Se aduce la cunoștință, P. C. Protopopi și Preoți, că la Librăria Arhidiecezană se mai găsește încă un număr de Calendare al „Bunului Creștin" și „Oastea Domnului" pe anul 1944.

Intrucât se mai simte lipsă de Calendare, invităm pe P. C. Preoți să facă comenzile direct dela Librăria Arhidiecezană. Achitarea se poate face prin reținere din salar.

Sibiu, 20 Ianuarie 1944.

CONSILIUL ARHIEPISCOPESC
ort. rom. Sibiu

Nr. 8—1944 (6) 1—1

Concurs

Pentru curățirea, restaurarea și completarea picturei Bisericii ortodoxe-române Sf. Treime din Brașov-Tocile, se publică concurs, invitându-se pictorii doritori a executa această lucrare să înainteze ofertedeviz, în timp de 30 zile, dela data publicării.

Pictura veche este făcută, în culori de ulei, de Mișu Pop, deci și decorațiunea se va face în așa fel, ca să fie în armonie cu ansamblul lucrării, căutând a se pune, cât mai mult în valoare, tablourile marelui pictor.

Concurenții vor înainta și o schiță de ansamblu a lucrării, în conformitate cu regulele iconografiei, precum și o dovadă că au mai executat astfel de lucrări.

Informații de amănunt se pot primi la cancelaria parohială a Bisericii Sf. Treime, Brașov-Tocile.

Se observă totodată că Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința lucrarea concurentului, care va oferi cea mai bună încredere, că va executa lucrarea în condițiuni optime artistice și iconografice.

Brașov-Tocile, 12 Ianuarie 1944.

Preot **Valeriu Voineag**
Președ. al Cons. parohial

Citiți și răspândiți

Revista Teologică

Organ pentru știința și viața bisericească. Apare lunar, sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit **NICOLAE** al Ardealului. Redacția și Administrația: **Sibiu,** Academia teologică „Andreiană". Redactor: **Prof. Dr. Grigorie T. Marcu.** Abonament anual, Lei 900.

Nr. 1315—1943 [1] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa primă: **Zărnești III**, protopopiatul **Bran**, publicăm concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venite împreunate cu acest post:

1. Salarul dela Stat;
2. Venitele stolare obișnuite în protopopiatul Bran;
3. Sesia parohială, circa 8 jug. fânaț și arător.

Cererile de concurs, provăzute cu toate documentele necesare și cu autorizația de a concura dela Venerabilul Consiliu Arhiepiscopesc, se vor înainta în termen Oficiului protopopesc Bran, în Zărnești, jud. Brașov, iară concurenții se vor prezenta în parohie în Dumineca ce o va fixa Oficiul protopopesc Bran, spre a cânta, eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul.

Zărnești, la 20 Decemvrie 1943.

Vasile Stoicanea
protopop

coperi sursele acțiunii lor și mai ales sufletul mare care-i anima în munca lor, și prinzi ceva din arta prin care atât de minunat atrăgeau sufletele spre ei și spre Dumnezeu. Noi datori suntem să luăm dela aceștia îndemnul păstoriței.

Inainte de războiu nu se cereau prea mari sforțări din partea păstorilor de suflete, deoarece educația religioasă se făcea în familie, prin școală și în mediul comunității creștine. Conducerea turmei duhovnicești către mântuire era mai înainte, o abilitate naturală a celor mai mulți dintre purtătorii harului preoției creștine. Astăzi însă lucrurile s'au schimbat radical printr'o serie întreagă de împrejurări nefavorabile. Poporul nostru care era atât de legat de ortodoxia lui Iisus, de Legea lui, este astăzi, în această privință, fără să exagerăm într'o situație care inspiră o serioasă și justificată îngrijorare. Tipul țăranului din regiunea Sibiului, care înainte vreme era gata să-și dea cojocul, țarina, boii dela plug, și chiar și viața pentru credință, dar sufletul să-l păstreze cu orce preț numai pentru Dumnezeu și Biserica lui, nu știu dacă l-am mai întâlni în zilele noastre, când fiii poporului nostru și-au desprins sufletul, în mare măsură, de cer și l-au legat de țina, și deșertăciunea pământului. Și pentru a nu i se părea cuiva că exagerez am să-mi justific afirmațiile cu următoarele întrebări:

Cum se explică faptul că din câteva zeci de mii de credincioși ortodocși câți numără bunoară Brașovul, care a fost și retoric este socotit încă o cetate de suflet și de ortodoxie românească, cercetează biserica la sfintele slujbe numai câteva sute, (aceiași întotdeauna) deci un procent atât de mic?

Sau care-i justificarea faptului că atunci când se încearcă să deschidă un nou altar de rugă, care înseamnă o mare binecuvântare pentru întreg Brașovul, slujitorul lui Hristos întâmpină atâtea greutăți și piedeci chiar din partea propriilor săi credincioși?

Ori în baza cărei principiu de morală creștină, acela pe care l-am socotit cei mai aleși fii ai bisericii au voit să ducă Catedrala Brașovului în locuri lăturalnice și incompatibile cu menirea ei sfântă?

Pentru ce ni s'a dat să vedem atâtea cazuri numite impropriu familii care trăiesc fără nici o jenă în concubinaj și fără binecuvântarea bisericii, la care dacă te duci și cauți să-i pui în rândulală, se simt tulburați în păcatul în care se complac și-ți strigă ca îndrăciții Gadarului: Ce ai cu noi, să ne lași în pace?

Sau care-i rațiunea atâtor divorțuri, certuri, neînțelegeri până și între fii aceleiași familii, procese, furturi, crime, avorturi, sinucideri, etc. care toate nu au altă explicare, justificare, decât aceea că nivelul religios este astăzi extrem de scăzut la poporul nostru.

Nu demult vorbiam cu un consilier arhiepiscopesc dela Sibiu, care îmi spunea că în ultimul timp s'au înmulțit simțitor reclamațiile poporului împotriva preoților, și că în 20 de ani o singură dată s'a întâmplat ca niște parohieni să se ducă la Arhipăstorul nostru ca să-și arate mulțumirea pentru preotul lor, — dar plângeri și reclamații sunt nenumărate.

Faptele acestea denotă o situație tristă dar reală.

[Urmează].

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu.

Duminecă în 23 Ianuarie 1944, servesc: Prot. stavr. Emilian Cioran, Dr. Andrei Gâlea, și prot. Mihail Neagu. *Predică: prot. Mihail Neagu* La Oastea Domnului predică după masă la ora 3: *duhovnicul Nicodim Belea.*

Tăceți! Un cuvânt poate distruge mii de vieți.

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

Anul XCII — Sibiu, 30 Ianuarie 1944 — Nr. 5

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIIU

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Str. Şaguna 8
Sibiu

Telegraful Român

Organ naţional-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de M

APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Şase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei, — Pentru America 5 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole şi corespondenţe se adresează **Redacţiei** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Preţul inserţiunilor cm. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează **Administraţiei** ziarului Telegrafu Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Dreptul neamurilor mici

Iată o problemă care s'a pus şi stărue în discuţie de un timp încoace, nu din vreun interes academic, ci în urma manifestării tot mai făţişe a intenţiilor unora din neamurile mari de-a anexa teritoriile popoarelor mici şi de-a le desfiinţa pe acestea de pe faţa pământului. Apetiturile acestea vizează în special câteva regiuni ale Europei, unde între neamurile mari se găsesc ca nişte tampoane o seamă de asemenea neamuri şi ţări mai mici. De aceea problema se pune în legătură cu organizarea viitoare a Europei şi discuţia se poartă asupra întrebării în ce măsură depinde viitorul Europei şi al păcii din ea de menţinerea sau de desfiinţarea statelor mici.

Neamurile leviatanice, a căror foame de teritorii nu se mai poate stâmpăra, aduc în sprijinul poftelor lor de acaparare, argumentul că neamurile şi Statele mici sunt numai prilejuri de conflicte şi de războaie între Statele mari între cari se găsesc, făcându-se avantgărzi când ale unuia când ale celuilalt dintre uriaşii vecini împotriva celuilalt. Şi atunci susţin că anexarea acestor mici State limitrofe le este necesară pentru a-şi constitui un cordon de siguranţă la graniţă.

Argumentul este însă numai pretext. Cordonul de siguranţă şi-l pot forma respectivele State mari chiar dintr'o anumită zonă de margine a teritoriului lor şi nu vedem cum după anexarea unor teritorii cari le despart de un vecin mare, s'ar evita conflictele cu acela, fie din pricina Statului care le-a anexat căruia i se trezesc alte pofte de cucerire, fie din a celuilalt care ar socoti că şi el este în drept să pretindă întinderea sa peste teritoriile alogene ocupate de vecinul său.

Dimpotrivă orice minte sănătoasă îşi dă seama, că deabia prin consimţirea din partea tuturor a unei cât mai depline libertăţi şi suveranităţi pe seama micilor State tampon, se pot evita conflictele, nemaiexistând motive de gelozie între vecinii din ambele părţi ale micilor naţiuni. Viitorul de pace al Europei atârnă nu de slăbirea suveranităţii micilor State, ci de consolidarea ei în forme definitive, fixate pentru totdeauna. Elveţia ne este un exemplu al marei contribuţii pacificatoare pe care un Stat mic definitiv consolidat în conştiinţa neamurilor vecine o poate aduce între ele.

Europa este un organism de State. Aceasta este fiinţa ei politică.

In aceasta constă varietatea ei în unitate şi caracterul ei organic. Ea ar înceta să mai fie alcătuirea superioară care este, dacă ar deveni un conglomerat care vrea să fie unitar prin desfiinţarea varietăţii şi a articulaţiilor organice.

Organismul omenesc ar deveni un morman de oase, dacă, dispărând articulaţiile dela încheieturi, oasele ar începe să se frece direct între ele.

Naţiunile mici împlinesc o funcţinne esenţială în menţinerea Europei organice, adică a Europei pur şi simplu.

Nu se uită, în ultimul timp, nici o ocazie să li se amintească Statelor mici că trebue să aibă în vedere că o suveranitate absolută este o imposibilitate pentru noile experienţe politice şi spirituale ale omenirii. Desigur aşa este, dar de ce uită a-şi aminti acest lucru şi Statele mari între ele? In lumea individuaţiunilor nu aflăm nicăiri mai multă independenţă pe seama idivizilor mari ca pe seama celor mici. Orice Stat trebue să ţină seama, în exerciţiul suveranităţii sale, de celelalte. Dar nu vedem de ce ar trebui să fie mai limitată suveranitatea Statelor mici decât a celor mari, mai ales când este vădit că oricum şi-ar exercita libertatea cele din urmă nu sunt în măsură să producă atâta rău ca cele mari. E drept că Statele mici nu sunt în stare prin ele înşeşi să-şi apere atât de efectiv suveranitatea faţă de apetiturile celor mari, aşa cum nici vietăţile mici nu se pot apăra atât de deplin de cele mari. Dar le apără şi pe unele şi pe altele o lege a firii. Căci o desfiinţare pe toată linia a lor, are repercursiuni dezastruoase şi asupra celor mari. Iar naţiunile fiind entităţi spirituale, libertatea celor mici poate fi consolidată prin consensul celor mari, în temeiul intereselor lor ce se ciocnesc întreolaltă.

Am vorbit de caracterul organic al Europei, gândindu-ne mai mult la aspectul politic al organicităţii sale. Dar nu trebue să scăpăm din vedere aspectul spiritual al acestei organicităţi. Acesta din urmă ne înfăţişează Europa ca un organism de structuri spirituale. Structurile spirituale nu se măsoară cu metrul. Valoarea lor nu stă în cantitate. Fiecare structură spirituală îşi are valoarea şi legitimitatea, în originalitatea ei. Fiecare neam, mic sau mare, reprezintă o asemenea structură. Şi cum un organism de structuri atârnă, atât ca întreg cât şi în oricare din structurile sale parţiale, de fiecare structură ce intră în alcătuirea lui, orice neam desfiinţat sau mortificat prin restrângerea libertăţii lui de manifestare spirituală, se răsfrânge defavorabil asupra spiritualităţii întregei Europe şi a fiecărei naţiuni în parte. Dacă bogăţia şi puterea spirituală creatoare a fiecărui individ omenesc e în funcţie de bogăţia celorlalţi între cari trăeşte, acelaş lucru se întâmplă şi cu popoarele.

Progresul în duh e o operă comună, ecumenică a neamurilor, ca şi mântuirea lor. Aşa a voit Dumnezeu să fie spre evitarea egoismului şi mândriei.

D. STĂNILOAE

Eshatologism desechilibrat şi echilibru moral

Sub apărarea tot mai grea şi mai ameninţătoare a evenimentelor în plină desfăşurare, sufletul omului vibrează intens şi uneori dramatic de gândul şi aşteptarea nerăbdătoare a parusiei şi a sfârşitului lumii. Nu-i vorba aici de binecunoscutul eshatologism bolnav al spiritualităţii sectare, care îmbată lumea cu mirajul iminentei a doua veniri a Mântuitorului, ci de încordarea eshatologică desechilibrată pe care a produs-o în inimile unor mădulare ale Bisericii noastre, înspăimântătoarea desfăşurare a evenimentelor pe cari le trăim.

Ar fi, desigur, o greşală mare dacă am uita cu câtă nerăbdare aşteptau primii creştini parusia Domnului şi dacă am încerca să contestăm dreptul sufletului uman, stăpânit de dorul deplinătăţii integrale, de a-şi manifesta neastâmpărul după unirea cât mai de grabă cu Mântuitorul în viaţa de dincolo de mormânt. Acest dor aprins de descătuşare din pământesc şi de săltare în veşnicie, pe care Fer. Augustin l-a tălmăcit clasic în cuvintele: »Ne-ai făcut în spre Tine, Doamne, şi neliniştită este inima noastră până va odihni în Tine«, a stăpânit spiritualitatea primilor adevăraţi creştini, şi nu altceva. El a fost dublat de admirabilul eroism mucenicesc şi moral, pe care l-au dovedit primii creştini în frunte cu sf. Vasile cel mare, care a răspuns împăratului Valens ce-l ameninţa cu moartea: »Moartea? De ea nu mă tem. Mă voiu uni mai curând cu Ziditorul, pentru care trăiesc«.

Dacă acesta ar fi cazul şi acum, n'ar fi decât să ne bucurăm că suntem pe linia spiritualităţii autentic creştine. Fără să contestăm faptul prezenţei unei atari echilibrate încordări eshatologice în sufletul unora din fiii Bisericii noastre, trebue să mărturisim sincer că cei mai mulţi suntem stăpâniţi de frică şi disperare în faţa chipului actual al lumii, în cel mai bun caz suntem sătui de greutăţile şi neajunsurile vieţii de azi şi am vrea să sfârşim odată, într'un fel sau altul, cu ea. Ba unii, stăpâniţi de curiozitatea şi exaltarea specifice sectarilor, încearcă să descifreze şi interpreteze cu pasiune »semnele timpului« şi să se lase chinuiţi de întrebarea: Când anume, în ce zi, va veni Domnul, ca să pună capăt calvarului nostru?!... Aşa fiind, nu putem spune că suntem întru totul pe linia conduitei primilor creştini şi de aceea se impune o serioasă redresare a acestui eshatologism desechilibrat.

Antitodul moral al acestei stări bolnăvicioase nu poate fi altul decât mărturisirea corectă a ideii parusiei cu toate evenimentele legate de ea, şi trăirea în duhul eshatologismului autentic creştin, îmbinată cu echilibrul şi eroismul moral al celor dintâi creştini.

Cea dintâi latură a numitului medicament moral n'o putem realiza decât prin adevărata interpretare a cuvintelor Domnului în această privinţă. Mulţi ştiu că Domnul ne-a vorbit destul de detailat (în sensul de suficient pentru mântuirea şi fericirea omului) despre parusia Sa şi despre semnele sfârşitului lumii, dar prea puţini ştiu care-i sensul adevărat al acestor spuse. E adevărat, că vremurile de azi prezintă în parte fizionomia unor vremi apocaliptice (Cf. Mat. XXIV, 1—26; Marcu XIII, 5—26; Luca XXI, 8—33; Apocalipsa VI, 12—17, IX, 6 şi altele), dar faptul acesta nu însemnează nicidecum că sfârşitul lumii e în mod cert la uşe. Căci nu trebue să uităm deloc că enunţările eshatologice ale Domnului sună în sensul că nici atunci, când multe din semnele sfârşitului vor fi date, nu va fi sosit ziua parusiei: »Vedeţi să nu vă spăimântaţi, căci trebue să fie toate, dar încă nu va fi sfârşitul« (Mat. XXIV, 6) sau: »Toate acestea sunt începutul durerilor« (Mat. XXIV, 8). Prin urmare, toate respectivele evenimente sunt desfăşurarea cursului lumii, dar nu sfârşitul.

In loc de a ne pierde vremea cu interpretări fantastice şi cu calcule zadarnice ale »semnelor timpului«, să ţinem mereu treaz în conştiinţă adevărul că venirea a doua a Mântuitorului va fi pe neaşteptate şi fulgerătoare. (Vezi Mat. XXIV, 27, 37-41; Luca XVII, 24, 26-32, 34-37). Deşi Mântuilorul ne-a spus: »Când veţi vedea acestea toate, să ştiţi că (a doua venire) aproape este, lângă uşi« (Mat. XXIV, 33) — cuvinte cari contrazic în aparenţă alte spuse ale Sale (cf. Mat. XXIV, 6 şi 8) — totuşi ne-a încredinţat că nu-i este dat omului să ştie momentul exact al parusiei: »Iar de ziua şi de ceasul acela nimeni nu ştie, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl« (Mat. XXIV, 36). Sensul adevărat al acestor cuvinte este că, deşi Domnul, ca Dumnezeu adevărat, cunoaşte momentul parusiei Sale, totuşi, ca trimis al lui Dumnezeu-Tatăl, El n'are — în interesul mântuirii noastre — să ne comunice acest moment. Minunată rânduială şi negrăită înţelepciune divină a pedagogiei mântuirii noastre!... Tăinuirea momentului parusiei nu urmăreşte altceva, decât să ne ţină în continuu dinamism duhovnicesc şi în neîntrupată strădanie după desăvârşire: »Priveghiaţi...« (Mat. XXIV, 42), »Fiţi gata...« (Mat. XXIV, 44), »Priveghiaţi dar... ca nu cumva venind fără de veste, să vă afle dormind« (Luca XIII, 35-36).

De înţelegerea corectă a acestei chemări şi de conformarea totală faţă

Liturgie arhierească la Răşinari

Duminecă, în 23 Ian. c., I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, P. S. Sa Nicolae Episcopul Vadului, Feleacului şi Clujului, însoţiţi de cons. E. Cioran, I. Grovu, de diaconii I. Circov şi S. Macarie, au slujit Liturghia arhierească în biserica cea mare din Răşinari, împreună cu preoţii locali.

I. P. S. Sa Mitr. Nicolae, ca profesor încă, urmând paşii marelui Mitr. Andrei, adeseori cerceta această comună vestind cuvântul evangeliei. A doua zi, după hirotonia sa întru arhiereu, la 31 Mai 1920, a ţinut, la început de păstorire, se îngenunche la mausoleul care adăposteşte osemintele neuitatului Mitropolit. De atunci I. P. S. Sa adeseori a descins în mijlocul Răşinărenilor, ca arhiereu, pentru a sluji Liturgia arhierească, a vesti cuvântul Domnului, a împărtăşi arhiereasca binecuvântare poporului dreptcredincios, sau făcând pomeniri pentru marele Mitropolit Andrei.

Mai ales în vremuri aspre ca cele pe cari le străbatem, sufletul păstorilor simt necesitatea lăuntrică de-a se apropia cu smerenie de cei care au condus destinele neamului în alte vremuri asemănătoare, la biruinţă, la mântuire, prin multe şi mari osteneli.

Prezenţa I. P. S. Mitr. Nicolae, a P. S. Nicolae al Clujului la cucernică rugăciune prin slujirea Liturgiei arhiereşti, lângă mormântul Mitropolitului Andrei, credem, că e de prisos a o tâlmăci.

*

Preoţimea locală în sunetul clopotelor a primit pe Inalţii Ierarhi la intrarea în biserică, cu sf. Evanghelie şi Cruce, de unde îmbrăcaţi în mantiile arhiereşti, au intrat în sf. biserică, slujind Liturgia. Poporul, luând cunoştinţă de sosirea Inalţilor Ierarhi, au umplut biserica, aşa cum obicinuesc să o cerceteze la sf. slujbă. E o mare bucurie şi mulţumire sufletească să ai în faţă o pădure de oameni, pe fii tăi sufleteşti cu mic cu mare în cucernică ascultare şi împreună rugăciune. Răspunsurile liturgice au fost date de corul mixt al Soc. »Sf. Gheorghe« sub conducerea înv. Stan Severin.

La sfârşitul sf. Liturgii, I. P. S. Sa a tâlmăcit din scaunul arhieresc timp de o oră, adâncul înţeles al întâlnirii Mântuitorului cu vameşul Zacheu, mânecând dela cuvintele: »Fiul omului a venit să caute şi să mântuiască pe cel pierdut« Luca 19, 10. Tâlcuirea magistrală cu pilde şi asemănări o redăm pe scurt în următoarele:

A înfăţişat conştiinţa adormită a vameşului Zacheu, întâlnirea cu Mântuitorul, intrarea în casa vameşului, mântuirea omului păcătos, arătând că odată cu intrarea în casă, a intrat şi lumina cerească, care a luminat conştiinţa adormită, căci Dumnezeu a lăsat pe om nu ca să fie încătuşat de întunerec, ci ca să trăiască în lumina liberă a păcii, a dragostei, a virtuţii. Lumina aceasta e lumina dragostei către Dumnezeu şi către aproapele. In continuare a înfăţişat urzirea acestui cumplit războiu, a cărui pricină este mult mai adâncă, ea, nu poate fi atribuită unuia sau altuia din conducători, ci pricina cea mare este păcatul oamenilor, păcatul tuturora. Nu trebuie însă se disperăm, la cârma lumii stă Dumnezeu şi aşteaptă ca omul să-i urmeze voia lui cea sfântă.

»Iată de ce am venit la voi — zice I. P. S. Sa — să priviţi vremile şi graiurile acestor vremi grele să le folosiţi şi să vă întoarceţi către Domnul nostru Iisus Hristos, să vă hotărâţi a urma voia lui cea sfântă. Cel ce poartă în suflet chipul lui Hristos, acela îşi tâlmăceşte viaţa şi trăind cu El, va simţi cu El »Căci a venit Fiul omului să caute şi să mântuiască pe cel pierdut«. Păcatele care stau în calea întâlnirii cu Hristos sunt multe: zavistiile, răsbunările, procesele, neînţelegerile familiare, sudalmele, lăcomia. Locul acestora să-l ia frăţia, dragostea unul către altul, ca fiecare creştin să fie, să devie un Mântuitor, cu sfatul şi cu fapta pentru semenul său. Astăzi ne stăpâneşte un singur gând mare, pe care toţi îl ştiţi: să ne ajutăm neamul ca să se poată înfăptui dreptatea pentru toţi".

»Am bucuria de a fi venit lângă mormântul lui Şaguna împreună cu P. S. Nicolae al Clujului, am venit să facem sf. Liturgie înaintea noastră, să l încredinţăm de toată dragostea, de simţămintele calde şi să-l asigurăm că stăm alături cu rugăciunile voastre, ca Dumnezeu să-i ajute să poată păstori turma pe care o ocroteşte cu toate darurile şi comorile pe care le poartă în sufletul ei. Din înălţimi Dumnezeu să ocrotească tronul, Ţara şi neamul ca să putem auzi şi noi: astăzi, s'a făcut mântuire casei acesteia...«

Urcând acelaşi scaun, de unde adesea vorbia Mitropolitul Andrei, P. S. Sa Nicolae al Clujului a spus în rezumat următoarele:

Am ascultat luminatul cuvânt al I. P. S. Sale şi ne-am mângâiat sufletul, căci în faţa ochilor noştri a trecut Mântuitorul, aşa cum a trecut în faţa lui Zaheu. Dumnezeu să fie milostiv şi cu noi şi să-l rugăm să rostească cuvântul de slobozire: Astăzi s'a făcut slobozire sufletului nostru...

P. Sf. Nicolae al Clujului torcând mai departe firul învăţăturilor sfinte, aminteşte de poveţele date de apostolul Pavel lui Timotei, când spune: Dumnezeu e al tuturor oamenilor, dar mai ales al celor credincioşi. Ca părinte iubeşte mai ales pe cei cari umblă în căile Domnului, pe oamenii cari fac voia lui Dumnezeu.

Cea mai cuceritoare predică, însă, o ţin morţii. Avem aci osemintele neuitatului Mitropolit Şaguna, acela care şi-a iubit turma până şi după moarte şi a dorit să fie în mijlocul ei. Această iubire ne-o predică şi de dincolo de mormânt. Să iubim pe Dumnezeu, apoi pe marii noştri morţi, şi pe acei cari ziua şi noaptea se cugetă la izbăvirea credincioşilor. De nicăiri nu predică mai cu folos Mitropolitul Şaguna, ca de aici.

Mulţumeşte I. P. S. Sale că i-a dat prilej a fi în faţa osemintelor Mitr. Andrei, pe care îl roagă cu toată smerenia să mijlocească la Fiul lui Dumnezeu, ca să ne izbăvească neamul nostru şi toate neamurile cari s'au încăerat din pricina păcatului.

Răşinărenii, mai au un mare suflet care grăieşte din mormânt... Să ne ajute Dumnezeu să putem călca pe urmele celor doi uriaşi conducători ai neamului nostru, a celor doi morţi cu trupul, dar vii cu sufletul lor.

Iată o salbă de mărgăritare înşiraţe pe firul nădejdii de In. Ierarhi, pentru cine are urechi de auzit...

In faţa mausoleului s'a rostit o ectenie pentru odihna marelui Mitropolit Andrei.

A fost o zi de praznic duhovnicesc pentru dreptcredinciosul popor din Răşinari, zi neuitată, căci s'a adăpat din apa cea vie pe care le-a dăruit-o atât de magistral Inalţii şi iubiţii noştri arhierei. Au reînviat vremile de altădată când le vorbea din acelaşi loc Răşinărenilor, Mitr. Şaguna. Mare le-a fost bucuria şi adâncă mângâierea revărsată în sufletul lor.

După plecarea Inalţilor Chiriarhi spuneau: Aşa nu ne-au mai vorbit niciodată... De astădată în chip deosebit şi tainic s'au întâlnit privirile între păstori şi turmă şi s'au contopit simţirile pentru acelaşi gând mare, a cărui realizare toţi îl dorim şi nădăjduim.

---

de ea, depinde mântuirea şi fericirea noastră. De aceea să ne ferim cu grije de a trăi după deviza: Sfârşitul e aproape, să profităm cât mai intens de ultimele clipe, smulgându-le toate desfătările trupeşti! Să nu ne lăsăm absorbiţi şi copleşiţi de grijile războiului şi ale pământului, uitând cu totul de grija sufletului! Dimpotrivă, să ducem o viaţă curată şi trează: »Luaţi aminte de voi înşivă, ca să nu se îngreuieze inimile voastre de mâncare şi de băutură peste măsură şi de grijile lumii şi fără de veste să vină asupra voastră ziua aceea« (Luca XXI, 36). Să îndepărtăm dela noi eshatologismul desechilibrat ca pe unul care trădează îmbătrânire şi lipsă de vigurozitate vitală. In locul fricii şi a desnădejdii în faţa evenimentelor, să punem optimismul, seninătatea şi eroismul mucenicesc al primilor creştini. »Fii credincios până la moarte şi-ţi voiu da cununa vieţii« (Apoc. II, 10). Să nu uităm înţelesul şi chemarea ce se desprind din cuvintele Domnului«. »Cine va căuta să-şi mântuiască sufletul, îl va pierde şi cine îl va pierde, îl va învia« (Luca XVII, 33).

Pentru adevăratul creştin, ziua parusiei e totdeauna aproape şi de aceea el îşi rânduieşte viaţa ca şi când mâine a fi această zi. Pentru el, sfârşitul lumii poate veni oricând.

Adevăratul creştin e gata oricând pentru orice jertfă, pentru orice trudă, pe care le aşteaptă cu echilibru sufletesc, cu încredere şi seninătate, bineştiind încredinţarea ce ne-a dat-o Domnul: »Şi păr din capul vostru nu va pieri. Prin răbdarea voastră vă veţi mântui sufletul« (Luca XXI, 18-19).

In concluzie, să ne străduim a călca pe linia zugrăvită mai sus şi să ne ferim a cădea în starea de pierduţi în citirea »semnelor timpului«, pe care o dojeneşte Mântuitorul cu cuvintele: »Vai vouă... că închideţi împărăţia cerurilor înaintea oamenilor, că voi nu intraţi şi nici pe cei ce vor să intre nu-i lăsaţi«. (Mat. XXIII, 14). Aceasta este singura atitutide cu adevărat creştină în faţa vremurilor de azi!

Preot Dr. CORNELIU SÂRBU

Crâmpee din războiul sfânt

Depănând firul amintirilor îmi apare aievea chipul îngeresc, aproape de cópil, al Slt. erou *Ion Nicula*, originar din Sibiu, fiul conducătorului cooperativei „Andrei Bârseanu", şi lacrimile mă năpădesc, — era copilul meu sufletesc drag.

Supus şi ascultător, îndeplinea misiunile cele mai grele fără şovăire, fiecare ordin constituia pentru el o poruncă de datorie sfântă.

Tânăr şi entuziast tremura de nerăbdare să pornească în fruntea plutonului care-l iubea ca pe un frate bun şi iubitor. Era camaradul lor şi nu rare ori l-am văzut cu lacrimi în ochi suferind alături de ostaşii lui dragi, când îi murea vre-unul. In aceste momente era cu totul transfigurat.

Evam la Kiev în peninsula Kerci, în ziua de 6 Mai 1942, în preziua ofensivei. Slt. Nicula cu plutonul lui de transmisiuni primise misiunea să facă legăturile telefonice între linii, posturile batalionare şi postul de comandă al regimentului.

Artileria grea sovetică bătea vrăşmaş, scormonind pământul, şi în ploaia de schije şi proectile senin îşi îndeplinea misiunea sfidând moartea.

In ziua de 9 Mai porneşte însoţit de 2 subalterni spre cota 25,3 în faţa liniilor noastre, să instaleze un telefon la un post de observaţie înaintat. Misiunea era grea şi periculoasă, mai ales că ne găseam în câmp deschis, şi această blestemată cotă predomina toată situaţia.

Porneşte prin bălţi şi lacuri descoperit şi bătut cu armele automate de inimic, reuşeşte să îndeplinească misiunea şi se întoarce la postul de comandă, plin de noroi de nu i se vedeau decât ochii strălucind de fericire că şi-a făcut datoria.

A fost decorat cu coroana Róm. cu sp. şi p. de virtute militară cl. V şi felicitat de comandant.

Trecem în Caucaz, şi Slt. Nicula ia comanda companiei de pionieri în locul Slt. Murşescu Iustin, care fusese rănit grav în atac.

Nu puţine au fost atacurile când în fruntea companiei sale pornea sub ploaia de gloanţe în iureş nebun pentru ca teafăr să-mi iasă înainte. Părea fermecat, de credeai că gloanţele-l ocolesc.

Iată-l la „poziţia Albastră", alături de eroul Palaghiţă, sub comanda căruia era.

Atacă în fruntea companiei în ziua de 9 Mai 1943, pătrunde în liniile duşmane, pune în debandadă pe duşman, — dar un proiectil antitanc îl loveşte în frunte, cade pe spate cu pistolul mitralieră în mână, privind cerul care-i ajutase cu prisosinţă până atunci, rămânând strajă pe veci şi simbol de vitejie românească pe meleagurile Caucazului.

Demn urmaş al strămoşilor lui ardeleni şi-a jertfit sângele pentru libertatea patrei, şi-a scris numele cu litere de foc şi de sânge în cartea neamului, pe care la iubit ca adevărat erou.

Pr. Cpt. Gh. Turcu
conf. Rgt. 94 Inf.

Programul

serviciilor religioase la Sfânta biserică Catedrală din Sibiu pe luna Februarie 1944

1. In fiecare zi dimineaţa la ora 6½ Utrenie şi în continuare *Sfânta Liturghie*. In fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie „*Acatistul Maicii Domnului*".
2. *In Dumineci şi Sărbători* dimineaţa la ora 8½ Utrenia, iar la *ora 9½ Sfânta Liturghie*. La liturghie cântă „Corul catedralei", sub conducerea profesorului Gheorghe Şoima.
3. *Marţi în 2 Februarie 1944, „Intâmpinarea Domnului"* servesc: Prot. Mihail Neagu, Cons. Gheorghe Secaş şi Pr. Ştefan Morariu; diaconii: Anatolie Scurtu şi Simion Macarie. *Predică: cons. Gh. Secaş.* La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *prot. Mih. Neagu.*
4. *Duminecă în 6 Februarie 1944*, ser- Nicolae Neaga şi dir. Dumitru Călugăr; diaconii: Ioan Circov şi Dr. Grigorie T. Marcu. *Predică: Prof. Dr. Grigorie T. Marcu.* La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *preotul Dr. Ioan Chioariu*, dela parohia Sibiu-Inferior.
5. *Duminecă în 13 Februarie 1944*, servesc: prot. Mihail Neagu; Nicodim Belea Dumitru Călugăr; diaconii: cons. Alexandru Popa şi Simion Macarie. *Predică: prot. Mihail Neagu.* La Oastea Domnului predică: *Ioan Albu*, dela parohia Sibiu-Iosefin.
6. *Duminecă în 20 Februarie 1944*, servesc: Cons. Ieronim Grovu, Aurel Nanu prof. Mihail Neagu şi Ieromonahul Arsenie; diaconii: Anatolie Scurtu şi Nicolae Mladin. *Predică:* Părintele Arsenie. La Oastea Domnului predică: *preotul Nicolae Constandin* dela parohia Sibiu-Lazaret.
7. *Duminecă în 27 Februarie 1944*, servesc: prot. Mihail Neagu, Dr. Spiridon Cândea, Gheorghe Secaş şi Cons. Aurel Nanu; diaconii Ioan Circov şi Nicolae Mladin. *Predică:* Cons. Aurel Nanu. La Oastea Domnului predică: *Pr. Dr. Corneliu Sârbu* dela parohia Sibiu-Treisteiari.

Nu repeta minciunile duşmane! Cu un cuvânt poţi să-ţi distrugi avutul şi familia!

Înalți Ierarhi în mijlocul studențimii sibiene

— O studențime cu ochii la cer —

Frăția Ortodoxă Română a studenților dela Universitatea Cluj-Sibiu [F.O.R.S.] și-a ținut întâia ședință religioasă din anul 1944 în seara zilei de 19 Ianuarie. A participat un mare număr de studenți și studente, dornici de a-și afirma și întări credința strămoșească. Cu această ocazie studențimea a avut marea bucurie de a se învrednici de prezența I. P. S. Sale Mitropolitul *Nicolae* al Ardealului, a P. S. Sale Episcooul Nicolae al Clujului și a dlui Rector I. Hațeganu.

Ședința începe cu rugăciunea rostită de Păr. Protopop A. Nanu, duhovnicul studențimii, după care studentul medicinist Gr. Gherman, vicepreședintele F. O. R. S.-ului, adresează înalților Ierarhi o scurtă dar bine simțită alocuțiuue. Trece apoi la desvoltarea comunicării sale despre viața plină de virtute a Sfântului Macarie Egipteanul. După ce evoacă o seamă de momente caracteristice și pilduitoare din viața acestui Sfânt, accentuiază necesitatea afirmării credinței în zilele noastre, nu numai prin simple atitudini formale, ci prin o aleasă ținută religioasă de fiecare clipă. Cere studențimii să participe regulat la sf. Liturghie în Dumineci și sărbători și o sfătuește să nu părăsească cele sfinte de dragul sporturilor. Accentuează necesitatea apariției unui organ de publicitate al F.O.R.S.-ului, iar până atunci îndeamnă studențimea să se folosească de ospitalitatea oferită în coloanele Telegrafului Român. Invită apoi studențimea să ia parte la Acatistele care se vor sluji în fiecare Vineri seara în Capela Mitropolitană.

După această interesantă comunicare urmează meditația drei Olimpia Grusea, studentă în medicină, care în cuvinte calde și mișcătoare coboară in inimile celor prezenți un fior autentic de mistică și poezie, afirmând îndeosebi voința studenților din F.O.R.S. de a fi „O studențime cu ochii la cer".

Studentul L. Nossa, în câteva cuvinte inspirate, mărturisește convingerea că trebue să urmăm cu stăruință neînfrântă calea lui Hristos, pentrucă chiar dacă pământul s'ar prăbuși, noi tot vom birui, prin El.

Păr. Duhovnic A. Nanu îndeamnă studențimea la slujirea Rasei și a Religiei, care sunt cele două componente originare ale substanței românești și cere înalților Ierarhi binecuvântări pentru propășirea buhovnicească a F.O.R.S.ului.

I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, după ce a urmărit cu atențiune desfășurarea programului, dăruște studențimii o bogată salbă de învățături părintești, din care reținem câteva idei:

In primul rând I. P. S. Sa declară că este gata să împărtășească cu bucurie binecuvântarea cerută, pentrucă studențimea își are un loc bine statorit în inima sa, așa încât nicicând nu o uită din rugăciunile Sale. Ea îi este cu atât mai dragă, cu cât o vede mai plină de râvnă pentru mântuirea ei sufletească. Numai cine are credința că posedă în el un suflet nemuritor, simte și răspunderea faptelor sale, pentrucă nicăieri omul nu este mai răspunzător de faptele sale, ca în fața lui Dumnezeu. Ori unde poți fi reprezentat de cineva; în fața lui Dumnezeu *trebue să te reprezinți singur*. Și nu te poți prezenta în fața Lui, decât urmând calea care duce spre El, cale descoperită nouă prin Mântuitorul Hristos. Prin Iisus Hristos înțelegem cu adevărat rostul vieții și valorile ei netrecătoare. Incheie, spunând că binecuvântarea care s'a cerut din partea Sa, o lasă întreagă „Altcuiva".

In emoția întregei asistențe P. S. Sa Episcopul Nicolae al Clujului împărtășește întregei adunări arhierească sa binecuvântare, după care, cu o scurtă rugăciune de încheere, ședința a luat sfârșit.

Ziua de 24 Ianuarie s'a sărbătorit în *Sibiu* cu obișnuita solemnitate. In catedrala mitropolitană s'a săvârșit serviciul religios de către un sobor de preoți, în frunte cu P. S. Episcop *Vasile* al Maramureșului și în prezența I. P. S. Sale Mitropolitului *Nicolae* al Ardealului, a reprezentanților autorităților locale, și a unei delegații din misiunea militară germană și a grupului etnic german. Dela amvon s'a slăvit actul unirii dela 1859 a celor două principate *Muntenia și Moldova*, care au stăpânit întinse teritorii dincoace de Carpați. La ora 11 și jum., în sala universitară „S. Bărnuț", dl conf. univ. *Ion Breazu*, a rostit în fața unei numeroase asistențe, conferința despre Unitatea spirituală românească prin panromânism. Comemorarea unirii s'a făcut în toate școalele din localitate, unde s'a subliniat în accente însuflețite importanța zilei de 24 Ianuarie.

INFORMAȚIUNI

Serbătorirea unui profesor universitar. Un comitet de profesori, inspectori școlari, organizează pentru ziua de 6 Februarie 1944, o solemnitate întru cinstirea profesorului *Ioan Lupaș*. In ziua amintită se împlinesc 25 de ani dela înființarea Institutului de istorie națională, al cărui director este dl prof. I. Lupaș; se va celebra, tot atunci, un parastas, în catedrala mitropolitană, pentru Regele Ferdinand I, fondatorul Institutului. La solemnități vor participa în deosebi foști elevi ai sărbătoritului, în semn de dragoste neschimbată, adusă ilustrului profesor.

Moartea unui protopop. In Mercurea, din județul Sibiului, a încetat din viață, la adânci bătrânețe, venerabilul protopop pensionar *Avram S. Pecurariu*, după o lungă și rodnică activitate, desfășurată pentru binele bisericii și al neamului. Pierderea sa o deplâng, — pe lângă numeroase rudenii, soție, fii și flice, nepoți și strănepoți, — toți credincioșii săi fii sufletești pe cari în duhul dragostei i-a păstorit. Regretatul părinte protopop a făcut parte din generația veche a preoților noștri cari s'au deosebit atât prin munca lor pastorală, cât și prin ținerea mereu trează a conștiinței naționale în mijlocul poporului dreptmăritor. Rămășițele pământești ale defunctului s'au așezat spre veșnică odihnă, în 17 l. c., în cavoul familiar din Mercurea. Dumnezeu să-l odihnească cu drepții!

Darurile Mareșalului Conducător pentru invalizi și orfani. In pavilionul de pe terenul Târgului de mostre al Sibiului s'au distribuit zilele acestea, în cadrul unei solemnități, darurile făcute de Mareșalul Conducător *Ion Antonescu* și de cercul de recrutare Sibiu, invalizilor văduvelor și orfanilor din războiul actual, S-au distribuit 60 de sănii și 36 de costume pentru orfani. Dl lt. colonel *L. Comș* a rostit la acest prilej o frumoasă cuvântare, arătând scopul luptei noastre în Răsărit și grija ce o purtăm familiilor celor plecați în război. Dl general *E. Leoveanu* a adus mulțămiri dlui lt.-col. Comșa și corpului ofițeresc dela Cercul teritorial pentru concursul dat în această nobilă operă O distinsă asistență a participat la solemnitatea distribuiri darurilor.

Sfaturile de împăciuire la sate, deși introduse de scurt timp, au început a da cele mai bune rezultate. In multe comune din țară, cu președinți preoți sau învățători, membrii au judecat numeroase procese, din care aproape toate s'au terminat cu împăcarea sătenilor, și abea câteva au fost trimise la judecătorie. In felul acesta lucrările judecătoriilór rurale sânt cruțate de mulțimea măruntelor procese și cheltuieli de prisos.

Dela prefectura județului Sibiu. Se aduce la cunoștință generală că toate camerele din Sibiu găsite disponibile de către comisiunile speciale de recensământ care au lucrat în zilele de 15—19 Ianuarie 1944, sunt declarate blocate și nimeni nu are dreptul să închirieze vreuna din aceste camere, fără aprobarea specială a Prefecturii. In consecință orce închiriere care s'a făcut după data de 20 Ianuarie 1944, este declarată nulă și neavenită, iar vinovații vor fi internați în lagăr. — **General C. Negoescu**, pref. jud. Sibiu.

Anunț

Absolvenții Academiei teologice „Andreiane", cari doresc să se prezinte la examenul de capacitate preoțească, sunt anunțați prin aceasta că proxima sesiune de examen s'a fixat pe zilele de 28-29 Februarie a. c.

Candidații vor avea să-și înainteze cererile cu actele personale și de studii la Consiliul arhiepiscopesc până în ziua de 25 Februarie a. c.

Luni, 28 Februarie la ora 9 a. m., începe examenul în scris.

Consiliul Arhiepiscopesc

(9) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de cântăreț bisericesc, la Biserica „Sf. Petru și Pavel" din **Brașov I. A. R.**, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Beneficile împreunate cu acest post:

1. Salarul de la Stat dela data când postul va fi întregit.
2. Venitele după serviciile din parohie.
3. Locuință, încălzit și luminat dela parohie în natură sau echivalentul în bani.
4. Poate ocupa și un serviciu, după pregătire, la Uzinele I. A. R.

Concurenții își vor înainta cererile însoțite de Diploma de cântăreț bisericesc dela o Școală de cântăreți bis. precum și alte acte de recomandare, Consiliului parohial al Bis. „Sf. Petru și Pavel" Brașov Cartierul I. A. R. și se vor prezenta la Biserică pentru a-și arăta cunoștințele în Tipic și aptitudinile la cântările bisericești.

Brașov, la 17 Ianuarie 1944.

Văzut:

Dr. N. Stinghe Adm. Prot. — **Pr. Gh. Malene** Paroh.

FOIȘOARA

Smerenie și înălțare*)

— Basarab cel Bătrân —

I

Nemeșul Dionisie, vrea în ruptul capului să-l facă pe Dejuțul său cap de țară. Îi da inima brânci să-l urce pe tronul Ardealului, dar cum era cam bleg cu firea și cam sec cu duhul, nemeșii ardeleni nici nu vreau s'audă de el. De aceea se împreteni el cu gândul să-și încerce norocul în altă parte și își zicea mereu:

— Ori unde și ori cum, numai domn să-l văd pe Dejuțul meu.

— Cum țesea într'una visuri și croia neîncetat la planuri, s'apropie într'o zi cu multă voie bună de fiul său și începu a-l povesti:

— Știi, Dejuțul meu, că n'ar fi rea nici domnia Valahiei?

— Știu tătucule, prea bine, numai cât acolo-i domn Basarab Vodă, îi răspunse fiul său, pe-un glas rece.

— Îl izgonim, că-i schismatic și necredincios.

— Bine-ar fi, tătucule, numai cât asta-i treaba regelui.

— Nu te doară capul, Dejuțul tatii, că dacă și vulpea bătrână cade 'n cursă, apoi și regii se mai duc pe gheață de sfetnici.

Și nemeșul Dionisie se puse pe lucru. Îl amăgi pe Toma, voevodul Ardealului, îl ademeni pe vlădica Nicolae din Alba-Iulia, îi momi pe sfetnicii cei mai de încredere ai regelui, pe Andreiu și Mihail și Martin și Petru, cu dulceața făgăduielilor, să-l fiarbă pe Carol Robert și să-l aplece să izgonească din scaun pe Basarab-Vodă și să-i dărulască fiului său Dejuț domnia română.

II

Frunzele de ceară se scuturară prin codrii Olteniei și brumă groasă s'așternuse peste văi. Oamenii se găteau de iarnă, căci s'apropia postul Crăciunului din anul 1330, când sună prin țară știrea că ungurii le-au călcat cu mare oaste hotarul și aleargă spre Severin.

— Sunt mulți, ca păcatele.

— Și cruzi, ca lupii în turmă.

— Și trufași, că păunii.

— Și aduc cu ei arme multe și haine scumpe și bani de aur și argint și pungi de groșițe late și podoabe de mult preț și brâuri de sabie și cai mulți cu șăi și frâne aurite, pentru regele Robert, care-l cu ei.

— Vine să ne robească țara și să ne strice rânduiala strămoșească.

— Să-l înlăture pe Basarab-Vodă și să ne pună domn unguresc.

— Să ne dea vlădică după legea lor.

— Să ne plardă și trupește și sufletește, se văierau cnejii și fruntașii și poporul îngrozit.

In vremea asta își strânse oastea și domnul Țării-Românești și și-o tocmi de bătaie. Dar cuviința creștinească nu-l lăsă să se isbească de oștirea ungurească. Căută calea înțelegerii. De aceea trimise solie cu îmbiere de pace înaintea regelui năvălitor, pe care-l întâlni prin părțile Severinului cucerit.

Câțiva nemeși trufași înfățișară regelui pe ierarhii și boerii cinstitei solii voevodale și întâiul sol îi grăi în numele domnului său Basarab-Vodă:

— „O, rege al meu, pentrucă voi v-ați ostenit cu adunarea oastei, eu osteneala voastră o voiu răsplăti cu 7000 mărci de argint și vă voiu lăsa în pace și Severinul cu toate ce se țin de el, pe care acum cu putere le țineți în mâinile voastre.

Pe deasupra dare voiu plăti coroanei voastre cu credință în tot anul.

Nu mai puțin pe unul din fiii noștri îl voiu trimite la curtea voastră, să slujească pe banii și cheltuiala mea.

Iar în schimb numai un lucru vă cer, să vă întoarceți îndărăt cu pace și să încunjurați primejdia persoanei voastre și a oamenilor voștri, pentrucă dacă veniți și mai înlăuntrul țării, primejdia nici decum nu o veți putea încunjura!

Carol Robert ascultă cu capu 'n nori și cu narea 'n vânt cuvintele solului și răspunse trimișilor voevodali în graiu de trufie:

— „Spuneți lui Basarab că el e păstorul oilor mele și eu îl voiu scoate de barbă din bârlogul lui".

Nemeșul Dionise, pe care-l făcu regele ban al Severinului și fiul său Dejuț, cel visător de domnie 'n Țara-Românească, izbucniră în hohot de râs și după el și sfetnicii străluciți din jurul lui Carol Robert. Numai baronul Danciu se umbri la față și închinându-se adânc în fața regelui, îi spuse cu glas domol:

— „Doamna, Basarab vă grăește cu mare smerenie și spre cinstea voastră. De aceea ar fi bine să-i răspundeți cu toată bunăvoința regală și să-i arătați deplină iubire și milostivire".

Sfetnicii regali izbucniră din nou în râs iar regele sfiderind cu privirea ochii nemeșului Danciu, urmă în glas mustrător:

— „Basarab e ciobanul oilor mele și-l voiu scoate de barbă din bârlogul lui".

Solia cinstită luă cu liniște răspunsul și-l duse repede voevodului român, care-l primi cu întărirea:

— Pot veni, dar primejdia nici decum nu o vor putea încunjura!

*) După relatările din „Chronicon pictum Vindobenense" despre expediția lui Carol Robert contra lui Basarab Voevod, în I. Lupaș, Din izvoarele istoriei române, Cluj 1928, p. 59—62.

Nr. 13868/943 (7) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei **Feisa—Adămuş**, din protopopiatul Târnava, se publică concurs cu termin de 30 zile.

Beneficiile sunt:

1. Salar dela Stat, conform calificaţiunii.

2. Sesiune parohială bună şi lângă sat în mărime de 22 jugăre 800 stj. p. arător.

3. De locuinţă se va îngriji parohia *în comuna Adămuş.*

Parohia se întregeşte prin numire din partea Consiliului arhiepiscopesc, cu un preot destoinic.

Cererile însoţite de actele necesare se vor înainta la Consiliul arhiepiscopesc în Sibiu.

Sibiu, din şedinţa secţiei bisericeşti, a Consiliului arhiepiscopesc, ţinută la 4 Ianuarie 1944.

Consiliul arhiepiscopesc

Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia şi Sibiu.

Nr. 369/944 Ep. (8) 1—1

Publicaţiune

In ziua de 17 Februarie 1944 la ora 10 dim. se va ţinea în cancelaria Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu, în Sibiu Strada Mitropoliei Nr. 45 etaj I, licitaţie publică cu oferte închise, pentru vânzarea unui număr de 1220 arbori, esenţă stejar, ce se găsesc în pădurea „Tufari" situată în hotarul comunei Cisnădie, judeţul Sibiu, reprezentând un volum de circa 1332 m. c. lemne de lucru, 595 metri steri lemne de foc şi 165 grămezi de crăci.

Materialele lemnoase ce se vând sunt evaluate de organele silvice la suma de Lei 2.489.522.—

Ofertanţii vor prezenta oferte închise, la data şi ora de mai sus, în cancelaria Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu, unde se pot vedea zilnic condiţiunile şi se dau informaţiuni.

Ofertele vor fi însoţite de garanţia de 5%.

Supraoferte nu se iau în considerare.

Sibiu, la 20 Ianuarie 1944.

Consiliul arhiepiscopesc ortodox român

Vrei tu, român adevărat, să te faci unealta duşmanului, ascultându-i şoaptele?

Nr. 632—1943 (2) 3—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de clasa a II-a **Pianul de jos**, din protopopiatul Sebeşului, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

a) Locuinţă;

b) Sesiune parohială 26 jug. cad. 310 St. □ arător, 460 St. □ fânaţ;

c) Veniturile stolare obişnuite în parohie;

d) Salarul dela Stat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox-român al Sebeşului, — în termenul indicat.

Candidaţii vor anexa la cererile de concurs şi încuviinţarea de candidare la această parohie.

Candidaţii se vor prezenta, cu încuviinţarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuţi de către parohieni.

Oficiul protopopesc Sebeş-în înţelegere cu Consiliul parohial din Pianul de jos.

Sebeş-Alba, 29 Decemvrie 1943.

Dr. Vasile Oană
protopop

Zicala bătrânească „sângele apă nu se face" s'a dovedit adevărată şi prin dania miilor de români care, de bună voe, s'au dus la Centrul de sânge conservat al armatei, să dea sânge pentru ostaşii răniţi.

Nr. 14.070—943/1 (4) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de inspector al **învăţământului religios de grad secundar** din Arhiepiscopia noastră, înfiinţat de On. Minister al Culturii Naţionale şi al Cultelor, Subsecretariatul Cultelor cu Nr. 60.218—043, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Salarul împreunat cu acest post este de 16.000 Lei lunar.

Solicitanţii trebue să fie preoţi de confesiune ortodoxă.

Cei ce doresc a ocupa acest post îşi vor înainta cerere timbrată, însoţită de toate actele prevăzute în Legea învăţământului secundar, Consiliului Arhiepiscopiei ort. rom. din Sibiu.

Sibiu, la 4 Ianuarie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 13508—1943 [90] 3—3

Concurs

La Consiliul nostru arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu, Serviciul inventarierii, sunt vacante următoarele posturi, pentru care se publică concurs cu termen de 30 zile:

1. Un post de şef de Secţie, cu salar lunar de 12.100 Lei.

2. Un post de subşef de birou, cu salar lunar de 7800 Lei.

3. Un post de impiegat cu salar lunar de Lei 6000.

Cei ce doresc să ocupe aceste posturi îşi vor înainta cerere timbrată, însoţită de toate actele prevăzute în avizul nostru din Telegraful Român Nr. 17/1943 Consiliului Arhiepiscopiei ort. rom. din Sibiu.

Candidaţii trebue să fie de confesiune ortodoxă.

Sibiu, la 23 Decemvrie 1943.

Consiliul Arhiepiscopesc

Citiţi şi răspândiţi

Revista Teologică

Organ pentru ştiinţa şi viaţa bisericească. Apare lunar, sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit **NICOLAE** al Ardealului. Redacţia şi Administraţia: **Sibiu,** Academia teologică „Andreiană". Redactor: **Prof. Dr. Grigorie T. Marcu.** Abonament anual, Lei 900.

AVIZ

Se aduce la cunoştinţa P. On. Oficii protopopeşti şi parohiale, că s'au majorat taxele de publicare a Concurselor în Telegraful Român, după cum urmează:

Concurs de protopop	Lei 5000
„ „ paroh cl. I	„ 3000.—
„ „ „ „ II	„ 2500.—
„ „ „ „ III	„ 2000.—

plus timbru Lei 10.- la m'e.

Administraţia
TELEGRAFULUI ROMÂN
Sibiu

Nr. 1315—1943 [1] 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa primă: **Zărneşti III**, protopopiatul Bran, publicăm concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venite împreunate cu acest post:

1. Salarul dela Stat;

2. Venitele stolare obişnuite în protopopiatul Bran;

3. Sesia parohială, circa 8 jug. fânaţ şi arător.

Cererile de concurs, provăzute cu toate documentele necesare şi cu autorizaţia de a concura dela Venerabilul Consiliu Arhiepiscopesc, se vor înainta în termen Oficiului protopopesc Bran, în Zărneşti, jud. Braşov, iară concurenţii se vor prezenta în parohie în Dumineca ce o va fixa Oficiul protopopesc Bran, spre a cânta, eventual a celebra şi a face cunoştinţă cu poporul.

Zărneşti, la 20 Decemvrie 1943.

Vasile Stoicanea
protopop

Poşta redacţiunii. *P. On. Oficiu protopopesc, Avrig.* Sunt potriviţi la Tipografie.

Nr. 14.070—943/2 (3) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de inspector al **învăţământului religios de grad primar** din Arhiepiscopia noastră, înfiinţat de On. Minister al Culturii Naţionale şi al Cultelor Subsecretariatul Cultelor, cu Nr. 60.218—943, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Salarul împreunat cu acest post este de 16.000 Lei lunar.

Solicitanţii trebue să fie preoţi de confesiune ortodoxă.

Doritorii de a ocupa acest post îşi vor înainta cerere timbrată, însoţită de toate actele prevăzute în Legea pentru organizarea învăţământului primar, Consiliului Arhiepiscopiei ort. rom. din Sibiu

Sibiu, la 4 Ianuarie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Prin mincluni, duşmanul turbură sufletele celor slabi

Nu lăsa otrava svonului duşman să-ţi pătrundă în casă!

III

In tabără regală era veselie mare. Trufaşul Carol Robert îşi ospăta sfetnicii dragi, mai ales pe Dionisie, noul ban al Severinului şi pe fiul său Dejuţ.

— Bucură-te, Dejuţ, că în curând vei pune şi tu mâna pe domnie în mult visata Valahie!

Şi ciocneau păharele şi zângăneau săbiile.

Iar în biserica domnească din Argeş clopoţeau cădelniţele, sunau dulos irmoasele. Se închina cucernic Basarab-Vodă şi oastea sa credincioasă, cerând ca Domnul să-l mîluească şi să-l întărească, să-şi mântuească ţara strămoşească.

IV

De câteva zile frământa oastea lui Carol Robert pământul Valahiei, plină de trufia biruinţei.

— Place-ţi ţara, voevode? îl întrebă într'o zi regele pe Dejuţ.

— Place, Doamne, că-i frumoasă, numai un pic cam ciudată, îi răspunse el grijuliu.

— De ce, Dejuţ?

— Nici tu drumuri, nici tu sate, nici tu oameni, nici cirezi, nici herghelii, nici-o turmă de oi măcar, numai foc prin trestişul bălţilor şi numai fum de-a lungul codrilor.

— Nu i ciudată ţara, Dejuţ, ci-l afurisit Basarabul, vicleanul cioban al oilor mele, care vrea să se ţină de vorbă.

— De care?

— Să nu scăpăm nici cum de primejdie. Dar nu-mi trag nici eu cuvântul.

— Care?

— Că-l voiu scoate de barbă din bârlogul lui.

— Ca pe-un urs! adause Dejuţ cu bucurie şi nemeşii din jurul regelui râseră bine. Dar pe când râdeau ei mai cu poftă, se porni o lărmuire furtunoasă prin oaste.

— Ce-i cu vitejii?

— Rău, Doamne.

— De ce?

— Nu vreau să mai înainteze.

— Pentru care pricină?

— Sunt rupţi de foame.

— Daţi-le de mâncare.

— Nu mai avem, Doamne.

— Daţi-le merindea mea şi a curtenilor.

— E dată toată şi-acum ne-ameninţă foametea pe toţi, căci ne-am rătăcit prin pustietatea valahă şi nu-i modru de ieşit din ea.

Regele căzu, pe gânduri. In ochi îi răsăreau vedenii negre. In suflet i se strecora teama. In vârtejul frământării s'apropie de el un nemeş cu vestea:

— Doamne, s'arată străjile valahe.

— S'arată?

— Se văd limpede cu cojoacele şi cuşmele lor.

— Atunci suntem mântuiţi. Să pornim vitejeşte'n urma lor, să prăvălim la pământ oastea Basarabului şi să ne scăldăm apoi în toate bunătăţile valahe! izbucni regele uşorat.

V

Străjile lui Basarab-Vodă se retrăgeau încet spre marginea câmpiei. Carol Robert cu oastea sa păşea cu grijă 'n urma lor. Străjile apucară apoi o vale largă printre dealuri împădurite. Regele se ţinea ca umbra de ele. Străjile se pierdură în sfârşit într'o strâmtoare de munţi stâncoşi, în care şi sfântul soare numai la amiazi îşi arăta pe-o clipă dalba faţă. Oastea regală se afundă şi ea în căldarea oarbă ca o corabie strâmtă.

Basarab-Vodă, care pândea prin apropiere, îi închise atunci repede porţile. Întări bine şi intrarea şi ieşirea strâmtorii şi deslănţui furtuna asupra năvălitorilor prinşi în capcană.

— Ajuns-am noi în bârlogul lui. Ne-a scoate acum el de barbă, se vălera nemeşimea îngrozită, sbătându-se ca peştii în mreajă.

Se porniră nori de săgeţi de pe culmi, se rostogoleau ca grindina bolovanii de pe coastele pietroase, se prăvăleau ca potopul copacii de pe râpele înalte asupra vrăşmaşilor din vale şi cădeau vitejii regelui ca muştele.

— Daţi la cap! răsuna îndemnul lui Basarab-Vodă şi loviturile băştinaşilor căutau cu sete vârful capului încoronat şi izbeau ca tunetul în zidul curtenilor săi străluciţi. Înspăimântat de necruţătoarea vijelie, Carol Robert chemă la sine pe Dejuţ şi îi grăi poruncitor:

— A ta e ţara Valahiei, a ta să fie şi coroana! şi cu aceasta îl şi încoronă pe loc şi-i îmbrăcă în lucitoarea manta regală, iar el se ascunse într'o ţundră de ostaş de rând şi se pierdu într'un tufiş.

Dejuţ văzându-se la cârmă, prinse a da la porunci, a sări în dreapta şi în stânga, îmbărnătându-şi ostaşii. Se aruncă apoi într'o încăierare învolburată, să facă minune vitejească. Dar, un braţ valah îl trânti la pământ şi o suliţă sprintenă îi străpunse inima.

VI

După trei zile şi trei nopţi de sângerare se sălăşlui din nou liniştea peste strâmtoarea roşie. Pe vatra bătăliei zăceau ca buştenii ierarhii şi curtenii, căpitanii şi ostaşii fără număr, căzuţi pentru domnia lui Dejuţ.

Carol Robert scăpă cu fuga iar Basarab-Vodă luând cununa biruinţii, se aplecă la pământul ud de sânge, să-şi facă ruga:

— Doamne, să am iertare, că eu t-am rugat cu toată smerenia să-mi lase în pace ţărişoara, căci altcum primejdia nici decum nu o va putea înconjura...

A. Nanu

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNII SIBIU

Anul XCII — Sibiu, 6 Februarie 1944 — Nr. 6

Telegraful Român

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Organ național-bisericesc. **Intemeiat în 1853 de Andreiu Șaguna**

APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei. — Pentru America 8 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespondențe se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor cm. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

CUVÂNTAREA

rostită de I. P. Sf. Sa Mitropolitul nostru NICOLAE la deschiderea Adunării generale a Sindicatului ziariștilor din Ardeal și Banat (30 Ianuarie 1944)

Cu multă bucurie am venit să particip la Adunarea generală a Sindicatului ziariștilor din Ardeal și Banat și mărturisesc că în mijlocul reprezentanților presei mă simt acasă, ca unul care în viața mea am făcut parte din rândurile lor.

A spus cineva că sfântul Apostol Pavel, dacă ar fi trăit în zilele noastre, s'ar fi făcut gazetar. Primesc această afirmație, dar cu o restricție. Eu nu cred că marele Apostol al lui Hristos ar renunța la imensele avantagii ale contactului personal cu cei cărora li se adresează, la puterea cuceritoare a cuvântului viu și la farmecul care se desprinde din prezența personală a cuvântătorului. Sfântul Apostol Pavel era un mult mai bun cunoscător de oameni ca să fi renunțat la toate aceste avantagii.

Totuși cred că Apostolul neamurilor ar fi profitat din belșug de acest instrument de analiză și răspândire a tuturor ideilor generoase și nobile, care este presa.

Eu cred că în misiunea lui de gazetar sf. Pavel ar turna tot elanul sufletului său impetuos, toată înflăcărata sa credință în Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos prefăcând această misiune într'un veritabil apostolat.

Cum ar lucra sfântul Pavel într'o redacție actuală, așa trebue să lucreze toți gazetarii noștri. Strădaniile lor de fiecare zi trebue să fie închinate exclusiv marelui nostru ideal național. Pe el să-l coboare în adâncul sufletului lor și prin scrisul lor întraripat să-l propovăduiască tuturor Românilor, ajutându-i să răsbată până în cele mai ferite cătune și până în cele mai modeste colibe, ca să se cuminece din potirul lui toți fiii neamului și prin această împărtășire să se înfăptuiască acea solidaritate și acea strângere a rândurilor națiunii române în jurul steagului aspirațiunilor noastre, care este chezășia cea dintâi a izbânzii ce o dorim! Numai astfel vom putea să înfruntăm cu curaj și nădejdi de nebiruit toate încercările prin cari trecem azi. (Aplauze).

Așa și-au înțeles jertfelnicii gazetari ardeleni de altă dată misiunea lor, și așa și-o înțeleg și succesorii lor actuali.

Sunt deosebit de fericit că în vremea din urmă s'a ridicat dintre noi un număr însemnat de scriitori și ziariști, cari aici în Ardeal, în presa din Capitală și dincolo de nenorocita linie despărțitoare de frați dau glas dreptelor noastre năzuințe naționale. Consimțim întru totul cu graiurile lor și ținem să afirmăm, în auzul lumii întregi, că nu vom renunța nici când la drepturile sfinte ale neamului nostru (Aplauze frenetice). Pentru ele trăim și pentru înfăptuirea lor integrală suntem gata să aducem cele mai mari jertfe (Aplauze). Un neam nu trăește din renunțări, ci din afirmarea bărbătească a drepturilor ce i se cuvin (Asistența aplaudă îndelung ridicându-se din scaune). Cerem drept integral la libertate, într'un stat național, pentru toți fiii neamului nostru (Aplauze). La atâta se reduce dreptul nostru de sine'nțeles: să putem trăi laolaltă toți Românii. Și, pentru dobândirea lui, suntem decișî să ducem lupta până la capăt.

Presa are, în această privință, îndoita misiune de a infuza tuturor fiilor neamului curajul faptelor mari și al hotărîrilor decisive, și de-a ne chema la jertfă pe toți.

In numele Bisericii pe care o păstoresc și care și-a ales în toată bunăvremea cuvintele de îmbărbătare și mângâiere ca banii cei buni, în numele acestei Biserici care n'a recunoscut nici când arbitrarele granițî despărțitoare de frați, care ocrotește sufletul neamului și se roagă de sârg Părintelui ceresc ca Românii de pretutindenea să fie iarăși întruniți laolaltă, pentru totdeauna, împărtășesc arhierești binecuvântări ziariștilor noștri și invoc ajutorul lui Dumnezeu asupra lucrărilor acestei adunări (Ovații).

(După notele luate de păr. Gr. T. Marcu)

MISIUNEA PRESEI

In zilele de 29—30 Ianuarie s'a ținut la Sibiu Congresul anual al gazetarilor grupați în «Sindicatul ziariștilor din Ardeal și Banat», cu o participare numeroasă și selectă de membri și de public sibian. La ședința festivă din Sala Prefecturii au luat parte și au rostit cuvântări remarcabile I. P. Sf. Mitropolit Nicolae și dl general comandant de armată Nicolae Macici. In tot decursul congresului s'au creat momente de meditație serioasă asupra rosturilor presei și asupra misiunii ziariștilor.

Dl prof. univ. Onisifor Ghibu și-a încheiat reprivirea asupra presei ardelene din trecut printr'o serie de concluzii referitoare la măsurile ce se impun pentru reînălțarea presei actuale la nivelul etic și la funcția națională serioasă pe care a avut-o ziaristica Ardealului înainte de 1918.

Deosebit de judicioase și pline de cumințenie au fost îndemnurile pe cari le-a adresat ziariștilor cu această ocazie dl Dr. Simeon Mitea, ajutorul de primar al Municipiului Sibiu, din a cărui cuvântare publicăm în acest număr al foii partea care are o valoare durabilă.

Iar de pe buzele dlui rector Dr. Iuliu Hațeganu au sburat la un moment dat cuvintele pline de adevăr: «Cuvântul și scrisul sunt de origine dumnezeească, așadar nu e îngăduit să se uzeze de ele decât în scop de zidire a sufletelor».

S'a spus că presa este a patra putere din Stat. Dictonul nu sesizează însă decât o parte din însemnătatea ei.

Presa e un factor uluitor de determinant în viața spirituală a omenirii. Ea poate fi dezastruoasă pentru sufletul omenirii, dar poate fi și un mijloc de prim ordin în redresarea spirituală și morală. Gânditori de seamă (un Hermann Sauer de pildă) consideră gazeta vinovată de toată superficializarea omului modern, care se pretinde că știe toate, judecă toate, gândește fugitiv asupra oricărei chestiuni, propriu zis nu mai gândește, ci-și însușește de-a gata opiniile gazetarului și așa, în numele unui raționalism vulgar, respinge marile și tainicele adevăruri religioase și morale.

De fapt presa a avut de cele mai multe ori acest efect. Dar ea poate fi și altfel și a fost uneori folositoare sufletelor. In orice caz acest mijloc de difuzare a ideilor între oameni nu mai poate fi desființat și critica lui nu mai poate urmări ținta de a-l suprima, ci de a-l face cu adevărat un factor de zidire sufletească și de progres spiritual sănătos.

Desigur ziarul nu va mai renunța niciodată la răspândirea știrilor. E prea adâncă în om curiozitatea de-a ști ce se întâmplă, ca să nu dorească a-i fi satisfăcută. Și apoi fiecare om e așezat de Dumnezeu într'un anumit timp și deci are să crească în spirit asimilând substanța eternă din învălișurile evenimentelor efemere, contimporane lui.

Dar este absolut necesar ca ziarul, acest important instrument de relații între oameni, să fie scos din zona lui de indeferentism și de iresponsabilitate morală și învestit serios cu rolul de educator.

Omenirea nu poate trăi fără credință și fără etică. Ziarul, care influințează decisv asupra stărilor de suflet ale omenirii, nu poate să deservească aceste temelii ale societății.

Ziarul, prin faptul că e citit de o mulțime de oameni, sporește unitatea de cuget și de simțiri între ei. El este cheag între oameni, iar în această privință merge pe o linie paralelă cu creștinismul. Dar dată fiind această funcție nobilă a lui, nu e îngăduit să ducă pe oameni spre o solidaritate întemeiată pe neadevăruri. Dacă i se șoptesc mereu omului la ureche aceleași idei, el ajunge de nu mai poate cugeta liber și se fanatizează într'o mentalitate unilaterală, într'o vraje rea. Ziarul nu trebue să uzeze de puterea sa pentru a fafanatiza massele în neadevăruri prin prezentări false sau trunchiate ale realității. In acest caz un ziar nu face decât să fanatizeze o anumită grupă de oameni împotriva altor grupe cari cetesc alte ziare.

Ziarul trebue să aibă orizontul larg, armonios și să respecte temeliile morale absolut necesare pentru existența sănătoasă a mulțimilor

Poate se va ajunge odată la acea stare când cel ce vrea să devină ziarist va trebui să fi dat probe puternice nu numai de destoinicie statistică, ci de credință tare și de moralitate neclintită. Atunci ziarul va deveni un instrument de valoare hotărâtoare pentru progresul omenirii în pace și în duh.

D. STĂNILOAE

Cuvântarea

dlui Simion Mitea, ajutorul de primar al Sibiului, la Congresul ziariștilor

Domnilor ziariști,

V'ați ales o profesiune frumoasă. pentru care. desigur, ați simțit o vocație irezistibilă, dar, în același timp, ea este și foarte grea. In adevăr, ce este mai frumos și mai plăcut de cât să știi că, în continuu mii și mii de persoane îți citesc și îți împărtășesc gândurile, ideile și sentimentele, scrise într'o într'o formă clară și pe înțelesul tuturor? Dăruirea aceasta de sine în fiecare frază tipărită produce cea mai mare satisfactie pe seama autorului. Dvs. sunteți, de bună seamă, cei mai indicați să verificați acest adevăr. Omul este fericit numai în măsura, în care constată singur că este util sau indispensabil semenilor săi. Din acest punct de vedere, gazetarii sunt, cu adevărat, privilegiați.

Dar, meseria Dvs. este și foarte grea, pentrucă e plină de răspundere morală.

In adevăr, administratorii și judecătorii, cari sunt coloana vertebrală a statului, lucrează la umbra și adăpostul legilor. D-Voastre ziariștii, însă, nu aveți la îndemână altceva decât propria Dvs. conștiință și judecată, în marea operă de îndrumare a opiniei publice. A ști ce, cum, când și unde să spui, prin scris, nației, ceeace trebue spus, mie mi se pare un lucru foarte dificil. Căci, ziarul nu poate fi numai un Monitor Oficial sau o cronică, ce înregistrează întâmplările cari survin într'o societate la un moment dat sau într'un anumit interval de timp, ci el trebue să fie și călăuza sigură indicând drumul, pe care va merge poporul. Profesiunea de ziarist nu este o meserie ca oricare alta, care asigură existența aceluia care o exercită, ci ea constitue o veritabilă misiune de apostol înainte mergătoare, destinată a pregăti căile viitorului. Aceasta a fost, de altminteri, nota caracteristică de totdeauna a presei române din Ardeal și acea-

stă notă să o păstraţi şi pe mai departe în scrisul Dvs. cotidian.

Fiţi la nivelul înaintaşilor!

Căutaţi să răspândiţi în păturile largi ale ale poporului nostru optimismul sănătos, în ce priveşte viitorul neamului românesc. In acest scop cercetaţi neîntrerupt Sf. Scriptură şi difuzaţi, prin slova scrisă, în oraşe ca şi la sate, sublimele învăţături eterne cari au format tăria de granit a strămoşilor noştri, făcându-i să supravieţuiască, robust la trup şi la minte, dealungul veacurilor cu toată vitregia vremurilor. Credinţa în Dumnezeu ne va întări şi pe noi cei de astăzi, pentruca să putem ajunge la limanul mântuirii chiar dacă ar fi mai aspre vremurile prin care vom trece.

Insistaţi asupra necesităţii unei solidarităţi reale şi depline a românilor pe toate tărâmurile: pe tărâmul vieţii sociale, politice, economice, profesionale, familiare, etc. Românul să înţeleagă, odată mai mult, că singurul prieten sincer şi devotat, la bine şi la rău, rămâne tot românul, frate de tradiţii, obiceiuri, limbă, aspiraţii din orice clasă socială ar face parte. Similis simili gaudet!

Învăţaţi-i, cu deosebire pe români să aibă încredere în ei înşişi şi în conducătorii lor, dela modestul primar din satul natal, până la cel mai înalt funcţionar al statului. Prejudecata de odinioară, că românul nu poate fi inginer medic, advocat, profesor, funcţionar, etc' bun, aparţine exclusiv trecutului. Românul a făcut, de mult, dovada peremptorie a întregii sale priceperi şi capacităţi de muncă, care îl face propriu să îmbrăţişeze orce îndeletnicire şi să desfăşoare orce activitate afirmându-se ca un factor primordial de cultură şi civilizaţie.

Combateţi, apoi diferitele plăgi şi în special a avorturilor criminale, care ameninţă naţia cu degenerarea. Nu şovăiţi de asemenea, de a recomanda românilor să se abţină dela căsătoriile mixte, cari, de cele mai multe ori, introduc în sânul vieţii familiare sociale româneşti, mărul discordiei şi al desagregării sigure.

Iată câteva sugestii date la întâmplare, Dar câte nu s'ar putea rosti într'un congres de presă!

Rămâne ca dvs. prin experienţa, cultura şi iubirea de patrie, să hrăniţi neîncetat sufletul naţiei cu acelea elemente de esenţă superioară, cari compun patrimoniul spiritual, permanent şi specific al neamului nostru. Rolul Dvs. în această privinţă nu este limitat decât de patriotismul şi conştinţa Dvs. curată, iar prezenţa Dvs. efectivă la posturile de răspundere este mai mult simţită astăzi când neamul nostru românesc este din nou constrâns de împrejurări istorice să-şi dea tributul de sânge pentru triumful dreptăţii în lume şi pentru realizarea unităţii sale politice.

Cu aceste sentimente, în numele cetăţenilor Muncipiului Sibiu, urez Onor. Congres spor deplin în lucrările ce va întreprinde pentru fericirea membrilor săi şi a Ţării.

Nr. 13868/943 (7) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei **Felsa—Adămuş**, din protopopiatul Târnava, se publică concurs cu termin de 30 zile.

Beneficiile sunt:

1. Salar dela Stat, conform calificaţiunii.

2. Sesiune parohială bună şi lângă sat în mărime de 22 jugăre 800 stj. p. arător.

3. De locuinţă se va îngriji parohia *în comuna Adămuş.*

Parohia se întregeşte prin numire din partea Consiliului arhiepiscopesc, cu un preot destoinic.

Cererile însoţite de actele necesare se vor înainta la Consiliul arhiepiscopesc în Sibiu.

Sibiu, din şedinţa secţiei bisericeşti, a Consiliului arhiepiscopesc, ţinută la 4 Ianuarie 1944.

Consiliul arhiepiscopesc

„Dragă frate de departe“

Un eminent gazetar ardelean scria nu de mult, într'un articol de sinteză privitor la personalitatea şi opera Chiriarhului nostru, că I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* al Ardealului, *„în interiorul ţării, vizitează mai des decât credem şi mult mai des decât ştim pe răniţi Neamului şi lagărele prizonierilor, vindecând răni trupeşti şi risipind îndoieli sufleteşti prin untdelemnul milei creştine. Nici nu s'ar putea să fie altfel, pentru că Vlădica Ardealului este totdeauna acolo unde luptă şi sângerează inima Neamului“* (Prof. Dr. Grigore Popa, în ziarul „Ţara“, Sibiu, an III 1943 nr. 762).

E de prisos să mai adăugăm că aceste fraze cuprind tot adevărul. Cititorii foii noastre cunosc prea bine, din comunicatele stilizate cu o rigiditate protocolară „umblările“ misionare ale I. P. Sf. Sale.

Nu toate, firește! Cele mai multe dintre ele prezintă caracterul unor misiuni improvizate, dar cu atât mai eficace. Şi împreunălucrătorii Inaltului Ierarh — consilierii şi profesorii de Teologie în primul rând — ştiu povesti destule amănunte mişcătoare în această privinţă. Vom destăinui numai câteva, cu respectarea riguroasă a acelei pretenţioase virtuţi, *discreţia*, demnă de osebită consideraţie mai ales în împrejurări excepţionale, care te obligă să ştii tot ce spui şi să nu spui tot ce ştii.

Iată-ne, de pildă, pe şoseaua vătuită dintre Sibiu şi Braşov. Undeva, prin preajma Veştemului, o coloană de ostaşi vine dela instrucţie. Inaltul Ierarh e în călătorie sau, poate, îşi îngădue o raită la aer. Fereastra maşinei se deschide şi pachete întregi de Cărticele de Rugăciuni sboară afară. Trupa rupe rândurile şi culege merindea duhovnicească, apărută din bun-senin în calea ei. Am urmărit cândva, cu ochii înrouraţi, acest spectacol de neuitat.

Alte ori, tot pe-acolo, singur sau însoţit de Părintele I. G. sau A. P., I. P. Sf. Sa îi opreşte pe ostaşi, stă de vorbă cu ei, le împarte Cărţi de Rugăciuni, cruciuliţe şi icoane şi apoi, dacă indicatoarele orologiului nu dictează altminteri, îşi continuă plimbarea, urmat de maşină la o distanţă respectuoasă. Scena se repetă mereu ori de câte ori I. P. Sf. Sa călătoreşte către Mânăstirea Brâncovenească dela Sâmbăta de sus: Părintele A., Diaconul N. M. sau cel puţin şoferul I. P. S. Sale, au fost martori la destule opriri neprogramate, cari îl duc pe Hristos în atâtea inimi descumpănite de „răutatea zilei“, ori de cine ştie ce insuficienţe religioase, variabile dela om la om.

Cât priveşte „hula S.“, situată pe şoseaua Sibiu—Alba-Iulia, locul favorit de plimbare al I. P. Sf. Sale, aceasta a devenit de mult o veritabilă staţie misionară. Lumea care trece pe-acolo, la anumite soroace ale zilei, de multe ori nu ştie cine-i marele şi venerabilul preot care-i adresează un cuvânt de caldă iubire paternă, odată cu darurile amintite mai sus.

Toate acestea, şi alte multe detalii ziditoare de suflet, nu figurează în comunicatele sobre pe cari organul nostru oficial le rânduieşte mereu la rubrica atât de modest intitulată: „Ştire personală“.

N'am ştiut însă, până acum, că osebita grije pe care I. P. S. Sa o vădeşte faţă de ostaşii din garnizoane, se întinde şi asupra luptătorilor de pe front. Am aflat de ea aşa din întâmplare. In cursul unei audienţe de serviciu, pe masa de lucru a Inaltului Ierarh, am zărit un plic ornat cu felurite peceţi poştale, dar netimbrat: era o scrisoare „tip militar“ veritabil, nu mai încăpea îndoială. Ne-am îngăduit, respectuos, o întrebare în legătură cu ea. Răspunsul a fost prompt ca toate manifestările Chiriarhului nostru:

— Poţi s'o iai, s'o citeşti!

Am mulţumit şi am plecat, după ce aruncasem în prealabil o privire pe verso: Preot Căpitan Leonte Dăncescu, Batalionul 12 Vânători Munte, Oficiul poştal militar nr. 136.

Un nume evocator pentru mine... Şi pentru destui alţii dintre foşti studenţi ardeleni dela Facultatea de Teologie din Cernăuţi.

Câteva minute după aceea, la mine acasă, în „şantierul“ de-o sacră sobrietate care-mi ţine tovărăşie perpetuă gândurilor, străbăteam cu înfrigurare şirele aşternute domol pe-o filă modestă:

Inalt Prea Sfinţite Stăpâne,

Prin prezenta, cu fiiască supunere şi deosebită bucurie şi satisfacţie confirmăm primirea preţioaselor Inalt Prea Sfinţiei Voastre daruri, ce aţi binevoit a ni le expedia cu atâta dărnicie, cu ocazia sf. Sărbători.

Neîntrecutele şi pătrunzătoarele pastorale le-am distribuit în zilele de Crăciun, cu ocazia vizitei mele, ostaşilor răspândiţi pe prima linie, ce nu s'au putut învrednici de a lua parte la sfânta slujbă, pentru a coborî cu adevărat şi în îngheţatele lor tranşee, ca şi în cămara înviforată a inimilor lor, pacea cea sfântă a sufletului, *cu ajutorul căreia să «înfrunte orice primejdii», iar «iubirea izvorîtoare de pace a Părintelui nostru celui ceresc» să-i însoţească acolo unde nu poate să pătrundă oricine, să-i întărească ziua şi noaptea şi să le încălzească inima, după spusele de aur ale Inalt Prea Sfinţiei Voastre.*

Cărticelele de Rugăciuni, Legenda sf. Liturghii, precum şi gazetele «Lumina Satelor» şi «Oastea Domnului», întrucât mi-au sosit abia pe ziua de 5 l. c., le-am distribuit cu ocazia serviciilor religioase, sau — în majoritate — deodată cu colindul «Iordanului» şi stropirea cu aghiasmă, săvârşite în zilele de 6—9 l. c., la posturile de comandă ca şi în adăposturile subterane ale fiecărei grupe.

Având în vedere că majoritatea covârşitoare a soldaţilor din Batalionul nostru fac parte din Mitropolia Ardealului, nu m'am putut reţine să nu le citesc Duminecă 2 Ianuarie şi Pastorala Inalt Prea Sfinţiei Voastre, care a fost ascultată cu cea mai mare smerenie şi plăcere şi care a pătruns la inima fiecăruia, mişcându-i adânc.

Nu Vă pot înfăţişa Inalt Prea Sfinţite Stăpâne, prin cuvinte, câtă bucurie, cât aer înmirezmat de praznic şi câtă mulţumire sufletească au coborît aceste frumoase daruri în adăposturile întunecate ale scumpilor noştri soldaţi, la vederea şi la citirea cărora fiecare s'a putut vedea în bisericuţa sa din satul natal, în mijlocul părinţilor, rudeniilor şi fraţilor lor din ţară.

De aceea, în numele acestor bravi şi jertfelnici fii ai Patriei, vin înaintea I. P. Sf. Voastre, rugându-Vă să binevoiţi a ne primi expresia celor mai sincere şi recunoscătoare mulţumiri, pentru marile bucurii ce ne-aţi prilejuit cu ocazia acestor sfinte sărbători, iar drept recompensă veşnică rugăm pe Atotputernicul să Vă hărăzească «Sănătate» şi «Intru mulţi ani, Stăpâne!

Crimeia, 16 Ianuarie 1944

Cu fiiască supunere
Pr. Cpt. LEONTE DĂNCESCU
Batalionul 12 Vânători Munte
Of. postal militar Nr. 136.

*

Dragă frate de departe, aş vrea să simţi măcar în parte emoţia cu care ţi-am citit — nu o singură dată — mişcătorul răvaş ostăşesc.

Parcă te văd şi-acum!... Abia scăpat de pe băncile liceului, cu diploma de bacalaureat la mână, ai purces să îngroşi rândurile studenţilor Facultăţii de Teologie din Cernăuţi şi obştea destul de număroasă a tineretului ardelean care se gătia acolo pentru îndeplinirea duhovniceştilor îndeletniciri de-acasă.

Te-am regăsit, apoi, după câţiva ani, în Sibiul nostru drag: erai în preajma examenului de calificaţie preoţească, după care aflasem că ai fost rânduit paroh pe meleagurile hunedorene, de cari te leagă nu numai obârşia trupească, ci şi sufletul tău bun şi echilibrat.

Absorbit de îndatoririle mele, pe cari le cunoşti în cea mai mare parte, ţi-am pierdut apoi urma...

...Ca să ţi-o regăsesc printre bravi Vânători de Munte din Crimeia.

Tu ai învăţat de-aici, dela scaunul cel mai de sus, că locul oricărui preot de al nostru e acolo unde sângerează inima Neamului.

Citesc această certitudine în rândurile cumpănite ale mişcătorului tău răvaş ostăşesc.

Fie de-apururi cu tine, şi cu eroii pe cari îi îmbărbătezi, mâna ocrotitoare a Domnului, acum şi pururea!

Al tău, întru Hristos frate
Diaconul **GRIGORIE**

Venerabilul nostru redactor ENEA HODOŞ, membru de onoare al Sindicatului Presei Române din Ardeal şi Banat

In frumosul Congres, pe care Sindicatul Presei Române din Ardeal şi Banat l-a ţinut Duminecă 30 Ianuarie 1944 la Sibiu, cu participarea unui număr de gazetari ardeleni neobişnuit de mare, foaia noastră s'a bucurat de o cinste deosebită, prin alegerea printre membrii de onoare ai acestei organizaţii, alături de dnii Emil şi Iuliu Haţieganu şi Virgil Şotropa, şi a venerabilului nostru redactor *Enea Hodoş*. Iată textul din raportul dlui Dr. C. Hagea, secretarul general al Sindicatului, citit în şedinţa festivă de Duminecă, prin care se propune cinstirea redactorului nostru:

Prin cinstirea venerabilului redactor al **Telegrafului Român**, **Enea Hodoş**, *Sindicatul nostru leagă încă o punte cu trecutul său glorios. O punte brumată de vreme, care se arcuieşte peste trei generaţii până în epoca „Tribunei“, cea mai frumoasă din istoria breslei noastre. Fiu al academicianului Iosif Hodoş, apărătorul neînfricat al drepturilor Ardealului în parlamentul dela Budapesta, nepot după mamă al fericitului Popa Bathiu, prefectul de legiune dela 48, Enea Hodoş a fost pregătit pentru cariera de profesor, pe care a şi ilustrat-o în mod strălucit. Dela începutul carierei sale a crezut însă, asemenea tuturor intelectualilor ardeleni de seamă, că nu e bine să vorbească numai unui mănunchiu de tineri de pe catedra închisă între patru pereţi ai clasei, ci să se adreseze neamului întreg dela tribuna presei. In coloanele acestea, ale* **Tribunei**, *ale* **Drapelului** *dela Lugoj, ale* **Telegrafului**, *ale* **Luceafărului**, *a servit mai întâi literatura, fie prin numeroase schiţe şi povestiri originale scrise într'un stil sobru, direct, neaoş românesc, fie prin excelente traduceri din marii tragici ruşi (îndeosebi Turgheniev), pentru cunoaşterea cărora a învăţat singur limba rusă. Ca profesor la Caransebeş a cules şi a studiat cu rară dragoste şi pricepere folclorul Banatului, activitate pentru care Academia Română l-a ales printre membrii corespodenţi. De obiceiu intelectualii noştri îşi încep cariera în presă, pentru a şi-o termina în fotoliul mai adăpostit de griji, mai confortabil al unei funcţiuni publice, când cel mult dacă mai cochetează din când în când cu vechea dragoste din tinereţe. Enea Hodoş a făcut drumul întors; când a părăsit cariera de profesor s'a aşezat la masa de brad a* **Telegrafului Român**, *la care stă şi astăzi cu toţi cei 86 de ani care îi apasă umerii, cu mintea lui lucidă, cu simţirea sa dreaptă şi românească, cu caracterul său integru, cu râvna sa neostoită.*

Citiţi, sprijiniţi şi răspândiţi ziarul

Telegraful Român

Prin minciuni, duşmanul turbură sufletele celor slabi

Nu lăsa otrava svonului duşman să-ţi pătrundă în casă!

La sărbătorirea Părintelui Dr. Ioan Lupaş

— O mărturisire din rândul preoţimii —

Institutul de istorie Naţională de pe lângă Facultarea de Litere şi Filosofie a Universităţi „Regele Ferdinand I" din Cluj-Sibiu, comemorându-şi Duminecă la 6 Februare c. în Sibiu fundatorul, pe regele unificator Ferdinand I şi pe sprijinitorii săi, Patriarhiul Dr. Miron Cristea şi Dr. Valer Branişce, prilejuit-a foştilor săi studenţi fericita ocazie de a sărbători şi ei pe distinsul director al Institutului: Părintele Dr. Ioan Lupaş, Profesor universitar, Prorectorul Universităţii şi membru al Academiei Române.

La această îndreptăţită şi cuvenită sărbătorire de faţă este cu duhul şi preoţimea ortodoxă română din toată Transilvania, spre a-i mulţumi „sărbătoritului" ridicat din rândul ei, pentrucă a ajutat-o prin studiul istoriei naţionale să-şi cunoască şi iubească trecutul, să înţeleagă prezentul şi să creadă în viitorul Neamului nostru românesc. (I. Lupaş, Istoria Românilor, ed. XII, p. 5). Pentrucă aprins-a în sufletul preoţimei, ca pe o făclie pururea nestinsă conştiinţa unităţii noastre naţionale. (Studii conferinţe şi comunicări istorice, Bucureşti, 1928, p. 33). Şi pentrucă ne-a arătat, cu cartea istoriei noastre în mână, calea către „mărire mare şi nume veşnic". (I Mac, 21, 51).

De faţă mai este apoi, pentruca să-şi tălmăcească admiraţia pentru providenţiala lucrare pe care a desfăşurat-o ca preot, profesor şi publicist, pentru înălţarea întreg Neamului nostru românesc. Cele 813 studii, comunicări, conferinţe, articole, cunoscute până acum, formează temeiul, pentru expresia omagiului său. (I. Crăciun, Bibliografie, în Omagiu lui I. Lupaş, Bucureşti, 1943, p. LXVIII). Apoi mai ales să-şi deschidă şi destăinuiască sufletul în frăţească mărturisire:

...Ne este preţioasă credinţa, mărturisită pretutindenea cu tărie. „Nouă nu ne este iertat a ne obosi. Putere, voinţă tare şi credinţă neclintită; iată de ce avem noi lipsă". (I. Lupaş, Credinţă, tărie, în Telegr. Rom. 1905, p. 1).

...Ne este scumpă alipirea de biserică, „la care trebue să ţinem cu sfântă îndărătnicie, căci numai în adăpostul ei ne-am strecura, prin atâtea veacuri viforнice. Numai în şi prin Biserică am reuşit a trece peste începuiurile unei vieţi istorice, numai aici a putut afla ocrotire viaţa noastră naţională din trecut». (Acelaş, Originea Românilor, în Tel. Rom. 1905, p. 443).

...Ne cucereşte mai ales dragostea pentru biserica dreptcredincioasă a Ardealului, căci „istoria bisericii române din Ardeal rezumă întreaga viaţa noastră naţională din trecut". (Acelaş, l. c. p. 441), care-i „lung freamăt de suspine" şi „din caierul suferinţii tors". (Acelaş, Credinţă şi tărie. Tel. Rom. 1902, Nr. 1, p. 1).

...Ne robeşte devotamentul pentru ortodoxia noastră românească, pe care o vede o «ortodoxie luptătoare" (Universul, 1934, Nr. 288, p. 6). ilustrată de eroi şi sfinţită de mucenici. (Rev. Teol. 1930, p. 297).

...Ne este dragă strădania de a-l pune în deplină lumină pe mitropolitul erou: Andrei Şaguna, de admiraţia căruia mustesc toate operele sale. (I. Lupaş, Mitropolitul Andrei Şaguna, Sibiu 1909. Şaguna ca scriitor, Tel. Rom. 1902, p. 581. Mitropolitul Saguna ca restaurator şi legislator al Bisericii ort. române, Rev. Teol. 1923, p. 184. Mitropolitul A. Şaguna ca pregătitor al unităţii naţionale, Universul 1923, Nr. 181. etc.) Cu câtă iscusinţă zugrăveşte sufletul marelui ierarh în următoarele:

„Prin ce s'a învrednicit Mitropolitul Andrei Şaguna să fie aşezat în cadrele istoriei noastre naţionale alături de cei mai buni îndrumători şi de cei mai mari educatori ai neamului nostru din toate timpurile?

Intâi, prin credinţa statornică şi victorioasă, din care a izvorît nestrămutata lui hotărîre de a servi, în orice împrejurări, cu cel mai desăvârşit devotament cauza bisericii şi a naţiunii române.

In rândul al doilea, prin importantul spor de viaţă religioasă, culturală şi politică, pe care activitatea lui multilaterală, deopotrivă de bogată în sacrificii ca şi în rezultate epocale, a izbutit a-l adăuga patrimoniului nostru naţional atât cu ajutorul scrierilor sale, cât mai ales cu acel al instituţiilor create de dânsul împreună cu contemporanii săi.

Şi însfârşit prin contopirea deplină a personalităţii sale în personalitatea naţională a poporului nostru, din sufletul căruia la cea dintâi atingere cu sufletul marelui său arhicreu şi conducător politic, au ţâşnit, ca din stânca lovită de toiagul lui Moise minunate izvoare de apă vie, trezindu-se din seculara lor aţipire energiile creatoare în toate domeniile vieţii, energii reţinute de-oparte prin îndelungata vârstă de copilărie a poporului nostru, iar de altă parte, înăbuşite prin vitregia stăpânirilor străine din trecutul nostru de robie. Indată ce energiile acestea au început a se simţi descătuşate măcar în domeniul vieţii bisericeşti şi culturale, s'a pornit cu toată însufleţirea şi cu întreg avântul tinereţelor opera de fundamentare a vieţii noastre naţionale-politice, religioase şi culturale, operă inspirată în mare parte de însuşi povăţuitorul Andrei Şaguna, săvârşită cu colaborarea voluntară a milioanelor de credincioşi, veseli că în sfârşit le-a fost dată putinţa de a începe să clădească şi pentru dânşii, după ce secoli dearândul clădiră şi se sacrificară numai pentru alţi". (I. Lupaş, Sufletul lui Şaguna, în An. Inst. Ist. Naţ. II, p. 274)

...Ne mişcă profund dragostea de plugarul ţărîi, mila pentru amarul lui chinuitor şi dorul de a-l vedea fericit, care ţâşneşte elementar din „Toate plugurile umblă", plătit cu trei luni de temniţă în Csillagbőrtőnul Seghedinului:

„E adevărat că plugarii sunt buni şi binecuvântaţi, că hrănesc şi pe alţii "întru sudoarea feţii" lor, şi că pot îndura multe suferinţi şi asupriri.

Dar mai este şi un alt adevăr şi anume: dacă din întreagă roada muncii nu li se îngădue şi lor partea cuvenită, gin care să poată trăi omeneşte, dacă bogătanii nu ştiu decât să-i adape cu veninul asupririlor şi să-i îngrămădească cu săgeţile dispreţului lor: atunci, umplându-se paharul suferinţelor, aceşti oameni buni şi pacinici, devin îngrozitori. Aţi auzit cu toţi, ce lucruri fioroase s'au întâmplat prin Moldova şi Ţara Românească din pricina trufiei proaste şi îngâmfării păcătoase a unor boeri şi mai ales, a unor venetici de jidani hrăpăreţi.

In asemenea cazuri sapa şi coasa şi îmblăciile şi toate uneltele dela lucrul câmpului, se prefac în arme în mâna plugarilor, cu sufletul plin de chinuri şi de amar, în arme care ucid năpraznic, — în arme prin care ţăranii îşi apără moşia ori cearcă să dobândească şi ei un drept la viaţă şi o stăpânire dreaptă peste moşia strămoşească. Atunci blândeţea de miel al Domnului se poate preface în sălbătăcie de tigru". (I. Lupaş, Paralelism istoric, Bucureşti 1937, p. 24).

...Ne miră calmul şi seninătatea din aspre vremi furtunatice ca cele din toamna anului 1918 şi luminoasa povaţă pentru turma credincioasă atât de actuală şi azi:

„Prin oraşele noastre puţine şi prin mulţimea satelor noastre pierdute în umbră se adună tineretul sub flamura mândrului nostru tricolor, se organizează în gardă naţională şi face înaintea sfintelor altare jurământ sărbătoresc despre credinţa sa în acest stindard, pe care toţi sunt hotărîţi a-l purta cu vrednicie şi glorie deplină Nu însă ca soldaţi ai războiului, ci ca ostaşi ai apărării. Câtă fericire: să poţi jura şi vieţui sub steag naţional, dupăce timp îndelungat ai luptat sub steaguri străine şi pentru scopuri adeseori potrivnice vieţii şi desvoltării propriului tău popor! Libertatea nu însemnează, fraţilor, desfrânare, nici patimă, nici răutate, nici poftă de răzbunare. Ci însemnează dreptul sfânt şi dumnezeesc de a şi apăra tot insul interesele sale, fără a jigni şi păgubi interesele deaproapelui său. Libertate este ceeace spune Scriptura atât de simplu şi pe înţelesul tuturor: ce ţie nu-ţi place, altuia nu face! Adevărata libertate este a sluji lui Dumnezeu. Iar lui Dumnezeu slujeşte numai celce ştie împlini în toată bună vremea poruncile dumnezeeşti. Se găsesc, însă, în aceste zile de prefaceri, mulţi care rătăcesc în păreri greşite şi prăpăstioase, grăbind în ruptul capului a folosi darul ceresc al libertăţii ca un acoperemânt al răutăţii, al poftei de răzbunare şi al pornirilor păcătoase, cari înjosesc şi vatămă greu demnitatea omenească. Sunt de lipsă, ca la orice lucrare obştească, înainte şi mai presus de toate, trei lucruri: însufleţirea curată şi puternică a tinerilor, judecata cumpătată şi prevăzătoare a bărbaţilor şi sfatul înţelept al bătrânilor! Să căutăm a întruni la lucrarea noastră, de clădire a libertăţii naţionale aceste trei elemente. căci numai atunci vom putea fi siguri de rezultatul deplin, pe care îl dorim neamului nostru din toată inima. Rogu-vă deci, fraţilor pe tot ce aveţi mai scump şi mai sfânt în lumea aceasta, ca să umblaţi cu vrednicie întru chemarea, la care sunteţi chemaţi. Să privegheaţi cu toată trezvia, ca nu cumva prin vre-un cuvânt sau prin vre-o faptă nesocotită să ne faceţi naţiunea de ocară tocmai în aceste zile mari şi să pângăriţi raza sfântă a libertăţii, care abia acum începe a miji şi pe orizontul vieţii, noastre naţionale. Primiţi deci cu bunăvoinţă şi urmaţi cu osârdie sfatul acesta creştinesc, cuprins în cuvintele apostolului Pavel: „Duhul să nu-l stângeţi, proorociile să nu le defăimaţi, toate să le adeveriţi, ce este bun să ţineţi. de tot felul de lucru rău să vă feriţi; iară însuş Dumnezeul păcii să vă sfinţească pe voi întru tnate desăvârşit". (I. Colopoţel, Revoluţia din 1918, Cluj 1926, p. 62—63).

...Ne mângâie şi azi şi ne întăreşte optimismul robust, purtat nealterat în suflet din tinereţe pân'la bătrâneţe, Acel optimism biruitor striga generaţiei din 1906, cu ocaziunee sfinţirii catedralei din Sibiu, la 12 Maiu:

— „Veniţi la închinare!"

„Ca o cântare de biruinţă, desfătându-ne auzul şi înviorând sufletul nostru, va răsuna mâne, în dimineaţa sfintei Dumineci a Samarinencii, glasul clopotelor catedralei româneşti din Sibiu.

Sunetul lor metalic va despica triumfător văzduhurile, pentruca să străbată departe, vestind pretutindeni, peste întreagă întinderea aşezărilor româneşti, acest prilej de înaltă şi senină bucurie a Ardealului nostru: sfinţirea noului lăcaş de închinare. Dintru nimica l-a ridicat, împodobindu-l cu atâta strălucire, dajdia cea de bună voie, izvorită cu prisosinţă din sentimentul de jertfire al poporului nostru dreptcredincios...

In inimile noastre răsare acum şi sporeşte nădejde nouă, că acelaş Dumnezeu al îndurărilor nu îşi va întoarce faţa sa dela noi, ci ne va trimite, după vrednicia noastră şi alte dovezi ale milei Sale, până când odată vom ajunge plinirea vremii, care va aduce realizarea tuturor justelor noastre dorinţe şi ale sfintelor noastre aspiraţii...

...Ne înalţă sufleteşte înălţarea etnosului românesc şi înarticularea lui în divin: Treime sfântă şi nedespărţită: limbă, lege şi moşie (I. Lupaş. Ţara Noastră, Sibiu 1907 p. 35).

Limba, căci după Antonio Bonfini strămoşii noştri s'au războit mai mult „pentru păstrarea limbii decât pentru viaţă". (Acelaş, Istoria Unirii Românilor, Bucureşti p. 33).

Legea, căci după Antonie Possevino străbunii noştri fost-au „statornici în legea şi ritul lor". (Acelaş L. c. p. 25).

Şi moşia, căci la noi „e legat prin sânge pământul de popor". (Acelaş, L. c. p. 19).

...Ne bucurăm şi ne veselim, apoi, pentrucă acela, care fost-a pe băncile şcoalei „cel dintâi eminent", în seria lui, în tinereţe, după atestarea lui N. Iorga, „cel mai bun scriitor istoric din tânăra generaţie ardeleană", (I. Crăciun, L. c. p. XIX), în bărbăţie savantul, universitarul, academicianul. amlasadorul drepturilor noastre istorice în streinătate, (I. Lupaş, La Transilvania cuore della vita romena, Bucarest 1942. Acelaş: La Transylvanie, coeur de la vie roumaine, Bucarest 1942, Acelaş: Zur Geachichte der Rumänen, Şibiu 1943 etc. la bătrâneţe „întâiul istoric al Ardealului" — ca protopop face parte din rândul preoţimei ortodoxe ardelene, este al nostrn cu toată fiinţa sa.

... Şi la urmă, ne măgulеşte istorica evocare a fraţilor noştri de preoţie care au luptat mai eroic şi s'au jertit mucenicеşte în slujba lui Dumnezeu şi pentru «dreptatea istoriei" pe seama neamului lor. Ne place figura protopopului Mihai din Braşov, care iasă la 1699 întru întâmpinarea lui Mihai Viteazul şi îl îndupleacă să cruţe satele din Ţara Bârsei. (I. Lupaşi, Cronicari şi istorici români din Transilvania, Craiova, I p. IX). Ne este dragă osârdiea preotului Căzan din Mesteacăn de a binecuvânta la 1784 gloata românească, pornită să-şi cucerească prin foc şi sânge libertate şi a preotului Petru Iancu, din Lupşa, care o urmă cu sf, Cumineсătură spre a împărtăşi pe cei ce se vor bolnăvii. (Acelaş, Răscoala ţăranilor din Transilvania Cluj, 1934, p. 91 şi 109). Ne surprinde plăcut vredniciea bătrânului preot Ioan Crişănuţ Hagiul, care luă apărarea lui Horia cel legat şi ocărât în piaţa Abrudului, chiar dacă va fi să plătească îndrăsneala cu capul. (Acelaşi, L. c. P 162).

Ne săgeată inima năprasnica durere a părintelui Nicolae Raţiu din Alba-Iulia, care'n faţa roţii ce zdrobea oasele lui Horia căzu lângă el în nesimţire. (Acelaş I. c. p. 176). Ni se înfăţişază apoi luminos chipul preotului Sava Popovici din Răşinarii Sibiului, care pe la 1792 predica înfocat credincioşilor săi despre originea şi continuitatea Românilor (Rev. Teol. 1928 p. 7). Ne răpeşte măreţia şiragului de preoţi—prefecţi, tribuni, centurioni din viforul anilor 1848—49 şi alţii. (An. Inst. Ist. Naţ. VII p 707 Rev. Teol. 1924 p. 298), scoşi din întuneric la lumină de condeiul său iscusit.

Mărturisirea noastră curată ar curge mereu ca un izvor cântăreţ, dar şoaptele ei se copleşesc de graiul rugămintei stăruitoare:

— Inainte, Părinte, pe drumul credinţii, muncii şi luptei biruitoare. Căci pe acest drum şi-a cucerit copilul orfan din Sălişte locul cel dintâi din şcoala vremii. Pe el ajuns-a tinărul prigonit în liceul unguresc al Sibiului de profesorul îngust la suflet Tompa Arpad, tocmai la inima marilor profesori Virgil Oniţiu şi Vasile Goldiş, dela liceul român ortodox al Braşovului care şi-a împregnat îndestructibil pecetea genuină românească şi ortodoxă pe tot sufletul său ales (I. Crăciun L. c. p. XVII). Pe el urcat-a bărbatul neînfricat din temniţa Seghedinului, unde urzise planul monografiei şaguniene şi l-a înfăptuit în mare parte. (I Lupaş, Paralelism istoric, Bucureşti 1937 p. 31), la premiul Academiei Române, la membrul corespodent al ei, la catedra universitară, la demnitatea de membru activ al Academiei, la fotoliul ministerial şi la culmea gloriei de azi. Şi cele cu voia lui Dumnezeu trecut-a peste pragul alor şase decenii, viguros şi entuziast, numai pe acest drum de ascenziune spirituală îşi va putea încununa în viitor impunătoarea operă naţională şi bisericească. Noi slujitorii altarului dorim mai ales: opera bisericească, pentru că biserica este organul Providenţii în mijlocul Neamului nostru". (I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, Un istoriograf credincios, în Omagiul lui Ioan Lupaş, p. 49.

Prot. A. NANU

Citiţi şi răspândiţi

Revista Teologică

Organ pentru ştiinţa şi viaţa bisericească. Apare lunar, sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit **NICOLAE** al Ardealului. Redacţia şi Administraţia: **Sibiu,** Academia teologică „Andreiană". Redactor: **Prof. Dr. Grigorie T. Marcu.** Abonament anual, Lei 900.

Predică de război

Intoarcerea la Dumnezeu

«*Mi-e sete*» [Ioan 19, 28]

Spânzurat pe lemnul crucii între cer şi pământ pe culmea Golgotei Iisus Hristos cutremurat de suferinţă, ştiind că toate s'au săvârşit, a strigat: *mi-e sete*. El a venit pe pământ pentru a căuta pe om şi al îndrepta spre Dumnezeu pentru a descoperi omului iubirea şi sfinţenia dumnezeiască şi al apropia de ea, în aceasta stă misiunea lui Hristos aceasta era dorinţa Lui, setea care-i topea fiinţa. Persoana lui Iisus Hristos Dumnezeu adevărat şi om desăvârşit a realizat în această misiune tainică planul ceresc de redobândire a lui Adam celui căzut. Dar precum prin greşala unuia a suferit tot neamul, aşa prin neprihănirea lui Hristos aveau să se izbăvească mulţi. De acest lucru îi era sete Domnului, această sete de ridicare a tuturor sufletelor către Dumnezeu l'a purtat în toată vremea cât a pribegit în trup printre noi, acestei dorinţe arzătoare i-a dat glas şi-n ceasul morţii pe Golgota: *Mi-e sete*.

Acest suspin de pe Calvar este pentru omenirea din toate veacurile, o chiemare, o mustrare. O chemare care va răsuna până la sfârşitul veacului când se va stinge, cu toate că oamenii ar dori-o; mustrare, pe care acum n'o luăm în seamă de care însă la sfârşit vom fi loviţi ca de un trăznet. Acesta este însă adevărul, aşa ne învaţă Evanghelia aşa mărturiseşte Biserica. Dumnezeu ne strigă, ne cheamă, ne caută, doreşte apropierea de noi, caută toate mijloacele de-a ne face să ne întoarcem spre El. Văzând această sete a cerului după pământeni noi ar trebui să fim înţelepţi să ieşim în calea lui Dumnezeu să ne îndreptăm spre cel ce ne caută, să ne întâlnim cu El, să-I mulţumim pentru marele interes ce ne poartă, să I-ne dăruim Lui, să ne întoarcem la El! „Pe noi înşine şi unul pe altul şi toată viaţa noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm". Fericiţi vom fi când vom căuta pe Dumnezeu din bunăvoie, din dragoste, din dorul curat de a ne apropia de lumina cerească de sfinţenia de sus. Răsplătirea ce vom primi în schimb va fi cea a îngerilor cari necontenit slujesc înaintea Creatorului (Isaia 6, 1—3).

Biblia ne înfăţişează pe Iacob (Facere 28, 17) care urcându-se pe scara ce unia ceriul cu pământul, ajungând la treapta cea mai de sus privirea i-se perdea în Infinit, iar el vrăjit de vedenie ca aceasta a strigat: „*Cât de înfricoşat este locul acesta! Aici este cu adevărat casa lui Dumnezeu şi aici este poarta ceriului*". Binecuvântată experienţă când sufletul intră în letele şi deşteaptă conştiinţele adormite. Cum va putea fi un preot, stăpânit de lumeşti nevrednicii, luminător de suflete şi deşteptător de conştiinţe?

O mare bucurie lăuntrică, însufleţită de nădejdea mântuirii, mână pe creştin la primirea tainei. Să intrăm fin legătură cu nemărginitul, când omul se atinge de Dumnezeu. Experienţa aceasta suntem chemaţi s'o facem nu numai când părăsim viaţa pământească, ci încă trăind în trup pe pământ! Câte pilde minunate de-ale sfinţilor n'avem în această privinţă în trecutul Bisericii? Intreaga viaţă, suferinţă şi fericită moarte a mucenicilor s'a întemeiat în acest contact tainic. Din această legătură mistică s'au adăpat părinţii bisericeşti încât ne-au lăsat comoara de învăţătură, care biruieşte veacurile.

Intâlnirea dintre Dumnezeu şi om, atingerea pământului de ceriuri, a dat întotdeauna roduri binecuvântate, de mântuire pentru oameni. La plinirea vremii s'a realizat acest contact în deplinătatea lui prin împreunarea celor două firi, dumnezeească şi omenească în Iisus Hristos. Consecinţele acestei uniiuni în persoaua lui Iisus Hristos Cuvântul lui Dumnezeu sunt veşnice.

Aşa ni s'a născut Mântuitorul şi prin El „îndumnezeirea firii noastre la o treaptă atât de înaltă, pe care nici nu ne puteam închipui unde se află. Cu toată văpaia care a cuprins-o, firea omanească în Iisus Hristos a rămas întreagă, slujind ca un canal prin care se scurgea dragostea lui Dumnezeu ca o icoană în care putem privi lumina cerească. Sau după mărturia sf. Ioan Damaschin. Ferul înroşit în foc arde, nu pentrucă stă în firea lui puterea de-a arde, ci din pricina că s'a împreunat cu focul". (D. Stăniloaie: „Iisus Hristos", pag. 179.

„Mi-e sete!" Chemarea stăruitoare a Mântuitorului răsună şi pentru noi cei de astăzi. Iisus ne cheamă, Iisus ne caută, strigă după noi, dragostea lui cerească nu poate fi potolită decât în ceasul când noi ne vom apropia de El, când ne vom atinge de sfinţenia Lui, când ne vom hrăni din cuvântul Lui, când vom bea din apa pe care El o dă, când ne vom cumineca din trupul Lui, care este cu apevarat hrana şi vom gusta din sângele Lui, care este singura beutură de mântuire pentru noi. (Ioan 6, 55).

Dar lumea de azi, prea puţin îl caută pe Hristos! Oamenii zilelor noastre n'au ce face cu Hristos, pentru că ei nu se potrivesc cu Hristos, sunt purtaţi de alte doruri, îi mână alte ambiţii. Chiar dacă cineva le-ar da pe Hristos, ei l'ar refuza! Ar zice: ţine-ţi pe Hristos, nouă nu ne trebuie.

*

Dar iubirea ceriului e atât de mare încât chiar peste voia noastră Hristos ne caută şi ţine ca noi să-l aflăm, să-l descoperim, să-l cunoaştem şi să ne întoarcem la El.

Istoria convertirii apostolului Pavel ne serveşte ca o nedesmintită mărturie (Faptele Ap. 9).

Capitolul 15 din Ev. Luca, cu oaia şi drahma pierdută, ca istoria fiului risipitor, sunt pravile cereşti uimitoare. Când nici în urma unor astfel de chemări noi nu ne întoarcem, Dumnezeu ia biciul şi şi ne loveşte. Ne loveşte mai întâi prin suferinţă personală în trup, ne pune frâu surdării, ne ia sănătatea, ne pune zăbala boalei în gură, căci altfel l-am uita.

Aşa vedem pe femeia gârbovă, pe cea cu curgerea de sânge, aşa pe lair mai marele sinagogii.

Când nici în urma unor astfel de încercări nu înţelegem, ceriul ne trimite pedepse şi mai grele. Oare războiul care bântuie de ani de zile peste întreaga omenire nu este un biciu al lui Dumnezeu? Înţelegem noi oare chemarea cerului? Intoarce-ne-vom la pocăinţă? Mai zăbovivom în calea fărădelegii, în ţara roşcovelor păcatelor?

*

Veniţi să ne întoarcem la Dumnezeu, la Părintele nostru ceresc, în Patria noastră cea stătătoare. Acolo ne aşteaptă iubirea cea veşnică a dumnezeirii pentru a ne cuprinde în focul ei, pentru a ne îndulci din savoarea ei cea netrecătoare!

Indrăzneşte suflete! „Cu frica lui Dumnezeu, cu credinţă şi cu dragoste să ne apropiem".

Preot Gh. Secaş

INFORMAŢIUNI

M. Sa Regele Mihai I a fost supus în castelul Foişor în 22 Ian. c. unei operaţii chirurgicale, care a reuşit pe deplin. Starea sănătăţii iubitului nostru Suveran este astăzi cât se poate de bună.

Scutiţi. Marele Stat Major a hotărât ca locuitorii cari au dela *cinci* copii în sus, să fie scutiţi de concentrare. Eliberarea actelor de stare civilă acestor locuitori, în vederea scutirii de concentrare, se face fără de taxe comunale.

Parastas. Sâmbătă în 29 Ian. 1944 s'a slujit, în catedrala mitropolitană din Sibiu, parastas pentru odihna sufletului răposatului fost consilier arhiepiscopesc **Dr. George Proca.** A asistat la slujba religioasă, afară de îndurerata familie, stimătorii şi prieteni ai regretatului dispărut.

† **Smaranda Gheorghiu,** scriitoare cunoscută sub numele „Maica Smara", a încetat din viaţă la vârsta patriarhală de 87 de ani şi a fost înmormântată, în 28 Ianuarie c. în cimitirul Belu din Bucureşti. A funcţionat mulţi ani ca institutoare în Ploeşti, apoi în capitală. Pe lângă activitatea şcolară, a colaborat la reviste şi ziare şi a scris o sumedenie de cărţi pentru tineret. Ca membră în societăţi de cultură şi-a făcut datoria împrăştiind pretutindeni luminile unui gând sănătos şi generos, ca o adevărată nepoată a mult talentatului fabulist Grigore M. Alexandrescu. Posteritatea îi va păstra o lungă şi bună amintire.

O nouă medalie. Monit. Oficial din 28 Ianuarie, publică decretul-lege prin care se creiază medalia ostaşilor basarabeni şi bucovineni. Această medalie va fi conferită tuturor ostaşilor originari din Basarabia şi Bucovina care, la cedarea temporală a acestor teritorii, au rămas de bună voe în ţară.

Conferinţă publică. Ciclul conferinţelor: Luptători pentru unitatea naţională, se continuă Duminecă în 6 Febr. 1944, ora 17, în sala prefecturii judeţului Sibiu. Va vorbi dl *Romul Seişanul* despre Take Ionescu. Intrarea liberă.

(9) 3-3

Concurs

Pentru întregirea postului de cântăreţ bisericesc la biserica Sf. Petru şi Pavel din Braşov I. A. R se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat, dela data când postul va fi întregit.

2. Venitele după serviciile din parohie.

3. Locuinţă, încălzit şi luminat dela parohie în natură sau echivalentul în bani.

4. Poate ocupa şi un serviciu după pregătire, la uzinele I. A. R.

Concurenţii îşi vor înainta cererile însoţite de diploma de cântăreţ bisericesc dela o Şcoală de cântăreţi bis. precum şi alte acte de recomandare, consiliului parohial al Bis. „Sf. Petru şi Pavel" Braşov Cartierul I. A. R. şi se vor prezenta la Biserică pentru a-şi arăta cunoştinţele în Tipic şi aptitudinile la cântările bisericeşti.

Braşov la 17 Ianuarie 1944.

Văzut:

Dr. N. Stinghe, Adm. Prot. — Pr. Gh. Malene, Paroh.

Nr. 14.070—943/1 (4) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de inspector al învăţământului religios de grad secundar din Arhiepiscopia noastră, înfiinţat de On. Minister al Culturii Naţionale şi al Cultelor, Subsecretariatul Cultelor cu Nr. 60.218—943, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Salarul împreunat cu acest post este de 16.000 Lei lunar.

Solicitanţii trebue să fie preoţi de confesiune ortodoxă.

Cei ce doresc a ocupa acest post îşi vor înainta cerere timbrată, însoţită de toate actele prevăzute în Legea învăţământului secundar, Consiliului Arhiepiscopiei ort. rom. din Sibiu.

Sibiu, la 4 Ianuarie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Acolo departe, faţă în faţă cu inamicul se bat cu dârzenie, copiii, fraţii, părinţii noştri. Să nu le slăbim rezistenţa făcând să circule minciunile lansate de inamic.

FOIŞOARA

Pastoraţia în legătură cu slujbele din molitvelnic

(2) **Chemarea preoţimii de astăzi**

Mântuirea nu poate veni decât tot dela Hristos şi Biserica Lui, care prin darurile şi mijloacele ei şi prin clerul său trebue să dea şi să câştige marea bătălie dela care nu se poate sustrage reîncreştinarea poporului nostru. Porunca prin care Mântuitorul a formulat programul de muncă al apostolilor, în misiunea lor de a aduce întreaga lume la ascultarea credinţii în Dumnezeu, enunţat prin cuvintele: „Mergând învăţaţi toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh, învăţându-le să păzească toate câte am poruncit vouă" [Mat. 28, 19] sună de astădată tuturor slujitorilor lui Hristos de astăzi. Cu alte cuvinte, preotul nu mai poate aştepta acasă rarile cazuri când este chemat la anumite slujbe şi cu atât nu poate sta comod la birou scriind şi subscriind acte oricât de importante ar fi ele, ci trebue să fie veşnic pe terenul enoriei sale şi să intre chiar nechemat şi nedorit în mijlocul oamenilor şi în casele lor, spre a le aşeza noile fundamente ale credinţii şi ale moralei creştine, la temelia vieţii lor. Noi nu putem asista cu indiferenţă la drama morală ce se petrece sub ochii noştri cu atâţia fraţi, cari îmbrăţişând ideologii străine şi potrivnice Bisericii, cum e de pildă comunismul, cad din credinţă şi devin areligioşi. Sunt rari cazurile când devin deadreptul protivnici Bisericii dar adeseori cad într'un indiferentism feroce, dela care numai un pas mai este până la starea de vrăjmaş al lui Hristos şi al Bisericii Lui. Am cunoscut mai mulţi români comunişti, cari în discuţiile ce le-am avut în ultimul timp cu ei asupra credinţii, mi-au spus: Lăsăm pe oricine să creadă cum vrea şi cum îi place, noi nu simţim nevoia credinţii şi a religiei, dar totuşi am dori să fim religioşi, de aceea ajutaţi-ne să credem".

Este poate ultimul moment când sufletêşte se mai poate salva neamul acesta. Salvarea, repet, să nu o aşteptăm din senin, căci ea constitue o mare piatră de încercare, sau cum am zis, o mare bătălie pe care preoţimea română nu o poate câştiga decât prin maximum de zel, şi avânt pastoral, desbrăcată de toate grijile pământului şi călăuzită de cel mai sfânt şi curat ideal pus în slujba mântuirii sufleteşti a poporului nostru.

Numai călăuziţi de acest sfânt ideal noi preoţii vom putea converti popòrul nostru la credinţă şi-i vom putea asigura fericirea vecinică în împărăţia lui Dumnezeu. Ne stânjeneşte însă în această tendinţă spre supremul bine imanent şi transcendent, *păcatul*. Suntem atât de puternic aplecaţi spre păcat, încât pare că am fi prizonierii lui. Noi ştim bine că aceasta nu-i adevărata stare a fiinţii noastre, suntem deplin convinşi că Stăpân ni-e bunul Dumnezeu şi Lui Unuia trebue să-i slujim. Dar compromisul vieţii lui Adam ne-a betejit şi ne-a mânat pe calea deşertăciunii. Din această rătăcire care duce spre prăpastia iadului, ne scoate Domnul nostru Iisus Hristos. Fiul lui Dumnezeu a biruit păcatul în trupul Său, dându-ne putere şi nouă ca să luptăm împotriva lui. Indrăzniţi, eu am biruit lumea. Aceasta este porunca.

(Va urma).

Preot Valeriu Voineag

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

BIBLIOTECA CENTRALA
ASOCIAȚIUNII
SIBIIU

Anul XCII — Sibiu, 13 Februarie 1944 — Nr. 7

Telegraful Român

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Organ național-bisericesc. **Intemeiat în 1853 d[e] ... Șaguna**

APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei, — Pentru străinătate un an 2000 Lei, — Pentru America 8 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespondențe se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor cm. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

VORBIREA

rostită de I. P. Sf. Sa Mitropolitul nostru NICOLAE, cu ocazia inaugurării „Casei copilului" în ziua de 6 Februarie 1944 în Sibiu

Prin rugăciunile ce am înălțat acum, am sfințit și am închinat Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos această casă chemată să primească și să adăpostească o parte din copiii neamului.

Înălțimea și frumusețea morală a credinței noastre creștinești se arată și din prețuirea deosebită pe care o acordă copiilor. Pe copii i-a chemat Mântuitorul la Sine și i-a binecuvântat și prin ei a arătat El acel buchet minunat de virtuți necesare celor cari vreau să intre în împărăția cerurilor. „Cine nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca un prunc, nu va intra în ea" (Marcu 10, 15).

Lucru mare este curățenia sufletească a copilului, care trebue privită ca un sanctuar și nimeni nu are dreptul să se atingă de el, nici să-l vatăme cumva. De s'ar găsi cineva care să facă aceasta, mai ușor i-ar fi lui dacă și-ar atârna de grumazi o piatră de moară și s'ar arunca în mare.

Mântuitorul a mers cu sufletul așa de aproape de copii, încât s'a identificat cu ei, zicând: „Ori cine va primi pe unul dintr'acești prunci întru numele meu, pe mine mă primește" (Marcu 9, 37).

Când aud astăzi la urechea sufletului aceste cuvinte, mi se pare că Mântuitorul însuși umblă prin țară pe la noi în chipul copiilor rămași orfani din crâncenul război și în al atâtor altor fii ai neamului nostru avizați tot mai stăruitor la ocrotirea și la căldura inimii noastre.

Instituția inaugurată astăzi a izvorît din acest simțământ adânc al sufletului românesc, de a ocroti pe copiii cari au lipsă de ocrotire și de a-i îngriji pe aceia dintre ei, cari înainte de vreme rămân văduviți de dragostea părintească.

Societatea „Principele Mircea" și dl ministru Petre Tomescu merită laudă deosebită pentrucă au avut grija să dea casa aceasta, cât mai în grabă, menirii ei. Asemenea fapte, în această vreme, intră în cadrul politicei sociale, care formează un capitol deosebit de important în preocupările de conducere ale tuturor statelor. Dar în mijlocul poporului nostru profund creștin, acest program de politică socială și filantropică este atât de larg, cât poate fi cuprins în iubirea deaproapelui, iubire care este fără de hotar. Oricât ne-am strădui și am realiza în această direcție, simțim că tot nu am atins granițele acestei iubiri care dorește cu tot dinadinsul să aline marea mulțime a suferințelor și lipsurilor de azi.

Fericiți însă toți cari își interpretează datoria față de Dumnezeu și de neam alinând cât mai multe din suferințele zilelor noastre.

Biserica binecuvintează cu darul ei toate inițiativele și faptele care se înșiruesc în acest larg program al iubirii deaproapelui.

Sunt deosebit de fericit că am putut sfinți astăzi această casă. Biserica va ocroti și ea ceeace ați inițiat și ați realizat, ca să contribue astfel la sălășluirea bucuriei între cei mici.

Sunt tot atât de fericit să salut în mijlocul nostru pe dl Ministru al Sănătății și pe colaboratorii Domniei Sale. Le mulțumesc că au onorat cu prezența D-Lor această festivitate, dar și pentrucă au acordat tot sprijinul la înființarea acestei instituții.

Rog pe bunul Dumnezeu să-i binecuvinteze și să-i ocrotească pe toți cei cari vor intra și vor ieși de aici. Il rog să binecuvinteze și să ocrotească casa aceasta, acum și în toate zilele.

(După notele păr. D. Călugăr)

O Pastorală christologică

Foia noastră a avut plăcerea să publice o serie de scrisori ale Păr. Teofil, cari înfățișau într'o formă vioaie și concretă o seamă de îndatoriri pastorale ale preoților. Iar mai în urmă P. C. Sa a adresat, în vederea închegării unei «Pastorale românești» mai multe întrebări Cucernicilor preoți în legătură cu duhul general al păstoririi lor.

Nu intenționăm să răspundem la acele întrebări în forma precisă în cari au fost alcătuite. Lăsăm această cinste Cucernicilor preoți cari fac pastorație efectivă în parohii. Ceeace vrem să înseilăm aci sunt doar câteva gânduri cari ne-au fost prilejuite, în urma interesului continuu ce-l purtăm acestei laturi principale a activității preoțești, de meditația asupra ei și de convorbirile pe cari le-am avut cu persoane mai competente.

Un prim gând pe care voiesc să-l însemnez privește ceeace s'ar putea numi cu un termen mai savant: *Principiul Pastoralei*. Deși am propus câțiva ani acest studiu la Academia teologică «Andreiană», nu-mi aduc aminte să fi văzut în vre-un manual punându-se în introducere această problemă.

Principiul Pastoralei ar fi izvorul din care trebue să derive toate regulele de comportare pastorală ale preotului, forța spirituală, imaginea și gândul lăuntric care are să-l călăuzească, dând avânt și formă silințelor sale.

Când mi-a încolțit gândul acestui articol, socoteam că acest principiu este iubirea, însă mai pe urmă mi-am dat seama, că el nu poate fi decât Iisus Hristos și atunci în loc să intitulez articolul în mod general «Principiul Pastoralei», am simțit că trebue să precizez dela început că Pastorala, având să pornească din Hristos, să tintească spre El și să fie stăpânită de El, trebue să primească drept atribut principal termenul de christologică.

De fapt iubirea ar fi un principiu insuficient pentru Pastorală. Ar fi o iubire neprecizată, pe care o poate avea și membrul unei alte religii sau concepții de viață. Nu s'ar indica preotului dela început și în tot timpul activității sale, că nu o iubire oarecare este mobilul lui, ci Hristos, încorporarea concretă a iubirii divine care merge până la jertfă. Când spunem că Hristos este Principiul Pastoralei, n'am înlăturat iubirea, ci am cuprins-o, n'am spus mai puțin, ci mai mult, căci nu mai poate rămânea echivocul că e vorba de o iubire pe care se silește preotul să o stoarcă din sine, ci în fiecare clipă înaintea lui și în el stă Hristos, dăruindu-i puterea iubirii Sale, a iubirii dumnezeești. Și peste tot o iubire cu chip concret — și cu ce chip suprem! — are altă forță decât o iubire ce plutește abstract înaintea minții.

Desigur că așezând pe Hristos ca Principiu al Pastoralei nu însemnează să se vorbească despre El doar într'un capitol din Introducere. In fiecare capitol al studiului pastoral și în fiecare acțiune a păstorului trebue să fie prezent Hristos ca model, ca îndemnător, ca dătător de putere, ca aprinzător al dragostei de păstor. In chipul acesta preotul nu numai că are un ajutor în acțiunile îndreptate spre păstoriți, ci și o putere care îl formează zi de zi după chipul lui Hristos.

S'ar putea spune multe în această privință, dar las specialiștilor să toarcă mai departe toate consecințele ce decurg de aci.

De pildă s'ar putea urmări ideea unei Pastorale christologice și în direcția unei obișnuiri a preotului de-a vedea în fața fiecărui credincios, cât de smerit, chipul lui Hristos, după cuvântul Domnului: «Orice ați făcut unuia din acești frați mai mici ai mei, mie ați făcut». In acest sens ar putea fi luate și valorificate multe gânduri prețioase din «Teologia Pastorală» a fostului mitropolit Antonie Hrapovițchi al Chievului, care păcat că nu e tradusă în românește. Hristos este în fiecare credincios, ca intimul lui profund. Trebue numai să-l descoperim spre zidirea noastră și a semenului în care îl descoperim și spre bucuria Sa. Hristos e în temniță în fiecare, flămând de dragostea noastră în fiecare. Cu atât mai flămând de această dragoste cu cât semenul nostru e și fizic mai lipsit de pânea care îl nutrește. Și-l desgropăm pe Hristos pentru acel semen și pentru noi și pentru comuniunea frățească dintre noi și acela, deodată prin cuvântul credinței și prin fapta de ajutor.

O altă sugestie pe care aș vrea să o dau și care mi s'a înfiripat din convorbirile cu un Părinte la care țin mult, privește propriu zis studiul Pastoralei în școală. E vorba de necesitatea ca acest studiu, pe lângă îndrumările teoretice pe cari le dă, să-și asocieze și o latură de aplicație, devenind cu adevărat Teologie practică, așa cum se intitulează.

Dacă omiletica și catihetica, în temeiul faptului că fac parte din Teologia practică, se fac și prin predici la un amvon și prin lecții la o școală, și chiar ar fi caraghios să se mărginească numai la îndrumări teoretice, credem că și la Teologia Pastorală ar trebui să se creeze obișnuința de a seface aplicații practice. Aci e vorba mai ales de iubirea de oameni și de mila față de ei. Dar acestea nu se pot învăța decât prin deprindere. Un părinte care ar tot vorbi copilului său despre milostenie, dar nu l-ar pune din când în când să săvârșească vreun act de milostenie, nu ar reuși să-l învețe cu adevărat pe copil destoinicia în această virtute.

Prin această apropiere de oameni a viitorului preot încă din timpul studiilor, s-ar obișnui de tânăr să nu facă pastorală din birou, ci pe teren, intrând în familii. Iar vremea noastră strigă după această intrare a preotului în familii, după amestecarea lui, în sens bun, între oameni, între muncitori și între săraci.

E marea reformă pe care o impune această răscruce de vremi slujbei preoțești și teologiei.

E momentul să nu ne mai mulțumim cu acel «despre» al teoriei, care paralizează mișcarea, ci să ridicăm la locul de cinste pe «în». A face chiar dintr'o misiune practică o temă «despre» misiune, înseamnă a face din înnot, o temă «despre» înnot. Inseamnă a evita înnotul și a rămânea cu expunerea frumoasă a regulelor înnotului.

D. STĂNILOAE

Sfințirea troiței Someșenilor la București

„Uniunea Someșenilor" a ridicat în capitală, în piața Națiunii, o frumoasă *troiță*, care, în prezența unui număr important de ardeleni, a fost sfințită Duminecă în 30 ian. a. c. Serviciul solemn al sfințirii a fost săvârșit de P. S. Sa episcopul Dr. Nicolae Popoviciu al Orăzii, înconjurat de un sobor de preoți.

După terminarea sfintei slujbe a luat cuvântul P. S. episcop Nicolae în numele Mitropoliei ardelene, spunând:

Noi am iubit și iubim liniștea și pacea. Nu pacea cu orce preț, ci pacea dreaptă. Nu este pace fără dreptate. Nu este dreptate fără libertate. Pentru această libertate și independență luptă întreg neamul românesc.

Au mai cuvântat: Episcopul gr.-cat. Aftenie, Dr. A Mărgineanu, președinte al Uniunii Someșenilor, Dr. Nacu președintele Asociației expluaților din Ardealul de Nord ș. a., făcând legământ cu toții de a continua lupta până la realizarea tuturor aspirațiilor neamului românesc.

„Mântuitorul însuși umblă prin țară pe la noi“...

— Sau o festivitate la Sibiu —

Asa-i, într'adevăr !... Realitatea intuită prin cuvintele I. P. S. Mitropolit **Nicolae**, *cuvinte așezate îndată mai sus, se înfiripează cu o putere tot mai stăruitoare și mai vădită, cu fiecare zi se profilează în chip de samarinean milos și bun, colindă prin sate și cătune, poposește prin orașe, târguri și ținuturi, încălzește dragostea zvâcnitoare de sănătate a neamului nostru „profund creștin“ și se concretizează în alte și alte instituții menite să-i ocrotească pe cei mici și dragi, pe cei cari zugrăvesc un „minunat buchet de virtuți necesare celor cari vreau să intre în împărăția cerurilor». Ici, ia trup un leagăn de zi pentru copii plăpânzi și firavi ca mugurul primăvăratec ; colo, se face viè dragostea Mareșalului și se arată într'un colegiu așezat spre înzdrăvenirea și educarea urmașilor sărmani ai legendarilor noștri eroi pieriți în vâlvătaia aprinsă pe'ntinsul stepelor fără hotar ; dincolo, Consiliul de Patronaj ridică dispensarii, împarte daruri din sacul plin de miracol și de leac al gârbovitului Moș-Crăciun ; mai departe, se închiagă tovărășii spre alinarea suferințelor celor mulți și dragi al noștri ; în multe locuri, inimi bogate în dor de dăruire caldă, multe familii dè creștini ai faptei iau copii sărmani spre creștere ; la Sibiu, se face mărturiè, pentru vremi ce vor să vie și pentru a viitorimii ocrotire, „Casa pentru ocrotirea copiilor“.*

Ce să zicem ? Nu umblă, oare, Domnul prin țară pe la noi !?.. Da, da... Umblă în chipurile mai sus arătate și mai ales «în chipul copiilor rămași orfani din crâncenul războiu»...

*

Iată, pe linia aceasta a proverbialei **bunătăți de suflet românesc și creștinesc** *s'a înfăptuit și instituția dela Sibiu, inaugurată la 6 Februarie 1944.*

Era ea mai demult în planul de realizări al Societății **„Principele Mircea“** *filiala Sibiu. Și s'ar fi chiar realizat aevea, încă mai din bună vreme, dacă timpul nu și-ar fi încruntat privirea și nu ar fi suflat viforniță pustiitoare de vieți și așezări.*

Coincidență grăitoare !.. Ridicarea instituției a pornit la drum aproape în acelaș timp cu pornirea luptei pentru hotare vechi, pentru cruce și credință. Hrănindu-și temelia dintr'o sumă de bani mai mult decât modestă, în raport cu ceeace stă astăzi înălțat în urbea noastră ocrotitoare de așezăminte fără număr, instituția aceasta a păsit totuși cu putere, s'a înălțat și s'a realizat, stând acum sub semnul faptelor pilduitoare pentru noi toți. Comitetul, în frunte cu Doamna **Lucia col. Savu**, *a stors ban cu ban și mulți picuri de bunăvoință și de dar sărac și mai bogat, de unde numai se putea, a lucrat așa ca și când numai prin stăruință ai stoarce apă și din piatră, a asociat și darul mai hotărâtor al autorităților centrale și-a săltat lucrarea întru împlinire.*

Strădaniile despre care facem pomenire, înafară de răsplata mulțumirii în conștiință ce au adus, desigur, inițiatoarelor, și-au cucerit răsplătire și prin inaugurarea festivă din 6 Februarie 1944. La aceasta au luat parte, printre cei mulți și de tot aleși cinstitori, și următorii : I. P. S. Mitropolit **Nicolae** *al Ardealului, dl Ministru al Sănătății Prof.* **Dr. P. Tomescu**, *dl prefect general* **C. Negoescu**, *dl rector Prof.* **Dr. I. Hațeganu**, *precum și tot ceeace are Sibiul mai distins.*

La sfeștanie a slujit însuși I. P. S. Mitropolit **Nicolae** *asistat de P. C. prot. stavrofor* **E. Cioran** *și P. C. prot.* **I. Grovu**, *consilieri mitropolitani și de P. C. Arhidiacon* **I. Circov**.

Tot I. P. S. Mitropolit **Nicolae** *a inaugurat și seria cuvântărilor ocazionale, tălmăcind rostul instituției și arătând cât de creștinesc este simțământul de iubire pentru curățenia și neprihănirea sufletească a copiilor. (Vorbirea I. P. S. Sale o publicăm în fruntea foii).*

După aceea, doamna **L. Savu**, *președinta Societății «Principele Mircea» — filiala Sibiu, a arătat sârguințele depuse întru realizarea instituției, a citat nominal pe toți «dătătorii de bună voie» și a exprimat mulțumiri tuturor celor cari au onorat festivitatea cu prezența lor.*

Dl **Dr. Gh. Popovici**, *prof. univ., a subliniat însemnătatea instituțiilor de puericultură și a subliniat un adevăr limpede ca tăietura în cristal : «De două mii de ani trăiește neamul nostru pe aceste plaiuri. Prin grija noastră către cei mai mici, suntem sigur că va dăinui încă cel puțin alți două mii de ani.*

Dl Prof. **P. Tomescu**, *ministrul Sănătății si al Ocrotirilor Sociale, a adus cuvânt de laudă pentru cei cari au obosit întru realizarea instituției și a subliniat trebuința generalizării ei pe întreg cuprinsul țării.*

După acestea, aleasa asistență a vizitat «Casa pentru ocrotirea copiilor» și „Dispensarul Principele Mircea“, rămânând pe drept impresionată de realizările unei hărnicii de albine, de curățenia asemănătoare apei de izvor și de tot duhul întremător în care vor fi adăpostiți mulți, mulți copilași de-ai trudniculul nostru neam.

Cu adevărat, la Sibiu, viitorimea neamului nostru are un leagăn de care putem lega nădejdi frumoase.

D. Călugăr

Douăzeci de ani de Diaconie.

2 Februarie 1924—2 Februarie 1944, cuprinde ca într'o ramă douăzeci de ani de zbucium și slujire diaconească la altarul Bisericii și al Neamului. Douăzeci de ani închinați Domnului, douăzeci de ani scăldați în armonia cântărilor divine, sub cupole de Catedrale episcopale, în concerte și slujbe de preamărire a drepteicredințe și a neamului. E vorba de Ierodiaconul Anatolie Scurtu, profesor al Școalei de cântăreți din Sibiu și diacon al Catedralei mitropolitane. Pecetea caracteristică a slujirii, a vieții lui este : munca. E o fire care nu-și găsește astâmpăr : îi place să fie mereu preocupat, să clădească pretutindeni, să închege coruri, să dea concerte, să cânte mereu. Nu se dă în lături dela osteneală, numai să aibă satisfacția că și-a împlinit slujba deplin (Diacon însemnează slujitor). Când îi cunoști tot sbucumul acesta, îți vine să zici : iată un slujitor care nu și-a îngropat talantul în pământ, ci-l face lucrător, îl fructifică cu timp și fără timp. Fiecare are un talant mai mare sau mai mic dela Dumnezeu ; faptul că-l are, nu e nici un merit : meritul lui începe numai din momentul în care-l face lucrător. Și în privința aceasta Ierodiaconul A. Scurtu, în cei 20 de ani, a dat dovadă că este conștient de răspunderea celui ce e dăruit dela Dumnezeu cu talantul cântării. Diacon, cu o voce puternică și plăcută, nu s'a mărginit numai la slujire, sau ca să învețe pe cântăreți, ci pretutindeni (Ismail, Cernăuți, Cluj, Alba-Iulia, Sibiu,) a format coruri, spre a da răspunsurile la Sf. Liturgie și a da concerte de colinzi și alte cântece românești. Numai dela refugiu, decând e în Sibiu, a organizat 4—5 coruri și mai multe concerte, veniturile fiind destinate fie Bisericii, fie altor scopuri filantropice.

Aniversarea acelor 20 de ani de diaconat și-a prăznuit-o tot printr'un „Festival artistic“, la care și-au dat concursul corurile Școalei de subofițeri de Cavalerie, corul mixt al Arsenalului Armatei și corul Școalei tehnice militare „Auto“, instruite și dirijate toate de Ierodiaconul A. Scurtu. Festivalul a avut loc sub înaltul patronaj al Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae Bălan al Ardealului. Venitul net de 63.796 (aproape șaseZeci și patru de mii) lei a fost vărsat la Fondul orfanilor de război dela Arhiepiscopia noastră. E un gest care grăiește dela sine prin frumusețea lui morală. O mai simbolică și mai frumoasă prăznuire a celor 20 de ani de Diaconie, nu și-o poate visa nimeni.

Inalt Prea Sfințitul Mitropolit al Ardealului, apreciind munca și rezultatele ei în folosul Bisericii, i-a împărtășit înalta binecuvântare de a purta brâu roșu.

Noi îi dorim ca roada secerișului bogat de până acum să fie sămânță pentru holdele viitorului! Și suntem siguri că dorința nu va rămânea neîmplinită: Ierodiaconul Anatole Scurtu nu se simte bine decât atunci, când are unde alerga, unde osteni.

N.

Sfințirea cabinetului dentar din Avrig

Duminecă, 6 Febr. a.c. a avut loc la Avrig, solemnitatea sfințirii și inaugurării cabinetului dentar, întemeiat de Cooperativa „Sănătatea Neamului“ în acea comună fruntașe.

Slujba sfințirii a fost săvârșită de I. P. Sf. Mitropolit Nicolae la orele 4 d. a. Cu această ocazie au însoțit pe I. P. Sf. Mitropolit Nicolae la Avrig, dl ministru al Sănătății Dr. Petre Tomescu, dl rector Dr. Iuliu Hațieganu, dnii prof. univ. Dr. I. Goia, Dr. Gh. Popoviciu, Dr. Iacobovici, Dr. I. Stoichiță, Păr. rector Dr. D. Stăniloae, dl prefect al jud. Sibiu gen. C. Negoescu etc.

După slujba de sfințire a apei celei mici săvârșită în fața școlii din Avrig, I. P. Sf. Mitropolit a ținut poporului adunat în număr mare, o frumoasă cuvântare de întărire a nădejdii lor în ziua de mâne. Dl ministru Dr. Petre Tomescu a rostit de asemenea un scurt cuvânt mulțumind pentru sentimentele de atașament față de guvern tălmăcite în numele poporului de I. P. Sf. Mitropolit.

De aci asistența a trecut la cabinetul dentar unde, după sfințirea lui cu apă sfințită, dl I. Ciolan, președintele activ al Cooperativei „Sănătatea Neamului“ a dat explicații dlui ministru despre funcționarea acestei instituții.

După ce înalții oaspeți s'au închinat la mormântul lui Gh. Lazăr și au vizitat vechea biserică a comunei, s'au înapoiat la Sibiu.

Tăcerea ta ucide în fiecare clipă câte un svon, adică o născocire a dușmanului.

Nu lăsa otrava svonului dușman să-ți pătrundă în casă!

FOIȘOARA

De pe vremea Sinoadelor noastre eparhiale

Primim spre publicare următoarele stihuri semnate înainte cu 29 de ani de *Ermil Borcea* **[cunoscut sub pseudonimul „Haralamb Călămar“] și însoțite de nota explicativă de mai jos :**

Lui Ioan Lupaș.

Că ai **căzut în luptă dreaptă,**
Nu te supere de loc;
Câți nu cad în aste vremuri
Nu 'n sinoade ci în foc...
Dintre cei mai buni ai noștri
Și nădejdi ni-au îngropat,..
Pe când tu **din căzătură**
Și **mai sus te-ai ridicat.**

Haralamb Călămar

Sibiu, 3/16 Aprilie 1915.

Notă explicativă :

La *3/16 Aprilie 1915* **în Ședința Sinodului Arhidiecezan din Sibiu, fiind vorba să se aleagă un asesor consistorial în locul devenit vacant prin decedarea lui Galacteon Șagău, amicii d-lui I. Lupaș au stăruit pentru alegerea dânsului, cu toate că personal nu-și pusese candidatura. Fiind învitat înainte de ziua alegerii în audiență de către Mitropolitul Mețianu, acesta i-a mărturisit fără înconjur, că are obligațiuni față de alt candidat, — care obținând un plus de** *două* **voturi a fost declarat ales.**

In realitate ceice susținuseră candidatura d-lui Lupaș, în frunte cu Partenie Cosma și Nicolae Ivan, erau mai numeroși, dar ca să poată reuși candidatul Mitropolitului, s'au întocmit lucrurile astfel, încât *trei inși* **din această grupare au întârziat dela vot, doi preumblându-se** *„pe sub arini“*, **iar al 3-lea pretextând că ar fi fost bolnav.**

Pastorația în legătură cu slujbele din molitvelnic

Sfintele Taine și ierurgiile ca mijloc de pastorație

Lucrarea la care ne mână această poruncă este libera colaborare a omului prin sfintele Taine afiliat lui Dumnezeu, cu grația dumnezeească. In lumina acestei porunci, noi preoții poporului românesc suntem datori, prin păstorirea noastră, să ridicăm viața poporului nostru spre atingerea idealului moral creștin și deplin stăpânitor pe moravurile naționale. Noi, mai mult decât școala, suntem îndreptarul de cultură al poporului nostru. Apa vie a credinții e la noi. Biserica creștină naște prin Taine pe fiii românismului. Ea primează în educație. Noi preoții suntem datori și răspunzători poruncii de mântuire, idealului de cultură și vremelnicei mulțumiri pământești a Neamului nostru, Accentuez dela început aceste mari îndatoriri, ca să justific concluziile.

Sfintele Taine sunt mijloacele prin care din înălțimea cerului se coboară în viața oamenilor darurile sfințitoare, sunt pridvoare unice care conduc în împărăția lui Dumnezeu, pe toți acela care cu credință, cu deplină cucernicie și cu nădejde trăiesc o viață nedespărțită de aceste mijloace harice creștinești. Dealtfel întreg cultul creștinesc, Liturghia, Tainele, ierurgiile etc., constitue un adevărat tezaur de frumusețe și e o artă desăvârșită, care utilizat cum trebue, influiențează profund asupra sufletului omenesc și înmoaie și pe cele mai împietrite inimi.

O veche legendă spune că Rușii care căutau adevărata credință și care asistau la o slujbă în biserica Sf. Sofia din Constantinopol, au declarat că nu mai știau unde se aflau, pe pământ sau în ceruri, și impresionați peste măsură de această slujbă, au spus că numai în Biserica ortodoxă se găsește adevărata credință. Urmarea a fost că întreg poporul rusesc s'a încreștinat primind legea ortodoxă. La fel ne arată istoria convertirilor religioase, că adeseori motivul conversiunii a fost, la cele mai multe persoane, de ordin sentimental. In special celebrarea sf. Liturghii sau a unei alte părți a cultului divin ortodox, cum e de pildă slujba înmormântării, cu cântările ei de o duioșie până la lacrimi, sau rugăciunile dela Taina sf. Maslu, cununie, etc. au fost adeseori singurele motive, care au determinat întoarcerea omului înstrăinat și intrarea lui din nou în sânul Bisericii lui Iisus Hristos. Frumusețea cultului, dar mai ales misticismul acestuia, influențează profund toate clasele sociale. Chiar în rândul intelectualilor sunt astăzi de aceia care nu vor să mai știe prea mult de logică și dialectică ajungând cu acestea la un fel de saturație, care își dau seama că știința și rațiunea nu le-au dat nici credință, nici morală, nici religiozitate și simt că sufletul lor lipsit de aceste bunuri este nefericit și sbuciumat cumplit. Când aceste suflete ajung să pătrundă și să guste din frumusețea și din misticismul cultului ortodox, ele se aprind deodată de un foc sfânt, iar

Comemorarea

dela „Institutul de Istorie Națională“ din Sibiu și sărbătorirea Păr. Ioan Lupaș la liceul „Gh. Lazăr“

Duminecă în 6 Februarie a. c. a comemorat „Institutul de Istorie Națională“ din Sibiu prin un parastas și prin o ședință festivă, pe ctitorul său Regele Ferdinand I și pe donatorii săi: Patriarhul Dr. Miron Cristea. publicistul Dr. Valer Braniște și economistul Vintilă Brătianu.

Parastasul s'a slujit în catedrala mitropolitană în prezența membrilor Institutului, de P. S. Sa Dr. Vasile Stan, episcopul Maramureșului, înconjurat de un sobor de preoți.

Ședința festivă s'a ținut la sediul Institutului, cu participarea unui public select din oraș și din tot cuprinsul Ardealului, fiind deschisă de directorul Institutului, Părintele Dr. Ioan Lupaș, care în discursul său omagial, (Se va publica într'un număr viitor), asupra regelui desrobitor Ferdinand I, a mărturisit că acest Institut este „o ctitorie științifică regală“, născută din „sentimente de pietate creștină și de prevedere patriotică“, este un „templu pentru religia trecutului românesc“, gata să răspundă „permanentelor postulate de afirmare a spiritului autohton românesc în necontenită luptă de concurență științifică în domeniul istoriografiei moderne“.

Prin întemeierea acestui institut de Istorie Națională, cu donațiunea de 400,000 Lei, care se cifrează azi la 1 milion Lei, Regele Ferdinand I poate fi numit pe drept „suveranul istoric“.

Dl Dr. Ioachim Crăciun, conferențiar universitar, a evocat în cuvinte alese figura Patriarhului Dr. Miron Cristea, și momente luminoase din viața sa. Intre ele importantul act din 21 Octomvrie 1930 prin care a întemeiat „Fondul Patriarhul Miron“, pentru promovarea cercetărilor și studiilor de istorie Națională și Bisericească, spunând în hrisovul de danie următoarele:

„Văzând impunătoarele rezultate științifice, pe cari le-a produs în primul deceniu munca spornică și pricepută a directorului acestui Institut și a bunilor colaboratori, hotărîndu-ne cu prilejul sărbărilor jubiliare de zece ani, de-a sprijini această muncă, donăm irevocabil și pentru totdeauna Universității din Cluj, pentru Institutul de Istorie Națională de pe lângă Facultatea de Litere și Filosofie, suma de 100,000 Lei, pe care am dori să o mai completăm și care să constitue un Fond inalienabil purtând pentru totdeauna numirea: „Fondul „Dr. Miron Cristea“.

Dl prof. univ. Dr. Ioan Moga a înfățișat în chip plastic personalitatea profesorului și publicistului Dr. Vasile Braniște și a economistului Vintilă Brătianu. D-Sa a spus că nici cele 23 procese de presă înscenate de parchetul unguresc și nici temnița Vațului n'au fost în stare a-i stinge elanul lui Braniște pentru dobândirea dreptății românești, care a și venit în 1918, când el a avut norocul să fie întâiul ministru al Instrucției și al Cultelor în guvernul provizoriu al Transilvaniei, în care calitate a semnat actele pentru întemeierea Universității din Cluj. Dorind a așeza pe temeiuri cât mai solide cercetările privitoare le trecutul românesc din Transilvania, în 1920 a oferit ca dar Institutului, o colecție de 39 ziare diferite, cuprinzând presa românească periodică dintre anii 1842—1920, în 170 de tomuri.

Vintilă Brătianu, omul de un intransigent naționalism creator, și de o disciplină și morală severă, a donat Institutului din biblioteca sa particulară una din cele mai prețioase și rare colecții de izvoare istorice: „Corpus Scriptorum Historiae Bizantinae“, ed. Bonn, 1828—1832 în 43 vol.

După ședința festivă dela Institut a urmat, sărbătorirea Părintelui Dr. Ioan Lupaș cu prilejul trecerii P. C. Sale peste vârsta de 60 de ani, în sala de festivități a liceului Gh. Lazăr din Sibiu. Această sinceră și călduroasă omagiere este tributul recunoștinții foștilor elevi ai marelui profesor.

In cuvântul de deschidere a sărbătoririi directorul liceului, dl M. Nanu, constată din registrele oficiale că sărbătoritul a fost elevul acestei școale între anii 1892—1899, fiind întâiul premiant în toate clasele.

In clasa VIII a fost nevoit să părăsească această școală pentru intransingența sa ținută românească.

Dl Dr. Dimitrie Brăharu, inspector secundar, prezentând trei perioade distincte din viața sărbătoritului, emite dorința de a vedea cât mai curând tipărirea operelor complete a celui mai mare istoric ardelean, iar până atunci sufletul distinsului profesor se va transmite generațiilor viitoare prin sufletul foștilor săi elevi.

Dl Nicolae Scurtu, inspector secundar amintește măreața Liturghie pe care a slujit-o protopopul Săliștei, Dr. Ioan Lupaș, la Sf. Maria cea Mare din 1916, când au intrat trupele române biruitoare, în Ardealul pătimirii, și-i urează s'o mai slujească odată, cât mai curând la vatra de baștină a Institutului și a Universității noastre ardelene.

P. C. Sa Păr. Dr. D. Stăniloae, rectorul Academiei Teologice, a adus binecuvântarea I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae și omagiile Academiei Șaguniene, al cărei ilustru profesor a fost.

Tuturor vorbitorilor le-a răspuns sărbătoritul, mulțumindu-le și evocând o seamă de momente pilduitoare din viața sa de elev și de profesor și făcând legământ că și pe viitor va urma tot calea pe care a umblat fără șovăire până acum, spre binele și înălțarea Neamului.

Prăznuirea unui centenar la Petroșani

Implinindu-se la 24 Decemvrie 1943, o sută de ani dela nașterea acelui care a fost primul preot-paroh ortodox al parohiei Petroșani, și tot la 24 Dec. 27 ani dela adormirea lui, păr. prot. onorific *Avram Stanca*, — credincioșii ortodocși din Petroșani, l-au comemorat cu toată cuviința. Prăznuirea s'a ținut în biserica ortodoxă din Petroșani, în 26 Dec. a. tr. Cu acest prilej s'a slujit parastas, pentru sufletul răposatului preot, de către: părintele protopop Ion Duma, părintele Gheorghe Rain din Bouțari—Hunedoara, părintele Traian Mosic—Petroșani, păr. Ion Negrilă din Buzău și diaconul prof. Ion Dancu din Petroșani. In fața unei număroase asistențe și a familiei, păr. diacon *Nicolae Mladin*, profesor la Academia Teologică din Sibiu, a ținut o emoționantă cuvântare, arătând meritele acelui ce a fost părintele ortodoxiei din Valea-Jiului. Oratorul a spus:

„A vorbi despre viața și faptele părintelui *Avram Stanca* este tot una cu a prezenta rezumativ sbuciumul de biruință a vieții autentice românești pe aceste meleaguri, nu numai în Petroșani, ci pe toată Valea-Jiului. A vorbi despre preotul Avram Stanca este a zugrăvi pe pânza vremii sale chipul de lumină al vechiului Părinte dreptcredincios și fără prihană al Bisericii străbune. De aceea mărturisesc dintru început că puținele și nemeșteșugitele mele cuvinte nu pot fi decât o schiță a vieții care a fost flacără și jar, un ecou îndepărtat și palid al unui suflet care a fost șuvoi de faptă și credință. Ce ar putea adăuga cuvintele la roada unei vieți întregi, care găsește și azi cu atâta evidență? Tot ceeace este realizare ortodoxă în Valea-Jiului, poartă pecetea strădaniei lui, mărturisire a vredniciei lui. Cuvintele n'au altă pretenție decât să tălmăcească graiul faptelor. Nu cuvântul, ci faptele sunt cele ce împletesc nevestejită cunună de laudă pe fruntea omului. Și părintele Avram Stanca a fost un astfel de om. Părintele A. Stanca e descendent dintr'o veche familie preoțească din Sebeș-Alba, ucenic al marelui Arhiereu Andrei Șaguna, colaborator al lui Avram Iancu, naționalist prin simțire, preot prin chemare și dascăl prin vocație. Venind în Valea-Jiului, în anul 1875, preotul A. Stanca a dat viață bisericii, școalei românești și însuși românismului din aceste părți.

In opera sa de redeșteptare religioasă și națională, preotul A. Stanca își sporea puterile sufletești prin necontenitul contact cu Vechea Românie, cu Gorjul, de care era despărțit doar de munți. Dacă un Șaguna sau un Gheorghe Lazăr au fost adevărații apostoli redeșteptători ai românismului, păr. A. Stanca în Valea Jiului a fost un asemenea apostol al ceriului trimis pe aceste meleaguri.

Nu este ramură de activitate omenească posibilă de realizat, în care preotul Stanca să nu fi lucrat. Astăzi toate mărturisesc despre vrednicia lui, toate poartă pecetea apostoliei lui, el este Părintele, este „Crăciunul Văli-Jiului“, fiindcă el ne-a născut“, încheie păr. prof. Nicolae Mladin. —

La acest pios praznic al ortodoxiei jiene au luat parte întreaga familie a răposatului, precum și fiii săi: Păr. protopop stavrofor Dr. Sebastian Stanca-Sibiu, Dr. Dominic Stanca-Orăștie, și prof. univ. Dr. Constantin Stanca-București, păr. prot. I. Duma, ginere, dnele Elisabeta Rațiu, Elena Duma, fiice ș. a.

Pr. T. Mosic

Apelul

Despărțământului central al Astrei către Românii din municipiul și județul Sibiu

Români,

In imprejurările grele prin care trece neamul nostru nevoia de solidaritate între frații de același sânge, fără deosebire de starea socială sau materială, este o poruncă izvorâtă din simțul de răspundere al fiecăruia din noi pentru soarta țării și deci pentru viitorul neamului românesc.

Unirea strânsă, neclintită a tuturor Românilor, în jurul Tronului, a Bisericii, a Conducătorului Statului, a Școalei și a Armatei noastre, constitue unica forță nebiruită a voinței naționale, cu ajutorul căreia vom putea înfrânge toate greutățile și primejdiile viitoare, vom putea salva roadele trecutului nostru istoric sbuciumat dar glorios, și vom putea realiza dreptatea neamului prin desrobirea tuturor fraților, asigurând țării noastre un viitor vrednic de eroica jertfă adusă în războiul actual și un loc demn în rândul popoarelor păstrătoare și creatoare de civilizație și cultură europeană.

Pătrunsă de această credință, Astra luptă pentru realizarea solidarității naționale, care nu trebue să fie numai o trecătoare strângere a rândurilor în fața primejdiei, ci o temeinică și sinceră unire a tuturor fraților de acelaș sânge, dela oraș și dela sat, fără deosebire de stare socială și materială, însuflețiți de aceeaș voință de jertfă pentru binele și viitorul neamului

---

sub lumina și căldura acestuia, pașii lor se întorc din drumul rătăcirilor și merg pe calea ce duce spre împărăția lui Dumnezeu.

Toate actele rituale ce formează cultul ortodox, reprezintă tot atâtea mijloace prin care se pot readuce din nou la credința cea adevărată toți cei înstrăinați de religie și se pot întări convingerile religioase în sufletele credincioșilor noștri. Actele de cult în general, dar mai ales sf. Taine, sunt cele mai proprii mijloace de pastorație individuală. In primul rând contactul ce-l determină între preot și credincioși, și apoi momentele în care ele se săvârșesc, fac ca ele să fie deosebit de prețioase din punct de vedere pastoral.

Tainele sunt momente de bucurie duhovnicească de care se împărtășește ființa creștinului pentru a primi putere dela Dumnezeu, prin Duhul Sfânt, de a lupta împotriva mâhnirilor lumii. Tainele nasc, cresc și susțin pe creștin. Credința în ele aduce bucuria mântuirii. Preotul ca săvârșitor al tainelor e om al lui Dumnezeu. Autoritatea lui de nimic umbrită, e momentul determinant, decisiv, pentru întărirea credinței pe care i-o aduce credinciosul în clipa când primește Taina.

Se spune, cu păcat însă, că nevrednicia preotului nu influiențează intenția și dorința de mântuire a credinciosului. Falș. Nu se poate o mai mare falșă acoperire a nevredniciei preoțești decât aceasta. Pastorația luminează su-

O mare bucurie lăuntrică însuflețită de nădejdea mântuirii, mână pe creștin la primirea tainei. Să intrăm fin dar hotărât, în sufletul acestui credincios, care intenționează primirea unei taine.

O mamă lehuză și un tată vesel își trimit pruncul pe brațele nașei la botez. O sfântă nădejde le licărește în ochi. Lacrimile cele mai curate însoțesc trimiterea. Tu, preotule, sluga și săvârșitorul tainei lui Dumnezeu, te-ai pregătit să primești, să întărești, să desăvârșești potențialitatea sfinteniei care-ți vine cu toată încrederea și cu toată dragostea? Tu îți dai seama, acum când prin încredințarea pe care o ai dela bunul Dumnezeu, bagi în Biserica lui Dumnezeu un suflet nou, îți dai seama că tu ai dreptul și puterea de a propovedui cuvântul lui Dumnezeu și de a conduce pe credincioși pe calea mântuirii și la fericirea vremelnică și veșnică? Și spui tu celor de față ca să-i luminezi și să le deștepți conștiința, la însemnarea pruncului, că „cel însemnat de curând este și se face pe întreaga viață ales ostaș al lui Hristos Dumnezeului nostru?“ Te-ai pregătit, tu preotule, ca la lepădări să faci pastorație cu finul tact, pe care ți-l poruncește Mântuitorul Hristos: „Fiți înțelepți ca șerpii și blânzi ca porumbeii“; însă, „Nu dați sfintele câinilor, nici mărgăritarele porcilor“, ești dar pregătit ca la botezul care-l faci să povățuești pe cei de față nu numai a răspunde pentru cei micuți și inconștienți, ci a-i cutremura în conștiința lor, a se lăpăda de diavolul, de lucrurile lui, de îngerii lui, de slujbele lui, de trufia lui?

Iată muntele Carantania îți stă în ajutor, să ajuți credinciosului să scape de multele ispite și superstiții, care încețoșează curățenia creștinismului românesc.

Sunt bune predicile, sunt folositoare explicările, dar mie mi se pare că între vorbirile pastorale, cu tact și hotărâre susținute, în cursul săvârșirii tainei, depășesc toate rezultatele. Pastorația individuală și directă își are locul cel mai nimerit aci. „Te împreuni cu Hristos?“ „Te-ai împreunat cu Hristos?“ și „crezi Lui și te închini Lui?“ Iată momente cari covârșesc totul. Unde îți este, preotule al lui Dumnezeu, curajul lui Hristos de a îndrăzni și a lupta cu aceste arme înfricoșătoare ale tainei încreștinării asupra regelui, ministrului, generalului, marilor dregători și domni ori ale soților lor, negustorilor, plugarilor, măeștrilor ori zilerilor, când îți stau în față și-s cu sufletul vesel și gata să primească orice propovăduire a ta întru Hristos? Și să nu-mi spui că te ascultă dar nu fac, căci venirea lor înaintea ta se repetează și iată ai ocazia de a le controla viața și de a le determina voința de a-și încredința viața cu totul lui Hristos. Și să nu socotească cineva că aceste frumoase aplicări pastorale ar fi un amestec al preotului în viața prea intimă și prea internă a credincioșilor. Nu. Tocmai aci e cheia cu care se deschide ușa problemei pastorale și prin care se ajunge la rezolvarea ei. Vindecarea lumii de destrăbălările satanicești, numai morala absolută a lui Iisus Hristos o poate opera. Iar săvârșitorul tainelor creștinătății, — preotul — e el însuși acest operator. Noi preoții suntem administratorii, noi suntem de însuși bunul Dumnezeu sfințiți, încredințați cu această înfricoșătoare armă a moralei absolute. Ne trebuie numai curajul asudării cu sânge, ca să lucrăm cu ea, și prin ea să biruim lumea cea rea, precum a biruit-o Marele Păstor Iisus Hristos.

(Va urma).

Preot Valeriu Voineag

Numai prin unire trainică între intelectuali, muncitori şi ţărani, unire însufleţită de porunca solidarităţii naţionale şi a jertfei pentru interesele permanente ale neamului, vom putea aşeza temelia neclintită a viitorului nostru. —

In acest scop se desfăşoară activitatea culturală, socială şi economică a membrilor Astrei, cari cercetează fără odihnă satele şi oraşele judeţului nostru.

Pentru ducerea la bun sfârşit a acestei activităţi şi pentru biruinţa idealurilor şi a credinţei noastre mai sus amintite, Astra cheamă pe toţi Românii din municipiul şi judeţul Sibiu să se înscrie în rândurile membrilor ei şi să participe cu toată râvna la opera de unire sufletească şi de ridicare morală, socială şi economică a neamului nostru.

Taxele de membru sunt: membru fondator 2000 lei; membru pe viaţă 1000 lei; membru activ pe an 100 lei pentru intelectuali, şi 50 lei pentru ţărani.

Sibiu, 21 Ianuarie 1944.

S. Ţeposu, preşedinte. *I. Dragomir,* secretar.

Conferinţă preoţească. — In 18 Ianuarie 1944 preoţimea tractului *Jiu* şi-a ţinut conferinţa, pe luna Ianuarie, la Petroşani, sub preşedinţia părintelui protopop *Ion Duma.*

După deschiderea şedinţei, păr. prot. în câtepa cuvinte, arată preoţilor cari sunt îndatoririle noastre în noul an, şi cum să trecem şi peste marile greutăţi şi frământări ale zilelor de acum.

Intrându-se în ordinea de zi, păr. *Tr. Moşic* face o dare de seamă despre cărţile: Viaţa lui Iisus, de Emanuel Copăceanu şi Preoţii de mir adormiţi în Domnul, de păr. Nicolae Popescu. Păr. Moşic aminteşte că în anul 1943 au apărut cărţi de mare valoare în literatura noastră bisericească, cum sunt: „Iisus Hristos sau Restaurarea omului" a păr. Dr. D. Stăniloae, rectorul Academiei „Andreiane" Sibiu; vol. II şi III: „Fiul lui Dumnezeu — Fiul Omului" a dlui prof. *Sterie Diamandi* şi, mai nou, a dlui *E. Copăcianu*: „Viaţa lui Iisus". Păr. Moşic spune că nu trebue să existe preot sau cărturar român mirean, care să nu cunoască aceste cărţi, — şi le recomandă cu toată căldura.

S'au fixat apoi toate cercurile religioase din parohiile tractului, cu predicatorii în cele 18 parohii din Valea-Jiului.

Bibliografie

Diacon *Nicolae Modoiu:* **Ioan Petrovici—Apologet creştin.** Sibiu 1943. Pg. 72. Preţul 120 Lei. Figura proeminentă a gânditorului român Ioan Petrovici primeşte o nouă şi puternică rază de lumină prin studiul tinărului licenţiat al Academiei Teologice „Andreiane" din Sibiu, Nicolae Modoiu, care-l prezintă pe filosoful nostru în „ipostasul de apologet al principiilor fundamentale ale religiei creştine". Viitorul preot îşi destăinueşte aici aptitudinea principală reclamată de profesiunea sa, anume arta de a pătrunde şi a analiza sufletul, ca apoi cunoscându-l să interpreteze manifestările acestuia aşa cum le întâlnim în lucrările omeneşti în general.

De aceea face în introducere o remarcabilă analiză psihologică a gânditorului nostru, reuşind să pună în lumină tainicul proces de puternică şi adâncă frământare sufletească din care s'a cristalizat apoi concepţia „ de conciliere fără rezerve între adevărurile credinţei creştine şi datele raţiunii". Ioan Petrovici — zice autorul la pg. 4 ş. c. — care azi îşi îndreaptă o mare parte din eforturile de gândire întru a revaloriza critic ideile creştine faţă de problemele veacului nostru, care manifestă o intuiţie atât de superioară a realităţilor religioase, n'a fost dintru început un credincios. Departe de-a jalona directivele unei cariere de apologet, a străbătut în tinereţe o perioadă de „feroce ateism", de necredinţă totalitară, încântându-se uneori cu atitudini de frondă la adresa creştinismului, aşa cum însuşi mărturiseşte. S'a recules însă şi, în contact cu ideile metafizice, s'a regăsit pe sine însuşi, şi-a regăsit credinţa imaculată a copilăriei, s'a întâlnit cu Dumnezeu şi a pornit cu El de mână pe drumul înrourat al reîntoarcerii. Dorind ardent să afle Adevărul, l-a găsit pe Dumnezeu. Peregrinând prin ţinuturile aride ale speculaţiei filosofice, s'a văzut pelerin pe culmile însorite ale credinţei. I. Petrovici ajunge un credincios convins. De acum putea „cunoaşte", de acum putea „şti", de acum putea fi cu adevărat filosof. Filosofia, filosofia înţeleasă în cea mai înaltă accepţiune a cuvântului, nu e opera gândirii reci care contemplă doar realitatea, ci a gândirii străbătute de credinţă, care vrea cu ajutorul Cerului să desvălue misterul ce înconjoară viaţa pământului.

Deşi edificiul apologetic al dlui I. Petrovici constă din compartimente absolut separate, fără posibilitate de comunicare interioară întreolaltă, autorul reuşeşte să prezinte o viziune de ansamblu a întregului apologetic printr'o organizare sistematizată a vastului corp de teze pe care filosoful nostru îl aduce întru susţinerea fundamentelor religiei creştine.

Lucrarea se împarte în şase capitole. In cap. I autorul ne arată „Aportul apologetic" al dlui I. Petrovici la demonstrarea raţională a existenţii lui Dumnezeu", dezvelind în filosoful nostru pe apologetul entuziast al unei psihologii integrale, în care activitatea intelectuală este menţionată pe primul plan şi ne dovedeşte că acest aport constă în faptul de a fi pus la dispoziţia religiei creştine puternice şi inedite temeiuri raţionale pentru justificarea obiectivă a ideii de Dumnezeu. Diaconul N. Modoiu scoate în evidenţă ingenioasa construcţie logică prin care dl I. Petrovici demonstrează valoarea pragmatică a ideii de divinitate şi ne strămută astfel pe terenul solid al credinţei în Dumnezeu, într'o zonă haric în care nu mai încape nici o îndoială, nici un dubiu, nici o rezervă, şi ne arată în mod cuceritor truda, la capătul căreia filosoful nostru ajunge la convingerea invidiată de mulţi gânditori: anume că: „Ideea de Dumnezeu este un punctus terminus, un ţărm în care gândirea obosită şi sufiând greu poate găsi odihnă".

Capitolul II ne prezintă concepţia dlui I. Petrovici despre creaţiunea lumii, expusă în studiul „Consideraţii cosmogonice". Autorul descopere cu multă iscusinţă pe apărătorul dogmei creştine despre creaţiune, prezentând soluţia dată de filosoful nostru acestei probleme vitale, — soluţie, prin care dl I. Petrovici ia dintru început atitudine împotriva concepţiilor care nu fac din Dumnezeu, autorul integral al lumii, ci numai un arhitect al ei, care n'a avut decât să modeleze o materie preexistentă şi coeternă cu Dânsul, şi prin care acesta optează definitiv pentru teza teistă, căci numai teismul prezintă o interpretare care îl înfăţişează pe Dumnezeu în perfecţiunea Lui iniţială, absolută.

Prin numeroase argumente, bine selecţionate, ne dovedeşte apoi că aderenţa dlui I. Petrovici la formula creştină a creaţiunii nu este numai o aderenţă convenţională, ci una adânc reflectată şi determinată de puternice consideraţii logice, ne arată cum rezolvă un raţionalist spinoasele probleme teologice, ca de ex.: De ce n'a creat Dumnezeu o lume perfectă ca şi El? Sau: De ce a creat Dumnezeu o lume mult inferioară nivelului Său, care prezintă multiple deficienţe?, — reuşind astfel să proiecteze lumina adevărată asupra operei filosofului nostru, operă care mulţumeşte spiritul critic al intelectualului modern însetat după adevăruri eterne; reuşind să ne prezinte acea minte luminată din frământarea căreia a rezultat convingerea că scopul final al ordinei creaţionale este: apropierea omului de Dumnezeu prin coborârea transcendentului divin în imanenţă.

Spaţiul nu-mi permite să zăbovesc aşa cum se cuvine la toate capitolele care sunt: Cap. III Dumnezeul creştin—Dumnezeul adevărat. Valori etice ale creştinismului; Cap. IV. Poziţia filosofului I. Petrovici faţă de materialism. Valoarea omului; Cap. V. Raportul dintre religie, ştiinţă şi filosofie în gândirea dlui I. Petrovici; Cap. VI. Aportul apologetic al dlui I. Petrovici pentru nemurirea sufletului. Fiecare capitol cuprinde câte-o revelaţie pentru mintea chinuită a omului modern care se află în căutarea lui Dumnezeu. Autorul studiului de faţă a avut darul să culeagă cu răbdarea căutătorului de diamante şi cu ochiul dibaciu al minerului, din vastul câmp al operelor gânditorului nostru, acele elemente care, adunate împreună, pot constitui un ansamblu apologetic dintre cele mai redutabile pentru afirmarea şi legitimarea principiilor fundamentale ale religiei creştine.

Osteneala tinărului lucrător în via Domnului va fi bogat răsplătită de recunoştinţa numeroşilor „căutători de Dumnezeu„ cărora le pune în mână apărarea doctrinei creştine săvârşită de un neteolog, de un gânditor care nu vorbeşte pro domo, din profesiune şi care, precum însuşi mărturiseşte, a revenit la credinţa creştină, trecând prin chinurile frământărilor unei raţiuni capabile să opereze cu toate rezultatele ştiinţelor moderne.

Lucrarea diaconului Nicolae Modoiu despre: „Ioan Petrovici—Apologet creştin" este o „veste bună" pentru cei ce aşteaptă să se ivească şi pentru ei „Lumina lină a sfintei măriri a Tatălui ceresc celui fără de moarte"...

N. Terchilă

INFORMAŢIUNI

Adunare generală ordinară ţine Reuniunea femeilor române din Sibiu, în ziua de Marţi 22 Febr. 1944, ora 16 în localul de şedinţe al Băncii Albina. Doamnele şi domnii membri ai Reuniunii sânt invitaţi a lua parte la adunare. In caz când nu va fi prezentă majoritatea absolută a membrilor, adunarea e convocată pe data de 2 Martie c., la aceeaş oră şi în acelaş local.

† **Toma Modran,** preot ortodox român în Bungard, prot. Sibiu, după grele suferinţe şi-a dat sufletul în mâinile Creatorul, în 4 Februarie 1944, împărtăşit fiind cu Sf. Taine, în etate de 62 ani, în al 32-lea an al căsătoriei şi al preoţiei. Rămăşiţele pământeşti ale defunctului s'au înmormântat în cimitirul bisericii ortodoxe din Bungard în 6 Februarie c. Odihnească cu drepţii!

Pomenire. Implinindu-se 3 ani dela trecerea la cele eterne a Amaliei N. Băltăreţu, soţia dlui advocat Nicolae Băltăreţu din Sibiu, Duminecă în 6 Februarie 1944, s'a ţinut în Catedrala Mitropolitană din Sibiu o slujbă de pomenire, pentru odihna sufletului dispărutei, care în zilele vieţii a săvârşit pilduitoare acte de filantropie. Rudele şi cunoscuţii, şi toţi ceice au preţuit-o, au luat parte la această pomenire.

Donaţiune. Dl, *Dr. Liviu Oprişa,* advocat în Bucureşti, a donat bisericii noastre din Ţebea protop. Zarandului, un rând de odăjdii în valoare de 80.000 Lei (optzeci de mii), nu 8000 Lei, cum din eroare s'a publicat în Nr. 3 a. c.

ŞTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu.

Duminecă în 13 Februarie 1944, servesc: prot. Mihail Neagu; Nicodim Belea Dumitru Călugăr; diaconii: cons. Alexandru Popa şi Simion Macarie. *Predică: prot. Mihail Neagu.* La Oastea Domnului predică: *Ioan Albu,* dela parohia Sibiu-Iosefin.

Conferinţă publică. Duminecă în 13 l. c. ora 17, în sala Prefecturii judeţului Sibiu, va vorbi păr. *Dumitru Stăniloae,* rectorul facultăţii teologice din localitate, despre Mitropolitul Andrei Şaguna. Intrarea liberă.

Poşta Redacţiei

Prot. *G, R.* în *N.* Altul v'a întrecut. Primim totuş, şi de aici înainte, informaţiuni scurte şi de interes pentru cetitori.

Tăceţi! Un cuvânt poate distruge mii de vieţi.

Nr. 844/1943 (10) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohie de cl III-a Ucea **de jos,** protopopiatul Avrig, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima apariţie în „Telegraful Român".

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat.

2. Sesiunea parohială 5 jug. pământ arabil lângă sat.

3. Folosirea unei grădini de 1/2 jug. şi a cimitirului din jurul bisericii — afară de pomi — în întindere de 1100 st. □

4. Chiria pentru locuinţă, până la repararea casei parohiale.

5. Stola uzitată în parohie.

Cererile de concurs se vor înainta Of. protopopesc în termenul indicat, însoţite de actele necesare şi de încuviinţarea de candidare dela I. P. S. S Mitropolit.

Candidaţii se vor prezenta în parohie într'una din Dumineci sau sărbători, cu încuviinţarea Ofic. protopopesc, pentru a face cunoştinţă cu credincioşii.

Oficiul protopopesc, în înţelegere cu consiliul parohial.

Avrig, 19 Decemvrie 1943.

Pr. A. Radu
adm. protopopesc

---

(9) 3-3

Concurs

Pentru întregirea postului de cântăreţ bisericesc la biserica Sf. Petru şi Pavel din Braşov I. A. R se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima apariţie în Telegraful Român,

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat, dela data când postul va fi întregit.

2. Venitele după serviciile din parohie.

3. Locuinţă, încălzit şi luminat dela parohie în natură sau echivalentul în bani.

4. Poate ocupa şi un serviciu după pregătire, la uzinele I. A. R,

Concurenţii îşi vor înainta cererile însoţite de diploma de cântăreţ bisericesc dela o Şcoală de cântăreţi bis. precum şi alte acte de recomandare consiliului parohial al Bis. „Sf. Petru şi Pavel" Braşov Cartierul I. A. R. şi se vor prezenta la Biserică pentru a-şi arăta cunoştinţele în Tipic şi aptitudinile la cântările bisericeşti,

Braşov la 17 Ianuarie 1944.

Văzut:

Dr. N. Stinghe, Adm. Prot. **Pr. Gh. Malene** Paroh.

Nr. 13868/943 (7) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei **Feisa—Adămuş,** din protopopiatul Târnava, se publică concurs cu termin de 30 zile.

Beneficiile sunt:

1. Salar dela Stat, conform calificaţiunii.

2. Sesiune parohială bună şi lângă sat în mărime de 22 jugăre 800 stj. p. arător.

3. De locuinţă se va îngriji parohia *în comuna Adămuş.*

Parohia se întregeşte prin numire din partea Consiliului arhiepiscopesc, cu un preot destoinic.

Cererile însoţite de actele necesare se vor înainta la Consiliul arhiepiscopesc în Sibiu.

Sibiu, din şedinţa secţiei bisericeşti, a Consiliului arhiepiscopesc, ţinută la 4 Ianuarie 1944.

Consiliul arhiepiscopesc

Nr .25/944 11 1—1

Publicaţiune de licitaţie

Biserica ort. rom. din Lisa-Făgăraş, dă în întreprindere pictarea bisericii. Schitele de pictură se află la Oficiul parohial.

Ofertele, însoţite de dovezi, se vor înainta de către pictori autorizaţi până la 27 Februarie 1944, când Consiliul parohial se va pronunţa asupra ofertelor,

Din şedinţa Consiliului parohial, ţinută la 30 Ianuarie 1944.

Preot **Alexandru Popa.**

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

„ASOCIAȚIUNEA" SIBIIU

Anul XCII — Sibiu, 20 Februarie 1944 — Nr. 8

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei, — Pentru America 8 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespondențe se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor cm. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează **Administrației** ziarului Telegrafu Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Intre „domnie" și preoție

Nu știu de unde s'a zămislit la noi —în Ardeal — cuvântul «Domnule Părinte», care pentru o ureche curat pravoslavnică sună ciudat. Am impresia totuși că el nu vrea să exprime o distanță de «domnie» între popor și preot, ci numai respectul firesc pe care poporul îl dăruește Păstorului său sufletesc. Și probabil el concretizează și situația de fapt de dinainte de război, când preotul era călăuză luminată nu numai pe mările duhului, dar mai ales sub zările vieții terestre ale năzuințelor naționale și economice. Era o vreme în care față de magnații și «domnii» celorlalte neamuri, Românii ieșeau în frunte cu vlădicii-voevozi ai vrerilor naționale și cu preoții — domni ai sufletului și destinului românesc. Preoțimea era aproape unica aristocrație, care «cu crucea în frunte: conducea pe văile de întunerec și răsmeriță ale istoriei pașii neamului spre luminișurile de taină și biruință ale marei împliniri ce ne-a hărăzit-o din vecinicie Cerul.

Era o aristocrație crescută din popor, cu rădăcinile înfipte în glia țării, cu ființa cutremurată de durerile și vrerile neamului, cărora le dădea limpezime și putere, dinamism și încredere. Preoțimea acelor vremi era una cu poporul, exponenți ai lui, așa cum crestele munților sunt una cu pământul, piscuri de rugă spre înălțimile cerului. Biserica noastră a fost o Biserică a poporului: aceasta — alături de Ortodoxie — a fost izvorul masivității Ei, marea ei putere, dar și al dramei prin care au vânturat-o furtunile vremilor. Trăsătura aceasta a scos-o în evidență și a făcut-o rodnică în mod deosebit Mitropolitul Andrei Șaguna, prin chemarea mirenilor la colaborare în sânul Bisericii.

Preoți și mireni, sub oblăduirea aceluiaș Duh Sfânt, deslușiau vrerile cerului și semnele vremii, spre a îndeplini voia lui Dumnezeu și a ridica neamul acesta «dosădit și oropsit», la vrednicia și cinstea ce i se cuvine.

Am întrebat odată pe un preot din vremile acelea, nins de vremi dar cu vatra sufletului mereu aprinsă, prin ce se deosebesc timpurile trecute de cele ce le trăim noi. Mi-a răspuns: — «prin dragoste». Era mai multă, mai intimă legătură sufletească, o mai mare unitate, o dragoste sinceră, netulburată de nimic potrivnic din cele lumești. Dragostea răsărită din sobrietatea morală a vieții și din lărgimea inimii era cheagul, care unea neamul românesc într'o mare comunitate luptătoare și neînfrântă.

...Și ani după ani s'au scurs pe scocul vremii. Și iată după războiul mondial ne-am trezit cu un nou fel de „domnie". O altă intelectualitate s'a ridicat alături de preoțime cu studii înalte, cu posibilități de trai mai abundent, cu o conștiință de quasicastă, pentru care poporul era turma celor amăgiți de promisiuni și discursuri, pătimașii umili și harnici cari poartă pe umeri lor pământul Țării Rădăcinile și-au subțiat firele ce le legau de pământ — dacă nu și le-au tăiat de tot — și «domnii au început să aducă o viață artificială, legănată în hamacul unei situații iluzorii». O mentalitate burgheză, care nu mai svăcnește la ecoul viu și chemător al durerilor și năzuințelor reale ale Țării. Era firesc ca și asupra preoțimii să se aplece — ici-colo — umbrele de amurg ale unei asemenea mentalități burgheze și biuroucratice. Era firesc, din punct de vedere al slăbiciunii omenești, dar nu din punct de vedere al preoției înșăși. Și «Domnul Părinte» a nizuit să fie cu adevărat «domn» să nu se simtă mai prejos decât ceilalți, să fie la acelaș nivel, deși menirea lui nu era atât aceasta, cât mai ales să-și plece urechea la inima neamului ca să audă cum bat ciocanele durerii și se tânguesc dorurile împlinirii. Noroc că procesul acesta nu s'a generalizat: majoritatea a rămas pe vechile linii. Dar excepțiile sunt suficiente spre a fi pretext de ponegrire a tagmei întregi.

...Nu știu ce demon are în ea «cultura» sau mai bine zis spoiala de cultură, că îndată ce ne atinge cu aripa ei fermecată, ți se pare că nu mai ești la rând cu ceilalți oameni, că sbori nu știu la ce înălțime (ar fi bine să fie măsurată!) peste smerita orizontală a pământului, că *ești* cineva cu pretenții juste de a fi socotit ca atare. E vechiul adevăr pe care l-a exprimat Sf. Ap. Pavel în lapidarele cuvinte: «Cunoașterea îngâmfă». Poate o rămășiță din «umflarea» lui Lucifer și din mândria adamitică!... Oricum ar fi, faptul este fapt: cunoașterea crează «domnii». Nu orice cunoaștere, ci-o cunoaștere iluzorie, fără rădăcini, în viața duhului. Ni se pare că dacă am învățat în atâtea școli și dacă avem o diplomă universitară trebuie neapărat să ducem o viață de domn, comodă, biurocrată, plină de toate binecuvântările cerului și mai ales de toate darurile pământului. Am uitat că preoția este osteneală și jertfă, misiune și eroism. Se vorbește despre sensul misionar al intelectualului, dar există și o mentalitate care alege „misiunea" după rentabilitate: învățătura și diploma nu sunt punți cari coboară în întunecimea gliei ca din sacrificiu să rodească lumina de aur a holdelor viitoare, ci sunt scări cari urcă spre mult visata existență comodă. De aici năvala spre cariere rentabile, dar și — ici-colo — năzuința preotului de a fi asemenea acestor «diplomați»: doar are și el o diplomă! Și totuși diploma nu trebue să fie un piedestal care să justifice o asemenea mentalitate. Nimic nu este mai jicnitor, nimic nu îndepărtează inima poporului de păstorul lui decât această «umflare», această transformare a preoției în domnie. Celorlalți intelectuali — poate că — li se iartă; preotului niciodată. Tocmai pentrucă între el și credincioși nu trebue să existe raporturi dela funcționar la petiționar, dela domn la ascultător, ci raporturi dela părinte la fiu, raporturi temeinicite pe dragoste. Căci scris este: «iară dragostea zidește»... Cunoștința nu e dată spre a pustii sufletul, ci spre a fi slujitoare a dragostei, care din sbucium și jertfă zidește pe pământ nebiruita Împărăție a lui Hristos. Poate de aceea Iisus nu și-a ales învățăceii dintre cărturari: erau prea «umflați de știință. I-a ales dintre cei simpli. Iar pe sigurului fariseu pe care l-a chemat ca apostol, Saul, i-a frânt în fulgerarea Damascului zimții mândriei, ca să înțeleagă că «înțelepciunea lumii acesteia nebunie este înaintea lui Dumnezeu» și că lauda cea adevărată nu este întru cunoaștere adâncă, sau întru alte daruri și cinstiri, ci întru suferință și sângerare, întru jertfă și dăruire, întru nebunia iubirii care aprinde lumea. Da: nu suntem nimic dacă am învățat în toate școlile pământului. Suntem ceva nu întrucât știm, ci întrucât Hristos trăește în noi, iar Hristos trăește în noi prin dragoste și jertfă.

Prin aceasta nu pledez împotriva preotului cult. Nu. Ci împotriva aceluia pentru care școala (cultura deci, dacă aceste noțiuni se pot confunda!) e un pretext spre domnie, o fugă de adevăratul suflet al preoției și o râvnă necontenită de a fi asemenea celorlalți «domni». Aceasta e o figură ștearsă în frământarea vremii, un om fără echilibru și fără rădăcini, o piatră de poticnire pentru mulți. El reușește

---

FOIȘOARA

Frăția Ortodoxă Română Studențească — Sibiu

Scrisoare către sufletul tău, frate

Ași fi ținut ca scrisoarea mea, să te găsească singur, într'unul din momentele pe care ți le acorzi ție însuți atunci când încetezi să mai fii al impresiilor din afară și devii integral al tău: tu în fața ta.

Dacă cumva împrejurările fac să fie altfel, frate, uită-le o clipă și iartă-mă că în sbuciumul de nădejdi și deziluzii, care te însoțește înainte de a mi-o îngădui tu, m'am oprit înaintea ta și te rog să rămânem numai noi: tu și eu.

Suntem așa de aproape chiar dacă n'am mărturisit-o, încât sunt sigur că mă asculți.

*

Nu știu dacă pe tine te satisface viața ta de până acum, nu știu dacă continui să crezi că ți-a fost oferită existența pentruca în desfășurarea anonimă a zilelor să simulezi în urmă un trecut și să încerci să definești un viitor care, ca și trecutul, îți va aparține numai ție și nu va interesa pe nimeni altul.

Imaginează-ți acum, în continuare, că suflete de aceiaș vârstă cu tine urmăresc cu o egală perzistență și efort același drum și observă cum generația întreagă se împarte mereu, mereu în grupuri din ce în ce mai mici, pentru ca să rămânem drept unitate unul, fiecare din noi, complect distinct față de cel de alături, cu pumni strânși, adversar nemărturisit, concurent egoist, decis să depășească totul pentru a nu fi învins, chiar dacă nu câștigă nimic.

Inainte și alături de tine împrejurările creiază obstacole, lovesc fără justificare și din când în când cineva cade sedus în fața falselor oferte, cade neputincios și rănit în fața dificultăților.

Dar, un adversar mai puțin și criza continuă... Departe de mine, poate, gândul de a-ți imputa dârzenia, de a înfrânge problema unui viitor, de a risipi obscuritatea care îți înconjoară anii tineri.

Te întreb însă, crezi că este de ajuns sau mai precis, crezi că este totul?

Inainte de a-ți da răspunsul necesar unui răspuns, te întreb: imaginează-ți că acum sute și mii de ani înapoia ta, pe cuprinsul acestei țări generațiile în șir s'ar fi dăruit unui ideal care s'ar exprima prin „eu și pentru mine".

Acum dacă o clipă te-ai reîntoarce la istorila pe care o cunoști și ai aduna în memorie notre, pe cari le parcurgi, interesându-te de ultimile comunicate militare, ai observa că viața popoareloe se decide între explozia obuzelor și sângerarea atacurilor și contra-atacurilor.

Ai în față încleștarea apocaliptică dintre neamuri pentru viață sau pentru moarte, pentrucă dacă viața e un bun, moartea demnă este imediat un al doilea bun.

Ți-am prilejuit aceste întrebări numai ca să poți constata cu ușurință că sunt momente în care viața colectivităților prăbușite peste cea individuală sporește gravitatea responsabilităților.

N'am urmărit însă să te neliniștesc. Neamul tău românesc a mai cunoscut asemenea clipe iar existența lui de astăzi îți demonstrează îndeajuns că le-a depășit și învins.

Rămâne însă să crezi că nu indiferenței și absenței fiilor lui îi datorăm această victorie pentru existență.

Tu ce ai putea face pentru acest neam?

Știu că atunci când vremuri la fel de grele stăruiau la hotarele acestor pământuri, strămoșii

deodată două lucruri: să îndepărteze poporul de Biserică şi nu să apropie pe «domni» de Biserică, ci să fie el cucerit de societatea lor. In loc să are glia pentru semănătura viitorului, o înţeleneşte şi o umple de spinii mândriei.

Te ştiu, iubite prietene, care deşi ai fost un element bun în şcoală (sau tocmai de aceia!), n'ai pregetat să fi preot într'un sat îndepărtat şi oropsit, să te identifici cu turma ce ţi-a dat-o Dumnezeu în păstorire («Paşte oile Mele!»), să te îngropi ca grâul sub glia apăsătoare a lipsei, a neînţelegerii, a întunerecului, a ignoranţei pentruca — din jertfa inimii şi a sufletului — să prezinţi lui Hristos secerişul holdelor mântuirii. Pentru tine ştiinţa, şcoala, cultura au fost forţe cu care ai arat ogorul sufletesc, pentrucă n'ai cerut în numele lor nimic, ci ai înţeles că ele îţi impun marea răspundere a călăuzitorului. Pentru tine scriu aceste rânduri: tu ai înţeles — şi trăeşti acest adevăr — că preoţia este sacrificiu, este slujire necondiţionată. Nu eşti «domn» ca alţii, nici nu duci o viaţă comodă; dimpotrivă greutăţile vieţii te apasă, cu toată povara vremilor de azi. Cu toate acestea nu te tângueşti: alergi mai mult să alini durerile altora decât să-ţi uşurezi viaţa, plângi mai mult peste rănile altora decât să-ţi legi propriile răni, căci simţi adevărul: «Păstorul cel bun sufletul său şi-l pune pentru oi». De unde ai puterea aceasta? Mi-ai spus-o simplu fără nici o mândrie: din legătura intimă, vie «de rugă şi slujire sfântă cu Hristos. El este izvorul puterilor harice prin care preoţia se transformă din «domnie» în slujire, în dăruire, în sacrificiu. Şi aşa am înţeles marele adevăr pe care l-a adus creştinismul în lume: nu poţi iubi pe Dumnezeu fără să iubeşti pe aproapele tău. Celce iubeşte pe Hristos devine asemenea Lui, celce se cutremură de prezenţa lui Hristos în inima lui, are faţă de lume aceiaşi atitudine pe care a avut-o El. Iar celce nu-L iubeşte, ci numai Il propovedueşte? — Nu trebue să spun ce devine: o ştiţi cu toţii. Aceasta este taina preoţiei adevărate: trăire în Hristos şi prin această trăire capacitate de dragoste până la jertfa de sine. Icoana ei o avem peste vea curi întrupată în făptura de flacări şi suferinţe a Apostolului Neamurilor...

Trăim timpuri de grea cumpănă: Chiar dacă am nizuit cumva să fim «domni», să ne reculegem de pe cărările acestea sterpe şi să ne învesmântăm în lumina smerită a slujitorului care se face tuturor toate, care cu inima lui încălzeşte toate inimile, care cu mintea lui luminează toate minţile, care cu sufletul lui însufleţeşte toate acţiunile. E vremea supremă a preotului, care sufletul său şi-l dă pentru popor. Căci dăinuirea noastră peste vremi atârnă de cât de adânc ne-am înfipt rădăcinile în popor prin dragoste şi jertfă; altfel vom fi smulşi de vijeliile veacului asemenea copacilor cu rădăcini superficiale răsturnaţi pe margini de ape de vânturile pustiirii...

Diacon N. MLADIN

Medicină şi preoţie

Unul dintre imperativele vremurilor de azi este ca poporul să aibă o stare de sănătate mulţumitoare: viaţa unui popor, a unei socetăţi, este un raport direct cu standardul de sănătate al acelei colectivităţi.

Toate popoarele civilizate în educaţia lor au pus mare temei pe sănătatea trupească a individului şi rezultatele obţinute sânt minunate.

Dacă ne întrebăm ce s'a făcut timp de 25 ani, adică de la războiul mondial încoace în această privinţă la noi trebue să recunoaştem cu durere, că n'am făcut prea mult, mai ales la sate.

M'a preocupat această chestiune, în deosebi de când sunt preot, în pastoraţie m'am izbit zilnic de neajunsuri şi am asistat de multe ori neputincios, din lipsă de mijloace de medicamente, iar bolnavii trebuiau să fie transportaţi de multe ori cu mijloace de locomoţie rudimentare, care mai mult înrăutăţeau starea bolnavului, când li s'ar fi putut da ajutor medical urgent pe loc.

In satele noastre, departe de centre medicale şi de medic, preotul este aproape sigurul şi cel dintâi chemat la capul suferindului şi întrebat. El, cu cunoştinţele pe care le are din şcoală, poate da ajutorul preţios bolnavului şi ţinutele şi sufleteşte.

Circulara I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae*, 9285 Pres. care tratează adânc această chestiune, m'a îndrumat să înfiinţez în parohie *farmacia* parohială.

Cunoştinţele medicale, ce le aveam mi le-am lărgit pe front, lucrând în ambulanţă şi îngrijind răniţii, încât această idee aplicată aici a dat rezultate nebănuite.

Spre exemplu, răcelile frecuente, pneumoniile, eczemele şi de cari se umplu mai ales copiii, furuncurile, abcesele, accidentele, unde nu este necesar imperios chirurgul, preotul, având la îndemână mica farmacie parohială, le vindecă cu succes totdeauna.

Experienţa făcută în parohia mea a dat rezultate minunate, încât din 35 cazuri diferite, petrecute în 3 luni, numai 5 au avut nevoe de medic.

Ce să mai vorbesc de rezultatele morale ce se pot obţinea!

Ingrijirea bolnavilor trupeşte este un mijloc ideal de pastoraţie cu rezultate dovedite.

Supun această chestiune cucernicilor fraţi întru Hristos, mai ales în timpurile de faţă, când medicii în majoritate sunt mobilizaţi, să încerce să fie nu numai doctori sufleteşti, ci şi trupeşti, şi vor lega încă o za preţioasă în lanţul datorlei pentru care au fost creaţi.

Preot Gh. Turcu, Bucium

Insemnări biblice

Nu de mult mi-au ajuns în mână câteva numere din ziarul elveţian „Neue Züricher Zeitung". Acest ziar, care apare *de 3 ori la zi*, aduce material variat şi interesant nu numai pentru cititorii din Zürich şi canton, ci adesea şi pentru cititorii de peste graniţa federaţiei elveţiene. Astfel mi-au reţinut atenţia în mod deosebit două articole. Intâiul este intitulat „Das Alte Testament heute„ (Vechiul Testament astăzi), al doilea articol poartă titlul: „Das Alte Testament bei den Rabbinen und Paulus" *(Vechiul Testament la rabini şi la Pavel)*. Intâiul pleacă dela îngrijorarea produsă în sânul bisericii protestante de atitudinea unor membri ai ei. Se citează cazul lui *H. Harnack* care şi a exprimat cândva nădejdea „că biserica nu va suporta pe veci povara Vechiului Testament".

Nu ştiu la care scriere a lui Harnack se va fi gândit „Neue Züricher Zeitung", îmi aduc aminte însă că vestitul teolog protestant propune aşezarea Vechiului Testament în fruntea cărţilor „bune pentru citit", adică între scrierile de importanţă secundară, între scrierile necanonice. In monografia sa asupra lui Marcion (1921) scria: „Indepărtarea Vechiului Testament în sec. II a fost o eroare (se gândeşte la Marcion), a-l menţine în sec. 16 a fost o fatalitate, a-l păstra însă în sec. 19 este urmarea unei slăbiciuni a bisericii. Povestea aceasta este mai veche la protestanţi

***Schleiermacher* ataca profeţiile privitor la Hristos, iar *Katzer* cerea în 1893 înlăturarea Vechiului Testament din învăţământ. Aceştia şi-au creat o oarecare succesiune în *Fr. Delitzsch* cu conferinţele sale: Babel und Bibel, dar mai ales cu faimoasa: „Die grosse Täuschung", (Marea eroare), în *W. Teudt* (mai pe larg vezi lucrarea mea: N'am venit să stric legea, pg. 6), şi *Ludendorf*, care după retragerea sa din armată agită şi el partea întâia a Sfintei Scripturi. Dar iată că se produce o noutate de mare importanţă pentru biserica protestantă. Un scriitor de mare autoritate se ridică şi strigă: „Până aici! Mai departe nu!" E *Wilhelm Vischer*.**

Cu titlul: „Mărturia despre Hristos a Vechiului Testament" (Das Christuszeugniss des Alten Testaments) autorul Vischer publică în Zürich două lucrări voluminoase (I, 1942, Profeţii; II 1943, Legea), care constitue un răspuns dat tuturor coreligionarilor detractori ai valorilor biblice. Centrul Sfintei Scripturi a V. T. este Hristos. Aceasta poate fi aflat nu numai în cărţile profetice propriu zise, ci peste tot, chiar şi în Iob, Estera şi alte scrieri. Astfel b. o. cartea Iob nu invederează numai spasmele unui oarecare ins şi temeiul cărţii n'o constitue problema suferinţei exclusiv, ci c. Iob este un deget arătător spre Hristos, care dăruieşte omului ceeace Iob n'a fost în stare, un răspuns la întrebarea cum poate fi mântuit omul? Nici chiar cartea Esterei n'are tendinţă jidovească, ci se arată în carte că problema jidovească nu poate fi rezolvată după indicaţiile cuprinse în cele câteva capitole ale ei, problema se rezolvă prin înfrăţirea cu Hristos.

Astfel Vechiul Testament numai atunci poate fi înţeles şi apreciat, dacă el va fi citit aşa cum l-au citit şi cum l-au interpretat Hristos şi Apostolii. V. T. nu trebue tratat izolat de Noul Testament şi de biserică, pentrucă nu este „istoria culturală a unui popor", ci o istorie profetică care rămâne veşnic cuvânt al lui Dumnezeu, poruncă şi făgăduinţă sfântă pentru toate neamurile pământului

Astfel teologia protestantă trebue să fie bucuroasă că tocmai în zilele acestea, de îndolală pentru unii, a apărut lucrarea lui Vischer din Elveţia.

După această paranteză prilejuită de lucrările lui Vischer, cari tocmai le am înaintea mea, revin la articolul din „Neue Züricher Zeitung": „V. T. astăzi". Autorul articolului vede la Vischer un oarecare conflict între sensul istoric şi sensul îndepărtat al cărţilor V. T.

Autorul Walter Zimmerli pare că îndulceşte acest conflict: cărţile Vechiului Testament îşi au scopul lor imediat, dar peste acesta pluteşte scopul cel îndepărtat: pregătirea pentru primirea lui Hristos, astfel încât: „Noul Testament conţine prelis şi desăvârşit ceeace se întrevede şi se bănueşte numai, în V. Testament".

Articol al doilea (V. T. la rabini şi Pavel) din „Neue Züricher Zeitung" pleacă dela faptul că la Sf. Pavel prevalează citatele luate Vechiului Testament şi că Pavel pune metoda rabinică în slujba creştinismului: „Cine compară citatele pauline cu locurile din Vechiul Testament, observă îndată, că aceste interpretări sunt arbitrare, sau chiar false" şi astel P. Lagarde a trebuit să constate: „Pavel ne-a adus în biserică Vechiul Testament şi a influinţat Evangheliile. Pavel ne-a fericit cu exegeza fariseică". Acestei critici pauline autorul articolului îi opune părerile exprimate de iezuitul Iosif Bonsirven în: „Exégèse rabbinique et exégèse Paulinienne", Paris

---

tăi se adunau în jurul bisericii, iar în faţa altarelor se rugau fierbinte.

Mai ştiu, că din puţini deveneau puternici şi din pradă sigură miraculoşi învingători. Nu cred că aş reuşi să-ţi explic intimitatea mistică a acestei transformări, dar sunt sigur că tu nu o negi şi nici n'o desconsideri.

*

Când seara, într'o seară oarecare, te-ai ridicat extenuat din mijlocul eforturilor pe care le faci, n'ai simţit necesitatea de a trăi emoţia unei mărturisiri, a unei încredinţări unui prieten înţelegător?

N'ai simţit dorinţa de a deveni mai bun şi în consecinţă mai mare, mai deasupra celorlalţi prin această bunătate a ta?

Asemenea unui călător pe un drum încins de arşiţa unui soare neîndurător, ajuns în mijlocul unei păduri, ţi-ai fi deschis pieptul, încercând să inspiri dintr'odată tot aerul proaspăt, pentruca astfel mai departe să nu te mai înspăimânte cruzimea drumului fără sfârşit.

Este poate tot ceeace îţi cere sufletul tău şi apoi continuă să te privegheze pentru ca să-ţi dublezi eforturile.

Nu cred că ai fi aşa de neîndurător cu propriul tău suflet!

*

Sunt sigur, frate, că nu mai simţi necesitatea de a te ruga, de a te înălţa dincolo de limitele strâmte ale trupului tău, de a te confunda în nemărginire, în eternitate.

Poate şi pentru tine, prima amintire a copilăriei, pline cu Feţi-frumoşi, este imaginea naivă a unui copil cu ochii senini şi încrezători şi cu mâinile prinse cruce, repetând după o mamă bună rugăciunea către un Tată al nostru al tuturor oamenilor de pe pământ şi către un înger care îţi va fi aproape în tot sbuciumul vieţii tale ce va să vină.

Iată cum dorinţa ta leagă copilăria de atunci cu tinereţea de azi prin aceiaşi tainică împreunare pe mâini.

Sunt convins că una din primele tale îngrijorări atunci când cu dorurile toate mănunchiu, ai păşit timid şi poate emoţionat treptele Facultăţii, a fost senzaţia că întâlneşti ceva nou şi viu şi te depărtezi de ceva vechiu, cald şi prieten. Ca nişte fraţi vitregi ne priveam unii pe alţii, desconsideraţi, pentru ca apoi să desconsiderăm.

Te-ai întrebat şi ai răspuns simţind necesitatea de a te încadra într'o unitate familiară în care mâna care o strânge pe a ta cu căldură să rupă bariera dintre anii suprapuşi între noi, nu interpuşi între gândurile noastre?

Sunt lucruri care te-au frământat, te frământă încă sau eşti gata să le uiţi?

Ceeace n'ai dreptul să uiţi este faptul că an de an cei care vin în urma ta vor trece prin aceiaş stingheră singurătate şi frământare, căreia tu prin obişnuinţă ai uitat să-i dai rezolvare.

Aşa dar viaţa ta nu se poate furişa indiferent faţă de comunitatea in care trăeşti şi mori, deasemenea faţă de acel de lângă tine, a cărui inimă tresaltă aburind de acelaş număr de ani.

Nu pot crede că ştiind că el sângerează, mâna ta nu s'ar fi întins binevoitor ca să-l sprijine, alcătuind împreună o splendidă comunitate de creaţie.

Chiar dacă ai presupune drept dicton al activităţii omeneşti „egoismul" iar în rest, totul drept un scrupul fals, frate, la vârsta ta ai datoria să faci să fie altfel, ca la 60 de ani să te bucuri de virtutea ta de azi.

Altfel nu vei putea nici odată afirma că ai fost cândva tânăr...

Pentru o comunitate de gând şi viaţă, pentru a ne reîntoarce la Dumnezeu, pentru a oferi oricând ţie şi celui de lângă tine un sprijin, pentru a fi mai bun, mai curat, mai cinstit şi mai Român, s'a născut „Frăţia Ortodoxă Română Studenţească", iar pentru ca să o cunoşti am scris sufletului tău.

Cred cu stăruinţă că ne vom întâlni pe acelaş drum!

Preşedintele Frăţiei:
MIRCEA ALEMAN,
student medicinist

1939, pag. 305. Aici se constată că Pavel nu falsifică textul Vechiului Testament prin interpretarea ce-o dă diferitelor teme. El este doar mai liber în reproducerea citatelor biblice, dar niciodată nu tăgăduește sensul imediat al textelor. In interpretarea sa Pavel se dovedește mai mult creștin decât rabin, și întocmai ca apostolii și evangheliștii consideră V. T. ca un pedagog spre Hristos.

Punctul de vedere al Bisericii ortodoxe în ce privește raportul între Sf. Pavel și iudaismul biblic cât și iudaismul rabinistic ni-l înfățișează luminos profesorul univ. de teologie *Gr. T. Marcu* în «*Antropologia paulină*", Sibiu 1941, conf. mai ales pag. 280 și urm., vezi și: Concepția paulină a istoriei în: Studii biblice, Sibiu 1940, pag. 40. In genere din cele două articole ale ziarului „Neue Züricher Zeitung" se poate vedea că raționaliștii au mers prea departe cu critica lor biblică și că fără o revenire la adevărurile de credință conținute în tradiția Bisericii noastre, se periclitează o bună parte din tezaurul spiritual al omenirii.

Prof. N. Neaga

Nu lăsa otrava svonului dușman să-ți pătrundă în casă!

INFORMAȚIUNI

Tipografie diecezană nou înzestrată și modernizată. Tipografia diecezană din Arad, cu secțiile ei de librărie și compactorie, a fost înzestrată de curând cu o *mașină rotativă* și cu patru mașini de cules *ulinotypuri*. Festivitatea sfințirii acestor mașini noui s'a săvârșit în 8 Febr. 1944, când P. S. Sa Episcopul *Andrei* al Aradului, în prezența unei numeroase asistențe, a oficiat sfințirea apei și a stropit noile ateliere făcând apoi un scurt istoric al tipografiei dela a cărei înființare au trecut 65 de ani, și îndemnând pe muncitori să-și împlinească lucrarea cu dragoste ca și până acum, călăuziți de sentimente creștine și românești. In fiecare atelier s'a pus icoana Mântuitorului și Crucea, care să întărească sufletele muncitorilor.

Conferințe religioase, sub titlul „Creștinismul factor educativ pentru civilizație", se țin la Ateneul Român din București; — iar în sala „Dales" urmează alt ciclu de conferințe, organizat de Facultatea teologică din capitală, unde se vor înfățișa câteva din figurile reprezentative ale ortodoxiei; — conferințele acestea desvoltate de profesorii facultății se țin în fiecare săptămână începând din Februar până în 6 April 1944.

Completarea legii apărării pasive. In Monitorul Oficial din 19 Februarie c., a apărut decretul-lege care completează legea pentru apărarea pasivă a teritorului. Locuitorii bărbați între 21–60 ani sunt obligați a participa la muncă două zile de lucru pe an, pentru executarea lucrărilor referitoare la pregătirea materialelor și instalațiunilor de tót felul, necesare teritorului, spre a face față pericolului aerian. Participarea la muncă va putea fi răscumpărată printr'o contribuție ce se va fixa prin decizia Ministerului afacerilor interne.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu.

Duminecă în 20 Februarie 1944. servesc: Cons. Ieronim Grovu, Aurel Nanu prof. Mihail Neagu și Ieromonahul Arsenie; diaconii: Anatolie Scurtu și Nicolae Mladin. *Predică:* Părintele *Arsenie*. La Oastea Domnului predică: *preotul Nicolae Constandin* dela parohia Sibiu-Lazaret.

Conferință în sala prefecturii județului Sibiu. Duminecă în 20 l. c. ora 17 va vorbi dl prof. *Grigore Popa* directorul ziarului Țara, despre Octavian Goga. Intrarea liberă.

Nr. 130–1944 [13] 1–3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. I **Uzinele Brașov „Astra" (armament] din** protopopiatul Brașov, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela Stat.
2. Venitele din parohie.
3. Remunerația legală pentru orele de educație religioasă-morală la Liceul industrial de ucenici U. A. B.
4. Bani de cvartir sau locuință în natură, după cum va stabili Direcțiunea generală din București.

Indatoririle parohului:

1. Inființarea Capelei de rugăciune și apoi a Bisericii U. A. B.
2. Servicii divine de fiecare zi.
3. Conferințe cu funcționarii și muncitorii Uzinei.
4. Catehizarea ucenicilor Liceului industrial U. A. B.

Cei care doresc să ocupe acest post, își vor înainta cererile însoțite de toate actele necesare pentru *numire*, Prea Veneratului Consiliu Arhiepiscopesc în Sibiu.

Brașov, la 10 Februarie 1944.

Oficiul protopopesc al Brașovului în înțelegere cu Direcțiunea Uzinelor Astra—Brașov.

Dr. N. Stinghe
adm. prot.

Nr. 844/1943 (10) 2–3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Ucea de jos**, protopopiatul Avrig, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima apariție în „Telegraful Român".

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela Stat.
2. Sesiunea parohială 5 jug. pământ arabil lângă sat.
3. Folosirea unei grădini de 1/2 jug. și a cimitirului din jurul bisericii — afară de pomi — în întindere de 1100 st. □
4. Chiria pentru locuință, până la repararea casei parohiale.
5. Stola uzitată în parohie.

Cererile de concurs se vor înainta Ol. protopopesc în termenul indicat, însoțite de actele necesare și de încuviințarea de candidare dela I. P. S. Mitropolit.

Candidații se vor prezenta în parohie într'una din Dumineci sau sărbători, cu încuviințarea Ofic. protopopesc, pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Oficiul protopopesc, în înțelegere cu consiliul parohial.

Avrig, 19 Decemvrie 1943.

Pr. A. Radu
adm. protopopesc

Pastorația în legătură cu slujbele din molitvelnic

(4)

Un minunat moment de înstăpânire creștină e rugăciunea însoțirii „Ingerului luminat". „Însoțește viețil lui Inger luminat". Care dintre noi n'am fost pătrunși de cele mai dulci sentimente religoase, când mamele noastre ne-au împreunat mâinile cruce, în cea mai fragedă copilărie și ne-au învățat: „Inger îngerelul meu, ce mi te-a dat Dumnezeu", Iată locul și momentul când eu preotul lui Dumnezeu rog pe Tatăl lumii și Stăpânul îngerilor, să însoțească pe întreaga viață un îngeraș acestui nou născut. Ce minunat moment de pastorație ne îmbie această rugăciune! Toate în acest moment sunt pregătite ca un pământ mănos și bine lucrat, să primească învățătura cea creștină a îngerului însoțitor, care să facă pe cel mic mare, pe cel slab tare, și în tot locul să-l însoțească și de rele să-l ferească.

Dar ceeace concentrează toată datoria preotului ca păstor și slujitor al sfintelor taine, e doctrina nașterii, a doua a nașterii celei noui din apă și din duh, e doctrina botezului cu duh sfânt și foc, care obligă pe preot a naște conștiința creștină în cel care primesc pe prunc, cu nobila datorie de a-l face membru viu și lucrător al bisericii lui Dumnezeu. Acest ideal cere dela preot în momentul botezului și a mirungerii toată puterea de concentrare, tot entuziasmul creștin, toată ascendența de bun păstor de suflete, prin care puteri să hotărască pe întreaga viață soartea unui nou fiu al lui Dumnezeu și al sfintei Biserici. Intr'adevăr mare e puterea noastră, grea e sarcina noastră, dar minunate sunt darurile și harurile cu care Iisus Hristos ne îmbracă pe noi. Să îndrăznim să le facem vii și lucrătoare. De două ori dragostea ne cheamă la datorie. Odată ca români păstori ai moravurilor și al doilea ca slujitori ai Dumnezeului celui viu prin Iisus Hristos. Vei sta nepăsător al legii românești și creștinești în fața acestei îndoite chemări? Vei lăsa necontrolată viața creștină ori necreștină, română ori neromână a nașului? Unde-i garanța superiorității spirituale a unui unui naș francmason ateu ori indiferent, a unui nemernic în neam și lege? Vei încredința, săvârșind sfânta slujbă a înoirii, sufletul nevinovat al nădejdii creștine și române în mâni și creier de stârpiciune și secătură morală și națională? Iată atâtea întrebări cărora simțul și conștiința datoriei tale de păstor îți strigă cu putere răspunsul care dudue în inimi și în urechi: Nu. Lăcomia, luxul desfrâul notoric al nașului ori al nașei nu-ți furnică, preotule, în sânge ca o revoltă îndreptățită când știi cum este și cum ar trebui să fie; nu te mână ca o avalanșă a dreptății bunului Dumnezeu pe care îl slujești, să strigi: destul cu ipocrizia, cu înșelarea lui Dumnezeu și a sufletului nostru! Da! Acestea sunt șoaptele sufletului nostru de slujitori vrednici și conștienți. Să fim tari. Și din șoapte ale sufletului nostru să le facem strigăte puternice ca din trâmbițe de argint. Fii tare și cu cârja Duhului Sfânt lovește în stânca necredinței, a falșității și a minciunilor convenționale, și bunul Dumnezeu va răsplăti osârdia credinții tale curate și neîndoielnice cu țâșniri de apă vie, cu care împărtășind pe nași, vei renaște creștinismul românesc, având pe adevărații părinții sufletești, așa precum sfinții părinți ai primelor veacuri creștine i-au așezat și i-au dorit, când au spus în canoanele lor, că afinitatea spirituală pe care o creiază nașterea a doua, nașterea din botez, e cel puțin tot așa de sfântă ca și afinitatea de sânge.

(Va urma).

Preot Valeriu Voineag

„ALBINA", Institut de credit și de economii, Sibiu

Nr. 2200/1944. (12) 1–1

CONVOCARE

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „ALBINA" Sibiu, sunt invitați în virtutea art. 19 și 25 din Statute pentru ziua de *Sâmbătă, 18 Martie 1944, orele 9 a. m.*, la

a LXXI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în localul de ședințe al institutului „ALBINA" din Sibiu, strada Visarion Roman 1.

Adunarea generală ordinară va fi legal constituită, dacă conform art. 25 al Statutelor vor fi prezenți cel puțin 20 acționari, cari conform Codului Comercial în vigoare să reprezinte jumătate din capital.

ORDINEA DE ZI:

1. *Deschiderea și constituirea adunării generale ordinare.*
2. *Darea de seamă a Consiliului de administrație, Bilanțul și contul de Profit și Pierdere pe anul 1943 și raportul Consiliului de censori.*
3. *Descărcarea Consiliului de administrație și a Consiliului de censori.*
4. *Distribuirea beneficiului net.*
5. *Stabilirea remunerației pentru Consiliul de censori pe anul 1944.*
6. *Fixarea prețului marcelor de prezență și a remunerației administratorilor pe anul 1944.*
7. *Alegerea a trei administratori și anume unul cu mandat pe 6 ani, al doilea cu mandat pe 5 ani și al treilea cu mandat pe 2 ani.*
8. *Alegerea Consiliului de censori cu mandat pe 3 ani.*

Domnii acționari cari voiesc să participe la adunarea generală ordinară în persoană, sau prin plenipotență, în conformitate cu art. 22, 23 și 25 din statutele societății, trebue să depună acțiunile și procurile cel mult până *Sâmbătă, 11 Martie a. c.*, orele 12, la *cassieria Centralei Sibiu.*

Depunerea acțiunilor respectiv a procurilor în scopul indicat, se poate face și la sediile institutului din Brașov, București, Lugoj, Mediaș, Târnăveni și Timișoara, precum și la băncile „Ardeleana" din Orăștie, „Furnica" din Făgăraș, „Patria" din Blaj și Banca Românească s. a. din București, tot până la termenul de 11 Martie a. c., prevăzut mai sus, orele 12. — Membrii Consiliului de administrație și funcționarii institutului nu pot fi mandatari. — Procurile trebue să fie timbrate.

In cazul când la adunarea generală ordinară din 18 Martie 1944 nu se vor prezenta acționari în număr suficient, în virtutea art. 214 Codul Comercial în vigoare, convocăm fără altă înștiințare a doua adunare generală cu aceeași ordine de zi pe ziua de Duminecă 19 Martie 1944 orele 9 a. m. în același local.

Pentru a doua adunare generală ordinară sunt valabil depuse acțiunile depuse până la 11 Martie a. c. și se mai pot depune altele până la data de Luni 13 Martie a. c., orele 12, la aceleași locuri. Adunarea generală ordinară a doua poate aduce hotărâri valabile, fără considerare la numărul acționarilor prezenți și la capitatul reprezentat.

SIBIU, la 12 Februarie 1944.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE.

„ALBINA", INSTITUT DE CREDIT ŞI DE ECONOMII, SIBIU

Bilanţ încheiat la 31 Decemvrie 1943

ACTIV **PASIV**

				Lei
Casa				
a) Numerar efectiv			112.569.955.—	
b) Disponibil la B. N. R. şi C. E. C.			134.009.025'—	
c) Bonuri de cassă la purtător			100.880.000'—	347.458.980'—
Disponibil la bănci:				
In ţară				80.712.138'—
Portofoliul de Titluri:				
I. *Titluri româneşti:*				
		In Portofoliu		
1. *Cu venit fix*	v. n.	v. înreg.		
a) Efecte publice	166.718.400'—	95.244.293'—		
b) Scrisuri şi Obligaţiuni	6.832.400'—	4.552.495.—	99.796.788'—	
2. *Cu venit variabil*				
a) Acţiuni cotate la bursă	23.736.550'—	35.741.443'—		
b) Acţiuni necotate la bursă	17.450.030'—	6.729.510'—	42.470.953'—	
II. *Titluri străine*				
a) Efecte		32'—		
b) Acţiuni	9.450.000'—	9.450.900'—	9.450.932'—	151.718.673'—
Plasamentul fondului de rezervă				
Efecte publice garantate de stat	10.718.000'—			5.694.320'—
Portofoliul de scont				
I. *Plătibil în ţară*	*In Portofoliu*	*Reescontate*		
a) Cambii fără garanţie	71'582.675'—	21.438.800'—	93.021.475'—	
b) Cambii garantate cu mărfuri şi titl.	12.964.100'—		12.964.100'—	
c) Cambii garantate cu ipoteci	190.340.963'—	88.821.100'—	279'164.063'—	
d) Cambii cu diverse garanţii	150'362'104'—	1.336.000'—	151'698'104'—	536'847742'—
	425.251.842'—	111.595'900'—		
Debitori				
I. *Din ţară*				
a) Debitori fără garanţii	71.296,096'—	9.070'000'—	80.366.096.—	
b) Debitori cu garanţii, efecte şi cam.	13.512.505'—	—	13.512'505'—	
c) Debitori cu garanţii de titluri	178.914'555'—	8.000.000'—	186.914'555'—	
d) Debitori cu garanţii de mărfuri	227.092.165'—	8.000.000'—	235.092.165'—	
e) Debitori cu garanţii de ipotecă	358.588.532'—	67.400.000'—	425.988.532'—	
f) Debitori cu garanţii diverse	204.970.069'—	—	204.970.069'—	1.146.843.922'—
	1.054.373.922'—	92.470.000'—		
Creanţe în conversiune conform legii din 7 IV 934				
a) In portofoliu cota redusă				70.933.498'—
Participaţiuni				
I. La alte întreprinderi				40.377.765'—
Imobile				
a) Pentru uzul propriu şi inmag. de mărfuri			43.285.234'—	
b) Pentru trebuinţele funcţionarilor			10.700,000'—	
c) Alte imobile			58.045,930'—	112.031.164'—
Conturi diverse debitoare				53.414.818'—
				2.546.035.020'—

				Lei
Capital social				150.000.000'—
Fonduri de rezervă:				
a) Rezervă legală			30.000.000'—	
b) Alte fonduri (de ajutoare)				
1. Fond cultural „Visarion Roman"			4.163.627'—	
2. Fondul Partenie Cosma			1.105.112'—	35.268.739'—
Fonduri de amortisment				
a) Pentru creanţe dubioase			51.479.350'—	
b) Pentru imobile			7.000.000'—	58.479.350'—
Dobânzi nerealizate la creanţe dubioase				3.661.272'—
Diferenţe de curs nerealizate la portofoliul de titluri				10.519.061'—
Fondul patronal de pensiuni al funcţionarilor				33.917.700'—
Depuneri spre fructificare				
I. *La purtător sau nominative dar plătibile la purtător*				
	la vedere	pe termen		
a) Cu liv. de econ. la purt.	123.156.960'—	122.845.197'—	246.002.157'—	
b) Cu liv. de econ. nomin. dar plătibile la purtător	88.747 409'—	111.301.648'—	200.049.048'—	
II. *Nominative*				
a) Cu livret de economii	353,944.775'—	237.753.215'—	591.697.990'—	1.037.749.195'—
Total general	565.849.135'—	471.900.060'—		
Creditori				
I. *Din ţară.*				
a) Creditori nered. noui	250.229,634'—	619.213.195'—	869.442.829'—	
II. *Din străinătate*				
Noui		2.293.244'—	2.293.244'—	871.736.073'—
	250.229.634'—	621.506.439'—		
Angajamente de reescont				
Provenite din:	*Efecte scont.*	*Cambii de circ.*		
1. Curente la B. N. R.	111.595.900'—	92.470.000'—		204.065.900'—
Cecuri şi ordine de plată				
I. *Simple*				
Cu plata în ţară				18.051.005'—
Dividende neridicate				1.873.756'—
			La vedere	Pe termen
Conturi diverse creditoare			27'427'202'—	43.853.321'— 71.280.523'—
Conturi transitorii				10.009.472'—
Beneficiu net				
a) Reportat din anul trecut			1.491.025'—	
b) Din anul curent			37.871.949'—	39.362.974'—
				2.546.035.020'—

Conturi de ordine

DEBIT **CREDIT**

	Lei
Cauţiuni statutare	4.550.000'—
Debitori pentru avaluri şi scrisori de gar. date de bancă:	
a) In ţară	291.988.731'—
Efecte comerciale în gaj:	
a) In portofoliu	44.802.468'—
Cambii de circulaţiune:	
a) In portofoliu	858.026.786'—
b) Reescontate la B. N. R.	92.470.000'— 950.496.786'—
Efecte spre încasare:	
a) In portofoliu	11.169 305'—
b) La corespondenţi	6.973.400'— 18.142.705'—
Ipoteci, cesiuni, mărfuri în gaj şi garanţii diverse:	
a) In portofoliu	1.774.499.320'—
Titluri în gaj:	
a) In portofoliu	52.881.443'—
Depozite de titluri şi alte valori în păstrare	386.959.912'—
Debitori de titluri împrumutate	30.603.500'—
	3.554.924.925'—

	Lei
Deponenţi de cauţiuni statutare	4.550.000.—
Creditori pentru avaluri şi scrisori de garanţii date de bancă	291.988.731'—
Deponenţi de efecte comerciale în gaj	44.802.468'—
Deponenţi de cambii de circulaţiune	950.496.786'—
Remitenţi de efecte spre încasare	18.142.705'—
Deponenţi de ipoteci, cesiuni, mărfuri în gaj şi garanţii diverse	1.774.499.320'—
Deponenţi de titluri în gaj	52.881.443'—
Deponenţi de titluri şi alte valori în păstrare	386.959.972'—
Creditori de titluri împrumutate	30.603.500'—
	3.554.924.925'—

Contul Profit şi Pierdere

DEBIT **CREDIT**

		Lei
Cheltueli de administraţie:		
a) Salare şi indemnizaţii	59.048.176'—	
b) Diverse	20.468.944'—	79.517.120'—
Impozite şi taxe		6,872.387'—
Dobânzi plătite:		
a) La depuneri	18.072.857'—	
b) La reescont	9.114.692'—	
c) La alţi creditori	21.970.738'—	49.158.287'—
Comisioane plătite		4.982.668'—
Amortismente la creanţe dubioase		14.000.000'—
Beneficiul net:		
a) Reportat din anul trecut	1.491.025'—	
b) Beneficiul anului curent	37.871.949'—	39.362.974'—
		193,893.436'—

		Lei
Report din beneficiul anului precedent		1.491.625.—
Dobânzi încasate.		
a) Dela portofoliul de scont	27.276.177.—	
b) Dela debitori	90.656.601'—	117.932.778'—
Comisioane încasate		50.474.230'—
Venitul portofoliului de titluri şi Participaţiuni:		
a) Cupoane exigibile	9.659.990'—	
b) Din participaţiuni	2.341.244.—	12.001.234'—
Venitul imobilelor		11.994.169'—
		193.893.436'—

Sibiu, la 31 Decemvrie 1943.

Dr. Ilie Beu,
Preşedintele Consiliului de Administraţie.

Dr. Mihai Veliciu,
Directorul General.

Eugen Vancu,
Expert-contabil.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE

Dr. Lucian Borcia **Dr. Vasile Bologa** **Dr. Ioan Lupaş** **Dr. Mihai Şerban** **Emilian Cioran**

Verificat şi găsit în conformitate cu registrele Codul de comerţ şi legea pentru organizarea şi reglementarea comerţului de bancă.

CONSILIUL DE CENSORI:

Ioan Vătăşianu, Preşedinte. **Constantin Popp** **Matei Jiga,** Expert-contabil.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

Anul XCII — Sibiu, 27 Februarie 1944 — Nr. 9

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de [illegible] Andreiu Șaguna

APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei. — Pentru America 8 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespondențe se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor cm. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

BIBLIOTECA CENTRALĂ ASTRA SIBIIU

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

La începutul postului

Incepe timpul Marelui Post al Paștilor, timp de pregătire în vederea Invierii. Această mișcare corăspunde concepției de temelie a creștinismului că viața urmează după moarte, că bucuria trăirii adânci, curate și durabile în duh, urmează după căință și suferință. Ea corăspunde legii vieții noastre spirituale, pe care atât de desăvârșit a desprins-o și ne-a înfățișat-o Revelația divină prin cuvântul și viața Mântuitorului și prin viața tuturor celor ce-au viețuit după asemănarea Domnului.

Moartea sau cel puțin mortificarea, care trebue să premeargă învierii, este moartea sau mortificarea păcatului și a impulsiunilor păcătoase. Și atunci se înțelege de ce trebue să premeargă învierii. A învia înseamnă a smulge ființa noastră din boala pe care o sporește în ea păcatul, înseamnă a tăia în prealabil cangrena care a slăbit, a schilodit ființa noastră și a amorțit puterile ei. Operația e împreunată desigur cu suferință, iar această suferință e asceza, constătătoare din post, din căință, din suportarea cu răbdare a diferitelor încercări și din înfrânarea dela toate faptele și obișnuințele cari sporesc cangrema, adecă desfigurarea progresivă a ființei noastre.

Sf Maxim Mărturisitorul rezumă și formulează admirabil această idee spunând că sunt două feluri de morți: 1) moartea firii, adusă, întreținută și sporită de păcat și 2) moartea morții, moartea care slobozește firea de puterea nimicitoare a păcatului, redând o vieții. Până la Isus Hristos a fost numai moartea cea dintâi, spre desfigurarea firii omenești. El a răsturnat rostul morții, întorcând-o împotriva ei, făcând-o moarte a morții, moarte spre viață. »Cu moartea pe moarte a călcat« — spune atât de nimerit troparul Invierii.

Viața adevărată a firii omenești stă în duhul ei, iar duhul este libertate, este cunoaștere a adâncimilor vieții, este bucurie și dragoste. Păcatul ne face robi atât prin caracterul său de patimă, cât și prin automatismul în care ne încătușează. De aceea viața înseamnă eliberarea duhului din cătușile patimii și ale determinismului. Determinismul și patima sunt pământul sub care a fost îngropat duhul, adică izvorul de viață al ființii noastre. Centrul nostru de viață a fost înăbușit ca într'un adevărat mormânt sub viața după simțuri și tăbăcită de egoism. Noi suntem ca și morți, suntem cadavre ambulante, până nu e sfărâmat pământul uscat de pe noi, ca să cadă jos. Deși trăim, viața noastră e numai de suprafață și pentru o vreme. Nu gustăm cu intensitatea sensibilității duhovnicești plinătatea de viață, care dă bucuria subțire a unei trăiri în cadrul și în perspectiva infinitului.

Dacă nu am eliberat duhul, ca mijloc de cunoaștere ori de particípare la regiunile adânci și subtile ale existenții, nu putem avea decât plăcerile grosolane ale simțurilor, cari foarte repede ne desgustă, ducându-ne la desnădejde.

Duhul e libertate, dar libertate în Dumnezeu.

Și aceasta e viața noastră adevărată, după fire și după Dumnezeu, eliberată din ghiarele morții, adecă din îmbrățișarea păcatului, care sugea vlaga din ea cu cruzime de vampir.

Atât de adânc a pătruns păcatul în ființa noastră, ca un ghimpe sau ca o căpușe în trup, încât par'că sunt o singură realitate și scoaterea lui din ea se face cu o atât de mare durere, încât ocolim cât putem acest lucru, așa cum evită bolnavul scoaterea prin operație a unui corp stricăcios crescut în organism. E necesar un regim îndelungat de înfrânare, și trupească și spirituală, pentru a slăbi corpul păcatului grefat pe existența noastră, și, cum am spus, uneori chiar operația dureroasă cea mai radicală. E necesară chiar o moarte tainică pentruca deodată cu moartea de scurtă durată a firii să fie omorît și păcatul și să se poată ridica firea fără de păcat.

Intre mijloacele omorîrii păcatului ca pricină a morții firii, locul de frunte îl ocupă căința. Numai cine se căește pentru viața sa în păcat, ia apoi asupra-și tot regimul de înfrânare și eventual orice operație pentru scăparea firii sale. Chiar dacă ar fi cineva care vrea să schimbe felul de viață în păcat printr'o altă viață întru înfrânare și puritate, dacă nu se află la temelia acestei noui orientări, căința adâncă pentru viața de mai înainte, nu are puterea necesară care să omoare păcatul sau omul vechiu al păcatului spre nașterea omului nou al învierii. Numai căința, numai regretul pentru cele trecute e arcul încordat care dă forță oricărei lansări spre viața cea nouă. Căința este izvorul de putere din care se soarbe apa vieții.

Dar despre căință propriu zis, va trebui să mai scriem câte ceva în decursul Postului, de ne va ajuta Dumnezeu.

D. STĂNILOAE

Primatul spiritual al postului

In pragul începerii sfântului și marelui post al Paștilor, sfânta noastră Biserică ne îndeamnă stăruitor să ne îndeletnicim sârguincios cu practicarea postului. Căci numai prin practicarea postului adevărat, ne putem pregăti după cuviință pentru prăznuirea cu adevărat creștinească a învierii Domnului.

Invierii Mântuitorului, reactualizată în mod mistic — dar real — prin praznicul sf. Paști, *trebue să-i corespundă reînvierea noastră duhovnicească*, adică retrezirea din moartea păcatului și îmbrățișarea vieții curate și sfinte. Ori, unul din cele mai potrivite și eficace mijloace ale acestei reînvieri spirituale, este postul adevărat. Spunem postul adevărat, pentrucă, deși în concepția moralei ortodoxe este un singur post, în practică sunt mai multe feluri de postire, tot atâtea devieri grave și primejdioase dela sensul postului adevărat. Așa fiind, e nu numai potrivit ci și necesar, a arăta care este adevăratul post și cum trebue să l practicăm. Căci pășirea hotărâtă și dinamică spre atingerea unei culmi morale, depinde de proiectarea ei luminoasă în focarul conștiinței noastre.

Potrivit concepției ortodoxe, postul este abținerea liberă și pe bază de motive morale, dela mâncare și băutură. El este în sine un exercițiu al cumpătării și al abstinenței sau o strunire sănătoasă a poftirilor instinctului vital și de conservare a vieții, prin virtutea cumpătării, prin înfrânare și renunț. Scopul său esențial și primordial este redresarea puterii desordonate a sensualității intervenite prin păcat și ridicarea sufletului la moralitate și la săvârșirea de fapte bune. Intrucât preamărirea lui Dumnezeu de către noi se face prin fapte bune, e clar că postul este un mijloc care duce la adorarea lui Dumnezeu și are ca scop final tocmai această proslăvire a Lui. Cum însă preamărirea lui Dumnezeu aduce cu sine drept răsplată fericirea cerească, e firesc că postul adevărat are de consecință ultimă împodobirea frunții omului cu cununa nevestejită a vieții veșnice.

Adevărul mai sus precizat trebue accentuat mai ales împotriva acelora, cari, privind postul din punct de vedere exclusiv medical, îi atribue numai un scop igienic sau fizic. De fapt, medicina — cu excepția direcției orientate spre reconstrucția ei spirituală — fiind prinsă și ea în cătușele concepției materialiste despre lume și viață, e ancorată exclusiv în organic și refuză încă încadrarea ei în unghiul de privire integrală a lumii și a vieții, oferit de metafizica creștină. In astfel de împrejurări, era firesc ca medicina să considere postul ca un fenomen pur fiziologic și să-l reducă exclusiv la scopul și valoarea unei diete, a unui mijloc de restabilire a sănătății trupești.

Fără să contestăm rostul și valoarea sanitară a postului, față de respectiva concepție se impune următorul corectiv: Intemeierea postului pe considerente exclusiv sanitare nu-i nicidecum deplină. Pentrucă sensul și rostul primordial al postului nu este cel igienic ci cel moral. Postul este în primul rând un exercițiu moral, un act de voință și de renunț, a cărei justificare se întemeiază pe considerente de ordin moral și care are ca țintă supremă preamărirea lui Dumnezeu prin întrebuințarea bunurilor materiale și spirituale ofrite de Creator, ca ardere spirituală pe altarul inimii adoratoare a Divinității. In concepția lui corectă, primatul îl deține spiritul și nicidecum materia.

Totuși valoarea postului de factor promovator al sănătății trupești nu-i exclusă în creștinism. Ea poate avea loc aici numai întrucât — datorită raportului de solidaritate dintre trup și suflet — moralitatea se poate clădi mult mai ușor pe un trup sănătos sau întrucât postul fizic contribue la realizarea omului deplin în sens creștin, exprimată în formula încreștinată a dictonului latin: »Mens sana in corpore sano«. In plus, accentuarea valorii postului fizic are meritul de a reliefa faptul că porunca morală a postului e ancorată în rândurile firii. Că chiar dieta recomandată de medici duce la înzdrăvenirea omului, își are explicația nu numai din punct de vedere exclusiv fiziologic, ci și din punct de vedere moral, întrucât tocmai prin firea lucrurilor practicarea acestei diete este un act de voință, care odată cu întărirea spiritului, aduce și reconfortarea fizicului. Prin urmare, postul are și un scop igienic, care e însă cu totul subordonat scopului spiritual-moral, după cum trupul este subordonat sufletului.

De aceea credinciosul trebue ferit cu multă grijă de contaminarea de teza postului factor exclusiv sanitar. Căci desfigurarea sensului și rostului adevărat al postului, primejduește grav însăși ținuta morală a credinciosului. Cine vede în post numai un mijloc medical, acela crede că i îndatorat să postească numai când e bolnav sau când vrea să-și asigure sănătatea trupului. Pe de altă parte, când n'are comoditatea materială de a posti (mai ales azi se afirmă de către cei mai mulți că mâncările de post sunt mult mai scumpe decât cele de dulce!...), atunci se consideră deslegat dela sine de obligativitatea morală a postirii. Putem afirma fără riscul de a greși, că desfigurarea sau întunecarea sensului adevărat al postului — și nu numai îndepărtarea generală dela linia vieții morale creștine — a dus la nesocotirea totală a postului sau la neglijarea practicării lui, mai ales în păturile intelectuale contaminate de ideea postului dietă. Ori, practicarea postului nu poate fi bazată numai pe instinctul de conservare, pentrucă instinctul nu poate fi ridicat la rangul de dispozitiv regulator al vieții morale.

Din concepția sănătoasă despre post, se desprinde și modul corectei sale practicări. După cum omul e întreg numai ca suflet și trup, tot

așa postul e întreg numai prin îmbinarea armonică a postului fizic cu cel spiritual. De aceea omul întreg e chemat să postească și nicidecum numai una din părțile constitutive ale sale, trupul sau sufletul. Cu alte cuvinte, postul trebue să fie o asceză fizică și spirituală totodată. La lumina acestei precizări, apare profund eronată practicarea postului numai prin abținerea dela mâncare și băutură sau prin înbuibarea stomacului cu mâncări de post, în timp ce sufletul e lăsat mai departe în genuna păcatelor. In felul acesta, nici scopul exclusiv sanitar al postului nu-i satisfăcut, deoarece sănătatea trupească se clădește în primul rând pe un suflet curat. De aceea cuvintele Mântuitorului: »Nu ce intră în gură spurcă pe om, ci ce iese din gură, aceea spurcă pe om« (Mat. XV, 11) nu trebuesc interpretate — dacă se referă la post — în sensul că postul se poate practica și fără anumite restricțiuni de ordin alimentar, ci că mijlocul de căpetenie al practicării postului este asceza spirituală. Dacă practicarea adevărată și deplină a postului constă în îmbinarea armonică a postirii trupești cu cea sufletească, atunci nu-i mai puțin adevărat că primatul în practicarea postului trebue să-l aibă postirea spirituală, după cum sufletul are precădere față de trup. Căci rolul primordial în exercitarea postolui îl are sufletul, pe când trupul îl are numai pe acela de corelat constitutiv și funcțional al practicării postului. Pe când postirea trupească e mai mult un mijloc de restabilire și întreținere a raportului de armonie deplină între legea trupului și legea spiritului, postirea sufletească este însăși atingerea supremei ținte a postului ca una care ridică pe întreg omul la înălțimea morală de templu de adorare a lui Dumnezeu, prin fapte bune. De aceea trupul numai prin absorbțiunea în imaterialitatea spiritului, ajunge să se bucure dincolo integral de roadele postului.

Numai practicat în felul acesta, postul este un mijloc de autoeducație și de mântuire. Postirea trupească pregătește curățirea, ridicarea, spiritualizarea și așezarea trupului sub **ascultarea** comandamentelor superioare ale sufletului, prin disciplinarea pornirilor trupești josnice. Numai prin strunirea trupului sub frâna conducătoare a sufletului, răsună — învață sf. Vasile cel Mare — coarda cea frumoasă a virtuții. Imperativul care se desprinde din primatul spiritual al postului este acela al împodobirii sufletului cu haina cea frumoasă a virtuții. De aceea sf. Scriptură ne învață să întovărășim postul cu practicarea faptelor bune, mai ales cu rugăciunea și cu milostenia. Postul rugăciunea și milostenia constitue la un loc așa numita »trinitate a faptelor bune«: »Bună este rugăciunea cu post și cu milostenie și cu dreptate; mai bine este puțin cu dreptate, decât mult cu strâmbătate« (Tobie XII, 8). Primatul spiritual al postului rezultă și din imnurile liturgice ce se cântă în preajma începerii lui: »Ferește-te de bucate, dar nu osândi pe fratele tău« sau: »Să ne împodobim cu împărăteasa bunătăților; potolește lăcomia poftelor și împacă cu stăpânul pe cei ce au greșit«.

Nu mai puțin rezultă primatul spiritual al postului din ținuta pe care Mântuitorul o cere dela cei ce postesc. El condamnă ținuta mohorîtă a fariseilor nu numai pentrucă prin aceasta voiau să arate lumii că postesc, ci și pentrucă în cursul postirii omul trebue să fie senin și vesel, cu fața luminată de bucuria împlinirii poruncii lui Dumnezeu. De aceea Domnul ne învață: »Iar tu când postești, unge ți capul și spală-ți fața, ca să nu te arăți oamenilor că posteşti« (Mat. VI, 17). Expresia vizibilă a postirii adevărate este curățenia și ținuta morală înaltă, exprimată concret prin practicarea intensă a virtuții.

Numai astfel conceput și practicat, postul este o aleasă școală duhovnicească și un minunat mijloc de ridicare pe piedestalul moral, de pe care putem întâmpina cu vrednicie praznicul Invierii Domnului.

Preot Dr. CORNELIU SÂRBU

Dela FORS

Afirmarea credinței

I. P. Sf. Stăpâne

Prezența Inalt prea Sfinției Voastre în mijlocul nostru pe neașteptate, nu ne suprinde; o luăm drept o mărturie în plus a grijei de prea bun Părinte ce ni-o purtați.

Se știe că un tânăr vorbește din suflet, și sufletul tânăr nu minte niciodată: Ingăduiți-ne dar s'o mărturisim că suntem fericiți, Inalt Prea Sfințite Stăpâne, de a vă avea în fruntea noastră pe drumul de luptă și înălțare spirituală.

Prea Sfințite Părinte,

Nu pot spune mai mult decât să vă întâmpin cu credința noastră în cuvântul Sfintei Scripturi care spune și al cărui semn îl reprezentați că: „Păstorul cel bun sufletul își pune pentru oile sale".

Inalt Prea Sfințite Stăpâne,
Prea Sfințite Părinte,
Domnule Rector,
Dragi frați sufletești,

Viețile tuturor Sfinților, așa cum este și viața Sfântului Macarie Egipteanul, din care am citat numai câteva momente sunt cele mai înalte modele de trăire creștină. In ele se cuprind neîntrecute tezaure de credință și de imbold pentru o pornire cât mai hotărâtă pe drumul ce duce spre lumină.

Neclintiți în credință, strânși legați de nădejdea unei vieți ce vine și îndrăgostiți de virtute, au arătat prin truda și patimile lor, care este adevăratul rost al vieții noastre de aici.

De aceea am găsit nimerit a ne opri o clipă asupra vieții unui Sfânt cu atât mai mult, cu cât vremurile prin care trecem vin cu atâtea răsturnări și întorsături, încât omul, o picătură de apă dintr'un ocean fără margini, o verigă în lanțul nesfârșit al veșniciei, rămâne doar o biată ființă năpăstuită și neînțeleasă.

Toate își croesc cu încăpățânare un drum, un drum aparte în care unii și cei mai mulți se depărtează de Dumnezeu, alții — cei mai puțini — se apropie de El. Și se pare că Dumnezeu obosit și amărât de atâta răutate, cu care lumea L-a întâmpinat și-L întâmpină, nu vrea să mai intervină pentru a ajuta și îndrepta, Totuși Dumnezeu este prezent! Pentru cei care cred și cred cu adevărat, Dumnezeu este între noi, participă și acum la tot ceeace se întâmplă sub ochii noștri. Nu pentru cei cu o credință „de zile mari", nu pentru cei cu o credință isvor al unei cinstiri false, ci pentru cei de o credință fermă, tare și neclintită ca stânca.

Omul, neîntrecuta făptură a mâinilor Creatorului, s'a bucurat totdeauna de grija Tatălui ceresc.

Pentru aceasta în locul omului poftelor josnice ce fac din el un animal, în locul omului de interes material ce face din el o mașină fără de suflet, în locul urmelor ce mai rămase din omul primelor zile, Iisus Hristos vine să reașeze pe omul creațiunii lângă Dumnezeu Creatorul.

Că Iisus Hristos a existat, că El este cel mai mare bun ce-l avem de Sus, că învățătura lui este neîntrecută prin îndreptarul de viață ce ni-l aduce, este lucru cunoscut și recunoscut de toți și peste tot.

Dar dacă Fiul lui Dumnezeu ni-a arătat calea spre mântuire, iar noi suntem gata să recunoaștem în post și rugăciune un mijloc de purificare și înălțare, pentruce suntem streini de ceeace înseamnă a ne înfrâna prin post și a vorbi cu Dumnezeu prin rugăciune?!

Dacă recunoaștem că există o putere a iubirii, a iubirii de Dumnezeu, care este isvorul tuturor iubirilor și că a iubi pe Dumnezeu este „a păzi poruncile" Lui, de ce oare ne urâm între noi și nesocotim pe Dumnezeu, disprețuind Cuvântul pe care l-a adus în lume?!

Dacă suferința și munca sunt garanția și condiția oțelirii sufletelor, dacă școala suferinții ni-a dat cei mai mari oameni și cele mai nobile suflete, de ce oare preferăm comoditatea și fugim ca cei din urmă lași de viață, prin luptă, trudă și suferință? Dacă nu averea, nu banii, nu gloria sunt capitalul cu care pășim din lumea asta în cea de dincolo, de ce cu toții ne legăm de tot ce este imediat folositor nevoilor noastre pământești și ignorăm fundamental îmbogățirea într'o viață sufletească?

In sfârșit suntem obligați să credem că dincolo de moarte este o altă viață.

„Pedeapsa păcatului este moartea", ne spune Sfânta Scriptură, dar că nu este vorba de moartea aceasta, o vedem din aceea că ori buni, ori răi, o moarte ne așteaptă pe toți, dar un fel deosebit de viață mai departe. De multe ori cei mai buni, cei mai aleși, sunt aceia care prea crud și prea de vreme păsesc din viața asta în cea de dincolo, și ne lasă să credem că viața nu se termină sub greutatea primei lopeți de țărână.

Murind ei ne spun că trăiesc!

Tocmai pentru aceasta se cuvine să rupem cât mai mult din ceeace aparține acestei vieți trecătoare, pentru a dărui celei veșnice, să ne ocupăm mai puțin de trup și să ne îngrijim mai mult de suflet.

Nu vrem să spunem că viața este de dat cu piciorul în ea, viața este demnă de a fi trăită.

Numai unele femei de o concepție bolnăvicioasă și unii bărbați femei, găsesc că viața e prea mult sau prea puțin și printr'un gest de lașitate fug din fața vieții.

Dar dacă viața este pentru trăit, nu este nici într'un caz o tarabă pentru afaceri nedemne sau un popas de compromisiuni.

Viața ne rămâne mai înainte de orice drept un drum de iubire, muncă și suferință pentru adevăr și lumină, drum ce trebuie să ne călăuzească pașii spre Inviere.

Domnișoarelor și Domnilor colegi,
Dragi frați sufletești,

Sunt oameni cărora Dumnezeu li-a dat o mai mare putere de credință, de dragoste și de nădejde. Aceștia sunt datori să ajute pe ceilalți. Este urât și neplăcut în fața lui Dumnezeu ca tu găsind drumul cel bun să nu-l arăți și altora. Orice om este făptura aceleiaș mâini a lui Dumnezeu, orice om dacă nu este bun, poate fi bun. In acest senz toți cei care au înțeles că sufletul trebue să ne fie prima grijă, sunt datori să ne ajute, să ne ajutăm împreună întru promovarea vieții spirituale a întregii studențimi.

Tineretul de astăzi înțelege că fără de Dumnezeu nimic nu este posibil, și că a crede în ceeace este o aparentă biruință a dușmanilor lui Hristos, este tocmai a te alipi de cărturarii și fariseii de altădată, de aceeași origine cu cei de astăzi, și care pecetluind mormântul Mântuitorului s'au crezut biruitori și stăpâni pe lume, disprețuind orice posibilitate de înălțare a omului prin Fiul lui Dumnezeu.

Strălucirea Invierii la care nu s'au gândit, i-a orbit după scurt timp.

Poporul acela blestemat care singur, sau prin intermediul altora, răstignește acum întreaga omenire, va trăi în curând marea durere că oamenii și neamurile s'au oțelit și întărit prin suferință pentru ziua cea mare, pentru ziua Invierii.

Neamul nostru, acest neam în care Iisus Hristos a găsit curată și sinceră cinstire dela oameni simpli, cărora pământul li-a fost cinstit prieten prin răsplata dreaptă a muncii lor, cărora altarul li-a fost călăuză și mângâiere, iar Dumnezeu bun Părinte, zic acest neam are un drept la viață pe care nicl o putere din lume nu-l va putea sdrobi.

Cine crede altfel, cine dorește o pace umilitoare ce ne-ar forța să renunțăm la porțiuni din trupul Țării, acela nu trăiește, ci visează, visează ca el să fie liniștit și fericit, visează un rai și pentrucă e mai „la modă", „un rai bolșevic".

Studențimea este o armată de oameni și de suflete, o armată care pe linia Istoriei noastre, în Biserică și Universitate este o „cetate spirituală", cum o numește Domnul Rector, de care se va isbi oricine ca de un zid pe care nu-l poate trece cu aceeași ușurință cu care se trece peste o apă, mai ales când aceasta e și înghețată.

Să ne apropiem așa dar cât mai mult noi între noi, și noi cu toții de dascălii catedrelor noastre, să ne oprim mai mult în fața Jertfei Cerești, să îngenunchiem și să ne rugăm, să ne strângem rândurile și să învingem.

In fața primejdiilor sufletele își întind mâna, între ele nu există hotar.

Dar nu putem confunda activitatea noastră de luptă spirituală creștină, cu aceea de a vorbi sau a scrie.

Și suntem fericiți că datorită grijei Inaltului nostru Ierarh și a Rectorului nostru, ne rămâne posibilitatea de a trece în faptă orice gând bun și de a ne afirma drept și neclintiți credința.

Ne bucurăm că atât Biserica, cât și Universitatea cu aceeași dragoste și stăruință, ne arată că este nedemn de a trece prin viață nepăsători sau egoiști și că în sufletul fiecăruia este scânteia divină, după cum în față avem Cuvântul lui Hristos prin care cu toții putem face din viața noastră un ideal de viață.

Ion Grig. Gherman
doctorand în medicină

Programul

Conferințelor religioase din ciclul pascal: »Inviere sufletească«, organizate de gruparea **F.O.R.S.** *(Frăția Ortodoxă Română Studențească) dela Universitatea »Regele Ferdinand I« din Cluj-Sibiu.*

1. Duminecă 27 Februarie c. ora 10.30 predică în Catedrala mitropolitană Prof. A. Nanu, Duhovnic Univ.: **Din întunerecul păcatului la lumina învierii sufletești.**

2. Luni 28 Februarie c. ora 7.15 în sala »Simeon Bărnuțiu« a Facultății de Drept. Prot. stavrofor Dr. D. Stăniloae, Rectorul Academiei Teologice »A. Șaguna«: **Căință și renaștere.**

3. Marți 29 Februarie c. Pr. Dr. Emilian Vasilescu, Prof. Univ.: **Temeiuri de credință pentru învierea sufletească.**

4. Mercuri 1 Martie c. Dl Prof. Univ. Marin Ștefănescu: **Fundamentul moral al învierii sufletești, libertatea voinței.**

5. Joi 2 Martie c. Diacon N. Mladin, Prof. Univ. **Taina învierii sufletești.**

6. Vineri 3 Martie c. Prof. Dr. Sp. Cândea, Prof. Univ. **Apostolatul tinereții.**

7. Sâmbătă 4 Martie c. **Ședința religioasă a F.O.R.S.-ului.**

Toate conferințele încep la ora 7.15 în sala „Simeon Bărnuțiu" a Facultății de Drept.

Nu lăsa otrava svonului dușman să-ți pătrundă în casă!

Despre postul adevărat

de Sf. Ioan. Gură de Aur

Postul adevărat constă în a te abţinea dela rău. Adevăratu ferirea de cărnuri ţinteşte a pune frâu sburdării trupului şi a ne îmblânzi trupul.

Creştinul care posteşte, trebue înainte de orce să-şi înăbuşe mânia, să se deprindă cu blândeţea şi cumpătarea, să îndepărteze dela sine relele dorinţe, să aibe fără încetare, înaintea propriilor săi ochi, ochiul care nu doarme şi tribunalul care nu cunoaşte nedreptatea; a se arăta mai presus de bunurile vremelnice şi darnic în milostenie; să alunge în sfârşit din sufletul său tot ce ar putea să strice aproapelui.

Iată postul adevărat, despre care grăeşte Isaia vorbind din partea lui Dumnezeu:

„Postul care îmi place mie, zice Domnul, nu stă în a vă încovoia capul ca o trestie şi a vă culca în sac şi în cenuşă..." [Cap. 58,5].

Care este dar adevăratul post, sfinte proorocule?

„Rupeţi lanţurile nedreptăţii, deslegaţi legăturile jugului, daţi drumul celor asupriţi, şi sfărâmaţi jugul lor! Imparte pâinea ta cu cel flămând, adăposteşte în casă pe cel fără cămin: dacă vezi un golan, pune haină pe el, şi nu te ascunde de cel de un neam cu tine. Atunci lumina ta va răsări ca zorile şi tămăduirea ta va veni repede. Dreptatea ta va merge înaintea ta, iar în urma ta slava lui Dumnezeu". [Cap. 58, 6-8].

Ai înţeles, nu-i aşa, preaiubitul meu, care este postul cel adevărat? Iată postul care trebue împlinit. Să nu facem ca postul să constea numai în a rămânea până seara fără hrană. Nu asta se cere dela noi. Abţinându-ne dela mâncare, trebue să ne abţinem dela tot lucrul păgubitor şi să ne consacrăm cu ardoare lucrurilor duhovniceşti.

Vrei să posteşti cu adevărat? Fii smerit, prietèn al păcii, plin de blândeţe şi de îngăduială, nu avea decât dispreţ pèntru strălucirile vieţii de acum...

(Din Omilia VIII la Cartea Facerii).

Trad. de Pr. **Ion I Suciu**

Acolo departe, faţă în faţă cu inamicul se bat cu dârzenie, copiii, fraţii, părinţii noştri. Să nu le slăbim rezistenţa făcând să circule minciunile lansate de inamic.

Reflexiuni axiologice

Intr'una din prelegerile sale de Estetică, dl prof. Liviu Rusu a pus o problemă care ne-a procurat ocazia de a vedea confirmată şi printr'o minte ascuţită ca aceea a dsale una din poziţiile care par a constitui fundamentele psihologice şi axiologice ale gândirii creştine. Astfel considerând problema Eului, dl. L. Rusu elimină dela început ideea că Eul s'ar reduce la diferite tendinţe organice, pentrucă admiţând acest punct de vedere ne-ar fi imposibil să ne explicăm unitatea Eului, care se află în contrast esenţial cu fluctuaţia permanentă şi contradictorie a acestor tendinţe. Toate tendinţele vitale nu sunt altceva decât mijloace de individuare a Eului. Ele nu servesc pur şi simplu Eul, ci dimpotrivă, tind la autonomizare, la o consolidare prin experienţă, la o entitate mai mult sau mai puţin indepedentă, la un nou Eu care se suprapune Eului autentic, originar Acest supra-Eu, este un Eu derivat superfecial. Deosebirea dintre Eul originar, adânc, autentic şi Eul derivat este că pe când acesta din urmă conduce natura umană spre individuaţie, spre diferenţirea dintre oameni, Eul originar tinde spre unitatea îndeplinind o funcţie de integrare, în virtutea căreia omul se poate înţelege lăuntric cu altul.

Eul autentic după părerea dlui Liviu Rusu îndeplineşte un rol de subiect logic. Aceasta în limbajul lui Bulgacov, vădit influenţat de punctul de vedere al misticei ortodoxe, s'ar explica în sensul că Eul originar deşi este real totuşi nu există în sensul existenţilor obişnuite. El nu există ci devine existent, fiind de natură transcedentă faţă de existenţă. El este subiect logic în sensul că totul poate deveni predicatul său. Depăşeşte însă funcţiunea pur logică şi primeşte o realitate ontologică în sensul supraexistenţei. Astfel că între Eu şi predicatele sale este o legătură care nu poate fi ruptă nici un moment „Eul fără predicat este un gol, un nimic, zice Bulgacov, iar predicatul fără Eu este orb" (Tragödie der Philosophie. Darmstadt).

Problema dualităţii Eului o pune şi filosoful francez cu puternice rezonanţe creştine, Gabriel Marcel, când face distincţia între „Etre" şi „Avoir". Eul autentic este „Etre", prezenţă pură nedeterminată, putere, spirit pur, libertate. Eul derivat este acel „Avoir", acel capital de experienţă strânsă de Eu în contact cu lumea, este acea autonomă cristalizare a tendinţelor, este dacă vreţi, aceea ce numim în general lumea intersubiectivă, în virtutea căreia ne deosebim unii de alţii.

Ceeace este extrem de important pentru problema care ne preocupă este faptul că dl prof. L. Rusu, acordă Eului autentic rolul esenţial în creaţia estetică. Adevăraiele sentimente exprimate în lirismul „care rămâne" isvoresc din fondul adânc al acestui Eu, care constitue sâmburele metafizic al omului, şi care este unicul aspect al transcendenţei umane. Cum însă orice creaţie estetică reprezintă o valoare integrabilă într'o cultură, urmează că, cel puţin din punctul de vedere al artei, cultura cuprinde un vădit sens de transcedenţă umană.

Fără nici o intenţie polemică trebuie să remarcăm însă că dl Rusu, ca şi cei mai mulţi esteticieni contimporani de altfel, exagerează când confiscă acest sens de transcendenţă umană pe seama valorii estetice, identificând Eul autentic cu Eul poetic, ca şi când celelalte valori s'ar naşte din altceva decât din acelaşi Eu originar. Nu se poate vorbi într'o accepţiune proprie de un Eu poetic, cum nu se poate vorbi nici de un Eu moral, raţional etc. Aceasta ar fi împotriva unităţii esenţiale a Eului originar. Se poate vorbi însă de atitudinea poetică sau poematică a Eului, de o atitudine morală, raţională ect. pentrucă Eul este unul şi acelaşi în orice împrejurări şi în orice manifestări.

Valorile, văzând transcendenţa umană cuprind chiar prin aceasta un sens larg de auteticitate umană, o anumită regiune a esenţelor umane. Astfel că, văzând permanenţa şi transcendenţa din om ele nu se pot constitui în realităţi autonome faţă de Umanul pur, ci reprezintă doar sensuri şi direcţiuni diferite ale aceluiaşi Eu universal şi adânc al Omului în genere, pe care îl purtăm fiecare în noi. Fiecare om poartă în el perfecţiunea şi transcendenţa tuturor şi a Totului. Numai astfel oamenii se pot înţelege între ei şi pot înţelege cosmosul; numai aşa, ca purtător de transcendenţă, omul poate deveni creator, adică revelator de valori veşnice.

Din această perspectivă axiologică, oricât de sumar ar fi fost schiţată, se pot trage mai multe concluzii, care nu sunt indiferente faţă de problema religioasă. In primul rând, creaţia culturală fiind pusă esenţial în legătură cu Eul originar, autentic şi numai apoi cu Eul empiric, valoarea fiind deci gândită în funcţie de spirit, ca expresie, ca obiectivare a spiritului, urmează că 1) Orice cultură este prin definiţie purtătoare de valori, 2) că valorile reprezintă un sens de transcendenţă şi autenticitate umană, 3) Că această transcendenţă şi autenticitate umană implică dimensiunea Adâncului. Nu există valoare şi implicit cultură decât în măsura în care este vizat isvorul esenţial al Eului din adâncuri. De aceea, cu cât cineva coboară mai adânc în sine, cu cât ajunge mai aproape de isvoarele de unde ţâşneşte valoarea şi cu cât cineva este mai familiarizat cu acest Adânc, cu cât este mai aproape de inima Adâncului, cu atât junge un factor de cultură mai important, un revelator de valori mai eficient şi cu atât valorile descoperite de el sunt mai autentice, mai durabile, mai veşnice.

Pentru a fi un adevărat om de cultură trebue să posezi un puternic cult al Adâncului, să fii stăpânit de pasiunea scafandrieră a marilor explorări spirituale, să renunţi la accidenţe de dragul esenţelor, să te izolezi în substanţa ta autentică, transcendentă, să crezi în spirit şi să te mărturiseşti credincios organ de revelare al Veşnicului din tine. Nimeni nu poate realiza opere de cultură de reală valoare dacă nu şi-a obişnuit existenţa cu dimensiunea Adâncului, dacă Adâncul n'a putut realiza în el un stil de viaţă.

Aşa dar, omul nu este un simplu exemplar de specie biologică, ci este un depozitar de transcendenţe, un creator de cultură. Existenţa lui primeşte un sens uman în măsura în care este transfigurată de valoare, adică în măsura în care suprafaţa permite în ea participarea Adâncului. Cu cât conştiinţa lui este mai aproape de Adânc, cu cât ea este mai sensibilă şi se lasă mai plastic modelată de acesta, cu atât omul este mai autentic, mai pur, mai bogat. Paradoxul coborârii omului în adânc — şi este meritul misticei creştine că ne-a desvăluit aceasta — consistă în aceea că cu cât aparent omul este mai singur, mai izolat de empiria multiformă şi adesea haotică a vieţii, este mai puţin singur, este mai aproape de inima tuturor şi a Totului, de rânduelile tuturor lucrurilor. Numai prin insingurare, numai prin izolarea în propria-i esenţă, omul ajunge la conştinţa că este un purtător de valori şi se nizueşte de a deveni revelator al lor. Ceeace este extrem de important; umanul autentic nu se poate exprima decât ca valoare. Şi întrucât valoarea este o transcendenţă, umanul autentic nu poate fi cugetat decât în funcţie de transcendenţă. Aşa încât, dacă în adâncul său omul este un purtător de valori, care când e cazul se proectează asupra însăşi a Cosmosului obiectiv, apoi în adâncul Adâncului, în Adâncul său nuclear, omni este un purtător de Dumnezeu, un „teofor". Aceasta nu în înţelesul că Dumnezeu cel nemărginit s'ar reduce la esenţa omului mărginit, că în esenţa sa omul şi Dumnezeu se fac una, în sens panteist, ci în aceea că în adâncul Adâncului, omenesc, sălăşlueşte ceva din sensul teantropic descoperit prin întruparea Logosului lui Dumnezeu. Numai în urma acestei supreme cufundări în Adânc, şi numai

FOIŞOARA

Pastoraţia în legătură cu slujbele din molitvelnic

(5)

Rolul preotului de păstor sau conducător spiritual vine la iveală într'o măsură covârşitoare prin sf. taină a spovedaniei, care reprezintă cel mai important mijloc al oricărei pastoraţii individuale. In nici o altă taină exercitarea unei acţiuni de înrâurirea personală din partea lui nu este chiar atât de necesară. Explicaţia se găseşte de altfel în însăş natura momentelor şi condiţiunilor privitoare la această taină. Pentrucă cu ocazia sfintei mărturisiri, sufletul celui care se pocăeşte, este adânc răscolit şi frământat, nu numai de o datorie religioasă, ci şi de o profundă trebuinţă psihologică, regenerare. El este prin urmare mai dispus şi mai primitor de îndrumări decât în oricare altă împrejurare şi ca atare în această ocazie preotul poate să influenţeze toată fiinţa omului. Deaceia a şi spus C. Krieg că „Taina mărturisirii este locul cel dintâi şi cel mai sfânt dintre toate, în care se aplică pedagogia divină, în care se face educaţia sufletului după legile lui Hristos şi după disciplina Bisericii. Nu este o a doua instituţie bisericească, care să ofere mijloace atât de puternice pentru mişcarea adâncurilor sufleteşti ale omului şi să ajute înălţarea acestuia la o viaţă religioasă morală ca taina mărturisirii." Spovedania este, după expresia lui Gerson, renumitul predicator de odinioară al universităţii din paris, cea mai sigură conducătoare a omului la Hristos, atunci când ea este bine săvârşită.

Dată fiind importanţa deosebit de mare, pe care din punt de vedere pastoral o prezintă taina mărturisirii, e necesar ca preotul să aplice toate mijloacele potrivite, să pună în funcţiune toată priceperea, tot talentul şi toată puterea de muncă spre a determina pe credincioşi ca să vină cât mai des să îngenuncheze sub epitrafir. Numai cel care cu pocăinţa tâlharului şi cu umilinţa vameşului îngenunchează sub epitrafir, poate fi socotit un vrednic fiu al Bisericii, care a pornit pe drumul ce duce, greu dar sigur, spre lumea de lumină, de dreptate şi de fericire a îngerilor şi sfinţilor lui Dumnezeu.

Iată dece pregătirea penitentului, în vederea mărturisirii trebue se facă să se bucure de atenţia cuvenită din partea preotului. Pregătirea prin exemplul vieţii de toate zilele ale preotului, prin catehizaţii, exortaţii şi predici în aşa fel ca atunci când îl văd perplex, îl încurajez, îl mângâi cu severitatea dureroasă dar dulce a românului şi a creştinului. Mă adresez credinţii, nu raţiunii. Raţiunea o consider armă de apărare a ceeace e animalic în om. Credinţa e esenţialul şi ei mă adresez fără să caut la faţa omului. Atac fondul sufletesc al penitentului pe care îl vreau acelaş la toată suflarea, fără privire la categoria socială. Nu mă tem de nimic, nici de reticenţa, nici exuberanţă bolnavă. Dacă pentitentul îmi e necunoscut, stau întâi de vorbă ochi în ochi, sfredelesc adâncurile şi apoi îl pun pe penitent în genunchi şi îi răscolesc întreg coţinutul sufletesc, chestionându-l precum îmi porunceşte omul de jos şi Dumnezeu de sus. Nu am jenă de nimeni, fie orcine ar fi. Dacă îmi e bine cunoscut, iarăşi întâi stau de vorbă ochi în ochi, îi filmez viaţa notorică şi-l invit apoi să îngenuncheze şi să se spovedească. Nimic nesincer nimic ceace ar dovedi curiozitatea, nimic din ceeace ar putea să-i spună că eu ştiu mai mult decât el sau ea, chear dacă sunt absolut sigur de anumite fapte ale penitentul şi observ că refuză mărturisirea lor; nu eu mă spovedesc, el se spovedeşte; l-am luminat conştinţa, îl las în pace, îi dau deslegare pentru ceace mărturiseşte, după a lui mărturisire îl admit, după cum e cazul, la împărtăşirea, şi nu mă fac stăpân, dacă eu sunt slugă. Bunul Dumnezeu Stăpânul va judeca definitiv. Esenţial şi adevărat eu niciodată nu voi putea cunoaşte adâncul cel nemărginit al sufletului omenesc; vrea el să se împărtăşească? El îşi cunoaşte adâncurile, eu îi arăt calea cunoaşterii, el răspunde mai departe de haina nunţii. Bunului Dumnezeu îi stă în putere să-l admită la ospăţul luminii celei neînserate, ori să-l dea afară.

Dar, pentru ca duhovnicul să poată avea roade binecuvântate în scaunul mărturisirii, se cere ca să-şi pregătească nu numai credincioşii săi, ci mai întâi el însuşi să fie pregătit pentru aceasta. O scrutare a conştiinţei sale proprii, un examen al sufletului său, o mărturisire integrală şi sinceră a conştinţii şi o meditaţie profundă, iată ceace trebue să facă preotul înainte de a se aşeza în scaunul mărturisirii la care păşeşte apoi calm, hotărât, fără grăbire, senin şi cu toată sfinţenia.

Prin toate sfintele taine se împărtăşeşte credincioşilor harul dumnezeiesc sfinţitor. Mântuitorul Hristos a binevoit însă a da bisericii sale o taină, în care, pe lângă împărtăşirea harului sfinţitor, ca în celelalte sfinte taine, este, El însuşi totdeauna de faţă în chip aievea, sălăşlueşte în trupul nostru şi se uneşte cu sufletul nostru. „Cel ce mănâncă trupul meu şi bea sângele meu, petrece în mine şi eu în el", (Ioan 6, 56). Această sfântă şi prea slăvită taină este taina sfintei împărtăşenii.

când adâncul păstrează semnificaţia de mai sus, omul află corespondenţe nebănuite cu Divinitatea şi se poate legitima întreaga experienţă mistică drept o experienţă „obiectivă". Numai astfel se pot înţelege cu suficientă claritate cuvintele paradoxale ale Sf. Ap. Pavel: „nu eu trăiesc, ci Hristos trăieşte în mine": când esenţial omul este cugetat ca teofor. Atunci poate nizui la demnitatea de „copil" al lui Dumnezeu.

Este interesant de remarcat că trăirea autentic umană, contactul mai intens cu Adâncul, dă impresia constantă a unei substituiri. Poeţii vechi vorbeau de cele nouă muze inspiratoare, iar Socrate mărturiseşte influenţa demonului lăuntric care şoptea conştiinţei sale. Marii însinguraţi ai vremurilor mai noui par a nu desminţi această impresiune. In orice caz, valoarea apare omului împinsă în lumina conştiinţei ca de resorturi nevăzute, misterioase, exterioare faţă de propria fiinţă a omului. Aceasta se explică prin faptul că faţă de Eul empiric, faţă de lumea noastră intersubiectivă. — înţeleasă ca totalitate de conţinuturi empirice cu caracter evident individual — Eul originar, autentic, este o simplă putere, o simplă funcţie, un simplu organ revelator al transcendenţei. El nu posedă nimic. El nu este un „Avoir" ci un „Etre" esenţial. El nu este decât un punct de tranzit, un instrument de obiectivare a Veşnicului şi nimic mai mult. Prin Eul originar, adică prin spirit, nu ne vorbeşte Eul însuşi ci Spiritul Absolut, Veşnicul. Şi Veşnicul nu poate vorbi decât când tace lumea.

Aşadar, valorile se află plasate în dimensiunea Adâncului, iar în adâncul Adâncului său, omul este teofor. De aici urmează că din punct de vedere axiologic Religia este un fel de summa a valorilor. Aceasta nu în sensul că trăirea religioasă ar include oarecum într'un cerg magic totalitatea experienţelor şi acţiunilor legate de celelalte atitudini ale spiritului (teoretice, poetice, morale etc.) ci în acela că prin această trăire omul primeşte valoarea care-i satisface în modul cel mai complect şi mai desăvârşit setea lui de transcendenţa de viaţă spirituală, care în ultima analiză este o sete de sine, de transcendenţa sa proprie.

Religiositatea ca punct extrem al dimensiunii Adâncului postulează un maximum de interioritate şi deci de transcendenţă şi autenticitate umană. Ea este criteriul de verificare al oricărei culturi. Pentrucă trăirea religioasă cuprinde în ordinea trăirilor interne maximul de interioritate şi implicit maximul de rezistenţă şi inerţie a empiriei umane în faţa Adâncului. Cine n'a ajuns la fiorul religios în trăirile sale, însemnează că este departe de Adânc, că n'a atins încă dimensiunea Adâncului şi deci nu este în cultură. I. O.

Rusia şi problema religioasă

Nu de mult s'a scris în ziare şi s'a comunicat la posturile de Radio, că în Rusia sovietică s'ar fi revenit la *libertatea credinţei* ortodoxe, alegându-se chiar şi un patriarh la Moscova.

Pentru oamenii cu mai puţină judecată s'ar părea că stările de lucruri din Rusia s'au schimbat, şi că ruşii de acum nu mai sânt cei care au fost. Dar omul cuminte nu poate da crezare acestor ştiri.

Regimul comunist, care a desfăşurat cea mai grozavă prigoană contra bisericii şi care a deportat sute de mii de credincioşi, nu poate fi crezut acum în noua propagandă pe care o face.

Este ştiut că şi până la războiul care a izbucnit în Iunie 1941, în constituţia sovietică era trecută libertatea credinţei. In aceeaş constituţie era prevăzut însă şi dreptul de propagandă contra credinţei. Propaganda nu se putea face însă în favoarea bisericii, pentrucă dacă cineva ar fi îndrăznit s'o facă, apoi nu mai stătea mult între oamenii liberi. Indată se găsea pentru el un loc în marile pustietăţi ale Rusiei.

Lumea din Basarabia, care a stat un an sub stăpânirea regimului comunist, ştie ce însemnează libertatea credinţei sub regimul comunist. Bisericile şi preoţii erau supuşi la plata unor impozite ne mai pomenit de mari, care creşteau din ce în ce mai mult, pentruca în felul acesta, când credincioşii n'ar mai fi putut plăti aceste impozite, bisericile să fie închise, iar preoţii să fie trimişi în surghiun.

Vorba bătrânească este şi azi adevărată că: *dacă lupul îşi schimbă părul, apoi năravul tot acelaş îi rămâne.*

Consiliul Arhiepiscopiei Ort. Rom. de Alba-Iulia şi Sibiu

Nr. 1341/944 (15) 1-1

Concurs

Pentru vopsitul ferestrelor şi uşilor la edificiul Academiei teologice „Andreiane" din Sibiu, se publică concurs.

Reflectanţii vor înainta oferte scrise, până la data de 6 Martie 1944, însoţite de o garanţie de 5% în bani sau efecte de Stat, la Rectoratul Academiei teologice „Andreiane" din Sibiu, unde se pot vedea condiţiunile şi se dau informaţiuni.

Sibiu, 25 Februarie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Programul

serviciilor religioase la Sfânta biserică Catedrală din Sibiu pe luna Martie 1944

1. In fiecare zi dimineaţa la ora 6½ Utrenia şi Ciasurile. Sâmbăta, în continuare Utrenia, *Sfânta Liturghie* pentru morţi. *Mercuri şi Vineri la ora 9 sfânta Liturghie înainte sfinţită*, în tot postul. In fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie „*Acatistul Maicii Domnului*".
2. *In Dumineci şi Sărbători* dimineaţa la ora 8½ Utrenia, în continuare la *ora 9½ Sfânta Liturghie*. La liturghie cântă „Corul catedralei", sub conducerea profesorului Gheorghe Şoima.
3. *Dumineca 1-a din Păresimi, a ortodoxiei*, la 5 Martie 1944, servesc: I. P. Cuv. Sa Arhimandritul Teodor Scorobeţ, cons. Ieronim Grovu, prot. Mihail Neagu, prof. Dr. Nicolae Terchilă şi Dr. Nicolae Neaga; diaconii: Anatolie Scurtu şi Nicolae Mladin. *Predică: Prof. Nic. Mladin.* La Oastea Domnului predică: *Pr. Dr. Ioan Chioariu*, dela parohia Sibiu-Inferior.
4. *Dumineca a 2-a din Păresimi* la 12 Martie 1944, servesc: prot. Mihail Neagu, duhovnicul Nicodim Belea şi prof. Dumitru Călugăr; diaconii: cons. Alexandru Popa şi Simion Macarie. *Predică: prot. Mihail Neagu* La Oastea Domnului predică: *Ioan Albu* dela parohia Sibiu-Iosefin.
5. *Dumineca a 3-a din Păresimi*, la 19 Martie 1944, servesc: Cons. Emilian Cioran, Aurel Nanu şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu şi profesorul Dr. Grigorie T. Marcu. *Predică: Cons. Aurel Nanu.* La Oastea Domnului predică: *Pr. Nicolae Constandin* dela parohia Sibiu-Lazaret.
6. *Sâmbătă în 25 Martie 1944 Bunavestire*, servesc: Prot. Mihail Neagu, cons. Dr. Spiridon Cândea şi prof. Dr. Teodor Bodogae; diaconii: cons. Alexandru Popa şi Simion Macarie. *Predică: cons. Dr. Spiridon Cândea.* La Oastea Domnului predică: *prot. Mih. Neagu.*
7. *Dumineca a 4-a din Păresimi* la 26 Martie 1944, servesc: Prot. Mih. Neagu, cons. Gheorghe Secaş şi prof. Dr. Teodor Bodogae; diaconii: Anatolie Scurtu şi Simion Macarie. *Predică cons. Gheorghe Secaş.* La Oastea Domnului predică: *Pr. Dr. Corneliu Sârbu* dela parohia Sibiu-Treistejari.

Nr 844/1943 (10) 3-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Ucea de jos**, protopopiatul Avrig, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima apariţie în „Telegraful Român".

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela Stat.
2. Sesiunea parohială 5 jug. pământ arabil lângă sat.
3. Folosirea unei grădini de 1/2 jug. şi a cimitirului din jurul bisericii — afară de pomi — în întindere de 1100 st. □
4. Chiria pentru locuinţă, până la repararea casei parohiale.
5. Stola uzitată în parohie.

Cererile de concurs se vor înainta Of. protopopesc în termenul indicat, însoţite de actele necesare şi de încuviinţarea de candidare dela I. P. S. Mitropolit.

Candidaţii se vor prezenta în parohie într'una din Dumineci sau sărbători, cu încuviinţarea Ofic. protopopesc, pentru a face cunoştinţă cu credincioşii.

Oficiul protopopesc, în înţelegere cu consiliul parohial.

Avrig, 19 Decemvrie 1943.

Pr. A Radu
adm. protopopesc

Tăceţi! Un cuvânt poate distruge mii de vieţi.

INFORMAŢIUNI

Darurile Mareşalului Conducător populaţiei bucovinene. Un reprezentant al dlui Mareşal *Ion Antonescu*, Conducătorul statului, a împărţit populaţiei nevoiaşe din Bucovina daruri în: porumb, zahăr şi petrol. S'au distribuit 32 vagoane şi jumătate de porumb, 23.200 kgr. zahăr, şi 20 vagoane petrol, la 46.403 locuitori din 146 comune. Aceasta este o faptă de patriotism şi generositate negalată.

Refugiaţii români din Ardealul de nord, cedat vremelnic Ungariei, sânt până acum în număr de 219.000 suflete.

Se retrag din circulaţie biletele a 1000 lei, de culoare brună, cu simbolul *două ţărănci cu sapa pe umeri*. Retragerea se face la ghişeele sucursalelor Băncii Naţionale.

Rechiziţionarea meseriaşilor. Pentru a împiedeca specula la care se dedau unii meseriaşi, Preşedinţia Consiliului de miniştri a dispus rechiziţionarea cu plată a meseriaşilor din principalele categorii. In acest scop s'au înfiinţat birouri, câte unul de fiecare sector, unde cetăţenii se pot adresa ca să li se dea meseriaşi la preţurile oficiale.

Nr. 1736 Bis. (17) 1—1

Publicaţiune

Fiind vacantă catedra de Istoria Bisericii Universale şi Patrologia dela Academia teologică „Andreiană" din Sibiu, Consiliul Arhiepiscopesc al Arhiepiscopiei ort. române de Alba Iulia şi Sibiu publică vacantă această catedră, pentru chemarea restrânsă prin transferare sau chemare largă prin numirea ca titular, în conformitate cu dispoziţiunile art. 14 din Regulamentul Academiei.

Sibiu, din şedinţa secţiei bisericeşti dela 22 II. 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Judecătoria de Pace Mixtă Sibiu Secţia C. F.

Nr. 3621/1943 cf. (14) 1-1

Extract din publicaţiune de licitaţie

La cererea de executare făcută de urmăritorul Dr. Virgil Morariu advocat din Sibiu contra urmăritului Ioan Bădilă iunior din Poplaca

Judecătoria

A ordonat licitaţiunea executională în ce priveşte imomilul şi porţiunea de 3/4 a imobilului cuprins în c. f. Nr. 839 şi 2256 a comunei Poplaca circumscripţia Judecătoriei de pace mixtă Sibiu cuprinse în prot. cf. 839 a comunei Poplaca de sub Nr. de ordine A + 1 Nr. top. 98,99 casă, curte şi grădină cu teritor de 75 + 122 stj. pătr. în valoare de 250.000 lei cu preţul de strigare de 197.500 lei cu menţinerea dreptului de habitaţiune întăbulată cu deciziunea Nr. 7202/1936 cf. de sub C. 5 în favoarea lui Ioan Bădilă senior Nr. cf. 2256 a comunei Poplaca de sub Nr. de ordine A + 1 top. 7425, 7426, 7427, şi 7431, fânaţ cu teritor de 35+42+42+150 stj. pătr. în valoare de 30 000 lei, cu preţul de strigare de 22 500 lei, porţiunea de 3/4-a parte a urmăritului, cu menţinerea dreptului de uzufruct viager întabulat cu decizia Nr. 7202-1936 cf, de sub C. 7 în favoarea lui Ion Bădilă senior, precum şi cu decizia Nr. 761-1936 cf. de sub C. 4 şi 1/5-a parte în favoarea văd. Bârză Ion, pentru încasarea creanţei de 3000 lei capital şi accesorii.

Licitaţiunea se va ţinea în ziua de 23 luna Martie anul 1944 ora 16 în localul oficiului al c. f. str. Carmen Sylva Nr. 7, parter uşa Nr. 34. Imobilul şi porţiunea imobilului ce vor fi licitate nu vor fi vândute pe un preţ mai mic decât preţul de strigare conform legii din 5 Aug. 1938.

Cei cari doresc să liciteze, sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din preţul de de strigare drept garanţie în numerar şi să semneze condiţiile de licitaţie. § 147, 150, 170, legea LX. 1881, § 21 legea XLI. 1908.

Dacă nimeni nu ofere mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preţ mai urcat decât cel de strigare este dator să întregească imediat garanţia fixată conform procentului preţului de strigare, la acelaşi parte procentuală a preţului ce a oferit. §, 25 XLI. 1908.

Dată Sibiu la 4 Noemvrie 1943.

ss. Lazăr Albu Judecător — **ss. I. Grancea** Conducător cf.

L. S.

Pentru conformitate:

ss. V. Atanasiu.

Dacă la taina spovedaniei sunt chemaţi toţi creştinii, la sf. Impărtăşire sunt aleşi numai cei vrednici. Ereticii, schismaticii excomunicaţii şi păcătoşii notorici, care poartă pe suflet păcate grele, sunt opriţi dela primirea acestei taine. Aci mai mult decât ori unde preotul va fi cu luare aminte la cuvintele: Nu aruncaţi mărgăritarele porcilor...

Totuşi printre toate mijloacele, şi mai ales prin taina mărturisirii preotul va lumina conştiinţa creştinilor spre a cunoaşte darurile de care se învrednicesc prin primirea acestei sfinte taine. Se va arăta adică aceea că Sf. Euharistie uneşte în chip mistic pe om cu Dumnezeu Mântuitorul, păstrând şi desăvârşind, hrănind şi întărind astfel întreaga sa viaţă spirituală. Deoarece Iisus Hristos este Dumnezeu şi Mântuitorul nostru, unirea cu El, este unirea cu izvorul tuturor harurilor, care se resimte în toată viaţa şi fiinţa noastră. „Cel ce mănâncă trupul meu, are viaţă veşnică" şi iarăş Eu sunt pânea cea vie, care s'a pogorât din cer. Cine mănâncă din pânea aceasta va fi viu în veci Ioan 6, 50—51.] Cel ce mănâncă trupul meu şi bea sângele meu, are viaţă veşnică, şi eu îl voi învia la ziua cea de apoi. I, 6.54.

Două vor fi obectivele pe care le va urmări slujitorul lui Hristos, în activitatea sa pastorală în legătură cu această dumnezeiască taină, şi anume:

1) Pregătirea deosebit de serioasă a credincioşilor ce se pregătesc de împărtăşire, care cu frica lui Dumnezeu, cu credinţă şi cu dragoste se cade să se aproape de sf. potir, ştiut fiind că acestea daruri luminează ma puternic decât soarele pe cei vrednici, dar pe cei ce o primesc cu nevrednicie, îi are mai groaznic decât văpaia iadului; după cuvântul sf. Apostol Pavel: „Cine, cu nevrednicie, mănâncă pâine sau bea păharul Domnului, vinovat va fi de trupul şi de sângele Domnului. Cerceteze-se deci omul pe sine şi numai aşa să mănânce din această pâne şi să bea din acest păhar, căci cine mănâncă şi cine bea cu nevrednicie, nesocotind trupul Domnului, judecată sieşi mănâncă şi bea". 1 Cor. 11, 27-29.

2) Trezirea dragostei şi dorinţei cât mai arzătoare după Domnul pe care-l primeşte prin sf. taine — Impărtăşirea sf. taine „din obicei" care se mai practică şi astăzi, pe o scară foarte întinsă, sau pentru ochii lumii care deasemenea este destul de frecventă, trebue cu totul înlăturată şi înlocuită cu împărtăşirea cerută de dorinţa vie a sufletului nostru de a primi pe Domnul şi Mântuitorul nostru. „Precum se doreşte cerbul după izvoarele răcoroase ale apelor aşa se cade să se dorească sufletul nostru după Hristos-Dumnezeul, pe care-l aflăm în sf. Potir.

(Va urma).

Preot Valeriu Voineag

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

Anul XCII — Sibiu, 5 Martie 1944 — Nr. 10

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitro[p]olitul Andreiu Șaguna

APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei. — Pentru America 8 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespondențe se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor cm. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează **Administrației** ziarului Telegrafu Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

„ASOCIAȚIUNEA" Sibiu

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Temeiuri pentru credință

Prin definiția ei, credința este un dar dela Dumnezeu, care însă nu prinde rădăcini și nu dă roadele mântuirii decât în sufletele deschise pentru înrâurirea de sus. Dumnezeu nu forțează libertatea spirituală cu care a înzestrat creatura Sa. Grația divină nu lucrează în oameni împotriva voii lor libere, ci în colaborare cu cei care își dau adeziunea în plină libertate. Teologii și clericii știu acest lucru și de aceea sforțările lor nu urmăresc alt scop decât acela de a dispune sufletul omenesc spre credință și spre faptele ce izvorăsc din ea. Iar tinerii studenți, care se pregătesc pentru slujirea feluritelor altare ale culturii și cărora în primul rând se adresează cele ce urmează,[1] trebue să știe că dacă vor avea credință, toate celelalte se vor adăuga lor. Adică toată viața lor va ancora în tărâmul sigur al transcendentului, unde nu bat vânturile fluctuațiunilor vieții omenești pământene. Ei nu trebue să uite că s'a promis celor care vor avea credință că vor fi în stare să mute din loc munții dificultăților de orice fel și că toți cei care cred gustă încă de pe acum bucuriile viitoare promise de Dumnezeu celor care primesc să creadă în El.

Deci marea problemă este aceea a câștigării credinței, pentru cei care n'o au, a întăririi ei, acolo unde este slabă, și a sprijinirii ei, acolo unde este tare, ca să nu slăbească în lupta cu viața. De aceea îmi voi da osteneala să prezint temeiuri pentru credință din cât mai variate laturi ale culturii omenești: filosofie, știință, literatură, arte frumoase, întrebându-mă dacă aceste discipline îndepărtează pe oameni dela credință, cum se spune adesea, sau dimpotrivă conțin serioase temeiuri pentru credință.

I

Începem cu filosofia, soră bună cu teologia, după unii; dușmana ei, după alții. Dintru început teologia și filosofia au trăit bine împreună. Ba chiar se confundau, așa cum se confundau pe acea vreme cu teologia toate produsele mai înalte ale spiritului. Cercetările sociologice mai noui au arătat cum teologia este nu numai mama filosofiei, ci a tuturor științelor și artelor, a moralei și dreptului etc. Acest fapt i-a făcut pe sociologi să-și îndrepte cu multă stăruință cercetările spre așa numitele «forme elementare ale vieții religioase», pentru a surprinde în faza lor incipientă toate formele de cultură ajunse ulterior la o mare desvoltare. Dar, după cum unii copii își bat doica, tot asemenea filosofia și celelalte științe, mai ales în faza lor de constituire, au crezut că cel mai bun lucru pe care puteau să-l facă era să se arate nerecunoscătoare față de teologie și să lovească în ea, socotind-o piedeca de căpetenie în desvoltarea lor. Firește, nu este locul și timpul ca să pun din nou pe rol, în ansamblul său, vechiul proces al teologiei cu filosofia și cu celelalte științe, ci numai vreau să accentuez faptul că, după începuturile de bună prietenie cu teologia, diferitele forme de cultură au avut momente de răzvrătire față de teologie și chiar față de științele apropiate, cu al căror domeniu se încălcau, neizbutind decât cu încetul să-și precizeze obiectul și metodele. Ca râurile sprintene din munți, diferitele științe se aruncau la început năvalnice, nizuind nu numai să ducă la bun sfârșit cercetarea unui domeniu limitat, ci să rezolve pe cont propriu și problemele de căpetenie ale celorlalte științe.

Filosofia, care până în vremurile moderne îngloba toate științele, și-a făcut astfel debutul sistematic prin secolul IV înainte de Hristos, în Grecia, răzvrătindu-se împotriva credințelor religioase și urmărind, așa cum va urmări totdeauna, o explicație rațională a lumii și a vieții, independent de credința în Dumnezeu. Totuși filosofia antică, în liniile ei mari, nu este nereligioasă. Numai datorită unei exagerări se poate vorbi despre conflictul teologiei cu filosofia în lumea antică. Unele incidente care au avut totuși loc se explică mai ales prin considerații de alt ordin decât cel religios, încât aș putea spune că în antichitate numai materialismul, inițiat de Leucipp și Democrit și continuat de Epicur și Lucrețiu, se poate considera ca filosofie ateistă propriu zisă. Iar în vremurile mai noui, tot materialismul, reînviat prin Gassendi și Hobbes și adus la mare înflorire în secolele XVIII și XIX, formează singurul adversar hotărît al religiei. Cu orice alt curent filosofic teologia creștină ar putea să ajungă la un armistițiu sau la o fecundă colaborare, numai cu materialismul nu. Sfinții Părinți ai Bisericii creștine, chiar atunci când erau foarte favorabili folosirii filosofiei pentru formularea, sistematizarea și apărarea adevărurilor de credință, erau totuși necruțători față de materialism în general și față de epicurei în deosebi, care puneau principiul plăcerii mai presus de orice.

Dar filosofia nu se confundă cu materialismul. Nu s'a confundat nici în trecutul mai îndepărtat, nici mai ales în prezent, când numai câte un întârziat adept al acestei funeste concepții îndrăznește să pună în vitrinele librăriilor românești ediția a doua a unei introduceri în filosofie materialistă. Orice student în filosofie știe că filosofia secolului al XX-lea s'a lepădat de concepția materialistă, așa cum de pildă știința modernă s'a lepădat de «principiile ascunse» cu care medievalii explicau însușirile lucrurilor.

Filosofia deci nu se confundă cu materialismul, care nici măcar n'a rămas în matca sa filosofică, ci a ieșit din ea, transformându-se în armă de luptă împotriva religiei. Filosofia nu se confundă nici cu opera vreunui gânditor răsleț, care din cine știe ce motive ia atitudine împotriva religiei, ci filosofia trebue considerată în marile ei curente filosofice și la cei mai de seamă gânditori ai lumii, pe care cineva, în chip plastic, i-a închipuit ca fiind așezați în vârful unei piramide. La temelia piramidei ar fi specialiștii de rând, profesioniștii filosofiei sau ai vreunei științe particulare, care n'au veleități de reformatori, nu produc nimic deosebit și trăiesc din munca adevăraților creatori în filosofie și știință. Deasupra vine o clasă ceva mai restrânsă de reprezentanți ai filosofiei și științei, care au prins ceva din disciplinele respective, dar nu atât cât să poată fi numiți stâlpii științei. Aceștia sunt plini de pretenții, reformatori veșnic nemulțumiți și nu iubesc religia. Sunt agitații, răzvrătiții, cu care nu se poate face mare lucru. Mai sus însă, este un număr mai redus de filosofi și oameni de știință, care lucrează temeinic, fără agitație și pe umerii lor stă greutatea edificiului cultural.

Dar încă mai sus decât ei stă un număr foarte restrâns de filosofi și savanți, care sunt unși cu mirul geniului, în care însușirile omenești sunt actualizate până la maximum. Ei îmbrățișează cu larga lor privire întreg domeniul culturii și în mintea lor se unifică toate antinomiile. Sunt marii gânditori, marii savanți, cei care izbutesc să armonizeze în spiritul lor în chip desăvârșit religia cu filosofia, cu știința și cu toate celelalte forme ale culturii. La aceștia ne vom referi totdeauna, pe ei îi vom întreba dacă în diferitele discipline pe care le-au ilustrat sunt motive de necredință sau dimpotrivă temeiuri solide pentru credință. In filosofie mai ales — fiindcă despre ea vorbim acum — e bine să ne obișnuim a pătrunde temeinic cugetarea unui mare gânditor și prin el să ne orientăm asupra întregei filosofii. Cine a studiat adâncit de pildă pe Platon și Aristotel în antichitate, pe Augustin și pe Sf. Ioan Damaschin în epoca patristică, pe Toma de Aquino în evul mediu, pe Descartes sau Kant în epoca mai nouă, are suficiente elemente pentru a judeca întreaga filosofie, privind-o de pe marile înălțimi, de unde se vede departe. De pe aceste înălțimi filosofia nu se opune credinței, ci dimpotrivă o presupune, o postulează și aduce temeiuri pentru ea.

Să ne gândim astfel la minunatele argumente pe care Platon le pune pe seama lui Socrate în favoarea tezei că lumea este guvernată de providența divină. Nici astăzi apologetica creștină n'a găsit cuvinte mai frumoase, mai convingătoare ca cele rostite de Socrate despre grija pe care Dumnezeu o poartă de lume. Să ne gândim de asemenea ce temeiuri pentru credință au scos Sfinții Părinți ai Bisericii creștine din opera celor doi corifei ai cugetării antice: Platon și Aristotel. S'a spus adesea că creștinismul, cu învățătura sa, cu dogmele sale, cu rigoarea sa, a dat lovitura de grație cugetării antice, situându-se la antipodul său. Nu-i nimic adevărat. Cine gândește așa să observe cât platonism și cât aristotelism a intrat în operele Sfinților Părinți. Teoria Ideilor, ca adevărata realitate a lucrurilor și Dumnezeu ca Idee supremă, ca supremul Bine, spre care se îndreaptă, ca spre un punct fascinant, toate aspirațiile noastre cele mai înalte; sau teoria că Dumnezeu este Actul pur, Forma pură, ultima treaptă de desăvârșire la care se ajunge prin necontenita trecere dela materie la formă, dela potență la act, teoriile acestea — cele dintâi platonice, cele de-al doilea aristotelice — au făcut pe Sfinții Părinți ai Bisericii creștine să se gândească chiar la o revelație naturală, că adică Dumnezeu, în afară de revelația pozitivă prin Iisus Hristos, s'a descoperit lumii și sub altă formă în chip natural, inspirând unora dintre marii filosofi ai antichității înalte idei despre Dumnezeu, suflet și nemurire. Intemeiați pe acest principiu, Sfinții Părinți au împrumutat cu mâini pline ce au găsit bun la marii filosofi ai antichității, în deosebi la Platon, la care se găseau minunate argumente pentru dovedirea existenței lui Dumnezeu și pentru nemurirea sufletului. De asemenea convenea foarte mult cugetării creștine ideea platonică, după care ajungem la binele suprem, la Dumnezeu, prin purificări continui. Și cine nu știe că temeinica argumentare din cartea a VI-a a *Metafizicii* lui Aristotel, prin care se dovedea existența lui Dumnezeu pornindu-se dela existența mișcării în lume, a pătruns direct în apologetica creștină, fiind folosită în deosebi de marele scolast Toma de Aquino!

Aș lungi de sigur prea mult cele ce am de spus dacă m'aș opri la fiecare filosof în parte, pentru a descoperi la el temeiuri pentru credință. Nu pot totuși să nu amintesc și alți câțiva mari filosofi, care au avut o mare înrâurire asupra cugetării și vieții creștine și la care se pot găsi puternice temeiuri pentru credință. Să ne gândim de pildă la Plotin și la plotinismul primelor veacuri creștine. Plotin avea ideea că acolo este mai multă realitate unde este mai multă unitate și că din Unul sau Nenumitul, cum ziceau misticii creștini — Marele Anonim, cum ar spune un filosof român din zilele noastre — a pornit în chip necesar o mișcare de proversiune, luând naștere, în ordine descrescândă ca realitate și perfecțiune, mai întâi inteligența, *nous*, apoi spiritul lumii și în fine lumea materială însăși, a cărei realitate este ca și inexistentă iar perfecțiunea nulă. Acestei mișcări de proversiune însă, spune Plotin, îi urmează o mișcare de retroversiune, de întoarcerea lumii în Unul, prin purificări treptate. Ei bine, ideea aceasta plotiniană a hrănit mistica răsăriteană timp de veacuri și prin intermediul misteriosului Dionisie Areopagitul, de prin veacul al V-lea, a invadat întregul occident creștin.

[1]) Conținutul acestui articol a fost rostit, în cadrul conferințelor religoase organizate de gruparea F. O. R. S. [Frăția Ortodoxă Română Studențească) dela Universitatea „Regele Ferdinand I" din Cluj-Sibiu, în ziua de 29 Februarie 1944.

Şi dacă se întâmplă ca cineva să nu aibă prea multă simpatie pentru curentele filosofice mistice — al căror ultim reprezentant de seamă poate fi numit marele cugetător francez Henri Bergson, din nefericire evreu, botezat, zice-se, în chip discret, acum câţiva ani, cu puţin înaintea morţii sale — dacă, zic, cineva dintre noi nu iubeşte curentele filosofice mistice — foarte urît ponegrite de unii dintre profesorii noştri de filosofie — apoi îl rog să se adreseze cugetării raţionaliste a secolului al XVII-lea, marelui Descartes, lui Malebranche, lui Spinoza, lui Leibniz, cugetători cari pe drept cuvânt au fost consideraţi, într'un anumit fel, ca apologeţi creştini, deoarece fiecare dintre ei a construit câte o teodicee, câte o justificare a credinţei, demonstrând cu argumente rămase celebre, existenţa lui Dumnezeu şi nemurirea sufletului. Descartes de pildă este făuritorul a trei argumente pentru dovedirea existenţei lui Dumnezeu: argumentul zis *a contingentia mentis*, argumentul scos din ideea de infinit şi din necesitatea unei cauze adecvate acestei idei şi argumentul care procedează aprioric, afirmând că existenţa este conţinută în ideea de perfecţiune. Tot Descartes este cel mai de seamă susţinător al dualismului ontologic în epoca modernă, adică susţinător al ideii că universul şi omul în deosebi conţin două principii, unul spiritual şi altul material, aşa cum învaţă şi Biserica creştină. Malebranche, la rândul său, nici nu putea să creadă că este cu putinţă cunoaşterea lumii decât în Dumnezeu, în arhetipurile lucrurilor, care sălăşluesc în cugetarea divină. Este faimoasa teorie a «vederii în Dumnezeu». Cât despre Spinoza şi Leibniz, să mediteze oricine *Etica more geometrico demonstrata*, a celui dintâiu, sau *Teodiceea* celui de al doilea, şi va vedea câte temeiuri pentru credinţă va dobândi. Despre Kant, marele pontif al filosofiei moderne, s'a spus, e drept, că a dărâmat întreaga argumentare pentru dovedirea existenţei lui Dumnezeu şi că deci dela el s'a tras necredinţa modernă. Lucru neadevărat. Cine caută bine, va găsi la Kant puternice temeiuri pentru credinţă, dar nu raţionale, ci voliţionale şi sentimentale. Kant era un filosof adânc credincios şi unii interpretează întreaga sa operă prin prisma acestui profund sentiment al său. Dacă a afirmat că judecăţile noastre nu sunt valabile pentru transcendent şi deci nu putem demonstra raţional existenţa lui Dumnezeu, apoi el a dat în această privinţă întâietate inimii, năzuinţei noastre adânci către adevăr, către perfecţiune, către fericire, năzuinţa ca binele să triumfe, ca răul să fie pedepsit, ca moartea să nu tragă obloanul greu al uitării asupra lipsei de dreptate ce văcueşte în lumea aceasta. Aici, în adâncul sufletului omenesc, a înţeles Kant să găsească temeiuri pentru credinţa în Dumnezeu, pentru nemurirea sufletului şi viaţa viitoare. Ar fi prea cruntă înşelătoria şi-a zis el, şi prea dezolant sentimentul că celor mai adânci năzuinţe ale sufletului nostru le corespunde neantul; că adică nu există adevăr absolut, nu există bine absolut, nu există frumos absolut, deşi sufletul nostru le concepe şi trăieşte în nădejdea lor, în viaţa aceasta în care nimic nu este perfect. Nu, Kant nu este dărâmătorul argumentelor pentru dovedirea existenţei lui Dumnezeu, ci acela care le-a aşezat pe alt temei.

Va spune însă poate cineva: Da, până aci toate bune, dar filosofia modernă s'a depărtat din ce în ce mai mult de Dumnezeu, afundându-se în pozitivismul şi materialismul antireligios al secolului al XIX-lea. Răspund: Nu este întru totul adevărat. Au alunecat în materialism şi ireligiozitate un număr de filosofi şi mai mulţi oameni de ştiinţă care se dedau şi la preocupări filosofice. Dar, cu tot întunerecul metafizic răspândit de aşa numita «filosofie a luminilor», cu tot evoluţionismul prea atotcuprinzător al lui Spencer şi cel prea neserios al lui Haeckel, în fine cu tot materialismul latent sau mărturisit al unor filosofi sau savanţi din această vreme, metafizica spiritualistă nu s'a estompat cu totul şi cine vrea să găsească în epoca modernă şi contemporană a filosofiei temeiuri pentru credinţă, le poate găsi din plin nu numai în filosofia tradiţionalistă, în frunte cu Victor Cousin, şi cea spiritualistă, care se continuă prin Maine de Biran, Felix Ravaisson, Jules Lacheulier, Emile Boutroux şi alţi gânditori de seamă, ci chiar şi în intuiţionismul şi pragmatismul contemporan, în existenţialismul inaugurat de danezul Kierkegaard şi dus la mare desvoltare în deosebi de filosoful Heidegger, în fine în filosofia valorilor, care prin direcţia sa absolutistă, în frunte cu Windelband, Rickert şi Nicolai Hartmann, aduce importante servicii teologiei creştine. In filosofia valorilor, adevărul, binele şi frumosul nu sunt socotite ca simple produse spirituale subiective, ci realităţi de sine stătătoare, ce ni se impun din afară, având o origine transcendentă şi fiind unificate în valoarea supremă: sfinţenia. Existenţa lui Dumnezeu se impune filosofiei valorilor cu absolută stringenţă, ca focarul în care se întretae sensurile mai înalte ale acţiunilor noastre.

Ar fi de adăugat de sigur imensul folos sufletesc ce se poate scoate din însăşi cugetarea creştină, din însăşi filosofia creştină patristică, medievală, modernă şi contemporană. Am ocolit-o înadins pe aceasta, pentrucă năzuinţa mea este aceea de a arăta că există puternice temeiuri de credinţă tocmai în studiile profane, acolo unde s'ar părea că ele nu există.

Filosofia nu este deci străină de religie, nu se opune credinţei. Dimpotrivă, aş putea cita multe mărturii, printre care una foarte frumoasă, a dlui Prof. I. Petrovici, cum că filosofia, departe de a te înstrăina de credinţă, dimpotrivă, îţi deschide drumul spre ea. Oamenii Bisericii s'au temut, e drept, adesea, de filosofie, dar au alergat la serviciile ei când au avut nevoie. Filosofii s'au răzvrătit împotriva teologiei, împotriva credinţei, dar dacă scoţi din filosofie ceea ce i-a împrumutat credinţa, nu mai rămâne mare lucru din ea. Afirm aceasta cu îndrăzneală şi voi da seama, dacă va fi nevoie.

In filosofie sunt deci atâtea temeiuri pentru credinţă, încât cine simte nevoia unei schimbări sufleteşti radicale şi nu se mulţumeşte cu o simplă catehizare, să caute mai departe, să caute cu ardoare, în filosofia însăşi, şi va găsi ce-i trebue.

(Va urma).

Diacon **Dr. EM. VASILESCU**

Credinţă şi Naţiune

Comunitatea Naţional-Creştină

(Rezumat al conferinţei ţinute la 20 Febr. 1944 la Universitatea din Cluj-Sibiu)

de Prof. Dr. **Mihai A. Botez**

A vorbi la Universitate despre Credinţă şi Naţiune, despre Comunitatea naţional-creştină nu înseamnă câtuşi de puţin a greşi; de oarece Universitatea a fost la originea ei o comunitate, o corporaţie, o breaslă de profesori şi studenţi. Şi sunt indicii că Universitatea va ajunge să fie iar o comunitate-*Universitas* de odinioară!

Apoi această comunitate de profesori şi studenţi a fost la început o comunitate creştină.

Aşa încât putem vorbi foarte liniştiţi la Universitate, şi mai ales la această Universitate din Sibiu-Cluj, despre Credinţă şi Naţiune şi despre comunitatea naţional-creştină.

*

Se vorbeşte şi se scrie mult, în aceste timpuri de grea cumpănă, de mari schimbări, de mari temeri şi de mari îndoieli, de scăderea credinţei, de lipsa credinţei, de necredinţă.

Desigur, că puterea credinţei poate — după împrejurări — să varieze; dar credinţa e un element constitutiv al psihicului nostru şi ca atare depinde de viaţa normală a psihicului nostru.

Noi ne arătăm credinţa şi rostim *credem* la fiecare pas al vieţii noastre de toate zilele. Credem în sporul lucrului nostru, credem în cuvântul aproapelui nostru, credem în viitorul copiilor noştri, în viitorul neamului nostru.

Omul de cercetare pozitivă crede în rezultatul cercetărilor lui.

Dar credinţa nu e numai un component al psihicului nostru personal; *ci ea este un component caracteristic social, al vieţii în comunitate, al vieţii sociale şi deci şi naţionale.*

Ea e alături şi în *legătură* cu: *limba, datinele, cântecul, jocul, portul, cu întreaga tradiţie a unui popor, a unei naţii!*

Copil, ţi-o desvolţi crescând între ai tăi şi ascultând serile povestirile pline de farmec ale unei mame sau bunici dragi, care torcând, depănând sau împletind îţi spune multe din ce a auzit şi din ce a văzut.

Tânăr, când mintea îţi cată răspunsuri la multele întrebări caracteristice tinereţei, clipe neaşteptate te pun în faţa credinţei lumii, în care trăeşti.

Spre un apus de soare, păşind în bătaia unui vânt lin, plăcut, cu privirea în spre zările îndepărtate şi simţindu-te din ce în ce mai mult una cu pământul pe care păşeşti; te vezi deodată oprit de sunetele trăgănate ale unui clopot, care vin dintr'un turn alb, care se ridică liniştit din desişul verde al unor copaci bătrâni din fundul unei văi.

Pe tot întinsul văii oamenii s'au oprit din lucru şi şi-au îndreptat privirile spre turn şi ascultă clopotul!...

Şi tu, tinere, ai fost oprit din mers, după cum au fost opriţi din lucru oamenii din vale. Şi tu şi ei ascultaţi clopotul!...

Credinţa, ca element component al psihicului, sufletului colectiv, social, naţional, e caracteristică prin actele ei, care trec din domeniul pătrunsului în domeniul nepătrunsului.

Această caracteristică a credinţei nu poate constitui un motiv de a pune în discuţie realitatea ei de element component psihic, sufletesc individual şi social.

Credinţa sub diferitele ei înfăţişări caracterizează sufletul naţional-românesc.

Şi ceea ce e mai important, credinţa religioasă are un caracter strict naţional românesc.

Walther Hoffmann recunoaşte în cartea sa „*Rumänien von heute*", că religia are un caracter strict naţional la români. —

Această legătură intimă, organică între credinţa religioasă creştină şi viaţa naţională românească, ne aduce în faţă partea a doua a conferinţei: *comunitatea naţional-creştină.*

Intr'adevăr, în timpurile de grea cumpănă de azi, de care vorbeam la începutul conferinţei, în care ori cât ne-am strânge mai mulţi la un loc, ori cât am căuta să ne unim mai mult, tot pare că nu-i destul pentru a face faţă împrejurărilor, *necesitatea constituirii de societăţi naţional creştine* se pune foarte hotărît în faţa minţii noastre!

Se pune însă o întrebare: are poporul român, şi mai cu seamă ţăranul român, înclinări sufleteşti pentru viaţa de comunitate, nu-i al oare deprins să-şi ducă viaţa de o parte, nu-i prea *individualist?*

In privinţa aceasta, ţin să răspund, că ţăranul nostru în trecut ca şi în bună parte acum, răspundea la întrebare în numele obştei cu „noi".

Apoi faptul existenţei: obştei, devălmăşiei, clăcii, arată că ţăranul român are tradiţia vieţii obşteşti, vieţii de comunitate. Cât farmec n'are expresia: *obştea satului?!*

Dar rugăciunea de toate zilele e *Tatăl nostru.* Prin ea se cere: pânea *noastră*, iertarea greşelilor *noastre.*

Deci sufletul ţăranului nostru, săteanului nostru, obârşiei noastre e pregătit de mult timp, din timpuri străvechi, din moşi strămoşi pentru a întemeia comunităţi şi mai ales comunităţi naţional creştine şi a duce voios şi cu folos obştesc viaţa de comunitate.

Începând prin întemeierea şi organizarea de comunităţi naţional creştine săteşti, în care să intre tot ce-i mai ales, mai priceput, mai destoinic, mai de omenie şi mai cumsecade din lumea satelor, începem întemeierea unui *front intern*, care — împreună cu frontul militar extern — ne va asigura liniştea pentru *buna rânduială în ţară*, va asuma într'o măsură nebănuită *conducerea ţării.* Şi ne va asigura *victoria întreagă de azi şi de mâine.* In aceste comunităţi naţional creştine se vor întări şi desvolta în măsura tot mai mare atât puterile naţionale, cât şi puterile credinţei.

Prin această comunitate satul îşi va reface legăturile lui cu trecutul, îşi va îndruma desvoltarea luând în seamă întreg acest trecut, ca aşezare locală, ca fel de a fi al oamenilor, ca fel de a lucra şi îşi va alege oamenii destoinici pentru: buna lui conducere, luminarea minţii, ridicarea şi înălţarea lui sufletească. Prin această comunitate satul va ajunge să aibă oameni statornici la toate nevoile lui şi să scape de cei aduşi de toate vânturile, cari stau în sat de nevoie mare şi aşteaptă nerăbdători şi cu neastâmpăr să poată pleca.

Să ne amintim, cel puţin unii dintre noi, de preotul bătrân al satului, care păstorea după atâţi alţii din neamul lui, care îşi avea aşezare veche în sat şi care lăsa fiului ori ginerelui „*poporul*" şi-i conducea paşii noului păstor până ce căpăta încrederea, că noul păstor sufletesc merge cum trebue pe calea bună!

Comunitatea naţional creştină va da satului statornicia la conducere şi va asigura legătura trainică şi înţeleaptă a trecutului cu viitorul.

Şi pentru că vorbim de păstorul sufletesc, de preot, e bine cred, să amintesc, că trebue să pregătim preotul sătesc pentru împlinirea menirii lui în comunitatea naţional creştină alegând cele mai potrivite elemente.

De asemenea trebue să pregătim, alegând cele mai potrivite elemente, pentru preoţimea menită pentru lucrătorii din centrele industriale, preoţimea pentru copii, preoţimea misionară.

Prin comunitatea naţional creştină se asigură atât propăşirea credinţei şi se deschid drumuri nouă atât din punct de vedere naţional cât şi din punct de vedere al credinţei naţionale.

Să ne gândim o clipă, că prin constituirea grupelor etnice naţionale, am putea prin întemeierea de comunităţi naţional creştine să venim în ajutorul celor mai ameninţate şi mai depărtate aşezări româneşti fie ele la răsărit ori la apus, la meazăzi ori la meazănoapte.

Suntem în ajunul marilor prefaceri; dar suntem şi în ajunul marilor înfăptuiri. Suntem în clipe mari istorice. Să ne pregătim şi să pornim, cu toată încrederea, pe calea înfăptuirilor, ca ziua de mâine să ne găsească victorioşi pe toate liniile!

„Diecezana" arădană

La 'nceputul lumii acesteia, s'a desfăşurat în Arad o solemnitate de-o semnificaţie deosebită: P. Sf. Episcop Dr. *Andreiu Magieru*, ierarhul iubitor de cultură, a sfinţit noile ateliere ale Tipografiei Diecèzane.

Această harnică instituţie de arte grafice a fost înfiinţată în 1879, de către episcopul Ioan Meţianu, devenit ulterior mitropolit al Ardealului. In 1929, intreprinderea şi-a serbat o jumătate de veac de existenţă, deodată cu prăznuirea centenarului instalării întâiului episcop al Aradului.

Sub păstorirea P. Sf. Episcop Andreiu, tiparniţa a luat un avânt deosebit. Nu de mult ea a fost înzestrată cu o maşină rotativă, şi cu patru maşini de cules [linotypuri], care tipăreşte foaia eparhială „Biserica şi Şcoala", foaia pentru popor „Calea Mântuirii", ziarul „Tribuna Română", ş. a.

Cu prilejul punerii lor în funcţiune, P. Sf. Episcop *Andreiu* a rostit o cuvântare magistrală, din care reţinem cele ce urmează:

„Au trecut 65 de ani de când s'a înfiinţat tipografia Diecezană. In 1912 s'a stabilit în localul ei propriu. Acum urmează faza înzestrării cu rotativa şi 4 linotypuri. Se modernizează, şi acum s'au sfinţit.

De ce se sfinţesc maşinile? Pentrucă sufletul maşinei este muncitorul şi munca lui, care se binecuvintează, deodată cu maşinile.

Intre toate maşinile, tipografia stă la un loc mai de cinste, deoarece e un izvor de lumină.

Scrisul izvoreşte din sufletul autorului, trece ca o salbă de mărgele prin mânile tipografului, apoi, în formă de carte sau ziar, e dat marelui public ca o făclie.

Tipograful nu este numai un receptor mort al scrisului, ci şi sufletul lui vibrează atunci când culege; pune şi el atunci o parte din fiinţa lui în scris. Aşa că şi el e un colaborator al autorului.

Din rândul tipografilor s'au ridicat oameni cari au adus mari servicii publicului, ca editori, proprietari şi scriitori de gazete, cum a fost cazul lui Aurel Birăuţiu înainte de unirea cea mare din 1918.

Strămoşii ziceau: roagă-te şi lucrează. Maşinăria, rotativa şi chiar zeţăria sunt şi ele un altar, la care tipograful — care munceşte cu plăcere şi dă ceva din sufletul său — face un fel de rugăciune.

Tipografia noastră, Diecezana, a fost totdeauna în slujba ideilor religioase şi morale, şi niciodată n'a fost un mijloc de atâţare la ură. Ea are patron pe Iisus Hristos, care şi El — în tinereţe — a fost un muncitor.

Scrisul religios ar trebui să fie tipărit cu litere aurite pentrucă ochiul cetitorului desprinde din ele rază de lumină, ce luminează sufletul.

Muncitorii tipografiei Diecezane şi în trecut au fost cei mai apreciaţi, pentrucă au considerat munca lor în slujba binelui şi nu ca a unor năimiţi...»

De încheere, P. S. Sa Părintele Episcop a îndemnat pe muncitori să-şi împlinească munca lor cu plăcere şi atunci vor găsi în ea mângâerea pe care ţi-o dă rugăciunea. Apoi a dispus ca direcţiunea tipografiei să pună în fiecare atelier icoana Mântuitorului şi Crucea, care să întărească sufletele muncitorilor.

Cuvântarea P. Sf. Episcop *Andrei* este un elogiu al muncii creştineşti.

[†]

Ordin recent, dat de guvernul ţării, dispune ca toate cârciumile să se ţină închise de Sâmbătă seara până Duminecă după sf. Liturgie. Măsură înţeleaptă şi aducătoare de folos obştei.

Nu lăsa otrava svonului duşman să-ţi pătrundă în casă!

Cuvântul unui ministru român

In 25 Ianuarie 1944 s'a sărbătorit patronul Facultăţii de teologie din Bucureşti şi al Internatului teologic, în istorica biserică Radu-Vodă, de către P. S. Sa *Iosif Sinaitul*, Episcopul de Argeş, cu un sobor de 10 preoţi.

Cu această ocaziune s'au ridicat cuvinte de rugăciune, de laudă, de mărturisire şi de îmbărbătare.

Ne vom opri, de astădată, asupra cuvintelor de mărturisire ale dlui ministru *I. Petrovici*, pentru însemnătatea lor deosebită.

„Am venit cu multă plăcere, — spune dl Prof. I. Petrovici — în mijlocul acestei instituţii teologice, atât pentrucă în calitatea mea de ministru al culturii mă găsesc între tineri, la locul meu firesc, cât şi pentrucă *ştiinţa teologică se află în cea mai apropiată vecinătate cu propria mea specialitate.*

Cel mai apropiat vecin pentru filosofie rămâne învăţământul teologic. E drept că vecinătatea depinde şi de partea în care te aşezi. Când te aşezi la poalele disciplinei filosofice, atunci teologia care încununează întreaga cunoştinţă omenească, apare ca îndepărtată, dacă te ridici însă până în piscurile cunoaşterii, atunci nu se poate să nu simţi vecinătatea cea nemijlocită a teologiei".

Dl prof. I. Petrovici recunoaşte teologiei cununa întregii cunoştinţe omeneşti, fiind în vecinătate apropiată cu filosofia.

Teologia şi filosotia sunt cei doi munţi mari ai spiritului şi culturii umane. Sub zona norilor, la poalele lor, au putut fi adesea ploi şi vânturi, sau supărări şi certe, — dar vârfurile, vârfurile au rămas veşnic înăbite de soare.

„Teologia — continuă dl ministru — care se găseşte pe un pisc şi trebue să adaug, pe cel mai înalt dintre toate, e bine ca atunci când vrea să coboare pentru a se apropia mai mult de lumea faptelor, să aibe, drept primă staţie de coborîre, filosofia".

Trebue să posezi un fond de credinţă adevărată şi o înălţime a spiritului de analiză a întregilor cunoştinţe omeneşti, ca să poţi vedea înălţimea ameţitoare a acestui pisc.

De pe acest pisc, cel ce s'a coborît prima dată, piscul fiind El, „pentru a se apropia mai mult de lumea faptelor", — a fost Omul-Dumnezeu, Iisus Hristos, Raţiunea, Logosul întrupat — pentruca lumea să fie ridicată în mântuire. Teologia, dacă ar fi cultivată numai pentru a rămânea pe culmi, ar fi desigur într'o eroare. Prin Iisus Hristos, este adusă „către lumea faptelor". In această coborîre „e bine — spune dl I. Petrovici — să aibe drept primă staţie de coborîre, filosofia".

Acest lucru este atât de imperios, încât nu ne-am putea explica anumite ramuri ale teologiei fără colaborarea filosofiei, cum ar fi de ex. catehetica, fără colaborarea pedagogiei şi psihologiei, sau mistica creştină fără metafizică.

„Filosofia, armonizând laolaltă rezultatele ştiinţelor speciale, urmăreşte aflarea unui principiu care să ofere raţiunea explicativă a tuturor realităţilor date", [Ioan Petrovici: Cercetări Filosofice, Ed. II, Bucureşti 1926, p. 40].

Teologia nu e studiată totuşi, numai pentru piscul cel greu al accesibilului şi purităţii, cât şi pentru viaţa practică a adeveririi Adevărului de pe pisc la poale, pentru cei ce nu-l pot urca, a adeveririi lui Iisus Hristos în lume — „ca lumea viaţă să aibă şi mai mult să aibă". De aceea teologia a avut şi va avea valoarea ei de actualitate veşnică.

„Ştiu că teologia a fost socotită în unele cercuri intelectuale drept o specialitate care nu e de actualitate. Dacă se ia noţiunea de actualitate în înţeles de vremelnic, atunci teologia nu e actuală. Nu e în sensul acesta, de actualitate, fiindcă e permanentă, — a fost contemporană multor lucruri perimate după cum va rămânea contemporană şi unor lucruri viitoare, când actualitatea de azi va fi la rândul ei perimată".

Nu cred să fi fost student teolog de faţă, să nu i se fi umplut sufletul de aceste cuvinte adevărate ca lumina zilei — şi să nu-i fi vibrat inima la cuvintele de îndemn adresate: „Aveţi tocmai menirea să faceţi să progreseze sectorul vieţii sufleteşti, care a rămas îndărăt faţă de progresul vieţii materiale".

„Cred că *bunătatea* şi *legile morale* corespund legii metafizice a existenţii. Pentru aceasta am o încredere neclintită în ele, şi nu pot să admit că forţele materiale ar putea triumfa definitiv asupra forţelor morale, răsturnând supremaţia idealului asupra mecanismului exterior al lumii materiale".

Acestei încrederi neclintite, în triumful spiritului şi izbăvirea dreptăţii, îi răspunde întreaga conştiinţă a preoţimii, fiindcă e credinţa neamului, e credinţa Bisericii, — şi Credinţa e Adevărul.

Prof. Ionescu Ioan
preot în Munţii Apuseni. (Blăjeni-Plai—Hunedoara)

Deputaţi aleşi pentru Congresul Naţional-Bisericesc al Mitropoliei Ardealului

La alegerile suplimentare ţinute în cursul lunei Februarie 1944 au fost aleşi:

1. In cercul electoral preoţesc Sibiu, P. C. Protopop-stavrofor D. Dumitru Stăniloae, rectorul Academiei Teologice din Sibiu.

2. In cercul electoral preoţesc Braşov P. C. Preot Dr. Nicolae Stinghe, adm. protopopesc în Braşov.

3. In cercul electoral preoţesc Deva P. C. Prot. Dr. Liviu Stan, profesor la Academia Teologică din Sibiu.

4. In cercul electoral mirenesc Sebeş, Dl Ioan Sandu, directorul Şcoalei normale din Sibiu.

5. In cercul electoral mirenesc Sighişoara, dl profesor Aurel Popa, secretar general la Ministerul Cultelor.

6. In cercul electoral Haţeg, dl Ioan Popovici, advocat în Hunedoara.

Nr. 2176—1944.

Duminecа Bolnavilor

Comunicat

In 12 Martie a. c. prăznuim Duminеca Bolnavilor. *In legătură cu această zi s'a creiat o tradiţie în Arhiepiscopia noastră.*

Ţinând socoteală de dispoziţiile luate în trecut dispunem următoarele:

a) *In săptămâna dinaintea Duminecii bolnavilor se vor organiza colecte în parohii cu ajutorul societăţii Reuniunea femeilor ortodoxe, pentru bolnavii din parohie.*

b) *Cucernicii preoţi vor cerceta pe cei bolnavi, îi vor mărturisi şi-i vor împărtăşi cu sfintele taine.*

c) *In Dumineca bolnavilor la sf. Liturgie se vor face rugăciuni pentru cei bolnavi şi pentru ostaşii răniţi pe front, cu rostirea ecteniilor speciale. Se vor ţinea* predici *despre suferinţă şi despre foloasele ei. Se va zugrăvi icoana Mântuitorului Iisus Hristos, marele doftor şi mângâietorul celor dosădiţi şi întristaţi.*

d) *Membrele Reuniunii de femei vor duce darurile la cei bolnavi în parohii.*

e) *In localităţile unde sunt spitale civile sau de răniţi, C. preoţi se vor duce acolo, vor săvârşi sfântul Maslu, vor rosti scurte cuvântări îmbărbătând pe cei în suferinţă.*

f) *Pentru jud. Sibiu o îndrumare specială: In acest judeţ a luat fiinţă cooperativa* Sănătatea Neamului. *C. preoţi vor da lămuriri şi îndemnuri credincioşilor cu dare de mână să înscrie ca membri la cooperativă pe credincioşii săraci şi cu copii mulţi, plătind pentru aceştia cotizaţiile. Cel ce va fi făcut o asemenea faptă, va fi prăznuit în duhul Samarineanului milostiv Dumineca bolnavilor.*

g) *Oficiile protopopeşti vor prezenta rapoarte depre felul cum a fost prăznuită în parohii Dumineca bolnavilor şi despre roadele ce le-a adus.*

Sibiu, la 1 Martie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Sărbătorirea unui venerabil protopop

Implinind frumoasa vârstă de 80 de ani, închinată binelui bisericii şi al neamului, în slujba cărora a stat timp de 50 de ani, P. C. părinte protopop *Iosif Morariu* al Dobrei, a cerut încuviinţarea Ierarhului său — a I. P. Sfinţitului Mitropolit *Nicolae* al Ardealului, — să se retragă la pensie, iar în locul său să fie înscăunat ca viitor protopop păr. Alexandru, Florea.

In faţa dorinţei nestrămutate a venerabilului octogenar, înaltul Ierarh a încuviinţat cererea şi dându-i arhierească binecuvântare i-a mulţumit în termeni elogioşi aduşi unui prea vrednic slujitor al altarului şi apostol al neamului, părintelui Iosif Morariu, care prin trecutul său de muncă, luptă şi jertfă, dovedite timp de o jumătate de secol, s'a afirmat ca un asiduu stegar al ortodoxiei şi al românismului.

In 24 Febr. a. c. s'a săvârşit în sf. biserică dela Dobra serviciul religios, făcut de însuşi bătrânul protopop, înconjurat de soborul preoţilor. La acest prilej s'a înscăunat noul urmaş, păr. Al. Florea, care va avea să conducă gospodăria administrativă a protopopiatului.

După serviciul religios, o lume numeroasă de intelectuali, ţărani, muncitori-mineri veniţi din romanticul judeţ Hunedoara, s'a adunat la Casa culturală, pentru a sărbători pe veneratul părinte Morariu şi a-şi manifesta dragostea fiiască pentru celce ni-a apărat, un şir lung de ani, biserica, şcoala, credinţa, limba şi naţionalitatea noastră.

Rostul sărbătoririi l-au tălmăcit apoi în grăitoare şi avântate cuvinte: Prefectul judeţului, dl colonel Dumitrescu, Pr. Alex. Florea, dl Dr. V. Şuiagă, Ioan Candrea în numele ţărănimii hunedorene, Vlădescu, reprezentantul presei din provincie etc., — cărora le mulţumeşte, profund mişcat, păr. protopop Iosif Morariu, declarând că dacă vreme de 50 de ani a slujit la altarul Domnului, trebuia să spere cu dârzenie în credinţa sa, fiindcă dacă făcea alt fel, nu era român...

Revista „Păstorul Ortodox"

la 25 de ani

Clerul din Eparhia Argeşului, grupat în Societatea preoţească „Frăţia", este în sărbătoare: revista pe care o editează, „Păstorul Ortodox", a intrat în al 25 lea an de apariţie regulată.

Preocupat în primul rând de probleme de Teologie practică, de cultură şi viaţă bisericească, „Păstorul ortodox" a fost scris de preoţi şi pentru preoţi. Cântăreţii bisericeşti i-au dat de asemenea tot sprijinul lor.

Faţă de viaţa bisericească din Transilvania, «Păstorul Ortodox» a dovedit statornic atenţiuni speciale. E un amănunt pe care nu-l puteam trece cu vederea.

După săvârşirea din viaţă a Părintelui Marin D. Preoţescu, sufletul ei de până acum, revista, complet reorganizată, apare sub conducerea redacţională a Păr. Marin S. Diaconescu, unul dintre cei mai destoinici publicişti bisericeşti de dincolo de munţi. [†]

Prin minciuni, duşmanul turbură sufletele celor slabi

Nr. 1571/944.

Comunicat

Subsecretariatul de Stat al Cultelor, prin adresa Nr. 59871/944 roagă Consiliul nostru Arhiepiscopesc să aducă la cunoştinţă tuturor preoţilor din cuprinsul Arhiepiscopiei noastre, textul articolului unic 459 Cod. Penal, modificat prin Legea 800 din 6 Decemvrie 1943, şi anume:

„Art. 450 — Preotul de orce cult recunoscut de stat care celebrează un *botez* sau o cununie, înainte de îndeplinirea actelor şi formelor cerute de legile civile, comite delictul de neregulată celebrare a botezului sau a cununiei şi se pedepseşte cu închisoare corecţională de la o lună la şase luni şi amendă dela dela 10.000-25.000 lei.

„Când botezul a trebuit să se oficieze fără prezentarea buletinului de declarare, sau mai înainte de declararea la oficiul de stare civilă a pruncului, din cauza sănătăţii acestuia, preotul care a oficiat va fi scutit de pedeapsă, dacă, în termin e trei zile dela data oficierii, va încunoştiinţa despre aceasta primăria locului. (Legea 800 din 6 Decemvrie 1943)."

Sibiu, din şedinţa secţiei bisericeşti, a Consiliului Arhiepiscopesc, ţinută la 17 Februarie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr 2120/944

Comunicat

Oficiile parohiale cari încă n'au răspuns la Ordinul circular Nr. 3756/943 al Consiliului nostru arhiepiscapesc, în cauza caselor culturale, vor răspunde în decurs de 8 zile dela apariţia acestui comunicat în „Telegraful Român".

Toate oficiile protopopeşti şi parohiale, vor prezenta raport până la data de 25 Martie a. c. arătând programul pe care l-au întocmit în legătură cu activitatea Casei culturale pe luna Aprilie 1944.

Sibiu, la 28 Februarie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

INFORMAŢIUNI

Lecţie inaugurală. Luni în 28 Febr. a. c., ora 12 şi-a ţinut la Facultatea de Drept a univ. Cluj-Sibiu, lecţia inaugurală dl prof. Ch. Ciulei, doctor în drept al Facultăţii din Paris. Dsa a vorbit despre studiul dreptului roman şi metoda lui. La această lecţie la deschidere au participat afară de tinerimea universitară, I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* al Ardealului şi alte distinse persoane din localitate, împreună cu fericiţii părinţi, din Oraviţa, ai noului profesor.

Cetăţean de onoare. Primăria dela Iaşi a declarat pe luptătorul naţionalist profesorul *A. C. Cuza* cetăţean de onoare al Iaşilor. Înalta distinaţie din străvechea capitală a Moldovei, a produs în cercurile româneşti de pretutindeni mare bucurie şi sufletească mulţmire. In slujba de apostol al românismului timp de o jumătate de veac, profesorul A. C. Cuza s'a învrednicit de toată preţuirea şi dragostea noastră Cetăţenia sa de onoare este prea deplin meritată.

Băuturile alcoolice, în anul 1942—1943, conform dării de seamă a Ligii Temperaţa, s'au cosumat în ţară băuturi alcoolice şi alcoolizate în cantitate de peste 553 milioane litri. In această respectabilă (vorba vine!) cantitate, locul îl ocupă vinul cu 410 milioane litri, urmează berea cu peste 100 milioane litri, apoi rachiurile cu 40 milioane litri. Alcoolismul însă n'a scăzut. Combaterea lui, prin scăderea numărului cârciumelor, şi chiar închiderea lor, trebuie întregită prin măsuri potrivite şi stăruitoare, luate atât de societăţi, cât şi de guvern, pe lângă toate interesele financiare ale statului care încasează anual multe miliarde de lei din vânzarea produselor alcoolice monopolizate, dar de altă parte pierde un însemnat număr de capital viu al cetăţenilor săi.

Concurs de afişe pentru Sibiu şi Păltiniş. Oficiul Local de Turism, Sibiu, str. Hecht Nr. 4 deschide, cu termin de înaintarea lucrărilor până la 10 Martie 1944, un concurs de *afişe de propagandă turistică* pentru staţiunile Sibiu şi Păltiniş. Cele mai reprezentative lucrări se vor premia cu 15 mii lei, 10 mii lei, şi 5 mii lei. Amănunte se pot cere Oficiului de Turism din Sibiu.

In pripă .. Cetim într'un număr recent al unui mare ziar din capitală că: „*După Gazeta Transilvaniei această publicaţie* (e vorba de revista Astrei «*Transilvania*", intrată în anul 75-lea an de exsistenţă] *este cea mai veche în Transilvania*". — Foaia întemeiată de Şaguna, în 1853 e cevaş mai veche decât organul Asociaţiunii.

Liga Cehă împotriva bolşevismului, plin de elemente jidoveşti, nu stă indiferentă în faţa primejdiei dela răsărit. De curând şi-a ţinut la Praga adunarea de constituire, alegându-şi un comitet de conducere, unde sânt reprezentate toate ramurile vieţii publice. Din Liga antibolşevică fac parte intelectuali, agricultori, muncitori, meseriaşi, din sate şi oraşe, alcătuind un front unitar împotriva bolşevismului, care îşi păstrează năravurile criminale,

Contra leneşilor. Se anunţă din Italia, că garda republicană naţională a întreprins zilele acestea razii în localurile de petrecere, în cafenele şi pe străzile Florenţei, alergând după leneşi, - oameni cari consum pe degeaba. Au fost reţinute 200 de persoane care trebue să lucreze acum în cadrul serviciului muncii.

Cifre de jale. O statistică oficială arată că până în Septemvrie 1943 au murit de *Bombele aviaţei anglo-americane* 1347 preoţi, călugări şi călugăriţe. O cifră care de atunci a crescut şi creşte mereu în urmă acestui nou păgânism.

ŞTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu.

3. *Dumineca 1-a din Păresimi, a ortodoxiei,* la 5 Martie 1944, servesc I. P. Cuv. Sa Arhimandritul Teodor Scorobeţ, cons. Ieronim Grovu, prof. Mihail Neagu, prof. Dr. Nicolae Terchilă şi Dr. Nicolae Neaga; diaconii: Anatolie Scurtu şi Nicolae Mladin. *Predică: Prof. Nic. Mladin.* La Oastea Domnului predică: *Pr. Dr. Ioan Chioariu,* dela parohia Sibiu-Inferior.

Conferinţă publică Duminecă în 5 Martie 1944, ora 17, în sala prefecturii judeţului Sibiu va vorbi decanul facultăţii de drept a universităţii Cluj-Siblu. dl prof. *Aurelian Ionaşcu,* despre *Dr. Ioan Raţiu* şi memorandul. Intrarea liberă.

Societatea Ortodoxă Naţională a Femeilor Române, Sibiu, *organizează pentru Duminecile din Postul mare un ciclu de conferinţe cu concursul unor distinse personalităţi intelectuale din Bucureşti şi din localitate. Inaugurarea se face la 5 Martie, Dumineca ortodoxiei, ora 11,30, în sala prefecturi prin conferinţa dlui prof. Nichifor Crainic, despre Filosofia lui Dionisie Areopagitul. Conferinţa va fi încadrată în cântări religioase şi patriotice, executate de corul Academiei de teologie. Inainte de conferinţă la ora 11, din iniţiativa Societăţii se va oficia parastas pentru eroi neamului, vor lua parte autorităţile militare civile şi şcolare.*

Serviciu religios. In capela Mitropolitană, cu binecuvântarea I. P. S. Sale Mitropolitului *Nicolae* se slujeşte în fiecare *Vineri,* ora 19.30, Acatistul Maicii Domnului, cu meditaţie religioasă pentru studenţimea, care este călduros invitată să ia parte în număr cât mai mare.

In turneu teatral Mult talentatul actor bucureştean, originar din Sibiu, dl *Mircea Acsente,* fiul maestrului cunoscut Dumitru Axente, se va opri în turneul său teatral şi în oraşul Sibiu, în ziua de *Sâmbătă 11 Martie* 1944. Pe scena Teatrului municipal din acest oraş dl Mircea Axente va juca în piesa de Gh. Cosostăchescu „Scurt Circuit", reprezentată în capitală de peste 100 de ori. Fac parte din trupă câţiva excelenţi artişti între care amintim pe dna Aura Fotino. Piesa se va da la ora 4 d. a. în matineu, şi seara la ora 8.30. Biletele se vând la agenţia Băcilă, strada Regina Maria 57 şi la casa Teatrului municipal.

Nr. 130—1944 [13] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. I Uzinele Braşov „Astra" (armament] din protopopiatul Braşov, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela Stat.

2. Venitele din parohie.

3. Remuneraţia legală pentru orele de educaţie religioasă-morală la Liceul Industrial de ucenici U. A. B.

4. Bani de cvartir sau locuinţă în natură, după cum va stabili Direcţiunea generală din Bucureşti.

Îndatoririle parohului:

1. Infiinţarea Capelei de rugăciune şi apoi a Bisericii U. A. B.

2. Servicii divine de fiecare zi.

3. Conferinţe cu funcţionarii şi muncitorii Uzinei.

4. Catehizarea ucenicilor Liceului ndustrial U. A. B.

Cei care doresc să ocupe acest post, îşi vor înainta cererile însoţite de toate actele necesare pentru *numire,* Prea Veneratului Consiliu Arhiepiscopesc în Sibiu.

Braşov, la 10 Februarie 1944

Oficiul protopopesc al Braşovului în înţelegere cu Direcţiunea Uzinelor Astra—Braşov.

Dr. N. Stinghe
adm. prot.

„Cassa de Păstrare"

Institut de credit şi economii, S. A. în Săliţte

Registrul Bancar Nr. 9 din 1934

Convocare

Domnii acţ'onari ai Institutului de Credit şi Economii *Cassa de Păstrare, S. A.* în Săliţte, sunt invitaţi a participa la a

LIX-a Adunare generală ordinară

în ziua de *Luni 10 Aprilie 1944, ora 4 p. m.,* în Sala festivă a Şcoalei Primare din Săliţte.

Adunarea generală ordinară va fi legal constituită, dacă conform art. 20 al statutelor vor fi prezenţi acţionarii, cari conform dispoziţiunilor Codului Comercia în vigoare reprezintă jumătate din capital.

In cazul când la Adunarea generală ordinară, din 10 Aprilie 1944, nu se vor prezenta acţionari în număr suficient, în virtutea art. 214 al Codului Comercial în vigoare, convocăm fără altă înştiinţare a doua Adunare generală ordinară, cu aceeaş ordine de zi, pe ziua de *Marţi 18 Aprilie 1944, ora 4 p. m.* în acelaş local.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea şi constituirea adunării generale ordinare;

2. Darea de seamă a Consiliului de Administraţie, Bilanţul şi Contul Profit şi Pierdere pe anul 1943 şi raportul Consiliului de Censori;

3. Descărcarea Consiliului de Administraţie şi a Consiliului de Censori;

4. Stabilirea remuneraţiei pentru Consiliul de Censori pe anul 1944;

5. Fixarea preţului marcelor de prezenţă;

6. Intregirea Consiliului de Administaţie cu un administrator;

7. Alegerea Consiliului de Censori.

Domnii acţionari care doresc să participe la Adunarea generală ordinară, în persoană sau prin plenipotenţă, vor depune acţiunile şi procurile timbrate, la casieria Institului în Săliţte, la Banca „Albina" în Sibiu şi Sucursalele ei, sau la „Banca Centrală" pentru Industrie şi Comerţ, Cluj-Turda şi sucursalele ei, cel mult până Marţi în 4 April a. c. ora 12.

Pentru a doua Adunare generală ordinară, sunt valabil depuse acţiunile până la 4 April a. c. şi se mai pot depune altele până la data de 12 Aprilie 1944, ora 12.

Adunarea generală ordinară a doua poate aduce hotărâri valide fără considerare la numărul acţionarilor prezenţi şi la capitalul reprezentat.

Săliţte, la 7 Februarie 1944.

Consiliul de administraţie

Grefa Tribunalului Sibiu, Secţia I.

Extras

Conform art. 39 din legea persoanelor juridice.

Prin sentinţa civilă a acestui Tribunal Nr 71—1944 din 11 Februarie 1944, admiţându-se cererea Societăţii române de înmormântare din Sibiu, recunoscută ca persoană juridică şi înscrisă în registrul special dela acest Tribunal, pentru aprobarea noilor statute adoptate în adunarea generală din 1 August 1943, s'a făcut menţiunea cuvenită în registrul special şi s'a înscris noul comitet de conducere ales în aceiaşi adunare generală precum urmează:

Director-preşedinte: Timotei Popovici, profesor; Secretar: Ştefan Duca; Casieri: Nicolae Crişţu, membri: Emilian Cioran, Dr. Ioan Chioariu, Dr. Nicolae Petra, Ioan Barbu, Ioan Arsin, Petru Marian.

Cenzori: Romul Perian; Cndid Popa; Ioan Marcu. Cenzori supleanţi: Nicolae Cismaşiu; Emanoil Băncilă; Ilie Dragomir, toţi cetăţeni români din Sibiu.

Prim-grefer, EMIL PASCU

Dos. Nr 553—1927
(18 1—1

Citiţi şi răspândiţi

Revista Teologică

Organ pentru ştiinţa şi viaţa bisericească. Apare lunar, sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE al Ardealului. Redacţia şi Administraţia: Sibiu, Academia teologică „Andreiană". Director: Prof. Dr. Grigorie T. Marcu. Abonament anual, Lei 900.

Anunţuri şi reclame

Cel mai respândit ziar care poate fi întrebuinţat pentru anunţuri şi reclame în cercurile preoţeşti din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunţuri şi reclame se primesc la Administraţia ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Citiţi, şi sprijiniţi răspândiţi ziarul

Telegraful Român

Acolo departe, faţă în faţă cu inamicul se bat cu dârzenie, copiii, fraţii, părinţii noştri. Să nu le slăbim rezistenţa făcând să circule minciunile lansate de inamic.

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

Anul XCII — Sibiu, 12 Martie 1944 — Nr. 11

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIIU

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Sibiu
Str. Şaguna 8

Telegraful Român

Organ naţional-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Şase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei. — Pentru America 8 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole şi corespondenţe se adresează **Redacţiei** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Preţul inserţiunilor cm. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează **Administraţiei** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Simbolul Ortodoxiei [1]

„Adevărat, adevărat vă spun că, deacum înainte veţi vedea cerul deschis, şi pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se şi pogorîndu-se peste Fiul Omului». Ioan 1, 51

Fraţi creştini,

Dumineca Ortodoxiei este praznicul de biruinţă al dreptei credinţe. Praznic de bucurie. Praznic de preamărire. Este praznicul în care ne manifestăm bucuria de-a fi ortodocşi, fericirea de a ne împărtăşi din puterile de lumină şi înviere ale Ortodoxiei. In perspectiva acestui praznic Ortodoxia apare în toată dumnezeiasca ei strălucire: ca o mireasă pură, neîntinată, pe care mirele Ei, Hristos, a împodobit-o cu toate frumuseţile cerului, cu toate luminile raiului, cu toate puterile sfinţirii. Ea este cerul pe pământ, cerul deschis peste sufletul omenirii spre a-l inunda în lumină, în lumina transfigurării. Ea este prezenţa vie, permanentă a lui Iisus Hristos, în care cerul s'a pogorît pe pământ, spre a ridica pământul la cer, Dumnezeu s'a făcut om spre a îndumnezei pe om. Ea este lumină şi bucurie; înviere şi transfigurare; adevăr şi viaţă. Fericit, cu adevărat fericit, cel ce îşi hrăneşte sufletul din sevele de har ale Ortodoxiei! Fericit, cu adevărat fericit, cel ce şi simte fiinţa învălvorată de focul dragostei lui Hristos, care arde necontenit pe altarele Ortodoxiei! Fericit, cu adevărat fericit, cel ce stând în Biserica măririi lui Hristos, în cer a sta i se pare!

Fraţi creştini,

Cu toate acestea cuvântul meu de astăzi nu vrea să urce cu mintea spre zările cereşti ale Ortodoxiei. E vreme de furtună şi sângerare; e vreme de durere şi suspin; e vreme de sbucium şi încercare. Se cuvine dar, chiar în această zi de prăznuire a biruinţii, să nu uităm că bolta sublimă a Ortodoxiei, cerul înaltelor transfigurări, se sprijină pe temelii de sânge şi suferinţă. Ortodoxia nu este numai transfigurare, e şi mucenicie; Ortodoxia nu e numai înviere, e şi crucificare. Ea este Hristos trăind mai departe peste veacuri, în sbuciumul vremilor, Hristos transfigurând veacurile, neamurile..., dar şi Hristos cel suferind, cel pătimit, cel scuipat, cel batjocorit, cel biciuit, cel răstignit. Invierea nu se poate despărţi de cruce, transfigurarea nu se poate despărţi de suferinţă, (decât doar în viaţa viitoare). De aceea, dacă inima de flacără şi cer a Ortodoxiei este transfigurarea, dacă măduva de jar şi lumină a Ortodoxiei este învierea, făptura ei de carne şi istorie, trupul cu care apare în veac, este biciuit de toate urile, rănit de toate... prigoanele, sângerează de toate vrăşmăşiile.

S'a spus pe drept cuvânt, că simbolul Ortodoxiei este Apostolul serafic al iubirii divine, Ioan. Dar şi în viaţa şi făptura Apostolului Ioan se îngemănează seninătatea cu furtuna, transfigurarea cu mucenicia. Totuşi dacă ar fi să avem o imagine deplină care să cuprindă tot deodată duhul lăuntric, esenţial al Ortodoxiei, şi istoria ei de mucenicie şi jertfă, n'am găsi un exemplu mai plastic, decât pe cel dintâi mucenic creştin: Arhidiaconul Ştefan.

Parcă-l văd: îngenunchiat în ţărână, cu ochii pironiţi la cer, cu faţa strălucitoare de înger, privind slava lui Dumnezeu şi zicând: «Iată văd cerurile deschise şi pe Fiul Omului stând de-a dreapta lui Dumnezeu» (Fapte, 7, 55—56). Iară ludeii răcnind de ură, îl împroşcau cu pietre. Făptura lui de înger şi transfigurare, era totdeodată şi făptură de martir şi sângerarare. Aşa şi Ortodoxia: duhul Ei lăuntric este viziunea aceasta a cerurilor care transfigurează cu slava lor pământul, dar trupul Ei sângerează în permanenţă, sub avalanşa pietrelor aruncate peste Ea de ura nesăbuită a celor ce vor să distrugă Impărăţia lui Dumnezeu pe pământ. Toată istoria Ortodoxiei este transfigurare şi martiriu.

Şi când spun aceste lucruri par'că văd adunate la acest praznic toate rănile sângerânde prin care pietrele urii au năzuit să ucidă Ortodoxia, şi n'au putut. Cum vor putea ucide, ceea ce este plin de Duhul Sfânt, chiar dacă este şi de carne şi sânge?

Şi când spun aceste lucruri, par'că văd toate furtunile de patimă şi beznă care s'au năpustit să stingă lumina Ortodoxiei, şi n'au putut! Cum vor putea stânge însuşi stâlpul de foc, care călăuzeşte neamurile prin pustia istoriei, către mântuire? Iată-i pe Sfinţii Apostoli, învăluraţi de primejdii, de lipsuri, de prigoane, mărturisind fiecare cu viaţa, credinţa cea nouă în Iisus Hristos; iată-i pe mucenicii ieşiţi din catacombe, tîrîţi în arenele fiarelor sălbatice, aprinşi de vii în grădinile palatelor imperiale, chinuiţi şi arşi, întemniţaţi şi bătuţi, cu trupurile sângerânde, dar cu faţa inundată de lumina slavei lui Hristos; iată-l pe Atanasie cel Mare — stâlpul Ortodoxiei — alungat de 5 ori din eparhia sa, pe atâţia episcopi şi preoţi schinguiţi pentru dreapta credinţă; pe Maxim Mărturisitorul, căruia i s'a tăiat limba şi mâna dreaptă, ca să nu mai scrie, nici să mai mărturisească despre Adevăr; iată cetele fecioarelor şi ale monahilor târîţi din mânăstiri, aruncaţi în temniţe, biciuiţi şi ucişi, pentru aceeaşi credinţă; iată mii şi zeci de mii de creştini schingiuiţi şi ucişi, călcaţi în picioare de fanatismul orb, distrugător, sălbatec al mohamedanismului; şi 'nsfârşit ascultaţi ecoul cel din urmă al vijeliei satanice, pipăiţi rănile ce sângerează încă în Biserica Ortodoxă a Rusiei: mii de episcopi şi preoţi, milioane de credincioşi înghiţiţi de temniţele Siberiei, dispăruţi fără de urmă, ucişi în chinuri îngrozitoare. Şi totuşi — ca pe vremea Arhidiaconului Ştefan — deacolo din întunecimile de groază şi chin ale Siberiei, iată răvaşul pecetluit cu rugă şi sânge ce ni se trimite: «Inima mea laudă şi preamăreşte pe Domnul, pentrucă mi-a arătat calea mântuirii... Eu ştiu acum încotro merg şi pentru ce sufăr... Inima mea e aşa de plină, că harul Domnului mă copleşeşte. Ori cât mă ceartă, mă pedepsesc, mă pun la munci grele, nu pot să tac! Nu! Niciodată! Atâta timp cât gura mea nu e amuţită, voiu mărturisi despre iubirea Lui cea mare». Nu este aici acelaş simbol al Ortodoxiei: bucurie şi suferinţă, har şi sângerare, tranfigurare şi mucenicie?!

Şi dacă am avea răgazul necesar ne-am aduce aminte că şi pământul pe care calcă azi picioarele noastre este sfinţit cu suferinţele de veacuri ale Ortodoxiei. Nu vorbesc de primii martiri, cari stau la începutul încreştinării noastre, nici de măritul Voevod Brâncoveanu cu cei 7 coconi ai săi, ci de ar fi să socotesc numai temniţele, jafurile, chinurile şi moartea, ce le-au înfruntat ţăranii şi preoţii ardeleni pentru vina de-a nu fi trecut la uniaţie, de a fi rămas ortodocşi, cred că ar fi suficientă mărturie că Ortodoxia românească, Ortodoxia Ardealului nu face excepţie: e şi ea înviere şi crucificare, bucurie şi suferintă, transfigurare şi mucenicie. Ascultaţi un singur fragment, o singură lacrimă din jalba Ortodoxiei, din furtuna acelor vremi: «Şi s'au sculat cu bătaie să ne bată, că ce nu primim uniaţia. Şi ne-au pus birşag şi ne-au prins pe noi, mai mult decât 300 de oameni, tot fruntea, şi noi am feleluit că nu ne vom uni; *suntem gata să aduceţi muierile şi copiii, să le tăiaţi capetele, apoi nouă».* Căci *«pentru credinţa strămoşilor noştri suntem gata a suferi şi mucenicie sau izgonire din această împărăţie, iar legea nu o vom lepăda»* (S. Dragomir: Ist. desrobirii religioase a Românilor din Ardeal, vol. I, p. 87—89). Iată temelia de lacrimă şi rugă, de suferinţă şi mucenicie pe care se sprijină bolta de azur a Ortodoxiei.

Fraţi creştini,

Praznicul ortodoxiei este praznicul lor: al acelora cari au văzut cerurile deschizându-se şi cu faţă de înger au înfruntat pietrele răutăţii, ale urii, al acelora ce şi-au sdrobit trupurile pe roata veacurilor, ca să zidească temelii nebiruite pentru Ortodoxie. O, dacă ar arde şi'n inima noastră aceeaşi flacără a dragostei lui Hristos! Dacă ne-am împărtăşi şi noi din potirul de aur al credinţei lor! Dacă am putea mărturisi cu dânşii: «iată văd cerurile deschise şi pe Fiul Omului stând de-a dreapta lui Dumnezeu»! Dacă am fi temeiniciţi în acelaşi duh, în aceeaşi vrere, de a mărturisi cu viaţa, cu *toată viaţa* noastră puterea şi mărirea Ortodoxiei!

Imbărbătaţi-vă sufletele, pregătiţi-vă cugetele, căci mucenicia Ortodoxiei nu s'a terminat: ea va continua până la sfârşitul veacurilor. Dar cu cât mai mari vor fi furtunile, cu atât mai tare vor arde tranfigurările; cu cât mai mari vor fi suferinţele cu atât mai mare va fi biruinţa. Amin.

Diacon N. MLADIN

[1] Predică la „Duminecа Ortodoxiei" 1944.

Temeiuri pentru credinţă

II.

La cele spuse până acum, s'ar putea obiecta că filosofia, prin firea ei, este mai apropiată de religie, îşi pune cam aceleaşi probleme, foloseşte uneori aceleaşi metode, mulţumeşte aceeaşi nevoie de a cunoaşte absolutul şi de a trăi în el, în vreme ce ştiinţa, în care este angajată majoritatea tineretului universitar din ziua de azi, nu numai că nu aduce temeiuri pentru credinţă, ci dimpotrivă, explică totul pe cale naturală şi face astfel de prisos credinţa în existenţa unui Dumnezeu creator şi guvernator al lumii. Ne este încă proaspătă în minte legea celor trei stadii în desvoltarea omenirii stabilită de Auguste Comte, după care omenirea a trecut de mult de faza religiozităţii, a poposit un moment în faza explicărilor filosofice şi acum a intrat în faza a treia şi ultima, faza ştiinţei pozitive, când totul se explică prin legi naturale, chiar şi originea lumii şi a vieţii, chiar şi faptele cele mai minunate, din natură sau din viaţa sufletească. Dumnezeu, suflet, nemurire, viaţă viitoare, toate acestea, după părerea pozitiviştilor, şi-au trăit traiul. Ştiinţa ne este suficientă. A şti pentru a prevedea şi a prevedea pentru a putea totul, aceasta este deviza omului modern.

Şi totuşi, îndrăznesc să afirm că ştiinţa, când nu este pătrunsă de un duh preconceput antireligios, departe de a fi o piedecă pentru religiozitate, prezintă dimpotrivă serioase temeiuri pentru credinţă. Vechiul şi dezolantul conflict dintre religie şi ştiinţă, care a adus atât de mult rău atât religiei cât şi ştiinţei, este aplanat astăzi pentru aproape unanimitatea reprezentanţilor ştiinţei şi ai credinţei. Conflictul a fost de altfel totdeauna alimentat de consideraţii extraştiinţifice şi extrareligioase. A contribuit şi lipsa de suplete a reprezentanţilor romano-catolicismului, într'o vreme când raporturile dintre religie şi ştiinţă nu erau precizate şi când se dădea importanţă ştiinţifică vreunor afirmaţii din Sfânta Scriptură care nu vizau nicidecum scopuri ştiinţifice. Iar din partea reprezentanţilor ştiinţei era, dacă nu o pornire cu substrat politico-social împotriva Bisericii, apoi o prea nemăsurată încredere în atotputernicia ştiinţei. Ştiinţa dăduse atât de frumoase rezultate, metodele ei se dovediseră atât de eficace în cercetarea unor domenii limitate, încât cu greu se puteau reţine oamenii de şti-

inţă să creadă că într'o zi ştiinţa va deslega toate tainele. Credinţa aceasta, destul de moderată la adevăraţii oameni de ştiinţă, a devenit însă o periculoasă armă de luptă pentru cei care se adânciseră prea puţin în ştiinţă. Aceştia au imaginat pe deasupra ştiinţelor particulare, care caută cu modestie rezolvarea unor probleme speciale, o ştiinţă universală, o ştiinţă a ştiinţelor, Ştiinţa cu Ş mare, capabilă să facă toate minunile şi să mulţumească cele mai adânci năzuinţe de a şti ale sufletului omenesc. De aici a urmat, firește, un mare entusiasm. Dar mirajul n'a durat prea mult. Faţă de neajunsurile pe care le putea produce chiar şi ştiinţei însăşi acest fanatism ştiinţist, cei dintâi care au reacţionat au fost înşişi oamenii de ştiinţă. Aceştia, conştienţi de limitele până la care se pot întinde cercetările ştiinţifice şi dându-şi seama că legile pe care se pune atât de mult preţ în ştiinţă sunt mai degrabă instrumente comode, ce pot fi depăşite într'o zi, au dat semnalul «crizei ştiinţei». Pe la sfârşitul veacului trecut şi începutul veacului nostru s'a vorbit chiar insistent despre «falimentul ştiinţei». Marele critic francez Ferdinand Brunetière a fluturat în deosebi această formulă, iar printre oamenii de ştiinţă care au îndreptăţit lansarea unei astfel de formule citâm pe Du Bois-Raymond, Helmholtz, Kirchhoff, Ernst Mach, H. Poincaré, Pierre Duhem, Milhaud, Edouard Le Roy şi alţii, adică tot savanţi de mâna întâia, care au înţeles că cercetarea ştiinţifică nu are nimic de câştigat din osanalele pe care un H. Taine sau un Ernest Renan le ridicau ştiinţei atotputernice şi mântuitoare. Savanţii amintiţi mai sus şi au dat seama că ştiinţa nu se confundă cu ştiinţismul. Ei au cercetat cu băgare de seamă domeniul fiecărei ştiinţe speciale, verificându i metodele şi măsurându-i rezultatele. Concluzia generală la care au ajuns ei a fost următoarea: domeniul ştiinţei este acela al fenomenelor. Pe acestea le cercetează ştiinţa şi caută să descopere legile care le guvernează. Iar metodele de lucru ale ştiinţei sunt observaţia şi experienţa. Prin urmare, ceea ce trece dincolo de fenomene şi ceea ce nu poate fi cercetat cu ajutorul metodelor experimentale se găseşte în afară de competenţa ştiinţei. Ori ştim cu toţii că sunt probleme ce se pun în legătură cu fondul lucrurilor, adică probleme în legătură cu substanţa sau substanţele tuturor lucrurilor, cu cauzele lor prime şi cu scopurile lor ultime. Aceste probleme nu pot fi rezolvate prin procedee experimentale. Ele sunt în afară, dincolo de domeniul ştiinţei, sunt probleme filosofice şi religioase. Ştiinţa nu poate îngrădi spiritul nostru de a se întreba ce este dincolo de fenomene, care este începutul şi sfârşitul lanţului de fenomene pe care le poate cerceta ştiinţa, care este rostul mai adânc al tuturor lucrurilor. Noi nu putem înnăbuşi în sufletul nostru năzuinţa puternică de a şti tot, de a afla întreg adevărul. Căci, în fond, năzuinţa aceasta statornică a sufletului omenesc după absolutul cunoaşterii nu reprezintă o simplă curiozitate intelectuală, ci ea este în legătură cu întreaga noastră aşezare sufletească, cu nevoia noastră adâncă de echilibru sufletesc, cu un cuvânt, este în legătură cu mântuirea noastră. Ştiinţa n'a deslegat şi nu va deslega niciodată toate misterele. In foarte multe privinţe vom rămâne deapururi la celebra formulă a lui Du Bois Raymond: *Ignoramus et ignorabimus.* Macrocosmosul şi microcosmosul stau încă şi acum ca nişte enigme în faţa oamenilor de ştiinţă, cu toate ipotezele ce s'au făcut. Evoluţionismul, care înglobează rezultatele tuturor ştiinţelor într'un vast sistem de explicaţie unitară a lumii şi a vieţii, nu valorează mai mult decât o filosofie oarecare. Şi nu văd savantul serios care ar putea să afirme că ştie de unde provine nebuloza primitivă prin care teoria Kant—Laplace explică originea lumii, sau să jure că viaţa a apărut acum nu ştiu câte milioane de ani pe fundul oceanelor, printr'o întâmplătoare combinare de hidrogen, carbon şi azot, după teoriile faimosului farseur ştiinţific Haeckel. Oamenii de ştiinţă serioşi nu dau drept adevăr absolut simplele ipoteze ştiinţifice care s'au emis pe chestiunea originii lumii şi a vieţii sau pe aceea a esenţei ultime a tuturor lucrurilor. Adevăraţii oameni de ştiinţă nu cred nicidecum că ştiinţa va rezolva cândva marea problemă a destinului omenesc sau că ştiinţa este chemată să aprecieze supremul bine spre care trebue să se îndrepte dorinţele omeneşti. Adevăraţii savanţi, când nu se abţin dela astfel de consideraţii, care cad în domeniul filosofiei şi al teologiei, găsesc dimpotrivă, în propria lor ştiinţă, temeiuri solide pentru credinţă. Ba chiar, din ce se adâncesc mai mult în studiul naturii, dintr'aceea găsesc mai multe motive să se minuneze de orânduiala cu care este clădit universul şi nu odată savanţii, în laboratoarele lor, şi-au plecat genunchii în rugăciune caldă către Creatorul a toate câte sunt. Dacă aş înşirui numai numele savanţilor care şi-au mărturisit credinţa, apoi nu ştiu când aş isprăvi. De aceea prefer să amintesc numai câteva nume ale marilor întemeietori ai ştiinţei, care au fost în acelaşi timp şi oameni profund religioşi. Astfel, dacă lăsăm la o parte marile genii ale ştiinţei: Copernic, Kepler, Galileu, Descartes, Bacon, Pascal, Leibnitz, Newton, care au fost profund credincioşi, citâm ca teişti declaraţi pe marii astronomi: Herschel, Laplace, Le Verrier, Faye; marii matematicieni: Euler, Gauss, Cauchy, Hermite, Hirn, Riemann; pe fondatorii chimiei moderne: Lavoisier, Berzelius, Berthollet, Gay Lussac, Liebig, Thénard, J. B. Dumas, Chevreul, Würtz; pe fondatorii fizicei moderne: Réaumur, Volta, Ampère, J. B. Biot, Faraday, Robert Mayer, Fresnel, Maxwell, William Thomson (Lord Kelvin), Branly, Marconi; pe întemeietorii istoriei: Ranke şi Momsen; pe întemeietorii geografiei şi ai etnografiei: Humboldt şi Ratzel; în sfârşit pe iluştrii iniţiatori ai ştiinţelor naturale moderne: Buffon, Linné, Antoine şi Bernard de Jussieu, Haller, Cuvier, Etienne şi Isidore Geoffroy Saint-Hilaire, Louis Agassiz, A. Milne Edwards, A. de Quatrefages, Brogniard, Pasteur, Armand Gautier, Pierre Termier şi câţi alţi savanţi de seamă care şi au mărturisit credinţa Şi, cum se vede, nu puţini dintre aceştia aparţin secolului al XIX-lea, când materialismul era în floare. O vastă anchetă întreprinsă de francezul Antonin Eymieu, exclusiv numai printre savanţii secolului al XIX-lea şi al cărui rezultat l-a publicat în două volume, sub titlul: *La part des croyants dans les progrès du XIX-e siècle,* l-a dus pe acesta la următoarea concluzie: «Marii savanţi, cei mai mari, cei mai pătrunşi de spirit ştiinţific, reprezentanţii cei mai autorizaţi ai ştiinţei — adică cei care au creat-o, initiatorii — aceia, chiar în secolul al XIX-lea, în epoca istoriei cea mai impregnată de materialism şi negaţie, aproape toţi au fost credincioşi». De asemenea o anchetă intreprinsă de academicianul francez Robert de Flers printre membrii Academiei de Ştiinţe din Paris şi publicată în anul 1929 în volum, sub titlul: *Le sentiment religieux et la science* a dat rezultatul că niciunul dintre membrii Academiei nu s'a arătat adept al ateismului în numele ştiinţei, ci dimpotrivă au afirmat legătura dintre religie şi ştiinţă sau lipsa de opoziţie dintre ele. Dacă timpul ne-ar îngădui, aş cita un mare număr dintre mărturiile culese cu prilejul acestor anchete, prezentând astfel unele dintre cele mai preţioase temeiuri pentru credinţă. Numai de probă voiu extrage câteva mărturii din vasta anchetă întreprinsă de Antonin Eymieu. De pildă mărturisirea marelui matematician german Gauss, despre care Laplace spunea că este cel mai mare matematician al Europei. Iată ce scria Gauss într'o zi unui prieten al său: «Adio, zicea el, şi fie ca visul pe care noi îl numim viaţă să fie dulce pentru tine O pregustare a adevăratei vieţi din adevărata noastră patrie, unde lanţurile care îngreunează corpul nostru, limitele pe care ni le pune spaţiul, tributul pe care trebue să l plătim suferinţei, şi tot ştocul micilor noastre nevoi şi al meschinelor noastre dorinţe, nu vor mai oprima spiritul în sfârşit trezit. Să ne purtăm povara cu curaj şi fără murmur până la capăt, dar să nu pierdem niciodată din vedere scopul mai înalt; veseli apoi, când va suna ceasul, vom pune jos povara şi vom vedea voalul căzând». La fel de frumos, dar într'o formă mai directă, îşi mărturisea credinţa şi marele matematician francez Cauchy, care la vârsta de 27 ani intra membru al Academiei de Ştiinţe. «Cunosc, spunea el, zadarnicele sofisme prin care spiritele superficiale au căutat să sdruncine credinţele cele mai bine întemeiate. Eu m'am adâncit în studiul ştiinţelor omeneşti, în deosebi al celor ce se numesc ştiinţe exacte, şi am recunoscut din ce în ce mai mult adevărul cuvintelor lui Bacon: «Dacă puţină ştiinţă ne face necredincioşi, multă ştiinţă ne face să fim credincioşi». Iar altădată Cauchy îşi mărturisea credinţa chiar cu oarecare mândrie: «Sunt creştin, spunea el, adică cred în dumnezeirea lui Iisus Hristos, împreună cu Tycho-Braé, Copernic, Descartes, Newton, Fermat, Leibniz, Pascal, Grimaldi, Euler, Guldin, Boscowich, Gerdil, cu toţi marii astronomi, toţi marii fizicieni, toţi marii geometri ai secolelor trecute... Şi dacă mi s'ar cere să dau seama pentru ce cred, aş face-o bucuros. S'ar vedea astfel cum convingerile mele nu sunt rezultatul unor prejudecăţi din naştere, ci ale unei cercetări aprofundate». Tot atât de multă credinţă întâlnim la *Le Verrier*, gigantul astronomiei moderne, descoperitorul planetei Neptun, care instalase în marea sală a Observatorului astronomic din Paris un crucifix, iar pe una din ultimele pagini prezentate Academiei de Ştiinţe declara că a fost susţinut, în greaua sa carieră, prin credinţa sa şi prin ideea că ştiinţa astronomică «întăreşte în noi adevărurile nepieritoare ale filosofiei spiritualiste». Iată şi câteva fragmente din admirabila mărturisire de credinţă a marelui fizician Volta: «Nu cred, zice el, că cineva se poate îndoi de sinceritatea şi de statornicia mea în credinţa pe care o profesez... M'am făcut vinovat de multe greşeli; dar, mulţumită lui Dumnezeu, n'am păcătuit, atât cât îmi dau seama, niciodată împotriva credinţei. Recunosc de sigur ca un dar al lui Dumnezeu această credinţă, ca o credinţă supranaturală; totuşi n'am neglijat din această cauză mijloacele omeneşti de a mă întări în ea din ce în ce mai mult, şi de a lupta împotriva oricărui fel de îndoială care ar putea să se ivească şi să-mi fie o ispitire. I am studiat deci cu băgare de seamă temeiurile, am controlat motivele pentru şi contra, citind atât cărţile apologeţilor cât şi pe cele ale vrăşmaşilor credinţei. Am văzut ieşind din aceasta probele cele mai puternice, făcând-o în ochii raţiunii naturale cu totul demnă de a fi crezută, încât orice suflet, pe care viciile şi patima nu l-au pervertit, orice suflet sănătos nu poate să nu o îmbrăţişeze şi să n'o iubească».

Renunţ, firește, să mai citez şi alte mărturisiri de credinţă, ale fizicienilor, chimiştilor, geologilor, biologilor etc., la fel de frumoase şi la fel de convingătoare. Nu pot să trec însă cu vederea, când este vorba de temeiuri pentru credinţă extrase din mărturisirile savanţilor, mărturisirea marelui nostru savant Nicolae Paulescu, pe care din nefericire l-a preţuit mai mult străinătatea decât patria sa. Acest apostol al ştiinţei, despre care un biograf al său spunea că a trăit «ca un sfânt în cea mai strictă accepţiune a cuvântului», a găsit în fiziologie, în deosebi în extraordinara funcţionare a instinctelor, cele mai solide temeiuri pentru credinţă. «In ce mă priveşte, spunea el, eu afirm sus şi tare, că sunt tot atât de sigur de existenţa sufletului, cât de nu importă care adevăr stabilit de ştiinţa experimentală. Şi nu este vorba aici de o simplă credinţă, ci de o convingere adâncă, dobândită în mod ştiinţific» (*Traité de Physiologie médicale*, t. III, p. 911). Cât despre credinţa sa în Dumnezeu, Paulescu nu pierdea nici o ocazie ca să şi-o afirme. Concluzia la care ajunge monumentalul său tratat de fiziologie medicală este că omul de ştiinţă nu trebue să se mulţumească a spune: «Cred în Dumnezeu», ci el trebue să spună: «Ştiu că Dumnezeu există» (*Traité*.., t. III, p. 916).

Mă opresc aici cu temeiurile pentru credinţă din feluritele ştiinţe, fiind ferm convins că ştiinţele, departe de a înstrăina sufletul omenesc de Dumnezeu, dimpotrivă descopăr la fiecare pas pe Creatorul şi Orânduitorul a toate câte sunt.

(Va urma).

Diacon Dr. EM. VASILESCU

Un răspuns

In ziua de Vineri 3 Martie 1944, studenţi unguri din Cluj, credincioşi culturii „milenare", au atacat Academia teologică greco-catolică din acel oraş şi au devastat întreg Seminarul, bătând şi rănind pe profesori şi pe studenţii români. A fost insultat de studenţi unguri şi P. S. episcop Iuliu Hossu. Manifestanţii au trecut apoi la locuinţa dlui Emil Haţeganu şi i-au spart geamurile clădirii. Directorul de bancă, dl Iacob Moldovan, a fost de asemenea atacat şi grav bătut.

In faţa acestor acte, guvernul român îşi face datoria şi răspunsul va fi dat la timp nu numai faptelor de acum, ci tuturor acelora suferite de românii din Transilvania dela 1940 şi până astăzi.

Dumineca Ortodoxiei la liceul „Gheorghe Lazăr" din Sibiu. — Indrumătorii tineretului dela liceul „Gheorghe Lazăr" din Sibiu, în dimineaţa zilei de 5 Martie, au organizat, în cadrele societăţii religioase „Sf. Gheorghe" a elevilor cursului superior, o serbare comemorativă festivă.

Programul s'a început cu frumoasa cântare: „Cu noi este Dumnezeu", şi cu un cuvânt de deschidere al Păr. prof. Simeon Radu, preşedintele de onoare al acestei societăţi.

Elevul Nicolae Prişcă din cl. VIII-a B a analizat valoarea şi permanenţele ortodoxiei ca izvor de mântuire; elevul Andrei Laţiu din cl. VII-a B a împrospătat în memoria asistenţei suferinţele pentru credinţa ortodoxă ale românilor din Ardeal în secolul al XVIII-lea.

Programul a fost completat de elevul Ioan Arsin din cl. V-a B cu două cântece religioase, de elevul Rodeanu Mircea din aceeaş clasă cu o recitare, poezia „Iisuse, Domnul slavei", şi de elevul Gheorghe Rădoi cl. VIII-a B cu lectura bucăţii „Credinţă pân' la răstignire", din „Făclii cereşti" de Prot. Aurel Nanu.

După ultimul punct a urmat „Deşteaptă-te, Române", cântat de întreaga asistenţă.

Păr. Spiridon Cândea, consilier arhiepiscopesc, a adus conducătorilor şi elevilor acestui liceu salutul, binecuvântarea şi îndemnul la stăruinţă pe această cale din partea I. P. S. Sale Mitropolitul *Nicolae* al Ardealului. A mulţumit, în numele şcolarilor, directorul liceului, dl M. Nanu. — *I. V. Sp.*

Preoți și feciori de preoți

Există o categorie de oameni în haine cernite care au adus un aport considerabil pentru cultura națională. Pătrunși de doctrina Instituției căreia servesc „de a nu ascunde lumina sub obroc, ci a o pune în sfeșnic ca să lumineze tuturor", au căutat să se lumineze pe ei și pe cât pot și pe alții. Odinioară preoții, căci de dânșii va fi vorba, nu aveau cine știe ce cultură, dar erau singurii, care posedau și atât. Vorbim de sate, căci aci s'a plămădit și s'a păstrat tot sufletul nostru. Școala este o fiică a bisericii și nu-i prea departe vremea când abecedarul era ciaslovul, învățătorul era preotul, iar școala era casa preotului, tinda bisericii sau a mânăstirii. In Ardeal și acum sunt sate unde școala este tot în casa și în curtea bisericii. Rolul bisericii, care, prin marii ei vlădici și preoții anonimi, aprindea și răspândea lumina prin limbă și carte, este recunoscut. Ea a inițiat, a susținut școala biruind greutățile începutului. Acum școala poate să-i smulgă făclia din mână, drumul e deschis și ușor. Ca un copil care se desface de sprijinul mamei sale, de care crede că se poate dispensa acum, mare fiind.

Rolul bisericii în păstrarea limbii și ființei neamului prin reprezentații ei s'a văzut mai ales în provinciile asuprite, unde școala românească, de când există, a fost mereu stăjenită. Situația din Ardealul cedat face pe Părintele Profesor Stăniloae să releve din nou adevărul că „ultima rezervă a unui neam este Biserica lui, că singură ea este instituția care se contopește cu ființa lui în sensul că niciodată nu-l părăsește, ci până mai există, redus la ultima simplitate de viață, e și ea acolo într'o simbioză indestructibilă care e totuși de sublimă esență etică". (T. R. Nr. 48 —1943.

Prin ce este Biserica noastră a neamului nedespărțită de el? Prin preoții ei. Preotul ortodox este legat de popor, fie că are o cultură superioară ca acum, fie mai redusă, ca înainte. El nu e despărțit de viața credincioșilor, ci se integrează în ea cu trup și suflet. Nu duce o viață deasupra enoriei, o viață de laborator ca celibatarii, ci are soție, copii, gospodărie, plus grijile bisericii și ale credincioșilor săi. Atunci viața lui e un prilej de exemplificare și de verificare a ceeace învață. Preotul ortodox nu e din aceia care „leagă sarcini grele și cu anevoie de purtat și le pun pe umerii oamenilor, iar ei nici cu degetul nu vor să le miște". [Matei 23, 4]. Preotul celibatar este scăpat de acel „doctore, vindecă-te pe tine însuți" în ceeace privește obligațiile familiare și în singurătatea lui poate adânci toată filosofia lumii, dar nu poate cântări exact toate lucrurile și necazurile vieții credincioșilor săi. Preotul ortodox se indentifică întru totul cu satul și cu neamul lui: vorbește și se roagă în limba lui, umblă în portul lui, se bucură cu el, plânge cu el. „Când apăreau în ușa altarului cu sfântul potir ridicat de mâinile lor bătătorite de muncă și în odăjdiile împodobite de motive românești peste albul nedeplin acoperit al cămășii de in, poporul vedea pe Tatăl cel ceresc, sau pe Iisus Hristos dacă era mai tânăr, dar pe un Tată ceresc sau pe un Iisus Hristos familiar, coborât jos între ei și înțelegând și vibrațiile etnicității, dar și năcazurile obidei lor", [D. Stăniloae, „Gândirea" Nr. 5/1943, pag. 244]. Deaceea cât de dreaptă este încredințarea unui profund cunoscător și iubitor al preoțimii, Păr. Prof. N. M. Popescu, când zicea că „stepena preoției este veche și neîntreruptă în biserica noastră și că viața sufletească a poporului nostru sătesc este rodul frământării de veacuri a preotului de mir". [Cuvânt înainte din „Preoți de mir adormiți în Domnul"].

Despre toată preoțimea română se poate vorbi așa, der mai ales despre cea din Ardeal. Aici mitropoliții și cu preoții au fost adevărații conducători și apărători ai poporului ardelean, unii sus alți jos. Prin înțelepciunea și lupta acestor fețe bisericești au putut fi apărate credința, limba și toate comorile sufletești prin tot ce au făcut ei în numele biserici pentru poprul ardelean. Identificarea totală dintre biserică și neam, între preot și popor, când preotul era singur conducător al satului, a fixat-o pentru totdeauna N. Iorga în frumoasa lui carte: Sate și Preoți. Și tot din Ardeal trebue să vină această realitate dăltuită în versul nemuritor al lui Mureșian: „Preoți cu crucea'n frunte"...

A scris aici Păr. N. Mladin un articol frumos plecând dela cuvântul „Domnule Părinte", cu care se adresează preotul în Ardeal și a evocat această vreme, când poporul pășea „în frunte cu vlădicii-voevozi ai vrerilor naționale și cu preoții-domni ai sufletului și destinului românesc". In orice caz numirea aceasta nu distanțează pe preot de popor și nu dela preot a purces, ci de jos, dela popor. Când preotul era „călăuza luminată nu numai pe mările duhului, dar mai ales sub zările vieții terestre ale năzuințelor naționale și econo-mice", poporul a vrut să-și salte și el pe conducătorul între celelalte domniri străine de sufletul și de năzuințele lui. Așa că numirea din Ardeal de „Domnule Părinte" este un document al vremii.

Astăzi cu toată ofensiva culturală asupra satelor, tot preotul deține întâetatea culturii în sat. Preoții generațiilor tinere toți au cultură universitară. Apoi vin învățătorii. Medici tot rar se găsesc [Biserica Ardealului a luat asupră-și problema sănătății neamului tocmai din pricina aceasta], agronomi tot așa; notari licențiați nu găsești în toate satele, așa că tot preotul deține primatul culturii. Evidențiind aceasta nu vrem să distanțăm pe preot de ceilalți factori culturali ai satelor. Dacă adăogăm legătura lui pe viață cu satul, „înțelegem de ce unele sate sânt după chipul și asemănara preotului". Ce frumos spune lucrul acesta nu un teolog de profesie, ci „creiatorul geografiei naționale", pedagogul dl prof. S. Mehedinți, când zice undeva: „Cine are ceva de spus pentru cultivarea păturii rurale, n'o poate spune deocamdată nici prin glasul primarului, care e, mâine nu-i; nici prin glasul notarului, care e cum e; nici prin al medicului, care nu prea e, ci prin mijlocirea preotului și a învățătorului" [Către noua generație, pg. 108]; iar pentru a arăta responsabilitatea preotului în viața satului, afirmă: „Dacă ici colo casa țăranului e încă murdară, nu medicul, nu învățătorul, nu primarul sau inspectorul comunal e de vină, ci mai întâi preotul căci el este inspectorul pe viață al sătenilor, vizitându-i la voie la nevoie, dela naștere până la moarte" [Idem pg. 57]. Firește am fi nedrepți dacă despărțindu-se funcțiunile, n'am pune alături pe celălalt tovarăș de necazuri și de bucurii, pe învățător. Ei sânt în prezent cei doi luminători ai satului. Și ferice de satul în care biserica și școala lucrează din răsputeri pentru ridicarea lui în perfectă înțelegere și dacă nu ca o mamă cu fiica, măcar ca două surori.

Preotul, fie în trecut când avea de luptat cu atâtea năcazuri, fie astăzi când are de luptat cu altele, a ținut și ține de sfântă datorie să transmită torța culturii în mâinile urmașilor. Conștient de binefacerile culturii pentru el, biserică și neam, nu are altă dorință decât să-și vadă copiii cel puțin pe treapta care stă el dacă nu cu rosturi mai mari. Cu cătă trudă și cheltuială—și casa preotului este destul de împovărată—își poartă el feciorii pe la școli după învățătură pentru a-i ceda apoi bisericii și neamului și fetele pentru a deveni soții și mame ideale. Bine a prins păr. Agârbiceanu în cărțile sale viața preotului plină de necazuri și bucurii în creșterea și educarea odraslelor lui.

(Va urma)

Preot **Gh C. Diaconu-Uda**

Cinstirea Duminecii Ortodoxiei la Sibiu

— Conferința dlui Nichifor Crainic —

Duminecа Ortodoxiei (5 Martie) a fost cinstită și anul acesta după cuviință la Sibiu. Soc. Ort. Națională a Femeilor Române din Sibiu, în frunte cu președinta regionalei ardelene, dna Sofia St. Meteș, și-a împlinit cu acest prilej o frumoasă îndatorire, organizând un program de ploasă sărbătorire a ortodoxiei și inaugurând totdeodată ciclul conferințelor din postul Sfintelor Paști ale Soc. Ortodoxe Naționale a Femeilor Române.

Prăznuirea a fost precedată de un parastas pentru eroii neamului, oficiat în catedrala Sfintei Mitropolii îndată după Sfânta Liturghie. Apoi programul s'a desfășurat în sala de conferințe a Prefecturii, în fața unui extrem de numeros auditoriu. Deschiderea s'a făcut cu o rugăciune executată de corul studenților dela Acad. Teologică „Andreiană", sub conducerea Părintelui profesor Gh. Șoima. Apoi a urmat cuvântarea D-nei președintă Sofia St. Meteș, care în fraze calde a reliefat legătura indisolubilă a poporului român cu cerul ortodoxiei și cu pământul patriei. In fine, după un alt imn, d-l prof. Nichifor Crainic și-a desvoltat magistrala sa conferință despre *Filosofia lui Dionise Areopagitul*, misteriosul gânditor creștin de prin secolului al V-lea, ale cărui scrieri au înrâurit adânc întreaga cugetare creștină medievală și formează pivotul cugetării creștine a d-lui profesor Nichifor Crainic însuși. D-sa a arătat că se cuvine să fie pomenit cu acest prilej modestul gânditor creștin care s'a ascuns sub pseudonimul Dionisie Areopagitul, întrucât cugetarea acestuia a avut o mare însemnătate pentru întreaga ortodoxie, atât în ce privește doctrina ortodoxă, cât și în ce privește viața creștină. Chiar și orânduirea în ornamentația cu icoane a bisericilor ortodoxe este inspirată din concepția „panibisericistă" a lui Dionisie Areopagitul. Și totuși nu se știe cine a fost prea modestul gânditor creștin care a preferat să nu ne spună nimic despre persoana sa. Multă vreme s'a crezut că

FOIȘOARA

Pastorația în legătură cu slujbele din molitvelnic

(6)

In această privință să-mi fie îngăduit să aduc ca exemplu, imaginea unei fetițe numai de 6 anișori, care mi-a rămas la inimă. Aceasta fetiță a venit la preotul ei să se împărtășească, zicând: „Părinte, vreau să primesc și eu pe Domnul"... etc. la care Părintele i-a răspuns: Ai să-l primești, dar numai după ce-ți vor cădea acești dințișori albi de lapte. Fetița a plecat mâhnită; însă dorința ei de a avea pe Domnul, a fost atât de puternică, încât a îndemnat-o să la o peatră și cu propria ei mână și-a sdrobit toți dințișorii de lapte...

Cu gingiile însângerate s'a prezentat din nou la preotul său, zicând: Părinte, acum îmi dai pe Domnul"...

O astfel de dorință trebue să aibă credincioșii noștri când se apropie de Sf. Potir, care însă nu va putea fi trezită, decât în măsura în care va fi vie în sufletul păstorilor lor, care mai mult decât oricine cunosc bunul suprem, pe care-l primesc prin această sf. taină.

Efectul pastoral al acestei taine asupra credincioșilor este deci în funcție de sfinția cu care este săvârșită de preot.

Un moment deosebit de potrivit pentru a întoarce sufletul omului la Hristos, este cel din suferință. In durere vede omul cât de slab și neputincios este el, și-și dă mai mult decât ori când seama că fără de ajutorul Lui noi nu putem face nimic. Pierderea puterilor sale și teama de moarte îl face să caute sprijin în toate părțile, la doctori, la babe, până și la farmece etc. Preotul nu poate fi absent, nici de astă dată, mai ales că Biserica i-a pus la îndemână unul din cele mai bune mijloace pastorale, taina sf. maslu. Prin aceasta el va duce bolnavului harul lui Dumnezeu, ajutorul lui, iertarea, și mila lui, duce cu alte cuvinte, pe Domnul însuși, în senzul că-l face prezent la căpătâiul bolnavului, arătându-i dragostea nemărginită ce ne-o poartă, și care face să fie alături de noi, nu numai la zilele de fericire, când ne ajută să nu cădem, ci mai ales la vremea de necaz, când ne întinde mâna de ajutor ca să ne ridicăm. Odată trezită această conștiință în sufletul bolnavului, ea va rodi o încredere neclintită în Dumnezeu, în mâinile căruia își va încredința viața lui, o dragoste și o nădejde sfântă în acela care poate să ajute și acolo unde toți doctorii pământului se dovedesc neputincioși și o hotărâre puternică de a urma pe Domnul, până la ultima lui răsuflare.

Iată ce efect bun poate avea această taină dacă este săvârșită cu conștiențiozitate și cu cât mai mult tact pastoral. Ar fi de dorit ca această sf. taină să fie săvârșită nu numai atunci când cineva este bolnav, cum se face deobiceiu și celeace constitue o influiență catolică, ci și când omul este sănătos mai ales că sănătos întru totul nu este nimenea pe pământ, iar sufletește suntem bolnavi cu toții.

Observăm cu durere că una din cauzele principale ale decadenței vieții religioase de astăzi este descreștinarea familiei moderne. Deci păstorii de suflete trebule să stăruiască din toate puterile lor ca toate ușile și ferestrele caselor ortodoxe să fie larg deschise pentru religia creștină ca astfel aerul curat al temerii de Dumnezeu să între pretutindeni și să alunge din casele creștinilor, duhul necredinței, duhul îndoielilor, duhul vremii de azi. Numai prin religie se poate ajunge la reînvierea și fericirea a devărată a vieții familiare, pentrucă ea este aceea care pune cu toată sfințenia, înaintea ochilor omenești datoriile soților unul față de celălalt și datoriile lor față de copii. Deci lucrul cel dintâi ce trebule făcut este să reîncreștinăm familia românească. Această lucrare începe din momentul în care miri se găsesc în fața tainei căsătoriei. Când vin la învoire și mai ales în sf. taină a mărturisirii duhovnicului trebuie să se străduiască a pregăti pe tineri în așa fel ca să aibă siguranța că vor întemeia o familie cu adevărat creștină, care să rămână tare în credință, întocmai ca o cetate nebiruită de vrăjmași.

Familiile care au la bază aceasta pregătire sunt din punct de vedere sufletesc suficient de tari ca să înfrunte toate necazurile și să respingă toate ispitele pe care viața și dușmanii familiei le-ar ridica în drumul lor. Printr'o astfel de pregătire se vor evita, aproape cu desăvârșire, căsătoriile mixte, ca și acelea ce n'au la bază iubirea reciprocă și se va lumina conștiința tinerilor ca să se ferească de cele mai mari păcate cari stăpânesc azi lumea: curvia, călcarea credinței conjugale și avortul.

Iată un crâmpei de gânduri privitoare la importanța sf. taine ca mijloc de pastorație. De bună seamă că ceeace s'a înșirat aici raportat la valoarea și puterea lor, în stare să schimbe întreaga față a lumii, reprezintă abia o picătură față de oceanul nemărginirii. Cu cât conștiința preotului va adânci aceste mijloace de convertire a omenirii, cu atât va descoperi mai mult puterea ce o are, în toată strălucirea ei.

(Va urma).

Preot Valeriu Voineag

este vorba de însuşi Dionisie Areopagitul, preşedintele areopagului atenian, convertit la creştinism de către Sfântul Apostol Pavel. Acest fapt a contribuit foarte mult la faima extraordinară a operei dionisene. In vremea mai nouă s'a constatat însă că nu poate fi vorba decât de un gânditor creştin de prin secolul al V-lea. Cugetarea dionisiană, foarte adâncă şi brodată pe canavaua filosofiei platonice şi plotiniene, a înrâurit în dosebi mistica răsăriteană şi prin aceasta pe ce occidentală. Atât de vastă este cugetarea cuprinsă în opera dionisiană, încât d-l profesor Nichifor Crainic s'a văzut nevoit să expună în conferinţa d-sale numai „panbisericismul" cugetării dionisiene, adică acea măreaţă viziune, în care cerul şi pământul se continuă în prelungire, constituind cele două ierarhii: ierarhia cerească şi ierarhia bisericească. D-l profesor Nichifor Crainic a lăsat deci de o parte teodiceea lui Dionisie Areopagitul, cuprinsă în lucrările intitulate *Despre numele divine* şi *Teologia mistică*, şi s'a ocupat numai de doctrina lui Dionisie Areopagitul, despre sfinţire sau îndumnezeire. Potrivit concepţiei dionisiene, Dumnezeu sfinţeşte lumea, o îndumnezeeşte prin trei operaţii succesive: purificarea, iluminarea, desăvârşirea, însă nu direct, ci printr'o serie de intermediari, îngeri şi oameni, care formează *ierarhia cerească* şi *ierarhia bisericească*. In ce priveşte ierarhia cerească, Dionisie Areopagitul n'a făcut altceva decât să sistematizeze datele culese din Sfânta Scriptură cu privire la îngeri, iar în ierarhia bisericească se ocupă de atribuţiile clericilor şi de efectele sfinţitoare ale Sfintelor Taine. Totul însă văzut prin prisma unui înalt misticism. —

Până de miezul cugetării creştine şi într'o neîntrecută formă de exprimare, conferinţa dlui profesor Nichifor Crainic a fost adânc gustată de ascultătorii sibieni.

Cu un ultim imn, intonat de corul studenţilor teologi, a luat sfârşit această înălţătoare sărbătorire a Duminecii Ortodoxiei, devenind astfel o frumoasă tradiţie, vrednică să fie respectată în viitor.

E.

Un povestitor moldovean

Moldova a dat literaturii noastre pe marii povestitori. Un Ion Creangă, un Mihail Sadoveanu, un Constantin Hogaş, întruchipează în scrisul lor acelaşi duh al Moldovei care transfigurează orce întâmplare trăită, orce amănunt trecut prin viaţa proprie, în temă de povestire plină de un farmec care nu se poate descrie.

Dacă literatura Ardealului are un caracter luptător, fiind protest împotriva nedreptăţilor, sau descriere a calităţilor superioare ale neamului nostru care merită o soartă mai bună, sau glas de nădejde sau de chemare la luptă, scriitorul Moldovei îşi află satisfacţia în transfigurarea elementelor vieţii în teme de povestire. S'a spus că această dragoste de povestire trădează semnul de melancolie şi pasivitate, cari se feresc de lupta cu prezentul, de chemările profetice spre viitor.

Nu ştiu dacă e ceva adevărat în această afirmaţie. Explicaţia dragostei de povestire a moldoveanului se poate găsi şi în spiritul lui subţire, sensibil la nuanţe, care descopere totdeauna laturi fermecătoare în orce amănunt de viaţă ce constituiesc prin ele înseşi regiuni ale frumosului.

Moldoveanul e îndrăgostit de frumos pur şi simplu, iar frumosul e încorporat totdeauna în specificul concret al momentelor trăite. Toată arta e să-l ştii scoate la iveală dintr'o latură sau alta.

De aici se explică de ce pe de o parte se poate spune că literatura Moldovei e artă pentru frumos pur şi simplu, dar pe de alta că nu există literatură mai plină de aroma specificului local.

La şirul marilor povestitori moldoveni amintiţi la început se adaugă azi cu strălucire un nou nume. Este acela al lui *Costantin Nonea*. Volumele sale: *Comoara nefermecată* şi *Leacuri pentru minte*, ne înfăţişează un nou Creangă ce-şi povesteşte amintirile copilăriei. Căci „fuge copilăria ca umbra, dar de ce s'o lăsăm să fugă fără s'o priponim măcar în scris", se întreabă povestitorul, de ce să nu stăm de vorbă măcar cu amintirile? Nu se cade omului să-şi arate nerecunoştinţa pentru un veac de sburdălnicie. Mai cu seamă, dacă acea copilărie n'a fost legănată numai în cântece şi visuri, ci a cunoscut asprimea gerului până la oase şi foamea până la leşin". Aceste amintiri ne însoţesc ca o lumină în greutăţile vieţii. Căci „odată cu aruncatul dinţilor peste casă — în nădejdea altora mai buni — încep poverile vieţii să se îngrămădească pe umeri atât de tare, că multe frunţi se poticnesc în cale, de-a mai mare jalea. Şi'n loc să hăuie văile de doine, le plâng ochii stinşi pe marginea straturilor de stânjenei, în ziua de Ipas".

Graiul acestór povestiri e dulce ca un fagure de miere şi moldovenesc de ţi-e mai mare dragul.

Zâmbetul bun de sub mustaţă al umorului nu se întrerupe decât în momentele de duioşie culminantă, ca şi la Creangă.

Dar spre deosebire de marii povestitori moldoveni din trecut, scrisul lui Const. Nonea e străbătut de un etos orientat spre viitor. El nu povesteşte numai pentru a coborî înseninare în încruntările vieţii, ci şi pentru a lecui de anumite metehne. Nu avem totuşi aci o literatură didactică.

Scriitorul nu dă învăţături, ci povesteşte. Invăţătura o dă viaţa povestită fidel, poticnelile ei în urma vreunor păcate. Mândria şi lenea sunt biciuite statornic, pe cât sunt de lăudate hărnicia şi bunacuviinţa.

Din amândouă volumele respiră o nepărmurită dragoste pentrn viaţa poporului, pentru tradiţiile lui de omenie, de muncă, de evlavie. Sunt iarăşi în ele pagini de intensă înduioşare, care copleşeşte prin puterea ei, reţinută totuşi de acea înţelepciune a ţăranului care, oricât ar fi de îndurerat, vrea ca tot el să mângâie pe cei cari asistă la durerea lui.

Aşa este descrierea scenii în care tatăl scriitorului îşi primeşte feciorii întorcându-se acasă din pădure cu un bou ucis:

„— Trăeşte, tată, întreabă bătrânul.

— A murit, în dâal la Raclaru — răspunse bădia Mitriţă, luându-şi pălăria din cap.

Ridicându-şi ochii către cer, tata oftă din greu şi slobozi cuvinte îndurerate:

— Doamne, Doamne, milostiv fi pentru păcatele noastre! Rogu-te întăreşte-mă să nu-mi turbur sufletul, căci am copii de crescut!

Apoi şi-a îmbrăţişat feciorii, sărutându-i pe creştet, şi-i tot pipăia dacă nu li s'a frânt vreun mădular.

Eu ţineam în braţe picioarele tatei din sus de genunchi şi-mi ştergeam lacrimile de poalele cămăşii lui. De ne-ar fi văzut cineva cum stam cu toţi băeţii în jurul tatei, ar fi crezut că vrem să-l doborâm la pământ, aşa eram de încleştaţi în durere şi plânset".

Iar după ce aşează boul mort într'o groapă adâncă din ogradă, se petrece următorul moment caracteristic pentru viaţa sufletească aleasă a ţăranului nostru:

„Cu ceafa plină de sudoare şi cu părul învolburat s'a aplecat apoi tata şi a sărutat ochiul întredeschis al lui Verilă. Făcându-şi semnul Sfintei Cruci, tata a slobozit cuvinte de deslegare:

— Sub ochii mei ai crescut, măi Verilă. Ai fost răsfăţatul copiilor mei şi fala gospodăriei mele. Păcat n'am pe suflet de nenorocirea ce te-a păscut. Vrednicia ta ţi-am cinstit-o şi în groapă că nu te-am umilit ca pe un dobitoc, ci te-am preţuit ca pe un tovarăş credincios de muncă. Tu călătoreşti în lumea celor fără de cuvânt şi bunul Dumnezeu mă va milostivi pentru gândul curat ce-l port făpturilor Sale...

Sprijinindu-şi coatele pe colţurile gropii, tata a ieşit afară cu ochii umeziţi de lacrimi"...

Cărţile lui Constantin Nonea sunt o oază de desfătare şi de zidire sufletească, şi ele pot fi citite fără primejdie pentru suflet şi de cei mari şi de cei mici. Satisfacţia ne este cu atât mai mare cu cât acest nou povestitor moldovean, de care se va vorbi tot mai mult, este preot şi anume consilier referent la Mitropolia din Iaşi. Cărţile sunt apărute în Editura „Cartea Moldovei" din Iaşi.

D. Stăniloae

INFORMAŢIUNI

† **Dr. Gheorghe Măcelariu,** *advocat, fost jurisconsult al judeţului Sibiu şi unul dintre fruntaşii vieţii publice din această regiune, a încetat din viaţă în 7 Martie 1944, în etate de 69 de ani, deplâns de o îndurerată familie, de numeroase rudenii, şi de toţi ceice i au fost prieteni şi cunoscuţi. Rămăşiţele pământeşti ale regretatului decedat s'au aşezat spre veşnică odihnă în 9 l. c. în cimitirul central din Sibiu. Odihnească cu drepţii!*

Comemorare simbolică. Tribunalul şi Judecătoria mixtă din *Sibiu* au ţinut în 4 l. c., o şedinţă comemorativă, sărbătorind, în ziua aceasta, un sfert de veac de când au fost predate românilor de către fosta monarhie austro-ungară. La comemorarea aceasta simbolică au asistat distinse persoane din localitate în frunte cu dl prim-preşedinte de Curte *Dr. I. Papp*. O slujbă religioasă a făcut începutul comemorării, la care răspunsurile le-au dat corul format din funcţionarii şi funcţionarele tribunalului şi judecătoriei. Au luat apoi cuvântul, tălmăcind rostul serbării dnii: prim-preşedintele tribunalului Dr. Bilegan, prim-procurorul P. Vasiliu, decanul Bar. advocaţilor Dr. Gh. Foica, prof. univ. I. Lupaş şi Dr. V. Roşca, reprezentant al notarilor publici.

Cinstire adusă unui sat din Ardeal. Dl Mareşal-Conducător, *Ion Antonescu* a primit să fie naşul la botezul din Duminecа trecută, al celor doi fii gemeni, *al nouălea şi al zecelea*, ai locuitorului *Vasile Căpuşan* din Zărneşti. Dl Mareşal a fost reprezentat prin prefectul judeţului Braşov, dl col. Manole Enescu cu dna — P. C. păr. protopop V. Stoicanea, şi alţi vorbitori, au subliniat la acest prilej cinstea adusă Zărneştilor prin gestul dlui Ion Antonescu.

Conferinţă culturală religioasă au ţinut în 18 Febr. a. c. la Petroşani, preoţii din Valea-Jiului, sub preşedinţia P. C. păr. protopop Ion Duma. A vorbit Pr. Romiţan despre pastoraţia în timp de război, şi Pr. Eftimie despre cartea Duhul adevărului, de I. V. Felea.

ŞTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu.

Dumineca a 2-a din Părestmi la 12 Martie 1944, servesc: prot. Mihail Neagu, duhovnicul Nicodim Belea şi prof. Dumitru Călugăr; diaconii: cons. Alexandru Popa şi Simion Macarie. *Predică: prot. Mihail Neagu.* La Oastea Domnului predică: *Ioan Albu*, dela parohia Sibiu-Iosefin.

Conferinţă publică. Duminecă în 12 l. c., ora 17, în sala prefecturii judeţului Sibiu, va vorbi dl prof. *Ascaniu Crişan*, directorul liceului „Moise Nicoară" din Arad, despre Vasile Goldiş. Intrarea liberă.

Nu lăsa otrava svonului duşman să-ţi pătrundă în casă!

Prin minciuni, duşmanul turbură sufletele celor slabi

Nr. 130—1944 (13) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. I Uzinele Braşov „Astra" (armament) din protopopiatul Braşov, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post

1. Salarul dela Stat.
2. Venitele din parohie.
3. Remuneraţia legală pentru orele de educaţie religioasă-morală la Liceul Industrial de ucenici U. A. B.
4. Bani de cvartir sau locuinţă în natură, după cum va stabili Direcţiunea generală din Bucureşti.

Indatoririle parohului:

1. Infiinţarea Capelei de rugăciune şi apoi a Bisericii U. A. B.
2. Servicii divine de fiecare zi.
3. Conferinţe cu funcţionarii şi muncitorii Uzinei.
4. Catehizarea ucenicilor Liceului ndustrial U. A. B.

Cei care doresc să ocupe acest post, îşi vor înainta cererile însoţite de toate actele necesare pentru *numire*, Prea Veneratului Consiliu Arhiepiscopesc în Sibiu.

Braşov, la 10 Februarie 1944.

Oficiul protopopesc al Braşovului în înţelegere cu Direcţiunea Uzinelor Astra—Braşov.

Dr. N. Stinghe
adm. prot.

Nr. 1390/944 (19) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de **agronom şcolar**, dela Şcoala Normală de băieţi „A. Şaguna" din Sibiu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Salarul împreunat cu acest post intră în clasa I, grupa C. 9. tipul 7 şi se cifrează cu 7200 lei salar brut şi 5900 lei îndemnizaţie de scumpete, plus masa.

Dela candidaţii la acest post se cere diploma unei şcoale inferioare de agricultură. —

Cererile de concurs, însoţite de toate actele necesare, se vor înainta Consiliului nostru Arhiepiscopesc.

Sibiu, din şedinţa secţiei culturale a Consiliului arhiepiscopesc, ţinută la 29 Februarie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

(20) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de cântăreţ bisericesc la biserica Sfântul Gheorghe din Braşov, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat, postul fiind bugetat.
2. Venite după serviciile din parohie.
3. Locuinţă în natură, sau bani pentru chirie.

Cântăreţul ales va sta în permanenţă la dispoziţia parohului, atât la serviciile divine, cât şi la adunările Oastei Domnului şi ale celorlalte societăţi religioase din parohie.

Concurenţii îşi vor înainta cererile însoţite de diploma dela o şcoală de cântăreţi bisericeşti şi alte acte de recomandare oficiului parohial al Bisericii Sfântul Gheorghe din Braşov şi se vor prezenta la Biserică spre a-şi arăta cunoştinţele în tipic şi aptitudinea la cântările bisericeşti.

Braşov în 28 Februarie 1944.

Preot-paroh **Dumitru Tohăneanu**

Văzut:

Dr. N. Stinghe,
adm. prot.

Citiţi, sprijiniţi şi respândiţizia rul

Telegraful Român

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

Anul XCII — Sibiu, 19 Martie 1944 — Nr. 12

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Întemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei, — Pentru America 8 Dolari. Abonament de sprijin 5000

Articole și corespondențe se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sib strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate s refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor m. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNEA" SIBIIU

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8 Sibiu

Mărturisirea preotului

O rânduială înțeleaptă și nu fără temei face ca adunările noastre de primăvară să se țină tocmai la începutul postului mare, și să fie împreunate cu exerciții duhovnicești în vederea apropierii de cele două mari taine: a mărturisirii și a împărtășirii.

De aceea scopul conferinței noastre de azi este mai mult decât prezentarea unor comunicări de ordin pastoral sau al înregistrării unor roade ale activității noastre.

Ne aflăm astăzi în fața sfântului altar pentru un lucru mult mai însemnat, pentru reexaminarea conștiinței noastre de oameni și slujitori ai lui Dumnezeu, pentru așezarea ei în bătaia de foc a harului purificator al iertării dumnezeiești.

Inainte de a păși înșine la administrarea tainei mărturisirii pentru credincioși, am venit să o facem fiecare în fața lui Dumnezeu prin duhovnic, pentru propria noastră conștiință.

Și e bine așa. Judecătorii sunt chemați mai întâi ei la judecată. Cei cu menirea de a înălbi viața oamenilor și a o statornici în comuniune cu Dumnezeu, sunt chemați să și-o înalbească pe a lor și să și-o refacă cu putere de sus.

Medicii când se apropie de bolnavi se desinfectează ei mai întâi și se apropie cu trupul curat și cu fața luminoasă în fața bolnavilor.

Tot astfel preotul, cu menire să tămăduiască multele rane ale sufletului omenesc, trebue să treacă mai întâi el prin baia de desinfectare a conștiinței lui.

Viața noastră după trup este înconjurată de o mulțime de atacatori nevăzuți, pe care știința îi numește microbi. Dar și viața noastră sufletească e etacată de «microbii» pătrunzători ai atâtor ispite, încât numărul celor răniți sufletește e chiar și în vremea noastră de cumplite războaie mai mare decât al celor răniți trupește.

Orbi, schiopi și uscați spiritualicește nu sunt în spitale și sanatorii, ci la tot pasul pe cărările vieții. Și toți aceștia nu stau nici măcar aproape de lacul Vitezdei, care e în mijlocul lor, ci aleargă departe de el, sunt străini de minunea și roadele acestei taine a vindecării sufletului.

Ori, ca să putem împărtăși lumină unor asemenea orbiți, ca să putem îndrepta viața scăpătată în gropile atâtor păcate, ca să putem înzdrăveni pe cei uscați și paralizați sufletește, trebue să fie ochiul nostru cel lăuntric curat, să fie viața noastră îndreptată, să fim înșine curățiți și întăriți de puterea harului ceresc.

Nici pe drumurile pământului nu poate conduce orb pe orb, cum va conduce atunci sufletele pe culmile însorite ale renașterii cineva care nu a gustat și nu a trăit mai întâi el în lumina și căldura lor harică.

Dar mai sunt și alte motive care fac evidentă necesitatea mărturisirii preotului, tocmai în vederea unei împliniri optime a misiunii lui.

Nu vom putea înțelege deplin experiența smereniei și lacrimile căinței credincioșilor noștri, dacă înșine un experiem cufundarea lăuntrică, recunoașterea propriei noastre micimi, căința de greșelile pe care le-am săvârșit și dreptatea iubitoare a lui Dumnezeu, care în această judecată milostivă ne dă iertarea.

Nu-i vom putea mișca sufletește, nu-i vom putea face să priceapă iubirea și puterea cea fără margini a lui Dumnezeu, care se revelează ca o minune a minunilor în taina mărturisirii, dacă noi înșine n'am tresărit sub presiunea harului ai cărui «ispravnici» suntem.

O, și câte primejdii nu pândesc conștiința preotului! Câte neguri întunecoase nu încearcă să-i învălue ființa! Câte curse nu se întind de către cel rău ca să-l doboare de pe poziția pe care Dumnezeu l-a așezat!

S'ar putea ca cineva să se întrebe: Mai e necesară mărturisirea pentru preot, dacă el stă atât de des în comuniune cu taina și jertfa euharistică, din Sf. Liturghie?

Darul preoției nu produce o imunitate în ființa preotului, care l-ar dispensa să mai îngenunche în taina mărturisirii?

O asemenea cugetare e străină de spiritul adevărat al învățăturii creștine. Ar fi o gravă greșală să ne lăsăm seduși de o asemenea ispită. E ca și când ai spune: mai e nevoe să se roage greotul și pentru el, dacă se roagă pentru alții? Sau mai e de lipsă să facă și el fapte bune, fapte de milostenie, sau ajunge cu aceea că îndeamnă pe alții să le facă?

E adevărat că preoția ne comunică puteri și daruri așa de mari, încât ne ridică mai mult ca pe îngeri. Preoția ne dă puteri supraomenești. Dar acest dar nu face imună firea noastră de păcat. Mântuitorul a dat apostolilor mari daruri. Le-a dat puterea de a propovedui în toate limbile; le-a dat puterea de-a vindeca și tămădui pe bolnavi, dar nu i-a scos din lupta personală cu păcatul. Se pare că sf. Ap. Pavel ar fi voit să ceară odată și darul de-a nu mai fi supus ispitei. Și tot la el găsim răspunsul Domnului: „Destul îți este darul meu».

Suntem oameni. Preoția nu ne privează de posibilitatea căderii în păcat, dar ea ne obligă să fim cât mai străini de el, ne obligă să ne curățim sufletul de petele pe care el le-ar lăsa, ne obligă să ne smulgem din apasarea de plumb a trupului și să trăim în zona spiritualității curate. Experiența de preot ne face să constatăm că cel rău dă atacul mai ales asupra celor aleși și rânduiți să reprezinte pe Dumnezeu în lume. Pe aceștia îi vrea captivi, răniți neputincioși. Pe aceștia îi vrea slabi, neînfrânați, lacomi, plini de mândrie și de zavistie. Să nu fie!

O știm, cu puterile noastre nu ne putem ridica sus. Ortodoxia este străină de divinizarea puterilor și eforturilor omenești și încărcarea ei cu atribute, care nu-i aparțin.

Ea n'are în concepția ei pentru nimeni dintre oameni cuvântul de «infailibil».

Ea a rămas religia harului care pe cele neputincioase le întărește. Ea este religia mărturisirii pentru toți și pentru preoți; căci izvorul harului iertător este dela Dumnezeu și se revarsă în suflete prin Biserică.

*

Prea Cuc. părinți și frați,

Sunt două căi care duc spre împărăția lui Dumnezeu: a vieții curate și a pocăinței: „Cine n'a putut merge pe cea dintâi, să urmeze pe a doua, iar cine se sfiește de aceasta, să nu părăsească pe cea dintâi».

Dar pocăința este un mijloc atât de însemnat, încât fără ea se pierde și cea dintâi cale. Pocăința redă sufletului curățenia prin har, ea îi lărgește orizontul și face să se simtă în adâncurile sufletului puterea lui Dumnezeu.

In taina pocăinții se întâmplă transformările hotărîtoare ale vieții, așa cum se întâmplă în sânul pământului transformări cu rocile dela suprafață, care ajung în sânul lui.

Acolo în adâncurile pământului, la temperatură mare și la o presiune de nedescris *carbonul* se transformă în *diamant*. Din moale, sfărâmicios și fără consistență, el ajunge cel mai tare și mai prețios element de pe suprafața pământului: *diamantul*. Tot astfel și *calcarul*, pe care-l vedem noi că-l rod și-l mănă apele dintr'un mal într'altul. Când ajunge la o presiune imprescriptibilă, calcarul acesta, fărâmiturile acestea de cretă, se transformă în marmoră tare, strălucitoare în care oamenii își scriu numele și de care își leagă amintirea.

Căldura și presiunea din adâncul pământului fac din două elemente care reprezintă vremelnicia și efemerul, alte două care sunt acum simbolul supremei valori și a veșniciei.

Ceva analog se întâmplă în pământ cu un alt element, cu care Iisus a asemănat pe apostoli, cu sarea. Sarea începe a se forma din bobițe mărunte dintr'o pătură apropiată de suprafața pământului. Cu cât ajunge mai în adânc, mai în mediul potrivit închegării ei, părticelele mărunte se adună, formează blocuri consistente, care elimină din mijlocul lor corpurile străine, eterogene, rămânând sarea curată și bună pentru trebuințele vieții omenești.

Sunt trei imagini, trei termeni de comparație, care ne înlesnesc să pricepem acțiunea de purificare și transformare a harului care se dă prin sfintele Taine, și în chip deosebit prin taina mărturisirii, a împărtășirii și a preoției. Aceste taine nu pot exista una fără de alta, atât în întemeierea lor, cât și în funcția lor harică. Confesiunile care nu au preoția, n'au nici mărturisire, nici cuminecare.

Precum în adâncul pământului nu s'a încheiat procesul acesta de transformare a carbonului în diamant și a calcarului în marmoră, așa nu s'a terminat nici procesul de curățire transformare și întărire a vieții sub presiunea și căldura harului ceresc.

Puterea și dragostea lui Dumnezeu se întâlnesc mai întâi în taina mărturisirii, care e cea dintâi judecată a noastră în fața lui Dumnezeu. Cu cât ne vom apropia mai des, cu mai adâncă smerenie și sinceritate, cu cât vom avea tăria să fim proprii noștri acuzatori, cu atât iertarea lui Dumnezeu ne va învălui mai deplin, cu atât ziua «cea mare» a judecății, singura zi pe care Scriptura o numește «mare», — căci în ea se desvălue toată viața noastră, — cu atât această zi nu va mai fi «înfricoșată», ci va fi o zi de fericire, o zi în care se va așeza adevărata cunună a vieții.

Da, frate în Hristos, taina mărturisirii este și un mijloc de iertare și înoire sufletească, dar și un izvor de întărire a conștiinței și misiunii preoțești. Căci cu fiecare mărturisire preotul poate deveni un mai înflăcărat apostol încrezător în puterea harului.

Preoția se întâlnește în mărturisire cu ea însași. Un preot care nu se mărturisește, e un preot, care deși nu poate împiedeca puterea sfințitoare a harului, care e mai tare decât nepăsarea lui, e totuși prin viața lui nerenăscută și opacă, o povară care apasă și smintește simțirea religioasă a păstoriților.

Și acum că popasul lămuritor lângă lacul Vitezda ne-a fost poate prea lung, să ne aruncăm cu smerenie și sinceritate, cu mărturisire și căință în valurile harului iertător. Așa să fie.

Preot **VASILE COMAN**

Nr. 2838—944 [23] 1—3

Concurs

Pentru întregirea protopopiatului DOBRA se publică concurs cu termin de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Beneficiile sunt:

1. Salar dela Stat, conform pregătirii teologice a protopopului.
2. Până la zidirea casei parohiale protopopești, parohia Dobra se va îngriji ea de locuință corespunzătoare protopopului.
3. Sesiune parohială: 14 jugăre în parohia Dobra, și 3 jugăre 800 st. p. în filiale, teren arabil.
4. Diurna de protopop dela Stat.
5. Stolele obișnuite în protopopiatul Dobra.
6. Diurnele dela vizitațiile canonice și dela alte deplasări făcute în protopopiat.

Cererile de binecuvântare de candidare și de Concurs, însoțite de actele necesare, se vor înainta la Consiliul Arhiepiscopesc în Sibiu.

Sibiu, din ședința plenară, a Consiliului Arhiepiscopesc, ținută la 15 Martie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Temeiuri pentru credință

III

Dar mai rămâne un larg teren de preocupări, o serie întreagă de discipline în care este angajat tineretul universitar şi din care de asemenea s'ar putea scoate temeiuri pentru credinţă. Mă gândesc la litere, muzică, pictură, sculptură, arhitectură, adică la disciplinele închinate în ultimă analiză frumosului, artei. Aşa cum ne-am întrebat pentru filosofie şi ştiinţă, ne întrebăm şi pentru artă: Este arta favorabilă credinţei sau dimpotrivă este o toxină care otrăveşte izvoarele adânci ale înălţării sufletului spre Dumnezeu? Creştinismul s'a opus cumva artei, a culcat-o el cumva în patul lui Procust, retezându-i avânturile spre sublim? Intrebarea din urmă ar putea chiar să surprindă pe câte cineva. Şi totuşi s'a făcut procesul creştinismului în numele artei «independente», al «artei pentru artă». S'a zis în primul rând că creştinismul, cu năzuinţele sale spre transcendent, cu doctrina sa şi cu practicile sale rigoriste, a dat lovitura de graţie artei antice. Că Iisus a învins pe Apollo. Că odată cu apariţia zorilor creştinismului marele Pan a murit şi că abia Renaşterea, la începutul epocii moderne, legând din nou firul cu cultura antică şi inspirându-se din duhul păgân al antichităţii, a izbutit să dea un avânt nou diferitelor ramuri ale artei. Că, în fine, întunecatul ev-mediu n'a fost numai o moarte de o mie de ani pentru filosofie şi ştiinţă, ci şi pentru artă. Şi aceasta numai din cauza religiei, din cauza creştinismului.

Şi de data aceasta însă, trebue să pronunţ un *nu* categoric. Aşa cum istoricii filosofiei H. Ritter, Martin Grabmann, Horéau, De Wulff, Gilson şi alţii au dovedit că filosofia n'a stagnat în evul-mediu şi că încetinirea ei se datoreşte altor cauze decât creştinismului, aşa cum marele istoric al fizicii Pierre Duhem a demonstrat că în evul mediu s'au continuat, cu toate vitregiile vremii, cercetările ştiinţifice, tot asemenea Nordström şi alţi cercetători au arătat bogăţia de forme culturale pe care le-a cultivat creştinismul, tocmai în cea mai ponegrită epocă a istoriei. Nu, creştinismul n'a oprimat arta, ci dimpotrivă i-a dat cele mai înalte motive de inspiraţie şi a făcut-o să atingă culmi peste care nu se va putea trece. Creştinismul a luptat împotriva artei antice numai pentrucă aceasta era legată de cultul imoral al idolilor şi luptă şi astăzi împotriva artei pătrunsă de duh păgân. Creştinismul are o prea înaltă concepţie despre lume şi viaţă, iar arta, în creştinism, ocupă loc de frunte, ca mijloc de revelare şi simbolizare a transcendentului. Artistul nu este un simplu muritor ca oricare altul, ci el este un inspirat, un vas ales, mai mult chiar, un colaborator al lui Dumnezeu. Creatorii de cultură în general şi artiştii în deosebi împlinesc lucrul lui Dumnezeu pe pământ, sunt instrumentele Sale, care modelează în formele artei simulacrul veşniciei. Artistul rupe porţiuni din tainele ascunse, se apropie prin experienţa sublimului de trăirea extatică a marilor mistici, experimentează pe plan natural aceea ce sfinţii experimentează pe plan supranatural şi contribue împreună la opera divină a transfigurării lumii. Arta, în concepţia creştină, şi cultura în general, izvorăsc din tainica nostalgie a paradisului, cum foarte frumos a arătat acest lucru dl prof. Nichifor Crainic. Filosofia creştină a culturii pune originea imboldului spre cultură în amintirea paradisului pierdut şi în nădejdea regăsirii lui. Dumnezeu însuşi colaborează cu oamenii în general şi cu creatorii culturii în special pentru ca aceştia, din chipuri ce sunt ale lui Dumnezeu să devie din ce în ce mai asemenea Creatorului lor, prin asemănarea cu Iisus Hristos. Dumnezeu însuşi se pleacă cu iubire spre creatura Sa, intră în comuniune cu omul şi prin această intimitate de eu-tu, omul este restaurat în demnitatea sa primordială, cum a arătat în chip magistral în ultima sa lucrare Părintele Rector D. Stăniloae. Căci Dumnezeul creştin nu ţine strânse frânele cenzurii transcendentale şi n'are nici un motiv ca creatura Sa, scoasă prin iubire dela nefiinţă la existenţă, să-i rămână străină, să nu-şi cunoască Creatorul şi să nu intre în comuniune iubitoare cu El. Intr'aceasta este Iisus Hristos restauratorul omului, întrucât prin El omul poate ajunge la o desăvârşire asemănătoare cu a lui Dumnezeu. Intr'un cuvânt, prin Iisus Hristos omul se îndumnezeeşte, cum învaţă doctrina ortodoxă, care, la antipodul culturii desdumnezeite a vremurilor mai nouă, ridică pe omul renăscut în Iisus Hristos la o demnitate ameţitor de înaltă, dându-i model veşnic de imitat pe Dumnezeu-Omul Iisus Hristos.

Privită dela înălţimea unei asfel de filosofii a culturii, arta capătă şi ea o demnitate extraordinară. Artistul nu mai este un cârpaciu oarecare, iar arta sa nu mai este un produs subiectiv, fără un scop mai înalt şi fără o anumită ţinută morală. In concepţia creştină frumosul are o existenţă şi o valoare obiectivă, nu una subiectivă. Frumosul este dat. El are anumite trăsături ideale, de care artistul trebue să se apropie cât mai mult, apropiindu-se astfel de desăvârşire. Frumosul absolut, în ultimă analiză, se confundă cu Dumnezeu însuşi, frumuseţea fiind, după mărturisirea lui Dionisie Areopagitul, numele lui Dumnezeu, adică unul dintre atributele fiinţei divine. Fiind creatură a lui Dumnezeu, lumea însăşi este frumoasă, este pătrunsă pe dinlăuntru de frumuseţea formelor pe care le-a imprimat lumii înţelepciunea divină. Pentru gânditorii ruşi creştini Pavel Florenski şi Sergiu Bulgakow, frumuseţea divină este un fel de al patrulea ipostaz în fiinţa divină, frumuseţe care poleeşte întreaga fire, dându-i o strălucire supranaturală. Iar artistul, împreună cu eroul şi cu sfântul, repară, în colaborare cu Dumnezeu, spărturile făcute de voia liberă a omului şi de păcat în splendoarea lumii create de Dumnezeu.

Nu este locul să expun, nici chiar în liniile ei generale, concepţia creştină despre cultură în general şi despre artă în special. Chiar şi din cele spuse se poate înţelege ce preţ ridicat are arta în concepţia creştină. De aceea, de aproape două mii de ani, tot ce înseamnă mare artă este legat de inspiraţia creştină. In literatură, în pictură şi sculptură, în muzică şi întoate celelalte înfăţişări ale frumosului, s'au creat opere nemuritoare, prin care simţim pe Dumnezeu aproape, simţim cum ni se purifică gândurile şi simţirile şi cum ne apropiem de o lume mai frumoasă şi mai bună. *Divina comedie* a lui Dante, *Paradisul pierdut* al lui Milton, romanele lui Dostoiewschi, pătrunse de duh creştin, ne transpun într'o lume cerească sau într'o lume a purităţii copilăreşti, asemănătoare cu aceea a paradisului. Pictura lui Rafael, a lui Giotto, a lui Botticelli, a lui Fra Angelico, a lui Rembrandt, a lui Albrecht Dürer sau a maestrului Grigorescu, ne apropie de cerul senin al imaginaţiei pioase şi ne face să trăim cele mai sublime emoţii artistice. Arhitectura şi sculptura creştină au ridicat lui Dumnezeu adevărate imne de piatră şi marmură, presărând lumea cu gigantice catedrale sau modelând minuscule giuvaeruri sacre. Catedrala Sfânta Sofia din Constantinopol, ctitoria lui Justinian, domul din Milano, Sf. Petru şi Pavel din Roma, Notre Dame din Paris, bisericile din oraşul muzeu Rouen, catedrala din Köln, Curtea de Argeş — regina arhitecturii religioase româneşti — biserica Stavropoleos din Bucureşti şi câte alte construcţii grandioase sau modeste bijuterii pioase, toate acestea vădesc credinţa şi spiritul de sacrificiu al celor care le-au făurit. Iar muzica, prin liturghia şi celebrul «Stabat» al lui Palestrina, prin oratoriile lui Haydn şi Bach, prin Missa solemnis a lui Bethowen sau Requiemul lui Mozart, ne-au făcut părtaşi ai armoniilor suprafireşti. Haydn însuşi, când a ascultat pentru prima dată fraza muzicală şi «se făcu lumină»... din celebrul său oratoriu *Creaţiunea*, a ridicat mâinile către cer zicând:« Nu dela mine vine aceasta, ci de acolo (de sus)».

Prin urmare, «când arta îşi soarbe puterile din adâncul lui Dumnezeu, ea apare ca o floare pe creanga religiei. Ceea ce zace sub tăcerile nepătrunse ale cunoaşterii mistice, isbucneşte în exploziile de lumină ale artei», după o foarte frumoasă expresie a dlui prof. Nichifor Crainic. «Un Dante, un Giotto, un Bach, vor fi făcut pentru menţinerea unei conştiinţe religioase în ţările lor, tot atât cât armata predicatorilor care le evanghelizează de sute de ani», cum afirmă dl prof. Tudor Vianu. «Ceea ce religia şi profeţii au început prin a spune, muzica a sfârşit împlinind», afirmă şi profesorul D. Cuclin, iar un alt profesor de artă, I. Nonna Ottescu, mărturiseşte: «Cu cât ascult muzica mai mult, cu atât mai evlavios mă întorc către Tine, Doamne».

Prin urmare, adevăratul frumos reflectă o lume transcendentă şi ne înalţă pe trepte invizibile spre acea lume. Plutind pe aripile frumosului, ne apropiem de frumuseţea însăşi, de Dumnezeu. Şi numai atunci se poate vorbi de o artă mare, de o artă în adevăratul sens al cuvântului, când ea ne purifică, ne spiritualizează şi ne îndreaptă cugetele spre transcendent. Adevărata artă nu poate fi imorală şi nu poate să vadă un duşman în religie sau o strâmtare a ei în criteriile frumosului concepute creştineşte, ci dimpotrivă adevărata artă îşi găseşte în creştinism plinirea ei firească, desăvârşirea.

*

Sfârşind, nu voiu scoate prea multe încheieri din cele spuse. Incheierile le-am tras şi până acum, ori de câte ori s'a ivit prilejul şi le poate trage oricine foarte uşor. Filosofia, ştiinţa şi arta, adică ramurile de preocupări în care este angajat tineretul universitar, prezintă nesfârşite temeiuri pentru credinţă. Şi e vremea ca aceste temeiuri să fie căutate şi folosite din plin. Vremea în care trăim nu mai îngădue nimănui, şi cu atât mai puţin tineretului universitar, să-şi risipească sufletul în escapade intelectuale şi morale. Nu e vremea filosofiilor dizolvante, nici a ştiinţei negativiste, nici a artei decadente. E vremea întăririi cugetului şi a simţirii, a pregătirii sufleteşti pentru credinţa mântuitoare. Numai aşa putem să avem viaţă şi încă mai multă să avem, cum a făgăduit Domnul nostru Iisus Hristos celor care vor crede în El.

Diacon Dr. EM. VASILESCU

Zicala bătrânească „sângele apă nu se face" s'a dovedit adevărată şi prin dania miilor de români care, de bună voe, s'au dus la Centrul de sânge conservat al armatei, să dea sânge pentru ostaşii răniţi.

Prof. Silviu Dragomir

cronicarul suferinţelor ardelene

In istoria Ardealului veacul al 18-lea este veacul unei revoluţii permanente. Incepând cu braşovenii, cari la 1701 îşi strigă în Alba-Iulia protestul împotriva desfiinţării Mitropoliei străbune şi până la frângerea pe roată a lui Horia în decada care începe a se împurpura de văpaia viitoarei revoluţii franceze, solul sufletesc al Ardealului dudue de un cutremur neîntrerupt, care impune pentru prima dată guvernului Majestăţii Sale dela Viena în chip masiv marea problemă a naţiunilor încătuşate.

Interesant este acest veac în trecutul Ardealului şi unic în felul său!

E veacul unei revoluţii populare pentru credinţă, veacul unei revoluţi permanente pentru spirit. Greu se mai poate atesta undeva vre-o atât de tenace revoluţie poporală, necârmuită de vre-o grupă de intelectuali. Dar şi mai greu se poate arăta undeva vre-o revoluţie poporală pentru bunurile superioare ale spiritului. De obiceiu masele se revoltă pentru pâine, dar nu pentru suflet.

Nimic nu poate vădi mai luminos nobleţa acestui popor, care îl ridică cu totul peste categoria masei purtată haotic de instinctele inferioare, decât această voinţă de sacrificiu suprem pentru ceeace valorează mai mult decât orice bun material. Ca un ecou colectiv răsună în acest veac cuvântul de unică splendoare al unui bătrân în faţa autorităţii imperiale:

„Acest cojoc, care-l am pe mine, e acum al meu. Dacă vrea să mi-l ia crăiasa, i-l dau. Dar nu am decât un suflet, pe care eu îl păstrez pentru Dumnezeu din cer şi nici o putere omenească nu-l poate îndoi".

Cu această hotărâre neclintită au mers ţăranii şi preoţii ţărani la temniţă, de unde n'au mai ieşit decât oasele lor, cu această voinţă de jertfă au răbdat bătăi, chinuri şi uciderl, fără să-i încovoie nimic.

Câtă vreme stăpânitorii străini nu s'au atins şi de credinţa lui, poporul a mai răbdat. Dar când, la începutul veacului al 18-lea, au avut nenorocita inspiraţie să încerce a-i fura şi sufletul, smulgând din el credinţa care îl distingea de asupritori şi-l lega de fraţii români de pretutindeni, atunci n'a mai putut suporta. Poporul ardelean a simţit atunci că însaşi existenţa lui spirituală este primejduită. Planurile şi sentimnntele stăpânirii străine i s'au descoperit în toată grozăvia lor insuportabilă şi din acea clipă toate punţile între el şi acea stăpânire s'au rupt pentru todeauna.

Aci stă marea semnificaţie naţională a luptelor pentru credinţă din veacul 18-lea.

Ele au forţat cursul vremii, pregătind lupta politică sistematică a Românilor din veacul al 19-lea.

Profesorul Silviu Dragomir are meritul dea de-a fi zugrăvit în culori vii ca un maestru neîntrecut această vreme de eroism şi de martiraj ardelean. Cartea Domniei Sale: „Istoria Desrobirii religioase a Românilor ardeleni" în două volume e un document sdrobitor împotriva veleităţii oricui de-a reînoi robia timpurilor înfricoşate de odinioară, prin înfăţişarea suferinţelor fără număr pătimite de românismul nostru sub stăpânire străină şi a eroismului spiritual neîntrecut pe care l-a dovedit acest neam în trecutul său. In Ardeal este poate cea mai populară carte de istorie.

E o carte pe măsura martirologiilor cari descriu mucenicille primilor creştini.

Azi profesorul Silviu Dragomir continuă lupta istoriografică pentru evidenţierea temeiurilor de nezdruncinat ale drepturilor noastre. Studiul său cel mai recent „La Transylvanie avant et apres l'arbitrage de Vienne", concentrează argumente statistice, istorice, geografice, economice, spirituale, cari acoperă, prin evidenţa şi bogăţia de ridicol ori ce încercare de-a prezenta lucrurile altfel.

Profesorul Silviu Dragomir când se apucă de un lucru toarnă în el suflet, viaţă, vederi cuprinzătoare şi o argumentaţie care copleşeşte.

D. Stăniloae

Popas spiritual la Dumineca Ortodoxiei*

de Prof.-Preot Simion Radu

Societatea „Sf. Gheorghe" dela liceul nostru încrestează pe răbojul activităţii sale acest popas festiv, al doilea de acest fel în cursul anului şcolar curent.

Primul l-am încrestat la sfârşitul lunii Noemvrie 1943, când a ţinut să comemoreze cu toată cuviinţa amintirea Marelui Ierarh Andrei Şaguna, dela a cărui moarte s'au săvârşit 70 de ani, a Prinţului Bisericii Ardealului, bărbatul providenţial, dătător de legi şi datini, pe care înţelegem să-l luăm drept pildă de credinţă faţă de Biserica strămoşească, de luptă şi dragoste neţărmurită pentru binele neamului.

Personalitatea sa eroică, polivalentă, trebue să ne stimuleze pe căile viitorului.

Al doilea popas îl facem azi, zăbovind în inima prasnicului de lumină spirituală care se revarsă peste noi din Dumineca Ortodoxiei.

Aceste popasuri sunt idei forţe în opera de educaţie pe care o săvârşeşte şcoala. Ele sunt energii morale imense pentru tinerele generaţii care mâne vor lua în mână torţa de lumină cerească, de credinţă şi faptă eroică, ducând-o tot mai departe, aprinsă şi îmbogăţită cu noi posibilităţi de valorificare şi desăvârşire.

Asemenea popasuri sunt istorie actualizată, crâmpee de veşnicie coborâte în temporalitate, sau fragmente de epopee divină, pe care gustându-le te simţi purificat şi întărit pe drumul aspru al vieţii. In ele vezi puterea jertfei care creiază, înnobilează, şi înalţă îndemnând pe cei înţelepţi să treacă eroic peste tot ceeace este uneltire şi piedecă în calea binelui.

Popasul are deci o tendinţă educativă, precum în genere este educativă întreaga tendinţă a istoriei. Ea vrea să fie un pedagog al vieţii, o căluză fidelă peste spinii realităţii dure.

Când orce popas e binevenit, cu cât mai de folos este popasul care-i facem ca o meditaţie pe marginea tradiţiei Bisericii Ortodoxe, care în cazul de faţă se împreună şi cu tradiţia sfântă a neamului românesc.

Fără această tradiţie dinamică actualizată în popas, istoria n'are continuitate nici puncte de întâlnire şi solidaritate organică cu înaintaşii eroi. Fără ea indivizii şi popoarele se sting. Pentrucă ea împrumută urmaşilor forţa morală care le dăltueşte spiritul naţional, de care depinde durabilitatea lor.

Când toate popoarele lumii caută să se lege conştient de cele mai îndepărtate fire ale trecutului lor, pentru că ele sunt ferment de înoire şi dau certitudinea rămânerii lor în istorie, fi-vom oare, noi, Românii, mai puţin înţelepţi decât ele, când avem o tradiţie mai bogată şi mai de valoare decât toţi?! Nu, desigur! Numai pe linia tradiţiei noastre milenare care reprezintă fondul permanent al eului naţional, găsim asigurată continuitatea noastră sub soare. Şi această tradiţie este religioasă şi ortodoxă.

Din sânul acestei tradiţii, societatea noastră desprinde azi două mari momente răscolitoare de istorie.

Întâiul face să ne ducem în istoria bisericii universale şi să ne amintim de anul 842, când după un secol de luptă, s'a aşezat în Biserică la locul de cinste cultul sfintelor icoane, hulite de nepricepuţii împăraţi bizanţi iconomahi şi iconoclaşti dintre ani 732—842

Al doilea este legat de încercata noastră istorie bisericească pomenind cu evlavie şi recunoştinţă eroismul religios al strămoşilor martirizaţi pentru credinţa ortodoxă în sec. al XVIII-lea, de către catolicii habsburgi.

Momentul prim ne actualizează Dumineca Ortodoxiei din 19 Febr, 842, când împărăteasa Teodora aşează icoane în biserici şi în casele credincioşilor, îndemnându-i să le dea cuvenita veneraţie, după învăţătura celui de al VII-lea sinod ecumenic (787). El ne învaţă să venerăm icoanele, căci ele sunt „ferestre către cer", după expresia frumoasă a unui cărturar român, credincios, dl prof. univ. V. Papilian. Sunt frânturi de lumină harică pe pământ, prin care privim pe Dumnezeu şi aleşii Săi. Ele sunt isvoare de apă vie, de credinţă ferbinte, care ne revarsă în suflete puteri nebiruite în luptă. Iar închinându-ne lor ne simţim transfiguraţi, petrecând în ceata celor plăcuţi lui Dumnezeu, în apropierea de locul pe care-l simţim ca destinul nostru ultim.

Şi neamul românesc, mai mult decât oricare, a înţeles mesajul ceresc al icoanelor, al moaştelor şi al sfinţilor. De aceea s'a legat de ele indiscutabil cu toată fiinţa şi'n jurul lor şi-a ţesut destinul, bine ştiind că prin ele are sprijinitor şi Părinte pe Dumnezeu, care-l va mântui în veci din orce nevoe.

Şi aşa a fost.

Icoanele au rămas scutul nostru în veac şi ele împodobesc toate lăcaşurile noastre, mărturie dreaptă a prezenţei divine şi a credinţei în Dumnezeu. Şi nu s'a înşelat.

Cu aceasta am ajuns la momentul al doilea al poporului de faţă: *Dumineca Ortodoxiei românesti.*

Neamul acesta s'a legat atât de strâns de legea lui Hristos, de icoanele şi datinele, sărbătorile şi darul Lui, încât nici o forţă pe lume aceasta nu a putut şi nu va putea să l scoată din făgaşul sfânt al acestei tradiţii.

Câte n'a îndurat ei în faţa uneltirilor catolice, care căutau să-i răpească credinţa şi să devină atotstăpânitoare peste mult încercatul nostrul Ardeal!

Dar n'au putut frânge decât o ramură din codrul cel verde al ortodoxiei româneşti. Sufletul neamului nostru a stat mereu legat de Biserica strămoşească, în care a aflat *isvorul mântuirii sale.*

Neamul acesta cuminte a mers pe dâra de lumină a creştinismului autentic, aşa cum l-a rânduit Dumnezeu în lume, nimic lăsând afară sau adăugând din cele ce a primit dela întemeietorul său, Isus Hristos, mântuitorul lumii.

In această taină a autenticităţii sale, stă tăria Ortodoxiei ecumenice şi biruinţa celei româneşti, încoronată cu cununa de spini aşezată pe capul atâtor părinţi martiri, în sec. al XVIII-lea.

Punerea în lumină a acestor adevăruri este firul conducătr al programului şedinţei noatre.

Dragi tineri, pentru creşterea voastră aleasă facem acvt popas, în această Duminecă plină de învăţăminte.

Din inima ei doresc să desprindeţi glasul strămoşilor care vă cheamă la şi mai multă credinţă în Dumnezeu pe care ei au apărut-o cu preţul atâtor jertfe, pesta care mulţi din voi trec nepăsători.

Credinţa acestora a zugrăvit ieri icoanele în biserici şi în mânăstiri, făceau din ele monumente de cea mai înaltă cultură, admirate şi de străini şi ne-a dăruit un suflet călit după duhul plin de bunătate şi de iertare al Fiului lui Dumnezeu. Şi tot numai ea, ne-a dat o ţară întregită printr'o conştiinţă naţională pe care ea a germinat-o şi a strejuit-o.

De aceea vă sfătuesc să ţineţi cu toate puterile sufletului şi ale trupului vostru la această credinţă, *zugrăvită* în icoane. Staţi strâns uniţi în jurul Bisericii mântuitoare şi nu fiţi reci la jertfel părinţilor care au pătimit răstignire pentru icoane şi altar în timpurile trecute, în temniţă la Kufstein, Sibiu şi aevea. Pe aceste dureri fără de seamăn se zideşte mângâierea şi bucuria noastră de azi. Ei sunt ctitorii legii ortodoxe româueşti, ca şi ai României de ieri şi de totdeauna.

Aşa veţi dovedi că înţelegeţi şi vă integraţi în trecutul glorios al neamului, pregătindu-vă să-l duceţi tot mai sus.

Nu vă înşelaţi! Naţiunea care nu-şi respectă tradiţia religioasă, cea mai vie şi mai fecundă din viaţa sa, are o viaţă de suprafaţă, nu de adâncime şi curând va fi aruncată de soartă în primejdie şi călcată în picioare de duşmani. Tradiţia aceasta pentru noi este istorie şi încă cea mai luminoasă, istorie de sbucium, de luptă şi de biruinţă.

In contact cu ea, ca şi legendarului Anteu, ne sporesc puterile cu binecuvântarea Celui de sus şi orce cursă a vrăşmaşului devine zadarnică.

Incheind, doresc ca sfatul meu să facă să rămână în sufletul fiecăruia din voi glasul de foc al poetului profet, care ne aşteaptă degrabă şi cu înfrigurare la Ciucea robită: „Tineri, *ştergeţi praful de pe icoanele şi altarele strămoşeşti şi vă închinaţi lor!*"

Aşa dovediţi că aţi desprins semnificaţia morală a clipei de faţă, urmând exemplul părinţilor iubitori de Dumnezeu şi neam. Aşa Dumnezeu va fi aproape de noi şi cine poate fi contra noastră? El ne este zid şi liman, cum ne-a fost şi în trecut. Cu El înainte ca să scriem a veacurilor carte: fericirea veşnică a sufletului vostru în cer şi a neamului nostru pe pământ.

* Cuvânt de deschidere, rostit la şedinţa festivă organizată întru cinstirea Duminecii Ortodoxiei, la 5 Martie 1944, în liceul „Gheorghe Lazăr" din Sibiu.

Omagierea dlui Prof. Victor Papilian

— Un deceniu dela apariţia piesei „Cerurile spun .."

Filiala sibiană a Societăţii ortodoxe naţionale a femeilor române a programat pentru seara de Marţi 14 l. c, în cadrele obişnuitei sale acţiuni misionare din sfântul şi marele post, o reprezentaţie teatrală cu misterul creştin ortodox *„Cerurile spun .."*, de Victor Papilian, executată de Gruparea dramatică universitară, sub conducerea autorului.

Datorită osârdiei membrelor Comitetului de conducere—şi mai cu osebire doamnelor Sofia St. Meteş (preşedintă), prof. Minodora Belea (secretară) şi Maria Baciu (casieră), cari au făcut pregătirile trebuincioase în acest scop, — spaţioasa sală a teatrului municipal a fost ocupată până în ultimul loc. In asistenţă, am remarcat pe P. Sf. Episcop Dr. *Vasile Stan* al Maramureşului, Păr. Consilier arhiepiscopesc Dr. Spiridon Cândea şi Păr. Prof. Dr. Grigorie T. Marcu, reprezentanţii I. P. S. Mitropolit *Nicolae* al Ardealului, dna şi dl General *C. Negoescu*, prefectul judeţului Sibiu, dna Principesă *Alexandrina Cantacuzino*, preşedinta generală a Societăţii ort. naţ. a femeilor române, însoţită de dna Costea, casiera Societăţii, dna şi dl Prof. univ. Dr. Aurelian Ionaşcu, decanul Facultăţii de Drept, dna şi dl Prof. univ. Dr. Victor Papilian, decanul Facultăţii de Medicină, Păr. Ştefan Meteş, directorul Arhivelor Statului, ş. a.

Intr'una din pauzele spectacolului dna *Sofia St. Meteş*, preşedinta regionalei ardelene şi a filialei Sibiu, a rostit un succint şi cald cuvânt omagial la adresa dlui Prof. Victor Papilian. Pentru frumuseţea sa, îl reproducem aici:

„Prin negura grea şi agitată a vremii, plină de griji, de lacrimi şi dureri, o putere vie şi cuceritoare, mânată de vraja binecuvântată a artei se strecoară mulcom ca o supremă mângâiere şi încântare, pentru a ne însenina sufletele şi pentru a le ridica în sfere înalte de superioară gândire şi simţire, până sus spre desăvârşire, până sus, unde «Cerurile spun...».

Minunata seară de astăzi, ne-a fost dăruită generos de marele pasionat al armoniei, de neastâmpărul creator al spiritului de subtilă rezonanţă filosofică creştină-ortodoxă, şi, permanent chinuit de nostalgia frumosului şi a perfecţiunii, de artistul, educatorul şi profesorul Victor Papilian.

Toată opera bogată a scriitorului Victor Papilian pleacă dintr'un nobil imbold misionar. Ea poartă pecetea rasei, se sprijină pe sănătatea morală a tradiţiei virtuţilor româneşti istorice şi religioase şi constituind luminoase capitole de pedagogie naţională, se integrează strălucit în patrimoniul valorilor neamului.

Societatea ortodoxă naţională a femeilor române, ea însaşi în slujba unor măreţe scopuri religioase-morale şi naţionale, fiind acum de faţă prin tot ce ea are mai bun, mai nobil şi reprezentativ, prin prezenţa ilustrei sale preşedintă generală şi mare românca Principesa Alexandrina Cantacuzino, îşi îndeplineşte o datorie de conştiinţă, rugând autorul, pe distinsul profesor V. Papilian, podoaba Universităţii clujene, să primească omagiul nostru de adâncă admiraţie şi recunoştinţă.

Şi îl mai rugăm să primească din partea noastră aceste flori, ca un mic semn al marei noastre preţuiri.»

•

Sărbătorirea dlui Prof. Victor Papilian coincide cu împlinirea unui deceniu, de când dsa a dat publicităţii piesa intitulată *„Cerurile spun"*.

Era în Martie 1934. Profesorul Nicolae Colan, rectorul de atunci al Academiei teologice „Andreiane", astăzi P. Sf. Episcop al Vadului, Feleacului şi Clujului, pornise la drum revista de familie „Viaţa Ilustrată". Primul ei număr oferia, printre alte, începutul piesei „Cerurile spun...", pe care o extrase apoi într'un volumaş simpatic.

De-atunci încoace, a fost reprezentată de mai multe ori pe scenele teatrelor din Cluj şi Sibiu. Autorul ei, membru marcant al FOR-ului, a sprijinit cu râvnă şi avânt, în orice împrejurare, manifestaţiile publice ale Ortodoxiei.

Cu gândul la tot ce a făcut pentru mărirea ei — şi a făcut într'adevăr totul — Biserica noastră se asociază cordial la înflăcăratele omagii de cari s'a învrednicit a se împărtăşi Marţi 14 l. c. Profesorul Victor Papilian.

(+)

O laborioasă activitate de o jumătate de veac

— Modestă sărbătorire —

Preşedintele băncii „Albina" din Sibiu, dl *Dr. Ilie Beu*, împlineşte în anul curent o jumătate de veac, de când se găseşte în slujba celui mai vechi institut român bancar din întreaga noastră ţară: „Albina".

Venerabilul preşedinte, dl Dr. Beu, care atinge anul acesta vârsta patriarhală de 80 de ani, pe lângă munca sa profesională de tămăduitor de boale corporale, a desfăşurat o întinsă lucrare literară medicală şi culturală, în deosebi în societatea sibiană, dar şi în viaţa publică a României întregite. Meritele sale, în jurul progresului realizat de institutul ce l-a condus atâta timp, sânt evidenţiate în Nrul 11 din a. c. al „Revistei Economice", închinat sărbătoritului. Reţinem din aceste date faptul că Dr. Beu a perseverat pe drumul tras de fericiţii săi înaintaşi, aşa că „Albina", în epoca României întregite, a contribuit în scopuri culturale din fondurile distribuite de adunările generale, fără a pomeni şi de alte danii, peste 22 milioane de lei.

Cu ocazia adunării de astăzi, Sâmbătă, a băncii „Albina", vrednicul său preşedinte va fi sărbătorit în cadre modeste, impuse de vâltoarea zilelor de astăzi.

Urăm ani mulţi, cu bine şi sănătate, dlui preşedinte Dr. Ilie Beu.

Dumineca Ortodoxiei la Liceul Andrei Şaguna din Braşov. Duminică 5 Martie a. c. ora 12 după sfânta Liturghie, s'a sărbătorit în sala festivă a lic. A. Şaguna din Braşov, în cadrele Soc. „Sf. Gheorghe" a elevilor dela acel liceu, într'o şedinţă comemorativă, Dumineca Ortodoxiei.

Cuvântul festiv, rostit de Păr. Iuliu Işa, preşedintele de onoare al Soc. despre „Ortodoxia mântuitoare", a fost încadrat de un frumos program artistic alcătuit din cântări religioase de-ale diferiţilor compozitori, executate de corul liturgic al liceului condus de dl prof. I. Şuteu, şi recitări de poezii de către membrii societăţii, dintre cari s'a distins în deosebi elevul Horia Popescu, cl. 8 cu poezia „Darurile Domnului" de V. Militaru.

Au participat, pe lângă publicul din oraş, P. C. Sa Păr. Nicolae Stinghe, adm. protopopesc, dl dir. I. Moşoiu şi întreg corpul didactic al liceului. — *Cor.*

Nr. 2911/1944.

„Darul vostru e dar ceresc"

Facem cunoscut oficiilor protopopeşti şi parohiale din Arhiepiscopia noastră că «*Ajutorul de Iarnă*» organizează în zilele de 25—26 Martie a. c., o colectă generală, cu lozinca: „Darul vostru e dar ceresc".

Colecta se face în bani şi are de scop strângerea unui fond pentru ajutorarea familiilor luptătorilor săraci şi în general pentru asistenţa de război.

Ca în toate prilejurile de acest fel, Cucernica Preoţime din Arhiepiscopia noastră va da întregul său concurs acestei acţiuni. Se va face apel la societatea Reuniunea femeilor ortodoxe din parohii, rugându-se membrele de a face propagandă prin vecinătatea lor în săptămâna ce urmează. In Praznicul Bunei-Vestiri se vor ţine cuvântări cu îndemnuri potrivite în vederea colectei. Se va arăta că şi darurile cele mai neînsemnate sunt bine primite înaintea lui Dumnezeu. Nu cât dă cineva, ci cum dă, trage în cumpănă: „Pe dătătorul de bunăvoie iubeşte Dumnezeu" (2 Cor. 9, 7).

In acest duh să ne facem datoria către familiile iubiţilor noştri ostaşi cari au sângerat şi sângerează încă pe câmpul de onoare.

Sibiu la 17 Martie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

INFORMAŢIUNI

Dela Societatea ortodoxă naţională a femeilor române din Sibiu. Duminecă, în 19 l. c. ora 11,30, în sala mare a prefecturii judeţului Sibiu, va vorbi dl prof. *Grigore Popa* despre: Cine are dreptul să moară pentru adevăr? Conferinţa aceasta, organizată de Societatea ortodoxă a femeilor, va fi încadrată de cântări religioase şi patriotice, executate de corurile mixte ale şcoalelor normale de băeţi şi fete „Andrei Şaguna". Publicul e invitat a participa, în număr cât mai mare, la această manifestaţie.

Replică *plină de demnitate au dat studenţii universităţii Daciei superioare, în frăţietate cu pofesorii lor, la actele de sălbătăcie săvârşite zilele acestea din partea studenţilor unguri dela Cluj. Un memoriu s'a redactat, în şedinţa Colegiului universitar, spre a fi trimis universităţilor din străinătate în scop de a desvălui făptuirile ce se comit de vecinii dela apus împotriva naţiunii române.*

† Olimpia Morariu, născută Mihăltanu, soţia veneratului protopop **Iosif Morariu** al Dobrei, a încetat din viaţă şi a fost înmormântată în 12 Martie 1944 în cimitirul din comuna Dobra. In veci pomenirea ei!

ŞTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu.

Dumineca a 3-a din Păresimi, la 19 Martie 1944, servesc: Cons. Emilian Cioran, Aurel Nanu şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu şi profesorul Dr. Grigorie T. Marcu. *Predică: Cons. Aurel Nanu.* La Oastea Domnului predică: *Pr. Nicolae Constandin* dela parohia Sibiu-Lazaret.

Sâmbătă în 25 Martie 1944. Bunavestire, servesc: Prot. Mihail Neagu, cons. Dr. Spiridon Cândea şi prof. Dr. Teodor Bodogae; diaconii: cons. Alexandru Popa şi Simion Macarie. *Predică: cons. Dr. Spiridon Cândea.* La Oastea Domnului predică: *prot. Mih. Neagu.*

Conferinţă publică. Duminecă, în 19 l. c., ora 17, în sala prefecturii judeţul Sibiu, va vorbi dl profesor universitar *Victor Stanciu* despre Episcopul Roman Ciorogariu. Intrarea liberă.

Nu repeta minciunile duşmane! Cu un cuvânt poţi să-ţi distrugi avutul şi familia!

Nr. 26—1944 [22] 1 - 1

Concurs

Parohia ort. rom din Vinerea, jud. Hunedoara, publică concurs pentru executarea următoarelor lucrări de construcţie la biserica sa:

1. Pictarea bisericii.

2. Executarea iconostasului şi a mobilierului din lemn de stejar sculptat.

3. Pentru lucrările dela punctul 1, concurenţii, pictori autorizaţi, vor înainta până la data de 1 Mai 1944 oferte însoţite de schiţe de ansamblu al lucrării, în conformitate cu regulele iconografiei, precum şi o dovadă că au mai executat astfel de lucrări.

Pentru lucrările dela punctul 2, ofertele se vor depune până la 1 April 1944, planul şi devizele afiându-se la oficiul parohial.

Asupra ambelor lucrări consiliul parohial îşi rezervă dreptul de a încredinţa lucrarea concurentului care va oferi cea mai bună încredere că va executa lucrarea în condiţiuni optime artistice.

Din şedinţa consiliului parohial dela 2 Februarie 1944.

Preot: **Ioan Sabău**
preşed. comit. parohial

Citiţi, şi sprijiniţi respândiţi ziarul

Telegraful Român

Nr. 159—944 (21) 1-3

Concurs

Pentru întregirea postului de cântăreţ bisericesc din Deva, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele fixate pentru acest post:

1. 7.000 [şaptemii lei] salar lunar dela parohie, până la bugetarea postului de către Stat.

2, 3,000 [trei mii Lei] chirie lunară pentru locuinţă.

3, Stola cantorală din cele 2 parohii.

Cântăreţul va fi prezent zilnic la serviciile ce se fac de către preoţii locali în sf. Biserică.

Cei îndreptăţiţi îşi vor înainta cererile în termen, însoţite de documentele necesare, oficiului nostru protopopesc, urmând a se prezenta apoi în vreo Duminecă sau sărbătoare pentru a cânta la strană.

Deva la 7 Martie 1944.

Oficiul protopopesc ortodox român, în înţelegere cu Consiliul parohial al Devei.

Teofil Chiffa
potopop

Nr. 1390/944 (19) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de agronom şcolar, dela Şcoala Normală de băieţi „A. Şaguna" din Sibiu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Salarul împreunat cu acest post intră în clasa I, grupa C. 9. tipul 7 şi se cifrează cu 7200 lei salar brut şi 5900 lei indemnizaţie de scumpete, plus masa.

Dela candidaţii la acest post se cere diploma unei şcoale inferioare de agricultură. —

Cererile de concurs, însoţite de toate actele necesare, se vor înainta Consiliului nostru Arhiepiscopesc.

Sibiu, din şedinţa secţiei culturale a Consiliului arhiepiscopesc, ţinută la 29 Februarie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

(20) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de cântăreţ bisericesc la biserica Sfântu Gheorghe din Braşov, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1, Salar dela Stat, postul fiind bugetat.

2, Venite după serviciile din parohie.

3. Locuinţă în natură, sau bani pentru chirie.

Cântăreţul ales va sta în permanenţă. la dispoziţia parohului, atât la serviciile divine, cât şi la adunările Oastei Domnului şi ale celorlalte societăţi religioase din parohie,

Concurenţii îşi vor înainta cererile însoţite de diploma dela o şcoală de cântăreţi bisericeşti şi alte acte de recomandare oficiului parohial al Bisericii Sfântul Gheorghe din Braşov şi se vor prezenta la Biserică spre a-şi arăta cunoştinţele în tipic şi aptitudinea la cântările bisericeşti.

Braşov în 28 Februarie 1944.

Preot-paroh Dumitru Tohăneanu

Văzut:

Dr. N. Stinghe,
adm. prot.

Citiţi şi răspândiţi

Revista Teologică

Organ pentru ştiinţa şi viaţa bisericească. Apare lunar, sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit **NICOLAE** al Ardealului. Redacţia şi Administraţia: **Sibiu,** Academia teologică „Andreiană". Director: **Prof. Dr. Grigorie T. Marcu.** Abonament anual, Lei 900.

AVIZ

Se aduce la cunoştinţă P. On Oficii protopopeşti şi parohiale, că s'au majorat taxele de publicare a Concurselor în Telegraful Român, după cum urmează:

Concurs de protopop	Lei	5000.—
„ „ paroh cl. I	„	3000.—
„ „ „ „ II	„	2500.—
„ „ „ „ III	„	2000.—

plus timbru Lei 10.- la mie.

Administraţia
TELEGRAFULUI ROMÂN
Sibiu

C. preoţi să stea în fruntea mişcării

Oastea Domnului

* FOIŞOARA *

Pastoraţia în legătură cu slujbele din molitvelnic

(6)

Tainele, iar alături de ele ierurgiile şi toate slujbele din molitvelnic bisericeşti, cu un cuvânt rugăciunea, este mijlocul prin care se împărtăşeşte credincioşilor Harul lui Dumnezeu şi se pun credincioşii în legătură cu Părintele nostru din ceruri. Pentru ca ea să-şi aibă efectul dorit, se cere o atitudine de sinceră transformare a preotului, mai ales în timpul săvârşirii ei. Cu cât va fi mai sguduit sufletul preotului de contactul ce-i stabileşte cu Dumnezeu, prin o astfel de rugăciune, cu atât va fi mai mult mişcat şi sufletul credincioşilor.

Preotul, în calitatea sa de săvârşitor al tainelor şi a tuturor slujbelor cuprinse în molitvelnic, trebue să ţină seama că el este, după cuvântul sf. Apostol Pavel, „omul lui Dumnezeu" (1 Timp. 6, 11) având misiunea de a sfinţi şi de a duce la mântuire sufletul credincioşilor săi. Un suflet ori care dintre ele, cel din urmă chiar, oaia a suta, ieşită şi rătăcită din turmă valorează crucea, jertfa sau sângele Mântuitorului vărsat pe Golgota pentru răscumpărarea şi mântuirea lui. La vremea judecăţii, păstorul va avea să răspundă de sufletele încredinţate lui şi plătite atât de scump de Stăpânul său. „Pentru aceea păstori, auziţi cuvântul Domnului, zice proorocul Iezechil, iată eu asupra păstorilor voi cere oile mele din mâinile lor" 34. 9-10. Şi o pagubă pricinuită în turma duhovnicească încredinţată preotului nu se poate plăti decât cu sufletul preotului însuşi.

Iată deci că dacă slujba preoţiei este atât de sublimă, este împreunată şi cu o răspundere înfricoşetoare. Acelaşi duh sfânt împărtăşi sfinţilor proroci şi apostoli, ni-a fost împărtăşit şi nouă prin hirotonire şi prin mirungere, iar noi îl împărtăşim fiilor bisericii române. Cu toiag de fier au păstorit sfinţii proroci şi apostoli, necăutând la faţa omului. Din porunca iubirii de Dumnezeu şi a adevărului lui au înfruntat pe regi pe miniştri, pe diregători şi pe toţi oamenii pentru fărădelegile lor. Ei nu s'au făcut părtaşi, din comoditate, păcatelor mulţimilor desfrânate şi rătăcite dela adevărata credinţă, ci au rămas stâlpi de foc, luminători ai darului Duhului sfânt, care a grăit popoarelor prin ei. Noi datori suntem să luăm dela ei îndemn în toată munca noastră pastorală.

Arma noastră, toiagul nostru e cuvântul şi conformarea întru totul a vieţii noasrre, potrivit cuvântului propoveduit. Şi să nu aştepţi preotule, roduri momentane. Samănă duh sfânt şi cu putere de foc şi nu purta grija roadelor, căci această grijă nu ţi-a încredinţat-o ţie marele nostru Stăpân. Ţarina este a lui Dumnezeu. Bunul Dumnezeu va purta grijă de roade şi de strângerea lor la vremea sa. Tu lucră în duh sfânt, uită-te pe tine şi ale tale uită-le, şi să ştii că numai atunci ţi-ai făcut datoria deplină, când ai căzut pe brazdă.

Tu prin taina preoţiei eşti ales din lume ca şi marele preot Iisus Hristos. Câtă bucurie duhovnicească exprimă sfânta taină a preoţiei. Hora în jurul mesei sfinte, după exprimarea în public a vredniciei e o adâncă veselie a inimilor creştine, care însetau după descoperirea fiilor lui Dumnezeu, cari singur atunci şi azi, sunt nădejdea făpturii. Vrednic este? Da! Vrednic este, strigă în delir de bucurie poporul credincios. Dar, vă gândiţi fraţilor preoţi, ce-ar fi când s'ar striga din popor; nu e vrednic? Nu că am putea fi mai puţin vrednici decât înaintaşii noştri. Dar compromisul pe care-l facem cu lumea, cu păcatele ei, cu comoditatea ei, cu moliciunea ei, buna voire cu care iertăm şi ne uităm printre degete la fapte oprite de religia noastră, pentru care am fost şi suntem aleşi din lume, îmbrăţişarea unor ocupaţiuni, cari ne aduc bani şi lucruri lumeşti, aceste toate fac sminteală şi anihilează efectele pastoraţiei.

Da, şi nouă ni-e dat să trăim, dar bucătura pe care mi-o agonisesc mie şi familei mele, să nu facă sminteală fratelui meu,

Pastoraţia de aici porneşte. Nici să nu binevoim cu păcatul. Chiar când ne facem părtaşi păcatul, noi preoţii ne aşezăm într'o stare greşită când binevoim cu el.

(Va urma).

Preot Valeriu Voineag

Nu lăsa otrava svonului duşman să-ţi pătrundă în casă!

Prin minciuni, duşmanul turbură sufletele celor slabi.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNII SIBIIU

Anul XCII — Sibiu, 26 Martie 1944 — Nr. 13

Telegraful Ro

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8 Sibiu

Organ național-bisericesc. — **Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna**

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei. — Pentru America 8 Dolari. Abonament de sprijin 5000

Articole și corespondențe se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sib strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate s refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor m. ătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Tăria răbdării

Sunt timpuri în cari virtutea răbdării trebue să iasă pe primul plan. In vremurile lipsite de apăsări și de suferințe, rabdarea nu are ocazia să se actualizeze și să-și arete măreția. Atunci sunt la locul lor mai mult înfrânarea, înțelepciunea, hărnicia, seriozitatea morală, pacea cu toată lumea. Sunt timpuri cari permit, cu posibilitățile vaste ce le oferă, mari desfășurări ale dinamismului înfăptuitor. La lumina astorfel de împrejurări, răbdarea apare ca o atitudine negativă, inferioară. Dar vin timpuri de strâmtoare, timpuri în cari se deslănțue stihiile forțelor și duhurilor mai presus de puterile omenești, timpuri de furtună înfricoșată cari stânjenesc sau fac fără prea mare efect activitatea omului.

Atunci tăria omului se probează prin răbdarea cu care știe să-și păstreze nădejdile intacte, oricât ar fi de mare furia elementelor deslănțuite și oricât de mult s'ar prelungi suflarea lor năprasnică.

Răbdarea are două înțelesuri: Prin unul se exprimă îngăduința față de greșelile celui mai slab. Răbdarea aceasta își are forma desăvârșită la Dumnezeu. Iar prin altul se exprimă răbdarea omului sub forța unor împrejurări cari depășesc din punct de vedere fizic puterile lui.

In înțelesul întâi fără îndoială răbdarea este semn de tărie. Dar caracterul acesta și-l vădește poate și mai mult al doilea fel de răbdare. Cel ce manifestă primul fel de răbdare are în orice clipă și putința de a-și manifesta superioritatea așa zicând fizică. Cel ce manifestă al doilea fel de răbdare se află pentru moment într'o imposibilitate de-a destrăma fizic povara împrejurărilor și simte apăsând cu durere asupra ființii sale greutatea vremurilor. Dar tocmai de aceea cu atât mai de admirat se vădește tăria lui spirituală. Prin suflet el se arată superior împrejurărilor naturale și durerilor suferite în ființa lui. Puținătatea lui în ce privește forța naturală, se convertește în putere spirituală. Forțele externe se deslănțuesc nu fără o intenție sau nu numai cu intenția de a-i procura anumite suferințe, ci cu intenția de-al supune și spiritual. Dar prin răbdare duhul lui rămâne neatins și după ce furtuna se liniștește, prin descurajarea duhurilor ispititoare, iese biruitor la larg pentru reluarea activității.

Răbdarea aceasta este rezistență în duh, inexpugnabilitatea fortăreții esențiale din om. Tăria celor dintr'o fortăreață se arată nu numai în forța lor de șoc, ci, când împrejurările o cer, și în forța de-a se face impenetrabili, neclintiți, rezistenți până ce durează asediul. Fierul e tare nu numai prin puterea lui de-a sparge când e aruncat în ceva, ci și prin puterea de-a nu fi spart când e lovit.

Imprejurările războiului încep să devină tot mai grele și pentru neamul nostru. In primul rând ni se va cere răbdare. Cu ajutorul ei vom suporta toate neajunsurile cari vor veni, ori cât de grele ar fi ele. Un om, sau un neam de oameni, hotărît să suporte orice cu răbdare, așteaptă tot ce poate veni cu liniște, gata să treacă, fără a-și pierde cumpătul, prin orice suferințe.

Forța răbdării nu ne-o poate da decât credința în Dumnezeu. Dacă avem cu noi pe Dumnezeu prin credință, nu ne impresionează și nu ne înfricoșează nici o pierdere de obiecte ale lumii, nici chiar pierderea vieții noastre. Căci în definitiv toate sunt sortite peirii. Numai sufletul să ni-l păstrăm. Iar pe el îl păstrăm dacă nu ne pierdem cumpătul, dacă nu ne slăbește credința, dacă nu ne cuprinde desnădejdea, dacă nu ne legăm, cu alte cuvinte, mai mult de făpturi, sau de viața trecătoare, decât de Dumnezeu și de viața noastră netrecătoare.

Răbdarea liniștită, născută din credința tare în Dumnezeu, este o putere care ne face superiori vremurilor grele. «*Fii credincios până la moarte*, — spune Fiul omului, îngerului bisericii din Smirna, în împrejurări grele, *și îți voi da cununa vieții*» (Apoc. 2, 10). Cine va răbda, om sau neam, până la sfârșit, va birui.

In vremuri ca acestea, și mai ales prin răbdare, se arată în toată splendoarea sa suveranitatea duhului, strălucind peste toate, desfăcut de orice robie, nereținut și neîmpedecat de nici un element nespiritual. In vremuri ca acestea ni se dă ocazia să ne arătăm mai presus de lume, fiind numai ai lui Dumnezeu, ca prin puterea Lui să ni se confirme la urmă și mai hotărît locul nostru în lume. Neamul nostru nu vrea să existe în lume decât pentru Dumnezeu, fără să împedece vreun alt neam de-a exista și el pentru Dumnezeu. Și nimenea nu-i va nega acest drept, pentrucă nimenea nu poate nega lui Dumnezeu dreptul de-a-l avea ca slujitor.

D. S.

Crucea Domnului*

«Celce vrea să vină după Mine, să se lapede de sine, să și ia crucea sa-și să vină după Mine» (Marcu 8, 34).

Iubiții mei frați creștini,

Ca o troiță străbună la înjumătățirea de drum povarnic, se înalță azi maiestoasă cuceritoare și înviorătoare Crucea Domnului, la înjumătățirea praznicului. Evlavia noastră a împodobit-o cu ramuri de finic și o luminează în taină făclia aprinsă iar limba omenească o slăvește cu cântarea: „Crucii Tale ne închinăm Stăpâne, iar sfânta Ta înviere o cântăm și o mărjm". Dar adevărata ei cinstire o săvârșim cu viața închinată Domnului, atunci când luptăm pentru Hristos, când pătimim pentru Evanghelia, pentru Biserica, pentru adevărul Lui, când murim vremelniciilor și tuturor deșertăciunilor pământești și când înviem din întunerec la lumina lui Hristos.

•

Atanasie cel Mare istorisește că pela începutul veacului al IV-lea d. Hr. viețuia un pustnic ales în pustiul Egiptului de sus. Se nevoea necurmat să îmblânzească doi șoimi neastâmpărați, ochii săi vii, ca să nu se desfăteze în privirea răului, se căznea să pască doi cerbi îndărătnici, piciorele lui sprintene, ca să nu-l ducă la păcat; se trude să deprindă doi uliu hrăpăreți, mâinile sale, să împlinească binele, se silea să înduplece un vierme neadormit, limba vicleană, să nu mai grăească deșertăciănea și își cheltuia toată râvna să învețe un urs furios, inima lui năvalnică, să îndrăgească iubirea, blândețea, bunătatea și florile tuturor virtuților.

Acest om al lui Dumnezeu era sfântul Antonie cel Mare.

Pe lângă desăvârșirea sa sufletească, el predica Evanghelia Domnului cu înțelepciune și putere mare. Il îngrămădiră creștini din toate părțile Egiptului, să-i soarbă învățătura. Intre cei mulți se găsiră și câțiva filosofi din școala elenistă a Alexandriei

După o cuvântare despre Crucea Domnului, se ridică unul dintre filosof și grăi:

— Ești un nătâng, Antonie, dacă poți crede că Fiul lui Dumnezeu s'a făcut fiul omului, să petreacă pe pământul plin de mizerii și printre oamenii plini de răutăți.

— Eu cred, că Fiul lui Dumnezeu cu adevărat s'a făcut fiul omului, pentruca prin El toți fiii oamenilor să se facă fii ai lui Dumnezeu, îi răspunse pustnicul înțelept.

— Apoi, ești mai nătâng, Antonie, dacă mai crezi că Fiul lui Dumnezeu cel Atotputernic a putut muri ucis de neputincioasa mână omenească, urmă alt filosof.

— Eu cred că Fiul lui Dumnezeu a privit în ochii morții și i a gustat paharul amărăciunii, pentruca toți fiii morții să se facă fii ai vieții vecinice, mărturisi mai răspicat sfântul.

— Ba ești nătângul nătângilor, Antonie, dacă mai vestești că Fiul lui Dumnezeu s'a sfârșit ca un nemernic, pe lemnul blestemului, pe copacul nenorocului, pe Crucea fărădelegii!

— Eu vestesc și voi vesti fără încetare Răstignirea Domnului pe Crucea mântuirii, căci Crucea este semnul cel mai strălucit al iubirii dumnezeești și ea-i povestește sufletului omenesc minunea cum iubește iubirea dumnezeească, pentruca așa să iubească și iubirea omenească.

— Ești de râs, Antonie.

— Iar voi de compătimit, filosofilor, pentru orbirea voastră sufletească.

— Orbirea noastră?

— Da, orbirea voastră ridicolă. Dar care este oare mai de râs? Crucea Domnului sau altarele Olimpului? Crucea Domnului este prestolul sfințeniei, spălat în sângele Mielului și stropit cu lacrimile Preacuratei, iar altarele Olimpului vetrele patimilor descătusate! Crucea este simbolul virtuților, a iubirii, a iertării, a răbdării, iar Olimpul tronul lui Cronos, care-și mânca fiii mai rău decât fiarele codrilor și al lui Zeus cel plin cu tina obscenității, pe care rușine este a o și grăi!

La glasul acestei mărturisiri zdrobitoare, amuțit-a graiul filosofilor și Crucea Domnului strălucea în cereasca ei lumină pentru ochii credincioșilor.

•

Așa grăiește și Cartea Sfântă despre măreția sfintei Cruci. „Cel ce vrea să vină după mine, să se lapede de sine, să-și ia crucea sa și să vină după Mine" (Marcu 8, 34) căci puterea lui Dumnezeu este ea" (1 Cor. 1, 18).

Așa vorbește despre simbolica ei profundă și sfânta noastră tradiție bisericească.

— Hristos, Cel din veci născut din Tatăl, luat-a trupul ca haină și Crucea ca unealtă, să smulgă spinii păcatelor din ogorul cel părăginit al sufletului, să pliviască neghina greșalelor și să taie pălămida răutăților, scrie sf. Macarie.

— Nu vă rușinați de Cel-Răstignit, căci dacă prin lemn ne-am pierit nevinovăția, tot prin lemn, prin Cruce, ne-am dobândit și mântuirea, ne învață sf. Chiril Ierusalimleanul.

— Crucea-i scara, carea ne urcă la cer, întărește Fericitul Augustin.

— Dacă te 'ntreabă necredinciosul: Mai crezi tu în puterea Crucii? Tu să nu te rușinezi, să nu te înroșești la față, să nu-ți apleci ochii la pământ, ci te ridică bărbățește, privindu-l îndrăzneț în ochi și răspunde-i răspicat: „Da, eu cred!" Căci Crucea a îmblânzit mânia lui Dumnezeu față de oameni, ne-a mijlocit împăcarea, ne-a schimbat pământul stăpânit de credincioși în raiu, a legat pe oameni de îngeri, a dărâmat cetatea morții, a înfrânt puterea diavolului, a stors puterea păcatului, a scă-

* Predică rostită în Catedrala din Sibiu la 19 Martie 1944.

Nr. 2838—944 [23] 2—3

Concurs

Pentru întregirea protopopiatului DOBRA se publică concurs cu termin de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Beneficiile sunt:

1. Salar dela Stat, conform pregătirii teologice a protopopului.

2. Până la zidirea casei parohiale protopopești, parohia Dobra se va îngriji ea de locuință corespunzătoare protopopului.

3. Sesiune parohială: 14 jugăre în parohia Dobra, și 3 jugăre 800 st. p. în filiale, teren arabil.

4. Diurna de protopop, dela Stat.

5 Stolele obișnuite în protopopiatul Dobra.

6. Diurnele dela vizitațiile canonice și dela alte deplasări făcute în protopopiat.

Cererile de binecuvântare de candidare și de Concurs, însoțite de actele necesare, se vor înainta la Consiliul Arhiepiscopesc în Sibiu.

Sibiu, din ședința plenară, a Consiliului Arhiepiscopesc, ținută la 15 Martie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc.

pat lumea de rătăciri, a dobândit din nou adevărul, a înspăimântat duhurile rele, a zdrobit capişfile, a sădit virtuţile, a întemeiat Biserica, fiind voia Tatălui, slava Fiului şi bucuria Duhului Sfânt. Crucea a rupt zapisul păcatelor noastre, a descuiat temniţa morţii şi ne-a arătat dragostea lui Dumnezeu în lumina cea mai strălucită, strigă sf. Ioan Gură de Aur.

— Pe lemn a păcătuit Adam, pe lemn a pătimit Hristos pentru el. Dulce fost-a lemnul pentru Adam, dar amar fost-a lemnul Crucii pentru Hristos, suspină sf. Eusebie.

— Acopere-te, creştine, cu semnul sfintei Cruci, căci armă nebiruită este ea şi nimenea nu te poate vătăma, dacă te pui sub scutul ei, ne îndeamnă sfântul Efrem Sirul.

Aşa se rosteşte asupra sfintei Cruci şi tradiţia neamului nostru. Suntem o ţară de troiţe şi mănăstiri, un neam de cei mai adevăraţi ostaşi ai crucii, cu vulturul cu crucea în cioc în stemă şi cu chipul Crucii în adâncul conştiinţei noastre.

Dar nu numai trecutul, cu lumina şi umbra sa, ci şi acest prezent învolburat îmbie slavă Crucii de viaţă făcătoare.

Toată viaţa noastră bisericească este un imn cucernic, cântat întru mărirea Crucii Domnului.

Cruce este biserica, în care se jertfeşte mereu Hristos sub forma pâinei şi a vinului: Crucea veghează ziua-noaptea în altar, căci unde-i jertfa, acolo nelipsită este şi Crucea. Apoi Crucea încununează tâmpla, căci dacă icoanele pun în culori viaţa Domnului, ea-i prinde momentul culminant, Răstignirea, şi-l înalţă maiestos, să vadă omul cum l-a iubit Răstignitul şi cum trebue să iubească şi el pe Cel-Răstignit. Crucea tronează deasupra candelabrului, căci lumina lui Hristos duce la jertfa Crucii. Şi Crucea împodobeşte şi amvonul, căci cuvintele numai atunci îşi împlinesc rostul când se răscumpără prin faptele iubirii, iertării, răbdării şi jertfei lui Hristos de pe Crucea Golgotei.

Puterea Crucii o vestim neîncetat slujitorii Domnului, căci în chipul Crucii ne-am luat darul preoţiei şi Crucea de pe pieptul Arhiereului simbolizează lupta pentru Hristos până la stingerea vieţii.

Darul Crucii îl poartă fiecare creştin în străfundurile fiinţei sale. In cruce am primit botezul, în cruce ni se desleagă sufletul prin duhovnic de legăturile păcatelor în cruce ni se preface jertfa pământească în „merindea dumnezeească" a sfintei Euharistii.

Crucea ne mângâie şi clipele cele din urmă ale vieţii pământeşti. Ea ne păzeşte pieptul rece, în semn că întru Hristos am trăit şi Lui îi încredinţăm şi sufletul nostru. Şi ea veghează şi la mormântul nostru, în semn că aşteptăm a doua venire a lui Hristos şi prin El învierea morţilor şi viaţa cea de veci.

Cu adevărat mare şi adâncă şi necuprinsă este simbolica Sfintei Cruci. Ea este centrul credinţii, izvorul nădejdii şi tot focul iubirii noastre.

Crucea împrumută credinţii toiagul cu care pogoară sufletul în adâncimile misterelor fundamentale ale creştinătăţii noastre.

Crucea ne întinde funia nădejdii în darul şi ajutorul cel de sus, pe care Tatăl, pentru pătimirea Fiului — dacă suntem curaţi în duh şi viaţă — nu ni-l poate refuza.

Crucea ne strigă, să nu uităm nicicând de neţărmurita dragoste dumnezeească. Aşa grăieşte Domnul Crucii:

— Dă mi ce este al tău, fiule! Dă-mi conştiinţa ta întinată cu păcate, să ţi-o spăl în sângele Crucii mele. Dă-mi fărădelegile tale, să le ard în focul dragostei şi 'n chinurile jertfei mele. Dă-mi osânda ta de veci, să-i sfâşiu zapisul ei în piroanele Crucii... Şi ia ce este al meu! Ia-mi jarul iubirii, untdelemnul iertării, mireasma bunătăţii, pâinea milostivirii, stânca răbdării, tăria duhului, ploaea harului, bucuria inimii şi să fii şi tu, ca Mine...

Crucea ne cheamă apoi şi la răstignirea poftelor şi patimilor noastre. Să ne răstignim cu piroanele tăriei de voinţă pe crucea stăpânirii şi lepădării de sine: toată pleava trufiei, toată mierea plăcerilor şi toate laţurile lăcomiei noastre nestăvilite.

Crucea este temelia, este sângele, este sufletul vieţii noastre duhovniceşti, care ne încarcă cu toate darurile suprafireşti ale harului, în faţa cărora ispitele se desiramă gândurile negre se înseninează, simţirile prihănite se limpezesc şi vrerile păcătoase se transformă în aurul virtuţilor şi fiii mâniei devin fii luminii, neam ales, naţiune sfântă şi popor al înoirii (1 Petru 2, 9).

Iubiţii mei fraţi creştini!

Cuvântul de slăvire a sfintei Cruci ar trebui să răscolească azi, în ziua furtunei ce se apropie, tot pământul nostru strămoşesc, până la ceriul care ne acopere, să cunoască toată suflarea şi toată făptura dragostea lui Hristos adeverită prin răstignirea de pe Cruce, şi să-L iubească tot aşa până la sfârşitul veacului.

Călcaţi hotărîţi pe calea Crucii, căci de veţi cutreera toată lumea, şi de veţi descoperi toate tainele, cale mai sigură în viaţa socială şi mai înaltă în cea spirituală, nu veţi găsi.

Iar tu, drag tinerel şcolar de pe băncile şaguniene şi lazariene şi universitare şi altele, intră şi formează-te în şcoala Crucii. Aşează-te frumuşel cu gândul şi inima în genunchi, ca'n bancă, pe locurile din drumul Golgotei, pe care căzut-a sdrobit Hristos sub Crucea încărcată de păcatele omului — şi de ale generaţiei tale — şi ascultă divinul curs al lui Iisus Hristos, ţinut de pe măgura Calvarului, din catedra Crucii şi vei lua „înţelepciunea cea de sus" care singură îţi poate da erudiţia slăvirii lui Dumnezeu şi a mântuirii sufletului.

Prot. **A. NANU**

Cugetări asupra postului

Precum este în deobşte cunoscut, postul şi în special postul ortodox, departe de a se limita la sensul unei prescripţii de ordin strict medical şi dincolo de a putea fi considerat o simplă metodă gratuită de exercitare a voinţei, este ceva încărcat cu profunde rezonanţe metafizice. In substratul său postul ni se descopere nu ca o realitate suficientă sieşi, ci ca o metodă dirijată de o cauză finală: perfecţionarea morală a persoanei umane. Pătrunzând însă mai adânc în seria implicaţiilor, vom descoperi că la rândul ei însăşi perfecţiunea morală nu poate reprezenta un scop în sine, ci tinde spre un ideal religios superior, pe care ascetica creştină l-a pus totdeauna în cuvenită lumină. Prin post, şi implicit prin perfecţiunea morală care rezultă din exercitarea lui, omul tindè să-şi pregătească drumul spre eliberarea cât mai totală de seria determinărilor biologice, şi obiective, spre spiritualizare, spre purificarea ochilor săi duhovniceşti cu scopul ultim de a realiza condiţia interioară necesară stabilirii unei cât mai intense comuniuni cu Dumnezeu, învrednicindu-se în ultimă analiza de contemplarea extatică a frumuseţii divine.

Desigur că ţelurile postului la omul comun nu merg atât de departe. Noi nu vorbim însă de un anumit fel de post, ci dè postul în sine cu valenţele sale ultime, metafizice. Ori, printre multiplele valenţe — medicale, volitive, etice, etc, — ale postului, cea mai importantă este cea metafizică. In esenţa sa postul implică tensiunea lăuntrică spre transcendent, setea omului de autodepăşire de ancorare în Absolut. Deci postul este o cale care înalţă existenţa umană spre supraexistenţă, care ne deschide apetitul familiarizării cu zările Absolutului şi tâşneşte din cea mai înaltă şi mai pură năzuinţă a omului: Din năzuinţa lui de a participa la ceea ce se află „dincolo" de orizonturile înguste ale vieţii, din năzuinţa pe care unii gânditori o numesc eros metafizic.

Aşadar postirea autentic creştină implică în chip necesar o atitudine bine precizată a omului în faţa lumii şi a vieţii. In ultimă analiză postim din pricina acelui ineluctabil eros metafizic, a cărui ţintă finală este: participarea omului imperfect la perfecţiunea divină. Dar participarea la perfecţiunea divină dă naştere unei grave antinomii lăuntrice: Iubirea de Dumnezeu nu se poate realiza decât într'un sens oarecum negativ. Mai clar spus, nu poţi iubi cu adevărat pe Dumnezeu decât întorcând spatele lumii. Ceea ce este cazul postului: El nu este altceva decât un mod de a întoarce spatele lumii, de a ieşi din ordinea determinărilor biologice şi obiective şi de a intra într'o ordine nouă, în aceea a libertăţii.

Dar să precizăm termenii acestei antinomii: Pe deoparte avem realitatea noastră biologică empirică, de care vorbeşte adesea creştinismul şi într'un anumit sens şi psihologia contimporană; pe de altă parte avem realitatea extrasubiectivă, transcendentă absolută spre care tindem. Ambele poziţii se exclud: Viaţa contingentă exclude principial transcendentul şi viceversa. Şi totuşi postul le implică pe amândouă: El este incontestabil o acţiune asupra vieţii, un fapt de viaţă şi totuşi ceva nelipsit de semnificaţii transcendente. Este cum rezultă foarte evident, un factor de sinteză existenţială între absolut şi relativ, între spirit şi viaţă, între biologic şi metafizic.

Prin această sinteză vie, dinamică, postul îşi precizează caracterul său pozitiv faţă de cel negativ. Datorită acestei sinteze eul este pus în acord cu Absolutul şi iubirea de Dumnezeu este armonizată cu iubirea de sine. Ori, dacă considerăm acum sensul de perfecţiune morală pe care-l cuprinde în sine postul, vom înţelege mai bine pentru ce morala nu se va putea constitui niciând într'un domeniu autonom şi deci ea va fi totdeauna obligată să-şi recunoască dependenţa de Principiul Suprem al Existenţei. Căci dacă perfecţiunea morală se realizează prin sinteze existenţiale, atunci ea nu este altceva decât expresia unui acord şi implicit a unei legături între om şi Dumnezeu.

Aşadar cheia explicativă a moralităţii aparţine Religiei care este tocmai obiectivarea primordială a acestui raport dintre om şi Dumnezeu. In esenţa sa ethosul nu este altceva decât tendinţa omului de a se dispensa cât mai mult de „sine", de a fi liber faţă de obiecte, cu scopul de a putea participa la Binele suprem, în care îşi află exclusiv fericirea, sau ceeace este egal: plenitudinea existenţială.

Să precizăm însă ce este „sinele" de care trebue să ne lăpădăm pentru a ajunge la perfecţiunea morală. Reamintim distincţia pe care am făcut-o într'un articol al nostru anterior între Eul empiric şi Eul originar. Eul originar este sâmburele metafizic al fiinţei noastre, transcendenţa noastră, spiritul nostru unic, simplu şi nemuritor, aceea prezenţă nedeterminată, aceea simplă putere care determină în chip misterios unicitatea noastră cosmică şi care este implicată în orice fiinţă umană. Eul empiric cuprinde totalitatea tendinţelor noastre biologice cu caracter excentric, care îşi depăşesc rolul de simple mijloace ale existenţei, tinzând la rangul de scopuri existenţiale, deci tinzând spre autonomizare, spre organizare într'un Eu distinct şi oarecum suprapus faţă de Eul originar. El este un Eu impur, pentrucă este lipsit de specificitate umană. Prin el se afirmă trebuinţele biologice comune în bună parte întregului lanţ filogenetic al fiinţelor şi în ultima analiză se afirmă cosmosul cu întregul său determinism cauzal. Distincţia între Eul originar şi cel empiric este aceea dintre „a fi" şi „a avea", între ordinea spirituală şi cea bio-psihologică.[1]

N'am voit să desvoltăm idei pe care le-am mai desvoltat. Ceea ce ţinem să precizăm, este că lepădarea de sine pe care o presupune postul, nu înseamnează o autonegaţie radicală a vieţii ei, afirmarea libertăţii care constă în o mai limpede precizare de raporturi între Eul originar şi Eul empiric. Când zicem că perfecţiunea morală e în funcţie de lepădarea de sine, nu negăm viaţa ci o afirmăm pe alt plan: pe planul sintezei existenţiale de care am vorbit. Ori această sinteză, această armonizare între iubirea de sine şi iubirea de Dumnezeu se poate face numai prin subordonarea Eului empiric faţă de Eul originar. Cele două Euri se condiţionează reciproc: nu poate exista unul fără celălalt. Amândouă la un loc formează omul. Cel ce primează este însă Eul originar. Deci lepădarea de sine constă în lepădarea balastului empiric şi menţinerea a ceea ce este strict necesar din empiric.

Precum vedem lepădarea de sine duce la afirmarea Eului originar. Duce însă în acelaş timp şi la stabilirea unui raport viu între om şi Absolut. Libertatea morală indicând spre Eul originar îl pune pe acesta în raport direct cu Absolutul. Ceea ce verifică încă odată ideea că Eul în adâncimea lui originară este un purtător de transcendenţă, un punct de contact cu Veşnicul, un revelator de valori veşnice şi că în ultima analiză libertatea omului, sau ceea ce este tot una, autonomia lui faţă de „sine" şi faţă de lumea obiectelor, se identifică cu atitudinea teonomică.

Intorcându-ne la problema postului, vom constata că prin mijlocirea lui omul se purifică, se adânceşte în sine, în transcendenţa sa proprie, devine liber, transformându se în organ de activitate a Veşnicului în lume.

I. O.

[1] Lumea este prezentă în noi şi ne determină voinţa prin datele simţurilor. Ordinea psihologică cu întregul ei lanţ de determinări reprezintă în microcosmos, cosmosul, „natura" cu legile ei inexorabile: Lumea este în noi datorită corpului nostru şi datorită posibilităţii ei de a se interioriza prin simţuri.

Datorie de îndeplinit

Au trecut trei ani de când ostaşul român înfruntă pe duşman cu o vitejie neasemuită, într'o luptă hotărâtoare pentru viitorul neamului nostru. Bravii apărători ai gliei şi drepturilor româneşti îşi fac astfel, astăzi ca şi în trecut, datoria răspunzând la porunca mare a Patriei. Insă, cei rămaşi acasă, ne facem, oare, la rândul nostru datoria? Intrebarea aceasta trebue să ne-o punem cu curăţenia cugetului. Şi vom putea răspunde cinstit, că muncind pe câmp şi în fabrici, pentru a pune la îndemâna armatei armele, hrana şi îmbrăcămintea, ne facem în mare măsură datoria faţă de ţară.

Atât, însă, nu este deajuns. Avem încă o mare datorie faţă de ostaşi. Plecând pe front, ostaşul şi a lăsat anume acasă familia, singură neajutorată, neputincioasă, în lipsa celui plecat, să facă faţă nevoilor vieţii. Multe din familiile bravilor noştri luptători duc deaceea, lipsuri. La acestea lipsuri ale familiilor luptătorilor este înalta noastră datorie să ne gândim. Statul, este adevărat, a venit mult în ajutorul lor, în felurite chipuri. Dar statul trebue să facă astăzi faţă multor nevoi, încât nu poate să le împlinească pe toate aşa cum ar dori. Deaceia, a fost, în aceste vremuri crâncene, bine venită strădania neîntreruptă a Consiliului de Patronaj pe tărâmul ajutorării familiilor ostaşilor.

Sute de mii de astfel de familii au fost ajutate pe această cale, cu hrană, cu îmbrăcăminte, încălţăminte, cu lemne de foc şi cu bani.

Toate acestea, Consiliul de Patronaj le-a făcut din obolul pe care l-am dat noi, cu inimă românească şi creştinească, în 25 şi 26 l. c.

Această inimă să vorbească din nou venind în ajutorul familiilor ostaşilor, aşa cum a făcut-o întotdeauna:

Numai aşa vom putea spune că ne facem toată datoria faţă de ţară şi faţă de apărători bravi ai ei.

I. Stanca

Acolo departe, faţă în faţă cu inamicul se bat cu dârzenie, copiii, fraţii, părinţii noştri. Să nu le slăbim rezistenţa făcând să circule minciunile lansate de inamic.

„Calul troian"

Sub acest titlu, eminentul scriitor, dl Grigore Popa, semnează în ziarul «Ţara» din Sibiu, Nr. 843 din 22 Martie a. c. un sever rechizitoriu la adresa instituţiilor de călugăriţe catolice din România, din prilejul condamnării a două membre ale unei astfel de instituţii din Sibiu, pentru acţiunea care s'a descoperit că o conduceau în favorul unui Stat strein.

De câte ori n'am demonstrat în această foaie caracterul politic duşmănos Statului nostru pe care îl are la noi acea confesiune, care face atâta caz de puritatea preocupărilor sale exclusiv religioase. Din nefericire s'au găsit totdeauna la noi chiar în cercurile de conducere nu numai oameni indiferenţi faţă de această problemă, ci chiar şi unii cuprinşi de mare admiraţie pentru această confesiune, gata să-şi vândă şi neamul pentru a intra în graţiile găunoase ale reprezentanţilor ei.

Noi ne însuşim pe de-a întregul postulatul naţional formulat de dl Grigore Popa:

«*Astăzi la lumina zdrobitorului act de acuzare ce li s'a aplicat, se impune o revizuire temeinică şi aspră. Instituţiile acestor călugăriţe, cuiburi de şovinism şi de grave abateri dela regulele ordinelor călugăreşti — unde eşti Sfinte Francisc din Assisi, să-ţi vezi urmaşele?! — trebuesc etatizate. Până acuma, — şi neînduplecatul profesor Onisifor Ghibu arată de mai bine de douăzeci de ani acest adevăr, — aşezămintele lor au jucat rolul calului troian, introdus, cu toată opoziţia profetesei Cassandra, în cetate. In faţa faptelor care se cunosc la ora actuală, se impune cu necesitatea unei măsuri de salubritate naţională îndepărtarea calului troian nu numai dintre zidurile cetăţii, nu numai dela porţile cetăţii, ci chiar din cuprinsurile Statului Român. E momentul suprem al socotelilor!*

Profesorul Onisifor Ghibu poate fi mândru şi fericit pentrucă a avut, are şi va avea dreptate, în lupta pe care o duce de mai bine de 20 de ani, de «unul singur, împotriva calului troian».

Conferinţe religioase la Sibiu

Duminecă, 19 Martie a. c. s'au ţinut în sala prefecturii două interesante conferinţe cu subiecte religioase. Una înainte de masă sub auspiciile Societăţii ortodoxe naţionale a femeilor române, rostită de d. **Grigore Popa**, *asistent universitar şi directorul ziarului Ţara, intitulată:* **Cine are dreptul să moară pentru adevăr?**

A doua, după masă, în cadrele „Astrei", ţinută de dl Victor Stanciu, prof. universitar despre **Episcopul Ciorogariu.**

Amândouă au fost deosebit de interesante şi de instructive.

Dl Grigore Popa a desvăluit preţioase taine ale sufletului care e atât de plin de credinţă, încât e în stare să primească moartea pentru adevăr, iar moartea aceasta nu compromite adevărul, ci-l face să triumfe.

E o temă foarte actuală, şi conferenţiarul a reuşit să facă conştiinţele multora din cei prezenţi să vibreze de sentimentul unei mari răspunderi.

Dl Prof. Victor Stanciu a scos la lumină activitatea de gazetar înţelept, curajos şi jertfelnic a episcopului Roman Ciorogariu, care a avut o parte importantă în istoria ziarului „Tribuna Poporului" dela Arad. Vlădica Ciorogariu s'a reliefat din expunere ca o personalitate înzestrată cu daruri de subţire inteligenţă, de autentic duh românesc, de înţelepciune şi dinamism naţional.

Aşteptăm ca dl Prof. Victor Stanciu să ne dăruiască monografia făgăduită a acestei complexe figuri de ierarh.

Preoţi şi feciori de preoţi

(Urmare din Nr. 11 a. c. şi sfârşit).

Mi-a rămas în minte o afirmaţie a dlui Prof. N. Crainic cu ocazia centenarului Seminarului Central că, dacă s'ar face o statistică printre personalităţile cele mai de vază ale ţării, din toate domeniile şi posturile de răspundere, s'ar vedea numărul cel mare al foştilor seminarişti, care au renunţat la preoţie apucând alte drumuri ale feciorilor şi nepoţilor de preoţi. Purtam în minte titlul unei frumoase cărţi pe care ar putea-o scrie cineva: „Feciori de preoţi", cu acelaşi grai şi frumuseţă cu care Păr. N. M. Popescu a scris „Preoţi de mir adormiţi în Domnul". „Iar aceasta este condusă în bună parte de feciori şi de nepoţi de nepoţi de preot", zice şi dânsul „Din gospodăria mai înstărită a preotului, din aierul mai curat al casei lui, s'au ridicat, odată cu înfiinţarea şcoalelor pentru săteni, mai ales a seminariilor, şiruri numeroase de feciori de preoţi trebuincioşi pentru viaţă tot mai complicată a neamului nostru". Feciorii şi nepoţii de preot duc cu ei în posturile, uneori grele şi pline de răspundere, în care se găsesc, virtuţile din casa preoţească; muncă şi corectitudine în administraţie şi armată; apostolat în învăţământul de toate gradele dela şcoala primară până la Universitate; moralitate şi demofilie în politică, echilibru şi orientări sănătoase în artă, literatură, ştiinţă, în sfârşit muncă tăcută şi conştiinţă chiar în cel mai modest post pe care-l deţin.

Ar trebui să stăruim mai mult şi cu exemplificări. Dar se poate cuprinde în câteva rânduri aportul considerabil pe care l-au adus oamenii bisericii şi cei care au trăit în preajma ei numai pe tărâmul culturii? Istoria literaturii este plină de vlădici, teologi şi feciori de preoţi. Dela S. Ştefan, Varlam, Dosofteiu, Ivireanul, Veniamin Costache, Andreiu Şaguna şi până la actualul lui urmaş, lista marilor ierarhi este prea mare şi meritul lor prea cunoscut. Să amintim de preoţi ostenitori într'ale culturii? Ar fi să 'ncepem cu preoţii anonimi, primii traducători de texte din sec. XV, cu diaconul Coresi, cu I. Budai-Deleanu până ajungem la folkloristul S. Fl. Marian, la marii scriitori ca Agârbiceanu şi Gala Galaction, la filosoful teolog D. Stăniloae, sau la istoricul I. Lupaş. Nici feciorii de preoţi nu rămân mai prejos: dela poeţi ca G. Coşbuc şi Oct. Goga, Aron Cotruş, prozatori ca Slavici, filosofi ca Lucian Blaga, muzicanţi ca C. Porumbescu, I. D. Chirescu, până la chirurgi iscuşiţi ca Liviu Câmpeanu sau fraţii Haţeganu, unul conducătorul Universităţii pribege, celălalt veghetorul asupra destinului fraţilor de dincolo. Între nepoţii de preot amintim cu cinste pe un filosof ca Rădulescu Motru şi pe un geniu muzical ca G. Enescu. S'ar putea tăgădui meritul unor teologi care şi-au pus puterile de muncă în slujba neamului, dela Gh. Lazăr „însufleţitorul cel dintâi al conştiinţei naţionale" (N. Iorga), trecând peste istorici ardeleni la elitele de astăzi ale Ardealului, profesorii O. Ghibu, S. Dragomir, I. Matei, Şt. Meteş şi până la Nichifor Crainic, poetul, gânditorul şi îndrumătorul spiritualităţii româneşti în haosul ultimelor decenii? Nu s'a mândrit armata cu mareşalul Averescu, medicina cu savantul Dr. Gh. Marinescu, geografia cu cărturarul şi pedagogul S Mehedinţi, foşti seminarişti?

Aceste forţe creatoare şi toate asemenea lor, s'au ridicat de jos, din sat. Satul, temelia ţării, îi dă nu numai pâinea cea de toate zilele, dar, ca un izvor nesecat de energie, îi dă şi cele mai sănătoase şi viguroase forţe de regenerare şi de creiare. Iar în ridicarea acestora preoţimea are un rol şi un merit covârşitor. Dl Prof. Grigore Popa, vorbind de comuniunea de dragoste şi destin a Românilor din Ardeal, pune la temelia ei trei tipuri reprezentative: ţăranul, preotul şi învăţătorul. („Ţara", nr. 758 din 1943: Transsylvaniae amori et dolori sacrum). Toţi trei sânt din lumea satului. Dar ei sânt numai o treaptă, făclia e dusă mai departe şi mai sus de urmaşii lor, de feciori. „Dacă ar fi să schiţăm o tipologie a culturii ardelene... ar trebui să reducem puterile ei creatoare la trei tipuri, care în fond se desvoltă din acelaş *Quid divinum*, din aceeaş sfântă ţărănime română. Aceste tipuri sunt: *feciorul de popă, feciorul de dascăl şi feciorul de ţăran*", spune dsa cu perfectă dreptate. Şi, dacă reamintim ce spusese N. Iorga despre „Sate şi Preoţi", mai e nevoie de subliniat rolul covârşitor al preotului şi feciorului de preot? Când dl Grigore Popa ajunge să definească „pathosul duminical" al duhului ardelean ce izvorăşte din acel sentiment de evlavie metafizică ce uneori îmbracă haina de crin a unei smerenii cosmice", sintetizându-l în formula „Ardealul duminical", numai preoţii şi feciorii de preoţi, care au crescut şi au învăţat în rugăciune şi în mireasmă de tămâie de pe lângă altarele credinţii, au fost în primul rând cei care au imprimat acest duh duminecal spiritualităţii ardelene.

Din adâncul satelor, ca dintr'un ocean se ridică preoţii şi învăţătorii. Prin cultură şi aspiraţii, ei se ridică mult deasupra satului, dar nu rup legătura cu el; prin sânge prin limbă, prin credinţă, prin port, se identifică întru totul cu poporul, în mijlocul căruia trăiesc şi ale cărui destine le poartă. Pe lângă aceasta simt o datorie de onoare ca feciorii lor să devină nu numai torţe vii de luminare şi de ridicare a satului, ci lumini pentru întreg neamul românesc.

Firesţe, ar fi interesant să ştim câţi, din cei care poartă o răspundere mai mare în rosturile neamului, sânt feciori ori nepoţi de preoţi, ori descind dintr'o familie preoţească. Până atunci aceşti feciori de preoţi să nu uite satul din care au pornit şi altarul pe lângă care au trăit, şi de acolo de unde sânt, să nu se ruşineze dacă tatăl sau bunicul au fost un „preot românesc într'un sat cu oameni necăjiţi".

Preot **Gh. C. Diaconu-Uda**

Perioada eclesiastică
în Istoria Dreptului transilvan

In zilele acestea a apărut un studiu osebit de interesant prin noutatea şi temeinicia lui, întitulat *Spiritul juridic ardelean* (Sibiu Editura „Dacia Traiană" S. A. 1944, p. 26). Autorul lui, dl Ioan Fruma, doctor în Drept, avocat în Sibiu, este unul dintre fruntaşii tinerei generaţii de cărturari ardeleni. Veritabil maestru al barei pe lângă virtuţile sale profesionale servite de-o inteligenţă suplă şi ageră şi de-o elocvenţă fremătătoare, dsa posedă o frumoasă cultură juridică, pe care şi-o primeneşte şi sporeşte mereu cu o pasiune neostoită. Lucrările sale de specialitate, cari culminează în impunătorul tratat despre *Responsabilitatea medicului* (Sibiu, Editura H. Welther 1943, p. 532), vădesc o erudiţie de calitate superioară, gândire clară şi pătrunzătoare şi o distincţie academică corespunzătoare farmecului său personal.

Studiul despre *Spiritul juridic ardelean* este cel mai proaspăt rod al străduinţilor sale cărturăreşti. El vrea să fie, în intenţia mărturisită a autorului, doar schiţa unei lucrări de proporţii mai ample din domeniul Istoriei Dreptului transilvan.

Ceea ce ne-a atras îndeosebit atenţiunea, din cuprinsul său suculent, este obiectivitatea cu care dl Dr. Ioan Fruma ia în considerare şi apreciază participarea Bisericii şi a preoţimii noastre la cultivarea spiritului juridic ardelean, în evoluţia istorică a căruia distinge trei perioade: 1) a lui „*jus valachicum*", 2) perioada *eclesiastică* şi 3) perioada *juriştilor* de formaţie laică.

Intâia perioadă o ilustrează obiceiul pământului. El va fi suferit, în cursul vremii, oarecari influinţe latine şi slave; fondul însă a rămas prelatin. După istoricul maghiar Benkő, „ar fi mai uşor să-i smulgi lui Hercule măciuca din mână, decât să-i desparţi pe valahi chiar şi numai un moment dela obicelurile lor strămoşeşti".

Acest bun milenar n'a putut fi nimicit de avalanşa de legi făurite unilateral de beneficiarii lor ştiuţi.

„Dar obiceiul pământului ca exteriorizare a acestui spirit juridic original românesc trebuia aplicat şi exteriorizat. Cine să-l aplice, când cnejii dispăruseră în mare parte, mai ales în părţile de nord, şi când conducătorii, fii de ţărani mai răsăriţi, trecând de cealaltă parte erau pierduţi şi pentru ţărani dar şi pentru naţiuue? Locul lor îl ia biserica, simbioză unică în istorie între juridic şi religios. *Preoţii cu crucea în frunte la Românii ardeleni nu reprezentau numai nişte figuri de îmbărbătare a elanului spre libertate, dar erau organizatorii şi conducătorii întregii vieţi juridice din acel timp.* In majoritatea părţilor aveau atribuţii jurisdicţionale — nu numai divorţurile care rămâneau până târziu competinţa lor — dar întreaga viaţă juridică a ardeleanului oropsit se polarizează în jurul bisericii din satul lui. Ecclesia militans, am putea spune; popa din sat ajunge nu numai păstorul sufletesc, dar şi îndrumătorul juridic şi politic al ţăranului român. Şi puterea popilor valahi era atât de temută, încât şi o lege dietală transilvană conţinea regula care lasă să se întrevadă o teamă justificată: „popii valahi să nu aţuriseasca" (p, 15-16).

Preotul a fost, în tot trecutul nostru, cel mai lidel îndrumător al poporului. Funcţiunea de preot fiind electivă, poporul avea ocaziunea să-şi exercite dreptul de alegere măcar în biserică. Un motiv mai mult ca legăturile dintre păstor şi turmă să se cimenteze în iubire şi încredere reciprocă. Preotul ardelean este „slujitor al celor bisericeşti, dar şi slujitor al celor sfinte naţiunii". „Şi astfel asistăm în Ardealul românesc la acel fenomen curios al unei naţiuni organizate pe sub ascuns şi neaparent în cadrele bisericii strămoşeştii", cu ignorarea — atâta cât era posibil — a statului feudal suprapus.

Din asocierea juridicului cu religia — spune dl Dr. Ioan Fruma — „va fi provenit acea lozincă de *sfântă dreptate românească*.

Sfântă, fiindcă ţăranului român îi părea darul dreptăţii un har dumnezeiesc, *dreptate* ca expresie a moralei şi binelui, şi *românească*, fiindcă ţăranul român avea o concepţie proprie despre drept, împărţirea dreptăţii este lucrarea dumnezeiască, o sfântă oficiere, la care biserica strămoşească îşi da contribuţia ei" (p. 16—17).

In lupta pentru dreptatea românească, vlădicii şi preoţimea deţin rolul de conducători, iar luptătorii erau o naţiune întreagă (cf. p. 19).

Perioada de mijloc, „în care spiritul juridic ardelean se conturează ca un ideal pentru libertate şi dreptate şi caută să se realizeze prin biserică, cu drept cuvânt o putem numi eclesiatică" (p. 19)

„Incoronarea acestei perioade eclesistice a luptei pentru drepturi, incontestabil că aparţine marelui mitropolit Andrei Şaguna care în epoca lui a realizat şi pe tărâm juridic mai mult decât orcare dintre predecesorii săi pentru naţiunea română. Personalitatea lui, reformele lui şi în general întreaga conducere a treburilor româneşti din Ardeal, realizată în această epocă şaguniană, însemnează apogeul perioadei eclesiatice a spiritului juridic ardelean.

Marea reformă şaguniană a bisericii ortodoxe, prin sinoadele în care naţiunea ortodoxă română trimite deputaţi sinodali, deci prn votul liber al Românilor, realizase o reprezentanţă a naţiunii. Sinoadele bisericeşti erau adevărate parlamente ale naţiunii române ardelene în care pe lângă chestiunile pur bisericeşti se discutau de sigur neoficial toate problemele politice şi juridice, care preocupau pe Românii ardeleni. Astfel marele Şaguna crease o instituţie în cadrele bisericii, care suplinea exerciţiul drepturilor naţiunii şi deci funcţiunea suveranităţii politice.

Organizaţia şaguniană pe teren bisericesc, politic si juridic, Astra pe teren cultural, Solidaritatea pe teren economic, iată cele trei secţiuni ale reprezentanţei Românilor ardeleni. Datorită marilor personalităţi care au condus în timpul acela, s'au ştiut găsi soluţiile necesare pentru ca

exercițiul drepturilor să poată fi asigurat chiar în potriva Budapestei.

Astfel *cu marele Șaguna se încheie perioada eroică a spiritului juridic ardelean.* Perioadă în care concepția și năzuințele spre sfânta dreptate românească s'a cristalizat și urmărit prin ajutorul zilnic al bisericii, prin răscoalele înecate în sânge al iobagilor și prin realizările arhiereilor care din fruntea bisericilor au dat întregul lor sprijin moral și material națiunii române în lupta pentru drepturi".

*

Am lăsat în adins să vorbească autorul. Așa se explică prezența atâtor citate, de-o întindere destul de respectabilă.

Dl Dr. Ioan Fruma a vădit, în tratarea acestei probleme o obiectivitate desăvârșită. Participarea Bisericii noastre la conservarea și adâncirea spiritului juridic ardelean, este expusă magistral în studiul domniei sale.

Așteptăm lucrarea de amplificare a „schiței" pe care ni-o oferă aici.

Dr. Grigorie T. Marcu

Bibliografie

Preotul *Dr. Marcu Bănescu:* **Spre o nouă ordine socială.** Caransebeș, 1943, p. 144. (Biblioteca Religioasă-Morală Nr. 39).

In sfârșit o carte care tae în cea mai dureroasă rană a vremii de acum și care încearcă totodată și tămăduirea ei, O carte scrisă pe viu, pe teren, pe rană însăși. O carte scrisă de un om al Bisericii, de un foarte bine pregătit slujitor al ei, care a trăit printre mineri, printre cei mai oropsiți dintre sclavii moderni. O carte scrisă deopotrivă pentru muncitorime ca și pentru preoțime. Mai sunt ele și altele cari se ocupă de problemele desbătute în cuprinsul acesteia, însă acelea nu sunt destinate decât unei circulații restrânse printre intelectuali.

Cartea părintelui Dr. Marcu Bănescu e unică în felul său, servind în chip optim scopul pentru care a fost scrisă. Intitulată sugestiv și cu pricepere *Spre o nouă ordine socială,* ea cuprinde un mănunchiu de conferințe tratând felurite probleme importante și actuale, cari se impun acut și a căror rezolvare practică nu sufer amânare, pentrucă orice amânare însemnează agravarea racilelor ordinei sociale actuale și prăbușirea ei în haos.

Bat crainici noi la porțile vieții și mulți dintre ei trebuesc primiți frățește și ascultați măcar acum, căci și așa ne-am făcut dușmani destui dintre aceștia, prin nepăsarea și neînțelegerea noastră. Trebue să facem însă și alegere între ei, și să deosebim cele bune și cele rele, între vestirile și cererile cu cari ni se înfățișează crainicii înoirilor. La această treabă ne ajută munca păr. Bănescu, fiindcă Sf. Sa însuși o face în cartea sa, care numără următoarele capitole: *1. Dela ogor la fabrică. 2. Cartea de temelie a ordinei morale și sociale. 3. Prietenii muncitorului. 4. Religia nu este opium pentru popor. Legea muncii în lumina Sf. Scripturi. 5. Munca nu este un blestem, ci o binecuvântare. 6. Vrednic este lucrătorul de plata sa. Revendicările muncitorești în lumina Sf. Scripturi. 7. Demnitatea muncitorului. Patron și muncitor. 8. Rolul cultural, național și social al Bisericii. 9. Sectele religioase sunt o primejdie socială și națională. 10. Misionarismul muncitorului român.*

Problemele sunt desbătute cu sinceritate și cu tragere de inimă, iar vestmântul verbal e cât se poate de limpede și de frumos, evitându-se cu simț sănătos, panglicăria stilistică sau limbajul păsăresc. Las să urmeze câteva spicuiri, chiar din primele pagini ale cărții: «*Așa a început exodul țăranilor noștri, spre fabrici și.. necunoscut...*

Cu traista de merinde în spate, căutând în zarea nădejdilor de mai bine, hornul unei fabrici, ați intrat într'o lume nouă, cu totul străină sufletului vostru patriarhal... V'ați amestecat cu oameni străini de legea și obiceiurile voastre, de portul și limba voastră... In furnicarul de oameni și mașini, v'ați simțit adesea, izolați și singuri ca într'un pustiu.

Sufletul vostru, cu toate bucuriile lui, a rămas la vatra satului din care ați plecat.

Voi, copii ai naturii, și azi vă purtați sfielnic printre furnale și laminoare, sau în adâncul minelor, nostalgia satului vostru cu orizont larg și multă lumină. In fiecare an, în fiecare primăvară, ravânul pământului vă scormonește simțirile și vă cheamă cu patimă.

Incă două-trei generații, urmașii voștri, vor purta dorul mistuitor al satului și al pământului".

Iată o probă, că se poate scrie frumos și cu miez adânc, fără a forța limba fără a sili graiul spre răgușeli peltice.

Autorul analizează metodic problemele de cari se ocupă, le discută și lămurește făcând unele precizări, cari deși sunt cunoscute gândirii teologice, trebuesc totuși să fie remarcate. Iată câteva exemple: „*Sf. Scriptură răspunde la toate întrebările care preocupă omenirea. Ea vizează toate aspectele vieții omenești și nu lasă nici o latură fără lumina cuvântului revelat*» [p. 26]. „*Viața pământească cu toate bunurile ei, poate ajuta sau împiedeca omul să dobândească... mântuirea. Intre mântuirea omului și problemele vieții pământești, este o strânsă legătură*» [p. 27].

«*Revelațiunea dumnezeiască... arată omului calea de a se desăvârși și a ajunge la fericirea supremă, dar ea nu-l scoate din lume, ci îl oferă mijloacele de a se desăvârși în lume. De aceea, ea privește nu numai viața individuală a omului, ci și viața lui obstească, raporturile lui în familie, în societate, în stat*» [p. 28].

«*Ea aducând o concepție integrală despre viață, trebue să dea soluții în toate problemele vieții omenești*" [p. 29].

Exemplele s'ar putea continua, în legătură cu problema muncii, a retribuțiunii, a demnității omenești, etc.

*

In legătură cu problemele discutate de autor, în cartea care face obiectul acestei prezentări, se pot adăuga și unele considerațiuni ca acestea:

Biserică lui Hristos, ca depozitară a Revelațiunii trebue să-și conformeze atitudinea sa, cu indicațiunile pe cari i le dă aceasta în toate problemele vieții omenești, căci ea, nu numai că are dreptul, dar e și obligată să se ocupe de viața credincioșilor ei, sub toate aspectele, deci și sub aspectul economic. Bisericii nu-i poate fi indiferentă starea de demnitate în care viețuiesc fiii ei, starea de mizer ocnaș, sau aceea de trufaș vampir capitalist, starea de câine nevoiaș, abrutizat, decăzut dela demnitatea umană prin mizerie, sau starea de exploatator nemilos, decăzut dela aceeaș demnitate umană prin tâlhărie.

Bisericii nu-i poate fi indiferentă starea în care se găsește *chipul lui Dumnezeu din om,* sau *chipul omenesc al lui Dumnezeu,* care i s'a încredințat purtării sale de grijă. Nu-i poate fi indiferent faptul, că vreunul din aceste chipuri ale lui Dumnezeu, pe cari trebue să le ducă la mântuire și pentru cari poartă răspundere, se găsește în stare mizeră de câine desfigurându-i-se chipul lui Dumnezeu până la ștergere, sau într'o stare demnă de orce purtător al chipului al lui Dumnezeu.

De aceea toate condițiile naturale ale viețuirii omenești trebue să intereseze Biserica, pentrucă altfel periclitează mântuirea credincioșilor ei.

Demnitatea umană rezultă din prezența chipului lui Dumnezeu în om, și mântuirea e condiționată de păstrarea și sporirea acestei demnități, pe carê Biserica trebue s'o apere ori unde și oricând ar fi ea primejduită.

Ea nu poate mântui pe om, decât întrucât este și rămâne om, dacă-și pierde omul demnitatea umană coborându-se sub nivelul unei viețuiri vrednice de chipul lui Dumnezeu dintr'ânsul, dacă ajunge să trăiască în condițiuni animalice, se bestializează, e pierdut pentru mânuire, căci animalele nu se pot face părtașe de jertfa Mântuitorului.

In ce privește fluxul evolutiv al existenții, care aduce mereu schimbări, înoiri, și care îmbogățește viața și-i sporește dimensiunile, încât li s'ar putea părea unora că alvia Bisericii devine, sau a devenit, prea mică pentru a mai putea cuprinde întreaga viață, este de observat, că niciodată cuprinsul Bisericii nu va putea fi umplut de creșterea evolutivă a vieții omenești, pentrucă aceasta, Biserica, e înzestrată în alcătuirea ei, cu potențe pentru toate schimbările și pentru toate creșterile și înoirile posibile în viața omenească și mai mult decât ar necesita acestea.

Incât condițiile noi de viață ale vremii de azi, și ale celor viitoare nu depășesc posibilitățile Bisericii, evoluția lor sub orice raport se va mișca întotdeauna în cadrul vieții religioase a Bisericii, prin care, peste timp și peste întindere, viața umană ancorează în eternitate și în care își găsește mereu spațiu de creștere și de realizare continuă spre desăvârșire.

Biserica nu stă în calea niciunui progres și tot ce împiedecă progresul, tot ce s'ar pune de-a curmezișul evoluției, nu e din Hristos, ci din Anticrist, nu e din creștinism ci din cine știe ce sminteală omenească.

Tot ce nu contribue la ridicarea omului, nu e creștinesc, căci nu poate fi dumnezeiesc, ci satanic; iar în afară de creștinism, omenirea nu-și va găsi un alt cadru spiritual în care să se poată desvolta și crește, până la desăvârșire. In afară de creștinism, viața omenirii va fi ceea ce vedem că este și acum, într'o lume fără Dumnezeu: creație și perfecționare, și distrugere prin aceleași mijloace, a tot ceea ce s'a creat și perfecționat. O tragedie care are perioade ciclice, în cari se repetă.

Aceste reflexiuni prilejuite de lectura cărții păr. Bănescu, toarse mai departe pe firul desbaterilor începute de Sf. Sa, le-am socotit a fi folositoare și de aceea le notez la finea prezentării cărții Sf. Sale.

Liviu Stan

INFORMAȚIUNI

Incheere de an școlar. Ministerul culturii naționale anunță: Clasa 8-a a liceelor teoretice încetează cursurile în 8 April c. Examenele de sfârșitul anului școlar se țin între 31 Martie și 8 April. Examenul de bacalaureat începe în 24 April 1944.

Comemorarea lui Avram Iancu. In anul acesta 1944, împlinindu-se 120 de ani dela nașterea eroului martir național Avram Iancu, *Reuniunea de muzică „Gh. Dima» din Sibiu* a început repetițiile de cor pentru un concert, prin care se va cinsti, după cuviință, acest popas istoric al luptelor Ardealului românesc, atât de scump neamului nostru de pretutindeni. Concertul comemorativ va fi dat cel mai târziu în luna lui Iunie a. c.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. *Dumineca a 4-a din Părestmi* la 26 Martie 1944, servesc: Prot. Mih. Neagu, cons. Gheorghe Secaș și prof. Dr. Teodor Bodogae; diaconii: Anatolie Scurtu și Simion Macarie. *Predică cons. Gheorghe Secaș.* La Oastea Domnului predică: *Pr. Dr. Corneliu Sârbu* dela parohia Sibiu-Treisteiari.

Conferință publică. Duminecă, în 26 l. c., ora 17, în sala prelecturii județului Sibiu, va vorbi dl *P. Papacostea,* fost ministru, despre Mareșalul Averescu. Intrarea liberă.

Poșta Redacției

Pr. *O. T.* în *B.* Urmează toate, pe rând. Mulțumiri.

Nr 85/1944 (25) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de preot-ajutător de pe lângă parohia protopopească Ilia, jud. Hunedoara, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Titularul acestui post va îndeplini și serviciile de catehet la școlile din Ilia, extrașcolari și premilitari și de secretar protopopesc.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salar dela Stat conform pregătirii teologice.
2. Diurnă de secretar protopopesc.
3. Locuință în edificiul Casei Culturale cu grădina aparținătoare locuinței.
4. Șase jugăre pământ în șesul Mureșului.
5. Jumătate din folosința cimitirului.
6. Jumătate din venitele stolare.

Cererile de candidare se vor înainta Oficiului protopopesc al Iliei în termenul indicat, împreună cu încuviințarea de candidare dela P. Ven. Cons. arhiepiscopesc.

Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea Oficiului protopopesc, în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuți de către credincioși.

Oficiul protopopesc ort. rom. al Iliei în înțelegere cu Consiliul parohial.

Ilia, la 5 Martie 1944.

Iuliu Josan
protopop.

Nr. 1390/944 (19) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de **agronom școlar,** dela Școala Normală de băieți „A. Șaguna" din Sibiu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Salarul împreunat cu acest post intră în clasa I, grupa C. 9. tipul 7 și se cifrează cu 7200 lei salar brut și 5900 lei îndemnizație de scumpete, plus masa.

Dela candidații la acest post se cere diploma unei școale inferioare de agricultură. —

Cererile de concurs, însoțite de toate actele necesare, se vor înainta Consiliului nostru Arhiepiscopesc.

Sibiu, din ședința secției culturale a Consiliului arhiepiscopesc, ținută la 29 Februarie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

(20) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de cântăreț bisericesc la biserica Sfântu Gheorghe din Brașov, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1, Salar dela Stat, postul fiind bugetat.

2, Venite după serviciile din parohie.

3. Locuință în natură, sau bani pentru chirie.

Cântărețul ales va sta în permanență. la dispoziția parohului, atât la serviciile divine, cât și la adunările Oastei Domnului și ale celorlalte societăți religioase din parohie,

Concurenții își vor înainta cererile însoțite de diploma dela o școală de cântăreți bisericești și alte acte de recomandare oficiului parohial al Bisericii Sfântul Gheorghe din Brașov și se vor prezenta la Biserică spre a-și arăta cunoștințele în tipic și aptitudinea la cântările bisericești.

Brașov în 28 Februarie 1944.

Preot-paroh **Dumitru Tohăneanu**

Văzut:

Dr N. Stinghe,
adm. prot.

Nu repeta minciunile dușmane! Cu un cuvânt poți să-ți distrugi avutul și familia!

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

BIBLIOTECA CENTRALA ASOCIAȚIUNII SIBIIU

Anul XCII — Sibiu, 2 Aprilie 1944 — Nr. 14

Telegraful Român

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8 Sibiu

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei, — Pentru America 8 Dolari. Abonament de sprijin 5000

Articole și corespondențe se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sib strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate s refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor m. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Nr. 3238/1944

Circulară*

Către toate oficiile protopopești și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

Iubiții mei fii sufletești,

In urma desfășurării crâncenului războiu prin care trecem, o seamă de frați ai noștri, din partea de miazănoapte a Țării noastre, au fost siliți să-și părăsească casele și să-și caute adăpost în alte părți ale Țării. Astfel se îndreaptă unii din ei și spre meleagurile noastre, cari sunt mai ferite de primejdiile războiului.

Vă îndemn cu toată căldura inimii mele de părinte sufletesc, să-i primiți cu bunăvoință pe cei refugiați, dacă vor bate la ușa voastră. Să-i găzduiți cu toată dragostea frățească, ușurându-le necazul și să-i ajutați creștinește, întărindu-le inimile și curajul, ca să poată birui încercarea ceasului celui greu de acum.

Atât de bună și milostivă a fost Moldova, cu toată Țara adăpostită la sânul ei în cursul războiului trecut pentru Intregirea Neamului, încât azi e o datorie sfântă a tuturora ocrotirea fiilor ei refugiați la noi.

Atâția moldoveni și-au frânt pâinea cu ardelenii refugiați acolo în vremea retragerii de atunci și cade-se azi ca și ardelenii să le răspundă moldovenilor cu aceeași dragoste și dărnicie de frate.

Primiți-i, încartiruiți-i, găzduiți-i, ajutați-i, mângâiați-i și încurajați-i, să nu scadă credința lor, să nu se împuțineze nădejdea lor și împreună cu ei înălțați rugăciuni către Dumnezeul părinților noștri ca să fie cu noi și să ne izbăvească Țara și Neamul din toate necazurile și strâmtorările.

Impărtășindu-Vă arhieresțile Noastre binecuvântări, am rămas,

Sibiu, 31 Martie 1944.

Al Vostru al tuturor de tot binele voitor:

NICOLAE
Arhiepiscop și Mitropolit

* Cuvântul din această Circulară va fi cetit în cea dintâi Duminecă după primirea lui înaintea credincioșilor, în toate bisericile, după sfânta liturghie.

Crucea, puterea creștinismului

Crucea este pentru creștinism o permanentă actualitate. Și în această actualitate a crucii stă puterea lui. E drept că adeseori mulți creștini și, ceea ce e mai trist, chiar mulți slujitori ai lui Hristos cel răstignit, uită de acest adevăr. Slăbiciunea cărnii și poftele ei sunt mai ascultate decât porunca Domnului și chiar rațiunea se pune lesne, cu tot aparatul ei de argumentare, la dispoziția lor.

Ei da, se spune, crucea a avut un rol la începutul creștinismului, pentrucă prin acceptarea ei ne-a împăcat Hristos cu cerul. Dar cu aceasta s'a isprăvit rolul ei. Ii cinstim chipul ei în amintirea rolului pe care l a avut la întemeierea creștinismului. Dar altă legătură noi nu avem cu ea. Ea a fost o obligație exclusivă pentru Hristos, dar nu și pentru noi. Noi n'avem decât să ne bucurăm de roadele ei, mulțumind lui Hristos care a acceptat-o pentru noi toți.

Prin urmare creștinismul este un uriaș capital spiritual întemeiat și transmis nouă ca moștenire, din care avem să ne hrănim sufletul cu liniște în fața lui Dumnezeu. Noi suntem fericiții uzufructuari ai rezervoriului de viață spirituală alimentat de jertfa lui Hristos, iar dacă suntem preoți, beneficiarii unor slujbe cari ne dau posibilitatea unui traiu onorabil în cadrul acestei instituții, asemenea slujbașilor oricărei alte instituții.

Biserica ar fi, după această concepție, din nenorocire prea frecventă, o instituție burgheză, un fel de Minister de Educație, având ca școli diferitele biserici parohiale; un Minister care oferă pentru un număr mare de inși locuri de plasare și care, e drept, se folosește, spre deosebire de școala propriu zisă, în educația ce-o dă poporului, continuu de numele lui Dumnezeu. Slujbașii ei se străduesc ca toți ceilalți funcționari, în tot felul să-și închege o stare materială cât mai respectabilă, iar dacă vine vorba de suferințe socotesc că e foarte rațional și chiar foarte compatibil cu misiunea lor să le evite cu orice preț, chiar cu păgubirea mântuirii păstoriților și-l declară lipsit de minte pe cel ce îndrăsnește să susțină că un preot e dator să accepte de bună voie și suferința până la ultima ei treaptă.

Față de o asemenea mentalitate este necesar să se spună răspicat: crucea este o permanentă actualitate pentru creștini și în primul rând pentâu cei ce au ca misiune specială să susțină cauza lui Hristos între oameni. Iar permanenta actualitate a crucii înseamnă nu o doctrină oarecare despre semnificația ei, căci realitatea crucii nu e cu adevărat decât acolo unde se experiază tot ce înseamnă ea. Actualitatea crucii înseamnă suportarea ei atunci când împrejurările o cer, iar altedăți capacitatea de-a o suporta oricând s'ar ivi ocazia.

Unde crucea nu mai este actuală în acest sens autentic și nealterat al cuvântului, creștinismul nu mai manifestă nici o vlagă, nu mai impune nici un respect, nu mai luptă cu nici un adversar și nici nu mai repurtează vreun triumf net.

Dacă se mai ține în viața Statului, sau dacă mai triumfă, aceasta se datorește mai mult unor puteri lumești, pe cari se razimă în chip slăbănog, iar asemenea triumfuri nu înseamnă înoiri autentice ale puterii sale și nici cuceriri reale ale sufletelor. Acolo de obiceiu preoții nu luptă cu mijloace adevărat și adânc duhovnicești — între cari cel mai de seamă e crucea — ci cu agresivitate lumească și cu cuvântul jignitor, cari sunt o adevărată boală cu care s'au ales prin molipsirea dela puterile lumești, în cari și-au pus vreme îndelungată toată nădejdea.

In cruce e concentrată toată puterea creștinismului — înțelegând că ea este condiția, sau mijlocul absolut necesar pe care realizându-l din partea noastră, primim puterea Duhului Sfânt. Ea exprimă toată scara de suferințe câte pot veni asupra unui om pentru Hristos, dela cea mai mică până la cea mai grozavă, dar în chip special exprimă treapta supremă a suferinței. Nu cred că se poate mântui vreun om care n'a suferit vreodată ceva pentru Hristos, care nu a luat și el un colț din crucea Lui pe umerii săi. Orice evitare a suferinței pentru Hristos este un păcat. Cine nu e în stare decât să beneficieze de cele ale lui Hristos, nu să și sufere pentru El, acela nu are comuniune adevărată cu El.

Nu ne mântuim contemplând dela distanța a două mii de ani jertfa Domnului pe crucea Golgotei, oricâte sughițuri de înduioșare ne-ar cuprinde. Impropierea aceasta a jertfei lui Hristos e totuși numai o impropiere dela distanță. Calitatea creștină a ființii noastre nu stă numai în acest sentimentalism, care la urma urmei poate fi declanșat și la teatru sau la orice lectură mai impresionantă despre cine știe ce erou tragic al vieții omenești. O caracteristică esențială a creștinismului, o mare noutate a lui, este că ne revendică să urmăm pilda lui Hristos. Creștinătatea noastră e matură și întreagă numai când a trecut dela sentimentalismul spectatorului, la bărbăția imitatorului.

Crucea nu e pusă în istorie de Iisus Hristos, ca să rămână exterioară tuturor. Mântuitorul n'a spus: «Priviți la crucea Mea», ci: «Fiecare să-și ia crucea și să-mi urmeze Mie». A lua crucea înseamnă a primi în ființa proprie toate durerile pe cari le procură ea, înseamnă a o primi înăuntrul vieții proprii. Dacă vrem să primim pe Hristos în noi, să-L primim cu crucea Lui, care trebue să ne devină cruce și nouă. Nu poți urma lui Hristos dacă nu iai crucea asupra ta. Căci a urma lui Hristos înseamnă a-l urma nu pe un drum exterior, geografic, ci pe drumul unor trăiri lăuntrice. Fără crucea, care produce aceste trăiri, nu te poți ridica și nu poți umbla pe drumul duhovnicesc al Lui, nu simți ceea ce simte El, nu ești aproape de El. Și cine nu merge în sufletul său, pe drumul pe care a mers Iisus în sufletul Lui ca om, nu va ajunge la capătul la care a ajuns El, la sânul Tatălui.

Fericiți vom fi de vom urma lui Hristos pe drumul crucii Lui. Dar vai de oricare din noi, care se va feri să ia crucea pe umerii săi. Silindu-se să-și scape o viață de câțiva ani, o va pierde pe cea veșnică.

„Tribuna Ardealului"
ni-a dat până acum 1000 de numere

Organul de afirmare a românilor din Ardealul de nord, **„Tribuna Ardealului"** *de sub chibzuita conducere a distinsului profesor,* **Dr. Emil Hățeganu,** *prăznuește astăzi, cu drept cuvânt, cele 1000 de numere apărute, fără întrerupere și în grele condiții, începând din 15 Septemvrie 1940 până în ziua de 21 Martie 1944.*

In răstimpul de trei ani și jumătate gazeta românească dela Cluj, în mijlocul grijilor și necazurilor acestor timpuri extraordinare, a urmat fără șovăire, cu gând cinstit și inimă românească, pe calea de luminare și îndrumare a masselor românești din Transilvania nordică.

„Tribuna" dela Cluj a fost însă cerută nu numai de frații noștri din acea regiune, ci și de numeroși frați de departe, aflători sub stăpânire română sau străină. Ea se citea, cu bucurie și mulțumire, și pe malurile Donului, în spitale din alte țări, și de pretutindeni se trimeteau la Cluj cuvinte de satisfacție, de încurajare și de frățească iubire. Aceste manifestări sufletești se îndreptau, de sine înțeles, cu deosebire către persoana ce stă în fruntea foii, către dl prof. **Dr. Emil Hățeganu,** *— căruia i se cuvine multă și îndreptățită recunoștință din partea tuturor cetitorilor.*

„Tribuna Adealului", care își cunoaște menirea, poartă luptă stăruitoare întru realizarea ei; este astfel vrednică să-și facă intrarea în fiecare cămin iubitor de slovă românească.

Prin minciuni, dușmanul turbură sufletele celor slabi

PRIMĂVARA DUHULUI

E primăvară: par'că plutesc pretutindeni puterile înoirii, puterile întineririi. E o atmosferă care — prin analogie — ne face mai înţelegători, mai deschişi şi faţă de primăvara duhului. Dacă firea tresaltă sub imboldurile sevei noi ce i se urcă în trunchiul îmbătrânit de vremi, omul se simte mai sprinten nu numai la trup, ci şi cu sufletul. Invierea firii — învierea sufletului. Ne călătorim paşii spre grădina de altădată, din mormântul căreia a ţâşnit vie, nepieritoare, mereu aceeaş, lumina învierii. Şi de atunci toate sufletele sunt o grădină: toate grădinile au un mormânt; toate mormintele strălucesc de lumină — lumina prin care înfloresc toţi trandafirii şi plesnesc bobocii tuturor crengilor îndreptate nostalgic către cer. E primăvara Duhului: primăvara care nu alimentează cu frunzele ei melancolia nici unei toamne, pentrucă e primăvara veşniciei...

Adierile ei însă nu pot fi simţite de un suflet scorojit de păcate; în atmosfera ei nu respiră spiritele îngroşate, tăbăcite de patimi. Numai cei curaţi cu inima, cei simplii cu duhul, au sensibilitatea necesară trăirii sub zările de bucurie şi pace ale primăverii veşnice. Şi dacă este splendidă toată această renaştere a firii sub revărsările luminii, cu atât mai sublimă este vederea unui suflet îmbobocit în atmosfera primăvăratecă a Duhului.

Câtă bucurie, câtă fericire gâlgâie în suflet din izvoarele tăinuite ale împrimăvărerii harice, o putem doar bănui din vorba lor, din viaţa lor, din atitudinea lor. A celor cuprinşi în şuvoiul primăverii. Ei sunt asemenea florilor din Mai, florilor albe ca neprihănirea însăşi, scăldate în lumina de basm a unei gingăşii, a unei frumuseţi negrăite. Viaţa lor creşte, ca o floare a raiului, în căldura dragostei lui Hristos, în atmosfera de seninătate suprafirească a harului, în explozia de bucurie a Dumnezeirii. Aceasta e impresia pe care mi-a făcut-o maica Veronica din Vladimireştii-Tecuciului. Vor zice unii că exagerez, că mă exprim metaforic şi deci fac simplă poezie. Eu sunt dimpotrivă convins că nici o metaforă, nici o expresie poetică nu poate concretiza deplin lumina, bucuria, fericirea ce izbucneşte năvalnic într'un suflet pur, un suflet feclorelnic, când se întâlneşte pe cărările vieţii, cu Dumnezeu. Sunt realităţi cari depăşesc cuvântul. Şi maica Veronica, sunt acum şase ani de când s'a învrednicit să vadă lucruri pe cari ochii de carne şi lut nu le văd şi să i se toarne în suflet mirul binecuvântărilor cereşti. Ea participă la primăvara Duhului: fiinţa ei e numai zâmbet, seninătate, bucurie, încântare, nevinovăţie.

Am în faţă cartea în care-şi povesteşte viziunile: «Minunile din Vladimireştii-Tecuciului. Vedenii, semne şi vestiri dumnezeeşti» (ed. IV-a. Institutul de Arte Grafice «Dunărea», Brăila 1943, p. 79, 100 lei). Sunt în număr de treizeci şi două. Nu e locul aici să discut criteriile după care se pot distinge viziunile false (halucinaţiile sau vedeniile diavoleşti) de viziunile adevărate. Amintesc numai că unul din semnele caracteristice este efectul, urmările ce le produc viziunile: cele false lasă în urmă descurajare, tulburare, slăbiciune; cele adevărate cari sunt un contact real între suflet şi lumea suprafirească (tălmăcit în chipuri existente în memoria vizionarului) aduc o creştere de viaţă spirituală, pace, bucurie, seninătate. Ele schimbă deplin viaţa vizionarului, toarnă în ea puteri de sus şi face să strălucească în oglinda purităţii ei chipul de lumină a Dumnezeirii. E năvala năprasnică a primăverii duhovniceşti. Şi fiinţa maicii Veronica este ca o floare neprihănită, înflorită pe creanga Bisericii, sub puterea acestei comuniuni cu lumea cea cerească. Este ceea ce m'a impresionat în chip deosebit şi ceea ce mărturiseşte în prefaţa broşurei, deputatul eparhial dl Traian P. Corodeanu: «Sănătate deplină atât fizică cât şi sufletească. Moralitate, simplitate, desinteresare de orice motiv de ordin material sau egoist, viaţa absolut curată şi retrasă pe care o duce, dragostea ei aprinsă de Dumnezeu şi de aproapele, nestrămutata ei hotărâre de a se preda în totul lui Dumnezeu, slujindu-L până la sfârşitul vieţii...

Dar semnul cel mai isbitor este prefacerea desăvârşită a intregii sale fiinţe sufleteşti... Nevinovata fecioară s'a rupt complect de lume, neatrăgându-o nimic din ale lumii acesteia, ci toate gândurile, sentimentele şi actele ei se îndreaptă numai spre Dumnezeu şi numai voinţa Lui voeşte a o împlini cu jertfa chiar a vieţii» (p. 78). La acestea trebue să adăogăm: smerenia, care este podoaba ce singură mărturiseşte despre aleşii lui Dumnezeu. Ceeace caracterizează persoanele din viziunile acestea este frumuseţea lor cea negrăită: sunt fiinţe învăluite în lumina unei frumuseţi paradisiace. Este un leit-motiv care revine şi când vede pe Mântuitorul, şi când vede pe Maica Domnului, şi când vede sfinţi, fecioare, sau îngeri: „o frumuseţe pe care n'o pot spune», «o, cât de frumoase erau!», «o frumuseţe deosebită» sau «zâmbiam de frumuseţea lui» sunt expresii cari mărturisesc că sufletul ei era adâncit în valurile de lumină ale Frumuseţii celei mai presus de orice frumuseţe. Par'că vorbeşte în aceste viziuni toată Filocalia (=iubirea de Frumuseţe) care e esenţa Ortodoxiei. Lumină şi Frumuseţe este cerul cel duhovnicesc: răsfrângerea lui în suflet e transfigurare.

O altă caracteristică a viziunilor e că toate au caracter bisericesc: îngeri, sfinţi (Evanghelistul Ioan, Sf. Simeon, Sf. Pantelimon etc.) Maica Domnului, fecioare sfinte, Mântuitorul şi Dumnezeu-Tatăl. Impresionante în special sunt viziunile liturgice, în cari ceea ce noi credem că se ascunde real sub simboalele liturgice, ei îi apar în realitatea lor tainică: Hristos ca Arhiereu stând deasupra altarului, înconjurat de Maica Domnului, îngeri şi sfinţi. E cea mai pură tradiţie ortodoxă scoasă în lumină proaspătă, primăvăratecă, prin aceste viziuni. Dar accentul dominant — care exprimă intenţia divină — este altundeva: în chemarea la pocăinţă, la convertirea din viaţa păcatelor de azi la o viaţă în Biserică şi în curăţenie morală. «De păcătoşi ce sunteţi ar trebui ca în genunchi să mergeţi de acasă până la sfânta biserică... Dar voi nici pe picioare nu veniţi»... (p. 19); lepădarea de păcate şi întoarcerea la Biserică e chemarea ce o face vremii noastre Dumnezeu prin propoveduirea maicii Veronica. Intr'o viziune splendidă — în care se vede şi inima de lacrimă şi milă a maicii Veronica — Mântuitorul îi spune: «Nu vreau păinea şi haina ta, ci *dragostea ta şi a voastră o vreau*“ (p. 43). Iată ceeace cere Mântuitorul dela noi.

Maica Domnului apare adesea, îmbrăcată în haină neagră, lăcrămând şi rugându se Fiului Ei pentru milostivire şi iertarea oamenilor de pe pământ, căci — din pricina păcatelor celor multe — Dumnezeu vrea să-şi trimită urgia mâniei Sale peste neamuri: «se apropie anul durerilor» (p. 33). Vom asculta chemarea pocăinţii — spre a scăpa de chin — sau vom continua hora păcatului? După toate semnele, se pare că lumea e suficient de înrăită spre a se prăbuşi în noianul durerilor, al cărui început îl simţim, dar al cărui capăt nu-l putem prevedea. Când oare ne vom da seama că numai viaţa după voia lui Dumnezeu e izvorul bucuriei, păcii şi mântuirii noastre?

Şi totuşi în volbura acestei vremi avem o mângâere şi o nădejde: în jurul maicii Veronica s'au adunat aproape 100 de fecioare, care cu mâinile lor şi-au clădit mănăstirea (un paraclis, o biserică mare, chilii etc.) şi care cresc în dragostea lui Hristos, cu gândul de-a se sacrifica pentru salvarea acestui neam. E ceea ce îi spune Mântuitorul într'o viziune: «Iată pentru ce te am ales din lumea aceasta, în care nu am unde să-mi plec capul: să lupţi pentru viaţa veşnică, nu pentru aceasta care-i atât de scurtă. Luptă şi munceşte pentru schit,... că în acest schit sărac nu va locui nici un suflet, decât numai cel ce este pentru jertfă» (p. 33). «Sufletele acestea care-şi vor petrece viaţa în acest loc, prin rugăciunile şi chinurile ce li se pregătesc vor câştiga Ţara Românească» (p. 36). Nu este în această acceptare a suferinţii şi jertfei pentru mântuirea neamului dovada neîndoielnică a curăţeniei sufleteşti, dar şi a adevărului viziunilor maicii Veronica? Numai cei răpiţi cu adevărat de dragostea divină, sunt capabili de jertfă.

N'avem puterea de a citi în cărţile viitorului: nu ştim încă soarta ce ne aşteaptă. Ştim însă că întoarcerea la calea Bisericii e singura mântuire din haosul vremii. Dar chiar dacă — din pricina nevredniciei noastre — va veni «prăpădul cel mare», ştim că neamul acesta nu va pieri: De ce? Pentrucă se găsesc încă suflete curate care zidesc din jertfa vieţii lor temelie de biruinţă şi înviere în viitor pentru neamul românesc. «Ţara românească şi poporul ei încercat în năcazuri şi ispite grele, să nu se întristeze — zice Maica Domnului către

---

FOIŞOARA

Nr. 10753/1943 Bis.

Expunere de motive la revizuirea statutelor societăţii „Casa Culturală“

Onorată Adunare Eparhială,

In mijlocul satului ardelean, pe-o colină dinspre Răsărit, se înalţă biserica. Din făptura ei gingaşe, curată ca albul zăpezii se desprinde turla, asemenea unui creştet de brad, arătând simbolic spre cer. Statul întreg e dominat de sfântul locaş; din toate părţile satului se vede biserica, toate cărările din sat duc la biserică.

In dumineci şi sărbători plugarii satelor noastre în haine primenite, se întâlnesc cu toţii la biserică înfrăţindu-se în rugăciune şi în duh de iubire înaintea lui Dumnezeu. Acolo sunt copleşiţi de taina chemărilor cereşti şi în lumina lor învaţă să privească viaţa pământească cu multele ei frământări.

Biserica prin acţiunea ei binecuvântată a devenit factorul de căpetenie în viaţa şi manifestările sociale ale neamului nostru. Ea i-a dat principiul suprem de viaţă prin care se orientează în lume şi prin care trăieşte sufletul acestui neam. Biserica ne-a dat satul românesc, rezervorul nesecat şi plin de vigoare al existenţei noastre şi vistierul zăcămintelor celor mai de preţ, cu cari ne-a înzestrat pronia cerească.

Biserica e totul pentru sat; fără ea satul e pustiu. La fel viaţa sătenilor fără biserică e moartă. Biserica este sufletul vieţii obşteşti, pivotul de existenţă şi de propăşire a poporului nostru în toate domeniile de manifestare.

Pornind dela această realitate, biserica pe lângă doctrina sf. taine şi pe lângă toate celelalte mijloace de luminare şi de sfinţire a vieţii poporului credincios al ei, s'a străduit mai cu deosebire în vremile din urmă să creeze organe noui de lucrare prin cari să poată întra adânc în toate domeniile devenite din ce în ce mai complexe ale vieţii poporului, pentru a o ţinea strâns legată de idealurile credinţei religioase. Principiul de care se călăuzeşte biserica şi slujitorii ei este că nu numai sectorul religios, ci toate sectoarele de viaţă: cultural, social, economic, sanitar etc. trebue să stea sub raza de influenţă a evangheliei.

In felul a cesta au luat fiinţă diferitele societăţi şi organizaţiuni în cadrele parohiei. Amintim la acest loc casele culturale, cari au fost pornite la drum curând după războiul mondial care ne-a dat întregirea României, la cel dintâi congres al preoţimii din mitropolia ortodoxă română din Ardeal ţinut la Sibiu în luna Martie 1919, din iniţiativa secretarului general al Asociaţiei de atunci, profesorul *Dr. Nicolae Bălan.*

Scopul acestui aşezământ bisericesc mărturisit dela întemeiere, a fost îndrumarea poporului pe căi de lumină, îmbogăţirea vieţii credincioşilor, statornicirea unei frăţii mai strânse şi mai curate între membrii unei parohii. Timp de 13 ani s'a lucrat după prevederile primelor statute votate de comitetul central al „Asociaţiei Andrei Şaguna“, a clerului mitropoliei ortodoxe din Ardeal în şedinţa dela 2 Iulie 1919.

In anul 1932, statutele societăţii „Casa Culturală“ au fost aduse spre revizuire înaintea adunării Eparhiale. La acea dată parohiile din Arhiepiscopia noastră dispunea de 119 imobile proprii ale „Casei Culturale“ şi de 54 localuri închiriate. In total „Casa Culturală“ era organizată în 173 de parohii, rezultat remarcabil după 13 ani dela înfiinţarea societăţii.

Cât priveşte rostul „Casei Culturale“, în expunerea de motive a statutelor din 1932, arătăm că ea tinde a închega tot mai mult unitatea sufletească a satelor sub egida preotului, a învăţătorului şi a fruntaşilor. In trecutul de asuprire această unitate era impusă din motive defensive. In epoca de după unire unire când lipsea frâna impusă de situaţia grea de mai nainte, unitatea sufletească trebuia menţinută şi adâncită printr'o *lucrare pozitivă* desfăşurată în atmosfera libertăţii naţionale cu un devotament din ce în ce mai cald, pentru înălţarea obştei româneşti în toate privinţele.

Astăzi, în 1944 „Casei Culturale sub egida bisericii, îi revine cu atât mai vârtos rolul de cămin familiar de înfrăţire, de albie de împreunare a cugetelor, de matcă directivă a manifestărilor vieţii în toate domeniile, contribuind în felul acesta la închegarea solidarităţii naţionale şi creştin-ortodoxe în stare să înfrunte curentele subversive şi să folosească toate împrejurările pentru întărirea armoniei desăvârşite în comunitatea sufletească a neamului.

„Casa Culturală“ a Bisericii a colaborat cu societăţile similare; mai întâi cu cererile culturale ale „Astrei“, apoi căminele culturale ale Fundaţiilor Regale, cu Serviciul Social etc. Instituţia bisericească se bucura văzând cum se ridică şi alte organizaţiuni urmărind şi ele luminarea şi promovarea culturală a satelor.

Unii din preoţii noştrii au mers până acolo că primind ajutoare dela „Astra“ sau dela „Fundaţiile Regale“ au crezut că ar putea renunţa la aşezământul bisericesc al „Casei Culturale“, încadrându-se în organizaţiile „Astrei“, „Serviciului Social“, etc. Acesta a fost un punct de vedere greşit. Biserica cu societăţile ei nu renunţă la poziţiile câştigate în orice domeniu al vieţii. Pentrucă nu vrea să se lase înlăturată ca factor determinant din mijlocul vieţii obşteşti a neamului. Cu toate avantagiile materiale sau de altă natură pe care vreo societate din afară ni le-ar oferi, noi nu trebuie să renunţăm la aşezămintele noastre bisericeşti.

(Va urma).

Nu repeta minciunile duşmane! Cu un cuvânt poţi să-ţi distrugi avutul şi familia!

Veronica. Va trece prin necazuri mari dar Eu vă voi ocroti..., dar voi să vă rugaţi» (p. 44, în 31 Martie 1940). Câţi drepţi vor fi fiind în cetatea neamului românesc? Dumnezeu îi ştie. Oastea lor e gata să mărturisească — în veac de furtună — pentru Hristos şi mântuirea neamului. Nu vrei să faci parte şi tu din rândurile ei? Poate va veni vremea în care se va vădi adevărata faţă ce-o porţi în suflet. Poate maica Veronica a fost trimisă de Dumnezeu ca să ne lumineze cărarea.

Să nu ne poticnim de faptul că e o fecioară simplă din popor, fără prea multă şcoală — ci să privim la frumuseţea sufletului ei. Şi dacă e să căutăm analogii în Apus (asta pentrucă noi întotdeauna nu ne preţuim valorile decât dupăce le-am comparat cu Apusul!) renumita mistică italiană Catharina de Siena — care a jucat un mare rol în viaţa politică a Italiei şi mai ales în readucerea papilor la Roma — n'a fost decât tot o fică simplă a ţarinei, care a primit puterile cerului tot sub formă vizionară. Să preţuim aşadar darul ce ni l-a trimis Dumnezeu în persoana simplă, dar neprihănită ca un rai, a maicii Veronica şi să ascultăm chemarea Domnului: El ne cheamă la înoirea vieţii, la primăvara Duhului.

E primăvară pretutindeni. De ce n'ar fi primăvară şi în suflet? Iata fecioarele cele înţelepte sunt ca nişte flori pe creanga Bisericii, înflorite sub zările cerului la adierea primăverii duhovniceşti. De ce nu am fi şi noi asemenea? Chiar dacă grindina urii le va smulge de pe creangă: moartea lor va fi învierea neamului şi biruinţa luminii. A Frumuseţii celei mai presus de orice frumuseţe după care însetează sufletele pure din hâda întemniţare a veacului de acum..

Diacon **N. MLADIN**

IATĂ OMUL!

— O contingenţă istorică —

«Pilat a zis: «Iată Omul» (Ioan 19, 5).

de **Prof.-Preot Simeon Radu**

Istoria filosofiei şi a culturii umane relatează un caz foarte interesant. Intr'o zi în amiaza mare cinicul filosof grec, Diogen (413—323 a. Hr.) dascălul lui Alexandru Macedon, lăsându-şi butoiul în care-şi depăna firul vieţii, a pornit cu lampa aprinsă pe stradă. Intrebat că de ce face aceasta, el a răspuns tuturor: *„Caut un Om!"*

Răspunsul său, desigur, va fi fost cât se poate de nemulţumitor pentru contimporani, cari îl vor fi socotit mai degrabă nebun decât filosof, fiindcă după judecata lor — dar şi a multora din vremea de azi — „oameni" întâlneşti la tot pasul, poate chiar că i prea întâlneşti, ziua ca şi noaptea, şi nu-i nevoe să-i cauţi cu... lumina.

Şi totuşi, peste nedumerirea contimporanilor săi şi a celor ce vor auzi peste veacuri de fapta curioasă a lui Diogen, această rămâne un gest istoric pentru filosofia şi cultura antică, — lipsită de un *om*.

Deoparte, gestul său arată că el era preocupat de problema desăvârşirii fiinţei omeneşti, de alta că se frământa de dorinţa s'o vadă aievea, tradusă în viaţa unui om, *realizată în chip ideal*, pentru toate timpurile. Filosoful nostru căuta, deci, modelul omului adevărat, perfect în gradul cel mai înalt posibil, întrupare a virtuţii, care ne apropie de Dumnezeu, după „chipul şi asemănarea" căruia am fost creaţi.

Ceva de dincolo de fiinţa sa mărginită, îi spunea lui Diogen că „omul" pe care-l vede zilnic, nu-i cel adevărat, ci un spirit rătăcit şi îngheţat în materie, ar zice Bergson.

De aceea, Diogen îşi pune marea problemă a salvării morale a omului, printr'un exemplar de elită, care fiind imitat, să poată aduce pe toţi pe făgaşul destinului lor veşnic, dela care s'au abătut.

Intr'un anume sens, fapta diogenică este o revelaţie naturală, produsă în filosofia antică, de Creiatorul omului. Ea stă alături de revelaţia lui Socrat, Platon, Aristot, stoici şi neoplatonici, care vorbesc despre Înţeleptul universal, *Unul* în fiinţă, Ideea supremă, Logosul, Adevărul absolut, Ideea arhetip, Binele suprem (Platon), Actul pur, Primus movens (Aristot), prin care s'a creiat cosmosul etc.

Semnificaţia acestei revelaţii este: Fiinţa omenea scă cu prea marile ei patimi şi cu întreg cortegiul său de păcate, pe care fatal le poartă cu sine în istorie, nu este cea voită de Dumnezeu, ci *imaginea ştearsă* a omului ideal. Omul, aşa cum apare în istorie, este departe de a fi coroană a cosmosului cum a fost destinat, pentrucă profilul său moral şi spiritual este mutilat, desfigurat, din cauza păcatelor care l-au făcut să fie un monstru, distrugător al armoniei din întreg universul. Decăderea aceasta atât de uriaşă l-a silit pe legendarul Homer să constate că el, omul, este cea mai mizerabilă fiinţă dintre toate vieţuitoarele pământului.

Judecând în concret fiinţa omenească, Diogen descopere prin gestul său că *păcatul în general nu-i ceva creat*: el nu este un *dat* fiinţial al omului, ci este numai ceva anormal, o boală a sufletului şi cea mai teribilă, care-i degradează şi-l ucide, căci îl desparte de Dumnezeu — fericirea adevărată pentru care simte că este făcut. Filosoful nostru îşi imaginează şi *un Om fără acest păcat*, un Om fără nici un defect moral şi spiritual, un Om desăvârşit, Tipul ideal al umanităţii, care să întrupeze Adevărul, Binele şi Frumosul absolut, Om care *există*, sau va exista undeva, aşa cum dorea el şi pe care-l strigă irezistibil sufletul nostru.

Diogen intuieşte pe Omul ideal, Modelul făpturii omenesti, aşezat ca un dat creatural în fiecare, care printr'un har divin aşteaptă să treacă dela potenţă la act, dela „chip" la „asemănare". Asemănarea este însă împedecată de păcatul strămoşesc, care a aşezat peste fiinţa umană zăbranicul morţii spirituale şi fizice ca plată a neascultării de Creiator. Acest păcat trebue *înlăturat* prin întruparea unui Fiu al „zeilor" care va deslega pe Prometeu de stânca imperfecţiunilor morale, de rău şi va lua asupră-şi suferinţele acestuia. Cu acesta se va elibera Laokoon şi fii săi — simbol al umanităţi însăş — de şerpii păcatului care le-a năruit viaţa normală.

Diogen credea în acest Fiu al Omului, nădăjduia să-l găsească, de aceea îl *căuta* printre „ai săi". Şi va rămânea desamăgit, căci nu l va afla încă.

Credinţa aceasta a fost şi pentru păgâni singura luminiţă spitituală în drumul către mântuire prin Hristos, care mai pâlpâia în sufletele cele mai alese, în vremea ce era stinsă în marea masă care înota în bezna morţii.

Omul din zilele lui Diogen, de care el însuşi se desgustează, omul plin de vicii şi de rătăcire, istovit de puteri şi de dor de viaţă, înfăţişează icoana tristă a omenirii până la venirea Domnului Iisus Hristos şi a omenirii păgâne din toate timpurile, care fără idealul de viaţă arătat de Dumnezeul — Intrupat, trăieşte numai pe plan biologic, se degradează şi se prăbuşeşte în moarte pe veci, iar munca ei, se iroseşte în zadar, căci nu crelază şi nu *desăvârşeşte nimic bun.*

Trei sute de ani au fost rânduiţi de Cel de sus să treacă peste sărmana conştiinţă morală a omului încătuşat în desnădejde şi păcat până ce Omul ideal, căutat de Diogen, să fie arătat lumii prin judecătorul Pilat din Pont, care a zis: „Iată Omul!" (Ioan 19, 5). De acum gestul lui Diogen îşi primeşte toată semnificaţia şi puterea.

Diogen şi Pilat pare că se caută şi se întregesc reciproc. Ei se întâlnesc în istorie fără să vrea şi fac gesturi profunde, pe care nu le înţeleg în toată semnificaţia lor. E voia lui Dumnezeu ca ei să şi întindă mâna, să deslege problema morală a vieţii şi sensul tainic, înalt al îndumnezeirii ei.

Diogen caută, Pilat descopere. Unul întreabă, altul răspunde; primul doreşte, al doilea împlineşte.

Diogene strigă şi întinde braţul să apuce, simbol al pământului însetat după cerul divin. Pilat răspunde şi dăruieşte omenirii neputincioase pe Omul suferinţii şi al durerii, cel mai scump dar al cerului, simbol al nemarginitei iubiri pe care Dumnezeu o arată omului.

Fără să cugete prea adânc, Pilat a făcut un gest istoric, arătând omenirii pentru totdeauna pe Iisus Hristos, idealul desăvârşirii vieţii morale.

Pilat ştia că Iisus este nevinovat şi a fost adus aici din ură şi patimă, de aceea chibzueşte să-i sloboadă, trezind mila jidovimii pentru durerea Lui, In scopul acesta, el a poruncit soldaţilor să bată pe Mântuitorul, iar ei au împlinit ordinul cu vârf, fără nici un scrupul de conştiinţă, *încât L-au desfigurat*... L-au desbrăcat de haine, I-au pus pe cap cunună de spini, mari şi ascuţiţi, deosebi de curbaţi şi înfiorători, care până azi se zic „spinii lui Isus", maclura aurantica. „L-au îmbrăcat cu purpură ca pe un împărat" şi-I aduc „omagii" lovindu-L greu şi scuipându-L. Apoi aşa perdut, „fără chip şi frumuseţea omenească", cum spune Isaia, Il predau lui Pilat, care-L arată gloatei inconştiente, zicând: „Iată Omul!" „Ecce Homo".

Dar Pilat s'a înşelat amarnic. Era de prevăzut, pentrucă el nu cunoştea îndeajuns răutatea acestui popor, cel mai hain la inimă dintre toate neamurile sub soare care a ucis pe toţi prorocii trimişi de Dumnezeu să-l întoarcă către credinţă şi adevăr.

Chipul sângerând al Fiului durerii, palid şi desfigurat, n'a făcut decât să îndârjască şi mai mult dorul de răzbunare diavolească a evreimii cerbicoase, cu un exagerat egoism naţional şi setos de sânge nevinovat.

Duri, cum îi cunoaşte istoria, evreii fug de curăţenia morală şi îşi întorc faţa dela dreptate şi adevăr, căci iubesc întunerecul.

Ei nu ştiu decât dangătul sinistru: „Ia-L ia-L, răstigneşte-L pe El!"... „Sângele Lui asupra noastră şi asupra copiilor noştrii" (Ioan 19, 15; Matei 27, 25). Pentru aceasta şi-au atras mânia lui Dumnezeu asupra lor, destinul crud le este pecetluit şi va înceta abia în clipa întoarcerii lor cu credinţă la Cel Răstignit.

— Ce minunată împlinire istorică!

La o răspântie a istoriei, când întunericul moral covârşise luciditatea sufletului omenesc, iar conştiinţa striga din adâncuri după un Mântuitoral ei, care să-i arate noi altare la care să îgenuncheze fără să se umilească, Dumnezeu a dăruit omenirii pe Fiul Său, în *persoana omului ideal*. El ne strigă deapururi: „Veniţi după Mine. Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa". (Ioan 14, 6). Eu sunt Calea pe care urmând-o nu rătăciţi în căutarea revelării sensului ultim al vieţii şi al lumii. Eu sunt Adevărul care nu înşeală, pe care aflându-l veţi deveni liberi, căci numai El va satisface deplin dorul de cunoaştere al sufletului vostru.

Eu sunt Viaţa care nu se stinge şi tinereţea fără bătrâneţe după care alergaţi.

Da, Hristos este Adevărul absolut pe care-l caută toată filosofia, totdeauna, în frunte cu filosofia antică, care prin rostul lui Pilat întreba pe Domnul în divan: „Ce este Adevărul?" Iar El răspuns nu i-a dat, căci nu avea cui. Cu tot dreptul marele Pascal, savantul si filosoful creştin prin excelenţă, zice: „Iisus Hristos este centrul spre care tinde tot. Cine-L cunoaşte are raţiunea tuturor lucrurilor. In El stă toată virtutea şi fericirea noastră. In afară de El nu există decât viciu, nenorocire şi erori, întunerec, moarte şi desnădejde. Prin El omul cunoaşte pe Dumnezeu şi se cunaoşte pe sine" (Vezi M. Uţă, Pascal, pg. 203). Prin zlaţa Sa, El a deschis un veac nou, de lumină, pentru sufletele noastre care vor avea în el un deschizător de drum, către paradisul pierdut. In El aflăm modelul desăvârşit al vieţii omeneşti care trebue să fie şi viaţa noastră, însetată după sfinţenie şi Dumnezeu. El este Alfa şi Omega; dela El am venit, prin El existăm şi la El ne vom întoarce. Cu drept cuvânt se spune că creştinismul este religie supranaturală şi creiaţia a doua a spiritului uman, reaşezat în demnitatea voită de Dumnezeu din veci.

Aceia care caută fericirea adevărată, o găsesc numai în Iisus Hristos, dat oamenilor de Dumnezeu Tatăl să fie călăuză credincioasă în toate ramurile de activitate în această viaţă. El ne cheamă să ne reclădim viaţa după voia şi cu harul Celui de sus. In scopul acestei transfigurări interne în duh şi'n adevăr", El bunul nostru Mântuitor vine la noi, an de an, prin Sfintele Sale Patimi, ca să ne dea putere să-L însoţim pe drumul spinos al vieţii, fără a ne plânge, sau a ne lăpăda de El, pentru suferinţele pe care le încercăm. Vine, ca să ne asigure că după Patimă urmează Invierea Sa, care va fi şi învierea noastră dacă-L ascultăm.

Mai mult ca altă dată, sărmana omenire trebue să înţeleagă predica Crucii Lui, care cere tuturor *iertare* şi *iubire* frăţească, aducătoare de adevărată pace, cu o viaţă mai bună pentru toţi.

E vremea marilor încercări, în care *rolul preotului este situat pe primul plan*. Năzuinţa lui trebue să fie de a aduce pe câţi mai mulţi la *urmarea vieţii lui Hristos*, Om şi Dumnezeu adevărat. Dar nu va reuşi niciodată dacă *lângă predica* sa aducătoare de har ceresc, nu *va adăuga exemplul viu, concret şi ideal, al vieţii lui de adevărat păstor, după modelul lui Iisus, Domnul nostru*. Aceasta i predica cea mai bună, frate întru Domnul: *viaţa ta*. După tine se conduce fiul tău sufletesc. Ce fericit va fi credinciosul tău când va putea zice: *Iată Omul pe care-l urmez! E Omul lui Dumnezeu, care calcă pe urmele Fiului Său. Cheia succesului pastoral este viaţa noastră personală*, mai mult decât cuvântul care dispare. *Indreptarea altora vine prin îndreptarea noastră şi deci mai* întâi spre noi să ne întoarcem privirile, să ne curăţim de omul cel vechiu şi să umblăm în haina luminii lui Hristos, a căruia sarcină am jurat s'o purtăm în clipa hirotoniei.

Pentru apropiata Inviere

Invierea Domnului nostru Iisus Hristos se consacră ca cel mai important eveniment ai vieţii creştine, ea întărind nu numai dumnezeirea Celui pe care jidovii l-au crucificat între tâlhari, ci şi supraveţuirea sufletului omenesc peste limitata lui condiţie biologică.

Deşi evenimentul se petrece în credinţă bunului creştin acelaş ca la început, vor fi desigur încă mulţi aceia cari plasându-şi suficienţele într'un mimetic pozitivism vor nega creştineasca înviere. Deoarece evenimentul prin harul divin care l-a condiţionat, transcende posibilitatea de calcul şi prevedere a legilor omeneşti sensoric controlabile, înseamnă oare că implică negaţia? A-l nega nu implică condensarea orizonturilor omeneşti până la limitele materiei ambiante, singura realitate palbabilă?

Vremurile aspre ce le parcurgem cu dramatism şi demnitate, vremuri în care moartea a devenit corelat al vieţii mai mult decât altădată, se vor lumina şi ele în noaptea Invierii Domnului, oferind inimilor însetate de limpezimi nădejde nouă.

Noaptea Invierii din acest an ocrotind în liniştea aprilină ochii umezi ai văduvelor şi orfanilor sau trupurile vlăguite ale celor ce luptă şi sufăr, va fi cel mai eficace balsam peste atâtea slăbiciuni care colorează cenuşiu armonia unei socetăţi desorientate. Un neam întreg, crucificat de voinţa nedreaptă a oamenilor, aşteaptă Invierea anului acesta cu certitudinea isbăvirii lui după trudnică aşteptare.

Desigur pentru cei care „n'au urechi de auzit şi ochi să vadă", pentru cei cari

potriveala lucrurilor lumeşti e scop în sine pentru aceştia, luminosul praznic al minunei depe Golgotha nu va însemna aproape nimic. Cei cari n'au pierdut nimic ne-având nimic — ce-ar pute oare să-şi mai dorească? Fericiţi în stadiul lor vegetativ nedepăşind decât prin vierticală regnul din care Darwin ne-a tras de păr şi de urechi numai ca să ne explice, unii ca aceştia, mai ales când strălucesc şi prin lipsă de cultură, asemeni sunt Cărturarilor şi Fariseilor cari îşi socoteau sdruncinate prerogativele demnităţii lor, de le lumina relevantă de frumuseţi, dar şi de turpitudini pe care Fiul Omului o iradia din juru-i.

Astăzi, unii ca aceştia, prin spiritul lor de negaţie se exclud nu numai din marea familie creştină, dar şi din colectivitatea naţională. A nu crede decât în cele ce cad sub simţuri, înseamnă a nesocoti justiţia imanentă care ne animă lupta şi speranţele pentru isbândirea sfintei noastre dreptăţi.

Să nu uite nimeni că neamul acesta şi-a păstrat fiinţa naţională nu prin acomodări la seismografia evenimentelor, ci prin vârtoşenia cu care păzind legea lui Hristos şi-a ascultat glasurile din străfunduri de veac, creştine de-atunci de când am văzut pentru prima dată deasupra capetelor noastre cerul lui Dumnezeu, ocrotitorul nostru. De aceea chiar dacă am fost mai „inculţi", nu ni-a lipsit în schimb spiritul conservator de tradiţie care ne-a unit şi care ne-a dus de mână spre luminişurile istoriei.

Invierea lui Hristos din moarte fie-ne tuturor nădejde împlinită şi îndemn spre cucernicie, pentruca „păzind legile" să ne facem părtaşi vrednici de împărăţia cerurilor.

Să ne rugăm de pe Golgota durerilor noastre naţionale cu duh drept şi mărîtor ca acesta să fie *ultimul* praznic pe care să-l petrecem sfârtecaţi în două de o „cotă" pe care vom înălţa altarul biruinţei valahe, aşa după cum Crucea lui Iisus s'a înălţat în noaptea Invierii deasupra capetelor şi ochilor acelora cari neridicându-şi privirile dela pământ n'au reuşit încă s'o vadă.

Diacon **Romeo Dăscălescu**

Programul

serviciilor religioase la Sfânta biserică Catedrală din Sibiu pe luna Aprilie 1944

1. In fiecare zi dimineaţa la ora 6½ Utrenia şi Ciasurile. Sâmbăta, în continuarea Utreniei, *Sfânta Liturghie* pentru morţi. *Mercuri şi Vineri la ora 9 sfânta Liturghie înainte sfinţită*, în tot postul. In fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie *„Acatistul Maicii Domnului"*.
2. *In Dumineci şi Sărbători* dimineaţa la ora 8½ Utrenia, în continuare la *ora 9½ Sfânta Liturghie*. La liturghie cântă „Corul catedralei", sub conducerea profesorului Gheorghe Şoima.
3. *Duminecă în 2 Aprilie 1944*, servesc: Prot. Mihail Neagu, duhovnicul Nicodim Belea şi prof. Dumitru Călugăr; diaconii: Anatolie Scurtu şi profesorul Dr. Grigorie T. Marcu. *Predică: prof. Grigorie T. Marcu*. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: duhovnicul *Nicodim Belea*.
4. *Dumineca Floriilor în 9 Aprilie 1944*, servesc: I. P. Cuv. Sa Arhim. Teodor Scorobeţ, Icon. stavr. Emilian Cioran, cons. Ieronim Grovu, Gheorghe Secaş şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Ioan Circov şi cons. Alexandru Popa. *Predică: I. P. C. Sa Arhim. Teodor Scorobeţ*. La Oastea Domnului predică: *prot. Mihail Neagu*.
5. **Săptămâna Patimilor:** *în fiecare seară la ora 6½ Denie*, începând din Duminecа Floriilor.

   Dimineaţa la ora 8, Ceasurile şi Liturghia înainte sfinţită.

   La ora 4 după masă Pavecerniţa.
6. *Joi dimineaţa la ora 8 Sf. Maslu.* In continuare *Vecernia* împreunată cu *Liturghia Sf. Vasile cel Mare, sfinţirea Paştilor*.

   Seara la ora 6½. *Denia Patimilor cu cele 12 Evanghelii*. Serveşte I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* înconjurat de un sobor de preoţi. *Predică cons. Gheorghe Secaş*.
7. *Vinerea Patimilor, la ora 8 Ceasurile Domneşti.*

   La ora 4. d. m. *Vecernia, cu luarea Mântuitorului de pe cruce*.

   La ora 6½. *Utrenia cu prohodul Domnului Iisus Hristos*. Serveşte I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* înconjurat de un sobor de preoţi. *Predică: prot. Mihail Neagu*.
8. *Sâmbăta Paştilor:* la ora 8 dimineaţa, Vecernia Paştilor, cu liturghia Sf. Vasile cel Mare.
9. **Dumineca Sfintelor Paşti.** *La ora 4 dimineaţa „Invierea"*. (Impărţirea Sfintelor Paşti).

   La ora 9 Sf. Liturghie. Atât la Inviere, cât şi la Sf. Liturghie serveşte I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae*, înconjurat de un mare sobor de preoţi şi diaconi. *Predică: I. P. Sf. Mitropolit Nicolae*.

   După masă la ora 4, Vecernia Sfintelor Paşti. La Oastea Domnului predică: *Pr. Dr. Ioan Chioariu*, dela parohia Sibiu-Inferior.
10. *Lunia Paştilor, în 17 Aprilie 1944*, servesc: I. P. Cuv. Arhim. Teodor Scorobeţ, cons. Ieronim Grovu, Dr. Spiridon Cândea, Gheorghe Secaş, prot. Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu şi Simion Macarie. *Predică: cons. Gh. Secaş*. La Oastea Domnului predică: *preotul Ioan Albu* dela parohia Sibiu-Iosefin.
11. *Marţia Paştilor, în 18 Aprilie 1944*, servesc: Prot. Mihail Neagu, pr. Ioan Nicoară, Ioan Muntean, prof. Dumitru Călugăr şi Constantin Cristiu; diaconii: prof. Dr. Grigorie T. Marcu şi Simion Macarie. *Predică: prot. Mih. Neagu*. La Oastea Domnului predică: *preotul Ioan Muntean*.
12. *Dumineca Tomii, în 23 Aprilie 1944, Sfântul Gheorghe*, servesc: cons. Ieronim Grovu, Aurel Nanu şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu şi cons. Alexandru Popa. *Predică: cons. Aurel Nanu*. La Oastea Domnului predică *preotul Nicolae Constandin* dela parohia Sibiu-Lazaret.
13. *Dumineca Mironosiţelor, în 30 Aprilie 1944*, servesc: Prot. Mihail Neagu, prof. Dr. Nicolae Terchilă şi Dr. Nic. Neaga; diaconii: Ioan Circov şi Simion Macarie. *Predică: prot. Mih. Neagu*. La Oastea Domnului predică: *Pr. Dr. Corneliu Sârbu* dela parohia Sibiu-Treistejari.

Inştiinţare

Expedierea coletelor este suspendată la poştă, până în 4—5 Aprilie c. Coletele cu luminări stau gata spre expediere. Totodată reamintim că la comande de luminări să se scrie totdeauna şi **poşta, şi judeţul**.

Fabrica de Luminări a Cons. Arhiepiscopesc, Sibiu

INFORMAŢIUNI

Demisie. Dl Prof. universitar *I. Lupaş*, absorbit de intensa activitate desfăşurată mai ales în cadrele Institutului de Istorie naţională, pe care-l conduce cu prestigiu şi pricepere, a demisionat dela prorectoratul Universităţii.

Ziarele româneşti de dincolo de hotarul despărţitor de fraţi, „Tribuna Ardealului" şi „Săptămâna", în lunile din urmă se vede că au fost oprite pe undeva, căci nu ni s'au adus. In anul curent am primit până acum, abea *un* număr al ziarului românesc dela Cluj; — citirea celorlalte numere se vede că trebue să fie cu totul primejdioasă pentru ţara vecină.

Cabinet dentar în Sibiu, str. Honterus Nr. 6, la etaj, în curte, a deschis cooperativa „Sănătatea Neamului". Pentru asociaţii din Sibiu cabinetul e deschis zilnic dela ora 15—20; pentru asociaţii din comunele judeţului, care nu au cabinete dentare, este deschis în fiecare zi de lucru dela 8—12.

Bibliotecă româno-germană. In Bucureşti s'a deschis, din iniţiativa Asociaţiei de presă româno-germană din Transilvania, prima bibliotecă româno-germană importantă. Biblioteca este înzestrată cu patru mii de volume.

STIRI LOCALE

Conferinţă religioasă. Soc. ortod. naţională a femeilor române din Sibiu organizează o conferinţă religioasă, ce se va ţinea Duminecă, în 2 l. c., ora 11·30, în sala prefecturii judeţului Sibiu. Va vorbi dl prof. universitar *Ion Moga* despre „Viaţa religioasă a românilor în evul mediu" Conferinţa va fi însoţită de frumoase cântări, executate de corurile Şcoalelor normale de băeţi şi fete, sub conducerea dlui profesor Ilie Micu. Publicul este rugat a participa la această manifestare.

Nr. 2838—944 [23] 3—3

Concurs

Pentru întregirea protopopiatului DOBRA se publică concurs cu termin de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Beneficiile sunt:

1. Salar dela Stat, conform pregătirii teologice a protopopului.
2. Până la zidirea casei parohiale protopopeşti, parohia Dobra se va îngriji ea de locuinţă corespunzătoare protopopului.
3. Sesiune parohială: 14 jugăre în parohia Dobra, şi 3 jugăre 800 st. p. în filiale, teren arabil.
4. Diurna de protopop, dela Stat.
5. Stolele obişnuite în protopopiatul Dobra.
6. Diurnele dela vizitaţiile canonice şi dela alte deplasări făcute în protopopiat.

Cererile de binecuvântare de candidare şi de Concurs, însoţite de actele necesare, se vor înainta la Consiliul Arhiepiscopesc în Sibiu.

Sibiu, din şedinţa plenară, a Consiliului Arhiepiscopesc, ţinută la 15 Martie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc.

Nr. 6001/944. [27] 1—3

Concurs

Pentru întregirea **postului de** *preot ajutător* **al perohiei de cl. I., Codlea.** protopopiatul Bran, **publicăm concurs,** cu termen de 30 zile dela prima apariţie **n Telegraful Român.**

Preotul ajutător va îndeplini şi slujba de *duhovnic* la Uzinele Codlea-Ing. Gh. Urdăreanu şi, slujba de *catehet* la şcolile primare şi la Şcoala de ucenici industriali, din Codlea.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela Stat,
2. Jumătate din venitole dela altar
3. Venitele stolare din a treia parte din parohie,
4. Circa 7 jug. sesie parohială,
5. Renumeraţie, pentru slujba de duhovnic şi pentru orele de educaţie religioasă morală, dela Uzinele Codlea-Ing. Greorghe Urdăreanu.

Cererile de concurs, provăzute cu toate documentole necesare şi cu autorizaţia de a concura dela Venerabilul Consiliu Arhiepiscopesc, se vor înainta în termen Oficiului protopopesc Bran, Zârneşti, judeţul Braşov, iară concurenţii se vor prezenta în parohie în Dumineca ce va ficsa-o Oficiul protopopesc Bran, spre a cânta eventual a celebra şi a face cunoştinţă cu poporul dreptmăritor.

Zârneşti, 23 Martie. 1944.

Vasile Stoicanea
protopop

Nr. 722/1943 (26) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II-a Sânpetru, protopopiatul Braşovului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele acestei parohii sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Casă parohială, cu toate dependinţele.
3. Sesiune parohială 32 jug. arător.
4. Stola obişnuită în protopopiat.
5. 2 stânjeni lemne de foc dela comuna politică pentru Oficiul parohial.

Cererile de concurs, însoţite de toate actele legale şi de încuviinţarea de candidare primită dela Frea Ven. Cons. Arhiepiscopesc, se vor înainta în termen Oficiului protopopesc ort. rom. Braşov.

Concurenţii se vor prezenta în parohie cu prealabila învoire a Oficiului protopopesc într'o Duminecă sau sărbătoare, spre a sluji, a predica şi a face cunoştinţă cu credincioşii.

Braşov, la 9 Octomvrie 1943.

Oficiul protopopesc ort. rom. al Braşovului în înţelegere cu comitetul parohial din Sânpetru.

Dr. N. Stinghe
adm. prot.

Nr. 105/1944. (24) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de cântăreţ bisericesc din Dumbrăveni, jud. Târnava-Mică, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegr. Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salar dela Stat dela data bugetării postului,
2. Sesie cantorală 2 jugăre arător, pământ foarte bun.
3. Venitele după serviciile religioase sunt cele stabilite de consiliul parohial la 12 Martie a. c.
4. Dacă cântăreţul conduce corul bisericesc, va primi o indemnizaţie dela biserică.

Cântăreţul ales va sta la dispoziţia parohului în permanenţă, atât la serviciile divine, cât şi la adunările Oastei Domnului şi ale celorlalte societăţi religioase din parohie.

Concurenţii îşi vor prezenta cererile însoţite de diploma Şcoalei de cântăreţi bisericeşti şi alte acte de recomandare oficiului parohial; se vor prezenta la biserică pentru a-şi arăta cunoştinţele în tipic şi aptitudinea la cântările bisericeşti.

Dumbrăveni, la 15 Martie 1944.

Ioan Dragolea
protopop paroh

Nr. 159—944 [21] 2 3

Concurs

Pentru întregirea postului de cântăreţ bisericesc din Deva, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele fixate pentru acest post:

1. 7.000 [şaptemii lei] salar lunar dela parohie, până la bugetarea postului de către Stat.
2. 3.000 [trei mii Lei] chirie lunară pentru locuinţă.
3. Stola cantorală din cele 2 parohii.

Cântăreţul va fi prezent zilnic la serviciile ce se fac de către preoţii locali în sf. Biserică.

Cei îndreptăţiţi îşi vor înainta cererile în termen, însoţite de documentele necesare, oficiului nostru protopopesc, urmând a se prezenta apoi în vreo Duminecă sau sărbătoare pentru a cânta la strană.

Deva la 7 Martie 1944.

Oficiul protopopesc ortodox român, în înţelegere cu Consiliul parohial al Devei.

Teofil Chiffa
potopop

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNEA" SIBIIU

Anul XCII — Sibiu, 16 Aprilie 1944 — Nr. 15—16

Telegraful Român

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8 Sibiu

Organ național-bisericesc. — **Intemeiat în 1853 de M**

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei. — Pentru America 8 Dolari. Abonament de sprijin 5000

Articole și corespondențe se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sib strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate s refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor m. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Nr. 4411/1944

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu și Mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș

Iubitului cler și popor: Har și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos.

Pe temeiul articolelor 132 și 134 din Statutul pentru organizarea Bisericii ortodoxe române, prin aceasta convocăm și declarăm convocată **Adunarea eparhială** a Arhiepiscopiei noastre, în sesiune ordinară, pe ziua de **Dumineca Tomii, 23 Aprilie** a. c. ora **9** dimineața, în biserica catedrală din Sibiu, când se va oficia sfânta Liturghie și invocarea Duhului Sfânt, după care va urma deschiderea Adunării în locul designat spre acest scop.

Dat în Sibiu la 8 Aprilie 1944.

[ss] Nicolae
arhiepiscop și mitropolit

Nr. 3734/1944 Pres.

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu și Mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș

Iubitului cler și popor: Har și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos

„Toate sunt cu putință celui ce crede"
(Marcu 9, 23)

Iubiții mei fii sufletești,

A sosit iarăși mărițul și luminatul praznic al Învierii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. El ne aduce solia celei mai mari biruințe, care se întinde ca o undă de bucurie peste suflete și peste toată firea. Dar biruința pe care ne-o vestește acest praznic nu e biruința vre-unui neam asupra altuia, ci biruința întregei omeniri asupra celor mai înfricoșați dușmani din lume, asupra păcatului și a morții. Și e o biruință care nu ține numai un număr de ani, ca după aceea să se aprindă din nou flacările războiului, ci ea a înfrânt pentru toate timpurile și pentru vecii vecilor pe acești vrăjmași ai vieții.

Dar ce legătură are această biruință cu biruința pe care o dorim în aceste vremuri pentru poporul nostru? Ce nădejdi ne dă ea în mijlocul cumplitului războiu care se desfășoară azi și care a ajuns atât de aproape de noi? Vă pot spune, iubiții mei, cu toată convingerea că nici o altă putere nu ne poate face atât de neînfrânți și de siguri în biruință ca credința în învierea Domnului, care a biruit asupra morții.

Ne trebue azi multă putere ca să ne împlinim datoriile ceasului de față, ca să ne purtăm poverile grele, ca să aducem toate jertfele cari se cer pentru scăparea Țării. Avem lipsă de o uriașă putere ca să ne ridicăm sufletul plin de curaj pe deasupra tuturor strâmtorărilor. Ne trebue o putere mai mare decât toate puterile pe cari e în stare să ni le dea lumea aceasta, căci azi par'că toate ale lumii se clatină și însuși pământul se cutremură sub picioare.

Putem găsi undeva o astfel de putere? Mântuitorul ne răspunde la această întrebare cu cuvintele: *„Toate sunt cu putință celui ce crede"* (Marcu 9, 23). Așadar din gura Celui ce n'a propovăduit decât adevărul și a mers chiar la moarte pentru el, primim asigurarea că *este* o asemenea putere cum ne trebue nouă azi, o putere fără margini, care nu are asemănare cu nimic de pe lume și care covârșește toate. Este *puterea cerească a credinții.* Dacă o avem pe ea nu ne temem de nici una din greutățile și năpăstuirile cari vin peste noi în aceste zile de mari încercări pentru neamul nostru.

De ce are credința această putere? Pentrucă ea este avântul cel mai vitejesc al sufletului. Ea ne înalță deasupra tuturor lucrurilor și grijilor pământești, în lumea netrecătoare a lui Dumnezeu. Credința e siguranța fără margini că Dumnezeu care a făcut lumea, o chivernisește cu puterea și cu iubirea Lui, că El este Părintele nostru atotputernic și plin de iubire, care veghează asupra vieții fiecăruia dintre noi, ajutându-ne să învingem ceasurile și încercările grele. Cel ce crede, acela petrece cu adâncul sufletului la sânul Tatălui ceresc, trăiește cu Dumnezeu și pentru Dumnezeu, neputându-i smulge nici o furtună a lumii acesteia rădăcinile înfipte în temelia neclătinată a puterii dumnezeești. Acela urmează pilda Mântuitorului și poate ca și el să simtă că prin credința care-l leagă de Dumnezeu „nimic nu-i este cu neputință". Domnul nostru Iisus Hristos a venit în lume, a călcat cu picioarele Sale pământul acesta, a privit cu ochii Lui durerile de aici, a auzit cu urechile Sale suspinele omenești și a sărit cu iubirea Sa într'ajutorul celor bolnavi ca să-i tămăduiască. Cu toate acestea n'a fost legat de lumea aceasta, ci a trăit în acelaș timp și pe pământ dar și în lumea lui Dumnezeu, deasupra lumii văzute. Deși umbla printre oameni și lucra pentru ei, El a trăit pentru împărăția lui Dumnezeu și pentru mărirea Lui.

Lumea aceea a lui Dumnezeu ne-a desvăluit-o Mântuitorul și nouă prin învățătura, prin viața, prin moartea și învierea Sa, legându-ne cu sufletul de ea prin credință. El ne-a descoperit pe Dumnezeu ca Părinte care ne stă aproape cu purtarea Lui de grijă ziua și noaptea, a cărui iubire față de noi întrece iubirea celei mai bune mame. Și odată ce-L știm pe Dumnezeu atât de iubitor, să ne prindem prin credință de mâna Lui care stă deasupra noastră și să-I spunem fiecare din noi: Părinte, pentru Tine trăesc, pentru Tine port cu curaj orice povară a vieții și o simt ușoară, pentru Tine sunt în stare să și mor cu sufletul liniștit, așa cum a spus sf. Apostol Pavel, știindu-se întemeiat în credință: *„In orice m'am învățat să fiu și sătul și flămând, și în belșug și în nevoie. Toate le pot pentru Cel ce mă îmbracă cu putere"* (Filipeni 4, 31). *„Viața mea este Hristos, iar moartea îmi este câștig"* (Filipeni 1, 21).

Noi știm de altfel, iubiții mei, că toate faptele mari din viața oamenilor isvoresc din credință. Avem dovezi destule chiar acum în timpul războiului acestuia greu în care ne aflăm prinși și noi. Ce face din ostașii noștri eroi cari merg în fața tancurilor dușmane fără frică de moarte? Credința față de Țară și față de Rege, credința în viitorul neamului și în dreptatea noastră. Puterea aceasta a credinței ne-a scos din traiul molatec al timpului de pace și ne-a făcut să uităm de toate ale noastre și să ne gândim numai la soartea Țării, strângându-ne unul lângă altul ca în fața aceleiași primejdii.

Dar prin credința în Dumnezeu putem săvârși lucruri și mai însemnate. Căci ea întrece toate puterile de pe lume. Ea are puterea cea mai mare *asupra sufletului și a ființei noastre.* Când pune peste noi stăpânire credința, atunci ea ne îndrumă toate gândurile, ne curăță inima, dă avânt voinții noastre și își pune pecetea pe toate mișcările și pe toate faptele noastre. Ea face din noi *o făptură nouă.* Credința în Dumnezeu a făcut din niște pescari simpli, apostoli neînfricați, cari au cucerit lumea pentru toate veacurile, cum n'au putut face nici unul din marii împărați și conducători de oaste. Din vameși ea a făcut oameni milostivi, din păcătoși sfinți, din fricoși eroi, din atâția robi ai patimilor oameni liberi în Duhul lui Dumnezeu. Credința e o putere dumnezeească asemenea aceleia care a făcut lumea, căci și ea aduce ceva nou pe lume, aduce oameni noui.

Dar puterea credinții se arată și *asupra lumii dinafară;* prin ea biruim ispitele, primejdiile, năcazurile, suferințele de tot felul și chiar moartea. Prin ea își birue azi părinții durerea pentru plecarea copiilor pe front; prin ea își întăresc sufletul soțiile cari își știu soții în fiecare clipă în primejdia gloanțelor. Ea dă tărie fraților noștri dela Răsăritul Țării să calce peste jalea de a-și părăsi tot avutul și a lua drumul pribegiei, iar celor ce rămân pe loc bărbăția de-a suferi orice dela cutropitor. Ce minuni nu face și azi credința? E chiar cum a spus Mântuitorul: *„toate sunt cu putință celui ce crede.*

Oare într'adevăr le p u t e m „toate" prin credință? Putem coborî luna de pe cer la comandă sau putem opri râurile să curgă? Este credința un toiag fermecat cu care făcând un semn se facem să se ivească înaintea noastră oricând o masă întinsă? Aceasta, nu! Nu așa se înțelege puterea credinții de-a birui prin ea toate. Mântuitorul a spus: „Toate sunt cu putință *celui ce „crede"*, așadar nu oricui. Iar cel ce crede, acela nu urmărește împlinirea poftelor și ambițiilor sale, ci dorește să se împlinească numai ceea ce e potrivit cu voia lui Dumnezeu. Omul care crede, renunță la ale sale și trăește numai și numai pentru Dumnezeu. El vrea prin credință ce vrea și Dumnezeu. Iar dacă vreai ce vrea și Dumnezeu și dacă Dumnezeu este lângă tine și Lui nimic nu-i poate sta împotrivă, atunci prin tine se va scurge puterea lui Dumnezeu și noi știm ce poate ea. Tu ai ajuns al lui Dumnezeu și oricât ai fi de smerit toate le poți face, pentru că puterea lui Dumnezeu cea fără de margini lucrează prin tine.

Dar cât de slabă este credința noastră, credința ce o avem noi, față de acea credință care are făgăduința că toate le poate! Credința noastră se târâie pe pământ, nu are aripi de vultur, ca să se înalțe până la Dumnezeu.

Cum putem ajunge la credința aceea? Să întrebăm, iubiții mei, pe sfinți, pe vitejii credinței. Iar ei ne vor răspunde: Nici noi nu știm cum am ajuns la ea. Am simțit numai cum s'a revărsat puterea lui Dum-

nezeu peste noi și ea ni s'a făcut credință și tărie în noi.

Credința este prin urmare un dar al lui Dumnezeu. Trebue să ne smulgă Dumnezeu din alipirea la lucrurile lumii ca să ne alipim de El. Ceea ce putem face și ceea ce trebue să facem noi este să ne deschidem inimile ca să pătrundă în noi puterea lui Dumnezeu prin care credem. Și ne putem deschide inimile numai dacă nu sunt cutropite de grijile lumii. Să ne deschidem și urechile la auzul limpede al cuvântului dumnezeesc, depărtând dela ele sgomotul lumii. Suferințele mari ale omenirii din aceste timpuri să ne facă să înțelegem că nu e putere pe lume care să le poată alunga și de aceea să ne deschidem sufletele puterii celei de sus, singura care mai poate ajuta.

„*Să ne curățim simțirile*", cum spun cântările dela Sf. Paști, căci numai prin simțiri curate intră lumina și darul lui Dumnezeu în suflete. Numai „*cei curați cu inima vor vedea pe Dumnezeu*". Să luptăm împotriva poftelor, plăcerilor și patimilor, cari pun tină pe simțirile noastre — și atunci se vor deschide zările cerului înaintea noastră.

Să ne luăm ca ajutor în lupta împotriva păcatului și în strădania de a ne deschide inimile puterii lui Dumnezeu, *rugăciunea*. De-L vom ruga pe Dumnezeu fără osteneală și cu osârdie multă, ne va veni aproape cu darul Său. In măsura în care vom spori în rugăciune, vom spori și în ajutorul pe care îl vom primi dela El.

Trecem azi, iubiții mei, neamul nostru prin încercările cele mai grele. Numai de ne vom întări sufletele prin credință, le vom putea suporta pe toate și vom ieși la lumină teferi și cu țara întreagă. Să nu slăbească încrederea noastră în Dumnezeu, să nu șovăie nădejdea noastră în ajutorul Lui, să nu se împuțineze răbdarea noastră. Azi când în toate părțile vedem numai frați năpăstuiți, să se aprindă în noi vâlvătaia dragostei de aproapele. Să ne ajutăm și să ne mângâiem unii pe alții, căci numai așa ne ajutăm pe noi înșine ca neam. Să ne înfrățim sufletele, ca toți la un loc să avem tăria pe care nu o putem avea când suntem singuri.

Să ne înălțăm la înțelegerea marilor datorii ale ceasului de față, ale încercărilor ce ni le-a trimis Dumnezeu și nouă, ca întregei lumi. Datoria cea mai mare însă este: să ne punem fiecare toate puterile în mișcare *ca să scăpăm Țara și Neamul nostru de primejdie*. Nici o altă îndatorire nu poate fi azi mai presus de această îndatorire care e cea mai sfântă și pentru conducătorii de sus și pentru obștea cea mare a poporului. Nici un mijloc nu trebue scăpat din vedere și nici un fel de alte îndatoriri ce le-am fi luat asupra noastră, *nu pot trece înaintea îndatoririi de-a ne mântui Țara și Neamul din negura primejdiilor*. Acesta e obligamentul cel mare ce ni-l impune ceasul de față. De felul cum ne vom îndeplini acest obligament care le covârșește pe toate celelalte, atârnă viața sau moartea urmașilor noștri, fericirea sau nenorocirea lor în veac de veac.

După iarna strâmtorărilor va aduce Dumnezeu și primăvara păcii și a bucuriei, când vom ieși din învolburarea războiului cu viața curățită în cuptorul suferințelor la *învierea neamului*. Dar la înviere nu ajunge decât cel care a primit patimile cu răbdare, cu credință în Dumnezeu și cu bărbăție nescăzută.

Aceste sfinte sărbători ne îndeamnă să zicem la toți „*Fraților*". Să zicem acest cuvânt tuturora nu numai cu buzele, ci din toată inima, și nu numai să-l zicem, ci și să fim tuturor ca niște frați. Au sosit printre noi atâția Români refugiați cari și-au lăsat casele și petrec îndurerați și cu rosturile tulburate pe meleagurile noastre. Să-i socotim ca pe niște frați, să-i facem să se simtă în casele noastre la aceste sfinte sărbători ca la vetrele lor.

Ingrijiți de copiii și de soțiile celor plecați să ne apere Țara, cinstiți pe invalizii noștri, ajutați din inimă bună pe toți cei lipsiți și îndurerați. Să fiți cu toții, dragii mei, o familie de copii ai Tatălui ceresc.

In această stare înălțată de suflet să Vă găsească luminatul praznic al Invierii Domnului, ca să aibă în inimile Voastre cel mai adânc răsunet solia pe care V'o spun:

„Hristos a înviat!"

Să învie Hristos și în inimile Voastre ca să Vă puteți face părtași de învierea dela judecata cea din urmă.

In acest scop Il rog neîncetat pe Tatăl ceresc pentru Voi toți să-și reverse dragostea și binecuvântarea Sa asupra Voastră.

Imbrățișându-Vă cu iubire părintească și împărtășindu-Vă și arhieresțile Noastre binecuvântări, am rămas

Sibiu, la praznicul Invierii Domnului din anul 1944

al Vostru al tuturor de tot binele voitor:

[ss] Nicolae

arhiepiscop și mitropolit

PRIMA ÎNVIERE

Gândurile noastre aleargă spre învierea din ziua de apoi ca spre punctul final, ca spre o culme ultimă care le atrage cu farmecul ei misterios. Prin acea înviere vom fi restituiți în integritatea ființii noastre, ne vom regăsi pe noi înșine cei de azi, fără ca să o luăm iarăși dela început, într'o repetiție monotonă, la care ar recurge un Cârmuitor al lumii cu fantazia limitată. Gândurile ne aleargă spre ea înaintea ființii, pentrucă dacă trăim întinși spre viitor prin constituția firii noastre, învierea reprezintă pentru noi viitorul saturat, momentul final al viitorului, care trebue să aibă în el ceva prin care să nu se mai ceară după alt viitor. In învierea din urmă trebue să-și găsească odihnă tensiunea firii noastre, să iasă din timp, cum ar spune filosofia; după ea nu mai poate fi altă zi, ci ea cade «în ziua de apoi».

In două feluri și-ar putea găsi această tensiune a firii spre viitor o odihnă: prin căderea într'o amorțire vecină cu inconștiența, sau printr'o înălțare la o astfel de plinătate duhovnicească încât să nu se mai simtă nici un gol în conținutul trăirii, ca să nu se mai aștepte o clipă viitoare pentru a-l împlini. Căci tensiunea spre viitor se naște în noi de fiecare dată numai dupăce am epuizat cunoașterea, gustarea conținutului prezent în conștiință. Atunci vrem să trecem la altă clipă, doar ne vom umplea conștiința, prin această trecere, cu alt conținut, cu ceva din realitate care ne lipsește momentan.

Intrucât învierea din urmă e sau spre viața eternă, sau spre moarte, se poate ca aceste două feluri de învieri, de ieșiri din timp, să fie una o înălțare în plinătatea spirituală, alta o cădere în amorțirea spirituală.

In învierea din ziua de apoi logica și simțirea firii ne spune că trebue să se cuprindă toate înțelesurile vieții noastre și ale lumii acesteia. Căci și prin aceasta este învierea «ziua de apoi», adecă încetarea tensiunii neodihnite după viitor. Tinzi spre viitor, cu setea de-a întregi viața și de a-i găsi un nou înțeles.

Realizarea integrității vieții și descoperirea tuturor sensurilor ei nu le putem avea însă decât în legătură cu Cel ce reprezintă totalitatea existenții. In noi trebue să avem după înviere, într'un fel care să nu ne anuleze conștiința personală, nu numai viața noastră, ci Viața în deobște, căci altfel n'am avea sentimentul plenitudinii și nici toate senzurile. Plenitudinea de conținut spiritual, la care vom ajunge prin înviere, este una cu infinitatea acestui conținut, care totuși nu e identic cu noi înșine, dar stă cu noi într'o continuitate nedespărțită, chiar într'o anumită unitate. De eternitate ne vom bucura numai pentrucă ne vom bucura și de infinitate. Vom fi, cu alte cuvinte, la sânul Tatălui, în intimitatea Lui, fără să ne contopim cu El, ci în cea mai strânsă relație cu El. Relația face posibilă o comunicare de viață între cei ce sunt în relație, fără ca să-i ame-

FOIȘOARA

STATUTUL
CASEI CULTURALE

Cap. I. Definiția și scopul „Casei Culturale"

ART. 1. In cadrele parohiei ..... se înființează societatea „Casa Culturală". Ea reunește în sânul său pe credincioșii unei parohii pentru a întări între ei legătura de frăție creștinească și pentru a-i îndemna la împlinirea virtuților și a faptelor bune. „Casa Culturală" este un vad duhovnicesc menit să lege viața socială și culturală de biserică, să strămute prestolul ei sacru în mijlocul vieții.

ART. 2. Membrii societății „Casa Culturală" își vor da silința să-și clădească, sau să închirieze un local corespunzător ca centru de întrunire și de manifestare a lor.

ART. 4. Patronul „Casei Culturale" este I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul Dr. Nicolae Bălan din Sibiu.

ART. 3. Scopul „Casei Culturale" este:

a) pregătirea membrilor ei pentru a putea contribui la îmbunătățirea stării religioase, morale, culturale, sociale, economice și sanitare din parohie și pentru a înlătura relele și neajunsurile vieții.

b) Membrii „Casei Culturale" recunosc învățătura bisericii ortodoxe ca normă a vieții individuale, familiare și obștești spre dobândirea fericirii vremelnice și veșnice.

Cap. II. Mijloacele „Casei Culturale"

ART. 5. Mijloacele pentru atingerea scopului urmărit de „Casa Culturală", sunt:

1. Cultivarea tuturor mijloacelor oferite de biserică pentru promovarea vieții creștinești și românești a membrilor.
2. Respectarea repausului dumnecal și întrebuințarea lui conform prevederilor din aceste statute.
3. Participarea la misiunile poporale.
4 Aranjarea de „citiri biblice" sub conducerea preotului.
5. Participarea la pelerinaje și procesiuni bisericești.
6. Păstrarea obiceiurilor religioase.
7. Desvoltarea dragostei și alipirii celei lucrătoare față de biserică și de întreprinderile ei.
8. Incurajarea străduințelor societății Sfântul Gheorghe, Oastea Domnului, Reuniunea femeilor și „Anastasia Șaguna".
9. A premerge cu exemplu bun înaintea tineretului, cum trebue să se comporte în viața bisericească.
10. A nu întrebuința vorbe de ocară și a se feri de înjurături și sudălmi.
11. A sprijini acțiunile pentru ocrotirea orfanilor, văduvelor, săracilor și a celor neputincioși.
12. A ridica nivelul vieții morale din sat și a sprijini pe cei vițioși și scăpătați să se îndrepteze.
13. Pe cei înstrăinați de credință și de biserică a-i readuce în sânul comunității prin arătarea de bunăvoință, sfat și iertare.
14. A institui un *sfat al păcii* pentru aplanarea neînțelegerilor și a pricinilor de orice fel dintre membrii societății, cu ocolirea proceselor costisitoare. Funcționarea sfatului păcii este reglementată prin normativul special, pe care-l dăm la sfârșitul acestor statute.
15. A discuta împreună căile pentru întărirea simțământului național și patriotic.
16. A discuta și a găsi căile pentru îndeplinirea cu conștiențiositate a datorinielor cetățenești.
17. A da sprijin efectiv organelor de stat ca să-și poată îndeplini datoriniele lor oficiale în interesul locuitorilor și al binelui obștesc.
18. A sprijini acțiunile obștești pentru promovarea păcii și a bunei înțelegeri între locuitorii satului de orice natie și lege.
19. A sprijini școala, pe învățători și societățile de cultură.
20. A sprijini acțiunile pentru îmbunătățirea stării economice, ramii de industrie casnică, procurarea de unelte economice perfecționate, îmbunătățirea raselor de vite și de animale domestice, încurajarea pomăritului, albinăritului, prăsirea viermilor de mătase etc. potrivit condițiilor pământului și îndeletnicirii locuitorilor, luând avizul experților și binefăcătorilor poporului
21. Prestrarea de lucrări în comun și în mod gratuit pentru ajutorarea celor lipsiți și nevoiași, a orfanilor și văduvelor de război, precum și a invalizilor din localitate.
22. Sprijinirea acțiunilor eparhiale pentru apărarea Bisericii, a slujitorilor și așezămintelor ei.
23. Organizarea unei biblioteci și procurarea de ziare în „Casa Culturală" ca să devie o clinică spirituală pentru luminarea minții și zidirea sufletească a membrilor.
24. Păstrarea solidarității sătenilor și potolirea învrăjbirilor interne, eliminarea propagandelor politice și sectare printre membrii „Casei Culturare".
25. Prăznuirea zilei Eroilor, și a celorlalte sărbători naționale.
26. Combaterea plăgii alcoolismului și a plăgilor morale: concubinaj, divorț, părăsirea copiilor, neascultarea de părinți.
27. Combaterea furtului, jafului și a păgubirii avutului obștesc.
28. Ingrijirea de plantații pe stradă, în cimitir, pe drumuri și teren public.
29. Participarea la serbarea pomilor și a paserilor, și organizarea acestora în fiecare an în comună.
30. Ținerea în bună rânduială a Casei culturale și înzestrarea ei cu cele necesare pentru întruniri zilnice și festivități publice, precum și adăpostirea bibliotecilor poporale, chiar dacă aceste biblioteci au fost înființate de alte societăți [Astra etc.] culturale.
31. Casa cultu rală, în sfârșit găsind înțelegere și sprijin va putea înființa bancă poporală, tovărășie agricolă, pentru procurarea de unelte, societate de consum, societate pentru valorizarea productelor agricole, fanfară, trupă de teatru de diletanți, cursuri pentru analfabeți, societate de pompieri, de sport și de excursiuni, cămin pentru neputincioși, infirmerie, baie poporală, atelier pentru industria casnică, școală de gospodărie casnică etc.
32. Membrii „Casei Culturale" sprijinesc acțiunea Cooperativei sanitare „Sănătatea neamului".

stece sau să-i contopească. Relaţia crează o unitate în varietate.

Vom avea în noi Viaţa prin excelenţă, pe Dumnezeu, sau noi vom fi în Viaţă, în Dumnezeu. Cuvântul românesc *în-viere* exprimă acest fapt mai bine ca termenul corespunzător din toate graiurile. Celelalte popoare latine zic *resurrectio=ridicare din nou*, Nemţii zic *Auferstehung*, cari traduc exact termenul grecesc *anastasis*. Aceste cuvinte nu exprimă decât scularea celui ce-a murit pentru o repetare a vieţii. Cuvântul înviere însă e străin, în etimologia lui, de ideea repetiţiei. El exprimă întrarea în viaţa cea adevărată, dându-ne să înţelegem că existenţa noastră de aici încă nu e viaţă. (Iisus zice tânărului bogat: «De vrei să intri în viaţă).» *In-vierea*, în sensul românesc al cuvântului, pune accentul pe *Viaţă* ca Evanghelistul Ioan. Descoperim aci o miraculoasă identitate între creştinismul românesc şi duhul ioaneic («Cel ce are pe Fiul are Viaţa» Ioan 5, 12. Invierea este aşezarea lângă «râul Vieţii» şi hrănirea din „pomul Vieţii", adică din Dumnezeu-Omul Apoc. 22).

Invierea fiind sălăşluirea celor vrednici în Viaţă, în plenitudinea existenţii divine, dar totodată descoperirea întregului sens, sau a tuturor sensurilor ei, coincide în chip necesar cu Judecata din urmă şi supremă. Căci descoperirea înţelesului deplin al existenţii, înseamnă şi o judecare la lumina acelui înţeles a existenţii noastre de până atunci, a existenţii pământeşti. Totul se va lumina deplin la Judecata din urmă, totul se va înţelege, ce este şi ce-a fost. Se va lumina fiecare din paşii noştri pământeşti şi întreaga traiectorie a vieţii de aici. Ni se va descoperi şi vom înţelege atunci cât de rea sau cât de bună a fost una sau alta din faptele noastre pământeşti sau întreaga viaţă de aici. Dacă în cursul vieţii pământeşti ne dăm seama mai puţin deplin de valoarea, de repercursiunile, de raţiunea unei fapte bune şi ne hotărâm pentru ea mai mult din credinţă şi din ascultare de Dumnezeu, atunci o vom înţelege din marele ansamblu cosmic sau istoric în care s'a încadrat, din temeiurile adânci din cari s'a impus şi înţelegerea aceasta va spori în noi însutit «răsplata», adecă fericirea pentru săvârşirea ei. Iar raţionamentele perverse cari au sprijinit săvârşirea faptelor ticăloase, acoperind adevărata lor calitate, se vor topi la lumina acelei descoperiri a tuturor şi a deplinelor înţelesuri ale lumii şi vieţii, dând la iveală vastele şi profundele urmări distrugătoare şi temeiurile de răutate ale faptelor păcătoase.

Astfel în-vierea, ca sălăşluire în plenitudinea Vieţii, ca revărsare a Vieţii necreate peste făpturile capabile de această fericire, este în chip firesc împreunată cu Judecata ultimă, cu aprecierea supremă a vieţii pământeşti şi cu decretarea sorţii definitive a fiecăruia, ca să nu se mai aştepte în această privinţă nimic dela viitor.

Dar intrarea în Viaţă înseamnă urcarea treptei celei mai înalte, care ne trece din ceeace-i trecător şi de sub forţa creaturităţii, în zona netrecătoare a eternităţii. Ca să ajungem acolo trebue să mai urcăm însă şi alte trepte. Trebue să înaintăm în lumina pe care o proectează Viaţa departe în jurul ei, încă de când suntem pe pământ. Pentru a putea pătrunde în sânul Vieţii, trebue să ne obişnuim fiinţa cu ea încă de aici. Ni se cere, cu alte cuvinte, împlinirea anumitor condiţii în petrecerea noastră pământească. Iisus îi spune tânărului bogat: «De vreai să intri în Viaţă, *ţine poruncile*» (Mat. 19, 17). Apostolul Ioan zice: «Noi ştim că ne-am strămutat din moarte la viaţă, *pentrucă iubim pe fraţi. Cine nu iubeşte pe fratele său, rămâne întru moarte*» (I Ioan 3, 14).

In cuvintele Sf. Apostol Ioan nu numai că ni se înfăţişează condiţia pe care trebue să o împlinim pentru a ajunge la în-viere, ci se arată clar, ceea ce spuneam mai înainte, că «întrarea în viaţă» trebue să înceapă de aici. Iar în Apocalipsă această «intrare în viaţă», care are loc în cursul existenţii pământeşti, e numită chiar *înviere* şi anume *prima înviere*, spre deosebire de întrarea la Viaţa deplină, care e numită a doua *în-viere* sau *învierea* ultimă (cap. 20, 6).

Invierea din ziua de apoi nu este aşadar un fenomen produs de Dumnezeu ca un Deus ex machina, în chip exterior, ca să pună lumea în uimire cu puterea Lui de-a face lucruri ciudate. Ci ea va fi urmarea, să zicem organică a învierii de aici, a înaintării noastre încă din cursul vieţii pământeşti în regiunea Vieţii, adecă a Duhului, căci viaţa netrecătoare nu e cea a trupului, ci cea a Duhului, a întăririi duhului nostru în Duhul lui Dumnezeu. Cine a crescut cu spiritul, cine s'a consolidat în adâncimile duhului, cine a ajuns la prima intrare în Viaţă, adică la prima înviere, pe acela nu-l mai atinge «moartea a doua», dela Judecata din urmă. zice tot sf. Apostol Ioan (Apoc. 2, 11; 20, 6), căci moartea a doua se referă la duh, iar duhul aceluia e în Duhul lui Dumnezeu. Pe acela îl atinge numai moartea primă, cea dela sfârşitul vieţii pământeşti, care se referă la trup.

Cum dobândim «învierea cea dintâi»? Păzind poruncile, spune Mântuitorul. Dacă am vrea să concentrăm cuprinsul acestor porunci, am putea spune că două lucruri se cer pentru învierea cea dintâi şi deci şi pentru cea de-a doua: *omorârea poftelor şi a patimilor* şi *iubirea de fraţi*. Intre ele este o strânsă legătură, căci prin pofte şi patimi se manifestă egoismul, iar omorârea egoismului face loc iubirii de fraţi. Deaceea apostolul Pavel poate numi odată drept condiţie a dobândirii «Vieţii» primirea «morţii lui Iisus în trup» (II Cor. 4, 10), iar apostolul Ioan poate vedea această condiţie în iubirea de fraţi (I Ioan 3, 14), cu toate că fiecare din aceşti apostoli îşi alternează altedăţi poziţia. (Pavel: «De nu am dragoste, nimica nu sunt»; Ioan: «Lumea trece şi pofta ei, dar cel ce face voia lui Dumnezeu rămâne în veac» (I Ioan 2, 17).

Condiţia învierii celei dintâi este, cu alte cuvinte, moartea ascetică şi dragostea. Moartea ascetică înseamnă suprimarea poftelor şi a patimilor egoiste, prin acte voite şi prin suportarea de bunăvoie a suferinţelor aduse de împrejurări. Ele culminează în moartea trupului, propriu zisă, care e cu atât mai mult mijloc de trecere la învierea cea de-a doua, cu cât e suportată mai mult pentru Hristos. Moartea *ascetică* e mijloc de trecere la învierea cea dintâi, iar moartea *martirică* e mijlocul excelent de trecere la învierea cea de-a doua.

Dar condiţia desăvârşită este dragostea de fraţi. Moartea ascetică e numai o lucrare de curăţire a drumului iubirii. In zadar omori poftele din tine. Dacă nu o faci pentru a ajunge la dragostea de fraţi, ai omorât deodată cu ele şi viaţa din tine. Şi omorând viaţa din tine, ai omorât capacitatea de-a te împărtăşi de Viaţa veşnică. Cine nu mai are nici o poftă de viaţă, nu mai primeşte nici Viaţa veşnică. Sunt distruse în el toate rezorturile; acela respinge şi Viaţa într'o supremă scârbă de existenţă.

In dragostea de fraţi simţim gâlgâind Viaţa, o viaţă superioară celei egoiste şi pătimaşe. Prin ea se sporeşte viaţa în fiecare dintre cei ce se iubesc. Şi ea este o revelare parţială şi anticipată a Vieţii depline şi veşnice. Cine nu mai simte dragostea de om, să ştie că e pe marginea morţii veşnice. De nimic nu trebue să ne ferim atât de mult ca de lipsa de dragoste şi nimic nu trebue să cultivăm atât de stăruitor, ca dragostea de om. Aceasta e calea spre înviere, aceasta e Viaţa.

Praznicul Paştilor dându-ne ocazia să medităm asupra învierii noastre, să ne fie cel mai însemnat prilej de desprindere în dragostea de fraţi. Şi împrejurările în cari cad aceste Paşti ne dau multe prilejuri de-a ne deprinde în această dragoste. Ii avem pe cei săraci, pe refugiaţi, în mijlocul nostru. Să-i primim, căci prin ei primim pe Hristos, primim Viaţa.

D. STĂNILOAE

Citiţi şi răspândiţi

Revista Teologică

Organ pentru ştiinţa şi viaţa bisericească. Apare lunar, sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE al Ardealului. Redacţia şi Administraţia: Sibiu, Academia teologică „Andreiană". Director: Prof. Dr. Grigorie T. Marcu. Abonament anual, Lei 900.

Cap. III. Averea Casei culturale

ART. 6. Averea „Casei Culturale" constă din:

1. Contribuţiile membrilor fondatori.
2. Contribuţiile anuale ale membrilor.
3. Venitul realizat dela serbări publice
4. Subvenţiile dela parohie, comună. autorităţi şi daniile dela particulari.

Cap. IV. Membrii Casei culturale

ART. 7. Membrii Casei culturale sunt:

1. I P. S. mitropolit Nicolae, patronul „Casei Culturale".
2. Fondatori, cari achită odată pentru todeauna o sumă, stabilită de adunarea generală.
3. Ordinari cari achită cotizaţia anuală.
4. Ajutători, toţi membrii societăţii Sfântul Gheorghe, Oastea Domnului, Reuniunea femeilor, „Anastasia Şaguna", cu taxe benevole.
5. Onorari, pe care adunarea generală îi numeşte pentru vrednicia lor, câştigată în orice chip pentru binele „Casei Culturale".

ART. 8. Adunarea generală la propunerea sfatului „Casei Culturale" poate admite între membrii ajutători şi locuitori de altă credinţă şi limbă, cari se identifică cu scopurile „Casei Culturale".

ART. 9. Membrii fondatori, ordinari şi onorari, au dreptul de a alege şi a fi aleşi în sfatul „Casei Culturale" şi a se împărtăşi de binefacerile aşezămintelor înfiinţate de „Casa Culturală". Membrii ajutători încă pot beneficia de foloasele „Casei Culturale" fără a avea dreptul de a fi aleşi la conducere şi fără drept de vot.

ART. 11. Celce nu e în rând cu plăţile către „Casa Culturală" îşi pierde dreptul de vot.

ART. 11. Reprezentanţii societăţii Sfântul Gheorghe, Oastea Domnului şi Reuniunea femeilor şi Anastasia Şaguna, participă la consfătuiri cu membrii „Casei Culturale", când se tratează chestiuni de interes comun.

ART. 12. Calitatea de membru se perde prin condamnare pentru nelegiuiri şi alte fapte înjositoare, concubinarii, cei ce se lapădă de biserică şi cari s'au dovedit că lucrează împotriva „Casei Culturale".

Cap. V. Conducerea

ART. 13. In fruntea „Casei Culturale" stă Sfatul compus din:

1. Preoţii locului, iar preşedinte e conducătorul oficiului parohial pentru îndrumarea spirituală şi culturală.
2. Invăţătorii locali, notarul şi medicul comunal, dacă aceştia sunt ortodocşi.
3. Trei fruntaşi, recunoscuţi ca oameni paşnici şi înţelepţi.
4. Un casier, un controlor şi un administrator.

Preşedintele de drept al „Casei Culturale" şi al Sfatului e parohul, care convoacă comitetul la şedinţă în fiecare lună şi împreună chibzuieşte măsurile pentru bunul mers al „Casei Culturale", aplanează divergenţele dintre membri.

Despre fiecare şedinţă şi obiectele desbătute se ia proces verbal, se comunică celor în drept şi la sfârşitul anului pregăteşte raportul către Adunarea generală. Acest raport cu deciziunile Adunării generale se transpune oficiului protopopesc, iar acesta le aşterne Consiliului arhiepiscopesc.

ART. 14. Membrii comitetului se aleg pe 3 ani în adunarea generală.

Persoanele cu diplomă şi cu rosturi culturale—administrative vor fi totdeauna preferate dânduli-se onoarea de a lucra la conducerea „Casei Culturale" împreună cu fruntaşii satului.

ART. 15. Administratorul se îngrijeşte de ţinerea în rânduială a „Casei Culturale", ca să fie deschisă, la dispoziţia membrilor încălzită, aerisită şi supraveghează ordinea de casă, la orele anunţate din zi şi de peste săptămână. Supraveghează pe servitorul „Casei Culturale", angajat pentru serviciile necesare.

ART. 16. In „Casa Culturală" nu se permite jocul de cărţi şi beutura, lărmuirea. Celce nu păstrează ordinea de casă, va fi îndepărtat şi raportat Sfatului.

Cap. VI. Adunarea generală

ART. 17. Adunarea generală a „Casei Culturale" se întruneşte odată pe an, în luna Ianuarie. Se convoacă de către Sfat cu 15 zile înainte de întrunire. Desbate raportul Sfatului asupra gestiunii anuale, controlează averea, cheltuielile, dă descărcare Sfatului, discută şi decide asupra propunerilor Sfatului şi ale membrilor cu privire la bunul mers al „Casei Culturale". Stabileşte taxele pentru membrii fondatori şi pentru membrii activi.

Alege membrii onorari.

Adunări extraordinare se pot convoca şi altădată, la cererea în scris a unei treimi din numărul membrilor „Casei Culturale".

In adunările generale şi extraordinare nu se pot discuta chestiuni cari nu sunt prevăzute în Statute sau pe care acestea le opresc.

Cap. VII. Supravegherea

ART. 18. Protopopul concernent este inspectorul oficial al „Caselor Culturale" din parohiile protopopiatului, în calitate de delegat al Consiliului Arhiepiscopesc.

Despre activitatea „Caselor Culturale", protopopul va face raport adunării protopopeşti. Acest raport se va transpune Consiliului Arhiepiscopesc.

ART. 18. Forul suprem al „Caselor Culturale" este Consiliul Arhiepiscopesc, Secţia culturată. Acesta stabileşte legăturile cu societăţile culturale, recunoscute de stat şi cu organele Ministerului Instrucţiunii, legăturile de colaborare şi de participare la opera de culturalizare a satelor cu ajutorul „Casei Culturale".

Cap. VIII. Dispoziţii tranzitorii

ART. 20. Toate „Casele Culturale" instalate în edificiile fostelor şcoli confesionale, precum şi cele înfiinţate sau închiriate de către organele bisericeşti, sunt obligate dela data aprobării şi promulgării prezentelor Statute a se conforma dispoziţiilor lor.

ART. 21. Asupra averii „Casei Culturale", în caz de dizolvare e competentă Adunarea generală locală, ca for prim, precum şi Consiliul arhiepiscopesc. Aceste Statute au fost prezentate Adunării eparhiale din sesiunea anului 1944 spre aprobare.

Frica nu micşorează primejdia, curajul însă, bine întrebuinţat, da! In caz de bombardamenl fiţi curagioşi. E o ţinută de demnitate personală, profitabilă tuturor.

Scrisoare pascală către un frate

«Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând și celor din mormânturi viață dăruindu-le».

Iartă-mă că mă încumet să-ți scriu, eu, cel mai nevrednic slujitor al Domnului, dar ochii tăi tulburi și grei de nesomn, inima ta fierbinte de jarul neliniștei, m'au făcut să uit tot ce ne-ar putea despărți, și să îndrăznesc a te numi frate. Nu te supăra de îndrăzneala mea, ci primește cuvintele mele de iubire caldă ca pe un buchet alb de viorele, ca pe un dar de Paști, culeș din grădina inimii mele. Primește-le și nu le disprețui, ci consideră-le în ceasurile grele de acum, omagiul cel mai scump al unei prietenii pe care nici porțile iadului nu o vor sfărâma.

Aș vrea să fiu aproape de tine, să-ți șterg cu batista fruntea asudată, să-ți netezesc cu mână prietenă creturile frunții și să-ți alung cu un cuvânt bun, cu un cuvânt miraculos de bun norii de presimțiri care-ți apasă pleoapele. O rază de lumină din ochii tăi mi-ar mângâia sufletul, un surâs de pe buzele tale ar înveseli și îngerii din cer.

Dece ești trist, fratele meu? Oare ai uitat înfiorările dulci ale ceasului de taină al Vecerniei? Oare au slăbit aripile duhului cutremurat de înălțimile pathosului epiclezic al sf. Liturghii? Nu-ți răsună și acum în suflet fervoarea eternei invocații «și cerem și ne rugăm și ne cucerim: Trimite Duhul Tău cel Sfânt peste noi și peste aceste daruri ce sunt puse înainte?» Oare nu s'a făcut duhul tău și trupul tău lăcaș al Sf. Duh după atâtea prilejuri festive sau duminecale? Oare tainica ta mărturisire «Noi care pe Heruvimi cu taină închipuim și făcătoarei de viață Treimi, întreit sfântă cântare aducem», cui ai făcut-o? N'ai simțit niciodată ușurarea adâncă pe care o aduc celui ce slujește cu frică de Dumnezeu cuvintele «Toată grija cea lumească acum să o lepădăm?» Zadarnică era închinarea ta când zicea-i: «Iubite-voi, Doamne, virtutea mea, Domnul este întărirea, scăparea și Mântuitorul meu»? Se poate să nu fi avut nici un rost în viața ta tot ce ai mărturisit din fața sfântului prestol? Se poate ca viața ta să fi fost o minciună și toată atitudinea ta o atitudine de înșelător?

O, nu-mi vine să cred acest lucru, iubitul meu! Nicicând n'aș vrea să cred asemenea lucru! Ar fi prea groaznic, prea nedemn de tine. Pentruce ești trist, fratele meu? Oare nu suntem noi «economii» tainelor lui Dumnezeu, chemați să-l mărturisim pe El înaintea oamenilor? Oare nu aceasta este misiunea noastră? Atunci pentruce ești trist fratele meu?

Sunt în lume căi și căi. Unele sunt drumuri ale vieții, altele sunt drumuri de *destin*, unele sunt căi ale nevoii pământești, altele sunt misiuni cerești. Pentru a bătători căile vieții și a ajunge la bun sfârșit se cer aptitudini; pentru a-ți însuși darul unei misiuni se cere *vocație*. Vocația nu este decât *descifrarea destinului tău pe linia unei misiuni*. In primul rând vocația este chemare de sus, este un fel de predestinare, este elanul spre veșnicia care pâlpâe în inima oricărei ființe. Dar nu este un elan absolut, anulator al libertății umane. Vocația devine un act de conștiință, se realizează abia prin decizie. Vocația devine destin și implicit misiune numai dacă ești capabil să iei o *decizie existențială*.

A-ți realiza o vocație este egal cu a accepta povara unui destin care te depășește prin perspectivele majore ale unei misiuni. A-ți realiza o vocație este egal cu a lua o atitudine definitivă în fața Absolutului: *Cu Absolutul sau împotriva lui.*

Reiner Maria Rilke, în celebrele sale «Scrisori către un poet tânăr» stabilește o normă valabilă pentru toți cei ce-și aleg calea unei misiuni: Inainte de a-ți alege calea grea a poeziei, zice Rilke, către tânărul novice «întreabă-te: *Aș fi în stare să mor, dacă n'aș mai avea putința să scriu»?* Aceste cuvinte întăresc tragicul paradox că: *drumul spre eternitate, trece prin moarte*, pe când *drumul spre moarte trece prin viață*. Eternitatea sau moartea sunt punctul terminus al oricărei desfășurări de viață.

Am făcut aceste digresiuni poate cam savante, dar nu fără rost, pentruca să-ți dai seama, dacă nu ți-ai dat până acum, că drumul pe care ai mers tu cu atâta încredere până acum, drumul acesta pe care parc'ai început să mergi cu pas mai nesigur, este un drum imperial, un drum de riscuri și de sublim. E drumul marilor poeți, e drumul marilor călăuzitori ai lumii, e drumul cu frumuseți și înălțimi cosmice al tuturor misiunilor, care au făurit istoria, coborând eternitatea în sufletele omenești. Din vraja de foc a acestor misionari ai Veșnicului s'a săturat lumea flămândă de duh, s'au uns cu untdelemnul tămăduirii ranele omenești și s'a acoperit cu giulgiul alb al purificării goliciunea mizeriei umane. O, fratele meu, tristul meu frate, ai putea tu renunța atât de ușor la favoarea divină a misiunii tale?

Te întrebi poate uneori: Ce ar fi dacă n'aș mai fi? Dar eu te întreb: Ce mare lucru este a fi? Și mai ales: Cât prețuește calea vieții, atunci când ea îți cere cea mai groaznică decizie, *să renunți la absolut?* Nu-ți spun aceste lucruri pentrucă nu le-ai ști și tu, pentrucă nu le-ai fi predicat și tu *altora*, ci țin doar să ți-le reamintesc în acest ceas de taină și de impas, peutrucă ele cuprind cel mai mare adevăr al acestei vieți.

Ridică-ți ochii în sus și privește-ți destinul în față, cu seninătate! Misiunea ta e mare, e înfricoșetor de mare! Șerpuirile drumului tău trec dincolo de svârcolirile de blestem și sânge ale durerilor cosmice. Elanul tău nu poate fi mărginit de nici o putere omenească și de nici o uneltire demonică. Infruntă cutezător crucificarea, calcă biruitor spre moarte, căci țelul tău e fără hotar; e limanul fără sfârșit al împărăției lui Dumnezeu! Tu ești mare, tu ești puternic, tu ești strălucitor ca un fulger în miez de noapte grea, pentrucă nu-ți slujești ție, pentrucă ești ispravnic al unei misiuni, pentrucă ești robul lui Dumnezeu!

«Pre noi înșine și unul pre altul și toată viața noastră lui Hristos-Dumnezeu să o dăm!» Alungă-ți din inimă tristețea ta, frate, îmbrățișează-ți cu bărbăție destinul și calcă hotărît pe cărările misiunii la care ai fost trimis de Dumnezeu. Nu fi îngrijorat, căci îngrijorarea este a celor slabi, a celor ce trebuesc întăriți, a celor mulți care slujesc vieții, a celor care trebuesc mântuiți prin cuvântul tău, prin fapta ta, și dacă e nevoe *prin sângele tău!*

Nu te lăsa înspăimântat de nici un gând și nu te lăsa ispitit de tremurul cărnii, căci tremuiul acesta spre moarte duce. Ci privește în sus spre nimbul de lumină al veșniciei, spre cerurile care s'au deschis în fața ochilor transfigurați ai marelui Arhidiacon Ștefan. Și zi senin și împăcat cu tine și cu Veșnicia suprema rugăciune: «*Doamne, facă-se voia Ta!*»

Nu simți cum se smuncește în tine ca un șoim înlănțuit, ca un vulcan gata să isbucnească, dorul de infinit, setea de nemurire, mai aprigă și mai stăpânitoare decât orice pasiune omenească? Nu simți cum își caută sufletul cu brațe nevăzute cununa de jar a învierii? N'auzi cum cântă îngerii din cer troparul Invierii?

«Christos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând!» Hristos s'a făcut începătura vieții noastre celei adevărate, «Cale» a misiunii noastre biruitoare, pavăză neînfrântă a destinului nostru fără zăgazuri și fără sfârșit. Atunci pentruce ne-ar spăimânta jocul de umbre al nălucilor cosmice?

Acestea sunt cuvintele mele către sufletul tău trist, iubite frate. Dacă vrei primește-le, căci în ele arde dragostea și hotărîrea mea cea dintâi și cea de pe urmă.

De încheere îți fac urarea tradițională:

— Hristos a înviat!

Aș vrea ca în sufletul tău să răsară o mare nădejde. Aș vrea să te văd transfigurat de o credință înaltă cât un pisc de munte, și să te aud, în acest ceas suprem de neasemuită sărbătoare a biruinții Veșnicului răspunzându-mi din adâncul de mister și transcendență al ființei tale:

— *Ca adevărat a înviat Hristos și pentru mine!*

Al tău întru toate binevoitor:

Fratele ABEL

Din Proclamația către țară a dlui Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului

...Poporul român care nu aspiră decât la păstrarea ființei lui și la apărarea drepturilor sale, este lovit în numele civilizației pe care el niciodată n'a dezonorat-o.

O capitală, zidită cu truda veacurilor, în care fiecare cărămidă este un suflet, fiecare prag o jertfă, fiecare zid o închinare de suferință; Capitala noastră a fost lovită sălbatec în numele unei bătrâne civilizații.

Români, pentru această faptă care umilește în noi credința noastră de omeni și de drepturi; pentru această lovire nefolositoare în ceasul cel mai greu al istoriei noastre; pentru jefuirea nevinovată a bătrânilor, mamelor și copiilor, pentru pierderea căminelor noastre, — vă cer eu iertare, români, în locul cutropitorilor. Români, neamul nostru nu-și va pierde pentru această faptă lipsită de conștiință și onoare, nici credința în Dumnezeu, nici credința în dreptate.

Fiindcă neamul nostru știe că dreptatea nu este o fățărnicie goală, care sdrobește un întreg trecut, cu o faptă nedemnă.

De aceea, vă cer să păstrați neclintită bărbăția, neștirbită credința în Dumnezeul nostru, neînduplecată hotărârea în drepturile noastre.

Adevăratele popoare nu-și scriu istoria în genunchi, ci cu fruntea în sus. Fiindcă civilizația lumii care a fost azi aici ofensată de oameni, pe care nu i-am ofensat niciodată, are mai mult decât oricând nevoie de unirea noastră.

Cu Dumnezeu înainte.

Patimile și Invierea Neamului

— In poezia lui Nichifor Crainic —

Sufletul poetului Nichifor Crainic este robit de factorul divin și versul lui este fior de pioasă adorare, plină de cea mai dulce mângâiere. El și'n vis stă de vorbă cu Dumnezeu și ca el toți purtătorii străvechilor credințe. Acestui subtil sentiment religios îi dă expresie prin strofa:

„Și tu le'nfășuri truda cea zilnică, velințe
Ce par multicolore fășii de curcubeu
Și-i culci în mângâierea străvechilor credințe
Prin care stau de vorbă, și'n vis cu Dumnezeu".
(Cămin rămas departe).

El adoră divinitatea, pentru că este desăvârșită, pe când umanul mărginit poartă în el o jale de morminte și 'n această jale numai zâmbetul lui Dumnezeu din florile firii și ale virtuții îi însenînează zilele:

„Senine flori pe-o vale de morminte, —
Prin voi ne fulgeră o clipă 'n minte
Eternul zâmbet al Dumnezeirii".
(Arta și iubirea).

Vatră sfântă de fericire este și sufletul și țara, în care stăpânește Dumnezeu, căci iubirea dumnezeească rodește solidaritatea frățietății:

„Voevod lângă boier
Și boier lângă țăran:
Și mărirea din brocardul scump și greu
Una sunt când stăpânește țara ta și Dumnezeu".
(Mănăstirea)

Cei cari trăiesc sub ploaia harului ceresc și luptă în aspră trudă pentru desăvârșirea chipului dumnezeesc din ei, pentru a-l aduce la asemănarea cu Dumnezeu, sunt aceia, pe care-i îndrăgește cu totul sufletul său. Iar ei sunt frații lui de limbă și de lege:

„Tu inimă de flacără, tresaltă!
Ei trec măreți în raza dimineții,
De ropote vuiește bolta 'naltă.
Și duduie pământul luminat;
Sânt mulți și sfinți și falnici ca profeții
E însuși Dumnezeu multiplicat
În frații mei, în faurii vieții".
(Trudă)

De aceea cântă el atât de pasionat jarul credinței:

„Și peste măguri de ruine
Același crez vizionar
Anină marile destine
De-același strop de jar".
(Magii)

Și de aceea-l surâde atât de gingaș sufletul, ca un nor plăpând, când se poate răzima pe muntele de granit al dumnezeirii:

„Și fu clipă de surâs nemărginit
Când, doborît de chin, s'a răzimat
Un nor plăpând de-un munte de granit".
(Sub curcubeu)

Căci elementul cel mai prețios al substanței umane este sufletul:

„In boabe de stele lumina e vin.
Și dacă pământul e slut și orb,
Din vinul luminii mi-e sete să sorb
Prieteni, eu pentru suflet închin".
(Cântec Tracic)

Îl copleșește apoi fiorul iubirii de patrie, care geme de pătimirea fiilor ei:

„Prin noi răsufli 'n marile elanuri
Tu gemi când sângerările ne dor;
Ci'n veștejirea noastră dorm notanuri
De vieți ce-or înflori la vremea lor".
(Patria)

Își iubește cu patimă patria pentru vraja ei cucernică și pentru frumusețea ei paradisiacă:

„Pășiți încet. E ceasul când mistica nevoie
De-a ne pleca genunchii ne cheamă 'n dangăt calm.
Văzduhul e-o mireasmă de smirnă și aloe.
Iar vuietul pădurii se suie ca un psalm.
Din aripi nevăzute cad freamăte desprinse
Și aburind în trista lumină de apus,
Câmpiile par vaste jertfelnice aprinse
Din care urcă fumul prinosului adus".
(Vecernie)

Și-o iubește pentru trecutul ei strălucit, contemplarea căruia îl face mai bun și pe el:

„Cu ecourile line
Se coboară 'n mine
Sufletul străbun,
Și mă face mai puternic,
Mai cucernic. Și de mii de ori mai bun".
(Mănăstirea).

Pentru eroismul fiilor săi buni, pentru dârzenia lor în luptă și pentru jertfelnicia Neamului în vreme de grea cumpănă:

„Când răsfir, înduioșată inima pe care-o am
Peste vatra unei patrii, peste trupul unui neam,
Simt adânc pe fericiții, cari în stratul vremii dorm
Cum sporesc fluidu-acesta furtunatic și enorm:
Voevozi, popor și clerici
Ce din prapuri de biserici
Sfințiau fiamuri de război,
Când iubirea de moșie și de lege și de noi
Din ploși făcea eroți și ploșiți din eroi".
(Mănăstiren)

Și cum duhul evlaviei creștine și al gloriei străbune sălășluiește în sfintele noastre mănăstiri, poetul dă glas invocației:

„Mânăstire, cuib de aur al războinicei istorii,
Dă-ne sufletul din tine de evlavii și de glorii
În puterea și 'n credința darului pe care-l porți,
Vor lupta cu noi alături milioanele de morți!"
(Mănăstirea)

Dacă poetul are dispreț pentru „scai" Neamului:

„Și 'n ceasul biruinții, în loc să-l dea răpus,
S'au pomenit și scaii cu el pe munte, sus".
(Exploratorul)

Unde vă este credința?

Aș vrea ca multe din gândurile pe cari le încrestez în aceste rânduri să fie anahronice când vor vedea lumina tiparului. Azi, se pare, ziua nu povestește altei zile strălucirea ei și noaptea nu zvonește altei nopți tainele ei, ci fiecare zi desminte pe cea dinainte, fiecare noapte este mai densă, mai plină de beznă și înfiorare. Par'că nu mai există nici o stabilitate, afară de aceea a permanentei fluctuații, a permanentei tălăzuiri. E într'un fel expresia concretă a filosofiei heraclitiene: totul curge, viața e o realitate fluidă și noi ne străduim să facem din ființa omenească o pastă moale care să se modeleze, fără rezistență, după toate schimbările eventuale ale vremii.

Citeam mai demult o caracterizare a omului modern, în care se spunea că mitul care îi domină viața este mișcarea variația pură, schimbarea pentru schimbare fără nici un sens. Omul modern nu se întreabă dacă mișcarea are un sens, nici nu vrea să știe în ce direcție se mișcă: el e robit clipei, vrea mereu alte și alte orizonturi, vrea să fie în permanentă agitație și să guste mereu senzații noi, cu simpla pasiune a celui ce nu caută nimic durabil, ci e îngrozit de statism, de anchilozare. Omul modern e un automat care vrea să se agite, să se afle în treabă, să fie târât de curent, fără zare, fără lumină, fără rațiune. E un om care a rupt toate legăturile ce l plasau între anumite coordonate, a ieșit din matca tuturor tradițiilor, a dizolvat toate dimensiunile spirituale și a rămas ca o epavă pe valurile în furtună ale vieții: existența lui nu e altceva decât balansarea necontenită pe valurile fugătoare ale evenimentelor zilnice. O minge de footbal care nu se simte bine când odihnește în plasă, ci când o alungă, fără sens, în direcții opuse, loviturile patimilor clocotinde, ce se urmăresc unele pe altele, ca limbile focului ce consumă în furia lor sate întregi.

E de altfel o consecință firească a procesului prin care a trecut omenirea dela Renaștere încoace. Dacă evul mediu a fost static, înghețat ca scheletul unei catedrale gotice, evul modern este evul devenirii. Nu al unei deveniri organice, nici al unui dinamism realizator, împlinitor, ci al agitației pulverizatoare, al dinamismului dizolvant, al devenirii ce relativizează și duce spre negația pură. Axa evului mediu a fost credința. De aceea prima negație a evului modern a fost negația lui Hristos, negația lui Dumnezeu. De vreme ce Dumnezeu este unicul criteriu absolut al vieții omenești se înțelege că negația lui Dumnezeu însemnează — fără nici o zăbavă — desaxarea vieții, aruncarea ei în brațele unui relativism incurabil. Odată ce Dumnezeu e înlăturat dela cârma vieții, totul e posibil, orice nebunie e valabilă, orice utopie e un ideal, orice năzbâtie poate deveni un steag de luptă. Unde este criteriul care să-ți spună ce e rău și ce e bine, ce e adevărat și ce e fals, ce e normal și ce e monstruos, ce e uman și ce e bestial? Nicăiri.

Toate sunt bune, toate au pretenția de a corespunde necesității vieții omenești: nimic nu e imposibil, nimic nu e scrânteală, nimic nu e aiureală, de vreme ce trăim într'o lume de miraqii iremediabile. Dispare unul apare altul, se stinge un foc de artificiu se aprinde altul și așa la infinit gustăm „plăcerea" relativității absolute în care toate se disolvă, în care nu mai știm pentruce trăim, ci știm numai că trăim (oare o știm și asta precis?), că ne mișcăm, că ne tulburăm și ne bucurăm, fără nici un alt sens.

Sunt în anumite bâlciuri niște trenuri mici subterane; te duc cu o viteză mare prin bezna tunelului și la diverse cotituri îți răsar diferite momâi ce se aruncă spre tine gata să te înghită: urși fioroși cu labele întinse spre îmbrățișare, lupi cu rânjet de fiară turbată, schelete de morți ca niște spectre din altă lume ș. a. Călătorii țipă, se sperie, dar deabia scapi de o apariție, că alta îți atrage luarea aminte, până când în sfârșit ieși la lumină și răsufli ușurat, parcă trezit dintr'un coșmar. Aceasta este imaginea de bâlci a vieții moderne, pradă unui coșmar, din bezna căruia nu știu când va răsbi la lumină. Este bâlciul vitezei, circul tragi-comic al unei societăți care nu mai are nici un principiu de stabilitate, decât instabilitatea însăși.

S'a început cu negația lui Dumnezeu și aceasta a însemnat — progresiv — negația oricărei ordini, oricărei rânduieli a vieții umane. Când se prăbușește stâlpul principal de susținere al unei catedrale, se prăbușesc neputincioși și ceilalți stâlpi și cu ei bolta și toată zidirea. Așa s'a întâmplat și cu societatea modernă: a înlăturat pe Dumnezeu s'au prăbușit toți stâlpii. Și în locul unei societăți organizate, a năvălit haosul, a rămas suverană negația. Să nu ne mirăm deci de procesul de dislocare, de pulverizare a vieții moderne: nihilismul e consecința firească a înlăturării lui Dumnezeu dela cârma lumii. Căci Dumnezeu nu există, ca să fie prezent numai în cer și absent pe pământ: El trebue să fie deopotrivă stăpân și în cer și pe pământ. El vrea ca pământul să fie o copie de lumină a cerului. Dacă nu tindem spre cer ne destrămăm, ne distrugem, ne mâncăm pe noi înșine, ca insectele acelea ce-și devorează propriul trup.

Și totuși alături de permanența nepermanenții, de mitul nihilist al relativismului absolut, rămân fără posibilitate de a fi înlăturate, ca două piroane ce sfâșie carnea omenirii, alte permanențe nu mai puțin evidente: suferința fără mântuire și moartea. «Să negi, să negi totul», zice omul modern. Dar să îndrăznească cineva să nege moartea, ea care e negația totală, negația tuturor negațiilor omenești". De aceea în psihologia modernă se împreună în mod paradoxal sadismul — fruct al nihilismului — cu frica de moarte și de suferință. Aceasta e fatalitatea negației: de a fi supusă suferinții și morții. De aceea trăește sub teroarea neființei: omul modern ar da totul, e în stare să facă orice, numai să fie scutit de spectrul acesta ce-l îngrozește. Să fim sinceri: nu ni se întâmplă adesea să regretăm că nu avem posibilitatea de a ne travesti, de a deveni alții, de a apărea ceea ce n'am fost niciodată, numai și numai ca să salvăm această mizerabilă bucățică de viață pe care vremea ne-o îmbie ca la câini!? Ce n'am fi în stare să facem, numai să trăim, să nu fim întâmpinați de fața de groază și neființă a morții! Nu este în aceasta dovada sigură că ne-am ancorat ființa numai și numai sub zările pământescului, vremelnicului și — chiar dacă mai propoveduim — totuși „cele ce nu se văd", cele veșnice, cele de dincolo de lume nu mai sunt pentru noi decât abstracții fără putere, viziuni fără farmec, fructe fără miez?

Da: am fost cuprinși și noi în valurile vremelniciei și nu mai avem suficientă legătură cu Hristos spre a ne sustrage vijeliei și a pluti liniștiți spre țărmul sigur al mântuirii. Lumea de astăzi e ca o corabie pe care nepriceperea a scos-o din limanul liniștit al portului și a lăsat o pradă furtunii pe marea spumegândă a vremii.

Dar iată în furtuna veacului Iisus se apropie de noi — ucenicii Lui — și ne întreabă: „unde vă este credința" ? (Luca 8, 25). Unde vă este credința, singura ancoră ce poate da putere și stabilitate corabiei în furtună? Unde vă este credința, singura flacără ce se suie până la cer și coboară cerul pe pământ? Unde vă este credința singura armură de care se sting toate meșteșugirile vrăjmașului? Unde vă este credința, singura pârghie care răstoarnă și munții? Unde vă este credința prin care să nu vă tânguiți — ca niște nemernici — sub apăsarea vremilor ci să le înfruntați și să le domoliți furia?

Da: înțeleg pe ucenicii cei dintru început că odată cu răstignirea și îngroparea Mea au crezut că totul s'a sfârșit, dar voi care știți că moartea nu se poate birui decât prin moarte, voi care ați văzut biruința învierii, de ce vă îndoiți, de ce vă spăimântați, de ce sunteți slabi? Sau n'ați învățat nimic din crucificare și biruință, din moarte și înviere?

Ne găsim în fața unor grave perspective: dialectica negației își continuă calea. In fața ei nu trebue să ne temem, ci să ne oțelim: nu trebue să ne tânguim ci să ne ridicăm dârzi, ca stânca neclintită în fața vijeliei. Să avem bărbăția de a privi lucrurile în față și de a le da răspunsul cuvenit. E vremea ca flacările credinței să ne dogorească ființa cu așa putere încât să schimbe cursul vieții și să umple mormântul veacului de lumina necuprinsă a învierii... N'auziți în clocotul vremii chemarea lui Iisus: „Unde vă este credința?" Gândește-te, iubite frate, ce vei răspunde, ce răspunzi acum, nu mâine, la această întrebare. Gândește-te cu cutremurare, sincer și fără ocolișuri... Ca nu cumva să rămâi fără răspuns în fața lui Dumnezeu...

Diacon N. MLADIN

Bombardiere dușmane doborâte

— In București și la Ploești —

Numeroase bombardiere anglo-americane au atacat în cursul zilei de 4 April 1944, Bucureștii, pricinuind capitalei noastre pagube materiale și victime omenești.

Aviația de vânătoare româno-germană și artileria antiaeriană a izbutit să doboare un mare număr de avioane dușmane.

După „isprava" din capitală, anglo-nordamericanii s'au hotărât să înoiască atacul din 1 August 1943 asupra Ploeștilor și a terenului petrolifer, (când, cum se știe, fusese nimicit aproape întreg convoiul de bombardiere), și în ziua de 5 April, în două valuri cam de câte 60 de bombardiere, s'au îndreptat spre Ploești și regiunea petroliferă, cauzând și aici daune materiale și victime, mai ales de copii și femei.

Apărarea aeriană germano-română, bateriile noastre alături de vitejii aviatori și-au făcut iarăș, în mod strălucit, datoria doborând cel puțin a treia parte din avioanele atăcătoare.

Anglo-americanii au pierdut, la aceste atacuri, cam 100 bombardiere cu patru motoare.

Iată unde a ajuns civilizația atât de lăudată a omenirii moderne: la uciderea în massă a copiilor, a femeilor, a oamenilor fără apărare. Conducătorii popoarelor de azi nu mai găsesc în sufletul lor nici o piedecă în săvârșirea astorfel de orori. In războaiele din trecut cel puțin copiii și femeile erau cruțate. — Azi ne-am rostogolit din nou în cea mai groaznică barbarie.

Oamenii din toate țările cari mai păstrează în ei o scânteie de conștiință ar trebui să strige din toate puterile, în fața acestor grozăvii, un hotărât: Destul! Altfel nu știm ce se va mai alege de toată omenirea.

Ce-a greșit neamul nostru față de Anglia și Statele unite ca să fie lovit atât de crunt într'o formă în care nu se poate apăra?

Ce-au greșit copiii și femeile ucise?

Dumnezeu să ușureze marile dureri pricinuite în atâtea familii și să aducă lumea la sentimentul de pace, căci războiul a intrat în ultima fază de sălbătăcie.

Dacă el condamnă pe toți birnicii neputincioasei vreri:

„Și-am stat s'aleg poteca neputincioasei vreri:
Ducea în lume toate și toate nicăieri".
(La răscruce)

El admiră pe fii cei mai buni ai Neamului:

„Te sui către mărire prin cei mai buni ai tăi
Dar treptele suirii sunt trupuri de flăcăi".
(Mater Dolorosa)

El slăvește jertfa lor nemuritoare:

„Dar va trăi nemuritor
In viața celor fără număr
Cine-a căzut purtând pe umăr
Povara tuturor
(Agapă eroică)

El împletește laurii gloriei pentru Neamul nostru înfipt neclintit în solul danubio-carpatic, pe care nu l-au putut clăti milenarele năvăliri barbare:

„Dunăre, Dunăre, drum către larg,
Valuri de valuri în goană se sparg,
Neamuri de neamuri cu valul și vântul...
Noi — stăm cu doinele și cu pământul!"
(Cântecul Dunării)

El se închină smerit în fața giganticei tării sufletești a Neamului, care 'n pofida tuturor durerilor, stă semeț pe moșia-i daco-romană:

„Semeți rămânem și 'n pofida
Durerii, stăm înfipți aici
Ea face pustnici din voinici
Din țara noastră Tebaida
Ca la un vechiu ospăț senin".
(Agapă eroică)

El cântă 'n viers de odă măreția Neamului, care a înfruntat cu vrednicie nu numai năvala vrăjmașilor, ci și uneltirile și trădările prietenilor răi:

„Istoria ți-aduce pe-acelaș vechiu făgaș
Vrăjmași fără de număr, prieteni ucigași".
(Un cântec de-o zi)

El fericește Neamul, care dă eroi legendari istoriei:

„Dar numai tu, tu vino în cea din urmă clipă
Ca un vultur să-mi fâlfâi răcoare din aripă,
Și vaiete 'n ecouri să spargi din stei în stei,
Victorie, cântată de camarazii mei!"
(Soldat murind)

Dar când în locul victoriei binecuvântate i-s'arată Neamului robia blestemată, sufletul poetului simte amărăciunea morții:

„Ca mustul cu fructul ești una cu ea,
Tu, moarte, geamăna mea.
In carne te port, în miez de creer te duc,
Amarule, crudule suc".
(Geamăna)

Plânge jalnic cu cei ce plâng în căsuțele durerilor de robie strivitoare:

„Cu tropare și podobi
Faci popas într'un cătun,
Sgriburit la gura sobii
Plângi cu robii
Moș-Crăciun.
Plângi încet! Stă la ulucă
Paznicul sub coif de fier
Și e 'n stare, Moș-Năiucă
Să te ducă
Prizonier!
(Moș-Crăciun)

Insoțește cu cântecul său elegiac tristul convoiu al pribegilor:

„Și pornesc pribegii iară nevoita sorții poarnă.
Fiecare pas 'nainte înnapoi un gând întoarnă.
Iar pe drumurile negre trec bătrâni și trec femei,
Trec soldați cu steaguri rupte cum e inima din ei
Țipă osia sub cară, și sub volbura de ploaie
Sgriburite se 'nconvoaie
Mame fără de copii
Și copiii fără mamă...
Peste veștede câmpii
Funigeii se destramă,
Vântu-alungă laolaltă vălătuci de bălării
Cu procesia pribeagă. Unde-i visul ei dintâiu?
Inainte șerpuiește drumul fără căpătâiu".
(Pe drumuri)

Doamne, câți din ei vor îngrășa cu trupul lor țărâna surghiunului:

„Dar când s'or întoarce, Doamne, fie-ți milă
Când se vor întoarce veșnicele nume
Ale celor cari s'au făcut argilă
Și-i așteaptă totuși prunci, femei și mume
Fie-ți milă, Doamne, că nemângâiați
Cercetează zarea, speră și suspină
Zile după zile, așteptând plecați
Care nici odată n'au să mai revină".
(Intoarcerea)

Dar și'n întunerecul surghiunului li răsare o dâră de lumină și un val de nădejde. E icoana făcătoare de minuni a Patriei, pe care fiecare pribeag o poartă cu sfințenie în inimă:

„O, tu n'ai rămas acolo unde cerul tău îl tate
Dâre roșit de văpaie,
Patrie îndurerată,
In altarele din inimi ești icoana încrustată
Cu șiroaie
De durere
De durere, ca de ploaie, —
O icoană făcătoare de minuni;
Și tu va să ne aduni
Imprejurul tău ca'n jurul unor prea cistite moaște
Că minunea mântuirii din puterea ta va naște".
(Pe drumuri)

Această icoană a Patriei din viul conștiinței va rodi minunea mântuirii, cu primăvara bucuriei, cu cântec, cu râs și cu lumină:

„Eu râd cu râsul plin ca rodu 'n clăi
Și nesfârșit ca hohotul luminii
Pe buze umede de văi".
(Glas din câmp)

O, vino iar, sfântă zi a mântuirii!

Prot. A. Nanu

Vrei tu, român adevărat, să te faci unealta dușmanului, ascultându-i șoaptele?

BUCURIA INVIERII

De multe ori m'am gândit la minunata constelaţie a calendarului bisericesc: dela rânduiala complexă, care umple spaţiul anului bisericesc, simbolizând întreaga economie a mântuirii şi până la amănunţita rânduială a slujbei dela fiecare sărbătoare, indicând economia mântuirii în mic, centrul este Iisus Hristos. Toate sărbătorile, ale Mântuitorului şi ale Maicii Domnului, împănate cu ale sfinţilor, formează un întreg, în care este prezent Iisus Mântuitorul, în cele trei oficii ale sale, în care a desăvârşit opera mântuirii.

Dintre toate sărbătorile, cea mai veche şi cea mai mare este Învierea Domnului, în jurul căreia se mişcă tot anul bisericesc. Sărbătoarea Învierii, precedată de săptămâna Patimilor, repezentând activitatea arhierească a Mântuitorului, este centrul vieţii Bisericii şi tuturor praznicilor sale. Ceeace-i premerge este o pregătire, formând grupul de sărbători având ca centru Naşterea Domnului, reprezentând activitatea profetică a mântuitorului; ceeace urmează este o continuare, având ca centrul, Pogorârea Duhului Sfânt, reprezentând activitatea sa împărătească.

Praznicul cel mai mare al Ortodoxiei este Învierea. Cultul ortodox nu este de cât o expresie fidelă a dogmei ortodoxe, la baza căreia stă Învierea, ca cea mai mare minune a Mântuitorului. „Dacă Hristos n'a înviat, zadarnică este propoveduirea noastră, zadarnică este şi credinţa voastră" (I Cor. 15, 14) spune marele apostol Pavel. Într'adevăr ce-ar fi, nu numai Ortodoxia, dar întreg creştinismul, fără Înviere? Ori cât de frumoasă este doctrina şi orcât de cutremurătoare sunt patimile lui Hristos, fără Înviere s'ar fi prăbuşit robustul său optimism şi sănătosa-i certitudine, într'o decepţie, incertitudine şi nirvană neputincioasă. Ca edificare este destul să amintim exemplul sf. apostoli.

Învierea lui Hristos a transformat pe ucenicii săi din cei mai timizi şi fricoşi oameni, în cei mai îndrăzneţi propoveduitori. Certitudinea şi bucuria Învierii i-a scos din îndolala şi din decepţia în care căzuseră după prinderea şi răstignirea lui Iisus. De unde la început sânt foarte uimiţi când aud de Învierea lui Isus, întrucât nu se aşteptau de loc, iar când îl văd, nu-l recunosc, sânt speriaţi, după multe probe palpabile (ei s'au îndoit şi pentru noi cei de azi; noi ne mai având motiv de îndoială, ci de credinţă) comvinşi apoi că Hristos cu adevărat a înviat, o schimbare extraordinară s'a petrecut cu el: din oameni fricoşi devin de o îndrăsneală supra omenească şi gata să înfrunte orice prigoană şi jertfă.

Învierea înseamnă înainte de toate bucurie. Bucuria triumfului vieţii asupra morţii, certitudine, credinţă, cel mai deplin optimism în eficacitatea jertfelor că forţele binelui vor învinge pe ale răului. Să luăm aminte pentru vremurile de astăzi. Deaceia bucuria şi lumina Învierii luminează şi transfigurează toată viaţa Bis. ortodoxe. Ascultaţi cu atenţie imnografia praznicului. Centrul vieţii şi al lumii rămâne Hristos, prin a cărui întrupare, moarte pe cruce, „dar mai ales prin actul de încununare şi de desăvârşire al operii Sale mântuitoare, Învierea, a mântuit omul, l-a transformat, iar prin om întregc osmosul. Aceasta alcătueşte sâmburele mentalităţii şi concepţiei Bisericii răsăritene." (N Arseniev: Biserica răsăriteană, pag. 15). Ortodoxiă partea ei cea bună şi-a ales.

Adevărul unui singur este, Hristos unui singur este, dar interpretările sânt numeroase, Marile confesiuni creştine sânt forme de experienţă creştină, verificate de istorie, ieşite din interpretarea aceluiaşi adevăr. Căci „este un adevăr recunoscut că, în ce priveşte viaţa creştină, fiecare individ o realizează după modul său personal, deosebit de modurile altor persoane, conform legii varietăţii însuşirilor naturale, puse de Dumnezeu în făptură, şi conform darurilor supranaturale revărsate de Duhul Sfânt după varietatea acestor insuşiri naturale." (N. Crainic: Ortodoxia românească ca funcţiune europ. Gândirea, Ian, 1944).

Acelaş lucru se poate spune despre rase şi neamuri care „înfăţişează diferite moduri de a o realiza" şi despre grupuri mai mari. Astfel din cele două naturi din persoana Mântuitorului lumea catolică iubeşte mai mult umanitatea, pe când lumea ortodoxă, dimpotrivă, divinitatea. Catolicii au predilecţie pentru Iisus Răstignit, pentru suferinţile umanităţii Sale. Deaceea Sergiu Bulgakov, căutând specificul misticei ortodoxe şi celei catolice, cu dreptate spune că a fi răstignit cu El (Hristos), trăind cu el patima şi crucea, este poate ceeace-i mai esenţial în mistica romano-catolică, ce se caracterizează prin stigmatizări, prin drumul crucii, prin cultul celor cinci răni, etc. (Ortodoxia, pag. 191)

De bună seamă că şi Ortodoxia pune crucea înaintea Învierii şi nu nesocoteşte sau diminuează suferinţa şi patima lui Hristos pentru păcatul lumii. Patima Mântuitorului este sfântă pentru întreaga creştinătate şi lumea ortodoxă o preţuieşte la fel. Dogma ortodoxă este trăită aevea. Cultul ortodox, unind în mod desăvârşit culmile inspiraţiei creştine artistice şi spirituale a celor mai de seamă genii din patristica ortodoxă, excelează nu numai prin aceea că simbolizează frumuseţa neasemuită a lumii spirituale, dar şi prin acea că e o trăire alevea o evenimentelor sărbătorite, iar nu numai o simplă pomenire a lor într'o desăvârşită formă artistică. In înţelesul acesta săptămâna Patimilor, cu deniile acelea răscolitoare de suflet, culminând cu Vinerea cea mare, când se consumă cea mai mare dramă, când plâng creştinii şi parcă tot cosmosul plânge, cuprinde tot ce are mai vibrator sufletul şi pietatea ortodoxă. Şi totuşi nu chipul lui Hristos cel răstignit a intrat şi-a pus stăpânire pe sufletul lumii ortodoxe, ci Hristos cel înviat. Rănile Fiului spânzurat pe cruce şi lacrămile mamei Fecioare le acoperă cu flori. Hristos cel răstignit şi îngropat înviază, iar lacrămile Sf. Fecioare şi desnădejdea ucenicilor se transformă în bucurie.

Deaceea bucuria Învierii predomină în Ortodoxie, fiind triumful vieţii asupra morţii. Creştinismul nu e negaţia vieţii, nici pentru un singur individ, nici pentru un popor, întrucât Hristos a venit ca lumea „viaţă să aibă şi mai multă să aibă" şi (Ioan 10, 10), suferinţa deci nu-e scop al vieţii şi prin biruinţaşi binele ce o aşteaptă la capăt, primeşte un deosebit înţeles. Bucuria biruinţei îi uscă lacrima şi urma. Bucuria legendarului meşter Manole de a fi văzut zidurile pe picioare şi apoi mânăstirea gata, i-a mângâit inima pentru jertfa soţiei sale în ele.

Învierea întreţine în luptă societatea creştină, netezind şi luminând cărarea spre steaua biruinţei, în orce progres, care ţinteşte îmbunătăţirea vieţii spirituale. Învierea e izvorul de unde tâşneşte credinţa în divinitatea lui Iisus, ea alimentează elanul şi fosta combativă a comunităţii creştine, ea susţine pe credincioşi în momente de grea încercare, ea înlesneşte creştinismului ascensiunea şi-i asigură biruinţă." (St. Diamandi, Fiul lui Dumnezeu, vol 3 pag. 350).

Aceasta este pedogogia Învierii. Cât de creştinesc este strigătul Mareşalului Conducător, când ne îndeamnă să credem cu tărie că, după drumul crucii şi al suferinţii poporului român, vine şi Învierea. După răstignire trebuie să urmeze învierea.

Dl prof. N. Crainic remarcase într' unul din frumoasele dsale essele o caracteristică a cântecului românesc. Porneşte trist şi trăgănat pe coarda duioasă a unei doine, arătând starea de plâns, asuprit şi „sărac în ţară săracă" în care apăsătorii au adus pe acest popor, lăsându-i numai ochii să plângă şi inima ca să jelească. Dar cântecul nu termină în starea aceasta plângăreaţă şi pasivă, denotând o atitudine fatalistă. Deodată cântecul se răsuceşte într'un iureş năvalnic de accente vesele în ritmul iute al unei sârbe sau învârtite, arătând că nu se vrea starea aceasta a suferinţei, ci ţinteşte cu ultima energie în nădejdea unei situaţii mai bune, spre bucuria Învierii. Neamul nostru a crezut şi crede cu încăpăţânare şi în Învierea lui Hristos, şi în Învierea sa.

Nu vrem să spunem că dintre toate popoarele ortodoxe, cel român ar fi realizat cel mai bine Ortodoxia, cum fac ruşii, care circumscriu Ortodoxia numai la poporul rus, dar este un adevăr indiscutabil că „etnicitatea noastră e pătrunsă de duhul ortodox până la fuziunea intimă a corpului cu sufletul de care este impregnat" (N. Crainic]. In sufletul poporului românesc se oglindeşte perfect această bucurie a Învierii. Ceeace dă în mod deosebit farmec Învierii este şi faptul că ea cade şi primăvara, când înviază întreaga natură din somnul cel de moarte al iernei, fapt care contribue încă la înţelegerea Învierii. Cel care trăieşte în mijlocul satului românesc, vede cu câtă transfigurare se pregăteşte şi aşteaptă Învierea, nu numai cu cozonaci şi mese copioase, — la cât a redus oraşul marile prasnice bisericeşti, ci cu întreaga lui viaţă sufletească. Postul Păresimilor este un timp într'adevăr de pregătire, care sfârşeşte cu spovedanie şi împărtăşire. Dacă n'au putut ori n'au fost vrednici să se împărtăşească de mai multe ori pe an, ţin cu tot dinadinsul ca să fie vrednici măcar de sf. Paşti. Toată viaţa satului este orientată ca spre un „punctus terminus" spre sărbătoarea cea mare a Învierii. Dacă se înnoieşte cineva cu de ale îmbrăcămintei, apoi numai la Paşti le îmbracă pentru întâia dată. Fata tot anul migăleşte poate la nişte flori pe iie, pe care vrea să o dea gata de Paşti spre a o lua la biserică, să ia Paşti cu ea, apoi după amiază să meargă la horă.

Cine nu-şi mai aduce aminte din anii copilăriei trăiţi în duhul curat al satului, când, cu ghete şi hăinuţe noui, mergea mângâind un ou roşu în buzunar, disdedimineaţă, cu o bucurie şi cu un fior transfigurător, să ia sf. Paşti. Bisericuţele sânt pline de credincioşi, cu feţele întristate la slujba deniilor, când cu lacrimi şi cu flori acopăr suferinţele şi ranele Domnului Hristos, şi cu feţele zâmbitoare, radiind de lumină şi bucurie în ziua Învierii.

Imi vine în minte mărturisirea ce-o făcea acum câţiva ani dl prof. M. Manolescu în revista d-sale „Lumea Nouă" Intâmplându-se de Înviere să fie într'un oraş apusean, a avut ocazia să vadă cum participă credinciosul apusean la Înviere şi ce resonanţă are în sufletul său în comparaţie cu ortodoxul-român. Dar tot timpul serviciului divin, nu numai că n'a fost atras, dar gândul plin de nostalgie sbura departe, la biserica ortodoxă din ţară, unde credincioşii participă şi trăiesc altfel Învierea, iar când preotul rosteşte întreitul „Hristos a înviat", din uşile sf. Altar, ei răspund un „Adevărat a înviat" de răsună biserica.

Aşa crede neamul românesc. In aceste vremuri grele să ne umplem de bucuria Învierii; iar dacă de praznicul acesta nu ne-am putut serba şi praznicul neamului, înţelegând că mai avem de suferit o staţie pe drumul crucii, precum credem în Învierea lui Hristos, aşa să credem în învierea lui, că ne va fi nouă după măsura credinţei noastre. De altfel învierea presupune jertfă, moarte, iar la temelia tuturor operelor şi înfăptuirilor superioare stau jertfele celor mai buni şi mai curaţi. Două exemple dintre atâtea: Bucuria noastră, a creştinilor, de a vedea atât de mare Biserica lui Hristos, stă pe suferinţă şi sângele atâtor martiri, quorum nomen Deus scit; bucuria noastră a românilor de a ne fi văzut visul: o Românie Mare şi puternică are la bază oasele eroilor şi lacrimile orfanilor, ai căror părinţi au ştiut lupta. Acum, poate trebue să mai dăm jertfe. Să fim vrednici a le suporta cu bărbăţie şi a le da.

In mijlocul naturii înviate, când vede în jur numai soare, ciripit şi cânt, sărbătorind Învierea lui Hristos, sufletul omenesc este predispus mai bine ca oricând spre o schimbare, întărire, biruinţă, înviere înţeleasă pe toate planurile.

Cu toată inima şi cu toată credinţa noastră să strigăm laolaltă ca milioanele de credincioşi cuvintele, care, alături de Buna Vestire a Arhanghelului către Sf. Fecioară, de aproape două milenii de când răsună în lume, aduc numai bucurie:

Hristos a înviat! şi

Adevărat c'a înviat!

Pr. Prof. Gh. C. Diaconu-Uda
dela Bobohalma

Tânguire la mormântul lui Iisus

(După Sf. Dumitru de Rostov)

Unde te duci — purtat de muritori — preabunul meu Iisus! Unde te duci Tu dela noi, nădejdea şi scăparea noastră! Cum apui sub ochii noştri Tu, lumina cea nefnserată, Doamne! Cum de încerci Tu să apui, Soare neapus ce eşti!?

Dar... opriţi-vă, voi, purtători ai Aceluia, care cu mâna Sa ţine o lume întreagă! Opriţi-vă în loc, voi, ce purtaţi pe Acela, care a ridicat şi purtat povara păcatelor întregului neam omenesc. Opriţi-vă odată acei cari îl purtaţi pe Acela, pentru care în loc s'a oprit odinioară soarele şi luna din drumul lor, văzându-L pe Cruce!

Nu ne opriţi pe noi, *copiii Lui a veni către Tată, chiar de este mort. Nu împiedicaţi pe copii să plângă pentru Părintele lor al tuturor, Părinte, care ne-a născut prin sângele Lui, îngăduiţi-ne să vărsăm măcar cât de puţine lacrimi peste trupul Aceluia, care a lăsat să izvorască din întreaga Sa fiinţă, izvoare îmbelşugate de sânge şi din coastă sânge şi apă.*

O, ce este aceasta! ce văd eu: Vedere straşnică şi îngrozitoare!.. O, ce mai văd eu ?... Aceea ce nici când n'au văzut ochii protopărinţilor noştri. Fiindcă cine şi când a văzut oare pe Dumnezeu despoiat, bătut, încununat de spini, adăpat cu oţet şi fiere, cu cuele şi sulita străpuns şi omorât. Spăimântează-te şi te înfioară cerule şi voi, temeliile pământului cutremuraţi-vă!... Şi încă ce mai văd? — Văd pe Dumnezeu nefnsufleţit, pe dătătorul de viaţă mort; lumina întunecându-se, dulceaţa amărându-se, **pe cel mai frumos şi mai bun decât toţi fiii omeneşti,** *îl văd,* **neavând chip şi nici frumuseţe. Chipul său este mai necinstit decât cel al fiilor omeneşti.** *Văd preacuratul şi preabinecuvântatul trup al Hristosului meu, minunat născut din Fecioara cea preacurată, peste tot însângerat, rănit şi asemenea unei haine sfâşiat din cap până în picioare, nemai având vreun mădular nedefăimat.*

Preacinstitul cap este rănit — este acel cap, care a adus în lume cele mai minunate mijloace pentru mântuirea lumii şi omului desnădăjduit; — ei bine, acest anume cap este împuns până la creer de cununa spinilor. Acum vedem aevea împlinindu-se cuvintele Domnului, rostite oarecând către Adam în raiu: „blestemat să fie pământul pentru tine, spini şi pălămida îţi va creşte" (Fac. 3, 17, 18), Şi o, Doamne, iată că ticălosul pământ a şi crescut spinii cei cu cari s'a încununat capul Mântuitorului meu Iisus!...

S'au stins acei ochi cari priveau cu milă asupra tuturor, ochii cari în dragostea lor pe toţi îi cuprindeau şi de strălucirea cărora se bucurau toţi acei ce-L iubeau pe El, — se mângâiau cei întristaţi şi se întorceau la pocăinţă cei păcătoşi. Aceşti ochi anume sunt acum înnecaţi în sânge şi lacrimi şi iată-i că s'au stins, atinşi fiind de moarte! I s'a întunecat şi faţa — faţa aceea preacurată şi prealuminată, sau mai bine zis, dumnezeească, care pe muntele Tabor a strălucit ca soarele odinioară, purtând strălucirea slovii dumnezeeşti. Această faţă e acum necinstită, scuipată, bătută de mâini omeneşti şi iată toată s'a schimbat.

S'a ascuns dela noi prea bun şi dulce Doamne, frumuseţea Ta. Incetat-au

a mai fi de trebuință și buzele cele preadulci, amărându-se cu fiere și oțet, — acele buze din cari curgeau râuri de fericire cerească și cuvintele mai dulci ca mierea și ca fagurele; a tăcut limba de Dumnezeu grăitoare, a încetat și gâtlejul dumnezeescului Tău glas; Cuvântul lui Dumnezeu în acest chip este pus sub tăcere!...

Cine oare va mai mângâia pe cei ce plâng? Cine prin cuvânt numai va mai vindeca pe cei bolnavi și învia pe cei morți? Cine va mai spune păcătoasei: iartă-ți-se ție păcatele tale cele multe?

Sunt rănite mâinile, — acele mâini, de atingerea cărora și moartea s'a cutremurat; mâinile cari erau un balzam pentru toate beteșugurile, mâinile în cari puținele pâini se înmulțeau, ajungând cu toată îndestularea pentru a sătura mii și mii de oameni, — aceste mâini tocmai se văd acum străbătute de cuie de fier, lungi și ascuțite... urmele cătușelor s'au învinețit... Și așa, mâinile ce au zidit pe om, de către acelaș om, fără nici un pic de omenie, se văd acum chinuite.

Rănite sunt și picioarele — acele picioare, ce-au umblat pe ape ca pe uscat, picioarele pe cari păcătoasa în lacrimi le-a scăldat și apoi cu părul capului le-a șters, dobândind pentru aceasta lăsarea păcatelor ei celor multe... acele picioare, pentru cari acel ce va fi fost învrednicit măcar vre-odată să fie drept așternut, ar fi fost cel mai preaslăvit de întreaga lume. Și iată că și picioarele acestea la fel au fost străpunse de aceleași cuie de fier tot așa de ascuțite și de lungi spre a fi scăldate de această dată în sânge!

I s'a străpuns și coasta cea de viață dătătoare a Aceluia, care din coastă a știut să-i facă ajutor după felul său lui Adam. Acest ceresc Mire își zidește acum din coasta sa o preaiubită mireasă, iar pentru noi o preabună mamă, Biserica cea sfântă a sa pe care a răscumpărat-o cu scump sângele Său, pentru ca mai apoi **ea să-i nască prin apă și prin Duh o mulțime de fii.** *Două izvoare a făcut Domnul să curgă din preacinstitele lui coaste: izvoarele sângelui și ale apei, — apa pentru spălarea noastră, sângele însă pentru sfințirea noastră; apa pentru potolirea setei noastre, sângele pentru vindecarea ranelor noastre. Cei însetați, deci, veniți la opă, cei bolnavi sufletește și trupește apropiați-vă de sângele mântuitor al Mielului nevinovat — Hristos! Fiindcă nu prin slava Sa,* **ci cu rana Lui noi toți ne-am vindecat...**

O minune!... In fața ochilor mei eu văd pe Domnul meu, care prin ranele Sale ca și cu o gură vorbește către mine: „Eu te-am iubit, iubește-mă și tu pe Mine. Altceva nu cer dela tine — numai cât dragostea ta — pe aceasta o caut. Eu pentru tine m'am născut, pentru tine din copilărie am răbdat neajunsuri, pentru tine am însetat, am flămânzit, am postit, pentru tine am suferit, oțet și fiere am băut, pentru tine am fost răstignit, am luat asupra mea răni și-am murit. Pentru toate acestea eu nimic nu mai vreau dela tine să primesc, decât numai să mă iubești!"

Iubi-te-voi, Doamne, virtutea mea, Domnul este întărirea și scăparea mea!

Și așa, iată și eu merg în urma Ta, la un loc cu toții tânguindu-ne, o, Iisuse, dragostea noastră, care învinge orice dorință! Tu cu trupul, iar noi cu inimile noastre vrem să ne îngropăm cu Tine, odată. Drept loc de odihnă pentru Trupul Tău să fie mormântul, iar pentru inimile noastre drept sicriu și mormânt să fie ranele Tale cele preacurate.

Știm că Tu a treia zi vei învia din mormânt, dar fă, Doamne, ca inimile noastre să rămână nedespărțite de preacuratele Tale răni până ce și noi înșine nu ne vom pogorî în groapă.

Fiindcă ce poate fi mai dorit inimilor noastre, mai drag și mai dulce, decât ranele Tale, Hristoase. La ele privim noi acum cu ochii înlăcrimoți, de ele îndurerați ne atingem cu buze nevrednice, iar cu inimile noastre le îmbrățișăm, voind a rămânea pururea cu ele...

P. G.

Ajutor și încurajare celor ce merită

Vorbesc de preoții noștri cari n'au sesii parohiale și n'au fost favorizați de soartă — să aibă avere personală, și al căror venit al epitrahilului este ca și inexsistent. Singurul lor izvor de trai pentru ei și familiile lor, adesea numeroase, este salarul — și totuși fac misiune sfântă în parohii unde poporul înoată în lipsă și sărăcie.

Misiunea apostolică a preotului se bazează pe dragoste, jertfă și iertare; se cade dar ca el să fie ajutat de fapt, ca să rămână stâlp neclintit al credinței și astfel să-și îndeplinească misiunea fără considerare la mult lăudatul ajutor de obicei foarte problematic, în satele noastre de munte.

Vor fi preoți, undeva cari trăesc în „bogăție", — dar nu la noi în Ardealul muntos, unde vitregia stăpânirii străine pe deoparte și vitregia vremurilor de altă parte, i-a făcut să trăiască săraci, însă totuși ca făclii ale credinței străbune și ale naționalismului, — martiri cari și-au dus și îș duc crucea jertfei apostoliei lor.

Va zice poate cineva, cum am auzit odată un cărturar cu pretenții de sociolog, că starea materială a preotului este în funcție de vrednicia pastorală a lui. Da, acolo unde oamenii au izvoare de câștig, sau pământuri întinse, sau sânt împropietăriți; însă în satele de munte poporul adesea e lipsit de cele strict necesare casei lui. Aici preotul nu poate pretinde răsplată materială. Vocația, jertfa, dragostea și educația clericală nu-l lasă să se transforme în perceptor de dări al păstoriților săi... Adevăratul preot nu poate să-și asupreasă poporul al cărui suflet îi este încredințat și de care răspunde în fața Dreptului Judecător. Socotim prinumare că: Statul a cărei liniște internă se datorește în mare parte lucrării acestor sârguincioase albine ale socetăți are datoria de a-și îndrepta atențiunea asupra preoților cari nu cer o viață de lux, ci o îmbunătățire a stării lor, pentru că descătușați de grija zilei să se dedice întru totul scopului apostoliei lor, Statul creștin cu un astfel de cler treaz este la adăpost de furtuni provocate de curente subversive și anarhice.

Experiența trecutului apropiat este vie în mintea ori cui când s'a încercat de diferite curente să se îndepărteze preotul dela misiunea și chemarea lui.

Deaceea este timpul ca guvernul nostru să încurajeze părinteșe acești umili factori, dela care cerem atât de mult.

Pr. Gh. Turcu-Bucium

Conferințe preoțești. — Preoțimea protopopiatului *Sighișoara* s'a întrunit în 21—22 Martie 1944 în conferință de primăvară la sediul protopopiatului. La ora 8 s'a oficiat utrenia și s'a făcut invocarea Sf. Duh în frumoasa biserică Sf. Treime din Sighișoara. Lucrările conferinței s'au desfășurat într'o sală a școalei primare de fete, unde păr. protopop *E. Stoica* printr'o alocuțiune potrivită împrejurărilor de război prin care trecem deschide ședința.

Ziua I: 1. Predarea lecției cl I „Invierea Domnului" de pr. Ioan Popa, 2. Predarea lecției cl VII. „Anastasia Șaguna" de Pr. I. Știrbeț. 3. Pastorația în familie, temă lucrată de fiecare preot și cetită în conferință de preoții: Laurian Neagu, Ioan Popa și Aurel Fleșariu. 4. Păr. prof. Gh. Nițoiu a cetit darea de seamă asupra cărții: „Isus Hristos sau restaurarea Omului" a păr. rector Dr. D. Stăniloae. 5. Păr. Gh. Mateescu și-a cetit lucrarea „Sfințenia prin biserică". 6. Păr. H Fârsărotu „din practicile bisericii grecești". 7. Președinții cercurilor pastorale au prezentat rapoartele asupra activității desfășurate în cadrul lor. 8. Păr. prof. E. Stoica a făcut Comunicări presidiale. 9. Păr. S. Dobre destăinuit prin Mărturisiri între noi" unele aspecte ale vieții noastre preoțești, cerând mai multă dragoste și muncă desinteresată pentru ridicarea prestigiului tagmei și câștigarea dragostei și a respectului credincioșilor noștri 10. După aceasta preoțimea a trecut din nou la biserică unde s'a făcut slujba vecerniei cu meditația mea pentru spovedire, a păr. S. Dobre a urmat apoi mărturisirea preoților.

Ziua II: 11. Sf. Liturghie a sf. Grigore cu predică de Pr. I. Rusu după care a urmat cuminecarea preoților, 12 Propuneri. S'au discutat asupra măsurilor ce are de luat fiecare referilor la păstrarea bunurilor valorilor bisericii, precum și atitudinea hotărâtă a fiecărui preot referitor față de credința în Isus Hristos și Biserica neamului în cazuri de persecuții. — Pr. *I. Știrbeț.*

*

— In 23 și 24 Martie 1944 s'a ținut conferința preoților din protopopiatul *Sibiu*. După slujba invocării Duhului Sfânt a urmat un bogat program de conferințe concentrate în jurul Tainei sf. Mărturisiri. Conferința este deschisă de P. C. Sa Păr. protopop *Mihail Neagu*, care în cuvinte calde arată legătura puternică între momentul de față și nevoia unei adânci pocăințe. După aceea își cetesc lucrările, asupra sf. Mărturisiri, următorii preoții: 1. *M. Mihăilescu*, Ocna-Sibiului: Gravitatea păcatului și necesitatea mărturisirii lui; 2. *I. Albu*, Sibiu-Iosefin-sup.: Numai Sf. Biserică are puterea de-a ierta păcatele. 3. Dr. *I. Chioariu*, Sibiu-inf.: Ce păcate poate ierta Biserica și ce nu.; 4. Dr. *C. Sârbu*, Sibiu-Trei-stejari: Necesitatea unei adânci căințe la sfânta mărturisire; 5. Prot. *I. Bânda*-Gușterița: Unde, cum și când se face sf. Mărturisire; 6. *D. Hămbășan*-Sadu: Folosul sf. Mărturisiri; 7. *I. Opriș*-Mândra: Canonul dat la sf. Mărturisire.

La aceste conferințe au asistat și P. C. lor Dr. D. Stăniloae, rectorul Academiei teologice, Dr. Sp. Cândea, cons. arhiep. Gh. Secaș, cons. arhiep., Dr. N. Terchilă și alții.

După masă s'a desfășurat o însuflețită și instructivă discuție la care a luat parte numeroși preoți. Apoi toată adunarea ia parte la sf. Vecernie, unde Pr. V. Ivan, citește meditația: Bine este a ne mărturisi Domnului.

In ziua următoare la Sf. Liturghie înainte sfințită Păr. Dr. I. Chioariu, citește meditația: „Dumnezeul nostru este un foc mistuitor", după care adunarea ia sfârșit. — *Coresp.*

Vârsta legală pentru încheerea căsătoriei. — M. O. Nr. 68 din 21 Martie 1944 a publicat decretul-lege, care hotărește următoarele: „*Nu este iertat bărbatului înainte de 21 ani, și femeii înainte de 18 ani, să se căsătorească*".

Ridicarea limitei de vârstă la încheerea unei căsătorii s'a făcut în urma constatărilor științei medicale, care arată că, în general, copiii născuți din căsătorii premature dau cel mai ridicat procent de mortalitate. Se știe apoi, că astfel de căsătorii premature dau procentul cel mai mare de divorțuri.

Ridicarea limitei de vârstă [dela 15 sau 16 ani pentru femeie, și 18 ani pentru bărbat], o face ministerul de justiție la cererea ministerului sănătății și al ocrotirilor sociale, precum și a autorităților din Bănat, între care vor fi și eparhiile noastre din Timișoara și Caransebeș.

Ar rămânea acum că înaltul guvern al României să pornească mai departe în problema matrimonială și să *reîntroducă obligativitatea căsătoriei religioase.*

Nu socotiți pe cei încartiruiți la voi ca mosafiri nepoftiți. Ei și-au lăsat ce au mai de preț, din cauza războiului, să-și apere viața. Oricând puteți fi în situația lor. Suflul bombelor nu deschide ferestrele, ci le sparge, Când sună alarma deschideți-le imediat, ca să nu fiți răniți de țăndări și să nu duceți dorul geamurilor! E bine să scoateți al doilea rând de ferestre și să le puneți la loc sigur.

INFORMAȚIUNI

Hristos a înviat! *La marele praznic, al Invierii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, trimitem tuturor cetitorilor noștri doriri de bine, putere și sănătate, ca să ajungă sfintele sărbători cu pace întru mulți și fericiți ani!*

Resultatul colectei publice din 25—26 Martie. Locuitorii *Sibiului*, cu ocazia colectei Consiliului de patronoj în întreaga țară pentru *ajutorul de iarnă*, au dat dovadă nouă de generoasă dărnicie, contribuind în acest scop o sumă de peste 830.000 lei.

Adunare generală. In sala mare a prefecturii județului Sibiu s'a ținut, zilele trecute, adunarea anuală generală a societății „Principele Mircea" filiala Sibiu, sub președinția dnei *Lucia col. Savu*. Adunarea a fost prezidată de I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* al Ardealului, asistat de dl prefect al județului, general *Const. Negoescu*. Dna *Lucia col. Savu* a prezentat darea de seamă despre activitatea anuală a filialei, relevând importanța operei „Casa Copilului", inaugurată de curând. Dna secretară *Odor* arată că Dispensarul „Principele Mircea" a îngrijit, dela înființare până în 31 Dec. a. tr. 5738 copii; astăzi sânt îngrijiți, în acest dispensar, peste 700 copii; mamelor și copiilor săraci li s'au distribuit alimente și îmbrăcăminte, în valoare de 200.000 lei.

Dela biroul de censură poștală Sibiu. Publicul este rugat ca, în corespondența trimisă prin poștă, să aibă în vedere următoarele: 1. Cuprinsul corespondenței să fie scurt, clar și legibil; 2. Trimițătorul să scrie, pe cărțile poștale sau pe plicuri pe verso, adresa sa exactă; 3. Plicurile să nu se lipească.

Caterisire. P. Sf. Episcop Nicolae al Oradiei a caterisit pe Ioan Olah, hirotonit întru preot în 11 Nov. 1927 pe seama parohiei ort. rom. din Micherechiu (Ungaria trianonică), pentru abateri grave dela disciplina canonică a Bisericii noastre.

Bombardează și negrii. Unul dintre avioanele anglo-americane, doborâte în împrejurimile Budapèstei, — scriu ziarele maghiare, — avea personal de bord format de negri...

Un medicament universal... Medicul Theodorus Priscianus, care a trăit la Curtea Bizantină acum vreo 1500 de ani, acorda viorelei o extraordinară putere ca medicament. După părerea lui era deajuns ca cineva să atingă primăvara cele dintâi viorele, pentruca opoi să fie ferit de boli până la sfârșitul anului...

Marcarea avutului pentru caz de bombardament. Pentruca după un eventual bombardament oamenii să-și regăsească mobilierul (mobile, covoare, mașini de cusut, etc.) în Germania s'a luat dispoziția ca toate piesele să fie marcate cu numele și adresa proprietarului. Să scrie pe dos cu cerneală, vopsea, tuș, cretă, etc, — ceea ce face posibil ca posesorii să le poată recunoaște și reclama fără greutate.

ȘTIRI LOCALE

Săptămâna Patimilor: *în fiecare seară la ora 6 Denie*, începând din Duminica Floriilor.

Dimineața la ora 8, Ceasurile și Liturghia înainte sfințită.

La ora 4 după masă Pavecernița. Joi dimineața la ora 8 Sf. Maslu. In continuare *Vecernia* împreunată cu *Liturghia Sf. Vasile cel Mare, sfințirea Paștilor.*

Seara la ora 6. *Denia Patimilor cu cele 12 Evanghelii.* Servește I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* înconjurat de un sobor de preoți. *Predică cons. Gheorghe Secaș.*

Vinerea Patimilor, la ora 8 Ceasurile Domnești.

La ora 4. d. m. *Vecernia, cu luarea Mântuitorului de pe cruce.*

La ora 6. *Utrenia cu prohodul*

Domnului Iisus Hristos. Serveşte I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* înconjurat de un sobor de preoţi. *Predică: prot. Mihail Neagu.*

Sâmbăta Paştilor: la ora 8 dimineaţa, Vecernia Paştilor, cu liturghia Sf. Vasile cel Mare.

Dumineca Sfintelor Paşti. *La ora 4 dimineaţa „Invierea".* (Impărţirea Sfintelor Paşti).

La ora 9 Sf. Liturghie. Atât la înviere, cât şi la Sf. Liturghie serveşte I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae,* înconjurat de un mare sobor de preoţi şi diaconi. *Predică: I. P. Sf. Mitropolit Nicolae.*

După masă la ora 4, Vecernia Sfintelor Paşti. La Oastea Domnului predică: *Pr. Dr. Ioan Chioariu,* dela parohia Sibiu-Inferior.

Lunia Paştilor, în 17 Aprilie 1944, servesc: I. P. Cuv. Arhim. Teodor Scorobeţ, cons. Ieronim Grovu, Dr. Spiridon Cândea, Gheorghe Secaş, prot. Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu şi Simion Macarie. *Predică: cons. Gh. Secaş.* La Oastea Domnului predică: *preotul Ioan Albu* dela parohia Sibiu-Iosefin.

Marţia Paştilor, în 18 Aprilie 1944, servesc: Prot. Mihail Neagu, pr. Ioan Nicoară, Ioan Muntean, prof. Dumitru Călugăr şi Constantin Crişţiu; diaconii: prof. Dr. Grigorie T. Marcu şi Simion Macarie. *Predică: prot. Mih. Neagu.* La Oastea Domnului predică: *preotul Ioan Muntean.*

CĂRŢI ŞI REVISTE

„Altarul Banatului", anul I Nr. 3-4 revistă de de zidire sufletească şi ştiinţă teologică, apare în Caransebeş şi conţine lucrări de seamă datorite profesorilor de teologie ai Academiei teologice din Caransebeş.

Inştiinţare

Expedierea coletelor este suspendată la poştă, până în 4—5 Aprilie c. Coletele cu luminări stau gata spre expediere. Totodată reamintim că la comande de luminări să se scrie totdeauna şi **poşta, şi judeţul.**

Fabrica de Luminări a Cons. Arhiepiscopesc, Sibiu

Nr. 6001/944. [27] 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de *preot ajutător* al parohiei de cl. I., Codlea, protopopiatul Bran, publicăm concurs, cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Preotul ajutător va îndeplini şi slujba de *duhovnic* la Uzinele Codlea, Ing. Gh. Urdăreanu şi slujba de *catehet* la şcolile primare şi la şcoala de ucenici industriali, din Codlea.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela Stat,

2. Jumătate din venitele dela altar,

3. Venitele stolare din a treia parte din parohie,

4. Circa 7 jug. sesiă parohială,

5. Renumeraţie, pentru slujba de duhovnic şi pentru orele de educaţie religioasă morală, dela Uzinele Codlea-Ing. Gheorghe Urdăreanu.

Cererile de concurs, provăzute cu toate documentele necesare şi cu autorizaţia de a concura dela Venerabilul Consiliu Arhiepiscopesc, se vor înainta în termen Oficiului protopopesc Bran, Zârneşti, judeţul Braşov, iară concurenţii se vor prezenta în parohie în Dumineca ce va ficsa-o Oficiul protopopesc Bran, spre a cânta eventual a celebra şi a face cunoştinţă cu poporul dreptmăritor.

Zârneşti, 23 Martie 1944.

Vasile Stoicanea
protopop

Nu lăsa otrava svonului duşman să-ţi pătrundă în casă!

Nr 85/1944 (25) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de preot-ajutător de pe lângă parohia protopopească Ilia, jud. Hunedoara, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Titularul acestui post va îndeplini şi serviciile de catehet la şcolile din Ilia, extraşcolari şi premilitari şi de secretar protopopesc.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salar dela Stat conform pregătirii teologice.

2. Diurnă de secretar protopopesc.

3. Locuinţă în edificiul Casei Culturale cu grădina aparţinătoare locuinţei.

4. Şase jugăre pământ în şesul Mureşului.

5. Jumătate din folosinţa cimitirului,

6. Jumătate din venitele stolare.

Cererile de candidare se vor înainta Oficiului protopopesc al Iliei în termenul indicat, împreună cu încuviinţarea de candidare dela P. Ven. Cons. arhiepiscopesc.

Candidaţii se vor prezenta, cu încuviinţarea Oficiului protopopesc, în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuţi de către credincioşi.

Oficiul protopopesc ort. rom. al Iliei în înţelegere cu Consiliul parohial.

Ilia, la 5 Martie 1944.

Iuliu Josan
protopop.

Nr. 159—944 [21] 3-3

Concurs

Pentru întregirea postului de cântăreţ bisericesc din Deva, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele fixate pentru acest post:

1. 7.000 [şaptemii lei] salar lunar dela parohie, până la bugetarea postului de către Stat.

2, 3,000 [trei mii Lei) chirie lunară pentru locuinţă.

3, Stola cantorală din cele 2 parohii.

Cântăreţul va fi prezent zilnic la serviciile ce se fac de către preoţii locali în sf. Biserică.

Cei îndreptăţiţi îşi vor înainta cererile în termen, însoţite de documentele necesare, oficiului nostru protopopesc, urmând a se prezenta apoi în vreo Duminecă sau sărbătoare pentru a cânta la strană.

Deva la 7 Martie 1944.

Oficiul protopopesc ortodox român, în înţelegere cu Consiliul parohial al Devei.

Teofil Chiffa
potopop

Nr. 105/1944. (24) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de cântăreţ bisericesc din Dumbrăveni, jud. Târnava-Mică, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegr. Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salar dela Stat dela data bugetării postului,

2. Sesie cantorală 2 jugăre arător, pământ foarte bun.

3. Venitele după serviciile religioase sunt cele stabilite de consiliul parohial la 12 Martie a. c.

4. Dacă cântăreţul conduce corul bisericesc, va primi o indemnizaţie dela biserică.

Cântăreţul ales va sta la dispoziţia parohului în permanenţă, atât la serviciile divine, cât şi la adunările Oastei Domnului şi ale celorlalte societăţi religioase din parohie.

Concurenţii îşi vor prezenta cererile însoţite de diploma Şcoalei de cântăreţi bisericeşti şi alte acte de recomandare oficiului parohial; se vor prezenta la biserică pentru a-şi arăta cunoştinţele în tipic şi aptitudinea la cântările bisericeşti.

Dumbrăveni, la 15 Martie 1944.

Ioan Dragolea
protopop paroh

Nr. 722/1943 (26) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II-a Sânpetru, protopopiatul Braşovului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele acestei parohii sunt:

1. Salar dela Stat.

2. Casă parohială, cu toate dependinţele.

3. Sesiune parohială 32 jug. arător.

4. Stola obişnuită în protopopiat.

5. 2 stânjeni lemne de foc dela comuna politică pentru Oficiul parohial.

Cererile de concurs, însoţite de toate actele legale şi de încuviinţarea de candidare primită dela Prea Ven. Cons. Arhiepiscopesc, se vor înainta în termen Oficiului protopopesc ort. rom. Braşov,

Concurenţii se vor prezenta în parohie cu prealabila învoire a Oficiului protopopesc într'o Duminecă sau sărbătoare, spre a sluji, a predica şi a face cunoştinţă cu credincioşii.

Braşov, la 9 Octomvrie 1943.

Oficiul protopopesc ort. rom. al Braşovului în înţelegere cu comitetul parohial din Sânpetru.

Dr. N. Stinghe
adm. prot.

Judecătoria de pace rurală Ocna-Mureşului, Secţia Cărţii Funduare

Publicaţiune de licitaţie şi condiţiunile de licitaţie

In cauza de executare pornită de urmăritoarea „Albina" institut de credit şi de economii Sibiu, contra urmăritului Székelyhidi Vilmos dom. în Sânbenedic la cererea urmăritoarei

Judecătoria ordonă:

Licitaţiune execuţională în baza art. 144, 146 şi 147 din legea XI din anul 1881 şi a legii din 5 Agust 1938 asupra imobilelor inscrise în c. f. a comunei Sânbenedic din circumscripţia Judecătoriei Ocna Mureşului Nr. prot. c. f. 787 Nr. de ord. A+1 top. 1090 fânaţ cu suprafaţa de 4 j. g. 105 stp cu preţul de strigare de 124.500 lei: Nr. c. f. 65 A+2 ord. 120,121 top. casă de lemn şi grădină cu suprafaţa de 865 stp. cu preţul de strigare de 252.500 lei. Din c. f. Nr. 706 de sub Nr. ord. A+1 top. 1015, 1016 arătător cu suprafaţa de 59 Jug. 174 stp. porţiunea de proprietate de sub B. 3. 8. a urmăritului de 14/16 parte din acest imobil cu preţul de strigare de 1.320.000 Lei; Nr. top. 1320, 1321, 1322,1323 pădure cu suprafaţa de 4 Jug. 232 stp. porţiunea de proprietate de sub B. 3, 8. a urmăritului de 14/16 parte din acest imobil cu preţul de strigare de 45.000 Lei; Din c. f. Nr. 18 A+40 ord. 115, 116 grădină cu suprafaţa de 1324 stp. cu preţul de strigare de 50.000 Lei; Nr. top. 517, 518 vie cu suprafaţa de 487 stp. cu preţul de strigare de 15.000.—lei; Nr. top. 684, 685 vie cu suprafaţa de 750 stp. cu preţul de strigare de 8—lei Nr. top. 718, 719. 720, 721 vie şi grădină cu suprafaţă de 1185 stp. cu preţul de strigare de 21.200 Lei; Nr. top. 1312, 1313 păşune cu suprafaţa de 242 stp. cu preţul de strigare de 900 lei; Nr top. 1737, 1738 vie cu suprafaţa de 194 stp. cu preţul de strigare de 4.528 lei.

Se menţionează că preţurile de strigare s'au redus cu 25% trecându-se în această publicaţiune.

Pentru incassarea creanţei de 36.163 lei capital, interese de 3% dela 15 Noembrie 1939, cheltuieli de proces şi de executare de 2898 lei fixate până acum, cheltuielile de 7.600 lei fixate acum pentru cererea de licitaţie,

fixează termin pentru ţinerea licitaţiunii pe ziua de 28 luna Aprile 1944 ora 10 în localul oficial al Judecătoriei Ocna Mureşului secţia de C. F. camera Nr. 3.

Ocna Mureşului la 14 Decembrie 1943.

Judecător: Aj. cond. c. f.

ss. **Chiril Sberea** ss. **Irimie Olteanu**

Pentru conformitate

(28) 1—1 ss. **Indescifrabil**

AVIZ

La **Librăria Arhidiecezană** *din Sibiu, se află de vânzare*

TABLOUL

I. P. S. Sale Arhiepiscopului şi Mitropolitului

Dr. Nicolae Bălan

mărimea 37×30 cm. Lei 100.—

TABLOUL

Arhiepiscopului şi Mitropolitului

Andreiu Şaguna

mărimea 37×30 cm. Lei 100.—

Ambele Tablouri sunt artistic executate şi potrivite pentru birourile On. Oficii protopopeşti şi parohiale. Comandele se fac trimiţând preţul plus spesele postale Lei 60.— şi se expediază fra co·recomandat. Contra ramburs nu se trimit

ANUNŢ

Tuturor oficiilor protopopeşti şi parohiale din arhiepiscopie

Având în vedere dispoziţiile testamentare ale fericitului mitropolit Şaguna precum şi regulamentele pentru administrarea Librăriei şi Tipografiei arhidiecezane, atragem atenţiunea oficiilor parohiale şi protopopeşti ca toate rechizitele, utensiliile de cancelarie, imprimate şi tipărituri oficiale precum şi obiecte rituale şi cărţi bisericeşti, să se procure dela Tipografia şi Librăria arhidiecezană.

Aceste aşezăminte au fost îndrumate să execute prompt orice comande făcute de către oficiile parohiale şi protopopeşti.

Consiliul arhiepiscopesc

Anunţuri şi reclame

Cel mai respândit ziar care poate fi întrebuinţat pentru anunţuri şi reclame în cercurile preoţeşti din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunţuri şi reclame se primesc la Administraţia ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Este o datorie morală şi naţională să ajutăm familiile desrobitorilor.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

Anul XCII — Sibiu, 23 Aprilie 1944 — Nr. 17

ASOCIAȚIUNEA SIBIU

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8 Sibiu

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei, — Pentru America 5 Dolari. Abonament de sprijin 5000

Articole și corespondențe se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sib strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate s refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor m. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

„Un neam trăește prin sufletul său"

Am auzit la multe ocazii pe I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae rostind, cu acel accent de putere care îi este propriu, aceste cuvinte. Dar nici eu, și poate că nici ceilalți auzitori nu am înțeles în toată semnificația ei această afirmație, cum o înțelegem în zilele de azi.

El este un adevăr dedus din contemplarea istoriei noastre, dar pentru a-i simți toată puterea e necesar să-l ai în față, sau în experiență, devenit trup, devenit act al vieții proprii și al vieții obștești. Astăzi acest adevăr se verifică din nou în actualitatea vie. Și poate mâne se va verifica într'o măsură și mai deplină.

In vremuri de prosperitate societatea omenească se obișnuește atât de mult cu diferite obiecte cu cari își desfată viața trupească, încât i se pare că fără de ele viața ar fi cu neputință. Se obișnuește de asemenea cu anumite înlesniri pe cari i le face posibile organizarea vieții de Stat. Insă când vin vremuri de strâmtorare, aceeași societate constată cu uimire că poate trăi și fără obiectele de lux sau fără înlesnirile pe cari i le poate oferi Statul când nu e apăsat de împrejurări grele. Omul își descopere atunci o putere de care cam uitase înainte: își descopere sufletul cu vitejia și cu răbdarea lui și cu o forță care e în stare să îl susțină în cele mai modeste sau mai primejdioase împrejurări. El se minunează cu cât de puțin poate să se mulțumească și câtă putere are de-a înfrunta orice suferință, până și moartea. Se obișnuește să trăiască sub o amenințare continuă a vieții. Ființa lui, departe de-a se slăbi în astfel de împrejurări, se fortifică. Omul își dă seama acum că toate lucrurile și obișnuințele comode și complicate din vremea de prosperitate nu erau esențiale, că esențialul e sufletul din el cu puterile de rezistență și de adaptare la greutăți, de înfruntare a tuturor primejdiilor.

Astfel înțelegem cum s'a putut menține poporul nostru în Moldova și în Muntenia printre războaie ce se succedau la scurte intervale. Și înțelegem cum s'a putut menține românismul transilvănean în stare de iobăgie și sub un regim de persecuție veacuri dearândul. Trecutul de grele împrejurări a transmis timpurilor de libertate națională un neam voinic, sănătos trupește și sufletește, într'o stare cum poate nu am fost capabili în aceste timpuri mai noui să-l păstrăm, cu toate înlesnirile pe cari ni le-a pus la dispoziție viața într'un Stat liber.

Toate acestea ne dovedesc că sufletul este mai tare ca toate. Bună va fi și civilizația. Dar cu o condiție: să nu facă societatea să uite de suflet, atrăgându-i atenția spre luciul obiectelor. Numai dacă sufletul e prezent, spiritualizând comportarea omului față de lucruri, făcându-l să nu se lipească de ele, societatea nu decade.

Dată fiind această putere a sufletului, care rămâne cu omul și atunci când toate împrejurările îl strâmtorează și-l sărăcesc de o mie și unul de lucruri ale civilizației, vremea de azi cu greutățile ei nu ne produce nici o temere cu privire la viitorul neamului.

Poate că e greu unei pături de oameni, șubrezită printr'o obișnuință de veacuri cu un traiu delicat, să se adapteze unei vieți aspre și lipsite de atâtea lucruri moi și subțiri. Dar neamul nostru în general e un neam de plugari. Chiar pătura intelectuală este în marea ei majoritate formată din copii ai brazdei, cari își regăsesc repede legăturile cu maica natură.

Un astfel de neam nu piere și nu pierde nimic în împrejurări ca cele de azi sau ca cele ce mai pot proveni. Dimpotrivă se înzdrăvenește și mai mult trupește și sufletește. Războaiele și băjeniile vântură de obiceiu lucrurile neesențiale și inconsistente ale civilizației, toate acele șubrede construcții prin cari omul a căutat să-și facă viața mai desfătată, moleșindu-se și uitându-și de suflet. Viața redusă la simplitatea și esențialul ei, adică la puterea de-a exista prin virtuțiile sufletului, nu o poate păgubi, exceptând pe cei ce stau față în față în fronturile de luptă.

De aceea neamurile nu pier niciodată prin cauze externe, ci numai când au intrat într'o putreziciune internă, prin decădere sufletească sub influința unei civilizații care roade temeliile ei morale.

Un neam până își are sufletul tare, sănătos, nu are să se teamă pentru existența lui. Tăria sufletului atârnă însă atât de mult de credința religioasă, încât se poate chiar spune că se exprimă prin credință. Vârtoșenia sufletească se arată prin credință. Sufletul slab, sufletul epavă, e sufletul care nu mai poate crede. Cu cât e mai neșovăitoare, mai neclătinată credința, cu atât e mai tare sufletul și cu atât e mai în stare cel ce-l are să suporte orice, să se adapteze la orice împrejurare grea, să biruie prin răbdare, prin optimism, prin nădejde, strâmtorările.

Noi putem avea o deplină siguranță pentru neamul nostru, căci întrunește aceste condiții. Nu e vorba de soarta personală a unora dintre noi. Oricare ar fi ea, putem avea certitudinea absolută că neamul nostru de plugari cu suflet tare va trăi. Un neam ca acesta nu e atins de nimic. Tot ce poate veni trece pe deasupra lui.

Liniștea lui sufletească i-o spune aceasta, liniște care e în același timp semnul măreț al tăriei lui de suflet și al credinței peste care nu trece nici o umbră.

Un student teolog care a sosit dela Iași în zilele trecute îmi spunea ce impresie reconfortantă i-a făcut vederea plugarilor, cari aproape de Iașul rămas pustiu își arau pământurile în același ritm domol al eternității coborîte în timp. Iar un plugar, rudenie de-a mea, nimerindu-se în casă la mine în timpul unei alarme aeriene, după bombardamentul dela București, și văzând tulburarea celor ai casei, nu mai știa cum să-i liniștească. Iar de vremurile ce-ar putea să vină spunea: «Noi n'avem nici o grijă de ele. Ne doare numai gândul la feciorul din Crimeia și la fata dela București. Cât pentru noi, chiar așa ne simțim, de par'că nici n'ar fi nimic».

Neliniște îi mai strecurăm poporului nou, domnii, cari nu mai avem tăria lui de suflet.

Să învățăm dela popor, turnând fier în trestia ființii noastre, care tremură exagerat la toate adierile.

Să ne întărim mai ales prin certitudinea că ceva va sta și va rămâne neîmprăștiat de asprimea acestor vremuri: nația noastră cea sănătoasă și credincioasă.

D. STĂNILOAE

Din moartea păcatului la învierea cu Hristos*

„Pocăiți-vă și vă întoarceți, ca să se șteargă păcatele voastre» [Fapte 3, 19]

Iubții mei frați creștini!

In această vreme de reculegere sufletească Domnul ne grăiește prin glasul Bisericii Sale:

— Postiți, căci ați păcătuit! Postiți să nu mai păcătuiți! Postiți să luați iertare! Postiți să păstrați ce ați luat!

Cu adevărat, precum străbate sângele tot corpul, așa străbate duhul lepădării de sine toată Evanghelia. Iar postul nu este altceva decât școala de aplicație a duhului evanghelic.

Dacă pentru igieniști postul este statuea sănătății, dacă pentru economiști este silozul prezervării, pentru noi care credem, el este unul din cele mai încercate instrumente prin care ne putem înălța din întunerecul păcatului la lumina învierii sufletești.

Păcatul și urgia lui!

Acesta este subiectul cuvântării noastre.

Iubiții mei frați creștini!

Mare este taina creștinătății. Dumnezeu ne-a creat din dragoste, pentru fericire, pentru cer, pentru veșnicie. Când ne-am rătăcit prin vârtejul vremelniciei și prin pulberea pământului descoperit-am rostul vieții umane, tot dragostea dumnezeească ne-a îmbieat mântuirea prin Crucea drag Fiului lui Dumnezeu. Nu prin creatură, fie ea chiar supraangelică, nu prin slugă, fie ea chiar profetică, ci prin Dumnezeul dragostei încorporate ne-am dobândit noi izbăvirea. Acest adevăr de temelie al ortodoxiei îl afirma cu toată tăria patriarhul din cetatea lui Constantin cel Mare, sfântul Ioan Gură-de-Aur, chiar și atunci când împăratul Arcadiu, cucerit de raționalismul arian, îl puse sub opreliște. Infuriat împăratul își convocă iscusiții sfetnici, să-i pronunțe osânda.

— Auguste Arcadiu, depune-l și sechestrează-i avuția, începu unul din ei.

— Aruncă-l în lanțuri și înfundă temnița cu el, veni cu propunerea a doilea.

— Deportează-l, du-l în exilul cel mai sălbatic, urmă cu părerea al treilea.

— Taie-l ca pe-un nemernic, să fie de învățătură și altora, mai completă un alt sfetnic.

Impăratul ascultă cu vie atențiune cuvintele sfetnicilor și chibzuea care părere s'o acceptă. In liniștea ivită se ridică însă un alt sfetnic și vorbi:

— Impărate Arcadiu, eu cred că nici-o propunere nu-i înțeleaptă. Fiecare-i în favorul patriarhului. Dacă-i vei sechestra avuția, n'ai lovit în Ioan Gură-de-Aur, ci în săracii care se hrănesc la masa lui. Dacă l-ai întemnița i-ai spori bucuria că poate gusta suferința pentru Evanghelia lui Hristos. Dacă l-ai exila, el ar trăi mai mult în prezența lui Dumnezeu, iar dacă i-ai ridica viața, i-ai deschide ușa raiului, pentru a intra în fericirea veșnică. Am eu, însă, o părere de adevărată răzbunare. Ispitește-l pe patriarh să păcătuească și păcatul ți-l va face rob.

— Aceasta-i propunerea care-mi trebue! strigă Arcadiu și se așternu muncii s'o înfăptuească. Numai cât acest lucru-l înțelegea mai bine decât toți sfetnicii săi, sfântul din scaunul patriarhal al Constantinopolei, de aceea se ruga neîncetat:

— Doamne, mai bine moartea decât păcatul!

Și cu adevărat: mizeria, boala, temnița, exilul, ori chiar și moartea sunt numai umbre pe lângă răutatea păcatului.

Păcatul e cel mai mare rău din lume.

— „Răutate" (Tit. 2, 14) și „acul morții" [1 Cor. 15, 56] îl numește Apostolul neamurilor.

— „Intunerec" [Ioan 3, 19) și nedreptate" [1 Ioan 3, 4] îl cheamă apostolul iubirii.

— Păcatul ca plumbul apasă sufletul, îl țântuiește la pământ și-i taie aripile sborului spre ceriul desăvârșirii", vestește sf. Ioan Gură-de-Aur.

— Păcatul e legat de suferință cu o salbă de mărgăritare", învață Ploton

— „Singurul rău în lume", scrie filosoful Cicero.

— Păcatul te îndeamnă la rele și dupăce le-ai făcut tot el este acela care te osândește mai întâi", observă Seneca

— O, Doamne, cât de mare-i rău-

* Predică rostită în Catedrala din Sibiu

tatea păcatelor! Tu ai văzut lacrimile mamei mele şi ai auzit suspinul inimii ei, pentru păcatele melè!" mărturiseşte Fericitul Augustin.

— Paguba nu-i bună, dar rău numai păcatul este", grăiesc ţăranii noştri credincioşi şi astăzi.

In faţa acestei constatări ne răsare în conştiinţă întrebarea:

— De cē este păcatul un rău atât de mare?

Răspundem răspicat:

Pentrucă păcatul este infracţiunea ordinei dumnezeeşti, cu ştirea şi voirea noastră. El este o revoltă împotriva lui Dumnezeu. Fericitul Augustin zice că „păcătosul îşi împleteşte singur funia, cu care îi leagă diavolul mâinile şi picioarele".

Pentrucă el desprețuieşte ordinea morală divină şi grăieşte jignitor lui Dumnezeu.

— Inapoia mea cu legea Ta!

Pentrucă păcatul vădeşte o urâtă nerecunoştinţă faţă de Dumnezeu, care este atât de bun cu toată făptura. L-a purtat pe păcătos în planul Său dumnezeesc din veşnicie, l a zidit fiinţă duhovnicească, l-a apropiat de Sine prin har, l-a luminat prin revelaţie, îl ajută prin sugestii de sus, iar cel păcătos se degradează mai mult chiar decât specia câinilor, care nu muşcă mâna, care-i întinde bucătura de pâine.

Pentrucă după cum norii despart pământul de ceriu, tot aşa desparte păcatul sufletul de Dumnezeu.

Pentrucă după cum alungă fumul albinele din coşniţă, tot aşa alungă şi păcatul harul dumnezeesc din cuprinsul sufletului omenesc.

Pentrucă, după cum desfigurează lepra faţa miresei, de n'o mai recunoaşte nici mirele, nici tatăl, nici mama, nici fraţii, nici surorile, nici prietenele, nici cunoscutele, tot astfel topeşte păcatul toată frumuseţea sufletului, pocindu-l în aşa fel, încât nu-l mai recunoaşte mintea omenească, numai Dumnezeu şi îngerii care plâng de mila lui şi sfinţii, care-i cerşesc smeriţi iertarea.

Pentrucă după cum taie săcurea mlădiţa dela trunchiu, tot astfel taie şi păcatul marea şi sfânta şi tainica legătură filială dintre om şi Dumnezeu şi-i răpeşte tâlhăreşte dreptul moştenirii cereşti.

Pentrucă după cum scorpionul îşi mângâie mai întâi prada cu viclenie, pentruca s'o înţepe apoi mortal, tot astfel îşi îndulceşte la început şi păcatul birnicii nenorociţi cu mierea plăcerilor, pentruca la urmă să le otrăvească sufletul, să le stingă lumina duhului, să provoace moartea sufletului nemuritor şi să-l prăbuşească în osânda veşnică.

O, cât de rele sunt păcatele şi cât de multe sunt ele! Nu are mai mulţi picuri de ploaie văzduhul,decât păcate pământul. Şi dacă picurii văzduhului nasc potopul torenţilor şi revărsărilor şi înnecurilor, norii păcatelor nasc potopul suferinţelor amare, pe care le gustăm atât de dureros azi.

— O, cum prădează de sălbatic păcatele în lumea sufletului nostru! Focul din sân nu arde mai tare carneadecât păcatele fiinţa sufletului. Puroiul din sânge nu primejduieşte mai mult viaţa, decât păcatele viaţa harică a sufletului.

— O, cât de limpede i-a înţeles blestemăţia Cicero, când l-a văzut ca pe un monstru stăpânind din tron împărătesc toată lumea. In jurul său veghiau smerite virtuţile ceriului şi el le înşăfca sălbatic, pe rând şi le strivea în pulberea pământului.

A stăpânit şi împărăţeşte şi azi.

— „Cine poate zice aşa? Curată este inima mea! Neatins sunt de păcat!" [Pilde 20, 9].

— Nimenea! De aceea „pocăiţi-vă şi vă întoarceţi, ca să se şteargă păcatele voastre" [Fapte 3, 19].

Să se topească azi inimile ca ceara, de focul părerii de rău pentru munţii fărădelegilor noastre, căci dacă va arde focul căinţei, nu ne va copleşi, poate, iadul focului mistuitor, care înfioară azi toată lumea!

Să se prefacă toţi ochii în izvoare şi să verse lacrimile pocăinţii, căci dacă vor curge acestea, poate nu va mai curge potopul cutropitor, care ne ameninţă cu prăpădul!...

Prot. A. Nanu

Cuvinte arhiereşti

— Din cărţile pastorale ale PP. SS. episcopi ai Mitropoliei Ardealului —

Din cartea pastorală a P. S. Sale episcopului *Nicolae* al Eparhiei Vadului, Feleacului şi Clujului:

„Inimile noastre creştineşti se scaldă iarăşi în baia de bucurie a sfintelor Paşti. Această bucurie se revarsă întreagă în cântarea de biruinţă pe care o cântăm cu obştească însufleţire: «Hristos a înviat din morţi cu moartea pe moarte călcând şi celor din mormânturi viaţă dăruindu-le!»

Dacă s'a îndoit cineva în puterea lui Dumnezeu, socotindu-o asemenea puterii celei slăbănoage a oamenilor sau a făpturilor zămislite de mintea şi închipuirea acestora, iată mărturia puterii lui Dumnezeu: Invierea lui Hristos!

Dacă s'a îndoit cineva în înţelepciunea lui Dumnezeu, asemănându o cu trufaşa dar neputincioasa înţelepciune a fiilor veacului acestuia, iată mărturia negrăitei înţelepciuni a lui Dumnezeu: Invierea lui Hristos!

Dacă s'a îndoit cineva în dreptatea lui Dumnezeu închipuindu-şi-o asemenea dreptăţii celei cu atâtea sminteli, a oamenilor, iată dovada dreptăţii dumnezeeşti: Invierea lui Hristos!

Dacă s'a îndoit cineva în iubirea cea fără de margini a lui Dumnezeu, umbrindu-o cu îngrădiri şi slăbiciuni omeneşti, iată mărturia covârşitoarei Lui iubiri: Invierea lui Hristos!

Cel ce numai cu cuvântul Său a zidit lumea şi toate câte sunt într'însa, puternic a fost să scoale din mormânt pe Iisus Hristos, care s'a smerit pe Sine, făcându-se ascultător până la moarte — şi încă moarte pe cruce" *(Fil. 2, 8).*

..Ne-a zidit Dumnezeu — oameni singurateci, oameni deopotrivă — spre a ne bucura de lumina şi căldura libertăţii. De aceea, oricine va răpi oamenilor acest bun dăruit de Dumnezeu, se împotriveşte rânduelilor mai înalte şi va fi osândit în ziua cea de apoi. Că nu ne-a desrobit Hristos, Domnul nostru, din cătuşile păcatului, ca să intrăm din nou în jugul greu al propriilor noastre pătimi, ci ca să ne luminăm cu prăznuirea *învierii Lui cea de a treia zi şi să vieţuim ca fii ai luminii. Că trece chipul veacului acestuia. Şi la înfricoşatul judeţ nimeni nu va fi întrebat cât a beut şi cât a mâncat şi cum s'a îmbrăcat în viaţa trecătoare de pe pământ, nici câţi bani a fost în stare să grămădească peste olaltă, nici câte moşii a fost în stare să adune, nici câte neamuri a izbutit să supună ci va fi întrebat în ce măsură şi-a iubit deaproapele şi cât de grea a fost crucea pe care a purtat-o în viaţă pentru propria sa izbăvire şi pentru fericirea fraţilor săi. Iată semnul cel adevărat al vredniciei noastre creştineşti. Toate celelalte semne sunt... „aramă sunătoare şi chimval răsunător».*

*

Din pastorala P. S. Sale episcopului *Nicolae* al Orăzii:

„...Pe cine a iubit şi iubeşte Dumnezeu-Tatăl mai mult — din veci şi până'n veci — decât pe însuşi Fiul Său, Carele este *„strălucirea slavei şi chipul ipostasului Lui"* (Evrei 1, 3)? Cu toate acestea după ce a luat asupra Sa trupul nostru cel pătimitor, pe cine l-a încercat şi l-a trecut prin mai multe şi mai cumplite dureri decât pe Fiul Său?

Nici una din suferinţele trupeşti şi sufleteşti pe care le-a răbdat, sau putea să le rabde, vreodată firea omenească, nu i-au rămas necunoscute. Pe toate le-a primit de bunăvoie şi le-a purtat cu dumnezeească îndelungă răbdare, până la moartea pe cruce.

Din adâncul de iad al acestor suferinţe — pe care le-ám văzut trecând cutremurătoare pn dinaintea ochilor noştri sufleteşti în săptămâna Patimilor — a pregătit Dumnezeu-Tatăl, deoparte, cea mai mare şi mai milostivă, cea mai iubitoare şi mai binefăcătoare lucrare şi faptă a Sa: mântuirea neamului omenesc, iar de altă parte cea mai minunată şi negândită răsplătire a Domnului Hristos. Căci Cel ce s'a răstignit şi a pătimit, lumii şi nouă, Mântuitor s'a numit; Cel ce amărăciunea morţii a gustat, de bucuria negrăită a Invierii de a treia zi s'a desfătat; Cel ce până în pulberea pământului pe Sine s'a smerit, până la înălţimea tronului dumnezeesc s'a înălţat şi de-a dreapta Tatălui s'a aşezat; Cel ce bătăi, scuipări şi batjocuri a primit, prin închinarea îngerilor şi a sfinţilor s'a proslăvit şi cinstit.

Suferinţa, primită de bunăvoie şi purtată cu răbdare, are puterea de-a ne duce cu paşi siguri spre biruinţa cea mare, care trebue să încununeze, la sfârşit, cu cununa măririi, viaţa noastră de creştini adevăraţi. Ea este calea cea îngustă şi uşa cea strâmtă care ne duce în viaţă.

Acest adevăr, de-atâtea ori trăit şi adeverit, trebuie să ne umple pe toţi de mângâiere şi de nădejde, de încredere şi de putere, mai ales în zilele încercărilor, care au început să vină acum din ce în ce mai mari şi mai grele, asupra Neamului şi a Ţării noastre întregi — încercări cari aşteaptă să fie, şi trebue să fie, luate şi purtate de suflete tari, de inimi mari şi umeri neînfrânţi, dacă voim să ducem şi noi la biruinţă — aşa cum au dus-o de atâtea ori strămbunii noştri — marea luptă românească şi creştinească a acestui veac.

Văd cu ochii sufletului meu miile de fraţi ai noştri, cari — în repezeala unui ceas greu de iarnă — şi-au părăsit, acum pentru a doua oară, vetrele şi mormintele părinteşti, împreună cu agoniseala vieţii lor întregi, numai spre a-şi mântui sufletul lor românesc şi creştinesc şi viaţa lor liberă din mâinile năvălitorilor vrăjmaşi.

Ii văd pe toţi porniţi spre noi, fraţii lor de-un sânge şi de-o lege, cu nădejdea că vor găsi aici o inimă primitoare şi o mână deschisă spre grabnic ajutor. Să-i primim, iubiţii mei, şi să-i ajutăm, să-i mângâiem şi să-i îmbărbătăm prin fapta şi purtarea noastră cu adevărat frăţească. Căci drumul lor spre noi e drum de durere şi de amară suferinţă, drum de Golgotă naţională. Ei sunt aceia prin cari neamul nostru se răstigneşte iarăşi în pragul unei noui învieri, care trebue să vină.

Trăim vremuri grele, vremuri care se vor răzima de acum înainte din ce în ce mai mult pe credinţa noastră neşovăelnică şi pe răbdarea noastră neistovită. Răbdare în lupta cu greutăţile vieţii, răbdare în necazuri şi dureri, răbdare în lipsuri şi nevoi, răbdare în supărărr şi întristări, răbdare în ispite şi încercări, răbdare în boală şi moarte, răbdare în toate.

In furtuna necazurilor ce ne învăluie, rugaţi-vă neîncetat, căci rugăciunea este armă duhovnicească nebiruită.

Rugaţi-vă Domnului, ca deodată cu încercările să ne trimită de sus şi tăria de a le putea purta.

Rugaţi-vă pentru Neam şi pentru Ţară, pentru Rege, Conducător şi diregători, pentru oastea care ne apără moşia străbună şi pentru toţi fraţii noştri cei năpăstuiţi şi robiţi.

*

Din pastorala P. S. *Veniamin*, dreptcredinciosul episcop al Eparhiei Caransebeşului:

„Astăzi toată lumea creştină este plină de bucurie duhovnicească, cele de sus se bucură cu cele de jos şi prăznuesc minunata înviere a Domnului, prin care Şi-a adeverit dumnezeirea Sa. Mântuitorul Hristos *„după ce a biruit moartea şi după ce a surpat tirănia diavolului, ne-a dăruit prin Inviere, drumul spre mântuire»*, spune Ioan Gură de Aur, iar «*celor morţi din veci le-a dat slobozènie*».

După săptămâna Patimilor, plină de durere, iată cerul s'a deschis plin de lumina învierii Domnului şi răsună până la marginea pământului cuvintele de biruinţă şi de bucurie: *Hristos a înviat!*

Iubiţi pe Dumnezeu şi pe oameni, gătiţi calea Domnului, ca să poată cobori Domnul cu darurile Sale cele bogate în sufletele voastre. Numai aşa vă veţi câştiga viaţa cea adevărată. Căci viaţa noastră nu se sfârşeşte la marginea mormântului, ci abia acolo începe. Aceasta e chezăşia pe care ne-o aduce Invierea Domnului, care deschizându-ne uşile raiului ne aduce veşnicia sufletelor, căci «*din moarte la viaţă şi de pe pământ la cer, ne-a trecut pe noi, devenind astfel fiii învierii, fiii lui Dumnezeu*» (Luca 20, 36).

Patimile Mântuitorului ne reamintesc de patimile de veacuri ale Neamului cari au fost biruite cu ajutorul lui Dumnezeu. Grelele vremuri pe cari le străbate Ţara, ne dau prilejul să ne arătăm desăvârşita încredere în noi, în armata noastră, în Regele şi Conducătorul Statului. Să privim în faţă cu credinţă neşovăitoare în ajutorul lui Dumnezeu toate primejdiile, unindu-ne cu toţii într'un gând şi o voinţă pentru salvarea Ţării. Ca şi în trecut aşa şi astăzi, să nu desnădăjduim, că va trece şi acest „pahar" dela noi şi după pătimirea grea de astăzi, va veni şi învierea Neamului la viaţă în libertate şi cu plinirea dreptăţii româneşti.

*

Din pastorala P. S. Sale Episcopului *Andrei* al Aradului:

Stă scris că atunci când Israiltenii călătoreau prin pustiul Arabiei, către ţara făgăduinţei, Dumnezeu i-a călăuzit ziua printr'un nor luminos, iar noaptea printr'un stâlp de foc (Eşire 13, 21). Şi poporul nostru a fost călăuzit de Dumnezeu în 1941, când El ne-a arătat drumul crucii înspre răsăritul păgânizat, unde sabla ostaşului român a înălţat iarăşi crucea lui Iisus Hristos şi a ridicat biserici din ruine. Tot Dumnezeu ne va călăuzi şi acum, la lumina Invinrii Mântuitoruiui, spre biruinţă.

Să nu ne lăsăm copleşiţi de greutatea încercărilor ce vin asupra noastră, ci mai ales să ne aducem aminte de cuvintele Apostolului Iacov care zice: *„Drept mare bucurie să socotiţi, fraţilor, feluritele încercări în care căderi, ştiind că încercarea credinţei voastre lucrează răbdare»* (Iacov 1, 2—3) — la care cuvinte Apostolul Pavel adaugă: *„Şi nu numai atât, ci ne lăudăm în suferinţă, bineştiind că suferinţa lucrează răbdare şi răbdarea încercare* (lămurirea credinţei) *şi încercarea nădejde* (nădejdea răsplătirii), *iar nădejdea nu dă de ruşine"* (Rom. 5, 3—5). La cârma lumii stă de veghe Dumnezeu şi El va scoate la liman ţările şi popoarele cari au înţeles să-l slujească numai Lui. Neamul nostru prin suferinţele sale este puternic legat de Isus Hristos cel răstignit. El a ştiut să-şi poarte cu bărbăţie crucea în vremurile de restrişte, şi de aceea la timpul hotărât Dumnezeu a luat totdeauna crucea de pe umerii noştri şi ne-a trecut nevătămaţi peste urgiile vremilor.

*

Din pastorala P. S. Sale Episcopului *Vasile* al Timişorii:

... La lumina sfintei învieri îşi face loc în lume şi, cu deosebire, în sufletele credincioşilor credinţa că, oricât de grele şi ameninţătoare ar fi ispitirile şi greutăţile vremii prin care trecem, dorul de viaţă, atât de firesc fiinţii noastre omeneşti, va duce sufletele noastre la biruinţă asupra tuturor neajunsurilor ce ne este dat să întâmpinăm.

Aşa cum a urmat pentru Mântuitorul după întunerecul morţii lumina şi slava învierii, şi pentru noi va trebui să urmeze, după întunecatele zile de încercare şi suferinţe prin cari trecem, lumina unui viitor mai bun, pentru noi şi pentru toţi fraţii noştri de pretutindeni şi slava reântregirii Neamului şi a hotarelor firesti ale Ţării.

Tot cel ce priveşte spre Crucea lui Hristos şi-l urmează cu creştinească înţelegere, smerenie şi supunere pe drumul patimilor lui poartă mai cu uşurinţă crucea sa proprie, greutăţile şi suferinţele acestor crâncene vremi ce străbatem. Aşa se

explică puterea sufletească a atâtor soţii, mame şi surori cu care aceste mucenițe ale vremii îndură toată povara de suferinţe şi lacrimi ce le este dat să poarte. Aşa bărbăţia cu care vitejii noştri ostaşi întâmpină şi învinq toate grozăvile acestui crâncen război.

De aceea şi Sfântul Ioan Gură de aur învăţa că necazurile, durerile, suferinţele sunt cea mai bună şcoală a vieţii.

Suferinţele ne aduc şi de Dumnezeu mai aproape. Ele lămuresc şi întăresc şi întăresc credinţa în Dumnezeu şi în purtarea lui de grijă. Trezind nădejdi de răsbire cu răul, ele îndreaptă şi verea noastră spre supunere şi mai statornică ascultare faţă de voia lui prea sfântă, cuprinsă în poruncile şi îndemnutile legii noastre creştineşti. Iar credinţa în Dumnezeu şi împlinirea voiei lui sunt chezăşia nedesmințită a mântuirii noastre. De aceea învaţă şi sfântul Apostol Pavel: „ ... *că prin multe necazuri se cade nouă a întra întru împărăţia lui Dumnezeu*" (F. Ap. 14, 22).

Ţara e străbătută, în lungul şi latul ei, de refugiaţi, din părţile bântuite de duşmani ale pământului românesc. Ei toţi ne cer adăpost, primire caldă, frăţească, creştinească şi românească. Să le deschidem larg porţile căminurilor şi inimilor noastre, ca prin îmbrăţişarea caldă cu care-i întâmpinăm, să simtă puterea legăturii de sânge şi lege dintre toţi fiii Neamului şi această să-i întărească şi îmbărbăteze în starea lor îndurerată.

Mai presus de toate să trezim şi întărim în noi coştiinţa legăturii de sânge şi lege dintre şi toţi fiii Neamului nostru românesc de pretutindeni. Să fim gata de a aduce pentru binele, reintregirea şi înălţarea din viitor a Neamului orice jertfă ni s'ar cere. Ţara, neatârnarea şi reîntregirea ei înainte de orice. Pentrucă într'o ţară liberă, refăcută în hotarele ei firești şi închegată sufleteşte prin înţelegerea, iubirea de frate şi de pământul strămoşesc a fiecăruia şi prin munca strădalnică şi fără preget a tuturora avem asigurat şi binele din viitor al fiecăruia din noi.

Paşti de război

Săptămâna Patimilor şi praznicul Invierii în ţară şi la Sibiu

Peste valul nestăvilit al războiului, peste marile frământări şi dureri ale ţării noastre şi ale lumii întregi, praznicul Invierii ne-a sosit şi'n acest an. Au fost nişte Paşti mult aşteptate, Paşti ale nădejdii. Ele au găsit ţara şi neamul nostru în ceasul celei mai grele dureri. Din cele patru Paşti prăznuite în război, Paştile de acum au fost cele ale răstignirii.

Graniţele ţării noastre se află sfărâmate în atâtea părţi, duşmanul înaintează mereu; capitala ţării şi alte oraşe mari din ţară au suferit bombardamente grele, cu distrugeri mari şi multe pierderi de vieţi omeneşti. Toate drumurile ţării sunt pline cu refugiaţi, iar spitalele gem de răniţii de război şi din bombardamente: Paşti de război.

Faţă de aceste mari dureri, ţara şi-a făcut datoria. La apelul *M. Sale Regina Elena* s'au strâns daruri pentru răniţi şi refugiaţi în toate părţile ţării, spitalele de răniţi au fost cercetate, refugiaţii găzduiţi cu dragoste creştinească. Paştile ne-au înfrăţit în durerea noastră şi-au aprins candela nădejdii de mai bine în inimile tu turor.

La Sibiu

Deniile din săptămâna patimilor au împreunat la rugăciune credincioşi în număr neobişnuit de mare, cu deosebire în catedrală, sub părinteasca oblăduire a I. P. S. Sale Mitropolitului *Nicolae*. In zilele de Joi, Vineri şi Sâmbătă I. P. S, Sa, a împlinit pilduitor faptele milei creştine. A cercetat cei peste 800 răniţi din spitalele Sibiului, ducându-le daruri de Paşti: ouă roşii, cozonac, cărţi de rugăciune şi de zidire sufletească. Mergând la Cantina Crucii Roşii din gara Sibiu. a dus pentru refugiaţi câteva sute de kgr. pâne şi zilnic 10 kgr. lapte pentru copiii refugiaţilor.

In ziua Invierii

La Sibiu s'a prăznuit Invierea după datină, la ora 4 dimineaţa. Catedrala era neîncăpătoare. Credincioşii sorbeau cu nesaţ sf. slujbă vestitoare de mari bucurii şi nădejdi. Aşteptarea mulţimii a fost minunat tălmăcită în cuvântul rostit de I. P. S. Sa, care cu pătrundere a mărturisit arătând că după Vinerea patimilor urmează întotdeauna Dumineca Invierii. Această adeverire cerească se va petrece în curând şi pentru neamul nostru.

Sărbătoarea sărbătorilor

La ora 10 începându-se sf. Liturghie de Paşti, catedrala s'a umplut din nou. Spre marea noastră mângăiere putem constata dragostea credincioşilor de sf. biserică. La interval de câteva ceasuri să umpli de două ori cea mai încăpătoare biserică din ţară, nu este lucru puţin.

I. P. S. Sa în vestminte strălucitoare era înconjurat de mare sobor de preoţi şi diaconi şi cu sufletul înălţat, conducea sf. slujbă în armoniile cereşti ale corului catedralei. Stăpânea în toate inimile un suflu de nădejde în mijlocul acestei sărbători a sărbătorilor. Cu inima şi cu mânile înălţate spre cer Inaltul Ierarh şi preoţii rosteau rugăciunea Heruvicului în în cea mai adâncă reculegere. Deodată armonia corului e tulburată de-o notă streină, stridentă. Câţiva poliţişti pătrund în biserică şi strigă: Alarmă, toată lumea în adăposturi; sirenele de alarmă se auzea tot mai deslușit. Credincioşii au rămas o clipă nedumeriţi neştiind ce trebuie să facă. Unii, cei mai pripiţi, au luat-o spre uşe. In acest moment, se ieşea cu darurile, arhidiaconul a rostit cu putere: „Pe tot neamul cel creştinesc să-l pomenească Dumnezeu întru împărăţia sa". La acest glas credincioşii s'au întors spre altar: *Este alarmă şi pentru* **altar, ce face altarul,** *ce face Mitropolitul acum, ce fac preoţii?*

I. P. S. Sa era în mijlocul uşilor împărăteşti, primea dela diacon sf. daruri, cu faţa senină, cu privirea caldă c'o atitudine de înală bărbăţie, rostea înainte sf. slujbă. Sirena de alarmă a încetat, dar alt sgomot, sgomotul asurzitor al celor peste 50 de avioane americane umplea catedrala. Din uşi, se auzea: vin peste noi. O parte din credincioşi au pornit spre eşire, altă parte a păşit înainte spre altar. Sgomotul motoarelor de avioane, era tot mai ameninţător, aşteptam din clipă în clipă trăznetul bombelor. Slujba a mers înainte; unii preoţi erau emoţionaţi şi priveau întrebători la I. P. S. Sa. Răspunsul a venit liniştitor şi senin: „*Stăm cu toţii la altar. Nu putem avea nici într'o parte un adăpost mai sigur. Ce fericire mai mare am putea avea decât aceea de-a ne găsi sfârşitul aici la masa Domnului în biserică împărtăşindu-ne cu trupul şi cu sângele Mântuitorului, în ziua de Paşti*".

Pilda Arhiereului a fost ziditoare şi pentru preoţi şi pentru popor. La sfârşitul Liturghiei în predica zilei, au putut auzi cu toţii cuvântul deslușitor: Hristos a înviat! Peste trâmbiţele vestitoare de primejdie; peste sgomotul zecilor de motoare al avioanelor vrăşmaşe, stăm şi mărturisim puterea lui Dumnezeu. Astăzi grăiesc vremurile singure; noi nu facem decât să interpretăm în lumina credinţei cele ce se petrec sub ochii noştri. Toate cele de pe pământ se clatină şi pier, singur Hristos e veşnic şi adevărul propoveduit de El lumii. Prin credinţă să ne legăm de Hristos, cea mai puternică chezăşie de viaţă aici şi în veşnicie.

Dar nu numai ce a spus I. P. S. Sa, a tonificat sufletele credincioşilor rămaşi în biserică, ci felul cum le-a vorbit şi duhul în care a vorbit i-a legat pe toţi, făcându-i să trăiască Paştile cele mai frumoase mai sfinte şi mai mângăitoare.

*

A doua zi I. P. Sf Sa a săvârşit sf. Liturghie în biserica protopopească din *Alba-Iulia*. Universitatea din Iaşi fiind refugiată în cetatea Unirii, I. P. Sf. Sa s'a dus acolo pentru a mângâia cu pipăirea rugăciunilor şi cu duhul credinţei pe cei dosădiţi. A luat parte la sf. Liturghie Dl Rector al Universităţii, decanii facultăţilor, profesorii şi o mulţime de studenţi şi studente.

In cuvântarea rostită, Mitropolitul nostru a deslușit într'un stil academic, excelenţa credinţei în Inviere, combătând cu viguroase argumente pe cei sceptici şi negativişti. Cuvântarea I. P. Sf. Sale a făcut o adâncă impresie asupra celor prezenţi iar mulţi au lăcrămat.

După masă I. P. Sf. Sa a vizitat orfelinatul copilaşilor evacuat din Iaşi, ducând daruri, precum şi spitalul militar din Alba-Iulia, împărţind răniţilor ouă roşii, cozonaci şi cărţi de rugăciuni.

*

Vineri 21 IV a. c. I. P. Sf. Sa se afla printre închinătorii dela Mânăstirea Brâncoveanu. Cu toată ploaia, a venit popor mult şi de astă dată, Liturghia s'a săvârşit sub ceriul liber, iar credincioşii au ascultat sfintele rugăciuni şi cuvântările, în cea mai desăvârşită reculegere. Erau peste 3000 de pelerini. Despre momentele impresionante trăite la Mânăstire, vom da amănunte în numărul viitor.

Preot GH. SECAŞ

Prin moarte la lumină...

Trudit până la autodepăşire de daruri mai înalte, omul, îşi desvăluie drum prin crângurile vieţii cu o putere herculiană; citeşte în ţesătura stelelor noianul de vise care-i luminează căile şi astfel, înaintează majestos şi sălnic totodată, spre înfricoşatul abis al desfacerii de trup şi de lume.

Cu gândul de-a rupe zăgazurile strâmtorii şi a răsări în plinătatea senină a tainelor, iubeşte cu durere viaţa şi şileşte spre altă „viaţă", cu paşi cari desmorţesc şi înfioară tâmplele pământului şi înfricoşează puterile hastice ale Tartarului.

E mult decând omul s'a ridicat peste zdroaba măruntă a celor mulţi muritori şi singur, ca un neastâmpăr, şi răpraznic ca un dor şi ca un fulger de vis, adulmecă peste brazde noi de viaţă spre tainicul lăcaş de podoabă şi odihnă a ostenelelor, de după curmătura veacurilor.

Nu e împotriva acestei lumi care se trăeşte aşa de greoi — ca o apă învârtoşată de nămol şi uriciune — nu încearcă s'o lase din ură şi desgust, ci se ridică, trosnindu-i încheieturile în gura durerii, ca astfel să fie şi el pentru cei mulţi, o zare de lumină care spintecă negura veacului în calea sfârşitului.

Aşa a început să-şi clădească rostul de viaţă, ca să fie pintre cei mulţi un neadormit ispravnic al Cerului şi aşa e în flacăra dorului de-a-şi da socoteală sieşi şi celui care-l cheamă în popas de taină.

E omul aşa cum îi vrea casa îngerilor, e omul de care îndrăznesc să se apropie trimişi zănatici ai marelui întuneric, omul care spulberă doar cu gândul nerozille leznicioase ale lumi şi ispitele vrăşmaşului. Acest om suveran peste toate, în vâltoarea zilelor, şi'a crescut nădejdi peste lume şi-şi rostogoleşte urmele ca un vifor, spre dulceaţa cea veşnică a vieţii.

Aceeaş lume de oameni din care a crescut tânjeşte în neghiobiile ei, sub gigantica traectorie a vieţii celui năltat în căile duhului, şi truda ei pipernicită rămâne pe mai departe ca o încercare neostoită şi molatică de cântec în surdină.

Paşii celui înălţat, sunt dimpotrivă, viforniţă care desrădăcinează crângături de vis şi viaţă, potop care învălue şi clatină genunchii stâncilor. De-atunci de când s'a hotărît şi a ştiut că trebue să piece din lume, pentru el viaţa s'a prefăcut într'o arie întinsă spre cea mai formidabilă luptă a dragostei dureroase de viaţă şi a trecerii prin pânzătura morţii ca printr'un adânc nepătruns de apă, la limanul veşnicilor.

Desfacerea lui de viaţă e luptă, săltarea în „viaţă" e trudă, iar sufletul îi trece ca un pilastru în valul celei mai înalte tensiuni. De aceea, în faţa lui, ca de un foc gigantic, se topesc poftele, iar din cenuşa lor risipită în maldărul gândului, cresc ca nişte siluete înfipte în zăduful cerului, nădejdile care-l înfierbântă şi-l susţin pentru cele mai de pe urmă vremi de răsplată a Domnului.

Pentru el, moartea, aceea smuncitură inevitabilă care frânge vieţile de aici, nu e o surpriză care să-i sfârşească supremul dor al trăirii în veacuri de trudă curată, ci e doar un adânc straniu prin care trebue să coboare ca peste un şir de ocări sinistre, la capătul căruia cu mai mult dor şi putere s'avântă vertiginos spre portalul luminilor veşnice.

Viaţa de astădată n'a fost capabilă în urzeala ei să-l răpuie. Gândul omului a rămas corabie nestricată de vifor şi însăşi moartea, pentru omul logodit în dor şi osteneală cu lumina veacurilor veşnice, e doar o încercare de repaus neisbutit.

Dorurile optime, n'au odihnă şi nici nu se pot topi vreodată înainte de realizarea lor integrală. Omul care se îmbracă în mantia lor, e regele gândului şi mire al bucuriilor veşnice. Pentru el, viaţa aceasta e şantier în care pier nevoiniciile, iar moartea o turbină prin care s'asvârle ca un şuvoi cristalin, în oceanul de lumină pururi vecuitoare.

Un atare om, dovedit în permanenţă ca lucrător neadormit şi neînfricat, trecerea lui prin moarte e un zâmbet care-i intimidează şi văgăunile ei cele mai sumbre. Aşa e visul omului curat, aşa sunt dorurile celui înfrăţit în duh cu dragostea de viaţă aleasă, aşa e trecerea prin moarte în lumină a celui care cunoscând întinerarul duhovnicesc, viază veşnic dincolo de călcâiul stelelor.

Nu e numai un joc teatral toată truda unui astfel de om, ci aşa cum porneşte cu năpraznicie în căile Duhului, e proba celei mai unitare închegări de suflet care birue veacurile şi nu piere nici intru îmbrăţişarea morţii.

Cel care a zdrobit oarecândva zăvoarele întunericului, slobozind şi peste cei dintru adânc, ploaia luminii, primeşte şi azi cu bucurie, truda curată a sufletelor şi îşi face mânile punte peste înfricoşatul abis al morţii, celor cari vor să vecuiască fără de sfârşit în slava Adevărului.

Aşa ni-i credinţa, aşa ne e truda şi în purpura acestor gânduri e bucuros să ne sângereze în cruce viaţa, pentru noi, pentru suflet, pentru lume, pentru veacurile veşnice, pentru Hristos Domnul şi astăzi!...

Preot Nichifor Todor

Nr. 4219/1944

Comunicat

Se aduce la cunoştinţa cucernicilor preoţi din cuprinsul Arhiepiscopiei noastre, că până la altă dispoziţie salariile preoţilor şi ale cântăreţilor bisericeşti, pensiunile şi ajutoarele văduvelor preotese din fondul de pensiuni al Arhiepiscopiei, precum şi ajutoarele din fondul de ajutorare preotesc, — nu se vor mai plăti personal la Casieria Arhiepiscopiei noastre în Sibiu, ci se vor expedia celor în drept în fiecare lună prin poştă cu mandat poştal. —

Despre aceasta Cucernicii preoţi vor încunoştiinţa pe cântăreţii bisericeşti şi pe văduvele preotese mai sus vizate, dându-le îndrumarea ca pe viitor să trimită prin poştă chitanţele lunare la Casieria Arhiepiscopiei noastre în Sibiu, urmând ca expedierea salariilor să se facă prin mandat poştal.

Sibiu, 21 Aprilie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Prin minciuni, duşmanul turbură sufletele celor slabi

Dureri în zilele de Paşti

Ofensiva aeriană anglo-americană împotriva oraşelor României a devenit o realitate tocmai în sărbătorile Sf. Paşti. Astfel zilele menite să fie un scurt prilej de înseninare pentru inimile obidite ale credincinşilor Români, s'au transformat în zile de neliniște pentru toți locuitorii oraşelor şi în zile de durere pentru Românii din Bucureşti, Turnu-Severin, Braşov, Galaţi, Constanţa şi Bacău. In ajunul Sf. Paşti păsările aducătoare de nenorocire s'au ivit deasupra Bucureştilor vărsând foc şi moarte peste centrul capitalei. Intre alte edificii, impunătorul palat al Universităţii a fost cuprins de flacări.

In noaptea Invierii a fost supus unui bombardament ucigător oraşul Turnu-Severin, iar în prima zi de Paşti pe la orele 11, când oamenii ieşeau din biserică, cumplita pustiere s'a năpustit asupra Braşovului, unde a fost lovită gara, Hotelul Coroana, palatul Justiţiei etc.

Bombardierele cari au atacat Braşovul au trecut pe la Sibiu, cutremurând văzduhul cu huruitul lor în timp ce se săvârşea Liturghia arhierească în catedrala înţesată de mii de oameni. I. P. Sf. Mitropolit înconjurat de preoţi au continuat cu inimi neclintite sf. Liturghie dela ieşirea cu Sf. Daruri până la sfârşit sub acest huruit, aşteptându-se în orice clipă la deslănţuirea atacului. O mare parte din credincioşi au rămas în biserică urmărind, în adâncă reculegere, sf. Liturghie.

La sfârşit I. P. Sf. Mitropolit a rostit o impresionantă alocuţie improvizată sub puterea acestei întâmplări.

A doua zi de Paşti I. P. Sf. Mitropolit a slujit sfânta Liturghie la Alba-Iulia în faţa unui mare număr de credincioşi, în frunte cu profesorii şi studenţii Universităţii din Iaşi, refugiată acolo.

Bibliografie

Preot **Dumitru Călugăr**: *Preocupări catehetice*. Sibiu, 1944. Pag. 100. Preţul lei 200.

Catehetica este un meşteşug greu, fiindcă e meşteşugul zidirii sufletului creştinesc. Toată lumea e convinsă de greutatea lucrării săvârşite de un sculptor, care are să modeleze o materie văzută, accesibilă simţurilor, deci uşor de cunoscut; cu cât mai grea este opera educatorului, care trebue să formeze sufletul nevăzut, inaccesibil simţurilor, deci foarte greu de cunoscut.

Cartea cu titlul sugestiv publicată de părintele D. Călugăr, conferenţiar suplinitor de Omiletică şi Catehetică la Academia teologică „Andreiană", apare ca o lumină mult aşteptată de către toţi preoţii frământaţi azi în mod deosebit de „Preocupările" frumoase, dar foarte grele, ale catehizării, adecă ale zidirii sufletului creştinesc şi românesc în vremurile de cumplită încercare pe cari ne este dat a le trăi. „Zidirea sufletului" a fost totdeauna un meşteşug greu şi delicat, dar astăzi, când opera acestei zidiri este tulburată şi ameninţată cu zădărnicirea de către vijelia duşmanului „fără Dumnezeu şi fără suflet". Ceasurile grele prin care trecem, poruncesc preotului să nu întrerupă nici o clipă opera de zidire a sufletului creştinesc, ba din contră, să intensifice lucrarea de catehizare, care este o condiţie esenţială pentru viaţa neamului.

Cartea părintelui D. Călugăr a venit tocmai la timp. Ea reprezintă un valoros povăţuitor pentru toţi cateheţii în îndeplinirea misiunii lor grele. Şi mai au un merit deosebit aceste îndrumări. Ele nu rezultă din speculaţii teoretice, streine de viaţă, ci sunt rodul experienţelor sale temeinice făcute pe teren. Păr. D. Călugăr a muncit cu sârguinţă mai mulţi ani în ogorul sacru al sufletului generaţiei tinere atât ca învăţător cât şi ca profesor de religie. Din experienţa bogată a acestei munci rodnice şi conştiincioase au răsărit învăţăturile înmănunchiate cu pricepere în cartea de faţă, învăţături pe cari asimilându-le catehetul bun va putea fi la înălţimea chemării sale în toată vremea.

Aceste învăţături culminează în legătura organică între teorie şi practică, între cunoştinţă şi aplicarea ei pe teren, ceea ce în învăţământul religios înseamnă *trăirea doctrinei creştine*. „Nu pentru a şti mult — zice autorul la pag. 13 — ci pentru a învăţa pe copii ce însemnează trăirea învăţăturilor sfinte, se cade să ne străduim în orele noastre de catehizaţie. După ce vor fi treziţi la o asemenea viaţă, copiii vor căuta singuri să afle cât mai multe din cuvintele Scripturii. Şi îndemnul acesta va creşte cu fiecare an al vieţii lor. Este dela sine înţeles, că tocmai spre aceasta se cade să şi sârguim. Doar nu este greu să pricepem că şcoala primară este menită să constitue o fereastră deschisă spre şcoala cea adevărată a vieţii de mai târziu. Din şcoala primară copiii unui neam trebue să salte cu o predispoziţie sufletească în a cărei virtute să se simtă îndemnaţi spre o continuă dăltuire a fiinţei lor integrale. Ţinta aceasta nu poate fi în nici un caz străină învăţământului religios.

Dar trăirea doctrinei creştine, adică viaţa în Hristós, nu se poate realiza decât printr'o apropiere, printr'o legătură intimă, nemijlocită cu Hristos, izvorul vieţii celei nouă. Copiii trebue deci să cunoască bine pe Hristos şi să-L iubească. De aceea pretinde autorul nostru, ca un bun cunoscător al sufletului şi a psihologiei infantile, să fie prezentat copiilor Mântuitorul într'o lumină atrăgătoare, într'un colorit afectiv. „Esenţialul stă — zicè păr. D. Călugăr, în a prezenta pe Mântuitorul Hristos, spre exemplu, mai degrabă sub chipul Samarineanului milostiv, decât sub unghiu dogmatic. El să fie pentru copil, Învăţătorul, Vindecătorul, Făcătorul de minuni, Prietenul celor mici, buni şi necăjiţi. In sufletul copilului să se întipărească pentru toată viaţa chipul lui Hristos. Modelul jertfelniciei întregi, şi neprecupeţite, chipul robului „Cel care tuturor toate s'a făcut ca pe toţi să-i dobândească". El s'a făcut aşa, dar şi rămâne mereu asemenea, şi ni se dă nouă în toată vlaţa noastră, prin Biserica Sa, prin Sfintele Taine" [pg. 15 secv].

In felul acesta pune şi rezolvă o seamă de probleme catehetice păr. D. Călugăr, care în soluţiile sale sănătoase în mod vădit se inspiră dela Învăţătorul divin, dela Catehetul de peste veacuri, dela Mântuitorul. „Preocupările catehetice" din cartea de faţă sunt cu drept cuvânt preocupările fiecărui catehet. Inşir aici numai câteva dintre ele: Educaţia religioasă în şcoala primară: Învăţământul religios în şcoala primară; Catehetul; Deprinderile religioase-morale; Sala de învăţământ; Orarul şcoalei primare şi orele de religie; Carnetul de religie, etc.

Cartea este prefaţată de Diaconul Dr. Grigòrie T. Marcu, care cu multă măestrie ne zugrăveşte profilul vrednicului „Dascăl în dăscălie religioasă", păr. D. Călugăr. Valoarea mare a lucrării rezidă atât din importanţa covârşitoare a religiei ortodoxe în viaţa neamului românesc, importanţă evidenţiată mai mult ca oricând în zilele noastre, cât şi în soluţiile salvatoare pe cari le dă problemelor catehetice foarte actuale.

N. Terchilă

ŞTIRI LOCALE

Dumineca Tomii, în 23 Aprilie 1944, Sfântul Gheorghe, servesc: cons. Ieronim Grovu, Aurel Nanu şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu şi cons. Alexandru Popa. *Predică: cons. Aurel Nanu.* La Oastea Domnului predică *preotul Nicolae Constandin* dela parohia Sibiu-Lazaret.

INFORMAŢIUNI

Mulţămire. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolaie* mulţămeşte şi pe această cale celor ce i-au trimis felicitări şi i-au făcut urări cu ocaziunea sf. sărbători ale Paştilor şi împărtăşeşte tuturor arhiereştile Sale binecuvântări.

Moartea eroică a Părintelui Dr. Irineu Felea. Dumnezeu a vrut ca printre cetăţenii cari au căzut victimă bombardamentului aerian la Gara de Nord din Capitală, să se găsească şi părintele protosinghel *Dr. Irineu Felea*, profesor de teologie şi paroh al sf. Biserici Radu Vodă din Capitală şi membru al consiliului Central al Asoc. f. Luptători din Gărzile Naţionale Române din Ardeal şi Banat din anii 1918—1919, murind o moarte eroică. Moartea părintelui Felea văduveşte Biserica ortodoxă de un proeminent slujitor al altarului, iar societatea românească, unul dintre cei mai distinşi fii intelectuali ai săi. Inmormântat în groapă comună cu celelalte victime, pentru odihna sufletului nobil al părintelui Felea, s'a oficiat un parastas, în Joia Patimilor, la Biserica Radu Vodă din Capitală. Odihnească cu drepţii!

Moartea cântăreţului. Cu *Ioan Minulescu* dispare un cunoscut trubadur şi apreciat poet al literaturii româneşti. Sibienii au avut câteva prilejuri să asculte, în Teatrul municipal, şi să admire cât suflet ştia să coboare în strofele sale, dăltuite de mână de artist. In felul maestrului de a-şi recita versurile, Ion Minulescu era neîntrecut. Toţi celce l-au auzit, îi vor păstra o bună amintire.

Poşta Redacţiei

Dlui Ing. *I. M.* în *Br.* Tel. Român. „din 12 VIII 1943", nu există. Poate aţi greşit numerele?
Pr. *I. I.* în *Bl. Pl.* La altă ocazie.

Nr. 105/1944. (24) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de cântăreţ bisericesc din **Dumbrăveni**, jud. Târnava-Mică, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegr. Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salar dela Stat dela data bugetării postului,
2. Sesie cantorală 2 jugăre arător, pământ foarte bun.
3. Venitele după serviciile religioase sunt cele stabilite de consiliul parohial la 12 Martie a. c.
4. Dacă cântăreţul conduce corul bisericesc, va primi o indemnizaţie dela biserică.

Cântăreţul ales va sta la dispoziţia parohului în permanenţă, atât la serviciile divine, cât şi la adunările Oastei Domnului şi ale celorlalte societăţi religioase din parohie.

Concurenţii îşi vor prezenta cererile însoţite de diploma Şcoalei de cântăreţi bisericeşti şi alte acte de recomandare oficiului parohial; se vor prezenta la biserică pentru a-şi arăta cunoştinţele în tipic şi aptitudinea la cântările bisericeşti.

Dumbrăveni, la 15 Martie 1944.

Ioan Dragolea
protopop paroh

Nr 85/1944 (25) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de preot-ajutător de pe lângă parohia protopopească **Ilia**, jud. Hunedoara, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Titularul acestui post va îndeplini şi serviciile de catehet la şcolile din Ilia, extraşcolari şi premilitari şi de secretar protopopesc.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salar dela Stat conform pregătirii teologice.
2. Diurnă de secretar protopopesc.
3. Locuinţă în edificiul Casei Culturale cu grădina aparţinătoare locuinţei.
4. Şase jugăre pământ în şesul Mureşului.
5. Jumătate din folosinţa cimitirului.
6. Jumătate din venitele stolare.

Cererile de candidare se vor înainta Oficiului protopopesc al Iliei în termenul indicat, împreună cu încuviinţarea de candidare dela P. Ven. Cons. arhiepiscopesc.

Candidaţii se vor prezenta, cu încuviinţarea Oficiului protopopesc, în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuţi de către credincioşi.

Oficiul protopopesc ort. rom. al Iliei în înţelegere cu Consiliul parohial.

Ilia, la 5 Martie 1944.

Iuliu Josan
protopop.

Nr. 722/1943 (26) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II-a **Sânpetru**, protopopiatul Braşovului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele acestei parohii sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Casă parohială, cu toate dependinţele.
3. Sesiune parohială 32 jug. arător.
4. Stola obişnuită în protopopiat.
5. 2 stânjeni lemne de foc dela comuna politică pentru Oficiul parohial.

Cererile de concurs, însoţite de toate actele legale şi de încuviinţarea de candidare primită dela Prea Ven. Cons. Arhiepiscopesc, se vor înainta în termen Oficiului protopopesc ort. rom. Braşov.

Concurenţii se vor prezenta în parohie cu prealabila învoire a Oficiului protopopesc într'o Duminecă sau sărbătoare, spre a sluji, a predica şi a face cunoştinţă cu credincioşii.

Braşov, la 9 Octomvrie 1943.

Oficiul protopopesc ort. rom. al Braşovului în înţelegere cu comitetul parohial din Sânpetru.

Dr. N. Stinghe
adm. prot.

Nr. 6001/944. [27] 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de *preot ajutător* al parohiei de **cl. I., Codlea**, protopopiatul Bran, publicăm concurs, cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Preotul ajutător va îndeplini şi slujba de *duhovnic* la Uzinele Codlea, Ing. Gh. Urdăreanu şi slujba de *catehet* la şcolile primare şi la şcoala de ucenici industriali, din Codlea.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela Stat,
2. Jumătate din venitele dela altar,
3. Venitele stolare din a treia parte din parohie,
4. Circa 7 jug. sesie parohială,
5. Renumeraţie, pentru slujba de duhovnic şi pentru orele de educaţie religioasă morală, dela Uzinele Codlea-Ing. Gheorghe Urdăreanu.

Cererile de concurs, provăzute cu toate documentele necesare şi cu autorizaţia de a concura dela Venerabilul Consiliu Arhiepiscopesc, se vor înainta în termen Oficiului protopopesc Bran, Zârneşti, judeţul Braşov, iară concurenţii se vor prezenta în parohie în Dumineca ce va ficsa-o Oficiul protopopesc Bran, spre a cânta eventual a celebra şi a face cunoştinţă cu poporul dreptmăritor.

Zârneşti, 23 Martie 1944.

Vasile Stoicanea
protopop

Copiii sunt tezarul cel mai de preţ al dvs. Învăţaţi-i din vreme ce trebue să facă în caz de alarmă aeriană. explicaţi-le primejdia boambelor neexplodate şi atrageti-le atenţia să nu ridice obiectele lăsate de avioanele duşmane.

Vrei tu, român adevărat, să te faci unealta duşmanului, ascultându-i şoaptele?

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae
Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

Anul XCII — Sibiu, 30 Aprilie 1944 — Nr. 18

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIIU

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei. — Pentru America 6 Dolari. Abonament de sprijin 5000

Articole și corespondențe se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor m. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

VORBIREA

I. P. Sfințitului nostru Mitropolit Nicolae

la deschiderea adunării anuale a arhiepiscopiei pe 1944

Hristos a înviat!

Onorată Adunare Eparhială,

Deși mi-am dat seama cât de anevoioasă este călătoria în aceste zile, totuși am ținut ca, date fiind împrejurările deosebit de serioase prin cari trece Țara și Neamul nostru, să întrunesc pe reprezentanții clerului și ai poporului pentru a ne sfătui împreună asupra datoriilor noastre și asupra acțiunii speciale a Bisericii în aceste timpuri. Căci pe lângă toată gravitatea situației, Biserica este chemată să rămână la postul ei de cârmuitoare a vieții sufletești a poporului, ba chiar să-și intensifice lucrarea de înălțare a moralului obștei românești, inspirându-i încredere în Dumnezeu și întărind-o în acele virtuți prin cari să poată birui încercările aspre ale prezentului. Dacă în vremuri grele răspunderea tuturora pentru destinul Neamului este mai accentuată ca oricând, răspunderea Bisericii, care scăpare s'a făcut nouă în cele mai apăsătoare timpuri, e sporită în chip deosebit, dat fiind că pe ea o leagă de popor nu numai anumite dispoziții ale Statului, ci însași porunca lui Dumnezeu. Noi ierarhii și preoții suntem pătrunși de această sporită răspundere a noastră în actualele împrejurări și suntem hotărîți să nu ne dăm în laturi de sub jugul ei. Ne vedem limpede obligația de-a sta în mijlocul poporului ca puncte neclintite în jurul cărora să se întărească solidaritatea tuturor fiilor neamului. Căci de nimic nu avem mai mare lipsă azi decât de solidaritatea indestructibilă între toți Românii, de voința tuturora de a crede și mărturisi la fel, având un unic gând, un unic ideal, o unică țintă: salvarea neamului din primejdia care îl amenință. Toți trebue să fim stăpâniți azi în toată ființa de acest imperativ național fundamental, față de care toate celelalte interese și nevoi obștești sau particulare trebue să amuțească, așteptându-și alt soroc pentru a-și cere ascultare.

Dacă ne vom strânge cugetele și voințele într'un singur mănunchiu închinat gândului de mântuire a neamului, Dumnezeu ne va ajuta să ieșim și din această amarnică strâmtorare. Faptul că ne aflăm în cel mai întunecat moment al nopții acestui războiu, ne dă convingerea că nu mai e mult până se vor ivi zorile păcii. Toate sforțările supraomenești pe cari le fac acum popoarele pe câmpul de războiu, nu le fac cu alt scop decât ca să dobândească o pace cât mai mulțumitoare. Oamenii de stat din diferitele țări încep a întocmi planuri după cari să dea lumii ieșite din războiu o orânduire cât mai dreaptă. Diferitele grupări confesionale ale creștinismului se silesc să inspire popoarelor din cari fac parte anumite principii de cari să se călăuzească la încheierea păcii și la așezarea lumii după războiu.

Este necesar să se audă și din partea Bisericii ortodoxe române glasuri cari să dea expresie opiniilor sale despre principiile generale și minimale cari ar trebui avute în vedere la încheierea păcii, ca ea să fie durabilă și cu efecte adânci în suflete. Dacă în chestiuni de războiu competința cade întreagă pe partea omului, în chestiuni de pace omul fără Dumnezeu, adecă Statele fără Bisericile creștine, nu vor putea face nimic trainic și efectiv.

Fiind întrerupte deocamdată, din cauza împrejurărilor de războiu, legăturile între Bisericile ortodoxe naționale și celelalte grupări confesionale din mișcarea ecumenică, principiile privitoare la pace trebue să le formulăm fiecare reprezentant al Bisericii din locul unde ne găsim. Noi dorim însă ca să vină cât mai curând momentul în care să putem relua legăturile cu celelalte grupări creștine, pentruca întreagă creștinătatea să poată da o formulare comună și plină de autoritate concepției sale despre înfăptuirea păcii mult așteptate.

Gândurile noastre privitoare la pacea după care ne dorim, nu merg până la precizări de amănunte. Orice precizare se referă la metode, la organizare, la acte concrete de înfăptuire, la modul de trecere a unei idei în faptă. Ca atare, o asemenea precizare nu mai aparține religiei, ci politicii și Biserica nu vrea să se amestece în domeniul politicii, pentru a rămânea ferită de dușmăniile cari s'ar naște de aici.

Biserica se preocupă nu atât de metodele exterioare prin cari se poate realiza pacea, cât de condițiile interne, *sufletești ale unei păci durabile. Dacă armatele apără pământul patriei, iar oamenii de stat existența politică a națiunilor, menirea Bisericii este să lucreze la crearea acelor condiții sufletești cari fac ca popoarele să poată exista de fapt și ca entități politice, dar nu numai ca atari, ci pe un plan de viață mult mai adânc.*

Prima condiție de care trebue să se țină seama la stabilirea păcii viitoare, sau pe care trebue să o realizeze ca fundament statornic al ei, este libertatea *indivizilor și a popoarelor. Libertatea este condiția esențială pentru viața deplină a ființelor omenești. Fără libertate nici indivizii, nici popoarele nu își pot desvolta virtualitățile ființei lor. Libertatea e reclamată de valoarea neperitoare și unică a ființii umane. Nu se poate realiza o ordine durabilă în lume, o ordine care să nu fie ordinea morții, ci ordinea vieții, fără libertate. Robia nu e o așezare demnă de ființa omenească. Ea nu ușurează progresul omului în spirit, ci îl înăbușă. Mulțimea de jertfe pe cari le aduc azi popoarele în luptă, indiferent că unele vor fi învinse și altele învingătoare, nu și-ar ajunge scopul dacă nu s'ar garanta prin pacea viitoare libertatea pe seama tuturor. Biserica a militat prin reprezentanții ei de pretutindeni, indiferent de grupare confesională, atât în îndelungatul ei trecut, cât și în timpurile din urmă, ca nici o altă instituție, pentru libertate. Dar nu numai a militat, ci a și suferit. Nici știința, nici arta, nici alte instituții n'au luptat și n'au suferit atâta pentru libertate și n'au dat atâția martiri ca Biserica. Biserica ortodoxă ardeleană nu a rămas nici ea în urmă în această luptă. Dimpotrivă. Tot trecutul poporului român de pe aceste plaiuri este o carte care povestește despre lupta pentru libertate a Bisericii sale. Cred că nu va suferi prea mult regula modestiei amintind că cel ce vă vorbește s'a simțit dator să rămână pe linia tradiției de luptă și să pledeze în aceste zile la toate ocaziile binevenite pentru libertatea neamului. Iar prin glasul Bisericii s'au exprimat și de astă dată milioane de Români cari nu au avut putința să-și spună direct cuvântul lor.*

Dar libertatea indivizilor și a neamurilor trebue să-și găsească întregirea în comuniunea *care trebue să se statornicească între inși și neamuri. Altfel ea duce la egoism și anarhie. Comuniunea între State se va manifesta practic în colaborarea lor, satisfăcându-și reciproc lipsurile pe teren economic. In această colaborare vor trebui primite și neamurile mici și cu mai puține resurse de traiu, dar egal de îndreptățite la existență. In nici un caz nu se poate recunoaște acea teorie în care s'a codificat egoismul și orgoliul rasist, teorie după care unele neamuri ar avea privilegiul la o existență mai largă în baza unei pretinse superiorități numerice sau de calitate.*

Statele nu pot trăi închise în ziduri chinezești. Mentalitatea Statelor izolate unele de altele a crescut din ideea că Statul ar fi scop în sine, ar fi o realitate absolută. Statul este însă pentru națiune, este organul politic al acesteia, iar neamurile suferă când Statele cari le oblăduesc fac să se întrerupă circulația de bunuri și de idei dintre ele.

Dar comunitate reală între inși și State nu se poate statornici cu adevărat decât acolo unde suflă duhul creștin al smereniei, al conștiinții că peste toți oamenii și peste toate statele domnește voia aceluiaș Dumnezeu, care ne-a zidit și ne-a rânduit o viață de solidaritate omenească la bine și la rău. Totalitarismele de orice fel neadmițând nici o putere deasupra lor, sau alături de ele, nu se vor împăca nici odată cu această comunitate între State. Dar pretenție totalitară asupra omului, a neamului și a lumii nu poate avea decât atotputernicul și atotstăpânitorul Dumnezeu. De aceea voința lui Dumnezeu trebue să fie lege supremă pentru toate Statele. Orientându-se după această voință vor găsi punțile de apropiere și posibilitățile de colaborare în spirit de reciprocă îngăduință și ajutorare.

In această legătură de idei cred că e de folos să atrag atențiunea asupra faptului că în timpurile recente, de mari ispite totalitariste, Biserica a fost în statul nostru singura instituție care a rămas pe lângă spiritul democratic. *S'a adeverit astfel din nou însușirea ei de* Biserică a poporului, *a obștei celei mari, care, după concepția ce stă la baza ogranizațiunii noastre bisericești, are dreptul să mărturisească și să-și spună cuvântul în chestiunile privitoare la destinul ei.*

Dar libertatea întregită cu spiritul de comuniune va aduce în viața Statelor un echilibru interstatal, iar în cea a indivizilor o frățietate plină de pace, numai dacă toate statele și toți indivizii vor beneficia de aceleași drepturi. Dreptatea *este un element constitutiv absolut necesar pentru o pace durabilă. Unde lipsește dreptatea, lipsește temelia pentru un edificiu trainic al ordinei din lume.*

Toate neamurile, mari sau mici, vor trebui să primească ceea ce li se cuvine în baza drepturilor lor sfinte și să se bucure de aceleași drepturi la existență, la onoare și la bunurile materiale ale lumii. De asemenea trebue realizată o mai deplină dreptate socială. Trebue să dispară inegalitățile externe atât de izbitoare în repartizarea bunurilor între indivizi și familii. Munca va trebui așezată în drepturile ei și în cinstea ei deplină, ca factor determinant esențial în repartizarea bunurilor dintre indivizi. O ordine de dreptate socială impune o limitare a capitalismului și o asanare a pauperismului. In locul oricărei alte ideologii extremiste, Biserica vede progresul adevărat în această privință numai în înfăptuirea tot mai deplină a unei etici sociale creștine.

Onorată Adunare Eparhială,

Cum am amintit, Biserica nu are dorința să formuleze propriu zis un program de politică creștină, ci ea dorește numai ca în fruntea Statelor să ajungă oameni cu inima încreștinată, cari să se călăuzească după voia lui Dumnezeu. Numai o familie de neamuri reîncreștinate și îndrumate de conducători creștini poate fi o garanție serioasă că lumea nu va recădea peste câtva timp din nou în suferințele măcelului de azi. Fără o întoarcere generală la Dumnezeu, fără pocăință din partea tuturor popoarelor, biruitoare și bi-

ruite, nu se va putea instaura o ordine mai bună. Toţi suntem vinovaţi de acest războiu. El este plata păcatului tuturora. Toţi trebue să ne pocăim şi să rugăm pe Dumnezeu să ne dea un cuget nou, curăţit de orgoliu şi umplut de smerenie. Numai aşa se vor retrage toate apele în matca lor şi va putea reîncepe viaţa normală pe pământ.

Popoarele trebue să înceapă a se ruga mai mult lui Dumnezeu. Este actul principal pe care trebue să-l săvârşească pentru ca să ajungă a se împărtăşi de pace, de o pace cu adevărat liniştitoare, dreaptă, bună pentru toţi şi durabilă.

Să rugăm şi noi pe Dumnezeu să ne ajute să putem ieşi la lumină din greutăţile prezente, cu hotarele Ţării rotunjite, cu dreptatea noastră şi cu libertatea tuturor fiilor neamului nostru.

Cu aceste gânduri, implorând darul şi ajutorul lui Dumnezeu pentru Ţara şi Neamul nostru, declar sesiunea adunării noastre eparhiale din anul 1944 deschisă.

Adunarea eparhială din 23 Aprilie 1944

In miez de primăvară bogată în necazuri, în supărări şi în griji; într'o atmosferă turburată la fiecare pas de croncănitul cucuvelelor metalice venite de peste ţări şi mări şi sub uruitul tunului semănător de pustiiri şi sărăcie, — chemarea deputaţilor eparhiali la sfătuire, în Sibiu, aduce cu sine un dram de reculegere, deschide un luminiş asemănător aceluia din mijlocul furtunii, naşte nădejdi spre mai bine, aşează sâmburele unei păci drepte pentru un neam „credincios până la moarte" şi sloboade în sufletul nostru măcar cât de puţin din duhul vremilor abia intrate în sacul veacurilor fără număr.

Chemarea a şi găsit răsunet. Deputaţii eparhiali au grăbit spre Sibiu şi lucrarea lor a început prin rugăciune: toţi au luat parte la sf. Liturghie slujită în catedrala mitropolitană de către *I. P. Sf. Mitropolit Nicolae*, PP. SS. episcopi *Nicolae* al Orăzii, *Veniamin* al Caransebeşului şi un sobor de protopopi, preoţi şi diaconi. Credincioşii, mulţi la număr, în frunte cu P. S. *Andrei* al Aradului, ascultă slujba, stau sub semnul unei cuceriri până'n adâncul conştiinţei şi par'că rourează lacrimi de durere. Sufletul lor întreg, văduvit de data asta de prihană, se aşează la altar, se face mic şi cucernic, cerşeşte milă din „Izvorul milelor" şi caută să stoarcă nădejde dela „Nădejdea tuturor creştinilor". Un asemenea iureş de dăruire lui Dumnezeu, cu toată viaţa noastră, nu va putea mijloci, oare, ajutor şi izbăvire „din toate nevoile?"

Indată după sf. Liturghie, şi tot în catedrală, s'a făcut deschiderea sesiunii din 1944. De data aceasta, ca nicicând, a rămas la deschidere şi mulţimea credincioşilor. Toţi voiau să audă şi să culeagă povaţă din cuvântarea luminoasă a I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae*. Cu adevărat, cei cari au asistat, vor putea grăi şi peste ani şi ani despre o cuvântare magistrală, despre un ochiu al spiritului drept văzător, despre o *prefaţă a păcii celei drepte*. [Publicăm cuvântarea în fruntea gazetei].

Tot pe atât de puternic a impresionat şi răspunsul P. S. *Episcop Andrei* al Aradului, răspuns care a tâlcuit solidarizarea integrală a ierarhiei, a preoţimii şi a turmei ardelene cu cele ce a exprimat, ca un profet al vremii noastre, I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae*. Şi pe aceeaş linie s'a situat cuvântul dlui *Dr. Gh. Preda*, adus în numele deputaţilor eparhiali.

Stăm şi acum sub impresia acelor momente mari şi grele de tâlc. Şi nu ne mirăm nici azi, cum nu ne-a surprins nici atunci, propunerea păr. rector *Dr. D. Stăniloae*, ca vorbirea I. P. Sf. Mitropolit să fie trimisă cât mai departe, să străbată în cercuri cât mai largi, să sboare peste graniţi, şi pe cât va fi cu putinţă, să se facă mărturie pentru noi chiar şi în mintea şi în conştiinţa beligeranţilor.

*

Lucrările Adunării s'au desfăşurat în aula Academiei teologice. Lor le-a premers, ca în fiecare an, expedierea telegramelor omagiale către M. Sa *Regele Mihai I* şi dl Mareşal *Ioan Antonescu*, conducătorul Statului.

Cum era şi firesc, lucrările nu au putut fi supuse unor desbateri atât de largi ca în alţi ani, deşi rapoartele comisiunilor aduc material extrem de bogat. Cu adevărat, „nu sunt vremile sub om, ci bietul om sub vremi".

Astfel, raportul *Comisiunii organizatoare* [raportor prot. stavr. *Dr. D. Stăniloaë*] se opreşte asupra războiului ce purtăm de trei ani şi în cursul căruia „au amuţit discordiile interne, unitatea sufletească a intrat în funcţiile ei salvatoare". Neamul nostru dovedeşte şi cu această ocazie, „voinţa lui de a trăi". El are conştiinţa „că războiul nostru este pentru lege şi pentru libertate, fără de care nu poate exista nici securitate şi nici fericire în lume".

Regimul politic s'a dovedit deosebit de înţelegător faţă de Biserică. Imbunătăţirea dotaţiei clerului şi mai ales Decretul-Lege Nr. 620 din 22 Sept. 1943, în cauza „patrimoniului bisericesc în caz de trecere dela un cult la altul", — sunt mărturiii în această privinţă.

Un punct luminos, în raport, este duhul Samarineanului milostiv, care s'a vădit a fi tot mai viu şi mai aplecat către cei necăjiţi. Biserica a colaborat cu Consiliul de Patronaj şi din această colaborare a răsărit vindecare pentru multe răni şi lipsuri grele au fost înlăturate.

Raportul *Comisiunii bisericeşti* [raportor prot. *Dr. D. Borcea*-Săliştei] se opreşte mai întâi asupra *Misiunilor arhiereşti*. Mai mult chiar decât în alţi ani, I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* a poposit peste tot şi a dus cuvânt de învăţătură. Il întâlnim la sfinţiri de biserici, în lagărele de prizonieri, în mijlocul studenţimii, în pelerinaj la „Izvorul Tămăduirii" dela Sâmbăta de Sus, în mijlocul deţinuţilor din închisori, la mormântul providenţialului A. Şaguna, la adunarea „Astrei", etc. ducând astfel, între cei mulţi, chipul ierarhului ortodox, icoana păstorului cuprins de grija turmei sale.

Raportul mai face apoi pomenire, în linii mari, de activitatea Centrului eparhial, Caselor culturale, „Sfatului păcii", de cooperativa „Sănătatea Neamului" şi de sprijinul dat de Ministerul Culturii Naţionale şi al Cultelor, prin înfiinţarea multor posturi noui. Dl secretar general prof. *A. Popa* va găsi şi de data aceasta, în sufletul preoţimii ardelene, expresia celei mai curate mulţumiri. Căci, alături de dl Mareşal, Dsa este omul căruia îi revine cinstea de fiu distins al Bisericii noastre şi de sprijinitor desinteresat al vieţii ei.

Zelul misionar al preoţilor s'a dovedit mustind de vigoare şi în anul trecut. Şi raportul nu uită să facă pomenire despre el.

Un capitol special înrămează datele asupra Academiei teologice. Intre aşezămintele Arhiepiscopiei, Academia ocupă un loc central. Ea şi poate fi privită ca un mărgăritar de mult preţ. In urma organizării celei noui şi datorită elementelor cari au fost chemate să activeze aici, Academia teologică prezintă o însemnătate predominantă chiar şi în cultura religioasă a neamului nostru românesc.

Pe drum bun merge şi Şcoala de cântăreţi bisericeşti.

Disciplina şi starea morală a clerului şi credincioşilor sunt şi ele satisfăcătoare.

Raportul *Comisiunii culturale* [raportor prot. *P. Borzea*-Făgăraş] prezintă o importanţă deosebită. El accentuează o problemă fundamentală: „*reîncreştinarea lumii moderne, totala încreştinare a omenirii de azi*". Intru aceasta a sârguit, de bună seamă, „înviorarea şi adâncirea credinţii şi a vieţii religioase în Universitatea „Regele Ferdinand I" din Cluj-Sibiu, întru aceasta s'au ţinut conferinţe religioase de către profesorii universitari şi de teologie şi tot aici a ţintit şi zorăşte şi F.O.R.S.

Catehizaţia în şcoala primară şi în cea secundară face progrese tot mai vădite, iar şcoalele confesionale de toate gradele şi categoriile păşesc cu dreptul. Ele sunt şi rămân o mândrie a Bisericii noastre.

Orfanilor de război li s'a întins şi li se va mai întinde o mână caldă, iar sănătatea neamului a fost privită cu ochiul cel treaz al mamei celei bune.

Deosebită mândrie poartă scrisul teologic şi presa bisericească din Arhiepiscopie. In cuprinsul Bisericii ortodoxe române, situaţia dela Sibiu nu-şi găseşte egal. Scrisul de aici a întrecut orice aşteptări, iar continuarea operei culturale a Bisericii însemnează împletirea unei broboade de mărire şi de farmec de tot curat.

Impresie deosebit de frumoasă a lăsat şi *Raportul comisiunii economice* [raportor *Dr. Popovici*-Hunedoara]. Banul văduvei s'a adaus lângă acela al bogatului şi a ajutat din plin la bunul mers al vieţii bisericeşti. Suma însemnată dăruită de dl Mareşal *I. Antonescu*, pentru clădirea Şcoalei normale de fete, se aşează în frunte. Dăruitorul va rămânea, de bună seamă, între ctitorii acestui aşezământ de cultură religioasă şi naţională.

Şi cellalţi „datători de bună voie" pot fi siguri de gratitudinea noastră şi de iubirea lui Dumnezeu. Dania cu inimă curată rodeşte altă danie. Aşa a fost şi aşa va să rămâie şi în vremurile care vin.

Inchiderea Adunării

s'a făcut prin cuvântarea plină de lumină şi de îndemnuri a I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae*.

I. P. S. Sa a spus: „Trăim zile excepţionale şi astfel şi sesiunea Adunării noastre eparhiale a trebuit să se desfăşoare într'un cadru excepţional. Vă asigur însă, că şi în aceste vremuri ne-am străduit ca viaţa bisericească să decurgă în mod normal. Viaţa bisericească a vădit însă o tendinţă care acum îi este fundamentală: să sară în ajutor şi să împlinească toate lipsurile şi necazurile vieţii publice a Statului nostru.

Intorcându-vă acasă, aveţi chemarea să întăriţi credinţa poporului nostru în Cel de sus şi în folosul jertfelor aduse cu inimă curată. Jertfele noastre sunt aduse pe altarul dreptăţii. Noi nu ne luptăm pentru pământ străin, ci pentru cel strămoşesc. Nu am râvnit şi nu râvnim să scurtăm drepturile cuiva, dar apărăm cu toate puterile, drepturile cuvenite nouă.

Să fiţi propoveduitorii bunelor nădejdi pe care le pune Biserica în poporul nostru. Să nu vă înspăimânte greutăţile cari ar veni şi mai departe asupra noastră. Trăind în duhul Bisericii şi în credinţa religioasă, sunteţi chemaţi să liniştiţi îngrijorările poporului nostru. Indrumaţi-i pe toţi să fie la înălţimea vremilor de azi. Să fim cu ajutorul nostru către cei în suferinţă, ajutând pe văduve, orfani şi invalizi, ca să facem din Biserică o făclie pentru luminarea aproapelui şi să se facă simţită puterea şi grija instituţiei divine.

Mai presus de toate este încrederea noastră în Dumnezeu şi în dreptatea cauzei noastre.

Sfârşitul acestui război, oricâte încercări ne-ar mai fi rezervate până atunci, va însemna recunoaşterea drepturilor pe seama neamului nostru. Noi nu suntem o forţă neglijabilă în această lume. Când 16 milioane de fraţi vor voi şi vor tinde spre acelaş ideal, atunci îl vor şi ajunge, oricât de mari ar fi jertfele cerute".

I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* a mulţumit apoi PP. SS. Episcopi pentrucă au participat la sesiunea Adunării şi a binecuvântat asistenţa.

Deputatul *V. Păcală* a mulţumit I. P. S. Mitropolit pentru clipele de înălţare sufletească pe care le-a hărăzit prin cuvântul Său, înaltul Ierarh şi l-a asigurat, că deputaţii eparhiali vor răspunde cu tot sufletul, chemării lor.

*

Aşa s'au sfârşit lucrările Adunării eparhiale din anul viforniţei. Stăm şi acum sub stăpânirea impresiei de atunci. Cu încredere neclintită în izbânda duhului lui Hristos, cade-se a ne ruga fără tihnă şi fără opreală:

— Doamne al Puterilor, fii cu noi!

D. Călugăr

Şedinţa Sinodului episcopesc al Mitropoliei Ardealului

In ziua de 23 Aprilie 1944, P. Sf. membrii ai Sinodului episcopesc al Mitropoliei Ardealului s'au întrunit în şedinţă sub preşedinţia I. P. Sf. Mitropolit Nicolae.

După invocarea Duhului Sfânt, săvârşită în capela Academiei teologice «Andreiane», s'a intrat în ordinea de zi. Problemele desbătute sunt de o însemnătate vitală pentru bunul mers al vieţii plenare a neamului, mai ales în împrejurările actuale; ceea ce dovedeşte că înainte stătătorii bisericii străbune sunt pururea în stare de veghe şi alăturea de întreaga obşte românească.

In legătură cu pastoraţia credincioşilor, s'a hotărît să se dea o atenţie specială predicii de război a cărei menire zace în a spori încrederea tuturor în Dumnezeu şi în implinirea dreptelor aspiraţiuni ale neamului. Războiul, cu tot cortegiul de suferinţe pe care le stârneşte el, este consecinţa directă a abaterilor vinovate ale oamenilor dela calea lui Dumnezeu.

Sinodul a luat act de experienţele fructuoase pe care le-a făcut la Arad P. Sf. Episcop Andrei *cu educarea în spirit religios a tineretului în cadrele şcolilor duminecale hotărînd generalizarea lor pe tot cuprinsul Mitropoliei Ardealului.*

Biserica noastră participă la acţiunea de ocrotire a invalizilor, orfanilor şi văduvelor de război pe toate căile posibile. La Sibiu va fi reînfiinţat orfelinatul arhidiecezan, la Caransebeş funcţionează un orfelinat pe lângă mânăstirea de maici, iar la Arad a fost înfiinţată o şcoală pentru copiii părăsiţi, pe lângă mânăstirea Hodoş-Bodrog. Vor fi solicitaţi naşii copiilor orfani ca şi familiile înstărite să ia sub ocrotire pe orfani, iar parohiile vor prevedea în bugete sume pentru ajutorarea lor. Sinodul recomandă organizarea sătenilor pe vecinătăţi nu numai în scopul ajutorării reciproce, ci şi pentru asigurarea ordinei publice faţă de eventuale elemente turbulente.

O grijă specială este prevăzută pentru cercetarea şi întărirea familiilor de către preoţi. Lupta împotriva concubinajului va fi întărită. Pentru tineret se vor face slujbe şi rugăciuni menite să l ţină alipit de Biserică şi de virtuţile străbune. In monahism, conform deciziunii Sinodului episcopesc, nu vor fi primite decât elemente cu pregătire teologică. Sinodul şi-a însuşit întru totul principiile creştine care trebue să prezideze la stabilirea ordinei mondiale viitoare, principii atât de respicat şi luminos exprimate de către I. P. Sf. Mitropolit Nicolae *în cuvântarea de deschidere a Adunării eparhiale.*

Numai leneşul amână...
Cetăţeanul conştient îşi face din timp provizii. Faceţi-vă din vreme provizii de apă proaspătă şi de alimente care nu se alterează.

CONFERINTA

I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE cu protopopii Arhiepiscopiei

Luni, 24 Aprilie 1944, după terminarea lucrărilor Adunării eparhiale. I. P. Sf. Mitropolit Nicolae *a ţinut o conferinţa îndelungată cu protopopii din cuprinsul Arhiepiscopiei. Aula Academiei teologice a slujit drept adăpost întru aceasta.*

Conferinţa a fost onorată cu prezenţa P. S. episcop Andrei *al Aradului.*

Din multele şi bogatele îndrumări şi îndemnuri, pe care le-a dat I. P. Sf. Mitropolit şi cu această ocazie, spicuim — foarte pe scurt — următoarele:

Oricine ştie că trecem prin vremuri grele şi că primejdiile ne pasc din toate părţile. Situaţia aceasta nu trebue să ne sperie. Se cade să privim totul cu încredere în Dumnezeu, în puterile neamului nostru şi în duhul de jertfă al lui. Increderea în Dumnezeu trebue ţinută mereu trează şi în sufletul poporului dreptcredincios, ca să nu slăbească nici nădejdile lui într'un viitor mai bun.

Preoţimea este chemată, mai ales în aceste vremi, să lucreze din toate puterile ei la menţinerea solidarităţii neamului întreg. Fiecare cuvânt trebueşte bine chibzuit, mai ales că «de fiecare cuvânt spus în deşert» vom avea să dăm seamă înaintea lui Dumnezeu.

Acum a sosit vremea când trebue să propoveduim pocăinţa. Isbucnirea acestui război este un rezultat al devierii oamenilor dela voia lui Dumnezeu. Toţi purtăm vina războiului care a încins întreg pământul şi de aceea toţi trebue să ne cuprindem de dorul spre îndreptare. Voia lui Dumnezeu trebue să fie din nou legea supremă.

Tot acum este vremea zelului pastoral, zel prin care vom putea dovedi cât suntem de necesari. Predica poate face mult în această privinţă, dar numai în cazul când este simplă şi legată strâns de nevoile clipelor de acum. Să fim doftori cari dăm medicamentul cel mai bun şi la vremea cea mai potrivită, având pildă, pentru aceasta, lucrarea tămăduitoare a Domnului nostru Iisus Hristos.

Ajutorarea văduvelor, orfanilor, invalizilor, este un capitol foarte însemnat. Biserica nu poate lăsa acţiunea aceasta numai în grija Statului. Ea nici nu trebue să se lase înlăturată dela alinarea suferinţelor de azi, ca nu cumva locul ei să fie ocupat de alţii. Să dovedim că nu putem fi substituiţi prin nimic şi prin nimeni. Opera noastră, numai noi o putem îndeplini în toată întinderea ei.

Mai întâi a arătat că şi la noi va trebui să se introducă «Şcoala de Duminecă», aşa cum s'a realizat aceasta în eparhia Aradului.

Parohia să devie o mare familie, în care nimeni să nu rămână fără de ajutor şi mângâiere. I. P. Sf. Mitropolit Nicolae *a fixat apoi atitudinea preoţimii în raport cu autorităţile civile şi a accentuat rolul deosebit al societăţilor religioase din parohii. Pentru vremurile grele care ar mai putea veni, preoţimea trebue să-şi sporească activitatea, păstrând o legătură cât mai intimă cu poporul. Păstorul şi turma să fie şi să rămână una. Numai în acest caz va putea fi ajutat şi susţinut şi preotul, în eventualitatea unor vremi şi mai grele.*

Nicicând nu poţi lega pe oameni mai strâns unii de alţii ca atunci când ei sunt în suferinţă. De aceea, preotul de azi este chemat, şi mai mult ca altădată, să îndeplinească slujba Samarineanului milostiv.

In aceste vremi ar trebui să se facă şi o organizare mai strânsă pe vecinătăţi, în frunte cu un „tată de vecini", care ar putea fi de ajutor în împrejurări mai grele. Colaborarea între parohii şi Consiliul de Patronaj este şi ea de recomandat.

I. P. Sf. Mitropolit sugerează apoi o activitate şi mai largă a cercurilor pastorale, iar asupra vizitelor pastorale insistă în chip cu totul deosebit. Prin aceste vizite pastorale în familii se zideşte legătura cea mai strânsă între păstor şi turmă. Preotul va sta de vorbă cu fiecare credincios, interesându-se de nevoile şi necazurile lui imediate.

Ca obiectiv esenţial în pastoraţie intră şi starea sanitară a familiei, a satului. Natalitatea cu deosebire. Dacă scade, aceasta poate însemna un deficit primejdios pentru viitorul neamului. Natalitate tot mai scăzută se şi face evidentă în unele judeţe ale Ardealului (Făgăraş, Târnave, etc) Aceasta însemnează şi o scădere a potenţialului de muncă.

Natalitatea scăzută trebue combătută prin propovăduirea poruncilor morale şi prin reînvierea dragostei de neam şi de prunci.

După ce a arătat că va fixa şi va trimite toate îndemnurile şi sfaturile de mai sus în câteva circulare, I. P. Sf. Mitropolit a încheiat astfel:

„Noi ştim cui slujim. Stăpânul şi Îndrumătorul nostru este Domnul. In El ne punem toată încrederea, fie împrejurările prin care trecem oricât de grele. Spre El ne îndreptăm gândurile noastre. Să avem siguranţa, că Acel care până acuma a fost cu noi, nu ne va lăsa nici dé-acum înainte. Noi ne sprijinim pe propiele mult mai puternice decât toate pròptelele din lume. Bărbăţia noastră să nu scadă. Vor veni vremuri, când ni se va cere să trecem la eroism. Astfel de încercări sunt îngăduite de Dumnezeu pentru a pune la probă vrednicia noastră. Să ne purtăm cu demnitate soartea, cu demnitatea care sporeşte puterile. Să nu nē sprijinim pe cele ale lumii, ci pe puterile divine ce ne sunt date de Domnul".

•

Conferinţa a luat sfârşit prin cântarea bisericească: „Cu noi este Dumnezeu"...

Cu adevărat, dacă Dumnezeu este cu noi, cine vă putea fi împotriva noastră?

D. Călugăr

*Piatra de pe mormântul Domnului**

— *Cine a prăvălit-o?* —

Iosif din Arimateia, în întrevederea ce-a avut cu Pilat, cerând dela acesta Trupul lui Hristos cel răstignit, — a săvârşit un act foarte îndrăsneţ şi primejdios. De ce oare iudeul acesta — persoană bogată şi sus pusă — se va fi interesat de cadavrul unuia ce îndurase o execuţie publică? Precauţiunea va fi sfătuit pe Pilat să respingă cererea lui Iosif. Acesta însă a obţinut ceea ce cerea. El a aşezat Trupul aceluia ce se chema Fiul lui Dumnezeu în mormântul care fusese menit sieşi. Sfântul Evanghelist afirmă că două femei, ucenice ale Domnului, stăteau în faţa locului unde fusese îngropat Hristos.

Evanghelia apocrifă a lui Nicodim spune că această acţiune a lui Iosif Arimateianul a stârnit mare turburare şi resentiment în sânul autorităţilor evreeşti. Un membru al celui mai înalt for al naţiunii lor să arate făţişă simpatie către Galileanul, pe care ei înşişi l-au condamnat şi au făcut pe Pilat să-l dea răstignirii: aşa ceva era o insultă la adresa demnităţii Sinedriului, un act de cea mai de neiertat nelealitate. Iosif îşi stîrbise propria reputaţie şi îşi puse în primejdie propria viaţă.

Conform istorisirii evanghelice canonice, o deputaţiune a Sinedriului, în aceeaşi zi, a avut o întrevedere cu Pilat. Deputaţiunea — diplomatică cum era — n'a făcut nici o aluzie la Iosif din Arimateia. Au reamintit însă guvernatorului că, în cursul procesului, una din învinuirile aduse Celui ce-şi zicea Hristos, a fost susţinerea acestuia că după trei zile va învia din morţi. Prea probabil este ca aderenţii Galileianului să deschidă mormântul, să fure Trupul în timpul nopţii, să-l ascundă în altă parte şi apoi să declare sus şi tare că Cel răstignit s'a sculat cu adevărat din morţi. O atare vestire ar putea uşor să aprindă mulţimea, nestatornicul caracter al căreia Pilat îl cunoştea prea bine. Dreptaceea membrii deputaţiunii l-au sfătuit pe guvernator, ca o chibzuită măsură — întru a preveni o urmare atât de nenorocită — să trimită un contingent de soldaţi romani care să păzească mormântul până a treia zi.

Această cerere a Sinedriului a pus pe Pilat într'o grea situaţie. El dăduse deja Trupul lui Hristos în grija unui iudeu. Din capul locului însă, a refuzat să trimită soldaţi întru păzirea mormântului. El a amintit conducătorilor iudei că există păzitori oficiali sub propria lor supraveghere, păzitori ce prea bine pot fi folosiţi în scopul dorit de ei. Deputaţiunea a făcut întocmai: „s'au dus şi au întărit mormântul cu pază şi au pecetluit piatra".

In ziua următoare, la ivirea zorilor, după aserţiunea sf. ev. Matei, străjerii iudei veghiau la mormânt când femeile au venit să vadă locul unde fusese îngropat Domnul. Atunci s'a petrecut un fapt sguduitor, suprafiresc: un înger s'a pogorît din cer, un mare cutremur s'a făcut şi piatra a fost răsturnată de pe mormânt.

Străjerii îngroziţi au fugit în oraş şi au spus totul stăpânilor lor. Sinedriul s'a adunat. Acest for consta mai cu seamă din Saducei, cari nu credeau ni i în înviere, nici în îngeri, nici în suflet şi evidenţa raportată de cei de sub ordinele lor a fost, fireşte, dată la o parte de îndată ce-a fost auzită. Trebuia însă aflată o explicare alternativă. Cazul pietrii răstogolite, negreşit avea să devină cunoscut. Aceesta, în mare măsură, depindea de versiunea ce putea răsbate din gura străjerilor. Pentru care pricină aceştia au fost îndrumaţi de către stăpânii lor protivnici ai incidentelor supranaturale, — să spună că discipolii celui răstignit furişându-se noaptea lângă mormânt au furat Trupul pe când păzitorii dormiau.

Dacă straja dela mormânt ar fi constat din soldaţi romani, nimic în lume n'ar fi fost în stare să-i determine a mărturisi că au dormit în vremea când trebuia să-şi exercite datoria. Neîmplinirea cu străşnicie a datoriei, fără doar şi poate, pentru un soldat roman, pedeapsa cu moarte ar fi imediata consecinţă. Dar pentru străjerii iudei, aflători sub autoritatea preoţilor, o transgresiune, mai ales când era cerută şi agreiată de stăpânii lor, nu însemna nici o primejdie. Privită din acest punct de vedere — al expedientului politic — ca o precauţie împotriva tulburării poporului şi a fanatismului religios, porunca-minciună dată de către Sfatul jidovesc străjerilor era fără îndoială diplomatică şi până la un anume punct efectivă. Această minciună a fost în chip ordinar repetată printre protivnicii religiei creştine şi ea a supravieţuit după cum ştim.

In legătură cu chestiunea care formează obiectul articolului de faţă, interesant de ştiut este că un critic evreu — pe nume Klausner, — mai acum câţiva ani, la Ierusalim, în străduinţa sa de a instrui pe coreligionarii săi privitor la viaţa întemeietorului religiei creştine, printr'o curioasă teorie a ţintit să răstoarne explicarea scornită de străbunii săi cum că apostolii au furat trupul Domnului: „Este cu neputinţă — zice Klausner; — o deliberată impostură nu poate fi substanţa din care să se fi născut religia milioanelor de oameni". Cine a răsturnat deci piatra de pe gura mormântului? Klausner acuză pe Iosif din Arimateia. Criticul are o teorie — lipsită însă de orice evidenţă — după care Iosif nici o clipă nu s'a împăcat cu gândul ca Trupul lui Hristos să rămână permanent înlăuntrul mormmântului din grădina sa, ci însuş el, în taină, l-a furat şi l-a îngropat în alt mormânt necunoscut. In chipul acesta criticul, care este convins că religia creştină nici decum n'a putut lua naştere dintr'o impostură premeditată, este gata să creadă că religia aceasta poate să se fi născut dintr'o tainică nesinceritate purceasă dela Iosif din Arimateia. Faptul acesta ilustrează cât se poate de limpede dificultăţile la care criticismul este redus atunci când el respinge explicarea apostolică a mormântului gol.

Evangheliile concordă în a relata că mormântul din grădina lui Iosif a fost cercetat, aflat deschis şi Trupul — lipsă. Există întâi evidenţa mormântului gol şi apoi evidenţa apariţiilor Domnului. Nici un fapt nu sugerează că ucenicii au văzut întâi apariţiile şi după aceea au cercetat mormântul. Autorităţile evreeşti când au avut înaintea lor pe apostoli-captivi, niciodată n'au cutezat să-i acuze de-a fi furat Trupul Domnului lor.

La întrebarea — cine a mişcat dela locul ei piatra? — răspunsul jidovesc este că factorul activ a fost de natură umană, ceva în cadrul legilor naturale. Răspunsul creştin este că la mijloc a fost o intervenţie miraculoasă a unei puteri supranaturale, o intervenţie divină. Neîndoelnic, este vorba de-o minune dumnezeiască. Aşa trebue să credem.

Preot **Ion I. Suciu**

* *Vezi rev. „The Church Times" din Aprilie 1938 pg. 433.*

SFINŢII ROMÂNI

Adeseori s'au auzit cuvinte de ocară asupra Neamului nostru, zicându-se că nu s'ar fi învrednicit de cinstea de-a odrăsli sfinţi din sânul său.

Oameni cu totul streini de noima sfinţeniei şi cu gânduri neprietineşti asupra noastră, vor fi putut crede că sfinţii adevăraţi sunt numai cei din calendare, iar negăsindu-se între aceştia nici un român au socotit pismaşii, că şi pe temeiul acesta ne pot scoate nume rău, ne pot defăima.

Intr'adevăr, în calendare nu întâlnim nicìun nume de sfânt român, şi e suprinzător faptul, că numai Românii nu-şi au sfinţii lor naţionali, pe când celelalte popoare creştine fiecare îşi au sfinţii lor: Francezii, Englezii, Ruşii, Italienii, Grecii, Sârbii, Bulgarii, Ungurii, etc.

Dar creştinătatea întreagă, cea închinătoare la sfinţi, nu-i socoteşte şi nu-i cinsteşte ca sfinţi, numai pe aceia pe cari i-a trecut în calendare sau în cărţile de cult. In afară de numărul restrâns al sfinţilor cunoscuţi, Biserica cinsteşte şi pe sfinţii, neştiuţi, pe cei care au bineplăcut Domnului, fie prin moartea martirică pentru credinţă, fie dând "lupta cea bună", purtând „războiul cel nevăzut, prin care şi-au dobândit „cununa vieţii", podoaba cea netrecătoare a biruinţii duhovniceşti. Câte cohorte de martiri, n'au fost uitate de oameni sau n'au rămas ascunse ştiinţei lor? Câţi venerabili pustnici şi chiar simpli creştini, n'au trăit viaţă sfântă, şi câţi dintre ei nu sunt la fel de vrednici de cinstire, ca şi aceia pe cari îi găsim în calendare?

Fără îndoială, că numărul cel mai mare al sfinţilor a rămas învăluit în taină, a rămas necunoscut; şi chiar dintre aceia care au fost ştiuţi şi cinstiţi oarecândva: un număr însemnat au fost daţi uitării. Această uitare nu se datoreşte atât lipsei de pietate a credincioşilor, ci mai ales dezastrelor ce s'au abătut peste aşezările omeneşti, făcându-le să dispară în cenuşă şi temple, şi amintiri.

Dar pentru pomenirea tuturor sfinţilor neştiuţi, a sfinţilor necunoscuţi sau uitaţi, Biserica a destinat prima Duminecă după Rusalii. Ea nu-i putea lipsi de cinstire osebită, într'una din zilele anului bisericesc; şi în afară de această zi, îi pomeneşte şi îi cinsteşte, pomenindu-i şi înălţându-le rugi fierbinţi în fiecare zi, la slujbele îndătinate.

Sfinţii aceştia anonimi cari *„şi'n vremea deacum mulţi... sânt de petrec cu noi, care numai Dumnezeu îi ştie la inima lor"* — precum zice Mitropolitul Dosoftei al Moldovei, în Vieţile Sfinţilor, tipărite

la Iaşi în 1682 (vol. IV fila 152) — sfinţii necunoscuţi — partea cea mai numeroasă a sfinţilor —, numeră şi astăzi de bună seamă, şi au numărat şi în trecut, destule chipuri sfinte de români. Dar nici sfinţii cunoscuţi n'au lipsit dintre fiii neamului nostru. Ba unii din ei sunt atât de cunoscuţi încât se găsesc în cinste şi la alte neamuri, şi totuşi nouă ne-au rămas aproape cu totul necunoscuţi. Peste unii s'a aşternut uitarea, amintirea lor făcându-se cenuşă prin vicisitudinile pământului nostru strămoşesc, aşezat în calea tuturor răutăţilor. Pe unii i-au înghiţit neamurile vecine, şi i-au însuşit fie Grecii, fie Slavii, grecizându-i sau slăvizându-i. Pe unii i-a trecut sub tăcere, credinţa noastră cea plină de discreţie şi neiubitoare de discreţie şi neiubitoare de pradă. E poate o interpretare şi o trăire mai autentic creştină a cultului sfinţilor, aceea pe care i-o dă acestui cult, neamul românesc. Pe unii nu îndrăznim să-i cinstim, deşi sunt sfinţi cu adevărat şi mari mucenici, pe alţii îi cinsteşte numai câte o regiune, cultul lor având un caracter local.

Ignorând însă pe sfinţii noştri, sau uitându-i, nu uităm sfinţii străini ai neamurilor dimprejur, al căror cult nu are caracter universal.

Iubitori de străini până la uitare de sine, prin această slăbiciune a neamului nostru, s'au arătat multe lucruri şi stări nefireşti şi ciudate în viaţa românească. Astfel am ajuns până şi în cele ale credinţei, să ne uităm pe sfinţii noştri, sau să-i lipsim de cinstirea cuvenită, alergând să ne închinăm unor sfinţi străini, cari prin nimic n'au strălucit mai mult în sfinţenie decât sfinţii români. Căci acesta este adevărul: *alături de sfinţii pe cari îi cinsteşte întreaga Biserică, există şi sfinţi români. Avem sfinţi ridicaţi din neamul nostru, sfinţi dintre cari pe unii i-am uitat, pe alţii nu vrem sau nu îndrăznim să-i cinstim, iar pe alţii îi cinstesc alte neamuri, cari ni i-au spus şi nouă, şi totuşi ne arătăm nevrednici de ei, nu-i cinstim după cuviinţă.*

S'a găsit chiar dintre foştii membri ai Academiei Române un exemplar atât de neserios, cum a fost, mai de mult pristăvitul domn, I. Kalinderu, care a avut năstrunica inspiraţie, să felicite poporul român, pentru faptul că n'are sfinţi naţionali. (N. Popescu-Frahova: Canonizarea în biserica ortodoxă. Cernăuţi 1942, p. 4; M. Theodorian-Carada: Câţiva sfinţi, Bucureşti 1920, pag. 3).

Iar venerabilul B. P. Haşdeu, privind la mulţimea cea mare de sfinţi slavi şi greci, exclamă cu durere şi cu ironie: „Românii, ei singuri dintre toate popoarele creştine, nu produseră nici un sfânt *calendaristic* din propriul lor sân, lăsând această sarcină oficială Muscalilor şi Grecilor, între cari cei vrednici de împărăţia ceriurilor, se numărau totdeauna cu milioanele" (B. Petriceicu-Haşdeu: Ioan Vodă cel cumplit, Ed. III, Buc.-Chişinău 1926, pag. 47). Într'adevăr, sfinţi români calendaristici nu se cunosc, dar despre celalalţi, Haşdeu nu putea să nu aibă cunoştinţă, şi tocmai de aceea, el şi specifică: „Românii... nu produseră niciun sfânt *calendaristic*».

Un grec prea învăţat, atât de învăţat încât stârnea admiraţia tuturor acelora, pentru cari limba grecească constituia un *tabu* care le punea mintea la grea încercare, anume răposatul *D. Russo*, cu toate cercetările lui savante şi mult lăudate, abia vrea să recunoască un singur sfânt dintre Români, şi aceasta o face ca şi când ar spune: „aveţi şi voi, Valahilor, un biet sfânt, unul singur, pe când la noi „palikarii şi evgheniţii", avem mulţi de tot, aproape toţi greţile este sfinţi". Iată cuvintele lui: «*Cariofil a scris şi viaţa singurului sfânt român Ioan*». (D. Russo: Studii istorice Greco-Române, opere postume, tomul I, Buc. 1939, p. 189).

Nici marele Iorga nu cunoaşte, afară de Daniil Sihastru, decât pe acest sfânt Ioan, singurul pe care ni-l concede D. Russo.

Dar, cunoscuţi sau necunoscuţi, înconjuraţi de rugăciuni obşteşti sau uitaţi, sfinţii noştri români, oameni răsăriţi din coapsele acestui neam şi ridicaţi prin credinţa strămoşească pe scările de lumină ale ceriurilor, au existat şi continuă să existe, mijlocind prin rugăciunile lor, izbăvirea Românilor din toate nevoile şi scârbirile prin câte au trecut şi vor mai trece.

Totuşi, de vreme ce s'au găsit oarecari ştiri despre unii din cei necunoscuţi, precum şi despre unii din cei uitaţi, socotim că nu este fără de folos să ne ocupăm de aceştia, adunând într'un mănunchiu şi dând la iveală tot ce am putut găsi până acum despre ei. E vorba desigur numai despre aceia, ale căror urme şi sfinte amintiri am avut fericirea să ne poată veni la cunoştinţă. În afară de aceştia, mai sunt desigur şi alţii, ale căror urme încă nu le-am întâlnit nicăiri.

Precum însă, cu voia lui Dumnezeu, mi-au ieşit în cale, precum mi s'a arătat, fără să caut înadins, urmele acestora, pe care îi voiu numi mai la vale, poate mă va învrednici Domnul şi de arătarea şi de întâlnirea altor sfinţi români, pe multele drumuri ale muncii ziditoare, ale rugăciunii sau ale rătăcirilor întru cari alerg ca orice muritor, torcându-mi firul vieţii din virtuţi şi din păcate.

Iată numele câtorva, din acei ce sunt podoaba cea netrecătoare şi stâlpii mântuirii neamului românesc (în afară de străvechii sfinţi şi mucenici Dasius (Dacius) şi alţii dela Durostorum sec. IV, Montanus din Singidunum (sec. IV) şi Nichita de Remesiana (sec. IV—V):

1. Leontie dela Rădăuţi (sec. XIV—XV); 2. Ioan dela Prislop (sec. XV); 3. Daniil dela Voroneţ (sec. XV); 4. Vasile dela Moldoviţa (sec. XV—XVI); 5. Gavriil dela Neamţu (sec. XV); 6. Rafail dela Agapia (sec. XVI); 7. Iosif cel nou dela Partoş (sec XVI); 8. Chiriac dela Bisericani (sec. XVI—XVII); 9. Chiriac dela Tasläu (sec. XVI—XVII) şi alţi câţiva din Moldova; 10. Ioan Românul (sec. XVII); 11. Ioan dela Râşca (sec. XVII); 12. Antonie dela Vâlcea (sec. XVIII); 13. Calinic dela Cernica şi Râmnic (sec. XIX); 14. Antipa din Calopodeşti (sec. XIX).

Ştirile pe cari le avem asupra vieţii şi asupra nevoinţelor acestora, le vom da pe rând la lumină, începând cea dintâi alcătuire de „Vieţi de Sfinţi Români".

Liviu Stan

Şedinţele Consistorului Mitropolitan

Deodată cu Sinodul episcopesc, s'a întrunit în sesiune ordinară, Luni 24 Aprilie c., Consistorul Mitropolitan ţinând şedinţă plenară şi cu singuraticele secţii şi rezolvând mai multe probleme de interes bisericesc.

La şedinţă au participat PP. SS. Episcopi din Mitropolia Ardealului.

Anunţ

Examenele de licenţă şi de diferenţă în vederea licenţii la Academia Teologică „Andreiană" din Sibiu, se vor ţinea în zilele de 5—6 Mai a. c.

Toţi Cucernicii Părinţi Preoţi, în continuare de studii la Academia Teologică din Sibiu, pentru a li se putea întocmi matricola şi Caetul de cursuri, sunt invitaţi să trimită de urgenţă pe adresa Rectoratului câte o copie legalizată de pe Diploma de Seminar, Certificat de naştere şi Certificat de botez. Spre orientare actele susnumiţilor se găsesc la Oficiile protopopeşti.

Rectoratul

Înştiinţare

Neputându-se expedia coletele cu poşta, Oficiile parohiale sunt rugate a trimite delegaţi după luminări, cari să achite costul lor de 2200 plus 5% 110, total câte 2310 Lei de fiecare kgr. şi să la luminările în primire dela Librăria Arhidiecezană, primind factură în regulă şi saldată.

Fabrica de Lumînări a Cons. Arhiepiscopesc, Sibiu

In caz de alarmă aeriană graba şi lipsa de disciplină pot provoca mai multe accidente decât bombele avioanelor inamice.

Programul

serviciilor religioase la Sfânta biserică Catedrală din Sibiu pe luna Maiu 1944

1. In fiecare zi dimineaţa la ora 6½ Utrenie şi în continuare *Sfânta Liturghie*. In fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie „*Acatistul Maicii Domnului*".
2. *In Dumineci şi Sărbători* dimineaţa la ora 8½ Utrenia, în continuare la *ora 9½ Sfânta Liturghie*. La liturghie cântă „Corul catedralei", sub conducerea profesorului Gheorghe Şoima.
3. *Duminecă în 7 Mai 1944*, servesc: Prot. Mihail Neagu, cons. Dr. Spiridon Cândea şi Gheorghe Secaş,; diaconii: Anatolie Scurtu şi profesorul Dr. Grigorie T. Marcu. *Predică: cons. Gh. Secaş.* La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *prot. Mihail Neagu.*
4. *Duminecă în 14 Mai 1944*, servesc: Prot. Mihail Neagu, prof. Dr. Nicolae Terchilă şi Dr. Teodor Bodogae; diaconii: Ioan Circov şi cons. Alexandru Popa, *Predică: prot. Mih. Neagu.* La Oastea Domnului predică: *Pr. Dr. Ioan Chioariu*, dela parohia Sibiu-Inferior.
5. *Duminecă în 21 Mai 1944, Sf. Împăraţi Constantin şi Elena*, servesc: Icon. stavr. Emilian Cioran, cons. Aurel Nanu şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu şi Simion Macarie. *Predică: cons. Aurel Nanu.* La Oastea Domnului predică: *preotul Ioan Albu* dela parohia Sibiu-Iosefin.
6. *Joi în 25 Mai 1944, la Înălţarea Domnului*, servesc: I. P. Cuv. Sa Arhim. Teodor Scorobeţ, cons. Ieronim Grovu prot. Mihail Neagu, profesorii Dr. Nicolae Terchilă şi Dr. Teodor Bodogae; diaconii: Ioan Circov şi Anatolie Scurtu. *Predică de «Ziua Eroilor», afară la cimitir, I. P. C. Sa Arhim. Teodor Scorobeţ.* La Oastea Domnului predică: *Pr. Dr. Corneliu Sârbu* dela parohia Sibiu-Treistejari.
7. *Duminecă în 28 Mai 1944*, servesc: Prot. Mihail Neagu, duhovnicul Nicodim Belea şi prof. Dumitru Călugăr; diaconii: Anatolie Scurtu şi prof. Dr. Grigorie T. Marcu. *Predică: duhov. Nicodim Belea.* La Oastea Domnului predică: *preotul Ioan Muntean.*

Atragem din nou luarea aminte a locuitorilor de pretutindeni asupra lucrurilor aruncate din avioanele duşmane, care pricinuesc moartea atâtor copii şi oameni mari imprudenţi.

INFORMAŢIUNI

Pământul ţării să fie cultivat! Ţara se găseşte în plin război. Pentru a ajunge cu bine la capăt, trebuie ca oştirea noastră să fie bine aprovizionată şi înarmată; iar populaţia civilă, care lucrează pentru asigurarea victoriei, să aibe cele trebuincioase traiului. Este datoria tuturor plugarilor ca, prin munca lor dârză, să producă bucatele de care ţara are trebuinţă. Nevoile fiind mari, plugarul trebuie să arate ţării şi lumii întregi că, înţelegător al greutăţilor, va porni la lucru cu toată nădejdea, cultivând întreaga suprafaţă de pământ pe care o are. Cine lasă pământul necultivat, e trădător, şi ţara nu-l iartă.

† **Păr. Mihail Păcăţeanu**, iconom stavrofor, fost consilier referent al Eparhiei Aradului, a trecut la cele veşnice, după o lungă şi laborioasă activitate închinată bisericii şi neamului nostru. Clerul arădan pierde un distins membru al său, iar societatea românească un om de bine. Odihnească cu drepţii!

Acţiune prevăzătoare. In Germania, la ordinul Conducătorului de stat, s'au luat măsuri, ca toate operele de artă ale arhitecturii, picturii şi sculpturii, ce nu pot fi puse la adăpost de bombardamente, să fie fotografate în culori spre a fi păstrate astfel posterităţii în caz că ar fi distruse de bombe. In deosebi este vorbă de picturi murale din biserici, — lucrări ce nu pot fi îndepărtate de acolo.

Luptă încinsă împotriva bolşevismului. Se ştie din ziare, că cehii au înfiinţat de curând *Liga contra bolşevismului*. La întrunirile ce să organizează de prezent în multe oraşe ceheşti, se adună popor şi tineret, împreună cu oficialitatea localnică. Şefii de secţii judeţene ai Ligii, împreună cu secretarul general ai instituţiei antibolşevice, luând cuvântul arată ascultătorilor, cu date convingătoare, pericolul bolşevismului pentru omul intelectual şi pentru fiecare popor, — cum dovedesc exemplele din viaţa ţărilor ocupate de Unimea sovietelor. Deviza să ne fie — a spus unul dintre oratori — „front unitar contra bolşevismului, care este o primejdie comună pentru întreaga Europă".

ŞTIRI LOCALE

Dumineca Mironosiţelor în 30 Aprilie 1944, servesc: Prot. Mihail Neagu, prof. Dr. Nic. Terchilă şi Nic. Neaga; diaconii: Ioan Circov şi Simion Macarie. *Predică: prot. Mih. Neagu.* La Oastea Domnului predică: *preotul Dr. Corneliu Sârbu* dela parohia Sibiu-Trei-Stejari.

Nr. 113/1944 [29] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III [treia] **Ţeline**, protopopiatul Sighişoara, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela Stat.
2. Casă parohială cu dependinţele necesare pentru gospodărie.
3. Sesiune parohială: 8 jugăre arător, 16 jugăre fânaţ, primite din reforma agrară.
4. 20 litri porumb dela fiecare familie.
5. Stola uzitată în parohie.
6. Un post de lemne din pădurea composesoratului, — fasonarea şi transportul privesc pe preot.

Concurenţii îşi vor trimite în termen petiţiile, însoţite de actele prevăzute de regulamentul parohial şi de încuviinţarea de candidare exoperală dela Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit, oficiului protopopesc ortodox din Sighişoara şi, cu încuviinţarea prealabilă a subsemnatului, se vor prezenta şi în parohie.

Sighişoara, la 21 Aprilie 1944.

Oficiul Protopopesc ortodox Sighişoara în înţelegere cu consiliul parohial din Ţeline.

Emilian Stoica
protopop

Citiţi şi răspândiţi

Revista Teologică

Organ pentru ştiinţa şi viaţa bisericească. Apare lunar, sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit **NICOLAE** al Ardealului. Redacţia şi Administraţia: **Sibiu,** Academia teologică „Andreiană". Director: Prof. Dr. **Grigorie T. Marcu.** Abonament anual, Lei 900.

Este o datorie morală şi naţională să ajutăm familiile desrobitorilor.

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

Anul XCII — Sibiu, 7 Maiu 1944 — Nr. 19

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitro[illegible]reiu Șaguna

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei. — Pentru America 8 Dolari. Abonament de sprijin 5000

Articole și corespondențe se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sib strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate s refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor m. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIIU

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Creștinismul și pacea viitoare

Toate puterile națiunilor cari sunt angajate în acest război, sunt concentrate în vederea împlinirii marilor sarcini pe cari le impune apărarea patrimoniului lor material și spiritual. Toate puterile națiunilor sunt închinate războiului pentru a ieși biruitoare din el, sau cel puțin pentru a-și salva ființa și teritoriul național rotunjit în marginile Statului lor liber.

Cu toate acestea se vorbește din ce în ce mai mult de pace. Așa cum o grupă de oameni ce urcă obositor spre vârful unui munte, își împrospătează puterile vorbind despre vederea care li se va deschide când vor ajunge la ținta urcușului. Silințele uriașe ce le fac popoarele în luptă, nu au războiul ca ultim scop, ci toate neamurile privesc războiul ca mijloc pentru a dobândi o pace care să le fie favorabilă unei viețuiri nestingherite și prospere.

Deaceea este firesc să le auzim chiar în vremea războiului vorbind despre pacea care o doresc, despre pacea pentru care sunt în stare să plătească prețul celor mai mari sacrificii, dureri și osteneli.

Dar în discuțiile despre pace, cari se aud în toiul acestui război, constatăm câteva elemente cari nu s'au putut constata în discuțiile despre pace dinspre sfârșitul războiului trecut, sau din cursul altor războaie. Primul element nou este prezența foarte simțită a personalităților și a grupărilor bisericești în discuțiile contemporane despre pace. In cursul războiului mondial trecut se pronunța uneori papa asupra păcii, dar o manifestare mai sistematică și mai masivă din partea celorlalte Biserici nu s'a produs. Acum lucrurile s'au schimbat. Mișcarea pentru apropierea Bisericilor, care s'a inițiat după războiul trecut și a ajuns la organizări destul de serioase, cari se mențin cu toată greutatea vremurilor, a trezit în sânul grupărilor creștine afiliate, conștiința puterii creștinismului ca factor mondial și, datorită acestui fapt, asistăm azi la formulări de planuri și la demersuri în favoarea păcii cu mult mai articulate decât în cursul celuilalt război. Dacă papalitatea azi, lipsită de orice instrument politic mai de seamă din cauza situației deplorabile în cari se află statele catolice, nu mai e în măsură să facă să i se ia în seamă vreun cuvânt privitor la pace, în schimb celelalte Biserici și confesiuni creștine activează cu apreciabilă eficacitate pe acest teren, afirmând în memorii și rezoluții principiile evanghelice de cari trebue să se țină seama la încheierea păcii.

Din partea Bisericii noastre s'a rostit recent I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae*. Cele trei idei cardinale formulate de Inalt Prea Sfinția Sa, ca principii absolut necesare ale unei păci trainice, rezumă tot spiritul creștin în care trebue să se realizeze viitoarea ordine a lumii și se întâlnesc în general în aproape toate memoriile întocmite de diferitele confesiuni creștine, chiar dacă fiecare le-a formulat altfel, cu alte cuvinte și argumente și amestecate printre alte multe desiderate mai puțin esențiale.

Dar un element și mai interesant al discuțiilor actuale despre pace este faptul că principiile creștine înfățișate de reprezentanții Bisericilor, au un ecou tot mai puternic în planurile pe cari le formulează înșiși oamenii de Stat. Lucrul acesta ni-l face cunoscut în deosebi Adolf Keller conducătorul biroului central al mișcării ecumenice, cu sediul în Geneva, într'o carte publicată de curând cu titlul: «*Despre reclădirea spirituală*» (Vom geistigen Wiederaufbau). In această carte autorul arată cum în conștiințele bărbaților de Stat își face loc tot mai mult ideea că ordinea lumii după război nu este numai o chestiune de aranjamente politico-economice, ci «ea este și o problemă de refacere spiritual-morală a omenirii». «De importanță hotărîtoare este formarea unui nou ethos, care să se extindă din sfera personală asupra vieții public-politice». Desigur pacea nu se va putea stabiliza fără ca să se instaureze o epocă de dreptate și de libertate pentru neamuri și indivizi, dar de dreptate și de libertate în spirit de comuniune. Insă temeiul acestora nu-l poate forma simpla lege a Statului sau a unei organizări internaționale. Temeiul lor trebue așezat în suflete, în respectul lăuntric și voluntar al fiecăruia pentru dreptatea și libertatea tuturor, în ethosul cel nou de care vorbește Adolf Keller și care de aceea este prima condiție a păcii viitoare. Numai un cuget creștin și statornicit adânc și trainic în suflete e în stare să poarte fără primejdie pe umerii săi o ordine a libertății, căci el ajută omului să adâncească ideea de libertate, să o vadă împletită cu sentimentul de răspundere pentru alții și nu ca anarhică afirmare a eului propriu. Numai acest cuget creștin va înțelege prin dreptate nu numai dreptatea proprie, ci dreptatea întinsă ca un factor de echilibru peste toată lumea. Și iarăși numai o stare de înălțare creștină a sufletelor va fi în stare să realizeze duhul de frățietate care-i trebue omenirii.

Secolele recente au fost stăpânite de pornirea unilaterală a emancipării omului. Democrația a stat sub semnul acestei răsăriri a omului oprimat la lumina demnității proprii. Mișcarea aceasta a fost necesară. Prea se pierdeau multe ființe omenești într'o viețuire amorțită, vegetativă. Fiecare față de om are o valoare unică pe lume, înaintea lui Dumnezeu.

Dar în veacurile recente această năvală a ființelor omenești pe planul mai înalt al vieții s'a făcut numai prin afișarea de pretenții. Afirmarea pretențiilor și a drepturilor proprii nu sunt însă un mijloc deplin de creștere a omului. Dimpotrivă, în multe privințe, omul pretențiilor cade mai jos din punct de vedere spiritual decât omul care se mulțumește cu o viață simplă și nebăgată în seamă. Abia după ce libertatea și drepturile de egalitate și de cinste dobândite sunt interpretate ca obligații pentru o mai deplină slujire a societății, omul a ajuns la statura spirituală matură, la care îl vrea Dumnezeu.

Sistemul politic colectivist a crezut că poate obliga pe oamenii egalizați, la această slujire, prin forță. El a voit să sintetizeze rezultatele democrației cu obligațiile ce rezultă pentru om din dobândirea lor. Dar folosindu-se de teroare a anulat dintr'odată toate avantajiile spirituale pe cari le-a câștigat omul prin grele lupte în cursul istoriei. Omul sistemului colectivist nu mai e nici liber, nici responsabil.

După asemenea experiențe lumea pare a se îndrepta spre reala sinteză între libertatea dobândită în era democrată și obligațiile cari fac din omul liber o adevărată personalitate, iar din societate o frăție voluntară. Temeiul acestei depline realizări a omului numai cugetul creștin îl poate da.

Lumea tinde spre o ordine în care toți oamenii și toate popoarele să se bucure de dreptate, de libertate, de egalitate, dar în acelaș timp să-și interpreteze acestea nu în scop egoist, ci ca o sporire a obligațiilor de slujire. Intr'acolo duce drumul deplinei realizări a omului. Și acesta pare să fie drumul istoriei, Libertatea și dreptatea nu sunt ultimul scop al popoarelor, dar iarăși fără de ele nu e cu putință pacea.

Adolf Keller spune: «Singur ethosul creștin formează temeiul indispensabil pentru o adâncire a noțiunii libertății, pentru o dreptate socială reală și pentru crearea unei comunități de popoare, care să aibă respect de drepturile de viață ale tuturor statelor».

Cunoscând perfect puterea de influință a grupărilor creștine americane asupra bărbaților de stat, Keller poate scrie: «Din biserici pătrunde în cabinete și în rândurile elitei politice tot mai mult convingerea despre necesitatea unui ethos creștin pentru reclădirea lumii. Nu e posibilă o securitate fără respectul tratatelor, fără acea putere fundamentală, care silește ca pactele să fie împlinite. Fără o temelie etică nu e posibilă o comunitate de popoare, o societate a națiunilor. Fără o obligativitate etică în lăuntrul unei comunități nici un om nu mai are încredere azi în vre-un sistem pur economic, care să fie aruncat în lume ca un nou experiment. Fără o nouă înclinare sub majestatea transcendentă a unei dreptăți superioare, care singură poate înfăptui o pace dreaptă și durabilă, lumea nu mai are azi încredere în nici un tratat de pace și în nici o conferință de desarmare. Că în această privință lumea a ajuns la o convingere care crește treptat, se poate constata din ceea ce se aude în cercurile conducătoare ale lumii apusene... Există o convingere sinceră care a crescut, în ultima analiză, pe terenul sămânat de Biserici».

Dacă sfârșitul războiului trecut a dat ocazie la tot felul de utopii și la iluzia naivă că pacea lumii se poate clădi durabil fără a se face apel la puterile spirituale ale credinței religioase, amarele decepții pe cari le-a încercat omenirea, i-au ajutat să învețe a se încrede mai puțin în puterile imanente, în planuri de «experți» și în «paragrafe» de advocați.

Poate nici la începutul războiului actual omenirea nu era pregătită pentru o înțelegere a rolului credinței în așezarea viitoarei ordini sociale. Fiecare din taberele beligerante va fi pornit la luptă cu convingerea că va isprăvi repede cu partida adversă și-și va putea extinde și mai mult heghemonia. Dar pe măsură ce adversarii s'au afundat tot mai mult în durerile războiului, în suferința comună, și-au dat seama că numai prin forță nici unul nu poate dispune ușor de celalalt, și-a făcut loc convingerea că este în interesul tuturor să mobilizeze la sfârșitul războiului alte forțe decât cele silnice, forțele morale, pentru a pune un dig statornic în calea unui nou cataclism.

Și așa războiul devine însuși un mijloc pedagogic al omenirii, un mijloc prin care societatea umană crește și se maturizează întru spirit.

Când doi oameni încep să se bată, fiecare o face cu gândul de-a îngenunchia pe celalalt. Dar dacă lupta se prelungește și amândoi slăbesc tot mai mult, fără a se putea înfrânge, încep a se prețui, a regreta începutul luptei, a cugeta cu mai multă îngăduință despre drepturile reciproce. Lupta le devine un prilej de maturizare spirituală și de adâncire a cugetului moral.

Războiul actual va fi început din anumite pofte de extindere a stăpânirii lumești. Dar pe măsură ce se prelungește, se cristalizează tot mai mult ca un război pentru scopuri creștine, pentru așezarea omenirii în temeiurile creștine ale existenței.

D. STĂNILOAE

Călugărițe rămase la posturile lor. Dl Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, a dispus citarea, ca exemplu, pe națiune a maicii starețe *Delaclia Hamilcar* dela sf. mănăstire Văratec, și a maicii starețe *Agapia Velase* dela sf. mănăstire Agapia, precum și a tuturor călugărițelor din aceste sf. locașuri, — care, deși în apropierea frontului, au rămas neclintite la posturile lor de închinare și rugăciune.

Pregătește-ți din vreme o valiză cu actele de indentitate precum și cu alimente și rufărie de schimb pentru 2—3 zile, pe care s'o poți lua cu tine în adăpost. Fă-o acum; mâne poate fi prea târziu.

Misterul vieţii şi al morţii

Invierea Domnului pune o problemă care cópleşeşte puterea noastră obişnuită de înţelegere. E vorba de problema cosmică a misterului vieţii şi al morţii. Această limpede şi evidentă „călcare" a morţii prin moarte, această relativizare ontologică a ei, transformarea morţii într'o simplă funcţie de „salt" ontologic al fiinţei spre Existenţa fără limite este prea strălucitóare, prea orbitoare, ca să o poţi privi dintr'odată, cu ochii obişnuiţi să vadă pe rând. Noi nu înţelegem, intim, existenţial, în primul rând cum viaţa ar putea să devină la un moment dat altceva decât viaţă şi — când suntem obligaţi să recunoaştem prezenţa morţii — cum moartea poate fi altceva decât moarte. Aceasta provine probabil din faptul că spiritul uman are fonciar oroare de paradox şi de contradicţie. Din pricina acestui aparent caracter de contradicţie şi paradox, pe care-l cuprind cele mai multe din realităţile învăţăturii şi istoriei creştine, adeseori Religia a avut de suferit critici aspre, care până în sfârşit toate se vor dovedi neîntemeiate şi nedrepte. Aşa şi cu problema misterului vieţii şi al morţii, aşa cum a fost el deslegat de creştinism, prin soluţia pe care Biserica a exprimat-o în dogma Învierii. Mintea omenească se ridică neîntemeiat şi nedrept împotriva ei, precum vom vedea mai la vale.

Pentruce mintea refuză să înţeleagă viaţa cu tót ce are ea adânc şi esenţial? Probabil fiindcă omul comun nu ştie trăi esenţial. El este prea mult stăpânit de viaţă şi îşi stăpâneşte prea puţin viaţa. Este prea grăbit să trălască, prea mult preocupat să nu piardă clipa, pentru a mai putea cugeta la viaţă, spre a putea trăi viaţa nu cum ţi se dăruieşte ea, ci cum trebueşte ea trăită cu adevărat. Pentru majoritatea oamenilor filosofarea — starea pe lóc şi cercetarea regulelor trăirii esenţiale — este un risc sau în cel mai bun caz un lux puţin experiat. A depăşi graniţele utilului, a trăi în spirit, prin spirit şi pentru spirit este o nebunie, o trădare a vieţii. Foarte puţini sunt ferm convinşi că filosofia şi religia sunt mai presus de toate viaţă, viaţă şi ethos în cel mai totalitar sens al cuvântului, un mod de trăire înaltă, care vizează autenticul şi transcendenţa din om.

Este adevărat că esenţele umanului nu se revelează ori în ce împrejurări. Misterul vieţii şi al mórţii spre a fi înţeles cere anumite condiţiuni de revelare, anumite situaţiuni care să pună viaţa în alternative supreme, care să desfenomenalizeze viaţa. Viaţa nu poate fi înţeleasă prin trăirea în iureşul vieţii. Esenţele ei pot fi surprinse doar prin problematizare. Jaspers vorbea despre „situaţii limită" care ar fi foarte prielnice acestei desfenomenalizări a vieţii. Ele sunt suferinţa şi moartea. Vremurile pe cari le trăim par foarte prielnice pentru formarea unei concepţii superioare despre viaţă şi mai ales pentru verificarea adevărurilor eterne ale creştinismului. In orice caz ómul de azi, omul tuturor suferinţelor şi al furtunilor vieţii, are motiv să fie mai reverenţios în faţa metafizicului şi a religiosului decât omul dinainte de război. Explicaţia o aflăm în faptul că dacă până acum viaţe părea problematizată mai mult biologic, dacă se părea că problematicul metafizic şi religiós se află oarecum la periferia vieţii, acum acest problematic s'a apropiat de centrul vieţii de fiecare zi. Ca să întrebuinţăm o expresie puţin paradoxală, acum omul a început să devie mai metafizic şi mai religios, pentrucă nu mai merge omul spre limită, ci a venit limita, cu suferinţă şi moarte la om. Semnificaţiile biologice au devenit prea neîncăpătoare pentru a cuprinde sensul vieţii, cu întregul ei cortegiu de implicaţii transcendente. Marea putere convertivă a vremurilor pe care le trăim constă în faptul că suferinţa şi moartea au deplasat centrul interesului „biologic" al fiinţii umane pe linia metafizicului şi a religiosului, conferind spiritului prerogative vitale, cu tărie de instinct.

Niciodată viaţa tuturor n'a fost mai crâncen problematizată în însăşi rădăcina ei, ca astăzi, nicicând omul n'a fost mai lucid şi mai total pus în faţa teribilei alternative hamletiene a lui a fi şi a nu fi. In faţa acestei alternative toate interesele vitale cad, una după alta, în neantul nonsensului şi al inutilităţii şi în locul lor se ridică o ordine nouă de interese: ordinea intereselor existenţiale, încărcată de parfumul semnificaţiilor metafizice şi religioase. Numai dintr'o astfel de înaltă perspectivă ne putem da seama ce deósebire există între viaţa înţeleasă ca desfăşurare de forţe biocentrice şi viaţa înţeleasă în sens creştin, între viaţa înţeleasă ca trăire propriu zisă şi viaţa înţeleasă ca un continuu efort de mântuire, între viaţa după trup şi viaţa după duh etc.

Ceea cé nu vrea ómul să înţeleagă de bună voie îl silesc vremurile să înţeleagă. Anulând eficacitatea problematicei biologice, războiul de acum, sileşte omul, în care setea de viaţă este un dat esenţial, ireductibil, să vrea să se mântuiască, adică să tindă cu o forţă supremă spre o lămurire a misterului teribil al limitei sale, încercând o cale oarecare de depăşire a ei. Efortul acesta îl face pe om mult mai sensibil şi mai receptiv ca mai înainte faţă de unele probleme pe care le disprefuia, dar care intră din cé în ce mai mult în sfera intereselor lui existenţiale. Realitatea Invierii începe să primească înaintea ochilor lui profiluri din ce în ce mai concrete. Paradoxia ei se rezolvă într'o desăvârşită sinteză. Viaţa apare ca o realitate fără limite în cadrul cărèia moartea nu-i decât un accident.

Să fim însă bine înţeleşi. Viaţa despre care vorbim trebue înţeleasă în funcţie de Viaţa ca principiu absolut, de Existenţa în sine, izvor al oricărei realităţi contingente. Ea este fără limită şi numai în răport cu ea trebue înţeleasă viaţa fără moarte a lumii de după Inviere. Pentrucă dacă zăbovim cât de puţin asupra lucrurilor ne putem convinge că de fapt existénţa nóastră individuală e tot atât de accidentală ca şi moartea, în raport cu existenţa necesară a Fiinţei în sine. Este meritul filosófiei éxistenţiale de a fi arătat că viaţa umană nu e o unduire vitală în sens bergsonian, şi nici măcar o fictivă dialectică a Lógosului imanent al vieţii, cum crede Hegel, ci este un lanţ de riscuri existenţiale. Viaţa nu este rezultatul unui jóc logic de teze şi antiteze, în care apare într'altfel, acelaşi Spirit absólut, ci orice pas al vieţii este un pas în neantul din care iese biruitoare. Sinteza aceasta reală şi fluidă dintre existenţă şi neexistenţă, o numim prezent. Numai aşa ceea ce nu este devine existent şi ceea ce a fost există în ceea ce este.

Ceèa ce constitue slăbiciunea hegelianismului constă în faptul că deşi Hegel a întrezărit într'un mod cu totul genial mecanismul devenirii universale a confundat prea mult ontologicul cu logicul, dând procesului dialectic al existenţei un sens de imanenţă ontologică, care face din teză şi antiteză pure funcţiuni logice. Suntem datori să restituim acestor termeni întreg sensul lor ontologic, pentru a fi credincioşi marelui filosof dé a afla o explicaţie a realităţii. Teze şi antiteze nu pot coexista cum crede Hegel. Trecerea fiinţei spre propria-i negaţie nu poate duce nicidecum la sinteza creatoare a devenirii, în virtutea unor puteri latente depozitate în existenţa însăşi. Orice explicaţie imanentă a procesului dévenirii éste imposibilă, în afară de cazul că ne plasăm net pe linia panteistă. Existenţa şi non existenţe, vlaţa şi moartea sunt realităţi care se exclud originar, care nu pot nicidecum coexista într'ó sinteză. Şi tótuşi sinteza, devenirea, prezéntul perpetuu móbil există. Faptul acesta implică o intervenţie transcendentă care înlesneşte trecerea vieţii peste hiatul propriei sale negaţii. In limbaj creştin această forţă transcendentă se numeşte Providenţă. Ea face pósibilă devenirea universală. Siuteza creatoare a paradoxului viaţă-moarte, trecerêa dela clipă la clipă a vieţii, se realizează prin mijlocirea activităţii pronietoare a lui Dumnezau. Aşa încât puteu spune că în ultimă analiză devenirea cosmică este o imensă minune, iar viaţă un lanţ neîntrerupt de morţi şi învieri.

Desigur concepţia deterministă a cóntribuit mult la devaloriznrea acestei viziuni creştine a lumii. Hazardul şi legea naturală au încercat să înlăture pe Dumnezeu din explicarea lumii, neţinându-se seamă de faptul că dacă legêa cauzalităţii explică lumea în fenomenalitatea ei, nu o explică însă în intenţionalitatea ei creatoare. O mulţime de fapte rămân neexplicate, în conul de umbră al cunoaşterii ştiinţrfice, nu din pricină că n'ar avea un sens, ci din pricină că omul se încăpăţinează să supună operaţiei procustiene a explicaţiei cauzale realităţi care o depăşésc. După părerea noastră viaţa şi moartea în mişcările lor esenţiale nu se pót explica pur cauzal, mai ales că însăşi relaţia cauzală nu este altceva decât un mod de devenire, deci ceva în funcţie de Providenţă. Cauzele au un sens ocazional nu determinant. Orice determinare pozitivă a vieţii şi a morţii trebue depăşită printr'o viziune finalistă, care nu anulează cauzalitatea ci pune fiinţa umană în funcţie de destin.

Fiecare om are un destin pe care tinde să-l realizeze prin existenţa sa, şi pe care este liber să-l accepte sau nu. Esenţial destinul omului este destinul unei creaturi, destin cu inplicaţii metafizice, etice şi religióase, pe care este liber să le accepte sau nu. Din acest destin esenţial se ramifică diferitele misiuni, care toate duc spre Dumnezeu, reprezentând un mod de salvare personală prin mântuirea altora. Viaţa este prilejul de a-ţi realiza destinul străbătând calea unei misiuni. Toată înlănţuirea de cauze şi efecte care întovărăşeso o viaţă, sta în dependenţa de sensul unic şi invizibil al unui destin. Trăim în virtutea unui destin şi murim în momentul în care rolul nóstru s'a sfârşit. Moartea nu este altceva decât încetarea activităţii proniatoare a lui Dumnezeu, în procesul dialectic al sintezelor vitale, pasul fără întoarcere al fiinţii în golul nefiinţei. Dispariţia unei fiinţe este semn că sensul pentru care ea a apărut s'a epuizat şi că ea a făcut tot ce a putut face, după judecata Providenţei pentru realizarea destinului ei.

Tragicul omului păcătos constă în aceea că el trăeşte alături de orice misiune, că nu s'a integrat pe linia destinului său propriu, că este urmărit perpetuu de teama că va dispare înainte de a-şi fi trăit din plin viaţa. Păcătosul moare în momentul în care destinul său este ratat iremediabil, în momentul în care nu mai poate face nimic important pentru mântuirea lui. Dimpotrivă, cel ce face binele, ca şi cel ce şi-a luat povara unei misiuni, cel ce trăeşte un destin propriu, ne mai fiind al „său" ci al misiunii pe care o slujeşte, primeşte moartea cu o inimă mult mai uşoară. Şi într'adevăr, dacă ţi-ai îndeplinit misiunea la ce să-ţi pară rău să mori, când clipa morţii tale coincide în mod necesar cu sfârşitul misiunii tale?

Părerea de rău după viaţă şi teama de moarte aparţin celor ce se slujesc pe ei înşişi. Cei ce sunt robii unei misiuni sunt fericiţi. Ei sunt degajaţi de grija existenţii. Grija aceasta cade în sarcina Absolutului care îşi realizează prin ei propriile sale planuri şi care singur are „interesul" ca ei să existe. Nepăsarea în faţa morţii şi în ultimă analiză fericirea însăşi a omului nu se poate realiza fără acest transfer al grijei vieţii, pe care îl implică conştiinţa superioară a destinului propriu.

Cei ce trăesc pentru ei înşişi sunt cei ce trăesc spre a muri. Cei ce trăesc pentru a se autorealiza printr'o misiune sunt cei ce trăesc spre a învia. Aceste două moduri de a trăi sunt două stiluri deosebite de viaţă. Trăirea individualistă este o trăire monadică, o trăire în cercul închis al imanenţei, o trăire care refuză Veşnicul. Trăirea în cadrul unei misiuni este o trăire liniară, un proces dialectic deschis, pentru care moartea este un simplu accident pe care Providenţa îl va rezolva în favoarea unei vieţi fără de sfârşit.

Iată în câteva trăsături generale ceva din misterul vieţii şi al morţii aşa cum ne apare la lumina unei sumare analize. Cei ce au urechi de auzit să audă.

Fratele **Abel**

Meditaţie

„Intre tindă şi altar vor plânge preoţii cari slujesc Domnului".
(Isaia 2, 17).

Doamne, am plecat de-acasă în pragul tinereţii mele, ca fiul risipitor.

Am păşit cu dorul de libertate deplină în ţara în care credeam că voi fi fericit. Voiam să fiu singur stăpân pe acţiunile mele, să ajung acolo unde ochiul părintelui meu mai mult să nu mai vegheze.

Cuprins de dorinţa de a-mi chivernisi singur moştenirea ce mi se cuvine, m'am dus în lume pe o cale necunoscută.

Calea aceasta singur mi am ales-o din îndemnul voinţei oarbe care n'are o ţintă.

Deşi am ajuns la o răscruce unde puteam să implor ajutorul Tău după cuvintele psalmistului: „Arată-mi mie, Doamne, calea pe care să merg", — n'am făcut-o.

Am preferat calea deşertăciunii... Am uitat că moştenirea ce duceam cu mine, om primit-o ca dar. Nu mă gândeam că va veni vremea când voi fi întrebat: „...Ce-ai făcut cu talantul încredinţat tie!?"

Doar atât: vreau să fiu liber!

Şi nu-mi dădeam seama că libertatea nu se câştigă prin să faci aceea ce vreai, ci prin constrângere.

Iar pentru a-mi amorţi glasul conştiinţei, mă împăcam cu deviza eronată: După moarte ne aşteaptă neantul!

Am experimentat tot ceeace se poate experimenta cu avuţia mea care este numai o fărâmă pe lângă a Înţeleptului de odinioară care a spus la sfârşit: „Deşertăciune-s toate, toate sunt deşertăcune".

Am sorbit din paharul bucuriilor deşarte şi am constatat că a rămas pe fund numai drojdea amărăciunii şi a desnădejdii.

Pocăit m'am hotărât să capitulez faţă de tot ceeace socoteam că-mi poate procura fericirea, când am înţeles că mă găsesc pe o cale primejdioasă.

Atunci mi-am adus aminte de Tine Doamne, ca şi fiul rătăcit şi „cum doreşte cerbul izvoarele de apă, aşa Te doreşte sufletul meu", şi mi-am zis: „Căutu-s de dorite locaşurile Tale, Doamne al puterilor, căci mai bine o zi în curţile Tale, decât mii între străini; voesc mai bine să fiu lepădat la pragul Casei lui Dumnezeu, decât să locuesc în locurile păcătoşilor" (Ps. 83).

Atunci m'am suit acolo şi am plâns între tindă şi altar, după cuvântul Tău: „Intoarceţi-vă la mine din toată inima voastră, cu post, cu plângere şi cu tânguire" (Ioil 2, 12).

Intors pe calea umilinţei, am găsit cheia mulţumirii, armonia lăuntrică, pacea sufletului, prin harul Tău care s'a sălăşluit în mine.

De acum înainte nu voi mai fi străin, nici pribeag, căci: „Tu eşti limanul meu, şi Tu mă izbăveşti la vreme de necaz; Tu faci să-mi răsune împrejur cântări de mântuire şi-mi zici:

„Inţelepţi-te-voi şi-ţi voi arăta calea pe care trebue să mergi; sfătuitorul tău voi fi şi ochiul meu va fi asupra ta" (Ps. 31, 8—9).

De acum simt, Doamne, că suntem destul de bogaţi, că ai aşezat în noi puteri sufleteşti pe care raţiunea nu le cunoaşte.

Pururea dorim să fii cu noi în casa măririi Tale când săvârşim sfintele, ca prin noi, cu harul Tău, să putem împărtăşi şi altora izbăvirea.

Doamne, rămâi cu noi, în aceste

Actualitatea creştinismului...

A vorbi despre actualitatea creştinismului, este ceva obişnuit, pentru cine are o cuprindere a esenţei şi sensului religiei creştine, şi e ceva bizar, sau anost, pentru cine e desrădăcinat din cuprinsul spritualităţii creştine.

Ce este creştinismul, şi ce nu e? Creştinismul nu este un sistem politic-economic; nu este nici un sistem filozofic, fie el idealist, pozitivist, sceptic sau pesimist; nu e nici un tratat de morală subiectivistă sau conformistă, nu e cu atât mai puţin un curent literar, indealist, naturalist, futurist sau simbolic.— Cu un cuvânt creştinismul nu e nimic, din ceace a creiat — în timp şi spaţiu — geniul omenesc, de proporţiile puterii raţiunii. Nu este nici un sistem religios, de asemănarea confucianismului şi budismului, religii în care ideea de Dumnezeu e aproape absentă, — asemenea unui sistem planetar căruia îi lipseşte astrul solar — reducându-se în esenţa lor, la simplă apologie a neantului, la o religie a cimitirelor.

Creştinismul în esenţa lui e iubire. Această iubire nu e substanţă organică, ci o legătură tainică între subiecte. Prin iubire se anulează diferenţa planurilor de existenţă dintre oameni şi Hristos. Prin iubirea Sa Hristos se apropie de noi, de lume, şi se revarsă în forma noastră de viaţă. Deci iubirea cea adevărată este Hristos: iar Hristos înseamnă viaţa în dimensiunile ei cele mai desăvârşite.

Creştinismul este viaţa celui ce l-a adus în lume. El se revarsă peste hotarele oricărui sistem de gândire omenească, Hristos nu este un simplu iniţiat religios. Nu a venit să dea lumii un sistem, ci însăşi viaţa lui. Hristos nu a raţionalizat şi ierarhizat categoriile vieţii, ci El a trăit viaţa în forma ei integrală, dela omenesc până la divin. Această viaţă o dă omenirii; viaţă ale cărei înţelesuri erau neînţelese de sistemele etice şi al cărei finalism nu putuse fi precizat cu atâta evidenţă de nici-un sistem religios. Hristos, vădeşte lumii, prin viaţa şi învăţăturile Lui, originea, valoarea şi scopul acestei vieţi, realităţi ce sunt puncte cardinale în lucrarea mântuirii, cari până la El zăceau în urmă pe zarea sufletului omenesc.

Nimeni altul nu putea destănui „taina vieţii" decât însuşi cuvântul născător de viaţă, Hristos. Nimeni nu putea aduce pe pământul frământat de viforul patimilor omeneşti „pacea cerurilor", decât Hristos, cuvântul întrupat din cer. Nimeni nu putea jertfi o viaţă, spre a da tocmai această viaţă întregii omeniri, decât Hristos cel răstignit. Şi nimeni n'a biruit moartea prin moarte, spre a arăta certitudinea continuităţii vieţii prin moarte, decât Hristos cel înviat din morţi.

Iată deci, că Hristos nu întemeiază un sistem, ci chiamă la adevărată viaţă sufletele omeneşti ce se svârcoleau în întunerecul păcatului. Intemeietorii de sisteme nu au putut străbate înălţimea, şi pătrunde adâncurile acestei vieţi, căci ei erau din lume şi în istoria mântuirii lumii nu s'a înregistrat şi nici nu se va arăta vreun fapt, prin care să se constate mântuirea omului prin vreun sistem al gândirii omeneşti.

Hristos a trăit viaţa lumii prin iubire. Căci viaţa prin iubire s'a creat şi viază. Hristos a iubit lumea şi s'a întrupat, ca viaţa lumii s'o renască, s'o ancoreze pe legitimile ei temeiuri, punând în advărata lor lumină, principiile morale scoaae tot din viaţă, ca unice posibilităţi, prin care se realizează desăvârşirea-mântuirea.

Prin urmare, creştinismul înglobând eminenţa valorilor spirituale, se ridică prin esenţa lui dincolo de hotarele unui sistem religios. Se ridică prin faptul, că în el trăieşte în mod mistic Hristos. Se ridică prin faptul că în el lucrează puterea harului care sfinţeşte pe om.

Codificarea valorilor spirituale ale creştinismului se cuprinde în Evanghelie. Evanghelia nu este o cristalizare a unor raţionamente subtile prin extravaganţă, nici conglomeratul unui sentimentalism, şi nici realizările unei voinţe robite de un ideal circumscris. Ci, din înălţimea azură a înţelesurilor lor, coboară în aureolă divină, Hristos, viaţa lui plină de iubire, bunătate şi îndemnuri spre desăvârşire. Pe când în doctrina sistemelor religioase, viaţa se ajustează după forma intereselor naţionale sau religioase, iubirii desinteresate i se substitue amorul propriu de rasă sau naţiune. Totul ia coloratură caleidoscopică, şi viaţa propriu zisă, nu are o axă, un far spre orientare.

Creştinismul dă viaţa în cea mai înaltă formă a ei, în forma lui Hristos. In trecerea lui prin lume, El, Fiul lui Dumnezeu, nu se deosebeşte de gloata pământului, El nu dăruieşte lumii fericirea printr'un gest de înaltă complezanţă, ci arată că ea se câştigă prin sbucium, luptă şi jertfă. Prin pilda vieţii, Hristos a arătat că omul prin trudă poate să atingă cea mai înaltă treaptă a desăvârşirii morale. De aceea oricare ar fi progresul ce s'ar realiza în viitor pe tărâmul religios moral, mintea omenească nu poate să conceapă un raport spiritual între om şi Dumnezeu mai desăvârşit, de cum l-a realizat Iisus Hristos. Căci dacă Dumnezeu e Tatăl tuturor, atunci noi oamenii suntem fraţi între noi, potrivit înrudirii de ordin spiritual. Ori care ar fi rangul, averea, clasa socială, sau originea de castă, toţi avem aceeaşi obârşie spirituală şi acelaş rost în lume.

Acolo unde omul prin raţiunea lui a căutat să sape prăpastii fără fund între oameni, Hristos a isbutit să împletească cele mai tainice şi luminoase legături de înţelegere şi înfrăţire.

Aceste legături spirituale îşi au temeiul tocmai în raportul dintre om şi Dumnezeu, căci fără iubirea de Dumnezeu, iubirea, care înfrăţeşte popoarele, viaţa noastră nu-şi poate da roadele depline, mai ales azi, în încleştarea dintre neamuri, ce ne dă impresia că dincolo de voia lui Dumnezeu lucrează o voinţă oarbă, ce urmăreşte nu numai nimicirea omului, ci însăşi distrugerea podoabeler nepreţuite ale creaţiunii geniului omenesc fecundat de spiritul divin.

Iată, pentru ce, creştinismul, ca mijloc de spiritualizare şi îndumnezeire, prin însăşi esenţa şi menirea lui rămâne idealul sublim în viaţa omului, ideal de armonie cu lumea din jurul nostru, de împăcare a omului cu sine şi înfrăţire cu alţii. Creştinismul, rămâne cel mai frumos prilej, care va mărturisi vremii şi lumii adevărul iubirii, al păcii şi dreptăţii, care nu se poate actualiza, decât prin trăirea interioară a omului şi lumii, sub lumina taborică a Evangheliei.

Evanghelia a fost, este şi va fi, singura codificare a unei religii — religia Dumnezeului-Om, menită să ne dărulească taina fericirii adevărate, a armoniei „omului cu cerul". Căci omul fără cer spiritual ar fi o creatură monstruoasă, o caricatură diabolică; iar „cerul" fără „om" ar fi o plăsmuire a mândriei luciferice — un nonsenz — metafizic.

Creştinismul cuprinde toate puterile de refacerea nu numai a omului, ci a lumii. In el găsim răspunsul la toate problemele care se pun, din interes teoretic sau din aprigă luptă, cu greutăţile vieţii. El este sublim prin sublimitatea celui ce ni l-a dat; real prin necesitatea spiritualizării noastre constituind în felul acesta singurul „ideal" pururea actual al omenirii, care ne cheamă şi ne aşteaptă peste timp şi spaţiu — în eternitatea veşnicei iubiri. Căci iubirea lui Hristos este pururea actuală şi anticipează continuu actualitatea.

Dar iubirea trebue trăită, iar nu discutată. Creştinismul e iubirea activă, iubirea transformată imediat în faptă. Ea trebuie să fie o continuă intervenţie, în inima mizeriei omeneşti, pentru a o modifica pentru a o îmbuna. Să privim împrejur şi vedem la fiecare pas cerşetori cu oasele străpungându-le pielea; copii vagabonzi şi palizi, fluturând pe ei sdrenţele murdare; mame cu sânii uscaţi de dogoarea mizeriei, ţinând la piept prunci slăbănogi; oameni osândiţi trudei, pentru un colţ de pâine... Ce sfâşiitor tablou, în mijlocul unei lumi ce se cheamă creştină... şi totuşi cât ar putea să fie de frumoasă această lume, dacă am învălui-o în lumina caldă a iubirii creştine şi am hrăni-o cu fapta milei. Căci actualitatea creştinismului constă tocmai în actualizarea iubirii creştine. Când se va realiza pe pământ împărăţia bunătăţii şi a milei universale, în acea clipă mare şi sfântă „omenirea va avea faţa dumnezeească a lui Iisus Hristos", luând sfârşit această existenţă tragică, care învolburează mintea şi sfâşie sufletul omenirii veacului nostru. Aceasta ar fi suprema bucurie a unei noui învieri.

Preot C. Zoican

---

vremi de grea cumpănă pentru neamul nostru!...

Iar cei cari slujiţi Domnului: „Trimbiţaţi cu trimbiţa în Sion, sfinţiţi postul, vestiţi vindecarea".

Adunaţi poporul şi-l sfinţiţi şi steagurile ţării. Ca nişte războinici viteji se vor sui pe ziduri şi fiecare pe calea sa să umble!

Doamne al puterilor, fii cu noi.

Preot **N. Ilea**

Sălăşluirea lui Hristos în noi

Sfântul apostol Pavel a fost unul din cei mai mari mistici ai lumii. A fost însă, dacă-i cu putinţă să folosim o expresiune paradoxală, un foarte practic mistic. El propovăduia un misticism, nu pentru puţinii iniţiaţi, ci pentru norodul lipsit de învăţătură, iată o seamă de expresiuni pe care el le întrebuinţează des în epistolele sale: „In Hristos", „Hristos în mine", „Hristos în voi». Creştinilor din Colose le scrie că «viaţa voastră este ascunsă cu Hristos în Dumnezeu" (Col. 3, 3). Rugăciunea sa pentru creştinii din Efes este ca «Hristos să se sălăşluiască prin credinţă în inimile voastre" (Ef. 3, 17). Omul practic ar putea să ridice obiecţia că făcând uz de un atare limbaj apostolul se aventurează într'o regiune care este umbroasă, încărcată de mister, ireală, sau că el foloseşte expresiuni exagerate şi metaforice care nu pot fi raportate la realităţile evidente ale vieţii. Dar o mai îndeaproape examinare a doctrinei sfântului apostol Pavel va dovedi un asemenea criticism ca fiind neîntemeiat. Pavel a fost cel din urmă bărbat care să se fi complăcut în întrebuinţarea metaforiei fără înţeles.

Dealtminteri, când vorbeşte despre Hristos ca fiind sălăşluit într'un om, el descrie experienţa de toate zilele a omului obişnuit creştin. Faptul acesta nu este un cult esoteric pentru un mic număr de favorizaţi. El este o consecinţă naturală, deşi minunată — pentru tot omul care descoperă pe Hristos. „Mă rog ca Hristos să şi facă sălaş în inima voastră. Te numeşti şi te sileşti să fi însuţi cu adevărat un creştin? In cazul acesta, spune apostolul Pavel, Duhul lui Hristos va pătrunde în tine, de-L vei lăsa şi se va sălăşlui în lăuntrul tău, cuprinzând şi cele mai ascunse locuri ale personalităţii tale. Şi asta, o va face, nu ca un vizitator ocazional, ci ca un Stăpân iubitor şi cu permanenţă. Este aceasta o realitate elementară, fundamentală: „Nu vă cunoşteţi bine că Hristos Isus este întru voi? Afară numai dacă nu sunteţi creştini netrebnici» (2 Cor. 13, 5).

Să vrem numai şi cât de cât să ne nevoim: Domnul Hristos prin Duhul Său va intra între noi şi va aduce cu Sine o «boare» proaspătă, curată, înzdrăvenitoare, — care se va împrăştia şi va cuprinde până şi cel mai tăinuit coltişor al lăuntrului nostru, şi cel mai greu sau deloc sondabil loc al personalităţii noastre. Şi Domnul, odată pătruns şi sălăşluit întru noi, va trăi în noi şi va fi Stăpânul vieţii noastre — nu făcând uz de vreoforţă magică sau Hipnotică, ci «curent" al propriei Sale voinţe. El va umplea vastul, golul si sălbătăcitul cuprins al personalităţii noastre cu negrăită desfătare, curăţii şi lumină până într'atât că sălbătăcia sau părăginirea din noi se va preschimba în poiană cu cu cele mai plăcut mirositoare flori duhovniceşti. Să îngăduim sălăşluirea ca Stăpân şi Conducător a lui Hristos în cele din lăuntru ale noastre, că atunci, conform tuturor legilor psihologiei, viaţa voastră creştină va înceta de-a mai fi un ce silnic, amarnic şi greu de suportat şi va deveni plăcută, naturală, spontană Să întronăm în noi pe Hristos ca Domn al inimii noastre şi să ne unim cu El spiritualiceşte atât de strâns, încât el să să ne apară mai de trebuinţă decât însăşi respiraţia.

Dar, faptul acesta — unirea cu Domnul — nu i cumva greu de conceput, de crezut şi de realizat? Nicidecum. Avem o analogie în relaţiile omeneşti. Să luăm de pildă în considerare strânsa legătură dintre două persoane îndeaproape înrudite şi să cugetăm la puterea dragostei interpătrunzătoare, unirea, bunăînţelegerea şi reciproca înrâurire a acelora. La suprafaţă persoanele acestea par a fi tare despărţite din punct de vedere individual, «dar există o evidenţă a misterioaselor legături dintre ele dincolo de puterea de uşoară pricepere a raţiunii...» (Gwatkin, „The Knowledge of God" vol. I, pag. 165).

Dacă astfel stau lucrurile când este vorba de înrâurirea dintre om şi om, cu toate mărginirile impuse de păcat, timp şi spaţiu, — care n'o fi oare înrâurirea Duhului lui Dumnezeu asupra profunzimilor personalităţii umane, Duh care acţionează în afară de mărginirile pomenite mai sus?

O sănătoasă gândire ne ajută să descoperim, să întrezărim o minunată perspectivă a nebănuitelor posibilităţi pentru vieţile în care lui Dumnezeu i se permite să aibă liberă lucrare. Condiţia aceasta — a permisiunii — este esenţială: Dumnezeu niciodată nu va păşi în noi, dacă nu este dorit şi poftit. El aşteaptă să-l deschidem uşa sufletului nostru şi să-L poftim înlăuntru, în cuprinsul personalităţii noastre, întru care să-Şi sălăşluiască lumina înoirii şi a fericirii.

Din englezeşte, de Preot Ion I. Suciu

REFERAT

Raport asupra activităţii ştiinţifice, didactice şi de organizator a preotului Dr. Teodor Bodogae, alcătuit de Comisiunea instituită pentru chemarea prin numire ca titular a unui profesor la catedra vacantă de Istoria Bisericii universale şi Patrologie dela Academia teologică „Andreiană" din Sibiu, conform art. 15,2 al Regulamentului Academiei, comisie ce şi-a ţinut şedinţele la 25 şi 26 Aprilie 1944.

Comisiunea, cercetând activitatea Pr. Dr. Teodor Bodogae, a constatat următoarele:

I. *Studii de specializare* în domeniul Istoriei bisericeşti:

Păr. Dr. Teodor Bodogae, născut în anul 1911 din părinţi creştini români ortodocşi Nicolae şi Lucreţia în comuna Cetatea de Baltă, judeţul Târnava-mică, este licenţiat (1934) şi doctor al Facultăţii de Teologie din Cernăuţi (1938).

C. Sa o urmat studii de Istoria Bisericii universale la Universitatea din Athena (1935/36) la profesorii Stephanidis şi Balanos, la Universitatea din Belgrad (1939/40) la profesorul Georgici (slavonă bis.), la Universitatea din Berlin (1941) la profesorii H. Lietzmann şi E. Seeberg şi la Universitatea din Tübingen (1942) la profesorul K. Heim de dogmatică protestantă, a cercetat arhivele mănăstirilor din Sfântul Munte Athos.

II. *Activitatea ştiinţifică:* a) publicaţii din specialitatea de Istoria Bisericii universală:

1. De ce nu s'a putut face unirea bisericilor la Florenţa în 1439? Revista Teologică, Iulie 1939 p. 295—322.

2. Ajutoarele româneşti la mănăstirile din Sf. Munte Athos, Sibiu, 1940, pagini LI+354.

3. Die Bedeutung des hl. Berges im Leben der Ort. Völker, în revista Orient und Occident (sub tipar).

4. Din istoria Bisericii ortodoxe de

acum 300 ani: Sinodul dela Iaşi, Sibiu 1943 pg. 168.

5. Autonomia bisericească şi centralismul papal, prelucrare după opera cu acelaş titlu a prof. Fr. Heiler, în Rev. Teol. Nr. 3—4 1943, pagina 201—216.

Aceste lucrări, de strict caracter ştiinţific, dovedesc preocupările Păr. Dr. Teodor Bodogae pe tărâmul Istoriei bisericeşti, ca şi o pregătire temeinică şi cunoştinţe aprofundate. Se observă doar lipsa vreunui studiu din domeniul Patrologiei.

b) Publicaţii de ordin general teologic, apropiat Istoriei bisericeşti:

1. Ortodoxia văzută de un protestant, prelucrare după Visser't Hooft, Sibiu, 1939.

2. Contribuţii la istoricul hainei clericale, Rev. Teol. 7—8 din 1935 p. 323—334.

3. Mân. Cutuimuş din Athos, ctitorie românească. Rev. Teol. 1—2 1937, p. 17—21, 56—64.

III. *Activitatea didactică.* a) a funcţionat cu profesor secundar suplinitor la liceele din Sighişoara, Braşov (Andrei Şaguna) şi Alba-Iulia (1936/1939);

b) profesor suplinitor la catedra de Istorie bisericească la Academia teologică „Andreiană" din Sibiu (1940/41) şi profesor agregat de Istoria Bisericii Române la aceeaş Academie teologică (1942/1944);

IV. *Activitatea de organizator:* Director al Bibliotecii mitropolitane din Sibiu (1940/44]. Director de secţie la Institutul de Istorie naţională al Universităţii din Cluj-Sibiu (1943/44).

Pe baza titlurilor şi activităţii de mai sus şi a faptului că întruneşte condiţiile Art. 15, 1 a din Regulamentul Academiei teologice „Andreiane" din Sibiu, Comisiunea propune chemarea prin numirea ca titular a Păr. Dr. Teodor Bodogae la catedra de Istoria Bisericii universale şi Patrologie dela Academia teologică „Andreiană" din Sibiu.

Având în vedere că susnumitul face parte din cadrele corpului didactic al Academiei teologice, Comisiunea constată că nu este cazul de-a fi supus şi unei probe didactice.

Sibiu 26 Aprilie, 1944

Preşedinte:
(ss) NICOLAE
Arhiepiscop şi Mitropolit al Ardealului

Membri:
Prof. Dr. M. Şesan
Dr. D. Stăniloae
Dr. N. Neaga
Dr. N. Terchilă

Conferinţă preoţească. — Preoţimea ort. rom. din tractul *Mediaş*, s'a întrumit în conferinţă de primăvară, în zilele de 30 şi 31 Martie 1944.

I. In prima zi, Joi 30 Martie, la ora 4 d. m. la sediul protopopesc, părintele protopop Ioan Crăciun, asistat de părintele Miron Maier ca secretar, a ţinut o frumoasă cuvântare de deschidere, arătând vremurile grele prin care trece neamul românesc, şi datoria preotului, în aceste clipe de restriştе. Preşedinţii cercurilor pastorale — Păr. V. Scutea, N. Bălăban şi I. Popoviciu — au citit rapoartele despre activitatea acestor cercuri în decursul anului 1943. Se arată că preoţimea în decursul anului 1943 a desvoltat o vie activitate. La ora 6 d. m, s'a slujit sf. Paraclis în sf. biserică, de Păr. protopop Ioan Crăciun şi preoţii: Gh. Simplăcean, A. Băciiă. Părintele Aurel Băciiă—Curciu, a ţinut o meditaţie înainte de mărturisire, având ca text: Ioil 2, 17: A urmat mărturisirea preoţilor şi a credincioşilor.

II. A doua zi, la ora 8,30, s'a slujit sf. Liturghie înainte sfinţită., de către Părintele protopop Ioan Crăciun şi preoţi: N. Bălăban şi M. Maier, A predicat părintele Dr. P. Brudea, având ca text: „Iată Eu cu voi sunt în toate zilele până la sfârşitul veacului". A urmat împărtăşirea preoţilor şi a credincioşilor, După terminarea sf. Liturghii preoţii trec la sediul protopopesc. Păr. protopop deschide discuţia asupra meditaţiei şi predicei. Au luat cuvântul preoţii: Ioan Popoviciu şi M. Maier, aducând mulţumiri părintelui A. Băciiă şi P. Brudea, pentru alesele seminţe semănate, cu această ocazie, în ogorul sufletesc al credincioşilor. Părintele protopop a dat sfaturi în ce priveşte alcătuirea predicei şi lungimea ei. Părintele N. Bălăban—Ighiş a citit tema: "Pocăinţa în experienţa liturgică şi pastorală a preoţilor duhovnici". Tema a fost bine lucrată. Părintele protopop Ioan Crăciun comunică preoţilor apariţia frumoasei cărţi de predici: "Bune Vestiri" de Păr. consilier Dr. Sp. Cândea şi preotul Z. Oancea. Această carte e bine venită în vremurile când preoţimea trebuie să lupte cu îndârjire împotriva duşmanilor sfintei noastre biserici şi a neamului românesc. După sfaturi pastorale date preoţilor, părintele prot. declară şedinţa închisă, rugând ca Domnul să ajute ostaşilor de pe front să învingă aprigul duşman, alungându-l depe pământul sfânt al ţării. — Pr. *Miron Maier*-Bratei.

*

— Preoţimea tractului *Agnita* s'a întrunit să conferinţa de primăvară la sediul protopopiatului, în ziua de Luni 3 Aprilie 1944, sub presidenţia Păr. *Mihail Leicu*, adm. protopopesc.

După invocarea Duhului Sfânt şi diferitele comunic, se aleg C. Preoţi Emil Pora-Agnita şi Nichifor Todor-Ilimbarv, ca delegaţi pe lângă preşedinte la secţie şi la congres, apoi se desfăşoară programul zilei a cărei teamă fundamentală este *apropierea preotului şi a poporului de Hristos, prin contemporaneizarea lui Iisus.*

Astfel Păr. *Aurel Străuţ* Chirpăr, citeşte: Iniţiative pentru promovarea vieţii religioase şi culturale în cuprinsul despărţământului şi pentru propăşirea Asociaţiei", bine întocmită şi frumos susţinută, stăruind asupra celor mai principale mijloace de pastoraţie, de transfigurare a preotului şi împreunarea turmei cu Hristos. Părintele *Nichifor Todor*-Ilimbav, ceteşte lucrarea :„*Misiunea preotului în lumina epistolelor pastorale*", după ce mai întâi rosteşte un cuvânt de lămurire asupra trebuinţei teologiei actuale — contemporanizarea lui Hristos — ca cel mai bun mijloc de îndreptare şi de mântuire. Lucrarea e susţinută cât se poate de frumos cu puternice argumente din Sfinţii Părinţi, cei prezenţi exprimându-şi dorinţa de-a fi publicată în Revista Teologică.

Au luat cuvântul dl Insp gen. V. Păcală, aducând omagiile dsale autorului, P. C. Prot. pens, Emil Păcală, C. păr. A. Străuţ, Tr. Grecu-Ruja, Pr. Mihail Leicu, adm. protop.

După masă dl insp. V. Păcaiă prezintă frumoase îmbărbătări pentru preoţimea de azi în dreapta credinţă. Păr. *Petru Târziu*-Seliştat citeşte frumoasa meditaţie pentru mărturisirea preoţilor: „Hristos a pătimit pentru noi, nouă lăsându-ne pildă ca să urmaţi urmele lui" (1 Petru 2, 21).

După ce se mărturisesc preoţii, se citesc meditaţiile pentru Sf. Impărtăşire de C. preoţi *Vasile Cheşcu*-Ghijasa: despre universalitatea Sf. Euharistii: „Luaţi mâncaţi" şi *Vasile Cinezan*-Hozman, despre durata existenţii Sf. Euharistii: „Iată Eu cu voi sunt...", ambele meditaţii fiind cât se poate de bine alcătuite pentru a pregăti sufletul păstorului la primirea Domnului Hristos întru cele ale sale.

Conferinţa a luat sfârşit cu o împrospătare de puteri şi de dragoste pentru Iisus Hristos, Domnul şi Izbăvitorul nostru,

Asistent.

Bibliografie

I. Lupaş: **Studii istorice**, vol. IV, Sibiu 1943.

La fecunda operă a dlui prof. Ion Lupaş se adaugă un nou volum cuprinzând „studii, conferinţe şi comunicări istorice" dintre cele mai interesante şi mai valoroase pentru evidenţierea rolului pe care neamul românesc l-a jucat în trecut pe aceste meleaguri.

Titlurile câtorva din studiile cuprinse în acest volum ajung ca să arete cât de importante sunt evenimentele şi temele istorice tratate în cadrul lui:

Cuscrul maramureşan al lui Ştefan cel Mare: voevodul transilvan Bartolomeu Dragfi (1498—1498;

Răscoale ţărăneşti transilvane în veacul XVI;

Dosoftei, mitropolitul Moldovei (1671—1673 şi 1676—1686);

Emigraţiuni în massă peste Carpaţi în cursul veacului XVIII;

Contribuţiuni documentare la istoria satelor tranilvane;

Misiunea episcopilor Gherasim Adamovici şi Ioan Bob la curtea din Viena în anul 1792;

Studiul istoric despre satele transilvane cuprinde mai multe subdiviziuni dintre cari amintim:

Ţărani români ştiutori de carte în sec. XV-XVII.

Măcelul din Sălişte (1774).

Sate româneşti răsvrătite.

Mucenicul dela Roma şi mucenicii dela Kufstein. Audienţa lui Oprea Miclăuş din Sălişte şi a lui Moise Măcenic din Sibiel la curtea din Viena în a. 1752.

Infiinţarea regimentelor de graniţă transilvană. Răscoala ţăranilor dela Mocod şi din Zagra (1757). Rebeliunea lui Todoran din Bichigiu şi frângerea lui în roată (1763).

O anchetă la Cloara şi alte informaţii din răscoala lui Horia.

Volumul, pe cât se vede, cuprinde multe studii de detaliu, dar de mare însemnătate pentru cunoaşterea spiritului general al vieţii româneşti din Ardeal în veacurile trecute. Dl prof. Ion Lupaş, cu vasta-i erudiţie istorică, ştie să aducă informaţiile singulare şi mărunte în legătură cu evenimentele importante ale timpului, pentru a le colora şi explica pe cele din urmă în cauzele lor şi a stabili repercursiunile lor.

Viaţa istorică a Transilvaniei a fost purtată de mulţimea românească. Dar cu isprăvile ei s'au lăudat puţinii voevozi şi nobili unguri, cari îşi aveau cronicarii bine plătiţi. Faţă de asemenea împrejurări metoda cea mai bună de-a stabili meritele şi aportul real al poporului român, este căutarea amănuntului prizărit în cine ştie ce notiţă de pe o carte uitată, sau în documente private, modeste, nebăgate în seamă.

De aceea dl prof. Ion Lupaş a făcut foarte bine că a dat o atât de mare extensiune în acest volum unui studiu despre satele transilvane. Calea aceasta trebue urmată mai departe, deşi nu trebue neglijată nici urmărirea istoriei „mari", oficiale, a Transilvaniei, pentru a înţelege la justa valoare atât pe cea din urmă, cât şi rolul românismului transilvan.

Prin dl prof. Ion Lupaş istoria transilvană a intrat într'o fază mai matură, mai genetică, mai largă în orizonturi, mai stufoasă. După o mai lungă perioadă de asemenea studiu, ne vom putea aştepta şi la o sinteză mai veridică, mai realistă a istoriei românismului ardelean.

D. Stăniloae

Nr. 4607/1944.

Comunicat

către toate oficiile protopresbiterale şi parohiale din arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia şi Sibiu

Se aduce la cunoştinţă Oficiilor noastre protopopeşti şi parohiale că până la altă dispoziţie poşta din Sibiu nu primeşte colete spre expediere, şi astfel luminările de ceară ce se comandă pentru parohii nu se pot expedia prin poştă.

In consecinţă parohiile cari comandă luminări, vor trebui să trimită curier la Sibiu, pentru a ridica luminările dela Librăria Arhidiecezană.

Totodată se aduce la cunoştinţă, că contribuţia naţională excepţională de 5% cuvenită pentru luminările comandate de parohii, care cade în sarcina parohiilor, s'a majorat cu începere din 24 Aprilie 1944 la 6%.

Oficiile parohiale vor ţinea seamă de această majorare la calcularea preţului luminărilor ce se comandă.

Sibiu, 1 Mai 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 2838/1944 Pien.

Circulară

către onoraţii membrii clerici şi mireni, ordinari şi extraordinari ai adunării protopresbiterale electorale din protopopiatul Dobra

Prin ordinul Nr. 2838 din 25 Aprilie 1944 al Prea Veneratului Consiliu al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu, fiind numit subsemnatul comisar pentru alegerea de protopresbiter în protopopiatul Dobrei, în înţelesul paragrafilor Nr. 14, 15 şi 16 din Regulamentul pentru procedura la alegerea de protopresbiter, prin aceasta convoc pe ziua de *Vineri 26 Maiu 1944, ora 10*, Consiliul protopresbiteral la şedinţă în localul central *Dobra*, la oficiul protopopesc, spre a constata cvalificaţiunea candidaţilor şi a compune lista de candidare, iar pe ora 11 din aceeaş zi convoc adunarea protopresbiterală electorală la locul central *Dobra*.

Inainte de alegere în biserica ort. rom. din Dobra se va sluji, la ora 9 a. m. sf. Liturghie, împreunată cu invocarea Duhului Sfânt, la care sunt invitaţi să ia parte toţi On. membri ai adunării protopresbiterale.

După terminarea dumnezeeştilor slujbe, la ora 11 a. m. se va deschide şedinţa adunării electorale în localul oficiului protopopesc.

Sibiu la 6 Mai 1944.

Prot. **Dr. Spiridon Cândea**
comisar consistorial

INFORMAŢIUNI

Inaltă distincţie. Dl prof. univ. *Dr. Iuliu Haţeganu*, rectorul Universităţii Regele Ferdinand I din Cluj-Sibiu, a fost decorat de Führerul Adolf Hitler cu înalta distincţie „Marea Cruce la Ordinul Vulturul German". Această înaltă distincţie onorează, în acelaş timp, şi instituţia de cultură şi ştiinţă a Transilvaniei. Remiterea distincţiei, acordate de Führer, s'a făcut într'o atmosferă de caldă prietenie româno-germană, în sala Institutului de ştiinţă germană, secţia Sibiu, în asistenţa unui public ales şi numeros. La cuvântul de felicitare, rostit în numele marelui bărbat, Adolf Hitler, de către dl consul general din Braşov, Rodde, a răspuns mulţumind sărbătoritul nostru rector, care în cuvântarea sa arată că Universitatea ardeleană trăeşte în mijlocul poporului şi militează pentru idealul adevărat al libertăţii şi dreptăţii.

Impozit de 1000 Lei. Ministerul de finanţe comunică: Pentruca toţi locuitorii ţării să participe la efortul de război al ţării, s'a înfiinţat un impozit statistic de 1000 lei, care este datorat de toţi locuitorii, bărbaţi şi femei, în vârstă dela 21—60 ani împliniţi.

Foştii sectanţi sânt consideraţi aconfesionali. Un ordin, dat în 22 Martie 1944, de ministerul afacerilor interne, face cunoscut, că membrii fostelor asociaţii religioase desfiinţate prin legea din 9 Iulie 1943, nu aparţin nici unui cult recunoscut. Foştii sectanţi urmează a fi consideraţi aconfesionali, potrivit cu articolul 45 alin. 5 din legea cultelor.

Nou termen de examene. Ministerul culturii naţionale a hotărît ca examenele de admitere în clasele I şi V să se ţină la începutul lui Iunie. — Examenele de *bacalaureat* au fost fixate pentru a doua jumătate a lui Iunie a. c.

Cel spun vestitele „protocoale ale înţelepţilor Sionului?" Puterea noastră — a jidovilor — stă în *neunirea* creştinilor; o solidaritate între creştini ni-ar putea fi fatală...

ŞTIRI LOCALE

3. *Duminecă în 7 Mai 1944*, servesc: Prot. Mihail Neagu, cons. Dr. Spiridon Cândea şi Gheorghe Secaş,; diaconii: Anatolie Scurtu şi profesorul Dr. Grigorie T. Marcu. *Predică: cons. Gh. Secaş.* La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *prot. Mihail Neagu.*

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul XCII — Sibiu, 14 Maiu 1944 — Nr. 20

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Telegraful R[omân]

Organ național-bisericesc. **Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna**

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei. — Pentru America 8 Dolari. Abonament de sprijin 5000

Articole și corespondențe se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sib strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate s refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor m. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează **Administrației** ziarului Telegrafu Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr, 45

Infrățirea națională

Marile dureri și strâmtorări apropie oamenii întreolaltă. In durere omul devine mai om, se regăsește pe sine în miezul umanității sale. Când toate îi merg omului bine, când viața i se desfășoară lin, fără răni și fără sdruncinări, având la îndemână în orice clipă toate lucrurile cu cari s'a obișnuit, existența i se automatizează cu ușurință, ochiul spiritual își pierde puterea de trezvie și de sesizare a zonei din adâncime. Puterile de viață ale omului se transformă aproape toate într'o grijă instinctivă a automatului de-a funcționa perfect, de-a avea la îndemână tot ce-i trebue pentru această funcționare perfectă.

Când însă automatul e izbit serios, nu printr'o momentană absență a materialului de consumație, ci printr'o lovitură care pune însaşi viața omului în primejdie, atunci sub coaja sfărâmată a automatismului țâșnește dintr'odată viața spiritului, eul intim al omului, sau mai bine zis insul uman se coboară fulgerător în sine însuși, înviorându-și eul intim, pe care îl constată ca zona esențială a ființei sale.

Carapacea obișnuințelor din vremuri liniștite îi dă omului părerea că viața îi este apărată, dar tocmai de aceea ea formează și un zid izolator față de ceilalți semeni, dându-i iluzia că nu are lipsă de ajutorul nimănui pentru a se menține în viață. Când însă această carapace e sfărâmată sau găurită de mari lovituri și grele dureri, omul se întâlnește ochi în ochi cu sine, ca ceea ce este, desbrăcat de armura înșelătoare în care s'a baricadat, mic și neputincios în fața uriașelor puteri puse în existență de Dumnezeu. Ne mai putându-se sprijini pe sine însuși și pe obiectele între cari s'a obișnuit să cugete că este inexpugnabil, el își îndreaptă toată nădejdea la Dumnezeu, iar în al doilea rând la asistența oamenilor. Devenit om și nimic altceva, nimic care să-i acopere omenitatea și să i-o distanțeze de alții, devenit suflet care vrea să trăiască, el descopere și pe ceilalți oameni.

Omenitatea este relație înțelegătoare între suflet și suflet. Omul nu cuprinde în sine pe alt om, dar ființa sa întreagă simte trebuința altuia, așa cum plămânul simte trebuința aerului. Omul se opune altui om, dar îl și caută, ca pe o întregire. Și cu cât devine cineva în chip mai curat om, cu cât își descopere mai deplin umanitatea, cu atât se descopere mai mult ca unul ce-și caută întregirea prin semenii săi.

Iar durerea este o piatră care îl trage pe om în miezul umanității sale.

Prin durere omul se descopere așadar nu numai pe sine ca om, ci și pe ceilalți semeni ca frați, ca întregiri ale vieții sale. Prin durere oamenii se regăsesc în apropierea și frățietatea lor, în unitatea lor de relație, în unitatea de mădulare cari se intercondiționează în existența lor.

Iată un motiv pentru care Iisus a primit suferința și moartea. Le-a primit ca să ne vină în maximă apropiere, ca să ne simtă frați și să-L simțim frate, ca să ne dogore cu umanitatea Lui, care e și umanitatea noastră. In chinurile morții Iisus ne-a găsit pe toți ca mădulare corelative ale Sale și tot în răstignirea pentru noi Il găsim lângă noi, întregindu-ne desăvârșit.

Năcazurile vremii actuale ne dau putința să trăim din plin acest adevăr. Fiii neamului se adună sub ochii noștri suflet lângă suflet, topind toate depărtările sufletești, toate deosebirile, toate turnulețele individuale în cari își trăia fiecare viața în chip egoist și izolat.

Intelectualii s'au coborît în sate, împărtășind viața plugarilor, Românii dintr'o regiune s'au amestecat între cei dintr'o altă regiune, cei bogați devin peste noapte săraci, tranșeele și adăposturile antiaeriene concentrează față lângă față și inimă palpitantă lângă inimă palpitantă — ce-și caută una dela alta întărire — indiferent că sub ce haine bat și în ce case locuesc purtătorii lor.

Neamul întreg devine o singură respirație, o familie înfrățită sub durduitul destinului. Durerea celui dintre noi ne înduioșează pe toți și fiecare ne apropiem de semeni, cerșindu-le prin ochi asistența cel puțin sufletească, dacă nu ne-o pot oferi și pe cea materială. In destinul comun de suferințe pe care îl suportăm, se făurește unitatea cea mai strânsă între toți Românii.

Printre multele rele ale timpului, acesta este un bine care ne va ajuta să ne mântuim ființa etnică din acest cuptor al încercărilor. Infrățirea ce se realizează acum — și în direcția căreia trebue să ne mișcăm toți, părăsind luxul, aroganța, afișarea situațiilor materiale mai bune, — ne va face imuni desmembrărilor, luptelor dintre noi, cari ar constitui cea mai mare primejdie pentru existența noastră ca neam în timpurile cari vin.

Dumnezeu a împins pătura orășenească a neamului spre popor, spre înfrățirea în simplitate cu el, vrând par'că să ne dea putință de-a evita ca neam eventuala primejdie a unor desbinări interne cari și-ar fi putut găsi material de alimentare în distanțele sufletești dintre noi.

Rămâne numai ca această ocazie și această poruncă de înfrățire pe care ne-o trimite Dumnezeu, chiar fără voia noastră, să ni-o însușim și să mergem cu voia până la capătul indicației divine.

Altfel, dacă apropierea va rămânea numai spațială, nu și sufletească, ea poate să aibă urmări și mai grele pentru existența noastră ca neam.

Pătura intelectuală să înțeleagă porunca ceasului greu prin care trece neamul, să înțeleagă că trăim un ceas de supremă încercare: să nu atingă sensibilitatea poporului în mijlocul căruia s'a așezat, cu un trai prea domnesc, prea costisitor, prea neserios. Să nu ducă obișnuințele pretențioase ale vieții dela oraș în mijlocul vieții de înfrânare și de muncă încordată a poporului. Să se înfrățească cu el în hrană, în vorbă, în rugăciune, în muncă chiar.

De va face așa, vom ieși din aceste strâmtorări vindecați de multe metehne. Vom ieși mai înfrățiți, mai închegați, putând face față cu mai multă vrednicie și cinste greutăților mari cari ne așteaptă.

Cu fiecare din noi își joacă neamul existența lui. Să ne gândim la acest lucru în orice clipă.

D. STĂNILOAE

INCREDERE...

Când se apropie vremea secerișului, arșița verii e în toi: ea e necesară pentru coacerea cerealelor. Tot așa când se apropie vremea de deslegare din încordarea războiului, criza este mai adâncă, suferințele mai arzătoare. Și cum paiul fără rod se usucă sub arșita soarelui, pe când grâul plin se rumenește, tot așa și pleava firilor slabe, descumpănite se usucă, e vânturată de apăsarea vremilor, pe când firile tari pline de miezul compact al credinței se pârguesc în flăcările crizei spre a fi grâul cel bun din care se va frământa pânea cea nouă a randuelilor mai drepte de mâne. Hristos nu-și coace rodurile decât numai sub arșița cotropitoare a suferinței. Dacă ar fi să numere cineva lacrimile și bucuriile ce au înflorit în grădina istoriei, nu știu de partea cui ar înclina balanța. Știu însă că M. Kogălniceanu avea dreptate când susținea că fiecare pagină a istoriei românești e un râu de lacrimă și sângerare.

Totuși firea omenească e așa făcută încât pentru o clipă de bucurie — pe care o întrezărește printre nourii prezentului ca pe o rază palidă în viitor — e în stare să poarte povara oricăror suferințe ani întregi. Orice om, când privește peste viața sa pământească, nu cred c'o poate defini altfel, decât ca o sulițâ, o săgeată de muncă, lacrimă și dor, care adesea nu ajunge să se odihnească — măcar o clipă — în ținta spre care a fost îndreptată. Așa suntem făcuți noi oamenii: să nu trăim în prezent, ci mereu cu ochii ațintiți spre zarea viitorului, și din pricina asta mereu nemulțumiți cu ceea ce avem, mereu gata să sacrificăm prezentul pentru viitor, vrabia din mână pe cea din par.

Suferința e umbra omului pe pământ. De ce? — Ca să ne aducă aminte că existăm? Nu. Ci ca să ne aducă aminte de cer. Umbra n'ar putea exista, dacă n'ar exista soarele pe cer. Așa cum umbra indică în prelungirea ei raza soarelui ce ne luminează, suferința arată — în prelungirea ei — lumina lui Dumnezeu ce ne scaldă ființa. Dacă n'ar exista Dumnezeu, n'ar exista nici suferința creatoare: am duce o viață de animale inconștiente. Căci ce este suferința — în altă latură a ei — dacă nu dovada unei crize ce se cască între om și cosmos și — mai adânc — între om și Dumnezeu! Ea mărturisește în permanență despre un alt destin decât acela de-a ne simți bine «ca acasă» în culcușul comod al unei existențe pur terestre. Ea ține trează conștiința că așa cum suntem nu e bine, nu e normal, că am căzut dintr'o stare de armonie într'una de desechilibru, că sensul vieții e tocmai în efortul nedeslipit de suferință de-a ne ridica iarăși la armonia cea dintru început, de a închide paranteza crizei dintre om și Dumnezeu, dintre om și creatură.

Cu cât se cască mai mare prăpastia acestei crize, cu atât se'nvolbură mai adânc și vârtejul durerilor. Nu există posibilitate de salvare din suferință prin negația lui Dumnezeu; dimpotrivă: aceasta este ascuțirea suferinței până la ultima ei extremă. Numai afirmarea radicală a lui Dumnezeu dă sens suferinței și o ridică peste tragismul ce-i e inerent: o învăluie în falduri de lumină. Umbra e cu atât mai compactă, cu cât zidul care se interpune între noi și lumină e mai masiv: suferința e cu atât mai răvășitoare, cu cât zidul ce-l ridicăm între noi și Dumnezeu e mai mare. Și umbra e cu atât mai slabă — până la totală dispariție — cu cât obiectul ce-i stă în cale e mai transparent, mai pur; suferința e cu atât mai ușoară, cu cât ființa umană e mai pură, mai transparentă pentru lumina divină ce se revarsă în lume.

Dacă există ceva în viața umană care să mărturisească cu putere despre existența lui Dumnezeu și despre destinul din altă lume al omului, este suferința. Ea e flacăra prin care omenirea se curăță de sgură spre a se învrednici de lumina unui cer nou și pământ nou.

De aceea — să-mi fie permis a o spune, spre consolarea iluzioniștilor — suferința nu va lipsi niciodată de pe pământ atâta vreme cât trăim sub zările istoriei. Ea e o permanență pe care trebuie s'o acceptăm: existența umană sub scurgerea vremilor este cruce. Dar nu o cruce fără de nădejde: tocmai de aceea n'o purtăm cu silă, cu revoltă, ci cu credință, cu bărbăție și cu bucurie. «Cel ce va răbda până în sfârșit, se va mântui»: iată certitudinea care răsare ca un lujer de crin din pământul umed de sânge al suferinței.

Invitația la viață — în lumea asta — e invitație la suferință, dar nu spre a distruge viața, ci spre a o câștiga în toată plenitudinea ei.

Nu știm ce va aduce viitorul,

dar bănuim că el este încă — până va străluci bucuria — invitaţie la suferinţă. Poate mai mare decât până acum. Să fim gata a o primi şi a o purta cu vrednicie. Dacă Dumnezeu o pune pe umerii noştri, însemnează că ne socoteşte vrednici s'o purtăm, ca în flacările ei să ne făurim un alt suflet, mai pur, mai plin de putere. Fiecare făurar ridică temperatura focului după rezistenţa materialului pe care vrea să-l toarne în anumite tipare; Dumnezeu trimite — sau îngăduie — arşiţa suferinţii să crească potrivit cu rezistenţa de care e capabil un neam spre a-i turna sufletul şi istoria în alte tipare. Nu toate metalele se topesc la aceeaş temperatură, nici toate neamurile devin creatoare, îşi pârguesc roadele, la aceeaş căldură. Cu cât însă un neam are sufletul mai bun, cu cât destinul lui e mai înalt, cu atât trebuie să fie conştient că şi lotul durerilor va fi mai mare.

Ceea ce doboară pe slabi, întăreşte pe cei tari, apa care frânge tulpina plăpândă a unei flori, este abia o picătură pentru trunchiul stejarului. Dumnezeu nu lasă pe nimeni să fie ispitit peste puterile lui, dar fiecăruia îi dă posibilitatea desăvârşirii, creşterii depline, printr'o ispitire potrivită cu capacitataa lui. Aşa cum fructele — dacă n'au căldura necesară — nu se coc, aşa şi popoarele: dacă nu trec prin focul suferinţelor necesare pentru propria creştere, nu ajung să-şi împlinească destinul. Vai, de popoarele cari nu vor să-şi poarte povara ce trebuie s'o poarte!

Să avem dar încredere că dacă Dumnezeu ne lasă învăluraţi de suferinţe, nu e pentru a ne da morţii, ci pentru a ne pregăti, a ne purifica şi întări, întru împlinirea solară a destinului ce ni l-a înscris în cartea veşniciei. Şi eu nu mă îndoesc că neamul acesta românesc a cărui istorie e lacrimă şi sânge, — se va arăta vrednic şi de această nouă dovadă de încredere a lui Dumnezeu în forţele lui morale şi spirituale şi va parcurge până la capăt calea crucii spre preamărirea lui Dumnezeu şi înscrierea definitivă a numelui lui în Cartea Vieţii. Numai cât — pentru aceasta — noi înşine, conducătorii lui sufleteşti, trebuie să fim conştienţi de voia lui Dumnezeu şi să dăm pilda răbdării nu numai în cuvânt, ci şi în faptă. Căci suferinţa căşunează răbdare, iar răbdarea nădejde, iar nădejdea sparge bolţile cerului spre a coborî pacea pe pământ.

Diacon **N. MLADIN**

Crâmpee din războiul sfânt

In 7 August 1942, era mare fierbere în Regimentul nostru: aşteptam sosirea batalionului de marş, incadrat cu ofiţeri cari trebuiau să ia comanda companiilor văduvite în luptele din peninsula Kerci. Ne găscam în satul tătăresc Babyk, în apropiere de malul mării de Azov.

Era ora 9 dimineaţa, ziua era senină cu soare arzător ca în Iulie, când dinspre Semkolodosei gara, apare batalionul în marş înconjurat de nori de praf, în frunte cu maiorul erou Palaghiţă.

Sosêşte, îl primim cu urale, în jurul ofiţerilor se face un cerc şi întrebările din patrie nu mai conteneau. Aci am cunoscut pe căpitanul Cerbiceanu, înalt ca bradul, camarad nepreţuit şi adevărat ostaş.

Capabil de sacrificii nebănuite şi cu inimă de tată iubitor pentru subalterni. Nu rareori îl găseam gânditor şi uneori privea în zare cu ochii înlăcrimaţi...

Bunătatea lui era proverbială; multe seri am petrecut în mijlocul ostaşilor împreună ascultând povestea vieţii lor. Atunci îmi spunea:

— Vezi, părinte, câtă înţelepciune, câtă modestie şi câtă bunătate găseşti la aceşti ostaşi simpli şi cu sufletul bogat; te minunezi şi nu poţi bănui de ce sunt capabili şi cu câtă seninătate sânt gata a se sacrifica.

Şi într'adevăr căpitanul Cerbiceanu avea dreptate; constatările lui am avut ocazia să le verific şi să le aflu şi cauza de ce compania lui era cea dintâi cotată: Secretul era în *comandant*.

In 3 Octomvrie 1942, Regimentul se găsea la sud de Abinskaia când primim ordinul de atac. Atacul începea din flancul drept, unde se găsea compania lui Cerbiceanu.

Il văd par'că şi azi în momentul când primeşte ordinul; cuta care-i brăzda fruntea se adânceşte, îşi inspectează oamenii şi le vorbeşte cu atâta simţ, încât toţi erau o inimă bătând în acelaş ritm, un suflet plin de îndrăsneală întru a porni atacul.

Obiectivul era o creastă de munte, unde vrăjmaşul îşi avea o cazemată ce predomina tot câmpul şi mai ales valea Abinului pe care aveam linia I.

La ora 10 porneşte năvala, după o mică pregătire de artilerie, — căpitanul Cerbiceanu, în fruntea companiei, porneşte...

Duşmanul, camuflat, ne primeşte cu un foc năpraznic din toate armele. Rândurile ostaşilor noştri se răresc, iar Cerbiceanu, transfigurat, aleargă în fruntea lor.

Compania ajunge la 50 metri de obiectiv, când o grenadă aruncată de un Hirkiz loveşte pe curajosul căpitan în piept, exploadează, şi eroul cade strigând: „Inainte pe cotă, sus, sus, pe mine lăsaţi-mă!"

După 10 minute cota era cucerită prin lupte corp la corp. Atacul încetează şi ostaşii lui dragi şi scumpi îl ridică, îl duc la postul de comandă, îngenunche şi fiecare îi sărută mâna.

Aşa s'a stâns eroul căpitan Cerbiceanu, vrednic urmaş al strămoşilor săi ardeleni, luptând pentru Sf. Cruce şi libertatea ţării, aşa cum îi sădise în suflet tatăl lui, vrednicul de pomenire preot Cerbiceanu Nicolae din Vinerea-Hunedoara.

Prin jertfa lui măreaţă, piatra de temelie, granitul tare al dreptăţii noastre sfinte, s'a scris, în cartea de aur a patriei, cu litere de foc şi de sânge, încă o pagină de vitejie demnă de gloria străbună.

Pr. Cpt. **Gh. Turcu-Bucium**

Moartea a doi vrednici preoţi

† *Preotul Dionisie Filimon.* — In 23 Martie 1944 a decedat la Sighişoara, — unde se retrăsese să-şi petreacă anii de pensionar la fiica sa, — venerabilul preot în pensie D. Filimon, în vârstă de 77 ani. Născut în Buzd, ca fiu de preot, a urmat aceeaş carieră ca şi părintele său, în fruntaşa comună Dârlos, prot. Mediaş, unde a păstorit cu vrednicie 50 de ani neîntrerupţi, după care a ieşit la binemeritata stare de pensionar. Slujba înmormântării s'a făcut în biserica cea nouă, unde a fost depus corpul defunctului, de un sobor de 7 preoţi în frunte cu P. C. păr. prot. Emilian Stoica, care în cuvinte alese a arătat activitatea răposatului. Viaţa lui a fost un şuvoi de credinţă şi faptă, o energie în continuă muncă şi frământare pentru parohia şi familia sa. Pe lângă activitatea pastorală duhovnicească, de adevărat preot al generaţiei ardelene de dinaintea războiului de întregire, a muncit mult şi pentru realizări de ordin economic pentru parohia sa Dârlos. Frumoasa şcoală confesională, casa parohială şi noua biserică, sunt clădiri de care şi-a legat numele pentru vecie, iar parohia Dârlos va trebui să-l pomenească ca ctitor al său.

† *Teodosiu Ganea*, preot ort. român în parohia Albeşti, prot. Sighişoara, în urma unei scurte suferinţe, şi-a dat sufletul în mâinile Creatorului în 1 Aprilie 1944 în Spitalul din Sighişoara, în etate de 55 ani. Slujba înmormântării s'a făcut în ziua de 3 Aprilie a. c. în biserica din Albeşti, de un sobor de 14 preoţi. A asistat întreaga populaţie a parohiei şi mulţi credincioşi din Sighişoara şi comunele învecinate. Pa-

negiricul răposatului a fost ţinut de părintele prot. E. Stoica, care a arătat vrednicia lui de adevărat preot, cult, înţelept, blând şi muncitor, calităţi cari l-au ridicat la multă stimă în mijlocul parohienilor săi între cari s'a născut, a crescut şi a păstorit, bucurându-se de ascultarea şi dragostea lor.

Născut în aceeaş comună Albeşti (fostă Ferihaz) dintr'o veche familie preoţească, — tatăl său fiind preot antecesor răposatului de azi, — a intrat în preoţie în anul 1916, a desvoltat o activitate rodnică timp de 28 ani. Moartea crudă şi prea timpurie l-a răpus în vârsta bărbăţiei pe acest bun părinte şi soţ, prin demnitate, bun preot prin chemare, dascăl prin vocaţiune, naţionalist prin simţire şi bun coleg prin loialitate; pentru cari l-au plâns familia, credincioşii, cunoscuţii, toţi colegii şi îi vor păstra amintirea cea mai bună. Odihnească cu dreptii!

Pr. **I. Ştirbeţiu**

Din Sf. Efrem Sirul

în rom. de Pr. **D. Popescu**

In vremea ispitirii se arată vednicia celui credincios. Nu trebuie să ne pierdem curajul în vremea ispitirii, ci să ne nevoim în rugăciuni şi în fapte bune, aşa precum ceice merg pe mare şi priveghiază cu multă credinţă, şi cum este scris în Proorocul Iona» — **„şi corabia era în primejdie să se înece, şi s'au înspăimântat marinarii, şi-a strigat fiecare rugându-se către Dumnezeul lui, şi au aruncat toate încărcăturile lor, care erau în corabie, în mare".**

Acesta este semnul deşertăciunii din lucrurile trecătoare. Căci trebuie să dispreţuim lucrurile pământeşti şi să ne gândim la singura viaţă — cea veşnică, nedesnădăjduind când ne aflăm în stări îngrozitoare. Pentrucă vedem că Prorocul, chiar în pântecele chitului fiind, nu a desnădăjduit pentru credinţa lui, ci rugându-se zicea: **„In necazul meu, au strigat către Dumnezeul meu, şi m'ai auzit pe mine, din pântecile iadului a fost strigarea mea, ai ascultat glasul meu. M'ai aruncat pe mine în adâncul inimii mării".** — *Dumnezeu nu întoarce ochii Săi dela cei care Il cheamă în adevăr!*

Aşadar, şi noi, când ne cuprinde necazul, către Domnul să alergăm. După cum s'a zis: **„Doamne, în necazul meu Tu m'ai auzit.**

Deoarece nu se linişteşte totdeauna marea, şi nu este cu putinţă, fără de ispită să plutim în această viaţă, iar dacă luăm cârmaci credinţa în Domnul, ne va duce în portul vieţii, şi aruncând la o parte chinul, ne vom îmbrăca în viaţă şi nemurire.

FOIŞOARA

Entropia universului, sau Moartea termică a universului

Noi creştinii sântem moştenitori ai tezaurului credinţii prin Biserică şi mărturisim sfârşitul lumii ca dogmă, revelat în Sf. Scriptură. Datele ştiinţei de azi vin să ne atesteze, aproape exact, dogma credinţei din Sf. Scriptură. Aceleaşi date, care dela Democrit şi Lucreţiu până la Lavoisier atestau eternitatea şi conservarea materiei, şi cu ele filosofia materialismului trecut lovind preceptele Scripturii, veneau să ne înveţe că singura realitate adevărată este materia, care n'are nici început, nici sfârşit.

Universul nostru nu-i sortit să dureze în veşnicie. Soarta lui a fost pusă în discuţia ştiinţei cu ocazia nouilor descoperiri din fizică la sfârşitul veacului XIX, făcând o problemă în special de termodinamică, adusă în domeniul fizicei de principiul Carnot-Clausius, sau entropia.

Entropia „într'o primă definiţiune, este termenul tehnic pentru deprecierea energiei, un principiu care completează şi corectează, în gândirea fizicienilor moderni, legea conservării energiei". [Pr. Ion Firca: Argumentul antropologic pentru dovedirea existenţei lui Dumnezeu, pg. 6. Caransebeş, 1940].

Energia este capacitatea pe care o au corpurile de a produce un lucru mecanic, sau de a putea determina anumite fenomene fizice sau chimice. [Charles Nordmann: Impărăţia cerurilor. Ceva din secretul stelelor. Trad. de S. Paves, pg. 167. Ed. Cugetarea, Bucureşti]. Unitatea cu care se măsoară şi'n care se exprimă energia, este kilometrul, care reprezintă efortul necesar pentru a ridica o greutate de un kgr. la înălţimea unui metru].

Avem diferite forme de energie: mecanică, [care la rândul său este de două feluri: cinetică şi pontenţială] calorică, electrică, chimică etc. [Charles Nordmann: Impărăţia cerului. Ceva din secretul stelelor. Trad. de S. Paves, pg. 167. Ed. Cugetarea, Bucureşti]. Experimentalal s'a dovedit, că într'un sistem izolat, sustras acţiunii oricărui alt scop sau sistem exterior, energia totală a acestui sistem nu se poate nici mări, nici micşora, rămânând aceeaş cum era la început. Se pot produce numai transformări în ceea ce priveşte forma şi nici decum fondul. Această proprietate a energiei, de a rămânea constantă în interiorul unui sistem izolat, invariabilă cantitativ, poartă numele de principiul Conservării energiei. [Pr. Ion Firea: op. cit. pg. 7, 10].

In 1845 Robert Meyer enunţă primul principiul conservării energiei, experimentat mai în urmă prin lucrările lui Joule şi Helmholtz. [Pr. Ion Firea: op. cit. pg. 7, 10]. Pentru noi acest principiu are următoarea însemnătate:

„In univers există un depozit de energie, care nu se poate nici mări, nici micşora, nici schimba prin vreo oarecare altă acţiune a naturii, pentrucă toate transformările în natură, constau numai în schimbarea formei de energie; energia se schimbă doar în forme noi, nici odată însă nu dispare, nici nu se măreşte, spune Helmholtz". [Prot. P. Svetlov: Invăţătura creştină în expunerea apologetică. Trad. de Prof. univ. Ic. St. Sergie Bejan şi Const. N. Tomescu vol. I, pg. 591].

Acest principiu a dominat mult, „sau chiar a tiranizat toată ştiinţa secolului XIX", [Charles Nordmann: op. cit. pg. 168]. pentrucă a făcut să se creadă, că 'n lume se petrece necontenit o mişcare circulară, starea universului ar rămânea neschimbabilă şi lumea ar continua existenţa ei în eternitate. Primul principiu al termodinamicii „a putut face să se creadă multă vreme în stabilitatea energică a universului, permanenţa lui, în neschimbarea lui". [Prot. P. Svetlov: op. cit. pg. 592], Principiul II. al termodinamicii veni să răstoarne concluziile primului principiu privitor la soarta universului. „Stabilitatea lumii, se vădeşte a fi numai relativă şi condiţionată, nu absolută cum ar reeşi din principiul mecanic nealterat al conservării energiei. Rezerva de energie în natură, după principiul II al termodinamicii, se dovedeşte a fi limitată şi a merge spre scădere". [Charles Nordmann: op. cit. pg. 169]. Mişcarea, în sens ascendent, e determinată totdeauna de acţiunea unei cauze exterioare. Mişcarea în jos însă, „mutatio in deterius" vine dela sine, fără intervenţia vreunei cauze exterioare. Ca să se întâmple astfel, e necesar totdeauna existenţa unei diferenţe de intensitate şi — ea se depărtează, dinspre punctele cu mai multă tensiune, spre cele cu intensitate mai joasă. Cu cât diferenţa de intensitate e mai mare, cu atât şi energia e mai activă. Intr'un sistem izolat însă, dacă această stare normală se petrece, adecă de inferioritatea energiei, se ajunge la un moment, o completă

Comemorarea zilei de 25 Mai 1894

Se împlinesc, în 25 Mai 1944, ani 50 decând s'a adus sentința dela Cluj în procesul *Memorandului*.

Deși trăim cumplite vremi, totuș nu putem nesocoti data aceasta istorică fără a ne aminti semnificație ei și fără a ne aduce aminte cu evlavie de luptătorii neînfricați din vremea Memorandului, care a ridicat problema românismului din Ardeal în cunoștința lumii civilizate.

Pentru cinstirea acestei zile de 25 Mai se vor organiza în Ziua Eroilor din anul curent parastase pentru memorandiști în toate sfintele noastre biserici din Ardeal și se vor ține ședințe comemorative tălmăcindu-se însemnătatea actului istoric dela 1894.

Pentru sărbătorirea aceasta, Asociațiunea „Astra" adresează un apel către toate organizațiile sale, invitând despărțămintele și cercurile culturale să dea o atențiune cât mai întinsă comemorării luptătorilor memorandiști.

Catehizație în mediul muncitoresc

Problemele catehetice care se pun preotului în mediul muncitoresc, au un profil cu totul particular, condiționat de împrejurimea socială și morală a clasei muncitorești.

De unde țăranul, agricultorul, este legat de ogor și de tradiția și moaștele pe care pământul le adăpostește, muncitorul uzinal perde curând ethosul tradiției, dispărând într'un stil de viață fără contururi precise. In axiologia vieții muncitorului valorea operantă este **munca** *iar valorea recompensatorie* **banul**. *Agricultorul, supus schimbărilor naturale atmosferice, ajunge repede la convingerea unei Divinități, paternă și sensibilă la toate necazurile sale. Astfel că educația religioasă în asemenea împrejurări nu are decât rolul unei modelări a sentimentului religios învăpăiat pe calea aderenței nemijlocite la realitatea lui.*

Altfel stau lucrurile în mediul muncitoresc. Dependent de mașină și patron, iată singura lui realitate transcendentă. Pe cealaltă, pe cea adevărată, muncitorul o ignorează: nu are timp pentru dânsa.

Catehetul va avea astfel de «moralizat» elemente provenite din familii cu copii cari dela vârstă fragedă sânt porniți în ritmul trudnic al luptei pentru pâne. Pentru asemenea copii nu «religia", așa cum se face la școlile primare sau liceu, e creștin și national operantă, ci educația religios-morală.

Educația religios-morală nu va elimina cunoștințele biblice pe care «religia» le predă școlarilor. Se va căuta însă raportarea lor la realitățile contingente ale mediului, tocmai pentru a le înălța pe acestea la nivelul semnificației morale și creștine ale pildelor biblice.

In țară cu o clasă muncitorească în plină organizare, expusă intemperiilor ideologice străine, biserica este chemată să mențină trează coștiința națională a muncitorului și să-l înglobeze într'o unitate socială și morală din sânul căreia să fi dispărut primatul exagerat al valorilor economice.

Din cele de mai sus rezultă:

1. considerarea mediului muncitoresc în particularitatea sa social-morală;

2. moralizarea și solidarizarea **națională** *să fie pe primul plan al catehizației;*

3. catehetul să se identifice cu „doctorul sufletului și al trupului", suplinind prin exemplu personal lacunele din educația tânărului muncitor;

4. dirijarea aspirațiilor de clasă spre imperativele neamului, creștin dela naștere;

5. inocularea în sufletul muncitorului a valorilor spirituale;

6. prezența catehetului, cât mai deasă, printre muncitori.

Pentru desăvârșirea unei astfel de opere se simte lipsa unui **manual** *de etică creștină românească, auxiliar prețios și pentru învățător, și pentru învățăcel.*

Diacon **Romeo Dăscălescu**

Cărți și studii biblice

Cosmologia Creștină. **A. lumea nevăzută:** Noțiuni generale despre îngeri *de Ic. St. S. Bejan* (Lmînătorul LXXVI-1943 Mai-Iunie Nr. 5-6. Chișinău, 1943, pag. 275-290).

Sub acest titlu Ic. St. S. Bejan, directorul Seminarului teologic din Chișinău, ne va da un studiu mai extins privind cosmologia. In acest început de studiu se ocupă deocamdată de îngeri: 1. Noțiuni generale despre îngeri.

2. Existența reală a îngerilor, ca ființe personale. Lucrarea P. S. Sale este întemeiată pe Sf. Scriptură și pe Sf. Tradiție, augmentată cu ajutorul literaturii mai noi de genul acesta, în special rusească. Astfel se consultă rând pe rând cu Prof. A. D. Beleaev, Svetlov, A. Cremlevski. Iată în scurt învățătura expusă în acest tratat de cosmologie creștină: „Primul loc în rândul creaturilor lui Dumnezeu după timp în ordinea creațiunii, cât și după calități și demnitate, îl ocupă lumea nevăzută, sub care se înțeleg puterile cerești, îngerii. Numirea „înger", după sensul filologic al cuvântului, nu indică ființa, ci slujirea. Funcțiunea: „sol", „vestitor", „crainic", ai voinței lui Dumnezeu. Ca ființe fără de trupuri îngerii stau mai înafară și mai presus de condițiile și mijloacele obișnuite, prin cari noi ne convingem de realitatea lucrurilor din lumea materială". — Autorul expune apoi clar învățătura bisericii despre existența îngerilor, și combate cu succes ipotezele greșite în legătură cu originea și natura îngerilor, exprimându-și nădejdea că într'un viitor, mai apropiat sau mai îndepărtat, se va ajunge și pe cale științifică la constatări însemnate chiar și 'n ce privește existența îngerilor". Deocamdată pe calea științifică omenirea a ajuns să prindă unde cu glasuri omenești din diferite puncte îndepărtate ale globului pământesc, — poate va veni vremea când pe aceeaș cale se vor prinde undele interplanetare cu glasuri cerești".

*

— O altă lucrare de gen biblic este: *Analiza citațiunilor Vechiului Testament* din Evanghelia Sf. Mateiu, de preot Dr. N. Ciudin, Buc. 1943. Se analizează aici textele împrumutate de evanghelia întâia din Vechiul Testament și se dovedește că împrumutul e bogat. Prevalează locurile luate din Psaltire, Pentateuh și Isaia.

*

— *Creația omului după Sf. Scriptură* este titlul unui cap. din lucrarea: Originea omului după religie și știință, studiu de Pr. P. F. Alexandru. București 1941.

Amănunte asupra creației omului găsim în V. Testament, tezaurul revelației divine în această privință. In cap. I și II din Geneza ni-se înfățișează creația în general și apoi cea a omului. După ce Dumnezeu a creat întâi lumea nevăzută: îngerii, a creat apoi tot ce se vede. Ultima creatură a fost omul. Era necesar ca omul să fie ultima creatură pentrucă el întrunește în sine atât elementele lumii materiale, cât și ale celei spirituale, și pentrucă omul fiind ființa cea mai aleasă de pe pământ, regele lumii văzute, și ca atare era firesc să fie create mai întâi lucrurile și ființele peste cari avea să domnească. In cap. II din Fac. aflăm amănunte privitoare la crearea omului (vezi vers. 21-23). Prin corp omul face legătură cu lumea materială și este supus aceloraș legi fizice și naturale; prin suflet omul face legătura cu lumea materială cerească. Sufletul începe să existe odată cu individul uman.

Aceasta este învățătura ce se scoate din raportul biblic despre creare.

*

— O altă lucrare care merită să fie menționată, este studiul colegului nostru dela Caransebeș: Dr. M. Chialda: *Sărbătoarea jubileelor*, (în anuarul Acad. teol. din Caransebeș pe anul 1942).

Dela Păr. Prof. Chialda mai avem: Sacrificiile V. T., un studiu vast de arheologie biblică. Și „Ebed-Iahve", un capitol din mesianismul profetului Isaia. In acest studiu ni se comunică tot ceeace trebue să știm despre originea scopul și valoarea socială a sărbătorii jubileelor.

*

— Zilele acestea a apărut singura revistă de V. T.: „Zeitschrift für die altestamentlische Wissenschaft" *(Revista pentru știința V. T.)* Nr. 1-4 pe 1942/43 că al 58 tom din întreaga serie. Conține (1) observări la psalm, [2] Iosua în Pentateuh, (3) „Piatra" dela Zaharia (3, 8). (4 Despre izvoarele la Esdra, (5) Ps. Ionasana Deut. 34, (6). Formula biblică..[" καὶ ἔσται, (7) Observări la Geneză și Corb și porumb. Sara sicriul lui Iosif [8].Cânt. cântărilor în canon, (9). Numărul Iudeilor deportați de Sankerib (10). Insemnări, cronică și comunicări.

Din varietatea acestor studii se vede preocupările biblice ce le are azi Teologia protestantă.

*

— Teologul A. Lavauchy publică în: *Revue de Theologie et de Philosophie* anul 29 (1941) p. 199 și urm. un studiu intitulat: Bible et predication, în care pledează pentru revenirea la sf. Scriptură a predicatorului: predica trebue să fie exclusiv biblică. —

— I. P. S. patriarh Nicodim și-a tipărit într'o nouă ediție psaltirea. Tipărirea s'a făcut de către institutul biblic din București (1943). Textul psalmilor este rânduit după cele douăzeci de catisme, și cuprinde rugăciunile și rânduelile respective, ca și ediția din 1931.

— Intr'un studiu mai nou teologul apusean, A. Lods, se ocupă de originea imaginei lui Satan și arată îndeletnicirile duhului necurat la „curtea cerească". La noi a publicat studii de genul acesta Ion I. Gheorghescu, asistent la facultatea de teologie din București. Dela dânsul avem: 1) Azazel (Buc, 1934) și 2) Satan în profeția lui Zaharia (Buc, 1938). Lods aduce contribuții noi la demonologia Vechiului Testament, cari ar depăși după cât se pare pe cele oferite de Zaharia 3, 1-2.

Prof. N. Neaga

ȘTIRI LOCALE

4. *Duminecă în 14 Mai 1944*, servesc: Prot. Mihail Neagu, prof. Dr. Nicolae Terchilă și Dr. Teodor Bodogae; diaconi: Ioan Circov și cons. Alexandru Popa. *Predică: prot. Mih. Neagu.* La Oastea Domnului predică: *Pr. Dr. Ioan Chioariu*, dela parohia Sibiu-Inferior.

Tăcerea ta ucide în fiecare clipă câte un svon, adică o născocire a dușmanului

imobilizare a energiei, pe cea mai de jos treaptă a ei. [Dr. I. Riem: Weltenwerden. Eine Kosmogonie, pg. 5, Hamburg 1925; Pr. I. Firca: op. cit. pg. 10, 11].

In 1824 Carnot studiind mașinile cu vapori, a arătat printre altele, că pentru a transforma căldura în lucru mecanic, e nevoe să existe totdeauna un al doilea corp cu o temperatură mai joasă, să existe cel puțin două surse cu temperaturi diferite, sau o diferență de temperatură. Clausius studiază amănunțit, punând în concordanță descoperirile lui Carnot cu legea conservării energiei, precizând astfel și generalizând al doilea principiu al termodinamicii, formulând legea entropiei. Cercetările lui, Carnot le rezumă astfel: nu se poate niciodată ca în mod spontan, fără intervenția unei cauze din afară, o cantitate de căldură să treacă de pe un corp rece, pe unul mai cald, pe când trecerea inversă se face dela sine. Clausius la acestea adaogă: căldura trecând necontenit dela corpurile mai calde spre cele mai reci, repartizarea ei va deveni tot mai egală, așa încât, între căldura ce radiază și se împrăștie în eter și căldura ce se află în corpuri, se va stabili un anumit echilibru, (Dr. I. Riem: Weltenwerden. Eine Kosmogonie, pg. 5. Hamburg 1925; Pr. I. Firca: op. cit. pg. 10, 11). „Această variere în natură, totdeauna și în mod necesar în același sens, e ceva irezistibil".(Charles Nordmann: op. cit. pg. 169), — adică un corp să treacă într'o stare și nu în alta, a numit-o legea entropiei.

„Lucrare pe care o pot produce puterile naturii, spune Clausiu, și care constă în mișcările corpurilor cosmice, tot mai mult și mai mult se transformă în căldură. Căldura necontenit trece dela corpurile mai calde la cele mai reci. Repartizarea ei va deveni tot mai egală. Intre căldura ce radiază și se împrăștie în eter și căldura ce se află în corpuri, se va stabili un anumit echilibru. In fine, după structura lor moleculară, corpurile se vor apropia de o anumită stare, în care despărțirea generală a particulelor pentru temperatura dată va fi maximă. Eu am încercat să exprim acest proces în întregime printr'o lege simplă, cu ajutorul căreia se caracterizează precis starea, la care se apropie treptat lumea. Eu mi-am imaginat mărimea ce are aceeaș însemnătate, în privința trănsformărilor, pe care o are energia în privința căldurei și anume, suma tuturor transformărilor, ce trebue să aibe loc, ca să ducă corpul sau totalitatea corpurilor la starea lor actuală, – mărimea aceasta eu am numit-o entropie. Transformările în care energia capătă forma de căldură, se numesc pozitive; transformările contrarii, în care căldura trece în acțiune, se numesc negative. In toate cazurile, când transformările pozitive sunt mai multe, decât cele negative, entropia se mărește. Din aceasta trebue să conchidem că în toate fenomenele naturii, entropia poate numai să crească și nici decum să se micșoreze. Odată cu aceasta se lămurește legea prin care se poate exprima pe scurt procesul transformărilor, ce se petrec necontenit și pretutindeni: — entropia lumii tinde spre maximum. Cu cât universul se apropie mai mult de această stare finală, când entropia va ajunge la maximum, cu atât sânt mai puține îmboldurile pentru transformări mai departe. Dacăl în definitiv, s'ar ajunge la această stare, toate transformările ar înceta și lumea ar amorți într'o liniște mortală. (Svante Arrhenius, Evolution des mondes. Trad. francaise, par T. Seyrig, pag. 205-206, Paris 1910).

Unii cred să starea din prezent a Universului este încă foarte departe de acest final; totuși, s'a descoperit legea ce ne asigură, că în lume nu există o mișcare circulară a Universului, că starea lumii „se schimbă și se apropie spre un anumit sfârșit" (Prot. P. Svetlov, op. cit. pag. 594-595).

Căldura rezultată în lume, datorit principiului amintit, nu se mai retransformă și nici nu devine activă dela sine. Nici un corp nu devine prin sine mai cald. Suma generală a energiei universale rămâne aceeaș. Legea conservării energiei se respectă, dar prin fiecare proces din natură, se modifică quantumul de energie calorică, prin aceea că toate transformările energetice tind spre un stadiu în care toate formele de energie vor ajunge să fie transpuse în energie calorică, micșorându-se prin aceasta implicit și varietatea lor" (Pr. Ion Firca: op. cit. p. 15. Fizica contemporană așa dar, ne duce la concluzia, că tot Universul, după un interval de timp neînchipuit de mare, trebue să se scufunde într'o stare de nemișcare mortală (Prot. P. Svetlov. op. cit. pag. 595 Principiul entropiei, valabil stabilit, pentru timpurile noastre „se sprijină pe un veritabil postulat, analog celui al lui Euclid în geometrie" (L Abbè Th. Moreaux, Les Enigmes de la science. Tom. I. pag. 269, Paris 1935).

Entropia cuprinde soarta întregii lumi, a întregului univers. In această lume mare am văzut, sunt cuprinse altele mult mai mici, între care și lumea sistemului nostru solar cu planeta noastră, cu lumea noastră umană pe ea. Până la stadiul final general, în drumul lor poate să apună mult mai de vreme, încetând de a mai fi o lume vie, o lume vizibilă în imensitatea spațiului universal și pe planeta noastră să nu mai fie posibile condițiunile de viață.

Prof. **Ionescu S. Ioan**
preot în Blăjeni-Plai – Hunedoara

Bibliografie

Preot *Dr. Corneliu Sârbu*, conferenţiar supl. la Academia teologică „Andreiană": Natura şi valoarea timpului. Sibiu, 1943. Pg. 108. Preţul 200 Lei.

In publicaţia „Problemele Vremii" a apărut de curând o nouă lucrare a tânărului şi harnicului dascăl dela înalta noastră şcoală teologică, lucrare în care îndrăsneţul cercetător, cu avântul caracteristic tinereţei sale mult promiţătoare, atacă una din problemele cele mai desbătute în ştiinţa şi filosofia contimporană, problema timpului. Il pasionează această problemă, pentrucă ea este într'adevăr, precum mărturiseşte autorul, pe cât de subtilă, pe atât de capitală; subtilă din pricina naturii fluide, vii şi aproape misterioasă a timpului; capitală, întrucât timpul este albia în care se desfăşoară în mod necondiţionat toate fenomenele existenţei şi în consecinţă noţiunea timpului constitue premisa celor mai multe ştiinţe, în special a acelora care au de obiect devenirea şi desvoltarea realităţilor. Ba mai mult: Problema timpului este problema fundamentală a existenţei umane.

Dar pe autorul nostru ca teolog îl pasionează problema timpului mai ales pentru importanţa ei în religie şi îndeosebi în creştinism. Faptul acesta atribue cărţii de faţă un interes deosebit atât pentru păstorii sufleteşti: cât şi pentru păstoriţi, deoarece — zice autorul — „Misterul penitenţei şi al absoluţiunii, misterul morţii şi al învierii, misterul scopului ultim şi al Apocalipsei, nu-s alceva decât misterul timpului, misterul trecutului, prezentului şi al viitorului. De felul rezolvirii ei, mai ales sub raport practic, depinde soarta noastră în viaţa aceasta şi 'n cea de dincolo.

Câmpul în care lucrează cel ce atacă problema timpului, este imens. Ca să nu fie expus rătăcirii în această imensitate, tinărul conferenţiar ca om de ştiinţă bine format înainte de a porni la drum îşi formulează cu preciziune scopul urmărit, zicând: „Dintru început mărturisesesc că nu urmăresc să dau o explicaţie definitivă şi nici nu încerc o teorie sau filosofie a timpului, ci numai o privire asupra naturii şi valorii timpului sub unghiul concepţiei creştine despre lume şi viaţă, singurul în stare să ducă la o deslegare sănătoasă şi fericită a problemei timpului".

In vederea acestui scop şi în mod deplin corespunzător titlului îşi împarte lucrarea în două capitole mari: I. Natura timpului; II. Valoarea timpului. Înlăuntrul acestor două capitole, cari cuprind o seamă de subdivizii cum sunt: Valoarea timpului ca mediu cosmic; Valoarea soteriologică şi eshatologică a timpului, autorul, folosindu-se de un aparat ştiinţific foarte complex şi utilizat cu o pricepere rară, reuşeşte să arunce o puternică rază de lumină asupra problemei atât de tenebroase.

Locul nu ne permite să prezentăm cuprinsul bogat al lucrării care merită să fie citită şi recitită pentru a pătrunde aşa cum se cuvine până la miezul unei próbleme adânci cum este cea de faţă. Amintesc numai de pildă concluzia în care autorul arată că valoarea timpului, ca mediu cosmic şi soteriologic, se reliefează complet în comparaţie cu aceea a spaţiului. Timpul este un mediu cosmic mai fundamental şi superior spaţiului.

Această superioritate a timpului faţă de spaţiu se manifestează nu numai prin faptul că la întemeierea lumii timpul a apărut mai înainte decât spaţiul (e vorba de crearea îngerilor, cari au apărut cei dintâi în ordinea creaţiunii şi numai în timp), ci şi prin aceea că are un destin final superior spaţiului: Spaţiul se plineşte potrivit structurii noului cosmos, iar timpul — ca mediu cosmic mai fundamental şi mai superior — pătrunde mai adânc în participarea la Existenţa absolută, vărsându-se în adâncul fără fund al Veşniciei.

Aprecierea timpului culminează în prezentarea lui ca „salvator al spiritualităţii lumii". Căci — zice autorul — pedeoparte indivizibilitatea clipei şi trecerea ei fulgerătoare, nu îngădue personalităţii umane a se ancora prea adânc în materialitatea cosmică, ci-i permite numai un contact tangenţial, iar, de altă parte, clipa fiind fereastra mereu deschisă spre veşnicie, ne ţine în contact continuu şi intens cu spiritualitatea absolută.

Cartea părintelui Dr. C. Sârbu oferе cetitorului prilejul minunat ca ocupându-se de problema timpului, să se smulgă pentru câteva clipe din vâltoarea groaznică a timpului nostru şi să privească prin „fereastra mereu deschisă a clipei" spre seninătatea ademenitoare a vĕşniciei.

N. Terchilă

Conferinţe preoţeşti. — Conferinţa de primăvară a preoţimii din protopopiatul *Sălişte*i s'a deschis în sala de şedinţe a şcoalei primare din localitate, prin cuvântul de părintească învăţătură al păr. prot. Dr. D. Borcea, care, după ce a trecut în revistă evenimentele istorice prin cari trece Ţara, a sfătuit pe slujitorii Domnului să-şi intensifitice munca şi rugăciunea, purtarea de grije, şi ocrotirea familiilor celor concentraţi şi a familiilor refugiate care caută adăpost creştinesc şi românesc în parohiile protopopiatului.

Prima lucrare pentru conferinţă, a păr. prot. **Dr. D. Borcea**, a fost o sinteză succintă despre "Misiunea însemnată a preotului în mijlocul poporului". Preotul zilei de astăzi — a zis P. C. Sa — trebue să activeze cu un dinamism tot mai pronunţat, justificându-şi rolul de trimis al lui Dumnezeu pe pământ.

C. părinte stavr. Pavel Grosu, — din lucrarea arh. rus Sahovski,: "Filosofia pastoraţiei ort." a prezentat într'o frumoasă tălmăcire capitolele: „Sfânta Mărturisire" şi „Sfânta Euharistie".

Substanţiale meditaţii, bazate pe adâncimea învăţăturilor Domnului nostru Iisus Hristos despre sfânta Taină a Mărturisirii şi a Euharistei, au prezentat preoţii:

N. Ilea, despre "Penintenţă," (Ioil, 2, 17).

Oct. Flucuş, despre: „Duhul căinţei preoţeşti pentru păcatele poporului". (I Petru 2, 21).

St. Tascian, cere milostivirea cerului asupra penitentului.

Păr. S. Mogoş, mânecând dela cuvintele sf. evanghelist Mat. 26, 26—28, a arătat: „Durata existenţei sf. Euharistii".

Cu sufletele înviorate în popasuri duhovniceşti, C. preoţi au plecat spre frontul cel fără de hotar al misionarismului ortodox. Pr. *I. Isacu*

*

— **Asociaţia Clerului „ A Şaguna**, secţia *Dobra* a ţinut în 5 Aprilie o conferinţă de primăvară, le care a participat preoţimea tractului.

La Liturghia înainte sfinţită servesc preoţii: P. C. păr. Alexandru Florea, administrator protopopesc, Aurelian Oprean şi Iosif Ţigu.

Pr. Toma Neamţu din Roşcani rosteşte meditaţia pentru mărturisire după care se mărturisesc toţi preoţii.

După Sfânta Impărtăşire vorbeşte Pr. Milionor Furdui din Lăsău — tălmăcind cuvintele: Atunci avem împărtăşire unul cu altul şi sângele lui Iisus, Fiul Lui, ne curăţeşte pe noi de tot păcatul (I Ioan 1, 7).

Urmează conferinţa părintelui Nicolae Miclea din Brâznic despre: „Iisus Hristos, Mântuirea noastră".

In cuvântul de deschidere P. C. părinte adimistrator prot. a arătat care e misiunea preotului din ziua de astăzi.

Pr. Aurelian Oprean din Mihăleşti raportează despre activitatea cercurilor religioase din protopopiat, făcând unele propuneri nimerite. Pr. R. Haneş din Lăpuşnic citeşte darea de seamă asupra activităţii fiecărui preot din parohie.

Dupăce se citesc şi se iau la cunoştinţă diferite ordine ale P. V. C. Arhiepiscopesc, P. C. părinte admin. protopopesc mulţumeşte preoţimii pentru zelul şi disciplina depusă, îndemând fraţii preoţi să ţină trează credinţă în biserica strămoşească pe care duşmanul voieşte cu orce preţ să o dărâme. Pr. *N. Miclea*

AVIZ

Se aduce la cunoştinţă P. On. Oficii protopopeşti şi parohiale, că în urma urcări Timbrului de factură Contribuţiei Naţionale, pe viitor se vor trimite pentru Concurse următoarele taxe:

Concurs de protopop	Lei	5381.—
„ „ paroh cl. I	„	3231.—
„ „ „ „ II	„	2701.—
„ „ „ „ III	„	2156.—
„ „ cânt. bis.	„	2156.—

Administraţia
TELEGRAFULUI ROMÂN
Sibiu

INFORMAŢIUNI

† **Pr. Ioan Broşu.** A trecut la cele veşnice, în vârstă înaintată, venerabilul părinte din Dârstele Braşovului, *Ioan Broşu*. In ziua întâi de Paşti moartea i-a curmat firul vieţii. Timp de 84 de ani a avut parte de multe bucurii, ca şi de amărăciunile vieţii pământeşti. Peste o jumătate de veac a slujit, ca bun păstor, atât bisericii sale, cât şi neamului său românesc. Vrednicia sa a fost recunoscută şi răsplătită de forurile bisericeşti şi de enoriaşii săi, cari îi vor păstra o binecuvântată pomenire. Odihnească cu drepţii!

† **Pr. Teodor Murgău.** In Vinerea Patimilor Domnului, preotul: pensionar Teodor Murgău dela parohia Ruda, din protopopiatul Hunedoara, şi-a dat sufletul în mânile Creatorului, după lungă şi grea suferinţă. Preotul Teodor Murgău moare la vârstă de 66 de ani, după 43 ani de rodnică păstorire în ogorul bisericii şi al şcoalei. Poporul dreptcredincios din parohia Ruda, cu filiile Plop şi Poeniţa-Voinii, ca şi credincioşii păstoriţi de C. Sa de pe valea Cernei, din Baia-Craiului până la Haşdău şi îndepărtatul Goleş, precum şi credincioşii din Ghelar şi până la pitorescul Vadu-Dobrii, toţi îl deplâng ca pe un adevărat părinte osârduitor şi apostol al lui Hristos. Odihnească cu drepţii!

Expulsaţi Zilele trecute au fost expulsaţi 335 de mii de jidovi din oraşele Ungariei: Munkacs, Ungvar şi Kassa. Toate aceste fericite localităţi se bucură că astăzi nu mai adăpostesc în mijlocul lor nici un singur fiu al poporului „ales".

Bolşevicii tot cei vechi! Mitropolitul *Serghie* al Vilnei şi exarh al Lituaniei şi Letoniei, pentru motivul că a luat poziţie împotriva faptelor sălbatice ale bolşevicilor, a fost asasinat de slugile lui Stalin în ziua de 30 April 1944.

CĂRŢI ŞI REVISTE

„Izvoarele Ortodoxiei". In editura Institutului biblic şi de misiune al Bisericii ortodoxe române a apărut vol. VI. al colecţiei „Izvoarele Ortodoxiei": *Catehezele Sf. Ciril al Ierusalimului*. Carte de temelie pentru făclierii Ortodoxiei, profesori de religie, preoţi şi studenţi în teologie, şi cheia învăţăturii pentru creştinii care vor să cunoască tainele creştine. — Traducere de Pr. D. Fecioru, — 312 pagini — 300 lei. Comenzi: str. Antim. Nr. 29, Bucureşti VI.

Nr. 113/1944 [29] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III [treia] Ţeline, protopopiatul Sighişoara, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela Stat.
2. Casă parohială cu dependinţele necesare pentru gospodărie.
3. Sesiune parohială: 8 jugăre arător, 16 jugăre fânaţ, primite din reforma agrară.
4. 20 litri porumb dela fiecare familie.
5. Stola uzitată în parohie.
6. Un post de lemne din pădurea composesoratului, — fasonarea şi transportul privesc pe preot.

Concurenţii îşi vor trimite în termen petiţiile, însoţite de actele prevăzute de regulamentul parohial şi de încuviinţarea de candidare exoperată dela Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit, oficiului protopopesc ortodox din Sighişoara şi, cu încuviinţarea prealabilă a subsemnatului, se vor prezenta şi în parohie.

Sighişoara, la 21 Aprilie 1944.
Oficiul Protopopesc ortodox Sighişoara
în înţelegere cu consiliul parohial
din Ţeline.
Emilian Stoica
protopop

„CASSA DE PASTRARE"
Institut de credit şi Economii, societate anonimă, în Sălişte. Capital lei 5.000.000.
Inscrisă în Registrul Bancar Nr. 9 din 1934

Bilanţ anual încheiat la 31 Decemvrie 1943

Activ. Cassa Numerar efectiv lei 219. 788; Disponsibil la bănci, în ţară lei 304. 238; Portofoliul de titluri: Titluri româneşti, cu venit fix Efecte publice v. n. 27.200, In portofoliu v. r. lei 36. 800; Cu venit variabil: Acţiuni necotate la bursă v. n. l. 192. 150; In portofoliu v. r. 327. 427; Titluri străine v. n. 660. 000; In protofoliu v. r. 9; Total lei 364. 266; Debitori: Debitori din ţară, garantaţi cu diverse: In portofol lei 40.628; Creanţe în conversiune conform legii din 7. IV. 1934. conta redusă, în porofoliu lei 977.284; Imobile; Pentru uzul propiu lei 600.000; alte imobile lei 6.408. 464; Total lei 7.008.463; Mobilier lei 390; Conturi diverse (debitoare) lei 685.069; Conturi tranzitorii (debitoare) lei 52.646; Totalul activului lei 10. 043.474.

Pasiv. Capital social lei 5.000.000; Fond de penzii şi ajutor al funcţionarilor lei 157.500; Depuneri vechi, reduse prin aranjament: la vedere lei 537.035; Pe termen lei l. 203.000; Total lei l. 740.035; Creditori, din ţară, neredusi, noui, pe termen lei l.375.435; Conturi diverse (creditoare) lei l. 770.504; Totalul pasivului 10.043.474 lei.

Conturi de ordine: Activ: Cauţiuni statutare lei 150.000; Impoteci, cesiuni şi garanţii diverse lei 1,120.485; Deponenţi de titluri şi alte valori în păstrare lei 301. 221; Total leii. 571. 706.

Conturi de ordine: Pasiv: Deponenţ de cauţiuni statutare 150.000 lei; Deponenţi de ipoteci cesiuni şi garanţii diverse lei 1.120,485; Deponenţi de titluri şi alte valori în păstrare lei 301.221; Total lei 1,571,706.

Profit şi Pierdere. încheiat la 31 Decemvrie 1943

Debit. Cheltuieli de admisiraţie: a) Salarii lei 87.850; b) Diverse lei 137.419; Total lei 225.269; Impozite şi taxe lei 95.62; Dobânzi plătite lei 37.442; Total debit lei 358.673.

Credit. Dobânzi incasate lei 18.849; Comisioane incasate lei 897; Venitul Portofoliului de titluri, din cupoane exigibile lei 4.337; Venitul imobilelor lei 283. 181; Incasări din creanţe amortizate lei 51.409; Total credit lei 358 673.

Preşedintele Consiliului de administraţie ss. Bârsan
Contabil stagiar: ss. P. Stoian
Administrator: ss. D. Comşa

Verificat şi găsit în conformitate cu Codul de comerţ şi l gea pentru organizarea şi reglementarea comerţului de bancă.

Sălişte, 7 Februarie 1944.

Preşedinte: ss. N. N. Simian
Censor: ss. V. Bobrescu
Contabil autorizat: ss. Bârsan A.

Este o datorie morală şi naţională să ajutăm familiile desrobitorilor.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae
Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

Anul XCII — Sibiu, 21 Maiu 1944 — Nr. 21

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Sibiu
Str. Şaguna 8

Telegraful Român

Organ naţional-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Şase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei. — Pentru America 8 Dolari. Abonament de sprijin 5000

Articole şi corespondenţe se adresează **Redacţiei** Telegraful Român, Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază

Preţul inserţiunilor m. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează **Administraţiei** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Indatoriri actuale ale preotului

Iubite frate,

Din motive pe cari ţi le voi povesti cu altă ocazie, nu ţi-am mai scris de vreme îndelungată. Sau mai bine zis nu ţi-am mai răspuns frumoaselor şi preţioaselor tale scrisori. Te încunoştinţez însă pe această cale că am primit cele peste douăzeci de trimiteri, pe cari frământarea sufletului tău le-a aşternut pe hârtie şi le-a făcut să ajungă la mine. Le-am citit pe toate cu multă dragoste şi cu mare interes. Iţi făgăduesc că am dorinţă nepotolită şi mă voi strădui neîncetat, pentruca, ajutat de Tatăl ceresc, să răspund la toate întrebările pe cari cu atâta încredere mi le-ai adresat şi voi încerca să te lămuresc — atâta cât pot şi cu cele ce cunosc — în nedumeririle tale.

De data aceasta sufletul meu vrea să stăruie asupra unor lucruri pe cari le crede mai actuale şi mai necesare pentru tine, pentru mine şi pentru toţi fraţii noştri preoţi.

Iubite frate,

De când n'am mai stat amândoi de vorbă s'au schimbat multe în lume şi mai ales în ţară la noi. Se vede că aşa sunt vremurile acestea năprasnice, ele schimbă totul de azi pe mâne şi de cele mai multe ori schimbă lucrurile aşa cum nu te-ai gândit, cum n'ai visat şi nu te-ai aşteptat. Aşa şi la noi. Cine mai putea să bănuească măcar anii trecuţi că primăvara anului 1944 va aduce iarăşi urgie cutropitoare asupra pământului strămoşesc şi bejenie amară pe capul fiilor neamului nostru? Nimeni, de sigur şi cu toate acestea iată-ne că avem refugiaţi, evacuaţi şi atâţia sinistraţi din pricina barbarelor invaziuni şi a păgâneştilor atacuri a paserilor cu cioc de fier...

Incercările sunt grele, durerile s'au înmulţit, zările s'au întunecat, ranele s'au deschis şi lacrimi multe, multe curg pretutindeni. Suntem în toiul furtunii şi pe pământ nu vedem nici un luminiş, nici o isbăvire. Porumbelul păcii, speriat de ura, de răutatea, de lăcomia şi îngâmfarea omenească, s'a ascuns prin locuri necunoscute.

In mijlocul unor astfel de nenorociri noi preoţii trebue să fim statornic crainicii unei alte împărăţii, propagandiştii entuziasmaţi ai unor alte puteri şi deslusitorii de totdeauna ai zărilor adevărate. Nu teama, nici îndoiala şi nici descurajarea pot să fie armele apostolilor, ci certitudinea şi hotărîrea duse până la «nebunia» sfântului apostol Pavel. Iată ce cere Dumnezeu dela noi, iată ce aşteaptă Biserica şi neamul dela preoţii săi în aceste clipe de strâmtorări şi necazuri!

Rolul nostru este ca să fim în toate împrejurările vieţii păstorii şi îndrumătorii siguri ai poporului. Dar pentruca să ne putem îndeplini fără nici un fel de sminteală această îndatorire, trebue să fim într'un viu şi neîntrerupt contact cu izvorul tuturor certitudinilor, cu Domnul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Dela El trebue să cerşim şi să luăm continuu toată puterea, toată îndrăsneala şi toată siguranţa vieţii şi activităţii noastre. Numai preotul acela care se hrăneşte şi se adapă zilnic din Hristos Domnul nostru, întocmai ca mlădiţa cea sănătoasă din tulpina viţei, poate să facă cu deplină vrednicie şi pricepere faţă tuturor necesităţilor actuale ale credincioşilor săi. Dacă noi suntem cu adevărat cu Dumnezeu, atunci, cu siguranţă şi Dumnezeu este cu noi şi dacă Dumnezeu este cu noi cine mai poate să fie împotriva noastră? Dacă însă noi n'am căutat să întâlnim niciodată pe drumul Damascului pe Iisus cel prigonit, dacă nu ne-am străduit să-L cunoaştem real în chipul multiplelor suferinţe pe care El pentru noi le-a luat asupra Sa, sau dacă chiar cunoscându-L, din diferite pricini, L-am uitat, L-am părăsit şi ne-am despărţit de El, atunci nu mai putem să fim lumină lumii şi sare pământului. Nu, pentrucă orb pe orb povăţuind, vor cădea amândoi în groapă. Iată, iubite frate, motivele pentru cari cei mai mulţi dintre preoţii de astăzi tremură de frică în faţa primejdiilor, fug şi îşi părăsesc altarele şi credincioşii, îşi pierd liniştea şi orientarea vieţii şi nu mai sunt în stare să se călăuzească nici pe ei, necum pe credincioşii lor.

In alte vremuri erau atâţia ierarhi, preoţi şi credincioşi cari doreau sfânta mucenicie, cari pentru adevăr şi dreptate stăteau gata la posturile lor de răspundere şi plini de demnitate şi cu suflet senin primeau chiar cununa martirajului, dacă aceasta era preţul vestirii lui Iisus Hristos şi a adevărurilor mântuitoare. Era în această eroică atitudine a oamenilor o dovadă nedesminţită despre sinceritatea şi puterea credinţei lor, despre adeziunea totală la Hristos şi la veşnica Lui împărăţie şi despre puterea de a se deslega oricând din legăturile vieţii pământeşti şi din ispititoarele ei dulceţuri. In faţa acestei atitudini rămâneau cutremuraţi, neputincioşi, şi chiar biruiţi toţi vrăjmaşii creştinismului şi ai slujitorilor lui Iisus Hristos.

Astăzi am ajuns, iubite frate, să avem mai multă cultură, mai mult discernământ raţional, mai multe dispute filosofice şi mai multă civilizaţie, dar cu nespusă durere constatăm, că avem mai puţină credinţă şi mai puţină «nebunie» pentru Hristos şi pentru sfânta Lui evanghelie. Noi reprezentanţii Bisericii, noi ambasadorii lui Iisus Hristos în mijlocul oamenilor ne dovedim la tot pasul că suntem mai legaţi de viaţa cea trecătoare decât de viaţa cea veşnică, mai ferecaţi în lanţurile bunurilor materiale decât în chemările de sus ale bunurilor spirituale şi de aceea dezertările dela datorie au devenit lucruri obişnuite. Cu astfel de ostaşi nu se poate susţine şi nu se poate apăra o împărăţie! Cu astfel de atitudini creştinismul bate în retragere şi duşmanii lui Iisus Hristos câştigă zi de zi poziţie după poziţie...

Deci imperativul ceasului de faţă ne strigă: *Inapoi la Hristos! Inapoi la credinţă adevărată! Inapoi la altare! Inapoi la atitudine eroică! Inapoi la înfruntarea cu bărbăţie şi demnitate a tuturor primejdiilor! Inapoi chiar la moarte de martiri, dacă aceasta este preţul salvării creştinismului şi al neamului!*

O consecinţă imediată a acestei întoarceri trebue să fie *trăirea noastră în mai multă şi în mai caldă rugăciune.* Rugăciunea este cheia fermecată, cu ajutorul căreia putem să deschidem oricând porţile cerului şi să facem să coboare în viaţa noastră individuală şi naţională milostivirile lui Dumnezeu. Şi de nimic în lume nu avem astăzi atâta trebuinţă ca tocmai de aceste milostiviri ale Cerului.

Noi, iubite frate, am greşit mult. Am greşit cu voie şi fără de voie, cu ştiinţa şi cu neştiinţa, am greşit ca indivizi şi ca neam, am săvârşit fărădelegi în sate şi mai ales în oraşele noastre şi de aceea urgia lui Dumnezeu cu dreptate s'a năpăstuit asupra noastră. Am păcătuit mult şi pentruca să ne isbăvim trebue acuma să ne rugăm şi mai mult. In primul rând noi preoţii trebuie să fim în aceste zile o oaste în rugăciune neîncetată şi cu siguranţă că exemplul nostru va fi urmat apoi şi de credincioşi. Numai prin rugăciune caldă şi stăruitoare mai putem să ne ridicăm din căderile în cari ne-a prăbuşit lăcomia, setea de plăceri şi toate celelalte păcate. Deci, la rugăciune sinceră, la rugăciune fierbinte, la rugăciune continuă, ziua şi noaptea, iubite frate!

O altă îndatorire actuală şi deosebit de importantă a noastră a preoţilor este aceea de a fi în raporturi ideale cu credincioşii noştri.

Parohia este o familie mai mare şi preotul este părintele, este capul acestei familii. Nu se poate concepe viaţă familiară ideală decât acolo unde între tată şi copii există dragoste reciprocă desăvârşită. Tatăl din iubire povăţueşte şi conduce familia, iar celalţi membri ai familiei din dragoste şi respect faţă de părinte ascultă şi îndeplinesc sfaturile acestuia. Aşa trebue să fie şi în parohie şi unde nu este astfel acolo nu sunt raporturi normale între părinte şi copii.

Citeam undeva într'o carte că cea mai mare laudă care se poate aduce unui preot este aceea ca oamenii să spună despre el: «*Preotul nostru nu se simte nici unde în lume atât de bine ca între credincioşii săi*».

Dacă ie ceeace priveşte sufletul şi viaţa viitoare preotul trebue să-şi îndrepte toate nădejdiile lui spre cer, în ceea ce priveşte cele ale trupului şi viaţa cea trecătoare, preotul trebue să se razime în întregime pe pământ şi anume pe credincioşii săi. De aceea, iubite frate, să trăeşti astfel şi să te porţi şi să lucrezi în aşa fel încât credincioşii tăi să simtă pentru sufletul lor necesitatea prezenţii şi a activităţii tale tot atât de puternic precum simt pentru trupul lor necesitatea pânii cea de toate zilele. Fiecare atitudine a ta şi fiecare acţiune pe care o intreprinzi în parohie să aibă darul şi puterea de a trezi în sufletul credincioşilor convingerea că preotul este o putere şi o realitate indispensabilă vieţii lor. Trebue să înţelegi, iubite frate, că toate interesele tale de ordin personal, material, etc. sunt lucruri foarte neînsemnate în comparaţie cu interesul cel mare de a fi părinte şi stăpân al sufletelor, de a fi domnul inimilor şi adevăratul îndrumător al oamenilor spre mântuire. De aceea, înaintea tuturor preocupărilor, înaintea tuturor grijilor, înaintea tuturor intereselor trebue să pui grija cea mai mare şi anume de a fi în permanenţă — dintr'un anumit punct de vedere — proprietarul sufletelor încredinţate conducerii tale pastorale.

In orice moment zările vieţii se pot întuneca şi mai mult. In orice clipă pescuitorii în apă tulbure pot să încerce să răzvrătească turma contra păstorului, pot să încerce să le spună că tu ai fost şi eşti un explotator, un avar, un om cu inimă împietrită, un despot, un mincinos, un imoral, un înşelător şi chiar acuze şi mai grave decât acestea ţi se pot arunca în faţă. Rămâne ca în astfel de împrejurări să se verifice adevărata ta valoare de părinte al sufletelor şi adevăratul tău raport dela gând la gând şi dela inimă la inimă cu credincioşii tăi.

Preotul cel bun nu-şi clădeşte şi nu-şi întemeiază niciodată autoritatea şi puterea lui personală pe temeiuri din afara eului său. Preotul cel bun este totdeauna conştient că autorităţile sale bisericeşti, că autorităţile civile şi militare nu-i pot da niciodată nici un fel de concurs întru zidirea autorităţii şi a puterii care nu se bazează pe forţa oarbă şi discutabilă a mijloacelor din afară ci pe forţa lăuntrică a sufletelor, pe forţa în veci nebiruită a dragostei reciproce dintre păstor şi păstoriţi.

Un astfel de preot bun şi înţelept nu se teme niciodată de furtuna care se poate deslănţui în orice moment. El şi credincioşii săi sunt în toate împrejurările vieţii una, ei trăesc împreună, luptă împreună şi mor împreună...

Iată, iubite frate, gânduri probleme şi îndatoriri preoţeşti asupra cărora am socotit că e bine să-ţi atrag binevoitor atenţiunea şi să te rog să meditezi asupra lor şi mai ales să încerci să le rezolvi într'un chip cât mai fericit pentru tine, pentru parohie, pentru Biserică, pentru Neam şi pentru viitorul frumos pe cari noi îl dorim şi-l cerem mereu dela Tatăl nostru cel din ceruri.

Eu, în ce mă priveşte, rog într'una pe Dumnezeu să trimită asupra ta, asupra credincioşilor tăi şi asupra Ţării noastre întregi, tot darul Său cel atât de binefăcător. Te rog ca şi tu, frate iubit, să mă pomeneşti în rugăciunile tale.

Rămân cu cea mai curată dragoste, al tău frate:

Pr. TEOFIL

La mormântul baronului Ioan Stârcea,

fost mare maestru de ceremonii al Curţii Regale Române, decedat în Sibiu la 12 Mai 1944

Cuvânt rostit de Prof. I. Lupaş

In acéstă vremi de cumplită neliniște și chinuitoare nesiguranță nu numai pentru neamul nostru, ci pentru omenirea întreagă, când primejdia din văzduh ne pândește și ne amenință la tot pasul, când o nemaipomenită conspirație a tuturor stihiilor, văzute și nevăzute, pare îndreptată împotriva ființelor viețuitoare pe scoarța pământului gândul creștinesc se cutremură o clipă în fața morții, izbindu-se de întrebarea pe care i-o pune mereu înainte deșertăciunea vieții omenești. Această întrebare ar fi ea însaș o grea povară, dacă nu ar contribui s'o ușureze cuvântul Scripturii, dând răspuns de alinare cugetelor sbuciumate de neliniște și prilej de întărire inimilor sfâșiate de durere.

Iată, cum la această întrebare, atât de obișnuită, răspunde cuvântul Scripturii asigurându-nè că nu mai este sub soare „nici alergătura celor sprinteni, nici războiul celor tari, nici pânea celor înțelepți, nici harul celor știutori, căci vremea și întâmplarea va întâmpina pe toți" [Eclesiastul 9, 11].

Vremea și întâmplarea înviforatelor împrejurări, create prin războiul aerian, deslănțuit atât de necruțător asupra scumpei noastre Patrii române, a întâmpinat și pe adormitul în Domnul baron Ioan Stârcea care, ne mai putând suporta violențele bombardamentelor din capitală, s'a refugiat în Sanatorul Luther din Sibiu, purtat de speranța că va reuși să găsească aci liniște și posibilitate de întremare a sănătății lui sdruncinate atât prin mulțimea anilor [78], cât mai ales, prin crâncena vitregie a vrăjmășiilor războinice, cari au sfâșiat pământul Basarabiei, Bucovinei și Moldovei, trimițând nenumărate cete de pribegi să-și caute un adăpost vremelnic la frații primitori din restul Țării și în deosebi aici, în cetatea de munți a arcului carpatic. In locul liniștei și întremării, pe care o căuta, l-a întâmpinat însă ceasul morții. Nu i-a mai fost dată putința să-și plece capul spre veșnică odihnă în pământul sfintei Moldove martirizate. Pământul Transilvaniei, nu mai puțin martirizat și-a desfăcut sânul spre a oferi rămășițelor lui trupești adăpostul liniștei, pe care o căutase zadarnic între pereții Sanatorului.

•

Descendent al unei vechi familii de mari boeri, cu rosturi însemnate în trecutul Moldovei, de pe la sfârșitul veacului al XIV-lea până în timpul de față adormitul în Domnul putea să privească asupra unei strălucite tradițiuni familiare, cu neîntreruptă filiațiune a generațiilor chiar din timpul domniei lui Alexandru cel Bun, când apare în „Documentele moldovenești" [publ. de M. Costăchescu vol. I, pg. 86 și 105], la anul 1411, ca cel dintâi strămoș al familiei „jupânul Tăbuci".

Un boier omonim este amintit ca proprietar în regiunea Putnei și în timpul lui Ștefan cel Mare. La 25 Aprilie 1472 acesta făcea mânăstirei Putna danie satul Ostrița „cu loc de moară în apa Prutului, după ce îl cumpărase cu 200 de zloți tătărești dela boierul Tăbuci din Cobâle, dela fratele său Pojar, dela sora lor Nastasia, și dela toți nepoții lor, cari îl stăpâneau în puterea mai multor privilegii dela Alexandru cel Bun și dela urmașii acestuia" [I. Bogdan, „Documentele lui Ștefan cel Mare", vol. I. București 1913, pg. 169].

Numele de familie Stârcea, afirmativ, s'ar fi adaus înlocuind cu timpul pe cel de Tabuci, ca o indicațiune despre obârșia din regiunea Styr, un afluent pe dreapta rîului Pripet. Membrii acestei familii boerești sporind la număr, s'au bucurat de largă răspândire în cuprinsul Moldovei avându-și moșiile principale în Țara de sus, pătrunzând însă mai târziu până în regiunea Romanului, unde ajunsese în proprietatea lor moșia Văleni.

După legenda, păstrată în tradiția familiară, săgeata și capul de bour din stema lor boerească, ar putea fi adusă în legătură cu bătălia dela Baia, unde se zice, că chiar unul dintre membrii acestei familii ar fi reușit să străpungă cu săgeata sa spinarea trufașului rege Matia Corvinul, care invadase Moldova în preajma Crăciunului din anul 1467.

In veacul al XVI-lea și-a atins familia aceasta boerească apogeul politic și militar, intrând în relațiuni de înrudire și cu Movileștii, după cum rezultă din arborele genealogic dela 1811, păstrat între actele istorice ale decedatului. In vremea Fanarioților membrii acestei familii au trăit retrași la moșiile lor, fără a mai fi râvnit la slujbele țării, în cari începuseră a se încuiba elemente de pripas. Fiind moșia lor străveche Crasna în apropierea mânăstirii Putna, daniile familiare se îndreptau neîncetat spre acest sfânt lăcaș, unde odihnesc osămintele lui Ștefan, pe care-l evoca la 1904, Octavian Goga în cunoscutele versuri:

Acolo zaci și tu, Arhanghelé bătrân,
Tu Ștefane, sfânt Voevoade
Ce-ai scris strălucirea norodului tău
Cu sânge dușman de nóroade...

Dupăce Nordul Moldovei fu smuls de către politica de expansiune habsburgică, familia Stârcea manifestă câtva timp atitudine rezervată față de noua cârmuire austriacă. Despre Ilinca-Catinca Stârcea a păstrat tradiția familiară amintirea unui semnificativ amănunt relativ la felul, cum înțelegea această fiică a Moldovei să întâmpine vizita celui dintâi guvernator austriac al Bucovinei.

•

Adormitul în Domnul Ioan Stârcea s'a născut la 21 Februarie 1867, la moșia omonimă, din părinții Victor Stârcea și Pulcheria n. Petrino de Armis. Primind cele dintâi elemente de învățătură în familie, l-a ajutat nórocul să aibă ca educator pe un om de valoareá istoricului Dimitrie Onciul, care i-a fost mai târziu, în cursul studiilor secundare la Cernăuți, profesór de istorie și de limba română. Din lecțiile documentate și entusiaste ale vrednicului său profesor putea să primească distinsul elev îndemnuri cari, alături dè cele moștenite din atmosfera familiară și din tradiția unei serii neîntrerupte de înaintași, au imprimat vieții lui întregi direcția națională românească și ortodoxă, dela care nu l-a mai putut abate nici un fel de ispită a importantei sale cariere diplomatice. Studiile universitare le-a urmat la Viena, luându-și doctoratul în drept cu onorifica mențiune „sub auspiciis Imperatoris" și primind ca semn văzut al acestei distincțiuni un inel de aur, care poate servi ca o grăitoare dovadă a inteligenții sclipitoare și a râvnei lui spre studii serioase.

Cu toate că Românii ortodocși nu erau bine văzuți în capitala Monarhiei, când s'a prezentat tânărul doctor Ioan Stârcea la un examen de concurs pentru a fi admis în cariera diplomației austriace, a isbutit să ia locul cel dintâi printre colegii săi. In această carieră, undé ascensiunea unui Român întâmpina felurite piedeci și prejudecăți, el a străbătut destul de repède până la cele mai înalte locuri, fiind numit ministru plenipotențiar la vârsta de 36 ani. In felurite grade ierárhice a funcționat la Stutgart, Berlin, Atena și Constantinopol, unde s'a căsătorit cu Berta, Carolina, Amalia n. contesa de Vismes de Pothieu [descendentă dintr'o familie franceză protestantă, acceptată în sânul nobilimii engleze după revocarea edictului de Nantes]. Din această căsătorie s'au născut trei copii: 1. Victor, doctor în drept. 2. Ioan, fost mareșal al Palatului [1942—44], actualmente mare maestru de vânătoare al M. S. Regelui nostru Mihai I și 3. Ilinca-Catinca, soția lt.-col. Florescu, a căror fetiță Ioana e ingura nepoțică a decedatului.

Cultivând bune relațiuni cu Arhiducele Francisc Ferdinand, când acesta fusese încredințat să reprezinte pe împăratul Francisc Iosif I la cununia regelui Spaniei Alfons XIII, a dorit să fie însoțit de baronul Ioan Stârcea, căruia înțelegea să-i acorde o atențiune deosebită. De două ori a fost învitat la castelul din Kónopischt, pentru a discuta chestiuni și probleme relative la Român; odată s'a dus împrenná cu bănățeanul Aurel C. Popovici, de asemenea distins om de încredere al Arhiducelui Francisc Ferdinand.

Intre familiile Stârcea, Hurmuzaki, și Mocioni din Banat s'a desfășurat asiduă corespondență de interes național-românesc, din carè vor putea fi lămurite cu timpul numeroase amănunte, dacă va fi salvată corespóndența aceasta din prăpădul actual.

Dupăce a mai îndeplinit misiuni diplomatice la Madrid, Chile, Peru și Bolivia, răposatul Stârcea a dimisionat din diplomația austriacă la 1913 motivându-și demisia cu desacordul dintre opiniile lui și ale fostului ministru de externe Berchold. Era un act de curaj din partèn fiului Moldovei, care neprimindu-i-se demisia și fiind pus în disponibilitate, s'a retras ostentativ la moșia sa dela Văleni-Moldova [1914—16], de unde după intrarea României în război, a plecat cu ultimul tren la Viena. Aci era urmărit ca element suspect pentru politica austriacă. Proiectându-sè atunci înființarea unui Institut de propagandă în cadrele Ministerului de externe pentru câștigarea elementului românesc în serviciul cauzei austriace, i s'a oferit postul de director, pe care e a refuzat să-l accepte.

La 15 Nov. 1918 a fost printre cei care au votat unirea Bucovinei cu România. I s'a oferit apoi demnitatea de ministru al Bucovinei în primul guvern Averescu 1920—21], în care Anton Mocioni fusesé ministru de Stat pentru Transilvania și Banat. Impotrivindu-se a se angaja în politica de partid, Regele Ferdinand l-a numit în postul de mare maestru de ceremonii la Curtea Regală, post în care i s'a oferit ocaziunea să-și afirme însușirile personale în serviciul celor trei regi. In monarhia habsburgică i se oferise titlul onorific de șambelan chesaro-crăesc [Kais. u. Königl. Kämmerer]; îl mai avea apoi și pe acela de cavaler m. onórar al órdinului de Malta [Ehrenritter des souveränen Maltheser Ordens].

Iată, cum se prezintă în linii rèsumative trecutul multisecular al familiei de mari boieri moldoveni, din cari își trăgea obârșia decedatul Ioan Stârcea precum și momentele esențiale din cariera lui bogată în succese diplomatice și ascensiuni ierarhice, înfățișate aci în parte pe temeiul informațiunilor primite dela fiul său omonim, care a doua zi după încetarea din viață a bunului părinte mi-a adresat rugămintea să rostesc, câteva cuvinte despre defunct, care atât în Monarhia austro-ungară, cât și în Țară, după unire, a ocupat dintre cele mai înalte funcțiuni și le-a îndepli-

---

* FOIȘOARA *

Insemnări și regăsiri

Cântă pădurea

Un suflet fecundat de credință știe că omul numai întru atâta este om, în înțelesul înalt al cuvântului, întru cât stă în apropierea lui Dumnezeu, fiind o ființă prin participare, autonomă și independentă, cum foarte bine spune marele și adâncul scriitor bisericesc din occident, fericitul Agustin. Numai întru cât omul stă în memlocita vecinătate a lui Dumnezeu, izvorul suprem a tot ce este în ceruri și pe pământ, numai întru atât este deplin și desăvârșit. Altminteri, emancipându-se de sub scutul părintesc al celui Atotputernic își sărăcește ființa spirituală până nu mai rămâne mic din ea. Desgolit de conținutul lui spiritual, omul devine o mână de lut fără senz.

Sentimentul aceasta, de participare în Dumnezeire, mi s'a părut că niciodată n'a găsit în sufletul meu o potențare mai adâncă, decât în ziua aceea de Mai — când ne-am dus, într'o plimbare spre Cisnădioara, să întâmpinăm sosirea primăverii cu nestăpânite chiote de veselie. In ziua aceea eram o ceată de tineri veseli. Căutam schimbare afară din oraș, o reconfortare spirituală. Ne-am dus pe-un soare biruitor de primăvară, și după o bună cale de mers, ne-am oprit la poalele pădurii, să poposim câteva minute. Acolo, în liniștea mare a naturii, m'am culcat pe iarba fragedă și mi-am lipit urechea de pământul reavăn, s'aud cum crește iarba, s'aud cum cântă pământul simfonia renvierii lui, în fiecare primăvară. O liniște desăvârșită s'a așternut în sufletul meu. Cine dă viață codrului, în fiecare primăvară, mi-am zis cu sufletul înfiorat de taina ce se zăsmislea în fața mea? Cine face să cânte pădurea, în fiecare primăvară, cea mai minunată melodie ce s'a auzit vreodată pe lume? Nimeni altul, decât Dumnezeu, mi-a răspuns pădurea, cu freamătul odihnitor al frunzelor sale. Dumnezeu, îmi dă viață și mă face să cânt această minunată arie pe care o ascultă sufletul tău acuma, — mi-a răspuns pădurea.

In altă parte, într'un loc în care lucrurile create de Dumnezeu nu se pot intui în mod concret, răspunsul acesta mi s'ar fi părut destul de stereotip. Dar aici, la poalele codrului, unde fiecare stejar era un măreț imn de slavă ridicat lui Dumnezeu, am putut cuprinde în toată întinderea lui adevărul din slovele Sfintei Scripturi:

„Cerurile spun slava lui Dumnezeu și lucrarea mâinilor lui o vestește tăria".

Și regăsindu-mă, am simțit că niciodată n'am fost mai aproape de Dumnezeu decât în clipa aceasta, că nicodată n'am trăit mai intens sentimentul de participare în dumnezeire decât acuma. Căci în sânul naturii Dumnezeu este o realitate indiscutabilă. In ziua aceea de Mai, fiecare stejar, fiecare frunză, fiecare fir de earbă, vesteau pe Dumnezeu cu putere. Psalmistul confirmă din nou această biruitoare vestire:

„Cât de minunate sunt lucrurile Tale, Doamne, toate cu înțelepciune le-ai făcut și e plin pământul de făptura Ta!".

Dar dacă o simplă frunză de stejar poate să vădească întrînsa, într'un mod cum nu se poate mai elocvent, imanența lui Dumnezeu, și dacă sufletul omului percepe prezența lui Dumnezeu în natură și se simte mai aproape de El decât în altă parte, acelaș suflet nu poate să nu spună cu nestăpânită durere, față de concesiunile pe care le face instinctelor ieșite din trupul său păcătos: „Sunt, Doamne, pentru că vin dela Tine. Dar nu sunt, pentru că nu sunt ceeace ești Tu". Oricât ar fi de mari eforturile mele de a mă spăla de tina care mă supurcă, oricât ar fi de înaltă verticala gândurilor mele curate către Tine, nu pot să mă ridic pe culmea din urmă, la Tine, Doamne. Ființa Ta spirituală, răsfrântă în sufletul meu, este eclipsată și ultragiată de multele mele păcate. Voiu putea oare să mă ridic vreodată până la Tine Doamne? Cu toate obstacolele întâlnite în cale, sufletul este avid de înălțare spre cer, tinde spre desăvârșire, spre participare în Dumnezeu, Creatorul său. Si caută cu nepotolită sete toate prilejurile care îl pot ridica din smârcurile pământului, toate împrejurările prin cari se poate integra în Dumnezeu, fără de care nu poate trăi, fiind o ființă ptin participare, cum am afirmat mai sus. Pentru a putea realiza această participare, se cere ca omul să aibă credință dublată

nit pretutindeni spre binele neamului".

In împrejurări normale, în adevăr, ar fi putut pleca din vălmăşagul acestei lumi de ţărână având conştiinţa împăcată de a-şi fi făcut datoria deplin şi în slujba împăratului dela Viena şi în serviciul celor trei Regi ai României întregite. Ar fi fost în drept chiar să rostească mângâitorul cuvânt al Scripturii luptă bună am luptat, credinţa am păzit, cursul am plinit.

In preajma trecerii pe tărâmul veşniciei inima lui de bun Român a fost însă crunt săgetată de sabia durerii, văzându-şi sfăşiată Ţara, pe care o servise cu credinţă în timpurile fericite, când graniţele ei se întindeau, cum vor trebui să se întindă în curând iarăş, până unde răsună accentul dulce al graiului românesc.

Din pragul mormântului deschis îndreaptă un gând de cucernică mulţămire Tatălui ceresc pentru tot ajutorul ce i-a dat în viaţă şi unul de rugăciune spre milostivirea divină, să aibă în sfânta Sa pază soarta României şi rosteşte un cuvânt de rămas bun foştilor săi colegi, cu cari a servit împreună Coroana şi Ţara. Transmite apoi mulţumiri Suveranului, iubitului nostru Rege Mihai I. pentru toată încrederea, de care l-a împărtăşit în cursul serviciilor sale la Palat. Iar membrilor îndoliatei sale familii; scumpilor săi fii [Victor şi Ioan], fiicei Ilinca-Catinca, ginerelui [lt.-col. Florescu] şi nurorii [Gabriela], nepoatei Ioana şi nepotului de soră [Gheorghe] le lasă „cu limbă de moarte" sfatul părintesc să continue cu sporită vrednicie tradiţiunea familiară a românismului, a ortodoxiei şi a ideii monarhice; să nu uite niciodată, că profesorul nu poate fi realizat deplin numai prin strădania celor rămaşi în viaţă, ci pentru înfăptuirea lui e necesar şi sprijinul nevăzut, dar pururea prezent al celor adormiţi întru Domnul, cari toţi împreună formează oastea nenumărată a umbrelor măreţe şi ocrotitoare. „Fericiţi sunt cei adormiţi întru Domnul". Amin.

Investirea Regală a celor chemaţi în scaunele vacante vlădiceşti. — In cursul lunii Ianuar 1944 forurile competente au fost chemate să aleagă şi au ales —cum se ştie, — persoane reprezentative, care ca arhipăstori vrednici şi luminaţi, conştienţi de o înaltă misiune, să conducă aşezămintele, ca li s'au încredinţat. Aleşi au fost, în eparhiale vacante de dincolo de munţi: PP. SS. LL. Chesarie Păunescu la Constanţa, Antim Anghelescu la Buzău, Efrem la Chişinău, Benedict Ghiuş la Hotin-Bălţi, Antim Nica la Cetatea Albă-Ismail, şi Iosif Gafton la Argeş. Investirea Regală a celor aleşi s'a făcut zilele acestea în Bucureşti.

Lupta pentru idealul creştin şi naţional

Din activitatea „Frăţiei Ortodoxe Române Studenţeşti" din Sibiu în anul universitar 1943–44

Au trecut 2 ani de când FORS-ul a luat naştere, răspunzând imperativelor pe care le simţeam isbucnind în fiecare şi chemându-ne la o viaţă mai aproape de cerurile senine ale lui Dumnezeu.

In acest răstimp s'a luptat cu multe dificultăţi, dintre care unele au fost învinse altele nu.

S'au spus şi s'au mărturisit gânduri înalte din mijlocul acestui FORS, dar nimeni n'a găsit necesar ca la un popas dintre drumuri să privească înapoi, asupra celor care au trecut, să încerce să le găsească semnificaţia şi dacă e cazul justificarea.

Mă adresez cu deosebire acelora în a căror muncă, tăcută, abia şoptită, de fiecare săptămână, se găseşte explicaţia tuturor eforturilor făcute şi în acţiunea cărora se găsesc şi cele câte au fost realizate şi cele care n'au fost îndeplinite.

Era în preajma Crăciunului 1942, pe culoarele Clinicelor Universitare. Discutam cu părintele A. Nanu necesitatea de a imprima vieţii studenţeşti un caracter misionar creştin, pentru a face să se promoveze din mijlocul universităţii, o elită socială de înaltă atitudine morală, cât şi pentruca să crească o societate care să nu uite marile realităţi care ţin de concepţia despre viaţă şi moarte a poporului român.

Mărturiseam părintelui A. Nanu, că în viaţa unui student sunt momente în care se caută pe el însuşi şi se regăseşte de cele mai multe ori tânjind după o înălţime, după un dor de propriul său suflet, pe care nu-l cunoaşte încă bine şi care îi este încă destul de străin.

Este o senzaţie de viaţă insuficientă, existenţa nu mai satisface, permanentizând astfel o stare de agitaţie şi de nelinişte care lua adesea proporţii îngrijorătoare.

Din mijlocul acestei discuţii s'a impus necesitatea de a se naşte o societate, pe care părintele Nanu a numit-o FORS.

Când după reîntoarcerea studenţimii din vacanţă la începutul anului 1943, în urma unui anunţ, mă găseam dela această catedră anunţând în această sală înfiinţarea FORS-ului, mărturisesc că m'am simţit nespus de fericit simţind că problemele sufleteşti pentru a căror rezolvare se născuse societatea, aparţineau cu adevărat studenţimii.

Dar, aş fi nedrept şi cu FORS-ul şi cu mine atribuindu-mi un rol care n'a fost numai al meu, dacă n'aş aminti aici entuziasmul altora, al celor mulţi, a căror creaţie propriu zisă, a fost şi este FORS-ul. Dintre aceştia cu deosebire studenţii Nosa, Bota, Buda, Pintilie, apoi dşoarele Moldovan, Demian şi alţii care au constituit primul comitet şi au luptat cu toate greutăţile începutului.

Cu siguranţă că fiecare a adus prinos sufletul şi întreg entuziasmul tinereţii sale.

Poate, pentrucă păstrau şi ei, aşa cum păstram şi eu imaginea din liceu a «Sfântului Gheorghe», o grupare religioasă în care încălzisem tinereţea cea dintâia sau copilăria cea din urmă.

Aşa s'a născut FORS-ul dintr'o mărturisire sinceră, deschisă a unui grup de studenţi care simţeau dorinţa unui cămin binevoitor şi în acelaş timp îngăduitor, în care să-şi adăpostească sufletele sbuciumate de încleştarea epuizantă a evenimentelor.

Dar toate acestea ar fi rămas cu siguranţă intenţii poate lăudabile, cum au fost şi vor fi încă atâtea intenţii lăudabile.

Din primul moment FORS-ul a avut fericirea să găsească doi mari aliaţi care au contribuit la existenţa sa.

Pe deoparte Biserica reprezentată prin persoana I. P. Sf. Mitropolit Nicolae al Ardealului şi pe de alta, Universitatea prin înţelegerea şi veghea Rectorului său dl prof. Dr. Iuliu Haţieganu.

Inceputurile FORS-ului ca şi întreaga activitate n'ar fi fost posibilă fără contribuţia acestor doi factori care au dus la maturizarea şi încurajarea unei lupte, care dacă a biruit azi, putea cel puţin tot atât de uşor, să cadă ieri.

Actualul comitet, credincios vechilor principii, care au dus la raţiunea de a fi a FORS-ului, a urmărit să se adreseze şi să răspundă cât mai aproape şi cât mai prompt sufletului studenţesc.

*

Am decis încă dela început ca directiv esenţial „reîncreştinarea tinereţii", adică încadrarea vieţii studenţimii în Iisus Mântuitorul lumii. Am socotit că această concepţie creştină care a alinat şi alină de atâtea veacuri sbuciumul sufletului omenesc, este în drept şi în măsură de a răspunde tuturor îndoielilor de azi care ar putea fi mâine explicaţia marilor rataări şi înfrângeri.

Tendinţa de a legitima prezenţa vieţii studenţeşti în imediata vecinătate a lui Dumnezeu prin intermediul realităţilor vieţii creştine, a reprezentat şi reprezintă un deziderat mai actual azi decât ori când.

Priviţi între oameni şi îi veţi vedea sfâşiindu-se în mii de războaie dealungul istoriei lor. Ce aţi putea găsi căutându-vă un sens raţiunii de a fi între ei? Nimic suficient!

Ridicaţi-vă o clipă ochii dela pământul cenuşiu, şi priviţi înălţimea aburindă a cerului şi veţi găsi aninate de seninătatea lui atâtea chemări! In numele dreptului la cer, FORS-ul a urmărit să şi ridice ochii înspre azurul celor ce au fost şi vor rămâne întotdeauna, descleştându-i de patimile pământului.

Cer, cât mai mult cer, au strigat sufletele din FORS!

Dorinţa de-a urca în sus, cât mai sus, vine şi explică şi ceea ce s'a realizat şi ceea ce s'a greşit, aceasta pentrucă oamenii care au pasiune e natural să şi greşească, rămâne însă cu faptele să se judece în funcţie de ceea ce a constituit mobilul lor.

Ţinând seama de acest deziderat, comitetul actual a evitat să facă să se desfăşoare o activitate tip, cu şedinţe regulate într'o anumită succesiune, într'o anumită cadenţă legată mai mult de legi formale decât de imperative interioare. Din acest motiv şedinţele sau ţinut atunci când era necesar să se ţină.

Am socotit de asemenea prematur, având înainte evenimentele şi starea de spirit veludă crearea unei unităţi organizate cu caracter militant.

Se poate să fi greşit, dar pentru noi FORS-ul a reprezentat o familie care se regăseşte ori de câte ori simte nevoia de a se regăsi şi experienţa ne-a dovedit că deocamdată nu este necesar să se suprapună o formulă de organizare riguroasă care n'ar fi corespuns evidenţei mpulsiunii din mijlocul comunităţii studenţeşti.

Stau mărturie până astăzi atâtea formule şi să nu negăm, din cele mai perfecte, de organizare care datorită faptului că n'au fost dictate de realitatea strictă a manifestărilor sufleteşti, s'au dovedit care mai de care mai infructuoasă.

S'a încercat în schimb promovarea în mijlocul FORS-ului a cuvântului autorizat şi în acest scop conferinţele teologice din săptămâna primă a Postului Sf. Paşti, ca şi conferinţa dlui Dr. Mircea Suciu-Sibianu, s'a organizat sub auspiciile acestei grupări studenţeşti. In cadrul acestor conferinţe dl prof. Marin Ştefănescu a binevoit să primească preşidenţia de onoare a FORS ului.

Pentru a răspunde aceloraşi tendinţe, surorile noastre au lucrat pentru 1 Martie, mărţişoarele FORS-ului prin beneficiile cărora studenţimea a răspuns unor suflete chinuite.

Dar înaintea ori căror ţeluri imediate, cele 9 şedinţe care se încheie astăzi, au urmărit verificarea gândului şi vieţii studenţeşti.

N'am uitat nici o clipă că această societate a fost creiată dintr'o mărturisire studenţească şi rămâne a studenţimii. In acest scop s'a scris şi s'a răspândit acea „Scrisoare către sufletul tău frate" închinată unui oarecare S. M.

*

A doua mare realitate care a stat la baza preocupărilor comitetului din acest an, a fost ataşarea studenţimii cât mai definitiv de aspiraţiunile neamului nostru românesc.

El, neamul, a constituit alături de cer, a doua noastră pasiune în numele căreia am închinat gândul nostru cel dintâiu. Nu l-am uitat, poate în primul rând datorită faptului că i-a fost şi îi este dat să trăiască astăzi momentele cruciale ale existenţei sale şi pentru aceasta toţi trebue să-i stea alături mai mult decât oricând. Şi într'adevăr cele 9 şedinţe ale FORS-ului au fost 9 rugăciuni închinate neamului românesc.

Iar dacă am greşit şi în ceea ce priveşte neamul tot atât cât în ceea ce priveşte cerul, pe cei care au remarcat aceste greşeli îi rugăm să ne ierte pentrucă sunt datorite faptului că l-am iubit şi-l iubim prea mult.

*

Sub aceste semne a trecut încă un an din viaţa sufletelor noastre care au avut putinţa să se găsească în mijlocul marii familii universitare, în care a domnit cea mai deplină înţelegere şi cea mai înaltă binecuvântare...

Anii 1943 şi 1944 nu pot constitui decât un început, pentrucă drumul care duce spre înălţimi e aşa de lung, dar în orice caz este un început demn şi aceasta este deocamdată deajuns. Acest început, va permite altora, mai buni, ori când să meargă mai departe de acolo, de unde am rămas noi!

*

Şi acum, iubiţi fraţi şi surori, faceţi ca pentru câteva clipe să se reîntoarcă vieţile voastre acum 1900 de ani şi mai bine. Ar fi ca şi cum am muri şi ne-am naşte prin sute de generaţii pentruca să ajungem la marginea unui drum ce duce afară din Ierusalim. Stăm cu toţii îngrămădiţi unul într'altul, par'că apropierea aceasta ne-ar da mai mult curaj, într'o zi de Vineri, în care vor trece cei trei din urmă deţinuţi care se vor sfârşi pe cruce.

E încă ziuă şi soarele e sus deasupra noastră, sfredelindu-ne trupurile seci, lipsite parcă de sângele roşu ce se alungă prin vine sub svâcnirea inimii obosite.

Aşteptăm de mult acest cortegiu nou, deşi probabil am mai văzut atâtea asemenea cortegii, dar fiecare are ceva nou

---

de o raţiune sănătoasă, mai cu seamă o inimă caldă, pentru că prin văpăile inimii se realizează o fecundă trăire în Dumnezeu.

Am călcat de nenumărate ori pragul areopagurilor în cari oameni eruditi, cărturari emeriţi, frământă cu mintea lor aprinsă şi lucidă tainele lumii şi ale vieţii omeneşti. Le-am apreciat entuziasmat puterea de sondare şi de subtilitate în discuţiile încinse în jurul acestor taine şi probleme de viaţă. Le-am admirat tehnica desăvârşită de construcţie abstractă. Şi nu odată am rămas uimit de eficienţa logică a demonstaţiei lor. Dar, nu ştiu cum se făcea, că totdeauna ieşiam de aici cu sufletul vraişte, nemulţumit, desamagit. Cu impresia, că deşi oamenii aceştia jonglează magistral cu judecata lor, nu pot emite decât vagi teoreme de geometrie, chiar şi în domeniul celor mai profunde probleme de viaţă omenească, nu pot formula decât simple şi neintemeiate pronostricuri. Altceva aşteptam eu dela oamenii aceştia. De aceea, cu timpul, am început să nu mai pun aşa de mare preţ pe ceiace se concepea arhitecturat pe planul pur al ideologiei abstracte şi fără nici-o legătură cu realităţile concrete. Am început să nu mai acord raţiunii pure încrederea pe care i-o acordasem până atunci. Evident, scepticismul acesta în puterea eficace a raţiunii de a elucida singură problemele adânci şi spinoase care apar ca nişte enigme pe ecranul spiritual al omului, nu m'a îndreptăţit să detest în întregime rolul raţiunii, să-i contest orce putere de a pătrunde în esenţa lucrurilor. Raţiunea îşi are rostul bine definit: Este instrumentul cu care se operează, se pătrunde şi încearcă să se explice o mare parte din chestiunile care intră în orbita preocupărilor noastre spirituale. Ea are uneori dreptul să decreteze axiome, adevăruri neclintite, ce rezistă la orce încercare de dărâmare. Din jocul dinamic al raţiunii ţâşnesc acele minunate gânduri care, ca nişte dâre de luceafăr, arată drumul spre deslegarea problemelor mari de viaţă. Săgeata aprinsă a gândului spintecă cu îndrăzneală întunerecul şi aduce de multe ori acalmie în sufletul omului.

(Va urma).

V. Sămărtinean

ceva deosebit în conținutul său funerar. Am început să ne neliniștim dacă întârzie, dacă s'a amânat execuția și am fost lipsiți de un spectacol, care deși se repetă destul de des, este un drept al nostru.

Stăm și așteptăm din ce în ce mai nerăbdători... și de sus, spre sfințit, soarele ne arde din ce în ce mai tare... mai adânc, mai nimicitor...

Insfârșit, iată-i, sunt 3

Și totuși unul singur ne fură toate privirile, e poate cel mai înalt, e poate cel mai mare dintre aceștia, a căror viață apune odată cu acest asfințit.

Și deodată s'a făcut liniște, atât de liniște încât dacă n'ar șuera amenințător biciul îngenunchind trupul frânt al celui mai înalt și mai mare, nu s'ar mai auzi decât crucea care se târăe ocolind pământul.

Iată-i au ajuns în fața noastră, sunt 3 și totuși noi nu vedem decât unul. O față albă pe care toate suferințele pământului și-au încrestat semnele. Ochii scobiți sub încleștarea frunții care par'că s'a desprins deoparte în afara trupului. Și dacă n'ar picura stropii de sânge din jurul cununii de spini, ai crede că e un om care gândește, gândește atât de adânc și de fecund încât de sub cutele frământate ale frunței isvorește sânge.

Deodată stai față în față. El și tu Privirea Lui îți îngenunche ființa, îți străpunge pieptul, par'că ți-ar căuta sufletul, o simți arzând ca o văpaie șerpuitoare deasupra inimii. Ce, ți frică să nu te prăbușești înainte cerându-i iertare, acum când ochii tăi au început să vadă?

O clipă ai mai putea să reziști, să nu fi al Lui, să nu l te dăruiești, și totuși fruntea ta se pleacă învinsă.

Și ochii Lui, și ochii tăi, sunt plini de lacrimi. Ai Lui cu lacrimi de sânge...

De ce te-ai desprins de lângă mine, fără să știi ce faci, înlocuind umărul Lui cu umărul tău, sub lemnul greu al crucii? Cărei chemări ai dat ascultare?

Și totuși în clipa aceia, frate, a început învierea din lume, când crucea a început să-ți strivească umărul tău, pe al tău, în loc să-l strivească pe al lui Dumnezeu.

*

Te-am regăsit târziu, peste nu știu câte generații, într'un circ roman. Ai privit cu nesaț ultima răsuflare a celui din urmă gladiator. Era tot într'o zi cu patimi multe, multe.

Când au reapărut crucile în mijlocul arenei, ai început din nou să te cutremuri. Parcă din sutele de fețe chinuite de pe cruce, te privesc din mii și mii de părți duioși ochii care te îngenunchiaseră acum câteva zeci de ani pe drumul care duce din Ierusalim peste dealul Căpățânii..

Imi aduc aminte că n'ai mai putut rămâne, ci te-ai furișat asemenea unei umbre fugărită de nu știu câte chemări, dincolo de ziduri afară.

Și era tot o zi de Vineri în care au fost atât de multe patimi!

*

De atunci timpul a trecut mereu măsurat de ceasuri, de ani și de secole. Te-am mai reîntâlnit de multe ori din ce în ce mai schimbat, mai altul. Cu fiecare secol care trecea mi se părea că te desparți, deși nu voiai să pari, de ochii în fața cărora, altădată, ai îngenunchiat, deși n'o mărturisești niciodată. Par'că încerca să-i uiți, sau poate i-ai uitat cu adevărat.

Acum te reîntâlnesc ucigător, pornit să izbești, să lovești în mijloc ca să se fărâme, să ștergi din tine deîinitiv crucea pe care ai întâlnit-o acum mai bine de 1900 de ani.

Te vrei stăpân? Pe ce, nu știi nici tu bine! Cel puțin să nu mai fie nimeni stăpân. Și vii din răsărit, frate,vii mereu, cât poți, ca să-L întâlnești pe Dumnezeu și să-L ucizi.

Să sfărâmi o obsesie sau să sfărâmi o icoană fără să-ți dai seama că este a proprilor tăi părinți. Te vrei singur, lipsit de ochii care îți topeau instnctele și-ți stârneau chemările.

Ochii tăi privesc înainte sfredelitor. Sunt ochii care au uitat să plângă, dar privirile peste care au secat lacrimile nu-L pot vedea pe Dumnezeu. Asculți atent, la marginea Carpaților ca să-L descoperi, dar vuetul cascadal îți acopăr pașii. Și vii din răsărit, frate, și vii mereu cât poți.

Privirea ta arde de-o singură chemare care se înalță peste toate voile pământului: unde este fiul dulgherului din Nazaret?

Și pașii tăi încep să se audă și este tot o zi de Vineri cu patimi multe, multe.

Activitatea FORS-ului s'a încheiat în acest an universitar.

Frați și surori.

Sunt vremuri excepționale. Ei bine, în aceste vremuri nu vor putea învinge decât oamenii excepționali. Dificultățile zilelor de azi pretind desființarea tuturor barurilor care au stat între fii neamului românesc. Anii, și cu ei vârsta noastră, nu au dreptul să ne separe în generații, atunci când de puterea comunității noastre depinde existența sau dispariția unui neam, pe care îl legitimează testamentar atâtea morminte ale strămoșilor noștri.

Chemarea este a acestor pământuri românești, iar răspunsul nu poate fi decât unul și același al oricărui fi al acestui neam. Dumnezeu ne-a încredințat nouă celor de azi dreptul de a muri pentru ca să poată trăi el, neamul.

Convinși că peste gravitatea evenimentelor actuale veghează viețile noastre ale tuturor, păstrăm încrederea că învierea nu va întârzia.

De aici, din această Universitate, din care s'a știut răspunde în toate ocaziunile cu cuvinte și mai ales cu fapte autozizate, păstrăm convingerea că studențimea va ști să argumenteze prin atitudinea sa, din care centru universitar vine.

Imaginea unei mari familii, în mijlocul căreia ne-am petrecut anii cei mai frumoși ai tinereții noastre, va trebui să o purtăm peste tot și s'o îngrijim cu deosebire.

Frați și surori sufletești,

Deasupra noastră stau poruncile lui Dumnezeu, iar înaintea noastră stă neamul.

Acum când ne despărțim în mijlocul FORS-ului, să ne legăm totodată că nu vom utta nici poruncile cerului și nici chemările neamului. Cu aceste gânduri ne despărțim azi 13 Aprilie 1944.

Student Mircea I. Aleman,
președintele FORS-ului

INFORMAȚIUNI

Știre personală. Vineri, 12 l. c. I. P. Sf. nostru Mitropolit *Nicolae* a vizitat trei spitale din orașul Făgăraș. I. P. Sf. Sa a rămas deplin mulțumit de condițiunile în care sunt îngrijiți acolo cei peste trei sute de răniți, cărora le-a împărțit personal cărți de rugăciuni și le-a împărtășit cuvinte de mângâiere și îmbărbătare. Răniții dovedesc un moral excelent.

Activitatea tinerimii școlare în vacanța de vară. Pentru a păstra duhul de disciplină a tinerimii școlare și pentru a-i ține deștepte preocupările intelectuale, se vor săvârși anumite lucrări de vară, începând din Mai și până la 15 Iulie 1944. In vederea acestor lucrări elevii și profesorii sânt îndatorați a se anunța școalei unde își au domiciliul. Este în interesul tinerilor, — pentru a se putea înscrie în anul școlar viitor, — să presteze lucrările la care sânt chemați.

Zece Mai, ziua de comemorare a neatârnării României, a încoronării întâiului nostru Rege și a proclamării regatului român, s'a sărbătorit și de astă dată cu liniștea și demnitatea impusă de împrejurările grele prin care trece neamul românesc. In sfintele noastre biserici de pretutindeni s'au înălțat cucernice rugăciuni către cel Atotputernic, ca să ne întărească să îndurăm cu bărbăție și cu toată nădejdea încercările vremii. Popor mult, cărturari și țărani, au fost de față la slujbele de cinstire a zilei istorice de Zece Mai.

Incheerea solemnă a cursurilor dela Academia teologică din *Cluj* s'a făcut în ziua de 4 Mai 1944. Serbarea de sfârșit de an academic s'a desfășurat în prezența P. S. Sale Episcopului *Nicolae Colan* și în cadru festiv.

Hotărâre. P. S. Sa noul Episcop de Argeș, *Iosif Gafton Sinaitul*, ales în Ianuarie 1944 și de curând învestit, a hotărât, ca pe viitor, înmormântarea preoților din eparhia Argeșului, să se facă cu slujbă arhierească.

Rugare. Dacă știe cineva, unde se află Preotul *Gh. Petcu*, fost paroh în com. Sangarod, jud. Moghilev, Transnistria, este rugat a aviza pe protopopul maior *Tănăsoiu Petru*, confesorul garniz. *Arad*, urmând apoi să avizăm noi pe fiul sf. Sale, Sublocot. rănit la Spital. — Prot. maior *P. Tănăsoiu.*

Ingrijirea de copii. In mod general, toate familiile numeroase din Germania, adecă familile cu cel puțin *patru* copii, — primesc un ajutor pentru educația copiilor, *indiferent de situația financiară a părinților.* Acest ajutor este, în cele mai multe cazuri, suficient pentru a acoperi cheltuelile cu educația și întreținerea copilului. Au beneficiat, până acum, aproape un milion de copii de acest ajutor.

Au plecat, din Istambul, pe bordul unui vapor bulgar, 275 jidani din România, spre a se stabili în altă parte a lumii. Cei mulți înainte! Și cât mai departe!

Moisi al doilea! Un rabin din capitala britanică a desemnat pe Roosevelt, al republicii Statelor Unite, drept un *al doilea* Moisi, care va conduce din pustietate poporul israelit... (Bine-i este lui acolo!)

ȘTIRI LOCALE

Duminecă în 21 Mai 1944, Sf. Impărați Constantin și Elena, servesc: Icon. stavr. Emilian Cioran, cons. Aurel Nanu și prot. Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu și Simion Macarie. *Predică: cons. Aurel Nanu.* La Oastea Domnu- predică: *preotul Ioan Albu* dela parohia Sibiu-Iosefin.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Epoca Memorandului și a Replicei, 1892—1895, de *Valeriu Moldovanu*, profesor universitar onorar. Edit. Asociațiunii „Astra" Sibiu, 1944, Pg. 48, lei 30. De vânzarea de Libr. Arhidecezană, Sibiu.

Broșura, ce conține o foarte scurtă și obiectivă expunere a mișcării ardelene memorandiste, se poate ceti cu mult interes mai ales de ceice au apucat memorabila epocă a Memorandului și Replicei universitare; dar și generația mai nouă va găsi într'însa clipe de restabilire, astăzi mai ales, a forțelor sufletești. — De regretat e felul negligent al tipăririi acestei prețioase lucrări, bogate în greșeli de tipar, mai mari și mai mărunte, care ar îndreptăți pe celce a scris-o — să ceară instituției editoare o *retipărire* a broșurii în condiții cevaș mai îngrijite.

Altarul Banatului. A apărut numărul dublu, pe Mai — Iunie 1944, al Revistei de zidire sufletească și de știință teologică a Eparhiei Caransebeșului. Din cuprinsul bogat al acestui număr, remarcăm articolele semnate de: P. S. *Veniamin* al Caransebeșului (Chestiunea denatalității în Banat, — cu o *statistică* dintre cele mai grăitoare), Prot. Dr. Sp. Cândea, profesorii Cotoșman, Bănescu, Chialda, Rezuș, Turcan, Liviu Stan ș. a. Note și Cronici întregesc cuprinsul valoroasei reviste caransebeșene.

Poșta Redacției

Pr. *C. O.* în *C.* Invitarea sosită prea târziu.

Nr. 113/1944 [29] 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III [treia] Țeline, protopopiatul Sighișoara, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela Stat.
2. Casă parohială cu dependințele necesare pentru gospodărie.
3. Sesiune parohială: 8 jugăre arător, 16 jugăre fânaț, primite din reforma agrară.
4. 20 litri porumb dela fiecare familie.
5. Stola uzitată în parohie.
6. Un post de lemne din pădurea composesoratului, — fasonarea și transportul privesc pe preot.

Concurenții își vor trimite în termen petițiile, însoțite de actele prevăzute de regulamentul parohial și de încuviințarea de candidare exoperată dela Inalt Prea Sfințitul Mitropolit, oficiului protopopesc ortodox din Sighișoara și, cu încuviințarea prealabilă a subsemnatului, se vor prezenta și în parohie.

Sighișoara, la 21 Aprilie 1944.

Oficiul Protopopesc ortodox Sighișoara în înțelegere cu consiliul parohial din Țeline.

Emilian Stoica
protopop

Dela Episcopia ort. română Oradea-Beiuș.

Nr. 2473/1944.

Concurs

Consiliul eparhial ortodox român din Beiuș publică concurs cu termen de 30 de zile pentru ocuparea postului vacant de **Consilier referent bisericesc,** cu salarul prevăzut în bugetul Onoratului Minister al Cultelor pe exercițiul financiar 1944/45.

Dela reflectanții la acest post se cere să fie licențiați în teologie, sau absolvenți ai Academiei teologice, să aibă un serviciu de preot de cel puțin cinci ani și deosebite merite pe teren bisericesc.

Cererile se vor înainta la adresa Consiliului eparhial ortodox român din Beiuș, la care se vor atașa, pe lângă actele personale, un certificat de serviciu și un memoriu privitor la activitatea bisericească de până acum.

Candidații din alte eparhii vor prezenta carte canonică dela Chiriarhi.

Beiuș, la 29 Aprilie 1944.

NICOLAE Episcop — **A. Dărăban** consilier referent

Nr. 219/1944 Prot. (31, 1—3.

Concurs

Pentru întregirea parohiei urbane de clasa a II-a **Dâlja Mare,** protopopiatul Jiu, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela întâia apariție în „Telegraful Român".

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul de la Stat.
2. Adăul, respectiv răscumpărarea de adău (Lei 15.000 pe lună) pentru muncitori mineri, și stola, obișnuită în protopopiatul Jiu.
3. Locuință cu grădină.
4. Incălzitul în forma uzitată în regiune, plus 10 m. ster lemne de foc aduse în curte.
5. Arenda pășunii parohiale și a cimitirului confesional.

Cererile de concurs, însoțite de încuviințarea de candidare dela P. Ven. Consiliu arhiepiscopesc și de actele prevăzute în regulamentul pentru parohii, se vor înainta Oficiului protopopesc ortodox român Jiu, — Petroșani, — în terminul fixat.

Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a Oficiului nostru protopopesc, într'o zi de Duminecă sau de sărbătoare, în parohie, pentru a sluji, predica și cânta în biserică și pentru a fi cunoscuți de credincioși.

Oficiul protopopesc ort. rom. Jiu, în înțelegere cu consiliul parohial.

Petroșani, 9 Mai 1944.

Prot. **Ion Duma**
protoiereu

Este o datorie morală și națională să ajutăm familiile desrobitorilor.

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

Anul XCII — Sibiu, 28 Maiu 1944 — Nr. 22

„ASOCIAȚIUNEA" SIBIIU

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei. — Pentru America 8 Dolari. Abonament de sprijin 5000

Articole și corespondențe se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sib strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor m. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Optimismul credinței

Un cucernic preot îmi semnala într'una din zilele trecute una din repercusiunile pe cari aceste vremuri de apăsare și de nesiguranță o au asupra unora dintre intelectualii și chiar dintre preoții noștri. Fenomenul este explicabil, dar cu toate acestea trebue să i ne opunem cu întreagă puterea noastră de voință, făcând apel la adâncile resurse ale credinței.

Ne referim în aceste rânduri la preoți, pentrucă sunt cei mai în măsură să schimbe în bine și mentalitatea celorlalți intelectuali, ca unii ce mânuesc cheile sufletești ale credinții.

Spunea acel cucernic preot că a observat cum unii dintre frații noștri de misiune sub presiunea acestor timpuri de încordată așteptare nu mai au puterea de-a continua o lucrare pastorală sistematică. Sentimentul provizoratului a pus atât de puternic stăpânire pe sufletul lor, încât li se pare că în aceste zile e zadarnic să-se mai apuce de vre-un lucru duhovnicesc temeinic. Trebue să așteptăm, zic ei, să se așeze vremurile în vreun fel ca să dobândim liniștea sufletească necesară pentru o lucrare bine plănuită, temeinică și religioasă. Cine știe ce-o mai fi în viitor, spun acești cucernici păstori; poate că sunt degeaba toate sforțările noastre, căci cine știe ce se mai alege de viața noastră, de soarta neamului și de rânduielile obștești.

Dar e de ajuns să vedem exprimate neted aceste motive de domolire a activității duhovnicești a preotului, ca să ne dăm seama cât de puțină ascultare trebue să li se dea. Preotul este cel din urmă care are dreptul să se lase influințat în sufletul său de asemenea reflexiuni depresive.

Mai întâi pentrucă munca în ogorul sufletelor nu îngădue odihnă. Orice răstimp lăsat neîntrebuințat pentru această lucrare, se răzbună. Sufletele, când nu sunt susținute prin cuvânt de zidire, nu rămân acolo unde le-ai lăsat când ai încetat lucrarea asupra lor, ci cad cu regularitate mai jos. Iar uneori în asemenea răstimpuri pot cădea atât de jos, încât să nu mai poți face cu ele nimic când reiai lucrarea, cu toate ostenelile ce le depui. Când doarme sămănătorul, dușmanul își samănă neghina. Și nici odată dușmanul n'a fost atât de aprig și de sârguincios în sămănarea ideilor rele, ca în aceste timpuri. Trăim o adevărată noapte a istoriei mântuirii. De aceea să fim treji. Oare degeaba aseamănă Mântuitorul timpurile cele mai apropiate de a doua venire a Sa cu o noapte în care trebue să vegheze slujitorii? Să stăm treji, ca să fim gata. Dar mai ales să stăm treji nu pentru persoana noastră, ci pentru păzirea holdei. Iar păzirea stă în lupta de apărare a ei împotriva duhurilor sămănătoare de toate soiurile de neghină ideologică.

Noi ne lăsăm ușor amăgiți de gândul că atunci când nu lucrăm noi asupra sufletelor, nu lucrează nici alții, ci totul rămâne nemișcat. Lucrarea adversară în timpurile noastre de grăbită difuzare a ideilor se face însă continuu și aproape nesimțit. In orice sat se cetesc gazete și se știe câte idei anticreștine și de disoluție morală se tipăresc în ele. In orice sat se ascultă la câteva aparate de radio, posturi din toate țările, cari fac propagandă isteț camuflată pentru te miri ce sisteme sociale, concepții de viață, moduri de traiu etc., ca să nu mai grăim de cântecul deșănțat în vremurile de post și de revistele și comediile fără perdea.

Preotul nu poate reuși să oprească difuzarea astorfel de idei nesănătoase. Chipul de sămănare al lor nu poate fi numit cu alt termen decât cu acela de «strecurare» pe nesimțite, cum sugerează Evanghelia. In asemenea împrejurare paza preotului nu poate consta atât în a feri sufletele de contactul cu asifel de idei, cât în a face să crească și să se întărească în ele concepțiile sănătoase care să copleșească neghina.

Deci trezvia preotului e sămănare fără răgaz, e comunicare caldă și continuă a convingerilor sale în sufletele păstoriților, îmbogățire neîncetată a inimii sale și a inimii lor cu noui sensuri și orizonturi cari să susțină adevărul creștin.

O experiență dureroasă din cursul războiului trecut ne-a învățat că asemenea vremuri nestatornice departe de-a face și pe adversari să înceteze cu sămănarea lor, le dă cele mai bune prilejuri de lucru. Sectele au prins și au crescut pe nesimțite tocmai în cursul primului război mondial.

Cine nu a simțit că tocmai aceste scurte răstimpuri de războaie devin noui răspântii spirituale în istoria omenirii. Trebue că în cursul lor se lucrează asupra sufletelor mai efectiv. Nu trebue să așteptăm să vedem ce față spirituală va avea timpul viitor. Ci trebue să ne silim ca să dăm acelei fețe și anumite trăsături creștine. Sufletul viitorului se modelează acum. Și el va fi după chipul forțelor cari lucrează acum cu mai multă febrilitate. Dacă misionarii creștinismului vor sta inactivi, desigur că ordinea viitoare ne va fi potrivnică. Acum se decide, în lupta nevăzută și subtilă a propagandelor, fizionomia spirituală a lumii de mâne.

Dar și din alt punct de vedere preotul e cel din urmă îndreptățit să-și domolească activitatea spirituală. Pe el nu-l poate afecta, în aceeaș măsură ca pe alții, vârtejul în care sunt prinse lucrurile pământești. Pentru el acestea nu sunt ca pentru alții, singura și ultima realitate, încât să fie cuprins de disperare când le vede primejduite. Ele sunt numai mediul și prilejul activității noastre spirituale. Realitățile adevărate, viața adevărată e în miezul lor, e acolo unde nu mai e coajă. Și dacă aceasta e credința pe care o reprezintă preotul, cum mai poate vorbi el de nesiguranță, de discontinuitatea faptei spirituale. Cine s'a plasat cu viața sa, cu năzuințele sale, cu lucrarea sa pe linia Duhului, nu se mai poate teme de nici o întrerupere, de nici o nesiguranță. Principal e să fii bine aplecat pe coarnele plugului care taie brazdă în viața spirituală, nu cât timp se va vedea înafară brazda pe care ai început-o. Ea se va continua în nevăzut, dacă ai fost surprins pe ea.

Ce-o fi, o fi. Noi trebue să lucrăm ca unii cari avem înainte perspectiva infinită și de nimic tulburată. Planul nostru, programul nostru, împreună scufundarea noastră în lucrul duhovnicesc și pastoral, nu poate fi zguduit nici de porțile iadului.

D. STĂNILOAE

PSIHOTERAPIE

Imprejurările grele prin care trecem, au mare influență asupra vieții noastre sufletești. Ne întrebăm mereu: ce va fi cu noi; cum vom putea birui greutățile acestui război? Și această preocupare ne aduce multe gânduri și neliniște sufletească. Am putea spune că războiul gândurilor ne asaltează mai mult decât cel al necazurilor vieții. Deaceea, cu drept cuvânt, vorbesc misticii despre un război nevăzut al gândurilor, de rezultatul căruia atârnă sănătatea noastră sufletească. Iar sănătatea sufletească împrospătează și pe cea fizică.

Dacă factorii sufletești au rol așa de important în viața unui om sănătos, cât de mare trebue să fie influența acestor factori în procesul de însănătoșire a unui suferind. De acest fapt și a dat seama medicina modernă, de aceea caută să influențeze asupra *sufletului*. De sănătatea sufletului atârnă și buna stare a trupului.

Procesul însănătoșirii unui bolnav nu este determinat numai de factorii fizici, ci mai ales de cei psihici.

Metoda de vindecare a omului prin puterile sufletești s'a numit «*psihoterapie*». Ea ne servește dovezi foarte puternice în ce privește tăria sufletului omenesc și a darurilor cu care l-a înzestrat Dumnezeu.

In ce constă și cum lucrează psihoterapia? Ea caută să influențeze asupra sufletului pe care vrea să-l ridice de sub povara gândurilor la o credință în mai bine, la un optimism al vieții. In acest scop se folosesc diferite metode, prin care bolnavul este îndemnat să se împrietenească cu gândul: îmi merge mai bine, mă simt mai bine. Acest gând ce se deapănă mereu în mintea suferindului, înviorează viața sa sufletească, și-i dă nădejdea de mai bine.

S'ar putea obiecta că psihoterapia se folosește de minciună, și duce pe om în eroare, făcându-l să creadă în sănătatea pe care nu o are. Este o »minciună» făcută cu scop nobil, gândindu-ne la binele ce-l produce ea în sufletul nostru.

Oricât de scăzut ar fi cineva cu sufletul, are în sine puteri tăinuite ce-i pot împrospăta viața sa lăuntrică.

Gândul bun dă viață sufletului, iar cel rău veștejește toată tăria noastră lăuntrică. După cuvântul unui sfânt părinte, gândul este sângele ce dă tăria sufletului. De felul cum știm să ospătăm gândul cel bun în noi, atârnă sănătatea noastră.

Psihoterapia s'a numit «gimnastica sufletului», întrucât ne ajută să înlăturăm slăbănogia sufletească și să prindem curaj de viață nouă.

Sufletul nostru este o mare comoară de bunuri spirituale, de care nu ne dăm seamă. Trăim într'o mare necunoștință de noi înșine. Doar suferința ne deșteaptă anumite aptitudini de care înainte nu ne dam seama.

In adâncul de taină a sufletului omenesc sunt puteri ce pot învioara viața noastră. Știind acest lucru medicul psihiatru zice suferindului:

«Ajută-te singur. Cu puterile tale te poți ridica la o viață mai bună, mai fericită. Trebue să știi să te ajuți».

In acest îndemn la ajutorul propriu nu e nimic ce ar contrazice spiritului creștin. Insuși Mântuitorul se apropia de bolnavi cu întrebarea: Vrei să fii sănătos? De poți crede, toate sunt cu putință credinciosului.

Credința este acea putere sufletească ce aduce însănătoșirea omului. Psihiatria te îndeamnă să crezi în puterile tale, de aceea binele ei e legat de starea sufletească a fiecăruia. Cine e slab de fire se ajută mai puțin, pe când cel bine înzestrat sufletește se ajută mai mult.

Această inegalitate o birue psihiatria care cere ajutorul lui Dumnezeu. Să crezi în Binele absolut, să crezi că există Cineva care ocrotește viața noastră, însemnează a ridica viața sufletească peste toate mizeriile vieții și a-i da optimismul credinței.

Nu există putere mai mare pe lume care să ușureze viața noastră sufletească ca și credința în Dumnezeu Atotputernicul. Această credință dă sănătate sufletului.

Gândurile, dușmanii cei mari ai vieții noastre, sunt biruiți și în locul lor crește nădejdea unei vieți mai bune. Putem deci vorbi de o psihiatrie creștină. Mai mult. Metodele folosite de psihiatrie se pot aplica și în viața noastră pastorală, ajutând astfel sufletește pe credincioși.

Preotul are să învețe dela medicul psihiatru cunoștințe psihologice necesare pentru înțelegerea vieții sufletești. La rândul lui, medicul va cere concursul preotului ca unuia ce este slujitorul tainelor lui Dumnezeu.

Cum operează psihiatria? O metodă de uşurare sufletească este aşa numita «cură prin vorbă». Bolnavul simte nevoia de a se destăinui sufleteşte. Vrea să-şi spună năcazul ce-i apasă inima. N'are pace, până nu îşi varsă tot amarul. Când îşi găseşte omul căruia să-i povestească suferinţa, simte cum povara grea a gândurilor se face mai uşoară, şi viaţa sa se înseninează. Aici este lucrarea preotului de a curăţi sufletul de mizeria gândurilor rele şi a sădi gândul cel bun şi sănătos. Pentru aceasta se cere multă iubire şi înţelegere pentru cel suferind. Să-i dai cuvânt bun şi mântuitor, să-i mângâi sufletul cu graiul sfânt al Scripturii, ca omul să prindă putere în lupta cu vrăjmaşii sănătăţii.

S'a zis că *mărturisirea* gândurilor este ca o baie pentru suflet. Când această mărturisire se face înaintea preotului, ea primeşte o însemnătate deosebită pentru sufletul bolnavului. De aceea mărturisirea ca taină, are rostul de a înlătura toată tulburarea pricinuită de păcat, şi a deschide sufletului zări nouă.

O mărturisire adevărată este cea mai bună psihoterapie. Se cere însă credinţă în lucrul lui Dumnezeu, căci fără aceasta, osteneala preotului este fără efectul dorit.

Un alt mijloc de înviorare sufletească este *rugăciunea*. Suferindul simte nevoia de a se ruga. S'a constatat că bolnavul care se roagă, are multă tărie în suferinţă. Rugăciunea înalţă sufletul său peste năcazurile vieţii. Convingerea că Dumnezeu este aproape de el şi se îngrijeşte de viaţa sa, aduce în sufletul bolnavului multă tărie.

Psaltirea este cartea ce coboară multă mângâiere în sufletul chinuit de suferinţă.

Singurătatea ce aduce descurajare în sufletul bolnavului, este înlăturată prin rugăciune. In comuniune cu Dumnezeu, omul simte bucurie şi multă fericire. Vor fi bune ele vorbirile cu oameni, dar cuvântul lui Dumnezeu şi credinţa că El este aproape de tine, aduce cea mai bună înviorare sufletească.

Dar sf. noastră Biserică are şi alte mijloace de întărire duhovnicească. Ne gândim la sfintele taine, şi înainte de toate la împărtăşirea cu trupul şi sângele Domnului. Pentru credincios sfintele taine au puterea să schimbe cu desăvârşire viaţa sa sufletească.

Gândul la Patimile Domnului este mângâietor pentru sufletul celui suferind. Suferinţa are rostul de a curăţi viaţa omului de sgura păcatului. Deaceea o primim cu bucurie, ca să dobândim înviorare sufletească.

Sunt multe mijloace de ajutorare a celor suferinzi: toate mijloacele acestea se sprijină pe *credinţa în bine*. Răul trebue biruit prin bine. O concepţie profund creştină.

Când aceste metode de îmbunătăţire a omului izvoresc din credinţa în Binele absolut, din Dumnezeu, — viaţa bolnavului primeşte un rost superior. Prin credinţă se dă omului ajutorul cel mai de preţ. Credinţa creştină este cea mai bună psihoterapie

Ieromonahul **SERAFIM**

Solemnitatea *investirii PP. SS. LL. episcopi:* **Iosif** *al Argeşului,* **Antim** *al Buzăului, şi* **Chesarie** *al Constanţei s'a făcut în ziua de 6 Mai a. c. în prezenţa M. Sale Regelui, de faţă fiind la solemnitate I. P. S. Patriarh Nicodim, I. P. S. Mitropolit Nifon al Olteniei, dnii prof. M. Antonescu preşedinte ad interim al Consiliului de miniştri, I. Petrovici, ministrul cultelor, şi alţi înalţi demnitari.*

Nu repeta minciunile duşmane Cu un cuvânt poţi să-ţi distrugi avutul şi familia!

Memorandul şi preoţimea română din Transilvania

La o jumătate de veac dela procesul memorandist din 7—25 Mai 1894

de Prot. **A. Nanu,** cons. arhiep.

Preoţimea română din Transilvania, pe lângă partea duhovnicească a slujit totdeauna cu râvnă, vrednicie şi statornicie şi viaţa naţională a Neamului nostru.

Acest adevăr îl mărturisesc răspicat şi prietenii şi adversarii noştri.

„Ei au fost străjerii neadormiţi şi hrănitorii creailor artistice ale înaintaşilor noştri, şi lor le vine strălucitoarea cinste de a fi susţinut deapururi vie şi nestinsă flacăra sfântă a iubirii de neam, lege şi limbă în sufletul mulţimilor îngenunchiate sub povara celor mai grele asupriri...

Atribuţiile istorice ale preoţimii din veacurile preoţimii bătrâne, încărcate de suferinţi îndelungate, dar şi de eroism stăruitor, culminează în acest luminos rol naţional, din care şi-a formulat în curgerea lungilor zile de mânie înviforată, un titlu de cea mai curată glorie roditoare şi înălţătoare". [Ion Matei: Preoţimea românească ardeleană în veacul al XVII-lea, Sibiu, 1911, p. 59—60].

„Preoţii sunt stăpâni deplini pe sufletul poporului" [Marczali Henrik: Magyarország története II József Korában, Budapest 1888, v. III, p. 20].

Nu cunoaştem mişcare naţională de seamă în trecutul nostru, la pregătirea şi conducerea căreia să nu întâlnim „preoţi cu cruce 'n frunte".

Aşa se înfăţişează atitudinea preoţimii române ardelene şi în viguroasa mişcare memorandistă din Ardeal, dela 1892—94.

Geneza Memorandului rezidă în repetitele hotărâri ale conferinţelor naţionale române ardelene, de-a se întocmi şi prezenta Monarhului o petiţie în numele poporului român din Ardeal şi Ungaria, în care să se arate că poporul nu mai poate suporta nedreptăţile unui sistem de guvernare, îndreptat spre nimicirea vieţii sale naţionale şi religioase şi cere ocrotirea preaînaltă.

Astfel de hotărâri s'au adus la conferinţa naţională dela 1866 din Alba-Iulia, după care advocatul Dr. Ioan Raţiu din Turda a şi prezentat împăratului în Viena un Memorand, cu 1493 semnături ardelene. S'a repetit apoi hotărârea la conferinţele dela Sibiu dela 1872, 1881, 1887, 1890 şi 1892. La aceste conferinţe naţionale preoţimea a participat în număr determinant şi cu rol conducător. Vicarul Nicolae Popea a prezidat pe cea din 1881, asesorul Nicolae Ivan a fost ales vicepreşedinte iar Dr. Vasile Lucaciu, secretar general al Partidului Naţional Român.

Intocmirea Memorandului a fost încredinţată întâi lui Vincenţiu Babeş, apoi lui Gheorghe Bariţiu şi mai în urmă unei comisiuni sub prezidenţia lui Dr. Ioan Raţiu care l-a şi întocmit şi la 28 Maiu 1892 s'a şi prezentat în Viena în fruntea unei delegaţii de 300 de persoane, spre a-l înmâna împăratului Francisc Iosif I.

In această delegaţie a fost bine reprezentată şi preoţimea română ardeleană. Au participat 59 de preoţi, anume: 39 din comitatele Sălaj, Sătmar, Solnoc-Dobâca şi Bistriţa-Năsăud, 6 preoţi din com. Arad, 6 din Turda-Arieş, 3 din Alba, 1 din Mureş-Turda, 2 din Cluj şi 2 din părţile ungurene. [Telegr. Rom." Nr. 56 din 1892, p. 222].

Pe lângă preoţime delegaţia şi-i avea de membrii pe fruntaşii vieţii noastre naţionale, mai ales „pasivişti" şi o seamă de ţărani vrednici. Transilvania românească legă întemeiate nădejdi de ea.

Drumul spre Viena i-a fost însoţit de rugăciunile şi cântecele românilor însetaţi după drepturi constituţionale, dar biruinţa n'a cucerit-o. La intervenţia guvernului maghiar, însă, împăratul Francisc Iosif I a refuzat primirea delegaţiei române şi preşedintele ei, Dr. Ioan Raţiu, a trebuit să se mulţumească numai cu depunerea Memorandului la cabinetul Curţii imperiale, la mâna baronului Beck, spre a-l înmâna împăratului. Acesta însă, a refuzat şi primirea Memorandului, pe motivul că Memorandiştii nu sunt împuterniciţii legali ai poporului român, de aceea ministrul Beck l-a remis intact contelui Iuliu Szapáry, premierul Ungariei, care l-a dat pe „linia moartă" aşezându-l în Arhivele Statului din Budapesta şi totodată a avizat pe cale administrativă, prin comitele Sibiului, şi pe Dr. Ioan Raţiu despre eşecul acţiunii sale şi a Comitetului Naţional Român. [Dimitrie Braharu: Chestiunea română în Italia în timpul Memorandului, Cluj 1942, p. 19.

„Torpilarea" [Gáldi L. és Makkai L.: „A románok története", Budapest, pag. 365] Memorandului, însă, nu a stârnit decepţie în sufletul ardelenesc, ci i-a potenţat energia şi i-a mărit îndârjirea. In conferinţa naţională dela 23—24 Iulie 1893 din Sibiu, românii au votat încredere Comitetului Naţional şi l-au înzestrat cu deplina putere de-a duce, fără şovăire, lupta mai departe. Şi cum Comitetul central executiv în şedinţa sa din 25 şi 26 Martie 1892 hotărîse tipărirea Memorandului în limba: română, apoi în cea germană, italiană şi franceză şi răspândirea lui în ţară şi peste hotare, conferinţa s'a identificat cu această hotărâre. S'a şi tipărit în 4 limbi, cu tiparul Institutului tipografic din Sibiu. Memorandul în limba română poartă titlul: „Memorandul românilor din Transilvania şi Ungaria, către Maiestatea Sa Imperială şi Regală Apostolică Franciac Iosif I, împărat al Austriei, Rege Apostolic al Ungariei, rege al Boemiei, Dalmaţiei, etc." [I. P. P.: Procesul Memorandului Românilor din Transilvania. Acte şi date. Cluj 1932, p. 13].

Reproducem câteva fragmente esenţiale din conţinutul său.

a) Din introducere:

„Reprezentanţii alegătorilor români din ţările coroanei ungare a Maiestăţii Voastre, întrunindu-se pe zilele de 20 şi 21 Ianuarie ale anului curgător la Sibiu, în conferenţă electorală, au constatat că comitenţii lor nemulţumiţi cu situaţia politică creată de sistemul de guvernament inaugurat în anii 1866—1868 şi cu întreaga desvoltare a vieţii noastre publice de atunci şi până acum, nu mai au după tristele experienţe, pe care le-au făcut, nici o încredere în dieta din Budapesta şi în guvernul maghiar, şi după lungi şi mature cumpeniri au căzut şi de astădată cu toţii de acord, că e o cestiune de prudenţă patriotică, ca Românii să nu mai facă încercarea de a se folosi de dreptul lor de a alege deputaţi, ci să se considere ca nefiind reprezentaţi în dieta ţării lor.

Din însărcinarea acelei conferinţe în care au fost reprezentaţi tot Românii din Cisleithania, ne prezentăm cu omagială supunere la treptele gloriosului Tron al Majestăţii Voastre, ca să tragem părintească luare aminte a Majestăţii Voastre asupra primejdiilor ce rezultă pentru patria cămună din actuala politică de stat şi să aducem la cunoştinţa Majestăţii Voastre faptele, în urma cărora Românii, cei mai credincioşi şi mai răbdători dintre cetăţenii monarhiei, s'au văzut siliţi a renunţa deocamdată la exercitarea celor mai mari dintre drepturile, pe care le au din îndurarea Maiestăţii Voastre, drept răsplată pentru jertfele de avere şi de sânge, pe care le-au adus întru gloria Casei Domnitoare şi pentru Monarhie" [Idem l. c. p. 13].

b) Din protestul împotriva Unirii Ardealului cu Ungaria:

„Prin acest act poporul român se simte vătămat în drepturile sale istorice şi naţionale, pentrucă:

a) Uniunea s'a enunţat fără participarea Românilor într'o formă corespunzătoare cu numărul lor şi cu însemnătatea lor în această ţară — s'a enunţat prin o dietă, care, prin atare, îşi avea reprezentanţii săi pe baza legilor electorale din anii 1790—91 şi a legilor din anul 1848, adecă a legilor din timpul întunecosului feudalism, relativ la care însuşi Maiestatea Voastră V'aţi îndurat a accentua în discursul de Tron dela 15 Iunie 1863 următoarele: „Acea parte a constituţiunii avitice a marelui principat Transilvania, care priveşte compunerea dietei, s'a schimbat în urma ştergerii stării excepţionale a nobilimii, a robotelor şi a prestaţiunilor urbariale şi în urma statoririi egalităţii de datorii şi de drepturi civile pentru toate clasele locuitorilor ţării atât de esenţial, încât o dietă convocată pe baza articolului XI din anul 1690-91, prin care ar fi exclusă cea mai mare parte a poporului dela exercitarea drepturilor civice-politice în contra adevăratelor interese ale ţării, nici nu ar putea să fie privită ca o atare adevărată reprezentaţiune a poporaţiunii întregi din toată ţara, fără deosebire de stare, de naştere, de naţionalitate şi de religiune, care posedă autoritatea morală neapărat trebuincioase, pentruca atât trebile de dinlăuntru ale Transilvaniei să le rezolve spre mulţumirea tuturor naţiunilor conlocuitoare în ea, cât şi în privinţa relaţiunilor de drept public ale aceleia către întreaga monarhie, să aducă la îndeplinire intenţiunile noastre de părinte al ţării de repetite-ori respicată". — eară „fiindcă Uniunea Transilvaniei cu Ungaria, conclusă în anul 1848 nu s'a înfiinţat niciodată cu deplină putere legală, şi de fapt îndată s'a desfăcut, am lăsat neatinsă în deciziunile Noastre din 20 Octomvrie 1860 şi am ordonat numai restaurarea] reprezentaţiunii regnicolare a Transilvaniei";

b) vătămat se simte, de altă parte, poporul român prin această unione, pentrucă prin acel act s'a lucrat, la efectuirea unei fuziuni fără considerarea legilor ce garantează autonomia acestei ţări". [Idem, l. c. p. 16].

c) Din protestul împotriva legii electorale:

„In Transilvania trăesc abia vre-o 200,000 Maghiari, risipiţi prin fostele comitate feudale prin o poporaţiune română de peste 1,500,000 Români; legiuitorii au purtat de grijă, ca prin corijarea cercurilor electorale să asigureze acestei infime minorităţi maghiare majoritatea voturilor la urnă". [Idem, l. c. p. 19].

d) Din protestul împotriva nerespectării legii pentru egala îndreptăţire a naţionalităţilor:

„Românul dar' în ţara lui, în contra drepturilor acordate de Maiestatea Voastră din plină putere monarhică şi confirmare şi prin o lege votată de corpurile legiuitoare şi sancţionată de Maiestatea Voastră şi ca Rege constituţional, nu poate să comunice cu diregătorii plătiţi din sudoarea lui şi puşi să chiverniséască interesele lui, ba trebue să plătească până chiar şi în justiţie traducători şi interpreţi şi astfel să aibă justiţie mai costisitoare ca concetăţeanul său maghiar, căruia pretutindenea i-se fac uşurări şi care pretutindenea e întâmpinat cu bunăvoinţă". [Idem, l. c. p. 27].

e) Din protestul împotriva împilării Bisericii şi şcoalei româneşti:

„Biserica şi şcoala au rămas singurele sfere ale vieţii comune în care, graţie părinteştei purtări de grije a Maiestăţii Voastre, Românii îşi mai credeau ocrotită libertatea lor de desvoltare naţională.

Articolul XLII din legile anului

Spitalele de răniți din Sibiu

Sibiul a ajuns un oraș spital. In afară de Spitalul public, *așezământ mare și binecunoscut, în afară de marele* Spital militar, *în afară de* Clinicile universitare *cu multiplele lor secțiuni, în Sibiu au luat ființă de curând încă 11 spitale de ostași răniți pe front. In felul acesta ființează în Sibiu 14 așezăminte spitalicești, ocrotind mii de suferinzi. Bolnavii din aceste spitale, dar cu deosebire ostașii răniți, se bucură de-o îngrijire duhovnicească deosebită, din purtarea de grijă a I. P. S. Sale Mitropolitului nostru* Nicolae.

La cele 14 spitale I. P. S. Sa a rânduit 28 de preoți duhovnici, cari au misiunea de a cerceta zilnic pe cei suferinzi, de a le împărți cărți de rugăciuni și gazete de zidire sufletească.

Spitalele de răniți sunt adăpostite în diferite școli și internate din Sibiu. Făcându-se apel și la Biserică din partea armatei, I. P. Sf. nostru Mitropolit a pus la dispoziție localul nou și supramodern al Școalei Normale de băeți din Sibiu. Acolo se află adăpostit în condițiunile cele mai bune spitalul de răniți Z. I. Nr. 400, cu peste 200 de ostași răniți.

In Joia Inălțării Domnului a. c. a avut loc inaugurarea festivă a acestui spital. Au fost de față: I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, dl general Stavrescu, comandantul Corpului VI Armată, înalți funcționari dela Primărie și Prefectură, doamnele dela Crucea Roșie etc. După slujba religioasă, a avut loc în sala festivă a școlii o producțiune reușită a ostașilor răniți. I. P. S. Sa a adresat răniților cuvinte de întărire și le-a împărțit cărți de rugăciune. Dl general Stavrescu, mulțumind I. P. S. Sale pentru concursul dat de Biserică, arată că spitalul dela Școala Normală, este cel mai bine amenajat din tot Sibiul și poate fi de model pentru celelalte spitale de răniți. Dl Lt.-Colonel, medic șef al spitalului, spune că își va da toată silința ca ostașii răniți să fie îngrijiți în așa fel ca în timpul cel mai scurt să fie vindecați și trimiși din nou, acolo unde datoria cea mare îi așteaptă.

Preot **Gh. Secaș**

Prețioasă icoană donată unei biserici. Frații Mircea și Nicolae Cavaropol, ofițeri activi, aflându-se în casa părintească din București, cu prilejul primului bombardament terorist anglo-american dela 4 April, — casa unde se aflau a fost dărâmată de o bombă. Cei doi frați și alte rude au scăpat ca prin minune într'una din camerele imobilului, în care *se găsea icoana Izvorului Tămăduirii*, adusă pe vremuri dela sfântul Munte. Cei scăpați au dăruit această sfântă icoană Bisericii garnizoanci din Timișoara drept prinos pentru această adevărată minune.

1868, § 14 asigurează autonomia bisericească, precum și competența forurilor bisericești autonome în materie de religiune și de instrucțiune.

In aceste autonomii e cuprins și dreptul de a organiza și conduce învățământul în școalele poporale confesionale și în cele medii înființate și susținute de confesiuni.

Legislațiunea maghiară, confirmând prin crearea acestei legi o parte din drepturile de liberă desvoltare culturală pe care poporul român le avuse mai înainte din îndurarea Maiestății Voastre, nu putea să vadă cu ochi buni foloasele culturale pe care le trăgeau Românii din exercitarea acestor drepturi. După puțini ani s'au pus în discuțiune proiecte de legi, care aveau de scop nu numai stîrbirea acelor autonomii și mărginirea lor la niște cadre, în care avântul cultural e peste putință, ci totodată și siluirea prin lege, ca fii oricărei naționalități, în școalele confesionale, să învețe limba maghiară" [Idem, l. c. p 27].

[Urmează].

VALOAREA BIBLIEI

Biblia este o carte care, în privința cuprinsului ei și înrâuririi ce-a desfășurat, prezintă un fenomen unic. Ea este o carte aparte. In toată literatura nu i se poate găsi o adecvată paralelă. Deși cu începuturi ce zac într'un trecut tare îndepărtat, puterea ei se exercită asupra omenirii și astăzi într'un chip nemicșorat și de nemăsurat. Ea — Biblia — este un ce indinspensabil oricui poartă numele de creștin. Milioane de bărbați și femei și-au aflat în această carte refugiul, tăria și nădejdea.

Biblia este o carte care înfățișează o paradoxală oarecum combinație de complexitate și simplicitate, de diversitate și unitate. Intre coperțile ei se găsește o mică bibliotecă de 66 de cărți, scrise de bărbați cu caractere nu la fel și în circumstanțe diferite. Totuș, cărțile acestea multe alcătuesc o carte. Unitatea lor este incontestabilă. Care este alchimia ce unește așa strâns laolaltă, într'un tot, aceste numeroase și diverse elemente? Simplu; taina unității zace în aceea că toate aceste cărți care se chiamă Biblie sunt o consistentă mărturie a istoricei revelații a lui Dumnezeu care a culminat în Iisus Hristos. Acesta-i firul roșu ce străbate întreaga Biblie dela prima până la ultima filă. Nici o analiză critică a părților ei componente nu poate sparge unitatea întregului.

Dintre toate cărțile care s'au fost scris vreodată în lume, Biblia a răspândit, incomparabil, cea mai mare influență asupra vieții din lume. Nu greșim când spunem că tot ce este bun în cultură și civilizație, în ultima analiză, datorit este înrâuririi Bibliei. In decursul întregii istorii umane, până în clipa de față, Biblia s'a dovedit a fi fost piatra fundamentală a vieții creștine sub toate aspectele acesteia (național, eclesiastic, sau individual]. Scurt vorbind, este un fapt vădit că omul creștin nimic trainic și util nu poate săvârși fără concursul Bibliei. Luați-i Biblia — și viața sa religioasă osândită pălirii și pierii va fi.

Creștinismul este Hristos. Indepărtați pe Hristos, scoateți-L din creștinism: nu mai rămâne nimic. E ca și când ai scoate dintr'un fruct miezul și ai lăsa coaja. După cum am văzut într'un articol anterior („Semnificația credinței"), creștinismul, în primul rând, însemnează o comuniune personală cu Dumnezeu prin Hristos. Cunoaște pe Hristos și vei cunoaște pe Dumnezeu. Dar, cum poate fi Hristos cunoscut? Cum pot eu să cunosc pe cineva pe care nu l-am văzut niciodată, despre care nu știu absolut nimic? Există o cale. Dacă vreau să cunosc pe Hristos așa cum este El, de lipsă este să învăț a-L cunoaște așa cum El a fost. Pentrucă El în chip actual, odată, a apărut pe pământ și s'a arătat pe Sine fiilor omenești. Unii dintre cei ce L-au văzut, au mărturisit ceeace au văzut. Și icoana pe care ei au alcătuit-o, există încă și este accesibilă. Dacă doresc să cunosc Originalul, atunci oricât de multe și mari nevoințe și răbdare mi s'ar cere, trebue să iau în considerare și cercetare singurul portret autentic existent. Numai așa îmi este cu putință să ajung față'n față cu persoana Fiului lui Dumnezeu, să-L cunosc.

Această cunoștere a lui Dumnezeu în Hristos este suprema țintă a întregului studiu biblic. Biblia este o binecuvântată cale călăzitoare întru cunoșterea lui Hristos. Ea este cheea de aur cu care noi putem descuia poarta cunoașterii Domnului.

Deși fiecare parte — luată separat — a Bibliei își are specială contribuție la cunoșterea lui Dumnezeu, din cele două Testamente, Noul Testament, în privința acestei cunoașteri, este mai esențial decât Vechiul. Evangheliile, fiecare privind pe Domnul dintr'un unghiu diferit, împreună alcătuesc un portret atât de consistent, atât de viu și convingător, încât căutând la el, ți se pare a fi față'n față cu însuși Originalul. Celelalte scrieri ale N. T. nu fac altceva decât să ajute la completarea dumnezeiescului portret. Faptele Apostolilor, Epistolele și inspiratul Apocalips, fiecare ne spune ceva mai mult despre revelatia lui Dumnezeu prin Isus Hristos.

Dar cum stăm cu V. T.? Dacă N. T. este atât de important, ne putem dispenza de V. T.? Nicidecum. A ceti N. T. și a ignora V. T., este ca și când un botanist ar studia o floare și n'ar ține seamă de tulpină și de rădăcini, — este ca și când un geograf ar descrie un râu, fără să facă vreo referință la izvorul din care purcede acest râu sau la pâraele care-l alimentează.

V. T. este o mărturisire despre începerea și desvoltarea unei revelații a lui Dumnezeu care-și atinge culmea în Iisus Hristos. In această primă parte a Bibliei ni se prezintă Dumnezeu la lucru dintru început; Dumnezeu ca creator și conducător al universului; Dumnezeu conducând pe om pas de pas către o mai înaltă cunoștere a Sa; alegând și pregătind un popor care să fie agentul planurilor Sale; controlând și direcționând evenimentele din lume ca ele să fie plinirea scopurilor Sale. Marea însemnătate însă a întregului V. T. atât pentru Hristos cât și pentru apostolii Săi, este mărturisirea sa despre Fiul lui Dumnezeu. „Acestea (Scripturile) sunt care mărturisesc despre mine" [Ioan 5, 39). „Incepând dela Moise și dela toți proorocii le-a tâlcuit din toate scripturile, locurile despre El" [Luca 24,27; cf. și 24,44—46).

V. T. a fost în mod deosebit cinstit și folosit de Domnul Hristos. Dacă Dumnezeu-Omul a aflat în Cartea aceasta hrană pentru propria Sa viață de comuniune cu Tatăl Său, putem oare noi păcătoșii să ne îngăduim a nu ne înfrupta dintr'însa? Cartea învrednicită de cinstire din partea Fiului divin nu poate fi altceva decât dumnezeiască și deci plină de autoritate.

Din cele, pe scurt așternute în rândurile de până aci, se evidențiază faptul că Biblia, — înțelegem: cetirea și meditarea ei — este un esențial factor de zidire spirituală. Cetindu-o constant și meditativ, idealurile morale socoti le-vom nemincinoase și vrednice de atins ca unele ce-s singure de folos. Cetirea regulată a Cărții cărților are un efect plăcut răscolitor și luminător în viața noastră. Această Carte acționează aidoma unei oglinzi în apele limpezi ale cărei adevărata noastră viață se revelează, Deșartele iluzii în care ne complacem se fărâmă; nimic s'alege de ele — cum se întâmplă cu balonul de aer împuns — în contact cu Biblia. Cetirea atentă a Bibliei naște o atmosferă în care gândul netrebnic și tot păcatul cu anevoie respiră, se sufocă, moare. Biblia este o carte care nu cunoaște niciun compromis, nu-i în stare de nici un compronis: în fața primejdioaselor curente moderne, ea proclamă sus și tare, cu îndrăsneală, gravitatea, răutatea și pericolul păcatului. Biblia este arbitrul conștiinței; ea este pentru tot omul creștin călăuză fidelă care-i arată: acesta-i binele, acela-i răul, — năzuește spre primul, ocolește pe cel de-al doilea.

Altminteri zis, Biblia este ultimul cuvânt în materie de etică; ceeace nici o filosofie etică n'a fost vreodată în stare să facă, ea — Biblia — a făcut și face: poate spune unui om nu numai ce-i binele, dar și cum poate să-l atingă, să-l plinească.

Iată din cele mai sus înșirate marea valoare a Bibliei.

(Din englezește) de Preot **Ion I. Suciu**

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

Suflul bombelor nu deschide ferestrele, ci le sparge. Când sună alarma, deschideți-le imediat, ca să nu fiți răniți de țăndări și să nu duceți dorul geamurilor! E bine să scoateți al doilea rând de ferestre și să le puneți la loc sigur.

Dela Adunările eparhiale din: Arad, Timișoara și Caransebeș

In Dumineca din 14 Mai 1944 s'au deschis sesiunile ordinare ale Adunărilor din Eparhiile noastre dela Arad, Timișoara și Caransebeș. In cuvintele de deschidere, rostite de P.P. S.S. Episcopi, s'a stăruit în deosebi asupră *datoriilor*, impuse fiilor neamului nostru, în mijlocul neajunsurilor și îngrijorării aduse de actualul război, care „a concentrat în jurul său toate preocupările și sforțările țării", — cum stabilește cuvântarea P. S. Sale, Părintelui Episcop dela Arad.

Expunerile înalților ierarhi au fost urmărite cu deosebită luare aminte din partea tuturor membrilor, întruniți în cele trei eparhii în număr *impunător*, pe lângă toate împrejurările apăsătoare în care trăim.

1. — P. S. S. Episcopul *Andrei* al Aradului, deschizând sesiunea, a ținut sub zodia războiului de acum, scoate la iveală chemarea Bisericii de a îndruma gândirea omenească pe deasupra vremurilor, proectând lumini *de sus* peste clipa fugară a timpului, ca astfel să ne putem da seamă de necesitatea jertfelor ce ni se cer. Pacea viitoare va trebui să așeze cu mai multă dreptate ordinea socială din lume; ideea de pace însă nu poate fi garantată decât atunci, când omului i se recunoaște valoarea și personalitatea, zidite pe *libertate*. Pacea cu adevărat *creștină*, va aduce liniștea spiritelor. Biserica noastră vrea să fie cea dintâi prezentă la organizarea nouei vieți sociale.

Din evenimentele de seamă ale anului precedent, P. S. S. amintește că ziua comemorativă dela 1 Decemvrie 1943 a fost legată de înființarea unui *fond* pentru ridicarea Catedralei din Arad, — catedrală ce are să fie dovada stăpânirii noastre definitive în acest oraș. Episcopia a cumpărat, în acelaș an, 4 mașini de cules și o rotativă; ear ca operă socială urmează să înființeze un *orfelinat* eparhial pentru fetele rămase orfane din acest război, — orfelinat ce se va adăposti în fostul palat al ziarului „Tribuna", — clădire trecută în patrimoniul Eparhiei.

Din rapoartele prezentate se constată că în eparhia Aradului, până la 1 Mai 1944, au sosit evacuați și au fost găzduiți 132 preoți cu 542 membri de familie. S'a luat apoi act de *confesionalizarea* școalei de aplicație dela Școala Normală „D. Țichindeal" din Arad.

2. — P. S. Sa Episcopul *Vasile* al Timișorii a făcut, în cuvântul său impresionant, o înțeleaptă expunere despre organizarea vieții publice de după război, când va trebui să se încetățenească mai multă frățietate pentru o solidarizare mai puternică a tuturor, spre a dobândi izbânda dreptății românești prin reintregirea hotarelor țării.

In 21 rapoarte, supuse Adunării eparhiale, se dă o fidelă icoană despre situația morală și materială, a Episcopiei și despre năzuințele și preocupările centrului eparhial ca organ de conducere a Eparhiei Timișorii.

3. — P. S. Sa Episcopul *Veniamin* al Caransebeșului deschide Adunarea Eparhială arătând, în accente adânc simțite, cum dușmanul păgân dela răsărit a încălcat a doua oară pământul voivodal al Moldovei, și cum mii de frați ai noștri au luat toiagul pribegiei și s'au refugiat la noi, ca să scape de calvarul năpăstuirilor bolșevice, împreună cu mile de sinistrați pe urma bombardamentelor deslănțuite asupra orașelor țării. Toți acești prea greu încercați ai războiului sânt însoțiți de dragostea noastră creștinească, în dorința de a le veni cât mai mult în ajutor la asprele lovituri ale sorții. P. S. Sa subliniază apoi unele rele ce tot mai stăruesc în mijlocul credincioșilor noștri, — rele ce trebue vindecate cât mai curând prin o frățească împreună lucrare cu organele statului și cu sprijinul tuturor oamenilor de bine și iubitori de Biserică și neam. Vlădica dela Caransebeș declară după aceasta că episcopatul Mitropoliei noastre nu poate decât să-și însușească, întru toate, luminoasele principii exprimate

de I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* în magistrala vorbire ţinută anul acesta în Adunarea Eparhială dela Sibiu, când s'a accentuat necesitatea înfăptuirii tot mai depline a unei etici sociale creştine.

Rapoartele şi dările de seamă, prezentate în şedinţe, au remarcat atât schimbările de ordin administrativ, cât şi duhul ortodox şiş răvnitor de mai bine, ce stă la temelia activităţii Consiliului Eparhial dela Caransebeş. Membrii prezenţi ai adunării au manifestat cu atât mai vârtos un cald interes pentru problemele nu numai administrative, ci şi pastorale şi misionare din această eparhie.

Din alte eparhii

Indatoririle preoţilor

Din primele zile ale venirii sale în fruntea Eparhiei Argeşului, P. S. **Iosif Gafton,** *noul episcop, a păşit la lucru organizând adunări obşteşti cu preoţii de sub conducerea sa spirituală.*

In prima sa cuvântare, P. S. Iosif a vorbit despre îndatoririle preoţilor, iar în final a subliniat problema convieţuirii preotului cu preoteasa sa.

Preoteasa trebue să fie colaboratoarea preotului, trebue să meargă regulat la biserică, trebue să-şi crească copiii în frica lui Dumnezeu.

Preoteasa nu trebue să meargă la baluri, nu trebue să umble cu unghii ascuţite şi colorate, nu trebue să umble după găteli luxoase şi după mode deochiate, nici să meargă la petreceri vinovate nici să fumeze în restaurante sau acasă, nici să joace cărţi, nici să se ţină de intrigi stricătoare de suflet.

Când o preoteasă constată nepotrivire între aureola de sfânt cu care şi-a imaginat pe soţul ei preot şi realitatea dureroasă a vieţii preotului, atunci începe tragedia preotesei: când vede că preotul ei nu face nimic acasă din cele ce propovăduieşte la Altar.

Dar preoteasa nu se poate îndrepta decât prin îndreptarea preotului. Preoteasa este oglinda parohiei. Ea ridică sau scoboară pe enoriaşi. Ea este reflexul vieţii preotului. Iar pe ea o ridică sau o scoboară felul de viefuire al preotului.

Cum se poate recăpăta nimbul sfânt?

Nici cu bani, nici cu daruri, nici cu anumite satisfacţii trecătoare, acordate preotesei, ci numai cu puritatea vieţii preoţeşti şi a vieţii conjugale. Numai aşa se poate redobândi autoritatea morală a preotului, care devine busolă de orientare pentru preoteasă şi copiii săi, pentru enoriaşii săi şi pentru orcine.

G. M.

Spre luare aminte

— Pacea sufletului ţi-o dă credinţa când ea ţi-a biruit îndoiala şi necredinţa.

— Ca să nu fii învins de alţii, trebue să te învingi mai întâi tu pe tine însuţi.

— Pute-tea pasiunei o învingi cu puterea conştiinţei mai de grabă decât cu judecata minţii.

— Când faci un lucru, întreabă şi mintea, şi inima.

— Răul, pe care nu-l poţi birui, ocoleşte-l.

— Nu curajul îţi dă credinţa, ci credinţa îţi dă curajul.

— Cugetul doarme liniştit numai în patul unei conştiinţe curate.

— In faţa lui Dumnezeu, ca şi în faţa oamenilor, măsura binelui şi a răului nu sânt deopotrivă.

— Cine crede, se înalţă peste el însuşi. Cine nu crede, se scoboară mai jos decât el.

— Dumnezeu nu stă de vorbă, de odată, cu toată lumea ci cu fiecare în parte, când fiecare îl caută.

Tăcere, unire şi munc:
prin acestea vom învinge

INFORMAŢIUNI

Ştire personală I. P. Sf. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* a luat parte Joi, 25 Mai a. c., ora 8 dim. la soleminitatea comemorării Zilei Eroilor, care s'a săvârşit în Cimitirul Eroilor din pădurea Dumbravă.

După masă la ora 17 I. P. S. Sa a participat la actul inaugurării spitalului de răniţi instalat în localul Şcoalei normale «Andrei Şaguna» secţia băeţi, proprietate a bisericii.

Instalare de episcop. Duminecă, în 21 Mai 1944, s'a desfăşurat la reşedinţa episcopală din Buzău festivitatea instalarii în scaunul vladicesc al Buzăului a P. S. Sale episcopului *Dr. Antim Anghelescu*, ales în 11 Ian. a. c. După sf. Liturghie, dl prof I. Petrovici, ministrul cultelor, a cetit decretul regal de instalare, iar păr. consilier M. Constantinescu a cetit gramata patriarhală de aşezare în scaun.

† **Protopopul Ioan Indrei al Zarandului** a încetat din viaţă în ziua de 15 Mai 1944, în etate de 62 ani. Rămăşiţele sale pământeşti au fost înmormântate în cimitirul ort. rom. din Brad. A fost un bun şi harnic preot, care şi-a împlinit totdeauna conştienţios datoria faţă de biserică şi neam. Odihnească cu drepţii!

ŞTIRI LOCALE

7. *Duminecă în 28 Mai 1944,* **serveso:** Prot. Mihail Neagu, duhovnicul Nicodim Belea şi prof. Dumitru Călugăr; diaconii: Anatolie Scurtu şi prof. Dr. Grigorie T. Marcu. *Predică: duhov. Nicodim Belea.* La Oastea Domnului predică: *preotul Ioan Muntean.*

CĂRŢI ŞI REVISTE

Cercetări. In *„Seria Didactică"* a plublicaţiilor împrimate în Tipografia Arhidiecezană, Sibiu, a apărut zilele acestea un nou volum, sub titlul: **Cercetări** *cu privire la trecutul şcoalelor confesionale ortodoxe române din Ardeal,* lucrare semnată de *E. Hodoş,* membru corespondent al Academiei Române. — Volumul, de 212 pg. cuprinde, în 18 Capitale, următoarele: Mitr. A Şagună şi şcoala românească; Doctorul Pavel Vasici şi şcoala; Şcoalele din Braşov; Gimnaziul din Brad: Inspectorii şcolari unguri; Şcoalele pop. ortodoxe; Intre ortodocşi şi uniţi; Desnaţionalizare prin şcoală (cu un rezumat al desbaterilor, interesante şi caracteristice, în şi afară de parlament); Manuale şcolare oprite; Senatul Şcolar şi Sinoadele din 1876 — 1880; Regulamente şcolare; Fond de penzii învăţătoreşti; Conferinţe, şi Reuniuni învăţătoreşti; Şcoale „civile" la români; Şcoala română şi „Universitatea săsească"; Comisii şcolare permanente; Grădinile şcolare. — Aproape 50 de *ilustraţii,* figuri şi vederi explicative, împodobesc paginile acestor probleme şcolare. — A se cere dela: *Librăria Arhidiecezană, Sibiu.* Preţul: Lei 400.

Revista Teologică. Organ pentru ştiinţa şi viaţa bisericească, întemeiat în 1907, apare lunar, sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit *NICOLAE* al Ardealului. Abonamentul pe un an: 560 Lei. Redacţia şi administraţia: Academia teologică, Sibiu, Strada Mitropoliei 24—28. Director: profesor *Dr. Grigorie T. Marcu.* — Numerii 5—6 (Maiu—Iunie) 1944 cuprinde:

Ortodoxia românească şi pacea popoarelor. I. P. S. Sa Dr. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealuiui: Ortodoxia românească şi pacea popoarelor; Diacon Dr. aicolae Balca: Ideea de Dumnezeu în „Ceaslovul" lui Reiner Maria Rilke; Preot Vasile Coman: Creştinismul primar şi principiul autorităţii în stat; Preot Dr. Liviu Stan: Profesorul Nicolae Grosu dela Kiew; Prof. univ. Dr Milan P. Şesan: Note în legătură cu schisma din 1054; Preot Aurel Radu: Predică de războiu; Dr. Grigorie T. Marcu: Atitudini: Temeiurile ortodoxe ale păcii viitoare. Preot Dr. Ilarion V. Felea, Diacon Nicolae Mladin, Prof. Septimia P. Gherman, Minodora N. Belea, Preot Micodim Belea, Prof. Dr. Nicolae Neaga şi Dr. Grigore T. Marcu: Mişcarea literară: Curs de Teologie fundamentală, de P. Rezuş. Temeiurile unei ordine morale, de Şerban Ionescu. Preocupări catehetice, de D. Călugăr. Viaţa sf. Apostol şi Evanghelist Ioan, de L. G. Munteanu. Viaţa în Hristos (predici), de P. Bogdan. Psaltirile de Bucureşti şi Cluj, Vom Anspruch des Evangeliums auf die Kirchen der Reformation. Peisaj ardelean, de Grigore Popa. Revista de familie „Viaţa ilustrată.

Dr. Grigorie T. Marcu: Cronica: Adunarea eparhială a Arhinpiscopiei ert. rom. de Alba-Iulia şi Sibiu. Siuodul episcopesc al Mitropoliei Ardealului. Zece ani dela înfiinţarea revistei „Viaţa Ilustrată". Gr. T. M. şi Sabin Siblanu: Note şi informaţii: Problema denatalizării Banatului văzută de P. Sf. Episcop Veniamin al Caransebeşului. Un calcul revelator în legatură cu expediţiile misionare ale P. Sf. Episcop Nicolae Colan în Ardealul de Nord. O nouă ediţie a Cărţilor de Rugăciuni îngrijite de I. P. Sf. Mitropolit Nicolae al Ardealului. „Bune Vestiri", cartea predicilor vremii. Un monah iubitor de carte: Păr. Varahiil I. Jitaru. Colectarea zapiselor vechi, Participarea Bisericii străbune la făurirea şi adâncirea spiritului juridic ardelean.

AVIZ

Se aduce la cunoştinţă P. On. Oficii protopopeşti şi parohiale, că în urma urcări Timbrului de factură Contribuţiei Naţionale, pe viitor se vor trimite pentru Concurse următoarele taxe:

Concurs de protopop	**Lei**	**5381.—**
„ „ **paroh cl. I**	„	**3231.—**
„ „ „ **II**	„	**2701.—**
„ „ „ **III**	„	**2156.—**
„ „ **cânt. bis.**	„	**2156.—**

Administraţia
TELEGRAFULUI ROMÂN
Sibiu

Nr. 219/1944 Prot. (31, 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei urbane de clasa a II-a Dâlja Mare, protopopiatul Jiu, **se publică concurs cu termen de 30 de zile dela întâia apariţie în „Telegraful Român".**

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul de la Stat.

2. Adău, respectiv răscumpărarea de adău (Lei 1500 pe lună) pentru muncitori mineri, şi stola, obişnuită în protopopiatul Jiu.

3. Locuinţă cu grădină.

4. Incălzitul în forma uzitată în regiune plus 10 m. ster lemne de foc ad use i curte.

5. Arenda păşunii parohiale şi a cimitirului confesional.

Cererile de concurs, însoţite de încuviinţarea de candidare dela P. Ven. Consiliu arhiepiscopesc şi de actele prevăzute n regulamentul pentru parohii, se vor înainta Oficiului protopopesc ortodox român Jiu, — Petroşani, — în terminul fixat.

Candidaţii se vor prezenta, cu încuviinţarea prealabilă a Oficiului nostru protopopesc, într'o zi de Duminecă sau de sărbătoare, în parohie, pentru a sluji, predica şi cânta în biserică şi pentru a fi cunoscuţi de credincioşi.

Oficiul protopopesc ort. rom, Jiu, în înţelegere cu consiliul parohial.

Petroşani, 9 Mai 1944.

Prot. Ion Duma
protoiereu

Nu socotiţi pe cei încartiruiţi la voi ca mosafiri nepoftiţi. Ei şi-au lăsat ce au mai de preţ, din cauza războiului, să-şi apere viaţa. Oricând puteţi fi în situaţia lor.

Nr. 142/1944 (32) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. I [întâia] Albeşti, din protopopiatul Sighişoară, **se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.**

Beneficiile împreunate cu acestpost:

1. Salarul dela, Stat catégoria III, urban;

2. Casă parohială cu dependinţele economice necesare;

3. Sesiune parohială: veche 19 jug. 1097 st. □, nouă primită prin reforma agrară 7 jug. 1200 st. □, în total 27 jug. 697 st. □

4. Soartea de lemne de foc din pădurea composesoratului cuvenită bisericii; — fasonarea şi transportul privesc pe preot, care va achita şi taxele cuvenite.

5. Stola obişnuită în parohie;

6. Câte o ferdelă de porumb sfârmit, de fiecare familie.

Concurenţii îşi vor trimite în termen petiţiile, însoţite de actele prevăzute în regulamentul parohial, [de botez, de studii şi de activitate] şi de încuviinţarea de candidare exoperată dela Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit, Oficiului protopopesc ortodox român din Sighişoara şi, cu încuviinţarea prealabilă a subsemnatului, se vor prezenta şi în parohie

Sighişoara, 16 Mai 1944.

Oficiul protopopesc ortodox român din Sighişoara.

Emilian Stoica
protopop

(33) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Lăpugiu-superior, protopopiatul Dobra, **se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.**

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela Stat;

2. Sesiunea parohială: 11 jug. 119 stj. arător, 490 stj. grădină şi 20 jug. 1199 stj. fânaţ;

3. Casă parohială şi dependinţele corespunzătoare;

4. Câte 10 litri grâu sau 20 litri porumb sau ovăs dela fiecare familie, circa 250 familii;

5. Lemnele trebuitoare gratuite din pădurea comunală;

6. Stola uzitată în parohie.

Cererile de concurs se vor înainta Oficiului protopopesc al Dobrei în termenul prevăzut, însoţite de actele necesare şi de încuviinţare de candidare dela I. P. S. Mitropolit.

Candidaţii se vor prezenta în parohie într'una din Dumineci sau sărbători, cu încuviinţarea Oficiului protopopesc, pentru a face cunoştinţă cu credincioşii.

Dobra, 10 Mai 1944.

Pr. Alex. Florea
adm. protopopesc

Anunţuri şi reclame

Cel mai respândit ziar care poate fi întrebuinţat pentru anunţuri şi reclame în cercurile preoţeşti din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunţuri şi reclame se primesc la Administraţia ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae **Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu**

Anul XCII — Sibiu, 4 Iunie 1944 — Nr. 23

BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNEA SIBIIU

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul [illegible]

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei, — Pentru străinătate un an 2000 Lei, — Pentru America 8 Dolari. Abonament de sprijin 5000

Articole și corespondențe se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sib strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate s refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor m. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8 Sibiu

Duhul demonic și duhul gadarean

Omenirea experimentează astăzi din plin trăirea sub stăpânia acută și chinuitoare a celei mai cumplite demonocrații. Căci suferința și sbuciumul în care se sbate azi umanitatea, sunt o mărturie evidentă a lucrării intense a puterii demonice în lume. Prin duhul demonic a pătruns prima dată puterea răului în cosmos și prin lucrarea lui necontenită suferința și sbuciumul lumii au ajuns de atâtea ori la dimensiuni gigantice și înspăimântătoare. Stăpânit de puterea diavolului, omul îmbracă astăzi adeseori ipostaza dezolantă a duhului demonic, căci prin demonizare eul autentic uman e în așa măsură dislocat spre preriferia sufletului și desfigurat, încât apare pe primul plan personalitatea diabolică. Astăzi intensitatea stăpâniei duhului demonic în lume urcă până la așa grad, încât putem vorbi nu numai de inși demonizați în diferite chipuri și măsuri ci și de *masse întregi de oameni demonizați.*

Intre Dumnezeu și satan este cel mai încordat și ireductibil antagonism. De când s'a produs căderea luciferică, cele două puteri: a luminii și vieții și a întunerecului și morții, sunt necontenit prezente și active în planul lumii. Istoria umană își trăește ascensiunile și sucombările, după cum s'a lăsat stăpânită de una sau de alta de cele două puteri. Căci omul — datorită proniei cerești (care are stăpânie și asupra puterii satanice) care îngădue diavolului să ispitească pe om numai pe măsura puterii acestuia de suportare precum și libertății sale — are aptitudinea de a se îndrepta în spre una sau alta din ele. Dar odată atins de microbul răului (păcatului), omul — slab și aplecat mai mult spre rău decât spre bine — s'a dăruit de cele mai multe ori slujirii lui Lucifer, făcând astfel loc larg sălășluirii lucrării acestuia în lume.

Așa se face că puterea demonică a stăpânit puternic în lume, iar astăzi mai ales stăpânește în așa măsură, încât mulți vorbesc serios și stăruitor de «vremuri apocaliptice», în care, după cum știm, lucrarea demonică ajunge la suprema intensitate. De fapt, înlesnită în lucrarea ei de căderea lumii în mrejele unei orientări și sensibilități specifice Gadarenilor biblici de odinioară (=duhul gadarean), puterea diavolului stăpânește omenirea în așa grad, încât mare parte dintr'ânsa actualizează acum în proporții gigantice figura înspăimântătoare a demonizaților din Sf. Scriptură. De aceea în lume stăpânește astăzi atât de mult războiul, pustiirea și moartea.

Insă întrucât legea destinului final al omului este viața — nu moartea — și încă viața deplină, se impune regăsirea și folosirea mijloacelor de izbăvire din stăpânia duhului demonic. Acestea ni le putem lămuri mai bine cunoscând mai de aproape boala demonizării printr'o adâncire a stării demonizatului din ținutul Gadarenilor (Marcu 5, 1—20).

Duhul demonic sau demonizarea n'o putem sesiza și pricepe prin raționalismul empirist luciferic al veacului nostru, pentrucă *demonizarea este un fenomen de ordin spiritual, care nu poate fi cercetat cu mijloace simțual-experimentale.* Pentru a sesiza domnizarea, trebue să ne servim de o metodă de cercetare adecvată spiritului. Aceasta este *experiența spirituală*, care pătrunde cu vederile ei dincolo de trup și se avântă în lumea tainică a duhurilor, din care face parte și ființa diavolului. Numai o atare experiență — *dublată de o credință autentic creștină* — poate pătrunde domeniul suprasensibilului și s'aducă lumină în chinuitoarea problemă a demoniei.

Știința modernă (în special medicina), nici chiar aceea a sufletului: psihologia, n'a adus nici o rază luminătoare a problemei demonizării, fie din pricina neglijerii ei, fie pentrucă n'a folosit metoda adecvată și eficace în cercetarea ei. Psihologia, înhămată la carul raționalismului empirist care a menținut-o într'o perspectivă de cercetare și observație cu totul prea strâmtă pentru dimensiunile reale ale sufletului omenesc, a privit demonia ca pe un simplu fenomen de patologie obișnuită. Dar tocmai prin faptul că n'a sesizat-o și cercetat-o suficient, știința n'a putut obiecta nimic serios împotriva posibilității și realității demonizării, acceptându-i indirect sau tacit existența. Oricum, demonia este astăzi o crudă și evidentă realitate integrată adânc în viața omenirii și ceea ce face parte din domeniul vieții, își urmează mai departe cursul desfășurării sale, indiferent că știința îi acordă sau nu atenție și cercetare.

Călăuziți de luminile duhului înarmat cu puterea de pătrundere ce i-o dă credința, să zăbovim puțin asupra chipului desfigurat al demonizatului din ținutul Gadarenilor. *Starea acestui demonizat reprezintă clasic catastrofa omului desprins dela izvorul vieții celei adevărate: Dumnezeu.* Când rupe legătura cu rădăcina vieții, omul trăește în morminte, simbol al adevărului că desprinderea de Dumnezeu produce în om un desechilibru stihial și un amar metafizic de neliniște, cutremurare, suferință și *moarte.* Desprins de Dumnezeu, îndrăcitul a pierdut conștiința destinului său de om, devenind brutal și gol sau *antipodul chipului lui Dumnezeu din el, făcându-se din om al vieții și creației, în om al morții și distrugerii, icoană deplină a puterii de pervertire, desfigurare a diavolului* Instăpânit asupra făpturii lui Dumnezeu. Dislocat din mediul vital corespunzător rostului său primordial, demonizatul *e chinuit cumplit de furia sălbatică a căutării*, de neliniștea unei puteri fără patrie, fără trup, retezată, plângătoare și rătăcitoare. Neliniștea și sbuciumul său necontenit sunt expresia puternică a nostalgiei chipului pierdut, a căutării a ceva ce-i lipsește ființial, a căutarii care obsedează și chinuește fără cruțare.

Neliniștea și căutarea îl face pe acest duh demonizat să isbucnească din morminte, pe care le urăște. Căci căutarea corespunde unei lipse sau unui gol: vidul stihial produs de desfacerea din legătura firească cu Dumnezeu. Această căutare este așa de puternică și de evidentă, încât a impresionat și ochiul opac al științei moderne, care a sesizat palid acest fenomen primar al căutării, vorbind vag și încurcat despre «lumea instinctelor», «pasiune», «destin» și «ereditate», pe care le îmbracă uneori în cuvintele și mai amăgitoare: «bios», «vitalitate», «dinamică» și alte asemenea născociri. Ea-l face să fugă mereu cu o așa putere și furie, încât nici o putere nu-l poate lega și imobiliza. Necontenit se năpustește asupra sa însuși răzbătând prin orice cătușe, dorindu-se amarnic după umplere, săturare și liniștire. Din morminte se năpustește pe munți și de pe munți iarăși jos în morminte. E manifestată aici nu numai căutarea, ci și o crâncenă agonie prelungită.

Libertatea nobilă și creatoare a chipului lui Dumnezeu în om și destinată a dăltui în făptura umană, asemănarea cu El, e pervertită aici în *lăcomia nesăturată a primejduirii și distrugerii*, care clădește *anarhia.* Duhul demonic, mereu păgubitor omului și necontenit năvalnic asupra făpturii acestuia, cutremură până în adâncuri neamul omenesc, care știe că'n dosul anarhiei clădite de demon, stă ultima ei primejdie: *nihilismul.* Nici legea autoiubirii nu-l mai poate înfrâna pe cel îndrăcit în desfășurarea puterii sale creatoare pervertite — prin demonizare — în forță distrugătoare. De aceea țipă ca un turbat contra lui însuși, apucă pietre și-și bate propriu-i trup. *O voluptate a autonimicirii* a apucat aici pe creatura lui Dumnezeu!...

Presimțind deja din depărtare apropierea Mântuitorului, duhul demonizatului — văzându-se în prezența imediată a puterii divine — mugește de ură împotriva Lui. In el răcnește acum massa demonică, al cărei nume e «legiune». Nici că se poate o mărturie mai puternică despre întâlnirea puterii demonice cu puterea divină, decât acest strigăt sălbatic și disperat al demonizatului: «Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel prea înalt» (Marcu 5, 7). Acestuia îi urmează apoi sfărâmarea în bucăți a duhului demonic, proces care pentru demonizat este un chin amarnic, căci în el erau concrescuți omul și diavolul. In starea de demonizare, diavolul se ascunde în dosul omului și ridică în fața lui ca mască și firmă, chipul lui Dumnezeu din acesta cu o așa dibăcie, încât chipul se pare c'a dobândit prin demon, gloria și puterea pierdută. In această stare de desfigurare totală, s'a constituit o comunitate de interese, care împreună pe om și diavol într'un front comun împotriva lui Dumnezeu. Iar chipul lui Dumnezeu din omul stăpânit de duh necurat, fuge la Mântuitorul și-I cade în genunchi. Și apoi răsună blestem din massa demonică dintr'ânsul: «Ce ai cu mine Iisuse?» adecă: Eu n'am nimic de a face cu Tine! Fulgerător sabia puterii divine cade asupra demonizatului, despicând duhurile necurate de chipul lui Dumnezeu din om. «Leghion» se năpustește jos la pământ, acolo unde voia să trântească chipul lui Dumnezeu: la porci. Sub puterea năvalnică a Cerului, duhurile necurate se aruncă în porci, apoi în adâncul mării și'n fine în neant...

Fără să vrem, actualitatea chipului desfigurat al demonizatului ne sare în ochi. De fapt, figura prezentată mai sus a demonizatului e actualizată azi în proporții înspăimântătoare. Căci *mare parte din chipul actual al omenirii poartă stigmatul blestemat al demonizării.* Stăpânită puternic de îngâmfarea luciferică specifică duhului demonic, rațiunea umană a creat o pseudo-știință mândră de sine și încrezută exclusiv în puterile sale. Ea a plămădit antroprocentrismul caracteristic veacului nostru, care a alungat pe Dumnezeu din centrul lumii și L-a înlocuit cu omul măsură a tuturor lucrurilor. Ea a creiat în veacul nostru tehnica aservită cu totul pământului și pe omul mașină sau brută, infeudat cu totul celui mai cras secularism. Ea a înstăpânit în veac demonia cea mai pustiitoare, care comandă azi toate sectoarele vieții umane. Ea ne-a adus în lume *demonizarea în massă a bolșevismului, care reprezintă cea mai fioroasă personificare gigantică a duhului demonic.* In consecință, lumea de azi se găsește în cea mai disperată luptă cu puterea omului demonizat în massă al bolșevismului.

Apocaliptica luptă pe care o dezlănțue azi bolșevismul, este expresia crudă a celei mai radicale pervertiri și desfigurări prin demonizare a omului massă. Furia sălbatică cu care se repede asupra duhului autentic uman, este dezlănțuirea furiei neodihnite a căutării și neliniștei, care — pervertită și ea până în ultimul grad — aduce lăcomia nestâmpărată a distrugerii, semănând anarhia și nihilismul. *Mugetul său de fiară în actualul război, e strigătul disperat al neliniștei pricinuite de presimțul că i se apropie înfrângerea sub puterea nebiruită a Crucii.*

Dar duhul demonic stăpânește în diferite feluri și uneori în intensitate mai puțin urcată, și în alte laturi ale lumii, fără a ajunge însă la demonizare în massă. Insă tocmai acest fapt a înlesnit încetățenirea bolșevismului în lume și anemiază vigoarea și eficacitatea luptei împotriva acestuia. Incătușați de secularism și animați de un duh gadarean (=secularismul care duce firesc la nesocotirea lucrării creștine în lume), mulți din fiii «veacului luminii» s'au lăsat furați în tabăra demonizaților.

Așa fiind, urmează în chip limpede că *sfârșitul bun al războiului actual și schimbarea chipului lumii depinde de biruința duhului autentic uman asupra duhului demonic.* Deaceea, *cheia biruinței depline e de ordin spiritual și rezidă în spirit, care va birui numai*

Memorandul şi preoţimea română din Transilvania

La o jumătate de veac dela procesul memorandist din 7—25 Mai 1894

de Prot. **A. Nanu,** cons. arhiep.

(2) (Sfârşit)

„Noi românii, o poporaţiune completă de peste 3 milioane de suflete, contribuim cu sângele şi averea noastră pentru susţinerea statului, nu avem însă pentru înaintarea noastră culturală nici un aşezământ susţinut de stat. Nu avem universitate, ba nici catedre paralele după cum s'a fost proiectat în anii 1865—1866 şi ni s'a pus în perspectivă cu ocaziunea înfiinţării universităţii din Cluj. Am ajuns atât de departe, încât nici pentru catedra de limba şi literatura română nu mai este iertată propunerea în limba genetică, ba la universitatea din Cluj, prevederea acelei catedre e considerată ca o insultă adusă poporului român şi învăţământului superior.

Din banii plătiţi de noi statul nu susţine pentru desvoltarea noastră naţională nici un gimnaziu, nici o şcoală medie, fie comercială ori economică, fie barem o şcoală pedagogică. Ba nu ni se mai dă nici autorizaţiunea de a înfiinţa noi înşine din propriile noastre mijloace şcoale secundare. [Idem, l. c. pag. 29].

f) Din protestul împotriva legii de presă:

„In Ungaria de astăzi, Maiestatea Voastră, păstrarea tradiţiunilor noastre dinastice, alipirea către monarhie şi iubirea de neam sunt crime politice reprimate cu asprime, şi nimic mai mult ca procesele de presă înaintate ziarelor române nu dovedeşte, că guvernul a ştiut totdeauna, şi ştie şi astăzi, cât de generală şi de adâncă e nemulţumirea Românilor, dar n'a voit să ţie seamă de ea, n'a ţinut să restabilească pacea şi buna înţelegere, ci a crezut că este bine şi potrivit cu interesele de rasă ale poporului maghiar, ca să facă toate opintirile spre a nu lăsa să se manifeste nemulţumirea". [Idem, l. c. p. 33].

g) Din protestul împotriva politicii agrare:

„Maiestate! Noi Românii nu dorim decât să putem trăi în bună înţelegere cu toţi concetăţenii noştri şi să putem urma în pace lucrarea noastră culturală şi economică. Pătrunşi de conştiinţa trăiniciei şi a incoruptibilităţii neamului nostru, noi am râde de silinţele zadarnice, pe care guvernul ţării noastre şi societatea maghiară încuragiată de dânsul şi le dau spre a ne duce la decadenţă culturală şi economică, pentruca să ne facă inaccesibili pentru regenerarea naţională". [Idem, l. c. p. 36].

h) Din încheiere:

„Incercarea de a ajunge la consolidarea statului ungar prin asigurarea dominaţiunii exclusive a poporului maghiar s'a dovedit zadarnică şi după opintiri făcute în timp de un pătrar de secol. Nici prin număr, nici prin cultură, nici prin prudenţă politică, poporul maghiar nu s'a ridicat la destulă superioritate, ca să poată conduce afacerile patriei comune el singur, fără sprijin din partea celorlalte popoare, ba chiar în luptă cu ele. Ideea de a preface statul ungar poliglot, prin unificarea naţională a elementelor lui constitutive, într'unul naţional maghiar, s'a dovedit utopie primejdioasă. Astfel actualul stat ungar se prezintă ca o formaţiune care nu are decât menirea de a susţine dominaţiunea maghiară cu ori ce preţ, ajutând pe Maghiari să despoaie pe ceilalţi concetăţeni ai lor şi să facă din roadele muncii săvârşite de alţii un condamnabil lux de aşezăminte naţionale maghiare, pe când alţii sunt lipsiţi de cele mai elementare înlesniri în lucrarea lor culturală". [Idem, l. c. p. 44].

i) Datare şi semnare:
pagina 44].

Memorandul este datat în Sibiu la 26 Martie 1892 şi poartă următoarele semnături:

Dr. Ioan Raţiu, preşedintele Comitetului designat de adunarea generală a reprezentanţilor tuturor alegătorilor români din Transilvania şi Ungaria pentru aşternerea Memorandului. George Pop de Băseşti, vicepreşedinte. Eugen Brote, vicepreşedinte. Dr. Vasile Lucaciu, secretar general şi Septimiu Albini, secretar. [Idem, l. c. p. 44].

Memorandul a fost răspândit prin 78 de partizani [Idem, l. c. p. 58] printre românii din tot cuprinsul Transilvaniei şi Ungariei iar traducerile au fost trecute şi împrăştiate peste graniţă. Pe urma lui au început şi marile spirite europene, ca Bojornson, Tolstoi, Clemenceau şi alţii să protesteze împotriva Ungariei impilatoare. La Sorbona din Paris academicianul Ernest Lavisse iniţie un meeting de manifestarea aversiunei faţă de ungurii opresori. [G. Moroianu: „Les luttes des Roumains Transylvains pour la liberté", Paris 1933, p. 140—160].

Această dârză atitudine românească, de rezonanţă europeană, a alarmat opinia publică maghiară şi sub presiunea ei, guvernul a îndrumat parchetul general din Cluj să înainteze denunţ penal către judecătorul de instrucţie în cauzele de presă, din Cluj, contra membrilor Comitetului Naţional, care l-a şi înaintat la 13 Maiu 1893. [I. P. P l. c. pag. 53].

Membrii Comitetului executiv acuzaţi de parchetul general din Cluj, au fost 25 şi anume:

a) 13 advocaţi:

1. Dr. Ioan Raţiu din Sibiu. 2. Iuliu Coroianu din Sibiu. 3. Patriciu Barbu din Reghin. 4. Dr. Teodor Mihali din Dej. 5. Gavril Man din Bistriţa. 6. Dr. Gavril Tripon din Bistriţa. 7. Aurel Suciu din Arad. 8. Mihail Veliciu din Chişineu. 9. Vasile Ignat din Beiuş. 10 Rubin Petiţa din Alba-Iulia. 11. Ludovic Ciato din Blaj. 12. Alexandru Filip din Zălau şi 13. Dr. Ioan Nichita din Zălau.

b) Doi medici:

1. Dr. Ioan Mera din Şiria, şi 2. Dr. Aurel C. Popovici din Sibiu.

c) 1 mare proprietar: George Pop din Băseşti.

d) 1 editor: Eugen Brote din Sibiu.

e) 1 publicist: Septimiu Albini din Sibiu.

f) 2 profesori: 1. Dimitrie Comşa din Sibiu, şi 2. Dr. Daniel P. Barcianu dela Seminarul „Andreian" din Sibiu.

g) 5 preoţi:

1. Protopop Nicolae Cristea, ortodox, asesor consistorial din Sibiu.

2. Protopop Basiliu Raţiu, vicar gr.-cat. din Făgăraş.

3. Protopop George Lazăr, gr.-cat. din Careii-Mari.

4. Preot Dr. Vasile Lucaci gr.-cat. din Şişeşti, şi

5. Preot Gherasim Domide, gr.-cat. din Rodna-Veche. [Idem, l. c, p. 59].

In afară de membrii Comitetului au mai fost acuzaţi încă, pentru răspândirea Memorandului, următorii:

a) 1 advocat stagiar: Dionisie Roman din Mediaş.

b) 2 funcţionari de bancă: 1. Nicolae Roman din Bistriţa şi 2. Ioan Muntean din Haţeg.

c) 2 preoţi: 1. Protopopul Romul Crainic, ortodox, din Dobra, şi 2. Preotul Ioan Duma, ortodox, din Săcal. [Idem, l. c, p. 60—61].

Deşi parchetul general a înaintat denunţul penal la 13 Mai 1893 şi deşi actul de acuzare contra memorandiştilor l-a depus la 6 Decemvrie 1893, totuşi din cauza formalităţilor de procedură, procesul la Curtea cu juraţi de pe lângă tribunalul Cluj a început numai la 7 Mai 1894.

„Proces mare, unic în felul său", [„Sieb. Deutsches Tageblatt" din 2 Iunie 1894, cf. „Tel. Rom." Nr. 58 din 1894, p. 230], după formă, dar în fond n'a fost altceva decât un „simulacru de proces". [„Tel. Rom." Nr. 55 din 1894, p. 218]. Sentinţa asupra luptătorilor naţionali, acuzaţi pentru delictul de agitaţie prin „răspândirea unui imprimat, ce conţine atacarea puterii obligatorii a legii", [Idem, Nr. 41 din 1894, p. 162 şi I. P. P., l. c. p. 59], avea s'o pronunţe o Curte constituită cu juraţi, care erau numai unguri şi încă membrii ai partidelor politice maghiare. Cu jandarmi la spatele fiecărui acuzat şi apărător român, [Idem, Nr. 47, p. 186]. în instanţă iar afară, fără elementara garanţă a libertăţii personale. [Idem, Nr. 49, p. 195]. Preotul Ioan Duma odată [Idem, Nr. 47, p. 186], iar asesorul Nicolae Cristea de două ori şi la fel preotul Dr. V. Lucaci şi S. Albini au îndurat josnice atacuri de stradă. [Idem, Nr. 51, p. 203]. Apoi cu interpreţi cari răstălmăceau fasiunile, dintre care unul traducea cuvântul „pismaş" cu „cismaş". [Idem, Nr. 49, p. 195]. Aşa că cele 17 zile de desbateri ale procesului [Idem, Nr. 58, p. 230]. au constituit judecata de „rassă asupra acuzaţilor de altă rasă". [Idem, Nr. 54, p. 214].

Dar pe cât de impetuoasă era lupta susţinută de aversiunea de rasă a acuzatorilor, pe atât de demnă, de dârză şi de eroică a fost şi ţinuta acuzaţilor români. Deşi simţea puşca la spate, totuş fiecare acuzat cerea să fie interogat în limba sa maternă, pretindea să nu i se schimonosească în ungureşte numele românesc, juraţii să facă judecată iar nu executare. [Idem, Nr. 55, p. 218].

Nu suntem de acord cu tinerii istoriografi maghiari L. Gáldi şi L. Makkai, [l. c. p. 365], care cred că românii la acest proces „şi-au bătut joc de justiţia maghiară", ci credem că aici justiţia maghiară şi-a bătut joc de legea morală şi de naţiunea română. De aceea a trebuit să declare în faţa instanţei, ca un antic tribun roman, preşedintele Comitetului Dr. Ioan Raţiu:

„Memorandul, pentru a cărui publicare şi răspândire suntem traşi ca nişte făcători de rele înaintea acestei bare judecătoreşti, nu cuprinde, precum v'aţi putut convinge, decât gravaminele poporului român, care ne-a trimis pe noi, ca să cerem scutul Tronului pentru drepturile lui nesocotite şi călcate în picioare.

Ceea ce ne-a silit pe noi şi pe întregul popor român, ca să facem acest demers, este faptul, că atât legislaţiunea cât şi guvernul ne-a adus la convingerea nestrămutată că în faţa lor pentru noi vorbă de dreptate nu poate fi...

Esclusivismul de rassă a declarat război de exterminare limbii şi naţionalităţii noastre...

De aceea nu mai suntem aici acuzaţi ci acuzatori...

Nevinovaţi suntem, dar D-Voastră sunteţi stăpâni pe individualitatea noastră fizică, nu însă şi pe conştiinţa naţională a poporului român. Dacă nu sunteţi D-Voastră competenţi să ne judecaţi, este însă un alt tribunal mai mare, mai luminat şi desigur mai nepărtinitor, care ne va judeca pe toţi: e tribunalul lumii civilizate, care vă va osândi odată mai mult şi mai aspru, decât v'a osândit până acum". [„Telegr. Rom." Nr. 55, p. 218].

Admirabilă a fost apoi, în demnitatea şi înălţimea ei morală, comportarea preoţilor acuzaţi.

Asesorul consistorial din Sibiu, Nicolae Cristea, auzind, la interogator, numele „Cristea Miklós, s'a ridicat îndată şi a cerut să fie numit pe numele său Nicolae iar nu Miklós. [Idem, Nr. 49, p. 194]. Iar la întrebările preşedintelui în proces a mărturisit răspicat şi bărbăteşte că a fost de faţă la şedinţele din 25 şi 26 Martie 1893, când s'a stabilit definitiv textul şi conţinutul Memorandului şi „ia toată răspunderea".

La această impunătoare ţinută românească publicul român a izbucnit în: „Să trăiască!" pe când preşedintele suna clopoţelul şi ameninţa pe întreruptori cu darea afară şi închisoare de 8 zile. [Idem, Nr. 53, p. 211].

Profesorul sibian Dumitru Comşa a declarat dârz că pe „Comşa Demeter" nu-l cunoaşte. Numele lui e Comşa Dumitru. (Idem, Nr. 49, p. 195).

Profesorul „andreian" Dr. D. P. Barcianu, omul de rară integritate şi puritate de caracter a fasionat:

„Recunosc că am participat de fapt la conferenţa partidului naţional român, în care s'a hotărât editarea Memorandului, şi am aderat la hotărâre". (I. P. P. . c. p. 155).

Protopopul Romul Crainic din Dobra a mărturisit la o întrebare:

„Voiu răspunde numai dacă audierea mea se va face în limba română şi procesul verbal încă va fi dresat în limba aceasta" (Idem, p. 189).

Vicarul făgărăşan unit Basiliu Raţiu la auzul numelui „Rátz László" s'a ridicat mâhnit şi a respins cu indignare acel nume, pretinzând să fie chemat pe numele său Basiliu, care nu e László, ci numele grecesc, adoptat în limba noastră şi purtat oarecând de Vasile cel Mare. („Tel. Rom." Nr. 50, p. 198).

Hotărâtă a fost şi atitudinea preotului gr.-cat Gherasim Domide din Rodna-Veche, care a declarat plin de curaj:

„Am luat parte la conferenţa care a hotărât tipărirea, expedierea Memorandului, şi la ambele consfătuiri am fost de faţă şi am aderat la hotărârea adusă la conferenţă, adecă la imprimarea şi răspândirea broşurii". (I, P. P., l. c. 174).

Dar cel mai temerar dintre preoţii acuzaţi a fost „leul din Sisesti", Dr. Vasile Lucaciu, „autorul intelectual al întregii mişcări". („Tel. Rom." Nr. 55, pag. 218).

Cu toată intransigenţa a pretins interogarea sa în limba românească, spunând:

„Nu primesc tălmaciu. Dacă-i vorba să apăr patria, merg în persoană, nu prin tălmaciu; dacă e să plătesc darea nu prin tălmaciu. Diregătorii sunt pentru noi şi nu noi pentru diregători, de aceea cer ca diregătorii să priceapă direct, iar nu prin tălmaciiu". (Idem, Nr. 49, p. 194).

Pentru dreptul Naţiunei române, a luptat cu hotărârea supremului sacrificiu, declarând eroic:

„Dreptul naţiunii mele îmi este mai scump decât însaşi viaţa mea". (Idem, Nr. 49, pag. 195).

In afară de aceste figuri proeminente ale preoţimei noastre, şi-au mai dat tributul lor în mişcarea memorandistă atâţia

---

prin reîntoarcerea totală la făgaşul vieţii hărăzite lui de Creator, prin biruirea duhului demonic din om.

Pentru a ne desrobi de demonie, *trebue să ne golim mai întâiu de duhul gadarean, care pune cele pământeşti mai presus de cele cereşti şi să facem loc în noi lucrării lui Dumnezeu,* pogorîrii şi sălăşluirii sf. Duh în inimile noastre. Revenirea — prin pocăinţă sinceră şi adâncă — la duhul de viaţă autentic creştină este singura cale de salvare din ghiarele morţii spirituale prin demonizare, căci numai în felul acesta putem face loc în lume puterii lui Dumnezeu, singura în stare să înfrângă furia sălbatică a îndrăciţilor veacului nostru. Să ne întoarcem cu toţii întru îngenunchere smerită la picioarele Mântuitorului, unica forţă de însănătoşire spirituală a omenirii îndrăcite şi de salvare a lumii şi a neamului de sub aripa neagră a morţii. Firesţe, desfacerea din legăturile demoniei e grea şi dureroasă ca o nouă naştere spirituală, dar biruinţa prin ea e sigură! Realizarea ei depinde de noi, iar certitudinea biruinţei ne-o dă nu numai optimismul credinţei ci şi vindecarea promptă a îndrăcitului din latura Gadarenilor.

Preot **Dr. CORNELIU SÂRBU**

Ştiri de „peste deal"

In parohia Negreni din regiunea Ciucea, s'a desfăşurat într'o zi de Mai a. c. actul sfinţirii bisericii renovate, de faţă fiind numeros popor, în frunte cu mai mulţi cărturari români din Oradea şi Cluj.

A slujit P. S. Sa Episcopul *Nicolae Colan*, înconjurat de un sobor de preoţi din partea locului.

Cu acest prilej P. I. Sa a rostit un cuvânt de creştinească şi românească povăţuire pentru numeroşii săi ascultători, spunând:

Biserica în care am chemat binecuvântare Duhului sfânt, — nu e nouă. In ea zeci de ani s'a făcut slujbă sfântă şi lespezile ei s'au tocit de mulţimea îngenunchierilor. Nu e nou nici iconostasul, iar vopseaua e veche. Au, dacă azi a fost sfinţită biserica, rugăciunile n'au fost primite? Dragii mei, fiţi liniştiţi. Toate rugăciunile voastre au fost bine primite la tronul din ceruri. Este însă o rânduială ca de câte ori ne este cu putinţă, o biserică să fie sfinţită de Arhiereu. Acum s'a întâmplat să fim noi aproape. Pe vremea lui Şaguna n'a fost aşa. Până la Sibiu nu era nici un Vlădică. Pe vremea lui Şaguna nu era nici comunicaţie. Şi totuş el a trecut pe aici. N'a sfinţit-o însă. De aceea am venit azi, să vă sfinţesc biserica. Să văd şi pe preotul. Să mă rog şi la mormântul marelui român Octavian Goga. Şi să Vă văd pe toţi.

Să fiţi cu luare aminte, la cele câteva cuvinte din Evanghelia de azi a vindecării slăbănogului. Să vindeci pe un om de treizeci de ani om bolnav, este o minune pe care mintea noastră n'o poate cuprinde. Dar mai mare este bunătatea. Cât de fericit a fost bolnavul acesta care nu se putea duce în apă. Cât de fericit când, după aşteptarea lui îndelungată, a venit Mântuitorul şi l-a vindecat numai cu cuvântul. Mie mi-a plăcut pentru dorinţa lui de-a se vindeca.

Ca să scapi de boală sufletul, trebue să vrei tu mai întâi. Nici Dumnezeu nu te vindecă fără să vrei tu. E ciudat, dar când Dumnezeu a zidit pe om i-a dat libertatea, cea mai mare avere a unui creştin. Azi mi se pare că lumea nu-şi găseşte locul. Rătăceşte şi nu aude cuvântul Domnului. Cum l-ar putea auzi când ei se adresează **inimii** *şi nu urechii celei dinafară. Altfel cum l ai putea auzi de zgomotul miilor de avioane, cari seamănă moartea. Dar dacă toate aeroplanele din lume s'ar porni într'o învolburare cumplită asupra unui oraş, inima ar putea să-l audă, şi să nu mai audă altceva. Fiindcă inima aude glasul din cer, Inima, căci urechea se întoarce în pământ.*

Neamul nostru e un neam de credincioşi şi cred că necazurile nu-l vor face niciodată să aştepte ca slăbănogul. Rugăciunile noastre ni-s fierbinţi. Pentru cei slabi, Pentru cei de-o lege cu noi şi pentru cei de alta.

In această credinţă staţi. Pentrucă dacă v'aţi pierdut credinţa, sunteţi jucăria valurilor vieţii. Am toată credinţa că aşa vă veţi purta rămânând în credinţă. Dau pilda de mare tărire a slăbănogului şi dacă vreţi a celui ce-şi doarme somnul la Ciucea. Eu pentru asta mă rog ca fiecare să aibă cugetul curat când Tatăl ne va chema la el.

„Simt pe Dumnezeu că mă primeşte'n casă".

Acăasta este cea mai mare bucurie ce-o simte cineva în faţa oamenilor şi mai mare în faţa lui Dumnezeu, că şi a făcut datoria. —

Dela Negreni, P. S. Sa şi însoţitorii săi au plecat la *Ciucea* unde au făcut o ploasă rugăciune pentru O. Goga. La parastasul, slujit în biserica veche a castelului, ca şi pe lespedea mormântului, genunchii s'au plecat şi calde rugăciuni s'a înălţat pentru odihna sufletului marelui român şi apostol al neamului Oct. Goga. De faţă a fost şi dna Veturia Oct, Goga..

Când alte neamuri, mari şi tari, caută să *dărâme*, smeritul neam românesc vrea, prin graiul slujitorilor altarului, să *zidească*.

preoţi anonimi. Ei au aprins făclia conştiinţei româneşti şi au alimentat o cu neadormită veghe prin toate intemperiile. Ei au pus la cale şi au condus la Cluj, în timpul procesului pe cei 20 de mii de români, care au transformat capitala Ardealului în o adevărată „adunare naţională română", (L. Gáldi şi L. Makkai, l. c. p. 365). Iar după pronunţarea draconicei sentinţe dela 25 Mai 1894, („Tel. Rom.", Nr. 54, p. 214) prin care reprezentanţii Naţiunei române, acuzaţi, au fost osândiţi global la 32 de ani temniţă, (L. Gáldi şi L. Makkai: l. şi p. c.), tot această preoţime şi-a asumat misiunea de-a potoli revolta sufletească a poporului, de a-i mai îndulci amărăciunile şi de a-i întări nădejdea în biruinţa finală a dreptăţii, care nu piere.

Preoţima remână din Transilvania nu putea lipsi dela mişcarea şi procesul memorandist, unde poporul a fost „huiduit, insultat şi vătămat", („Tel. Rom." Nr. 50, p. 199), iar conducătorii săi „violentaţi", „terorizaţi", până la „executare", (Idem, Nr. 55, p. 218), căci acesta a fost un fragment „dintr'un proces secular între naţiunea maghiară şi autohtona naţiune română" (Idem, l. şi p. c.)

Copiii sunt tezarul cel mai de preţ al dvs. Invăţaţi-i din vreme ce trebue să facă în caz de alarmă aeriană. explicaţi-le primejdia boambelor neexplodate şi atrageti-le atenţia să nu ridice obiectele lăsate de avioanele duşmane.

Bibliografie

Cornelia Bodea: **Moise Nicoară (1784—1861) şi rodul său în lupta pentru emanciparea naţională religioasă a Românilor din Banat şi Crişana.** vol. I. Arad, 1943 pg. 450.

Personalitatea neînduplecatului luptător pentru biruinţa ortodoxiei româneşti în Crişana trezise încă din jumătatea a doua a veacului trecut interesul cercetătorilor istorici, îndemnându-i să publice câteva contribuţiuni la viitoarea biografie a lui Moise Nicoară. Dşoarei Bodea îi revine însă meritul deosebit de a fi întreprins studiul vast şi amănunţit, care cerea ani de cercetare asiduă, spre a scoate la iveală întreg materialul documentar de trebuinţă în vederea unei biografii ample şi temeinice, demne de memoria neînfricatului luptător pentru lege şi neam.

Născut din părinţii Petru şi Maria Nicoar (4. Dec. 1787) în Iula (jud. Bichiş), rămas orfan de mamă, fu trimis pentru învăţătură latinească la Oradea, unde avea printre colegi şi pe Teodor (nu Florian) Aron, autorul de mai târziu al publicaţiunii *"Scurtă apendice la istoria lui Petru Maior (1828)*. Rezultatul eminent al studiilor din Oradea servise ca îndemn pentru tatăl său, spre a-l trimite să le continue la Bratislava în gimnaziul evanghelic şi la Vena (1806) Recunoştinţa lui faţă de bunul părinte îşi găsea încă din timpul studiilor gimnaziale fericita expresiune într'o încercare de stihuri adresate tatălui său cu rugămintea ca „iubirea cea părintească de el să n'o deslipească".

Neizbutind să intre în serviciul diplomatic al Monarhiei austriace, cum ar fi dorit ca om de „cultură excepţională, cunoscător al limbilor română, germană, latină, maghiară şi franceză, putându-se descurca şi în cea greacă şi italiană" — cum îl recomandase episcopul Samuil Vulcan — toate cunoştinţele sale bogate s'a hotărât M. Nicoară să le închine în slujba neamului care se sbătea la începutul veacului XIX în lupta grea şi îndelungată pentru naţionalizarea ierarhiei bisericeşti prin instituirea unei *episcop „cu sângele şi cu inima română"*, la cârma eparhiei aradane. A luat proporţiuni uimitoare tenacitatea, curajul şi spiritul de jertfă manifestat din partea lui Nicoară, nepregetând el să cutreere satele din tot cuprinsul eparhiei, spre a crea atmosfera necesară, trezind interesul preoţilor şi al mirenelor, îndemnându-i la sacrificii băneşti pentru acoperirea cheltuielilor de drum pe seama delegaţilor trimişi cu jalbe şi petiţiuni la tronul împărătesc din Viena. Intre aceşti reprezentanţi ai clerului şi poporului aradan rolul principal îl îndeplinea totdeauna Moise Nicoară. Tovarăşii lui de drum s'au descurajat repede, lăsându-l pe el să se sbuciume singur într'o luptă fără perspective de reuşită, fiindcă legăturile mitropolitului Ştefan Stratimirovici cu factorii determinanţi ai politicei vieneze erau mult mai tari decât să le fi putut sdruncina repede strădania şi jertfa lui Nicoară. In cursul acestor adeseori repetate drumuri şi intervenţiuni la Curtea din Viena el fusese rugat şi din partea prietenului său Petru Maior, să-l recomande pentru un loc de *„canonic la Oradea"* (p. 92 n. 3). Promisiunile ce i se făceau din partea împăratului, care de multe ori îl îndemna *„să mai dea un recurs"*, rămâneau de obicelu vorbe deşarte. Intr'o audienţă dela sfârşitul anului 1817 la întrebarea împăratului: „Cine te-a obligat să te angajezi în această misiune?" Moise Nicoră răspundea: „Nimeni, Sire! Era oare nevoie să fiu forţat să iau această sarcină? Şi pentru faptul că nu am fost constrâns, oare dreptatea, pe care o cer dela Maiestatea Voastră în numele acelora, cari au avut încredere în mine şi m'au însărcinat cu această misiune, merită astfel mai puţin atenţiunea Maiestăţii Voastre?" (p. 104). Politica vieneză l-a lăsat cu totul pradă adversarilor săi, după ce s'a convins că Nicoară nu va deveni un istrument în servicul propagandei catolice printre Români. Oricât de înverşunată era lupta lui contra sârbismului, el era totuş convins că pericolul propagandei catolice e mai mare, întrucât urmăreşte scopul de a face pe Români cu încetul *«Nemţi şi Unguri, să şteargă neamul românesc»* şi că oricât ar fi fost Sârbii „duşmanii limbii româneşti" nu i au putut desfiinţa pe Români, câtă vreme „făcându-se cineva popistaş sau unit şi apoi *însurându-se cu o popistăşiţă, atunci* pace de rumânie şi de limba acestuia şi a fiilor lui" (p. 105)

Sunt deosebit de dramatice sbuciumările lui Moise Nicoară, după ce l-au părăsit tovarăşii de luptă, rămânând el cu totul izolat în intransigenţa şi mândria sa, ajungând să fie bătut de ofiţerii împăratului într'un local public din Arad, arestat şi declarat nebun. In clipe de profundă revoltă sufletească scria (I. IX. 1819) protopopului Teodor Popovici din Chişinău: „Câne bătrân! Bucură-te. M'ai vândut Iuda, ţi-ai vândut sufletul.. Am scris împăratului, dă-mi dea slobozenie, să ies din ţara lui pururea afară. Acuma pot fi prins, pus în fiare, ars, fript şi altele, tot una mi-e: aşa aţi voit, fie voia şi plăcerea voastră".

Suferinţele lui n'au rămas însă zadarnice. Roadele lui au putut fi culese de alţii la 1829, când Românul făgărăşan *Nestor Ioanovici* a putut fi aşezat (22. X.) la cârma episcopiei Aradului. Ceice s'au bucurat de această izbândă, nu l-au dat cu totul uitării nici pe Moise Nicoară, ci-l mai aminteau în cântecele lor;

„Merge Nicoară Moise
Să ne scapă din robie"...

Acest prim volum înfăţişează sbuciumările lui Nicoară până la anul 1825, urmând ca volumul II, aşteptat cu nerăbdare, să expună tot atât de amănunţit şi documentat restul materialului până la 1861. Deosebit de instructive sunt şi

FOIŞOARA

Inseninări şi regăsiri

(2) Cântă pădurea

Dar, orcât ar fi de uriaşă puterea raţiunii, ea nu va putea să pretindă că este suverană peste întreg întunerecul ce se întinde în faţa noastră, nu poate să spună niciodată că în sfârşit a destrămat cu totul vălul de nepătruns al destinului nostru. Mai ales în domeniul teologic ori câtă importanţă i s'ar da raţiunii, trebue să se dea întâietate inimii şi credinţei. Iar dacă se pune preţ şi pe judecăţile emise de raţiune, acestea pentru a fi valabile şi pentru a rămânea nesdruncinate, trebuie să primească neapărat corectivul zăsmislirii lor prin metoda intuiţiei directe, prin procedeul sudării gândului abstract cu realitatea concretă. Gândul abstract, pentru a fi valabil şi pentru a rezista la orce critică, trebue să aibă, drept suport, realitatea concretă. In caz contrar, el rămâne un simplu balon de oxigen, o construcţie firavă, suspendată în neant. O cugetare emisă de raţiune, pentru a nu fi infirmată la cea mai slabă confruntare cu realitatea concretă, trebuie să aibe todeauna trăinicia şi eficienţa în lumina acestei realităţi concrecte, cel puţin în măsura în care lucrul acesta apare ca posibil. Gândurile, elaborate într'un rece cabinet de studiu, au de cele mai multe ori tot atât de puţină aderenţă cu realitatea şi cu adevărul ca şi dantela enigmatică şi fantastică a visurilor pe care o împleteşte energia subconştientă în timpul când omul doarme, pot fi tot atât de seducătoare şi de frumoase ca şi aceste visuri, dar nu pot avea nici-o perspectivă de durabilitate, fiincă sunt clădite pe nisip. De aceea, chiar şi pe tărâmul acesta spinos şi extrem de nevralgic al problemelor teologice, trebue totdeauna să se ţintească ca tot ce se bazează pe raţiune, să fie verificat în mod concrect. In felul acesta, desigur, nu se va putea nega aportul pozitiv pe care-l aduce raţiunea în deslegarea acestor probleme-axe ale vieţii noastre spirituale.

Dar ori cât ai fi de ostil raţiunii, n'o poţi elimina din discuţia problemelor de ordin transcendental. Lumina raţiunii este tot atât de necesară pentru înţelegerea lor ca şi văpaia credinţei şi a inimii. Nu putem însă aşeza niciodată raţiunea înaintea credinţei. Căci, din nefericire raţiunea omului este prea neputincioasă, pentru a-şi putea aroga dreptul de a deslega singură, sau cel puţin cu precădere faţă de credinţă, marile probleme de viaţă spirituală ce ni se pun spre rezolvare. Astfel încât, ea trebue să stea pe un plan secundar şi să fie întemeiată pe realitatea concretă, ori de câte ori lucrul acesta apare posibil. Când afirmăm că un gând abstract, pentru a fi valabil, trebue coroborat pe realitatea concretă, nu mă gândesc la o experienţă de laborator. Asta e o imposibilitate. Dumnezeu e spirit. Dar, gândurile noastre despre Dumnezeu, pot fi verificate şi confruntate cu realitatea, cel puţin în unele cazuri. La lucrul acesta m'am gândit eu, când am făcut afirmaţia că e bine ca ori de câte ori putem, să-l intuim ze Dumnezeu în mod concret. De ce să nu ne întregim o idee, dece să nu ne completăm o cugetare despre Dumnezeu, extrasă, bunăoară, dintr'o carte de dogmatică? In oricare carte de dogmatică ni se spune că Dumnezeu a făcut lumea, cu tot ce există în ea. Cu ce se dovedeşte asta? Cu argumente de ordin raţional. Dar e suficient atâta? Suntem pe deplin satisfăcuţi? Convingerea noastră este irefutabilă? Da şi nu. Pentru a nu mai avea însă nici o îndoială asupra faptului că într'adevăr Dumnezeu a făcut lumea, cu tot ce există în ea, se cere, ni se impune să ieşim afară din cabinetul nostru de studiu şi să intuim lumea în mod concret. Atunci vom spune cu adevărat că Dumnezeu este Creatorul lumii Nimeni nu ne va mai putea sfărma convingerea aceasta. Iată, cum înţeleg eu că se poate verifica în mod concret un gând abstract despre Dumnezeu, în unele cazuri.

Cu raţiunea nu putem merge prea departe în deslegarea problemelor transcendentale, Numai cu credinţa putem pătrunde în esenţa ultimă a lucrurilor. De aceea s'a statornicit această inflexibilă ierarhie între aceste două forţe spirituale ale omului: credinţa pe primul plan, raţiunea pe planul al doilea. Adaog, pentru o corectă punere la punct a chestiunei, că aceste două forţe spirituale ale omului,

anexele (p. 131 — 450) în cuprinsul cărora stărui a Moise Nicoară adeseori asupra nefastelor urmări ale desbinării Românilor cari „*se mănâncă unul pe altul... pe cei uniți îi șterg popistașii că-i trag la biserica sa, pe cum au făcut cu sate întregi, unde nici un cuvânt românesc nu mai știu și nici nu vreau să spună că părinții lor au fost Români; de altă parte le părea bine împăratului și domnilor, că sunt Românii supuși Sârbilor, că precum ceilalți prin lepădarea legii se lepădau de neam și încet se făceau Unguri, așa aceștia se făceau Sârbi ca să ajungă la ceva.* Și așa bieții Români din toate părțile erau asupriți și goniți".

Spiritul critic, cu care a procedat Dșora Cornelia Bodea la examinarea corespondenței lui Moise Nicoară lasă la iveală pas de pas, atât în cursul expunerii, cât și reproducerea anexelor. Merită reliefată îndeosebi nota 5 dela p. 31 — 32 cu argumentarea convingătoare arătând cu câtă superficialitate a procedat celce a publicat în *Convorbiri Literare* din 1910 sub titlul „*O scrisoare a lui Petru un* manuscris, prin care se adresa din București (*„Amar-sau Rău-curești"*) Domnului Mator însuș; Chiar din cuprinsul scrisorii s'ar fi putut convinge editorul că ea nu isvorâtă din condeiul fostului profesor blăjan, care n'ar fi exprimat despre Blaj opiniuni așa de nefavorabile ca aceea că în Blaj nu s'a făcut *„nemica spre polirea limbii noastra"* (p. 150

Prestațiunea dșoarei Bodea este vrednică de toată lauda, înfățișând cea dintâi biografie, demnă de amintirea sbuciumatului Moise Nicoară.

I. Lupaș

Programul

serviciilor religioase la Sfânta biserică Catedrală din Sibiu pe luna Iunie 1944

1. În fiecare zi dimineața la ora 6½ Utrenie și în continuare *Sfânta Liturghie*. În fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie *„Acatistul Maicii Domnului"*.
2. *În Dumineci și Sărbători* dimineața la ora 7½ Utrenia, în continuare la ora 8½ Sfânta Liturghie. La liturghie cântă „Corul catedralei", sub conducerea profesorului Gheorghe Șoima.
3. *Duminecă în 4 Iunie 1944, Pogorîrea Sf. Duh*, servesc: I. P. Cuv. Sa Arhim. Teodor Scorobeț înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. *Predică I. P. C. Arhimandrit*. La Oastea Domnului predică la ora 4 după masă predică: *părintele cons. Gh. Secaș*.
4. *Lunia Sf. Rusalii, 5 Iunie 1944*, servesc: cons. Dr. Andrei Gâlea, Prot. Mihail Neagu și Gheorghe Secaș; diaconii: Anatolie Scurtu și prof. Dr. Grigorie T. Marcu. *Predică: cons. Gh. Secaș*. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *prot. Mihail Neagu*.
5. *Duminecă în 11 Iunie 1944*, servesc: prot. Mihail Neagu, cons. Gh. Secaș și prof. Dr. Teodor Bodogae; diaconii: Ioan Circov și Anatolie Scurtu. *Predică: prot. Mih. Neagu*. La Oastea Domnului predică: *Pr. Dr. Ioan Chioariu*, dela parohia Sibiu-Inferior.
6. *Duminecă în 18 Iunie 1944*, servesc: Icon. stavr. Emilian Cioran, cons. Aurel Nanu și prot. Mihail Neagu; diaconii: cons. Alexandru Popa, *Predică: cons. Aurel Nanu*. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *preotul Ioan Albu* dela parohia Sibiu-Iosefin.
7. *Sâmbătă în 24 Iunie 1944, la Nașterea Sf. Ioan Botezătorul*, servesc: Prot. Mihail Neagu, preot Ștefan Morariu și prof. Dr. Teodor Bodogae; diaconii: Anatolie Scurtu și prof. Dr. Grigorie T. Marcu. *Predică: prot. Mih. Neagu*. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *preotul Dr. Corneliu Sârbu* dela parohia Sibiu-Trei-Stejari.
8. *Duminecă în 25 Iunie 1944*, servesc: cons. stavr. Dr. Andrei Gâlea, prot. Mihail Neagu și duhovnicul Nicodim Belea. diaconii: Ioan Circov și Anatolie Scurtu. *Predică: duhov. Nicodim Belea*. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *preotul Ioan Muntean*.
9. *Joi în 29 Iunie 1944, la Sfinții Apostoli Petru și Pavel*, servesc: Prot. Mihail Neagu, preotul Șt. Morariu și cons. Gh. Secaș; diaconii: A. Scurtu și cons. Al. Popa. *Predică: prot. Mih. Neagu*. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *cons. Gh. Secaș*.

credința și rațiunea, trebue să activeze în mod simultan, să-și coordoneze eforturile în descifrarea problemelor spirituale. Există între ele o indisolubilă interdependență și interferență, cel puțin până la punctul în care poate activa și rațiunea. Până la acest punct, amândouă lucrează împreună se ajută reciproc, chiar și în ipotezele când, cel puțin în aparență, se'ntâmplă să se deteste și să se dezavueze una pe alta. Exigențele rațiunii sunt armonizate cu ceiace ne spune inima. Numai credința, întemeiată pe cât mai sigură rațiune, este credința cea adevărată, care poate fi un resort puternic pentru om și poate să i galvanizeze sentimentul de trăire în Dumnezeu,

(Va urma).

V. Sămărtinean

INFORMAȚIUNI

Ziua Eroilor s'a comemorat, în capitală și în provincie, prin numeroase parastase, preamărindu-se jertfele mari aduse de vitejii noștri ostași căzuți în războiul sfânt purtat pentru țară, neam și lege. La această evlavioasă serbare au luat parte capii autorităților civile și militare, reprezentanții societăților culturale și patriotice, precum și un mare număr de alți credincioși.

— În *Sibiu* cinstirea eroilor s'a făcut la ora 8 prin slujba religioasă săvârșită de P. S. Sa Episcopul *Vasile* al Maramureșului, însoțit de I. P. C. Sa arhimandritul-vicar *Teodor* și un sobor de preoți, răspunsurile fiind date de corul mitropoliei condus de păr. prof. Gh Șoima. Au asistat la serbare I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* al Ardealului și reprezentanții autorităților locale, dl general de corp Mactci în fruntea ofițerilor superiori din garnizoană, dnii dela primăria municipiului, delegați dela instituțiile publice ș. a. O ploasă cuvântare a rostit dl general de divizie Gh. Stavrescu în fața mormintelor eroilor noștri căzuți alături de camarazii lor, eroii glorioasei armate germane. După un moment de reculegere, a urmat depunerea coroanelor de flori pe mormintele tuturor.

† **Pr. Valeriu Scutea**, preot ort. român în Păucea, protop. Mediașului, și-a dat sufletul în mânile Creatorului, în 27 Mai a. c., după o scurtă și grea suferință, în etate de 70 ani, împărtășit fiind cu sf. taine. Rămășițele pământești ale defunctului s'au așezat spre veșnică odihnă în 30 Mai a. c. în cimitirul din Păucea. Odihnească cu drepții!

Păreri privitoare la bolșevism. Scriitoare și scriitori de seamă cehi, cum se anunță din Praga, se înrolează, alături de alți indelectuali, în frontul antibolșevic. O scriitoare și redactoare cehă scrie: „Oriunde și oridecâteori au fost puse în aplicare principiile comuniste [spre exemplu în primii ani ai creștinismului sau la Tabor în timpurile lui Ziska) a fost totdeauna nevoe de a fi încleștate în așa fel, încât au rămas numai o simplă teorie. Ele înlesneau o viață ușoară leneșilor și oamenilor incapabili, în dauna oamenilor harnici și capabili, lucru care ar fi dus cu timpul la o completă prăbușire economică." Un scriitor declară: Cine nu este împotriva bolșevismului, se nimicește pe sine însuși și amenință cu distrugere familia sa. — Alt scriitor: M'am inițiat bine în ideologia iudeobolșevică și în practica acesteia, și constat că jidovimea internațională și bolșevismul sânt cei mai primejdioși vrăjmași ai poporului nostru.

Problema jidovească, în ultimii trei ani, guvernele ungare n'au mai întreprins nimic în problema jidovilor din Ungaria. Acum noul guvern, în frunte cu prim-ministrul Sztojay a colaborat ordinațiunile care vor stabili noul regim al jidovilor din Ungaria. Pentru jidovii din *Cluj* s'a instalat **Gheto-ul** în fostul cartier țigănesc, din jurul străzii Turda.

Și sălciile sânt de folos. Creșterea sălciilor este în Germania energic încurajată, în vederea satisfacerii cererilor de nuiele pentru coșuri. O stațiune de experimentare cultivă astăzi 150 soiuri diferite de sălcii, unde se pun în vânzare mii de pueți.

CĂRȚI ȘI REVISTE

„Mărgăritarele Lumii" culegere de scrieri bune, editată de Pr. *V. Ionescu*, București III. Calea Victoriei 202. — Scrieri potrivite pentru educarea tinerimii școlare. Doritorii de-a le avea, se pot adresa editorului la București. Colecția are 100 de numere și costă 1.200 lei. Stă în voia Cucernicei noastre preoțimi să primească și se respândească aceste folositoare broșuri ale Părintelui Ionescu.

(33) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a **Lăpugiu-superior**, protopopiatul Dobra, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela Stat;
2. Sesiunea parohială: 11 jug. 119 stj. arător, 490 stj. grădină și 20 jug. 1199 stj. fânaț;
3. Casă parohială și dependințele corespunzătoare;
4. Câte 10 litri grâu sau 20 litri porumb sau ovăs dela fiecare familie, circa 250 familii;
5. Lemnele trebuitoare gratuite din pădurea comunală;
6. Stola uzitată în parohie.

Cererile de concurs se vor înainta Oficiului protopopesc al Dobrei în termenul prevăzut, însoțite de actele necesare și de încuviințare de candidare dela I. P. S. Mitropolit.

Candidații se vor prezenta în parohie într'una din Dumineci sau sărbători, cu încuviințarea Oficiului protopopesc, pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Dobra, 10 Mai 1944.

Pr. **Alex. Florea**
adm. protopopesc

Nr. 142/1944 (32) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. I [întâia] **Albești**, din protopopiatul Sighișoară, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acestpost:

1. Salarul dela, Stat categoria III, urban;
2. Casă parohială cu dependințele economice necesare;
3. Sesiune parohială: veche 19 jug. 1097 st. □, nouă primită prin reforma agrară 7 jug. 1200 st. □, în total 27 jug. 697 st. □
4. Soartea de lemne de foc din pădurea composesoratului cuvenită bisericii; — fasonarea și transportul privesc pe preot, care va achita și taxele cuvenite.
5. Stola obișnuită în parohie;
6. Câte o ferdelă de porumb sfărmit, de fiecare familie.

Concurenții își vor trimite în termen petițiile, însoțite de actele prevăzute în regulamentul parohial, [de botez, de studii și de activitate] și de încuviințarea de candidare exoperată dela Inalt Prea Sfințitul Mitropolit, Oficiului protopopesc ortodox român din Sighișoara și, cu încuviințarea prealabilă a subsemnatului, se vor prezenta și în parohie

Sighișoara, 16 Mai 1944.

Oficiul protopopesc ortodox român din Sighișoara.

Emilian Stoica
protopop

Nr. 219/1944 Prot. (31, 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei urbane de clasa a II-a **Dâlja Mare**, protopopiatul Jiu, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela întâia apariție în „Telegraful Român".

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul de la Stat.
2. Adău, respectiv răscumpărarea de adău (Lei 1500 pe lună) pentru muncitori mineri, și stola, obișnuită în protopopiatul Jiu.
3. Locuință cu grădină.
4. Încălzitul în forma uzitată în regiune plus 10 m. ster lemne de foc aduse l curte.
5. Arenda pășunii parohiale și a cimitirului confesional.

Cererile de concurs, însoțite de încuviințarea de candidare dela P. Ven. Consiliu arhiepiscopesc și de actele prevăzute n regulamentul pentru parohii, se vor înainta Oficiului protopopesc ortodox român Jiu, — Petroșani, — în terminul fixat.

Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a Oficiului nostru protopopesc, într'o zi de Duminecă sau de sărbătoare, în parohie, pentru a sluji, predica și cânta în biserică și pentru a fi cunoscuți de credincioși.

Oficiul protopopesc ort. rom, Jiu, în înțelegere cu consiliul parohial.

Petroșani, 9 Mai 1944.

Prot. **Ion Duma**
protoiereu

(34) 1—1

Publicare de licitație

Consiliul parohial ort. rom. din **Săsăuș**, jud. Sibiu, dă în licitație publică, pe ziua 11 Iunie 1944, la ora 2 p. m., lucrările de refacere, consolidare și restaurare necesare de efectuat la biserica ort. română din Săsăuș, jud. Sibiu.

Condițiunile precum și devizul și caietul de sarcini se pot vedea în orice zi la Oficiul parohial.

Săsăuș la 30 Mai 1944.

Preot: **Cornel Stănuleț**

Citiți și răspândiți

Revista Teologică

Organ pentru știința și viața bisericească. Apare lunar, sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit **NICOLAE** al Ardealului. Redacția și Administrația: **Sibiu**, Academia teologică „Andreiană". Director: **Prof. Dr. Grigorie T. Marcu.** Abonament anual, Lei 900.

Nu repeta minciunile dușmane Cu un cuvânt poți să-ți distrugi avutul și familia!

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

Anul XCII — Sibiu, 11 Iunie 1944 — Nr. 24

BIBLIOTECA CENTRALA ARHIEPISCOPIEI SIBIIU

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Sibiu
Str. Şaguna 8

Telegraful Român

Organ naţional-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Şase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei. — Pentru America 8 Dolari. Abonament de sprijin 5000

Articole şi corespondenţe se adresează **Redacţiei** Telegraful Român, Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază

Preţul inserţiunilor m. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează **Administraţiei** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Hristos pătimeşte cu noi

Suferinţa este o tovarăşe nedespărţită a vieţii omeneşti. Este umbra spirituală a existenţii noastre. N'au fost pe pământ ochi omeneşti cari să nu plângă sau cel puţin să nu se înnegureze adeseori de o durere sau de alta.

Uneori însă suferinţa este atât de densă, atât de multă, încât formează tonul fundamental al acestei minunate melodii care e viaţa noastră. Un asemenea răstimp trăeşte azi cea mai mare parte din omenire şi împreună cu ea neamul nostru.

Mintea omenească a căutat să-şi uşureze suferinţa prin diferitele explicaţii ce i le-a dat şi prin diferitele rosturi ce i le-a găsit. Dar numai creştinismul i-a dat explicaţia satisfăcătoare şi a ştiut-o face cel mai uşor de suportat.

Nu ne gândim să reamintim aci cauza pentru care, după concepţia creştină, trebue să avem în viaţă năcazuri.

Vrem să ne oprim numai asupra unui însemnat moment prin care credinţa creştină ştie să uşureze suferinţa omului.

Este vorba despre participarea Domnului Iisus Hristos la pătimirile fiecărui om. Geniul religios al lui Pascal e exprimat în chip impresionant acest adevăr când a spus că: «Iisus va fi în agonie până la sfârşitul lumii». Iar sfântul Maxim Mărturisitorul interpretează înfricoşata realitate a continuităţii jertfei de pe Golgota pe altarul bisericilor prin cuvintele: «Până la sfârşitul lumii pătimeşte tainic pururea pentru bunătatea Sa, după analogie cu suferinţa aflătoare în fiecare» (Migne, P. G. 91, 713).

Intrucât constitue faptul împreunei pătimiri a lui Hristos cu fiecare din noi, o uşurare a suferinţei noastre?

Cine nu a experiat cât de multă uşurare ne aduce în durerile pe cari le încercăm, participarea sinceră şi reală a vre-unui semen? Indiferenţa şi neînţelegerea totală a lumii înconjurătoare la suferinţa noastră, ne revoltă şi ne face să simţim până la paroxism intensitatea durerii noastre. Un cuvânt de înţelegere, o privire miloasă are pentru năcazul sau durerea noastră un efect asemănător cu cel al unt-de-lemnului turnat pe o rană. In simţirea durerii sau a strâmtorării noastre se amestecă ca o căldură binefăcătoare, bucuria că participă la ea un semen al nostru. Precum anumite materii lipite pe o rană trupească alină durerea, aşa simţim sufletul semenului învăluind ca o suflare dulce rănile şi nodurile noastre lăuntrice, muind ascuţişul durerii.

Dacă un cuvânt bun, o privire înţelegătoare trecătoare are asemenea efect alinător asupra pătimirii noastre, cu cât mai mare nu va fi acest efect când cineva sufere statornic şi adânc pentru suferinţa noastră? Atâta ne înduioşează acest fapt încât uităm de suferinţa noastră, născându-se în noi, la rândul nostru, mila pentru cel ce suferă aşa de mult pentru noi. Ni se pare că acela socoteşte că suferinţa noastră este mai mare decât e în realitate şi deci el a întrecut în suferinţa lui compătimitoare suferinţa noastră şi ne grăbim a-i micşora suferinţa lui cea pentru noi, asigurându-l că nu suferim atât de mult. Este o întrecere de grijă duioasă ce o acordă fiecare din aceşti doi celuilalt, uitând de sine şi de suferinţa sa, ca amândoi să se simtă scăldaţi într'o baie de iubire reciprocă, de abnegaţie şi de puritate.

Nu cunoaştem şi nu vom cunoaşte niciodată taina raporturilor dintre suflete, pe ce se bazează putinţa unei astfel de de apropieri, de intimităţi şi de intercomunicări între ele. Dar fapt este că există o astfel de intercomunicare, fapt e că îşi pot trece dela unul la altul poverile, durerile şi bucuriile, poate unul să simtă pătrunzând în lăuntrul său pe celălalt.

Aceasta ne ajunge ca să înţelegem cum poate suferi real şi Iisus suferinţele noastre şi cum suferinţa Lui pentru noi ne uşurează suferinţele noastre. El este om ca şi noi, capabil să simtă toate ale noastre. Faptul că acest om e Dumnezeu, că însuşi Dumnezeu s'a coborât până la a-şi însuşi capacitatea de participare la condiţia noastră umană nu face decât să ne înduioşeze şi mai mult şi să ne asigure că sensibilitatea lui Iisus este deosebit de gingaşe, sesizând durerile tuturor şi trăindu-le pătrunzător pe toate. Iisus e nu numai un om oarecare, cu facultăţile spirituale tocite de păcatul egoismului şi al materialităţii, ci Omul înălţat la cea mai desăvârşită expresie a Sa, cu puterile sufleteşti penetrante ca cele mai fine tentacule. Dacă omul e făcut să cunoască, să înţeleagă, să înţeleagă nu teoretic, ci existenţial, pe semeniii săi, împovărându-se de trăirea tuturor experienţelor lor, Iisus este Omul culminant, Omul desăvârşit în această privinţă. El e aproape de toţi, sesizează cu fineţe supremă ceea ce este în toţi şi participă generos — deci fără de păcat — la vibraţiile tuturor inimilor. El «urmăreşte — zice tot Sfântul Maxim Mărturisitorul — în toate zilele pe toţi cei ce se vor mântui, pentru a-i cuceri» (Migne, 90, 17).

Omenitatea Sa este un filtru universal prin care absoarbe suferinţa tuturor, uşurând-o. Iar prin omenitatea Sa însaşi dumnezeirea suge suferinţa omenească înnecând-o şi topind-o în sânul dragostei Sale fără de limită.

Şi prin ce poate fi atras cineva mai mult decât prin participarea la suferinţa lui? Când iai parte la durerea lui, nu-i absorbi numai durerea, ci şi pe el însuşi cu toată fiinţa. Prin Iisus Hristos omenirea care crede este atrasă în raza dumnezeirii, unde se purifică şi creşte în duh, prin participare la valorile dumnezeeşti, la tot ceea ce izvorăşte din Dumnezeu. Aceasta e calea îndumnezeirii, calea spre ospăţul spiritual comun, calea spre Viaţă. Inălţarea acestora se face prin Duhul dumnezeesc, care face drumul dela Dumnezeu la noi şi dela noi la Dumnezeu, care ne dă în forme împărtăşibile şi tot mai sporite valorile eterne ale dumnezeirii, care ni le asimilează treptat.

E de dorit să nu mai avem năcazuri? Dar atunci Hristos n'ar suferi cu noi, n'ar plânge pentru noi, n'ar sta în această duioasă relaţie cu noi. Dacă n'am suferi, n'am cunoaşte cea mai dulce bucurie, aceea a participării lui Hristos la suferinţa noastră. Am fi în afară de universala comunitate dintre Hristos şi cei pentru cari pătimeşte. Cine nu are şi pe umerii săi jugul universal «blând şi uşor» al crucii, al suferinţii colective, cine nu participă la acest destin de amar al omenirii, nu-şi simte sufletul sub adierea mângăitoare a dragostei lui Hristos.

D. STĂNILOAE

Dinamismul creator al istoriei

Titanica încordare şi sforţare pe care o depune omenirea în actualul războiu, ne îmbie stăruitor preocuparea de problema dinamismului creator al istoriei. In esenţa ei, istoria e viaţă, progres şi trudă neodihnită a omului de a-şi făuri destinul în luptă crâncenă cu toate piedecile şi vitregiile vremilor. Ţinta ei supremă este săltarea în supraistorie sau veşnicie prin împlinirea totală a omului în Dumnezeu. Ori, chiar o superficială ochire asupra aspectelor fundamentale ale actualului războiu, ne duce la concluzia că războiul actual — deşi este cea mai gigantică încordare cunoscută de istorie — e departe de a da un randament istoric proporţional cu imensa consumare a omenirii în văpaia lui. Dimpotrivă, până acum seamănă în lume numai sângerare, pustiire şi moarte.

Desigur, războiul actual — deşi se deslănţue de atâta vreme — prezintă încă multe necunoscute şi n'avem până acum perspectiva de timp necesară aprecierii lui juste şi definitive. El este încă un iureş gigantic în declanşare, care ne angajează aşa de mult în vârtejul lui, încât n'avem nici liniştea necesară vederii lui adecvate. In plus, tainele Proniei divine în istorie nu pot fi pătrunse de mintea omului, oricât de mult s'ar strădui în acest scop. Deaceea n'avem prentenţia de a rosti o sentinţă deplin adecvată şi definitivă asupra lui. Totuşi putem să ne încumetăm a ne pronunţa asupra linilor mari, înlăuntrul cărora se desfăşoară şi defineşte acest războiu.

Şi cel mai puţin abil scrutător al evenimentelor ce se deapănă sub ochii noştri, poate sesiza uriaşa deslănţuire de forţe în actualul războiu. Tot ceea ce a putut pregăti mai abil şi mai eficace tehnica cea mai progresată, tot ceea ce reprezintă apogeul civilizaţiei veacului, se pune azi în acţiune. Alături de opintirea tehnică, se desfăşoară colaborarea celei mai intense propagande diplomatice. Am putea spune că întreg omul: cu trupul şi sufletul său, e angajat total în acest războiu. Cu alte cuvinte, desfăşurarea şi consumarea de forţe n'are termen de comparaţii cu alt războiu, în ceea ce priveşte imensitatea ei. Şi totuşi puţin a adus până acum acest războiu, în afară de suferinţă, pustiire şi moarte.

Ar putea obiecta cineva că războiul în general, prin însăşi firea sa, include în sine în mod inerent ceva negativ şi destructiv. E drept, însă *războiul poate avea exclusiv acest aspect numai atunci, când e prea puţin prezentă activ în el mâna pronietoare a lui Dumnezeu*, care şi din rău face instrument de promovare a binelui şi fericirii. Firește, ar fi o greşală de neiertat să spunem că Dumnezeu este cu totul absent în actualul războiu. Am susţine cu accasta teza deistă, care neagă realitatea Providenţei divine în lume şi în istorie. *Dar nu e tot una în ce măsură şi în ce chip e prezentă puterea lui Dumnezeu în deslănţuirea unui războiu.* Căci mersul unui războiu şi rezultatul său final tocmai de aceasta depinde în primul rând.

Afirmaţia de mai sus ne-o va lămuri şi justifica o scurtă consideraţie asupra factorilor constitutivi ai dinamismului creator al istoriei. Dinamismul creator al strădaniei istorice rezidă în înşişi factorii constitutivi ai istoriei. Factorul primordial al istoriei este *Dumnezeu*, care prin creaţiune şi providenţă face posibilă constituirea istoriei şi viaţa ei. Al doilea loc în constituirea istoriei îl deţine *omul*, fără de care istoria n'ar fi posibilă şi nici n'ar avea sens. In fine, al treilea element constitutiv al istoriei este *cosmosul*, care serveşte istoriei nu numai de arenă ci şi de instrument de obiectivare a produselor spiritului creator de istorie. In desfăşurarea ei, istoria este o tainică interferenţă de forţe creatoare divino-umane, care se întruchipează în fapte concrecte numai prin mijlocirea materiei microscosmosului şi cosmonului, ca instrument de concetizare obiectivă a creaţiei spirituale.

Dacă elementul constitutiv primordial al istoriei este Dumnezeu, atunci *factorul de primul rang al dinamismului creator al istoriei îl constitue Cerul.* Iar factorul al doilea al dinamicei istorice este *omul.* Dar în toată complexitatea dinamismului istoric, are rol şi importanţă considerabilă şi *cosmosul*, care determină şi defineşte în largă măsură desfăşurarea acestui dinamism. Locul de frunte în dinamica

istoriei îl deţine *spiritul*, singurul în stare să creieze şi diriguiască istoria spre ţinta ei autentică.

Din cele mai sus precizate, rezultă clar că *taina dinamismului creator de istorie constă în conlucrarea cea mai armonioasă şi intimă dintre Cer şi om*, împreunată cu punerea spiritului pe primul plan în efortul istoric. Tiparul pe care trebue să se toarne această sinergie divino-umană, este făgaşul pe care-l trasează Pronia divină în planul istoriei, hărăzind fiecărui neam nu numai destinul său istoric ci şi oferind totodată toate mijloacele necesare realizării acestuia. Taina de nepătruns a Proniei divine în inima istoriei, ne face imposibilă precizarea de detalii în această privinţă. Principalul e însă că putem ştii că *cea mai roditoare trudă istorică este aceea care se desfăşoară strict pe făgaşul indicat de destinul istoric al fiecărei naţii şi care-i miruită de sus cu rodire divină.* Pe de altă parte, cea mai zadarnică opintire istorică este cea lipsită de aceste două elemente. Căci ocolirea liniilor trasate de Pronie în arena istorică, echivalează cu ridicarea împotriva ordinei puse de Creator în lume, care se răsbună dela sine prin pervertirea firii lucrurilor, care are de consecinţă schimonosirea istoriei şi negativismul distructiv al dinamismului său.

La lumina acestor consideraţiuni, putem afla uşor cauza disproporţionatului randament pe care l-a dat opintirea de până acum a războiului actual. După cum spuneam de curând, chipul actual al lumii poartă în structura sa stigmatul blestemat al *demonizării* celei mai cumplite. Şi cele mai multe din forţele angajate în văpaia războiului, *au uitat cum se scrie istoria creatoare.* Demonizarea nu numai că le-a făcut să-şi uite destinul lor autentic şi le-a pervertit puterea de creaţie în putere de distrugere, ci *le-a ridicat împotriva Cerului.* Printr'o atare atitudine, *au mâniat şi închis Cerul*, care nu participă la titanica lor muncăde Sisif decât în măsura şi modul cel mai minimal, pe care-l include în sine inerent Pronia divină în istorie: *îngăduirea* — nu susţinerea şi aprobarea! — desfăşurării cataclismului apocaliptic al acestor forţe. In consecinţă, *aproape întreaga imensă consumare de forţe din actualul război, nu-i fecundată de sus cu mirul suprafiresc al rodirii*, elamentul primordial al dinamismului creator de istorie. Căci atitudinea amintitelor forţe nu-i numai ocolire a făgaşului care duce la productivitatea istorică, ci ceva mult mai grav: *pervertirea a însuşi destinului lor şi cu aceasta însăşi pervertirea istoriei.* Nu e numai o istorie trudită fără binecuvântarea Cerului, ci e *cea mai decăzută schimonosire a strădaniei umane în istorie.* De aceea, nu-i deloc de mirare că războiul actual seamănă numai sângerare, suferinţă, pustiire şi moarte.

Credem că această pustiire şi baie de sânge şi suferinţă o va îngădui Dumnezeu până atunci, când ea va atinge gradul unei adânci *sguduiri stihiale* a întregei lumi, care în faţa unui morman nesfârşit de ruine va mărturisi cu convingere şi căldură: In adevăr, *fără de Dumnezeu nu putem face nimic!* Pentru a-şi reaminti adevărul, că istoria nu se scrie cu ochii injectaţi şi cu pumnii încleştaţi de ură şi revoltă împotriva Cerului, ci cu inima aplecată smerit la poalele Majestăţii lui Dumnezeu şi deschisă spre revărsarea binecuvântării Sale asupra sudorilor de trudă ale opintirilor spre mai bine ale omenirii.

Preot **Dr. CORNELIU SÂRBU**

I. P. Sf. Mitropolit Nicolae în mijlocul preoţimii braşovene

După dureroasele evenimente ale bombardării Braşovului din ziua de Paşti şi dela 6 Mai a. c. preoţimea din acest protopopiat a petrecut o zi de reconfortantă întărire în misiunea pastorală, având în mijlocul ei pe Părintele sufletesc, I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae*.

I. P. Sf. Sa a mai cercetat Braşovul după bombardament. In una din săptămânile trecute a cercetat personal cartierele lovite de prăpădul bombelor, iar pentru ziua de 1 Iunie a venit în mijlocul preoţimii din protopopiat, analizând într'o pătrunzătoare şi luminoasă vorbire momentul istoric prin care trece neamul şi imperativele pastorale ce se impun preoţimii în aceste vremi.

Vom reda, după sumare note, câteva din ideile acestei înălţătoare vorbiri:

«*Am venit în mijlocul preoţimii, a spus I. P. Sf. Sa, pentrucă socotesc aceste întâlniri ca pe un puternic isvor de întărire sufletească în aceste vremuri. Oricât de apăsătoare ar fi ele, preoţimea trebue să-şi poarte sufletul tare, inima înălţată, voinţa întărită şi mintea luminată. Preoţimea mai mult ca oricare categorie, pentru că ea stă mai mult în legătură cu isvoarele de putere ce vin de dincolo de lumea aceasta...*

Noi suntem ostaşi în vâltorile acestui război cu conştiinţa împăcată şi-l purtăm cu conştiinţa curată că nu l-am provocat şi nu l-am dorit. E mare lucru ca un popor să poarte război cu o conştiinţă curată ca a poporului nostru.

Totuşi nici noi şi nici un alt popor nu se poate sustrage de la vina acestui război.

Un efect atât de general şi de cumplit nu se poate explica prin vina unuia sau altuia dintre conducători.

Trebue să ne dăm seama că suntem cu toţii vinovaţi de izbucnirea acestui război, pentru că omenirea s'a depărtat prea mult de voia lui Dumnezeu.

De la o vreme încoace oamenii au făurit tot felul de planuri, au întocmit tot felul de programe, dar toate acestea s'au depărtat de adevăratul şi cel mai larg program de viaţă, acela de a pune în armonie voinţa omului cu voinţa lui Dumnezeu. Civilizaţia a cunoscut un progres tehnic mare. Dar progresul moral n'a fost în pas cu civilizaţia. In ceea ce priveşte calitatea morală a sufletului suntem departe de idealul înfăţişat de Mântuitorul.

Suferinţele şi încercările prin care ne este dat să trecem sunt ca un glas de întoarcere către Dumnezeu, de convertire şi de aşezare a vieţii în alvia principiilor evanghelice.

I. P. Sf. Sa nu a ocolit să spună că pot să vină vremuri şi mai aspre. Cu toate acestea noi trebue să ne păstrăm curajul şi credinţa neîmputinată în Dumnezeu şi în biruinţa Neamului nostru. Avem temeiuri puternice care ne fac să credem cu tărie că vom ajunge la împlinirea dorinţelor şi idealurilor noastre.

Privind cursul istoriei, continuă I. P. Sf. Sa, observăm că neamul nostru se află în linia evoluţiei ei firesti.

Veacul al XIX a fost veacul liberalismului individualist. A fost necesară şi această epocă ca să se treacă de la oprimarea libertăţii din veacurile anterioare. Dar în numele liberalismului s'au făcut abuzuri.

Veacul nostru ce caracterizează prin întoarcere spre un liberalism pus în serviciul colectivităţii. Evoluţia istoriei merge de la liberalismul individualist spre liberalismul naţiunilor, spre afirmarea libertăţii popoarelor.

In alvia acestei evoluţii ce desfăşoară istoria noastră. Aspiraţiile noastre se găsesc în aceste alvii şi nu împotriva acestei firesti desvoltări istorice, cum se găsesc vecinii noştri de la apus, care vor să întoarcă cursul istoriei spre începuturile robiei.

Noi suntem în acord cu desfăşurarea istoriei, prin toate idealurile, aspiraţiile şi prin lupta noastră. Noi vrem pământul şi libertatea neamului. Această evoluţie normală, logică, a istoriei poate fi suprimată un timp oarecare, dar nimeni nu poate opri cursul istoriei şi nu-l poate întoarce înapoi».

In partea ultimă a vorbirii, I. P. Sf. Sa a arătat ce probleme pastorale se impun preoţimii în aceste timpuri, stăruind mai ales asupra cazului special de pastoraţie a muncitorilor sinistraţi. A îndemnat preoţimea să fie în o cât mai permanentă legătură cu poporul, să-i păstreze sufletul întreg, să-l mângâe şi să-l ajute, organizând o operă de asistenţă socială a bisericii pentru sinistraţi.

Pentru ajutorarea sinistraţilor dela Braşov, I. P. S. Sa a dat suma de 120 mii lei.

La sfârşit păr. Dr. N. Stinghe aduce recunoscătoare mulţumiri I. P. S. Sale pentru dragostea părintească şi pentru mângâierea ce a adus-o preoţimii braşovene în aceste vremuri de cumplite tulburări şi neliniştii între popoare. C.

Alegere de protopop

In ziua de 29 Mai a. c. s'a ţinut alegerea de protopop pentru protopopiatul Dobrei; devenit vacant în urma pensionării P. C. Sale Pr. Iosif Morariu. Actul alegerii a fost condus de către P. C. Sa Pr. Consilier arhiepiscopesc Dr. Spiridon Cândea.

Cu o însufleţire rară şi cu unanimitate voturi alegătorii au ales de conducător al protopopiatului Dobrei pe vrednicul preot **Alexandru Florea.**

Noul ales face parte din generaţia tânără, neavând încă vârsta de patruzeci ani. Ca preot al parohiei Vlădeni, din protopopiatul Olt, s'a distins prin activitate duhovnicească, pastorală, culturală, etc, ceea ce l-a impus atenţiunii I. P. S. Sale Arhiepiscopului şi Mitropolitului nostru **Nicolae**, *precum şi altor autorităţi civile şi militare.*

Dorim noului ales sănătate deplină şi puteri de muncă, pentru ca vreme îndelungată să păstorească cu vrednicie şi cu îmbelşugate roduri duhovniceşti pe preoţii şi credincoşii, care l-au ales ca să le fie părinte, frate mai mare, povăţuitor şi ajutor în lupta care se poartă pentru mântuirea sufletelor!

FOIŞOARA

Nr. 4272 Bis.

EXPUNERE DE MOTIVE

Onorată Adunare Eparhială,

Organizarea tinerimii pornită din Arhiepiscopia noastră e pe cale de răspândire azi nu numai în cuprinsul Mitropoliei ardelene ci şi în alte eparhii ale Bisericii noastre ortodoxe din România.

Societatea „Sfântul Gheorghe" a tinerimii adulte ortodoxe române cucereşte pretutindenea membrii cu chemarea sa:

1. Ingrijirea vieţii sufleteşti a tinerimii.

2. Lămurirea rostului Bisericii, a aşezămintelor ei şi legarea sufletească a tinerimii de Biserică şi de bunurile sale duhovniceşti.

3. Indrumarea tinerimii spre cunoaşterea Cuvântului lui Dumnezeu, spre zidirea şi întărirea sufletească prin împărtăşirea cu sfintele Taine şi spre paza rânduielilor bisericeşti.

4. Incurajarea tinerilor mai bine înzestraţi sufleteşte şi sprijinirea firilor mai întreprinzătoare.

5. Desăvârşirea darurilor sufleteşti ale tinerimii cinstirea bunurilor noastre strămoşeşti şi folosirea lor la îndreptarea neajunsurilor obşteşti de azi.

6. Desvoltarea grijei pentru lucrarea de binefacere şi ajutorare a Bisericii şi pentru lupta ei de a dobândi cele veşnice prin mijloace vremelnice.

7. Şi peste tot sporirea cuviinţei în purtare, a înţelepciunii în muncă şi a disprefului pentru ce este necurat.

Atrasă de această chemare tinerimea satelor noastre luptă sub steagul „Sfântului Gheorghe" pentru biruirea păcatului şi rodirea virtuţii.

Tinerimea oraşelor noastre, mai ales cea şcolară, încă îmbrăţişează această Societate, descoperind în ea vatra binecuvântată, la care-şi poate încerca trăinicia cunoştinţelor câştigate în şcoală.

Organizarea acestei tinerimi fiind stăruitor cerută de împrejurările de azi, am simţit trebuinţa întregirii Articolului 12 din Statut, cu rânduiri potrivite.

Avem onoare a prezenta Statutul Societăţii „Sfântul Gheorghe" a tinerimii adulte ortodoxe române, revizuit.

Vă rugăm să binevoiţi a-i da aprobarea.

Sibiu, din şedinţa secţiei bisericeşti dela 11 Aprilie 1944.

Dr. Nicolae Bălan
arhiepiscop şi mitropolit

Alexandru Popa
secretar

Aurel Nanu
consilier referent

Adunarea eparhială a votat Statutul în forma prezentă la 23 Aprilie 1944.

STATUTUL

SOCIETĂŢII „SF. GHEORGHE", A TINERIMII ADULTE ORTODOXE ROMANE

CAP. I.

Numele şi scopul Societăţii

ART. 1. In baza art. 26 şi completat cu art. 38 din Statutul pentru organizarea Bisericii ortodoxe române, se înfiinţează Societatea „Sf. Gheorghe" a tinerimii adulte ortodoxe române din comuna . . . .

ART. 2. Scopul Societăţii este:

A se îngriji de desvoltarea vieţii religioase-morale-culturale, sociale, naţionale, patriotice şi cetăţeneşti a membrilor săi.

CAP. II.

Mijloacele

ART. 3. Mijloacele pentru atingerea scopului fixat sunt:

1, Cercetarea regulată a bisericii.

2. Mărturisirea şi cuminecarea cel puţin odată pe an, în sf. Păresimi.

3. Prăznuirea Duminecii de consacrare (Vezi circulara Nr. 11,116/1929).

4. Infiinţarea de coruri şi fanfare.

5. Citirea Sfintei Scripturi şi a altor cărţi religioase.

Fiecare membru va avea Noul Testament şi cartea sa de rugăciuni.

6. Participarea la cursul de catehizare dela vecerniile din Dumineci şi sărbători.

7. Participarea la conferinţele religioase şi culturale.

8. Prăznuirea sărbătorilor naţionale şi cultivarea datinelor şi obiceiurilor populare (colindători, crai, căluşeri) în legătură cu sărbătorile religioase şi naţionale.

9. Cinstirea memoriei eroilor naţionali şi îngrijirea mormintelor acelora.

10. Păstrarea în bună regulă a cimiterului şi îngrijirea plantaţiilor din jurul bisericii.

11. Abonarea şi citirea de gazete şi cărţi bune, de cuprins instructiv şi educativ.

12. Aranjarea de şezători culturale cu declamări, cântări, teatru şi joc.

13. Reglementarea jocului şi petrecerilor tinerimii.

14. Combaterea luxului şi alcoolismului, a jocurilor de noroc şi a altor obiceiuri şi năravuri rele.

15. Desvoltarea simţului de cruţare şi dedarea la economii.

16. Sprijinirea acţiunilor filantropice şi de ajutorare creştinească.

17. Intovărăşirea pentru îndeplinirea de lucrări în comun pe seama celor săraci şi neajutoraţi.

18. Formarea unei echipe de pompieri sub conducerea unui comandant.

19. Obişnuirea tinerimii cu călătoria şi aranjarea excursiilor instructive în regiuni şi localităţi istorice şi cunoaşterea bogăţiilor ţării.

20. Deşteptarea interesului pentru in-

Sfinţirea provizorie a bisericii din Şeica-mare

Praznicul Pogorârii Duhului Sfânt pentru obştea credincioasă din Şeica-mare, jud. Târnava-mare, a avut o îndoită însemnătate. In locul vechei biserice, care aproape un veac şi jumătate a fost scut şi apărare, astăzi se înalţă o altă biserică, zidită din dragostea, credinţa şi jertfelnicia acestui popor credincios, prin stăruinţa preotului C. Marcu, care a păstorit mai în urmă şi prin râvna părintelui C. Păcurariu, care în prezent e conducătorul spiritual al obştei din această parohie.

Ziua sfinţirii provizorie la praznicul Rusaliilor nu era posibilă fără contribuţia generoasă a Direcţiunii generale P. T. T., prin larga înţelegere, prin dragostea şi credinţa dlui general Gh. Teodorescu, care a dispus întregirea lucrărilor necesare, ca acest măreţ lăcaş să poată fi predat destinaţiunii sale şi până la sfinţirea arhierească prin I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae.

P. C. Sa prot. E. Cioran, cons. mitropolitan, ca delegat al I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, cu împreună lucrare păr. prot. I. Crăciun dela Mediaş şi a preotului local C. Păcurariu, potrivit orânduelilor prescrise, a predat destinaţiunii sale noua biserică. Au luat parte, pe lângă credincioşii bisericii, premilitarii, elevii şcoalei, autorităţile comunale, reprezentanţii bisericii ev. luth. şi peste trei sute de funcţionari ai Direcţiunii gen. P. T. T. în frunte cu dl general Gh. Teodorescu cu dna, subdirectorii C. Stefănescu, Gârdu, ş. a.

Răspunsurile la sf. Liturgie şi slujbele prescrise le-a dat minunatul cor mixt al Dir. gen. P. T. T. de sub conducerea dlui prof. Niculescu-Găina, spre marea mulţumire a celor ce au participat la acest act solemn.

Predica ocazională a fost rostită de păr. cons. E. Cioran. Au mai rostit cuvântări prot. I. Crăciun, iar preotul C. Păcurariu a făcut o scurtă dare de seamă despre zidirea bisericii cu marii ei binefăcători.

Urmându-se cu aceeaş râvnă ca şi până acum, cu larga înţelegere de care a dat dovadă, prin fapte, dl general Gh. Teodorescu, căruia îi exprimăm din nou mulţumirile noastre pentru solicitudinea D-sale, — această frumoasă biserică, cu întregirile necesare, va fi în curând sfinţită cu slujbă arhierească prin I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae.

Reportaj dela M. St. M., Nr. 88—1944

Un episcop slovac despre bolşevici

Cu fiecare zi ce trece ne sosesc tot mai multe mărturii asupra groazei cu care populaţia, din teritoriile ameninţate, fuge din calea bolşevicilor

Cu fiecare zi în sufletul popoarelor, din frontul contra bolşevismului, ia forme tot mai precise convingerea că armata roşie aduce cu ea moartea şi prăpădul. Ziarele din toată lumea au publicat de nenumerate ori reportagii şi fotografii, arătând cu amănunte şi cu documente a căror greutate spulberă orice îndoială, înspăimântătoarele masacre şi asasinate pe care bolşevicii le-au presărat pretutindeni, prin satele şi oraşele care au avut nenorocul să cadă sub vremelnica lor stăpânire.

De altfel furibunda campanie moscovită de propagandă prin radio şi presă, care încearcă să convingă popoarele vecine că înaintarea armatelor lui Stalin pe teritoriul lor le va aduce pace, libertate şi belşug, îşi găseşte cea mai potrivită explicaţie tocmai în faptul că însuşi conducerea sovietică îşi dă seama cât de răspândită este în Europa faima bolşevicilor de sângeroşi tirani. Câtă crezare dă însă lumea propagandei lor, vin să dovedească declaraţiile făcute de curând de către monseniorul slovac Jan Malec, sosit la Pressburg din Rădăuţi, unde a activat de 26 ani.

«Din 18.000 locuitori ai oraşului Rădăuţi, — spune clericul slovac — numai 3.000 au rămas sub ocupaţia rusă. Toată lumea fugea îngrozită din calea bolşevicilor, care înaintau jefuind şi ucigând populaţia în calea lor. Este de neînchipuit cruzimea sovieticilor. Din locuitorii rămaşi au fost împuşcaţi toţi cei care nu au putut dovedi că au colaborat cu partizanii. N. K. V. D-ul a instituit pretutindeni regimul de teroare.

Şi monseniorul încheie: „Ce n'au făcut românii în 20 de ani, au făcut bolşevicii în 12 luni. In această periodă majoritatea populaţiei a devenit antibolşevică, datorită experienţei pe propria-i piele».

Este spovedania unei înalte feţe bisericeşti, care o viaţă întreagă n'a făcut decât să mărturisească cuvântul Domnului, din uşa altarului. Ea vine ca o pecetie grea care învăţeşte cu prestigiul adevărului documentele de care vorbeam mai sus. De altfel zecile şi sutele de mii de români basarabeni ucrainieni, ruteni şi cazaci care şi au oprit refugiul în casele noastre, ale celor din Muntenia şi Oltenia, repetă înspăimântaţi aceleaşi mărturisiri cinstite ale monseniorului Jan Malec.

De aceea, acum mai mult ca oricând, să ne legăm pe jertfele strămoşilor, că nu vom lăsa din mână armele, până ce nu vom răpune pentru veşnicie balaurul bolşevic. Şi-l vom răpune. Ne stau chezăşie răsunătoarele biruinţe româneşti de azi şi de totdeauna, şi sântem alături de cea mai bravă şi puternică armată a timpurilor: armata germană.

Cu inimile bătând în acelaş ritm cu sufletele aprinse de acelaş ideal, soldatul român şi cel german continuă umăr la umăr să se bată, cu încredere crescândă în izbânda dreptăţii.

TABLOUL

preoţilor evacuaţi din teritoriile ocupate vremelnic de inamic şi repartizaţi cu serviciul la parohiile din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia şi Sibiu

A) Din Basarabia

1. Părintele Galupa Vladimir din Săseni—Orhei la Tilişca—Sibiu.
2. „ Porubim Polieuct din Brădicea—Orheiu la Tălmaciu—Sibiu.
3. „ Velicu Gheorghe din Desghinge—Tighina la Jibărt—Târn.-Mare.
4. „ Rusu Teodosie din Crâsnăşeni—Orheiu la Apoldul-de-jos—Sibiu.
5. „ Ganţa Simion din Hogineşti—Orheiu la Panc—Hunedoara.
6. „ Pancu Ioan din Indărătnici—Orheiu la Balşa—Hunedoara.
7. Diacon Anatolie Lefter dela Biserica catedrală—Orhei la Făgăraş I.
8. Părintele Pasencu Dumitru din Vulcăneşti—Cahul la Scoreiu—Făgăraş.
9. Diacon Tomencu Pavel dela Bis. Sf. Nicolae—Orhei la Guşteriţa—Sibiu.
10. Părintele Plămădeală Nic. din Pugoceni—Tighina la Grid-Costeşti—Huned.
11. „ Porubim Alexandru din Cobâlea—Orheiu la Topârcea—Sibiu.
12. „ Scurtu Serafim din Ivancea—Orheiu la Cisnădie—Sibiu.
13. „ Pistrui Chiril dela Biserica catedrală—Orheiu la Sadu—Sibiu.
14. „ Dobre Teodor din Pereni—Orheiu la Acilu—Sibiu.
15. „ Siceanu Apolinarie din Ghetlova—Orheiu la Ghijasa-de-jos—Sibiu.
16. „ Macoveiu Serafim din Chiperceni—Orheiu la Săcărâmb—Huned.
17. „ Costache Zaharie din Bogzeşti—Orheiu la Loamnăş—Sibiu.
18. „ Mihăescu Gheorghe din Obreja-nouă—Bălţi la Richişul—Târn.-mare.
19. „ Banaru Gheorghe din Volocineţ—Soroca la Beclean—Făgăraş.
20. „ Postolache Valeriu din Tg.-Briceni—Hotin la Dridif—Făgăraş.
21. „ Diomid Pali din Lipceni—Orhei la Barcan—Braşov.
22. „ Porfirie Epureanu din Căzăneşti—Orhei la Apoldul-de-jos—Sibiu.
23. „ Iacob Budescu din Butuceni—Orhei la Bătrâna—Hunedoara.
24. „ Vladimir Rodideal din Sârcova—Orheiu la Sebeşul-de-sus—Sibiu.
25. „ Andrei Marinescu din Horodişte—Orheiu la Dârlos—Târn.-mare.
26. „ Eufimie Petcu din Minceni—Orheiu la Râusadului—Sibiu.
27. „ Ioan Lesnic din Răuţel—Bălţi la Daneş—Târnava-Mare.
28. „ Ioan Braşoveanu din Minjir—Cahul la Mermezeu-Văleni—Huned.
29. „ Berezescu V. dela Măn.-Tabăra—Orh. la Petrila-R. Ferd.—Huned.
30. „ Rusu Boris din Nicolăeni—Tighina la Rod II—Sibiu.
31. „ Volovei Andrei dela Sf. Dumitru—Chişinău la Hărman—Braşov.
32. „ Buruiană Gheorghe din Bahmutea—Tighina la Glâmboaca—Sibiu.
33. „ Vijevschi Petru din Ţânţăreni—Tighina la Turnişor—Sibiu.
34. „ Stoica Ioan dela Îoălţ. Domnului—Chişinău la Mediaş—Târn.-Mare.
35. „ Statnic Arcadiu din Calfa—Tighina la Mărtineşti—Hunrdoara.
36. „ Solomon Petru din Acmundjut—Chilia la Blaj—Târnava-Mică.
37. „ Caragea Gheorghe din Pavloca—Chilia la Zârneşti—Braşov.
38. „ Fócşa Mihail din Bólgrad-catedrală la Nemşa—Târnava-Mare.
39. „ Berezescu Pavel din Ismail bis. catedrală la Petroşani—Huned.
40. „ Florovici Alexandru din Mândecăuţi—Hotin la Alma—Târn.-Mică.
41. „ Vidraşcu Ioan din Căinarii-vechi—Soroca la Haţeg—Hunedoara.
42. Diacon Malinovschi Dumitru din Făleşti—Bălţi la Făgăraş—Făgăraş.

dustria de casă, potrivit împrejurărilor ţinutului şi a trebuinţelor vieţii locale.

CAP. III.
Membrii Societăţii

ART. 4. Membrii Societăţii sunt, onorari, activi şi ajutători. Ei trebue să fie cetăţeni ai ţării şi creştini ortodocşi

ART. 5. Membrii onorari sunt proclamaţi de adunarea generală festivă la propunerea Sfatului, în semn de recunoştinţă, dintre acele persoane din localitate sau de ori unde din ţară, şi cari şi-au câştigat merite deosebite ca fii ai bisericii şi buni români, precum şi prin daruri mai însemnate făcute Societăţii. Ei au dreptul să ia parte la adunările generale cu poveţele şi îndemnurile lor folositoare.

ART. 6. Membrii activi sunt toţi tinerii şi fetele, dela etatea de 14—24 ani, respective până la căsătorie, care îşi îndeplinesc datorinţele către Societate şi duc o viaţă morală.

ART. 7. Membrii ajutători sunt ceice intră în Societate în anul întâi, după absolvirea cursului complimentar al şcoalei primare şi cei din cursul inferior al şcolilor secundare.

In acest timp de probă vor fi admişi la toate lucrările Societăţii, fără să aibă drept la vot şi la funcţii.

După anul de probă, cu prilejul adunării generale festive, se promovează între membrii regulaţi ai Societăţii, cu care ocazie fac înaintea preotului şi a Societăţii următorul legământ solemn:

„Eu N. N. mărturisesc că cunosc Statutul Societăţii „Sf Gheorghe" a tinerimii ortodoxe române, îl aprob, îmi însuşesc scopul său şi fac legământ sărbătoresc că voiu ţinea rânduirile Societăţii şi le voiu împlini cu tragere de inimă, îndemnând şi pe alţii să le urmeze la fel.

Acestea mărturisesc şi aşa voi face. Amin!"

Tinerii ortodocşi neromâni sau români neortodocşi, dacă cer, pot fi primiţi ca prieteni ai Societăţii.

ART. 8. Toţi membrii activi şi ajutători plătesc o taxă anuală, stabilită de adunarea generală.

ART. 9. Din taxele anuale şi din veniturile Societăţii, dela colindători, crai, petreceri, clăci, din colecte, donaţiuni şi ajutoare dela alte aşezăminte se va susţine o casă pentru întruniri, după putinţă în legătură cu „Casa culturală". Intr'o sală împodobită cu steagul Societăţii, cu icoane sfinte, cu chipurile MM. LL. şi ai bărbaţilor mari ai neamului şi cu alte chipuri frumoase şi instructive, se va aranja o bibliotecă cu cărţi bune şi se vor ceti gazetele abonate. Vremea când sala stă deschisă se va hotărî de Sfat, care va îngriji de curăţenie, de luminat şi încălzit.

In curtea Casei culturale se va clădi un pavilion de joc, ori aiurea, în loc potrivit, în nici un caz însă în apropierea cârciumii.

ART. 10. Societatea poate înfiinţa orice fonduri cu scop de a-şi realiza ţintele sale religioase, patriotice şi sociale.

ART. 11. Membrii Societăţii, când ajung vârsta de 24 ani, respectiv când se căsătoresc, sunt obligaţi a intra la Casa culturală, respectiv la „Reuniunea femeilor ortodoxe", dar vor continua să dea tot sprijinul moral şi material Societăţii, din care au făcut parte.

CAP. IV.
Elevii şi elevele şcolilor secundare

ART. 12. Toţi elevii şi elevele şcolilor secundare, normale, comerciale şi profesionale, intră în Societatea ortodoxă română a tinerimii adulte „Sf. Gheorghe", care se va organiza şi va funcţiona în conformitate cu normele următoare:

1. *Comitetul Societăţii*

a) Preşedinte de onoare: Profesorul de religie ortodoxă.

b) Preşedinte activ: Elev din cl. VIII ales de elevi.

c. Vicepreşedinte: Elev din cl. VII ales de elevi.

d) Secretar general: Elev din cl. VIII ales de elevi.

e) Secretar: Elev din cl. VII ales de elevi.

f) Casier: Elev din clasa VII ales de elevi.

g) Bibliotecar: Elev din cl. VII ales de elevi.

h) Ajutor de bibliotecar: Elev din cl. VII ales de elevi.

i) Cenzori: (pentru recenzia lucrărilor critici oficiali).

Doi elevi din clasa VIII.
Unul din clasa VII.
Unul din clasa VI.

1. Reprezentanţii elevilor, câte unul din fiecare clasă. Va fi şeful clasei la Religie.

2. *Atribuţiile comitetului*

a) Preşedintele de onoare conduce în mod obligatoriu. Va asista regulat la şedinţe. Va aduce şi va supraveghea iniţiativele elevilor, va stimula şi va îngriji publicarea celor mai bune lucrări

b) Preşedintele activ are puteri depline în conducerea Societăţii, fiind sub direct control al preşedintelui de onoare. Va presida fiecare şedinţă.

c) Vice-preşedintele înlocueşte pe preşedintele activ şi va ajuta comitetul dela caz la caz.

d) Secretarul îngrijeşte de procesele verbale ale Societăţii, să fie la curent, va întruni convocarea fiecărei şedinţe, apoi va întreţine corespondenţa şi publicarea şedinţei la ziar.

e) Casierul va îngriji de încasarea cotizaţiei fixată de comitet. Va ţine în grijă chitanţierul.

f) Bibliotecarul îngrijeşte de bibliotecă, procurând cărţile aprobate de comitet şi ziarele Societăţii. Va avea un registru inventar al tuturor cărţilor şi va fixa o zi din săptămână pentru împărţirea lor.

g) Cenzorii vor recenza lucrările precitite de elevi înainte de a fi citite, patru cinci zile înainte de şedinţă, vor supraveghia

43. Părintele Giurgea Ioan din Mişcăuţi—Orhei la Ţichindeal—Sibiu.
44. „ Buruiană Grigorie din Recea—Lăpuşna la Petecu—Târn.-Mare.
45. „ Popovici Vasile din Răşcani—Bălţi la Călnic—Alba.
46. „ Drăganciu Mihail din Pelinia—Bălţi la Daia-română—Alba.

B) Din Bucovina

1. Părintele Totoescu Mihail din Clocucica—Cernăuţi la Sibiu-sub.-Iosefin.
2. „ Bujoreanu Viorel din Clocucica—Cernăuţi la Sibiu-sub.-inferior.
3. „ Grigorovici Isidor din Ciahor-Cernăuţi la Ocna-Sibiului de jos.
4. „ Popescu Ilie din Şiscăuţi—Cernăuţi la Şoala—Târnava-Mare.
5. „ Usec Vasile din Cernauca—Cernăuţi la Bozeş—Hunedoara.
6. „ Spânu Ioan din Şcheia—Rădăuţi la Arpaşul-de-jos—Făgăraş.
7. „ Filipescu Dumitru din Văşcăuţi-Storojineţ la Măceu—Hunedoara.
8. „ Cârsteanu Valerian din Bănila—Storojineţ la Govăjdia—Huned.
9. „ Isar Alexandru din Văşcăuţi—Storojineţ la Orăştie I—Huned.
10. Diacon Macavei Aurel din Cernăuţi-Sf. Nicolae la Sibiu-suburbiul-Iosefin.
11. Părintele Grosu Silvestru din Voroneţ—Câmpulung la Făgăraş I.
12. „ Strejac Gheorghe din Sadagura—Cernăuţi la Vlădeni—Braşov.
13. „ Georgean Aurel din Dornești—Rădăuţi la Ocna-Sibiului de sus.
14. „ Bujor Const. din Pohorlăuţi—Cernăuţi la Ucea-de-sus—Făgăraş.
15. „ Sălcescu Ştefan din Horecea—Cernăuţi la Vlădeni—Braşov.
16. „ Sahleanu Nicanor din Berhomet—Storojineţ la Mada—Hunedoara.
17. „ Matei Dumitru din Vatra Dornei—Câmpulung la Sebeş I—Alba.
18. „ Nimiţan Const. din Ghiorghiţeni—Câmpulung la Răchita—Alba.
19. „ Paşcan Traian din Davideni—Storojineţ la Archita—Târn.-Mare.
20. „ Ioan Ghiuţă din Boian—Cernăuţi la Lancrăm II—Alba.
21. „ Danil Hogea din Bălăceana—Suceava la Ighişul nou—Târn.-Mare.
22. „ Pentru Deleanu din Straja—Rădăuţi la Josan—Hunedoara.
23. „ Const. Mercheş din Capul-Codrului—Câmpulung la Sibiu—Lazaret.
24. „ Arcadie Repta din Costişa—Rădăuţi la Sibiel—Sibiu.
25. „ Ilie Vasilaş din Bălcăuţi—Rădăuţi la Sibiel—Sibiu.
26. „ Eugen Iancovschi dela Cuv. Paraschiva—Cernăuţi la Avrig I—Sibiu.
27. „ Nicanor Peţenghea din Gura-Humor.—Câmpulung la Cioara—Alba.
28. „ Berariu Victor din Sf. Nicolae—Cernăuţi la Sibiu Cetate—Sibiu.
29. „ Cerneanu Sofroniu, din Iaslovăţ—Suceava la Toderiţa—Făgăraş
30. „ Sârghie Valentin din Voitinel—Rădăuţi la Râuşor—Făgăraş.
31. „ Bolohan Lazăr din Mămăieşti Vechi—Cernăuţi la Şaroş—Tr.-Mare.
32. „ Invăncescul Ipolit din Băieşeşti—Suceava la Cinade—Târ.-Mică.
33. „ Ieşan Ioan din Cotul Ostriţiei—Cernăuţi la Berivoii Mari—Făgăraş.
34. „ Turtureanu Aurel din Horoşăuţi—Cernăuţi la Cacova—Sibiu.
35. „ Mercheş Arcadie din F.-Mold.-de-jos—C.-Lung la Sibiu-Trei Stejari.
36. „ Ştefanoviciu Ştefan din Banila pe Siret-Storojineţ la Avrig filia Brad.
37. „ Antonovici Ilarie din Călineşti-Ienache—Suceava la Gârbova.
38. „ Emilian Breabănu din Tureni—Cernăuţi la Luca—Hunedoara.
39. „ Vasilie Stoleru din Carapciu—Storojineţ la Avrig II „Mârşa"—Sibiu.
40. „ Gh. Lanescu dela Bis. cated.—Cernăuţi la Sibiu-Cetate pt. Clinici.
41. „ Constantin Cucu din Doroteia—C.-Lung la Cuştelnic—Târn.-Mică.
42. „ Vasile Cojoc din Neagra-Şarului—C.-Lung la Cugir—Hunedoara.
43. „ Ioan Nisioiu din Corovia—Cernăuţi la Pianul-de-sus I—Alba.
44. „ Mihai Ioachimciuc din Reuseni—Suceava la Pianul-de-sus II—Alba.
45. „ Darie Ciobanu din Voloca-Storojineţ la Voila—Făgăraş.

Bibliografie

Johann Gottlieb Fichte. **Trei scrieri despre cărturar,** Din limba germană, de *Constantin Lăzărescu*, Bucureşti, Casa Şcoalelor 1944.

Casa Şcoalelor a fost foarte activă în ultimii câţiva ani. A tipărit mult, chiar şi lucrări fără vreo însemnătate deosebită. Dar a tipărit şi lucrări extrem de folositoare şi corespunzătoare menirii sale didactice şi culturale, cum este de pildă recenta tipăritură *Trei scrieri despre cărturar*, de marele filosof german Johann Gottlieb Fichte, traducere de profesorul Constantin Lăzărescu, acelaşi excelent filolog care ni-a dat în româneşte şi celebrele *Cuvântări către naţiunea germană* ale lui Fichte, tot în editura Casei Şcoalelor.

Cartea de care ne ocupăm interesează de sigur pe filosofi, pedagogi şi mai ales pe studenţi, cărora le este adresată în special. Dar ea poate interesa şi pe alţi cititori dornici să cugete câteva ceasuri şi chiar zile întregi, împreună cu filosoful german, despre menirea cărturarilor, aceşti vizionari care au isbutit să ia contact cu transcendentul şi acţionează, cum spune Fichte, sub înrîurirea directă a „Ideii divine".

Ceea ce m'a determinat să fac cunoscută cititorilor *Telegrafului Român* tipărirea în româneşte a acestei cărţi, a fost însă mai ales gândul că este vorba de lucrarea unui mare filosof credincios şi a unuia dintre cele mai puternice caractere din câte au existat vreodată. Aceasta mi s'a părut într'adevăr foarte important. „Trăsătura de căpetenie a personalităţii sale (a lui Fichte), spune traducătorul român, este religiositatea" (p. 8). Trăsătură sufletească ce se explică probabil şi prin atmosfera din casa părintească, o atmosferă „pătrunsă de o adâncă religiositate", cum spune tot traducătorul român (p. 15). Dar trebue să menţionăm şi faptul că Fichte a făcut studii de teologie, însăşi lucrarea sa de debut, cu care a devenit dintr'odată cunoscut, tratează un subiect de teologie şi anume despre revelaţie, iar în lista publicaţiilor sale citim titluri ca: *Uber den Grund unseres Glaubens an eine göttl. Weltregierung, Ideen über Gott und Unsterblichkeit, Predigt über Luc. 22,14, 15, Zwei Predigten*, etc. Mai menţionăm faptul că Fichte a continuat o frumoasă tradiţie inaugurată de profesorul de teologie dogmatică Döderlein, care ţinuse până la moartea sa, în 1792, prelegeri omiletice de dumineca pentru studenţi. Fichte a ţinut şi el astfel de prelegeri, obţinând „un foarte frumos succes" (p. 23). Chiar şi în lucrarea de care ne ocupăm, Fichte îşi mărturiseşte deschis credinţa sa în Dumnezeu, în nemurirea sufletului şi în providenţa divină. Dacă totuşi a venit în conflict cu autorităţile eclesiastice ale vremii sale şi a fost acuzat de ateism, lucrurile se explică prin numeroasele intrigi ce s'au ţesit în jurul acestui om incomod, care privea lucrurile omeneşti dela o prea mare înălţime pentru a putea fi pe placul contemporanilor săi.

Desigur, din punct de vedere teologic, spiritualismul filosofiei lui Fichte este prea bun prieten cu panteismul şi nu se împacă deloc cu dualismul ontologic al cugetării creştine. Dar nu este mai puţin adevărat că sunt rare sistemele de filosofie pătrunse de atâta religiositate de atâta curăţenie morală şi de atât înalt idealism, cum este sistemul de filosofie al lui Fichte. Şi apoi, „Fichte este unul din prea puţinii cugetători, la care învăţătura şi fapta sunt în acord deplin!" tp. 9). Educator prin excelenţă al naţiunii germane, Fichte poate fi exemplu pentru lumea întreagă şi pentru deapururi de felul cum trebue să-şi trăiască viaţa şi să şi-o sacrifice pentru ţara sa orice îndrumător al cugetului unei naţiuni. Cu toate adversităţile pe care le-a întâlnit şi le-a creat în jurul său, Fichte a continuat toată viaţa să fie de o aprigă severitate cu sine însuşi şi cu cei din jurul său, mobilizând elitele spirituale, electrizând pe auditorii săi şi împingându-i spre cultul patriei şi al valorilor veşnice. Un astfel de om, care n'a ştiut să facă nimănui concesii de nici un fel şi nici sie-şi, a putut să dea sfaturi neamului său. Când ţinea *Cuvântările către naţiunea germană* — catehismul naţionalismul lui german — Berlinul era ocupat de Francezi şi cuvintele lui erau adesea acoperite de sunetul trompetelor din fruntea unităţilor franceze ce se întorceau dela exerciţii, iar când, în 1812, un prieten îl sfătui să fugă în Rusia, căci altfel va avea de suferit din cauza atitudinii sale naţionaliste, Fichte răspunse că viaţa sa aparţine patriei şi ştiinţei şi e gata s'o dea atât pentru una' cât şi pentru cealaltă. Ceea ce, sub o anumită formă, se şi întâmplă, căci Fichte muri în primele zile ale anului 1814, de tifos, contaminat de soţia sa, care la rândul ei contractase tifosul îngrijind răniţii în spitale, în războiul din 1813, prin care Prusia şi-a recăpătat libertatea.

Pentru motivele de mai sus şi pentru că este vorba de o carte izvorâtă dintr'un înalt idealism moral, am crezut că este bine să menţionez în *Telegraful Român* apariţia în limba română a celor *Trei scrieri despre cărturar* ale lui Fichte. Căci ce poate fi mai înălţător decât ideea că prin adevăratul cărturar Dumnezeu transfigurează lumea, o ridică până la îndumnezeire. Menirea cărturarului este, după Fichte, aceea de a fi organul prin care Dumnezeu se revelează lumii. Cărturarul are Viziuni din suprasensibil şi le comunică lumii sau caută să ridice pe semenii săi la înălţimea Viziunilor sale din lumea transcendentă. Cărturarii sunt slujitorii Ideii divine. Ei trebue să pregătească tineretul pentru a-l face apt să primească Ideea divină şi ca Ideea divină să rodească în sufletul lor. Nu este vrednic de numele de cărturar, cel care n'a ajuns să se mistue ca un rug întru realizarea Ideii divine în lume.

Nu expun mai pe larg cuprinsul acestei cărţi, care trebue neapărat citită. Fichte însuşi avea idee foarte rea despre cei care îşi pierd vremea recenzând cărţi, adică spunând ceea ce au spus alţii (p. 197 — 206). Dar cred că nici el n'ar desaproba serviciul, care se face scrierilor şi ideilor sale, când acestea sunt anunţate cititorilor şi când cineva nu doreşte mai mult decât să împărtăşească şi altora bucuria de a fi pus mâna pe o carte bună. Nu poţi să nu comunici şi altora mulţumirea sufletească pe care ai încercat-o când ai găsit într'o carte ca aceasta, puse ordine şi străbătute de o înaltă idee unificatoare, preceptele morale pe care orice teolog creştin are datoria să le propovedulască din răsputeri: Credinţa în Dumnezeu, respectul şi iubirea aproapelui, groaza de tot ce e vulgar şi nenobil, munca fără preget, probitatea în munca intelectuală şi în toate manifestările vieţii, consacrarea fără rezerve unei misiuni, unei chiemări înalte, aceea de a fi colaboratorul lui Dumnezeu, realizatorul lui Dumnezeu, realizatorul Ideii divine în lume, etc. Găseşti cu alte cuvinte în cartea aceasta tot ce poate gândi mai frumos şi mai nobil despre chiemarea cărturarului un om dintr'o bucată, unul dintre cei mai de seamă cărturari al lumii, care însă n'a înţeles să se închidă în turnul de fildeş al ştiinţei al cugetării senine, ci s'a amestecat în lupta vieţii, pentru a-şi smulge pe semenii săi dela inerţie insuflându-le un înalt patriotism şi o aprigă dorinţă de spiritualizare.

Stărui deci, ca cele *Trei scrieri despre cărturar* ale lui Fichte — care nu sunt decât trei serii de prelegeri universitare cu acest subiect — să cunoască, în frumoasa traducere românească a profesorului C. Lăzărescu, o cât mai mare răspândire, mai ales în rândurile educatorilor şi tineretului ţării noastre.

Diacon **Dr. Em. Vasilescu**

INFORMAŢIUNI

Mişcare religioasă în capitala ţării. Cu binecuvântarea I. P. S. Sale Patriarhului Nicodim, şi cu sprijinul dat de clerul din capitală, s'a pornit o mişcare generală pentru organizarea pe cartiere şi parohii a rugăciunilor zilnice, înălţate spre ocrotirea şi victoria neamului românesc. Timp de trei săptămâni s'au ţinut, în diferitele biserici, privegheri, urmate de citirea acatistelor şi rugăciunile biruinţei, în fiecare zi la ora 17, participând o mare mulţime de credincioşi. Mişcarea aceasta religioasă a fost iniţiată de „Aşezământul Sf. Fecioare Maria", sub conducerea preşedintelui său, a dlui Gh. Lungulescu.

Adunarea Eparhială a eparhiei *Oradiei* este convocată în sesiune ordinară pe ziua de Duminecă *18 Iunie 1944*, la Internatul ortodox român de băeţi din *Beiuş*, după sf. Liturghie şi chemarea Duhului Sfânt, slujite în catedrala acestui oraş.

Numire. P. S. Sa Episcopul *Policarp Moruşca* este numit director al Internatului teologic dela sf. biserică Radu Vodă din Bucureşti.

Noi consilieri referenţi eparhiali. Adunările Eparhiale din Arad, din Caransebeş şi Timişoara, au ales, în sesiunea din anul curent, următorii consilieri eparhiali: PP. CC. LL. *A. Pârvu* şi *E. Căpitan* la Arad, *Dr. M. Bănescu* şi *Dr. I. Creţu* la Caransebeş, *N. Corneanu, Dr. Vlăduceanu, Dr. Coşeriu, C. Tismănariu* la Timişoara.

Biblioteci pentru femei. În mai multe comune din Moravia şi Boemia s'au înfiinţat biblioteci pentru femei. Astăzi când timpul trebue în deosebi să fie bine întrebuinţat, asemenea biblioteci înlesnesc cetitoarelor o alegere mai repede a cărţilor. În aceste biblioteci se află cele mai potrivite cărţi privind creşterea copiilor, scrieri din viaţa practică şi alte cărţi ce interesează mai ales pe femei.

ŞTIRI LOCALE

Duminecă în 11 Iunie 1944, servesc: prot. Mihail Neagu, cons. Gh. Secaş şi prof. Dr. Teodor Bodogae; diaconii: Ioan Circov şi Anatolie Scurtu. *Predică: prot. Mih. Neagu.* La Oastea Domnului predică: *Pr. Dr. Ioan Chioariu*, dela parohia Sibiu-Inferior.

Suflul bombelor nu deschide ferestrele, ci le sparge. Când sună alarma, deschideţi-le imediat, ca să nu fiţi răniţi de ţandări şi să nu duceţi dorul geamurilor! E bine să scoateţi al doilea rând de ferestre şi să le puneţi la loc sigur.

încasarea cotizaţiilor dela fiecare clasă, întocmind rapoarte la fiecare fine de an.

h) Reprezentanţii de clasă fac apelul la fiecare şedinţă şi prezintă absenţele la secretar, adună cotizaţiile şi donaţiile în bani ale clasei, predându-le casierului sau bibliotecarului.

3. *Membrii Societăţii*

Sunt obligator activi toţi elevii din cursul superior, iar cei din cursul inferior ajutători. Membrii Societăţii au următoarele datorii.

a) Participarea la cursurile religioase din cadrul şcolii. Şedinţe festive la: ziua Mitropolitului Andrei Şaguna, Dumineca Ortodoxiei, Dumineca bolnavilor, Sf. Gheorghe etc.

b) Iniţierea şi augumentarea unui fond cu numele „Mila creştină colegială", din care se vor ajuta membrii nevoiaşi şi mai săraci. În acest scop se poate aşeza la intrare în capelă o cutie cu lăcat.

c) Contribuţiile în vederea ridicării bisericilor, sprijinirea opereler de asistenţă creştină, amenajare de cimitire etc.

d) Vizitarea bolnavilor şi ajutorarea lor, vizitarea azilelor de bătrâni, penitenciare şi orfelinate.

(Va urma).

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

Anul XCII — Sibiu, 18 Iunie 1944 — Nr. 25

„ASOCIAȚIUNEA" SIBIIU

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei[illegible]

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei. — Pentru America 8 Dolari. Abonament de sprijin 5000

Articole și corespondențe se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor m. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8
Sibiu

„Cheile împărăției"

Așa se intitulează o carte a scriitorului englez Cronin, tradusă și apărută de curând în românește. Eroul cărții, poetul Francisc Chisholm, este reversul scoțian al lui Chiril din «Slujba adevărată» a lui Potapenko.

Silința lui Cronin, ca și a lui Potapenko, a fost să evidențieze adevărul că cea mai efectivă putere pastorală este dragostea preotului, manifestată în fapte. Francisc Chisholm nu este un predicator talentat, nici nu are calități sociale cari fac pe cineva simpatic la toată lumea. Colegul lui de seminar și de preoție, Anselm Mealey, este în această privință antipodul lui: volubil în relațiile cu semenii, generos în epitetele laudative pe cari le împarte în conversații și în scrisori oricui, având un respect sacrosanct pentru toate îndatoririle convenționale ale societății, nu reușește totuși să înfăptuiască nimic în adâncime, ci doar să parvină personal la episcopat și să acopere cu un văl trandafiriu realitatea care nu se transformă câtuși de puțin.

Chisholm în schimb e modest, ultramodest la vorbă, deși de-o inteligență remarcabilă. Are însă o sensibilitate rară și o cinste sufletească aproape sălbatică. Cu sensibilitatea lui care vibrează de dragostea lui Hristos și a oamenilor și cu cinstea lui sufletească, el nu se împacă cu nimic ce-i acoperemânt înșelător în viață, merge în activitatea de preot totdeauna la esențial, la intimitatea sufletului prin intimitatea sufletului. Iar calea care leagă cele două intimități sufletești este dragostea cu fapta, nu speculația sau oratoria despre dragoste.

Cronin și-a întitulat cartea «Cheile împărăției», probabil pentru a arăta că dragostea cu fapta a lui Francisc Chisholm e singura care are puterea de-a deschide pentru el însuși, dar și pentru oamenii de al căror suflet se ocupă, ușile împărăției ceriurilor. «Cheile împărăției» dealtfel sunt convins că sunt totodată «cheile sufletului» și tocmai pentrucă sunt «cheile sufletului» sunt și «cheile împărăției». Împărăția ceriurilor nu e decât împărăția sufletelor vivificate, scăpate de învârtoșarea egoismului, de încuierea mândră, rigidă și temătoare în ele însile, de închistarea și reducerea lor la o umbră de existență. Împărăția ceriurilor este împărăția sufletelor înfrățite în dragoste, cari răsuflă cu toate puterile lor descătușate în ambianța dragostei.

Cea dintâi misiune a preotului, sau misiunea lui propriu zis, este aceea de-a scoate sufletul din temnița singurătății sale, în care îl ține păcatul, cu respirația aproape înăbușită de griji și de temeri. Cine a descuiat temnița sufletului, cine l-a lăsat pe acesta să iasă la viața în comuniunea dragostei, i-a deschis porțile împărăției vieții, a împărăției ceriurilor.

E greu pentru un preot să găsească această cheie și să lucreze cu ea? N'așt știu să răspund tocmai sigur la această întrebare. Fapt e că puțini o mânuesc. Nu e o raritate preotul haric. In viața noastră bisericească și națională sunt chiar foarte deși preoții cari se dedică aproape zi de zi poporului din parohie. Zidesc biserici, școli, case culturale, conduc sau îndrumează viața economică și administrativă a comunii. Cu alte cuvinte sunt un fel de fac-totum în mijlocul obștei și aceasta cu prețul unei munci încordate și neîntrerupte, cu cea mai generoasă cheltuială de sănătate și de liniște.

Cu toate acestea nu prea reușesc să descuie sufletele, și prin urmare, am zice, nici împărăția ceriurilor pentru ele și pentru ei. Sufletele rămân amorțite, învrăjbite, absorbite în preocupări pasionante de dinafară. Care poate să fie cauza? Cred că faptul că această activitate e prea oficială, se adresează prea mult întregului colectiv, și prea puțin sufletelor individuale, luate în parte. Prin activitatea dedicată colectivității ca atare, nu răsbați până la intimitatea sufletelor, ci numai până la un anumit strat mai de dinafară. Desigur sunt foarte necesare toate cele ce se fac pentru obște și preotul are obligația să se intereseze de ele. Dar nu ajunge atâta. Mai bine zis a lăsat afară chiar esențialul. Intr'o parohie nu sunt numai problemele generale, ci sunt și nevoile fiecărei familii. Până nu se apropie preotul de acestea, n'a pătruns intim în sufletele oamenilor. Va pătrunde în suflete când își va face din fiecare familie o familie proprie; când va pierde o zi întreagă ducând pe un membru bolnav al unei familii la doctor; când va pierde o altă zi ocupându-se cu plasarea într'un serviciu al unui parohian neajutorat; când se va face luntre și punte ca să înscrie la o școală, un copil sărac din parohie și să-i obțină o bursă. Cu alte cuvinte când își va dedica pentru parohienii săi, luați cu năcazurile lor particulare, tot așa de mult vremea, ca și cum ar face-o pentru familia proprie, făcându-se tuturor toate.

Aceasta-i pastorația individuală.

Să nu credem că ajunge puțină oratorie sentimentală, cu glas afectat, pe marginea jertfei lui Hristos, fără să facem nimic pentru oamenii năcăjiți după aceea, ca să cucerim sufletele real și statornic. Distanța de oameni, fie din comoditate, fie din neplăcerea de a ne amesteca cu cei de condiție modestă, încuie sufletele, în loc să le descuie, oricât de frumos le-am predica la ocazii festive.

S'ar putea obiecta că e greu pentru parohul nostru să-și dedice astfel timpul familiilor din parohie, având obligații față de familia sa. Dar avem atâția preoți lipsiți de copii proprii și totuși nu vedem la ei această dedicație. Cauza prin urmare nu e totdeauna povara familiei proprii, ci fie lipsa de dragoste, fie faptul că nu și-au dat seama ce mijloc efectiv pentru cucerirea sufletelor este grija de familii luate în parte. Pe de altă parte sunt și preoți cu familie grea cari fac mult pentru ajutorarea individuală a parohienilor. Incât pentru mulți preoți ceeea ce se postulează în aceste rânduri nu e un lucru nou, ci mai degrabă o sistematizare a ceea ce au făcut și până acum.

Ni se deschide în această direcție un nou domeniu de activitate pastorală, cel mai efectiv dintre toate. Și nu ne îndoim că râvna, pe care în general preoțimea noastră a dovedit-o și o dovedește continuu în a se jertfi cât mai mult pentru popor, o va îndemna să pornească cu hotărâre pe acest nou făgaș.

D. STĂNILOAE

Providența divină în istorie

In vremurile acestea de grele încercări și de crude apăsări pentru neamul nostru, cea mai puternică pârghie de rezistență ne-o oferă credința nestrămutată că Dumnezeu este alături de noi cu brațul Său puternic și înalt. Această credință și nădejde atât de necesară astăzi, ne o legitimează deplin și ne-o alimentează cu vigoare adevărul despre Providența divină în istorie.

A vorbi despre Providența divină în istorie, este tot una cu a vorbi despre Dumnezeu în istorie. Pronierea istoriei de către Dumnezeu prezintă două laturi sau aspecte și anume: a) *Oferirea posibilității menținerii istoriei în viață* și b) *guvernarea istoriei spre ținta ei ultimă.* Pe această linie dublă se poate — credem — rezolvi mai satisfăcător problema Providenței divine în truda istorică a omenirii.

Dacă constituirea istoriei s'a întemeiat prin creațiune, atunci *menținer[illegible] posibilitatea desfășurării mersului istoriei până la împlinirea destinului său final, se datorește Providenței divine.* Pentrucă acțiunea de proniere divină a lumii nefiind altceva decât o creațiune continuă a acesteia, iar pronierea istoriei de către Dumnezeu fiind numai un aspect particular al Providenței divine în general, — e mai presus de orice îndoială că *toate elementele constitutive ale istoriei și ale dinamismului său creator se mențin și alimentează prin Pronia cerească.* Evident, afirmația aceasta n'are același sens și valoare cu privirea la factorul primordial al istoriei: Dumnezeu. Căci nu Providența întemeiază pe Dumnezeu ci invers. Dar în actuala ipostază dată a lumii singura în care istoria poate avea structura și sensul ce-l prezintă de fapt — Dumnezeu și Providență sunt două realități așa de corelate, încât nu se pot concepe Unul fără alta. Firește, Dumnezeu putea să nu fi creat lumea; dar dacă a făcut-o și — în înțelepciunea Sa negrăită — dacă i-a imprimat menirea și destinul respectiv, atunci lumea fără Providență e moartă, după cum un Dumnezeu care nu proniază lumea ar fi un Dumnezeu deist și nu creștin. Așa fiind, putem afirma cu toată convingerea că *istoria își datorează menținerea în existența dobândită prin creațiune și dinamismul creator, în primul rând puterii divine care pulsează magnific și viguros în arena ei.*

Mai pregnant și reliefat se definește Providența divină în istorie în cel de al doilea aspect al său: Guvernarea istoriei spre ținta ei ultimă. Contrar tezei profund eronate a materialismului istoric care reduce fenomenele istorice la simple manifestări ale materiei neînsufletite, iar direcția și progresul acestora le atribue exclusiv stării economice. (Vezi mai pe larg articolul nostru: Primatul spiritului în istorie. T. R. 20. VI 1943, pg. 2), — actele istorice sunt procesul liber și conștient al personalității umane creatoare întreprins și desfășurat nu numai sub oblăduirea Cerului ci și *sub diriguirea înaltă și tainică a Providenței divine.* Diriguirea istoriei de către Dumnezeu merge până la detalii, pe care însă slaba minte omenească nu le poate sesiza. Căci prea se verifică și în această direcție clasicele cuvinte ale Apostolului neamurilor: «O, adâncul bogății și al înțelepciunii și al științei lui Dumnezeu! Cât sunt de nepătrunse judecățile lui și de negăsit urma căilor lui!» (Rom. XI, 33). Ceea ce putem afirma categoric și întemeiat, este că *Pronia divină rânduește fiecărui neam un destin propriu și specific, oferind totodată toate mijloacele și întreagă asistența necesară împlinirii acestuia.* Acest destin și-l sesizează neamul prin deschiderea și îndreptarea atentă a inimii sale spre Cerul tuturor chemărilor spre ținta finală și îl realizează prin conlucrare armonică, neîntreruptă și intensă cu Dumnezeul pronietor al trudei de mai bine a omenirii.

Datorită sensului și țintei finale a istoriei: izbăvirea în veac ca ins și colectivitate națională, precum și împlinirea totală în Dumnezeu, istoria are în centrul ei pe HRISTOS nu numai ca izvorul ontologic primordial al ființării și dinamicei Sale creatoare ci și ca normă primordială de urmat și ca țintă supremă de atins. Deaceea cu cât e mai lângă Hristos, cu atât truda istorică suge mai multă putere din puterea Lui și posedă mai mult dinamism creator; după cum cu cât calcă mai mult pe urmele Lui, cu atât își realizează mai deplin destinul. Și tot de aceea pronierea divină a istoriei își atinge culmea în Hristos, care o potențează la suprema intensitate și o investește cu puterea rânduirilor și împlinirilor finale totale. In consecință, *Hristos e supremul diriguitor al istoriei.* El hărăzește fiecărui neam destinul istoric și tot El îl asistă efectiv pentru a-l putea împlini. Așa fiind, este dela sine înțeles că *cel mai ales destin istoric și că cea mai largă asi-*

stenţă a Proniei divine în truda istorică, o dobândeşte un neam în, cu şi prin Hristos.

Durere este, însă, că multă lume nu crede în pronierea divină a istoriei. Ingâmfarea şi antropocentrismul luciferic al veacului nostru a «întrecut» teza deistă şi s'a coborît la cea *ateistă*, scoţând pe Dumnezeu din lume şi crezând că istoria se scrie fără ajutorul Cerului. Pe lângă aceasta, mania diabolică a atotştiinţei care vrea să ştie totul şi deodată, precum şi constituirea istoriei într'o ştiinţă prea pozitivistă, au împotmolit cercetările istorice prea mult în imanenţă şi au dus la neglijarea sau desconsiderarea supranaturalului în istorie. Acolo unde n'a putut explica devenirea istorică după logica desvoltării naturale a lucrurilor, a făcut loc larg «hazardului». Iar insuccesele şi căderile din pricina incapacităţii greşelilor anumitor pretinşi «oameni mari», au dus la «răzbunarea» pe Pronie, invocând motivul că n'au reuşit în intreprinderile lor, din cauza că Dumnezeu nu s'a interesat de truda lor.

Fireşte, *realitatea Providenţei divine în fenomenele istortce, nu se poate sesiza deplin pe cale experimental-raţională.* Sesizarea ei deplină angajează integral credinţa tare în Dumnezeul creştin şi se pierde în adâncul de nepătruns al conlucrării Cerului cu cosmosul şi mai ales cu microcosmosul, în devenirea istorică. Totuşi şi *pe cale experimental-raţională găsim suficiente temeiuri pentru existenţa Providenţei divine în istorie.*

Cea mai puternică dovadă de acest fel este, fără îndoială, prezenţa incontestabilă a ordinei scopurilor şi valorilor în desvoltarea istorică. Realitatea unor scopuri călăuzitoare şi a unui plan diriguitor este mai presus de orice îndoială în ordinea istorică. Căci spre deosebire de natură, istoria e truda asidua spre împlinirea unei idei sau a unui scop, a unui destin. *Realitatea ştiorică este prin însăşi esenţa sa, teleologică.* (Ioan G. Savin: Teleologia istorică. In: Apologetica. Vol. II. Partea II-a. Buc. 1943, p. 198, 204 sq). Fără ordinea scopurilor, nu se poate concepe şi realiza adevărata istorie. Teleologia din ordinea istorică este expresia vădită a pronierii divine dintr'însa şi de aceea *negarea Providenţei divine în istorie echivalează cu negarea istoriei însăşi.* Vizând şi latura de fundare şi dinamizare a istoriei prin Providenţa divină, sublinierea noastră devine şi mai legitimă şi evidentă.

Ori, teleologia istorică nu poate veni dela noi oamenii, pentrucă adeseori omul n'o ştie şi n'o doreşte. Totuşi această ordine a scopurilor ni se impune ca ceva ce trebue înfăptuit din considerente, care ne depăşesc. (Savin: o. c. p. 210 sq.) Desigur, o oarecare ordine a scopurilor în devenirea istorică este a se atribui şi oamenilor, dar aceasta se concepe şi realizează tot cu concursul indispensabil al Proniei divine. In plus, tocmai comportarea omului faţă de imperativul categoric al ascultării şi împlinirii acestei teleologii istorice, este încă o dovadă despre realitatea pronierii divine a istoriei. Căci cum se explică altfel irezistibila înrâurire a acestei teleologii asupra personalităţilor istorice, care-i stăpâneşte şi chinuieşte până la jertfirea şi «nebunia» pentru împlinirea intereselor superioare ale neamului, din care fac parte. Nu este, oare, faptul acesta tot o dovadă a manifestării Providenţei divine, care mirue de sus pe anumiţi inşi cu o misiune istorică excepţională şi vitală pentru o naţiune?!

Teleologia istorică nu poate veni nici dela realitatea fizică, căci materia nu o poate produce şi nici explica. (Cf. Savin: o. c. p. 211 sq.). E drept, şi'n realitatea fizică există o ordine a scopurilor, care însă nu se poate deduce din aceasta şi nici reduce la ea, fiind cu totul transcendentă ei.

Astfel stând lucrurile, e mai presus de orice îndoială că teleologia istorică derivă dela o realitate, care transcende omul şi materia. Această realitate este lumea ideilor şi scopurilor supreme, lumea harului care se suprapune — sudându-se cu ea şi plinindu-o — ordinei creaţiunii şi din care coboară puterea creatoare de istorie. (Cf. Savin: o. c. p. 211 sq.). *E ordinea vieţii absolute, care fecundează truda istorică şi o diriguieşte spre ţinta finală: DUMNEZEU.*

Această realitate nu poate fi redusă — cum susţine idealismul transcendental kantian — la o simplă formă ideală, căci ideile şi valorile care creiază istoria, nu pot fi simple imperative formale sau norme ideale, ci trebue să fie *realităţi obiective*, după cum remarcă o autoritate competentă în materie, Heinrich Rickert: Cine judecă istoria, nu poate judeca această lume trăită, adânc impregnată de valori, decât ca depinzând de o ultimă valoare absolută, poate necunoscută, dar de prezenţa şi realitatea căreia nu se poate îndoi nimeni. (Die Grenzen der naturwissenschaftlichen Begriffsbildung. Eine logische Einleitung in die historischen Wissenschaften. 2 Auflage. Tübingen 1913, p. 597). La Savin: o. c. p. 215). Concepţia teistă a istoriei are convingerea nestrămutată, că această realitate absolută şi obiectivă nu poate fi alta decât *Dumnezeu.*

Totuşi faptul teleologiei istorice nu trebue să fie exploatat până la reducerea pronierii divine a istoriei exclusiv la aşezarea ordinei scopurilor, cum pare a face distinsul nostru apologet, dl Ioan Gh. Savin, în interesantul dsale studiu: Pronie şi Istorie. (In revista «Misionarul», 1943, Nr. 10—12, p. 497 sq.). Căci deşi teleologia istorică implică inerent fundarea şi dinamizarea rodnică a istoriei, totuşi — întrucât o problemă e mai adecvat şi integral rezolvită atunci când e pusă în perspectivă completă — când vorbim de Providenţa divină în istorie, trebue să relevăm neapărat faptul că pronierea divină a istoriei nu se limitează la rânduirea de scopuri, ci cuprinde şi menţinerea fundării posibilităţii devenirii istorice săvârşite prin creaţiune, precum şi dinamismul ei creator.

Insuşi modul concret în care se desfăşoară istoria, dovedeşte prezenţa efectivă a Providenţei divine în devenirea istorică. Căci atât în viaţa individuală cât şi în cea colectivă, se constată deveniri şi împrejurări, care nu pot fi explicate deplin după logica desvoltării ordinei naturale a lucrurilor. Insăşi ştiinţa modernă a istoriei mărturiseşte acest fapt, înlocuind mulţimea semnelor de întrebare din rezultatele cercetărilor sale, cu aşa numitul «hazard» care nu-i altceva decât recunoaşterea indirectă şi tacită a misterioasei lucrări a Providenţei divine în istorie. Căci tocmai amestecul tainic şi neprevăzut al Proniei în desfăşurarea evenimentelor istorice, face ca această desfăşurare să prezinte o altă formă decât cea stabilită aprioric pe baza legilor constante ale naturii.

Dar realitatea Proniei divine în istorie o certifică şi un element de ordin subiectiv, care nu şi poate avea explicaţia suficientă fără un corespondent în ordinea obiectivă. E vorba de nădejdea manifestată de toţi oamenii, mai ales atunci când stau sub apăsarea unor primejdii şi suferinţe grave, în intervenţia salvatoare a unui factor necunoscut sau neobişnuit. Aşa încât, numai teoretic se neagă realitatea Providenţei în istorie, pe când practic o afirmă şi cei mai vajnici atei. (Cf. Stăniloae D.: Credem în Providenţa divină. T. R. 18 Febr. 1943, pag. 1).

In fine, manifestarea Proniei se poate constata şi în istoria diferitelor popoare. Mai ales neamul nostru a experiat din plin oblăduirea Providenţei în trudita lui istorie bimilenară. Căci acel »miracol al istoriei» noastre: persistenţa continuă a neamului în vâltoarea atâtor cumplite primejdii şi desfăşurarea unui rol aşa de important în răsăritul bătrânului continent: paza Europei şi apărarea creştinătăţii, este un semn vădit al ocrotirii înalte şi puternice cu care ne-a învrednicit Dumnezeu.

Faptul acesta este chezăşia sigură, că şi azi şi mâine, Pronia divină ne va dirigui şi oblădui spre împlinirea destinului nostru ca neam. Cu o singură condiţie: Să rămânem credincioşi acestui destin şi să ne străduim a-l dăltui cu orice trudă şi jertfă.

Preot **Dr. CORNELIU SÂRBU**

Nr. 5985/1944

Incunoştiinţare oficială

Se aduce la cunoştinţă personalului bisericesc, că gradaţiile noui, aprobate *spre plată cu începerea dela 1 Aprilie 1944*, se plătesc în următorul mod şi anume:

***a)* Suma lor pe luna April 1944 s'a reţinut pentru Casa Pensiilor;**

***b)* Suma lor pe luna Mai 1944 s'a înglobat ca parte la Imprumutul cel nou de războiu.**

***c)* Suma lor, începând cu 1 Iunie 1944 se plăteşte după ce va fi ordonanţată spre plată.**

Sibiu, la 13 Iunie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 5786/1944

Notă

Aducem la cunoştinţă oficiilor protopopeşti din Arhiepiscopia noastră că salarizarea preoţilor refugiaţi sau evacuaţi din Bucovina se va face şi în viitor prin Arhiepiscopia şi Mitropolia Bucovinei, respectiv prin protoieriile din Mitropolia Bucovinei.

Oficiile protopopeşti din Arhiepiscopia noastră nu vor mai îndeplini nici o formalitate în vederea salarizării preoţilor refugiaţi sau evacuaţi din Bucovina aflători în cuprinsul Arhiepiscopiei noastre.

Sibiu, la 14 Iunie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

FOIŞOARA

STATUTUL

SOCIETĂŢII „Sf. GHEORGHE", A TINERIMII ADULTE ORTODOXE ROMÂNE

(2)

4. *Lucrările*

Sunt de cuprins religios, moral, documentate, frumos expuse, în scris, chiar când se ţin libere, prezentate cu patru-cinci zile înainte cenzorilor. Ele se păstrează în arhiva şcolii, de secretar. La citirea lor se evită polemica şi nu se ia cuvântul decât o singură dată. In cazul când preşedintele de onoare şi cel activ socoteşte, poate să retragă cuvântul, sau în mod excepţional să-l acorde scurt, pentru a doua oară.

5. *Şedinţele*

Sunt: 1) de comitet, 2) şedinţe publice, 3) şedinţe festive. Cele publice se vor ţine din două în două săptămâni la zi fixată de comitet. Cele festive vor avea programul separat şi se vor ţine la ceremonii sau în sărbători excepţionale (Mitropolitul A. Şaguna, Dumineca Crtodoxiei, Sf. Gheorghe).

6. *Cotizaţiile*

Este lunară de cinci lei şi anuală de cincizeci lei, se plăteşte la începutul anului Societatea poate primi donaţii dela orice persoană, în bani, cărţi, ziare etc.

7. *Biblioteca*

Cărţile împrumutate de elevi vor fi învelite şi se vor restitui îngrijit, iar în caz de pierdere, când cartea se află în comerţ se achită îndoit costul ei, în cazul când nu se află, costul este întreit. Pentru deteriorare cenzorii stabilesc amendă de $^1/_4$ costul ei. Cărţile se împrumută pe două săptămâni. Ce trece plus, se plăteşte o taxă de zece lei săptămânal.

8. Societatea poate accepta ca membrii de onoare pe toţi foştii ei membrii activi, în cazul când aceştia au dovedit interes şi râvnă pentru bunul mers al Societăţii

In acest caz comitetul de conducere consideră de a sa datorie şi onoare să designeze asemenea cazuri. In acest caz se anunţă membrul respectiv de către secretarul Societăţii.

CAP. V.

Conducerea, funcţionarii

ART. 13. In fruntea Societăţii stă Sfatul, constătător din:

1. Preşedinte, care e parohul locului. Din cauză de bătrâneţe, sau renunţare de bună voe, poate ceda locul altui om cu carte, învăţător, etc.

Când în localitate sunt doi sau mai mulţi parohi, unul va fi încredinţat ca preşedinte al Societăţii.

Preşedintele ia iniţiativa şi se îngrijeşte de partea religioasă, culturală, socială, naţională, patriotică şi administrativă din activitatea Societăţii. Are să raporteze în scris Consiliului parohial şi autorităţii bisericeşti (Consiliului Arhiepiscopesc) la sfârşitul fiecărui an despre mersul Societăţii.

2. Un vice-preşedinte, ales pe trei ani de adunarea generală, care înlocueşte pe preşedinte, şi are să poarte evidenţa membrilor Societăţii, precum şi alte atribuţii încredinţate de preşedinte.

3. Un casier, care strânge taxele amendele şi orice alte venituri ale Societăţii.

4. Controlorul, care ţine în evidenţă pe cei ce absentează dela biserică, dela cursul de catehizare şi celelalte întruniri culturale şi oficiale obligatorii şi controlează cassa.

5. Un bibliotecar, care îngrijeşte, împarte şi primeşte cărţile şi ziarele Societăţii şi le ţine în rânduială.

6. Un secretar, care ia procesele verbale ale şedinţelor Sfatului şi ale Adunării generale.

7. Doi membrii aleşi de Adunarea generală pe o perioadă de 3 ani, pe lângă doi delegaţi ai comitetului parohial şi un delegat al casei culturale din localitate.

ART. 14. Sfatul se întruneşte în fiecare lună: rezolvă toate chestiile în interesul bunului mers al Societăţii.

Deleagă în mod permanent sau cu rândul pe supraveghetorul tinerimii, pe conducătorul (vătavul) jocului şi al petrecerilor şi orânduieşte toate cele de lipsă pentru îndrumarea vieţii sociale în sânul Societăţii, execută hotărîrile adunării generale.

ART. 15. In Sfat raportează fiecare funcţionar despre îndeplinirea agendelor sale.

Faţă de funcţionarii, cari nu îndeplinesc chemarea cu tot zelul, se iau măsuri.

CAP. VI.

Adunarea generală

ART. 16 Adunarea generală e întrunirea tuturor membrilor Societăţii. Se convoacă de Sfat cu opt zile înainte şi se ţine odată pe an, în Decemvrie, sub conducerea preşedintelui Societăţti ca preşedinte al adunării, alegându-se în birou şi doi delegaţi pe lângă secretarul Societăţii.

Hotărîrile se iau cu majoritatea de voturi a celor prezenţi, cari trebue să fie cel puţin $^1/_3$ din membrii Societăţii.

Dacă la întâia convocare nu s'ar întruni numărul cerut, se convoacă a doua

Păstorul în mijlocul fiilor săi sufleteşti

P. S. Sa Episcopul *Nicolae* al Oradiei coboară, Duminecă de Duminecă, între iubiţii săi fii duhovniceşti, ca să le vestească cuvântul lui Dumnezeu şi să le întărească nădejdea în dreptatea lui, după care însetează poporul român din toată ţara.

Duminecă, în 14 Mai 1944, iubitul Ierarh s'a oprit în comuna fruntaşă *Cetea*, unde P. S. Sa e cunoscut de toată suflarea românească din această parohie, aflătoare în eparhia *Clujului*. După sf. Liturghie şi parastasul pentru eroii comunei şi preoţii locali, P. S. Sa — din încredinţarea primită — a rostit cuvântul de învăţătură, pornit din adâncă trăire şi convingere creştinească, îndemnând credincioşii la rugăciune, la ajutorarea deaproapelui şi la jertfa în slujba neamului neamului şi a ţării.

În 21 Mai a. c. P. S. Sa Episcopul Bihorului a propovăduit cuvântul Domnului în parohia protopopească *Tinca*, trecând apoi la parohia *Miersig*, aproape de frontieră, unde a rostit rugăciuni pentru cei plecaţi pe front şi pentru toţi credincioşii parohiei.

La Mănăstirea *Izbuc* s'a desfăşurat, în ziua Înălţării Domnului, o măreaţă manifestare creştinească, ca şi la *Sălişte de Vaşcău*, precum şi la Poiana-Vaşcău, — unde cuvintele neobositului Ierarh au lăsat profunde urme în toate inimile ascultătorilor.

NOTA

Arhiepiscopia Chişinăului, Secţia Economică Nr. 3093 din 1 Iulie a. c. a rugat Consiliul nostru arhiepiscopesc să pună în vedere clericilor refugiaţi de pe teritoriul Eparhiei Chişinăului (jud. Lăpuşna, Orhei şi Tighina) cele de mai jos:

„P. C. părinţi protopopi şi preoţi evacuaţi din judeţele amintite vor prezenta de urgenţă secţiei economice a Arhiepiscopiei Chişinăului, cu sediul în com. Cosoveni de jos, jud. Dolj, conturile de gestiune, însoţite de actele justificative pentru veniturile şi cheltuelile efectuate în cursul anului financiar 1943/1944 (1 Aprilie 1943 —31 Martie 1944).

Totodată se va depune la contul Arhiepiscopiei Chişinău, soldul în numerar şi se va comunica cantitatea de lumânări lăsată în biserică la evacuare, se va arăta averea evacuată şi valoarea ei, aparte se va specifica averea lăsată pe loc la evacuare".

Sibiu, la 13 Iunie 1943.

Consiliul Arhiepiscopesc

Prin minciuni, duşmanul turbură sufletele celor slabi

Folosul pomenirilor dela Proscomidie

Pomenirea viilor şi morţilor la Proscomidie, cu scoaterea părticelelor pentru cei pomeniţi este de cel mai mare folos pentru noi şi sufletele noastre. La Proscomidie, zice un părinte bisericesc, în mâinile neputincoase ale preotului se naşte Mântuitorul, care mai apoi, la Sf. Liturghie, vine de se jertfeşte pentru noi. Este lesne să ne dăm seamă de folosul de a fi pomeniţi în aceste clipe şi noi: O întâmplare din viaţa Cuviosului Benedict ilustrează cele de mai sus.

Două fecioare s'au legat în faţa lui Dumnezeu cu făgăduinţa de a trăi în pustnicie şi rugăciune. Cu toate acestea ele nu se puteau lepăda de urâtul obicei de a judeca, cleveti, jigni, înfrunta pe alţii. Cuviosul le-a sfătuit să se stăpânească, fiindcă altfel ei le va opri dela Sf. Taine. Fecioarele au început a face haz pe chestia aceasta.

Nu după multă vreme au murit amândouă şi au fost îngropate în biserică. Dar ce se întâmplă? De câte ori diaconul la Sf. Liturghie rostea ectenia: „Câţi sunteţi chemaţi, eşiţi", — creştinii vedeau cum din morminte plecau afară două fecioare.

Cuviosul Benedict, aflând aceasta, a plâns pentru ele şi a trimis prescurile pentru Proscomidie, cerând a se pomeni fecioarele acelea. După aceea nimeni nu le-a mai văzut ieşind din biserică ca mai înainte.

Ce daruri minunate, deci, ne sunt puse la îndemână în Proscomidie! Folosim noi oare aceasta? Mai cu seamă astăzi când feciorii Neamului sunt în încleştare hotărâtoare — pe viaţă şi pe moarte la hotarele ţării!

ŞTIRI LOCALE

In biserica catedrală din Sibiu:

Duminecă în 18 Iunie 1944, servesc: Icon. stavr. Emilian Cioran, cons. Aurel Nanu şi prot. Mihail Neagu; diaconii: cons. Alexandru Popa, *Predică: cons. Aurel Nanu*. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *preotul Ioan Albu* dela parohia Sibiu-Iosefin.

Sâmbătă în 24 Iunie 1944, la Naşterea Sf. Ioan Botezătorul, servesc: Prot. Mihail Neagu, preot Ştefan Morariu şi prof. Dr. Teodor Bodogae; diaconii: Anatolie Scurtu şi prof. Dr. Grigorie T. Marcu. *Predică: prot. Mih. Neagu*. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *preotul Dr. Corneliu Sârbu* dela parohia Sibiu-Trei-Stejari.

Nu lăsa otrava svonului duşman să-ţi pătrundă în casă!

TABLOUL

preoţilor evacuaţi din teritoriile ocupate vremelnic de inamic şi repartizaţi cu serviciul la parohiile din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia şi Sibiu

C) Din Moldova

1. Părintele, Lăzărescu Teodor din Gârleni—Bacău la Zârneşti—Braşov.
2. „ Vârlan Const. din Mărăşeşti, bis. Neamului la Sâmb.-de-sus—Făg.
3. „ Mihai Constantin din Brătuleşti—Roman la Cincul—Făgăraş.
4. „ Gheorghiţă Dumitru din Durneşti—Botoşani la Turcheş—Braşov.
5. „ Brânzei Adam din Molniţa—Dorohoi la Intorsura-Buzău—Braşov.
6. „ Tudorache Gh. dela Biserica Ciurchi din— Iaşi la Sibiu, Sub. infer. I.
7. „ Vâscu Mihai din Hreatca—Dorohoi la Baciu—Braşov.
8. „ Cojocariu Teodor dela Biserica Banu din Iaşi la Romos-Hunedoara.
9. „ Borş Ioan dela Piatra-Neamţ bis. Mărăţei la Râşnov—Braşov.
10. „ Gheorghe Zaharescu dela Sf. Nicolae—Roman la Răşinari I.—Sibiu.
11. „ Constantin Tărcuţă dela Sf. Voevozi—Roman la Răşinari II—Sibiu.
12. „ Alexandru Bulăceanu dela Sf. Nicolae—Roman Răşinari III—Sibiu.
13. „ Nicolae Burlacu dela Sf. Voevozi—Roman la Răşinari III—Sibiu.
14. „ Nic. Rusu dela Precista-Mare—Roman la Brad I Gurabarza—Huned.
15. „ Dr. C. Muntean dela Cat. Episc.—Roman la Albeşti—Târn.—Mare.
16. „ Const. Platon dela Sfinţii Împăraţi—Roman la Răşinari II—Sibiu.
17. „ Nicolae Pavalache dela Sf. Gheorghe—Roman Răşinari I—Sibiu.
18. „ Ermil Bărbieru dela Precista Mică—Roman la Brad I—Hunedoara.
19. „ Petru Pantelimon din Paşcani—Baia la Porceşti—Sibiu.
20. „ Ioan Florescu din Andrieşeni—Iaşi la Sibiu Sub. Iosefin.
21. „ Mih. Manole dela Nicolina—Sf. Vasile—Iaşi la Galaţi—Făgăraşi.
22. „ Nicolaie Mihai din Tudora—Botoşani la Braşov—Stupini—Braşov.
23. „ Constantin Nonea, cons. ref. Iaşi la Satulung II—Braşov.
24. „ Vespaşian Negoiţă din Socola—Iaşi la Sibiu Sub. Inf. I.—Sibiu.
25. „ Gh. Munteanu din Avântul-Podul-Iloaiei—Iaşi la Săliştе—Sibiu.
26. „ Gh. Grosu din Bodeştii-de-jos—Neamţ la Roadeş—Târnava-Mare.
27. „ Ioan Chirică din Oşlobeni—Neamţ la Buneşti—Târnava-Mare.
28. „ Cişmileanu Teodor din Cordun—Botoşani la Gurasada—Hunedoara.
29. „ Dimitrie Brânzei dela Sf. Petru şi Pavel—Iaşi la Vinerea—Huned
30. „ Eugen Zaharia din Cracalia—Dorohoi la Coveş—Târnava-Mare.
31. „ Nicolae Scobai din Urecheni—Neamţ la Bulbuc—Hunedoara.
32. „ Const. Bucătaru din Pogoane—Neamţ la Bulbuc—Hunedoara.
33. „ Gh. Munteanu din Blebea-Tg.-Neamţ—Neamţ la Bulbuc—Huned.
34. „ Mihai Gheorghiu din Buneşti—Făleiu la Ţânţari—Braşov.
35. „ Vasile Ciocârlan din Bazga-Răducăneni—Făleiu la Braşov—Tocile.
36. „ Nicolaie Lazăr din Lipovăţ—Vaslui la Sânpetru—Braşov.
37. „ Bogza Grigore din Butnăreşti—Roman la Dumbrăveni—Târn.-Mică.
38. „ Dimitrie Mihai din Gădinţi—Roman la Ungra—Târnava-Mare.
39. „ Mihai Nic. din Vorona-Mare—Botoşani la Sita-Buzăului—Braşov.
40. „ Corneanu Alex. din Hudeştii-Mari—Dorohoi la Glâmboaca—Sibiu.
41. „ Teodosiu Haralambie din Rădăşeni—Baia la Brad—Hunedoara.
42. „ Galeriu Gheorghe din Adăşeni—Dorohoi la Crişeni—Hunedoara.
43. „ Zaharescu Mihai dela Ştefan-cel-Mare—Baia la Poarta-Bran.
44. „ Zaharescu Alexandru din Sireţel—Baia la Dâlja-Mare—Huned.
45. „ Atanasiu Gh. din Stolniceni-Prăjescu—Baia la Livezeni—Sălătruc.

Nr. 5193/1944 [35] 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de diacon la biserica catedrală din Sibiu, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Diaconul va beneficia de salarul dela Stat conform pregătirii teologice şi de chirie conform situaţiei familiare.

Diaconul numit va lucra în zilele de peste săptămână la Arhiva Consiliului arhiepiscopesc.

Cererile de concurs vor fi înaintate la Consiliul Arhiepiscopesc din Sibiu.

Sibiu, din şedinţa secţiei bisericeşti, a Consiliului Arhiepiscopesc, ţinută la 30 Maiu 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

adunare, care se ţine cu oricâţi membri ar fi de faţă.

De adunarea generală se ţine:

1. Aprobarea socotelilor de pe anul trecut şi votarea bugetului pe anul viitor.

2. Stabilirea taxelor anuale pentru membrii activi şi ajutători.

3. Alegerea Sfatului şi a funcţionarilor.

4. Aprobarea propunerilor Sfatului privitoare la bunul mers al Societăţii, rezolvirea apelatelor date împotriva deciziunilor sfatului în chestii disciplinare şi pedepsirea abaterilor şi dedărilor rele ce s'ar ivi.

5. Hotărâre asupra propunerilor, venite dela membrii, spre a rezolvi agendele de control şi de îndrumare, pentru alegerea funcţionarilor, promovarea solemnă a membrilor tineri, pentru stabilirea taxelor anuale, a diferitelor pedepse, precum şi pentru rezolvirea chestiilor promovate de Sfat.

ART. 17. Adunările generale sunt de caracter administrativ sau sărbătoresc.

1. Cele administrative sunt electorale, pentru control, afaceri disciplinare, procurări materiale, şi se ţine odată în an, în cursul lunei Decemvrie.

2. In afară de Adunarea generală administrativă se ţine, la ziua patronului Societăţii, adunare generală festivă, cu participare la biserică şi cu şezătoare culturală.

Patronul Societăţii e Sf. Gheorghe.

In adunarea festivă se numesc membrii de onoare, se primesc membrii ajutători şi se promovează cei ce au trecut anul de probă.

Adunarea festivă se mai ţine la ziua eroilor, cu procesiune la mormântul vreunui erou, sau la monumentul eroilor, dacă se găseşte în comună, precum şi la alte ocazii festive.

CAP. VII.

Cauze disciplinare

ART. 18. Petrecerea în cârciumă, beţia, furtul, purtarea necuviincioasă în public, constitue abateri, care se pedepsesc cu amendă şi cu excludere temporală, sau pentru totdeauna din Societate.

ART. 19. Măsura pedepselor disciplinare o stabileşte Adunarea generală la propunerea Sfatului.

ART. 20. Abaterile pentru care se aplică pedeapsă constătătoare din dojană înaintea Sfatului, sau amendă şi la nevoe cu excluderea din Societate sunt:

a) Absentările nemotivate dela biserică şi dela întrunirile Societăţii.

b) Viaţa desordonată, gălăgioasă, întrebuinţarea de cuvinte ofensătoare la adresa membrilor, înjurăturile, hula celor sfinte, ocările, minciuna, purtarea necuviincioasă în biserică;

c) Neîmplinirea cu punctualitate a datorinţelor de membru;

d) Chinuirea animalelor.

ART. 21. Cel ce e pedepsit de 3 ori după olaltă pentru abateri, se exclude pe timp vremelnic.

ART. 22. Excluderea temporală sau definitivă se va aduce la cunoştinţa Consiliului parohial, unde cel exclus poate apela.

CAP. VIII.

Comitetul protopopesc.

ART. 23. In fiecare protopopiat va funcţiona un comitet pentru supravegherea organizaţiilor „Sf. Gheorghe" şi pentru intensificarea activităţii Societăţii.

ART. 24. Comitetul protopopesc se compune din protopopul locului, ca preşedinte, şi şase membri, propuşi de acesta dintre persoanele competente din protopopiat, care se interesează de soarta Societăţii „Sf. Gheorghe". Consiliul Arhiepiscopesc numeşte membrii comitetului protopopesc pe trei ani.

ART. 25. Comitetul protopopesc se întruneşte de patru ori pe an regulat examinează activitatea organizaţiilor din parohii şi se îngrijeşte ca toate să desvolte activitatea, prevăzută în Statut, cerând avizul Consiliului arhiepiscopesc în cazul iniţiativelor luate de ele în protopopiat.

ART. 26. Comitetul protopopesc rezolvă chestiuni venite dela organizaţiile parohiale şi e forul intermediar între organizaţiile parohiale şi între Consiliul Arhiepiscopesc.

CAP. IV.

Organul central

ART. 27. Organul central al organizaţiilor Societăţii „Sf. Gheorghe" a tinerimii adulte ortodoxe române precum şi al comitetelor protopopeşti din arhiepiscopia ort. de Alba-Iulia şt Sibiu este Secţia culturală a Consiliului arhiepiscopesc, augmentată cu doi profesori dela institutele noastre din Sibiu şi cu doi profesori de religie.

Acest Comitet central se întruneşte din 3—3 luni pentru a examina activitatea organizaţilor din protopopiat, îndrumă, supraveghează şi controlează activitatea Societăţii şi stabileşte legăturile cu societăţile culturale existente. Rostul acestui organ central este în conformitate cu art. 144 p. 6, lit. e) din Statutul de organizare al Bisericii ortodoxe naţionale.

CAP. X.

Dispoziţii transitorii.

ART. 28. Toate societăţile existente pentru organizarea tinerimii adulte ortodoxe române din parohii se vor acomoda acestui Statut.

ART. 29. Orice alte dispoziţii relative la organizaţia şi activitatea Societăţii, potrivit împrejurărilor locale, se vor vota în Adunarea gnnerală a membrilor şi se vor supune Comitetului protopopesc spre

INFORMAŢIUNI

Intru pomenirea prefectului de legiune Ion Buteanu s'a dat, în prima zi de Rusalii, o frumoasă sărbare culturală patriotică în faţa *bustului*, ridicat intru amintirea eroului martir, la Gurahonţ, aproape de Hălmaj fostului Zarand. La această serbare, organizată de comitetul locul de patronaj, cu un program de cântări naţionale şi recitări alese, a participat întreg poporul din localitate şi din comunele vecine. Sărbătorirea comemorativă dela Gurahonţ e vrednică de toată lauda.

Tot mai rar. Deşi oraşul Clujului n'ar fi tocmai departe, ziarul *Tribuna Ardealului* de acolo ne soseşte cu întârzieri de săptămâni. Abea primim câte un număr pe o lună, deşi foaia apare zilnic. Unde să fie pricina? La poşta noastră nu e.

Prigonire fără sfârşit. Din locurile, intrate iarăş sub ocupaţie bolşevică, sosesc mereu ştiri despre deportările mari de oameni duşi în adâncimile uriaşe ale teritorului Uniunii sovietice, — unde apoi li se pierde urma. Nici poporul dela ţară nu este cruţat, ci e mutat dintr'un loc într'altul. Această păcătoasă operă îş are izvorul în principiile politice ale bolşevicilor, — ei nu admit, cum se ştie individualitatea naţională: idealul bolşevicului este *omul fără ţară*, omul de un singur tip, cu o singură părere politică, o maşină care să o poţi mănui ca pe-o păpuşă. Aşa speră bolşevicii, în „deşteptăciunea", lor să devie, cât mai curând, stăpânii lumii întregi...

Poşta Redacţiei

Pr. *I. S.* în *V.* Nu face să ne ocupăm astăzi de *moda* femenină, ce se schimbă de pe-o zi pe alta.

OM DE SERVICIU

se primeşte

la

Librăria Arhidiecezană – Sibiu

CONDIŢIUNI:

nemobilizabil, cinstit şi de încredere

Nu repeta minciunile duşmane. Cu un cuvânt poţi să-ţi distrugi avutul şi familia!

Nr. 5833/1944 Şcol.

Concurs

pentru ocuparea şi suplinirea catedrelor şi orelor vacante la şcolile secundare confesionale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia şi Sibiu, pe anul şcol. 1944/1945.

I. Sunt vacante următoarele catedre.

A) *La şcolile secundare ortodoxe:*

a) La Liceul „A. Şaguna" din Braşov:

1. Catedra de Religie Nr. 1.
2. „ „ L. Română Nr. 3.
3. „ „ L. „ Nr. 4.
4. „ „ L. Latină-Elină Nr. 6.
5. „ „ L. Franceză Nr. 7.
6. „ „ L. Italiană Nr. 10.
7. „ „ Mat.-Fiz.-Chimice Nr. 17.

b) La Liceul „A. Iancu" din Brad:

1. Catedra de L. Franceză Nr. 6.
2. „ „ L. Germană Nr. 7.
3. „ „ L. Italiană Nr. 8.
4. „ „ Geografie Nr. 10.
5. „ „ Matematică Nr. 12.
6. „ „ Matematică-fizică Nr. 13.
7. „ „ Desemn Caligr. Nr. 16.
8. „ „ Muzică Nr. 17.
9. „ „ Medic şcol.-Igienă Nr. 19.

c) La Şcoala normală de băeţi „A. Şaguna" din Sibiu:

1. Catedra de L. Germană.
2. „ „ Ştiinţele Naturale.
3. „ „ Muzică.

d) La Şcoala normală de fete „A. Şaguna" din Sibiu:

1. Catedra de Istorie.
2. „ „ Matematică.
3. „ II „ Ştiinţe Pedagogice.
4. „ „ „ Agricole.

B. *La şcolile secundare gr.-catolice din Blaj:*

a) La şcolile secundare de fete:

1. Catedra de Religie ortodoxă.

II. Pentru suplinire sunt libere următoarele catedre:

A. *La şcolile secundare ortodoxe:*

a) La Şcoala normală de băeţi „A. Şaguna" din Sibiu:

1. Catedra de Religie.
2. „ „ Limba Română.
3. „ „ Geografie.

b) La Şcoala normală de fete „A. Şaguna" din Sibiu:

1. Catedra de Religie.

III. Ore libere pentru suplinire sunt:

A. *La şcolile ortodoxe:*

a) La Liceul „A. Iancu" din Brad:

1. Ore de Religie 4.
2. „ „ Limba Germană 4.
3. „ „ Fizică 3.
4. „ „ Fizică-Chimie 8.

b) La Şcoala normală de fete „A. Şaguna" din Sibiu:

1. Ore de cooperaţie şi contab. 5.

Cei care doresc să ocupe sau să suplinească la aceste şcoli catedre sau ore, vor înainta până la sfârşitul lunei Iunie a. c. Consiliului arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu, cereri însoţite de actele necesare pentru numiri, precum şi de propunerea Direcţiunii dela şcoala, la care cere numire.

Candidaţii să fie de confesiune ortodoxă.

Sunt preferaţi petiţionarii, care pe lângă studiile de specialitate au şi studii teologice.

Sibiu, din şedinţa secţiei culturale a Consiliului arhiepiscopesc, ţinută la 7 Iunie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

[36] 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de cântăreţ bisericesc la parohia Cornăţel, protopopiatul Sibiu, se publică concurs cu termin de 15 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Sesie cantorală 2 jugăre arător, primit dela reforma agrară.
3. Stola obişnuită în parohie.

Cântăreţul ales va sta în permanenţă la dispoziţia parohului, atât la serviciul divin, cât şi la adunările Oştii Domnului şi ale celorlalte societăţi religioase din parohie.

Cornăţel, 14 Mai 1944.

Consiliul parohial.

Preot **M. Florea** preşedinte — **T. Benchea** secretar

Mihu Miron — **Căliman Nicolae** verificatori

[33] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a **Lăpugiu-superior**, protopopiatul Dobra, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela Stat;
2. Sesiunea parohială: 11 jug. 119 stj. arător, 490 stj. grădină şi 20 jug. 1199 stj. fânaţ;
3. Casă parohială şi dependinţele corespunzătoare;
4. Câte 10 litri grâu sau 20 litri pòrumb sau ovăs dèla fiecare familie, circa 250 familii;
5. Lemnele trebuitoare gratuite din pădurea comunală;
6. Stola uzitată în părohie.

Cererile de concurs se vor înainta Oficiului protopopesc al Dobrei în termenul prevăzut, însoţite de actele necesare şi de încuviinţare de candidare dela I. P. S. Mitropolit.

Candidaţii se vor prezenta în parohie într'una din Dumineci sau sărbători, cu încuviinţarea Oficiului protopopesc, pentru a face cunoştinţă cu credincioşii.

Dobra, 10 Mai 1944.

Pr. **Alex. Florea**
adm. protopopesc

Nr. 142/1944 [32] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. I [întâia] **Albeşti**, din protopopiatul Sighişoară, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acestpost:

1. Salarul dela, Stat categoria III, urban;
2. Casă parohială cu dependinţele economice necesare;
3. Sesiune parohială: veche 19 jug. 1097 st. □, nouă primită prin reforma agrară 7 jug. 1200 st. □, în total 27 jug. 697 st. □
4. Soartea de lemne de foc din pădurea composesoratului cuvenită bisericii; — fasonarea şi transportul privesc pe preot, care va achita şi taxele cuvenite.
5. Stola obişnuită în parohie;
6. Câte o ferdelă de porumb sfârmit, de fiecare familie.

Concurenţii îşi vór trimite în termen petiţiile, însoţite de actele prevăzute în regulamentul parohial, [de botez, de studii şi de activitate] şi de încuviinţarea de candidare exoperată dela Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit, Oficiului protopopesc ortodox român din Sighişoara şi, cu încuviinţarea prealabilă a subsemnatului, se vor prezenta şi în parohie

Sighişoara, 16 Mai 1944.

Oficiul protòpopesc ortodox român din Sighişoara.

Emilian Stoica
protopop

Tăceţi! Un cuvânt poate distruge mii de vieţi.

aprobare, care simţind necesitatea va cere încuviinţarea Organului central.

Hotărârile mai importante nu vor putea fi puse în aplicare înainte de a obţine aprobarea Consiliului Arhiepiscopesc, care are conducerea supremă, a Societăţii „Sf. Gheorghe" a tinerimii din întreagă arhidieceza ortodoxă română de Alba-Iulia şi Sibiu.

(Sfârşit)

Inseninări şi regăsiri

(3) Cântă pădurea

Credinţa, înmânată de raţiune, este adevăratul pivot al trăirii noastre lăuntrice. Această credinţă m'a făcut să înţeleg, într'un moment de iluminare, în ziua aceea de Mai, care mai stărue şi astăzi în mintea mea, ca tot ce a fost frumos într'o primăvară demult apusă, că *Dumnezeu* este acela care a dat viaţă codrului, la ale cărui poale ne-am oprit să odihnim câteva clipe. Dumnezeu este acela care a înverzit pădurea şi-o face să scoată un freamăt mai dulce ca orice reverie pastorală. Şi stăpânit de puternica convingere că tot ce e viaţă în lumea asta, îşi are izvorul în Dumnezeu, că toate lucrurile din natură reflectează în ele, în mod indiscutabil, paternitatea lui Dumnezeu, am strigat împreună cu psalmistul într'un iureş patetic al sufletului meu spre infinite orizonturi: „Cerurile spun mărirea lui Dumnezeu. şi facerea mânilor lui o vesteşte tăria!". Strigătul meu nu are o simplă enunţare a unui text biblic care consacră în chip sintetic principiul cosmologic şi are o destul de frecventă aplicaţiune în discuţiile purtare în jurul dovedirii existenţei lui Dumnezeu. Fiindcă, nu m'am dus în natură cu gândul expres să adaptez citate scripturistice la realităţile concrete pe cari le întâlnesc aici. Să verificăm, propriis sensibus, tăria, fragilitatea sau caducitatea unor texte biblice. Eu căutam în natură o înseninare, un repaos sufletesc. Căutăm destinderea cea mare a regăsirii în Dumnezeu prin contactul direct cu natura reînviată De aceia, strigatul cu care am rostit versurile neperitoare ale psnimuiui davidic, n'a fost simpla bucurie de a constata puterea nebiruită a unui adevăr asupra existenţei lui Dumnezeu, adevăr pe care-l avam aprioric în minte, ci a fost bucuria nestăvilită a omului care, ca printr'o minune, la contactul sufletului său cu natura reînviată, şi-a convertit în modefulgerător toate gândurile abstracte despre Dumnezeu într'o irezistibilă dorinţă de a se regăsi întreg în El, în Dumnezeul acesta, care singur dă viaţă sufletului omenesc precum dă viaţă tuturor lucrurilor din natură. In loc să mă las, deci antrenat pe făgaşul arid al unor noţiuni abstracte cari atestă existenţa lui Dumnezeu, eu am lăsat ca cel puţin aici în sânul naturii, să vorbească mai întâi inima mea, s'o las să salte de bucurie şi să se umple de viaţă. Dacă aş fi ascultat şi de data asta numai de glasul raţiunii, de glasul acelei raţiuni de care sunt condamnat să ascult ori de câte ori nu-l pot intui în mod diăect pe Dumnezeu, desigur că străduinţele mele de a-l găsi pe Dumnezeu în natură şi de a mă cufunda năvalnic în fiinţa Lui, ar fi rămas infructuoase şi n'aş fi putut avea parte de destinderea sufletească pe care o căutam aici Am lăsat să-mi vorbească mai întâi inima şi, numai în rândul al doilea raţiunea. Mi-am lăsat sufletul să trăiască sub puterea sentimentului înainte de a trăi sub imperiul raţiunii. Amândouă mi-au spus că *Dumnezeu* este acela care dă viaţă acestui codru, la poalele căruia mă găseam. Şi fără îndoială că tot ele au grăit şi l-au spus şi psalmistului acest lucru şi l-au ajutat să făurească sentinţă despre intuirea lui Dumnezeu în lucrurile din natură. Inima m'a ajutat să trăesc adânc sentimetul acesta de participare în Dumnezeu, iar raţiunea mi-a întărit acest sentiment printr'o înţelegere a lui Dumnezeu în lucrurile din natură. Şi am învăţat astfel, odată mai mult, că osatura argumentului cosmologic al existenţei lui Dumnezeu este formată dintr'o interdependenţă a celor două forţe spirituale ale omului: *inima şi raţiunea*.

Iată că o excursie în natură poate avea covârşitoare înrâurire asupra fiinţe noastre spirituale. Când am alungat pe Dumnezeu din sufletul nostru, sau ni l-au alungat alţii îl vom regăsi în lucrurile din natură, evitând, firește, erezia panteistică de a identifica pe Dumnezeu cu aceste lucruri, fiindcă, după cum spune înţeleptul Dionisie Areopagitul: *Dumnezeu e tot ceeace este şi nimic din ceeace este, pentru că e mai pre sus ce orce creatură*".

Pe Dumnezeu îl găseşti în natură, îndosul lucrurilor din natură. Pledoariile apologeţilor, pentru existenţa lui Dumnezeu, sânt palide construcţii, pe lângă marea pledoarie pe care o face natura în timpul primăverii. Toate bibliotecile de sub soare nu pot să vorbească atât de edificator despre Dumnezeu, Creatorul lumii şi al vieţii, cum vorbeşte un simplu mugur de liliac, un lujer de crin, un ghacel plăpând, o suavă lăcrămioară, sau codrul cu stejarii lui, care în tăcere desvăluie tainele vieţii, şi pe divinul lor Creator. Dar, înc'odată, şi pentru a sintetiza ce am spus până aici, pentru a găsi pe Dumnezeu în natură, se cere să ai o inimă care să vibreze înfiorată la contactul cu lucrurile din natură şi o raţiune care să aibă porţile deschise spre o adevărată înţelegere a lui Dumnezeu.

V. Sămărtinean

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stănilоae

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

Anul XCII — Sibiu, 25 Iunie 1944 — Nr. 26

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNEA" SIBIIU

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Str. Şaguna 8 Sibiu

Telegraful R

Organ naţional-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Şase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei. — Pentru America 8 Dolari. Abonament de sprijin 5000

Articole şi corespondenţe se adresează **Redacţiei** Telegraful Român, Sib strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate s refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază

Preţul inserţiunilor m. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează **Administraţiei** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

I. P. Cuv. Sa Arhimandritul
Dr. EUSEBIE R. ROŞCA

Sâmbătă, 17 Iunie 1944, s'a stins din viaţa aceasta, la venerabila vârstă de 88 de ani, *I. P. C. Arhimandrit Dr. Eusebie R. Roşca*, cunoscut atâtor rânduri de preoţi şi învăţători.

Descendent al unei vechi familii de protopopi din Ardealul de Nord, răposatul, după studii strălucite la institutul teologic din Sibiu şi la Universităţile din Cluj şi Budapesta, unde şi-a luat doctoratul în ştiinţele de stat în 1885, a intrat îndată în slujba instituţiilor Mitropoliei din Sibiu, ca funcţionar mai întâi şi ca redactor al «Telegrafului Român», apoi ca secretar consistorial şi în sfârşit, după ce la 1890 intrase în cinul monahal, dela 1895 ca director al institutului teologic-pedagogic «Andreian», în care calitate a rămas până la pensionarea sa în toamna anului 1928. Pentru scurtă vreme, în timpul sedisvacanţei scaunului mitropolitan din Sibiu, spre sfârşitul războiului trecut, a deţinut şi înaltul post de vicar al Mitropoliei.

In special s'a identificat trup şi suflet cu şcoala noastră de pregătire a preoţilor şi învăţătorilor, pe care a condus o cu seriozitate şi cu toată înţelepciunea pe care suspiciunea cu care o pândea un regim străin, o impunea conducătorului ei. Această înţelepciune a ştiut însă lăsa curs liber şi sentimentului naţionalist în cuprinsul şcoalei şi aşa se face că generaţiile de preoţi şi de învăţători, cari s'au răspândit în largul vieţii ardeleneşti, au dus cu ei ardoarea propagatoare a crezului naţional, pe care au primit-o dela profesorii cari au fost factori însemnaţi în lupta de reîntregire a neamului.

La prohodirea unui alt venerabil slujitor al Bisericii, răposat nu demult, Vicarul actual al Mitropoliei, observa că generaţia din care a făcut parte acela a avut rolul să conserve patrimoniul spiritual pentru a-l preda intact generaţiei de azi, care e chemată la o misiune creatoare, de sporire şi de adâncire a lui. Această caracterizare se potriveşte întru totul Arhimandritului Dr. Eusebie Roşca. Ba putem spune că el a fost o încorporare reprezentativă a acelei epoci cu rosturi conservatoare. Asemenea epoci sunt necesare în viaţa neamurilor şi a instituţiilor. Ele vin de obiceiu după epoci de efervescenţă creatoare, pentru a împlânta adânc şi statornic în suflete sporul de idei, de forme şi de valori pe care l-a adus epoca de mai înainte, ca să nu risipească şi pentru a fixa anumite certitudini într'o colectivitate ameninţată de mari primejdii de dinafară.

Epoca pe care a reprezentat-o Arhimandritul Dr. Eusebie Roşca a urmat epocei de mari înnoiri şi întemeieri a lui Şaguna şi s'a desfăşurat sub ameninţarea unor mari primejdii din partea stăpânirii străine. Ea a avut misiunea să definitiveze ideile şi instituţiile şaguniene şi să dea poporului român din Ardeal sentimentul anumitor certitudini şi bunuri fixe.

In Arhim. Dr. Eusebie Roşca şi-a întipărit acea epocă conservativă toate caracteristicele, dintre cari unele sunt oricând demne de apreciat, altele însă sunt mai puţin potrivite pentru epoci cu tendinţe opuse.

Arhim. Dr. Eusebie Roşca stătea tare pe certitudinile sale, ca şi epoca pe care a reprezentat-o, deşi pentru cei mai noui poate acele certitudini nu mai păreau atât de neclintite. Opiniile neschimbate, caracterul său neclintit, năşteau în cei ce l-au cunoscut sentimente de aleasă stimă, căci îl înfăţişau ca pe omul dintr'o bucată, al cărui cuvânt nu se schimbă, pe care îl vei găsi mereu acelaş, înfruntând rostogolirea schimbăcioasă a vremilor şi a părerilor. Neclintirea sa îţi dădea siguranţă, dar poate în acelaş timp sentimentul că nu va înţelege frământările tale şi ale acestor timpuri mişcătoare pe cari le trăim dela sfârşitul primului război mondial.

Arhim. Dr. Eusebie R. Roşca a înaintat şi în epoca mai nouă cu activitatea sa. Şi e bine că a fost aşa. Generaţia noastră mai nouă şi-a putut înnoda astfel mai intim avânturile ei cu patrimoniul definitivat al generaţiei dinainte de primul război mondial. Noi am câştigat dela bătrâni venerabili ca Arhim. Dr. Eusebie Roşca, silindu-ne să aşezăm la temelia voinţii noastre de-a ne potrivi cerinţelor vremurilor noui, bunurile şi certitudinile şaguniene, definitivate de epoca din care a supravieţuit fostul rector al institutului teologic-pedagogic «Andreian».

Noi ne-am silit să-l înţelegem şi ne dăm seama că mai ales azi, în vârtejul atâtor nesiguranţe, ni se impune să fim din nou stâlpi înfipţi în anumite certitudini. Nu ştim dacă am reuşit însă să-l înţelegem deplin. Dar ni se pare că răposatul ne-a înţeles mai puţin. De aci vine umbra de melancolie care l-a însoţit în partea din urmă a vieţii.

Dar suntem convinşi că Cunoscătorul inimilor şi dreptul Judecător va preţui cum se cuvine toată strădania sa, încunânând-o cu răsplată cerească.

Dumnezeu să-i facă parte de veşnică fericire!

*

Prohodul ilustrului defunct s'a săvârşit în catedrala mitropolitană, Marţi, 20 Iunie 1944, de I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, înconjurat de un sobor de preoţi, după care osemintele răposatului au fost transportate spre înhumare la Câmpia-Turzii, de unde, când împrejurările vor permite, vor fi strămutate în satul de naştere, după dorinţa sa.

Noui îndatoriri pastorale

Iubite frate,

Mult am stat la gând până să-ţi scriu aceste rânduri. Am ezitat, socotind că gândurile ce doresc să ţi le împărtăşesc sunt prea departe şi prea stângaciu spuse, faţă de acelea pe care ni le-a comunicat în scrisori atât de frumoase fratele Teofil.

Până la urmă, gândul de-a ţi le scrie a răzbit şi ţi se aşterne în aceste rânduri, care vor să-ţi prezinte noui îndatoriri pastorale, ce s'au ivit în pastoraţia Sf. Tale.

La drept vorbind, nici n'aş fi putut să tac şi să nu-ţi scriu. E vorba doar despre mântuirea sufletelor încredinţate nouă, de care suntem datori să răspundem orice s'ar întâmpla. Nu ne pot scuti de această răspundere nici evenimentele grozave prin care trecem şi care au produs o despărţire vremelnică între păstor şi turmă, silindu-i pe mulţi să plece de lângă căminul lor, dela altarul la care s'au rugat, de lângă mormintele care cuprind cea mai aleasă bogăţie de amintiri şi tradiţii străbune.

Desigur, ai observat, că în parohia frăţiei tale s'au schimbat multe în ultima vreme. Valurile vieţii orăşeneşti s'au abătut tumultuos peste părăul limpede şi curat al vieţii din sat.

De acum orăşenii au trimis nu numai moda şi obiceiurile prin vreun mandatar desprins din sat, ci au venit ei înşişi, aducând o lume nouă, cu atitudini şi purtări, care te-au surprins atât de mult.

Mi-ai vorbit, la o întâlnire, despre «Sodoma» în care suntem rânduiţi să facem unii apostolat. Şi ai avut dreptate. Dar iată că acum o parte din flacările ei vin în spre credincioşii Sf. Tale, şi pentru aceştia îţi scriu:

Cea mai mare parte dintre orăşenii care s'au dus la sate, în urma cumplitelor bombardamente, sunt indiferenţi sau străini de biserică, au căutat mântuirea numai în veac, în bogăţii, petreceri şi lux, şi au uitat de adevărata şi veşnica mântuire.

Presa întreagă a scris despre năravurile şi purtările lor. Şi pe bună dreptate.

Dar, vezi, noi nu ne putem mulţumi numai cu *constatarea* a ceea ce fac ei şi, cu atât mai puţin, cu o *certare* sau *desconsiderare* a lor. *Nu putem fi nepăsători faţă de mântuirea chiar a celor mai răi dintre oameni şi nici faţă de urmările care lasă purtarea lor în mijlocul credincioşilor noştri dela sat.* Stă în *chemarea* şi *puterea* noastră, mai mult decât a oricui, să îndreptăm lucrurile, să pregătim calea de întâlnire a orăşenilor cu credincioşii dela sate, pe adevăratele temelii ale unei vieţi morale şi să-i mântuim pe toţi. Iată dece această categorie de orăşeni trebue luată în raza de acţiune a convertirii şi înduhovnicirii.

Puţini dintre ei au puterea recu-legerii fiului risipitor sub presiunea apăsătoare a vremurilor ca să revină la Părintele ceresc.

Cei mai mulţi sunt prinşi în hăţişul deprinderilor rele, încât dacă nu intervine căutarea şi ajutorarea preotului, rămân în acelaş făgaş, pe care îl fac mai prăpăstios.

Cu aceştia preotul se cade să intre în legătură, fie direct, fie prin intermediul săteanului care îi găzduieşte. Să afle cine sunt, de unde sunt, să-i atragă spre slujbele religioase, ca măcar în câteva ceasuri din imensul lor timp liber să se apropie de Dumnezeu şi de realitatea cea mai adâncă a vieţii săteanului: credinţa în Dumnezeu.

Se va feri, însă, ca de foc, slujitorul altarului în convenirile cu orăşenii de contaminarea cu obiceiurile lor, să petreacă timp îndelungat cu ei, să joace cărţi, sau să asiste la aşa zisele distracţii pe care şi le improvizează din lipsă de o ocupaţie serioasă. In acest caz nu numai că nu îi câştigă pe orăşeni, dar pierde şi încrederea şi stima credincioşilor săi de până atunci.

Pentru readucerea orăşenilor la credinţa şi viaţa sănătoasă a neamului, aşa cum viează în majoritatea satelor noastre, vom intensifica ocaziile prin care să scoatem în relief valoarea credinţei, şi vom încerca să-i facem să îndrăgească munca şi felul de viaţă sobră a ţăranului, cu tradiţiile şi comorile ei spirituale, care formează un puternic izvor generator de energii spirituale şi păstrător al sănătăţii morale.

In acest scop vom supraveghea şi îndruma îndeaproape activitatea tineretului orăşenesc, obligat la munca de război, la sate — şi în colaborare cu membrii corpului didactic se poate întocmi un program de lucru şi activitate culturală care să însemne un ascendent cultural în viaţa satului. Nu vom uita să sfătuim pe părinţii copiilor dela oraş să-i supravegheze îndeaproape şi să le arătăm eroarea şi consecinţele acordării unei libertăţi rău înţelese pentru tineret.

Ceea ce nu poate face preotul dela oraş, fiindu-i sustraşi toţi aceştia prin tot felul de distracţii şi preocupări în afară de biserică, poate împlini, cu mai mulţi sorţi de izbândă, preotul dela sate, deoarece în viaţa satului Biserica este socotită dintru început ca îndrumătoare, neajunsă de alte instituţii. Glasul ei e ascultat şi respectat mai mult decât la oraş.

Sunt şi o seamă de orăşeni împrăştiaţi prin sate care au păstrat cu biserica o legătură permanentă, luând parte zilnic la servicii. Aceştia, deobiceiu s'au privat de alte distracţii şi la oraş, înţelegându-şi rostul în lumina unor îndatoriri mai înalte. Ieşiţi din rostul lor ei simt un gol imens în suflet, prin despărţirea de cămin. Singură Biserica le poate da mângâ-

iere şi întărire în depresiunea sufletească în care se află.

De aceştia să nu te miri, fratele meu, că îţi vor cere să le laşi zilnic biserica deschisă, sau că vor aştepta să te vadă la slujbă în fiecare dimineaţă, ori seara la serviciul Acatistului, cum erau obişnuiţi la oraş.

Ei n'au de unde să ştie şi le vine greu să înţeleagă alte treburi ale preotului dela ţară. Incearcă să împlineşti şi să mulţumeşti setea lor religioasă. Foloseşte-i pe ei în lucrarea de apropiere de Dumnezeu a celorlalţi orăşeni. De ai şti cu câtă bucurie mi-a mărturisit una din credincioase, că a putut să smulgă pe alţi orăşeni dela pierderea inutilă a vremii în nefastul joc al cărţilor şi să-i ducă la biserică Vinerea seara la Acatistul, pe care îl faci în biserică.

Apropiindu-i de biserică şi de dumnezeeştile ei slujbe ai prilejul să le interpretezi într'o lumină mai înaltă întreagă desfăşurarea istoriei, să le arăţi că marile dureri prin care trece omenirea îşi au începutul şi explicaţia cea mai adâncă în abaterea dela legile morale, în uitarea de principiile veşnice ale evangheliei Mântuitorului. Ii faci prin aceasta să treacă dela explicarea de suprafaţă a evenimentelor şi trezeşti simţul răspunderii ca şi îndemnul de îndreptare personală a fiecăruia. Căci dela recunoaşterea păcatului şi dela dorinţa de îndreptare prin har poate numai porni restaurarea lumii. Aci îţi fac o mărturisire.

Am rămas adânc impresionat de cererea pe care mi-au făcut-o credincioşii ce au rămas la Sf. Liturghie în timpul unei alarme. Ei mi-au cerut, ca de aici înainte să-i mărturisesc înainte de Sf. Liturghie şi să i împărtăşesc la sfârşitul ei. Mă gândesc că din cei plecaţi dela oraş sunt mulţi cari nu s'au mărturisit şi cuminecat de ani de zile. E momentul acum potrivit să facem totul cât putem şi să le arărăm «*cât de bun este Domnul*».

Dar grija cea mai mare şi atenţia cea mai plină de dragostea Mântuitorului trebue să o arătăm faţă de acei credincioşi, nou veniţi în parohie, cărora nemiloasele atacuri cu bombe le-au distrus tot ce au avut. In majoritatea lor aceştia sunt muncitori, cari printr'o muncă aspră şi o strânsă chiverniseală au ajuns să-şi facă o casă. Acum ei s'au văzut dintr'odată lipsiţi de tot ce au strâns prin trudă de ani de zile. Nimeni nu le poate fi acestora mai de folos, cu fapta şi cu cuvântul, decât preotul. Nimeni nu le poate întări viaţa, mângâindu-i în suferinţă şi ajutându-i în lipsuri ca slujitorul altarului.

Pentru ei se cade să angajăm în lucru toată puterea şi dragostea noastră de «Părinţi» şi să mobilizăm pe toţi credincioşii într'o lucrare sistematică şi continuă — până la limpezirea zărilor şi ivirea unor condiţii de trai liniştit.

Epitropia parohială poate fi pusă la o lucrare ca aceea pe care o avea Iosif în Egipt sau pe care o făcea sf. Vasile cu o mână de creştini în vremea sa. Vine vremea recoltelor şi Biserica nu poate rămânea străină de lipsurile de hrană ale sinistraţilor. Se poate ca ei să rămână şi pentru iarnă în parohia de refugiu. Pentru această ipoteză trebuesc luate măsurile de pe acum. Cheia succesului, în această măreaţă operă de ajutorare a sinistraţilor, mi se pare că stă în pilda pe care o dă preotul. Nimeni nu împărtăşeşte durerea sinistraţilor şi nu-i ajută, dacă nu ne vede pe noi întâi făcându-o. Când în fiecare casă este câte un refugiat sau sinistrat, casa preotului nu poate fi lipsită, prin nici un calcul, de o asemenea găzduire. Ospitalitatea proverbială a preoţilor de altădată nu poate fi astăzi estompată. Preoţimea la noi a mers totdeauna în fruntea poporului. In suferinţe, năcazuri, primejdii, lupte şi izbânzi, ea n'a cunoscut alt drum decât drumul întregului neam. Cuvântul poetului redeşteptării: «*Preoţi cu crucea 'n frunte*», trebue să fie şi azi un imperativ pentru noi. Crucea pe care o poartă atâţia din fiii neamului nostru e şi a noastră, a preoţilor, şi trebue s'o purtăm în fruntea tuturor. La privirea şi mărturisirea unui noian atât de mare de dureri trebue să se schimbe până în adâncuri fiinţa noastră şi să simţim până la transfigurare că suntem înainte de toate în slujba lui Dumnezeu şi a neamului. Aşa numai vom putea duce numele bun al atâtor figuri de preoţi jertfelnici, aşa vom putea aşeza Biserica stâlp luminos în aşezarea de mâne a Neamului nostru.

Dar între cei aflaţi în grija fraţiei tale se află şi oameni cu dare de mână. Nici pe aceştia să nu-i uiţi. Ei trec acum printr'o mare criză. Au plecat să-şi salveze viaţa şi şi-au lăsat avutul în grija lui Dumnezeu. Incep şi ei să înţeleagă că omul nu e stăpân absolut al averii. Descue prin cuvânt şi atitudine lăcatele comorilor lor pământeşti şi îndeamnă-i să sară în ajutorul celor lipsiţi. Stabileşte cu ei legături sufleteşti. Odată mi-ai spus că de mult te trudeşti să renovezi biserica, că ai unele lipsuri la Casa Domnului şi nu ştii cum să le împlineşti, fiindcă parohienii sunt săraci. Aruncă plasa cuvântului în rândurile nouilor credincioşi şi spune ce aşteaptă Dumnezeu dela cei avuţi. Şi vei avea rod. Pe unii dintre ei încercările i-au adus la întâlnire cu Dumnezeu şi sunt hotărâţi să facă ceea ce a făcut Zaheu, drept mulţumire că i-a păzit Dumnezeu în vremea primejdiei. Intre gândul şi fapta lor mai stă o pătură, care se poate îngroşa dacă nu lovim la timp, şi să deschidem izvorul milei.

Iată, iubite frate, câteva gânduri ce am voit să ţi le spun la schimbarea care a survenit în ogorul nostru sufletesc. M'aş bucura dacă le-ai primi cu dragostea cu care au fost scrise şi dacă, pe urma lor, ai face primul pas, întocmind un tablou al parohienilor veniţi dela oraş, pe care să-l trimiţi păstorilor lor dinainte. Poate şi ei ar putea da un sprijin în îndeplinirea nouilor îndatoriri duhovniceşti şi pastorale. Mai de vreme sau mai târziu, când va voi Dumnezeu, orăşenii se vor întoarce la vetrele lor şi atunci ce mare va fi bucuria în cer şi pe pământul Patriei încercate, dacă din acest exod al lor la sat a rezultat un spor moral, o apropiere de Dumnezeu şi o înfrăţire nesdruncinată între toţi fiii Neamului.

Atunci bucuria va fi a tuturor deopotrivă şi binecuvântarea ceriului cu noi.

Părintele VASILE

Sesiunea de vară a Sfântului Sinod permanent şi-a ţinut şi încheiat lucrările la sf. Mânăstire Cernica, sub preşedinţia I. P. S. Sale Patriarhului *Nicodem*. Problema ce s'a impus în deosebi atenţiunii sinodului a fost cea privitoare la Păscălie, care a trecut în studiul unei comisiuni. La acest prilej I. P. S. Patriarh Nicodem a oferit membrilor participanţi câte un exemplar din volumul prim al „Istoriei Biblice", tradus de Inaltul Chiriarh în opera celebră a profesorului Poluhnin, un mare erudit al ortodoxiei.

Conferinţă
preoţească misionară la Valea-Lungă

In programul de activitate misionară, stabilit pentru vara acestui an, tânărul protopopiat al *Blajului* a ţinut cea dintâi conferinţă misionară în zilele de 20 şi 21 Mai, la Valea-Lungă, — după cum urmează:

Programul a început Sâmbătă, 26 Mai, ora 6 p. m.. prin oficierea Vecerniei şi Pavecerniţei, după care preotul *Ioanid Mărişescu* a rostit o pătrunzătoare meditaţie, cu subiectul: Viaţa Sfinţilor ca mijloc de susţinere şi întărire a credinţei, — exemplificare: sf. spovedanie, la care au venit la urmă credincioşii în număr mare.

A doua zi, Duminecă şi sărbătoarea Sf. Constantin şi Elena, slujbele au început la ora 8 dimineaţa. S'au oficiat Utrenia şi Liturghia, într'un impunător sobor de preoţi, condus de Păr. *Zosim Oancea*, administrator protopopesc.

Frumuseţa slujbelor a fost completată de corul bisericii din Blaj, sub conducerea dlui subinspector şcolar Aurel Raţiu.

Un moment înălţător a fost împărtăşirea credincioşilor din loc, ca şi din satele vecine, spovediţi cu o seară înainte, sau chiar în dimineaţa zilei.

La Liturghie a predicat Păr. Zosim Oancea, în legătură cu evanghelia zilei, despre suferinţă, plecând dela cuvintele: „Invăţătorule, cine a păcătuit, acesta sau părinţii lui de s'a născut orb?" [Ioan 10, 2]. De ce este atâta suferinţă în lume? — s'a întrebat omenirea de totdeauna. Păgânii credeau că este o pedeapsă a zeilor, sau că este dată de un Dumnezeu al răului. Iudeii V. T. credeau că e plata păcatului. Dar se loveau de realitate, care desmintea această credinţă, întrucât le punea înainte atâţia drepţi cărora le mergea rău şi atâţia păcătoşi, cărora le mergea bine. Cazul dreptului Iov: Cea mai înaltă concepţie la care s'au putut ridica cei vechi a fost cea din cartea Iov, că suferinţa este şi o încercare a credinţei. Mântuitorul a arătat credinţa ca cea mai înaltă cale de curăţire şi mântuire. Suferinţa noastră este o făclie pe drumul de veşnicie al neamului nostru, bine ştiind că: „Pe cine iubeşte Dumnezeu, îl ceartă".

După Sf. Liturghie a urmat conferinţa intimă a preoţimii. S'a ales secretar de şedinţă Pr. Gr. Filimon, iar oa-

---

FOIŞOARA

Misionarismul laic în lupta antisectară

Introducere: Importanţa şi actualitatea problemei

(1) de Preot Dr. CORNELIU SÂRBU

Una din problemele bisericeşti de importanţă vitală şi mai ales de acută actualitate este, fără îndoială, problema misionarismului laic în general şi aceea a misionarismului laic în lupta antisectară, în special. Importanţa vitală a acestei probleme o determină însuşirea misionarismul laic de *factor fundamental al dinamismului activ al organismului Bisericii*, întrucât o Biserică viguros dinamică şi o desvoltare — intensivă şi extensivă — deplină a organismului aşezământului de mântuire, nu se poate concepe şi realiza fără angajarea şi mobilizarea în luptă a tuturor elementelor sale constitutive. Ca să fie vie şi dinamică, Biserica — trupul mistic al Domnului — trebue să acorde slobozenie, activare şi înviorare tuturor mădularelor ce o compun, tuturor forţelor vii aşezate în elementele ei constitutive. De aceea orice acţiune de regenerare şi înviorare în sânul organismului Bisericii, nu se poate întreprinde şi înfăptui decât prin recunoaşterea situaţiei reale a tuturor elementelor componente ale trupului mistic al Domnului, Biserica. Iar acuta actualitate a misionarismului laic rezultă, în mod tot atât de limpede, din situaţia cu totul specială, prin care trece Biserica creştină în general şi Biserica noastră ortodoxă română, în special. Căci reîncreştinarea multora din fiii rătăciţi ai neamului, promovarea creştinismului primar şi autentic românesc şi cu aceasta menţinerea Bisericii străbune pe linia tradiţională de „maică a neamului" (Eminescu) călăuzitoare şi ocrotitoare a acestuia mai ales în aceste vremuri grele şi de adânci prefaceri, nu se poate concepe şi realiza fără activarea amplă şi intensă a misionarismului laic.

In perspectiva mai sus schiţată, se evidenţiază şi reliefează pregnant însemnătatea şi actualitatea misionarismului laic în lupta antisectară. Orice mijloace şi metode ar folosi în acest scop, Biserica nu poate lua cuvenita atitudine faţă de realitatea fenomenului sectar, decât printr'o acţiune *defensivă* (=apărarea existenţei, fiinţei şi patrimoniului său în faţa ameninţărilor sectare) şi una *ofensivă* (=combaterea şi stârpirea molimei sectare). Ori, *atât acţiunea defensivă cât şi cea ofensivă implică în sine în mod necondiţionat o Biserică vie, viguroasă şi dinamică.* Ca un element care regenerează şi înviorează vitalitatea organismului Bisericii, misionarismul laic nu se limitează la a oferi vigoarea rezistenţei şi apărării în faţa ameninţării sectare, *ci mai ales este elementul sau condiţia care oferă acestuia vigoarea şi avântul combativ.* Dacă trupul tainic al Domnului — Biserica — nu se poate apăra decât prin vigoarea ce i-o acordă punerea în acţiune a tuturor mădularelor componente, atunci dinamismul ofensiv i-l mijloceşte numai angajarea în luptă a tuturor forţelor vii ce rezidă în elementele sale constitutive, după cum trupul omului e mai puternic în lupta cu duşmanii săi, atunci când toate membrele sale sunt în vigoare şi acţiune.

Cât priveşte acuta actualitate a misionarismului laic în lupta antisectară, despre aceasta este aproape de prisos să mai vorbim. Pe aceasta i-o defineşte necesitatea imperioasă a readucerii la sânul Bisericii mame a sectelor desfiinţate legal, precum şi faptul că punerea în acţiune a misionarismului laic în acest domeniu este unul din mijloacele cele mai potrivite şi mai eficace de combatere şi stârpire a sectarismului. In Cartea sfântă se spune că toate lucrurile au timpul lor potrivit şi favorabil: „Toate au timpul lor şi pentru tot lucrul sub cer este timp" (Ecclesiastul 3, 1); ori, nimeni nu poate tăgădui adevărul că odată cu istorica şi minunat inspirata măsură de desfiinţare legală a sectelor, *a sosit vremea readucerii lor la trunchiul sănătos al Bisericii, pentruca desfiinţarea legală să devină una de fapt.* Insă la vremea potrivită unei atari acţiuni, se adaugă mai presus de toate *datoria Bisericii de a întreprinde şi duce la bun sfârşit o atare acţiune, inventând metodele şi mijloacele cele mai adecvate şi eficace intru realizarea acestui scop.*

Această de tot sumară schiţare a însemnătăţii şi actualităţii problemei ce ne preocupă, reliefează chestiunea misionarismului laic în lupta antisectară ca pe o *problemă ce depăşeşte — prin laturea ei concretă şi practică — domeniul strict teologic şi bisericesc, dobândind o importanţă naţională de primul rang.* Căci sectele constituind nu numai un pericol bisericesc ci şi unul politic-naţional, *desfiinţarea lor faptică — în cadrul cărei acţiuni misionarismul laic este un element inerent şi eficace — este nu numai o necesitate şi un imperativ bisericesc, ci şi o necesitate şi un imperativ de ordin politic-naţional*, bineştiind că neamul nostru poate ieşi victorios din actuala crâncenă încleştare şi-şi poate dăltui mai departe destinul hărăzit de Pronia cerească, numai printr'o îngemânare neîntreruptă a unei Biserici strămoşeşti tari şi viguroase cu a unui Stat românesc puternic şi dinamic, cari nu se pot concepe şi realiza integral fără stârpirea sectarismului.

Iată, tot atâtea motive care legitimează — credem — prea deajuns, publicarea acestui modest capitol de strategie misionară sau de metodologie a luptei antisectare, plasat în cadrul teologic recerut de natura problemei respective.

(Va urma).

Nu lăsa otrava svonului duşman să-ţi pătrundă în casă!

meni de încredere: Pr. Marian Breazu şi Ioan Turcu. Conferinţa a durat o oră şi a avut la ordinea de zi următoarele:

1. Păr. Zosim Oancea a comunicat îndrumările date de I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae, în conferinţa protopopilor, întrunită la Sibiu, în ziua de 24. IV. 1944, stăruind mai ales asupra caracterului misionar pe care trebue să-l aibă activitatea preotului, în aceste momente grele, prin intensificarea lucrării în Asociaţiile misionare şi prin apropierea de toate durerile poporului.

2. Păr. Zosim Oancea a vorbit despre activitatea misionară a preotului, de a fi preocupat în toată vremea de propăşirea păstoriţilor săi, de a-i face creştini conştienţi, după cuvântul Sf. Apostol Pavel că: „Nu mai sunt eu care trăiesc, ci Hristos este care trăieşte în mine". Şi pentru ca folosul să fie cât mai simţit, vor face şi în viitor propagandă, să se întrunească la aceste conferinţe câţi mai mulţi credincioşi din satele învecinate, iar mergând acasă fiecare se va îngriji să cultive seminţele aruncate cu acest binecuvântat prilej.

3. Preoţimea a prezentat verbal raport despre aplicarea hotărârilor luate în Conferinţa de primăvară, cu privire la slujbele de peste săptămână. Se constată un progres în această privinţă, fiecare reuşind să facă, fie acatist, fie chiar Sf. Liturghie. Se îndeamnă preoţimea a face şi mai mult în această privinţă, dată fiind setea duhovnicească a credincioşilor.

După masă programul a început la ora 2, cu Sf. Maslu pentru pace şi ectenii pentru răniţii din spitale şi soldaţii de pe front. La sfârşitul maslului a predicat Păr. *Marian Breazu* despre dragostea creştină, purcezând dela cuvintele: „Rămâneţi întru dragostea Mea".

Corul bisericii din Blaj a executat un reuşit program de cântece religioase, după care conferinţa s'a încheiat, cu scurte cuvinte de mulţumire rostite de către: P. C. Sa Păr. Zosim Oancea şi C. Sa Păr. Ioan Mihai, în numele C. Sale şi al parohienilor din Valea-Lungă, cărora li-a fost dat să trăiască, vreme de două zile, clipe de întărire în credinţa strămoşească. — *Participant.*

Vrei tu, român adevărat, să te faci unealta duşmanului, ascultându-i şoaptele?

I. P. Sfinţite Sătpâne

Evacuaţii din Bucovina, Moldova, şi Basarabia cuprinşi de jale şi întristare, aflători în oraşul Blaj, au aflat în Scrisoarea pastorală şi în dispoziţiunile de ajutorare ale Inalt Prea Sfinţiei Sale **Nicolae,** *Arhiepiscopul şi Mitropolitul Ardealului mângâiere şi nădejde de timpuri mai bune.*

In deosebi ne-a îmbărbătat pilda vie şi predicile neîntrecute ale clerului ort. rom. din Blaj, care ne-a îndrumat spre ruga către Dumnezeu şi îndeplinirea datorinţelor creştineşti. Sfinţiile Lor n'au pregetat a reprezenta cauza noastră înaintea autorităţilor edilitare, ocrotindu-se în contra tuturor tendinţelor subversive, ori din care parte ar fi venit.

Exprimăm cele mai sincere mulţumiri

Blaj, în 10 Iunie 1944.

In supunere fiiască:

V. Disescu, propr. mare Basarabia m. p. Fl. Bârseşteanu, direct. lic. Artur Gorovei, membru Acad. Rom. m. p. Eleonora Vacareanu, preoteasă m. p. El. Cojoacă, funcţ. m. p. C. Păcurariu, m. p. prof. I. Bucoveni, prof. de rel. Elena Vasiliu, funcţ. m. p. Vasilie şi Ana Nicolau, funcţ. m. p. Victor Savin, prof. m. p. şi sute de alte iscăliturl

Pentru gazetăria românească

— Nou aşezământ al presei —

Spre a da «*profesiunii de ziarist un nou rang social şi corpului profesional al ziariştilor o autoritate şi o funcţiune naţională legal recunoscută*", dl prof. *Mihai A. Antonescu*, în calitate de ministru al Propagandei naţionale, a elaborat următoarele patru decrete-legi:

1. Decret-lege pentru *exercitarea* profesiunii de ziarist şi înfiinţarea *Colegiului* ziariştilor din România;

2. Decret lege pentru fixarea *salariilor* minimale ale ziariştilor profesionişti;

3. Decret-lege pentru înfiinţarea *Casei de pensiuni* şi reorganizarea regimului pensiilor pentru ziarişti;

4. Decret-lege privitor la *accelerarea* judecării infracţiunilor de presă.

Toate aceste măsuri sânt menite să consolideze gazetăria românească, organizând corpul ziariştilor pe temeiuri impuse de porunca vremii.

Moartea eroică a Maiorului Tertulian din Vânătorii de Munte

Pe frontul din Moldova, îndeosebit în sectorul dela Nord de Iaşi, trupele noastre într'o desăvârşită colaborare cu trupele germane se acoper mereu de glorie.

In strălucitele operaţiuni ofensive pentru curăţirea spaţiului din jurul Iaşilor, trupele române-germane de ifanterie şi tancuri, sprijinite excelent de aviaţia de bombardament şi de asalt, au atacat şi au străpuns un puternic sistem întărit sovietic. Asalturile şi contratacurile disperate ale sovietelor au fost respinse, iar unele pătrunderi locale au fost repede exterminate.

Din aceste operaţiuni se desprinde numele maicrului *Langa Tertulian*, commandantului unui brav batalion de vânători de munte.

Aceeaşi vânători de munte, pe care i-am întâlnit cătărându-se în urmărirea duşmanilor pe culmile munţilor păpăstioşi ai Crimeei şi Caucazului, nu-şi găsesc astăzi pic de odihnă până ce nu vor doborâ pe infiltraţii pe pământurile voevodale.

In fruntea batalionului său, maiorul Langa Tertulian a săvârşit fapte de eroism demn de de legendă. Zi şi noapte alături de ostaşii săi dragi, luptând cot la cot cu ei, roadele eferturilor sale n'au întârziat să se întrevadă: duşmanul a fost înfrânt şi forţat să se retragă, lăsând pe câmpul de bătae mii de morţi şi un mare material de război.

Cu conştiinţa datoriei împlinite maiorul LangaTertulian a căzut în cele din urmă răpus de gloanţele duşmane.

O moarte de erou, căreia comunicatele de război româno-germane i-au adus elogii pe drept meritate.

Numele său a făcut ocolul lumii, arătând tuturora fapte de eroism românesc.

Inutilitatea războiului aerian. — cum se arată în reportajul primit dela M. St. Major, secţia propagandei, — o constată însuşi un mareşal *american* al aerului, Harris, care scrie într'o revistă engleză următoarele: „Strategia noastră aeriană s'a dovedit a fi o lovitură în gol, neputându-se ajunge la o slăbire a potenţialului de război al Germaniei şi aliaţilor ei". Cu toate acestea anglo-americanii vor continua teroarea lor aeriană pentru a suplini neputinţa războirii mai adânc pe continentul european. Noi vom rămânea însă ca şi până acuma la postul nostru. Aici ne ştim d veacuri, la poarta de Răsărit a Europei, apărători ai civilizaţiei şi culturii, ai altarelor şi vetrelor noastre sfinţite cu sângele atâtor strămoşi. Şi Dumnezeu, care totdeauna ne-a binecuvântat strădaniile, ne va încununa şi de astădată cu izbânda la care lupta noastră ne dă dreptul, — fiind dusă numai şi numai în numele dreptăţii.

Bibliografie

Cartea de curând apărută, **Materia şi Viaţa**, publicată de Institutul regal de cercetări ştiinţifice român, de sub conducerea d-lui prof. V. Vâlcovici, cuprinde *nouă* referate ştiinţifice grupate în jurul sublectului: *evoluţia materiei terestre în legătură cu fenomenul vital*, — având următorul cuprins, expus de dl V. Vâlconici în prefaţă:

„Am început cu naşterea materiei terestre, aşa dar cu capitolul cercetărilor şi rezultatelor *cosmogonicĕ* (referent V. Vâlcovici); am trecut apoi la faza geologică a materiei, şi anume, întâi la capitolul geofizicei şi geochimiei (ref. St. Ghika-Budeşti), apoi la *diferenţirea* constituţională pe verticală a scoarţei (ref. I. Atanasiu), şi în urmă la *erele* geologice în legătură cu structura scoarţei pământeşti (ref. G. Macovei).

„După această parte, având oarecum caracter de pregătire sau de introducere, intrăm în inima subiectului cu *patru* referate: unul despre substanţa vie (ref. Fr. Rainer), altul despre circuitul materiei comandat de viaţă (ref. E. Angelescu), altul despre evoluţia fiinţelor organizate (ref. R. Codreanu), şi altul despre baza genetică a evoluţiei fiinţelor [ref. Tr. Săvulescu]. Ca încheere am pus la firele seriei, capitolul privind repartiţia vieţii pe pământ", (ref. C. Motaş) [pag. 6].

Dacă aceste referate, după observaţia d-lui prof. I. Petrovici, în cuvântarea lor de inaugurare — „aparţin deopotrivă ştiinţei şi filosofiei" ele aparţin nu mai puţin *teologiei*, întrucât tema lor este şi o temă de apologetică creştină, în jurul căreia cugetul uman a gravitat totdeauna, şi către care cercetările experimentale ale ştiinţii secolului nostru s'au îndreptat mai din adins.

Referindu-ne la conţinutul lucrării, desprindem din referatul d-lui prof. V. Vâlcovici, constatări ca acestea:

Pământul, planeta pe care omul este obligat să vieţuiască, rămâne încă un necunoscut, cu toate sforţările noastre de

Predică pentru timpul de acum

Iubiţi credincioşi,

Ne-am adunat azi, cu voia lui Dumnezeu aici în sf. biserică, pentru ca să ne rugăm lui Dumnezeu. Şi fiecare, am căutat o clipă de reculegere, de alinare, de pace, pentru sufletele noastre aşa de mult şi de adânc tulburate.

Mărturisim însă cu toţii că deşi încercarea noastră nu a fost cu totul zadarnică, totuşi nu am reuşit să coborâm în sufletele noastre aceea pace desăvârşită, care transformă pe om şi-l face să se ridice deasupra tuturor grijilor şi preocupărilor, care îi întunecă viaţa. Involburarea aceasta năprazuică a lumii nu cruţă pe nici unul din noi şi nu îngăduie nici unuia fericirea, măcar a unei singure clipe de pace adevărată, lipsită de fiorul neliniştei şi a primejdiei.

Şi nu e mirare că inimile noastre sunt aşa de mult tulburate. Căci oare cum ar putea fi cineva nepăsător şi liniştit, când pământul se cutremură de bubuitul tunurilor de multe feluri? Când intreg văzduhul dela răsărit la apus este străbătut de purtătorii morţii? Când cerul se întunecă de fumul oraşelor şi satelor aprinse?

Cum s'ar putea simţi cineva liniştit când chiar în timpul acesta, în care ne găsim la rugăciune, nu mai departe de cât pe pământul din răsărit al Ţării noastre, poate zeci şi sute de tineri, copii, fraţi, prieteni de ai noştri îşi dau sufletul în chinuri, fulgeraţi de gloanţele şi schijele armelor duşmane.

Nimeni nu se poate socoti lipsit de griji şi în afară de orice năcaz, căci dacă unii nu au a-şi plânge pierderea unei fiinţe dragi, sau nimicirea a tot ce au adunat în timp de o viaţă, sunt frământaţi de grija de a se pune la adăpost pe sine şi pe cele ale lor.

In faţa acestei stări de lucruri, în în faţa acestei privelişti înspăimântătoare, se naşte întrebarea, în fiecare din noi; pentru ce au trebuit toate acestea? Cine a dorit şi cine a dat naştere acestor frământări pline de groază, care au cuprins întreg pământul?

Răspunsul vine dela sine, — iubiţi credincioşi — însă plin de amărăciune, — căci trebue să constatăm că, pricina la toate acestea este — omul.

Această făptură aleasă, pe care Dumnezeu a înzestrat-o cu atâtea daruri, cu judecată, cu voie liberă, cu puterea de a deosebi binele de rău; a dorit, a născocit şi a pregătit acest cataclism universal.

Căci să ne gândim numai la omul timpurilor bune de dinaintea acestui război, la felul lui de a cugeta şi de a trăi, şi ne vom da seama îndată că el prin orbirea lui spirituală a deslănţuit grozăvia aceasta. Oare nu ajunsese omul, îmbătat de mândria descoperirilor sale de multe feluri, dar mai ales din domeniul tehnicei, să nu mai caute pe Dumnezeu şi voia Sa?

Oare nu ajunse omul să-şi închipuie că, dacă a ajuns să se ridice în văzduh, sau să se afunde în adâncul mărilor cu ajutorul maşinelor sale, el nu mai are lipsă de Hristos şi de învăţătura Sa plină de lumină şi de adevăr?

Oare nu ajunge omul să nu mai recunoască şi să nu mai admită nici o lege în afară de legea poftelor sale?

Ce putem să răspundem acestor întrebări, în afară de constatarea tristă că în adevăr toate acestea *omul* le-a înfăptuit.

Şi a mers şi mai departe. In întunecimea vieţii sale, în care nu-şi mai punea întrebarea dacă faptele sale sunt în armonie cu voia lui Dumnezeu, toată ştiinţa sa, toate descoperirile sale, în loc să le pună în slujba binelui şi a măririi lui Dumnezeu, le-a pus în slujba Mamonii, a distrugerli şi a nimicirii semenilor săi.

Şi iată urmarea firească a acestei înfricoşate rătăciri, este deslănţuirea acestei năpraznice furtuni care sgudue întreaga lume.

Nici nu se putea întâmpla altfel, căci după cum spunea sf. apostol Pavel neamurilor de odinioară: „Şi după cum nu s'au îngrijit să aibă pe Dumnezeu în cuget, i-a dat şi Dumnezeu în sama minţii lor celei rătăcite ca să facă ceea ce nu se cade". [Rom. I, 28]: trebue să spunem şi noi astăzi, în faţa rătăcirii lumii întregi şi să recunoaştem actualitatea hotărâtă a acestor cuvinte.

Acum însă, din mijlocul aceste grozăvii, ne întrebăm firește: ce ne vom face? încotro să apucăm? în cine să ne punem nădejdea? Oare în om, în mintea lui şi în descoperirile lui?

Dar iată acestea toate s'au făcut unelte ale nimicirii cumplite care bântue lumea.

Iubiţi credincioşi, singura noastră nădejde este Domnul nostru Isus Hristos.

Şi mai mult decât ori când se cere dela noi să ne apropiem de Mântuitorul adevărat al lumii, şi să căutăm să-l primim în inimile noastre şi în viaţa noastră.

Această poruncă se aude din ce în ce mai stăruitoare şi mai puternică, — dar pare că lumea încă nu a ajuns nici acum să o înţeleagă pe deplin.

Viaţa noastră arată cu prisosinţă aceasta. Căci în ciuda acestor vremuri cumplite, n'au dispărut dintre noi păcatele de multe feluri, mânia, dorul de răsbunare şi invidia, şi iubirea de arginţi, care mână pe unii până la josnicia de a exploata sau chiar a jefui pe nenorociţii aflaţi în situaţii grele în urma distrugerilor războiului de acum.

Trebue să ne trezim şi să căutăm lumina vieţii noastre. Trebue să ne reîntorcem la Hristos, căci numai atât timp va fi lumină în lume, cât Domnul nostru Iisus Hristos va fi cu adevărat în lume şi în inimile noastre. Amin.

Preot **Gh. Iacob**—Răşinari.

a-l cunoaşte şi cu toată perfecţionarea evidentă a mijloacelor de cercetare ştiinţifică" (pag. 13).

Cu soarta sa se scapă ştiinţa Cosmogoniei. „Această ştiinţă, a cărei vârstră numără abia două veacuri de existenţă, are un caracter pronunţat ipotetic în lipsa unui material bojat de observaţie. — Cosmogonia rămâne pradă unui vag, în care pot prospera tot felul de reverii neştiinţifice".

„Se poate spune însă că teoriile curente cosmogonice nu aduc, în principiu, nimic nou peste ceea ce concepuseră Bifon, Kant şi Laplace acum aproape 200 de ani — şi trebue să spunem din capul locului, ca nici una din cele trei construcţiuni de Ductive nu poate rezista mijloacelor moderne de verificare" (pag. 15).

Dacă pământul este încă un necunoscut pentru ştiinţă, fenomenul **vieţii** ce-l animă, este încă şi mai necunoscut. „Autonomia vieţii rămâne inaccesibilă înţelegerii noastre", — spune savantul medic referent Fr. Rainer (pag. 104).

Pentru omul credinţii religioase, viaţa este un bun dat de Dumnezeu şi este un rod al dragostei Sale.

„Oamenii au căutat totdeauna să construiască cu imaginaţia mecanisme, care să ţină locul realului, dându-şi astfel iluzia că au reuşit să cunoască ceva din nemărginitul necunoscut. In faţa turburătorului mister al vieţii, care îi umple de nelinişte, oamenii iau aceeaş atitudine şi caută să reducă viaţa la procese *fizico-chimice*. Este sigur însă că mecanismele fizico-chimice imaginate pentru interpretarea fenomenelor ce se petrec subimperiul vieţii, sânt departe de a fi satisfăcătoare azi" (pag. 133, ref. E. Angelescu). Posibilitatea derivării vieţii din anorganic ştiinţa o exclude.

„Putem afirma cu certitudine că toate organismele celulare provim din celule preexistente. Astfel, indiferent de treapta de organizaţie, materia vie la naştere numai din ea însaşi" (pag. 139, ref. Radu Codreanu).

Referatul d-lui prof. *Traian Săvulescu*, formează un erudit studiu de genetică — („ştiinţă nouă, care prin analiză şi experienţă a încercat şi în parte a reuşit să lămurească mecanismul ereditaţii şi prin aceasta originea şi natura variabilităţii" pag. 171). Se tratează problema actuală a cromosomilor, cu diferitele ei laturi: mutaţiile de gene, schimbările suferite de cromosomi şi poliploidiile (allo-şi autopoliploidia) „...prin descoperirea allopoliploidiei experimentale avem la îndemână un instrumet prin care putem să turnăm materia vie în tipare nouă" — spune dl prof. T. Săvulescu.

Aceasta este oarecum ultima treaptă la care a ajuns ştiinţa în materie de viaţă. Viaţa este un râu viu, şi pentru omul credinţei creştine a izvorât şi se revarsă din bunătatea lui Dumnezeu. Omul, prin puterea minţii, a isbutit doar să asaneze şi digulască prin unele locuri acest râu, iar prin altele, se străduieşte să-i mute cursul prin pământuri mai fertile. Aportul său, în raport cu imensitatea acestui râu, este mare, şi strădania lui îi este spre mândria lucrului bun.

Cetind aceste referate, pe lângă atâtea merite înalte ce le oferă, îi oferă, şi pe acela, că-ţi dă un impuls în plus, pentru certitudinea credinţii tale creştine.

Prof. Ioan Ionescu.
preot în M-ţii Apuseni, Blăjeni-Plaiu—Hunedoara

DE INDREPTAT. In articolul din Nr. 20: *„Entropia universului"*:
In loc de „antropologic", cit. *entropologic*:
In loc de „kilometru", cit. *„kilogram-metrul"*;
In loc de „irezistibil", cit. *ireversibil.*

(37) 1—1

Publicaţiune

Parohia ortodoxă română din **Săsăuş** jud. Sibiu dă în antrepriză prin tratare de bună învoială lucrările de restaurarea bisericii pe ziua de 9 Iulie 1944 orele 14 la oficiul parohial respectiv unde se pot găsi şi consulta şi caietele de sarcini.

Săsăuşi la 22 Iunie 1944

Preot Cornel Stănuleţ

Programul

serviciilor religioase la Sfânta biserică Catedrală din Sibiu pe luna Iulie 1944

1. In fiecare zi dimineaţa la ora 6½ Utrenie şi în continuare *Sfânta Liturghie*. In fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie *„Acatistul Maicii Domnului"*.
2. *In Dumineci şi Sărbători* dimineaţa la **ora 7 Utrenia, în continuare la ora 8 Sfânta Liturghie**. La liturghie cântă „Corul catedralei", sub conducerea profesorului Gheorghe Şoima.
3. *Duminecă în 2 Iulie 1944*, servesc: cons. Ieronim Grovu, Gheorghe Secaş şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Ioan Circov şi Anatolie Scurtu. *Predică: cons. Gh. Secaş.* — La Oastea Domnului predică, după masă la ora 4: *preotul Dr. Ioan Chioariu* dela parohia Sibiu-inferior.
4. *Duminecă în 9 Iulie 1944*, servesc: Prot. Mihail Neagu, cons. Dr. Spiridon Cândea şi prot. Dr. Teodor Bodogae; diaconii: Anatolie Scurtu şi prof. Dr. Grigorie T. Marcu. *Predică: prot. Mih. Neagu.* — La Oastea Domnului predică, după masă la ora 4: *preotul Ioan Albu* dela parohia Sibiu-Iosefin.
5. *Duminecă în 16 Iulie 1944* servesc; Cons. stavr. Emilian Cioran, Aurel Nanu şi prot. Mih. Neagu; diaconii: cons. Alexandru Popa şi Anatolie Scurtu. *Predică: cons. Aurel Nanu.* — La Oastea Domnului predică, după masă la ora 4: *preotul Nicolae Constantin* dela parohia Sibiu-Lazaret.
6. *Joi în 20 Iulie 1944, la Sf. Prooroc Ilie*, servesc: Prot. Mihail Neagu, preoţii Ştefan Morariu şi Ioan Nicoară; diaconii: Ioan Circov şi Dr. Grigorie T. Marcu. *Predică: prot. Mih. Neagu.* — La Oastea Domnului predică, după masă la ora 4: *prot. Mih. Neagu.*
7. *Duminecă în 23 Iulie 1944*, servesc: I. P. C. Arhim. Teodor Scorobeţ, cons. Ieronim Grovu şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu şi cons. Alex. Popa şi Anatolie Scurtu. *Predică: I. P. C. Arhim. Teodor Scorobeţ.* — La Oastea Domnului predică, după masă la ora 4: *preotul Dr. Corneliu Sârbu* dela parohia Sibiu-Treistejari.
9. *Duminecă în 30 Iulie 1944*, servesc: Prot. Mihail Neagu, preotul-duhovnic Nicodim Belea şi prof. Dumitru Călugăr; diaconii: Anatolie Scurtu şi Simion Macarie. *Predică: prot. Mih. Neagu.* — La Oastea Domnului predică, după masă la ora 4: *duhovnicul Nicodim Belea.*

[36] 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de cântăreţ bisericesc la parohia Cornăţel, protopopiatul Sibiu, se publică concurs cu termin de 15 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Sesie cantorală 2 jugăre arător, primit dela reforma agrară.
3. Stola obişnuită în parohie.

Cântăreţul ales va sta în permanenţă la dispoziţia parohului, atât la serviciul divin, cât şi la adunările Oştii Domnului şi ale celorlalte societăţi religioase din parohie.

Cornăţel, 14 Mai 1944.

Consiliul parohial.

Preot M. Florea — preşedinte — T. Benchea — secretar

Mihu Miron, Căliman Nicolae — verificatori

Nu lăsa otrava svonului duşman să-ţi pătrundă în casă!

INFORMAŢIUNI

Implinindu-se trei ani dela intrarea României în război, Asociaţia română-germană a organizat, în 22 Iunie 1944, în sala Teatrului municipal din *Sibiu*, un reuşit festival comemorativ, care a fost tălmăcit, în frumoase cuvinte, rostite de un ofiţer german şi un ofiţer român, Cavaleri ai ordinului Crucea de fier şi Mihai Viteazul.

† **Văd. Ioana Pr. A. Stanca, născ. Chirca**, prezidentă de onoare a Reuniunii ortodoxe a Femeilor Române din Petroşani, decorată cu Meritul Cultural, a decedat în vârstă de 88 ani, după scurte şi grele suferinţe, în ziua de 16 Iunie 1944, fiind împărtăşită cu Sfintele Taine. Inmormântarea venerabilei matroane, deplânse de o numeroasă şi distinsă familie, s'a făcut în 18 Iunie 1944, din biserica ort. rom. „Sf. Nicolae" din Petroşani. In veci pomenirea ei!

Comemorarea unui mare gânditor. Asociaţia română-germană, secţia Sibiu, la comemorat, în 9 l. c, în sala prefecturii judeţului Sibiu, 200 de ani dela naşterea gânditorului german *Iohan Gottfried Herder*. Şedinţa a deschis-o dl prof. Ion Lupaş, preşedintele secţiei locale, în prezenţa dlor: vor Rantzau, prim consilier al legaţiei germane din Bucureşti, prof. E. Gamillscheg, director al Inst. german pentru ştiinţă în Bucureşti, mai mulţi profesori universitari din localitate ş. a. In vorbirea sa, la această serbare bicentenară, dl prof. Lupaş a arătat că nouă, românilor, ni-a fost de mare folos opera lui Herder în lupta de eliberare naţională din secolul precedent, în deosebi prin răsunetul ce l-a avut în scrisul lui Andrei Mureşanu, Kogălniceanu şi Eminescu. A cuvântat apoi dl prof. Krasser despre figura lui Herder ca poet, pedagog, filosof şi critic, care a întrupat, în mod exemplar, spiritul german şi european totodată.

Monetă nouă. Cu începere dela 10 Iunie 1944 s'au pus în circulaţie monetele de *500 lei* de argint. Noua monetă *va înlocui moneta de 200 de lei*, a cărei preschimbare o va hotărâ ministerul finanţelor, fixând modul şi terminul operaţiunii de preschimbare.

Concursuri. Fiind vacantă *Asistenţa de drept bisericesc şi Adimistraţie bisericească la Academia teologică din Caransebeş*, se publică concurs pentru ocuparea ei. Cererile de candidare se vor înainta Consiliului eparhial ort. rom. din *Caransebeş*, însoţite de următoarele documente: 1. Extras de naştere şi de botez. — 2. Diploma de licenţă şi doctorat în teologie dela o Facultate de teologie din ţară. 3. Lucrări tipărite. — 4. Eventuale certificate doveditoare a studiilor de specialitate.

— Fiind vacantă *catedra de Teologie practică la Academia teologică din Caransebeş*, se publică concurs pentru ocuparea ei. Cererile de candidare se vor înainta Consiliului eparhial ort. rom. din *Caransebeş*, însoţite de aceleaşi documente.

ŞTIRI LOCALE

In biserica catedrală din Sibiu:

Duminecă în 25 Iunie 1944, servesc: cons. stavr. Dr. Andrei Gâlea, prot. Mihail Neagu şi duhovnicul Nicodim Belea. diaconii: Ioan Circov şi Anatolie Scurtu. *Predică: prof. Dr. Gr. T. Marcu* La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *preotul Ioan Muntean.*

Joi în 29 Iunie 1944, la Sfinţii Apostoli Petru şi Pavel, servesc: Prot. Mihail Neagu, preotul Şt. Morariu şi cons. Gh. Secaş; diaconii: A. Scurtu şi cons. Al. Popa. *Predică: prot. Mih. Neagu.* La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *cons. Gh. Secaş.*

Copiii sunt tezarul cel mai de preţ al dvs. Invăţaţi-i din vreme ce trebue să facă în caz de alarmă aeriană. explicaţi-le primejdia bombelor neexplodate şi atrageti-le atenţia să nu ridice obiectele lăsate de avioanele duşmane.

Nr. 5833/1944 Şcol.

Concurs

pentru ocuparea şi suplinirea catedrelor şi orelor vacante la şcolile secundare confesionale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia şi Sibiu, pe anul şcol. 1944/1945.

I. Sunt vacante următoarele catedre.

A) *La şcolile secundare ortodoxe:*

a) La Liceul „A Şaguna" din Braşov:
1. Catedra de Religie Nr. 1.
2. „ „ L. Română Nr. 3.
3. „ „ L. „ Nr. 4.
4. „ „ L. Latină-Elină Nr. 6.
5. „ „ L. Franceză Nr. 7.
6. „ „ L. Italiană Nr. 10.
7. „ „ Mat.-Fiz.-Chimice Nr. 17.

b) La Liceul „A. Iancu" din Brad:
1. Catedra de L. Franceză Nr. 6.
2. „ „ L. Germană Nr. 7.
3. „ „ L. Italiană Nr. 8.
4. „ „ Geografie Nr. 10.
5. „ „ Matematică Nr. 12.
6. „ „ Matematică-fizică Nr. 13.
7. „ „ Desemn-Caligr. Nr. 16.
8. „ „ Muzică Nr. 17.
9. „ „ Medic şcol.-Igienă Nr. 19.

c) La Şcoala normală de băeţi „A. Şaguna" din Sibiu:
1. Catedra de L. Germană.
2. „ „ Ştiinţele Naturale.
3. „ „ Muzică.

d) La Şcoala normală de fete „A. Şaguna" din Sibiu:
1. Catedra de Istorie.
2. „ „ Matematică.
3. „ II „ Ştiinţe Pedagogice.
4. „ „ „ Agricole.

B. *La şcolile secundare gr.-catolice din Blaj:*

a) La şcolile secundare de fete:
1. Catedra de Religie ortodoxă.

II. Pentru suplinire sunt libere următoarele catedre:

A. *La şcolile secundare ortodoxe:*

a) La Şcoala normală de băeţi „A. Şaguna" din Sibiu:
1. Catedra de Religie.
2. „ „ Limba Română.
3. „ „ Geografie.

b) La Şcoala normală de fete „A. Şaguna" din Sibiu:
1. Catedra de Religie.

III. Ore libere pentru suplinire sunt:

A. *La şcolile ortodoxe:*

a) La Liceul „A. Iancu" din Brad:
1. Ore de Religie 4.
2. „ „ Limba Germană 4.
3. „ „ Fizică 3.
4. „ „ Fizică-Chimie 8.

b) La Şcoala normală de fete „A. Şaguna" din Sibiu:
1. Ore de cooperaţie şi contab. 5.

Cei care doresc să ocupe sau să suplinească la aceste şcoli catedre sau ore, vor înainta până la sfârşitul lunei Iunie a. c. Consiliului arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu, cereri însoţite de actele necesare pentru numiri, precum şi de propunerea Direcţiunii dela şcoala, la care cere numire.

Candidaţii să fie de confesiune ortodoxă.

Sunt preferaţi petiţionarii, care pe lângă studiile de specialitate au şi studii teologice.

Sibiu, din şedinţa secţiei culturale a Consiliului arhiepiscopesc, ţinută la 7 Iunie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

OM DE SERVICIU

se primeşte
la
Librăria Arhidiecezană - Sibiu
CONDIŢIUNI:
nemobilizabil, cinstit şi de încredere

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

Anul XCII — Sibiu, 2 Iulie 1944 — Nr. 27

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Întemeiat în 1853 de

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei. — Pentru America 8 Dolari. Abonament de sprijin 5000

Articole și corespondențe se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sib strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate s refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor m. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

ASOCIAȚIUNEA SIBIIU

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8 Sibiu

Sensul Istoriei

Istoria este — în ceea ce are ea mai esențial și mai caracteristic — viață autentic umană, trudă neodihnită și progres continuu arcuit pe bolta maiestoasă a împlinirii destinului final al omului: plinire și fericire deplină în Dumnezeu. De unde rezultă cu evidență, că sensul istoriei se confundă cu însuși sensul vieții umane și nu poate fi sesizat și definit adecvat decât în cadrul celei mai sănătoase concepții despre lume și viață.

Că sensul istoriei este însuși sensul vieții și că se definește în perspectiva concepției despre lume și viață, ne-o dovedește faptul că sunt tot atâtea concepții despre sensul istoriei, câte despre lume și viață. Iar acestea turnându-se pe tiparul dintre concepția creștină ca limită de sens și dintre concepția materialistă ca limita de jos, despre lume și viață, urmează că istoria umană își poartă dorurile și își sângerează truda pe multiplele direcții ce se deschid în spațiul imens dintre spiritualismul trist creștin și materialismul mult imanentist și secularist al concepției materialiste a istoriei. Unul străfulgerează istoria de scânteierea luminoasă și puternică a spiritului de creație, de dăruire generoasă și de jertfire eroică pentru împlinirea idealului, iar celălalt o înpotmolește în pământesc și o încarcerează în perspectiva sufocantă a duhului creator, a imanentului, săracă în ideal și în puterea de jertfire. In primul caz, avem realizarea deplină a istoriei prin atingerea țintei finale, iar în al doilea: pervertirea sensului istoriei și compromiterea ei gravă, egală cu osânda omului în veșnicie.

Creștinismul fiind cea mai superioară și sănătoasă concepție despre lume și viață, *tot el oferă și cheia deslegării marei întrebări a destinului omului în istorie*, căci acesta e — în fond — sensul istoriei. Dar pentru fixarea sensului istoriei, trebue să pornim din momentul ivirii omului în lume. Respingând teza teologiei dialectice protestante: istoria e o urmare a căderii în păcat, observăm și subliniem adevărul că *istoria nu-i o consecință a păcatului strămoșesc.* Istoria ar fi existat și fără căderea omului, dar — în cazul că acesta n'ar fi păcătuit — era incomparabil mai puțin trudită și spinoasă, constând în strădania omului spre desăvârșire treptată până la realizarea deplină a asemănării sale cu Dumnezeu. Căci starea primei perechi de oameni din rai nu era nicidecum chemată la staticism comod, ci — respirând și fructificând liber și din plin harul divin — dispune de cel mai viguros dinamism creator de spiritualitate morală, fiind mereu țintă spre Cerul desăvârșirilor și nefiind stânjenit în avântul său de un cosmos și de un trup învârtoșat prin păcat, impropriu a fi organul ideal al spontaneității creatoare a spiritului.

Dar diavolul le-a invidiat fericirea, făcându-i să cadă în păcat, i-a atras în năvala impetuoasă a timpului și în cursa chinuitoare a răului. Intunecând mintea omului, tocind sensibilitatea spre cele înalte a sufletului uman și învârtoșind voința în rău, păcatul l-a prăvălit pe om în platitudinea istorică, omenirea experiind cea mai desonorantă desfigurare și cel mai degradant pogorământ al destinului său. Desprins de Dumnezeu, omul s'a trudit cu sudoare și amar — în știință și artă — să și regăsească sensul vieții și să-și corecteze direcția greșit apucată, iar prin realizările civilizației să-și recâștige fericirea. Dar zadarnic, căci *odată cu desfigurarea sensului vieții s'a pervertit și anemiat și dinamismul creator al istoriei sale și în consecință omul* — fără să-i contestăm unele realizări istorice de mare amploare — n'a putut să-și regăsească rostul și nici să-și cucerească fericirea dorită.

Insă Dumnezeu cunoscând defecțiunea căderii, a rânduit din veșnicie și mijloacele reveniriișisi refacerii din aceasta: *izbăvirea în HRISTOS.* Prin patimi și moartea pe cruce, El ne-a izbăvit din pieirea veșnică și ne-a împăcat cu Dumnezeu, iar prin Inviere ne-a redeschis drumul spre veșnicie. Ca centru ontologic și dinamic al istoriei și ca normă supremă și țintă ultimă a acesteia. El ne-a luminat drumul ce avem să-l străbatem în istorie și *ne-a redat puterea creatoare de istorie, potențându-o și desăvârșindu-o.*

Readusă la posibilitatea călcării pe făgașul inițial, omenirea își poate împlini rostul cu diriguirea și asistența Cerului. Deci, istoria nu-i consecința căderii în păcat, ci *căderea are ca urmare numai pervertirea istoriei și dobândirea aceleiași ținte finale: plinirea și fericirea în Dumnezeu, numai prin ispășirea păcatului, prin luptă cu păcatul și prin trudă istovitoare în biruirea obstacolelor legate inerent de un cosmos și microcosmos învârtoșat de păcat și stânjenit în desvoltarea lui, de această învârtoșare.* E o schimbare în ordinea istorică și în sensul ei imediat, sensul final rămânând cel inițial.

Rostul istoriei fiind izbăvirea omului — ca individ și colectivitate și plinirea în Dumnezeu pe linia timpului, iar pe de altă parte centrul ontologic și diriguitor al istoriei fiind *HRISTOS* care potențează pronierea divină a istoriei spre mântăirea și fericirea omului, e firesc că *sensul istoriei și fazele sale capitale se toarnă pe făgașul iconomiei divine a mântuirii omului și a lumii.* Dacă Vechiul Testament are în iconomia mântuirii neamului omenesc rostul de a-l pregăti pe acesta pentru primirea Mântuitorului, atunci *sensul istoriei este acela al pregătirii deciziunii de îmbrățișare a creștinismului.* Chinuite de nostalgia stării pierdute și obsedate de visul redobândirii ei, neamurile pământului — văzând că cu totala și suprema lor dăruire pe altarul istoriei nu-și pot împlini ținta ultimă: mântuirea și fericirea — aveau să-și deschidă treptat inima spre îmbrățișarea sinceră a lui Hristos. Rolul principal în această etapă este acela al poporului ales: prin el s'a făcut pregătirea omenirii pentru primirea Mântuitorului și el avea să ofere întregei lumi exemplul de urmat în ceea ce privește înrolarea neamurilor în tabăra creștină. Dar poporul ales și-a trădat rostul și și-a necinstit alesul său destin istoric, adâncindu-se cu încăpățânare în pământesc și istoricitate, răstignind pe Mântuitorul și desfigurând radical sensul venirii Sale în lume.

Cu toată grava defecțiune a neamului iudeu, iconomia mântuirii și-a urmat mai departe cursul său, *iar istoria omenirii a ajuns prin Hristos nu numai la suprema potențare a dinamismului său creator, ci și la momentul cel mai crucial al orientării sale: Sensul său este de acum deciziunea sinceră, hotărîtă și definitivă pentru încadrarea neamurilor în noua ordine creștină a lumii.* Pedepsirea poporului ales ne arată cât de scump se plătește nesocotirea vrerilor lui Dumnezeu cu un neam și ne învață că *destinul istoric se realizează prin descătușarea din secularism și avântarea eroică în spre sferele pure ale spiritului idealist, dinamic și creator de vrednicie istorică.*

Cu toate că are mereu la îndemână perspectiva și dinamica celei mai grandioase și depline deveniri istorice, omul — folosind rău libertatea sa creatoare și asistența Proniei divine în istorie — repetă mereu în fond prima cădere și omenirea își înpotmolește istoria în noroiul celor mai degradatoare desfigurări și pervertiri ale sensului său. De aici prezența continuă în arena istoriei —

FOIȘOARA

CAPITOLUL I

Fundamentarea teologică a misionarismului laic

(2) de Preot Dr. CORNELIU SÂRBU

§. 1. Noțiunea misionarismului laic

La definirea corectă a noțiunii de misionarism laic, putem ajunge numai prin prealabila lămurire a noțiunilor înrudite respective. Misionarismul laic este o latură sau un aspect al misionarismului creștin în general. In general, misionarismul este activitatea sau lucrarea, pe care o desfășoară un misionar. Intrucât termenul misionarism s'a format prin derivație din termenul teologic *misiune*,[1] trebue să zăbovim puțin și mai întâiu asupra acestuia din urmă; pentrucă *numai prin deslușirea esenței cuvântului misiune, vom putea ajunge la înțelegerea corectă a ceea ce însemnează misionarism, cât și la punerea acestuia în perspectiva cea mai completă și mai adecvat și deplin călăuzitoare în problema ce ne preocupă.*

Cuvântul misiune derivă dela latinescul *missio-onis* (› verbul mitto-ere-missi-missium =a trimite, a însărcina pe cineva cu ceva, a da o putere cuiva într'o delegațiune, funcțiune sau serviciu)[1] și *este în fond sinonim cu cuvântul apostolat* (› verbul grecesc αποστέλλω=a trimite [2]). Ca atare, în accepțiunea teologică creștină el însemnează — ca și termenul apostolat — în esență, *trimiterea legitimă — împreunată cu investirea persoanei respective cu puterea necesară în acest scop — la propoveduirea Evangheliei lui Hristos și acțiunea de difuzare a doctrinei creștine.* Deși înțelesul teologic al termenului misiune se acopere în fond și în mare cu acela al cuvântului apostolat, totuși *are în terminologia teologică o nuanță de sens specifică.* Și anume, pe când cuvântul apostolat însemnează propriuzis slujba încredințată de către Mântuitorul celor 12 Apostoli și urmașilor acestora, adecă oficiul (dreptul și datoria) de a exercita puterea bisericească în întreita ei ramificație: puterea sacramentală, puterea învățătorească și puterea jurisdicțională,[3] *termenul misiune are accepțiunea specifică de acțiune dinamică întru difuzarea doctrinei creștine și de lucrare asiduă întru desvoltarea Bisericii lui Hristos.*

Ideologic și autoritativ, misiunea derivă din însăși porunca Mântuitorului: „Precum m'a trimis pe mine Tatăl, vă trimit și eu pe voi" (Ioan 20, 21; cf. Matei 10, 16 și Luca 10, 3). Drept aceea misiune e o trimitere, iar misionarii — ca și apostolii — sunt trimiși. După caracterul ce i l-a imprimat însuși întemeietorul și capul Bisericii, *misiunea rezidă ființal în propoveduirea doctrinei creștine:* „Drept aceea mergând, *învățați toate neamurile*, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sf. Duh, *învățându-le* să păzească toate câte am poruncit vouă" (Matei 28, 19—20; cf. și Marcu 16, 15). După cum rezultă tot de aici, *scopul misiunii este îndoctrinarea lumii în duh autentic creștin și* — odată cu aceasta — *desvoltarea intensivă și extensivă a Bisericii creștine.* Căci învățătura Mântuitorului e într'adevăr ca grăuntele care, aruncat în ogorul sufletului uman, s'a desvoltat până la dimensiuni nebănuite (Cf. Mat. 13, 31—32). Pătrunsă în sufletele oamenilor, ea le-a dinamizat și — cu ajutorul Sf. Duh — a ridicat comunitățile creștine de pe toată fața pământului. Caracterul misionar al Bisericii creștine rezultă nu numai din porunca Mântuitorului, ci și din însăși ființa ei de nșezământ de mântuire eminamente dinamic și ecumenic, căci tocmai în virtutea acestor calități fundamentale, și esențiale ale sale Biserica trebue să fie misionară,

---

[1] *Puiul Ioan Dr.:* Pastorația colectivă și individuală: raportul dintre pastorație și misionarism. In rev. „Candela" pe 1929, p. 322.

[1] *Ispir Gh. Vasile Dr.:* Curs de îndrumări misionare. București, 1930, p. 18.

[2] *Schirlitz:* Griechisch-deutsches Wörterbuch zum Neue Testamente. 5. Aufl. Neu bearbeitet von Th. Eger. Giessen 1893, p. 50 sq; *Gheorghiu Vasile Dr.:* Sf. Evanghelie după Mateiu cu comentar. Cernăuți 1925, vol. I, p. 348.

[3] *Cândea Sp. Dr.:* Necesitatea actuală a apostolatului laic. In „Revista Teologică", Anul XXVIII, Nr. 3, Martie 1938, p. 91.

alături de realizările grandioase şi multiple ale trudei miruite de sus cu rodire deplină — a trudei neîmplinite, a suferinţei, a pustiirii şi a morţii, care — în mâna Providenţei divine — nu-s numai ispăşire a greşelilor ci *au şi sensul de a ţine omenirea mereu încordată spre Cer*, chinuindu-o cu nostalgia vremurilor bune şi trezindu-i şi alimentându-i avântul spre întoarcerea lor.

Această sinuoasă trecere a omenirii prin istorie se va desfăşura continuu până la sfârşitul lumii. *Principalul e ca momentul definitiv decisiv al istoriei unui neam* — indiferent că acesta atinge sau nu etapa ultimă a vieţii de acum — *să-l găsească pe acesta pe făgaşul istoric indicat de umanitatea lui şi pe linia trudei definite de destinul naţional ce i l-a hărăzit Pronia divină.* Dar întrucât nu ştim până unde se întinde viaţa istorică a unui neam şi pentrucă nu ne este dat să ştim nici sorocul sfârşitului lumii, însemnează că *se impune continuu fiecărui popor: Trudă neodihnită de cucerire a Cerului, de plinire — ca tns şi colectivitate — în Dumnezeu sau de atingere a ţintei finale a omului.*

Acesta e sensul istoriei. Cine-l descifrează din chemările Cerului şi ale vremii, îl realizează cu orice jertfă, acela viază în istorie şi scrie istoria, chiar şi atunci când aparenţele de suprafaţă îl înfăţişează ca grav periclitat în existenţa şi destinul său.

In fine, sensul istoriei neamului nostru este sensul istoriei umane, încadrat in direcţia specifică definită de destinul ce ni l-a hărăzit Pronia divină. Prin urmare avem şi noi să ne trudim necontenit în a dobândi desăvârşirea în fericirea deplină în Dumnezeu. Dar spre atingerea acestei ţinte ultime, trebue să străbatem un drum caracteristic destinului nostru; Ne-am născut suferind apăsarea năvălirii popoarelor barbare, dar şi ca singurul popor apărut *creştin* în zarea istoriei. Ca unora ce ne-am născut creştini, Pronia ne-a hărăzit — o spunem cu modestia sobră a unui neam ce şi-a purtat cu resemnare durerile ca un zămislit în durere! — *cel mai ales destin: acela de a fi cetate de apărare la soare răsare a celui mai bătrân continent: Europa creştină.* Pentru miruirea cu acest destin ne-a recomandat nu numai calitatea noastră de singurul popor pe lume născut creştin, ci şi aleasa zestre sufletească moştenită dela strămoşii noştri. Pentru realizarea acestui destin am plâns şi ne-am trudit atât de mult!... O facem aceasta şi astăzi cu nădejdea că Cerul va primi truda şi jertfa noastră, ne va salva dela pieire şi ne va ajuta să ne facem datoria până la împlinirea totală a ţintei noastre ultime ca neam.

Preot **Dr. CORNELIU SÂRBU**

Imprietenirea cu Dumnezeu

(Rolul sfintei Euharistii)

Viaţa creştină, după cum am văzut dintr'un articol precedent [„Semnificaţia credinţei"], însemnează o viaţă trăită în comuniune vie şi intimă cu Dumnezeu. Ne putem exprima şi altmininteri: a aduce o viaţă de creştini este a vieţui într'o dulce prietenie cu Cel de sus, — a-I încredinţa Lui cheile inimii noastre, ca El să poată umbla în voie prin toate tainiţele ei, — a nu precupeţi nici o osteneală, a nu ţinea seamă de timp în strădania de a-L cunoaşte cât mai bine, de-a-I rentoarce dragostea, de-a-I pricepe voia şi de a I-o împlini, — a învăţa cu apostolul Pavel să considerăm toate o pagubă faţă de preţul cel mare al cunoştinţei lui Hristos Iisus, Domnul nostru [Filipeni 3, 8].

Este posibilă împrietenirea cu Dumnezeu, deoarece El nu este o fiinţă inaccesibilă sau o fiinţă căreia să-i displacă o atare împrietenire. Venirea Fiului lui Dumnezeu în lume este o dovadă de necontestat că El — Dumnezeu — a fost şi este în continuu dornic să se descopere pe Sine oamenilor. Dumnezeu, nencetat vrea să se reveleze omenirii, să se apropie de ea şi să se împrieteniască cu ea. In privinţa aceasta, El se arată a fi mai cu iniţiativă, mai cu sârguinţă şi mai cu răbdare decât noi. Şi ce lesne ne este şi nouă a-L căuta, a-L afla şi a-I experia prezenţa. Nu putem accentua îndeajuns că viaţa spirituală nu este o viaţă de anevoioasă opintire sau încordare sufletească; ci ea însemnează mai vârtos o cimplă, naturală, neconstrânsă stitudine de odihnire pe realitatea lui Dumnezeu şi de rămânere fără de stingherire în iubirea Sa.

Râul trebue să aibă un izvor. Viaţa poate proveni numai din viaţă. Omul care vrea să vieze cu cu adevărat şi cu folos pentru sine, trebue să înveţe să-şi petreacă timpul numai cu Dumnezeu-izvorul vieţii, să lege prietenie cu El, să experieze bucuria prezenţei Sale, să se menţină în apropierea Sa, aşa cum se îndărătniceşte să se menţină un creştitor la poarta omului bogat.

Vorbind despre condiţiunile de-a fi ale vieţii creştine, vom fi incompleţi dacă nu ne ne vom referi şi la taina sfintei Euharistii, mai cu seamă la această taină care-i taina prin excelenţă a împrietenirii creştinului cu Hristos Dumnezeu. Pentrucă dintru început taina aceasta a ţintit în mod vădit să fie — şi în cursul istoriei a dovedit că este — un factor de-o vitală însemnătate în viaţa creştină. In cele ce urmează vrem să sulevăm ceva din semnificaţia tainei de care-i vorba pentru viaţa omului creştin.

Pentru a începe cu semnificaţia-i generală, se poate spune că taina sfintei Comuniuni este pentru credincios o garanţie, o arvună a realităţii lumii nevăzute. Nu greşim dacă spunem că întreaga lume văzută în care trăim, are o semnificaţie sacramentată. Pentru ochiul nostru, universul matarial nu este altceva decât un văl ce acopere realitatea de dincolo. Fiecare floare îşi are viaţa din Viaţa lui Dumnezeu şi poartă pe dânsa pecetea înţelept ciunii divine. Tot ceeace vedem, auzim şi facem, câştigă sens şi valoare din nevăzuta noastră cugetare şi din iubire. Lumea nevăzută este o realitate sigură. Ea este adevărata lume. Desoordonatele noastre vieţi pot dobândi frumuseţe şi puritate, numai din contactul cu realităţile tainice ale acestei lumi care nu se vede. Despre acest fapt pe care mintea noastră greu îl pricepe, taina euharistică este o perpetuă mărturie. Intr'însa se rezumă adevărul sacramental care priveşte vieţile noastre, — într'însa avem dovada cea mai de pe urmă a materiei văzute supuse spiritului nevăzut. A afla pe Dumnezeu sub chipul pânii şi al vinului, — o atare experienţă este o garanţie că lumea spirituală — Impărăţia lui Dumnezeu — nu este dincolo de noi, ci aici pe pământ chiar, în mijlocul nostru, cum glăsuieşte Cartea, Ea este un puternic protest împotriva materialismului de orice nuanţă, în special împotriva aceluia care atât de uşor întunecă vederea sufletului însetat după Dumnezeu.

Mai departe, în aceeaş ordine de idei, taina sfintei Euharistii atestează despre sacra şi intima conexiune dintre elementul fizic şi cel spiritual în om. Ea ne grăieşte despre respectul ce datorăm trupului ca fiind expresiunea vieţii spirituale, cu adevărat „templu al Duhului sfânt", după limbajul paulin. Intruparea a fost suprenul moment al trupului acţionând ca un perfect instrument al vieţii spiritului. Nici o sporire în spiritualitate ne poate vreodată slobozi de faptul că trupul este mijlocitorul vieţii spirituale. Deaceea a dispreţui trupul ca fiind un element nespiritual sau a-l neglija ca pe un factori lipsit de importanţă în ceeace priveşte propăşirea noastră, va împiedeca în mod serios uniunea noastră cu Dumnezeu în Hristos, care uniune, după cum am văzut, este semnificaţia credinţei.

Continuând, vom mai zice că sfânta Euharistie este o chezăşie, o garanţie a realităţii acelei comuniuni mistice personale cu Iisus Hristos, care este temelia vieţii creştine. Am văzut cât este de necesar să punem apăs pe partea divină a acestei comuniuni, cu să acentuăm că Dumnezeu vrea această unire mult mai mult desât noi vrem. Această largă bunăvoinţă a lui Dumnezeu, această căutare a Sa dè prietenie cu noi, nu este o ficţiune, o elaborare a imaginaţiei noastre; ea este dovedită, evidenţiată de faptul simplu al acestei sfinte „Cini" rânduite de Hristos însuş. Iniţiativa este a Sa. Binecuvântata prietenie dela El începe. Apropiindu-mă de masa Ospăţului Său şi primind darurile şi garanţiile iubirii Sale, — se infiripează în inima mea un negrăit simţământ că El mă vrea mine, că are pentru mine un loc de umplut, o lucrare de plinit, că — minune a minunilor se doreşte după dragostea sărmanei mele inimi. Lucrarea, pe care Dumnezeu vrea s'o plinească faţă de mine, faţă de noi toţi, prin sfânta taină a Euhharistei, este împrietenirea Sa desăvârşită cu noi. Prin această taină a Tainelor, ca printr'un minunat canal, Tatăl nostru cel ceresc, vrea să tóarne în vieţile noastre dragostea Sa, prietenia Sa, viaţa Sa, — ca noi, la rândul nostru, să-L îndrăgim pe El, să fim prieteni cu El şi să viăm întru El.

(Din englezeşte].

Preot **Ion I. Suciu**

Conferinţe preoţeşti. — Pentru retrezirea conştiinţei religioase a poporului, P. C. Părinte protopop *Ieronim Ciocan*, cu preoţimea din protopopiatul Haţeg a hotărât ţinerea de întruniri *religioase-culturale* în parohii, şi astfel în Dumineca din 11 Iunie 1944 s'a ţinut în parohia *Strei-Plopi*.

Inainte de masă s'a liturgisit de către un sobor de şapte preoţi cu interpretarea Evangheliei de C. Pr. *Petru Armeanu*.

După masă, la óra 3, un sobor de 15 preoţi, în frunte cu P. C. Păr. protopop, a săvârşit serviciul divin cu ectenii speciale pentru ostaşii de pe front şi pentru pace.

După aceasta au conferenţiat: Preotul căpitan *Petru Ardelean* despre „Dragostea şi roadele ei", C. preot *Ioan Prip* despre „Patimile Mântuitorului şi patimile neamului românesc". P. C. Păr. protopop despre „Credinţă şi necesitatea ei în vremurile hotărâtoare de azi", încheind preotul local *Oct. Medrea* care aduce mulţămiri P. C. Păr. protopop, preoţimii şi poporului, pentru educativa adunare ţinuta în parohia sa.

Popor mult la sf. biserică, dornic de hrană sufletească, şi preoţimea în număr impunător, în frunte cu şeful protopopiatului, au lăsat împresie adâncă în viaţa parohiei. — Pr. *Ioan Prip*.

Citiţi, şi sprijiniţi respândiţi ziarul

Telegraful Român

Frica nu micşorează primejdia, curajul însă, bine întrebuinţat, da!

Privită în toată amploarea dimensiunilor sale, misiunea angajează şi angrenează intens întreaga desvoltare a Bisericii creştine. Şi anume, ca misiune internă ea promovează *desvoltarea intensivă* a Bisericii prin adâncirea şi temeinicirea solidă a vieţii credincioşilor, iar ca misiune externă ea mijloceşte *desvoltarea extensivă* a sfântului aşezământ prin răspândirea creştinismului în cercuri cât mai largi. Deaceea putem spune că *misiunea reprezintă însuşi dinamismul activ al Bisericii şi vigoarea acesteia, întrucât se confundă cu însăşi formarea şi desvoltarea ei atât în adâncime cât şi în extensiune.*

Odată lămuriţi asupra noţiunii şi fiinţei misiunii, putem să precizăm şi noţiunea şi esenţa misiuonarismului. Persoanele care desfăşoară activitatea misionară, se numesc misionari, iar după subiectul care o săvârşeşte, această activitate se numeşte *misionarism.*[1] Prin urmare, misionarismul creştin — căci acesta ne interesează — nu-i altceva decât activitatea, pe care o desfăşoară un misionar creştin. Adâncit după statura misiunii mai sus zugrăvite, *misionarismul este lucrarea care promovează desvoltarea intensivă şi extensivă a Bisericii creştine*, dinamizându-o şi purtându-o spre atingerea ţintei sale finale: mântuirea şi plinirea totală a lumii în Dumnezeu. Ca şi misiunea însăşi pe care o activează cu ajutor de sus, *misionarismul este elementul indispensabil al desvoltării integrale a Bisericii lui Hristos şi ca atare expresia vizibilă a dinamismului activ şi viguros al acesteia.* Cu alte cuvinte, *o Biserică este vie şi dinamică prin misionarismul său, după cum e anemică sau statică prin lipsa parţială sau totală din sânul ei a lucrării misionare.*

Aceasta este perspectiva, în care trebue încadrată funcţia, necesitatea şi importanţa misionarismului laic. Avându-o, putem să trecem acum la lămurirea şi determinarea noţiunii lui.

In sensul riguros al cuvântului, misionarismul este de capacitatea harismatică şi de competinţa juridică exclusiv a ierarhiei bisericeşti. Ierarhia singură are puterea şi dreptul plenar de a-l exercita,[1] în virtutea trimiterii şi investirii speciale cu puterea de mai sus, prin mijlocirea sf. Taine a Hirotoniei. Ea reprezintă şi prestează misionarismul în sensul strict al cuvântului, pe care-l putem numi: *misionarismul special al clerului sau misionarismul ierarhic.*

Dar alături de acesta, există în sânul Bisericii şi un misionarism în sens mai larg, care derivă din cel dintâi în sensul că prin acesta primeşte capacitatea harismatică şi îndreptăţirea juridică necesară, îl secondează şi ajută pe acesta. Acesta este *misionarismul laic*, sub care înţelegem concursul pe care-l dau mirenii, ierarhiei, în acţiunea de difuzare a doctrinei creştine şi de promovare a desvoltării Bisericii lui Hristos. Sau şi mai scurt: *Colaborarea laicilor la misionarismul ierarhiei bisericeşti, participare la misionarismul ierarhic, însă nu la ierarhia însăşi.*[1]

Voind să disecăm mai mult noţiunea respectivă, trebue să subliniem faptul că misionarismul laic prezintă două sensuri, şi anume: *a)* un *sens mai larg*, potrivit căruia misionarismul laic este orice promovare sau intensificare a vieţii creştine în vederea dobândirii mântuirii subiective şi a fericirii veşnice, intrând aici în primul rând exemplul bun şi efectiv înrâuritor al vieţii curate şi demne de numele de creştin al mirenilor care promovează în felul acesta viaţa creştină şi desvoltarea ei;[2] *b)* un *sens mai restrâns*, după care *misionarismul laic este participarea — prin colaborare statornică, sistematică şi organizată, condusă şi supraveghiată de ierarhia bisericească — mirenilor la misionarismul special sau ierarhic.* El este un element auxiliar de mare preţ al misionarismului ierarhic.

(Va urma).

---

[1] Cf. *Putul*: o. c. p. 322.

[1] Cf. *Kaller M.*: Laienapostolat. În „Lexikon für Theologie und Kirche". 2. Aufl. Fr. i. Br. (Herder) 1944, VI. B. col. 339; *Piolet*: Missions. În „Dictionnaire de Théologie catholique". Paris 1929. t. X. col. 1878.

[1] *Will Ioseph*: Handbuch der Katholischen Aktion. Fr. i. Br. 1934, p. 3; *Kaller*: Laienapostolat. col. 339.

[2] Cf. şi *Cândea*: O. c. p. 91 sq.

Cunoaşte din vreme ce trebue să faci în caz de alarmă aeriană!

O scrisoare
a I. P. S. Sale Patriarhului NICODEM

I. P. S. Patriarh Nicodem al României a adresat, cu data de 16 Mai 1944, către E. Sa Arhiepiscopul de Canterbury şi Primat al Marei Britanii, o scrisoare, din care, în cele de mai jos, redăm următoarele:

Eminenţă,

Aţi cunoscut de aproape Biserica noastră.

Aţi cunoscut şi poporul a, cărui conducere sufletească, din mila Domnului a fost încredinţată Nouă. Aţi apreciat bunătatea, omenia, distincţia sufletească şi profunda iubire de Hristos a acestui popor creştin încă din leagăn. Aţi remarcat spiritul de largă toleranţă, de care i animat.

Poporul acesta, este astăzi victima celor mai groaznice încercări. Cutropit în parte de oşti duşmane, sufere şi loviturile, prin nimic justificate, ale celor mai groaznice bombardamente executate de fiii Bisericii pe care o conduceţi. In Capitală, şi în oraşele de provincie, au fost nimicite întregi cartiere locuite de oameni săraci şi muncitori. Au fost lovite sau incendiate spitale de răniţi şi bolnavi, institute de caritate şi asistenţă socială, toate locaşuri ale milei creştine. Au fost distruse şcoli şi institute ştiinţifice şi medicale, Universitatea din Bucureşti, şi aşezăminte universitare, instituţii cari iradiau lumina şi cultura primite şi în şcolile din ţara Voastră.

In numele acestui popor lovit sălbatec, în numele Bisericii pe care o conducem, în numele Aceluia care a propovăduit iubirea de oameni, Hristos Domnul nostru al tuturor, Vă invităm să interveniţi de urgenţă cu toată râvna Voastră de slujitor al aceluiaş Hristos Dumnezeu şi cu toată autoritatea, pe care V'o dă poziţia pe care o aveţi în Statul a cărui Biserică o conduceţi, ca să înceteze aceste masacre, pe cât de inumane, pe atât de inutile.

Mai mult ca oricare, Bisericile creştine prin reprezentanţii lor au datoria să lupte din toate puterile pentru obţinerea unor forme mai umane de purtare a acestui război.

Vă adresăm această chemare cu fermă convingere că ea va găsi, în Eminenţa Voastră, răsunetul aşteptat.

Comunicat

Aducem la cunoştinţa Onor. Oficii protopopeşti şi parohiale din Arhiepiscopia noastră, că *Sfintele Paşti* în anul 1945 vor cădea pe data de *6 Mai.*

Consiliul Arhiepiscopesc

Flecăreala fără rost, taie capul celui prost...

Uşor de minte sau indolent?

In ziarele din 22 Iunie a. c. citesc înserată o întâmplare, care, în împrejurările actuale, durere, nu iese din comun: *cinci copii ucişi de un explosibil.*

Din cele relatate am aflat că este vorba de un proiectil de brandt, găsit de copii cari s'au jucat cu el, — a explodat şi i-a omorât pe toţi.

Faptul ar putea fi trecut cu vederea dacă acest proiectil ar fi fost găsit în apropierea frontului, sau pe un teren care a fost teatru de lupte şi n'a fost curăţit imediat de companiile de asanare sau de alte organizaţiuni în acest scop, — însă în judeţul R.-Sărat, departe de linia de luptă, ce a căutat proectilul de brandt?

In fostul război nu prea era cunoscut acest fel de arme. Deci e probabil că numai de curând s'a pierdut de unităţile cantonate în drum spre front.

Atunci mă întreb: cui îi lipseşte, până într'atât, simţul răspunderii şi al datoriei?

Când ţara aduce silinţe enorme, ca să facă faţă cerinţelor de muniţii ce trebue pe front, când fiecare cetăţean azi contribue din greu la ajutorul patriei, se mai găsesc uşuratici care să facă risipă cu jertfa acestui popor atât de încercat?

Cine poartă răspunderea pierderilor şi cum justifică această lipsă de împlinirea datoriei jandarmeria locală, autorităţile şi unitatea care şi-a lăsat muniţia în câmp? Cinci copii omorâţi sânt cinci vlăstare ale ţării, cinci ajutoare ale patriei şi neamului în viitor...

Acest proectil, dacă ar fi fost folosit scopului său iniţial, contribuia la apărarea noastră, nu la slăbirea speranţelor de viitor.

Prin vremurile sângeroase şi cumplite prin care trecem, grija noastră de avutul şi sprijinirea patriei au să fie postulatul de căpetenie al fiecăruia.

Ce poate justifica o astfel de întâmplare? Mărturisesc că, deşi am fost un an şi opt luni pe front, nu pot să-i găsesc nici o împrejurare uşurătoare. Să credem că unitatea n'a avut timpul posibil să cerceteze, — dar jandarmeria şi autorităţile comunale?

Avem organizaţii premilitare care pot fi folosite cercetând locurile pe unde au cantonat unităţile în drum spre front.

Semnalăm cu durere asemenea fapt celor în drept, şi să nu uităm că avem datoria sfântă să economisim avutul patriei, nu să-l risipim fără folos şi spre dauna noastră a tuturora.

Preot Gh. Turcu-Bucium

Cine profită? Senătorul american Reiner arată, că războiul actual a făcut alţi 46.000 milionari americani. Intre aceşti, îmbogăţiţi pe urma războiului, 92% — va să zică, aproape toţi — sânt *jidovi.*

Se cere autorizaţie. Ministerul muncii atrage atenţiunea *jidovilor* că în conformitate cu legea, — (art. 3 din legea Nr. 127, publicată în M. O. din 9 Martie 1944), — nu pot ţinea în serviciul lor personal casnic *creştin*, decât cu autorizaţie eliberată de minister. Contrar vor fi supuşi rigorilor legii.

De pe ceasloave...

Ştim dela cei bătrâni, ce poartă ninsoarea vremii în plete şi povara anilor pe frunte, că între filele unse şi prăfuite ale ceasloavelor zac înţelepciuni, care pe drept îşi merită locul aici şi în pizanii.

Odată ce descoperi o însemnare a unei mâni ploase, o putere irezistibilă te îndeamnă să o descifrezi.

Dorul după trecutul vremilor legendare îţi înviorează simţirea şi aprinde în tine o văIvătae nostalgică, pe care n'o poate potoli decât cu nectarul înţelepciunii al acestor slove tăinuitoare. Un gol se naşte în tine şi o voinţă hotărîtă se desvoltă spontan, de a cunoaşte ceea ce a fost şi acum este mut: trecutul.

Poeni odihnitoare se întrezăresc pe acest fir necunoscut, ce este umbrit de o negură chinuitoare şi adânc obositoare.

Oaze cu izvoare cristaline încep să se profileze la orizontul dorului tău. Ochiuri de lumină, în mod discret, zdrenţuesc întunericul, pentruca slovele încărunţite să rupă încreţiturile mohorâte ale trecutului, căzut în amurgul uitării. Apoi, pe îndelete, bucoavna vremii, începe răspicat, să-ţi articuleze secretele ei, şi să-ţi descifreze incrustările stacojite de pe răboj.

Acum eşti fericit, trăeşti în trecut. Deodată golul ce vuia în tine, se umple. Lumina, ce luminează în întunerec, străluceşte în adâncul tău. Un glas venit parcă de departe, îţi cuprinde zidirea, prin porunca refrenului: *Intoarceţi-vă la trecut,* fiindeă *aici* găsiţi izvorul adevărat în care gâlgâie înţelepciunea, fericirea şi binele.

Scrie un oarecare moşneag în ceaslovul lui:

Dece Bisericile sânt deschise,
Şi-s goale de fiii ei,
Iar temniţele sânt închise,
Şi-s pline de oameni răi...

O, moşnege, pline de adevăr sânt cuvintele tale!

Câtă înţelepciune cuprind sgârcitele tale rânduri! Ce cugetare înaltă, pe care n'o poţi găsi cuibărită, decât în creerul sfătosului bătrân, ars de soare şi bronzat de vânt şi 'n slovele evanghelice, tăiate din blocul de diamant al Celui Prea Inalt!

Miezul acestei frânturi de gândire este asemenea sâmburelui, care zace în sânul naturii, purtând în el colţul unei vieţi noua, care aşteaptă doar ploaia duhovnicească să cadă peste el, ca mâne să dea lanul verde, care, la adierea vântului să se piardă în unduituri de smarald peste ogorul Domnului.

Sânt fântâna darurilor, din care ţâşneşte apa edificătoare de suflete nouă, ce apar la viaţa duhovnicească încununate cu diadema înţelepciunii...

*

Biserica, mama care-şi „strânge fii, aşa cum îşi adună cloşca puişorii", stă tristă la răspântie de uliţi.

Doar, la zâmbetul sinistru şi vestitor de moarte, mai vezi câte un creştin fugărit de teamă, cum îşi găseşte ascunzişul în ea.

Zadarnic toaca la vecernii ne cheamă zădarnic dangătul clopotului se urcă şi cade duios pe deal şi în vale fiindcă sufletul nostru tot rece şi gol rămâne. Instrăinat, el tânjeşte fără să poată gusta din sublimul vieţii, din strălucirea dumnezeirii.

O, frate, atât de frumoasă este ziua petrecută la picioarele Domnului şi atât de calde şi binefăcătoare sânt privirile înlăcrimate ale sfinţilor ce te privesc, că odată intrat în sălaşul lui Hristos, cu inimă înfrântă şi smerită, te simţi scăldat de isopul dragostei lor; iar fiinţa ţi se topeşte în baia curăţitoare a pocăinţii.

Increţiturile care-ţi brăzdau faţa, exprimând teroarea clipei, se pierd în surâsul seninului şi'n lumina aureolată a sfinţeniei.

Dar, spre marea noastră nenorocire, nimeni nu-şi cercetează sufletul potrivit perceptelor Scripturii.

Deşi Biserica stă cu braţele larg deschise şi cu uşile nezăvorâte, tu, totuş îţi fereci zăbrelele trupului, pentru ca bietul suflet să zacă împovărat de cătuşele acestei robii.

Ca unul ce nu vede, nu aude, îmbibat cu îndemnuri viclene, luate dela pretinşii oameni de ştiinţă, sau din izvoare subversive, treci pe lângă sf. locaş de închinare, nepăsător, urmându-ţi drumul, fiindcă satana te poartă, te duce la desmăţ, la beţie, furt...

Fugi de lumină, de bine, de ocrotirea Bisericii.

*

Dar cel ce a crescut în grădina Domnului, este asemenea pomului răsărit lângă izvor, care dă roadă la vreme. Este smochinul care rodeşte fructele izbăvitoare de cel viclean.

Să ştii, iubite frate, că piatră de temelie au rămas mii de martiri ce îngroşau rândurile închisorilor, fiindcă pecetluiau cu sângele lor un adevăr, pe care Bunul Iisus l-a scris cu propriul Său sânge ca zapis de mântuire. Ei îmbrăcau cămaşa morţii, şi-şi dau trupul pradă focului şi leilor, pentru că 'ncurând aveau să îmbrace pe aceea a *vieţii de veci,* al cărei fir se deapănă în simfonia paradisiacă.

Iată dar, frate, că nu înzadar a fost pătimirea lor.

Intoarce-te la trecut. Nu te lăsa furat de nebunia „înţelepciunii", care nu este decât destinul orb şi tragic al individului şi al lumii.

De vom ajunge la conştiinţa acestui adevăr, vom fi vrednici să strigăm:

„Tată, izbăveşte-ne de cel rău!"

Şi atunci Dumnezeu ne va binecuvânta mostenirea ce ni-a fost hărăzită dela înţeleptele figuri ale trecutului.

Teodor M. Gane
student teolog, Sibiu

C. preoţi să stea în fruntea mişcării

Oastea Domnului

In caz de bombardamenl fiţi curagioşi. E o ţinută de demnitate personală, profitabilă tuturor.

Viaţa mea întru Hristos

(1) *„Aceasiă-i viaţa veşnică, ca să te cunoască pe Tine Unul adevăratul Dumnezeu şi pe Cela ce l-ai trimis pe Iisus Hristos"* (Ioan 17, 3)

Doamne, Tu mi-ai descoperit din belşug adevărul şi dreptatea Ta. Tu, prin pregătirea mea stiinţifică, mi-ai descoperit toate bogăţiile credinţii, naturii şi raţiunii omeneşti: Aşa, în chipul acesta, am cunocut eu Cuvântul Tău, cuvântul dragostei aceleia, „care pătrunde până la graniţele dintre suflet şi duhul nostru" (Evr. 4,12) Tot aşa m'am adâncit în cunoşterea legiuirilor raţiunii omeneşti, în filosofia ei, în închegarea şi frumuseţa vorbirii. Am pătruns, în parte, şi în tainele naturii cu legile ei, în adâncurile creaţiei şi în ordinea mişcării lumilor. Cunosc densitate omenirii de pe globul nostru; am cercetat multe şi despre unele ginţi aparte, despre oamenii vestiţi şi operele lor, făcute de către fiecare, la rândul său. Dar mi-am mai însuşit — deşi numai în parte — şi marea ştiinţă a autocunoaşterii şi'a apropierii de Tine.

Intr'un cuvânt, multe am cunoscut — „mai multe decât poate să priceapă mintea omenească" (Sirah 3, 22) — şi până acum, iată, că încă mai învăţ multe. Mai am însă la mine şi'o mulţime de cărţi cu felurit conţinut, — le citesc şi recitesc şi cu toate acestea încă n'am ajuns a fi satisfăcut. Duhul meu necontenit însetează tot după ştiinţă. Inima, şi ea încă tot nu se mai mulţumeşte, — nu se satură... Şi ce să văd acum? Constat cu mâhnire că nici mulţimea cunoştinţelor, pe cari mintea mea şi le-a însuşit, nu sunt îndeajuns ca să-i procure inimii mele o fericire deplină.

Şi atunci, oare când se va mai mulţumi şi ea?

Răspunsul este: fi-va şi aceasta, dar numai atunci „când mă voi arăta slavei Tale". (Ps. 17, 15). Până atunci însă eu mă voi mai linişti. „Ori cine bea din apa aceasta (a cunoştinţilor lumeşti), va înseta necontenit. Cel ce va bea, însă, din apa, pe cate eu voiu da-o, nu va mai înseta în veac, căci apa, pe care-i voiu da-o eu, se va face în el izvor de apă, care curge spre viaţă veşnică". (Ioan 4, 13—14).

*

Cum să uită spre noi oare sfinţii, cum văd ei nevoile noastre şi ne ascultă rugile? Vom face o asemănare: Inchipuiţi-vă că v'aţi mutat în soare şi v'aţi contopit cu el. Soarele luminează cu razele sale tot pământul, până şi cel mai mărunt firicel de nisip. Ei bine, prin razele acestea şi dumneavoastră — fiind în soare — priviţi pământul. Dumneavoastră însă în comparaţie cu soarele sunteţi atât de neinsemnat, încât nu puteţi fi egalat decât —cel mult — cu o singură rază din infinitul număr de raze, pe cari le are soarele. Această rază însă, în vârtutea identităţii sale cu soarele participă în legătură strânsă cu celelalte raze la luminarea întregii lumi.

La fel se întâmplă şi cu sufletul celui sfânt, care s'a unit cu Dumnezeu ca şi cu un soare duhovnicesc. In chipul acesta sfântul — prin mijlocirea acestui soare duhovnicesc, care luminează toată lumea — vede pe toţi acei ce i se roagă lui şi toate necazurile lor.

*

Invăţatu-te-ai tu oare să ai pe Domnul *pururea* înfaţa ta — ca pe o Raţiune, ce este pretutindenea; ca pe un Cuvânt viu şi lucrător, ca pe un Duh de viaţă dătător?... In sf. Scriptură găseşti împărăţia Raţiunii, Cuvântului şi Duhului. Celui în Treime slăvit. Acolo El ţi se înfăţişează pe deplin: „Graiurile pe cari vi le-am spus sunt duh şi sunt viaţă", [Ioan 6, 60) a zis Domnul: Apoi scrierile sfinţilor părinţi sunt şi ele o altă expresie a Cugetului, Cuvântului şi Duhului — celor ipostatice. Aici însă se simte mai mult participarea spiritului omenesc. Mai sunt apoi şi scrierile oamenilor laici, de rând. Aici, însă nu vei găsi decât manifestările spiritului omenesc celui căzut, — îl vei vedea pe acesta cu toate înclinările lui păcătoase, cu obişnuinţele rele şi cu toate slăbiciunile lui...

Numai în Cuvântul lui Dumnezeu

Apeluri în legătură cu bombardamentele aeriene. — Nameni din fruntea bisericilor s'au adresat, prin impresionante apeluri, către episcopatul anglo-american, cerându-i să intervină, pe lângă guvernele din Londra şi din Washington, care sânt responsabile pentru uciderea locuitorilor străini de războiu, şi pentru distrugerea bisericilor, căminurilor şi a locaşurilor de binefacere în numeroase oraşe ale Europei.

Semnatarii apelurilor cer insistent ca populaţiile civile să fie cruţate în toată măsura posibilului.

Din *Bucureşti*, I. P. S. Sa Patriarhul *Nicodim* al României a transmis Arhiepiscopului de Canterbury o scrisoare, ce o publicăm în altă parte a numărului de faţă.

Apelul episcopatului din *Franţa* spune, că ar trebui să fie cruţate manumentele, comorile de artă, operele comemorative şi mai cu seamă sfintele locaşuri din Franţa şi din alte ţări europene.

INFORMAŢIUNI

Fapt vrednic de urmat. Ziare din Arad publică numele mai multor cetăţeni, — până acum *zece* la număr, — cari au renunţat în favoarea statului la *titlurile împrumutului apărării naţionale 1944*, depunându-le la administraţia financiară din acel oraş. — Faptul serveşte ca exemplu de urmat pentru bunii cetăţeni ai ţării noastre. Titlurile sânt de câte 300 — 21 000 lei, cu totul 92.000 lei.

In cursul zilei de 22 Iunie 1944 s'au ţinut, în toate sfintele biserici din ţară, servicii religioase cu prilejul împlinirii a *trei* ani dela intrarea României în războiul pentru neam şi credinţă. In catedrala mitropolitană din *Sibiu* au slujit P. S. Sa episcopul *Vasile* al Marmureşului şi I. P. C. Sa arhimandritul vicar *Teodor*, în fruntea unui mare sobor de preoţi. Răspunsurile, la acest serviciu religiós, le-a dat corul condus de păr. A. Scurtu. Au asistat la serbarea de aniversare, reprezentanţii autorităţilor civile şi militare şi mulţi alţi credincioşi.

Jertfe ale bombardării anglo-americane. La bombardamentul din urmă asupra *Clujului*, cum anunţă „Gazeta dela Turda" din 11 Iunie 1944, au fost omorâţi 25 români, iar răniţi 23 români, arătaţi toţi cu numele şi vârsta lor. Majoritatea jertfelor o formează, şi la acest prilej, *copiii* şi *femeile* locuitorilor din oraşul bombardat.

ŞTIRI LOCALE

In biserica catedrală din Sibiu:

Duminecă în 2 Iulie 1944, servesc: cons. Ieronim Grovu, Gheorghe Secaş şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Ioan Circov şi Anatolie Scurtu. *Predică: cons. Gh. Secaş.* — La Oastea Domnului predică, după masă la ora 4: *preotul Dr. Ioan Chioariu* dela parohia Sibiu-inferior.

CĂRŢI ŞI REVISTE

Revista Teologică. Organ pentru Ştiinţa şi viaţa bisericească, întemeiat în 1907, apare lunar, sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit *NICOLAE* al Ardealului. Abonamentul pe un an: 560 Lei. Redacţia şi administraţia: Academia teologică, Sibiu, strada Mitropoliei 24—28. Director: profesor *Dr. Grigorie T. Marcu.* — Numărul 7—8 (Iulie-August) 1944 cuprinde: Din Sf. Maxim Mărturisitorul, Diacon Dr. Grigorie T. Marcu: Fidelitate. Minodora N. Belea: Familia în antichitatea precreştină. Preot Prof. Ioan Bunea: Educaţie şi caracter. Diacon Nicolae Mladin: Duh comunitar. Prot. Stavr. Dr. D. Stăniloae: Cosmosul şi sufletul, chipuri ale Bisericii. Dr. Grigorie T. Marcu: Atitudini: Orăşenii la sate. — Dr. Grigorie T. Marcu, Preot Dr. Corneliu Sârbu, Diacon Dr. Emilian Vasilescu, Diacon Nicolae Mladin, Prof. Septimia P. Gherman, Preot Nicodim Belea, Părintele Toma şi Ierom. Serafim Popescu: Mişcarea literară. Cercetări cu privire la trecutul şcoalelor confesionale ortodoxe române din Ardeal, de Enea Hodoş. Ontologia Juris, de Liviu Stan. Apologetica, de I. G. Savin. Ştiinţa mărturisitoare de Dumnezeu, de P. Rezuş. Spiritul Moralei, de E. Popa. Istoria Filosofiei, de N. Terchilă. Neue Wege der Pfarrerausbildung, de H. Faber. Cuvinte către preoţi, de I. Goron. Bune Vestiri (predici) de Sp. Cândea şi Z. Oancea. Predicile şi panegiricele lui Ilie Miniatis, trad. de D. Iliescu-Palanca. Din istoria Bisericii ortodoxe de acum 300 ani, de T. Bodogae. Fiziologie filosofică, de N. C. Paulescu. Natura şi valoarea timpului, de C. Sârbu. Bericht von Jesu aus Nazareth, de Otto Dibelius. Das Verhalten der Wiener Regierung unter Maria Theresia gegen die Siebenbürgischen Wiedertäufer und Herrenhuter, de Helmut Klima. Gr. T. M. Note şi informaţii: Ne scriu prietenii de pretutindeni... Noua Lege a Presei şi publicaţiile periodice bisericeşti. Comportarea exemplară a clerului din Iaşi în faza actuală a războiului. „Filocalia" în traducere românească. † Arhimandritul Dr. Eusebiu R. Roşca, † Patriarhul Serghie Starogrodski al Rusiei. Apelul I. P. Sf. Patriarh Nicodim către Arhiepiscopul de Canterbury.

Poşta Redacţiei

Pr. *T. G.* în *M.* Vor urma pe rând, pe cât ne permite spaţiul.

Stud. *G. G. T.* în *Ş.* Corespondenţă întârziată.

Organizaţi Reuniuni de femei

Nr. 5832/1944 Şcol.

Concurs

pentru ocuparea şi suplinirea catedrelor şi orelor vacante de Religie ortodoxă dela şcolile secundare ale Statului din Arhiepiscopia ort. rom. de Alba-Iulia şi Sibiu, în anul şcolar 1944/1945.

A. Sunt vacante următoarele catedre de:

a) Religie ortodoxă:

1. Şcoala normală de băeţi din Deva.
2. Liceul de fete din Făgăraş.
3. Liceul de băeţi din Petroşeni.
4. Liceul de fete din Sighişoara.

b) Religie ortodoxă cu muzică:

1. Gimnaziul de fete din Orăştie.
2. Gimnaziul mixt din Sălişte.
3. Gimnaziul mixt din Sebeş.
4. Gimnaziul mixt din Târnăveni.

B. Sunt libere pentru suplinire următoarele ore de Religie ortodoxă:

1. Şcoala profesională de fete gr. I din Brad 6 ore.
2. Liceul comercial de băeţi din Braşov 6 ore.
3. Liceul comercial de fete din Braşov 6 ore.
4. Liceul industrial de fete din Braşov 6 ore.
5. Şcoala technică industrială gr. I din Braşov 6 ore.
6. Şcoala de gospodărie gr. I din Braşov 6 ore.
7. Liceul industrial textil din Cisnădie 1 oră.
8. Şcoala technică industrială gr. I de băeţi din Deva 6 ore.
9. Şcoala de meserii de băieţi din Dobra 4 ore.
10. Şcoala profesională de fete din Dumbrăveni 6 ore.
11. Şcoala de gospodărie rurală din Folt 3 ore.
12. Liceul comercial de băieţi din Haţeg 6 ore.
13. Şcoala profesională de fete din Hunedoara 6 ore.
14. Şcoala de meserii din Mercurea 4 ore.
15. Şcoala profesională de fete din Petroşeni 5 ore.
16. Şcoala de meserii din Rupea 4 ore.
17. Şcoala profesională de fete din Satulung 4 ore.
18. Gimnaziul comercial mixt din Sălişte 4 ore.
19. Şcoala de gospodărie urbană din Sălişte 4 ore.
20. Lieeul industrial de fete din Sibiu 5 ore.
21. Şcoala technică industrială gr. I de băeţi din Sibiu 6 ore.
22. Şcoala de gospodărie gr. I din Sibiu 6 ore.
23. Şcoala normală de gospodărie „C. Sylva" din Sibiu 6 ore.
24. Şcoala de meserii din Vişlea-de-jos 4 ore.

Doritorii de a ocupa una din catedrele vacante sau a suplini ore libere de Religie ortodoxă, vor înainta cerere însoţită de actele ce posedă, Consiliului arhiepiscopesc ortodox român de Alba-Iulia şi Sibiu, până la 15 Iulie a. c.

Sibiu, din şedinţa secţiei şcolare din 7 Iunie 1944.

Consiliul arhiepiscopesc

Nr. 5193/1944 [35] 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de diacon la biserica catedrală din Sibiu, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Diaconul va beneficia de salarul dela Stat conform pregătirii teologice şi de chirie conform situaţiei familiare.

Diaconul numit va lucra în zilele de peste săptămână la Arhiva Consiliului arhiepiscopesc.

Cererile de concurs vor fi înaintate la Consiliul Arhiepiscopesc din Sibiu.

Sibiu, din şedinţa secţiei bisericeşti, a Consiliului Arhiepiscopesc, ţinută la 30 Maiu 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

[36] 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de cântăreţ bisericesc la parohia Cornăţel, protopopiatul Sibiu, se publică concurs cu termin de 15 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Sesie cantorală 2 jugăre arătór, primit dela reforma agrară.
3. Stola obişnuită în parohie.

Cântăreţul ales va sta în permanenţă la dispoziţia parohului, atât la serviciul divin, cât şi la adunările Oştii Domnului şi ale celorlalte sócietăţi religioase din parohie.

Cornăţel, 14 Mai 1944.

Consiliul parohial.

Preot M. Florea — T. Benchea
preşedinte — secretar

Mihu Miron — Căliman Nicolae
verificatori

(38) 1—1

Prăvălie de închiriat

In casa din Sibiu, str. Mitropolei Nr. 14, este liber de închiriat, pe termen de un an, un local de prăvălie.

Reflectanţii la închirierea acestui local vor înainta oferte în scris până în *10 Iulie 1944*, la Consiliul arhiepiscopesc ortodox român în Sibiu, unde se dau informaţiuni.

In oferte se va arăta felul comerţului ce se va face în localul de prăvălie.

Sibiu, 28 Mai 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

noi putem vedea pe Domnul faţă către faţă şi pe noi înşine chiar aşa cum suntem — buni sau răi. Deaceea, iubiţilor, căutaţi să vă cunoaşteţi pe voi înşivă în lumina acestui Cuvânt şi să umblaţi aşa ca şi când aţi fi necontenit în faţa lui Dumnezeu.

*

Omul — după cum vă încredinţaţi singuri — prin cuvintele lui (operele) nu moare. Este nemuritor, fiindcă şi după moarte prin ele ne vorbeşte. Şi eu voi muri, dar de vorbit şi după moarte vă voi vorbi. Şi cât de mare (cantitativ) este în omenire acest cuvânt nemuritor, pe care l-au lăsat după sine o mulţime de autori — cine ştie de când răposaţi. Cuvintele lor însă trăesc şi până azi şi adesea le auzi de pe buzele întregii omeniri! Cât de trainic este, deci, cuvântul unui om neputincios şi trecător!... Şi atunci cu cât mai trainic trebuie să fie Cuvântul lui Dumnezeu? Da! El va dăinui peste veacuri şi va fi pururea viu şi lucrător!

*

Fiindcă Dumnezeu este Cuget creator, viu şi şi dădător de viaţă, foarte mulţi sunt acei cari greşesc, îndepărtându-se cu mintea şi duhul lor de acest Cuget ipostatic, ocupându-se numai de lucruri materiale şi trecătoare. In chipul acesta ei îşi materializează oarecum duhul lor. Dar mai cu seamă păcătuesc greu aceia, cari uită, în timpul serviciilor divine şi chiar al rugăciunilor individuale casnice, că ei sunt la rugăciune. Şi atunci ei cu duhul şi cugetele lor rătăcesc prin cine ştie ce locuri în afară de templu. Purtarea acestora jigneşte pe Dumnezeu, Care-i ancora raţiunii noastre.

*

Spre ce ne duce oare postul şi pocăinţa? Pentru ce atâta nevoinţă?... Acestea toate ne duc la o curăţire de păcate, la linişte sufletească, la o unire cu Dumnezeu. Mai mult, ne fac fii cutezători ai lui Dumnezeu. Avem deci pentru ce să postim şi să ne mărturisim din toată inima. Răsplata pentru o astfel de nevoinţă va fi neîntrecută. Dar să vedem: la mulţi dintre noi oare găsim acest sentiment al dragostii fiieşti către Dumnezeu? Mulţi dintre noi oare suntem din numărul acelor, cari cu îndrăznire şi neosândiţi cutezăm a chiema pe Dumnezeul cel ceresc Tată şi a zice: Tatăl nostru!... Nu se întâmplă oare din potrivă, că acest glas filesc nici să nu se mai audă în inimile noastre, să fie înăduşit de grijile lumeşti sau de legătura cu mulţimea lucrurilor şi plăcerilor pământeşti? Dacă-i aşa, atunci nu trebuie oare ca noi, cei ce ne-am îndepărtat de Dumnezeu şi ne-am dus ca şi într'o ţară îndepărtată, să ni-l închipuim ca pe un răzbunător? Da, aşa este, pentru păcatele noastre cu toţii am fi vrednici de mânia şi pedeapsa Lui cea dreaptă! Dar o, minune! Să ne întrebăm, de ce oare aşa de mult ne rabdă? Cum de nu ne înlătură şi pe noi ca pe nişte smochini ce n'aduc roadă? Să ne grăbim deci a-L îmblânzi prin lăcrimi şi pocăinţă. Să ne adâncim în noi înşine, să ne cercetăm inima fără de nici o cruţare şi vom vedea numai de cât mulţimea mare a necurăţiilor, cari împiedică Darul lui Dumnezeu spre a se atinge de ea. Şi vai, abia atunci vom înţelege că noi suntem duhovniceşte morţi.

*

Domnul dragostii e cu noi, e aici; şi atunci cum aş putea să îngădui eu, că în inimă să se strecoare fie chiar numai o umbră a răutăţii? Piară deci înlăuntrul meu orice răutate, iar inima mea să se înmoaie prin mirosul de bună mireasmă a blândeţii. Covârşească-te pe tine satană a răutăţii dragostea lui Dumnezeu! Tu eşti acela, care ne împingi pe noi, oei cu înclinări netrebnice — necontenit spre rău numai. Răutatea este prea vătămătoare pentru trup şi suflet: mistuie, apasă şi chinue. Aşa fiind nimeni din cei încătuşaţi de răutate să nu mai îndrăznească a se apropia de scaunul lui Dumnezeu-Dragoste.

(Traducere din limba rusească din lucrarea protoereului Ioan Serghiev de Cronstadt)

(Va urma).

de Prot. **Pavel Grosu**

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

Anul XCII — Sibiu, 9 Iulie 1944 — Nr. 28

„ASOCIAȚIUNEA" SIBIU

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8 Sibiu

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei. — Pentru America 8 Dolari. Abonament de sprijin 5000

Articole și corespondențe se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor m. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Nr. 6668/1944

Notificare oficială

In Academia teologică «Andreiană» din Sibiu se primesc absolvenți de liceu cu bacalaureat și absolvenți cu diplomă de seminar teologic.

Cererile de primire pentru anul academic 1944/45 se vor adresa Consiliului Arhiepiscopesc până la 1 Sept. 1944, însoțite de următoarele documente:

1. Extras din matricola botezaților;
2. Extrasul de naștere dela oficiul stării civile;
3. Diploma de bacalaureat sau de absolvire a seminarului teologic;
4. Certificat medical despre starea sănătății dela medicul de circumscripție;
5. Alte eventuale documente recomandatoare.
6. O dovadă dela autoritatea competentă, că a prestat muncă de folos obștesc în vara acestui an.
7. Dovadă de purtare dela oficiul parohial local.

Toți studenții sunt obligați a locui în internatul Academiei.

Inscrierile la Academie se vor face în zilele de 25—28 Septemvrie; în 29—30 Septemvrie studenții se vor mărturisi și cumineca.

Paralel cu înscrierile se vor ține și examenele sesiunii de toamnă (corigență, anuale, de licență).

Deschiderea solemnă a anului academic se face Duminecă în 1 Octomvrie, iar începerea cursurilor Luni în 2 Oct., ora 8 dimineața.

Studenții cari nu se vor prezenta la timp la înscriere, vor fi considerați retrași din Academie.

Inante de înscriere, fiecare student va achita la oficiul de cassă al Consiliului Arhiepiscopesc suma de Lei 15,000 ca primă rată din taxa de întreținere în internat, plus Lei 200 didactru. Taxa de întreținere în Internatul Academiei e de Lei 67,000. *Pentru studenții noui înscriși stau la dispoziție 35 burse à 30,000 Lei anual.* La Rectorat studenții anului I vor achita la înscriere, taxa de Lei 1425 și Lei 6985 jumătate din costul reverenzii, restul costului reverenzii îl va plăti Consiliul Arhiepiscopesc; an II Lei 1290; an III Lei 1290; an IV 1290 Lei.

Inscrierea se face la Rectoratul Academiei, dupăce studenții vor dovedi cu chitanțe, că au achitat rata I din taxa de întreținere. Tot la înscriere studenții anului I din Arhiepiscopie sunt obligați să prezinte o declarație subscrisă și de părinți ori tutori, la oficiul parohial, în care se obligă, că după absolvirea cursurilor teologice vor intra și vor servi cel puțin 5 ani în clerul Arhiepiscopiei, — în caz contrar, vor restitui ajutoarele de cari vor fi beneficiat în Academie. Studenții din alte eparhii sunt obligați, în caz că nu vor servi în Arhiepiscopie, să restitue numai eventualele ajutoare ce le vor fi primit dela Consiliul Arhiepiscopesc.

Cei primiți în Academia teologică (an I) de către Consiliul Arhiepiscopesc, vor fi supuși înainte de înmatricolare, în ziua de 25 Sept. a. c. ora 9 dimineața, unei vizite medicale și unui examen de aptitudini muzicale, cu caracter eliminatoriu.

Fiecare student va aduce cu sine îmbrăcămintea necesară *(obligator reverendă)*, precum și hainele de pat și anume: o plapomă sau straiu, trei cearceafuri și trei cearceafuri pentru plapomă, eventual straiu, o perină cu trei fețe de perini, două cămăși de noapte, 4 ștergare, 4 șervete, o saltea și o învelitoare de pat.

Părinții protopopi, preoții și profesorii de religie sunt învitați a sfătui pe tinerii buni, ieșiți din școlile secundare, ca să îmbrățișeze chemarea preoțească. *Vor atrage în special atențiunea asupra faptului că tinerii lipsiți de mijloace și merituoși vor beneficia de burse.*

Absolvenților Academei teologice „Andreiane» li se acordă titlul de licențiat în teologie.

Preoția a fost slujba cea mai de cinste și mai iubită în trecutul neamului nostru, deschizând larg teren de muncă pentru binele poporului. Ea este și astăzi chemarea care dă cele mai înalte rosturi pentru viața unui om. Pentru omul de studiu, teologia deschide cele mai vaste și mai atrăgătoare perspective cu problemele ei vitale, cu realitățile cele mai esențiale, spre care se îndreaptă preocuparea omului. Pentru omul de acțiune, care vrea să joace rol important în direcționarea vieții neamului și a societății, preoția ofere marile ei posibilități și necesități misionare cu cuvânult și cu fapta.

Nu există azi nici o misiune mai nobilă căreia să-și închine omul viața, ca preoția și studiul teologic.

Sibiu, din ședința secției bisericești dela 4 Iulie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Liturghie arhierească la Mânăstirea Brâncoveanu

Joi 29 Iunie a. c. la praznicul de pomenire al sfinților Apostoli Petru și Pavel, I. P. Sf. nostru Mitropolit **Nicolae** *a săvârșit o sf. Liturghie arhierească în biserica Mânăstirii Brâncoveanu dela Sâmbăta de sus, înconjurat fiind de către Păr. Prot. Ieronim Grovu, consilier mitropolitan, Preot Traian Ciocânelea, paroh în Făgăraș, C. Ieromanohi Arsene Boca și Sergiu Popescu și Diacon Nicolae Mladin.*

I. P. Sf. Sa, precum și toți preoții împreună-liturghisitori au rostit predici și cuvinte de învățătură, ascultate cu evlavie de aproximativ **trei mii** *de închinători.*

Conferință preoțească — Sub conducerea P. C. păr. protopop *Dr. V. Oană* al Sebeșului, preoțimea protopopiatului *Orăștie* s'a adunat în conferință de primăvară, în acest oraș, în ziua de 19 Iunie a. c. de față fiind toți preoții. După serviciul religios, păr. protopop a prezentat obiectele dela ordinea zilei. O reușită conferință a rostit *Pr. Ion Săbău* dela Vinerea despre: Indatoririle preotului în zilele de azi. Discuții folositoare, din punct de vedere pastoral, au provocat temele practice despre serviciile preoțești..

FOIȘOARA

CAPITOLUL I

Fundamentarea teologică a misionarismului laic

(3) de Preot Dr. CORNELIU SÂRBU

§. 2. Poziția misionarismului laic în creștinism și necesitatea fundamentării lui teologice

Deși e vechiu ca însăși Biserica și cu toată importanța și necesitatea lui în viața creștină, mai sunt încă și astăzi unii cari tratează problema misionarismului laic cu ostilitate, neînțelegere, rezervă sau resentimente. Astfel:[2]

a) Unii ultramontani sau ultraierarhiști extremiști fiind, socotesc că laicii au numai un singur drept în Biserică, și nume *exclusiv dreptul de a asculta.* Această teză este în fond negarea totală a vreunui drept al mirenilor în sânul Bisericii și reducerea lui la o adevărată sclăvie. Ca atare, elementul mirean nu poate avea un rol activ în Biserică. Firește, acest punct de vedere este așa de incompatibil cu ființa Bisericii și cu spiritul bisericesc autentic creștin, încât nu merită discuție ca unul ce-i cu totul deplasat, bizar și neserios.

b) Adoptând o ținută negativă similară, alții afirmă și susțin că prin misionarismul laic se produce o prea mare *laicizare* a Bisericii. Ori, laicizarea propriuzisă (=mentalitatea laică areligioasă și necreștină) se produce în mod independent de participarea sau neparticiparea mirenilor la viața bisericească și tocmai misionarismul laic constitue un mijloc eficace de prevenire sau de combatere și remediere a acestui neajuns. Căci misionarismul laic nu numai apropie pe mireni de Biserică ci-i face totodată să se preocupe de interesele superioare ale acesteia și să colaboreze la satisfacerea lor.

c) In combaterea participării laicilor la viața bisericească, unii susțin că prin această participare s'ar produce *politicianizarea* Bisericii și târîrea ei în vâltoarea și mocirla luptelor politice. Dar această frică de politicianizare nu-i deloc justificată într'un stat ca al nostru. Dimpotrivă, tocmai prin misionarismul laic se poate preveni o atare eventualitate vitregă pentru Biserică, făcând din el un element de „luptă bună" de contraatacare, adecă de acțiune agresivă în sens bun,

d) Un alt punct de plecare în atitudinea ostilă misionarismului laic, este *considerarea acestuia ca fiind de proveniență și de nuanță protestantă sau protestantizantă.* E o părere superficială și lipsită de temeiu. Dela o asemănare aparentă și formală, susținătorii ei — fără să se ostenească a cerceta temeinic problema — conclud înrudirea, ceea ce-i un procedeu tot atât de ntemeinic și de neserios ca și acela al încercării de a stabili înrudirea între oameni după asemănarea fizică. Misionarismul laic nu-i nou și nici protestant sau protestantizant, pentrucă ființează dintr'o vreme, în care nu poate fi vorba de protestantism.

e) In fine, unii socotesc că misionarismul laic ar fi o *inovație* de dată recentă, datorită necesității simțite de Biserică de a se ține la pas cu lumea, conformându-se spiritului timpului. Ori, eternitatea Bisericii nu-i supusă categoriei temporalității. Biserica și doctrina ei fiind eterne, instituțiile ei nu pot fi supuse temporalității în sensul de schimbare necontenită a lor, de supunere variațiilor și fluctuațiilor timpului și schimbărilor pe care acesta le aduce în ideologia și spiritul vremii. *Elementele constitutive și esențiale ale Bisericii nu sunt supuse schimbabilității.*

La aceste aberații de ordin teoretic prezente în Biserica noastră, se adaugă și unele de ordin practic, care sunt și mai grave tocmai pentrucă n'au rămas la domeniul abstracțiunii pure, ci au trecut în acela al realității faptice. Ele s'au concretizat în desfigurarea misionarismului laic prin îndepărtarea lui de pe linia verdic și autentic creștină. Acesta e cazul în viața celor două mari ramuri occidentale ale creștinismului, și anume:

a) In *Romano-Catolicism*, monarhismul absolutist papal face din Biserică, într'o măsură considerabilă, o sclavă a papei, o turmă pasivă, pe care o conduce papa — ca vicar al lui Hristos și ca urmaș al sf. Petru — cu puteri nelimitate. Potrivit acestui sistem absolutistic de guvernământ, rolul și importanța laicilor în viața bisericească a fost redusă în mod cu totul arbitrar, excluzându-se cu desăvârșire orice înrâurire a lor și nelăsându-li-se decât obligațiunea de a se supune orbește autorității papale.[1] Intr'o atare situație de sclăvie spirituală *nu putea fi vorba de un misionarism laic în sensul strict al cuvântului*, pentrucă lipsia cu desăvârșire cadrul firesc al ființării sale.

Dar viața a biruit, în cele din urmă, teoria falsă și siluirea realității firești. Căci în ultimul timp, papa — sub

[2] După erudita și masiva lucrare a Păr, *Dr. Liviu Stan:* Mirenii în Biserică. Studiu canonic-istoric. Sibiu 1930, p. 3—7.

[1] *Stan Liviu Dr.:* O. c. p. 15.

Civilizaţia şi sufletul

Era o vreme, nu prea depărtată, când orice nouă invenţie omenească în domeniul technicei umplea lumea de admiraţie şi o îndemna să proecteze spre viitor cele mai indrăsneţe visuri de fericire obştească nelimitată.

Se vedea în aceste cuceriri ale forţelor naturii, în această aducere a lor sub puterea omului, un progres real al umanităţii, progresul pur şi simplu, afară de care altul nu e de conceput. Cu mare milă priveau cei mai mulţi spre timpurile vechi, «înapoiate», mirându-se cum au putut trăi oamenii de atunci, cum au putut suporta «întunerecul» şi strâmtorarea unei existenţe lipsite de atâtea «comodităţi» contimporane.

Intre timp însă omenirea a făcut noui experienţe. A experiat conveţuirea cu atâtea invenţii technice, a trăit antrenată într'un veac al civilizaţiei şi gândurile ei s'au modificat simţitor cu privire la acest subiect.

Poate că mai are şi azi resurse să întâmpine cu destulă admiraţie noile invenţii technice, dar anevoie se va mai lăsa ispitită să făurească visuri de fericire viitoare, în funcţie de cucerirea forţelor naturale, externe.

Nici în timp de pace maşinile nu fac pe oameni cu adevărat mai fericiţi. Dar războiul prin însuşi faptul că mai e posibil, însă mai ales prin uriaşa extindere a puterii lui de distrugere, datorită invenţiilor civilizaţiei noastre, este un martor puternic, care acuză această civilizaţie, care îi desvălue neputinţa de-a face pe oameni mai buni, de-a face lumea mai fericită. Principiul care stă la baza tancurilor conduse prin raze şi a bombelor sburătoare, poate să ne mai facă să admirăm înalta destoinicie la care a ajuns spiritul omenesc în domeniul descoperirii şi captării forţelor naturale, dar nu mai e în stare să ne trezească nici o nădejde în contribuţia lui la fericirea omenirii. Dimpotrivă, suntem siguri că el va spori cu timpul într'o măsură şi mai înfricoşată forţa de distrugere a răului, cuibărit adânc în fiinţa omenească.

Civilizaţia aceasta poate progresa încă mult. Forţele necunoscute şi necaptate ale Universului sunt deadreptul nemărginite în raport cu puterea omului de-a le descoperi şi prinde în instrumentele sale, iar omul s'a deprins şi cu metoda care îl duce aproape automat la continue noui descoperiri. Dar omenirea a învăţat că dela acest progres nu poate nădăjdui nimic în ordinea fericirii vieţii omeneşti.

Aceasta atârnă de schimbarea, de îmbunătăţirea sufletului, a agentului care foloseşte forţele descoperite şi captate ale naturii. Preocupările omenirii trebue să se întoarcă spre suflet, care are un rol cu mult mai important în scăparea vieţii omeneşti de marile furtuni şi nenorociri cari o bântuesc.

Am avut câteva veacuri în cari toate preocupările omului s'au îndreptat lacome spre exterior, spre obiect, spre natură, în nădejdea că acolo este cheia fericirii. Experienţa miilor de ani, care constatase că numai dela grija de suflet putem să aşteptăm mântuirea, a fost bagatelizată, ca o idee înapoiată. Omenirea a făcut din nou, pe cea mai vastă scară, experienţa amară a Fiului rătăcitor.

Acum trebue să se întoarcă din nou la vatra sa intimă, la suflet. In lăuntrul nostru este o altă lume, mai nesfârşită decât cea a naturii şi mai importantă. Spiritualităţile orientale, creştinismul primelor veacuri, au făcut mari progrese în cercetarea vieţii lăuntrice, în observarea şi înregistrarea legilor după cari se conduce şi poate fi condusă ea. Dar lumea mai nouă a căzut dela această cunoştinţă a domeniului sufletesc. Noi cei de azi suntem de-o stângăcie şi de-o grosolănie nemai pomenită în ce priveşte capacitatea de cunoaştere şi de îndrumare a vieţii sufleteşti. Pe cât de dibaciu este omul contimporan în cântărirea şi folosirea forţelor naturale, în dirijarea maşinilor, pe atât de nepriceput şi de neajutorat este în sesizarea, în stăpânirea şi în direcţionarea puterilor sufleteşti. Omul de azi este robul neputincios al pasiunilor stârnite în lăuntrul său de tot felul de cauze din sine, dar mai ales din afară de sine.

Cine a stăruit puţin asupra unor pagini din spiritualitatea veche creştină, din ascetica şi mistica veche, rămâne uimit de perzistenţa cu care se studia atunci viaţa sufletească în cele mai ascunse şi mai detailate manifestări ale ei. Fiecare pasiune era observată şi analizată cu o putere de pătrundere şi cu o fineţe extraordinară în cauzele, în desvoltarea, în efectele ei, ca să se stabilească apoi metodele de vindecare. Cu o precizie sigură s'a formulat pentru fiecare mişcare nesănătoasă a sufletului, remediul curăţitor şi s'a descris cu o subtilitate care nu poate fi îndeajuns de admirată toată traectoria sufletului dela stările cele mai de jos, până la înălţimile supreme de curăţie şi de noblete.

Lucrul acesta trebue să-l reia azi omenirea de unde a fost lăsat, după ce se va familiariza din nou cu achiziţiile celor de odinioară. Dorul de a cunoaşte al omenirii trebue să se întoarcă şi spre domeniul lăuntric, care este cel mai important. Dela îndelungata preocupare cu ştiinţele naturii, a putut deprinde metoda observaţiei scrupuloase, care îi va fi de mare folos şi în domeniul sufletesc. Lumea de dinafară l-a învăţat pe om să-şi dea seama că totul este stăpânit de legi constante şi să respecte cu o grijă sacro-sanctă de aceste legi. Această învăţătură îi va sluji şi în studiul vieţii sufleteşti şi în comportarea lui faţă de lumea lăuntrică. Şi acolo va avea să descopere legi precise, pe cari deasemenea va trebui să le respecte în tot ceea ce intreprinde.

Se înstăpânise părerea că lumea sufletească n'are legi. Totul poate merge acolo oricum. Nici o obligativitate nu se impune, nici o urmare nu decurge cu necesitate. In ordinea sufletească se poate comporta fiecare cum vrea. E domeniul unde libertatea se poate juca în voie, dedându-se la orice, totul putând fi făcut fără nici un risc pentru nimeni. Acolo putem fi toţi copii iresponsabili, deslegaţi de orice frână, tăvălindu-ne cum ne place în tot ce vrem şi tăvălind totul în bunul plac al nostru. In viaţa sufletească nu sunt legi, n'ai prin urmare ce studia şi n'ai nici un fel de obligaţie.

E timpul să ne dăm din nou seama că în viaţa sufletească sunt legi, cari stăpânesc până în cele mai intime şi mai subtile fibre ale ei, ca şi în microcosmosul fizic. Omul modern, care a învăţat că cu maşina nu se poate juca, ci trebue să ţină seama cu o grijă extremă de toate piesele şi legile ei de funcţionare, cu primejdia vieţii sale şi a semenilor săi, trebue să ducă şi în comportarea faţă de viaţa sufletească aceeaşi scrupulozitate. Ba mai mult chiar ca cu o maşină, cu sufletul nu se poate juca omul fără primejdie de moarte, nu numai de moarte trupească temporală, ci de moarte fiinţială, veşnică. Nu se poate juca cu sufletul său şi nu se poate juca cu sufletul altuia. Cel dintâi nu-i aduce numai moartea sa, ci şi pe a altora; iar cel de al doilea nu numai moartea altuia, ci şi pe a sa. Ca şi în cazul maşinei.

Acest fapt nu exclude libertatea de sigur. Oricine e liber să ţină sema de legile vieţii sufleteşti, sau ba. Cu alte cuvinte, e liber să aleagă viaţa, sau moartea. Dar nu e mai puţin adevărat că pentru a ajunge la viaţă trebue să mergi pe o «cale», că numai pe «cale» poţi să ajungi acolo, nu razna peste câmp. S'a interpretat adesea libertatea în sensul, că nu am avea să mergem pe nici o cale, că nu ajungem la nici o moarte, dacă nu mergem pe o cale anumită, întrucât moartea spirituală la care ajung cei mai mulţi cât trăiesc, e o moarte mai neobservată, lăsându-le încă viaţa în trup.

Desigur orientarea preocupărilor spre suflet îi va impune omenirii alte obligaţii decât cele ce i le impune ştiinţele naturii. Legile sufletului nu se cer numai cunoscute, ci şi urmate. Dar până aici n'ar fi un lucru prea nou, căci şi legile naturii se cer urmate, şi sunt de fapt urmate în technică. Deosebirile mai mari se arată în alte două puncte: 1. Natura e aşa cum e şi nu poate fi decât aşa. Ştiinţa nu are alt rost decât să constate legile ei şi să le aplice. Dar viaţa sufletească poate fi şi altfel decum o găsim, când o lăsăm de capul ei. In atitudinea de «spectatori» imparţiali sufletul este de obiceiu în starea decăzută, cum nu trebue să fie. Ca să fie cum se cuvine, trebue să vrem noi, trebue să-l îndrumăm noi. Deci ca să cunoaştem sufletul în toate felurile şi anume şi în forma lui superioară, trebue să ne hotărâm şi să ne nevoim întâi pentru o altă viaţă. Ştiinţa complectă a sufletului, ştiinţa tămăduitoare a lui are ca premiză o asceză a omului.

2. Legile îţi impun numai o acomodare exterioară, care e mult mai uşoară. Mă acomodez exterior legilor electricităţii, ca să o pot folosi şi ca să nu-mi periclitez viaţa. Dar legile sufletului, impun o acomodare interioară, în sâmburele fiinţii noastre. Nu-i voie să port în mine gânduri urâte, căci mi se înegreşte viaţa; nu-i voie să mă dedau la lucruri uşuratice, căci pierd nobleţea sufletului. E mai uşor să faci o acomodare de suprafaţă şi parţială — «asceza» ştiinţii — decât să te controlezi şi să te înfrânezi şi să te dirizezi până în sâmburele fiinţii tale, în fiecare clipă, indiferent că eşti sau nu în contact cu ceva exterior.

Ştiinţa sufletului este aşadar tot-

---

presiunea vremurilor şi a evenimentelor — a revenit la o concepţie mai creştină în această privinţă. Dovada concretă şi expresia vie a acestei noui orientări este aşa numita „Acţiune catolică" sau „Acţiunea pentru apostolatul laic", care a luat fiinţă prin enciclica „Ubi arcano Dei consilio" din 23 Decemvrie 1922 a papei Pius XI şi s'a generalizat în întreaga Biserică romano-catolică, fiind pusă sub patronajul sf. Francisc din Assisi prin enciclica „Rite expiatis" din 2 Februarie 1926. Odată cu această mişcare, *s'a deschis drum destul de larg misionarismului laic* prin chemarea mirenilor să participe la misionarismul ierarhic, recunoscându-se măcar parţial importanţa elementului mirean în Biserică şi ridicându-l la starea de factor activ şi colaborator al ierarhiei bisericeşti. De remarcat şi subliniat este faptul, că papa a găsit chiar şi temeiurile dogmatice ale acestei mişcări.[1] Totodată Pius XI a legat — prin „Acţiunea catolică" — misionarismul laic în mod deosebit cu ierarhia şi prin aceasta i-a dat un caracter oficial bisericesc.[2]

b) Pe de altă parte, Protestantismul a căzut tocmai în extrema opusă a unei libertăţi fără margini şi a unui individualism exagerat, care a dus la o *democraţie* vecină cu anarhia. In concepţia protestantă, Biserica, — ca o societate văzută — este o societate ca orice altă societate omenească, pentru a cărei organizare nu sunt dispoziţii de ordin divin. Consecvenţa logică şi firească a acestui punct de vedere a dus la *negarea originei divine a ierarhiei;* de fapt respingând noţiunea de cler ca nebiblică, Protestantismul a redus rolul ierarhiei la acela al unor simple organe omeneşti, cărora li se oferă puterea de către societate ca oricărui alt funcţionar civil. *Intre membrii Bisericii nu-i nici o deosebire esenţială ci numai una omenească;* numai siliţi de practică credincioşii cedează acest drept anumitor persoane, dar *deosebirea de cler şi laici n'are loc în Protestantism.*[1] Aşa fiind, constatăm că în Protestantism *se acordă prea mare importanţă elementului laic.* In consecinţă, *rolul misionarismului laic este aici exagerat până la negarea existenţei unei ierarhii de drept divin şi — cu aceasta — a unui misionarism special al clerului.* Totuşi şi în sânul Protestantismului se poate vorbi de un misionarism laic în sensul de participare a mirenilor la propoveduirea Evangheliei. Acesta e cunoscut aici sub numele de *„Innere Mission"* şi datează din jumătatea veacului al XIX-lea.[2]

Contestarea ostilă, rezerva şi resentimentul faţă de poziţia juridică şi rolul laicilor în Biserică, precum şi desfigurarea gravă a acestora per defectum (cum era acesta cazul în sânul Catolicismului, unde nici astăzi nu-s promovate integral drepturile mirenilor) sau per excessum (în Protestantism), impun cu necesitate fundamentarea teologică a poziţiei şi drepturilor firesti ale laicilor în organismul bisericesc şi — cu aceasta — întemeierea ştiinţifică însăşi a misionarismului laic şi fixarea cadrului său adecvat de activare. Căci misionarismul laic îşi poate desfăşura funcţia sa vitală şi de mare importanţă pentru Biserică, numai pe făgaşul acestui cadru. Intrucât neglijarea acestui fapt primejdueşte însuşi bunul mers al vieţii bisericeşti şi întrucât misionarismul laic e chemat să joace un mare rol mai ales în convertirea sectarilor, e evident că întemeierea lui teologică se impune cu o acută necesitate.

Din cele mai sus subliniate, putem vedea că fundamentarea teologică a misionarismului laic şi fixarea cadrului său de activitate, prezintă o necesitate şi însemnătate îndoită, şi anume: *a) dogmatică*, întrucât lămurirea şi rezolvirea problemei misionarismului laic în spirit autentic ortodox duce eo ipso la întărirea noţiunii corecte de Biserică şi de viaţă bisericească; *b) practică*, pentrucă de rezolvarea acestei probleme depinde consolidarea practică a chipului văzut al Bisericii, dinamizarea viguroasă a arterelor ei de viaţă sau anemierea până la lâncezire sau sufocare a pulsului ei vital.[1] Participarea activă — în cadrele misionarismului laic — a elementului mirean la exercitarea puterii bisericeşti şi la promovarea desvoltării vieţii bisericeşti vivifică Biserica, după cum excluderea totală sau parţială dela această participare sau participarea neîncadrată în făgaşul dogmatic şi canonic, o anemiază sau stânjeneşte în lucrarea şi desvoltarea ei.

La lumina acestor consideraţiuni, se confirmă adevărul deja subliniat că misionarismul laic este un factor fundamental al dinamismului creator al organismului Bisericii, întrucât posedă calitatea unui element de dinamism şi fortificare a vieţii bisericeşti adevărat creştine. Ca atare, trebue activat şi fructificat în toată amploarea cerută de împrejurările actuale, după ce mai întâiu l-am fundamentat teologic şi i-am determinat cadrul ortodox al desfăşurării sale.

[1] *Stan Liviu Dr.:* O. c. p. 17 sq.
[2] *Kaller:* O. c. Col. 339.

[1] *Stan Liviu Dr.*: O. c. p. 18—20; *Oeschey:* Klerus und Laien. In „Religion in Geschichte und Gegenwart". 2 Aufl. Tübingen (Mohr) 1929. III B. col, 1083 sq.; *Mihălcescu Ion:* Compendiu de Teologie simbolică. Buc. 1902, p. 255 sq.; *Popovici Nicolae:* Manual de Drept bisericesc ortodox oriental. Arad 1926, p. 89 sq.
[2] Cf. *Putul Ioan Dr.:* O. c. p. 324.

[1] *Stan Liviu Dr.:* O. c. p. 63.

(Va urma).

Păstori de suflete

Nemăsurată e dragostea lui Dumnezeu față de făptura Sa!

Când s'a „plinit vremea" așteptării, atunci când toți cei abătuți, potopiți de marèa păcatelor, au început să dea crezare putinții de salvare, atunci Dumnezeu n'a pregetat să trimită din mărire și lumină, în smerenie și în întunericul lumii păcătoase, pe unicul Său Fiu, *„ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața de veci»*.

Nouă, preoților, ni se adresează cuvintele rostite oarecând de Mântuitorul în auzul apostolilor:

„Iată, eu vă trimet ca oile în mijlocul lupilor».

Călăuziți de aceste cuvinte, credem cu tărie în misiunea noastră sfântă și mărturisim că suntem: înainte stătătorii poporului și mijlocitorii legăturii de dragoste dintre cer și pământ.

In orânduirea ierarhică de care ne ținem, nu suntem aruncați de vânturi. Chemarea noastră este să slujim, și în măsura vredniciei, să stăpânim, tot cu smerenie, vădindu-ne *„sare și lumină în lume"* și *„bună mireasmă a lui Hristos între cei ce se mântuesc și între cei ce pier"*.

Suntem păstori de suflete! Și datori suntem „să nè punem sufletul pentru oile noastre". Datoria e pornită ca imperativ din dragostea care ne încălzește ființa. Alergăm cu râvnă să binevestim chemarea spre mântuire și pecetluim cu fapta împlinirea care ne aruncă hotărâți peste zarea neputinții, în împărăția harului și desăvârșirii.

Priviți secerișul! E întins cât lumea și-s puțini secerătorii. Nu-i grâu curat, e și neghină. Așa fiind, cu înțelepciune să ne avântăm la lucru! Turma încredințată păstoririi noastre e hărțuită de patimi primejdioase.

Peste cei buni, ca și peste cei răi, să întindem mâna purtării de grijă. Cum? Veghind asupra lor „nu cu silnicie, ci de bună voie, după Dumnezeu; nu pentru câștig urât, ci din dragoste", flindu-le, în felul acesta, pildă.

Vom întâmpina adese împotriviri. Vor veni peste noi asprimi neașteptate. Pe toate să le îndurăm, bine știind că Hristos ne fericește, și chiar „necazul aduce răbdare, răbdarea încercare, iar încercarea nădejde" revărsată în inimile noastre.

Nimic nu ne oprește să fim „tuturor toate", cu cei buni sa procedăm așa fel, ca mereu trezindu-le conștiința, să-i ținem încordați în priveghere. Cu cei răi să fim îngăduitori și, fără să renunțăm la Hristos vre-o clipă, să le ispitim întoarcerea prin indicarea păcatului și fuga de el: *pocăința*.

Să nu uităm că suntem, cler și popor, „trupul lui Hristos și mădulare în parte". Iar „capul trupului e Hristos". De pătimește un mădular, pătimesc toate; de se cinstește unul, se cinstesc toate.

Păstorul are să fie alături de turmă în toate împrejurările. In această privință e bine să memorăm pilda dată aievea de sf. Ciprian. Exilat, smuls în toiul persecuției din sânul păstoriților săi, a rămas cu ei sufletește, prin scrisorile înțelepte și înduioșetoare ce le adresează.

Preotul e un ales prin *vocație*. Și nu numai prin atât! Alături de vocație, în propria lui ființă, clocotește belșugul harului care i s'a administrat și roadele vredniciei sale apostolice.

Vocația, oricum ar fi ea, ajută. Darul preoției lucrează pedeasupra nevredniciei noastre.

Strădunța Fer. Augustin, de a capacita pe eretici cu înțelegerea adevărului că harul, în orce slujbe, *e eficace* chiar dacă cel ce-l administrează nu-i la înălțimea chemării.

Evident, nu-i tot una că un preot are, sau nu are viață curată, ținută la o tensiune înaltă! Căci dacă harul lucrează cu toată puterea, singur, cu atât mai fericite efecte va avea asupra poporului, când preotul care-l administrează se ține la înălțimea chemării sale.

Preotul, luând aminte la ap. Pavel, trebue să se silească să-și păstreze cugetul nepătat și fără vină înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor. Să se ferească de greșala de a propovedui altora *ceea ce el nu face*, făcându-se astfel pricină de sminteală.

Ca preoți, să prilejuim harului roadele care le-a arătat râvnirea sf. ap. Pavel. Poporul credincios este îndemnat să nu caute ale sale, ci ale altuia [I Cor. 10, 24], în parte, fiecare. Cu atât mai mult să se dăruiască preotul. Una cu turma ascultătoare făcându-se, cu ea să-și împartă bucuriile și durerile deopotrivă. Să se roage pentru ea; să îngenunche oridecâte ori vede că se abate asupra ei furtuna; din prăpastia nimicirii s'o scoată, cu lacrimile pocăinții adevărate: „Mult poate rugăciunea stăruitoare a dreptului".

In vremea de azi, când pe Hristos și-l revendică mai toți ca scut de apărare, nu cu dreaptă cinstire, suntem, noi preoții, „gata să luptăm lupta cea bună?" Sau rămânem pietre de sminteală în fața poporului?

Sus inimile! frați de apostolie, și dacă plângem păcatele noastre și ale poporului, să facem din pocăință puntea cuceritoare a milostivirilor dumnezeești, pe toți umplându-i de credință, de nădejdea, că:

Dumnezeu mântuește poporul Său și binecuvintează moștenirea Sa, acum și pururea...

Preot **A. Marian**

Adunarea eparhială din episcopia Oradiei-Beiuș

Membrii adunări eparhiale din episcopia, care de *trèi* ani se află în pribegie, s'au întrunit în număr de 35, la adunarea convocată la *Beiuș* de P. S. Sa episcopul *Nicolae* al Oradiei, pe ziua de 18 Iunie 1944.

După sf. Liturghie și invocarea Duhului sfânt, sesiunea anuală s'a deschis în biserică prin o luminoasă cuvântare a P. S. Sale episcopului Nicolae, care a spus următoarele:

„Sesiunea adunării noastre eparhiale din acest an o ținem în zilele desfășurării celei mai mari și mai sângeroase lupte cunoscută de istoria universală. Sunt zilele care pregătesc, cu pași mari și hotărâtori, o nouă și mai mare răscruce în viața omenirii, răscruce care va aduce după sine prefaceri structurale profunde și de lungă durată pentru întreaga viață spirituală, politică, socială și economică a lumii.

Se împlinesc trei ani de când neamul și țara românească se găsesc în linia întâi a acestei de proporții planetare. Lupta noastră însă nu este, nici de astădată, o luptă de cucerire, ci una impusă exclusiv de nevoile apărării, așa cum au fost toate luptele din sbuciumata istorie a poporului nostru, așezat aici în calea tuturor răutăților și a tuturor imperialismelor.

Temeiurile morale și de drept internațional al războiului nostru sunt în deobște cunoscute: Eliberarea pământului încălcat al Moldovei lui Ștefan cu atât de numeroase și neprețuitele lui comori; desrobirea milioanelor de frați de o limbă de un sânge și de o lege cu noi; apoi apărarea bisericii și a concepției creștine și ortodoxe despre lume și viață, concepție care ne-a structurat și modelat toată viața noastră spirituală și de stat, și însfârșit asigurarea existenței, independentei și libertății noastre naționale mereu amenințate.

Biserica străbună a neamului, ocrotitoarea și povățuitoarea nedesmințită de veacuri caută prin mijloacele spirituale pe cari le are la îndemână, să mobilizeze toate forțele și rezistențele morale ale sufletului românesc, pentru a asigura în momentul de supremă și decisivă încordare pe care l străbatem, liniștea, și munca creatoare pe frontul intern și biruința armelor pe frontul extern.

Când vacea va încheia și acest crâncen război, purtat în atâtea din fazele lui cu călcarea în picioare a celor elementare legi ale onoarei și dreptului, se va încheia, va trebui să se asigure popoarelor lumii, mari și mici, dreptul neturburat la existență și independență, la libertatea națională și de conștiință, căci numai așa pacea va fi durabilă".

La sfârșit P. S. Sa a stăruit asupra activității din eparhie cu momentele mai însemnate ale anului precedent.

Cu gândul la un mare preot

Când vifornițele trecutului izbeau la temelia bisericii și a neamului nostru; când pânzele întunerecului, deslănțuit de tiraniile vremii, amenințau totul, dumnezeeasca Providență și-a arătat degetul proteguitor în viața națională și religioasă a poporului nostru, și nu l-a lăsat să se prăbușească sub loviturile dușmane, ci a ales de pe marea Tiberiadei a țării noastre pe apostolii neamului, între cari strălucește și figura marelui nostru ierarh *Andrei Șaguna*, ca un sol ce aduce solia unei nașteri în veac.

Cărări noi de progres a deschis în soarta unei țări, frământate în sânge, înălțând, deodată cu proeminenta lui figură, valoarea și cinstea neamului nostru obidit.

Din nesecata lui energie au răsărit atâtea instituții folositoare care păstrează în ele pe Șaguna legendarul, așa cum sânul pământului dă loc de sălășluire aurului.

Ca un părinte veghează la căpătâiul destinului nostru, împletind cununi din raza înțelepciunii sale, pentru iubiții săi fii duhovnicești.

Din acest izvor de apă, edificatoare de suflete luptătoare pe toate tărâmurile

---

Viața mea întru Hristos

(2)

[Urmare]

Cânnd ne rugăm suntem datori numai decât a pune stăpânire pe inima noastră și a o aduce lui Dumnezeu. De folos ne este nouă ca inima noastră să nu fia rece, vicleană, necredincioasă și fățarnică. Altfel care-i folosul rugăciunii noastre și a pregătirii pentru sf. Impărtășire? Bine ar fi oare să auzim și noi dela Dumnezeu prin glas de mânie: „Se apropie de mine poporul acesta, cu gura și cu buzele sale mă cinstește, iar cu inima lui este departe de mine". (Mat. 15,8). Si așa, să nu mai stăm în biserică slăbănogiți sufletește, ci să ardem cu duhul nostru fiecare lucrând Domnului. Știut este că nici oamenii chiar nu țin la acele servicii, pe cari noi le facem nepăsători sau din obișnuință. Dumnezeu voește, însă, anume inima noastră: „Dă-mi, fiule, inima ta" (Pild. 28, 26). Fiindcă inima este ce-i mai de seamă în ființa omenească — este viața însăși. Mai mult, — inima noastră sântem noi — omul n întregime. Deaceea cine nu se roagă și nu slujește lui Dumnezeu cu inima, acela e ca și când nici nu nu se roagă. De ce? Pentru că în acest caz nu se roagă el ci trupul lui, care în sine fără suflet nu este altceva decât pământ. Iată de ce să țineți minte că stând la rugăciune, voi ca și când sunteți în fața lui Dumnezeu, care îi are în seamă pe toți. Deaceea rugăciunea voastră trebuie să fie în întregime — ca să-i zicem așa — numai duh și înțelepciune.

*

Sfinții lui Dumnezeu trăesc și după moarte. Căci iată eu adesea aud în Biserică cântând pe Maica Domnului. Ea își cântă minunata Sa cântare, care i-a trecut prin inimă și pe care Ea, după Bunavestire primită dela Arhanghel, a rostit-o în casa rudei sale Elisabeta. Tot acolo aud și pe Moisi cântând, pe Zaharia, tatăl Inaintemergătorului, pe Ana-mama profetului Samuil, căutarea celor trei coconi, cântarea Marianii Si câți mai sunt încă acei sfinți cântăreți din Noul Testament cari și până azi desfătează auzul întregii lui Dumnezeu Biserici!! Tainele? Rânduelile? Al cui este duhul care viază acolo și umilește inimile noastre? — al Domnului Dumnezeu și al Sfinților Săi. Iată deci o dovadă a nemuririi sufletului omenesc! Fiindcă te întrebi: cum aceasta, — oamenii au murit și totuși după moarte conduc viața noastră; au murit și până acum ne vorbesc, ne învață, ne sfătuesc și ne mișcă pe toți?

*

După cum respirația este de multă trebuință pentru trup — fără ea omul neputând trăi, — tot așa și Duhul lui Dumnezeu este de trebuință pentru sufletul nostru spre a putea duce o viață adevărată. Ceace este aerul pentru trup acelaș lucru este și Duhul lui Dumnezeu pentru suflet. Odată cu acestea să nu uităm totuși că și aerul este ceva din Duhul lui Dumnezeu, căci „Duhul suflă unde voește" (Ioan 3, 8).

*

Atunci când vi se întâmplă să vină asupra voastră ispita păcatului, să vă imaginați viu de tot că păcatul mânie mult pe Dumnezeu, care nu sufere fărădelegea. Căci, tu „ești Dumnezeu, care nu voiește fărădelegea" (Ps. 6, 4). Și pentru ca să înțelegeți mai bine acest lucru, luați drept pildă un tată de familie drept, dar și sever și care ține mult la familia sa. Veți vedea că acesta stăruie prin toate căile ca să-și formeze formeze din copiii săi — oameni buni (moralei) și cinstiți. Apoi caută ca această virtute s'o răsplătească prin bogățiile averii sale foarte mari, bogății pe cari el le-a pregătit pentru ei anume printr'o muncă colosală de o viață întreagă. Dar când colo acest tată vede, spre marea lui mâhnire, cum că acești copii, pentru toată dragostea lui părintească, nici nu-l iubesc cel puțin, La fel nu țin nicio socoteală de întreaga moștenire, pregătită de el pentru dânșii cu râvnă și greutatea și în sfârșit că ei trăesc în desfrânări, urmând în mare grabă drumul peirii. Ori noi știm că, orce orice păcat este moarte pentru suflet, (Iac. 1, 15) fiindcă el ucide sufletul, făcându-ne robi diavolului, care deste ucigător de oameni. Și așa deci cu cât mai mult lucrăm pentru păcat, cu atât mai grea ne este întoarcerea noastră și mai sigură pieirea noastră.

Temeți-vă deci cu toată grija de orice păcat.

*

Când imima ta se va abate spre gânduri de vicleșug, iar cel rău va începe, cum se zice, a te conrupe, pentru ca inima să alunece total de pe piatră credinții — atunci să-ți zici singur în lăuntrul tău: eu cunosc sărăcia mea duhovnicească și ticăloșia mea cea necredincioasă. Și să mai zici și mai departe: eu sunt atât de neputincios, că numai prin numele lui Hristos trăiesc, mă liniștesc și mă înveselesc, desfătându-mă cu inima!.. Fără El — sunt mort sufletește, mă neliniștesc și zac cu inima. Fără Crucea Domnului eu de multă vreme aș fi devenit jertfa celei mai necruțătoare scârbe și chiar a desnădejdei.. Așa însă iată că Hristos mă ține în viață. Crucea Lui pentru mine este și odihnă, și mângâiere.

odată o pedagogie a sufletului, o artă care preface pe oameni. Numai această știință a sufletului va contrabalansa civilizația. Ea e cu mult mai dificilă, de aceea se apucă cu atâta greutate omenirea de ea. Și poate că nu se va mai apuca deloc, căci ori cât ar însemna civilizația un progres, ea este, ca orientare spre exterior, totodată un mare regres, o mare superficializare a ființii umane, precum se poate vedea chiar din cele două deosebiri ale ei de știința adevărată a sufletului. Numai un efort supraomenesc, o adevărată revoluție în duh, o încordare extraordinară de putere, va putea aduce această schimbare de orientare, fără de care omenirea merge spre dezastru.

D. STĂNILOAE

se alimentează acum neîncetat așezămintele șaguniene.

La poala înțeleptului nostru ierarh au răsărit mugurii primăverii duhovnicești, profesorii Academiei teologice și atâți vlădici vrednici.

Puteri magice au luat acești crainici făuritori de idealuri neînfrânte.

Munca lor se ridica asemenea fumului de tămâie, în rugăciunea de seară, pe drumul apostoliei lor.

Dela vatra acestei bătrâne școli, ce domnește glorioasă peste veac, s'au răspândit păstorii luptători cari neîncetat mărturisesc asemenea lui Șaguna:

— «*De m'aș naște de o sută de ori, tot preot m'aș face!*»

Cu nimic nu știrbim granițele modestiei ei fiindcă ea a știut să cultive marele adevăr de care era convins Saguna.

— „Nu am obiceiul a umbla pe la baluri și teatre, ci stau acasă lângă cărțile mele, pentrucă simțesc însemnătatea chemării mele — preoțești".

De aici au învățat iubirea „cheia care deschide inimile oamenilor, care topește patimile și face ca legea lui Hristos Mântuitorul să fie jug lin și sarcină ușoară".

Această școală andreiană, întinerită prin noi dascăli, conservă în straturile sale cele mai alese răsaduri duhovnicești și românești, care au menirea, mâne, să înrourezе cu boabele rubinii de pe petalele udate în sângele suferințelor unui șir de generații, laurii recunoștinții și arvuna de aur a viitorului.

Mlădițele din jurul ierarhului luptător care a croit drum de jertfă și a frământat generații de sacrificiu, nu sunt decât a doua față a întruchipării sale.

La strigătul său răscolitor de suflete: „Ce stați toată ziua fără lucru?" (Matei 20, 6), — via Domnului s'a umplut de freamătul lucrătorilor neobosiți.

Undă, proaspătă și înviorătoare, este pentru orice tânăr dornic de cultură și de evlavie, verbul său.

Tinere, oprește-te din calea ispitelor; și dacă vrei să fi util ție precum și aproapelui tău, aleargă la școala andreiană, care este prisacă plină de lumină, cuget și simțire, evlavie și toate virtuțile creștine.

Prin pasul ce-l vei încerca, nu faci decât să intri în fagurile de miere, pe care albinele duhovnicești ale acestei școli l-au strâns din nectarul florilor de pe toate livezile cuprinsului spiritual al ortodoxismului creștin și românesc.

Preot Teodor M. Gane—Mada

Nu repeta minciunile dușmane. Cu un cuvânt poți să-ți distrugi avutul și familia!

Tăceți! Un cuvânt poate distruge mii de vieți.

Un ziar cehesc despre România

Ziarul din Praga, *Poledni List*, scrie, între altele despre România următoarele:

In aprecierea meritelor națiunilor europene în lupta contra bolșevismului trebue relevat în primul rând eroismul *României*, care alături de Germania aduce cea mai mare jertfă pentru restul Europei. In anul 1941 am fost cu primul grup de jurnaliști în Transnistria. Dela Odesa și până la Chișinău am trecut printr'un teritor care aparținuse bolșevicilor și a fost recucerit de România. Această călătorie nu poate uitată, și în deosebi împrejurile din Basarabia. O provincie care a trăit ca în iad în cele câteva luni de administrație bolșevică. După fuga bolșevicilor aproape întreg Chișinăul a fost ars, centrul orașului transformat în ruine și tot astfel arăta peste tot până la fostele frontiere ale sovietelor la Tiraspol. Acolo m'am înâlnit cu Guvernatorul Transnistriei, d-l prof. *Alexianu*, Am putut sa-mi fac o idee de marile planuri ale României, în ce privește bogata țară insuficient exploatată mai ales din punct de vedere agricol. Populațiunea dădea ascultarea administrației românești și era antibolșevică din convingere. De ce soartă a fost lovită populația basarabeană din Transnistria, ne putem ușor închipui. Prin ce groază va trece populația din Bucovina și restul Basarabiei, știm. Și totuși România supoartă toate rănile cu bravură și cu încrederea fermă într'o victorie finală în lupta contra sălbătăciei răsăritene. România a fost doar întodeauna bastion de care s'a sfărâmat presiunea rusească spre Europa de sud-est.

(40) 1—1

Publicațiune

Se publică concurs pentru executarea de lucrări de reparațiuni la edificiul din Sibiu, strada Dealului Nr. 9, și anume:

1. Lucrări de zidărie.
2. „ „ tâmplărie.
3. „ „ vopsitorie.
4. „ „ zugrăveală.
5. „ „ tinichigerie.
6. „ „ acoperitor la coperiș.
7. „ „ reclădirea sob. teracotă,
8. „ „ instalație gaz metan.

Ofertele se vor face separat pentru fiecare categorie de lucrări, și se vor înainta până *Luni 17 Iulie 1944* la Consiliul Arhiepiscopesc ort. rom. în Sibiu, unde se pot lua imprimatele necesare pentru oferte și se dau cuvenitele informațiuni.

Sibiu, 8 Iulie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

INFORMAȚIUNI

Serviciul religios gratuit. Consiliul Eparhiei Aradului a horărât: Pentru cazul când ar fi bombardat de dușmani teritorul Eparhiei și bombardării ar cădea victime credincioși de ai noștri, se dispune tuturor preoților parohiali că sânt îndatorați a înmormânta în mod *gratuit* pe celce au căzut jertfă bombardamentului.

Sărbătoarea Eroilor la Mag. Sâmbătă, 24 Iunie 1944, la Nașterea sf. Ioan Botezătorul s'a prăznuit la Mag „Ziua Eroismului românesc", în cadrele cercului cultural al „Astrei". Slujba religioasă a fost oficiată de C. C. Preoți: Alexandru Vlad, Virgil Dancu și Ioan Repta, refugiat din Bucovina. La sfârșitul slujbei parastasului, preotul Virgil Dancu, în cuvinte alese, preamărește jertfa eroilor, pomenind în mod special, pe eroii comunei Mag, căzuți la datorie. A urmat apoi un bogat program cultural, executat de elevele și elevii dela școlile secundare din localitate, sub conducerea dlui înv. dir. D. Conțiu. Prof. G. Tarcia, refugiat din București, vorbește cu însuflețire despre războiul sfânt, demonstrând, cu dovezi istorice, lupta noastră dreaptă. Serbarea a luat sfârșit la 2 ore p. m, după cuvântul de mulțumire al preotului Virgil Dancu adresat numeroasei asistențe.

O danie însemnată. Dl *Juliu Giurgea*, membru al Socetății scriitorilor români din București, fiu al parohiei noastre împreună cu soția sa Elena, a donat toate icoanele dela iconostasul sfintei noastre biserici din Brad îmbrăcate în argint cizelat. Valoarea donației se urcă la suma de Lei 1.239.400.— (un milion douăsute treizeci și nouă mii patru sute). Consiliul nostru parohial, luând act de această jertfă, a hotărât ca generoșii dăruitori să fie pomeniți la toate sfintele Liturghii între marii binefăcători ai bisericii. — Aducem binefăcătorilor noștri, și pe această cale, în numele credincioșilor, adânc simțite mulțumiri. — Preot *Virgil Perian*, paroh în Brad.

Catedrala ortodoxă din Timșoara, aproape gata, se ridică falnic în centrul metropolei bănățene. Acum se continuă cu zor lucrările de pictură și împodobire ale interiorului catedralei, la a cărei înălțare a cotribuit, cu mână largă, obștea credincioșilor din eparhie.

Biblioteca Academiei Române a fost frecventată în timpul dela 1 până la 31 Mai 1944, de 416 cetitori, carl au consultat 1060 volume.

ȘTIRI LOCALE

In biserica catedrală din Sibiu: *Duminecă în 9 Iulie 1944*, servesc: Prot. Mihail Neagu, cons. Dr. Spiridon Cândea și prof. Dr. Teodor Bodogae; diaconii: Anatolie Scurtu și prof. Dr. Grigorie T. Marcu. *Predică: prot. Mih. Neagu.* — La Oastea Domnului predică, după masă la ora 4: *preotul Ioan Albu* dela parohia Sibiu-Iosefin.

Nr. 5832/1944 Școl.

Concurs

pentru ocuparea și suplinirea catedrelor și orelor vacante de Religie ortodoxă dela școlile secundare ale Statului din Arhiepiscopia ort. rom. de Alba-Iulia și Sibiu, în anul școlar 1944/1945.

A. Sunt vacante următoarele catedre de:

a) Religie ortodoxă:

1. Școala normală de băeți din Deva.
2. Liceul de fete din Făgăraș.
3. Liceul de băeți din Petroșani.
4. Liceul de fete din Sighișoara.

b) Religie ortodoxă cu muzică:

1. Gimnaziul de fete din Orăștie.
2. Gimnaziul mixt din Săliște.
3. Gimnaziul mixt din Sebeș.
4. Gimnaziul mixt din Târnăveni.

B. Sunt libere pentru suplinire următoarele ore de Religie ortodoxă:

1. Școala profesională de fete gr. I din Brad 6 ore.
2. Liceul comercial de băeți din Brașov 6 ore.
3. Liceul comercial de fete din Brașov 6 ore.
4. Liceul industrial de fete din Brașov 6 ore.
5. Școala technică industrială gr. I din Brașov 6 ore.
6. Școala de gospodărie gr. I din Brașov 6 ore.
7. Liceul industrial textil din Cisnădie 1 oră.
8. Școala tehnică industrială gr. I de băeți din Deva 6 ore.
9. Școala de meserii de băieți din Dobra 4 ore.
10. Școala profesională de fete din Dumbrăveni 6 ore.
11. Școala de gospodărie rurală din Folt 3 ore.
12. Liceul cnmercial de băieți din Hațeg 6 ore.
13. Școala profesională de fete din Hunedoara 6 ore.
14. Școala de meserii din Mercurea 4 ore.
15. Școala profesională de fete din Petroșani 5 ore.
16. Școala de meserii din Rupea 4 ore.
17. Școala profesională de fete din Satulung 4 ore.
18. Gimnaziul comercial mixt din Săliște 4 ore.
19. Școala de gospodărie urbană din Săliște 4 ore.
20. Liceul industrial de fete din Sibiu 5 ore.
21. Școala tehnică industrială gr. I de băeți din Sibiu 6 ore.
22. Școala de gospodărie gr. I din Sibiu 6 ore.
23. Școala normală de gospodărie „C. Sylva" din Sibiu 6 ore.
24. Școala de meserii din Vișlea-de-jos 4 ore.

Doritorii de a ocupa una din catedrele vacante sau a suplini ore libere de Religie ortodoxă, vor înainta cerere însoțită de actele ce posedă, Consiliului arhiepiscopesc ortodox român de Alba-Iulia și Sibiu, până la 15 Iulie a. c.

Sibiu, din ședința secției școlare din 7 Iunie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 5193/1944 (35) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de diacon la biserica catedrală din Sibiu, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Diaconul va beneficia de salarul dela Stat conform pregătirii teologice și de chirie conform situației familiare.

Diaconul numit va lucra în zilele de peste săptămână la Arhiva Consiliului arhiepiscopesc.

Cererile de concurs vor fi înaintate la Consiliul Arhiepiscopesc din Sibiu.

Sibiu, din ședința secției bisericești, a Consiliului Arhiepiscopesc, ținută la 30 Maiu 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

(39) 1—1

Publicațiune de licitație

Consiliul parohial ortodox român, di Ungra, jud. Târnava Mare, dă în întreprindere, prin licitație publică, continuarea lucrărilor, de acoperirea turlelor și cupolei, la biserica în construcție, în ziua de 23 Iulie 1944, ora 14.

Condițiunile se pot vedea la Oficiul parohial Ungra.

Ungra, la 2 Iulie 1944.

Preot Gh. Cristea.

Citiți, și sprijiniți răspândiți ziarul

Telegraful Român

Noi putem raționa numai atât că există un Cuget nemărginit. Putem respira numai deatât că există un spațiu nelimitat aerian. Iată pentru ce cugetările pline de lumină asupra unui oarecare lucru se numesc — inspirație. Cugetarea noastră e ceva ce curge fără de sfârșit, Aceasta fiindcă ea este condiționată de o existență a unui Duh cugetător și nemărginit. Iată de ce apostolii zic: nu că suntem vrednici să cugetăm în noi înșine ceva dela noi, ci vrednicia noastră este dela Dumnezeu" (2 Cor. 3, 5). Iată de ce și Mântuitorul zice: „nu vă grijiți cum și ce veți grăi, că vi se va da vouă în acel ceas ce veți avea a grăi". (Mat. 10, 19). Deci vezi, că și cugetarea și chiar însuși cuvântul (inspirația) ne vin dinafară. Aceasta se petrece cu noi cu atât mai lesne, când suntem sub ploaia harului Divin sau în cazuri de nevoi mari. Dar și în starea noastră obișnuită toate cugetele luminoase ne vin dela însuși Dumnezeu și dela Ingerul nostru păzitor, și din potrivă, cele necurate și întunecate — dela firea noastră cea stricată și dela diavol, care nu vrea să se desfacă de noi. Și atunci, oare cum trebue să se poarte creștinul? „Dumnezeu însuși *estē lucrând* întru noi (Fie. 2, 13)

In genere pretutindeni în lume vedem, simțim domnia Cugetului — Rațiunii. Și aceasta atât în constituția întregei lumi văzute, cât și în cea a pământului nostru — în rotațiunea și viața globului nostru. Priviți numai la distribuirea stihiilor — luminii, aierului, apei, pământului, focului etc. (chiar și acolo unde noi nici nu putem pătrunde). In acelaș timp alte stihii sunt sădite în lumea amimalică — în pasări, pești, șerpi, fiare și om chiar, — aici vom vedea organizațiunea lor chibzuită și adânc înțeleaptă, care se manifestă prin toate aptitudinile, apucăturile și obișnuințele lor. In sfârșit vom putea vedea stihii și în lumea vegetală: în constituția, rânduiala, hrana lor etc., într'un cuvânt peste tot vedem împărăția Rațiunii, până și în orice piatră și în nisipul neînsuflețit.

*

Preoți ai lui Dumnezeu, învredniciți-vă prin frumusețea credinții a preface paturile de ohinuri ale creștinilor suferinzi în paturi de mângâieri... Invredniciți vă a face pe om din unul dintre cei mai nenorociți — după părerea lui, în unul din cei mai fericiți oameni de pe lume. Incredințați-l pe om, că *întru puține fiind pedepsit*, el, de aceea va și fi *prin daruri mari la vreme răsplătit* (Înțelep. 3, 5). Și să știți, că reușind aceasta, veți deveni prieteni a-i omenirii întregi, niște îngeri mângâietori. — organele Duhului omniprezent.

(Traducere din limba rusească din lucrarea protoiereului Ioan Serghiev de Cronstadt)

(Va urma).

de Prot. **Pavel Grosu**

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

„ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul XCII Sibiu, 16 Iulie 1944 Nr. 29

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8 Sibiu

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 40 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000

Articole și corespondențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un petit 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Nr. 6668/1944

Notificare oficială

In Academia teologică «Andreiană» din Sibiu se primesc absolvenți de liceu cu bacalaureat și absolvenți cu diplomă de seminar teologic.

Cererile de primire pentru anul academic 1944/45 se vor adresa Consiliului Arhiepiscopesc până la 1 Sept. 1944, însoțite de următoarele documente:

1. Extras din matricola botezaților;

2. Extrasul de naștere dela oficiul stării civile;

3. Diploma de bacalaureat sau de absolvire a seminarului teologic;

4. Certificat medical despre starea sănătății dela medicul de circumscripție;

5. Alte eventuale documente recomandatoare.

6. O dovadă dela autoritatea competentă, că a prestat muncă de folos obștesc în vara acestui an.

7. Dovadă de purtare dela oficiul parohial local.

Toți studenții sunt obligați a locui în internatul Academiei.

Inscrierile la Academie se vor face în zilele de 25—28 Septemvrie; în 29—30 Septemvrie studenții se vor mărturisi și cumineca.

Paralel cu înscrierile se vor ține și examenele sesiunii de toamnă (corigență, anuale, de licență).

Deschiderea solemnă a anului academic se face Duminecă în 1 Octomvrie, iar începerea cursurilor Luni în 2 Oct., ora 8 dimineața.

Studenții cari nu se vor prezenta la timp la înscriere, vor fi considerați retrași din Academie.

Inante de înscriere, fiecare student va achita la oficiul de cassă al Consiliului Arhiepiscopesc suma de Lei 15,000 ca primă rată din taxa de întreținere în internat, plus Lei 200 didactru. Taxa de întreținere în Internatul Academiei e de Lei 67,000. *Pentru studenții noui înscriși stau la dispoziție 35 burse à 30,000 Lei anual.* La Rectorat studenții anului I vor achita la înscriere, taxa de Lei 1425 și Lei 6985 jumătate din costul reverenzii, restul costului reverenzii îl va plăti Consiliul Arhiepiscopesc; an II Lei 1290; an III Lei 1290; an IV 1290 Lei.

Inscrierea se face la Rectoratul Academiei, dupăce studenții vor dovedi cu chitanțe, că au achitat rata I din taxa de întreținere. Tot la înscriere studenții anului I din Arhiepiscopie sunt obligați să prezinte o declarație subscrisă și de părinți ori tutori, la oficiul parohial, în care se obligă, că după absolvirea cursurilor teologice vor intra și vor servi cel puțin 5 ani în clerul Arhiepiscopiei, — în caz contrar, vor restitui ajutoarele de cari vor fi beneficiat în Academie. Studenții din alte eparhii sunt obligați, în caz că nu vor servi în Arhiepiscopie, să restitue numai eventualele ajutoare ce le vor fi primit dela Consiliul Arhiepiscopesc.

Cei primiți în Academia teologică (an I) de către Consiliul Arhiepiscopesc, vor fi supuși înainte de înmatricolare, în ziua de 25 Sept. a. c. ora 9 dimineața, unei vizite medicale și unui examen de aptitudini muzicale, cu caracter eliminatoriu.

Fiecare student va aduce cu sine îmbrăcămintea necesară *(obligator reverendă)*, precum și hainele de pat și anume: o plapomă sau straiu, trei cearceafuri și trei cearceafuri pentru plapomă, eventual straiu, o perină cu trei fețe de perini, două cămăși de noapte, 4 ștergare, 4 șervete, o saltea și o învelitoare de pat.

Părinții protopopi, preoții și profesorii de religie sunt învitați a sfătui pe tinerii buni, ieșiți din școlile secundare, ca să îmbrățișeze chemarea preoțească. *Vor atrage în special atențiunea asupra faptului că tinerii lipsiți de mijloace și merituoși vor beneficia de burse.*

Absolvenților Academei teologice „Andreiane» li se acordă titlul de licențiat în teologie.

Preoția a fost slujba cea mai de cinste și mai iubită în trecutul neamului nostru, deschizând larg teren de muncă pentru binele poporului. Ea este și astăzi chemarea care dă cele mai înalte rosturi pentru viața unui om. Pentru omul de studiu, teologia deschide cele mai vaste și mai atrăgătoare perspective cu problemele ei vitale, cu realitățile cele mai esențiale, spre care se îndreaptă preocuparea omului. Pentru omul de acțiune, care vrea să joace rol important în direcționarea vieții neamului și a societății, preoția ofere marile ei posibilități și necesități misionare cu cuvânult și cu fapta.

Nu există azi nici o misiune mai nobilă căreia să-și închine omul viața, ca preoția și studiul teologic.

Sibiu, din ședința secției bisericești dela 4 Iulie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Se face apel *la conștiința patriotică a fiecărui cetățean, ca în împrejurările excepționale de azi și în scopul acoperirii necesităților de apărare națională, să facă subscrieri voluntare la împrumut* **peste contribuția minimală obligatorie** *și să renunțe la titluri în favoarea statului.*

A doua serie de săpături dela cetățile dace. — **Duminecă dimineața s'a desfășurat pe platoul cetății dace dela** *Costești—Hunedoara* **festivitatea inaugurării celei de a doua serii de săpături, de față fiind un numeros public din întreaga regiune. După serviciul religios, săvârșit de un sobor de preoți, dl prof. universitar** *Daicovici*, **conducătorul săpăturilor, face un scurt istoric al săpăturilor arheologice din munții Orăștiei, mulțămind celor ce sprijinesc această frumoasă lucrare. Au mai luat cuvântul dnii:** *Horia Hulubei*, **rectorul universității din București,** *Dr. I. Hațeganu*, **rectorul universității din Cluj-Sibiu, profesorii** *I. Cornea* **și** *Vulpe*, **studentul** *V. Crăciunescu*, **aducând omagiul studențimii pentru această mare operă istorică și națională. S'au vizitat apoi cetățile dace, unde dl prof. Daicovici a dat explicațiile necesare.**

Vrei tu, român adevărat, să te faci unealta dușmanului, ascultându-i șoaptele?

FOIȘOARA

CAPITOLUL I

Fundamentarea teologică a misionarismului laic

(4) de Preot Dr. CORNELIU SÂRBU

§. 3. Temeiurile teologice ale misionarismului laic

a) Misionarismul laic are la bază temeiuri doctrinare și justificări din practica vieții bisericești.

In întemeierea doctrinală sau teologică a misionarismului laic, elementul dogmatic se amestecă așa de strâns și de organic cu cel juridic-canonic, încât nu se pot separa, fără primejdia unei disecări prea artificiale a problemei ce ne preocupă. Dealtfel, nici nu-i de mirare că stau așa lucrurile, deoarece principiile și normele de organizare și conducere a Bisericii ca organism social juridic derivă din *dogmă*, care — prin faptul că cuprinde adevărul relevat și formulat autoritativ despre natura, scopul (și mijloacele de realizare a acestuia) și structura Bisericii — constitue izvorul din care curg aceste principii și norme. Având un caracter declarativ și neschimbabil,[1] dogmele sunt izvorul din care se nasc *canoanele* sau normele ce orânduesc și reglementează viața Bisericii ca organism social. Acestea nu sunt neschimbabile, ci trebue să se toarne după necesitățile vieții bisericești și ale progresului acesteia, păstrându-se — firește — pe linia ce-o proiectează în devenirea lor, luminile călăuzitoare ale dogmelor, care le menține pe făgașul autentic al Bisericii ecumenice. De aici rezultă în mod evident concluzia, că *Biserica are latitudinea de a-și inventa și organiza orice instituție necesară și folositoare desvoltării sale, cu o singură condiție: respectiva instituție să respire în limitele cadrului dogmatic-canonic al organismului Bisericii.*

Așa fiind, întemeierea teologică a misionarismului laic răsare dintr'o corectă înțelegere a ființei organismului harismatic și social-juridic și a modului de conducere a Bisericii, precum și din plasarea firească și corespunzătoare a elementului laic în acest organism ca factor constitutiv, esențial, dinamic și responsabil.

Potrivit învățăturii ortodoxe despre elementele constitutive ale Bisericii, *laicii sunt o parte constitutivă a acesteia.*[1] Deaceea dogmatica ortodoxă și învață, că *comclericii (ierarhia) și laicii.* Această diviziune provine dela Insuși Intemeietorul Bisericii: Domnul nostru Iisus Hristos. In consecință, *Biserica se formează numai din îmbinarea acestor două părți componente și acolo unde nu-s ambele, nu-i Biserică.*[2] Adevărul acesta îl mărturisește clar atât Sf. Scriptură, cât și Sf. Tradițiune. *Sf. Scriptură* vorbește lămurit despre aceste două părți constitutive ale Bisericii și anume: „Luați dar aminte de *voi* și de toată *turma* voastră, întru care Sf. Duh v'a pus pe voi *episcopi*, ca să păstoriți *Biserica Domnului*, pe care a câștigat-o cu însuși sângele său";[1] sau: „Căci dacă cineva *a sa casă* nu știe să și-o rânduiască, cum va purta grijă de *Biserica lui Dumnezeu?*[2] Așa încât, împărțirea membrilor Bisericii în două părți distincte este mai presus de orice îndoială. Nu mai puțin lămurit se rostește în această privință și Sf. Tradițiune: „Episcopul să nu se mândrească în fața diaconilor și a preoților; nici preoții înaintea poporului; fiindcă *corpul Bisericii se compune din unii și din ceilalți*;[3] sau: „Cel ce formează Biserica, este *poporul unit cu preotul* și turma supusă păstorului său; iată, pentruce voi trebue să știți că *episcopatul este în Biserică și Biserica în episcop*, că altfel tot cel ce nu-i în comuniune cu episcopul, nu mai este în Biserică".[4] Din aceste mărturii care s'ar putea înmulți, rezultă că *cele două elemente componente ale Bisericii își condiționează existența reciproc, ambele fiind elemente esențiale și constitutive ale trupului Bisericii. Drept aceea nici unul din aceste două elemente constitutive nu întrunește în sine calitatea de pars pro toto ci numai aceea de pars în toto, întregul fiind Biserica.* In consecință, a considera Biserica deșartă

---

[1] *Șesan Valerian:* Curs de Drept Bisericesc Universal. Ed. 4-a, îngrijită de Dr. Milan Șesan. Cernăuți 1942, p. 116.

[1] I. P. S. Sa *Mitropolitul Bălan Nicolae Dr.:* Ortodoxia în mijlocul frământărilor de azi. Sibiu 1933, p. 8.

ponentele esențiale ale organismului bisericesc le constitue

[2] *Macaire:* Théologie dogmatique orthodoxe, Paris 1860, t. II, p. 246 sq.

[1] Fapte 20, 28. [2] I Timotei 3, 5.

[3] *Ipolit:* De charismatibus apostolica traditio, n. 1. La Constitutiones apostolicae, lib. VIII. cap. I Migne, P. G. 1, col. 1065 C.: Ἀλλὰ μηδὲ ἐπίσκοπος ἐπαιρσιέσθω κτὰ τῶν διακόνων, ἢ τῶν οἱ παιρεσβύτεροι κατὰ τοῦ γαοῦ. ἐξ ἀλλήλων γάρ ἐστιν ἡ σύστασις τοῦ συναδροίσματος".

[4] *Ciprian:* Epist. LXIX, n. VIII. Migne, P. L. 4, col. 419 A.: „Et illi sunt Ecclesia plebs sacerdoti adunata et pastori suo grex adhaerans. Unde scire debes episcopum in Ecclesia esse et Ecclesiam in episcopo, et si quis cum episcopo non sit, in Ecclesia non esse".

SENSUL ISTORIEI NOASTRE

A încerca să definim sensul istoriei unui neam încleştat într'un război atât de haotic în multe din aspectele sale, este la prima vedere o întreprindere cam temerară, hazardată sau sortită insuccesului. Insă o cercetare mai în adâncime a lucrurilor, ne va duce la fortificanta concluzie că şi azi neamul românesc se află pe făgaşul autentic al istoriei sale, la împlinirea datoriei impuse de destinul ce i l-a hărăzit Pronia cerească.

Incereând în ultimul nostru articol să definim sensul istoriei în general, am afirmat că acesta cosntă în truda neodihnită o omenirii de a cuceri Cerul, de a se plini — ca ins şi colectivitate — în Dumnezeu sau de de a-şi realiza destinul final. Prin urmare, criteriul fundamental după care se defineşte sensul istoriei unui popor, este, atitudinea specifică fiecărui popor faţă de chemările şi imperativele acestui destin. Fiind incadrate în marea familie a umanităţii, toate neamurile lumii sunt chemate să realizeze acest destin, dar — în baza libertăţii lor de voinţă istorică — nu toate se încadrează pe linia lui. Insă cum neamurile sunt chemate să-şi realizeze destinul nu numai prin *umanitatea* lor ci şi prin *naţionalitatea* lor, urmează în mod logic şi firesc că sensul istoriei unui neam este acela al istoriei umane în general, încadrat în direcţia specifică definită de destinul ce i l-a hărăzit Pronia cerească.

Restrângând de data aceasta cercul preocupărilor la neamul nostru, subliniem dintr'nceput că *sensul istoriei noastre e turnat pe linia determinantă de transfigurarea substanţei româneşti în flacăra de foc a harului divin.* Prin urmare, potrivit definitivei şi magistralei definiţii date de I. P. S. Sa Mitropolitul Dr. Nicolae Bălan al Ardealului: «Rasa şi religiunea sunt cele două componente originare ale substanţei româneşti», sensul istoriei româneşti se defineşte şi întruchipează pe statura spirituală ce i-o mijloceşte cele două componente constitutive ale spiritualităţii noastre: *românismul* şi *ortodoxismul.* Cum însă harul divin se mlădiază în lucrarea sa pe specificul naturii, — nu numai al insului ci al colectivităţii — sudându-se organic cu aceasta şi cum această sudare a atins la neamul nostru (datorită mai ales faptului că la el procesul de formare coincide cu cel de încreştinare) gradul unei *fuziuni existenţiale depline*, realitatea istorică românească se înfăţişează ca o *îngemânare indisolubilă între românitate şi ortodoxie.* In consecinţă, pentru neamul nostru singurul mod spiritual — firesc şi autentic — de a fi este credinţa creştină, în fiinţa căreia e absorbită toată substanţa sa etnică. De aceea toată truda sa istorică este o strădanie titanică în turnarea credinţei în fapte mari şi generoase şi o dramă eroică în apărarea acestei credinţe. Din aceeaşi pricină sensul istoriei noastre nu-l putem sesiza şi defini adecvat decât dacă o considerăm sub unghiu ortodox.

Ca atare, sensul specific al trudei istorice româneşti este eminamente profund creştin şi se structurează pe categoria existenţială fundamentală a creştinismului ortodox: *IUBIREA*, care se revarsă bogat în *eroismul credinţei* susţinut de un spirit de suferinţă şi jertfă unic în istoria lumii, precum şi în *mila creştină* clasic reprezentată prin proverbiala dărnicie românească. Istoria nici unui popor de pe lume nu-i plină de atâtea lacrimi şi suferinţe, dar nici una nu verifică mai integral adevărul creştin că suferinţa şi jertfa sunt elemente dinamice şi creatoare. De fapt, *neamul nostru a creiat istorie din suferinţe şi jertfe.*

Zămislit în durere sub năvala hoardelor barbare, dintr'un zăcământ ancestral cu totul receptiv pentru aluatul transfigurator al creştinismului şi apărut în zarea istoriei ca popor creştin, neamul românesc venia în lume înzestrat cu cele mai alese aptitudini, capabile să fie purtătoarele unui destin istoric cerut de faima strămoşilor săi şi indicat de poziţia sa geografică în sud-estul Europei. Nu vrem cu aceasta să reducem urzirea destinului neamului românesc la considerente şi cauzalităţi pur imanente, ci afirmăm categoric că urzirea lui este rezultatul celei mai părinteşti şi intense pronieri divine în istorie.

Născuţi creştini ca neam, am dăinuit şi creat în istorie sub aripa ocrotitoare a creştinismului. Creştinismul ne-a prezidat zămislirea, ne-a oferit pârghia de rezistenţă în faţa puhoaielor barbare, pentru ca apoi să adumbrească cu puterea lui de factor social primele începuturi de organizaţie politică românească şi să ridice succesiv neamul românesc la înălţimea împlinirii idealului şi destinului său istoric. Această ridicare spre împlinirea destinului a înfăptuit-o prin respirarea din plin în plămânii săi, a harului divin.

Destinaţi dintru'nceput să fim pavăză ocrotitoare a creştinismului în răsăritul Europei, însuşi duhul inaugural al istoriei noastre se afirmă pe Câmpia Mierlei şi la Nicopole ca un *duh cruciat pus în slujba idealurilor ecumenice ale creştinismului ortodox.* (Crainic Nichifor: Transfigurarea românismului. In rev. «Biserica ortodoxă română» Oct.—Dec. 1943, pag. 522). Acelaşi duh a animat şi mai târziu istoria neamului nostru. Căci foarte curând, Bulgaria şi Serbia suportând soarta Bizanţului, noi am rămas câteva veacuri singura aripă ocrotitoare şi nădejde a lumii ortodoxe cutropite de păgâni. Dinamismul ortodox jerfelnic manifestat din plin în acel timp de către neamul românesc în frunte cu un cortegiu impresionant de vlădici şi de voivozi aprinşi de duhul conştiinţei ortodoxe, *a dovedit în mod categoric că nouă ne revine rolul de păstrători şi continuatori a misiunii bizantine de apărători ai ortodoxiei şi de pionieri ai expansiunii acesteia.* (Cf. Savin Gh. Ioan: Creştinismul şi cultura română. In rev. «Biserica ortodoxă română», Oct.—Dec. 1943, p. 498 sq).

Acest sens esenţial al istoriei noastre a fost tălmăcit în numele întregii spiritualităţi istorice româneşti, de către Mihai Viteazul în sublima sa mărturisire: «Eu n'am avut dela Turci nicio greutate sau nedreptate, dar *ceea ce am făcut, toate le-am făcut pentru credinţa creştinească*, văzând cu ce se întâmplă în fiecare zi cu bieţii creştini. M'am apucat să ridic această mare greutate cu această ţară săracă a noastră, *ca să fac un scut al întregei lumi creştine*», (Citat la Crainic: O. c. p. 524). Potrivit acestui duh al istoriei noastre, noi Românii nu ne-am consumat surplusul de energie în expansiuni politice acaparatoare, ci în expansiuni ortodoxe cruciate, culturale şi milostive. In vreme ce alţii dau din prisosul lor, îngenunchindu-te sau cerându-ţi ceva în schimb, noi am dat numai din pasiunea de a da. Unele neamuri devin egoiste şi acre la inimă după multă suferinţă şi vitregie istorică. Minunea personalităţii istorice a neamului nostru e tocmai păstrarea generozităţii celei mai autentic şi adânc creştine: *mila românească*, revărsată într'o impresionantă dăruire panortodoxă.

In baza celor subliniate şi relevate până aci, credem că suntem îndreptăţiţi a afirma că sensul istoriei noastre nu-i determinat numai de «schimbarea la faţă» a neamului nostru sub puterea harului divin (Crainic) ci şi *de transfigurarea sa în focul suferinţei creştine creatoare.* Căci tocmai suferinţa este elementul care a pregătit şi întreţinut în substanţa românească, receptivitatea pentru acţiunea harului divin.

Şi azi sensul istoriei noastre este cel din trecut, turnat pe tiparul împrejurărilor istorice actuale: *Salvarea ortodoxiei greu încercate şi reînvierea ei biruitoare în Rusia bolşevizată.* Iată deci, că sensul războiului pe care-l poartă azi ţara noastră cu atâta trudă şi jertfă, *este nu numai acela de legitimă apărare ci şi de menţinere şi continuare a glorioasei tradiţii istorice româneşti.* Şi cât de discordant cu această tradiţie, suna ieri glasul unor necunoscători ai sensului istoriei noastre: De ce am trecut Nistrul?

Şi dacă s'ar întâmpla să aibă dreptate momentană cei ce zâmbesc cu ironică compătimire la «naivitatea» ori «exaltarea» noastră, noi tot nu ne retragem afirmaţia ci o menţinem cu convingere nestrămutată. Fireşte, nu ştim care-i sensul providenţial al acestui război. Poate că bolşevismul va inunda întreaga Europă, ca să aibă şi mai evident intuiţia adevărului că aplicarea formulei sale sociale pe realitatea umană nu poate fi durabilă din cauza că-i cu totul contrară naturii umane. Sau poate din sguduirea stihială a acestui război apocaliptic, va rezulta înoirea spirituală necesară refacerii Europei din criza morală ce o bântue cumplit şi reînvierea Rusiei din somnul bolşevic. Ceea ce putem ştii, însă, cu certitudine este că şi de data aceasta neamul românesc şi-a pus şi-şi pune truda istorică în slujba voinţei lui Dumnezeu.

Preot Dr. CORNELIU SÂRBU

Recunoscător. Guvernul român acordează prin decret-lege, cu începere dela 1 Iulie 1944, dnei *Lucreţia Munteanu* văd, protopopului Aurel Munteanu dela Huiedin, refugiată din Ardealul de Nord, o rentă viageră de 25 mii lei lunar, iar dnei *Cornelia Costea*, văd. preotului Traian Costea din jud. Sălaj, tot refugiată, o rentă viageră de 15 mii lei lunar. Ambii preoţi, Aurel Munteanu şi Traian Costea, au fost ucişi în toamna din 1940, când trupele ungureşti, după verdictul vienez, au au intrat în Ardeal. Prin acordarea acestor rente guvernul îşi manifestă recunoştinţa faţă de familiile celor doi preoţi martiri ai neamului.

---

de credincioşi, înseamnă a te gândi la ea ca la un *vacuum.*[1]

Dar după cum în trupul omului mădularele n'au aceeaşi funcţiune, tot aşa în organismul Bisericii *rostul şi funcţiunea celor două elemente, — deşi destinul lor final este unul şi acelaşi — constitutive diferă. Cât priveşte clerul, funcţia sa esenţială este aceea de a exercita misionarismul ierarhic. Pentru exercitarea acestui apostolat, numai ierarhia bisericească are capacitate harismatică şi îndreptăţire juridică. In consecinţă, în sfera acestui misionarism mirenii nu pot avea nici o ingerinţă harismatică sau juridică propriuzisă, afară de aceea de a beneficia de darurile şi posibititătile ce li le pun la dispoziţie Biserica prin ierarhie.* Insă dacă mirenii nu pot exercita puterea bisericească şi nici nu pot participa la conducerea Bisericii, care este rezervată exclusiv ierarhiei,[2] *aceasta nu însemnează nictdecum că laicii formează un element pasiv în sânul Bisericii.* Căci dacă mirenii sunt — după cum am văzut mai sus — un element constitutiv şi esenţial al Bisericii, atunci *este evident că rolul lor nu nu poate fi redus la pasivitate; dimpotrivă, într'o Biserică vie şi normal organizată, laicii sunt un factor viu, un element activ care participă intens la viaţa bisericească, având nu numai îndatoriri ci şi drepturi.*[3] Această afirmaţie se bazează şi pe faptul, că *Biserica nu poate fi reprezentată şi activată numai de o parte componentă a ei. Nici una din părţile constitutive ale Bisericii nu poate reprezenta şi desfăşura singură funcţiunile vitale ale acesteia sau pe cele mai însemnate.*[4]

b) Alături de teza dogmatică a laicilor factor constitutiv şi esenţial al organismului Bisericii, *poziţia şi funcţia elementului mirean în viaţa şi desvoltarea Bisericii se fundamentează şi lămureşte deplin în baza altor două teze doctrinale: Preoţia generală şi Biserica trupul mistic al Domnului, ambele formulate şi acceptate de dogmatica modernă.*

Demnitatea de om şi starea privilegiată de creştin crelază credincioşilor o situaţie, care exclude cu totul asemănarea lor reală cu o turmă. Căci ei sunt: „Cartea lui Hristos scrisă nu cu cerneală ci cu Duhul lui Dumnezeu celui viu, nu în table de piatră ci în tablele inimii celei trupeşti".[1] In raport cu necredincioşii, ei sunt „harismatici", fiind născuţi a doua oară prin cuvântul cel viu al lui Dumnezeu, care rămâne în veac într'înşii;[2] mai mult ei sunt consideraţi cu adevărat „viţă aleasă, neam sfânt", „preoţie împărătească", „preoţie sfântă".[3] *Preoţia generală a creştinilor laici se întemeiază prin sf. Taină a Botezului.* Prin Botez, credincioşii intră într'o comunitate fiinţială şi vitală vie şi organică cu Hristos, devenind „mădulare" ale unui trup nou. Ei sunt primiţi într'o mai înaltă comuniune vitală, în unitatea trupului mistic al Domnului: Biserica, din care ei sunt o parte şi în care Hristos este capul şi care unitate în totalitatea ei este Hristos cel mistic.[4] *Această incorporare prin Botez a creştinului în unitatea trupului mistic al Domnului, se potenţează în sf. Taină a Mirungerii şi se desăvârşeşte şi hrăneşte necontenit prin sf. Taină a Euharistiei.*

Intrucât tocmai prin încorporarea în trupul mistic a Domnului: Biserica, laicii devin parte constitutivă şi esenţială a organismului bisericesc şi tot prin ea sunt investiţi cu preoţia generală şi, în consecinţă, printr'ânsa dobândesc capacitatea harismatică şi îndreptăţirea juridică a exercitării misionarismului laic, rezultă cu evidenţă că *misionarismul laic rezidă fiinţial tocmai din această încorporare şi în menţinerea ei, precum şi în potenţarea şi desăvârşirea ei.* Deaceea se impune în mod necesar o consideraţie,[1] cât de sumară asupra esenţei trupului mistic al Domnului, cu atât mai vârtos cu cât *ea ne va oferi perspectiva cea mai completă, din care trebue privită şi rezolvită problema ce ne preocupă.*

Expresia dogmatică „trupul mistic sau tainic al Domnului" nu-i un fel poetic de a vorbi, ci ea însemnează o *legătură vitală tainică cu Hristos*, la baza căreia stă o *realitate faptică.* Ea nu defineşte numai o relaţie morală, ci o *unitate vitală fiinţială.*

Hristos cel mistic este o realitate.[2] Cât priveşte natura acestei realităţi, trebue să precizăm următoarele: Hristos cel mistic nu aparţine ordinei fizice şi nici numai celei logice. *El este o realitate deplină în ordinea supranaturală*, a cărei natură se defineşte mai bine în comparaţie cu celelalte moduri de a fi ale Mântuitorului. Pe când Hristos pe care ni l-a născut Fecioara Maria, este atare *în modul de existenţă teandric-istoric*, iar Hristos cel euharistic este o realitate în *forma existenţială*

---

[1] I. P. S. Sa *Mitropolitul Bălan Nicolae Dr.:* Biserica neamului şi drepturile ei. Sibiu 1928, p. 95 sq.

[2] Cf. *Şesan Valerian:* O. c. p. 171.

[3] *Stan Liviu Dr.:* O. c. p. 25.

[4] *Zankow Stefan:* Das orthodoxe Christentum des Ostens. Sein Wesen und seine gegenwärtige Gestalt. Berlin (Furche Verlag) 1928, p. 84 sq.

[1] 2 Corint. 2, 3. [2] 1 Petru 1, 23.

[3] 1 Petru 2, 5 şi 9; Apoc. 1, 6; 5, 10.

[4] Cf. 1 Corint. 12, 13; 12, 27; Galat. 3, 28.

[1] Pe care o facem — cu excepţia citărilor din cursul ei — după minunatul studiu: *Jürgensmeier Friedrich Dr.:* Der mystische Leib Christi. 7 Aufl. Paderborn (F. Schöningh) 1938, p. 18 sq., 35, 38 sq. şi 40, completându-l şi adâncindu-l.

[2] I. P. S. Sa *Mitropolitul Bălan Nicolae Dr.:* Biserica neamului şi drepturile ei, p. 22.

† GHEORGHE SION
(1855—1944)

Sâmbătă 8 Iulie 1944, după împărtăşirea cu sf. Taine, a încetat din viaţă, la Clinica Universităţii din Sibiu, venerabilul boer moldovean *Gheorghe Sion* în vârstă de 89 ani.

Născut la 18 Septemvrie 1855 în Odobeşti, judeţul Bacău, Gh. Sion, şi-a făcut studiile la şcoala primară din Focşani, unde cei doi învăţători ardeleni Albini din părţile Sibiului şi Ţipei din Săcelele Braşovului i-au aprins încă de pe atunci sufletul pentru această atât de încercată ramură a neamului românesc. In 1869 intră în „Institutul Academic" din Iaşi, trecându-şi bacalaureatul în 1874. Aici a avut profesori pe Titu Maiorescu, P. Poni şi A. D. Xenopol, cei mai de seamă conducători ai vieţii intelectuale româneşti ai secolului trecut. Tot în acest timp a păstrat un strâns contact cu cercul Junimii. In toamna anului 1874 pleacă la Paris, unde studiază dreptul, până în 1878. In aceşti ani întemeiază „Societatea Română", al cărui preşedinte activ era Vasile Alexandri. Scopul societăţii era înfrăţirea tuturor românilor şi desvoltarea cunoştinţelor lor prin conferinţe şi discuţiuni. Intors în ţară, Gh. Sion intră în magistratură, unde, datorită acestei temeinice pregătiri şi puterii sale, de muncă înaintează foarte repede, ajungând, încă înainte a împlini 28 de ani, preşedinte al tribunalului Iaşi şi apoi prim procuror al Curţii de Apel.

Un pasionat cercetător al trecutului românesc, încă din vremea liceului publică Pravilele lui Vasile Lupu, pe cari le însoţeşte cu o prefaţă şi cu note critice, colecţionând în acelaş timp numeroase documente ale acestei epoci, asupra căreia încă de pe atunci intenţiona să scrie o monografie istorică. La Paris a continuat opera de colecţionar, pasiune care s'a menţinut până la moartea sa. Demisionând din magistratură a colaborat la numeroase ziare şi reviste de specialitate, iar după realizarea României-Mari se stabileşte la Cluj.

Dându-şi seama că Universitatea ardeleană nou înfiinţată se resimte mai mult decât ori care alta de lipsa materialului informativ: cărţi, stampe, documente etc., îi donează bogata sa colecţie, cuprinzând aproximativ 3000 de cărţi (cea mai completă bibliotecă referitoare la călătorii străini prin ţările române), manuscrise şi documente, în deosebi din epocile lui Ştefan cel mare şi Vasile Lupu, hărţi, colecţia de tablouri, între cari două tablouri ale pictorului Grigorescu, colecţia numismatică, cea mai bogată de acest fel după aceea a Academiei Române, cuprinzând 1500 piese, unele dintre ele unice, cum sunt hârtiile-monedă din timpul Băncii Moldovei, colecţia de medalii şi colecţia de mărci poştale (epoca lui Grigore Ghica şi Alexandru Ion Cuza). De asemeni îşi convinge, în 1937, fiul, mort în acest an, să doneze bibliotecii universitare efecte de stat în valoare de lei 897,760, cari astăzi constitue un fond special. Cu toată vârsta înaintată, Gh. Sion continua să meargă la Biblioteca Universităţii să dea informaţii celor ce se interesau de documentele donate şi de epoca lor, în sala care îi poartă numele.

Episcopiei ortodoxe a Clujului, venerabilul boer moldovean i-a făcut deasemenea o bogată donaţie constând din cărţi obiecte de muzeu, bani şi imobile, gest pentru care i s'a decernat în 1935, titlul de „Ctitor al bisericii din eparhia Vadului Feleacului şi Clujului".

Universităţii Mihăilene din Iaşi, i-a donat la Slănicul-Moldovei o vilă cu 60 de camere, cu mobilierul necesar, destinate odihnei studenţilor săraci şi merituoşi. Pentru gestul său, ca şi pentru întreaga sa activitate de înalt patriotism, Universitatea Mihăileană i-a decernat în 1935 diploma de „Doctor Honoris Causa".

Dela 1922, a iniţiat la Cluj „Blocul Românesc" şi „Acţiunea Patriotică" apoi ridicarea unei troiţe la locul unde a fost ucis în 1601 Baba Novac, temerarul căpitan al lui Mihai Viteazul.

Consiliul municipal al oraşului Cluj l-a ales cetăţean de onoare al oraşului, iar pieţii din faţa Universităţii i s'a dat numele mecenatelui moldovean, care a păşit pe urmele neutatului mecenate tot moldovean, din Basarabia, *Vasile Stroescu*.

Retras după arbitrajul dela Viena la Sibiu a fost găzduit de către Mitropolia ortodoxă şi înconjurat până la moarte de dragostea şi recunoştinţa Bisericii, a Universităţii şi a tuturor celor ce l-au cunoscut.

Săvârşindu-se după o grea suferinţă în seara zilei de 8 Iulie 1944, rămăşiţele pământeşti i-au fost transportate în Aula Academiei teologice „Andreiene" şi apoi în catedrala mitropolitană. In ziua de Marţi 11 Iulie la orele 9 s'a oficiat o slujbă religioasă de către un sobor de preoţi, compus din: I. P. S. Sa Dr. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului, P. C. Sa Alexandru Baba, Vicarul episcopiei Clujului la Alba-Iulia, Pr. Dr. Sp. Cândea, cons. arhiep. Pr. Dr. I. Chioariu, Prot. M. Neagu, protop. Sibiului, Prot. A. Nanu, cons. arhiep., duhovnicul universităţii ardelene, Pr. Ion Albu, Pr. C. Haşcău şi diaconii Ioan Circov şi Anatolie Scurtu, răspunsurile fiind date de corul catedralei sub conducerea păr. prof. Gh. Şoima.

In numele Universităţii Mihăilene şi ardelene au asistat la slujba religioasă dnii: Florin Sion, decanul Facultăţii de Drept, nepotul răposatului, Dr. Iuliu Haţeganu, rectorul universităţii Daciei superioare, împreună cu profesorii, conferenţiarii, şefii de lucrări, asistenţii şi câte o delegaţie de studenţi, gen. C. Negoescu prefectul judeţului, Dr. S. Mitea, ajutor de primar, precum şi un numeros public.

P. C. Sa Alex. Baba, în numele P. S. Sale Nicolae Colan, episcopul Clujului, a stăruit în cuvinte adânc simţite asupra legăturilor pe cari Gheorghe Sion le-a avut cu Ardealul, subliniind importantele donaţiuni făcute Bisericii Ortodoxe a Ardealului eliberat din jugul în care a fost ţinut un mileniu.

In numele Universităţii dela Cluj-Sibiu dl Dr. I. Haţeganu a arătat că „moartea marelui barbat Gheorghe Sion, descendent al unei nobile familii boereşti vechi a îndoliat neamul întreg, dar mai ales Biserica şi Universitatea Ardealului. Donaţiile făcute fără reclamă se compară cu acei morţi cari trăesc şi peste mormânturi cu acele flori pe cari grindina nu le distruge, cu acele stele care nu apun". Înţelegând să creeze un cult al memoriei lui, se va înfiinţa un premiu anual, care se va decerna acelui student care va face cea mai bună lucrare despre opera lui Gheorghe Sion, şi care se va ceti la o şedinţă solemnă ce se va ţine anual pentru comemorarea lui Gheorghe Sion.

In numele studenţimii universităţii ieşene refugiată la Alba-Iulia, a vorbit dl Traian Moruzi, preşedintele studenţilor în drept, care a adus adâncile regrete ale studenţimii moldovene pentru pierderea lui Gheorghe Sion ale cărui fapte şi caracter au adăugat un laur la cununa de glorie a ţării lui Ştefan cel Mare.

In numele studenţimii Universităţii din Cluj-Sibiu, dl Petre Hossu dela Facultatea de Filosofie şi Litere a spus între altele: „Când defunctul şi-a încredinţat o parte din bunurile sale spirituale şi culturale Universităţii Ardealului, a presimţit că va rămânea veşnic tânăr în sufletele tinere ale acelora cari se vor adăpa la izvoarele aduse prin jertfa unei vieţi; deasemenea a presimţit că Universitatea căreia el îi încredinţează preţioasa donaţie va şti, prin fiii ei, să apere latifundiile spiritului aşa cum le au apărat şi înaintaşii pe câmpuri de luptă în cursul unui mileniu de îndurări.

Şi astăzi, bunule Gheorghe Sion, când îţi iei rămas bun dela acest tineret în care ai crezut cu atâta tărie, poţi să-ţi păstrezi seninătatea şi încrederea într'ânsul, căci studenţii Ardealului — în ciuda vremurilor prin care trecem — cred cu tărie de fier în biruinţa şi în veşnicia valorilor spirituale".

•

Conform dorinţei exprimate în nenumărate rânduri, rămăşiţele pământeşti ale venerabilului boer moldovean au fost transportate la Schitul Măgura din jud. Bacău, pentru a fi depuse în cavoul familiar. O delegaţie a Mitropoliei Ardelene, a Vicariatului Ortodox dela Alba-Iulia şi a Universităţilor din Cluj-Sibiu şi Iaşi l-au însoţit până la locul de veşnică odihnă.

I. V. Sp.

Cuvântare la înmormântarea Sofiei Gherman*

„Zilele vieţii noastre sânt 70 de ani, iar pentru cei mai tari 80 de ani, şi cea mai mândră dintre ele nu-i decât osteneală şi durere" Ps. 89, 10.

Intristată adunare, — Cu sentimente de cinste, pietate şi recunoştinţă ne-am adunat în jurul acestui sicriu ce cuprinde rămăşiţele pământeşti ale unei matroane a Bradului nostru, *Sofia Gheman*, pe care a învrednicit-o bunul Dumnezeu să ajungă vârsta patriarhală de 80 de ani.

Ea a făcut parte din elita oraşului nostru de pe vremuri, din generaţia robustă şi luptătoare a intelectualilor idealişti, cari o viaţă întreagă au luptat pe teren naţional pentru ridicarea şi cultivarea poporului românesc şi menţinerea sufletului curat contra stăpânirii străine de neam şi lege.

Pentru acest ideal naţional şi creştinesc a trăit şi murit apoi, rând pe rând, acea elită de intelectuali, din care a făcut parte şi familia fostului preot, profesor şi epitrop al sf. noastre biserici, Ioan Gherman, a cărui văduvă o conducem acum la locul de veşnică odihnă.

In Zarandul de sub fosta stăpânire, alături de fruntaşii vieţii naţionale, luau parte activă şi soţiile acestora la toate mişcările culturale şi sociale. Organizau serbări şi reprezentaţii teatrale în folosul elevilor săraci, ai şcoalelor, bisericilor şi al altor aşezăminte care nu se bucurau de protecţia stăpânirii de atunci. Astra, Fondul de teatru, adunările naţionale, luptele politice de peste o jumătate de veac din acest colţ al românismului, au fost pentru femeile intelectualilor din Brad tot atâtea prilejuri de afirmare a conştiinţei naţionale.

In casa primitoare a defunctei s'a

* Văduva fostului preot-catehet şi epitrop din Brad, prot. Zarand, Ioan Gherman.

---

teandrică sacramentală. Hristos cel mistic este o realitate într'o formă existenţială teandrică proprie şi specifică Lui.[1] Dacă această realitate se desemnează ca „mistică" sau „tainică", aceasta nu însemnează nicidecum că ea ar fi o realitate volatilizată, pulverizată sau subţiată, ci *numai că această realitate prezintă un caracter absolut nistic sau tainic.* Ea depăşeşte lumea noţională şi'n consecinţă noi nu putem înţelege realitatea „trupului mistic sau tainic" şi nici n'o putem cuprinde în noţiuni: „In toată literatura Misticei — mărturiseşte Albert Schweizer[2] — nu se găseşte o enigmă care să fie asemănătoare Trupului mistic al lui Hristos". Cu el e dat ceva aşa de inexprimabil, încât numai o imagine poate da o formă de concepţie pentru realitatea lui: imaginea „Trupul mistic sau tainic al lui Hristos". Sub chipul trupului real cu capul şi mădularele sale, ni se reprezintă realitatea unităţii vitale cu Hristos ca trup mistic al Domnului.

Dar după cum realitatea faptică a lui Hristos cel mistic nu poate fi volatilizată la o relaţie spirituală sau morală cu El, tot aşa nu poate fi potenţată în aşa fel, încât credincioşii să fie în mod fizic mădulare ale lui Hristos. Aceasta ar fi un pan-hristism după felul panteismului. O reprezentare falsă despre trupul mistic ar fi deasemenea şi cugetarea lui ca un fel de organism eteric şi invizibil; căci aceasta ar însemna a confunda imaginea sau chipul cu lucrul sau realitatea pe care o intueşte, de vreme ce imaginea sau chipul este totuşi numai o intuiţie a lucrului, şi anume a unităţii suprafireşti şi a legăturii vitale cu Hristos.

[1] Vezi mai pe larg această chestiune în articolul nostru: Prezenţa teandrică. In „Telegraful Român", 25 Dec. 1942, p. 3 sq.

[2] Die Mystik des Apostels Paulus; citat la *Chiţescu N.:* Biserica, trupul tainic al Domnului. In rev. „Biserica ortodoxă română". Iulie—August 1942, p. 298.

Incercând să surprindem ceva mai mult din natura realităţii trupului mistic al Domnului, subliniem următoarele: Datorită lucrării harului divin, noi creştinii suntem în aşa fel încorporaţi în Hristos, încât *Hristos e totul în toţi şi toţi sunt una în Hristos,* potrivit minunatelor formulări pauline: „Voi sunteţi trupul lui Hristos şi mădulare în parte";[1] „cei mulţi suntem un trup în Hristos";[2] „voi toţi unul sunteţi în Hristos Iisus".[3] Prin această încorporare efectuată de har, *Hristos locueşte, trăeşte şi acţionează în fiecare credincios.* El se leagă cu eul uman într'o nouă fiinţă şi câştigă o formă nouă în credincioşi. Iar *creştinul intră în cea mai intimă legătură fiinţială şi vitală cu Hristos.* Dela El se revarsă necontenit puteri cereşti asupra credincioşilor, încât aceştia trăesc cu totul în Hristos. Hristos a devenit viaţa lor şi ei înşişi trăesc în El: „Nu mai sunt eu cel ce trăeşte, ci Hristos trăeşte în mine".[4] *Hristos şi credincioşii sunt împreună crescuţi într'o fiinţă nouă în unitatea trupului mistic.* Esenţa trupului mistic al Domnului o intueşte minunat figura antropologică a „trupului", care zugrăveşte un *organism viu, dinamic, lucrător şi cuprins în însăşi fiinţa Dumnezeu-omului Iisus Hristos.*[5]

Trupul mistic al Domnului mai sus înfăţişat, se realizează în sânul Bisericii prin Sf. Duh, izvorul vieţii şi al unităţii, sau mai precis: prin energia şi lucrarea lui, harul divin din sf. Taine. Sub acţiunea harului divin, *creştinul devine hristofor şi transpus într'o uniune teandrică cu Hristos după modelul trupului Mântuitorului din uniunea ipostatică. Comuniunea tuturor creştinilor hristofori devine trupul mistic al Domnului: Biserica, prelungirea Intrupării Mântuitorului.*[1] Drept aceea între Hristos şi Biserica Sa nu-i numai o unitate morală ci una ontică, supranaturală adecă *o comuniune fiinţială şi vitală intimă,* care-şi găseşte cea mai adecvată expresie în chipul despre „trupul mistic al Domnului". Biserica e mireasa lui Hristos, mai mult: ea formează în unitate cu El *un singur trup:* Biserica, trupul tainic al Domnului. Biserica ca totalitate a credincioşilor, a celor mulţi, devine împreună cu Hristos un trup; cei mulţi sunt mădulare, iar toţi laolaltă trup al lui Hristos. (Cf. 1 Corint. 12, 27; 12, 12 sq; Efes. 5, 11—19). Hristos e capul trupului său: Biserica, credincioşii sunt mădularele, iar totalitatea e trupul lui Hristos. In baza acestei unităţi, *totul e prezent în părţi, formând un întreg organic* şi nu numai o simplă sumă a părţilor. Cu alte cuvinte, *Biserica şi Hristos formează un întreg organic: Corpus Christi mysticum ca o personalitate generală.* Biserica e în Hristos şi Hristos e în Biserică în aşa măsură, încât după Fer. Augustin *„între ambii există o communicatio idomatum asemănătoare cu cea dintre omenirea lui Hristos şi persoana divină a Logosului".* Vorbind despre capul din cer şi despre mădularele sale de pe pământ în legătură cu 1 Corint. 12, 12, adâncul cugetător spune: *Christus ibi, Christus hic"* (Ep. în ps. 44, n. 20). Hristos şi Biserica sunt părţi integrale ale unui întreg: trupul mistic al Domnului. In consecinţă, *Biserica nu-i numai „reprezentantă" a lui Hristos, ci ea este apariţia concretă a lui Hristos cel identic cu ea.*

[1] 1 Corint. 12, 27. [2] Rom. 12, 5. [3] Galat. 3, 28.
[4] Galateni 2. 20. [5] *Chiţescu N.:* O. c. p. 299.

[1] Cf. pe larg la *Chiţescu N.:* O. c. p. 302—309.

(Va urma).

pus la cale înfiinţarea băncii „Crişana", a Reuniunii de meserîaşi, completarea liceului la 8 clase, luptele româneşti din congregaţiile judeţene, precum şi vestitele alegeri de deputat român al Zarandului. Hodoş, Borlea fraţii Frâncu, Secula, mai târziu Branişte, Slavici, Russu Şirianul şi alţi reprezentanţi ai vieţii naţionale din Ardeal, găseau în doamna Gherman pe una din cele mai însufleţite românce.

Câţi nenumăraţi elevi ai liceului nostru ortodox din Brad nu au crescut timp de 50 de ani, în casa şi sub ocrotirea părintească a defuncteiţ!

Când. prin celebra lege a lui Apponyi, s'a oprit congrua preoţilor şi leafa învăţătorilor români, soţia dascălului Ioan Gherman, împreună cu fosta protopopeasă Aurelia Dămian, s'au dus într'o seară la Ţebea să planteze brazi la mormântul lui Avram Iancu — „pentru care „delict" numai cu mare greu au scăpat de prigoana stăpânirii.

Iată justificarea sentimentelor noastre de cinste, pietate şi recunoştinţă faţă de adormita în Domnul. Ea a secondat pe soţul ei în munca dusă pe teren bisericesc ca preot şi epitrop vreme îndelungată la biserica noastră şi ca luminător al tinerelor generaţii, între cari mă socotesc şi eu. Accentuez, că pe atunci profesorii şi învăţătorii confesionali erau însufleţiţi de adevărat idealism, mulţi refuzând oferte avantajoase, din punct de vedere material, de-a servi în şcoalele statului şi preferau să lupte o viaţă întreagă cu sărăcia, numai să poată sluji neamului. De aceea ne plecăm cu recunoştinţă în faţa adormitei Sofia Gherman, care a îndurat, alături de soţul ei de pie memorie, vicisitudinele vremurilor de odinioară, grele, dar în acelaş timp atât de frumoase.

Această matroană a dat apoi o atenţie deosebită la creşterea copiilor ei, muncind din zori şi până 'n noapte şi educându-i în duh creştinesc şi românesc, ca să poată fi valori de seamă ale neamului românesc.

Fire veselă şi comunicativă, dna Gherman, totdeauna avea pentru fiecare câte un cuvânt de bunătate. Trecerea ei din această viaţă a fost fără dureri şi suferinţe. A murit cu zâmbetul pe buze, înconjurată de cei iubiţi ai ei.

Pe adormita în Domnul o deplâng îndureraţi doi copii ai săi: Dr. Dante Gherman, advocat în Arad, şi Dr. Joe Gherman, inspector administrativ în Braşov, nurorile, o soră şi lungul şirag de nepoţi, nepoate şi alte rudenii. Alături de dânşii o deplângem cu toţii cei ce am cunoscut-o în viaţă ca un suflet bun şi ales.

Atotputernicul Dumnezeu s'o ierte şi s'o odihnească în corturile drepţilor Săi!

Preot Virgil Perian—Brad

PETRU GHERMAN:

ARDEALUL

Partitură pentru Cor mixt şi Cor bărbătesc

Au trecut trei ani de când am însoţit pe drumul întoarcerii în înviere rămăşiţele pământeşti ale celui ce a fost diaconul Petru Gherman, profesor la Academia teologică „Andreiană" din Sibiu.

Amintirea acestui mare talent compozitor — unit cu excepţionale posibilităţi vocale şi cu aptitudini de animator, vădite din plin în reînvierea Reuniunii române de muzică „G. Dima," — astăzi tot atât de vie ca şi atunci când îl vedeam chipul falnic printre noi, este reconfortată în rândurile iubitorilor de artă prin apariţia compoziţiei **Ardealul**, *pe versuri de Mircea Dem. Rădulescu.*

Gestul de optimă frumuseţe culturală căruia îi datorim tipărirea celor două partituri pentru cor mixt şi cor bărbătesc ale acestei compoziţii, devenite populară încă dela primele audiţii, l a făcut Despărţământul central judeţean din Sibiu al Asociaţiunii „Astra", de sub preşedinţia dlui inspector general şcolar Silviu Ţeposu — şi mai ales vicepreşedintelui său, dl prof. Nicolae Martin, care şi-a făcut un titlu de onoare din publicarea compoziţiei „Ardealul"

Conferinţă preoţească — In dimineaţa zilei de 25 Iunie 1944 păşeam cu fraţi preoţi din jur în spre parohia *Moşna*, prot. Mediaşului, pentrucă împreună cu vredicii parohieni să ne îndreptăm în spre bisericuţa ortodoxă care aştepta, în sunete de clopote, pe adevăraţii închinători. Aici, la pricesnă, a predicat *Ilie Popescu*, explicând evanghelia zilei despre „slujirea la doi stăpâni", arătând că ceice doresc a sluji lui Dumnezeu să se robească de bunurile pământeşti ce se dărâmă, ci să sporească în podoabele şi bogăţia *sufletească* nepieritoare.

In rugăciuni pentru ostaşi se termină sfânta Liturghie, pentruca după două ore să continuămcu vecernia şi sfinţirea apei, sfântul Maslu, şi să ascultăm conferinţa preotului Zaharie Rucărean, care învaţă despre marele dar al rugăciunii isvorul tuturor bunătăţilor sufleteşti, îndeamnă apoi poporul a-şi procura şi folosi cărţile: Psaltirea, Octoihul, Ceaslovul şi Sf. Scriptură luminându-se aşa cum înaintaşii din ele şi-au luminat mintea vreme de sute de ani.

Credincioşii stropiţi cu apă sfinţită, în deplină mulţumire, se îndreaptă la ale lor. — *Asistent.*

Citiţi, şi sprijiniţi respândiţi ziarul

Telegraful Român

INFORMAŢIUNI

† **Alexe Odor**, fost procurist la Banca „Albina" din Sibiu, a încetat din viaţă, în 7 l. c. în etate de 60 de ani, după grele suferinţe şi împărtăşit fiind cu Sf. Taine. Serviciul religios al înmormântării s'a celebrat Duminecă, în 9 Iulie 1944, în capela cimitirului municipal din Sibiu. Regretatul dispărut a slujit mulţi ani cu preţioasă putere de muncă atât la banca „Albina", cât şi la alte întreprinderi din acest oraş. Veşnică să-i fie pomenirea!

Act de mulţămire. Preotul parohiei ort. rom. Hoghilag protop. Târnava Mare, aduce călduroase mulţumiri dnelor şi dşrelor profesoare Bârlădence, refugiate în această parohie, pentru nepreţuita muncă ce au depus întru realizarea unei frumoase serbări ţinute în sala culturală a bisericii ort. cu concursul elevilor şi elevelor de şcoală secundară şi primară aflători în comună, precum şi cu concursul Societăţii „Anastasia Şaguna", pregătită de preotul local şi preoteasa A. Petri. A participat mult public. In executarea rolurilor s'au distins numeroşi elevi şi eleve. S'a realizat cu acest prilej suma de lei 11.263, care s'a donat bisericii din localitate. — Pr. *N. Petri.*

Convocare. Membrii *Societăţii române de ajutor de înmormântare din Sibiu* sânt rugaţi să ia parte la *adunarea generală ordinară*, ce se va ţinea *Duminecă* 23 Iulie 1944 la ora 6 d. a. în sala mare a reuniunii meseriaşilor români din strada Bruchental 17, cu următoarea ordine de zi: Raportul general despre activitatea socetăţii în 1943, dimpreună cu bilanţul şi inventariul spre a fi aprobate pe temeiul procesului verbal al comisiei cenzorilor; aprobarea proiectului de buget pe 1944 şi hotărârea asupra propunerilor cuprinse în raportul general. Sibiu 12 Iulie 1944. — Director: *Timotei Popovici*, profesor

ŞTIRI LOCALE

In biserica catedrală din Sibiu:

Duminecă în 16 Iulie 1944 servesc: Cons. stavr. Emilian Cioran, Aurel Nanu şi prot. Mih. Neagu; diaconii: cons. Alexandru Popa şi Anatolie Scurtu. *Prédică: cons. Aurel Nanu.* — La Oastea Domnului predică, după masă la ora 4: *preotul Nicolae Constantin* dela parohia Sibiu-Lazaret.

Joi în 20 Iulie 1944, la Sf. Prooroc Ilie, servesc: Prot. Mihail Neagu, preoţii Ştefan Morariu şi Ioan Nicoară; diaconii: Ioan Circov şi Dr. Grigorie T. Marcu. *Predică: prot. Mih. Neagu.* — La Oastea Domnului predică, după masă la ora 4: *prot. Mih. Neagu.*

CĂRŢI ŞI REVISTE

Duh şi Adevăr, organul omiletic al preoţimii din Eparhia ortodoxă română a Timişorii, a apărut pe lunile Iulie—Septemvrie 1944. Revista, ce apare sub ocrotirea P. S. Episcop Vasile, având director pe părintele Icon Stavrofor Dr. Ştefan. Cioroian conţine şi de astădată bogat material de alese predici. Contribuie, în acest număr, cunoscuţi şi valoroşi purtători de condei în materie de teologie, între cari amintim câteva nume: N. Mladin, Dr. Sp. Cândea, Gh. Secaş, Gr. Vermeşan, Dr. C. Sârbu, Dr. I. Chloariu, Z. Oancea, Dr. Şt. Ciorolanu, Dr. V. Vlăduceanu ş. a.

Poşta Redacţiei

Dlui *P. Cr.* în *Cr.* Scrisori de mulţumire, de felul acesta, se adresează de-a dreptul celui interesat, nu ziarelor.

Pr. *V. Ch.* în *A.* Corespodenţa s'a publicat în alta foaie.

Nr. 6769/1944 (42) 1—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de învăţători dela Şcoala primară confesională ortodoxă română „Ioan Popasu" din Braşov, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

1. Sunt vacante 2 (două) posturi de învăţători.

2. Posturile sunt pentru bărbaţi, de religie ortodoxă.

3. Vor avea preferinţă candidaţii cu studii teologice, cu aptitudini artistice muzicale sau practice pentru lucrul manual şi absolvenţii Şcoalei Normale „A. Şaguna" din Sibiu.

4. Invăţătorii numiţi vor beneficia de salar dela Stat, ca învăţătorii Statului, conform drepturilor pe care le posedă.

Sibiu, şedinţa secţiei şcolare, ţinută la 4 Iulie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 6775/1944 Şcol. [43] 1—3

Concurs

Pentru suplinirea catedrelor de *L. Română şi Lucru manual dela Şcoala Normală de băieţi „A. Şaguna", din Sibiu*, pe anul şcolar 1944/45, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Cei cari doresc să suplinească una din aceste catedre, îşi vor înainta în acest termin, Consiliului arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu, cereri însoţite de actele necesare pentru numiri.

Candidaţii să fie ortodocşi.

Sunt preferaţi cei cu studii teologice, pe lângă cele de specialitate.

Sibiu, şedinţa secţiei şcolare din 4 Iulie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Viaţa mea întru Hristos

(3)

[Urmare]

Dacă nu veţi întreţinea în inima voastră căldura credinţii, atunci pentru nepăsarea aceasta credinţa noastră cu totul se va stânge în noi, poate să moară pentru noi într'un anumit chip chiar şi creştinismul cu tainele lui. Vrăjmaşul anume aceasta o şi urmăreşte ca să înăbuşe credinţa în inima noastră, iar adevărurile creştinismului să le treacă sub vălul uitării. Deaceea ne este dat adesea să vedem oameni cari sunt creştini numai după nume, căci după fapte — sunt păgâni desăvârşiţi.

*

Să nu vă gândiţi nimeni, o, fraţilor, cum că credinţa noastră nu este dătătoare de viaţă pentru noi — păstorii, — sau că noi cu făţărnicie am slujit lu Dumnezeu. Nu: noi suntem cei dintâi cari ne învrednicim mai mult ca toţi de milele lui Dumnezeu. Noi ştim după experienţă cine-i pentru noi Domnul şi sfintele lui Taine, şi cine-i pentru noi Preacurata Lui Maică şi toţi sfinţii Săi. De pidă, împărtăşindu-ne Tainele cele dătătoare de viaţă ale trupului şi sângelui Domnului, noi adesea şi chiar foarte des, am chemat asupra noastră, am trăit puterea lor cea dătătoare de viaţă — darurile păcii cereşti şi lucrurile Domnului Sfânt. Noi ştim că nici pe cel mai umilit cetăţean nu-l va bucura milostivnica privire a împăratului lui pământesc în aceea măsură, în care ne bucură pe noi privirile Stăpânului nostru ceresc şi ne desfătează sfintele Lui Taine. Aşa fiind noi am fi prea nemulţumitori faţă de Domnul şi chiar învârtoşaţi la inimă, dacă n'am vesti această măreţie a sfintelor Lui Taine la toţi iubitorii de Dumnezeu, — dacă n'am preamări în inima noastră minunile Lui, ce se săvârşesc cu noi la dumnezeiasca Liturghie. Noi — preoţii — la fel şi absolut cu toţii simţim asupra noastră nebiruita, neajunsa şi dumnezeiasca putere a cinstitei şi de viaţă dătătoarei Cruci, şi că prin puterea ei gonim din inima noastră patimile, trândăvirea, laşitatea, frica şi toate uneltirile diavoleşti. Domnul este prietenul şi dătătorul nostru de bine! S'o spunem aceasta descoperit, conştienţi fiind de adevărul şi puterea cuvintelor noastre.

*

Când vrei să pătrunzi în ceeace este de nepătruns, atunci încearcă mai întâi să înţelegi cum te ajung scârbile lăuntrice şi-ţi omoară sufletul şi cum ai putea — în afară de Domnul — găsi calea ca să te scapi de ele? Deaceia caută mai întâi a găsi calea să te scapi de aceste scârbe ca să-ţi linişteşti inima şi numai abia atunci — dacă aceasta trebuieşte — mai cugetă şi asupra celor de nepătruns. Şi dacă nu puteţi nici cel mai mic lucru, de ce vă îngrijiţi de celelalte". (Lc. 12, 26).

*

Să cugeţi totdeauna: al cui înţelepciune oare a lucrat la zidirea trupului tău şi cine îl susţine în acţiunile şi fiinţa lui? cine a fost oare. Acela, care a rânduit legile minţii tale, cărora le urmezi şi tu şi întreaga omenire până în prezent? Cine a sădit oare în firea oamenilor legea conştiinţii, care răsplăteşte în firea tuturor până în prezent binele şi sancţionează răul. Dumnezeule atotbun, atotputernice şi preaînţelepte! Mâna ta este necontenit asupra mea, a păcătosului şi nu-i o clipă, când bunătatea m'ar părăsi. Dăruieşte-mi cu o credinţă vie întot deauna să mă ating de dreapta ta. De ce aşi avea oare să umblu prin alte părţi în căutarea căilor bunătăţii, înţelepciunii şi atotputerniciei Tale.? O, Doamne! cât de lămurit să vădesc aceste urme în mine?! Eu? Eu sunt minunea Dumnezeieştii bunătăţi, înţelepciunii şi atotputerniciei. Eu — în mic — sunt o lume întreagă; sufletul meu este icoana lumii nevăzute, iar trupul — al celei văzute şi simţite.

Fraţilor, care-i oare scopul vieţii noastre pe pământ? El este acela ca — după mai multe şi grele încercări prin scârbe şi nenorociri pământeşti, precum şi după o treptată desăvârşire în virtuţi, prin puterea binecuvântate, pe cari le primim prin Sf. Taine — să ne odisnim după moarte în Domnul — odihna sufletelor noastre. Iată de ce cântăm noi pentru cei morţi: „odihneştei Doamne, sufletul adormitului robulu tău".

(Va urma).

de Prot. **Pavel Grosu**

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Anul XCII — Sibiu, 23 Iulie 1944 — Nr. 30

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Sibiu
Str. Şaguna 8

Telegraful Român

Organ naţional-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Şase luni 40 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000

Articole şi corespodenţe se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor un petit 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Preotie şi curăţie

Preoţia este un adânc atât de mare de înfricoşată răspundere în cârmuirea omenirii spre buna vieţuire de aici şi spre mântuirea veşnică, încât oricât s'ar medita asupra ei, nu poate fi cuprinsă în întregime şi oricât s'ar sili cineva să o înfăptuiască în deplinătatea ei, nu poate ajunge niciodată la capăt.

Tocmai de aceea, orice cădere sufletească în lume, fie individuală, fie colectivă, orice învârtoşare în neştiinţă şi în patimi, chiar dacă are şi alte multe pricini, îl arată cu degetul şi pe preot ca părtaş la vina acestui neajuns. Preotul trebue să poată opri lumea de pe povârnişul căderii, trebue să o poată înălţa pe culmile vieţuirii în lumina duhului. Dar acest «trebue să poată» înseamnă în primul rând o uriaşă luptă pentru înălţarea sa; înseamnă nu o putere dată dela început de-a gata, ca o unealtă naturală, ci o obligaţie de-a o găsi, cu asigurarea însă că o va găsi sigur, de o va căuta necontenit. Dacă nu poate face minuni în viaţa sufletelor, nu are scuza unei neputinţe care pur şi simplu nu poate fi înfrântă, ci e vinovat că nu a lucrat zi şi noapte asupra sa în aşa fel ca să poată face minuni; ca să-şi facă fiinţa o atât de bună conducătoare de puteri spirituale, încât să nu-i poată rezista nici o inerţie sufletească.

Preotul aşadar e menit să lucreze cu toată fiinţa sa, nu numai prin vre-o latură, sau vre-o destoinicie parţială a sa, dobândită aşa cum se dobândesc dexterităţile prin cari lucrăm asupra materiilor sau a hârtiei de birou. El trebue să coboare ducând pe braţe fiinţa sa jertfită în întunecimile sufletelor învârtoşate, să le înmoaie cu sângele său şi să le lumineze consumându-se ca o torţă.

Precum trupul sleit de puteri nu se reface decât printr'o transfuzie de sânge dela un trup sănătos, aşa o viaţă sufletească încremenită şi stinsă, nu se poate învioara decât dacă preotul îşi îmbibă în ea cu totul fiinţa sa, care trebue să fie întreagă numai curăţie şi numai dragoste. Iar dacă ar face aceasta nu numai un singur preot, ci toţi, lumea s'ar înoi, săvârşindu-se minunea.

Preotul nu e un oarecare agent cultural exterior, asemenea atâtora din zilele de azi. Ci el este, sau e menit să fie, aluatul dinlăuntru, veşnicul revoluţionar al lumii de dinăuntru. El este la intersecţia între Dumnezeu şi oameni, ceea ce înseamnă că nu e la suprafaţă, ci în adâncul planului de viaţă al sufletelor, făcând să se reverse în ele apele vii cari alungă uscăciunea şi nerodirea. A fi între Dumnezeu şi om, nu este tot una cu a fi spaţial între ei, ci a fi la un adânc la care nu poate coborî omul învârtoşat, — pentru ca să faci din fiinţa ta sensibilă şi vibrantă la adierea Duhului, punte şi mediu prin care să treacă puterile dumnezeeşti într'un suflet încremenit, care nu e în stare să se înfioare de ele, dacă nu e atins de vibraţiile unei fiinţe asemenea cu a lui.

Răspunderea şi rolul unic de înfricoşat al preotului vine deacolo că prin el vrea să lucreze Duhul dumnezeesc şi necreat pentru a face după asemănarea sa lumea sufletelor create. Preotul nu e cu totul din lumea aceasta, ci e într'un anumit înţeles al cerului, având o misiune cerească pe pământ. Dacă încetează de-a fi mediu transmiţător al cerului, pământul cade cu totul în întunerec şi pierzanie.

Preotul, spre deosebire de orice profesionist al pământului, trebue să lupte pentru cer cu tot ce e inerţie pământească.

Dar lupta trebue să o dea întâi în el şi în el trebue să o poarte în toată viaţa. Mai intuitiv vorbind, fiinţa lui e prima linie de bătaie în care trebue să lupte, deşi încordarea lui trebue să răzbească departe dincolo de fiinţa sa.

Dacă nu se va face pe el curat de patimile cari reprezintă ostilitatea împotriva huhului şi inerţia spre materie, cum se va turna pe sine ca esenţă tămăduitoare în ceilalţi oameni? Dacă puterile de subţiere duhovnicească ale cerului trebue să le transfuzeze în suflete prin fiinţa sa, cum o va face aceasta dacă n'a devenit el însuşi un transparent şi un bun conducător al luminii cereşti?

Iată de ce Teognost, un sfinţit autor al Filocaliei, spune că cel ce s'a învrednicit de preoţie trebue să se fi îndatorat mai înainte, de a vieţui ca unul ce s'a adus jertfă morţii patimilor şi plăcerilor. «Să te atingi de cele sfinte, cu conştiinţa înălbită de curăţie, ca un sfânt, după ce te-ai înălbit mai înainte, prin păraie de lacrimi, mai mult decât zăpada».

Primejdie de moarte veşnică îşi atrage preotul care, nesocotind datoria înduhovnicirii sale prin curăţire desăvârşită de patimi, se apropie de jertfa dumnezeească, îndrăsnind să facă pe mijlocitorul, fără să fie mai mult decât omul de rând, pe care Dumnezeu nu-l admite să se apropie de sine deadreptul:

«Un preot oarecare, zice, ce era totodată şi monah, având faimă de evlavie şi fiind cinstit de mulţi pentru arătarea cea dinafară, dar înăuntru, pe ascuns, aflându-se întru desfrânare şi întinat, odată, la săvârşirea dumnezeeştei şi sfintei slujbe, când s'a apropiat cântarea Heruvicului, plecându-şi grumazul, ca de obiceiu, înaintea sfintei Mese şi cetind: «Nimenea nu este vrednic...», s'a aflat dintr'odată mort, părăsindu-l sufletul într'o înfăţişare ca aceasta».

Atât de desăvârşit trebue să fi devenit preotul, fiinţă a cerului, nerobită pământului, încât oricând să fie bucuros de-a primi să fie desbrăcat de haina vieţii de aici. «Dacă te temi de moarte, încă nu te-ai împreunat prin dragoste cu Hristos, pe care te-ai învrednicit să-L jertfeşti cu mânile tale şi cu al cărui Trup te-ai săturat. Căci dacă s'ar fi întâmplat aceasta, te-ai sârgui să te duci acolo unde este Cel iubit, nemaipunând preţ pe viaţă şi pe trup».

Preotul jertfind pe Hristos, trebue să-şi fi asimilat voinţa Lui de jertfă. Dacă vrea să toarne în suflete simţirea jertfei lui Hristos, care să le înmoaie, trebue să-şi însuşească şi el însuşi, ca mediu al ei, simţirea jerfelnică, hotărârea de jerfă. Dacă n'a ajuns la această stare, murind lumii, îl aşteaptă muncile veşnice:

«Făcându-te jertfitor al Trupului lui Dumnezeu şi părtaş de El prin cuminecătură, te-ai îndatorat să te împreuni cu El şi în asemănarea morţii Lui, nemai trăindu-ţi ţie, ci Celui ce s'a răstignit şi a murit pentru tine, cum zice Apostolul. Iar dacă trăeşti în patimi, trupului şi lumii, găteşte-te ca să treci prin moarte la pedeapsa cea fără de moarte, de nu te vei opri de bună voie, înainte de moarte, dela Jertfa cea fără de sânge. Dar mulţi din cei ce săvârşesc cele sfinte cu nevrednicie, fiind răpiţi fără de veste de moarte, au fost trimişi la Judecata deacolo».

Pe cât de mare este răspunderea preoţiei, pe atât este de înfricoşată, fireşte, şi sancţiunea rânduită pentru nesocotirea ei. Toate păcatele pe cari oamenii le fac din negrija preotului, i se vor socoti ca vină, spune un alt sfânt din Filocalie.

D. STĂNILOAE

FOIŞOARA

CAPITOLUL I

Fundamentarea teologică a misionarismului laic

(5) de Preot Dr. CORNELIU SÂRBU

Preînchipuită încă în Vechiul Testament, realitatea Bisericii ca trup mistic al Domnului e bogat testată în *Noul Testament.* Intrucât unele din aceste mărturii le-am citat deja în cursul expunerii de mai sus şi pentru a nu ne repeta, ne mulţumim să trimitem la clasicele locuri în chestiune, şi anume: Fapte 9, 4—5; 1 Corint. 6, 15—17; 1 Corint. 10, 16—17; 1 Corint. 12, 12—28; Romani 12, 4—8; Colos. 1, 18; Colos. 1, 24; Colos. 2, 18—19; Colos. 3, 14—15; Efes. 1, 22—23; Efes. 4, 3—4; Efes. 4, 11—16; Efes. 4, 25; Efes. 5, 23—32.[1]

Cât priveşte *sf. Părinţi,* aceştia — deşi nu ne-au lăsat nici o scriere specială despre fiinţa tainică a Bisericii[2] — încă ne oferă mărturii bogate despre realitatea trupului mistic al Domnului. După sf. *Ignatie Teoforul,* Hristos formează împreună cu credincioşii un singur trup mistic,[1] iar sf. *Irineu* învaţă că Biserica este trupul celui de al doilea Adam[2] sau se pronunţă astfel despre sf. Taină a Botezului: „Căci trupurile noastre prin acea spălare, care-i împotriva corupţiunii, au primit unitate; însă sufletele prin Duh".[3] *Sf. Atanasie cel Mare,* „Părintele ortodoxiei", urcă această doctrină la înălţimi nebănuite, învăţând că Hristos e viaţa Bisericii, în care El e proslăvit, sfinţit şi creat, ca urmare a Întrupării Sale, şi a îndumnezeirii noastre prin har.[4] Pe urmele lui, sf. Părinţi vor lămuri, adânci şi accentua aşa de mult punctul de vedere atanasian în taina unirii lui Hristos cu Biserica Sa, încât teologi apuseni de mare faimă vor acuza pe unii dintre ei, că profesează o Întrupare colectivă şi nu una individuală.[5] Totuşi dăm cuvânt şi *Fer. Augustin,* care spune despre identificarea lui Hristos cu Biserica următoarele: „Acest om, răspândit pretutindeni, al cărui cap e acolo sus şi membrele aici jos",[5] sau: „Hristos şi Biserica sunt o singură persoană, un singur om desăvârşit, arătându-se în toată plinătatea Sa,[6] pentruca apoi să isbucnească în exclamaţia: „O, taină a evlaviei; o, semn al unităţii; o, lanţ al iubirii! Cine vrea să trăiască are unde trăi, are din ce să trăiască. Să se apropie, să fie încorporat Lui, ca să fie făcut viu".[1] In fine, sf. *Maxim Mărturisitorul* (580—662), adâncul cugetător care sintetizează în scrisul său principalele sisteme patristice antecedente,[2] se pronunţă astfel despre mădularele Bisericii: „Nici unul nu e câtuşi de puţin despărţit prin nimic de ceea ce-i comun, ca să fie de sine. *Toţi există împreună unii cu alţii şi sunt uniţi prin unicul har şi unica putere simplă şi nedespărţită a credinţii..., precum din felurite mădulare este şi se cunoaşte un singur trup, vrednic de Hristos însuşi, care e cu adevărat capul nostru".*[3]

Intreagă viaţa deplină a lui Hristos trăeşte în trupul Său mistic: Biserica, precum şi în singuraticii membrii ai acesteia, pentrucă sunt mădulare ale acestui trup. Numai Biserica e trupul Său, iar singuraticii membri ai Bisericii sunt numai mădulare ale acestui trup. *Biserica e apariţia vizibilă a trupului tainic al Domnului, forma vieţii Sale adecvată şi accesibilă oamenilor sau organul comunicării acestei vieţi a Capului, singuraticelor mădulare.* Datoria ei este de a acţiona cu puterea viaţa şi cu instrumentele sale, „spre desăvârşirea sfinţilor, pentru lucrul slujirii, pentru zidirea trupului lui Hristos".[4] De aceea în orga-

[1] După *Deimel Ludwig:* Leib Christi. Sin und Deutung des innerkirchlicben Lebens. Fr. i. Br. 1940, p. 17—30. Citat la Chiţescu N.: O. c. p. 311.

[2] Cf. *Chiţescu N.:* O. c. p. 287.

[1] *Idem,* ibidem, p. 286. [2] *Idem,* ibidem, p. 286.

[2] Contra haereses, lib. III, cap. 17. Migne, P. G. 7, col. 930: „Corpora enim nostra per lavracum illam, quae est in corruptionem, unitatem acceperunt; animae autem per Spiritum".

[3] *Chiţescu N.:* O. c. p. 286.

[4] Cf. *Mersch E.:* Le corps mystique du Christ. Louvain 1933, t. I, p. 389, 435.

[5] In Ps. XLII. Migne, P. L. 36, col. 476.

[6] In Ps. DI, sermo I. Migne, P. L. 37, col. 1295.

[1] Tractatum in Io. Evang., cap. XXVI 13, Migne P. L. 35, col. 1612

[2] Cf. *Stăniloae D. Dr.:* Cosmosul şi sufletul, chipuri ale Bisericii. In „Revista Teologică", Martie—Aprilie 1944, p. 164.

[3] Mistagogia, cap. I. Trad. de Dr. D. Stăniloae: O. c. p. 171.

[4] Efeseni 4, 12.

Nr. 6668/1944

Notificare oficială

In Academia teologică «Andreiană» din Sibiu se primesc absolvenţi de liceu cu bacalaureat şi absolvenţi cu diplomă de seminar teologic.

Cererile de primire pentru anul academic 1944/45 se vor adresa Consiliului Arhiepiscopesc până la 1 Sept. 1944, însoţite de următoarele documente:

1. Extras din matricola botezaţilor;

2. Extrasul de naştere dela oficiul stării civile;

3. Diploma de bacalaureat sau de absolvire a seminarului teologic;

4. Certificat medical despre starea sănătăţii dela medicul de circumscripţie;

5. Alte eventuale documente recomandatoare.

6. O dovadă dela autoritatea competentă, că a prestat muncă de folos obştesc în vara acestui an.

7. Dovadă de purtare dela oficiul parohial local.

Toţi studenţii sunt obligaţi a locui în internatul Academiei.

Inscrierile la Academie se vor face în zilele de 25—28 Septemvrie; în 29—30 Septemvrie studenţii se vor mărturisi şi cumineca.

Paralel cu înscrierile se vor ţinea şi examenele sesiunii de toamnă (corigenţă, anuale, de licenţă).

Deschiderea solemnă a anului academic se face Duminecă în 1 Octomvrie, iar începerea cursurilor Luni în 2 Oct., ora 8 dimineaţa.

Studenţii cari nu se vor prezenta la timp la înscriere, vor fi consideraţi retraşi din Academie.

Inante de înscriere, fiecare student va achita la oficiul de cassă al Consiliului Arhiepiscopesc suma de Lei 15,000 ca primă rată din taxa de întreţinere în internat, plus Lei 200 didactru. Taxa de întreţinere în Internatul Academiei e de Lei 67,000. *Pentru studenţii noui înscrişi stau la dispoziţie 35 burse à 30,000 Lei anual.* La Rectorat studenţii anului I vor achita la înscriere, taxa de Lei 1425 şi Lei 6985 jumătate din costul reverenzii, restul costului reverenzii îl va plăti Consiliul Arhiepiscopesc; an II Lei 1290; an III Lei 1290; an IV 1290 Lei.

Inscrierea se face la Rectoratul Academiei, dupăce studenţii vor dovedi cu chitanţe, că au achitat rata I din taxa de întreţinere. Tot la înscriere studenţii anului I din Arhiepiscopie sunt obligaţi să prezinte o declaraţie subscrisă şi de părinţi ori tutori, la oficiul parohial, în care se obligă, că după absolvirea cursurilor teologice vor intra şi vor servi cel puţin 5 ani în clerul Arhiepiscopiei, — în caz contrar, vor restitui ajutoarele de cari vor fi beneficiat în Academie. Studenţii din alte eparhii sunt obligaţi, în caz că nu vor servi în Arhiepiscopie, să restitue numai eventualele ajutoare ce le vor fi primit dela Consiliul Arhiepiscopesc.

Cei primiţi în Academia teologică (an I) de către Consiliul Arhiepiscopesc, vor fi supuşi înainte de înmatricolare, în ziua de 25 Sept. a. c. ora 9 dimineaţa, unei vizite medicale şi unui examen de aptitudini muzicale, cu caracter eliminatoriu.

Fiecare student va aduce cu sine îmbrăcămintea necesară *(obligator reverendă)*, precum şi hainele de pat şi anume: o plapomă sau straiu, trei cearceafuri şi trei cearceafuri pentru plapomă, eventual straiu, o perină cu trei feţe de perini, două cămăşi de noapte, 4 ştergare, 4 şervete, o saltea şi o învelitoare de pat.

Părinţii protopopi, preoţii şi profesorii de religie sunt învitaţi a sfătui pe tinerii buni, ieşiţi din şcolile secundare, ca să îmbrăţişeze chemarea preoţească. *Vor atrage în special atenţiunea asupra faptului că tinerii lipsiţi de mijloace şi merituoşi vor beneficia de burse.*

Absolvenţilor Academei teologice „Andreiane» li se acordă titlul de licenţiat în teologie.

Preoţia a fost slujba cea mai de cinste şi mai iubită în trecutul neamului nostru, deschizând larg teren de muncă pentru binele poporului. Ea este şi astăzi chemarea care dă cele mai înalte rosturi pentru viaţa unui om. Pentru omul de studiu, teologia deschide cele mai vaste şi mai atrăgătoare perspective cu problemele ei vitale, cu realităţile cele mai esenţiale, spre care se îndreaptă preocuparea omului. Pentru omul de acţiune, care vrea să joace rol important în direcţionarea vieţii neamului şi a societăţii, preoţia ofere marile ei posibilităţi şi necesităţi misionare cu cuvânult şi cu fapta.

Nu există azi nici o misiune mai nobilă căreia să-şi închine omul viaţa, ca preoţia şi studiul teologic.

Sibiu, din şedinţa secţiei bisericeşti dela 4 Iulie 1944

Consiliul Arhiepiscopesc

Orăşenii în diaspora

Intotdeauna răul are şi un bine, care se vede fie imediat, fie mai târziu. Este o pedagogie divină, pentru ca suferinţa să nu fie prea amară. Bunăoară erezia n'a fost decât un „prilej nenorocit" pentru fixarea dogmei creştine. „Trebuie să fie între voi şi eresuri ca să lasă la lumină cei lămuriţi", spune sf. ap. Pavel [I C. 11, 19].

In secolul primar, când Iudeii au început persecuţia împotriva creştinilor în frunte cu apostolii din Ierusalim, cu care ocazie a căzut cel dintâi martir creştin în persoana arhidiaconului Ştefan, aceştia fugind, s'au răspândit în împrejurimi, dând naştere unui misionarism creştin înafara Ierusalimului. Iudeii au vrut să extermine creştinismul din Ierusalim, dar i-a dat ocazie să se răspândească şi în împrejurimi. Persecuţia Iudeilor a fost ca un baston cu care au vrut săl lovească în cărbunii credinţei creştine, dar, lovind, scânteile au sărit în toate părţile şi focul creştinismului s'a aprins mai tare.

Să luăm alt exemplu, din vremea noastră. Este cazul filozofilor şi teologilor ruşi fugiţi din patria lor din cauza regimului bolşevic. A fost tot „un prilej nenorocit" de a face cunoscută Ortodoxia răsăriteană în Apusul catolic şi protestant. Şi nimeni nu poate tăgădui aportul teologilor ruşi din diaspora pentru cunoaşterea Ortodoxiei.

Războiul acesta, între alte surprize, ne-a pus în faţa unui fapt nou: pulverizarea vieţii oraşului şi marşul lui forţat către sat. E un proces invers de până acum, când „satul a ajuns în momentul de faţă la o preţuire, pe care n'a avut-o niciodată în istorie," şi din care viaţa rurală ar avea mult de câştigat. E drept că e cam egoistă şi forţată această îmbrăţişare a satului, lumea oraşelor fugind îngrozită să-şi scape viaţa; dar, oricum, oamenii doritori de bine au crezut şi cred că prezenţa unui număr atât de mare de orăşeni în sntele noastre nu trebuie să lase numai „amintirea unor vremuri de restrişte" de azi, ci să lase şi urme binefăcătoare. Exodul acesta dela oraşe la sate să fie „un prilej nenorocit" pentru cunoaşterea şi ridicarea nivelului de viaţă al satelor noastre.

Până acum satul a fost ocolit. Nu este vremea acuzărilor, dar nu trebue să se supere nimeni de amintirea acestui lucru. Gândurile bune n'au lipsit nici de sus, s'au arătat iniţiative particulare pe alocurea, dar prea mult nu s'a făcut, Satul fiind lipsit de confortul şi atracţiile oraşului, când vedeai copiii înotând prin tina uliţelor cu cătăligi ca să vină la şcoală, de parcă erau cocori în delta Dunării, bănuiau că în afară de preot şi învăţător n'o să stea în el medicul, agronomul sau altitrat obligat să-şi facă „stagiul» şi abea aştepta să-şi ia sborul. Nici fiii satelor nu şi-au mai adus aminte toţi de satul în care s'au născut.

Acum iată-i pe toţi în lumea satelor, ducând cu ei, într'o oarecare măsură, ceva din lumea oraşului. Intrucât nu se ştie cât va ţinea fenomenul acesta şi nu se ştie care va fi viitorul oraşelor, s'a pus întrebarea ce se va alege din îmbrăţişarea oraşului cu satul, nu cumva moartea satului cu tradiţiile lui? Glasuri din cele mai autorizate prevăd un bine. „Mutând confortul modern la ţară, viaţa rurală ar căpăta un aspect civilizat şi ţara întreagă ar deveni un oraş în împrăştiere. S'ar putea spune că aceasta ar însemna moartea satului? Poate da şi poate nu. Civilizarea satului nu înseamră neapărat moartea, ci transformarea lui în sensul îmbunătăţirii. Binefacerile tehnicei şi ale ştiinţei vor aduce un plus de vitalitate în popor. Afară de aceasta, satul are un spirit puternic, şi natura posedă puteri de transformare chiar asupra celor ce vin cu intenţii de a o domina. Refugiul la ţară e refugiul în sânul naturii, care regenerează şi armonizează compoziţia psihologică a omului. Din orăşanul abstractizat şi unilateralizat ea face un om concret şi deplin. Intreaga viaţă a poporului ar deveni astfel o fuziune intimă între cultură şi civilizaţie, lucrurl care chiar în Europa începuseră să înfăţişeze caractere îndnielnice. Orăşenizarea satului şi ruralizarea oraşului ar aduce pe nesimţite la dispariţia distanţelor sociale, din care se nasc azi gravele conflicte în sânul aceleiaşi naţiuni" [Nichifor Crainic, Gândirea Nr. 6 1944 pag. 252].

Nu-i revistă şi ziar care să nu fi comentat faptul acesta. Ne-am fi aşteptat ca din primul contact să auzim un început de bine pentru sat. S'au întâmplat însă şi fapte, pe care nu le mai amintim aci. Ziarele au publicat apelul unui preot, care chema pe oaspeţi la biserică. Alte fapte mai grave au făcut ca însuşi Patriarhul ţării să le adreseze o „Chemare la realitate". Sânt oameni desnădăjduiţi, care uită că scăparea este o credinţă tare şi un suflet înălţat. Sânt alţii nepăsători, în sufletul cărora, — câte schimbări nu s'au făcut în lumea asta, — nu s'a schimbat nimic. Şi pe unii şi pe alţii, şi pe toţi, cu mare grijă şi cu tact, Biserica trebue să-i aibă în seamă şi să intervină oridecâte ori se observă fapte şi atitudini nefavorabile credinţei şi sufletului curat al satului. Totodată subliniem tactul deosebit al factorilor locali: preot, învăţător şi alţi intelectuali, în orientarea şi eventual invitarea orăşenilor la lucru pentru binele satului. Şi mai credem că trebuesc chemaţi în primul rând cei care au

---

nismul ei. Capul ei a rânduit „pe unii apostoli, pe alţii prooroci, pe alţii evanghelişti, iar pe alţii păstori şi învăţători",[1] cari cu toţii sunt datori — potrivit chemării şi puterii primite — să lucreze pentru desvoltarea integrală a Bisericii.

După cum există o comuniune vitală între Hristos şi Biserică, tot aşa *există o atare comuniune între El şi mădularele Bisericii sau între acestea şi Cap.* In consecinţă, *viaţa trupului tainic al Domnului trebue să se clădească nu numai pe viaţa Capului, ci şi pe viaţa proprie a mădularelor Sale.* Căci *viaţa şi creşterea trupului mistic nu-i numai îndatorirea Capului, ci şi a Capului unit cu mădularele.* In organismul minunat al trupului mistic, în care Capul plineşte trupul, iar trupul întregeşte Capul, fiecare faptă şi fiecare durere a mădularelor întregeşte săvârşirea şi suferinţa Capului.[2]

Organicitatea, interdependenţa şi influenţa dinamismului vital şi creator al trupului mistic al Domnului: Biserica devin şi mai evidente prin adâncirea naturii acestui organism cu ajutorul asemănării acestei naturi cu natura omului. Această comparaţie ne-o justifică deplin faptul că Hristos există în Biserică ca suflet în trup şi-şi manifestă — după cum am văzut — puterea sa viufăcătoare prin vivificarea şi activarea tuturor mădularelor organismului bisericesc.[3] Intre Hristos şi Biserica Sa, există un raport de solidaritate: După cum sufletul dă viaţă trupului, tot aşa Hristos — sufletul Bisericii prin Sf. Duh — vivifică trupul Său mistic: Biserica. Pe de altă parte, după cum trupul fără suflet este mort, tot aşa Biserica fără Hristos moartă este. Inversul: că adecă Hristos fără Biserică este mort, nu-l putem afirma, după cum nici sufletul fără trup nu este mort. Dar după cum există o atare şi între suflet şi trup, tot aşa între Hristos şi Biserică este — vorbind omeneşte şi nu întru totul adecvat situaţiei — o corelaţie funcţională şi de destin: Hristos nu-şi poate împlini integral rostul venirii Sale în lume: izbăvirea şi fericirea oamenilor decât prin Biserică.

Odată legitimată această comparaţie, o putem fructifica şi mai departe. După cum viaţa şi destinul omului se promovează numai printr'o colaborare armonică continuă între suflet şi trup sub comandamentul celui dintâi, tot aşa *viaţa şi rostul Bisericii se realizează numai printr'o conlucrare armonică, intensă şi neîntreruptă între Capul organismului ei: Hristos şi trupul acestui organism: ierarhia şi credincioşii sub conducerea — prin Sf. Duh — Capul ei.* Rezultă de aici că *în sânul Bisericii se păşeşte bine şi cu spor numai călcând pe făgaşul voit de Hristos şi că tot ceea ce nu-i rânduit după voia Capului ei, este o desfigurare sau pervertire a organismului ei, care fapt are drept consecinţă periclitarea mai mult sau mai puţin gravă a vieţii şi împlinirii rostului ei.* Căci după cum în trup toate membrele trebue să-şi păstreze destinaţia şi funcţiunea lor pentruca acesta să-şi poată îndeplini destinul, tot aşa şi în *sânul orgănismului Bisericii toate mădularele trebue să-şi păstreze neştirbit rostul şi funcţiunea, dacă Biserica vrea să păşească spre împlinirea totală a menirii sale.* Şi după cum în viaţa trupului toate membrele sunt angajate activ în mecanismul vital al acestuia, tot aşa în *viaţa şi desvoltarea Bisericii trebuesc puse în mişcare toate elementele ei constitutive, fiecare cointeresate şi responsabile solidar de bunul mers al vieţii bisericeşti.* In sfârşit, după cum în trup duşmanii vieţii acestuia sunt înlăturaţi prin reacţiunea viguroasă a întregului organism, adecă cu contribuţia tuturor membrelor sale, tot aşa *Biserica îşi poate croi drum larg prin lume şi poate înlătura obstacolele din calea propăşirii sale, numai prin vigoarea ce i-o mijloceşte punerea în acţiune şi luptă a tuturor mădularelor sale componente.*

Turnând aceste consideraţiuni şi mai mult pe linia care duce la rezolvirea problemei noastre, adăugăm următoarele: *Prin însăşi fiinţa sa, apartenenţa la mădularele constitutive ale Bisericii prin încorporarea în trupul tainic al Domnului: Biserica, îndreptăţeşte şi obligă la exercitarea misionarismului laic.* Căci această încorporare aduce cu sine obligaţia şi îndreptăţirea fiecărui mădular încorporat de a coutribui — în mod solidar cu celelalte mădulare — la viaţa şi desvoltarea trupului mistic al Domnului: Biserica, ceea ce se confundă în fond cu obligaţia exercitării mistonarismului, care nu-i altceva decât lucrarea ce promovează creşterea întensivă şi extensivă a orga-

[1] Efeseni 4, 11. [2] Cf. 1 Corint. 12, 21—27; Efeseni 4, 16.

[3] Cf. *Silvestru Ep. de Canev:* Theologia dogmatică ortodoxă. Trad. de Arhim. Gherasim Miron. Bucureşti 1903, vol. IV, p. 253.

plecat din sat, Celor născuți și crescuți la oraș, firește, le va fi greu până a se acomoda nouei situații și a o înțelege. Feciorii și nepoții preoților și învățătorilor și toți ceilalți fii ai satelor cunosc satul, viața lui, lipsurile lui și au dragoste să lucreze pentru satul lor, al părinților sau al strămoșilor. Cu aceeași dragoste vor lucra, chiar dacă nu se nimeresc în satul de naștere. Poate că va veni timpul când toți fiii satelor vor forma grupări sau asociații, după regiuni sau după branșe, nu numai de a semna statute și procese verbale, ci din dragoste pentru satele din care s'au ridicat, ca să lucreze mai sistematic și mai temeinic ca până acum,

Orașul a întors vizita satului, adevărat, dintr'un îmbold dinafară, dintr'uu „prilej nenorocit", — din care însă noi credem că va ieși mult bine, în lumina exemplificărilor dela început, atât pentru orășeni, cât și pentru săteni. Dușmanii vor să extermine neamul românesc, dar, fără să vrea ei, îi dau ocazie să se cimenteze mai bine, prin mai multă înfrățire, mai profundă cunoaștere și reciprocă prețuire a calităților noastre, care vor trebui să stea la baza viețuirii noastre de azi înainte.

Astăzi ni sânt sufletele prea amărâte și valurile necazurilor sânt prea spumegoase ca să mai putem zări peștișorii argintii ai îmmuguririlor de bine din ele. Mâne însă, când vom privi cu liniștea, pe care azi n'o avem, vom constata urmările în bine ale acestei grele încercări, Dumnezeu schimbând întristarea noastră întru bucurie.

Preotul Gh. C. Diaconu-Uda

Adunarea Sindicatului presei din Ardeal și Banat în legătură cu înființarea unui Colegiu al ziariștilor din România

Gazetari români din Ardeal și Banat s'au întrunit în 29 Iunie 1944, la *Alba-Iulia*, în adunare generală extraordinară, având ca președinte pe dl Dr. S. Bornemisa, ear secretar general pe dl Dr. C. Hagea.

Adunarea a votat, în umanitate, o moțiune, după ce a discutat decretul-lege pentru înființarea Colegiului Ziariștilor din România, — decret-lege apărut în M. O. din 13 Mai 1944 — precum și situația creiată Sindicatului prin acest decret-lege.

Adunarea constată că menționatul decret-lege s'a făcut fără concursul reprezentanților presei române din Ardeal și Banat și a înglobat, în prevederile ei de dizolvare, și organizația de presă a Sindicatului; constată mai departe că membrii corpului *eclesiastic* al presei române din Ardeal și Banat sânt excluși pentru viitor din rostul lor de conducători firești ai poporului...

Pe temeiurile arătate adunarea cere *modificarea* acestui decret-lege, în sensul celor constatate mai sus.

Organizația gazetarilor ardeleni și bănățeni, în cazul când forma sa actuală nu s'ar mai putea menține, este hotărâtă să-și continue activitatea ca *„Fundația Dr. Ioan Mihu"* din 1910, — Sindicatul actual fiind o succesiune legală a numitei fundațiuni.

Până la convocarea viitoarei adunări generale s'au instituit, cu depline puteri, un *Consiliu Patronal* și un *Comitet executiv*. Membrii consiliului sânt membri, de onoare ai Sindicatului sub președinția I. P. S. Mitropolit *Nicolae* al Ardealului, a P. S. Sale *Dr. Valeriu Frențiu* dela Blaj și a dlui *Iuliu Maniu*. Membrii comitetului executiv sânt membrii actualului consiliu plenar.

Bibliografie

Prot. Dr. Spiridon Cândea și Preot Zosim Oancea: **Bune Vestiri** *Predici*. Sibiu, Tip. Oct. L. Veștemean, 1944, p. 510. Prețul: 800 lei.

Păr. consilier arhiepiscopesc *Dr. Spiridon Cândea* și păr. prof. *Zosim Oancea* au luat îndemn din porunca Mântuitorului: „Învățați toate neamurile" (Matei 28, 19) și au ostenit sârguincios la alcătuirea, rostirea și publicarea unui număr de 60 de predici. Osteneala lor stă acum adăpostită într'o carte minunată, care poartă titlul atât de potrivit și de atrăgător: Bune Vestiri. Cu adevărat, lucrarea și este aducătoare de bune vestiri pentru orice suflet creștinesc dornic să culeagă hrană din cuvântul cel veșnic al lui Dumnezeu.

Ostenitorii nu sunt oarecari necunoscuți ori începători în ale vestirii cuvântului dumnezeiesc și nici în meșteșugul slovei. I-am ascultat și i-am citit, cu toții, încă înainte vreme. Ei nu au, prin urmare, lipsă de o prezentare. Cine nu a citit, spre pildă, lucrarea deosebit de merituoasă: „Hristos și mântuirea sufletească a orășenilor" de părintele consilier Sp. Cândea?

De bună seamă, nu este tot acelaș lucru cu cartea de față. Ea are nevoie de o prezentare și ne simțim obligați întru aceasta. Dar obligația nu răsare din considerațiuni puțin însemnate, ci din valoarea deosebită pe care o reprezintă lucrarea celor doi ostenitori.

Mai întâi, e bine să precizăm că mănunchiul de 60 de predici, cuprinse în lucrare, nu înfățișează o muncă de bibliotecă. Sau, mai bine zis, nu numai de bibliotecă. Predicile au fost alcătuite cu pricepere și au fost rostite, la diferite împrejurări, în fața multor ascultători. Ostenitorii au avut deci prilej să verifice efectul muncii lor chiar direct și să scoată oarecari învățăminte practice. Ba chiar adunarea predicilor într'un volum se întemeiază, între altele, „pe dorința des exprimată a credincioșilor, care le-au ascultat, de a le avea spre citire în casele lor". (Pag. 2). Precizarea aceasta merită o deosebită atenție. Ea demonstrează că tiparul are să pună în lumină numai gândurile care sunt cerute de necesitatea zidirii sufletești a mulțimilor.

După cum e și firesc, predicile publicate cuprind în ele cuvântul lui Dumnezeu. Dar îl aduc îmbrăcat în haina tălmăcirilor alese. Stilul este limpede și săltăreț, iar graiul nu aleargă la termeni străini. Ostenitorii grăiesc românește într'o vreme când lucrul acesta devine tot mai rar. (Scriitorii, se vede, vor să cucerească originalitate chiar cu prețul schingiuirii graiului nostru bătrânesc). Iată, spre pildă, o frază deosebit de frumos exprimată: „Prin taina preoției noastre se face și se arată, se dă și se poartă, se sălășluește și se îmbracă, se mânie și se împacă, se îmblânzește și se împărtășește Cel ce se împarte pururea și niciodată nu se desparte, Cel ce se mănâncă pururea și niciodată nu se sfârșește". (Pag. 11).

Lucrând în chipul acesta, cei doi ziditori reușesc să clădească. Și noi, cei cari ascultăm sau citim, zidim și ne zidim împreună cu ei.

Este acum momentul să remarcăm și împrejurarea, că predicile despre care scriem, stau, fiecare în parte, sub garanția câte unei idei dominante. Cei doi ostenitori n'au recurs doar la rezumarea Evangheliei zilei, ci au ales sensul ei. Pe acesta l-au fixat drept obiectiv al lucrării zidltoare și pentru reliefarea lui au slujit amănunte numeroase și caracteristice, au desfășurat un verb măestrit și au chemat mărturie citate din Sf. Scriptură și texte din sfinții Părinți. Nu lipsește, dintre cei vrednici, mai ales Ilie Miniat, care este citat adesea spre o cât mai bună mărturie.

Pentru întemeierea celor de mai sus e cazul să trimitem și la unele exemple. Așa sunt: Iubire, cruce, veșnicie (pag. 18), Moarte și viață (pag. 53), Apostolatul familiei (pag. 74), Bogăție și mântuire (pagina 177), etc.

Nu poate fi trecută cu vederea nici actualizarea din predicile acestea. Aproape la fiecare pagină, autorii sârguiesc să treacă puterea cuvântului dumnezeesc în faptă ziditoare. Credincioșii se văd mereu îndrumați să-și privească viața în lumina vieții creștine, să și verifice faptele zilnice în dependență de exemplul faptei creștine, să și revizuiască gândurile potrivit cu măreția de cugetare a cugetării creștine. Întâmplări pilduitoare, pilde grele de tâlc, etc. toate concurează la reliefarea și la actualizarea intenției grăitorilor de cuvânt creștin.

Pentru toate motivele de până aici, cartea părinților S. Cândea și Z. Oancea are glas de chemare către mulți.

D. Călugăr

Nu lăsa otrava svonului dușman să-ți pătrundă în casă!

Legi nouă

I. — **Munca de folos obștesc.** — Prin noua lege este obligat ori ce locuitor, între 15 și 57 ani, să presteze munca de folos obștesc, indiferent de sex, dacă nu are nici-o activitate de muncă efectivă.

Cei chemați la muncă au drept la întreținere, afară de salariați.

Neprezentarea la ordinul de chemare se pedepsește cu închisoare cor. de la 6 luni la un an, iar funcționarii cu pedepsele disciplinare și destituire pentru refuz de serviciu.

II. — **Dispăruți în război.** — Legea, pentru declararea morții prezumate a celor dispăruți, din 1941, s'a modificat la 26. IV. 1944.

Se va considera ca mort și acel dispărut în așa împrejurări, încât e sigur că a murit, dacă au trecut 6 luni de la eveniment, indiferent de vârsta lui. Ca dată a morții se ia ca bună data evenimentului sau ultima știre.

Dacă soțul supraviețuitor s'a căsătorit și soțul dispărut trăiește, nulitatea căsătoriei din urmă nu se poate cere de cât de amândoi soții din prima căsătorie. In caz contrar prima căsătorie se consideră anulată.

In caz când se face cerere de declararea morții prezumate cu știința că cel dispărut trăiește, petiționarii se vor pedepsi conf. art. 549 c. p., iar dacă acesta e soțul care s'a recăsătorit, va suferi și anularea căsătoriei din urmă.

Când căsătoria din urmă se anulează, ea nu se răsfrânge asupra copiilor rezultați din ea, cari rămân legitimi.

Terții cari au dobândit bunuri, cu bună credință dela soțul supravețuitor, nu le vor pierde.

III — **Moștenirea.** — Prin legea din 10. VI.1944 s'a dat dreptul ori cărui din soți să moștenească averea de la soțul decedat, astfel:

1). Când vine în concordanță cu copiii soțului decedat, moștenește *o pătrimă*.

2). Când vine cu părinții sau numai cu unul din ei împreună cu frații, surorile soțului decedat, sau urmașii acestora, moștenește *o treime*.

3). Când vine cu părinții decedatului soț ori numai cu unul din ei sau numai cu frații și surorile ori urmași lor, moștenește *o jumătate*.

4). Când ascendenți vine la moștenire cu ceilalți (bunici, străbunici) sau colaterali (veri) până la gradul al 4-lea, moștenește *3 pătrimi*,

5). In lipsa rudelor de mai sus moștenește *toată* averea.

Dacă soțul decedat a lăsat donații sau testamente, ele nu pot cuprinde mai mult de *jumătate* din avere.

Soțul supravețuitor e obligat să raporteze liberalitățile ce a primit de la defunct, când vine în concurență cu copii sau descendenții lor.

Soțul supravețuitor are drept să locuiască în casa în care a locuit cu soțul decedat, dacă nu are altă casă. Aceasta însă numai până la împărțeala succesiunii.

Soțul supraviețuitor mai are drept la mobilele și obiectele gospodăriei.

---

nismului bisericesc. Firește, această obligațiune revine în primul rând ierarhiei, care poartă pe umerii ei sarcina misionarismului ierarhic. Dar *ea nu se limitează exclusiv la ierarhie, care n'are în Biserică rostul de a monopoliza misionarismul și puterea harică care-l mijlocește, ci namai acela de a fi „încheieturi și legături"* [1] *care fac contactul celorlalte mădulare ale trupului mistic cu Capul acestui trup.* Aceste „legături și încheieturi" *sunt tot membre ale trupului mistic al Domnului*, dar *cu o chemare mai deosebită, având mai ales rostul de a întreține legătura dintre membre și între membre și Cap, prin revărsarea harului divin prin ele.*[2] Prin urmare, *ierarhia mijlocește numai puterea care vivifică întreg trupul mistic al Domnului și care se revarsă în toate mădularele acestui trup*, adevăr formulat magistral de către I. P. S. Sa Dr. Nicolae Bălan în cuvintele: „Duhul Sfânt e cu Biserica *în totalitatea ei*, povățuindu-o și inspirând-o. *Harisma Lui nu se oprește la barierele ierarhiei, ci trece tot atât de vie și binefăcătoare dincolo de ele, revărsându-se în unde sfinte și asupra dreptcredinciosului popor al Bisericii lui Dumnezeu.*[3] E mai presus, deci, de orice îndoială, că toți ceice s'au încorporat — prin Botez — Trupului mistic al Domnului și au păstrat legătura cu acesta, au în sinea lor principiul vital care vivifică întreg trupul tainic al lui Hristos, seva harului care face ca Biserica să vieze și să crească. *Părtași ai acestei seve vivificatoare sunt, prin urmare, și mirenii ca mădulare ale trupului mistic al Domnului Biserica.* Această sevă a harului circulă și lucrează în întreg trupul tainic al lui Hristos. Neflind un element static ci dimpotrivă unul dinamic prin excelență, ea *pune în mișcare și acțiune pe toate mădularele acestui trup.* In consecință, *nici unul din mădularele Bisericii ca trup mistic al Domnului, nu poate fi pasiv sau static*; dimpotrivă, *fiecare mădular al Bisericii trebue să fie dinamic și activ pe linia rostului său în sânul acesteia.* Căci altfel se usucă ca o mlădiță, pierde comuniunea vitală cu vița, cade și nu mai face parte din viță (Cf. Ioan 15, 2 și 6), adecă nu mai face parte din trupul tainic al Domnului, Biserica.[1] Cu alte cuvinte, cine nu-i activ și dinamic, acela pierde calitatea de mădular adevărat și sănătos al Bisericii, periclitându-și mântuirea și fericirea.

c) Chemarea și îndatorirea mai sus conturată a mireanului ca mădular al trupului mistic al Domnului, se lămurește complet prin lumina ce-o aruncă asupra ei *teza dogmatică despre preoția generală.*

Incorporând pe om trupului mistic al Domnului: Bisericii, Sf. Taină a Botezului îl așează în raport de comunicare cu seva harică, dându-i dreptul de a primi și alte sf. Taine. Totodată această sf. Taină a Botezului îl înzestrară cu o anumită funcțiune sau misiune în cadrele organismului trupului mistic al Domnului, și anume: *îl pune deadreptul în slujba preoției generale.* Datorită investirii lor cu această chemare, laicii — deși le lipsește capacitatea harismatică și îndreptățirea juridică a preoției propriu zise sau speciale — nu sunt cu totul lipsiți de darul preoției, ci *sunt stare preoțească în virtutea calității lor de mădulare ale trupului mistic al lui Hristos.*[1] Firește, *această preoție generală a laicilor nu trebue înțeleasă în sens democratic protestant și confundată cu preoția sacramentală sau specială.* Ea se definește în raport cu preoția specială și anume: In raport cu preoția specială, *preoția generală a laicilor se prezintă ca treapta primă sau a patra a acestei preoții, nu în sensul că face propriu zis parte din preoția sacramentală, ci în aceea că-i condiție indispensabilă a primirii preoției speciale sau se condiționează reciproc.*[2]

Această preoție generală a mirenilor este o realitate, care-i face pe laici apți nu numai pentru colaborare în procesul mântuirii lor, ci și *pentru colaborare cu preoția specială sau cu misionarismul ierarhic. Căci fiind și ei preoți în sens de preoție generală, ca atare și ei au o misiune preoțească sau o chemare misionară în sânul Bisericii,*[3] *care se definește scurt: Laicii au dreptul și datoria de a colabora — chemați și conduși de ierarhie — la promovarea vieții și creșterii integrale a trupului tainic al Domnului: Biserica, ceeace se confundă în esență cu însuși misionarismul laic.* (Va urma).

[1] Coloseni 2, 19.
[2] *Chițescu N.:* O. c, p. 316.
[3] Ortodoxia în mijlocul frământărilor de azi, p. 10.

[1] Cf. *Stan:* O. c. p. 28.

[1] *Idem ibidem*, p. 47.
[2] Cf. *Stan:* O. c. p. 46
[3] Cf. *Idem* ibidem, p. 27 sq.

Din grădina Darurilor

de Sf. Nicodim Aghioritul

Ascultă glasul Duhului ce este în tine, creştine, pentrucă şi tu dacă nu depărtezi harul Lui, cel sfânt, prin patimi şi păcat, pe care l-ai primit la Botez, totuşi îl păstrezi în sufletul tău, neschimbat, prin mijlocirea virtuţilor şi păzirea poruncilor lui Isus Hristos,

Mai mult, dacă aprinzi flacăra Duhului, aruncă mai di'nainte pe cele ce-ţi sânt împotrivă, şi n'o stânge prin lene, şi prin fapte rele, — cum ne-a poruncit Sfântul Pavel zicând: „Duhul, nu-L stângeţi" [Tes. 19].

Făcând acestea, află că te asemeni Feeloarei Maria şi că nu numai sufletul tău laudă pre Dômnul, dar şi Duhul Tău, adică darul lui Dumnezeu pre care l-ai luat, se va bucura de Dumnezeu Mântuitorul tău care nu-ţi va uşura felul în care vei muri, dar care se va înălţa şi-ţi va scurta toate piedicile care îţi sunt împotrivă, după cum explică şi Teofilact.

Iar aceea tresăltare a Duhului şi a inimii tale te va face ca să cunoşti că cu adevărat ai fost botezat şi cu adevărat ai primit pe Duhul Sfânt; şi inima ta va tresălta de atâtea ori de câte ori harul va privi în tine, şi de atâtea ori cât Duhul Sfânt va lucra în taină în sufletul tău prin mijlocirea sfintei rugăciuni, numită *Rugăciunea inimii* dar mai ales în vremea Sărbătorilor Stăpânei şi de Dumnezeu Născătoarei, şi când primeşti dumnezeeştile Taine.

Aşa mărturiseşte Marele Atanasie — în răspunsul către Antioh — când întrebat, dacă omul care s'a botezat, fiind încă copil a primit Duhul Sfânt, — şi zice: „Profetul Isaia a spus către Dumnezeul Mântuirii: — „de frica *Ta Doa mne, în pântece nu vom lua, şi ne-am întristat şi am născut Duhul Mântuirii*"

Prin urmare după cum mama care a zămislit în pântece, din mişcările pruncului află neîndoios că a luat rod, tot aşa şi sufletul creştinului adevărat nu prin cuvintele părinţilor, ci prin faptele şi înălţările inimii lui, învaţă din bucuria Sufletului Său că a luat Duhul Sfânt, când a fost botezat.

[Fragment din lucrarea: „Grădina Darurilor", de Sfântul Nicodim Aghioritul].

Trad. de Pr. David S. Popescu

Se face apel *la conştiinţa patriotică a fiecărui cetăţean, ca în împrejurările excepţionale de azi şi în scopul acoperirii necesităţilor de apărare naţională, să facă subscrieri voluntare la împrumut* **peste contribuţia minimală obligatorie** *şi să renunţe la titluri în favoarea statului.*

† Dr. Vasile Bologa

(1859—1944)

La Geoajul de Sus, în satul său natal, a decedat în 13 Iulie 1944, după scurte suferinţe, fostul director de liceu Dr. Vasile Bologa, *în patriarhala vârstă de 85 de ani, şi a fost înmormântat în 15 Iulie, în cimitirul municipiului Sibiu.*

Cu moartea lui Dr. Vasile Bologa dispare, din rândul tot mai rărit al bătrânilor dascăli penzionari, un fost valoros slujitor al catedrei româneşti din Ardeal.

Plecat din smerite începuturi săteşti, a învăţat carte în comuna sa de naştere, apoi în oraşele Aiud şi Albalulia, la şcoale ungureşti, unde a luat examenul de maturitate (bacalaureat) în 1879. In 1882 a obţinut absolutorul teologic în secţia teologică a Seminarului „Andreian" din Sibiu. — A funcţionat întâi ca învăţător în Vinerea, apoi în Orăştie, în 1882 şi 1883, când a obţinut diploma de învăţător pentru şcoale primare române. In anii următori şi-a continuat studiile la universităţile din Budapesta şi Viena. In 1888 a fost promovat doctor în filosofie la universitatea din Budapesta, pe baza tezei „Interesul pedagogic după Herbart".

In acelaş an a fost ales învăţător la Şcoala civilă de fete a „Astrei" din Sibiu. Mai târziu a ocupat postul de director al acestei şcoale, iar după 1919 e numit director al liceului de fete „Domniţa Ileana" din Sibiu, unde funcţionează până la pensionare.

Timp de un an, în 1901—2, a fost şi profesor provizor la Seminarul „Andreian".

La Asociaţiunea „Astra" a slujit câţiva ani ca secretar al doilea. In timpul din urmă era preşedintele funcţionarilor pensionari din judeţul Sibiului şi membru în consiliul de administraţie a băncii „Albina".

A publicat: Studii pedagogice şi Discursuri (1905), material de folclor, monografia mănăstirii din Geoagiul de sus (în Tel. Rom. 1890) ş. a.

S'a dovedit, în toată vremea, om activ, bun român şi înflăcărat naţionalist. Odihnească cu drepţii!

Poşta Redacţiei

Dlui Dr. *L. I. Cr.* în *G.* Probleme mult mai însemnate sânt la ordinea zilei, decât „problema" schimbării în *alb* a costumului *negru* preoţesc... Trimiteţi întrebarea în altă parte, dacă tocmai stăruiţi în deslegarea ei.

Dlui Dr. *L. M.* în *R. V.* Sântem pentru forma *Paşti* şi *Paştilor*, cum se aude în tot Ardealul, şi nu *Paşte* şi *Paştelui*.

INFORMAŢIUNI

La Orăştie. I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* **al Ardealului, împreună cu dl general** *Macici*, **comandant de armată, a vizitat în 13 Iulie a. c. oraşul Orăştie. Inaltul prelat a fost întâmpinat de autorităţile locale, în frunte cu dl secretar general dela Culte şi arte, prof.** *Aurel Popa* **mai mulţi inspectori generali, primarul oraşului şi alţi fruntaşi. I. P. S. Sa, vizitând noua biserică ortodoxă, unde se fac acum ultimele lucrări în vederea târnosirii apropiate şi-a exprimat mulţumirile pentru modul cum s'a lucrat la amenajarea parcului din jurul monumentalei biserici; s'a relevat sprijinul binevoitor dat de generalul Macici care a pus la dispoziţia primăriei puterile şi mijloacele de transport, necesare întocmirii acestui parc, Dela biserică I. P. S. Sa a trecut la liceul „Aurel Vlaicu". Credincioşii noştri din Orăştie, ca şi alţi credincioşi refugiaţi sau evacuaţi, au găsit liniştire sufletească în binecuvântările Ierarhului şi în cuvintele Sale de speranţă neînfrântă în biruinţa dreptăţii româneşti.**

Prelungire. *Bucureşti 14. — S. P. P. transmite:* **Ministerul finanţelor aduce la cunoştinţă, că termenul pentru plătirea** *impozitului statistic, de 1000 lei*, **datorat de ori care locuitor al ţării, de orce sex, în vârstă de 21 până la 60 de ani împliniţi, s'a prelungit până la 31 Iulie 1944. Fără dovada plăţii acestui impozit, autorităţile publice nu vor plăti nici o sumă şi nu vor elibera nici un act.**

† Dr. Victor V. Frăţilă, tinărul şi distinsul doctor în medicină şi absolvent al facultăţii de litere şi filosofie la Universitatea din Cluj, — în timpul din urmă medic secundar la spitalul de stat dela Turda, secţia chirurgicală, — s'a stâns din viaţă, în 14 l. c. în vârstă abea de 31 de ani. Mobilizat pe front, unde cu dragoste şi devotament, timp de 15 luni, a adus alinare durerilor camarazilor răniţi, a fost în toată vremea alături de luptătorii din prima linie, în urma unui reumatism articular, care s'a agravat şi s'a complicat, tinărul doctor a încetat din viaţă şi a fost înmormântat în cimitirul central din Sibiu. Cuvinte duioase au rostit, la acest trist prilej, păr. prot. Onofrei, prof. universitar O. Ghibu ş. a. In veci pomenirea lui!

ŞTIRI LOCALE

In biserica catedrală din Sibiu: *Duminecă în 23 Iulie 1944*, **servesc: I. P. C. Arhim. Teodor Scorobeţ, cons. Ieronim Grovu şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu şi cons. Alex. Popa şi Anatolie Scurtu.** *Predică: I. P. C. Arhim. Teodor Scorobeţ.* **— La Oastea Domnului predică, după masă la ora 4:** *Pr. Dr. C. Sârbu* **dela parohia Sibiu-Treistejari.**

Nr. 6775/1944 Şcol. [43] 2—3

Concurs

Pentru suplinirea catedrelor de *L. Română şi Lucru manual dela Şcoala Normală de băieţi „A. Şaguna", din Sibiu*, **pe anul şcolar 1944/45, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.**

Cei cari doresc să suplinească una din aceste catedre, îşi vor înainta în acest termin, Consiliului arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu, cereri însoţite de actele necesare pentru numiri.

Candidaţii să fie ortodocşi.

Sunt preferaţi cei cu studii teologice, pe lângă cele de specialitate.

Sibiu, şedinţa secţiei şcolare din 4 Iulie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 6769/1944 (42) 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de învăţători dela Şcoala primară confesională ortodoxă română „Ioan Popasu" din Braşov, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

1. Sunt vacante 2 (două) posturi de învăţători.

2. Posturile sunt pentru bărbaţi, de religie ortodoxă.

3. Vor avea preferinţă candidaţii cu studii teologice, cu aptitudini artistice muzicale sau practice pentru lucrul manual şi absolvenţii Şcoalei Normale „A. Şaguna" din Sibiu.

4. Invăţătorii numiţi vor beneficia de salar dela Stat, ca învăţătorii Statului, conform drepturilor pe care le posedă.

Sibiu, şedinţa secţiei şcolare, ţinută la 4 Iulie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Parohia ortodoxă română Colun, protop. Avrig, judeţul Făgăraş.

(44) 1—1

Publicaţiune

Parohia ortodoxă română din *Colun*, **protop. Avrig, jud. Făgăraş, dă în antrepriză prin tratare de bună învoială lucrările de repararea bisericii, pe ziua de 6 August 1944, ora 14, la oficiul parohial respectiv, unde se pot găsi şi consulta caetele de sarcini.**

Colun, la 14 Iulie 1944.

Preot Alexandru Sasu

Viaţa mea întru Hristos

(4)

[Urmare]

Odihna, fiind dorinţa de căpetenie a tuturor, noi i-o vrem şi celui răposat, rugându-ne lui Dumnezeu pentru aceasta. De aceea nu e oare o nesocotinţă a ne tângui prea mult pentru cei răposaţi? „Veniţi la mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi Eu vă voiu odihni", zice Domnul (Matei 11, 28). Aşa dar răposaţii noştri cei ce cu sfârşit creştinesc s'au nui tot dela noi răspund acestui glas Dumnezeiesc şi se odihnesc,

Pentru ce dar să ne tânguim atât?

*

In sufletul omenesc, care stăruie să-şi petreacă o viaţă curată duhovnicească, se dă una din cele mai subtile şi mai grele lupte cu gândurile deşarte ce ne vin la orice clipă din viaţă — este un războiu nevăzut (duhovnicesc). Trebue să fi în orice clipă şi asupra orcărei întâmplări cu văzul limpede, pentru ca să poţi prinde îndată gândurile cele rele, cari să strecoară în suflet, pornind dela cel viclean, şi aşa să le biruie pe ele. Unii ca aceştia trebuie să aibă inima lor întodeauna înflăcărată de focul credinţii, smereniei şi şi dragostei. Altfel în firea acestora poate prea lesne sălăşlui vicleniа diavolească. După vicleniе vine împuţinarea credinţii sau necredinţa şi după acestea şi orice rău. Apoi nici prin lacrimi nu te vei mai spăla de relele acestea. Deaceea să nu laşi să se răcească inima şi să te fereşti mai cu seamă de nepăsare în timpul rugăciunii. Adeseori se întâmplă că din buze ne rugăm, iar în inimă suntem stăpâniţi de împuţânarea credinţii sau de necredinţă. Cu buzele sale omul pare a fi aproape de Domnul, iar cu inima este departe. Ştiut este însă, că cel viclean anume în timpul rugăciunii se furişează, punând în funcţie îndemânarea lui pentru ca în chipul cel mai neobservat de noi să ne înăsprească şi să ne învicleneаscă inima. Roagă-te deci, frate, şi te îmbărbătează — întăreşte-ţi inima!

*

Dacă voieşti prin rugăciune să ceri pentru tine dela Domnul vre-un bine oarecare, atunci mai întâi de toate pregăteşte-te, întărindu-ţi credinţa încât să fie neînduplecată. Ia din bună vreme măsuri în potriva îndoielilor şi necredinţii. Este rău mare dacă chiar în timpul rugăciunii inima ta va slăbi în credinţă şi nu se va mai putea menţine în ea. Intr'un asemenea caz nici nu trebuie să te mai aştepţi că vei mai primi acelea ce a-i cerut dela Domnul, îndoindu-te. Fiindcă tu L-ai ofensat pe Dumnezeu, iar El celor ce-L necinstesc nu le împărtăşeşte darurile Sale! „Şi toate — a zis Domnul — câte veţi cere în rugăciunea voastră cu credinţă, veţi primi" (Matei 21, 22) Deci de veţi cere necrezând şi îndoinduvă-vă, nu veţi primi. Iar „de aveţi credinţă şi nu vă veţi îndoi", mai zice Domnul, atunci „şi munţii li veţi putea muta". (Matei. 21, 21). Inseamnă deci, că necrezând şi îndoindu-vă nu veţi putea face aceasta. „Dar să ceară (fiecare om) cu credinţă, nici de cum îndoindu-se, zice ap. Iacob... în îndoială să nu socotească că va primi ceva dela Domnul. Bărbatul cu gândul împărţit e nestatornic în toate căile sale (Iac. 1, 6—8). Acea inimă, care se îndoieşte că Dumnezeu îi poate dărui ceace cere, îşi atrage pedeapsa îndoielii: este bolnăvicioasă, tare chinuită şi mult asuprită această îndoială. Deaceea nu întărâta pe Atotţitorul Dumnezeu nici măcar printr'o umbră a îndoielii, — şi aceasta mai cu seamă tu acela care de mulţime multă de ori ai simţit asupra ta această atotputerincie a Lui. Indoiala este hulă asupra lui Dumnezeu, este o neobrăzată minciună a inimii — sau al duhului minciunii, care se cuibăreşte acolo — împotriva Duhului adevărului. Teme-te de ea, ca de un şarpe înveninat! Sau — nu. Ce zic eu? Dispreţuieşte-o şi nu mai ţinea nici cea mai mică socoteală de ea. Ţine minte că Dumnezeu, în timp ce tu te rogi şi ceri, aşteaptă dela tine un răspuns afirmativ la întrebarea, pe care El însuşi lăuntric ţi-o pune: *Crezi tu că eu pot face aceasta?* Da!.. tu ai datoria din adâncul inimii să răspunzi: „Cred Doamne!" (Matei, 9, 28) Şi atunci îţ va fi ţie după credinţa ta. Indoielii sau necredinţii tale fă ca să vină în ajutor următoarea judecată: Eu cer dela Dumnezeu:

1. *Ceeace există*, iar nu ceeace îmi pare sau îmi închipui, nici ceea ce visezi şi nici bunuri fantastice, închipuite. Căci, tot ce există, şi-a luat fiinţă dela Dumnezeu, fiindcă „fără de Dânsul nimic nu s'a făcut, din cele ce s'au făcut" (Ion 1, 13) Aceasta înseamnă că fără El nu poate fi în fiinţă nimic din cele ce sunt. Totul şi-a căpătat fiinţa dela El, sau după voia şi orânduielile Lui se petrece şi se face în lume — prin mijlocirea aptitudinilor şi forţelor cu care sunt înzestrate de către El toate făpturile.

Asupra tuturor celor ce sunt şi se petrec în lume, numai Domnul este singurul Vlădică omnipotent. Pe lângă aceasta, El „chiamă la viaţă şi pe cele ce nu sunt ca şi cum ele ar fi" (Iac. 4, 17). Deci, dacă eu aşi fi cerut cu credinţă chiar şi ceace nu este, El ar fi putut să-mi dăruiască, chemând la viaţă aceea ce eu am cerut.

(Va urma) **Prot. Pavel Grosu**

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Anul XCII — Sibiu, 30 Iulie 1944 — Nr. 31

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitro

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 40 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un petit 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

DE VEGHE!...

Sesizată de conștiința multiplelor îndatoriri ce le implică în sine în mod inerent situația specială prin care trece astăzi neamul românesc, Biserica noastră — ca mamă bună și ocrotitoare a acestui neam — a atras atenția slujitorilor săi asupra acestor îndatoriri, dându-le o serie întreagă de sugestii, îndrumări și sfaturi în legătură cu pastorația în timp de război. Latura care ni se pare c'a rămas uneori mai puțin sesizată și atrasă în cercul acestor preocupări, este aceea a mediului prielnic pe care-l oferă războiul pentru efervescența curentelor subversive și ostile Bisericii și neamului și a îndatoririi preoțimei de a sta de veghe întru prevenirea ivirii acestor curente sau — acolo unde ele au existat de mai demulte ori s'au produs deja — întru localizarea și stârpirea lor.

Preocupată de tămăduirea sau ușurarea rănilor produse de războiu Biserica și-a îndreptat în primul rând grija sa asupra îndatoririlor sulevate de problema asistenței sociale, pe care criza și mizeria produsă de războiu o face atât de acută și de actuală. Firește, însăși practicarea intensă a asistenței sociale este un mijloc indirect foarte potrivit și eficace pentru prevenirea desvoltării concepțiilor răzvrătite și anti-sociale pentrucă ea are darul de a imuniza multe suflete în fața acestei primejdii sau de a înăbuși sau subția efectul acestor curente otrăvitoare ale omului. Dar, ca de obiceiu, de multe ori se uită că *laturea esențială și capitală a asistenței sociale n'o constitue grija față de lipsurile, năcazurile și durerile trupești, ci aceea față de bolile care au năpădit ca o pălămidă grădina sufletului uman*, potrivit raportului de superioritate și supraordonare a sufletului față de trup. Această uitare se furișază foarte ușor în capul omului, nu numai pentru că lipsurile sufletești se sesizează totdeauna mult mai greu decât cele trupești, ci și pentru că de multe ori însăși asistența socială organizată și practicată organizată și practicată oarecum în duh creștin s'a lăsat influințată de duhul organizatorismului materialist modern, care a crezut că orice rău social se poate tămădui prin tehnica abilă a unei ample organizațiuni de ordin exclusiv sau prevalent material.

Desigur, am fi naivi dac'am crede că curentele ideologice nesănătoase n'au frecventat sufletul neamului nostru încă înainte de începerea acestui războiu. Căci francmasoneria, sectarismul și socialismul și-au avut încă de mult și la noi adoratorii lor. Așa încât, nu e vorba acum de stârpirea radicală și definitivă — de altfel aceasta-i idealul! — a acestor curente, ci de *prevenirea răspândirii lor în massele largi ale poporului*. Firește, nu uităm cumințenia și echilibrul sufletesc caracteristic poporului nostru, care constitue un baraj serios împotriva focului ofensiv al numitelor curente. Dar, bazați pe faptul că războiul actual constituie o zonă foarte periculoasă care *a promovat deja o efervescență ce poate da naștere la curente ideologice nesănătoase*, precum și pe acela al diabolicei ingeniosități cu care emisarii acestor ideologii știu să se strecoare în sufletele naive, *credem cu convingere că e cazul să tragem practic toate concluziile din înțeleptul proverb popular: „Paza bună păzește primejdia rea»*. Aceasta cu atât mai vârtos, cu cât prin plasarea refugiaților și a evacuaților la sate, cuiburile de concepții răzvrătite și anti-sociale s'au încetățenit și în unele cercuri rurale. Prin urmare, problema ridicată de noi nu-i actuală — ca până acuma — numai la orașe și aici mai ales la periferii, ci și la sate.

Deaceea *toți slujitorii altarului* și ai neamului sunt chemați să vegheze cu sporită atenție și grija la căpătâiul turmei încredințate spre păstori, ca nu cumva lupii răi și veninoși ai curentelor răzvrătite și antisociale să otrăvească în așa măsură inima poporului, încât să l desfigureze până la periclitarea existenței noastre ca Stat și Biserică. Acolo unde un atare caz s'ar fi produs deja, preotul e dator să caute cu toare puterile a aduce *remedierea, care nu poate suferi nici o neglijare și amânare fără primejduirea intereselor vitate superioare ale neamului*

Care este acum mijlocul cel mai eficace și mai adecvat pentru punerea în aplicare a acestei *terapeutici spirituale preventive?* Pornind dela principiul cardinal că în fața respectivei situații Biserica are datoria de a preveni din vreme respectivele mișcări, *propovăduind cuvântul Evanghelei și picurând în suflete seninătatea și înțelepciunea*, credem că mijlocul prim cel mai chemat să-și arate lucrarea este *predica catihietică socială.*

Sub aceasta înțelegem cuvântarea bisericească care ar drept țintă îndoctrinarea credincioșilor în adevărurile fundamentele și elementare ale creștinismului, având ca temă centrală problema socială. Prin ea preotul va reuși să clădească în sufletul lor *sistemul unei credințe explicite* — și cu aceasta o sănătoasă concepție despre lume și viață — ridicându-l dela nivelul inferior al unei minore credințe implicite. Când creștinismul e amenințat de arma doctrinală, atunci el trebue să răspundă atacurilor prin aceeași armă: *arma unei credințe întemeiate.* Nu ne gândim, desigur, la o îndoctrinare de înaltă factură teologică, ce cere o pregătire specială și îndelungată. Ci numai la introducerea credinciosului într'o modestă dialectică teologică, cu ajutorul căreia să poată rezista în fața atacurilor ingenioasei și diabolicei dialectici a curentelor anti-sociale.

Dar o credință oricât de logic și temeinic formulată, fără seva convingerii dintrânsa n'are nici o dinamică, ci se năruește ca o clădire frumoasă și maiestoasă lipsită de pârghia unui fundament și a unei schele de beton solide. Deaceea predica catihetică socială trebue să țintească spre *creiarea aderenței totale a credinciosului față de adevărurile elementare ale creștinismului.* Numai în felul acesta se ajunge la convingerea, care dă credinței durabilitatea și dinamismul activ necesar. Altfel, credinciosul se leapădă — la nevoe — de credință ca de o haină, pe care o schimbă de dragul alteia. Cu alte cuvinte, trebue să tindem a trece dela o credință implicită și tradițională la *credința „cât un grăunte de mustar"*, care n'are la bază o sferă de conținut teologic complex și pedant, ci *dinamismul unei aderențe totale și al unei convingeri până la moarte.* Aceasta-i credința care « mută munții», singura în stare să opună ispitelor și amenințărilor curentelor subversive, contrafortul unei atitudini demne și salvatoare.

Cum convingerea aceasta nu vine numai pe cale rațională ci pe cale mistică, preotul va întovărăși predica catihetică socială cu *strângerea concomitentă a credincioșilor în jurul sf. Potir*, pentruca *să ajungă la cuminecarea intensă și deasă a primilor creștini*, cari prin aceasta au dobândit atâta viguroasă putere de rezistență și eroism în fața dușmăniilor și amenințărilor de tot felul. Căci prin ea se ajunge la încorporarea deplină în trupul mistic al lui Hristos: Biserica, care are de efect și suprema potențare a dinamismului credinței.

La aceste mijloace, preotul trebue

FOIȘOARA

CAPITOLUL I

Fundamentarea teologică a misionarismului laic

(6) de Preot Dr. CORNELIU SÂRBU

Intemeiată ființial pe încorporarea în trupul mistic al lui Hristos, *preoția generală viază și sporește pe măsura creșterii spre integrarea desăvârșită în acest trup*, care constă în dobândirea staturii lui Hristos după har și asemănare. Așa încât, *această preoție se potențează, hrănește și desăvârșește prin mijlocirea harului divin al acelor sf. Taine: Mirungerea și Euharistia, care sporesc și desăvârșesc încorporarea în trupul tainic al Domnului.* Și de fapt, sf. Taină a Mirungerii — întărind pe creștin și făcându-l capabil de o înaltă desvoltare a puterilor primite prin Botez — *mijlocește* noului mădular al trupului mistic al Domnului *puterea trecerii dela stadiul de copilărie la acela de bărbăție, potențând capacitatea harică a preoției generale într'o aptitudine capabilă de luptă dinamică și ofensivă pentru Hristos și pentru creșterea trupului Său mistic: Biserica.* Având a fi soldatul care să mărturisească și să apere cu bărbăție până la jertfirea eroică de sine, credința creștină, *noul mădular e îmbrăcat* — prin întărirea cu „pecetea darului sf. Duh" — *în zalea unui atlet al lui Hristos:* mintea lui e întărită în convingerea nestrămutată a adevărului credinței ortodoxe și înzestrată cu puterea combaterii tuturor contradicțiunilor și desfigurărilor învățăturii curate; voința lui e întărită cu puterea avântului dinamic activ și plin de curaj moral, care o face în stare nu numai să reziste asalturilor zilnice ale dușmăniei și urei necredinței, ci să contribue efectiv la creșterea Bisericii; simțământul lui e aprins de flacăra iubirii nebune pentru Hristos, care îl face să se dăruiască total pentru biruința Lui în lume. Cu alte cuvinte, harul sf. Taine a Mirungerii toarnă în sufletul creștinului — însă desigur nu cu aceeași intensitate — vigoarea bărbătească activ și ofensiv dinamică, cu care Hristos i-a îmbrăcat pe sf. Apostoli prin trimiterea sf. Duh asupra lor.[1]

Acest viguros dinamism misionar e hrănit și desăvârșit de harul euharistic. Pârghie de sporire a harului și de creștere a desăvârșirii[2] în calitatea ei de isvor fundamental și plenar al harului divin: ne comunică pe Insuși Hristos sub chipul pâinii și al vinului, sf. Taină a Euharistiet desăvârșește încorporarea în trupul mistic al Domnului: Biserica, și odată cu aceasta *hrănește cu putere și plinește preoția generală. Sub flacăra transfiguratoare a harului euharistic, preoția mireană atinge culmea potențării și maturizării sale.* Mijlocind uniunea directă și intimă cu Hristos, *harul sf. Euharistii este elementul indispensabil care întemeiază posibilitatea unei preoții generale rodnice și depline.* Căci umplând sufletul mireanului de har, *sf. Euharistie sporește, împuternicește și desăvârșește harul preoției generale, acordându-i supremul dinamism viguros și activ.* Ca una care mijlocește atingerea culmei participării directe la Viața absolută și prin aceasta comunică credinciosului plenitudinea vieții și a puterii spirituale, care se revarsă năvalnic în acțiune dinamică pozitivă și aprinsă de râvna iubirii față de Hristos, *sf. Euharistie constitue pârghia de aur a celui mai viguros misionarism laic.* Zugrăvind mai concret și mai plastic această funcțiune a harului euharistic în viața misionarului laic, vom spune că sf. Euharistie susține puterile epuizate de truda misionară, sporește puterile sufletești și trupești ale misionarului mirean spre a putea fi la înălțimea exigențelor așa de grele chemări, repară spărturile deschise în cursul luptei, redă rațiunii sprinteneala și limpezimea, inimii flacăra iubirii, iar voinței destoinicia luptei. Cu alte cuvinte, harul euharistic împrospătează necontenit resursele dinamice ale luptei misionare și-l ține pe laic la înălțimea îndatoririlor zilnice ale chemării sale. Căci sub flacăra de foc a acestui har, *harul preoției generale devine mai suplu, mai viguros și mai eficace. La acest dinamism, sf. Euharistie adaugă mijlocirea dăruirii*

---

[1] Vezi eseul nostru: Euharistie și Preoție. I. In „Telegraful Român", 1. VII. 1943, p. 2; *Janvier:* La grâce. 11-ème éd. Paris [P. Lethielleux] 1932, p. 304 sq. Asupra dinamismului misionar cu care sf. Duh a înzestrat pe sf. Apostoli în Ziua Cincizecimii, vezi reliefări magistrale la *I. P. Sf. Sa Mitropolitul Dr. Nicolae Bălan:* Cuvântări rostite cu ocazia alegerii, sfințirii și investiturii. Sibiu, 1921, p. 8 sq.

[2] *Terrien:* La grâce et la gloire. Nouvelle édition revue et corrigée. Paris [P. Lethielleux] 1931, t. II. p. 83—91; *Janvier:* O. c. p. 306.

Nr. 7295 Bis.

Notificare oficială

despre primirea în şcoala de cântăreţi bisericeşti „D. Cunţan“ din Sibiu

Şcoala ortodoxă română de cântăreţi bisericeşti «*Dimitrie Cunţan*» din Sibiu, întemeiată în anul 1927, sub grija Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu, are menirea să crească, pe seama sfintei noastre Biserici, cântăreţi pricepuţi, conducători de coruri sătești şi credincioşi luminaţi.

In afară de cântarea bisericească cea adevărată, elevii acestei şcoli primesc o educaţie religioasă-morală cât mai îngrijită cu putinţă şi au prilej să se iniţieze şi în câte o deprindere practică folositoare pentru toată viaţa lor. Programul şcoalei prevede cursuri de albinărit, pomărit, legumărie, agricultură raţională, etc.

Cu începerea noului an şcolar, Şcoala de cântăreţi bisericeşti din Sibiu se recomandă din nou celor mai aleşi fii ai dreptcredinciosului nostru popor şi cu deosebire acelora dintre ei, cari urmăresc să-şi creeze o carieră liniştită, o viaţă frumoasă şi pusă în slujba preamăririi lui Dumnezeu prin cântarea bisericească.

Tinerii, carl doresc să fie primiţi în această şcoală pentru anul şcolar 1944/45, îşi vor înainta, până la 15 Septemvrie 1944, cererile lor pe adresa: «*Direcţiunii Şcoalei de cântăreţi bisericeşti »D. Cunţan« în Sibiu*», însoţindu-le de următoarele acte:

1. Carte de botez,
2. Certificat de naştere,
3. Certificat şcolar (cel puţin patru clase primare),
4. Certificat de bună purtare dela parohul local,
5. Certificat medical, dovedind că solicitantul nu sufere de boli contagioase şi că nu are defecte corporale.

6. Dovadă despre munca de război.

In această şcoală se primesc numai fii ai Bisericii noastre, având vârsta de 15 ani împliniţi. In ziua de *3 Octomvrie* se va ţinea examenul de admitere, care va consta din probe orale asupra materiei din şcoala primară şi supraprimară. Tot în 2 Octomvrie 1944 se vor ţinea şi examenele de corigenţă. Cursurile vor începe regulat în ziua de *3 Octomvrie 1943*.

Elevii primiţi vor aduce cu sine următoarele: două schimburi, haine de pat (străjac, saltea, pătură sau plapomă, perină, cuvertură albă pe pat, două ştergare cel puţin, etc.), cuţit, furculiţă, lingură şi o ceaşcă pentru ceai. Tacâmurile trec în proprietatea şcoalei. Fiecare elev va aduce cu sine şi o pereche de pantofi simpli de casă, spre a-şi cruţa încălţămintea

Uniforma şcoalei este costumul naţional românesc.

Toţi elevii sunt interni. Taxa de întreţinere este de Lei 44.000 pentru întreg anul şcolar şi se va achita în trei rate şi anume: Lei 15,000 la înscriere, Lei 15,000 la întoarcerea din vacanţa Crăciunului şi Lei 14,000 la Paşti.

Fiecare elev va mai achita la înscriere următoarele taxe: 600 Lei pentru baie, 800 Lei pentru spălat, 400 Lei pentru stricăciuni, 150 Lei pentru bibliotecă, 50 Lei taxă de certificat. Total 8000 Lei.

Având în vedere împrejurările vieţii de azi, Direcţiunea şcolii îşi rezervă dreptul de a mări sau micşora această taxă, după cum vor fi preţurile pieţii.

Cursurile durează *doi* ani de teorie şi *un* an de practică.

După absolvirea şcoalei se eliberează Diploma de cântăreţ bisericesc. Pe baza acestei diplome cântăreţii bisericeşti vor fi retribuiţi din bugetul statului cu un salar lunar fix. Această măsură s'a pus în aplicare încă din 1 Aprilie 1937 şi astăzi sunt retribuiţi lunar toţi absolvenţii şcoalei. Pe lângă aceasta, cântăreţii vor avea uzufructul sesiunii cantorale, obţinută din reforma agrară.

Onorata Preoţime e poftită a citi această Notificare credincioşilor noştri în sfânta biserică în trei Dumineci consecutive şi a îndemna părinţii cu fii buni să şi-i trimită la Şcoala de cântăreţi bisericeşti.

Pe lângă aceasta mai dispunem Oficiilor parohiale spre ştire şi strictă conformare următoarele:

a) Parohiile cari angajează absolvenţi ai Şcoalei de cântăreţi din Sibiu, până la întroducerea acestora în statele cu salarizare, să le asigure din casieria parohială un salar lunar potrivit, conform hotărârii Adunării eparhiale din 1933 emisă de Noi cu Nr. 6621/933.

b) Cântăreţii cu diplomă dela Şcoala de cântăreţi din Sibiu să fie angajaţi pe lângă cei bătrâni *calificaţi* din parohiile noastre, Consiliul parohial având obligaţia să le asigure jumătate din uzufructul sesiunii cantorale.

c) Cântăreţii cu diplomă dela Şcoala de cântăreţi angajaţi în parohii cu cântăreţi *necalificaţi* să se bucure de dreptul de-a ocupa strana dreaptă, având consiliui parohial îndatorirea a le asigura două treimi din sesiune şi din toate venitele cantorale.

Posturile de cântăreţi bisericeşti devenite vacante nu se vor mai putea întregi decât cu absolvenţi ai Şcoalei de cântăreţi.

Parohiile noastre cari dispun de mijloace materiale, întru cât vor avea tineri săraci dar dornici de a ajunge cântăreţi bisericeşti, sunt poftite a vota pe seama acestora taxele de întreţinere la şcoală.

In sfârşit, apelăm la iubita noastră preoţime şi la bunul nostru popor ca să cugete adânc şi să înţeleagă rostul cel mare al şcoalelor bisericeşti de toate gradele şi categoriile, în aceste vremuri de lupte vii pentru Neam şi pentru Lege. Biserica are lipsă de fii treji şi luminaţi, cari pot fi atât de minunat pregătiţi pentru lupta cea mare şi în Şcoala noastră de cântăreţi bisericeşti dela Sibiu.

Sibiu, din şedinţa secţiei bisericeşti dela 25 Iulie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Gânduri întăritoare

„Doamne, gata sânt să merg cu tine şi la temniţă, şi la moarte“.

Sânt acestea cuvinte de făgăduinţă făcute de apostolul Petru înainte de a se întâlni cu durerile crucii lui Hristos. Era un jurământ de urmare lui Iisus, făcut de înflăcăratul Petru care nu-şi putea nici închipui că ar fi capabil să rostească mai târziu cuvintele: „Nu-l cunosc pe acesta“. Nu putea bănui ca umbra slăbiciunii are să-l poarte prin îndoieli şi are să-l îngenuncheze la prima treaptă a verificării apostoliei sale.

Avea în suflet atâta credinţă, adunase în trei ani atâtea rezerve de tărie, încât i se părea că viaţa lui nu mai are nici un rost fără Iisus.

Uimit de minunile Domnului, impresionat de învăţătura Evangheliei, ucenicul Petru se vedea o cremene a tariei credinţei în faţa căreia se vor mişca sufletele cucerite pentru Păstorul cel nou. Dar în noaptea aceea, a înlăcrimatei tragedii, frica de moarte l-a făcut să rostească cuvintele de lepădare. Din adâncurile fiinţei sale au izvorât atunci lacrimile unui plâns cu amar. Intrebările îl chinuiau, actul săvârşit îl degradase şi ruptura care-l încerca să-l desprindă de Iisus îi aducea în cale pulberea măruntă a unui ideal.

Umbrele nopţii se proiectau la lumina aceea slabă ca nişte fantome urâte ale unui vis greu, care a tulburat fericirea şi liniştea unui suflet predat Domnului. Cu sufletul răvăşit de această primă încercare a rătăcit apostolul o clipă, s'a întâlnit cu fraţii ucenici, — slăbiciunea firii îl făcea acum smerit, trist şi aştepta clipa în care să-şi poată răzbuna căderea.

S'a înviorat în dimineaţa aceea cu rouă; când a văzut mormântul gol şi pe Iisus înviat, a înţeles mai târziu cele trei întrebări: „Simone, fiul lui Iona, iubeşti-mă“? Aşezat în trepta apostoliei prin iertarea lui Iisus, apostolul Petru şi-a mistuit viaţa întru împlinirea chemării sale.

Cu truda pescarului de suflete, arunca năvodul cuvântului în marea aceea de suflete păgâne pentru a cuceri lui Iisus aleasă turmă. Cu truda omului predestinat pentru cea mai aleasă muncă el a ostenit fără a se cugeta la simbrie sau la recunoştinţa omenească; nu s'a lăsat impresionat de sfidarea ştiutorilor de lege şi a cunoscătorilor de filosofie, nu s'a umplut de mândrie atunci când a vindecat ologul dela Poarta frumoasă, şi-a purtat misiunea cu o conştiinţă care a realizat atât de mult.

Sfinţenia vieţi sale lăsa în urmă gustul pentru împărăţia aceea de vis a fericirii cereşti. Şi îndemna răsadul acests de suflete cu slovele: „Pentru aceea, iubiţilor, aşteptând aceasta, sârguiţi-vă să fiţi aflaţi de el fără vină, fără prihană, în pace“. (II Pentru 3, 14).

Aşa s'a purtat, până când faţa începuse a i se încreţi cu umbre de trudă şi vârstă, când se apropia sorocul sfârşitului vieţii sale.

Era prin anul 67, Nero îşi curăţea oraşul de lumea nouă a creştinilor. La lumina cetăţii care ardea, răsbunarea oarbă ucidea pe uliţe pe cei mai buni dintre oameni. In nopţile acelee de groază, opaiţele erau din trupuri de creştini unse cu răşină, iar fiarele se hrăneau din prisosul acesta de vieţi predate Domnului. In sufletul apostolului Petru s'a furişat un gând de slăbiciune, o reminiscenţă uitată din anul lepădării de Hristos.

Gândul a început să pună întrebări, şi să-i spună că el, Petru, este necesar să mai trăiască şi că ar fi bine să se desprindă din oraşul care jurase moarte ucenicilor lui Iisus. Cu paşi şovăielnici a început să se furişeze din cetate, pe cărări ascunse, pe lângă umbra zidurilor negre, pornind să iasă din oraş.

Fugarul în drumul acesta a întâlnit din nou pe Iisus. L-a întrebat: „Unde mergi, Doamne?“ „Merg să mă răstignesc a doua oară“, i-a răspuns Iisus.

Petru s'a oprit atunci din calea aceasta a slăbiciunii, s'a întors în cetatea cu jertfe şi peste câteva zile a pri-

---

totale în slujba misionarismului laic. Ospăţ al supremei iubiri şi jertfiri, sf. Euharistie seamănă în inima credinciosului iubire şi duh de jertfă, care se revarsă în arădere integrală pe altarul preoţiei generale. Infăptuind conversiunea totală a omului în Hristos, harul transfigurator al sf. Euharistii absoarbe spre cer întreaga viaţă religios-morală a credinciosului, descătuşindu-l de chemările pământului, spre a lucra numai pentru Cer. Acest duh de înalt idealism este transfigurat în dăruire totală pentru mântuirea semenului. Căci născând şi nutrind comuniunea mistică şi de iubire dintre credincioşi ca mădulare ale aceluiaşi trup mistic: Biserica, *harul euharistic este principiul şi alimentul unei iubiri depline faţă de fraţi, iubire care stimulează misionarismul laic la fapte bogate.* Sub înrâurirea lui, creşte statura desăvârşită a misionarului laic sugerată de clasica lozincă paulină: „Tuturor toate m'am făcut, ca pe toţi să-i mântuesc“. In fine, harul euharistic redă echilibrul sufletesc şi toarnă balsamul întremător al păcii în inima misionarului laic, frământată şi frântă de atâtea necazuri şi greutăţi legate de sarcina preoţiei generale.[1]

Această funcţiune a misionarismului laic minunat înzestrată cu puterea necesară exercitării sale, este solid întemeiată pe mărturiile bogate ale sf. Scripturi şi ale sf. Tradiţii.

Realitatea preoţiei generale a laicilor o mărturiseşte şi subliniază sf. Apostol Petru prin cuvintele: „Voi sunteţi seminţie aleasă, *preoţie împărătească*, neam sfânt“,[1] *„preoţie sfântă, ca să aduceţi jertfe duhovniceşti*, bine plăcute lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos“.[2] Şi mai lămurit mărturiseşte preoţia generală a mirenilor sf. Apostol şi Evanghelist Ioan, când scrie celor şapte biserici din Asia că Mântuitorul *„ne-a făcut împărăţie — preoţi lui Dumnezeu şi Tatălui Său“*.[3] Aceste mărturii clasice sunt sprijinite şi pe afirmaţia Mântuitorului că mirenii sunt însărcinaţi cu o chemare mai înaltă decât aceea a preoţilor şi profeţilor Testamentului Vechiu.[4] Ori, această misiune n'o poţ îndeplini decât printr'o preoţie mai înaltă decât a acestora.

Pe baza acestor locuri scripturistice, *sf. Părinţi* şi marii dascăli ai Bisericii au mărturisit şi subliniat deasemenea realitatea preoţiei generale cu toată claritatea şi convingerea. Din mulţimea bogată[5] de citate ce s'ar putea aduce, reţinem numai pe cele mai clasice; şi anume: *sf. Justin Martirul* († 165): „Noi suntem adevăratul popor arhieresc al lui Dumnezeu, cum Insuşi Dumnezeu a arătat, dacă el declară, că I se aduce în fiecare loc între popoare jertfă bineplăcută şi curată. Insă Dumnezeu primeşte jertfă numai prin preoţii săi“[1]; *Origen* († 254): „Ori tu nu ştii, că şi ţie, adecă întregei Biserici a lui Dumnezeu, şi întregului popor al credincioşilor, ţi s'a acordat preoţia? Auzi cum spune Petru despre credincioşi: „Neam, zice [I Petru II, 9), ales, preoţie împărătească, neam sfânt, popor agonisit“. Tu ai deci demnitate preoţească, fiindcă eşti un neam preoţesc,..“[2]; *sf. Ioan Gură de Aur* († 407): „Cel care a dat Duhul, prin care a efectuat pe acestea două, făcându-ne totodată profeţi şi preoţi şi regi“;[3] sf. Ambrozie († 397): „Toţi fiii Bisericii sunt preoţi; căci suntem unşi ca preoţie sfântă, aducându-ne pe noi înşine jertfă spirituală lui Dumnezeu“.[4]

să adauge *practicarea intensă şi integrală a asistenţei sociale*, **care întregeşte activarea celorlalte mijloace prin adăugarea laturei practice a luptei preventive.**

Numai în felul acesta se poate menţine în sufletul neamului, înţelepciunea, seninătatea şi echilibrul în faţa situaţiilor de astăzi şi se poate garanta izbânda noastră deplină.

Preot Dr. CORNELIU SÂRBU

---

[1] Cf. *Sârbu Corneliu Dr. Preot:* Euharistie şi Preoţie. II. In „Telegraful Român“, 25. VII. 1943, p. 2.

[1] I Petru II, 9.

[2] *Idem* ibidem, v. 5.

[3] Apoc. I, 6; cf. V, 10.

[4] Mat. XI, 11; Lc. VII, 28.

[5] Vezi la *Niebecker Engelbert Dr.:* Das allgemeine Priestertum der Gläubigen. Paderborn [F. Schöningh] 1936, p. 18—50.

[1] Dialog cu iudeul Trifon, n, 116. Migne P. G. 6, col. 746 A: „...ἀρκιερατικὸν τὸ ἀληθινοῦ γένος ἐσμὲν τοῦ Θεοῦ, ὡς καὶ αὐτὸρ' ὁ Θεὸς μαρτυρεῖ, εἰπὼν ὅτι ἐν παντὶ τόπῳ ἐν τοῖς ἔθνεσι θυσίας εὐαρέστους αὐτῳ καὶ καθαρὰς προσφέροντες. Οὐ δέχεται δὲ πας οὐδενὸς θυσίας ὁ Θεὸς, εἰ μὴ διὰ τῶν ἱερέων αὐτοῦ“.

[2] In Leviticum homilia IX. n, 1. Migne, P. G. 12, col. 508 D. sq.: „Aut ignoras tibi quoque, id est omni Ecclesiae Dei, et credentium populo sacerdotium datum? Audi quomodo Petrus dicit de fidelibus: „Genus, inquit (I Petrus II, 9), electum, regale sacerdotium, gens sancta, populus in acquisitionem“. Habes ergo sacerdotium, quia gens sacerdotalis es“.

[3] Omilia la epist. a doua către Corinteni. IiI, 5. Migne, P. G. 61, col, 411.: „Τὸ Πνεῦμα δοὺς, δι'οὗ ταῦτα ἀμφότερα ἐποίησεν, ὁμοῦ προφήτας καὶ ἱερεῖς καὶ βασιλέας ἐργαξόμενος“.

[4] Expositio in evang. secundum Lucam. Lib. V., n. 33. Migne, P. L. 15, col. 1730 C.: „Omnes filii Ecclesiae sacerdotes sunt; ungimur enim in sacerdotium sanctum, offerentes nosmetipsos Deo hositas spirituales“.

mit moartea de martir. Acum a sosit clipa în care şi-a împlinit făgăduinţa: „Doamne, gata sânt să merg cu tine şi la temniţă, şi la moarte".

Am făcut şi noi cu toţii în timpuri bune făgăduinţă Domnului să fim ai lui, nedeapărţiţi cu viaţa de El, lui să-i slujim până în clipa când suflerea rece are să stingă candela vieţii noastre. Şi în clipele de fericită contopire cu Iisus au murmurat cuvintele: „Doamne, gata sunt să merg cu tine şi la temniţă şi la moarte". Ni-a răpit sufletul cu vraja sfinţeniei din preajma Tavorului, şi ne-am făcut din gând o colibă spre a trăi o veşnicie în preajma Lui.

Timpul a trecut şi prin schimbările care se văd peste unele locuri şi peste unii oameni, au venit clipele de verificare a dragostei pentru Iisus şi Evanghelia sa. Aş vrea, iubite frate, să te port cu gândul spre clipa acea de verificare. Iată lanţurile se aşează pe mâinile tale pentru vina că eşti al lui Iisus. Nu mai poţi mângâia şi nici binecuvânta.

In faţă se deschid porţile unei temniţe — este o încăpere rece cum erau catacombele din viaţa martirilor .Rabzi foame, eşti supus la cazne şi la întrebări, vreau nelegiuiţii să rosteşti cuvintele de lepădare de Hristos. Iţi batjocoreşte icoana la care te-ai închinat, aruncă cuvinte ca să dărâme credinţa cari ţi-a ridicat cetate veşnică în ceruri.

In calea minţii îţi apar îngerii întăririi. Vezi pe Daniil în groapa cu lei şi în cuptorul cu foc, vezi pe arhidiaconul Ştefan, pe sf. apostoli Petru şi Pavel îţi aduci aminte de chinurile sf. ap. Ioan din vasul cu untdelemn clocotit... Martiri răsar cu duhul să ne întărească...

Nu uita că nu putem să fim decât numai buni cu cei ce ne prigenesc. Bătrânul episcop Policarp, în ceasul când ostaşii i-au descoperit că au venit să-l prindă pentru a fi judecat că este creştin, i-a poftit în modesta-i încăpere, i-a aşezat la masă, pe drumeţii osteniţi de alergare, şi după aceea a păşit spre moarte. S'au uimit străinii de strălucirea inimii acelui episcop bătrân, iar câmpul din preajma jertfei lui s'a umplut cu miros de smirnă.

Suprema slujbă este aceea să fii un bulgăre mărunt de smirnă în cădelniţa de jertfe a credinţei creştine.

Preot Gheorghe Şerbu-Satulung

Misiuni religioase, obişnuite la sf. Mânăstire Hodoş-Bodrog şi la Schitul sf. Gheorghe dela Feredeu, în eparhia Aradului, se vor ţinea şi în anul acesta din prilejul sărbătorilor Schimbarea la faţă (6 August), Adormirea Maicii Domnului (15 August) şi Înălţarea sf. Cruci (14 Sept.). La aceste misiuni înălţătoare vor fi de faţă şi credincioşi din eparhiile vecine.

Sfinţirea spitalului de răniţi „Inima Reginei Maria" dela castelul Bran

In ziua de 22 Iulie 1944 Branul s'a bucurat de un eveniment deosebit de însemnat şi plin de pilduitoare înţelepciune.

Acolo, lângă vechiul castel, a poposit I. P. Sf. nostru Mitropolit **Nicolae** *ca să sfinţească noul spital de răniţi „Inima Reginei Maria".*

Spitalul este ridicat prin grija deosebită a A. S. Impăriale Arhiducesa **Ileana** *ajutată de dărnicia românească şi înfăţişează continuarea operei samaritene a „Mamei Răniţilor". Ca şi în războiul trecut, şi acum, o mână darnică, o inimă caldă şi o minte înţeleaptă s'au unit pentru uşurarea durerilor celor mai buni fii ai neamului şi pentru a continua împrospătarea sufletului românesc.*

Sfinţirea spitalului s'a făcut într'un cadru de sobrietate aleasă. I. P. S. Mitropolit **Nicolae,** *înconjurat de un sobor de preoţi, a săvârşit acest act şi a tălmăcit apoi, într'o cuvântare grea de tâlc, toată semnificaţia momentului. Spitalul se ridică prin grija celei mai iubite fiice a celei mai mari Regine pe care a avut-o neamul românesc.*

Alteţa Sa Arhiducesa **Ileana** *a răspuns, arătând îndemnurile din care a pornit ridicarea spitalului. In afară de dragostea pentru neam, în temeiul căreia răsare această instituţie de însănătoşire, lucrul a pornit şi din recunoştinţa datorată neuitatei „Mame Regină".*

La solemnitate s'a remarcat o asistenţă distinsă în frunte cu dl Prefect al judeţului Braşov.

Acum, lângă castelul Bran, unde este aşezată inima neuitatei noastre Regine, bate o altă inimă şi are unde lucra o altă mână, pentru acest Neam doritor de pace în ţara sa şi în lumea toată.

Arhid. **I. C.**

Şase ani dela moartea Reginei Maria. — *Inplinindu-se luna aceasta şase ani dela moartea marei suverane a României, ziarele noastre au publicat numeroase articole omagiale evocând ilustra personalitate a Reginei românilor. Reies, din toate aceste publicaţiuni, distinsele calităţi ale Reginei Maria: talentul său de scriitoare, bunătatea sufletului, înţelepciunea şi nesfârşita dragoste pentru poporul român de pretutindeni. Ardealul păstrează vie amintire a celeice a fost întâia Regină a tuturor românilor.*

Daţi sânge pentru răniţi. Centrul de transfusie şi conservarea sângelui. Strada Octavian Goga Nr. 28, Sibiu.

Pentru lămurirea credinţei

Intr'o zi de Vineri, o credincioasă îmi dădu, împreună cu bileţelul pentru acatist, un mănunchiu de broşuri cu rugămintea să le stropesc cu apă sfinţită.

„Ne-am gândit, părinte, rosti femeea, că tot e mai bine să le sfinţim la biserică".

Aruncând în grabă ochii peste ele mi-am dat seama că broşurile intitulate: „Rugăciune folositoare, Epistolă mântuitoare sufletului" nu cuprindeau nici un fel de rugăciune. Fiindcă nu aveam atunci răgazul de cercetare mai atentă, am rugat pe femeie să rămână până la sfârşitul slujbei, ca să pot sta de vorbă şi să o lămuresc asupra cărţii, care dintru început imi părea din izvor sectar, sau dintr'o eviavie dubioasă.

Din convorbirea cu femeia am aflat că era lucrătoare într'o tipografie. Că acolo un creştin — ea zicea un preot — a venit şi a dat la tipar aceste broşuri şi că la ridicarea lor a îmbiat fiecăreia câte una, spunându-ie că e purtătoare de noroc, şi cel ce o are, va scăpa de judecata lui Dumnezeu.

După ce am lămurit-o cât s'a putut asupra cărţii, făcându-o să înţeleagă că e o carte greşită, că nu poate purta binecuvântarea Bisericii şi deci nu poate fi aducătoare de mântuire, am pornit îndată spre tipografie să aflu despre alcătuitorul ei.

Era un creştin din judeţ, despre care auzisem că cercetează biserica, dar umblă şi în adunări sectare, şi mai nou, cum o dovedeşte broşura, se ocupă cu negoţ de „cărţi mântuitoare de suflet". Tipărise de data aceasta cinci sute de exemplare, iar altădată altele.

Cartea cuprinde tot felul de poveşti şi legende, împreunate cu sfaturi şi îndemnuri morale şi cu profeţii sectare. Nu e numai o carte de evlavie religioasă cum sunt cele de origine bogomilică, ca „Visul Maicii Domnului" etc, şi care se poartă şi se răspândesc pe la toate târgurile.

In broşura de faţă sunt strecurate şi anumite învăţături sectare.

La început se spune că epistolia „e căzută din cer" şi „era scrisă cu litere de aur" de Dumnezeu. In ea stă scris cum să se poarte oamenii, de ce păcate să se ferească, ce pedepse îi aşteaptă, şi continuă în partea a II-a cu înşirarea unor calamităţi abătute asupra popoarelor, dintre care reproducem numai acestea spre exemplificare: „La 1790 mânia lui Dumnezeu va fi în tot pământul şi se va răci dragostea. La 1848 va fi război între ruşi şi unguri. La 1860 voi elibera pe creştini de a nu mai plăti bir turcilor... şi, în sfârşit, la 1990 lumea se va stinge"...

Ea dă şi mijloacele, prin care oamenii pot scăpa de mânia şi judecata lui Dumnezeu. Intre acestea cele mai bune sunt: Toţi oameni să se însemneze cu literile B. F. C. H. O. A. C. (?), să poarte şi să răspândească epistolia. Căci „cine o are şi o va da şi altora s'o citească, de va avea păcate câte stele pe cer şi cât nisip în mare, i se va ierta lui.

Nu aş fi insistat asupra acestei broşuri dacă ea ar fi un caz izolat. Cum însă în vremea noastră, pornită pe panta dărâmării şi distrugerii, care nu se opreşte numai la cele materiale şi văzute, ci vrea să pustiască şi sufletele şi să le îndepărteze dela adevăr, ni s'a părut că această broşură e un fel de „bombă camuflată" împotriva sufletului şi Bisericii naţionale. Căci deşi e vorba în ea de mântuire şi de fugă de păcate, de biserică şi preot, ea are o doză inflamabilă de neadevăr şi rătăcire. E, dacă ni se îngădue asemănarea, un fel de „liberator" care ucide.

Cazul nu este unul singur. Broşura a cunoscut mai multe mii de exemplare până acum. Dar îmi aduc aminte că mai anii trecuţi veneau copii de şcoală cu câte o scrisoare pe care a primit-o dela „mămica" în care era vorba că a căzut cine ştie unde pe pământ o piatră şi pe aceea erau scrise câte şi de toate, iar copiii erau puşi să le multiplice, altfel nu mai au nici un noroc în viaţă. Când m'au văzut că le rup în faţa lor, erau miraţi cum de părintele îşi rupe cu atâta uşurinţă norocul. Mai apoi s'au lecuit şi ei de asemenea scrisori.

Deşi concepţia despre mântuire pe care o propagă astfel de broşuri, e atât de neserioasă, — poţi avea oricâte păcate dacă porţi şi răspândeşti broşura nu te mai judecă Dumnezeu, — totuşi ele pă-

Distincţie eroismului românesc

Generalul român *Racoviţă* a fost decorat cu cea mai mare distincţie de război germană.

Faptul a dat prilej ziarelor noastre să evoce tot războiul românesc, de-alungul căruia armata română, având în rândurile ei şi pe cavaleriştii generalului recent decorat, a dus faima României până în cele mai depărtate ţări.

In 1944 generalul român e decorat pentru ceeace a făcut în cursul întregului război. Este o recunoaştere a faptului că după mai bine de trei ani de lupte grele, armata noastră nu numai nu e ostenită, dar, dimpotrivă, dovedeşte o forţă mereu proaspătă, ce se impune şi se cere relevată prin cele mai înalte distincţiuni.

Pe piepturile ofiţerilor şi soldaţilor noştri strălucesc decoraţii germane pe care, în rândurile armatelor negermane, ei le-au căpătat cei dintâi, după cum sânt unele decoraţii germane excepţionale pe care, printre negermani, numai *românii* le posedă.

Astfel mărturiile eroismului românesc sporesc cu nedesminţită statornicie, acoperind de prestigiu întreaga armată română, prin reprezentanţii ei cei mai vrednici.

Viaţa mea întru Hristos

(5)

[Urmare]

2. *Eu cer numai ceea ce este cu putinţă* pentru Dumnezeu însă şi ceea ce ne pare nouă a fi imposibil, este cu putinţă. Inseamnă deci că şi din acest punct de vedere nu sunt oprelişti, fiindcă Dumnezeu poate face pentru mine până şi aceea ce după înţelegerea mea ar fi cu neputinţă. Nefericirea noastră stă în faptul că în chestiunile credinţii adesea se amestecă raţiunea noastră mioapă, — acest paianjen care prinde adevărul în pânza judecăţilor sale, convingerilor şi analogilor. Ori credinţa dirtr'odată cuprinde şi vede totul, pe când raţiunea ajunge la adevăr numai pe căi lăturalnice; credinţa este mijlocul comuniunii între duh şi duh, iar raţiunea — între semnul şi sensual, ba şi pur material. Cea dintâi — e duh, iar cealalta — e trup.

*

Toate bunurile sufletului, — adecă tot ceace constitue viaţa, liniştea şi bucuria sufletului, — sunt dela Dumnezeu. Probă: Iată ce-mi spune inima: Tu, Duhule, eşti vestiarul bunătăţior.

Având pe Hristos în inimă, teme-te ca nu cumva să-L pierzi şi cu aceasta să pierzi şi liniştea sufletească; e amar să începi ceva dela început. Sforţările de a te uni din nou cu El — după cădere — vor fi prea grele şi te vor costa multe şi amarnice lacrimi. Ţine-te de Hristos cu toate puterile tale, ciştigă-L pe El şi nu pierde îndrăzneala cea sfântă în faţa Lui.

*

Privind la icoana Mântuitorului vedeţi cum caută El spre voi cu prealuminaţii Săi ochi. Această privire este nu altceva, decât o materializare a acelui fapt că El într'adevăr şi alevea se uită spre voi cu privirile Lui, mai strălucitoare de cât soarele. In chipul acesta El vede toate cugetele noastre şi ascultă toate dorinţele şi păsurile noastre. Icoana nu este altceva decât o imagine în trăsături şi semne, care reprezintă prin sine şi aceea ce nu se poate picta sau reda, rămânând dar a se pătrunde numai prin credinţă. Aveţi deci încrederea că Mântuitorul priveşte întotdeauna spre voi şi vă vede pe toţi — cu gândurile, scârbele, păsurile şi toate nevoile voastre ca în palmă... Iată, în palmele mele am însemnat zidurile tale, cari sunt deapururi înaintea ochilor mei!" (Is. 46, 16), zice Domnul. O! câtă mângâiere şi viaţă au aceste cuvinte ale atotputernicului Dumnezeu! Şi aşa deci luaţi aminte, că, rugându-Vă în faţa icoanei Mântuitorului, sunteţi ca şi în faţa Lui, Iubitorul de oameni — Domnul — este alături cu Harul Său de această icoană şi, prin ochii pictaţi acolo, aevea priveşte spre voi: căci „ochii Domnului sunt pretutindeni, veghind" (Pild. 15, 3), deci şi pe icoana noastră; tot aşa vă şi ascultă prin organele auzului pictate acolo. Dar să ţineţi minte că ochii Lui sunt ochi dumnezeieşti şi urechile Lui sunt auzul Atotputernicului Dumnezeu.

*

In operele oamenilor bineintenţionaţi cinsteşte întotdeauna *lumina* lui Hristos, *care luminează pe tot omul ce vine în lume.* (Ion 1, 9), şi le citeşte cu dtagoste, — ele se datoresc purtătorului de lumină Hristos, Carele revarsă din plin lumina sa asupra celor buni şi vâvnitori.

*

Oriunde aş fi, îndată ce voi ridica ochii inimii mele către Domnul, El, ca un iubitor de oameni, numai decât va răspunde la credinţa mea şi la rugăciunea mea, iar necazurile îndată vor pier. El este în tot locul şi în toată vremea aproape de mine. Atât numai că nu L vezi, în schimb, însă, cu inima îi simţi aevea. Scârba, necazul, este moartea inimii şi tot ea este cădere dela faţa lui Dumnezeu. Nobleţa şi liniştea inimii însoţită de o credinţă vie în Domnul, îmi dovedesc, mai clar decât ziua, că El este necontenit cu mine şi că El trăieşte în lăuntrul meu. Care altul ar fi oare acel mijlocitor sau înger, care să ne izbăvească de păcate şi de scârbe? Nimeni! în afară de unul Dumnezeu, Aceasta ni-o dovedeşte viaţa.

*

Gradul de vrednicie al rugăciunii noastre totdeauna să-l măsurăm omeneşte, adecă după felul cum ştim să ne purtăm cu oamenii.

Să vedem dar, cum sântem noi faţă de aceşti oameni? Uneori expunem rece, fără de inimă, toate rugările noastre, mulţumita sau lauda. Şi aceasta o facem cu mai multă nepăsare atunci când noi ar urma să-i servim cu ceva. Câte odată însă, procedăm cu căldură, cu toată inima şi cu dragoste; foarte rar cu sinceritate. La fel,

trund în cercuri largi, susţin o evlavie greşită şi întreţin rătăcirea cu privire la adevărurile credinţei. Ele nu îndepărtează pe om direct de biserică, dar îi îngustează mintea şi-l fac să amestece adevărul cu eroarea. Ceea ce este mai periculos, este că sectarii au început a se folosi de astfel de literatură şi strecoară camuflat învăţăturile lor. Cu toată desfiinţarea legală a sectelor, ei se află la lucru mai mult ca altă dată. Îl întâlneşti printre muncitori, sinistraţi, refugiaţi şi săteni şi îşi seamănă într'o formă ascunsă rătăcirile lor. Între uneltele de care se folosesc, sunt şi asemenea broşuri.

In faţa acestor atacuri împotriva sufletului nu putem rămânea indiferenţi. Ori de câte ori descoperim printre credincioşi asemenea cărţi purtătoare de evlavie dubioasă şi de rătăcire sectară, trebue lămurit poporul, trebue lămurită credinţa. Păcat împotriva credinţei nu este numai necredinţa, ci şi credinţa rătăcită. Cu râvna cu care suntem rânduiţi să chemăm dela necredinţă la credinţă, cu aceeaş râvnă trebue să păzim pe cei credincioşi a nu cădea în apele tulburi ale unor false credinţe.

Lumea este setoasă de cuvântul lui Dumnezeu. Aleargă acolo unde i se îmbie fără prea mult discernământ. Omul care în vreme de pace nu s'a mai rugat poate din copilărie, simte acum nevoia să se roage şi caută o carte de rugăciune.

Dacă nu o găseşte la preot şi la biserică, o ia dela oricine i-o îmbie. Nu vom putea scoate din circulaţie aceste broşuri, până când nu vom avea în fiecare parohie, la fiecare preot, un număr suficient de cărţi de rugăciuni şi până când nu vom convinge poporul că o carte bună de rugăciuni nu se poate procura ca orice marfă din toate prăvăliile. Cartea de rugăciuni cuprinde duhul şi darurile Bisericii — de aceea ea trebue răspândită prin şi de către Biserică.

Dar stăvilirea acestor fel de broşuri se poate face şi printr'o măsură operatorie. Există la noi o cenzură de stat, care are o secţie de cenzurare a cărţilor cu tendinţă de dismembrare a neamului. In această categorie intră şi broşurile amintite, care întreţin nu o evlavie adevărată, ci o stare de panică apocaliptică în mijlocul poporului. Dacă sunt preoţi cu supravegherea scrisului religios, să-şi facă datoria, iar de nu sunt, să fie rânduiţi pentru acest lucru.

Trăim într'o vreme în care se simte necesară lumina credinţei adevărate, ocrotitoare de neam. Vreme care cere făclieri destoinici.

Preot Vasile Coman

C. preoţi să stea în fruntea mişcării

Oastea Domnului

nu ştim nici cu Dumnezeu cum să ne purtăm. Intotdeauna şi din toată inima să ne facem orice lucrare în faţa lui Dumnezeu; cu toată inima să-L iubim şi să nădăjduim spre El.

*

Increderea în existenţa lui Dumnezeu este strâns legată de convingerea existenţii propriului nostru suflet, care este o mică particulă, numai cât din lumea spirituală. Pentru sufletul celui binecredincios existenţa lui Dumnezeu este tot atât de evidentă cât şi exisrenţa proprie. Fiindcă în legătură cu orice gând bun sau rău, cu orice dorinţă, intenţie, cuvânt sau faptă şi în inima omului se produc schimbări corespunzătoare — linişte sau nelinişte, bucurie sau durere. Şi aceasta numai în urma acţiunii exercitate de Dumnezeuul Duhurilor şi atot trupul asupra omului. Dumnezeu se oglindeşte în sufletul omului tot aşa după cum şi soarele într'o picătură de apă. Cu cât această picătură este mai curată cu atât şi imaginea oglindită este mai clară, şi dimpotrivă — cu cât e mai murdară, cu atât şi imaginea e mai tulbure. Deci atunci când suntem într'o stare de prea mare necurăţenie sau de întunecare sufletească, atunci anume oglindirea încetează, iar sufletul rămâne în situaţia întunerecului spiritual şi într'o stare de nesimţire — omul atunci are ochi şi nu vede, urechi are şi nu aude. Şi încă ceva — Dumnezeu în acţiunile Lui faţă de sufletul nostru este tot aşa după cum şi aerul de dinafară este faţă de mercurul dintr'un termometru. Deosebirea însă este aceea că dilatarea sau starea iniţială, urcarea sau coborârea mercurului se petrec în urma schimbărilor atmosferice, iar dincolo — Dumnezeu rămâne neschimbabil, veşnic totdeauna bun şi drept. Aici sufletul este acela care se modifică mereu în purtările sale faţă de Dumnezeu — sufere modificări în sine chiar, şi anume: fără să ia seama se înmoaie, se linişteşte cu inima. atunci când să apropie de Dumnezeu cu credinţă şi cu fapte bune. Şi dimpotrivă — numai decât se înăspreşte, se neliniştеşte şi sufere dureri, atunci când se îndepărtează de Dumnezeu, prin împuţinarea credinţii, prin necredinţă în adevărurile Dumnezeeşti şi prin nelegiuiri.

Va urma) **Prot. Pavel Grosu**

Sf. Ioan Gură de Aur

Bărbatul şi femeia în căsnicie

Dacă unul din soţi este mai înavuţit, să nu impute celuilalt sărăcia sa. Iubirea de argint pierde totul. Femeia să nu zică bărbatului: „om sfiicios şi laş, minte leneşă şi aţipitoare; cutare altul alături de tine, cu toată neînsemnătatea obârşiei şi stării sale, cu preţul unor primejdii înfruntate şi al unor călătorii întreprinse, a ajuns să strângă mari bogăţii. Femeia sa, încărcată de aur, străbate oraşul într'o trăsură trasă de cai* albi, târând după dânsa o droaie de sclavi şi eununc. Şi tu, tu nu eşti decât un netrebnic şi viaţa ta este cu desăvârşire nefolositoare". Nu, o femee să nu rostească graiul acesta sau un grai asemănător. Căci ea este trupul nu pentru a porunci capului, ci pentru a i se pleca şi supune.

Dar cum, se va zice, îndura-va ea sărăcia? Unde găsi-va ea mângâieri? Să-şi înfăţişeze pe acelea care sunt mai sărace decât ea. Să socotiască câte fete nobile, departe de a primi ceva dela bărbaţii lor, i-au îmbogăţit şi s'au ruinat. Să cugete la primejdiile care întovărăşesc bogăţia; şi o viaţă, liberă de aşa ceva, îi va părea fericirea însăş. Dar, ce mai încoace-încolo, dacă ea-şi iubeşte soţul, nimic asemănător nu-i va zice. Ei îi va fi mai drag a-l avea pe lângă ea, decât a stăpâni 10 mii talanţi de aur cu preţul grijilor şi nelinişţilor pe care călătoriile [bărbaţilor] le pricinuesc totdeauna femeilor.

De altă parte bărbatul, plictisit de aceste imputări, să nu recurgă la autoritatea sa pentru a ajunge la ocări şi la lovirl. S'o înveţe, s'o sfătuiască, să-i răspundă ca unei fiinţe mai slabe decât el; niciând să nu ridice mâna, căci asta [ridicarea mâinii] nu-i pe potriva unei făpturi libere. Deloc insulte, nici înjurături, — să-şi îndrepte femeea ca pe o fiinţă într'adevăr inferioară lui.

Cum se va ajunge la aşa ceva? Dacă se ştie în ce constă adevărata bogăţie, dacă se cunoaşte ceva înţelepciune cerească, — la adăpost fi-va oricine de imputări ca cele de mai sus. Bărbatul să arate femeii sale că sărăcia nu este un rău. Să-i arate nu numai prin vorbe, ci încă şi prin conduită. Să-i insufle disprețul faţă de mărirea deşartă şi, femeia nu va mai zice şi nu va mai dori nimic la fel. Inconjurându-o cu un cucernic respect din cea dintâi seară în care a pus piciorul în casa lui, s'o înveţe cumpătarea, smerenia, blândeţea, să ducă totdeauna o viaţă cinstită, să nu îndrăgiască banul, să practice înţelepciunea creştină, să nu şi încarce cu aur urechile, faţa, gâtul, să nu strângă în ascuns, să prefere o simplitate elegantă hainelor strălucite şi prea împodobite, luxului neobrăzat.

Departe de tine această priveliste teatralicească! Impodobeşte-ţi casa cu cuviinţă şi bun gust, să respire într'însa, la intrare, în loc de parfumuri, cumpătarea şi înţelepciunea...

(Din Com. la Ep. c. Efeseni — Omilia 20, 7).

Trad. de Preot **Ion I. Suciu**

* In original: catârce. Trad.

Programul

serviciilor religioase la Sfânta biserică Catedrală din Sibiu pe luna August 1944

1. In fiecare zi dimineaţa la ora 6½ Utrenie şi în continuare *Sfânta Liturghie*. In fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie „*Acatistul Maicii Domnului*".
2. *In Dumineci şi Sărbători* dimineaţa la ora 7 Utrenia, în continuare la ora 8 Sfânta Liturghie. La liturghie cântă „Corul catedralei", sub conducerea profesorului Gheorghe Şoima.
3. *Duminecă în 6 August 1944, la Schimbarea la faţă* servesc: Prot. cons. stavr. Dr. Andrei Gâlea, Prot. Mihail Neagu şi prof. Dr. Teodor Bodogae; diaconii: Simion Macarie şi Ioan Circov. *Predică: prot. Mihail Neagu.* La Oastea Domnului predică, după masă la ora 4: *Pr. Dr. Ioan Chioariu* dela parohia Sibiu-Inf.—
4. *Duminecă în 13 August 1944* servesc: Prot. Mihail Neagu, prof. Gheorghe Şoima şi prof. Dumitru Călugăr; diaconii: Alexandru Popa şi Simion Macarie. *Prédică: Prot. Mihail Neagu.* La Oastea Domnului predică, după masă la ora 4: *Pr. Ioan Albu* dela parohia Sibiu-Iosefin. —
5. *Marţi în 15 August 1944* servesc: Prot. Mihail Neagu, cons. Gheorghe Secaş şi preot, Ştefan Morariu; diaconii: Anatolie Scurtu şi Simion Macarie. *Predică: cons. Gheorghe Secaş.* La Oastea Domnului predică, după masă la ora 4: *pr. Nicolae Constantin* dela parohia Sibiu-Lazaret. —
6. *Duminecă în 20 August 1944*, servesc: Cons. stavr. Dr. Andrei Gâlea, Aurel Nanu şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu şi Simion Macarie. *Predică: cons. Aurel Nanu.* La Oastea Domnului prédică după masă la ora 4: *Pr. Dr. Corneliu Sârbu*, dela parohia Sibiu-Treistejari. —
7. *Duminecă în 27 August 1944* servesc cons. Ieronim Grovu, Gh. Maior şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu şi Simion Macarie. *Predică: cons. Gheorghe Maior.* La Oastea Domnului prédică, după masă la ora 4: *preot. Ioan Munteanu.* —
8. *Marţi în 29 August 1944, la Tăerea cap. sf. Ioan* servesc: Prot. Mihail Neagu, preot, Ştefan Morariu şi Ioan Nicoară, diaconii: Ioan Circov şi Anatolie Scurtu. *Predică: prot. Mihail Neagu.* La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *Prot. Mihail Neagu.*

INFORMAŢIUNI

Vrednic preot. Parohul bisericii „Oţetari", din capitala ţării. *Ioan Z. N Popescu*, a luat *cinci* copii săraci, — de-ai celor rămaşi pe drumuri în urma bombardamentelor aviaţiei duşmane, — să-i crească în familia sa până după sfârşitul războiului. Pentru fapta aceasta, dl Mareşal Ion Antonescu, Conducătorul statului, a dispus *citarea pe naţiune* a vrednicului preot.

Ziua aviaţiei din acest an s'a desfăşurat, în cadrele unei sobre solemnităţi, atât la Bucureşti, cât şi în alte centre ale ţării. La Sibiu, în catedrala mitropolitană, s'a ţinut un serviciu religios de păr. Arhimandrit-vicar, Teodor, înconjurat de soborul preoţilor, în prezenţa reprezentanţilor civili şi militari din localitate, precum şi a delegaţiilor din misiunea militară germană şi a grupului etnic german. Un parastas, pentru eroii aviatori căzuţi, s'a slujit la comandantul regiunii aeriene; iar după amiază s'a dat în sala teatrului municipal un festival, cu producţii minunat interpretate de elementele noastre artistice, şi cu o conferinţă despre eroismul sburătorilor noştri, documentat expusă de dl profesor Oprea.

Autorizaţiile de călătorie pe C. F. R. sânt obligatorii la toate trenurile de călători, inclusiv trenurile rapide, motoare cu aburi şi curiere. Aceste autorizaţii sânt necesare numai pe liniile *principale* ale C. F. R.

Nr. 7169/1944 [45] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante **Richişul**, din protopopiatul Târnava-Mare, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Beneficile sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Casă parohială,
3. Sesiune parohială 14 jugăre şi 1120 st. □, arătură şi fânaţ.
4. Stola uzitată în protopopiat.
5. Şase (6) stânjini lemne de foc. Fasonatul şi transportul priveşte pe preot.

Cererile de concurs se vor înainta la Consiliul arhiepiscopesc în Sibiu, care va întregi parohia prin numire.

Sibiu, din şedinţa secţiei bisericeşti, a Consiliului arhiepiscopesc, ţinută la 25 Iulie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 6775/1944 Şcol. [43] 3—3

Concurs

Pentru suplinirea catedrelor de *L. Română şi Lucru manual dela Şcoala Normală de băieţi „A. Şaguna", din Sibiu*, pe anul şcolar 1944/45, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Cei cari doresc să suplinească una din aceste catedre, îşi vor înainta în acest termin, Consiliului arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu, cereri însoţite de actele necesare pentru numiri.

Candidaţii să fie ortodocşi.

Sunt preferaţi cei cu studii teologice, pe lângă cele de specialitate.

Sibiu, şedinţa secţiei şcolare din 4 Iulie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 6769/1944 (42) 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de învăţători dela Şcoala primară confesională ortodoxă română „Ioan Popasu" din Braşov, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

1. Sunt vacante 2 (două) posturi de învăţători.

2. Posturile sunt pentru bărbaţi, de religie ortodoxă.

3. Vor avea preferinţă candidaţii cu studii teologice, cu aptitudini artistice muzicale sau practice pentru lucrul manual şi absolvenţii Şcoalei Normale „A. Şaguna" din Sibiu.

4. Invăţătorii numiţi vor beneficia de salar dela Stat, ca învăţătorii Statului, conform drepturilor pe care le posedă.

Sibiu, şedinţa secţiei şcolare, ţinută la 4 Iulie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Este o datorie morală şi naţională să ajutăm familiile desrobitorilor.

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae. Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Anul XCII — Sibiu, 6 August 1944 — Nr. 32

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 40 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un petit 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8
Sibiu
2 ex. (Of.)

Suprema opintire

In general pentru cine o concepe și trăește serios și matur, «viața-i datorie grea» și numai cine-o acceptă ca atare, ajunge la bucuria împlinirii destinului său. Aceasta-i «dura lex, sed lex» a vieții umane, atât în sfera vieții individuale cât și a celei colective. Așa încât, putem afirma fără a cădea pe panta pesimismului ci rămânând pe făgașul unui realism sănătos, că *viața-i o continuă încercare, peste care răzbat cu succes numai cei tari și vrednici.*

Mai ales în timpul războaielor se verifică din plin și uneori crud, această trăsătură fundamentală a vieții. Cine poate spune că nu trăim astăzi vremuri de încercare, verificare și consacrare a virtuților și vredniciilor noastre ca neam?!.. De fapt, trăim vremuri de crâncenă luptă pentru existență și de titanică opintire pentru făurirea destinului nostru. Vremuri de severă selecționare a valorilor umane esențiale!..

Intr'o atare încercare, izbânda deplină revine numai aceluia care știe să-și deslănțue eforturile pe măsura indicată de intensitatea luptei. Cine nu-i în stare să facă față acestei legi elementare a luptei, acela pierde lupta sau în cazul cel mai bun rămâne numai cu fărâmituri de succes, ceeace-i aproape identic cu o rușinoasă înfrângere, mai ales morală.

Marea taină a minunii istoriei neamului nostru: răzbirea lui peste atâtea greutăți și încercări, este tocmai faptul c'a știut să lupte cu destoinicia și dârzenia, pe care i le-au impus împrejurările istorice. Poate, mulți sunt aplecați să creadă că această afirmație a noastră e șubredă și nejustificată, întrucât n'am fi prestat în istorie fapte de mare anvergură războinică și politică,.. Firește, nu trecem în istorie ca un popor războinic și întemeietor de mari împărății politice. Dar trecem printr'ânsa ca un *popor viteaz și dârz* întru a-și apăra «sărăcia, și nevoile și neamul», destoinic în a-și menține cu prețul jertfei supreme, ființa sa etnică și locul său sub soare.

Această destoinicie istorică și capacitate de luptă și rezistență unică, *ni le-au mijlocit podoaba sufletească a românismului. Căci aptitudinea istorică de rezistență și creativitate a unui neam, constă sau rezidă în tăria și podoaba sa sufletească.* Neamul românesc a suportat greul vitregiei și trudei sale istorice, *mulțumită transfigurării și dinamizării bogatului său potențial sufletesc ancestral sub flacăra transfiguratoare a harului dumnnezeiesc.* Din plămada frământată sub puterea acestei flacări transfiguratoare, a țâșnit spontan șirul întreg de virtuți, care înmănunchează podoaba sufletului românesc autentic: *credința creștină, generozitatea, vitejia dârză și omenia, toate țesute pe beteala unei sensibilități specifice lui.* Acest mănunchiu minunat de virtuți a constituit nu numai titlul de noblețe și superioritate spirituală a neamului românesc, ci și *pârghia de aur a tăriei și rezistențet sale istorice.*

In acest mănunchiu, locul principal îl deține *credința*, pe aripele căreia s'a pogorît din înălțimile cerului harul divin desăvârșitor și transfigurator al zestrei noastre naturale, în padoaba sufletească specifică sufletului neamului nostru.

Dacă ritmul obișnuit al vieții se răzbate cu succes și se creiază cultură și civilizație numai printr'o viguroasă dinamică spirituală, *atunci cu atât mai vârtos momentele grele ale istoriei se trec cu succes numai prtn suprema potențare și opintire a calităților și forțelor superioare ale sufletului de totdeauna al neamului.* De aceea cheia tainică care duce la biruința deplină a neamului nostru în cumplita încercare de astăzi, *este actualizarea dinamică la maximum a virtuților românești, turnată după măsura necesităților vitale ale națiunii.*

Din această ușoară schițare a tainei vigurozității istorice, rezultă că *puterea istorică a unui neam nu constă ființial în cantitate, ci în calitate, și anume în primul rând în calitatea sufletului său.* Chiar și în lupta de pe câmpul de război se pune azi mare nădejde în *primatul calității*, nu atât a materialului cât mai ales a spiritualului. Se pare că unii beligeranți, văzându-se covârșiți de număr sau de cantitate atât ca oameni cât și ca material, se bizuesc de o vreme încoace cu totul vădit pe superioritatea calitativă a materialului și omului aruncat în luptă.

Principiul acesta al primatului calității atât de acut actual astăzi, este foarte concludent și necesar în situația actuală a neamului nostru. El ne încredințează în mod evident că *nădejdea și rezistența unui neam nu stă atât în număr, cât mai ales în calitate.* Prin urmare, să nu ne înspăimânte până la disperare pierderea atâtor mădulare din trupul neamului nostru! *Căci chezășia biruinței noastre n'o constitue numărul, ci păstrarea sufletului românesc întreg, cu toate virtuțile lui specifice, sub apăsarea actuală și suprema lor potențare și opintire.*

E momentul decisiv, în care trebue să traducem în practică sesizarea adevărului că: *virtute* însemnează nu numai tărie în lupta cu ispita spre realizarea binelui, *ci și tărie în general în luptă cu încercările și greutățile vieții.* Vom fi, deci, vârtoși în lupta actuală pe măsura, în care vom reuși să scoatem complet la lumină — de sub sgura păcatelor trecutului și ale prezentului! — podoaba virtuților românești, după cum taina izbândei noastre constă în destoinicia turnării dinamismului acestor virtuți pe făgașul trebuințelor ceasului istoric de față.

Astăzi, de multe ori tăria frontului intern pare a fi mai hotărîtoare decât aceea a frontului de pe pozițiile de luptă. Ori, *consolidarea optimă a frontului românesc intern nu se poate realiza decât prin suprema opintire a sufletului românesc.* Această consolidare ia ființă și crește prin chemarea la viață și acțiune — de către fiecare mădular al națiunii în slujba în care este pus — a virtuților strămoșești, singure în stare să garanteze izbânda deplină a neamului pe toate fronturile.

Duhul acesta de supremă opintire trebue să-l toarne slujitorii altarelor în sufletul păstoriților lor, dacă vor să contribue integral la salvarea neamului din cumplita încercare a zilelor noastre și să se mențină pe linia glorioasă a înaintașilor lor.

Preot Dr. CORNELIU SÂRBU

In vederea lucrărilor pregătitoare pentru *deschiderea școalelor*, secundare și de diferite categorii, la 1 Septemvrie 1944, părinții elevilor sânt anunțați să-și înscrie copiii, deocamdată fără depunerea actelor, în localitățile și școala unde doresc să urmeze cursurile în anul școlar viitor. Cererile de înscriere se înaintează școalelor respective între *1 și 10 August 1944.*

Numai prin muncă fără preget, pusă în serviciul Patriei, vom trage mâne hotarele dreptății pentru noi toți și pentru fiecare dintre noi.

Mareșal Antonescu

FOIȘOARA

CAPITOLUL I

Fundamentarea teologică a misionarismului laic

(7) de Preot Dr. CORNELIU SÂRBU

Este, deci, un adevăr ortodox bine întemeiat și înafară de orice îndoială, că sf. Taină a Botezului — făcându-ne mădulare ale trupului mistic al Domnului: Biserica, ne mijlocește nu numai părtășia la darurile lui Dumnezeu, ci *ne împărtășește totodată capacitatea, funcția, obligațiunea și responsabilitatea unei preoții generale.*

Putem acum afirma și mai categoric că asemenea membrelor trupului omenesc, toți membrii Bisericii au un rost determinat de menirea întregului organism social al Bisericii. Căci după cum pentru realizarea scopului trupului omenesc toate membrele acestuia sunt angajate în acțiune, tot așa pentru împlinirea scopului Bisericii trebuesc puse în lucrare și la contribuție toate forțele vii ale acesteia, așezate în elementele ei constitutive (I Cor. 12, 12 sq.). Ca mădulare ale trupului mistic al Domnului: Biserica, *nici un membru al Bisericii nu trebue să fie pasiv, ci fiecare trebue să lucreze intens și conștiincios la creșterea și consolidarea acestui trup.* Biserica poate crește intensiv și extensiv. Desigur, creșterea intensivă va fi promovată în măsura cea mai mare, de Insuși Capul Bisericii: Hristos; dar membrii înșiși pot să crească spre o mai mare desăvârșire și sfințenie a trupului mistic al Domnului, actualizându-l până la suprema realizare în ei. Insă precum membrele trupului omenesc trebue să se îngrijească de creșterea extensivă a corpului, *tot așa și toți membrii Bisericii trebue să contribue la răspândirea, creșterea, întărirea organismului social al Bisericii, precum și la realizarea scopului acestuia.* In lumina acestor considerațiuni, este prea evident că *nici un element constitutiv al Bisericii nu poate fi conceput, considerat sau tratat ca factor pasiv sau static.* Căci precum o mlădiță uscată nu-i de folos și cade dela tulpină, tot așa *un element inactiv al Bisericii nu se mai poate socoti printre componentele ei vii, ziditoare și promovatoare ale scopului acesteia, ci devine nefolositor și chiar dăunător,*[1] potrivit cuvintelor Mântuitorului: „Cel ce nu este cu mine, este împotriva mea și cel ce nu adună cu mine, risipește";[2] ca atare, un astfel de mădular e supus pedepsei din partea lui Dumnezeu.

d) După ce am arătat că mirenilor le revine funcțiunea misionarismului laic în baza calității lor de element constitutiv, activ și rensponsabil al Bisericii și de unși de sus cu chemarea preoției generale, trecem să stabilim mai îndeaproape natura drepturilor ce le compete în virtutea acestei calități și misiuni. Căci precizarea naturii acestor drepturi ne va ajuta la definirea ortodoxă completă a sferei de acțiune a misionarismului laic în sânul organismului bisericesc.

Aceasta o vom face mânecând dela forma de guvernământ a Bisericii, în care se cuprind trasate principial competințele și atribuțiile ambelor elemente constitutive ale Bisericii: ierarhia și laicii.[1]

Forma de conducere a Bisericii este — în conformitate cu doctrina ortodoxă despre Biserică — o formă „*hristocratică*" și „*ierarhic-sinodală*" sau „*episcopal-sinodală*".[2] Potrivit acestei forme de conducere, în Biserică așa cum se înfățișează ea ca organism social, plenitudinea puterii o deține episcopatul, care o exercitează în mod sinodal și individual.[3]

Dacă plinătatea puterii bisericești o deține și exercită episcopatul, atunci se naște întrebarea: Pe care temeiu se poate vorbi de participarea laicilor la exercitarea puterii bisericești și eo ipso de colaborarea lor la misionarismul ierarhic? Cu alte cuvinte, este exercitarea misionarismului laic un drept propriu al mirenilor sau numai o concesie a ierarhiei?

Temeiul respectiv și, deci, răspunsul la această întrebare rezultă din următoarele precizări și considerente juste: In sânul Bisericii ca organism social, nu există două izvoare ale puterii și nici două autorități deținătoare ale acesteia, una mirenească și alta clericală, *ci există un singur principiu al puterii și o singură autori-*

---

[1] *Stan*: O. c. p. 29. [2] Luca 11, 23; cf. I Cor. 3, 9, 16 sq.

[1] Cf. *Stan*: O. c. p. 31.
[2] *Șesan V.*: O. c. p. 83; *Stan*: O. c. p. 31.
[3] *Stan*: O. c. p. 31.

Nr. 7295 Bis.

Notificare oficială

despre primirea în şcoala de cântăreţi bisericeşti „D. Cunţan" din Sibiu

Şcoala ortodoxă română de cântăreţi bisericeşti «*Dimitrie Cunţan*» din Sibiu, întemeiată în anul 1927, sub grija Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu, are menirea să crească, pe seama sfintei noastre Biserici, cântăreţi pricepuţi, conducători de coruri săteşti şi credincioşi luminaţi.

In afară de cântarea bisericească cea adevărată, elevii acestei şcoli primesc o educaţie religioasă-morală cât mai îngrijită cu putinţă şi au prilej să se iniţieze şi în câte o deprindere practică folositoare pentru toată viaţa lor. Programul şcoalei prevede cursuri de albinărit, pomărit, legumărie, agricultură raţională, etc.

Cu începerea noului an şcolar, Şcoala de cântăreţi bisericeşti din Sibiu se recomandă din nou celor mai aleşi fii ai dreptcredinciosului nostru popor şi cu deosebire acelora dintre ei, cari urmăresc să-şi creeze o carieră liniştită, o viaţă frumoasă şi pusă în slujba preamăririi lui Dumnezeu prin cântarea bisericească.

Tinerii, cari doresc să fie primiţi în această şcoală pentru anul şcolar 1944/45, îşi vor înainta, până la 15 Septemvrie 1944, cererile lor pe adresa: «*Direcţiunii Şcoalei de cântăreţi bisericeşti* »*D. Cunţan*« *în Sibiu*», însoţindu-le de următoarele acte:

1. Carte de botez,
2. Certificat de naştere,
3. Certificat şcolar (cel puţin patru clase primare),
4. Certificat de bună purtare dela parohul local,
5. Certificat medical, dovedind că solicitantul nu sufere de boli contagioase şi că nu are defecte corporale.
6. *Dovadă despre munca de război.*

In această şcoală se primesc numai fii ai Bisericii noastre, având vârsta de 15 ani împliniţi. In ziua de *3 Octomvrie* se va ţinea examenul de admitere, care va consta din probe orale asupra materiei din şcoala primară şi supraprimară. Tot în 2 Octomvrie 1944 se vor ţinea şi examenele de corigenţă. Cursurile vor începe regulat în ziua de *3 Octomvrie 1943.*

Elevii primiţi vor aduce cu sine următoarele: două schimburi, haine de pat (străjac, saltea, pătură sau plapomă, perină, cuvertură albă pe pat, două ştergare cel puţin, etc.), cuţit, furculiţă, lingură şi o ceaşcă pentru ceai. Tacâmurile trec în proprietatea şcoalei. Fiecare elev va aduce cu sine şi o pereche de pantofi simpli de casă, spre a-şi cruţa încălţămintea

Uniforma şcoalei este costumul naţional românesc.

Toţi elevii sunt interni. Taxa de întreţinere este de Lei 44.000 pentru întreg anul şcolar şi se va achita în trei rate şi anume: Lei 15,000 la înscriere, Lei 15,000 la întoarcerea din vacanţa Crăciunului şi Lei 14,000 la Paşti.

Fiecare elev va mai achita la înscriere următoarele taxe: 600 Lei pentru baie, 800 Lei pentru spălat, 400 Lei pentru stricăciuni, 150 Lei pentru bibliotecă, 50 Lei taxă de certificat. Total 8000 Lei.

Având în vedere împrejurările vieţii de azi, Direcţiunea şcolii îşi rezervă dreptul de a mări sau micşora această taxă, după cum vor fi preţurile pieţii.

Cursurile durează *doi* ani de teorie şi *un* an de practică.

După absolvirea şcoalei se eliberează Diploma de cântăreţ bisericesc. Pe baza acestei diplome cântăreţii bisericeşti vor fi retribuiţi din bugetul statului cu un salar lunar fix. Această măsură s'a pus în aplicare încă din 1 Aprilie 1937 şi astăzi sunt retribuiţi lunar toţi absolvenţii şcoalei. Pe lângă aceasta, cântăreţii vor avea uzufructul sesiunii cantorale, obţinută din reforma agrară.

Onorata Preoţime e poftită a citi această Notificare credincioşilor noştri în sfânta biserică în trei Dumineci consecutive şi a îndemna părinţii cu fii buni să şi-i trimită la Şcoala de cântăreţi bisericeşti.

Pe lângă aceasta mai dispunem Oficiilor parohiale spre ştire şi strictă conformare următoarele:

a) Parohiile cari angajează absolvenţi ai Şcoalei de cântăreţi din Sibiu, până la introducerea acestora în statele cu salarizare, să le asigure din casieria parohială un salar lunar potrivit, conform hotărârii Adunării eparhiale din 1933 emisă de Noi cu Nr. 6621/933.

b) Cântăreţii cu diplomă dela Şcoala de cântăreţi din Sibiu să fie angajaţi pe lângă cei bătrâni *calificaţi* din parohiile noastre, Consiliul parohial având obligaţia să le asigure jumătate din uzufructul sesiunii cantorale.

c) Cântăreţii cu diplomă dela Şcoala de cântăreţi angajaţi în parohii cu cântăreţi *necalificaţi* să se bucure de dreptul de-a ocupa strana dreaptă, având consiliul parohial îndatorirea a le asigura două treimi din sesiune şi din toate venitele cantorale.

Posturile de cântăreţi bisericeşti devenite vacante nu se vor mai putea întregi decât cu absolvenţi ai Şcoalei de cântăreţi.

Parohiile noastre cari dispun de mijloace materiale, întru cât vor avea tineri săraci dar dornici de a ajunge cântăreţi bisericeşti, sunt poftite a vota pe seama acestora taxele de întreţinere la şcoală.

In sfârşit, apelăm la iubita noastră preoţime şi la bunul nostru popor ca să cugete adânc şi să înţeleagă rostul cel mare al şcoalelor bisericeşti de toate gradele şi categoriile, în aceste vremuri de lupte vii pentru Neam şi pentru Lege. Biserica are lipsă de fii treji şi luminaţi, cari pot fi atât de minunat pregătiţi pentru lupta cea mare şi în Şcoala noastră de cântăreţi bisericeşti dela Sibiu.

Sibiu, din şedinţa secţiei bisericeşti dela 25 Iulie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Problema ştiinţei

Trăim, fără îndoială, un timp când spiritul ştiinţific pare a avea o mare autoritate. Tot ce se prezintă în numele ştiinţei, chiar şi numai sub titlul provizoriu de simplă hipoteză, exercită o vrajă persuasivă indiscutabilă, asupra celor mai multe minţi omeneşti. Timpul nostru are pentru ştiinţă şi pentru tot ce poartă — pe drept şi pe nedrept — eticheta de „ştiinţific", o încredere fără rezerve, tot atât de oarbă ca şi încrederea „fără cercetare" a celui mai fervent discipol al unei religii. Putem spune că din acest punct de vedere omenirea în genere n'a făcut nicidecum un pas hotărâtor în afară de misticism, ci doar a suferit o deviaţie: Dela mistica autentică, religioasă, a trecut la misticismul paradoxal al ştiinţei. Că această deviaţie reprezintă un progres sau un regres, rămâne de văzut. Deocamdată subliniem faptul,

Cui se datoreşte acest prestigiu mărit al ştiinţei? Desigur faptului că ştiinţa a adus cele mai importante servicii necesităţilor biologice şi psihobiologice ale omenirii. Ascendentul actual al ştiinţei constă în superioritatea aparentă a sensibilului faţă de suprasensibil, a lucrului faţă de idee, a cantităţii faţă de calitate. Superioritatea aceasta a empiricului faţă de tot ce depăşeşte empirie, rezultă din modul de valorificare biologică a lumii şi a vieţii. De aceea adesea vom fi obligaţi să constatăm, cu profundă tristeţe, că de fapt misticismul ştiinţific nu este altceva decât un omagiu pe care animalitatea oarbă din om şi-l aduce ei înşăşi, cu o supremă veneraţie; tendinţelor şi trebuinţelor ei rafinate cu mijloacele raţiunii, rafinament care în toată amploarea lui se numeşte civilizaţie.

Misticismul ştiinţific, atât de mult temeinicit în mentalitatea omului de azi, este mistica omului utilitar, a omului incapabil de generozitatea actului gratuit al lansării în Absolut, a omului care e dispus să creadă numai în ceea ce speră că i-ar putea satisface apetiturile ancestrale. Şi pentrucă aceste apetituri sunt totdeauna strunite şi limitate de perceptele religiei şi ale moralei, omul modern îmbrăţişază, fără rezerve, mistica încredere în ştiinţă cu gândul secret de a înlocui Religia cu ştiinţa, adecă de a se elibera de orice normă etică sau religioasă şi prin aceasta de orice control transcendent, spre a putea trăi în voia pornirilor sale elementare. Prin misticismul său ştiinţific omenirea îşi slujeşte de fapt tendinţa de autonomie faţă de orice autoritate superioară raţiunii sale, — şi indirect intereselor sale — tinzând să facă dintr'un domeniu, încă nu îndeajuns de izolat de influenţa nefastă a pasiunilor, un fel de fals absolut, considerând pe om şi ideile sale, ultima instanţă a ethosului vieţii. De aceea să nu ne mirăm dacă astăzi asistăm la cea mai teribilă catastrofă a omenirii. Cu toată civilizaţia ei înaintată omenirea se prăbuşeşte din pricina lipsei de suport moral.

Dar să nu fim cumva nedrepţi cu ştiinţa. Nu ştiinţa este de vină dacă omenirea se sbate în agonia sângerării. Nu ştiinţa este de vină, ci misticismul ştiinţific, mitul puterilor nelimitate ale ştiinţei, spiritul pseudoştiinţific de care e îmbăcsit acest veac. Prea mult s'a confundat ştiinţificul cu utilitarul, cu tehnicitatea, reducându-se realul cognoscibil la dimensiunile universului cantitativ. S'a neglijat s'au s'a exclus cu desăvârşire din miezul conceptului de ştiinţă universul etic, calitativ. Omul prea mult s'a neglijat pe sine însuşi robindu-se lucrurilor. A ţinut să fie prea mult homo faberr şi prea puţin homo sapiens, dând un ascendent nepermis individualităţii sale fizice cu tot complexul ei bio-psihic, faţă de personalitatea sa etică şi spirituală. Ştiinţa însă în integritatea ei nu este o simplă ancila vitae, ci este o adevărată ancila hominis.

Aşadar, ştiinţa este un admirabil instrument de cunoaştere şi de realizare a omului, în sensul tuturor virtualităţilor sale ontice. De aceea, când am postulat necesitatea creerii unei ştiinţe a salvării omului, nu făceam decât să tragem concluzia firească ce rezultă din semnificaţiile mesianice ale ştiinţei, concepută în integritatea ei esenţială. Omenirea ar trebui să înţeleagă că favorul cunoaşterii ştiinţifice nu i-a fost acordat numai pentru a-şi realiza maximul de comoditate şi cu atât mai puţin pentru a-şi fabrica instrumente desăvârşite în vederea nimicirii totale, ci acest favor îl are omul pentru a-şi ridica standardul de viaţă, atât din punct de vedere economic, cât şi spiritual. Semnificaţiile mesianice ale ştiinţei se concentrează în deosebi în rolul direct pe care îl posedă ştiinţa întru realizarea fericirii pământeşti a omenirii. Acordând însă ştiinţei acest important rol nu am exclus şi nu am întunecat desigur cu nimic rolul primordial mesianic al religiei. Religia, şi în special creştinismul, rămâne fundamentul progresului, al fericirii şi al mântuirii omului, pentru totdeauna. Pe când însă religia oferă acestei mântuiri principiile, ştiinţa îi oferă mijloacele.

Ştiinţa face parte prin excelenţă, din domeniul mijloacelor. Funcţia ei în ontologia umană este de a oferi omului elemen-

---

tate deţinătoare a acesteia. Căci în Biserică, *nu organismul ei social deţine puterea şi nu acesta o împrumută conducătorilor, ci în cadrul Bisericii autoritatea vine de sus, îşi are obârşia în Capul Bisericii: Hristos, după cum investirea autorităţii cu puterea necesară vine tot dela El.*[1] Temeiul autorităţii şi al puterii bisericeşti îl creiază sf. Taină a Hirotoniei. Prin această sf. Taină, cel ales devine capabil sau apt pentru exercitarea puterii bisericeşti, iar îndreptăţirea de a o exercita o primeşte prin actul juridic formal al autorităţii competente: întronizarea la episcop şi instalarea la paroh.[2]

In lumina acestor consideraţiuni, este evident că *izvorul drepturilor mirenilor este sau autoritatea constituită sau izvorul însuşi al acestei autorităţi.* Ori, „Izvorul autorităţii ierarhice a vrut elementul laic ca un element constitutiv, responsabil şi activ în Biserică şi a vrut deci şi îndreptăţirile legate de aceste calităţi şi de misiunea lui. Dar acelaş izvor a vrut însă ca totalitatea puterilor bisericeşti s'o deţină ierarhia şi a vrut desigur atunci ca drepturile mirenilor de participare la exercitarea puterii bisericeşti *să nu fie o însuşire a drepturilor ierarhice*, să nu aibă această putere două subiecte, ci *ca aceste drepturi ale mirenilor să fie condiţionate de cele ale ierarhiei.* E clar deci că dacă le-a vrut însuşi izvorul autorităţii ierarhice, *nu-s nişte concesiuni ierarhice*, deşi prin ierarhie se recunosc şi se reglementează, ca prin una ce deţine întreaga putere în Biserică. Faptul acesta însuşi al recunoaşterii şi reglementării drepturilor mireneşti de participare la exercitarea puterii bisericeşti prin autoritatea ierarhică, dă acestei autorităţi, caracterul de *izvor indirect al drepturilor mirenilor* şi le face pe acestea să apară simple concesiuni ale ierarhiei, când în realitate *autoritatea ierarhică e obligată la aceste concesiuni prin voinţa Mântuitorului.* Incât, deşi în raport cu dreptul ierarhiei, drepturile mirenilor par nişte simple concesiuni, totuş aceste concesiuni având caracterul obligativităţii, *ele încetează de a mai fi simple concesiuni şi sunt drepturi propriu zise*".[1] Ca atare, *ele sunt intangibile*"[2]

Precizând şi mai mult natura drepturilor mirenilor, adăugăm: *Având un caracter necesar*, drepturile ierarhilor se impun cu necesitate în viaţa Bisericii, întrucât fără ele Biserica nu poate dăinui. In schimb, *drepturile mirenilor au un caracter secundar, definindu-se ca drepturi de colaborare cu ierarhia;* fără ele, Biserica poate exista, însă numai ca un organism bolnav, anemiat şi neapt îndeajuns pentru împlinirea scopului său.[3]

Alături de drepturile ierarhiei ca element prim şi necesar, Mântuitorul a rânduit — în limitele îngăduite de îndreptăţirile ierarhice — în Biserică şi drepturile mirenilor ca element secundar. Pe acestea El nu le-a reglementat în amănunt, ci *a lăsat această sarcină ierarhiei, care este obligată a le recunoaşte şi reglementa în limitele lor naturale impuse de necesităţile Bisericii. Obligată principial să acorde mirenilor drepturi de largă colaborare, în realitate ierarhia le specifică, le restrânge sau le extinde pe acestea potrivit necesităţilor Bisericii.*[1]

Teza aceasta se întemeiază şi pe caracterul special şi specific al autorităţii ierarhice, care este cu totul deosebit de acela al autorităţii civile. Intr'adevăr, spre deosebire de alte autorităţi, autoritatea bisericească are un sens şi un caracter creştin. Acesta constă în pătrunderea şi transformarea autorităţii prin duhul iubirii creştine şi — ca un corolar al acesteia — prin acela al libertăţii creştine. Cu alte cuvinte, autoritatea creştină a Bisericii nu poate fi exercitată decât în duh creştin, adecă străbătută de dragoste şi respectând şi promovând libertatea creştină. Ea nu poate fi o autoritate tiranică ci una părintească, o autoritate în centrul căreia stă *dragostea* ca un factor de echilibrare şi conciliere între autoritate şi libertate. In duhul acestei iubiri a voit Capul Bisericii să fie îngăduite drepturile mirenilor de către autoritatea bisericească; altfel spus, Mântuitorul a voit îndreptăţirea laicilor de a colabora la exercitarea puterii bisericeşti şi în virtutea iubirii creştine.[2]

Aşa fiind, *participarea laicilor la exercitarea puterii bisericeşti se impune ca un corectiv împotriva absolutismului ierarhic, ca o garanţie şi ca un dispozitiv regulator al funcţionării normale, adecă creştine, a organismului bisericesc.*[3]

---

[1] *Idem* ibidem. p. 32 sq. [2] *Şesan V.*: O. c. p. 81.

[1] *Stan*: O. c. p. 33 sq. [2] *Idem*, ibidem, p. 33.
[3] *Idem*, ibidem p. 34.

[1] *Idem*, ibidem p. 34 sq.
[2] *Stan*: O. c. p. 36. [3] *Idem*, ibidem.

(Va urma).

tele necesare perfecţionării sale fizice şi morale. Sensul antropologic, directiva etică, nu e ceva cuprins implicit în conceptul însuşi al ştiinţei, ci depinde totdeauna de orientarea existenţială a omului de ştiinţă. Dacă ar vrea să fie sinceri, savanţii ar trebui să recunoască adevărul că ştiinţa lor nu s'a desvoltat independent de tendinţele lor personale, de impulsurile, de pasiunile şi chiar de prejudecăţile lor. Rivalitatea dintre popoare, războaiele amplifică într'un mod indiscutabil ritmul cercetărilor ştiinţifice. Atitudinea faţă pe religie, faţă de lume şi viaţă, faţă de om în genere, diferitele idei sau tendinţe ale epocei îşi află rezonanţa în cuprinsul însuşi al acestor cercetări afectându-le în miezul lor ştiinţific. De aceea, cea mai mare greşală care s'ar putea face ar fi de a considera ştiinţa drept un domeniu autonom, făcând din ea fundamentul unic şi ultim al ethosului uman. Ştiinţa nu poate exista independent de o intenţionalitate morală; progresul ei nu poate merge decât mână 'n mână cu progresul moral. Numai aşa poate fi salvată dela o prăbuşire sigură, această civilizaţie de aur, cu picioare de lut.

Fără îndoială, toată vina dezastrului tehnic şi moral care ameninţă omenirea actuală, cade asupra acestui misticism ştiinţific de care am mai vorbit. Vina lui este că a transformat ştiinţa din mijloc în scop, răsturnând ordinea ontologică a valorilor existenţiale. Astfel, cu bună ştiinţă, de cele mai multe ori, după paravanul prea marei şi necontrolatei încrederi în ştiinţă, omul s'a lăsat ademenit şi condus de cele mai abjecte şi mai cinice principii de etică epicureică şi utilitară. Să luăm de pildă evoluţionismul: El n'a fost, în ordine etică, altceva decât masca „ştiinţifică" sub care toate repulsiunile antireligioase şi antimorale au isbucnit la lumină. Şi într'adevăr, câtă distanţă dela concepţia creştină a omului, fiu al lui Dumnezeu, şi concepţia evoluţionistă a omului, descendent al maimuţei, simplu pionier al luptei pentru existenţă, tristă victimă a procesului de selecţionare naturală? Concluzia la care ne duc perspectivele tragice ale vremii de azi, eşecul absolut al fundamentării ethosului uman, pe bază de ştiinţă, se pot rezuma următoarea idee: Pentru a ajunge la un rezultat salutar, omenirea va trebui să-şi mai tempereze întrucâtva zelul ştiinţific, verificând în mod serios temeiurile acestei false mistici a ştiinţei.

Trebue să subliniem că de fapt conceptul „mistică" a ştiinţei este absurd. Ştiinţa nu are dreptul să fie mistică. Ea este şi trebue să rămână experimentală; nici „pozitivă", nici dogmatică, nici metafizică, ci strict critic-experimentală. Ea nu are dreptul să fie dogmatică, pentrucă domeniul ei de cercetare este un domeniu al lucrurilor relative, în continuă devenire. Tocmai prin aceasta se deosebeşte de studiul principiilor ultime ale realităţii şi de dogmele revelaţiei divine, adecă de metafizică şi religie. A proclama „mistica" sau „misticismul" ştiinţei, este egal cu a provoca cea mai gravă răsturnare în ordinea cunoaşterii, acordând ştiinţei puteri fictive şi privând metafizica şi religia de drepturile lor firesti.

La dreptul vorbind misticismul, sau mistica, sau pozitivismul, sau dogmatismul, sau agnosticismul metafizic al ştiinţei, sau cum am vrea să numim acest elan actual al mitului ştiinţist, nu este un progres ci un regres al omenirii la mentalitatea de mult apusă a primelor epoci ale civilizaţiei şi culturii umane, când cunoaşterea exista nediferenţiată în nebulozitatea cunoaşterii mistice. Meritul marilor cercetări metafizice şi ştiinţifice ale veacurilor constă tocmai în aceea că au operat această necesară diferenţiere de domenii cu care se mândresc zilele noastre, înzestrate cu o filosofie, o ştiinţă şi o tehnică gigantică. Tendinţa pozitivismului de a asimila ştiinţa cu religia, de a acorda ştiinţei aureola metafizică şi religioasă, pe care de fapt nu o are, este o tendinţă involuţionistă, regresivă. Teoria celor trei stadii ale „evoluţiei" omenirii, a lui Comte, la care aderă tacit lumea actuală, extaziată de minunile tehnicei şi de „atotputernicia" ştiinţei reprezentă de fapt cel mai cras involuţionism al lumii civilizate. Omul se divinizează pe el însuşi, se aruncă orbiş în cursa exteriorităţii pierzând orice contact cu ordinea finalităţii şi a interiorităţii a trăirii autentic umane. De aceea este şi ethosul veacului acestuia dominat de misticismul ştiinţific, atât de instabil şi de contradictoriu. Omul nu-şi mai caută normele conduitei sale în sine, în esenţialitatea sa umană, ci în lucrurile instabile şi contradictorii. In ultima analiză, încrederea oarbă în ştiinţă nu e altceva decât încredere oarbă în lucruri; dominaţia absolută a lucrurilor asupra omului; pierderea clarei conştiinţe de sine a omului.

Pentru salvarea acestei omeniri, terorizată de gigantismul unei civilizaţii asasine, se impune o revenire a omenirii dela misticismul ştiinţei la disciplina severă a ethosului adânc uman. Exclusivismul pozitivist al epocei trebue înlocuit cu un mai temeinic şi mai pur spirit ştiinţific. Omul modern trebue să înţeleagă că religia şi metafizica au acelaşi drept la viaţă ca şi ştiinţa; că nu numai matematica oferă cunoştinţelor certitudinea apodictică a adevărului, ci şi trăirea în sferele superioare ale spiritului; că renunţarea la religie şi la metafizică prezintă acelaşi pericol existenţial — dacă nu mai mare — ca şi renunţarea la ştiinţă. Ştiinţa are pentru fericirea omului un rol incontestabil, pe care trebue să i-l recunoască şi religia, şi metafizica. Dar cu o condiţie: Să rămână ştiinţă; nimic mai mult decât ştiinţă, dominată de comandamentul superior al salvării omului.

Preot Ioan Opriş

Combaterea epidemiilor. Ministerul afacerilor interne a luat măsuri pentru organizarea unei campanii de combaterea epidemiilor la sate şi oraşe. Se vor lua, în cadrul acestei campanii, măsuri privitoare la igiena oamenilor şi a locuinţelor.

Postul în lumina F.O.R.S.-ului

de **Paulina Baciu**, studentă la medicină

Toţi filosofii păgâni laudă postul sau înfrânarea. Platon, acel ideal de înfrânare din lumea păgână, socotea că a mânca de două ori pe zi este o ofensă pentru vrednicia unui om. Acele pagini frumoase pe care le întâlnim în scrierile sale filosofice, se datoresc înaltelor sale virtuţi; în negura vremilor trecute el a prefigurat adevărurile creştine.

Zenon, mulţumită unei vieţi înfrânate a trăit 80 de ani. Romanii păzeau posturile aşezate de Numa Pompiliu şi după mărturisirea lui Tit Liviu, ei, în timp de nenorociri publice, îşi mai impuneau şi posturi extraodinare.

Cato, Cicero şi Virgiliu se distingeau prin înfrânarea lor. De asemenea cine nu cunoaşte viaţa aspră şi înfrânată a lui Seneca şi frumoasele sale idei despre moralitate şi înfrânare! In afară de aceste exemple iată ce vorbeşte întreaga păgânătate prin filosoful Porfirie despre post:

„Mijlocul cel mai bun spre atingerea scopului pentru care suntem meniţi, este cugetarea la Dumnezeu şi lepădarea de trup şi plăcerile trupeşti. Dacă oamenii ar fi mai cumpătaţi şi şi-ar înfrâna mai mult trupul lor, atunci ei ar fi mult mai drepţi, mult mai mulţumiţi cu soarta lor şi mult mai puţin expuşi la boli. Dorinţele nenumărate, patimile şi poftele, iată tiranii omenirii! Dacă oamenii s'ar împotrivi acestora, atunci ei ar fi mai virtuoşi şi mai fericiţi".

In felul acesta îşi explică Porfirie temeiul postului, în vreme că filosoful Epictet, tot păgân, spune:

„Se înşală cei ce zic: sănătatea e un bun şi boala e un rău. Este bine să te bucuri de sănătate, adică să duci o viaţă cumpătată şi înfrânată". Iar Hipocrat spune:

„Când omul mănâncă cumpătat şi bea cumpătat, nu cade în nici o boală".

Acestea erau temeiurile pentru care se practica postul la păgâni.

In lumea creştină postul însă este altfel privit şi a căpătat un rol primordial în viaţa creştinului. „Trâmbiţaţi cu trâmbiţe în Sion, sfinţiţi postul. Vestiţi vindecarea şi strigaţi către Domnul din toată inima voastră", spune Ioil 2, 11, 14.

Iată cum explică temeiul postului, în mod desăvârşit, Sf. Ioan Gură de Aur: „Stăpânul nostru e blând şi cu omenie, nu ne cere nimic peste puterile noastre. Dacă ne cere să ne înfrânăm dela mâncare şi să postim, aceasta nu-i fără temeiu şi nu aşa, ca să stăm fără mâncare, ci pentruca deslipindu-ne de bucuriile acestei lumi să ne încredinţăm celor ale sufletului în toată vremea care ne stă la îndemână. Dacă am duce viaţa într'un duh cumpătat, dacă toată vremea care ne stă la îndemână, ar fi hărăzită lucrurilor duhovniceşti, dacă nè-am atinge de hrană numai pentru a ne îndestula nevoile şi am folosi întreaga viaţă în lucruri bune, n'am avea nevoe de post. Dar firea omenească trândavă fiind, atrasă mai ales spre moleşeală şi bucurie, Stăpânul nostru cel plin de bunătate, ca un duios părinte, a închipuit pentru noi leacul postului ca să smulgă moliciunea din inimile noastre şi să ne facă să ne strămutăm grija, dela lucrările lumii acestea, la cele duhovniceşti"...

Şi acum se pune întrebarea: Oare postul fizic e de ajuns pentru mântuirea noastră? La aceasta răspund cu cuvintele proorocului Isaia: „Zice Domnul: In ziua postului vostru vă lăsaţi în voia poftirilor voastre şi vă asupriţi pe simbriaşii voştri. Iată, postiţi ca să vă ciorovăiţi şi să vă certaţi, ca să vă bateţi răutăcios cu pumnul. Nu postiţi cum cere ziua aceea, ca să vi se audă strigătul sus. Oare acesta este postul plăcut mie? Să-şi chinuiască omul sufletul o zi? Aceasta numeşti tu post şi zi plăcută Domnului? Iată postul plăcut: desleagă lanţurile răutăţii, desnodă legăturile robiei, dă drumul celor asupriţi şi rupe orice fel de jug. Imparte-ţi pâinea cu cel flămând şi adu în casa ta pe nenorociţii fără adăpost, dacă vezi pe un om gol acopere-l, şi nu întoarce spatele semenului tău. Atunci lumina ta va răsări ca zorile şi vindecarea ta va încolţi repede, neprihănirea ta îţi va merge înainte şi slava Domnului te va însoţi"...

Acesta este adevăratul post. Bunătatea şi folosul lui nu trebuesc fixate numai la oprirea dela mâncări. Căci adevăratul post este înstrăinarea dela răutăţi şi apropierea de cele bune şi plăcute lui Dumnezeu. Iată deci că mai important decât postul fizic e cel sufletesc.

Şi după cum spune Sf. Ioan Gură de Aur: „Dacă postul ne este ţinerea dela mâncare, odată ce au trecut cele 40 de zile, a trecut şi postul. Dar de ne vom reţinea dela păcat, postul acesta nu va înceta după ce celălalt a trecut". Şi acum se pune întrebarea: Cum să postim? Aci redau pasagiul din Sf. Ev. Matei cap. 5, 16—18. Sunt însuşi cuvintele Mântuitorului:

„Când postiţi, să nu vă luaţi o înfăţişare posomorâtă, ca făţarnicii care îşi sluţesc feţele ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat vă spun că şi-au luat răsplata. Ci tu când posteşti, unge-ţi capul şi spală-ţi faţa, ca să te arăţi că posteşti, nu oamenilor, ci Tatălui tău care este ascuns, şi Tatăl tău care vede în ascuns îţi va răsplăti". Postul nostru să fie deci postul bucuriei pentru creştin, al modestiei, al simplităţii.

Pentru creştin fiecare zi să fie o zi de lumină în care să se bucure de

---

Viaţa mea întru Hristos

(6)

[Urmare]

Cel viclean totdeauna caută să spulbere rugăciunea noastră, tot aşa după cum un vânt ar spulbera o grămadă de nisip. El urmăreşte să facă atunci cuvintele noastre asemănătoare unui nisip uscat, — adecă le face fără de nici o legătură, fără vlagă şi mereu lipsite de orice căldură sufletească. Rugăciunea se aseamănă sau casei zidite pe nisip, sau celei de pe piatră (Mt. 7, 26). Pe nisip clădesc tot timpul acei, cari se roagă fără credinţă, cu răceală şi distraţi. O astfel de rugăciune se spulberă de sine şi nu mai aduce nici un folos celui ce se roagă. Pe piatră însă zidesc acei, cari în tot timpul rugăciunii au privirea ţintuită spre Domnul şi se roagă Lui, ca unui Dumnezeu viu, ce vorbeşte cu ei faţă către faţă.

*

Cuvântul darului, scrierile sfinţilor părinţi, rugăciunile şi mai cu seamă cuvântul ca însuş Cuvântul ipostatic, — este într'adevăr o apă vie. Apa e curgătoare, şi cuvântul e curgător ca şi apa. Şi după cum apa împrospetează şi înviorează trupul, tot aşa şi cuvântul Darului înviorează, pătrunde cu pace şi bucurie întregul suflet, umilindu-l sau făcându-l să-şi plângă păcatele.

*

Nădejdea noastră că vom primi ceeace cerem în timpul rugăciunii, se întemeiază pe încrederea în mila şi îndurările lui Dumnezeu. El, Domnul, este Dumnezeul milei şi al îndurărilor şi al iubirii de oameni. Tot la aceasta ne duc şi amintirile despre nenumărate cazuri de milostivire şi bunătate, arătate de către Dumnezeu faţă de alţi mulţi oameni (găsim aceasta în sf. Scriptură şi în vieţile sfinţilor) şi chiar faţă de noi. Deaceea pentru reuşita rugăciunii trebuie ca cel ce se roagă, să înţeleagă, că el a început a primi din cele cerute mai înainte şi să aibă pentru aşa ceva o convingere formată şi o încredere puternică în inima sa. Adeseori noi, în urma rugăciunii, primim ceeace cerem, — suntem însă nebăgători de seamă. Aceasta se întâmplă mai cu seamă cu cererile pentru mântuirea sufletelor noastre. Datori suntem deci toate acestea să le atribuim direct lui Dumnezeu, bunătăţii Sale şi nici decum vre-unei întâmplări oarecare oarbe. Cum şi unde s'ar putea face loc oare întâmplării oarbe în împărăţia Atotputernicului Dumnezeu? Fără El într'adevăr nimic nu poate fi, fiindcă „fără de Dânsul nimic nu s'a făcut din cele ce s'au făcut" (Ioan 1, 3). Mulţi nu se mai roagă, căci li se pare lor că n'ar fi primit dela Dumnezeu, în urma rugăciunilor făcute, nici un fel de daruri, şi de aceea consideră rugăciunea ca ceva cu totul de prisos. „Dumnezeu, zic ei, ştie totul înainte de a cere noi — ce şi cum ne trebue"... O! oare cum uită aceşti oameni că ni s'a zis respicat: „Cereţi şi vi se va da vouă, căutaţi şi veţi afla, bateţi şi vi se va deschide vouă" (Mt. 7, 7).

Rugăciunile de cerere sânt necesare anume pentru întărirea credinţi noasrtre, fiindcă numai prin ea — şi anume prin credinţă — ne vom şi mântui: „căci prin har sânteţi mântuiţi pentru credinţă". (Efes. 2, 8) şi: „o, femeee! mare este credinţa ta!"... (Mt. 15, 28). Pentru aceasta a şi făcut-o Mântuitorul pe femee să ceară mai cu insistenţă, — a voit Domnul să-i trezească toată puterea credinţi, — şi apoi s'o şi întărească în ea. Unii oameni nu-şi dau seamă că n'au credinţă, — că le lipseşte această moştenire de cel mai mare preţ pentru creştin tot atât de necesară ca şi viaţa. In felul acesta ei singuri rămân fii ai diavolului. Aceştia nu sânt vrednici de nici un fel de binefaceri din partea lui Dumnezeu.

De mare trebuinţă este deasemenea ca inima în timpul rugăciunii să ardă cu focul dorinţii bunătăţilor duhovniceşti şi al dragostei către Dumnezeu.

„Pentru noi Dumnezeu trebuie să poată fi văzut numai în plinătatea bunătăţii Lui faţă de neamul omenesc şi ca un grabnic ascultător şi de toţi iubitor Părinte, gata să răspundă la rugăciunile noastre".

„Căci dacă voi răi fiind, ştiţi să daţi fiilor voştri daruri bune, apoi cu cât mai vârtos Tatăl vostru cel din ceruri va da cele bune celor ce cer dela Dânsul?" (Mt. 7, 11)

(Va urma) Prot. **Pavel Grosu**

slava lui Dumnezeu. Şi cum de putem fi în astfel de zile, reci, posomorâţi, fără tragere de inimă? Oare nu ar fi şi aceasta un fel de fruct al unui fariseism ascuns? Căci ştim că mai e un fariseism: acela al mândriei, al lipsei de smerenie, al îngâmfării şi convingerii că nu am călcat în nici un fel legea lui Dumnezeu. Toţi suntem astfel de farisei. Căci micile noastre virtuţi ni se par adesea mari, din cauză că noi le comparăm cu viciile altora, întocmai precum făcea fariseul în rugăciunea sa, că el nu e tâlhar ca alţii. Oare este dreaptă această comparaţie? Cred că nu. Virtutea nu trebue comparată cu viciul, ci cu virtuţile.

Şi virtuţile noastre sunt lăudate de oamenii cei asemenea nouă. Dar oare pentru oameni trebue să fim virtuoşi? In lumea aceasta şi bucuriile mici pot se pară mari. Vom merge odată cu toţii în altă lume, unde va trebui să locuim cu îngerii şi să vedem pe Dumnezeu. Suntem noi oare destul de curaţi pentru aceasta? Nu se vor topi toate virtuţile noastre înaintea ochilor Dumnezeirii?

Isaia proorocul toată viaţa şi-a petrecut-o în fapte bune şi s'a învrednicit să fie ales prooroc, şi cu toate acestea când s'a văzut în faţa Tronului Dumnexeirii, cuprins fiind de groază a strigat: „Ticălos om sunt eu, căci buze necurate având şi pe Domnul Savaot cu ochii l-am văzut"... şi n'a vrut să se liniştească până când îngerul nu l-a curăţit prin atingerea de buzele lui a unui cărbune de pe jertfelnicul dumnezeesc.

Şi acum se pune o ultimă întrebare: Care sunt roadele imediate pe care le avem de pe urma postului? Iată ce ne spune frumos şi curgător Sfântul Vasile cel mare: „Postul naşte pe profeţi, întăreşte pe cei puternici, înţeleptşeşte pe cei legiuitori. Postul e o pază bună a sufletului, tovarăş sigur al trupului, armă a vitejilor, loc de exerciţii pentru atleţii virtuţii. Postul goneşte ispitele, postul duce la evlavie, este tovarăş nedesliplt al cumpătării, creator al înfrânării. In războaie întăreşte, în timp de pace învaţă liniştea. Postul este spor caselor, mama sănătăţii, educatorul tinereţii, podoaba bătrânilor, bun tovarăş celor călători şi sigur prieten celor din casă. Cine şi-a micşorat averea sa prin post? Nici o vită nu-şi tânjeşte moartea. Cuţitul măcelarilor se odihneşte, iar masa se mulţumeşte cu acelea pe care le dă pământul"...

Fără să vrem, vorbind de rezultatele postului, ne gândim prin contrast la cele ale îmbuibării. Iată ce ne vorbeşte despre acest lucru Sf. Ioan Gură de Aur: „Să nu vă miraţi dacă Domnul zice îmbuibărilor spini. Nu vă daţi seama, pentrucă patima vă îmbată. Dar cei sănătoşi ştiu că îmbuibarea strică mai mult ca spinii, că ea roade mai mult decât grija, că ea aduce grele suferinţe şi trupului, şi sufletului. Nu, grija nu sfarmă atât de mult ca îmbuibarea. Când cel care trăeşte în îmbuibare, este forfecat de nesomn, când tâmplele îi svâcnesc, când capul îi este greu ca de plumb, când măruntaele îi clocotesc, vedeţi cum aceste dureri sunt mai groaznice ca spinii. Imbuibarea e sarbădă şi uscată ca şi spinii, aduce stricăciuni în miezul lucrurilor: o îmbătrânire timpurie, veştejeşte simţurile, întunecă mintea, orbeşte duhul care e clar văzător, face trupul moale şi fără viaţă, mărind înlăuntrul lui câtimea de necurăţenii, îngrămădind relele, îngreuindu-l peste măsură. De aci, acele numeroase şi repetate căderi, nenumărate naufragii"...

Şi acum e nevoe să lămurim câteva mici chestiuni care se pun în legătură cu postul. Se ivesc, fără voia noastră. Unii dintre noi zic: „poate că postul ar fi pentru mine folositor, dar eu nu pot să fac aceasta, e peste puterile mele din cauza sănătăţii mele sdruncinate. Aci vorbeşte neputinţa, închipuită sau reală. Dar ei nu ştiu, sau nu vor să ştie, că postul chibzuit este unul din mijloacele cele mai sigure pentru restabilirea celei mai sdruncinate sănătăţi. Căci să nu uităm că trupul nostru e întocmai ca o maşină. Noi dăm timp de repaus chiar maşinilor de lucru, şi stomacului nostru să nu-i lăsăm nici o clipă repaus?

Lăsaţi-l să se odihnească o bucată de vreme, şi drept recompensă veţi primi în schimb nu o greutate şi o slăbiciune, de care vă temeţi atât, ci putere şi vioiciune şi un deosebit simţ de sănătate.

Sunt alţii care spun: „pot să nu postesc, eu nu am nevoe de post. Ceea ce alţii pot dobândi prin ajutorul postului, eu pot dobândi şi fără să postesc". Aceştia cred în perfecţiunea lor. Oare ce fel de perfecţiune este aceea, când ei sunt cu totul sclavii materiei? Şi apoi nu-şi dau seama că nepostiind se isolează de ceilalţi fraţi ai lor? Oare acesta nu este un semn destul de rău? E o atitudine de creştin?

In timpul unui război între Israeliţi şi Amaleciţi, încheindu-se un armistiţiu, regele David zise bravului general Urie să se ducă pentru câtva timp acasă spre a se repauza puţin. Acesta însă răspunse cu indignare: „Chivótul Domnului şi tot Israilul şi Iuda locuesc în corturi pe câmpul de luptă, şi eu să mă duc acasă să mănânc şi să beau? Viu este Dómnul şi nu voi face aceasta!"... Aceasta să fie şi atitudinea noastră.

*

In legătură cu postul Paştilor, care trebue trăit în FORS, şi mai ales trăit mai intens ca în altă parte, fac câteva propuneri, în chip de îndemnuri, pe care le veţi aproba sau nu.

1. Toţi membrii FORS-ului se vor spovedi la părintele duhovnic în prima săptămână de post.

2. Toţi membrii FORS-ului se vor împărtăşi în prima Duminecă din post, la ora la care părintele duhovnic va binevoi să oficieze această taină.

3. Toţi membrii FORS-ului vor participa la slujbele deniilor, şi mai ales la cea din Joia Patimilor, Vinerea Patimilor şi noaptea Invierii.

4. Postul Paştilor să fie pentru noi un mijloc de a ne înfrâna şi de a renunţa mai mult decât ceilalţi credincioşi care nu fac parte din FORS. O renunţare la micile distracţii: prăjituri, cinematograf — pentru fete, — aperitive în plus pentru băeţi. O renunţare mai întâi parţială ca apoi prin obişnuinţă să fie urmată în apropierea Sf. Paşti de una totală.

Costul acestor mici distracţii, totalizat, va fi dăruit FORS-ului care va începe astfel [va fi o muncă apreciabilă] opera sa de binefacere, iar o parte şi-o va păstra pentru bugetul său. FORS-ul are nevoe de acest buget pentru a nu mai apela, ca în cazul mărţişoarelor, pe loc, la membrii săi. In felul acesta se va întări FORS-ul. Işi va forma o casă materială pe lângă cea spirituală pe care o are şi fiecare membru va avea bucuria să contribue în aceeaş măsură în mod egal [renunţarea e doar proporţională cu veniturile fiecăruia] la întărirea FORS-ului, frăţie întru biruinţa Crucii lui Hristos.

ŞTIRI LOCALE

In biserica catedrală din Sibiu:

Duminecă în 6 August 1944, la Schimbarea la faţă servesc: Prot. cons. stavr. Dr. Andrei Gâlea, Prof. Mihail Neagu şi prof. Dr. Teodor Bodogae; diaconii: Simion Macarie şi Ioan Circov. *Predică: prot. Mihail Neagu.* La Oastea Domnului predică, după masă la ora 4: *Pr. Dr. Ioan Chioariu* dela parohia Sibiu-Inf.—

Poşta Redacţiei

T. M. G. în *M.* Ne bucurăm când tineretul nostru scrie cu râvnă multă şi neobosită pentru luminarea în cele creştineşti ale cetitorilor. Ne trebuie însă articole scurte, fără podoabă de prisos şi scrise în cuvinte cât mai înţelese, româneşti. Din nenorocire, scrisul multora e departe de-a împlini această trebuinţă. Pentru mai bună lămurire, ar fi poate bine să se citească articolul semnat de păr. Arhimandrit *Scriban* în Glasul Monahilor din 9 Iulie 1944.

Aşezământul „Veturia I. Lapedatu"

Dl fost ministru de finanţe şi fost vice-guvernator al Băncii Naţionale, **Ioan I. Lapedatu**, *trecând de curând la pensie, a dăruit neamului un patrimoniu de peste 12 milioane lei, — rezultat al străduanilor proprii timp de patru decenii, — ca să creeze un mare aşezământ filantropic, care se va numi «Aşezământul Veturia I. Lapedatu», întru pomenirea soţiei sale, o distinsă matroană, decedată acum câţiva ani.*

Aşezământul ce se va deschide într'un viitor apropiat, are să fie un cămin pentru intelectualii bătrâni, a căror viaţă a fost închinată în deosebi intereselor obşteşti ale neamului: scriitori, ziarişti, luptători politici, oameni de bancă, profesori, artişti şi alţi vrednici cărturari, cari la sfârşitul vieţii lor se văd lipsiţi de strictul necesar pentru a-şi duce în mod demn ultimele zile ale unei laborioase vieţi.

Fapta, atât de grăitoare, a ilustrului donator, care, prin aşezământul său filantropic, vine în ajutorul multor cărturari bătrâni, ajunşi în situaţii materiale ultra modeste, merită să fie lăudată şi preţuită de toţi oamenii de bine.

INFORMAŢIUNI

Rugăciune. P. C. părinte protopop *Ioan Drăgolea* a luat iniţiativa de-a se face în biserica noastră din Dumbrăveni, în dimineaţa fiecărei zi de Vineri, slujbe religioase cu rugăciuni pentru biruinţa armatelor române şi aliate în războiul purtat pentru neam şi cruce. Mulţi localnici, precum şi refugiaţi din Moldova, Muntenia şi Bucovina, iau parte la aceste slujbe religioase.

Profesor român invitat la München. Dl prof. de istoria artelor la universitatea Daciei Superioare, *Coriolan Petranu*, ale cărui lucrări se bucură de multă preţuire în ţară şi străinătate, a fost invitat la universitatea din München, pentru a ţinea în anul academic 1944/45 un ciclu de conferinţe.

Comemorare. Duminecă în 30 Iulie 1944, s'a făcut în comuna Poplaca, lângă Sibiu, din iniţiativa şi cu binevoitorul concurs al profesorului Pr. *S. Radu*, dela liceul G. Lazăr din Sibiu, — comemorarea a 440 de ani dela moartea Voivodului *Ştefan cel Mare* al Moldovei. S'a slujit un parastas, urmat apoi de o manifestaţie culturală artistică, împreunată cu un „Cuvânt de închinare" rostit de părintele profesor Simion Radu, care a tălmăcit personalitatea lui Ştefan cel Mare ca bun creştin şi mare român. Numeroşi săteni au asistat la comemorarea eroului moldovean, urmărind cu viu interes expunerile şi producţiunile auzite.

Grija săteanului. Din cauza vremurilor excepţionale nu avem nutreţuri îndestulătoare ca să asigurăm hrana numărului de vite existent. Deaceea agricultorii sânt îndemnaţi să strângă şi să chiverniséască cu multă grijă nutreţurile de tot felul, fiindcă numai o hrănire chibzuită poate asigura sănătatea şi puterea de muncă a vitelor. Grija de căpetenie a săteanului trebue să fie: cât mai mult nutreţ pentru timpul iernii.

Inaugurare. In comuna *Satu-Lung*, jud. Braşov, s'a inaugurat primul sanatoriu popular, pentru îngrijirea bolnavilor tuberculoşi, cu 250 de paturi. Solemnitatea inaugurării s'a făcut în prezenţa dnei Maria Mareşal Antonescu şi a dlui Prim-ministru Mihai Antonescu.

Manifestaţii contra comunismului. Ziare din Praga anunţă, că Liga Cehă a organizat, în ultimele trei luni, 140 de întruniri publice, împotriva bolşevismului, în localităţi din Boemia şi Moravia, în prezenţa unui mare număr de cetăţeni. Seria întrunirilor continuă cu puteri neobosite, ear concepţia antibolşevică a poporului se adânceşte tot mai mult.

Nr. 7169/1944 [45] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante **Richişul**, din protopopiatul Târnava-Mare, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Beneficile sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Casă parohială,
3. Sesiune parohială 14 jugăre şi 1120 st. □, arătură şi fânaţ.
4. Stola uzitată în protopopiat.
5. Şase (6) stânjini lemne de foc. Fasonatul şi transportul priveşte pe preot,

Cererile de concurs se vor înainta la Consiliul arhiepiscopesc în Sibiu, care va întregi parohia prin numire.

Sibiu, din şedinţa secţiei bisericeşti, a Consiliului arhiepiscopesc, ţinută la 25 Iulie 1944

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 999/1944 [46] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III (treia) **Arpaşul de jos**, din protopopiatul Avrig, se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele acestei parohii sunt:

1. Salarul dela Stat.
2. Jumătate din chiria pentru locuinţa parohului.
3. Sesiunea parohială 5 jug. şi 1200 st. □ arător
4. Folosinţe unui intravilan de 400 stânjeni □.
5. Stola obişnuită.

Cererile de concurs, însoţite de toate actele prescrise de regulamentul parohial şi de încuviinţarea de candidare exoperată dela I. P. Sf. Mitropolit, se vor înainta în termin Oficiului protopopesc din Avrig, iar concurenţii, cu prealabila încuviinţare a subsemnatului, se vor prezenta în parohie într'o zi de Duminecă sau sărbătoare spre a sluji în biserică, a predica şi a face cunoştinţă cu credincioşii.

Avrig, 20 Iulie 1944.

Oficiul protopopesc al Avrigului în înţelegere cu consiliul parohial din Arpaşul de jos.

Pr. A. Radu
adm. protopopesc

Nr. 241/1944 [47] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III [treia] **Iacobeni**, protopopiatul Sighişoara, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela Stat.
2. Nefiind casă parohială, preotul va putea locui provizor în fosta locuinţă a directorului şcoalei noastre confesionale cu 3 încăperi, — azi casă culturală.
3. Sesiune parohială 4 jugăre arător şi fânaţ.
4. De fiecare familie cu stare 20 litri porumb sfărmit, pălmaşii vor da 10 litri.
5. Stola uzitată în protopopiat.
6. Lemne de foc, 3 stânjinii aduse în curte.

Concurenţii îşi vor trimite în termen petiţiile, însoţite de actele prevăzute în regulamentul pentru parohii (botez, studii, activitate) şi de încuviinţarea de candidare exoperată dela I. P. Sf. Mitropolit, Oficiului protopopesc ortodox român din Sighişoara, şi cu încuviinţarea subsemnatului se vor prezenta şi în parohie într'o Duminecă sau sărbătoare spre a sluji şi predica şi a fi cunoscuţi de credincioşi.

Sighişoara, la 27 Iulie 1944.

Oficiul protopopesc ortodox român din Sighişoara în înţelegere cu consiliul parohial din Iacobeni.

Emilian Stoica
protopop

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Anul XCII — Sibiu, 13 August 1944 — Nr. 33

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. **Intemeiat în 1853 de M**

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 40 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un petit 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Sub scutul Providenței divine

In spirit autentic și robust creștin, omul e dator să aibă curajul de a privi viața în nuda ei realitate. Drept aceea, nu-i o slăbiciune sufletească a recunoaște greutatea și gravitatea vremurilor, pe care le trăim astăzi. Dimpotrivă, *numai cine le vede în fizionomia lor faptică, poate să le înfrunte și biruiască prin luarea unei atitudini chibzuite și eroice în fața lor.* Altfel, facem pe «eroii» suspendați în iluzionism și cădem alături de șuvoiul viguros al vieții, ca unii ce nu suntem în stare să facem față momentelor actuale.

Zilele pe care le trăim sunt grele, chiar excepțional de grele. E drept, istoria neamului nostru a experiat împrejurări istorice și mai grele și ar trebui să luăm pildă dela strămoșii noștri despre felul cum au știut să «stea față» la toate furtunile și necazurile vieții. Dar bărbăția strămoșească în fața primejdiilor vieții, e de multe ori paralizată de aripa neagră a pesimismului pricinuit de desechilibrul sufletesc al multora în fața încercărilor de azi. Acest desechilibru e zămislit și alimentat îndeosebi de un spirit apocaliptic bolnav și incomplet sau de un eshatologism exaltat și fără cumpănă.

Din păcate, cei mai mulți — prinși în valul deprimării sufletești sau al spaimei ce nu-ți mai dă răgazul să cugeți sănătos — *nu văd semnificația integrală a eshatologiei apocaliptice și o aplică numai până la jumătate.* Adevărat, n'am putea spune că furtunoasa desfășurare a evenimentelor actuale și peste tot fața de azi a lumii, nu prezintă aspecte vădit apocaliptice. Dar, considerând duhul de taină de nepătruns care adie în inima Apocalipsului și a iconomiei divine a mântuirii lumii în general, putem oare să afirmăm categoric că trăim în mod absolut cert vremuri apocaliptice, în sensul de timpul de pe urmă al stadiului actual al lumii?!.. N'am cădea oare în luciferismul fariseic, care pretindea că știe citi fața vremurilor și descifra tainele lucrării lui Dumnezeu în lume?! Ca să nu mai amintim și alte motive, ce pledează împotriva unei atari atitudini.

Și chiar dacă acestea ar fi zilele cele de pe urmă ale lumii acesteia, de ce nu le privim *până la urmă* prin prizmă apocaliptică? Căci și cel mai modest scrutător și cunoscător al Apocalipsei, știe că stăpânia lui Antihrist va dăinui puțin în lume și că puterea și lucrarea lui se vor zdrobi definitiv și iremediabil în fața puterii lui Dumnezeu. După cea mai grea încercare și cea mai cumplită suferință, urmează biruința cea mai deplină și răsplata cea mai dreaptă. Și când știm că *avem dela Dumnezeu suficientă putere și asistență pentru a birui greutățile unor vremuri chiar apocaliptice,* când glasul credinței ne șoptește că *de voința noastră atârnă destinul nostru,* de ce să ne lăsăm pradă pesimismului și de ce să nu privim și trăim zilele acestea cu seriozitatea gravă a unor momente cruciale, dar *și cu optimismul robust al nădejdii nestrămutate, pe care ni-l inspiră viziunea apocaliptică sănătoasă și integrală a omului și a lumii?!...*

Iată, primejdia desechilibrării: Sub presiunea evenimentelor, cei mai mulți văd în Apocalipsă numai legea unui fatalism implacabil și crud al vieții, potențat de ideia unui Antihrist care tiranizează lumea în dragă voie și a unui Dumnezeu care — scârbit de omenire — ne-a lăsat cu totul pradă acestei tiranii diabolice.

Vedem lucrurile fărâmițat și strâmb. Pentrucă n'avem credință îndestulătoare, pentrucă nu respirăm în noi duhul adevărat creștin, pentrucă am căzut pradă desechilibrului și disperării. De aceea suntem slabi, fricoși și cutremurați în fața evenimentelor. N'avem curajul să înfruntăm viața în unul din momentele ei cele mai cruciale și ne lăsăm purtați de valurile ei înfuriate, fără țintă și fără ideal, borborosind rețeta unui *fatalism bolnăvicios:* «Ce-o fi, o fi; noi, și așa nu putem schimba nimic». Unde este bărbăția și eroismul primilor creștini, cari — prinși în undele unui eshatologism sănătos și viguros — îndurau totul, numai să ajungă a se uni cât mai curând cu Iisus?!

Trebue să ne revizuim pozițiile și să ne curățim simțirile de sgura păcatului, măcar în ceasurile din urmă. Căci *numai așa vom putea redobândi integritatea sufletească a neamului,* singura chezășie a biruinței depline asupra necazurilor și încercărilor de azi.

Calea cea mai indicată și eficace spre această redresare sufletească, este redobândirea sau întărirea convingerii despre realitatea Providenței divine sau — ceea ce-i tot una — înarmarea cu credința că *Dumnezeu e cu noi* ori — acolo unde această credință e anemiată — înviorarea și tonificarea ei.

Pentru a evita impresia sau acuza că vorbim din spirit de «tagmă» sau din imperativul unei «meserii», dăm glas câtorva din marii bărbați ai lumii, să ne vorbească despre Providența divină în lume și cu osebire în istorie. Vom vedea că se rostesc de așa fel, încât ni se pare că vorbesc chiar vremurilor de azi.

Pornim dela general la special. Ordinea și frumusețea din lume, sunt expresia pronierii ei divine: «Universul e o ideie a lui Dumnezeu» *(Schiller);* sau: «Dacă în alcătuirile lumii se oglindește ordine și frumusețe, atunci trebue să existe Dumnezeu» *(Beethowen).* De aceea scoaterea lui Dumnezeu din lume și cu aceasta — implicit — negarea Providenței divine, este cea mai mare greșală a spiritului uman: «Aceasta una o spun și ași vrea ca toți oamenii să o știe și să se convingă, că acela, care în univers nu vede altceva decât un mecanism, *a căzut în cea mai fatală eroare asupra misteriilor universului.* Că divinitatea va dispărea vreodată din mintea oamenilor acestei lumi, aceasta mi se pare *cea mai brutală eroare,* în care pot cădea oamenii. Un om care astfel cugetă, va cugeta fals despre toate lucrurile din univers, căci *acest păcat primordial va falsifica toate celelalte concluzii ce le-ar face omul.* Aceasta ar fi cea mai dureroasă dintre toate rătăcirile» *(Carlyle).*

Iată acum afirmația splendidă și categorică a Providenței divine în istorie, făcută de către unul din cei mai mari istorici ai lumii: «In istorie se pot cunoaște urmele providenței dumnezeești. *Fiecare faptă mărturisește pe Dumnezeu, fiecare clipă predică sfânt numele Lui,* cu deosebire însă impozanta legătură a istoriei întregi stă înaintea noastră ca o sfântă ieroglifă, pe care avem să o descifrăm cu gândul unor vrednici învățători ai înțelepciunii lui Dumnezeu» *(Leopold von Ranke).* Iar cât privește mersul războaielor, un alt cugetător al ome-

---

FOIȘOARA

CAPITOLUL I

Fundamentarea teologică a misionarismului laic

(8) de Preot Dr. CORNELIU SÂRBU

In sprijinul acestui adevăr, este suficient să amintim clasica dovadă ce se desprinde din semnificația arhicunoscutelor scene a spălării picioarelor la Cina cea de taină și a certei pentru întâietate. Cine vrea să conducă în Biserică, trebue să aibă conștiința trează, că dreptul de a conduce este mai mult o sarcină, pe care și-o ia spre slujirea celorlalți frați. Căci între creștini nu se cade a fi ca 'ntre păgâni și 'n consecință autoritatea nu se va exercita ca între domn și slugă, ci în dragoste de frați.

Expresie a iubirii divine, trupul mistic al Domnului nu-i accesibil decât prin iubire: nimeni nu poate intra și rămâne la sânul său cald, decât dacă are întru el dragoste. In consecință, Domnul e acolo unde arde flacăra nestinsă a iubirii. De aceea comuniunea iubirii trebue să străbată și să domine toate fibrele vieții creștine, ca Domnul să fie cu noi și în noi.

Intrucât însăși creșterea extensivă a trupului mistic al lui Hristos nu se poate realiza decât prin iubire (cf. Efes. 4, 15—16), urmează că cel ce n'are dragoste în sine, nu poate fi mădular folositor și nu poate sluji scopului Bisericii, deoarece fără de iubire nu se află în comuniune deplină cu Dumnezeu.

Un corolar al dragostei sau o consecință a stăpânirii ei, este *libertatea* creștină și promovarea ei faptică. Intre dragoste și libertate este o corelație organică. De aceea unde nu este dragoste, acolo nu este nici libertate adevărată, oricât ar fi ea de ingenios legiferată, iar unde este dragoste, acolo libertatea n'are nevoe să fie legiferată, deoarece ea se respectă dela sine. Libertatea se întemeiază pe calitatea de fii adoptivi ai Tatălui ceresc, renăscuți la o viață nouă ca mădulare ale trupului mistic al lui Hristos, în care frica și sila nu pot fi elemente sau principii de cârmuire și reglementare a vieții lui, ci *exclusiv iubirea cu corolarul său: libertatea.* Libertatea creștină este și un semn al prezenței Sf. Duh: „Unde este Duhul Domnului, acolo este și libertatea",[1] iar unde nu există această libertate, acolo nu suflă nici adierea Duhului Domnului. Duhul nou și înnoitor pe care l-a adus creștinismul în lume, este duhul libertății și nicidecum al sclaviei.

Rezumând în esență rezultatul cercetărilor de până acum, credem că suntem deplin îndreptățiți a conchide următoarele: *Misionarismul laic odihnește pe temeiuri teologice solide. Activarea lui în sânul organismului bisericesc nu-i nicidecum laicizare, politicianizare sau protestantizare a vieții creștine, ci dimpotrivă o păzire sănătoasă pe cel mai autentic făgaș al Ortodoxiei.*[2] Căci „Precum prin atitudinea pozitivă față de știință Biserica nu părăsește doctrina sa, iar prin apropierea sa de natie nu iese din orbita ecumenicității, la fel *extinderea asupra lumii mirenești, atragerea mirenilor cât mai aproape de vatra sacramentală a Bisericii, nu înseamnă o părăsire a acestei vetre.* Biserica se dilată prin razele ei, nu prin părăsirea sau destrămarea centrului ei doctrinar sau ierarhic, așa cum se dilată soarele prin lumină, fără a se descompune, sau cum se face Dumnezeu imanent lumii (mai ales în Iisus Hristos) fără a înceta să fie transcendent".[1] Prin urmare, *departe de a fi o inovație dincolo de cadrul ortodox, misionarismul laic — organizat și activat sub egida treptelor supraordonate ale ierarhiei — este o întoarcere la la „instituțiunile creștinismului primar",[2] care reprezintă întruchiparea clasică a celui mai adânc și mai autentic creștinism.*[3]

Această afirmație o legitimează nu numai temeiuri scripturistice, ci și justificări din practica vieții creștine primare.

§. 4. Temeiul scripturistic al misionarismului laic cu referire specială la lupta antisectară

Am arătat mai sus piloanele doctrinale, dogmatice și juridic-canonice, pe care se fundează misionarismul laic. Ele sunt, însă, numai temeiuri indirecte, din care deducem — în mod firesc și logic — justificarea teologică a acestei probleme. Această documentare ar fi sufi-

[1] II. Corinteni 3, 17.

[2] Cf. *Crainic Nichifor:* Mitropolitul Nicolae, glasul ortodoxiei noastre. In „Omagiu Inalt Prea Sfinției Sale Dr. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului, la douăzeci de ani de arhipăstorire" Sibiu 1940, p. 273 sq.

[1] *Stăniloae Dumitru Dr.:* Mitropolitul Nicolae ca teolog. In „Omagiu...", p. 260.

[2] *I. P. S. Sa Bălan Nicolae Dr.:* Ortodoxia în mijlocul frământărilor de azi, p. 7.

[3] Cf. *Sârbu Corneliu Dr.:* Credința și imensitatea ei morală la Fericitul Augustin. Sibiu 1941, p. 4.

nirii spune: «Când se face războiu şi popor se ridică contra popor, *atunci şi bunul Dumnezeu are să spună un cuvânt şi cel ce are urechi şi vrea să asculte, acela va şi auzi ceva» (Emil Frommel.* Citat la: Bălan N., Cuvinte de actualitate. In «Revista Teologică», Anul VIII, 1. Aug.—15 Decemvrie 1914, Nr. 13—22, p. 314).

Sub crunta apăsare a năcazurilor şi suferinţelor de azi, nu putem avea altă mângâiere mai mare, alt reazim puternic şi alt reconfortant mai înviorător, decât convingerea nestrămutată că Dumnezeu nu stă nepăsător în faţa încercărilor noastre, ci — ca Providenţă — se îngrijeste în deaproape şi cu dragoste părintească, de soarta fiecăruia dintre muritori în parte, oricât ar fi ei de nevrednici şi de păcătoşi; mai mult: de păcătoşi şi nenorociţi se ocupă în mod special, pentruca să le asigure şi acestora izbăvirea.

Roadele acestei convingeri — care se coboară în suflet numai pe aripile credinţei — sunt din cele mai salutare. Sub scutul credinţei în Pronia divină, se face ordine şi armonie în sufletul şi viaţa omului, se realizează împăcarea cu noi înşine şi cu lumea, se toarnă în potirul inimii balsamul alinător al suferinţelor şi se îndulceşte existenţa, iar sufletul este ridicat deasupra primejdiei sucombării. Mulţumită ei, şi cei mai nenorociţi şi ticăloşi oameni au dreptul şi puterea să nu desnădăjduiască. Aşa îşi revarsă această credinţă binecuvântările asupra sufletului trudit şi împovărat al lumii: pe cel slab îl întăreşte, pe cel obosit îl înviorează, celui desnădăjduit îi redă moralul, iar celui ce se află în marginea prăpastiei, îi întinde o mână de salvare.

Dacă roadele acestei credinţe sunt atât de binecuvântate, atunci nu ne mai rămâne altceva decât *să ne înarmăm cu scutul ei.* Roadele ei nu vor întârzia să se arate şi asupra noastră, mai ales în aceste vremuri grele: «Chiar şi această viaţă trupească, pământească şi păcătoasă îşi are răsplata ei în istorie. *Curajul, bucuria, statornicia, credinţa în Dumnezeul cel vecinic şi în omenire,* — cu cari înarmat un om liber şi îndrăzneţ, păşeşte pe drumul vieţii şi-şi deschide loc de trecere, — *îşi primesc zilnic răsplata din partea conştiinţii care stă nebiruită ca o stâncă în mijlocul valurilor. Pe un astfel de om nenorocirea nu-l striveşte, năcazurile şi moartea nu-l înspăimântată, pentrucă aceste fantome de cari se tem cei laşi, pentru el sunt umbre deşarte»* (E. M. Arndt: Geist der Zeit, III, 276. Citat la Bălan N.: O. c. p. 314). Drept aceea, în loc de a ne sbate în chinul desnădejdii şi al jelaniei, să ne deprindem zilnic în încrederea nestrămutată în ajutorul Dumnezeului părinţilor noştri, supunându-ne hotărârilor Lui: «*Increderea* şi devoţiunea sunt adevăratele temelii ale oricărei religiuni mai bune, iar *supunerea* la o voinţă mai înaltă, care orânduesţe evenimentele, dar *pe care noi nu o putem înţelege pe deplin, fiindcă este mai presus de raţiunea noastră,* se alătură la cele de mai sus» *(Goethe).*

De nu vom face aşa, se va îndrepta şi asupra noastră următoarea sentinţă a sf. *Ioan Gură de Aur:* «Aceasta e nefericirea noastră, că noi nu întâmpinăm cu curajul necesar aceste nelinişti şi furtuni, pe care am fi putut să le micşorăm sau să le purtăm fără mâhnire, şi nici nu căutăm să ni le uşurăm şi nici să le purtăm fără tristeţe, ci lăsăm curajul nostru să se micşoreze cu totul, şi ne petrecem întreaga noastră viaţă într'o tristeţe continuă» (Omilia I despre destin şi Providenţă. H. Chrysostomus: Schriften. Prag, 1785. 9 Aufl. IV. B. p. 236).

In consecinţă, predica de războiu a crainicilor sfintelor altare trebue să răsune în felul următor:

«Deprindeţi-vă la încredere în Dumnezeu! Deprindeţi-vă la ea şi vi-o puneţi la încercare mai întâiu în lucruri mici, în greutăţi şi griji neînsemnate, pentruca să staţi neclintiţi în ea când Dumnezeu vă va pune la încercări mari. Cel ce este credincios în lucruri mici, va fi credincios şi în cele mari.

«Nu lăpădaţi dară încrederea (nădăjduirea) voastră!» — aşa ne îndeamnă apostolul (Evrei 10, 35). Ce fel de ostaş ar fi acela, care şi-ar arunca armele în mijlocul luptei? Cu un astfel de ostaş ne-am asemăna şi noi, dacă ne-am lăpăda de arma încrederei în Dumnezeu. Dar nu: în aceste vremuri mari şi grele noi nu vrem să fim ca cei ce n'au nădejde şi sunt îndoelnici cu sufletul, ci cu deplină încredere în Dumnezeu vom înfrunta orice ar veni peste capetele noastre şi chiar de vom fi puşi în răscrucea tuturor patimilor, din adâncuri vom striga către Tine Doamne: Doamne, auzi glasul celor ce în Tine nădejdea şi încrederea lor şi-au pus» (Bălan N. Dr.: Nădejdea şi încrederea în Dumnezeu. In «Revista Teologică», Anul IX. Ianuarie, 1915. Nr. 1—2, p. 20 sq).

Preot **Dr. CORNELIU SÂRBU**

Adormirea Maicii Domnului

— Meditaţie —

Cea mai bună, mai caldă şi mai grabnică folositoare a creştinătăţii — după Dumnezeu, este Preacurata Maica Domnului. Căci nu este bine în largul lumii, pe care ea să nu-l sporească! Nu este rău în întinderile pământului, pe care ea să nu-l slăbească. Şi nu este amar în biata inimă omenească, pe care, cu bunătatea ei, să nu-l îndulcească.

De aceea o dulce simţire ne umple sufletul, de câte ori îi putem sărbători vro-o clipă mai strălucită din viaţa sa neprihănită, cum este cea de azi, a sfintei sale Adormiri.

*

Adormirea pentru veşnicie trezeşte gândul cel mai negru şi naşte tristeţea cea mai dureroasă în sufletul muritorului.

Adormirea Maicii Domnuli este însă, ca un apus senin de lună, ce piere în asfinţit numai ca să răsară mâine mai plină şi mai strălucitoare.

Frumuseţea, seninătatea şi pacea Adormirei, îţi revarsă 'n suflet mirarea şi avântul şi încrederea în tăria şi dreptatea rânduirii dumnezeeşti.

Şterge-ţi ochii sufleteşti să-i poţi desluşi mai limpede farmecul măreţiei!

Ce despărţire de viaţa pământeană! Fără plâns şi tânguire! Căci pentru Maica Preaslăvită moartea trupească era numai puntea de trecere în împărăţia cea cerească, să fie „mai cinstită decât Cheruvimii şi mai mărită decât Serafimii".

Ce rămas bun dela fraţii şi dela surorile de credinţă! In loc să primească, ea împarte mângâeri sfinte şi binecuvântări Apostolilor întristaţi, sporindu-le bărbăţia întru slujba cuvântului dumnezeesc! Şi mironosiţelor femei ea le aprindea în inimi focul dragostei de toată făptura năcăjită şi a miloştivirii faţă de toată suflarea lipsită!

Ce adormire minunată, vrednică de-o Născătoare de Dumnezeu! Pe când muritorii de rând, în clipa trecerii la cele veşnice, se sbat în chinuri cumplite, munciţi de convulsiunile morţii, Preacurata, în căsuţa ei dela Poarta oilor din Ierusalim, părea o împărătească pe tron, în clipa adormirii sale, gata să primească cununa unei biruinţi strălucite. In ochii ei lucea lumina, iar pe faţa ei se răsfăţa pacea şi bucuria.

Pacea, căci în clipa supremă de nimic n'o mustra conştiinţa dup'o viaţă de 63 de ani! Şi bucuria căci sufletul ei ce se deslega din legăturile lutului trupesc, pleca la Fiul şi Dumnezeul ei iubit.

Aşa adorm în Domnul toţi aceia cari îşi trăiesc astfel viaţa lor pământească!

Ce punere în sicriu! Nici îngerescul apostol Ioan, fiul ei de suflet, care pentru curăţenia lui sfântă învrednicitu-s'a să-şi plece capul pe pieptul Domnului, nu îndrăznea să-şi apropie mânile de moaştele ei preasfinte. Numai fecioarele înţelepte ale Ierusalimului, cele cu candela sufletului aprinsă de untdelemnul credinţii, îndrăznirâ a o aşeza în sicriu, cu mare frică şi cutremur!

Ce prohod ales! Nimic din dureroasa rugăciune a deslegării de păcate de tot felul, ci numai cântece de slavă pentru virtuţile ei fără pereche şi pentru exemplele sale neuitate.

Ce convoiu funebru! Numai apostolii aduşi de puterea dragostei dela marginile lumii, care îi duceau pe umerii lor apăsaţi de toată sarcina Evangheliei, coşciugul cu trupul de crin al Maicii Sfinte. Şi numai beneficiari ai marei miloştiviri a Preabinecuvântatei. Numai bolnavi tămăduiţi. Numai păcătoşi mântuiţi! Numai sărmani ajutaţi! Cu rugăciunea şi darul său!

Ce aşezare în mormânt! Cu sfinţenie adâncă şi cu mare 'nfiorare! Căci pe această palmă de pământ din grădina Getsimani, hărăzit spre îngroparea Impărătesei cereşti, curs-au în seara prinderii lui Iisus ploaia sudorilor sale de sânge, pentru iertarea păcatelor omeneşti, Şi tot de-aici, în glia jilăvită de lacrimile şi sângele Fiului său drag, se avânta mai bucuros şi sufletul Miresei pururea Fecioare, pe aripile rugăciunei fierbinţi, spre cerul nădejdilor sale sfinte.

Aşa adormit-a maica Domuului şi s'au aşezat pentru odihnă veşnică preacuratale sale moaşte!

Dar Dumnezeul cel Atotputernic care de dragul naşteri Fiului său suspendat-a legile firii păzind-o pe Preacurata: Fecioară înainte de naştere, Fecioară în naştere şi Fecioară după naştere, suspendat-a rânduiala firii şi după împlinirea sfintei sale Adormiri.

Din sânul pământului a înălţat-o în slava cerului, cinstind-o cu împărirea cea mai înaltă, de-a fi Impărăteasa raiului.

Aşa răsplăteşte Dumnezeu pe toţi aceia cari cred cu adevărat în cuvântul Evangheliei şi-l păzesc cu toată sfinţenia! Smerenia o înalţă până la strălucirea tronului dumnezeesc! Fecioria o ridică până la măreţia sfinţeniei cereşti, căci Dumnezeu întru sfinţi odihneşte.

Şi care-i oare rostul Maicii Domnului în împărăţia cea cerească?

Acela din viaţa sa pământească!

Se roagă neîncetat pentru slava dumnezeească şi pentru fericirea omenească!

Să sporească binele!
Să se gate relele!

O, Preasfântă Marie, Maica lui Dumnezeu, roagă-te şi pentru noi în aceste zile grele, să dobândim milă şi pace, ca şi de-acum înainte să-ţi putem sărbători în linişte şi cu bucurie sfântă Adormirea ta!

Prot. **A. Nanu**

---

cientă. Dar pentruca fundamentarea teologică a misionarismului laic să fie cât mai completă, facem apel şi la temeiurile scripturistice — unele cu totul directe — ale acestuia. Aceste temeiuri se încadrează organic în fundamentarea teologică a misionarismului laic, întrucât sf. Scriptură — ca izvor fundamental al revelaţiunii — este temelia primordială a teologiei creştine. Aşa încât, *prin glăsuirea ei se întregeşte deplin documentarea teologică a problemei noastre.*

Atât în sensul său larg, cât şi în cel restrâns, misionarismul laic e lămurit preconizat şi stăruitor poruncit în sf. Scriptură.

Reţinându-ne mai puţin asupra misionarismului laic în sens larg, vom sublinia mai întâi faptul că potrivit sf. Scripturi şi mirenii — desigur nu în aceeaşi măsură ca misionarii ierarhici, ci numai pe măsura preoţiei lor generale — au să fie „sarea pământului",[1] care să direagă prin comportarea lor aluatul vieţii creştine în general. Dar cu osebire au pe umerii lor misiunea ce se desprinde ca un imperativ categoric[2] din cuvintele Mântuitorului: „Aşa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca să vadă faptele voastre cele bune şi să slăvească pe Tatăl vostru cel din ceruri".[3] Acelaş îndemn îl cuprind şi cuvintele: „Cât aveţi Lumina, credeţi în Lumină, ca fii ai luminii să fiţi".[4] Iar apostolatul faptei bune se desprinde lămurit din sfatul: „Să cercetăm pe orfani şi pe văduve, în necazurile lor, şi să ne păzim pe noi fără de pată, din partea lumii".[5] Tot atât de limpede se contu-

[1] Cf. Matei 5, 13.
[2] Cf. Matei 5, 14—15; Luca 8, 16; 9, 33.
[3] Matei 5, 16.
[4] Ioan 12, 36. Vezi şi: Efes. 5, 9; I Petru 2, 12 şi 15.
[5] Iacob 1, 27.

rează chemarea apostolatului laic în sens larg din cuvintele Mântuitorului: „Cel ce nu este cu mine, împotriva mea este şi cel ce nu adună cu mine, risipeşte";[1] sau: „Oricine va face voia lui Dumnezeu, acela este fratele meu şi sora mea şi mama mea".[2]

Cât priveşte misionarismul laic în sens restrâns de colaborare la apostolatul ierarhic, acesta se desprinde tot atât de lămurit din slova sf. Scripturi. Căci în baza teologhisirilor din paragrafele precedente, cuvinte ca acestea: „Drept aceea mergând, învăţaţi toate neamurile,... învăţându-le să păzească toate câte am poruncit vouă",[3] sau: „Iată secerişul este mult iar lucrătorii puţini, deci, rugaţi pe Domnul secerişului, ca să scoată lucrătorii la secerişul său",[4] cuprind nu numai trimiterea la apostolatul ierarhic, ci şi la misionarismul laic în sens restrâns. Prin urmare, porunca Mântuitorului — al cărei iperbolism indică imperativul ei apăsat —: „Ceea ce grăiesc vouă la întunerec, spuneţi la lumină şi ce auziţi la ureche, propoveduiţi de pe case",[5] sună şi laicilor. Atribuirea acestui sens respectivelor locuri scripturistice, îşi are temeiu sigur în faptul că *Însuşi Mântuitorul aprobă practicarea misionarismului laic şi trimite la desfăşurarea lui;* şi anume: Când sf. Apostol Ioan opreşte pe un oarecare ce propoveduia şi scotea draci în numele Domnului, El spune: „*Nu-l opriţi,* că nu este nimeni care să facă minuni în numele meu şi să poată degrab să mă grăiască de rău, căci cine nu este împotriva noastră, este pentru noi";[6] iar demonizatului din ţinutul Gadarenilor pe care

[1] Matei 12, 30. Vezi şi: Luca 11, 23. Cf. Ioan 12, 26.
[2] Marcu 3, 35. Cf. Luca 8, 15.
[3] Mat. 28, 19—20. Cf. Marcu 16, 15.
[4] Matei 9, 37—38.
[5] Matei 10, 27. Cf. Luca 12, 3.
[6] Marcu 9, 39—40.

l-a vindecat, îi porunceşte: „Mergi la casa ta, la ai tăi şi spune-le câte ţi-a făcut Domnul şi cum te-a miluit".[1] Dacă în cazul acesta trimiterea la misionarismul laic se limitează la cercul restrâns al familiei respectivului, atunci unui oarecare, pe care l-a chemat ucenic şi care L-a rugat să-l lase întâi să meargă să îngroape pe tatăl său, îi zice: „Mergi de vesteşte împărăţia lui Dumnezeu",[2] fără să-i mai limiteze terenul de acţiune. Aşa fiind, nu-i de mirare că Mântuitorul adresează mirenilor îndemnuri directe la exercitarea preoţiei generale şi eo ipso a misionarismului laic: „Să umblaţi cu vrednicie *după chemarea cu care sunteţi chemaţi";*[3] „*Duhul să nu-l stingeţi*"[4] sau şi mai lămurit: „Cu *darul* pe care l-a primit fiecare, slujiţi altora, ca nişte *iconomi ai harului cel de multe feluri al lui Dumnezeu".*[5] Aşa încât, şi laicului îi sună porunca Mântuitorului: „*Nu nesocoti harul ce este în tine".*[6] Căci potrivit sensului adânc al parabolei talanţilor: darurile primite de sus trebuesc cultivate, desvoltate şi sporite,[7] *mirenii sunt datori să fructifice în interesul desvoltării Bisericii darul misionarismului laic.* Aceasta s'o facă laicii cu atât mai vârtos, cu cât prestarea misionarismului laic este de mare valoare în faţa lui Dumnezeu, conform asigurărilor date de Insuşi Mântuitorul: „Oricine mă va mărturisi pe mine înaintea oamenilor, îl voi mărturisi şi eu pe el înaintea Tatălui meu, carele este în ceruri, iar de cel ce se va lepăda de mine înaintea oamenilor, mă voi lepăda şi eu de el înaintea Tatălui meu, carele este în ceruri".[8]

[1] Marcu 5, 19. Vezi şi: Luca 8, 39.
[2] Luca 9, 60.
[3] Efeseni 4, 1.
[4] I Tesaloniceni 5, 19.
[5] I Petru 4, 10.
[6] I Timotei 4, 14.
[7] Cf. Mat. 25, 14—30. Vezi şi: Luca 12, 48.
[8] Matei 10, 32—33. Cf. şi Marcu 8, 33; Luca 9, 26; 12, 8; Ioan 12, 26; Matei 5, 19.

(Va urma)

Problema culturii: Valoarea sufletului

— Drama căderii. Spre o altă filosofie a culturii —

I

Stăruе în inima noastră pericopa evangheliei despre vindecarea demonizaţilor din Gadara, de către Hristos, care a trimis duhurile rele în turma de porci. Semnificaţia gestului este îndoită. Deoparte, ne revelează preţul sufletului, incomparabil cu ceva lumesc. De alta, acordul absolut dintre cuvântul şi fapta lui Iisus. Odată a rostit adevărul: Ce va folosi omului de va dobândi lumea toată, şi-şi va pierde sufletul? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său? [Mc. 8,36,37]. Altă dată, mustrând pe bogatul căruia i-a robit ţara, care se credea fericit că are multe bunătăţi, ca să mănânce, să bea şi să se veselească mulţi ami, a adăugat: „Nebune, în noaptea aceasta ţi se va lua sufletul, iar cele ce ai adunat, ale cui vor fi?" [Lc. 12. 19 20] Şi iată alci gestul atitudinli Sale infalibile, care confirmă concepţia Sa spiritualistă despre lume şi viaţă.

Care-i origina valorii sufletului ca bunul suprem al culturli, şi cine a revelat-o? Sunt două întrebări de căpătâi ale problemei date, la care încercăm să răspundem.

Obârşia valorii sufletului stă în geneza şi în ontòlogia sa metafizică. Existenţă pură şi existenţă ultimă a cosmosului, el îşi are principiul cauzator în Spiritul absolut, care l-a creat după „chipul şi asemănarea" Sa. El i-a dat raţiune şi voinţă liberă, ca facultăţi distinctive ale capacităţii sale. Prin cea dintâi discerne între bine şi rău, între adevăr şi minciună; iar prin a doua se supune órdinei morale promulgată în ontológia sa. Ambele sunt un privilégiu exclusiv al omului, recunoscut ca atare de filosofi şi de savanţi. [Carrel, Omul fiinţă necunoscută, p. 128]. Prin spirit locul său în univers este fundamental deosebit în planul existenţelor. Prin el, evadează din orizontul lumii date, al simţurilor şi al senzaţiilor în care trăesc celelalte animale, „*în orizontul misterelor, pe care caută să şi-l revelezе, în fenomenul polivalent al culturii: religie, etică, ştiinţă, artă, etc., care face destinul său major*".

Coborât în existenţă, ca să împlinească acest destin de lumină, spiritul se întoarce în veşnicie. In această scurtă licărire de viaţă, suprema sa menire este să împlinească voia Părintelui ceresc, să se desăvârşească, după „asemănarea" Lui, prin iubire, bunătate şi binefacere, încât chiar trupul să devină templu al Sf. Duh. Realizată permanent comuniunea de voinţă cu El, pe pământ se sălăşlueşte împărăţia cerurilor, pe care mulţi o socotesc o ficţiune a creştinismului. Această religie, după judecata absurdă a lui Nietzsche († 1900), este cauza tuturor relelor sub soare, un blestem şi o depravare [?!]. Ca religie a sclavilor (?!), prin compătimire ea a slăbit vitalitatea genului uman şi constitue un mare pericol pentru ridicarea omului în nvilтor [?!] (cf. Der Antichrist). Atari aprecieri din patimă şi ură, n'au putut isvorî decât din capul unui filosof care a stat 11 ani în ospiciul de alienaţi.

In nici un caz, împărăţia lui Dumnezeu nu poate fi acceptată ca funcţiune dacă privim potenţialităţile ideale ale spiritului, capabil să colaboreze la armonia primordială. Ea a ajuns un vis pe urma degradării spiritului, prin preferinţa ascultării lui de Satana, care a desfigurat ordinea creaturală, iar el a încetat de-a mai fi oglindă a lui Dumnezeu în cosmos. Acum a devenit o caricatură a Sa şi-o apariţie hâdoasă a noului său stăpân, care l-a transformat în fiară sălbatecă, înjosindu-se atât de mult, încât nu-şi mai recunoaşte aparenţa cerească şi chemările transcendentale. Aici începe convoiul de suferinţe şi necasuri care fac tragicul existenţei umane şi duc la convingerea pozitivistă că viaţa este un chin, o problemă absurdă care nu trebue cugetată, „simpla" enigmă deslegându-se fericit, în unicul caz, dacă ea n'ar fi [!]

Precizăm: obârşia acestei disperări, îmbrăcată în mantia mohorâtă a morţii, este *răzvrătirea spiritului mărginit* contra Spiritului infinit, cunoscută cu numele de păcatul *strămoşesc*, care a avut, în planul istoriei, consecinţe funeste, căci cu el începe toată drama vieţii umane în veac. Sprijinită în paradis cu rolul său superior, drama căderii se conturează şi se amplifică în durere şi amar în proporţii cósmice, fiind învolburată de sentimentul nostalgic al reîntoarcerii, care formează polul său inferior. Acest sentiment umple spaţiul şi timpul şi se profilează peste viaţă ca o dungă de lumină ştearsă. Cu o forţă irezistibilă şi tainică, el structurează toate creaţiile de cultură ale spiritului uman, mari şi mici şi glasul lui răsună tot mai puternic, cu cât sporeşte jalea şi amarul zilei.

In toată această nostalgie după patria originară, sufletul îşi afirmă supremaţia în viaţă. Tragedia prăbuşirii omului în moarte spirituală, constitue măduva istoriei precreştine, caracterizată prin întunerec, rătăcire şi păcat. Ea semnifică domnia Satanei asupra spiritului uman, de care-şi bate joc în mii de forme. Mărturie ne stă istoria culturii şi a religilor naturale din antichitate, care, în esenţă, desfăşură drama ómului rupt din imperiul luminii şi al harului ceresc, alunecând din eroare în eroare. Sustras liber şi conştient din planul major al creaţiunii, înţelepciunea divină ar fi putut constrânge pe om să intre în legalitate. N'a făcut-o, căci acesta ar fi devenit atunci un automat, fără vreun merit deosebit în atingerea destinului dat, iar ordinea spirituală, precreaturală, s'ar fi modificat. Insăşi ordinea morală — care cere libertate şi raţiune — ar fi fost desfiinţată, iar lupta pentru strălucirea virtuţii — care face măreţia omului — ar fi încetat. *Trăiam într'o lume mecanică, iar nu în finalitate.* De aceea, Dumnezeu a lăsat pe om după dorinţa inimii sale, să guste otrava faptelor nesătule şi a patimilor sale nebune şi pe propria sa durere să înţeleagă ce este viaţa fără grija şi binecuvântarea Sa.

Sf. ap. Pavel ne spune că omul pierzând busola orientării morale, a rătăcit greu, încât chipul slavei lui Dumnezeu l-a schimonosit cu al creaturilor. Socotindu-se înţelept, el a început mai întâi a se adora pe sine cu toate viciile pe care le socotea virtuţi. Apoi a trecut la astri, la fenomenele naturli, la paserile cerului, până la animalele cu patru picioare şi la târâtoare. „Fiind [oamenii] plini de toată nedreptatea, de desfrâu, de vicienie, de răutate, plini de pismă, de ucidere, de ceartă, de înşelăciune, de năravuri rele, bârfitori, urâtori de Dumnezeu, ocărâtori, semeţi, trufaşi, născocitori de rele, neascultători de părinţi, neînţelegători, călcători de cuvânt, fără *dragoste*, neîmpăcaţi, nemiloştivi", Dumnezeu i-a socotit vrednici de moarte [Rom. 1,29—31].

Această imagine, tulburătoare de ideal, zugrăveşte sufletul omenesc prins în paianjenul fărădelegilor şi sleit de orice forţă morală. *La chip şi la făptură, ea este aidoma cu tabloul sguduitor al evului contimporan, înpotmolit într'o civilizaţie mioapă, searbădă şi rafinată, sărac în creaţii de valoare culturală majoră. Una robeşte şi degradează, omul fiind fără valoare — un mic şurub în maşina care e totul. Alta l-ar ridica, dar îi lipseşte armatura spirituală necesară.*

In ultimele două secole, cea dintâi, civilizaţia, a ispitit nebunеşte pe foarte mulţi cu mirajul său de fatamorgană, distrugând pe cea de a doua, — demonizându-i. Unealtă a Satanei, civilizaţia fără cultură majoră, în sens plenar, — în stare să-i arate rostul şi să o ţină n frâu, — este cea mai teribilă armă care se poate concepe. Ea ucide sufletul, îndreptându-i privirile către tehnică şi materie şi făcându-l surd la chemările de har ale Veşniciei. Veşnicia? — pare azi o himeră. Pe buzele tuturor fiilor desnădejdli, răsună adagiul simistru al morţii: „Carpe diem!"... Nu există Dumnezeu şi valori absolute cărora să le slujeşti cu credinţă de copil, cu evlavie de hagiu şi cu răbdare mucenicească, atunci când totul se prăvale într'un uriaş cimitir. Existenţa însăşi problematizată, pare jocul nărăvaş al forţelor oarbe, care râd de muritori"...

Civilizaţie blestemată! Adoratorii tăi îţi culeg roadele: — războiul!.., Tu ai format, — mai precis ai diformat — sufletul omenirii moderne, stârpindu-i idealul virtuţilor sublime şi cultul sfintelor valori veşnice: Adevăr, Bine şi Frumos! Neputincios în creaţie, el distruge! L-ai coborât în mormântul în care petreceau îndrăciţii din Gadara. L-ai închis în adăposturi şi'n cazemate, din care, când se arată, împrăştie numai moarte, prin maşina de războl, care-l îngrozeşte în tot locul!...

Ferecat în cuşca amăgţiilor deşarte şi a rătăcirilor fără hotar, sufletul modern se sbate într'o criză morală înfiorătoare. Este muncit de demoni mulţi. Din chinul lui, răsare florul sacru a naşterii într'o viaţă mai demnă de sine, mai bună. Să fie oare dorul nostalgic pentru reîntrarea în paradisul pierdut? Se poate;.. zările sale sunt nebănuite!

In tot cazul, sbuciumul său va fi în zadar şi dorul neîmplinit, dacă nu va porni la soluţionarea crizei cu cugetul curat, *părăsind sincer drumul vechiu al autodivinizării sale şi frânându-şi setea nebună după mirajul civilizaţiei materialiste, — făt al păcatului. Iar în schimb, să apuce eroic către vatra de lumină a Evengheliei lui Hristos, care printr'o disciplină puritană, teonomă, îi va reda aura sfinţeniei* şi puterea marilor avânturi creatoare, odată cu pacea şi liniştea eternă după care se ofileşte în veac.

Acest proces echivalează cu o convertire. Ea cere imperios omului modern să abandoneze absurde concepţii despre lume şi viaţă. Cere, sine qua non, să *sfarme idolii sistemelor sale ştiinţifice şi filosofice perimate pe care le adoră azi cu credulitatea magului din alte vremi.* Ele îl împiedecă să-şi recunoască poziţia sa majestoasă în cosmos şi-l stânjenesc în creaţii pe măsura dimensiunilor destinului său unic. Această convertire trebue să aducă cu sine îmbrăţişarea *altei concepţii decât cea hedonică şi epicureică*, pentru care nu i deajuns

---

Viaţa mea întru Hristos

(8)

[Urmare]

Dumnezeu — Adevărul veşnic — nu poate îngădui ca în firea noastră să albă loc nici chiar pentru oclipă, îndoiala în adevăr, El — bunătatea cea veşnică — „vrea ca toţi oamenii să se mântuiască şi la cunoştinţa adevăului să vină". (1 Tim. 2, 4) Şi noi ca nişte fii ai Bunului Dumneseu, deopotrivă şi din toată inima, trebuie să dorim tuturor, chiar şi vrăjmaşilor noştri mântuire şi să ne grijim de aceasta.

*

O viaţă întreagă să-ţi supraveghezi inima, s'o urmăreşti şi să iei aminte spre ea. Vezi ce o împedecă oare a se uni cu prea fericitul Dumnezeu? Acesta îţi va fi o şcoală a înţelepciunii. Numai aşa, cu ajutorul lu Dumnezeu, vei putea înţelege pricina care te îndepărtează de Dumnezeu, precum şi mijloacele ce te vor apropia şi uni cu Dânsul. Despre aşa ceva ca şi când îţi va vorbi chiar inima ta: uite-te, aceasta te apropie de Dumnezeu, iar cealaltă te îndepărtează dela El. Mai mult de cât oricine altul între noi şi Dumnezeu îşi face loc — totdeauna se înghesuie — cel rău. Deaceea se şi întâmplă că anume el este acela, care ne îndepărtează de Domnul, aţâţând în noi felurite patimi şi plăceri ale trupului, fie prin pofta ochilor, fie prin trufia vieţii.

*

Ce-ar putea fi de mirare oare în acel fapt că Insuşi Dumnezeu-Cpvântul, făcătorul celor văzute şi nevăzute, preface sfinţeşte pânea şi vinul în preacuratul său Trup şi preacinstitul său Sânge? In acestea — în pâne şi vin — se întrupează Fiul lui Dumnezeu, nu pentru o altă oarecare dată, — ci se înfinţează cu tot acelaş trup, cu care mai înainte odată s'a întrupat.

O susţinem aceasta după asemănarea celor întâmplate în minunea măreaţă, când El a ştiut să înmulţească cele cinci pâni în aşa fel, încât numai cu ele a săturat câteva mii de oameni. Sânt în natură mulţime de taine, pe care mintea mea nu le poate pricepe nici chiar atunci, când ele se vădesc lucruri mărunte. Şi cu toate acestea lucrurile — cu tainele lor — există. Acelaşi lucrur este şi cu Taina TruPului şi Sângelui dătător de vlaţă; pentru mine e o taină aceasta: cum pânea şi vinul devin trup şi sânge ale Insuşi Mântuitorului? Cu toate acestea *Taina* Trupului şi Sângelui Domnului de bună seamă există, mi-o spune duhul meu deşi ea rămâne neînţeleasă de mine. La ziditorul meu (eu sunt pământul Lui — şi cu toate acestea şi pe mine Domnul m-a făct trup şi sânge şi a sădit şi Duh în mine — minune!), ca la un Dumnezeu preaînţelept şi nemărginit în Atotputernicia Lui, sânt o mulţime de taine; eu pentru mine însumi sânt o taină, fiind lucrul mâinilor Sale. Deaceea pentru sufletul meu e Duhul Domnului, iar penru suflet cu trupul meu — Trupul şi Sângele Lui.

*

După cum sufletul mişcă trupul său, tot aşa şi Domnul mişcă întregul univers, toate lumile, El, însă rămânând totuşi necuprins de ele. Sufletul sălăşluieşte în întregul trup, iar *Duhului Domnului umple întreaga lume.* Vom face, însă, şi o deosebire — sufletul este mărginit (condiţionat) de trup, deşi nu chiar total, întrucât îşi păstrează totdeauna facultatea de a se purta pretutindeni — pe când Duhul lui Dumnezeu nu se mai mărgineşte de nici o lume şi nici nu petrece în lume, după cum petrece sufletul în trup.

*

Hristos, instalat prin credinţă în inima noastră, se odihneşte acolo, aducând numai pace şi bucurie. Nu în zadar se zice despre Dumnezeu: Sfânt eşti şi întru sfinţi te odihneşti"...

*

Să nu te lei după frumuseţea feţii omeneşti, ci să cauţi la sufletul; omului nu te minuna de haina lui, ci caută spre acela care-i îmbrăcat cu ea; nu te minuna de măreţia palatului, ci priveşte la acela care locueşte în el, la locatar cum şi cine este — altfel tu vei jigni chipul lui Dumnezeu din din om, vei necinsti astfel pe împărat, închinându-te robului său, fără ca în acelaş timp să-i dai măcar cea mai mică cinste cuvenită acestui Stăpân.

La fel să te îmbli nici cu frumuseţea scrisului vre-unei cărţi, ci să cercetezi duhul cărţii aceleia — altfel, făcând, vei dispreţui duhul şi vei înălţa trupul. Acesta fiindcă literele cărţii sunt trup, iar conţinutul ei — este duh.

Deasemeni să nu te îmbeţi de sunetele melodioase ale vreunui instrument şi nici ale vre-unei voci oarecare. După felul înrâuririi sunetelor asupra sufletului, şi după cuvintele cântate, vezi de înţelege, care-i duhul lor? Dacă sunetele aduc sufletului tău începuturi de linişte, de curăţenie şi de sfinţenie — atunci ascultăle ascultă-le şi hrăneşte-ţi cu ele sufletul. Dar de ţi se va turna prin ele în sufletul tău patimi, — încetează ale mai asculta, lapădă şi trupul, şi duhul muzicii aceleia.

(Va urma) Prot. Pavel Grosu

Citiţi, sprijiniţi şi răspândiţi ziarul

Telegraful Român

aparatul pseudo-cultural ale epocei, cu amprente pozitiviste şi cu tendinţă feroce către confort şi îmbogăţire.

Este necesar ca întreaga *creştinătate*, — care vrea să dea amploare desăvârşită culturii sale, contra iudaismului disolvant care s'a introdus în organismul său, — *să-şi facă un sever examen de conştiinţă*. Să-şi recunoască fapta apostatică, de suicid moral şi apoi să apuce drumul de lumină înălţătoare al Damascului, cum spune admirabil Leopold von Wiese. Să se trezească degrabă din cataclismul în care se mistue inutil; să-şi primească mentalitatea scâlcită şi criteriile de apreciere ale valorilor cosmice, ierarhizându-le. Apoi să înceapă reconstrucţia templului culturii pe o nouă bază, într'o altă perspectivă, cu alt ideal şi cu alte altare de închinare. Ea să se aplece cu încredere şi cu înţelepciune asupra sufletului şi să pătrundă toată semnificaţia gestului lui Iisus în Gadara, făcut pentru valoarea sa perenică. El îi va spune că există o nouă, — dar în acelaş timp foarte veche, — concepţie despre lume şi despre viaţă, cea mai sănătoasă şi cea mai superioară din câte a cunoscut istoria: — cea a Evangheliei.

Convertirea, identică în structură cu reclădirea culturii într'o prespectivă sollanică, creştină, este cea mai grea operă. Ea cere ca în avântul către progres şi în toate preocupările filosofului ale savantului sau ale omului de ştiinţă, să prevaleze ştiinţele umane, faţă de cele mecanice care l-au adus în starea deplorabilă de azi. Ele îi vor da o altă concepţie despre om şi despre sufletul său. Aceasta îl repune în orizontul misterelor, *ca centru de energie morală şi de valoare spirituală absolută a cosmoslui*, de stăpân, iar nu de sclav al masnei. Retrovesiunea aceasta echivalează cu *o altă filosofie asupra ştiinţelor şi asupra vieţii care să reveleze. — pe autoritatea adevărului absolut, — ultimele sensuri şi temeiuri ale existenţei umane. Adecă cu o filosofie a culturii majore, care — vom vedea mai departe — radiază din raţiunea Evangheliei*. Către ea, întocmei ca şi către o matcă liniştitore, plină de binecuvântare, se avântă cu pasiune sfântă sufletul nostru întreg. Pentrucă, în ea află filosofia cea mai înaltă, a salvării sale din moarte. Prin ea evadează din orizontul lumii date, într'una mai bună, care se revelează prin harul lui Dumnezeu, cu care sufletul trăeşte de acum în armonie. *El îi va înlesni revelarea misterelor, pe drumul creator de cultură majoră*, care-l va înobila, îl va depăşi şi-l va desăvârşi în veac — adecvat destinului său.

Prof. SIMION RADU

Bucureştii citaţi pe naţiune. Dl Mareşal Ion Antonescu, Conducătorul statului, a citat pe naţiune capitala ţării, de oarece în timpul bombardamentalor, prin atitudinea de bărbăţie a cetăţenilor ei, a dovedit cu prisosinţă însemnătatea şi locul ei de frunte.

Fenomen ceresc neobişnuit s'a putut observa în ziua de 30 Iulie pe cerul capitalei noastre. Pe la ora 9, 30 dimineaţa a apărut în jurul soarelui un curcubeu de culoare roşiatică. Acest curcubeu a strălucit în jurul soarelui timp de mai multe minute, apoi a dispărut în albastrul cerului. Fenomenul ceresc a stârnit o vie curiozitate în lumea bucureştenilor, şi este interpretat ca un semn dumnezeesc.

Nr. 7721/1944

Comunicat

In ziua de 15 August, praznicul Adormirii Maicii Domnului după sf. Liturgie se va sluji parastas în toate bisericile din Arhiepiscopia noastră, pentru pomenirea eroilor marinari căzuţi la datorie pentru apărarea ţării.

Sibiu, la 10 August 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

P. S. Episcop Nicolae Colan
în mijlocul credincioşilor

In ziua Sfinţilor Apostoli Petru şi Pavel — „cei doi stâlpi ai bisericii lui Hristos" — P. S. Sa Eepiscopul *Nicolae* al Clujului, Vadului şi Feleacului, a sfinţit noua biserica din comuna *Iad*.

Despre manifestaţia religioasă, desfăşurată cu această ocazie, aflăm amănunte în organul de afirmare al românilor din Ardealul de Nord, în *Tribuna* dela Cluj, din 6 Iulie 1944, ce ne soseşte, de obicei, cu mare întârziere şi cu dese întreruperi.

Aflăm, din gazeta clujană, că biserica din numita comună a Eparhiei Clujului a început să se clădească cu mulţi ani în urmă de către preotul local Flămând şi că s'au terminat lucrările de zidire acum, sub neostenita purtare de grijă a preotului *Dr. Victor Deac*, căruia, drept racunoaştere a meritelor sale, i s'a acordat în aceeaş zi, din partea Ierarhului său, brâul roşu.

Un public foarte numeros, venit din apropiere şi din mari depărtări, s întâmpinat pe mult veneratul vlădică dela Cluj; iar intelectuali, mireni şi din cler, au rostit însufleţite cuvinte întru bineventarea neobositului Ierarh.

S'a ascultat cu bucurie şi un glas din *ţărănime*, despre care corespondentul Tribunei raportează:

„*Ţăranul cu greu se hotăreşte să vorbească în asemenea ocazii solemne. Dar când o face, cuvintele izvorăsc dintr'un suflet obişnuit să ţină dreaptă cumpăna valorilor. De aceea cred, — prin sinceritatea şi cumpătul lor, — cele câteva versuri ale ţărancei* **Dochiţa**, *reprezentanta Societăţii de femei, sunt demne de remarcat nu numai ca posibilităţi de creaţie poetică*".

La sfârşitul slujbei, P. S. Sa Episcopul, în predica ţinută, a spus şi următoarele:

„*Mare eşti Doamne şi minunate sunt lucrurile Tale, — zicem azi, când pe altarul casei Tale am jertfit pentru prima oară. Pentrucă adevărat mare este minunea ca în mijlocul vrăşmăşiei, în timp ce alţii, fiii diavolului, sfărâmă lăcaşurile sfinte, să se termine unul dintre acestea. Aveţi tot dreptul să Vă bucuraţi de osteneala părintelui Flămând, care nu este aici decât poate cu sufletul. Avem tot dreptul să ne bucurăm de izbânda repurtată de părintele Deac, asupra tuturor îngrijorărilor şi ostenelilor. Se bucură tot protopopiatul, în frunte cu protopopul Mureşanu, că s'a adunat tot poporul ca să prăznuiască izbânda românească şi creştinească. Căci ce însemnează altceva decât izbândă ridicarea unei Biserici? Izbânda unei turme credincioase. A turmei drept credincioase din această comună, care deşi a fost mică la număr, e mare la nădejde şi suflet.*

Azi prăznuim şi pe cei doi stâlpi ai bisericii lui Hristos. Aşa de mult aş vrea, ca în câteva cuvinte să prind înţelepciunea propovăduirii acestora, precum şi eroica lor viaţă. Cum le porunceşte Dumnezeu, ca două firi deosebite să meargă pe acelaşi drum. Sf. Petru era fire repezită. Sf. Pavel era cărturar. Unul al satelor, celalalt al oraşelor. Şi totuşi, Dumnezeu a hotărât ca amândoi să fie de folos. Pavel a predicat de-a lungul şi de-a latul împărăţiei romane. Petru s'a mulţumit cu fraţii lui de sânge. Amândoi au murit la Roma Cezarilor. Mă gândesc la viaţa acestora, cum s'a completat unul pe altul. Sfântul Pavel spunea că stăpânirii toţi să se supună. Iar apostolul Petru întregeşte că: stăpânirii celei bune. Care este pentru obşte şi care nu vrea ca obştea să fie pentru ea. Ca să ălimină orice urmă de neînţelegere din textul sfântului Pavel, Petru adaugă: „cuvine-se a asculta mai mult de Dumnezeu, decât de oameni". Ascultarea lui Hristos care e mai mare şi decât Petru şi decât Pavel. Lui să ne rugăm din toată inima ca să ne trimită pacea. Aceea pace, care împacă pe toţi. Pentru aceasta pace să vă plecaţi genunchii cei din acest locaş. Pentrucă noi credem că Dumnezeu va aduce pacea. Ziua sfântă, în care şi cerul sufletelor noastre să se însenineze"...

Bibliografie

Preotul D. Iliescu Palanca. **Predicile şi Panegiricile lui Ilie Miniatis.** II. Traducere din limba greacă. Bucureşti. Ed. gazetei „Păstorul Creştin Ortodox", 1944, pag. 636. Preţul lei 950.

„După zece ani de lucru migălos" (pag. 9), Părintele Profesor *D. Iliescu-Palanca* „izbuteşte să dea la lumină Predicile şi Panegiricile marelui predicator ortodox al grecilor, Ilie Miniatis, din veacul 17-lea" (pag. 9). Această realizare a traducătorului înfăţişază mustirea unor preocupări statornice cu mult mai vechi. „Încă din seminar Ilie Miniatis a fost pentru mine o pasiune" (pag. 9), mărturiseşte Sf. Sa. Şi-apoi, încă la 1936, întâlnim volumul I: „Viaţa şi opera" lui Ilie Miniatis, răsbătând în raza aceloraşi preocupări. Drept completare, nu peste multă vreme, dacă va voi Dumnezeu, ne va sta la îndemână şi al treilea volum: „Piatra scandalului".

Dacă chibzuim cât de puţin asupra duhului în care a grăit şi a scris Ilie Miniat, apoi sârguinţa mărturisită de Păr. D. Iliescu nu ne miră. Doar omul acesta se înşirue cu demnitatea toată în galeria celor mai destoinici cuvântători de Dumnezeu din câţi numără Biserica ortodoxă de pretutindenea. Poleiala celebrităţii oratorice nu-i e nici ea străină. Il încheagă în sine ca şi pe I. Hrisostom, sf. Vasile cel Mare, Grigorie Teologul, sau ca şi pe apusenii: P. Segneri, Locardaire, Bossuet, etc.

De altfel, numărul celor cari au poposit şi mai poposesc încă asupra operei lui I. Miniat, nu este mic. El îi cuprinde pe toţi cei îndrăgostiţi de ştiinţa Omileticei. Şi nu numai pe ortodocşi.

Astfel, la 1718, predicile despre care vorbim apar în Leipzig; la 1752 în Breslau (în l. latină). Alte ediţii văd lumina în Amsterdam (1760), Viena (1783), Atena (1841 şi 1868) şi, mai în urmă, ediţia completă datorită Arhimandritului Mazarachis (1925).

Dar predicile lui Ilie Miniat au găsit loc bun şi în ogorul limbii noastre româneşti şi au apărut, până acum, în cinci ediţii: a Mitropolitului Neofit (1742), a prof. Gh. Săulescu (1837), a preotului C. Moşescu (1863), a lui Veniamin (1897) şi, ultima, aceea de care ne ocupăm azi.

Potrivit chiar mărturisirii scrise a Păr. D. Iliescu, noua ediţia este tradusă după aceea a lui Mazarachis. (pag. 11). Traducătorul a procedat astfel, fiindcă ediţia Arhimandritului Mazarachis este, *probabil*, cea mai completă, ea cuprinzând în plus, faţă de toate celelalte ediţii, încă şase predici traduse din limba italiană. (Traducerea în greceşte este a lui Mazarachis).

„Ordinea predicilor" aparţine traducătorului. (pag. 12).

Şi aceasta este: Predici în Postul Mare, Predici la diferite praznice şi sărbători, Predici pentru felurite trebuinţe, Panegirice (la sărbătorile Născătoarei de Dumnezeu şi la înălţarea Domnului) şi Predici noui.

Fără îndoială, traducând predicile acestea, Păr. D. Iliescu aduce Omileticei un serviciu deosebit. Dar şi preoţimii noastre. Acum, cei cari doresc să lupte cu o tragere de inimă sporită, au la îndemână un sprijin şi un îndrumător sigur: cuvântul lui Ilie Miniat adus pe limba românească din veacul nostru. Şi acesta nu e lucru mic. Ediţiile mai vechi, pe lângă împrejurarea că nu se mai pot procura decât din biblioteci, sunt greu accesibile şi ca limbă. Iată, în această ordine de idei, un exemplu:

„Socotinţa este a unora din slinţii dascăli, că această taină care se păzia ca cel de mult preţ mărgăritar în comorile dumnezeieştii voiri, la începutul veacurilor că să se fi arătat după oarecare descoperire la cerlu, pentru ca să vază şi să se minuneze Ingerii de cel mai minunat lucru a dumnezeieştii înţelepciuni şi de aici ar fi luat pricină înceafărul a pismui pre cea cu un ipostas a lui Dumnezeu unire dimpreună cu omul şi mărindu-se de a lui frumuseţe, ar fi zis aşa întru inima lui. Mai vârtos eu cela ce sunt vârful Serafimilor, cerescul şi nematerialnicul, dar nu omul pământesc şi materialnic, eu sunt vrednic să iau o cinste ca aceasta, eu voiu fi de asemenea celui prea înalt. Şi aşa ar fi căzut ca un fulger din ceriu". (Din ediţia lui Veniamin, 1897: „Cuvânt la Dumineca înaintea Naşterii lui Hristos", pag. 252-253).

In traducerea Păr. D. Iliescu: „După credinţa unora dintre Sf. Părinţi, taina aceasta care era păstrată ca cel mai scump mărgăritar în comorile dumnezeieştei voiri dintru începutul veacurilor a fost descoperită şi arătată în cer pentru ca s'o vadă şi să se minuneze îngerii de această minunată lucrare a înţelepciunii dumnezeieşti. De aici luceafărul a început să pismuiască pe această ipostasă a lui Dumnezeu, unită dimpreună cu omul şi mândrindu-se şi el în frumuseţea lui, ar fi zis în lumina sa: Mai de grabă eu să fiu acolo, eu cel ce sunt căpetenia Serafimilor, care trăesc în cer şi sunt fără materie, nu omul de pe pământ şi din materie, eu sunt vrednic să iau o cinste ca aceasta, eu trebue să fiu asemenea cu cel Prea Inalt. Din cauza aceasta a căzut ca un fulger din ceruri". (pag. 361-362).

O simplă comparaţie aduce amănunte edificatoare.

Nu e de prisos să spunem, că lucrarea Păr. D. Iliescu-Palanca răsbate la lumină într'o formă exterioară atrăgătoare. Puţină ştirbire aduc doar multele greşeli de tipar, mai ales din prefaţă, greşeli care ar fi putut fi evitate.

Cuvântul introductiv al I. P. C. Sale Arhimandritului *Scriban* este el însuşi o predică. Cetindu-l, ne edificăm din plin şi câştigăm prospeţime de idei.

D. Călugăr

Folosul sfaturilor de împăciuire

Începând cu luna Noiemvrie 1943 a intrat în funcţie noul organism judecătoresc zis al Sfaturilor de împăciuire. Instituţia legiferată prin Decretul Lege Nr. 726|1943, nu venea ca o noutate pentru lumea satelor şi-a preoţilor Ardealului. „Preocuparea aceasta de-a se încerca împăcarea împricinaţilor înaintea preotului, a stăruit mereu ca o datină în Ardeal«. Venind Statul românesc cu o astfel de orânduire şi dându-i putere de lege, a fost pentru noi o bucurie, întrucât vedeam întărite bunele noastre datini. Preoţimea pusă în fruntea Sfaturilor de împăciuire şi-a îndeplinit cu sârguinţă îndatorirea. Privit oarecum cu ne'ncredere, mai ales de lumea advocaţilor. noul aşezământ s'a dovedit de mare folos pentru binele obştesc. Aceasta o dovedesc rezultatele obţinute până în prezent.

Ministerul justiţiei cercetând rezultatele de până acum ale funcţionarii Sfaturilor de Impăciuire, a aflat lucruri pe deplin mulţămitoare:

In 36 de judeţe ale ţării, dintr'un total de 88.085 cauze intrate spre rezolvare la sfaturile de Impăciuire, au fost închise prin împăcare 74 371 de cauze, adecă un procent de 84,43% rămânând 13.714 cauze spre a fi rezolvate de instanţele judecătoreşti. Rezultatul acesta minunat grăieşte dela sine. Indirect el înfăţişază o notă bună pentru preşedinţii şi membrii sfaturilor de Impăciuire cari s'au dovedit în felul acesta la înălţimea chemării lor. **Preot Gheorghe Secaş**

INFORMAŢIUNI

Reuşiţi la bacalaureat. S'au prezentat 6300 de candidaţi la sesiunea din 1944 a examenului de bacalaureat, şi au reuşit 4996, — procentul celor reuşiţi fiind astfel 79.30.

ŞTIRI LOCALE

In biserica catedrală din Sibiu: *Duminecă în 13 August 1944* servesc: Prot. Mihail Neagu, prof. Gheorghe Şoima şi prof. Dumitru Călugăr; diaconii: Alexandru Popa şi Simion Macarie. *Predică: Prot. Mihail Neagu.* La Oastea Domnului predică, după masă la ora 4: *Pr. Ioan Albu* dela parohia Sibiu-Iosefin. —

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Anul XCII — Sibiu, 20 August 1944 — Nr. 34

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 40 Lei. — Trei luni 200 Lei. - Pentru străinătate un an 2000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un petit 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Teroarea duhului materialist

Sub apăsarea noianului de necazuri și suferințe pe care le îndurăm de o vreme încoace, ar fi de așteptat ca toți sau cei mai mulți dintre oameni să fie convertiți și transfigurați în baia durerii. Și totuși... în realitate nu este așa. Oare de ce? Nu cumva prin aceasta se dovedește falsă teza creștină despre suferința creatoare și transfiguratoare? Nu! Nicidecum! Pentrucă nu-i de ajuns să suferi, ca să ajungi la transfigurare. *Trebue să ai și o anumită condiție sufletească, care să fructifice suferința în factor efectiv de înălțare spirituală.*

Scsră de înobilare și transfigurare este suferința numai pentru un suflet purtat pe aripile unei atitudini cu adevărat creștine în fața furtunilor vieții. Numai pentru omul care o îndură cu sufletul animat de respirația puternică a unui viguros spiritualism eroic creștin, suferința este pârghie de redresare și de desăvârșire morală. Altfel, suferința este numai prilej de revoltă, poticnire și destrămare.

Ceea ce pune plumbi grei în aripile spiritualismului creștin — prin excelență idealist și eroic — este stăpânia până la teroare a unui duh materialist în lume. Dacă pe teren teoretic concepția materialistă despre lume și viață e definitiv și iremediabil învinsă și numai puțini oameni de «știință» — în virtutea unei consecvențe inerte — îl mai profesează; dacă știința și mai ales filosofia au apucat mai nou o direcție spiritualist-transcendentalistă, nu tot așa este și pe teren practic. Căci pe când teoria abstractă se smulge mai ușor din sufletul omului, atitudinea practică zămislită de teoria materialistă, persistă cu îndârjire în inima omenirii. In consecință, pe teren practic materialismul n'a dispărut și nici n'a slăbit măcar, ci dimpotrivă: acum își trăește epoca de glorie și apogeu. El a atins culmea în comunismul bolșevic, care a abrutizat pe om și l-a încarcerat în cercul strâmt al unei vieți fără Cer și cu totul aservite pământului.

Dar atitudinea politică materialistă în fața vieții nu se limitează, din nenorocire, la lumea bolșevică. Ea își are adepții săi fervenți și numeroși chiar și în restul lumii. Dovada indiscutabilă a acestui fapt o face prezența în lume a unui duh materialist, care o stăpânește cu putere de terorizare. Așa încât, putem afirma categoric că pe teren practic *acum* se dă lupta decisivă între spiritualism și materialism. De rezultatul acestei lupte depinde însuși destinul viitor al omenirii.

Acest duh materialist se manifestează astăzi în special în două direcții sau prezintă două aspecte: *Aviditate nebună după bunuri materiale*, împreunată cu strădania chinuitoare de a făuri raiul pe pământ și *stăpânia unui cras sensualism hedonist.*

Sub stăpânia duhului materialist, menirea bunurilor materiale a fost pervertită radical. Menite a fi un simplu mijloc sau instrument pentru susținerea vieții, *ele au fost transformate în scopuri în sine.* In aceste condiții, se naște și desvoltă în sufletul omului deviza de viață: Trăim ca să strângem bunuri materiale, dublată de o sete aprigă de îmbogățire. Omul e încredințat că averile îi deschid porțile raiului pământesc, pe care vrea să-l clădească cu ajutorul lor. Cu ajutorul banului își satisface toate nevoile, înlătură toate lipsurile, preîntâmpină cu succes multe necazuri și greutăți, își procură o serie întreagă de satisfacții și bucurii, își asigură ascensiunea și menținerea acesteia în ierarhia socială. De aceea ajunge la convingerea că cu ajutorul banului, e în stare să cucerească lumea întreagă, Căci posedarea de averi dă omului senzația puterii și a siguranței și chiar beția triumfului. De aici apoi setea năpraznică după îmbogățire și încrederea nebună că prin aceasta își poate salva viața de primejdiile actualului război.

Prins în ghiarele unei sete fără de saț a îmbogățirii, omul nu mai are nici dorința și nici răgazul nevoilor de ordin spiritual. El nu mai nutrește năzuințî îndreptate spre culmile însorite ale idealului. Orbit de strălucirea aurului, el nu mai poate vedea frumusețea nepieritoare a lumii spirituale; asurzit de sunetul ispititor al arginților, el nu mai aude glasul suav și discret al chemărilor transcendentale. Infipt adânc în fibrele pământului și cu pumnii încleștați pe grămezile de aur, *omul a sacrificat — de dragul acestora — cu totul valorile spiritual-morale.*

Odată robit cu totul pământului, omul a devenit și robul plăcerilor sensuale. Pe acestea le dorește cu ardoare, pentru ele sacrifică și riscă totul, ele fiind idolul pe care îl adoră. Fiecărei zile vrea să-i smulgă cât mai multe plăceri trupești și disprețuește cu totul desfătările spirituale, pentru care n'are nici înțelegere sau prețuire și nici timp.

Stăpânit de încrederea oarbă în puterea materiei și preocupat acut de făurirea unui raiu pământesc material, omul s'a robit cu totul mașinismului, pe care l-a pus cu ardoare în slujba construirii acestui rai. Tehnica a produs pe *omul-mașină* cu perspectiva de viață limitată la spațiul teluric și la timpul unei singure zile.

Are un atare om condiția sufletească necesară fructificării suferinței în factor efectiv de înălțare spirituală? Nicidecum! Căci duhul materialist împiedecă sau ucide concepția sănătoasă despre suferință și — cu aceasta — atitudinea practică autentic creștină în fața ei.

Concepția materialistă vede în suferință o piedică în calea realizării raiului pământesc. De aceea n'o poate înțelege, admite sau prețui. Suportarea ei cu supunere sau resemnare o privește ca pe o slăbiciune și o condamnă drastic ca pe un act de împuținare biologică. In fața ei, ridică pumnii încleștați de revoltă împotriva Cerului și scrâșnește din dinți a ură și revoltă față de orânduirile sociale. Prins în ghiarele acestei revolte, omul devine bolșevic înveșmântat în furia distrugerii și a nihilismului. Prin urmare, unui atare spirit suferința îi este numai motiv sau prilej de poticnire și destrămare.

Iată, de ce surerințele și necazurile împrejurărilor de azi nu-și arată roadele lor binecuvântate. Pentrucă este așa de puternică stăpânia duhului materialist, încât nu avem răgazul și nici puterea să descifrăm

---

FOIȘOARA

CAPITOLUL I

Fundamentarea teologică a misionarismului laic

(9) de Preot Dr. CORNELIU SÂRBU

Trecând acum la misionarismul laic în lupta antisectară, subliniem mai întâi faptul că acesta nu ancorează numai în duhul doctrinal-moral al apostolatului laic în general, ci și *în duhul iubirii de aproapele.* Izvorîtor conceptual sau ideologic din porunca centrală a creștinismului: *iubirea, misionarismul laic antisectar odihnește ființial și dinamic nu numai pe pârghia ajutorului din ceruri, ci și pe iubirea semenului.* Convins de adevărul creștin și aprins de flacăra iubirii față de semenul său, creștinul nu poate privi indiferent și pasiv la ofensiva dușmanilor Mântuitorului contra Bisericii Sale și nici la căderile în rătăciri ori la slăbirea puterii creștinismului. *Iubirea față de aproapele, care creiază și animă, mai ales în sânul Bisericii ortodoxe, duhul unei mântuiri subiective solidar comunitare, obligă pe creștinul adevărat să iese din cercul strâmt al preocupărilor de mântuire a sa proprie și să se preocupe și de izbăvirea și fericirea semenului.* Drept aceea, fiecare creștin este dator să lupte contra tuturor dușmanilor care periclitează sau zădărnicesc mântuirea aproapelui său, aducând la credința cea adevărată pe cei rătăciți prin trezirea lor din somnul rătăcirii și prin îndrumarea, luminarea și zidirea acestora în duh autentic creștin, sau prin apărarea adevărurilor creștine atacate.[1]

[1] Cf. *Sârbu Corneliu Dr.:* Mila Creștină. V. In „Telegraful Român" 8 Nov. 1942, p. 2.

Așa fiind, nu-i greu să observăm că misionarismul laic se încadrează organic în cercul de aur al celor șapte fapte ale îndurării sufletești, înrudindu-se mai de aproape cu primele două.[1]

Chipul unui atare creștin: ostaș luptător pe câmpul de război al mântuirii semenului, este lămurit și minunat zugrăvit în Sf. Scriptură: Creștinul e dator să se dăruiască în strădania pentru purtarea slăbiciunilor semenilor săi și pentru promovarea binelui acestora: „Datori suntem noi cei tari să purtăm slăbiciunile celor neputincioși";[2] „Nimeni să nu caute ale sale, ci fiecare ale altuia";[3] „Și noi datori suntem să ne punem sufletele pentru frați".[4] Așa glăsuește Sf. Scriptură, pentruca apoi să poruncească în imediată legătură cu *îndreptarea frățească:* „Purtați sarcinile unul altuia și așa împliniți legea lui Hristos".[5] Incadrați în acest făgaș, credincioșii sunt datori a lucra în mod solidar pentru mântuirea lor colectivă: „Lucrați cu frică și cu cutremur la mântuirea *voastră*",[6] sau: „Luați sema de voi înșivă, ca să nu pierdeți ceea ce ați lucrat, ci să primiți plată deplină".[7] Acestei chemări satisfac mirenii prin constituirea lor într'un zid masiv al *unității* solidare și indisolubile în credință, cugetare, pace și duh, pe care sunt datori a o realiza și păstra cu multă grije: *„Să cugetați la fel, având aceeași dragoste, un suflet fiind, una cugetând, nimic făcând cu ceartă sau cu mărire deșartă";*[8] *„Silindu-vă să păstrați unitatea Duhului în legătura păcii".*[9]

Strădania solidar comunitară întru a dobândi mântuirea se reliefează pregnant în îndemnurile Sf. Scripturi spre *învățare în adevăr și zidire morală reciprocă:* „Cuvântul lui Hristos să locuiască întru voi din belșug, *învățându-vă și mustrându-vă între voi cu toată înțelepciunea";*[1] *„Indemnați-vă unul pe altul și ziditi-vă unul pe altul.* ...Mustrați pe cei fără rânduială, mângâiați pe cei slabi de înger, sprijiniți pe cei neputincioși, fiți îndelung răbdători față de toți";[2] „Noi, deci, datori suntem să primim pe unii ca aceștia, *ca să ne facem împreună-lucrători pentru adevăr";*[3] „Dar voi, iubiților, *ziditi-vă pe voi înșivă, în credința voastră prea sfântă,* rugându-vă în Duhul Sfânt".[4]

Cum această împreună lucrare a mântuirii e stingherită sau tulburată grav de lucrarea unor semănători de învățături pierzătoare de suflet, *creștinul mirean e dator, să vegheze ca nu cumva aceștia să se furișeze în staulul oilor dreptcuvântătoare:* „Luând seama ca să nu se lipsească cineva de harul lui Dumnezeu", „ca nu cumva odrăslind vreo rădăcină a amărăciunii să turbure" și prin aceasta să se molipsească mulți".[5] Iar dacă dușmanul credinții a pătruns în sânul obștei creștine, mădularele acesteia trebue să se înroleze în lupta defensivă și ofensivă împotriva acestuia: *„Să luptați pentru credința dată sfinților,* odată pentru totdeauna".[6] Căci *dacă suntem din adevăr, trebue să ne trudim pentru biruința lui:* „Oricine este din adevăr, ascultă glasul meu";[7] prin urmare, fiecare creștin bun trebue să asculte glasul Adevărului: Iisus, care l-a trimis la lupta împotriva dușmanilor credinței.

In acest scop, *laicul trebue să fie oricând gata a redresa pornirile vrăjmașe îndreptate împotriva credinței adevărate:* „Umblați cu înțelepciune față de cei dinafară,

[1] Cf. *Idem:* Mila creștină. IV. In „Telegraful Român", 25 Oct. 1942, p. 2.
[2] Romani 15, 1. [3] I Corint. 10, 24. [4] I Ioan 3, 16.
[5] Galat. 6, 12. [6] Filipeni 2, 12. [7] II Ioan 1, 8.
[8] Filipeni 2, 2—3. [9] Efeseni 4, 3.

[1] Coloseni 3, 16
[2] I Tesaloniceni 5, 11 și 14. [3] III Ioan 1, 8.
[4] Iuda 1, 20. Vezi și: Evrei 10, 24—25.
[5] Evrei 12, 15. Vezi și: I Petru 5, 8—9. [6] Iuda 1, 3.
[7] Ioan 18, 37.

sensul chemărilor Cerului din dosul acestor năcazuri şi suferinţe. Chiar şi în zilele acestea care evidenţiază necruţător nesiguranţa bunurilor materiale, nu ne ştim smulge din robia preocupărilor de ordin material şi ne istovim toată truda în strădania spasmodică de a ne asigura viaţa pământească, pe care vrem să ne-o păstrăm cu orice preţ. Suntem terorizaţi de frica pierderii ei şi nu suntem în stare să facem din împrejurările de azi, prilej de spiritualizare şi transfigurare a preocupărilor şi strădaniilor noastre. Vrem cu orice preţ să dobândim lumea aceasta în schimbul pierderii celei de dincolo, urmând asiduu pilda Martei din sf. Evanghelie şi uitând cu totul pe aceea a Mariei, care «partea cea bună şi-a ales-o, ce nu se va lua dela dânsa».

Dacă suntem stăpâniţi de o atare orientare, atunci nu-i deloc de mirare că şi printre noi prinde teren boala curentelor de revoltă şi antisociale, că nici grozava sguduire stihială produsă de aceste deslănţuiri înfiorătoare ale războiului n'au înlăturat din noi sgura păcatului. Aşa se face, că unii sunt şi mai învârtoşaţi în rău, decât înainte de războiu.

In faţa acestei situaţii, păstorii de suflete sunt datori să reaprindă în sufletul păstoriţilor lor, cât mai puternică *flacăra spiritualismului autentic creştin*, care îi va orienta în spre atitudinea salvatoare în faţa suferinţelor de azi. Iar celor prinşi în ghiarele curentelor de răzvrătire şi răzbunare să le arate, că nici un regim economico-politic, nici chiar acela dela care aşteaptă fericirea cu atâta convingere şi încredere, *nu poate da roadele dorite, dacă nu-i inspirat de Hristos şi întovărăşit de reînnoirea spirituală mijlocită de El.* Numai în faţa Crucii de pe Golgota, simbol al eliberării omenirii prin jertfa suferinţii, strădania gloatelor spre o mai dreaptă orânduire obştească, găseşte mângâiere, îndrumare şi binecuvântare de rodire. Căci cu ajutotul Crucii lui Hristos, omul înfruntă furtuna mării vieţii acesteia, biruieşte ispitele primejdioase şi dobândeşte izbăvirea.

Drept aceea, nimeni mai mult decât oropsiţii soartei, cari poartă jugul amar al lipsurilor şi suferinţelor, nu-i mai îndreptăţit să-şi facă din Cruce simbolul existenţei şi idealurilor lor. De aceea, revolta în faţa orânduirilor de azi şi strigătul disperat după dreptate socială, *nu vor aduce omenirii fericirea dorită, decât dacă se vor lăsa transfigurate de Crucea Golgotei.* Altfel, strădania în această direcţie în loc să clădească orânduirea obştească ideală de mâine, va zidi o lume iluzoric nouă dintr'un material vechiu şi putred, orânduit în altă formă şi proporţie. Căci ordinea cea nouă nu se poate clădi din aluatul stricat al trecutului, ci *numai din duhul veşnic nou şi înnoitor al creştinismului.*

Preot **Dr. CORNELIU SÂRBU**

„Vrednic este lucrătorul de plata sa"

Personalul tehnic şi de serviciu al Tipografiei şi Librăriei noastre arhidiecezane, a avut recent o îndoită sărbătoare.

In 8 August a. c., dl *Ştefan Duca* a împlinit o jumătate de veac de când serveşte fără întrerupere, cu devotament, pricepere şi cinste exemplară, vechea noastră tiparniţă şaguniană, în calitate de ucenic, culegător şi apoi conducător tehnic al ei.

O săptămână mai târziu, la praznicul Adormirii Maicii Domnului, dl *Ioan Marcu*, conducătorul Librăriei noastre arhidiecezane, a împlinit un pătrar de veac de când îndeplineşte acest oficiu cu destoinicie şi tragere de inimă. Dsa serveşte întreprinderile noastre de arte grafice — cu o întrerupere de câţiva ani — de peste o jumătate de veac, fiind la 'nceput de meserie tipograf.

Folosindu-se de aceste prilejuri, I. P. Sf. nostru Mitropolit *Nicolae* a trimis acestor vrednici împreunălucrători ai noştri câte o adresă sărbătorească, acordându-le totodată frumoase recompense precuniare.

In cadrele unei festivităţi sobre, Păr. Diacon Dr. *Grigorie T. Marcu*, referentul Comisiunii administrative a Tipografiei şi Librăriei arhidiecezane, în calitate de delegat al I. P. S. Sale, a înmânat sărbătoriţilor darurile de cari s'au învrednicit a se împărtăşi, arătând în cuvinte potrivite semnificaţia religioasă şi culturală a muncii ce se săvârşeşte în atelierele tipografiei şi librăriei, precum şi grija pe care Biserica o poartă angajaţilor ei.

Personalul întreprinderilor a manifestat călduros pentru I. P. Sf. Sa şi pentru vrednicii sărbătoriţi. (†)

Citiţi, sprijiniţi şi răspândiţi ziarul

Telegraful Român

Revelaţia Evangheliei în problema culturii

de Prof. **Simeon Radu**

Incercăm să răspundem întrebării a doua: Cine a revelat valoarea absolută a sufletului? Hristos şi Evanghelia Sa! Aceasta în esenţă este drama salvării sufletului din păcat prin jertfa Fiului lui Dumnezeu, devenit Fiul Omului. Este doctrina despre creaţia a doua a spiritului uman prin Hristos, care l-a reabilitat în ipostaza slavei cereşti, a omului ideal, căutat chiar de antichitate, prin gestul semnificativ al filosofului Diogen.

In Iisus Hristos sufletul atinge cel mai înalt grad de desăvârşire, concepută de Spiritul absolut. De aceea, El atrage sufletele, ca un centru de gravitate şi concomitent, este atras ca un magnet spiritual. Fără El, ca Părinte al său, sufletul a experiat trist, că zace în eroare şi viciu, în luptă desnădăjduită, se ofileşte şi moare. „Sufletul meu — zice prorocul David — suspină şi tânjeşte după curţile Domnului" (Ps. 83, 2), iar Mântuitorul adaugă: „Veniţi la mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi, şi eu vă voiu da odihnă sufletelor voastre" (Mt. 11, 28). Ascultând glasul veşniciei, care frământă condiţia umană, marele filosof creştin, Fer. Augustin, a strigat: „Doamne, ne-ai făcut după Tine şi nelinştită este inima noastră până nu se va odihni în Tine".

Peste veacuri, Hristos chiamă la Sine sufletul omenesc prin Evanghelia Sa: Adevăr, Viaţă şi Cale de purificare, pentru transcenderea sa din valea relativităţii pe culmile absolutului creator.

Zăvorât în orizontul lumii date, în realitatea externă, omul a fost incapabil de creaţii spirituale majore până la Hristos. Fiind sclav al patimilor, al superstiţiei şi al fricei de necunoscut, îi lipseau ideile-forţe, dinamice, şi eroismul moral care să-l separe din sânul naturii, dându-i sborul revelării misterelor cosmice. Lipseau, apoi, certitudinile metafizice, ca şi o conştiinţă a eului său, ceea ce-l silea să cedeze înaintea oricărui fenomen extern, de care se credea legat ontologic. Când spiritele demonice stăpâneau stihiile cosmice şi crugurile vieţii cu forţele lor invincibile, bietul om li se închina docil. Vraja lor întunecându-l, în natură el se simţea mic, neputincios, tremurător şi neîntreprinzător.

Unde ar fi progresul omenirii fără crestele de jar ale Evangheliei? Foarte departe în urmă, pe aceleaşi coline ceţoase ale gândirii, stăpânind crâmpeele de adevăr ale culturii minore din antichitate.

Lumina ei sofianică, aprinsă odată pe Golgota, a început să lucească în infinitul timpului şi al spaţiului, aducând ordine în haos şi ierarhie în valori, creind condiţiile optime pentru progresul şi cultura ulterioară.

Astfel libertatea spirituală, condiţie fundamentală a desvoltării ştiinţei şi a culturii, cum şi pasiunea sfintelor avânturi către necunoscut, sunt bunul suprem al Evangheliei, prin care s'a dinamizat într'un stil specific creaţiile majore ale fiinţei umane, în ultimele două milenii.

Rupând lanţurile superstiţiilor antice, Evanghelia a cucerit mai întâi încrederea sufletului în voinţa şi'n ajutorul lui Dumnezeu, pentru tot ceea ce face. El s'a întărit în convingerea că fără ştirea Lui nu se clatină nici un fir de păr din cap. Mai mult: aleşilor Săi le dă putere asupra duhurilor necurate, ca să le alunge (Mc. 6, 7).

Invăţând că viaţa-i luptă fără răgaz pentru biruinţa adevărului contra minciunii, a binelui contra răului, şi a frumosului împotriva urâtului, Evanghelia îndeamnă la cea mai grea luptă, „contra scăderilor sufletului propriu, la luptă contra viciilor şi contra păcatelor. Puterea se dobândeşte cu preţul sacrificiului. Prima putere pe care omul trebue s'o dobândească, este asupra sa însăşi. Primul sacrificiu pe care trebue să-l facă, este înlăuntrul sufletului său. Isbânda repurtată aici este reală şi definitivă" (Cf. C. Rădulescu-Motru, Puterea sufletească, pag. 56).

Biruinţa sufletului asupra sa însăşi, câştigată prin purificare, aduce implicit realizarea valorilor transcendentale, pe care antichitatea le-a atins pe o scară redusă. Cauza? Pentrucă ea n'a cunoscut lupta sufletului cu sine însuşi şi nici puterea sa educativă. „Lupta în înţeles creştin dispune la întărirea simţului de prevedere. Este luptă ale cărei rezultate se înşiră în tot cursul vieţii şi chiar dincolo de mormânt. Lupta în înţelesul culturii antice este cu rezultate imediate, actuale. Puterea ei educativă este nulă" (Cf. Id. ibid pag. 56.)

In antiteză cu epoca antică, cine ar cuteza să conteste progresul epocii postcreştine? Recunoaşterea lui este o justă apreciere a valorii absolute a Evangheliei, care a redat toată demnitatea sufletului uman, ca realitatea transcendentală. Ea a proclamat primatul sufletului în lume, ca isvor de infinite posibilităţi şi l-a încredinţat educaţiei spre multă grijă. Acesteia i-a dat ca ideal suprem desăvârşirea, după asemănarea Tatălui ceresc (Mt. 5, 48). Acesta este momentul revelator, sublim şi unic, care a pus în mâna omului cheia formării personalităţii sale polivalente şi a deschis orizonturi vaste culturii umane,

---

răscumpărând vremea. Cuvântul vostru să fie totdeauna plăcut, dres cu sare, *ca să ştiţi cum trebue să răspundeţi fiecăruia*";[1] „*Şi să fiţi totdeauna gata de răspuns oricui vă cere socoteală de nădejdea voastră*, însă cu blândeţe şi cu frică".[2] De aceea el trebue să sporească nu numai în virtute, ci *şi în cunoştinţa adevărului creştin*,[3] pentru a sta tare în credinţă: „Punând toată sârguinţa, adăugaţi la credinţa voastră virtutea, iar la virtute *cunoştinţa* ... Siliţi-vă cu atât mai vârtos să faceţi temeinică chemarea şi alegerea voastră, căci făcând acestea nu veţi greşi niciodată".[4] Că fiecare creştin e dator să fie înarmat cu credinţă, adevăr şi sfinţenie, spre a fi luptător destoinic în lupta cu vicleanul, care lucrează şi prin sectari, rezultă şi mai lămurit din ipostasa de soldat, în care ni-l prezintă Sf. Scriptură; şi anume: „Fraţii mei, întăriţi-vă în Domnul şi în puterea tăriei lui. Imbrăcaţi-vă cu toată armătura lui Dumnezeu, *ca să puteţi sta împotriva uneltirilor diavolului*, pentrucă nu avem de luptat împotriva *trupului şi a sângelui, ci împotriva domniilor, împotriva puterilor, împotriva stăpânitorilor întunerecului acestui veac*, împotriva duhurilor răutăţii din văzduhuri. Pentru aceea, *luaţi toată armătura lui Dumnezeu, ca să vă puteţi împotrivi în ziua cea rea şi să staţi tari, săvârşind toate*". Staţi deci tari, *încingându-vă mijlocul cu adevărul* şi îmbrăcându-vă cu platoşa dreptăţii, şi încălţându-vă picioarele întru gătirea Evangheliei păcii, *luând peste toate pavăza credinţei, cu care veţi putea stinge săgeţile vicleanului cele aprinse, şi coiful mântuirii, luaţi şi sabia Duhului, care este cuvântul lui Dumnezeu*";[5] „Să fim treji, *îmbrăcându-ne cu platoşa credinţei şi a dragostei şi cu coiful nădejdii de mântuire*".[6] Acelaşi sens se desprinde şi din îndemnurile: „Staţi într'un duh, *nevoindu-vă împreună într'un suflet pentru credinţa Evangheliei.* Neînfricoşându-vă întru nimic de cei potrivnici ..."[1] „Că nouă ni s'a dat pentru Hristos nu numai să credeţi în El, ci să şi pătimiţi pentru El, *ducând aceeaşi luptă pe care aţi văzut-o la mine* şi o auziţi acum de mine".[2] Aşa încât, şi laicul stă sub imperativul paulin: „*Luptă-te lupta cea bună a credinţei*".[3]

Ostăşia aceasta întru adevăr nu trebue să se mărginească la apărare şi atac, *ci să treacă la „lupta cea bună" prin excelenţă a redresării celor căzuţi în rătăcire şi a readucerii lor în staulul credinţei celei adevărate.* Drept aceea, fiecare creştin adevărat e dator să încerce cu toată stăruinţa convertirea semenului său din rătăcire, la calea cea bună, conţinând această strădanie numai după epuizarea tuturor mijloacelor adecvate, între care Sf. Scriptură recomandă insistent:

a) Mustrarea frăţească: „Şi de-ţi va greşi fratele tău, *mergi şi-l mustră* între tine şi el singur... Iar de nu te va asculta, mai ia împreună cu tine încă unul sau doi, ca prin gura a doi sau trei martori să se statornicească orice cuvânt. Şi de nu-i va asculta pe ei, spune-l B sericii şi de nu va asculta nici de Biserică, să-ţi fie ţie ca un păgân şi vameş";[4] şi mai pregnant: „Şi pe unii şovăitori, *mustraţi-i*, pe alţii — smulgându-i din foc — *mântuiţi-i*, de alţii, însă, fie-vă milă cu frică, urând şi cămaşa mânjită de carnea lor";[5]

b) Indreptarea frăţească: „Fraţilor,... de va cădea un om în vreo greşeală, voi cei duhovniceşti *îndreptaţi pe unul ca acela cu duhul blândeţei*, luând seama la tine însuţi, ca să nu cazi şi tu în ispită";

c) Povăţuirea frăţească: „Iar de nu ascultă cineva de cuvântul nostru prin scrisoare, pe acela să-l însemnaţi şi să nu aveţi amestec cu el, ca să se ruşineze; şi să nu-l socotiţi ca pe un vrăjmaş, *ci să-l povăţuiţi ca pe un frate*";[1]

d) Intărirea frăţească în credinţă: „Priveghiaţi, staţi tari în credinţă, îmbărbătaţi-vă, *întăriţi-vă*",[2] creştinul fiind chemat să fie nu numai el tare în credinţă, ci să întărească şi pe cei slabi în ale credinţei.

Toate aceste mijloace nu diferă în fond prea mult unele de altele, dar le-am categorisit pe fiecare în parte, pentru a reliefa cât mai mult esenţa specifică a metodei de luptă antisectară: *terapeutica spirituală care ţinteşte spre o convingere durabilă şi nicidecum constrângerea fizică!* Numai îmbinate, ele pot da metoda completă sau arma de luptă deplin corespunzătoare şi eficace, pentrucă în cazurile respective *trebue să îndreptăm certând, povăţuind şi întărind totodată.* De aceea am putea numi metoda aceasta mai potrivit: *îndreptarea frăţească* (corectio fraterna).[3]

Indatorirea misionarului laic mai sus înfăţişată, ancorează ideologic şi în sensul adânc al parabolei samarineanului milostiv:[4] *ideea responsabilităţii pentru soarta aproapelui şi datoria milei*, precum şi în acela al parabolei semănătorului:[5] cultivarea învăţăturii Domnului şi facerea ei cât mai rodnică prin *înlăturarea piedecilor din calea lucrării ei.*

---

[1] Coloseni 4, 5—6. [2] I Petru 3, 15.
[3] Vezi pe larg: II Petru 1, 5—10. [4] II Petru 1, 5 şi 10.
[5] Efeseni 6, 10—17. [6] I Tesal. 5, 8. Vezi şi: I Petru 1, 13.

[1] Filip. 1, 27—28. [2] Ibidem, 29—30. [3] I Timotei 6, 12.
[4] Matei 18, 15—17. Cf. şi Tit 3, 10.
[5] Iuda 1, 22—23.

[1] Galateni 6, 1. Vezi şi: Evrei 12, 12—14.
[2] II Tesalonicieni 3, 14—15. [3] I Corinteni 16, 13.
[4] Cf. şi *Ruland Ludwig:* Von den Pflichten gegen den Nächsten. München (Max Huber) 1936. p. 49.
[5] Luca 10, 25—37.
[6] Matei 13, 3—23; Marcu 4, 3—20; Luca 8, 5—15.

(Va urma)

Armata este potirul cu speranţe şi virtuţi al neamului românesc.

desfăşurată într'o altă perspectivă de cercetare şi experienţă.

Primatul spiritului a adus un bogat patrimoniu de investigaţii şi realizării ulterioare, nebănuite de cei antici şi a pregătit progresul incontestabil de mai târziu. De acum, Evanghelia va urca, pe culmile Sale veşnic însorite, pe cei mai aleşi. Ea va ispiti fericit inimile, misterios închinate, spre contemplarea spiritului omenesc în măreţia arderii sale.

Smulgând pe om din somnul naturii şi din rândul celorlalte fiinţe cu care se socotea egal, Evanghelia i-a dat mai întâi o conştiinţă de sine, a valorii eului său, prin care l-a ridicat în faţa naturii neînsufleţite, ca în faţa unei realităţi străine care-i este opusă, dar pe care are puterea s'o cunoască şi s'o domine.

Omul a pornit întâi la luptă pentru cucerirea sa, lupta contra păcatului din sine, pentru desăvârşirea potenţialităţilor ideale ale spiritului său. Pe acest drum Evanghelia l-a stimulat deosebit, pentru formarea caracterului moral şi a personalităţii creatoare. Realizarea acestor perfecţiuni crează *elitele spirituale* ale umanităţii, singurele care fac mândria şi respectul străduaniilor omeneşti, în ascensiunea înobilării

Evanghelia a făcut şi mai mult. Ea a proclamat egala valoare a fiecărui suflet: bogaţi sau săraci, nobili sau sclavi, căci toţi sunt fii aceluiaşi bun Părinte. Cu aceasta a chemat în arena vieţii spirituale pe toţi oamenii, să colaboreze la o ordine socială mai bună şi la o operă culturală mai distinsă. Forţele morale latente ale maselor desmoştenite de soartă s'au dinamizat în vederea înfrăţirii tuturor într'o mare familie creştină şi a mântuirii fiecărui suflet, căci nu este în voia Celui de sus să piară vreunul, chiar dintre cei mici, ci să aibă viaţa de veci. Acum lumina nu se mai poate ascunde sub obroc, ci se pune în sfeşnic să lumineze tuturor (Mt. 5, 15) Cel ce are unul, doi sau cinci talanţi, se cade să muncească, să-i valorifice pentru salvarea sufletului său şi semenului.

In verticală ca şi'n orizontală, Evanghelia a pus noui baze în problema culturii. Purificând atmosfera de superstiţii şi oroare de necunoscut, ea a sporit enorm puterea sufletului şi capacitatea lui de muncă. Ea a introdus noui şi preţioase forţe creatoare în cultură, recrutate din clasa de jos, acum încreştinată.

Astfel Evanghelia a dat culturii o dinamică, un fond şi infinite dimensiuni.

Cu tot dreptul spune dl C. Rădulescu-Motru că numai pe temeiul Evangheliei mult democrate „a fost cu putinţă dobândirea culturii de care se bucură popoarele europene astăzi. Prin aceea că a multiplicat centrele de energie (spirituală), a făcut să crească şi energia totală a omenirii". (Ibid. pag. 58.)

Designr, antchitatea înregistrează o nobilă teudinţă către cultură, dar armatura ei spirituală o face să stea în umbră faţă de profilul major al culturii creştine. Cauza? Ea nu aprecia valoarea intrinsecă a omului şi mai puţin a sufletului, a cărui origine sacră n'o cunoaşte. Ee nu făcea nici o distincţie între suflet şi trup; între spirit şi materie. de aici lipsa de metodă în ştiinţă, care a împiedecat progresul adus de Evanghele (cf, Id. ibid. p. I, c. III. întreg) Sau, ea făcea o diferenţiere cu totul eronată: subordnând sufletul trupului şi urmărind un corp sănătos şi frumos, mai presus decât un suflet curăţit de păcate. Dealmintreni nici nu se putea, pentrucă păcatul era socotit aici ca ceva fiinţial omului, nu dat creatural al spiritului său

Eroarea anticităţii mergea până acolo încât credea că numai elita societăţii are suflet. Vulgul, plebea, paria era socotită netrebnică, egală cu animalele, iar năzuinţele ei către lumina culturii minţii şi a inimii erau inexistente.

Negarea omului ca valoare mergea aşa de departe, încât dacă era infirm, neputând depune o muncă pentru stat — şi acesta era totul, individul o simplă verigă în lanţ, — era aruncat de pe Taighet în prăpastie. Iar asupra copilului fatăl avea drept de viaţă şi de moarte.

Câtă distanţă de aici şi până la recunoaşterea drepturilor omului: libertate, egalitate şi fraternitate, care fac piatra fundamentală a culturii de azi, pentru care s'a vărsat atâta sânge în decursul veacurilor! Ele sunt un privilegiu al Evangheliei, care a ridicat pe om din besna întunericului şi a decretat drepturile lui Dumnezeu asupra sufletului uman, pentrucă a venit dela El şi tot aici se va întoarce, orice luptă ar duce în viaţă.

Evanghelia a ridicat valoarea omului, prin Hristos, care a declarat război ignoranţei, întunerecului şi curselor Satanei, strigând: „Omul va trăi nu numai cu pâine, ci cu tot cuvântul care iasă din gura lui Dumnezeu". (Mt. 4, 4) Semnificaţia strigătului este categorică şi afirmă concepţia spirituală a lui Iisus. Ea este de valoare perenică: Materia nu este totul ci numai o realitate secundară a cosmosului, inertă, inconştientă şi moartă, — simplu fenomen sau instrument al spiritului. Acests este totul: viaţa şi esenţa ultimă a lumii. El conduce materia şi dinamizează multiplele fenomene ale istoriei: politice sociale, economice, culturale, etc. El generează cultura, când se lansează în zările de har şi de binecuvântare ale cerului. Şi tot el o degradează şi o distruge, când este demonizat, — ca în vremile de acum.

Unul după altul mileniile vor răsuna de strigătul lui Hristos, că omul nu-i numai trup şi mâncare, ci şi spirit: „Ce va folosi omului dacă va câştiga lumea toată (prin ştiinţă materialistă, şi-şi va pierde sufletul? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?" (Marcu 8, 36—37). „Nu vă grijiţi pentru sufletul vostru ce veţi mânca, sau ce veţi bea, sau cu ce vă veţi îmbrăca. Au nu este sufletul vostru mai mare decât hrana şi trupul decât haina?" (Mat. 6, 25). „Căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea lui, şi toate acestea se vor adăuga vouă" (Mat. 6, 33). „Nu vă temeţi de cei ce vă ucid trupul, iar sufletul nu poate să-l ucidă, ci mai degrabă temeţi-vă de cei ce pot şi trupul şi sufletul să-l arunce în gheena focului" (Matei 10, 28).

Nr. 7269/944

Rezultatul unui îndemn Părintesc

Inalt Prea Sfinţitul nostru Mitropolit Nicolae a dat un călduros îndemn C. preoţimi din protopopiatul Sibiu şi un număr mai restrâns de preoţi din protopopiatul Avrig şi Sălişte, să facă apel către fii credincioşi ai bisericii noastre pentru a strânge daruri în natură şi a-le duce ostaşilor răniţi adăpostiţi în spitalul de răniţi din edificiul modern al Şcoalei normale de băieţi „Andrei Şaguna" din Sibiu. P. C. preoţi s'au arătat plini de râvnă, iar credincioşil au înţeles pe deplin apelul.

In decurs de 6 săptămâni au fost colectate şi predate răniţilor dela Şcoala normală de băieţi următoarele daruri: 1280 bucăţi cozonac, 72 Kg. pâine, 73 Kg. făină, 245 bucăţi prăjituri, 857 bucăţi ouă crude, 52 Kg. brânzeturi, 3.200 Kg. unt, 39,500 Kg. slănină, 20 Kg. marmeladă, 2.500 miere de stup, 1,500 Kg. lichior, 1 Kg. sirop, 393 litri lapte, 115 Kg cartofi, 15 Kg. zarzavat, 3960 bucăţi ţigarete. S'a mai colectat în bani suma de Lei 95.169, din care s'au cumpărat fructe: cireşe, caise şi alte alimente în mai multe rânduri ostaşilor răniţi.

Iată lucruri care grăiesc dela sine. Tuturor dăruitorilor şi ostenitorilor mulţumiri; Dumnezeu să răsplătească pe toţi.

Sibiu, 16 August 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr 7455/944

Notă

In legătură cu legea Nr. 390/944, pentru depunerea de rufărie necesară Armatei, C. noastră preoţime va respecta prevederile legii.

In comunele rurale depunerea rufelor se face la primăriile respective până la data de 1 Octomvre 1944 (Art. 7 al. 2 şi Art. 8).

Sibiu, la 14 August 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Aşezământul Veturia I. Lapedatu şi Căminul pentru intelectuali*

Aşezământul *este o fundaţiune de sine stătătoare, cu patrimoniu propriu şi inalienabil şi cu scopuri culturale şi filantropice bine definite.*

A fost iniţiat în 1933 de un grup de intelectuali din Sibiu, în frunte cu fostul director de pe atunci al Liceului, cari au adresat o călduroasă chemare către toţi cei ce cunoscuseră, apreciaseră şi în deosebi se împărtăşiseră de binefacerile activităţii cultural-filantropice a celei cé fusese **Veturia I. Lapedatu** *— îndemnându-i să contribue cu obolul lor la alcătuirea unui fond pentru ajutorarea elevilor beneficiari la „Masa Studenţilor", instituţiune la care aceea, în amintirea căreia urma să se constituie fondul şi al cărei nume avea să-l poarte, îşi închinase cei mai frumoşi ani ai străduinţelor sale de ocrotitoare şi îndrumătoare a tineretului şcolar.*

Dar, abia începută, acţiunea pentru alcătuirea fondului a fost trecută în grija d-lui **Ion I. Lapedatu**, *care se decide pentru un aşezământ cultural şi filantropic de proporţii mai mari şi cu scopuri mai generale. Face an de an donaţiuni mai însemnate, cari sporeau tot mai mult fondurile pentru proiectatul Aşezământ.*

In Septemvrie 1938 fondurile atingeau Lei 5.720.000. Atunci se face Actul de Fundaţiune, prin care se precizează: ajutorarea tineretului şcolar şi merite pentru neam, dar care nu au condiţiunile materiale şi sociale pentru a-şi trăi bătrâneţele potrivit meritelor lor. Pe seama acestora se prevede înfiinţarea unui Cămin. Conducerea Aşezământului este încredinţată unei Epitropii fundaţionale, iar Aşezământul însuşi este pus sub patronatul şi controlul suprem **al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu.** *Patrimoniul Aşezământului a continuat să fie sporit cu donaţiuni nouă ajungând, la sfârşitul anului trecut, la situaţia ce o înfăţişăm mai jos. Patrimoniul acesta este format exclusiv din donaţiunile făcute în cursul celor unsprezece ani trecuţi de d-l Ion I. Lapedatu.*

Situaţiunea patrimonială a Aşezământului era, la 31 Decemvrie 1943, următoarea:

Depuneri *la „Albina", Sibiu. Lei 693 026.*

Imobile, *case de raport Braşov, str. Castelului 19, Lei 2.400.000; Braşov, Strada Regina Maria 8, Lei 1.850.000;*

Titluri de stat: *Inzestrare 1943. Nom. 2 091.000, Reîntregire 1941 Nom. 1.000.000. Bonuri înzestrare 1940 Nom. 87.500.*

Acţiuni de întreprinderi şi bănci: *4350 buc. „Letea" a 460 = 2.001.000 2000 buc „Sona metan. a 460 = 920 000 1000 buc. Banca Românească a 500 = 500.000 4000 buc. Banca „Albina" a 500 = 2.000 000 Total: Lei 12.271.000.*

După cum se poate vedea, părţile constitutive ale averii fundaţionale reprezintă în realitate valori cu mult mai mari decât cele cu cari sunt trecute în patrimoniul Aşezământului. Astfel cele două case de raport dela Braşov, Str. Castelului 19, clădire nouă cu cinci apartamente şi cea din Str. Regina Maria 810, clădire mai veche dar cu trei localuri de prăvălii şi cu mai multe apartamente de locuit, valorează chiar şi pentru împrejurări normale neasămânat mai mult decât cu cari figurează în averea patrimonială. La acţiuni valorilé reale sunt cel puţin dublu ca cele cu carè sunt înregistrate.

Venitul net al averii fundaţionale în anul trecut a fost de Lei 850.000.

Aşezământul susţine an de an un număr potrivit de elevi de liceu la „Masa studenţilor". Incepând din anul şcolar 1933—34 şi până astăzi, s'au dat cu totul 185 de ajutoare pentru beneficiari la această masă. Ajutoarele, acordate în acest interval de timp, se urcă la Lei 706.000.

*

In 1939 s'a pus bază, separat de patrimoniul Aşezământului, unui fond pentru clădirea viitorului Cămin pentru intelectuali, numit **Fondul Căminului.** *Fondul s'a constituit din contribuţiuni dela diferite instituţiuni, dela foştii beneficiari ai „Mesei Studenţilor" şi dela prieteni şi cunoscuţi, cari păstrau amintirea activităţii binefăcătoare a d-nei Veturia I. Lapedatu. O sumă egală cu toate aceste contribuţiuni a adăugat din partea sa şi d-l Ion I. Lapedatu la acest fond special. Gândul care a stat la temelia constituirii fondului, a fost şi este ca, din mijloacele ce se vor aduna, să se poată construi clădirea Căminului şi astfel cheltuielile să nu greveze patrimoniul Aşezământului, patrimoniu destinat să rămână un izvor de venit pentru întreţinerea viitorului Cămin.*

Având acest fond special, în 1939 s'au cumpărat terenurile de construcţie în unul din cele mai frumoase cartiere de vile ale Sibiului. S'au făcut planurile edificiului prin inginer-arhitect E. Stenzel şi s'a procurat o parte însemnată din materialul de construcţie. In anul trecut s'au început lucrările de zidire şi clădirea a fost pusă sub acoperiş. Este o clădire de proporţii mai mari cu o faţă de 34 m. cu subsol locuibil, cu parter pentru sălile de administraţie, de recepţie, de bibliotecă şi de mese; cu două etaje pentru locuinţele viitorilor beneficiari şi cu o mansardă pentru personalul de conducere. Pentru anul acesta s'au angajat şi se execută lucrările de instalaţiuni interioare (canal, apaduct, calorifer, electricitate şi gaz metan), cele de tâmplărie şi de tincuieli. Va fi, după toate semnele, un Cămin corespunzător cerinţelor vremii, cu o atmosferă de intelectualitate, în care cei adăpostiţi să găsească căldura şi lumina sufletească, datorită lor de recunoştinţă obştească.

Situaţiaa fondului Căminului la sfârşitul anului trecut era următoarea:

La Activ: Depuneri Lei 37.897, Terenurile de construcţie Lei 792.665, Clădirea din roşu a Căminuui Lei 11.399.121 Materiale de construcţie Lei 1,279.824. Total Lei 13.509.507

La Pasiv: Fondul Căminului Lei 10 960.772 Imprumuturi Lei 2 548.735, Total Lei 13.509.507.

Ne dăm seama că greutăţile sunt mai mari decât s'ar putea crede. Dorim ca bunul Dumnezeu să ajute celor ce ostenesc în realizarea acestei frumoase şi la noi, la Români, unica înfăptuire de acest fel.

E. V.

* „Aşezământul Veturia I. Lapedatu" este pus sub îngrijirea *Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu. A luat fiinţă la 1933*, şi din donaţiunile succesive ale dlui Ioan I. Lapedatu a ajuns azi la un însemnat patrimoniu de bunuri mobiliare si imobiliare, A alcătuit şi un fond special pentru clădirea căminului pe seama intelectualilor bătrâni. Edificiul acestui cămin a fost terminat de roşu şi pus sub coperiş în anul trecut, De prezent se lucrează la instalaţiunile interne. Este o clădire mare, frumoasă, modernă cu două etaje şi o mansardă, aşezată în unul din cele mai frumoase cartiere ale Sibiului.

Demn urmaş al vechilor slujitori ai Bisericii. P. S. Sa *Valeriu Moglan Botoşăneanu*, vicarul Mitropoliei Moldovei şi Sucevei, a fost citat ca exemplu pe Naţiune. Vrednicul vicar a rămas la postul său, slujind în catedrala mitropolitană din Iaşi pe tot timpul bombardamentului duşman şi aducând sprijin şi mângâiere credincioşilor din greu lovita capitală a Moldovei.

Preoţi vrednici. In oraşul Fulda, al Germaniei, preoţii au hotărît să fie ţinută o *Carte de aur*, unde sânt trecute *numele* preoţilor, cari au primit, în acest război, decoraţiuni însemnate pentru fapte de vrednicie. Până acum au fost trecuţi în cartea de aur 6000 de preoţi, — ceeace dovedeşte că preoţimea din Germania a răspuns strălucit cerinţelor vremii actuale.

Nr. 7295 Bis.

Notificare oficială

despre primirea în şcoala de cântăreţi bisericeşti „D. Cunţan“ din Sibiu

Şcoala ortodoxă română de cântăreţi bisericeşti «*Dimitrie Cunţan*» din Sibiu, întemeiată în anul 1927, sub grija Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu, are menirea să crească, pe seama sfintei noastre Biserici, cântăreţi pricepuţi, conducători de coruri săteşti şi credincioşi luminaţi.

In afară de cântarea bisericească cea adevărată, elevii acestei şcoli primesc o educaţie religioasă-morală cât mai îngrijită cu putinţă şi au prilej să se iniţieze şi în câte o deprindere practică folositoare pentru toată viaţa lor. Programul şcoalei prevede cursuri de albinărit, pomărit, legumărie, agricultură raţională, etc.

Cu începerea noului an şcolar, Şcoala de cântăreţi bisericeşti din Sibiu se recomandă din nou celor mai aleşi fii ai dreptcredinciosului nostru popor şi cu deosebire acelora dintre ei, cari urmăresc să-şi creeze o carieră liniştită, o viaţă frumoasă şi pusă în slujba preamăririi lui Dumnezeu prin cântarea bisericească.

Tinerii, cari doresc să fie primiţi în această şcoală pentru anul şcolar 1944/45, îşi vor înainta, până la 15 Septemvrie 1944, cererile lor pe adresa: «*Direcţiunii Şcoalei de cântăreţi bisericeşti »D. Cunţan« în Sibiu*», însoţindu-le de următoarele acte:

1. Carte de botez,
2. Certificat de naştere,
3. Certificat şcolar (cel puţin patru clase primare),
4. Certificat de bună purtare dela parohul local,
5. Certificat medical, dovedind că solicitantul nu sufere de boli contagioase şi că nu are defecte corporale.
6. *Dovadă despre munca de război.*

In această şcoală se primesc numai fii ai Bisericii noastre, având vârsta de 15 ani împliniţi. In ziua de *3 Octomvrie* se va ţinea examenul de admitere, care va consta din probe orale asupra materiei din şcoala primară şi supraprimară. Tot în 2 Octomvrie 1944 se vor ţinea şi examenele de corigenţă. Cursurile vor începe regulat în ziua de *3 Octomvrie 1944*.

Elevii primiţi vor aduce cu sine următoarele: două schimburi, haine de pat (străjac, saltea, pătură sau plapomă, perină, cuvertură albă pe pat, două ştergare cel puţin, etc.), cuţit, furculiţă, lingură şi o ceaşcă pentru ceai. Tacâmurile trec în proprietatea şcoalei. Fiecare elev va aduce cu sine şi o pereche de pantofi simpli de casă, spre a-şi cruţa încălţămintea

Uniforma şcoalei este costumul naţional românesc.

Toţi elevii sunt interni. Taxa de întreţinere este de Lei 44.000 pentru întreg anul şcolar şi se va achita în trei rate şi anume: Lei 15,000 la înscriere, Lei 15 000 la mare al şcoalelor bisericeşti de toate gradele şi categoriile, în aceste vremuri de lupte vii pentru Neam şi pentru Lege. Biserica are lipsă de fii treji şi luminaţi, cari pot fi atât de minunat pregătiţi pentru lupta întoarcerea din vacanţa Crăciunului şi Lei 14,000 la Paşti.

Fiecare elev va mai achita la înscriere următoarele taxe: 600 Lei pentru baie, 800 Lei pentru spălat, 400 Lei pentru stricăciuni, 150 Lei pentru bibliotecă, 50 Lei taxă de certificat. Total 2000 Lei.

Având în vedere împrejurările vieţii de azi, Direcţiunea şcolii îşi rezervă dreptul de a mări sau micşora această taxă, după cum vor fi preţurile pieţii.

Cursurile durează *doi* ani de teorie şi *un* an de practică.

După absolvirea şcoalei se eliberează Diploma de cântăreţ bisericesc. Pe baza acestei diplome cântăreţii bisericeşti vor fi retribuiţi din bugetul statului cu un salar lunar fix. Această măsură s'a pus în aplicare încă din 1 Aprilie 1937 şi astăzi sunt retribuiţi lunar toţi absolvenţii şcoalei. Pe lângă aceasta, cântăreţii vor avea uzufructul sesiunii cantorale, obţinută din reforma agrară.

Onorata Preoţime e poftită a citi această Notificare credincioşilor noştri în sfânta biserică în trei Dumineci consecutive şi a îndemna părinţii cu fii buni să şi-i trimită la Şcoala de cântăreţi bisericeşti.

Pe lângă aceasta mai dispunem Oficiilor parohiale spre ştire şi strictă conformare următoarele:

a) Parohiile cari angajează absolvenţi ai Şcoalei de cântăreţi din Sibiu, până la introducerea acestora în statele cu salarizare, să le asigure din casieria parohială un salar lunar potrivit, conform hotărârii Adunării eparhiale din 1933 emisă de Noi cu Nr. 6621/933.

b) Cântăreţii cu diplomă dela Şcoala de cântăreţi din Sibiu să fie angajaţi pe lângă cei bătrâni *calificaţi* din parohiile noastre, Consiliul parohial având obligaţia să le asigure jumătate din uzufructul sesiunii cantorale.

c) Cântăreţii cu diplomă dela Şcoala de cântăreţi angajaţi în parohii cu cântăreţi *necalificaţi* să se bucure de dreptul de-a ocupa strana dreaptă, având consiliui parohial îndatorirea a le asigura două treimi din sesiune şi din toate venitele cantorale.

Posturile de cântăreţi bisericeşti devenite vacante nu se vor mai putea întregi decât cu absolvenţi ai Şcoalei de cântăreţi.

Parohiile noastre cari dispun de mijloace materiale, întru cât vor avea tineri săraci dar dornici de a ajunge cântăreţi bisericeşti, sunt poftite a vota pe seama acestora taxele de întreţinere la şcoală.

In sfârşit, apelăm la iubita noastră preoţime şi la bunul nostru popor ca să cugete adânc şi să înţeleagă rostul cel cea mare şi în Şcoala noastră de cântăreţi bisericeşti dela Sibiu.

Sibiu, din şedinţa secţiei bisericeşti dela 25 Iulie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Sfinţirea Bisericii

ort. rom. din Vorumloc, protopopiatul Mediaş

Credincioşii ortodocşi (români) din parohia Vorumloc de sub păstorirea părintelui Ieronim Morariu, au trăit Duminecă 6 Aug. a. c. clipe de adâncă reculegere sufletească, prilejuite de actul solemn al sfinţirii bisericii de acolo renovate.

Cheltuielile, împreunate cu renovarea au fost suportate de Direcţia generală P. T. T. din Bucureşti, de sub conducerea Dlui General Teodorescu, căruia se cuvine laudă şi mulţumire pentru această faptă creştinească.

Pentru săvârşirea actului de sfinţire a bisericii P. S. Episcop *Vasile* al Maramureşului, însoţit de: P. C. S. Dr. And. Gâlea, consilier arhep., Preot Gheorghe Secaş, consilier arhiepiscopesc, Ioan Circov, arhidiacon, Simion Macarie, diacon şi Nicolae Stoican, diacon, dela Episcopia Maramureşului.

La ora 6 d. m. Sâmbătă în biserica arhiplină de credincoşi în majoritate funcţionari dela P. T. T. din Bucureşti evacuaţi în această comună, P. S. Sa înconjurat de soborul preoţilor a slujit vecernia, litia şi utrenia. Duminecă la ora 9 s'a început slujba sfinţirii bisericii de către P. S. S. Dr. V Stan, încojurat fiind de preoţi.

In cadrul sfintei slujbe s'a făcut sfinţirea propriu zisă cu procesiune în jurul sf. biserici şi cu aşezarea în sf. Altar a sfintelor moaşte în cinstea sf. Arhangheli Mihail şi Gavril, precum şi Hrisovul de sfinţire.

După terminarea mişcătoarei slujbe a sfinţirei Prea Sfinţia Sa a rostit o prea frumoasă predică carea a pătruns sufletele credincioşilor din sf. biserică.

S'a început apoi sf. Liturghie.

La priceasnă a predicat admirabil părintele Gh. Secaş.

La sfârşit a luat cuvântul Părintele I. Morariu, parohul locului, care a mulţumit P. S. Vasile pentru dragostea arătată acestei parohii, venind să sfinţească locaşul de închinare. A mulţumit Dlui General Teodorescu, Directorul P. T. T.-ului din Bucureşti şi tuturor funcţionarilor cari au contribuit la această serbare. — Pr. *Miron Maier*.

Conferinţe preoţeşti. — Sub conducerea P. C. păr. administrator protopopesc, *Dr. Nicolae Stinghe*, preoţimea din protopopiatul Braşovului s'a adunat la *Budila* în conferinţă obişnuită. Serviciul religios s'a săvârşit în biserica nouă, în prezenţa locuitorilor din comună şi din satele vecine, veniţi în mare număr. S'a cerut la acest prilej, în sfânta biserică, ajutorul Celui de sus pentru ţară şi oştire. — Au rostit cuvântări, inspirate de vremurile prin care trecem, preoţii: Dr. N. Stinghe, preşedintele conferinţei, Gh. Şerbu, I. Comşa, Iuliu Işa, consilierul Nonea dela Iaşi şi V. Coman. S'a discutat problema: Cum poate contribui preoţimea la desvoltarea sentimentului naţional. Preotul Gh. Grovu a desvoltat subiectul: Preotul şi problema socială. Părintele Stinghe a indicat, în linii generale, îndatoririle preoţimii, după luminoasele îndrumări date de Inaltul Ierarh a Ardealului. Terminată conferinţa, preoţimea a vizitat noua biserică din Budila, ctitoria părintelui *Iordan Curcubătă*, care, prin munca şi darul său de 500 de mii de lei, şi-a dobândit dragostea şi respectul credincioşilor.

INFORMAŢIUNI

Contribuţia mimimală, la Împrumutul Apărării Naţionale din 1944, se poate face până la data de *31 August 1944*. După această dată, contribuţia minimală neachitată se schimbă în impozit, iar contribuabilii respectivi nu vor mai primi titluri de-ale Împrumutului menţionat.

Contribuire pentru armată. Prin Decret-Lege locuitorii majori ai ţării, *bărbaţi*, sânt îndatoraţi a contribui, pentru completarea rufăriei necesare ostaşilor şi premilitarilor, — dela fiecare cetăţean, — cel puţin: *o cămaşă, o pereche de indispensabili şi de ciorapi*. Scutiţi sânt bărbaţii cu mai mult de patru copii, refugiaţii, sinistraţii şi, firește, cei lipsiţi cu totul de avere. Primirea rufelor în *Sibiu* se face la *Chestura poliţiei*, camera Nr. 20, zilnic între ora 7.30 şi 10, precum şi între ora 17 şi 20, în răstimpul din August până la 1 Octomvrie 1944.

Rezultat. Ministerul justiţiei a întreprins o anchetă informativă în chestiunea *Sfaturilor de împăciuire*, din noua lege de organizare judecătorească, întocmită de dl ministru I. C. Marinescu şi aplicată la 1 Noiemvrie 1943. S'a constatat, că în 44, circumscripţii tribunale, în şase luni de activitate, Sfaturile de împăciuire au avut de cercetat 113.275 de cauze. Dintre acestea, în 95.932. cauze părţile s'au împăcat, astfel organelor judecătoreşti li s'a înaintat spre desbatere numai 17.843 cauze. Rezultatul activităţii Sfaturilor este, prin urmare, destul de îmbucurător: Legea, bine aplicată, aduce folos învederat.

Incepând dela 16 August 1944, în întreaga noastră ţară pânea se vinde liber în comerţ, la preţul fixat de autorităţi. Se fabrică *două* feluri de pâni din făină de grâu: pâne poporală şi pâne albă, — şi se vând fără cartelă.

STIRI LOCALE

In biserica catedrală din Sibiu:

Duminecă în 20 August 1944, servesc: Cons. stavr. Dr. Andrei Gâlea, Aurel Nanu şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu şi Simion Macarie. *Predică: cons. Aurel Nanu.* La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *Pr. Dr. Corneliu Sârbu*, dela parohia Sibiu-Treistejari. —

Nr. 7169/1944 [45] 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante **Richişul**, din protopopiatul Târnava-Mare, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Beneficile sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Casă parohială,
3. Sesiune parohială 14 jugăre şi 1120 st. □, arătură şi fânaţ.
4. Stola uzitată în protopopiat.
5. Şase (6) stânjini lemne de foc. Fasonatul şi transportul priveşte pe preot.

Cererile de concurs se vor înainta la Consiliul arhiepiscopesc în Sibiu, care va întregi parohia prin numire.

Sibiu, din şedinţa secţiei bisericeşti, a Consiliului arhiepiscopesc, ţinută la 25 Iulie 1944

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 999/1944 [46] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III (treia) **Arpaşul de jos**, din protopopiatul Avrig, se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele acestei parohii sunt:

1. Salarul dela Stat.
2. Jumătate din chiria pentru locuinţa parohului.
3. Sesiunea parohială 5 jug. şi 1200 st. □ arător
4. Folosinţe unui intravilan de 400 stânjeni □.
5. Stola obişnuită.

Cererile de concurs, însoţite de toate actele prescrise de regulamentul parohial şi de încuviinţarea de candidare exoperată dela I. P. Sf. Mitropolit, se vor înainta în termin Oficiului protopopesc din Avrig, iar concurenţii, cu prealabila încuviinţare a subsemnatului, se vor prezenta în parohie într'o zi de Duminecă sau sărbătoare spre a sluji în biserică, a predica şi a face cunoştinţă cu credincioşii.

Avrig, 20 Iulie 1944.

Oficiul protopopesc al Avrigului în înţelegere cu consiliul parohial din Arpaşul de jos.

Pr. A. Radu
adm. protopopesc

Nr. 241/1944 [47] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III [treia] **Iacobeni**, protopopiatul Sighişoara, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela Stat.
2. Nefiind casă parohială, preotul va putea locui provizor în fosta locuinţă a directorului şcoalei noastre confesionale cu 3 încăperi, — azi casă culturală.
3. Sesiune parohială 4 jugăre arător şi fânaţ.
4. De fiecare familie cu stare 20 litri porumb sfărmit, pălmaşii vor da 10 litri.
5. Stola uzitată în protopopiat.
6. Lemne de foc, 3 stânjini aduse în curte.

Concurenţii îşi vor trimite în termen petiţiile, însoţite de actele prevăzute în regulamentul pentru parohii (botez, studii, activitate) şi de încuviinţarea de candidare exoperată dela I. P. Sf. Mitropolit, Oficiului protopopesc ortodox român din Sighişoara, şi cu încuviinţarea subsemnatului se vor prezenta şi în parohie într'o Duminecă sau sărbătoare spre a sluji şi predica şi a fi cunoscuţi de credincioşi.

Sighişoara, la 27 Iulie 1944.

Oficiul protopopesc ortodox român din Sighişoara în înţelegere cu consiliul parohial din Iacobeni.

Emilian Stoica
protopop

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Anul XCII — Sibiu, 27 August 1944 — Nr. 35

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitr... Șaguna

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 40 Lei. — Trei luni 200 Lei. - Pentru străinătate un an 2000 Lei. - Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un petit 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

România a încheiat pacea cu Națiunile Unite

Proclamația M. S. Regelui către țară

Mercuri seara la ora 10½, M. Sa Regele a adresat următoarea proclamație către țară:

ROMÂNI!

In ceasul cel mai greu al datoriei noastre am socotit, în deplină înțelegere cu poporul meu, că nu este decât o singură cale pentru a scăpa țara de o catastrofă totală: ieșirea noastră din alianța cu puterile Axei și imediata încetare a războiului cu Națiunile Unite.

Un nou guvern de uniune națională a fost însărcinat să aducă la îndeplinire voința hotărâtă a Țării, de a încheia pacea cu Națiunile Unite. România a acceptat armistițiul oferit de Uniunea Sovietică, Marea Britanie și Statele Unite ale Americii.

Din acest moment încetează lupta și orice act de ostilitate împotriva armatei sovietice, precum și starea de război cu Marea Britanie și Statele Unite.

Primiți pe soldații acestor armate cu încredere! Națiunile Unite ni-au garantat independența Țării și neamestecul în treburile noastre interne. Ele au recunoscut nedreptatea dictatului dela Viena, prin care Transilvania ni-a fost răpită.

ROMÂNI,

Poporul nostru înțelege să fie singur stăpân pe soarta sa. Oricine s'ar împotrivi hotărârii noastre, liber luate și care nu atinge drepturile nimănui, este un dușman al neamului nostru. Ordon Armatei și chem poporul să lupte cu orice mijloace și cu orice sacrificii împotriva lui. Toți cetățenii să se strângă in jurul Tronului și a Guvernului pentru salvarea Patriei. Cel care nu va da ascultare Guvernului și se opune voinței poporului, este trădător de țară.

ROMÂNI,

Dictatura a luat sfârșit și cu ea încetează toate asupririle. Noul Guvern înseamnă începutul unei ere noui în care drepturile și libertățile tuturor cetățenilor țării sunt garantate și vor fi respectate.

Alături de armatele aliate și cu ajutorul lor, mobilizând toate forțele Națiunii, vom trece hotarele impuse prin actul nedrept dela Viena, pentru a elibera pământul Transilvaniei noastre de sub ocupația străină.

ROMÂNI,

De curajul cu care ne vom apăra, cu armele în mână, independența împotriva oricărui atentat la dreptul nostru, de a ne hotărâ singuri soarta, depinde viitorul țării noastre.

Cu deplină încredere, în viitorul Neamului Românesc, să păşim hotărâți pe drumul înfăptuirii României de mâne, a unei Românii libere, puternice și fericite.

ss. MIHAI I
Rege al României

Manifestație în fața Palatului Regal

București 24. S. S. P. transmite: *Imediat ce proclamația M. S. Regelui a fost auzită la radio, lumea a ieșit din case și s'a îndreptat spre Palatul Regal.*

Treptat s'au adunat în Piața Palatului o mulțime imensă care a prins să aclame pe Suveran.

Uralele s'au deslănțuit vreme îndelungată, până când, după atâția ani de camuflaj, Palatul a fost luminat, iar în balcon s'a ivit M. S. Regele.

Mulțimea, într'un cor imens, a intonat Imnul Regal, apoi a continuat să aclame pe Suveran.

Noul guvern al României

Prin decret regal, din 23 August 1944, au fost numiți:

Președinte al Consiliului de miniștri: dl General de corp de armată: *Constantin Sănătescu*;

Miniștri secretari de stat, dnii: Iuliu Maniu, Const. Brătianu, L. Pătrășcanu și Const. Petrescu;

Ministru al Apărării naționale: dl general Racoviță Mihail;

Ministru al Afacerilor străine: dl Gr. Niculescu-Buzești;

Ministru al Afacerilor interne: dl general Aldea Aurel;

Ministru de finanțe: dl general Potopeanu Gheorghe;

Ministru al Sănătății publice: dl general Dr. Marinescu Nicolae;

Ministru al Agriculturii: dl Dim. D. Negel:

Ministru al Comunicațiilor: dl general Eftimiu Dumitru;

Ministru al Educației naționale: dl general Boiceanu Ion;

Ministru ad-interim al justiției: dl Lucrețiu Pătrășcanu.

Sfințirea unei troițe, ridicate întru cinstirea eroilor, s'a săvârșit Dumineca trecută, cu deosebită solemnitate la căminul de munte universitar din stațiunea climaterică, *Păltiniș*. Slujba religioasă a sfințirii troiței, — făcute din inițiativa coloniei studențești a căminului, — s'a oficiat din partea păr. prot. consilier *A. Nanu* din Sibiu, care în cuvântul său ocazional rostit la serbare, a stăruit asupra puterii *crucii* ca armă nebiruită în toate timpurile. Au mai cuvântat, în acelaș senz, rectorul universității, dl Dr. Iuliu Hațeganu, dl decan Ionașcu, și dl P. Hossu în numele studenților din colonie. Public numeros și ales a fost de față la această sfințire.

Parastase și pomenirea marinarilor noștri viteji, morți la datorie, s'au făcut în toate bisericile din țară, la praznicul Sf. Maria, în 15 August. La acest prilej s'au rostit cuvinte de preamărire a faptelor îndeplinite de bravii marinari români.

Curaj și abnegație au dovedit, cu prilejul bombardamentelor aeriene dușmane locuitorii și administrațiile din orașele: *Brașov, Ploești, Câmpina, Turnu-Severin* și *Pitești*. De aceea au fost citate ca exemple pe națiune.

FOIȘOARA

CAPITOLUL I

Fundamentarea teologică a misionarismului laic

(10) de Preot Dr. CORNELIU SÂRBU

La prestarea intensă a misionarismului laic antisectar îndeamnă și dorința fierbinte a Tatălui ceresc de a vedea întorși la calea cea bună pe cei rătăciți,[1] gravitatea celui ce se smintește din adevăr,[2] precum și gravitatea neîmplinirii unei misiuni.[3] In fine, la aceste motive se adaugă *valoarea morală excepțională* a misionarismului laic antisectar, care e identică cu aceea a milosteniei în general: ispășește păcatele și contribue la mântuire ca orice faptă bună: „Frații mei, de se va rătăci cineva din voi dela adevăr și-l va întoarce cineva, să știe că, cel ce a întors pe păcătos dela rătăcirea căii lui, *își va mântui sufletul de moarte și va acoperi mulțime de păcate*".[4] Iar abdicarea dela împlinirea îndatoririi misionarismului laic antisectar este păcat: „Cine știe să facă bine și nu face, *păcat are*",[5] care cade sub osânda categoricei sentințe a Domnului: „Intru cât n'ați făcut unuia dintre acești prea mici, nici mie nu mi-ați făcut".[1]

Pe aceeași linie se mișcă și *cugetarea patristică*. Pentru ilustrare, dăm glas *sf. Ioan Gură de Aur*, care este „una din cele mai puternice întrupări ale spiritului creștin, „Mare dascăl" al bisericii creștine de pretutindeni, *prin care ne vorbește cu putere tipul clasic al bisericii creștine*" [2] *și dela care ne-au rămas cele mai clasice locuri patristice* în chestiunea ce ne preocupă. Vorbind de îndreptarea fraților rătăciți, spune: „Spun aceasta nu numai celor arătăgoși, ci și vouă, care sunteți sănătoși, pentruca *voi pe toți aceia, pe care-i cunoașteți ca atare, să-i abateți cu sârguință și bunăvoință dela greșala lor, și să-i aduceți înapoi la mama noastră comună...* Căci nimic nu-i mai nobil decât armonia și pacea".[3] Tonul de sfat se transformă în acela de trimitere stăruitoare la convertirea Iudeilor sau iudaizanților: „Vă rog, nu fiți nepăsători, ci, de îndată ce ați părăsit acest loc, *umblați după o atare captură salutară și fiecare din voi să-mi aduceți pe un atare bolnav.* Totuși să nu dea Dumnezeu, să fie atâția bolnavi între noi. Pot numai doi sau trei, sau zece ori douăzeci dintre voi, s'aducă numai unul, ca eu, de îndată ce văd captura noastră în plasă, să vă pot oferi o masă îmbelșugată. Căci dacă aș vedea că voi împliniț de fapt sfatul meu de astăzi, atunci aș întreprinde cu un zel mai mare vindecarea lor, și câștigul meu și al vostru va fi cu atât mai mare. Deci, *nu fiți nepăsători în aceasta;* femeile să supravegheze pe femei, bărbații pe bărbați, sclavii pe sclavi, cei liberi pe cei liberi, tinerii pe tineri, *și pe câți îi vedeți atinși de această boală, prindeți-i*, și așa să asistați la proxima predică, ca să puteți primi lauda noastră, însă dela Dumnezeu să primiți înaintea laudei noastre, răsplata măreață și inefabilă, care întrece mult toate ostenelile virtuoșilor".[1] Pregnanța acestui îndemn atinge culmea în cuvintele: „Ce cer eu, deci, mare lucru dela voi, iubiții mei? *Fiecare din voi trebue să readucă la fericire pe unul din frații săi, trebue să fie cu luare aminte, trebue să fie scrupulos pentru a-l izbăvi,* pentruca să vă adunați aici la proxima convenire cu bucurie și să puteți aduce lui Dumnezeu daruri, care sunt mai scumpe decât toate celelalte, și anume suflete ale fraților rătăciți, *chiar dacă ați trebui să răbdați și oarecare ocară, să suferiți lovituri sau chiar dacă ați trebui să îndurați ceva. Haide să facem totul, pentru a-i readuce la Biserică*".[2] Iar abdicarea dela împlinirea acestei îndatoriri echivalează cu gestul de trădare a Bisericii: „Cum ți se va putea ierta aceasta? Nu vei fi tu socotit cel mai mare dușman al Bisericii, *nu te va considera ea ca pe dușmanul și trădătorul ei?*"[3]

[1] Cf. Luca 17, 1—2. [2] Cf. Luca 20, 8,—18. [3] Iacob 5, 19—20. [4] Iacob 4, 17.

[1] Matei 25, 45.

[2] *Bălan Nic. Dr.:* Sf. Ioan Gură de Aur. In „Revista Teologică" Anul I, Noemvrie, 1907. Nr. 11. p. 389.

[3] Omilia 3 contra Iudeilor. H. Chrysostomus: Schriften. 9. Aufl. Prag, 1785. II. B. p. 156.

[1] Omilia I contra Iudeilor. Ibidem, p. 126 sq.
[2] Omilia IV contra Iudeilor. Ibidem. p. 180.
[3] Omilia I contra Iudeilor. Ibidem, p. 126.

Teologie şi filosofie

Din îndemnul I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, a apărut nu de mult în «Seria Didactică» o *Istorie a Filosofiei*, tradusă, cu importante revizuiri şi întregiri, după Dr. Otto Siebert, de Pr. Dr. Nicolae Terchilă, profesor de filosofie şi pedagogie la Academia Teologică «Andreiană» din Sibiu. Din acelaşi înalt îndemn şi prin sârguinţa aceluiaşi harnic osârduitor în ogorul teologiei româneşti, vom avea şi traducerea renumitului *Compendiu de psihologie* al profesorului german Geyser.

Pe de altă parte, Ministerul Culturii Naţionale a înfiinţat în Aprilie 1942 o conferinţă de filosofie la Facultatea de Teologie din Bucureşti, încredinţată provizoriu spre suplinire acum doi ani scriitorului acestor rânduri, iar în anul trecut D-lui C Micu. De asemenea, printre tinerii teologi români se observă o înclinare din ce în ce mai accentuată spre preocupările filosofice, literatura teologico-filosofică îmbogăţindu-se pe zi ce trece cu însemnate lucrări de acest gen.

O întrebare firească se poate pune: Oare faptele acestea n'au cumva vreo semnificaţie mai adâncă? Grija ce o poartă I. P. S. Mitropolit Nicolae pentru publicarea tratatelor generale de filosofie se explică numai prin multilateralitatea pregătirii intelectuale a acestui înalt chiriarh? Inzestrarea Facultăţii de Teologie din Bucureşti cu o conferinţă de filosofie îşi va fi având cumva explicaţia în faptul că în fruntea Ministerului Culturii Naţionale se afla un eminent profesor de filosofie? In sfârşit, dacă tinerii teologi se simt atraşi spre filosofie, este aceasta o simplă preferinţă a lor, care nu răspunde unei nevoi reale a Bisericii şi teologiei româneşti?

Cred că lucrurile nu trebue luate atât de uşor, ci faptele semnalate mai sus trebue explicate pe de o parte prin creşterea firească a teologiei româneşti, în raport cu cultura vremii noastre, pe de altă parte prin nevoia pe care o simt atât clericii cât şi mirenii de toate categoriile de a trăi în chip conştient, cu posibilităţile intelectuale ale unor oameni din veacul al XX-lea, adevărurile de credinţă creştine. Nevoia aceasta nu se va fi simţit acum câteva veacuri, când «binefacerile» culturii desdumnezeite apusene nu pătrunsese până la noi. Nu se va fi simţit nici în veacul trecut, din pricina atmosferei defavorabile pe care «bonjuriştii» o creaseră în jurul Bisericii. Dar în veacul nostru — veacul tuturor decepţiilor de pe urma prea marei încrederi în puterile ştiinţei, veacul sguduirilor apocaliptice produse de războaiele mondiale şi de crizele de tot felul — nevoia aceasta a crescut în chip considerabil, setea religioasă a credincioşilor surprinzând uneori chiar pe păstorii de suflete. Dar credincioşii cer astăzi clerului nu numai să le încălzească inimile cu sfaturi şi încurajeri, ci să le lumineze şi mintea, să le explice adevărurile de credinţă, punându-le de acord cu gândirea, ştiinţa şi viaţa modernă. Paralel cu înfiriparea unei culturi superioare româneşti, cresc deci şi exigenţele intelectuale ale credincioşilor, care nu toţi se pot mulţumi cu o catehizare elementară. Şi cum filosofia, care a servit la formularea dogmelor creştine în epoca patristică, se dovedeşte şi astăzi ca unul dintre cele mai utile instrumente pentru expunerea, aprofundarea şi apărarea adevărurilor de credinţă, era firesc să se simtă din ce în ce mai mult nevoia intensificării preocupărilor filosofice printre clericii şi teologii români.

In sprijinul celor de mai sus, voiu spune numai câteva cuvinte despre două dintre disciplinele filosofice care în chip incontestabil aduc mari servicii teologiei în general şi în deosebi teologiei practice, respectiv păstorilor de suflete: psihologia şi sociologia. Aceste două discipline mai noui, deşi tind să se despartă de filosofie şi să devină ştiinţe speciale, sunt încă şi cred că vor rămâne multă vreme înglobate în ansamblul disciplinelor filosofice, din cauza obiectului lor foarte mobil şi a metodelor lor încă neprecizate. Dar, cu toată nesiguranţa lor, ele pun la îndemâna teologiei practice un bogat material de cercetări şi rezultate foarte utile.

Astfel, psihologia, prin cercetările întreprinse în domeniul sufletului în general, al inteligenţei, voinţei şi simţirii, instruieşte pe păstorul de suflete, făcându-l capabil să pătrundă mai adânc în frământările sufleteşti ale păstoriţilor săi şi să găsească cele mai potrivite mijloace pentru a le întări voinţa şi a le echilibra simţirea. Mai ales cercetările de psihologie religioasă, care formează o secţiune importantă a psihologiei moderne, pun la îndemână clerului un bogat material de experienţe religioase, din care acesta poate trage învăţăminte pentru misiunea sa. Şi nu trebue să uităm că misticismul religios, caracteristic pietăţii răsăritene, nu poate fi cercetat fără ajutorul psihologiei iar religiozitatea poporului român, care formează o secţiune a cercetărilor generale de psihologie şi sociologie întreprinse în ultima vreme în ţara noastră, constitue însuşi terenul în care clerul român îşi desfăşoară activitatea sa. Pe de altă parte, psihologia infantilă, psihologia popoarelor necivilizate şi psihologia patologică sunt astăzi importante ramuri ale psihologiei, a căror cercetare nu rămâne fără folos pentru păstorii sufleteşti. Să ne gândim de pildă numai la numeroasele cazuri de turburări sufleteşti ce se întâlnesc mai ales la unii dintre credincioşii orăşeni, în faţa cărora clericii nu ştiu totdeauna cum să reacţioneze, deşi există o întreagă literatură specială în limbile străine, care i-ar putea instrui. In apus s'a ajuns chiar la formarea unei discipline speciale, «Medicina pastorală», la care colaborează medicina, psihologia şi teologia, pentru a sta la îndemâna clericilor în cazurile când aceştia se află în faţa bolnavilor şi mai ales a celor care prezintă turburări sufleteşti. (Vd.: P. Chr. Schulte, *Was der Seelsorger von nervösen Seelenleiden wissen muss*, 3. Aufl., Paderborn, F. Schöningh, 1937).

Acelaşi lucru se poate spune şi despre sociologie, cu diferitele ei ramificaţii. Cercetările sociologice, în năzuinţa lor de a îmbrăţişa aproape toate manifesările omeneşti, aduc teologiei practice un important material informativ cu privire la stările sociale. Cu toată înclinarea Bisericii ortodoxe mai mult spre îngrijirea sufletului în vederea mântuirii, ea a avut în trecut şi are şi în prezent un rol social din ce în ce mai important. E drept că statul şi-a luat asupră-şi reglementarea raporturilor dintre membrii societăţii şi că statele îşi dau osteneala, în vremuri paşnice, să stabilească raporturi armonioase internaţionale, dar aceasta nu înseamnă că Biserica nu mai are nici un amestec în treburile sociale. Dimpotrivă, ea trebue să caute ca principiile moralei creştine să pătrundă din ce în ce mai adânc în reglementarea raporturilor sociale interindividuale şi internaţionale. Şi aceasta nu o poate face decât urmărind de aproape cercetările sociologice contemporane, care au luat în ultima vreme un avânt extraordinar. Există astăzi o întinsă sociologie creştină, care urmăreşte să deducă din învăţătura Mântuitorului aplicaţiile sociale practice pentru vremurile noastre. La noi s'a făcut de sigur relativ puţin în acest sens, dar însăşi existenţa sociologiei ca disciplină specială de învăţământ în academiile teologice ortodoxe dovedeşte importanţa ce se dă în Biserica noastră preocupărilor de ordin social. Şi n'aş putea găsi o ilustrare mai grăitoare pentru teza pe care o susţin decât în epocalul discurs rostit de I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului cu prilejul adunării eparhiale din anul acesta, când a schiţat liniile mari ale atitudinii ortodoxe în problema organizării păcii ce va să vină. Sunt în acel discurs redate în rezumat capitolele unei sociologii creştine ortodoxe, care dovedesc din partea înaltului nostru chiriarh o asiduă frecventare a cercetărilor sociologice contemporane.

Dar nu numai psihologia şi sociologia, ci toate disciplinele care sunt înglobate în filosofie: istoria filosofiei, logica, teoria cunoştinţei, ontologia, cosmologia, etica, estetica, filosofia istoriei şi filosofia culturii, filosofia dreptului şi mai ales filosofia religiei, toate acestea sunt atât de necesare clericului şi teologului creştin, încât nu pot să-mi explic de ce s'au găsit chiar şi teologi români care să jubileze atunci când D. Prof. C. Rădulescu-Motru mi-a adus învinuirea că rău lucru fac îndemnând pe clericii români să nu fie străini de preocupările filosofice. (Vd.: C. Rădulescu-Motru *Catehismul mititel al lui Eufrosin Poteca*, Bucureşti, 1940, *Introducerea*, şi răspunsul nostru din *Gândirea*, an. XX, 1941, p. 188-190, şi an. XXII, 1943, p. 404-406).

De sigur, nu pot să revin acum asupra discuţiei care a avut loc atunci şi în care am arătat rolul filosofiei în formularea, aprofundarea şi apărarea dogmelor creştine. Observ numai că — acesta este de altfel rostul rândurilor de faţă — evenimentele se însărcinează să-mi dea dreptate şi că atât înalta noastră chiriarhie cât şi autoritatea de stat competentă recunosc necesitatea, încă de mai multă vreme simţită, a intensificării studiului filosofiei în şcolile noastre teologice. Fapt asupra căruia am insistat ori de câte ori mi s'a ivit prilejul. De unde în şcolile teologice romano-catolice filosofia formează temeiul studiilor teologice, primii doi ani ai facultăţilor de teologie fiind ocupaţi aproape exclusiv cu aprofundarea filosofiei tomiste, la noi abia de curând şi aproape numai în academiile teologice din Ardeal se poate vorbi de un învăţământ filosofic mai sistematic. Din această pricină, pregătirea clerului a suferit până acum în deosebi în laturea apologeticei, cum observa încă acum 15 ani D. Prof. Eugeniu Sperantia, dela Universitatea din Cluj-Sibiu: «La toate politehnicile germane, spunea D-sa, există catedre de filosofie

---

CAPITOLUL II

Misionarismul laic în practica bisericească a primelor veacuri creştine

(Cu referire specială la lupta antisectară)

§. 5. Consideraţiuni generale

Cea mai puternică şi concludentă dovadă a corectitudinii şi soliditătii fundamentării teologice de mai sus a misionarismului laic, o *constitue practicarea lui amplă şi intensă în viaţa bisericească primară.* Larga şi viguroasa respiraţie a misionarismului laic în viaţa creştinismului primar, dovedeşte de fapt că definirea şi fundamentarea lui teologică nu pluteşte în sferele abstracte ale unei teorii pure, ci *odihneşte pe însăşi realitatea vieţii bisericeşti autentic creştine.* Şi 'n cazul acesta, practica a premers — ca de obiceiu — teoriei, căci pe când formularea şi întemeierea teologică a misionarismului laic s'a făcut abia în timpul mai nou, în urma trebuinţei de a justifica teologic o necesitate vitală imperioasă a vieţii bisericeşti, *practicarea lui s'a ivit încă dela începutul vieţii creştine.* Menţinerea practicării lui în tot decursul desvoltării vieţii Bisericii creştine — acolo unde s'a persistat pe făgaşul ei autentic — şi răzbunarea eliminării ei din viaţa bisericească prin anemierea acestei vieţi, este o dovadă nesdruncinată, că *misionarismul laic face parte organică şi integrantă din însăşi viaţa bisericească.* Ca atare, el are la bază un temeiu cât mai puternic posibil: *viaţa,* care îşi face drum chiar şi împotriva celor mai ingenios formulate teorii; pentrucă viaţa e mai presus de teorie şi mai puternică decât ea.

Drept aceea, vom înfăţişa mai jos practicarea misionarismului laic în primele veacuri creştine, *care sunt expresia concretă deplină a vieţii bisericeşti autentic şi clasic creştine.* Aşa încât, *prin practica bisericească a primelor veacuri creştine vorbeşte cea mai puternică întrupare a spiritului veridic creştin şi totodată tipul clasic al Bisericii creştine. Acest duh de viaţă străvechiu creştină, intuind adecvat sensul şi elementele constitutive ale desvoltării vieţii bisericeşti normale, a scos la lumină poziţia şi importanţa elementului mirean în viaţa creştină, tocmai în momentul când aceasta îşi croia drum viguros prin lume în ciuda tuturor duşmăniilor de moarte şi a tuturor împotrivirilor celor mai îndârjite.* De aceea nici nu-i nevoe să întindem sfera prezentării noastre dincolo de epoca respectivă, mai ales că în veacurile următoare s'au înregistrat multe devieri dela linia duhului de viaţă autentic creştină, devieri care s'au repercutat grav şi asupra misionarismului laic, desfigurându-l într'un fel sau altul.

Prezentând practicarea misionarismului laic în primele veacuri creştine, vom ajunge la următoarea concluzie firească şi logică: Departe de a fi o inovaţie sau o aberaţie dela linia şi duhul autentic creştin, *misionarismul laic a răsărit spontan şi organic din însăşi concepţia doctrinală a Bisericii intuită adecvat şi din însăşi viaţa Bisericii.* De aceea, *misionarismul laic e vechiu ca însăşi Biserica.*

In consecinţă, problema misionarismului laic — sub ambele sale aspecte: teoretic şi practic — îşi găseşte rezolvire corectă şi sănătoasă, ca şi respiraţie normală, numai în duhul autentic creştin, care a păstrat adevărul revelat în puritatea lui originală şi şi-a orânduit o viaţă bisericească întru totul conformă lui. Drept aceea, *întrucât Biserica ortodoxă nu s'a abătut deloc dela învăţătura cea adevărată şi a păstrat — prin doctrina, tradiţia şi viaţa ei — duhul veridic creştin în toată plinătatea şi puritatea lui, ea este singura ramură a creştinismului actual în stare să pună în adevărata ei lumină importanţa elementului mirean în ansamblul vieţii bisericeşti şi să-i dea locul cuvenit în desfăşurarea acestei vieţi.* Cu alte cuvinte, *misionarismul laic se poate rezolvi teoretic şi realiza practic, în mod integral şi autentic creştin, numai în sânul Bisericii ortodoxe, ea singură oferindu-i cadrul — doctrinar şi practic — necesar şi adecvat.*

§. 6. Misionarismul laic în relatarea Sfintei Scripturi

Cel mai fidel martor al începuturilor vieţii bisericeşti creştine este Sf. Scriptură a Noului Testament. Deşi scopul său primordial este altul decât acela de a înfăţişa integral desvoltarea vieţii creştine în faza ei iniţială, totuşi — Biserica găsindu-se în respectiva epocă tocmai pe linia unei acţiuni eminamente misionare — Noul Testament posedă relatări bogate despre viaţa bisericească. Relatând această viaţă, nu putea să nu ne înfăţişeze — deşi numai ocazional — şi acţiunea iniţială a misionarismului laic.

(Va urma)

de istoria artelor, de istoria culturii. La şcoala politehnică din Zürich există o catedră de istoria literaturii, două de istoria culturii şi a artelor, una de sociologie şi două catedre de filosofie a medicinei. Iar la noi? La noi poate ieşi cineva licenţiat în teologie fără a fi în stare să discute argumentele antireligioase ale lui Schopenhauer sau fără să ştie ce atitudine să ia faţă cu pragmatismul, cu modernismul sau cu neotomismul». (*Factorul ideal*, Oradea, 1929, p. 39) Mi-a fost dat chiar să întâlnesc profesori de religie, care spuneau că sunt prea grele manualele de religie pentru învăţământul secundar, fiindcă ei înşişi nu cunosc chestiunile discutate acolo şi deci le este cu neputinţă să le predea elevilor. Lucrurile s'au mai schimbat de sigur în ultimii câţiva ani, cateheţii mai tineri arătând o mare destoinicie în misiunea lor. Dar, în general vorbind, insuficienta pregătire filosofică a clerului român rămâne un dureros adevăr. Şi orice ar crede adepţii unui tradiţionalism rău înţeles, filosofia, folosită cu prudenţă, nu este menită să sdruncine temeiurile ortodoxiei, ci să aducă un spor de viaţă în teologia românească şi în viaţa Bisericii.

De aceea iniţiativa I. P. S. Mitropolit Nicolae, de a pune la îndemâna clericilor manuale de filosofie străine, revizuite de teologii români şi adaptate nevoilor noastre, răspunde unei adânci necesităţi, pe care nu se putea să nu o sesizeze clarviziunea acestui înalt chiriarh. *Istoria filosofiei* a D-rului Otto Siebert, cu temeinicile întregiri ale Pr. Prof. N. Terchilă, va fi de mare folos clerului român, cu tot caracterul ei rezumativ şi cu toate că se referă mai mult la filosofia germană; iar întregirile Pr. Prof. N. Terchilă, purtând în deosebi asupra epocii patristice şi medievale şi asupra filosofiei româneşti şi creştine răsăritene, pot forma pentru tineretul teologic român o momeală pentru adâncirea minunatelor probleme ale filosofiei creştine.

Nădăjduim deci ca exemplul marelui nostru chiriarh să prindă şi în alte părţi şi mai ales în şcolile noastre teologice, ai căror dascăli au datoria nu numai să traducă şi adapteze tratate de filosofie generală străine, ci să şi producă lucrări originale de sintetizare şi popularizare a filosofiei, în duhul cugetării creştine răsăritene.

Diacon **Dr. EM. VASILESCU**

C. preoţi să stea în fruntea mişcării

Oastea Domnului

Tăceţi! Un cuvânt poate distruge mii de vieţi.

Cu încredere în Dumnezeu

Mercuri seara s'a săvârşit o schimbare, sau mai degrabă o revenire la matcă, în politica internă şi externă a Statului nostru, prin proclamaţia eroică a M. S. Regelui Mihai I.

In politica externă ţara a ieşit din alianţa cu puterile axei dela care n'am avut decât pagube teritoriale, o jumătate de milion de morţi şi o stoarcere a tuturor bunurilor noastre, şi a încetat ostilităţile cu Naţiunile aliate cu ajutorul cărora am ieşit din robia milenară, iar acum ne-au promis din nou ajutor pentru recâştigarea Ardealului şi independenţa deplină a Statului. Oastea noastră îşi va păstra armele şi va intra ca mâne în Ardealul răpit dela trupul Ţării prin dictatul dela Viena.

Vom mai trece însă prin suferinţe până la pacea deplină şi până la restabilirea hotarelor Ţării. Mai mult ca oricând se cere azi să avem tărie de suflet, încredere în Dumnezeul părinţilor noştri, calm sufletesc şi mai presus de toate o atât de perfectă solidaritate naţională, încât să nu ne poată ridica străinii pe unii împotriva altora, căci aceasta ar fi cea mai mare primejdie pentru soarta noastră ca neam.

Să stăm toţi în jurul intereselor neamului, şi să nu ascultăm de şoaptele străine cari vreau să-şi realizeze prin noi scopurile lor. Înţelepciunea şi dragostea de neam să nu părăsească nici în răstimpul care vine poporul nostru şi vom isbândi. Căci nu mai e mult. Cu noi este Dumnezeu!

P. S. Sa Episcopul NICOLAE COLAN la sărbătoarea hramului dela mănăstirea Topliţa

Mânăstirea Sf. Ilie dela Topliţa, ctitoria Prea fericitului patriarh Miron, îş serbează hramul în ziua de 20 Iulie a fiecărui an.

Publicăm după Tribuna Ardealului din 10 August a. c. despre această sărbătoare, următoarele:

Prezenţa şi în acest an a Prea Sf. Sale Nicolae Colan, Episcopul Clujului, la sărbătoarea hramului, a atras mulţime mare de credincioşi.

Prea Sfinţia Sa însoţit de către C. Sa protodiaconul Vasile Bogdan secretar eparhial, sosiră decuseară.

La ora 9 dimineaţa s'a început slujba utreniei, iar la ora 10 soborul preoţilor a condus pe Prea Sf. Sa Episcopul Nicolae la biserică în sunetele cântării „Pre Stăpânul". Mica bisericuţă a mănăstirii s'a dovedit neîncăpătoare faţă de numărul mare al credincioşilor.

Sf. Liturghie s'a celebrat în pridvorul bisericii, de către Sf. Sa Episcopul, asistat de preoţii: P. C. Sa protopopul Ioan Maloş, protodiacon Vasile Bogdan, Pr. Ioan Sălăgeanu, Pr Mihail Grecu, Pr. Teodor Bucur, Pr. Valeriu Antal, Pr. Ioan Crăciun, ieromonahii Ilie Bolchiş şi N. Răileanu. Strana a fost susţinută de către absolvenţii de teologie L. Băndilă, Gh. Covrig şi stud. teol I. Pop.

Din minunata predică rostită, la sfârşitul sf. Liturghii, de Prea Sf. Sa Episcopul Nicolae redăm câteva fragmente.

„Viaţa însăşi e un dar dela Dumnezeu. Darul lui Dumnezeu este bogăţia pământului darul Lui este vremea frumoasă de care ne bucurăm. Darul lui Dumnezeu este soarele care răsare peste cei buni şi peste cei răi deopotrivă. Dar — cum părinţii îşi ceartă uneori copiii neastâmpăraţi, aşa şi Dumnezeu îşi ceartă copiii răi şi neascultători.

„Noi suntem datori să mulţumim lui Dumnezeu pentru toate câte ne dă, bune sau rele. Dumnezeu ceartă lumea numai pentru ca ea să-şi dea seama de calea greşită pe care a apucat. Să dăm deci slavă lui Dumnezeu pentru toate. Să-l dăm slavă pentru că ne-a învrednicit ca şi în anul acesta să ne putem închina la acest sfânt lăcaş, sub acest soare strălucitor, în această zi a marelui Proroc Ilie. Dar — am venit să ne rugăm şi pentru sufletul Patriarhului Miron şi al părinţilor lui. Să-i dăm cinstea ca unui mare preot.

„In apostolul de azi, se aminteşte câte au pătimit profeţii în viforniţa vremurilor trecute. Cuvintele apostolului parcă ar fi scrise anume pentru timpurile noastre, dar în vremuri ca acestea năprasnice ne putem face plăcuţi înaintea lui Dumnezeu, deci ele nu pot decât să ne umple sufletul de curaj şi nădejde creştinească.

„Creştinii prăznuiesc astăzi pe Sf. Ilie Tesviteanul, care a trăit înainte cu aproape 3000 de ani, precum şi pe patriarhul Miron, care a trăit şi a muncit printre noi. După cum marele proroc Ilie este o figură aleasă a creştinismului patriarhul Miron este figura de seamă a ortodoxiei româneşti.

„Sf. Ilie a fost om de rând, dar ales de Dumnezeu. In urma rugăciunii lui pământul nu a rodit trei ani şi şase luni. Plantele s'au uscat de secetă şi nici chiar roua nu a răcorit pământul. Dar — după aceea tot prorocul Ilie s'a rugat ca să picure ploi şi peste cei buni şi peste cei răi, iar pământul s'a împodobit din nou cu plante aducătoare de rod.

„De ce va fi pedepsit Dumnezeu poporul pe timpul lui Ilie? Pentrucă s'a închinat idolilor, Regele Ahab şi regina Izabela trăiau viaţă desfrânată şi, în locul Dumnezeului celui adevărat, se închinau idolului Baal, iar poporul le-a urmat pilda lor rea. Ilie a îndrăsnit însă să-i spună regelui că înălţimea tronului nu-l scuteşte de păcat. S'a rugat deci lui Dumnezeu şi regele împreună cu poporul a fost pedepsit şi ruga i-a fost ascultată.

„Şi astăzi se închină oamenii idolilor făuriţi din patimi aducătoare de păcate, asemenea regelui Ahab. Iată deci că şi în acest veac modern cu toate născocirile lui mai putem multe învăţa dela prorocul Ilie, chiar şi după trei mii de ani. Şi astăzi trebuie să se încrunte uneori Ilie spre lumea aceasta ca să-i aducă aminte că încă nu e golit cerul de Dumnezeu. Şi — dacă — astăzi oamenii împuşcă spre ceruri, gloanţele cad înapoi în capetele lor.

„Dar şi Patriarhul Miron, ne-ar putea învăţa multe de acolo de unde se află. Din cartea vieţii lui vedem ce înseamnă a avea părinţi credincioşi cari au ştiut să-i pregătească drumul vieţii. Am văzut cât ajutor i-a întins Dumnezeu, ca să urce toate treptele însorite ale celor mai înalte slujbe în viaţă, dar am văzut cum şi El şi-a pus tote străduinţile în slujba lui Dumnezeu şi a neamului.

„Ne-am rugat azi pentru pace. Pentru pacea care aduce bucurie şi mângăiere. Pentru pacea care va seca lacrimile din ochii mamelor, soţiilor, fraţilor, vărsate azi pentru cei de departe. Rog deci pe Atotputernicul ca să-şi trimită binecupântarea Sa asupra acelora care au alergat la acest praznic, plecându-şi genunchii spre rugă precum şi asupra acelora pe cari timpurile grele i-au îndepărtat dintre noi, pentru ca la anul să ne putem întâlni la acest praznic mai senini şi mai plini de mulţumire". —

După predică Prea Sfinţia Sa a stropit cu aghiasmă pe fiecare credincios.

Intregul sobor de preoţi a trecut apoi în faţa criptei, unde părinţii Prea Fericitul Patriarh Miron îş dorm somnul de veci servindu-se parastasul pentru ctitorii mănăstirii.

Din activitatea cercurilor pastorale. — Cercul religios I-Mediaş a ţinut şedinţă pastorală în 2 Iulie 1944 în parohia Buzd. Dimineaţa, la ora 8.30 s'a slujit utrenia şi sf. Liturghie, în sobor, pomenindu-se foştii preşedinţi ai cercului religios Mediaş: Pr. Gh. Iacob, D. Filimon şi V. Scutea. Asemenea s'au pomenit eroii locali şi ostaşii plecaţi pe front. La priceasnă a predicat parintele N. *Medeşan*-Dârlos, explicând Evanghelia zilei: „Sutaşul şi sluga sa". A fost ascultat cu viu interes.

După masă la ora 2 s'a slujit vecernia şi sfinţirea apei celei mici citindu-se rugăciuni pentru pace. La sfârşit a vorbit păr. *M. Maier*-Brătei, despre: „Suferinţa

Viaţa mea întru Hristos

(9)

[Urmare]

Omul lăuntric apare — de sub spuza deşertăciunilor lumeşti şi întunerecul trupului său — neîncătuşat de ispitele diavoleşti mult mai îndemânatec dimineaţa, — după ce se scoală. Se aseamănă peştelui, care se aruncă câte-odată peste luciul apelor. In restul vremii, acest om este acoperit de un întunerec aproape de nepătruns. Peste ochii lui este trasă parecă o broboadă bolnăvicioasă, care ascunde dela vederea omului adevărata stare de lucruri spirituale şi materiale. Deaceea vânaţi ceasurile dimineţii, ele fiind ceasuri de viaţă nouă, — de viaţă reînoită prin somnul trecător — vremelnic şi în acelaş timp întăritor. Aceste ceasuri ne arată oarecum, în mic, cum va fi acea stare, pe care vom avea-o atunci când înoiţi ne vom ridica, odată şi odată, la obştească dimineaţă a zilei celei neînserate a învierii noastre, — sau atunci când ne vom libera de acest trup muritor.

*

Omul de mai multe ori, stând la rugăciune, nu este fiul libertăţii, ci robul trebuinţii şi al datoriei. Priviţi sub acest raport la orice om, chiar şi la un preot, şi veţi vedea atunci — mulţi sunt oare acei, cari cu inimă slobodă şi deschisă, cu o credinţă vie şi cu dragoste se roagă?

*

Uneori în timpul rugăciunii avem momente grele de întunecime ucigătoare şi asupriri apăsătoare ale inimii. Ele ne vin din necredinţa acestei inimi. Să nu cazi cu sufletul deci în aceste momente, ci să ţii minte că, — dacă lumina dumnezeirii pentru moment s'a întunecat în firea ta, — apoi ea străluceşte pururea şi cu întreaga ei splendoare şi măreţie în Dumnezeu, în Biserica lui Dumnezeu — cerească şi pământească — şi chiar în toată lumea materială, fiindcă în ea se văd: „puterea cea veşnică şi Dumnezeirea Lui" (Rom. 1, 20). Să nu cugeţi că adevărul ar fi ajuns la neputinţă! Aceasta nu se va întâmpla nici odată, fiindcă adevăr este însuşi Dumnezeu şi tot ceeace există îşi are în El temeiul şi pricina sa. Poate slăbi în ceeace este adevăr numai inima ta cea neputincioasă, păcătoasă şi întunecată. Ea nu este în stare să suporte puterea luminii, pe care o are adevărul şi nici să-l poată totdeauna cuprinde curăţenia lui. A est fapt se poate întâmpla, doar numai atunci când inima se spală sau este curăţită de păcat de această pricină primară a întunerecului sufletesc. Dovada acestor stări o găseşti mai aproape ca oriunde — chiar în tine. Căci atunci când lumina credinţii sau a adevărului lui Dumnezeu trăeşte în inima ta, — atunci abia ea este liniştită, puternică, tare şi îndemânatecă. Iar când această lumină se întrerupe inima este neliniştită, slăbită, bătută ca o trestie de vânt şi fără de viaţă. Deci nu te lăsa copleşit de această beznă drăcească. Alung-o dela inima ta prin semnul şi puterea de viaţă dătătoarei Cruci.

*

Să nu te cruţi pe tine pentru a face o rugăciune cu toată inima nici chiar atunci când ai petrecut într'o muncă grea ziua toată. Să nu te leneveşti câtuşi de puţin pentru a face rugăciunea. Spune-o Domnului în întregime — dela inimă — căci, să ştii, ea este o lucrare plăcută lui Dumnezeu. De orice lucru în viaţă de te vei apuca, să nu spui niciodată că nu eşti îndemânatec: „dacă ai pornit plugul, să nu te mai uiţi înapoi" (Lc. 9, 62). Dacă a-i săvârşit cu lenevie o rugăciune — nu din toată inima, — apoi nu vei putea adormi (când o faci seara, spre somn) până nu-ţi vei plânge păcatul tău în faţa lui Dumnezeu. Această însă nu se întâmplă cu oricine. Nu! Este partea numai acelora, cari au apucat calea desăvârşirii. Deci caută, să nu cumva să preţueşti trupul tău mai mult decât pe Dumnezeu. Din potrivă, — să nesocoteşti pentru El până şi odihna ta. Oricare ar fi pravila rugăciunii, pe care ţi-ai pus de gând s-o faci, (dacă această pravila este mare îndeplineşte-o conştiincios şi dacă-i mică la fel) fă-o cu toată conştiinţa. Nici odată să nu faci lucrul Domnului cu inima îndoită, adecă în aşa fel încât o jumătate din inima ta să aparţină parecă lui Dumnezeu, iar o altă jumătate fiinţii tale. Râvna Domnului Dumnezeului tău nu va răbda această vicleşie şi nici felul tău de a te cruţa.

(Va urma) **Prot. Pavel Grosu**

în lumina Creştinismului", Printre altele, a spus: „Suferim mult, fiindcă am păcătuit mult. Suferim fiindcă n'am făcut din trupul şi sângele Domnului foc şi lumină care să ardă spinii patimilor multe şi să lumineze cugetele noastre. Fructul trufiei stă dea curmezişul drumului şi roade pereţii resistenţei noastre morale, Ce trebuie să facem, în aceste vremuri grele? Să ne întoarcem la sfânta biserică strămoşească, ce a ocrotit, de-alungul veacurilor, viaţa neamului românesc şi l-a adăpostit ori de câte ori vitregia vremurilor s'a abătut asupra lui, — şi vom ajunge la limanul mântuirii adevărate".

A mai vorbit frumos părintele G. Simplăcean, care prin exemple potrivite a mişcat inimile credincioşilor.

La sfârşit a mulţumit preotul local *R. Gheaja* preoţilor predicatori şi participanţi. Trecând la locuinţele parohiale s'a slujit sf. maslu pentru preoteasa păr. R. Gheaja. In şedinţa intimă a fost ales preşedinte al cercului religios I-Mediaş, păr. G. Simplăcean, în locul păr. Scutea V. decedat. Intr'o atmosferă de vibrantă iubire pentru noul preşedinte au rostit cuvinte ocazionale preoţii M. Maier, N. Medeşan şi N. Bălăban.

A mulţumit noul preşedinte. De secretar a fost ales Păr. M. Maier-Bratei.

Predicele rostite au fost declarate pe deplin reuşite.

Firul vieţii spirituale, tors cu râvnă, din caierul vremii, poartă în depănarea sa, aici în tractul Mediaş, pentru perioada acestor vremuri, înţelesul din care se ţese pânza tăriei noastre de credinţă făptuitoare. — Pr. *M. Maier*-Bratei.

Dela Şcoala Normală ort. rom. de băeţi „A. Şaguna", Sibiu

— Anunţ —

Concurs pentru clasa I: In clasa I sunt 35 locuri vacante, dintre care 25 de bursieri. Pentru ocuparea acestor locuri se dă concurs în ziua de 1 Septemvrie 1944, ora 8 dimineaţa. La concurs se primesc absolvenţii a cel puţin 4 clase primare. de origine etnică română şi de religie creştină, cu vârsta între 11 — 13 ani.

Inscrierea elevilor se face până la 3 Septemvrie a. c. Cei care nu se înscriu până la această dată, se consideră plecaţi dela şcoala aceasta.

Data începerii cursurilor se va anunţa la timp printr'un aviz trimis fiecărui elev în parte.

Taxa de concurs este de Lei 400.

In clasa a V-a sunt 25 locuri libere dintre care 10 de bursieri.

(Alte informaţii dă direcţiunea şcoalei).

Bibliografie

Prof. univ. I. Mateiu: **Vechi instituţii de drept privat la Românii din Transilvania.** Braşov 1944, p. 128.

Iată ultima şi cea mai însemnată publicaţie din istoria dreptului român, care a apărut în acest domeniu de vreo zece ani încoace.

Afirmăm lucrul acesta fără nici o rezervă, dar şi fără intenţia de a diminua valoarea altor studii similare, asupra cărora s'au făcut auzite cuvinte de justă apreciere.

Studiul dlui prof. Ion Mateiu, e scris cu limpezimea caracteristică scrisului său substanţial şi înaripat în acelaş timp, şi e ţesut dela un capăt la altul cu aceiaş logică severă şi cu aceiaş lucidă gândire juridică, cu care ne-a obişnuit prin scrierile sale anterioare, şi cari constitue blazonul omului de ştiinţă.

Dl prof. I. Mateiu, a avut fericita şi originala inspiraţie de a se ocupa cu vechile noastre instituţii de drept privat, pe cari majoritatea cercetătorilor anteriori dacă nu le-au ignorat complet, apoi abia le-au pomenit tangenţial, ceea ce era şi prea firesc, dat fiind faptul, că nu le erau cunoscute aproape deloc, neexistând niciun studiu special care să se ocupe de ele documentar şi serios.

Studiul dlui I. Mateiu e primul de acest gen, şi excelează nu atât prin faptul că e primul într'o serie ce va urma desigur, ci excelează mai ales prin bogăţia, importanţa şi noutatea isbitoare a cuprinsului său, care ne desvăluе minunate lucruri ca I. valoare ştiinţifică şi de-o extraordinară II. importanţă pentru cunoaşterea specificului juridic al neamului nostru.

I. Principii veşnic valabile au ocârmuit viaţa juridică a străbunilor noştri, şi multe dintre ele, cu totul necunoscute nouă, sau uitate, ar trebui desgropate din „zapise" şi reintronate pe scaunele de judecată, căci sunt incomparabil mai drepte, mai sfinte, mai simple şi mai folositoare decât întreaga *„galimatia juridică modernă"*.

Meritul de a se fi ocupat cel dintâi cu cercetarea principiilor acestora cari stau la temelia vechilor noastre instituţii de drept privat, şi cari se afirmă în viaţă prin însăşi instituţiile cari purced din ele, îl revine, în ce priveşte dreptul transilvan, numai dlui prof. I. Mateiu. Dânsul subliniază aceste principii, şi analizându-le cu un foarte subtil simţ juridic şi cu o egală putere de pătrundere, se evidenţiază legătura genetică firească în care se găsesc cu autentica spiritualitate românească, cu marele suflet al neamului, din care ţâşnesc, şi acestea, alături de celelalte creaţiuni proprii ale culturii româneşti. Se evidenţiază apoi legătura lor organică cu credinţa noastră, mai bine zis cu întreaga noastră concepţie creştină despre viaţă.

In fine, se pune la dispoziţia cercetătorilor, un bogat material documentar, bine studiat, temeinic interpretat şi se atrage atenţia asupra unui domeniu de cercetare, ignorat până acum, deşi de-o importanţă deosebită.

In arla ştiinţei juridice româneşti, studiul dlui prof. I. Mateiu, deschide un drum nou, trage brazdă adâncă în ogor înţelenit,

D-Sa mai face apel la preoţi şi la alţi intelectuali dela ţară, ca să adune şi să salveze dela distrugere zapisele vechi, cari constitue materialul documentar foarte preţios, pa baza cărula se poate face studierea vechiului nostru drept privat,

Acest apel ni-l însuşim şi-l adresăm din toată inima către fraţii preoţi, rugându-i să adune astfel de zapise, — contracte, testamente, etc. vechi, şi să binevoiască a le ţine la dispoziţia cercetătorilor, în primul rând a dlui prof. I. Mateiu, şi a noastră, a celor dela Academia Teologică.

II. In ce priveşte evidenţierea specificului românesc al instituţiilor noastre de drept privat, dl prof. I. Mateiu dovedeşte o pricepere demnă de elogiat, sprijinită pe o bogată informaţie ştiinţifică şi pe ample cunoştinţe din ştiinţa dreptului în general şi a celui comparat în special.

Importanţă deosebită are această latură a cercetărilor dlui prof. Ioan Mateiu, pentrucă ea dovedeşte în mod neîndoios, că noi românii nu am împrumntat instituţii juridice dela popoarele cari s'au pripăşit dela o vreme pe pământul Ardealului, ci că tocmai aceste popoare au suferit puternica influenţă a vechilor noastre instituţii. Vechimea mai mare a instituţiilor juridice româneşti, dovedeşte şi vechimea mai mare a stăpânirii româneşti, a pământului Transilvaniei.

Spaţiul restrâns ce-mi stă la îndemână, nu-mi permite o zăbovire mai amplă asupra atâtor lucruri vrednice de subliniat şi în mod special din studiul dlui prof. I. Mateiu, totuş pentru ca cititorul să-şi poată face o idee mai precisă despre cuprinsul studiului, spicuim din cuprins următoarele titluri:

II. Contractele de vânzare simplă.

a) Caracterul solemn al contractelor.

b) Instituţia aldămaşului.

IV. Contracte de schimb şi donaţiune.

V. Contracte de împrnmut cu garanţie de antihreză.

a) Concepţia creştină a împrumutului la cei vechi.

VI. Testamente, etc. etc.

Cu acestea, recomandăm tuturor cititorilor, un model de studiu, de reală valoare ştiinţifică şi de mare importanţă pentru cultura românească.

Prof. **Liviu Stan**

INFORMAŢIUNI

Monument lui G. Coşbuc. *Duminecа trecută s'a sfinţit, în cimitirul Bellu din Bucureşti, monumentul ridicat din iniţiativa gazetarilor ardeleni în amintirea poetului George Coşbuc.*

Cu uimire am aflat din ziare că un mitropolit român în retragere a participat, la Zagreb, la hirotonirea unui episcop al Bisericii ortodoxe din Croaţia, ducând şi recunoaşterea acelei Biserici din partea Sf. Sinod al Bisericii ortodoxe române. Se ştie că Sf. Sinod al Bisericii ortodoxe române a pus la dosar cererea Bisericii ortodoxe din Croaţia de-a fi recunoscută ca Biserică autocefală, deoarece nu s'a deslipit canonic de Biserica ortodoxă şi de patriarhul la care aparţinea.

Pelerinaj. Parohia ort. rom. dela Cioara, protopopiatul Sebeşului, invită credincioşii să participe la pelerinajul anual dela 8 Septemvrie la biserica nouă şi veche din Cioara, şi la sf. mănăstire „Afteia" unde se va face procesiunea în 9 Sept. Intelectuali şi popor sânt binevenіţi.

Asociaţii. Dl P. Nemoianu, ministrul agriculturii şi domeniilor, a hotărât crelarea unor organisme agricole profesionale, care se vor numi „Asociaţile bunilor gospodari". Aceste asociaţii se vor constitui câte una de fiecare comună, cu minimum 20 membri, din rândul tuturor categoriilor de agricultori, mari, mijlocii şi mici.

Taxă specială. In Monitorul Oficial din 17 August 1944 a apărut o decizie care prevede că începând dela 1 Septemvrie 1944 se va înfiinţa o taxă specială de 25% asupra tarifului căilor ferate, atât pentru călători, cât şi pentru bagaje.

Din darea de seamă despre sfinţirea bisericii din Vorumloc, publicată în Nr 34 al „Telegrafului Român" s'a omis din greşală să se amintească printre asistenţi numele P. C. Păr. Prot. Ioan Crăciun dela Mediaş. Se face cuvenita rectificare.

Moneta de 200 lei argint se retrage din circulaţie cu începere din August până la 15 Septemvrie 1944. Dela această dată şi până în 31 Decemvrie a. c. moneta de 200 lei argint nu va mai fi primită decât în plata impozitului datorat statului.

ŞTIRI LOCALE

In biserica catedrală din Sibiu:

Duminecă în 27 August 1944 servesc cons. Ieronim Grovu, Gh. Maior şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu şi Simion Macarie. *Predică: cons. Gheorghe Maior.* La Oastea Domnului prédică, după masă la ora 4: *preot. Ioan Munteanu.* —

CĂRŢI ŞI REVISTE

Transilvania, Nr. 6—7 din 1944, organ al „Astrei", sub redacţia dlui *Ion Breazu*, a apărut cu obişnuitul material ales; articole semnează: Em. Bucuţa, Dr. G. Ohăbeanu, V. Jinga, V. Netea, Dr. L. Turdeanu, E. Diaconescu, G. Sbârcea şi I. Domşa, Cronici şi Insemnări întregesc acest dublu număr. Preţul: Lei 150.

Rectoratul Academiei Teologice „Andreiane", Sibiu

Nr. 897/1943/44. (49) 1—3

Publicaţiune de licitaţie

Se publică licitaţie cu termen de 30 zile pentru aprovizionarea Internatului Academiei Teologice „Andreiane" din Sibiu, pe anul şcolar 1944/45, cu următoarele alimente:

1. Cartofi săpunari calitatea I;
2. Carne de tot felul calitatea I, grăsime de porc şi mezeluri de tot felul.

Preţurile se vor arăta în oferte per kilogram la fiecare articol alimentar. Cartofli vor fi livraţi la Internat şi aşezaţi în pivniţă.

Concurenţii îşi vor înainta ofertele închise în conformitate cu dispoziţiile legii O.C. L. în vigoare, până la 27 Septemvrie 1944 la Rectoratul Academiei teologice Sibiu, unde se pot lua zilnic informaţiuni în orele de lucru.

Sibiu, 24 August 1944.

Rectoratul Academiei

Nr. 999/1944 [46] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III [treia] **Arpaşul de jos,** din protopopiatul Avrig, se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele acestei parohii sunt:

1. Salarul dela Stat.
2. Jumătate din chiria pentru locuinţa parohului.
3. Sesiunea parohială 5 jug. şi 1200 st. □ arător
4. Folosinţe unui intravilan de 400 stânjeni □.
5. Stola obişnuită.

Cererile de concurs, însoţite de toate actele prescrise de regulamentul parohial şi de încuviinţarea de candidare exoperată dela I. P. Sf. Mitropolit, se vor înainta în termin Oficiului protopopesc din Avrig, iar concurenţii, cu prealabila încuviinţare a subsemnatului, se vor prezenta în parohie într'o zi de Duminecă sau sărbătoare spre a sluji în biserică, a predica şi a face cunoştinţă cu credincioşii.

Avrig, 20 Iulie 1944.

Oficiul protopopesc al Avrigului în înţelegere cu consiliul parohial din Arpaşul de jos.

Pr. **A. Radu**
adm. protopopesc

Nr. 241/1944 [47] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III [treia] **Iacobeni,** protopopiatul Sighişoara, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela Stat.
2. Nefiind casă parohială, preotul va putea locui provizor în fosta locuinţă a directorului şcoalei noastre confesionale cu 3 încăperi, — azi casă culturală.
3. Sesiune parohială 4 jugăre arător şi fânaţ.
4. De fiecare familie cu stare 20 litri porumb sfărmit, pămaşii vor da 10 litri.
5. Stola uzitată în protopopiat.
6. Lemne de foc, 3 stânjinii aduse în curte.

Concurenţii îşi vor trimite în termen petiţiile, însoţite de actele prevăzute în regulamentul pentru parohii [botez, studii, activitate] şi de încuviinţarea de candidare exoperată dela I. P. Sf. Mitropolit, Oficiului protopopesc ortodox român din Sighişoara, şi cu încuviinţarea subsemnatului se vor prezenta şi în parohie într'o Duminecă sau sărbătoare spre a sluji şi predica şi a fi cunoscuţi de credincioşi.

Sighişoara, la 27 Iulie 1944.

Oficiul protopopesc ortodox român din Sighişoara în înţelegere cu consiliul parohial din Iacobeni.

Emilian Stoica
protopop

Restaurantul „Bulevard" din Sibiu

este la închiriat pe termen de trei ani cu începerea din *1 Octomvrie 1944.*

Intreprindere de prim rang, calorifer, mobilier etc.

Recflectanţii vor înainta oferte în scris până la *15 Septemvrie 1944*, la Consiliul Arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu, unde se pot vedea zilnic condiţiunile de închiriere şi se dau informaţiuni. (50) 1—1

Sibiu, 25 August 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Anul XCII — Sibiu, 3 Septemvrie 1944

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Întemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul: Un an 800 Lei. — Șase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. Pentru străinătate un an 2000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un petit 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8
Sibiu
2 ex. (Of.)

Nr. 8139/1944 Pres.

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu și Mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș

Iubitului cler și popor: Har și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos

Iubiții mei fii sufletești,

De trei ani sângerăm într'un războiu pe care neamul nostru nu l-a dorit și nu l-a avut la inimă. Flăcăii noștri au murit cu sutele de mii și cu cât trecea timpul vedeam că suntem trași într'o luptă din care nu avem să nădăjduim nimic.

Dela o vreme războiul acesta nenorocit venise pe pământul Țării noastre. Ne vedeam amenințați să trecem cu toții prin grozăviile lui, ca toată Țara să fie pustiită de el și ca întreg neamul să se prăbușească luptând alături de aceia cari nu ne-au făcut nici un bine, ci ne-au rupt o parte din Ardealul nostru scump, dându-l Ungurilor. Ne vedeam mergând la peire sigură împreună cu ei, luptând împotriva aliaților cari ne-au ajutat să ne împlinim visul național în războiul trecut și lângă cari știam că ne putem ocroti interesele noastre și de astădată.

Dar Dumnezeul părinților noștri nu ne-a lăsat nici acum. Când eram mai îngrijorați de viitorul nostru și nu știam cum ne vom izbăvi de primejdia ce se tot apropia, tânărul și înțeleptul nostru Rege, ajutat de o seamă de bărbați chibzuiți și încercați în conducerea Țării și în dragostea de neam, a scos Țara de pe drumul ce ducea la peire sigură.

Datorită lor și datorită poporului nostru ascultător, astăzi ne aflăm alături de aliații noștri adevărați și împotriva dușmanilor, fără să fi trecut prin sguduiri prea grele.

Aliații ne-au făgăduit cu inimă largă întoarcerea Ardealului de Nord pe care Nemții, lângă cari au luptat feciorii noștri murind, l-au dat Ungurilor. Nu vor mai trece multe zile și ne vom îmbrățișa iarăși cu frații cari au suferit în robie ungurească. Ostașii noștri vor lupta de aici înainte pentru interesele noastre. Insă lupta va fi mai scurtă, căci dușmanul e slăbit și înfricat. Credem că în puțină vreme războiul pentru noi va fi isprăvit și ne vom vedea iar cu Țara mai rotunjită, datorită aliaților noștri și chibzuinții iubitului nostru Rege Mihai I și a bărbaților pe cari îi avem la conducere.

Se cuvine să ne bucurăm, iubiții mei fii sufletești, și să dăm laudă lui Dumnezeu pentru această bună deslegare a durerilor noastre. Iar ca mâne rugăciunile de mulțumită se vor ridica în libertate din toate bisericile Ardealului robit.

Eu, iubiții mei fii sufletești, cunoscând că inima voastră e totdeauna îndreptată spre Ardealul rupt de nedreptatea dela Viena, am tălmăcit în tot timpul celor patru ani din urmă această simțire a voastră, cu toate opreliștele pe cari le puneau cei ce au hotărât-o. Incă dela Consiliul de Coroană din August 1940, când s'a hotărât să primim așa numitul arbitraj dela Viena, ca adecă Nemții și cu Italienii să spună ce să se întâmple cu Ardealul nostru, eu m'am împotrivit cu toată hotărârea, spunând că un neam, o nație ca a noastră nu se poate târgui cu pământul Țării sale. Iar după ce s'a cunoscut nedreptatea dela Viena, am declarat că împreună cu poporul ce-l păstoresc nu recunosc acea hotărâre și vom lupta cu orice mijloace ca ea să fie înlăturată. Acest lucru l-am și făcut neîntrerupt, cu orice prilej.

Azi ținta luptei noaste este ajunsă. *Ardealul va fi iarăși întreg al nostru.* Nici o graniță nefirească nu va mai despărți frații întreolaltă.

Aliații ne-au mai promis, iubiții mei, că *nu se vor amesteca în treburile dinlăuntru ale Țării noastre* și ne vor lăsa să ne conducem după voia noastră și după rânduielile ce ni le vom da noi. Deci ne vom putea păstra Statul nostru liber cu rânduielile lui, ne vom da legile pe cari noi le vrem, ne vom păstra bunurile și obiceiurile noastre dela părinți, agoniseala noastră și credința noastră. *Dar pentru aceasta trebue să vrem și noi să păstrăm toate rânduelile noastre cele bune.* Să avem în vedere, iubiții mei, numai interesele, țintele cele mari și binele neamului nostru. Să nu ne lăsăm ispitiți de vorbe streine și de rânduieli cari se vor fi potrivind în alte țări, dar la noi nu. Să nu umblăm după răsturnări și împărecheri, căci în tulburarea ce s'ar naște, ar pescui dușmanii și neamul nostru și-ar pierde libertatea și puterea de-a se conduce de sine. Să ascultați de bărbații de vază ai neamului, de autoritățile Statului, ca să nu se clintească ordinea. Mai presus de toate să stăm cu toții ca un zid în jurul Majestății Sale Regelui nostru Mihai I, care ne-a scos Țara la liman și care ne-o va feri și de aci înainte de orice bântuială și tulburare.

Nu am trecut peste toate greutățile, ci ne așteaptă încă multe și mari. Dar să nu ne înspăimântăm, ci să prindem curaj și să fim gata la orice jertfe pentru Țară și Neam.

Drept aceea, mai înainte de orice țineți, dragii mei, rânduiala bună în satele voastre, lăsați și ajutați la conducere pe bărbații cei mai chibzuiți dintre voi, stați în jurul conducătorilor voștri sufletești. De liniștea și rânduiala ce-o păstrăm în aceste vremuri, atârnă viitorul liber al neamului. Scopul cel mare, pe care trebue să-l avem în vedere cu toții, dela vlădică până la opincă, este întregirea țării, scăparea din robie și scoaterea la libertate a neamului nostru. Să avem încredere în cauza dreaptă a neamului nostru, să arătăm în fața lumii întregi că suntem popor vrednic de libertate și care se știe conduce pe sine cu înțelepciune.

Iar Noi, păstorul vostru sufletesc, rugăm pe bunul Dumnezeu să binecuvinteze neamul nostru și Țara noastră, să ne ocrotească la răspântia acestor zile și să ne ajute să ajungem iarăși la România Mare, tare și fericită.

Cu noi este Dumnezeu!

Pe lângă acestea, împărtășindu-Vă, cu părintească dragoste și purtare de grijă, arhierești Noastre binecuvântări, am rămas

Sibiu, la 30 August 1944.

al Vostru al tuturor de tot binele voitor

(ss) Nicolae
arhiepiscop și mitropolit

ȚARĂ NOUĂ

Mari și minunate sunt căile Domnului. Și ele se arată în cârmuirea destinelor istorice ale popoarelor. Când orizontul lor de viață se întunecă, deodată li se deschid zări noui și neașteptate. Când situațiile par fără ieșire și mintea oamenilor nu vede decât posibilități tragice, se desfac căi largi pentru continuarea existenții neamurilor.

Istoria nu continuă monoton pe căi uniforme. Ci intră mereu în alte zone, în alte orizonturi, cari, nefiind bănuite de oameni sau neputând fi hotărîte dinainte în amănunte, sunt în mare parte produsul factorului miraculos al Providenții. Desigur oamenii se străduesc, luptă, unii pentru o soluție, alții pentru alta, dar Dumnezeu folosește străduințele acestea pentru a scoate la suprafață o a treia soluție la care nici unii dintre oameni nu se așteptau. Aci se arată cu adevărat elementul pururea nou, de nouă creațiune, al fiecărei epoci istorice.

Acest lucru s'a adeverit din plin încăodată și în viața neamului nostru în aceste zile. Ceea ce s'a petrecut și ceea ce e în curs de desfășurare ne arată întâi că Dumnezeu e cu poporul nostru, iar al doilea că o nouă fază se deschide în viața noastră ca neam.

Faptul că Dumnezeu e cu noi se arată în aceea că de unde acum câteva zile orice perspectivă de viitor se întunecase înaintea noastră, azi ne vedem aproape de rotunjirea Țării, aproape de vindecarea marei răni de care sângera trupul neamului în urma marei nedreptăți dela Viena. Ne chelTuisem, nesocotit, peste orice măsură, într'un război al altora și ne vedeam pe marginea prăbușirii împreună cu aceia, fără să știm cum am putea ocoli această scufundare care ne părea fatală. Dar iată că în curs de câteva zile ne-am smuls din această îmbrățișare a morții și lucrul a mers cu mult mai ușor decât ne așteptam, datorită înțelepciunii bărbaților cari au pus mâna pe cârma corăbiei destinului nostru și au condus-o prin aceste strâmtori primejdioase, datorită unității și înțelegerii admirabile pe care a dovedit-o poporul nostru și deastădată, dar datorită, desigur, și ajutorului dumnezeesc care ne-a mânat la această faptă în împrejurări mai favorabile decât le bănuiam.

Dumnezeu nu ne va lăsa nici de aici înainte. Dovada proaspătă a grijii Sale de noi, să ne fie o asigurare. Dar ajutorul Lui va fi și mai departe cu noi, numai dacă vom fi vrednici de el, dacă nu-l vom împedeca de-a ne fi de folos. Ca să ne scoată deplin la limanul izbăvirii va trebui să ne menținem și chiar să întărim solidaritatea între noi. Nici un român nu trebue să aibă în vedere decât interesele neamului nostru, ținând la inimă râvna pentru independența noastră politică, spirituală și economică. De noi depinde să dăinuim, să trecem cu bine peste epoca aceasta. Nimic nu ne-ar putea face un mai mare rău decât desbinarea dintre noi, sau ascultarea de comande străine. Fiecare din noi să asculte numai de bărbații probați ai neamului, de cei ce s'au dovedit prin viața și prin faptele lor că

nu au în vedere decât interesele neamului. Ne-am săturat de propagandele în serviciul străinilor, îi cam ştim şi se cam cunosc cei ce au slujit mai mult pe străini decât pe Români.

Ni s'a făgăduit prin armistiţiu independenţa. Dar depinde de noi să ne-o dobândim real, în suflete, ca să o avem şi în afară.

Dar am spus că Dumnezeu nu ne-a arătat în evenimentele recente numai că e cu noi, ci şi că ne deschide o nouă fază în istoria neamului. Caracteristica ei exprimată în două vorbe este: ieşirea din greşelile trecutului. Viaţa noastră de Stat a fost împovărată înainte de multe greşeli. Să învăţăm din suferinţele grele cu cari le-am plătit, să nu le mai repetăm.

Am fost conduşi şi de democraţie şi de dictatură. Dar şi una şi alta au săvârşit aproape aceleaşi greşeli. Şi una şi alta au fost stăpânite de o mare parţialitate, de multă demagogie, au evitat munca serioasă pentru ridicarea poporului şi nu s'au sinichisit de dreptate, de merit, de cinste, de seriozitate morală, de problemele adevărate ale neamului.

In epoca anilor de dictatură, am cunoscut ce lucru primejdios pentru neam este să vorbească numai unul, sau să se spună numai ce-i place unuia, la Radio, în gazete, pe stradă, socotindu-se patriotic numai ceea ce-i convine lui şi trebuind să se ţină ochii închişi la problemele, la durerile, la primejdiile naţionale, până la căderea în ele.

Ni se deschide acum o eră de libertate, dar e de dorit să nu se mai repete în numele ei lupta sălbatecă între partide, fără grijă la interesele Ţării. Am vrea să nu se reactualizeze exclusivismul de partid, parţialitatea clubului, ci să vedem mai multe partide guvernând laolaltă, cu evitarea criticilor inutile, a exclusivismului în favoarea clientelei politice, în duh de frăţie românească, în emulaţia faptei pozitive pentru ridicarea neamului.

Poporul nostru a dat înapoi, a căzut şi mai jos faţă de străini pe teren economic, sanitar, moral, al trediţiilor etnice. Să se procedeze la o muncă sistematică, fără demagogie, pe bază de planuri reale, la ridicarea lui. Ne trebue muncă serioasă pe teren agrar, în cultură, pe teren sanitar. Să se selecţioneze elementele cari urmează şcoala teoretică mai înaltă, să nu se mai continue cu adularea demagogică a tineretului.

Tineretul a ajuns să fie socotit şi să se socotească pe sine un fel de zeu care ştie totul, poate totul, rezolvă prin instinct totul. Iar rezultatul l-am văzut. S'a făcut demagogie cu el în şcoala de toate gradele, demagogie cât a ieşit nepregătit şi [illegible] pretenţios, cari nu duc la nimic bun în extreme în loc să-l înveţe, să-l ajute să cucerească real [illegible] altă cetate a culturii, a [illegible] care abea ea rezolvă problemele, au căutat să şi-l facă aderent politic sau să-şi creeze prin aplauzele lui o popularitate găunoasă.

Muncă pe toate terenele şi studiu serios, numai prin acestea putem ridica real starea şi puterea neamului. Ţi-e mai mare jalea să vezi pe plugarii satelor noastre îmbrăcaţi odinioară în portul mândru românesc, azi umblând în zdrenţele murdare, rupte, petecite al străinilor. Ţi-e mai mare jalea să-i vezi scăpătaţi, învăţaţi la «domnia» serviciului dela oraş, iar pământul lor încăput pe mâna străinilor.

Avem de cucerit bunăstarea pe teren agrar, comercial, cultural, spiritual, moral şi de înlăturat fuga după căpătuială uşoară, lenea, alunecarea pe lângă probleme cu ajutorul vorbăriei.

In celalalt război am câştigat teritoriu, dar am ieşit din el copii. Fie ca din războiul acesta să fi câştigat minte. Şi atunci el va fi contribuit tot aşa de mult la înălţarea noastră istorică. **D. S.**

TELEGRAME

Din prilejui reîntrării noastre în şirul aliaţilor fireşti, Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit NICOLAE a trimis următoarele telegrame:

Majestăţii Sale Regelui MIHAI I

Bucureşti

Cu prilejul eroicei acţiuni pentru salvarea Ţării şi pentru reîntregirea hotarelor ei rog pe Majestatea Voastră să binevoiască a primi omagiile de credinţă recunoscătoare şi de iubire devotată din partea mea precum şi din partea clerului şi poporului credincios din Mitropolia Ardealului.

Bunul Dumnezeu să Vă ocrotească şi să Vă ajute.

NICOLAE
Mitropolitul Ardealului

Domniei Sale Domnului

General de Corp de Armată CONSTANTIN SĂNĂTESCU
Preşedintele Consiliului de Miniştri

Bucureşti

In numele clerului şi poporului drept credincios din Ardeal şi în numele meu personal Vă rog să primiţi caldele noastre felicitări pentru cinstea cu care V'a îmbrăcat Majestatea Sa Regele Mihai I de a prezida guvernul de salvare naţională a Ţării.

Bunul Dumnezeu să vă ajute ca să scoateţi la bun liman corabia vieţii neamului.

NICOLAE
Mitropolitul Ardealului

Domniei Sale Domnului

IULIU MANIU, Ministru secretar de Stat

Bucureşti

Rog primiţi viile mele felicitări pentru acţiunea de salvare naţională pe care aţi întreprins-o sub conducerea Majestăţii Sale Regelui Mihai I.

Dumnezeul îndurărilor să Vă ocrotească şi să Vă încununeze lupta cu izbânda deplină.

NICOLAE.
Mitropolitul Ardealului

Domniei Sale Domnului

CONSTANTIN BRĂTIANU, Ministru secretar de Stat

Bucureşti

Rog primiţi caldele mele felicitări pentru preţioasa contribuţie ce-o daţi la salvarea neamului şi la reîntregirea dreptelor hotare ale Ţării.

Dumnezeu să Vă aibă în sfânta sa pază şi să Vă ajute.

NICOLAE
Mitropolitul Ardealului

Domniei Sale Domnului

General ION BOICEANU, Ministrul Educaţiei Naţionale şi al Cultelor

Bucureşti

In numele clerului şi poporului drept credincios din Ardeal şi al meu personal, rog primiţi caldele mele felicitări pentru osebita cinste cu care aţi fost îmbrăcat de a conduce departamentul Educaţiei Naţionale şi al Cultelor în guvernul de mântuire a Ţării şi de reîntregire a hotarelor ei.

Nu vom înceta să rugăm pe Părintele ceresc să Vă încununeze strădaniile cele bune cu deplină izbândă.

NICOLAE
Mitropolitul Ardealului

Capitala bombardată sălbatec de aviaţia germană

După ce România a declarat că nu mai înţelege să lupte alături de Germani împotriva forţelor aliate, mergând de bună voie la sinucidere, aviaţia germană s-a năpustit cu furie bună asupra Capitalei în zilele şi nopţile de Joi, Vineri şi Sâmbătă 24—26 August, după ce generalii germani dăduseră toate asigurările că vor retrage în linişte trupele din Ţară. Cei ce au fost în Bucureşti în acele zile declară că bombardamentul german executat de avioane pornite de pe aerodromurile din jurul Capitalei, a stricat mai mult decât toate bombardamentele aviaţiei anglo-americane la un loc.

Au dărâmat cele mai de seamă edificii culturale şi artistice. Teatrul Naţional, Ateneul Român au fost lovite în plin şi au luat foc. Calea Victoriei a fost sdrobită pe tot parcursul ei. Palatul Regal a fost ţinta principală a atacurilor, probabil cu pretextul de-a se răsbuna pe Regele nostru care a pus mai presus dragostea de poporul său, decât legătura nefirească, costisitoare şi păgubitoare cu cei ce nu ne-au fost niciodată prieteni. Oare nu şi-au dat ei seama că acel palat nu e un bun personal al M. Sale, ci e al neamului, zidit cu grele sudori din munca noastră? Desigur că au înţeles, dar nu au stat la cumpănă să lovească în această naţie bună, care şi-a jertfit 3 ani pe cei mai buni fii ai ei pentru interesele lor.

Pe de-altă parte mai multe trupe germane strânse în jurul Bucureştilor au dat asalt asupra Capitalei în aceleaşi zile. Dar vitezele noastre trupe le-au respins, le-au încercuit şi nimicit. Insuşi generalul Gerstenberg, care după ce-şi dăduse cuvântul că va retrage trupele germane în linişte, le-a poruncit să atace capitala, a fost prins, după ce încă mai înainte fusese prins şi generalul Hansen, comandantul armatei germane din România.

Atrocităţile trupelor germane în retragere

In retragerea trupelor germane din Muntenia de Est acestea au incendiat instituţiile publice din oraşul Buzău, precum şi o mare parte din cartierele de locuit. Ca act de barbarie caracteristic, semnalăm uciderea unui grup de pompieri cari se găseau în serviciul comandat.

ŞTIRI

— *Intre prizonierii germani capturaţi de trupele române se află 5 generali, 500 ofiţeri şi peste 25.000 soldaţi.*

— Grosul trupelor ruseşti au intrat în capitală Joi în 31 August, după ocuparea Ploieştilor.

Consiliul de Patronaj a fost desfiinţat şi bunurile lui au trecut în proprietatea Crucii Roşii.

— *Dl Iuliu Maniu, preşedintele partidului naţional-ţărănesc, a trimis o telegramă de felicitare dlui general de Gaulle, preşedintele guvernului Franţei eliberate.*

— Fostul prim ministru ungar, până alăltăieri, a murit, îndată ce a prezentat demisia cabinetului său.

— *Mareşalul von Kluge, comandantul trupelor germane din Franţa, deasemenea a murit.*

Manifestaţie studenţească în Sibiu

In holul Universităţii Regele Ferdinan I din Cluj-Sibiu s'a făcut în seara de 31 August c. o manifestaţie de simpatie pentru ieşirea României din războiul dus alături de Axă.

Au fost de faţă un mare număr de studenţi dela toate Facultăţile Universităţii noastre în frunte cu profesorii lor. Intre alţii am remarcat pe dnii: prof. Dr. Iuliu Haţieganu, rectorul Universităţii, prof. Dr. Aurelian Ionaşcu, decanul Facultăţii de Drept, prof. Porutiu, prof. Dr. G. Popovici, prof. Gavrilă, Vătăşescu, secretarul general al Universităţii etc.

Au ţinut cuvântări pline de însufleţire dnii: stud. Lucaciu, prof. univ. G. Popovici, prof. Iancu, student Ciortean, etc. subliniind importanţa covârşitoare pentru România a marelui act istoric dela 23 August a. c.

Din moment în moment isbucnea din piepturile tinerilor studenţi ardeleni cuvintele de mântuire: „La Cluj! La Cluj!"

Manifestaţia s'a încheiat cu lungi ovaţii pentru M. S. Regele.

România a rupt relaţiile diplomatice cu Ungaria

Guvernul român a făcut cunoscut, legaţiei maghiare din Bucureşti, prin ministrul Afacerilor Străine, că a rupt legăturile diplomatice cu Ungaria.

Mari răscoale în Cehoslovacia

Ştiri primite în capitala Marei Britanii arată că slovacii s'au răsculat împotriva trupelor germane cari se retrăgeau în Slovacia.

Ştiri complimentare cu privire la răscoala din Cehoslovacia anunţă că trupele slovace continuă să se alăture unităţilor de partizani.

Lupte violente au început între cei dornici de libertate şi trupele germane, în apropiere de frontiera Moravei.

Dr. Tisso a declarat că nu ştie dacă mai poate înăbuşi revolta şi a apelat la ajutorul nemţilor.

In acelaşi timp miniştrii cehoslovaci dela Londra, d-nii Mazaryk şi Enger, au transmis din Londra apeluri poporului cehoslovac, îndemnându-l să continue lupta.

Moscova acuză Bulgaria

— Postul de Radio Moscova a acuzat aseară Bulgaria de duplicitate cu Germania.

— Misiunea bulgară pentru încheerea armistiţiului a sosit pe calea aerului, la Cairo. Intre timp guvernul Bogrianof a demisionat.

Nu lăsa otrava svonului duşman să-ţi pătrundă în casă!

O delegaţie română a plecat la Moscova pentru semnarea armistiţiului

O delegaţie română a plecat la Moscova pentru a semna în prezenţa delegaţilor britanici şi americani, convenţia de armistiţiu dintre România şi Aliaţi. Ea este formată din dnii: Dr. Gh. Pop, fost ministru secretarul general al partidului naţional-ţărănesc, Lucreţiu Patraşcanu, ministru justiţiei şi şeful partidului comunist, col. Dămăceanu, ministru, subsecretar de stat la interne şi un general din Marele Stat Major. Postul de Rado Londra mai anunţă că împreună cu ei se află şi Prinţul Barbu Ştirbei, care tratează de mai multe luni, armistiţiul cu aliaţii.

La Moscova delegaţia guvernului român va discuta cu delegaţia guvernului sovietic modalităţile de executarea pe teren a armistiţiului.

Delegaţia noastră va cere ca U. R. S. S. să nu considere ca prizonieri ostaşii români cari, în ziua de 23 August, data când s'a încheiat armistiţiul, au fost capturaţi.

Deasemenea armamentul ce a fost captural la aceiaşi dată să nu fie considerat ca pradă de război.

Atât trupa, cât şi armamentul să ne fie predat.

Un alt deziderat al guvernului român care va fi discutat în această conferinţă, va fi acela al clarificării situaţiei prizonierilor români din Rusia.

Tot cu acest prilej se va discuta şi situaţia armatei organizată în Rusia din rândurile prizonierilor români

Un alt punct care va figura pe ordinea de zi a conferinţei dela Moscova, este propunerea pe care delegaţia română o va face guvernului sovietic de a accepta ca, la venirea trupelor sovietice pe teritoriul ţării să se admită de a păstra o zonă neutră.

Problemele de ordin economic

Problemele economice, de imediată actualitate, vor fi deasemenea luate în discuţie.

Cursul monedei şi plata rechiziţiilor ce se vor face la noi pentru armata sovietică, vor fi discutate deasemeni.

Nol guvern român nu recunoaşte guvernele slovac, croat şi italian fascist

Declaraţiile dlui Gr. Niculescu-Buzeşti, ministrul afacerilor străine

D. Grigore Niculescu- Buzeşti, ministrul afacerilor străine, a făcut presei următoarele declaraţiuni:

«Noul guvern Român nu recunoaşte guvernele slovac, croat şi italian fascist.

Aceste guverne reprezintă state ce sunt creaţiuni artificiale ale regimului hitlerist în scopul de a diviza Europa şi a face astfel posibilă dominaţia germană asupra Continentului.

In ce priveşte fostul guvern din Vichy, guvernul român constată că el a încetat de a mai exista, aşa încât chestiunea nerecunoaşterii acestui guvern nu se mai pune.

Guvernul Român speră că va putea proceda cât mai curând la un schimb de reprezentanţi diplomatici cu Naţiunile Unite».

Manifestele partidelor democratice

Toate partidele democratice din Ţară lansează manifeste către popor, prezentând desideratele şi planuri de rezidire a Ţării. Toate îşi strâng rândurile, caută să-şi adune aderenţi, ca să joace în viitorul apropiat un rol cât mai predominant.

Poporul nostru este un popor cuminte şi chibzuit. El iubeşte libertatea şi ţine la independenţa Ţării. Îi place buna rânduială în treburile publice şi ţine să vadă oameni de încredere şi cu dreaptă judecată în fruntea Ţării.

Nu-i plac exagerările, oroleşte tulburarea şi nu răspunde chemărilor spre stări necunoscute şi primejdioase.

Toată naţia iubitoare de libertate şi de Ţară, trebue să facă bloc în jurul oamenilor şi a partidelor de încredere şi toate acestea trebue să se unească între ele. Nu e vreme potrivită de desbinări între fiii neamului. Acum ori niciodată trebue să fim una cu toţii, în jurul Regelui, a Ţării, a intereselor noastre. Recunoscători aliaţilor cari ne-au ajutat să ne eliberăm şi să ne aducem Ardealul la sânul Patriei, vom căuta să ne arătăm prin maturitatea şi seriozitatea noastră vrednici de ajutorul lor, dovedind că ştim să ţinem la libertatea Ţării şi la libertăţile democratice ale omului.

Patria românească, libertatea şi unitatea, acestea sunt lozincile ce trebue să călăuzească pe fiecare român.

Trupele sovietice au intrat în Capitală

Marţi dimineaţa, în 29 August, mai multe unităţi din trupele ruseşti au intrat în capitală. Populaţia le-a făcut o pretinoasă primire.

La sediul «Apărării patriotice» din strada Spătarului 15, a avut loc, în aceeaş zi, la ora 4 d. a., o adunare la care au fost primiţi mai mulţi ofiţeri şi soldaţi ruşi.

Cu această ocazie un maior rus a declarat:

Bucurie aveţi voi, bucurie avem şi noi. Pentrucă jalea pe care au adus-o nemţii pe teritoriul vostru, au adus-o şi în patria noastră. Astăzi Armata Română a făcut bloc cu Armata Sovietică pentru a distruge hitlerismul.

Noi nu vom sta mult aci, ci vom pleca mai departe, spre a urmări inamicul comun şi a-l distruge definitiv. Misiunea noastră este să nimicim hitlerismul, şi nu ne amestecăm în viaţa voastră politică. Rămâne ca singuri să Vă daţi cea mai bună organizaţie a vieţii».

Respingerea formaţiilor germano-ungare la Nord-Est de Braşov

In zilele ce au urmat armistiţiului dintre România şi Naţiunile Unite, Germanii au încercat, împreună cu Ungurii să atace înspre Braşov, pentru a ocupa pasul Predeal pentru retragerea trupelor germane de pe Valea Prahovei şi poate şi cu alte scopuri. Trupele române au respins vitejeşte aceste atacuri şi într'o luptă lângă Teliu, au luat 800 de prizonieri.

Mari manifestaţii anti-maghiare la Cluj

— Operaţiile armatelor române şi sovietice de a elibera Ardealul românesc sunt sprijinite de populaţia din Transilvania care îngreuiază transporturile şi sabotează mişcările trupelor germane.

La Cluj s'au desfăşurat uriaşe manifestaţii antigermane şi antimaghiare. Poliţia şi jandarmeria ungară nu mai sunt stăpâne pe situaţie.

Ingroziţi, funcţionarii de stat maghiari s'au baricadat în instituţiile în care se aflau şi pe care nu le mai pot părăsi.

Ardealul românesc se ridică împotriva cutropitorilor.

Mersul războiului

Frontul de Răsărit.

In sectorul de Nord, lupte cu caracter local. Armatele sovietice fac eforturi maxime pentru a fărămiţa frontul din Ţările baltice. Obiectivul lor imediat este oraşul-port Riga.

La graniţa Prusiei orientale continuă grelele lupte de apărare şi atac.

La Est de Varşovia şi în flancurile capitalei Poloniei, Mareşalul sovietic Jukov conduce personal operaţiunile de şoc ale mai multor corpuri blindate. Mareşalul german Modl face sforţări pentru a domina situaţia. In interiorul Varşoviei, armata polonează de eliberare deţine ferm poziţii importante.

La Sud de Varşovia şi 'n Nordul Carpaţilor, Ruşii presează puternic spre Cracovia, Cehoslovacia şi Ungaria.

Trupele ruseşti au pătruns în Ardealul de Nord, prin pasurile Ghimeş şi Oituz şi se apropie de Braşov. Unităţi române şi ruseşti au ocupat Topliţa.

Trupele române au blocat toate trecătorile din Carpaţii de Sud. Luptele pentru lichidarea rezistenţei germane în Bucureşti şi 'n regiunea petroliferă s'au terminat. Armata română a capturat aproape 30.000 prizonieri germani, între cari şi cinci generali. Depăşind Capitala Românieî, coloanele motorizate sovietice s'au îndreptat spre Vestul Munteniei, urmând să facă joncţiunea cu trupele de patrioţi jugoslavi ale Mareşalului Tito. Alte coloane, se îndreaptă spre trecătorile Carpaţilor.

Portul Constanţa, după lupte grele, a fost smuls din stăpânirea trupelor germane.

Frontul invaziei

Frontul din Franţa e ferfeniţit. Trupele anglo-americane, pornind din Sud, au ajuns la graniţele Italiei şi Elveţiei.

Mai spre Nord, linia Marna a fost depăşită: anglo-americanii sunt la mai puţin de-o sută de kilometri de frontierele Germaniei şi Belgiei. Numeroase amplasamente de lansare a bombelor sburătoare „V. 1" au căzut în mâlnile lor.

Germanii au pierdut în Franţa circa 1/2 milion ostaşi de elită şi un imens material de război.

Forţele franceze din interior sporesc mereu şi acţiunea lor e tot mai simţită.

Mareşalul von Kluge, comandantul trupelor germane din Franţa, a murit din pricini necunoscute până acum.

In Italia, anglo-americani au început operaţiile de străpungere a „Liniei gotice", care barează drumul spre câmpia Lombardiei şi Alpi.

In Pacific

Anglo - americanii se pregătesc pentru asaltul împotriva insulelor Filipine. Tokio, capitala Japoniei, este bombardat mereu de super-fortăreţe sburătoare americane.

In Birmania şi China, trupele engleze şi cele ciunkingheze înaintează.

In aer

Oraşele germane şi teritoriile controlate de hitlerişti sunt bombardate intens şi continuu de aviaţia anglo-americană. In zilele din urmă, atacurile ei s'au îndreptat mai ales asupra obiectivelor din Prusia orientală [Kőnigsberg] şi din Europa centrală [Ungaria, Cehoslóvacia, Polonia].

Pe toate fronturile, operaţiile militare sunt în tolu, Naţiunile unite (Anglia, U. S. A. şi U. R. S. S.], deţin iniţiativa. (+)

Sub flamurile credinţei străbune

Cu toată viforniţa vremurilor prin care trecem, cu tot sbuciumul care macină structura omenirii, nădejdile de bine înfloresc în suflete în înfăptuiri măreţe pe aripile slavei dumnezeeşti.

Ne oprim o clipă, spre a smulge din şirul zilelor sbuciumate fapta unor buni credincioşi cari s'au gândit că făptuind lucruri plăcute lui Dumnezeu, să scoată în evidenţă trăinicia neamului prin ajutorul Domnului.

Este vorba de comuna veche grănicerească *Orlat*, care deşi bine situată cu industrii şi cu poporeni bine gospodăriţi, duce lipsă de un locaş de închinare ortodox, unde credincioşii să-şi poată alina durerile şi necazurile.

Credincioşii ortodocşi, într'un număr destul de considerabil, au la Orlat o capelă neîncăpătoare, la marginea satului.

Iată însă că din drumul pribegiei s'a oprit un suflet bun de creştin, dl colonel *Dr. Octav Gorăscu*, care s'a gândit să ridice, ajutat de bunii credincioşi, o biserică ortodoxă în această comună.

Dumineca trecută, după serviciul divin dela capelă, credincioşii în frunte cu preotul local *Ştefan Tascianu*, au pornit în procesiune la şcoala primară spre a ţinea o consfătuire.

După invocarea Sfântului Duh, dl colonel Dr. Octav Gorăscu arată necesitatea zidirii bisericii, aducând exemple pe marii bărbaţi cari au ridicat altare de închinare în decursul vremurilor grele, ca o chezăşie a puterii dumnezeeşti ce ne-a ocrotit totdeauna.

D Sa própune un comitet de iniţiativă, pentru strângerea fondurilor de clădire. Propunerea este primită în unanimitate. Se aleg preşedinţi de onoare dnii General de armată Macici şi General Rozin, preşedinte activ părintele Şt. Tascianu, vice-preşedinţi dnii colonel Cristache Ionescu şi avocat Dr. Romanescu, casier Savu Dragomir, epitrop, secretar Iosof Maniu, şi mai mulţi membri.

Sf. Sa părintele Şt. Tascianu, în cuvinte calde, mulţumeşte în numele credincioşilor săi dlui colonel Dr. Gorăscu.

Credincioşii ortodocşi trec la faptă şi plini de însufleţire, subscriu banii în bani pentru clădirea Casei lui Dumnezeu, sumă care, în mai puţin de-o oră, a ajuns la 800,000 Lei.

Fapta lor o vor imita, desigur, şi alţi buni creştini, ca în curând clopotele noului locaş să vestească: „Mărire întru cei de sus, lui Dumnezeu, pe pământ pace, între oameni bună învoire". — *Coresp.*

Citiţi, sprijiniţi şi răspândiţi ziarul

Telegraful Român

Prin minciuni, duşmanul turbură sufletele celor slabi

Ştire importantă

Până la noui dispoziţiuni „Telegraful Român" va apare, începând de Luni, 4 Sept. în fiecare zi, aducând ştirile cele mai verificate şi descifrând sensul naţional şi creştin al marilor evenimente în desfăşurare. In momentele epocale pe cari le trăim, am socotit că ziarul nostru trebue să fie prezent în mod cât mai neîntrerupt, cu duhul său de autentică dragoste de neam şi de interesele lui adevărate.

La Catedrala din Sibiu

Din pricina primejdiei de bombardamente aeriene de până acum, slujbele în Catedrala din Sibiu, Utrenia şi sf. Liturghie, s'au ţinut de dimineaţă, încât totul se termina la ora 9.

De acum înainte se revine la rânduiala cea veche.

In Dumineci şi sărbători

Utrenia începe la ora 8 şi jumătate iar sf. Liturghie la ora 9 şi jumătate, terminându-se la ora 11.

In zilele de peste săptămână: *Utrenia începe la ora 6 şi jumătate, iar sf. Liturghie la ora 7 şi jumătate.*

Programul

serviciilor religioase la Sfânta biserică Catedrală din Sibiu pe luna Septemvrie 1944

1. In fiecare zi dimineaţa la ora 6½ Utrenie şi în continuare *Sfânta Liturghie*. In fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie „*Acatistul Maicii Domnului*".
2. *In Dumineci şi Sărbători* dimineaţa la **ora 8½ Utrenia, în continuare la ora 9½ Sfânta Liturghie.** La liturghie cântă „Corul catedralei", sub conducerea profesorului Gheorghe Şoima.
3. *Duminecă în 3 Septemvrie 1944*, servesc: Prot Mihail Neagu, cons. Gheorge Secaş şi prof. Dr. Teodor Bodogae, diaconii: Anatolie Scurtu şi Simion Macarie. *Predică: Cons. Gh. Secaş.* — La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *preot Dr. Ioan Chioariu*, dela parohia Sibiu — Inferior.
4. *Vineri în 8 Sept. 1944 la Naşt. Maicii Domnului* servesc: Prot. Mihai Neagu, preot Ştefan Morariu şi cons. Ioan Ruşdea; diaconii: Alexandru Popa şi prof. Dr. Grigorie Marcu. *Predică: prof. Dr. Grigorie T. Marcu.* — La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *prot. Mihail Neagu.*
5. *Duminecă în 10 Sept. 1944* servesc: prot. Mihail Neagu, prof. Gheorghe Şoima şi duhovnicul Nicodim Belea: diaconii: Ioan Circov şi Simion Macarie. — *Predică: duhovnicul Nicodim Belea.* La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *preot Ioan Albu*, dela parohia Sibiu-Iosefin.
6. *Joi în 14 Sept. 1944, la înălţarea sf. Cruci*, servesc: I. P. Cuv. Arhim. Teodor Scorobeţ, cons. Dr. Andrei Gâlea şi Ieronim Grovu, prot. Mihail Neagu şi Pr. Ştefan Morariu; diaconii: Anatolie Scurtu şi cons. Alexandru Popa. *Predică prot. Mihail Neagu.* La Oastea Domnului predică: *cons. Gheorge Secaş.*
7. *Duminecă în 17 Sept. 1944* servesc: cons. Ieronim Grovu, Aurel Nanu şi prot. Mihail Neagu, diaconii: Ioan Circov şi Simion Macarie. *Predică: cons. Aurel Nanu.* La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *preot Nicolae Constantin* dela parohia Sibiu-Lazaret,
8. *Duminecă în 24 Sept. 1944*, servesc: cons. stavr. Emilian Cioran, cons. Gh. Maior şi prot. Mihail Neagu, diaconii: Anatolie Scurtu şi Simion Macarie. *Predică: cons. Gheorghe Maior.* La Oastea Domnului predică *preotul Dr. Corneliu Sârbu*, dela parohia Sibiu-Treisteiari.

CĂRŢI ŞI REVISTE

Activitatea „Astrei" în 25 ani dela unire (1918—1943), de *Dr. G. Preda*, vicepreşedinte al „Astrei", Sibiu, 1944, Editura „Astrei", Tip. „Dacia Tralană", 232 pg. Lei 400. — Volumul, apărut în Biblioteca „Astra", Nr. 31, scoate la lumină activitatea şi realizările de seamă ale „Astrei" din timpul unui sfert de secol dela unirea politică a ţării noastre (1918—1943), pentruca cetitorii să poată vedea că acest aşezământ cu toate greutăţile ivite, a progresat, întregindu-şi neîncetat programul şi scopul pentru care a fost înfiinţat. Autorul, un prea devotat slujitor al „Astrei", a izbutit să înfăţişeze o documentată şi fidelă icoană a acestor realizări, pe lângă toate împrejurările puţin favorabile scrisului din vremile de astăzi.

Umoristul Ardealului, A. P. Bănuţ, studiu critic, de *Eugeniu Potoran*, 1944. Tip. P. Mihuţ — Tinca-Bihor. — Pagini 47. Preţul ?

Criticul bihorean, dl E. Potoran, înfăţişează, în această broşură, personalitatea literară a mult talentatului umorist ardelean, cunoscut ca unul dintre cei mai iscusiţi scriitori şi ziarişti, în deosebi în Ardealul nostru de ieri. Moravurile şi tipurile din societatea noastră ardeleană, înainte de război, zugrăvite de condeiul maestru al umoristului Bănuţ, se vor mai citi multă vreme de cei doritori să cunoască mai de aproape această societate, cu însuşirile ei bune şi rele, prezentate în culorile unui umor sănătos.

Nr. 611/1944. [48] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II-a **Mărcuş**, din protopopiatul *Prejmer*, jud. Braşov, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat.
2. Locuinţă în casa parohială, veche, cu grădină de 380 st. p.
3. Sesiunea parohială: veche 6 jug. 322 st. p. arabil şi 1 jug. 1137 st. p. fânaţ; iar din rezerva de stat 6 jug. fânaţ; şi folosinţa fostului cimitir lângă biserică în suprafaţă de 761 st. p.
4. 25 l. pórumb strujit dela fiecare cap de familie [dela văduvi jumătate].
5. Folosinţa a 15 jug. pădure din composesoratul Mărcuş, pentru lemne de foc.
6. Venitele stolare obişnuite în parohie.

Concurenţii îşi vor înainta în termen cererile de concurs, — însoţite de actele necesare prescrise de Regulamentul pentru parohii, şi de încuviinţarea de candidare exoperată dela I. P. Sf. Mitropolit, — Oficiului protopopesc ortodox român din Prejmer.

Candidaţii se vor prezenta în parohie în una din Dumineci sau sărbători cu încuviinţarea prealabilă a subsemnatului oficiu protopopesc, spre a face cunoştinţă cu credincioşii.

Prejmer, la 24 Iunie 1944.

Oficiul protopopesc ortodox român din Prejmer, în înţelegere cu Consiliul parohial.

Ioan Ludu
protopop

[53] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a **Roadăş**, protopopiatul Cohalm, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele sunt:

1. Salarul dela stat.
2. Locuinţă parohială cu grădină.
3. Sesiunea parohială: 9 jug. fânaţ, 4 jug. arător.
4. Câte 20 litri cereale [grâu sau porumb] de familie.
5. 20 m. steri, lemne din pădurea bisericii, aduse acasă.
6. Stola obişnuită.

Cererile de concurs, însoţite de cuvenitele acte şi de încuviinţarea de candidare, se vor înainta Oficiului protopopesc Cohalm [Rupea].—concurenţii urmând a se prezenta în parohie, cu avizul subsemnatului, pentru a se face cunoscuţi credincioşilor.

Cohalm [Rupea] 23 August 1944.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu Consiliul parohial din Roadăş.

Alex. Brotea
protopop

Nr. 897/1943/44. (49) 2—3

Publicaţiune de licitaţie

Se publică licitaţie cu termen de 30 zile pentru aprovizionarea Internatului Academiei Teologice „Andreiane" din Sibiu, pe anul şcolar 1944/45, cu următoarele alimente:

1. Cartofi săpunari calitatea I;
2. Carne de tot felul calitatea I, grăsime de porc şi mezeluri de tot felul.

Preţurile se vor arăta în oferte per kilogram la fiecare articol alimentar. Cartofii vor fi livraţi la Internat şi aşezaţi în pivniţă.

Concurenţii îşi vor înainta ofertele închise în conformitate cu dispoziţiile legii O.C. L. în vigoare, până la 27 Septemvrie 1944 la Rectoratul Academiei teologice Sibiu, unde se pot lua zilnic informaţiuni în orele de lucru.

Sibiu, 24 August 1944.

Rectoratul Academiei

[52] 1—1

Publicare de licitaţie

Consiliul parohial ortodox român din *Avrig*, jud. Sibiu, dă în licitaţie publică, pe ziua de 10 Septemvrie 1944, la ora 12, lucrarea de reparaţie a bisericii.

Condiţiunile se pot vedea în orice zi la Oficiul parohial.

Avrig, la 26 August 1944.

Preot **A. Radu**

[51] 1 1

Publicare de licitaţie

Consiliul parohial al parohiei *Şimon* biserica veche, jud. Braşov, dă în întreprindere prin licitaţie publică, cu oferte închise, pe ziua de 8 Septemvrie 1944, ora 16, la Oficiul parohial, lucrarea ferestrelor şi a uşilor bisericii.

Concurenţii autorizaţi pentru astfel de lucrări vor înainta ofertele cu garanţia de 5% din suma oferită, până la data de mai sus.

Informaţiuni se dau la Oficiul parohial.

Preot **Valeriu Puşcariu**

Daţi sânge pentru răniţi. Centrul de transfusie şi conservarea sângelui. Strada Octavian Goga Nr. 28, Sibiu.

Tăceţi! Un cuvânt poate distruge mii de vieţi.

FOIŞOARA

CAPITOLUL II

Misionarismul laic în practica bisericească a primelor veacuri creştine

[11]

(Cu referire specială la lupta antisectară)

Alături de relatările bogate asupra desfăşurării intense a misionarismului laic în sens larg, asupra cărora nu zăbovim, Sf. Scriptură a Noului Testament ne dă următoarele informaţiuni asupra practicării misionarismului laic în sens restrâns; şi anume: Cei doi orbi vindecaţi de Mântuitorul — deşi El „le-a poruncit... zicând: Vedeţi, nimeni să nu ştie"[1] — „*l-au vestit în tot pământul acela*".[2] Demonizatul din ţinutul Gadarenilor, vindecat de Mântuitorul şi trimis de El la misiune în cercul familiei sale, a ascultat porunca divină şi a depăşit chiar sfera fixată de Domnul: „Şi s'a dus şi a început să vestească în Decapole (Luca: „prin *toată* cetatea") câte i-a făcut Iisus lui şi toţi se minunau".[3] Mulţi din cei ce au asistat la minunea vindecării unui surdo-mut din preajma mării Galileii, s'au comportat în aşa fel, încât Sf. Scriptură mărturiseşte despre ei: „Şi le-a poruncit să nu spună nimănui, *dar cu cât el îi oprea, cu atât mai vârtos vesteau*".[4]

[1] Mat. 9, 30. [2] Ibidem, v. 31.
[3] Marcu 5, 20. Vezi şi: Luca 8, 39. [4] Marcu 7, 36.

Un oarecarele propoveduia cuvântul Evangheliei, scoţând draci în numele lui Iisus.[1] Femeia samarineancă, mişcată adânc de convorbirea sa cu Mântuitorul, L-a vestit celor din Sihar în felul următor: „Veniţi de vedeţi un om, care mi-a spus toate câte am făcut. Nu cumva acesta este Hristos?"[2] Slăbănogul dela Vitezda vesteşte Iudeilor, că Iisus l-a vindecat: „Atunci s'a dus omul şi *a vestit Iudeilor* că Iisus este cel ce l-a făcut sănătos".[3] Orbul din naştere vindecat de Mântuitorul vesteşte pe Iisus cu stăruinţă şi curaj.[4] Maria Magdalena vesteşte ucenicilor pe Hristos cel înviat din morţi: „Venit-a Maria Magdalena şi a vestit ucenicilor că a văzut pe Domnul şi acestea i-a zis".[5] Despre cei împrăştiaţi de pustiirea lui Saul, Sf. Scriptură relatează: „treceau *binevestind euvântul*".[6] Cine poate afirma categoric, că printre aceştia nu erau *şi laici?* La fel e cazul şi cu următoarea relatare scripturistică: „Şi erau unii dintre ei bărbaţi Ciprieni şi Cireneni, care intrând în Antiohia *grăiau către Elini, binevestind pe Domnul Iisus*".[7]

Încă în timpul misiunii sale pământeşti, Mântuitorul a dat sfinţilor Apostoli drept *colaboratori* pe cei 70 de ucenici: „Iar după acestea a ales Domnul pe alţi şaptezeci şi i-a trimis câte doi înaintea feţei sale, în toate cetăţile şi locul unde avea el să meargă. Şi zicea către ei: Secerişul este mult, iar lucrătorii puţini; deci rugaţi pe Domnul secerişului, să scoată lucrători la secerişul său".[8]

[1] Cf. Marcu 9, 38—40. Luca 9, 49—50. [2] Ioan 4, 29.
[3] Ioan 5, 15. [4] Ioan 9, 11; 15, 17, 25, 28, 30 şi 33.
[5] Ioan 20, 18. [6] Fapte 8, 4. [7] Fapte 11, 20,
[8] Luca 10, 1—2.

După Înălţare, Mântuitorul le-a dat tot sf. Apostoli: *profeţi, învăţători, evanghelişti* şi alţii, înzestraţi cu harisme. E drept, că nu ştim mai precis poziţia şi competinţa celor 70 faţă de Biserică şi faţă de sf. Apostoli şi că profeţii, învăţătorii, evangheliştii şi alte persoane erau organe extraordinare ale Bisericii creştine primare, care n'au avut succesori.[1] Totuşi putem afirma fără riscul de a greşi, că *Însuşi Mântuitorul şi sfinţii Apostoli au practicat din plin principiul colaborării laice în propoveduirea Evangheliei.* Cu atât mai vârtos, cu cât înşişi sf. Apostoli şi-au ales *colaboratori mireni;* de pildă sf. Ap. Pavel şi-a ales pe Tit, Sila, Timotei, Dionisie Aeropagitul şi alţii, iar sf. Ap. Ioan pe Ignaţiu, Policarp şi Papia. Sf. Scriptură n'a păstrat numele tuturor colaboratorilor, cari se pare că erau destul de mulţi. Totuşi ea cuprinde unele relaasupra activităţii lor, ca de pildă: „Iar Pavel şi Varnava rămaseră în Antiohia, învăţând şi binevestind *împreună şi cu alţii mulţi* cuvântul Domnului";[2] iar sf. Ap. Pavel scrie: „Te rog... ajută-le lor, *care împreună cu mine s'au nevoit întru Evanghelie*, cum şi cu Clement şi cu *ceilalţi tovarăşi de lucru ai mei...*".[3] Nu uităm că unii din colaboratorii sf. Apostoli au devenit cu vremea membri ai ierarhiei bisericeşti, dar au lucrat pe terenul misiunii creştine încă înainte de a dobândi această calitate, deci *şi ca laici.*

[1] Cf. *Popovici Eusebie:* Istoria bisericească universală. Ed. 2-a. Bucureşti 1925. Vol. I. p. 192 şi 254 sq.
[2] Fapte 15, 35. [3] Filipeni 4, 3.

[Urmează].

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL XCII SIBIU, 4 Septemvrie 19 Exemplarul Lei 7.- Nr. 37

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Str. Şaguna 8 Sibiu

Telegraful R[illegible]

Organ naţional-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

Apare zilnic

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorităţi şi străinătate un an 5000 Lei. - Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole şi corespodenţe se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor un petit 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

LA DRUM

Pentru a da informaţiuni conştienţios culese în aceste vremuri de mari prefaceri şi a nu lăsa ca fantezia agitată să povăţuiască opinia noastră publică, am hotărît să scoatem pentru un timp oarecare TELEGRAFUL ROMÂN în fiecare zi.

Vom tălmăci înţelesul evenimentelor în lumina sănătoasă a Evangheliei şi a aspiraţiunilor adevărate ale neamului nostru.

Cu deplină înţelegere pentru vremurile noui, vom păstra principiile verificate ca izbăvitoare în trecutul existenţii noastre ca neam.

Să fim cu încredere în dreptatea cauzei noastre şi în viitorul ce ni se deschide. Suntem un popor tânăr şi ne aflăm cu năzuinţele noastre în albia în care se desfăşoară viaţa omenirii dornică de dreptate, de pace şi libertate.

† *NICOLAE*
Mitropolitul Ardealului

Toţi în jurul Neamului

Ziarul nostru va apare câtăva vreme în fiecare zi, pentrucă fiecare zi e plină de evenimente creatoare de epocă. Şi este o datorie să mergem în pas cu ele, pentru a nu rămânea în urmă şi dedesuptul lor.

Din aceste evenimente desprindem deocamdată ca aport pozitiv pentru neamul nostru o nouă rotunjire a Ţării, iar ca poruncă vitală, străduinţa pentru independenţa ei.

Până ce un neam mustește de vigoarea tinereţii şi Providenţa are să realizeze prin el o parte din marele ei plan, el se ridică din orice împrejurare care-l apasă, forţele lui căutându-şi noui căi prin cari năvălesc la largul vieţii întru arătare.

Lovit în ultimii ani în integritatea hotarelor şi a independenţii Statului său, nu şi-a pierdut nici o clipă siguranţa că în scurtă vreme îşi va reface hotarele şi se va scutura de orice servitute.

Azi trăim împlinirea acestei certitudini, prin voinţa neamului, prin înţelepciunea şi patriotismul tânărului nostru Rege şi a unor bărbaţi de seamă în cari s'a încorporat fără clintire această voinţă românească fundamentală.

Viteaza armată a neamului a intrat pe pământul Ardealului răpit de nedreptatea dela Viena şi înaintează fără şovăire. Peste puţină vreme vom strânge între hotarele firești ale sângelui şi graiului nostru tot ce ni s'a luat cu silnicie.

Tot odată neamul nostru a scuturat un jug străin dinlăuntru Ţării şi are cea mai hotărîtă voinţă să nu i se mai lase furată independenţa lăuntrică de nimeni. Aceasta o vreau aliaţii noştri dela noi şi neamul românesc va dovedi că are toată maturitatea sufletească pentru a-şi elupta şi păstra neştirbită suveranitatea în lăuntrul hotarelor sale.

Ceea ce ne-a adus ştirbirea independenţii în trecutul apropiat a fost desunirea dintre noi şi angajarea unora în *filii* străine. Experienţa ne-a învăţat să fim pentru viitor una şi să gravităm cu toate simţirile noastre exclusiv spre inima neamului, spre destinul lui independent. Înţelepciunea creştină spune să nu înghiţi nimic din ale străinului, ca să nu te înghită străinul.

Mai presus de orice interes personal, de orice pasiune particulară, se ridică pentru toţi problema asigurării viitorului liber al neamului. Spre această zare să tindem şi Dumnezeu ne va ajuta.

D. STĂNILOAE

„Noua ordine europeană“

Nu e titlul vreunei gazete noi, nici al vr'unor declaraţii făcute de curând de cine ştie ce bărbat de stat. Ci e cunoscuta formulă pe care au desenat o cu semne uriaşe propagandiştii celui de al treilea Reich, în ultimul deceniu, pe cerul politic al continentului nostru. E lozinca pe care au îmblătit o ei în presă, la radio şi în cuvântări, în ultimii zece ani. E butoiul gol, pe care l-au bodogănit asurzitor la urechile unei lumi necăjite şi speriate, atât amar de vreme.

Nimeni nu ştia ce se ascunde sub formula uriaşă, nimeni nu cunoştea sensul lozincei răsunătoare, nimeni nu ştia ce-i în butoiul asurzitor. Fiindcă nimeni n'a spus-o vreodată verde, lămurit. Ceice o puteau spune nu voiau s'o spună, iar ceice voiau, nu puteau.

De bănuit însă toţi bănuiau cam ce se ascunde sub formula enigmatică. „Noua ordine europeană" însemna regimul în care neamurile şi ţările europene erau puse în slujba Herrenvolk ului. Ştiţi cine-i ăla, că spune numele.

Intrucât ne privea, noi am trăit *exegeza cumplită a faimoasei lozinci. Fiindcă Nemţii ne-au tăiat în două Ardealul, leagănul neamului; au înfipt cuţitul în inima noastră. Ce-ar fi urmat după o biruinţă a lor, poate bănui ori cine că nu-i mare filosofie.*

Dar din îndurarea lui Dumnezeu şi cu jertfele uriaşe ale Aliaţilor, în rândurile cărora luptă astăzi şi viteaza noastră armată, noua ordine europeană n'o vor face ceice au trâmbiţat-o atâta vreme, ci aceia cari au spus de atâtea ori că luptă pentru o rânduială în care oamenii şi neamurile deopotrivă se vor bucura de libertate, de dreptate şi de pace creştinească.

Că n'a lăsat Dumnezeu neamurile ca să se robiască unele pe altele, ci să viețuiască în pace şi în frăţească împreună lucrare, iar cine se împotriveşte acestei legi, lui Dumnezeu i se împotriveşte.

Legea Domnului nu minte: „celor trufaşi Dumnezeu le stă împotrivă, iar celor smeriţi le dă har". Radu Brazdă

SITUAŢIA FRONTURILOR

Marele Stat Major comunică în legătură cu operaţiile armatei române din ziua de Sâmbătă 2 Septemvrie;

Urmărind pe Germanii în retragere, trupele române au distrus în dreptul portului Calafat 5 vase germane, avariind altele 5. Operaţiuni similare au avut loc şi în dreptul localităţii Gruia.

In Transilvania sudică trupele române au ocupat localităţile Racoşul de sus, Baraolt, Miloşoara, Aita-mare, Aita-mijlocie, Belini şi Băile Şugaş, iar la sud de Sf. Gheorghe operaţiile se desfăşoară favorabil la Nord-Est de Bicfalău.

In legătură cu operaţiile armatei române din ziua de Duminecă 3 Sept. M. St. major comunică:

In urmărirea unităţilor navale germane, forţele române au scufundat, în afară de vasele anunţate ieri, încă şi alte câteva moto-nave germane la Vest de Calafat.

In Ardeal, respingând rezistenţa trupelor maghiaro-germane, trupele noastre au câştigat şi mai mult teren în regiunea sf. şi la Est de Baraolt.

Frontul francez. Trupele aliate au pătruns în Belgia. Ele au eliberat Tournay, la 48mile de Bruxelles. O coloană înaintată a atins Namur şi Charleroy, deflancând oraşul Bruxelles, pe care Germanii îl evacuează. Trupele americane au ocupat oraşele Sedan, Verdun şi Longville, la graniţa Luxemburgului. Aliaţii au străpuns linia suplimentară a liniei Maginot şi se află la mai puţin de 20 km. de frontiera Germaniei. In sectorul britanic şi canadian, coasta Canalului Mânecii a fost în întregime deflancată. Aliaţii sunt la marginea oraşului Abeville. Trupele aliate din sudul Franţei urmăresc pe Germani care se retrag în direcţia Ronului. Trupele americane au cucerit Lyonul. Prizonierii capturaţi în sudul Franţei întrec cifra de 55000.

Italia. Armata VIII-a a străpuns linia gotică. Trupele americane venind din sudul Franţei trec Alpii spre şesul Lombardiei şi au înaintat 12 km. în interiorul Italiei la sud de Torino. Pisa a fost complet eliberată.

Un nou post de radio emisiune se va pune în funcţiune. El se va numi Bucureşti II şi va emite pe lungimea de undă 212,4.

Ieri 3 Sept. a. c. Comandantul Gen. al Armatei Sovietice, a reînoit declaraţia din 20 Aprii şi 25 Aug. a Ministrului de Externe Molotov, afirmând încăodată că Ruşii nu au faţă de România nici o revendicare teritorială şi nici nu urmăresc o anumită schimbare de regim în Ţara noastră.

Revenire la regimul constituțional

Printr'un decret regal publicat azi, s'a revenit la Constituția din 1866 completată cu prevederile celei din 1923. Prin această măsură se garantează libertatea individuală și inamovibilitatea funcționarilor publici.

Un alt articol al acestui Decret prevede pregătirea unei Reprezentanțe Naționale.

Până la alcătuirea acestei Reprezentanțe, puterile constituționale vor fi exercitate de Rege, la propunerea Consiliului de Miniștri.

Rugăciunea de mulțumită dela Catedrala mitropolitană

Sibiu 4. — Ieri dimineață, la orele 11, după sf. Liturghie, s'a săvârșit în Catedrala noastră mitropolitană o rugăciune de mulțumită și cerere de ajutor și binecuvântare dela Dumnezeu, pentru Românii de pretutindenea.

A oficiat I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* al Ardealului, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

Cu acest prilej, Păr. Mihail Neagu, protopopul Sibiului, a citit dela amvon Pastorala dată de către I. P. Sf. Mitropolit Nicolae la 30 August a. c., când se împlineau patru ani dela înjumătățirea Ardealului prin «dictatul» dela Viena.

La sfârșit I. P. Sf. Mitropolit Nicolae a împărțit anaforă credincioșilor cari umpluseră Catedrala.

Au asistat la această rugăciune de obște: P. Sf. Lor Episcopii *Vasile Stan* al Maramureșului și *Nicolae Colan* al Vadului, Feleacului și Clujului, dl Prof. Dr. *Iuliu Hațieganu*, rectorul Universității Ardealului, dl General *Constantin Negoescu*, prefectul județului Sibiu, dl Dr. *Ioan P. Papp*, primpreședintele Curții de Apel, dl Dr. *S. Mitea*, vice-primarul Municipiului, dnii Prof. univ. O. Ghibu, S. Dragomir, A. Ionașcu, Dr. Gh. Popovici, ș. a., numeroși ofițeri superiori, înalți magistrați și clerul dela centrul Mitropoliei Ardealului.

Ziarele suedeze despre evenimentele din România

Ziarele suedeze publică zilnic articole despre evenimentele din România, scoțând în relief aportul decisiv pe care l-a adus ea prin hotărîrea recentă, la grăbirea sfârșitului războiului. Prin actul ei România a rupt zăvorul Balcanilor și a deschis drum larg armatelor rusești spre inima Germaniei.

Regele Mihai este «omul zilei» și poate fi numit «Prințul păcii».

In România lucrurile s'au petrecut altfel decât în Italia și deci și urmările trebue să fie altele. In aceasta Țară întotdeauna a fost o opoziție puternică împotriva politicei axiste. Aliații i-au recunoscut acestei țări din primul moment dreptul de cobeligerantă alăturea de ei și România s'a și validitat puternic în această calitate, curățind teritoriul românesc de trupele germane.

Despre personalitatea dlui Niculescu Buzești, fost ministru la Stockholm, ziarele suedeze au cele mai elogioase cuvinte, arătând că încă deacum un an Domnia Sa făcea declarații ziariștilor din capitala Suediei despre dorința de pace a României.

CALENDAR CREȘTIN

Biesrica ortodoxă prăznuește:
Marți 5 l. c. — Minunea sf. Arhanghel Mihail.

FARMACIILE DE SERVICIU

Luni 4: Victor Pop, str. Regina Maria 36 tel 362
Marți 5: Carol Műller. Piața Regele Ferdinand 10, tel. 456
Miercuri 6: Siegfrid Timal, str. Turnului 18, tel. 651
Joi 7: Fritz Zobel (La Coroana), str. Ocnei 2, tel 332 A
Vineri 8: Șt. Moga, str. Elisabeta 16, tel. 53
Sâmbătă 9: Guids Fabritius (La Ursu) Piața Mică 27, tel. 199
Duminecă 10: Dr. Hans Binder (La Ingerul), str. A. Iancu 9, tel. 244.

O delegație de ziariști americani la Primul ministru

Sâmbătă, 2 August a. c., d. general Sănătescu, președintele Consiliului de Miniștri, a primit o delegație de ziariști americani, în prezența dlor Iuliu Maniu, Const. Brătianu și Titel Petrescu, miniștri de Stat.

Armatele anglo-americane au trecut granița belgiană și se apropie de Olanda

Generalul Eisenhower a adresat aseară trupelor germane din Belgia un avertisment, arătându-le situația disperată a Wehrmacht-ului și anunțând că se vor lua măsuri extrem de severe împotriva celor care, prin acțiunile lor, vor stânjeni înaintarea trupelor aliate victorioase.

Deasemenea, generalul Eisenhower a adresat un mesaj special poporului olandez, îndemnându-l să nu se răscoale în massă, ci să facă dificultăți germanilor în transporturi, în administrație și să dea ajutoare de orice fel organizatorilor rezistenței interne împotriva germanilor.

Generalul Eisenhower a numit ca șefi ai acțiunii de rezistență internă pe Principele Bernard al Olandei pentru Olanda și pe generalul Yvon Gérard pentru Belgia.

Trupele de eliberare slovace atacă Ungaria

După cum se știe, de mai multe zile, simțind ritmul accelerat al evenimentelor care vor aduce biruința Aliaților și deci și independența statelor mici, poporul slovac a luat armele împotriva ocupanților germani. Luptele cele mai crâncene se dau în valea râului Vaag, care leagă spațiul sudestic al Europei de nord-vestul ei. Operațiile slovace s'au întins, cu toate concentrările Germanilor făcute la cererea lui Tiso, pe aproape tot teritoriul slovac.

O parte din trupele slovace au trecut la Lukeneț (N.-Vest de Mișkolț) în teritoriul răpit pe nedrept de Unguri, relatează Serviciul de Radio mediteranian.

Eliberarea Belgradului e iminentă

Un comunicat al Cartierului general al forțelor jugoslave anunță că trupele de patrioți ale Mareșalului Tito, după lupte grele, au pătruns în suburbiile Belgradului. Lupta pentru eliberarea capitalei Jugoslaviei a început.

Forțele sovietice ale Generalului Malinowski, continuându-și înaintarea prin Muntenia și Oltenia, sunt pe punctul de-a face jonțiunea cu armata Mareșalului Tito.

Blindatele engleze, debarcate pe coasta dalmată, înaintează spre Belgrad.

Invățătura zilei

Păstrați unirea duhului în legătura păcii.

(Efeseni 4, 3)

Războiul se va termina în 3-4 săptămâni

Potrivit unor informații emanând dela cartierul generalului Eisenhower și cu considerare la mersul evenimentelor, în Statele Unite se crede că victoria ar putea fi câștigată în viitoarele 3—4 săptămâni. Deci, cam pe atunci s'ar putea soroci și sfârșitul actualului război.

UN NOU MINISTRU

București. Dl *Sabin Manuilă*, Directorul Institutului de Statistică, a fost **numit Subsecretar de Stat la Președinția Consiliului de Miniștri.**

București 4. — Oficial se anunță că baronul Manfred von Killinger, ministrul Germaniei în România, s'a sinucis în localul Legației germane din București cu secretara sa.

Noul guvern bulgar

S'a format un nou guvern bulgar, sub președinția dlui Muravieff, șeful partidului agrar. Dl Mușanoff, reprezentantul social-democrației bulgare, rămâne ministru fără portofoliu. La Cairo, schimbarea aceasta este socotită ca satisfăcătoare pentru aliați. Elementele din care e format acest guvern, reprezintă stânga filo-rusă. Ele au făcut tot timpul opoziție.

Ultima oră

Finlanda a rupt relațiile cu Germania

Stockholm 4. — Cu începere de astăzi de dimineață, Finlanda a rupt relațiile cu Germania și a încetat ostilitățile cu Rusia. Mareșalul Manerhaim a dat toate dispozițiile necesare în acest sens. Dacă trupele germane din Finlanda nu sunt retrase până la 15 Septembrie, vor fi considerate ca prizoniere.

Londra 4. — Trupele anglo-americane au cucerit orașul Bruxelles.

București 4. — Ministrul Clodius însărcinat de Germania în repetite rânduri să rezolve chestiuni economice în România, e făcut prizonier în capitala Țării.

București 4. — Răspunzând unui mesagiu radiodifuzat prin care guvernul dela Budapesta invită guvernul român să accepte o reciprocă eliberare a celor deținuți, acesta din urmă a declarat că măsura n'a fost luată cu discriminarea cetățenilor după caracterul lor etnic, ci ea este generală. România, când ia asemenea măsuri, se conduce după prevederile constituției sale, nu după alte criterii.

GUVERNUL grec completat

Guvernul grec al Dlui Papandreu s'a complectat cu 5 miniștri, reprezentând stânga.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL XCII SIBIU, 6 Septemvrie 1944 **Exemplarul Lei 7.-** Nr. 38

Telegraful Român

Organ naţional-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

Apare zilnic

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorităţi şi străinătate un an 5000 Lei. - Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole şi corespondenţe
se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un petit 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile
se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Str. Şaguna 8 Sibiu
ex. (Of.)

„REGELE PĂCII"

A trecut mai bine de-o săptămână de când Majestatea Sa Regele Mihai I, executând vrerea tot mai vădit manifestată a poporului nostru, a săvârşit istoricul act al reintegrării României în frontul amiciţiilor noastre tradiţionale.

Fapta Suveranului României a avut pretutindeni un ecou din cele mai vii. Şefii de partide au mărturisit cinstit că meritele acestei acţiuni de curaj şi înaltă prevedere politică îi revin în întregime tânărului şi înţeleptului vlăstar al Dinastiei noastre. După ei, s'au rostit în acelaş sens atâţia factori de răspundere ai vieţii noastre publice. Demnă de reţinut, prin semnificaţia ei deosebită, este telegrama pe care colegiul ziariştilor din capitală a trimis-o Regelui Ţării, mărturie vibrantă a dinasticismului condeerilor noştri de fiecare zi şi a recunoştinţei desăvârşite pe care o nutrim cu toţii monarhiei, pentru funcţiunea salvatoare pe care o exercită şi de astă dată în viaţa sbuciumată a Statului român.

Inconjurat de veneraţia tuturor cetăţenilor României, peste hotare Suveranul nostru trece astăzi drept una din cele mai populare figuri ale momentului istoric pe care-l străbate întreaga lume.

Am reţinut, în numărul nostru de ieri, comentariile presei suedeze în legătură cu fapta Regelui nostru. Ele merită cu atât mai multă luare aminte, cu cât presa suedeză vede evenimentele actuale prin optica rectilinie a unui popor care s'a menţinut tot timpul în afara conflictului actual, fără a înceta să-i urgisească urzirea, să-i deplângă pustiitoarele consecinţe şi să participe activ la dificita operaţie de conturare a principiilor după cari va trebui să se făurească pacea şi să se organizeze lumea de mâine.

Elogiile pe cari această presă le aduce Majestăţii Sale Regelui Mihai I, sunt de-o surprinzătoare dărnicie. Calificat rând pe rând „om al zilei" şi „Rege al păcii", Suveranul României îşi vede recunoscută peste hotare politica inaugurată la 28 August a. c. în în esenţa ei: să ofere poporului Său pacea.

... Pacea pe care o merită — după cele mai severe orânduiri dumnezeeşti şi omeneşti — un popor făcător de pace, ca al nostru.

GRIGORIE T. MARCU

Două fapte diverse

Ieri am văzut un convoi de camioane pe străzile Sibiului. Mergeau încet, fiindcă duceau răniţi. Răniţii erau nemţi. Camioanele erau escortate de-o gloată de femei şi de fete, săsoaice din oraşul nostru. M'am amestecat şi eu în gloată. Valul m'a dus până la un spital, unde răniţii au fost coboriţi cu grijă şi aşezaţi în paturi. Săsoaicele au dat răniţilor fructe, ţigarete, — şi alte bunătăţi. Erau danii ale unor inimi înduioşate de suferinţele fraţilor.

E de prisos să spunem, că nimănuia nu i-a trecut prin minte să oprească gestul pur şi simplu firesc uman, al milostivelor femei. Evident, nu fiindcă aşa scrie la cartea care cuprinde legile internaţionale ale războiului, legi acceptate de toată lumea civilizată, ci fiindcă aşa porunceşte bunul simţ creştinesc atât de înrădăcinat în firea Românului.

Acum câteva luni am văzut într'o gară din Ardealul de Nord sosirea unui grup de răniţi români. Erau aduşi cu trenul de pe frontul bucovinean. Indată ce au aflat de sosirea lor, romăncele din localitate s'au grăbit la gară cu gândul creştinesc de-aşi mângâia fraţii, şi de a le da pâine, lapte, ceaiu, ţigarete şi altele. Paznicii rânduielii publice din ţara «Sfântului Ştefan» însă n'au îngăduit romăncelor cu inima înduioşată, să-şi împlinească gândul pe cât de frumos pe atât de firesc.

In mijlocul cruzimilor stârnite de acest războiu, în mijlocul atâtor suferinţe cari răvăşesc trupul şi sufletul lumii de astăzi pe tot întinsul pământului — cele două întâmplări pot fi socotite, de sigur, drept simple fapte diverse.

Dar nu e mai puţin adevărat că ele sunt din cale afară de elocvente pentru caracterul celor două neamuri: al nostru şi al stăpânilor vremelnici de dincolo de Feleac.

R. B.

Trupele franceze au trecut Alpii

Paris 5. — Dela Marele Cartier al Generalului Sir Henry Wilson, comandantul suprem al forţelor aliate din sectorul Mediteranei, se anunţă că întreg Sudul Franţei, dela Bordeaux şi până la Lyon, graniţa elveţiană şi cea italiană, a fost curăţit de resturile armatelor germane.

Forţele franceze de sub comanda Generalului Cochet, au escaladat Alpii, şi acum luptă pe teritoriul Italiei de Nord. Ele urmăresc să cadă în spatele trupelor germane cari mai ţin pe alocuri poziţii de-ale „Liniei gotice", dacă acestea nu se vor retrage la timp.

Violente bombardamente aeriene anglo-americane asupra traficului german din Nordul Italiei

Roma 5. — Peste cincisute bombardiere grele anglo-americane pornite de pe bazele din Italia eliberată, au bombardat violent pasul Brenner şi St. Bernhard, precum şi submarine germane adăpostite în golful Genua.

Muncitorii din Hamburg cer pace

Potrivit unei informaţiuni difuzată de un post clandestin de Radio german: *Deutscher Volkssender*, la data de 3 Septemvrie a. c. muncitorii din Hamburg au ieşit în mase compacte pe străzile oraşului declarând că ei nu se mai înjugă la munca istovitoare de război, ci vor pace. Manifestaţia pentru pace a muncitorilor din Hrmburg a fost viu aplaudată de populaţia civilă.

A început lupta pentru eliberarea Olandei

Londra 5. — Dela cartierul general al Generalului Montgomery se anunţă că trupe rapide engleze au trecut graniţa olandeză. Prin aceasta, lupta pentru eliberarea Olandei a început.

Pe de altă parte, se face cunoscut că Generalul Eisenhower, comandantul suprem al trupelor anglo-americane de pe fronturile europene, a numit pe Principele Bernhard, şef al armatei de eliberare care acţionează în interiorul Olandei.

Un avertisment al Generalissimului Eisenhower

Londra 5. — Generalul Eisenhower, comandantul suprem al trupelor aliate de pe fronturile europene, a dat un avertisment armatelor germane de ocupaţie din Ţările de jos, pretinzându-le să trateze forţele de eliberare cari acţionează în interiorul Belgiei şi Olandei după legile războiului, ele constituind armate regulate de sub comanda sa. Orice atrocităţi săvârşite împotriva membrilor acestor armate de patrioţi, vor fi aspru pedepsite.

Ziua muncii americane

— O importantă declaraţie a dlui Roosevelt —

New York 5. — Ieri s'a sărbătorit în tot cuprinsul Statelor Unite ale Americii ziua muncii. Din acel prilej, dl Francisc Delano Roosevelt, preşedintele U. S. A., a declarat — într'o cuvântare festivă — că războiul actual reprezintă triumful muncii libere asupra muncii forţate, impusă de regimurile dictatoriale.

Armata I-a americană a capturat până în prezent în Franţa 120.324 prizonieri.

Submarinul sub presiune

Acelaş post de Radio german a comunicat că în portul Hamburg Amiralul Doenitz comandantul suprem al marinei de război germane ţine sub presiune un mare submarin, care în capul prăbuşirii regimului hitlerist să poată transporta undeva în străinătate o serie de fruntaşi ai acestui regim. Dar cine-i va primi?

Invățătura zilei

Luați seama să nu răsplătească cineva cuiva răul cu rău ci totdeauna țineți-vă de cele bune, unul față de altul și față de toată lumea. (I Tesaloniceni 5, 15)

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuiește:
Miercuri 6 l. c. — Minunea sf. Arh. Mihail
Joi 7 l. c. — Muc. Sozont.

FARMACIILE DE SERVICIU

Marți 5: Carol Műller, Piața Regele Ferdinand 10, tel. 356
Miercuri 6: Siegfried Timal, str. Turnului 18, tel. 651
Joi 7: Fritz Zobel (La Coroana), str. Ocnei 2, tel. 332 A
Vineri 8: Șt. Moga, str. Elisabeta 16, tel. 53
Sâmbătă 9: Guido Fabritius (La Ursu) Piața Mică 27, tel. 199
Duminecă 10: Dr. Hans Binder (La Ingerul), str. A. Iancu 9, tel. 244.

Poșta Redacției

Mai multora. Primim, firește, cu dragă inimă, corespondențe privitoare la mersul vieții sătești. Ele trebue să întrunească, însă, două condiții: Să fie scurte și „să adune", nu „să risipească".

T. N. în A. Suntem pe-un gând. Ca și în trecut, tipărim bucuros scurte dări de seamă asupra noutăților literare de cuprins edificator, ori de unde ne-ar veni ele.

Succesul ziarului nostru

Primul număr al cotidianului nostru a avut un succes răsunător în Sibiu. In seara zilei în care a apărut s'a epuizat întreaga ediție a „Telegrafului Român" Mulți din ceice doreau să-l aibă, nu l-au mai găsit pe la chioșcuri.

După această îmbucurătoare experiență ne vom îngriji ca sporind ediția ziarului nostru să mulțumim pe toți cititorii cari așteaptă zilnic scrisul creștinesc și românesc al organului întemeiat de Mitropolitul Andrei Șaguna.

„Să nu ne lăsăm ispitiți de vorbe streine și de rânduieli cari se vor fi potrivind în alte țări, dar la noi nu".

(Pastorala I. P. S. Mitropolit Nicolae din 30 Aug. 1944).

Londra, 5. — Un reporter american dela Paris a comunicat că trupe americane au intrat azi noapte în Germania și au atins poate Rinul. Știrea este încă neconfirmată.

SITUAȚIA FRONTURILOR

București 5. — Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate pe ziua de 4 Septemvrie:

In Ardeal, operațiunile trupelor noastre au continuat cu succes în regiunea Baraolt-masivul Malnaș. In zona Jibort a fost capturată o baterie inamică de artilerie antiaeriană.

Londra 5. — Armatele româno-ruse au intrat în Brașov.

Frontul francez

Trupele britanice din Olanda au ajuns la orașul istoric Breda. Tancurile britanice au trecut frontiera Olandei și înaintează spre Nord.

In Belgia a fost eliberat și marele port și oraș industrial Anvers. Radio belgian emite acum sub noul regim de libertate, din orașele Bruxelles, Namur, Anvers, Liège și Courtrai.

In Olanda trupele germane se retrag în desordine. 10.000 de vehicule germane se îngrămădesc pe șosele. Transporturife germane au fost atacate de 700 avioane aliate. 2000 vehicole germane au fost sdrobite, fără ca aviația germană să fi încercat cea mai mică rezistență.

Trupele armatei a III-a au trecut râul Mosella între Metz și Nancy, și se află la o distanță de 200 km. de armata a VII-a. Orașul Lyon a fost depășit cu 60 km. Orașele Bourges și Nantes au fost eliberate.

Numărul total al prizonierilor germani capturați în Franța trece de cifra de 300.000.

Italia

Trupele armatei a VIII-a se află la 10 km. de Rimini, unde s'a concentrat rezistența germană. Armata a V-a înaintează pe un front larg la Nord de Pisa.

Trupele germane părăsesc insulele Mării Egee

Trupele germane se retrag din insulele Mării Egee și se concentrează în regiunea Salonicului. Trupele de patrioți greci sunt stăpâne pe frontiera dintre Grecia și Turcia.

Presa suedeză elogiază vitejia armatei Române

Stockholm 5. — Ziarul suedez „Svenska Dagblated" publică o corespondență din Berna, în care se subliniază importanța trecerii României în tabăra Națiunilor unite. Trupele române — scrie ziarul numit — pe cari generalul Kurt Dittmar, cunoscutul comentator militar german, le calificase ca „extrem de bune" — au dat un considerabil ajutor trupelor sovietice, înlesnindu-le o înaintare lipsită de piedeci spre Balcani, Ungaria, Austria și Cehoslovacia.

Pe de altă parte, trupele române au smuls din mâinile germanilor regiunea petroliferă Ploești, lipsind mașina de războiu germană de 30% din carburanții necesari continuării războiului.

Lupta pentru eliberarea Varșoviei

— Apelul dlui Mikolaiczik —

Londra 4. — Agenția Reuter anunță din Londra că dl Mikolaiczik, primul ministru al guvernului polon din capitala marei Britanii, a adresat prin Radio un apel către dnii Roosevelt, Churchill și Stalin, rugându-i să vină fără întârziere în ajutorul Varșoviei, unde armata de patrioți a Generalului Bor duce de mai multe săptămâni lupte grele cu trupele germane de ocupație.

Antonescu, precum și a miniștrilor de interne și apărare națională, cei din urmă fiind încredințați trupelor de patrioți, nu armatelor regulate.

Declarațiile primului ministru maghiar

Dl. Lakatoș, primul ministru al Ungariei, într'o cuvântare ținută în ziua de 2 Septemvrie a. c. a spus că Ungaria se află în starea de acum prin forța lucrurilor, determinată de situație ei geografică.

Cum a decurs istorica ședință a Dietei finlandeze

Helsinki 5. — Hotărârea Finlandei de-a rupe relațiile diplomatice cu Germania și de-a înceta ostilitățile cu U. R. S. S. a fost aprobată de Dietă cu 130 voturi contra 33. Opoziția s'a recrutat din rândurile partidului agrar și al coaliției.

Primul detașament german a și părăsit teritoriul finlandez, cu direcția Norvegia.

Desmințirea unor afirmațiuni

București 5. — Un oarecare român ce sălășluiește în Marea Britanie a publicat un articol de ziar, afirmând că M. S. Regele s'ar fi pregătit, încă înainte vreme, pentru eventualitatea refugierii în străinătate. Cercurile competente arată însă că despre un asemenea lucru nu a fost nicicând vorba și că Majestatea Sa a rămas cu hotărâre în mijlocul poporului Său, pregătind actul dela 23 August, care era inevitabil.

Gazetarii și cursul cel nou al vremii

București 5. — Sindicatul ziariștilor din București a trimis telegrame M. S. Regelui Mihai I și Dlui Prim Ministru C. Sănătescu, exprimând gratitudinea și devotamentul gazetarilor pentru oamenii cari au deschis un nou drum în viața neamului nostru.

Ultima Oră

Sibiu 5. — Câteva sute de Români refugiați din Ardealul de Nord au defilat azi pe străzile orașului cu steaguri tricolore și s'au închinat în Catedrala mitropolitană, plecând apoi pe frontul pentru eliberarea căminurilor lor.

Alte trenuri cu voluntari ardeleni trec prin gara Sibiului, venind din București și din toate orașele Țării.

Trupele rusești din România au realizat mai multe capete de pod în teritorul bulgar.

București 5. — Dl general de Corp de Armată Constantin Sănătescu a avut azi dimineață o conferință cu comandantul suprem al armatelor sovietice din România. Comandamentul armatelor sovietice a luat contact cu comandamentul armatelor române în vederea unei acțiuni comune. Indată după semnarea armistițiului se vor stabili normele unor raporturi de mai strânsă prietenie și colaborare între cele două armate.

— București 5. — Azi dimineață delegația română la Moscova a avut un prim contact telegrafic cu guvernul român. Ieri s'a ținut la Moscova o ședință plenară cu reprezentanții celor 4 guverne aliate în vederea semnării armistițiului.

Noul program al Radio-ului românesc

București 5. — Societatea română de Radiodifuziune face cunoscut că a introdus în programul său un nou Radio-Jurnal, care se va difuza în fiecare zi la orele 19, pe posturile București I, București II [lungime de undă 212,4] și Radio Carpați.

Băncile (54) 1—1

„Albina", Banca Ardeleană, Banca Centrală, Banca Comercială Română și Italiană, Banca Generală de Economii din Sibiu, Banca Oașia, Banca Românească și Institutul de Credit Fonciar din localitate, aduc la cunoștința Onor. clientelei lor, că începând din ziua de **5 Sept 1944 vor avea orele de cassa dela 8—12 în fiecare zi.**

Depline puteri pentru delegația română la Moscova

București 4. — Guvernul Regal al României a acordat delegației române la Moscova depline puteri pentru semnarea armistițiului cu Rusia sovetică.

Din Londra se anunță că s'a restabilit comunicația telefonică între București și Moscova și că tratativele de armistițiu fac progrese însemnate.

Londra 5. — Din Londra se anunță că tunurile aliate trag asupra Germaniei.

Londra 5, — Portul Anvers a fost eliberat. Posturile de radio belgiene și au început emisiunile sub noul regim de libertate.

Un comunicat al Băncii Naționale

București 5. Banca Națională a României face cunoscut că termenul pentru retragerea din circulație a hârtiilor de o mie de Lei, cari poartă clișeul brun reprezentând două țărănci, a fost prelungit până la 1 Octomvrie a. c.

Dl Lucrețiu Pătrășcanu, ministru secretar de stat, membru al delegației române pentru semnarea armistițiului, a declarat presei sovietice că primele măsuri în vederea pregătirii armistițiului au fost luate încă din Aprilie a. c. de către M. S. Regele Mihai I, împreună cu reprezentanții opoziției și ai armatei. Inainte de proclamația regală, M. S. Regele a ordonat arestarea mareșalului Antonescu, a lui Mihai

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae. Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL XCII SIBIU, 7 Septemvrie 1944 **Exemplarul Lei 7.-** Nr. 39

Telegraful Roman

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Apare zilnic

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespondențe
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile
se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

REGELE EROU

Eroismul e frumos și impresionant oriunde apare. Iar când el împodobește fruntea celuice poartă demnitatea regală, atunci, firește, ni se înfățișează în toată strălucirea lui.

Comentând noul curs al evenimentelor din România, un ziar englez a numit pe M. S. Regele Mihai I „eroul zilei". Ziarul are dreptate. Regele României a săvârșit o faptă epocală. A pregătit-o cu înțelepciunea unui bătrân și a executat-o cu o tinerească îndrăsneală.

Ca orice faptă eroică, fapta M. Sale era pândită de primejdii, de riscuri, pe cât de mari pe-atât de multe. Dar tocmai în aceste primejdii înfruntate cu bărbăție se revelează eroismul regal. Prin el Țara a fost izbăvită de prăbușirea amenințătoare, iar viața Neamului a fost repusă în alvia desfășurării sale firești.

Răsuflăm cu toții ușurați privindu-ne viitorul cu toată încrederea. Prin înțelepciunea și tinereasca hotărîre a M. Sale Regelui erou, România e din nou în lagărul marilor Națiuni aliate cari și-au făcut un titlu de glorie din lupta uriașă ce-o duc pentru dreptatea și libertatea neamurilor, indiferent de mărimea acestora.

Știm că până la biruința finală care va face dreptate și nației noastre ni se mai cer eforturi în jertfe. Le vom aduce, vitejește, ca totdeauna, încredințați că la sfârșitul lor ne așteaptă bucuria cea mare: îmbrățișarea frățească a celor despărțiți prin sâlnicie de rampa de pe dealul Feleacului.

Dăm slavă și mulțumită Părintelui ceresc că'n aceste vremuri de cumpănă ne-a rânduit căpetenie pe M. S. Regele erou Mihai I care, înconjurat de înțelepții Săi sfetnici, ne-a deschis zarea luminoasă a biruințelor viitoare.

RADU BRAZDĂ

Incercuirea trupelor germane din zona Calais

Londra 6. — Dela Marele Cartier general al Generalului Eisenhower se face cunoscut că trupele engleze de sub comanda Generalului Dempsey, prin cucerirea marelui port Anvers, au încercuit complect forțele germane din regiunea Pas de Calais. Tot odată — se spune din loc autorizat — cea mai mare parte a amplasamentelor de lansare a bombelor sburătoare „V 1" au fost neutralizate prin această acțiune fulgerătoare.

Rusia a declarat războiu Bulgariei

Moscova 6 — Ieri la orele 7 seara dl Molotov, comisarul pentru afacerile externe, a adus la cunoștința însărcinatului cu afaceri al Bulgariei că Rusia se află de azi înainte în stare de răsboiu cu Bulgaria. Această țară încă de 3 ani a ajutat Germania în răsboiul ei contra Rusiei.

Dar având în vedere că e o țară mică ce nu se putea opune forței germane, Rusia a tolerat această stare. In vara aceasta însă Germania a intrat într'o mare criză militară. A pierdut Franța și Italia iar pe frontul de răsărit România și Finlanda au ieșit din alianța cu Germania. Nimic nu mai silea Bulgaria să nu facă acelaș lucru, cu toate acestea ea continuă să sprijinească Germania prin politica de neutralitate, în loc să rupă relațiile cu Germania. Rusia nu mai poate tolera acum această situație.

Nu mai poate accepta ca armatele germane din Bulgaria să stea în spatele trupelor ei din România.

Reorganizarea Statului român

S'a anunțat prin ziare că „guvernul român studiază în prezent un mare plan de reorganizare a Statului pe baze moderne, corespunzător vremurilor noui".

Vestea aceasta nu are în ea nimic surprinzător. Chiar și fără schimbările prin care trecem, orânduirile politice și sociale n'au menirea să se fixeze pentru de-a-pururea în cadre imuabile. Orânduirile politice și sociale nu sunt scopuri în sine, ci ele sunt mijloace pentru scopuri mai înalte.

Potrivit învățăturii creștine, viața omenească nu este menită să stea pe loc, împietrită în anumite forme, ci ea trebue să evolueze necontenit, să se desăvârșească fără încetare, tinzând către idealul suprem al asemănării cu Dumnezeu și al împărăției lui Dumnezeu pe pământ.

Numai că reformele politice și sociale trebue să împlinească anumite condițiuni esențiale pentru ca să devină salutare. Nu este suficient ca aceste reforme să fie bine intenționate. Istoria reformelor politice și sociale stă martoră a nenumăratelor greșeli ce s'au săvârșit cu cea mai bună intenție. Reformele trebue să răspundă unor nevoi reale, esențiale și generale. Altfel ele nu numai că sunt menite caducității, dar în loc să aducă mai mult bine, strică și ce a fost bun mai înainte și macină în zadar acel minimum de stabilitate a formelor politice și sociale, fără de care nu este cu putință viața în comun.

Apoi, reformele politice și sociale, ca să-și merite existența, trebue să fie pătrunse de o nesfârșită iubire de oameni. Ele trebue să izvorască din dorința arzătoare ca între oameni să domnească dreptatea, pacea și buna înțelegere: însușiri pe care într'adevăr se poate construi un viitor mai bun.

Dar, pentru ca toate acestea să fie posibile, trebue ca reformele politice și sociale să se inspire dintr'o înaltă concepție despre lume și viață. Fără o astfel de concepție, reformele sunt viciate în însăși măduva lor, fiind lipsite de un fundament solid și de criteriul necesar pentru distingerea nevoilor reale de cele aparente, a nevoilor esențiale de cele secundare, a nevoilor generale de cele particulare. Tot istoria reformelor politice și sociale stă martoră a urmărilor pe care le-au avut reformele lipsite de o superioară înțelegere a lumii și a vieții.

In sfârșit, reformele politice și sociale, ca să fie fecunde și salutare, trebue să țină seamă de factura sufletească a poporului căruia se adresează. Trebue adică să țină seamă de înclinările și năzuințele cele mai adânci ale sufletului poporului. Fiind vorba de poporul român, a cărui formulă sufletească s'a cristalizat în minunata bipolaritate: Dumnezeu și Patria, orice reformă politică și socială care nu ar ține seamă de aceste note dominante ale sufletului românesc, și-ar dovedi în scurt timp sterilitatea și ar stânjeni înflorirea firească a aleselor virtualități cu care Dumnezeu a înzestrat neamul românesc.

Suntem deci bucuroși că guvernul român intenționează reorganizarea Statului, corespunzător vremurilor noui. Valoarea schimbărilor proiectate va sta însă în raport cu împlinirea condițiilor esențiale schițate mai sus, între care în primul rând aceea ca întreaga reformă să se inspire din cea mai înaltă concepție despre lume și viață și să răspundă celor mai adânci nevoi sufletești ale poporului român: *Dumnezeu* și *Patria*.

EMILIAN VASILESCU

O ordine de dreptate socială impune o limitare a capitalismului și o asanare a pauperismului. In locul oricărei alte ideologii extremiste, Biserica vede progresul adevărat în această privință numai în înfăptuirea tot mai deplină a unei etici sociale creștine.

I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE

Mesajul

Președintelui Roosevelt către poporul belgian

New-York 6. — Cu prilejul cuceririi orașului Bruxelles de către trupele aliate, Președintele Roosevelt a adresat un mesaj poporului belgian, în care spune că încă o capitală a fost eliberată din captivitatea groaznică de patru ani, în care au ținut-o germanii. Este a doua captivitate — a spus Președintele Roosevelt — pe care Bruxelles a trebuit s'o sufere în cursul unei generații.

Invățătura zilei

Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, încât văzând faptele voastre cele bune să mărească pe Tatăl vostru carele este în ceruri. Mateiu 5, 16

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuiește:
Miercuri 6 l. c. — Minunea sf. Arh. Mihail
Joi 7 l. c. — Muc. Sozont.
Vineri 8 l. c. — Nașterea Născătoarei de Dumnezeu.

FARMACIILE DE SERVICIU

Miercuri 6: Siegfried Timal, str. Turnului 18, tel. 661
Joi 7: Fritz Zobel (La Coroana), str. Ocnei 2, tel. 332 A
Vineri 8: Șt. Moga, str. Elisabeta 16, tel. 53
Sâmbătă 9: Guido Fabritius (La Ursu) Piața Mică 27, tel. 199
Duminecă 10: Dr. Hans Binder (La Ingerul), str. A. Iancu 9, tel. 244.

Dela Corul Catedralei

Românii sibieni cari cunosc cântecele liturghiei de Timotei Popovici și le pot cânta, sunt rugați ca, începând de Duminecă, 10 Sept. a. c., să participe la sf. Liturghie din catedrală, cântând în cor. Coriștilor bugetați li se face cunoscută și pe această cale reînceperea activității corului catedralei din Sibiu. Inainte, se vor ține în localul Academiei Teologice 2 repetiții, hotărâte pentru următoarele zile:

Joi în 7 Sept., ora 19, cu vocile Sopran și Alt, iar Vineri, 8 Sept. aceeaș oră, cu vocile bărbătești.

Reamintim că, mai ales în împrejurări ca cele actuale, misiunea unui cor bisericesc este îndoită: creștină și națională. Ș.

Incendiu. Duminecă 3 Septemvrie 1944, s'a iscat un foc mare în comuna Boița din jud Sibiu, care a mistuit 74 gospodării. Sunt de deplâns și câteva persoane, cari și-au aflat moartea în foc.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major comunică în legătură cu operațiile armatei din ziua de ieri 5 Sept.:

In zona Baraolt și Vest de sf. Gheorghe trupele noastre se mențin pe liniile atinse, respingând toate atacurile inamice.

La sud de Cluj și vest de Tg. Mureș, în fața atacurilor inamice trupele noastre au cedat câteva localități.

Frontul francez

Londra 6 — Trupele aliate înaintează în direcția Aachen, cea mai puternică fortăreață de pe linia Siegfried.

Nu s'a primit nicio știre oficială nouă cu privire la înaintarea în Olanda. Belgia este aproape în întregime liberată. Docurile din Anvers sunt intacte și vor fi puse de îndată în funcțiune, acestea prezentând o mare importanță pentru continuarea războiului. In această parte a frontului au fost capturați 45.000 prizonieri, între care 3 generali.

In sudul Franței, trupe franceze înaintează în Savoia.

In regiunea Pas de Calais, Germanii rezistă cu înverșunare. Au fost capturați 50.000 prizonieri. Mai multe cuiburi de aruncătoare de bombe sburătoare au fost distruse. Totuși Germanii dispun încă de câteva astfel de cuiburi, din care aruncă bombe sburătoare.

Bombardiere aliate au atacat garnizoanele germane din Brest și Le Havre. Trupele britanice au împresurat orașul Le Havre, dar luptele în interiorul orașului nu au început încă.

Germanii au început să părăsească Alsacia și au mutat cartierul lor general dela Strasbourg la Heidelberg.

Forțe aeriene aliate bombardează violent regiunea liniei Siegfried. Au fost distruse pe sol 143 avioane inamice.

Aliații au adresat un mesagiu muncitorimii germane, îndemnând-o să înceteze activitatea, scurtând în felul acesta durata războiului.

Frontul italian

Londra 6 — Armata VIII-a britanică se află la 6 mile de Rimini, pe ultima culme care o separă de oraș. Orașul Masano se află în mânile trupelor canadiene. Vasele britanice au bombardat bateriile și transporturile germane din regiunea Rimini. Sunt lupte grele în sectorul Adriaticei. La vest de Florența înaintarea aliaților continuă. La Nord de Florența trupele britanice au realizat unele progrese pe platoul care domină orașul.

Paris 6 — J. Doriot, Darlan și alți foști polițieni filo germani sunți capturați de trupele anglo-americane și vor compărea în fața tribunalui națiunii franceze pentru activitatea lor politică, relatează Postul de radio național francez din ziua de 5 Sept.

București 6 — Dl General Nic. Cristea, Comandantul Militar al Capitalei a dat o decizie prin care se suspendă activitatea Biroului II din conducerea Armatei, pe motiv că acesta se ocupa mai mult cu suspicionarea activității comuniștilor.

Pentru soldații austrieci

Radio Londra din dimineața zilei de 5 Sept. a. c. în misiunea sa pentru Austria a făcut un apel către soldații de origină austriacă din armata germană, aflători la unitățile din Finlanda, îndemnându-i să nu urmeze ordinul de retragere în Norvegia, ci să depună imediat armele predându-se autorităților finlandeze.

Retragerea spre Norvegia fie că se va face prin nord sau sud, prin Marea Baltică este plină de primejdii. In nord aviația regală britanică va hărțui necontenit trupele germane în retragere, iar în sud trecerea cu vase prin Baltică este aproape o imposibilitate. Cel mai cuminte lucru pentru soldații austrieci este depunerea armelor, ne mai dând ascultare ordinelor naziste.

Trupele sovietice au ajuns la Tr.-Severin

Londra 6. — In România, armatele sovietice în drum spre Jugoslavia au ajuns la T.-SEVERIN. Unirea cu forțele Mareșalului Tito este chestiune de zile. Intre orașele prin care au trecut ieri trupele ruseșți se află și orașul Pitești.

Restaurantul „Bulevard" din Sibiu

este de închiriat pe termen de trei ani cu începere din **1 Octomvrie 1944.**

Intreprindere de prim rang, calorifer, mobilier, etc.

Reflectanții vor înainta oferte în scris până la **15 Septemvrie 1944,** la Consiliul arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu, unde se pot vedea zilnic condițiunile de închiriere și se dau informațiuni.

Sibiu, 25 August 1944.

(55) 1—1 **Consiliul Arhiepiscopesc**

Citiți, sprijiniți și respândiți ziarul

Telegraful Român

Bulgaria a cerut armistițiu

Londra 6. — In urma notei transmisă guvernului bulgar de către dl Molotov, prin care se declară ruperea relațiilor și începerea stării de război cu Bulgaria, guvernul bulgar a cerut armistițiu.

La Granița Reichului

Potrivit unei știri difuzată de Radio Londra în versiune franceză la 6 Sept. a. c. dimineața, coloanele motorizate ale Generalului american **Patton** au trecut frontiera germană în regiunea Saar.

Se știe că mișcările formațiunilor rapide blindate ale generalului Patton sunt ținute obișnuit secrete, reușindu-se în felul acesta luarea obiectivelor inamice prin surprindere. Trecerea frontierei germane, constituie fără îndoială una din marile surprize ale zilei.

Răspunsul Moscovei la atitudinea Bulgariei

Noul Președinte al Consiliului de Miniștri bulgar I. Muravieff a anunțat Luni seara prin radio în 16 puncte schimbările de politică internă și externă, pe care guvernul său a înțeles să le aducă în fața noilor situații în care se află. In intern, se prevede lărgirea pe baze democratice a principiilor de libertate individuală și de liberă organizare a țării, înlăturându-se sugestiile din inspirația germană. In exterior, se prevede strângerea relațiilor cu țările aliate și prietenie cu România, Serbia, Grecia și Turcia, față de Rusia manifestând chiar sentimente de adâncă frăție și recunoștință.

In emisiunile de ieri, agenția oficială de știri sovietice «Tass» recunoaște că în viața internă declarațiile noului guvern constitue de fapt un progres, dar în politica externă, ori înțelege Bulgaria să rupă imediat relațiile cu Germania și să-i declare război, (iar să nu ascundă unitățile germane furișate în Bulgaria, cum a crezut guvernul Bagrianoff), ori atunci Bulgaria să răspundă singură de destinele ei. Declarații ca cele date de Muravieff mai bine să nu fi avut loc.

Slujbă religioasă pentru România la Londra

Londra 5 — In biserica Sf. Toma din Londra, s'a săvârșit azi dimineață o slujbă religioasă de mulțumită pentru România. Mitropolitul Gherman al Tiatirelor a binecuvântat pe credincioși la sfârșit.

Un nou Ministru

București 5 — Dl Dr. Romul Pop a fost numit subsecretar de Stat la Ministerul de Interne.

Protopop nou

Consiliul arhiepiscopesc, în ședința plenară dela 4 Septemvrie a. c. a numit protopop la Dobra pe P. C. Preot **Alex. Florea,** *fost paroh al parohiei Vlădeni. Ii dorim activitate rodnică.*

Ultima Oră

București 6 — Azi va avea loc la Moscova o nouă ședință plenară a delegației române cu reprezentanții guvernelor aliate pentru discutarea și eventual semnarea armistițiului.

Londra 6 — Trupele aliate au ocupat orașele Aachen și Saarbrücken de pe teritorul german.

— Ziarul New-York Times anunțând hotărîrea guvernului spaniol de a nu da azil naziștilor, își exprimă speranța că Argentina va face la fel.

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL XCII SIBIU, 8 Septemvrie 1944 mplarul Lei 7.- Nr. 40

Telegraful R[omân]

Organ naţional-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de M...politul Andreiu Şaguna

Apare zilnic

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorităţi şi străinătate un an 5000 Lei. - Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole şi corespodenţe se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

„ASOCIAŢIUNII" SIBIU

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Sib[iu]
Str. Şaguna 8

Trăiască Armata!

Presa streină continuă să comenteze importanţa covârşitoare a eroicului act prin care România s'a reintegrat în frontul prietinilor noştri de totdeauna, al aliaţilor. In cadrul acestor comentarii, aceeaş presă nu-şi cruţă de loc elogiile la adresa armatei române, care — alături de armata rusă — a fost în stare să cureţe, în câteva zile, întreg teritoriul Ţării, de forţele germane cari au dovedit o îndărătnică împotrivire.

In adevăr vitejii noştri ostaşi n'au cruţat nici o jertfă pentru cât mai rapidă izgonire a duşmanului trufaş şi hrăpăreţ — din cuprinsul României mutilate prin silnicul dictat dela Viena. Şi acţiunea lor e în plină desfăşurare. Pătrunzând în Ardealul de sus, ei vor fugări pe duşman până dincolo de cel mai îndepărtat colţ de pământ românesc şi vor redobândi libertatea pe seama tuturor celor „de-un sânge şi de-o lege" cari de patru ani de zile zac în întunerecul robiei şi „în umbra morţii", aşteptând să le răsară şi lor soarele dreptăţii naţionale.

Dar întoarcerea fără ezitare a vitejilor noştri flăcăi împotriva aşazişilor aliaţi de ieri mai are un tâlc. Ea însemnează că actul îndrăzneţ al M. Sale Regelui Mihai I a fost aşteptat de toată suflarea românească. Oriunde s'ar fi găsit ostaşul român, imaginea însângerată a Ardealului robit niciodată nu i-a pierit din suflet. Ori încotro i-ar fi fost îndrumată, în chip artificial, atenţia şi privirile, inima lui bătea cu putere pentru Ardeal, iar ascunsa lui vrăjmăşie se îndrepta împotriva celor ce ne-au răpit jumătate din leagănul neamului.

Ceasul izbăvirii se apropie.

El va fi grăbit de elanul ficiorilor noştri, cari cot la cot cu camarazii lor aliaţi vor defila în curând pe străzile oraşelor noastre din Ardealul de sus şi în chiote de bucurie vor răscoli albul de pe uliţele satelor noastre de dincolo de Feleac.

Trăiască armata biruitoare!

R. B.

CU „DOAMNE-AJUTĂ"!

Mi-aduc aminte de zilele posomorâte ale toamnei anului 1940. Calea către inima durerilor noastre, pe măsură ce maşina care mă ducea către Cluj, în puterea nopţii, se apropia ca o nălucă de hatul de pe Feleac, era tixită de vehicole militare, camioane cu mobilă şi lăzi, căruţe ţărăneşti şi vite mânate de dinapoi. Din loc în loc, câte unul din aceste mijloace de transport zăcea răsturnat în şanţul şoselei, cu povara risipită cât colo, sau prefăcut în armonică de violenţa ciocnirii cu alt vehicol, mai greu.

Spectacolul era jalnic.

Dar, dacă urmele accidentelor de circulaţie mi se păreau oarecum firesti, în zarva aceea, apoi privirile triste ca o mustrare ale ostaşilor noştri, cari în convoaie nesfârşite, păşiau cu armele aplecate către pământ de ambele părţi ale şoselei asfaltate, n'o mai pot uita niciodată. Ei părăseau Ardealul de Nord, din porunca străinului, fără să fi pus măcar odată degetul pe trăgaciu.

Patru ani de zile, prin cele meleaguri îndepărtate, pe unde i-a purtat mirajul înşelător al unui război fără sens, ei au aşteptat ceasul în care avea să li se îngăduiască a lupta pentru desrobirea pământului *lor*.

Astăzi, dorita uşurare a venit. Focurile desrobirii s'au încins în număroase puncte ale nedreptului hotar despărţitor de fraţi — şi nu va mai trece mult până când ele vor amuţi în chiotele de bucurie ale unei păci care va consfinţi tămăduirea eroică a celei mai mari dureri suferite de România mare.

Ducem, pentru desrobirea Ardealului de Nord, unicul şi adevăratul nostru război popular. Unităţile Armatei regulate se îngroaşe cu valul voluntarilor porniţi să se bată pentru recâştigarea căminurilor lor.

In drum spre front, un grup compact din aceşti voluntari, au străbătut zilele trecute străzile oraşului nostru, pentru ca apoi coloana lor, cu drapele în frunte, să se reculeagă sub cupola superbei Catedrale mitropolitane.

Ca şi alte dăţi, braţele viteze cari ca mâine vor mânui arma împotriva cotropitorului din pustă s'au încrucişat pentru rugăciune.

...Căci toate izbânzile cari împodobesc istoria noastră au început cu „Doamne ajută"!

GRIGORIE T. MARCU

BULGARIA

RUPE RELAŢIILE CU GERMANIA

Sofia 7 — Deoarece corpul de ocupaţie german a deschis ostilităţile împotriva trupelor bulgare, guvernul bulgar a hotărît să rupă relaţiile diplomatice cu Germania. Ştirea a fost adusă la cunoştinţă ministrului german la Sofia.

Totodată Bulgaria a rupt relaţiile diplomatice şi cu Italia fascistă, cu Croaţia şi Slovacia.

Remanierea
guvernului portughez

Lisabona 7 — Guvernul portughez a fost remaniat. Fostul prim ministru O. Salazar a rămas să conducă Ministerul Afacerilor străine. Remanierea nu are însă o semnificaţie politică deosebită.

New-York 7. — Intr'o cuvântare rostită la Radio, în seara de 6 Sept. a. c., dl Carol Davila, fost ministru al României la Washington, a declarat că actul dela 23 Aug. a. c., săvârşit de Majestatea Sa Regele Mihai I, are în impresia străinătăţii o covârşitoare însemnătate în desfăşurarea războiului. Majestatea Sa şi oamenii cari l-au ajutat, au lucrat cu hotărîre şi cu dibăcie.

Londra 7 — Forţele cehoslovace şi patrioţii slovaci au primit ajutoare dela ruşi şi arme din America şi Rusia.

Hotărârea României în centrul atenţiunii aliaţilor

New-York 6 — Cercurile americane consideră că prezenţa României în tabăra aliaţilor constitue una din cele mai cumplite lovituri pentru Germania. Hotărârea ei a uşurat situaţia în care Rusia a putut declara război Bulgariei şi a face joncţiunea cu trupele Mareşalului Tito.

Guvernul
belgian s'a înapoiat în Patrie

Londra 7 — După patru ani de luptă pentru eliberarea Patriei, guvernul belgian din Londra, prezidat de dl Pierlot, s'a stabilit la Bruxelles.

Maj. Sa Regele George VI al Angliei şi Preşedintele Roosevelt au adresat poporului belgian însufleţite mesagii de simpatie, din prilejul eliberării Belgiei.

Reorganizarea Prefecturii Poliţiei Capitalei

Bucureşti 7 — Faţă de ştirile apărute în unele ziare, pretinzând că Poliţia Capitalei s'a reorganizat sau este pe cale să se reorganizeze, Prefectura Poliţiei precizează că nu s'a luat până acum nici o măsură în acest sens. Ea continuă să funcţioneze după legea actuală de organizare.

Dacă ar fi să se reorganizeze, instituţia însăşi va propune principiile necesare în acest scop, iar publicul va fi încunoştiinţat oficial despre aceasta.

Invățătura zilei

Și ne iartă nouă grnșalele noastre precum și noi iertăm greșiților noștri.
Mateiu 6, 12

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuiește:
Joi 7 l. c. — Muc. Sozont.
Vineri 8 l. c. — Nașterea Născătoarei de Dumnezeu.
Sâmbătă 9 l. c. — † Ioachim și Ana

Serviciul religios

Vineri în 8 Sept. 1944 la Naşt. Maicii Domnului servesc: Prot. Mihai Neagu, preot Ștefan Morariu și cons. Ioan Rușdea; diaconii: Alexandru Popa și prof. Dr. Grigorie Marcu, *Predică: prof. Dr. Grigorie T. Marcu.* — La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *prof. Mihail Neagu.*

FARMACIILE DE SERVICIU

Joi 7: Fritz Zobel (La Coroana), str. Ocnei 2, tel. 332 A
Vineri 8: Șt. Moga, str. Elisabeta 16, tel. 53
Sâmbătă 9: Guido Fabritius (La Ursu) Piața Mică 27, tel. 199
Duminecă 10: Dr. Hans Binder (La Ingerul), str. A. Iancu 9, tel. 244.

Londra 7 — In Anglia, pe măsură ce războiul se apropie de sfârșit, se desființează și restricțiunile cu privire la camuflaj. In Londra se menține camuflajul numai în timpul alarmelor, iar în restul timpului se folosesc perdele obișnuite.

Vitrina cărții

† Nicolae, Mitropolitul Ardealului: PENTRU PACE. Sibiu, Tipografia arhidiecezană 1944, p 16. Prețul Lei 50.

In cuvântarea de deschidere a Adunării noastre eparhiale din 23 Aprilie a. c. I. P. Sf. Mitropolit Nicolae al Ardealului s'a ocupat exclusiv de problema păcii popoarelor și reorganizarea lumii după războiu.

Ca să aibă durabilitatea dorită de întreaga omenire în suferință, pacea viitoare trebue să fie o pace dreaptă, iar ordinea mondială să se făurească după principiile Eticei creștine.

Episcopatul și clerul ortodox ardelean, prin rostul P. Sf. Episcop Dr. Andreiu Magieru al Aradului, ca și intelectualii mireni și poporul dreptcredincios, în numele cărora a vorbit deputatul eparhial dl Dr. Gh. Preda, vicepreședintele Asociațiunii „Astra", și-au însușit întru totul punctul de vedere al Ortodoxiei românești față de problemele amintite, exprimat în această cuvântare.

Adunarea eparhială a luat hotărârea de a se tipări în broșură această cuvântare, răspândindu-se în cercuri cât mai largi atât în țară cât și peste hotare.

Drept aceea, odată cu textul românesc, ea a mai apărut și în versiune franceză și germană. Cea dintâi, poartă titlul: Dr. Nicolae Bălan, Archevêque et Métropolite de Transylvanie-Roumanie: POUR LA PAIX, Voix d'un reprezentant de l'Eglise ortodoxe roumaine. Iar cealaltă: Dr. Nicolae Bălan, Erzbrischof und Metropolit der ortodoxen Landeskirche in Siebenbürgen-Rumänien: PRO PACE.

Broșurile se pot procura dela librăriile noastre. [+]

Dela Corul Catedralei

Românii sibieni cari cunosc cântecele liturghiei de Timotei Popovici și le pot cânta, sunt rugați ca, începând de Duminecă, 10 Sept. a. c., să participe la sf. Liturghie din catedrală, cântând în cor. Coriștilor bugetați li se face cunoscută și pe această cale reînceperea activității corului catedralei din Sibiu. Înainte, se vor ține în localul Academiei Teologice 2 repetiții, hotărâte pentru următoarele zile:

Joi în 7 Sept., ora 19, cu vocile Sopran și Alt, iar Vineri, 8 Sept. aceeaș oră, cu vocile bărbătești.

Reamintim că, mai ales în împrejurări ca cele actuale, misiunea unui cor bisericesc este îndoită: creștină și națională. Ș.

Schimbare de guvern în Slovacia

București 8 — In Slovacia s'a produs o schimbare de guvern. Din noul guvern nu mai fac parte Dr. Tiso și generalul Katios.

Citiți și răspândiți

Revista Teologică

Organ pentru știința și viața bisericească. Apare lunar, sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE al Ardealului. Redacția și Administrația: Sibiu, Academia teologică „Andreiană". Director: Prof. Dr. Grigorie T. Marcu. Abonament anual, Lei 900.

Succesul aviației aliate

București 7 — In ziua de 5 Sept. 1944, aviația aliată a distrus pe sol 143 avioane germane. Alte 28 avioane au fost distruse în aer. Acesta e unul din cele mai mari succese repurtate de aliați într'o singură zi de luptă.

FEL DE FEL

Și eu cârmuiesc

In anul 1812 marele Napoleon, împăratul Franței se pregătea pentru cucerirea Rusiei. Inainte de a porni la acel nesocotit război, un sfetnic credincios plin de îngrijorare, i-a zis:

«Omul plănuiește, dar Dumnezeu cârmuiește».

Plin de mândrie Napoleon a răspuns: «și eu cârmuiesc!»

Un an mai târziu, se întorcea învins, rușinat și fugărit dela Moscova.

Vedem rușinându-se și în zilele noastre conducători de popoare, cari nu țin socoteală că Dumnezeu conduce.

Ce soarte! Ce soarte!

In anul 1818 Napoleon exilat pe insula sf. Elena jucând șah cu medicul său, a strigat deodată oprindu-se din joc: «Ce soarte, ce soarte! Eu am stat doar în fruntea alor 80 de milioane oameni!» Seara, medicul Meara, a însemnat în carnetul său aceste cuvinte cu observația: «Ți se rupe inima să auzi tânguindu-se pe un asemenea om, căruia Europa întreagă i-a stat la picioare».

Telegraful Român pentru a doua oară cotidian

Ziarul nostru apare pentru a doua oară în formă de cotidian. Prima dată a fost între 30 Oct. — 1 Dec. 1918, în vremuri tot așa de mari ca și cele de acum.

Armata rusă a ajuns la frontiera JUGOSLAVIEI

Londra 7. — Armata roșie a ajuns la frontiera Jugoslaviei, trecând prin Turnul Severin. Moscova a anunțat azinoapte că trupele rusești au traversat Dunărea și se află la mai puțin de 200 Km. de Belgrad. Se așteaptă în orice moment știrea că armata roșie a stabilit contactul cu forțele mareșalului Tito.

SITUAȚIA FRONTURILOR

București 7. — Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate pe ziua de 6 Septemvrie a. c.:

In zona Baraolt-Vest Sf. Gh. trupele noastre se mențin pe liniile atinse, cu toate atacurile inamice.

Aviația inamică a atacat mai multe orașe și sate din centrul Transilvaniei.

Frontul francez

Londra 7 — Armatele aliate din Apus se pregătesc pentru atacul asupra liniei Siegfried. Puternice forțe stau gata de atac pe tot frontul, dela răsărit de Anvers până la Vest de Nancy. S'au stabilit câteva solide capete de pod peste Meusa.

Resturile armatei a 15-a germană, izolate în regiunea Montreau sunt aproape nimicite. In trei zile au fost capturați 25,000 prizonieri, între care 7 generali.

Bombardiere britanice au atacat portul Emden, cel mai apropiat oraș în care germanii nădăjduiau să-și poată evacua restul de vase din canalul Mânecii.

Forțe britanice, canadiene și americane se apropie de Boulogne și Calais și au ajuns la coastă de ambele părți ale orașului Calais.

Armatele aliate, care înaintează pe valea râului Saône, au eliberat Châlo sur Saône și Saint Germain dans Passes. Forțe americane au ocupat orașul Besançon.

Frontul italian

Londra 7 — Armata 5-a a ocupat importantul oraș Luca, pe șoseaua principală dintre Pisa și Bologna. Trupele aliate au ocupat ultimele înălțimi din fața orașului Rimini.

Londra 7. — Pe frontul polonez, rușii au capturat orașul Ostrolenka, la 100 Km. de Varșovia și la 40 Km. sud de frontiera Prusiei Orientale. Se anunță puternice atacuri germane în centrul Varșoviei.

Ultima Oră

Sibiu 7 — Azi înainte de amiazi a trecut prin Sibiu ceasuri întregi o lungă coloană motorizată de trupe sovietice. Populația orașului le-a făcut o caldă primire. Uriașele tancuri, ce nu se mai isprăveau, au format obiectul unei mari uimiri.

Soldații ruși arătau bine hrăniți, veseli și răspundeau cu simpatie la uralele mulțimii. Printre ei se remarcau multe femei. Biruitoarele armate aliate trec spre Ungaria, care în câteva zile își va vedea prăbușirea.

Helsinki 7 — Delegația finlandeză pentru tratarea armistițiului a plecat la Moscova.

Londra 7 — Dl Jean Masaryk, ministrul de externe al Cehoslovaciei, a făcut apel la guvernele britanic și nord-american să ajute cu arme pe patrioții cehoslovaci.

— Armata sovietică a pătruns zece km. pe teritorul maghiar.

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL XCII SIBIU, 10 Septemvrie 1944 Exemplarul L Nr. 41

Telegraful Român

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Sibiu
Str. Şaguna 8

Organ naţional-bisericesc. **Intemeiat în 1853 de**
Apare zilnic

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorităţi şi străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole şi corespodenţe
se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile
se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Biserica şi vremurile noui

Trăim vremuri mari, vremuri în cari se făuresc tiparele de viaţă pentru o nouă epocă. Omenirea face un nou salt spre libertate, spre valorificarea muncii, spre preţuirea omului, oricare i-ar fi condiţia lui exterioară.

Biserica simte înrudirea profundă dintre această tendinţă a vremurilor şi dintre năzuinţele ei de totdeauna. Invârtoşerile sociale, cari stăteau în calea înfăptuirii idealurilor propovăduite de ea, se înmoaie şi mai mult.

Libertate! Dar cine a venit pentru prima dată în lume cu marea lozincă a libertăţii omului, dacă nu creştinismul, pentru care omul este făcut „după chipul lui Dumnezeu?" Şi cine a susţinut în cursul istoriei mai sistematic, mai categoric, ideea libertăţii, dacă nu creştinismul, care l-a îndemnat pe om să-şi caute mântuirea în ciuda oricărei piedeci, cu riscul oricărei prigoniri şi mucenicii?

Pentru creştinism omul nu este numai trup supus legilor mecanice ale materiei, ci spirit, dar nu fărâmă din marele tot care-l poartă cum vrea, ci spirit liber, ce se poate opune şi lui Dumnezeu, — cum e cazul celor ce se scufundă în pierzanie cu toată voia divină de a-i mântui — dar tocmai de aceea având în mâna lui toată răspunderea pentru soarta proprie.

Valoarea muncii! Dar cine a ridicat pentru prima dată munca la nobila ei înălţime, dacă nu creştintsmul, care n'a fost sămânat în lume de aristocraţi, ci de profesioniştii îndeletnicirilor cari erau socotite cele mai umile. Iisus a fost măsar, dar creştinismul îl cinsteşte ca pe Fiul lui Dumnezeu şi Mântuitorul lumii, cinste de care n'a învrednicit pe nici un filosof, pe nici un aristocrat, pe nici un capitalist.

Preţul omului, indiferent de condiţia lui socială întâmplătoare! Dar cine a proclamat prima dată în istorie că oamenii sunt fraţi, că bogatul nu e în esenţă mai mult decât săracul, că împăratul merge în acelaş loc după moarte ca şi umilul supus? Şi cine i-a arătat şi omului celui mai nesocotit de toţi, că e fiu al lui Dumnezeu după origine şi după destinaţie, dacă nu creştinismul? Nu a fost pe lume doctrină sau gând cât de îndrăsneţ, care să fi văzut şi în cel mai umilit om, o realitate atât de uluitoare, o posibilitate atât de nesfârşită, ca creştinismul.

Biserica nădăjdueşte fără şovăire să facă „un om" şi din cea mai decăzută fiinţă. De aceea nu părăseşte nici pe bolnav, nici pe cel mai puţin dotat. Ea îi dă omului o mângâiere chiar şi atunci când nu mai poate avea nici una în lumea aceasta.

Iar în cadrul creştinismului cine a luptat pentru aceste valori mai mult decât Biserica poporului român?

Ea singură a luptat pentru libertatea lui în cursul veacurilor, cât zăcea în lanţurile iobăgiei străine, îndemnându-i pe toţi la lupta pentru ideea libertăţii. Înainte de orice democraţie conştientă, ea a încorporat principiul nobil al democraţiei.

Ea a preţuit ca nimeni altul munca, preoţii ei fiind pălmaşi pe moşia conţilor, alături cu fiii păstoriţi, şi până azi câştigându-şi existenţa din sudoarea muncii lor, căci Biserica noastră nu are averi şi Statul nu i-a învrednicit nici când de salarii suficiente.

Ea a înţeles totdeauna valoarea oamenilor umiliţi, căci aceştia au fost fiii ei cei mai statornici. Boierii au căutat în orice timp vitreg adăposturi mai pretenţioase.

Astfel Biserica noastră păşeşte spre viitor cu încredere şi cu înţelegere, la braţ cu vremurile noui, spiritualizând şi umanizând înţelesul lor pozitiv.

Dumitru Stăniloae

Revenirea la regimul democratic

Eroica iniţiativă regală, prin care i s'a dat României o nouă orientare în politica externă, ar fi rămas incompletă dacă nu i-ar fi urmat o măsură similară şi pentru îndrumarea vieţii dinlăuntru a Statului român.

De şase ani de zile această viaţă s'a desfăşurat în cadrele unor legi dictatoriale, cari răpeau cetăţenilor Ţării o seamă de drepturi şi libertăţi dintre cele mai elementare.

Dar îngrădirile impuse de regimul totalitar despoiau pe cetăţean nu numai de aceste drepturi, ci — odată cu ele — îi luau şi răspunderea pentru bunul mers al trebilor Statului. Ele îi promovau pasivitatea, desinteresul faţă de problemele vieţii politice, a căror fericită deslegare reclamă totuşi, într'o anumită măsură şi într'un anume fel, contribuţia sinceră şi devotată a fiecărui cetăţean conştient.

Iată pricina pentru care opinia publică a Ţării a întâmpinat cu o justificată satisfacţie înaltul decret regal, prin care se declară că România revine la Constituţia promulgată în anul 1923. Acelaş decret regal dispune că până la organizarea Reprezentanţei Naţionale puterile legislative se exercită de către Rege la propunerea Consiliului de miniştri.

S'a făcut deci pasul hotărîtor către normalizarea vieţii noastre politice interne, prin revenirea la regimul constituţional democratic, care asigură cetăţeanului drepturile ce i se cuvin, impunându-i astfel cu mai multă dreptate şi marile îndatoriri şi răspunderi pentru obştească viaţă de stat.

Biserica noastră ortodoxă are motive speciale să se bucure de revenirea la regimul democratic, pentrucă şi structura ei instituţională poartă aceeaş pecete: ea este a poporului.

Desigur, Biserica este de origine dumnezeiască şi capul ei nevăzut este Hristos, Mântuitorul nostru, dar caracterul şi funcţiunea ei nevăzută se defineşte prin sobornicitate. Desigur ea-şi are ierarhia ei, cu rosturi bine precizate în domeniul vieţii spirituale, dar pe tărâmul administrativ şi gospodăresc această ierarhie e ajutată de o seamă de corporaţiuni, din care fac parte şi mirenii, ca delegaţi ai poporului credincios.

Obârşia acestei structuri democratice a Bisericii noastre dreptmăritoare coboară până în veacul apostolic. Şi în esenţa ei ea a rămas aceeaş de atunci până astăzi.

Clerul acestei Biserici s'a identificat totdeauna cu durerile şi dreptele aspiraţii ale poporului, neavând de apărat latifundii sau alte bunuri şi privilegii de castă. In special preoţii Bisericii noastre româneşti, săraci şi năcăjiţi ca şi majoritatea covârşitoare a credincioşilor pe care-i păstoria, şi-au apărat, în toată bună vremea, doar „sărăcia şi nevoile şi neamul". De-aci şi încrederea de care s'au bucurat ei totdeauna din partea credincioşilor.

Şi încă ceva. Această Biserică, ai cărei fii au îndurat cumplite prigoane şi mucenicii din partea neamurilor mai puternice, de altă lege, a dovedit totdeauna o largă toleranţă faţă de credinţa neamurilor cu care i-a fost dat să convieţuiască de-alungul istoriei sale zdruncinate. Ea n'a ars pe rug credinţa şi naţionalitatea nimănui. Şi-a apărat-o doar pe a sa. Dar atât.

Această creştinească toleranţă şi iubirea de popor — pe care nici odată nu l-a preţuit după criteriul lumesc al osebitelor lui stări şi chemări — alcătuesc blazonul de îngerească noblete al Bisericii noastre.

Radu Brazdă

Ultima lovitură înainte de victorie

New-York 9 — D. Stimson, ministrul de răsboi al Statelor Unite, a declarat că aliaţii mai au de dat ultima lovitură înainte de victoria finală împotriva Germaniei. Dar trupele aliate nu se vor opri până când nu vor intra în Berlin.

Colportajul

în slujba credinţei

Între armele spirituale, cu ajutorul cărora putem îndrepta viaţa credincioşilor, o putem hrăni cu învăţătura Mântuitórului şi o putem îndrepta după voia Lui, cartea ocupă, fără îndoială, un loc de frunte.. Sprijinul ei în pastoraţie nu poate fi tăgăduit de nimeni, ea fiind o multiplicare şi răsbire a preotului în toate sectoarele vieţii. Cartea bună, şi în chip special Cartea Cărţilor şi cărţile de rugăciuni sunt cei mai buni sfătuitori ai oamenilor; adevăraţi soli cereşti şi luminători pe cărările vieţii. Ele sunt ca „o comoară din care fiecare ia cât poate duce". Impreună cu celelalte lucrări pastorale — deodată cu ele, înaintea sau în urma lor — cartea e când lumină, când întărire, când confirmáre.

Existenţa unui serviciu de colpórtaj pe lângă fiecare protopópiat sau chiar în parohiile centrale din oraşe, poate aduce un real serviciu preoţimii noastre în acţiunea de răspândire a învăţăturilor mântuitoare şi de întărire a credinţei. Acesta cu atât mai vârtos cu cât o mulţime de curente potrivnice se folosesc de cuvântul scris în răspândirea ideilor lor. Până acum colportajul cu cărţi religioase era făcut lá noi de câţiva călugări şi oameni evlavioşi, cari cutreerau oraşele şi satele desfăcând cele ce le cumpărau şî ei dela edituri.

In felul acesta ei împlineau o lipsă, dar atât nu e de ajuns, mai ales că unii din ei ajungeau să vândă cărţile cu preţ îndoit.

E necesar un serviciu de colportaj cu multe ramificaţii, pe episcopii sau chiar protopopiate, care să facă uşor accesibilă cartea religioásă şi să fie la îndemâna preotului. Conferinţele preoţeşti se pot ocupa de această problemă. Protopópiatul să nu fie numai un centru administrativ, prin care se primesc ordine, ci şi un centru de cultură religioasă şi de lumină duhovnicească pentru sufletele din o parte a eparhiei.

Cu binecuvântarea I. P. Sf. nostru Mitropolit, în parohia „Sf. Adormire" din Braşov-cetate a luat fiinţă în luna Noemvriè, anul trecut, un serviciu de colportaj. Din raportul preotului dăm următoarele date din activitatea serviciului.

In decurs de 10 luni s'au cumpărat de către credincioşi: 70 exemplare din Noul Testament; 173 cărţi de rugăciuni de diferite mărimi; 546 „Pagini alese din Sf. Părinţi"; 37 Psaltiri; 109 exemplare cărţi ziditoare de suflet; 124 Acatistiere mici; 10 Acatistiere bogate; 20 colecţii întregi din „Mărgăritarele lumii", alte 130 exemplare singuratice din aceeaşi colecţie; 1332 cruciuliţe şi medalioane şi 560 iconiţe şi icoane.

Din acelaş raport desprindem sprijinul ce l-a avut preotul în pastoraţie prin serviciul de colpórtaj. Având cărţile religioase la îndemână s'a folosit de ele şi le-a dat credincioşilor odată cu săvârşirea serviciilor religioase; la cununie Noul Testament, la botez câte o carte de rugăciuni.

Este o metodă prin care putem trezi la o viaţă creştină mai vie pe păstoriţi.

INCHINARE

Nevrednică sunt, Doamne, milostivirii Tale;
Şi ţi-aş cerşi iertare, dar nu ştiu cum să cer.
Ci tu pricepi cuvântul din mute osanale
Şi tâlcul rugăciunii din lacrimi şi tăceri.

Imi ştiu fărădelegea: greşită sunt, Stăpâne.
Prea mult am stat cu ochii plecaţi cântând în lut.
Prea multe griji avut-am de zilele de mâine
Şi n'am cercat, când rana în suflet m'a durut.

Ţi-am prea iubit făptura, de Te-am uitat pe tine.
Şi cântecul ţărânei l-am ascultat prea mult.
Am irosit comoara de armonii divine
Şi glasul cel de Taină, eu n'am vrut să-l ascult.

Mi-am învelit cântarea în grele flori de tină;
Am îndrăgit mirosul de verde şi de crud.
Am prea iubit amurgul, cu zarea-i de lumină
Şi turma de căpiţe cu botul mic şi ud.

Mi-am învelit viaţa în floare de mătase
Am îndrăgit mirosul de miere şi de tei;
Am prea iubit podoaba şi haina de mireasă
Şi zâmbetul câmpiei mijind sub paşii mei.

Nevrednică sunt Doamne milostivirii Tale,
Că n'am sporit talantul pe care mi l-ai dat.
Ci ca un rob netrebnic am irosit în cale
Mulţimea milei tale şi harul tău bogat.

Acum, cutremurată de taina cinei sfinte,
Stau Doamne înainte-Ţi în goliciunea mea,
Mi-apasă greu pe umeri aducerea aminte
De patimile firii şi de dorirea rea.

Din gând smerit primeşte Iisuse rugăciunea,
Hrăneşte-mă pe mine cu harul tău bogat,
Adapă-mă cu milă, îmbracă-mi goliciunea
Cu raze de sfinţenie din chipul tău curat.

Să nu mă laşi Prea Sfinte să plec nemângâiată,
Căci îmi cunosc păcatul şi taina Ta o ştiu
Strig către tine Doamne din inimă plecată
Să nu mă lepezi astăzi ci lasă-mă să viu.

Sfinţeşte-mă cu pâinea din taina preacurată
Pogoară 'n mine harul prin ungerea cu mir
Şi fă să nu mă ardă văpaia 'nfricoşată
Când buza mea de tină sorbi-va din potir.

ZORICA LAŢCU

Viaţa spirituală la Braşov

Bombardamentele grele, au provocat şi la Braşov mari pagube la clădiri.

Bunăoară biserica din *Blumăna* unde *părintele Tohăneanu* trebuia să servească cu uşile capelei deschise, ca să poată încăpea lumea şi pe coridoare, nu mai are vizitatori. Majoritatea fabricilor de aici lucrează cu efectiv redus, familiile lucrătorilor, diferitele direcţii şi birouri au fost evacuate prin satele dimprejur, casele bieţilor oameni sunt aproape toate distruse şi nici una nu a rămas cu ferestre nesparte şi cu coperişul neluat. De aceea nu este mirare, că în felul acesta slăbeşte o parohie pentru multă vreme.

Multă lume o auzeam spunând: E aşa de mică şi neîncăpătoare capela noastră din Blumăna, încât Părintele nostru ar trebui să se grăbească cu zidirea noii biserici, fără să aştepte să aibă toţi banii la un loc, cu atâta cât are să pornească la drum, că apoi dă Dumnezeu fonduri după ce biserica începe să se înalţe spre cer, căci atunci se vor găsi mai uşor oameni de inimă să contribue la terminarea sfântului locaş. Această socoteală nu era greşită, dar locul de lângă noul spital, pe aşa numita calea Bucureştilor unde urma să se construiască noua biserică din Blumăna, a fost aşa înţesat de ceea ce se chiamă covor de bombe, încât nu ar fi rămas nici o piatră a bisericii neatinsă.

Tot aşa de mari pierderi a suferit şi *Părintele Grovu*, care îşi improvizase o minunată capelă în sala mare a şcoalei din cartierul de fabrici *Dârsté*. Acuma te cuprinde jalea să-i priveşti ferestrele sparte şi viaţa-i stinsă.

Aceasta numai în aparenţă, pentrucă vrednicia tânărului preot a strâns poporul la rugăciune, acolo unde se află el.

Atât parohia din Cetate, a *Păr. V. Coman*, cât şi cea din Braşov vechi a Păr. Protopop Nistor, se resimt şi ele din cauza multor parohieni evacuaţi. In schimb pierderile de aici se compensează prin câştiguri în parohiile din Şchei, atât la sf. Nicolae unde de curând lucrează cu succes şi două tinere forţe *Părintele Constantin* şi *Părintele Isa*, cât şi la biserica sf. Treime, unde Păr. Valeriu Voineag atrage lumea văduvită şi a altor parohii. Activitatea noului părinte al spitalelor şi penitenciarului Braşov, a Păr. Velţan, deasemenea este stânjenită de evenimente.

Acesta este bilanţul de pierderi şi câştig al regiunii Braşov, — dar cred, că cu ajutorul bunului Dumnezeu, până la anul când iarăşi va domni pacea, să putem scrie de mai puţine pierderi şi mai multe câştiguri. **Dr. M. Suciu-Sibianu**

FOIŞOARA

Viaţa mea întru Hristos

(9) [Urmare]

Vei fi lăsat atunci pe seama diavolului, care-ţi va nelinişti încontinuu inima ta. Aceasta ţi se va întâmpla pentru lipsa de osârdie faţă de Acela, care este pacea cea adevărată a inimii tale, şi care a căutat totdeauna să-ţi aducă această pace pentru binele tău, ca să-ţi poată stăpâni inima ta în preajma Sa. Fiindcă fiecare rugăciune nesinceră îndepărtează inima ta dela Dumnezeu şi Il întărâta asupra ta, şi din potrivă — fiecare rugăciune sinceră apropie de Dumnezeu inima omenească şi o face să se afle pururea în faţa Lui. Deaceea crede acestui cuvânt: nu te grăbi în rugăciune numai pentru ca să poţi mai curând şi mai mult a te odihni trupeşte, căc rezultatul va fi altul: — vei pierde nu numai odihna trupească, dar şi cea sufletească, O! prin câte nevoinţi mai apuci şi prin câte lacrimi se recâştigă apropierea inimii noastre de Dumneze! Şi atunci face-vom oare chiar noi înşine aşa încât rugăciunea noastră să devină mijloc al îndepărtării noastre de Dumnezeu? Lui Dumnezeu îi pare rău şi de noi, şi de nevoinţele noastre, şi deaceea anume El vrea ca noi numai decât să alergăm la Dânsul din nou şi cu toată inima. El vrea ca noi întotdeauna să fim ai Lui.

•

Fără de Dumnezeu (în afară de omiprezenţa lui, adecă) nu poate avea loc nici o activitate a raţiunii şi inimii mele; dacă are loc o acţiune, trebue să fie şi o cauză, şi dacă este o urmare, trebue să fie şi un început. De aceea şi zice apostolul „că nu suntem vrednici să cugetăm în noi înşine ceva dela noi, ci vrednicia noastră este dela Dumnezeu". (2 Cor. 3, 5) Viu este Dumnezeu, şi deaceea anume e viu şi sufletul meu.

•

Dacă viaţa mea ar fi durat, să presupunem, numai câteva clipe, de pildă zece, şi dacă cinci din ele ar fi fost clipe de tihnă, de linişte, iar celelalte cinci de răbdare şi necaz, şi în acest caz ar trebui să zic: da! fără îndoială, am şi eu un Dătător de viaţă şi că într'adevăr acest Dătător de viaţă are grijă de mine. Şi tot cu aceeaş certitudine ar mai trebui să zic că este în lume cineva, care are în mâni stăpânirea morţii. Aceasta fiindcă cele cinci clipe de neplăcere trebue să vină dela o fiinţă, care este protivnică lui Dumnezeu. Fiindcă este cu neputinţă că una şi aceeaş cauză să poată da naştere la acţiuni opuse. Eu însă, păcătosul de mine, în viaţa mea duhovnică din cele 100 de părţi, am cel puţin 70, cari sunt ale lui Dumnezeu şi numai 30 de-ale diavolului. Şi atunci cum aş putea eu oare să tind, necontenit privind, la Binefăcătoare meu. Sau cum aş putea cu mintea mea să-mi clatin credinţa cea vie, pe care o am faţă de acest Dumnezeu al meu.

•

Vremea curge neîncetat şi trupul meu în viaţa lui încă se schimbă şi se mişcă necontenit. Lumea toată, după cum vedem şi deducem din mişcarea ei, trece la fel şi se grăbeşte parecă spre un anume sfârşit, la fel cum face aceasta o maşină pusă în mişcare. Atunci unde-i ceeace numim *statornicul*. Statornică este numai acea putere care mişcă şi dirijează toate către ţinta lor. Statornică este cauza primară a tot ceeace este complex şi compus. Ea însă singură este simplă şi deaceea nu-i trecătoare ci rămâne veşnică. Mai pot fi statornice duhurile îngerilor şi relativ şi ale oamenilor, întrucât ele sunt zidite după chipul şi asemănarea cauzei primare. Restul în totalitatea lui e un balon de săpun.

Nu caut să înjosesc aici o făptură prin aceste cuvinte, nu! Judec numai în acest chip despre ele atunci, când le pun faţă în faţă cu Dumnezeu şi cu fericitele lui duhuri.

•

Preţueşte după toată cuviinţa cea mai măreaţă minune a lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu celui viu, minune, care se petrece în sfânta Cuminecătură cu dumnezeeştile lui Taine atunci când ele sunt primite cu credinţă. Şi care-i minunea? Liniştirea şi înviorarea inimii tale, care era mortificată prin pă at mai înainte, — stau atât de clar dovedite câteodată prin tulburare, iar altă dată prin totală pasivitate duhovnicească a inimii în faţa sf. Cuminecări. Să nu consideri aceasta — din obişnuinţă — niciodată ca ceva de rând sau de mică importanţă. Nişte gânduri ca acestea şi o astfel de predispoziţie a inimii atrag asupra ta mânia lui Dumnezeu. Tu, deci, nu vei mai gusta după sfintele Taine pacea şi viaţa. Deaceea cu cea mai vie mulţumită pentru darurile înviorării tale caută să-ţi capeţi viaţa dela Domnul, iar credinţa ta să tot sporească, mai mult şi tot mai mult. Frica şi neliniştea vin din necredinţă. Izbucnirea acestora chiar în timpul Cuminecăturii, s'o înţelegi drept un semn sigur, că tu te îndepărtezi prin necredinţa ta dela viaţa ce ţi se aduce în sf. Potir şi să nu ţii nici o socoteală de ele.

(Va urma) **Prot. Pavel Grosu**

România în stare de răsboiu cu Ungaria

Bucureşti 8 — Dl Niculescu-Buzeşti, ministru de externe al României, a făcut ieri unele declaraţii presei spunând între altele:

România nu recunoaşte dictatul dela Viena. In baza dreptului de autodeterminare, România consideră Transilvania ca făcând parte din teritoriul său. Deaceea nu era cazul să declare războiu Ungariei. Era de aşteptat ca aceasta să ia singură iniţiativa de-a recunoaşte nedreptatea şi caducitatea dictatului dela Viena, dacă toate actele săvârşite de coaliţia Axei nu mai au nici o valoare de drept. Dar Ungaria voeşte să ţină prada pe care a primit-o şi s'a solidarizat cu Germania atacând trupele noastre. Prin aceasta s'a aşezat în stare de răsboiu cu România, care înţelege să tragă toate consecinţele din această situaţie.

Ofensiva rusească

Londra 8 — In Polonia trupele Ruseşti au pornit o ofensivă pe un front larg la Nord de Varşovia. In înaintarea lor ele au cucerit toată partea de răsărit a râului Narev, iar în multe locuri au trecut şi în partea de Vest a lui.

MOBILIZAREA

generală a drului Goebbels, „epuizare totală"

New-York 9 — Cercurile americane iau poziţie faţă de mobilizarea generală a tuturor forţelor disponibile germane, anunţată de doctorul Goebbels

Ca şi alţi şefi naziştI, ministrul propagandei Reichului vrea să monteze lupte de guerillă, prefăcând fiecare localitate germană într'un nou Stalingrad. El vrea să târască la afund, odată cu sine şi cu colegii săi de partid, întreaga Germanie, prefăcându-o în ruină.

Cât despre amănuntele acestei mobilizări generale, cercurile americane arată că criza de oameni e atât de accentuată, încât până şi copiii de şcoală au fost expediaţi la muncă în stabilimentele industriale. Personalul Crucii Roşii şi cel devenit disponibil prin încetarea activităţii mai multor categorii de instituţii de utilitate publică (Universităţi, şcoli, librării, etc.), a fost trimis fie în uzine, fie pe front.

Restricţiunile impuse poporului german din patrie îl privează de cele mai elementare posibilităţi de destindere.

Cu un cuvânt — constată cercurile americane — mobilizarea generală decretată de drul Goebbels este tot atâta cât o „epuizare totală" a poporului german.

ALIAŢII

eliberează o Europă mai puţin ruinată decât se credea

Londra 9 — Informaţiile culese la faţa locului arată că aliaţii eliberează o Europă mai puţin ruinată decât se credea în general. Faptul acesta se face evident mai ales dacă se apreciază situaţia marilor oraşe din ţările eliberate până acum. Lumea muncitorească din Paris şi Bruxelles a avut oarecari neajunsuri de ordin alimentar. Dar şi acestea au fost mult ameliorate prin atitudinea fermierilor, cari au ştiut ascunde produsele lor din faţa ocupanţilor germani.

Şi în Albania

S'A FORMAT UN NOU GUVERN

Bucureşti 9 — In Albania s'a format un nou guvern, care s'a şi prezentat Regenţei.

Ambasadorul german

din Madrid chemat urgent la Berlin

Londra 9 — Ambasadorul german din Madrid a fost chemat urgent la Berlin pentru consultări.

Chemarea aceasta precipitată îşi are desigur semnificaţia ei, în aceste împrejurări.

Trupele ruseşti

au trecut în Jugoslavia

Londra 7 — Trupele ruseşti cari au trecut prin România au trecut Dunărea în Iugoslavia şi în dimineaţa de 7 Sept. au ocupat oraşul Cladova, la 65 km. de Belgrad

Daţi sânge pentru răniţi. Centrul de transfusie şi conservarea sângelui. Strada Octavian Goga Nr. 28, Sibiu.

O ordine de dreptate socială impune o limitare a capitalismului şi o asanare a pauperismului. In locul oricărei alte ideologii extremiste, Biserica vede progresul adevărat în această privinţă numai în înfăptuirea tot mai deplină a unei etici sociale creştine.

I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE

Spre semnarea armistiţiului

Bucureşti 9. Se anunţă că şedinţa în patru, pentru discutarea armistiţiului între Uniunea sovietică şi România, s'ar putea ţinea chiar azi. La ea vor lua parte delegaţiile: rusă, americană, engleză şi română.

In Statele-Unite

se revine la construcţia vaselor de comerţ

Londra 7 — In Statele-Unite se purcede la o reducere a contruirii vaselor de răsboiu şi la o revenire la construirea unor mari vase comerciale.

Pentru inspectorii şcolari

din învăţământul muncitoresc

Bucureşti 9 — Inspectorii generali şi şcolari ai învăţământului muncitoresc sunt obligaţi să continue lucrările lor până la data de 15 Septemvrie 1944. După această dată, ei vor avea să lucreze în Bucureşti.

Bombele sburătoare

nu mai ameninţă Londra

Londra 9 — Serviciul britanic de informaţiuni anunţă că Londra nu mai este ameninţată de acţiunea bombelor sburătoare germane. In curând, Parisul va putea răsufla deasemenea în linişte, fiindcă acţiunea bombelor sburătoare nu poate avea efect decât dela o distanţă de cel mult 250 km.

Nr. 8219/1944 (56) 1—3

Concurs

La Consiliul arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu sunt vacante următoarele posturi:

1. Un post de contabil şef, cu salar unar bruto 16.000 lei, plus adausul de scumpete, chirie şi ajutor familiar.

2. Un post de şef de serviciu, cu salar lunar bruto de 16,000 lei, plus adausul de scumpete, chirie şi ajutor familiar.

Pentru întregirea acestor posturi publicăm concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Cei ce doresc să ocupe aceste posturi îşi vor înainta toate actele legale necesare pentru numire în posturile publicate vacante Consiliului arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu.

Candidaţii să fie de confesiune ortodoxă.

Vor fi preferaţi cei cari pe lângă studiile de specialitate au şi studii teologice.

Sibiu, din şedinţa secţiei unite, a Consiliuiui arhiepiscopesc, ţinută la 4 Septemvrie 1944.

Consiliul arhiepiscopesc

Invăţătura zilei

Fericiţi sunt cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu şi-l păzesc pe el.

Luca 11, 28

CALENDAR CREŞTIN

Biserica ortodoxă prăznuieşte:
Sâmbătă 9 l. c. — † Ioachim şi Ana
Duminecă 10 l. c. — M. Minodora
Luni 11 l. c. — C. Teodora

Serviciul religios

1. **In fiecare zi dimineaţa la ora 6½, Utrenie şi în continuare *Sfânta Liturghie*. In fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie „*Acatistul Maicii Domnului*".**
2. ***In Dumineci şi Sărbători* dimineaţa la ora 8½ Utrenia, în continuare la ora 9½ Sfânta Liturghie.** La liturghie cântă „Corul catedralei", sub conducerea profesorului Gheorghe Şoima.
3. *Duminecă în 10 Sept. 1944* **servesc: prot. Mihail Neagu, prof. Gheorghe Şoima şi duhovnicul Nicodim Belea: diaconii: Ioan Circov şi Simion Macarie. — *Predică: duhovnicul Nicodim Belea.* La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *preot Ioan Albu*, dela parohia Sibiu-Iosefin.**
4. ***Joi în 14 Sept. 1944, la înălţarea st. Cruci*, servesc: I. P. Cuv. Arhim. Teodor Scorobeţ, cons. Dr. Andrei Gâlea şi Ieronim Grovu, prof. Mihail Neagu şi Pr. Ştefan Morariu; diaconii: Anatolie Scurtu şi cons. Alexandru Popa. *Predică prot. Mihail Neagu.* La Oastea Domnului predică: *cons. Gheorge Secaş.***

FARMACIILE DE SERVICIU

Sâmbătă 9: Guido Fabritius (La Ursu) Piaţa Mică 27, tel. 199
Duminecă 10: Dr. Hans Binder (La Ingerul), str. A. Iancu 9, tel. 244.

Luni 11 Maria Jantea. Piaţa Regele Ferdinand 20; Marţi 12 Emil Wermescher Piaţa Regele Ferdinand 17; Miercuri 14: Victor Lieb, str. Regina Maria 59; Joi 14 Victor Pop str. Regina Maria 36; Vineri 15 Erich Miler Piaţa Regele Ferdinand 10; Sâmbătă 16 Siegfried Timal, str. Turnului 18.

Dela Corul Catedralei

Românii sibieni cari cunosc cântecele liturghiei de Timotei Popovici şi le pot cânta, sunt rugaţi ca, începând de Duminecă, 10 Sept. a. c., să participe la sf. Liturghie din catedrală, cântând în cor. Coriştilor bugetaţi li se face cunoscută şi pe această cale reînceperea activităţii corului catedralei din Sibiu. Inainte, se vor ţine în localul Academiei Teologice 2 repetiţii, hotărâte pentru următoarele zile:

Joi în 7 Sept., ora 19, cu vocile Sopran şi Alt, iar Vineri, 8 Sept. aceeaş oră, cu vocile bărbăteşti.

Reamintim că, mai ales în împrejurări ca cele actuale, misiunea unui cor bisericesc este îndoită: creştină şi naţională. Ş.

Citiţi şi răspândiţi

Revista Teologică

Organ pentru ştiinţa şi viaţa bisericească. Apare lunar, sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE al Ardealului. Redacţia şi Administraţia: Sibiu, Academia teologică „Andreiană". Director: Prof. Dr. Grigorie T. Marcu. Abonament anual, Lei 900.

Clericalism ?

Nr. 1

REMEMORĂRI

Declar răspicat şi în auzul tuturora că *noi nu suntem clericali* şi n'am venit să ocrotim asemenea tendinţe, fiindcă nu le avem în sufletele noastre şi caracterul ca şi tradiţia noastră le refuză categoric. Clericalismul este o noţiune politică importată din Apus, unde biserica în evul mediu a urmărit tendinţe de supremaţie asupra puterii civile, iar preoţimea s'a constituit în clasă privilegiată, cu scopuri de dominaţiune, alături de aristocraţie. Când pe urmă statul modern a început a se trezi la conştiinţa drepturilor sale şi privilegiile de clasă au fost rând pe rând desfiinţate, atunci preoţimea de acolo a intrat în luptă prin mijloace şi organizaţiuni politice, ca să-şi apere situaţiunea privilegiată, ce o deţinea. Acolo au existat prin urmare, antecedenţe istorice cari au dat naştere clericalismului.

Dar noi ce privilegii să apărăm? Nu este o crudă ironie a vorbi de privilegii mai ales aici în Ardeal? Dar n'a stat Biserica noastră şi slujitorii ei veacuri dearândul alături de ţăranul iobag? Şi n'a izbit înaintea tuturora pe ierarhii şi pe preoţii noştri mânia brutală a celorce voiau să ne desfiinţeze neamul? Acesta este singurul, dar marele şi gloriosul nostru privilegiu moral: de a fi suferit în rând cu poporul pe care l-am păstorit, făcându-ne una cu durerile lui!

Şi atunci de ce să fim clericali? Ca să ne ocrotim latifundiile pe cari nici odată nu le-am avut? Să apărăm privilegiile de cari nici când n'am fost împărtăşiţi? O nu, toiagul nostru de păstorire n'a însemnat putere de stăpânire feudală, ci a fost **steagul sfânt al credinţei,** în jurul căruia s'a strâns în şireaguri de dârză rezistenţă un popor întreg, făcând să-i bată inima la fel şi închiegându-l într'o singură voinţă, în mijlocul urgiei prin care a trecut. Suntem în dreptul nostru să avertizăm pe ceice ne acuză de clericalism, să-şi clarifice noţiunea şi să nu-şi bată joc de un trecut plin de suferinţe!

Dar astăzi, în ţara noastră liberă am reclamat noi vre-odată situaţiuni privilegiate? Dar n'am cerut într'una să fim aşezaţi măcar în egalitate de drepturi cu cultele minoritare dintre noi? O, acesta e un dureros capitol al revendicărilor noastre în numele sfintei dreptăţi! Dar merg mai departe: N'am fost *noi* aceia cari am militat pentru acea largă interpretare a normelor canonice, care în constituţiunea Bisericii cheamă la colaborare elementul mirenesc? *Clericali noi,* cari prin aşezarea şaguniană ne-am întors la instituţiunile creştinismului primar, cu gândul ca să facem cât mai stânse legăturile Bisericii cu poporul credincios al ei şi să o păstrăm pe seama tuturora ca aierul pe care-l înghiţim cn toţii?! Vă făgăduesc că, dacă şi-ar face cândva la noi apariţia tendinţe clericale, cari să ne izoleze de obştea mare a credincioşilor şi să ne facă odioşi înaintea ei, am să alcătuesc o molitvă nouă pentru scoaterea unui asemenea duh necurat.

Din cuvântarea I. P. S. Mitropolit Nicolae la 5 Martie 1933 la Cluj, cu ocazia înfiinţării „Frăţiei Ortodoxe Române".

CONSILIU DE MINIŞTRI

Bucureşti 9 — In ultimul Consiliu de miniştri, la care au luat parte şi miniştrii de Stat, precum şi dl General Mihail Racoviţă, şeful Marelui Stat Major. S'a discutat situaţia militară.

Intrevedere
Iuliu Maniu--I. Mihalache

Bucureşti 9 — Dl Ioan Mihalache, vice-preşedintele partidului naţional-ţărănesc, a sosit în Capitală şi a avut întrevedere cu dl Iuliu Maniu.

Noul ministru al Justiţiei

Bucureşti 9 — Dl Aurel Căpăţină, consilier la înalta curte de casaţie şi justiţie, a fost numit titular al Ministerului de Justiţie.

POPULAŢIA
nu mai este obligată să predea rufărie pentru soldaţi

Bucureşti 9 — Printr'un decret recent, se revine asupra dispoziţiilor care prevedea predarea de rufărie pentru armată până la data de 1 Octomvrie 1944.

Deci populaţia ţării este scutită de acea îndatorire.

Trupele
ruseşti au intrat în Bulgaria

Sofia 9 — Ieri dimineaţă la ora 9,20 trupele ruseşti au început să intre în Bulgaria. Guvernul bulgar a dat ordin trupelor bulgare să nu opună rezistenţă. Inaintarea trupelor sovietice au început din punctele Mangalia, Turtucaia, Silistra, Rusciuc. Au fost ocupate în prima zi mai multe oraşe, între cari Varna, Novi-Panar, Lomşa, etc. Inaintarea sub conducerea generalului rus Tolbuchin.

Trupele ruseşti
au făcut joncţiunea cu forţele Mareşalului Tito

Londra 8. — Radio Cairo anunţă că trupele sovietice cari înaintează în Iugoslavia au făcut joncţiunea cu forţele Mareşalului Tito.

Bulgaria
în stare de război cu Germania

Sofia 9 — Agenţia bulgară de ştiri anunţă că guvernul bulgar a decis în ziua de 6 Septemvrie să declare războiu Germaniei. Dar starea de războiu a rămas să intre în vigoare numai din ziua de 8 Septemvrie c.

SITUAŢIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române, a dat asupra operaţiunilor desfăşurate în ziua de 8 Septemvrie:

In sectorul Turda—Luduş, trupele noastre respingând pe inamic au câştigat nou teren. In zona Sf. Gheorghe, trupele ruso-române au ocupat oraşul Sf. Gheorghe şi continuă înaintarea.

Londra 9 — In Polonia trupele sovietice exercită o puternică presiune pe linia Lomza-Ostrolenka, pentru a neutraliza apărarea Varşoviei şi a Prusiei Orientale. Bătălia din interiorul Varşoviei a intrat azi în a zecea zi. Un puternic atac german din centrul Varşoviei a fost respins. Suburbia Praga din Nord-Estul Varşoviei a fost evacuată de nemţi.

In Slovacia, patrioţii slovaci au eliberat 4/5 din teritoriul ţării şi au blocat toate comunicaţiile pe şosele şi căile ferate dintre Slovacia şi Germania.

Londra 9 — In Italia trupele aliate se află la 7 Km. de Rimini. Germanii au primit întăriri puternice. Se dau lupte crâncene pe valea superioară a Tibrului, cu toată vremea nefavorabilă. La Vest de Florenţa, patrule americane au luat contact cu linia gotică.

Londra 9 — Pe frontul de Vest, pe toată întinderea dintre frontiera Elveţiei şi a Olandei operează 5 armate aliate, apropiindu-se de linia Siegfried. In Belgia a fost cucerit oraşul Liège, la 30 km. de Aachen, precum şi importantul port Ostanda.

In Lorena, forţe americane au stabilit încă două capete de pod peste Mosella, în regiunea Metz. Sunt în total 5 capete de pod peste acest râu. Spre Sud, coloane motorizate americane se apropie de depresiunea Belfort.

Peste 1000 bombardiere grele americane au bombardat liniile de comunicaţie din interiorul şi din spatele liniei Siegfried.

Declaraţiile Preşedintelui
Roosevelt la conferinţa de presă

New-York 9. In cadrele obicinuitei conferinţe de presă, Preşedintele Roosevelt a dat citire unei scrisori pe care dsa a trimis-o dlui Cordel Hull, ministrul de externe al U.S.A. arătându-i că Statele Unite ale Americei înţeleg să continue după războiu, cu şi mai multă vigoare, tradiţia lor de luptă împotriva trusturilor.

Lupta aceasta este menită pe deoparte să reabiliteze comerţul liber cu drepturile sale, iar pe de altă parte să «despoliticianizeze» marea industrie.

Preşedintele Roosevelt a citat cazul marelui concern german I. G. Farbenindustrie, pe care naziştii l-au folosit pentru scopurile lor.

Consiliul de patronaj a fost desfiinţat

Bucureşti 9 — »Consiliul de patronaj« a fost desfiinţat. In locul acestuia a fost întemeiată »Liga operelor sociale« pusă sub înaltul patronaj al M. Sale Regina Mamă Elena.

Descomplectarea Regenţii Bulgare

Sofia 9 — Regentul Bogdan Filoff a demisionat. Prin aceasta, Regenţa bulgară s'a descomplectat.

Ultima Oră

Sofia 9 — Trupele ruseşti au înaintat în teritoriul bulgar în unele locuri cu peste 30 klm. Armata bulgară nu opune nici o rezistenţă.

Astă noapte s'a format în Bulgaria un nou guvern, care este expresia Frontului patriotic ce a luptat tot timpul împotriva politicei germanofile a fostelor guverne. In fruntea acestui guvern se află dl Georgief.

Generalul Tolbuchin, comandantul trupelor ruseşti ce înaintează în Bulgaria, a cerut guvernului bulgar ca să predea pe toţi soldaţii germani din Bulgaria trupelor ruseşti ca prizonieri de război. Abia după aceea se va răspunde Bulgariei la cererea de armistiţiu.

-- Marele oraş belgian, Ostanda a fost ocupat de trupele aliate

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL XCII SIBIU, Marți 12 Septemvrie 1944 **Exemplarul Lei 7.-** Nr. 42

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Apare zilnic

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. - O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. - Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

ASOCIAȚIUNEA SIBIIU

Iuliu Maniu

Virtutea proeminentă a unui adevărat bărbat de stat este înțelepciunea prevăzătoare. Această virtute dă omului politic putința să vază departe, să aibă sub ochii săi duhovnicești țintele mari și idealurile permanente ale unui neam, iar atingerea lor s'o pună în funcție de factorii activi în istorie. Bărbatul de Stat de esență autentică vede realitățile politice ale momentului, dar e în stare să vadă și dincolo de ele. El nu se emoționează de fenomenele trecătoare ale vieții — oricât de zgomotoase și de spectaculoase ar fi ele — ci, păstrându-și cumpătul, își orientează ținuta și acțiunea potrivit cu marile scopuri pe care le urmărește.

De sigur, lupta dusă în felul acesta, printre toate potrivniciile veacului, este grea și împreunată cu multe suferințe și jertfe. Ea reclamă o stăruință de fier și o răbdare adeseori mucenicească. Dar la capătul eforturilor statornice, așteaptă cununa biruinței, după nepieritoarea vorbă a Scripturii celei stinte: „Fii credincios până la moarte și-ți voi da ție cununa dreptății".

Incadrat în lumina acestor adevăruri, personalitatea Dlui Iuliu Maniu, Președintele partidului național-țărănesc și ministru de Stat în guvernul prezidat de Dl General C. Sănătescu, ni se înfățișează ca a unui bărbat de Stat de cea mai autentică rasă.

Răsărit din mijlocul unei familii cu puternice tradiții de luptă pentru dreptatea nației românești, dsa, prin eforturi pe cât de crâncene pe atât de statornice, a sporit strălucirea acestor tradiții, aureolând cu ea fruntea întregului Ardeal luptător.

Inainte de războiul întregirii noastre naționale Iuliu Maniu, împreună cu alți ostași vrednici ai crezului nostru de izbăvire națională, a organizat rezistența Ardealului românesc împotriva cumplitei prigoane cu care stăpânirea ungurească se năpustise asupra neamului nostru ca să-l desființeze. Iar în 1918 — anul prăbușirii pajurei cu două capete — această rezistență s'a transformat într'o acțiune revoluționară culminând în măreața adunare națională ținută la Alba-Iulia în 1 Decemvrie, când neamul românesc din Transilvania, prin reprezentanții săi firești, s'a declarat slobod de legăturile monarhiei habsburgice și unit pe veci cu Patria mamă.

După războiul care prin jertfa ostașilor noștri viteji și cu sprijinul marilor noștri aliați, a dus la întregirea noastră națională, Dl Iuliu Maniu a purtat o luptă uriașă pentru zidirea unei Românii, între hotarele căreia nația românească alcătuitoare de Stat, ca și minoritățile etnice împreună viețuitoare, să se simtă fericite și bucurându-se de toate drepturile asigurate printr'o constituție democratică să lucreze cu dragoste frățească și cu toată însuflețirea la propășirea Țării.

In politica externă Dl Iuliu Maniu a rămas statornicul aderent al alianței cu marile democrații cari ne-au ajutat să facem România Mare. Nici când cerul păcii continentului nostru a început să se acopere de norii amenințători ai hitlerismului imperialist, nu s'a abătut dela această linie politică, în a cărei justețe a continuat să creadă cu o fanatică statornicie.

Cunoscutele momente de criză a ultimilor ani au promovat în România instaurarea regimului autoritar, sub care libera manifestare a opiniilor politice era interzisă. In asemenea condiții nici dl Maniu n'a mai putut vorbi și acționa pe față. Dsa n'a încetat însă a continua pe ascuns lupta pentru revenirea Țării la vechea matcă politică. Intreținând — așa cum s'a putut — legătura cu guvernele vechilor noștri aliați, dsa n'a încetat să încredințeze pe reprezentanții acestor guverne, că nu poporul român însuși, ci numai împrejurări nenorocite și conducători nepricepuți — au dus România în tabăra imperialistă a celor ce îmbătau lumea cu falsa lozincă a unei „noi ordine europene", și că această țară își va regăsi totuși nu peste multă vreme drumul adevăratului său destin.

In 23 August 1944 politica Dlui Iuliu Maniu a fost încununată cu izbândă. Prin îndrăsneață inițiativă a tânărului nostru Rege, România a ieșit din nefireasca alianță cu Germania, iar ostilitățile dintre armata noastră și cea sovietică au încetat. Mai mult decât atâta, România a trecut de îndată, în mod activ, în tabăra Aliaților cari luptă pentru desrobirea neamurilor europene de sub jugul hitlerismului. Astfel, astăzi vitejii noștri ostași se bat alături de biruitorii lor camarazi ruși împotriva așa zișilor noștri aliați de ieri, cari prin dictatul dela Viena sfărmaseră în două Ardealul, inima neamului românesc.

După unele ca acestea, dl Iuliu Maniu poate fi fericit, cum fericiți pot fi toți câți au crezut și au lucrat ca dânsul: Dacă bunul Dumnezeu ne va ajuta să ajungem la limanul păcii drepte — și noi niciodată nu ne-am pierdut nădejdea în ajutorul Părintelui ceresc, generațiile viitoare îl vor cinsti ca pe unul din ctitorii României noue.

*

Făcând elogiul lui Ludovic cel mare, celebrul predicator francez Masillon a început prin a spune: „Numai Dumnezeu e mare". Și asta, desigur, e adevărat. Totuși păstrând proporțiile cuvenite, credem că nu greșim nici afirmând că sunt și oameni mari. Pentru noi dl Iuliu Maniu face parte din galeria acestora.

„T. R."

Rodnică păstorire

P. Sf. Sa **Veniamin**, *episcopul Caransebeșului, în ziua de 24 August a împlinit trei ani de păstorire plină de roade în viața bisericească a eparhiei bănățene. Bucurându-se de iubirea și sprijinul clerului și poporului pe care l păstorește cu devotament, a inițiat o mulțime de opere și a purces la ridicarea instituțiunilor de cultură și de binefacere, iar prin dese vizitațiuni canonice a povățuit turma credincioasă pe cărarea credinții și a însuflețit zelul pastoral al preoțimii.*

Intru mulți ani Stăpâne!

Avertismentul Camerei de Comerț și de Industrie către comercianți

Camera de Comerț și Industrie Sibiu atrage atenția comercianților, industriașilor și meseriașilor că nu este admisă o urcare a prețurilor mărfurilor sau produselor peste nivelul pe care l-au avut prețurile în ziua de 23 August a. c. Orice infracțiune va fi aspru pedepsită.

Comercianții, industriașii și meseriașii sunt rugați de a primi pentru mărfurile vândute ruble în relațiunea 100 lei egal cu una rublă, dacă vânzarea se face către membrii armatei rusești.

Se atrage deasemenea atenția comercianților industriașilor și meseriașilor că orariul de lucru trebue strict respectat sub sancțiuni severe.

Camera de Comerț și de Industrie Sibiu

Deschiderea
școlilor teologice la Moscova

— 11 — La Moscova s'au deschis școlile teologice: Institutul de teologie și Cursul de teologie și eclesiastică, care va forma preoții pentru cultul Bisericii ortodoxe.

Mitropolitul Alexis, locțiitorul patriarhului, a rostit la ședința solemnă de inaugurare un mare discurs consacrând deschiderea institutului.

Noul prim-adjutant regal

București 11 — Prin Inalta Decizie Nr. 3 din 10 Septemvrie, dl Colonel adj. Ionescu Emilian a fost numit Prim-adjutant regal.

Suedia a interzis tranzitul
de materiale germane

Stockholm 10 — Acum un an, Suedia a oprit trecerea de trupe și material de război pe teritoriul său. Erau exceptate articolele de îmbrăcăminte și alimentele destinate trupelor cantonate în Norvegia și Finlanda. Acum, și tranzitul acestora a fost interzis.

Germania — constată cercurile aliate și neutre din capitala Suediei — a primit astfel o nouă și grea lovitură.

Clericalism ?

REMEMORĂRI Nr. 2

Noi, domnilor senatori, nu suntem un stat clerical şi nici noi, slujitorii altarului românesc, nu suntem clericali în înţelesul politic al cuvântului. Spun răspicat, eu, Mitropolitul Ardealului, că clericalismul este tot ce poate fi mai străin de sufletul şi intenţiunile noastre. Clericalismul este o noţiune importată din Apus şi care nu se potriveşte de loc cu referinţele dela noi. In evul mediu în Apus, precum ştiţi, existau două clase privilegiate: aristocraţia şi clerul sau preoţimea. Când statul modern s'a trezit la conştiinţa drepturilor sale, privilegiile medievale ale aristocraţiei şi ale preoţimei au fost din ce în ce reduse, şi atunci preoţimea de acolo s'a constituit în castă, în tagmă cu interese egoiste, pe care avea să le apere prin organizaţii şi mijloace politice în stat. Dar la noi privilegii?! Indeosebi în Ardeal?! Dar n'am stat noi preoţimea alături de ţăranul iobag? Şi dacă avem un privilegiu, este tocmai acest privilegiu moral de a fi suferit în rând cu poporul pe care l-am păstorit [Aplauze prelungite, îndelung repetate].

Şi atunci de ce să fiu clerical? Să apăr latifundiile, pe care nici odată nu le-am avut? [Aplauze prelungite]. Să apăr drepturile şi privilegiile, care nici odată nu ni s'au acordat?

Clerul nostru şi democraţia

Domnilor, noi nu suntem împotriva reformelor cu adevărat democratice şi îndrăsnesc să afirm, că nu cred să puteţi merge D-Voastră cu reformele democratice aşa de departe, ca să nu le poată aproba simţul democratic al preoţimii noastre [Aplauze puternice].

Vă rog, prin urmare să nu ni se aplice nouă, o noţiune importată din alte părţi şi care la referinţele noastre nu se potriveşte. La noi n'au existat antecedenţe istorice cari să dea naştere clericalismului.

Ortodoxia şi neamul românesc

Dar în acelaş timp credinţa şi biserica noastră ortodoxă sunt atât de strâns împletite cu viaţa neamului românesc, încât ori unde acest neam şi-a putut alcătui o organizaţie politică, aceasta a purtat în sine pecetea şi sufletul credinţelor noastre ortodoxe. Aşa a fost în vechile principate şi aşa este şi astăzi.

Noi, care am trăit îndeosebi în Ardeal prin Biserica noastră ortodoxă mai mult decât prin orice altceva; noi care ne-am legat cu toată văpaia sufletului de sfintele aşezăminte ale strămoşilor noştri, noi am vrut să transmitem din această văpaie a credinţei căldura unei iubiri quasi-relgioasă şi asupra statului nostru şi prin această strânsă legătură între biserică şi stat, am voit noi ca să facem poporul nostru să îmbrăţişeze ideia de stat românesc, cu profunditatea, pe care i-o dădea credinţa lui religioasă [Aplauze furtunoase, prelungite].

Din cuvântarea I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae, rostită la 28 Martie 1928, în legătură cu Legea pentru regimul general al Cultelor.

Invăţătura zilei

Dacă suntem neam al lui Dumnezeu nu trebue să credem că Dumnezeirea este asemenea cu aurul, sau cu argintul, sau cu marmora cioplită de meşteşugul şi de închipuirea omului, Faptele Apostolilor 17, 29

CALENDAR CREŞTIN

Biserica ortodoxă prăznueşte:
Marţi 12 l. c. — M. Antonom

FARMACIILE DE SERVICIU

Luni 11 Maria Jantea. Piaţa Regele Ferdinand 20.

Rectificare. In articolul „Revenirea la regimul democratic" din nr. 41 al ziarului nostru, coloana I, şirul 3 de jos, se va citi *„văzută"*, în loc de „nevăzută".

Situaţia din Bulgaria

MILITARA. Trupele celui de al treilea front ucrainean, de sub comanda Generalului Tolbuhin, au ocupat oraşul şi nodul feroviar Sumla, oraşul Razgrad şi — în colaborare cu flota din Marea Neagră — portul Burgaz.

POLITICA. Dl Kazakoff, ministrul propagandei în noul guvern Gheorghieff, a pronunţat la Radio Sofia următorul discurs:

Bulgari şi Bulgarce! A sosit timpul când interesele ţării cer ca să rupem cu tot ce a adus Bulgaria la marginea prăpastiei. Noul guvern bulgar a luat următoarele hotărâri: Prin decretul regal al Regelui Simeon II, Regenţii Bulgariei Ducele Ciril şi Generalul Mihov sunt consideraţi ca demisionaţi.

In locul lor au fost numiţi Dl Ganief, Bajajevski şi Pavloff.

Consiliul de Miniştri a dat ordin ca să fie arestaţi toţi acei cari sunt vinovaţi că au adus ţara în catastrofa actuală.

Consiliul de Miniştri a numit o delegaţie compusă din Prof. Mihalcef, Colonelul de Stat Major Slavceff şi Ganieff, care va lua contact cu comandantul Frontului 3 ucrainian, General Tolbuchin, cu scopul de a lua cunoştinţă de condiţiunile armistiţiului şi pentru restabilirea relaţiilor diplomatice între Bulgaria şi U. R. S. S. şi elaborarea planului de colaborarea Armatei sovietice cu Bulgaria cu scopul de a scoate pe nemţi din Bulgaria.

Cu începere de azi, conform hotărârii Consiliului de Miniştri se restabilesc toate drepturile publice şi politice, libertatea presei, şedinţelor şi organizaţiile fiind garantate de guvern. Se abrogă toate decretele de legi extraordinare şi antipopulare. Toate organele de presă care au sprijinit guvernele precedente şi politice se lichidează.

Toate celelalte organe de presă se bucură de toate drepturile. Cenzura se suspendă. Autorizaţiile de călătorie se anulează. Toţi cetăţenii se bucură de drepturile de a călători în toate direcţiile ţării.

— Postul de radio Moscova anunţă că la orele 22 trupele sovietice au încetat ostilităţile în Bulgaria.

— Biroul sovietic de informaţiuni a dat următorul comunicat: Având în vedere că guvernul bulgar a rupt relaţiile cu Germania şi a declarat războiu Germaniei, şi s'a adresat cu cererea de armistiţiu către guvernul sovietic. Incepând de azi 9 Sept. 1944 ora 10 seara, trupele sovietice au încetat ostilităţile în Bulgaria.

Guvernul sovietic împreună cu reprezentanţii guvernelor Marei Britanii şi U. S. A. în prezent lucrează la elaborarea condiţiunilor de armistiţiu cu Bulgaria.

SITUAŢIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operaţiunilor desfăşurate în ziua de 10 Septemvrie:

In sectorul Turda-Ludoş trupele noastre au reuşit să înfrângă peste tot rezistenţa inamică şi sunt în înaintare către Nord.

In sectorul Sf. Gheorghe au cucerit în colaborare cu trupele ruseşti oraşul Tg.-Săcuesc şi au înaintat pe Valea Oltului până la Bicsad.

Pe restul frontului, acţiuni de mică însemnătate.

Frontul din Răsărit

Potrivit comunicatului Biroului sovietic de informaţiuni, trupele ruseşti au ocupat în ziua de 9 Sept. în Nord-estul României peste 100 localităţi între cari: Frumoasa, Gura-Humorului, Slătioara, Bistricioara, Frasin, Molid iar împreună cu trupele române Tg.-Săcuesc.

In sectorul central al României au ajuns la Alba-Iulia, Teiuş, Mihalţ Copşa-Mică, Podul Mureş.

In ziua de 10 Sept. au ocupat în sectorul de N.-E. al României oraşul Vama şi localităţile Moldoviţa Rusca, Vatra Moldoviţa, Crucea, Holda Broşteni şi Verde-Secas.

In sectorul central al României trupele române-ruse au ocupat pe lângă Sf. Gheorghe alte 50 localităţi, între cari Catalina, Malnaş, Sânziene, Bixad şi Bodoc.

Frontul din Franţa şi Italia

Comandamentul suprem al forţelor aliate expediţionare a dat următorul comunicat:

In Belgia, pe coasta Mării Nordului, trupele britanice continuând înaintarea cu ocupat la Nord de oraşul Bruges portul Zeebruge.

La Nord şi Est de Anvers trupele noastre şi ale Armatei 2 britanice au trecut Canalul Albert cu 20 Km. spre Nord, iar elementele britanice înaintate au pătruns în mai multe puncte pe teritorul Olandei. In acest sector nemţii aduc noui trupe de întăriri din Danemarca.

Armata 1 americană care înaintează la Est de Liège se află la 8 Km. de oraşul Aachen, iar avantgărzile americane înaintate au ajuns la frontiera Reichului.

La Nord-Est de Verdun, coloanele motorizate americane au pătruns în mai multe puncte pe teritoriul Luxemburgului. Actualmente se dau lupte de stradă în Capitala Luxemburgului.

La est de Nancy Armata 3 americană continuând înaintarea spre linia Siegfried se află la 20 Km. de frontiera Germaniei. In acest sector germanii opun o rezistenţă îndârjită.

In sectorul Metz, aliaţii trimit noui întăriri motorizate.

La Brest trupele aliate au pătruns în oraş. Luptele se dau dela casă la casă. A fost capturat Comandantul garnizioanei oraşului Brest împreună cu întreg personalul.

Garnizioana germană dela Le Havre a suferit ieri cel mai puternic bombardament. Avioanele aliate au lansat asupra poziţiilor germane 5000 tone bombe.

Trupele germane care au fost încercuite în porturile Boulogne, Calais şi Dunkerque au fost şi mai mult strânse în cerc. Cu acest prilej au fost capturaţi numeroşi prizonieri şi material de războiu.

Armata 7 americană care înaintează la Nord de Beçancon se află la 20 Km. de oraşul Belfort. Dela debarcarea armatei 7 americană în Sudul Franţei au fost făcuţi peste 70,000 prizonieri soldaţi şi ofiţeri germani.

In Italia în sectorul Mării Adriatice, Generalul Kesellring aruncă în luptă noui rezerve de trupe şi o mare cantitate de material la Sud de Rimini.

La Nord de Florenţa trupele aliate au ocupat oraşul Buggiano.

In sectorul Mării Ligurice, trupele Armatei 5 americane au ocupat mai multe înălţimi dominante în sectorul Luca. Oraşul Luca este ferm ţinut în mâinile noastre.

— In cursul zilei de ieri, puternice formaţiuni de avioane aliate, operând din bazele Italiei, au bombardat concentrări de trupe la N. E. de Pissa, portul Triest, obiective feroviare la Boulogne şi poduri din câmpia Lombardiei.

Slovacia

Luptele se dau mai crâncen tot pe valea râului Vaag. Se menţine localitatea Jilina, punctul de întretăere a drumurilor din valea Tisei şi Dunării spre Estul Germaniei. Lupte grele se dau şi la Nord de Kosice [Kassau] şi în alte puncte de frontieră ale Ungariei.

In apelul făcut de preşedintele Beneş Slovacilor se subliniază eroismul trupelor de eliberare care stăpânesc până-acum 4/5 din ţară. Cuvântul lui Beneş se îndreaptă şi spre Cehi şi Moravi, cărora în curând le va veni rândul să urmeze pe Slovaci.

Ultima Oră

Bucureşti 11 — Dl general Mihail Gheorghe a fost numit, prin decret-lege, şef al Marelui Stat Major.

Londra 9 — Dl Churchil împreună cu personalităţile care l-au însoţit au sosit la Quebec pentru a avea o convorbire cu dl Roosevelt.

Bucureşti 11 Sept. Guvernul a luat măsuri în vederea instituirii noilor prefecţi şi primari. De asemenea invită populaţia evacuată, chiar şi pe cea din Moldova, să se întoarcă la vetre, pentru restabilirea vieţii economice.

— După ultimele ştiri trupele sovietice au ajuns în înaintarea lor din Bulgaria aproape de Marea Egee şi de graniţa turcească.

— New-York 11 — Trupele americane au intrat în Luxemburg.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL XCII SIBIU, Mercuri 13 Septemvrie 1944 **Exemplarul Lei 7.-** Nr. 43

„ASOCIAȚIUNEA" SIBIU

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Apare zilnic

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespondențe
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile
se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

RUSIA ȘI ARDEALUL

Intrarea armatelor ruseşti în Ardeal şi ajutorul pe care ni-l aduc nouă Românilor de aici împotriva Germanilor şi Ungurilor, duşmanii noştri de totdeauna, e un fapt care se înscrie pe linia permanenţelor istorice ale acestui leagăn al românismului.

Mulţi dintre cei ce am privit coloanele ruseşti trecând prin satele şi oraşele noastre, am auzit în copilărie povestirile bunicilor despre o altă trecere a armatelor ruseşti prin aceleaşi sate şi oraşe la anul 1848, când au venit să înfrângă revoluţia maghiară care voia pentru prima dată să încorporeze Ardealul românesc la Ungaria, pe nedrept. Trupele ruseşti deatunci au luptat aici pentru aceeaşi cauză pentru care au luptat şi Moţii lui Avram Iancu, eroul revoluţiei româneşti dela 1848. De aceea nu e de mirare dacă întâlnirea de atunci dintre poporul nostru şi armata rusească s'a întipărit în inima bătrânilor noştri ca o amintire din cele mai plăcute. In conştiinţa poporului nostru a rămas deatunci convingerea că poporul rusesc este un popor cu inimă bună şi duioasă. Toate scenele cari se poi estesc în popor din acel episod poartă acest caracter.

Dar inima poporului român din Ardeal şi istoria lui a cunoscut de mai înainte încă ocrotirea binefăcătoare a acestui mare popor dela Miază-Noapte.

In tot trecutul său neamul nostru din Ardeal a trebuit să suporte asalturile regilor unguri şi a împăraţilor austriaci, iar într'o vreme şi pe a principiilor calvini ai Ardealului, împotriva credinţei sale provoslavnice, pentru ca făcându-l catolic sau calvin, să-l poată mai uşor desnaţionaliza.

Dar din veacul 17 şi 18 poporul românesc din Ardeal şi-a găsit o efectivă apărare a credinţei sale în contra Curţii din Viena, sau a principilor calvini din Alba-Iulia, în puternica forţă a Rusiei.

Mitropolitul Sava Brancovici din v. 17 a umblat prin Rusia după milă pentru Biserica ardeleană. Protopopul Eustaţie Vasilievici al Braşovului şi alţi urmaşi ai lui din veacul 18 se duceau adesea în Rusia de unde aduceau şi ajutoare materiale, dar şi sprijin împotriva persecuţiilor austriace

Insaşi reînfiinţarea ierarhiei bisericeşti ortodoxe în Ardeal la 1760, după desfiinţarea ei de Habsburgi, s'a făcut la stăruinţa Rusiei.

Astfel dacă neamul românesc din Ardeal şi-a ocrotit fiinţa prin Biserica sa, putem spune că Rusia ajutând această Biserică, a contribuit efectiv la dăinuirea acestui neam. Nu degeaba ideea de rus se asociază în inima poporului nostru cu aceea de „om bun".

Azi istoria se repetă. Armatele ruseşti ajută iarăşi neamului românesc să elibereze pământul strămoşesc al Ardealului. Să ne gândim ce s'ar fi întâmplat cu noi dacă veneau până la Carpaţii de Sud Ungurii asociaţi cu Germanii. Veştile despre ororile pe cari le-au comis Ungurii în localităţile în cari au intrat în zilele trecute — şi despre cari sperăm să dăm mâne precizări mai ample — ne arată la ce grozăvii ne-am fi putut aştepta dacă nu ne venea în ajutor marea şi invincibila armată rusească.

Această armată înscrie azi un nou act de ajutorare a neamului românesc din Ardeal. **Dumitru Stăniloae**

Comandamentele ciasului de faţă

Dăunăzi am ascultat la postul de radio Londra mesajul unui ofiţer englez către poporul român.

Ofiţerul vorbia frumos, într'o românească aproape impecabilă, de-ţi era mai mare dragul să-l asculţi. Dar nu asupra frumuseţii limbii, ci asupra cuprinsului acestui mesaj vrem să stăruim de astă dată. Fiindcă rar ni s'a dat să ascultăm o cuvântare mai cuprinzătoare, mai înţeleaptă şi mai potrivită pentru ceasul de acum.

Iată ce a spus, în esenţă, distinsul ofiţer englez în mesajul său:

Faceţi zid în jurul tânărului vostru Rege, ascultaţi de guvernul Ţării, păstraţi disciplina şi mai presus de toate feriţi-vă de împărecheri. Fiţi uniţi în cugete şi'n simţiri, pentruca în frăţească împreună lucrare să biruiţi greutăţile clipei.

*

In istoria României moderne regalitatea a fost cel mai puternic factor pentru menţinerea echilibrului vieţii politice şi prin aceasta al unei evoluţii normale a ei. Auguştii purtători ai demnităţii regale, în vremi de pace au ştiut domoli şi uneori neutraliza vrăşmăşiile dintre partide, iar în momentele cruciale ale istoriei noastre au ştiut lua hotărâri eroice, menite să ducă la izbândă marile aspiraţii ale neamului, sau să ferească de naufragiu corabia vieţii noastre de Stat bântuită de atâtea potrivnicii.

Prin înţelepciunea unei domnii îndelungate Regele Carol I a izbutit să întemeieze şi să consolideze Regatul român, iar cu loialitatea sa devotată şi patriotismul său cald urmaşul lui, Ferdinand I, a patronat cea mai măreaţă epocă a vieţii neamului: epoca unităţii naţionale.

Tinărului Rege Mihai I i-a revenit greaua sarcină, ca într'o eclipsă a măririi noastre să întoarcă Ţara din drumul înfrângerii cumplite de care era ameninţată şi s'o aşeze iarăşi în alvia firească a destinului ei. Şi Suveranul şi-a împlinit pe deplin datoria. Prin îndrăsneaţa faptă reparatorie din 23 August 1944 M. Sa şi-a câştigat un nou titlu la veşnica recunoştinţă şi iubire a întregului neam românesc.

Şi atunci, cum n'am face cu toţii zid în jurul Lui pentru toate câte ne vor mai fi date să le trăim?

Osebit de înţelepţi şi plini de patriotică jertfelnicie s'au arătat luminaţii bărbaţi de stat cari alcătuesc astăzi guvernul Majestăţii Sale. Şi atunci, cum n'am asculta de poruncile şi poveţele ce ni le dau cu încercata lor experienţă şi cu însufleţita lor iubire de Ţară — pentru fericirea naţiei dintru care au răsărit?

Cât despre buna rânduială care trebue să domnească pretutindeni în cuprinsul Ţării şi despre unirea sfântă care se cade să călăuzească paşii noştri în mijlocul vrăşmăşiilor cari ne impresoară — ce-am putea spune mai mult decât că ele sunt porunci pe care nici o clipă nu ne este îngăduit să le uităm?

Distinsul ofiţer dela postul de radio Londra a cuprins în mesajul său adresat poporului român cele mai înţelepte comandamente ale ciasului de faţă. **R. B.**

> Dreptatea este un element constitutiv absolut necesar pentru o pace durabilă; unde lipseşte dreptatea, lipseşte temelia pentru un edificiu trainic al ordinei din lume.
>
> *I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE*

O importantă decizie a dlui G-ral Comandant Malinowski

Bucureşti 12 — Ministerul Afacerilor Interne a dat o circulară către toţi inspectorii administrativi, prefecţii de judeţe şi primarii de municipii, cărora le pune în vedere următoarele:

Orice cerere provenită din partea vreunei unităţi a Armatei Sovietice, ca să i se poată da curs, trebue să aibă aprobarea dlui General Malinowski, comandantul trupelor sovietice de pe teritoriul României, sau a împuternicitului dsale, dl Colonel Ivan Stefanovici Sidorov.

Cererile cari contravin acestei dispoziţii, vor fi semnalate Ministerului Afacerilor Interne, Serviciul R. S. (relaţiile cu Armata Sovietică).

La ultima oră: Ororile comise de unguri la Cornești.

Invățătura zilei

Nu te lăsa biruit de rău, ci birueşte răul cu binele.

Romani 12, 21

CALENDAR CREŞTIN

Biserica ortodoxă prăznueşte:
Mercuri 13 l. c. — Muc. Cornelie Sutaşul

Serviciul religios

In fiecare zi dimineaţa la ora 6½ Utrenie şi în continuare *Sfânta Liturghie*. In fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie „*Acatistul Maicii Domnului*".

FARMACIILE DE SERVICIU

Marţi 12 Emil Wermescher Piaţa Regele Ferdinand 17; Miercuri 13: Victor Lieb, str. Regina Maria 59; Joi 14 Victor Pop str. Regina Maria 36; Vineri 15 Erich Müller, Piaţa Regele Ferdinand 10; Sâmbătă 16 Siegfried Timal, str. Turnului 18.

Telegrame

primite de Inalt Prea Sf. nostru Mitropolit NICOLAE al Ardealului

I. P. Sf. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* a primit următoarele telegrame de răspuns la felicitările trimise în urma actului dela 23 August a. c.

Bucureşti. Palatul Regal 4 24 20 9 9 12

I. P. S. S.
NICOLAE, Mitropolitul Ardealului
Sibiu

Mulţumesc Inalt Prea Sfinţiei Voastre pentru simţemintele de devotament exprimate.

MIHAI R.

Bucureşti 25 30 5 25 4 9 21

I. P. S. S.
Mitropolit NICOLAE BĂLAN
Sibiu

Mulţumesc Inalt Prea Sfinţiei Tale pentru sentimentele exprimate rugând pe bunul Dumnezeu să realizeze aspiraţiile Neamului nostru.

CONST. I. C. BRĂTIANU

Bucureşti 399 50 4 9 130

I. P. S. Mitropolit NICOLAE al Ardealului

Mulţumesc călduros Inalt Prea Sfinţiei Voastre cât şi Clerului şi poporului dreptcredincios pentru felicitările primite asigurându-Vă că pe curând Ardealul va reveni întreg Patriei Mame spre liniştea ardelenilor azi pribegi.

General de C. A.
BOICEANU
Ministrul Educaţiei Naţionale şi al Cultelor

Pentru comercianţii speculanţi

Bucureşti 12 — Constatându-se că numeroşi comercianţi speculează buna credinţă a trupelor sovietice, vânzându-le mărfuri pe preţuri exorbitante, autorităţile de resort au dat un ultim avertisment acestor speculanţi, punându-le în vedere următoarele: Respectarea riguroasă a preţurilor oficiale; afişarea lor la loc vizibil; calcularea rublei la cursul fixat de autorităţile competente.

Abuzurile vor fi drastic sancţionate.

Armatele aliate înaintează pe teritoriul german

Londra 12 — Trupe aliate au invadat Germania, cu puternice forţe, la nord de Trier. Invadarea a urmat după o înaintare în linie dreaptă, de-a lungul ducatului de Luxemburg. Până azi noapte trupele aliate înaintaseră circa 10 km. în interiorul Germaniei şi se găsesc acum la o bătae de tun de linia Siegried.

Când se vor deschide şcolile de ucenici?

Bucureşti 11 — Potrivit noilor instrucţiuni, cursurile şcolilor de ucenici se vor deschide la 1 Octomvrie 1944.

Umorul războiului

Spectacol fantastic a fost oferit publicului din oraşul *Anvers*. Prizonierii germani şi fasciştii belgieni din aceea regiune, aduşi la Anvers, în grădina zoologică a oraşului, au fost închişi în *cuştile* grădinii; şi anume: ofiţerii au fost puşi în cuştile pentru lei, subofiţerii în cele pentru pantere, fasciştii în cuştile pentru tigri, iar femeile care au fraternizat cu nemţii, în cuştile unde stătuseră pisicile sălbatice...

Un comunicat

pentru refugiaţii din Ardealul de Nord

Bucureşti 11 — Comisariatul general al refugiaţilor şi evacuaţilor invită pe funcţionarii, comercianţii şi industriaşii refugiaţi şi expulzaţi din Ardealul de Nord să comunice de urgenţă acelui Comisariat (Bucureşti, Str. Lunei 5), adresa actuală, precum şi funcţiunea avută.

Refacerea Bazinului Donețului

Moscova 10 — Ziarele sovietice Izvestia şi Pravda publică articole ample privitoare la refacerea regiunii industriale a Bazinului Donețului, a cărei importanţă vitală pentru economia U. R. S. S. este cunoscută.

S'a împlinit un an dela eliberarea acelei regiuni, în care timp urmele războiului, cu devastările săvârşite de ocupanţii germani, au fost şterse aproape în întregime.

Nu mai puţin decât 102 mine mai mici au fost repuse în stare de exploatare. Acestea, pe lângă număroase fabrici şi uzine, ateliere de montare şi reparaţiuni mecanice, ale căror coşuri fumegă din nou.

S'au redeschis Universităţile, şcolile, teatrele, şi în locul clădirilor distruse sau avariate au fost construite altele.

Uriaşa operă de reconstrucţie care s'a săvârşit în Bazinul Donețului — constată ziarele amintite — dovedeşte vitalitatea poporului rus.

SITUAŢIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operaţiunilor desfăşurate în 11 Septemvrie.

In zona Baraolt, trupele noastre continuă urmărirea inamicului înfrânt.

Pe cursul mijlociu al Mureşului, trupele noastre, în colaborare cu trupele sovietice, au sfărâmat rezistenţa inamică, înaintând către Nord.

In cursul dimineţii, formaţiuni motorizate germane au atacat în Sud-Vestul ţării, cu direcţia Timişoara. Luptele sunt în curs.

Frontul din Franţa şi Italia

Londra 12 — Comandamentul suprem al forţelor aliate expediţionare comunică între altele:

In Franţa armata I-a canadiană a deschis un atac decisiv asupra porturilor Boulogne, Calais, Dunkerque şi Le Havre, sunt supuse unui violent bombardament aliat din aer, uscat şi mare.

La N.-E. de Le Havre trupele aliate au pătruns în periferiile oraşului.

La Brest luptele de stradă continuă. In mai multe sectoare ale oraşului, trupele germane au încetat de a mai rezista.

In Belgia, Armata I-a americană şi a 2-a britanică au trecut în mai multe puncte frontiera Olandei.

Armata 3-a americană care operează la Sud de Nancy a stabilit contact cu trupele armatei 7-a americană la 27 Km. Vest de Dijon în sectorul Saulien şi Samur. In acest sector unităţile Armatei 19-a germană care încercau să scape din încercuire au fost complect izolate.

Corespondenţi de răsboiu telegrafiază că trupele americane care înaintau spre frontiera germaniei la Est de Thann au ocupat în bună stare o mare porţiune din linia Siegfried.

In sectoarele Metz, Nancy, luptele grele continuă. Germanii opun o rezistenţă îndârjită.

La Est de Metz în ciuda rezistenţei îndârjite a Germanilor, trupele americane au ocupat ceva teren şi continuă înaintarea spre linia Siegfried.

La Vest de Belfort, oraşul Vesout a fost ocupat de către trupele americane.

Trupele americane care au ocupat oraşul Luxemburg continuând înaintarea au străpuns frontiera germană la Nord de Trier. In acest sector trupele armatei 2-a americane au intrat 5 Km. pe teritoriul Reichului.

In Italia s'a ocupat oraşele Prato şi Pistoja.

In Transilvania trupele române şi sovietice luptând în comun au ocupat mai multe localităţi continuând înaintarea şi au ajuns la Cluj. Acest oraş se află la jumătatea drumului între Bucureşti şi Budapesta.

In partea de Nord a frontului trupele sovietice au trecut trecătorile Carpaţilor în mai multe puncte spre Transilvania.

Radio Ankara anunţă că germanii au părăsit insula Kios şi au început evacuarea insulelor Lemnos şi Leros la Sud de Kios.

FRONTUL DIN RĂSĂRIT

Biroul sovietic de informaţiuni comunică între altele că în cursul de 11 Sept. trupele sovietice au ocupat la S. V. de Lomşa peste 30 localităţi, iar în sectorul central al României au ajuns la Sighişoara Mediaş, Petroşani şi la alte 200 localităţi printre cari Vardieş, Homorod-Ocland, Hoghiz, Adamuş, Măieruş, Apaţa, Augustin şi Daneş.

Londra 11 — La Moscova a avut loc prima şedinţă comună aliată pentru discutarea armistiţiului cu România. Au participat dnii: Molotoff, comisarul poporului pentru afacerile externe, ambasadorul britanic la Moscova, ambasadorul Statelor Unite şi dl Lucreţiu Pătrăşcanu, şeful delegaţiei României.

Ultima Oră

Ororile comise de unguri la Cornești

Ostaşi români ucişi şi desfiguraţi sălbatic

— DELA TRIMISUL NOSTRU SPECIAL —

Cornești 11 — Azi după amiazi, împreună cu organele anchetatoare, am ajuns la Cornești (jud. Târnava Mică). Misiunea noastră a fost cât se poate de sumară: trebuia să luăm act de fărădelegile comise de unguri împotriva ostaşilor români. Nu mai puţin decât 20 dintre aceşti bravi, cari nu aveau altă vină decât aceea de a-şi fi apărat pământul străbun, au fost ucişi mişeleşte şi maltrataţi sălbatic, împotriva prevederilor convenţiilor internaţionale privitoare la tratamentul prizonierilor de război.

Moartea prin gloanţe, rară de altfel în cazurile constatate de noi, a fost suplinită sau urmată de acte de o cruzime specific ungurească: tăierea beregatei, amputarea nasului, ochii scoşi, arterele dela mâini deschise, arşi de vii, ş. a.

Revenim mâne cu amănunte. **NICODIM BELEA**

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL XCII SIBIU, J o i 14 Septemvrie 1944 **Exemplarul Lei 7.-** Nr. 44

Telegraful Roman

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Apare zilnic

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespodențe
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile
se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Regim de libertate

Revenirea la constituția din 1866, cu rectificările suferite în 1923, înseamnă pentru țara noastră reîntoarcerea la starea firească, la starea potrivită cu firea blândă și tolerantă a poporului român. Cercetările științifice asupra sufletului românesc și călătorii străini care ne-au vizitat țara mărturisesc despre blândețea, cumințenia, moderația, ospitalitatea și toleranța poporului român. In vreme ce la alte popoare mai înainte ca noi pedeapsa cu moartea este o veche tradiție, iar persecuțiile religioase au atins uneori cruzimi ne mai pomenite, în țara noastră abia de câțiva ani s'a introdus pedeapsa aceasta cumplită și numai după o dârză rezistență din partea opiniei publice, iar despre adevărate persecuții religioase nu se poate vorbi decât dacă ne referim la suferințele îndurate de credincioșii ortodocși în veacurile XVII și XVIII din partea ungurilor, reprezentanți ai romano-catolicismului și protestantismului. Poporul românesc a știut totdeauna că cine seamănă vânt culege furtună; că ura, asprimea, nedreptatea aduc după sine răsbunare, nesupunere, răsvrătire.

Revenirea la libertățile cetățenești — libertatea gândirii, a credinței, a cuvântului, a scrisului, a asocierii, a muncii, a schimburilor etc., libertăți fără de care întreaga viață socială tânjește — înseamnă deci o binefacere pentru poporul românesc și mai înseamnă și o dovadă de încredere în cumințenia sa de a se folosi cum se cuvine de libertățile ce i se oferă.

Căci, dacă libertatea este una din însușirile esențiale prin care Dumnezeu a deosebit pe om de întreg restul creaturii și dacă nevoia libertății este fundamentală firii omenești, apoi tot în virtutea libertății sale omul este răspunzător de faptele pe care le săvârșește și nu orice faptă a omului poartă pecetea libertății. Numai acele fapte ale sale pot fi socotite ca libere, care sunt conforme cu rațiunea sănătoasă și cu legea morală. A fi liber nu înseamnă a-ți împlini toate poftele, a te lăsa târît de toate capriciile și pasiunile, ci a fi mai tare decât ele, a le înfrânge și a te supune conștient și cu bucurie legii morale înscrisă de Dumnezeu în sufletul tuturor oamenilor.

Nu pot fi deci considerate ca libere faptele unui nebun, ale unui scelerat, ale unui pătimaș. Și nu este drept ca lăcomia unui latifundiar, a unui mare industriaș, a unui comerciant, a unui bancher, în sufletul cărora nu sălășluește comandamentul iubirii aproapelui, al milei, al dreptății, să se prevaleze de principiul umanitar al faimosului „laissez faire", în numele căruia s'au făcut atâtea crime față de iubirea aproapelui. Apariția socialismului și comunismului în veacul trecut nu se explică altfel decât ca o reacțiune împotriva neomenoasei exploatări a omului de către om, sub egida principiului umanitar al libertății, principiu care a dus la groaznicul „sweating system": exploatarea la sânge a bietului muncitor, lipsit de protecția unei autorități care să stăvilească lăcomia industriașilor și capitaliștilor. Și aici se ajunge totdeauna când libertatea este rău înțeleasă și pusă în slujba egoismului, a plăcerilor ruinătoare și a patimilor josnice.

Fie deci ca neamul românesc să se folosească în chip înțelept de libertățile ce i se oferă acum, dovedindu-se un neam înzestrat cu simțul răspunderii morale, al temerii de Dumnezeu și al rușinii de oameni!

EMILIAN VASILESCU

Ororile comise de unguri la Cornești

— Un reportaj al trimisului nostru special —

Ungurii, după ce au stăpânit cu cruzime Ardealul de Nord patru ani de zile, trecând pe teritoriul de dincoace de linia arbitrajului nedrept dela Viena, s'au dedat la barbarii nemaipomenite.

Au ucis mișelește în comuna Cornești 20 dintre bravii noștri ostași cari au avut nenorocul să cadă în mânile lor.

Spre mirarea lumii

Ostașii noștri, văzând cadavrele mutilate ale camarazilor lor, au chemat lumea ca să se convingă de aceste acte de barbarie pe cari nu le-au mai întâlnit încă la alt neam. Au dat de veste lumii ca să vadă sălbătăcia unui popor „cu civilizație de o mie de ani".

S'a alcătuit în acest scop, o comisiune mixtă, compusă dintr'un ofițer superior român și un ofițer al armatei aliate ruse, însoțiți de un grup de gazetari, cari aveau rostul de-a lua act de crimele săvârșite de unguri la Cornești [jud. Târn.-mică].

La drum

Cerul era posomorât în ceasul plecării noastre. Era cernit de norii care purtau în sine parcă, toată durerea chinurilor acelor trupuri neînsufletite care ne așteptau svârlite la margine de șanț. Picuri grei ca plumbul și calzi ca lacrima văduvelor rămase, cădeau din norii îndoliați. Jeleau norii țării pe acești eroi, în locul pruncilor care își așteptau tăticul sfârticat de mâini ucigașe numai pentru vina de-a-și fi apărat pământul strămoșesc.

Coviltirul mașinei este ridicat și ne facem plecarea. Sburăm ca gândul. Norii se împrăștie și soarele apare. Praful coloanelor pe lângă cari străbatem, se ridică în vălătuci groși și ne urmărește în chip de stafii. Tăceam cu toții. Cu ochii scrutăm cerul și zarea. In fund două păsări de oțel își caută prada. Nucul uriaș din marginea drumului, ne adăpostește o clipă. Au trecut, nu se mai văd: putem pleca.

Ne apropiem de linia frontului. Soldați cu statură de bronz și față aspră, se strecoară muți unul câte unul spre linie. Se duc să ajungă pe dușman, împreună cu vitezele trupe ale armatei roșii și să-i ceară socoteală la el acasă.

Deodată, liniștea este frântă de colegul din stânga:

— Câți morți vor fi oare la Cornești?

— Dacă sunt mulți sau puțini, aceasta nu justifică barbaria celor ce au săvârșit-o. In asemenea cazuri nu mai poate fi vorba de cantitate, ci de profunzimea ororii.

— In zare un avion! — ne taie vorba amicul din față.

— Este românesc, răspunde plin de siguranță ofițerul rus.

— Amice, ăștia nu ne lasă nici să ne vedem morții.

— Te pomenești că nici să-i jelim.

— Să-mi jelesc eroii? Să-mi alung dușmanul de pe pământul meu? Nu mă poate opri om din lumea aceasta! Noi nu stăm la târguială când este vorba de hotarele țării. Nu le cerșim nimănui. Noi ne-am scris totdeauna istoria prin decizia armelor, nu prin târgueli. Și abia acum începe a se scrie ultima pagină a României viitoare.

Așa, în învolburări de gânduri și aprinși la vorbă, mașina aleargă cu noi pe drumul ce duce la Cornești. Cu cât ne apropiem de sat, cerul se gătește de ploaie. Se apropie chiar furtuna. Furtună sus, și furtună în inimi. La intrarea în sat, din nou alarmă aeriană. Ne adăpostim. Au trecut. Nu semai văd.

Intrăm în Cornești

Poporul este liniștit. Două bisericuțe veghează asupra satului care este cufundat într'o tăcere de rugăciune. Trupurile eroilor mutilați fuseseră scoase de prin șanțuri și curți, și așezate cu cinste în pământ. Morminte proaspete cu cască de eroi împânzesc azi cimitirele bisericilor din Cornești. Ei și-au scris fiecare pagina sa de istorie în cartea neamului nostru, în zilele de 6—8 Septemvrie 1944.

Ororile și declarațiile martorilor

1. ...In satul Cornești, am văzut pe ulița str. României câțiva (aproximativ 5—6) soldați români morți pe lângă case. Unul din ei avea nasul și urechile tăiate. Altul era cu gâtul tăiat ...semnat Căpitan...

2. ...In ziua de 9 Sept. 1944 la orele 18, în Cornești am văzut cu ochii proprii un ostaș român mutilat în felul următor: ochii scoși, nasul tăiat cum și urechile ...semnat Sergent...

3. ...In ziua de 10 Sept. 1944 am văzut patru ostași români morți în Cornești dintre cari unul era grav mutilat: cu ochii scoși, nasul și urechile tăiate... semnat refugiat din Șimleu...

4. ...In ziua de 10 Sept. 1944 am auzit că în satul Cornești sunt mai mulți ostași români oribil mutilați de unguri. Cum nu am crezut că acest popor poate fi atât de sălbatic, am plecat în sat pentru a mă convinge. Intr'adevăr, după circa 400 mtr. dela intrarea în sat, am văzut doi ostași români morți pe marginea drumului. Cel de al doilea ostaș era cu ambele urechi tăiate precum și jumătate din nas... Am mers mai departe, iar la un colț de drum erau alți doi ostași morți, dintre care unul era tăiat la gât... semnat Lt. rez...

5. ...In ziua de 10 Sept. 1944 am găsit în comuna Cornești în str. României, în curtea unui ungur, pe (aici se scrie numele soldatului și unitatea din care făcea parte)... **tăiat la beregată și arterele dela mâini, lângă pragul casei, neavând nici o plagă de glonte.** *Apoi am găsit un erou necunoscut ars de viu. Un soldat cu ochii scoși și urechile tăiate... semnat Plut...*

* * *

In posesia acestor declarații scrise și a clișeelor fotografice luate, am plecat spre casă sub lumina focului artileriei noastre grele, ce urmărea pe inamicul în derută.

Veneam în besna nopții cu sufletul cernit de durere. Am văzut în ce chip știu soldații unguri să-și cinstească uniforma militară.

Pentru ei, este o dovadă în plus; iar pentru noi, o nouă și amarnică decepție.

Pentru ei, o înjosire a ființei umane, și pentru noi o compătimire a intervertirii sentimentului omenesc.

Tocul istoriografului lor, va înțepeni aici și va lăsa o pată neagră; iar pentru noi, Corneștiul intră de acum în cununa dela Huedin, Trăsnea și Ip.

NICODIM BELEA

Huedin
Trăsnea
și Ip
Cornești

Semnarea armistițiului între Rusia și România

Londra 13 — Radio Moscova a anunțat astăzi de dimineață că, în urma negocierilor care au avut loc în cursul săptămânii, reprezentanții Uniunii Sovietice, ai Marei Britanii și ai Statelor Unite au semnat ieri armistițiul împreună cu reprezentanții României. Rusia a foSt reprezentată prin comisarul afacerilor externe, dl Molotoff și subcomisarul afacerilor externe Vișinski, iar Marea Britanie și Statele Unite prin ambasadorii lor la Moscova. Actul pentru armistițiu a fost semnat în numele celor 3 puteri de către mareșalul Malinowski.

Invățătura zilei

Urgisiți răul. Lipiți vă de ce e bine.

Romani 12, 9

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Joi 14 l. c. — Inălțarea sf. Cruci

Serviciul religios

Joi în 14 Sept. 1944, la înălțarea sf. Cruci, **servesc: I. P. Cuv. Arhim. Teodor Scorobeț, cons. Dr. Andrei Gâlea și Ieronim Grovu, prot. Mihail Neagu și Pr. Ștefan Morariu; diaconi: Anatolie Scurtu și cons. Alexandru Popa.** *Predică prot. Mihail Neagu.* **La Oastea Domnului predică:** *cons. Gheorghe Secaș.*

FARMACIILE DE SERVICIU

Miercuri 13 l. c.: Victor Lieb, strada Regina Maria 59; Joi 14 Victor Pop str. Regina Maria 36; Vineri 15 Erich Müller, Piața Regele Ferdinand 10; Sâmbătă 16 Siegfried Timal, str. Turnului 18.

AVIZ

La Școala Normală de fete „A. Șaguna", Sibiu, examenul de primire pentru clasa V-a începe în 29 Septemvrie 1944, ora 8 a. m. (57) 1—3

Pierdere dureroasă

Zilele acestea a fost dus la locul de veșnică odihnă, în cimitirul Bellu din București, unul dintre cei mai valoroși scriitori ai neamului nostru, LIVIU REBREANU, *care prin operele sale s'a împărtășit de cea mai mare prețuire în lumea noastră literară și a fost apreciat în același timp și de străinătatea apusului european. Ardealul robit a pierdut în deosebi una dintre figurile sale cele mai expresive, care a fost Liviu Rebreanu.*

Evacuarea Cretei

Londra 13 — Generalul Moeller procedează la evacuarea garnizoanei germane din insula Creta.

Eliberarea aviatorilor aliați din Bulgaria

Ankara 13 — Din Ankara se anunță sosirea a 342 aviatori aliați, cari fuseseră făcuți prizonieri în Bulgaria. Aviatorii au fost întâmpinați, la sosire, de ambasadorul britanic în Turcia.

In ajutorul Italiei eliberate

New-York 13 — La conferința de presă din săptămâna trecută, Președintele Roosevelt a arătat că opera de ajutorare a Italiei preocupă în cel mai înalt grad cercurile aliate. In ultimul timp, au fost expediate în peninsulă cantități considerabile de medicamente și mărfuri, în valoare de peste o sută milioane dolari, cari vor fi desfăcute de marii și micii comercianți italieni.

Președintele Roosevelt și-a exprimat speranța că greutățile de aprovizionare a Italiei vor fi învinse în curând.

Toți suntem vinovați de acest războiu. El este plata păcatului tuturora. Toți trebue să ne pocăim și să rugăm pe Dumnezeu să ne dea un cuget nou, curățit de orgoliu și umplut de smerenie.

I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE

Noul primar al Sibiului

Sibiu 13 — Dl General Hanzu, fost rezident regal, a fost numit primar al municipiului Sibiu.

LIBRĂRIILE, cari primesc „Telegraful Român" spre vânzare sunt rugate a anunța administrației Telegraful Român câte exemplare să li se trimită.

Turda a fost eliberată

Sibiu 13 — Trupele noastre au intrat în Turda.

Avansarea generalului Malinowski

București 13 — Dl General Malinowski, comandantul suprem al trupelor sovietice din România, a fost înaintat Mareșal al U.R.S.S.

Arestați și maltratați

Refugiați din Ardealul de Nord, sosiți la Turda, au dat alarmă la autoritățile noastre, că ungurii furioși pentru pierderea definitivă a pământului răpit în 1940, arestează maltratând pe fruntașii români din orășelele și satele ardelene de nord. Preoți, învățători și alți intelectuali, precum și țărani fruntași sânt târâți în temnițe sau transportați în locuri necunoscute, în credința că dacă «sânt bătuți păstorii, se va risipi turma sufletească» a românilor. Tirania «nemeșilor» însă își va culege în curând roadele meritate.

Un „rămășag" între Președintele Roosevelt și Lordul Halifax

New-York 12 — Intr'una din emisiunile sale pentru România Radio-ul american a susținut că sfârșitul războiului se apropie. Tot mai număroase sunt indiciile în acest sens. Unul dintre ele — cu caracter amuzant — este rămășagul dintre Președintele Roosevelt și Lordul Halifax, ambasadorul Marei Britanii la Washington, privitor la data până la care războiul actual va lua sfârșit.

Firește, cercurile americane nu pot preciza acea dată, ea fiind un „secret" al părților cari au contractat pariul. Dar însuși faptul că cele două înalte personalități conducătoare au recurs la un asemenea act — ni se spune — dovedește că pacea este aproape.

Industria americană de războiu se pregătește pentru pace

New-York 13 — După cum se anunță din mai multe centre mari americane, industria de războiu face intense pregătiri pentru a se transforma în industrie de pace.

Este și acesta un semn grăitor despre sfârșitul apropiat al războiului.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în 12 Septemvrie:

In zona Odorhei, trupele noastre înaintează către Nord.

La Nord de cursul mijlociu al Mureșului, trupele noastre, în colaborare cu trupele sovietice, înfrângând dârza rezistență a inamicului, au realizat importante câștiguri de teren.

Toate atacurile inamice în direcția Timișoara au fost respinse peste frontieră.

Se semnalează lupte în regiunea Oravița.

FRONTUL DIN RASARIT

Moscova 13 — Biroul sovietic de informațiuni transmite următorul comunicat:

In cursul zilei de 12 Septemvrie la S. și S. V. de orașul Lomșa trupele noastre au dus lupte cu inamicul. In cursul luptelor și-au îmbunătățit pozițiile și au ocupat câteva localități populate.

In România trupele noastre împreună cu trupele române prin lupte au continuat să înainteze și au ocupat orașele **Miercurea Ciucului** [Transilvania de Nord], Blaj, Aiud, Deva și peste 150 localități populate, printre care Saschiz, Țicmandru, Săuca, Dicio-Sânmartin și gările Homorod, Cața și Paloș.

Conform deciziei Sovietului suprem al U. R. S. S. din 12 Sept. a. c., Generalul de Armată Tolbuchin a fost înaintat la gradul de Mareșal.

Frontul din Franța și Italia

Londra 13 — Comandamentul suprem al forțelor aliate expediționare a dat următorul comunicat:

In Franța de Nord unitățile armatei 1-a canadiene au strâns și mai mult cercul în jurul portului Dunkerque. După un puternic bombardament de artilerie și aviație trupele motorizate canadiene au pătruns în oraș dinspre Nord și Est. In prezent luptele de stradă pentru cucerirea acestui oraș continuă.

Fortul Le Havre a fost ocupat de către trupele poloneze și canadiene. Garnizoana germană din acest port a suferit mari pierderi în oameni și materiale de războiu. Din 5000 germani care opuneau o rezistență în acest port, 3000 soldați și ofițeri germani au fost făcuți prizonieri, iar restul au fost omorâți. Deasemenea comandantul garnizoanei Le Havre a fost grav rănit.

La Boulogne și Calais luptele continuă cu aceeași înverșunare. Garnizoanele germane din aceste porturi sunt supuse unui violent bombardament de pe Mare, din aer și uscat.

La Brest luptele de stradă continuă.

La Nord de Dijon trupele armatei a 7-a americană continuă înaintarea și au ocupat orașele Langres și Chatillon sur Seine.

In Italia între râul Savio și Marea Adriatică toată linia Gotică a fost ocupată de către trupele poloneze. In acest sector se dau lupte crâncene la 4 Km. Sud de Rimini. Artileria grea de pe bordul vaselor aliate din Marea Adriatică bombardează necontenit amplasamente de artilerie din spatele frontului german. In sectorul central al frontului italian trupele armatei a 5-a americane au înaintat 5 Km. la N. de Pistoia și au luat contact cu trupele germane din linia Gotică.

In Serbia, la Sud de Belgrad, trupele mareșalului Tito continuă înaintarea.

La N. de Trier trupele armatei 1-a americane au ocupat orașele Dekirch, Baburg și Lunebach. Orașul Lunebach a fost depășit spre Est cu 8 Km. în direcția Mainz și Frankfurt.

La Sud-Est de Aachen trupele americane continuă înaintarea în interiorul Reichului, în direcția Bonn.

La Est de Liege orașele Eupen, Vervier, Spa și Malmedy, au fost ocupate. In tot cursul zilei de eri linia Siegfried a fost supusă unui violent bombardament.

La Nord Est de Canalul Albert înaintarea spre frontiera Olandei continuă.

Londra 13 — Patrule sovietice au pătruns din nou în Prusia Orientală, de unde s'au putut întoarce apoi cu informații prețioase.

București 13 — Ministerul Educației naționale și al Cultelor anunță că începând din ziua de 15 Setpemvrie a. c. orice corespondență privind ministerul trebue adresată la București 2, Str. Spiru Haret 12, deoarece până la 20 Septemvrie a. c. toate serviciile acelui minister se vor înapoia în capitală.

Cererile pentru detașare și suplinire în învățământul secundar se vor adresa la inspectoratele regionale, iar pentru învățământul primar, la inspectoratele județene.

Ruhr și Renania câmpuri de bătaie

Londra 13 — Comandamentul aliat a avertizat populația din ținuturile Ruhr și Renania că în curând în acele locuri va fi câmp de bătălie. Lucrătorii din toate întreprinderile, în legătură mai ales, cu războiul, au fost sfătuiți să-și caute adăpost în locuri cât mai ferite, pentru a-și salva viața.

Ultima Oră

București 13 — Membrii guvernului au depus jurământul în fața M. S. Regelui astăzi de dimineață la ora 11.

Moscova 13 — Bătălia pentru Tg.-Mureș și Cluj a început. Armatele ruso-române înaintează dinspre Sud, Sud-Est și Nord-Est.

București 13 — Agenția sovietică Tass anunță că s'a proclamat starea de asediu în toate regiunile de graniță ale Germaniei.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL XCII SIBIU, Sâmbătă 16 Septemvrie Exemplarul Lei 7.- Nr. 45

SIBIIU

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Sibiu
Str. Şaguna 8

Telegraful R...

Organ naţional-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

Apare zilnic

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorităţi şi străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole şi corespodenţe
se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile
se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

MASACRUL dela Cornești

Ungaria a pierdut războiul — iată una din certitudinile ceasului de faţă.

Nu mai prăpădim vremea arătând ce-ar fi putut face această ţară incorigibilă, ca să salveze ceeace mai putea fi salvat. Nărăvitului, degeaba-i dai sfat: chiar când îţi făgăduește, nu se ţine de parolă.

N'am uitat masacrele săvârşite în Ardealul de Nord, acum patru ani, şi nici cinica justificare pe care purtătorul de cuvânt al guvernului maghiar a dat-o ştiutelor sălbătăcii ale armatei regulate de ocupaţie şi a asasinilor zdrenţăroşi din „ronghioşgarda", când a spus în Parlamentul maghiar că ungurul nu se poate veseli fără să-şi ofere şi plăcerea unui omor — sau cam aşa ceva. O glumă de prost gust, asvârlită cu o grosolănie grofească în obrazul poporului nostru răbduriu, — aceasta a fost „compensaţia" pe care ungurimea oficială ne-a dat-o pentru crimele din Septemvrie 1940.

Am primit sfidarea, şi hotărâţi să-i judecăm noi pe criminali, am tăcut şi am aşteptat. Acum, ceasul socotelilor a bătut.

Inainte de-a începe să ne descurcăm cu ei, ungurii ne-au aruncat în obraz o nouă provocare: la Cornești, sat românesc de pe Târnave, ocupat vremelnic de trupele maghiare, au fost lăsate în urmă, de vitejii fugari, cadavrele oribil mutilate alor 20 de ostaşi români. Beregate tăiate cu cuţitul, ochi scoşi, nasuri ciuntite şi un ostaş ars de viu, — iată gama putinţelor acestei hoarde de sălbatici cari se învestesc impertinent, de peste o mie de ani, cu funcţiuni civilizatorii în spaţiul Europei centrale.

Ororile dela Cornești nu au purces din furia oarbă a desnădejdii. Ele sunt specifice spiţei maghiare, sunt răbufniri ale unei firi tâlhăreşti, pornită spre violenţă. Toată istoria ungurească e pătată de băltoacele sângelui nevinovat al popoarelor oprimate, vărsat cu o monstruoasă cruzime de călăii Budapestei.

*

Am cetit cu emoţie relatările presei din Capitală privitoare la constituirea Regimentului de voluntari ardeleni „Iuliu Maniu". *Cele patru batalioane cari alcătuesc acest regiment, poartă nume cernite:* Ip, Trăsnea, Protopopul Munteanu şi Beliş. *Mormintele pe cari le evocă cele trei sate scăldate 'n sânge, şi amintirea protopopului-martir dela Huedin, ca şi atâtea biserici dărâmate sau prefăcute în magazii, ca şi toate batjocurile îndurate de elementul românesc din Ardealul răpit, ca şi spaţiile mortale din Bacica, — aici vor avea de spus un cuvânt şi Sârbii, cu toate că mareşalul-asasin Fekethalmy-Czeidner s'a „evaporat" în pragul unui proces de operetă — aşteaptă răsplata conformă cu fapta.*

Pe când un batalion de voluntari „Cornești"?

. . . Căci smeritul sat românesc de pe Târnave a intrat în pomelnicul jertfelor noastre răscumpărătoare.

GRIGORIE T. MARCU

Moscova 15 — Trupele româno-ruseşti au ocupat oraşele Gheorgheni şi Ludoşul de Mureş, precum şi o serie întreagă de localităţi de pe cursul de sus şi mijlociu al Mureşului. Intre ele, se află la Răsărit Ditrău şi Topliţa, iar la Apus Ocna-Mureşului şi altele. Lupta pentru Cluj şi Tg.-Mureş a intrat în faza definitivă.

Armistiţiul a fost semnat

— Termenii Armistiţiului încheiat între România şi Aliaţi —

Radio Moscova a comunicat în dimineaţa de 14 Sept. un rezumat al termenilor armistiţiului încheiat între România şi puterile aliate. Il dăm şi noi în linii generale. Deabia când se va publica textul autentic, vom putea să l judecăm în deplină cunoştinţă de cauză. Fiindcă unele condiţii îşi schimbă înţelesul în funcţie de un cuvânt sau altul.

Aceste condiţii ar fi, în formă aproximativă, următoarele:

1. România se alătură Puterilor Aliate în războiul împotriva Germaniei şi Ungariei, cu cel puţin 12 Divizii.

2. Operaţiunile pe uscat, pe mare şi în aer ale armatei române împotriva Germaniei şi Ungariei stau sub conducerea înaltului comandament sovietic.

3. Având în vedere că România nu numai a ieşit din războiul împotriva Rusiei, ci s'a şi alăturat Aliaţilor împotriva Germaniei, va plăti numai o parte din datoriile de războiu, la cari ar fi fost dealtfel obligată. Ele se ridică la suma de 300 milioane dolari, plătibilă în mărfuri timp de şase ani.

4. Dictatul dela Viena se anulează şi Ardealul se retrocedează întreg sau în cea mai mare parte României. Chestiunea aceasta se va definitiva la conferinţa de pace.

5. Se restabileşte între Rusia şi România frontiera din 28 Iunie 1940.

6. Căile ferate, navigaţia, uzinele electrice şi de carburanţi, P. T. T., se aşează sub controlul aliat.

7. Presa, radio, cinema, teatrul vor sta sub supravegherea unei comisii aliate.

8. Criminalii de războiu vor fi arestaţi şi predaţi spre judecare.

9 Cetăţenii germani şi unguri vor fi internaţi în lagăre.

10. Armamentul capturat de România dela trupele germane, va fi predat Rusiei.

Presa rusească şi engleză consideră acest armistiţiu ca blând şi generos. Isvestia scrie: România e o ţară vecină şi U R S S doreşte relaţii de amiciţie cu toţi vecinii ei. De aceea nu a ţinut să impue un armistiţiu sever.

Un ziar londonez conservator din 14 Sept. observă: Suma pe care o are de plătit România, nu e excesivă, dar având în vedere că Ţara e secătuită, e destul de grea.

In orice caz acest armistiţiu pune probleme noui, mari şi grele Ţării noastre în viitor. Vor trebui sforţări mari din partea tuturor, ca să refacem tot ce a distrus războiul în lăuntrul Ţării şi ca să mai plătim şi despăgubirile.

Va fi grea ispăşirea unei politice de aventură şi de diletatism politic. Dar încordarea la care va trebui să ne supunem, ne va face mai serioşi.

Greu va fi şi controlul asupra mişcărilor noastre, asupra manifestării gândurilor noastre. Dar şi acesta ne poate face mai serioşi, mai puţin desordonaţi şi neînfrânaţi în felul nostru de-a ne manifesta.

Şi pe deasupra să nădăjduim că, la conferinţa de pace, aceste condiţii se vor îndulci.

Situaţia diviziilor germane din Balcani

Incercarea Nemţilor de a ocupa Banatul e în legătură cu retragerea trupelor germane dela Sudul Dunării. Mişcările mai vii au fost în munţii Stara Planina şi în regiunea N-Vestică a Sofiei, la Palanca. Divizia 5-a bulgară se menţine însă vitejeşte, deşi aviaţia germană a bombardat şi împrejurimile Sofiei.

Trupe sârbeşti şi bulgăreşti au ocupat oraşul de graniţă între Serbia sudică şi Bulgaria, Ştip. Cu aceasta soarta diviziilor germane din Macedonia şi Grecia e şi mai grea.

Şi-a reluat funcţiunea

Anulându-se limita de vârstă a administratorilor B. N. R., s'au anulat şi ultimele numiri făcute la institutul nostru de emisiune. Astfel, dl *Ion I. Lapedatu* şi-a reluat funcţiunea de vice-guvernator.

Austria...

Ministrul de externe al Statelor Unite nord-americane, Cordell Hull, a declarat că «a sunat ceasul în care Austria trebue să se dovedească demnă de viitorul ce i se pregăteşte cooperând cu forţele aliate».

In acelaş senz adresează Moscova un apel către poporul austriac.

Invățătura zilei

In suferință, fiți răbdători.

Romani 12, 12

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Sâmbătă 16 l. c. — M. Eutimia
Duminecă 17 l. c. — M. Sofia

FARMACIILE DE SERVICIU

Sâmbătă 16 Sept. Siegfried Timal, str. Turnului 18.

AVIZ

La Școala Normală de fete „A. Șaguna", Sibiu, examenul de primire pentru clasa V-a începe în 29 Septemvrie 1944, ora 8 a. m. (57) 2—3

LOCALE

Direcțiunea Liceului „Gheorghe Lazăr" din Sibiu anunță: Examenele de admitere în clasa I a se țin dela 20 Sept. clasa a V-a dela 21 Sept. Examenul de corigență, elevi ordinari și particulari, dela 15—20 Sept. Examenul de bacalaureat 10—20 Octomvrie, — toate după programul afișat la liceu.

Declarațiile dlui ministru L. Pătrășcanu

Moscova 14 — Intr'un interview acordat corespondentului agenției Reuter, dl Lucrețiu Pătrășcanu, ministru de Stat și șeful delegației române pentru semnarea armistițiului, a declarat între altele că Mareșalul Antonescu este păzit la loc sigur și va fi judecat de un tribunal român sau internațional.

Conferința dela Quebec

Londra 14 — La conferința dela Quebec între dnii F. Roosevelt și W. Churchill s'ar fi ajuns la o înțelegere cu Rusia privitor la măsurile ce trebuesc luate în Germania după victoria asupra ei.

Dl Cordel Hull, secretarul de Stat american pentru Afacerile Externe, a declarat la o conferință de presă că Franța va fi consultată când se vor întocmi planurile pentru viitorul Germaniei.

ȘTIRI INTERNE

București 51 — Comandamentul militar al Capitalei anunță că ordonanța Nr. 18 din 9 Sept. a. c, privitoare la predarea armelor și aparatelor de radio, a fost dată potrivit unor înalte interese militare și deci populația trebue să se supună. Aliniatul ultim, privitor la predarea aparatelor de radio, se anulează. Deci nu se va elibera nici o autorizație specială de a poseda aparat de radio. Orice intervenție rămâne de prisos.

Sunt exceptați dela obligația de a preda armele membrii poliției, magistrații și membrii guvernului.

Prin corpuri constituite potrivit legilor se înțelege de pildă colegiul inginerilor, al medicilor și avocaților, nu orice fel de corp constituit conform legii.

Generalul Grigorie Bălan căzut pentru Ardeal

Să tot fie două săptămâni de când venise la Sibiu, de pe frontul Moldovei, unde comandase o mare unitate. Se întorcea dela Hunedoara, unde-și văzuse soția și fiica, și se grăbea spre front, căci voia să intre cel dintâi în Bistrița, în fruntea trupelor de sub comanda sa. Așa-i spusese Inalt Prea Sfințitului nostru Mitropolit Nicolae, cu care era deaproape înrudit.

Zilele trecute, pe frontul din zona Sft. Gheorghe, a căzut grav rănit, în linia întâia, unde-l mâna mereu curajul său netulburat, dealungul întregei campanii. O schije de obuz anticar i-a perforat stomacul, atingându-i splina și ficatul. Transportat la spitalul militar din Sinaia și supus unei intervenții chirurgicale, în ziua de 13 l. c, la orele 16, Generalul de Brigadă Grigorie Bălan, cavaler al Ordinului „Mihai Viteazul", comandant secund al unei Mari Unități, a dobândit cununa vitejilor. E întâiul ofițer superior al Armatei române căzut pentru recucerirea Ardealului.

Era tânăr: avea doar 47 de ani — și o inimă de veritabil oștean. Mereu în lupte de ani de zile, alăturea de gloriosul comandant de vânători Generalul Ion Dumitrache, ostașii îl adorau, iar ofițerii în subordine vedeau într'însul un camarad mai mare, împodobit cu aptitudini excepționale. Pentru faptele sale de arme, a fost înaintat astă primăvară, „la excepție", general de Brigadă.

Rămășițele sale pământești au fost așezate în cimitirul militar Ghencea, din Capitală. Pentru scurtă vreme. Căci după eliberarea Ardealului de Nord, Generalul Grigorie Bălan se va odihni și cu trupul în Bistrița dorurilor sale de viteaz în pribegie.

Dumnezeu să-i primească sufletul în curțile Sale.

GR. T. M.

Toți suntem vinovați de acest război. El este plata păcatului tuturora. Toți trebue să ne pocăim și să rugăm pe Dumnezeu să ne dea un cuget nou, curățit de orgoliu și umplut de smerenie.

I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE

Dictatorul Ante Pavelici arestat

Londra 14 — Trupele de partizani, cari au provocat o adevărată răscoală nu numai în Serbia și Bosnia, ci și în Croația, au arestat pe fostul dictator nazist din Croația, Ante Pavelici.

Acordul între comitetul polonez de eliberare și Republicele ucraineană și bielo-rusă

Moscova 14 — Comitetul polonez de eliberare a încheiat un acord cu Republicele ucraineană și bielorusă pentru transferarea polonezilor din aceste republici în Polonia și a Ucrainienilor și Rușilor albi din Polonia în aceste Republici.

Cei transportați vor primi pământ în noua patrie și o sumă anumită pentru înjghebarea gospodăriei.

Biserica ardeleană și dictatul dela Viena

Ziarul „Timpul" din București, al cărui director este dl fost ministru de externe Grigore Gafencu, scrie în nrul său din 11 Sept. a. c. următoarele:

Printre cei cari au luat atitudine categorică împotriva dictatului dela Viena, se numără și cei doi conducători ai bisericii ardelene. Cuvântul și atitudinea lor a h o t ă r â t mult asupra psihologiei maselor și tocmai de aceea legătura între biserică și popor a fost mai strânsă ca oricând.

Din pastorala Mitropolitului Nicolae Bălan dela Sibiu, publicată în numărul de ieri al ziarului nostru, reese clar atitudinea v l ă d i c u l u i nu numai în Consiliul de Coroană din August 1940, ci și declarația Sf. Sale după aceea că biserica ortodoxă nu recunoaște abuzul contelui Ciano și al d lui von Ribbentrop și în consecință va lupta din toate puterile ei pentru revenirea la situația anterioară.

In afară de aceasta nu odată Mitropolitul Ardealului și-a exprimat credința că Ardealul nu va putea fi recâștigat decât numai cu arma în mână, luptând, când împrejurările vor permite, atât împotriva ungurilor, cât și a nemților.

Acele î m p r e j u r ă r i ivindu-se acum, am ținut să subliniem atitudinea curajoasă și patriotică a vlădicului Nicolae, demn urmaș al neînfricatului Șaguna.

Incălțămintea se vinde fără bon

București 15 — „Monitorul Oficial" de ieri a publicat o decizie prin care se face cunoscut că încălțămintea se vinde fără bon. Fiecare persoană poate cumpăra o pereche de încălțăminte, gata sau de comandă.

Invazia în Germania

Operațiile aliate au să dureze până ce Germania întreagă va fi ocupată.

După știri din Londra, este foarte probabil că invazia în Germania va fi semnalul unor tulburări interne în stil mare, care vor slăbi și mai mult rezistența germanilor.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în 14 Septemvrie:

In centrul și Estul Transilvaniei, trupele române și sovietice înaintează spre Cluj și Târgu-Mureș.

In vestul Transilvaniei, lupte grele în regiunea Arad.

In celelalte sectoare, nimic important de semnalat.

FRONTUL DIN RASARIT

Moscova 15 — Trupele sovietice au ocupat Lomza, însemnat punct fortificat la Sud de Prusia Orientală și la Nord de Varșovia.

O importantă știre este capturarea cartierului Praga din Varșovia, de pe partea dreaptă a Vistulei, iar în Galiția Grosno, ajungând la granița Polono-Cehoslovacă.

In partea de N.-E. a României au ocupat Câmpu-Lung.

Frontul din Franța și Italia

Londra 15 — Trupele americane au intrat în Germania pe un front larg de 100 Km. între Sud de Aachen și Nord de Trier. Ele luptă în cartierele orașului Aachen. Iar la Sud de Aachen au ocupat orașul Retgen și alte localități. Pătrunderea la Sud de Aachen se întinde pe un front de 15 Km. Prima linie din fortificațiile Siegfried a fost depășită.

In Jugoslavia s'a realizat la Negotin joncțiunea dintre trupele ruseți și trupele Mareșalului Tito.

Bătălia pentru Ungaria

Londra 15 — Bătălia pentru Ungaria a început. Luptele dela Turda au fost efectuate de trei divizii și au fost capturați 900 prizonieri.

Progresele militare ale Mareșalului Tito

In N.-E. Serbiei trupele sârbești au ocupat orașul timocean Negotin, unde s'au întâlnit cu trupele ruseți. In sud, linia Niș-Skoplie este aproape toată în mâinile sârbilor, recent fiind ocupate localitățile Știp, Vranie și Lescovaț. In Bosnia și Croația trupele germane se predau. Partizanii au capturat localitățile Priedor, Novi, etc.

Ultima Oră

București 15 — Delegația română care a semnat la Moscova armistițiul s'a întors ieri la București. După Masă la orele 16 s'a ținut un consiliu de Miniștri, la care dl ministru Lucrețiu Pătrășcanu a făcut un expozeu asupra termenilor armistițiului, care rămâne să fie continuat în viitorul consiliu de Miniștri.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL XCII SIBIU, Duminecă 17 Septemvrie 1944 Exemplarul Lei 7.- Nr. 46

ASOCIAȚIUNEA SIBIIU

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Str. Şaguna 8 Sibiu

Telegraful Român

Organ naţional-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

Apare zilnic

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorităţi şi străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole şi corespondenţe se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

„Nu primesc arbitrajul“

-- Declaraţia I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE al Ardealului în Consiliul de Coroană din August 1940 --

Atitudinea hotărâtă pe care a avut-o I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE al Ardealului faţă de dramaticele evenimente dela sfârşitul lui August 1940, este îndeobşte cunoscută. In pastorale şi predici, în presă şi'n adunări publice, în auzul tuturor şi'n discuţiuni confidenţiale cu factorii de conducere, Inaltul Ierarh a mărturisit răspicat că arbitrajul dela Viena este, pe plan internaţional, un abuz iar pentru o naţiune independentă ca a noastră, o ofensă.

In această privinţă, ca şi'n atâtea altele, I. P. Sf. Sa Mitropolitul Nicolae a fost neînduplecat. A împins în luptă cu elan şi stăruinţă, şi cu desăvârşită înţelepciune, toate conştiinţele româneşti de pe aceste plaiuri, pentru făurirea idealului care ne dogoreşte inimile: **redobândirea Ardealului răpit**

Epica luptă pe care I. P. Sf. Sa a purtat-o în această direcţie vreme de patru ani de zile, dovedeşte că Inaltul Ierarh a fost mereu consecvent cu sine însuşi. Şi iată de ce.

In Consiliul de Coroană întrunit la Palatul Regal din Bucureşti, în ziua de 30 August 1940, ora 4 dimineaţa, I. P. Sf. Sa a ridicat următorul protest, reconstituit după însemnările ce şi le-a făcut dl Prof. univ. Dr. Silviu Dragomir, membru al Consiliului de Coroană:

„Nici când nu mi-a fost mai limpede în conştiinţă dreptul nostru la Ardealul întreg ca astăzi, când ne este contestat.

Ne aşteptam la o răfuială cu vecinii dela Apus, dar nu credeam că va veni în forma aceasta.

Am înţeles din vorbele Primului-Ministru că ni se ia în nume de rău, de către Germania, politica externă pe care am făcut-o. Suntem socotiţi vinovaţi şi vrednici de a fi pedepsiţi pentru ea.

Dar pe noi nimeni pe lume nu ne poate convinge să detestăm politica lui Brătianu şi a Regelui Ferdinand, care ne-a creat unitatea naţională. Ar însemna să detestăm momentul culminant al istoriei noastre. Iar aceasta nu o putem face.

Noi nu suntem produsul Trianon-ului; unitatea noastră politică se bazează pe faptul dăinuirii şi pe dreptul existenţii noastre ca naţiune pe pământul acesta.

Un popor care nu e în stare a-şi apăra fiinţa şi patrimoniul naţional, nu este vrednic să trăiască.

Eu constat că politica germană faţă de noi se află în contrazicere cu ea însăşi: pe deoparte se solidarizează cu duşmanii noştri ca să ne atace, dar — dacă primim arbitrajul — declară că ne vor apăra frontierele împotriva oricărui agresor.

După informaţiunile ce ni s'au dat de către Primul-Ministru, criteriile arbitrajului sunt cu totul imprecise. Prin urmare arbitrajul este un necunoscut. Eu nu pot să arunc soarta naţiunii mele într'un necunoscut.

In consecinţă — NU PRIMESC ARBITRAJUL“.

In aceeaşi zi nenorocită de 30 August 1940 a fost convocat, noaptea la ora 24, din nou Consiliul de Coroană, pentru a i se comunica hotărârea arbitrajului dela Viena. Luând cuvântul şi cu această ocaziune, ca cel din urmă vorbitor, I. P. Sf. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului a făcut următoarea declaraţie:

„Pe cum astă dimineaţă am refuzat arbitrajul, fiindcă nu puteam să arunc soartea naţiunii mele în necunoscut, astfel acum, după ce cunosc rezultatul lui, în numele meu, al clerului şi poporului pe care-l păstoresc declar că: protestez cu demnitate şi hotărâre împotriva nedreptăţii ce ni se face şi vom lupta prin toate mijloacele pentru înlăturarea ei.

Biserica noastră va rămânea şi de aici înainte depozitara aspiraţiunilor integrale ale neamului. Nu trăim din abdicări. Ne trebue o nouă înălţare a conştiinţei naţionale. Nu-mi pierd încrederea în viitorul neamului meu“.

E o pagină strălucită a istoriei noastre contimporane această declaraţie bărbătească, consimţită de toată suflarea românească. Ea onorează deopotrivă pe autor şi sfânta instituţie în numele căreia a fost rostită. **GR. T. M.**

Armistiţiul nu conţine clauze secrete

Bucureşti 16 — Intrebat de ziarişti, dl Grigorie Niculescu-Buzeşti, ministru Afacerilor externe, a declarat că Armistiţiul încheiat între România şi Naţiunile Unite nu conţine nici un codicil secret, în afara textului difuzat integral prin presă şi Radio.

Londra 16 — Conferinţa Roosevelt-Churchil s'a sfârşit.

Camuflajul

In Elveţia întreagă s'a ridicat camuflajul.

Aachen încercuit şi depăşit

Londra 16 — Oraşul Aachen, pilonul de rezistenţă al capătului de Nord al liniei Siegfried, a fost încercuit şi depăşit de trupele anglo-americane care luptă de câteva zile pe sol german.

Apelul Drului Göbbels

Londra 15 — In ziarul Das Reich, d-nul Goebels a adresat un apel poporului german, în care a arătat că Germania sufere din pricina lipsei braţelor de muncă şi că armata germană era prea puţin numeroasă pentru a ţine în stăpânire atâtea ţări.

Noui amănunte despre armistițiu

Astăzi dimineață 16 Sept., s'a comunicat la Radio București textul complect al armistițiului. In proximul număr al ziarului îl vom publica în întregime.

Deocamdată remarcăm două noui amănunte din conținutul lui. Potrivit uneia din condiții toate rublele cari sunt aduse de armata rusească pe piața românească vor fi restituite de Statul român Statului rus fără nicio compenzație.

Iar după cealaltă, guvernul român se obligă să restitue în bună stare tot ce s'a luat din Rusia de către România în vremea de ocupație a armatei române.

Sunt două clauze fără îndoială foarte oneroase, deși despre cea de-a doua ce-am putea zice decât că pe unde am greșit pe acolo neam pedepsit, sau ceea ce ție nu-ți place, altuia să nu fi făcut.

Desigur că aci ar fi cu dreptate ca Statul român să caute să afle tot ceea ce au adus particularii români din Rusia, pentru a le aduna și restitui sau cel puțin pentru a-i impune la despăgubiri bănești. Căci nu va fi just ca unii să rămână cu piane, cu mașini, cu bani rezultați din vânzarea lor, iar colectivitatea românească să plătească bir greu pentru îmbogățirea lor.

Dar peste tot, neamul românesc va trebui să se încordeze din greu la muncă și la înfrânare, pentru a suporta toate greutățile ce decurg din acest armistițiu.

Dl Niculescu-Buzești, ministrul nostru de externe, în declarațiile pe cari le-a făcut azi presei despre termenii armistițiului a făcut un apel la toți Românii tocmai în acest sens. Domnia Sa a spus că unele condiții ale armistițiului sunt grele, dar România e ferm decisă să le îndeplinească cu scrupulozitate și lealitate, căci de acestea depinde consolidarea relațiilor de armonie cu puternica noastră vecină, U.R.S.S., cu care Țara noastră nu va mai tolera să ajungă la neînțelegeri și tensiuni, cum s'a întâmplat în cursul ultimilor ani, împotriva tradiției de prietenie neîntreruptă ce-a existat în tot trecutul între aceste două Țări.

Da, să ascultăm apelul dlui ministru al Afacerilor externe și să ne așezăm toți pe muncă serioasă și să evităm orice cheltuieli inutile. Cerem Statului să evite risipa și cerem particularilor să stârpească orice lux. Acestea ne-au îngreunat în trecutul apropiat viața și acestea ne pot crea dificultățile și crizele cele mai dezastruoase mai ales în viitor.

Să învățăm un lucru mare dela armatele rusești: simplitatea și nepretențiositatea particulară. S'a putut vedea din pilda acestei armate că poate exista disciplină în slujbă și putere de luptă, fără să existe diferențe isbitoare între pretențiile personale ale ofițerilor și între cele ale soldaților.

S'a văzut minunea că se poate sintetiza sobrietatea conducătorilor și lipsa de distanță între ei și conduși, în duhul de ordine și de disciplină cu cele esențiale.

Deci pătura noastră de sus să cheltuiască mai puțin. Vom avea de plătit mult, dar aceste cheltueli să nu se stoarcă iarăși dela sănătatea poporului, dela capitolul fondurilor necesare pentru ridicarea țărănimii.

Fie ca greutatea ce ni se pune acum pe umeri să ne facă mai serioși și mai puțin superficiali.

Aviz

Se aduce la cunoștință celor interesați că deschiderea anului academic la Academia teologică «Andreiană» din Sibiu se amână pentru datele următoare:

Intre 16—19 Oct. a. c. se fac înscrierile, la aceleași date examenele anuale, de corigență, de diferența și de licență. Intre 19—21 Oct. studenții se vor mărturisi si împărtăși.

Deschiderea festivă a anului se va face Duminecă 22 Oct., iar cursurile vor începe Luni, 23 Octomvrie

Rectoratul

Budapesta
din nou bombardată

Moscova 16 — In cursul nopții de ieri Capitala ungară a fost pentru a doua oară greu bombardată de aviația rusească. Au fost atinse regiunile industriale din jurul Budapestei.

Regență în Belgia

Bruxelles 16 Cele două adunări reprezentative din Belgia se vor întruni în curând spre a desemna o Regență. Aceasta va avea misiunea să exercite prerogativele regale în absența regelui Leopold, aflat în străinătate.

Se crede că va fi desemnat, ca regent, prințul Carol fratele mai mic al regelui Belgiei.

Cercurile americane
și arestarea lui Charles Maurras

New-York 15 — Comentând arestarea academicianului francez Charles Maurras de către organele guvernului Generalului De Gaulle, crainicul român al postului de Radio New-York constată că adepții cunoscutului doctrinar al „dreptei" franceze, din toate țările — maurrasienii — sunt tot atât de vinovați de răsboiul actual, ca și fasciștii și naziștii.

Noua misiune
a dlui Sabin Manuilă

Bucureşti 16 — Dl Sabin Manuilă a fost numit subsecretar de Stat pe lângă preşedinţie, având misiunea să alcătuiască datele premergătoare reorganizării Statului.

Preschimbarea bancnotelor ruseşti

— Comunicat —

Bucureşti 15 — In completarea ordinului din 14 Septemvrie a. c. şi în vederea preschimbării bancnotelor ruseşti, se dau următoarele precizări:

Comercianţii şi producătorii din toată ţara, care au primit ruble în schimbul mărfurilor vândute armatei ruseşti, sunt obligaţi să depună sumele primite în această monetă la Banca Naţională din Bucureşti sau la sucursalele din ţară ale acesteia, însoţite de o cerere timbrată în care să se specifice numele şi pronumele comerciantului sau producătorului, natura şi cantitatea mărfurilor sau produselor vândute, etc.

De asemenea, la cerere se va anexa o declaraţie în care să se arate că mărfurile sau produsele au fost vândute pe preţul curent şi că s'au primit în schimb sumele respective.

In localităţile unde Banca Naţională nu are sucursale, sumele vor fi primite de percepţii.

Banca Naţională va elibera chitanţe pentru sumele primite.

Orice încercare de speculă va fi reprimată cu seriozitate.

Nr. 8219/1944 (56) 2—3

Concurs

La Consiliul arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu sunt vacante următoarele posturi:

1. Un post de contabil şef, cu salar unar bruto 16.000 lei, plus adausul de scumpete, chirie şi ajutor familiar.

2. Un post de şef de serviciu, cu salar lunar bruto de 16.000 lei, plus adausul de scumpete, chirie şi ajutor familiar.

Pentru întregirea acestor posturi publicăm concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Cei ce doresc să ocupe aceste posturi, îşi vor înainta toate actele legale necesare pentru numire în posturile publicate vacante Consiliului arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu.

Candidaţii să fie de confesiune ortodoxă.

Vor fi preferaţi cei cari pe lângă studiile de specialitate au şi studii teologice.

Sibiu, din şedinţa secţiei unite, a Consiliuiui arhiepiscopesc, ţinută la 4 Septemvrie 1944.

Consiliul arhiepiscopesc

Citiţi şi răspândiţi

Revista Teologică

Organ pentru ştiinţa şi viaţa bisericească. Apare lunar, sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE al Ardealului. Redacţia şi Administraţia: Sibiu, Academia teologică „Andreiană". Director: Prof. Dr. Grigorie T. Marcu. Abonament anual, Lei 900.

Toţi suntem vinovaţi de acest răsboiu. El este plata păcatului tuturora. Toţi trebue să ne pocăim şi să rugăm pe Dumnezeu să ne dea un cuget nou, curăţit de orgoliu şi umplut de smerenie.

I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE

Vitrina cărții

REVISTE

Revista Teologică. Organ pentru Stiinţa şi viaţa bisericească, întemeiat în 1907, apare lunar, sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit *NICOLAE* al Ardealului. Abonamentul pe un an: 900 Lei. Redacţia şi administraţia: Academia teologică, Sibiu, strada Mitropoliei 24—28. Director: profesor *Dr. Grigorie T. Marcu.* — Numărul 9—10 cuprinde: *Mistică şi stil.* † Nicolae, arhiepiscop şi mitropolit: Pastorală (în anexă). Diacon Dr. Grigorie T. Marcu: Cununa vieţii. Mariana E. Vasilescu: Mistică şi stil. Prof. univ. Şt. Bezdechi: Sfântul Ioan Gură de Aur şi Platon. Preot Prof. Ioan Bunea: Valoarea educativă a religiei. Preot Aurel Radu: Adevărata biruinţă (predică de război). Atitudini: Preot Nicodim Belea şi Preot Ioan Opriş: Formarea preoţimii. Perspectivele viitoare ale creştinismului. Mişcarea Literară: Preot Dr. Corneliu Sârbu, Septimia P. Gherman, Preot Ioan Bunea, Minodora Belea şi Dr. Grigorie T. Marcu: Hristos în Vechiul Testament, de N. Neaga. Axiologia Teologiei fundamentale, de P. Rezuş. Apostolatul laic, de Sp. Cândea. Filosofia creştină, de M. Ştefănescu. Studii istorico-filosofice, de Ion Petrovici. Fulguraţii filosofice şi literare, de Ion Petrovici. Poezia noastră religioasă, de Pan M. Vizirescu. Revista „Candela" la 60 de ani. Note şi informaţii: R. T. Sabin Sibianu şi Gr. T. M.: Pastorala I. P. Sf. Mitropolit Nicolae al Ardealului privitoare la atitudinea credincioşilor noştri faţă de evenimentele dela 23 August a. c. Vizita P. Sf. Episcop Nicolae Colan al Vadului, Feleacului şi Clujului, în România. „Pentru Pace", cuvântarea I. P. Sf. Mitropolit Nicolae la deschiderea Adunării eparhiale, în versiune franceză şi germană. † G. Sion. „Ardealul" de Petru Gherman (†). Muzică bisericească din Ardealul de Nord.

Grefa Tribunalul Sibiu Secţia I-a

Dos. Nr. P. J. 553/1927 (60) 1-1

Extras

Conform art. 93 legea persoanelor juridice:

„Reuniunea română de înmormântare din Sibiu", persoană juridică înscrisă în registrul special dela acest Tribunal, în adunarea generală din 23 Iulie 1944 a ales următorul Comitet de conducere:

Director: Dr. Ioan Chioariu, preot Sibiu, Str. Lungă.

Secretar: Ioan Marcu, directorul librăriei arhidiecezane.

Casier: Nicolae Criştiu, casierul consiliului arhiepiscopiei.

Membri: Emilian Cioran
Dr. Nicolae Petra
Gheorghe Secaş
Petru Marian
Ioan Barbu
Ioan Arsin

Comisia cenzorilor:

Ordinari: Romul Perian, Candid Popa, Nicolae Cismaş.

Supleanţi: Ilie Dragomir, Emanoil Băncilă, Alexandru Stanciu, toţi cetăţeni români şi români etnici cu domiciliul în Sibiu.

Prezentul extras se vizează de noi pentru publicare.

Prim Grefier **pt. conformitate**
Emil Pascu **Indescifrabil**

MAREŞALUL
Ciang-Kai-Şhek e creştin

Puţini din cetitorii noştri vor fi ştiind că Mareşalul *Ciang-Kai-Şhek*, conducătorul Chinei naţionaliste, care se apără împotriva agresiunii japoneze, e creştin. In repetate rânduri şi-a manifestat credinţa sa şi a luptat împotriva celor ce nu o recunoşteau. In anul 1937, cu ocazia unei revolte, a fost prins de rebeli şi ţinut închis timp de două săptămâni. Intr'o conferinţă pe care a ţinut-o după eliberarea sa, a spus între altele următoarele: „Sunt zece ani de când am trecut la creştinism (e protestant) şi în acest timp am cetit cu osârdie Biblia; dar nici când n'am gustat cu mai mare plăcere frumuseţile şi învăţăturile ei ca în timpul celor două săptămâni de închisoare. Singurul lucru ce l-am cerut dela prigonitorii mei a fost să-mi dee Cartea cea sfântă, pe care am cetit-o şi contemplat-o cu evlavie. Nici când n'am înţeles mai bine ca atunci iubirea şi mărimea Domnului Hristos. El mi-a dat tăria să lupt împotriva răului, să biruesc ispitele şi să rămân statornic în credinţele mele. Dupăce mulţumeşte creştinilor cari în strâmtorările lui l-au sprijinit cu rugăciunile lor, continuă să spună: In ceasurile triste ale închisorii m'am gândit la cele patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi, pe cari le-a petrecut Mântuitorul în pustie, la împotrivirea cu care a înlăturat ispitele, la rugăciunea Sa din grădina Getsimani şi la toate lipsurile şi suferinţele ce le-a îndurat. M'am gândit mereu la rugăciunea cu care de pe lemnul crucii a cerut iertare pentru cei ce l-au răstignit. Atunci eram pregătit cu sufletul meu pentru orice jertfă. Aveam tărie şi pace sufletească ca să biruesc orice. Iar dupăce am scăpat din captivitate n'am uitat o clipă că Domnul Hristos ne-a poruncit să iertăm pe cei ce ne-au făcut nedreptate. Aşa am dat şi eu rebelilor putinţa să scape de urmările faptei lor rele".

Astfel a purificat şi înobilat evanghelia Domnului sufletul acestui bărbat care astăzi duce cu dârzenie lupta pentru libertatea Chinei, marea ţară din Asia, care se apără de mai mulţi ani împotriva Japoniei cutropitoare. N.

(58) 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a Ghijasa de jos, din protopopiatul Agnita, se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 (treizeci) zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele acestei parohii sunt:

1) Salarul dela Stat.

2) Sesiunea parohială 13 jugăre, din care 9 jugăre necomasat arabil şi 4 jugăre comasat fânaţe.

3) Drept în păşune pentru 2 vite ca orice proprietar, şi pe ogoare câte vite are.

4) Două sorţi de lemne de foc, una gratuit şi a doua cu preţul de strigare; transportul lemnelor gratuit, fasonatul privind pe preot.

5) Venitele stolare stabilite în protopopiat.

6) Casă parohială nouă, cu toate dependinţele necesare unei gospodării.

Cererile de concurs, însoţite de toate actele prescrise în regulamentul pentru parohii şi de încuviinţarea de candidare exoperată dela I. P. S. Mitropolit, se vor înainta în termen Oficiului Protopopesc din Agnita, iar concurenţii, cu prealabila încuviinţare a subsemnatului, se vor prezenta în parohie într'o zi de Duminică sau sărbătoare spre a sluji în biserică, a predica şi a face cunoştinţă cu credincioşii.

Agnita, la 1 Septemvrie 1944.

Oficiul protopopesc al Agnitei în înţelegere cu consiliul parohial din Ghijasa de jos.

Preot Mihail Leicu
adm. protopopesc

In ajutorul
unei comune greu încercate

Credincioşii noştri din parohia *Tâmpa*, protopopiatul Deva, au suportat cu creştinească răbdare bombardamentul deslănţuit vara aceasta, asupra satului lor pricinuindu-le grele şi mari pierderi.

Cum ni se comunică, s'a pornit îndată o acţiune de ajutorare a sinistraţilor, din iniţiativa părintelui protopop *Teofil Chiffa*, dela Deva, ajutat de preoţimea protopopiatului.

In ziua de 20 August 1944 preoţimea, sub conducerea părintelui protopop Chiffa, s'a întrunit în conferinţă pastorală în parohia *Băcia*, unde s'au săvârşit, în sobor, sfintele slujbe, la care a luat parte şi profesorul dela Academia noastră teologică „Andreiană", păr. *Dr. Liviu Stan*.

In predica sa, păr. protopop arată cum credincioşii din protopopiat, la apelul ce li s'a făcut, au dăruit bani şi cereale, în valoare de aproape o jumătate de milion de lei, pentru sinistraţii parohiei comunei. I-a mulţămit, în numele lor, păr. din localitate, Pr. *Adam Marcu*. Fiecare sinistrat a primit, din mâna părintelui protopop, mila creştină, dela 2000 lei până la 10.000 lei, plus câte două până la şase măsuri de cereale.

Au fost ajutaţi astfel, în cadrul unui praznic înălţător, 77 familii amar lovite de soarte.

CERC RELIGIOS

Seria îndatinatelor şedinţe pastorale ale Cercului religios I Sebeş a început în parohia *Sibişeni*, în Duminica zilei de 20 Aug. a. c. După priceasna liturgică, C. păr. *I. Ghiuţă*-Lancrăm, evacuat din Boianul Bucovinei, a rostit o înălţătoare predică pe marginea Evangheliei zilei: Pilda cu datornicul nemilostiv.

După săvârşirea sfintei Liturghii, P. C. păr. protopop *Dr. Vasile Oană*-Sebeş, a ţinut o instructivă conferinţă despre eroii-mucenici ai credinţei din trecutul neamului, stăruind asupra glorioaselor figuri ce-au aparţinut regiunii Vinţul de jos în care se află parohia noastră.

Sfârşindu-se conferinţa, şi cu aceasta şedinţa, păr. paroh local *Suciu* a mulţămit în primul rând Cerului, apoi prea cucernicilor părinţi osârduitori pentru prilejuirea pe seama dreptcredinciosului popor din Sibişeni a minunatei zăbave întru cele ce cu adevărat bine fac sufletului şi luminează mintea. *Pr. I. I. S.*

Nr. 8222/944 (59) 1-1

Publicaţiune

In ziua de *16 Octomvrie 1944* la ora 10 dimineaţa se va ţinea în cancelaria Consiliului Arhiepiscopesc ortodox român în Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 32, licitaţie publică cu oferte închise, însoţite de garanţie de 5% asupra valorii ofertei în numerar sau efecte de Stat, pentru darea în întreprindere a executării următoarelor lucrări de instalaţiuni tehnice necesare la construcţia edificiului Şcoalei normale ortodoxe de fete „Andrei Şaguna" din Sibiu, şi anume:

1. Instalaţia caloriferului, apă, canalizare şi sanitare.

2. Instalaţia luminei electrice şi a soneriei.

Ofertele se vor prezenta separat pentru instalaţiile dela punctul 1, şi separat pentru instalaţiile dela punctul 2.

Planurile şi devizurile lucrărilor, împreună cu condiţiunile caietului de sarcini, se pot vedea în cancelaria Consiliului Arhiepiscopesc ortodox român în Sibiu, unde se dau zilnic informaţiuni.

Consiliul Arhiepiscopesc îşi rezervă dreptul de a alege liber dintre ofertanţi.

Sibiu, din şedinţa secţiunii economice, a Consiliului arhiepiscopesc, ţinută la 2 Septemvrie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

A dispărut omul,
-- dar cu fonduri cu tot...

In nenorocitul an, 1940, în toamnă, comunitatea germană din România ajunsese sub coducerea unei persoane cu numele Andreas Schmidt, drept „Führer" al unei comunităţi, care socoteşte pe toţi nemţii din România aparţinând marei familii a Reichului german, nu numai ca sentiment, ci şi ca drept. Prin urmare şi şcoalele săseşti nu se mai considerau ca ale bisericii luterane, ci ale grupului etnic german, condus de dl Andreas Schmidt.

Evenimentele nouă au răsturnat totuşi socoteala dlui Führer Andreas, care a crezut că acum e lucru mai sănătos să dispară de pe meleagurile unei ţări, al cărei cetăţean credincios n'a fost nici de cum.

Cu dispariţia sa însă, — aşa se comunică din cercurile direct interesate, — au dispărut în acelaş timp şi fondurile şcolare şi politice ale fostului grup etnic german. Führerul ardelean, dacă s'a lăpădat cu totul de ţară, omul „practic" însă a păstrat fondurile — ce nu erau ale lui.

Rectoratul Academiei Teologice „Andreiane", Sibiu

Nr. 897/1943/44. (49) 3—3

Publicaţiune de licitaţie

Se publică licitaţie cu termen de 30 zile pentru aprovizionarea Internatului Academiei Teologice „Andreiane" din Sibiu, pe anul şcolar 1944/45, cu următoarele alimente:

1. Cartofi săpunari calitatea I;

2. Carne de tot felul calitatea I, grăsime de porc şi mezeluri de tot felul.

Preţurile se vor arăta în oferte per kilogram la fiecare articol alimentar. Cartofii vor fi livraţi la Internat şi aşezaţi în pivniţă.

Concurenţii îşi vor înainta ofertele închise în conformitate cu dispoziţiile legii O.C.L. în vigoare, până la 27 Septemvrie 1944 la Rectoratul Academie-teologice Sibiu, unde se pot lua zilnic informaţiuni în orele de lucru.

Sibiu, 24 August 1944.

Rectoratul Academiei

(53) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a Roadăş, protopopiatul Cohalm, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele sunt:

1. Salarul dela stat.

2. Locuinţă parohială cu grădină.

3. Sesiunea parohială: 9 jug. fânaţ, 4 jug. arător.

4. Câte 20 litri cereale (grâu sau porumb) de familie.

5. 20 m. steri, lemne din pădurea bisericii, aduse acasă.

6. Stola obişnuită.

Cererile de concurs, însoţite de cuvenitele acte şi de încuviinţarea de candidare, se vor înainta Oficiului protopopesc Cohalm (Rupea),—concurenţii urmând a se prezenta în parohie, cu avizul subsemnatului, pentru a se face cunoscuţi credincioşilor.

Cohalm (Rupea) 23 August 1944.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu Consiliul parohial din Roadăş.

Alex. Brotea
protopop

Invăţătura zilei

Nu întoarceţi nimănui răul cu rău.

Romani 12, 17

CALENDAR CREŞTIN

Biserica ortodoxă prăznuieşte:
Duminecă 17 l. c. — M. Sofia
Luni 18 l. c. — Cuv. Eutimia

Serviciul religios

In fiecare zi dimineaţa la ora 6½ Utrenie şi în continuare *Sfânta Liturghie*. In fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie „*Acatistul Maicii Domnului*".

***In Dumineci şi Sărbători* dimineaţa la ora 8½ Utrenia, în continuare la ora 9½ Sfânta Liturghie. La liturghie cântă „Corul catedralei", sub conducerea profesorului Gheorghe Şoima.**

***Duminecă în 17 Sept. 1944* servesc: cons. Ieronim Grovu, Aurel Nanu şi prot. Mihail Neagu, diaconii: Ioan Circov şi Simion Macarie. *Predică: cons. Aurel Nanu*. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *preot Nicolae Constantin* dela parohia Sibiu-Lazaret.**

FARMACIILE DE SERVICIU

Sâmbătă 16 Sept. Siegfried Timal, str. Turnului 18.
Duminecă 17 Sept. Fritz Zobel str. Ocnei 2
Luni 18 Sept. Ştefan Moga str. Elisabeta 16
Marţi 19 Sept. Guido Fabritzius Piaţa Mică 27
Mercuri 20 Sept. Dr. H. Binder str. Avram Iancu 9
Joi 21 Sept. M. Jantea Piaţa Regele Ferdinand 20
Vineri 22 Spt. Wermescher Piaţa R. Ferdinand 17

AVIZ

La Şcoala Normală de fete „A. Şaguna", Sibiu, examenul de primire pentru clasa V-a începe în 29 Septemvrie 1944, ora 8 a. m.

(57) 3—3

Nr. 611/1944 [48] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II-a Mărcuş, din protopopiatul *Prejmer*, jud. Braşov, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat.

2. Locuinţă în casa parohială, veche, cu grădină de 380 st. p.

3. Sesiunea parohială: veche 6 jug. 322 st. p. arabil şi 1 jug. 1137 st. p. fânaţ; iar din rezerva de stat 6 jug. fânaţ; şi folosinţa fostului cimitir lângă biserică în suprafaţă de 761 st. p.

4. 25 l. pórumb strujit dela fiecare cap de familie [dela văduvi jumătate].

5. Folosinţa a 15 jug. pădure din composesoratul Mărcuş, pentru lemne de foc.

6. Venitele stolare obişnuite în parohie.

Concurenţii îşi vor înainta în termen cererile de concurs, — însoţite de actele necesare prescrise de Regulamentul pentru parohii, şi de încuviinţarea de candidare exoperată dela I. P. Sf. Mitropolit, — Oficiului protopopesc ortodox român din Prejmer.

Candidaţii se vor prezenta în parohie în una din Dumineci sau sărbători cu încuviinţarea prealabilă a subsemnatului oficiu protopopesc, spre a face cunoştinţă cu credincioşii.

Prejmer, la 24 Iunie 1944.

Oficiul protopopesc ortodox român din Prejmer, în înţelegere cu Consiliul parohial.

Ioan Ludu
protopop

„Am fo' ș'oi fi!"

Straşnică vorbă.

E vorba Maramureşanului aşezat în cugetul său, că acolo, unde-i azi, a fost şi ieri şi va fi şi mâine. O spune răspicat şi cu mândrie, fiindcă el ştie că n'a venit de nicăiri în Ţara voevodală, cum n'au venit de nicăiri nici strămoşii lui. Şi mai ştie că n'are să plece nici odată de pe pământul natal — orice s'ar întâmpla.

„Am fo' ş'oi fi!" Această vorbă cuprinzătoare o poate spune orice Român din cuprinsul patriei adevărate care trăieşte în sufletul nostru al tuturora. Că toţi dintr'o tulpină ne tragem. De două mii de ani suntem aici, pe pământul Daciei Traiane. Am luptat, am suferit, am căzut, ne-am ridicat; de-atâtea ori am fost în gura morţii şi iarăşi ne-am trezit la viaţă nouă: *am rămas.*

Despre unele ca acestea vorbiam dăunăzi cu unul din prietenii mei.

— Numai fatalismul poporului român e în stare să explice minunea continuităţii noastre pe pământul Daciei, în mijlocul atâtor potrivnicii ale istoriei — exclamă prietenul meu într'o pauză a dialogului nostru.

Nu cred că are dreptate. Naţia românească nu e fatalistă, ci credincioasă. Fiind la cumpănă mare, spune el, Românul, şi „cum mi-o fi scris" sau „cum m'o sluji norocul" dar de gândit tot la Dumnezeu se gândeşte. In atotputernicia şi părintească lui purtare de grijă îşi pune nădejdea; în ajutorul Lui se razimă în toate zilele vieţii sale. De aceea, vorba cea mai des rostită de Român în asemenea momente grele este: „Ce-o vrea Domnul" sau: „Doamne, nu mă lăsa".

Evident, cea mai elementară exegeză a unor rugăciuni ca acestea nu duce la concluzia fatalismului, ci la a credinţei religioase care stă la temelia sufletului românesc. Cu această credinţă se mângăie Românul, cu ea se luminează şi se întăreşte în clipele de izbelişti ale vieţii. Cu ea înfruntă furtunile vremii. Şi — din îndurarea lui Dumnezeu — acestea trec, iar Românul rămâne, ca să lupte mai departe nădăjduind şi să nădăjduiască mai departe luptând, până la sorocul cel mai de pe urmă.

*

Şi încă ceva. Românul îşi iubeşte pământul cu o dragoste nemăsurată. Fiindcă se 'ncălzeşte cu căldura lui şi se răcoreşte cu reveneala lui; se desfătează cu frumuseţile lui şi se ospătează din rodurile lui. Şi mai ales fiindcă în el se odihnesc osămintele înaintaşilor lui. De aceea îl udă atât de bucuros cu sudoarea frunţii şi — dacă trebue — îl frământă cu sângele trupului său.

Ţăranul român trăieşte cu pământul natal într'o legătură de dragoste intimă. De aceea el nu-l părăseşte cum îşi părăseşte târgoveţul casa închiriată sau moşia luată numai în arândă. Românul nu e arândaş, ci gazdă. Şi gazda nu-şi ţine pământul cu anul sau cu anii, ci de uric, ca să-l lase urmaşilor săi.

Regretatul prozator Liviu Rebreanu le ştia toate acestea. De aceea şi-a brodat romanul său „Ion" pe patima iubirii de pământ. Şi tot de aceea „Ion" este cel mai românesc roman din literatura noastră.

*

Românul e aici de două mii de ani, fără întrerupere. Dar nu din pricina fatalismului său, ci din pricina neclătitei sale credinţe în Dumnezeu şi din a pătimaşei sale iubiri pentru pământul strămoşesc.

„Am fo' ş'oi fi". Straşnică vorbă!

Radu Brazdă

Spirituale

Conferinţe preoţeşti. — Cercul religios *Şeica-mare*, protop. Mediaş, a ţinut prima conferinţă din vara aceasta în 13 August în comuna *Agârbici*. Prezenţi: toţi preoţii cercului.

S'a slujit Utrenia şi Sf. Liturghie în sobor în biserica plină de credincioşi, La predicasnă a predicat păr. *I. Căpâlnean* din Haşag, explicând frumos evanghelia zilei. După masă s'a făcut vecernia, împreunată cu sfinţirea apei şi cu rugăciuni pentru timpurile grele de război. A conferenţiat păr. *I. Popovici* din Veseud despre: „Ortodoxia în viaţa neamului nostru". — O cuvântare, inspirată de vremurile prin care trecem, a rostit păr. prot. *I. Crăciun*, îndemnând credincioşii la multă alipire faţă de biserică.

Această activitate binefăcătoare va fi continuată în toate parohiile cercului religios Şeica-Mare. — Pr. *Chirion Păcurariu*.

Debarcarea americană din insula Palao

Washington 16 — Cercul de foc din jurul Japoniei se strânge din ce în ce mai mult. Trupele americane au debarcat pe insula Palao din arhipelagul Carolinelor. Operaţiunile de debarcare au fost sprijinite de cele mai noui şi mai grele tipuri de cuirasate. Amiralul Nimitz, comandantul suprem al flotei americane din Pacific, a păşit pe solul insulei Palao la câteva ore după declanşarea operaţiilor de debarcare.

Noi succese militare ale Mareşalului Tito

Londra 16 — După cum anunţă Comunicatul Cartierului General al armatei sârbeşti, noi succese au fost înregistrate în Macedonia, Serbia şi Bosnia. Situaţia celor peste 20 de divizii germane se înrăutăţeşte tot mai tare.

SITUAŢIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operaţiunilor din 15 Septemvrie:

In centrul şi Estul Transilvaniei, trupele noastre, în colaborare cu trupele sovietice, continuă luptele, înfrângând rezistenţa inamicului.

In Vestul Transilvaniei, după lupte grele, oraşul Arad a fost evacuat.

In celelalte sectoare, luptele continuă.

FRONTUL DIN RASARIT

Londra 16 — Armatele ruseşti au pornit marea ofensivă asupra Letoniei şi Estoniei. In Sudul Poloniei, armatele ruseşti au ocupat oraşul Nisco, împingând pe germani în direcţia Carpaţilor.

Londra 16 — Armatele ruseşti au terminat pregătirile pentru a porni marele atac asupra Prusiei Orientale. O altă armată îşi pregăteşte atacul asupra Sileziei.

Londra 16 — Avioanele ruseşti au lansat pentru prima oară alimente şi muniţii pentru armatele care luptă în interiorul Varşoviei.

Frontul din Franţa şi Italia

Londra 16 — Căderea Aachenului este iminentă. Trupele aliate au ajuns la suburbiile oraşului şi s'au adâncit pe teritoriul german 10 km. în această regiune.

Londra 16 — Armata 6-a britanică şi-a adâncit capul de pod de peste Escaut. Patrule britanice au atins frontiera olandeză. Nancy şi Pinard au fost eliberate. Trupele britanice au înaintat 25 km. dincolo de Nancy.

Londra 16 — In Italia, trupele aliate au progresat spre Rimini. Trupele greceşti au ocupat Salorento, la 6 km. de Rimini.

Londra 16 — Circa 500 avioane aliate au bombardat aerodromurile de lângă Atena, care formau o importantă bază de plecare pentru transporturile aeriene germane de evacuare a Greciei.

Ziare suspendate

Se vesteşte din Bulgaria, că noul guvern a ordonat suspendarea tuturor gazetelor din Sofia, care au sprijinit vechiul regim.

De altfel, capitala bulgară a avut încă de Luni «onoarea» unui atac de teroare din partea avioanelor germane.

Lupte contra Germanilor din Grecia

Londra 16 — După cum se află din informaţiuni dela cartierul Mareşalului Tito, două grupe mari de partizani greci au început lupte de guerilla contra Germanilor în munţii Macedoniei. E vorba de efective cari ating 110.000 de patrioţi greci.

Ieri au fost greu bombardate cu succes de către 600 bombardiere aliate cu baza în Italia 3 baze aeriene germane de lângă Atena. La fel au fost atinse ascunzătoarel submarinelor germane din portul Salamina.

Căderea Clujului este iminentă

Londra 16 — Trupele germano-maghiare se găsesc în plină retragere în Transilvania. Căderea Clujului este iminentă. Avioane ruseşti au bombardat Budapesta.

Guvernul militar aliat funcţionează pe teritoriul german

Londra 16 — Guvernul militar aliat funcţionează pe teritoriul german. S'a decretat dizolvarea organizaţiilor naziste, care sunt în număr de circa 30. precum şi abolirea măsurilor privitoare la deosebirile de rasă, religie, etc.

Londra 16 — In nordul Slovaciei armatele slavone duc lupte victorioase în jurul marilor gări Svilaina şi Brukni, care leagă Estul Germaniei de regiunea Carpaţilor. In Sudul Slovaciei a fost distrusă la Noja Banja o lungă coloană motorizată germană.

Ultima Oră

Bucureşti 16 — Germanii au oprit orice legătură între Finlanda şi Suedia, împiedecând populaţia finlandeză să se refugieze în Suedia. Aceasta înseamnă că Finlanda se află în războiu cu Germania.

Bucureşti 16 - Bătălia pentru Brestol a intrat în faza ultimă. Aachen a fost încercuit şi depăşit.

Viteji Români: „Clujul şi Ardealul românesc ne cheamă!"

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL XCII SIBIU, Marți 19 Septemvrie 1944 Exemplarul Lei 7.- Nr. 47

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Apare zilnic

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Armistițiul sovieto-român

Textul integral al convenției și al anexelor

Guvernul și Comandamentul de Căpetenie al României, recunosc faptul înfrângerii României în războiul împotriva Uniunii Republicelor Socialiste Sovietice, Regatului Unit, Statelor Unite ale Americii și celorlalte Națiuni Unite, acceptă condițiunile de Armistițiu propuse de Guvernele celor trei Puteri Aliate menționate acționând în interesul tuturor Națiunilor Unite.

In temeiul celor expuse mai sus, reprezentantul Comandamentului Suprem Aliat (Sovietic), Mareșal al Uniunii Sovietice R. I. Malinovsky, delegat special ca împuternicit al Guvernelor Uniunii Sovietice, Regatului Unit și Statelor Unite ale Americii acționând în interesul tuturor Națiunilor Unite, de o parte și delegații Guvernului și Comandamentului de Căpetenie al României — L. Pătrășcanu, Ministru de Stat și Ministru de Justiție, General D. Dămăceanu, aghiotantul Majestății Sale Regelui României, Ministru subsecretar de Stat la Departamentul Afacerilor Interne, dl B. Știrbey, Dl G. Popp, de cealaltă parte, având depline puteri, au semnat următoarele condițiuni:

1. România, cu începere dela orele 4 din ziua de 24 August, anul 1944, a pus capăt cu desăvârșire operațiunilor militare împotriva Uniunii Sovietice pe toate teatrele de război, a ieșit din războiul împotriva Națiunilor Unite, a rupt relațiile cu Germania și sateliții ei, a intrat în război și va duce războiul de Partea Puterilor Aliate, împotriva Germaniei și Ungariei, în vederea restabilirii Independenței și Suveranității sale, în care scop va pune la dispoziție nu mai puțin de 12 divizii de Infanterie împreună cu tot materialul necesar.

Operațiunile Forțelor Armate Române, inclusiv flotele maritimă și aeriană de război, împotriva Germaniei și Ungariei, vor fi duse sub comanda comună a Comandamentului Suprem Aliat [Sovietic].

2. Guvernul și Comandamentul de Căpetenie al României se obligă a lua măsuri de desarmare și internare a forțelor armate germane și ungare aflate pe teritoriul român, precum și de internarea cetățenilor celor două state menționate. (Vezi anexa la aticolul 2).

3. Guvernul și Comandamentul de Căpetenie al României se obligă a da trupelor sovietice și celorlalți aliați posibilitatea liberei treceri în orice direcții pe teritoriul românesc, dacă necesitățile războiului o vor cere. Guvernul și Comandamentul de Căpetenie al României vor pune la dispoziție pentru această trecere strânsa lor colaborare prin furnizarea, pe propria cheltuială, a mijloacelor de transport pe uscat, apă și în aer. [Vezi anexa la art. 3).

4. Granița de Stat dintre U. R. S. S. și România va fi cea stabilită prin Acordul Sovieto-Român din 23 Iunie 1940.

5. Guvernul României și Comandamentul de Căpetenie al României vor restitui fără întârziere Comandamentului Suprem Aliat [Sovietic] pe toți prizonierii de război sovietici și aliați care se găsesc în mâinile lor, precum și pe cetățenii internați sau duși cu sila în România, pentru a fi repatriați. Din momentul semnării acestor condițiuni și până la repatriere Guvernul și Comandamentul de Căpetenie al României se obligă a asigura, pe propriă cheltuială, tuturor prizonierilor de război sovietici și aliați, precum și cetățenilor duși cu forța sau internați, populației transferate și refugiaților, o alimentație suficientă, îmbrăcăminte, asistență medicală conform cerințelor sanitare și mijloacele de transport necesare pentru repatriere.

6. Guvernul român pune imediat în libertate, fără deosebire de naționalitate și cetățenie, toate persoanele deținute pentru activitatea lor în favoarea Națiunilor Unite, pentru sentimentele de simpatie la adresa Națiunilor Unite, sau din cauza apartenenței rasiale, desființându-se orice diferențiere legală și restricțiunile care rezultă din aceste diferențieri.

7. Guvernul și Comandamentul de Căpetenie al României se obligă a pune la dispoziția Comandamentului Aliat [Sovietic] tot materialul de război capturat, aparținând Germaniei și sateliților ei, aflat pe teritoriul României, inclusiv vasele flotei germane și sateliților ei aflate în apele României.

8. Guvernul României și Comandamentul de Căpetenie se obligă a nu permite expedierea sau exproprierea nici unui fel de avere (inclusiv valori și valute) aparținând Germaniei și Ungariei sau cetățenilor lor, sau persoanelor locuind pe teritoriile lor sau pe teritorii ocupate de ei, fără aprobarea Comandamentului Suprem Aliat [Sovietic]. Ei vor păstra aceste bunuri după normele ce se vor stabili de către Comandamentul Suprem Aliat [Sovietic].

9. Guvernul și Comandamentul de Căpetenie al României se obligă a preda Comandamentului Suprem Aliat [Sovietic] toate vasele ce aparțin sau au aparținut Națiunilor Unite și se află în porturile României, indiferent la dispoziția cui s'ar afla, pentru a fi întrebuințate de către Comandamentul Suprem Aliat [Sovietic] pe toată durata războiului împotriva Germaniei și Ungariei în interesul comun al Aliaților, urmând ca după aceea aceste vase să fie restituite proprietarilor lor.

Guvernul Român poartă întreaga răspunderea materială pentru orice stricăciune sau distrugere a bunurilor mai sau menționate până la predarea lor Comandamentul Suprem Aliat (Sovietic).

10. Guvernul român este dator a plăti regulat sumele de bani necesare Comandamentului Suprem Aliat (Sovietic) pentru îndeplinirea funcțiunilor sale și de asemenea a garanta, la caz de nevoie, folosirea pe teritorul României a întreprinderilor industriale și de transport, a mijloacelor de legătură, a surselor de energie, întreprinderilor și construcțiilor de utilitate publică, a rezervelor de combustibil, petrolului, productelor și diverselor materiale, întrebuințarea serviciilor conform instrucțiunilor date de Comandamentul Suprem Aliat (Sovietic).

Vasele de comerț române aflate în apele românești sau străine vor fi supuse controlului operativ al Comandamentului Suprem Aliat (Sovietic) pentru a fi folosite în interesele comune ale Aliaților (vezi anexa la art. 10).

11. Pagubele pricinuite Uniunii Sovietice de operațiunile militare și de ocupatia de către Români a teritoriului sovietic, vor fi reparate de România, Uniunii Sovietice. Ținând seama că România nu numai că a ieșit din război, dar a declarat și chiar duce război împotriva Germaniei și Ungariei, părțile contractante sunt de acord ca reparațiunea pagubelor arătate să nu se facă pe deplin, ci numai parțial, și anume; în suma de 300 milioane dolari americani eșalonat în 6 ani prin livrare de mărfuri (produse petrolifere, cereale, materiale lemnoase, vase maritime și fluviale, diverse mașini și instalațiunt etc.).

România va repara pagube pricinuite în timpul războiului, bunurilor celorlalte state aliate și cetățenilor lor cu o sumă care se va fixa ulterior (Vezi anexa la art. 11).

12 Guvernul României se obligă ca în termenul fixat de Comandamentul Suprem Aliat (Sovietic) să restitue Uniunii Sovietice în perfectă stare de păstrare toate valorile și materialele aparținând organizațiilor de stat, colective și cooperative, întreprinderilor, instituțiilor sau cetățenilor particulari, precum instalațiuni de fabrici și uzine, locomotive, vagoane de cale ferată, tractoare, auto-camioane, monumente istorice, valori de muzeu și alte bunuri ridicate de pe teritoriul Uniunii Sovietice în timpul războiului.

13. Guvernul Român se obligă a restabili toate drepturile legale și interesele Națiunilor Unite și cetățenilor lor aflați pe teritoriul românesc, așa cum au existat până la războiu, și totodată a le restitui bunurile în stare de perfectă păstrare.

14. Guvernul și Comandamentul de Căpetenie al României se obligă a colabora cu Comandamentul suprem Aliat (Sovietic) în vederea arestării și judecării persoanelor învinuite de crime de războiu.

15. Guvernul Român se obligă a disolva toate organizațiile hitleriste (de tip fascist), politice, militare, militarizate, precum și alte organizații aflate pe teritoriul românesc ostile Națiunilor Unite și în particular Uniunii Sovietice, și a nu mai permite desfășurarea propagandei unor asemenea organizații.

16. Publicarea, introducerea și răspândirea literaturii periodice sau neperiodice, reprezentațiile de Teatru și filme cinematografice, emisiunile de radio, poșta telegraful și telefoanele se folosesc sub controlul Comandamentului Suprem Aliat (Sovietic) (Vezi anexa la art 16).

17. Administrația civilă românească se reintroduce pe întreg cuprinsul României, rămânând în spatele frontului cel puțin cu 50 — 100 km, după condițiunile locale). In acelaș timp organele administrative române vor fi ținute a îndeplini, în interesul restabilirii păcii și siguranței, instrucțiunile și indicațiunile Comandamentului Suprem Aliat (Sovietic) dată în scopul de a se asigura îndeplinirea prezentelor Condițiuni de Armistițiu.

18. Va fi instituită o Comisie Aliată de Control cu misiunea de a reglamenta și controla, până la încheierea păcii sub comandă comună și conform instrucțiunilor Comavdamentului Suprem Aliat (Sovietic), acționând în numele puterilor Aliate, îndeplinirea prezentelor condițiuni (Vezi anexa la ert. 18).

19. Guvernele Aliate socotesc dictatul dela Viena ca neavenit și sunt de acord ca Transilvania (toată sau cea mai mare parte din ea) să fie restituită României, ceea ce se va confirma la reglementarea păcii, iar Guvernul Uniunii Sovietice este de acord ca în acest scop trupele Sovietice să ia parte împreună cu trupele române în operațiunile militare împotriva Germaniei și Ungariei.

20. Prezentele Condițiuni intră în vigoare din momentul semnării lor.

Redactat la Moscova în patru exemplare, fiecare în limba rusă, engleză și română, iar textele în limba rusă și engleză sunt autentice.

12 Septemvrie 1944.

Imputernicit al Guvernelor Uniunii Republicilor Socialiste Sovietice, Regatului Unit și U. S. A.
MALINOVSKY

Imputeăniciți ai Guvernului și Comandamentului de Căpetenie al României

L. PATRAȘCANU B. ȘTIRBEY
D. DĂMĂCEANU G. POPP

(Continuare în pagina următoare)

Invățătura zilei

Nimeni dintre voi nu trăeşte pentru sine şi nimeni nu moare pentru sine.
Romani 14, 7

CALENDAR CREŞTIN

Biserica ortodoxă prăznuieşte:
Marţi 19 l. c. — M. Trofim
Miercuri 20 l. c. — M. Eustatie

Serviciul religios

In fiecare zi dimineaţa la ora 6½ Utrenie şi în continuare *Sfânta Liturghie*. In fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie *„Acatistul Maicii Domnului"*.

In Dumineci şi Sărbători dimineaţa la **ora 8½ Utrenia, în continuare la ora 9½ Sfânta Liturghie.** La liturghie cântă „Corul catedralei", sub conducerea profesorului Gheorghe Şoima.

FARMACIILE DE SERVICIU

Luni 18 Sept. Ştefan Moga str. Elisabeta 16
Marţi 19 Sept. Guido Fabritzius Piaţa Mică 27
Mercuri 20 Sept. Dr. H. Binder str. Avram Iancu 9
Joi 21 Sept. M. Jantea Piaţa Regele Ferdinand 20
Vineri 22 Spt. Wermescher Piaţa R. Ferdinand 17

Cercul Teritorial Sibiu — Biroul IV Rechiziţii

Comunicat

In conformitate cu Ordinul C. 6 T. Sibiu, toate autovehiculele de ori ce categorie, ca:

Autoturisme, Autocamioane, Autocamionete, Autobuze, Autocisterne, Autodube, Autosanitare, Autotractoare, Motociclete cu ataş şi solo, Motorete şi Biciclete cu motor şi Biciclete, proprietatea cetăţenilor Români de origină etnică Germană, Maghiară şi Italiană, vor fi prezentate în stare de funcţionare şi cu toate sculele necesare, cel mai târziu până azi 18 Septemvrie 1944, ora 18. Se anulează orice fel de autorizaţie sau dovadă de scuire dată până azi 16 Septemvrie 1944. Vor fi prezentate toate autovehiculele de mai sus, cari se află pe raza oraşului şi judeţului Sibiu. Totodată se vor aduce şi autovehiculele a căror proprietar aparţine altui judeţ, dar de prezent se află pe raza acestui Cerc Teritorial.

Toţi aceia cari au cumpărat astfel de autovehicule, dela proprietarii menţionaţi mai sus, după data de 23 August 1944, deasemenea sunt obligaţi a le prezenta. Cei ce vor fi ascuns piese sau deteriorat autovehicule, vor fi judecaţi şi sancţionaţi conf. Legilor de război. Neexecutarea prezentului comunicat, se va pedepsi conf. Legilor de Război şi Clauzelor prevăzute în Tratatul de Armistiţiu, intervenit între România şi Uniunea Sovietică.

Sibiu, 15 Septemvrie 1944.

Cd. C. T. Sibiu — Şeful Bir. IV Rechiziţii
Lt.-Col.: L. Comşa — Lt.-rez.: Simonetti P.

Finlanda va declara război Germaniei

Londra 16 — Se aşteaptă ca Finlanda să declare război Germaniei. Ostilităţile au şi început. E probabil că armatele ruseşti vor da ajutor armatei finlandeze pentru a curăţi ţara de trupele germane, căci, deşi a expirat ieri termenul fixat pentru ca germanii să părăsească Finlanda, se mai găsesc încă circa 8 divizii germane în Nordul şi centrul acestei ţări.

O nouă debarcare aliată

Londra 18 — O întreagă armată aeropurtată cu ajutorul a peste două mii de avioane şi planoare de transport a fost debarcată ieri pe teritoriul olandez. Rezistenţa aeriană a inamicului a fost minimă. Operaţia de debarcare a reuşit pe deplin.

„Să ne ascuţim săbiile!"

In articolul „Nu primesc arbitrajul", care a apărut în nr. 46 al ziarului nostru, trebue făcută o întregire. Intâia declaraţie a I. P. Sf. Mitropolit **Nicolae** *al Ardealului, în şedinţa Consiliului de Coroană care a avut loc în dimineaţa zilei de 30 Aug. 1940, s'a încheiat cu cuvintele:*

„Să ne ascuţim săbiile!"

Acest îndemn există pe fila cu antetul Palatului Regal, pe care Inaltul Ierarh şi-a notat în prealabil punctele esenţiale ale protestului Său — şi a fost rostit realmente. **(gr. t. m.)**

Vatra Dornei eliberată

Moscova 18 — Trupe sovietice şi române, înaintând din Bucovina, au cucerit Vatra Dornei.

Linia Siegfried a fost străpunsă

Londra 18 — Unităţi din armata întâia americană, comandate de generalul Hodge, au străpuns linia Siegfried între Aachen şi Trier, luptând acum pe autostrada care duce la Colonia.

Presa nazistă a început să publice articole prin cari poporul german începe să fie obişnuit cu gândul că lucrările liniei Siegfried sunt... demodate.

Operaţiile militare în Serbia

Postul de Radio al armatei sârbeşti de eliberare a anunţat ieri şi alaltăeri ocuparea a numeroase localităţi în Serbia, Macedonia, Herţogovina, Bosnia, Croaţia şi Slovenia. Intre acestea se numără renumitele mine de aramă dela Maidanpec [Timoc], oraşul şi centrul feroviar Valievo la 85 Km. S.-V. de Belgrad, centrele industriale Zvornik şi Lozniţa din N.-V. Bosniei [pe Drina],

Unităţi de ale marinei jugoslave au ocupat în Adriatica 3 din cele mai importante insule Corciula, Var şi Brace situate în drumul retragerii pe mare a Nemţilor din Grecia şi Albania. In Slovenia au fost ocupate oraşele Pacraţ şi Lipici.

Lupte grele pe Crişuri

Bucureşti 18 — Pe Crişuri, se dau lupte grele. Puternice forţe române şi sovietice au trecut Mureşul în mai multe puncte şi sunt pretutindeni în înaintare. Satul Remetea, vremelnic pierdut, a fost cucerit şi depăşit.

In Munţii Banatului, toate atacurile inamice au fost respinse.

Ce conţin anexele

A. Anexă la articolul 2.

Cele prevăzute în articolul 2, referitor la condiţiile de internare a cetăţenilor germani şi unguri aflaţi pe teritoriul românesc, nu se aplică cetăţenilor evrei ai acestor ţări.

B. Anexă la articolul 3.

Conform celor menţionate în articolul 3, privitor la convenţiunea colaborării Guvernului şi Comandamentului de Căpetenie al României, se are în vedere punerea la dispoziţia Comandamentului Suprem Aliat (Sovietic), pentru folosirea, după a sa apreciere pe toată durata armistiţiului, a tot ce va fi necesar pentru trebuinţele războiului din clădirile, instalaţiunile militare, maritime şi aeriene româneşti, porturile şi bazele, cazarmele, magazinele, aerodromurile, mijloacele de legături şi transmisiuni, staţiunile meteorologice în perfectă stare de funcţionare şi cu tot personalul necesar pentru a le deservi.

C. Anexă la articolul 10.

Guvernul român va strânge şi răscumpăra, în termenul şi condiţiunile prescrise de Comandamentul Suprem Aliat (Sovietic) toată valuta aflată pe teritoriul românesc, emisă de către Comandamentul Suprem Aliat (Sovietic) şi o va preda, gratuit, Comandamentului Suprem Aliat (Sovietic).

D. Anexă la articolul 11.

In socotirea plăţii despăgubirilor prevăzute în articolul 11 al prezentei Convenţiuni, se ia ca bază dolarul american la paritatea aur a zilei semnării Convenţiunei, anume 35 dolari pentru 1 uncie de aur.

E. Anexă la articolul 16.

Guvernul român se obligă ca legăturile radiofonice — scrisorile poştale şi telegrafice — corespondenţa cifrată şi prin curieri, precum şi legăturile telefonice cu legaţiunile de peste graniţă, cu misiunile consulare, — ce se găsesc în România, se vor folosi conform ordinelor stabilite de Comandamentul Suprem Aliat (Sovietic).

F. Anexă la articolul 18.

Comisiunii Aliate de Control, instituită în conformitate cu articolul 18 din Convenţiunea de Armistiţiu, îi revine misiunea de a supraveghea îndeplinirea exactă a condiţiunilor de Armistiţiu.

Guvernul Român şi organele lui au obligaţiunea de a îndeplinii toate instrucţiunile Comisiei Aliate de Control conform Convenţiei de Armistiţiu.

Comisia Aliată de Control va avea organe speciale sau secţii, în raport cu orice misiune va avea de îndeplinit. In afară de aceasta, Comisia Aliată de Control va putea delega ofiţerii săi în orice localităţi din România, Comisia Aliată de Control va avea locul său de reşedinţă în oraşul Bucureşti.

Moscova, 12 Septemvrie 1944.

SITUAŢIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operaţiunilor din ziua de 17 Septemvrie:

In centrul Transilvaniei, trupele noastre, în colaborare cu trupele sovietice, înfrângând rezistenţa inamicului, au realizat importante câştiguri de teren pe Mureşul superior.

In Vestul Transilvaniei au fost respinse mai multe atacuri inamice.

FRONTUL DIN EST

Bucureşti 18 — Un comunicat sovietic anunţă că la Nord de cartierul Praga, trupele sovietice, împreună cu cele poloneze, au ocupat numeroase localităţi. Luptele continuă în cartierele mărginaşe ale Varşoviei.

Londra 18 — Armata roşie a stabilit un contact direct cu trupele poloneze din interiorul Varşoviei. In Letonia, trupele sovietice au cucerit o importantă localitate la Sud de Riga.

In 3 luni de război, germanii au pierdut pe frontul din Vest 1.400.000 oameni, morţi, prizonieri şi dispăruţi.

Frontul din Balcani

Bucureşti 18 — Un comunicat al marelui cartier general al Mareşalului Tito anunţă că oraşul Valievo, cea mai importantă localitate din Jugoslavia de Sud, a fost cucerit după două zile de lupte.

In Macedonia, o coloană germană a fost zdrobită.

Trupele sovietice au trecut în Sofia.

Frontul din Vest

Londra — 18 Trupele de paraşutişti americane, britanice şi poloneze, care au debarcat ieri din peste 1000 avione şi planoare în Olanda, au şi eliberat câteva oraşe olandeze din delta Rinului. Aviaţia germană nu şi-a făcut apariţia. Prin această operaţie de o mare amploare şi unică în felul ei în purtarea războiului, trupele germane au fost surprinse din spate. Inaltul comandament aliat a dat instrucţiuni populaţiei olandeze pentru felul cum trebue să sprijine armata de paraşutişti.

Bucureşti 18 — Armata I-a îşi continuă înaintarea către Rin. Oraşul Colonia se găseşte în drumul ei la mai puţin de 30 mile. Forţele aliate luptă în cartierele de sud ale oraşului Aachen.

Londra — 18 In Italia se dau lupte crâncene pe ultima înălţime în faţa oraşului Rimini.

Trupele române şi sovietice înaintează către Ţara Năsăudului

Obiectivul imediat al trupelor româno-sovietice cari înaintează în centrul Transilvaniei, este Ţara Năsăudului.

Ultima oră

Helsinki 18 — Trei brigăzi finlandeze acţionează împotriva trupelor germane din N. Finlandei.

Londra 18 — Trupele americane ale generalului Hodge se află la 25 mile (40 km.) de Köln.

La 6 Km. de Tg.-Mureş

Moscova 18 — Radio Moscova anunţă că armatele ruso-române, ocupând cursul de sus al Târnavei-Mici, se află acum la numai 6 Km. de Tg. Mureş.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL XCII SIBIU, Mercuri 20 Septemvrie 1944 **Exemplarul Lei 7.-** Nr. 48

Telegraful Român

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Sibiu
Str. Şaguna 8

Organ naţional-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

Apare zilnic

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorităţi şi străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole şi corespondenţe se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

BRĂTIENII

Nu peste mult se va împlini un veac de când membrii acestei dinastii de bărbaţi de stat participă statornic, din generaţie în generaţie, la urzirea istoriei României moderne, dovedind o stăruinţă de fier, o largă înţelegere pentru ideile noui ce circulau în vremea lor — şi mai ales neprecupetiţă iubire de neam.

Brătienii sunt ctitorii ţării mărite de astăzi. Ii găsim la rădăcinile ei — în vâltoarea revoluţiei dela 1848; joacă rol de căpetenie în împreunarea celor două principate; ne-au dat stabilitatea dinastică şi au creat regatul independent. Indiferent că erau „la putere" sau „în opoziţie", spiritul lor pozitiv, concepţiile lor politice robuste şi mai cu osebire energia specifică acestei ilustre case de boieri băştinaşi, contribue în chip decisiv la creşterea în fruntarii şi la consolidarea în adâncuri a statului român restaurat în atenţiunea şi stima continentului.

Ion C. Brătianu ne-a hărăzit neatârnarea, iar geniul marelui său fiu omonim, zidind pe temelia de stâncă ce-o pusese înţeleptul sfetnic al lui Vodă Carol I, a dirijat cea mai mare faptă a istoriei României moderne: rotungirea Patriei, sub sceptrul Regelui întregitor de ţară Ferdinand I. In anii de dinaintea trecutului răsboi mondial, drumeţiile lui Ionel I. C. Brătianu duceau de preferinţă pe crestele culmilor carpatine. Ceasuri întregi, privirea lui de vultur străpungea zarea, înfrăţindu-se cu plaiurile Transilvaniei. Intimii lui ne-au păstrat crâmpee din mărturisirile pe cari le făcuse cu acele prilejuri acest om scump la vorbă şi puternic în faptă. Toate destăinuiau un dor aprins pe care istoria l-a văzut stâmpărându-şi friptoarea în împlinirile irevocabile ale anului 1918.

De aceea Transilvania n'a putut uita pe Brătieni, ori cari ar fi fost conjuncturile politice. Căci vlăstarele acestei familii ilustre nu şi-au zidit celebritatea pe calitatea lor de şefi ai unui foarte influent partid politic, ci pe participarea lor neîntreruptă şi decisivă la operaţiunea de construire a Statului român independent şi unitar.

Iată de ce, astăzi, prezenţa în guvern a dlui Constantin I. C. Brătianu este pentru aliaţii noştri fireşti o trainică chezăşie a maturităţii noastre politice, iar pentru ţara în suferinţă, care îşi leagă rănile pricinuite de-un răsboiu nenorocit, o mângâiere pe care abia o putem preţui deajuns.

„T. R."

Da, o nouă şi importantă problemă

Ziarul „România Nouă" a publicat în numărul său din 14 Sept. a, c., un remarcabil articol întitulat „O nouă problemă", scris de dl Ionel Pop, în care e atacată cu temeiu şi cu curaj, până în rădăcinile ei, problema săsească şi şvăbească. Intr'adevăr anii din urmă cu agitaţiile şi atitudinile antiromâneşti, cari au cuprins elementul săsesc şi şvăbesc dela noi, au dat un relief deosebit de ascuţit acestei probleme şi i-au vădit caracterul de supremă urgenţă. Dl Ionel Pop a zugrăvit cu măestrie subtilă acest nou aspect în care s'a îmbrăcat minoritatea germană dela noi, în conflict absolut cu realităţile noastre.

Intr'un scurt istoric Domnia Sa arată cum au venit aici aceşti oaspeţi târzii, neaduşi nici de „tainica nostalgie a unei ţări strămoşeşti", nici de vre-un „cataclism care să-i fi mişcat din baştina lor" şi nici de „vitejia unor cuceritori cu sabia în mână", ci pur şi simplu de dorul de-a trăi mai bine. Odată ce i-au aşezat aici, „cei cari i-au adus, au tăiat din pita Ardealului cele mai dulci scrijele pe seama colonilor, împingând pe autohtoni în văile înguste şi sărace ale picioarelor de munte şi în întunecimea codrilor".

Domnul Ionel Pop descrie apoi privilegiile cu care au fost încărcaţi aceşti coloni, bogăţiile pe cari le-au strâns, ştiind „să transforme în aur ascuns în fundul lăzilor, ieftina sudoare a ţăranului român".

In România le-a mers şi mai bine. „Averile lor s'au înzecit, s'au însutit, s'au înmiit". Cu toate acestea ei nu s'au identificat niciodată sufleteşte cu soarta acestui stat şi a acestui neam.

Dar dacă înainte îşi mai învăluiau ostilitatea în mănuşi, „beţia hitlerismului" le-a dat pe faţă toată arama! „Din prima clipă a recrudescenţii nebuniei hitleriste, care a îngropat în sânge lumea toată, am avut în România o enormă coloană a cincea, tentacul politic, redută închegată a scopurilor politice ale Reichului. Din prima clipă a declanşării atacului politic şi apoi militar al Germaniei, Saşii şi Şvabii s'au detaşat complet de comunitatea totală a poporului nostru, s'au înglobat complet în mentalitatea şi scopurile politice ale Germaniei. Au acceptat... conducerea politică, impusă de Hitler, au creat stat nemţesc în Statul român; şi-au creat organizaţii paramilitare în uniforme provocatoare; şi-au creat o administraţie proprie; au pus biruri şi au primit bani din Germania pentru atingerea scopurilor lor politice. O tresărire de geană nu a marcat că Saşii şi Şvabii au luat parte la îngrozitoarea tragedie a neamului românesc sfâşiat la Viena... Tineri germani au lepădat haina armatei române, ca să se înregimenteze în formaţiunile germane, „SS"... Au făurit planuri de-a izgoni pe Românii în Transnistria...

S'a fixat în adâncul conştiinţei româneşti că poporul german din România, în aceste zile de cumpănă pentru existenţa ţării şi a neamului nostru, nu are nici o legătură sufletească cu Ţara şi neamul românesc, cu durerile şi aspiraţiunile lui, cu viitorul lui, ci se consideră ca făcând parte cu trup şi suflet din acea ţară, Germania, care pururea în istoria noastră sbuciumată, a fost potrivnică marilor acte de înaintare ale României".

Pe baza tuturor acestor constatări dureroase, dl Ionel Pop *cere ca această problemă să fie rezolvată „radical şi pentru totdeauna"*. „Un preţios indiciu, spune Dnia Sa, despre felul cum poate fi rezolvată, ni l-a dat zilele trecute chiar Muterlandul, Germania, care a oferit României să repatrieze pe toţi Germanii din Ardeal, după cum a făcut această operaţie şi cu alte nuclee germane dispersate în cursu veacurilor în alte ţări străine".

Dl Ionel Pop a pus degetul pe o rană a cărei prezenţă o simţeau toţi Românii. Domnia Sa a exprimat un sentiment pe care îl trăesc toţi. Şi fără îndoială că Statul nostru nu mai trebue să ocolească această problemă. Experienţele ce le-a făcut neamul nostru îi impun să se sesizeze serios de ea şi să găsească o soluţie ca ele să nu se mai poată repeta. Căci nu a lipsit decât un pas ca ele să ne coste însăşi existenţa noastră pe aceste plaiuri.

Din Ardealul desrobit

Ne scrie preotul din Sf. Gheorghe

Sibiu 19 — La cancelaria Arhiepiscopiei noastre a sosit ieri un raport al preotului Alexandru Petruţ, administrator parohial în oraşul Sf. Gheorge, recent eliberat de sub stăpânirea maghiară.

In cursul luptelor, trupele germane au spart uşile bisericii noastre din Sf. Gheorghe, pentru a instala arme în clopotniţă.

Preotul A. Petruţ a avut de suferit din partea maghiarilor. El se află într'un sanatoriu, fiind rănit cu un foc de armă. A scăpat numai cu atâta, deoarece agentul maghiar care a tras asupra lui, cu intenţii ucigaşe, a fost făcut inofensiv de mulţime.

Vom reveni asupra acestui preot „cu crucea'n frunte".

Două armistiţii

...şi-o declaraţie a dlui Cordel Hull

Washington 18 — Dl Cordel Hull, ministrul de externe al U S A, a fost întrebat de ziarişti, la obicinuita conferinţă de presă, de ce textul armistiţiului cu România a fost dat publicităţii, iar clauzele celui încheiat cu Italia nu se cunosc nici până azi?

Răspunsul dsale a fost promt: Româ'a a aderat spontan şi hotărît la scopurile de răsboiu ale Naţiunilor unite, pe când Italia nici acum nu şi-a clarificat situaţia.

Luptele din Polonia

Londra 19 — Formaţii puternice de bombardiere engleze au bombardat întăriturile germane din Vestul Varşoviei. Cu ajutor englez şi rusesc, armata polonă a Gen. Bor a putut forma un cap de pod pe malul apusean al Vistulei.

Trupele ruseşti depăşind frontiera polono-cehoslovacă au ocupat centrul muntos Ustriţi Doline, la S.-V. de oraşul Sanok.

Arestarea drului Schacht

Londra 17 — Cunoscutul economist german, Dr. Hjalmar Schacht, fost preşedinte al Băncii Reichului şi ministru al Economiei naţionale, face parte din noul lot de personalităţi arestate pentru participarea la atentatul împotriva cancelarului A. Hitler.

Invăţătura zilei

Impărăţia lui Dumnezeu nu este de mâncare şi băutură, ci dreptate şi pace şi bucurie întru Duhul Sfânt.

Romani 14, 7

CALENDAR CREŞTIN

Biserica ortodoxă prăznueşte:
Miercuri 20 l. c. — M. Eustatie
Joi 21 l. c. — Ap. Codrat

Preoţi cu crucea'n frunte

Şaguna

Veacul al 19-lea, în istoria Românilor din Transilvania şi Ungaria, e veacul lui. Făptura majestuoasă a acestui „principe neîncoronat al Ardealului", cum l-a numit cineva — cum l-au recunoscut a fi fost contimporanii, ca şi generaţiile succesorale — umple toate detaliile vieţii noastre de obşte din răstimpul amintit.

Geniul lui? E inepuisabil. Viaţa noastră bisericească se hrăneşte din plenitudinea lui ca dintr'un isvor nesecat.

Oamenii au vrut să vadă în el un conducător de popor — precum a şi fost. Dar nemuritorul mitropolit a ţinut să fie, mai presus de orice, preot: „De-o sută de ori de m'aş naşte, tot preot m'aş face".

A fost un creator din nimic, şi — de aceea — istoria vede într'ânsul un om providenţial. Ne-a dat legi şi datini cari vor rămânea valabile deapururi. „Preot deşteptării noastre şi semnelor vremii profet", Şaguna este o permanenţă vie pentru conştiinţa ortodoxă a acestui neam.

A iubit mult spiţa care l-a odrăslit. Şi, ştim de mult şi bine, cu cătă creştinească mândrie îl califica pe arhiereu — adică şi pe sine — „mire al poporului".

E o expresie asupra căreia va trebui să mediteze fiecare preot. Şi s'o plinească'n osârdia lui de toată ziua — cât va trăi!

GRIG

FARMACIILE DE SERVICIU

Marţi 19 Sept. Guido Fabritzius Piaţa Mică 27
Mercuri 20 Sept. Dr. H. Binder str. Avram Iancu 9
Joi 21 Sept. M. Jantea Piaţa Regele Ferdinand 20
Vineri 22 Spt. Wermescher Piaţa R. Ferdinand 17

Moscova 19 — Guvernul Lakatos a hotărît să dea mai bine de 100.000 muncitori Germaniei. In acest scop a ordonat mobilizarea generală dela 15—60 ani. Asta ca să dovedească amiciţia germano-maghiară.

LOCALE

Dela primăria Sibiului

Proprietarii de case, terenuri etc. de pe raza municipiului Sibiu, pe ale căror imobile se găsesc tăbliţe cu numirea străzii în limba română şi germană, sânt rugaţi să acopere scrisul german cu vopsea, făcându-l astfel invizibil.

Chestura Poliţiei Sibiu

Se aduce la cunoştinţa tuturor comercianţilor, intreprinderilor, asociaţiilor, liberi profesionişti lor ca ingineri, avocaţi, etc. că până la data de 20 Septemvrie orele 12, să-şi radieze depe firmă reclame, afişe sau orice publicaţiuni, textele scrise în limba *germană* sau maghiară.

După această dată se vor lua măsuri contra celor vinovaţi.

Chestor: S. Codreanu

Se caută urgent 61 1—3

măcelari — cârnăţari lucrătoare

Scandia Română s. a. r.
Sibiu, Strada Morilor Nr. 6/b

De vorbă cu „honvezii"

Două interogatorii

Patru „honvezi" întorşi din luptă au fost întrebaţi de mai marele lor, să spună ce acte de vitejie au săvârşit.

Cum lecţia n'a fost destul de bine învăţată, lucrul la microfon le-a ieşit chiar pe de-andoaselea.

Stau ei drepţi ca lumina şi dupăce şi-au mângâiat încă odată mustaţa înodată, au început să glăsuiască:

— Noi toţi patru, am făcut o mare străpungere. Am răpus un soldat inamic care venea spre noi, apoi....

— Apoi..., de bună seamă aţi luat-o înainte!

— Nu! că ce era să facem? Ne-am strecurat pe furiş să raportăm că mai mişcă ceva'n tufiş.

Lucrul a ieşit amuzant de tot. Păcat că televiziunea n'a ajuns până acolo ca să le putem vedea şi feţele pline de bărbăţie şi „vitéz zsinor-ul" încârligat pe latul pantalonilor strâmţi şi demodaţi.

Lucrul acesta s'a întâmplat cam atunci când ne găseam noi la Corneşti la locul masacrelor ungureşti.

Aici, la Corneşti, am dat de-un „őrvezető" ungur prizonier, căruia i se lua interogatorul tocmai când intram noi în cancelaria unei mari unităţi.

Nici o deosebire între cel dela microfon şi cel de aici.

Era un tip de laşitate ungurească. Mai întâi, că s'a predat singur când s'a văzut în faţa patrulei noastre; şi apoi la interogatoriu ar fi fost în stare să-şi ceară iertare „că el spune tot".

N'am văzut un om mai fricos şi laş ca acesta. Şi era chiar din Pesta magnaţilor, pe care-i terfelea şi-i făcea vinovaţi de toate măcelurile.

Aşa sunt ungurii! Când se văd în primejdie, le dispare orgoliul şi simţul răspunderilor.

Cam tot atât de viteji vor fi fost şi „honvezii" cari au ciopârţit trupurilor ostaşilor noştri la Corneşti.

Mâine-poimâne vor da un scenariu cu luptele din sectorul acesta. De bună seamă însă că nu vor arăta cum au sărit toţi în Târnavă de frica căştilor româneşti. Dar să spună adevărul, că de nu, îl spunem noi când ajungem la ei acasă.

Scânteie

Londra 19 — Comandamentul militar al armatei ruseşti din România a arestat pe mareşalul Antonescu, pe foştii miniştri Mihai Antonescu, General Pantazi, General Vasiliu, pe Colonelul Elefterescu, fost prefect al Poliţiei Capitalei, pe Generalii germani Hansen şi Gerstenberg şi pe expertul economic dr. Clodius.

Semnarea armistiţiului dintre Rusia şi Finlanda

Londra 19 — Ziarul suedez „Dagens Tidinghen" afirmă că azinoapte s'a semnat la Moscova armistiţiul dintre Rusia şi Finlanda.

SITUAŢIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operaţiunilor din ziua de 18 Septemvrie:

In centrul Transilvaniei, luptele continuă în regiunea Turda şi Tg.-Mureş.

In Vestul Transilvaniei, mai multe atacuri inamice au fost respinse.

Frontul din Răsărit

Londra — 19 In statele baltice se dau lupte crâncene pe un front de 200 km, în regiunea oraşelor Ilgava şi Mitau, la sud de Riga.

Avioane ruseşti au bombardat Duminecă noaptea oraşele Satu Mare şi Dobriţin, care a fost bombardat şi în cursul săptămânii trecute.

Bombardiere grele aliate pornite ieri din Italia au bombardat localităţi din Ungaria şi importante obiective în vecinătatea Budapestei, între cari cea mai mare rafinărie de petrol din Ungaria.

Un număr mare de bombardiere pornite din Marea Britanie au aruncat provizii armatelor din Varşovia şi au aterizat apoi în Rusia.

Frontul din Apus

Londra — 19 Armata a II-a britanică a înaintat cu 25 km. în 24 ore dela capul de pod pe canalul Escaut şi a stabilit la Einhofen contactul cu trupele aeropurtate. Lupte crâncene se desfăşoară în suburbiile acestui oraş. Au fost eliberate mai multe oraşe şi sate.

Intr'o a treia pătrundere peste canalul Escaut, forţele germane slăbesc. Bombardiere grele aliate au jucat un rol important în acest sector. Patrioţii olandezi luptă alături de aliaţi.

Crâncene lupte de stradă au loc la Aix-la- Chapelle, oraş complet izolat. La nord de acest oraş, forţele aliate au realizat o nouă pătrundere în linia Siegfried.

Forţele americane se apropie de Düren, oraş situat la 35 km. de Colonia.

Pe râul Mosella, oraşul Metz a fost complet împresurat.

Trupe canadiene luptă în centrul oraşului Boulogne şi au ocupat cartierul docurilor.

In Italia: armata a VIII-a a lărgit capul de pod peste râul Marano, care atinge o lungime de 12 km. şi are în unele locuri o mare adâncime. Luptele pentru ocuparea oraşului Rimini au început. In Vestul oraşului Germanii au suferit pierderi grele.

Bombardiere grele aliate, sprijinind armata a V-a, au atacat ieri linia gotică.

Bombardiere grele britanice au aruncat Duminecă noaptea un mare număr de bombe asupra portului Bremen. In cursul zilei de Duminecă, peste 1200 avioane au bombardat obiective din Germania, fără a pierde niciun aparat.

Himmler arestează de zor

Stockholm 18 — Cunoscutul ziar suedez Nya Daglight Allehanda a primit o ştire care arată că temutul şef al Gestapo-ului şi al gărzilor SS, Heinrich Himmler — care este totodată ministru de interne şi şeful armatei germane de rezervă — a procedat la arestarea tuturor fruntaşilor politici, foşti miniştri, foşti deputaţi ai Reichstagului, etc., aparţinând partidului de centru (catolic) şi celui social-democrat.

Arestaţii au fost internaţi într'un lagăr despre care nu se ştie unde este situat.

Guerilă în Grecia

După pilda operaţiilor de Guerilă duse de Sârbi, au reînceput şi Grecii răscoala contra Germanilor. Pân' acuma se semnalează succese mai mari în Macedonia, Tracia şi Peloponez. După cum anunţă Radio Londra, ieri a fost ocupat oraşul grec Gungşuna. Peloponezul e mai bine de jumătate în mânile partizanilor greci.

Bombardiere anglo-americane au scufundat în Marea Egee 5 vase germane în apropierea insulei Melos, iar în alte regiuni alte 5.

Ultima Oră

Bucureşti 19 — Consiliul de Miniştri, în ultima sa şedinţă, s'a ocupat de următoarele probleme: Insămânţările de toamnă; purificarea aparatului de stat prin revizuirea tuturor numirilor făcute din 1938 încoace; schimburi monetare.

Moscova 19 — Adausul la comunicatul militar sovietic precizează că trupele ruseşti şi cele româneşti se află eşaşalonate în dispozitiv de atac, în câmpia Transilvaniei, într'o regiune situată la 50 mile (80 km.) SV de Cluj. Ele sunt gata să execute un marş neîntrerupt până la Dobriţin.

Londra 19 — ORAŞELE BELFORT (Franţa) ŞI AACHEN, SITUAT LA CAPĂTUL DE NORD AL LINIEI SIEGFRIED, AU FOST CUCERITE DE TRUPELE AMERICANE ALE GENERALILOR PATTON ŞI HODGE.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL XCII SIBIU, J o i 21 Septemvrie 1944 **Exemplarul Lei 7.-** Nr. 49

Telegraful Roman

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Apare zilnic

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile
se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNEA SIBIIU

Prețuirea muncii

Noua orientare politică și socială a țării, precum și nevoile mari prin care va trebui să trecem încă multă vreme, vor face cu siguranță ca munca să câștige un preț atât de înalt încât porunca sfântului apostol Pavel: „Cine nu muncește să nu mănânce", va deveni lozinca la ordinea zilei. Lozincă de dreptate socială, ce vădește una din înfățișările de căpetenie ale creștinismului.

Căci dacă se poate spune că apariția creștinismului a însemnat o adevărată revoluție în ordinea socială, apoi aceasta trebue înțeleasă în primul rând ca o schimbare fundamentală a mentalității antice cu privire la prețuirea omului și a muncii.

Se știe că în antichitate munca era cu totul disprețuită. Nu munciau decât robii și animalele. Robii erau cu milioanele și tratamentul lor nu era mai bun decât acela al animalelor. Numai prin înrâurirea creștinismului s'a ajuns la un tratament mai bun pentru robi și în fine la desființarea robiei. Căci creștinismul venea cu o înaltă concepție despre demnitatea omenească, indiferent de condițiile sociale în care s'ar fi născut sau ar fi trăit cineva, iubirea creștină cuprinzând cu căldura sa tot ce e ființă omenească, tot ce e „chip al lui Dumnezeu".

Mântuitorul însuși, dând pildă de umilință desăvârșită, n'a descins din palate, ci a binevoit să crească în casa unui tâmplar, fiind numit în Sfânta Scriptură „Tâmplarul". El și-a ales ucenicii dintre muncitori; cuvântările Sale s'au adresat în primul rând muncitorilor; minunatele Sale parabole își aveau totdeauna subiecte din lumea pescarilor, a plugarilor, a meseriașilor.

La rândul lor, sfinții apostoli au prețuit munca în chip deosebit, găzduind în timpul activității lor misionare numai la muncitori și îndemnând la muncă pe toți cei ce le ascultau cuvântul. In primele veacuri creștine munca era atât de prețuită printre creștini, încât sinodul din Cartagina obliga pe fiecare cleric ca, pe lângă dobândirea de cunoștințe folositoare, să-și însușiască și câte un meșteșug.

In sfârșit, sfinții părinți ai Bisericii au avut totdeauna cuvinte frumoase pentru cinstirea muncii și au mustrat pe cei care disprețuiau pe muncitori. „Privește, zice Sf. Ioan Gură de Aur, pe lucrătorul de corturi, ca și pe cel ce are mii de sclavi; disprețuiește tot atât de puțin pe tăietorul de lemne, ca și pe fierar". Și în altă parte: „Nu te rușina de meserie și nu crede că ea are ceva rușinos".

Știm că s'a spus mult rău despre „orientarea spre transcendent" a creștinismului și despre „pasivitatea", dacă nu „lenea" vieții religioase și mănăstirești. Dar, firește, ca orice instituție, Biserica își are și ea detractorii ei. Cei care cunosc cum stau lucrurile sunt însă de altă părere și spun, împreună cu profesorul P. P. Negulescu, care nu este favorabil religiei, că epocile de înflorire ale omenirii coincid cu acelea ale intensificării vieții religioase. Orientarea spre transcendent a creștinismului nu înseamnă pasivitate, ci prețuirea vieții în funcție de idealurile cele mai înalte, care nu pot fi decât transcendente. Mântuitorul însuși a spus că El a venit ca „lumea să aibă viață și încă mai multă să aibă".

Cât despre scăzămintele întâmplătoare ale vieții călugărești, acestea nu infirmă regula că mânăstirile au fost în trecut focare de muncă și cărturărie. Scriitorul bisericesc Ieronim relatează că monahii din Egiptul de sus erau împărțiți în bresle, ca la Romani, și cei care erau de aceeași breaslă duceau viață în comun, sub ascultarea unuia mai mare dintre ei. La fel se muncea în toate mânăstirile din Răsăritul creștin, de unde s'a inspirat și monahismul apusean. Și dacă în unele părți monahismul a decăzut, apoi aceasta nu îndreptățește pe nimeni să vorbească despre mănăstiri ca despre niște „focare de trândăvie". In deosebi în trecutul țării noastre mănăstirile s'au dovedit a fi centre de muncă intensă și de cultură, iar preoții de mir au fost totdeauna pildă de muncă gospodărească, alături de credincioșii satelor și orașelor noastre.

Așa că Biserica nu se teme de vremurile grele în care ne aflăm și este cea dintâi a saluta orientarea politică și socială a țării noastre spre prețuirea la maximum a muncii. Porunca Apostolului Neamurilor: „Cine nu muncește să nu mănânce" rămâne pentru ea criteriul de dreptate socială și temeiul unei armonioase colaborări între cetățenii Statului.

EMILIAN VASILESCU

La CORNEȘTI

Ostașii Români mutilați

„Cultură" de unamie de ani

Tulburări în Danemarca

Londra 20 — In urma grevei generale, declarată în Danemarca, trupele germane au atacat palatul regal din Copenhaga voind să captureze pe rege. Poliția daneză a respins însă asaltul trupelor germane, zădărnicind tentativa lor.

Jugoslavia

sub pașii eliberatorilor

Postul de Radio al Mareșalului Tito anunță că au fost eliberate 345 localități și au fost făcuți prizonieri 11270 Germani, iar peste 23.000 cetnici [soldați sârbi sub comandă germană] și Nemți din garnizoanele regiunilor Zagreb, Srem, Saraievo, au trecut de partea armatelor eliberatoare. Bombardierele anglo-americane atacă zilnic podurile de cale ferată.

Timișoara eliberată

Moscova 20 — Trupele sovietice și române au intrat în Timișoara.

Conflicte

între SS și armata germană

Londra 20 — In regiunea Köln au isbucnit conflicte sângeroase între gărzile SS și formațiuni ale armatei regulate germane.

Londra 20 — Circa 50-60 divizii sovietice [cam 700.000 oameni] luptă acum în bătălia pentru Riga, aflându-se la 14 km. de acest oraș. Trupele germane din Estonia au fost astfel izolate.

Invăţătura zilei

„Eu sunt Alfa şi Omega, cel dintâi şi cel de pe urmă, începutul şi sfârşitul" — zice Domnul. Apocalips 22, 13

CALENDAR CREŞTIN

Biserica ortodoxă prăznueşte:
Joi 21 l. c. — Ap. Codrat
Vineri 22 l. c. — M. Foca

Preoţi cu crucea'n frunte

Mitropolitul NICOLAE

O personalitate de răscruce, un creator, de proporţii monumentale, un ctitor de vremuri noui.

Când vrerea obştească şi voia lui Dumnezeu i-au rânduit sarcina apostolească de-a fi întâiul mitropolit al Ardealului restituit Patriei Mame, Biserica ortodoxă română a Transilvaniei străbătea vămile neprielnice ale unei prezenţe incolore, similară celeia care a precedat, înainte cu aproape un veac, ivirea revirimentului şagunian.

S'a mărturisit *succesor fidel* **al uriaşului care doarme cu trupul în mausoleul dela Răşinari. Aproape un pătrar de veac de arhipăstorire — cât s'a scurs de când ne-a fost hărăzit înaintestătător — a dovedit copios că este** *plinitorul providenţial* **al testamentului şagunian.**

...Şi creator de eră nouă în viaţa bisericească şi naţională a neamului românesc din Ardeal, deopotrivă. Pentru propăşirea amândurora, a ştiut să împingă în luptă, să urnească la faptă, să răscolească în adâncuri, întreaga obşte românească de pe aceste plaiuri.

Vremurile de cumpănă ce le străbatem, adeveresc din plin exactitatea concepţiei Sale despre sfânta instituţie, pe care prevăzătorul Ierarh o vrut-o totdeauna, în perfect acord cu vrerea Mântuitorului, „Biserică a poporului".

Când anumite concepţii afectate de gândirea totalitaristă urmăreau modificarea Legii noastre de organizare bisericească, s'a opus acestor tentative cu toată energia. Biserica noastră a rămas, astfel, [poate] unica instituţie democratică a ţării.

Vedem într'ânsul un stâlp de foc în bezna veacului. Şi — suntem siguri — istoria onestă nu va fi de altă părere.

GRIG

FARMACIILE DE SERVICIU

Mercuri 20 Sept. Dr. H. Binder str. Avram Iancu 9
Joi 21 Sept. M. Jantea Piaţa Regele Ferdinand 20
Vineri 22 Spt. Wermescher Piaţa R. Ferdinand 17

Bombardări masive

Moscova 20 — Mari formaţii aeriene ruseşti au bombardat obiective militare şi industriale în oraşele Satu-Mare, Dobriţin, Cioc [Rusia-subcarpatică] şi împrejurimile Budapestei.

Au fost observate multe incendii.

Albanezii se răscoală

Londra 19 — Primul corp de partizani albanezi şi-a făcut ieri intrarea în marele centru petrolifer Elbasan. O parte din armata răsculaţilor a intrat şi în capitala ţării, Scutari.

Se caută urgent 61 2—3
măcelari — cârnăţari lucrătoare
Scandia Română s. a. r.
Sibiu, Strada Morilor Nr. 6/b

„Toţi să devenim una"

Cuvintele acestea le scrie un colaborator al „Unirii" din Blaj, care vrea să exprime prin ele una din marile porunci pe care vremea le adresează poporului român. „Toţi să devenim una, din punctul de vedere al credinţii şi al practicării ei", găseşte nimerit să formuleze numitul colaborator al foii dela Blaj.

Şi are mare dreptate. De câte ori ni s'a dat prilejul, am accentuat şi noi cu toată puterea asupra trebuinţii ca neamul nostru să împuţineze pricinile de desbinare, căci un neam mai puţin mare ca al nostru, numai închiegat în cea mai strânsă frăţietate poate înfrunta cu succes marile probleme ce i le pune în faţă viitorul.

Iar odată ce voinţa sinceră de unitate va pune stăpânire pe toţi Românii, credem că uşor se vor pune de acord şi asupra unui adevăr elementar în ce priveşte credinţa. Acest adevăr de metodă nu va contesta credem nimeni că e următorul: să se purceadă spre ţinta unificării nu pe căile cele mai lungi şi deci cele mai grele şi pline de primejdia de a face desbinarea şi mai mare, ci pe calea cea mai scurtă şi cea mai uşoară. Adică să nu se caute a se abate marea majoritate a neamului dela credinţa sa, mai bine zis întreg neamul, ci să se ia ca bază starea de fapt religioasă a marei majorităţi, sau şi mai bine zis a neamului înreg, înlăturându-se separaţia de formă, pe care de altfel nu o cunoaşte decât o restrânsă ierarhie.

Nu sunt vremuri de-a porni un proces amplu, greoi şi tulburător de transformare religioasă, pentru a ajunge la unitate, ci trebue să o căutăm prin metoda cea mai uşoară.

Dumnezeu să dea înţelepciune şi duh de moderaţie factorilor cu răspunderé, ca să ia în serios această mare problemă naţională.

Dela Academia Română

Cu ocazia reînceperii activităţii sale, Academia Română în şedinţa sa de Vineri, sub preşedinţia dlui profesor D. Gusti, s'a ocupat de marele act dela 23 August 1944, şi a trimis M. Sale Regelui Mihai I o telegramă, în care înalta corporaţiune, ce reprezintă de 78 de ani interesele permanente spirituale ale naţiunii române, aduce Suveranului cele mai calde şi devotate omagii de iubire şi de credinţă recunoscătoare pentru actul istoric dela 23 August 1944, închinat salvării ţării şi reîntregirii hotarelor ei.

Armistiţiul ruso-finlandez

Moscova 20 — Armistiţiul ruso-finlandez a fost semnat de Generalul de Corp de Armată Jdanoff, din partea URSS, iar din partea Finlandei de dnii Henkel, general Walden, general Endrik si general Enke.

Helsinki 20 — Dieta filandeză a ratificat textul armistiţiului încheiat cu URSS, Marea Britanie şi USA. Condiţiile sunt: graniţa din 1940, portul Petsamo cedat Rusiei, aerodromurile şi porturile la dispoziţia puterilor aliate, 300 milioane dolari despăgubiri de război, revenire la regim democratic.

SITUAŢIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operaţiunilor din ziua de 19 Septemvrie:

In centrul şi Estul Transilvaniei trupele noastre în legătură cu cele sovietice au respins dârza rezistenţă a inamicului realizând noui câştiguri de teren. In Vestul Transilvaniei lupte în curs în zonele Beiuş şi Ineu.

Frontul din Balcani

Londra 20 — In Iugoslavia, forţele Mareşalului Tito au capturat 2 oraşe macedonene, nu departe de frontiera greacă şi bulgară.

Radio Ankara a anunţat că Germanii au evacuat insulele Andros din marea Egee.

Frontul din Apus

Londra 20 — La Nord de Einhofen, trupele aliate au înaintat cu 50 km. în 5 ore. Cetatea Einhofen a fost eliberată.

Puternice formaţiuni de trupe aeropurtate au fost lansate ieri în Olanda.

Trupele aliate se află la periferia oraşului Nimègue.

Trupele canadiene au înaintat în portul Boulogne, după ce au capturat fortăreaţa principală.

Luni noaptea, avioane aliate au aruncat 420.000 de bombe incendiare asupra oraşului Bremen, al doilea mare port al Germaniei.

Londra 20 — In Italia în partea centrală a frontului, trupele aliate au capturat, după lupte îndârjite, trei importante înălţimi pe linia gotică.

Trupele greceşti luptă pentru a cuceri aeroportul oraşului Rimini.

Londra 20 — Mareşalul Tito a trimis felicitări guvernului bulgar pentru intrarea în războiu împotriva Germaniei.

Slovacia

Moscova 20 — Trupele slovace au ocupat aproape în întregime liniile ferate care leagă Budapesta de Germania

Ministru extrădat

Ankara 20 — Fostul ministru de interne bulgar din cabinetul Muraviev Dobrovski, care trecuse în Turcia acum 4 zile, a fost din nou trecut peste graniţă.

Bătălia Varşoviei

Londra 20 — Tunurile Mareşalului Rokosowsky bombardează fără întrerupere poziţiile germane de pe malul de Vest al Vistulei.

In interiorul Varşoviei, trupele de patrioţi ale generalului Borr şi-au extins şi îmbunătăţit poziţiile.

Cea mai mare formaţie de bombardiere americane căre a aterizat vreodată pe aerodromurile sovietice, în sborul ei din Anglia spre URSS, a lansat patrioţilor polonezi din Varşovia cantităţi uriaşe de arme, echipament, alimente şi medicamente.

Grevă IN AUSTRIA

Londra 20 — In semn de protest împotriva uciderii de către naziştі a lui Ernst Thälmann, şeful comuniştilor din Germania, muncitorii din mai multe stabilimente industriale austriace au declarat grevă. Ei au apucat să facă inutilizabil echipamentul tehnic înainte de-a fi fost împrăştiaţi cu gaze lacrimogene.

Moscova 30 — Ordonându-se mobilizarea generală în Urgaria, şcolile nu se vor mai deschide şi nici teatrele nu vor mai funcţiona.

Missolonghi...

Cairo 20 — Trupele de patrioţi greci au eliberat, printre alte localităţi, portul Missolonghi, unde a căzut cândva ca un erou, în lupta pentru independenţa Greciei, genialul Lord Byron.

Missolonghi comandă intrarea în golful Corint.

Comunicaţiile postale cu Moldova

Bucureşti 20 — Incepând de ieri comunicaţiile poştale cu Moldova au fost reluate. Deocamdată se primesc însă numai scrisori recomandate. Nu însă şi scrisori simple şi telegrame.

Efectivele corpurilor expediţionare americane

Washington 20 — Şeful Marelui Stat Major al Armatei USA, generalul Georg Marshall, a declarat că peste cinci milioane de ostaşi americani luptă acum pe teatrele de războiu de dincolo de oceane.

Ultima oră

Londra 20 — In cursul zilei de ieri germanii au declarat starea de asediu în toată Danemarca şi au dizolvat poliţia daneză.

Bucureşti 20 — Noui şi puternice forţe aeropurtate au fost debarcate astăzi în Olanda, în regiunea Utrecht.

Bucureşti 20 — Pentru a 5-a oară în 10 zile, Berlinul a fost bombardat cu bombe de 2000 kg.

Londra 20 — După o ştire din Stocholm, retransmisă de posturile de Radio din Londra, Hitler ar fi cerut prin intermediul ambasadorilor japonezi dela Berlin şi Moscova să-i comunice care ar fi condiţiile de pace ce le-ar pretinde Naţiunile Unite. După altă ştire, Hitler ar fi făcut el însuşi propuneri concrete de pace.

Până în prezent discuţiunile n'au depăşit însă faza obişnuită a curtuazei diplomatice.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.
Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL XCII SIBIU, Vineri 22 Septemvrie 1944 ...arul Lei 7.- Nr. 50

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Str. Şaguna 8 Sibiu

Telegraful Român

Organ naţional-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

Apare zilnic

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorităţi şi străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole şi corespondenţe se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Blocul naţional democrat

Dacă actul eroic săvârşit de M. S. Regele Mihai I în ziua de 23 August 1944 n'ar fi avut alt rost decât acela de a fi scăpat Ţara din prăbuşirea care o ameninţa, — tot ar fi rămas în istoria noastră naţională ca o faptă de-a-dreptul epocală. Dar Majestatea Sa Regele a izbutit să mai facă în aceeaş zi o altă minune: Să solidarizeze la opera de salvare şi reînălţare a neamului, cele patru partide politice populare ale Ţării româneşti. Căci, din guvernul prezidat de dl General C. Sănătescu, fac parte şi dl Iuliu Maniu, preşedintele partidului naţional-ţărănesc, I. C. Brătianu, preşedintele partidului naţional-liberal, dl L. Pătrăşcanu, preşedintele partidului comunist şi I. T. Petrescu, preşedintele partidului social-democrat.

Aprobând gestul regal prin care Ţara a fost redusă în alvia fireştilor ei alianţe, cele patru partide politice au ţinut să-şi dea efectiv şi devotat patriotica lor contribuţie la opera de salvare a Ţării şi la reîntregirea hotarelor ei cu ajutorul vechilor noştri prieteni din primul războiu mondial. Cumpănind gravitatea momentului istoric, mărimea primejdiei care ameninţa destinul neamului, precum şi înţelepciunea gândului regal — ele şi-au pus sub obroc toată vrăjmăşia de altă dată, izvorâtă din osebirea programelor lor politice şi s'au lăsat călăuzite numai de ideia comună tuturora: izbăvirea Ţării. Această ideie le-a determinat la frăţească împreună lucrare prin alcătuirea blocului naţional democrat, care prin prezenţa sa în actualul guvern îi împrumută acestuia o înfăţişare atât de simpatică şi-i sporeşte autoritatea necontestată de nimeni. Ţara întreagă se vede reprezentată în actualul guvern al Majestăţii Sale şi se asociază la bunele lui silinţe. Aşa precum se şi cuvine.

Oricine are dreptul să se mire şi să admire. Fiindcă patrioticul „Bloc" a fost alcătuit de aceleaşi partide, cari în trecutul nu prea îndepărtat au îndurat toate hulele şi toate ponoasele. Li s'a spus, anume, de atâtea ori că se lasă conduse numai de interese mărunte de clică, de orgolii personale sau de gândul de-a-şi căpătui partizanii cari s'au distins în haiducii electorale. Şi s'a mai spus, cu titlu de osândă, că deosebirile ideologice dintre partide le fac pe acestea incapabile de solidarizare în jurul unei idei mari, în vederea unei acţiuni comune pentru fericirea ţării şi a neamului. Mai mult ele-şi cheltuiesc energia şi paralele în lupte sterile, din care marea obşte a naţiei nu câştigă nimic.

De sigur, partidele politice — ca şi oamenii singuratici — se deosebesc în ideologie şi în metodele lor de luptă. Dar ţinta pe care o urmăresc este aproape aceeaş. Iar când momentele cruciale le cer să se apropie şi să-şi împreune eforturile pentru atingerea acestei ţinte, iată că ele sunt capabile de renunţări şi de jertfe. In asemenea momente partidele — prin hotărârea înţelepţilor lor conducători — îşi dau mâna frăţeşte şi părăsind, măcar pentru o durată de timp, vechile tranşee, se înşiră în acelaş front de luptă pentru salvarea patriei.

Iată deci, că Blocul naţional democrat a risipit cu un singur gest acuzele adversarilor vieţii de stat zidite pe ideia partidelor politice.

Libertatea gândită este un postulat sfânt, cum este postulatul libertăţii peste tot. Pe acest postulat se întemeiază existenţa partidelor democrate. De sigur, osebirea ideologică dintre partide ridică între ele ziduri despărţitoare. Dar aceste ziduri — cari nu se înalţă până la cer — au şi deschizături prin cari se poate comunica. Iar când duşmanul comun se apropie, partidele politice ies din ţarcul zidurilor la larg, pentru a duce lupta împreună şi a înlătura primejdia. Ele fac ce fac vecinii buni şi înţelepţi când se aprinde casa unuia dintre ei.

Porunca solidarităţii izvorâte din dragostea frăţească şi din iubirea de patrie este mai tare decât orice altă lege. Iată admirabila lecţie pe care au dat-o partidele noastre politice, unite în Blocul Naţional Democrat.

„T. R."

Atrocităţile maghiare şi germane

— Comunicat —

Bucureşti 21 — Trupele germane şi maghiare au comis în regiunile şi localităţile vremelnic ocupate, atrocităţi, acte de jaf şi distrugeri sălbatice.

Toate aceste nelegiuiri vor fi sancţionate. Militarii germani şi maghiari cari s'au făcut vinovaţi de asemenea acte, vor fi urmăriţi şi judecaţi în cadrul acţiunii Naţiunilor Unite pentru identificarea şi pedepsirea criminalilor de război.

Mari şi noui succese

Moscova 21 — Cele 41 divizii ruseşti au pornit la ofensiva anunţată. In ţările baltice se aşteaptă căderea oraşului Dorpat. A mai fost ocupat oraşul Valk.

In solidaritate

In vremuri când ţara şi neamul se sbat în sbuciumul clipelor, ce vor hotărî viitorul şi existenţa noastră ca români, tinerimea studenţească are tot dreptul şi toată datoria de-a se rosti şi a se întruni făcând în unanimitate front împotriva pericolului ce ne ameninţă de-o potrivă pe toţi.

Ar greşi însă această tinerime, care ne este scumpă şi dragă, dacă ar începe o politică de partid, — politică aşa de bine cunoscută din trecutul apropiat al neamului românesc, cu toate jalnicele experienţe de care am avut parte.

Avem multă nădejde, că înţelepciunea politică a tineretului român nu se va lăsa coborâtă în luptele învrăjbitoare de fraţi ale grupărilor politice.

Muncă, în solidaritate deplină, se aşteaptă astăzi dela iubita noastră studenţime a facultăţilor, a academiilor şi a tuturor şcolilor de înaltă învăţătură.

Dewey vorbeşte...

New-York 21 — Dl Thomas Dewey, guvernatorul statului New-York şi candidatul oficial al partidului republican la preşedinţia Statelor-Unite ale Americii, a declarat că politica americană de după războiu va trebui să se consacre — pe deasupra oricăror considerente de partid — exclusiv problemei garantării securităţii mondiale.

Cine poate face controlul locuinţelor ?

Bucureşti 21 — Comandamentul militar al Capitalei face cunoscut că controlul locuinţelor particulare nu poate fi efectuat decât de organele poliţiei şi ale jandarmeriei.

Orice persoană — civilă sau militară — neautorizată să procedeze la atari controluri, va fi considerată ca răufăcătoare şi semnalată organelor poliţieneşti, respectiv jandarmereşti.

Un proces de senzaţie

Roma 21 — Ieri a fost reluat procesul lui Pietro Caruso, fost prefect al poliţiei din Roma sub ocupaţia germană.

Intrerupt Luni din pricina unui tumult, după luarea măsurilor de ordine impuse de situaţie, procesul continuă în linişte.

Armata sovietică spre pusta Ungariei

Moscova 21 — Armatele ruseşti din Transilvania au escaladat ultimele obstacole muntoase şi deluroase cari mai stăteau în calea pătrunderii lor în pusta Ungariei.

De peste deal

Drepturi şi datorii

Am auzit din vecini că pe la ei muncitorii trăiesc de-acum înainte ca'n sânul lui Avram. Li se dau drepturi mari şi bani mulţi de tot. Mai mulţi ca'n alte părţi. Asta, probabil pentrucă până acum li s'a dat mai puţin ca oriunde.

Lucrul acesta, oricât ar părea de înbucurător, ridică cu sine o problemă foarte grea. Căpetenile se frământă acum să decreteze o zi de numărătoare a banilor. Aşa de mulţi sunt. Cea mai mare parte sunt de părerea ca numărătoarea să se facă la 15 Martie — dac'o mai ajunge-o. Cu o cale li se dă prilejul să mai strige odată „mindent vissza".

Acum un alt necaz. Ce-or face ei cu atâţia bani, căci băncile sunt cu bagajele în drum spre Panonia.

Lucrul e simplu! S'a găsit şi modalitatea cu cheltuiala banilor: în Germania. Că doar trebue să se ducă acolo multe leghioane de muncitori. Colaci găsesc acolo... Ciolane de porc afumate îşi cumpără dela şatră, că sunt fără cartelă. Mărunţişul îl păstrează bieţii muncitori pe când se duc... spre casă la râul Styx.

Aşa-i de când e lumea: orice drepturi îţi impun şi datorii.

Ce fericire-i pe capul lor!

Scânteie

Invățătura zilei

Fericiți sunt cei adormiți intru Domnul. Odihnească-se de ostenelele lor, căci faptele lor vin cu ei. Apocalips 14, 13

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Vineri 22 l. c. — M. Foca
Sâmbătă 23 l. c. — † Z. Sf. Ioan Botezătorul

Preoți cu crucea'n frunte

EPISCOPUL
Nicolae Colan

Senin ca Ioan, adânc ca Pavel, i-a fost rânduită de Sus favoarea asprei misiuni de apostol între neamuri.

Jumătate din anii Săi de episcopat, de până acum, s'au mistuit sub semnul sbuciumului care înalță și întărește. „Via" Sa, sfârticată; colaboratorii Săi cei mai apropiați, împrăștiați de temeri sau de volnicii; turma Sa, apăsată de poveri, cernită de dureri.

A rămas neclintit la postul Său de veghe — și nu odată i-am admirat, laolaltă cu toată suflarea românească, ținuta apostolească de drept îndreptător al cuvântului adevărului, în vâltoarea unor împrejurări din cale-afară de maștere. S'a știut face „tuturor toate", ca pe toți să-i țină alipiți de vlaga dreptei credințe. Și dacă inimile năpăstuiților noștri frați de „dincolo de rană" bat astăzi tot atât de românește ca și-acum patru ani, în ciuda rafinatelor oprimări cari au sugrumat o mie de ani atâtea proteste ardelenești, miracolul acesta i se datorește în măsură considerabilă P. Sf. Sale.

E printre noi, și cu trupul, în ceasurile desbaterii decisive pentru soarta Românilor din Ardealul răpit.

E printre noi *din întâmplare* — și nu altfel. Dacă șicanele autorităților maghiare n'ar fi afectat — ca de obiceiu — până și operația minimală a acordării unei vize pe pașaport amânată cu săptămânile, îndătinata vizitație canonică în parohiile clujene de pe teritoriul român s'ar fi consumat de mult [noi îl așteptam pe ziua de 15 Iulie a. c.]; iar paznicul datinilor noastre sfinte din Ardealul de Nord împărtășia astăzi privațiunile vreunui lagăr controlat de „ronghioșgarda".

Bucuroși de-al ști printre noi, îl păzim ca pe-o comoară de mare preț. Clujul românesc așteaptă să-i reaprindă candelele stinse de furia opresorilor.

GRIG

FARMACIILE DE SERVICIU

Joi 21 Sept. M. Jantea Piața Regele Ferdinand 20
Vineri 22 Spt. Wermescher Piața R. Ferdinand 17

ARSENALUL ARMATEI SIBIU

62 1—1

Publicație

Arsenalul Armatei Sibiu, ține tratare prin bună învoială în ziua de 26 Septemvrie 1944, ora 9 în localul din str. Carmen Sylva Nr. 44 — Sibiu, pentru aprovizionarea cu următoarele cantități de legume și alimente diverse:

— 28.800 kgr. Fasole — 57.000 kgr. Cartofi — 17.000 kgr. Varză — 4.300 kgr. Ceapă — 10.800 kgr. Morcovi — 3.600 kgr. Pătrunjel — 16.000 kgr. Castraveți (sau pătlăjele verzi pentru murat) 1.500 kgr. Bulion 2.900 kgr. Paste făinoase 4.600 kgr. Arpăcaș 1.250 kgr. Ulei 2. 900 kgr. Brânză albă 3.800 kgr. Slănină afumată 2.900 kgr. Marmeladă.

Oferanți vor depune ofertele timbrate legal și închise în plic sigilat, până la data de 25 Septembrie 1944, la adresa de mai sus, unde se pot lua și informațiuni.

Subdirectorul Administrativ
Adm. Lt. Colonel
CREȚU DUMITRU

Se caută urgent 61 3—3

măcelari — cârnățari lucrătoare

Scandia Română s. a. r.
Sibiu, Strada Morilor Nr. 6/b

Telegramă

I. P. Sf. nostru Mitropolit *Nicolae* a primit următorul răspuns la telegrama adresată Primului ministru:

București 26 6 41 13 13

I. P. S. S.
NICOLAE
Mitropolitul Ardealului
Sibiu

Mulțumesc Inalt Prea Sfinției Voastre pentru urările ce-mi faceți personal în numele clerului și poporului dreptcredincios din Ardeal, asigurându-Vă de grija mea neobosită pentru binele Neamului.

General Adjutant
C. SĂNĂTESCU

Răspândiți cu drag
Telegraful Român
Organul lui Șaguna din 1853

Maidanek
„Lagărul Morții"

Postul de Radio Moscova a dat citire, în românește, raportului întocmit de Comisiunea de stat însărcinată cu anchetarea crimelor săvârșite de Gestapo-ul german în lagărul morții („Vernichtungslager"), dela Maidanek (orașul polonez Lublin). Comisiunea de anchetă s'a constituit cu 8 membri polonezi — s a v a n ț i și m e m b r i ai clerului — și 3 membri sovietici. Iată, în rezumat, constatările ei:

In anul 1940, din ordinul lui Heinrich Himmler, șeful Gestapo-ului și al gărzilor SS, a fost constituit la Maidanek îngrozitorul lagăr al morții, în care erau aduși pentru „anihilare" intelectualii din țările ocupate de naziști (Franța Belgia, Olanda, Danemarca, Norvegia, Italia, Iugoslavia, Croația, Cehoslovacia, Grecia, ș. a.), prizonieri de război polonezi și sovietici și mari masse de evrei.

Lagărul avea 166 bărăci, 6 camere de asfixiere cu gaze și 2 (ulterior 3) crematorii, fiecare cu câte mai multe cuptoare.

Deținuții din lagărul morții erau sculați în fiecare dimineață la ora 4, cu lovituri de ciomege. Se făcea apelul nominal, care dura două ore. Cei ce leșinau din pricina înfometării sau a brutalităților paznicilor, erau trecuți în registrul morților și apoi uciși cu ciomagul sau cu lovituri de cismă.

Incepea apoi munca istovitoare a zilei. Seara, se citea lista celor ce n'au dat randamentul dorit. Aceștia erau întinși pe niște scânduri groase, cu fața în jos, și flagelați până la sânge. Mulți mureau din bătae.

Comisiunea de anchetă a descoperit cantități imense de material documentar: pașapoarte și acte personale, un depozit cu peste optsutemii perechi încălțăminte de bărbați, femei și copii, de proveniență felurită, recuperată dela deținuții uciși, rufărie, îmbrăcăminte și felurite obiecte de uz personal. Unul dintre criminalii arestați, ajutorul șefului depozitului de obiecte jefuite dela victime, a recunoscut că a expediat singur în Germania nu mai puțin de optsprezece vagoane încărcate cu aceste sinistre „trofee".

Victimele ucise prin lovituri de ciomag, împușcare sau asfixiere în camerele și camioanele de gaze, erau arse în cuptoarele crematoriilor sau pe ruguri.

Comisiunea de anchetă a stabilit, că numărul victimelor asasinate în lagărul dela Maidanek, trece de un milion și jumătate.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor din ziua de 20 Septemvrie:

In centrul Transilvaniei, acțiuni de luptă reduse.

In Vestul Transilvaniei, luptele din zona Beiuș continuă.

Frontul din Răsărit

Londra 21 — Moscova anunță că pe frontul baltic se desfășoară luptele din faza finală pentru lichidarea trupelor germane încercuite în Letonia și Estonia. Au fost capturate 2000 localități în 24 ore, între cari importantul pod de cale ferată Valga. Numărul soldaților germani încercuiți pe frontul baltic trece de 200.000

Bătălia din interiorul Varșoviei intră astăzi în a 52-a zi. Aruncarea de alimente și muniții din avioane continuă, întărind moralul armatei și populației.

Frontul din Balcani

Londra 21 — In Jugoslavia, forțele Mareșalului Tito au capturat o importantă bază inamică pe coasta Adriaticei. In Răsăritul Serbiei, Jugoslavii înaintează spre frontiera Bulgară.

București 21 — Forțele Mareșalului Tito au ocupat în 10 zile 98 orașe. Pierderile Germanilor în Jugoslavia se cifrează la 24.000 ofițeri și soldați morți și 11.900 prizonieri în același interval de timp.

Londra 21 — Trupele patrioților greci au capturat orașul Larissa. Alte trupe au ocupat vechiul centru românesc Monastir sau Bitolia [în Macedonia].

Frontul din Apus

Londra 21 — Trupele aliate au ajuns la Rin și dau lupte crâncene pentru punctele de trecere de peste acest fluviu. Coridorul aliat dintre frontiera olandeză și Rin se adâncește. Armata a V-a britanică a pătruns adânc în Olanda. La Nord de Nimègue se dau lupte crâncene pentru orașul Harlem.

In regiunea Aachen aliații au înaintat 24 km. dincolo de acest oraș.

Avioane germane, profitând de timpul nefavorabil, au bombardat trupele aliate dela Einhofen și Nimègue.

București 21 — Germanii trec trupele peste Rin în tot felul de îmbarcațiuni și se retrag spre Răsărit, pentru a apăra calea ce duce la Berlin.

Londra 21 — Porturile Brest și Boulogne au căzut. Au fost capturați 40.000 prizonieri la Brest și 3.500 la Boulogne.

In sectorul de Sud al frontului de Vest, forțele aliate se apropie d nspre Nord și Vest de depresiunea dela Belfort.

Se anunță apropierea atacului final asupra portului Calais.

In Italia, trupele armatei a VIII-a au lărgit breșa făcută în linia gotică și înaintează spre valea Padului.

In sectorul Adriaticei s'a realizat o pătrundere între orașele Rimini și San Marino.

București 21 — In orașul San Marino au început luptele în cartierele periferice.

Termenii armistițiului ruso-finlandez

Londra 21 — Agenția Reuter rezumă în următoarele puncte termenii armistițiului semnat la 19 Sept. între Rusia și Finlanda:

1. Finlanda se obligă să dezarmeze forțele germane rămase în țară după 15 Septemvrie.

2, Finlanda va interna pe cetățenii germani și unguri e pe teritorul ei.

3. Cedează Rusiei pentru operații militare aerodromuri în Sudul Țării.

4. Va trece pe picior de pace armata sa în decurs de 2½ luni.

5. Rupe relațiile cu Germania și statele satelite.

6. Se restabilește între Rusia și Finlanda situația fixată prin pacea din 1940.

7. Finlanda cedează Rusiei peninsula Petsamo.

8. Inchiriază Rusiei peninsula Porkala și apele din jurul ei.

9. Predă Rusiei pe toți prizonierii ruși și aliați.

10. Plătește 300 milioane dolari în decurs de 6 ani, în mărfuri.

11. Colaborează cu Puterile aliate la prinderea și judecarea criminalilor de război.

12. Predă Rusiei materialul de război rămas în Finlanda dela Germani.

13. Ajută Rusiei cu material necesar războiului.

14. Eliberează din închisori persoanele condamnate pentru activitate politică în sprijinul Națiunilor Unite.

15. Disolvă organizațiile prohitleriste.

16. O comisie aliată stabilită pe teritoriul Țării, va controla executarea convenției de armistițiu.

Amânările pentru studii
sunt suspendate

București 21 — In conformitate cu Legea recrutării armatei din 1942, orice amânări pentru studii sunt suspendate. Tinerii cari au împlinit vârsta de 20 ani, indiferent de situația lor școlară, se vor prezenta la unitatea cărei îi aparțin.

Ultima oră

București 21 — Ieri Consiliul de miniștri a hotărât: Luarea de măsuri pentru efectuarea arăturilor și însămânțărilor de toamnă; deplasarea unor membri ai guvernului în Moldova spre a lua măsuri pentru restabilirea administrației românești; numirea de noui prefecți și primari; dl ministru L. Pătrășcanu a prezentat un proect de lege pentru arestarea celor vinovați de situația grea a Țării.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL XCII SIBIU, Sâmbătă 23 Septemvrie 1944 Exemplarul Lei 7.- Nr. 51

„ASOCIAȚIUNII" SIBIU

Telegraful Roman

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Apare zilnic

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile
se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Armata roșie în România

La scurtă vreme după intrarea Armatei roșii în România, Comandamentul ei suprem a dat o proclamație către țară, în care sunt arătate limpede intențiile cu cari vin la noi glorioșii ostași ai Rusiei sovietice, atitudinea lor față de ordinea socială existentă, ca și datoriile minimale pe cari toți cetățenii români le au de îndeplinit în aceste vremuri.

Armata roșie intrată în țara noastră a fost primită cu entuziasm și cu un simțământ de ușurare. Ea urmărește trupele germane în derută și participă din plin la operațiile militare cari duc la desrobirea Ardealului răpit de unguri, cu complicitatea trufașilor lor protectori din Roma ascistă și Berlinul nazist. Respectuoasă față de declarațiile repetate ale dlui Veceslav Molotov, comisarul pentru afacerile externe ale U.R.S.S., Armata roșie nu urmărește anexiuni teritoriale și nici modificarea ordinei sociale existente. E o armată amică. Prevederile armistițiului încheiat între România, U.R.S.S., Marea Britanie și U.S.A., ca și colaborarea practică, pe teren, cu trupele noastre, colaborare ale cărei roade excelente le înregistrează zi de zi comunicatele privitoare la mersul războiului, dovedesc că astăzi ea este mai mult decât atât: o armată aliată.

„Proprietatea privată a cetățenilor — spune proclamația — nu va fi atinsă; ea se află sub paza autorităților militare sovietice". Iar în altă parte: „Clerul și credincioșii pot să-și oficieze în mod nestingherit slujbele religioase".

Precizările acestea spulberă pentru totdeauna orice temeri alimentate de defăimătorii acestei nebiruite armate.

Să-i dăm, cu dragoste și cu înțelegere, tot concursul posibil, continuând munca în ateliere, în uzini și pe ogoare, în magazine și birouri și în toate celelalte compartimente ale vieții noastre de obște, și să păzim ordinea internă.

„Dând concurs prin toate mijloacele Armatei roșii — spune, în încheiere, proclamația Inaltului Comandament sovietic din România — veți grăbi zdrobirea definitivă a armatei fasciste germane și prin aceasta veți apropia ceasul încetării războiului pe pământul vostru". **„T. R."**

Lipova și Pâncota eliberate

Moscova 21 — Trupele române și ruse au ocupat în dimineața zilei de ieri localitățile din preajma Aradului, Lipova și Pâncota, prima la 50 km., a II-a la 35 km. de granița ungară.

Dela N. V. de Timișoara, trupele ruse se îndreaptă spre Seghedin și Budapesta.

Preschimbarea monetelor de 200 Lei

București 22 — Banca Națională a României a fixat ca ultim termen pentru retragerea din circulație a monetelor de argint de 200 Lei, data de 31 Decemvrie a. c.

O nouă arestare

Londra 22 — Prefectul Lyonului a fost arestat ca fost colaborator al Germanilor.

Românii din USA și actul dela 23 August a. c.

New-york 22 — In obișnuita sa emisiune de aseară, postul de radio New-york a transmis — prin intermediul Societăți britanice de radiodifuziune din Londra [„British Broadcastings Corporation"] — apelul Românilor din USA către frații lor din Patria-Mamă.

Grupați în „Alianța Românilor americani pentru democrație", compatrioții noștri de peste ocean celebrează cu inimi înălțate reintegrarea României în frontul aliaților ei firești. Ziua de 23 August 1944 marchează biruința democrației românești. Această democrație trebue apărată și aprofundată prin înlăturarea tuturor elementelor vinovate de complicitate cu regimurile dictatoriale.

Avertisment dat Ungariei

București 22 — Guvernul Regal al României a dat următorul comunicat:

In ce privește schimbul de funcționari diplomați și consulari dintre România și Ungaria, Guvernul Regal Român a făcut propuneri concrete Excelenței Sale Domnului ministru al Suediei, care reprezintă interesele Ungariei în România.

Guvernul Regal Român este informat că autoritățile maghiare au arestat și internat pe Episcopii români din Ardealul de Nord, pe dl Prof. Dr. Emil Hațieganu, și pe alți intelectuali fruntași de-acolo.

Guvernul Regal Român face cunoscut guvernului maghiar că dacă nu revine asupra acestor măsuri în termen de 24 de ore, se va vedea nevoit să ia măsuri similare împotriva episcopilor și intelectualilor unguri din România.

Sporiri de salarii

București 22 — In ședința sa de ieri, Consiliul de miniștri s'a ocupat de înapoierea la posturile lor a funcționarilor evacuați din Moldova. Pe măsură ce rețelele de comunicații se vor degaja, cei în cauză vor putea să se înapoieze la serviciu.

Consiliul a mai hotărît să procedeze fără întârziere la majorarea salariilor funcționarilor și muncitorilor din întreprinderile particulare. Majorările vor fi comunicate în 23 l. c.

Conferință ROOSEVELT - CHURCHIL - STALIN

Londra 22 — Se crede că încă înainte de sfârșitul anului acestuia va avea loc o nouă conferință între Președintele Roosevelt, Primul ministru Churchill și Mareșalul Stalin.

In ce privește tratamentul ce urmează a fi aplicat Germaniei după războiu, cei trei conducători aliați vor discuta — printre altele — propunerea franceză privitoare la internaționalizarea permanentă a regiunilor industriale Ruhr și Rhenania.

Slovacia

Moscova 22 — Radio Moscova a anunțat aseară ocuparea cunoscutului punct de frontieră polono-cehoslovac Dukla, localitate de trecere spre Kassau și Mișcolț. De altă parte, trupele slovace atacă aprig spatele frontului german.

Lupte grele se dau în tot cuprinsul văii Nyitra, până spre orașul dunărean Komarom.

Bombardiere rusești și americane au bombardat din nou Debreținul și Budapesta în cursul zilei de ieri.

Invățătura zilei

Iată, stau la ușă și bat; de va auzi cineva glasul meu și va deschide, voiu intra la el și voiu cina cu el și el cu mine. Apocalips 3,20

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Sâmbătă 23 l. c. — † Z. Sf. Ioan Botezătorul
Duminecă 24 l. c. — M. Tecla

Preoțl cu crucea'n frunte

Părintele Alexandru

din Sf. Gheorghe

Nu este unicul slujitor al altarului recrutat din cadrele învățătorești. Cu dânsul — ca și cu atâția alți dascăli mânați de vocație dela catedră la amvon — Biserica noastră a făcut experiențe din cele mai îmbucurătoare.

Hirotonit acum trei ani și rânduit preot la Vâlcele, de către P. Sf. Episcop Nicolae Colan, după zece ani de activitate rodnică în învățământul primar, părintele Alexandru Petruț pleacă — din ordin mai înalt — în orașul Sf. Gheorghe. De-acolo, administrează efectiv opt parohii văduvite de păstorii lor firești, slujind și predicând de fiecare dată în altă parte. Mereu în „jugul" cel ușor de purtat când îl împarți cu Hristos, părintele Alexandru găsește totuși răgaz și pentru carte, completându-și studiile la Academia teologică din Cluj.

Pentru sbirii sufletului românesc din ținutul secuizat, era — firește — o prezență incomodă. „Trei ani de zile — scrie dânsul — am muncit din greu, am fost persecutat, purtat sub escortă, huiduit, scuipat, batjocorit, amenințat pe toate căile. Am căzut în locul cel mai greu și cu oamenii cei mai periculoși".

Zorile eliberării l-au găsit pe pozițiile duhovnicești cucerite prin râvna-i pilduitoare.

Astăzi, părintele Alexandru își lecuește într'un sanatoriu rana pricinuită de glontele unui maghiar, care a tras asupra lui cu intenții ucigașe.

...Și se veselește inima sa la gândul că n'a pătimit în deșert.

GRIG

FARMACIILE DE SERVICIU

Vineri 22 Spt. Wermescher Piața R. Ferdinand 17
Sâmbătă 23 Sept. Siegfried Timal, str. Turnului 18

AVIZ

Inceperea anului școlar la Școala de cântăreți bisericești „D. Cunțan" din Sibiu se amână pe data de 1 Noemvrie 1944. La acea dată se vor ține examene de diplomă, corigență și admitere. Cereri de admitere se primesc până în ziua examenelor.

Direcțiunea

Grecia

Londra 22 — Deodată cu luarea orașului Tripolis, întreg Peloponezul e curățat de Germani. Insula Creta e blocată de vapoarele aliate. Ieri a fost greu bombardat portul Heraklion. Operații militare de curățire au adus în cursul ultimelor 3 zile la ocuprea a 2 Insule în Marea Ionică și la lărgirea frontului în Epir.

Orașele din Tracia, Xanti și Comotini, au fost ocupate. In Cavala sunt lupte de stradă. Guvernul grec din Egipt și Italia a și trimis pentru regiunile ocupate comisari însărcinați cu organizarea și administrația civilă.

Un mesaj
către soldații britanici

Mareșalul Montgomery, comandantul suprem al trupelor britanice, a adresat soldaților săi, prin radio, un mesaj în care li se spune: Totalul prizonierilor germani capturați se apropie de 400.000 de oameni... Este problematic dacă dușmanul va mai putea lupta multă vreme. Voi, soldați, aveți tot dreptul să fiți foarte mândri de tot ceea ce ați făcut până acum. Aliații noștri americani luptă pe pământul german în mai multe locuri. In curând vom fi toți acolo... Germanii mai doresc prea puțin să lupte.

Nici o putere omenească nu va mai putea opri înfrângerea definitivă a forțelor armate germane. Infrângerea Germaniei este absolută. Strigătul nostru de triumf trebue să fie: Inainte, în Germania! Vă doresc noroc tuturora și vânătoare bună în Germania!

Frontul german
din Țările Baltice a fost fărămițat

Londra 22 — Frontul german din Țările baltice e ferfeniță. Trupele sovietice de pe frontul Leningradului și armatele fronturilor baltice — comandate de Mareșalul Gromov și de generalii Bagranian și Maslenikov, — se revarsă ca o avalanșă peste liniile germane dislocate.

Batalioanele franceze

Londra 22 — In Franța se va forma o armată franceză de 20 batalioane, dintre care 6 batalioane sunt în momentul de față aruncate în luptă.

Arestarea
foștilor regenți bulgari

Londra 22 — Autoritățile militare rusești au arestat pe foștii regenți bulgari: Prințul Chiril, Filov și gen. Nicov. Deasemenea pe Bojilov, fost prim ministru și pe fostul ambasador al Germaniei Wekerle.

Bombele
cad ca ploaia

Londra 22 — Bombardiere grele aliate au atacat ieri orașele Metz și Ludwigshafen.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor din ziua de 21 Septemvrie:

In centrul Transilvaniei, nici o acțiune de luptă importantă.

In Vestul Transilvaniei, trupele române și sovietice au respins dârza rezistență a inamicului, realizând câștiguri de teren.

Frontul din Răsărit

București 22 — Forțele rusești au înaintat spre capitala Estoniei ca o avalanșe. Unități sovietice se găsesc în fața cartierelor mărginașe ale orașului Riga. La Nord-Est alte forțe rusești au deslănțuit o nouă ofensivă și s' află la 60 mile de coasta mării.

Londra 22 — Armatele germane a XVI-a și a XVIII-a de pe frontul baltic sunt amenințate cu distrugerea. Forțele rusești au capturat orașul Rakwere, la 90 km. Est de Tallin. Grupul german din regiunea Balticei este strâns acum între Riga și Rakwere,

Bătălia din interiorul Varșoviei intră astăzi în a 53-a zi. Nu a intervenit nici o schimbare a situației în ultimele 24 ore.

Frontul din Balcani

Londra 22 — Trupe britanice se află în acțiune în Jugoslavia. Unități navale aliate cooperează la ofensiva împotriva inamicului în marea Adriatică.

După informații primite din Cairo, forțele patrioților greci își măresc acțiunea. Epirul și majoritatea Peloponesului se află sub stăpânirea patrioților. Au fost capturate două insule din marea Ionică.

Frontul din Apus

Londra 22 — Trupele britanice se pregătesc pentru o mare ofensivă înspre regiunea Ruhr. Ele se pregătesc să deflancheze întreaga linie Siegfried.

Ieri a fost capturat intact marele pod de peste râul Vaal dela Nijmegen.

Coridorul britanic de peste Olanda în direcția Rinului este acum lat de 60 km.

Pe malul Sud al canalului Escaut, Germanii sunt imobilizați într'o pungă care devine din ce în ce mai mică.

Pe un front de 150 km. trupele americane luptă pe teritoriu german.

Trupele armatei a III-a americane au înaintat la Sud de Metz și-au sdrobit armatele germane dintre Metz și Nancy. In Sudul frontului se realizează mari progrese de-a-lungul întregului sector dela Belfort.

Isgonirea
germanilor

Londra 22 — In Italia, aliații au izgonit pe Germani din Rimini. Orașul este în ruine. Sunt semne că importante distrugeri s'au efectuat cu trei săptămâni în urmă.

Muncitorii din Triest au declarat grevă.

Timișoara—Budapesta

Moscova 22 — Trupele sovietice și române, după eliberarea orașului Timișoara, mai au de străbătut, până la granița maghiară, cale de-o zi; iar până la Budapesta 160 mile (250 km).

Prietenia
sârbo-bulgară

Sofia 22 — La Sofia a avut loc în cursul zilei de Miercuri un mare meeting de amiciție sârbo-bulgară.

Ultima Oră

Moscova 22 — Potrivit biroului sovietic de informațiuni, trupele sovietice în colaborare cu cele române au mai eliberat în Vestul României pe lângă Lipova și Pâncota, alte 100 de localități, între cari: Șiria, Seleuș, Șicula, Ineu, Vinga.

București 22 — Trupele maghiare au tăiat locuitorilor români din Orolul de Câmpie nasurile și urechile.

Moscova 22 — Agenția Tass face cunoscut că la Berlin are loc o conferință a diplomaților germani din Statele neutre.

Sofia 22 — O misiune militară britanică la sosit a Sofia, care împreună cu misiunea nord-americană va lucra la rezolvarea dramei trace.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL XCII SIBIU, Duminecă 24 Septemvrie 1944 **Exemplarul Lei 7.-** Nr. 52

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Apare zilnic

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile
se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

O viață de aspră sobrietate

Este ceea ce ne așteaptă.

Poate că trebuia s'o începem mai demult, ca să ne dedăm cu ea pe'ndelete. Dar știut este că, nesilit, nimeni nu se prea înghesue la viața aspră, plină de privațiuni și de alte necazuri. Acum însă perspectivele sunt limpezi: Urmările războiului o să ne amputeze multe din bucuriile unei vieți de îndestulare materială și-o să ne silească să ducem un traiu pentru care atributul de „cumpătat" va fi un eufemism.

E bine să ne dăm sea a de pe acum de acest adevăr și să ne pregătim a-l înfrunta bărbățește. Neamul românesc a mai trecut prin asemenea epoci, dar suportând greutățile cu creștinească resemnare și cu eroice sforțări, le-a biruit ajungând din nou la limanul unei vieți normale. Așa se va întâmpla și acum, dacă vom întâmpina ostășește greutățile zilelor viitoare.

Sobrietatea materială în limitele căreia vom fi siliți să trăim — noi și alții la fel — în anii de după acest cumplit războiu, va avea însă și-o parte bună. Ea ne va învăța să dăm mai multă atenție bunurilor spirituale ale vieții și țintelor celor veșnice ale zăbovirii noastre pe pământ. Săraci în cele trebuitoare ale trupului, ne vom deprinde a prețui avuțiile sufletești pe care nu le macină rugina, nu le mâncă moliile și nu le fură furii. Va fi și aceasta o desrobire; poate cea mai plină de bucurii. Nu de bucuriile trecătoare ale bunăstării și îmbuibării materiale, ci de neapusele bucurii ale comorilor duhovnicești. Ne vom îmbogăți „în Domnul" — cum zice Scriptura sfântă. Vom trăi în adevărul care sloboade pe om din cătușile tuturor idolatriilor, în atmosfera libertății în a cărei căldură și lumină cresc și sporesc cele mai dulci roduri ale sufletului, în dreptatea care nu păgubește pe nimeni și'n dragostea lui Hristos care'nfrățește și împacă pe toți, fiindcă înaintea ei nu este nici Iudeu, nici Elin, nici Varvar, nici rob, nici slobod.

Evident, ar fi cu totul greșit să creadă cineva că aceasta ar însemna un dispreț față de bunurile materiale, o nesocotire a factorului economic în viață. Toate acestea nu'nsemnează decât o justă ierarhizare a valorilor și o înțeleaptă ținută față de ele.

Munca și zdroaba și necontenita silință spre bună stare și progres sunt necesare și'ntru totul binecuvântate, dar numai când rodurile lor sunt folosite cu dreptate pentru toți, socotite fiind ca niște mijloace pentru promovarea vieții sufletești — cea „întru Domnul". Altfel, acestea în loc să te fericească, te robesc și-ți fac din viață o alergare fără rost.

Cine a izbutit să-și limpezească filosofia vieții în creștineasca baie de lumină a unor adevăruri ca cele de mai sus, nu se va înfricoșa de perspectiva greutăților care ne așteaptă, ci se va'ntări adevărat cu nădejdea izvorâtă din nepieritoarele cuvinte ale Sfântului Apostol Pavel: „Toate le pot întru Hristos, cel ce mă îmbracă întru putere".

R. B.

Pacea viitoare

Gândul îmi călătorește în urmă cu câțiva ani. Era în vara anului 1939. Ne adunasem la Amsterdam, în Olanda, peste 1750 delegați ai tineretului din lumea întreagă. Nouă organizații creștine internaționale își reuniseră forțele pentru isbânda acestui congres, care fusese pregătit timp de trei ani și reunea, cred, cel mai mare număr de delegați pe care l-a avut vreodată o conferință internațională. Toate continentele erau reprezentate. Sosiseră delegați oficiali din 65 țări. Mai mult de 500 delegați din 20 de țări europene, 600 delegați din Statele-Unite și Marea Britanie, 115 din Asia, 45 din Australia, 25 din Africa și 25 din America de Sud. Prin urmare, 1310 delegați, plus 400 vizitatori oficiali și câteva zeci de personalități creștine din lumea întreagă. In total circa 1750 participanți, însuflețiți de-o dorință unică: aceea ca pacea lui Hristos să domnească în toate colțurile lumii.

Dar, spre durerea tuturor acestor adepți ai păcii creștine între popoare, un singur mare popor european nu găsise cu cale să-și trimită reprezentanți la mărețul congres creștin dela Amsterdam. Care era acel popor, nu e greu de bănuit. Poporul acela avea atunci altceva mai bun de făcut decât să sprijine un congres creștin pentru înfrățirea popoarelor prin Biserică. Poporul acela, în modestia lui, dorea o fâșioară de pământ, un biet coridor, pe undeva, pe aproape de orașul Danzig. Și fiindcă nu i s'a făcut gustul, a pornit să cucerească lumea întreagă.

Nici o lună nu s'a scurs dela încheierea lucrărilor primului congres al tineretului creștin din lumea întreagă și poporul care n'a trimis delegați la acest congres creștin, s'a năpustit asupra Poloniei, Cehoslovaciei, Belgiei, Olandei, Franței, Danemarcei, Norvegiei, Jugoslaviei, Greciei, Angliei, Rusiei, asupra lumii întregi, pentru a întrona o «nouă ordine europeană».

O «nouă ordine» creștină? De sigur că nu. Căci altfel ne-am fi bucurat să strângem mâinile creștinește tineretului acestui popor la congresul din Amsterdam.

Ordinea creștină este ordinea păcii și a bunei învoiri între oameni, cum cântau îngerii la nașterea Pruncului divin din Betleem. Ordinea creștină este ordinea iubirii aproapelui, nu a zdrobirii lumii întregi. Ordinea creștină cere înfrățirea popoarelor, nu exterminarea unora de către celelalte.

In primele pagini ale Vechiului Testament se vorbește despre o vreme când — la începutul veacurilor — nu erau războaie pe pământ, iar Noul Testament este în întregime un imn închinat păcii și bunei învoiri între oameni. Impărăția lui Dumnezeu, pentru care se străduește orice suflet de creștin, este o împărăție a păcii, nu a războiului.

Prin firea și destinația sa divină, omul nu este menit războiului, ci păcii. A crede că războiul este indisolubil legat de ființa omenească, înseamnă a scoborî pe om sub demnitatea pe care i-o acordă creștinismul.

Și chiar fără a ne inspira din concepția creștină despre om, suntem totuși ținuți să afirmăm că năzuințele războinice ale omului se vor atrofia cu vremea și că peste 500 de ani se va vorbi despre războaiele din vremea noastră ca despre niște lucruri urîte ale trecutului, cum spunea filosoful francez Bergson.

Pentru aceasta trebue însă ca duhul iubirii creștine să pătrundă în toate mădularele lumii. Trebue ca toate popoarele să audă și să pună la inimă cuvintele blândului Iisus: «Pacea mea o las vouă!»

Când bubuitul tunului va înceta, când armele vor fi hotărît aceea ce diplomația și congresele creștine n'au izbutit pe cale pașnică, atunci va trebui să reîncepem, cu forțe sporite, pregătirea sufletească a lumii pentru pacea viitoare: pacea creștină a iubirii aproapelui, care nu va mai avea sfârșit.

Atunci va trebui ca lumea întreagă să-și însușiască o unică formulă de salutare, formula lui Iisus: «Pace vouă!»

EMILIAN VASILESCU

Albania

Londra 22 — Trupe din armata jugoslavă, care operează în Macedonia, au trecut granița albaneză, ocupând în sudul acestei țări orașele Arghirocastron, Kuțove și Teteveni, aceste din urmă importante centre petrolifere.

Populația din capitala Albaniei trece peste dispozițiile stării de asediu, înrolându-se în brigada III-a aliată, care a început să opereze în însuș centrul țării.

Dela Palatul Regal

București 23 — Potrivit unui comunicat al Mareșalului Curții Regale, în 22 Septemvrie M. S. Regele a dat o masă în onoarea dlui general Burenin, comandantul trupelor sovietice din capitală, la care au luat parte mai multe personalități politice.

Clericalism ?

REMEMORĂRI Nr. 3

Democratismul Clerului ortodox din Ardeal

Domnilor senatori, având să ne spunem cuvântul referitor la aşezământul fundamental al statului nostru întregit, căruia i se aduce lauda de a sta pe temelia principiilor democratice sănătoase, noi reprezentanţii bisericii nu ne găsim o singură clipă în perplexitate, pentrucă principiile democratice ne călăuzesc şi sufletul nostru românesc. Noi slujitorii bisericii ortodoxe a neamului, dacă avem vre-o glorie, aceasta este: de a ne fi ştiut identificà în toate vremile cu soartea poporului nostru, şi în bine, şi când i-a mers rău.

Noi suntem străini de ceeace se numeşte clericalism, şi ceice vorbesc de clericalism, referinduni-l nouă, importează din alte părţi o lozincă străină şi care nouă nu ni se potriveşte. La noi nu a existat clericalismul şi nu există, fiindcă lipsesc condiţiile, pentru ca el să poată există. Clericalismul s'a ivit în ţările apusului, unde biserica în decursul evului mediu a urmărit tendinţe de dominaţiune asupra puterii civile, iar preoţimea s'a constituit în caste cu interese particulariste şi egoiste; iar când statul modern s'a trezit la conştiinţa suveranităţii drepturilor sale, pe care a ştiut să şi le reclame, atunci preoţii din acele părţi s'au pus în situaţiune de apărare a privilegiilor de cari s'au bucurat.

La noi, asemenea împrejurări care să dea naştere clericalismului, n'au existat şi nu există. Noi nu ne temem de nici una dintre sănătoasele reforme democratice care s'au înfăptuit în cuprinsul ţării noastre şi pentru binele neamului nostru [aplauze].

Noi nu ne temem, ci ne bucurăm şi dăm binecuvântarea noastră asupra reformei agrare [aplauze, bravo!] chemată să pună poporul nostru în stăpânirea pământului pe care în şiruri lungi de generaţii l-a lucrat cu sudoarea frunţii sale, luând însă alţii roadele muncii sale [aplauze prelungite].

Noi nu ne temem, ci ne bucurăm de reforma electorală şi de toate celelalte reforme ce vor urmà, având convingerea că prin ele se va ridicà pătura largă a ţărănimii noastre [aplauze prelungite], baza pe care se sprijină ţara noastră. Noi ne bucurăm de aceste reforme democratice, fiindcă avem încredere în poporul nostru, în cumînţenia şi în sufletul lui, în ale cărui taine, noi mai ales ca duhovnici am putut pătrunde mai adânc, şi astfel vă putem da D-voastre încredinţarea că merită acest popor toate binefacerile sănătoasei democraţii [aplauze prelungite].

Evanghelia şi Democraţia

Eu, când vorbesc de democraţie, în legătură cu proectul de Constituţie ce ni s'a prezentat, nu mă gândesc nici decum la ea ca la un program al unui partid politic, ci sub democraţie înţeleg ceva mai larg; înţeleg o întreagă concepţiune de viaţă care îi dă drept omului să fie considerat şi ca scop pentru sine, nu numai ca un mijloc, ca o unealtă, ca un obiect în rândul celorlalte obiecte în mecanismul vieţii naturale.

Şi acest drept, pe seama omului, pe seama sufletului, pe seama personalităţii îl reclamă democraţia nu numai pentru ceice au fost favorizaţi printr'o naştere mai aleasă, ori au fost favorizaţi de alte împrejurări, ci şi pentru numărul mare al acelora fără de munca şi fără truda cărora nu ar exista nici bogăţie, nici cultură, nici situaţii înalte, nici alt bine al civilizaţiumii [Apl. prelungite]. In acest înţeles luată democraţia, găsesc că ea are cele mai intime legături, aşi putea zice legături genetice cu evanghelia Mântuitorului Hristos.

Ştiţi, că creştinismul este prin excelenţă religiunea personalismului. El aşează, în centrul tuturor preocupărilor omeneşti, ideia personalităţii, valoarea morală şi demnitatea omului, pe care se sileste s'o înalţe prin credinţa în Dumnezeu, prin devotamentul către voia lui Dumnezeu şi prin punerea în lucrare a tuturor forţelor spirituale care se desprind din acest devotament. Şi într'adevăr, dacă personalitatea şi valoarea morală a omului nu ar sta în centrul tuturor preocupărilor noastre, atunci ar trebui să ne schimbăm radical părerile despre valoarea tuturor lucrurilor acestei lumi şi a acestei vieţi, pentrucă zis-a Mântuitorul: *„Ce i-ar folosi omului de-ar dobândi lumea toată, şi şi-ar pierde sufletul său?"*. Iată ce înrudire mare găsesc eu între democraţie concepută ca principiu etic şi între marea doctrină a evangheliei lui Hristos. Pentru aceasta noi, reprezentanţii acestei evanghelii, salutăm din inimile noastre democraţia şi ne declarăm aderenţii ei, nu aderenţi improvizaţi peste noapte la porunca vremurilor noui, ci aderenţi născuţi şi crescuţi prin toate poveţele tagmei căreia aparţinem [Aplauze prelungite]. Noi suntem ridicaţi din popor. Pentru poporul nostru trăim şi pentru el muncim, împrospătându-ne mereu forţele din izvorul neistovit al bogăţiei sufletului lui.

Democraţia pe tărâmul politic şi naţional

Acestui mare principiu etic, acestei concepţiuni a democraţiei i se poate da o largă aplicare pe terenul politic. Pe terenul politic principiul democraţiei preconizează îndeosebi două lucruri: Mai întâi o astfel de alcătuire a organelor puterii de stat, care să permită cooperarea şi răspunderea tuturor cetăţenilor la conducerea statului şi la buna lui îndrumare, iar la rândul al doilea democraţia cere o astfel de precizare a scopurilor statului care să îngădue şi să facă cu putinţă o cât mai largă şi mai dreaptă împărtăşire a tuturor cetăţenilor la bunurile materiale şi spirituale pe care le acordă statul.

Se înţelege că există multe piedeci, mai ales de ordin tehnic, pentru a înfăptui democraţia, piedeci la care cu ocaziunea aceasta nu mă pot referi mai pe larg.

Noi reprezentanţii bisericii concepem principiul democratic în acelaş timp şi ca un principiu naţional.

Din cuvântarea I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae, rostită cu ocazia discuţiunii generale asupra Constituţiei, în şedinţa dela 12 Martie 1923 a Senatului Român.

Programul

serviciilor religioase la Sfânta biserică Catedrală din Sibiu pe luna Octomvrie 1944

In fiecare zi dimineaţa la ora 6½ Utrenie şi în continuare *Sfânta Liturghie*. In fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie *„Acatistul Maicii Domnului"*.

In Dumineci şi Sărbători dimineaţa la **ora 8½ Utrenia, în continuare la ora 9½ Sfânta Liturghie.** La liturghie cântă „Corul catedralei", sub conducerea profesorului Gheorghe Şoima.

3. *Duminecă 1 Octomvrie 1944*, servesc: Cons. Ieronim Grovu, Gheorghe Secaş şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu şi Dr. Grigorie T. Marcu. *Predică: cons. Gh. Secaş.* — La Oastea Domnului predică: *Preot Dr. Ioan Chioariu* dela parohia Sibiu-inf.
4. *Duminecă în 8 Octomvrie 1944*, servesc: I. P. Cuv. Arhimandrit Teodor Scorobeţ, cons. Dr. Andrei Gâlea şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Ioan Circov şi cons. Alex. Popa. *Predică: I. P. C. Arhim. T. Scorobeţ.* — La Oastea Domnului predică: *Pr. Ioan Albu* dela parohia Sibiu-Iosefin.
5. *Sâmbătă în 14 Octomvrie 1944, la Cuvioasa Paraschiva*, servesc: Prot. Mihail Neagu, preoţii Nicodim Belea şi Iosif Ţint; diaconii: Anat. Scurtu şi Simion Macarie. *Predică: pr. Iosif Ţtnt.* — La Oastea Domnului predică: *prot. Mihail Neagu.*
6. *Duminecă în 15 Octomvrie 1944*, servesc: Cons. stavr. Emilian Cioran, Dr. Spiridon Cândea şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu şi Dr. Grigorie T. Marcu. *Predică: prot. Mihail Neagu.* — La Oastea Domnului predică: *preotul Nicolae Constantin* dela parohia Sibiu—Lazaret.
7. *Duminecă în 22 Octomvrie 1944*, servesc: Cons. Ieronim Grovu, Aurel Nanu şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Ioan Circov şi cons. Alex. Popa. *Predică: cons. Aurel Nanu.* — La Oastea Domnului predică: *preotul Dr. Corneliu Sârbu* dela parohia Sibiu-Treistejari.
8. *Joi în 26 Octomvrie 1944, la Sfântul Mucenic Dumitru*, servesc: Prot. stavr. Dr. Dumitru Stăniloae, prof. Dr. Nicolae Terchilă, Dr. Nicolae Neaga, Dr. Liviu Stan, Dr. Teodor Bodogae, duhovnicul Nicodim Belea şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu, prof. Dr. Grigorie T. Marcu şi Dr. Emilian Vasilescu. *Predică: Prof. Dr. Grigorie T. Marcu.* — La Oastea Domnului predică: *duhovnicul Nicodim Belea.*
9. *Duminecă în 29 Octomvrie 1944*, servesc: Cons. Gh. Maior, Gh. Secaş şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu şi Simeon Macarie. *Predică: cons. Gheorghe Maior.* — La Oastea Domnului predică: *preotul Ioan Muntean.*

Aşa a fost la Aachen...

Londra 22 — Când a început asediul oraşului Aachen [Aix-la-Chapelle), comandantul militar al acestei fortăreţe a cerut autorităţilor naziste să procedeze fără întârziere la evacuarea femeilor, a copiilor sub 16 ani şi a bătrânilor trecuţi de 60 ani.

Răspunsul a fost: Cum va vrea Berlinul. Şi Berlinul a apărut la Aachen în persoana lui Heinrich H mmler, care a decis că fortăreaţa trebuie apărată cu orice preţ.

Populaţia civilă, în mod demonstrativ, a aruncat în stradă portretele cancelarului Hitler, a ales un nou primar care urma să predea oraşul trupelor americane, şi apoi — a dispărut în subterane şi'n cazemate. Intre timp, autorităţile naţional-socialiste au luat-o la sănătoasa.

Trupe proaspete au fost aduse în Aachen şi batalioanele de asalt hitleriste au scos populaţia din vizuini cu forţa.

Ordinea nu a mai putut fi restabilită. Cetăţenii, sătui de războiu, s'au ascuns în beciurile locuinţelor lor, aşteptând sosirea trupelor aliate eliberatoare.

Aşa a fost la Aachen...

Nr. 8219/1944 (56) 3—3

Concurs

La Consiliul arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu sunt vacante următoarele posturi:

1. Un post de contabil şef, cu salar unar bruto 16 000 lei, plus adausul de scumpete, chirie şi ajutor familiar.

2. Un post de şef de serviciu, cu salar lunar bruto de 16.000 lei, plus adausul de scumpete, chirie şi ajutor familiar.

Pentru întregirea acestor posturi publicăm concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Cei ce doresc să ocupe aceste posturi, îşi vor înainta toate actele legale necesare pentru numire în posturile publicate vacante Consiliului arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu.

Candidaţii să fie de confesiune ortodoxă.

Vor fi preferaţi cei cari pe lângă studiile de specialitate au şi studii teologice.

Sibiu, din şedinţa secţiei unite, a Consiliuiui arhiepiscopesc, ţinută la 4 Septemvrie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Citiţi şi răspândiţi

Revista Teologică

Organ pentru ştiinţa şi viaţa bisericească. Apare lunar, sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit **NICOLAE** al Ardealului. Redacţia şi Administraţia: **Sibiu,** Academia teologică „Andreiană". Director: **Prof. Dr. Grigorie T. Marcu.** Abonament anual, Lei 900.

Purificarea corpului de funcționari publici

Monitorul Oficial Nr. 216 din 19 Septemvrie 1944, publică următorul decret-lege semnat de Majestatea Sa Regele Mihai I:

ART. 1. — Funcționarii Statului, județelor, comunelor, regiilor publice, administrațiilor comerciale, direcțiunilor speciale, institute științifice sau de cercetări, camere profesionale, serviciilor Adunărilor Legiuitoare și în general al oricărui serviciu public sau al instituțiunilor a căror buget este supus aprobării Autorităților de Stat, numiți, încadrați sau angajați sub orice formă, după 20 Febr. 1938 și până la 23 August 1944 vor putea fi licențiați din serviciu.

Funcționarul licențiat din serviciu, are dreptul la o indemnizare reprezentând salarul cu alocațiile și indemnitățile prevăzute de art. 25 și 26 din Codul Funcționarilor Publici și cu sporul de scumpete și anume:

Pe o lună dacă vechimea lui este de cel puțin un an.

Pe 2 luni dacă vechimea lui este de cel puțin 2 ani.

Pe 3 luni dacă vechimea lui este de cel puțin 3 ani.

ART. 2. — Vor fi licențiați din serviciu fără nici o îndemnitate indiferent de data la care au fost numiți, încadrați sau angajați funcționarii care:

a) în executarea serviciului au avut o atitudine abuzivă ori o ținută nedemnă.

b) s'au pus sub orice formă în slujba unor interese streine de acelea ale națiunii române.

c) au avut o activitate notorie în vre-o organizație politică sau paramilitară: legionară, fascistă sau hitleristă sau dacă au deservit, din proprie inițiativă sau excesiv, prin orice mijloace, scopurile unor asemenea organizațiuni.

Sunt exceptați dela aplicarea prevederilor art. 2 lit. c. acei funcționari cari prin acte concrete și bine dovedite, pot stabili că au părăsit organizațiunile politice sus indicate și s'au încadrat în lupta pentru cucerirea libertăților democratice și pentru înlăturarea fascismului din România, încă înaintea datei de 23 August 1944.

ART. 3. — Toate înaintările sau încadrările făcute după data de 20 Februarie 1938, sunt revizuibile. Funcționarii cari au făcut obiectul unor asemenea înaintări sau încadrări, constatate ilegal, vor fi reîncadrați fără însă a se putea acorda celor ce se găseau în serviciu la data de 20 Februarie 1938, un grad inferior celui ce l dețineau la aceea dată.

De asemenea, potrivit acelorași norme, vor putea fi reîncadrați funcționarii numiți direct în grade superioare, în virtutea unor legi de excepțiune.

ART. 4. — In vederea aplicării acestei legi, Ministrul sau Șeful Administrației, va institui o comisiune compusă din trei membri din funcționarli suporiori ai Ministerului sau Instituției respective.

In ceeace privește Corpul Judecătoresc, acești trei membri vor fi aleși dintre membrii Inaltei Curți de Casație și Justiție. Pentru serviciile exterioare, Ministrul sau Șeful Institutrei, va putea institui comisiuni pe regiuni, cari vor procura Comisiunii Centrale toate datele necesare, sub garanția deplinei sinceități.

Comisiunile instituite vor putea face cercetări înlăuntrul departamentului sau instituției prin toate mijloacele ce le stau la dispoziție.

Directorul Personalului este îndatorat a semnala în scris comisiunei, toate abaterile ce-i sunt cunoscute.

ART. 5. — Comisiunea va face propuneri concrete și motivate Ministrului sau Șefului Administrației, care va aprecia și decide.

Stabilirea și concluziunile de fapt ale comisiunii, aprobate de Ministru sau Șeful Instituțiunii, nu vor putea fi atacate sau contestate pe nici o cale.

ART. 6. — Licențierile și reîncadrările se vor face prin Decret-Regal sau prin decizie ministerială conform prevederilor legilor organice sau a Codului Funcționarilor Publici.

ART. 7. — Dispozițiunile prezentului Decret-Lege încetează de a fi aplicabile trei luni după publicarea lor în Monitorul Oficial.

Consiliul de miniștri va putea prelungi termenul de aplicare a Decretului-Lege de față, cu încă trei luni.

ART. 8. — Toate dispozițiunile contrarii din legile generale sau speciale, sunt și rămân abrogate.

Dat în București la 18 Septemvrie 1944.

MIHAI I

Ministrul Justiției
AURELIU CĂPĂȚANĂ.

Incep școlile

București 23 — Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor a luat o serie de măsuri în vederea începerii anului școlar al școlilor secundare. Toate școlile secundare, de orice categorie, vor începe lecțiile la 15 Octomvrie. In orașele unde nu este decât un local pentru liceul de băieți și cel de fete, fetele vor face școală înainte de amiazi, băieții după amiazi.

Inscrierile se vor începe la 25 Septemvrie.

Profesorii școlilor din Moldova se vor înapoia în orașele lor cu mijloace proprii. Utilizările și detașările făcute legal pentru 1943/44 rămân în vigoare și pentru 1944/45. Candidați fără examen de capacitate vor cere până la 5 Oct. Inspectoratelor regionale posturi de suplinitori.

(53) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a **Roadăș**, protopopiatul Cohalm, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariție în Telegraful Român.

Venitele sunt:

1. Salarul dela stat.
2. Locuință parohială cu grădină.
3. Sesiunea parohială: 9 jug. fânaț, 4 jug. arător.
4. Câte 20 litri cereale (grâu sau porumb) de familie.
5. 20 m. steri, lemne din pădurea bisericii, aduse acasă.
6. Stola obișnuită.

Cererile de concurs, însoțite de cuvenitele acte și de încuviințarea de candidare, se vor înainta Oficiului protopopesc Cohalm (Rupea),—concurenții urmând a se prezenta în parohie, cu avizul subsemnatului, pentru a se face cunoscuți credincioșilor.

Cohalm (Rupea) 23 August 1944.
Oficiul protopopesc în înțelegere cu Consiliul parohial din Roadăș.

Alex. Brotea
protopop

In rugă de seară

Stăpâne, Stăpâne, în rugă de seară,
Ni-i mintea fierbinte și gura amară,
Că stelele'n ceruri ne picură sânge,
Și apa din Crișuri se sbate și plânge...
Azi sufletul arde lumină de ceară,
Indură-te, Stăpâne, de neamul meu iară!

Pr. **Ioan Ionescu,**
Blăjeni Plai, Hunedoara.

(58) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III a **Ghijasa de jos**, din protopopiatul Agnita, se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 (treizeci) zile dela întâia apariție în Telegraful Român.

Venitele acestei parohii sunt:

1) Salarul dela Stat.

2) Sesiunea parohială 13 jugăre, din care 9 jugăre necomasat arabil și 4 jugăre comasat fânațe.

3) Drept în pășune pentru 2 vite ca orice proprietar, și pe ogoare câte vite are.

4) Două sorți de lemne de foc, una gratuit și a doua cu prețul de strigare; transportul lemnelor gratuit, fasonatul privind pe preot.

5) Venitele stolare stabilite în protopopiat.

6) Casă parohială nouă, cu toate dependințele necesare unei gospodării.

Cererile de concurs, însoțite de toate actele prescrise în regulamentul pentru parohii și de încuviințarea de candidare exoperată dela I. P. S. Mitropolit, se vor înainta în termen Oficiului Protopopesc din Agnita, iar concurenții, cu prealabila încuviințare a subsemnatului, se vor prezenta în parohie într'o zi de Duminică sau sărbătoare spre a sluji în biserică, a predica și a face cunoștință cu credincioșii.

Agnita, la 1 Septemvrie 1944.
Oficiul protopopesc al Agnitei în înțelegere cu consiliul parohial din Ghijasa de jos.

Preot **Mihail Leicu**
adm. protopopesc

Nr. 611/1944. (48) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II-a **Mărcuș**, din protopopiatul *Prejmer*, jud. Brașov, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat.
2. Locuință în casa parohială, veche, cu grădină de 380 st. p.
3. Sesiunea parohială: veche 6 jug. 322 st. p. arabil și 1 jug. 1137 st. p. fânaț; iar din rezerva de stat 6 jug. fânaț; și folosința fostului cimitir lângă biserică în suprafață de 761 st. p.
4. 25 l. porumb strujit dela fiecare cap de familie [dela văduvi jumătate].
5. Folosința a 15 jug. pădure din composesoratul Mărcuș, pentru lemne de foc.
6. Venitele stolare obișnuite în parohie.

Concurenții își vor înainta în termen cererile de concurs, — însoțite de actele necesare prescrise de Regulamentul pentru parohii, și de încuviințarea de candidare exoperată dela I. P. Sf. Mitropolit, — Oficiului protopopesc ortodox român din Prejmer.

Candidații se vor prezenta în parohie în una din Dumineci sau sărbători cu încuviințarea prealabilă a subsemnatului oficiu protopopesc, spre a face cunoștință cu credincioșii.

Prejmer, la 24 Iunie 1944.
Oficiul protopopesc ortodox român din Prejmer, în înțelegere cu Consiliul parohial.

Ioan Ludu
protopop

Invățătura zilei

„Eu pe câți îi iubesc, îi mustru și îi pedepsesc" — zice Domnul.

Apocalips 3, 19

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Duminecă 24 l. c. — M. Tecla
Luni 25 l. c. — † C. Eufrosina

Preoți cu crucea'n frunte

Părintele

Ioniță Coman

Falnic la chip, minte ageră, inimă fermecătoare — așa a fost părintele Ioniță Coman din Sita Buzăului. A trăit puțin (1881—1918), dar scaunul său în șiragul luptătorilor pentru mântuirea neamului românesc din Ardeal e rânduit la altitudinea rezervată martirilor naționali.

Jertfa sa răscumpărătoare a început la 23 Oct. 1915, când a fost ridicat de-acasă, de unguri. Era învinuit de „trădare de patrie". După două săptămâni de temniță la Brașov, a fost escortat la Cluj. Pe drum, sinistrele pene de cocoș l-au supus unor maltratări grosolane, după ritualul îndătinat în milenara întunecare a Ardealului. Ajuns acolo, doi ani de zile a zăcut „la secret", într'o celulă infectă, căznit măcar odată'n săptămână de călăii sufletului românesc care vibra într'ânsul.

Fiindcă-i lipsea altarul, cânta ecteniile — cu vocea sa superbă — între zidurile mucegăite ale temniței. Din celulele învecinate, alți deținuți — preoți de lege românească — dădeau răspunsurile.

Nu peste mult a fost transportat la Oradea, unde era mai în „siguranță" după ce România intrase în războiul întregitor de țară.

In primăvara anului 1917, figurând ca inculpat principal într'un mare proces de spionaj, a fost osândit la moarte prin ștreang. Precipitându-se evenimentele, sentința n'a mai putut fi executată: la 14 Oct. 1918, părintele Ioniță Coman s'a întors acasă. Parohienii săi l-au primit în genunchi. Uitase de toate: de avutul prădat, de pribegia alor săi, de mizeriile temniței.

A mai trăit câteva săptămâni. Cei trei ani de temniță grea, i-au stors vlaga unei sănătăți oarecând robuste. La 6 Nov. 1918, și-a dat obștescul sfârșit, plâns de toți cei ce l-au cunoscut și l-au iubit, și preamărit laolaltă cu neprețuitele jertfe îngropate la rădăcinile României rotunde.

Amintirea lui fără de moarte se prelungește discret și demn în inima pură a preotesei Virgilia, care i-a ușurat prin alergături de nedescris obida anilor de temniță.

... Și nu mai puțin în distincția și virtuțile celor doi copii ai săi, învestiți astăzi cu înalte rosturi în învățământul românesc.

GRIG

POȘTA REDACȚIEI

Mai multora. — Aveți dreptate: „Preoți cu crucea'n frunte", în intenția noastră, vrea să fie ceea ce se chiamă o *rubrică permanentă*. Ea va fi alimentată de colaboratorii dela centrul Mitropoliei noastre, până o punem pe roate. Firește, primim bucuros și contribuțiuni dinafară. Le așteptăm chiar. Ele trebue, însă, să fie scurte, clare, complete, documentate. Numai astfel își vor atinge scopul, care este unul de ordin *educativ*, prin *evocări* simțite și — mai ales! — meritate.

N'aveți isvoare?

Vă înșelați! Iată cum am procedat noi la întocmirea „medalioanelor" apărute până acum!

Pentru „Șaguna", am recitit câteva pagini din I. Lupaș.

Pentru „Mitropolitul Nicolae", am apelat la cunoscutul Volum onagial apărut în 1940.

Pentru „Episcopul Nicola Colan", am consultat câteva fascicole ale „Revistei Teologice".

Pentru „Părintele Alexandru din Sf. Gheorghe", am utilizat rapoartele sale oficiale, sosite la Sibiu.

Pentru „Părintele Ioniță Coman", ne-a fost de mare folos cartea Păr. Dr. Sebastian Stanca: „Contribuția preoțimii române din Ardeal la războiul pentru întregirea neamului (1916—1918)", Cluj, Editura Cartea Românească 1925, — și relațiile ce ni le-au dat membrii familiei preotului-martir.

De altminteri, cartea Păr. Dr. S. Stanca o vom utiliza mereu de-aici înainte.

Atâtea amănunte inedite, nouă inaccesibile, Vă stau la dispoziție, iubiți frați preoți, cari ne scrieți. Nu pregetați în a le culege și utiliza.

Noi Vă așteptăm contribuțiunile. Să nu fie în zadar.

GRIG

Trebue realizată o mai deplină dreptate socială. Trebue să dispară inegalităţile externe atât de izbitoare în repartizarea bunurilor între indivizi şi familii. Munca va trebui aşezată în drepturile ei şi în cinstea ei deplină, ca factor determinant esenţial în repartizarea bunurilor dintre indivizi. *I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE*

„Această cruciuliţă mi-a păzit viaţa“

Sunt cuvintele simple, dar mult grăitoare cari cuprind mărturisirea sinceră şi plină de recunoştinţă a unei «vieţi tinere» păzite de puterea ocrotitoare a Crucii lui Hristos. Sunt cuvintele tinărului aviator american O. Clark care, stând de vorbă cu corespondentul ziarului «Universul», între altele îi povesteşte că de doi ani de când s'a angajat voluntar în aviaţie, a făcut peste 1000 de ore de zbor la inamic şi-a scăpat aproape teafăr, mulţumită sfintei Cruci. In puterea Ei făcătoare de minuni a crezut din copilărie şi temeinicia credinţei lui a fost pecetluită prin experienţa înfiorătoare a războiului aerian.

Tinărul O. Clark a fost student în medicină înainte de-a se înrola în armată, este deci un tinăr erudit, exemplul căruia vorbeşte pătrunzător către tineretul erudit din Europa în general şi către cel din România în special.

FARMACIILE DE SERVICIU

Sâmbătă 23 Sept. Victor Lieb str. Regina Maria 59
Duminecă 24 Sept. Victor Pop str. Regina Maria 36
Luni 25 Sept. Eric Müler Piaţa Regle Ferdiuand 10
Marţi 26 Sept. Siegfried Timal, str. Turnului 18
Mercuri 27 Sept. Fritz Zobel str. Ocnei 2
Joi 28 Sept. Ştefan Moga str. Elisabeta 16
Vineri 29 Sept. Guido Fabritzius Piaţa Mică 27

Tot de dincolo

Civilizaţie din pustă

„Noi, maghiari, tivilizate“
Th. Speranţă

Intr'un tren pe-aici pe-aproape
Se găsea un ungur mare
Cu mustaţă husărească
Şi cu şnur la'ncheietoare,
Se dă jos în gara noastră,
Mânios şi îngâmfat,
Îşi îndoapă pipa'ngrabă:
— Nó, acum putyem fumat.

— Da ce-i, Sándor?
Il întreabă cineva ce-l cunoştea,
Văd că inima ţi-e rea:
N'ai unsoare la mustăţi?
Ori bletul de tin'regreţi
C'o duc rău fraţii pe front,
Fugăriţi cu nemţi cu tot.
Las'că s'or opri în Tisa
Făr'să strige „mindent vissza“.

— Lase glume, fratye, lase,
Boi la mine nu acase.
Venim chiar dela Tunel
Unde muncat un purcel
Şi beut fără cartel.
Chind să suim la vagon,
Scotem pipe, vrem fumat,
Nó, dar lucru blestemat:
La porete şade scris
Che fumatul nem permis
Fore voie tuturor
Care este calator.
Nó, acum spune curat
Chind cinci ceasuri nem fumat,
Nam drept se fim superat?

— Bine, Sándor!
Doar eşti mare, eşti cu şcoală şi cu rost
N'aveai de cât să-ţi ceri voie,
Mare lucru ar fi fost?

— Bine, bine, draghe fratye
Noi, maghiari, ţivilizate,
Ştim şi noi cerem pardon:
Numai asta fost pocate
Che fost singur la vagon.

Scânteie

Audienţe la M. S. Regele

Bucureşti 23 — Dl ministru de Stat Pătrăşcanu a fost primit în audienţă de M. S. Regele Mihai. Majestăţile lor Regele şi Regina Mamă, l-au reţinut apoi la dejun.

A mai fost primit în audienţă dl C-tin Brătianu, preşedintele partidului naţional-liberal.

Intrarea armatei roşii în Nordul Ungariei este iminentă

Moscova 23 — După ocuparea oraşului şi pasului Dukla, din Carpaţii păduroşi, care domină trecerea spre Eperieş şi Mişcolţ şi pe care ungurii au intrat în anul 896 în şesul panonic, Ruşii sunt pe punctul de a atăca însuş teritoriul ungar. Unităţi de partizani slovaci şi ruteni s'au şi pus în contact cu avantgărzile ruseşti.

Iarăşi despre atrocităţile maghiare

Bucureşti 23 — Potrivit unui comunicat al Marelui Stat Major al Armatei, la schingiuirea ostaşilor români dela Corneşti a luat parte şi populaţia maghiară din acel sat. S'au luat măsuri pentru identificarea unităţii maghiare care a operat în acel sat şi a tuturor celor vinovaţi — fie militari, fie civili — pentru a fi judecaţi şi condamnaţi ca criminali de răsboiu.

Mari grozăvii au săvârşit trupele germane şi ungare la Turda. Toate instalaţiile de interes public au fost distruse: uzina electrică, poşta, gara, depozitele, magazinele de tot felul au fost prădate. Femeile, copiii, bătrânii, cari nu s'au putut refugia, au fost împuşcaţi, mobile din locuinţe au fost scoase în străzi şi arse.

Tallin (Reval) ocupat

Moscova 23 — După o înaintare de 480 km., în ultimele 24 ore, trupele ruseşti au ocupat importantul port şi oraş Tallin, capitala Estoniei, care domină intrarea în golful finic.

La Apus de lacul Peipus şi de oraşul Dorpat operaţiile înaintează cu succes.

Trupele sovietice au făcut joncţiunea cu armata polonă

Moscova 23 — Comunicatele generalului Bor arată că trupele sovietice, care au trecut pe malul stâng a Vistulei, au făcut joncţiunea cu armata sa, care de 55 zile luptă eroic în interiorul capitalei poloneze. Eri avioane ruseşti şi engleze au lăsat provizii şi armament polonezilor.

SITUAŢIA FRONTURILOR

Aradul a fost reocupat

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operaţiunilor din ziua de 22 Septemvrie:

In centrul Transilvaniei, trupele române şi sovietice au respins dârza rezistenţă a inamicului, realizând câştiguri de teren.

In Vestul Transilvaniei, trupele noastre în colaborare cu cele ruseşti au ocupat Aradul şi alte localităţi. Inaintarea continuă.

Frontul din Răsărit

Londra 23 — Trupele ruseşti au trecut Vistula în dreptul Varşoviei. Se pare că este vorba însă numai de detaşamente de recunoaştere. In câteva puncte, Polonezii au atacat în direcţia Vistula, stabilind contactul cu unităţile ruseşti.

Aviaţia rusă continuă să lanseze arme şi muniţii în interiorul Varşoviei.

Frontul din Apus

Londra 23 — Bătălia împotriva Germaniei se desfăşoară cu violentă intensitate, dela Sud de depresiunea Belfort până în N.-V. Olandei. In înaintarea lor, trupele aliate întâmpină din partea Germanilor o rezistenţă rar întâlnită. Nu s'a confirmat încă dacă armata a II-a britanică ar fi reuşit să stabilească joncţiunea cu trupele aeropurtate dela Arnhem.

Dela Nord de Aix-la-Chapelle până la Trier se dau lupte crâncene pe solul Germaniei, cu situaţia militară aproape neschimbată.

Câştiguri de teren s'au realizat ieri în sectorul Mosellei.

Şvabii din Arad trag în soldaţii români

In zilele trecute, când trupele române au trebuit să evacueze Aradul, cei dintâi cari au deschis focul împotriva lor, au fost Şvabii, înarmaţi din vreme de grupul etnic german. In toate casele şvabilor au fost găsite depozite de arme. In fundul coşurilor cu alimente cari au venit la târg, şvabii aveau revolvere.

Românii veniţi din satele în cari au pătruns acum câteva zile armatele germano-maghiare, spun că «soldaţii nemţi ştiau aproape toţi româneşte». Se va vedea în curând dacă nu cumva acele unităţi germane, cari au atacat armata română în acele zile, nu erau alcătuite din Saşii şi Şvabii din România, înrolaţi în armata germană.

Grecia

Londra 23 — Bombardiere anglo-americane au atăcat gara de triaj din Larissa, precum şi obiective militare şi coloane germane în Salonic.

Patrioţii greci, cari operează în Epir împreună cu cei cari trecuseră din Peloponez spre Nord, se îndreaptă acum spre Atena.

In capitala Greciei, Nemţii au afişat manifeste spre a linişti populaţia, spunând că nu vor distruge zăgazurile şi rezervoarele de apă.

Impărţirea administrativă a Germaniei după ocupare

Washington 23 — După ştiri din sursă demnă de încredere, s'ar fi ajuns la un acord între Statele Unite ale Americii, Anglia şi Rusia cu privire la administrarea Germaniei după ocupare. Teritorul german se va împărţi în 3 zone, administrată fiecare de un comisar civil, numit de una din cele 3 Puteri şi având să dea socoteală numai guvernului său.

Germania de Răsărit, cu Prusia Orientală, va avea în frunte un comisar sovietic; Germania de Nord unul britanic, iar cea de Sud, unul american.

Fostul şef al Poliţiei din Roma a fost executat

Londra 23 — Ieri a fost executat Pietro Caruso, fostul şef al poliţiei din Roma în era fascistă, după ce cu o zi înainte fusese osândit la moarte.

MACEDONIA

Sofia 23 — Dl Kaşasov, ministrul propagandei bulgare, a declarat că poporul macedonean va avea să decidă singur de soarta Macedoniei.

Ultima Oră

Bucureşti 23 — Finlanda a rupt relaţiile cu Japonia.

Bucureşti 23 — Ieri după amiază orice rezistenţă a încetat la Boulogne. Generalul comandant al garnizoanei germane s'a predat.

Moscova 23 — In ziua de 22 Septemvrie c. trupele ruso-române au ocupat pe lângă Arad, încă 50 localităţi, între cari: Şepreuş, Şimand, Sf. Ana, Aradul-Nou, Nădlac, Zădărlac etc.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL XCII SIBIU, Marți 26 Septemvrie 1944 **Exemplarul Lei 7.-** Nr. 53

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Apare zilnic

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile
se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Bucuria fraților desrobiți

Viguroasa acțiune întreprinsă de vitezele armate româno-ruse a readus la sinul Patriei Mame regiunea răsăriteană a Ardealului de sus și odată cu eliberarea acestei regiuni au scăpat și frații noștri de-aici de greul jug al stăpânirii ungurești. De sigur, bucuria lor este nemăsurată, căci nemăsurat de multe și de mari au fost și suferințele pe cari au trebuit să le îndure ei în timpul celor patru ani de robie în care i-a îmbrâncit cumplit de nedreptul dictat dela Viena.

Imbătați de bucuria pomenii primite în nenorocita toamnă a anului 1940, Ungurii s'au năpustit asupra Românilor rămași fără putință de apărare, ucigându-i, bătându-i și chinuindu-i până la schinjuire, aruncându-i în temniță sau silindu-i prin teroare să se expatrieze. Averile le-au fost răpite prin legi nedrepte sau pur și simplu fără nici o lege, feciorii le-au fost duși în armată ca să lupte în locul ungurilor, bărbații până la 70 de ani au fost trimiși, cu merindea și hainele lor, să taie păduri sau să sape tranșee, iar fetele au fost târâte la muncă pe moșiile grofilor de pe pustă, sau duse „de bună voie" tot la muncă în îndepărtata țară nemțească.

Dar, ca și când aceste prigoane, fărădelegi și cruzimi n'ar fi fost de ajuns, în sălbatica lor pornire Ungurii au vrut să fure și sufletul fraților noștri din Ardealul de sus.

Cinsprezeci biserici românești au căzut pradă furiei devastatoare a stăpânitorilor vremelnici de semințe arpadiană. Alte lăcașuri sfinte (ca cele din Miercurea Ciucului Gheorghieni, Odorhei, Cristur și Praid), au fost prefăcute în magazii sau au fost spurcate în chip păgânesc. Și iarăși altele au fost încuiate, cum s'a întâmplat în Maramureș, unde nici o biserică n'a mai rămas deschisă pe seama credincioșilor ortodocși și nici unui preot ortodox nu i s'a îngăduit să mai rămână sau să se așeze — în întreg ținutul Voevodal! In multe sate fiii Bisericii noastre drept măritoare au fost siliți, prin teroare, să treacă la confesiunile ungurești, iar în unele cazuri această operație de stare civilă s'a făcut de organele administrative chiar fără ca credincioșii să fie măcar întrebați.

Cu asemenea mijloace voiau Ungurii să desființeze naționalitățile și'n special pe Românii din cuprinsul regatului „Sfântului Ștefan" și să devină ei — după propria lor mărturisire — popor de treizeci de milioane de oameni.

Pentru unele ca acestea, frații noștri din partea răsăriteană a Ardealului de sus au tot dreptul să se bucure că au scăpat din „umbra morții" celor patru ani din stăpânire ungurească, precum se vor bucura cu bucurie mare foarte, peste puțină vreme și ceilalți frați de-un sânge și de-o lege, cari așteaptă cu înfrigurare sosirea armatelor eliberatoare și pe celelalte meleaguri ale Daciei superioare.

R. B.

„Rânduielile noastre cele bune"

In două Dumineci consecutive poporul dreptcredincios al Ardealului a ascultat cu evlavie în sfintele bisericii cuvântul plin de lumină pe care Arhipăstorul lui, I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, l-a trimis în aceste vremuri de isbăvitoare reîntoarcere spre drumul de afirmare a dreptății noastre milenare.

De mult simțea inima acestui popor că ierarhul dela Sibiu s'a împotrivit nu odată actului de vânzare a pământului strămoșesc și că în acești patru ani n'a încetat o clipă în care să nu protesteze împotriva nefastului „dictat" și să nu afirme dreptatea Ardealului însângerat.

Acum a aflat limpede că Biserica nu l-a părăsit, ci precum în trecut, așa și în prezent este alături de popor, mângăindu-i durerile și zorindu-i împlinirea idealurilor lui.

Dar tot prin Biserică și dela ea află poporul nostru, în aceste vremuri de mari prefaceri, care sunt cărările de urmat în viitor, care sunt stâlpii de temelie pe care își poate închega statul existența și prin care neamul își poate afirma vrednicia și apăra ființa.

Căci după ce I. P. Sf. Mitropolit Nicolae vestește tuturor bucuria că „Ardealul va fi iarăși întreg al nostru", nu uită să spună că pentru împlinirea acestui ideal și pentru veșnicirea lui se cade să ne arătăm și noi vrednici. Iar această vrednicie o arătăm, între altele, și prin aceea că vrem și știm să ținem cu tărie la „rânduelile noastre cele bune".

Da, neamul nostru a avut și are rânduieli bune. Rânduieli pe care nu ni le-au dat alții, pe care nu le-am împrumutat de aiurea, ci ne-am născut și am crescut cu ele.

Sunt rânduieli care chiar dacă nu sunt cuprinse și codificate în paragrafe de legi, ne-au adus mai mult bine decât toate legile scrise. Mai mult chiar. Rânduelile noastre cele bune, izvorâte din inima unui neam creștin și de omenie, ne-au fost de atâtea ori cetăți salvatoare împotriva asalturilor de legiuiri și întocmiri străine, cari toate voiau să ne vânture de pe aceste plaiuri râvnite și cutropite de dușmani.

Dar rânduelile noastre bune nu sunt tipare împotriva progresului și a unei viețuiri mai bune pentru toți oamenii. Dimpotrivă, ele sunt alvii largi prin care ne-am menținut în decursul veacurilor, sunt rădăcini prin care s'a hrănit, s'a desvoltat și a prosperat neamul nostru în istorie. Ele nu sunt rânduieli care ne leagă de formule anchilozate sociale, ori de latifundii și și satrapii.

Rânduelile noastre bune isvorăsc din comuniunea noastră cu Dumnezeu și ca atare ele poartă pecetea unor însușiri alese, unor virtuți, a căror transfuzie în viața socială ne-au făcut traiul liniștit și lipsit de asperitățile și diferențele de clase.

Să fim drepți, de la o vreme prea ne-am uitat de rânduelile noastre bune. Prea am împrumutat, cu ochii închiși și din dorința de a fi pe plac, rânduelile altora.

Am îmbrăcat cu ușurință haine străine, uitând cât de caraghioși eram, ba chiar nebăgând în seamă că numai rău ne merge pe urma acestor împrumuturi.

Deaceea să fim cu luare aminte acum când viața se pregătește de tipare noui. Să nu uităm că avem un făgaș de viață al nostru, făgaș care avem pretenția să o spunem că nu se află în disonanță cu cele mai juste pretenții de afirmare a drepturilor și libertăților omului și cu cele mai echitabile reforme sociale.

Rânduelile noastre cele bune, credința în Dumnezeu, curățenia și sfințenia familiei și virtuțiile sufletului românesc sunt chemate să fie „piatra din capul unghiului" a așezărilor noastre sociale și statale de mâne.

Ele sunt rădăcinile pe care, de va crește și se va desvolta neamul, nu va fi primejduit de nici o furtună.

V. Coman

Biserica nu are dorința să formuleze propriu zis un program de politică creștină, ci ea dorește numai ca în fruntea Statelor să ajungă oameni cu inima încreștinată, cari să se călăuzească după voia lui Dumnezeu.

I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE

Dodecanezul

va fi cedat Greciei

Londra 24 — In cercurile autrorizate se vorbește că Dodecanezul sau insulele din Marea Egee, cari au aparținut Italiei, vor fi atribuite Greciei.

Prealarma

Măsurile de apărare pasivă, inclusiv camuflajul luminilor, tot mai rămân în vigoare. Alarmarea, în caz de pericol aerian, se face ca și în trecut, — dar se suprimă semnalul de prealarmare la apariția avioanelor dușmane.

Invățătura zilei

„Știu faptele tale — zice Domnul — că nu ești nici rece, nici fierbinte. O, de-ai fi rece sau fierbinte! Astfel, fiindcă ești căldicel, adică nici fierbinte, nici rece, am să te vărs din gura mea".

Apocalips 3, 15—16

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Marți 26 l. c. — † Ad. Sf. Ap. Ioan
Mercuri 27 l. c. — M. Calistrat

Preoți cu crucea'n frunte

Spovedania unui Episcop

Răposatul episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa a făcut următoarele mărturisiri în legătură cu abuzurile autorităților maghiare din Ardealul martir:

„In seara de 4 Septemvrie 1916, pe când trupele române erau în marginea Sibiului, iar patrulele maghiare circulau prin oraș la vânătoare după intelectuali români, mă refugiasem cu colegul D. Coltofeanu, azi consilier consistorial în Sibiu, la colegul Ioan Trufia, în reședința mitropolitană. Ne credeam la adăpost, când cineva solicită intrare în reședință. Trufia iese la poartă și se întoarce legat, condus de patru jandarmi unguri. Am fost deținuți și noi și legați am fost duși la poliție de patrula al cărei șef era plutonierul Borbély. Pe drum a fost ataşat la noi și colegul Aurel Todoruț, funcționar al Consistorului arhidiecezan. La poliție am fost loviți cu patul puștii, iar lui Ioan Trufia, azi preot în Râșnov, i-au despicat urechea cu baioneta. Sângele țâșnea cu putere în timp ce soldații voiau să ne spânzure cu funiile ce ni le treceau amenințător pe dinaintea ochilor.

Pe la orele 10 seara am fost porniți pe jos printre patrulele maghiare spre Ocna-Sibiului. Sentinelele cereau insistent patrulei să ne îngroape de vii. Ajunși în Șura-mică, am fost ținuți o noapte întreagă legați și postați cu fața la perete în cele patru unghiuri ale camerei în care soldații beți ne loviau fără cruțare.

In 5 Septemvrie am fost trimiși la Curtea marțială din Ocna-Sibiului. Grație maiorului de jandarmi Krauss, Curtea marțială ne-a declarat liberi, după un arest preventiv de două săptămâni. Calvarul nostru s'a continuat pe la corpurile de trupă, unde am fost duși spre a face serviciul militar. Eu, în calitate de diacon al catedralei din Sibiu, abia după trei nopți de închisoare în cazarma reg. 23 honvezi din Cluj, mi-am redobândit libertatea.

In Cluj am fost închis împreună cu preotul Ioan Iliuț din Voroneț [Bucovina], care aflându-se în August 1916 în Sibiu — a fost arestat".

Mărturisirea aceasta — care nu mai îngăduie nici un comentar — se găsește în cartea Păr. Dr. S. Stanca: „Contribuția preoțimei române din Ardeal la războiul pentru întregirea neamului" (Cluj 1925, p. 59—60).

GRIG

FARMACIILE DE SERVICIU

Luni 25 Sept. Eric Müler Piața Regle Ferdiuand 10
Marți 26 Sept. Siegfried Timal, str. Turnului 18
Mercuri 27 Sept. Fritz Zobel str. Ocnei 2
Joi 28 Sept. Ștefan Moga str. Elisabeta 16
Vineri 29 Sept. Guido Fabritzius Piața Mică 27

Guvernul grec cere Tracia și Macedonia

Ministerul grec al informațiunilor a declarat la Roma că guvernul grec a cerut Bulgariei să-i predea imediat Tracia și Macedonia. La conferința de pace Grecia va cere controlul trecătorilor bulgare prin care au trecut trupele germane în anul 1941 pe teritoriul grec.

Ministerul grec a mai declarat că guvernul se va întoarce în curând în Țară, dar Regele numai după ce chestiunea reîntoarcerii lui va fi supusă unui plebiscit.

Demonstrații de pace la Budapesta

Londra 24 — Din Ankara se anunță că la Budapesta au loc mari demonstrații populare în favoarea păcii.

Un consiliu de eliberare ungară dela Londra de sub președinția Contelui Károlyi a cerut guvernului maghiar să-și dea demisia ca să se constitue un guvern care să ceară armistițiu și să treacă pe partea aliaților.

Nici o considerațiune teritorială nu trebue să împiedece Ungaria dela un asemenea pas, căci aceste probleme se vor rezolva definitiv la conferința de pace.

Noi le spunem acestor unguri visători: „Paște murgule iarbă verde".

Cine e autorul bombelor sburătoare?

Din Londra se anunță, că savantul francez *Georges Claude* a recunoscut paternitatea bombelor sburătoare și a explicat cum a supus planurile acestui dispozitiv specialiștilor germani.

In Luxemburg s'a descoperit, în acelaș timp, o mare uzină subpământeană, capabilă să fabrice 500 bombe sburătoare pe zi.

Preschimbarea monetelor de 200 Lei

Termenul ultim, de preschimbarea monetelor de argint a 200 de lei, este 31 Decemvrie 1944; în contul impozitelor vor fi primite până la 31 Martie 1945. Incepând cu 1 April 1945 puterea circulatorie a monetei de 200 de lei argint încetează.

Dela „honvezi".

Licitație

Sămânțarii Panoniei stau sub alarmă aeriană de multe zile și mai ales multe nopți. Cucăind cu capul pe bagaje se visează în călătorie de mutare în Asia.

Husarii se văd călare pe cai iuți îndestulându-și pântecele cu carne dulce și fără cartelă.

Marșul li-l cadențează orhestra „Moschito", „Rata" și Y. A. R. urile.

De radio și-au luat rămas bun.

„S'a stins viața falnicei Panonii.

„N'auzi cântări".

„Nu vezi lumini de baluri"...

Au și publicat licitație pentru vânzarea aparatelor. Se tem a mai pune mâna pe ele. Gloata a'nceput să plătească slujbe de scoaterea duhurilor rele din speakerii cari grăiesc în limbi pe cari ei nu le pot pricepe.

Pe de-oparte îi ține într'una în „legi veszeliy" pomenindu-le numai de nume stranii: Toni, Otto, Caesar și Strandbad, pe semne la ei acum încep ștrandurile și exercițiile de salt în Tisa, Balaton și Dunăre împreună cu mulți Toni și Otto, iar pe de altă parte îi lipsește de ciardasurile cele înfocate în care-și maltratau odată pintenii.

Ziua licitației este fixată pe data intrării trupelor noastre în Pesta. Noi și aliații stăm cu ofertele gata. Bine că grofii bănoși nu ne pot concura pentrucă au început s'o șteargă.

Dare unde s'or duce ca să nu-i ajungem?

Scânteie

SITUAȚIA FRONTURILOR

Trupele ruso-române se apropie de Tisa.

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor din ziua de 24 Septemvrie:

In centrul Transilvaniei trupele noastre în legătură cu cele sovietice au cucerit prin lupte dârze mai multe înălțimi la Nord de Mureș și de Nirej. In Vest s'au apropiat de Tisa pe un front larg.

Frontul din Răsărit

Londra 25 — Trupe române și ruseți au trecut frontiera ungară la Vest de Arad. Artileria aliată bombardează obiective de pe teritorul Ungariei.

In Polonia se dau lupte crâncene în Varșovia și jurul orașului. La hotarul de Sud al Poloniei și Cehoslovaciei, trupele sovietice se pregătesc în vederea trecerii Carpaților.

In cursul celor trei înaintări pe frontul baltic, rușii au capturat ieri peste 600 localități din Estonia și Letonia. Flota rusă din marea Baltică a capturat importantul port estonian Baltiski.

Frontul din Balcani

Dela cartierul general al Mareșalului Tito se anunță că forțele patrioților sârbi au capturat mai multe puncte fortificate la Sud de Belgrad.

Frontul din Apus

Londra 25 — Trupele britanice au traversat frontiera Germaniei la Sud de Nijmegen și înaintează în Reich, aflându-se la 3 km. în interior.

La Arnhem aliații au trecut brațul de Sud al Rinului și au stabilit contactul cu trupele aeropurtate.

Coridorul Olandei este mereu întărit și atinge în punctele cele mai înguste 10 km., iar la baza dela Eindhowen 30 km.

La Răsărit de Anvers germanii se retrag.

In Italia, Germanii au părăsit întreaga porțiune de Răsărit a liniei gotice, care se află acum în mânile aliaților. In sectorul Adriaticei, trupele armatei a VIII-a au intrat în câmpia Padului și au ocupat linia ferată Rimini-Bologna. In aceste lupte au fost luați 2600 prizonieri germani, atingându-se cifra de 10.000 prizonieri germani capturați dela începutul atacului asupra liniei gotice.

Belgradul amenințat

Londra 24 — După ocuparea orașelor Kraguievaț și Ub din Sudul Belgradului și după luptele sângeroase de pe valea Nișava [între Pirot și Niș], se poate spune că Belgradul este amenințat de a cădea cât de curând. Până și linia Belgrad-Zagreb este supraveghiată de trupele Mareșalului Tito. Bazele germane dela Novi-Sad și Ossiek au fost greu bombardate de avioanele anglo-americane.

Germania va deveni o țară agricolă?

Washington 24 — Ministrul de finanțe al Statelor Unite, dl Morgentau, a întocmit un proect, potrivit căruia Germania ar avea să înceteze după războiu a mai fi o țară industrială, devenind o țară exclusiv agricolă pentru a se evita astfel pe viitor orice primejdie de războiu din partea ei.

Proiectul are aprobarea președintelui Roosevelt

Ieșirea din războiu

Londra 24 — Trupele de recunoaștere ruseți au și intrat prin trecătoarea Dukla în Ucraina subcarpatică, amenințând valea superioară a Tisei.

Radio Ankara anunța Sâmbătă că greve și demonstrații pentru ieșirea din războiu au loc în multe orașe ungurești.

Marile uzine dela Győr au fost greu bombardate de aviația anglo-americană.

Se scutură jugul robiei în Slovacia

Moscova 24 — Trupele ruseți se află la frontiera Slovaciei.

Armata națională slovacă a ocupat câteva orașe din centrul țării, între care Dettva, Zoljom, etc. Aproape nici o comunicație feroviară între Ungaria și Germania nu mai e în siguranță.

Ultima Oră

București 25 — In ședința delegației economice a guvernului, s'au luat măsuri pentru aprovizionare și s'a discutat prețul orezului și rapiței.

Londra 25 — M. S. Regele George VI a acordat M. S. Reginei Wilhelmina a Olandei cea mai înaltă decorație britanică: Ordinul Jaretierei. Numai MM. LL. Mary și Elisabeth dețin această decorație.

Londra 25 — Mareșalul Pétain este prizonier la castelul Sigmaringen, leagănul dinastiei regale române.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL XCII SIBIU, Mercuri 27 Septemvrie 1944 Exemplarul Lei 7.- Nr. 54

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. - Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Apare zilnic

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. - O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. - Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Țara lui
„feljelentem, megbüntetem"

Adecă, pe românește, țara pârei și a pedepsei.

Ați gâcit: E țara „Sfântului Ștefan", Ungaria milenară.

In această țară fiecare ungur pârește. Iar statul, la rândul său, e bucuros că poate pedepsi.

Ungurii spun — și-o spun cu o suspectă ostentație — că țara lor e zidită pe drept, pe respectul legilor. Cine calcă aceste legi, își ia pedeapsa cuvenită.

Adevărul însă este altul. Ungurii nu pârăsc și nu pedepsesc de dragul dreptății, ci din pasiune, din instinct. Pur și simplu pentru a face rău. Asta nu însemnează, totuși, că ei fac — artă pentru artă. Nu. Căci din pasiunea de a pârî și a pedepsi se pricopsesc pârâșii și statul deopotrivă. Evident, numai globiții rămân păgubași. Iar aceștia sunt, îndeobște, Români.

In Ungaria Românul e pedepsit și când se culcă și când se scoală și când lucrează și când se hodinește și când umblă și când stă și când râde (rar) și când plânge (des) și la sat și la oraș — pretutindeni și totdeauna. Dacă vorbește românește pe stradă, e pedepsit că insultă limba Statului; dacă umblă în portul strămoșesc e pedepsit că face iredentism; dacă se uită mai posomorît la vreun pui de grof e pedepsit că nutrește intenții sediționse; dacă zimbește către vreun slujbaș al statului (ca să-i capteze bunăvoința) e pedepsit că l-a insultat cu privire ironică; dacă, întâmplător, și-a pierdut chitanța de plată a impozitelor, trebue să le plătească a doua oară, iar dacă nu poate plăti i se ia și cenușa din vatră sau e băgat la închisoare — și așa mai departe.

S'au întâmplat, de pildă, la Cluj cazuri ca acestea: Era iarna în toiu. Ningea de îngropa pământul. Cetățeanul român își mătura trotuarul des-de-dimineață, curățind zăpada. Peste un cias zăpada era din nou de trei degete de groasă. Trecea pe acolo polițistul și globea pe bietul valah, că nu și-a măturat trotuarul. In acelaș timp pe trotuarul din fața prefecturii poliției pătura groasă de zăpadă se întărise ca pardoseala: din toamnă n'o mai mișcase nimeni.

Altul: Rumânului I. B. din comuna Gh. i se rechiziționaseră boii de jug. Firește, gospodarul n'a mai avut cu ce-și lucra moșia. Pe motive că și-a lăsat pământul în paragină sabotând astfel producția economică a țării, i-a fost luat pământul și a fost dat unui ungur.

Dar să terminăm, fiindcă în țara lui „feljelentem, megbüntetem" asemenea cazuri sunt multe ca nisipul mării...

Acum, sorocul încetării acestei cumplite năpaste se apropie. Odată cu desrobirea Ardealului de sus vor răsufla și Românii de aici. Vremelnicii tirani — câți vor scăpa — se vor retrage în pustă și acolo se vor pârî și se vor pedepsi în familie. Vor simți atunci pe propria lor piele cât de dulce a fost regimul lui „feljelentem, megbüntetem" cu care au fericit ei pe Românii, patru ani de zile.

R. B.

Aripa estică
a liniei gotice cucerită

Londra 26 — Aripa răsăriteană a liniei gotice a fost cucerită în întregime.

Comandantul german, mareșalul Kesselring, va simți în curând desavantagiile luptei în câmp deschis. El nu va putea să mai opună decât o rezistență relativă pe malurile fluviului Po.

Din zi în zi numărul prizonierilor crește tot mai mult.

Pomenind
pe Generalul Grigorie Bălan

Am vorbit la timpul său despre personalitatea viteazului General Grigorie Bălan, mort ca cel dintâi general pentru desrobirea Ardealului nostru scump.

Ca unul, care, în ciuda celor 4 răni primite în decursul acestui războiu pe diteritele fronturi, a preferat să-și dea viața pentru restatornicirea drepturilor românești peste Ardeal, Generalul Grigorie Bălan a fost înmormântat în 15 Sept. în cimitirul Ghencea din Capitală, cu ceremonia cuvenită unui cavaler al ordinului „Mihai Viteazul" și prim cruciat pentru eliberarea Ardealului pe care l-a iubit atât de mult.

La impresionanta ceremonie au asistat, în afară de membrii familiei, dnii: Lt.-comandor Udrinschi, reprezentantul M. S. Regelui, Iuliu Maniu, Mih. Popovici, Romul Pop — care a și omagiat în numele guvernului pe cel dispărut, — apoi: prof. G. Brătianu, I. Lupaș, R. Boilă, Aug. Popa, etc. iar din partea armatei Gral Pălăngeanu, colonelii Săulescu, Manichi, Pădureanu, etc.

Faptele eroice ale dispărutului le-a evidențiat col. Manichi, iar în numele expulzaților năsăudeni și bistrițeni — unde ar fi fost cel mai fericit să poată intra Generalul Bălan — a vorbit dl D. Nacu. Au mai vorbit dl C. Hagea și I. Groșanu în numele voluntarilor ardeleni „Grigorie Bălan".

Ieri s'a săvârșit în Catedrala Mitropolitană din Sibiu un sfânt parastas de pomenire a aceleiași nepieritoare jertfe aduse pentru desrobirea Ardealului. A servit P. S. Nicolae al Clujului doririlor românești, împreună cu un mare sobor de preoți.

Au fost pomeniți: Generalul Grigorie Bălan, Lt.-Col. Petre Popa, Slt. Ludu D. Mircea, precum și toți cei căzuți pentru desrobirea Ardealului.

Veșnică pomenire!

Mobilizarea
tractoriștilor pentru muncile agricole

București 26 — Marele Stat Major al Armatei Române comunică:

Pentru ca muncile agricole să se facă la timp, toți tractoriștii aflați pe teren la data de 25 Sept. a. c. se vor considera mobilizați pentru lucru. In caz contrar, vor fi urmăriți și judecați de Curțile marțiale ca dezertori.

Eventualele ordine de chemare vor fi restituite unităților cărora le aparțin titularii, cu mențiunea că s'au conformat prezentului comunicat.

Mobilizarea pentru lucru a tractoriștilor e valabilă până la 1 Dec. a. c.

Ordinul de zi
al Comandantului suprem aliat

Generalul Eisenhower, comandantul suprem al forțelor expediționare anglo-americane, a dat pe ziua de 25 Septemvrie 1944 un ordin de zi către cele 12 milioane de muncitori streini din Germania, ale căror țări sunt în războiu cu Germania. Ordinul de zi a fost difuzat în mai multe limbi streine prin Radio și răspândit prin foi volante din avioane anglo-americane pe calea aerului.

Ordinul de zi al comandamentului suprem aliat arată că momentul favorabil pentru intrarea în acțiune a celor 12 milioane de muncitori streini din cuprinsul Germaniei a sosit.

Dacă se va acționa potrivit instrucțiunilor date, cu hotărâre și în desăvârșită ascultare de șefii de grupuri și de unități mai mari, soarta Germaniei poate fi hotărâtă în timpul cel mai scurt.

Acei dintre muncitorii streini cari încă nu s'au încadrat în formațiunile de luptă și nu cunosc toate instrucțiunile, sunt sfătuiți să părăsească imediat uzinele și orașele, căutându-și de lucru la țară, altfel se expun unei mari primejdii.

Radio Londra, care a difuzat știrea de mai sus, în dimineața zilei de 26 Septemvrie a. c. acordă o importanță deosebită acestui ordin de zi către cele 12 milioane de muncitori streini din Germania.

Invățătura zilei

Fii credincios până la moarte și îți voiu da cununa vieții.

Apocalips 2, 10

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Mercuri 27 l. c. — M. Calistrat
Joi 28 l. c. — C. Hariton

Preoți cu crucea'n frunte

AUREL MUNTEANU

Întâia sa pătimire

După patru ani de viață căznită, Ardealul sfâșiat prin capriciile unui conte de operetă care a sfârșit ca un erou de roman fascicolar — și a altor sinistre cucute crescute 'n solul politicei europene din ultimul deceniu — își lecuește durerea pe câmpul de luptă.

Intre batalioanele de voluntari ale Regimentului Iuliu Maniu, care se oștește pentru desrobirea fraților de dincolo de Feleac alături de armatele regulate româno-ruse, unul poartă numele protopopului Aurel Munteanu dela Huedin.

Vârtos ca un dac, falnic la chip ca un roman, martirul dela Huedin a fost o încorporare tipică a protestelor ardelenești ridicate împotriva abuzurilor milenare ale „sfintei coroane".

Pătimirea sa a început în 29 Ianuarie 1919. Sosise atunci, la Ciucea, Regimentul 10 Putna. Vânătoarea împotriva patrioților români era în toiu. Părintele Aurel plecase din Huedin, unde se ascunsese de unguri, spre satul său (Sebeșul-mare), servind de călăuză la doi ofițeri români. Din curtea parohială, aude deodată uruitul unei trăsuri care venea în goană. Bandele de Săcui i-au adulmecat urma.

A luat-o la fugă. Țipete sălbatice și focuri de armă răsunau în urma sa. Cu mare greutate a ajuns în liniile românești.

Scurtă vreme după aceea, și-a întâlnit copilul de 3 ani, care deghizat în straie țărănești fusese ocrotit de săteni.

Fetița sa, în vârstă de 9 luni, dispăruse. Au omorât-o ungurii.

Era întâia jertfă de sânge pe care eroicul preot o îngropa la rădăcinile României rotunde. Cealaltă avea să se consume după două decenii.

Îi vom rememora detaliile înspăimântătoare.

GRIG

FARMACIILE DE SERVICIU

Marți 26 Sept. Siegfried Timal, str. Turnului 18
Mercuri 27 Sept. Fritz Zobel str. Ocnei 2
Joi 28 Sept. Ștefan Moga str. Elisabeta 16
Vineri 29 Sept. Guido Fabritzius Piața Mică 27

Prelungirea

termenului preschimbării bancnotelor de 1000 Lei

Banca Națională a României comunică următoarele: Termenul pentru preschimbarea biletelor de 1000 lei, de culoare brună, care poartă pe cercul alb din mijloc 2 țărănci cu sapa pe umăr, se prelungește până la 31 Octomvrie 1944.

Mișcări

populare în Budapesta

Postul de Radio „*Ozeansender*" în emisiunea din dimineața zilei de azi 26 Sept. a comunicat o știre din Ankara, potrivit căreia, față de situația disperată din Ungaria, mari masse de popor ar fi manifestat în fața palatului din Budapesta cerând încheerea păcii.

Să depună armele

Londra 26 — 11 generali și 4 colonei germani capturați de trupele aliate au lansat un apel către trupele germane, cerându-le să depună armele.

Dl Churchil se reîntoarce

Londra 36 — Dl Churchil a revenit în Anglia, după conferința dela Quebec, călătorind pe vasul „Queen Mary".

Unguri la — Varșovia

De-alungul vremilor Ungaria s'a bucurat de marea prietenie ce i-a împărtășit-o poporul polonez.

Astăzi Ungaria răsplătește cu *altă* monetă vechea prietenie a Poloniei.

Un recent comunicat al Inaltului comandament al armatei roșii ne dă o știre care tălmăcește lămurit atitudinea condamnabilă a fiilor lui Arpad și Tuhutum față de Polonia: O divizie de cavalerie maghiară — husarii „viteji", — cu ajutor de trupe nemțești, dau năvală la porțile Varșoviei, ca să mai stingherească înaintarea rușilor și polonilor pentru desrobirea maltrataților varșovieni.

Polonia va ține în minte fapta rătăciților maghiari, — o nație despre care însuși poetul lor Petőfi-Petrovici a scris în versurile sale că este o *„nație degenerată* [elkorcsult] *ce nu merită să trăiască"*.

„Miracolul american"

— Un discurs electoral al Președintelui Roosevelt —

Washington 26 — Dl Francisc Delano Roosevelt, în calitatea dsale de candidat — pentru a patra oară — la suprema magistratură a Statelor Unite ale Americii, a rostit un mare discurs electoral, în care s'a ocupat de „miracolul american".

Înțelegând prin această expresie acel „a face mai mult decât posibilul", Președintele Roosevelt a glorificat geniul productiv-american, care a isbutit să „înghită" capacitatea industriei de războiu germană, ajungând atât de departe încât astăzi construește anual peste o sută mii avioane, fără a mai vorbi de vasele de războiu și de transport, de tancuri, tunuri, camioane, armament ușor și echipament militar, cum n'a mai cunoscut lumea.

Ca mâine, victoria împotriva fascismului va fi dobândită integral. E aceasta — a spus dsa — victoria poporului american împotrivauzur patorilor securității și prosperității mondiale.

Numiri provizorii

Pentru administrarea regiunilor desrobite în Ardealul de Nord s'a publicat o serie de numiri de funcționari. Toate aceste numiri sunt provizorii. O comisiune de trei va veghea la aplicarea legilor de organizare. După cum ni se spune, comisiunea va fi formată din dnii: Romul Pop, Sabin Manuilă, subsecretari la ministerul de interne, și Ionel Pop, advocat în Sibiu.

Bombardamente în Grecia

Alger 26 — Mari formațiuni de bombardiere anglo-americane, cu baza de plecare din Holia, au atăcat ieri 3 aerodroame germane din apropierea Atenei, precum și baza navală dela Salamina.

Pentru magistrații evacuați

București 26 — Ministrul Justiției invită pe toți magistrații evacuați cu serviciile sau din proprie inițiativă, să comunice acelui minister adresele actuale, precum și dacă sunt sau nu însoțiți de familiile lor.

Luptele din Extremul Orient

Pearl Harbourn 26 Trupele americane de sub comanda Generalului Mac Arthur au respins o încercare a japonezilor de-a aduce întăriri pe insula Palao.

Flota și aviația amiralului Nimitz bombardează fără răgaz bazele navale și aeriene din insulele Filipine.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor din ziua de 25 Septemvrie:

In Vestul Transilvaniei trupele române și cele rusești și-au continuat înaintarea pe tot frontul.

In centrul Transilvaniei, după înfrângerea tuturor rezistențelor inamice, au fost realizate importante câștiguri de teren.

Frontul din Răsărit

Eliminarea germanilor din Nord-Estul Estoniei este lucru aproape complet împlinit. Au mai fost cucerite 1000 localități.

Frontul din Apus

Atacurile germane asupra coridorului aliat din Olanda au fost respinse. Intr'un loc, unde germanii izbutiseră să facă o pătrundere, au fost zăvorâți.

Frontul din Italia

In Italia, trupele aliate au înaintat 13 km. la Nord de Rimini, atingând istoricul râu Rubicon.

Frontul din Balcani

Londra 26 — Inaltul Comandament jugoslav anunță ocuparea importantului centru industrial, minier și militar Banja-Luka, în Nordul Bosniei. In decursul celor 5 zile de luptă, Germanii au pierdut 4000 de morți și 5000 prizonieri.

In apele Dalmației, unități navale aliate, în cooperare cu trupe jugoslave, au cucerit insula Solta, la Sud de orașul Split. Cu aceasta posibilitatea de control asupra strecurării pe Adriatica a nemților a crescut și mai mult.

Sofia 26 — Comandamentul suprem al armatei bulgare comunică în legătură cu operațiile desfășurate ieri:

La Sud de Strumița, luptele sunt în curs. La Nord, în regiunea Palanca și Țarski Selo [Sud de Vidin], în lupte crâncene, divizia XV a câștigat noui poziții.

Ultima Oră

București 26 — Comunicatul Nr. 4 al Curții Regale, face cunoscut că Majestatea Sa Regele a primit ieri la orele 15 pe reprezentanții presei străine, acreditați în România, aparținând agențiilor Tass, Associated Press, United Press, Anatolica, Britanova ș. a., precum și ziarelor Chicago Tribune, Daily Sketsch, Daily Telegraph, Daily Mail, Sunday Dispatch, Journal de Gènève, New-York Herald Tribune ș. a.

Moscova 26 — Dela începutul războiului, peste o mie de aviatori sovietici au fost proclamați „eroi ai URSS", cea mai înaltă distincție rusească.

București 26 — Consiliul de Miniștri a hotărît să dea o proclamație către țară în vederea efectuării muncilor agricole de toamnă și a sporirii producției pe toate tărâmurile economiei naționale.

Budapesta 26 — Ministrul de războiu al Ungariei, Csatay Lajos, a dat un apel către țară, chemând la luptă pe viață și pe moarte toată populația. Vor fi alcătuite pretutindeni niște gărzi naționale. Membrii lor, depun jurământul în fața conducătorilor organizației leventilor, sunt înarmați, poartă haine civile și se îngrijesc de hrană pe cont propriu.

Măsura aceasta e semnificativă. Ea denotă situația DISPERATĂ în care se află ungurii.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL XCII SIBIU, J o i 28 Septemvrie 1944 **Exemplarul Lei 7.-** Nr. 55

„ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Telegraful Roman

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Apare zilnic

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. - O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. - Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Intre individual și social

Ziua de 23 August a adus în viața Statului nostru nu numai o întorsătură politică, ci și una de ordin social, din cele mai bogate în urmări. Forțe și idei noui au isbucnit deodată la suprafața preocupărilor obștești, după ce a fost înlăturat aparatul de opresiune care le oprea manifestarea. Ele se revarsă ca niște ape năvalnice cari își caută alvii noui, pentrucă cele vechi nu le mai pot încăpea, fiind înfundate de bolovanii păcatelor sau sfărâmate de uscăciunea îndelungată.

Toate aceste forțe au o direcție generală comună. Toate tind spre înfăptuirea unei lumi mai drepte, a unei lumi în care toate ființele umane să se bucure într'un mod mai egal de ceeace poate oferi, pe temeiu de muncă, viața aceasta. Toate cer drept egal de viață pe seama fiecărui om, spre deosebire de timpurile apuse în cari puterea, drepturile și bucuria de bunurile vieții nu erau cu dreptate repartizate, ci o infimă aristocrație ținea confiscată pentru sine cea mai mare parte din ele.

Biserica numai bucura se poate de acest nou salt creator al puterii dumnezeești în istorie, de această nouă avântare a forțelor umane spre idealul mult visat al înfrățirii depline dintre oameni, care e ultima țintă a istoriei, care formează culminația fericită a eshatologiei creștine.

Dar pe cât de mult se bucură Biserica de orice revărsare de apă nouă și creatoare în istorie, tot pe atâta e obligată să atragă atenția că viața omenească e împletită din aspecte variate, sau chiar contradictorii, și ideologiile sociale ar trebui să se întreacă în a preconiza o cât mai justă echilibrare a acestor aspecte, ca să aducă un cât mai simțit spor de mulțumire între oameni.

Două din aceste aspecte contradictorii ale vieții umane — poate cele mai fundamentale pe plan social — sunt individualul și socialul. Omul e atât ființă individuală, cât și socială. El nu poate trăi singur, nu se poate menține prin sine, dar sufere când nu i se mai lasă nici o putință de viață intimă, liberă, însingurată.

Sistemul social perfect ar fi acela care ar reuși să stabilească o cumpănă justă între libertatea insului și între interesele obștești.

Omul își cere pasionat dreptul la libertate și la cuvânt în conducerea Statului — aceasta e democrația, — dar ar suferi societatea și prin urmare el însuși dacă n'ar fi limitat în libertatea lui de interesele binelui obștesc — acesta e socialul.

La conducerea Țării noastre avem azi o coaliție de partide, dintre cari unele — cum e cel liberal — reprezintă mai mult factorul individual sau democratic, iar altele — cum sunt social-democrația și comunismul — mai mult pe cel social sau colectiv. (Partidul național-țărănesc poate e la mijloc).

In timpul din urmă au apărut diverse dispute între organele lor de presă.

Dar fiecare dintre ele reprezintă o trăsătură din ființa umană și din necesitățile de viață ale societății. Aceasta, și mai presus de toate greutățile mari prin cari vom avea să trecem ca Țară și neam, trebue să le impună o solidaritate și o înțelegere cât mai deplină întreolaltă.

Arhipăstorul nostru
către credincioșii din Secuime

Sibiu 27 — I. P. Sf. Mitropolit Nicolae *al Ardealului a dat o pastorală către dreptcredincioșii creștini din ținutul secuizat, exprimând bucuria obștească pentru desrobirea lor de sub stăpânirea maghiară.*

Inaltul Ierarh anunță măsurile prealabile pe cari le-a luat pentru refacerea vieții bisericești în acea regiune, mulțumește cordial P. S. Episcop Nicolae al Clujului pentru duhovniceasca purtare de grije dovedită față de credincioșii noștri din Secuime și promite că nu peste mult va face o vizitațiune canonică în părțile acelea.

Textul integral al acestei Pastorale, va apărea în numărul nostru de Duminecă 1 Octomvrie a. c.

Biserica
anglicană după război

Din capitala Marei Britanii se anunță că biserica anglicană va depune, la cea mai apropiată adunare a ei, un raport despre atitudinea ce o va lua, după război, față de anumite probleme.

Noui prefecți
în Ardealul desrobit

Ministerul de Interne a făcut următoarele numiri de prefecți în Ardealul desrobit:

Dr. Valer Moldovan—Cluj.
Dr. Aurel Țatu—Ciuc
Titus Prescurea—Odorheiu.
Victor Cerghi-Pop—Treiscaune
Dr. Ioan Vescan—Mureș.

Tot odată a fost numit primar al municipiului Cluj, dl Dr. Flaviu Laurențiu.

AVIZ

Inceperea anului școlar la Școala de cântăreți bisericești „D. Cunțan" din Sibiu se amână pe data de 1 Noemvrie 1944. La acea dată se vor ține examene de diplomă, corigență și admitere. Cereri de admitere se primesc până în ziua examenelor. *Direcțiunea*

Vitejia
Trupelor române
Elogiile Comandamentului sovietic

București 27 — Posturile noastre de emisiune radiofonică au dat citire azi dimineață unui ordin de zi al comandamentului sovietic, semnat de Generalul-Locotenent Managaroff, prin care este elogiată vitejia trupelor române din Transilvania.

Comandamentul sovietic aduce mulțumiri grupurilor românești de sub comanda Generalului de Corp de Armată, Macici Nicolae, pentru promptitudinea cu care au acționat împotriva nemților și ungurilor, asigurând înaintarea trupelor roșii în Transilvania și acoperindu-se de glorie în luptele pentru cucerirea orașului Arad și a altor localități din acea regiune.

Munca agricolă

București 27 — Consiliul de miniștri a hotărât să dea o proclamație către țară în vederea efectuării muncilor agricole de toamnă și a sporirii producției pe toate tărâmurile economiei naționale.

Ruperea relațiilor diplomatice

Londra 27 — Radio Sofia a anunțat că Bulgaria a rupt relațiile diplomatice cu Ungaria.

Luptele din Slovacia

Moscova 26 — Trupele rusești au intrat în Ceho-Slovacia prin 2 pasuri: Dukla și Lukov. După ce vor fi trecute regiunile muntoase din Carpați, nimeni nu va mai putea opri pe Ruși în drumul spre Budapesta și Bratislava.

Armata națională slovacă e stăpână pe situație în localitățile Handlova și Sf. Martin din centrul Slovaciei. Mai nou au ocupat și orașul Pelga, din regiunea munților Tatra.

Invățătura zilei

Cel ce nu iubește pe fratele său, pe care l-a văzut, pe Dumnezeu, pe care nu l-a văzut, nu poate să-l iubească. Ioan 4' 20

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Joi 28 l. c. — C. Hariton
Vineri 29 l. c. — C. Chiriac.

Numai o familie de neamuri reîncreștinate și îndrumate de conducători creștini poate fi o garanție serioasă că lumea nu va recădea peste câtva timp din nou în suferințele măcelului de azi.

I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE

Preoți cu crucea'n frunte

AUREL MUNTEANU

Ultima sa pătimire

L-am văzut la Cluj, pentru ultima dată, câteva zile după cedarea Ardealului de Nord. Avea chipul senin, învăluit de blândeță. Era hotărât să înfrunte mișeliile barbarilor cari veniau să stoarcă vlaga pământului nostru și să ne măcelărească frații de același sânge.

Fusese rânduit protopop al tractului Huedin în 1922. Ulterior, Chiriarhul său l-a ridicat la treapta de protopop stavrofor, pentru meritele ce și le-a agonisit pe tărâm bisericesc, cultural și național

A rămas pe loc stâncă în mijlocul furtunii, când trupele de honvezi și bandele de derbedei restaurau teroarea maghiară în Ardealul românesc. Tocmai atunci era la o înmormântare. Argații „sfintei coroane", în frunte cu criminalul recidivist Francisc Gall, l-au sechestrat și schingiuit patru ceasuri în șir. L-au lovit cu ciomege, i-au smuls barba, i-au jupuit pielea de pe cap și apoi, unul din cei 21 de ucigași, ca să se convingă că l-au răpus, i-a vârât un par în gură, scoțându-l prin ceafă. Trupul lui sfârticat de bestii, a zăcut multă vreme la o margine de șanț.

Procesul ucigașilor care s'a dezbătut în anii 1941—42, a fost o parodie: 6 au fost condamnați la câte 2 luni temniță, unul la 3 luni, iar restul — basma curată.

El va fi revizuit. De ai noștri, firește!

Nicodim Belea

FARMACIILE DE SERVICIU

Mercuri 27 Sept. Fritz Zobel str. Ocnei 2
Joi 28 Sept. Ștefan Moga str. Elisabeta 16
Vineri 29 Sept. Guido Fabritzius Piața Mică 27

Germanii din Norvegia

să coboare în Germania

Londra 27 — După cum se anunță din cercuri bine informate, familiile germane care locuiesc în Norvegia au fost anunțate că trebue să coboare, cu posibilă urgență, în Germania.

Măsura aceasta tâlcuiește și ea din destul sensul evenimentelor legate de mersul războiului.

NOU DESCHIS! NOU DESCHIS!

în strada Târgul Vinului Nr. 8

Atelierul HIDRO-TEHNICA

Intreprindere pentru instalațiuni și reparațiuni sanitare, apă, canal, calorifer, sudură și gaz, cu prețuri convenabile execută prompt

NICHIFOR GREGORIAN

63 1—3

Un mare plan

de asigurări sociale

Londra 26 — Guvernul englez a pregătit un mare plan de asigurări sociale, cel mai vast din câte au fost până acum. Orice cetățean de când se naște până se înmormântează, se va bucura de o efectivă asistență din partea Statului. Se prevăd ajutoare la caz de boală, prime în caz de șomaj, prime pentru nouii căsătoriți, pentru nașteri, pentru orfani, ajutoare pentru fiecare copil, începând cu cel de al doilea, ajutoare pentru văduve.

Fondurile se vor strânge din cotizații minimale dela toți. Un Minister al Asigurărilor Sociale va conduce aplicarea acestui plan care elimină de pe umerii oamenilor povara sărăciei.

Când vom dispune de o expunere mai amplă a acestui plan, o vom publica, împreună cu comentariile impuse de o așa de mare operă socială.

François Mauriac

împotriva „colaboraționiștilor" dela Academia franceză

New-York 27 — In emisiunile de aseară pentru Europa, postul de Radio New-York a comentat luarea de poziție a cunoscutului romancier François Mauriac, împotriva colegilor săi „colaboraționiști" dela Academia franceză: Charles Maurras, Abel Bonnard ș. a.

„Dictatorul dela Action Française", cum e numit bătrânul Charles Maurras, ispășește astăzi în temniță zelul său de „supranaționalist" în solda cotropitorilor germani.

Bonnard, astăzi octogenar, este mai puțin deochiat.

Campania pentru identificarea și sancționarea „colaboraționiștilor" francezi este necruțătoare. Cel mai mare pianist francez, Alfred Cortot, a fost arestat. Actrița Alice Cocea și actorul Sacha Guitry au avut aceeași soartă, iar Maurice Chevalier, oarecând „idolul" teatrului revuistic francez, a plătit cu viața simpatiile sale pro-germane.

In drum spre Belgrad

Alger 26 — Trupele Mareșalului Tito au ocupat în drum spre Belgrad, localitatea Topola, fosta reședință de vară a regelui Alexandru. Topola se află la mai puțin de 65 km. S.-V. de Belgrad.

Alte trupe din armata de eliberare jugoslavă controlează în deaproape toată linia ferată Zagreb—Ljubliana, în Vestul Croației.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor din ziua de 26 Septemvrie:

In Transilvania de Vest trupele româno-ruse și-au continuat înaintarea spre Oradea și Tisa.

In centrul Transilvaniei, lupte de importanță locală.

Frontul din Răsărit

București 27 — Comandamentul armatei rusești care luptă în Estonia anunță că aproape întreg teritoriul Estoniei a fost ocupat. Alte localități au fost cucerite. Inamicul abia mai controlează liniile din zona de coastă, unde sufere bombardamente crâncene.

Londra 27 — Generalul Bor, comandantul care luptă în interiorul Varșoviei, anunță unele succese. S'a aflat în fine că sub acest nume se ascunde generalul Tadeus Komorovsky.

In regiunea Carpaților după ce au străpuns apărarea inamicului, trupele rusești au ocupat o importantă localitate la 20 km. de frontiera Cehoslovaciei.

Frontul din Balcani

Londra 27 — Din Moscova se anunță că în capitala Jugoslaviei a început activitatea de răzvrătire a patrioților.

In Bulgaria, luptele din regiunea Strumița continuă.

Frontul din Apus

Londra 27 — Armata a 2-a britanică de sub comanda generalului Dempsey continuă lupta în coridorul din Olanda, ajungând la râul Mark. Trupele care înaintează din interiorul Olandei, au ajuns de asemenea la râul Mark.

Din motive de strategie militară, forțele aliate care operează în regiunea Arnhem, păstrează tăcerea asupra desfășurării luptelor.

O mare formațiune aeriană de transport a aterizat ieri în Olanda,

In sectorul Adriaticei, dela începutul ofensivei din acest sector au fost făcuți prizonieri 25,000 oameni.

1100 bombardiere grele americane au atacat ieri căile de comunicații din Vestul Germaniei.

Presa neutră

despre situația Ungariei

Ankara 26 — Dl I. Șelifarzâk, corespondentul din Budapesta al agenției turce „Anatolia", a transmis un interesant comentar în legătură cu situația în care se află actualmente Ungaria.

După recucerirea atât de neașteptată a Aradului și după depășirea oricăror înălțimi naturale, care să proteguiască armata germano-maghiară — trupele româno-ruse sunt pe linia Battonya — Salonta Oradea — e de așteptat ca zilele acestea să se hotărască soarta frontului din Ungaria. Dacă nu va reuși în viitoarele 2—3 zile reocuparea Aradului, cu care se lăudau ungurii, atunci înaintarea spre inima Ungariei va fi plină de dezastru pentru armatele germano-maghiare.

Provocându-se la pasajul din discursul generalului Lakatos, în care se afirma superioritatea numerică a dușmanilor Ungariei, comentatorul turc întreabă: Cât va mai dura până când, dată fiind dilema, Ungurii vor ieși din războiul Germaniei?

O declarație

a dlui Churchill

Londra 27 — Dl Winston Churchill a declarat în Camera comunelor că aliații vor depune toate sforțările pentru a împiedeca pe criminalii de războiu să se adăpostească în țările neutre.

Noul guvern Pierlot

Bruxelles 27. — Dl Hubert Pierlot a anunțat că a îndeplinit mandatul ce i-a fost dat de Prințul Regent Charles, reușind să constitue un nou guvern.

Ultima Oră

București 27 — Ieri s'a ținut un Consiliu de Miniștri prezidat de dl general adjutant C. Sănătescu în care dl general M. Racoviță, ministru de războiu, a făcut o amplă expunere a situației din zonele de războiu. De asemenea Consiliul a luat la cunoștință de măsurile pentru desființarea grupului etnic german, apoi s'a ocupat de măsurile privitoare la purificarea aparatului de Stat.

București 27 — După informațiile primite la Moscova, în Carpații de Nord se desfășoară lupte de mare amploare. Un regiment german a fost nimicit. Inaintarea continuă.

— In Italia aliații au depășit crestele munților Apenini.
— Coridorul aliat din Olanda a devenit de două ori mai lat.
— Forțele Mareșalului Tito au cucerit orașul Cetinge.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL XCII SIBIU, Vineri 29 Septemvrie 19[illegible] Exemplarul Lei 7.- Nr. 56

Telegraful R[illegible]

Organ naţional-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

Apare zilnic

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. - O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorităţi şi străinătate un an 5000 Lei. - Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole şi corespodenţe se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAŢIUNII SIBIU

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Sibiu
Str. Şaguna 8

Cartea neagră

De când cu noul curs al evenimentelor din România, presa noastră şi-a redobândit libertatea. Scăpând de căluşul baronului von Killinger, această presă a răsuflat una bună şi-apoi a prins a înfăţişa opiniei publice româneşti şi mondiale cumplitele suferinţe pe care fraţii noştri din Ardealul robit au fost siliţi să le îndure — şi le îndură încă din partea sălbaticilor pomanagii ai dictatului dela Viena.

Cernitul film al acestor suferinţi ne înfioară. Sufletul se umple de justificată revoltă împotriva celor ce au fost în stare să deslănţue nemai pomenitul val de prigoană. In acelaş timp, inima ni se umple de cea mai îndreptăţită admiraţie faţă de fraţii noştri, cari nici în vâltoarea celor mai crâncene prigoane nu s'au mişcat de pe pământul natal şi nu s'au clătit întru nădejdea izbăvirii ce va să vină.

Şi totuşi, relatările ziarelor despre sălbătăciile ungureşti în timpul celor patru ani de stăpânire asupra Ardealului de sus sunt osebit de sumare. Nu se referă decât la unele cazuri — adevărat, foarte elocvente — şi ne înfăţişază aproape numai cruzimile săvârşite de Unguri în tragica toamnă a anului 1940.

Asta este ceva, dar nu e deajuns, a sosit vremea să se scrie pe larg şi documentat cartea neagră *a tuturor ororilor săvârşite de Unguri în Ardealul de sus, în timpul celor patru ani de sângeroasă dominaţie.*

Lucrarea va trebui să cuprindă toate domeniile vieţii, pe capitole, cu întreg materialul documentar ce s'a putut aduna, ca: fotografii, mărturisiri ale victimelor sau martorilor oculari, procese verbale sau sentinţe ale autorităţilor etc.

Nu vor lipsi din această carte neagră nici textele de legi aduse de Unguri ad hoc, anume ca să legalizeze anticipativ sau retroactiv actele de teroare sau de jaf pe care le-au săvârşit împotriva Românilor. Fiindcă aceste acte n'au fost săvârşite pe cont propriu de nişte elemente iresponsabile, ci în cele mai multe cazuri au fost puse la cale de autorităţi. Nu e vorba deci de simple excese ale unor persoane cari lucrează de capul lor, ci de un sistem dirijat dela centru, în chipul cel mai diabolic, pentru desfiinţarea neamului românesc din cuprinsul Ardealului de sus şi pentru crearea unei situaţii care — în cazul unui plebiscit — să ducă la rezultat favorabil Ungariei „milenare".

Publicarea cărţii negre *despre ororile săvârşite de vremelnicii stăpânitori ai Transilvaniei nordice n'o cerem atât pentru noi, cât pentru străinătate. Tradusă în câteva limbi de circulaţie mondială, această carte ar recomanda pe Unguri străinătăţii aşa cum sunt ei în adevăr, nu aşa cum se înfăţişază ei înşişi prin formidabila propagandă cu care au împânzit lumea, cheltuind sume fantastice. Altfel, o parte din această lume va continua să creadă că Ungurii „Sfântului Ştefan" sunt niscai îngeri în trup, sau măcar niscai oameni cari — în vârtutea „înaltei culturi" cu care se laudă — ar fi „singurii chemaţi să conducă popoarele din bazenul dunărean".*

R. B.

Hotărîrile Consiliului de Miniştri

Bucureşti 28 — In şedinţa sa de ieri, Consiliul de miniştri şi-a însuşit proiectul de Decret-Lege prezentat de dl ministru de externe Grigorie Niculescu-Buzeşti, care prevede eliminarea din presă a ziariştilor cari au militat pentru scopurile hitleriste şi fasciste. Ziarele cari vor publica articole de-ale celor vizaţi, vor fi suprimate.

Ca normă generală, s'a stabilit că vor fi privaţi de libertăţile constituţionale cei ce au violat Constituţia.

Dl General Aldea Aurel, ministru de interne, a prezentat Consiliului de miniştri modalităţile de readucere în Capitală a serviciilor şi funcţionarilor evacuaţi.

Evacuarea saşilor din Ardealul de Nord

In emisiunea sa în limba maghiară, din seara de 27 l. c., Radio Londra a anunţat că saşii din Ardealul de Nord au fost evacuaţi în massă.

Alte detalii, lipsesc.

La 20 km. de Seghedin

Bucureşti 28 — Suplimentul la comunicatul oficial de răsboi semnalează înaintări în regiunea Târgu-Mureş, Crişul Negru, — unde s'au distins mai multe mari unităţi de infanterie şi cavalerie românească, — Crişul alb, Timişoara şi Banatul de SV.

Trupele române şi ruse de pe Crişul Negru, prin ocuparea localităţilor Talpoş, Veriş şi Alpăşeni, şi-au deschis drum spre Salonta.

Pe Crişul Alb trupele ruso-române trecând frontiera ungară au ocupat mai multe localităţi, între care Elek la 3 km. de Gyula. Căderea acestui oraş este iminentă.

Pe Mureşul inferior au ocupat Macău la 22 km. de Seghedin şi Mezővásárhely.

Debarcarea britanicilor în Albania

Londra 28 — Trupe britanice au fost debarcate în Albania şi în insulele dalmatine din avioane şi de pe vapoare, cu scopul de-a hărţui retragerea trupelor germane din Balcani. Ele înaintează pe un front larg. Oraşul Albanez Chimara se află în mânile lor.

Noul comitet al Societăţii Scriitorilor romămi

Societatea scriitorilor români, întrunindu-se zilele acestea în capitală, şi-a ales un nou comitet. A fost aclamat dl *Victor Eftimiu* ca preşedinte; la locul de vicepreşedinte a fost desemnat dl *N. D. Cocea*. Membri noui în comitet sunt: Hortensia Papadat-Bengescu, Lucia Demetrius, C. Petrescu, Al. Cazaban, M. Beniuc, R. Boureanu, M. Cellarianu, C Teodorescu şi Eugen Jebeleanu.

Un neam,
o credinţă
Şi-o Ţară

Pace, pace şi iar pace...

Londra 28 — Se anunţă din Ankara că noui mişcări populare pentru pace s'au produs în Ungaria. Guvernul ungar a ţinut o şedinţă de pace.

Circulaţia rublelor încetează

Bucureşti 28 — Preşedintele Comisiunii aliate şi Preşedintele Comisiunii române pentru aplicarea prevederilor armistiţiului, au dat următorul comunicat:

In conformitate cu anexa la art. 10 al armistiţiului, circulaţia în România a rublelor şi a leilor de răsboiu sovietici încetează la 1 Octomvrie 1944, ora 24.

Dela acea dată, singura monetă circulatorie pe teritoriul României va fi Leul românesc.

Semnează: Mareşalul U.R.S.S. Rodion Yacovlevici Malinovsky, şi Ministrul plenipotenţiar Ion Christu.

Căderea portului Calais e iminentă

Londra 28 — Trupele canadiene luptă în interiorul oraşului-port Calais, după ce au sfărâmat centura de apărare.

O largă expunere a premierului britanic

Londra 28 — Se anunţă că dl Churchil va face astăzi în Camera Comunelor o largă expunere asupra mersului răsboiului. Se aşteaptă un discurs de cel puţin 2 ore.

Invățătura zilei

Dumnezeu este iubire, și cel ce rămâne în iubire, rămâne în Dumnezeu, și Dumnezeu rămâne întru el.

Ioan 4, 16

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Vineri 29 l. c. — C. Chiriac.
Sâmbătă 30 c. — M. Grigorie

Preoți cu crucea'n frunte

IOAN DIMA

Nu l-am văzut nici odată. Portretele sale, în fața cărora m'am oprit ades, în casa unor prieteni cari le păstrează cu sfințenie, descopăr o inimă de aur. Era senin și albit de ninsoarea anilor ca un patriarh. Sub umbrarul genelor stufoase, doi ochi ageri, pătrunzători, desvăluiau un caracter ferm și o voință de fier.

Fusese preot în Sita Buzăului.

Pârât de primar și primpretor, la 28 August 1916 jandarmii unguri l-au ridicat de-acasă numai cu hainele de pe el. Purtat între baionete din post în post, peste o sută de kilometri — fără nici o considerație față de bătrânețele sale — scuipat și batjocorit de pleava satelor, în Baraolt, un „strajamester" de jandarmi l-a bătut peste cap până îl podidise sângele și căzuse la pământ. „Ăsta-i popa ăl mare, ăsta-i al d . . ." — spumega strajamesterul.

La Dunaszerdahely a fost închis într'o coteneață de scânduri, laolaltă cu niște prizonieri ruși, cari s'au milostivit de dânsul și i-au dat să mănânce.

A fost transportat apoi în sinistra prinsoare dela Șopron, unde a zăcut până în 10 Maiu 1918.

Tot avutul i-a fost prădat. Crescuse însă România, pentru mărirea căreia a pătimit îndelung.

In toamna aceluiaș an, venerabilul bătrân a primit în brațele sale pe preotul-martir Ioniță Coman, despre care am scris aici. Îi era ginere, și-i semăna la chip și la suflet.

După trei săptămâni, l-a condus pe drumul întoarcerii în înviere.

GRIG

Se frământă Balcanul

Londra 27 — Știri din Ankara anunță că trupele grecești au ocupat insula Samotrake din apropierea intrării în Dardanele, garnizoana germană retrăgându-se în insula Lemnos, care și ea s'așteaptă să cadă cât de curând. La fel au fost evacuate de germani insulele Paros și Naxos din Ciclade, iar Milos și Siros au fost greu bombardate de aviația aliată

Pe de altă parte, trupele din Epir au ocupat orașul și portul Preveza, precum și marea insulă Levcada. O altă coloană grecească înaintează spre Sal nic.

NOU DESCHIS! NOU DESCHIS!

în strada Târgul Vinului Nr. 8

Atelierul HIDRO-TEHNICA

Intreprindere pentru instalațiuni și reparațiuni sanitare, apă, canal, calorifer, sudură și gaz, cu prețuri convenabile execută prompt

NICHIFOR GREGORIAN

63 2—3

Așa se bat „cadeții" noștri!

In suplimentele la comunicatele oficiale privitoare la desfășurarea operațiunilor militare, pentru desrobirea Ardealului de Nord, se vorbește adeseori despre eroismul elevilor Școalelor noastre de ofițeri și subofițeri activi și de rezervă.

Băgați în foc îndată după 23 August 1944, și încredințați cu misiuni din cele mai periculoase, „cadeții" noștri au săvârșit fapte de arme cari ne cutremură și ne înalță.

Iată un fragment atât de elocvent în sobrietatea sa ostășească:

„In operațiunile care au avut loc pe Crișul Negru s'a distins Școala de Subofițeri rezervă de infanterie dela Dorohoi, care a rezistat încercuită timp de mai multe zile la Tinca (aflată la 80 km Nord-Est de Arad).

Pe Crișul Alb, a purtat înverșunate lupte Școala de Ofițeri de Rezervă de Infanterie Nr. 2 dela Bacău, în care viitorii ofițeri au arătat o vitejie fără seamăn.

Pe Mureș, s'a distins în mod cu totul deosebit, în luptele din defileul Păuliș, Școala de Subofițeri de Infanterie dela Radna.

Tinerii elevi subofițeri au păstrat în ciuda tuturor atacurilor puternice inamice gura defileului Păuliș, cu toate că au fost date cu blindate și elemente motorizate".

Rezistență inutilă

Ziarul *Pravda* din Moscova publică un apel al generalilor și colonelilor germani, capturați în România, către poporul german de pretutindeni sfătuindu-l să înceteze războiul, căci orice rezistență a devenit inutilă.

Revizuirea cetățeniei

Va apărea în curând legea pentru ridicarea cetățeniei a celor de origine etnică germană, cari au făcut parte din organizațiile militare sau paramilitare naziste. De asemenea se va publica și legea de confiscare a bunurilor grupului etnic german din România.

FARMACIILE DE SERVICIU

Joi 28 Sept. Ștefan Moga str. Elisabeta 16
Vineri 29 Sept. Guido Fabritzius Piața Mică 27

„Flota victoriei"

New-York 28 — La începutul războiului marina anglo-americană dispunea de 1100 vase de transportat trupe. Astăzi, numărul lor s'a ridicat la 3400, totalizând 35 milioane tone.

Făcând față celor mai dificile operații de deplasare și debarcare, vasele de transport ale marinei militare aliate își merită pe deplin numele de „Flota victoriei".

Sălbătăcii germano-maghiare

București 28 — In numărul său de ieri (10, din l. c.), ziarul „Curierul" — care apare în Capitală sub direcțiunea profesorului ardelean Dr. Augustin Popa — ia poziție, la loc de frunte, împotriva barbarelor metode de „conducere" a războiului, practicate pe o scară întinsă, în operațiunile militare din Transilvania, de către trupele germano-maghiare.

Cităm:

„După ororile din Cornești, despre care am vorbit acum câteva zile, eri am înregistrat trista și mișcătoarea povestire a d-lui Bac Trifon, martor ocular al pârtăriilor nedemne nu numai a trupelor germane și maghiare în luptele de la Arad, dar și a ticăloșiei populației civile de aceleași origini etnice din orașul ocupat pentru câteva zile de inamici.

Am aflat astfel că nemții, în vitejia lor legendară, au tras cu tunurile pe străzile orașului, în care nu întâmpinau nici o rezistență, numai pentru plăcerea de a dărâma case și a ucide oameni nevinovați și că soldați unguri, și mai viteji încă cu colaborarea civililor șvabi și maghiari, „au atacat" un spital cu bolnavi români, l-au jdevastat și, spre a-și completa opera, au aruncat pe bolnavi de pe ferestrele etajelor superioare.

Minunată operă de umanitate pentru care și d-nii șvabi ca și d-nii unguri vor avea să răspundă, nu numai atunci când armata noastră și cea sovietică vor opera pe teritorul Ungariei, ci și prin rezultatele ce vor obține când se vor târî în genunchi cerând zădarnic iertare la conferința de pace".

Situația din Jugoslavia

Alger 27 — Trupele naționale iugoslave, în colaborare cu cele anglo-americane au ocupat în Adriatica nordică insula Pagos, din apropierea portului Zara.

Operațiile terestre dealungul Văii Savei și dela Sud de Belgrad progresează.

In Sud a fost cedat temporar orașul Prilep.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor din ziua de 27 Septemvrie:

In Transilvania de Vest trupele româno-ruse și-au continuat înaintarea pe întregul front.

In centrul Transilvaniei, lupte de importanță locală cu rezultate bune pentru noi.

Budapesta 27 — Postul de radio maghiar a comunicat în legătură cu operațiile militare de pe Mureșul superior că luptele se dau în apropiere de Reghin și Tg.-Mureș, ocupându-se localitatea Deda. Frontul se află deci, și aici ca și la Vest de Tg.-Mreș, la Nord de fluviul Mureș.

Ieri dimineață, comunică acelaș post de radio, trupele româno-ruse au ajuns până la suburbiile Orăzii.

Frontul din Răsărit

Londra 28 — Estonia este aproape complet eliberată. In Letonia, trupele rusești au câștigat alți 15 km. în direcția Riga. Ieri au fost cucerite alte 300 localități.

Luptătorii din interiorul Varșoviei au primit noui întăriri pe calea aerului.

Frontul din Apus

Londra 28 — Divizia aeropurtată în Olanda a eșuat în misiunea sa. Această divizie era compusă din 8000 soldați și avea misiunea de a păstra și extinde capul de pod câștigat. După 8 zile de rezistență, restul de circa 2000 oameni au trebuit să fie retrași. Cu toată neizbânda acestei întreprinderi, ea n'a fost totuși fără de foloase, provocând trupelor germane mari dificultăți și înlesnind înaintarea aliaților, la Nord de Niemegen.

Ultima Oră

București 28 — Dl Ion Lapedatu a fost numit guvernator al Băncii Naționale în locul dlui C. Anghelescu, demisionat.

București 28 — Trupele românești împreună cu cele rusești au pătruns până în periferiile orașului Oradia Mare, unde se dau înverșunate lupte de stradă.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL XCII SIBIU, Sâmbătă 30 Septemvrie 1944 **Exemplarul Lei 7.-** Nr. 57

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIU

Telegraful Roman

Organ național-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Apare zilnic

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespondențe
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile
se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Eufemismele războiului

Războiul modern, cu uriașele sale trebuințe, reclamă încordarea extremă a tuturor forțelor sufletești și trupești ale națiunilor încleștate în luptă. Acest război — tocmai fiindcă este total — nu se mulțumește cu eroismul ostașilor de pe front, ci pretinde opinteli similare și din partea populației civile din dosul frontului. Cetățenii din interiorul țărilor — deci din afară de frontul propriu zis — sunt civili numai prin îmbrăcăminte. Incolo, ei încă sunt ostași, supuși privațiunilor de tot felul și primejdiilor inerente războiului global.

Biruința e în funcție în primul rând de superioritatea armelor și de iscusința celor ce le mânuesc. Armele se pregătesc în uzine, după planul inginerilor. Aceștia își bat capul ziua și noaptea pentruca — punând la contribuție toate achizițiile științei — să poată pune la'ndemână luptătorilor cele mai perfecționate arme. De aci uluitorul progres al tehnicei în epocile războaielor moderne.

Dar actualul război a stârnit un simțitor progres și în domeniul limbii. Paralel cu invențiile tehnicei s'au ivit și termenii noi, expresiile pe care în zadar le-ai fi căutat în limbajul de până acum.

In general aliații s'au mulțumit cu invențiile din prima categorie, făurindu-și cele mai desăvârșite arme, motorizându-și aproape integral forțele combatante. Nemții, dimpotrivă, vrând să fie și de astădată „über alles" au făcut eforturi aproape fără precedent întru iscodirea cuvintelor și expresiilor nouă, menite să îmbogățească graiul milităresc și să-i împrumute acestuia culoare și vioiciune. S'au dovedit îndeosebi mari meșteri în iscodirea eufemismelor, în aflarea terminilor și locuțiunilor menite să domolească efectul realităților neplăcute.

Așa, de-o pildă, când se retrag nemții spun că „se repliază"; când sunt puși de-a-dreptul pe fugă, spun că „se desprind de inamic" (firește, așa ca acesta nici să nu observe!); când frontul le-a fost spart în mai multe locuri, spun că el a devenit „elastic", iar când sunt amenințați cu o învăluire de proporții mai mari și sunt siliți să se „replieze" pe o lățime impresionantă a frontului, spun că intenționat și după un plan mai înainte stabilit „au scurtat frontul", „ocupând poziții nouă" mai favorabile decât cele deținute până atunci. Astfel, în graiul unor asemenea eufemisme, o categorică înfrângere devine o mare „victorie defensivă", de care concetățenii din dosul frontului trebue să se bucure cu atât mai mult, cu cât prin ea „i s'au pricinuit inamicului pieraeri din cale afară de grele".

Numai cât cu asemenea „desprinderi de inamic", „replieri", „scurtări de front" și „victorii defensive", nemții au ajuns din Egipet în șesul Lombardiei, dela Stalingrad la granița Prusiei orientale, dela Marsilia în apropierea Pădurii Negre și dela Cherbourg la Aachen. Și dacă războiul va merge tot așa — și după toate probabilitățile așa va merge, — Aliații vor ajunge nu peste mult la Berlin, dând putință să anunțe cea mai strălucită „biruință defensivă" obținută prin „scurtarea frontului" până la desființarea lui.

Dar atunci niciun eufemism nu va mai folosi la nimic, fiindcă atunci totul va fi „kaput".

R. B.

In ritm accelerat

Știrile cari sosesc de pe teatrele de luptă, arată lămurit că faza inițială a campaniei pentru desrobirea Ardealului de Nord a fost depășită.

Operațiile de orânduire în dispozitive de luptă a trupelor române și sovietice fiind terminate, s'a trecut la războiul de mișcare.

Roadele lui sunt pe zi ce trece tot mai vizibile. Fortărețele, organizate de trupele germano-maghiare în diferite puncte strategice ale Transilvaniei, cad una după alta.

Ieri, orașul Târgu-Mureș a fost cucerit de bravii noștri vânători de munte.

In țara Crișurilor, Oradia Mare a fost luată cu asalt de trupele româno-ruse.

In Banat, a căzut importantul centru industrial Anina.

Trăim zile mari: Ardealul se reîntoarce „acasă", iar sbirii lui de veacuri sunt strâmtorați din toate părțile.

Școlile Normale

își incep cursurile

București 29 — Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor face cunoscut că școlile normale de băieți și fete, care n'au suferit avarii din cauza bombardamentelor, sunt obligate să înceapă cursurile la 1 Noemvrie. In ce privește școlile normale care au suferit avarii, Ministerul va stabili dela caz la caz data începerii cursurilor.

Administrarea Germaniei după războiu

Londra 29 — Cercurile politice și ziaristice din Londra urmăresc cu atențiune lucrările consultative pentru afacerile europene de după războiu. Se spune că s'ar fi stabilit regimul ce se va aplica Germaniei după terminarea războiului.

Puterea supremă în Reich va fi exercitată de un consiliu format din cei 3 comandanți supremi ai armatelor aliate. O comisie interaliată va aplica deciziunile consiliului.

Berlinul va fi ocupat în comun de cele trei armate.

Dela Universitate

O delegație de studenți dela Universitatea Ardealului ni-a adus spre publicare o moțiune prin care iau apărarea dlui rector Iuliu Hațeganu împotriva unui atac la adresa Dsale apărut în ziarul „Curierul" din Capitală.

Până să publicăm această „moțiune", am văzut-o publicată în ziarul „România Nouă" dela 29 Septemvrie, împreună cu un „comunicat" al blocului național-democrat al studenților care contestă celor ce-au formulat moțiunea dreptul de-a vorbi în numele studențimii.

Tot în același număr al ziarului „România Nouă" e publicată o scrisoare a dlui rector Dr. Iuliu Hațeganu, trimisă ziarului „Curierul", în care Domnia Sa spulberă acuzațiile ce i s'au adus.

Noi n'avem nici o dorință de-a ne amesteca în chestiunile interne ale Universității.

Vorbind cu sinceritate și cu onestitate atâta putem spune din ceeace cunoaștem din manifestările publice ale dlui Rector Iuliu Hațeganu, că Domnia Sa a grăit totdeauna pe față împotriva nedreptății dela Viena și a înviorat rezistența sufletească împotriva ei.

Bombardări puternice

Geneva — Frică și groază au cuprins capitala Ungariei în urma deselor bombardări aeriene dinspre apus, anglo-americane, dela aerodromurile Italiei, și dinspre răsărit, din Ucraina, de unde își iau sborul avioanele rusești. In ultimele 24 de ore s'a aruncat asupra Budapestei 250.000 de kg. material explosibil, care a provocat incendii uriașe.

Invățătura zilei

Noi iubim pe Dumnezeu, fiindcă El ne-a iubit mai întâi.

I Ioan 4, 19

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Sâmbătă 30 Sept. — M. Grigorie
Duminecă 1 Oct. — Ap. Anania

Preoți cu crucea'n frunte

AUREL NISTOR

Il cunosc de mult, dar abia după ce am citit cartea Păr. Dr. Seb. Stanca despre „Contribuția preoțimii române din Ardeal la războiul pentru întregirea neamului". [Cluj 1925], mi-am dat seama că până acum l-am cunoscut numai „în parte" — cum zice Scriptura.

Zelul apostolesc pe care l-a dovedit ca paroh și protopop în regiunea secuizată, campania de primenire duhovnicească pe care a adus-o — cu rezultate de cari se veselesc îngerii — în protopopiatul Avrig, unde fusese rânduit înainte dătător după arbitrajul dela Viena, trezvia sa pastorală la Brașov, unde oștenește acum, toate — toate mi s'au lămurit pe deplin când am citit amara poveste a acestui preot plin de dar și de adevăr.

Zi de Sântămărie la Arpătac, anul Domnului 1916. România intrase în războiu. Vestea stârnise un freamăt înălțător în tot Ardealul — și-un val de arestări...

Părintele Aurel era la Biserică. Afară, îl așteptau doi jandarmi. L-au ridicat și transportat de-a-dreptul la Feldioara, fără să-i îngăduiască a-și mai lua bun rămas dela familie. In gara Homorod, a fost dat jos și bătut cu patul puștii până ce i-au sfărmat brațul drept. Urcat la loc, altă bătae: pumni, pălmi peste obraz și peste cap, și sudălmi grosolane. La Mediaș, insulte și scuipiri din partea mulțimii de pe uliți. La Cluj, legat cu lanțuri de bătrânul Nae Băncilă din Bran. „Polițaiul simțea o bucurie diabolică să-mi strângă mâna sdrobită în lanțul pe care îl răsucia ca să taie tot mai adânc în carnea vie", — mărturisește Părintele Aurel [la Stanca: o. c. p. 105].

La Șopron, a stat întemnițat până în 26 Iulie 1918. Intors acasă, i s'a fixat un regim de domiciliu forțat.

Astăzi, calea întoarcerii sale în săcuime este deschisă. Sunt atâtea răni pe care părintele Aurel va ști să le lecuiască.

GRIG

FARMACIILE DE SERVICIU

Vineri 29 Sept. Guido Fabritzius Piața Mică 27

Voluntarii Ardealului

In fiecare săptămâuă, ne anunță ziarul „Ardealul", în Nrul său mai nou, pleacă dela redacția acestui ziar două, trei, detașamente spre Ardeal. Tineri premilitari, mobilizați pe loc, ba chiar și mutilați de răsboi, se ofer să plece la luptă. Cei mai mulți sânt oameni modești, lucrători, țărani ardeleni, stabiliți recent în București. In însuflețirea lor își lasă serviciile, familiile, gândindu-se la un singur lucru: *că țara are nevoie de brațele lor.*

Intre cererile intrate, pentru a fi înscrișI ca voluntari, se găsesc și rugări dela preoți, cari doresc să fie încadrați într'un batalion de voluntari, fie ca simpli luptători, fie în calitate de confesori voluntari.

Marele expozeu

al dlui Churchill în Camera Comunelor

Londra 29 — Dl Churchill a făcut ieri în Camera Comunelor o vastă expunere asupra mersului războiului și asupra situației politice actuale.

In ultimele 7 săptămâni s'au petrecut schimbări decisive pe teatrul de război.

Franța e întreagă eliberată, Belgia la fel, centrul Olandei deasemenea. Toate acestea în urma bătăliei de faimă mondială din Normandia, cea mai mare din acest război. Germanii au perdut pe frontul din Vest ca la un milion de oameni, Englezii 90 mii, Americanii 140 mii.

Dl Churchill a adus apoi un omagiu armatei rusești, care a dus greul războiului terestru.

La situația politică a vorbit pe rând de țările cari s'au descătușat din ghiarele alianței germane.

Cu privire la sfârșitul războiului, premierul britanic a spus că nu vrea să facă profeții. Dar, față de părerile multora că războiul se va termina încă în anul acesta, Domnia Sa a spus că în ce-l privește nu poate garanta că nu va mai ține și câteva luni din anul viitor.

Apelul fruntașilor unguri

din România

București 29 — Fruntașii unguri din România roagă insistent guvernul maghiar să nu aplice restricțiuni față de fruntașii intelectuali și țărani din Ardealul de Nord. Iar dacă asemenea restricțiuni s'au dispus, să fie suspendate. In special roagă să fie cruțate femeile și fețele bisericești și să ferească populația românească de orice atrocități. Căci toate acestea pot avea urmări nu numai pentru Ungurii de pe teritorul românesc, ci și pentru cei din Ardealul de Nord.

Incercare tardivă

Conducători ai partidelor democratice maghiare, *emigrați* sau refugiați, în Elveția și Anglia, au avut o consfătuire comună și au hotărât să urmeze exemplul dat de România și să ceară aliaților încheerea unui armistițiu. Refugiații maghiari așteaptă pe semne ca *alte* puteri să răstoarne regimul lui Horthy; iar dânșii, din străinătate, să se înapoieze acasă, la lucrul gata, și să preia apoi conducerea țării după prăbușirea lui Horthy... Comodă gândire!

Cercurile diplomatice ale aliaților consideră această inițiativă a ungurilor cu totul tardivă.

Comisar al guvernului

Dl Ilie Lazăr, luptătorul ardelean, este numit comisar al guvernului pe lângă armatele ce luptă pentru desrobirea Ardealului de nord. Dl Ilie Lazăr are misiunea de-a lua primele măsuri de organizare în orașele eliberate și a raporta guvernului de situația aflată în fiecare județ al ținutului.

Năvalnic

pornesc la luptă și Grecii

Londra 28 — Trupele grecești din Tracia au eliberat orașele Seres, Xanti, Cavala și Drama. Aproape toată Tracia se află astfel în mâna Grecilor.

Germanii evacuiază insula Lemnos.

De altă parte, o mare porțiune din Macedonia, aproape tot Epirul și Peloponezul sunt libere. Nemților rămânându-le numai partea răsăriteană a Greciei continentale, o fâșie dealungul liniei Atena-Salonic.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor din ziua de 28 Septemvrie:

După două săptămâni de lupte grele, trupele armatei a patra române au atins și depășit Mureșul pe un front larg. Orașul Târgu.Mureș a fost cucerit de vânătorii noștri de munte.

Pe Crișul Negru, trupele române și rusești au cucerit Oradea. Mai la Vest, puternice forțe româno-ruse și-au continuat înaintarea spre Tisa pe un front larg, după ce au înfrânt contra atacurile inamice.

In Sud-Vest, localitatea Anina a fost cucerită.

Frontul din Răsărit

Moscova 28 — Luptele mai grele din Slovacia se dau actualmente tot în partea apuseană, anume pe valea râului Turocz. Regiunile Handlova și Sf. Martin au fost complet curățite.

In operațiile de trecere peste Carpații pădurоși, trupele ruse au ocupat vre-o 30 localități în jurul orașului de frontieră Turka.

Frontul din Balcani

Londra 28 — Cartierul general al armatei de eliberare iugoslave comunică:

In Slovacia a fost ocupat orășelul Slatina, iar detașamente înaintate au atins malurile Dravei și cu aceasta sunt pe frontiera nordică a Jugoslaviei.

In Timoc a fost cucerit orășelul Cucevo, situat pe râul Pec la vre-o 25 km. Sud de localitatea dunăreană Moldova nouă din Banat.

In Dalmația a fost ocupat orașul Petrovopolje.

In Muntenegru, după cucerirea capitalei Cetinje, operațiile continuă cu succes.

Frontul din Apus

Londra 29 — Pătrunderile efectuate de trupele aliate în Olanda au fost extinse. In regiunea dela Nord de Nijmegen s'au efectuat progrese. dela Nord de Aachen și până la Luneville, vie activitate de patrule. Pe coasta Canalului Mânecii, după ocuparea fortăreței dela Calais, aliați își continuă înaintarea, apropiindu-se de oraș.

Frontul din Italia

Londra 29 — In Italia, trupele aliate, formate din canadieni, au ocupat localitatea Belaria, la 12 km. Nord de Rimini. Aviația tactică a atacat vasele inamice din golful Genua și din Mare Adriatică.

Trupele rusești

pe teritorul jugoslav

Moscova, 28 (Tass.) Agenția »Tass« transmite din Moscova că în urma unei cereri către Mareșalul Tito a comandamentului armatei rusești din S. E. Europei de a permite trecerea armatei sovietice peste teritoriul Iugoslav spre a putea combate mai cu efect pozițiile germane și ungare, Comandamentul militar iugoslav a dat răspuns favorabil. Trupele rusești nu vor întreprinde decât operații strict militare. Autoritățile administrative iugoslave vor prelua conducerea teritorială imediat după ce trupele rusești vor elibera ținuturile dela Nord de Dunăre și de unde trupele rusești se vor retrage imediat ce misiunea lor va fi fost îndeplinită.

Complicitatea bulgarilor

Bulgaria care cere acum tratament de cobeligerantă împotriva Germaniei, va trebui să suporte încă multă vreme consecințele gravelor sale greșeli din trecut, când prin duplicitatea acțiunii ei a îngreunat foarte mult soarta Grecilor și Jugoslavilor, dând ajutor important Germanilor.

Ultima oră

Londra 29 — Viitoarea întâlnire Churchill-Roosevelt-Stalin va avea loc în Decemvrie a. c.

— Pentru a doua oară în ultimele 15 zile, germanii au instituit Starea de asediu în Danemarca.

— Unități de partizani au pătruns în BELGRAD.

— Fortăreața Calais a fost cucerită. Căderea orașului e iminentă.

București 20 - Pentru administrarea regiunilor ardelene desrobite, va fi instituit un Inalt Comisar, cu rang și răspundere de ministru.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL XCII SIBIU, Duminecă 1 Octomvrie 1 Exemplarul Lei 7.- Nr. 58

Telegraful Ro

Organ național-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Apare zilnic

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Nr. 8633/1944

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu și Mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș

Iubitului popor credincios din regiunea secuizată, acum din nou și pentru totdeauna eliberată: Har și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos

„Bucurați-vă pururea întru Domnul, și iarăși zic: bucurați-vă".
Filipeni 4, 4

Iubiții mei fii sufletești,

Acum patru ani o hotărîre nedreaptă a dușmanilor poporului românesc V'a pus din nou sub jugul maghiar, pe care strămoșii noștri l-au îndurat înainte vreme îndelungată. Grele au fost chinurile și prigonirile de care ați avut parte în răstimpul acestor patru ani. Ați fost batjocoriți, loviți, uciși, avutul Vostru a fost jefuit, bisericile în multe locuri V'au fost dărâmate, arse sau închise, preoții Voștri au fost alungați și sufletul Vostru a fost oprit de a-și mai arăta credința strămoșească și dragostea de neam.

Cu mare durere primiam veștile despre suferințele Voastre și 'n tot acest timp n'am încetat a înălța rugăciuni către Dumnezeu să scurteze vremea aceasta de încercare și să Vă aducă iarăși la sânul Patriei românești, ca să puteți trăi în libertate, după voia sufletului Vostru.

Și iată că Dumnezeu s'a milostivit de Voi și a ascultat rugăciunile pe cari cu toții le-am făcut. Prin înțelepciunea iubitului nostru Rege Mihai I și a unor bărbați iubitori de neam, oastea noastră a pornit împreună cu viteaza oaste rusească împotriva ungurilor cari vă țineau în robie și a nemților cari îi sprijineau și astăzi sunteți iar slobozi de lanțuri. Acum nimeni nu Vă mai batjocorește pentru că sunteți Români și nimeni nu Vă mai oprește să Vă mărturisiți credința strămoșească.

Știm, iubiții mei, că pe mulți dintre Voi asupritorii unguri v'au silit cu amenințări de moarte să treceți la bisericile lor, ca să Vă facă mai ușor unguri. Dar sufletele Voastre nu s'au lepădat în adâncul lor de credința strămoșească. Știm că cei mai mulți dintre Voi ați îndurat toate batjocurile și suferințele, dar nu v'ați lepădat de legea părinților Voștri. Laud această alipire a Voastră către Biserica noastră.

Acum și cei cari ați trecut sau ați fost trecuți cu de-a sila și fără să fiți măcar întrebați, la alte legi, sunteți liberi să Vă întoarceți iarăși netulburați la sânul Maicii Voastre celei bune, la sfânta Biserică cea adevărată, care este a noastră a Românilor.

Ca Părinte și Păstor sufletesc al Vostru, Vă chem pe toți să Vă întoarceți *acasă*, la credința Voastră moștenită dela părinți, lepădând de pe sufletul Vostru orice urmă și orice lanț al străinului.

Să știți că de astă dată eliberarea Voastră de sub jugul maghiar *este pentru totdeauna*. Dușmanul nostru e sdrobit pe veci. Nici odată nu-și va mai putea înălța capul, ca să Vă mai facă vreun rău. Deci întoarceți-Vă la sânul cald al Bisericii noastre cu toată hotărîrea și cu tot curajul.

In curând Vă voiu trimite preoți de ai noștri, întrucât se va putea pe aceia cari v'au păstorit înainte cu patru ani și pe cari îi cunoașteți. Să-i primiți cu bucurie, ca pe niște soli ai biruinții românești.

Mulțumesc în numele Vostru și al meu Preasfințitului meu frate, Episcopul *Nicolae* al Clujului, că s'a îngrijit de Voi cu iubire în acești patru ani de prigonire a credinții Voastre, întru cât a putut, trimițând la Voi câțiva preoți și venind chiar P. Sfinția Sa în persoană ca să Vă întărească în credință.

Vremuri mai bune se deschid de aici înainte pentru oricine e Român. Bisericile vor fi rezidite și redeschise. Starea Voastră se va îmbunătăți, ca să nu mai fiți umiliți de unguri.

Dacă bunul Dumnezeu îmi va ajuta, nu peste mult voiu veni să Vă văd față la față și eu, să Vă aduc cuvânt de mângăiere, să Vă cunosc ranele și lipsurile, ca să știu ce măsuri trebuesc luate pentru îndreptarea lor.

Cea dintâi vizitație a mea după eliberarea din robia maghiară pe urma războiului trecut am făcut-o la voi, cei din județele secuizate. Și de astă dată tot la Voi mi-e gândul să-mi îndreptez cei dintâi pași, ca să mă rog împreună cu Voi și să dăm mulțumită lui Dumnezeu pentru tot binele ce l-a revărsat peste noi.

Și până atunci, trimițându-Vă arhiereasca binecuvântare pentru Voi toți cei ce ați rămas tari în credință și pentru cei cari Vă întoarceți iarăși în sânul Maicii Voastre sufletești, dela care ați fost rupți prin silă, Vă îmbrățișez cu cea mai caldă iubire părintească.

Pentru toate acestea vă zic cu sf. apostol Pavel: „Bucurați-vă pururea întru Domnul, și iarăși zic: Bucurați-vă"!

Sibiu, la 25 Septemvrie 1944.
Al Vostru al tuturor de tot binele voitor:

(ss) Nicolae
arhiepiscop și mitropolit

Pentru cei nedumeriți

Am publicat în coloanele ziarului nostru cuvântarea rostită de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae în Consiliul de Coroană ținut în dimineața zilei de 30 August 1940, cuvântare prin care înaltul ierarh declara răspicat că nu primește arbitrajul dela Viena.

Scopul nostru era să arătăm că și 'n trista zi de debandadă politică s'au găsit români și încă mulți cari au avut patriotica înțelepciune și îndrăsneală de a refuza odiosul dictat.

In adevăr, zece din membri prezenți ai Consiliului de Coroană au votat împotriva lui. I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae și-a și motivat, în chip magistral, refuzul de a primi arbitrajul. Și a făcut acest lucru în numele întregului cler și popor credincios pe care îl păstoria.

Prin urmare: de strigis quae non sunt, nulla quaestio.

Așa se bat „cadeții" noștri!

Continuăm publicarea faptelor de arme, săvârșite de elevii școalelor noastre de ofițeri și subofițeri activi și de rezervă, potrivit relațiilor oficiale:

„Este vrednic de subliniat, în noianul recentelor fapte de arme ale bravei noastre oștiri, avântul și spiritul de sacrificiu al tinerelor noastre vlăstare — elevi ai școlilor de ofițeri și subofițeri.

Astfel:

In operațiunile din zona Chesinț (S-E Arad) elevii școlii de ofițeri rezervă infanterie nr. 4 din Arad, s'au întrecut în eroism cu bravii noștri cavaleriști întru stăvilirea repetatelor și puternicelor atacuri dușmane.

Elevii școlii de subofițeri rezervă infanterie nr. 2 dela Botoșani și cei ai centrului de instrucție jandarmi Timișoara, au luptat eroic cu infanteriștii noștri și cei sovietici, în grelele lupte de apărare din zona Sangu și Vinga (S. Arad).

In operațiunile de dezarmare a trupelor germane din zona Balomir, s'au distins elevii școalei de subofițeri rezervă de infanterie nr. 5 dela Galați, cari, prin inițiativă și curaj, au pus în imposibilitate pe aviatorii germani de a folosi aerodromul dela Balomir.

In fine, Centrul de instrucție Tirol-Caraș, constituind 5 batalioane, se găsește în operațiunile de pe Mureșul inferior, dela 24 August, distingându-se cu osebire în luptele grele dela vest și sud-vest de Timișoara.

Ostașii din toate armele — ofițeri, subofițeri, ai unităților noastre ca și tinerele vlăstare, — ofițeri și subofițeri de mâine, — se întrec în eroism și spirit de jertfă, alături de trupele sovietice aliate, pentru desrobirea Ardealului și împlinirea dreptății românești".

Cartelele de pâne

Expirând vechile cartele de pâne, în săptămâna ce vine se va începe, în toată țara, eliberarea noilor cartele de pâne.

Religie şi caracter

Ne aflăm în pragul unui nou an şcolar. Autorităţile competente fac toate sforţările şi pregătirile necesare, ca să învingă extrem de numeroasele greutăţi pe care războiul le-a pus în calea învăţământului. Şcoala şi îndrumarea tinerelor generaţii alcătuesc un factor atât de important în viaţa popoarelor, încât nu se poate renunţa la el. Fiecare generaţie îşi cere dreptul la lumină, şi împărtăşirea din isvoarele spiritului nu se poate întrerupe pentru anumite generaţii fără urmări păgubitoare.

Pentru biserică şi slujitorii ei începutul unui nou an şcolar este un moment de tresăltare şi bucurie, pentrucă prin acest eveniment biserica este chemată din nou în mijlocul vârstei celei mai preţuite — tinereţea — să dăltuiască şi să cultive sufletul ei cu puterea învăţăturilor creştine şi să îi transfigureze viaţa în lumina unui ideal, ce nu a putut fi până acum întrecut,

Indeosebi, decând slujitorii altarului au fost chemaţi să predea şi în şcoala primară religia, începutul anului şcolar reprezintă o zi de sărbătoare şi de îmbărbătătoare nădejdi, iar pentru preot deschiderea unui câmp vast de activitate.

Iată pentruce, socotim că nu putem trece cu vederea faptul începerii unui an şcolar, fără să semnalăm câteva din îndatoririle ce decurg pentru noi, şi fără o luare serioasă de contact cu realităţile ce ne stau în faţă,

Fie-ne deci îngăduit a lămuri, pentru noi toţi, care este rolul religiei în şcoală, ce poate da ea în concertul celorlalte materii de învăţământ şi, mai ales, ce poate da ea mai mult decât acestea?

Evident orice strădanie educativă are o ţintă, urmăreşte un ideal. Pedagogia, adecă ştiinţa educaţiei, a parcurs un drum lung şi de multe ori neţămurit, până să ajungă a fixa cel mai cuprinzător ideal al educaţiei. Uneori a socotit pe individ ca scop în sine, alteori ca mijloc pentru ajungerea altor scopuri. Au fost epoci în care idealul educaţiei era atribuit cu exclusivitate desvoltării unëia sau alteia dintre facultăţile sufletului. Multă vreme s'a urmărit un ideal intelectualist, alteori unul sentimentalist sau estetic. N'au lipsit nici epoci în care fixarea idealului educaţiei era în funcţie de curentul filosofic al vremii sau de orientarea politică.

Dar toate acestea nu au făcut decât să privească şi să atragă unilateral una dintre facultăţile sufletului, sau să-l angajeze pe om în robia unor curente.

Psihologia modernă — şi aici stă marele ei merit — a dovedit că omul este o unitate şi că în viaţa lui iau parte concomitent toate facultăţile. Prinurmare adevăratul ideal al educaţiei trebue să îmbrăţişeze toate puterile omului.

Aproape toţi pedagogii moderni sunt de acord în a fixa ca ideal suprem al educaţiei *formarea caracterului*.

Dar, dacă scopul ultim al educaţiei este formarea caracterului, putem dela început spune că el a fost indicat şi propus de mult omenirii întregi, chiar de Iisus Hristos în cuvintele: „Fiţi desăvârşiţi, precum şi Tatăl vostru din ceruri desăvârşit este".

Identitatea dintre idealul educaţiei pe care au ajuns să-l formuleze pedagogii din zilele noastre, cu idealul pe care îl întâlnim în Evanghelie, ne face să vedem, de la început, ce rost covârşitor poate avea religia pentru realizarea idealului educativ.

Mărturisim că deşi gedagogii sunt de acord în ceeace priveşte idealul educaţiei, totuşi diferă în ceeace priveşte mijloacele şi căile de realizare a lui. In tratatele noastre de pedagogie întâlnim capitole ca acestea: „Rolul educaţiei fizice în formarea caracterului"; „Educaţia morală", „Cultura estetică şi caracterul", însă aproape nimic despre rolul religiei în formarea caracterului. Ceea ce mi se pare o mare greşală. O fi contribuit fiecare din aceste activităţi practice şi fizice cu ceva la formarea caracterului — nu zicem nu, — dar rădăcinile din care se desvoltă şi prin care se hrăneşte spiritual caracterul ni le dă religia. Caracter moral fără religie e o abstracţiune, e o făptură artificială şi dacă totuşi va voi cineva să ni-l arate în realilatea vie a vieţii, el nu va putea rezista niciodată furtunoaselor valuri ale ei.

Căci de se va continua cu formarea caracterelor numai prin „educaţia voinţii" ori a intelectului, sau prin exerciţii fizice, vom auzi până departe în viitor strigătul: „Ne trebue caractere", „lipsesc caractere".

Influenţa pe care o exercită religia asupra sufletului cu felul în care ea contribue la descătuşarea lui de patimi, e altfel decât a celorlalte metode. Ea nu se adresează din afară spre interior, nu vorbeşte părţilor ci întregului, pătrunde până în adâncul sufletului, până în conştiinţă pe care o luminează şi o întăreşte ca veghetoare a întregii activităţi a omului.

Prin religie este deşteptat eul nostru cel mai lăuntric şi adus la deplină claritate şi siguranţă a scopului său în lume, pentru a-l face să hotărască şi să poruncească pornirilor inferioare ale trupului.

Dacă „conştiinţa, zice Foerster, nu mai e un templu în care grăeşte dumnezeirea", atunci orice îndemn la împlinirea legii morale este insuficient, şi nu rezistă multelor ispite ce vin dinlăuntru şi din afară.

Ori conştiinţa îşi poate menţine funcţia ei veghetoare numai dacă nu se confundă cu cele lumeşti, şi dacă menţine o legătură vie cu Dumnezeu. Din această legătură a eului lăuntric cu viaţa cea veşnică, cu învierea care este dogma centrală a creştinismului, poate isvorî cea mai multă energie spirituală, cel mai mare entuziasm în împlinirea binelui.

Impreună cu ridicarea eului lăuntric şi legarea lui de valorile veşnice, religia influenţează şi asupra facultăţilor sufletului.

Raţiunii îi deschide uşile spre adevărul absolut. Prin religie se luminează taina existenţii şi a menirii omului în lume. Prin ea se dă minţii cea mai largă şi mai cuprinzătoare concepţie de viaţă, Religia ofere minţii adevărul care mântue.

Sentimentului religia îi dă puterea să se înalţe de la cele de jos la cele de sus, dela cele relative la cele absolute. Afectivitatea omului nu poate găsi un teren mai larg de desvoltare ca în religie, dar nici un sprijin de întărire a lui împotriva atragerilor ca de plumb sprë păcat.

Certitudinile adevărului revelat nu se resfrâng numai asupra raţiunii, ci şi asupra sentimentului şi voinţei. Credinţa în Dumnezeu este ca o fortăreaţă a întregii fiinţi omeneşti, e pilonul fără de care nu se poate forma şi păstra caracterul.

Căci caracterul nu se poate menţine numai pe o coordonată orizontală, nu-l poate menţine nici o educaţie morală laică, oricâte norme ar da, nici mediul social care se schimbă şi nu are consecvenţă. E de lipsă în formarea şi susţinerea caracterului de coordonată verticală a religiei, prin care omul se leagă cu Dumnëzeu. Numai aceasta menţine în stare de trezire conştiinţa şi îi dă puterë să exercite o acţiune de purificare şi sublimare a sentimentelor.

Sentimentul iubirii, ca să vorbim numai despre cel mai tare sentiment, poate fi sublimat şi direcţionat, în functia lui de corolar al caracterului, numai printr'o legătură cu supranaturalul. Altfel el ajunge, într'o etapă din desvoltarea individului, o mare piedecă în calea desăvârşirii.

Formarea caracterului este în strânsă legătură cu educaţia voinţei. Dar felul cum se înţelege educaţia acestei facultăţi, lasă să se vadă, că ea singură nu se poate susţinea şi nu poate forma caracterul. Voinţei omului modern, angajată şi cheltuită atât de mult pe panta distrugerilor, îi lipseşte puterea de a voi şi a realiza binele în locul răului. Omul modern nu e lipsit de voinţă, ci de „voinţa de a voi binele" şi aceasta pentrucă voinţa lui nu e luminată şi întărită de o conştiinţă şi de un ideal care să fie ca un contra-pond al cheltuirilor inferioare în care este târâtă.

Adevărata cunoaştere a facultăţilor sufleteşti ne arată că ele sunt în stare naturală slabe, supuse multor greşeli. Pentru activarea lor superioară religia le comunică puterea supranaturală a harului. Este ceea ce îl face pe marele pedagóg al zilelor noastre F. W. Foerster, să deschidă un capitol nou în educaţia voinţei, acela despre: „Voinţă şi har", prin carë se alungă „iluzia mântuirii prin sine".

Ne oprim aici cu arătarea puterilor pe cara religia le comunică sufletului spre ajungerea idealului superior al educaţiei. Din ele se poate vedea ce rol covârşitor are religia în formarea caracterului moral. Ea este de fapt „sfera propriei vieţi a caracterului", şi fără sprijinul ei nu e posibilă îngrijirea sufletului.

Dar marele rol al religiei în formarea şi menţinerea caracterului moral aduce cu sine un mare obligament pentru propunătorii ei în şcoală. Ei sunt chemaţi să ducă clipă cu clipă în mijlocul tineretului pe Iisus Hristos, cu întreagă comoara vie a învăţăturilor şi puterilor supranaturale date de El, pentru desăvârşirea şi mântuirea tuturor oamenilor.

Preot Vasile Coman

Serviciul religios

In catedrala mitrop. din Sibiu: *Duminecă 1 Octomvrie 1944*, servesc: Cons. Ieronim Grovu, Gheorghe Secaş şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu şi Dr. Grigorie T. Marcu. *Predică: cons. Gh. Secaş.* — La Oastea Domnului predică: *Preot Dr. Ioan Chioariu* dela parohia Sibiu-inf.

FOIŞOARA

Raport din ţinut desrobit

Respectuos raportez că m'am prezentat în parohia Băţanii Mari, jud. Trei Scaune, în ziua de 24 Sept. şi am găsit următoarele:

Românii s'au menţinut în ortodoxie, 57 suflete pe care nu le-au putut converti. Când ne-am întâlnit, ne-am îmbrăţişat cu ochii înecaţi în lacrimi. Cei trecuţi forţat declară că în cei patru ani n'au fost barem unul la biserica reformată! Am venit cu toţii la biserică şi am mulţumit lui Dumnezeu plângând că ne-a scăpat de unguri.

Preoţii reformaţi au fugit cu toţii, afară de cei din Racoşul de Sus, Băţanii Mici, Filea (din regiunea asta), şi nu sunt sigur dacă a rămas cel rom. catolic în Baraolt. Toţi au fost cei mai periculoşi duşmani ai românilor.

Situaţia bisericilor: In Băţanii Mari e cum am lăsat-o: curată, aerisită în toată luna de către epitrop. In Bodoş: Altarul isbit cu săcurea, prestolul întors la pământ şi sf. moaşte aruncate, sf. Evanghelie cu foile rupte la mijloc, crucile de pe bis. şi turn au fost doborâte şi aruncate jos, iar flăcăii de unguri s'au murdărit pe ele. Sf. icoane, potir, odăjdii au fost luate de românceIe Maria Galiţa şi Bucura Bogdan şi păstrate cu grija şi sf. Evang. aşa ruptă.

Aici au fost de asemenea bătuţi credincioşii. Sf. antimis a fost purtat în sân timp de 4 ani de către Bucura N. Bogdan, care-i cunoştea însemnătatea! Ferestrele au fost sparte toate. Imi spun toţi că mă vedeau în vis şi le ţineam sf. slujbe. Aveau toţi aghiazmă din care gustau în sărbători. Bucura Bogdan spune că în cei 4 ani, la cele 4 sf. Paşti a cuminecat-o Dumnezeu: („négyszer kaptam urvacsorát az Istentöl!") I-am găsit mai înfocaţi credincioşi decât i-am lăsat. Le-au ţinut slujbe de câteva ori păr. Petruţ din Vălcele. Nicolae Alexandru din Băţanii Mari şi-a dus o copilă s'o boteze tocmai la Covasna. Protopopul ref. Nagy Elek i-a spus că şi el ar fi botezat-o, dar i-a răspuns: „a református keresztelés nem ó, nem szent! („botezul reformat nu-i ort. sfânt"). In Aita Seacă era pe patul de moarte Petru Ilieş care a întrebat: „hát ha meg halok, milyen harangot huznak? („şi dacă mor ce clopot îmi vor trage?") — răspunsul a fost: hát csak a reformátust, mert a miénket nem engedik! („se va trage cel reformat, pentru al nostru nu-i admis să se tragă"). Atunci a strigat bătrânul: jajj Istenem! nem tudok meghalni, nem kell egy magyar harang sem! („vai, Dumnezeule, atunci nu pot să mor, nu-mi trebue clopot unguresc"). — Avea 80 ani, a murit şi totuş preotul reformat l-a îngropat. I. P. Sf. a dat acum ordin să i se facă prohodul deasupra gropii.

Atât în parohie, cât şi în filia Bodoş bisericile n'au fost dărâmate. In comunele vecine: Herculian au fost dărâmate turnurile şi altarul, apoi au spoit peste picturi şi au transformat biserica în sală de dans — din ordinul preotului ref. Rozsondai Adam, (e din Hălmeag) azi e fugit cu armata ungurească. In Biborţeni a fost dărâmată până în temelii, ne mai cunoscându-se locul unde era biserica. Materialul l-au dus ungurii prin curţi, din ordinul pr. ref. Molnar Béla, care e fugit cu armata ungară. In Racoşul de Sus s'a dărâmat, şi din acel material s'a făcut pe acelaş loc şcoală pentru copii mici, din ordinul protopopului unitarian Kelemen Pişta, care e acasă.

Cum bisericile au fost dărâmate din ordinul autorităţilor bis. locale şi cu consimţământul cetăţenilor maghiari, al comitetelor bis., ar trebui să *intrăm cu sf. slujbe în bisericile reformate* atâta timp cât ne vor despăgubi sau construi altele, cum au fost! Dacă nu ni se aprobă acest lucru, acum, când ungurii nu pot protesta, nici n'au unde, atunci mai bine părăsim şi noi aceste regiuni periculoase. Ar mai trebui puse table pe pereţii caselor acelor unguri cari au dărâmat bis. şi cari au bătut sau ofensat pe români — cu inscripţia: „Dărâmat bis. ort. în anul 1940" sau „persecutat şi bătut pe români în 1940—1944", ca să-i mustre conştiinţa şi să fie expuşi în faţa lumii toată viaţa. Legea poate să-i amnestieze, dar noi nu-i vom ierta!

Preoţii unguri plecaţi nu vor mai veni la posturile lor. Se nasc alte curiozităţi, şi rugăm ordin în acest sens, dela cei chemaţi.

Biblioteca o am întactă.

In parohia Apaţa, până la venirea altui preot, slujesc a doua duminecă. Acolo, credincioşii sunt câştigaţi pentru Domnul.

Aici încă n'au sosit autorităţi administrative. Avem 3 jandarmi şi eu. Cantorul Roman Gh. e prizonier în Rusia. (A fost utilizat în Racoşul de Jos).

Acum au să vină la ortodoxie o serie de unguri — aşa văd aici. — Nu sunt de părere să-i primim!

Pr. I. Garcea

In toate ţările s'au început reforme largi în structura socială a colectivităţii în direcţia unei ordini mai drepte, mai morale, a unui spirit mai frăţesc. Dacă la sacrificii sunt chemaţi toţi în vremuri grele pentru neam, toţi trebue să fie făcuţi părtaşi şi la bunurile pentru cari au luptat. Timpurile viitoare nu vor mai suporta exageratele inegalităţi materiale şi distanţe între clasele sociale. Duhul vremii impune realizarea celei mai desăvârşite comunităţi între fiii aceluiaş popor. Sentimentul de răspundere care trebue să fie făcut normă pentru existenţa indivizilor, e sfidat mai ales de cei cari, în timp ce fiii ţării îşi varsă sângele pe front, iar familiile lor se ofilesc în suferinţă, acumulează prin tot felul de speculaţii averi fabuloase. Reformele sociale ale viitorului trebue să înceapă de acea cu sequestrarea averilor îngrămădite în timpul războiului *în mod necinstit ori prin conjuncturi cari nu dau dreptul la câştiguri exagerate. Din acele averi vor trebui să fie create instituţii de ajutorare şi de ocrotire a celor ce au dat atât de mult acestui războiu, încât nu mai sunt în stare să facă faţă greutăţilor vieţii.*

Invit preoţimea noastră să se angajeze în această misiune de pregătire a sufletelor pentru schimbările de ordin social-creştin pe cari le vor impune timpurile viitoare. Precum a fost totdeauna o preoţime a poporului, înfrăţită cu el în greutăţile sorţii, aşa să rămână şi de aici înainte: apropiată de sufletele celor mulţi şi smeriţi.

(I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE, în cuvântarea de deschidere a Adunării eparhiale din 2 Maiu 1943).

(58) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III a Ghijasa de jos, din protopopiatul Agnita, se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 (treizeci) zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele acestei parohii sunt:

1) Salarul dela Stat.

2) Sesiunea parohială 13 jugăre, din care 9 jugăre necomasat arabil şi 4 jugăre comasat fânaţe.

3) Drept în păşune pentru 2 vite ca orice proprietar, şi pe ogoare câte vite are.

4) Două sorţi de lemne de foc, una gratuit şi a doua cu preţul de strigare; transportul lemnelor gratuit, fasonatul privind pe preot.

5) Venitele stolare stabilite în protopopiat.

6) Casă parohială nouă, cu toate dependinţele necesare unei gospodării.

Cererile de concurs, însoţite de toate actele prescrise în regulamentul pentru parohii şi de încuviinţarea de candidare exoperată dela I. P. S. Mitropolit, se vor înainta în termen Oficiului Protopopesc din Agnita, iar concurenţii, cu prealabila încuviinţare a subsemnatului, se vor prezenta în parohie într'o zi de Duminică sau sărbătoare spre a sluji în biserică, a predica şi a face cunoştinţă cu credincioşii.

Agnita, la 1 Septemvrie 1944.

Oficiul protopopesc al Agnitei în înţelegere cu consiliul parohial din Ghijasa de jos.

Preot Mihail Leicu
adm. protopopesc

Dragoste

Pentru Tine, Doamne, numai pentru Tine,
Am cules argintul nopţilor de Mai,
Am legat în cântec zumzet de albine.
Glas de aiăută, dulce vers de Mai.
Am aprins în suflet tinere văpăi,
In luciri de aur, flăcări de rubine.
Am căutat în noapte, luminate căi,
Către tine. Doamne, numai către Tine.
Am citit din file vechi cu slovă ştearsă,
Stih de preamărire Sfânt numelui Tău.
Am ţesut în pânză Jertfa Ta nearsă;
Ce-a sdrobit tăria veşnicului rău.
Am cântat iubirea Sfintelor femei,
Care au mers la groapă ca să Ţi-se'nchine;
Am cusut din raze râuri de scântei,
Pentru Tine, Doamne, numai pentru Tine.
Ţi-am trimis spre Ceruri tainică solie,
Dragoste curată, dor nepătimaş,
Să-mi găteşti de nuntă haină argintie,
Şi'n sclipiri de soare, să-mi găteşti sălaş.
Dragostea curată, dorul din solii,
Cu miros de smirnă'n rugă să se'mbie,
Ca să urce fumu'n valuri viorii,
Către Tine, Doamne, numai pentru Tine.
Pentru Tine, Doamne, numai pentru Tine,
Vreau să-mi plângă, albe, oasele sub roţi,
Vreau să-mi curgă, rumen, sângele din vine,
Trupul meu cel fraged să mi-l rupă toţi,
Invelită'n haina marilor dureri,
Să păşesc pe calea grelelor tăceri,
Către Tine, Doamne, numai pentru Tine.

Florica Laţcu

Psihologie bolnavă

La Sâmbăta de Sus — la Sf. Mânăstire a lui Constantin Brâncoveanu, renovată şi îngrijită cu mână de excelent organizator de I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* unde poţi vedea şi un minunat parc cu rare flori de munte şi de baltă sădite de mâna I. P. Sf. Sale, — are obicelul Marele nostru ierarh să reţină la masă pe intelectualii credincioşi, cari vin acolo cu ocazia frumosului pelerinaj al „Oştii Domnului" în Vinerea luminată.

Mi-aduc aminte, că în aceea zi de la Izvorul Tămăduirii din Mai 1941, fiind de faţă şi fostul primministru general *Văitoianu* şi organele oficiale din Sibiu şi Făgăraş, mi-am permis la masă întrebarea:

I. P. Sf. Stăpâne, oare ce psihologie bolnavă o fi având Italia şi Germania să ne cluntească Ardealul, să creadă, că aşa să poate câştiga sufletul unui popor, să pretindă să luptăm alături de ei, când tot sufletul nostru este alături de Franţa şi Anglia, căci ele ne-au ajutat să creăm România întregită? — Parcă văd şi acum faţa luminată de o bunătate a înaltului ierarh, puţin stânjenită de întrebarea mea, căci era o întrebare, ce zăcea în sufletul fiecărui bun român, dar nu prea era voe nici s'o formulezi, cu atât mai puţin să se dea răspuns la ea...

Oare ce psihologie bolnavă îndeamnă azi pe unguri şi pe germani să continue războiul? Ce speranţă mai pot avea? Ce rol joacă, dacă cu câteva săptămâni criminalii războiului îşi prelungesc viaţa şi în schimb zeci de mii de vieţi cad zilnic în ţara lor din cauza lor.

Răspunsul: la mijloc e psihologia bolnavă, prin care Hitler şi oamenii lui s'au îndepărtat de marile adevăruri din Biblie, ridicând minciuna, persecuţia, rasismul la rangul de dogmă...

Va rămânea etern dealungul veacurilor adevărul: Pe cine vrea să pedepsească Dumnezeu, îi ia întâi minţile.

Dr. M. Suciu Sibianu

Bibliografie

„*Factorii transilvani ai Unirii. 6 conferinţe pentru comemorarea unui sfert de veac dela Unirea din Alba Iulia*", publicate de *Extensiunea Academică*. Braşov 1944, p. 175.

Împlinirea primului sfert de veac dela Adunarea Naţională din *1 Decemvrie 1918* nu a putut fi sărbătorită în chip demn. Nefastele împrejurări, create prin al doilea război mondial, au ridicat piedeci de neînlăturat în calea oricărei năzuinţe de a da zilei de *1 Decemvrie 1943* cuvenita atenţiune. Câteva publicaţiuni ocazionale au apărut totuş în capitala Ţării, la Sibiu şi la Braşov. Cea mai impunătoare, ca cuprins şi ca formă, este publicaţiunea Extensiunii Academice din Braşov, care pe extensiune de 175 pagini analizează principalii „*factori transilvani ai Unirii*", în aceste 6 conferinţe rostite toate de către distinşi profesori ai *Academiei de Inalte Studii Comerciale din Cluj-Braşov*: 1. Prof. *I. Mateiu*, despre *Rolul bisericii în pregătirea Unirii*; 2. Prof. *P. Roşca* despre *Rolul şcoalei în pregătirea Unirii*; 3. Prof. *I. Gherghel* despre *Rolul ziaristicei în pregătirea Unirii*; 4 Prof. *G. Cioranu* despre *Rolul băncilor româneşti în pregătirea Unirii*; 5. Prof. *S. Lupaş* despre *Acţiunea politică în pregătirea Unirii*, şi 6. Prof. *I. Gârbacea* despre *lupta „Asociaţiunii pentru eliberare*.

Conferinţele acestea vor contribui să s p o r e a s c ă prestigiul ştiinţific-cultural nu numai al celor cari le-au rostit cu atâta precisiune şi putere de convingere, ci şi al instituţiunii de învăţământ universitar, în serviciul căreia se găsesc conferenţiarii.

Meritul principal revine *Prorectorului I. Mateiu*, care a înţeles, şi de astădată ca şi în trecut, să ia iniţiativa şi să ducă la deplin succes această impunătoare afirmare ştiinţifică a „*Extensiunii Academice*" întemeiate şi îndrumate de D-Sa cu exemplară însufleţire şi tenacitate.

Lector

FARMACIILE DE SERVICIU

Sâmbătă 30 Sept. Dr. Hans Binder, str. A. Iancu 9
Duminecă 1 Oct. Victor Lieb str. Regina Maria 59

Invăţătura zilei

Cine are bogăţia lumii acesteia şi se uită la fratele său care este în nevoe şi îşi închide inima dinspre el, cum rămâne în acela dragostea lui Dumnezeu? I Ioan 3, 17

CALENDAR CREŞTIN

Biserica ortodoxă prăznueşte:
Duminecă 1 Oct. — Ap. Anania
Luni 2 Oct. — M. Ciprian

Preoţi cu crucea'n frunte

Dela preotul Munteanu dela Belgrad la protopopul A. Munteanu din Huedin

Era pe vremea când, din Daci şi Romani se plămădea la Dunărea de jos viteazul neam al Românilor de mai târziu. Pajura romană nu mai putea ţtnea în toată siguranţa straja graniţii de miazănoapte. In faţa cutropirilor ce nu vor înceta vreme de 1000 de ani (250—1241), strămoşii noştri legaţi de glie îşi aninaseră nădejdile în viaţa cea plină de taine şi minuni, pe care le-o propovăduiseră vlădicii şi preoţii şi pe care le-o înrădăcinaseră în suflet, ca pe un lăsământ din urmă, mucenicii nouii credinţe creştineşti. Unul dintre aceştia a fost şi preotul Munteanu despre care ne este vorba astăzi.

Sinaxarul îi zice Montanus din Singidunum, adică un preot coborît din munţi, probabil ai Mehedinţilor ori Banatului, în şesul dunărean al Belgradului, care pe la începutul veacului IV după Hristos nu putea avea alţi locuitori decât străbuni de-ai noştri, „străromâni", cum le spun învăţaţii, şi cari s'au păstrat foarte numeroşi în tot lungul Balcanilor.

Cumplită prigoană se iscase pe vremea aceea împotriva creştinilor. Slujbaşi împărăteşti alergau pretutindeni să prindă pe îndrumătorii Bisericii lui Hristos. Ca să-şi piardă urma din calea răuvoitorilor, cărora de bună seamă le va fi biciuit cu asprime viaţa lor ticăloasă, părintele Munteanu fuge împreună cu soţia sa, Maxima, în capitala provinciei, la Sirmium, Mitroviţa de azi de pe malurile Savei, cele de vre-o 90 km. spre asfinţit. Aici a stat câtva timp ascuns, trimiţând doar câte-o poruncă la credincioşii săi din Belgrad prin câte-un binefăcător. Furia păgână s'a deslănţuit însă şi mai puternică în acel oraş. După mulţi sfinţi mucenici, au tost prinşi şi preotul Munteanu şi preoteasa Maxima.

Aprigul cârmuitor al ţinutului, Probus i-a cerut să aducă jertfă zeilor păgâni şi să asculte de porunca împăraţilor, dacă nu, va fi supus la chinuri. Preotul a răspuns senin că mai bine rabdă aici, decât să se lase de Hristos. „De vrei să mă dai la munci, spunea el, mă voi bucura că pot fi şi eu părtaş la patima Domnului meu".

Văzându-l atât de neclintit, cărmuitorul a căutat să înduplece măcar pe preoteasa Maxima, pe care o credea mai slabă. Mare i-a fost însă mirarea când află că şi ea cere aceeaş suferinţă pentru Hristos ca şi soţul său. După câteva zile de chinuri, ei fură aduşi din nou.

— Nebuni sânteţi voi, întrebă Probus, că nu vă preţuiţi viaţa?

— „Cele nebune ale lumii le-a ales Dumnezeu ca să facă de râs pe cei înţelepţi", a răspuns preotul Munteanu.

Intărâtat, Probus porunci ca cei doi să fie aruncaţi în valurile Savei, după ce li se va atârna câte-o piatră de gât.

Ajunşi pe malul râului, părintele Munteanu şi-a ridicat mâinile pe cer, zicând: „Doamne, Iisuse Hristoase, primeşte sufletul robilor tăi Munteanu şi Maxima, cari pătimesc pentru numele tău. Creşte Doamne şi apără turma ta cea credincioasă a Bisericii tale din aceste ţinuturi ale Dunării, unde văd cu ochii minţii cum se ridică un popor nou, care va chema în limbă romană numele tău cel sfânt prin Biserică".

Aşa s'a sfârşit în 26 Martie 304 viaţa vrednicului preot Munteanu dela Belgrad. Sfinţitele lor trupuri, scoase la mal, au fost duse de credincioşi şi păstrate cu sfinţenie ca nişte odoare de mult preţ.

* * *

Dela preotul Munteanu din părţile Belgradului şi până la protopopul A. Munteanu dela Huedin, mort şi el acum 4 ani pentru credinţa străbună, un şir întreg de propovăduitori ai legii strămoşeşti s'au dăruit, jertfă curată şi bine primită, pe altarul credinţii noastre de totdeauna. Numele lor adesea a rămas necunoscut. Roada lor însă, îndrumarea neamului nostru, în vremi când n'aveam o rânduială politică unitară, precum şi păstrarea lui pe linia jertfelniciei pentru creştinătate şi pentru o viaţă plină de cinste şi omenire, stă mărturie dealungul întregii istorii româneşti. **T.**

O reabilitare

Oameni de caracter

Am publicat, la timp ştirea că dl *Ion I. Lapedatu* şi-a reluat funcţiunea de viceguvernator al Băncii Naţionale.

Acum aflăm, că *destituirea* dlui I. I. Lapedatu din acest post a fost o volnicie de-a regimului dictatorial dispărut. Motivul adevărat al destituirii nu era „limita de vârstă", ci cu totul altceva: Guvernul Antonescu, văzând că nădejdea sa, pusă în Germania, a dat greş, în faţa furtunii ce se ridica din toate părţile a voit *să evacueze şi averea Băncii Naţionale*. La acest fapt, de spoliere a ţării, s'au opus, cu toată hotărârea, atât dl *Ion I. Lapedatu*, cât şi dl *C. Teodorescu*, administratori ai Băncii Naţionale. Această opoziţie fusese pricina, pentru care cei doi administratori incomozi trebuiau înlăturaţi Sfârşitul se ştie: *reabilitarea* celor vrednici din partea noului guvern.

Capitulare fără condiţii

Bucureşti 30 — Luând cuvântul în Camera Comunelor, cu privire la tratamentul ce urmează a fi aplicat Germaniei, dl Eden a afirmat că nu există decât o singură pace: aceea de care va rezulta capitularea fără condiţii a Germaniei. Nu poate fi vorba de o pace negociată. Germania şi Japonia trebue puse în imposibilitatea de a reedita acţiunile lor nefericite din trecut. Nu ne putem lua responsabilitatea celor ce se vor întâmpla în viitor, aplicând acum Germaniei şi Japoniei o îngăduinţă primejdioasă, — a încheiat dl Eden.

Cu privire la Bulgaria, Domnia Sa a spus că nu se va semna cu ea armistiţiul până nu-şi va retrage trupele din teritoriile Greciei şi Jugoslaviei, ocupate în 1941.

Supraveghiaţi

In vremea din urmă s'au produs în Ungaria numeroase manifestări împotriva războiului, cu deosebire în bisericile romano-catolice. Pentru a preveni asemenea manifestări, autorităţile ungureşti au numit funcţionari speciali, cari au să asiste la slujbele religioase şi să vegheze asupra atitudinii clerului şi credincioşilor catolici. Un congres al rom.-catolicilor din Ungaria a fost interzis de guvern.

NOU DESCHIS! NOU DESCHIS!

în strada Târgul Vinului Nr. 8

Atelierul HIDRO-TEHNICA

NICHIFOR GREGORIAN

63 3—3

Sublocotenentul erou

Mircea M. Antonescu

Vineri 29 Septemvrie a. c. s'a făcut în cimitirul Eroilor — Dumbrava — din Sibiu reînhumarea rămăşiţelor pământeşti ale Sublocot. activ Mircea M. Antonescu din Regimentul Centrului de Instrucţie Moto-Mecanizat, căzut eroic pe câmpul de onoare, luptând pe Mureşul durerilor şi speranţelor româneşti pentru desrobirea Transilvaniei.

Serviciul religios a fost oficiat de Sfinţia Sa Consilier Emilian Cioran, preot protopop Albu şi preot Căpitan Negoiţă. In afară de membrii familiei Doamna şi dl Procuror General Mihai Gh. Antonescu, rude, se mai aflau prezenţi toţi Consilierii Curţii de Apel din Sibiu în frunte cu dl. Prim-Preşedinte Papp, magistraţi, ofiţeri, din Garnizoana Sibiu în frunte cu dl Colonel Ignătescu, o companie de onoare dela Centrul de Instrucţie al Cavaleriei de sub comanda dlui Lt.-Atanasescu, etc.

Sublocotenentul Mircea M. Antonescu, a fost un element distins al armatei, de aceea şi pierderea lui este unanim regretată.

Promovat Sublocotenent în Mai 1944, în ziua de 26 August 1944 pleacă cu Regimentul 4 Vânători Moto, să desrobească pe fraţii de sub groaznică impilare străină.

Ajunge până pe Mureşul mijlociu unde în iureşul unor lupte crâncene căutând să fixeze un cap de pod o schije de brand inamică închide pentru totdeauna o energie şi o rezistenţă românească. Astfel în apusul zilei de 17 Septemvrie 1944 Sublocot. Mircea M. Antonescu cade ca un pion al datoriei în luptă pentru desrobirea Patriei. Meritele acestui ofiţer de elită au fost scoase în evidenţă de către părintele protopop Albu şi Lt. Anastasescu dela Centrul de Instrucţie al Cavaleriei.

Camarazii lui de arme şi-au luat un jalnic adio dela acela care cu bărbăţie şi dreptate a înfruntat moartea.

Pregătiri de înapoiere

Ministerul culturii naţionale înştiinţează Rectoratul *universităţii Cluj-Sibiu, că-l autorizează să constitue comisia cu care să se deplaseze la* Cluj, — *când vor permite operaţiile militare, — spre luarea măsurilor necesare pentru funcţionarea universităţii.*

Situaţia din Moldova

Bucureşti 29 — In şedinţa Consiliului de miniştri de ieri, d. D. Negel, ministrul Agriculturii şi dl gen. Dămăceanu, ministrul internelor, au făcut un raport asupra situaţiei din Moldova aşa cum au constatat-o la faţa locului şi asupra măsurilor pe care le-au luat.

Dl Roosevelt avertizează Argentina

New-Xork — In cadrele obicinuitei conferinţe de presă dela Casa Albă, Preşedintele Roosevelt a dat un sever avertisment Argentinei, care prin atitudinea ei profascistă a îngreunat apărarea continentului american faţă de influenţele hitleriste.

Români ridicaţi şi duşi

Mai cu seamă din Cluj şi din ţinutul Năsăudului, autorităţile ungureşti au ridicat o seamă de intelectuali români şi de plugari mai înstăriţi, ducându-i spre interiorul Ungariei.

Autorităţile maghiare din oraşul Dej au deţinut şi transportat pe următorii:

Dr. Ion Prodan fost prefect, Dr. Iuliu Micşa, Dr. Victor Micşa, Dr. Al, Coroiu, Dr. V. Mihali, advocaţi, M. Zaharia, prot. ort. al Dejului, Pr. I. Purdea, Al. Bărbos fost prim pretor şi soţia, Cornel Pop, I. Filip şi soţia, Ciupe, Lădariu, învăţător, Dr. Ionică Moldovanu advocat, R. Rusu, Gh. Costea prot., împreună cu alţi 50 de intelectuali, meseriaşi şi lucrători.

In aceeaşi situaţie se află şi alţi mulţi ardeleni, al căror nume până acum nu se cunoaşte.

Comisiile de purificarea magistraturii

Ministerul Justiţiei a format comisiile de purificare a magistraturii. S'au stabilit comisiunile următoare:

La Sibiu: dnii Popp, Antonescu şi N. Alexandrescu; la Braşov: dnii Popp, Teodorescu şi Pienescu; la Arad: dnii Popp, Savals [?] şi Dobrescu; la Timişoara: dnii Popp, Niculescu şi D. Nicolescu.

Luptele din pustă

Ieri, dela Radio Budapesta, s'au anunţat lupte grele defensive în regiunile Seghedin, Macău şi Giula. — Guvernul dela Pesta declară că situaţia Ungariei e mai gravă azi decât cea dela Mohaci şi Trianon.

SITUAŢIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operaţiunilor din ziua de 29 Septemvrie:

In centrul Transilvaniei, trupele noastre, cari au depăşit Mureşul superior pe un front larg, îşi continuă înaintarea.

In Transilvania de Vest, trupele române în colaborare cu trupele ruseşti au realizat noi succese. Oraşul Salonta a fost cucerit. In Ungaria, a fost cucerit oraşul Gyula.

In adaus la comunicat se precizează că trupele române au cucerit pe Mureş, Mureşeni şi alte localităţi, iar trupele sovietice Sf. Ana de Mureş, Podeni şi Remetea.

Pe Crişul Negru au ajuns la 15 km. Vest şi Nord Vest Salonta.

In Banat au ocupat localitatea Şopotul Nou şi au atins graniţa Iugoslaviei

Frontul din Răsărit

Londra 30 — Armata roşie a curăţit în întregime Estonia de Germani. Aceştia se mai află numai în insulele Oesel şi Pagol. Germanii au pierdut în Estonia peste 45.000 oameni, dintre cari 30.000 morţi şi 15.000 prizonieri. 87 tancuri germane au fost capturate şi 86 distruse. Prada de război se cifrează la peste 2000 vagoane de cale ferată.

In Carpaţii de Nord sunt lupte de-a-lungul frontierei Cehoslovace. Armatele ruseşti au cucerit o localitate la un km. depărtare de frontiera Ruteniei.

Frontul din Balcani

Londra 30 — Comunicatul mareşalului Tito anunţă că a fost cucerit oraşul Strumiţa, în Macedonia, la circa 20 km. depărtare de frontiera Bulgariei.

Linia ferată Ljubliana-Zagreb este aproape toată în mâna Sârbilor.

In aceste regiuni un întreg regiment austriac s'a predat.

Frontul din Apus

Londra 30 — Armatele aliate din Vest şi-au întărit poziţiile pe un front lung de 700 km.

Ieri armata a doua şi-a extins poziţiile ei. Se semnalează noui înaintări la Nord de Eindhoven, fiind cucerite două localităţi.

La Nord-Est de Nanciy 82 tancuri germane au fost scoase din acţiune.

Peste 1000 bombardiere grele, pornind de pe baze din Marea Britanie, au atacat ieri Saarbruiicken, pe linia Sigfried şi alte localităţi din Vestul Germaniei. 31 avioane de luptă germane au fost doborîte.

A fost acordat un armistiţiu trupelor germane care luptă în oraşul Calais, pentru evacuarea populaţiei. Armistiţiul expiră astăzi la amează.

Frontul din Italia

In Italia, linia gotică a fost în întregime străpunsă.

In Nordul Italiei, muncitorii au declarat grevă la Milano, Torino, Genua şi în alte localităţi.

Ultima Oră

Bucureşti 30 — Guvernul regal român face cunoscut guvernului maghiar că dacă până la 1 Oct., ora 24, nu pune în libertate pe reprezentanţii Bisericii şi personalităţile româneşti din Ardealul de Nord care au fost arestate, va proceda imediat la arestări similare.

— Se aşteaptă intrarea Italiei în război împotriva Japoniei.

— Delegaţia guvernului român plecată în Moldova s'a înapoiat.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL XCII SIBIU, Marți 3 Octomvrie 1944 **Exemplarul Lei 7.-** Nr. 59

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Apare zilnic

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. - Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile
se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Repartizarea bunurilor lumii

In învolburarea de gânduri ce au izbucnit odată cu ruperea zăgazurilor ce îndiguiau presa românească — ferind-o uneori de exagerări și greșeli, dar aservind-o prea adesea vreunui ambițios potentat de-o clipă — se vântură tot felul de idei. Dar până la urmă vezi că ceea ce atârnă mai greu în cumpănă — în afară de marea dorință de desrobire a fraților subjugați — este tot vechea și imensa problemă a existenței, a traiului, a averii. Problemă pe care o privește fiecare din punctul său de vedere, și de aceea observăm că există și în această privință, ca în multe altele, câte capete atâtea înțelesuri — quot capita, tot sensus, *cum spuneau Latinii. De aceea se impune o călăuză, un dreptar, pe care noi îl avem în învățătura Mântuitorului și în părerile Sfinților Părinți ai Bisericii.*

De sigur, Mântuitorul nu s'a ocupat direct de problemele economice și sociale. El urmărea altceva: mântuirea sufletului, împăcarea omului cu Dumnezeu. In chip indirect însă, din învățăturile și parabolele sale reies limpede directivele cugetării creștine cu privire la bunurile materiale ale lumii.

Astfel, în Sfânta Evanghelie, bunurile materiale sunt puse în legătură cu ideea de Providență. Tatăl ceresc, care poartă grijă de toate făpturile, îngrijește ca omul să nu ducă lipsă de cele de trebuință pentru viață. Omul nu trebue deci să se străduiască în chip excesiv pentru cele necesare traiului. Acestea nu sunt scopuri în sine, ci mijloace pentru scopuri mai înalte. Apoi, bunurile materiale sunt o grozavă piatră de încercare pentru viața morală. Puțini sunt bogații care pot ține piept ispitelor.

Mântuitorul recomandă chiar, celor ce simt o chemare deosebită, adică cea a monahilor, să se lepede cu totul de avuție, să-și împartă averea săracilor și să urmeze calea desăvârșirii absolute. Nu suntem însă toți obligați la acest lucru, ci ni se cere numai să ducem o viață curată, cinstită. Și dacă prin munca noastră am dobândit avere, nu trebue să ne lipim cu tot sufletul de ea, ci să ne socotim numai ca simpli administratori ai ei, având a da socoteală de felul cum am întrebuințat-o. Căci, după concepția creștină, Dumnezeu este stăpânul absolut al tuturor bunurilor lumii.

Cine deduce din cele de mai sus că învățătura creștină ne îndeamnă la disprețuirea bunurilor materiale și la inactivitate, acela comite însă o mare greșeală. Invățătura creștină nu face decât să ierarhizeze aceste bunuri, punând accentul pe bunurile sufletești și atrăgând atenția asupra primejdiilor pe care le prezintă alipirea prea strânsă de avuție.

Incolo, Mântuitorul a păstrat în privința averii sau a proprietății private ordinea de lucruri ce domnea la poporul evreu în vremea sa. Aceasta se poate vedea de pildă din parabolele sale, în care se folosea fără înconjur de termenii care presupun proprietatea privată, precum: casă, țarină, vie, bou, asin, oaie, sărăcie, milostenie, vânzare, cumpărare, arendă etc. In jurul său, Iosif, Nicodim, Iair și alții erau oameni bogați și nicăiri nu se arată că și-au împărțit toată averea săracilor. Numai nedreptățile și abuzurile de tot felul — ce iau naștere din simțul exagerat de proprietate — le condamna el, și anume: agonisirea averii pe căi nedrepte, despoierea lucrătorilor de dreptul lor, lăcomia, lipsa de îndurare sau milostivire, risipa avuțiilor, etc.

Proprietatea privată este deci respectată de Mântuitorul, dar este completată cu îndatorirea pe care o are față de semenii săi oricine stăpânește o cât de mică părticică de avere, peste care Dumnezeu l-a pus administrator credincios.

Sfinții părinți ai Bisericii și scriitorii bisericești, care au desvoltat cu rânduială învățătura Mântuitorului, nu s'au depărtat de felul de a vedea al divinului lor Invățător în ce privește rostul avuției. Clement Alexandrinul, de pildă, spunea că „cel ce are bogății, adică aur, argint și case, le are ca daruri ale lui Dumnezeu", iar Origen învăța că „avuția este bună, dacă o câștigăm pe cale cinstită și ne folosim de ea pentru a face bine".

Și toți Sfinții părinți și scriitorii bisericești — dintre care nu avem loc să citâm și alții — sunt într'un glas a spune că bogăția nu este un rău, dar poate ispiti la rele și trebue folosită numai pentru trebuințele firești ale vieții și pentru ajutorarea săracilor.

Desigur, spiritul vremii nu mai agrează prea mari inegalități în repartizarea bunurilor materiale și e de dorit ca ele de fapt să se atenueze. Așa cere dreptatea și așa cere respectul de fiecare semen al nostru.

E. V.

Regele a vorbit

La'nceputul săptămânii trecute, Majestatea Sa Regele Mihai I a binevoit a primi la Palatul Regal din București, într'o audiență colectivă, pe reprezentanții presei străine acreditați în România.

Era întâiul contact al Suveranului nostru cu aceste „antene" ale opiniei publice din țările amiciților noastre tradiționale, contact devenit posibil în urma actului de redresare politică — pe plan intern și extern — săvârșit în seara zilei memorabile de 23 August a. c.

Convorbirile s'au purtat, firește, asupra acestui act. Antecedentele și traducerea lui în faptă, cari se datoresc în măsură covârșitoare prevederii înțelepte și promptitudinii bărbătești a Majestății Sale Regelui, au căpătat cu acest prilej un spor de preciziune, din cea mai autorizată sursă. Incă din luna Iunie a. c., Suveranul a luat contact cu Națiunile Unite, în vederea revenirii României la matca politicii ei tradiționale. Trebuia lucrat repede și cu fermitate. Raportul de forțe dintre noi și trupele nemțești aflătoare în țară, ne era categoric defavorabil. Dar odată cu instruirea nouilor contingente de recruți, șansele de reușită ale acțiunii plănuite au crescut. Se putea proceda la operația de salvare națională pe cont propriu, fără ajutor militar în interior. Ofensiva de vară a armatelor sovietice din sectorul de Sud al frontului răsăritean, care a anihilat puternice forțe germane, a contribuit decisiv la luarea hotărîrii de-a intra în acțiune, pentru alungarea ocupanților naziști.

Majestatea Sa Regele a adus un simțit omagiu spiritului de solidaritate manifestat de poporul nostru la această răscruce a istoriei României moderne. Actul dela 23 August a. c. a fost expresia voinței populare, manifestată pe plan militar în energia cu care armata noastră a procedat la imobilizarea trupelor germane, iar pe plan politic în coalizarea celor patru partide mari: național-țărănesc, național-liberal, comunist și social-democrat. „Dacă m'aș fi lăsat convins numai de calcule bazate pe raportul de forțe militare — a declarat Suveranul nostru — acțiunile dela 23 August din România nu ar fi putut niciodată să se producă.

Răspunzând apoi unei serii de întrebări formulate de ziariștii străini privitor la viitorul României, Majestatea Sa a arătat că „lupta pe care armata română o duce alături de armata rusă împotriva inamicului comun, constitue cel mai bun punct de plecare pentru colaborarea dintre România și Națiunile Unite".

Lipsurile noastre actuale, a căror acoperire de către aliați va spori participarea României la lupta ce-o duc Națiunile Unite, au fost indicate clar și demn. La rândul ei, țara noastră e gata să contribue efectiv la combaterea foametei din anumite regiuni ale continentului.

Declarațiile Majestății Sale Regelui Mihai I fac astăzi ocolul presei mondiale, prezentându-ne străinătății în lumina reală a năzuințelor și posibilităților noastre.

Toate neamurile, mari sau mici, vor trebui să primească ceea ce li se cuvine în baza drepturilor lor sfinte și să se bucure de aceleași drepturi la existență, la onoare și la bunurile materiale ale lumii.

I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE

Invățătura zilei

In iubire nu este frică, ci iubirea desăvârșită alungă frica, pentru că frica merge alături cu pedeapsa, iar cel ce se teme nu este desăvârșit în iubire. I Ioan 4, 18.

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Luni 2 Oct. — M. Ciprian
Marți 3 Oct. — M. Dion. Ar.

Preoți cu crucea'n frunte

Iacob Chiffa

Doi ochi vioi și limpezi, din plinătatea cărora țâșniau fulgerele unei priviri direcționate pe drum de rază. Toți oamenii cari își rotesc privirea peste lume ca părintele Iacob din Soporul de jos, sunt inteligenți și treji.

Portretul cu care am stat de vorbă, îmi arată un obraz alb, învăluit de-o undă ușoară de tristeță. Suplu și voluntar. Un om care știe ce vrea. Cred că a fost predestinat pentru costisitoarea misiune de-a arăta, cu pilda vieții sale, care era datoria unui fruntaș român — și, pe deasupra, preot de lege străbună — în împrejurările de chinuită viață națională din Ardealul maltratat o mie de ani de zelul desnaționalizant al Budapestei.

Cerul i-a binecuvântat căsnicia cu 7 copii.

Smuls din mijlocul lor în 5 Septemvrie 1916, a fost internat în orașul Rust. De-acolo, a fost transferat la 23 Noemvrie în temnița devenită „populară" din Șopron.

N'a stat mult între zidurile sinistre ale acestei prinsori care a sugrumat atâtea proteste ardelenești. In Iulie 1917, părintele Iacob s'a întors acasă.

De supărare, soția i-a murit în toamna aceluiaș an.

Părintele Iacob a mai trăit până'n primăvara anului 1918. Suferințele și mizeriile îndurate în temnițele ungurești, l-au răpus în spitalul din Turda.

Câteva luni mai târziu, soarele mântuirii naționale se arcuia peste mormântul prea devreme deschis al neînfricatului părinte Iacob Chiffa din Soporul de jos, iar copiii săi orfani gustau bucuriile rotunjirii Patriei, pentru care tatăl lor jertfise totul. **GRIG**

FARMACIILE DE SERVICIU

Luni 2 Oct. Victor Pop str. Regina Maria 36
Marți 3 Oct. Eric Müler Piața Regle Ferdiuand 10

Un parlament provizoriu

Dl Const. Titel Petrescu, ministru secretar de stat, a propus în ședința consiliului de miniștri, instituirea unei adunări consultative compuse din aproximativ 150 de membri. Adunarea ar avea caracterul unui parlament provizoriu, alcătuit din reprezentanți ai blocului național democrat în proporții ce urmează a fi discutate. Acest parlament ar ușura — se crede — mult sarcina consiliului de miniștri. Dl ministru C. T. Petrescu este încredințat să redacteze proectul de lege respectiv, care va fi apoi desbătut și pus într'o formă definitivă.

Inaintarea rusească în Bucovina

Londra 1 — Trupele ruseți luptând, pe un teren accidentat și anevoios, au realizat mai multe înaintări în Bucovina, ocupând localitățile Cârlibaba, Iacobeni, Poiana-

Orașul Reghin a fost cucerit

București 1 — După ce și-au lărgit și consolidat pozițiile de pe cursul superior al râului Mureș, trupele noastre și trupele sovietice au cucerit mai multe localități, printre cari orașul REGHIN, Sâncraiul de Mureș și Sântana de Mureș.

La Est de Turda, pe Arieș, trupele noastre și trupele rusești și-au continnat înaintare, ajungând la 18 km. de Cluj.

In Banatul de Sud și la Vest de Timișoara, au fost pricinuite pierderi grele trupelor inamice cari s'au infiltrat în acea regiune.

La Sud de Anina, care este deținută ferm de trupele noastre, a fost cucerită localitatea Steierdorf. Inaintarea spre Oravița continuă cu vigoare.

La Vest de Câmpulungul Moldovenesc, trupele sovietice au trecut râurile Bistrița și Dorna, continuându-și înaintarea.

In jurul generalului Bor-Komorovski

Bucureşti 1 — Guvernul polon dela Londra numind în locul generalului Sosnokovski, în postul de Comandant suprem al armatei poloneze pe generalul Bor-Komorovski, comitetul polonez de eliberare dela Moscova critică viu această numire, acuzând pe generalul Bor-Komorovski de aruncarea inoportună în luptă a trupelor clandestine din Varşovia.

El cere numirea în acest post a gen. Rola şi abrogarea constituţiei din 1935.

Himmler

pune bazele unei organizațiuni secrete

Londra 1 — Dl Antony Eden, ministrul Afacerilor străine al Marei Britanii, răspunzând în Camera Comunelor discuțiilor în jurul cuvântării dlui Winston Churchill, a declarat că Himmler pune de pe acum bazele unei organizațiuni secrete care să continue lupta în Germania după ani de zile împotriva trupelor aliate, până la resuscitarea puterii naziste.

Dela Crucea Roșie -- Filiala Sibiu --

In fața evenimentelor și-a greutăților prin care trece țara, — Societatea Națională de Cruce Roșie Filiala Sibiu face un nou cald și stăruitor apel către toți bunii Români să doneze din prisosul lor sau chiar din puținul lor pentru Cantina din Gară, care servește tuturor ostașilor și răniților ce apără cu pieptul și sângele lor glia strămoșească, — hrană caldă.

In speranța că apelul nostru va avea răsunet în inimile cunoscute ca mărinimoase ale poporului românesc, rugăm ca darurile bani sau alimente (zarzavat, făină, grăsime etc.) să fie aduse la Cantina din Gară.

p. Președinte *Fl. Col. Florescu* — **Secretară** *M. Guşu*

Hotărîri importante

Potrivit jurnalului Consiliului de miniștri niciun proprietar nu are voie să ocupe mai mult de una cameră pentru 2 persoane, 2 camere pentru 3 până la 6 persoane. Proprietarii care își exercită profesiunea la domiciliu pot avea o cameră în plus. Lucrările de recensământ încep chiar astăzi, având a cerceta și camerele care au fost rechiziționate mai înainte și se află acum ocupate sau goale.

Măsuri precipitate

Postul de Radio Budapesta anunță că guvernul maghiar s'a întrunit pentru chestiuni urgente. S'a hotărît mobilizarea întregului tineret. Aceasta denotă îngrijorarea ce a cuprins pe Unguri.

Lupta pentru Calais

s'a isprăvit

Londra 1 — Orașul Calais a căzut. Comandantul garnizoanei germane a fost făcut prizonier Sâmbătă seara, iar Duminecă dimineața s'au predat și trupele de sub comanda sa.

Trupele ruseşti înaintează spre Belgrad

Moscova 2 — Puternice forțe ruseşti după ce-au trecut Dunărea în Jugoslavia, pe la Sud de orașul Turnu-Severin, se concentrează în vederea unui asalt asupra Belgradului. Deocamdată au fost ocupate localitățile din sudul Dunării: Cladova, Brza Palanca, Mănăstiriţa, Dușanovaț și Negotin, din Timoc.

Inapoierea funcționarilor

din Moldova și Bucovina

Bucureşti 1 — In cadrul măsurilor luate de Guvern pentru întoarcerea la sediu a funcționarilor și serviciilor evacuate, Ministerul Sănătății a dat un prim comunicat, în care sunt arătate locurile și mijloacele de plecare a unui lot de servicii sanitare din Moldova și Bucovina de Sud.

Funcționarii se vor întoarce la sediu, deocamdată, fără acei membrii ai familiei cari nu au o funcțiune de stat. Se vor îngriji de hrană pe 15 zile. Serviciile sanitare la cari au funcționat până acum, sunt îndrumate să le dea avansuri din leafă.

Răspândiți cu drag
Telegraful Român

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor din ziua de 1 Octomvrie:

In Transilvania de centru trupele noastre au dat mai multe atacuri locale pentru îmbunătățirea pozițiilor lor.

In Transilvania de Vest și Ungaria, trupele noastre și trupele sovietice au respins mai multe atacuri inamice. Luptele sunt în curs.

Frontul din Răsărit

Londra 2 — Situația trupelor poloneze din Varşovia este critică. Comitetul polonez atacă pe generalul Bor [Komorovski] pentru așa zisa acțiune criminală de răsvrătire și nimicire de oameni.

La Moscova nu s'au dat comunicate în ultima săptămână cu privire la luptele dela granița dintre Polonia și Cehoslovacia. Se pare totuși că s'au realizat importante progrese.

Frontul din Balcani

Londra 2 — Comunicatul mareșalului Tito anunță noui succese ale armatelor de patrioți, care își extind înaintarea spre Dunăre. Trupele sovietice se îndreptează spre Belgrad. Forțele aliate au debarcat în trei insule grecești din Marea Ionică, urmând ca un alt important transport de trupe și material de răsboiu să fie efectuat în în curând.

Avioanele aliate împiedecă pe germani să se retragă din Marea Egee.

Frontul din Apus

Londra 2 — Un important contraatac german s'a produs în regiunea Nijmegen, între râul Vaal și Rinul de jos. Ieri seară cartierul general aliat a fost în măsură să comunice că atacul german a fost oprit.

La Sud de râul Meusa s'au realizat înaintări la Bois-Le-Duc.

In interiorul Germaniei înaintarea continuă în direcția Rötgen și la Sud de Trier.

Bucureti 2 — Orașul Calais a căzut. Comandantul garnizoanei germane din acest oraș s'a predat. Restul trupelor germane continuă să se predea. In felul acesta singurul port francez care se mai află în mânile germanilor, este Dunkerque.

Londra 2 — In Italia, armata a 5-a a realizat noui succese în direcția Imola, aflându-se acum la 16 km. de acest oraș.

Ultima oră

In Jugoslavia trupele sovietice au trecut Timocul. In centrul Transilvaniei, la Nord de Mureș, au ajuns până la Urmeniș.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.
Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

ANUL XCII SIBIU, Mercuri 4 Octomvrie 1944 Exemplarul Lei 7.- Nr. 60

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 d

Apare zilnic

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

ASOCIAȚIUNEA SIBIIU

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8 Sibiu

Dl prof. Constantinescu-Iași despre Biserică

După actul important dela 23 August, care a schimbat esențial și în chip fericit orientarea României din punctul de vedere al politicii externe și al organizării interne pe plan politic și social, în regimul de libertate, care s'a instaurat, au ieșit la cuvânt și la manifestare mari și dinamice idei de progres și de dreptate națională și socială, înăbușite până la acea dată.

Am urmărit cu un viu interes manifestările acestor forțe nouă prin organele de presă, atât pentru justețea multora din lozincile lor, cât și pentru a vedea ce gândesc despre rolul Bisericii în așezarea adusă sau în curs de-a fi adusă în viața poporului român de evenimentele și de forțele în desfășurare.

Așteptarea e drept că a trebuit să fie puțin cam lungă, dar a fost răsplătită cu o bucurie reală și cu atât mai substanțială, cu cât a venit din partea unui reprezentant de seamă al partidului comunist, adică al acelei forțe politice dela care propaganda exagerată de până acum ne obișnuise să o așteptăm mai puțin.

Această bucurie ne-a prilejuit-o rândurile frumoase pe cari le-a scris despre rolul Bisericii în viața neamului nostru, dl prof. univ. Constantinescu-Iași, membru de frunte al partidului comunist, în ziarul „România Liberă", Nr. 44 din 29 Septemvrie. Aceste aprecieri pozitive Domnia Sa le unește cu rugămintea adresată Bisericii de-a veni să se alăture la lupta poporului român pentru realizarea năzuințelor sale naționale și sociale, aducând binecuvântarea ei, întrucât Domniei Sale i se pare că până acum Biserica e singura instituție care stă încă de o parte.

Observând că cel puțin Biserica ardeleană și-a spus în chip răspicat cuvântul de aprobare și de binecuvântare față de noua orientare a României, prin Pastorala I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, prea din destul „lămuritoare" ca și prin tot ce se scrie în „Telegraful Român", devenit de atunci organ cotidian, — tocmai pentru a sublinia aderența sa la evenimentele în curs, — ne facem deocamdată plăcuta datorie de-a reproduce câteva pasagii din articolul dlui prof. Constantinescu-Iași, cari ni s'au părut mai grăitoare pentru modul favorabil cum privește Domnia Sa — și credem că tot partidul comunist — rolul Bisericii în viața poporului român.

„Poporul român, zice Domnia Sa, în marea lui majoritate, profesează credința ortodoxă, ca și cele mai multe popoare slave, ca și popoarele Uniunii Sovietice, cu care ne leagă de altfel un trecut bogat de relații bisericești și fapte de credință. Putem oare nega acest trecut, de care o politică greșită a conducătorilor țării dela 1919 încoace ne-a rupt — cu o mică întrerupere numai — și putem desființa o realitate vie: existența Bisericii ortodoxe din Uniunea Sovietică".

Nu putem decât să mulțumim dlui prof. Constantinescu-Iași de pomenirea acestui trecut și de tăria cu care afirmă că el nu poate fi desființat, tărie care nu este echivalată decât de aceea cu care afirmă existența vie a Bisericii ortodoxe din Uniunea Sovietică, marea noastră soră, pe care știind-o de aci înainte iarăși aproape și gata să o ajute ca în trecut, Biserica ortodoxă română se simte mai întărită și mai susținută pe calea aspirațiunilor ei.

Iar în altă parte a articolului citat, dl prof. Constantinescu-Iași, după ce enumeră un șir de mari figuri de ierarhi și preoți din trecutul Bisericii noastre, cari au luptat și au suferit pentru aspirațiunile mari ale neamului, încheie: „toate aceste figuri sunt chezășie că Biserica română a știut să fie alături de întreg poporul atunci când destinele sale au pornit spre făgașe noi".

Spunând aceasta dl prof Constantinescu-Iași are toată „încrederea" că așa va face Biserica noastră și de astădată și în tot viitorul. Și de sigur că Biserica românească merită această încredere.

Tocmai de aceea ne-am mirat văzând în ziarele din 1 Oct. o notiță, potrivit căreia comitetul Societății Scriitorilor Români într'o ședință secretă, luând în discuție „Platforma Partidului Comunist", a cerut să se adauge în ea și „separarea Bisericii de Stat".

Pe noi nu ne sperie asemenea glasuri, dar ni se pare ciudat ca tocmai scritorii cari, prin rostul lor, trebue să adâncească perspectivele de viață spirituală a neamului, vin cu asemenea propuneri cari sunt menite să stingherească lucrarea de îmbogățire și de desvoltare sufletească a poporului.

Ideea separației vine din premiza că religia este o chestiune privată. Dar evident că nici o putere spirituală plină de efecte în jurul omului nu e o chestiune privată. Cu atât mai puțin religia care dela om se transmite la om și influințează decisiv atât sufletul insului cât și relațiile sociale.

Și apoi e chestie privată pentru Stat hrana spirituală a poporului, direcția lui de formare sufletească?

Atunci ce preocupare nu e chestie privată? Cu cât e mai puțin privată știința, instrucția, economia, sănătatea etc.?

Cu cât sunt mai strânse legăturile acelui comitet de scriitori cu poporul, decât ale Bisericii, care pentru el ființează și pe el îl încălzește în fiecare zi, ca să aibă calitatea să declare, în numele poporului, că Biserica trebue separată de Statul care nu e decât expresia poporului?

Din fericire rândurile citate din articolul dlui prof. Constantinescu-Iași, care reprezintă, sperăm, opinia partidului comunist, arată față de rolul Bisericii o înțelegere, care cumpănește cu mult mai greu decât opinii „private" ca cele amintite. **D. S.**

I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE printre răniți

Duminecă după masă, I. P. S. nostru Mitropolit *Nicolae* a coborât între răniții din clădirea Școalei Normale de băieți „A. Șaguna". Inaltul Ierarh a mers din salon în salon, a poposit lângă fiecare rănit, s'a interesat de suferința lui și a dus peste tot cuvinte de mângăiere si îmbărbătare.

Dl Dr. *Stoenescu*, șeful spitalului, a slujit lămuriri asupra răniților.

I. P. Sf. Sa a stat de vorbă și cu soldații și ofițerii ruși care se găsesc în spital și cari fac cea mai bună impresie.

Vizita I. P. S. Mitropolit a lăsat o impresie deosebit de încurajătoare, iar cărticelele de rugăciuni, iconițele și cruciulițele, distribuite răniților de I. P. S. Sa, vor aminti eroilor noștri chipul ierarhului luptător pentru vrerile mari ale neamului.

Londra 3 — Puternice formațiuni de fortărețe sburătoare atacă mereu trecătoarea Brenner, principala rută de aprovizionare a trupelor mareșalului Kesselring de pe frontul italian.

Deschiderea școalelor

Cursurile la școale normale și seminarii teologice, cu localuri libere, se deschid la 15 Octomvrie 1944; la cele cu localuri ocupate sau avariate, la 1 Nov. Instrucția militară e suprimată din program, spre a se câștiga timp pentru cultura profesională.

La școala normală „Andrei Șaguna" de băieți cursurile vor începe la 15 Oct. a. c.

Abrogare

Decretul din August 1941, relativ la întroducerea în armată a pedepsei corporale, este abrogat prin nou decret, semnat de M. Sa Regele Mihai I, la propunerea dlui general Racoviță, ministrul de război.

Consumul cărnii

București 3 — Carnea se va vinde, în viitor, numai pe bază de cartelă. Rația săptămânală de carne crudă a fost fixată la 500 grame de persoană, iar cea de carne preparată la 200 grame.

Consumul cărnii este permis numai în zilele de Sâmbătă și Duminecă. Fac excepție paserile și peștii.

Invățătura zilei

Dacă oamenii ar trece, măcar odată pe lună, printr'un cimitir, poate nu s'ar mai înduşmăni unii pe alții. Şt-ar da fiecare seama că, în cele din urmă, tot acolo ajungem.

I. Colan

CALENDAR CREŞTIN

Biserica ortodoxă prăznueşte:
Mercuri 4 Oct. — M. Ieroteiu
Joi 4 Oct. — M. Haritina

Preoți cu crucea'n frunte

Traian Costea

Crucile de mucenici proaspeți cari împânzesc pământul Ardealului de Nord dela 1940 încoace, mărturisesc un adevăr: în procesul milenar al urii ungureşti, noi suntem cei ce-am adus jertfe. Şi jertfa dă, totdeauna, drepturi imprescriptibile.

In şiragul preoților răpuşi de barbaria ungurească, este şi Traian Costea din comuna Trăsnea. Prologul martirajului său, aşa cum ni-l descriu documentele oficiale, este jalnic.

In ziua de 9 Septemvrie 1940, trupele maghiare, îndată după intrarea lor în satul Trăsnea, au deschis un violent foc de arme, mitraliere, tunuri şi grenade. După încetarea primelor salve, soldații unguri au alergat din casă în casă incendiind gospodăriile şi împuşcând pe oricine întâlneau în cale. Aici şi-a aflat moartea mai bine de o sută de persoane. Ucigaşii n'au cruțat nici femeile şi nici copiii. Au fost răpuse mişeleşte peste 30 femei, o spuză de copii mai mici de 12 ani şi un copil de doi ani au fost ţânțiți în plin cu o grenadă. După câteva ceasuri de teroare şi măcel soldații unguri — cari veneau în numele unei civilizații pe care nu şi-au putut-o agonisi niciodată — au prins şi pe preotul satului, Traian Costea. L-au legat şi batjocorit în râsetele cele mai sălbatice. Dela o vreme, sătui de a-l mai bate, l-au împuşcat în cap. Târât apoi în pridvorul casei sale, au incendiat casa, cu ea a ars şi trupul preotului Traian Costen.

Crucile martirilor acestora vor fi loc de pelerinaj pentru noi. Pentru trecători ele vor fi un semn, că aici începe o țară zidită pe moaşte de martiri — şi că desrobirea acestui pământ este definitivă.

Nicodim Belea

FARMACIILE DE SERVICIU

Marți 3 Oct. Eric Müler Piața Regle Ferdiuand 10
Mercuri 4 Oct. Siegfried Timal, str. Turnului 18
Joi 5 Oct. Friederic Zobel str. Ocnei 2

Academicieni arestați

Unii membri, ai Academiei franceze, au întreținut legături de prietenie cu germanii ocupanți ai Parisului. Trei, dintre acești academicieni, au fost arestați şi puşi în fața justiției. Generalul *De Gaulle*, conducătorul Franței, omul energic care vrea să reconstruească țara atât din punct de vedere material, cât şi moral, refuză orice milă şi iertare pentru ceice se abat dela datorie.

Spaimă cumplită la Budapesta

Informațiile apărute în gazete elveține arată, că în capitala ungară sporeşte zilnic atmosfera de mare spaimă, produsă de ungurii refugiați din ținuturile dela răsărit. Poliția face arestări în massă, dar svonurile alarmante circulează mai departe. Guvernul ungar e învinovățit pe față, că a pierdut ocaziile de-a se desface de alianța funestă cu Germania.

Paza lui Hitler

Stockholm 3 — Ştiri sosite aici din Germania, arată că măsurile pentru paza personală a cancelarului Adolf Hitler au fost considerabil sporite.

Toți vizitatorii lui Hitler, inclusiv generali şi diplomați, sunt supuşi în prealabil unei percheziții minuțioase. O escadrilă de avioane de recunoaştere face în permanență paza aeriană a cartierului său secret.

O nouă ofensivă

Moscova 3 — Trupele sovietice au creat un nou focar de luptă pe frontul răsăritean, prin puternica ofensivă deslănțuită împotriva trecătorilor din munții Beschizi, cari duc în Cehoslovacia.

Pe de altă parte, puternice forțe sovietice stau gata de asalt împotriva Belgradului.

Prețul sfeclei de zahăr

București 3 — Prețul sfeclei de zahăr din recolta anului acestuia a fost fixat la Lei 60.000 vagonul loco gara producător.

O primă de Lei 10.000 la vagon se acordă tuturor producătocari predau fără întârziere cantitățile de cari dispun.

Aviz

Facultatea de Drept din Cluj-Sibiu aduce la cunoştința studenților, că examenele sesiunii de toamnă se țin între 16—30 Octomvrie 1944. Ordinea examenelor va fi afişată la Facultate.

Examenele de admitere în anul I urmează în zilele de 16—18 Octomvrie 1944.

Inscrierile pentru toate acestea examene se fac în 12 şi 13 Octomvrie 1944.

Inscrierile, în anul şcolar 1944/1945, încep la data de 10 Octomvrie 1944.

Decanatul

Chestura Poliției Sibiu

Se aduc la cunoştința proprietarilor de autovehicole motomecanizate următoarele:

1. Permisele de circulație pentru autovehicole preschimbate conf. D. M. Nr. 28 din 28 Ma 1944, rămân valabile; 2. Pe lângă aceste permise, pentru ca un autovehicol să poată fi folosit, va trebui să existe asupra persoanelor care îl folosesc, un permis de circulație româno-sovietic ce se va elibera de Direcțiunea Sup. a Motomecanizării.

Cei vizați de prezenta înştiințare vor înainta o cerere care va cuprinde următoarele date: a) Numele persoanei care foloseşte autovehicolul, iar la maşinile proprietatea serviciului se va scrie numele conducătorului respectiv; b) Tipul şi modelul autovehicolului; c) Nr. motorului; d) Nr. de circulație; e) Nr. permisului special de circulație dat de M. I. A. P. R. C.; f) Avizul autorităților; g) Fotocopie după actul de proprietate cu Nr. de aprobare de cumpărarea autovehicolului.

Cererile astfel completate şi însoțite de actele menționate se vor înainta la această Chestură până în ziua de 7 Oct. 1944 ora 12.

NOU DESCHIS! NOU DESCHIS!

în strada Târgul Vinului Nr. 8

Atelierul HIDRO - TEHNICA

Intreprindere pentru instalațiuni şi reparațiuni sanitare, apă, canal, calorifer, sudură şi gaz, cu prețuri convenabile execută prompt

NICHIFOR GREGORIAN

Situația Austriei

Londra 3 — Instrucțiunile oficiale pornite dela Londra şi adresându-se poporului austriac, cer ca acesta să dea dovezi precise de voința sa de eliberare şi independență, alcătuind nuclee de rezistență. Numai aşa poate fi asigurată Austria că nu va deveni teatru de război şi va avea un tratament special la încheierea păcii.

Problema Traciei

Ankara 2 — Corespondentul din Sofia al ziarului Ienisaba din Istambul transmite, în legătură cu refuzul Bulgarilor de a evacua Estul Macedoniei şi Tracia:

O comisie, compusă din 2 comisari bulgari, 2 greci şi un turc, va stabilii pe bază de documentări statistice şi demografice modalitățile cele mai drepte, pentruca noile frontiere care se vor stabili, să corespundă cât mai mult adevărului.

A început „Bătălia Rinului"

Londra 3 — Generalul Eisenhower a concentrat puternice formațiuni de care blindate pe un front de 80 km., în vederea asaltului final asupra regiunii Rinului.

Din sectoarele deținute de generalii Dempsey şi Hodges deasemenea se anunță mari mişcări de trupe.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor din ziua de 2 Octomvrie:

In Transilvania centrală, trupele noastre au executat mai multe atacuri locale pe cursul mijlociu al Murăşului.

In Transilvania de Vest şi Ungaria, lupte în curs cu forțele germane şi maghiare.

In suplimentul la comunicatul Marelui Stat Major al Armatei române privitor la operațiunile desfăşurate în ziua de 2 Octomvrie a. c., se precizează că trupele noastre de pe cursul mijlociu al Murăşului au realizat o înaintare către Bandul de Câmpie.

In Ungaria, trupele noastre şi trupele sovietice dețin ferm pozițiile lor din zona Macău, Gyula şi Segedin, împotriva reacțiunii germano-maghiare.

La Vest de Timişoara şi în sudul Banatului, forțele germane cari luptă în acea regiune sunt măcinate metodic de trupele sovietice.

Frontul din Răsărit

Londra 3 — Comunicatul sosit dela Moscova anunță că nici o schimbare importantă nu s'a produs pe front.

Berlinul şi Budapesta vorbesc depre lupte grele la frontiera dintre Polonia şi Cehoslovacia.

In Varşovia situația cotinuă să fie cât mai gravă. Generalul Bor anunță pierderea unui cartier al Varşoviei.

Toate partidele politice din Slovacia, cu excepția celui catolic [Hlinka], participă la lupta pentru alungarea ocupanților naziști. Capitala noului guvern de eliberare este marele centru minier şi industrial Banjska-Bistrița.

Frontul din Balcani

Londra 3 — In Jugoslavia, atacurile patrioților continuă în direcția Belgrad.

In Grecia, trupele grecești controlează câteva insule. In Nord, patrioții au tăiat linia care merge spre Tracia de Vest.

Cu privire la Bulgaria, se anunță că dl Cordell Hull a declarat ieri că problema păcii pentru Bulgaria se află în studiu la Consiliul consultativ, care nu s'a pronunțat încă.

Frontul din Apus

Londra 3 — Germanii au atacat la Merckstein la Nord-Est de Aix-La Chapelle. O telegramă de pe front anunță că a fost cucerită localitatea Chambré.

Peste 1200 bombardiere grele au atacat în cursul zilei de ieri Colonia, Kassel şi alte localități.

In Italia, trupele aliate au realizat înaintări în sectorul Adriaticei şi pe frontul din interior.

Londra 3 — Un purtător de cuvânt aliat a avertizat populația din valea râului Escaut să ia măsuri de prevedere pentru iminentele atacuri grele ale bombardierelor.

Ultima Oră

Londra 3 — Pentru întâia oară, dela 11 Iunie încoace, comunicatul militar sovietic spune că pe ziua de ieri nu s'a semnalat nimic important pe tot frontul.

E liniştea care premerge furtunii — spune cercurile londoneze — reamintind puternicele ofensive deslănțuite după 11 Iunie a. c.

Londra 3 — Atacul general împotriva liniei Siegfried a fost deslănțuit. O bună parte din lucrările fortificate sunt în flăcări. Trupele generalului Hodges amenință direct orașele Colonia şi Bonn.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae. Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane. Sibiu

ANUL XCII SIBIU, J o i 5 Octomvrie 1944 **Exemplarul Lei 7.-** Nr. 61

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Apare zilnic

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

INDEMN

AL MITROPOLITULUI LENINGRADULUI ȘI NOVGORODULUI, ALEXIE LOCȚIITOR AL SCAUNULUI PATRIARHAL AL BISERICII ORTODOXE RUSE

Fețe bisericești și credincioși Români,

Cu mulțumire în suflet a primit poporul rus buna veste că noul guvern român, împlinind voia poporului român, și-a exprimat hotărârea de a eși din războiu și de a rupe legăturile criminale cu Germania fascistă.

Biserica ortodoxă rusă întâmpină cu căldură și binecuvântează această hotărâre a fratelui întru credință, poporul român, și îndeamnă clerul și credincioșii români să sprijine din toate puterile înfăptuirea acestei hotărâri.

Cu adâncă mâhnire a văzut lumea ortodoxă că poporul român ortodox, în criminală alianță cu cei mai nelegiuiți dușmani ai ortodoxiei, Nemții, cot la cot cu trupele de pradă hitleriste, a jefuit și a pustiit orașele și satele noastre, a săvârșit nemaiauzite orori și violențe, a ucis fără deosebire sute și mii de locuitori civili, bătrâni, femei și copii.

Iar noi, Rușii, ne-am adus deasemenea cu cutremurare aminte de ceeace, precum se vede, ați uitat voi, ne-am adus aminte că toate acestea le-ați făcut voi, voi a căror independență de stat și existență liberă ca popor au fost cucerite doar cu câteva decenii în urmă prin sângele vărsat de Rușii.

Dar să mulțumim Celui de Sus. Iată, că în „ceasul al unsprezecelea“ ce-i drept, dar totuși în mod conștient și stăruitor, poporul român se leapădă de rușinoasa sa tovărășie cu fascismul și de toate acțiunile mârșave ale acestuia, condus fiind de ferma intenție, precum glăsuește declarația guvernului său, de a sfărma orice piedică pusă în drumul realizării acestei hotărâri.

Aceasta ne dă nouă tuturor încredințare, că Domnul Dumnezeul nostru, Carele primește sub aripa sa pe toți cei ce se leapădă de rele și păcate, miluind cu al său har orice faptă bună și de duh creștinesc pătrunsă, vă va hărăzi și vouă, păstorilor ortodocși și credincioșilor români, izbândă în hotărârea ce ați luat de a vă lepăda de păcatul participării la crimele fascismului german și de a ne ajuta în acest chip nouă și aliaților noștri în opera sfântă a eliberării omenirii din ghiarele celui mai negiuit vrăjmaș al civilizației și culturii creștine.

Incă la începutul războiului, întru Domnul răposatul Patriarh al Moscovei și Rusiei, Serghie, s'a adresat în numele Bisericii Ruse către păstorii români și credincioșii păstoriți de ei, îndemnându-i să se dezică de alianța cu „vrăjmașul Domnului, Hitler“ și să înceteze „să mai verse sângele poporului frate întru credință“. Acest apel al său, căruia nu i s'a dat atunci urmare, a fost auzit de voi. Ridicați-vă deci cu toată tăria, voi păstori și credincioși români păstoriți, și străjuiți bunele intenții ale poporului vostru; îndemnați pe toți frații și fiii voștri să întoarcă armele împotriva Nemților, înrobitorii voștri, isgoniți-i dintre hotarele patriei voastre, dați ajutorul luptei eroice a Armatei noastre Roșii, eliberatoare și a patriei voastre din sângeroasa încătușare fascistă și țineți minte că numai atunci când vă veți elibera definitiv de sub jugul trupelor nemțești cari au ocupat orașele și satele voastre, de sub jugul acestor unelte ucigătoare folosite de fascismul german în vederea asupririi și înrobirii poporului român, numai atunci veți putea spune că v'ați îndeplinit datoria față de Biserică și față de Patria voastră.

Iar noi ne vom ruga laolaltă cu voi Domnului Atotmilostiv, să vă dăruiască vouă și înaltei voastre îndatoriri patriotice ajutorul Său ceresc.

Frați întru credință ortodoxă și oameni ai Domnului, străduiți-vă a vă dovedi și prin faptele voastre vitejești popor al lui Dumnezeu. Și nu vă va fi atunci precupețit ajutorul sublim al Celui de Sus.

Despre vitejia luptătorilor pentru patrie din vechime vorbește sf. Apostol Pavel: „Prin credință biruitu-s'au Impărățiile. Prin credință veți fi și voi biruitori“.

Inalță-se și mărească-se avântul vostru patriotic și fărâmă-se puterea vrăjmașului de forța noastră militară comună.

Nădejde ni-e atotputernicia lui Hristos întru ajutorul dreptei noastre cauze.

In numele Bisericii Ortodoxe, mama noastră comună, ne rugăm ca binecuvântarea Domnului să se pogoare asupra tuturor acelora dintre voi, cari pornesc pe drumul drept și blagoslovit al luptei pe viață și pe moarte împotriva puterilor diavolești ale negrului și smintitului fascism.

ALEXIE,
Mitropolit al Leningradului și Novgorodului,
Locțiitor al scaunului patriarhal

Fără o întoarcere generală la Dumnezeu, fără pocăință din partea tuturor popoarelor, biruitoare și biruite, nu se va putea instaura o ordine mai bună.

I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE

Dela Trianon la - ce va fi

Generalul Lakatos, premierul ungar, a ținut nu de mult un discurs în care a declarat că Ungaria se găsește în fața unui dezastru mai grozav decât cel dela Mohaci sau Trianon. Și — purcezând dela această constatare — a invitat pe toți fiii nației ungurești să facă suprema sforțare pentru salvarea țării.

Vreo două zile, după acest apel, postul de radio Budapesta dădea zor leventilor din Transilvania nordică să se silească a ajunge cât mai grabnic la Tisa. Radio Budapesta n'a spus motivul acestei porunci desperate, dar leventii — deștepți cum sunt — îl vor fi înțeles. Dacă nu din altă parte, cel puțin din lămuririle, foarte concrete, ale armatelor ruso-române. Fiindcă aceste armate sunt la Reghin, Tg. Mureș și Oradea.

Premierul Lakatos ca și Radio Budapesta au dreptate: Situația Ungariei este desperată. Aici nu mai încape nicio discuție.

Cât despre chestia aia cu comparația, — ea nu pare a fi chiar așa de limpede.

Infrângerea dela Mohaci a însemnat pentru Ungaria (atunci încă nu era „milenară“) un dezastru. Așa scrie la istorie și așa va fi. Dar la Trianon? La Trianon nu s'a făcut altceva decât s'a dat o sentință dreaptă pentru un vechiu împricinat, ale cărui fărădelegi nenumărate ajunseră, din îndurarea lui Dumnezeu, la scadență. In adevăr, Ungaria ținuse în cruntă robie — veacuri dearândul — neamuri și pământuri pe care n'avea niciun drept să le stăpânească și să le robească. La Trianon aceste neamuri și pământuri și-au redobândit libertatea la care aveau dreptul după rânduiala lui Dumnezeu și după dreapta judecată a oamenilor. Iar ungurii cari își revărsaseră tirănia peste ținuturi românești, rutene, slovace și jugoslave, au fost constrânși să se retragă în alvia lor aproximativ etnică.

Evident, după unele ca acestea nu mai poate fi vorba de un dezastru trianonic, ci pur și simplu de o sentință dreaptă menită să repare nedreptăți seculare. Ba, mai mult: Judecătorii cari au adus sentința, au fost foarte blânzi cu împricinații: l-au silit doar să restitue adevăraților proprietari lucrurile furate și folosite prea multă vreme. Fără altă pedeapsă.

Știm că orice deposedare — chiar și cea făcută după cea mai sfântă dreptate — doare. Asta e însă altă socoteală. Și nimeni nu poate cere magistraților să se lase conduși de alte criterii decât cele ale dreptății pentru data căreia sunt puși să judece. In special de se vor lăsa conduși de criteriile grofilor îmbătrâniți în patima milenară de a trăi din munca și sudoarea altora, — își vor surpa temelia de drept a propriei lor existențe.

Iată deci că la Trianon Ungaria n'a suferit nici un dezastru, ci și-a luat pur și simplu milostiva răsplată pentru milenarele fărădelegi întru cari a viețuit până atunci.

Ce va fi cu ea după acest războiu — mai ales după crimele săvârșite de Unguri în Cehoslovacia subcarpatică, în Transilvania de miază-noapte și în Bacica — noi nu putem ști.

Se vede însă că în această privintă dl general Lakatos, premierul ungar, știe ceva mai mult, de vreme ce a declarat de curând că Ungaria se găsește în fața unui dezastru mai grozav decât cel dela Mohaci și Trianon. Și — vorba aia — poatecă „gura păcătosului adevăr a grăit“.

R. B.

NOU PREFECT

In locul dlui general C. Negoescu este numit prefect al județului Sibiu, dl general în retragere Gheorghe Lipovanu.

Invățătura zilei

Să lepădăm lucrurile întunerecului și să ne îmbrăcăm cu hainele luminii.

Romani 13, 12

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Joi 4 Oct. — M. Haritina
Vineri 6 Oct. — † Ap. Toma

Preoți cu crucea'n frunte

Emanuil Beșa

Portretul reprodus în cartea de repetate ori citată a Păr. Dr. Seb. Stanca înfățișează o figură de preot românesc în toată puterea cuvântului. Păr lung, barbă stufoasă, ușor argintată de povara anilor, doi ochi ageri, voluntari. Parc'ar fi fost un vlădică...

Era paroh în Zlagna.

Atitudinea sa clară la alegerile de deputat și un proces avut pe vremea Memorandului, au fost suficiente ca inamicii noștri de veacuri să-l declare „vinovat politic" tocmai la 2 Ianuarie 1917, după ce fusese ridicat deacasă, împreună cu fiul său mai mare, încă din 1 Noemvrie 1916.

Incarcerat la Abrud într'o temniță ordinară purtat prin oraș, ziua'n amiaza mare, huiduit și batjocorit de unguri, părintele Emanuil a fost depus în cele din urmă în închisoarea din Székelyudvarhely. Prima noapte a petrecut-o acolo în tovărășia unui... mort. Celelalte, laolaltă cu făcători de rele, într'o murdărie revoltătoare.

Eliberat la 2 Iunie 1917, boala de inimă pe care o contractase în temniță i-a îngăduit să mai trăiască aproape doi ani.

In 7 Februarie 1919, părintele Emanuil a trecut la Domnul — avea vârsta de 60 de ani — îngroșând cu încă un nume de popă românesc calendarul sfinteniei naționale.

GRIG

FARMACIILE DE SERVICIU

Joi 5 Oct. Friederic Zobel str. Ocnei 2
Vineri 6 Oct. Guido Fabritzius Piața Mică 27

Cât timp au stat „vitejii" în Arad?

După o iluzorică stăpânire de opt zile, cum ni se comunică din partea locului, îngâmfații maghiari și sprijinitorii lor germani, au luat-o la fugă în fața armatelor ruso-române care își făceau la mijlocul lui Septemvrie intrarea în Arad.

Au rămas însă urmele grăitoare de barbaria celor ce-au fugit: case devastate și distruse, oameni schingiuiți și terorizați, instituții publice jăfuite, chiar biserici profanate de soldații maghiari, cari au comis și comit astfel de sălbătăcii în toate localitățile, unde dau peste români nearmați...

Nou Comisariat

Ardealul de Nord a primit un *Comisariat*, în fruntea căruia — cu rang de ministru — a fost pus dl advocat din Sibiu, *Ionel Pop*, unul dintre valoroșii juriști ai Ardealului.

Greutățile ce stau în calea noului Comisariat, ce va apăra interesele locuitorilor în teritoriile eliberate, sânt multe și dintre cele mai mari, — dacă se are în vedere timpul de patru ani ai stăpânirii de pomină *ungaro-tătare*, care a lăsat, în urma sa, atâta jale și lacrimi în tot întinsul Ardealului de Nord: Ni s'a lăsat o țărănime total sărăcită și îngrozită de asupririle îndurate dela așa zisa „administrație" și jandarmeria, preoți și învățători risipiți, expulzați sau dispăruți undeva în lagăre ungurești, biserici profanate școale închise, imobile românești trecute „cavalerilor" diferitelor gărzi, — tot ce era românesc, trebuia distrus...

Se cer, astfel, dela Comisariat, îndrumări și urgente măsuri, pentru a ușura și îndrepta marea aceasta de mizerii și suferințe din teritoriul desrobit.

Demisia Ministrului Justiției

București 4. — Consiliul de miniștri s'a întrunit ieri, sub președinția dlui General de Corp de Armată Adjutant Constantin Sănătescu. Au participat și dnii miniștri de Stat Iuliu Maniu, Const. I. C. Brătianu, Lucrețiu Pătrășcanu și Const. Titel Petrescu.

Consiliul a primit demisia dlui ministru al Justiției Aurelian Căpățână, care se retrage din motive de sănătate.

Cu interimatul justiției a fost însărcinat dl Dimitrie Negel, titularul departamentului Agriculturii și Domeniilor.

Consiliul a mai aprobat proectul de lege al chiriilor și a dat forma definitivă legii pentru înființarea Comisariatului din Ardealul de Nord.

Demisia dlui Aurel Popa

Dl prof. Aurel Popa, secretarul general la departamentul Cultelor și Artelor, și-a înaintat demisia din acest post pe care îl deținea din Decemvrie 1941. Domnia Sa a fost un râvnitor sprijinitor al Bisericii în acest timp, reparând multe din nedreptățile de care aceasta avusese parte înainte. A ajutat instituțiile bisericești și pe slujitorii altarului, fără să se lase condus de criterii și de prejudecăți de partid.

I s'a făcut recent reproșul că ar fi fost sprijinit de dna Veturia Goga. De dragul obiectivității suntem datori să menționăm că tocmai dna Veturia Goga și dnul Ică Antonescu au fost aceia cari nu-l puteau suferi la departamentul Cultelor, făcându-i, ce-l din urmă, tot timpul șicane.

In preziua marelui asalt

Londra 4 — Coresdondentul agenției Reuter telegrafiază de pe teatrul de operațiuni din Apus că trei milioane de ostași aliați așteaptă semnalul de deslănțuire a asaltului final asupra Germaniei.

Noui spărturi au fost realizate în linia fortificată Siegfried.

O veste bună

București 4 — Direcțiunea generală P. T. T. face cunoscut că oficiile ei au fost autorizate să primească orice corespondență destinată localităților din Treiscaune [Sf. Gheorghe] și împrejurimi.

Luptele din Grecia

Londra 4 — Trupe britanice de „Comando" au curățit insula Citera. Insulele Chios și Mitilene au fost cucerite.

Germanii încearcă să blocheze canalul Corint.

Inaintarea în Ardeal și Ungaria continuă

București 4 — Suplimentul la comunicatul militar precizează că trupele noastre, după ce și-au extins capetele de pod de pe Mureș, înaintează în zona Târgu-Mureș — Ludoșul de Mureș, în apropiere de Berghia.

Pe Arieș, la Est de Turda, capetele de pod dela Viișoara — Grindeni au fost cucerite.

Pe Crișul Negru, după respingerea mai multor atacuri, trupele noastre și trupele sovietice urmăresc pe inamic în zona Salonta. Ele au ajuns la Racoș, situat în Ungaria, la 13 km, Nord de Macău.

In Banat, luptele de urmărire a inamicului înfrânt continuă.

Bătălia pentru Riga

Londra 4 — Corespodentul agenției Reuter telegrafiază din Moscova, că trupele rusești înaintează în trei coloane puternice spre Riga, ajungând la periferiile orașului. Prima linie de tranșee germane a fost curățată de inamic.

Primul ziar românesc în ținutul desrobit

La Sf. Gheorghe, oraș eliberat în Ardealul de Nord, a apărut ziarul *Desrobirea*, fondat de dnii Valer Ceuca și Gheorghe Bledea, aprigi luptători ardeleni.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor din ziua de 3 Octomvrie:

In Transilvania centrală, după lupte grele, trupele noastre au realizat mai multe înaintări importante pe Murășul mijlociu.

In Transilvania de Vest și în Ungaria, trupele române și sovietice, după ce-au respins puternice contraatacuri inamice sprijinite de care de luptă, și-au continuat înaintarea.

Frontul din Răsărit

Londra 4 — Varșovia a capitulat după două luni de rezistență. Președintele Poloniei s'a adresat poporului polonez, aducându-i la cunoștință acest trist eveniment și împrejurările în care s'a produs. Varșovia a capitulat în momentul când nu mai era nici o speranță de salvare, când se isprăviseră toate proviziile și munițiile.

Generalul Bor s'a adresat de asemenea poporului polonez, spunând, că la 2 Septemvrie populația Varșoviei a auzit ultimile tunuri în Capitala țării. Germanii nu cuceresc însă Varșovia, ci un morman de ruine, peste care se va ridica în curând, mândră, capitala Poloniei de mâine.

Londra 4 — In Letonia forțele sovietice au cucerit insula Dagoe. In golful Riga au fost scufundate mai multe vase inamice cu un tonaj total de 26.000 tone.

Frontul din Balcani

Londra 4 — Forțele rusești și jugoslave se apropie de Belgrad aflându-se acum la depărtare de 50 km. de capitala Jugoslaviei.

Trupele bulgare luptă acum sub comandă sovietică.

Corespondentul postului de radio britanic anunță că întreg Sudul Greciei este pe cale de a fi curățat de către patrioții greci. Insulele Lesbos și Chios au fost cucerite. In Nord-Vestul insulei Creta s'a efectuat debarcări de trupe britanice.

Frontul din Apus

Londra 4 — Nu s'a anunțat oficial străpungerea completă a liniei Siegfried, sunt însă pătrunderi în puncte importante, în deosebi în regiunea Aachen.

In Olanda sunt lupte la 35 km. de orașul Breda. Germanii nu au mai atacat între Aachen și Nijmegen.

In regiunea Nancy sunt lupte extrem de îndârjite.

Regiunea dela estuarul canalului Escaut a fost grav bombardată, după ce în ajun populația a fost anunțată să ia toate măsurile pentru această eventualitate.

Nürenbergul, Karlsruhe și alte localități din Germania au fost bombardate.

In Italia a fost ocupat un oraș pe linia Bologna.

Ultima Oră

Moscova 4 — Armatele sârbești au ocupat orașele Alexandrovaț și Miloșevaț, iar cele ruse au înaintat dela Zaiecear spre Niș și spre valea Moravei, pentru a închide complet retragerea nemților.

In Slovenia toată circulația spre Italia e întreruptă. In Dalmația a fost luat orașul și portul Dubrovnic.

— Trupele rusești au ocupat în Banatul sârbesc orașele Becicherecul Mare, Vârșeț și Biserica-Albă.

București 4 — Postul de radio maghiar a anunțat că rușii au deslănțuit o mare ofensivă asupra Clujului.

— Trupele aliate au străpuns definitiv linia Siegfried în regiunea Aachen. Aliații folosesc în această bătălie și tancuri conduse prin Radio.

— In Dalmația, forțele jugoslave au pătruns în periferiile orașului Niș.

Germania are de plătit Bulgariei circa 35—40 miliarde leva, pe care nu sunt nădejdi că le va plăti cândva, a declarat dl Stoianoff.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL XCII SIBIU, Vineri 6 Octomvrie 1944 **Exemplarul Lei 7.-** Nr. 62

Telegraful Român

Organ naţional-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

Apare zilnic

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorităţi şi străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole şi corespodenţe
se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile
se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAŢIUNEA SIBIU

Mai tari decât urgia!

Unul dintre argumentele pe cari ungurii le invocau mereu în sprijinul pretenţiilor lor de stăpânire asupra Ardealului, era prezenţa populaţiei săcueşti în regiunea cu acelaşi nume.

Atenţiunea pe care autorităţile noastre bisericeşti şi — ulterior — cele administrative au început s'o dea, după războiul întregitor de ţară, acelei regiuni, prin rezultatele uimitoare cu care s'a soldat, a avut valoarea unui proces de revizuire a uneia din enigmele infiltraţiei maghiare în inima ţării româneşti. A fost suficient să se scormonească puţin în spuza unui trecut nu prea îndepărtat, pentru ca să se vadă cât de problematică era prezenţa unei masse, pretinsă consistentă, de „secui", în regiunea de Est a Ardealului. Oameni cari nu ştiau altă limbă decât cea ungurească, purtau totuşi cele mai neaoşe nume româneşti. Mulţi dintre ei îşi aduceau aminte că antecesorii lor se închinau lui Dumnezeu după rânduiala legii răsăritene, în biserici cari erau oarecând ale noastre.

Acţiunea pentru recâştigarea românilor desnaţionalizaţi din regiunea secuizată a fost pornită dela Sibiu.

Nu e locul să înşiruim aici tot ce s'a lucrat în această direcţie — şi cu ce roade binecuvântate. Ajunge dacă reţinem un amănunt semnificativ ; Intâia vizitaţie canonică a I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, după orânduirea Sa în jeţul vlădicesc al lui Şaguna, a avut loc în regiunea secuizată.

Odiosul „diktat" dela Viena a oprit la jumătatea drumului procesul de reparaţie naţională intreprins acolo. Furia maghiară, sigură că prada atât de lesne câştigată n'o să-i mai scape din ghiare, s'a deslănţuit nimicitoarea asupra realizărilor româneşti din ţinutul secuizat. Biserici dărâmate până'n temelie, prefăcute în magazii şi săli de „ciardaş", sau pur şi simplu închise, sfinte moaşte şi obiecte de cult profanate, preoţii noştri maltrataţi şi asvârliţi peste vremelnicul hotar, credincioşii trecuţi cu sila la confesiuni neromâneşti, — acestea au fost isprăvile pomanagiilor lui Ciano şi Ribbentrop. E bine să reţinem concursul zelos pe care atâţia reprezentanţi locali ai cultelor reformat şi romano-catolic l-au dat argaţilor Budapestei, în executarea sinistrei operaţiuni de nimicire a realizărilor româneşti din regiunea secuizată.

Lămuriţi ca aurul în foc, credincioşii noştri de-acolo au rezistat prigoanei cu un curaj demn de veacurile primare ale creştininismului. Raportul pe care preotul Ioan Garcea l-a trimis Consiliului nostru arhiepiscopesc — l-am publicat în nr. 58 a. c. al ziarului nostru — este deadreptul revelator. Trecuţi cu forţa la alte confesiuni, atâţia credincioşi de-ai noştri au refuzat pur şi simplu să calce pragul bisericilor străine, vreme de patru ani de zile. Alţii — ca dreptcredincioasele creştine Bucura N. Bogdan şi Maria Galiţă din Bodoş (ce nume curat româneşti!) — au salvat tot ce-au putut de furia nimicitoare a profanatorilor bisericilor noastre. „I-am găsit mai înfocaţi credincioşi decât i-am lăsat", — *scrie părintele Ioan Garcea.*

Intâmplător, eram acolo când I. P. Sf. Mitropolit Nicolae citea raportul amintit împreună cu P. Sf. Episcop Nicolae Colan al Clujului. Li se umeziseră ochii...

Vedem în aceste înmărmuritoare pilde de ataşament total faţă de legea străbună o confirmare a legitimităţii acţiunii de readucere „acasă" a românilor desnaţionalizaţi din regiunea secuizată, intreprinsă de Biserica noastră şi sprijinită de număroşi reprezentanţi ai autorităţilor civile.

...Şi o aspră mustrare la adresa tuturor acelor creştini „căldicei" pe cari — vorba lui Dante — cerul îi refuză şi infernul nu-i primeşte.

GRIG

O săptămână sub unguri

Oraşul Arad a stat o săptămână întreagă, din 13 până în 21 Septemvrie, sub ocupaţia ungurească.

Ungurii din Arad au uitat în acel timp că sunt cetăţeni români şi au primit cu bucurie trupele de honvezi, iar în bisericile ungureşti [romano-catolică, calvină şi luterană] s'a cântat himnusz-ul maghiar, ba se spune că şvabii şi ungurii din oraş s'au alăturat la trupele de invazie şi au împuşcat în Români. Toate aceste fapte nu trebuesc iertate, ci pedepsite cum se cuvine.

Românii din Arad, cari nu s'au putut refugia, au stat sub ocupaţie şi s'au adunat, ca totdeauna în zile grele, la altarul bisericii. Spre bucuria lor P. Sf. Episcop Andrei Magieru *al Aradului a rămas în oraş, a apărat pe credincioşi şi le-a venit în ajutor. „In Dumineca de 17 Septemvrie — scrie* Calea Mântuirii *— ne-am adunat cu toţii la catedrală, unde sfintele slujbe au fost ascultate cu cutremur şi în genunchi. Nici odată n'am văzut un serviciu dumnezeesc ca acel din acea Duminecă, la care cu toţii îngenunchiaţi plângeam şi strigam către Dumnezeu să ne mântue de furia ungurească P. Sf. Sa s'a angajat ca din buzunarul propriu să acopere cheltuelile cu hrana prizonierilor şi deţinuţilor români, în care scop mai multe doamne romance din oraş s'au ostenit".*

P. S. Sa a intervenit ca şi lucrătorii dela atelierele C. F. R., în număr de vreo 250, să fie ajutaţi.

Astfel s'a adeverit şi în acest caz că în vremuri grele biserica şi păstorii ei rămân lângă popor, încurajându-l şi mângâindu-l.

Capitularea Varşoviei

Londra 5 — După 63 de zile de lupte crâncene, trupele generalului Bor Komorowski au capitulat din lipsă de alimente, apă şi muniţie. Oraşul este complet distrus. O treime din populaţia pe care Varşovia o avea înainte de războiu, a pierit.

Germanii au anunţat că luptătorii din Varşovia vor fi trataţi ca prizonieri de războiu.

La 15 km. de CLUJ

Suplimentul la comunicatul asupra operaţiunilor militare din 4 Oct. semnalează lupte încununate de succes între Târgu-Mureş şi Turda, în ciuda terenului complet desfundat.

Pe Someşul rece, trupele româno-ruse se află la 5 km. Sud de Gilău şi 15 km. Sud-Vest de Cluj.

In spaţiul Gyula—Salonta, via reacţiune a trupelor germano-maghiare a fost combătută cu succes.

Criminalii de războiu

Londra 5 — Pe lista britanică a criminalilor de războiu din Germania figurează Hitler, Himmler, Goebels şi Goering.

Din surse precise s'a comunicat că Spania nu va adăposti pe criminalii de războiu. Tot asemenea procedează şi Portugalia.

La 54 km. de Belgrad

Moscova 5 — Trupele sovietice cari au trecut Dunărea în Jugoslavia, se aflau ieri la numai 54 km. de Belgrad.

Oraşele Vârşeţ şi Petrograd, situate la 65, resp. 60 km. de capitala Jugoslaviei, au fost cucerite.

Relaţii pacifice

Oficiosul sovietic, „Izvestia", publică un articol în care arată că Uniunea Sovietelor vrea să întreţină relaţii pacifice cu toţi vecinii ei şi cu toate naţiunile iubitoare de pace, în special cu marii aliaţi ai URSS-ului.

Pierre Laval urmărit

Marsilia 5 — Impotriva fostului premier al guvernului din Vichy, Pierre Laval, acuzat de colaboraţionism, a fost lansat mandat de arestare.

Invățătura zilei

Să nu căutăm cele ce sunt ale păcii și cele ce sunt spre zidirea cea dintre noi. Romani 14, 19

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Vineri 6 Oct. — † Ap. Toma
Sâmbătă 7 Oct. — † M. Serg. Vach.

Serviciul religios

In fiecare zi dimineața la ora 6½ Utrenie și în continuare *Sfânta Liturghie*. In fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie „*Acatistul Maicii Domnului*".

***In Dumineci și Sărbători* dimineața la ora 8½ Utrenia, în continuare la ora 9½ Sfânta Liturghie.** La liturghie cântă „Corul catedralei", sub conducerea profesorului Gheorghe Șoima.

FARMACIILE DE SERVICIU

Joi 5 Oct. Friederic Zobel str. Ocnei 2
Vineri 6 Oct. Guido Fabritzius Piața Mică 27

Bătălia pentru regiunea industrială a Rinului

Londra 5 — Telegramele și comentariile corespondenților de război acreditați pe lângă forțele armate de sub comanda supremă a Generalului Eisenhower, cuprind tot mai multe amănunte asupra uriașelor pregătiri operative cari vor duce la cucerirea regiunii industriale a Rinului.

Deocamdată — cum a declarat recent Mareșalul englez Montgomery, comandantnl grupului de armate care acționează pe aripa nordică a liniei Siegfried — aliații se află în faza „tocării de carne". Distrugerea armatelor germane se face metodic și fără contenire.

Lucrările defensive ale liniei Siegfried cad una după alta. Breșa făcută mai 'nainte la sud de Aix-la-Chapelle [Aachen], a fost urmată de o spărtură realizată la Nord de acest oraș, în zona Üback, pe care aliații depun sforțări considerabile ca s'o lărgească.

O teribilă lovitură de ciocan a fost dată efortului de război german de către bombardierele anglo-americane, cari au isbutit să scoată din funcțiune canalul Dortmund-Ems. Pe acest canal se scurgeau anual peste un milion de tone materii prime și produse industrializate absolut necesare continuării războiului.

La distrugerea canalului au fost folosite mine de cel mai mare calibru.

Revista Teologică

Organ pentru știința și viața bisericească. Apare lunar, sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit **NICOLAE** al Ardealului. Redacția și Administrația: **Sibiu,** Academia teologică „Andreiană". Director: Prof. Dr. **Grigorie T. Marcu.** Abonament anual, Lei 900.

TRANSILVANIA

Pregătiri pentru pace în U. S. A.

New-York — Peter Arnold, unul din comentatorii postului de Radio New-York, în emisiunea de aseară, pentru Germania, s'a ocupat de importanta problemă a convertirii industriei americane de război în industrie de pace. Un proiect în acest sens, votat recent de Camera reprezentanților, a căpătat putere de lege prin semnarea lui de către Președintele Roosevelt, și a intrat în vigoare.

O altă lege, derivată din cea de mai sus, stabilește modalitățile de utilizare, în scopuri pacifice, a imenselor cantități de materiale de război [echipament, medicamente, etc.], aflate actualmente în depozitele U. S. A.

Valoarea acestor materiale cari ca mâine vor lecui atâtea suferințe, a fost evaluată — modest — la astronomica sumă de *o sută miliarde* dolari.

Cum este ajutorată China

New-York 5 — Președintele Roosevelt a declarat, ca răspuns la o întrebare, că ajutorarea Chinei ciunkingheze de către Statele Unite ale Americei continuă fără întrerupere. In fiecare lună, Mareșalul Ciang-Kai-Shek primește douăzeci de mii tone de aprovizionări. Transportul acestor uriașe cantități de materiale se face exclusiv pe calea aerului. Piloții americani, angajați în această acțiune, străbat de fiecare dată o rută de 15.000 km.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în 4 Octomvrie:

In centrul Transilvaniei, trupele noastre și trupele rușești respingând dârza rezistență a inamicului, au realizat înaintări în zonele Sud Gilău și Nord Târgu-Mureș.

In Transilvania de Vest și Banat nimic important de semnalat.

Frontul din Răsărit

Londra 5 — In Carpații superiori, armatele rușești, în drumul lor spre Rutenia, au cucerit un alt oraș important în regiunea Tuka.

In Polonia s'a ordonat doliu pe timp de 15 zile, din cauza pierderii Varșoviei. Consiliul de Miniștri polonez face apel la Crucea Roșie să intervină ca să nu se facă deportări și masacre de oameni. Armata poloneză continuă lupta.

Frontul din Balcani

Londra 5 — Puternice forțe rușești deflanchează capitala Jugoslaviei venind dela Nord-Est.

In Grecia se continuă curățirea insulelor din Marea Ionică și din Marea Egee.

Frontul din Apus

Londra 5 — Tancurile aliate înaintează pe sol german prin Breșa făcută la Nord de Aix-La-Chapelle, pe o lărgime de peste 5 km. Pătrunderea pe sol german este de 4 km.

Intre cele două brațe ale Rinului inferior, trupele armatei a II-a își continuă înaintarea.

La Dunkerque 20.000 civili se evacuează. Mâine vor înceta ostilitățile în acest port.

Aproape 750 bombardiere grele, pornind de pe baze din Italia, au atacat orașul München și alte localități din Germania de Sud și Italia de Nord.

Ultima Oră

București 5 — Corespondentul militar al agenției DNB recunoaște ocuparea orașului Novoselo, situat la 30 km. Nord Vest de Belgrad, de către trupele sovietice.

Moscova 5 — Biroul sovietic de informațiuni face cunoscut că la Vest de Negotin s'a făcut joncțiunea cu trupele jugoslave de eliberare.

— Guvernul sovietic a pus la dispoziția Comitetului jugoslav de eliberare 500.000 tone grâu pentru populația înfometată.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL XCII SIBIU, Sâmbătă 7 Octomvrie 1944 **Exemplarul Lei 7.-** Nr. 63

BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNEA SIBIU

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Apare zilnic

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile
se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Sulemeneală umanitaristă

Gazetele din capitala Ungariei, mai mult sau mai puțin milenare, au fost pălite recent de-o irezistibilă pasiune pentru virtutea omeniei, care trebue să fie cea mai elementară podoabă a oricărui suflet de creștin. Rar ne-a fost dat să citim cuvinte mai îngrijit alese, considerații mai judicios ticluite și elogii mai entuziast scandate asupra acestei virtuți, decât cele ce ni le-a îmbiat, în ultimele patruzeci și opt de ore, presa din Budapesta.

Gazetarii de pe malurile bătrânului Danubiu și-au pus la bătae toată iscusința literară pentru a convinge lumea, că Ungurii în tot decursul milenarei lor existențe europene s'au purtat cu minoritățile etnice și religioase ca niște îngeri: Nu s'au atins niciodată de drepturile lor, nu le-au prigonit, nu le-au jefuit avutul, nu le-au persecutat pentru limba și credința lor, n'au încercat, doamne ferește, vreodată, să le desființeze. Dimpotrivă, aceste minorități au putut viețui și s'au putut desvolta slobode, în toată bună vremea, ca'n raiul celor mai îndrăsnețe visuri ale lor. Dovadă, între altele, că pe tot întinsul mapamondului ne există o lege mai largă, mai înțelegătoare, mai creștinească decât făimoasa lege a naționalităților, din 1868.

Copleșiți de sentimentele admirative față de larga omenie a nației lor și de umanitarismul ce se vădește în toate legiuirile ungurești, gazetarii din Budapesta au uitat de întunecata robie în care au fost silite să trăiască minoritățile din Ungaria dealungul veacurilor, ca și de cele „șapte păcate strigătoare la cer" care se cuprindeau în celebrele legiuiri ungurești privitoare la „cele trei națiuni" și la „cele patru confesiuni" recepte. Ei au uitat, ca prin farmec, de tragica poveste despre o „misera plebs contribuens", a cărei stare insuportabilă a isbucnit de atâtea ori în cele mai sângeroase revoluții.

Mai departe, ei au uitat de nesfârșitul cortegiu al mucenicilor români sau de altă obârșie națională, cari și-au măcinat sau și-au stins viața în temnițele ungurești, fără altă vină decât că au pretins dreptate și pentru nația întru care s'au născut și pe care nu voiau s'o tradeze. Ba, mai mult, ei au uitat până și proaspătul iad pe care l-au deschis Ungurii pe seama Românilor, a Cehoslovacilor și Sârbilor ajunși sub stăpânirea lor pe urma recentelor dictate dela Viena sau pe urma unor agresiuni nazi-fasciste, după cum, firește, au uitat (ceea ce știe toată lumea) că făimoasa lege a naționalităților din Ungaria niciodată n'a fost aplicată. Ea a rămas doar un singur mijloc de propagandă pentru străinătate, o arătoasă firmă pentru o prăvălie goală.

Dar în pătimașa lor dragoste pentru virtutea omeniei, reprezentanții scrisului cotidian unguresc merg mai departe. Ei susțin că și'n mijlocul înviforatei sălbătăcii cu care se poartă acest războiu total, Ungurii au rămas incorigibilii aderenți ai cavalerismului, nedesmințiții practicanți ai generosității umanitariste, de aceea tratează așa de creștinește cu prizonierii de războiu, ca și cu populația civilă a teritoriului străin în care a intrat (vremelnic) armata ungurească.

Măi, măi, măi! Ca și când chestia aia dela Corneşti s'ar fi petrecut de câteva veacuri, nu de câteva săptămâni!

Dar cititorii străini ai presei budapestane au, probabil, o memorie mai lungă decât cea pe care par a o vădi gazetarii unguri păliți, peste noapte, de patima umanitarismului. Acești cititori știu că mieroasele spovedanii ale presei hortyste sunt mărturia panicei care-a cuprins pe grofii de dincolo de Feleac. Miorlăielile falsului umanitarism cu care Ungurii vor să îmbete lumea, nu-și vor ajunge scopul. In ochii acestei lumi Ungaria rămâne ceea ce a fost totdeauna: Țara prigoanelor sălbatice împotriva tuturor cetățenilor de altă obârșie decât cea arpadiană. Privind la chipul ei de mironosiță sulemenită ad-hoc, lumea cu adevărat de omenie *își va spune: „C'est la même Jeannette, mais autrement coifée". Și-și va vedea de treabă.* **R. B.**

Hotărîrile delegației economice a Guvernului

București 6 — In ședința sa de ieri, delegația economică a discutat normele de aprovizionare a trupelor sovietice, a hotărît accelerarea transporturilor, a stabilit prețul făinei și al pâniii, a fixat rația zilnică de pâine neagră la 350 grame de persoană, a hotărît să importeze cantități mari de pește conservat din Turcia și să extindă convoaiele de autovehicole cari aprovizionează Capitala pe o rază de 150 km., precum și la alte orașe din provincie.

Depunerea efectelor militare

București 6 — Conform hotărîrii Marelui Stat Major al Armatei române, toți locuitorii, cari dețin efecte militare de orice fel și indiferent de starea în care se află ele acum, sunt obligați să le depună la comenduiri, legiuni și posturi de jandarmi până la 15 Oct. a. c.

După acea dată, cei ce nu s'au conformat acestei dispoziții, vor fi urmăriți și sancționați sever.

Președintele Roosevelt
despre lupta pentru Germania

New-York 6 — Plecând dela o comunicare a corespondentului militar de război al agenției britanice Reuter, care semnalează lupte grele în trei puncte — chei ale frontului apusean — Arnhem, Ubach și Nord de Anvers — Președintele Roosewelt a declarat că, probabil, calea spre Berlin va trebui deschisă cucerindu-se metodic fiecare palmă de pământ. Chiar așa de-ar fi, noi nu ne vom lăsa până ce nu vom înfrânge pe inamic.

Respectarea neatârnării altor națiuni

Londra 6 — Postul de radio Moscova a luat poziție față de propaganda mincinoasă germană care afirmă, că sovietele urmăresc bolșevizarea României. Emisiunile postului de radio sovietice arată, că au trecut zile și săptămâni dela intrarea armatei roșii pe teritoriul României și nimic din toate acestea nu s'a întâmplat. Amestecul, în structura internă a altor state, este în contradicție cu programul partidului comunist. Respectarea independenței altor națiuni este unul din principiile de bază ale Uniunii Sovietice.

Relațiile cu Finlanda

Londra 6 — Generalul Stanov, președintele comisiei de control a sosit la Helsinki.

Se sporesc salariile

In condițiile grele ale traiului zilnic de acum, cei chemați au procedat la sporirea salariilor pentru funcționari și muncitori.

Această sporire își va avea urmările binefăcătoare în deosebi atunci, când în acelaș timp se vor lua și unele măsuri în consecvență.

Intre altele, se cere o acțiune hotărâtă pentru ieftenirea traiului, organizarea transporturilor de aprovizionare, asigurarea legăturii directe între consumator și producător, prin înlăturarea mijlocitorilor acaparatori și speculanți; iar cooperativele și cantinele, la rândul lor, vor sprijini această lucrare de îmbunătățire.

Fără acțiuni, de felul celor mai sus pomenite, toate sporirile de salarii nu vor avea alt rezultat decât creșterea scumpetei.

Invățătura zilei

De ne-am judeca noi pe noi înșine, n'am fi judecați.

I Corinteni 11, 31

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Sâmbătă 7 Oct. — † M. Serg. Vach.
Duminecă 8 Oct. — C. Pelagia

Serviciul religios

In fiecare zi dimineața la ora 6½ Utrenie și în continuare *Sfânta Liturghie*. In fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie „*Acatistul Maicii Domnului*".

In Dumineci și Sărbători dimineața la ora 8½ **Utrenia, în continuare la ora 9½ Sfânta Liturghie**. La liturghie cântă „Corul catedralei", sub conducerea profesorului Gheorghe Șoima.

FARMACIILE DE SERVICIU

Vineri 6 Oct. Guido Fabritzius Piața Mică 27

Răspândiți cu drag

Telegraful Român
Organul lui Șaguna din 1853

Generalul Bor prizonier

Londra 6 — Generalul Bor Komorowski, comandantul eroicilor apărători ai Varșoviei, e prizonierul Germanilor.

Ieri, în Camera comunelor, primul ministru dl Winston Churchill a adus un emoționant omagiu luptătorilor polonezi din interiorul Varșoviei.

La periferiile Belgradului

Noscova 6 — Trupele sovietice au ajuns la periferiile capitalei jugoslave, după ce au înaintat pe trei coloane.

Linia Sofia-Salonic, ca și linia Belgrad-Budapesta, au fost interceptate și întrerupte.

Din zi în zi se așteaptă căderea Belgradului, aceasta fiind inevitabilă, după cum este nevoită să recunoască și agenția de știri germană DNB.

Debarcarea aliată în Grecia

— Portul Patras cucerit —

Cairo 6 — Dela Cartierul general aliat din Mediterana se face cunoscut că trupe britanice aeropurtate au fost parașutate în Peloponez. Impreună cu patrioții greci, ele au cucerit cel mai important port peloponezian, Patras. Garnizoana germană a capitulat.

Alte trupe aeropurtate au fost debarcate în mai multe insule din Marea Egee și în Albania.

In timpurile recente, de mari ispite totalitariste, Biserica a fost în statul nostru singura, ori aproape singura, instituție care a rămas pe lângă SPIRITUL DEMOCRATIC. S'a adeverit astfel din nou însușirea ei de BISERICĂ A POPORULUI, a obștei celei mari care, după concepția ce stă la baza organizațiunii noastre bisericești, are dreptul să mărturisească și să-și spună cuvântul în chestiunile privitoare la destinul ei.

I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE

In camera Lorzilor

La desbaterea din urmă ale Camerei Lorzilor, cum se anunță din Londra, a luat cuvântul Lordul *Vansittart* și a propus ca, pe cât e posibil, *toți* aliații să participe la administrarea Germaniei, — cel puțin cu caracter consultativ, — și nu numai cele 3 mari puteri.

Germania — spune Vansittart — trebue să învețe *smerenie*, precum și respectarea acelora cărora ea li-a tăgăduit chiar și simplul drept la existență. Smerenia aceasta nu va fi învățată printr'o ocupație cu caracter monopol al celor trei mari puteri. Este esențial — continuă oratorul — ca ocuparea Germaniei să fie îndelungată, altfel s'ar prăbuși orce reformă ca un castel de cărți de joc.

Episcopul de Chichester a adăugat, că Germania trebue să fie dezarmată și germanii făcuți să vadă în mod neîndoelnic că au fost complet biruiți. Viitorul Europei depinde de felul în care aliații vor trata massa celor 80 de milioane de Germani. Planul de a face din Germania, o țară de agricultori, nu poate avea rezultat în ce privește situația economică din Europa. Tratatul de pace să nu fie înrâurit numai de pasiuni și emoții.

Vicontele Cecil a făcut observarea, că popoarele germane trebue să fie făcute să creadă în moralul creștin și că libertatea, dreptatea și buna credință are să conducă relațiile internaționale.

Vicontele Cranborne, președintele camerei, a declarat că guvernul britanic consideră cu simpatie părerea după care membrii națiunilor unite care *au participat la operațiile împotriva Germaniei*, să-și dea contribuția și la forțele de ocupare atunci când se va sfârși războiul. Vicontele Cranborne nu aprobă părerea episcopului de Chichester, care a cerut ca guvernul britanic să socotească *poporul* german — spre deosebire de mișcarea nazistă — ca nefiind răspunzător de acest îngrozitor război; din contră, poporul german a fost acela care a permis regimului hitlerist să ia puterea și să o folosească așa cum a folosit-o; nu putem socoti poporul absolut fără nici o vină. Guvernul, de altfel, va face totul ce e necesar, ca asemenea război să nu se mai întâmple.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în 5 Octomvrie:

In Transilvania centrală, trpele noastre și cele sovietice și-au continuat înaintarea, apropiindu-se de Gilău. In zona Turda-Murășul mijlociu, bazele de pornire la atac au fost îmbunătățite.

In Transilvania de Vest și Ungaria au fost respinse mai multe atacuri inamice.

In Banat, inamicul a fost urmărit spre Vest și Sud-Vest.

Frontul din Răsărit

Pe frontul de Răsărit în afară de căderea Varșoviei, nimic important. Se fac pregătiri în vederea asaltului general.

Frontul din Balcani

Cartierul Mareșalului Tito comunică ocuparea orașului Șabaț la 45 km. Vest de Belgrad. La Sudul Capitalei, Sârbii sunt cam tot la aceeaș distanță. In S.-E., după joncțiunea cu Rușii la Vest de Negotin, înaintarea Sârbilor face progrese.

Mai aproape de capitala Jugoslaviei sunt însă cele 2 coloane rusești, cari au ocupat eri Panciova la 14 km. Est de Belgrad. Căderea Capitalei este acum iminentă.

In Sud a fost reocupat orașul Strumița.

Londra 6 — Din Moscova s'a anunțat ieri seară că armatele rusești se află la periferia Belgradului.

Armatele rusești au tăiat principala linie ferată ce leagă Budapesta și Belgradul.

Trupele iugoslave au capturat orașul Avala, la 30 km. depărtare de Dunăre.

Numai câteva sute de kilometri separă armatele rusești dela Belgrad de armatele britanice din Peloponez.

Armatele rusești se îndreaptă acum spre Niș, pe care dacă îl vor ocupa, va fi tăiată retragerea germanilor din Sud.

In Grecia, după trei ani și jumătate, trupele britanice luptă din nou alături de trupele grecești de patrioți. Intreaga peninsulă Peloponez este pe cale de a fi eliberată. Pe un front de 1000 km., pe coasta Adriaticei, pe coasta Albaneză și în Sudul Greciei, se dau lupte înverșunate, mai ales în Albania, în fața insulei Corfu. Patrioții luptă alături de trupele britanice. Populația este cuprinsă de un mare entusiasm.

Londra 6 — Debarcarea din Grecia a trupelor anglo-americane s'a făcut în cele mai bune condiții. Prin lansarea din avioane au fost aduse până acuma vreo 2 divizii, cari au și ocupat orașul Patras [al treilea ca mărime în Grecia], dela intrarea în strâmtoarea Corintului, oraș care va zădărnici de acum orice ieșire spre marea Ionică a Germanilor.

Au mai fost bombardate regiunea Atenei și mai multe obiective în insulele egeice.

In orice caz, procesul eliberării Greciei face pași repezi.

Frontul din Apus

Londra 6 — Forțele aliate care au pătruns pe teritorul german prin breșa dela Aix La Chapelle, întâmpină acum la Begendorf rezistența tancurilor germane aduse aici în grabă pentru a stăvili înaintarea aliaților. Se dau lupte din cele mai grele.

Trupele armatei a II-a britanică au pornit o ofensivă limitată, îndreptată spre Nijmegen.

In sectorul canadian se dau lupte pentru cucerirea insulelor olandeze, pe care germanii au început să le evacueze.

Armistițiul dela Dunkerque s'a terminat astăzi de dimineață, după ce a mai fost prelungit cu 4 ore.

In cursul lunei August au fost aruncate asupra Germaniei 56.000 tone de bombe de toate mărimile.

In Italia au fost bombardate liniile ferate din Nord și vasele din portul Genova.

Numărul prizonierilor de răsboiu din America

New-York 6 — 303.181 prizonieri de războiu se află actualmente în USA. Majoritatea sunt germani. Urmează apoi italienii și japonezii.

Ultima Oră

București 6 — Ieri s'a ținut un consiliu de miniștri sub președinția dlui General C. Sănătescu. Au participat, pe lângă titularii departamentelor, dnii miniștri de Stat Iuliu Maniu, Const. Brătianu, Lucrețiu Pătrășcanu și Const. Titel Petrescu.

Consiliul a reexaminat Decretul Lege pentru purificarea aparatului de Stat, făcându-i unele rectificări. Va fi revizuită situația tuturor funcționarilor numiți după data de 22 Februarie 1938.

Moscova 6 — Ofensiva sovietică în Jugoslavia a dus la cucerirea gării Pancevo, situată la 14 km. NV de Belgrad.

La Vârșeț și Petrograd au fost capturate 76 avioane inamice.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

ANUL CXII SIBIU, Duminecă 8 Octomvrie 194 Exemplarul Lei 7.- Nr. 64

Telegraful Român

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Str. Şaguna 8 Sibiu

Organ naţional-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

Apare zilnic

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorităţi şi străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole şi corespodenţe
se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile
se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Şagunismul şi democraţia

Ziarul „Libertatea" a publicat în Nrul său din 2 Oct. a. c, o chemare către preoţimea ortodoxă română, iscălită de Preotul prof. Const. Staicu şi Preotul Econ. Al. Popescu. După ce înşiră un număr de desiderate, manifestul încheie: „Chemăm la luptă alături de noi în cadrul Partidului social-democrat, preoţimea ortodoxă română".

Inainte de cele 15 puncte, cari alcătuesc programul la a cărui înfăptuire e chemată preoţimea, chemarea cuprinde o seamă de consideraţiuni generale, cari aproape toate sunt cât se poate de juste. Se vorbeşte în acest preambul de dragostea de popor, de egalitatea oamenilor, de preţuirea muncii, tot atâtea idei mari ale mişcărilor sociale contimporane, cari au fost aduse în lume prima dată de creştinism. De aceea „Biserica nu trebue să se înfricoşeze de ideile noui, cari animă lumea, trecând-o dela o viaţă învechită la una curată şi plină de fericire colectivă, pentrucă această ideologie, la origine, este a ei. Biserica şi clerul nu trebue să se izoleze într'o espectativă nepotrivită, ci se impune ca, în aceste vremuri noui, să se apropie total şi să rămână lângă nevoile muncitorimii şi ale poporului".

Căci „ideile democratice au fost practicate „ab initio" de Biserică: preoţii şi conducătorii lor erau aleşi de vocea poporului", „Biserica a răsărit din mijlocul poporului... Ea trebue să fie şi să rămână a poporului".

Toate aceste afirmaţiuni, inclusiv aceea despre caracterul poporal al Bisericii, parcă ar fi luate din scrisul bisericesc de dincoace de Carpaţi, crescut din tradiţia străveche a Ardealului şi din duhul organizaţiei şaguniene.

Dar de unde până acum aceste idei democratice şaguniene, erau hulite de reprezentanţii clerului şi de scrisul bisericesc al Vechiului Regat, ca protestante, ca laice, astăzi le vedem proclamate ca idei genuine ale creştinismului.

Acum se vede genialitatea legiuirii şaguniene, care a anticipat cu hotărîre timpurile şi ideile cele mai progresiste, fără ca să producă nici o conturbare în viaţa Bisericii, fără să sacrifice principiile dogmatice, sacramentale şi canonice neschimbabile, cari trebue să stea la baza oricărei organizări a ei.

Căci iată, cu toate pronunţările democratice din preambulul acestei „chemări", când autorii ei trec la precizarea în puncte programatice a desideratelor, fixează în punctul 2 o propunere care contrazice tot ce s'a spus înainte despre caracterul popular al Bisericii şi despre democraţia ce trebue să o însufleţească. Numiţii preoţi se reazimă în acest punct pe premiza că Biserica nu e a poporului, ci a clerului, şi deci democraţia pentru dânşii e o chestiune care priveşte numai raporturile dintre ierarhi şi preoţi.

Tocmai din această depăşită idee vine şi dorinţa dânşilor de-a se schimba legea de organizare a Bisericii din 1925, care cuprinde duhul larg democratic al Statutului şagunian.

Iată ce spun numiţii preoţi în punctul 2:

„Modificarea legii şi a statutului Bisericii ortodoxe române, astfel ca preoţimea să poată dispune ea însaşi în mod democratic de destinele ei".

I. P. Sf. Mitropolit Nicolae a luptat până acum cu toate regimurile dictatoriale pentru menţinerea unei vieţi democratice în Biserică, în mijlocul unui Stat care desfiinţase toate corporaţiile elective şi toate libertăţile democrate. A luptat cu neînţelegerea cercurilor ierarhice şi preoţeşti din Vechiul Regat, cari nu voiau să tolereze participarea poporului la regularea chestiunilor bisericeşti şi de aceea nu au aplicat-o decât parţial.

Acum vin alţi preoţi în numele „democraţiei" să ceară acelaş lucru: înlăturarea unei legi care dă cuvânt poporului în problemele vieţii bisericeşti.

Ce avansat e Şaguna faţă de înţelegerea preoţilor „democraţi" de azi!

Dar ce cuminte a formulat Şaguna şi legea din 1925, inspirată de duhul lui, marginile democraţiei în instituţia divină şi neschimbabilă a Bisericii, în raport cu expresiile nepotrivite ce le găsim în citatul punct 2 din „chemarea" preoţilor social-democraţi: „ca preoţimea să poată dispune ea însaşi în mod democratic de destinele ei".

De Biserică nu poate dispune nimeni, nici democraţia, nici dictatura, nici preoţimea, nici ierarhia, nici poporul. De Biserică dispune Domnul nostru Iisus Hristos. Ea are dogme, ea are principii de organizare ierarhică de drept dumnezeesc, ea are o Sfântă Tradiţie. Orice „dispunere" de destinele ei, e limitată de aceste cadre divine.

Da, să înţelegem timpurile, să înviorăm dragostea şi preţuirea creştină faţă de cei umili, faţă de muncitori, să luptăm pentru libertate şi pentru drepturile omului, să fim o Biserică a poporului.

Dar să ne păstrăm cugetarea limpede şi să nu uităm de fiinţa divină a Bisericii.

Adică, îndărăt, sau mai bine zis înainte la Şaguna!

D. S.

In pragul bătăliei pentru Cluj

Bucureşti 7 — Informaţiunl suplimentare, la comunicatul militar asupra operaţiunilor desfăşurate ieri, semnalează înaintări la Nord de Murăşul superior, Nord de Arieş şi în sectorul Turda, unde au fost smulse din mâinile inamicului mai multe înălţimi dominante.

In zona Gilău au fost realizate noui pătrunderi către Someşul mijlociu şi în direcţia CLUJ.

Trupele noastre, sprijinite de blindate sovietice, au depăşit Salonta, înaintând către Nord-Vest.

La Vest de Timişoara, au fost cucerite localităţile Berecsău şi Sânmihaiul german.

Lupte de stradă în Belgrad

Londra 7 — Trupele sovietice cari operează în Jugoslavia, au atins Tisa pe un front larg, la Nord de Pancevo, şi înaintează peste frontiera cu Ungaria.

In cartierele periferice ale Belgradului se dau crâncene lupte de stradă, la baionetă.

De nimic nu avem mai mare lipsă azi decât de solidaritatea indestructibilă între toţi Românii, de voinţa tuturora de a crede şi a mărturisi la fel, având un unic gând, un unic ideal, o unică ţintă: salvarea neamului din primejdia care îl ameninţă. Toţi trebue să fim stăpâniţi azi în toată fiinţa noastră de acest imperativ naţional fundamental, faţă de care toate care celelalte interese şi şi nevoi obşteşti sau particulare trebue să amuţească, aşteptându-şi alt soroc pentru a-şi cere ascultare.

I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE

Acţiunea britanică

Londra 7 — După trei ani şi jumătate de ocupaţie germană, trupele britanice luptă din nou pe teritoriu Greciei. Ele au înaintat dincolo de Patras, care a fost cucerit alaltăieri.

In retragerea lor, germanii au aruncat în aer podul de peste canalul de Corint.

Lupte crâncene se desfăşoară în insula Corfu.

Trupele de patrioţi greci dau un sprijin remarcabil britanicilor.

Ne scrie preotul din Bobahalma

Spicuim dintr'o scrisoare, pe care preotul nostru din Bobahalma ni-a trimis-o la redacţie, cele ce urmează:

Exprimăm marea satisfacţie a noastră a preoţilor prin măsura ce-aţi luat-o ca Telegr. Rom. să apară zilnic, nu numai pentru descifrarea în duh naţional şi creştin a evenimentului epocal ce-l trăim, dar ni-a adus, — cel puţin în parte aceasta, într'o vreme când ziarele din capitală n'au mai sosit dela 25 August până zilele trecute, — reale servicii, Telegraful era singurul informator al nostru şi prin noi al poporului.

In ceea ce priveşte marele eveniment al recuceririi Ardealului, sânt fericit că ni s'a întâmplat să fiu pe aici, să-l trăiesc din plin, chiar în forma cea mai grea. Fiind numit cu 1 Sept. profesor la Braşov, am rămas în mijlocul satului, căci niciodată n'am văzut mai multă jale şi niciodată n'am simţit ca acum cuvintele Mântuitorului: „Mi-e milă de popor". Plecau bieţii români în bejenie cu ce brumă încăpea într'un car, plus copiii de-asupra. Trăgeau vitele cu limba scoasă de oboseală şi de sete, câte un viţeluş sbiera legat înapoia carului, dincolo plângea un copilaş, în vreme ce altul, neştiutor, părea fericit de drumul ce-l făcea într'un asemenea convoiu. Şi tot aşa treceau trişti, obosiţi, amestecaţi: oameni, vite, turme de oi. Oamenii mei şi tineretul părăsiseră satul. Pe uliţe şi prin curţi nu vedeai decât câte un cap speriat de femeie, care plângând îmi lua braţul: „Să nu plecaţi şi Dv., dle Părinte!" Ce puteam face şi eu! Şi totuşi, niciodată nu voiu uita resemnarea ce citeam pe feţele lor... Odată, cu satul sub tunurile inimice, frontul fiind aproape de sat, ne-am trezit cu avioanele inimice de-asupra, în vreme ce pe marginea gropii dau deslegarea unui mort. Nu s'a clintit nimeni. Nici eu nu mă recunoşteam. Dar... laudă Domnului Hristos pentru toate.

Am învăţat multe. Acum e linişte în sat. Ceea ce mă doare este că duşmanii ni-au lovit biserica în plin. Parcă au ştiut de credinţa şi românismul ce s'au frământat acolo şi de atâtea rugăciuni înălţate la sf. altar pentru realizarea acestora şi înfrângerea lor. Biserica a ispăşit pentru sat. Un proectil a atins puţin şcoala conf. din curtea bisericii; un altul a căzut în faţa sf. Altar, împroşcând pereţii cu schije; altul a căzut în plin distrugând acoperişul şi tavanul de de-asupra sf. Altar. Sf. masă e neatinsă. O schijă a atins icoana maicii Domnului de pe sf. masă, trecând prin cununa din jurul capului.

Fiind chemat într'un sat vecin, Cucerdea, la o îngropăciune, deşi sub artileria inimică, spuneau oamenii, care au rămas în sat, că soldaţii unguri, când au simţit că vor fi alungaţi, umblau cu mănunchiuri de paie să dea foc caselor. Au şi ars câteva.

Aşa că pe aici bucuria cea mare se împleteşte cu anumite necazuri, care — însă se vor lecui.

Mă opresc aici cu rugămintea, ca Dumnezeu să apere Biserica şi Ţara românească întregită.

Preot GH. C. DIACONU

Consolidarea bunei înţelegeri

In vremea din urmă presa noastră a înregistrat două acte, care dovedeau o deosebită înţelegere a intereselor României.

Aceste acte de bunăvoinţă, săvârşite de autorităţile sovietice, au produs cea mai bună impresiune în opinia publică a ţării întregi.

Cel dintâi act era hotărârea Mareşalului Malinovski, care, stabilind ordinea monetară, a declarat leul românesc singura monetă cu putere circulatorie pe teritorul României contribuind, în acest mod, la reînsănătoşirea vieţii economice a ţării.

Al doilea act este comunicatul înaltului comandament sovietic, care a citat foarte elogios acţiunea trupelor române şi a constatat contribuţia însemnată ce o aduc românii în mersul războiului.

Toate aceste manifestări sincere au darul de-a întări şi adânci bunele raporturi între România şi marea ei vecină dela Răsărit.

Nu este firea Românilor să uite binefacerile ce li se aduc, dimpotrivă, vor căuta cu atât mai vârtos, căi şi mijloace, să consolideze opera apropierii sufleteşti între ţările aliate în vederea unor ţeluri clare de viaţă.

Jale şi bucurie

Cu simţământ, de profundă jale, mă gândesc la ceeace s'a înfăptuit acum patru ani, în ziua de 30 August al anului 1940.

A cuprins atunci toate piepturile româneşti o revoltă mare foarte.

Au rourat atunci în ochii tuturor lacrimile unei sfâşietoare dureri, căci ne dăm prea bine seamă ce însemna robia pentru un milion şi jumătate de fraţi ai noştri ajunşi sub jug.

Ne-a durut şi mai tare cu scurgerea vremii, — fiindcă presimţirea noastră se adeverise cu vârf şi îndesat: fraţii noştri, nevoiţi au fost să treacă pe sub furcile caudine ale celor mai sângeroase prigoane, — ne apar în chenar sângeriu: martirii dela Trăsnea, Ip, Corneşti, Oroiul de Câmpie ş. a.

Atunci — şi până mai ieri alaltăieri — în inimile noastre erau sălăşluite numai chin şi jale; — acum, ătături de durere care stăruie încă pentru pătimirile de „dincolo", în noi izbucneşte şi bucuria rodită de nădejdea cuvenitei reveniri sub cerul Patriei române a fiilor înstrăinaţi.

Văpaia acestei nădejdi, la rândul ei, hrănită este de mărşăluirea victorioasă a ostaşilor noştri şi aliaţi prin ţinuturile cutropite.

Cu legitim neastâmpăr aşteptăm comunicatul militar, care să ne vestească completa descătuşare a Ardealului şi mândra fâlfăire a tricolorului românesc — pentru a doua oară — pe bulevardele capitalei duşmane.

Pr. Ioan I. Suciu

Citiţi şi răspândiţi

Revista Teologică

Organ pentru ştiinţa şi viaţa bisericească. Apare lunar, sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit **NICOLAE** al Ardealului. Redacţia şi Administraţia: **Sibiu,** Academia teologică „Andreiană". Director: Prof. Dr. **Grigorie T. Marcu.** Abonament anual, Lei 900.

Ordinea examenelor

Sesiunea Octomvrie la Facultatea de Drept, Cluj—Sibiu

Se aduce la cunoştinţa studenţilor Facultăţii noastre că exemenul de admitere şi examenele de licenţă şi doctorat din sesiunea de toamnă vor avea loc dela 16—31 Octomvrie 1944.

Inscrierile pentru aceste examene se vor face în zilele de 12 şi 13 Octomvrie.

Pentru înscriere, la examenele de licenţă şi doctorat, studenţii vor prezenta caietele de cursuri încheiate pentru anul şcolar 1943—1944.

Pentru examenul de admitere, candidaţii vor prezenta diploma de bacalaureat, extrasul de naştere, certificatul de naţionalitate şi certificatul medical, eliberat de dispensarul studenţesc. Taxa de înscriere este de 1000 lei.

Examenul de admitere: Scris: Limba latină, prof. P. Poruţiu (bac. teor.) Al. Angelescu (bac. com.) 16 Oct.; Drept, prof. A. Ionaşcu 16. Oral: Filosofie, Prof. E Sperantia 17; Istorie, Prof. G. Sofronie 18 Oct.

Anul I. Drept Civil Prof. A. Ionaşcu 20—21; Drept Constituţional, Prof. R. Boila 23—24; Filosofia Dreptului, Prof. E. Sperantia 25—26; Drept Roman, Prof. Gh. Ciulei 27—28 Oct.

Anul II. Drept Roman, Prof. T. Moşoiu 16—17; Economie Politică, Prof. Gh. Coroamă 18—19; Drept Civil, Prof. Al. Angelescu 20—21; Drept Administrativ, Prof. E. Tarangul 23—24; Drept Penal, Prof. T. Pop 25—28 Oct.

Anul III. Drept Internaţional Public, Prof. Gh. Sofronie 16—17; Procedură Civilă, Prof. A. Ionaşcu 18—19; Drept Comercial, Prof. P. Poruţiu 20—21; Economie Politică, Prof. D. B. Ionescu 23—24; Drept Civil, Prof. S. Brădeanu 25—26 Oct.

Anul IV. Drept Civil, Prof. C. Negrea 16—17; Finanţe şi Statistică, Prof. P. Poruţiu 18—19; Drept Internaţional Privat, Prof. Gh. Sofronie 20—21; Istoria Dreptului, Prof. Al. Angelescu 23; Sociologie Naţională, Prof. T. Pop 24; Drept Comercial, Prof. C. Petrescu Ercea 25—26; Legislaţie Agrară, Prof. C. Petrescu Ercea 27—28 Oct.

Doctorate în zilele de 30—31 c. — Restanţierii se vor prezenta în zilele fixate pentru profesorii respectivi.

Răspândiţi cu drag

Telegraful Român

Organul lui Şaguna din 1853

FOIŞOARA

Sensul culturii

Convertirea la Evanghelie

de prof. SIMEON RADU

Hristos voeşte ca duhul Lui să răsbată la inimile tuturor oamenilor, ca printr'o viaţă mai bună, să devină fii lui Dumnezeu, desăvârşiţi în ştiinţă şi în cultură adevărată, zidită pe respectul şi împlinirea voii Sale!

Atingerea acestei desăvârşiri dă sensul integral al culturii umane. Aceasta cu întreg aportul său progresist educativ, — cuvânt, carte, şcoală de orice grad, metodă, etc. — să nu uite că are idealul suprem, ca ori unde trăeşte un om, să-i arate raţiunea ultimă a existenţei sale, să-i dea o dragoste de viaţă şi să-i sporească resursele de energie spirituală. Să nu uite că trebue să-l facă mai bun şi să-l sfinţească. Singur acest ideal să-i învolbureze marile avânturi de creaţie, către zările albastre ale cerului, ca şi mai mult omul să înţeleagă că trebue să lapede haina păcatului, ca să se ridice, pe sine şi pe semenii săi, la asemănarea cu Dumnezeu: Adevărul, Binele şi Frumosul absolut. Aşa se va coborî pe pământ împărăţia cerurilor, care pare azi un vis...

In viitor, problema culturii trebue să rezolve eliberarea sufletului din cămaşa de forţă a civilizaţiei mioape, pierdută 'n tehnică, maşină şi materialism absurd. Pentrucă ea nefiind făcută pe măsura lui — cum spune Carrel (pg. 35) — a adus nenorocita negaţie a dogmei şi a certitudinilor metafizice. Civilizaţia a spânzurat sufletul în haosul incertitudinilor şi a problematizat totul. I-a înăbuşit aspiraţiile către realităţile transcendentale, l-a scos din orizontul revelării misterelor, i-a oprit depăşirea în sânurile veşniciei, ferecându-l de pământ şi slăbindu-i puterile pentru cucerirea paradisului pierdut care ne chiamă printr'un sentiment nostalgic viforos, — el fiind leagănul obârşiei şi al fericirii adevărate.

Rezolvarea totală a acestei eliberări se află în paginile de foc ale Evangheliei care a proclamat primatul spiritului în viaţa şi în cultură, cu toate prerogativele Divinităţir asupra sa. Isvor nesecat de energii spirituale şi morale, generatoare de virtuţi supranaturale, ea oferă soluţii optime tuturor problemelor vitale care se pun omului. Dar cu o condiţie: eliberarea spiritului prin ştiinţă să fie călăuzită de lumina harului şi a certitudinilor revelate de Hristos.

Numai Evanghelia va opera grandiosul fenomen al ieşirii din impasul crizei morale moderne. Ea redă omului puterea fermecătoare a convertirii la o viaţă nouă. Ea dă speranţe mari în neliniştea contimporană şi arată că dreptul forţei şi al pumnului — întrupate în supraomul preconizat de Nietzsche — nu poate crea o ordine umană superioară, mai bună decât cea prezentă. Ea spune că acolo unde înfloreşte cultul forţei, se vesteşte cultul spiritului (Cf, D. D. Roşca, Existenţa tragică, p. 125), care face destrnul măreţ al omului sub soare. Forţa coboară pe om în biologic, voluptate şi tare de natură, unde nu mai există demnitate morală, cu acte de caritate, devotament şi sarificiu izvorîte din iubire, şi nici progres cultural. Ea dezlănţue feroce patimile dintre oameni, care prefac totul cenuşă.

Evanghelia dă culturii aripi de vulturi şi orizont infinit, după măsura supremă a spiritului; îi oferă o bază polidimensională pe un fond bogat; îi aprinde candela unui ideal transcendental; sporeşte energiile creatoare şi perfectează o metodă pentru atingerea sublimei demnităţi de „om".

Pe cât este de departe cerul de pământ şi spiritul, de materie aşa este idealul culturii majore creştine faţă de cel antic şi faţă de al oricărei alte culturi minore, pozitiviste etc., care au ca model pe omul vicios, în opoziţie cu desăvârşirea lui Dumnezeu.

Nici un alt sistem etico filosofic de viaţă nu se poate prevala de însuşirile celui creştin, capabil să dea omului o conştiinţă viguroasă, după măsura chemării sale cereşti.

Acum când geme disperată pe ruine, umanitatea desmeticită din nebunia civilizaţiei pe care a adprat-o, trebue să se convertească din mirajul visurilor sale deşarte. O elementară înţelepciune îi impune să nu se mai arunce în aventură, mânată de spiritul faustic, tehnic, care a deslănţuit cataclismul apocaliptic de azi. Ea poate îmbrăţişa cu încrederea cea mai salvatoare ideologie de progres cultural şi social, Evanghelia, care s'a dovedit în decursul istoriei zidditoare de pace, de ordine, de libertate, de egalitate, de drepturi şi dreptate pentru toţi oamenii, — fraţi între ei şi fii lui Dumnezeu.

Experienţa tristă a războiului să înveţe umanitatea ce înseamnă decăderea dogmei creştine dela postul de comandă al vieţii sale, să se căiască sincer şi să

Schimbări la Ministerul Culturii naţionale şi al Cultelor

Bucureşti 7 — Dl General Ioan Boiţeanu, ministrul Culturii naţionale, Cultelor şi Artelor, a făcut următoarele numiri:

Secretar general al Subsecretariatului de Stat al şcoalelor: dl Miron Nicolescu.

Secretar general al Cultelor şi Artelor: dl Prof. univ. Dr. N. Popescu-Prahova.

Secretar general al Educaţiei extraşcolare: dl Consilier Dr. Ioan Bratu.

Director general al învăţământului primar-normal şi seminarial: dl Inspector general şcolar Teodor Neş.

Director general al învătământului secundar: dl Octavian Halunga.

Director general al învăţământului profesional: dl Ilie Cristea.

Ce au făptuit nemţii pe la Turda

Instalând tunurile în munţii dela Cheile Turzii, de acolo au ţinut oraşul sub foc permanent, în vreme ce pedestraşii maghiari au pătruns în străzile Turzii şi au incendiat casele locuitorilor, omorând şi jefuind pe români şi evrei.

In opera de pustiire a oraşului Turda nemţii nu s'au lăsat mai pe jos de aliaţii lor maghiari, ci au trecut din fabrică în fabrică şi au ridicat cele mai costisitoare maşini dela întreprinderile româneşti: „Industria Sârmei", uzinele de porţelan şi fabricele de sticlă. Turda este azi oraş distrus... — Vinovaţii trebue să-şi ia răsplata cea mai aspră, dacă au pus lupta pe viaţă şi pe moarte prin orice mijloace.

Dreptate socială

Semnul sub care se petrec frământările zilelor noastre, este acela al unei impetuoase porniri pentru cucerirea dreptăţii. „Vrem dreptate", e strigătul cel mai profund ce pleacă de pe buzele mulţimilor obidite şi asuprite de un regim care nu a ştiut decât să înăbuşe cele mai firesti porniri ale vieţii.

Dreptatea este un bun suprem al vieţii după care oftează de atâta vreme oamenii şi pentru împlinirea căruia se fac astăzi atâtea jertfe. E un bun, fără de care nu poate trăi nici cel mai umil ins, şi nici colectivităţile, mai mici sau mai mari.

Dar zbaterea aceasta după dreptate, suspinul după realizanea ei a devenit tot mai puternic şi pentrucă oamenii nu au fost de acord asupra înţelesului ei, şi mai ales asupra căilor şi mijloacelor pentru realizarea ei.

Dreptul roman spunea că dreptatea se împlineşte prin aceda că *„dai fiecăruia ce este al său"*. Insă tocmai de aici, dela această definiţie, au pornit cele mai mari lupte în istorie, pentrucă nu s'au înţeles nici odată, ce este şi cât este dreptul unuia şi al altuia, fie că a fost vorba de precizarea lui între indivizi singurateci, sau între colectivităţi.

După o îndelungată căutare şi experienţă, mintea omului a ajuns să definească principiul dreptăţii într'o formulă negativă: *„ceeace ţie nu-ţi place, altuia nu face"*.

Dar prin această definiţie se răpeşte întreg dinamismul dreptăţii, întreagă valoarea şi puterea ei creatoare. Dreptatea nu poate fi împlinită integral printr'o atitudine pasivă, de rezervă, printr'o oprelişte de a nu faee semenului tău un lucru care nu-ţi convine ţie.

Faţă cu aceste definiţii şi căi pentru împlinirea dreptăţii, Iisus Hristos a deschis omenirii o altă perspectivă, o altă cale, pe care Biserica o propovedueşte neîncetat.

Iată-o: *„Precum voiţi să vă facă vouă oamenii, faceţi-le şi voi lor asemenea"*. E cea mai cuprinzătpare accepţiune ce o poate primi dreptatea şi singura cale prin care se poate realiza. E înţelesul care dă dreptăţii senzul pozitiv, care o aşează ca pe un principiu viu şi creator. E înţelesul care leagă dreptatea nu numai de muncă, ci şi de iubire, care dă armonia socială.

De fapt dreptatea este încununarea muncii, dar ea nu poate mulţumi pe nimeni, până când nu îi urcă pe treapta mai înaltă a iubirii. Oamenii nu se vor putea bucura niciodată de dreptate, până când nu vor începe să se iubească şi să-şi facă unul altuia binele. Schimbul acesta de bine între omenire, comuniunea aceasta a iubirii, îi poate face numai mulţumiţi.

Inzadar ai satisface toate pretenţiile tuturor categoriilor sociale, şi [ai împărţi dreptatea după dorinţa lor, când ele nu înceată a se privi duşmănos, când din inima lor nu este alungată ura chinuitoare şi răsbunătoare, ele nu vor fi şi nu pot fi mulţumite...

In frământarea veacului nostru Biserica îşi simte mai puternic şi mai necesare vieţii principiile date ei de Mântuitorul.

Ea n'a încetat a propovedui dreptatea şi deaceea e gata să dea binecuvântarea ei tuturor străduaniilor omeneşti, care vor să o realizeze în chip desăvârşit.

Muncă, dreptate şi dragoste sânt principiile noilor aşezări, pe care Biserica le susţine şi binecuvintează.

Pr. V. Coman

A dispărut disciplina

Moscova 6 — După cum rezultă din cuprinsul unor preţioase documente capturate de către Ar. matele sovietice, disciplina din rândurile trupelor germane scade mereu. Acest fapt ne dă dreptul să credem că prăbuşirea militară a naziştilor se apropie cu repeziciune, şi că aceasta este o chestiune de timp, relativ scurt.

Evacuarea civililor din Dunquerque

Londra 7 — Ca urmare a armistiţiului intervenit între beligeranţi, 19.000 de civili au fost evacuaţi din oraşul şi portul Dunquerque.

Luptele pentru cucerirea fortăreţei vor continua.

Raze de lumină

După patru ani de întunecime nocturnă, în capitala ţării noastre a început montarea becurilor electrice pe bulevarde şi străzi, ca tot atâtea pregătiri pentru încetarea camuflajului. Semn că începe şor se apropie mult oftata pace între popoare şi razele de lumină vor lua pretutindeni iarăş locul întunerecului de noapte. „Să se facă lumină"....

Armatele germane în descompunere

Bucureşti 7 — Trupele germane cari se află în contact cu trupele române şi sovietice, lasă de dorit în multe privinţe. Ele duc lipsă de efecte, de muniţii şi de hrană. Unele companii nu mai au decât câte 40—50 de oameni, majoritatea înaintaţi în vârstă şi insuficient instruiţi. S'a dat ordine severe de cruţare a muniţiilor, trăgând numai când trebue. Disciplina se diminuiază constant. Pentru a opri fuga ostaşilor de pe front, unităţile angajate în lupte au fost încadrate de formaţiuni de siguranţă.

Tirul bine dirijat al artileriei noastre face goluri impresionante în rândurile rărite ale acestor trupe.

Eliberarea Greciei

Londra 7 — Trupele britanice debarcate în Grecia înaintează rapid. Aproape tot Peloponezul este curăţit de Germani. Insula Samos a fost eliberată fără nici o pierdere. In împrejurimile Atenei grupe de Antarţi luptă cu trupele germane.

Dl Roosevelt şi Cordel Hull şi-au exprimat bucuria pentru începutul de eliberare a Greciei, de unde a răsărit ideea libertăţii şi civilizaţia europeană.

Invăţătura zilei

Impărăţia lui Dumnezeu nu este mâncare şi băutură, ci dreptate şi pace şi bucurie întru Duhul Sfânt.
Romani 14, 17

CALENDAR CREŞTIN

Biserica ortodoxă prăznueşte:
Duminecă 8 Oct. — C. Pelagia
Luni 9 Oct. — † Ap. Iacob

Preoţi cu crucea'n frunte

Ion Opriş

Noemvrie 1918...

Intreg Ardealul era în freamăt. Soarta întâiului războiu mondial fusese pecetluită; monarhia pajurei cu două capete, în descompunere; naţiunile asuprite de veacuri îşi afirmau viguros dreptul de autodeterminare. Din-coace de munţi se constituiseră sfaturi naţionale, a căror misiune de căpetenie era pregătirea marei adunări dela Alba-Iulia.

Părintele Ion Opriş din Cristiş se dedică din tot sufletul campaniei de lămurire a obştei asupra îndatoririlor ei în acele vremuri de definitivă clarificare a unui proces de veacuri.

Intr'una din zilele decisive ale lui Noemvrie 1918, Sfatul naţional din Turda descinsese în parohia sa. Adunarea sătească s'a ţinut în faţa bisericii ortodoxe. Părintele Ion Opriş tocmai citea manifestul prin care Sfatul naţional al Românilor ardeleni chema tot poporul la arme, pentru înfăptuirea unirii cu Patria-Mamă, când 24 jandarmi veniţi din spre Ghiriş s'au năpustit asupra mulţimii, împărţind în dreapta şi 'n stânga lovituri de pat de puşcă.

Scăpat din învălmăşală, pe când căuta să se pună la adăpost de furia penelor de cocoş, un glonte de armă care l-a lovit drept în inimă, l-a răpus pe loc. Unul din cei opt copii ai săi, a avut aceeaşi soartă.

GRIG

Serviciul religios

In fiecare zi dimineaţa la ora 6½ Utrenie şi în continuare *Sfânta Liturghie*. In fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie *„Acatistul Maicii Domnului"*.

***In Dumineci şi Sărbători* dimineaţa la ora 8½ Utrenia, în continuare la ora 9½ Sfânta Liturghie. La liturghie cântă „Corul catedralei", sub conducerea profesorului Gheorghe Şoima.**

***Duminecă în 8 Octomvrie 1944*, serveşc: I. P. Cuv. Arhimandrit Teodor Scorobeţ, cons. Dr. Andrei Gâlea şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Ioan Circov şi cons. Alex. Pópa. *Predică: I. P. C. Arhim. T. Scorobeţ.* — La Oastea Domnului predică: *Pr. Ioan Albu* dela parohia Sibiu-Iosefin.**

FARMACIILE DE SERVICIU

Sâmbătă 7 Oct. Dr. Binder Ioan, str. A. Iancu 9
Duminecă 8 Oct. Jantea M., Piaţa R. Ferdinand 20
Luni 9 Oct. Wermescher E., Piaţa R. Ferdinand 17
Marţi 10 Oct. Lieb Victor, str. Regina Maria 59
Mercuri 11 Victor Pop str. Regina Maria 36
Joi 12 Oct. Müler Eric Piaţa Regele Ferdinand 10
Vineri 13 Oct. Timal, Siegfried str. Turnului 18

Inaintarea trupelor sovietice în Jugoslavia

Londra 7 — Trupele sovietice au ocupat Pancevo la 14 km. Nord-Vest de Belgrad. Ultimele telegrame de aseară anunţă că ele luptă în periferiile capitalei sârbeşti. La Nord trupele sovietice au ocupat Meleci, pe linia ferată dintre Belgrad — Seghedin — Budapesta.

aprecieze certitudinele metafizicei creştine pe care le-a desconsiderat şi să le accepte cu toate fervorile sufletului său, ca să-şi clădească pe ele viaţa de mâine. Refuzând aceasta, ea dovedeşte că n'a înţeles nimic din flagelaţia acestui măcel, iar consecinţele vor fi funeste.

Dar nu ne îndoim că ea îşi va face un examen şi-un bilanţ al non-valorilor realizate în ultimii cinci ani de luptă. Obosită şi slăbită în energii spirituale, este un fapt natural că omenirea să dorească o epocă de liniste, de pace şi de armonie durabilă. Dacă ea este convinsă că în acest războiu a ajuns dispreţuind lumina lui Hristos, să aibă încredere că tot ce a pierdut şi după tot ce aleargă, va dobândi prin duhul Evangheliei, care se situează la polul opus al celui luciferic, absurd şi teluric al acestui veac.

E de mare folos ca omenirea să pătrundă sensul Evangheliei, cu care începe şi cu care sfârşeşte destinul său. Dacă acest destin stă în creaţia culturii majore, ea să nu uite că aceasta nu există aevea decât în revelaţia creştină, în Evanghelie, care o cuprinde ca pe o comoară ascunsă în ţarină. Spre ea să se îndrepte, căci îi va fi călăuză credincioasă pe drumul către limanul mântuirii sale.

Românii din regiunea secuizată

Constatări și concluzii

In editorialul „Telegrafului" de alaltăieri s'a făcut elogiul — pe cât de frumos pe atât de meritat — al fraţilor noştri din regiunea secuizată, pentru eroica lor statornicire în credinţa strămoşească. In adevăr, covârşitoarea parte a acestor fraţi nu s'au lepădat de legea românească nici în vâltoarea cumplitei urgii ce s'a deslănţuit asupra lor în tragica toamnă a anului 1940, urgie care a durat patru ani de zile, fără să-şi micşoreze violenţa.

Impresionanta constatare merită toată atenţia noastră, fiindcă exegeza ei duce la concluzii dintre cele mai importante pentru politica bisericească a Statului român.

Imbucurătorul fenomen din regiunea secuizată dovedeşte încă odată, că dreapta credinţă a neamului nostru nu are numai puterea de a deschide porţile vieţii cele veşnice pe seama mărturisitorilor ei, ci este şi un incomparabil factor al solidarităţii naţionale.

Ispitiţi de vântul vremii sau siliţi de teroarea stăpânirilor streine ori de potrivniciile altor împrejurări, fiii aceluiaşi neam îşi pot pierde datinile bătrâne, îşi pot schimba portul sau îşi pot uita până şi limba strămoşească.

Totuşi, ei nu se răzleţesc, dacă ţin cu sfinţenie la comunitatea credinţei întru care s'au născut şi'ntru care doresc să se săvârşească din viaţă.

De sigur, ei rămân şi cu conştiinţa comunităţii biologice, a sângelui; dar aceasta e copleşită mai uşor de ceilalţi factori ai vieţii externe şi astfel pier mai repede.

Credinţa religioasă e bunul suprem al sufletului omenesc. De aceea ţine la el Românul cu atâta sfinţenie şi statornicie. Şi tot de aceea îşi iubeşte el cu atâta devotamnent şi cu atâta jertfelnicie Biserica, aşezământul sacru care-i ocroteşte şi-i sporeşte acest bun.

Şi când toţi Românii fac aşa, ei îşi zidesc cea mai tainică frăţie în jurul aceluiaş pahar din care se împărtăşesc cu „pâinea cea cerească" — şi între zidurile aceleiaş cetăţi nebiruite care este Biserica dreptmăritoare a lui Hristos.

Frăţia religioasă implică şi sporeşte solidaritatea naţională, căreia-i împrumută temeinicia şi durabilitatea celor mai sfinte lucruri.

Profesioniştii sociologiei se gâlcevesc întreolaltă când e vorba de ierarhizarea factorilor cari promovează solidaritatea naţională. De astădată noi nu ne amestecăm în gâlceava lor. Atâta putem afirma totuşi, fără teama de a fi desminţiţi, că cel puţin în istoria neamului nostru factorul religios al ortodoxiei şi-a dovedit primatul în zidirea comuniunii naţionale.

Aceasta este concluzia ce se desprinde şi din eroica statornicie în credinţă a fraţilor noştri din regiunea secuizată, regiune întoarsă din nou la sinul patriei-mame, prin nebiruita vitejie a oastei noastre şi a celei ruseşti.

Nu ne îndoim că guvernul de azi şi cel de totdeauna al Ţării va şti să tragă învăţămintele cuvenite privitoare la politica bisericească a Statului român.

R. B.

Amiciţia anglo-franceză

Londra 7 — Marţia viitoare va avea loc în Camera Comunelor o întrunire pentru reconstituirea comitetului parlamentar anglo-francez. Acest comitet va avea un rol deosebit la întărirea legăturilor de amiciţie între Franţa şi Anglia.

Un nou discurs electoral al Preşedintelui Roosevelt

Washington 7 — In cadrele campaniei electorale pentru apropiatele alegeri preşedinţiale, dl Francisc Delano Roosevelt a rostit un alt mare discurs, în care a trecut în revistă problemele la ordinea zilei.

Impotriva afirmaţiilor anumitor ziare şi personalităţi americane, Preşedintele Roosevelt a declarat că nu are intenţia să suprime alegerile, răpind astfel cetăţenilor din USA un drept elementar al lor.

In continuare, dl Roosevelt a declarat că războiul încă nu e câştigat. E adevărat că Generalissimul Eisenhower a scris în patru luni de zile una din cele mai strălucite pagini din istoria militară a lumii şi că operaţiile din Pacific au împins linia frontului la o distanţă de peste opt mii km. de Pearl—Harbourn, dar atât germanii cât şi japonezii rezistă cu dârzenia desnădăjduitului.

Inţelegerea dintre Naţiunile Unite ne va ajuta să ducem la bun sfârşit această luptă uriaşă pentru libertatea popoarelor şi pentru statornicirea unei păci mondiale drepte şi durabile, cu toate că Hitler şi Himmler reduc la tăcere pe toţi ofiţerii conştienţi ai armatei germane, cari îşi dau seama de inutilitatea prelungirii unui război fără nădejde pentru inamicii noştri.

Am biruit grele crize economice. Vom birui şi greul răboiului actual, — a spus dl Roosevelt.

Cât priveşte restricţiile impuse poporului american de starea de război, dsa a declarat că acestea vor fi abolite progresiv.

SITUAŢIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operaţiunilor desfăşurate în 6 Octomvrie:

In Transilvania centrală, trupele noastre au realizat câştiguri de teren la Nord de Murăşul mijlociu.

In Transilvania de Vest şi Ungaria, trupele noastre cooperând cu trupele sovietice, au respins mai multe contraatacuri puternice ale inamicului.

In Banatul jugoslav, ele au atins Tisa pe un front larg.

Frontul din Răsărit

Londra 7 — Din Moscova se anunţă ocuparea insulei Esel, cea mai mare insulă estoniană. Prin ocuparea acestei insule, flota rusă intră în Baltica de răsărit şi ameninţă grav pe germani.

Frontul din Balcani

Londra 7 — Armatele ruso-române au trecut frontiera Ungariei, ocupând peste 100 localităţi între care Maco şi Gyula.

Un alt pericol pentru Ungaria îl prezintă înaintarea forţelor sovietice din Sud, dealungul frontierei ungare, unde au atins Tisa. Realizând o breşe între Belgrad şi frontiera Ungariei, armatele ruseşti se află în această regiune la 75 km. de Seghedin, unul dintre cele mai mari oraşe ale Ungariei. Intre Negotin şi Niş s'au înregistrat progrese. Lupte grele se dau lângă Niş. In Muntenegru, trupele jugoslave ameninţă Cetinge.

In Grecia, operaţia de curăţire continuă. Ultima insulă curăţită este Samos. Operaţia s'a efectuat fără nici o pierdere. Forţele britanice înaintează dinspre Patras pe ţărmul golfului corintic. Portul Patras este în stare de serviciu, germanii, în retragerea lor, neavând timp să-l distrugă.

Din Cairo se anunţă că la Atena se dau lupte între patrioţii greci şi germani.

Preşedintele Roosevelt a declarat că poporul american a primit cu vie emoţie ştirea debarcării trupelor britanice în Grecia.

Frontul din Apus

Londra 7 — Marele asalt aerian asupra Germaniei s'a continuat în noaptea trecută. Au fost crud bombardate oraşele Dortmund, Brema şi Berlin. La Brema s'a observat că incendiul se întindea dela un capăt la altul al oraşului La Berlin, acest bombardament era al treilea în 24 pe ore. Au lnat parte peste 1250 bombardiere şi 1000 avioane de luptă. 39 avi oane inamice au fost distruse. 19 bombardiere şi 10 avioane de luptă aliate au fost pierdute.

In Olanda, canalul Leopold a fost trecut pe un front de 5 km. Se dau lupte între canalul Leopold şi malul sudic al estuarului Escaut. Trupele canadiene de pe malul Escaut-ului şi-au extins poziţiile cu 7 km. La Nord-vest de Anvers armatele aliate au înaintat 5 km. în direcţia Tilburg.

Aviaţia britanică au executat ieri 1500 ieşiri. Aviaţia germană a executat 100 ieşiri.

In Italia, artileria armatei a 5-a a bombardat intens trupele germane, cuprinzând Loyola, la 20 km. sud de Bologna.

Intrevederea Stalin-Tito

Londra 7 — Redactorul diplomatic al ziarului londonez Daily Telegraph scrie că Mareşalul Tito a vizitat recent pe Mareşalul Stalin, cu care a avut o întrevedere.

Ofensiva sovietică împotriva germanilor şi ungurilor din Balcani ar fi fost pusă la punct în cursul acelei întrevederi.

Pentru profesorii de limba engleză

Bucureşti 7 — Ministerul Culturii naţionale şi al Cultelor invită pe toţi profesorii cari au dat examen de capacilate la limba engleză, să-şi comunice de urgenţă adresa actuală, indicând şi locul unde ar dori să funcţioneze în acest an şcolar.

Ultima Oră

Ofensiva împotriva Prusiei Orientale

Moscova 7 — Armatele sovietice au deslănţuit o ofensivă în cleşte împotriva Prusiei orientale pornind din Nord şi Sud.

Braţul de Nord s'a pus în mişcare ieri. Localitatea Şauly, situată la 85 mile de Tilsit, a fost cucerită. Situaţia trupelor germane din spaţiul Riga s'a agravat.

O altă ofensivă sovietică - aceasta vizând Varşovia — a fost deslănţuită pe râul Narev.

Bucureşti 7 — In consiliul de miniştri care s'a ţinut astăzi dl General Mihail Racoviţă a făcut o dare de seamă asupra situaţiei militare. De asemenea, s'au făcut ultimele retuşări ale legii chiriilor. — Asupra Germaniei s'a năpustit mari atacuri aeriene.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL CXII SIBIU, Marţi 10 Octomvrie 1944 **Exemplarul Lei 7.-** Nr. 65

Telegraful Român

Organ naţional-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

Apare zilnic

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorităţi şi străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole şi corespodenţe se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAŢIUNEA" SIBIIU

SUB TIPAR SUB TIPAR

† Nicolae
Mitropolitul Ardealului

Mântuește Doamne poporul tău

Cuvântări - - Discursuri - - Pastorale

Cartea prezenţei ardeleneşti în vâltoarea anilor de sbucium 1938—1944

Sindicatele muncitoreşti

Intre libertăţile dobândite prin actul istoric dela 23 August este şi aceea a asocierii. Ca urmare a acestui fapt, s'a pornit în toată ţara o mare mişcare de constituire a muncitorimii din toate branşele în asociaţii profesionale, în sindicate muncitoreşti, cu scopul de-a apăra interesele muncitorilor faţă de clasa patronală şi faţă de toţi cei care au în mâna lor sub o formă oarecare soarta muncitorimii.

Un eveniment ca acesta, cu repercusiuni atât de adânci în viaţa socială românească, nu cred că poate rămânea în afara preocupărilor unui cotidian bisericesc.

Se va spune poate că sindicalizarea muncitorimii nu are nici amestec cu religia, sindicatele privind laturea pur profesională, economică, materială a vieţii muncitoreşti. Dar nu trebue să uităm că sindicatele sunt o reînviere sub altă formă a vechilor bresle, care pe lângă caracterul lor de asociaţiuni profesionale, aveau şi o strânsă legătură cu religia, fiind patronate de câte un sfânt al Bisericii.

Apoi, apărarea intereselor profesionale muncitoreşti trebue, vrând nevrând, să se inspire dintr'o concepţie generală despre drepturile şi datoriile fiecărui individ, potrivit în situaţia în care se află. Trebue adică să se inspire dintr'o filosofie socială. Ori se ştie că Biserica creştină deţine cea mai înaltă filosofie socială, cea mai înaltă concepţie despre dreptatea şi iubirea ce trebue să domnească în sânul societăţilor omeneşti. Din această concepţie s'au inspirat reformatorii vieţii sociale, ajungându-se la desfiinţarea sclăviei şi la ridicarea demnităţii omeneşti, iar la noi în ţară e uşor de distins amprentele moralei creştine în pravilele care au rânduit veacuri de-a-rândul viaţa socială românească.

De aceea Biserica nu poate nici azi şi nu va putea niciodată să rămână indiferentă faţă de problemele sociale şi cu atât mai mult faţă de un fenomen atât de important ca acela al sindicalizării muncitorimii. A se desinteresa ori a se opune mişcării sindicaliste, ar fi de altfel o lipsă de iubire faţă de muncitorimea ce şi doreşte o soartă mai omenească.

Dar în unele ţări există de mult chiar sindicate creştine, alcătuite pe temeliile principiilor evanghelice. Ele s'au organizat cu binecuvântarea Bisericii. E şi firesc să se întâmple astfel, fiindcă misiunea Bisericii nu este deci aceea de a împiedeca sindicalismul, ci aceea de a-l ajuta moralmente. Căci poate exista un sindicalism agresiv, răzbunător, care nu ţine seamă de posibilităţile clasei patronale şi de nevoile generale ale ţării, fo-losindu-se uneori de greve pentru scopuri ce sunt în afară de nevoile reale ale muncitorilor.

Astfel s'au văzut cazuri cum a fost acela dela uzina Casserol din Amiens, în 1883, când sindicatul a declarat grevă pentru suprimarea unor instituţii de ajutorare a muncitorilor (casă de economie pentru cazuri de boală, accidente etc.) întemeiată de patron pe propria sa cheltuială. Tot asemenea, greva dela Decazeville, unde a fost omorît inginerul Wartin, urmărea desfiinţarea unei cooperative cu caracter benevol, înfiinţată de patron în folosul lucrătorilor.

Am dat aceste exemple extreme, ca să se vadă că sindicatele pot ajunge la excese grave şi de aceea Biserica trebue să intervină cu rolul său de moralizatoare, de nivelatoare a asperităţilor dintre conducători şi conduşi, dintre patroni şi muncitori, moderând caracterul de luptă cu orice preţ al unor sindicate şi înmlădiind rezistenţa patronilor, care uită prea adesea principiul dreptăţii, al iubirii şi al ajutorării aproapelui.

Biserica nu poate încuraja ura între clasele sociale. Ea propovedueşte înţelegerea, bunăvoinţa, iubirea de o parte şi de cealaltă. Ea cere ca sindicalismul românesc să se inspire din principiile moralei creştine şi face apel la conştiinţa lucrătorilor să-şi împlinească în întregime datoria, cerând în acelaşi timp şi conducătorilor să satisfacă revendicările drepte ale muncitorilor.

Numai aşa viitorul sindicatelor profesionale româneşti va fi asigurat.

E. V.

Rapide

înaintări în Ungaria

Moscova 9 — Comunicatul în limba germană al postului de Radio Moscova anunţă că trupele româno-ruse au ocupat în apropierea imediată a Tisei oraşele: Szentes, Sarvas şi Mezötur. Localităţile Iyowa şi Oroshaza au fost ocupate acum 2 zile.

Inaintarea

trupelor sovietice în Ţările baltice şi Polonia

Moscova 9 — Trupele sovietice au străpuns linia defensivă germană Pskow-Riga, formată din tranşee şi lucrări betonate. Germanii au lăsat pe teren mulţi morţi şi răniţi, precum şi cantităţi uriaşe de material de războiu.

Pe malul drept al râului Narev, unde germanii au aruncat în luptă puternice forţe blindate şi de infanterie, cu intenţia de-a lichida capul de pod sovietic, toate atacurile au fost respinse. Peste 200 care de luptă au fost nimicite.

Trupele sovietice, trecând la contraatac, au realizat înaintări la Nord de Varşovia.

Ziare suprimate

Ministerul francez al informaţiilor a suprimat toate ziarele franceze, care au apărut în vremea ocupaţiei germane. Redactorii şefi, proprietarii şi administratorii ziarelor, învinovăţite că au colaborat cu duşmanul, vor fi arestaţi, iar organizaţiile de presă din ultimii patru ani au fost disolvate şi unele preluate de stat. Averile lor sunt puse sub sechestru. Exemplul din Paris e luat în seamă şi afară de Franţa.

6 Generali

vor judeca pe Mareşalul Petain

Postul de Radio Paris a anunţat că şase ofiţeri-generali francezi vor alcătui tribunalul, care va judeca pe Mareşalul Petain şi pe 50 de membri mai însemnaţi ai cabinetelor alcătuite de el, în baza unui ordin dat de guvernatorul militar al Parisului, generalul Koenig, tribunalului militar din Paris.

Poliţia judiciară a primit ordine spre a „prinde persoanele inculpate şi a strânge informaţiile necesare judecăţii".

Invățătura zilei

Priveghiați, fiți statornici în credință, îmbărbătați-vă, întăriți-vă.

I Corinteni 16, 13

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Luni 9 Oct. — † Ap. Iacob
Marți 10 Oct. — M. Eulampie

Preoți cu crucea'n frunte

Doi frați de cruce

Infrățiți prin botez, prin apostolie — amândoi erau parohi ortodocși în Șimand, — și prin convingerile lor patriotice, preoților Cornel Popescu și Cornel Leucuța le-a fost rânduit de Sus să se'nfrățească și'n jertfa de răscumpărare națională pe care au adus-o pe altarul Patriei atâtea cete de slujitori ai dreptei credințe.

Prigoniți de gărzile maghiare, amândoi s'au refugiat la Arad, pentru ca scurtă vreme după aceea — în 8 Aprilie 1919 — bizuindu-se pe asigurările unui comandant de regiment unguresc, să se întoarcă acasă.

Increderea aceasta li-a fost fatală, căci în noaptea următoare comandantul ungurilor ce staționau în Socodor — criminalul era de obârșie din Șimand — i-a ridicat de-acasă și i-a transportat la „cartierul" său.

Ceasul supremei jertfe se apropia.

Duși la podul apei „Canalul morii", cei doi prizonieri au fost bătuți crunt, maltratați tâlhărește și apoi omorâți. Trupurile lor chinuite au fost legate deolaltă cu sârmă și asvârlite în canal, după ce li se atârnase de gât în prealabil, un pietroiu.

Aflate în ziua de Paști, osemintele martirilor au fost îngropate în Socodor. Pentru scurtă vreme, căci în 22 Mai 1919, ele au fost reînhumate în preajma altarului bisericii din Șimand. De astă dată, cu onoruri militare, date de un detașament al armatei române.

Pe monumentul durat de recunoștința obștească, — un epitaf lapidar — textul lui la Dr. Seb. Stanca: o. c. p. 159—160 — eternizează vredniciile românești ale celor doi preoți ortodocși români, înfrățiți în viață și moarte

GRIG

Serviciul religios

In Catedrala din Sibiu:

In fiecare zi dimineața la ora 6½ Utrenie și în continuare *Sfânta Liturghie*, In fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie *„Acatistul Maicii Domnului"*.

FARMACIILE DE SERVICIU

Luni 9 Oct. Wermescher E., Piața R. Ferdinand 17
Marți 10 Oct. Lieb Victor, str. Regina Maria 59

Liga Culturală

Postul nostru de Radio a anunțat că dl Dr. C. Angelescu a fost ales președintele Ligii Culturale, înființată și condusă de marele dispărut N. Iorga.

Dornic de luptă

La redacția noastră s'a prezentat un Român, pribeag de 4 ani de zile în urma ciuntirii nedrepte dela Viena. El e dornic de luptă și vrea să se înroleze voluntar în rândurile desrobitorilor de țară, rugându-ne stăruitor să-i publicăm următoarele:

Rugăm autoritățile care sunt în drept de a lua măsuri, pentru a se înființa și aici la Sibiu un sediu pentru înscrierea voluntarilor ardeleni, dornici de a lupta pentru pământul lor drag.

Traian Macavei

Transport de provizii

Londra 9 — Serviciul de informații anunță că bulgarii transportă din Tracia toate proviziile de alimente.

Instalare de prefect

Duminecă 8 Octomvrie 1944 ora 12 a avut loc în sala festivă a Prefecturii județului Sibiu, în prezența Dlui Alexandru Colfescu Inspector General Administrativ, General C. Negoescu fost Prefect, General Mosiu reprezentând armata, Eugen Piso fost deputat, Profesor D. D. Roșca, Deeanul Facultății de litere, Asesor Consistorial Gâlea, Arhimandrit Scorobeț reprezentând pe I. P. S. Sa Mitropolit Nicolae al Ardealului, Profesor Dr. D. Stăniloae Rectorul Academiei Teologice, Dr. Nicolae Regman, fost Prefect, General Hanzu, Primarul Municipiului Sibiu, Silviu Țeposu, Președ. Desp. „Astra", Mihail Velicîu Directorul Băncii Albina, Septimiu Codreanu Chestorul Poliției, Emil Cîuceanu, Președintele S. Z. B., Colonel Răduleseu Comandantul Pieții, Titus Vătășanu ajutor de primar, reprezentanții Partidului Național-Liberal, Național-Țărănesc, Social Democrat, Comunist și Uniunii Patriotice.

Intr'un cadru solemn, și după luarea jurământului de către Părintele Protopop Neagu, se dă citire ordinului Ministerului Afacerilor Interne, prin care Dl General Gheorghe Lipovan se numește Prefect al județului Sibiu în locul Dlui General C. Negoescu, trecut la comandă.

Dl Inspector General Administrativ al circ. X-a, *Alexandru Golfescu*, felicită pe noul Prefect care din încredințarea M S. Regelui a fost numit în această funcțiune într'o epocă atât de grea pentru neamul nostru.

Aduce, Dlui General Negoescu, fostul Prefect, în numele Ministerului Afacerilor Interne și al Inspectoratului General Administrativ, mulțumiri pentru felul deosebit în care a pus în slujba județului Sibiu o activitate rodnică, muncă devotată și cinstită.

Dl Inspector General Administrativ Alexandru Colfescu în mișcătoare cuvinte a arătat misiunea grea ce revine astăzi Prefectului de județ.

Luând cuvântul Dl General *Constantin Negoescu*, fostul Prefect, arată, că a condus destinele acestui județ un an și patru luni și că după o activitate ostășească de peste 30 ani a putut continua în calitatea Dsale de Prefect al județului Sibiu o muncă rodnică și pe teren gospodăresc.

Dl General Negoescu arată că atât cât a funcționat ca Prefect al județului Sibiu, într'o epocă de plin războiu, a înfăptuit opere de interes gospodăresc, sanitar, cultural și economic, în valoare totală de peste 350.000.000 lei. Dl General Negoescu a mulțumit bisericii, care prin reprezentanții săi i-a dat întotdeauna sprijin și concurs.

Adresându-se noului Prefect îi urează deplină biruință în toate intențiunile bune gospodărești.

In numele funcționarilor în subordine a luat cuvântul Dl *Nicolae Gănescu*.

Noul Prefect, a spus între altele:

„Voiu lupta, ca și în trecut pentru dreptate, înlăturând favoritismul, nepotismul și intervenționismul în conducerea treburilor publice. Voiu ocroti cu toate puterile viața cetățenilor, fără ură și fără părtinire, conform cu principiile democrației adevărate.

La sfârșitul solemnității s'a prezentat, din partea armatei roșii, Comandantul Militar al orașului și județului Sibiu care a adus felicitări noului Prefect.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în 8 Octomvrie:

In Transilvania centrală, după lupte grele, în cursul cărora au fost respinse mai multe contraatacuri germano-maghiare, trupele române au înaintat la Nord de Murășul mijlociu, cucerind câteva poziții importante.

In Vestul Transilvaniei și în Ungaria, trupele noastre și trupel sovietice au înaintat la Vest de Oradea mare și Bichișceaba, realizând mari câștiguri de teren.

Frontul din Răsărit

Londra 9 — Armatele ruseşti au pătruns prin liniile germane pe un front de 180 km. spre Lituania și Prusia orientală, aflându-se la 20 km. de granița Reichului.

In Ungaria, înaintarea trupelor sovietice și românești se desfășoară cu repeziciune, aflându-se acum la 123 km. de Budapesta. Din Sud, armatele sovietice se află la 20 km. de Seghedin.

Frontul din Balcani

Londra 9 — In Grecia, forțele britanice au cucerit portul Nauplion și înaintează spre Corint.

Ofițeri de legătură britanici și americani au pregătit cu mult înainte luptele de Guerilă ale patrioților greci.

București 9 — Agenția DNB recunoaște că trupele sovietice au realizat 2 capete de pod peste Dunăre la gurile Tisei.

Frontul din Apus

Londra 9 — Tancurile aliate luptă pentru adâncirea brești dela Aix-la Chapelle. Linia principală care leagă Aix-la Chapelle de Colonia a fost tăiată.

In Olanda sunt lupte crâncene la Nord-Vest de Anvers. Pentru împiedecarea atacului aliat asupra Olandei, germanii au aruncat în luptă 10 divizii proaspete, complet echipate.

Aliații au pornit o nouă ofensivă între Metz și Nancy.

La Nord de Aachen se desfășoară lupte foarte aprige, nemții caută pe toate căile ca să zădărnicească puternicile atacuri aliate, cari nu fac altceva decât „toacă la carne".

Inaintarea aliată din centrul Italiei și dela Adriatică se continuă.

Lupte grele pe linia Siegfried

Londra 9 — Trupele armatei I-a americane au realizat o nouă străpungere a liniei Siegfried, la Nord de Aachen.

Pe întregul front dintre Aachen și Nancy se dau lupte grele, atât pe uscat, cât și în aer.

Distrugerile pricinuite de germani

Londra 9 — Trupele germane din Olanda au inundat cu apă sărată de mare imense suprafețe de teren cultivabil.

Germanii justifică această nouă ispravă cu necesitățile operațiunilor de răsboi, și cu... istoria în mână.

Față de această acțiune păgubitoare, a luat poziție un purtător de cuvânt al guvernului olandez, arătând că inundarea cu scopuri strategice se făcea altădată numai pe anumite suprafețe din centrul Olandei, cu apă dulce, și nu cu apă de mare, care anulează pentru multă vreme productivitatea solului inundat.

Sub aripa ocrotitoare a Bisericii Ortodoxe

Indemnul trimis de I. P. Sf. ALEXIE, Mitropolit și locțiitor al scaunului patriarhal în Moscova, — publicat de noi în Nr. 61 din 5 l. c., — a răscolit adânc inimile credincioșilor noștri, cari n'au întârziat, în multe locuri, să răspundă Inaltului chiriarh prin telegrame omagiale, asigurându-l că, sub aripa ocrotitoare a Sfintei Biserici Ortodoxe, vom continua lupta comună pentru biruința desăvârșită a adevărului cuprins în învățăturile Mântuitorului.

Wendell Wilkie a murit

Washington 9 — Wendell Wilkie a încetat din viață în urma unei infectări streptococice.

Defunctul a fost candidatul partidului republican din U S A la alegerile prezidențiale din anul 1940.

Cu marele său rival politic, dl Fr. Delano Roosvelt, s'a înțeles bine, colaborând deaproape la câștigarea războiului.

Inainte cu o lună a fost internat în spital, unde a și murit.

Ultima Oră

Moscova 9 — Trupele sovietice au pornit în Lituania o nouă ofensivă pe ambele părți ale orașului Șanli, realizând o pătrundere de 100 km.

București 9 — Orașul Aachen este aproape complect înconjurat. Numai un km. mai desparte trupele aliate cari îl înconjoară.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

ANUL CXII SIBIU, Mercuri 11 Octomvrie Exemplarul Lei 7.- Nr. 66

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Apare zilnic

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIU

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Hitler pe plăci

A fost odată ca niciodată... A fost o vreme când Hitler vorbia tot la două—trei săptămâni, sau cel puțin tot la două—trei luni, pentru a anunța cucerirea câte unei țări, pentru a da de știre lumii că armata germană a repurtat o nouă biruință kolossală, pentru a constata că forțele engleze „au fost aruncate în mare", sau că forțele sovietice „au fost doborâte la pământ, de unde nici odată nu vor mai fi în stare să se ridice".

In vremea aceea Hitler nu numai că vorbea des, dar vorbea și mult. Cuvântările lui țineau câte două—trei ore și — fiind transmise pe aproape toate posturile de radio europene — dedeau peste cap întreg programul radiofonic al bătrânului nostru continent; iar presa mondială, comentând aceste discursuri, avea ce băga pe moara opiniei publice, câte-o săptămână—două.

Și glasul Führerului era teribil. Spre a-l asculta trebuia să-ți astupi urechile cu vată sau să-ți surdinezi aparatul de radio; altfel riscai să rămâi cu timpanele ferfeniță.

Führerul era teribil mai ales când amenința pe Ruși că nici în Siberia n'o să scape de tăvălugul armatei germane, sau pe Englezi că o să le șteargă („ausradieren") orașele de pe fața pământului, sau pe Americani că o să-i trimită în fundul Oceanului, cu flotă cu tot,

Și s'a făcut de mai multe ori seară și dimineață. Viteaza armată sovietică s'a refăcut, iar Anglia și America s'au ridicat și ele cu toată uriașa lor putere militară pe care și-o zidiseră într'un ritm de-o impresionantă rapiditate. Rezultatul acestor eforturi aliate a fost, că oștile germane s'au oprit pe toate fronturile. Adecă „s'au oprit" nici nu e bine spus. Adevărul este că oștile lui Hitler au fost silite să înceapă a se replia, a-și scurta frontul, a ocupa noui poziții — cum se spunea în terminologia eufemistă a comunicatelor agenției DNB.

Intâmplându-se unele ca acestea, Führerul a început a-și rări discursurile și a le scurta durata. Vocea lui era tot mai domoală. Chiar fără să fi citit comunicatele oficiale, ascultătorul își putea da seama că în mersul războiului s'a produs o fundamentală schimbare. Asta era în anul Domnului 1943.

Astăzi? Europa asta necăjită, sătulă de ciorba „nouii ordine" pe care i-a servit-o Hitler fără să-i fi spus vreodată din ce este ea pregătită, așteaptă — de atâta vreme — să vorbească Führerul. Dar Führerul nu mai vorbește. Nici tare, nici domol. Ce-ar și avea de spus? Că armata sovietică e la granița Prusiei orientale, la porțile Solnocului și ale Belgradului? Sau că forțele anglo-americane au pătruns în Renania? Sau că oștile acelorași aliați au alungat pe Nemți dela El-Alamein până în câmpia Lombardiei? Dar asta o știe toată lumea și fără vreun discurs al Führerului.

Și totuși, cei îndrăgostiți de vocea lui Hitler să nu despereze. Il mai pot asculta. Căci postul de radio Londra a avut buna inspirație să înregistreze, la timpul său, discursurile lui Hitler pe plăci, ca să le poată retransmite, măcar fragmentar, și după 2 – 3 – 4 ani dela data rostirii lor. Ceea ce se și întâmplă din când în când, chiar în zilele noastre, spre justificata plăcere a Europei pe cale de a scăpa de „noua ordine" — și, probabil, spre mai mica plăcere a Führerului și a marelui său Stat Major.

Hitler pe plăci:
„O, jerum, jerum, jerum,
O, quae mutatio rerum!"

Sau, pe limba lui Coșbuc:
„Parcă-i viul parastas al altor vremi!"...

R. B.

In inima Ungariei

Trupele Mareșalului URSS Rodion Yacovlevici Malinovski se află la jumătatea drumului dintre frontiera de Vest a României și capitala Ungariei, străbătând până acum 154 km. în spre Budapesta. Ele au tăiat calea ferată Dobrițin-Budapesta.

Orașul Solnoc a fost luat cu asalt, după trecerea Tisei. Un alt cap de pod s'a realizat la Nord de Seghedin. Orașul Csongrad, aflător la dreapta Tisei deasemenea a fost cucerit.

Atac general în Transilvania și Ungaria

Faza pregătirilor preliminarii, în vederea bătăliilor cari vor alunga pe unguri și germani din Transilvania, s'a isprăvit.

Ieri, trupele noastre și trupele aliate sovietice au deslănțuit atacul general împotriva grupurilor inamice din Ardealul de Nord și Ungaria.

Vânătorii de Munte români sunt pe Dealul Feleacului, la 5 km. de Cluj.

Pe de altă parte, vitezele trupe ale Mareșalului Malinovski au pătruns în interiorul Ungariei pe-o adâncime de 154 km.

Alte amănunte, în corpul ziarului.

ȘTIRI mărunte

Consiliu de Miniștri

București 10 — In ședința sa de ieri, Consiliul de Miniștri a luat act cu satisfacție de evoluția situației militare pe fronturile din Transilvania și Ungaria — și a rezolvit lucrări curente.

București 10 — Dl General Doctor Nicolae Marinescu, Ministrul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale, a inspectat mai multe așezăminte sanitare din Moldova.

Noul director general al învățământului superior

Dl Prof. univ. *Th. Ionescu* a fost numit director general al învățământului superior.

Bătălia finală pentru distrugerea aviației germane

Londra 10 — Royal Air Force și aviația americană au început bătălia finală pentru lichidarea instalațiilor aviației germane. Mii de aparate aliate colaborează la această acțiune.

Dl Dr. Ionel Pop Inalt Comisar pentru Ardeal

In „Monitorul Oficial" de azi a apărut Decretul-Lege pentru înființarea și organizarea unui Inalt Comisariat, însărcinat cu organizarea și administrarea ținuturilor desrobite din Ardealul de Nord.

La cârma Inaltului Comisariat, pentru Ardealul eliberat, a fost numit dl Dr. Ionel Pop, *advocat în Cluj-Sibiu.*

Inaltul Comisar Dr. Ionel Pop este învestit cu rang și atribuții de ministru.

Secretar general al Inaltului Comisariat a fost numit dl General rez. Barbu Vasile.

Direcții de atac: MEMEL—LIBAU

Moscova 10 — Peste șase sute mii ostași sovietici sunt angajați în noua ofensivă din Țările baltice. Presiunea se exercită în spre orașele-porturi Memel și Libau.

Fuga Ungurilor din Bacica

Budapesta 10 — Radio Budapesta a dat astăzi disperate îndrumări ungurilor din Bacica [Jugoslavia], pe unde pot trece mai ușor și mai grabnic Dunărea, spre regiunea apuseană a țării.

(Se vede că se tem de pedeapsă pentru ororile ce le-au săvârșit împotriva Sârbilor din Bacica, în primăvara anului 1941].

Dnii Churchill și Eden la Moscova

Moscova 10 — Corespondentul agenției sovietice de știri TASS face cunoscut că dnii Winston Churchill, primul ministru al Marei Britanii, și Anthony Eden, ministru de externe, au sosit ieri la Moscova, însoțiți de mai mulți experți militari în frunte cu Mareșalul Sir Allan Brooke, șeful Marelui Stat Major al Imperiului britanic.

In întâmpinarea oaspeților au ieșit la aerodrom Vice-președintele Consiliului comisarilor poporului URSS, dl Veceslav Molotov, comisar al afacerilor externe, însoțit de vice-comisarii departamentului, Generalul Antonov, șef de Stat Major, ambasadorii britanic și american, dnii Kerr și Harimann.

O gardă militară a dat onorul. Au fost intonate imnurile naționale britanic și sovietic.

Invățătura zilei

Impotriva adevărului n'avem nici o putere; avem pentru adevăr.

II Corinteni 13, 8

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Mercuri 11 Oct. — † Ap. Filip
Joi 12 Oct. — M. Pr. Tarah

FARMACIILE DE SERVICIU

Marți 10 Oct. Lieb Victor, str. Regina Maria 59
Mercuri 11 Victor Pop str. Regina Maria 36
Joi 12 Oct. Müler Eric Piața Regele Ferdinand 10
Vineri 13 Oct. Timal, Siegfried str. Turnului 18

LOCALE

Studenții Universității „Regele Ferdinand I" din Cluj-Sibiu, veniți în localitate în vederea examenelor, și cari din lipsă de locuințe sunt nevoiți să se adăpostească în gară, roagă călduros pe toți Sibienii să-i primească, în mod provizoriu, în casele lor.

Suntem siguri că apelul lor va găsi cuvenita înțelegere, românească și creștinească, în sânul populației din Sibiu. De aceea, cei ce doresc a da urmare acestui apel, sunt invitați să-și anunțe adresele la Redacția ziarului „România Nouă", str. Regina Maria 12, etaj I, zilnic între orele 8—11 și 16—18.

Anunț

Se caută un îngrijitor cu soție, fără copii pentru Sanatorul Schitul Pălținiș. Soția să priceapă și bucătăria.

Se vor angaja numai persoane de toată încrederea, cu certificate bune.

Cel angajat va avea pentru sine și soție locuință și hrană în natură și un salar după hărnicie și înțelegere.

Cei cari doresc a ocupa acest post își vor înainta cererea însoțită de acte Arhiepiscopiei ort. rom. din Sibiu str. Mitropoliei 62, arătând și pretențiile lor de salar.

Ciumă la Alger

Londra 9 — La Alger a isbucnit ciuma. Avioanele de pasageri continuă încă să sosească și să plece la și dela aerodromurile din vecinătatea orașului, care este interzis accesului călătorilor.

Despăgubirile și Germania

Intr'una din recentele ședințe, ale Camerei Comunelor, un deputat al Angliei a întrebat pe ministrul președinte, dacă aliații au statorit cifra despăgubirilor de războiu, ce va avea să le plătească Germania după înfrângerea sa. Ministrul președinte *Churchill* a răspuns, că guvernele aliate n'au luat hotărâri, în chestiunea aceasta, până acum; trecutul războiu — a spus ministrul — ni-a dat o prea bogată experiență în această materie: Atunci Germania fusese obligată să plătească 100 de milioane lire sterline aur anual și 26 la sută din exporturile sale. Aceste cifre au fost mereu schimbate și reduse aproape la nimic. Statele aliate au acordat Germaniei un împrumut de 2000 milioane lire sterline, sumă care n'a fost plătită nici-odată: Germania învinsă a ieșit din războiu mai bine decât statele aliate victorioase... Nu vom cădea din nou în aceeaș greșală de neiertat, — a încheiat oratorul.

Refugiații sfătuiți să se înapoieze

Ministerul afacerilor interne sfătuește locuitorii refugiați să se înapoieze în localitățile de unde au plecat. Este mai cu seamă în interesul lor să-și îngrijească avutul și să împiedece irosirea bunurilor lăsate fără pază.

Franța pe cale de-a fi cu totul liberă

Cu ocazia unei manifestări patriotice, din orașul francez Lille, generalul *de Gaulle* a declarat:

„Franța nu este încă cu totul liberă; dupăce dușmanii vor fi definitiv alungați din Alsacia și Lorena, trupele franceze vor porni la atac în contra germanilor și vor arăta lumii ce însemnează mândria galilor".

Intrevederile dela Moscova

Londra 10 — Dl Atlee vicepreședintele Consiliului de Miniștri al Marei Britanii, a declarat în Camera comunelor că dnii Churchill și Eden au plecat la Moscova pentru a avea întrevederi cu Mareșalul Stalin și cu dl Molotov.

Vizita aceasta este o consecință a întâlnirii dela Quebec [Canada] dintre dnii Roosevelt și Churchil, întâlnire la care Mareșalul Stalin n'a putut lua parte.

Discuțiile dela Moscova întrunesc consimțământul guvernului Statelor Unite ale Americii, care este reprezentat prin ambasadorul său în URSS dl Henry Havrinan.

New-York — In legătură cu întrevederile dela Moscova, ziarul „New-York Times" constată că după conferința dela Dumbarton-Oake [Washington], necesitatea unei întâlniri între dnii Roosevelt, Churchill, Stalin și Ciang-Kai-Shek este tot mai evidentă.

De înregistrat...

Privitor la operațiile militare din Ardeal, Banat și Ungaria, sânt vrednice de înregistrat, sub raportul stării de spirit și al valoarei combative atât ale trupelor noastre cât și ale celor dușmane, declarațiile prizonierilor, capturați de soldații noștri. Rezultă din declarațiile prinzonierilor: Moralul foarte scăzut al ostașilor nemți, cari socotesc inutile jertfele sângeroase ce le mai face Germania; organe de siguranță supraveghează de aproape soldații nemți, amenințați cu împușcare în caz de părăsire a luptei; majoritatea trupelor dușmane se compune din neinstruiți și în vârstă de 40 de ani; munițiile scăzute și mijloacele de transport tot mai slabe; focul violent al artileriei române, bine plasat, pricinuește mari pierderi în efective, companii ajungând la 40-50 de oameni.

In schimb, moralul trupelor româno-ruse, însuflețite de nădejdea victoriei definitive, este cu atât mai ridicat.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în 9 Octomvrie:

In Transilvania de centru, trupele române și trupele sovietice au deslănțuit ieri atacul general și înfrângând rezistența inamicului, au desrobit mai multe localități, între cari: Band, Icland, Sânger, Triteni, Cianul-mare și punctul feroviar Valea-Florilor, situat la Sud de Cojocna.

Unități din Corpul de Vânători de munte români stăpânesc Dealul Feleacului.

In Ungaria, trupele sovietice și trupele noastre au atins Tisa în mai multe Puncte, în zona Bereteu.

Moscova 10 — In vertiginoasa lor înaintare prin pusta Ungariei, coloanele ruso-române au ajuns până la 18 km. S.-V. de Dobrițin, ocupând peste 100 orașe și sate, printre cari: Püspökladány, Carțag, și Hajduszoboszlo.

Pe aerodromul dela Nadudvar, Rușii au capturat 140 avioane germane intacte.

In sectorul Sudic al Tisei, armatele sovietice au forțat Tisa, și după ce au trecut-o, au ocupat mai multe localități, printre cari orașul Zenta.

Frontul din Răsărit

Londra 10 — Se anunță mari succese pe frontul baltic și pe cel ungar. Trupele rusești au străpuns frontul german, pe o întindere de 180 km. aflându-se acum la 20. km. de Memel.

Londra 10 — In Ungaria linia ferată Debrețin-Budapesta, a fost ocupată. Berlinul anunță lupte la Solnoc.

Peste 4000 inamici au fost făcuți prizonieri. Seghedinul e înconjurat dinspre Est, Nord și Sud. Căderea lui este iminentă.

Frontul din Balcani

Comitetul de eliberare jugoslav și guvernul bulgar au încheiat un acord de luptă comună împotriva germanilor și maghiarilor.

In Grecia, înaintarea aliaților spre Corint nu mai poate fi oprită. Entuziasmul, cu care trimisul guvernului grec, Canelopulos, a fost primit în peste 18 localități din Pelaponez, este indescriptibil.

In valea Vardarului și la Nord de Salonic unități de patrioți greci atacă liniile ferate.

Frontul din Apus

Londra 10 — Orașul Aix-La Chapelle este aproape înconjurat. Intre Metz și Nancy, armata a 3-a a lărgit brеșa pe râul Mosella.

Peste 2000 avionane americane au atacat în cursul zilei de ieri obiective în dosul liniei Siegfried, aproape fără să întâmpine vreo rezistență.

In Italia, armatele a 5-a și a 8-a continuă să înainteze.

O nouă Societate a Națiunilor

Londra 10 — Guvernele din Londra, Moscova, Washington și Ciung-King au publicat simultan textul hotărârilor la cari a ajuns conferința dela Dumbarton Oaks după 6 săptămâni de lucru. Textul acesta cuprinde propunerile conferinței pentru constituirea unei organizații internaționale, care să apere pacea și să înfrângă orice agresiune.

Propunerile acestea preconizează înființarea unei Societăți cu numele: „Națiunile Unite", care va cuprinde la început toate popoarele ce luptă acum în comun pentru înfrângerea Puterilor agresive, iar cu timpul și pe cele ce vor avea dorința sinceră de-a colabora la menținerea păcii.

Societatea are patru foruri: *Adunarea generală* care cuprinde pe delegații tuturor Statelor membre și care se va întruni ordinar odată pe an, iar extraordinar de câte ori va fi trebuință; *Consiliul de Siguranță*, care cuprinde delegații a 11 națiuni și anume 4 permanenți [pe ai Angliei, Rusiei, Statelor Unite și Chinei], și 7 aleși prin rotație de Adunarea generală; *Curtea internațională de justiție* și un Secretariat general.

Societatea va avea la dispoziție o forță armată pentru îndeplinirea scopului ei. O hotărâre validă trebue să întrunească 2 treimi din voturile membrilor. Fiecare Stat e obligat să pună la dispoziția Societății forțele sale cerute împotriva Statului agresiv.

Participarea sburătorilor români la luptele pentru desrobirea Ardealului de Nord.

București 10 — In completarea comunicatului Marelui Stat Major al Armatei române, privitor la operațiunile ofensive din Transilvania, se dau următoarele amănunte:

Luptele pentru lichidarea rezistențelor inamice de pe Murășul superior și mijlociu și de pe Arieș, s'au terminat.

Fixat pe poziții favorabile, inamicul a trebuit să fie scos rând pe rând din cuiburile situate pe înălțimi dominante.

Calea spre valea Someșului a fost deschisă.

Trupele sovietice înaintează în zona Târgu-Mureș—Reghin.

Vânătorii de munte români, după ce au cucerit Dealul Feleacului, se află la mai puțin de 5 km. de Cluj. Ei luptă deasemenea în flancul drept al dispozitivului sovietic care înaintează în pusta Ungariei.

Aviația română de recunoaștere și vânătoare sprijinește cu succes operațiunile terestre.

Bombardiere române au atacat, cu bune rezultate, triajul gării Someșeni și poduri de cale ferată în regiunea Apahida, dezorganizând transporturile inamicului.

ULTIMA ORĂ

Moscova 10 — Trupele sovietice au atins Marea Baltică la 35 km. Sud de MEMEL. Numai 10 km. le mai despart de Prusia Orientală.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL CXII — SIBIU, Joi 12 Octomvrie 1944 — **Exemplarul Lei 7.-** — Nr. 67

Telegraful Roman

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespondențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

CLUJUL A FOST DESROBIT

București 11 — Biruitoarele armate ruso-române au cucerit, azi, capitala Ardealului.

In semnul bucuriei celei mari Mitropolia din Sibiu a pavoazat cu steagurile aliate, iar clopotele catedralei au răsunat în trei reprize câte cinci minute, vestind marea biruință a vitezelor oști româno-ruse.

„Inaintarea transformată în marș desrobitor — Retragere transformată în derută“

Cu aceste expresii caracterizează cercurile oficiale din capitala României evoluția operațiunilor militare în Transilvania de Nord și Ungaria, pe ziua de ieri.

Atacul general împotriva inamicului germano-maghiar, deslănțuit alaltăieri pe toată întinderea frontului româno-sovietic, din Carpații răsăriteni și până în Bacica și sub zidurile Belgradului, unde se bat ca leii trupele de patrioți ale Mareșalului Tito, face progrese din cele mai îmbucurătoare. Principalele căi de retragere ale inamicului în derută au fost interceptate și tăiate pretutindeni. In pusta Ungariei, unități de cavalerie ușoară de Cazaci fac prăpăd în spatele liniilor ferfenițite germano-maghiare.

Infanteria, cavaleria, artileria și blindatele române s'au acoperit de glorie, iar pe Feleac și la Gilău, ca și pe frontul Tisei, vânătorii noștri de munte își afirmă încă odată vitejia lor legendară.

Reeducarea Ungariei

Ultimele desbateri din Camera Lorzilor au fost închinate în cea mai mare parte problemei tratamentului ce urmează să se aplice Germaniei după ce va fi definitiv învinsă. La desbateri au participat cele mai proeminente personalități politice ale Marei Britanii. Oratorii au făcut propuneri dintre cele mai interesante cu privire la regimul care va trebui să fie impus Reichului pentru asigurarea unei păci durabile.

Ceeace ne-a impresionat în chip deosebit, este faptul că acești oratori nu s'au mulțumit cu recomandări de ordin militar, politic și economic, ci — examinând problema în toată adâncimea ei — au ajuns la concluzia aproape unanimă că poporul german trebue complet reeducat *pentru a-și schimba mentalitatea pervertită de doctrina hitlerismului agresiv până la sălbătăcie.*

Germania trebue învățată să se smerească *— a spus, de o pildă, Lordul Vansittart — pentru ca renunțând la erezia „Herrenvolkului“ să recunoască dreptul la viața liberă și civilizată a tuturor popoarelor. Ea va trebui să se lecuiască de vechiul beteșug al trufiei imperialiste și să se încadreze cu bună credință în viața internațională zidită pe temeliile cele veșnice ale moralei creștine.*

Poporul german este harnic și disciplinat. Dar aceste însușiri nu-i îngăduit să le pună în slujba păgânești sale aspirații, ci în a pașnicei conviețuiri a tuturor neamurilor. Germania va trebui să înțeleagă acest adevăr, cu binele. Altfel, zăvozii păcii mondiale îi vor impune cumințenia cu orice mijloace. Fiindcă lumea asta nu poate fi expusă devastării cumplite a câte unui război în fiecare sfert de veac.

In desbaterile Camerei Lorzilor însă nu s'a amintit nimic despre țara „Sfântului Ștefan“ — ultimul mohican al cărdășiei hitleriste — cu toate că națiа ungurească sufere exact de acelaș beteșug ca și „Herrenvolkul“ lui Hitler. Mia de ani de viață europeană n'a fost în stare să încreștineze această națiе — cu tot milenarul simbol al „sfintei coroane“, afișat atât de gălăgios și atât de statornic la toate ocaziile. Trufia magnaților unguri a rămas intactă și toată semințiа arpadiană se complace — până și după lecția dela Trianon — în ifosele unui popor ales și uns anume spre a stăpâni „bazenul Dunării“.

In loc să facă reforma agrară și să împartă imensele latifundii ale grofilor și baronilor, Ungurii s'au mulțumit cu împărțirea unor moșioare evreești, iar în loc să-și cheltuiască bugetul țării pe ridicarea păturii de jos a poporului, îl cheltuiesc pe propaganda pentru reînvierea Ungariei milenare, în care numărul cetățenilor minoritari întrecea cu mult pe al nației — „majoritare“ doar prin falsele statistici. Astfel, în veacul celei mai evoluate democrații, al celui mai îndrăsneț progres social, Ungaria a rămas țara feudalismului medieval și a reacționarismului incorigibil.

Evident, o Ungarie îmbătrânită în această retrogradă și primejdioasă mentalitate, nici „mutilată“ nu se va încadra în rânduiala dreaptă ce se va sălășlui în Europa pe urma victoriei armatelor aliate. De aceea, națiа arpadiană trebue reeducată și ea, ca mulțumindu-se cu hotarele sale etnice să nu se mai gândească la caii verzi de pe pereții Ungariei milenare, ci să se smerească *— și'n locul țâfnosului „nem, nem, soha“, să rostească în fiecare seară Psalmul 50, al pocăinții definitive.*

R. B.

† Alexandrina Gr. Cantacuzino

Ieri 10 l. c. s'a săvârșit din viață principesa Alexandrina Gr. Cantacuzino, *președinta generală a Societății ortodoxe naționale a femeilor române.*

Inhumarea rămășițelor pământești ale defunctei se va face Vineri 13 l. c., în cripta familiei, la cimitirul Belu din Capitală.

Duminecă 15 l. c. se va săvârși în Catedrala noastră mitropolitană un parastas pentru odihna marelui ei suflet de românсă trează și credincioasă.

Dumnezeu să-i facă parte de cununa vieții!

Nou decan

In urma schimbărilor, făcute la conducerea Facultăților dela universitatea din capitala țării, a fost numit decan al facultății teologice Păr. Gala Galaction.

Liga pan-arabă

Alexandria 10 — Conferința popoarelor arabe, care a avut loc aici, și-a încheiat lucrările. A fost constituită o Ligă pan-arabă.

Discuțiile asupra detaliilor acțiunii acestei Ligi continuă pe cale diplomatică.

Serghie Stragorodski

fostul patriarh al Moscovei și Rusiei

Despre patriarhul Serghie, al Moscovei și Rusiei, nu s'a putut scrie sub regimul defunct decât în chip negativ. Pentru a informa real, pe membrii clerului nostru și pe toți cetitorii gazetei noastre dăm acum o seamă de date, pe cari le cunoaștem, asupra vieții și activității acestui mare ierarh.

Serghie Stragorodski s'a născut în anul 1867, și a trecut la cele veșnice în anul acesta, în vârstă de aproape 78 ani.

Studiile teologice superioare la-a făcut la Academia Teologică din Moscova la care și-a luat titlul de „Magistru în teologie“ la câțiva ani după absolvire, în 1895.

Imbrățișând din tinerețe viața cea după chipul îngeresc a urcat repede treptele monahismului, ajungând arhimandrit înainte de a-și lua titlul de magistru. Dedicat studiului, a fost numit în curând profesor și apoi Rector al Academiei Teologice din Petersburg, Leningradul de acum. De aci a trecut în ierarhia bisericii ruse, devenit arhiepiscop pela începutul veacului nostru. Revoluția rusă l-a găsit mitropolit de Nijni-Novgorod.

Serghie a militat ca profesor și ca ierarh, pentru reforme și schimbări în viața bisericii ruse. Cunoscut și apreciat pentru pregătirea și zelul său, a fost numit membru în comisiile prosinodale, constituite în 1906, din cei mai învățați teologi, pentru a pregăti reorganizarea bisericii din Rusia. In aceste comisii, cari au lucrat și în 1907, Serghie a susținut principiul constituțional sinodal, principiul de largă respirație democratică, pe care l-a și impus împreună cu alți membri ai comisiilor. Dar aplicarea hotărârilor acestor comisii, nu s'a făcut decât prin sinodul „panrus“ din 1917-1918, la care Serghie iarăș a luat parte activă.

In 1925, după moartea patriarhului Tihon, Serghie a fost desiguat ca „locțiitor

Invățătura zilei

Și dacă ceea ce e trecător a fost slăvit, cu atât mai slăvit va fi ceea ce este netrecător.

II Corinteni 3, 11

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Joi 12 Oct. — M. Pr. Tarah

Vineri 13 Oct. — M. Carp. și P.

Preoți cu crucea'n frunte

Mihail Ganea

O viață de idealist incorigibil, frântă pe roata suferințelor.

Era paroh în Veneția de jos (jud. Făgăraș). La 12 Februarie 1917 jandarmii unguri l-au ridicat de-acasă pe motivul că ar fi pomenit la sfintele slujbe pe Regele întregitor de țară, Ferdinand I și familia domnitoare a României.

Transportat la Cluj și încarcerat în temnița honvezilor, după ce a fost „interogat" de niște brute în uniforme ofițerești, părintele Mihail a fost osândit de Curtea Marțială la 8 ani și jumătate închisoare ordinară. Regimul, ce i-a fost fixat, era insuportabil: două zile din săptămână avea parte de post și întunerec.

A pătimit acolo numai 21 de luni, căci în urma revoluției din 2 Noemvrie 1918 a fost eliberat.

Acest „numai" a fost, însă, suficient ca să-i ruineze sănătatea. La 2 Decemvrie 1918, după o aprigă suferință, părintele Mihail din Veneția de jos s'a mutat în corturile drepților. Avea abia 48 de ani.

Rămăsese pe urma lui soția nemângâiată și un băiețel în vârstă de 2 ani. Bruma de avuție ce și-au putut-o agonisi, a fost tocată de inamicul cotropitor.

GRIG

SERGHIE STRAGORODSKI

și administrator al scaunului patriarhal din Moscova, demnitate pe care și-a menținut-o până în 1943, când a fost ales patriarh. In 1927 el a obținut din partea statului sovietic recunoașterea sinodului patriarhial, și tot atunci a făcut o declarație solemnă despre *„loialitatea clerului și a credincioșilor din biserica patriarhală rusă, față de autoritatea sovietică"*.

In 1929, Serghie a realizat împăcarea între Biserica patriarhială și Rascolnici prin ridicarea anatemei aruncate asupra acestora de către sinodul din 1666-1667.

In 1931, a obținut permisiunea de a publica un organ oficial al bisericii numit: „Jurnal Moskovskoi Patriarhii", iar în 1935 a obținut promisiunea că se va permite convocarea sinodului panrus, pentru alegerea unui patriarh, ceeace a și urmat în anul 1943 când însuși Serghie a fost ales patriarh.

La începutul războiului cu Rusia în 1944, Serghie s'a adresat bisericii noastre îndemnând clerul și credincioșii să iasă din alianța cu Germania și să înceteze războiul.

Apărător al credinții ortodoxe și a Bisericii sale el a condamnat „sofiologia" lui S. Bulgakov și a înfierat mereu papismul, apărând în același timp și în intern și în extern poziția canonică a bisericii pe care o conducea.

Ca om de carte, a publicat studiul: *„Doctrina ortodoxă despre mântuire"*.— Serghiev — Posad 1895. Opera aceasta a fost atât de bine primită, încât a ajuns la 4 ediții, — a 2-a în 1898; a 3 a 1903 și a 4-a în 1910. — E socotită între marile opere ale teologiei ruse, (cf. S. M. Zarim N. Glubokovski, S. Florovski etc.)

A mai scris și alte studii mai mici dintre care amintim: „Problema mântuirii personale" — 1896 Moskova. — Serghie e creator de școală în teologie rusă.

Serghie a fost un mare ierarh și un teolog de seamă. Mai amănunțit vom scrie despre el și despre Biserica rusă, cu altă ocazie.

Prof. LIVIU STAN

Punctele nevralgice ale frontului de Răsărit

Moscova 11 — Trupele sovietice de sub comanda Generalului Bagranian au ajuns la Marea Baltică într'un punct situat la 20 km. de orașul portuar Memel.

După o puternică pregătire de artilerie, așteptata ofensivă dela Sud de Varșovia a fost deslănțuită ieri.

Regim de pace la Leningrad

Moscova 10 — La Leningrad au fost aprinse lămpile electrice pe străzi. Mai multe poduri au fost refăcute și redate circulației.

Invadatorii germani, cari au asediat eroica cetate vreme de peste doi ani de zile, sunt acum departe, iar brava populație a Leningradului răsuflă ușurată, lucrând cu entuziasm în industria de război.

Ce se discută la Moscova

Moscova 11 — In alocuțiunea rostită în fața microfonului instalat pe aerodrom, cu prilejul sosirii sale în capitala U. R. S. S., dl Churchill a adus un omagiu impresionant armatei roșii, care „a distrus structura armatei germane", și a arătat că preocupările aliaților se îndreaptă spre câștigarea războiului, organizarea păcii viitoare și stabilirea tratamentului ce va fi aplicat Germaniei în timpul ocupării ei, și în viitor.

Un fenomen ciudat

București 11 — Ministerul de Interne comunică: In presă au apărut unele informațiuni din cari rezultă că s'a încercat pe alocuri orânduirea în fruntea primăriilor a anumitor indivizi cari se pretind reprezentanți ai obștei.

Se face cunoscut că nu sunt admise ca primari și membri în sfaturile comunale decât persoanele desemnate în acest scop de către autoritățile administrative competente.

Cei ce se fac vinovați de asemenea abuzuri, vor fi arestați și trimiși în judecată.

FARMACIILE DE SERVICIU

Mercuri 11 Victor Pop str. Regina Maria 36
Joi 12 Oct. Müler Eric Piața Regele Ferdinand 10
Vineri 13 Oct. Timal Siegfried str. Turnului 18

Anunț

Se caută un îngrijitor cu soție, fără copii, pentru Sanatorul Schitul Păltiniș. Soția să priceapă și bucătăria.

Se vor angaja numai persoane de toată încrederea, cu certificate bune.

Cel angajat va avea pentru sine și soție locuință și hrană în natură și un salar după hărnicie și înțelegere.

Cei cari doresc a ocupa acest post, își vor înainta cererea însoțită de acte Arhiepiscopiei ort. rom. din Sibiu str. Mitropoliei 32, arătând și pretențiile lor de salar.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în 10 Octomvrie:

In Transilvania centrală, trupele noastre în legătură cu trupele sovietice, au continuat să înfrângă rezistența inamicului, cucerind mai multe localități, printre cari Pogăciaua, Săulia, Molnești, Iacobeni, Răzoarele, Sânpetrul de Câmpie, Soporul de Câmpie, ș. a.

Lupta pentru Cluj continuă.

In Ungaria, trupele noastre și trupele sovietice duc lupte de distrugere a forțelor germano-maghiare.

București 11 — In completarea comunicatului oficial, privitor la operațiunile militare desfășurate ieri, se mai dau următoarele amănunte:

Inaintarea trupelor româno-sovietice în Transilvania de Nord și Ungaria s'a transformat în marș desrobitor, iar retragerea forțelor germano-maghiare — în derută.

După ce au depășit puternicele poziții defensive organizate de inamic pe cursurile râurilor Mureș și Arieș, trupele române în legătură cu trupele sovietice au realizat ieri pătrunderi pe-o adâncime de 30—35 km. In urma ceririi localităților amintite în comunicatul Marelui Stat Major al Armatei noastre, ele se află la 6 și 15 km. de Apahida și Cojocna.

Presiunea trupelor de Vânători de Munte români din zona Gilău face progrese.

Căile de retragere ale inamicului, din Transilvania de Nord și Ungaria, au fost tăiate. Luptele de distrugere a forțelor germano-maghiare sporesc cu intensitate.

O nouă trecere a Tisei a fost realizată la Nord de Seghedin.

Frontul din Răsărit

Londra 11 — In înaintarea lor spre Lituania, forțele ruseți au atins Marea Baltică, aflându-se acum la o distanță între 15—20 km. de capitala Lituaniei.

Pe frontul ungar, trupele româno-ruse sunt la 5 km. de Cluj și la 80 km. de Budapesta. Sunt lupte în suburbiile orașului Debrețin.

Frontul din Balcani

Londra 11 — Forțele rusești au tăiat linia ferată Orient Expres și legătura dintre Belgrad și Niș.

In Macedonia, forțele mareșalului Tito dau lupte crâncene.

In Grecia, peninsula a fost complet eliberată.

Frontul din Apus

Londra 11 — Aix-La Chapelle a fost complet încercuit. S'a dat armatei germane un ultimatum ca să se predea. Ultimatumul expiră astăzi de dimineață. O companie germană s'a și predat. Dacă ultimatumul va fi respins, orașul va fi distrus. Sunt lupte crâncene la Sud-vest de oraș.

Canadienii continuă nimicirea celor 10.000 de germani încercuiți. Trupele franceze au făcut progrese în partea de Nord-est a Franței.

Numărul total al prizonierilor germani dela debarcarea în Franța se ridică la 600.000.

In Italia, armatele aliate au mai înaintat 16 km. în sus de Rimini.

Glasul înțelepciunii politice

In fața reprezentanților Camerei Comunelor, la desbaterea legii de refacere a orașelor ruinate, prim-ministrul Marei Britanii, *Churchill*, a arătat adunării: cum are să se înțeleagă datoria ceasului de față. Prim-ministrul a spus:

„Odată ce sântem siguri de victorie, n'ar trebui să ne închipuim că situația nu este gravă. Se va vărsa încă mult sânge în viitoarele câteva luni, și datoria mea este să dau asigurări că totul se petrece în liniște *în spatele trupelor* și că nu există cauze pentru creiarea unor neînțelegeri. Sânt tot felul de probleme, foarte importante, în care vom cheltui multă energie; dar, în prezent, trebue să ne păstrăm spiritul ofensiv *numai pentru export*, și guvernul nu trebue să dea loc la discuții premature; de oarece astăzi avem un singur obiectiv, și anume: să ieșim sănătoși și biruitori din această groaznică luptă cu Germania".

Aceste cuvinte, ale prim-ministrului englez, cheamă la cea mai serioasă meditație pe toți iubitorii adevăratei democrații, de pretutindeni.

Ultima oră

București 11 — Oștile ruso-române cucerind Clujul, l-au depășit fiind la 2 km. Nord de el.

București 11 — Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat special asupra operațiunilor desfășurate azi:

In cursul zilei de azi, orașul Cluj, capitala Transilvaniei, a fost eliberat.

Inaintarea neînfrântă a trupelor române și sovietice continuă fără întrerupere către Huedin, Zalău și Dej.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL CXII — SIBIU, Vineri 13 Octomvrie 1944 — **Exemplarul Lei 7.-** — Nr. 68

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Sibiu
Str. Şaguna 8

Telegraful Român

Organ naţional-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. - O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorităţi şi străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole şi corespodenţe
se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile
se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

ELIBERAREA CLUJULUI

Nr. 8975/1944

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu şi Mitropolit al Românilor ortodocşi din Ardeal, Banat Crişana şi Maramureş

Iubitului cler şi popor: Har şi milă dela Dumnezeu Tatăl şi dela Domnul nostru Iisus Hristos

Iubiţii mei fii sufleteşti,

Iată vestesc vouă bucurie mare care va fi la tot poporul: astăzi mântuire s'a făcut oraşului Cluj şi părţilor de până acolo din Ardealul nostru de Nord, de sub robia asupritoare a vrăjmaşului!

Inainte de aceasta cu patru ani şi o lună ne înecasem în lacrimi durerea pentru pierderea jumătăţii de Miază-noapte a Ardealului nostru drag şi stăteam neputincioşi în faţa suferinţei ce se abătuse ca din senin asupra celor un milion şi jumătate de fraţi ai noştri, cari au fost aruncaţi din nou sub jugul trufiei maghiarilor. Şi cum aceştia înaintau atunci zi de zi tot mai mult pe pământul ce ni-a fost răpit, până ce-au ajuns ca la o împuşcătură de tun dela Braşov, par'că un pumnal ne pătrundea tot mai adânc în trupul rănit al neamului nostru. Mare a fost jalea şi durerea noastră atunci şi de-atunci încoace.

Dar în tot acest răstimp nu ne-am pierdut o clipă nădejdea, că până în sfârşit va birui iarăşi dreptatea noastră.

Şi nădejdea, iubiţii mei, nu ne-a înşelat. Indată după întoarcerea ţării de pe calea înfrângerii, prin hotărârea bărbătească a iubitului nostru Rege Mihai I şi a înţelepţilor Lui sfetnici, oastea noastră a purces la lupta de eliberare a Ardealului şi ajutată de viteaza oaste a marei noastre aliate Rusia, strâmtorând pe Unguri şi pe Nemţi cari îi ajută, au ajuns nu numai să desrobească Ardealul până dincolo de Cluj din inima lui, dar şi-au deschis drumul biruinţei pe poarta cea largă a pustei maghiare — spre Budapesta.

Astfel, în scurtă vreme întreg pământul Ardealului va fi eliberat. Prin aceasta *va fi încheiat, definitiv şi pentru totdeauna, procesul istoric dintre noi şi vecinii noştri din Apus.* Dreptatea noastră a triumfat. S'a împlinit şi în acest caz cuvântul Scripturii: *„Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriţi le dă dar".*

Cuvine-se, iubiţii mei, ca din mijlocul bucuriei noastre de astăzi să ne plecăm sufletele înaintea *bunului Dumnezeu* şi să-i mulţumim pentru ocrotirea de care nu ne-a lipsit nici în ceasul acesta greu al istoriei noastre. Să-i făgăduim că, drept mulţumită, de aici înainte vom asculta şi mai deplin de voia Lui şi vom împlini poruncile Lui.

Să-i mulţumim cu iubire *Oastei noastre* pentru vitejia ei şi pentru jertfa nepreţuită de sânge prin care a pecetluit din nou dreptul nostru de stăpânire asupra întregului pământ strămoşesc al Ardealului.

Cu simţeminte de adâncă recunoştinţă şi de admiraţie mulţumim şi *puternicei Oaste Sovietice*, aliata noastră, pentru marele ajutor pe care ni l'a dat şi pe care nu-l vom uita niciodată, pentru înfăptuirea dreptelor revendicări ale Ţării noastre.

Prin faptele de arme ale trupelor române şi sovietice, părţile cotropite din Episcopiile noastre de Cluj şi Oradea, ca şi întreaga Eparhie a Maramureşului, au fost eliberate — sau sunt pe calea eliberării.

De-acum, Prea Sfinţiţii arhipăstori ai acelor Episcopii se vor putea înapoia în mijlocul turmei dreptcredincioase, care-i aşteaptă cu dragoste.

Imbrăţişăm cu inimă caldă pe *fraţii noştri* întorşi la sânul patrieimame, cu cari împreună îi vom lucra ogoarele, îi vom apăra hotarele, în libertate ne vom desfăşura puterile sufletului cu cari a înzestrat Dumnezeu naţia românească şi ne vom împlini menirea în lume, între celelate popoare ale ei.

Drept aceea, orânduim ca în cea dintâi Duminecă după primirea acestei Pastorale, în toate bisericile, după sfânta liturghie, Cucernicii noştri preoţi să facă slujba Invocării Duhului Sfânt, împletind în ea rugăciunile de mulţumită.

Trăind cu sufletul meu împreună cu voi aceste zile de biruinţă şi de înălţare a neamului nostru şi implorând binecuvântarea lui Dumnezeu asupra pământului desrobit al Ardealului, am rămas

Sibiu, la 11 Octomvrie 1944

Al Vostru al tuturor de tot binele voitor

(ss) Nicolae
arhiepiscop şi mitropolit

☛ **Această Pastorală o vor ceti Cucernicii preoţi înaintea poporului în biserică, în cea dintâi Duminecă după primirea ei. O vor introduce în registrul de esibite cu numărul ei.**

Biserică 'naltă cum n'a mai fost altă

— CATEDRALA DIN CLUJ —

de † NICOLAE COLAN
Episcopul Clujului

Dacă neuitatul episcop Nicolae Ivan nu şi-ar fi umplut cei cincisprezece ani de rodnică arhipăstorire decât cu uriaşele silinţe şi cu încordatele griji legate de înălţarea măreţei noastre Catedrale, — şi atunci el ar fi intrat în istorie ca un mare ierarh.

Dacă meşterul care a făurit mai întâi un gând şi apoi a durat în piatră chipul ei de negrăită frumuseţe n'ar fi făcut nimic altceva în viaţă — el ar fi rămas totuşi în istoria artei noastre arhitectonice o figură vrednică de toată cinstirea.

Şi dacă zugravul care şi-a topit evlavia în cele patru icoane împărăteşti ale catapetesmei ei atât de bogat sculptate şi d'aurite n'ar mai fi zămislit nimic pe tărâmul minunatului său meşteşug — el ar fi rămas aşijderea un nume înconjurat de toată lauda şi recunoştinţa.

Pentru că toţi câţi au avut norocul să vadă Catedrala noastră sunt pe un gând şi pe-o vorbă: Lăcaşul de 'nchinare ortodoxă care 'mpodobeşte cea mai mare 'piaţă a Clujului, este unic în impunătoarea lui frumuseţe.

Am privit-o adeseori noaptea — şi nu mă mai săturam s'o văd cum îşi proiectează silueta sveltă pe bolta cerului înstelat. Nu odată am privit-o de pe culmea dealului cum îşi înalţă cerul cupolei sale de aramă către cupola celuilalt cer — al creştineştilor noastre nădejdi — şi totdeauna am rămas fermecat de chemările ei irezistibile. Am privit-o de nenumărate ori din apropiere cum se ridică din verdele boschetelor împrejmuitoare — şi niciodată nu m'am putut mira îndeajuns că această casă a lui Dumnezeu, durată din piatră masivă ca să înfrunte veacurile, se înalţă totuşi graţioasă pare c'ar fi alcătuită din nestatornica spumă a mării.

Intrând în ea, Catedrala te covârşeşte prin neobicinuita înălţime a zidurilor şi a cupolelor sale. Cu toate acestea, nu e o înălţime care să te înfioare prin răceala imensităţii sale. Dimpotrivă, ea te încălzeşte cu liniile sale pline de armonie şi cu podoabele sale de o religioasă sobrietate.

Cupola mică, zugrăvită într'o singură culoare a celui mai cald şi mai senin albastru, coboară cerul până în intimitatea închinătorilor; iar cupola cea mare, cu Pantocratorul măestrului Demian, îţi ia gândul cucernic şi-l poartă pe aripi nevăzute spre slăvile Părintelui luminilor, dela care vine toată darea cea bună.

Continuare în pag. 2

BISERICĂ 'NALTĂ CUM N'A MAI FOST ALTĂ

Oricum ai privi-o — de departe sau de aproape, din afară sau din lăuntru — Catedrala te încântă, te înalţă, te vrăjeşte cu îngereasca ei frumuseţe artistică.

Dar nu numai această frumuseţe ne-o face atât de dragă şi atât de scumpă inimilor noastre. Ci mai ales puterea ei de a ne aduna pe toţi laolaltă şi de a ne înfrăţi în rugăciune. Căci ea ne adună şi pe cei din cetatea de scaun a eparhiei şi pe cei din alte părţi mai depărtate. Unii se închină în ea zilnic — sau cel puţin în zilele de sărbători — alţii îşi pleacă genunchii mai rar şi numai în treacăt pe sfinţitele ei lespezi.

Clopotele Catedralei ţi cheamă pe toţi la rugă şi la 'nfrăţire în numele lui Hristos Domnul nostru; iar crucile ei care spintecă văzduhul le aduc aminte tuturora, că este un Părinte în cer — şi El ascultă zdrobirea de inimi a celor credincioşi.

Pentru dulceaţa unor asemenea mângâieri şi pentru toate darurile ce se pogoară asupra noastră pe urma slujbelor săvârşite la altarul Catedralei, ca şi pe urma propovedaniei de pe amvonul ei, — se cuvine să binecuvântăm strădania şi jertfele celor ce au ridicat acest sfânt locaş de închinare ortodoxă.

Bunul Dumnezeu să odihnească în corturile drepţilor Săi pe neuitatul ei ctitor, episcopul Nicolae, care-şi doarme somnul de veci sub lespedea de sub altarul măreţului Sion.

Eliberarea Clujului

prăznuită la centrul Mitropoliei Ardealului

Sibiu 12 — Ieri într'amiazi, între orele 13—14, clopotele Catedralei noastre mitropolitane au sunat prelung, în trei reprize de câte cinci minute, iar Reşedinţa mitropolitană a arborat tricolorul românesc şi drapelele sovietic, britanic şi american.

Clujul era eliberat. I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE al Ardealului, cât ce a primit îmbucurătoarea veste, a luat măsurile arătate mai sus şi a dispus să se facă o rugăciune de mulţumită în Catedrală.

Câteva minute mai târziu, posturile româneşti de Radiodifuziune au dat citire, în cadrul Radiojurnalului dela orele 14, Comunicatului special al Marelui Stat Major al Armatei Române, care confirma ştirea eliberării capitalei Transilvaniei.

Ne-am îndreptat apoi spre Catedrală.

Un număr destul de respectabil de credincioşi s'a întrunit acolo pentru rugăciune.

Sf. slujbă de mulţumită a fost săvârşită de către I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE al Ardealului şi de P. Sf. Episcop NICOLAE COLAN al Vadului, Feleacului şi Clujului, înconjuraţi de un sobor de preoţi şi diaconi.

Aducând mulţumită pentru binefacerile ce le-a revărsat asupra noastră, am rugat pe Dumnezeu, întru frângere de inimă, să încununeze cu izbândă deplină jertfele bravilor noştri ostaşi şi ale vitezelor trupe aliate sovietice.

Grevă generală

Londra 12. — Agenţia Reuter află din isvor bine informat că în întreaga Ungarie a început greva. In ceasul suprem începe măcar lumea muncitoare din Ungaria să judece.

Privilegii înlăturate

Minoritatea germană din România s'a bucurat de un regim de excepţie, în urma dictatului dela Viena din 30 August 1940, când s'a impus statului român recunoaşterea acestei minorităţi ca „grup etnic".

Astfel, prin legea Nr. 830 din 21 Noemvrie 1940, s'a constituit Grupul etnic german din România, o corporaţie de drept public pusă sub ocrotirea Germaniei, de care atârna în primul rând. Grupul s'a împărtăşit. după vechi obiceiuri medievale, de multe privilegii, pe socoteala suveranităţii statului şi a egalităţii celorlalţi cetăţeni români.

Convenţia de armistiţiu, în art. 15, prevede abrogarea legii pomenite; iar în 7 Oct. 1944 Suveranul a semnat decretul-lege pentru abrogarea ei.

Bunurile şi drepturile corporaţiei desfiinţate trec în proprietatea statului român, singurul îndreptăţit a le prelua.

In Comisiunea pentru administrarea şi lichidarea bunurilor şi a drepturilor, care au aparţinut Grupului etnic german din România, sânt numiţi de Preşedintele Consiliului ministerial:

Dnii: Dr. Ion Răchiţan, ca preşedinte; prof. ing. Nicolau Gh. şi Iosif Jumanca, membri.

Anulări de numiri

In capitala ţării s'a revenit, de curând, la numirile vechi ale unor străzi şi pieţe, anulându-se numirile date acum doi ani, când fuseseră botezate cu numele de: Mussolini, Hitler, Berlin, Viena, etc. [Numai Sibiul păstrează — până când? — numiri de stradă ca: Dr. Karl Wolff şi altele la fel].

Ardealul văzut de peste munţi

In momentele de mare bucurie, adâncurile inimii ies la iveală şi se vor comunicate. In astfel de împrejurări nimeni nu se miră când te vede destăinuindu-te. Nimeni deci să nu-mi ia în nume de rău că, din prilejul zilei mari a redobândirii Clujului, îmi năvălesc în suflet amintiri mai vechi, gânduri din copilărie şi sentimente trăite până de curând dincolo peste munţi.

In copilăria mea, Ardealul se concretiza în persoana bunicului meu, Emilian Dănescu [Dancăş] fugit pe vremuri din Răşinarii Sibiului, ca mulţi alţi ardeleni, şi prin cine ştie ce împrejurări ajuns în şesul Munteniei, în Herăştii boierului Udrişte Năsturel Herăscu.

Ardealul era deci concretizat în copilăria mea în persoana falnică a bunicului meu. El adusese în casa noastră cultul pentru Ardeal, pentru acea parte a ţării în care, ziceam noi, toţi oamenii sunt înalţi, frumoşi, învăţaţi, cumpăniţi la vorbă, cum era bunicul nostru. Şi mai ştiam că Ardealul înseamnă un ţinut minunat, bogat, cu oraşe şi sate înfloritoare, dar — durere — un ţinut în care fraţii noştri zac în lanţurile robiei şi de aceea, când izbutesc, îşi lasă familia şi avutul şi fug peste munţi, cum a fugit bunicul nostru.

Dar vremea a trecut şi nepotul lui „Milian" din Răşinari a avut fericirea să trăiască momentele delirante ale întemeierii României Mari, momente pe care cine le-a trăit dincolo de munţi şi cu tot avântul tineresc, nu le mai poate uita niciodată. Pentru şcolarii care eram noi atunci, Ardealul nu mai era o lecţie de geografie sau istorie, ci o realitate vie, pe care o purtam cu drag în suflet. Profesorul nostru de istorie, Şoneriu, ardelean, nu mai vorbea lecţiile, ci parcă le cânta şi cu toată vorba lui accentuat ardelenească, ne vrăjea prin simplitatea şi căldura cuvântului său.

Şi vremea s'a scurs mai departe, ca şi când nu s'ar fi întâmplat nimic. Marile biruinţe au acest rău că adorm sufletele. După ce vreme atât de îndelungată ţările româneşti priviseră spre Ardeal ca spre cuibul neamului nostru, de unde veniseră descălecătorii; după ce visul milenar împlinit o clipă de Mihai Viteazul devenise acum o realitate, ne-am culcat pe laurii victoriei şi ne-am irosit în căutarea altor idealuri mai mărunte. Deodată însă ne-am trezit la realitatea zdrobitoare a sfârtecării Ardealului prin nemernicul dictat dela Viena.

Nu ştiu cum să zic, dar, dacă există momente mari în marile biruinţe, apoi tot pe atât de măreţe se pot arăta şi marile înfrângeri. Zguduirea sufletească pe care am trăit-o cu toţii dincolo peste munţi în August 1940, ne-a dat măsura intimităţii noastre sufleteşti cu Ardealul lui Horia, Cloşca şi Crişan, al lui Coşbuc şi al lui Goga; Ardealul pătimirii adânci, dar şi al rezistenţelor gigantice. Atunci abia ne-am dat seama că ţara noastră nu mai poate trăi fără Ardeal. Şi durerea a crescut cu atât mai mult, cu cât orice geamăt era înăbuşit de cenzură şi socotit ca o atingere a „marilor interese de stat". Şi dacă durerea este apăsătoare sub orice formă ar fi, apoi durerea înăbuşită este cea mai greu de suportat.

Dar, iată că Dumnezeul dreptăţii şi al milei n'a uitat neamul românesc cel obidit de până ieri şi i-a trimis bucuria graiului liber, ca să-şi spună nu numai păsurile, ci şi marile biruinţe ale desrobirii fraţilor de dincolo de Feleac.

Şi cred că tot Dumnezeu a vrut ca băieţelul de odinioară dintr'un sat de pe lunca Argeşului să guste bucuria căderii Clujului împreună cu fraţii ardeleni, numai la câţiva kilometri de Răşinarii bunicului său Emilian Dancăş.

Emilian Vasilescu

Lupta de încercuire dela Memel

Moscova 12 — Trupele sovietice de sub comanda Generalilor Bagranian şi Cerniacovski, în înaintarea lor pe teritoriul Lituaniei, au ajuns la Marea Baltică atât la Sud, cât şi la Nord de oraşul portuar Memel.

Oraşele Libau, Vindau şi Riga sunt izolate.

Două grupuri de armate sovietice, alcătuite din şapte armate şi din o mie de tancuri, acţionează în acest sector.

Trupele germane, încercuite în spaţiul amintit, sunt evaluate la 150,000 oameni. Nimicirea lor este în curs.

Artileria sovietică trage direct asupra oraşului Tilsit din Prusia Orientală.

Căderea Corintului

Cairo 12 — Dela cartierul general al Generalului Sir Henry Maitland Wilson, comandantul suprem al forţelor aliate din Mediterana de Est, se anunţă că trupele britanice debarcate în Grecia din aer şi de pe mare, au cucerit oraşul portuar Corint. Patrioţii greci colaborează îndeaproape cu trupele eliberatoare. Populaţia întâmpină cu entuziasm trupele britanice.

Retragerea nemţilor a luat proporţii catastrofale. Peloponezul este curăţit în întregime de orice resturi ale trupelor inamice.

Acum patru ani

— Declaraţii făcute de I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE al Ardealului —

Pe cum azi dimineaţă am refuzat arbitrajul, fiindcă nu puteam să arunc soarta naţiunii mele în necunoscut, astfel acum, după ce cunosc rezultatul lui, în numele meu, al clerului şi poporului pe care-l păstoresc, declar că: **protestez cu demnitate şi hotărâre împotriva nedreptăţii ce ni se face şi vom lupta prin toate mijloacele pentru înlăturarea ei.**

Biserica noastră va rămânea şi de aici înainte depozitara aspiraţiunilor integrale ale neamului. Nu trăim din abdicări. Ne trebue o nouă înălţare a conştiinţei naţionale. Nu-mi pierd încrederea în viitorul neamului meu.

30 August 1940, în a doua şedinţă a Consiliului de Coroană

*

Cu toată sângerarea ce ne-a produs-o această rană, trebue să ne oţelim sufletul prin încredere în viitorul nostru, prin voinţă dârză de-a învinge greutăţile de acum. Suferinţa nu trebue să ne doboare la pământ, ci să ne înalţe şi să ne întărească şi mai mult. Un popor care e în stare să treacă cu demnitate bărbătească printre cele mai covârşitoare încercări, nu numai că îşi păstrează neştirbite forţele prin cari îşi va câştiga ceea ce a pierdut, ci şi le înmulţeşte.

Să asigurăm pe fraţii noştri pe cari îi aşteaptă zilele fără de lumină şi fără bucurie ale stăpânirii străine, că nu-i vom uita, că toate gândurile şi întreagă inima noastră vor fi necontenit cu ei şi se vor sbate numai pentru ei. Să facem legământ sfânt că nu ne vom da odihnă până ce nu vom vedea ziua reîntregirii noastre naţionale, care va fi definitivă. Eu cred că acea zi a luminii şi a dreptăţii cereşti nu va întârzia prea mult, că este mai aproape chiar decât ne închipuim.

Precum după Vinerea tristă a patimilor Mântuitorului a sosit ziua de bucurie a Invierii, aşa va sosi după durerea noastră de acum ziua învierii neamului românesc.

8 Septemvrie 1940, în Catedrala mitropolitană din Sibiu

*

Ca părinte sufletesc al poporului, cunoscând tainele sufletului românesc de pe aceste plaiuri ardelene, în numele acestui popor şi în faţa altarului acestei biserici care e biserica mamă a tuturor bisericilor din Mitropolia Ardealului, fac mărturisirea solemnă şi hotărâtă de a nu pierde din vedere nici o clipă idealul ce avem de realizat şi jertfa ce trebue să o aducem pentru el, zicând cu psalmistul: „De te voiu uita Ardeal, uitată să fie dreapta mea. Să se lipească limba mea de cerul gurii mele, dacă nu-mi voiu aduce aminte de tine, dacă nu voiu pune Ardealul în fruntea bucuriei mele" (Psalm 137).

Facem această mărturisire din conştiinţa că însuşi sufletul poporului pe care-l păstoresc, ne-o porunceşte ca pe un legământ sacru. Oricât de grea ar fi povara zilelor de acum, nu ne lăsăm copleşiţi, ci stăruim în credinţă şi în luptă necurmată. Avem siguranţa nezdruncinată că întunecimea de azi, oricât de groasă şi de apăsătoare, va trece.

Viitorul e al nostru fără nici o îndoială! Ne duce spre el Dumnezeu, de care ne-am legat destinul cu toate puterile noastre. Aşa să fie!

10 Noemvrie 1940, la deschiderea Universităţii din Cluj-Sibiu

Sufletul naţiei noastre

Oricât s'ar mai gâlcevi învăţaţii în jurul acestei întrebări, pare adevărat că sufletul unei naţii îl zidesc mai ales trei puteri: legea, limba şi pământul.

In orice caz, sufletul neamului nostru a fost zidit de legea lui Hristos, pe care o mărturisim după rânduiala răsăriteană. Dulceaţa ei ne-a făcut blânzi, îngăduitori şi iertători faţă de semenii noştri — de orice limbă şi credinţă ar fi ei — şi tot ea ne-a învăţat să înfruntăm cu eroică seninătate vitregiile vremilor — bineştiind, că numai celui „credincios până la moarte i se dă cununa vieţii" (Apocalips 2, 10).

Noblеţe, limpezime şi frumuseţe a împrumutat sufletul nostru şi din graiul strămoşesc. Căci adevăr a grăit poetul când a spus:

„Mult e dulce şi frumoasă
Limba ce-o vorbim..."

De aceea — cinstind după cuviinţă credinţa, limba şi pământul altora — ne iubim mai ales legea, limba şi pământul nostru. In ele iubim, mijlocit, pe însuşi Părintele nostru cel ceresc, după a cărui rânduială ne este dat să vieţuim, creştineşte, pe aceste plaiuri, în mijlocul altor naţii.

Cluj 1942

Episcopul NICOLAE

Suveranul

a luat cunoştinţă de eliberarea Clujului

Bucureşti 12 — Ieri, dl General de Divizie Mihail Gheorghe, şeful Marelui Stat Major al Armatei Române, care se găseşte în Ardeal, a făcut Majestăţii Sale Regelui Mihai I următorul raport telegrafic:

„Raportez respectuos Majestăţii Tale că trupele române în legătură cu trupele sovietice au desrobit azi oraşul Cluj, capitala Transilvaniei.

Divizia 18 Vânători de Munte s'a acoperit de glorie, fapt ce mi-a fost confirmat personal de către generalul comandant sovietic, sub ordinele căruia luptă ea".

ss General Mihail Gh.

In răspunsul Său, Majestatea Sa Regele MIHAI I, a adus mulţumiri ofiţerilor, subofiţerilor şi trupelor române şi sovietice, care au luat parte la luptele pentru eliberarea Clujului.

Armistiţiul

oferit Bulgariei

Londra 12 — Termenii preliminarii de armistiţiu oferiţi Bulgariei de Naţiunile Unite, o obligă pe aceasta ca în termen de 2 săptămâni să-şi retragă trupele de ocupaţie de pe teritoriul Jugoslaviei şi Greciei.

In Camera comunelor, încetineala cu care Bulgaria procedează la această operaţie a format obiectul unei energice luări de poziţie, menită să împrăştie orice echivoc asupra aşteptărilor Naţiunilor Unite.

Mareşalul STALIN

elogiază trupele aliate din Vest

Moscova 12 — Mareşalul URSS Iosif Visarionovici Stalin a dat ieri un dejun în onoarea dlor Churchill şi Eden. La masă, Mareşalul Stalin a luat loc între dnii Churchill şi Henry Harrimann, ambasadorul USA la Moscova.

In alocuţiunea rostită cu acel prilej, Mareşalul Stalin a elogiat călduros vitejia trupelor anglo-americane şi aliate cari luptă pe frontul de Vest.

„Naţiunile iubitoare de pace, a spus dsa printre altele, nu sunt nici odată gata de războiu, pe când naţiunile agresoare îl pot deslănţui oricând."

In răspunsul său, dl Winston Churchill a toastat pentru Mareşalul Stalin şi pentru viteaza Armată roşie, al cărei comandant suprem este dsa. Dl Veceslav Molotov, comisarul afacerilor externe ale URSS, a omagiat pe dnii Cordell Hull şi Anthony Eden, miniştrii de externe ai USA şi Marei Britanii.

Ultima oră... veselă

S'a întâmplat tot cu prilejul vizitei diplomatului japonez — la Cluj.

Rarul oaspe — nu-i reţinem numele — a fost cinstit, după cum se şi cuvenea, de leveńţi cu o manifestaţie de simpatie dintre cele mai sgomotoase, dar — după cum veţi vedea — şi dintre cele mai cu bucluc.

Vrând să mulţumească leventilor, diplomatul japonez a ieşit în balconul locuinţei sale. Văzându-l, entuziaştii ucenici ai baronului Atzel au început a striga: „Mindent vissza! Mindent vissza!" Iar măruntul diplomat, vrând probabil, să le facă plăcere, le-a răspuns cu singurele cuvinte ungureşti pe care le ştia (probabil fără să le înţeleagă); „Nem, nem soha! Nem, nem soha".

Auzind unele ca aceste, manifestanţii au rămas năuciţi. După câteva clipe s'au recules însă şi rostindu-şi fiecare replica (în surdină), au plecat acasă.

A doua zi un Român ca să facă plăcere micului diplomat din ţara lui soare-răsare, i-a tălmăcit sensul „celebrelor" vorbe ungureşti. Iar acesta, adevărat că nu şi a făcut harakiri, dar a jurat că în viaţa lui n'o să mai vobească ungureşte.

Invăţătura zilei

Domnul este Duhul; şi unde este Duhul Domnului, acolo este slobozenie. II Corinteni 3, 17

CALENDAR CREŞTIN

Biserica ortodoxă prăznueşte:

Vineri 13 Oct. — M. Carp. şi P.
Sâmbătă 14 Oct. — [†] C. Paraschiva.

Preoţi cu crucea'n frunte

Maniu Lungu

Era paroh în Răşinari.

Furtuna anilor, premergători realipirii Ardealului la Patria-Mamă, l-a prins în vârtejul ei în 20 Septemvrie 1918, când a fost ridicat de-acasă din ordinul comisarului maghiar Gagyi şi dus la Oradea Mare, deodată cu fratele său întru apostolie Emilian Cioran, astăzi protopop stavrofor şi consilier mitropolitan în Sibiu.

Eliberaţi la 24 Noemvrie 1918, în drum spre casă au îndurat neajunsuri cumplite. La Copşa mică, cu mare greu le-a fost îngăduit să se urce într'un vagon. Şeful de tren îi introdusese intenţionat acolo ca să-şi bată joc de „popii valahi". Printre dinţi şueră o ameninţare: „Aceştia ştiu că nu dorm la noapte". Nimeriseră un vagon pus la dispoziţia detectivilor, vreo cincisprezece la număr, militari şi civili, bărbaţi şi femei.

In drum, unul dintre detectivi a aprins lumânarea, iar locotenentul maghiar Pálinkas, întinzând revolverul către preoţii noştri, zise: „Pe care să-l împuşc întâi?"

— Pe cel mai bătrân! — răspunseră unii.

— Pe cel mai tânăr! — adăugară ceilalţi.

După acest joc primejdios cu pistolul, acelaş locotenent terorist se hotărâse să-i spânzure, iar la Ocna Sibiului au vrut să-i înece într'unul din lacurile sărate.

După o noapte de groază, s'au văzut în Sibiu şi de-acolo, acasă.

Amintim, în trecăt, că preoteasa Elvira Cioran a trebuit să ia drumul pribegiei, cu copii mici în braţe, trecând munţii în Vechiul Regat, în condiţiuni dramatice. Amănunte — altă dată.

GRIG

POŞTA REDACŢIEI

„B. Moldovanu", Loco. După ce veţi părăsi rândurile şcolii, mai încercaţi a pune pe hârtie ideile pentru „binele societăţii".

FARMACIILE DE SERVICIU

Joi 12 Oct. Müller Eric Piaţa Regele Ferdinand 10
Vineri 13 Oct. Timal Siegfried str. Turnului 18

Parastas

pentru Alexandrina Gr. Cantacuzino

Din iniţiativa I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* al Ardealului, Duminecă 15 l. c., după sf. Liturghie, se va săvârşi în Catedrala mitropolitană din Sibiu un parastas pentru odihna sufletului fostei prezidente generale a Societăţii ortodoxe naţionale a femeilor române Alexandrina Gr. Cantacuzino, adormită întru Domnul în 10 l. c.

Pentru doamnele din comitetul filialei Cluj-Sibiu a societăţii amintite, această comunicare ţine locul oricărei alte înştiinţări.

Anunţ

Se caută un îngrijitor cu soţie, fără copii, pentru Sanatorul Schitul Păltiniş. Soţia să priceapă şi bucătăria.

Se vor angaja numai persoane de toată încrederea, cu certificate bune.

Cel angajat va avea pentru sine şi soţie locuinţă şi hrană în natură şi un salar după hărnicie şi înţelegere.

Cei cari doresc a ocupa acest post, îşi vor înainta cererea însoţită de acte Arhiepiscopiei ort. rom. din Sibiu str. Mitropoliei 32, arătând şi pretenţiile lor de salar.

PAŞII ISTORIEI

Am simţit duduind cadenţa lor sonoră ca un zăngănit de arme purtate de eroi, în slova sgârcită a comunicatelor privitoare la operaţiunile militare din Transilvania, pe cari Marele Stat Major al Armatei române le dă zi de zi — şi pe cari obştea românească le aşteaptă şi le ascultă cu înfrigurare.

Numele de localităţi amintite într'ânsele, evocă de multe ori atâtea dintre epicele încordări ale străbunilor noştri, pe mormintele sfinţite ale cărora a fost durat, cu eforturi de veacuri, ca pe-o temelie de neclătinat, edificiul rezistent al României rotunde.

Între acestea, Gilăul lui Gelu şi Câmpia Turzii, în pulberea cărela s'a rostogolit lovit mişeleşte de trădare, înainte cu mai bine de trei veacuri, capul celui dintâi Domn a toată Ţara Românească, Moldovei şi Ardealului, revendică dimensiuni polare, de talia Mărăşeştilor. Ambele culmi ale gloriilor ardelene, amintite aci, s'au revărsat peste limitele istoriei, răsbătând în spuma aurie a legendei.

A fost vrerea lui Dumnezeu — şi nu pură întâmplare, sau minuţios calcul strategic — ca drumul spre Clujul înstrăinat acum patru ani, să fie croit de trupele noastre de Vânători de Munte şi de bravii lor aliaţi sovietici, prin aceste „vămi" ale jertfelor româneşti de altă dată. Duhul lui Gelu şi al lui Mihai Viteazul, viu în fiecare firiţel de ţărână de pe acele meleaguri, a călăuzit paşii oştirilor eliberatoare pe drumul fără oprire care duce în cetatea cea dintâi a Transilvaniei. Baba Novac, bătrânul căpitan de oaste al marelui Mihai Voevod, îşi aştepta acolo fârtaţii de peste veacuri.

Inimile noastre, copleşite de emoţie şi recunoştinţă, îi simt pe-aceşti precursori fără de moarte răsucindu-se încă odată în morminte. De astă dată, pentru ultima oară.

Gelu şi Mihai Bravul s'au întâlnit cu duhul lui Baba Novac şi cu Vânătorii de Munte ai Regelui Mihai I. în inima Clujului, morţii noştri fără de moarte şi vârtuţile urmaşilor lor, întind mesele unui ospăţ care va dura cât lumea: Clujul a fost eliberat.

Paşii istoriei bătătoresc fără greş urmele înaintaşilor cari au făurit-o.

GRIG

Amânarea examenelor la Universităţi

Bucureşti 12 — Ministerul Culturii naţionale şi al Cultelor face cunoscut că toate examenele anunţate de Universităţi pentru sesiunea de toamnă, se amână până la data de 1 Noemvrie a. c.

Solnocul a căzut

Moscova 12. — In drumul lor pe pusta ungară, trupele româno-ruse au trecut Tisa aproape în toată lungimea ei dela Solnoc până lângă vărsarea ei în Dunăre. Oraşele Solnoc (80 km. de Budapesta) şi Seghedin au fost ocupate.

Izolarea trupelor germane din Grecia şi Jugoslavia

Corio 12 — Dela marele cartier al Generalului Sir Henry Maitland Wilson, comandantul suprem al trupelor aliate din Estul Mediteranei, se anunţă că retragerea trupelor germane din Grecia şi Jugoslavia a fost definitiv tăiată.

Restituirea instalaţiilor industriale aduse de pe teritoriul URSS

Bucureşti 12 — Se aduce la cunoştinţă tuturor intreprinderilor şi particularilor cari deţin materiale de fabrici, uzine şi ateliere aduse de pe teritoriul U.R.S.S. după 28 Iunie 1940, că sunt obligaţi să se prezinte la Ministerul Economiei Naţionale până la 16 l. c., cu actele de proprietate, în vederea restituirii lor.

Cei ce nu vor da urmare acestei comunicări, vor fi urmăriţi şi sancţionaţi sever.

Inalte feţe bisericeşti distinse

Gazete din Moscova publică, la loc de frunte, rapoarte, despre festivităţile împreunate cu decorarea Mitropolitului Nicolae al Moscovei, şi a altor ierarhi ai bisericii ortodoxe ruse din Moscova şi Tula, cu medalia „Apărarea Moscovei".

Dl Mikolaiczyk la Moscova

Londra 12 — Premierul polonez, dl Stanislau Mikolaiczyk, a fost invitat să participe la discuţiile dela Moscova.

Dsa a părăsit Londra ieri, cu suita, îndreptându-se spre capitala URSS.

Situaţia internă a Germaniei

Presa elveţiană aduce unele amănunte privitoare la situaţia internă a Germaniei. Iată câteva extrase:

La Berlin, zi de zi, sânt împuşcate sute de persoane; îş dau seama toţi naziştii că le scapă terenul de sub picioare şi de aceea îş joacă ultimul act la fel cum au jucat primul act: cu revolverul în mână.

Ceea ce în Germania se numeşte astăzi „mobilizare totală", este de fapt o *„desorganizare totală"*, pentru a distruge forţele care încearcă să formeze opoziţia politică.

Himmler este creatorul tainic al noului front pentru a duce războiu în Germania chiar împotriva compatrioţilor săi suspecţi.

Răspândiţi cu drag

Telegraful Român

SITUAŢIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operaţiunilor desfăşurate în 11 Octomvrie:

In Transilvania centrală, trupele române în legătură cu trupele sovietice îşi continuă înaintarea cu toată rezistenţa inamicului şi în ciuda terenului desfundat.

Trupele române şi sovietice au desrobit Clujul. Ele au depăşit Someşenii şi Apahida.

La Vest de Oradea Mare, trupele aliate şi trupele române continuă bătălia cu inamicul care atacă.

Bucureşti 12 — In completarea comunicatelor oficiale privitoare la operaţiunile militare desfăşurate ieri, s'au mai dat următoarele amănunte:

După două zile de atacuri continui şi viguroase, frontul din Transilvania centrală este în plină mişcare spre Nord şi Vest.

Intre numeroasele localităţi cucerite ieri se află: Cojocna, Apahida, Someşeni, Floreşti, Gilău, apoi Căianu, Gădaliu, Cămăraşul de sus, Barăi şi Jucul mijlociu.

Linia generală a frontului se află acum la 4 km. Sud de Gherla, 4 km. Sud de Bonţida şi 3—5 km. Nord de Cluj—Gilău. Dela Mureş şi Arieş trupele noastre se află acum la 35—50 km. spre Nord.

Mari formaţiuni române şi sovietice înaintează peste tot în pusta Ungariei. SEGHEDINUL A CAZUT.

La periferiile oraşului Dobriţin se dau lupte de stradă.

Ionele dragă,

„Acum toate s'au umplut de lumină!" Aşa cântă obştia dreptcredincioasă în marea zi de praznic a Invierii Domnului. Aşa-mi cântă şi inima mea îmbucurată astăzi, în ziua în care Clujul muceniciei şi mândriei noastre naţionale a fost din nou desrobit de oştile noastre viteze şi de nebiruitele oşti ale Rusiei aliate.

In „Vinerea Patimilor" noastre mi-ai fost scris o epistolie din cale-afară de frumoasă, fiindcă era din cale-afară de creştinească. Şi m'ai rugat să nu-ţi răspund la ea decât „a treia zi" — adică la Inviere.

E „a treia zi", Ionele dragă.

Bucură-te şi dă slavă Celui ce ne-a ajutat să călcăm cu moartea pre moarte şi din mormânt să ne sculăm la nouă viaţă.

Bucură-te. Ai tot dreptul să te bucuri, ca unul care în leatul Domnului 1917 vindeai gazete pe străzile Romanului din slăvita noastră Moldovă, cu credinţa în izbânda dreptăţii neamului nostru, pentru ca mai târziu ...în cei patru ani ai pătimirii Ardealului de Sus, să faci din „Gazeta" Mureşenilor răsunătoarea tribună a sfintelor noastre nădejdi.

Este „a treia zi", Ionele. Bucură-te, fiindcă iată „acum toate s'au umplut de lumină!"

Cluj, la 11-X-944 **NEN'TO CULIŢĂ**

Frontul de Răsărit

Londra 12 — In ofensiva lor din regiunea Balticei, trupele ruseşti au atins frontiera Prusiei Orientale, cucerind oraşul Panave, la Vest de Kaunas. Germanii au dat trei atacuri nereuşite. Oraşul Memel este încercuit. Tilsit a fost primul oraş german bombardat de aviaţia rusească. Forţele ruseşti au ocupat alte două insule în Marea Baltică.

Frontul din Balcani

Londra 12 — In Albania a fost cucerit portul Saranda.

In insulele egeice au fost scufundate ieri 14 vapoare de diferite mărimi. Din Ianina Nemţii vor să fugă spre Albania, dar Antarţii greci îi atacă într'una.

Frontul din Apus

Londra 12 — Aix-La-Chapelle este cuprins de flăcări. Dupăce ieri la amiază Nemţii au respins ultimatumul aliaţilor, 200 tunuri şi numeroase avioane au atacat violent oraşul, fără să întâmpine rezistenţă. Mai multe coloane care încercau să se retragă au fost nimicite. Oraşele Colonia şi Coblenz au fost din nou bombardate fără ca să se întâmpine vreo rezistenţă din partea germanilor.

In insulele inundate dela Walcheren s'au dat alte două atacuri. Asemenea la Breschen s'a dat un atac. 10.000 germani sunt loviţi cu bombe, proiectile şi rachete.

Jugoslavia

Moscova 11. — In înaintarea lor pe teritoriul iugoslav, trupele ruseşti au ocupat marele centru feroviar din stânga Moravei, Velica Plana (38 km Sud Belgrad), tăindu-se astfel linia Belgrad-Niş.

De altă parte, trupele iugoslave au tăiat linia Belgrad-Budapesta în regiunea Subotiţa.

Capitala Iugoslaviei, cinstea ocupării căreia va reveni trupelor mareşalului Tito, este acum încercuită. Postul de Radio Belgrad nu mai emite de 2 zile.

In Slovenia a fost distrusă linia Zagreb-Ljubliana, iar trupe de patrioţi iugoslavi a trecut graniţa sudvestică a Ungariei pe un front lat de 25 km.

Ultima oră

Bucureşti 12 — Prin Inaltul Ordin de zi nr. 2 din 11 l. c., Majestatea Sa Regele Mihai I a exprimat ofiţerilor, subofiţerilor şi ostaşilor români şi sovietici cari luptă pentru desrobirea Ardealului de Nord, mulţumirile Sale personale şi ale întregei ţări.

Guvernul, la rândul Său, a făcut acelaşi lucru, prin ministrul de războiu dl General de Corp de Armată Racoviţă Mihail.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL CXII — SIBIU, Duminecă 15 Octomvrie 1944 — **Exemplarul Lei 7.-** — Nr. 69

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. Intemeiat în 1853 de N[illegible] Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

„Frica păzește pepenii“ ...

Postul de radio Budapesta a difuzat într'una din zilele trecute următoarea știre: Autoritățile ungurești din Ardealul de Nord au primit ordin să aibă deosebită grijă de siguranța personală și de bunurile Românilor din această parte a țării.

Ascultând ciudata informație, mi-am adus aminte de vechea zicală: Frica păzește pepenii... Știți: Frica este a magnaților unguri, iar pepenii sunt ai nației românești de dincolo de Feleac.

Câtă vreme Ungurii, călare pe dictatul dela Viena și pe bunăvoința ocrotitoare a lui Hitler, s'au simțit tari — Românii din Ardealul de sus au fost scoși de sub scutul legilor.

Ei nu s'au putut bucura nici de siguranța personală, nici de avutul lor. Dimpotrivă, nenorociții noștri frați, dați de Ribbentrop și de Ciano pe mâna grofilor cu mentalitate medievală și cu năravuri de hingheri, au fost bătuți, schinjuiți, întemnițați, expulzați sau uciși chiar — fără nici o vină, — iar averile lor au căzut în mare parte pradă celei mai sălbatice lăcomii a pomanagiilor celor doi führeri ai axei.

Astăzi aceste lucruri încă nu se cunosc decât sumar și superficial. Abia când se va alcătui lungul pomelnic al mucenicilor români din cei patru ani de stăpânire ungurească în Transilvania de Miază-Noapte și când se va întocmi tabloul averilor românești jefuite de legiuitorii regimului hortyst, se va vedea cât de cumplită a fost urgia deslănțuită în tragica toamnă a anului 1940 asupra nației noastre din partea de sus a Daciei Traiane.

Dar iată că bunul Dumnezeu s'a milostivit și a ajutat Țării să-și dea alt curs istoriei sale. Viteaza oaste a Regelui Mihai I alături de nebiruita oaste sovietică s'apropie de Budapesta. De aceea magnații trufași au intrat în panică. Le e groază de răsplata ce li s'ar cuveni pentru toate fărădelegile și cruzimile ce le-au săvârșit și, în ceasul al doisprezecelea, încearcă să schimbe macazul pentru a părea ceea ce nu sunt: niște mironosițe nevinovate.

S'au înduioșat pe neașteptate de soarta Valahilor de sub vremelnica lor stăpânire și dau porunci ca nimeni să nu mai cuteze a se atinge de ei sau de bruma de avere ce le-a mai rămas.

Dar va admite oricine că emoționanta milosârdie a nemeșilor dela Budapesta e cam tardivă. Și ea a izbucnit într'un moment din cale afară de semnificativ: atunci când Ungaria se găsește în fața unui dezastru mai cumplit decât cele dela Mohaci sau Trianon — cum a spus primul ministru Lakatos.

A, dacă acest umanitarism politic s'ar fi arătat în toamna anului 1940 și ar fi fost dovedit cu fapte în cursul celor patru ani de „ordine nouă“ din Ardealul de sus. — treacă meargă. Dar atunci nici un grof nu s'a prăpădit de slăbiciunea generosității față de victimele diktatului dela Viena. Dimpotrivă, când la o conferință a autorităților contele Teleki Pàl a fost rugat de o înaltă față bisericească română să ia măsuri ca frații noștri să nu mai fie bătuți și uciși — fostul premier a răspuns cinic, că la Unguri nu se pomenește nuntă fără bătaie.

Așa a fost atunci. Acum este altfel, fiindcă armatele ruso-române sunt dincolo de Tisa. De aceea magnații dela Budapesta ne asigură că Românilor din Transilvania nordică nu li se va clăti de aci înainte nici un fir de păr din cap.

Am înțeles: frica păzește pepenii.

R. B.

Situația Ungariei se agravează

Londra 13 — Corespondentul agenției „Reuter“ transmite:

Comisiunile pentru apărarea națională ale Camerei deputaților și Casei magnaților au fost convocate pentru a asculta un raport al ministrului de războiu asupra gravei situații militare în care se află Ungaria.

Sacrilegiul dela Miercurea Ciucului

— Catedrala ortodoxă profanată —

Un corespondent al ziarului „Tribuna“ din Brașov, care a vizitat mai multe localități din Ardealul de Nord îndată după eliberarea lor de sub jugul maghiar, se ocupă în nr. 1048 din 11 l. c. al ziarului amintit despre Miercurea Ciucului.

Ungurii și nemții au lăsat în urma lor un oraș mort.

„Majoritatea locuitorilor au fost ridicați de armata dușmană și duși cu tot avutul lor“.

Voluntarele și voluntarii români din Regimentul „Iuliu Maniu“, de sub comanda dlui Gavril Olteanu, colaborează îndeaproape cu autoritățile române la reanimarea orașului pustiit.

Din amplul său reportaj, reținem următorul fragment:

„Comandamentul voluntarilor era instalat într'o clădire nouă, foarte impozantă. Un hotel cu cele mai moderne instalații din care inamicul a dus până și paturile. Mă uimește această clădire într'un oraș așa de mic. „Nu te mira, îmi spune o căpetenie a voluntarilor: hotelul a fost clădit la zece metri de catedrala ortodoxă și catolică — la mijlocul lor — în primul rând pentru a le închide și, poate în al doilea, să nu se simtă preoții așa de bine când fac slujba — și la doi pași de ei se petrece de zor“.

Catedrala ortodoxă a fost găsită într'o stare care este cartea de vizită a civilizației maghiare. Soldații lor au împușcat în sfintele icoane, ÎN PORTRETUL I. P. SF. MITROPOLIT BĂLAN, PARCĂ AR FI FOST VIU ȘI L-AU ASASINAT. Cel mai îngrozitor lucru a fost însă că ungurii făcuseră din altarul acestei catedrale CLOSET. Este îngrozitor când te gândești la trâmbița propagandei civiilizației maghiare.

Intr'o clipă cele două biserici au fost curățite și spălate de către voluntarii ardeleni și clopotele amuțite timp de patru ani, au umplut văzduhul cu glasul lor care anunță ceriului și lumii bucuria instaurării dreptății românești acolo unde barbarii murdăriseră toate lăcașurile sfinte.

In toate comunele aproape, bisericile românești au fost dărâmate de furia asiatică a ungurilor.

Autoritatea românească este datoare să facă toate rapoartele amănunțite în care să se vadă în ce constă civilizația maghiară și dreptul de stăpâni al ungurilor în Ardeal.

Toate instituțiile de stat sunt devastate. Au fost duse până și mobilele de către armata fugară. Bravii voluntari din Regimentul „Iuliu Maniu“, pe lângă alte fapte într'adevăr ostășești, s'au îngrijit ca la sosirea lor, autoritățile române să găsească un local curat.

Munca lor este recunoscută pretutindeni de cei pe cari îi ajută: de C. F. R., unde se repară linii ferate, de autorități cu cari colaborează, de săraci pe cari îi sprijină și de către aliații noștri pe cari îi ajută la stârpirea partizanilor. Toate acestea nu se pot cuprinde într'un scurt reportaj. Mărturiile lor însă fac mai mult decât o sumedenie de omagii scrise“.

Asediul fortăreței Aachen

Londra 13 — Fortăreața Aachen este o mare de foc și ruine. Bombardiere mijlocii aliate au supus-o unui violent bombardament, care a durat cinci ore, fără întrerupere.

Trupele americane, cari au pătruns în oraș, dau violente lupte corp la corp cu inimicul asediat.

Repatrierea supușilor aliați

București 13 — Ministerul Afacerilor interne comunică:

Cetățenii sovietici și aliați, internați sau mutați cu sila, se vor înscrie la prefecturi și preturi în vederea repatrierii lor. Termenul de înscriere a fost prelungit irevocabil până la 20 l. c.

Cererile de înscriere se vor face verbal sau în scris, ele fiind scutite de orice taxă de timbru.

Invățătura zilei

Nu vă înjugați la jug strein cu cei necredincioși; căci ce părtășie are dreptatea cu fărădelegea? Sau ce părtășie are lumina cu întunerecul?
II Corinteni 6, 14

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Sâmbătă 14 Oct. — [†] C. Paraschiva
Duminecă 15 Oct. — M. Lucian
Luni 16 Oct. — M. Longin sut.

Serviciu religios

In Catedrala mitropolitană din Sibiu

Sâmbătă în 14 Octomvrie 1944, la Cuvioasa Paraschiva, **servesc: Prot. Mihail Neagu, preoții Nicodim Belea și Iosif Țint; diaconii: Anat. Scurtu și Simion Macarie.** ***Predică: pr. Iosif Țint.*** **— La Oastea Domnului predică:** ***prot. Mihail Neagu.***

Duminecă în 15 Octomvrie 1944, **servesc: Cons. stavr. Emilian Cioran, Dr. Spiridon Cândea și prot. Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu și Dr. Grigorie T. Marcu.** ***Predică: prot. Mihail Neagu.*** **— La Oastea Domnului predică:** ***preotul Nicolae Constantin*** **dela parohia Sibiu—Lazaret.**

Vitrina cărții

Carte de Rugăciuni

tipărită cu binecuvântarea Inalt Prea Sfințitului Arhiepiscop și Mitropolit NICOLAE al Ardealului. Ediția a II-a. Sibiu, Tiparul Tipografiei Arhidiecezane 1944.

Ediția I-a a acestei Cărți de Rugăciuni, apărută în 1935, epuizându-se curând, în anul acesta s'a procedat la retipărirea ei.

Cartea de Rugăciuni are, și de astă dată, două ediții: una *pentru tineret*, și alta *bogată*, pentu toți dreptcredincioșii creștini.

***Ediția pentru tineret*, legată, costă 150 Lei exemplarul.**

***Ediția bogată* (XXXVII + 288 pagini), tipărită pe hârtie specială și înzestrată cu număroase iconițe în tuș și culori, executate de maestrul Anastasie Demian, precum și cu cântări bisericești pe note, costă 500 Lei exemplarul legat fin în pânză, cu copertă aurită.**

Comenzi: la Consiliul arhiepiscopesc ort. rom., Sibiu, str. Mitropoliei 32.

FARMACIILE DE SERVICIU

Vineri 13 Oct. Timal Siegfried str. Turnului 18

Nr. 8964/1944 Școl. (64) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea unui post de învățătoare la Școala de aplicație de pe lângă Școala normală de fete „A. Șaguna" din Sibiu, se publică concurs cu termen de 15 zile dela întâia apariție în „Telegraful Român".

Se cer următoarele condiții:

1. Candidatele să fie de religie ortodoxă.

2. Să fie absolventă a Școalei normale de fete „A. Șaguna" din Sibiu.

3. Să aibă capacitatea și definitivatul cu media cel puțin opt.

Cererile însoțite de actele doveditoare se vor înainta Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu.

Sibiu la 11 Octomvrie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

A capitulat Ungaria?

Ankara 12 — Știri din Stokholm și Moscova anunță că Ungaria ar fi capitulat. Guvernul Lakatos, care este descompletat de mai multă vreme — Horty nu găsește miniștri de interne, instrucție și justiție — așteaptă să i se comunice condițiile armistițiului.

„Enorme pierderi de teren oameni și material"

Moscova 13 — Astfel caracterizează „Steaua Roșie", organul oficial al armatei sovietice, situația desnădăjduită în care se află trupele germane și maghiare din aripa de Sud a frontului răsăritean.

Trupele maghiare, demoralizate, au început să se predea. Tensiunea dintre unitățile ungare și germane, cari luptă pe frontul de Sud, crește mereu. Nu este exclus ca ele să întoarcă armele unele împotriva celorlalte.

Intrevederile dela Moscova

Moscova 13 — Mareșalul Stalin, dnii Molotov, Churchill și Eden au fost ieri oaspeții ambasadei britanice din capitala URSS, care a dat un dineu în onoarea lor.

Moscova 13 — Premierul polonez dl Stanislau Mikolaiczyk, însoțit de dnii Romer și Grabsky, a sosit la Moscova pentru conversații.

Oradea mare

în stăpânirea noastră

Moscova 13 — După lupte grele și schimbătoare, Oradea a fost complet eliberată, împreună cu o serie de localități din Nordul și Estul ei.

Fuga Mareșalului List

Londra 13 — Dela Marele Cartier al Mareșalului Tito se anunță că mareșalul german Wilhelm List a fugit din Belgrad cu tot statul său major, încă înainte de încercuirea capitalei jugoslave de către trupele sovietice și forțele patrioților.

Etape militare

Guvernul român pregătește proectul de lege pentru înființarea unor etape militare româno-sovietice.

Etapele vor avea să organizeze aprovizionarea trupelor și supravegherea ordinei în zonele de front.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în 11 Octomvrie:

In zona Nord-Est Cluj, trupele noastre în legătură cu trupele sovietice atacă pe inamic, cu toată ploaia torențială și în ciuda terenului complet desfundat. Ele au cucerit mai multe înălțimi la Sud-Vest de Bonțida și de Mureșenii de Câmpie.

In zona Oradea, luptele continuă.

București 13 — In completarea comunicatului oficial privitor la operațiunile militare desfășurate ieri, se mai dau următoarele amănunte:

Cu toată ploaia torențială și terenul desfundat, care îngreunează mișcările vehicolelor cu tracțiune motorizată și hipomobilă, trupele noastre și trupele sovietice au trecut Someșul mic pe aproape toată întinderea sa. Ele se află la 16 km. Sud de Gherla, 28 km. Sud de Dej și 5 km. Sud de Bistrița.

Inamicul se află în neputință de-a organiza o linie de rezistență.

In sectorul unei singure unități de infanterie, el a lăsat în mâinile noastre peste 700 de prizonieri, mulți morți și mari cantități de material de războiu.

Pe teritoriul maghiar, forțe sovietice în colaborare cu trupe române de Cavalerie și Vânători de Munte se află la Vest de Tisa, între Solnoc și Dunăre.

Aviația noastră participă intens la lupte, în ciuda condițiilor atmosferice nefavorabile.

Frontul de Răsărit

Londra 13 — In cursul zilei de ieri, au fost respinse 18 atacuri germane pe frontul baltic. 54 tancuri și un mare număr de tunuri au fost distruse.

Guvernul cehoslovac a anunțat că armatele ruseți și-au deschis trecerea spre centrul Cehoslovaciei, după ce au cucerit o trecătoare.

Frontul din Apus

Londra 13 — Atacurile forțelor aliate asupra orașului Aachen au devenit de trei ori mai puternice. 150 avioane germane au încercat să-l apere. 12 dintre ele au fost doborâte. Soarta orașului Aachen constitue un averstiment pentru toate orașele germane.

Bombardierele britanice au distrus un fort lângă Arnhem. In punga dela Breschen, trei batalioane germane au fost nimicite.

In Italia, luptele grele continuă în regiunea Niverniano și pe linia Bologna.

Frontul din Balcani

Cartierul Mareșalului Tito comunică:

Cercul în jurul Belgradului se strânge tot mai tare.

In Sudul Serbiei Nemții vor să-și asigure scurgerea din regiunea Kumanove spre Nord. Scoplie, capitala Macedoniei, e aproape cucerită, trupele germane de aici căutându-și drum spre nordul lacului Scutari la Podgorița. Muntenegrii sunt însă în drumul lor.

In Nordul Bosniei, în Croația, Slovenia și Voivodina noi progrese. Orașul Ljubliana capitala Sloveniei ar fi căzut.

In Bacica orașul Subotița a căzut.

Dreptatea noastră a triumfat. S'a împlininit și în acest caz cuvântul Scripturii: „Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriți le dă dar".

Cuvine-se, iubiții mei, ca din mijlocul bucuriei noastre de astăzi să ne plecăm sufletele înaintea bunului Dumnezeu și să-i mulțumim pentru ocrotirea de care nu ne-a lipsit nici în ceasul acesta greu al istoriei noastre. Să-i făgăduim că, drept mulțumită, de aici înainte vom asculta și mai deplin de voia Lui și vom împlini poruncile Lui.

Să-i mulțumim cu iubire OASTEI NOASTRE pentru vitejia ei și pentru jertfa neprețuită de sânge prin care a pecetluit din nou dreptul nostru de stăpânire asupra întregului pământ strămoșesc al Ardealului.

I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE

UN MESAJ

După restabilirea democrației în România, dl Churchill, primind un mesaj dela dl Const. I. C. Brătianu, i-a răspuns prin alt cordial mesaj, în care premierul Angliei își exprimă bucuria pentru restabilirea democrației în România și trecerea ei pe partea aliaților.

Ofensiva împotriva Prusiei Orientale

Moscova 13 — Trupele sovietice de sub comanda Generalului Bagranian și-au deschis noui căi spre Prusia Orientală.

O întreagă divizie inamică de infanterie a părăsit câmpul de luptă cu materialul de artilerie ce-i era afectat.

Trupele Generalului Cerniakowski se pregătesc, pe Niemen, pentru asaltul împotriva orașului Tilsit.

PREȚURI MAXIMALE

Primarii din municipii și comune urbane, iar prefecții în comune rurale din cuprinsul județelor lor, sânt îndatorați să fixeze prețurile maximale în localurile de consum alimentar, ținând seamă pretutindeni de condițiile locale.

Ultima oră

Cairo 13 — In Atena, patrioții greci duc lupte grele cu trupele germane.

Moscova 13 — Un ordin de zi dat de Mareșalul Stalin confirmă știrea eliberării Oradiei. Mai multe localități de pe Valea Bârgăului au fost ocupate.

— Rușii au intrat în Prusia Orientală.

Mâine 14 l. c. fiind sărbătoarea Cuv. Paraschiva ziarul nostru NU APARE.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL CXII — SIBIU, Marți 17 Octomvrie 1944 — **Exemplarul Lei 7.-** — Nr. 70

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mi... ...ul Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Ierarhii ortodocși

ai Ardealului cătră I. P. Sf. Sa Alexe,

Mitropolitul Leningradului și Novgorodului, Locțiitorul Scaunului patriarhal al bisericii ortodoxe ruse

Inalt Prea Sfințite,
Venerabile Frate întru Domnul,

Am luat cunoștință de cuvântul ce l-ați adresat fețelor bisericești și credinciosului popor român, prin care ne dați îndemnul frățesc să sprijinim cu toate puterile înfăptuirea hotărârii pe care guvernul român al Majestății Sale Regelui Mihai I a luat-o la 23 August, în numele poporului român, de-a rupe legăturile cu Germania hitleristă și de-a colabora cu marele popor rus și cu celelalte națiuni aliate la sdrobirea acestui dușman al libertății popoarelor.

Cuvântul Inalt Prea Sfinției Voastre, deși a fost adresat la 25 August, numai acum l-am putut cunoaște din ziarele românești. De aceea n'am avut putința să răspundem mai curând. Dar pe de altă parte timpul care a trecut dela 25 August, ne dă putința de-a Vă răspunde întemeiați pe faptele ce s'au produs de atunci încoace, cât de deplin s'a alăturat poporul român poporului rus și celorlalți aliați fireși ai săi în lupta împotriva hitlerismului, dușman al Domnului nostru Iisus Hristos și al libertății noastre naționale.

Ostașii români luptă de atunci umăr la umăr cu vitejii ostași ai Uniunii sovietice, pentru alungarea Nemților și a Ungurilor de pe pământul strămoșesc al Ardealului.

Tocmai faptul că armata rusească luptă azi pentru desrobirea Ardealului românesc de sub jugul dușmanului nostru secular, ne face pe noi ierarhii Ardealului să răspundem cei dintâi scrisorii Inalt Prea Sfinției Voastre. Răspunsul nostru izvorăște din simțemintele noastre de mulțumită pentru ajutorul pe care marele popor rus îl dă încă odată poporului român din Ardeal, care-și jertfește o parte din fiii săi, pentru a se elibera întreg din noua robie în care dictatul fascisto-hitlerist dela Viena l-a aruncat. Dându-ne acest ajutor, poporul rusesc, una în credința cea dreaptă a Domnului nostru Iisus Hristos, cu poporul românesc, nu face decât să continue o tradiție de care noi cei din Ardeal ne amintim cu toată recunoștința. In lungul trecut de oprimare a poporului român din Ardeal, din partea Nemților și Ungurilor, Rusia ne-a întins mâna sa de ajutor în multe rânduri, ușurând viețuirea noastră.

Când Ungurii calvini prigoneau în veacul al XVII-lea credința pravoslavnică a poporului român voind să-l calvinizeze, mitropoliții români de atunci au găsit sprijin la poporul rusesc, frate întru dreapta credință. Iar în veacul al XVIII-lea, împărăția austriacă a Habsburgilor asociată cu iezuiții, a rupt o parte a poporului român din Ardeal dela credința sa, trecându-l la unirea cu papa dela Roma și urmărea desființarea totală a Bisericii ortodoxe din Ardeal, pentru a-l desface de legăturile sufletești cu frații noștri, Românii din partea răsăriteană a Carpaților, mulți preoți ortodocși și fruntași ai poporului au alergat în Rusia, a cărei intervenție la Curtea din Viena a silit-o pe aceasta să încuviințeze restabilirea ierarhiei române, desființată la anul 1701. — In sfârșit, la 1848, armatele rusești intrând pe teritoriul Ardealului, au înfrânt oastea guvernului maghiar care se împotrivea revendicărilor de drepturi și de libertate ale poporului român.

Azi armata rusească dă poporului român din Ardeal din nou sprijinul său împotriva opresorilor săi de totdeauna.

Ne vorbiți, Inalt Prea Sfințite, în epistola Inalt Prea Sfinției Voastre de participarea poporului român ortodox alături de Germania hitleristă la războiul împotriva poporului rus, frate întru ortodoxie. Dar precum știți Inalt Prea Sfința Voastră înși-vă, pe urma împrejurărilor cari au premers deslănțuirii războiului Germaniei hitleriste împotriva Rusiei sovietice, țara noastră România a ajuns sub ocupație germană și poporul român n'a pornit liber la acest război. Atât de apăsată era situația noastră, încât după ce jumătatea de Nord a Transilvaniei noastre a fost dată Ungurilor prin dictatul dela Viena, Germania hitleristă și Italia fascistă ne opreau chiar și să protestăm împotriva ororilor de neînchipuit săvârșite față de frații noștri ajunși în robia maghiară.

Cine ar putea povesti tot ce au pătimit frații noștri în Ardealul robit, dela Ungurii ocrotiți de Nemți? Preoții au fost uciși ori ciopârțiți în chip îngrozitor, populația unor sate ucisă, sute de mii de Români închiși, expulsați ori expatriați tineri români puși la jug să tragă plugul, avutul românesc confiscat.

Iată de ce poporul român n'a putut fi cu sufletul și cu voia alături de Germani și de miluiții lor dela Budapesta nici în acești patru ani din urmă. Și iată de ce trecerea României alături de poporul rusesc și de Națiunile aliate este o faptă săvârșită din toată inima, este o isbucnire a străfundurilor lui de simțire și lupta lui de acum împotriva Germaniei hitleriste și a Ungariei hrăpărețe este o luptă în care s'a aruncat cu toată inima și nu va înceta-o până nu va vedea înlăturat cu desăvârșire orice pericol din partea lor.

De aceea noi ierarhii Bisericii ardelene, care a fost totdeauna alăturea de aspirațiunile drepte ale poporului și l-a ocrotit în veacurile de asuprire, asociem rugăciunile noastre la ale Inalt Prea Sfinției Voastre, ca Dumnezeu să ajute oștilor comune ale popoarelor noastre să înfrângă pe dușmanii comuni ai umanității, ai libertăților naționale și ai Domnului nostru Iisus Hristos.

Facă Dumnezeu ca din această împreunare a rugăciunilor celor două Biserici surori, a două popoare întovărășite în lupta împotriva dușmanului comun al lor și al creștinismului, să răsară tot mai puternică frăția întru Domnul nostru Iisus Hristos pentru timpurile viitoare, spre binele sufletesc al popoarelor noastre și spre întărirea tot mai strânsă a legăturilor dintre ele.

Rugându-Vă să primiți, Inalt Prea Sfințite și Venerabile frate, îmbrățișarea noastră întru Domnul, binevoiți a împărtăși întregului popor pravoslavnic al Rusiei arhierești Noastre binecuvântări în marea luptă ce o poartă cu neîntrecută vitejie.

Sibiu, la 12 Octomvrie 1944

NICOLAE
arhiepiscop al arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu și Mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș

Nicolae
Episcop al eparhiei ortodoxe române a Orăzii

Andreiu
Episcop al eparhiei ortodoxe române a Aradului, Ienopolei și Hălmagiului

Veniamin
Episcop al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Vasile
Episcop al eparhiei ortodoxe române a Timișoarei

Nicolae
Episcop al eparhiei ortodoxe române a Vadului, Feleacului și Clujului

Vasile
Episcop al eparhiei ortodoxe române a Maramureșului

Eliberarea Atenei

Cairo 16. — Marele Cartier general al Generalului Sir Henry Maitland Wilson, comandantul suprem al trupelor aliate din Estul Mediteranei, a anunțat eliberarea Atenei, pe ziua de ieri.

In fața presiunii exercitate de trupele britanice și de forțele patrioților greci, trupele germane au părăsit în grabă capitala Eladei.

Forțe considerabile din Royal Air Force s'au stabilit pe aerodromurile Atenei, Megarei și la Patras.

Aviz

Cucernicii preoți, cari au împlinit sau vor împlini — în intervalul dela 1 Aprilie 1944 până la 31 Martie 1945 — 5, 10, 15 sau 20 ani de serviciu, vor trimite *până la 20 Noemvrie 1944* cereri la Consiliul Arhiepiscopesc, pentru aprobarea gradațiilor de vechime I-a, a II-a, a III-a, sau a IV-a.

Cererile vor conține data începerii serviciului și parohiile la care a servit preotul, și se vor timbra cu 40 Lei.

Consiliul Arhiepiscopesc

Disciplină și solidaritate națională

Comunicatele oficiale despre mersul războiului nostru sunt tot mai îmbucurătoare. Viteaza noastră oaste, luptând alături de nebiruita armată sovietică, a izbutit să alunge pe dușman din sectorul de Sud al Transilvaniei apusene până departe, dincolo de Tisa.

Totuși, biruința deplină și definitivă încă nu este câștigată. Ea mai pretinde eforturi și jertfe. Vrăjmașul milenar al neamului nostru își încoardă cu disperare ultimele sale puteri pentru a-și păstra prada. De aceea toată grija noastră trebue concentrată asupra frontului și asupra promovării lui. Toată munca și jertfa noastră se cade să fie pusă în slujba marei lupte pentru alungarea dușmanului de pe pământul Țării și pentru desrobirea fraților noștri din Ardealul de sus, cari de patru ani așteaptă, cu sufletul la gură, sosirea armatelor noastre eliberatoare.

Orice biruință e condiționată de disciplina luptătorilor, de buna rânduială în care aceștia știu să se încadreze, de statornica lor însuflețire și de nezdruncinata lor solidaritate. Aceștia sunt factorii în stare să încununeze cu izbândă și dreapta noastră luptă pentru reîntregirea hotarelor Țării. De aceea orice act de indisciplină cetățenească, orice faptă menită să tulbure buna rânduială, echivalează cu o trădare a marilor interese naționale. Orice gest șovăitor echivalează cu un pas dat dușmanului — și orice pricire sau vrajbă ținând la spargerea solidarității noastre naționale însemnează o crimă împotriva existenței neamului și împotriva celor mai sfinte aspirații ale lui.

Ungurii sunt încă la Satu-Mare, spitalele noastre sunt pline, de răniți, văduvele și orfanii își așteaptă îndreptățita ocrotire, sămănăturile nu sunt pretutindeni făcute, iar iarna, cu multele ei necazuri, bate la ușă. Iată o destul de lungă scrie de probleme pe cari nu ne este îngăduit să le pierdem din vedere nici o singură clipă.

Vor veni odată, cu ajutorul lui Dumnezeu, și vremi mai liniștite, cari vor îngădui discuții și grijnicii și asupra altor probleme, mai puțin importante și mai puțin urgente. Ele ne vor permite o anumită destindere sau ne vor ierta, poate, chiar vreun pogorământ al trezviei noastre. Dar măcar până la sosirea acestor vremi să luăm aminte și să ne impunem desăvârșita ascultare de porunca disciplinei și a solidarității naționale, pentru biruința mult așteptată a neamului să fie cât mai întreagă și cât mai grabnică.

R. B.

SUB TIPAR SUB TIPAR

† Nicolae
Mitropolitul Ardealului

Mântuește Doamne poporul tău

Cuvântări - - Discursuri - - Pastorale

Cartea prezenței ardelenești în vâltoarea anilor de sbucium 1938—1944

Marea manifestație
dela Universitatea ardeleană pentru desrobirea Clujului

Duminecă, 15 Oct., Sibiul a trăit o zi de mare freamăt românesc. O uriașă mulțime răspunzând la apelul Universității a sărbătorit într'un chip covârșitor de impresionant și într'o istorică revărsare de simțire, marele eveniment al desrobirii Clujului.

Serbarea a început în Catedrala mitropolitană. După sf. Liturghie, la care a participat lume ca la Inviere, I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, împreună cu Preasfinții Episcopi Dr. Vasile Stan și Nicolae Colan, înconjurați de un sobor de preoți au înălțat o rugăciune de mulțămită către Dumnezeu. Era de față dl rector al Universității, dl general de divizie Băldescu, corpul magistraților în frunte cu Dr. Ioan Papp și celelalte autorități sibiene.

După slujba de mulțumire I. P. S Mitropolit Nicolae a rostit o impresionantă cuvântare, în care a dat expresiune sentimentelor pe cari le trăește azi întreg neamul românesc, după anii de grea durere. A urat Universității să ducă la Cluj unde e pe cale să se întoarcă, acelaș duh de luptă pentru idealurile naționale și creștinești pe care l-a manifestat în timpul pribegiei dela Sibiu.

După ce sfânta slujbă s'a termina, studențimea ardeleană s'a încolonat în fața catedralei ortodoxe române în frunte cu drapelul Universității, al Facultăților și al Societății studenților teologi „Andrei Șaguna", urmate de Senatul Universitar în frunte cu dl Rector Dr. Iuliu Hațieganu, cu d. Dr. Iuliu Moldovanu, preș. Astrei, Prot. Stavr. Dr. Dumitru Stăniloae — Rectorul Academiei teologice și Păr. Ion Agârbiceanu. O mulțime imensă s'a înșiruit pe urma studențimii. Coloana impunătoare a trecut prin Str. Mitropoliei, Piața Reg. Ferdinand, cântând „Deșteaptă-te Române".

In fața comandamentului rusesc din Piața Regele Ferdinand s'a oprit ovaționând armata sovietică. La fel s'a oprit în fața comandamentului armatei române. La Universitate, în fața unui număr foarte impunător și în fața uralelor studențimii ardelene au luat cuvântul:

Prot. Stavr. Dr. *D. Stăniloae* în numele Bisericii ortodoxe, care în cuvinte substanțiale a arătat sensul înalt al acestei manifestații și caracterul definitiv al desrobirii Ardealului. [Cuvântarea o publicăm în corpul ziarului nostru].

Păr. canonic *Ion Agârbiceanu*, în numele Bisericii unite, își arată mulțumirea de acest eveniment, elogiind suferințele „păstorilor car nu și-au părăsit turma" în cei patru ani de ocupație.

Prof. Dr. *Iuliu Moldovanu*, președintele Astrei, înfățișează rolul nespus de mare pe care l-a avut țărănimea română pentru păstrarea celor mai înalte sentimente în vâltoarea stăpânirii maghiare, aducând mulțumirea celor ce azi conduc destinele țării spre binele tuturor.

Stud. medicinist *Bofia*, în numele studenților refugiați, salută ceasul desrobirii și revederea locurilor dragi de unde au plecat, încheind cu un apel către cei în drept, ca în noua operă de refacere a țării să se țină seamă de tineretul nostru care cu o conducere bună poate face multe.

Stud. *Oct. Bulbuc*, în numele studențimii ardelene, exprimă mulțumirea tuturor studenților de a se întoarce în orașul de reședință al universității.

Manifestația se încheie cu vorbirea dlui Dr. *I. Hațieganu*, care înfățișează suferințele românilor din Ardealul de Nord din ultimii 4 ani. Exprimă mulțumire Comandantului sovietic dela Cluj. Infierează gestul Rectorului și al senatului universitar maghiar, care au rămas la Cluj și care au pretins ca să se continue studiile într'o colaborare româno-maghiară, Profesorii unguri neștiind să vorbească franțuzește, au cerut ca pertractările între dl Rector Dr. I. Hațieganu și ei să aibă loc în limba maghiară, la care a primit răspunsul: „Nu cunosc limba maghiară".

Toate cuvântările au stârnit mii de aplauze și ovațiuni pentru Regele Mihai I, Armata Română, Armata Sovietică și Poporul Român.

Gaudeamus igitur! și Deșteaptăte Române! au vestit tuturor că Clujul e al nostru pentru totdeauna.

EUGEN MUNTEAN

A nu se uita!

Gazeta „Plaiuri Năsăudene" comunică unele cifre despre abuzurile și pagubele suferite de românii din desrobitul nostru Ardeal ocupat vremelnic de unguri.

Reținem următoarele date:

Numai în restimpul dintre 1 Sept. 1940 și până la 1 Iulie 1942, — va să zică în mai puțin de doi ani, — dușmanii noștri de veacuri au săvârșit în Ardealul de Nord:

951 omoruri, 4013 maltratări, 14.359 arestări, 7.840 internări, 13.507 expulsări, [în acest număr nu intră cei peste 200.000 de refugiați).

In acelaș timp s'au expropriat câteva sute de case particulare și publice; s'au desființat peste două mii de școli românești; s'au dărâmat, până în temelie, 13 biserici românești; dreptul de proprietate a fost atacat prin procese la peste zece mii de case particulare și publice, precum și la intreprinderi comerciale și industriale. Mai puneți la toate acestea: stricăciunile aduse monumentelor, clădirilor și altor valori mobiliare și imobiliare, plus șicanările și abuzurile de altă natură: confiscări de radio, prigonirea școlarilor români, a recruților români etc.

Daunele materiale suferite dela unguri nu se pot evalua. Ele se cifrează la multe miliarde...

Legea speculei se modifică

Guvernul, spre a veni în ajutorul micului consumator, a hotărât schimbarea legii speculei. Prin noua lege se va căuta să se împiedece abuzurile, stavilindu-se specula și comerțul clandestin.

Incepe invadarea Germaniei

Moscova 16. — Opt armate sovietice sunt gata să pătrundă în Germania.

După căderea orașului Riga, alte forțe sovietice au devenit disponibile pentru operațiile îndreptate împotriva teritorului german.

Marea Baltică a fost smulsă de sub controlul naval și aerian german.

Răspândiți cu drag
Telegraful Român
Organul lui Șaguna din 1853

Ardealul este al nostru pentru totdeauna [1]

Inimile româneşti trăesc iarăşi zile de istorică şi suprafirească bucurie. După 4 ani de durere şi de protest necurmat, Ardealul cel una şi nedespărţit îşi şterge lacrimile şi îmbracă din nou haină de sărbătoare. Ţăruşii unui hotar nefiresc şi barbar au fost scoşi din trupul lui. Clujul, Oradea-Mare, Târgul-Mureş, Reghin, Bistriţa, Huedin, aceşti luceferi din bolta Ardealului, după ce-au stat stinşi patru ani, s'au aprins din nou de lumina tricolorului, s'au înviorat iarăşi de căldura graiului românesc descătuşat. Pasul ostaşului român răsună în cadenţa vitejiei strămoşeşti pe străzile lor, trezindu-le la viaţa întreruptă acum 4 ani. Satele Năsăudului şi ale Maramureşului îşi primesc iarăşi feciorii alungaţi din faţa urgiei maghiare şi horele pornesc din nou în cântecul şi chiotul după care tânjeau văile şi dealurile cu obraz românesc.

Marea liturghie a învierii româneşti îşi ia din nou începutul în toate altarele Transilvaniei, săvârşită de preoţi prigoniţi, cu participarea întregului sobor românesc. Protopopul Munteanu înalţă în altarul din Huedin cântec de slavă lui Dumnezeu şi toţi martirii sunt de faţă la praznicul biruinţii, veselindu-se că sângele lor temeluieşte zidirea reîntregită a României-mari.

Fraţi Români,

Orice lucru se definitivează şi se întăreşte pe veci printr'o repetare întreită. Un jurământ se întăreşte prin rostirea lui întreită, puterea duhului rău se alungă deplin de pe noul născut printr'o suflare întreită şi se leagă de Hristos printr'o făgăduială întreită.

In baza acestei rânduieli şi puteri tainice, Ardealul va fi al nostru pentru totdeauna pentrucă de trei ori l-am smuls de sub puterea duhurilor întunerecului prin sângele ostaşilor români şi de trei ori l-am scos la lumina libertăţii din iadul chinurilor ungureşti.

Odată au împlinit această faptă ostaşii lui Mihai Viteazul, a doua oară dorobanţii Regelui Ferdinand I, iar a treia şi pentru totdeauna Vânătorii de Munte ai Regelui Mihai I. A fost o orânduire de sus, cu sens de permanenţă, ca fapta fulgerată de mintea şi braţul lui Mihaiu Viteazul să fie definitivată cu puterea repetării celei de-a treia oară de un nou Mihai. Isbăvirea Ardealului este şi trebue să fie deci definitivă şi totală. Aceasta ne pune pe umeri răspunderea istorică de-a şterge orice urmă a stăpâniri ungureşti din cuprinsul Ardealului şi tot ce-ar putea deveni într'un viitor cât de depărtat o posibilitate de resusciare a ei.

România n'a primit niciodată Ardealul ca pe-o pomană, prin milogeli nedemne, prin mincinoase pledoarii propagandistice şi prin aranjamente între călăii libertăţii popoarelor. Prin asemenea metode ieftine se capătă totdeauna numai lucruri străine şi cari rămân străine. Orice lucru care îţi aparţine cu fiinţă şi care se leagă de tine prin toată fiinţa trebue câştigat şi prin contribuţia voluntară de sudoare multă şi de sânge îmbelşugat. Numai sângele încheagă mădularele unui trup unitar şi viu.

De aceea gândul nostru trebue să se îndrepte cu recunoştinţă către martirii şi eroii cari şi-au dat sângele lor pentru închegarea Ardealului în trupul general românesc. Binecuvântată fie amintirea şi veşnică răsplată cerească a celor ce au spulberat cu jertfa lor ruşinea veacului al 20-lea care este diktatul dela Viena.

Cu recunoştinţă vom pomeni deapururi şi ajutorul glorioasei armate sovietice care şi-a înfrăţit sângele eroilor săi cu sângele eroilor români pe meleagurile Ardealului, pentru pecetluirea unei neslăbite prietenii.

Trăiască M. Sa Regele Mihai I, demnul urmaş al lui Ferdinand I întregitorul!

Trăiască viteaza armată română!

Trăiască nebiruita armată sovietică!

Trăiască România liberă şi pe veci reîntregită!

[1]) Cuvântare rostită de Prof. D. Stăniloae la marea manifestaţie dela Universitatea ardeleană, nută în 15 Oct. 1944 la Sibiu.

Riga a căzut

Moscova 16 — Trupele sovietice, de sub comanda Mareşalului Goromov şi a generalului Bagranian, au ocupat oraşul Riga, capitala Letoniei şi important port la Marea Baltică.

Mai spre Sud, trupele generalului Cerniakovski strâng cleştele în jurul oraşului-port Memel şi asaltează Tilsit, în Prusia Orientală.

Rommel a murit

Londra 16 — Feldmareşalul Erwin Rommel, fost comandant suprem al unui grup de armate care luptau în Normandia, a încetat din viaţă. De câteva luni, el se afla în spital, fiind rănit la cap, pe front, în urma unui bombardament aliat.

Hitler îl socotea cel mai destoinic ofiţer general al armatei germane. Legenda lui a crescut în Africa de Nord, unde comanda Corpul expediţionar german. De-acolo, a fost scos de generalul Harold Alexander şi de Feldmareşalul Montgomery, cu care s'a întâlnit pentru un ultim duel pe frontul din Normandia.

Mareşalului Rommel i se fac funeraliile naţionale.

Epuraţie în Germania

Zürick 16 — Se află aici că din ordinul lui Hitler, Heinrich Himmler va proceda la o „verificare" a corpului ofiţeresc german.

Bibliografie

Preot Vasile Coman: *Religie şi Caracter, Contribuţiuni la cunoaşterea şi predarea religiei în epoca adolescenţii.* Braşov, 1944, pg. 128, Lei 250.

Părintele Vasile Coman din Braşov-cetate este un preot care se înalţă spre idealul preotului cerut de timpurile noastre. E un preot viu, care trece prin sufletul său ce vibrează de toate problemele contimporane ale umanităţii, învăţăturile mângâietoare şi ziditoare ale creştinismului şi le topeşte într'o propovăduire care gâlgâie de convingere, de simţire ce trece dela sufletul său la sufletul auzitorilor. Predicile P. C. Sale din biserica Sf. Adormiri din centrul Braşovului sunt ascultate cu sete de o mulţime de credincioşi, intre cari nu puţini sunt cei intelectuali. Felul deschis, direct, nesilit şi cald de-a se apropia de suflete, îl fac şi un păstor duhovnicesc iubit şi dorit în casele enoriaşilor.

Dar părintele Vasile Coman a fost, înainte de-a deveni paroch, şi un catihet distins al liceului A. Şaguna din Braşov. Experienţele de propovăduitor al religiei în şcoală i-au ajutat să ne dea această carte, în care a adunat o mulţime de observaţii juste şi pătrunzătoare despre sufletul adolescentului şi despre metoda cea mai fericită de a-l face să asimileze cu dragoste învăţăturile creştine.

Ca şi sufletul P. C. Sale, aşa şi cartea aceasta e o lucrare vie, care te captivează prin agerimea, prin căldura, prin justeţea punctelor ei de vedere. Multe din cărţile noastre de catihetică păcătuesc, ca şi multe din lecţiile de religie, fie prin rigiditatea lor, fie prin naivitatea cu care sunt scrise. Ele sau fac prea mult doctrinarism de specialitate pedagogică, sau sunt lipsite de o vedere mai largă, întrucât nu folosesc şi lucrări neteologice din psihologie şi pedagogie, ci rămân încuiate în unilateralitatea unor vechi clişee teologice.

Cartea Părintelui Coman este însă o carte vioaie, scrisă în vocabular sprinten, contemporan, pe baza unei bogate şi variate literaturi care se ocupă cu sufletul adolescenţii.

Ea poate fi cetită cu folos şi fără plictiseală de oricine. Indrumările despre felul cum trebue predată cu mai mult succes orice materie din religie în liceu, sunt cât se poate de interesante şi de convingătoare.

In general însă problema tineretului este atât de importantă azi, după atâtea eşecuri şi atâtea nenorociri naţionale, venite din pricina îndrumării lui greşite, încât o carte care se ocupă cu problema educaţiei lui, cu competenţa Păr. Coman, formează o contribuţie cât se poate de preţioasă. *D. STANILOAE*

Invăţătura zilei

Cuvânt urît să nu iasă din gura voastră, ci numai de cel bun, spre zidire unde este trebuinţă, ca să aducă har celor ce ascultă

Efeseni 4, 29.

CALENDAR CREŞTIN

Biserica ortodoxă prăznueşte:

Marţi. 17 Oct. — Pr. Osie
Mercuri 18 Oct. — Ap. şi Ev. Luca

Preoţi cu crucea'n frunte

ŞTEFAN RUSU

Pe protopopul Tg.-Mureş l-am cunoscut şi avut între noi timp de patru ani. Acum, la adânci bătrâneţe, după o neobosită muncă de cincizeci de ani în slujba Bisericii şi a Neamului — a căror încununare o constitue fără îndoială măreaţa catedrală ortodoxă din inima Tg.-Mureş, — a fost silit să ia drumul pribegiei şi să vină la Braşov.

De câte ori îl întâlneam, la slujbă ori în drum, îl întrebam: „Pe când, Părinte"?... Ochii săi viol se aprindeau, inima-i se umplea de o mare nădejde şi cu un glas de profet ne răspundea: „Cât de curând. Prea mult am muncit, prea mult e al nostru acolo, ca să putem muri în altă parte".

Acum faţa sa este plină de lumină şi din ochi i se desprind lacrimi de bucurie, căci Tg. Mureş e iarăşi liber, iarăşi şi pentru totdeauna al nostru.

Inainte de despărţire ne-a făcut marea bucurie, împărtăşindu-ne din cartea vieţii Sf. Sale, care merită să vadă lumina tiparului, ca să se cunoască cât bine au adus preoţii Neamului românesc şi câtă mucenicie au îndurat pentru marea lor iubire de lege şi neam.

Infăptuirile mari româneşti de pe valea Mureşului mijlociu îl au iniţiator, ctitor ori binecuvântător.

Nelipsită i-a fost viaţa de lanţuri, ameninţări, batjocuri şi temniţă, pentrucă era „preot valah".

La 9 Sept. 1916 a fost prins şi deţinut, fără să i se dea cuvânt de apărare. Apoi purtat prin mai multe sate, legat, în văzul poporului; culcat în pivniţă 5 zile şi apoi dus la închisoarea din Şopron, unde a fost ţinut doi ani, din Septemvrie 1916 până în August 1918.

Sol vestitor al „unirii fără condiţii cu Patria Mamă" la 1 Dec. 1918 în Alba-Iulia, părintele Ştefan Rusu este şi azi printre noi mărturia unei credinţi biruitoare.

Pr. V. COMAN

Vitrina cărţii

„Transilvania"

Revistă lunară sibiană de cultură, — îngrijită cu trudă şi talent de un comitet de redacţie având ca redactor-secretar pe dl *Ion Breazu*, — a apărut în număr dublu, 8 şi 9, din 1944.

Cuprinsul acestui număr, cu articole, cronici şi însemnări, datorite unor condee competente în ale scrisului românesc contimporan, este tot aşa de remarcabil ca şi în numerele precedente ale revistei noastre sibiene, — o publicaţie culturală care trebue citită şi sprijinită în cercuri intelectuale cât mai largi, cel puţin ardeleneşti.

Cărţi pentru popor

„Fundaţia Regele Mihai I", cunoscută ca mare editură în toată ţara, va tipări *ediţii poporale* din scriitorii clasici români. Cărţile se vor da la lumină cu deosebită îngrijire şi se vor vinde cu preţuri moderate. Direcţia instituţiei editoare face astfel un lucru foarte lăudabil, acomodându-se orientării actuale.

Situaţia haotică 'A UNGARIEI

După o serie întreagă de svonuri cari au circulat zilele trecute în legătură cu „capitularea" Ungariei, avem — în sfârşit — câteva ştiri precise, din cari rezultă că haosul s'a instăpânit la Budapesta. Iată-le!

Duminecă 15 l. c., către orele 15, Radio Budapesta a dat citirea textului proclamaţiei către popor a Regentului Nicolae Horthy, în care şeful statului maghiar anunţă că a cerut un armistiţiu Naţiunilor Unite.

Indată după aceea, Regentul Horthy a dat ordin armatei maghiare să înceteze imediat ostilităţile împotriva trupelor sovietice şi române.

Ce s'a întâmplat apoi, e uşor de dedus din întâmplările următoare:

Generalul Vöröss, şeful Marelui Stat Major maghiar, a dat şi el un ordin de zi către armată, în care arăta că ordinul Regentului Horthy nu trebue interpretat în sensul că ostilităţile au să înceteze imediat, ci abia după ce armistiţiul cerut Naţiunilor Unite va fi acordat Ungariei. Prin urmare, porunceşte Generalul Vöröss, lupta va continua.

In seara aceleaşi zile, Radio Budapesta a dat citirea proclamaţiei noului şef al guvernului maghiar, Szálassy Ferencz, şeful partidului hungarist (naţional socialist), care înfierând „trădarea" lui Horty anunţă continuarea luptei până la... ruina totală.

Alte posturi de radio, anunţă că Regentul Horty ar fi trimis un emisar la Moscova, cu cererea de armistiţiu adresată dlor Stalin şi Churchill.

La Budapesta a fost proclamată starea de asediu. Evacuarea capitalei Ungariei a început.

Ambasadorul german în Ungaria şi personalul consular au părăsit Budapesta.

SITUAŢIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operaţiunilor desfăşurate în 15 Octomvrie:

In Transilvania de nord, trupele române în legătură cu trupele sovietice urmăresc zi şi noapte inamicul care se retrage. Oraşul Dej a fost depăşit. Ele au ajuns la poalele munţilor Mezeş.

In Ungaria, forţe sovietice şi trupe române se află în lupte la Vest de Tisa.

Intre localităţile ocupate se află Unguraş, Hida, Gârbou, Giod situate toate în apropiere Zălaului şi Jiboului între ele se află şi satul Trăsnea cunoscut prin atrocităţile maghiare!

Pe valea Someşului mare, după ocuparea Dejului, frontul se află la Nord de Beclean, de Năsăud şi Ilva-mică.

Frontul din Balcani

Luptele continuă cu febrilitate în centrul Belgradului, fiind cucerită piaţa principală.

Cele mai grele lupte se dau la Niş, care a fost încercuit. A fost cucerit oraşul Crucevo la 50 km de Niş.

Frontul de Răsărit

In Transilvania a fost ocupat oraşul Dej. Inaintarea continuă cu 40 km pe zi.

Frontul din Apus

Londra 16. — Inaintarea pe Meusa a prosperat.

O încercare germană de a salva oraşul Aachen n'a izbutit.

Oraşele Duisburg şi Köln au fost cu totul nimicite. Peste 4000 bombardiere au lansat întâia oară 4500 tone bombe, iar a doua oară 5000 tone bombe.

Oraşul Sorth a fost atacat cu bombe de 6000 kgr. Nici un avion aliat n'a fost pierdut.

Asupra oraşului Köln au fost aruncate în 24 ore mai multe tone de bombe decât au fost aruncate asupra Londrei dela începutul războiului.

Parastas
pentru Alexandrina Gr. Cantacuzino

Sibiu 15. — Azi dimineaţă, după sf. Liturghie, s'a săvârşit în Catedrala mitropolitană un parastas pentru odihna sufletului principesei Alexandrina Gr. Cantacuzino, fostă preşedintă generală a Societăţii ortodoxe naţionale a femeilor române.

Parastasul a fost oficiat de către I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* al Ardealului şi P. Sf. Episcop *Nicolae Colan* al Clujului, înconjuraţi de un sobor de preoţi şi diaconi, în prezenţa P. Sf. Episcop *Vasile* al Maramurăşului.

Au asistat doamnele din comitetul filialei Sibiu a Societăţii ortodoxe naţionale a femeilor române şi numeroşi intelectuali şi popor.

In ajutorul desrobiţilor fraţi

Odată cu desrobirea Ardealului de Nord, de sub stăpânirea cutropitorilor, guvernul a fost învitat, de dl ministru Dr. Romul Pop, spre a lua măsuri pentru aprovizionarea locuitorilor din regiunea eliberată, cu atât mai ales cu cât trupele ungureşti şi nemţeşti, în retragerea lor, jăfuesc satele şi oraşele noastre de toate depozitele alimentare. Pentru Ardealul de Nord, cu un număr de 2.119.000 de suflete, s'a cerut trimiterea neîntârziată a unui număr corespunzător de: vagoane cu porumb, grâu, zahăr, ulei, săpun şi petrol, — repartizate pe judeţele: Cluj, Satumare, Bihor, Sălaj, Murăş, Odorhei, Treiscaune, Ciuc, Someş, Năsăud şi Maramurăş.

Inceputuri de restaurare în Bucureşti

Un călător, înapoiat din capitala ţării, a rămas plăcut surprins văzând cum Bucureştii de astăzi fac tot posibilul pentru a şterge cât mai curând urmele cumplite ale bombardamentelor. Cel ce soseşte la Gara de Nord, se convinge îndată că râvna şi munca bucureştianului face să dispară jalnicele urme lăsate de ploaia bombelor aeriene. Firească că, în deosebi pustiirile bombardamentului din urmă, sânt atât de îngrozitoare încât se mai cere multă vreme şi sudoare spre a le birui. Totuşi magazine, restaurante sânt deschise cu marfa lor relativ nu puţină — dar „cam" scumpă, cum s'ar zice, pentru un provincial. — Bucureştenii îngrijesc şi de refacerea *Teatrului Naţional*. Se vor da anume şapte reprezentaţii extraordinare, al căror venit va fi menit reclădirii acestui aşezământ, distrus de bombe germane. Direcţia Teatrului va face ca reprezentaţiile amintite să fie deplin reuşite.

Oraşul Niş a căzut

Sofia 16 — Trupele Mareşalului Tito în cooperare cu trupe bulgare au ocupat oraşul Niş.

Ştiri politice interne

— Blocul democratic a fost denunţat. Dnii miniştri de Stat Lucreţiu Pătrăşcanu (comunist) şi Const. Titel Petrescu (social-democrat), au ieşit din guvern.

— Dl General de Divizie Potopeanu Gh., ministrul Economiei naţionale şi al Finanţelor, a demisionat.

După eliberarea Clujului

— Telegrame trimise de dl Iuliu Maniu —

Din prilejul eliberării capitalei Transilvaniei, dl Ministru de Stat Iuliu Maniu, preşedintele partidului naţional-ţărănesc, a adresat telegrame omagiale Mareşalului URSS Iosif Visarionovici Stalin, Preşedintelui USA Franklin Delano Roosevelt, primului ministru britanic Winston Churchill, şi comandantului suprem al celui de al II-lea front ucrainian Rodion Yacovlevici Malinovski, Mareşal al URSS.

Pedeapsa cu moarte

La ministerul de justiţie, o comisiune de jurişti studiază o lege pentru abrogarea pedepsei cu moarte, — pedeapsă care este împotriva constituţiei.

Inaltul comisariat la Cluj

Capii autorităţilor clujene româneşti, prefectul, subprefectul şi primarul au plecat la Cluj. Inaltul comisar, dl Ionel Pop, împreună cu personalul administrativ al comisariatului, urmează să plece astăzi Luni. Cu acest paş noul aşezământ va intra în funcţiune.

Intru amintirea generalului Grigorie Bălan

Ziarul din Bucureşti „Ardealul" înţelegând jertfa marelui patriot, a generalului Grigore Bălan, primul general căzut în lupta pentru desrobirea Ardealului, a luat iniţiativa ridicării unui monument în amintirea eroului general român.

Bustul său va fi aşezat, în faţa primăriei din oraşul Bistriţa, pe soclul, unde timp de 4 ani fluturase drapelul unguresc...

Ultimul număr

«Renaşterea», organul naţional bisericesc al Eparhiei Clujului, Vadului şi Feleacului, vesteşte în Nrul său dela 8 Oct. 1944, că acest număr este ultimul ce mai apare în oraşul Alba-Iulia unde se refugiase. «Renaşterea» revine la centrul eparhiei greu încercate, la Clujul în veci românesc.

Ultima oră

Năsăudul a fost ocupat

Bucureşti 16 — Biroul sovietic de informaţiuni anunţă că în ziua de 14 Oct. trupele ruso-române au ocupat oraşele DEJ, NĂSĂUD şi alte 50 localităţi, printre cari Reteag, Ocna Dejului, Jimborul Mare, Rebra, Salva etc.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae. Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL CXII — SIBIU, Mercuri 18 Octomvrie 1944 — **Exemplarul Lei 7.-** — Nr. 71

BIBLIOTECA CENTRALA A ASOCIAȚIUNII SIBIIU

Telegraful Roman

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespondențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

„Civilizație milenară" și încă ceva

Ziarul „Tribuna" din Brașov, în numărul din 11 Octomvrie a. c., ne aduce un foarte elocvent reportaj despre urmele stăpânirii ungurești în orașul Miercurea Ciucului.

Citățm: „Catedrala ortodoxă a fost găsită într'o stare care este cartea de vizită a civilizației maghiare. Soldații lor au împușcat în sfintele icoane, în portretul I. P. S. Mitropolit Bălan, parcă ar fi fost viu și l-au asasinat. Cel mai îngrozitor lucru a fost însă că Ungurii făcuseră din altarul acestei catedrale closet".

Faptul este riguros exact, în toată revoltătoarea lui urâciune. Și dacă Ungurii n'ar fi săvârșit nici o altă fărădelege în timpul celor patru ani de stăpânire asupra Ardealului de Nord, sacrilegiul din Miercurea Ciucului, singur ar fi în stare să caracterizeze păgânească lor „civilizație milenară".

Dar nemai auzita barbarie a seminției arpadiene constă tocmai în faptul că ceeace a văzut corespondentul „Tribunei" brașovene în Miercurea Ciucului nu este un caz izolat. Zeci de biserici românești din Transilvania de Miază-Noapte au avut aceeaș soartă. Ba, vreo cincisprezece din ele au pățit chiar mai rău: au fost pur și simplu dărâmate sau arse până în temelii. Iar pe locul unora din ele de multă vreme pasc vitele... Nici urma nu li se mai cunoaște. Cine vrea să se convingă de acest uimitor adevăr, n'are decât să poftească, de-o pildă, la Borsec...

Acum, să nu creadă cineva că noi stăruim asupra unor grozăvii ca acestea, spre a cere niscai represalii similare față de Unguri. Doamne ferește! Nu dorim dărâmarea sau incendierea sau profanarea niciunei biserici ungurești. Din simplu motiv că noi suntem creștini. Și anume creștini născuți, nu făcuți. N'am fost scăldați în „baia nașterii cei de a doua" la porunca vreunui rege „apostolic", nici de dragul vreunei „coroane sfinte". Suntem creștini, fiindcă așa a vrut Dumnezeu să fim din născare.

Cel mult vom pretinde să ni se dureze iarăși sfintele lăcașuri de ceice le-au dărâmat sau le-au ars. Și asta, firește, pe cea mai bună dreptate. Nu, din îndurarea lui Dumnezeu, noi nu suntem în stare să ne purtăm rău cu națiile streine care trăiesc în mijlocul nostru.

Dar tocmai deaceea, nu mică ni-a fost mirarea, când am avut prilejul să cetim într'o gazetă din București (nu din Budapesta!) îndemnul nu știu cui... ca să fim toleranți față de Unguri și să căutăm a ne înfrăți cu ei...

Care va să zică, noi *suntem intoleranți...*

Ei bine, asta e cam mult și ni se pare că e cazul să ne întrebăm cinstit: Oare câte biserici ungurești am dărâmat noi, sau câte am incendiat sau am profanat? Câți preoți unguri am întemnițat fără vină, sau pe câți i-am bătut sau i-am purtat în lanțuri pe uliți, ca să fie priveală lumii? Câți episcopi unguri am trimis peste granță în vagon de vite (sau măcar în pulman!) câți au fost scuipați de noi în față sau duși la recrutare ca să li se dea livret cu însemnarea „bun pentru front"?

Apoi, uite, noi n'am făcut nici una din aceste fărădelegi și nici altele asemenea lor, — câtă vreme Ungurii toate le-au săvârșit: ba, după unele ca acestea, la radio Budapesta fac pe mironosițele, iar prin satele și orașele ardelene se preumblă cu bandă roșie pe brat ca cei mai autentici și mai vechi apostoli ai umanitarismului internațional.

Și atunci ni se pare că avem dreptul să le spunem, să-și tempereze entuziasmul umanitarist, fiindcă li se vede „pufușorul pe botișor"; iar noi să nu ne mai încărcăm cu sarcina unor vinovății de care ne-a ferit Dumnezeu. Fiindcă, dacă e trumos să fii drept cu alții, e cel puțin tot atât de cuviincios să fii drept cu tine însuți și, mai ales, cu nația ta.

R. B.

IN CURÂND APARE

† Nicolae
Mitropolitul Ardealului

Mântuește Doamne poporul tău

Cuvântări - - Discursuri - - Pastorale

Cartea prezenței ardelenești în vâltoarea anilor de sbucium 1938—1944

Casa Majestății Sale Regelui

Comunicat Nr. 8

Mareșalul Curții Regale face cunoscut următoarele:

In 15 Octomvrie, Majestatea Sa Regele a primit în audiență de lucru pe dl Const. Titel Petrescu, ministru de Stat.

In 16 Octomvrie, Majestatea Sa Regele a primit în audiență de lucru pe dnii: Prim-ministru General de Corp de Armată Adjutant Constantin Sănătescu, Iuliu Maniu și Const. I. C. Brătianu, miniștri de Stat, General de Corp de Armată Aldea Aurel, ministrul Afacerilor interne, General Adjutant Dămăceanu, ministru subsecretar de Stat la Interne, și General Crețulescu Ilie.

Consiliu de miniștri

București 17 — Ieri s'a ținut un consiliu de miniștri sub președinția dlui General Sănătescu, cu participarea dlor Iuliu Maniu, Const. I. C. Brătianu, Lucrețiu Pătrășcanu și Const. Titel Petrescu, miniștri de Stat.

Au fost discutate problemele politice și administrative la ordinea zilei.

Luptele din Extremul Nord

Moscova 17 — Ofensiva deslănțuită de trupele sovietice în Extremul Nord, a dus la cucerirea portului Petsano și a mai multor aerodromuri, cari au servit germanilor ca baze de atac împotriva portului Murmansk.

Trupele sovietice nimicesc forțele germane cari încearcă să scape către Norvegia.

Intrevederea Eden-Mikolaiczyk

Moscova 17 — Dl Anthony Eden, ministrul de externe al Marei Britanii, a avut o lungă întrevedere cu premierul polonez dl Stanislau Mikolaiczik, la care au participat și dnii Tadaeus Romer și Grabsky, membri ai cabinetului polonez.

Evacuarea Atticei

Cairo 17 — Dela marele Cartier gereral al Generalului Sir Henry Meitland Wilson, comandantul suprem al forțelor aliate din Mediterana de Est, se anunță că germanii evacuează Attica, retrăgându-se spre Salonic,

Operațiile din Jugoslavia

Cartierul mareșalului Tito comunică:

Trupele bulgare și sârbe au încercuit complet orașul Niș, făcând mulți prizonieri germani și câștigând o mare pradă de războiu.

De altă parte, armatele sârbe în colaborare cu cele ruse au ocupat toată valea Moravei dintre Niș și Belgrad, punând stăpânire, între altele, pe următoarele orașe: Alexinaț, Crușevaț, Paraciu, Jogodina, Kraguievaț, Pojarovaț, și Smedevoe. In cursul zilei de eri lupte pe stradă se dădeau în ultimele cartiere ale Belgradului.

Inainte de a-și face intrarea în Capitală, membri ai guvernului iugoslav dela Londra, în frunte cu Primul ministru Subașici, s'au deplasat la Cartierul Mareșalului Tito recunoscând armatele de partizani ca armată națională sârbă.

Invățătura zilei

Toată amărăciunea și mânia și iuțimea și strigarea și hula, împreună cu toată răutatea, să-o lepădați dela voi. Efeseni 6, 31

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Marți 17 Oct. — Pr. Osie
Mercuri 18 Oct. — Ap. și Ev. Luca

ȘTIRI mărunte

Eliberarea Belgradului

Cartierul general al Mareșalului Tito anunță că în centrul și la periferia Belgradului se dau grele lupte pentru cucerirea capitalei iugoslave. Tancurile sovietice, formații din armata I-a de șoc, precum și numeroase unități de eliberare iugoslave, înaintează de toate părțile spre cetățuia Belgradului din N.-V. orașului. Inălțimile din partea sudică a capitalei au fost toate depășite.

Londra 17 — Agenția germană de știri recunoaște că trupele sovietice au intrat în capitala Jugoslaviei.

Pe de altă parte, dela Marele Cartier general al Mareșalului Tito se anunță grele lupte de stradă în Belgrad.

Prietenia Bulgaro-Sârbă

Sofia 16 — Postul de radio bulgar comunică:

Miniștrii de externe și de războiu bulgari se află la Cartierul Mareșalului Tito, spre a stabili în amănunte modalitățile de reparație din partea Bulgarilor a tuturor daunelor pricinuite de războiul și de ocupația bulgară pe teritoriul iugoslav.

Lucrările încep încă înainte de terminarea operației de retragere a trupelor bulgare din Macedonia și Tracia, operație care a început acum 2 zile și care va dura în total 10 zile.

Se poate spune că bazele unei prietenii și înțelegeri între cele două popoare s'a pus.

Deruta germană din Grecia

Londra 17 — Avioane engleze de recunoaștere au observat că germanii au evacuat întreagă provincia Attica (din jurul Atenei), coloanele germane îndreptându-se acum în mare grabă spre Salonic.

De altă parte, insula Naxos, cea mai mare dintre Ciclade, a fost complet eliberată.

In Atena, entuziasmul populației eliberate este de nedescris.

Prizonieri maghiari, peste zece mii, căzuți în mânile trupelor noastre

Moscova 16 — Din capitala Uniunii sovietice se anunță, că trupele ruso-române au făcut la Dobrițin peste 10 mii de prisonieri maghiari și germani, cari, încercuiți fiind, au depus armele și s'au predat. — Acelaș purtător de cuvânt dela Kremlin comunică oficial, că acum trupele române și ruse pregătesc ultimul asalt asupra capitalei ungare. Prăbușirea Ungariei e așteptată din oră în oră.

Rapoarte din Ardealul desrobit

Ne scrie preotul din Belini

Pe măsură ce se limpezește situația, știrile privitoare la suferințele îndurate de credincioșii noștri din Ardealul de Nord, sub stăpânirea maghiară, răsbat la centrul Mitropoliei noastre.

Iată, acum, câteva fragmente din raportul preotului Iacob Gheorghe din Belini [jud. Treiscaune.]

Am ajuns la Belini în ziua de 10 Octomvrie 1944.

Vestea reîntoarcerii mele s'a răspândit, cu iuțimea fulgerului, prin tot satul, așa că în curând casa unde urma să găzduesc, s'a umplut de credincioși.

Me-au povestit cum, în primele zile, după intrarea armatelor maghiare în sat, au fost adunați toți românii și bătuți crunt.

Mi-au povestit cum bătrânul, *Păcurar David*, **fost membru în Consiliul parohial, după ce a** *fost bătut*, **la câteva săptămâni** *a murit*.

Cum de asemenea, alt membru din Consiliul parohial, anume *Borca Alexandru* **în urma bătăilor și a tot felul de amenințări după câteva luni a murit și el.**

Apoi rând pe rând au înfățișat, toate batjocurile, toate silniciile pe cari le-au îndurat în timpul cât au stat sub stăpânirea ungurilor.

Deosebit de revoltătoare sunt procedeele pe cari le-au întrebuințat pentru a forța pe români *să-și lase religia*.

Inainte au umblat din casă în casă epitropii celor două comunități, unitariene și reformate, îndemnând pe oameni să-și lase religia.

După ce au văzut că acest procedeu nu aduce nici un rezultat atunci, într'o bună zi, au adunat pe toți românii, cu femei cu tot, în sala mare a Cooperativei, și acolo un *oarecare Lt.-Col. din Baraolt*, **Comand. regiunii respective, sub amenințări a poruncit formal să-și părăsească toți românii religia ortodoxă. Printre altele zice, bătând cu piciorul în pământ: „***Să fiu câine (kutya legyek)* **de va mai veni vreodată popă valah în Belini". La urmă apoi a silit pe români să cânte imnul național maghiar.**

Oamenii s'au risipit dela adunare, dar nici unul nu s'a dus să facă formele de trecere la altă religie.

La câtăva vreme, din nou au fost adunați românii, cu forța, tot în aceeaș sală. De data aceasta erau de față preotul reformat Nagyob Peter, înv. unitorian Laszlo Francisc, doi dintre cei mai mari asupritori, — apoi notarul Tana Albert, primarul Tana Geza și alți unguri.

Aici din nou li s'a poruncit românilor să părăsească religia ortodoxă, căci de nu, ei, oficialitatea, (elöljàrosàg) nu-și vor lua nici o răspundere de cele ce se vor întâmpla.

La toate îndemnurile și amenințările acestea credincioșul *Bucșa Dionisie* **le-a răspuns: „***Domnilor, eu și odinioară, pe vremea fostei stăpâniri austro-ungare am trăit aici și mi-am împlinit toate îndatoririle dar am fost și am rămas ortodox-român. Acum și de data aceasta tot ortodox-român vreau să rămân, chiar dacă pentru aceasta va trebui să-mi dau și viața***".**

Văzând că nu ajung la niciun rezultat au început să-i asuprească. Nu lăsau pe români să-și scoată vitele la ciurdă, nu li se dădea carnet de trecerea frontierii, pentru muncile agricole, pe bărbați îi arestau și-i țineau în pivnițe zile întregi, pe femei le prindeau și le duceau la jandarmerie și acolo le siliau să stea în genunchi pe boabe de porumb câte 4—5 ore de-arândul. Astfel au stat femeile: Morar Varvara, Ana Pop, Borca Eva, Rozalia Cichi, iar un fel de agent de siguranță striga la ele, zicându-le: „Voi ce fel de limbă vorbiți", iar ele au răspuns: „*noi vorbim ungurește, dar suntem ortodoxe-române și tot românce ortodoxe vom rămânea ori ce ne-ai face***".**

In felul acesta s'a făcut trecerea românilor dela ortodoxie la confesiunile maghiare.

Cu toate acestea însă nu au trecut toți. Au mai rămas ortodocși: Pop David epitrop, Bucșa Dionisie, Gabor Mihai, Pușcaș Ioan, Șerban Ioan, Bucur David cu soția Maria, femeile Morariu Varvara, Păcurar Maria cu fiicele Maria și Elena, Văd. Bucur Maria, Fozna Floare, Văd. Suciu Ana și altele.

Au crezut bieții români că se vor mai ușura, că vor înceta asupririle, dar curând au văzut că s'au înșelat, căci batjocura și asuprirea nu au încetat nici de cum.

Nu era serbare, nu era o întrunire, cu ocazia căruia românii să nu fie insultați, batjocoriți și loviți. Unul dintre cei mai neobosiți batjocoritori a fost și Inv. Pál Tivadar, care timp de 32 ani, sub români, a fost învățător de Stat, ba și director la școala românească.

Toți dintre asupritorii acestea, afară de preotul Nagyob Peter, înv. Laszlo Francisc, primarul Tana Géza, cari sunt plecați, se află în comună.

După ce bieții oameni și-au spus necazurile, am plecat cu toții să vedem în ce stare sunt bisericile și celelalte lucruri pe cari le mai are parohia.

Intâi am trecut la biserica nouă. Aceasta a avut mai mult de suferit. Cultura milenară maghiară a găsit că e bine să fie batjocorită și sfărâmată. Incă din primele zile, de jur împrejur toate, dar toate geamurile, pe cari cu atâta trudă le pusesem numai cu câteva săptămâni înainte de „cedare", le-au spart, iar prin spărturi au aruncat cărbuni aprinși ca astfel să se aprindă. Pe uși au scris tot felul de injurii și cuvinte obscene.

In ultimul timp, când armatele românești au început să-i alunge, au găsit de bine că, dacă altceva nu mai pot face, cel puțin să dărâme biserica: așa că *au tras cu tunul în ea*, **Patru lovituri în plin au căzut pe biserică. Dar bunul Dumnezeu știind cu câtă trudă s'a ridicat acest locaș, la păzit. Desigur a suferit stricăciuni. Astfel, o parte din acoperișul dinspre Nord, s'a sfărâmat. De asemenea un geam a sărit cu rame cu tot din perete, iar colțul turnului din dreapta, împreună cu acoperișul dela intrare, au căzut. Acestea cu oarecare osteneală se vor putea repara.**

La biserica veche, am găsit totul în ordine. Vasele sfinte în bună stare, de asemenea cărțile și puținele vestminte pe cari le-am avut,

Am avea mare lipsă de un rând de vestminte.

La cimitir am găsit toate crucile de piatră, afară de una singură, sfărâmate și trântite la pământ.

I. P. S. Părinte, — într'un raport, oricât de detaliat ar fi întocmit, nu se poate descrie întreg șirul de suferințe și necazuri pe care le-au îndurat acești oameni.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în 16 Octomvrie:

In Nordul Transilvaniei, trupele române în legătură cu trupele sovietice, atacând și urmărind în continuu pe inamicul în retragere, au ajuns în apropiere de Zălau, cucerind mai multe localități, printre cari: Ciumârla, Stâna, Moigrad, Frasin.

La Sud-Vest de Dobrițin și Sud-Est de Solnoc, lupte în curs.

Pe Tisa, acțiuni locale.

Frontul de Răsărit

Londra 17 — Comandamentul armatei rușești anunță că au fost făcuți în cursul zilei de ieri 15.000 prizonieri nemți și unguri.

Flota germană din Marea Baltică a fost din nou temeinic bombardată. Au fost scufundate trei vase.

In Transilvania, trupele româno-ruse au mai cucerit în ultimele 24 ore încă alte 100 localități printre ele se află și Borșa.

Frontul din Balcani

Londra 17 — Orașul Niș a capitulat, după o luptă combinată, la care au luat parte forțe rusești, jugoslave și bulgare.

In centrul Belgradului se dau lupte crâncene.

Forțe britanice și grecești au debarcat în Pireu. In Dodecanez unitățile germane continuă să reziste.

Frontul din Apus

Londra 17 — Incercuirea dela Aachen a fost completată, după ce a fost nimicit coridorul pe care germanii izbutiseră un moment să-l realizeze pentru scurgerea trupelor încercuite în oraș. Incercarea inutilă a germanilor i-a costat 60 de tancuri.

In Olanda, patrule au traversat Rinul inferior la circa 12 km. de Arnhem.

In Lorena, trupele franceze își continuă înaintarea prin Vosges, cu toată adversitatea vremii și a terenului.

In Italia, în sectorul central al frontului, pe linia spre Bologna, a fost cucerit orașul Niverniano.

Marea ofensivă aeriană asupra Germaniei continuă. In ultimele 24 ore, 5000 bombardiere grele au atacat teritoriul german, cu efecte zdrobitoare. Apărarea antiaeriană germană a rămas fără efect, căci se observă din zi în zi lipsa mijloacelor de apărare.

Ultima oră

Pe străzile Budapestei au intrat în acțiune tancurile germane. Ciocniri grave au avut loc în gara Budapesta. Guvernul Szállassy întâmpină o vie opoziție din partea populației.

— Bătălia din Ardeal și Ungaria își păstrează caracterul ofensiv de până acum.

Moscova 17 — Patru corpuri blindate sovietice, totalizând o mie de tancuri, sunt gata de acțiune la Sud de Varșovia.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL CXII — SIBIU, Joi 19 Octomvrie 1944 — **Exemplarul Lei 7.-** — Nr. 72

ASOCIAȚIUNEA SIBIIU

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Proprietatea, funcție socială

In volbura de frământări ale timpului de față se disting limpede două mari tendințe complimentare în jurul cărora se va cristaliza cu vremea noua ordine de durată a vieții omenești. Pe de oparte se afirmă tot mai puternic socialul, spiritul de colectivitate, de subordonare a insului intereselor obștești. Nu se mai concepe și nu se mai poate ca omul să trăiască pentru sine, desinteresându-se de obștea din care face parte, disprețuind-o sau utilizând-o pentru scopurile sale. Individualismul despotic sau anarhic e definitiv depășit.

Insul e ființă slujitoare, ființă îndatorată, purtând pe umerii lui răspunderea pentru soartea celorlalți și trebuind să stea cu toate puterile sale în slujba binelui lor.

Dar totodată se afirmă cu aceeaș putere tendința spre adâncirea unei vieți personale, căci ce altceva este pasiunea după libertate și după o cultură cât mai subtilă, dacă nu un semn că insul omenesc s'a regăsit pe sine însuși și se vrea adâncit în intimitatea unei vieți spirituale proprii, eliberat de clișeele tocite ale stilului comun?

Insă tendința din urmă nu o contrazice pe cea dintâi, ci o complectează. Omul se caută pe sine însuși și-și valorifică puterile și însușirile proprii tocmai pentru a dărui societății o maximă contribuție de muncă, de lumină, de jertfă.

Sunt complimentare aceste tendințe nu numai pentrucă binele societății atârnă de desvoltarea vieții spirituale a insului, ci și pentrucă această adâncire a intimității personale în fiecare ins e provocată de problemele și obligațiile pe cari i le impune durerile și nevoile obștești.

Suntem prin aceste tendințe în plină paralelă cu drumul creștinismului spre frăția între oameni pe temeiu de dragoste a insului față de obște și a obștei față de ins.

Timpurile noastre încep să facă și aplicațiile tehnice ale acestor tendințe în diferitele compartimente ale vieții sociale.

Și de bună seamă cel mai important între aceste compartimente este cel al raportului insului cu proprietatea.

Până acum raportul insului cu proprietatea era un raport închis. Intre acești doi poli nu avea ce căuta societatea. (E adevărat că era inclusă familia în raportul dintre ins și proprietate, dar familia de multeori reprezenta cu egoism de grupă restrânsă). Din raportul insului cu proprietatea sa era exclusă orice obligație socială a lui. Societatea era datoare să-i apere proprietatea dar el nu era obligat să servească prin proprietatea lui societatea.

Lucrurile au început să se schimbe. Abstrăgând de sistemul comunist care accentuiază aproape numai tendința colectivistă, observăm o îndreptare generală spre inarticularea socialului în raportul dintre ins și proprietate. Iată ce cetim de pildă în noul Program *ce și l-a dat Partidul național țărănesc:* Partidul național țărănesc stă în materie agrară pe temeiul proprietății individuale țărănești, limitată principial la capacitatea de muncă a unei familii. Proprietatea agrară trebue să fie supusă principiilor: „pământul aparține celui care îl cultivă" și „proprietatea este o funcțiune socială". *Cu alte cuvinte se va lăsa sau se va da fiecărei familii atâta pământ, cât poate să-l muncească pentrucă prin munca sa este datoare să facă din el un izvor de bunăstare nu pentru sine numai, ci și pentru societate. Nu e potrivit ca să dețină o familie latifundii pe cari nu le poate lucra și deci nu contribue cu munca sa la binele social, ci exploatează munca altora pentru un bine exclusiv egoist.*

Munca și funcția socială, lucruri cari în definitiv sunt identice, sunt noile principii după cari trebue cinstit un om și remunerat, nu lenea și gravitația în jurul persoanei proprii.

Se cuprinde aci atât tendința de satisfacere a socialului, cât și cea de satisfacere a individului. Și amândouă sunt exprimate în noile principii cari stabilesc raportul dintre ins și proprietate.

Aceste principii însă nu fac decât să tălmăcească ideea creștină: „Omul nu e proprietarul pământului, ci administratorul lui. Proprietarul e Dumnezeu".

Dar întru cât administratorul chiverniseşte bunurile în folosul proprietarului, iar în concepția creștină pe Dumnezeu îl slujim, slujind semenilor, căci El nu are lipsă să-l întreținem noi, evident că principiul creștin e în fond una cu principiul descoperit mai nou de știința socială umană despre proprietatea funcție socială.

Desigur că altfel stă lucrul cu proprietățile pe care le au marile instituții ca de pildă Biserica. Acestea nu sunt lucruri folosite egoist, ci împlinesc o funcție socială tocmai în temeiul faptului că instituția respectivă stă în slujba intereselor sociale.

Problema se desbate între egoismul individual și între social, nu între social și social.

D. STĂNILOAE

Audiențe la Palat

București 18 — Mareșalul Curții Regale comunică:

Ieri, Majestatea Sa Regele a primit în audiență de lucru pe dnii miniștri de Stat Lucrețiu Pătrășcanu și Const. Titel Petrescu, General de Corp de Armată Racoviță Mihail, ministrul Apărării naționale, General de brigadă Eftimiu Const., Ministrul Lucrărilor publice și al Comunicațiilor și General Gheorghe Ermil, subsecretar de Stat pentru aviație.

Noui rectori și decani

Ziarele din Capitală au publicat lista nouilor rectori și decani ai Universităților și Facultăților noastre.

Reținem din această listă următoarele nume: Prof. Dr. Alexandru Borza, rector al Universității Daciei Superioare din Cluj-Sibiu; Prof. Dr. Constantin Daicoviciu, decan al Facultății de Litere și Filosofie; Prof. Dr. Ioan Goia, decan al Facultății de Medicină; Prof. Dr. Romul Boilă, decan al Facultății de Drept și Prof. Dr. T. Angheluță, decan al Facultății de Știință [Timișoara].

Decani ai Facultăților de Teologie au fost numiți dnii: Prof. Dr. *Vasile Loichiță* [Iași] și Prof. Dr. *Vasile G. Ispir* [București].

Radio România

și-a reluat activitatea

București 18 — Postul de radio România, pe 1864 m. lungime de undă, și-a reluat activitatea azi dimineață.

Bisericești din străinătate

Sfântul Sinod bulgar, întrunit la Sofia în sesiune extraordinară, și-a început lucrările în ziua de 12 Octomvrie a. c.

Apelul disperat al lui Szállassy

Ieri s'a difuzat prin postul de Radio Budapesta un apel disperat al „șefului statului ungar" Ferencz Szállassy către națiunea armată și către cei dinapoia frontului.

S'a cerut aruncarea în luptă a tot ce mai poate da Ungaria, căci „ori nimicim pe dușman, ori pierim". S'a criticat atitudinea trădătorilor lui Horty și s'a cerut-printr'o ultimă svârcolire „eluptarea imperiului maghiar".

Numai să nu să elupteze imperiul fără sfârșit al morții!

Invățătura zilei

Și fiți unul cu altul buni, milostivi, iertând unul altuia, precum și Dumnezeu v'a iertat vouă întru Hristos.
Efeseni 6, 32.

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Joi 19 Oct. — Pr. Ioil
Vineri 20 Oct. — M. Artemie

Preoți cu crucea'n frunte

Iosif Gomboș

Făcea parte dintr'o familie fruntașă din Vidra de sus, satul lui Avram Iancu. A fost la început — ca de altfel toți vechii noștri preoți — dascăl confesional în satul său de naștere; apoi preot în Abrud-Sat și, la urmă, în România Mare, protopop al Câmpenilor.

Deși eram aproape consăteni, întâia oară l-am văzut când eram la școala secundară, iar ca student teolog am avut cu el legături mai dese și mai apropiate. Fire blândă, adevărat părinte sufletesc, moț încăpățânat când era vorba de chestiuni naționale; toate aceste însușiri așezate într'un fizic impozant.

Pentru alesele lui însușiri de preot român, s'au abătut asupra blândului și bunului părinte Iosif, multe suferințe din partea cotropitorilor de ieri. După intrarea armatei române în războiu, în 1916, a fost ridicat noaptea, împreună cu alți fruntași, meseriași și țărani din parohie, dus la pretură, iar a doua zi purtat în lanțuri pe străzile Abrudului, huiduit și scuipat de ungurime. A fost internat apoi în lagărul din Șopron, unde doi ani a suferit chinuri, foame, bătăi, închisoare, silit să taie lemne, așa că în toamna anului 1918 se întoarce acasă slăbit, îmbătrânit și cu sănătatea sdruncinată.

România Mare, pentru care a suferit și luptat, i-a oferit cinstea de protopop al Câmpenilor. Toți, foștii lui elevi, fii sufletești, toată regiunea Munților Apuseni, fiii lui dragi din Oradea și Cluj și fiica din Târgul Mureș, îi păstrează o plăcută amintire, iar neamul l-a scris în Sinaxarul mucenicilor lui.

Pr. Axente Tomuș

POȘTA REDACȚIEI

Păr. *V. Coman* și Păr. *Axente Tomuș.* — Am primit medalioanele pentru rubrica „Preoți cu crucea'n frunte" și — precum vedeți — le-am și publicat.

Mai trimiteți — și îndemnați și pe alții să facă la fel. E păcat să ținem lumina sub obroc.

GRIG

Altă biserică profanată de unguri

Intr'o scrisoare trimisă din Odorhei, P. C. Păr. Prot. Seb. Rusan ne spune:

„Am ajuns aici în ziua de 7 l. c. Intreg orașul distrus ca după un cutremur. In special Catedrala noastră ortodoxă, se găsește într'o stare ne mai pomenită. Și acum e plină de escremente omenești, uscate. E așă de ruinată că nici cu de două ori cât a costat ridicarea, nu o putem repara. Nici un singur geam, nici o bucată din odăjdii, cărți rituale, vase sfinte, doar 2 sfeșnice din alamă printre ruine și ca 2 cară de petri și alte necurății.

Se vede că au aglomerat povară mare pe parchet, căci și acela în unele părți e mai jos cu 10 cm., în altele mai ridicat. Insuși Sfântul Prestol e strâmbat. In asemenea situație se găsește și casa parohială, care, în curând, nu va putea deveni locuibilă.

Despre bisericile din protopopiat, încă nu vă pot da relații, decât despre cea din Cristur, care e puțin avariată și despre cea din Porumbenii mari, care încă poate fi reparată".

Răspândiți cu drag
Telegraful Român

Fețe bisericești decorate la Moscova

„Graiul Nou". ziarul direcțiunii politice de front a Armatei roșii din România, care apare în București (str. Victor Emanuel Nr. 16), a publicat în Nr. 9 a. c. (16 Oct.) următoarea dare de seamă a Agenției TASS privitoare la decorarea unor înalte fețe bisericești din Rusia:

„In Consiliul pentru chestiunile Bisericii ortodoxe rusești de pe lângă Consiliul Comisarilor Póporului al URSS. reprezentantul Sovietului Deputaților muncitorilor din Moscova, P. V. Maiorov, în numele Prezidiumului Consiliului Suprem al URSS., a înmânat medalii „pentru apărarea Moscóvei" unui grup de slujitori ai bisericii ortodóxe rusești din orașele Moscóva și Tula. In zilele marelui război pentru Patrie preoții din Moscóva și din Tula au contribuit la sporirea capacității defensive a orașelor luând parte și personal la organizațiile locale de apărare antiaeriană; ei au mai participat la strângerea de fonduri pentru înarmarea Armatei Roșii și pentru daruri destinate ei.

Prima medalie a fost înmânată mitropolitului Nicolae. Primind-o, mitropolitul Nicolae a spus:

— Aduc calde mulțumiri guvernului nostru drag, în numele meu și al clerului orașului Moscova, păstorit de mine, pentru marea cinste ce ne-a fost arătată prin decorarea noastră cu medalii. Din primele zile de războiu, clerul Moscovei nutrește aceleași sentimente ca și tot restul țării: ura sfântă împotriva inamicului care ne-a atacat mișelește pământul natal și dorința tot atât de sfântă de a contribui prin toate mijloacele și posibilitățile la isgonirea totală a dușmanului de pe pământul Patriei noastre și la stârpirea fascismului ódios de pe fața pământului.

Insuflețiți de apelurile neuitatului stareț Serghie, al cărui nume va trăi deapururea prin veacuri, ca o flamură de patriotism înflăcărat, preoții Moscovei nu vor înceta până la sfârșitul războiului să-și ridice rugăciunile pentru biruința armelor rusești și vor îndemna, prin toate mijloacele, pe póporenii lor la jertfe bănești și materiale, dând exemplu celor păstoriți prin ofrande personale.

Vă rugăm să transmiteți iubitului nostru Iosif Visarionovici urările noastre calde de viață lungă, spre groaza dușmanilor, spre bucuria și gloria țării noastre. Vă mai rugăm să primiți asigurarea noastră că clerul Moscovei, împreună cu toată biserica rusă, își va pune la contribuție toate puterile în serviciul Patriei scumpe în zilele grele de războiu, ca și în zilele ei de propășire, în zilele păcii viitoare.—

După Mitropolitul Nicolae s'au înmânat medaliile protoiereului Catedralei Patriarhale a Botezului Domnului, N. T. Kolcițki și preoților parohi ai mai multor biserici din Moscova.

Apoi s'au înmânat medalii parohilor de biserici din Tula, protoiereilor M. D. Poniatski și P. A. Turbin, care în zilele când orașul Tula era bombardat iar inamicul era aproape de oraș, nu și-au încetat activitatea pastorală și patriotică, manifestându-și vitejia personală și luând parte la construcții defensive.

Locțiitorul scaunului patriarhal, mitropolitul Alexe, a rostit un scurt discurs către slujitorii decorați ai bisericii.

Președintele Consiliului pentru chestiunile Bisericii ortodoxe rusești pe lângă Consiliul Comisarilor Poporului URSS, G. G. Carpov, și reprezentantul Sovietului de Deputați ai muncitorilor din Moscova, P. V. Maiorov, au felicitat pe cei decorați".

Tragedia Germaniei

Stockholm 18 — Știri primite dela observatori neutri arată că în urma severelor bombardamente aliate peste **zece milioane** *de oameni din regiunile apusene ale Germaniei duc astăzi viață de nomazi.*

Tinerii de 17 ani au fost încorporați. Cei de 16 ani așteaptă să le vină rândul.

Milioane de răniți germani, împrăștiați astăzi prin spitalele din Ungaria și Austria, vor trebui mutați nu peste mult în interiorul țării, unde criza de locuințe este hiperacută.

ȘTIRI mărunte

— Funcționarii evacuați din Basarabia și Bucovina vor fi plătiți din fondurile de lichidare ale directoratelor respective.

— Ziariștii ardeleni sunt convocați într'o ședință, la redacția ziarului „Curierul" din Capitală, pe data de Joi 19 l. c.

— Preotul Petru Hadan, pensionar din parohia Rădulești, protopopiatul Dobra, a decedat în ziua de 7 Octomvrie 1944, în vârstă de 79 ani. A servit biserica 41 ani.

Dumnezeu să-l odihnească!

Haosul din Ungaria

Agenția sovietică de știri TASS află că hitleriștii unguri ai lui Szállassy Ferencz stăpânesc postul de radio Budapesta, prin mijlocirea căruia încearcă să ia dispoziții de ordin administrativ în restul țării, alte mijloace de comunicații nefiind disponibile deocamdată.

Regentul Horthy Miklós a fost înlăturat. S'a constituit un consiliu de regență compus din trei membri, în frunte cu șeful partidului hungarist Szállassy Ferencz, care deține totodată și funcțiunea de prim-ministru.

Populația se dedă la acțiuni ostile guvernului nazist.

Corespondentul din Berlin al ziarului elvețian „Tribune de Gènève" spune că evenimentele din Ungaria au avut în capitala Germaniei efectul unei bombe.

La Wilhelmstrasse s'a declarat că regentul Horthy e în viață. El va fi transportat într'o localitate care rămâne necunoscută.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în ziua de 18 Octomvrie:

In Transilvania de Nord-Vest, trupele noastre în legătură cu trupele sovietice și-au continuat fără încetare înaintarea. Ele au trecut râul Almaș și munții Mezeș, cucerind mai multe localități.

In Ungaria, trupele sovietice și trupele române își continuă înaintarea.

Frontul de Răsărit

Londra 18 — Forțele aeriene sovietice au efectuat un bombardament de noapte în mai multe puncte ale Prusiei orientale.

Comunicatul sovietic dă amănunte în legătură cu operațiile militare din Maramureș.

Concomitent cu operațiile de pe Valea Someșului și a Crasnei, trupele rusești trecând munții Inăului și Pietrosului și înaintând spre Nord pe șoseaua Salva-Săcel au ocupat printr'o manevră de încercuire, localitățile Săcel, Borșa, Vișeul de sus și de jos.

Ieri dimineață armata rusă era la Leordina, 20 km. de frontiera cehoslovacă.

După trecerea pasului Dukla și după lupte victorioase în valea râului Ciocra, trupele ruse în cooperare cu partizanii cehoslovaci, se îndreaptă spre Kosice și Uzhorod. Din clipa în care aceste localități vor fi ocupate, joncțiunea cu armatele din Nordul Ungariei va fi făcută.

Frontul din Ungaria.

Londra 58 — Generalul Vőrőss, șeful cabinetului de pae din Ungaria, a dat o declarație prin care desleagă pe soldați de jurămintele de credință față de regentul Horthy.

Se semnalează dezertări în rândurile armatei ungare. Generalul Mikloș și șeful său de stat major au dezertat.

Frontul din Balcani

Londra 18 — La Belgrad, după cinci zile, luptele de stradă continuă. In partea de Vest a orașului, germanii se retrag.

Primul convoi alimentar pentru ajutorarea Greciei a sosit la destinație.

Frontul din Apus

Londra 18 — La Aachen, germanii din interiorul orașului au încercat ieri să rupă cercul în care sunt închiși, dar n'au izbutit. Din afară nu s'a încercat nici un contraatac. Trupele aliate luptă pe străzile orașului.

Avioane încărcate cu rachete au luptat ieri în Nordul Olandei.

In Italia, trupele aliate se află la 15 km. de Bologna pe șoseaua ce duce spre acel oraș.

Flota japoneză

Washington 18 — Dela Marele cartier general al Amiralului Nimitz, comandantul suprem al flotei americane din Pacific, se anunță că navele de război japoneze refuză să primească lupta cu vasele aliate.

— ZALĂUL a fost cucerit azi.
— 12 km. de BAIA MARE.
— Vânătorii de munte au cucerit Șimlăul și Bădăcinul.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.
Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL CXII — SIBIU, Vineri 20 Octomvrie 194 — **Exemplarul Lei 7.-** — Nr. 73

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Str. Şaguna 8 Sibiu

Telegraful R[illegible]

Organ naţional-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorităţi şi străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole şi corespodenţe se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Ceva nou... pe frontul de Vest

Adecă pe frontul din Ungaria şi pe cel din Apusul Ardealului de Miază-Noapte. In adevăr, înaintarea armatelor ruso-române în aceste părţi este atât de vertiginoasă, încât ea echivalează cu un veritabil „Blitzkrieg" — ca să vorbim în graiul plastic al comunicatelor hitleriste de acum patru-cinci ani... Frontul care nu de mult zăbovea încă pe cursul superior al Mureşului din centrul Transilvaniei Nordice, făcând un salt peste linia Cluj—Dej—Bistriţa se găseşte astăzi mult dincolo de Huedin—Zălau—Cehul Silvaniei, iar mâine se va afla, cu toată certitudinea, în apropierea oraşelor Carei şi Satu Mare.

Strânşi cu formidabila uşă a armatelor ruso-române, care zdrobeşte în calea ei orice rezistenţă a forţelor vrăşmaşe, Ungurii au intrat într'o panică vecină cu spaima morţii. Panica a pătruns până în palatul regentului Horty care, chinuit de spectrul inevitabilei prăbuşiri totale a regatului său mai mult sau mai puţin „milenar", a hotărît să ceară armistiţiu şi simultan a dat poruncă honvezilor săi să înceteze ostilităţile cu oştile ruso-române.

Fireşte, postul de radio Budapesta a încercat să scalde veştile în apa călduţă a unor cuvinte potrivite. Faptul ce s'a produs în Ungaria însă nu se poate numi în graiul limpede decât capitulare. *Fiindcă asta însemnează să ceri armistiţiu când armatele duşmane sunt la porţile capitalei tale.*

Totuşi capitularea pare a fi mai mult teoretică. Fiindcă n'au trecut decât câteva ore dela cererea de armistiţiu, şi capitala Ungariei a fost ocupată efectiv de forţele germane, iar radio Budapesta a anunţat, cu intermitenţele pe care i le îngăduiau comunicatele cu „mio Budapest", „Juppiterëk" şi „Lichtspiele", că ţara „Sfântului Ştefan" are un guvern nou, iar honvezii nu vor asculta de porunca „trădătorului" Horthy, ci de a patrioţilor adevăraţi cari alcătuesc echipa noului regent Szálassy — patrioţi cari sunt hotărîţi să lupte, alături de Germania, Italia şi Japonia, până la... victoria finală.

A urmat apoi o interminabilă serie de „proclamaţii", de „manifeste" şi de „apeluri" către ţară, către honvezi, către muncitori, către leventi, către rongyosgărzile baronului Atzel şi către alţii.

Mai entuziaste, mai desperate şi mai ameninţătoare au fost, firește, apelurile, manifestele şi ordinele adresate honvezilor.

Evident, noi n'avem de unde şti în ce măsură şi de cine va asculta honvezimea. Dar, sincer vorbind, nici nu ne prea interesează. Fiindcă de-ocamdată ea e silită să asculte de cumplitele lovituri ce le primeşte dela armatele ruso-române şi s'o ia pur şi simplu la fugă către acasă, *într'o perfectă tovărăşie de arme cu „invincibilele" oşti ale celui de-al treilea Reich.*

Ci pentruca situaţia să nu pară prea limpede, ştiri sosite din izvor neutru anunţă că pe străzile Budapestei au început ostilităţile între cele două (sau mai multe) tabere. Aşa că chestia aia cu cererea de armistiţiu începe a fi tot mai uitată, fiindcă toată lumea urmăreşte cu o justificată admiraţie victorioasa înaintare a forţelor ruso-române, cari se grăbesc să facă niţică rânduială în tulburata capitală a Ungariei.

Dar dacă chestia aia cu armistiţiul începe a fi uitată, nu pare a se întâmpla acelaş lucru cu ororile ce le-au săvârşit Ungurii în teritoriile anexate pe urma diferitelor diktate nazi-fasciste.

Pentrucă, iată ce scrie ziarul londonez „Observer" în recentul său număr :

„Ultimii aliaţi ai lui Hitler se clatină. Dar oricare ar fi atitudinea Ungariei în viitorul apropiat, marii aliaţi nu vor uita că Ungaria sub regimul lui Horthy, cu ochii deschişi, pas cu pas, a contribuit la a ajunge în situaţia de azi şi a sperat că va putea să răpească teritorii statelor vecine, îmbogăţindu-se pe contul altora. Marii noştri aliaţi nu vor uita atrocităţile săvârşite de Unguri împotriva Evreilor din ţara lor, împotriva Românilor din Transilvania şi împotriva Sârbilor din Bacica".

Iată noutăţile de ultima oră pe frontul nostru de Vest.

Radu Brazdă

Comunicat Nr 11

Mareşalul Curţii Regale face cunoscut următoarele:

In ziua de 18 Oct. M. S. Regele a primit în audienţă pe Dnii Miniştri de Stat Iuliu Maniu şi C. I. C. Brătianu, Ministru Econ. Naţionale şi ad-interim la Justiţie D. Negel;

General G. Dămăceanu, Subsecretar de Stat la Interne şi General Dombrovski Victor, primarul Capitalei.

Preşedinţia Consiliului de Miniştri face cunoscut că în ziua de 18 Oct. a. c. n'a avut loc nici un Consiliu de Minştri.

Examen de admitere în facultăţi

Ministerul culturii naţionale a cerut avizul Universităţilor, al Academiilor comerciale şi al şcoalelor speciale din învăţământul superior, asupra *desfiinţării* examenului de admitere în facultăţi. —

Se ştie că asemenea examen nu există în alte ţări: nu-l are nici Franţa, nici Anglia, nici Italia, nici America. E de dorit ca institutele noastre de învăţământ superior să deslege favorabil problema ce li se impune.

Inceput de restaurare

Dl prof. Dr. Iuliu Haţeganu, încredinţat de guvern, a preluat, cu concursul armatei sovietice, în 14 l. c., dela autorităţile ungureşti rămase la Cluj, imobilele şi o parte din materialele Universităţii clujene.

O parte din inventar a fost furată şi transportată din timp, de către unguri, la Budapesta.

Guvernul actual rămâne

Bucureşti 19 — Preşedinţia Consiliului de miniştri desminte svonurile despre demisia guvernului. Guvernul actual rămâne la cârma Ţării, până când discuţiile dintre partidele politice vor duce la alcătuirea unui nou guvern. Guvernul actual consideră ca principale scopuri ale activităţii sale: continuarea războiului alăturea de armata sovietică, aplicarea scrupuloasă a armistiţiului, epuraţia aparatului de Stat şi pedepsirea celor răspunzători de dezastrul Ţării, şi adâncirea raporturilor de prietenie cu puterile aliate, şi în special cu Rusia Sovietică.

Japonia la strâmtoare

Londra 19 — Ofensiva aliată din Pacific şi China strânge cercul de foc în jurul Japoniei.

Agenţia oficială de ştiri japoneză „Domei" a anunţat că vârsta de recrutare a fost scăzută dela 19 la 17 ani.

Luptele din Belgrad

Moscova 19 — In interiorul capitalei Jugoslaviei, luptele continuă cu o violenţă crescândă. Hitleriştii au îngrămădit acolo forţe suficiente de rezistenţă înainte de sosirea trupelor sovietice sub zidurile cetăţii. Acestea, şi forţele de patrioţi ale Mareşalului Tito, — se precizează la Moscova, — trebue să smulgă din mânile naziştilor stradă după stradă şi casă de casă.

[Cât are de suferit Belgradul, este uşor de închipuit].

Invățătura zilei

Cel ce nu este cu mine, este împotriva mea, și cel ce nu adună cu mine, risipește.

Lucă 11, 23

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Vineri 20 Oct. — M. Artemie

Sâmbătă 21 Oct. — C. P. Ilarion

Insămânțările

Toți agricultorii sânt stăruitor invitați la facerea, cât mai grabnică, a *însămânțărilor* de toamnă

Intr'un comunicat, președintele Comisiuni române pentru aplicarea armistițiului, dl *Ion Cristu*, aduce la cunoștința agricultorilor, că pot ieși la lucru cu tractoare și vite, fără teamă de rechiziție, fie din partea trupelor române, fie din partea trupelor aliate sovietice.

Nr. 8964/1944 Școl. (64) 2—3

Concurs

Pentru ocuparea unui post de învățătoare la Școala de aplicație de pe lângă Școala normală de fete „A. Șaguna" din Sibiu, se publică concurs cu termen de 15 zile dela întâia apariție în „Telegraful Român".

Se cer următoarele condiții:

1. Candidatele să fie de religie ortodoxă.

2. Să fie absolventă a Școalei normale de fete „A. Șaguna" din Sibiu.

3. Să aibă capacitatea și definitivatul cu media cel puțin opt.

Cererile însoțite de actele doveditoare se vor înainta Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu.

Sibiu la 11 Octomvrie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Din Estonia eliberată

Londra 19 — Corespondentul din Moscova al ziarului „Times" dă următoarele relații asupra situației din Estonia:

Un guvern alcătuit din liberali și socialiști a preluat conducerea.

Țăranilor le-au fost restituite pământurile. Libertatea religioasă și proprietatea privată sunt respectate. Intreprinderile industriale cu mai puțin de zece angajați nu vor fi etatizate.

A fost constituită de mai de mult o armată estoniană, care luptă alături de trupele sovietice.

Nimic nu va împiedeca pe Ruși să prefacă orașul Tallin (Reval] într'o citadelă a securității URSS.

Catastrofalele pierderi germane

Numărul total al prizonierilor germani, capturați pe toate fronturile din Franța, se ridică la fantasticul număr de 615.541 soldați. Evident că la această cifră se mai adaugă și un considerabil număr de morți și răniți care n'a putut fi stabilit până în prezent.

Situația dela Aachen

Londra 19 — Trupele americane ale armatei întâia, cari au încercuit și luat cu asalt fortăreața Aachen, dau lupte din casă în casă. Ele au respins toate contraatacurile germane.

La 10 km. de Bologna

Londra 19. — Armata a 5-a americană, după lupte grele, a ajuns la numai 14 km. de Bologna. Trupele Mareșalului Kesselring opun o rezistență deznădăjduită.

Asediul Filipinelor

Presiunea americană împotriva Japoniei se accentuiază din zi în zi.

Puternice forțe navale, aparținând flotei Pacificului, de sub comanda Amiralului Nimitz, dau lovituri nimicitoare navelor japoneze.

Aviația americană este deasemenea osebit de activă. Pornind de pe bazele din China, superfortărețe sburătoare atacă mereu teritoriul metropolitan japonez.

Bombardiere grele și medii, decolând de pe nave port-avion, execută acum o puternică ofensivă aeriană împotriva Arhipelagului Filipinelor. Orașul Manilla, capitala Filipinelor, a fost atacat în mai multe rânduri.

Din Grecia

București 19 — Noile trupe britanice debarcate de pe mare și din aer au fost primite de populația Atenei cu un entuziasm de nedescris.

Arhiepiscopul Damaschin al Greciei a declarat că distrugerile efectuate de Germani și de Bulgari în Grecia au dus Țara la ruină. Aproape 90 % din copii sunt tuberculoși. „De nu se vor pedepsi acești criminali, voi declara public că nu există dreptate".

Numai Românii mai discută dacă e cazul să fie sau nu pedepsiți Ungurii pentru ruinarea Ardealului de Nord.

Ajutoare pentru copiii din Atena

Ankara 18 — la Istambul a luat ființă un comitet greco-turc pentru ajutorarea copiilor populației din Atena, despre care arhiep. Damaschin spunea că sunt 90 % tuberculoși.

Fac parte din acest comitet profesori universitari, înalți demnitari, Crucea Roșie, cler și negustori greci.

Primele provizii au și sosit la Atena.

Situația din Ungaria

Situația din Ungaria, departe de-a se limpezi, se încurcă pe zi ce trece.

Ziarul londonez „Daily Telegraph" scrie că Regentul Horty a dat o grea lovitură Germaniei. Bătrânul amiral maghiar, atât de atașat scopuriior militarismului prusac, trage consecințele atitudinei sale pro-naziste.

Știri primite la Moscova, prin Cernăuți, arată că la Budapesta funcționează două guverne: hortist și hungarist (Szállassy).

Mai mulți generali au fost destituiți de Szállassy. Intre ei și comandanții armatelor maghiare întâia și a doua.

Trupele din armata întâia maghiară, cari cantonează în împrejurimile Budapestei, au ridicat armele împotriva guvernului de pae al lui Szállassy Ferencz.

Radio Alger anunță că la Budapesta nemții se bat cu ungurii.

Insuși Heinrich Himmler ar fi sosit la Budapesta, ca să facă ordine, așa cum numai el știe.

Ofensiva sovietică

împotriva Prusiei Orientale

Moscova 19 — Forțele sovietice de pe frontul baltic execută acum un triplu atac împotriva Prusiei Orientale. Ele înaintează de ambele părți ale orașului Wilkowischen. Isterburg este direct amenințat.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în ziua de 19 Octomvrie:

In Transilvania de Nord-Vest, trupele noastre în legătură cu trupele sovietice continuându-și înaintarea, au isgonit pe inamic din mai multe localități, între cari: Șimleul Silvaniei, Bădăcini, Goroslău, Bocșa, Cehul Silvaniei, Benesat și Aluniș.

In Vest, a fost cucerită Valea lui Mihai.

In Ungaria, progrese însemnate spre Solnoc.

La Nord-Vest de Oradea, trupele române au încheiat lupta de încercuire a trupelor germano-maghiare.

Frontul de Răsărit

Comunicatul sovietic de aseară precizează că pe valea râurilor Vișău, Iza și Mara, trupele ruse au înaintat spre Nord, ocupând toate localitățile din Maramureș, inclusiv Sighetul și trecând peste Tisa. Au mai rămas doar câteva poziții în Vestul Marmației.

De altă parte, trupele ruse au trecut în Cehoslovocia pe un front larg de 200 km. peste Carpați, înaintând între 20—50 km. dela strâmtorile Beskizilor răsăriteni.

Londra 19 — Armatele rusești au pătruns adânc în interiorul Cehoslovaciei, pe un front larg de 275 km. înaintând 50 de km. în Rutenia și îndreptându-se spre principalele orașe cehoslovace.

Guvernul britanic a recunoscut statutul armatei cehoslovace.

Venind din Nord-Est, trupele rusești au ocupat orașul Sighet din Transivania.

Frontul din Balcani

Cartierul Mareșalului Tito comunică:

La Vest de Morava a fost luat orașul Kurșumlia [pe afluentul morav Topliță], iar mai spre Sud orașul Procuplie.

La N. V. de Belgrad a fost greu bombardată importanta gară de triaj din Vinkovți.

Londra 19 — In Jugoslavia trupele rusești, împreună cu cele bulgare și jugoslave, au realizat noui înaintări.

In Grecia, patrioții au eliberat orașul Ianina. Forțele grecești vor lupta de acum înainte sub un comandament suprem britanic.

Frontul din Apus

Londra 19 — Aliații concentrează forțe pentru o înaintare.

In Olanda, trupele canadiene au înaintat în punga estaurului Escaut, la Breschen.

Ofensiva aeronautică asupra Germaniei a continuat și în cursul zilei de ieri, orașul Köln find bombardat a patra oară în cinci zile Niciun avion german nu s'a ridicat pentru apărare.

In Italia, forțele aliate întâmpină mari rezistențe în regiunea Bologna. Inaintarea continuă.

Ultima oră

Moscova 19 — Adânca pătrundere a armatei a IV-a sovietice a dus la ocuparea a numeroase localități printre cari se semnalează: Jasina, Ujoc, Sighet.

In Transilvania de Nord trupele rusești în colaborare cu cele române au ocupat Ocna-Șugatag, Dumbrăvița, Odorheiu - Someș, Fersig etc.

Londra 10 — Regele George al Angliei a trimis un mesagiu regelui Greciei, exprimându-și admirația pentru bărbăția cu care poporul grec a rezistat atâta vreme.

Londra 19 — Agenția de știri Reuter anunță că trimisul din Berlin al ziarului Svenska Dagbladet a comunicat că regentul Horthy Miklos a fost dus și internat într'un castel din Sudul Germaniei.

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL CXII — SIBIU, Sâmbătă 21 Octomvrie 1944 — **Exemplarul Lei 7.-** — Nr. 74

Telegraful Roman

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Asistența socială prin Biserică

In zilele acestea de încordare generală, atât pe frontul armelor, cât și pe acela al orânduirilor politice și sociale, Biserica este chemată să-și intensifice și ea activitatea, atât în adâncime, înrâurind asupra sufletelor, cât și în afară, printr'o acțiune de asistență socială sporită. Porunca iubirii aproapelui, porunca cea mai mare a creștinismului și care a revoluționat moravurile lumii antice, sună acum mai tare ca oricând, chemând pe toți fiii Bisericii la o vastă operă de asistență socială. Sunt astăzi în țara noastră atâți oameni care suferă, atâtea familii îndoliate sau cuprinse de mizerie, atâți sinistrați rămași pe drumuri, atâți copii lipsiți de îngrijire, încât a lăsa ingrijirea lor numai pe seama statului înseamnă pentru Biserica noastră a nu fi prezentă tocmai în ceasul în care prezența ei este cerută mai stăruitor. Nu mai este suficientă înrâurirea indirectă a Bisericii asupra stărilor sociale — adică înrâurirea ei asupra sufletelor credincioșilor — ci trebue a porni și la o acțiune directă, la organizare sistematică a asistenței sociale de către Biserică, prin instituirea de orfelinate, aziluri, maternități, dispensare, creșe pentru copii, școli de reeducare a micilor derbedei de pe străzi, opere de protejarea tinerelor fete și a familiilor împovărate, opere de combaterea alcoolismului, a prostituției, a cerșetoriei, căminuri pentru săraci, cantine populare și câte alte căi nu poate găsi iubirea creștină când este vie, când este activă!

Prin aceasta Biserica n'ar face decât să reînvie și să intensifice o bună tradiție ce s'a frânt în a doua jumătate a veacului trecut. Căci nu trebue să uite nimeni că pe vremuri asistența socială se făcea la noi în țară prin Biserică. Pe la mânăstiri erau „bolnițe", adică spitaluri pentru bolnavi. La mânăstirea Neamț este o farmacie despre care se spune că este cea mai veche din țară. La alte mânăstiri și pe lângă numeroase biserici era „masa calicilor", adică hrana gratuită pentru săraci. Dar mai ales nu trebue să uite nimeni marile fundații spitalicești, opere ale caritătii creștine, preluate de stat.

Prin urmare, împreună cu asistența socială organizată de stat sau alăturea de ea, Biserica este chemată acum mai stăruitor ca oricând să-și arate vitalitatea și fecunditatea. Dacă împrejurările istorice n'au îngăduit Bisericii românești să întemeieze opere de caritate creștină de amploarea celor din Occident, apoi vremea a venit ca s'o facă. O cere spiritul și litera Evangheliei, o cer sfinții părinți și scriitorii bisericești și o cere noua orientare politică și socială a țării spre nevoile reale ale mulțimilor veșnic năpăstuite.

In felul acesta, se vor arăta odată mai mult giganticele puteri transformatoare și înnoitoare al creștinismului, care prin porunca iubirii aproapelui s'a pus dela început alături de cei umili, de cei ce sufer, rabdă și însetează de mai multă dreptate socială.

Em. Vasilescu

IN CURÂND APARE

† Nicolae
Mitropolitul Ardealului

Mântuește Doamne poporul tău

Cuvântări - - Discursuri - - Pastorale

Cartea prezenței ardelenești în vâltoarea anilor de sbucium 1938—1944

Comunicat Nr. 12

Mareșalul Curții Regale face cunoscut:

In ziua de 19 Oct. au fost primiți de M. S. Regele dnii: General Adj. C. Sănătescu, General I. Marinescu Min. Sănătății, General I. Boițeanu Min. Educației, dl Negel Min. Agriculturii și Justiției, Col. G. Dămăceanu Subsecretar la Interne, Colonel Anton și Colonel Ionescu R. din poliție siguranță și jandarmerie, Colonel Cristea N. Prefectul Poliției Capitalei.

Hotărârile Consiliului de miniștri

București 20 — In ședința sa de ieri. Consiliul de Miniștri a luat act cu satisfacție de raportul dlui General de corp de armată Racoviță Mihail, ministrul Apărării naționale, privitor la mersul operațiunilor militare din Transilvania și Ungaria.

Dl Dimitrie Negel, ministrul Agriculturii și Domeniilor, și adinterim la departamentul Justiției, a prezentat noua Lege a chiriilor în formă definitivă, pe care Consiliul a aprobat-o.

Consiliul de miniștri a abrogat toate legile privitoare la confiscare bunurilor evreești, dispunând lichidarea patrimoniului Centrului Național de Românizare [CNR].

S'a horărât apoi sechestrarea averilor celor vinovați de dezastrul țării, cari au fugit în străinătate.

Mesajul Regelui George al Greciei

Cairo 20 — Majestatea Sa Regele George II al Greciei a adresat un mesaj poporului grec, din prilejul eliberării sale din sclavia germană.

In pragul eliberării Belgradului

Moscova 20 — Cea mai mare parte a capitalei Jugoslaviei se află în mâinile trupelor sovietice, cari dau grele lupte de stradă în colaborare cu forțele Mareșalului Tito.

Uriașa bătălie de tancuri din pusta Ungariei

Moscova 20 — In pusta Ungariei, la Sud-Vest de Seghedin, se află de nouă zile o înverșunată luptă de tancuri. Nemții au concentrat acolo importante forțe blindate, cu îndoitul scop de-a ține deschisă calea de retragere a trupelor lor din Balcani și de-a înceteni înaintarea sovieto-română spre Budapesta.

Mareșalul Stalin răspunde Guvernului român

București 20 — Ieri, dl General Vasilieff, din comisiunea aliată de control, s'a prezentat dlui General de Corp de Armată Adjutant Constantin Sănătescu, pentru a-i înmâna un mesaj din partea Mareșalului Stalin, în care conducătorul URSS răspunde mulțumind Guvernului Regal al României pentru omagiile ce i-au fost aduse personal și glorioasei Armate roșii, din prilejul desrobirii Clujului.

„America vorbește României"

Londra 20 — In emisiunea sa pentru ascultătorii din România, transmisă prin Londra, crainicul postului de radio New-York a reținut și comentat cu simpatie declarația actualului Guvern român, în sensul că România va duce acest războiu până la capăt, alăturea de Națiunile Unite.

Ofensiva împotriva Danzigului

Moscova 20 — Trupele sovietice au deslănțuit o ofensivă puternică în direcția orașului-port Danzig.

Baza de plecare a acestei ofensive se află pe râul Narev, la Nord de Varșovia. Forțele cari atacă aci, se desfășoară pe un front de o sută de kilometri.

Invăţătura zilei

Celui ce voieşte să se judece cu tine şi să-ţi ia haina ta, lasă-i lui şi cămaşa.

Matei 5, 40

CALENDAR CREŞTIN

Biserica ortodoxă prăznuieşte:

Sâmbătă 21 Oct. — C. P. Ilarion
Duminecă 22 Oct. — P. Averchie

LOCALE

CUNUNIE. Tinerii Sofia Răulea şi Traian Chirilă, ambii din serviciul tipografiei noastre, îşi vor serba cununia religioasă, Duminecă, 22 Oct., ora 17, în biserica ortodoxă din Sibiu strada Lungă.

Dumnezeu să le stea într'ajutor.

Redeschidere

Au fost redeschise oficiile poştale, telegrafice şi telefonice din: Cluj, Odorhei, şi Tg. Săcuesc. — Sunt pe cale de-a se redeschide la: Dej, Huedin, Oradea, Bistriţa, Năsăud ş. a.

La conferinţa păcii

Vicepreşedintele consiliului de miniştri englez, dl Atlee, fiind întrebat în Camera Comunelor dacă şi ţările neutre vor lua parte la conferinţa păcii, a răspuns că acest drept îl vor avea numai ţările beligerante.

Jaf de bancnote

Banca Naţională a Românieî comunică: In timpul retragerii noastre din Moldova, unele transporturi de bani, între care se aflau şi bancnote vechi şi găurite, au fost jăfuite.

Aceste bilete sunt puse în circulaţie de răufăcători. Ele însă n'au nici o valoare, iar ceice le-au primit întâmplător, sunt datori să le depună la B. N. din Bucureşti, sau la sucursalele ei în provincie.

Forţele aliate asediază Filipinele

Londra 20 — Agenţia oficială de ştiri japoneză „Domei" recunoaşte că unităţi navale anglo-americane au pătruns într'unul din golfurile arhipelagului Filipinelor.

Alţi trei vice-amirali japonezi au pierit de pe urma rănilor sau a bolilor contractate în războiu. Cu aceştia, numărul amiralilor japonezi căzuţi pe câmpul de luptă în ultimele şapte săptămâni, se ridică la 22.

Situaţia dela Aachen

Londra 20 — Garnizoana germană din Aachen se pare a fi fost redusă la numai 1500 de oameni. Trupele aliate au nimicit acolo efectivele a două divizii.

Cucerirea fortăreţei se va face în curând.

SITUAŢIA FRONTURILOR

Harta pe care o reproducem şi în nr. de faţă reprezintă Transilvania. Cititorii vor putea cu mai multă uşurinţă să urmărească operaţiunile militare prin cari Transilvania se desrobeşte.

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operaţiunilor desfăşurate în 19 Octomvrie:

In Nord-Vestul Transilvaniei, trupele noastre în legătură cu trupele sovietice continuă zdrobirea existenţei inamice din ţinutul Sălajului. Ele au ajuns pe pantele de Sud-Vest ale munţilor Făgetului, cucerind mai multe localităţi, între cari Lebei, Sălăţig, Ariniş, Mănău, Mireşul Mare, Coşei şi Gârdani,

Trupele sovietice au cucerit oraşul Sighet, capitala Maramureşului.

In Ungaria, continuă luptele dela Vest de Tisa.

Lupte extrem de violente se dau în Prusia orientală, unde au pătruns trupele ruseşti.

Forţele sovietice se pregătesc pentru o nouă ofensivă asupra Danzigului.

Din Moscova se anunţă că o întreagă unitate navală germană, de 18.000 tone, a fost scufundată în Marea Baltică.

Londra 20 — Armatele ruseşti fac însemnate progrese în Rutenia, unde au eliminat pe nemţi din valea Tisei. După ce au ocupat oraşul Sighet din nordul Transilvaniei, trupele ruseşti au făcut joncţiunea cu forţele ruso-române, care veneau din Sud, între Sighet şi Baia Mare.

In Jugoslavia, armatele ruseşti înaintează în direcţia Nord-Vest a Belgradului. Au fost capturaţi numeroşi prizonieri şi o mare pradă de războiu.

Frontul din Apus

Londra 20 — După o înaintare de opt zile trupele canadiene, au pătruns în localitatea Breschen, eliberând jumătate din punga dela acest oraş.

Jumătate din oraşul Aachen a fost cucerit de armatele americane.

Dela debarcarea trupelor aliate în Franţa, germanii au pierdut 118 generali.

Pentru prima dată avioane britanice decolate de pe vase portavioane au lansat mine.

Peste 1000 bombardiere şi 750 avioane de vânătoare au bombardat azinoapte Stuttgartul şi Nürenbergul. Mai slab a fost bombardat oraşul Wiesbaden.

In Italia, înaintarea spre Bologna continuă, cu toată vremea rea şi cu toată rezistenţa sălbatecă a inamicului.

Frontul din Balcani

După ce trupele anglo-americane au ocupat, prin trecerea din Albania, oraşul Ianina şi după ce prin evacuarea Atenei şi a Aticei trupele germane s'au retras la Nord de Teba şi se apropie prin Tesalia de Salonic, însemnează că nu le mai rămân Nemţilor în Grecia decât puţine puncte de sprijin în Macedonia.

In Sudul Serbiei trupele germane se află în clasica regiune de bătălii din jurul Kosovei, pe platoul dela Straciu şi pe graniţa SV a Bulgariei la Ţarevodelo. Cum se vor retrage ele de aici după ce drumurile spre Nord [prin Belgrad] şi spre Vest [prin Podgoriţa] le sunt tăiate, e greu de răspuns.

Ruşii au pătruns în Prusia Orientală

Moscova 20 — Agenţia germană de ştiri „Transocean" recunoaşte că trupele sovietice au pătruns pe un front larg în Prusia Orientală. Ele se află la 50 km. de oraşul Insterburg.

Ştiri provenite din Berlin admit că forţe considerabile de infanterie sovietică îşi extind tot mai mult penetraţia lor pe teritoriul german.

Atac britanic

Londra 20 — Amiralitatea britanică a comunicat rezultatele pline de succes ale atacului dat de forţe navale şi aeriene, în ziua de 4 Octomvrie a. c., împotriva bazei germane de submarine din portul norvegian Bergen.

Cu acest prilej, au fost distruse două docuri plutitoare, iar mai multe submarine şi alte unităţi navale au fost nimicite sau grav avariate.

— In Nordul Transilvaniei şi'n Cehoslovacia, au fost cucerite: Baia Mare, Baia Sprie, Biserica Albă şi Apşele.

— Teba a fost evacuată. Portul Dubrovnik, cucerit. Zagreb e în bătaia tunurilor sovietice.

— 600 tancuri sovietice şi mari masse de infanterie au invadat Prusia Orientală.

Redactorresponsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae.

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL CXII — SIBIU, Duminecă 22 Octomvrie 1944 — Exemplarul Lei 7.- — Nr. 75

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII"

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Răsuflă și Țara voivodală

Cât îi Maramurășu,
Nu-i oraș ca Sighetu
Și fecior ca io și tu...

Așa cântă flăcăii din Țara voevodală. Și'n cântecul lor poate că vibrează și ceva din încuviințata mândrie a Românului conștient de noblețea obârșiei sale. Căci Maramurășenii alcătuesc una din cele mai nobile frânturi ale neamului românesc. Noblețea care le împodobește sufletul nu este legată de blazon, ci izvorește din inima lor profund creștină. Ea le-a dat tăria de a îndura toate năpăstuirile venite asupra lor odată cu năvala seminției arpadiene pe pământul românesc de dincoace de Carpați și ea le-a sălășluit în suflet acea omenie fără de prihană, care nu e'n stare să urască și să se'ncrânceneze nici împotriva celor mai cruzi asupritori.

Cu creștineasca răbdare au purtat bravii noștri frați din Maramureș și cumplita sarcină a ultimilor patru ani de robie ungurească.

Pe urma odiosului diktat dela Viena, au ajuns și ei sub stăpânirea cea fără de lege a trufașilor magnați dela Budapesta, sub biciul neîndestulatei lăcomii a solgăbirăilor și sub patul de pușcă al jandarmilor împănați.

Dar bunii noștri frați din Maramureș sunt oameni săraci. Nu prea având ce jefui dela ei, din avuțiile cele pământești, neînduplecații zbiri au vrut să le răpească cea mai scumpă comoară a sufletului lor: credința. Și au pornit astfel, încă din toamna anului blestemat 1940, o goană turbată după credincioșii sfintei noastre Biserici, ca să-i facă papistași și prin „legea împăratului" să-i apropie de nația ungurească menită să devină, cu asemenea câștiguri, nație „de treizeci de milioane de oameni"... Nici un mijloc n'a fost cruțat pentru înfăptuirea gândului barbar: Nici teroarea, nici bătaia, nici închisoarea, nici foamea (prin refuzul bonurilor de pâine, zahăr, petrol etc), nici concentrarea la muncă sau la armată, nici închiderea sau chiar dărâmarea bisericilor sau răpirea averilor parohiale, nici trecerea credincioșilor ortodocși la legea catolică, fără ca aceștia să fie măcar întrebați, nici arestarea sau expulsarea preoților.

Patru ani de zile Ungurii n'au suferit nici un singur preot ortodox român pe întreg teritoriul Maramureșului voevodal!

După ce, în toamna anului 1940, au expulsat pe ultimii popi de lege răsăriteană (pe vrednicul ieromonah I. Sârbu l-au aruncat peste graniță mort!) *Episcopia noastră din Cluj a sfințit și trimis în Maramureș trei preoți noi, să fie măcar de sămânță. Ei au fost arestați și închiși în temnițele din Budapesta și din Kistarcsa, de unde n'au scăpat decât după patru luni, când li s'a stors câte o declarație că vor trece la greco-catolici. Dar nici cu această declarație n'au fost lăsați să se întoarcă în parohii, ci li s'a impus domiciliu forțat în Borșa, fără nici o putință de a avea vreun contact cu credincioșii. Evident, preoții nu și-au lepădat legea, ci, fiind aduși în părțile mai de Miază-zi ale eparhiei păstoresc și astăzi cu românească vrednicie turma cea cuvântătoare a credincioșilor. Așa-i, părinte Filip și părinte Danci și părinte Timiș?*

Firește, Episcopia noastră din Cluj a făcut nenumărate intervenții la Budapesta, cerând guvernului să îngădue așezarea măcar a câtorva preoți ortodocși români în Maramureș. Toate aceste intervenții au rămas însă, fără rezultat. Ba, mai mult, o delegație de țărani Maramureșeni a făcut un drum până în capitala Ungariei, crezând că rugămințile lor fierbinți vor înduioșa inimile de piatră ale păgânilor de pe „scaunele cele de sus". Dar totul a fost zadarnic.

Văzând unele ca acestea, P. S. Sa Episcopul Nicolae s'a dus personal, a doua zi de Paști a anului 1942, să mângâe pe nenorociții credincioși din Maramureș. Dar în loc să-l aștepte și să-l bineventeze autoritățile administrative — cum se întâmplă în toate țările creștine din lume — P. S. S. a fost întâmpinat de jandarmi și a fost bineventat cu... baionete. Și astfel mulțimea credincioșilor adunați la Borșa n'a putut avea măcar mângâierea unei singure slujbe creștinești, fiindcă ușa bisericii era pecetluită cu ciară roșie, iar în fața ei străjuiau șase jandarmi cu baionetele îndreptate împotriva oricui ar fi încercat să pătrundă în sfântul lăcaș.

Oricât de uluitoare ar fi aceste lucruri, ele s'au petrecut toate, toate în țara „Sfântului Ștefan", după cum în aceeaș țară a „coroanei apostolice" s'au petrecut și alte multe lucruri pe care numai bunul Dumnezeu le știe, iar noi nu.

Dar acum toate s'au sfârșit. Maramureșul a fost desrobit de bravele armate ruso-române. Bravii noștri frați din Țara voevodală, pe cari nici cele mai crunte prigoane n'au fost în stare să-i clătească din strămoșeasca credință, se pot închina de aici 'nainte după îndemnul inimii lor românește și-i pot mulțumi, cu rugăciune preoțească, Părintelui ceresc pentru toate câte le-a rânduit să pătimească pentru neprihănitul steag a lui Hristos și al Bisericii Lui Sfinte. Iar „coconii" din aceleași părți ale Transilvaniei reîntregite își pot vărsa slobozi mândria nobilei lor obârșii în cântecul:

Cât îi Maramurășu,
Nu-i oraș ca Sighetu
Și ficior ca io și tu!

R. B.

Evacuarea Dobriținului

Moscova 21 — Trupele germane cari apărau Dobriținul au fost evacuate, ele ne mai putând rezista puternicei presiuni a forțelor sovietice.

Desmințire

București 21 — Ministerul Finanțelor desminte categoric svonurile lansate de răufăcători, cari pretind că ar fi iminentă stampilarea biletelor de bancă.

„Viitor și mai întunecat"...

Londra 21 — Postul de radio britanic, în emisiunea sa de ieri, anunță: In legătură cu evenimentele din Budapesta, contele Mihail Károlyi, refugiat la Londra, a mărturisit că „soarta Ungariei a fost și până aici dintre cele mai critice; dar, odată răsturnat guvernul lui Horthy și înlocuit cu elemente naziste, viitorul poporului maghiar devine și mai întunecat"...

Cine ar putea povesti tot ce au pătimit frații noștri în Ardealul robit, dela Ungurii ocrotiți de Nemți? Preoții au fost uciși ori ciopârțiți în chip îngrozitor, populația unor sate ucisă, sute de mii de Români închiși, expulsați ori expatriați, tineri români puși la jug să tragă plugul, avutul românesc confiscat.

Iată de ce poporul român n'a putut fi cu sufletul și cu voia alături de Germani și de miluiții lor dela Budapesta nici în acești patru ani din urmă. Și iată de ce trecerea României alături de poporul rusesc și de Națiunile aliate este o faptă săvârșită din toată inima, este o isbucnire a străfundurilor lui de simțire, și lupta lui de acum împotriva Germaniei hitleriste și a Ungariei hrăpărețe este o luptă în care s'a aruncat cu toată inima și nu va înceta-o, până nu va vedea înlăturat cu desăvârșire orice pericol din partea lor.

Ierarhii ortodocși ai Ardealului

Condamnat la moarte

Paris 21 — Postul de Radio francez a anunțat că fostul președinte de consiliu al guvernului din Vichy, Pierre Laval, a fost condamnat la moarte în contumacie de către tribunalul poporului din Marsilia.

„Emanciparea femeii“

Era firesc ca vremea aceasta de schimbări şi primeniri sociale să aducă transformări şi în situaţia femeii. Intr'adevăr, vedem că se pune din nou şi parcă mai stăruitor ca oricând vechea problemă a emancipării femeii. Sau, mai precis, începe „lupta“ pentru această emancipare, deoarece problema se pune şi acum ca şi altădată într'un mod ce nu poate fi socotit ca irenic.

Sub titlul „lupta pentru emanciparea femeii“, un ziar din Capitală publică un articol în care arată că în sfârşit a sosit ceasul în care femeile îşi vor putea vedea realizat visul vechiu de perfectă egalitate a sexelor şi de câştigarea unor depline drepturi civile şi politice pentru toate femeile.

Deviza acelei mişcări de emancipare cunoscută sub numele de „feminism integral“ este aceea a unei perfecte egalităţi de datorii şi drepturi între femei şi bărbaţi. Femeea — spune pe bună dreptate doctrina feministă — nu este cu nimic inferioară bărbatului. Ea poate munci şi munceşte chiar în orice ramură de activitate, alături şi la fel cu bărbatul. Dar la muncă egală femeea aşteaptă şi drepturi egale.

Intr'adevăr femeea a trebuit să lupte îndelung pentru a-şi îmbunătăţi situaţia sa materială şi spirituală. Ideea aceasta însă a fost adusă în lume de creştinismul răsturnător al vechii întocmiri sociale şi clăditor al unei lumi noui. In această lume nouă, femeea şi-a găsit demnitatea sa morală, egală prin natură cu aceea a bărbatului. Ajutată de creştinism, femeea şi-a cucerit treptat, sau este pe cale de a cuceri, dreptul de a câştiga orice cultură intelectuală, dreptul de a exercita profesiunea dobândită prin această cultură, dreptul de a cere remuneraţie egală pentru muncă egală.

Pentru perfecta egalizare a acestor drepturi care, la noi în ţară, încă nu erau destul de limpezi, femeile române deschid astăzi lupta, ajutate de condiţiuni optime şi de un regim nou de libertate.

Dar, va şti oare femeia românca să lupte pentru o reală ridicare a demnităţii sale morale? Va înţelege ea să-şi apere drepturile sale de femee, nu drepturile de simplu individ al societăţii?

Evident, femeea are o inteligenţă, o voinţă şi o sensibilitate egale cu cele ale bărbatului. Mai mult chiar, forţele sale fizice şi sufleteşti sunt deopotrivă cu ale bărbatului. Dar dacă sunt egale ca intensitate, ele sunt fundamental deosebite ca natură şi ceea ce le diferenţiază sunt vocaţiile specifice fiecărui sex. Femeile însufleţite de înaltul ideal al emancipării nu trebue să uite totuşi că cea dintâi menire a femeii este să fie soţie şi mamă, nu „individ“ şi nici chiar simplă „persoană morală“.

Apoi, revendicările mişcării feministe sunt legitime şi de folos societăţii numai atunci, când nu duc la desorganizarea familiei şi deci a ordinei sociale. Lupta pentru emanciparea femii devine imorală, antisocială, atunci când are ca rezultat celibatul şi viaţa sexuală liberă, atunci când smulge femeia din cămin şi din familie şi o face o concurentă politică a bărbatului, în loc de colaboratoare a lui. Din această luptă nici femeia şi nici societatea nu au nimic de câştigat.

Emanciparea femeii să însemne renunţarea la acele o mie de nimicuri cu care multe femei îşi umplu viaţa goală de ideal şi de muncă, să însemne seriozitate în gând şi în faptă şi să însemne în sfârşit luptă demnă pentru apărarea unei vieţi demne.

Alături de femeile care ridică astăzi steagul luptei pentru drepturi, dorim din toată inima ca femeia să se emancipeze, dar să nu renunţe la superba ei menire de femeie, soţie şi mamă.

MARIANA VASILESCU

Şcolare

Ministerul Culturii Naţionale face cunoscut, că şi elevii particulari se pot înscrie ca elevi ordinari în liceele teoretice.

— Acelaş Minister a dispus ca studenţii străini, cetăţeni ai ţărilor cu care nu sântem în războiu, să fie primiţi în universităţi fără examen de admitere, ca supranumerari.

Răspândiţi cu drag

Telegraful Român

Organul lui Şaguna din 1853

Nr. 8964/1944 Şcol. (64) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea unui post de învăţătoare la Şcoala de aplicaţie de pe lângă Şcoala normală de fete „A. Şaguna“ din Sibiu, se publică concurs cu termen de 15 zile dela întâia apariţie în „Telegraful Român“.

Se cer următoarele condiţii:

1. Candidatele să fie de religie ortodoxă.

2. Să fie absolventă a Şcoalei normale de fete „A. Şaguna“ din Sibiu.

3. Să aibă capacitatea şi definitivatul cu media cel puţin opt.

Cererile însoţite de actele doveditoare se vor înainta Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu.

Sibiu, la 11 Octomvrie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

„In tot răul este şi un bine“

Inteligenţa noastră populară simplă, simplă dar adâncă şi plină de subtilitate, de multe ori reuşeşte să elaboreze adevăruri foarte aproape de evidenţă, să caracterizeze epoci şi stări psihologice cu mai multă abilitate decât mulţi psihologi sau istorici. Aşa, de pildă, proverbul „în tot răul este şi-un bine“, trece azi printr'o nouă şi temeinică verificare.

Intr'adevăr dacă astăzi pe sub ochii noştri se perindă evenimente cât mai cumplite, aceasta se întâmplă, parcă tocmai pentruca să vedem „binele pe care-l dorim, dar nu-l facem şi să ne dăm seama de răul în care perzistăm, trăim, şi pe care-l săvârşim“... Vremurile de azi atât de haotice şi care — de altfel — încep să încline către faza lor finală, ne evidenţiază clar adevărul că omul are posibilitarea optimă de a deveni, într'un moment dat „un Dumnezeu creat“, dar şi cea mai feroce şi mai bestială fiară.

N'avem nici un motiv să ne îndoim de binefacerile răului necesar de astăzi, căci acest rău constitue, prin tensiunea sa maximă, cea mai bună şi perfectă balanţă de verificare a echilibrului nostru intrinsec, atât de deplasat; acest rău e cel mai desăvârşit „samovar“ — ca să-i zic aşa — de constatare şi valorificare a „glutenului“ sufletului nostru. O redeşteptare a omului lăuntric nu era posibilă decât prin această gravă lovitură în poarta sufletului nostru; o curăţire a „vasului“ nostru, nu era cu putinţă decât prin valea lacrimilor scurse de suferinţele ce s'au abătut asupra tuturor. Acum e vremea reînoirilor, a primenirilor, a purificărilor. Acum apar sufletele tari, sufletele mari, nobile, cristaline şi neşovăitoare, şi tot acum pier îndoelnicii şi se năruie putreziciunea.

Nu-i mai puţin adevărat, apoi, că tot acum se fac cele mai mari eforturi pentru a afla metodele, cu un conţinut cât mai universal valabil, de coordonare şi guvernare a lumii, spre o cât mai durabilă pacificare a ei.

Interesant e de constatat însă, că toate aceste eforturi de refacere din temelii a lumii, nu sunt, aproape deloc, acomodate la adevăratele realităţi ale spiritului uman, şi se adresează exclusiv biologicului pur. Astfel neţinându-se seamă de caracterul dublu al fiinţei umane şi de complexitatea cerinţelor acestui caracter, atât „homo faber“ cât şi „homo aeconomicus“, zeii zilelor noastre, cu tendinţe de permanentizare şi în viitor, au ajuns, în unilateralitatea lor, să-şi asume o independenţă faţă de om, şi mai ales faţă de necesităţile sale spirituale. Spiritul a rămas în uitare, căci această independenţă poate forma nişte oameni-maşini, nişte mecanizaţi conduşi dela buton, sau mai bine zis, nişte îndobitociţi, dar la nici un caz nişte „oameni de omenie“ de care avem nevoe acum şi în viitor. Această dublă zeitate nu ne poate da oameni de carater, oameni cu conştiinţă fidelă; nu poate străpunge fibrele sufletului nostru pentru a-l putea înobilita, a-l face mai bun şi a-l ridica la adevărata lui realitate care este o continuă şi fervenţă ascensiune spirituală, ci ne fixează amândoi polii axei vieţii noastre pe pământ depărtându ne de Cer.

Toate aceste constatări, urmate de o cutremurare internă, nu sunt un bine al răului de azi?

Ceeace ne lipseşte azi, aceasta ne-o spune tot răul existent în prezent, este tocmai lipsa unei activităţi mai intense, spirituale; este absenţa unui pol al axei vieţii noastre în Cer; este lipsa de îmbold spre „homo creator“, „homo sapiens“.

Omul adevărat nu poate fi definit, decât ca fiinţă spirituală. A presta o activitate spirituală, pe lângă celelalte activităţi, printr'o viaţă de erou creştin, înseamnă a distruge animalul din noi şi a trezi eroul din noi. Adevărata mulţumire o simt numai acei, cari duc o viaţă de erou creştin, înseamnă trăirea în lumina Evangheliei care este răspunsul adevărat la bimilenara şi netăgăduita chemare a lui Iisus.

Iată încă un bine, — şi cel mai mare, mai necesar şi mai categoric — pe care răul de azi ni l-a oferit din nou: viaţă de erou creştin, certitudinea că eroismul creştin va deveni într'o zi unica soluţie a problemelor vieţii, şi garanţia unei pacificări durabile a umanităţii.

Avram Petric
teolog

Colonia grecească
din capitală serbează eliberarea Greciei

Bucureşti 21 — Mâine Duminecă 22 l. c., colonia grecească din Bucureşti prăznuieşte eliberarea Greciei de sub jugul german. Un serviciu divin va fi săvârşit la biserica grecească.

Trecând
frontiera ungară...

In marşul spre capitala Ungariei, raportează un corespondent de războiu, în drumul nostru spre pusta maghiară, coloane lungi de prizonieri unguri, cu feţele posomorâte şi privind duşmăneşte spre bravii noştri ostaşi, ne dădeau să înţelegem, că armata ungară este pe fugă şi că marea nedreptate ce ni s'a făcut la Viena în 1940, în curând va rămânea o tristă amintire... Trecem graniţa ungară. Strigăte de *ura;* însoţesc tropotul cailor, sgomotul afetelor de tun, şi văzduhul este plin de cea mai curată însufleţire. Inaintăm tot mai adânc în pustă. Semnele luptelor ce s'au dat cu înverşunare şi s'au saldat în victoria armatelor rusoromâne, ne fac să înţelem simbolicul pas ce-l facem. Ostaşii strigă în cor când se întâlnesc: „*La Budapesta, fraţilor!*“ după grofii cari ni-au supt sângele Ardealului... Şi strigătul pătrunde ca cea mai îndreptăţită poruncă. Trecem prin sate, cu urmele încă deschise ale războiului. Lumea, care a rămas pe loc, aclamă pe ostaşi gata de orce ajutor... Unii, copii şi bătrâni, cer pâne... Le-am dat, în marginile posibilităţii, cu toată bunăvoinţa... Se aude rar bătaia tunurilor. Ostaşii abia aşteaptă să fie cât mai repede în linia primă... Şi marşul năvalnic spre Budapesta continuă cu toată fiinţa şi cu tot entuziasmul nostru tineresc...

P. Sf. Episcop Nicolae Colan

s'a înapoiat la Cluj

Sibiu 21 — Azi dimineaţă, P. Sf. Sa Nicolae Colan, *Episcopul Vadului, Feleacului şi Clujului, s'a înapoiat la reşedinţa Sa din capitala desrobită a Transilvaniei. De astă dată, altfel decum venise — adică* fără paşaport.

P. Sf. Sa sosise în ţara liberă exact acum două luni (21 Aug. a. c.)

Incă în cursul lunii Mai a. c. făcuse pregătirile trebuincioase în vederea obţinerii paşaportului. Intenţiona să facă vizitaţii canonice ca şi alte dăţi, parohiilor din Vicariatul ortodox român al Albei-Iulia, cari aparţin Episcopiei Clujului, să lucreze cu Consiliul vicarial şi să cerceteze pe I. P. Sf. Mitropolit Nicolae *al Ardealului.*

Sosirea în ţară a P. Sf. Sale, cum ne scrisese încă din primăvară, trebuia să se producă cel mai târziu la 15 Iulie a. c. Inaltul ierarh îşi întocmise programul aşa fel încât pe data de 15 August a. c. să poată lua parte la îndătinatul pelerinaj dela sf. Mânăstire Rohia din Ardealul de Nord. Autorităţile maghiare au amânat mereu eliberarea paşaportului, aşa încât P. Sf. Sa n'a putut pleca spre ţară decât în 21 August a. c.

Evenimentele dela 23 August a. c., l-au găsit la sf. Mânăstire Brâncoveanu dela Sâmbăta de sus, ca oaspe al I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae.

Il însoţim cu cele mai bune gânduri pe drumul vechei Sale apostolii în ţara eliberată — şi cu netrecătoare recunoştinţă pentru tot ajutorul pe care ni l-a dat la editarea „Telegrafului Român", dela transformarea sa în cotidian şi până'n ziua plecării.

Vitrina cărţii

Carte de Rugăciuni

tipărită cu binecuvântarea Inalt Prea Sfinţitului Arhiepiscop şi Mitropolit NICOLAE al Ardealului. Ediţia a II-a. Sibiu, Tiparul Tipografiei Arhidiecezane 1944.

Ediţia I-a a acestei Cărţi de Rugăciuni, apărută în 1935, epuizându-se curând, în anul acesta s'a procedat la retipărirea ei.

Cartea de Rugăciuni are, şi de astă dată, două ediţii: una *pentru tineret*, şi alta *bogată*, pentu toţi dreptcredincioşii creştini.

Ediţia pentru tineret, legată, costă 150 Lei exemplarul.

Ediţia bogată (XXXVII + 288 pagini), tipărită pe hârtie specială şi înzestrată cu număroase iconiţe în tuş şi culori, executate de maestrul Anastasie Demian, precum şi cu cântări bisericeşti pe note, costă 500 Lei exemplarul legat fin în pânză, cu copertă aurită.

Comenzi: la Consiliul arhiepiscopesc ort. rom., Sibiu, str. Mitropoliei 32.

Colete poştale pentru Galaţi

Bucureşti 21 — Direcţiunea generală PTT face cunoscut că începând de ieri se primesc colete poştale cu destinaţia Galaţi.

Bibliografie

Două studii de actualitate

Unul este: Incercare asupra spiritului românesc de Şt. Bârsănescu [Ethos 1944 Nr. 2—3 p. 167 - 196].

După ce ne arată că spiritul etnic constă în ansamblul năzuinţelor după valori, autorul îşi precizează obiectul studiului său formulând următoarele întrebări: Ce fel de tensiune după valorile culturale probează Românul? Cum trăeşte el valorile culturale? Care e receptivitatea lui pentru valori, adică în ce chip se deschide el pentru a le asimila şi creia?

In încercarea de a răspunde la aceste întrebări, d-l Bârsănescu se foloseşte de metoda psihologiei culturii. In ce constă această metodă? In examinarea, pentru precizarea esenţii spiritului nostru etnic, nu a Românului de grămadă, ci a acelor exemplare ajunse în situaţia de a se bucura „de plenitudinea şi frumuseţea maximă a desvoltării lor".

Lăsând cititorului plăcerea de a parcurge singur interesantele expuneri ale autorului, subliniem, aci, doar încheierile la cari d sa ajunge.

In general — scrie dl profesor — spiritul românesc vădeşte o tensiune puternică pentru a realiza multe valori, printr'o creaţie plină de febrilitate, dar discontinuă şi multilaterală.

In trăirea valorilor, spiritul românesc se destăinue ca fiind dominat de o adâncă dispoziţie lirică, fapt care-l arată capabil de o bogată viaţă efectivă şi, eo ipso, idealistă, generoasă.

Ce priveşte modul în care spiritul românesc se deschide pentru asimilarea şi crearea de valori, autorul ajunge la încheerea că acest spirit e imboldit la creaţie numai „prin luarea de contact cu o cultură mare... în cadrul unei şcoli de disciplină a muncii şi într'un regim de libertate naţională".—

Al doilea studiu intitulat: *Sufletul românesc*, este al d-lui Ion. F. Buricescu [publ. în edit. Casa Şcoalelor Buc. 1944 p. 480].

Imbinând documentarea ştiinţifică, cu intuiţia sănătoasă, d-l Buricescu izbuteşte să descifreze şi să pună în lumină cele mai caracteristice trăsături ale sufletului românesc.

Tradiţionalism, ospitalitate desinteresată, toleranţă, sobrietate, echilibru, religiozitate calmă, dârzenie, spirit politic, hărnicie desfăşurată în ritm inegal, — iată tot atâtea constante ale vieţii mâneşti puse în relief cu remarcabila vigoare, de către un om deprins să spună adevărul chiar şi atunci când amorul propriu i-ar interzice.—

Două sunt notele, cari dau o vie actualitate studiilor acum pomenite.

Şi unul şi celălalt sunt străbătute de un reconfortant suflu de încredere în potenţialul spiritual al neamului românesc.

Amândouă ne dau premisele dela cari trebue să pornească orice pedagogie românească, orice încercare de reformă a vieţii naţionale.

Drept aceea ne îngăduim să le recomandăm atât celor ce-au căzut sau sunt pe cale să cadă în ispita îndoelii cu privire la ziua de mâine, cât şi mai ales celor ce au sau cred că au misiunea de a forma un nou om român şi o nouă comunitate naţională.

Mersul războiului

Şi la sfârsitul acestei săptămâni, potrivit ultimelor informaţiuni, Germanii se arată victorioşi pe toate fronturile.

Astfel, în Prusia Orientală şi în Polonia, ei excelează prin retrageri pe poziţii mai 'nainte stabilite.

In Cehoslovacia, au „cedat" trecătorile din munţi. Nu de alta, dar prin ele trebuia să treacă cineva. Pentru asta sunt doar trecători! Nemţii le-au „trecut" în retragere, iar Ruşii în înaintare. Deşi pe aceeaş direcţie, cele două mişcări au sensuri diferite. Curios! Chiar şi trecătorilor le-a reuşit să treacă dintr'o mână în alta.

In Transilvania de Nord, Germanii şi Ungurii au mare noroc... cu fuga. Drumurile fiind însă cam înguste, cei doi aliaţi grăbesc spre pustă. Odată ajunşi acolo, de bună seamă, fuga le va fi mai lesnicioasă.

In Ungaria, lucrurile merg şi mai bine. Liniste peste tot. Impuşcăturile nu se aud chiar în fiecare cătun. Solidaritatea naţională i-a strâns pe toţi Ungurii în'trun mănunchiu. Aşa fiind, nu trebuie să se caute prea mult ca să-şi scoată reciproc ochii. Grofii stau în sălaşurile lor şi ascultă, liniştiţi şi ei, tarafuri ţigăneşti ce aduc tare bine a rafală de mitralieră.

Până mai una alta, ci-că la Budapesta ar fi poposit chiar Himmler. Ungurii plâng de bucurie. Asta o fi, probabil, pricina ploilor din ultimele zile.

In Jugoslavia, Nemţii sunt pe punctul să piardă Belgradul. Lucrul este însă fără importanţă, mai ales dacă socotim că o capitală nu-i... „un cap de ţară!"

In Balcani şi în Italia, Germanii mărşăluiesc potrivit cu strategia racului. Pe frontul din Apus situaţia le este tot favorabilă. Au mai reuşit chiar să piardă câteva oraşe. Intre acestea, Aachen ul este candidat la trecerea în altă lume... a amintirilor.

In urma ultimelor măsuri luate de Göbbels şi Himmler, populaţia între 16—60 de ani este pusă pe picior de luptă şi postată cam la periferiile Germaniei. Colea către Crăciun, dacă „înaintează" în ritmul arătat mai sus, oastea germană şi toţi cei care o sprijinesc pot nădăjdui chiar şi cucerirea Berlinului.

Obs. militar

Colectarea pieilor crude

Bucureşti 21 — Ministerul Finanţelor face cunoscut că Legea din 22 Decemvrie 1942, privitoare la colectarea pieilor crude, nu a fost abrogată.

Pieile crude trebue predate, ca şi până acum, a doua zi după tăiere.

Invăţătura zilei

Cel ce crede întru mine, precum a zis scriptura, râuri de apă vie vor curge din pântecele lui

Ioan 7, 38

CALENDAR CREŞTIN

Biserica ortodoxă prăznueşte:
Duminecă 22 Oct. — P. Averchie
Luni 23 Oct. — Ap. Iacob fr. D.

Serviciu religios

In Catedrala mitropolitană din Sibiu

In fiecare zi dimineaţa la ora 6½ Utrenie şi în continuare *Sfânta Liturghie*. In fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie *„Acatistul Maicii Domnului"*.

***In Dumineci şi Sărbători* dimineaţa la ora 8½ Utrenia, în continuare la ora 9½ Sfânta Liturghie. La liturghie cântă „Corul catedralei", sub conducerea profesorului Gheorghe Şoima.**

***Duminecă în 22 Octomvrie 1944*, servesc: Cons. Ieronim Grovu, Aurel Nanu şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Ioan Circov şi cons. Alex. Popa. *Predică: cons. Aurel Nanu.* — La Oastea Domnului predică: *preotul Dr. Corneliu Sârbu* dela parohia Sibiu-Treistejari.**

Joi în 26 Octomvrie 1944, la Sfântul Mucenic Dumitru*, servesc: Prot. stavr. Dr. Dumitru Stăniloae, prof. Dr. Nicolae Terchilă, Dr. Nicolae Neaga Dr. Liviu Stan, Dr. Teodor Bodogae, duhovnicul Nicodim Belea şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu, prof. Dr. Grigorie T. Marcu şi Dr. Emilian Vasilescu. *Predică: Prof. Dr. Grigorie T. Marcu.* — La Oastea Domnului predică: *duhovnicul Nicodim Belea.

LOCALE

Direcţiunea liceului „Gheorghe Lazăr" din Sibiu, aduce la cunoştinţa celor interesaţi, în deosebi elevilor evrei, că a fixat o nouă sesiune extra ordinară pentru examene ce se vor ţinea după cum urmează:

Examene particulare ses. II, 25—30 Octomvrie 1944,

Examene particulare integrale (ses. I şi a II) 20—30 Octomvrie 1944; examenele de admitere în clasa I-a la 25 Octomvrie 1944; examene de admitere în clasa V-a la 30 Octomvrie 1944; examene de corigenţă la 30 Octomvrie 1944 elevii evrei, iar ceilaţi evrei dela 20—30 Octomvrie. Informaţiuni şi detalii la direcţiune.

Direcţiunea

FARMACIILE DE SERVICIU

Sâmbătă 21 Oct. Müler Eric str. Regele Ferdinand 10
Duminecă 22 Oct. Timal Siegfried str. Turnului 18

POŞTA REDACŢIEI

Pr. *I. I.* în *Bl.* Este „incompetentă", în adevăr. Nici „rectificările" n'ar putea să ajute în acest caz.

Anunţ

S'a observat că zilnic unii cetăţeni sau comitete de partide se prezintă cu cereri la Prefectura judeţului Sibiu, prin care solicită să li se acorde spre folosire bunuri rămase dela supuşii germani sau care au aparţinut Grupului Etnic German disolvat.

Se atrage atenţiunea ca pe viitor astfel de cereri nu se mai primesc. Guvernul va stabili condiţiunile şi formele legale pentru lichidarea acestor bunuri care de drept revin Statului şi nicidecum particularilor.

Sibiu, 19 Oct. 1944.

Prefectul Judeţului Sibiu:
General Gh. Lipovan

IN CURÂND APARE

† Nicolae
Mitropolitul Ardealului

Mântuește Doamne poporul tău

Cuvântări - - Discursuri - - Pastorale

Cartea prezenței ardelenești în vâltoarea anilor de sbucium 1938—1944

Demersul Guvernului român în favoarea deținuților noștri politici din Ungaria

București 21 — Guvernul regal al României a intervenit pe lângă ministrul Elveției la București, rugându-l să comunice guvernului ungar următoarele:

I. In 4 Octomvrie a. c. Guvernul regal al României a cerut guvernului maghiar să pună în libertate pe fruntașii vieții românești din Ardealul de Nord, deținuți de către autoritățile maghiare. In caz contrar, Guvernul român arăta că se va vedea nevoit să recurgă la măsuri similare față de fruntașii maghiari din România.

Demersul privea pe dnii Prof. univ. Dr. Emil Hațieganu și avocat Aurel Socol, despre cari s'a aflat că sunt deținuți cu domiciliu forțat la sediul episcopiei romano-catolice din orașul Györ.

Cum guvernul maghiar nu a înțeles să dea urmare acestui averstiment, Guvernul român a dispus deținerea contelui Valentin Bethlen și a altor trei fruntași maghiari din România.

Guvernul maghiar este înștiințat, pentru ultima oară, că dacă dnii Emil Hațieganu și Aurel Socol nu sunt puși imediat în libertate, va aviza asupra altor măsuri.

II. Guvernul regal al României, credincios promisiunii făcute de mai multă vreme, nu a dat curs sentințelor de condamnare la moarte a supușilor români de origine etnică maghiară, cari s'au făcut vinovați de dezertare, spionaj și necredință față de Statul român.

El așteaptă ca guvernul maghiar să procedeze la fel față de Românii din Ardealul de Nord, deținuți și condamnați la pedeapsa capitală pentru nesupunere, dezertare din armată și din companiile de lucru, ș. a.

Ofensivă sovietică în Cehoslovacia

Moscova 21 — Prin forțarea trecătorilor din Carpații pădurоși, trupele sovietice sunt în situația de-a executa o amplă manevră de încercuire a forțelor germano-maghiare cari mai rezistă încă în pusta Ungariei. Aceste forțe sunt amenințate atât din spre Sud, cât și dinspre Nord, de către trupele sovietice, române și jugoslave cari înaintează din Cehoslovacia, Transilvania și Jugoslavia.

Nr. 9208/1944 Școl.

Anunț

Școlile primare și au început activitatea. Preoții cateheți trebue să pornească și ei la muncă. Pentru aceasta, însă, au trebuință de manuale de Religie.

Consiliul nostru arhiepiscopesc are în depozit în număr îndestulător de manuale de Religie pentru toate clasele primare și supraprimare. (I—IV și V—VII).

Să nu rămână niciun elev fără carte de Religie.

P. C. protopopi vor comanda urgent manuale de Religie pentru toate parohiile.

Prețurile rămân aceleași.

Sibiu, 20 Octomvrie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Sfârșitul orașului Aachen

Londra 21 — Trupele americane ale Armatei întâia au ocupat în întregime orașul Aachen, făcând peste zece mii de prizonieri.

Orașul este complet distrus.

Fără de nici o considerație față de populația civilă, artileria grea germană trage acum asupra ruinelor orașului.

Chemare

Pentru continuarea activității muzicale, — care a făcut întotdeauna cinste orașului Sibiu — și spre a fi la înălțimea evenimentelor mari prin cari trece acum omenirea:

Invităm pe toți cari cultivă nobila artă a Muzicei (instrumentiști: profesioniști și amatori, — femei și bărbați, din toate păturile sociale și indiferent de naționalitate) a se prezenta începând cu ziua de Luni 23 Octomvrie 1944, între orele 12—1 și 5—7, în strada General Moșoiu Nr. 2, pentru „Inscriere", urmând a înființa Orchestra Filarmonică a orașului nostru.

In numele Comitetului de Inițiativă:

Prof. Cpt. Nicolae R. Ioan
Șeful muzicei Militare
Membru în Societ. Compozitorilor Români

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în 20 Octomvrie:

Trupele române în legătură cu trupele sovietice reușind să treacă peste munții Făget, ultima barieră către granița de Nord-Vest a Transilvaniei a fost înfrântă.

Avangărzile noastre, în plină înaintare se găsesc numai la câțiva kilometri de Satu-Mare și Careii Mari.

Frontul din Balcani

Londra 21 — Dupăce a cucerit Belgradul, armata roșie efectuiază acum noui înaintări în nordul capitalei Jugoslaviei

Căderea Belgradului a fost sărbătorită azi noapte prin 24 salve din 320 tunuri.

Unități navale au sprijinit dinspre Dunăre atacul asupra Belgradului.

In Belgrad au fost omorâți în cursul zilei de ieri 1000 nemți și au fost făcuți 8000 prizonieri.

Forțele Mareșalului Tito stăpânesc toate ieșirile din Belgrad, până la portul Dubrovnic, care a fost deasemenea eliberat.

Frontul din Răsărit

In Prusia Orientală trupele sovietice atacă puternic. Inaintarea în pusta ungară continuă. In celelalte sectoare activitate redusă.

Frontul din Apus

Londra 21 — Orașul Aachen a fost complet ocupat. Este primul oraș german care cade în mâinile aliaților. Până acum s'au putut număra 10.000 prizonieri.

In Olanda, trupele britanice și canadiene au realizat succese la Nord de Anvers și în punga dela Breschen. De asemenea în regiunea dintre Rosenthal și Breda.

In Italia, aliații au cucerit orașul Cesano.

Bombardiere grele, pornind de pe baze din Italia, au atacat obiective la Regensburg, München, în Cehoslovacia și în Italia de Nord.

Londra 21 — Franța va fi împărțită în zone militare: o zonă în interior și una de Vest. Zona de Vest va fi sub controlul guvernului francez.

Haosul din Ungaria

Haosul din Ungaria crește pe zi ce trece. Funcționarii și-au părăsit posturile. La căile ferate, grevele și actele de sabotaj iau proporții primejdioase.

Ferencz Szállassy, „regentul" nazist al Ungariei, a cerut personalului dela căile ferate să se prezinte imediat la șeful stației celei mai apropiate, pentru a primi ordine.

Simptome de disperare hitleristă

New-York 21 — Comentând recentul decret de mobilizare totală dat de Hitler, cercurile americane văd în el unul din simptomele disperării naziste.

Oricât de mult s'ar mai svârcoli dictatorul german și ciracii săi Himmler și Goebbels — spun cercurile americane — invadarea Germaniei de către forțele Națiunilor Unite nu va mai putea fi împiedecată.

Luptele din Arhipelagul Filipinelor

Washington 21 — Trupele generalului Mac Arthur, debarcate în insulele Filipine, își lărgesc capetele de pod. Puternice forțe americane de infanterie și blindate sunt debarcate pe sol fără contenire. Trupele japoneze au fost despărțite în două părți.

Americanii garantează Filipinelor independența deplină.

Operațiunile de debarcare din insulele Filipine au dus trupele americane la 700 mile distanță de iusula Formosa și la 850 mile de China ocupată de Japonezi.

Ultima oră

Lupta pentru Careii Mari și Satul Mare a început, armatele ruso-române desfășurându-și ofensiva spre N. și N.-V.

Agenția Reuter anunță că legația ungară din Ankara rămâne credincioasă regentului Horthy.

Mareșalul Stalin a adresat armatei două ordine de zi privitoare la căderea Belgradului și Debreținului.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL CXII — SIBIU, Narţi 24 Octomvrie 1944 — **Exemplarul Lei 7.—** — Nr. 76

Telegraful Român

Organ naţional-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, auto rit şi străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole şi corespodenţe se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Sufletul muncitorului

Rar stă cineva să reflecteze asupra însuşirilor alese ale sufletului omului muncitor, ca să-şi dea seama de tot ce distinge acest suflet de al oamenilor cari nu sunt încovoiaţi cu toată seriozitatea asupra lucrurilor în fiecare zi. Dar toţi câţi am răsărit dintr'o casă de plugar, sau de meseriaş, sau de muncitor, ori avem printre ei cunoscuţi cu cari petrecem adeseori momente mai intime, păstrăm o amintire reconfortantă, neprecizată în noţiuni despre aceste clipe de comuniune cu ei.

Să stăm deci puţin şi să căutăm să definim impresiile acestea întăritoare pe cari ni le lasă omul muncitor în clipele de intimă apropiere şi convorbire.

Sufletul lui e ca şi mâna lui care ţi-o strânge pe-a ta: robust, sincer, cald, gata oricând să te ajute la nevoie. In el nu sunt şerpuirile, ascunzişurile, scepticismele, blazările, egoismele fără scrupul ale oamenilor „fini". Cei ce am fost copii ai oamenilor muncitori, nu mai putem uita clipele în cari am simţit ocrotirea caldă, vânjoasă, sigură a părinţilor sau a pretinilor lor. Omul muncitor se dărueşte întreg pentru copilul său, pentru semenul care-i cere ajutor. Mila lui se revarsă neînjumătăţită, sentimentală ca a unui copil, dar puternică la ajutorare, ca a unui leu

Cu omul „fin" sau „rafinat" [a se lua aminte la sensul pejorativ ce l-a luat acest cuvânt, care după rădăcina lui ar fi să însemne un suflet subţiat], niciodată nu te simţi cu un pretin sincer, cu un sprijin de nădejde, cu un suflet deschis în întregime. O fi el interesant, complex [când este cu adevărat!], dar aceste complexităţi se traduc în graiu mai direct de cele mai multe ori ca laşităţi, ca lupte între veleitatea de-a ajuta şi egoismul care covârşeşte până la urmă, ca chinuri interioare tocmai prin faptul că ideologic preponderează în el binele, dar efectiv, practic, domină răul.

Sufletul omului muncitor e în mod precumpănitor brăzdat de o singură linie în general bună. El vede partea bună în tot ce i se spune. De aceea ca un copil nevinovat, se şi lasă uşor antrenat de un program, de o propagandă, care îi vorbeşte de dreptate, de promovarea binelui între oameni. Şi chiar dacă uneori acţiunile cărora le dă sprijinul, aduc şi rău, el a lucrat şi a luptat bine intenţionat.

De sufletul acesta să ne apropiem, fraţi întru slujirea Domnului Hristos, nu numai cu încredere, ci chiar cu o tragere de inimă deosebită. Căci de lângă un muncitor niciodată nu pleci ca de lângă un teren bătătorit, sau măturat de toate furtunile, în care arunci sămânţa în zadar. De lângă sufletul lui nu pleci niciodată descurajat, fără rod pe urma ostenelilor. Munca ta sufletească lângă muncitor nu e niciodată zadarnică

El nu rămâne rece, sceptic, inept, molâu. El ţi se deschide repede, întreg, absorbindu-ţi cuvântul bun şi dragostea. Şi dacă te-ai apropiat de el cu adevărat şi ţi l-ai apropiat sufleteşte, să ştii că ai pe cineva lângă tine care merge, pentru tine şi pentru credinţa ce i-ai sădit-o, până în pânzele albe.

Nu ştiu cum, dar simt că atmosfera evanghelică numai lângă sufletul muncitorului se poate înfăptui, plină, sinceră, duioasă, în ravărsare de valuri, aşa cum e ea.

Prin lumea muncitoare a curs valul Evangheliei în omenire şi epocile de învălvorare a creştinismului au coincis cu epocile de apropiere a propovăduitorilor lui de această lume, precum invers, clorotizarea Evangheliei a coincis cu depărtarea de popor şi cu gravitaţia spre păturile cele „fine".

D. Stăniloae

IN CURÂND APARE

† Nicolae
Mitropolitul Ardealului

Mântuește Doamne poporul tău

Cuvântări -- Discursuri -- Pastorale

Cartea prezenţei ardeleneşti in vâltoarea anilor de sbucium 1938—1944

Praznicul desrobirii Ardealului

Bucureşti 23 — Guvernul a hotărât ca desrobirea Ardealului de sub jugul maghiar să fie sărbătorită de intreaga suflare românească JOI 26 Octomvrie, la praznicul de pomenire al Sfântului marelui mucenic Dimitrie.

Se speră că până la acea dată Transilvania va fi în intregime eliberată.

Inaintarea trupelor sovietice spre Viena

Din Prusia Orientală şi până în Sudul Jugoslaviei, armatele lui Hitler se află în retragere pe un front a cărui intindere este de peste 1500 km.

La Sud de Budapesta se dau grele lupte de mari masse armate.

In ciuda condiţiunilor atmosferice înrăutăţite, Mareşalii U. R. S. S. Malinovski şi Tolbuchin — după ce au lăsat în urmă Dobriţinul şi Belgradul — înaintează spre Viena.

Intrarea masivă a trupelor sovietice în Cehoslovacia, ca şi înaintarea spre Satu-mare, situat la 90 de km. Nord-Est de Dobriţin, a dat peste cap dispozitivul defensiv germano-maghiar din Ungaria. In Nord, forţele sovietice au ajuns la Tilsit.

Campania electorală în U. S. A.

Washington 23. — In plin războiu, campania electorală, pentru suprema magistratură a Statelor unite ale Americei, continuă cu intensitate crescândă.

Săptămâna trecută au luat cuvântul, în faţa alegătorilor din diferite circumscripţii, Preşedintele Roosevelt şi Vicepreşedintele U. S. A. dl Henry Wallace [conservatori], precum şi dl Thomas Dewey, candidatul partidului republican.

„Ziua economiei"

Bucureşti 23 — „Ziua economiei" a fost fixată pe data de 31 Octomvrie a. c.

Toţi copiii ce se vor naşte în aceea zi, vor primi din partea CEC câte un libel cu o depunere simbolică.

După ocuparea Belgradului

Trecând în vedere foloasele pentru aliaţi ale cuceririi Belgradului, corespondentul din Moscova al agenţiei Reuter spune că poarta spre Budapesta şi Viena e deacum aproape deschisă. Cei 10.000 morţi şi 9000 prizonieri pierduţi de Nemţi în luptele pentru Belgrad n'au putut opri iureşul trupelor sârbe şi ruseşti, cari, după ce au înconjurat capitala din 3 părţi, au intrat cu motorizatele în oraş, dezorganizând pe inamic şi nimicindu-le orice rezistenţă în ziua de 20 Oct. Nemţii spun că frontul lor s'a repliat la Vest de Belgrad, dar nu vedem cum se mai pot ei salva câtă vreme ieşirea la Adriatica e închisă din Peloponez până la Nord de Muntenegru. Singura salvare e retragerea celor din Nordul Sârbiei până mai e vreme. Sârbii sunt doar la 5 km. de Zagreb!

Oraşul Kraguevaţ [100 km. sud de Belgrad] în care Germanii au ucis 6000 civili ca represalii pentru omorârea câtorva soldaţi nemţi, e acum iar sârbesc.

Epilog la Aachen

Londra 23. — Dela Marele Cartier aliat al Generalului Eisenhower se anunţă că comandantul german al forţei Aachen a predat trupelor americane rămăşiţele formaţiilor sale.

Atentat asupra lui Szallassy?

Ankara 22 — Cercurile informate din Suedia află că noul şef de stat ungar Fr. Szallassy nu mai poate stăpâni situaţia din Ungaria.

Zilele acestea el a şi fost victima unui atentat neisbutit pe deplin.

Invățătura zilei

Eu lumină am venit în lume, ca tot cel ce crede în mine să nu rămâie în întunerec.

Ioan 12, 46

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Marți 24 Oct. — M. Areta
Mercuri 25 Oct. — M. Marcian

Preoți cu crucea'n frunte

COMAN BACA

O întâlnire la Iași în 1918

Noemvrie 1918.

Toamnă târzie în Moldova. Și adieri de desprimăvărare în duh dincoace de munți.

Guvernul Regatului României, sălășluit vremelnic în capitala Moldovei, de unde dirija lupta de alungare a cotropitorilor pământului românesc — luptă ce a culminat în legendarul efort de arme dela Mărăști, Mărășești și Oituz — făcea preparativele trebuincioase în vederea ocupării militare a Transilvaniei. Solul Românilor din Ardeal, profesorul de Teologie dela Seminarul „Andreian" din Sibiu, Dr. Nicolae Bălan, abia sosise la Iași cu știri proaspete și exacte, pentru Rege și factorii de răspundere, privitoare la evoluția evenimentelor dela noi, la așteptările înfrigurate ale poporului și la acțiunea intelectualilor constituiți în comitete naționale de eliberare.

La hotelul unde trăsese profesorul Nicolae Bălan, era un adevărat pelerinaj. Întâlnirile cu fruntașii vieții politice din România mică alternau cu vizitele refugiaților ardeleni, cari veniau să afle știri de-acasă.

Intr'una din zile, apăru acolo o romăncă în port veritabil săliștenesc. Purta de mână doi copii, o fetiță și un băiat.

— Părintele Coman Baca s'a înapoiat cu bine acasă. Intr'una din Duminecile trecute am fost la sf. Liturghie în Poplaca, iar după aceea am vorbit amândoi poporului, care se adunase în număr mare, — îi spuse profesorul Nicolae Bălan.

— Domnule Profesor, soțul meu trăiește cu adevărat?

Nu-i venea să creadă. O podidise plânsul. Trei ani de zile zăcuse parohul nostru din Poplaca în temnițele ungurești. Fusese acuzat de spionaj și în urma unui proces senzațional, condamnat la moarte prin ștreang, împreună cu alți preoți și intelectuali români din Ardeal.

*

Intr'una din serile trecute, în grădina Reședinței Sale, I. P. Sf. Mitropolit Nicolae al Ardealului mi-a povestit mișcătorul episod al întâlnirii la Iași cu maica preotească din Poplaca Sibiului, care luase drumul pribegiei după ce părintele Coman Baca fusese arestat și osândit la moarte.

Pătimirea sa răscumpărătoare o vom rememora cu alt prilej.

GRIG

Chemare

Pentru continuarea activității muzicale, — care a făcut întotdeauna cinste orașului Sibiu — și spre a fi la înălțimea evenimentelor mari prin cari trece acum omenirea:

Invităm pe toți cari cultivă nobila artă a Muzicei (instrumentiști: profesioniști și amatori, — femei și bărbați, din toate păturile sociale și indiferent de naționalitate) a se prezenta începând cu ziua de Luni 23 Octomvrie 1944, între orele 12—1 și 5—7, în strada General Moșoiu Nr. 2, pentru „înscriere", urmând a înființa Orchestra Filarmonică a orașului nostru.

In numele Comitetului de Inițiativă:

Prof. Cpt. Nicolae R. Ioan
Șeful muzicei Militare
Membru în Societ. Compozitorilor Români

Din Ardealul desrobit

Ne scrie preotul din Comolău

Păr. Ioan Rauca din Comolău [jud. Treiscaune], raportează Prea Veneratului Consiliu arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu, printre altele următoarele:

In noaptea de 13 Sept. 1940, un grup de unguri veniți din com. Recl, sat vecin, s'au asociat cu ungurii din com. Comolău și după ce-au spart ușa bisericii au adunat strănile în mijlocul ei și cu pae le-au dat foc. Acest incendiu n'a putut nimici clădirea bisericii până în temelie căci au rămas zidurile integre și o parte din acoperiș, însă impracticabil. Consiliul comunal sub președinția preotului reformat *Ferenț Iosif* a hotărât demolarea bisericii cu prestație comunală. Acest plan nu le-au reușit căci n'a participat nimeni. Preotul care avea nevoie de materialul bisericii pentru a-și termina casa parohială reformată totuși o dărâmă cu ajutorul a 10 unguri dându-le jumătate din material pentru oboseală. Materialul rămas l-au pus în licitație publică cumpărându-l biserica reformată pentru suma de 135 (una sută treiceci și cinci) pengö fără să se știe unde s'au vărsat acești bani. La această licitație românii n'au avut voie să participe.

In prezent din bisericâ nu mai este decât doar locul unde a fost clădită și înfrumusețată cu atâta muncă și jertfă din partea acestor români.

Obiectele sfinte au fost luate cu mine în refugiu afară de un patrafir pe care l-am găsit sdrențuit. De asemenea Trlodul și un Mineiu le-am găsit rupte. Registru de cassă, Matricola botezaților, a morților, registru de cununii, al buneiinvoiri și ștampila parohială, au fost ridicate dela epitropul bisericii și nici până în ziua de astăzi n'am putut da de urma lor.

In ceea ce privește averea parohială vă fac cunoscut următoarele:

Dupăce credincioșii bisericii noastre au fost forțați să treacă la religia reformată, averea parohială formată din 31 jug. pământ arabil dinainte de războiul mondial, iar 1 jug. din reforma agrară a fost administrat de Bernald Győző din com. Angheluș, însărcinat al prefecturii Treiscaune. Banii rezultați timp de trei ani 1941—1943 au fost predați prefecturii din Sf. Gheorghe fără să știm ce destinație au luat mai departe. Este de observat că aceste arânzi n'au fost predate episcopiei de Cluj, după cum afirmă preotul Petruț... din Sf. Gheorghe. Arânzile pe anul 1944 au fost încassate în parte și se găsesc la dl Bernald Győző, urmând ca în termenul cel mai scurt să-și dea socoteala.

Biserica ort. rom. Comolău în afară de pământul arabil mai posedă și 32 jug. pădure. Din ordinul prefecturii de Treiscaune în anul 1943 s'a executat o tăiere din care a rezultat circa 26 stânjini de lemne distribuiți la primăriile și școlile din com. Comolău și Sântion-lunca.

Este de observat că pământul bisericii a fost expropriat în anul 1943 de Statul maghiar, la propunerea comitetului comunal și la insistența preotului reformat. Scopul acestei exproprieri a fost scoaterea satului din groapă și stabilirea lui sus pe deal. In vederea acestui fapt au împărțit pământul în 98 loturi de case, dintre cari 90 s'au distribuit ungurilor iar 8 la români. Prețul exproprierii a fost de 18000 pengö, însă episcopia Clujului a refuzat categoric primirea acestor sume.

Astăzi pământul Bis. ort. rom. format din două loturi, unul de 16 jug., iar altul de 15 jug., având la mijloc pământul bisericii reformate de circa 20 jug. neatins, se găsește împărțit și cu mare greutate își poate reveni pentru agricultură.

Casa parohială se găsește în condițiuni bune.

Credincioșii bisericii noastre timp de patru ani au fost batjocoriți, bătuți, boicotați, gospodăriile lor devastate în deosebi în primele trei săptămâni de ocupație maghiară, pentruca în cele din urmă să fie *forțați să treacă la religia reformată absolut toți.* Odată cu descinderea mea în mijlocul lor, toți au revenit la vechea religie, cu mare dragoste.

Atâta timp cât este vorba de doleanțelor lor, pot afirma că nu doresc alceva decât ca acei barbari cari le-au ars și dărâmat biserica să le-o clădească din nou și să fie pedepsiți după merit. Totodată nu admit sub nici o condițiune primirea acelora în sânul bisericii noastre.

In ajutorul victimelor războiului

București 23 — Toți accidentații de război din cadrele Apărării Pasive, luptători împotriva parașutiștilor, ș. a., au fost asimilați cu invalizii.

Cei vizați, sunt îndrumați să-și ceară drepturile conferite prin lege.

Germani refugiați

In curs numai de 24 de ore au intrat în Elveția peste 25 de mii de refugiați din Germania. Din cauza aceasta guvernul elvețian a anunțat, că de aici încolo nu mai permite intrarea nici unui refugiat pe teritorul Elveției.

Alte țări neutre au făcut la fel.

Trupele ruseşti au trecut Dunărea

Moscova 22 — Inaintând spre Vest, trupele ruseşti au curățat în sudul pustei maghiare tot spațiul dintre Tisa şi Dunăre, ocupând pe malul vestic al Dunării orașul Baia.

Comunicat venit la timp

Comandamentul Corpului 6 Teritorial, Sibiu, a dat, pe ziua de 18 l. c., un comunicat în care dispune ca, începând din această zi, circulația pe străzi, în orele admise prin ordonanțe, se face numai în interesul lucrului sau nevoilor gospodărești.

Plimbăreții găsiți fără rost pe străzi, vor fi înscriși la muncă de folos obștesc, iar militarii vor fi sancționați cu asprime.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în 20 Octomvrie:

In Transilvania de Nord-Vest, trupele noastre în legătură cu trupele sovietice continuă luptele pentru înfrângerea ultimelor rezistențe inamice din zona Satu-mare-Careii mari. In Ungaria, trupele române și trupele sovietice duc lupte îndârjite în special în zona Solnoc.

La Nord de Dobrițin a fost ocupat orașul Nyiregyháza.

Frontul din Răsărit

Londra 23 — Forțele sovietice desfășurându-se într'un arc gigantic în Cehoslovacia au atins granița cehoslovacă-maghiară și se apropie de Budapesta. Ieri au înaintat peste 30 hm. Principala linie de retragere a trupelor germano-maghiare din Ungaria a fost tăiată. De asemenea, la nord-vest de Seghedin, armatele rusești înaintează.

Forțe aeriene aliate, pornind de pe baze din Italia, sprijină acțiunea rusească din Ungaria. Un mare număr de vapoare au fost scufundate pe Dunăre. Traficul pe Dunăre a scăzut cu 60%.

Frontul din Balcani

Londra 22 — Forțele rusești au cucerit două orașe la Sud-Vest de Belgrad.

In Grecia, trupele britanice au curățat grupul insulelor Ciclade la Sud-Est de Atena, și au eliberat insula Lemnos.

Frontul din Apus

Londra 23 — In vestul Olandei, trupele britanice și canadiene au înaintat 5 km., pe un front de 10 km. Portul Breschen de pe estuarul canalului Escaut a fost capturat. Forțele aliate se află la 10 km de Bois-le-Duc.

Aproape 2000 avioane americane au atacat în cursul zilei de ieri obiective în Germania, fără să sufere vreo pierdere,

In Italia, armata a V, înaintând pe șoseaua Rimini-Bologna, a cucerit trei înălțimi.

Londra 23 — Zona interioară din Franța a trecut sub control francez. Zona de război rămâne sub control aliat.

Londra 23 — Armata roșie a atins frontiera norvegiană.

Ultima oră

Comunicatul militar sovietic al biroului de informațiuni face cunoscut că în ziua de 22 Octomvrie trupele sovietice au ocupat mai multe localități impotante la Nord de Dobrițin, printre cari și Nyiregyháza atingând Tisa superioară în mai multe puncte.

In Jugoslavia, între Tisa și Dunăre, au ocupat Szombor, iar la Nord de Belgrad, trecând Sava au cucerit orașul Semun.

Radio Berlin a anunțat în noaptea de 21 spre 22 Oct. că regentul Ungariei a sosit într'o localitate din Sudul Germaniei, cu familia sa, după ce a cerut găzduire guvernului german.

Redactor responsabil: Prot Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Mercuri 25 Octomvrie 1944 — **Exemplarul Lei 7.—** — Nr. 77

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIU

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8
Sibiu

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolia

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. - O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. - Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Culpabilii dela Viena

— In legătură cu arbitrajul —

De câteva zile apare la Sibiu *Națiunea Română*, organ al partidului național-liberal din Ardeal.

In acest periodic de frumoasă ținută intelectuală și de clară culoare politică democratică — directorului său, care-i distinsul avocat și cărturar sibian dl Dr. Ioan Fruma, nu i-am precupețit nici odată simpatia și prețuirea noastră — am citit recent [vezi Nr. 2 din 22 l. c.] o declarație a dlui Renato Bova Scopa, ministrul plenipotențiar al Italiei la București, privitoare la urzirea „hatului" care a despicat în două Ardealul românesc, acum patru ani și mai bine.

Citățm, fără amputări rezumative:

„*Dictatul dela Viena nu are aprobarea poporului nostru, fiindcă toți italienii își dau seama că Transilvania este pentru România cum ar fi Lombardia sau Toscana pentru Italia*" — a spus dl ministru Renato Bova Scopa.

„*In momentul sosirii la Viena a delegației italiene* — precizează dsa în continuare — **traseul frontierei româno-ungare era deja fixat de Statul major german,** *care urmărea a se apropia cât mai mult de bazinul petrolifer român.* Aceasta pentru a restabili adevărul istoric".

Dl Renato Bova Scopa este un diplomat iscusit și corect. Credincios regelui său, când Mareșalul Badoglio a înlăturat dela putere pe Benitto Mussolini, dsa a continuat să conducă legația Italiei la București ca reprezentant al regimului democratic ce se instaurase la cârma țării sale.

Își iubește, fără îndoială, poporul căruia-i aparține, îi cunoaște simțămintele ce-l însuflețesc și-l apără de neajunsurile acuzațiilor nedrepte.

Tocmai de aceea, declarațiile dsale sunt menite să pună capăt unor exagerări în legătură cu gradul de culpabilitate al celor ce au înjunghiat Ardealul la Viena, în 30 August 1940.

Intr'adevăr, îndată după consumarea acelui dramatic eveniment, propaganda neoficială nazistă, prin șoapte dela om la om, accentua rolul oarecum decisiv pe care l-ar fi jucat Italia în pregătirea și perfectarea diktatului dela Viena. Și cum noi Românii nu puteam aștepta dela nemți înțelegerea pe care un elementar simțământ de solidaritate interrasială ne îndreptăția s'o pretindem poporului-frate italian, sensibilitatea noastră latină a fost *încă odată* grav rănită.

Am spus „încă odată" deoarece regimul fascist a fost destul de darnic și înainte de arbitraj în manifestații ofensatoare la adresa noastră.

Ne explicăm!

După ce prietenia dintre Italia fascistă și Ungaria lui Horthy vădise de atâtea ori intenții revizioniste, cari ne priveau îndeaproape, în 1936, la Milano, fostul dictator Benitto Mussolini, într'un discurs rămas celebru prin tonul lui complectamente lipsit de moderație și fineță diplomatică, ne-a taxat nici mai mult nici mai puțin decât „bastarzi" ai Romei imperiale.

Chiotele de bucurie pe cari le scosese atunci Budapesta, au otrăvit încă odată firava pace a continentului.

Nu putem uita, apoi, tandrele legături ale contelui Galeazzo Ciano cu cercurile aristocrației feudale din pustă, care a știut să-l manevreze atât de abil pe sinistrul ginere al socrului Duce, încât fostul ministru de externe al Italiei fasciste ne asuprea ori de câte ori i se da prilej — și asta se'ntâmpla des.

De altcum, însuși dl Renato Bova Scopa observă, în aceeaș, declarație pe care ziarul „Viitorul" din Capitală [nr. 9335 din 22 l. c.] o redă mult mai pe larg, următoarele:

„*Am întâlnit la dl Mussolini și ministrul său de externe dl Ciano o atitudine ostilă față de România. Trebue să remarc și să subliniez că această atitudine a fost numai din partea acestor doi factori ai dictaturii. Poporul italian, care în decursul istoriei n'a avut incidente cu sora sa latină, nu avea aceste sentimente și nici nu le aproba...*

Am venit în România câteva zile după diktatul dela Viena. Atmosfera împotriva Italiei era foarte grea. Călătorind de câteva ori la Roma, am raportat asupra acestor stări de lucruri".

Câtă dreptate are dl Ministru plenipotențiar Renato Bova Scopa, se poate vedea și din episodul inedit pe care-l vom povesti aici:

Acum doi ani, țara noastră a fost cercetată de un grup de ziariști fasciști — vreo cinsprezece la număr — în fruntea cărora se afla consilierul național Umberto Guglielmotti, pe-atunci director al ziarului „Tribuna" din Roma. Oaspeții au fost primiți cu curtuoasie și purtați cu alai prin toată țara.

Au venit și la Sibiu, Și aici, la rugămintea expresă a reprezentantului Ministerului Propagandei Naționale, care-i însoția, au fost primiți și de I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* al Ardealului.

I. P. Sf. Sa a ținut însă să-l prevină pe funcționarul dela Propagandă că n'o să le poată vorbi altfel ziariștilor italieni decât în spiritul durerilor și năzuințelor ardelenești de după arbitraj. La răspunsul afirmativ al acestuia, saloanele Reședinței noastre mitropolitane și-au deschis ușile pentru o întâlnire care era sortită să rămână memorabilă.

Mereu egal cu sine însuși, cum se va vedea mai ales din cartea „*Mântuește Doamne poporul Tău*", care-i la compactor când scriem aceste rânduri, I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae*, după ce i-a bineventat pe oaspeții italieni, le-a vorbit cam așa:

N'aș fi complect și nici destul de sincer în spusele mele dacă nu v'aș mărturisi că Ardealul — și cu el întreaga suflare românească — se află astăzi în suferință, pe urma înjumătățirii lui prin arbitrajul dela Viena. Hotarul despărțitor de frați care ne-a fost impus acolo, a deschis o rană adâncă în trupul țării noastre. Neamul românesc va găsi însă, în sine, destulă putere ca să-și vindece această rană și să înlăture fără preget nedreptatea ce i s'a făcut.

Țin să-mi exprim convingerea că sentința rostită la Viena nu depășește limitele unui act politic al Guvernului fascist; și ca atare, ea nu angajează poporul italian, făcându-l responsabil de dureroasele urmări ce le-a avut arbitrajul asupra obștei românești.

Domniile Voastre, în calitate de ziariști, sunteți îndatorați să spuneți acasă cele ce le-ați auzit aici, pentru ca opinia publică italiană să cunoască realitățile dela noi, năzuințele ce le nutrim și adevăratele noastre simțăminte".

Un translator, al cărui nume nu interesează, traducea frază de frază spusele Inalt Prea Sfinției Sale. Și cum acesta atenua vizibil fermitatea expresiilor lipsite de echivoc cari s'au rostit acolo, Inaltul Ierarh i-a cerut de câteva ori, cu cea mai desăvârșită seninătate, să traducă fidel declarațiile Sale. Aceasta, cu atât mai vârtos cu cât la București — spunea I. P. Sf. Sa — oaspeții italieni nu vor fi putut alege întregul adevăr asupra realităților dela noi din urzeala amabilităților de rigoare.

Urmare în pag. 2-a

Școlare

Ministerul Culturii Naționale a fixat, pentru sesiunea Octomvrie 1944 a examenelor de bacalaureat teoretic, — taxa de *treimii* lei pentru fiecare candidat. Se fac însă reduceri și scutiri de taxă.

Imperialism maghiar

Dl Renato Bova Scopa, Ministrul Italiei la București, în cadrul declarațiilor dsale pe cari le comentăm în acest număr, după ce stărue asupra afinităților de ordin istoric, cultural și economic dintre Italia și România, face o mărturisire pe care e bine s'o reținem:

„Dimpotrivă, nimic nu ne leagă de Ungaria. Conducătorii dela Budapesta au urmărit totdeauna să ajungă la Adriatica, unde se găsesc interesele permanente ale Italiei.

Dar Ciano a ascultat mai mult de flatările false ale ungurilor decât de conștiința poporului italian".

Bilete de încartiruire

Garnizoana din ARAD, — de dorit ar fi ca și *alte* garnizoane — a dispus următoarele: Nici un ostaș român sau sovietic nu are voie să se cartiruiască singur; toți ostașii, români sau sovietici, trebue să aibă *bilet de cartiruire*, eliberat de Comandamentul român și sovietic; toți cetățenii cari vor adăposti ostași români sau sovietici fără astfel de bilet, vor fi aspru sancționați.

Invățătura zilei

Eu am venit în numele Tatălui meu și nu m'ați primit pe mine; de va veni altul în numele său, pe acela îl veți primi?

Ioan 5, 43

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Mercuri 25 Oct. — M. Marcian
Joi 26 Oct. — † M. Dimitrie

FARMACIILE DE SERVICIU

Mărți 24 Oct. Fabritius Guido, Piața Mică 27
Mercuri 25 Oct. Dr. Binder Ioan str. A. Iancu 9

Culpabilii dela Viena

Parcă'l văd și-acum pe consilierul fascist Umberto Guglielmotti cum frământa cu cismele-i rituale parchetul salonului de recepție. Iar când I. P. Sf. Mitropolit Nicolae s'a arătat înclinat să desolidarizeze poporul italian de nenorocitul act dela Viena, atribuindu-l numai guvernului fascist, Guglielmotti a făcut un gest de neplăcere pe care n'am să-l pot uita niciodată.

I-a venit, apoi, rândul să vorbească. Și Umberto Guglielmotti a accentuat cu o nervositate meridională — care ar fi vrut să fie mândrie romană — că *guvernul fascist este expresia politică a poporului italian, iar actele lui exprimă voința acestui popor.*

Francheța cu care le-a vorbit I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, i-a surprins pe confrații din peninsulă, cari și-au închipuit că ajunge dacă ne aduc darul unei invitații seci de-a strânge... relațiile culturale dintre țările noastre, ca și când de asta ne ardea nouă atunci.

La câtăva vreme după aceea, poporul italian se desolidariza de regimul fascist, repudiind pe cei ce i-au condus destinele — pe căi aventuroase — vreme de peste două decenii. Succesul loviturii de stat a Mareșalului Pietro Badoglio a arătat îndeajuns câtă dreptate a avut I. P. Sf. Mitropolit Nicolae al Ardealului, când îi uimise pe ziariștii italieni prin îndrăsneala cu care a afirmat că nu înțelege să facă responsabil poporul italian de actele provocatoare ale cuplului Mussolini-Ciano.

Acum, un diplomat de corectitudinea dlui Ministru plenipotențiar Renato Bova Scopa, face exact același lucru. Lămuririle dsale au darul să îndulcească simțitor sentimentele noastre față de poporul italian.

*

Suntem clarificați, deci. *Culpabilii dela Viena* trebue căutați în primul rând la Berlin și'n Germania. Dar și la Roma și'n Italia, ca și la București și'n România. Culpabilitatea lor diferă doar gradual. Ii rămâne istoriei sarcina de-a stabili pe'ndelete — și cu deamănuntul — gradul de culpabilitate al fiecăruia dintre urzitorii și făuritorii arbitrajului dela Viena.

Sentințele ei sunt nepărtinitore — și, de aceea, necruțătoare.

GRIG

ȘTIRI mărunte

Moscova 24 — Trupele grupului german din Laponia se retrag cu mari pierderi.

Paris 24 — Guvernele din Londra, Washington, Moscova și Sidney (Australia), au făcut cunoscut că recunosc Comitetul de eliberare francez al Generalului De Gaulle ca guvern provizoriu al Franței.

Washington 24 — Operațiunile ofensive din Filipine merg foarte bine. In insula Leyte, două aerodromuri capturate de trupele americane au fost repuse în serviciu.

Londra 24 — Uzinele Ford au isbutit să reconstituiască, din resturi căzute în Anglia de Sud, bomba sburătoare „V. 1", fabricând elici pentru propriile bombe.

Londra 24 — Dl Papandreu a anunțat remanierea cabinetului său. Dsa rămâne prim ministru.

Importantele hotărîri ale Consiliului de Miniștri

București 24 — Consiliul de Miniștri întrunit ieri sub președinția dlui General de Corp de Armată Adjutant Constantin Sănătescu, cu participarea dlor miniștri de Stat Iuliu Maniu și Const. I. C. Brătianu, s'a ocupat de problema asigurării de locuințe, îmbrăcăminte și hrană pe seama populației.

Problema combustibilului va fi rezolvită cu ajutorul aparatelor de ars petrol. S'au luat măsuri pentru aprovizionarea capitalei cu cantități suficiente de lemne.

Guvernul va veni în ajutorul intreprinderilor, ajutându-le să-și salarizeze angajații prin acordarea de articole de aprovizionare.

A fost înființat un Comisariat al sinistraților. *Armata i-a pus la dispoziție barăcile ei din provincie. Acestea vor fi demontate, transportate și reclădite în orașe, și puse la dispoziția populației rămasă fără adăpost.*

Se va face recensământul locuințelor mari. Proprietarii acestora au dreptul să cedeze încăperile de prisos sinistraților doriți de ei până la 1 Nov. a. c. După acea dată, încartiruirea se va face din oficiu.

Toți cetățenii a căror prezență la oraș nu este necesară, vor fi trimiși la țară.

Legea epurației presei a fost definitivată.

Prevederile legii de epurație a aparatului de Stat vor fi aplicate și societăților particulare.

Act de mulțumită

Tuturor prietenilor cari ne-au adresat cuvinte de mângâiere în marea durere încercată prin pierderea neprețuitei noastre soții, mame, soră, cumnate, sau prin cununi de flori și-au arătat cinstirea, dându-i ultimul tribut de dragoste acelela care a fost preoteasa *Maria I. Modroiu* n. *Coman*, le exprimăm deosebitele noastre mulțămiri.

Vama-Buzăului, 18 Oct. 1944.

(65) 1—1 Familia Preot *Modroiu*

Bisericești din străinătate

Din Sofia se anunță: Zilele trecute s'a ținut ședința plenară a sfântului Sinod bulgar. S'a statorit, la acest prilej, planul de reorganizare a bisericii bulgare, conform principiilor noului guvern al frontului patriei. Se prevede, între altele, participarea *mirenilor și a clerului* la conducerea bisericii ortodoxe bulgare. Sf. Sinod, discutând chestiunea ajutorării armatei bulgare, a hotărât să se aducă o contribuție apreciabilă în acest scop, și să se doneze din partea clerului și a bisericii aproape 20 milioane leva.

Adunarea „Astrei"

Asociațiunea culturală „Astra" invită membrii săi la *adunarea generală*, de astădată, cu caracter numai administrativ, ce se va ține în *Sibiu*, Duminecă în 5 Noemvrie 1944, în sala mare a Prefecturii județului, ora 11 a. m.

O adunare generală *festivă* urmează să se țină, la Clujul eliberat.

Pe vremea ocupației...

Ministerul de Justiție al Greciei dă de știre, că în vremea ocupației germane a Greciei au fost împușcați 40 de mii ostateci, în timp ce 450.000 greci au murit de inaniție, iar 8000 au pierit în luptele de guerillă.

Astăzi, trupele germane se retrag în mare grabă din Grecia. Aeroplane mari, încărcate cu trupe, pleacă spre Austria.

Legațiile ungare alături de Horty

Ankara 22 — Legația maghiară din Lisabona s'a declarat solidară cu acțiunea întreprinsă de Regentul Horthy pentru salvarea Ungariei, urmând atitudinea diplomaților unguri din Elveția, Danemarca, Turcia și Suedia.

Debarcarea aliaților

Cairo 23 — Dela Cartierul general al forțelor aliate din Mediterana de Est se anunță că trupe britanice au debarcat în insula Lemnos.

Revolta din Guatemala

Mexico 23. — Revolta din Guatemala a făcut până acum peste o mie de victime. Printre morți, se pare că s'ar afla și doi membri ai guvernului.

Unde se află acum Horthy?

Posturile de radio neutre și germane au transmis eri știrea că Regentul Horthy „și-a ales" împreună cu suita sa o nouă reședință într'un castel din sudul Germaniei.

„Ziua artileriei" în URSS

Moscova 23. — Prezidiul Sovietului Suprem al URSS a instituit o „zi a artileriei", Ea va fi sărbătorită în fiecare an la 16 Noemvrie. In principalele orașe ale URSS se vor trage salve de artilerie din câte 224 guri de tun.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în 21 Octomvrie:

In Transilvania de Nord-Vest, trupele noastre în legătură cu trupele sovietice, după ce au pus stăpânire pe munții Făget și Țara Oașului, dau lupte pentru cucerirea ultimelor orașe de frontieră: Satu mare, Careii mari și Livada.

Printre localitățile eliberate se găsesc: Mecențiu, Otoan, Cauan, Sudarău, Santău, Cig, Sâncrai, Giungi și Ghiriza-Ardud.

In zona Solnoc, luptele de blindate continâ.

In Sudul Ungariei, Dunărea a fost trecută.

Frontul din Răsărit

Londra 24 — Comunicatul rusesc de ieri seară anunță că operațiunile principale de ieri s'au desfășurat de-a-lungul ambelor maluri ale Tisei. Armatele ruseți înaintează de-a-lungul Tisei pe teritoriul Cehoslovac, izolând astfel pe germanii din Transilvania.

Armatele ruseți au invadat Prusia Orientală, pătrunzând 30 km. în interior, pe un front de 140 km. Au fost sfărâmate două centuri de apărare germane.

Frontul din Balcani

Londra 24 — In Jugoslavia, forțele ruseți și jugoslave au extins capul de pod de pe malul Savei, lângă Belgrad.

La Adriatica a fost ocupat portul Dobrovnic și localitatea Omis [SV de orașul Split].

Tot trupele Mareșalului Tito au eliberat Bacica Palanca, precum și cel mai mare aerodrom jugoslav dintre Zemun și Belgrad.

Toată provincia Bacica, împreună cu orașul Zombor, a fost eliberată.

In Albania, patrioții au cucerit orașul Valona.

In Grecia, trupele britanice au pătruns în Lamia. Germanii se retrag în Nord, spre Larissa. Patrule aliate au debarcatîn in sula Eubea, liberă de orice vestigii inamice.

Frontul din Apus

Londra 24 — In Olanda, armata II-a brtanică a înaintat 8 km. spre Hertogenbosch, important centru de comunicație german,

La Nord de Anvers, forțele canadiene au progresat spre Rozenthal și în punga inamică de pe Escaut.

In Italia, în spațiul Adriaticei, forțele britanice au înaintat 8 km. ocupând mai multe localități situate la 20 km. de Ravena.

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Joi 26 Octomvrie 1944 — **Exemplarul Lei 7.—** — Nr. 78

„ASOCIAȚIUNEA"

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8 Sibiu

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile
se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

In ziua de 25 Octomvrie, Majestatea Sa Regele MIHAI I a împlinit vârsta de 23 ani.

Guvernul țării, printr'o telegramă dată de dl Prim-ministru, a exprimat Suveranului nostru omagiile sale respectuoase.

Toată suflarea românească strigă astăzi cu mândrie și recunoștință:

Trăiască Regele!

Praznicul desrobirii

In nădejdea că până azi întreaga Transilvanie de Nord va fi eliberată de sub dominația maghiară, Guvernul a decis ca deodată cu praznicul de pomenire al sfântului mucenic Dimitrie, toată suflarea românească să sărbătorească desrobirea fraților noștri de dincolo de vremelnicul hotar.

Azi sau altă dată, bucuria aceasta obștească trebuia să ne lumineze sufletul. O așteptam. Știam că va veni. Am crezut în apropiata ei sosire pentru că am crezut în sufletul Neamului nostru. Acest suflet — toată istoria noastră e mărturie — a răbdat îndelung și alte nedreptăți, mai cumplite decât cea care i-a fost impusă la Viena acum patru ani și mai bine. Toate s'au spulberat ca o coloană de fum răsucită de vânt; doar sufletul nostru a rămas întreg și fidel năzuințelor sale legitime în vâltoarea celor mai neprielnice împrejurări. Prin el am dăinuit ca națiune pe acest pământ și vârtuțile lui de toți știute ne-au hărăzit bucuria praznicului acestuia.

L'am simțit svâcnind în curajul netemător de moarte al bravilor cari au căzut cu fața către Soare-apune, ca și'n hotărîrile factorilor noștri de conducere, ca și'n înfriguratele așteptări ale obștei românești, care nu s'a putut împăca în ruptul capului cu gândul că Ardealul nostru *a fost frânt în două.*

Praznicul desrobirii Ardealului este, de aceea, și în primul rând, o superbă victorie a sufletului românesc, viguros și trainic ca lespedea culmilor carpatine.

GRIG

Londra 25 — Tribunalele din Bulgaria vor judeca 600 persoane învinuite că au adus țara în starea în care se găsea până acum câtva timp. Printre aceștia se află 19 foști miniștri și 107 foști membri ai Sobraniei.

Biserica Patriarhală Rusă

Precum se știe, „Biserica Ortodoxă Română" nu a mai păstrat legături canonice firești, cu „Biserica Ortodoxă Rusă" tocmai de un sfert de veac, în care timp, deși marea biserică vecină a continuat să existe, totuș biserica noastră s'a găsit în imposibilitatea de fapt, de a intra în legătură cu ea.

Dacă în tot acest timp se știau prea puține lucruri despre viața bisericească din U. R. S. S., apoi astăzi nu mai e pentru nimeni o taină faptul, că există o Biserică Ortodoxă Rusă, în fruntea căreia s'a găsit, din 1925 până în anul acesta, mitropolitul Serghie, ales patriarh în 1943, iar acum, după moartea patriarhului Serghie, se găsește mitropolitul Leningradului și Novgorodului, I. P. S. Alexie, în calitate de locțiitor al Scaunului Patriarhal.

Cunoscând noi acum cele ce le cunoaștem despre Biserica Rusă, se impune în mod firesc să întrăm din nou în legătură cu ea, mai ales că avem, însfârșit, și libertatea de a face acest lucru. Desigur că în ce privește reluarea legăturilor canonice dintre biserica noastră și cea rusă, cuvântul hotărâtor îl are „Sfântul Sinod al Bisericii Autocefale Ortodoxe Române". Dar până la rostirea Sfântului Sinod — rostire care trebue să urmeze — ne îngăduim să facem câteva considerațiuni asupra situației canonice a „Bisericii Ortodoxe Ruse Patriarhale", în scopul de a evidenția existența unei serioase temelii canonice, în virtutea căreia biserica noastră să-și reia legăturile vechi cu cea rusă. In urma unor cercetări făcute în decurs de mai mulți ani, și în baza informațiunilor celor mai sigure pe cari le-am dobândit, putem preciza, în această privință, următoarele:

1) In „Biserica Ortodoxă Rusă Patriarhală" s'a păstrat succesiunea apostolică a ierarhiei. Nu s'a introdus nici-o inovație și nu s'a produs nici-o schimbare care să-i lipsească pe ierarhii ei de succesiunea apostolică.

2] Nu s'a produs, în doctrina profesată de Biserica rusă Patriarhală, nici-o abatere dela ortodoxie.

3] In organizația și conducerea Bisericii Ruse Patriarhale, nu s'a introdus nici-o inovație anticanonică.

4] Biserica Rusă Patriarhală, nu s'a rupt din marea comuniune a Bisericilor Ortodoxe, nici în chip eretic, nici în mod schizmatic.

Nu numai că în sânul „Bisericii Ruse Patriarhale" nu s'a produs nici o abatere dela doctrina ortodoxă și dela practica ei canonică, străveche ortodoxă, ci din contră, această biserică a apărat atât doctrina ortodoxă împotriva rătăcirilor doctrinare — cazul „Sofiologiei" lui S. Bulgakov, — cât și orânduirea canonică a bisericii noastre, afirmând-o deopotrivă și împotriva ierarhiei ruse din diaspora și împotriva tendințelor unor biserici ortodoxe mai mici, ca acelea din statele baltice și din Polonia, cari, după războiul trecut, voiseră a se reorganiza în biserici autonome sau autocefale, fără de respectarea riguroasă a prescripțiunilor canonice.

Insfârșit, Biserica ortodoxă din U. R. S. S., a procedat chiar la repararea unor greșeli din trecut, cum a fost cazul cu Rascolnicii, [despărțiți în sec. XVII, de biserică din pricina greșelilor făcute de sinodul rus din 1666—1667] pe cari i-a readus în sânul Bisericii.

Ca urmare, despre Biserica Rusă Patriarhală, trebue să spunem, în acelaș fel în care spunem despre celelalte biserici ortodoxe, că s'a păstrat și este «una sfântă, sobornicească și apostolească biserică". Ea a păstrat „unitatea credinței în legătura dragostei" cu celelalte părți ale Bisericii lui Hristos.

Pentru aceste pricini și pe aceste temeiuri, „Biserica Ortodoxă Română" poate și trebue să între din nou în legături canonice cu „Biserica Ortodoxă Rusă Patriarhală".

Prof. Liviu Stan

Nota Red. Am publicat acest articol, dar trebue să observăm că la noi încă nimeni n'a contestat canonicitatea Bisericii ortodoxe rusești și nimeni n'a schițat măcar un gest pentru a rupe legăturile canonice cu ea. E altceva că împrejurările nu ne-au permis să corespondăm, dar aceasta nu înseamnă o rupere a legăturilor canonice, așa cum lipsa unei corespondențe între Biserica ortodoxă din Ardeal pe vremuri și Arhiepiscopia Ciprului, n'a însemnat lipsa de legături canonice. Legăturile au ființat totdeauna între Biserica noastră și cea rusească. Dovadă este însăși scrisoarea adresată de Inalt Prea Sfințitul Alexe, locțiitorul de Patriarh al Bisericii surori rusești, către fețele bisericești și către poporul român, cum și răspunsul dat acelei scrisori de PP. SS. Ierarhi din Mitropolia Ardealului.

De asemenea observăm că nimenea la noi n'a pus în discuție: 1. succesiunea Apostolică a ierarhiei rusești; 2. rămânerea ei pe lângă stricta ortodoxie; 3. neintroducerea vreunei inovații anticanonice și 4. rămânerea ei în marea comuniune a Bisericilor ortodoxe.

Invățătura zilei

Toate îmi sunt slobode, dar nu toate-mi sunt de folos; toate-mi sunt slobode, dar eu nu mă voi lăsa biruit de nimic.

I Corinteni 6, 12

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Joi 26 Oct. — † M. Dimitrie
Vineri 27 Oct. — M. Nestor

Preoți cu crucea'n frunte

Iosif Cațavei

Unul dintre cei mulți cari au plătit nu numai cu ani căzniți de temniță, ci și cu viața, privilegiul de-a fi fost români treji sub regimul „sfintei coroane".

Era paroh în Lissa (jud. Făgăraș).

„Birăul" satului l-a pârât pe părintele Iosif că pomenește la sfânta Liturghie pe măritul nostru Rege întregitor de țară Ferdinand I și pe augusta-i Regină Maria, „cu toată curtea și ostașii lor".

„Crima" a fost pedepsită după obiceiul vremii — și al Patriei chesaro-crăiești. In 1 Octomvrie 1916, părintele Iosif a fost ridicat de-acasă și depus în temnița din Cluj. Procedura judiciară a fost împlinită rapid. Șase zile mai târziu, tribunalul militar al honvezilor pronunța sentința: patru ani temniță ordinară.

La prima privire, osânda părea ușoară. In fond, ca pentru atâția alți deținuți cari au intrat triumfal în calendarul sfinteniei naționale, ea fusese mortală. Bătut și schinjuit sălbatic — căci această însemna, realmente, expresia „temniță ordinară" — părintele Iosif din Lissa a trebuit să fie internat, în cele din urmă, în spitalul militar din Cluj. Sănătatea îi fusese grav sdruncinată. De când încăpuse pe mâinile mânjite de fărădelegi ale sbirilor poporului român din Ardealul antebelic, părintele Iosif n'a mai avut zi bună. In 14 Ianuarie 1918, și-a dat obștescul sfârșit pe patul de spital. Familia i-a transportat rămășițele pământești acasă, prohodindu-le cu cinstea cuvenită.

Doborîtă de durere, maica preoteasă a mai trăit câteva luni. La începutul verii anului mântuirii ardelenești 1918, a pornit pe calea întoarcerii în înviere, ca să-și întâlnească soțul iubit pe celălalt tărâm.

GRIG

Serviciu religios

In Catedrala mitropolitană din Sibiu

In fiecare zi dimineața la ora 6½ Utrenie și în continuare *Sfânta Liturghie*. In fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie „*Acatistul Maicii Domnului*".

Joi în 26 Octomvrie 1944, la Sfântul Mucenic Dumitru*, servesc: Prot. stavr. Dr. Dumitru Stăniloae, prof. Dr. Nicolae Terchilă, Dr. Nicolae Neaga Dr. Liviu Stan, Dr. Teodor Bodogae, duhovnicul Nicodim Belea și prot Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu, prof. Dr. Grigorie T. Marcu și Dr. Emilian Vasilescu. *Predică: Prof. Dr. Grigorie T. Marcu.* — La Oastea Domnului predică: *duhovnicul Nicodim Belea.

LOCALE

† **Ioan Frodi,** culegător tipograf în Tip. Arhidiecezană în vârstă de 35 ani, după o boală nemiloasă și-a dat obștescul sfârșit Marți 24 Oct. 1944 ora 19. Inmormântarea va avea loc Joi 26 Oct. 1944 ora 16 din capela cimitirului central.

Odihnească cu drepții!

Mâine, 26 Octomvrie 1944, fiind sărbătoarea sf. Dimitrie, ziarul nostru nu apare.

FARMACIILE DE SERVICIU

Mercuri 25 Oct. Dr. Binder Ioan str. A. Iancu 9

Consiliu de Miniștri

București 25 — Consiliul de Miniștri a ținut ieri ședință, sub președinția dlui General de Corp de Armată Adjutant Constantin Sănătescu. Au participat dnii miniștri de Stat Iuliu Maniu și Const. I. C. Brătianu, precum și titularii departamentelor.

Consiliul a luat în considerare proiectul de Decret-Lege privitor la instituirea unei comisiuni de anchetă a celor vinovați de purtarea războiului împotriva Națiunilor Unite; a discutat problema restituirii bunurilor aparținătoare U R S S; a ridicat cetățenia română supușilor români de origine etnică germană cari s'au înrolat în formațiuni militare și paramilitare din Reich și a ratificat majorarea costului hârtiei de tipar pentru ziare dela lei 36, 10 la lei 58, 60 Kg.

ȘTIRI mărunte

Londra 25 — Majestatea Sa Regele George VI al Angliei a adresat Majestății Sale Regelui Petru II al Jugoslaviei o telegramă cordială din prilejul eliberării Belgradului.

Londra 25 — Vineri, dl Churchill va face în Camera comunelor un scurt expozeu asupra conversațiilor dela Moscova.

Londra 25. — Camera Comunelor a votat un fond de 1.250.000.000 lire sterline pentru continuarea războiului.

Un avertisment

București 25 — Guvernul regal al României, constatând că un mare număr de supuși Români din Transilvania și părțile cari mai sunt încă ocupate de inamic, au fost ridicați și trimiși la muncă în Germania, a dat un comunicat în care precizează că supușii germani din România, ca și cetățenii români de origine etnică germană, sunt făcuți solidari de consecințele acestui act abuziv. Lor li se va aplica un tratament egal aceluia care este rezervat Românilor transportați în Germania.

Răspândiți cu drag

Telegraful Român

Organul lui Șaguna din 1853

Știri importante

Agenția „V. 13" transmite:

● In Balcani, înaintarea sistematică a Germanilor continuă. Se întrevede cucerirea localității *Dezastru*, care este un post deschis spre o altă lume... a celor care nu cuvântă.

● In Germania, rațiile de alimente pentru populație au fost mult sporite. Este vorba mai ales de unt și grăsimi, care ajută la coacerea răbdărilor. Astfel, în scurtă vreme, Nemții se vor putea hrăni, fără cartele, cu răbdări prăjite.

● Reuniunea ce urma să-i cuprindă la sfat pe A. Hitler, J. Goebbels, B. Mussolini, P. Laval, A. Pavelici, gen. Nedici, etc. s'a amânat până la sosirea lui Quisling din Norvegia și aceea a lui Szállasy din Ungaria.

Observator

Goana din Pustă

Nu nesocotim proporțiile uriașe ale bătăliilor din Apus și Prusia Orientală, încununate de succese răsunătoare, când spunem — pe temeiul unor informații culese dela posturile de radio ale Națiunilor Unite — că încleștarea din pusta Ungariei, acum odată, le întrece pe toate.

Rezistența germană și maghiară este, acolo, disperată. Putem desluși cu ușurință intenția acestor asociați perimați de-a opri tăvălugul care înaintează irezistibil spre Budapesta. Capitala Ungariei, după cât se pare, a fost aleasă de Himmler să servească drept „poziție-arici", adică să piară sub focul tunurilor și avioanelor aliate.

In ciuda tuturor eforturilor germano-maghiare, forțele celui de al II-lea front ucrainian, comandate de Mareșalul URSS Rodion Yacovlevici Malinovski, au cucerit într'un timp record trei sferturi din pusta Ungariei, regiunea cu cea mai deasă rețea de comunicații.

In flancul Sudic al dispozitivului său, care înglobează și mari unități de-ale Armatei române, trupele Mareșalului URSS Tolbukin, în colaborare cu patrioții jugoslavi ai Mareșalului Tito, au curățat Bacica de ultimele resturi inamice și presează spre Nord (Budapesta) și Vest (Adriatica). In flancul de Nord, Rusia Subcarpatică — a cărei rezistență împotriva cotropitorilor maghiari a devenit legendară — este în întregime eliberată. Trupele germano-maghiare cari se încăpățânează să mai reziste în Transilvania de Nord Vest, sunt sortite pieirii. Toate legăturile lor cu spatele au fost tăiate, iar orașele Satu Mare și Careii Mari pot fi socotite pierdute de inamic.

In vreme ce colții cleștelui mânuit de aptitudinile militare ale Mareșalului Malinovski se strâng cu putere — cum spune Moscova — între Tisa și Dunăre tancurile sovietice câștigă una dintre cele mai îndelungate și mai înverșunate bătălii de blindate din tot cursul acestui război, iar cavaleria ușoară cazacă dă lovituri fulgerătoare în spatele frontului germano-maghiar din pustă, a cărui fărâmițare este iminentă.

Clarificarea este aproape.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în 25 Octomvrie:

In Transilvania de Nord-Vest, trupele române, în strânsă colaborare cu trupele sovietice, înfrâng ultimele rezistențe inamice de pe teritoriul românesc.

Careii mari a fost depășit pe la Vest, iar la Satu mare se dau lupte la periferiile orașului.

In Ungaria, trupele sovietice în legătură cu trupele române își continuă operațiunile între Dunăre și Tisa, cu rezultate deosebit de favorabile.

Frontul din Răsărit

Londra 25 — Armata roșie înaintează în Prusia Orientală pe linia care leagă Kaunas de Kőnigsberg, aflându-se acum la 100 km. de acest important oraș german. Au mai fost cucerite alte peste 50 localități. Orașele germane cucerite în Prusia Orientală au suferit avarii considerabile.

In Cehoslovacia și Jugoslavia înaintarea continuă.

Frontul din Apus

Londra 25 — In Olanda, linia de apărare germană se prăbușește pe un front de 20 km. în regiunea orașului Hertogenbosh.

Britanicii dețin linia care trece prin acest oraș. Punga dela estuarul canalului Escaut se strânge din ce în ce mai mult.

După atacul dat de 1000 avioane asupra orașului german Essen, alte 400 avioane au bombardat ieri obiective în Germania.

Externe

Londra 25 — Știri neconfirmate, primite aici, pretind că Benito Mussolini ar fi pe patul de moarte. Ultimele evenimente internaționale i-ar fi zdruncinat sănătatea în așa chip, încât nu este exclus un desnodământ fatal.

Mai mulți ofițeri superiori fasciști s'ar afla la căpătâiul muribundului, precum și un preot chemat să-l asiste sufletește.

Londra 25 — Potrivit unor informații primite la Londra, foștii prim-miniștri francezi dnii Edouard Daladier și Léon Blum au fost transportați dela Freiburg în închisoarea din Stuttgart.

Mareșalul Stalin anunță că toate unitățile care s'au distins în fața Debreținului, unde s'a dat una dintre cele mai mari bătălii de blindate, vor purta numele de „Debrețin" și vor fi propuse spre decorare. Intre aceste unități se găsește și divizia românească „Tudor Vladmirescu", de sub comanda colonelului *Cambrea*, și astfel dreptul de a purta numele de „Debrețin" li-a fost conferit și ei.

București 25, ora 14 — Un comunicat special al M. St. M. anunță ocuparea orașelor Careii Mari și Satu Mare și a ultimelor părți ale Transilvaniei de Nord.

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Sâmbătă 28 Octomvrie 1944 — **Exemplarul Lei 7.—** — Nr. 79

„ASOCIAȚIUNEA" SIBIU

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Parada jertfelor

Cine nu s'a gândit la ele, acela n'a înțeles adevărata valoare a actului de reparație istorică anunțat alaltăieri întregei obștii românești prin comunicatul special al Marelui Stat Major al armatei române. Trupele noastre, de sub comanda destoinicului General de Corp de Armată Avramescu Gheorghe, în perfectă camaraderie cu puternicele forțe sovietice ale celui de al doilea front ucrainian, duse din victorie în victorie de către Mareșalul URSS Rodion Yacovlevici Malinovski, înfrângând ultimele rezistențe germano-maghiare și ocupând orașele Satu Mare și Careii Mari, au eliberat întreaga Transilvanie, restabilind frontiera din 1940.

Asta, după două luni de lupte dramatice. In calculele operative generale: după abia *două luni de lupte. Pentru că trupele române din toate armele, beretele vânătorilor de munte în primul rând, au stabilit un record impresionant prin promptitudinea cu care s'au acomodat situației militare radical schimbată în 23 August a. c. și prin fermitatea și elanul cu care s'au bătut pentru desrobirea Ardealului de Nord, după ce au făcut în prealabil siguranța desfășurării nestingherite a forțelor Armatei roșii pe un front de 450 km.*

Faptele lor de arme au depășit limitele firești ale unor operațiuni militare normale, revărsându-se în spuma legendei. Le-am urmărit zi de zi cu emoție și recunoștință, iar în 25 l. c. am luat cunoștință de belșugul jertfelor îngropate la temelia lor: 1500 ofițeri, peste 1400 subofițeri și aproape 63.000 de ostași căzuți cu fața către soare-apune, înjumătățiți de fier și foc sau dispăruți, au intrat triumfal în pomelnicul jertfelor pe cari se reazimă edificiul trainic al Patriei în suferință. In fruntea lor pășește, falnic ca un gorun, Generalul erou Grigorie Bălan, întâiul ofițer superior al Armatei române căzut pentru Ardeal.

Intâia fază a celui mai popular dintre războaiele noastre este astfel depășită. Și în vreme ce toată suflarea românească își pleacă genunchii în fața jertfelor cari au răscumpărat Ardealul, trupele noastre își strâng rândurile rărite, în vederea unor noui acțiuni. Auzim neauzit cadența pașilor lor bărbătești răsunând victorios pe căile cari duc spre Budapesta — și mai departe.

Le însoțim de departe, cu simțăminte de gravă bucurie — și cu desăvârșită încredere în tăria brațului lor însuflețit de umbrele protectoare ale lui Gelu, Mihai Viteazul, Baba Novac și Ferdinand întregitorul.

GRIG

Intâia zi de libertate a Transilvaniei

— Rugăciunea de mulțumită dela Catedrala mitropolitană din Sibiu —

Sibiu 26 — Cât ce a luat cunoștință de cuprinsul comunicatului special al Marelui Stat Major al Armatei române, care anunța ieri cucerirea orașelor Satu Mare și Careii Mari, urmată de depășirea frontierei româno-maghiare pe ultima porțiune care mai rămăsese sub stăpânirea inamicului, I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* al Ardealului a dispus să se prăznuiască creștinește întâia zi de libertate a Transilvaniei.

In acest scop, azi la ora 11 dimineața, după sf. Liturghie, s'a săvârșit în Catedrala mitropolitană o rugăciune de mulțumită, de către I. P. Sf. nostru Mitropolit *Nicolae*, înconjurat de un sobor de preoți și patru diaconi.

In cadrele acestei sfinte slujbe, I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* a rostit o rugăciune întocmită anume în acest scop. Iată textul ei:

Rugăciunea

rostită de I. P. Sf. nostru Mitropolit NICOLAE

Stăpâne Doamne, Dumnezeul nostru, Făcătorule a toată făptura văzută și nevăzută, care ai pus vremile și anii întru a Ta stăpânire și cu a Ta purtare de grijă cerească și atotbună îndreptezi drumul popoarelor, la a Ta milostivire cădem cu smerenie ca niște robi nevrednici, spre semn de mulțumire pentru ale Tale faceri de bine ce ai revărsat asupra Țării noastre România și asupra drept credinciosului popor român. In vremuri grele când cuvântul nostru era legat, către Tine, Dumnezeule al dreptății, ne-am îndreptat gândul și cu inimă înfrântă Ție, preabunule Stăpâne, ne-am rugat să ne trimiți ajutorul Tău preaputernic ca pământul Ardealului, înstrăinat cu viclenie, să-l aducem din nou acasă și pe fratii noștri să-i izbăvim din lanțurile robiei. Astăzi, când dreptatea Ta cea izbăvitoare și bunătatea Ta cea fără de margini ne-a hărăzit împlinirea cererii și rugăciunii noastre și dușmanii sunt alungați de pe întreg pământul Ardealului, ne plecăm genunchii și inimile cucernic înaintea Ta, Binefăcătorul nostru, și ca pe o tămâie binemirositoare primește mulțumirea noastră. Așează, Bunule, jertfa oștirii noastre la temelia Țării și o împletește în iubirea noastră și a urmașilor noștri către pământul întregit al ei; întărește sufletul poporului nostru în dreapta credință și în ascultarea poruncilor Tale; depărtează dela noi duhul învrăjbirii și al patimei celei rele și sălășluiește în inimile tuturor Românilor duhul dragostei de aproapele și al păcii, duhul bunei înțelegeri care înalță neamurile și le mântuiește. Inoiește cu harul Tău cele dinlăuntru ale noastre, ca totdeauna cu viață neprihănită să Te slăvim pe Tine, Dumnezeul cel necuprins de minte și închinat în trei ipostasuri: Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt, și să strigăm din adâncul inimii: Mărire Ție, Dumnezeule, dătătorule de bine în vecii vecilor, Amin.—

In predica prazniculul de pomenire a sf. mare mucenic Dimitrie, rostită la priceasnă, Păr. diacon Dr. *Grigorie T. Marcu*, profesor la Academia teologică „Andreiană", a dat expresie bucuriei obștești pricinuită de eliberarea întregei Transilvanii și a preamărit jertfele cari zac la temelia isbânzii perfectate ieri.

Dreptcredincioșii creștini, în frunte cu P. Sf. Episcop Dr. *Vasile Stan* al Maramurășului, au umplut Catedrala ca'n zile mari.

Ofensiva din Vest e iminentă

Pregătirile, în vederea marei ofensive de pe frontul de Vest, sunt terminate. Pe acest front Germanii sufere de o mare lipsă de blindate.

Guvern legal

Oficial se anunță că Marea Britanie, Rusia Sovietică și Statele Unite au recunoscut guvernul De Gaulle ca guvern legal provizoriu al Republicei franceze.

Recunoaștere la fel se vestește și din partea guvernelor din alte țări, între ele și România.

Noul primar

In urma demisiei dlui general de corp de armată Al. Hanzu, la conducerea municipiului Sibiu a fost chemat dl Dr. SEVER POP, care mai funcționase în această calitate înainte de regimul dictaturii.

Guvernul hitlerist

închide școlile superioare

Autoritățile hitleriste, pe motivul nevoilor militare, continuă să închidă școlile superioare. Mai nou au fost închise 5 institute de cercetări științifice și 77 de Facultăți.

Crime, crime...

Impotriva tuturor asigurărilor

Impotriva tuturor asigurărilor date dela Budapesta, mai mulți preoți din Ardealul de Nord au fost ridicați de-acasă, după 23 August a. c., și duși Dumnezeu știe unde.

Unul dintre ei, părintele Ioan Danci din Lona, ridicat în 1 Oct. împreună cu trei credincioși, între cari și cântărețul bisericesc, a fost găsit mort — abia acoperit cu țărână — într'un șanț din Valea Nadeșului.

In 23 l. c., rămășițele sale pământești au fost duse în Lona și îngropate cu cinste.

Invățătura zilei

Dumnezeu, care a sculat din morți pe Domnul, ne va scula și pe noi cu puterea Sa.

I Corinteni 6, 14

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Sâmbătă 28 Oct. — M. Terentie
Duminecă 29 Oct. — M. Anastasia

Pedeapsă cu moarte

Ministerul de răsboi aduce la cunoștință, că ceice cu voința vor înlesni fuga din lagăre a prizonierilor, precum și toți aceia cari cu știință și voința vor da adăpost, loc de ascundere, de întâlnire sau scăparea prizonierilor evadați, vor fi pedepsiți cu moarte. Cei cari vor săvârși astfel de fapte din neglijență, vor fi pedepsiți cu închisoare corecțională dela 6 luni până la patru ani.

Drepturi egale

Ministerul justiției din Bulgaria anunță că femeile bulgare au obținut drepturi deplin egale cu bărbații. Femeile bulgare sânt scutite numai de prestarea serviciului militar.

Fie ca vecina noastră țară de peste Dunăre să câștige cât mai mult bine prin această egalizare de drepturi.

Scutite de contribuție

Minimala contribuție la Împrumutul apărării naționale NU se aplică, teritoriilor eliberate din Ardealul de Nord.

Știri importante

Agenția „V. 13" transmite:

● **Sârbii au revenit la prietenia lor tradițională cu Ungurii. Semnul acestei reveniri stă din salvele pe care cei dintâi le îndreaptă zilnic către cei din urmă.**

Prin acest fapt, nu prea nou, legendarii Oreste și Pylade se găsesc în fața unei concurențe dintre cele mai serioase.

● **Două state mari și puternice, Slovacia și Croația, merg spre dispariție. Pe urma unui asemenea fapt, politica mondială va avea mult de îndurat.**

Se svonește, că ele ar fi cerut ajutor Ungariei. Dar aceasta din urmă, se pare, nu vrea să riște liniștea și poziția ei favorabilă în care se găsește acum. Toată lumea trage nădejde că Ungurii nici nu vor interveni.

● **Fabricile de tractoare și de unelte agricole din străinătate au primit, în ultima vreme, comenzi masive din partea latifundiarilor maghiari. Sculele comandate vor fi folosite la cultivarea intensivă a pământurilor grofești care, de bună seamă, nu vor fi atinse de expropiere.**

● **Guvernul maghiar a comandat în străinătate o cantitate însemnată de ardei iuți și de paprică. Se vede că producția internă de acest soi este, anul acesta, insuficientă. După cum se știe, paprica este un calmant ce nu dă greș...**

Obs. politic

Arestarea vinovaților

Londra 27 — Au fost arestați 23 români, acuzați că sunt răspunzători de jafurile ce s'au comis în Transnistria. Intre aceșiat sunt și generalul Vasiliu, generalul Potopeanu, 2 generali de divizie, fostul primar al Odesei și mai mulți funcționari.

In criza de locuințe

Problema locuințelor, în centre pustiite de răsboi, s'a deslegat într'un chip fericit tocmai în *Uniunea sovietică*, unde astăzi se clădesc case standard ce pot fi terminate în 30 de ceasuri. Casa e compusă din trei camere, bucătărie, baie, verandă, cămară și seră olandeză. — Alt tip de casă e compusă din două apartamente, cu parchet și balcoane, putând fi clădită în 48 de ceasuri.

Știrea aceasta e de importanță pentru rezolvarea crizei de locuințe, — criză provocată de urmările lungului răsboi ce tot mai bântue. [O fi așa ceva posibil în alte părți, dar la noi mă îndoiesc. *Nota culegătorului*].

Răspândiți cu drag

Telegraful Român

Organul lui Șaguna din 1853

Norvegia se eliberează

Londra 26 — In urma înaintării trupelor sovietice în Norvegia, regele Haakon a adresat poporului norvegian un mesagiu prin Radio anunțându-i că eliberarea Țării a început. Forțele norvegiene vor colabora cu trupele rușești la această operă.

Eliberarea Cehoslovaciei

Delegația guvernului cehoslovac din Londra a sosit la Lwow în drum spre Cehoslovacia eliberată pentru a prelua administrația Țării, a lua măsuri pentru ajutorarea populației înfometate și a conduce alăturea de trupele sovietice lupta pentru eliberarea completă a teritorului cehoslovac.

Arhiepiscopul de Canterbury a murit

Londra 26 — Ieri a încetat din viață în urma unui atac de cord arhiepiscopul de Canterbury, Dr. Wiliam Temple, în vârstă de 63 ani. Defunctul a fost unul din cei mai mari teologi anglicani și unul dintre cugetătorii cei mai prețuiți între cercurile filosofice din Anglia și din toată lumea.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în 26 Octomvrie:

După ce au depășit frontiera română prin toate punctele trupele române în colaborare cu cele sovietice continuă operațiunile de distrugere a forțelor germano-maghiare în regiunea Tisei superioare. Mai multe localități au fost cucerite. Intre Tisa și Dunăre forțele române în legătură cu cele sovietice continuă să câștige teren.

Frontul din Răsărit

Moscova 26 — Lupta pentru Prusia Orientală a devenit o mare bătălie de tancuri. Germanii încearcă să opună rezistență dar Rușii au o copleșitoare superioritate în blindate. O nouă ofensivă au deslănțuit și dinspre mare, în direcția Danzigului.

Rușii se apropie de orașul Insterburg după ce au ocupat centrul fortificat dela Gumbinen. Nemții au evacuat Königsbergul.

In înaintarea lor prin Cehoslovacia trupele ruse au eliberat orașul Muncaci [Mucacevo] din Rutenia subcarpatică. Inaintarea se face dinspre Nord, Est și Sud, dinspre România. Rutenia subcarpatică va fi curând complet eliberată.

In Slovacia, în afară de pătrunderile rușești dinspre Nord, patrioții slovaci primesc întăriri și alimente prin avion.

In Nord Rușii au ocupat toată regiunea norvegiană producătoare de nikel, împreună cu portul Kirkenes.

In Ungaria formațiunile germano-maghiare după ce au fost respinse la Nord de Debrețin și Nyiregyhàza, sunt înghesuite pe Tisa și în curs de nimicire.

Intreaga provincia Bacica a fost eliberată, iar deodată cu ocuparea orașului Șabaț din Vestul Serbiei, unde au fost uciși 7000 de Germani, Nemții sunt nevoiți a se retrage tot mai spre Vest.

Pe pustă, după ocuparea orașului Kis-Kun-Félegyháza, a fost eliberat și orașul Kis-Kun-Halás.

Cercul spre Budapesta se strânge tot mai tare.

Frontul din Apus

Londra 27 — In Olanda trupele britanice și canadiene înaintează spre Bergen și luptă acum la Tilburg. Ultimul oraș din punga dela Bresken a fost cucerit. Se dau lupte în regiunea Hertogen-bosh.

In Italia, forțele aliate se îndreaptă spre Forli. Trupele canadiene înaintează spre Ravena.

Peste 2000 avioane aliate au bombardat ieri obiective în Germania, cu pierderea numai a 2 avioane.

Frontul din Balcani

Londra 27 — In Jugoslavia, forțele Mareșalului Tito au înregistrat noui succese. La Sud de Novisad, germanii au suferit pierderi grele. Peste 4000 germani au fost uciși.

Noi debarcări de trupe anglo-americane s'au făcut eri în portul Pireu. Ministrul de externe englez, Eden, comandantul trupelor din Mediterana Wilson și conducătorul forțelor aviatice din Sud Kalinger, au vizitat eri Atena, fiind primiți de dl Papandreu.

După ocuparea orașelor Lamia și Volos, trupele grecești și aliate au ocupat marele oraș tesalian Larissa. La fel a fost ocupată insula Scopelos.

Ultima Oră

— Majestatea Sa Regele și M. Sa Regina-Mamă Elena, însoțiți de membrii guvernului și de număroși ofițeri superiori, au luat parte ieri la serbarea dată de Regimentul de Gardă călare, comandat de Colonelul adjutant Olteanu Marcel, în onoarea armatelor aliate.

Au fost intonate imnurile: român, sovietic, britanic, american și francez.

— *Dl General de Corp de Armată Eftimiu Gh. a inspectat lucrările de refacere a triajului București și a atelierelor CFR Grivița, cari fac progrese importante.*

— **Pentru aprovizionarea Capitalei, au fost angajate mari cantități de lemne, ceapă și 20 milioane kg. cartofi, cari se vor vinde cu Lei 20 kilogramul.**

Londra 27 — Dl Churchill a anunțat că va depune în curând un proiect de lege pentru prelungirea activității actualului Parlament britanic, care funcționează de zece ani.

Moscova 27 — Generalul Merețcow, comandantul unui grup de armate din Nordul frontului răsăritean, a fost avansat mareșal al URSS.

Moscova 27 — Marea străpungere a pozițiilor germane din Prusia Orientală a fost realizată de Generalul Cerniakowski, cel mai tânăr comandant sovietic de grup de armată.

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Duminecă 29 Octomvrie 1944 — Exemplarul Lei 7.— — Nr. 80

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Str. Şaguna 8 Sibiu

Telegraful Român

Organ naţional-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorităţi şi străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole şi corespodenţe se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Partidele politice şi Biserica

Democraţia românească şi-a câştigat mari merite în istoria modernă a neamului nostru. Tot ce s'a înfăptuit în ultimul veac pe linia eliberării, întregirii şi înălţării neamului românesc, se datoreşte democraţiei, adecă nobilei emulaţii între partidele politice, într'o atmosferă de libertate pentru manifestarea voinţei populare.

In timpul recent şi-a dovedit încă odată superioritatea asupra dictaturii, prin spiritul ei de previziune şi prin curajul atitudinilor, cari contrastează atât de isbitor cu lipsa de cugetare politică şi cu slugărnăcia în politica externă şi în viaţa internă, cari au caracterizat regimurile dictatorilor.

Fără să urmărim o evidenţiere mai largă a acestor contraste cari pun în lumină superioară democraţia, ne mulţumim să semnalăm aci încă un fenomen prin care democraţia românească dă dovadă că şi-a păstrat spiritul de înţeleaptă chibzuinţă şi cumineţenie, în ciuda acelora carı atribuiau partidelor politice, printr'o ponegire exagerată, orice iresponsabilitate în lupta pentru putere.

Deşi vremurile actuale stau sub semnul unei tendinţe generale spre reforme, spre schimbări cât mai adânci în structura moştenită a societăţii noastre, totuşi constatăm cu plăcută surpriză că partidele progresist, cari au ieşit la suprafaţă la 23 August, manifestă o atitudine de cuminte respect faţă de sfânta instituţie a Bisericii.

Am înregistrat întâi frumoasele aprecieri ale rolului Bisericii în viaţa neamului, din programul Partidului Naţional-Ţărănesc.

Partidul Comunist e drept că n'a amintit nimic despe Biserică în platforma propusă ca bază de discuţie Frontului Naţional-Democratic. Dar o manifestare tot am avut din partea acestui Partid în privinţa Bisericii. După articolul dlui prof. Constantinescu-Iaşi, semnalat în această foaie, s'a produs cererea ciudată a Comitetului Scriitorilor Români de-a se introduce în Platformă desideratul separării Bisericii de Stat. Aceasta a dat ocazie Partidului Comunist să-şi precizeze atitudinea, prin respingerea propunerii mai sus pomenite.

Avem acum în faţă o manifestare din tabăra Partidului Social-Democrat faţă de această problemă. O grupă de intelectuali din Ardeal, în frunte cu distinsul profesor universitar şi scriitor de mare aderenţă la realităţile sufleteşti ale neamului, Dr. Victor Papilian, înscriindu-se în acest Partid, a ţinut să precizeze într'un Proces-Verbal condiţiite pe lângă cari aderă la această organizaţie politică. Intre ele se află una cu acest conţinut:

„Respectarea tradiţiunii româneşti (Biserica naţională, instituţia Monarhiei şi a Regalităţii)".

Din această formulare se vede că o preocupare importantă a grupului de intelectuali ardeleni, cari au aderat la social-democraţie, este aceea de-a găsi un mod de împăcare între reformele sociale cerute de timp şi tradiţiile esenţiale ale poporului român. De fapt aceasta este problema de căpetenie ce se impune oricărui Român care aduce în slujba neamului său un cap luminat şi o inimă iubitoare.

Reformele sociale nu mai pot fi ocolite de nici un om cu sufletul deschis la problemele de viaţă ale neamului. Dar nici tradiţia spirituală a neamului nu o poate desconsidera acela care mai vrea să se păstreze o fiinţă etnică în continuitate. De dragul reformelor nu se poate renunţa la identitatea naţională.

Iar firul care, curgând prin inima istoriei unui neam, îl păstrează identic cu el însuşi, este tradiţia lui în ceeace are ea esenţial, bun şi caracteristic.

Şi prima instituţie care reprezintă tradiţia în continuitate în viaţa unui neam este Biserica. In practicele şi în credinţele de azi ale Bisericii regăsim conţinuturile de viaţă sufletească ale neamului nostru din orice veac anterior.

In Biserică ne întâlnim cu strămoşii, ne simţim una cu ei.

Desigur Biserica are şi alte rosturi în viaţa neamului, rosturi cari nu numai compensează şi echilibrează reformele sociale, ci le şi susţine, spiritualizează şi definitivează într'o ordine consimţită şi cristalizată. Dar e bine că se înţeleg măcar rosturile de echilibrare ale ei, de menţinere a etnicului în şuvoiul progresului social.

Şi e mai ales semnificativ că actualele curente sociale ţin să respecte ceeace menţine neamul în continuitate cu el însuşi.

D. STĂNILOAE

Casa Majestăţii Sale Regelui

COMUNICAT

Bucureşti 28 — Mareşalul Curţii Regale comunică:

In 27 l. c., Majestatea Sa Regele a primit în audienţă de lucru pe dnii: General de Corp de Armată Adjutant Sănătescu Constantin, preşedintele Consiliului de Miniştri şi ad-interim la Economia naţională şi Finanţe; Grigorie Niculescu-Buzeşti, Ministrul Afacerilor Externe; General de Corp de Armată Aldea Aurel, Ministrul Afacerilor Interne, Dimitrie Negel, Ministrul Agriculturii şi Domeniilor şi ad interim la justiţie, General de Corp de Armată Rădescu Nicolae, şeful Marelui Stat Major al Armatei şi Ministru plenipotenţiar, Ion Christu, preşedintele Comisiunii pentru aplicarea armistiţiului.

Cucerirea oraşului Muncacevo

Moscova 28 — „Steaua Roşie", organul oficial al Armatei roşii, constată că prin cucerirea oraşului Muncacevo de către trupele frontului al patrulea ucrainian se marchează trecerea Carpaţilor pe ultima porţiune care mai era disputată inamicului.

Luptele din Filipine

Washington 28 — Generalul Mac Arthur comunică de pe teatrul de luptă din arhipelagul Filipinelor:

Trupele americane controlează în întregime coasta de Răsărit a insulei Leyte.

Schimb de mesagii

Intre mareşalul Stalin şi I. P. S. Mitropolit Alexe, locţiitorul Scaunului patriarhal al bisericii ortodoxe ruse, s'a făcut un schimb de mesagii, prin care Mareşalul aduce mulţumiri bisericii ruse pentru buna îngrijire ce o poartă copiilor şi familiilor de luptători ai armatei roşii.

Inceperea cursurilor

Ministerul culturii naţionale a hotărât ca toate şcoalele secundare [teoretice, normale, profesionale seminariale etc.] să înceapă cursurile Miercuri în ziua de 1 Noemvrie 1944, ora 8 dimineaţa.

Consultaţii gratuite

Apărarea patriotică, secţia *Sibiu*, a reuşit să asigure. prin medici specialişti, consultaţii gratuite celor lipsiţi de mijloace materiale. Consultaţii se dau la boli de copii, boli de femei, dentistică, interne şi nervoase. Ceice au trebuinţă de consultaţii, se vor prezenta la sediul Apărării Patriotice, strada General Moşoiu Nr. 2 unde vor primi îndrumările necesare.

Cetăţean de onoare

Londra 28 — Dl Eden, ministrul de externe al Marei Britanii, a fost proclamat cetăţean de onoare al Atenei.

Şagunismul în Bisericile ortodoxe

De curând ne-a sosit ştirea că în Biserica bulgară s'a procedat la schimbări înoitoare, prin adoptarea în întregime a principiilor şaguniene de organizare şi conducere. Democratizarea Bisericii bulgare se face prin introducerea organizaţiei sinodale-mixte, constituite prin impunerea proporţiei de 2/3 mireni şi 1/3 clerici, în alcătuirea corporaţiunilor bisericeşti. Constituţionalismul bisericesc şagunian, înregistrează prin aceasta o nouă biruinţă, care le dă prilejul unei bucurii legitime acelora cari au afirmat întotdeauna valabilitatea principiilor şaguniene, şi cari au militat pentru ele cu hotărârea isvorâtă dintr'o convingere adâncă, limpede şi fermă.

Faptul produs recent în viaţa Bisericii bulgare, ne mai dă şi plăcuta ocazie de a reactualiza alte izbânzi ale concepţiei canonice şaguniene, izbânzi prin cari s'a verificat şi s'a impus mereu această genială concepţie.

Abia la doi ani după apariţia „Statutului Organic" al Bisericii Ortodoxe din Ardeal, adică în 1871, legea de organizare a *Bisericii Sârbe* din Austro-Ungaria, adoptă în întregime dispoziţiunile acestui Statut, în ce priveşte organizarea eparhială. Iar o nouă lege, din 1875, a aceleiaşi biserici, adoptă dispoziţiunile Statutului şagunian şi cu privire la organizarea unităţilor bisericeşti superioare şi a corporaţiunilor acestora, inclusiv congresul naţional-bisericesc.

In *Biserica bulgară*, o încercare similară s'a făcut prin legea Exarhatului din 1871, însă această lege a fost mutilată prin modificări ulterioare aduse în 1883 şi 1893, aşa încât constituţionalismul bisericesc introdus la 1871, a fost redus şi apoi abandonat în 1883 şi 1893, pe când în Biserica Sârbă s'a menţinut până după războiul mondial, iar atunci s'a impus întregii biserici ortodoxe din Jugoslavia.

De fapt şi în Biserica bulgară s'a făcut în 1921, o încercare de a se reîntroduce constituţionalismul, însă fără de rezultat, aşa încât biruinţa constituţionalismului s'a amânat până în anul mântuirii 1944, când a triumfat deplin sub ochii noştri.

Dar dintre celelalte biserici ortodoxe cari au adoptat constituţionalismul, Biserica Rusă este aceia, care i-a dat o cât mai deplină interpretare ştiinţifică şi cea mai largă aplicare practică.

Interpretarea ştiinţifică i-a dat-o prin „Comisiile prosinodale" constituite în 1906, din cei mai învăţaţi teologi ruşi, în scopul de a pregăti reorganizarea Bisericii Ruse. In aceste comisii, cari au lucrat intens până la 1908, s'au cercetat şi s'au lămurit temeliile doctrinare şi canonice ale constituţionalismului, în aşa fel, încât el a fost acceptat ca cea mai bună formă de guvernământ a bisericii.

Aplicarea practică a constituţionalismului bisericesc, în baza concluziilor „comisiilor prosinodale", s'a început abia în 1917—1918, prin marele sinod „panrus" adunat atunci la Moscova. Acest sinod a dat Bisericii Ruse un „Statut" de organizare, a cărui redactare este aproape aceeaş cu a Statutului şagunian. „Statutul pentru administrarea bisericii ruseşti" — căci acesta esté titlul său în întregime, — pare o versiune rusească, cu adaptări, a „Statutului Organic". El a fost completat cu unele legi şi regulamente întemeiate pe aceleaşi principii, şi a constituit până azi, temelia întregii organizări a Bisericii Ruse, atât a celei Patriarhale, cât şi a altor fracţiuni cari s'au desfăcut din aceasta.

Principiile adânc creştineşti şi democratice, cari stau la temelia concepţiei canonice a lui Şaguna, s'au impus din ce în ce mai mult cu trecerea vremii, şi lor li se deschid astăzi, — în pragul unei lumi noi, — perspective nebănuit de vaste.

Omagierea

memoriei Alex. Cantacuzino

Filiala Sibiu a Societăţii Ortodoxe a Femeilor Române a ţinut Marţi, 24 Oct., o şedinţă pentru omagierea memoriei aceleia care a fost Alexandrina Cantacuzino, întemeietoarea şi animatoarea acestei Societăţi cu un rol atât de important în înviorarea conştiinţei ortodoxe în pătura cultă, în ultima jumătate de veac.

Doamna Sofia St. Meteş, preşedinta Filialei Sibiu şi Vice preşedinta Societăţii generale, a arătat în cuvinte înlăcrămate cum au decurs tristele solemnităţi ale înmormântării ilustrei defuncte şi a dat citire cuvântării impresionante pe care a rostit lângă catafalc în numele Filialelor din Ardeal.

Păr. Dr. D. Stăniloae, a adus omagiul I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, *al Bisericii şi al preoţimii memoriei aceleia care a dat un sprijin atât de efectiv lucrării misionare a Bisericii, prin opera grandioasă pe care a înfăptuit-o şi în special prin numeroasele institute de învăţământ în duh ortodox pe cari le-a întemeiat şi susţinut, pentru a trezi o conştiinţă ortodoxă mai militantă în pătura cultă a viitoarelor mame române.*

Alături de popor

Cei patru ani de stăpânire tiranică peste Ardealul de Nord au reactualizat un adevăr pe care statul român era adesea ispitit să-l uite: adevărul că, în vremuri de restrişte, Biserica este cetatea de rezistenţă şi biruinţă a poporului român. Când statul îşi retrage reprezentanţii politici, administrativi şi militari, când şcoala trebuie să cedeze locul unei şcoli streine şi duşmane sufletului românesc, când intelectualitatea trebuie să ia drumul refugiului, rămâne pe loc marea massă a celor lipiţi de glie — poporul — cu valurile adunate ca'ntr'un liman al mântuirii în ograda de nădejdi şi mângâiere a Bisericii. In locul autorităţii româneşti era jandarmul cu pană de cocoş, solgăbirăul abuziv şi mândru, notarul samovolnic şi fără milă, în locul învăţătorului şi profesorului român propoveduiau ostentativ într'o limbă bolovănoasă ca însăşi civilizaţia lor învăţătorul şi profesorul maghiar ce picurau venin în sufletele fragede ale copilăriei. Poporul însă a rămas pe loc: nu s'a clintit, aşa cum nu se clintesc munţii sub vijeliile cele mai crunte. Şi'n mijlocul poporului: preotul. Preoţimea din Ardealul de Nord a fost la înălţimea misiunii istorice, cu care a miruit-o cerul şi vrerea de biruinţă a neamului. Ea a fost înhămată, alături de popor, la căruţa aceleiaşi iobăgii feudale, aceloraşi ocări, aceloraşi suferinţe, aceloraşi persecuţii şi mucenicii. Când se va alcătui răbojul scris cu sânge şi durere în carnea şi sufletul de nădejde şi dârzenie a Ardealului, în lunga lui înşirare de chin şi ocară, de moarte mucenicească şi batjocură, preoţimea va sta în frunte cu demnitate şi vrednicie. Vlădicii au fost încă odată voivozi ai vremurilor obşteşti, cârmuitori de suflete şi de destin, iar preoţii — hatmani ai armiilor populare, tribuni ai durerilor norodului. Şi cutezanţa aceasta de a fi alături de popor, de a împărtăşi cu el aceeaş pâne a lacrimilor şi aceleaşi doruri ale libertăţii, preoţimea a plătit-o cu tot ceeace ura şovină ştie inventa împotriva călăuzitorilor fireşti ai poporului.

Ardealul a frânt lanţurile iobăgiei turanice. Preoţimea ce a stat în mijlocul poporului şi-a înfruntat vijelia cu preţul vieţii, nu cere privilegii, nici omagii de recunoştinţă. Ea cere singurul blazon de nobleţe ce-i împodobeşte istoria de veacuri şi fiinţa: să fie lăsată în rosturile ei de călăuză nerătăcită a poporului. Să fie lăsată şi azi alături de popor. Dacă Biserica a salvat sufletul neamului în vremuri de restrişte, nimeni nu are dreptul să-l răpească — în vremuri liniştite — de sub ocrotirea ei de har şi credinţă.

Biserica, suferind împreună cu poporul, are dreptul de-a păşi şi pe calea cea nouă a vremilor împreună cu poporul. Această îngemânare a sufletului popular cu Biserica aşa cum a fost chezăşia biruinţii, este şi azi singura chezăşie valabilă a unei vieţi mai bune pentru toţi. Alături de popor în vreme de furtună, alături de popor în vreme de pace: este adevărul pe care orânduirea viitoare a statului român nu trebuie s'o uite. Altfel ar păcătui faţă de mucenicia preoţimii ardelene, dar şi faţă de sufletul acestui popor, adăpat din apele vii ale Bisericii.

NICOLAE GORUN

Poeme în proză

de I. S. Turghenlev

Un om mulţumit

Pe uliţă reşedinţei aleargă încântat de sine un om încă tânăr. Mişcările îi sunt vesele şi sprintene, ochii îi strălucesc, buzele-i zâmbesc, faţa-i cuprinsă de rumeneală plăcută. El este însăşi mulţumirea şi bucuria întrupată.

Ce i s'a întâmplat? I s'a împărţit lui vre-o moştenire? A fost înălţat în rang? Ori se grăbeşte la vre-o întâlnire de dragoste? Ori, simplu, a dejunat bine şi simţul sănătăţii, simţul puterii sătule se răsfaţă în toate mădularele lui? Doar nu i-o fi fost acătată de grumazi frumoasa ta cruce optunghiulară, o craiule polon Stanislau![1] Nu. El a scornit o clevetire contra unui prieten şi răspândind-o cu râvnă, o auzise el însuş din gura unui prieten al său şi o crezuse.

O, cât de mulţumit şi cât de bun era în clipa aceasta amabilul om tânăr, atât de mult promiţător!

Ospăţ la Fiinţa supremă

Odată decise Fiinţa supremă să dea un mare ospăţ în castelul său azuriu. Toate virtuţile fură invitate la el spre ospătare. Dar virtuţile bărbăteşti nu le-a invitat, numai pe cele femeieşti. Se adunară foarte multe — mari şi mărunte. Virtuţile mărunte erau mai plăcute şi mai amabile decât cele mari. Dar toate păreau mulţumite, întreţinându-se curtenitor unele cu altele, cum se cuvine între rudenii şi cunoscuţi de aproape.

Dar iată, Fiinţa supremă observă două dame foarte frumoase care, precum se părea, nu se cunoşteau nici decum una cu alta.

Gazda casei luă una din ele de mână şi o conduse la cealaltă.

„*Binefacerea*", zise el, arătând pe cea dintâi.

„*Recunoştinţa*", adăugă el, recomandând-o pe a doua.

Amândouă virtuţile s'au minunat nespus; de când e lumea — şi ea e destul de veche — atunci s'au întâlnit ele *pentru întâia oară*.

[1] Regele polon Stanislau Poniatowski înfiinţase în anul 1765 ordinul Stanislau, care a fost admis în seria marilor decoraţiuni ruseşti.

„La luptă!“

— Iubirea creştină armă de luptă socială! —

Războiul nu s'a sfârşit, nici pentru noi nici pentru restul omenirii. Incordarea aceasta supremă mai cere încă energii şi sacrificii din cele mai mari. Şi chiar dacă războiul s'ar sfârşi mâine, rănile lăsate de el sunt prea mari pentru a îngădui cuiva să nu ţină seamă de ele. Avem de reclădit o ţară lovită de prea multe nenorociri în ultimii patru ani şi avem de împlinit conştiincios condiţiile armistiţiului pe care l-am cerut.

In astfel de împrejurări, oricine s'ar aştepta ca presa românească să fie plină de articole şi lozinci îndemnătoare la muncă, ordine, cumpătare, armonie, conlucrare a tuturor forţelor sociale. In loc de acestea însă întâlnim la fiecare pas în presa românească tot felul de chemări la luptă pentru revendicări, dihonie între partidele politice, pasiuni deslănţuite şi o violenţă de limbaj cum rar s'a mai văzut. Până şi în rândurile clericilor s'a observat oarecare agitaţie, un grup din aceştia cerând înaltei chiriarhii „binecuvântarea luptei“ pentru satisfacerea revendicărilor clericale ce urmează a fi formulate.

De sigur, în ţara noastră nu merg toate lucrurile bine. Sunt racile grave în administraţie, în organizarea muncii, în economia ţării, în învăţământ, chiar şi în orânduirile bisericeşti. Nici în vremuri liniştite nu mergea totul ca pe roate. Războiul a produs însă perturbări grave, ale căror consecinţe le suportăm cu toţii. Şi va trece încă multă vreme până când lucrurile să se mai îndrepte, aşa cum s'a întâmplat şi în urma războiului din 1914—1918. De aceea ne trebue mai mult calm şi mai mult duh de frăţească înţelegere pentru a suporta greutăţile vremurilor în care trăim.

Lupta este de sigur una din căile pe care se poate ajunge la o mai dreaptă împărţire a bunurilor lumii şi la dreptatea sub orice formă. Dreptatea nu prea pare să se impună dela sine şi istoria stă mărtură că ea a fost câştigată cel mai adesea prin luptă şi prin sacrificii. Lupta este însă o armă cu două tăişuri. Ea poate aduce îmbunătăţiri simţitoare în starea unor clase sociale, dar poate da naştere şi la tulburări adânci şi nu odată s'a întâmplat ca, în toiul luptei să se desconsidere interesele generale ale colectivităţii şi chiar să se pericliteze existenţa colectivităţii ca tot. Un stat bine organizat şi puternic nu este acela în care forţele sociale se macină între ele, ci acela în care forţele sociale se ţin în echilibru, se completează şi colaborează spre binele general.

Sfântul apostol Pavel compară, într'una din epistolele sale, comunitatea creştină cu un organism în care nici un mădular nu este de prisos şi întreg organismul se resimte de buna sau reaua funcţionare a unui mădular. Tot asemenea în organismul social, unde se ciocnesc interese de multe feluri, trebue avută în vedere şi buna funcţionare a organismului în întregul său, altfel suferă toate mădularele organismului social. Toţi dorim mai multă dreptate şi cele necesare traiului şi muncii noastre, dar numai Dumnezeu ştie dacă poate exista pe pământ dreptate absolută pentru toată lumea. Viaţa socială a ajuns astăzi atât de complexă, încât vechiul adagiu juridic *summum jus summa injuria* nu mai este nicidecum un paradox, ci o inevitabilă realitate, dreptatea absolută pentru unii devenind nedreptate gravă pentru alţii. De aceea cugetarea creştină, ţinând seamă de complexitatea realităţilor sociale, aduce imperativului dreptăţii absolute corectivul iubirii fără margini, prin care se poate realiza maximum de dreptate pentru toţi, cu minimum de nedreptate pentru fiecare în parte.

Prin urmare nimeni nu se poate opune revendicărilor drepte ale tuturor categoriilor de muncitori: agricoli, industriali, funcţionari, intelectuali etc. Cine ar face-o s'ar dovedi lipsit de iubire faţă de semenul său în suferinţă. Dar lupta aceasta, devenită aproape generală, trebue să ţină seamă de vremurile în care trăim, de imperativele mari ale ceasului de faţă şi de consecinţele mai îndepărtate ale fiecăreia dintre acţiunile noastre.

In deosebi clerul nu trebue să uite că Mântuitorul o singură dată s'a abătut dela calea blândeţei, dar şi atunci n'a făcut-o pentru cine ştie ce socoteli pământeşti, ci pentru a şterge ofensa adusă lui Dumnezeu de schimbătorii de bani de pe treptele altarului. Şi dacă lupta a adus şi ea prefaceri mari şi îmbunătăţiri în soarta omenirii, apoi porunca iubirii, care a sunat acum aproape două mii de ani, a făcut încă mai mult, revoluţionând moravurile lumii antice, desfiinţând sclavia, îmbunătăţind soarta femeii şi a copilului şi punând temeiurile democraţiei moderne.

Să ia aminte deci toţi cei care lansează chemări la luptă pentru o soartă mai bună, că iubirea este şi ea o armă de luptă, poate cea mai bună armă de luptă, pe care a folosit-o Mântuitorul lumii şi care şi-a dovedit roadele în decursul istoriei.

Emilian Vasilescu

Răspândiţi cu drag

Telegraful Român

Organul lui Şaguna din 1853

Inmormântarea unui erou la Blaj

Marţi, 17 Oct. 1944, ora 3 p. m. s'a ţinut în biserica ortodoxă română din Blaj trista solemnitate a prohodirii tânărului Sblt. *Bărbulescu Teodor*, avea 22 de ani, de loc din Târgul Jiu din Grupul de Vânători de Munte, rănit la nord de Turda în ziua de 6 Oct. şi mort la 15 Oct. în spitalul Z. I. 622 din Blaj.

Slujba a fost săvârşită de către: păr. Zosim Oancea, adm. prot., păr. Ioan Macovei, evacuat din Gura-Humorului şi Păr. Cpt. Gheorghe Ciupercă, în faţa autorităţilor militare şi civile şi în faţa unei numeroase asistenţe.

La sfârşitul slujbei Păr. *Zosim Oancea* a spus câteva cuvinte, din care desprindem următoarele:

Slujitorii dreptăţii lui Dumnezeu, uneltele prin care se realizează ea în lume, sânt eroii.

Nu există o întruchipare mai frumoasă a omului ca eroul. Deslipit de tot ce este egoist, de orice interes familiar chiar, eroul este „*braţul milioanelor de braţe şi gândul milioanelor de gânduri*“, este personificarea celei mai înalte culmi de dragoste pe care o poate ajunge omul pe pământ, după cuvântul Mântuitorului: „Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca cineva să-şi pună sufletul pentru prietenii săi“ (Ioan 12, 13).

Un astfel de erou este tânărul pe care l-am prohodit acum. O dovedeşte aceasta însuşi faptul, că dacă n'a fost învrednicit să-şi aibă la căpătâi părinţii la care desigur vestea a ajuns prea târziu spre a putea ajunge să-şi mai vadă cel puţin în sicriu feciorul, a fost primit în schimb în sânul mamei noastre a tuturora, *Biserica*“. —

Intr'un convoi impunător şi tăcut, a fost dus apoi şi aşezat la loc de odihnă în cimitirul eroilor din Blaj, lângă celelalte multe morminte proaspete, străjuite de smeritele dar mult grăitoarele cruci albe de lemn.

Odihneasca cu drepţii!

Un participant

LOCALE

Fondul „Darurilor de Crăciun“ pentru ajutorarea ucenicilor dela meserii, administrat de Reuniunea meseriaşilor români d n Sibiu, a fost mărit prin dania Personalului Tipografiei şi Librăriei arhidiecezane, în locul pieritoarei cununi de flori ce urma să fie depusă pe cosciugul bunului lor împreună lucrător, *Ioan Frodl*, apucat pe drumul fără întoarcere.

Arătăm, mai jos, numele şi suma donată:

Stefan Duca, conducător Lei 300, I. Marcu, cond. Librăriei Lei 200, Ier. Preda, contabil Lei 100, S. Cloţan Lei 100, Al. Munteanu Lei 208, Tr. Chirilă, Gh. Baciu, Nicolae Băcilă şi A. Băcilă câte Lei 200, Sofia Chirilă Lei 200, D. Acute, M. Pavel, Achim Badiu, C. Roşian şi Victoria Stoe câte Lei 100, Ion Badiu Lei 60.

Ulterior s'a mai primit din partea dlui Ioan Barbu, maestru instalator, suma de Lei 500.

In atenţia patronilor şi ucenicilor

Şcoala de Ucenici Comerciali Sibiu str. Zidul Nou 6-8, Avram Iancu 13 [liceul Comercial] a început demult timp înscrierile, cari se fac zilnic între orele 5-6 p. m.

Patronii sunt invitaţi în mod obligator a contracta şi înscrie urgent pe toţi ucenicii la curs. Contravenienţii vor suporta rigorile legii. Cursurile se vor deschide irevocabil la 1 Noemvrie a. c.

Direcţiunea

Invăţătura zilei

Deci, tu care înveţi pe altul, pe tine dece nu te înveţi? Tu care propoveduieşti să nu furi, furi.

Romani 2, 21

CALENDAR CREŞTIN

Biserica ortodoxă prăznuieşte:

Duminecă 29 Oct. — M. Anastasia
Luni 30 Oct. — M. Zenovie

Preoţi cu crucea'n frunte

Avram Stanca

Am rememorat aici pătimirile atâtor slujitori ai altarului străbun cari au plătit bir greu de suferinţe — unele mortale — pentru simţămintele şi faptele lor româneşti. Unele mai dureroase decât celelalte, cazna părintelui Avram Stanca pare mai sguduitoare decât toate cele scormonite până acum în măruntaiele istoriei desrobirii noastre naţionale, săvârşită înainte cu un pătrar de veac.

Fusese paroh în Petroşeni.

In anul 1916, la Sântămărie, trupele române intrând acolo, părintele Avram le-a făcut servicii preţioase, iar la sfintele slujbe pomenea pe măritul rege Ferdinand I, cu toată curtea şi ostaşii lui.

Bucuria întâlnirii cu fraţii desrobitori n'a ţinut mult. Covârşită de un inamic superior numericeşte şi bine dotat cu material de războiu, armata română a trebuit să se retragă. Bătrân şi suferind, părintele Avram a rămas pe loc, pradă ungurilor şi nemţilor, cari n'au zăbovit a-l trage la răspundere pentru purtarea sa.

Percheziţionat, cu casa devastată şi apoi purtat pe jos, într'o noapte de Octomvrie, cale de patruzeci de kilometri, cu capul descoperit şi îmbrăcat în nişte haine subţiri de vară, venerabilul moşneag şi-o pierdut lumina ochilor.

A mai trăit puţină vreme după aceea. Era ajunul Crăciunului anului 1916 şi rarii colindători vesteau naşterea Domnului pe la ferestrele creştinilor din Sebeş—Alba când părintele Avram Stanca a adormit întru nădejdea învierii de obşte — şi a dreptăţii obiditului norod român din Ardealul umilinţelor de altă dată.

GRIG

Serviciu religios

In Catedrala mitropolitană din Sibiu

In fiecare zi dimineaţa la ora 6½ Utrenie şi în continuare *Sfânta Liturghie*. In fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie „*Acatistul Maicii Domnului*“.

In Dumineci şi Sărbători dimineaţa la ora 8½ Utrenia, în continuare la ora 9½ Sfânta Liturghie. La liturghie cântă „Corul catedralei“, sub conducerea profesorului Gheorghe Şoima.

Duminecă în 29 Octomvrie 1944, servesc: Cons. Gh. Maior, Gh. Secaş şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu şi Simeon Macarie. *Predică: cons. Gheorghe Maior.* — La Oastea Domnului predică: *preotul Ioan Muntean.*

FARMACIILE DE SERVICIU

Sâmbătă 28 Oct Lieb Victor Regina Maria 59
Duminecă 29 Oct. Pop Victor Regina Maria 36

CRUCEA ROŞIE Filiala Sibiu, aranjează Duminecă, 29 Octomvrie, ora 4 d. m., în teatrul Municipal, un mare RECITAL DE DANS, în folosul Cantinei din Gară cu concursul celebrei dansatoare jugoslave Mercedes Pavelici, cu un program în întregime schimbat din compozitorii: Mussorgshi. Bredicianu, Milhaud, Bradici, Chopin, Wilchens, Cantini, Paschil. Biletele se pot lua din timp la Agenţia Teatrală Băcilă.

Martiraj preoţesc

In numărul de ieri al ziarului nostru, deodată cu evocarea jertfelor îngropate de oştirea românească la temelia răscumpărării Ardealului de Nord, am strecurat o notiţă privitoare la uciderea vrednicului paroh ortodox român Ioan Danci din Lonea [Eparhia Clujului].

Consternaţi de odioasa crimă căreia i-a căzut victimă acest blând slujitor al altarului străbun, şi conştii că jertfele grele de braţe viteze cu cari s'a soldat campania militară de desrobire a fraţilor noştri de peste Feleac au fost necesare ca să vadă lumea întreagă că noi nu primim pomana nimănui când e vorba de drepturile sfinte ale naţiunii — şi să ne judece în consecinţă, comparându-ne bunăoară cu beneficiarii ştiuţi ai desmembrării Cehoslovaciei, ai cotropirii Jugoslaviei şi, firește, ai arbitrajului dela Viena mai ales — ne întrebăm: în numele căror înalte raţiuni de stat se comit asemenea fărădelegi, în veacul al douăzecilea, împotriva unor oameni lipsiţi de apărare?

Metoda de care s'a făcut uz în cazul de faţă, vădeşte fără greş pe făptaş. El a dărâmat până'n temelie atâtea biserici noui din Săcuime acum patru ani, când schimbarea vremelnică a suveranităţii naţionale s'a făcut fără să se tragă măcar un foc de puşcă. El ne-a spurcat altarele dreptei credinţe, prefăcându-le în latrine, ne-a călcat în picioare sfintele odoare, a doborît crucile din înaltul turlelor lăcaşurilor de închinăciune, ne-a torturat norodul sărăcindu-l şi silindu-l să-şi renege credinţa întru care s'a născut. E acelaş dispreţ sălbatic faţă de tot ceea ce e valah, care a înnecat în sânge Belişul şi Trăsnea, Ipul şi Huedinul protopopului Aurel Munteanu, care a isgonit dela casele lor sute de mii de oameni pacinici, împingându-i pe căile pustii ale pribegiei. E maghiarul perfid şi tenace în reaua lui comportare faţă de naţiile străine încăpute pe mâinile lui nemiloase, e magnatul latifundiar cu aere senioriale de tip medieval, e fişpanul împintenat care-şi fericeşte şerbii cu cravaşa.

Numai ura acestui neam cu neputinţă de reeducat a putut ridica viaţa servului lui Dumnezeu părintele Ioan Danci din Lonea, viaţă de care călăii erau cu atât mai responsabili, cu cât orice fel de arestare — după prescripţiile tuturor legilor făurite pe scoarţa pământului — implică îndatorirea elementară, pentru autoritatea care o ordonă şi pentru forţa publică ce o execută, de a o protegui până atunci până când justiţia îşi spune cuvântul.

Impotriva tuturor asigurărilor, date de Budapesta, mulţi alţi preoţi şi credincioşi de-ai noştri au fost ridicaţi dela casele lor îndată după 23 August a. c. şi transportaţi Dumnezeu ştie unde. Soarta lor ne îngrijorează cu atât mai mult cu cât cadavrul părintelui Ioan Danci din Lonea, asvârlit într'un şanţ din Valea Nadeşului, nu mai lasă nici o îndoială despre ceea ce e în stare să facă ungurimea în derută.

Problema arestărilor operate printre fruntaşii Românilor din Ardealul de Nord, interesează în egală măsură guvernul român şi forurile competente ale naţiunilor unite, a căror aversiune faţă de criminalii de răsboiu nu este egalată de cât de râvna cu care se trudesc să-i descopere şi să-i sancţioneze astfel încât să servească de învăţătură, veacuri dearândul, tuturor celor grabnici la vărsare de sânge nevinovat. Până atunci, deşi atât de greu rănită în sensibilitatea ei creştinească, proverbiala omenie românească îşi face datoria cu vârf şi îndesat faţă de populaţia maghiară din Ardealul de Nord, împlinindu-i lipsurile şi împărtăşind-o copios din pânea albă a darnicului nostru pământ. Asta ca răspuns la pietrele asvârlite vreme de peste patru ani de zile în năpăstuiţii noştri fraţi de pe aceleaşi meleaguri.

Urgisim crunta lege a talionului şi de aceea nu ne ispiteşte câtuşi de puţin procedura sintetizată în maxima ei ilustrativă: „ochiu pentru ochiu şi dinte pentru dinte". Dar credem cu toată vigoarea inimilor noastre cernite de durerea crimelor şi silniciilor făptuite împotriva elementului românesc din Ardealul de Nord, dealungul celor patru ani de împilare tipic maghiară, în existenţa unei justiţii punitive şi pe acest tărâm.

Pentru sorocul intrării ei în funcţiune, materialul documentar se adună pe'ndelete, încă de-acum, îngroşându-şi volumul zi de zi.

Martirajul preoţesc nu va lipsi dintre scoarţele-i grele ca o acuză, povarnice ca un blestem.

GRIG

Asanarea finanţelor Greciei

Atena 28 — Corespondentul ziarului londonez „Times" constată că cel mai grav aspect al situaţiei din Grecia îl prezintă problema financiară.

Autorităţile germane de ocupaţie au pus în circulaţie sume uriaşe de bilete noui de bancă, pricinuind o inflaţie de proporţii neobicinuite. Toate articolele de comerţ au atins preţuri fabuloase.

In vederea stabilizării monetare, a fost transportată la Atena, pe calea aerului, o cantitate corespunzătoare de aur.

Dl Churchil vorbeşte despre:

Rezultatul întrevederilor dela Moscova

Londra 29 — Ieri, în Camera Comunelor, dl Vinston Churchill, primulministru al Marei Britanii, a vorbit — aşa cum se anunţase cu câteva zile mai înainte — despre rezultatele cu care s'a soldat întrevederea dsale cu Mareşalul URSS Iosif Visarionovici Stalin.

La Quebec (Canada) — a spus dsa — Preşedintele Roosevelt şi cu mine am simţit foarte mult lipsa Rusiei. La Moscova, am simţit lipsa Preşedintelui Statelor Unite ale Americii. Prezenţa la întrevederi a observatorului american dl Averell Harriman, ambasadorul USA la Moscova, ne-a dat însă certitudinea că Statele Unite ale Americii consimt cu hotărîrile ce le-am luat împreună cu Mareşalul Stalin privitor la problemele politice şi militare ce li se pun Naţiunilor Unite. Mai ales în ce priveşte Răsăritul Europei, aceste probleme sunt număroase şi dificile. Sunt însă satisfăcut de rezultatele la cari am ajuns. Pentru amplificarea şi perfectarea lor, o nouă întrevedere între Preşedintele Roosevelt, Mareşalul Stalin şi eu, este absolut necesară. Ea se va produce, sper, înainte de sfârşitul anului acestuia.

Sunt deplin convins că viitorul omenirii şi al păcii de după răsboiu depind în prima linie de înţelegerea dintre cele trei mari naţiuni aliate, şi pot să spun că armonia dintre ele nici când n'a fost mai desăvârşită decât acum. Mai ales Germania va trebui să înţeleagă că orice nădejdi privitoare la eventuale disensiuni între aliaţi, sunt superflue.

Avem probleme încâlcite în Balcani şi problemele Mării Negre. Am ajuns la un acord în privinţa soluţionării lor, spre binele tuturor naţiunilor mici din acea parte a continentului.

Am discutat apoi probleme militare de supremă importanţă. Dar cea mai gingaşă problemă rămâne şi pentru viitor Polonia. Naţiunile unite vor o Polonie liberă, independentă şi puternică, o Polonie leală faţă de Marea Britanie şi Statele Unite ale Americii şi amicală faţă de marele ei vecin din Răsărit.

Despre relaţiile cu Franţa, al cărei comitet de eliberare naţională în frunte cu Generalul de Gaulle a fost recunoscut ca guvern provizoriu legal atât de popor cât şi de Naţiunile unite, dl Churchill a avut cuvinte generoase. Dsa a anunţat că a fost fixată o zonă interioară metropolitană în Franţa, care cuprinde cea mai mare parte a teritoriului ei, inclusiv Parisul, în care s'a stabilit administraţia civilă franceză.

Fără Franţa, a spus dsa, rezolvirea problemei Rinului, şi a Germaniei peste tot, este de neconceput.

Dl Churchill a anunţat apoi eliberarea Atenei şi a celei mai mari părţi a teritorului Greciei. Am promis că ne vom întoarce acolo — şi ne-am ţinut de cuvânt. Astăzi, guvernul elen este stabilit la Atena, iar trupele britanice şi patrioţii greciei urmăresc pe inamicul în derută.

Bună înţelegere

Londra 28. — Intre Mareşalul Tito şi dl Subotici a intervenit o înţelegere pentru un guvern provizoriu.

SITUAŢIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operaţiunilor desfăşurate în 26 Octomvrie:

In Ungaria de Nord-Vest, trupele noastre în legătură cu trupele sovietice îşi continuă înaintarea.

Intre Dunăre şi Tisa, în zona Kecskemet, lupte cu caracter local.

Frontul din Răsărit

Londra 28 — In Prusia orientală trupele ruseşti au realizat noui înaintări, întâmpinând din partea germanilor o rezistenţă înverşunată.

In apele Norvegiei, forţele navale ruseşti au bombardat portul Bodo şi au scufundat două mari vase de transport germane.

Pe frontul din Cehoslovacia armatele ruseşti au realizat de asemenea înaintări, cucerind capitala Ruteniei şi unindu-se cu armatele ruseşti care înaintau din Sud. In momentul de faţă forţele ruseşti se îndreaptă spre Budapesta din două direcţii.

Frontul din Balcani

Londra 28. — In Jugoslavia, Novisadul a fost cucerit. Este un important centru feroviar şi comercial. In Albania guvernul de pae şi-a dat demisia. Patrioţii albanezi dau un important sprijin trupelor britanice şi forţelor Mareşalului Tito. Valona şi Saranda au fost eliberate. De asemenea Pera şi Argirocastro.

Frontul din Apus

Londra 25 — In Olanda, trupele britanice şi poloneze au cucerit oraşele Tilburg şi Hertogenbosh. Breda este de asemenea grav ameninţată. In sudul insulei Beveland s'au realizat două capete de pod care vor fi în curînd reunite.

Berlinul a fost bombardat în cursul zilei de ieri.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae. Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Marți 31 Octomvrie 1944 — **Exemplarul Lei 7.—** — Nr. 81

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile
se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Franța eternă

Fără Franța, Europa ar fi tristă — a spus cineva. Fără istoria ei împletită din măreții și amărăciuni, istoria lumii ar fi incoloră și pustie. Franța e eternă ca gloria Eladei, ca măreția Romei, ca misterele Indiei, ca minunile Țării Sfinte. Ca acestea toate, ca puține alte întocmiri statale, Franța trăește prin spiritul *ei. Din plenitudinea acestui spirit au răsărit atâtea idei generoase, din profunzimile lui inepuisabile s'au stârnit atâtea cutremure politice și sociale cari au schimbat fața continentului și au primenit lumea.*

Franța este unul din marii pedagogi ai omenirii. Și va rămânea astfel peste veacuri și peste milenii. Țară a bunului gust și leagăn al vivacității care înnalță și subțiază, ea a biruit chiar și atunci când forța adversarilor săi au pus-o vremelnic la pământ.

Patru ani de zile a îndurat calvarul unei ocupații militare care a secătuit-o până la sânge. De două ori a fost teatru de războiu în acest răstimp. Mai precis: permanent teatru de războiu. Căci simțul de libertate în Franța e mai sensibil decât ori unde altundeva.

Ar fi exagerat să spunem că Franța a creat libertatea, dar nu putem rezista ispitei de-a mărturisi că libertatea pare a fi fost creată în primul rând pentru Francezi. Ei au apărat-o împotriva oricui avea cutezanța de-a o nesocoti, chiar dacă tirania o încorpora un mădular al acestei nobile națiuni — și mai vârtos atunci. Valul arestărilor cari se operează acum în Franța și asprimea sentințelor ce le pronunță tribunalele populare împotriva „colaboraționiștilor" — termenul este, după câte știm, de obârșie franceză — vădesc cu prisosință acest adevăr. Și istoria Franței ofere număroase paralele ale situației actuale.

Față de militarismul prusac, Franța a nutrit totdeauna o aversiune totală. Conștie de superioritatea ei spirituală, sorții războiului au putut-o sili să pună pușca jos, dar nu și fruntea în pământ. Toate ofertele de împăcare ale cotropitorului, Franța le-a refuzat cu o mândrie tăioasă. Copiii ei au stat să piară de inaniție în acești patru ani de opresiune germană și cei vârstnici au răbdat în rând cu ei. Esențialul era ca acțiunea subterană de eliberare să reușească. Cu orice preț. Și sufletul Franței, spiritul ei robust a biruit încă odată cruntul drept al celui mai tare.

Astăzi, Franța își reia locul în rândul marilor puteri ale planetei. Națiunile Unite i-au recunoscut sărbătorește dreptul de-a dispune de destinele sale. Comitetul de eliberare al Generalului De Gaulle, cea mai tipică încorporare a voinței de-a trăi a Franței, s'a transformat în guvern provizoriu.

Legăturile de sânge și afinitățile spirituale pe cari le avem cu Franța, explică îndeajuns atitudinea României față de ea. N'am uitat sprijinul decisiv pe care ni l-a dat ea în procesul de consolidare și mărire a Patriei.

Și dacă umilirile la cari a fost supusă în ultimii patru ani ne-au durut mai mult decât era îngăduit s'o spunem, eliberarea celei mai nobile țări latine ne stoarce din adâncul inimilor un strigăt de biruință:

Trăiască Franța!

E salutul nostru fratern pentru Franța eternă.

GRIGORIE T. MARCU

Atena 30 — Generalul Sir Henry Maitland Wilson, comandantul suprem al forțelor aliate din Estul Mediteranei, și Amiralul Cunningham, comandantul flotei britanice din Mediterana, au avut o întrevedere la Atena cu primul ministru Papandreu.

Evacuarea Salonicului

Postul de radio Roma a anunțat că partizanii greci, susținuți de trupele aliate, se apropie de Salonic. Germanii fac încercări disperate de a se salva pe calea aerului.

Asociație culturală româno-sovietică

La București s'a constituit, în 25 l. c., Asociația culturală româno-sovietică, în scop de a stabili legături culturale între România și U. R. S. S.

După citirea statutelor Asociației, s'a ales comitetul provizoriu, alcătuit din dnii: prof. Dr. Parhon, C. Titel Petrescu, Mihail Sadoveanu, ș. a.

A participat la întrunire un mare număr de intelectuali din capitală.

Răspândiți cu drag

Telegraful Român

Organul lui Șaguna din 1853

Reconstituirea circumscripțiilor administrative

Având în vedere schimbarea teritorială a României, ministerul de interne a reconstituit cele 12 circumscripții administrative ale țării.

Circumscripția *Sibiu*, cu reședința în Sibiu, e formată din județele: Brașov, Făgăraș, Sibiu și Târnava Mare.

Circumscripția *Cluj*, cu reședința în Cluj, e formată din județele: Alba, Cluj, Năsăud, Someș și Turda.

Circumscripța *Oradea*, e formată din județele: Arad, Bihor, Maramureș, Sălaj și Satu-Mare.

Circumscripția *Tg.-Mureș*, e formată din județele: Mureș, Ciuc, Odorhei, Târnava Mică și Treiscaune.

Circumscripția *Timișoara*, din județele: Caraș, Hunedoara, Severin și Timiș-Torontal.

Luptele din Filipine

Washington 30 — Generalul Mac Arthur anunță că două treimi din insula Leyte sunt în mâinile trupelor americane.

Amiralul Nimitz a zdrobit flota japoneză într'o spectaculoasă bătălie navală. Din 59—60 vase de războiu angajate în luptă de către japonezi, 58 au fost scufundate sau grav avariate.

Dincolo de Satu-Mare

București 29 — Trupele române în colaborare cu cele sovietice înaintează repede în Cehoslovacia, după ce au depășit orașele Careii Mari și Satu Mare cu peste 40 km. Între Tisa și Dunăre au tăiat linia dintre Szolnok și Kecskemét.

Comerțul american după războiu

București 29. — Președintele Roosevelt vorbind la Chicago în cadrul campaniei electorale, a spus că după războiu comerțul Statelor Unite va lua o desvoltare extraordinară. Se va da de lucru la 60 milioane de oameni.

FACULTATEA DE DREPT

Înștiințare

Sesiunea examenelor de toamnă la Facultate de Drept din Cluj-Sibiu, va avea loc între 6 și 18 Noemvrie 1944, conform ordinei de examen stabilită și afișată la Facultate, înscrierile fiind fixate între 1 și 4 Noemvrie 1944.

Din cauza dificultăților de transport și de adăpostire în Sibiu, stârnite de evenimente, studenții nu sunt obligați a se prezenta la aceste examene, știind că se vor fixa noui date de examene — făcând parte din sesiunea de toamnă — în preajma începerii cursurilor, date care se vor anunța din timp.

Examenul de admitere se amână pentru o dată ulterioară.

Sibiu, 30 Octomvrie 1944

Decanatul

Invățătura zilei

Celui ce lucrează, plata nu i se socotește ca dar, ci ca datorie.

Romani 4, 4

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Marți 31 Oct. — A. Stahie
Miercuri 1 Nov. — Cosma și Damian

Preoți cu crucea'n frunte

A. Conciatu

De astă dată nu mai este vorba de un preot hirotonit în regulă, ci de un tânăr teolog pe care o moarte năprasnică l-a împiedecat să-și vadă împlinit visul de-a liturghisi la altarul Domnului. Locul lui este, însă, aici, între „preoții cu crucea 'n frunte".

Datele sumare pe cari le-am putut afla despre A. Conciatu, le datorim tot cărții Părintelui Consilier episcopesc Dr. Sebastian Stanca: „Contribuția preoțimei române din Ardeal la războiul pentru întregirea neamului" [Cluj, Ed. „Cartea Românească" 1925, p. 151-152], de care ne-am servit mereu la această rubrică.

Pătimirea lui A. Conciatu cade în toiul revoluției din Noemvrie 1918, care a contribuit în măsură însemnată la năruirea împărăției habsburgice.

Invitat de notarul comunei să se înroleze în garda ungurească, poporul din Detta i-a tras o bătae în lege omului stăpânirii, devastându-i și cancelaria. Asta s'a întâmplat în 3 Noemvrie 1918.

Represaliile au fost crunte. A doua zi 200 jandarmi maghiari chemați dela Timișoara au procedat la arestarea și anchetarea mai multor Români și Sârbi din Detta. Cinci dintre ei, toți Români, au fost împușcați în cancelaria primăriei, asvârliți pe o grămadă de gunoi, iar peste noapte îngropați. Intre victime se afla și candidatul de preot A. Conciatu.

Ulterior, alți patru Români, doi Sârbi și un Bulgar au avut aceeași soartă.

GRIG

Semnarea armistițiului cu Bulgaria

București 29. — Azi noapte s'a anunțat la Moscova semnarea armistițiului cu Bulgaria.

Știri importante

Agenția „V. 13" transmite:

● **Ci-că Ungurii ar fi solicitat republicei Andora un ajutor armat substanțial. Numita republică, deși în posesia unei armate puternice și bine echipate — constând din vreo 10 soldați și 2 polițiști — a refuzat însă cererea. Motivul esențial ar sta din faptul, că unul din cei doi agenți ai „forței publice" este pe punctul de a trece la pensie.**

In ajutorul Ungariei va sări însă Quisling, care tocmai coboară din Norvegia.

De... Mai știi din ce tufă sare iepurele?

● **N ște sticleți dresați au reușit să evadeze din colivia unui grof ungur. Bietele păsări s'au adăpostit pe unde și cum au putut. Pe semne, aici trebue căutată originea „oamenilor cu sticleți", cari nici azi nu reușesc să vadă de a cui parte va cădea victoria finală.**

● **Muzicile de țigani din Ungaria sunt în activitate neîntreruptă, după ce au cântat prohodul „Diktatului definitiv" dela Viena, urmează să-l cânte și pe acela al „Ungariei milenare".**

Câtă deșertăciune și în lumea asta!...

Obs.

Apelul dlui Roosevelt

Cu prilejul zilei Armistițiului, președintele Statelor Unite a adresat un apel poporului american cerându-i să se consacre cu totul misiunii sale de a duce la un sfârșit victorios și pe cel de-al doilea război mondial.

„Suntem hotărâți — a spus dsa — să facem așa fel ca victoriile din acest război să nu aibă ca rezultat numai armistițiul, ci și crearea unor instituții capabile să stabilească o pace durabilă".

Mesajul guvernului norvegian

Cu prilejul eliberării Norvegiei, guvernul norvegian a adresat un călduros mesaj guvernului Uniunii Sovietice, mulțumindu-i, în numele poporului norvegian, pentru prietenia și simpatia arătată de armatele sovietice victorioase de sub comanda Mareșalului Stalin.

Mareșalul Paulus contra lui Hitler

București 30 — Intr'o cuvântare ținută la Radio Mareșalul Paulus, luat prizonier la Stalingrad, a arătat motivele pentru cari este contra lui Hitler. Totodată a anunțat că sute de mii de soldați germani prizonieri în Rusia au aderat la mișcarea Germaniei libere, având în frunte 30 generali și mai multe mii de ofițeri.

O listă de latifundiari

Organul financiar-economic „Revista Economică", din Sibiu, în nrul său mai nou, publică o listă a latifundiarilor maghiari, prinți, grofi, baroni, etc. cari de fapt stăpânesc și exploatează și astăzi avuțiile Ungariei în paguba imensă a poporului maghiar, popor tras pe sfoară cu multă rafinărie și mereu amețit de „primejdia" economică, națională și socială a naționalităților nemaghiare din Ungaria.

In fruntea listei de latifundiari stau prinții și conții Eszterházy, cu 314.065 jugăre; la sfârșitul listei e pusă o contesă, ca cea mai „săracă" între latifundiari, cu 1.207 jugăre. Intre aceste două extreme se înșiră apoi prinții, conții, baronii și ceilalți: Festetich, Széchenyi, Zichy, Andrássy, Teleky, Apponyi, Szapáry, Tisza, Lonyay, Bethlen, Bánffy, Csáki, șcl., — cu numărul jugărelor între 117.300 și 1.323. Cei peste o sută de latifundiari dețin o avere cam de 2 milioane jugăre — în Ungaria feudală. Până când?

Poporul meu

Semnele de intonație uzitate în gramatică ar avea nevoie de o completare — i-am zice: accentul cordial — pentru ca să putem exprima toată simțirea ce-o punem în articularea acestei perechi de cuvinte.

Poporul meu!... L-am descoperit în noi înșine, ca de atâtea alte dăți când obida sufletului sugruma răsuflarea Românului.

Poporul meu!... Os din spița dacă, aschie din măreția romană, inimă din dărnicia creștină.

Poporul meu!... Răscruce de vânturi, încrucișare de lumi, obstacol pe căi de furtuni.

Poporul meu!... Lacrimile tale curg ades șiroaie, piatră neclintită de repezi puhoaie.

Poporul meu!... Leagăn de eroi, chemare de tulnic, plânset de cimpoi.

Poporul meu!... Cremene de munte, vlagă de ogor, neam cu stea în frunte.

Poporul meu!... Nu cunosc sub soare, altă sărbătoare decât slava ta.

Poporul meu!... Crești mereu în ea.

Poporul meu!... Ți-am dat inima. Ia și viața mea, să te'nnalți pe ea, în sbor de rândunea.

Doar s'o mai îmbuna biată ursita ta.

GRIG

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în 29 Octomvrie:

In Ungaria de Nord-Est, trupele noastre în strânsă cooperare cu trupele sovietice continuă sfărmarea rezistențelor inamice pe tot frontul, pătrunzând adânc în teritoriul maghiar. Au fost cucerite număroase alte localități.

Intre Tisa și Dunăre, activitate de luptă locală.

Frontul din Răsărit

Londra 30 — De pe frontul din Ungaria se anunță că trupele sovietice și trupele române înaintează vertiginos pe malul drept al Tisei, cucerind importante centre maghiare, precum și alte 60 localități.

Trupele din Rutenia, de sub comanda generalului Petrov, înaintează în Vestul Cehoslovaciei. Ele au făcut joncțiunea cu trupele Mareșalului Malinovski, cari vin din Transilvania.

Londra 30 — In Prusia orientală continuă luptele grele. Germanii au contraatacat cu forțe noui.

Asupra operațiunilor din Letonia, Moscova păstrează liniște. In Norvegia, după ocuparea orașului Kirkenes, trupele rusești hărțuesc ariergărzile germane care se retrag.

In Cehoslovacia, comunicatul sovietic de azi noapte anunță ocuparea orașului Cioc, important centru de comunicații.

Frontul din Apus

Londra 30 — Intreg frontul din Olanda se deplasează spre Nord de Tilburg, în direcția Meusei. Trupele poloneze au cucerit ieri orașul Breda. Capitala insulei Beveland a fost de asemenea eliberată.

In Italia, forțele armatei a V-a au cucerit localitatea Predappio, locul de naștere a lui Mussolini.

Avioane de tip „Moschito" au atacat ieri obiective din Germania.

Frontul din Balcani

Londra 30 — Comunicatul jugoslav anunță că ieri au fost făcuți prizonieri 2500 germani.

In Grecia, trupele germane au fost atacate de forțele aeriene britanice.

Condițiile armistițiului rusobulgar au fost date publicității.

Ultima Oră

București 30 — Inaintarea de mare amploare în Sudul Olandei a început. Frontul german din Apusul Olandei se năruie. Germanii caută să-și transporte trupele peste râul Moas.

— In Italia a fost cucerit orășelul Prodapis, locul natal al lui Mussolini, de forțele poloneze ce operează la Sud de Forli.

— **Grecia a fost eliberată aproape în întregime. Orașul Salonic ar fi fost evacuat de germani. Forțe britanice au debarcat în insula Milos.**

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane. Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Miercuri 1 Noemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 7.** — Nr. 82

Telegraful Român

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Str. Şaguna 8 Sibiu

Organ naţional-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorităţi şi străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole şi corespodenţe se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Ura care destramă

Un cuvânt care ar trebui scos din uz, lăsându-l în seama dicţionarelor, ca piesă de muzeu lingvistic: ura. Ura dintre fraţii de acelaşi sânge, de aceeaşi limbă, de aceeaşi credinţă. Ura dintre seminţiile pământului, dintre cei ce profesează concepţii religioase inconciliabile — şi politice mai ales.

A fost o vreme — drept că e cam mult de-atunci — când politica era o artă. Nu de mâna a treisprezecea, ci regina artelor. Căci ce poate fi mai frumos pe lumea aceasta decât să vrei binele obştesc şi să lucrezi pentru înfăptuirea lui cu atâta ardoare, încât să ajungi a te uita pe tine însuţi?

Politica a fost cândva o astfel de vrere şi-o atât de neasemuită îndeletnicire. La obârşia ei, firește. Şi această obârşie zace în întocmirile organizatoare ale cetăţii antice, care rămâne încorporarea neegalată a celei mai autentice democraţii.

Aveau şi cei vechi neînţelegerile lor şi nu odată diferendele cari îi situau în tabere învrăjmăşite de moarte pricinuiau certuri desgustătoare şi costisitoare vărsări de sânge. Dar aceste conflicte dramatice, privite în perspectiva vremilor ce s'au mistuit de-atunci încoace, erau oricum mai scuzabile în Atena epocilor de destrăbălare, în Roma republicană şi chiar în Quinquecento, decât în veacul acesta pretenţios care se întitulează impertinent „secolul luminii". Explicaţia e la'ndemâna tuturor: cei vechi nu ajunseseră să se împărtăşească din belşugul Evangheliei lui Hristos, iar despoţii Renaşterii, îndoctrinaţi de Nicolo Machiavelli, copiau cu fidelitate metodele uzitate de înşişi gonfalonierii eclesiastici pentru menţinerea şi sporirea vazei lor în lume: luxul şi corupţia, aurul şi teroarea, pumnalul şi otrava. Despre excesele celor dintâi, istoria ia act cu îngăduinţă; despre isprăvile celorlalţi, cu dispreţ. Şi atunci, ce notă calificativă mai rămâne disponibilă pentru cei ce se dedică sinistrului rol de apologeţi ai urii în veacul al douăzecilea?

Am avut, în lume, războaie religioase iscate de ura împotriva celor de altă credinţă. Războiul actual are la obârşie o doză de ură de rasă destul de respectabilă ca să învenineze pentru multă vreme bunăvoirea dintre seminţiile pământului.

Cine-i vinovat de ea?

Vinovaţii — căci sunt mai mulţi — pot fi identificaţi cu uşurinţă: noi toţi! Toţi cei ce am uitat, într'un fel sau altul, îndemnul dumnezeescului Mântuitor care ne-a învăţat să ne iubim unii pe alţii, să deschidem atât de larg braţele iubirii fraterne încât să încapă în îmbrăţişarea lor până şi vrăjmaşii.

— Umanitarism leşinat! — vor zice unii.

— Creştinism demodat! — vor spune alţii.

Nici una, nici alta, ci învăţătura învăţăturilor. *Şi, de aceea, unica temelie rezistentă pe care poate fi durat edificiul păcii viitoare, fără teama că-l va surpa o nouă furtună de proporţiile apocaliptice ale celeia ce bântue de cinci ani de zile scoarţa planetei.*

Iubirea este puterea care a biruit lumea. Cum va putea să-i reziste ura care destramă?

Am înţeles iubirea creştină. *Căci aceasta* nici odată nu se trece — *precum zice Scriptura (I Corinteni 13, 8).*

GRIG

— Un corespodent al agenţiei sovietice Tass a transmis informaţia că cercurile străine din Berlin au aflat că Gauleiterul Koch, care este totodată şi comisar al apărării Prusiei Orientale, a adresat lui Hitler o nouă cerere de ajutorare.

Cererea lui Koch coincide cu demersurile făcute pe lângă Hitler de mareşalii Keitel şi Guderian. Stau rău!

Ungaria în agonie

Am anunţat ieri că trupele sovietice de sub comanda Generalului Petrov, cari acţionează în Rutenia (Rusia Subcarpatică), după ce au încercuit şi capturat oraşul de frontieră Cioc, au făcut joncţiunea cu grupul de armate al Mareşalului URSS Rodion Yacovlevici Malinovski, care înainta din Transilvania.

Cercurile militare din Moscova şi experţii britanici insistă asupra consecinţelor acestei acţiuni de războiu. Ea are un caracter decisiv.

Ungaria este ameninţată acum de-a fi invadată şi din spre Miază-Noapte. Trupele sovietice urmăresc s'o taie în două, încercuind complet forţele germano-maghiare dintre Tisa şi Dunăre.

In acest caz, se spune în cercurile competente, Budapesta va cădea fără lupte.

Durerea moţilor

Tot mai dese plângeri se trimit din oropsita regiune a Munţilor noştri apuseni, bântuiţi de scumpete şi sărăcie permanentă.

In lipsa de vagoane, moţii n'au cereale, n'au sare, n'au petrol, nu se pot aproviziona pentru iarna ce vine cu paşi repezi.

In vremea dictaturii s'au rechiziţionat şi vitele moţilor, — ba rechiziţionarea se continuă şi astăzi, cu râvnă îndârjită; de aceea poporul Munţilor apuseni cere cu toată dreptatea să înceteze acest fel de rechiziţionat al ultimelor vite ce le mai are.

Moţii nu pot să-şi cumpere bucate, decât din banii realizaţi prin vânzarea vitelor.

Onoratul Guvern este învitat să dispună, luând măsuri ca oamenii din munţi să nu mai fie sărăciţi şi hărăziţi pieirii prin porunci nesocotite.

Moţii nu prea greşesc, când îndrăsnesc a spune, că ar fi rândul celor ce exploatează pădurile şi minele din Munţi, să dea vite pentru armată şi alte contribuţii, în loc de văcuţele şi purceii rechiziţionaţi dela sărăcime.

Alt avertisment al Guvernului român

Bucureşti 31 — Guvernul român a primit noui ştiri privitoare la situaţia supuşilor români ridicaţi dela casele lor şi duşi la muncă forţată în Germania şi Ungaria. Această situaţie este gravă atât pentru românii deportaţi, cât şi pentru evreii de supuşenie română.

Guvernul nostru a intervenit pe lângă Comitetul central al Crucii roşii, rugându-l să se intereseze de soarta acestora.

Pe de altă parte, s'a anunţat că Guvernul român va proceda la represalii, făcând responsabili de această situaţie pe supuşii germani din România şi pe cetăţenii români de origine etnică germană.

Un ordin al Ministrului nostru de războiu

Bucureşti 31 — Dl General de Corp de Armată, Racoviţă Mihail, a dat un ordin către ofiţeri şi trupă în care face cunoscut că Majestatea Sa Regele nu va acorda nici o graţiere celor vinovaţi de atac cu mâna înarmată împotriva membrilor armatelor aliate.

Inapoierea în patrie

Londra 31 — Ministrul de externe din cabinetul norvegian dela Londra, împreună cu alţi colegi ai săi, a sosit pe teritoriul eliberat de trupele sovietice.

Asediul fortăreţei Dunquerque

Londra 31 — După o perioadă de acalmie, trupele anglo-americane au pornit ieri asaltul final împotriva portului de războiu Dunquerque.

Invățătura zilei

Fericiți cărora s'au iertat fărădelegile și cărora s'au acoperit păcatele!

Romani 4, 7

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Miercuri 1 Nov. — Cosma și Damian
Joi 2 Nov. — M. Achindin

LOCALE

AVIZ. Liceul „Gheorghe Lazăr" și liceul Comercial din Sibiu anunță următoarele:

1. Liceul Comercial băieți începe cursurile Mercuri 1 Noemvrie orele 8 30 dimineața, numai cu elevii din Sibiu, din toate clasele.

2. Liceul „Gheorghe Lazăr" începe cursurile tot Mercuri 1 Noemvrie orele 8 30 dimineața, numai cu elevii din Sibiu, *cursul superior*.

3. Toți acești elevi se vor prezenta Mercuri 1 Noemvrie orele 8:30 în curtea liceului Comercial de băieți Sibiu.

4. Elevii dela țară precum și elevii din cursul inferior al liceului „Gheorghe Lazăr", vor fi anunțați la timp asupra datei când urmează să se prezinte la școală.

Direcțiunile

Programul

serviciilor religioase la Sfânta biserică Catedrală din Sibiu pe luna Noemvrie 1944

1. **In fiecare zi dimineața la ora 6½ Utrenie și în continuare *Sfânta Liturghie*, în fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie „*Acatistul Maicii Domnului*".**
2. ***In Dumineci și Sărbători* dimineața la ora 8½ Utrenia, în continuare la ora 9½ Sfânta Liturghie. La liturghie cântă „Corul catedralei", sub conducerea profesorului Gheorghe Șoima.**
3. ***Duminecă, la 5 Noemvrie 1944* servesc: Prot. Mihail Neagu, consilier Gheorghe Secaș și prof. Dr. Teodor Bodogae; diaconii: Ioan Circov și cons. Alexandru Popa — *Predică: cons. Gh. Secaș*. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: Pr. Dr. *Ioan Chioariu* dela parohia Sibiu Inferior.**
4. ***Mercuri, în 8 Noemvrie 1944* la Sfinții Arhanghelii Mihail și Gavril, servesc: Prot. Mih. Neagu, duhovnicul Nicodim Belea și prof. Dumitru Călugăr; diaconii: Anatolie Scurtu și Simion Macarie. *Predică*: *Duhovnicul Nicodim Belea*. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *Pr. Ioan Albu* dela parohia Sibiu-Iosefin.**
5. ***Duminecă, 12 Noemvrie 1944* servesc: Prot. Mihail Neagu prof. Dr. Nicolae Terchilă și Dr. Nic. Neaga, diaconii: Anatolie Scurtu și Simion Macarie. Predică: *prot. Mihail Neagu*, La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *Pr. Nicolae Constantin*, dela parohia Sibiu-Lazaret.**
6. ***Duminecă, în 19 Noemvrie 1944* servesc cons. Ieronim Grovu, Aurel Nanu și prof. Mihail Neagu; diaconii: Ioan Circov și cons. Alex. Popa. *Predică: cons. Aurel Nanu* La Oastea Domnului predică: după masă la ora 4: *pr. Dr. Corneliu Sârbu* dela parohia Sibiu-Treistejari.**
7. ***Marți, în 21 Noemvrie 1944 la Intrarea în biserică*, servesc: Prot. Mih. Neagu, cons. Gheorghe Secaș și preotul Ștefan Morariu, diaconii: Anatolie Scurtu și prof. Nicolae Mladin *Predică prof. Nicolae Mladin*. La Oastea Domnului *predică*: *Prot. Mih. Neagu*.**
8. ***Duminecă, 26 Noemvrie 1944*, servesc: Prot. Mih. Neagu, cons. Dr. Spiridon Cândea și prof. Nicolae Gavra; diaconii: Anatolie Scurtu și Simion Macarie, *Predică prof. Nicolae Gavra*. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *Pr. Ioan Munteanu*.**

Casa Majestății Sale Regelui

Comunicat

București 31 — Mareșalul Curții Regale comunică:

In 30 l. c., Majestatea Sa Regele a primit în audiență de lucru pe dnii: General de Corp de Armată Adjutant Sănătescu Const., președintele Consiliului de Miniștri și ad-interim la Economia Națională și Finanțe; Grigore Niculescu-Buzești, Ministrul Afacerilor Externe; General de Corp de Armată Aldea Aurel, Ministrul Afacerilor Interne; Dimitrie Negel, Ministru Agriculturii și Domeniilor și ad-interim la Justiție, și General de Corp de Armată Rădescu Nicolae, șeful Marelui Stat Major al Armatei române.

Invitarea desperaților

Zilele trecute cineva mi-a pus sub ochi, spre citire, un manifest, lansat, împreună cu altele, de către aviația germană pe niște coclauri din vecinătatea satului nostru, în părțile Sebeșului din județul Alba.

Manifestul era adresat „camarazilor aviatori români".

Erau poftiți sburătorii noștri să se desbare de armata și de teritoriul național și să treacă sub alt văzduh și pe alt sol, pentru a se încadra în formațiunile de luptă alături de germani împotriva — cui? Impotriva românilor și rușilor.

Această invitare se face după cele întâmplate, la noi în țară, în memorabila zi de 23 August.

Iată prostia la culme: ostașii aerului românesc chemați să lupte alături de nemți și de unguri, pentru prăpădirea țării românești.

Mare zăpăceală în capetele desperate ale teutonilor.

Pr. Ion I. Suciu

Lipsă de alimente în Germania

Geneva 31 — Ziarul elvețian „Tribune de Génève" află că lipsa de alimente se face tot mai simțită în Germania. Proviziile de hrană scad vertiginos, mai ales că nu mai puțin de cincisprezece milioane muncitori străini utilizați în industria de războiu îngroașe valul consumatorilor.

Luptele din Norvegia

Londra 31 — Paralel cu înaintarea victorioasă a trupelor sovietice pe teritoriul Norvegiei, aviația și flota britanică dau lovituri mortale ambarcațiunilor de războiu germane refugiate în fiorduri.

Vasul de linie Tirpitz a fost lovit încă odată, la Tromsső, de o bombă de 6000 kg., iar în portul Bergen au fost distruse mai multe submarine germane de către avioanele torpiloare ale marinei britanice.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în 30 Octomvrie:

In Ungaria de Nord-Vest, trupele noastre în strânsă colaborare cu trupele sovietice, au reușit printr'o îndrăsneață acțiune de noapte să frângă rezistențele germano-maghiare și să înainteze pe Tisa superioară.

Intre Tisa și Dunăre, operațiunile se desfășoară favorabil.

Frontul din Răsărit

Londra 31 — In Prusia orientală situația a rămas neschimbată în cursul zilei de ieri. Trupele germane care luptă aici se dovedesc a fi într'adevăr rezultatul mobilizării totale, printre prizonieri fiind oameni trecuți de 60 ani și copii sub 20 ani.

Pe frontul cehoslovac, armatele sovietice își continuă înaintarea. Comandamentul sovietic anunță că au fost făcuți prizonieri încă 10.000 germani și unguri, numărul lor total urcându-se deci la 21.000 capturați în Cehoslovacia.

Frontul din Apus

Londra 31 — In Olanda armatele aliate au desrobit orașul Rosenthal. Punga dela Bresken a fost redusă la 10 km. lungime și 8 km. lărgime. Din cei 10.000 germani care se aflau acolo, 7000 au fost capturați.

In cursul zilei de ieri, aproape 3000 avioane aliate au atacat Germania. 850 bombardiere au atacat ieri Colonia pentru a treia oară în trei zile. Deși orașul este aproape distrus, atacurile au ca scop să împiedece pe germani de a face din ruinele lui un punct de plecare la atac. Rafinăria de petrol de lângă Colonia, precum și alte rafinării și obiective diferite au fost lovite. Pe coasta Norvegiei au fost scufundate 6 vapoare și un submarin a fost avariat.

In Italia unitățile aliate au trecut râul Romco. Trupele aliate au depășit cu 5 km. localitatea Predappio. O unitate aliată se află la 4 km. de Ravena.

Comandantul armatelor aliate din Mediterana a adus omagii armatei poloneze de sub comauda sa.

Măcelul din Prusia Orientală

Londra 31 — Așa numitele gărzi de asalt populare [„Volkssturm"] organizate de Hitler și Himmler cu scopul de-a opri invadarea teritoriului german de către trupele aliate, plătesc bir greu de sânge pe câmpul de luptă din Prusia Orientală.

Părăsite în prealabil de ofițerii lor — cari au ordin să se salveze [?] — trei batalioane de bătrâni și copii au fost distruse până la ultimul om de focul nimicitor al armelor sovietice, în timp de numai zece minute.

Arestări și execuții capitale printre clericii din Germania

Roma 31 — Ziarul italian „Vita Nuova" află că în ultimele cinsprezece zile peste 650 preoți catolici ar fi fost arestați în Germania. Dintre aceștia, 150 ar fi fost uciși.

Ultima Oră

Moscova 31 — Armatele Sovietice au deslănțuit o nouă ofensivă — pe un front larg — în pusta Ungariei cu ținta Budapesta.

— Trupele germane cari contraatacă în Prusia Orientală, sufăr pierderi din ce în ce mai mari.

Atena 31 — Azi noapte, trupele germane au evacuat realmente Salonicul. Era de așteptat. De-aci svonurile premature cari au circulat în această privință zilele trecute.

Paris 31 — Spania și Portugalia vor recunoaște în curând guvernul De Gaulle.

Atena 31 — In drum spre Londra, dl Anthony Eden, ministrul de externe al Marei Britanii, care a vizitat Atena, se va opri și la Roma, pentru a discuta cu factorii competenți problemele politice la ordinea zilei.

Atena 31 — Guvernul grec a adoptat o lege care prevede judecarea și sancționarea „colaboraționiștilor".

Londra 31 — Episcopul de Birmingham a ținut o cuvântare în care preconizează o federație a Statelor europene, fără granițe vamale, cu monetă comună și cu un guvern central, care să îngădue totuși cea mai largă autonomie locală.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane. Sibiu

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Joi 2 Noemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 7.—** — Nr. 83

„ASOCIAȚIUNEA" SIBIU

Telegraful Roman

Organ național-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile
se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Elada eliberată

Contemplam deunăzi, într'un album întocmit pe vremea când învățam greacă în grădinile de portocali de sub Acropolea Atenei, silueta Olimpului. Un prieten drag, care privea fotografia peste umărul meu, nu se putu stăpâni să dea glas, înfiorat, admirației sale:

— E superb!

— Seamănă cu toate piscurile de munte — i-am răspuns eu — și cu toate acestea Olimpul e unic. L-am văzut aievea, într'o dimineață de August (era în 1934), de pe puntea vasului de pasageri „Macedonia", care mă purta printre insulele Egeei dela Pireu la sfântul Munte Athos. Muntele părea că trăiește, deși zeii au murit de mult. Mi-a dat fiori, ca și ție acum, prietene fidel. Negurile Mitologiei antice, cari au umplut cu splendorile unei arte fără egal Elada toată, molipsind întreg bazinul mediteranean dela coloanele lui Hercules și până'n buza Indului, din Macedonia la Nil și de pe litoralul Pontului Euxin până'n Cirenaica, au coborît de pe această culme, încărcată de mister, pe muchea căreia se răsfățau oarecând ospețele zeilor.

Setea cu care sorbiam priveliștea miniaturală din albumul anilor de studenție, nu era întrecută decât de bucuria pe care am avut-o aflând tocmai în ziua aceea că Olimpul e iarăși liber. Abia atunci am simțit că jugul care îndoise grumazul Eladei ani de zile, fusese îndepărtat pentru totdeauna.

Căci Olimpul e chintesența culturii clasice grecești, așa cum Areopagul din Atena — ale cărui lespezi destul de bine conservate au fost mărturie la memorabila desbatere dintre stegarii a două lumi, pe care o reține sumar sfântul medic evanghelist Luca în capitolul 17 al cărții Faptelor Apostolilor — reprezintă triumful geniului creștin asupra spiritualității antice.

Suferințele cari au hărăzit Eladei zorile libertății, au fost îndelungate și costisitoare. Inalt Prea Sfințitul Damaschinos, arhiepiscopul Atenei și primatul bisericii ortodoxe eline, le-a recapitulat sumar în ziua intrării trupelor britanice în Atena: 40.000 ostateci executați de trupele de ocupație (germane, italiene și bulgare), aproape o jumătate de milion de oameni morți de foame, 90% din copiii Greciei atinși de tuberculoză pe urma inaniției, sate rase de pe fața pământului, cu populație cu tot, în urma unor acte de nesupunere la poruncile haine ale cotropitorului, orașe prefăcute în ruină de bombardamentele fasciste (Larissa), monumente istorice de neînlocuit nimicite (turnul celebru al catedralei Sfânta Sofia din Salonic), și multe alte.

Când au început aceste suferințe, toată lumea știe. Hămesitele pofte imperialiste ale lui Mussolini și Ciano zac la obârșia tragediei Greciei. După ce invadaseră Albania lui Zogu, diviziile cu nume sonore ale fascismului italian au fost împinse peste frontiera Greciei. Și atunci, s'a văzut încă odată cum un popor mic, dar însuflețit de duhul eroilor cari s'au bătut la Termopile, știe să-și apere libertatea națională și intangibilitatea pământului străbun. Plimbarea militară scontată de cămășile negre s'a transformat într'o adevărată catastrofă. Trupele grecești, inferioare ca număr și sumar echipate, cuceriseră o bună parte din Albania, amenințând la un moment dat să asvârle pe agresor în Adriatica. Europa a râs cu hohote când un post de radio a avut inspirația de-a împărtăși, pe calea undelor, textele buletinelor oficiale ale Comandamentelor fascist și grec asupra mersului operațiunilor de războiu, ca emițând amândouă „de undeva din... Italia" (?!). (Cunoașteți formula de rigoare!).

Dar elanul eroicelor trupe ale Generalului Papagos a fost strivit de evoluția ulterioară a evenimentelor. Armatele lui Hitler, pornind din Bulgaria și Jugoslavia, au scăpat dela înnec diviziile de cămăși negre comprimate pe un spațiu redus în Albania, după ce însăși prezența lui Mussolini pe front nu mai putuse modifica situația desnădăjduită în care le aduseseră Grecii. Axa Roma-Berlin funcționa ireproșabil — nimic de zis! Au trebuit să fie puse'n linie de bătaie forțele a două imperii pentru ca îngenuncherea Greciei să devină posibilă. Pretextele invocate de nemți în sprijinul intervenției lor armate împotriva Greciei, au fost penibile chiar pentru agresor. Odată cu îmbarcarea corpului expediționar britanic, care s'a bătut frumos în Grecia, țara a rămas fără ocrotitor și fără pâine. Englezii au promis, însă, că se vor întoarce, și deliranta manifestație de simpatie care a fost făcută deunăzi regimentelor de parașutiști blindați ce se scurgeau prin piața Sintagma din Atena, vestea lumii întregi că zăvorul care oprea accesul argonauților pe undele Mediteranei, a fost sfărmat.

Masiv ca veșnicia, Olimpul își despletește majestuos negurile încărcate de mister. Parcă răsuflă ușurat și el, ca un moșneag ajuns la capătul drumului: Elada e iarăși liberă.

Trăiască Elada, cât gloria ei care nu știe de moarte!

GRIG

Casa Majestății Sale Regelui

Comunicat

București 1 — Mareșalul Curții Regale comunică:

In 31 Oct., Majestatea Sa Regele a primit în audiență de lucru pe dnii: General de Corp de Armată Adjutant Sănătescu Const., președintele Consiliului de Miniștri și ad-interim la Economia Națională și Finanțe; General de Corp de Armată Racoviță Mihail, Ministru de Răsboi, General de Brigadă Eftimiu Const., Ministrul Lucrărilor publice și al Comunicațiilor, Vice-Amiral Georgescu Ion, Ministru Subsecretar de Stat pentru Marină și General Gheorghiu Ermil, Ministru Subsecretar de Stat pentru Aviație.

La 40 mile de Budapesta

Moscova 1 — Trupele sovietice de blindate și infanterie, înaintând dinspre Est și Sud-Est, se află la 40 mile (60 km.) de Budapesta.

Represiuni aspre

Știri din Praga semnalează că asupra Protectoratului s'au abătut represiuni din cele mai aspre; sute de cehi sunt arestați în orașele Boemiei și Moraviei; între ei se găsesc numeroși ofițeri din fosta armată cehoslovacă. In special tineretul și foștii soldați cehi sânt trimiși la muncă de răsboi în Germania.

Sărbătoarea Turciei

Poporul turc a serbat zilele acestea a 21-a *aniversare* a proclamării republicii.

Schimbarea miraculoasă a Turciei în acest răstimp, în care viața națională s'a desfășurat cu pași repezi și a chemat poporul la o renaștere, este opera omului providențial Ataturc, care a ridicat țara sa în șirul națiilor civilizate ale lumii. Urmașii săi la președinția republicii, calcă pe urmele vrednicului lor înaintaș, asigurând desvoltarea mai departe a tinerei republici otomane.

ȘTIRI mărunte

Moscova 1 — Dl Kalinin, președintele URSS, a primit la Kremlin pe glorioșii comandanți ai fronturilor din Balcani și Carelia, Tolbukin și Mereţcov, înmânându-le insemnele de mareșali ai URSS.

Belgrad 1 — Intre Mareșalul Tito și dl Subasici au loc întrevederi în scopul formării unui guvern al Jugoslaviei unite.

Paris 1 — Dl Churchill va face în curând o vizită de curtuoasie la Paris, probabil în ziua de 11 Noemvrie a. c.

Londra 1 — Mandatul actualului Parlament britanic a fost prelungit pe încă un an.

Moscova 1 — Trupele sovietice au străbătut în Prusia Orientală cel mai puternic dispozitiv defensiv întâlnit de ele în cursul acestui răsboi.

Invățătura zilei

Și dacă am murit împreună cu Hristos, credem că împreună cu dânsul vom și viețui.

Romani 6, 8

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Joi 2 Nov. — M. Achindin
Vineri 3 Nov. — M. Acepsina

LOCALE

† **Maria P. Cosma,** *marea și vrednica fiică a Neamului nostru, a încetat din viață, în ziua de 31 Oct. 1944, la Sibiu. Mâine vom anunța ziua și ora funeraliilor.*

Institutul de Istorie Națională din Cluj Sibiu și Secțiunea istorică a „Asociațiunii" Își începe activitatea pe anul școlar 1944/1945 azi 1 Noemvrie 1944, prin comunicarea dlui prof. *I. Lupaș*, cu subiectul: *Din corespondența slavistului V. Jagic cu Ioan Bogdan*. Ședința se va ține la ora 5 d. m. în sala de ședințe a „Asociațiunii".

POȘTA REDACȚIEI

Pr. *I. I. S.* în *S.* Unul a apărut ieri, al doilea nu-l putem folosi.

Când se va sfârși războiul?

— O declarație a dlui Churchill —

Londra 1 — Dl Winston Churchill, premierul Marei Britanii, a făcut ieri, în Camera comunelor, o declarație privitoare la data când se va sfârși războiul împotriva Germaniei naziste.

Dsa s'a arătat foarte rezervat, și de astă dată, în ce privește această chestiune. S'ar putea întâmpla ca nici de Crăciun 1944 și nici de Paști 1945 campania din Germania să nu se isprăvească.

Dl Churchill a ținut să adauge, însă, că cercurile militare competente sunt mult mai optimiste în această privință.

Declarația premierului englez a fost primită cu vie simpatie de către membrii Camerei comunelor.

Situația ucenicilor români din Germania

Până în prezent nu se știe nimic de soarta ucenicilor români plecați în Germania, sub paravanul specializării. Este foarte explicabil, ca mamele acestor vlăstare să se intereseze de soarta lor și să întrebe Guvernul dacă a luat vreo măsură în această privință.

Arestarea Generalului Radu Korne

București 1 — Ziarele de azi anunță că după multe și inexplicabile ezitări, Generalul de Brigadă Korne Radu, din Cavalerie, a fost arestat.

Generalul Korne este acuzat că — lacom după decorații — a jertfit fără nici o cruțare trupele unei Divizii de Cavalerie în lupta împotriva URSS, pentru a fi pe placul nemților. Pe vremea aceea Colonel, a fost avansat „la excepție" General de Brigadă și decorat cu cele mai mari ordine militare române și germane.

Un fenomen ciudat

Se știe că Heinrich Himmler, temutul șef al Gestapoului, care cumulează actualmente funcțiunile de ministru de interne al Reichului, conducător suprem al gărzilor SS și comandant al armatei germane din interior, a organizat împreună cu ministrul propagandei Dr. Joseph Goebbels niște gărzi populare de asalt („Volkssturm"), cu misiunea de-a opri invadarea teritoriului german de către trupele aliate, iar acolo unde e cazul, de-a le ataca pe la spate.

Asta, din încredințarea lui Hitler, firește.

„Volkssturm"-ul are o misiune ingrată. I-a precizat-o Himmler, când a spus (citățm din memorie, după înregistrările pe discuri ale postului de Radio Londra):

„Toți bărbații din Reich, bătrâni și copii (tinerii sunt pe front; nota noastră), vor trebui să ia armele împotriva cotropitorilor, iar de va fi nevoie, femeile și fetele noastre le vor urma pilda.

Vom face o redută din fiecare oraș, din fiecare sat, din fiecare casă, din fiecare tufă. Când inamicul va fi pătruns în interior, ca lupii codrului ne vom repezi asupra lui, atacându-l pe la spate".

Autentic!

Numai că aceste formații ale disperării nu sunt agreate nici de popor, și nici de armata regulată.

Dovezi?

Gauleiterii germani primesc mereu scrisori de amenințare. Cei din Prusia Orientală — îl chiamă Koch — strigă după ajutor. Și ajutorul i-a fost trimis. Dar cu ce roade?

Iată câteva?

In zece minute, trupele sovietice au distrus până la ultimul om trei batalioane de „Volkssturm", fără ofițeri, căci aceștia au luat-o la sănătoasa din vreme, conform ordinului Comandamentului suprem, care-i obligă să se cruțe, ca să nu se descomplecteze cadrele de conducere a operațiilor.

In alt sector din Prusia Orientală s'a ajuns la o ciocnire sângeroasă între unități de „Volkssturm" și formațiuni ale armatei regulate. Pe teren au rămas 150 de morți.

Să fie la mijloc o eroare? ...sau instrucția deficitară pe care au primit-o bătrânii și copiii din „Volkssturm"? ...sau vreo indispoziție a ostașilor încercați față de această armată de strânsură care e trimisă la moarte sigură de șefii naziști?

Oare de ce mai luptă Germania?

Nu ironizăm! Deplângem însă soarta acestui popor, care ar mai putea salva ceva, dacă ar pune pușca jos...

...Sau ar întoarce-o împotriva celor ce-i transformă în carne de tun.

Căci un lucru e sigur: Națiunile Unite nu vor moartea păcătosului.

Victorie asigurată

In ciuda faptelor reale, dovedite de trupele aliate, propaganda leaderului Goebbels continuă să asigure poporul german că dacă va continua măcelul, victoria le va fi asigurată.

Pe cât de asigurată este această victorie promisă, o putem vedea din următorul rezultat:

Generalul Schneckenburger, căzut în luptele pentru eliberarea Belgradului, este al 124-lea general german pe care Hitler l-a pierdut dela începutul lunei Iunie, iar în ultimele zile au mai căzut câțiva.

Că aceasta va constitui — în limbajul lui Goebbels — o victorie sigură pentru poporul german, se prea poate, dar noi deocamdată ne găsim în fața unor pierderi sigure.

Credem că nu peste mult timp și poporul german va putea descurca socotelile dezastruoase în care s'a încâlcit atât de mult vorbărețul Goebbels cu întreaga clică al celui de-al treilea Reich.

Lupte de stradă la Zagreb

Belgrad 1 — Dela Marele Cartier al mareșalului Tito se anunță că în orașul Zagreb, capitala Croației, se dau lupte crâncene de stradă.

Trupele de patrioți jugoslavi au răsbit până în centrul orașului.

Căderea Zagrebului, în aceste condițiuni, este iminentă, — ceea ce însemnează că una din redutele cari mai întârzie joncțiunea forțelor sovietice și jugoslave cu trupele anglo-americane ce operează în Nordul Italiei, va fi anihilată.

Întoarcerea la posturi

Comisariatul pentru administrarea Transilvaniei eliberate înștiințează corpul didactic secundar și primar, doritor de-a se înapoia neîntârziat la posturile avute în 30 August 1940, să-și înainteze cererile la Inspectoratul Școlar Regional din Alba-Iulia până cel mai târziu în 15 Noemvrie 1944. Prezentarea la post se va face prin chemări individuale.

Cereri de suplinire se înaintează în acelaș loc, până la aceeaș dată.

INTERNE

București 1 — Ministerul Afacerilor interne face cunoscut că ultimul termen de înscriere a cetățenilor sovietici în vederea repatrierii lor, a fost fixat pe data de 15 Noemvrie a. c.

București 1 — Toți proprietarii autovehicolelor ridicate în scopuri militare sunt invitați să facă declarații scrise la autoritățile de resort.

Hotărârile Consiliului de Miniștri

București 1 — Consiliul de Miniștri s'a întrunit ieri sub președinția dlui General de Corp de Armată Adjutant Constantin Sănătescu. Au participat titularii departamentelor și dnii Miniștri de Stat Iuliu Maniu și Const. I. C. Brătianu.

Consiliul a luat act de expunerea dlui General de Corp de Armată Racoviță Mihail, ministru de răsboiu, asupra mersului operațiunilor militare.

In prezența dlui Ion Christu, Ministru plenipotențiar și președintele Comisiei pentru aplicarea armistițiului, Consiliul a hotărît ca ostașii noștri cari luptă peste granță, să fie aprovizionați cu monetă adecvată situației.

Dl Dimitrie Negel, Ministrul Agriculturii și Domeniilor, a comunicat că situația însămânțărilor s'a îmbunătățit în parte în toată țara.

Consiliul a luat din nou în considerare situația Românilor și Evreilor din Transilvania de Nord, deportați la muncă în interiorul Ungariei și în Germania. In cazul când intervenția Comitetului central al Crucii Roșii, în favoarea lor, va fi ineficace, se va proceda la represalii împotriva nemților și ungurilor din România.

Consiliul a rezolvit apoi lucrări curente.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în 31 Octomvrie:

In Ungaria de Nord-Est, trupele române în strânsă cooperare cu trupele sovietice, au reușit să înfrângă peste tot rezistențele inamice și să se apropie pe un front larg de Tisa.

Mai multe localități au fost cucerite.

Intre Dunăre și Tisa, forțele sovietice și trupele române au reușit să pătrundă adânc în dispozitivul inamic din zona Kecskemét.

Frontul din Apus

Londra 1 — Bătălia din SV Olandei se apropie de sfârșit. Germanii se retrag în desordine peste Meusa. Trupele britanice au atins acest râu la Nord de Tilburg. După lichidarea întregei garnizoane din ir sula Beveland, a început atacul asupra garnizoanei din Walcheren.

In Italia, forțele aliate au extins capul de pod de peste râul Romco.

Aseară, aviația britanică a efectuat încă două atacuri aeriene asupra Coloniei. In 4 zile au fost aruncate asupra acestui oraș peste 9000 tone de bombe. Nici un avion britanic nu lipsește.

Frontul din Răsărit

Londra 1 — In Prusia Orientală continuă puternice dueluri de artilerie.

Pe frontul ungar, armatele sovietice au realizat o largă pătrundere între Dunăre și Tisa și înaintează în direcția Budapesta. Pătrunderea este în prezent de 70 km. O altă forță sovietică, venind din Sud, se îndreaptă spre același obiectiv. Au fost cucerite peste 200 localități, între care și orașul Nyiregyháza.

Frontul din Balcani

Londra 1 — Trupele de patrioți au eliberat Coriza, cel mai mare oraș din Sudul Albaniei, și alte trei orașe.

In Atena, primul ministru a pus capăt mișcărilor de rezistență. Resturile de germani sunt izgonite de pretutindeni.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Vineri 3 Noemvrie 1944 — Exemplarul Lei 7.— — Nr. 84

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIU

Telegraful Român

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mit

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiun
un cm.² 10 Lei pentru odată, ... se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile
se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

O epurație urgentă

In ziare s'a anunțat că se vor pune noui impozite. Era și de așteptat. Când nevoile bugetare ale țării cresc vertiginos, unde se poate alerga decât la noui impozite? Numai că nouile impozite înseamnă noui greutăți pe cei care și până acum au dus greul, adică pe funcționari, care pot fi ușor urmăriți în statele de salarii. Și tot pe ei cade și greutatea impozitelor aplicate industriașilor și comercianților, pentrucă aceștia, printr'o mizerabilă tradiție, ce se mai chiamă în batjocură și „obiceiul pământului", știu să se sustragă pe căi necorecte dela obligațiile fiscale, sporind totuși prețurile sub pretextul nouilor impozite.

Impozitele actuale, cu toate nevoile crescânde ale țării, le credem suficiente, dacă sunt aplicate cu strictețe. Sunt articole care și-au dublat și triplat prețurile din cauza fiscalității excesive. Trebue însă luate măsuri drastice ca impozitele să fie achitate corect de absolut toate categoriile de impozabili.

De aceea prima măsură ce trebue luată o socotim a fi aceea a unei epurații severe în rândurile organelor de control ale ministerului finanțelor și al economiei naționale, cărora, se zice — și credem că pe bună dreptate — fabricanții și negustorii le plătesc „lefuri" fixe lunare pentru ca Statul să fie păgubit cu sume considerabile. Trebue să vie odată vremea în țara aceasta ca fiecare dintre noi să avem sentimentul că orice succesiune, orice dotație, orice contract de închiriere, vânzare-cumpărare sau orice tranzacție pasibilă de impozite legale înseamnă o afacere corectă sub raportul perceperii de impozite către Stat. Trebue să vină odată vremea ca fiecare dintre noi să aibă sentimentul că negustoria este și la noi o meserie ca oricare alta, în care un om își câștigă cinstit existența, cum am văzut că se întâmplă în țările occidentale. Trebue adică să știm odată că negustorul din colț, care a făcut avere fantastică în foarte scurtă vreme, cel puțin și-a plătit corect impozitele la fisc, nu să descoperim, cu surprindere și durere, cum a descoperit un coleg, că negustorul acela, deși duce o viață luxoasă, este impus la fisc mai puțin decât un funcționăraș cu o leafă de mizerie.

Epurația care se cere urgent în rândurile organelor de control ale fiscului trebue deci să coboare și la cei care beneficiază în chip sălbatec de coruptibilitatea anumitor funcționari. Stau în pușcării oameni care, la disperare, ca bietul Jean Valjean din opera *Mizerabilii* a lui Victor Hugo, au furat o pâine, și negustorimea, chiar și în vremurile acestea, se îmbogățește în chip sfidător.

Nu este oare o crimă față de muncitorimea nevoiașă și față de funcționărimea cu lefuri mult sub nivelul vieții de azi, că de pildă un farmacist din Sibiu adună avere și trăiește în lux, vânzând articolele farmaceutice cu prețuri mult ridicate peste cele legale, fără ca organele de control să bage de seamă? Acum câteva luni, când greutățile comerciale actuale nu surveniseră încă, acest farmacist vindea vaselina boricată cu 50 lei 10 grame. Alți farmaciști din Sibiu o vindeau cu 40 lei 10 grame și numai unul singur o vindea corect, după cartea de prețuri oficială, cu 30 lei 10 grame. Ceea ce înseamnă că primul farmacist necinstit realiza un câștig ilicit de 2000 lei la un kg. de vaselină boricată, adică 66% peste 30% legal și peste alte prevederi legale special acordate farmaciștilor.

Este singurul caz pe care l-am controlat, dar sunt încredințat că farmacistul despre care este vorba procedează la fel și cu alte droguri. Și doar o farmacie nu este o prăvălie oarecare, ci o casă de încredere, la care alergăm în caz de suferință și plătim cât ni se cere, fără discuție, de unde avem de unde nu avem. Ba încă stăm și cu capul descoperit, fiindcă avem de-a-face cu oameni care au trecut prin universități.

Ce să mai zicem despre un oarecare negustor de vinuri din Sibiu, care spunea că practică meseria aceasta de zece ani și că deși a pierdut „vreo sută treizeci de milioane" la conversiune, s'a refăcut repede după aceea!

Sunt acestea lucruri care nu trebue să mai dăinue în țara românească. In țara în care muncitorimea se istovește pentru câteva sute de lei pe zi și în care funcționărimea cinstită și intelectualii au devenit adevărați „cerșetori în haine negre", în țara aceasta nu mai este îngăduit să se audă că există organe de control fiscal necorecte, nici bogății negustorești sfidătoare. O epurație urgentă pornită în acest sens ar da muncitorilor, funcționarilor cinstiți și intelectualilor una dintre cele mai mari satisfacții și ar contribui nespus de mult la acoperirea nevoilor bugetare actuale, fără să mai fie nevoie de noui impozite.

Emilian Vasilescu

„Noi nu suntem produsul Trianon-ului; unitatea noastră politică se bazează pe faptul dăinuirii și pe dreptul existenții noastre ca națiune pe pământul acesta.

Un popor care nu e în stare a-și apăra ființa și patrimoniul național, nu este vrednic să trăiască.

Eu constat că politica germană față de noi se află în contrazicere cu ea însăși: pe deoparte se solidarizează cu dușmanii noștri ca să ne atace, dar — dacă primim arbitrajul — declară că ne vor apăra frontierele împotriva oricărui agresor.

După informațiunile ce ni s'au dat de către Primul-Ministru, criteriile arbitrajului sunt cu totul imprecise. Prin urmare arbitrajul este un necunoscut. Eu nu pot să arunc soarta națiunii mele într'un necunoscut.

In consecință — NU PRIMESC ARBITRAJUL".

Din declarația I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE al Ardealului în Consiliul de Coroană din August 1940

CONVOCARE

In înțelesul art. 22 din Statute se convoacă membrii „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român — Astra" la **Adunarea generală,** ce se va ține în ziua de *Duminecă, 5 Noemvrie 1944, în Sibiu.* Ea va avea un caracter pur administrativ, urmând ca cea festivă să se țină la Cluj.

Un eveniment important: alegerile președințiale din U. S. A.

Washington 1 — Statele Unite ale Americei stau sub semnul alegerilor președințiale, cari vor avea loc în 7 Noemvrie a. c. Prin urmare, nici o săptămână nu ne mai desparte de acest eveniment.

Campania electorală e pe sfârșite. Ea a luat proporții spectaculoase, reușind uneori să abată atențiunea opiniei publice americane dela strălucitele succese pe cari le înregistrează zi de zi, pe teatrele de luptă din Europa și din Pacific cei mai populari generalissimi ai lumii noui, Generalii comandanți Dwight D. Eisenhower și Mac Arthur.

Lupta se dă între candidatul partidului conservator, dl Francisc Delano Roosevelt, și între candidatul partidului republican, dl Thomas Dewey.

Personalitatea celui dintâi este cunoscută dealungul și dealatul planetei. Președintele Roosevelt este marea excepție a istoriei democrației americane. Geniul său politic — Roosevelt este realmente un geniu — i-a hărăzit favoarea de a obținea suprema magistratură a Statelor Unite ale Americei de trei ori la rând, într'o epocă din cele mai critice pe care au străbătut-o popoarele Americei de Nord.

Popularitatea acestui om excepțional, pe care grelele îndatoriri ale președinției U. S. A. nu l-au uzat câtuși de puțin, deși președinția U. S. A. nu are un rol pur decorativ, îl va duce triumfal, a patra oară, în saloanele celebrei Case Albe.

Rivalul rău republican, dl Thomas Dewey, este unul din oamenii de viitor ai Statelor Unite ale Americei. Și-a inceput cariera politică într'o vreme când smerit judecător de pace („sherif") fiind, a vădit o energie exemplară în acțiunea de curățire a contrabandiștilor și a altor specii de răufăcători din U. S. A. Poporul îl adoră. Astăzi deține importantul post de guvernator al Statului New-York.

Intâlnirea finală a celor doi candidați la președinția U. S. A. este proiectată să aibă loc la Boston, în cursul săptămânii acesteia.

Invățătura zilei

Ci poftele trupului sunt moarte, iar poftele duhului viață și pace.

Romani 8, 6

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Vineri 3 Nov. — M. Acepsina
Sâmbătă 4 Nov. — C. Ioanichie

LOCALE

ANUNȚ. Direcțiunea liceului „Gheorghe Lazăr" din Sibiu pune în vedere elevilor din cursul inferior localnici că *Luni 6 Noemvrie 1944 a. c.* încep cursurile, la liceul Comercial de băieți. Cei dela cursul *A* vor face lecții în zilele de Luni, Miercuri și Vineri; cei dela *B* Marția, Joia și Sâmbăta. Cursurile se țin după masă începând dela ora 14 — 18.

La cursuri pot lua parte și elevii din provincie, dar fără obligație din partea școalei că în cazul când localul nu va fi liber, elevii nu vor putea urma cursurile. — *Direcțiunea.*

Promovare: *Părintele Simion Radu, profesor titular definitiv la liceul „Gh. Lazăr" din Sibiu, a fost promovat* **„Magna cum laude"** *licențiat în Filosofie și Litere al Universității din Cluj-Sibiu, susținând teza:* **„Filosofia creștină, sinteză a gândirii".**

Adunarea ziariștilor

Biroul executiv al Sindicatului presei române din Ardeal și Bănat, având ca peședinte pe dl Dr. S. Bornemisa și secretar pe dl Dr. C. Hagea, a hotărât convocarea unei adunări generale extraordinare la Cluj, pe ziua de 29 Noemvrie 1944, la sediul firesc al Sindicatului. — Biroul, în numele presei române ardelene și bănățene, aduce înfăptuitorilor actului patriotic dela 23 August 1944, prinosul său de profundă recunoștință.

Am rupt relațiile diplomatice cu Japonia

București 2 — Oficial se anunță că guvernul Regal al României a rupt relațiile diplomatice cu Japonia.

Hotărârea aceasta a fost adusă la cunoștință Legației imperiale a Japoniei la București.

Tristă aniversare

La 28 Octomvrie s'a împlinit a 23-a aniversare a zilei fatale, când echipele fasciste, „cămășile negre", în frunte cu „ducele" Benito Mussolini, ros de ambițiuni deșarte, puneau stăpânire pe Roma inaugurând dictatura.

Situația de astăzi a Italiei, după 20 de ani de dictatură musoliniană, grăiește lămurit despre dezastrul militar și mizeria cumplită a poporului italian.

Lucia, Minerva, Hortensia și **Remus,** fiice și fiu, **Viorica** cu **Daniela,** nepoate și familiile înrudite au nemărginita durere de a vesti că Mama lor adorată, mătușa mult iubitoare

Maria P. Cosma

născ. Roman

luptătoare, inițiatoarea învățământului românesc pentru fete, îndrumătoare și înfăptuitoare în toate domeniile culturale și naționale din Ardealul de odinioară, decorată cu Crucea Reg. Elisabeta cl. I, Ord. Reg. Maria cl. I, Benemerenti cl. I

a plecat dintre cei vii în ziua de 31 Octomvrie, în etate de aproape 90 ani.

Ceeace a fost pământesc în ființa sa minunată se va așeza spre veșnică odihnă Sâmbătă, 4 Noemvrie, ora 14·30 din Catedrala Mitropolitană în cavoul familiei din cimitirul central din Sibiu.

Voi câți treceți pe cale vedeți de este durere ca durerea noastră!

66 1-1

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în 1 Noemvrie:

In Nord Estul Ungariei trupele noastre în colaborare cu cele sovietice înfrângând dârza rezistență inamică au ajuns pe Tisa. Au fost ocupate mai multe localități între cari: Vasmegher, Ajak, Kék, Kisvarda, Dombrád.

Intre Tisa și Dunăre s'a continuat a se câștiga teren.

In noaptea de 31 Oct. spre 1 Nov. aviația inamică a bombardat gara Arad și orașul Timișoara. Sunt de semnalat pierderi în populația civilă.

Frontul din Apus

Londra 2 — Trupele britanice au debarcat pe insula Walcheren din Olanda. Debarcarea a fost temeinic pregătită prin bombardamente de pe uscat și din aer. Garnizoana germană de pe această insulă este socotită cam la 10.000 germani. Patrule britanice au pătruns în insulele Bevelaud de Nord, dar n'au găsit acolo germani.

In cursul zilei de ieri Colonia a fost din nou atacată, precum și Berlinul, Oberhausen și alte orașe.

De asemenea, 24 bombardiere de tip „Moschito" escortate de avioane de vânătoare, au atacat la foarte mică înălțime clădirea sediului central al Gestapoului din Danemarca, aruncând asupra ei 12.000 kg. bombe și distrugând-o complet. In acea clădire se aflau adunate numeroase documente de mare importanță. Atacul a fost efectuat cu atâta precizie, încât un spital din strictă apropiere n'a fost atins. Au fost folosite și bombe cu explozie întârziată.

In ce privește Italia, generalul Alexander a declarat că jumătate din forțele germane care luptau în Italia, au fost nimicite.

Frontul din Răsărit

Londra 2 — Rușii au eliberat în întregime regiunea Petsamo.

Pe frontul ungar, armatele ruseștii fac progrese considerabile. Orașul Kecskemét a fost cucerit după 36 ore de rezistență. Au fost cucerite de asemenea numeroase alte localități. In rândurile armatei ungare se observă că domnește debandada. 2 regimente au fost nimicite pentru că au părăsit linia frontului fără nici-o justificare, îngăduind astfel armatei rusești o pătrundere ușoară,

Frontul din Balcani

Londra 2 — Forțele britanice au ocupat ieri dimineață Salonicul. Germanii au efectuat dărâmări pe scară mare înainte de a părăsi orașul.

Inaintarea continuă în Grecia, încât în curând se va face joncțiunea cu forțele jugoslave și apoi cu cele rusești.

ȘTIRI mărunte

— Guvernul român s'a hotărît să rupă relațiile diplomatice cu Japonia.

— Mitropolitul Alexie, locțiitorul de Patriarh al Uniunii sovietice, a adresat Bisericii anglicane un mesagiu de simpatie din prilejul morții Arhiepiscopului de Canterbury, William Temple.

— Dl Richard Law, Ministrul de Stat, a declarat în Camera Comunelor, că deși s'a semnat armistițiul cu Bulgaria, acest Stat nu a fost recunoscut de Aliați ca cobeligerant.

Operațiile din Filipine

Washington 2 — Generalul Mac Arthur anunță de pe frontul din insulele Filipine, că trupele de sub comanda sa au ajuns pe coasta de Vest a insulei Leyte.

Casa Majestății Sale Regelui

Comunicat

București 2 — Mareșalul Curții Regale comunică:

Ieri 1 Noemvrie 1944, Majestatea Sa Regele a primit în audiență de lucru pe dnii: General de Corp de Armată Adjutant Sănătescu Const., președintele Consiliului de Miniștri și ad-interim la Economia Națională și Finanțe; Grigorie Niculescu-Buzești, Ministrul Afacerilor externe; Dimitrie Negel, Ministrul Agriculturii și Domeniilor și ad. interim la Justiție; Colonel Nicolae Cristea, prefectul Poliției Capitalei și Colonel Magistrat Ionescu Radu, directorul general al Poliției și Siguranței Statului.

Dublă ofensivă aliată în Norvegia

Londra 2 — Paralel cu acțiunea terestră a trupelor frontului din Carelia, comandate de Mareșalul Meretcov, flota și aviația marinei britanice de sub comanda Amiralului Sir Henry Moore, atacă fără încetare trupele germane în retragere din Norvegia, lângă fiordurile Bodoe și Lofoten.

Budapesta a început să fie ocolită

Forțele rusești se îndreaptă vertiginos spre Budapesta.

Unele din ele au și început mișcarea de ocolire a capitalei Ungariei. Germanii au început să evacueze orașul.

Dl Kalinin, președintele prezidiumului suprem al Uniunimii sovietice, a declarat că în curând forțele rusești se vor întâlni cu cele anglo-americane pe teritoriul Germaniei. Frontul german din Jugoslavia și Ungaria a și început să se prăbușească.

După comunicatul militar sovietic, vârfurile armatei sovietice se aflau în dimineața de 1 Noemvrie dincolo de Kecskemét, înaintând ca un val spre Budapesta.

O lovitură

Londra 2 — O formațiune de avioane Mosquito, din serviciul lui Royal Air Force, a bombardat și distrus cartierul general al Gestapo-ului în Danemarca.

Listele negre, în care figurau Danezii suspecți agenților lui Himmler, au fost nimicite.

[Strașnică ispravă!]

Ultima oră

București 2 — Patrule britanice au intrat în Salonic. Joncțiunea între trupele britanice și sovietice din Balcani este iminentă.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Sâmbătă 4 Noemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 85

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIU

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Puterea poporului

Nu știu care rege persan a pus să bată marea învițorată, spre a-i liniști valurile. Este în faptul acesta istoric un simbol al tuturor încercărilor de-a potoli prin violență chemările de vifor ale valurilor populare. Poporul este ca o mare adâncă, uneori cu ape liniștite, alteori cu ape de volbură sau de furtună, dar o mare cu vreri nedomolite decât de propriile ei legi. Desigur, în cursul istoriei, cazul regelui persan s'a repetat, dar totdeauna cu același succes: înfrângerea. Poporul nu poate fi înfrânt. Puterea lui constă tocmai în permanența lui, o permanență dârză, tăcută ca de ape adânci, care însă poate deveni oricând vijelie, ce spulberă ca niște pânze de paianjen toate deslănțuirile nedrepte. De aici adeveritatea străvechiului cuvânt: vox populi, vox Dei. Vrerea poporului e vrere de destin, cu rădăcini în sensurile divine ale istoriei. Aceasta e un adevăr verificat mai ales în epoca modernă, când massele au ieșit din pasivitate spre a participa activ la crearea unei vieți mai bune pentru toți. Poporul devine conștient de forța ce o reprezintă și vrea să folosească forța aceasta pentru propria lui propășire. Nu mai este o massă inertă și ignorantă, ci o voință ce-și caută drumul realizărilor depline; apa stătută, pasivă, devine șuvoi cu o direcție precizată ce-și sapă în granitul istoriei albia împlinirilor. De aceea orice conducere ce n'are asentimentul poporului, e dintru început condamnată și falimentară: ea poate să se mențină cu forța mai mult sau mai puțin, dar până la urmă vrerea poporului tot va birui. E ceiace n'au înțeles grofii cu mentalitate medievală care au crezut că pot stăpâni Ardealul prin tiranie împotriva poporului. De aceea au poruncit — ca regele persan de odinioară — să bată marea ca să se liniștească. E adevărat: stropi de lacrimă și sânge au înmuiat glia românească răvășită de plugul durerilor nedrepte. Biruința însă aparține poporului — și de astădată pentru totdeauna.

Tirania grofilor e pe veci înmormântată. Eliberarea Ardealului e un memento în acest sens, — metodele de conducere medievală au apus, pentrucă poporul reprezintă azi o putere. A stăpâni împotriva poporului, e tot una cu a clădi o cetate pe un teren vulcanic.

Vremea noastră e vremea maselor active, dinamice, care-și cer drepturile. E vremea poporului. De aceea obligația esențială a acestor vremi e de a păși în ritmul poporului, alături de el, de a împlini dreptele lui năzuințl. A stat destul deoparte ca o cenușăreasă; acum marea vrerilor populare își deschide stăvilarele, devine făuritoare de istorie.

Biserica nu se teme de aceasta. Dimpotrivă, are toate motivele să se bucure: Ea a fost dintru început a celor mulți și obijduiți. Ea este și va fi mereu a lor. Și numai această unire dintre popor și Biserică, întărită sub biciuirea de foc a suferințelor, este rădăcina rodnică din care pot să se închege și orânduirile dreptății de azi și de mâne.

Nicolae Gorun

In curând va apare:

† Nicolae
Mitropolitul Ardealului

Mântuește Doamne poporul tău

Cuvântări -- Discursuri -- Pastorale

Cartea prezenței ardelenești in vâltoarea anilor de sbucium 1938—1944

Șapte ani de sbucium costisitor pentru țara noastră.

In 1938, viața constituțională a României a fost realmente suspendată, din motive pe cari nu mai e nevoie să le rememorăm, de vreme ce toată lumea le știe.

Guvernelor ieșite din sânul majorităților parlamentare le-au luat locul, de-atunci încoace, regimurile „de mână tare". Transformări adânci au fost operate în orientarea politicei noastre externe și — paralel — în structura lăuntrică a Statului român. Ele au afectat toate instituțiunile noastre fundamentale.

Numai Biserica națională s'a sustras metodelor autoritare de reformă „in capite et membris", rămânând alături de popor, așa cum a vrut-o Mântuitorul, așa cum a realizat-o la noi Șaguna.

Sub streașina ei ocrotitoare s'a putut păstra nealterată de nici o imixtițiune totalitarizantă până și libertatea cuvântului, controlată până la epuizare în acești șapte ani de sbucium.

Asta, datorită Chiriarhului de optim curaj intelectual care este I. P. Sf. Sa Dr. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului.

Inaltul Ierarh a vorbit adeseori, în acest răstimp, pentru o țară întreagă. Ce-a vorbit — și cum? — vom citi în cartea **„Mântuiește Doamne poporul Tău"**, *care-i la compactorie când apar aceste rânduri.*

Noul preț al ziarelor

Scumpindu-se hârtia de tipar așa cum am arătat și noi într'un număr anterior, costul ziarelor a fost majorat la 15 Lei exemplarul, iar al celor cari apar în două pagini la 10 Lei exemplarul.

„Telegraful Român", începând cu acest număr, se vinde cu Lei 10 exemplarul.

Și la Paris...

Un număr considerabil de mari și bogați industriași din capitala Franței sunt arestați, învinuiți a fi realizat beneficii băneștl lucrând în favoarea germanilor ocupanți.

Lipsesc alimentele în Germania

Ziarele din Elveția scriu, că lipsa de alimente în Germania a devenit extraordinar de acută, în deosebi după pierderea României, a Ucrainei și a unei părți din Ungaria.

Consiliul de Miniștri

București 3 — Consiliul de Miniștri s'a întrunit ieri sub președinția dlui General de Corp de Armată Adjutant Constantin Sănătescu. Au participat la ședință dnii Miniștri de Stat Iuliu Maniu și Const. I. C. Brătianu, precum și toți titularii departamentelor.

Consiliul a luat în considerare proiectul de lege privitor la purificarea aparatului funcționăresc din intreprinderile particulare, a discutat unele probleme decurgând din aplicarea armistițiului și a rezolvit lucrări curente.

Jaf nemțesc la Budapesta

Londra 3 — Se află aici că nemții demontează și transportă în Germania instalațiile industriale din capitala Ungariei.

La 50 km. de Budapesta

Londra 3 — Ieri dimineață, tancurile sovietice se aflau la numai 50 km. de Budapesta. In ciuda dârzei rezistențe a inamicului, înaintarea continuă cu elan nemicșorat.

Altă debarcare în Balcani

Londra 3 — Comunicatul militar german anunță că formațiuni britanice au debarcat pe coasta Dalmației, între porturile Split și Ragusa.

Nemții fac fortificații...

Zürich 3 — Nemții lucrează cu înfrigurare la fortificarea frontierei austro-maghiare și Jugoslavo-maghiare.

Populația civilă din acele regiuni a fost ridicată cu mic cu mare și obligată să lucreze la fortificații.

Invățătura zilei

Binecuvântați pe cei ce vă prigonesc pe voi; binecuvântați și nu blestemați.

Romani 12, 14

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Sâmbătă 4 Nov. — C. Ioanichie
Duminecă 5 Nov. — M. Galacteon

Aliații ajutorează Atena

Atena 3 — Trupele britanice au redat Atenei libertatea și pâine. Cantități mari de alimente au și început să sosească pe calea mării.

Comercianții atenieni au început distribuirea celor 60 mii tone de făină, puse la dispoziția populației capitalei Greciei de către aliați.

Alt semn de epuizare a Germaniei

Londra 3 — Hitler a dat un ordin sever către medicii aflați în serviciul spitalelor militare germane, obligându-i sub sancțiuni aspre de-a revizui fără întârziere starea sănătății pacienților lor răniți pe front.

Vor fi menținuți și pe mai departe sub îngrijire medicală numai ofițerii și soldații cari au contractat infirmități grave. Ceilalți, vor fi trimiși la unități, și de acolo pe front.

Pe de altă parte, se află dela un prizonier german care s'a predat Armatei întâia americană, că două batalioane de infirmi proveniți din luptele din Rusia au fost aruncate în foc într'un singur sector al frontului de Vest.

Mareșalul Kesselring rănit

New-York 3 — Se află aici că Feldmareșalul aviator Kesselring, comandantul suprem al trupelor germane de pe frontul din Italia de Nord, a fost rănit în cursul luptelor recente.

Ultimul termen pentru preschimbarea rublelor

București 3 — Ministerul Finanțelor și Banca Națională a României fac cunoscut că toți cei ce posedă ruble și Lei sovietici, sunt obligați să depună aceste bancnote la sediile Băncii Naționale și ale Administrațiilor financiare, în vederea preschimbării, până la data de 1 Decemvrie a. c. exclusiv. Dela acea dată, rublele și Leii sovietici se vor confisca.

Schimbul se va face la cursul: 100 Lei o rublă, și 5 Lei un Leu sovietic.

Solemnitatea dela primărie

Am vestit, la timpul său, că în fruntea municipiului Sibiu a fost numit dl *Dr. Sever Pop*, care mai ocupase demnitatea de primar al Sibiului timp de 2 ani și jumătate începând din 1938, după care a trecut la Brașov ca ajutor de primar. La solemnitatea instalării, prezidată de dl Al. Colfescu, inspector general al circumscripției Sibiu, au participat notabilitățile orașului și reprezentanții înaltelor instituții, ai clerului și armatei, și numeroși slujbași ai primăriei. Păr. prtopop al Sibiului, Mihail Neagu, a luat noului primar legiuitul jurământ. Au luat apoi cuvântul dnii: Colfescu, în numele ministerului de interne, Dr. S. Mitea ajutor de primar, și Lucian Vulcu. Le răspunde dl primar Pop, făgăduind că va asigura liniștea și siguranța cetățenilor, va înfrâna specula, va stărui pentru ajutorarea celor lipsiți, și, înlăturând biurocrația, va raționaliza munca la primăria muncipiului nostru; cere însă bunăvoința și încrederea tuturor partidelor, a corpului funcționarilor și a celorlalte așezăminte locale. Aduce, la încheere, omagii M. Sale Regelui.

Din Ardealul desrobit

Un caz din cele multe

Prigonirea datinelor din strămoși ale românilor a fost totdeauna și a rămas mereu una dintre „virtuțile" patriotice ale administrației ungurești din Ardealul condamnat, timp de patru ani, maghiarizării silnice.

Un caz din sutele, ce le povestesc locuitorii, este și următorul, care — după ziarul „Voința Transilvaniei" — s'a petrecut astfel:

Flăcăii din satul Mijloceni-Năsăud au înaintat o cerere, în preajma sfintelor sărbători ale Paștilor din acest an, să li se permită să facă o horă în sat. Li s'a permis, dar cu condiția că în săptămâna Patimilor să aducă lemne dela pădure pe seama autorităților ungurești din Năsăud. Flăcăii s'au supus, în nădejde că li se va îngădui să petreacă sărbătorile după datinele din bătrâni.

In ziua de Paști, abea începuse hora, când deodată se ivesc șase jandarmi unguri, poruncind flăcăilor să meargă în sala crișmei din apropiere, ca să li se cerceteze autorizația. Tinerii au ascultat și au intrat în sală. Atunci jandarmii s'au repezit la ușă, au încuiat-o și cu săbiile și armele au început a izbi în dreapta și stânga, lovind fără cruțare în nenorociții flăcăi. La țipetele lor, locuitorii au spart ușa și au găsit pe tineri unii morți, alții slutiți la față, cu răni grele, pe cari i-au ridicat pe brațe și i-au dus la spital...

Petrecerea creștinească, dela Invierea Domnului, s'a schimbat într'o mare durere, resimțită de toată suflarea românească din comuna Mijloceni.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în 2 Noemvrie:

In Ungaria de Nord Est, trupele noastre în strânsă cooperare cu trupele sovietice au continuat să înfrângă număroase rezistențe germano-maghiare, atingând Tisa pe un front larg.

Mai multe localități au fost cucerite.

La Vest de Tisa, trupele sovietice împreună cu trupele române au realizat noui și importante câștiguri de teren.

Frontul din Ungaria

Londra 3 — Armatele sovietice înaintează spre Budapesta dinspre Sud și Est. Intr'un punct ele se află la 46 km. de capitala Ungariei. La Sud de Budapesta sunt lupte violente. In ultimele două zile ungurii au pierdut 7500 prizonieri. In luptele de ieri au fost uciși peste 2000 de unguri și 54 tancuri capturate.

Frontul din Apus

Londra 3 — Pe insula Walcheren din Olanda, una dintre bateriile de tunuri mari germane a fost capturată. Malul de Sud al Escautului a fost scos din luptă. Totalul prizonierilor făcuți la Sud de Escaut se ridică la 11.700.

Armata I-a a făcut progrese la Sud de Aachen, ocupând Bucara, important centru de comunicații.

Peste 3000 avioane au bombardat Germania în cursul zilei de ieri. Au fost vizate în deosebi Düsseldorful și uzinele de benzină sintetică din câteva centre, 208 avioane germane au fost distruse, dintre care 130 bombardiere, 35 avioane de vânătoare și 25 avioane pe sol. Aviația aliată a pierdut 41 bombardiere și 21 avioane de luptă. Aviația germană s'a opus cu îndârjire, dându-se cu acest prilej cele mai mari lupte aeriene care s'au realizat până acum deasupra Germaniei.

In bombardamentul deslănțuit alaltăieri asupra clădirii centrale a Gestapoului din Danemarca, au pierit peste 100 membri ai poliției germane.

Frontul din Balcani

Acțiunea de curățire a inamicului continuă cu aceeași intensitate. Patrulele britanice au pătruns în Salonic, ocupându-l. Aci, nemții, au efectuat mari distrugeri.

Puternice formațiuni britanice au debarcat pe coasta Dalmației între porturile Split și Ragusa.

Frontul din Răsărit

In Prusia Orientală continuă duelul de artilerie, nemții sunt nevoiți să aducă mereu întăriri.

In celelalte sectoare de luptă nu se semnalează nici o acțiune de mare amploare. In general, se poate spune că, situația a rămas neschimbată pe ziua de ieri.

Frontul din Italia

Londra 3 — Forțele aliate dețin acum pe frontul italian poziții și înălțimi favorabile luptei. Armata a VIII-a a atins împrejurimile orașului Forli. Luptele puternice se dau pentru cucerirea aerodromului dela Forli, el fiind apărat cu îndârjire de către nemți.

Nouă ofensivă din Vest

Londra 3 — Aliații au deslănțuit o nouă ofensivă la Est de de Aachen, după ce au terminat operațiile de regrupare a forțelor lor.

Germanii își dau seama că se află în fața asaltului final pe care anglo-americanii îl vor da împotriva „fortăreței" lor, fapt care rezultă dintr'un ordin de zi dat de către comandamentul aviației nemțești.

Ultima Oră

Belgrad 3 — In cursul luptelor de stradă, nemții au ras de pe fața pământului localurile Universității și bibliotecii din Belgrad.

Roma 3 — Tribunalul din Roma a confiscat toate proprietățile și bunurile cari au aparținut lui Mussolini, familiei și prietenilor săi.

Londra 3 — Trupele aliate se află la numai 26 mile de Colonia și la 8 km. de Ravena.

Belgrad 3 — După trei zile de lupte, forțele Mareșalului Tito au eliberat importantul port Zara.

Lisabona 3 — Arhiducele Otto de Hasburg a sosit din USA la Lisabona, pentru consultări.

Moscova 3 — In retragerea lor de pe cursul superior al Tisei, nemții au săvârșit mari distrugeri și au otrăvit fântâni și cereale, pricinuind victime între civili.

Londra 3 — Intr'o singură zi, aviatorii americani au doborît la Merseburg 107 avioane germane.

Moscova 3 — Generalul János, fost șef al Statului Major maghiar, s'a predat trupelor sovietice.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stănilоae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Duminecă 5 Noemvrie 19 — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 86

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Sibiu
Str. Şaguna 8

„ASOCIAŢIUNII" SIBIU

Telegraful Român

Organ naţional-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorităţi şi străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole şi corespodenţe se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Stat creştin

„Statul naţional ţărănesc este un stat creştin". Aşa a declarat dl I. Mihalache, vicepreşedintele partidului naţional-ţărănesc, în marele său discurs de Duminecă dela sala "Aro" din capitală. „Ţăranul, a mai spus d-sa, este mistic şi religios — cum sunt toţi ţăranii din lume". De aceea, „un stat ţărănesc nu poate fi un stat ateu", ci „un stat religios — un stat creştin — care înţelege şi rostul altor culturi şi pe care le respectă cinstit".

Iată o declaraţie clară şi o atitudine fermă şi bine întemeiată faţă de Biserica creştină. Atitudinea marelui partid naţional-ţărănesc, pe care o aşteptam încă de mai multă vreme. Ea dovedeşte că oamenii din fruntea partidului naţional-ţărănesc sunt într'adevăr exponenţii năzuinţelor celor mai adânci ale sufletului românesc.

Căci, cine ar îndrăzni să se prezinte ca exponent al ţărănimii româneşti — adică al celor 80% din populaţia ţării — fără să ţină seamă că în formula sufletească a acestor ţărani predomină credinţa în Dumnezeu, acela s'ar dovedi poate un bun mânuitor de vorbe, dar nevoile supreme ale poporului românesc nu le-ar reprezenta.

Numai cine nu se simte puţin ţăran, cine s'a născut şi a trăit între zidurile marilor oraşe, numai acela nu-şi poate da seama de ce înseamnă credinţa poporului. Cine a trăit însă ţărăneşte la sate sau măcar şi-a petrecut copilăria între ţărani, simte toată viaţa un fel de nostalgie pentru acel duh de sărbătoare pe care creştinismul românesc îl imprimă satelor noastre. Toată munca românului şi toată producţia sa sufletească poartă adânc imprimată pecetea creştinismului. Dela leagăn şi până la mormânt, românul este însoţit în toate actele mari ale vieţii lui de slujbele Bisericii şi toate muncile sale sunt fixate în legătură cu sărbătorile de peste an. S'ar putea spune că viaţa satelor noastre este o imensă liturghie care leagă pământul cu cerul şi pe oameni între ei.

Pământul însuşi poartă o semnificaţie deosebită în cugetul poporului, pentrucă, „ţăranul trăieşte lângă pământ, în care îşi ştie îngropaţi strămoşii, pe care îi pomeneşte în zile mari cu slujbe în biserici". De aceea, „un stat de ţărani este un stat de tradiţie — ceea ce nu înseamnă un conservatorism social, căci niciun ţăran nu doreşte să-şi conserve sărăcia — dar este un *conservatorism naţional*, un sentiment de legătură cu pământul pe care l-a apărat din moşi-strămoşi, când patria *se confunda cu moşia* — şi se apăra afară de hotare".

Cu alte cuvinte, pământul e sfânt pentru popor, căci el ne ţine şi ne hrăneşte. Din el suntem şi în el ne vom întoarce, cum cântă Biserica creştină. Pe el ne-am născut, de el suntem legaţi prin toate fibrele fiinţei noastre şi chiar când ne-am despărţit o clipă de mirosul revenelii lui, îi ducem dorul şi, până la sfârşit, ne simţim bine numai când ne înapoiem lângă pământ.

De aceea, cine ar încerca să înăbuşe religiozitatea sufletului românesc, n'ar izbuti în veac. Cine ar încerca să canalizeze în altă parte iubirea de glie a ţăranului român, şi-ar pierde vremea în zadar. Iar cine ar izbuti cumva să clatine tradiţionalismul poporului acestuia, i-ar frânge însăşi pârghia de rezistenţă sufletească, l-ar desorienta şi l-ar nimici.

Tradiţionalismul poporului românesc nu este obscurantism, nici stagnare, ci chiag sufletesc şi temeiu pentru o firească desvoltare a minunatelor însuşiri cu care Dumnezeu a înzestrat neamul românesc. Tradiţionalismul românesc înseamnă cumineţenie, echilibru, pondere, trăinicie. Inseamnă un depozit de valori spirituale câştigate cu trudă, pe'ndelete, şi care nu se vrea risipit la iuţeală, pentru cine ştie ce experienţe hazardate. Un tradiţionalism care a îngăduit poporului românesc să se menţie peste veacuri, dar care l-a lăsat deschis pentru progresele repezi pe care le-a realizat la vreme potrivită.

Fie deci ca toţi exponenţii politici ai poporului românesc să-şi plece urechea şi să asculte bătăile inimii acestui popor şi numai după aceea să păşească la alcătuirea programelor politice. Atunci vor purta pe drept titlul de exponenţi ai sufletului românesc, iar programele lor vor fi pătrunse de duh creştin şi de sfânta iubire de pământul Patriei.

Emilian Vasilescu

Să se aplice armistiţiul!

Posturile noastre de radio, în emisiunea lor de azi dimineaţă (4 l. c.), au difuzat textul unei scrisori pe care dnii General Locotenent Vinogradov, locţiitorul Preşedintelui Comisiunii pentru aplicarea armistiţiului, şi General de Gardă Vasiliev, şef de Stat Major, au adresat-o dlui General de Corp de Armată Adjutant Constantin Sănătescu, Preşedintele Consiliului de Miniştri.

Scrisoarea, redactată în termeni corecţi dar fermi, atrage atenţiudea Guvernului nostru asupra faptului că armistiţiul — mai ales în ce priveşte prevederile art. 2, 5, 8 şi 11 — nu se aplică loial şi sincer de către autorităţile române.

Guvernul român este invitat să procedeze rapid şi conştiincios la îndreptarea acestei situaţii insuportabile. —

Este de aşteptat ca prevederile armistiţiului SĂ SE APLICE FĂRĂ INTÂRZIERE şi FĂRĂ EZITARE! Ţara nu poate fi făcută responsabilă de neglijenţele autorităţilor însărcinate cu rezolvirea acestei probleme.

Mesaj de condolenţă

După încetarea din viaţă a Arhiepiscopului de Canterbury, I. P. S. Arhiepiscop *Alexe*, al Leningradului şi locţiitor de Patriarh, a trimis bisericii anglicane un mesaj de condolenţă, exprimând, în acelaş timp, şi via sa admirare pentru această biserică.

Prăpăd de fier şi foc

Londra 4 — Numai în cursul lunii Octomvrie a. c., aviaţia aliată a lansat asupra Germaniei peste **o sută mii tone** de bombe.

Tot în cursul acelei luni, au fost efectuate peste 40 mii ieşiri avion împotriva teritoriului german.

Preţul cerealelor

Bucureşti 4 — Subsecretariatul de Stat al aprovizionării face cunoscut, că preţul cerealelor este cel fixat prin deciziile ministeriale în vigoare.

Cei ce pretind sau oferă preţuri mai mari sau mai mici decât cele oficiale, vor suferi sancţiunile legii.

Nr. 9476/1944

Comunicat

Aducem la cunoştinţă oficiilor protopopeşti şi parohiale că Preşedinţia Consiliului de miniştri prin adresa Nr. 305203/S. din 17 Octomvrie 1944, a dispus ca pe viitor să nu se mai întocmească Jurnale pentru colecte publice. In consecinţă, de acum înainte, nu se vor mai solicita Ministerului aprobări pentru apeluri la contribuţia benevolă a publicului.

Sibiu, din şedinţa secţiei bis. dela 31 Aug. 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Belgia eliberată

Londra 4 — Odată cu lichidarea de către trupele aliate a pungii germane de pe fluviul Escaut, a fost eliberat întreg teritoriul Regatului belgian.

Ofensiva „no stop" contra Budapestei

Tancurile Mareşalului Malinovski au luat contact cu centura exterioară de apărare a Budapestei. Ea are forma unui arc de cerc ale cărui capete se sprijinesc pe Dunăre, la Sud-Vest şi Est de capitala Ungariei.

Tunurile sovietice se aud la Budapesta. In oraş, a isbucnit panica. Marii bogătaşi fug care încotro, dar lipsesc autovehiculele, cari au fost rechiziţionate de nemţi şi de agenţii lui Szállassy.

Comunicat

Bucureşti 4 — Comisiunea română pentru aplicarea armistiţiului pune în vedere tuturor deţinătorilor de autovehicole de fabricaţie sovietică să le declare până în 6 l. c. la forurile competente. Altminteri, vor suferi sancţiuni severe.

De vorbă

cu părintele David Lazăr din Cristeştii-Mureşului

E suficient să stai de vorbă doar cu un singur Român din plaiurile înstrăinate odinioară de porunci şi vreri adverse, ca să-ţi faci o idee clară despre zbuciumul clipelor care au trecut, despre măreţia şi sublimul clipelor de faţă. E suficient ca el să-şi depene firul amintirilor dintr'un trecut recent, ca în faţa sufletului tău de frate, înţelegător al durerilor fraţilor tăi, să ţi se prezinte ca într'o vastă panoramă, crâmpeie din marea durere a Românilor rămaşi sub oblăduirea unei coroane, care mai presus de toate se pretindea apostolică.

Suflet lângă suflet, fratele până acum încătuşat, îşi destăinuie fratelui rămas liber amarul trecutului, gândurile sale faţă de prezentul ce se desfăşoară sub semnul desrobirii, dorurile şi năzuinţele, în seninul fericirii unei Românii puternice şi înfrăţite.

— Spune-mi, Părinte David, viaţa sfinţiei Tale, şi a credincioşilor pe care i-ai păstorit, în timpul când silnicia poruncii streine ne-a despărţit, în timpul când doar gândurile noastre aveau voie să se unească.

Ochii Părintelui privesc în depărtări.

El îşi adună amintirile risipite în întinsul unui trecut amar şi greu de fărădelegile asupritorilor.

— „Sunt fericit şi mulţumesc Bunului Dumnezeu, că am supravieţuit, împreună cu întregul meu popor, în mijlocul urgiei, care s'a deslănţuit asupra noastră cu o furie de nedescris. Am rămas cu orice risc la datorie. Nu m'am gândit decât la faptul că va trebui să fac totul, pentruca să fiu cât mai de folos Bisericii şi Neamului. Eram din primul moment convins, că acest act de mare îndrăzneală cere luptă continuă şi suferinţă cu abdicarea dela orice interes personal.

Din primul moment ştiam ce mă aşteaptă: persecuţii, batjocuri, maltratări şi umilinţi. Dădeam totuşi slavă lui Dumnezeu, pentru misiunea frumoasă ce mi-a încredinţat în clipele cele mai grele ale neamului meu. Suferinţa noastră a întrecut însă orice limită.

Credincioşii mei au fost loviţi, deposedaţi, internaţi în lagăre, duşi la munci, înfometaţi. Crucea din mijlocul satului a fost batjocorită în răgnete păgâne şi lovită cu pietre. Când persecuţia creştea în intensitate — şi aceasta se întâmpla foarte des — drumul de acasă până la biserică era un adevărat act de curaj. Tot timpul aveam impresia că orice se lucrează, era îndreptat împotriva noastră. Ne-au împovărat cu impozite, ce se majorau mereu în mod cu totul arbitrar.

In timpul din urmă, administraţia maghiară a făcut să se publice decizia, că în Dumineci şi sărbători se poate munci ja fel ca în celelalte zile. — Atât au aşteptat Ungurii din sat. Românii erau puşi să facă aproape toate corvezile. Iarna erau scoşi, — mai ales Dumineci, să cureţe şoseaua principală de zăpadă. In ziua de Bobotează, ei au fost siliţi să care lemnele de foc pentru învăţătorii unguri.

De şcoală nu mai vorbim. S'a căutat metodic ca, toţi copiii români să fie aduşi în stare de îndobitocire. Trei ani de zlle nu s'a predat abecedarul românesc, nici măcar în şcoalele aşa-zise „cu limbă de predare românească", şcoli care nu au avut decât un caracter pur propagandistic. Lipsiţi de lumina învăţăturii dobândite în şcoală, românii îşi topeau sufletele în slova rugăciunii, căutându-şi refugiu în biserici. — Cu adevărat, noi nu am avut sărbătoare adevărată, decât în sfânta biserică şi în cercul restrâns al familiei. — Eram mereu covârşit de impresia, că prin felul nostru de trai reeditäm viaţa primilor creştini, viaţa creştinilor din catacombe.

Insfârşit ne vedem desrobiţi.

Nu putem descrie bucuria ce o simţim cu toţii, când vedem pe bravii noştri ostaşi liberatori.

Când am văzut pe primul ofiţer român păşind mândru în sat, maiorul Paicu, aveam impresia că văd în el Arhanghelul dreptăţii româneşti. Mai târziu am primit vestea că a fost grav rănit. Sunt mulţi răniţi şi morţi pentru acest sat. Jertfa lor, sângele lor scump vărsat pentru libertatea noastră, nu va rămânea însă fără de roadă. Ţara noastră se va ridica din nou la locul ce-l merită sub soare".—

Glasul părintelui a încetat să se destăinue. Ochii lui sunt însă lumini. Ei văd desluşit zările întinse cât cerul ale unei Românii renăscute prin jertfa sublimă a celor mai scumpi din fiii ei: eroii căzuţi cu visul reîntregirii în suflet.

Pr. Căpitan N. Modoiu

In slujba idealurilor înalte...

Incertitudinea în care bâlbăe lumea de azi şi gravitatea dezaxării în care se vede căzută, impune — şi pe bună dreptate — o serie de întrebări cu privire la prezent, şi mai ales la viitorul umanităţii. Aşa se întreabă lumea: Care este cauza acestor învolburări atât de neînţelese? De unde şi pentru ce atâta suferinţă? Ce va fi de lumea aceasta?...

Unii s'au pripit să arunce, vina acestei stări haotice, pe civilizaţie şi pe corelatul ei, maşinismul, tehnica.

Dacă vor avea, sau nu vor avea, dreptate, rămâne de văzut.

Dacă civilizaţia de azi — mai bine zis — hipertrofia civilizaţiei de azi — este considerată o anomalie şi cauza stării tulburi în care ne aflăm, aceasta nu pentrucă ea ar fi un rău în sine, ci pentrucă nu este expresia une culturi organice, că nu e articulată într'un corp ca rezultat al unor idealuri superioare, că nu e consecinţa armonică a unui sistem de principii (Anton Dumitru: Orient şi Occident, p. 62); că civilizaţia modernă se găseşte într'o situaţie proastă, findcă nu ni se potriveşte. Ea a fost construită fără o cunoaştere a adevăratei noastre naturi: E datorată capriciului descoperirilor ştiinţifice, poftelor oamenilor, iluziilor, teoriilor şi dorinţelor; înălţată de noi, ea nu e făcută pe măsura noastră» (Dr. Alexis Carrel: Omul fiinţă necunoscută, ed. II trad. de Lia Busuioceanu).

Şi dacă maşinismul de astăzi formează mijlocul cel mai eficace de distrugere a tot ce genul uman a putut creia şi înfăptui în vremuri paşnice, apoi aceasta nu se datoreşte faptului că maşina în sine ar fi un rău, ci faptului că ea nu se integrează ca o valoare într'un sistem de valori principial. Dacă omul subordonează maşina unei idei înalte, — aceasta îl va servi; dacă el creiază maşina fără niciun motiv superior, maşina poate căpăta o independenţă şi o activitate afară de interesele lui; ea poate să-l depăşească şi avalanşa maşinsmului orb poate la un moment dat să răstoarne însăşi omenirea. Maşina a devenit, în cazul acesta, mai puternică decât omul (A. D. Orient şi Occident, p. 63).

Aşa dar, nu maşinismul în sine şi nici amploarea unei civilizaţii ruinează omenirea, ci absenţa unor criterii care să o fundeze, a unor idealuri superioare în slujba cărora să se concentreze toată potenţa noastră pshică şi fizică.

Atunci, cine-i vinovatul acestui dezastru?

Răspunsul este cu atât mai greu, cu cât ne îndepărtăm mai mult de noi, căci cine poate fi mai vinovat decât omul. — Absenţa conştiinţei comorilor spirituale ce zac în noi, este singurul motiv al nesiguranţei în care ne mişcăm; depărtarea de noi înşine şi adormirea omului lăuntric.

Se impune, deci, cu necesitate categorică, o întoarcere în noi înşine, o concentrare a propriei noastre fiinţe din risipirea în care ne aflăm, un examen al propriilor noastre scăderi şi a propriei noastre conştiinţe întunecate şi adormite; o «epuraţie» generală de toţi agenţii satanici care sabotează spiritul nostru.

Nu forţa brută, nici civilizaţia rău înţeleasă şi nici maşinismul orb păstrează naţiunile, ci moralul întărit, purificat.

Incă un ideal superior către care trebue să tindem, este şi coborârea lui Hristos în suflete; să ne forţăm pentru a fi în stare să-l adoptăm, înainte de a-l judeca.

Apropierea de noi şi de cer, este menirea noastră şi porunca ceasului de faţă. Căci «plinătatea şi culmea fericirii pentru om este să calce în picioare orice dorinţă pătimaşă şi să se avânte spre ceruri... Când te vei fi înălţat spre acele piscuri ale contemplării, vei zâmbi privind frământările omeneşti şi vei zicc: frământări de furnici pe o fărâmă de spaţiu. Acolo sus sunt regiuni, în care spiritului nostru îi este îngăduit să pătrundă cu condiţia de a fi curăţit de orice întinăciune, liberat de orice piedică, spre a fi demn de a sbura până acolo» — spunea Seneca acum două mii de ani.

Ce zicem, noi, astăzi?...

Avram Petric

Marile adunări dela Braşov

Dintre oraşele Ardealului Braşovul s'a manifestat, până acum, mai intens după actul memorabil dela 23 Aug. Fiind şi un însemnat centru industrial cu marile fabrici „Astra", „S. A. R." şi „D. Voina", aproape Duminecă de Duminecă muncitorii au ţinut întruniri în care şi-au spus păsul. Multe din lipsurile lor profesionale au fost şi împlinite. Ceea ce este nepotrivit este timpul în care se ţin aceste adunări, şi anume tot înainte de masă, de dimineaţa în impul serviciilor religioase. E o încălcare a tradiţiei care strică în primul rând chiar muncitorimii. Căci, după cuvântul unui renumit socialist problema muncitorului nu este numai o problemă de salar sau de ordin pur economic; ea este *„în egală măsură şi una de ordin intelectual, de ordin moral şi religios"*. Şi Sindicatele din Statele Unite ştiu de acest respect şi de importanţa acestor probleme.

*

Dar cea mai grandioasă manifestaţie publică pe care a văzut-o Braşovul, în noua epocă democratică, a fost adunarea partidului Naţional-Ţărănesc din ziua de 22 Oct. Sala cea mare a „Astrei", parcul Andrei Mureşanu şi încrucişarea de drumuri au fost arhipline. Au vorbit reprezentanţii tuturor categoriilor sociale, muncitori, ţărani, funcţionari, intelectuali şi reptezentanţi de seamă ai partidului. S'a vorbit răspicat, cuminte şi disciplinat. S'a purces mai ales la lămurirea termenilor şi înlăturarea unor confuzii imprejurul ideii democratice. S'a manifestat simpatia pentru armata sovietică desrobitoare şi pentru marile naţiuni unite. Se zice, că după marea adunare dela Alba-Iulia din 1918, Braşovul ar deţinea acum locul al doilea.

Intru pomenirea regretatei Maria P. Cosma

In loc de cunună la mormântul marei binefăcătoare a tineretului studios din Sibiu, **Maria P. Cosma**, *dl prof universitar I. Lupaş şi soţia sa dăruiesc Reuniunii femeilor române Sibiu, suma de Lei 5000 (Cincimii), cu destinaţiunea de a fi alăturată la un fond care va purta numele binecuvântat al adormitei întru Domnul.*

FARMACIILE DE SERVICIU

Dum. 5 Nov. Wermescher E. Piaţa R. Ferdinand 17
Luni 6 Nov. Lieb Victor Regina Maria 59
Marţi 7 Nov. Pop Victor Regina Maria 36
Mercuri 8 Nov. Müler E. Piaţa R. Ferdinand 10
Joi 9. Nov. Timal Siegfried, str. Turnului 18
Vineri 10 Nov. Zobel Fritz str. Ocnei 2

Răspunderi pentru arbitrajul dela Viena

Sub acest titlu, ziarul „Curierul" din Capitală a publicat în pagina întâia a numărului 42 din 31 Octomvrie a. c. un articol al cărui text îl reproducem mai jos.

„E momentul astăzi a scormoni puţin şi'n spuza împrejurărilor cari au dus la pierderea Ardealului de Nord în favoarea Ungariei.

Se cunosc îndeajuns motivele minore cari au făcut pe răposatul conte Galeazzo Ciano şi pe dl Joachim von Ribbentrop să fie atât de mărinimoşi faţă de nesăţioşii noştri vecini dela Vest.

Guvernanţii noştri de pe acea vreme — şi acest lucru vrem să-l relevăm aici — aveau la dispoziţie cel mai bun element de ordin juridic pentru a rezista până la capăt presiunii Romei fasciste şi a Berlinului hitlerist, respingând cu demnitate şi hotărâre amestecul lor într'o problemă definitiv rezolvată la 1 Decemvrie 1918. Acest element se află cuprins în însăşi deciziunea consiliului de Coroană din 30 August 1940.

Intâia şedinţă a acestui Consiliu a început la ora 4 dimineaţa. Dintre membrii prezenţi, au votat contra *aceptării arbitrajului axist următoarele zece personalităţi:*

1. I. P. Sf. Sa Mitropolitul Dr. Nicolae Bălan al Ardealului, 2. D. Const. I. C. Brătianu, 3. D. Mihai Popovici 4. D. I. Mihalache, 5. Generalul Arthur Văitoianu. 6. D. A. Cuza. 7. D. Victor Antonescu. 8. D. Silviu Dragomir. 9. Victor Iamandi (†) şi 10. D. Dr. Const. Angelescu.

In aceeaşi şedinţă d. general Gh. Mihail, fost şef al Marelui Stat Major, a declarat că Armata noastră e gata de jertfă, după ordinul ce i se va da, cu toate că puterea duşmanilor e covârşitoare.

Pentru acceptarea lui, au votat următorii:

1. I. Gigurtu, atunci prim-ministru, 2. I. P. Sf. Patriarh Nicodim Munteanu, 3. D. Const. Argetoianu, preşedintele Senatului, 4. D. Al. Vaida-Voevod, preşedintele Camerei deputaţilor, 5. D. Gh. Mironescu, 6. D. Andrei Rădulescu, prim-preşedintele Curtii de Casaţie, 7. D. Gh. Tătărescu, 8. D. Caracostea, ministrul Educaţiei naţionale, Cultelor şi Artelor, 9. Nichifor Crainic, ministrul Propagandei, 10. C. Amiral Nicolae Păiş, ministrul Marinei, 11. I. V. Gruia, ministrul Justiţiei, 12. Ing. Gh. Macovei, ministrul Lucrărilor publice şi al Comunicaţiilor, 13. Stan Ghiţescu, ministrul Agriculturii şi Domeniilor, 14. Dr. Victor Gomoiu, ministrul Sănătăţii, 15. Vasile Noveanu, ministrul Inventarului, 16. Ing. Priboianu, ministrul Inzestrării, 17. Protopopul Ion Moţa (†), 18. Horia Zelea Codreanu (†), 19. General D. Popescu şi 20. General Ernest Baliff, administratorul Domeniilor Coroanei.

La 30 August 1940, la ora 24, Consiliul de Coroană s'a întrunit într'o a doua şedinţă. spre a lua cunoştinţă de decizia „arbitrilor" dela Viena.

Cu acel prilej, dnii Iuliu Maniu, Nicolae Iorga (†), I. P. Sf. Mitropolit Dr. Alexandru Nicolescu (†) al Blajului şi d. Gh. Brătianu, cari, din motive independente de voinţa lor, au lipsit dela şedinţa de dimineaţă, au luat cuvântul declarând că dacă ar fi fost de faţă, votau contra *acceptării arbitrajului.*

Prin urmare, cei mai proeminenţi reprezentanţi ai voinţei poporului român, au respins ideea amestecului altora în afacerile noastre interne. E drept că, numeric, ei au fost covârşiţi de cei ce au acceptat arbitrajul. Dar aceştia din urmă, în marea lor majoritate, nu erau membrii de drept ai Consiliului de Coroană. Lăsând la o parte pe membrii guvernului de atunci (d-nii D. Caracostea. N. Crainic, Nicolae Păiş, I. V. Gruia, Gh. Macovei, Stan Ghiţescu, dr. V. Gomoiu, ing. Priboianu şi V. Noveanu), precum şi pe d-nii generali D. Popescu şi E. Baliff, protopopul I. Moţa şi Horia Zelea Codreanu, cari nu aveau calitatea de membri de drept ai Consiliului de Coroană, situaţia se schimbă radical, majoritatea constituind-o opoziţia împotriva arbitrajului (10 resp. 15 contra 7 voturi).

Fostul rege Carol II, şi atotputernicul său mare-şambelan Ernest Urdărianu, au voit însă altfel.

Revizuirea acestui proces, cu urmări atât de costisitoare pentru ţară, nu poate întârzia.

Desfiinţarea milițiilor franceze

Zilele trecute, ziarele parisiene au anunţat că, guvernul provizor al lui De Gaulle a hotărît ca miliţiile franceze să fie desfiinţate, misiunea lor fiind socotită de împlinită. Ele urmează a fi desarmate.

— Retragerea ariergărzilor germane din Grecia a fost tăiată. Oraşele Negotin şi Raviste sunt în mânile forţelor jugoslave.

Din Ardealul desrobit

Ne scrie preotul I. Rafiroiu

din comuna Mărtănuş

M'am reîntors în parohia Mărtănuş, jud. Treiscaune, la data de 12 Octomvrie anul 1944.

Am găsit următoarea situaţie:

1. Biserica. In urma luptelor care s'au desfăşurat în regiunea: Breţcu, Mărtănuş şi Ojdula, biserica a suferit mari stricăciuni, mai cu seamă turnul, care a fost lovit în plin de un proectil de tun. Corpul bisericii a suferit avarii mai cu seamă la acoperiş, apoi geamurile au fost complet sfârmate. Biserica a fost murdărită, chiar şi sfântul potir n'a fost cruţat, a fost murdărit. Biserica a fost din nou sfinţită de mine în ziua de Duminecă 15 Oct. 1944, ca să se poată oficia sfintele servicii dumnezeeşti. S'au început reparaţiile necesare la biserică cu slabele mijloace pe cari le avem. S'au făcut colecte între parohieni, dar cu rezultate slabe.

2. Şcoala. A fost mai puţin avariată, un colţ a fost lovit, care apoi s'a şi reparat şi este în curs de a se face curăţenia necesară pentruca să se poată începe cursurile.

3. Casele parohiale şi dependinţele. La câţiva metri de casa parohială a căzut o bombă, care a zdruncinat-o atât de mult, încât nu mai este locuibilă. Bucătăria la fel a fost distrusă. Şura a suferit mai puţin, doar acoperişul care se poate repara uşor. La fântână lipseşte lanţul şi găleata.

4. Pământul. După cedare, legea exproprierii împropriatăririi a fost abrogată de unguri, astfel biserica a fost lipsită de veniturile [arânzi] pe cari le avea inainte de cedare, la fel s'a întâmplat şi cu sesia parohială.

5. Cimitirul a fost împrejmuit înainte de cedare, l-am găsit deteriorat. La unul din cimitire s'au plantat 40 pomi, cari au fost scoşi de unguri şi plantaţi în grădinile lor.

Am cercetat acasă pe fiecare credincios, ducând în căminul fiecăruia mângăere, speranţe de mai bine şi le-am redat liniştea sufletească. La cedare am lăsat 879 suflete. La data de 24 Octomvrie a. c., după ce i-am recenzat pe toţi fiii sufleteşti, am găsit 82 familii cu 342 suflete, lipsesc 257 suflete, cari s'au refugiat pe teritoriul liber de frica ungurilor, dar cari se vor reîntoarce.

Doleanţe din punct de vedere naţional.

Ctitorul, consilierul şi vrednicul parohian Ioan Popescu în etate de 70 ani, în zilele dela 15—30 Septemvrie 1940, a fost schingiuit, bătut, sfărâmat şi omorât cu topoare şi apoi aruncat pe grămada de gunoiu de nelegiuiţii unguri. După trei zile a fost înmormântat în cimitir de preotul S. Mogoş-Oj. dula. Drept-credincioşii Mărtănuşeni îl deplâng, se închină la crucea lui ca în faţa unei cruci al unui martir al neamului nostru românesc. A fost bătut epitropul bisericii noastre, Nicolae Munteanu, care de frica ungurilor a trebuit să-şi părăsească casa şi averea. Din mânile ungurilor aproape complet desbrăcat, a scăpat abea cu viaţa parohianul Dumitru Damian. Apoi au fost ameninţaţi cu moartea fraţii Ioan şi Petru Bârlă, şi alţii cari ş'au luat lumea în cap de frica ungurilor, aşa după cum am arătat la consemnarea familiilor.

Pentru toate acestea drept credincioşii Mărtănuşeni cari au mai rămas şi au dus povara jugului unguresc:

Roagă cu deosebită smerenie pe Inalt Prea Sfinţitul Stăpân şi Prea Ven. Cons. Arhiepiscopesc, să ducă plângerile noastre dureroase la Inaltul Guvern al Ţării şi roagă să se pedepsească toţi aceia cari au săvârşit fapte nelegiuite faţă de blajinul şi ospitalierul nostru neam.

Invăţătura zilei

Că Fiul Omului a venit ca să mântuiască pe cel pierdut.

Matei 18, 11

CALENDAR CREŞTIN

Biserica ortodoxă prăznueşte:

Duminecă 5 Nov. — M. Galacteon
Luni 6 Nov. — P. Pavel

Serviciu religios

In Catedrala mitropolitană din Sibiu

In fiecare zi dimineaţa la ora 6½ Utrenie şi în continuare *Sfânta Liturghie*. In fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie *„Acatistul Maicii Domnului"*.

***In Dumineci şi Sărbători* dimineaţa la ora 8½ Utrenia, în continuare la ora 9½ Sfânta Liturghie. La liturghie cântă „Corul catedralei", sub conducerea profesorului Gheorghe Şoima.**

***Duminecă, la 5 Noemvrie 1944* servesc: Prot. Mihail Neagu, consilier Gheorghe Secaş şi prof. Dr. Teodor Bodogae; diaconii: Ioan Circov şi cons. Alexandru Popa — *Predică: cons. Gh. Secaş.* La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: Pr. Dr. *Ioan Chioariu* dela parohia Sibiu Inferior.**

Nr. 9247/1944 Şcol. 1—3

Concurs

Pentru completarea postului de profesor de Religie şi de duhovnic dela Şcoala normală de băieţi „A. Şaguna" din Sibiu, se publică concurs cu termin de 15 zile dela întâia apariţie în „Telegraful Român".

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela Stat, cu eventualele gradaţii.

2. Locuinţă în natură, cu luminat şi încălzit.

Dela candidaţi se cere împlinirea următoarelor condiţii:

1. Să fie de confesiune ortodoxă.

2. Să facă parte din cler.

3. Să aibă capacitatea de profesor secundar, la Religie, ca obiect principal.

4. Certificat despre serviciile de până acum.

5. Eventual caete recomandatoare sau lucrări ştiinţifice ori literare.

Cel numit va avea şi obligaţia de a catehiza la Şcoala de Aplicaţie de pe lângă Şcoala normală de băieţi.

Cererile însoţite de toate actele prescrise pentru numiri, se vor înainta în termin legal Consiliului nostru Arhiepiscopesc din Sibiu.

Sibiu, şedinţa secţiei culturale din 23 X 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Ei au sângerat pentru Ardeal

-- I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE între ofiţerii sovietici răniţi --

Sibiu — Intr'una din zilele trecute, făcându-ne osebita cinste de-a ne primi într'o audienţă particulară, ne-am luat îndrăsneala de a ruga pe I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* al Ardealului, să binevoiască a ne împărtăşi unele impresii asupra vizitei pe care Inaltul Ierarh a făcut-o ofiţerilor sovietici răniţi, cari sunt îngrijiţi într'un spital de zonă interioară instalat în localul uneia din instituţiile de învăţătură şi educaţie ale Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu.

Solicitarea noastră i-a făcut plăcere şi fără să stea pe gânduri, Inalt Prea Sfinţia Sa ne-a spus, pe nepregătite, următoarele [citäm din memorie !]:

Da, am vizitat pe ofiţerii sovietici răniţi, cari sunt îngrijiţi în localul Bisericii noastre din str. O.

Dorinţa de-a merge cândva acolo, am avut-o de când comandamentul sovietic din loc a instalat spitalul amintit. Luând contact cu conducătorii spitalului, aceştia au întâmpinat cu multă bucurie dorinţa ce-o nutream.

Eram însoţit de câţiva preoţi dela centrul Mitropoliei noastre.

Comandantul spitalului ne-a primit cât se poate de curtenitor. După o discuţie cu dânsul şi cu ofiţerii în subordine, în cursul căreia am aflat multe detalii asupra violenţelor comise de nemţi împotriva populaţiei URSS şi a sfintelor lăcaşuri de închinăciune din teritoriile ruseşti cotropite de ei, am trecut în saloanele ofiţerilor răniţi.

Erau mulţi. Mai toţi tineri. Suportau durerile pricinuite de fierul ucigător cu seninătate şi mândrie.

Vizita mea li-a pricinuit o bucurie care m'a surprins şi m'a mişcat adânc. Au fost, fără excepţie, foarte cordiali.

Unul dintre dânşii mi-a spus:

— Vă mulţumim, Inalt Prea Sfinţite, că nu v'a fost greu să veniţi în mijlocul nostru.

I-am răspuns că lucrul acesta, pentru mine, este ceva de sine'nţeles. Am cutreerat în anii din urmă atâtea spitale de răniţi din Ardeal, precum şi lagărele de prizonieri ruşi, ducând pretutindeni un cuvânt de creştinească îmbărbătare şi mângâiere, şi daruri potrivite.

Alt ofiţer sovietic mi-a luat mâna în mâinile sale şi câteva minute nu m'a lăsat să mă mişc de lângă patul său.

Dar ceea ce m'a impresionat mai mult, erau răspunsurile ce mi le-au dat la întrebarea: „In ce parte a frontului ai fost rănit?"

— Câmpia Turzii... Turda... Gilău... Târgu-Mureş... Arad... Săcuime...

Ei au sângerat pentru eliberarea scumpului nostru pământ al Ardealului. Un motiv mai mult ca recunoştinţa noastră faţă de aceşti bravi să nu întârzie.

La plecare, comandantul spitalului şi subalternii săi m'au petrecut până la poartă şi, cum se înnoptase deabinelea, au stăruit atât de insistent să primesc o gardă sovietică de însoţire până la reşedinţa mitropolitană, încât n'a fost chip să-i refuz.

Le-am promis că voiu mai merge acolo, ca să văd şi trupa rănită.—

Inaltul Ierarh a ţinut să sublinieze încă odată moralul ridicat pe care-l dovedesc ofiţerii sovietici răniţi, precum şi să-şi manifesteze toată satisfacţia Sa pentru devotamentul cu care membrii personalului medical şi de serviciu al spitalului înţeleg să-şi facă datoria faţă de pacienţii lor.

GRIGORIE T. MARCU

Răspunsul

episcopilor ortodocşi ardeleni către I. P. Sf. Sa Mitropolitul Alexe, comentat de presa românească

Ziarele din Capitală au apreciat însemnătatea răspunsului dat de Inalta Chiriarhie ortodoxă ardeleană la apelul adresat Bisericii şi poporului român de I. P. Sf. Sa Mitropolitul Alexe al Leningradului şi Novgorodului, locţiitor de patriarh. Unele ziare, ca de pildă „Universul", au reprodus răspunsul, altele l-au rezumat sau comentat în chip elogios.

Astfel ziarul „Timpul", cu data de 3 Noemvrie, publică sub semnătura dlui C. Albu, un articol de fond intitulat: „*Cuvântul Bisericii ortodoxe ardelene către clerul Rusiei sovietice*".

Autorul articolului socoteşte scrisoarea colectivă a şefilor Bisericii ortodoxe ardelene către I. P. Sf. Mitropolit Alexie, ca „*ca unul din cele mai importante documente dela 23 August încoace, menit să cimenteze bunele raporturi dintre România şi Rusia Sovietică*".

Cu largi citate din scrisoarea-răspuns a înalţilor ierarhi ardeleni, dl Corneliu Albu scoate în evidenţă în deosebi mulţumirile aduse de clerul şi poporul ardelean armatei ruseşti desrobitoare, care continuă în felul acesta o tradiţie de ajutorare către Ardeal, începută încă de pe vremea persecuţiilor îndreptate de principii calvini împotriva ardelenilor ortodocşi.

Articolul încheie astfel: „Am înregistrat în cele de mai sus o nouă şi puternică dovadă că suntem în sfârşit pe drumul cel bun şi că chiar în rândurile Bisericii se ridică glasuri dintre cele mai autorizate care să traseze generos raporturile noastre viitoare cu puternica Uniune a Republicelor Sovietice, vecinul şi aliatul nostru".

Răspândiţi cu drag

Telegraful Român

Organul lui Şaguna din 1853

SITUAŢIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operaţiunilor desfăşurate în 3 Noemvrie:

In Ungaria de Nord-Est, trupele române în cooperare cu trupele sovietice au lichidat toate rezistenţele germano-maghiare dela Sud de Tisa şi au cucerit mai multe localităţi.

Intre Tisa şi Dunăre, trupele sovietice şi trupele române continuă să înainteze, pătrunzând până în zona dela Nord de Czegléd.

Frontul din Răsărit

Londra 4. — Din Moscova se anunţă că armatele ruseşti au curăţit complet republicele baltice.

Pe frontul ungar luptele se desfăşoară cu extremă violenţă. Radio Budapesta a anunţat aseară că armatele ruseşti au pătruns în Budapesta, dar au fost respinse. Din Moscova nu se confirmă această ştire, ci numai se anunţă că trupele ruseşti au ajuns la 15 km. de Budapesta.

Germanii au aruncat în luptă pe frontul ungar ultimele rezerve, rezistând cu îndârjire. In Budapesta domneşte o panică nemaipomenită. Mii de unguri părăsesc în grabă capitala. Vehiculele sunt foarte puţine pentrucă au fost rechiziţionate. Populaţia a blocat străzile cerând ca Budapesta să fie declarată oraş deschis. Cete de derbedei jefuesc în voie, dedându-se la tot felul de tâlhării.

Frontul din Apus

Londra 4 — In Olanda, La Sud de Escaut au încetat complet ostilităţile. Nu se mai aude niciun foc de armă. Numărul prizonierilor făcuţi în această regiune se ridică la 12.000. Pe insula Walcheren majoritatea germanilor s'a predat.

In Germania, aliaţii au cucerit o poziţie dominantă pe râul Ruhr.

Avioane de tip „Mosquito" au atacat Berlinul. Avioanele de tip „Mosquito" sunt cele mai moderne avioane britanice. Ele pot fi folosite şi ca avioane de luptă şi în această calitate au doborît 130 avioane germane,

In Italia vremea rea împiedecă orice operaţiune.

In Adriatica, 3 distrugătoare germane au fost scufundate.

Frontul din Balcani

Londra 4 — In Jugoslavia se dau lupte pentru cucerirea oraşului Monastir. Importantul port Zara a fost ocupat. La Kotor germanii sunt înfrânţi. Pe coasta dalmatină se poate naviga în voie, coasta fiind aproape în întregime curăţită.

In Grecia se dau lupte la 8 km. de frontiera dintre Jugoslavia şi Grecia.

Casa Majestăţii Sale Regelui

Comunicat

Bucureşti 4 — Majestatea Sa Regele a primit ieri în audienţă de lucru pe domnii:

General de Corp de Armată Adjutant Sănătescu Constantin, preşedintele Consiliului de Miniştri şi ad-interim la Economia naţională şi Finanţe; Grigore Niculescu-Buzeşti, ministrul afacerilor externe; General de Corp de Armată Aldea Aurel, ministrul afacerilor interne, şi General de Corp de Armată Rădescu Nicolae, şef al M. S. M. al Armatei române.

La dejun, M. Sa Regele a avut invitaţi pe dnii: General Locotenent Vinogradov, Amiral Bogdenko, General de Gardă Vasiliev, Colonel Constantinov, şi alţi membrii ai Comisiunii pentru aplicarea armistiţiului; membrii Casei militare şi Civile, dl General Victor Dombrowski, primarul general al Capitalei şi dra Nina Dombrowski, şi un ofiţer de Stat Major ca interpret.

† Constantin Ghiriş. Tânărul diacon de la biserica „Sf. Nicolae Braşov, şi secretarul oficiului protopopesc, a trecut la Domnul, după o scurtă şi chinuitoare boală. De mic copil orfan de amândoi părinţii, crescut prin osârdia bunicilor săi, şi prin ajutoarele date de bis. Sf. Nicolae, par. Ghiriş ajunsese în situaţia să mângâe pe ai săi şi să mulţumească instituţia care l-a susţinut. In urmă rămân îndoliaţi soţia şi un copil.

Dumnezeu să pomenească diaconia lui întru împărăţia Sa!

Ultima Oră

Bucureşti 4 — Guvernul prezidat de dl General adjutant Constantin Sănătescu a demisionat. M. S. Regele a însărcinat pe dl General Constantin Sănătescu să formeze noul guvern. Lista noilor miniştri a fost prezentată M. S. Regelui şi va apare mâine în Monitorul Oficial.

Luni de dimineaţă noii miniştrii îşi vor lua posturile în primire.

Foştii prizonieri de război ruşi rămaşi încă în ţară se vor prezenta la legiunile de jandarmi pentru a fi îndrumaţi.

In ziua de 3 Noemvrie, radio Moscova a închinat o emisiune specială tradiţionalelor legături ruso-române.

Radio Moscova anunţă că armatele ruseşti au mai cucerit peste 100 localităţi în Ungaria.

Se prevestesc şi alte cuceriri.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Marți 7 Noemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 87

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIU

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Intâi de toate Armistițiul!

Obștea românească a luat act cu strângere de inimă despre conținutul scrisorii pe care dnii General Locotenent Vinogradov și General de Gardă Vasilieff au adresat-o dlui General de Corp de Armată Adjutant Constantin Sănătescu, Președintele Consiliului de Miniștri, în calitatea lor de mandatari ai Comisiunii sovietice pentru aplicarea prevederilor Armistițiului acordat României de Națiunile Unite.

Ofițerii aliați amintiți indică punctele convenției de Armistițiu — 2, 5, 8, 11 și 12 — a căror îndeplinire a lăsat de dorit până acum și cer Guvernului nostru să-și schimbe atitudinea, pentru a nu da loc la nemulțumiri și neplăceri.

Faptul acesta ne-a surprins și ne-a îndurerat.

Din clipa în care ne-am reintegrat în făgașul alianțelor noastre firești, am fost conștii că cele mai urgente probleme cari i se pun spre rezolvire conducerii noastre de Stat sunt acestea trei: îndeplinirea prevederilor Armistițiului, desrobirea Ardealului de Nord și realizarea solidarității naționale pe plan politic intern și extern. Acest ultim deziderat a fost îndeplinit, parțial, în asumarea răspunderii guvernării de către cele patru partide mari: național-țărănesc, național-liberal, comunist și social-democrat. Eliberarea Ardealului s'a consumat în condițiunile știute, spre satisfacția întregei suflări românești, cu participarea decisivă a Armatei roșii.

Respectarea prevederilor Armistițiului — pe care o doream și o credeam loială, sinceră și expeditivă — a lăsat, însă, de dorit; și nu în chestiuni de minimă importanță, precum s'a putut vedea din întâmpinarea ofițerilor generali sovietici către șeful Guvernului nostru.

Consecințele n'au întârziat să se arate. Comisiunea română pentru aplicarea Armistițiului, a suferit modificări radicale de compoziție. Tot odată, structura cabinetului a luat altă înfățișare. Avem acum un guvern de maximă concentrare democratică, un guvern politic alcătuit din reprezentanți ai tuturor partidelor. Ceea ce înseamnează că toată țara își asumă acum sarcina îndeplinirii fără sminteală a obligațiunilor pe cari ni le-am luat față de Națiunile Unite. Și e bine așa! De răspunderi nu trebue să fugă nimeni, mai ales că la conferința de pace se va ține seamă și de chipul în care am înțeles să onorăm angajamentele luate la 23 August a. c., și după acea dată memorabilă.

Prin urmare: întâi de toate Armistițiul! **„T. R".**

Beck și Goerdeler sunt în viață?

A stârnit enormă senzație știrea că șeful complotiștilor cari au încercat în 20 Iulie a. c. să suprime pe Hitler, Generalul Colonel în rezervă Beck, fost șef al Statului Major german, ar fi în viață. La timpul său, s'a comunicat că el s'a sinucis cât ce a văzut că atentatul a dat greș.

Inainte cu câteva zile, Generalul Beck s'a adresat poporului german printr'un post de radio clandestin, arătând că trăiește și că lupta pentru răsturnarea lui Hitler continuă. „Camarazii mei dela marele Cartier îmi vor recunoaște vocea", a spus Beck, pretinzând totodată că fostul primar al orașului Leipzig, Dr. Goerdeler, ar fi deasemenea teafăr.

Acesta din urmă, după îndelungi cercetări, a fost descoperit, judecat și executat prin ștreang.

Curat ca'n romane!...

Noul Guvern

Președinte al Consiliului: General de Corp de Armată Adjutant Sănătescu Constantin.

Vice-președinte: Petru Groza (Front. Plugarilor).

Muncă: Lotar Rădăceanu (Social-democrat).

Minorități: G. Vlădescu-Răcoasa (Uniunea Patrioților).

Interne Nicolae Penescu (național-țărănist).

Economia națională: A. Leucuția (naț.-țărănist).

Finanțe: M. Romniceanu.

Educația Națională: Ștefan Voitec (Social-democrat).

Externe: Constantin Vișoianu.

Război: General Virgil Rășcanu.

Producția de războiu: Bebe Brătianu (liberal).

Comunicații: Gh. Gheorghiu-Dej (comunist).

Justiție: L. Pătrășcanu (comunist).

Culte și Arte: Gh. Popp (național-țărănist).

Agricultura: I. Hudiță (național-țărănist).

Sănătatea: Dr. Daniel Danielopol (liberal).

Asigurările Sociale: Ing. Gh. Nicolau (Sindicatele Unite).

Cooperația: George Fotino (liberal).

SUBSECRETARI DE STAT:

La Președinție:
Reorganizarea Statului: *Sabin Mănuilă.*
Aprovizionarea: *Lucian Burchi.*
Aplicarea Armistițiului: General *Dămăceanu.*
Educația Națională: *V. Papacostea* [liberal] și *Căpățină* [naț.-țărănist]
Economie: *Tudor Ionescu* [social-democrat].
Finanțe: *Emil Ghilezan* [național-țărănist].
Interne: *Teohari Georgescu* [comunist] și *Dumitru Nestor* [liberal].
Siguranța Statului: General *Virgil Stănescu.*
Agricultura: *Romulus Zăroni* [Frontul Plugarilor].
Producția de Război: *V. C. Zamfirescu* [liberal].
Marină: Contra-amiral *Augustin Roman.*
Aviația: General *Gh. Vasiliu.*
Armata de uscat: General *Crețulescu.*
Comunicații: *M. Răutu* [național-țărănist].

Libertatea mărilor

Londra 6 — Cel mai mare convoi american trimis dela începutul războiului în Rusia, a ajuns cu bine la destinație.

In luptele cu submarinele germane, a fost pierdută o singură șalupă de protecție. Nemții au pierdut trei submarine.

Intâlnirea se apropie

Președintele Kalinin al Uniunii sovietice a declarat că nu mai este departe ziua în care armatele anglo-americane se vor întâlni cu cele sovietice pe teritoriul Germaniei. Președintele Uniunii sovietice a adăogat, că germanii — adecă o parte dintr'înșii — tot mai speră să scape în urma unei neînțelegeri dintre aliați. Slabă speranță.

Invățătura zilei

Vai lumii de smintele! Că smintelele trebue să vie; dar vai omului aceluia prin care vine sminteala!

Matei 18, 7

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Marți 7Nov. — SS. 33 M. d. M

Mercuri 8 Nov. — † A. Mihail și Gavriil

FARMACIILE DE SERVICIU

Marți 7 Nov. Pop Victor Regina Maria 36

Mercuri 8 Nov. Müler E. Piața R. Ferdinand 10

Mareșalul Pétain sub acuză

Paris 6 — Impotriva „colaboraționistului" Philippe Pétain, Mareșal al Franței și fost șef al Statului, a fost deschisă acțiune judiciară. O înaltă Curte a fost constituită în vederea cercetării activității lui.

Inflația

Londra 5 — Trimisul special al ziarului „Daily Telegraph" la Atena, telegrafiază că drahma s'a prăbușit complet.

Cel mai ieftin articol care se poate procura pe piața grecească — rația zilnică de pâine, care-i infimă — costă nouăzeci milioane drahme, iar prețul unei țigarete este de zece ori mai mare.

[Cum am arătat zilele trecute guvernul grec, în colaborare cu aliații, a și luat măsuri practice pentru redresarea monetei Greciei eliberate. *Nota Redacției)*

Din soldat, General

Una din diviziile de infanterie americană de pe frontul de Vest este comandată de Generalul de Brigadă Clarence Huebner, care și-a început cariera armelor ca simplu soldat.

Divizia aceasta a contribuit în cea mai mare măsură la cucerirea marelui oraș fortificat Aachen, pilonul de rezistență al capătului de Nord al liniei Siegfried.

După cum bate vântul...

Când ungurii din Ardealul pe cale de-a fi eliberat, și în deosebi cei dela Cluj, au prins de veste că trupele roșii sânt tot mai aproape de orașul de pe malurile Someșului, s'au socotit să se prezinte ca cei mai veritabili comuniști și, lăpădându-se de hortiști, vitejii dela Cluj și-au pus pe braț bandă roșie. Foștii hortiști, cu toată parada lor de strașnici marxiști, s'au convins în curând că n'au făcut nici o ispravă. Desilusionați, ce să facă? Repede au pus la o parte banda roșie, pregătindu-se — cum se svonește, — să o înlocuiască tocmai cu colorile Ardealului românesc: albastru, galbin și roșu.. și prin mijlocul acesta să se apropie de naivii „valahi"...

Și, să mai zică cineva, despre ungurii politicieni dela Cluj, că nu se știu orienta în ale diplomației...

„Homeguard" desființată

In noaptea de 14 Mai 1940, dl Anthony Eden, pe atunci Ministru de răsboiu al Marei Britanii, a făcut un apel către populație în vederea constituirii unei armate de pază a teritoriului englez, amenințat serios de mult trâmbițata tentativă de invazie germană.

Erau necesari, inițial, 150 mii bărbați hotărâți pentru înființarea „Homeguard"-ului. In câteva săptămâni, miliția a ajuns la un milion de oameni. Ulterior, s'au mai înrolat alt milion de voluntari.

Primejdia fiind trecută, ea va fi desființată, după ce la 3 Dec. a. c. Regele Angliei îi va exprima recunoștința popoarelor imperiului.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în 5 Noemvrie:

In Ungaria de Nord-Est, trupele noastre stăpânesc întreg malul de Sud-Vest al Tisei.

Intre Tisa și Dunăre, trupele sovietice și trupele române continuă progresiunea cu toată dârza rezistență a inamicului.

Frontul din Ungaria

Londra 6 — Armatele rusești se află la porțile Budapestei, după ce au cucerit o serie de fortificații la 15 km. de capitala Ungariei. Inaintarea se face dela Sud și Est dinspre Solnoc. Germanii au aruncat în luptă 4 divizii de tancuri și o divizie SS. Debarcând într'o insulă de pe Dunăre, rușii sunt numai la 10 km. de Budapesta.

In capitala Ungariei desordinele au luat proporții catastrofale. Mijloacele de transport au fost rechiziționate. Actele de sabotaj se țin lanț. Panica este mare.

Situația din Grecia

Londra 6 — In retragerea lor, germanii au luat toate mijloacele de transport. Din această cauză, 1000 vehicole britanice ajută la aprovizionarea orașelor și la celelalte transporturi.

Frontul din Apus

Londra 6 — In regiunea Nertoyenboch din Olanda au rămas numai două mici insule de germani. In Italia luptele continuă, cu toată vremea rea, având ca obiectiv aerodromul dela Forli.

Avioane cu bazele în Italia au atacat obiective, linii ferate și șosele în regiunea Vienei. In mai puțin de 24 ore, Germania a fost atacată de peste 5000 avioane.

Extremul Orient

Londra 6 — Supra-fortărețe sburătoare americane au atacat baza navală dela Singapur, parcurgând 6000 km. dus și întors. Este cea mai lungă distanță realizată într'un atac aerian.

O localitate din insulele Seyte a fost ocupată. Se dau atacuri asupra Sumatrei.

„Inainte, la Budapesta!"

Bătălia Budapestei a început — iată știrea pe care au difuzat-o dealungul și dealatul lumii numeroase posturi de radio.

Că ea se va înteți din ce în ce mai mult și că Armata roșie a pregătit minuțios toate detaliile acestei lupte pentru a o transforma într'o victorie răsunătoare, nu mai încape îndoială. Moscova a fost totdeauna sgârcită în prognosticuri privitoare la evoluția ulterioară a unei anumite situații militare. Când anticipează ceva în această privință, e ca și împlinit. Și de astă adată, anticipările sunt cum nu se poate mai îmbucurătoare. Iată câteva pilde:

Dl Mihail Kalinin, președintele Prezidiumului Suprem al URSS, în recentele sale declarații cari au stârnit o legitimă vâlvă, a stăruit mai ales asupra operațiunilor de pe teritoriul Ungariei, cari vor deschide trupelor sovietice calea spre Budapesta, Viena, Ratisbona și Berlin, punctul în care forțele Națiunilor Unite și-au propus să-și dea întâlnire nu peste mult.

La rândul său, Mareșalul URSS Rodion Yacovlevici Malinovski, gloriosul comandant al trupelor afectate celui de al II-lea front ucrainian, a dat tanchiștilor săi consemnul victoriei:

„INAINTE, LA BUDAPESTA!"

Și tancurile sovietice, după știri neconfirmate încă, ar fi pătruns în unele cartiere mărginașe ale capitalei maghiare. In orice caz, centura defensivă organizată de nemți la Est de Budapesta — care are forma unui arc proptit la cele două capete pe Dunăre — se știe precis că a fost străpunsă de impetuoasa ofensivă a blindatelor roșii.

In interiorul capitalei Ungariei, dezordinea și panica cresc din oră în oră, alimentate de trupele cari se retrag în debandadă. Legațiile străine au primit ordin să se evacueze în termen de 24 ore.

Podul sf. Margareta, care leagă Buda de Pesta, peste Dunăre, a fost aruncat în aer de trei puternice explozii de dinamită. Tramvaiele, vehicolele și pietonii care se aflau pe pod în momentul exploziei, au fost proiectați în undele bătrânului Danubiu.

Trupele române din armata a patra, comandate de viteazul General de Corp de Armată Avramescu Gheorghe, din Vânătorii de Munte, ca și Divizia de panduri voluntari „Tudor Vladmirescu-Debrețin" comandată de eroul Colonel Cambrea, cooperează statornic și entuziast cu grupul de armate al Mareșalului Malinovski în lupta pentru înfrângerea Ungariei lui Horthy și Szállassy.

Ca mâine, cele 224 guri de tun din Kremlin vor anunța cu detunăturile lor victoria care va scoate Ungaria din război.

„Supper"... sau cum trăiesc ostașii americani?

Bine de tot! Americănește...

Așa ne informează doi reporteri ai ziarului „Timpul" din București, cari au însoțit pe un căpitan american într'o misiune în țara noastră.

„Supper" însemnează „prânz" și este o cutie de carton. Inlăuntrul ei, altă cutie, de tablă. In aceasta, alte cutii, conținând conserve de carne de porc, șuncă fiartă, brânză, pesmeți, zahăr, limonată, șocolată, țigarete, scobitori și hârtie.

Prin urmare, tot ce trebue pentru o masă îmbelșugată.

Fiecare militar american, ofițer sau soldat, când pleacă în misiune, primește trei cutii de „Supper" pentru cele trei mese ale zilei.

— **Din sursă engleză se anunță că unitățile blindate sovietice au reușit să înconjoare aproape complet Budapesta. Germanii au desarmat multe trupe maghiare cari voiau să se predea Rușilor.**

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane. Sibiu

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Mercuri 8 Noemvrie 194[illegible] — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 88

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIU

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8 Sibiu

Telegraful R[illegible]

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Trăiască Regele!

Mâine 8 l. c. este onomastica Majestății Sale Regelui Mihai I.

Suveranul nostru poartă un nume predestinat. Tinerețea Lui înțeleaptă și chibzuința-i de toată lumea lăudată a restituit României — prin actul memorabil dela 23 August a. c. — prețuirea aliaților noștri firești.

Oștirile Sale, viteze și dârze, și-au împins flamurile peste nedreptul hotar ce ne-a fost impus de sinistrii arbitri dela Viena.

In marșul lor desrobitor, ele au trecut pe la Câmpia Turzii, împlinind astfel ararea pe care poporul român a făcut-o încă din leagăn Suveranului său:

Să fie un al doilea Mihai Viteazul!

Recunoscători și mândri, rugăm pe Dumnezeu să-l ocrotească pe Rege.

Trăiască Regele!

Serviciile suspendate

București 7 — Astăzi fiind a 27-a aniversare a revoluției ruse, serviciile sunt suspendate.

7 Noemvrie

Zi de două ori însemnată pentru marele popor rus și pentru întreaga omenire, revenită lent, dar sigur, la echilibrul politic al libertăților democratice, răscumpărate cu atâta ardoare — și mai ales cu mari jertfe de sânge: e a 27-a aniversare a revoluției rusești și a uriașei armate populare pe care a creat-o ea.

Și dacă cea mai mare vrednicie este rezervată în deobște celui ce știe să aducă jertfe mai generoase pentru isbânda unui ideal, apoi onoarea unei atari vrednicii îi revine în primul rând Armatei roșii.

Au fost vremuri — și nu-i prea mult de-atunci — când valoarea ei combativă a putut fi subestimată, mai ales că o anumită propagandă, care asurzise urechile întregei lumi cu neadevăruri patente, își cheltuia toată locvacitatea în penibila campanie de defăimare a celei mai puternice armate organizată pe care a cunoscut-o istoria. Un singur om știa cât prețuește ea atunci: Iosif Visarionovici Stalin, mareșal al U.R.S.S. și comandantul suprem al acestei brave armate. Patrioții de pretutindenea credeau în geniul lui și marșul victoriei, *pe care Armata roșie l-a făcut dela Stalingrad și până 'n preajma Adriaticei, sub zidurile Budapestei, în inima Poloniei, la porțile Koenigsbergului și 'n fiordurile Norvegiei, le-au răsplătit din plin așteptările.*

Astăzi e și ziua ei.

O găsește în plin elan eliberator, salutată cu entuziasm și recunoștință de toate popoarele oprimate. Acestea, sunt multe la număr.

Ne aflăm și noi printre ele.

Iată de ce, mai ales azi, nu putem uita că glorioasa Armată roșie a venit la noi ca amică, sângerând din greu pentru ca să ne restitue Ardealul de Nord și să alunge pe cotropitorii nemți și maghiari.

Românul nu uită nici odată pe cel ce-l ajutorează când se află la strâmtoare.

Trăiască Armata roșie și comandantul ei suprem!

Bitolia eliberată

Belgrad 7 — Dela Cartierul general al Mareșalului Tito se anunță că trupele de patrioți jugoslavi au eliberat orașul Bitolia, în Macedonia. Ele controlează acum frontiera jugoslavă-greacă pe toată întinderea ei.

Premierul australian bolnav

Amsterdam 7 — Dl Curtis, primul ministru al Australiei, este suferind. Incordările pe cari i le-au cerut conducerea războiului, au făcut pe medici să-i recomande un repaos mai îndelungat.

Kesselring se repliază?

In Italia de Nord, după ce vremea s'a îmbunătățit, sunt de așteptat noui operațiuni ale Armatei a 8-a britanică, de sub comanda Generalului Sir Harold Alexander și ale Armatei a 5-a americană, comandată de Generalul Clark.

Contând pe o viitoare sporire a presiunii aliate, Mareșalul de aviație Kesselring, comandantul trupelor germane, a procedat la mobilizarea tuturor bărbaților din Nordul Italiei — între ei și copii — pentru a asigura retragerea în munți, peste fluviul Pad (Po).

Rechizițiile masive făcute de nemți la stabilimentele industriale din Milano și Torino, lasă să se întrevadă că Mareșalul Kesselring s'a convins de inutilitatea oricărei rezistențe pe actualele linii defensive.

Schimb de telegrame între M. S. Regele Mihai I și Președintele Kalinin

București 7 — Din prilejul eliberării Transilvaniei de Nord, Majestatea Sa Regele Mihai I a trimis o telegramă cordială dlui Mihail Ivanovici Kalinin, președintele Prezidiumului Suprem al URSS, la care guvernul nostru a primit un răspuns în termeni călduroși.

Lupta pentru Budapesta

Inceputul sfârșitului

Lupta pentru Budapesta crește în intensitate dela o zi la alta, dela un ceas la altul.

Știri neconfirmate încă, arată că tancurile Mareșalului Malinovski sunt pe punctul de-a desăvârși încercuirea capitalei maghiare.

In orice caz, adaosul la comunicatul militar sovietic de ieri precizează că forțele celui de al doilea front ucrainian au interceptat arterele de comunicație dintre Budapesta și orașele Czegléd și Kecskemét, reușind să rupă centura de apărare exterioară și pe alocuri să răsbată în suburbiile capitalei Ungariei.

Gravitatea situației în care se află inamicul, se vădește și din rezistența desnădăjduită pe care încearcă — zadarnic — s'o opună vijelioasei înaintări sovietice.

Intr'adevăr, după cum anunță Moscova, nemții au adus în grabă, în acest sector periclitat al frontului lor, patru divizii de blindate și o divizie SS purtată, lansând câteva contraatacuri cari s'au prăbușit sângeros.

E începutul sfârșitului Budapestei.

Mâine în 8 l. c. fiind praznicul sf. Arhangheli Mihail și Gavriil, ziarul nostru nu apare.

Invățătura zilei

Iar eu am văzut și am mărturisit că acesta este Fiul lui Dumnezeu.

Ioan 1, 34

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Mercuri 8 Nov. — † A. Mihail și Gavriil
Joi 9 Nov. — M. Onisifor

FARMACIILE DE SERVICIU

Mercuri 8 Nov. Müler E. Piața R. Ferdinand 10
Joi 9. Nov. Timal Siegfried, str. Turnului 18

LOCALE

Mercuri, în 8 Noemvrie 1944 la Sfinții Arhanghelii Mihail și Gavril, servesc: Prot. Mih. Neagu, duhovnicul Nicodim Belea și prof. Dumitru Călugăr; diaconii: Anatolie Scurtu și Simion Macarie. *Predică*: *Duhovnicul Nicodim Belea*. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *Pr. Ioan Albu* dela parohia Sibiu-Iosefin.

Moartea unor preoți

Preotul *Ștefan Perian* dela parohia Crișcior, din protopopiatul Zarand, a decedat în ziua de 29 Octomvrie 1944.

Dumnezeu să-l așeze în corturile drepților.

Pr. *Petru Hădan*, din Rădulești-Hunedoara, unde a păstorit vreme îndelungată, ridicând nivelul cultural și moral al credincioșilor săi, a trecut la cele veșnice, în vârstă de 79 de ani. A slujit bisericii și neamului, luând parte la toate acțiunile pornite de românii ardeleni împotriva milenarilor asupritori. A fost înmormântat de un sobor de preoți, în frunte cu păr. protopop al Dobrei. Veșnică să-i fie pomenirea!

Alegerile președințiale din U S A

New-York 7 — In emisiunile sale de azi noapte, pentru Europa, postul de radio New-York a continuat să dea detalii interesante, de ordin tehnic și politic, asupra alegerilor președințiale din Statele Unite ale Americei.

Câteva milioane de alegători, înrolați în corpurile expediționare cari operează pe — și dincolo de — oceane, au primit buletinele de vot pe front. Acestea au fost expediate și distribuite din vreme. Colectarea și calcularea voturilor, având în vedere distanțele uriașe pe cari trebue să le străbată buletinele, va dura mult, astfel încât nu e exclus ca rezultatul final al votării să fie cunoscut numai pe la începutul lunii Decemvrie a. c.

Azi 7 Noemvrie, votează alegătorii din Patrie.

Fiecare oraș și fiecare Stat al USA votează un singur candidat. Iată cum!

Să luăm, de pildă, orașul Cleveland (Ohio). Alegătorii de acolo sunt liberi să voteze pe cine le place, dar candidatul care întrunește cel mai mare număr de sufragii, este alesul orașului Cleveland.

Alt exemplu!

Statul Colorado dispune de 6 voturi pentru tura finală a alegerilor președințiale, iar Statul California de 25 voturi. Candidatul care a întrunit cel mai mare număr de voturi, colectează toate cele 6 sufragii din Colorado, și tot așa pe cele 25 din California

La urmă, se adună voturile Statelor componente ale USA cari au votat pentru candidatul partidului conservator, și tot așa voturile Statelor cari s'au rostit pentru candidatul partidului republican. Majoritatea decide cine va intra triumfal la Casa Albă din Washington.

Lupta se dă între dl Francisc Delano Roosevelt, actualul președinte al USA, candidatul partidului conservator, și între dl Thomas Dewey, guvernatorul Statului New-York, candidatul partidului republican.

Realegerea dlui Roosevelt pentru a patra oară — caz fără precedent în istoria politică a republicei Nord-americane — este sigură. După ce a condus destinele USA doisprezece ani de zile, poporul american îi va acorda încă patru ani de încredere, în suprema magistratură.

Dar chiar în cazul când s'ar întâmpla altfel, situația nu se schimbă câtuși de puțin pentru poporul german și pentru Japonia. Și dl Roosevelt și dl Dewey sunt hotăriți să continue acest războiu, cu energie crescândă, până la completa lichidare a hitlerismului și a imperialismului japonez. Acest lucru a fost accentuat aseară de crainicul postului de radio New-York, în cadrul emisiunii „America vorbește Germaniei".

Deosebirile dintre dnii Roosevelt și Dewey sunt de natură pur metodică. Țelurile ce le urmăresc sunt identice, mai ales pe plan militar și politic extern.

Mâine dimineață (Miercuri 8 l. c.), între orele 2—6 (ora Europei centrale) posturile de radio americane vor emite programe speciale pentru Europa, privitoare la mersul alegerilor președințiale, dând — pe cât e posibil — și oarecari rezultate parțiale ale votării.

Prima ședință a noului Guvern

București 7 — Membrii noului cabinet s'au întrunit ieri în ședință sub președinția dlui Prim-ministru General de Corp de Armată Adjutant Sănătescu Constantin.

Intâiul Guvern politic al României și-a propus să adâncească și consolideze legăturile cu aliații și cu Comandamentul sovietic.

Au fost discutate următoarele probleme: Aprovizionarea Armatei roșii, restituirea bunurilor aparținătoare URSS, reorganizarea ministerelor și alte chestiuni curente.

Atac la Singapore

Washington 7 — De pe teatrul de războiu din Pacific se face cunoscut că Duminecă o puternică formație de super-fortărețe americane a atacat pentru întâia oară portul Singapore.

Sburătorii americani cari au participat la acest raid, au străbătut enorma distanță de șase mii km. dus și întors, fără escală.

Solidaritate Anglo-saxonă

In săptămâna trecută, democrația anglo saxonă a dat o nouă dovadă de maturitate politică.

La apelul adresat de primul ministru dl Winston Churchill în Camera comunelor, deputații laburiști, liberali și conservatori au fost unanimi în a consimți ca actuala formație guvernamentală să rămână la conducerea afacerilor imperiului „până la completa distrugere a Germaniei hitleriste".

Plăpândele democrații europene au de învățat ceva de-aici.

Nu vi se pare?...

Un petitor de tron: Otto de Habsburg

Washington 7 — Corespondentul agenției Reuter transmite:

Purtătorul de cuvânt al ministerului de externe al Statelor Unite a declarat azi că arhiducele Otto al Austriei și Ungariei a primit o autorizație oficială de a părăsi Statele Unite. De asemenea s'a comunicat oficial că arhiducele Otto a plecat cu destinația Lisabona. Cercurile oficiale refuză însă să comenteze scopurile călătoriei intreprinse de arhiducele Otto.

In cercurile de obicei bine informate se afirmă însă că această călătorie a arhiducelui Otto trebuie să fie pusă în legătură cu anumite propuneri care au fost în repetate rânduri anunțate de unul din cei trei aliați. Se afirmă că după planul acestui mare aliat, arhiducele Otto aspiră la tronul „Austriei mari". In compunerea noului stat austriac vor intra, după planul susmenționat, nu numai teritoriile Austriei de azi și *teritoriile care vor rămânea din fostul stat ungar*, ci și o parte considerabilă a teritoriilor care vor fi alipite din Germania de Sud.

Scade producția de războiu germană

New-York 7. — Știri primite aici arată că pierderile de ore de muncă în industria germană de războiu cresc mereu.

Fenomenul acesta a sporit și mai mult grijile conducătorilor naziști.

Ministrul armamentului german Albert Speer și Gauleiterul Fritz Sauckel, împuternicitul lui Hitler pentru mâna de lucru, duc o întețită campanie de inspecții inopinate, în vederea curmării acestui neajuns.

Atâta vreme cât bombardierele americane toacă zi și noapte industria de războiu germană — se spune la New-York — Speer și Sauckel, cu toți subalternii lor, nu vor putea opri catastrofa care amenință hitlerismul și în acest sector vital al purtării războiului.

Aliații își dau seama că fiecare minut pierdut în industria de războiu germană este „eine Lebensminute" pentru regimul nazist. Și tocmai de aceea, aviația aliată va purta de grije ca numărul orelor de muncă pierdute să crească mereu.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în 6 Noemvrie:

In Ungaria de Nord-Est, trupele noastre au distrus ieri prin acțiuni de surprindere număroase cuiburi de rezistență din nordul Tisei.

Intre Tisa și Dunăre, trupele sovietice și trupele române au înfrânt rezistențele inamice din zona Czegléd.

Frontul din Răsărit

București 7 — Din Moscova se anunță că avioane sovietice atacă neîntrerupt trupele germane din jurul Budapestei.

Presiunea sovietică asupra Budapestei continuă.

In Prusia Orientală inamicul a suferit mari pierderi.

Frontul din Balcani

București 7 — Dela cartierul general al Mareșalului Tito se anunță că forțele jugoslave exercită în prezent controlul asupra întregei frontiere jugoslave-grecești.

In marea Egee un distrugător britanic a scufundat două vase inamice.

Frontul din Apus

București 7 — Trupele aliate fac noui progrese în apusul Olandei apropiindu-se de linia Meusei. In sudestul Olandei, lupte grele în regiunea Meer.

Sâmbătă noaptea și Duminecă, 5000 de avioane aliate au executat unul dintre cele mai puternice bombardamente asupra Germaniei.

In Italia, condițiunile atmosferice devenind prielnice, armatele a V-a și a VIII-a și-au reluat operațiile.

Un dezastru militar

Londra 7 — Armata a 15-a germană, complet nimicită în luptele din Normandia, la începutul invaziei, a fost reconstituită, pentru ca îndată după reintrarea sa în foc să fie înjumătățită.

Dezastrul s'a consumat pe teatrul de luptă din Olanda.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane. Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Vineri 10 Noemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 10.** — Nr. 89

„ASOCIAȚIUNII" SIBIU

Telegraful Roman

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Creștinismul și formele politice

Creștinismul n'a apărut în istorie ca partid politic, ca mișcare de revendicări revoluționare-sociale: nu aceasta e esența lui, nici taina biruinții lui. Creștinismul nici nu s'a menținut în istorie și nici nu se va menține ca remorcă a vreunui curent politico-social sau chiar ca inițiator, isvor al lui. De ce? Pentru simplul motiv că creștinismul depășește și socialul și politicul: el aparține altor zări decât acestei frământări cotidiene pentru bunăstarea vieții terestre. El este de esență spirituală. Pe el îl interesează în primul rând destinul spiritual al omului, adică acel destin ce rezultă din raportul omului față de Dumnezeu: mântuirea. Marea veste pe care a propoveduit-o creștinismul în lume, și o va propovedui până la sfârșitul veacurilor, este imensa, copleșitoarea iubire a lui Dumnezeu, ce și-a dat pe singurul său Fiu ca tot celce crede în El să nu piară ci să aibă viață veșnică. Iisus Hristos este apa vieții care potolește setea de mântuire, de sfințenie a omenirii. El e cerul luminilor divine revărsat peste apele de beznă și desnădejde ale sufletului. Aceasta e propovedania creștinismului: mântuirea în Hristos. Ea depășește cadrele politice-economice-sociale, pentrucă coboară din veșnicie și ancorează la limanul spiritului însetat de unirea cu Dumnezeu. Căci, incontestabil, alături de foamea biologică, există și o foame după Dumnezeu și această foame după Dumnezeu n'o poate potoli nici o formulă politică, ci numai Hristos.

Insemnează oare aceasta că nu există nici o legătură între creștinism și formele politice? Nu. Răspunsul acesta îl întemeiem pe faptul că — în concret — omul e o unitate bio-spirituală, în care cele două domenii se întâlnesc și se influențează reciproc. Așa că dacă preocuparea pur religioasă te poate scoate din cea politică, tot așa și preocuparea pur politic-economică poate închirci elementul religios din om. Soluția cea adevărată însă nu e atât de exclusivă: ea le cuprinde pe amândouă. Cum? — Așa că politicul recunoaște funcția esențial-spirituală a creștinismului și-i acordă libertatea de acțiune, fără a tinde să-l înlocuiască. Politicul nu poate suplini niciodată funcțiunea religioasă, care e de altă natură. Mai mult: dat fiind că focarul central al omului e spiritul, a cărui viață se revarsă binefăcătoare asupra celorlalte domenii, orice formă politică trebue să se hrănească și din isvoarele vieții ce le oferă creștinismul. O formă politico socială are atâta bine, atâta desăvârșire în ea cât realizează din imperativele spirituale creștine.

Dacă toți indivizii unei societăți ar fi creștini cu adevărat, dacă toți ar trăi sub puterea iubirii de Dumnezeu și de aproapele, problema politico-socială-economică s'ar rezolva dela sine. Frământările politice mărturisesc despre o carență a vieții creștine. De aceea criteriul de judecare a formelor politice este acesta: câtă dragoste creștină, câtă iubire de aproapele pot concretiza în directivele ce le dau.

Din aceste considerații principale, rezultă următoarele consecințe: Biserica împlinește în lume în primul rând un rost spiritual, în care nu poate fi înlocuită de nimic din lumea aceasta. De aceea ea nu se identifică și nu aparține nici unei forme politice-sociale. Ea nu este a nici unui partid, a nici unei epoci istorice, a niciunei clase sociale, așa cum lumina soarelui nu este a nici unui munte, a niciunei păduri, a niciunui râu. Din acest punct de vedere greșesc toți cei ce vor să acațe creștinismul la remorca vreunei formații politice, ori care ar fi ea. Biserica nu e legată decât de Hristos; Ea e independentă. Formele politice se schimbă după vremi; Biserica rămâne aceeaș și dăinuște peste vremi.

Cu toate acestea Biserica se bucură când formele politice îi recunosc funcțiunea și se hrănesc din plinătatea vieții ce o revarsă Ea în lume. Ea poate sprijini orice reforme ce tind sincer la o realizare mai efectivă a imperativului iubirii creștine, fără ca prin aceasta să devie aderentă a unui anumit partid. Biserica nu poate fi niciodată „membră" în vre-un partid oarecare, pentru simplul motiv că Ea este isvorul oricărui bine, pe care orice formă politică vrea să-l înfăptuiască.

Concluziile acestea sunt valabile și pentru preot-individual, nu numai pentru Biserică în general. Preotul nu e bine să fie înscris în partid, trebue să fie independent, poate însă să susțină orice reformă care aduce mai multă dragoste și dreptate în lume. Să nu uite mai ales că adevărata lui misiune este cea duhovnicească și că numai adâncirea vieții creștine în poporenii lui e cea mai mare contribuție ce o poate aduce nu numai pentru mântuirea lor, dar și pentru o mai dreaptă rânduială în viața obștească. Politicianizarea preoțimii e o greșală și un pericol. *Nu acesta e imperativul vremii: politicianizarea preoțimii, ci: încreștinarea politicii.* Adică: intensificarea vieții creștine în așa măsură încât să se resimtă și formele politice de influența ei.

Nicolae Gorun

Pomenirea cavalerilor Ordinului „Mihai Viteazul"

București 9 — Ca și'n alți ani ieri fiind sărbătoarea sf. Arhangheli Mihail și Gavriil s'a săvârșit la biserica Mihai Vodă din Capitală o slujbă de pomenire a cavalerilor Ordinului militar de răsboiu „Mihai Viteazul", adormiți întru Domnul.

Majestatea Sa Regele a fost reprezentat prin dl Colonel Ionescu Emilian, prim-adjutant regal.

Bacalaureat

In cursul lunii Noemvrie se va ține o sesiune de bacalaureat teoretic, pentru absolvenții de liceu. Data examenului se va anunța la timpul său.

Pentru studenți

Pe intervalul dela Octomvrie 1944 până în Martie 1945 s'au repartizat universităților și școalelor superioare, diferite sume, pentru ajutorarea sub formă de burse a studenților lipsiți de mijloace.

Onomastica Majestății Sale Regelui MIHAI I

— Prăznuirea dela Sibiu —

Sibiu 8 — Astăzi fiind praznicul de pomenire al sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, populația orașului nostru a sărbătorit ziua numelui Majestății Sale Regelui **MIHAI I.**

Toate clădirile publice și particulare au fost bogat pavoazate cu culorile naționale și drapele aliate.

La Catedrala mitropolitană, în predica pe care a rostit-o la priceasnă, Păr. Nicodim Belea, duhovnicul Academiei teologice „Andreiane", a tălmăcit cu simțire și avânt dragostea și recunoșiința pe care întreaga suflare românească le poartă Regelui desrobitor.

După sf. Liturghie. I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE al Ardealului, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, a săvârșit o Doxologie. Corul Catedralei mitropolitane, diriguit de Păr. Gheorghe Șoima, conferențiar la Academia teologică „Andreiană", a dat răspunsurile, iar fanfara Companiei de onoare, condusă de Căpitanul Nicola, a intonat Rugăciunea.

Au asistat la sf. slujbă din Catedrală mai mulți ofițeri generali și superiori, precum și o delegație de ofițeri ai Armatei sovietice.

După aceea, ofițerii noștri generali și ofițerii sovietici au trecut în revistă, Compania de onoare, cu drapel alcătuită din elevi ai școalei de subofițeri de Infanterie.

Dl General de Brigadă Mosiu Șeful de Stat Major al Etapelor a vorbit despre însemnătatea zilei. Compania de onoare a manifestat pentru Majestatea Sa Regele Mihai I, Mareșalul Stalin, Președintele Roosevelt, Premierul Churchill, pentru Armata română și pentru armatele aliate.

Fanfara dirijată de Căpitanul Nicola a intonat de fiecare dată părți din Imnul Regal Român și imnurile aliate.

Serbarea s'a încheiat cu defilarea Companiei de onoare.

In sfârșit!...

Regia autonomă a C. F. R. anunță, între alte lucrări, că „se continuă cu febrilitate terminarea" liniei ferate Deva-Brad, — spre nemărginita bucurie a celor din ținutul zărăndean.

Invățătura zilei

Imbrăcați-vă întru toate armele lui Dumnezeu, ca să puteți sta impotriva meșteșugirilor diavolului.

Efeseni 6, 11

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Vineri 10 Nov. — Ap. Erost și soț.
Sâmbătă 11 Nov. — Victor. Mina

Comisiunea armistițiului

Monitorul Oficial,dela 3 Noemvrie 1944, publică decretul prin care sânt numiți membrii în Comisiunea de armistițiu dnii: Savel Rădulescu, C. Vișoianu, Radu Cruțescu, general Septimiu Pretorian și Cezar Popescu. Președintele Comisiunii este dl Ion Christu, ministru plenipotențiar.

Averi confiscate

Din ordinul tribunalului dela Roma, toate proprietățile aparținătoare lui Mussolini și familiei sale, precum și ale prietenei ducelui, Clara Petacci, au fost confiscate. Sânt cu totul 14 persoane vizate prin acest ordin, ca îmbogățite pe căi nedrepte și în dauna statului italian.

Intâlnirea șefilor aliați

New-York 9 — Rezultatul alegerilor președințiale din USA — se spune în cercurile americane — a sporit șansele unei apropiate întrevederi Churchill-Roosevelt-Stalin.

Situația desnădăjduită a Olandei

Londra 9 — In cadrul unei emisiuni franțuzești de aseară a lui „Britsch Broadcasting Corporation" [BBC], un cunoscut scriitor olandez a vorbit despre situația jalnică în care a ajuns Olanda după patru ani de ocupație germană.

Populația a fost pauperizată. Copiii, în această țară care dusese puericultura la apogeu, au avut mai mult de suferit din pricina inaniției și a lipsei de medicamente.

Orașele, distruse. In Nimegue, cu monumentele sale din epoca lui Carol cel Mare, n'ar fi mai mult ca trei case neatinse de bombe, obuze și exploziile minelor. Breda și Tilburg, ceva mai cruțate, au putut saluta trupele desrobitoare așa cum se cuvine.

Insula Walkeren e sub apă. Nemții au inundat-o cu apă de mare, distrugând digurile de protecție. Trei pătrimi din solul ei fertil este pustiit pentru multă vreme. Munca atâtor generații cari au luptat din greu cu elementele naturii, a fost astfel compromisă.

Guvernul olandez a făcut cunoscut puterilor aliate că — drept despăgubiri — își rezervă dreptul de-a anexa sau exploata anumite regiuni limitrofe din Germania.

Realegerea dlui Roosevelt

New-york 9 Alegerile președințiale din U. S. A. s'au terminat. Dl Franklin Delano Roosevelt a fost desemnat pentru a patra oară președinte al Statelor Unite ale Americei, pentru o nouă perioadă de patru ani. Din calculele făcute până acum rezultă că dsa a obținut aproape 23 milioane sufragii, iar candidatul republican dl Thomas Dewey aproape 18 milioane.

Cât ce s'a convins că realegerea actualului președinte e sigură, Dl Dewey a rostit o scurtă cuvântare radiodifuzată, în care arată că se pleacă în fața voinței poporului, și l-a felicitat căiduros pe dl Roosevelt.

După câteva minute, dl Thomas Dewel primea mulțumirile președintelui U S A pentru mesajul de simpatie ce i l-a exprimat.

Tot odată se anunță că partidul conservator a luat 9 locuri de guvernatori de State, iar partidul republican 6 locuri. Rezultatele alegerilor, pentru locurile de guvernatori ai celorlalte 16 State, încă nu se cunosc.

La alegerile pentru Senat, „izolaționiștii", în frunte cu celebrul senator Nye, au căzut, ceea ce înseamnă că poporul american aprobă fără rezerve politica de intervenție a U S A în afacerile țărilor de peste mări și oceane, pe care o duce Președintele Roosevelt.

Presa și radioul american, comentând favorabil cea de a patra alegere a dlui Roosevelt ca președinte al USA, subliniază că nici unul dintre înaintașii dsale n'a deținut mai mult ca de două ori (adică 8 ani) suprema magistratură. Insuși Georges Washington, când i s'a propus pentru a treia oară președinția republicii Statelor Unite ale Americii, a refuzat această ofertă, spunând că nu vrea să creeze caz de precedență.

In 6 Ianuarie 1945, dl Roosevelt va depune legiuitul jurământ în fața președintelui Curții supreme de justiție a USA, iar în 20 a aceleiași luni, dsa va fi introdus solemn la Casa Albă din Washington.

Profesorii suplinitori

Ministerul culturii naționale aduce la cunoștință, că profesorii numiți suplinitori vor fi plătiți dela data deschiderii școalei unde au fost numiți. Profesorii suplinitori, numiți în continuare, vor fi retribuiți în continuare dela data de 1 Septemvrie 1944.

La Paris

Guvernul provizor francez, a lui De Gaulle, a învitat pe dnii Churchill, prim-ministrul Angliei, și Eden, ministrul de externe, să vină la Paris. Prezența iluștrilor bărbați de stat britanici în capitala Franței va oferi prilejul unui schimb de vederi foarte utile între cele două guverne aliate și prietene.

Raportul dlui Eden

Londra 9 — Dl Anthony Eden, ministrul de externe al Marei Britanii, a făcut alaltăieri, în Camera comunelor, un raport asupra recentei sale călătorii în Orientul apropiat și Mediterana.

Dsa s'a ocupat îndeosebi de situația grea în care a fost lăsată Grecia de către nemți și de asistența aliaților pentru refacerea acestei țări.

O altă armă secretă germană

București 9 — Despre „W 2", noua armă secretă germană, îndreptată asupra Angliei de Sud, ziarele suedeze scriu că este o rachetă foarte puternică, cuprinzând cam 1 tonă de explosibile și având o rază de acțiune de 200—250 mile. Iuțeala ei vertiginoasă face ca lovirea obiectivului să se producă înainte de-a se auzi sgomotul apropierii ei.

Incăierări sângeroase la Sud-Est de Aachen

New York 9 — Intr'una din emisiunile sale de aseară, în limba franceză, postul de radio New-York a transmis impresiile unui corespondent de răsboiu care a luat parte la luptele dela Sud-Est de Aachen.

Intr'un sat din acea regiune, spune el, am asistat la cea mai sălbatică încăierare corp la corp care se poate imagina. La un moment dat, cele două tabere ajunseseră să se înfrunte în interiorul bisericii satului. Grenadele trosneau înspăimântător, iar baionetele se implântau în carne vie din ambele părți. Când măcelul era mai sângeros, locotenentul american care comanda detașamentul aliat, cu o bonomie specific transoceanică, telegrafia superiorilor săi:

„Yankeii și nemții s'au întâlnit în biserică, dar nu pentru a se... cununa".

Dl Andrei Visinski

a sosit in Capitala noastră

București 9 — Ieri a sosit în București dl Andrei Visinski, primul locțiitor al comisarului Afacerilor streine ale URSS.

Aseară dl Andrei Visinski a fost vizitat de dl C. Vișoianu, ministrul Afacerilor streine al României, care a salutat pe distinsul oaspe în numele guvernului român.

Bombe-rachete la Tirana

Londra 9 — Forțe aeriene din aviația de pe frontul mediteraneean au atacat ieri cu bombe-rachetă palatul regelui Zogu din Tirana, în care se instalaseră nemții, precum și mai multe cazărmi și barăci ocupate de trupele inamice. Au fost obținute 56 lovituri în plin.

Patrioții albanezi, plasați pe înălțimile din împrejurimile capitalei, semnalizau cu steguțe evoluția bombardamentului.

Un dar pentru desrobitorul Belgiei

Londra 9 — Mareșalul Montgomery, comandantul suprem al grupului de armate britanice cari operează pe frontul de Vest, a primit din partea poporuiui belgian o sabie de onoare, drept recunoștință pentru iscusința cu care a condus operațiunile de desrobire a Belgiei.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în 8 Noemvrie:

In Ungaria de Nord-Est, activitate de luptă locală.

Intre Tisa și Dunăre, trupele noastre in cooperare cu trupele sovietice și-au îmbunătățit pozițiile, respingând puternice contraatacuri inamice.

Frontul Ungar

Londra 9 — In Budapesta autoritățile au accentuat ritmul măsurilor de evacuare. Haosul crește pe zi ce trece. Actele de sabotaj, ca cel cu aruncarea în aer a podului Margareta, iau proporții.

Frontul din Balcani

Londra 9 — Comunicatul de aseară al mareșalului Tito anunță că cercul în jurul ultimului centru de rezistență germană în Jugoslavia se strânge din ce în ce mai mult.

Peste 20.000 cadavre de germani au fost scoase până acum de sub dărâmăturile Belgradului. In retragerea lor din capitala Jugoslaviei, germanii au făcut distrugeri mari. Mijloacele de transport lipsesc. Orașul duce lipsă de alimente.

Frontul din Apus

Londra 9 — Armata I-a a deslănțuit un atac între Metz și Nancy înaintând 3 km. și ocupând 14 localități. Au fost făcuți prizonieri,

In Vosges, trupele franceze au pornit la atac.

In Italia, vremea rea împiedecă operațiunile. Dela debarcarea în Italia, au fost aruncate asupra solului italian peste 40.000 tone bombe. In Mediterană nu operează niciun submarin german și niciun avion german nu și-a mai făcut apariția în spațiul aerian mediteran.

București 9 — Intre Metz și Nancy americanii au deslănțuit ofensiva.

— Generalul Phleps, a fost omorît în luptele din Balcani. El a trădat armata română trecând în tabăra germană.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Sâmbătă 11 Noemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 90

„ASOCIAȚIUNII"

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8 Sibiu

Telegraful R

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Ofensiva milei

Dacă dragostea — și ca termen și ca sentiment — a fost adusă în lume de predica lui Iisus și a apostolilor Săi, atunci mila, care nu este decât una din infinitele nuanțe ale dragostei, își are rădăcina în aceeași inepuizabilă doctrină creștină. Mila este iubirea celui lipsit, este identificarea ta cu suferința aproapelui, este durerea celuilalt pe care o simți deopotrivă și tu. Mila este suferință și jertfă. Nu-i un sentiment comod sau senin, ci sbucium și plâns. Dragostea poate fi sublimată, serafică, obiectul ei poate fi dincolo de pământesc. Mila însă nu se poate deslipi de pământ, de lumea suferinței, deoarece dincolo de toate acestea rostul ei încetează, așa cum încetează rostul unei lumânări în explozia de lumină solară a unei dimineți de vară.

Lipsită de dragoste, mila nu poate trăi. Predica umanitariștilor raționaliști nu are răsunet decât acolo unde găsește fondul iubirii creștine. Rațiunea nu împinge niciodată la jertfă, ci dimpotrivă încetinează elanul și întârzie acțiunea. Mila-concept filosofic este o utopie și un non-sens; mila-iubire este o realitate și un ideal.

Sentimentul creștin al milei nu are margini. El nu se limitează după familie, națiune sau rasă, nici nu poate fi divizat sau rânduit pe rubrici și cazuri speciale. Un „cod" al milei este ceva monstruos și ridicul. Este ceva în care nu se mai poate recunoaște porunca dumnezeească de a iubi pe vrăjmași și de a face bine celor ce te blestemă.

Dar mila creștină nu este numai un sentiment, osândit la sterilitate și pasivitate. El nu pornește din rațiunea rece, ci din sufletul încălzit de dragoste. Și dragostea creștină nu este inertă, ci plină de viață. Ea trăește, acționează, preface oameni și societăți, răstoarnă legi și doctrine filosofice. Tot așa mila dărâmă și clădește, rupe din sine și dă, ajută fără să cântărească. Ea a făcut minuni pe care numai dumnezeirea creștinismului le-a putut face.

O nouă minune mai poate face și astăzi mila răsărită în sufletul creștin. Suntem în vremea tuturor nădejdilor și a tuturor așteptărilor. A nădejdilor de mai bine și a așteptărilor unei vieți mai bune, în care săracul să nu mai fie lipsit de pâine și în care cel în nevoie să aibă porți unde să bată. Statul nostru, îmbrăcat în haina nouă a unei democrații plină de speranțe pentru cei mulți, făgăduește împlinirea acestor așteptări. Dar rănile care trebuesc vindecate sunt multe și o inițiativă oficială, oricât de mult avânt ar avea, nu poate face față atâtor nevoi. Iată de ce este urgent necesară o intervenire a fiecăruia, o ofensivă individuală pentru stârpirea răului, a suferinței și a nevoilor semenilor noștri. Este urgent necesară un fel de ofensivă a dragostei sau, mai bine zis, o ofensivă a milei.

Și sunt atâtea suferințe care așteaptă căldura unei mângâieri milostive! Atâtea văduve pe care brațele slabe nu le ajută destul ca să-și hrănească puzderia de copilași orfani! Atâți bătrâni lipsiți de hrană, pe care mândria unei vieți de muncă nu-i lasă să întindă mâna și să ceară! Atâți copii și adolescenți cu stomacul gol și cu sufletul tot atât de gol, dar dornic de a se umple de bine, de frumusețe, de adevăr! Atâți invalizi cărora mila noastră le poate fi toiag de sprijin! In sfârșit, atâți cerșetori pe care numai groaza foamei și a mizeriei i-a scos la colțuri de stradă cu mâna întinsă către mila noastră!

O reformă socială poate ea să ușureze sau să vindece atâtea suferințe? Desigur că nu. Și aceasta pentrucă o reformă socială rămâne literă moartă dacă ea nu coboară în fiecare mădular al societății, în fiecare individ dornic să trăiască pe un „pământ nou", luminos și cald, ca în cereasca făgăduință a Apocalipsului.

Și când fiecare din acești indivizi va fi devenit un luptător pentru mai binele societății, atunci se va putea deslănțui această ofensivă a milei, care să săvârșească o nouă minune creștină: schimbarea la față a unei lumi ce suferе.

M. Em. Vasilescu

Nr. 9807/944

Comunicat

Se pot trage iar clopotele

Comandamentul Apărării pasive cu ordinul Nr. 27.311 din 30 Octomvrie 1944 face cunoscut Consiliului nostru arhiepiscopesc că dela primirea acestui ordin pot fi trase din nou clopotele bisericilor la serviciile divine.

Sibiu, la 9 XI 1944

Consiliul Arhiepiscopesc

Evacuarea parțială a Budapestei

Londra 10 — Se află aici că nemții ar fi dat ordin să se evacueze partea de răsărit a capitalei Ungariei.

Criminalii de răsboi

Pe temeiul convenției de armistițiu cu Națiunile Unite, guvernul Finlandei a ordonat arestarea unui număr de 44 persoane finlandeze acuzate de crime de răsboi. Intre arestați se găsesc mulți ofițeri și comandanți de unități.

In semn de recunoștință

Guvernul provizoriu francez invită pe președintele Roosevelt și pe dl Cordell Hull, secretarul departamentului de Stat, să facă o vizită la Paris.

Cu această ocazie poporul francez vrea să dea expresie prețuirii sale pentru ajutorul american care a contribuit la eliberarea Franței de sub ocupația germană.

Stabilizarea monetei grecești

Atena 10 — Duminecă 12 l. c. inflația din Grecia va lua sfârșit. Nouile bancnote au fost confecționate. Ele au o acoperire aur de sută la sută.

Pentru 50 miliarde drahme devalorizate, la schimb se va primi o drahmă stabilizată.

„Nicolae Iorga, martir al libertății popoarelor"

București 10 — Academia Română ține azi prima ședință publică a anului academic 1944—45. Dl Prof. Nicolae Bănescu va vorbi despre „Nicolae Iorga martir al libertății popoarelor".

Ședința va fi retransmisă de toate posturile noastre de radio, începând dela ora 15,30.

Și o catedrală...

In centrul Banatului, la Timișoara, peste mulțimea de uzine și fabrici, se înalță măreața noastră catedrală ortodoxă.

Zidirea și împodobirea locașului dumnezeesc s'au săvârșit, cu toată râvna creștinească, în ciuda răsboiului deslănțuit asupra lumii. Acum, dintre multele bombe germano-maghiare, una din zilele trecute a izbit și în frontispiciul catedralei...

Urma bombardării va grăi multă vreme despre duhul distrugerii și al urei unui dușman care nici în agonie n'a știut să dispară alt fel, decât cu răutatea sălășluită într'un suflet patologic.

Să-l ierte Dumnezeu! Și să-l iertăm și noi, ca buni și adevărați creștini.

Ce-i cu Hitler?

Londra 10 — Toate ziarele germane — în urma ordinului primit — se ocupau ieri pe larg de pretinsa armă secretă „V 2". Aceasta, pentru ca poporul german să nu întrebe ce s'a întâmplat cu Hitler, care trebuia să țină un discurs.

Se sporesc salariile?

București 10 — Delegația economică a guvernului s'a întrunit în ședință ieri după amiazi, cu care prilej a procedat la o amplă examinare a tuturor salariilor muncitorești, ale funcționarilor din întreprinderile particulare și ale funcționarilor publici.

Delegația se întrunește astăzi în continuare, pentru a lua hotărârile impuse de situație.

Invățătura zilei

Ispitească-şi fiecare faptele sale şi atunci întru sine işi va avea lauda, iar nu în altul.

Galateni 6, 4

CALENDAR CREŞTIN

Biserica ortodoxă prăznueşte:
Sâmbătă 11 Nov. — Victor. Mina
Duminecă 12 Nov. — Sf. Ioan milost.

Ultimul termen

Prin decret-lege se statoreşte ziua de 1 Decemvrie 1944 ca ultimul termen pentru depunerea rublelor şi a leilor sovietici, cari vor fi predaţi la Banca Naţională şi la sucursalele ei. Cursul rublei este de 100 de Lei, iar al Leului sovietic 5 Lei. Ceice nu depun rublele până la 1 Decemvrie c., vor fi pedepsiţi conform legii.

Compensaţii pentru Olanda

— Declaraţiile dlui Attlee —

Londra 10 — Dl Attlee, vicepreşedintele Consiliului de miniştri al Marei Britanii, a declarat că cererile juste ale Olandei, privitor la acordarea de compensaţii pentru distrugerile săvârşite de nemţi pe teritorul ei, vor fi sprijinite cu energie de Guvernul englez.

Pe drumul veşniciei...

Ni se vesteşte că profesorul Charles Diehl, cel mai mare bizantinolog din toată lumea, a încetat din viaţă acum câteva zile, la Paris, în vârstă de 85 ani. Ilustrul dispărut a fost membru al Şcoalei franceze din Roma, apoi profesor la Facultatea de litere din Nancy şi în fine profesor de bizantinologie la Sorbona, în Paris, până la 1937. A fost membru al Academiei de inscripţiuni şi arte frumoase din Franţa şi, în 1919, a fost ales de către Academia română membru onorar al ei. Căci savantul bizantinolog cunoştea şi iubea ţara noastră, pe care a vizitat-o cu prilejul congresului de bizantinologie dela Bucureşti. Lucrările sale, de cea mai mare valoare ştiinţifică, au pus în lumină deosebită civilizaţia bizantină, atât de puţin şi atât de rău cunoscută până de curând. Ţara noastră a pierdut, prin dispariţia profesorului Charles Diehl, un prieten sincer care ştia să-i preţuiască toate comorile artistice.

*

Tot din Paris se anunţă că Duminecă 5 Noembrie a încetat din viaţă, în vârstă de 71 ani, cunoscutul medic american de origine franceză Alexis Carrel, colaborator al Institutului Rokefeller şi deţinător al premiului Nobel [1912], a cărui faimă de inventator al „inimii artificiale" este cunoscută în lumea întreagă.

Neperitoare să le fie memoria!

„Cheia victoriei"

Constatările Mareşalului Stalin din prilejul celei de a 27-a aniversări a revoluţiei ruseşti

Cea de a 27-a aniversare a revoluţiei ruseşti a prilejuit o serie de manifestaţii cu largi ecouri. Intre ele, fără îndoială, întâietatea o deţin declaraţiile Mareşalului UR SS Iosif Visarionovici *Stalin*, Comandantul Suprem al Armatei Roşii şi Preşedintele Comitetului de Stat al Apărării.

„Graiul Nou", ziar al direcţiunii politice de front a Armatei Roşii, care apare în Bucureşti [str. Victor Emanuel Nr. 16], a publicat textele autentice ale acestor declaraţii.

Desprindem din ele fragmentele care privesc victoriile armatei roşii şi mai ales *perfecta coordonare a operaţiunilor* militare ale aliaţilor pe teatrele de răsboi din Europa.

In ordinul de zi nr. 220, dat la Moscova în 7 l. c., Mareşalul Stalin spune printre altele:

„In campania de vară din 1944 Armata Roşie a înaintat prin lupte dela Chişinău până la Belgrad — peste 900 km., dela Jlobin până la Varşovia — peste 600 km., dela Vitebsk la Tilsit — 550 km. Războiul e mutat acum pe teritoriul Germaniei fasciste..

Marile operaţiuni, efectuate cu măestrie de aliaţii noştri în Europa apuseană, au dus la înfrângerea trupelor nemţeşti din Franţa şi Belgia şi la eliberarea acestor ţări de sub ocupaţia fascistă. Trupele aliate au trecut graniţa apuseană a Germaniei. Loviturile comune, date de Armate Roşie şi de trupele anglo-americane Germaniei hitleriste, au apropiat ceasul sfârşitului victorios al războiului. Se termină încercuirea Germaniei hitleriste".

In cuvântarea pe care a ţinut-o în 6 l. c., la şedinţa solemnă a Sovietului de Deputaţi ai oamenilor muncii din Moscova, şi a organizaţiilor de partid şi sociale, Mareşalul Stalin a spus:

„Nu poate fi îndoială că fără organizarea frontului al doilea în Europa, care a imobilizat circa 75 de divizii ale Nemţilor, trupele noastre n'ar fi putut să înfrângă într'un timp atât de scurt rezistenţa trupelor germane şi să le izgonească din cuprinsul Uniunii Sovietice.

Dar este la fel de neîndoios, că fără puternicele operaţiuni ofensive ale Armatei Roşii din vara acestui an, operaţiuni care au imobilizat circa 200 de divizii germane, trupele aliaţilor noştri n'ar fi putut să dea gata atât de repede trupele nemţeşti şi să le izgonească din cuprinsul Italiei de mijloc, Franţei, Belgiei.

Sarcina noastră constă în aceea ca Germania să fie ţinută şi mai departe în cleştele celor două fronturi.

Aceasta e cheia victoriei".

SITUAŢIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat despre operaţiunile desfăşurate în ziua de 9 Noemvrie:

In Ungaria de Nord-Est, trupele române în strânsă legătură cu trupele sovietice au înfrânt număroase rezistenţe inamice. La capetele de pod de peste Tisa luptele se desfăşoară favorabil.

Intre Tisa şi Dunăre, trupele sovietice în legătură cu trupele române au înfrânt contraatacurile inamice date cu infanterie şi blindate.

Frontul din Răsărit

Londra 10 — Radio Moscova a anunţat că timp de o lună, până la 6 Noembrie, au fost ucişi peste 100.000 germani, au fost luaţi 40.000 prizonieri şi au fost distruse sau capturate peste 1000 care de asalt.

In Ungaria de Nord, trupele ruseşti au mai înaintat 20 km. şi au cucerit încă 50 localităţi.

Frontul din Balcani

Londra 10 — Comunicatul mareşalului Tito vesteşte că un grup de peste 1000 germani au fost nimiciţi pe Vardarul de jos.

Totalul armatei germane care trebue să se retragă din Balcani este de 350.000 oameni, 100.000 dintre aceştia se află în regiunea dela graniţa dintre Albania şi Jugoslavia. Mai spre Nord, restul de 250.000 germani caută să-şi facă drum spre Austria. Retragerea acestor armate a devenit aproape o imposibilitate. Cele mai bune avioane britanice operează aici, iar gerul care se apropie va completa opera de distrugere a lor.

Frontul din Apus

Lordra 10 — In Răsăritul Franţei, armata a III-a americană sprijinită de 2000 avioane a deslănţuit un puternic atac pe un front de 80 km. Această armată a înaintat ieri 6 km. Avioanele aliate au atacat spatele frontului, între Metz şi Saarbruken, fără să întâmpine vreo rezistenţă. 61 locomotive de cale ferată au fost distruse.

In Olanda, rezistenţa germană a încetat cu totul în insula Walcheren.

In Italia, a fost zdrobită rezistenţa înverşunată a inamicului în împrejurimile oraşului Forli.

Activitatea submarinelor germane a fost în cursul lunei Octombrie mai redusă ca oricând. In schimb, 30 vase germane au fost distruse.

Premiul Nobel

Stockholm 10 — Premiul Nobel pentru literatură a fost decernat în acest an scriitorului danez Johannes Jensen.

La Londra sau Moscova?

Londra 10 — Apropiata întâlnire Roosevelt-Stalin-Churchill va avea loc la Londra sau la Moscova.

Distrugerea canalului Dortmund-Ems

Londra 10 — Canalul Dortmund-Ems a fost distrus a doua oară, pe o lungime de câţiva kilometri, în urma unui bombardament masiv, executat ieri de aviaţia aliată.

Primul bombardament, care a avut loc în ziua de 20 Sept. a. c., a nimicit ambele braţe ale acestui canal, în punctul lor de bifurcaţie.

Nemţii reuşiseră să repare, recent, unul din aceste braţe.

Canalul Dortmund-Ems constitue una din principalele reţele de comunicaţie din interiorul Germaniei. Prin distrugerea lui, orice transporturi pe apă între regiunea industrială Ruhr, Marea Nordului, Berlin şi Germania orientală au fost paralizate.

Ridicarea camuflajului

Londra 10 — Ministrul de interne al Marei Britanii, dl Herbert Morisson, a declarat că, progresiv, camuflajul va fi ridicat în toată Anglia, inclusiv regiunea Londrei.

In parlamentul belgian

Bruxelles 10 — Ieri, Generalissimul Dwight D. Eisenhower a făcut o vizită în capitala Belgiei, însoţit de Mareşalul englez al aerului Tedder, comandantul secund al trupelor aliate care luptă pe frontul de Vest.

Cu acel prilej, Generalul Eisenhower a fost aclamat de Parlamentul belgian. Mulţumind pentru însufleţita manifestaţie de simpatie al cărei obiect a fost, dsa a omagiat pe patrioţii belgieni cari au colaborat la isgonirea nemţilor din Belgia.

Ultima oră

— Trupele ruseşti au trecut Dunărea la Jombor.

— *Dl Numan Menemencioglu, fost ministru de externe al Turciei, a fost numit ambasador la Paris.*

— După calculele de până acum, dl Roosevelt a întrunit peste 24 milioane voturi, iar dl Dewey peste 21 milioane voturi.

Redactor responsabil: Prot Dr D. Stăniloae.

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane. Sibiu

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Duminecă 12 Noemvrie 194 — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 91

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIU

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8 Sibiu

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Întemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespondențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Nr. 2478/1944 Pres.

† NICOLAE,

din mila lui Dumnezeu dreptcredinciosul Episcop al Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului

Iubitului cler și popor: Har și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos

Iubiții mei fii sufletești,

Iată vestesc vouă bucurie mare care va fi la tot poporul: Că mântuire s'a făcut nouă, Românilor din Ardealul de Miază-Noapte, cari patru ani de zile — lungi cât patru veacuri — am stat în laturea și'n umbra morții. Căci în neagra toamnă a anului 1940, Nemții și Italienii cari voiau să robească lumea toată, au dat o parte din pământul strămoșesc al Daciei Traiane pe mâna Ungurilor, și astfel Românii de aici, după ce douăzeci și doi de ani ne bucuraserăm de lumina și căldura libertății naționale, am ajuns din nou în crunta robie a magnaților. Aceștia, văzându-ne fără putință de apărare, au prins a ne ucide, a ne bate, a ne arunca peste granită, a ne întemnița, a ne surpa bisericile, sau a ni le spurca și a ne jefui avutul pe care ni-l adunaserăm cu nu puțină osteneală și sudoare.

Fiii nației noastre din Ardealul de sus au fost scoși nu numai din slujbele de stat, ci și din rosturile lor de muncitori, meseriași și negustători cinstiți. Ungurii nu ne-au îngăduit să ne facem școale, pentruca noi să rămânem cât mai departe de binefacerile culturii și să ne adâncim cât mai mult în întunerecul neștiinței, iar ei să ne poată robi astfel cu atât mai ușor. Eram asupriți până și pentru dulcele nostru graiu românesc și pentru strămoșeasca noastră credință. Ajunseserăm să ne'nțelegem prin șoapte și prin semne — ca făcătorii de rele — și să ne închinăm Domnului pe furiș, ca în cele dintâi veacuri ale legii lui Hristos. Vânau stăpânitorii cei fără de lege până și după sufletele noastre, măcar că peste aceste suflete nu are stăpânire fără numai Atotputernicul Părinte ceresc, care le-a zidit. Voiau, anume, ca prin osebite sălnicii să rupă măcar o parte din fiii nației noastre și să sporească astfel firavul număr al Ungurilor din Ardeal.

Ci iată că bunul Dumnezeu li-a stat și de astădată împotriva celor trufași, iar celor smeriți și drepți, cari au știut răbda până la sfârșit, le-a dat har. Căci în ziua de 23 August a anului acestuia tânărul nostru Rege Mihai I, sprijinit de-o seamă de sfetnici înțelepți, a pus capăt războiului — care nu era al nostru — împotriva Națiunilor Unite, încheind chiar prietenie cu Rusia sovietică, Anglia și America — țări cari și în celălalt război al lumii ni-au stat în ajutor să ne zidim România dreptelor noastre doruri de totdeauna. Prin bărbătească faptă a iubitului nostru Rege, Țara a fost scoasă dintr'o tovărășie nefirească și primejdioasă, iar nația noastră a fost așezată din nou în rândul națiunilor democrate, cari luptă pentru dreptatea și libertatea neamurilor.

Mai mult: Viteaza oaste română, ascultând de porunca iubitului ei căpitan Regele Mihai I, în prietenească împreunălucrare cu nebiruita armată sovietică, a purces de îndată la curățirea pământului românesc de oștile năvălitoare ale Ungurilor și Nemților, pe care în scurtă vreme le-au alungat până departe dincolo de hotarele Țării, în inima pustei maghiare.

Acum, iubiții mei fii sufletești, întreg Ardealul e slobod. De sigur, urmele stăpânirii ungurești și ale pustiirii armatelor hitleriste le vom simți încă multă vreme. Dar pe urma biruinței pe care o vor câștiga Aliații, bunul Dumnezeu va aduce și mult așteptata pace și'ncetul cu'ncetul se vor lecui și rănile pricinuite de crâncenul războiu. De-ocamdată ne bucurăm că suntem liberi și ne putem îmbrățișa din nou cu frații noștri de care am fost despărțiți patru ani printr'o graniță nedreaptă. Ne bucurăm, pentrucă nu avem un bun mai scump decât libertatea și nu este ceva mai frumos și mai încuviințat decât ca frații să lăcuiască'mpreună.

De-acum, iubiți credincioși din Regiunea secuizată, nimeni nu vă va mai sili cu încrâncenare să vă părăsiți graiul părintesc și legea strămoșească, ci veți fi slobozi iarăși să viețuiți românește, sub înțeleapta și iubitoarea oblăduire a Inalt Prea Sfințitului nostru Mitropolit Nicolae.

Și voi, dragi Bihoreni, povățuiți în anii din urmă de devotatul vostru Consiliu vicarial, vă veți întoarce iarăși sub păstorirea plină de părintească grijă a Prea Sfințitului vostru Episcop Nicolae.

Iar voi, iubiți credincioși din Țara voevodală a Maramureșului, cărora Ungurii nu v'au îngăduit în patru ani de zile măcar mângâierile unei singure slujbe preotești după rânduiala legii noastre dreptmăritoare, vă veți putea ospăta de aci 'nainte la masa încărcată de duhovnicești bunătăți ale Maicii noastre Biserici ortodoxe. Prea Sfinția Sa Episcopul Vasile vă va povățui cu dragoste spre toate cele bune și folositoare în această viață și în cea care va să vină.

Cât despre voi, iubiții mei fii sufletești de dincolo de Feleac, cari în cei patru ani de despărțire ați fost îndrumați cu 'nțelepciune de Consiliul Nostru vicarial din Alba-Iulia, și voi, dragi părtași în puținele bucurii și multele necazuri din ultimii patru ani, bucuria de a vă ști din nou în cuprinsul aceleiași Eparhii, dar fără cuțitul înfipt în inima ei, să vă lege și mai strâns de sfânta noastră Biserică dreptmăritoare.

Eu vă mulțumesc tuturora — clerului și poporului deopotrivă — că mi-ați ascultat părinteștile mele îndemnuri și povețe, ca și ale vrednicului meu Consiliu Eparhial, și stând drepți până și în viforul celor mai cumplite prigoane, ați păzit credința ca niște buni ostași ai lui Hristos și ca niște buni fii ai neamului românesc.

De-aci 'nainte toate ale noastre se vor umplea de tot mai multă lumină. De aceea să dăm slavă și mulțumită lui Dumnezeu pentru toate câte ne-a făcut nouă — și, ca în ziua de Paști, să iertăm toate pentru înviere...

Să rămânem cu toții statornici în credința față de Preaînălțatul nostru Rege și statornici în dragostea față de viteaza noastră oaste care și-a jertfit atâția din neînfricații săi luptători pentru apărarea Țării și pentru întregirea dreptelor ei hotare.

De asemenea recunoscători vom fi pururea glorioasei armate rusești, care alături de bravii noștri ostași a luptat pentru desrobirea noastră și luptă, împreună cu ceilalți Aliați, pentru dreptatea și libertatea neamurilor, până la biruința din urmă.

Incolo, iubiții mei fii sufletești, purtați sarcinile unii altora, ca să vă dovediți frați buni și înaintea lui Dumnezeu, și înaintea oamenilor. Ascultați de legiuitii voștri înainte stătători, păstrați buna rânduială în toate împrejurările și feriți-vă de oamenii de gâlceavă neînțeleaptă, cari caută să tulbure apele frățeștii noastre vieți naționale.

Făcând unele ca acestea, Dumnezeul păcii și al milostivirii nu vă va părăsi niciodată.

Darul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și'mpărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți.

Dată în reședința Noastră episcopală din Cluj la praznicul Marelui mucenic Dimitrie din anul Domnului și al izbăvirii noastre 1944

Al vostru, al tuturor, de tot binele voitor

† Nicolae,
Episcop

Nimicirea trupelor germane în Balcani

Belgrad 11 — După evaluări modeste, cam 320.000 soldați germani sunt amenințați cu nimicirea în spațiul balcanic. Căile lor de retragere au fost barate. Ei sunt atacați fără întrerupere de pe uscat, de pe mare și mai ales din aer.

Se măresc salariile

București 11 — Ieri, delegația economică a Guvernului s'a întrunit la Ministerul Economiei naționale, sub președinția dlui Petru Groza, vice-președintele Consiliului de miniștri.

Delegația a examinat în continuare problema majorării salariilor.

Lefurile muncitorilor din întreprinderi vor fi mărite în conformitate cu scara de salarizare întocmită de Comisariatul general al prețurilor și acceptată de sindicatele muncitorești. Tot așa cele ale funcționarilor particulari.

Salariile funcționarilor publici vor primi un spor echitabil, calculat cu considerare la scumpetea traiului și a posibilităților financiare ale Statului.

Indemn la solidaritate

Trăim în vremea marilor rostiri în viaţa naţională. In capitală ca şi în alte oraşe ale ţării se ţin întruniri, în care conducătorii diferitelor partide politice îşi spun cuvântul şi prezintă planurile lor de conducere.

E drept că pe unele locuri aceste rostiri sunt cam răstite. Cuvântul democraţie şi libertate în loc să răsune armonios, ca o expresie comună a întregului popor, ca «un glas de liturghie» — ca să folosim cuvântul cuminte al unui ţăran din Ţara Bârsei — se preface uneori în urlete.

Dar, oricum, nu luăm în nume de rău, nimănui felul cum îşi cere dreptatea, numai să fie dreptate ceea ce vrea, şi nu altceva. Din freamătul acestor rostiri, desprindem deocamdată atât: Ne aflăm la început. Termenii sunt încă nelămuriţi, vrerile sunt disparate, haina neamului încă nu e curată pentru praznicul bucuriei, imperativul cel mare încă n'a intrat în sânge şi nu circulă viguros în întreg organismul.

Dar, poate, se întreabă cineva — şi este şi firesc să se întrebe — ce are de spus Biserica la acest început de eră în viaţa neamului? Care e cuvântul ei, care e îndemnul şi rugăciunea ei către Dumnezeu şi pentru oameni?

Ziceam că e firească întrebarea, pentrucă nu este român care să nu ştie şi să nu recunoască adevărul că Biserica a fost nelipsitul şi marele sfetnic şi ocrotitor al neamului.

De aceea să nu creadă cineva că ea a încetat a-şi spune cuvântul, că a încetat a îndemna şi a se ruga pentru neamul acesta. Aceasta nu va fi niciodată!

Ea rămâne mereu alături de popor, căruia îi arată prin strâmtorile vremelnicului, care este «calea, adevărul şi viaţa».

Şi de astă dată cuvântul ei, îndemnul şi rugăciunea ei nu sunt altele decât cele ale Mântuitorului. Din mulţimea învăţăturilor lui Iisus, din alesele rugăciuni pe care le-a rostit, Biserica rosteşte astăzi mai cu stăruinţă cuvintele rugăciunii pe care Iisus a rostit-o înainte de a primi pătimirea pe cruce, pentru a noastră mântuire. Auziţi-i glasul şi pricepeţi înţelesul: «Eu pentru aceştia mă rog, Părinte sfinte, păzeşte-i întru numele tău, pe care mi i-ai dat, ca să fie una, precum suntem şi noi.. Dar nu numai pentru aceştia mă rog, ci şi pentru cei ce vor crede în mine, după cuvântul lor, ca toţi să fie una, după cum Tu, Părinte, întru mine şi eu întru Tine» (Ev. Ioan cap. XVII v. 11—21).

Acesta este glasul, îndemnul şi rugăciunea Bisericii, în învolburarea rostirilor de acum. Ea îndeamnă la iubire, înfrăţire şi solidaritate pe toţi fiii ei. Ea propoveduieşte şi susţine în popor legea iubirii, legea ajutorării, care este însăşi legea de viaţă a neamului. Nici n'ar putea face altfel. Când Dumnezeu a împlinit rugăciunile ei pentru pace, când scumpa noastră Ţară îşi întregeşte hotarele şi îşi rotunjeşte forma, putem noi oare să-i păngărim icoana din suflete prin asmuţări dintre frate şi frate.

Când atâtea oraşe desrobite ale Ardealului aşteaptă minţi luminate de români să le conducă, când atâtea birouri sunt deschise pentru funcţi o nari pricepuţi, când atâtea ateliere aşteaptă hărnicia muncitorului român, când ogoarele întinse aşteaptă braţul, purtător de plug şi coasă, al ţăranului nostru, când, în sfârşit, atâţia părinţi şi strămoşi din morminte îşi aşteaptă copiii şi nepoţii să samene pe ele florile recunoştinţei şi să se aştearnă la lucru în ograda văduvită de patru ani, cine mai poate fi întunecat la suflet, nemulţumit şi învrăjbit! Dreptatea cea mare a Neamului păşeşte victorios spre împlinire, şi cu ea se împlineşte pe rând şi dreptatea fiecăruia.

Când toate acestea ne cheamă şi ne aşteaptă, putem noi să ne abatem dela drumul deschis de Providenţă?

Pentru neamul românesc Dumnezeu a hărăzit să se apropie ospăţul bucuriei: Nu se cade să ne apropiem de acest ospăţ îmbrăcaţi în haina vrajbei. Nu de alta, dar s'ar putea întâmpla ca Stăpânul vremilor şi al popoarelor să scoată pe cei nevrednici dela acest ospăţ.

Pr. **V. Coman**

Dărnicia românească

Deşi vremurile sunt grele, sufletul românesc nu-şi desminte dărnicia lui, care se manifestă mai ales faţă de aceia cari şi-au vărsat din sângele lor pentru cimentarea României libere şi întregite.

Dăm mai jos impresionanta listă de daruri în alimente, făcute de particulari şi parohii pe seama răniţilor din spitalul anexă dela Academia Teologică Sibiu.

I. P. S. S. Nicolae: 30 kg. struguri, 46 pachete ţigări şi cărţi de rugăciuni; Dna Sofia Dr. Meteş: 50 cărţi de rugăciuni, 6 kg. sirop, 4 prosoape, 1 cearceaf, 5 kg. săpun; Dna Maria Dr. Stăniloaie: 2 prosoape, 12 kg. struguri. Dna Agnes Dr. Măcelar; 3 cămăşi; Dna Maria Prof. Neagu: 1000 lei, 4 kg. mezeluri, şi 10 kg. pâine; Dna Paraschiva Dr. Marcu: 3 prosoape, 1 cămaşă, 1 pereche indispensabili, Dna Elena Cupu: 2 cearceafuri; Maica Stareţă Cornelia Ionescu: 2 cutii pişcoturi Dna Maria Dr. Cristea: 100 ţigări; Dl Gen. Văitoianu: 60 pachete ţigări, 6 kg. nuci. 4 kg. mere, 4 kg. pere; „Oastea Domnului": 30 kg. struguri; Preoteasa văd. Maria I. Pătărău: 3 kg. miere, 2 borcane compot, 2 kg. struguri, 2 cutii chibrite, 2 cutii ţigări; Parohiile: Sibiu Cetate: 65 buc. cozonaci, 40 kg. struguri; Sibiu-Ioseiin: 50 kg. struguri, 20 kg. pâine, 3 kg. brânză de oaie; Bungard: 50 kg. mere; Sibiu-Maieri: 50 buc. pâine albă, 20 kg. struguri, 10 kg. mere, 80 kg. prăjituri, 1 buc. cozonac; Poplaca: 30 kg. mere, 5 kg. pâine, 1 kg. slănină, 7 kg. ouă, 120 buc. ţigări; Cornăţel: 25 kg. pâine, 20 kg. mere, 30 buc. prăjituri; Cisnădia: 85 buc. cozonaci, 12 kg. mere; Roşia: 17 kg. pâine, 1/2 kg. slănină, 10 kg. ouă, 1 (una) oaie friptă; Tălmăcel: 3,600 kg. slănină, 27 l. lapte, 7 kg. nuci, 60 buc. ouă, 130 buc. cozonaci, 22 buc. pâine de casă; Şelimbăr; 13 buc. pâine de casă, 38 l. de lapte, 11 buc. ouă, 1/2 kg. unt, 45 kg. mere, 30 kg. pere, 14 kg. struguri; Mândra: 150 lei în numerar, 31 buc. ouă; Rusi: 1000 lei în numerar; Ocna-Sibiului: 170 buc. cozonaci; Guşteriţa: 100 kg. mere, 1 car de legume (predat Spitalului militar matcă), 100 buc. cărţi postale, 100 buc. cutii chibrituri, 1115. ţigări buc.

Constituirea

Societăţi de lectură „Andrei Şaguna" a Studenţilor Teologi din Sibiu, pe anul Academic 1944-45

Tradiţionala societate academică de lectură „ANDREI ŞAGUNA" a Studenţilor teologi dela Academia „Andreiana" din Sibiu şi-a început activitatea prin constituirea ei pe anul societar 1944-45.

Intemeiată de Marele Ierarh, Mitropolitul Andrei baron de Şaguna, această societate a ţinut ca în fiecare an să îmbogăţească cunoştiinţele teologice ale studenţilor, cultivând în acelaş timp alese calităţi, puse în slujba idealului suprem: desăvârşirea creştină şi binele Neamului.

Şedinţa de constituire a avut loc în 24 Octomvrie a. c. sub preşedinţia P. C. Sale Prot. Stavr. Dr. Dumitru Stăniloaie, Rectorul Academiei, alegându-se următorul comitet de conducere: Preşediute de onoare: C. S. Prof. Dr. Grigorie T. Marcu: Preşedinte activ: Dl. Eugeniu Munteanu, stud. an IV; Vicepreşedinte: Dl Iancu Popa stud. an IV; Secretar: Diac. Alexandru Castriş, stud. an II; Bibleotecar: Pr. Alexandru Boncea, stud. an III: Cassier Gheorghe Mateescu, stud, an III; Econom: Diac. Ioan Tudor, stud. an II; Vice Bibliotecari: Dl Ghiorghe Cosma şi Diac. Agatodor Gtadcovschy, stud. an I; Preşedintele Comisiunii de verificare: Dl Tr, Isailă, stud, an IV. Membri în Comisia literală: Pr. Teodor Gane, stud an III, Diac. Aurel Judele, stud. an. II şi Dl Anuţa Ioan stud. an I.

Noul Preşedinte activ, *Eugeniu Muntean*, stud. an IV, mulţumeşte On. membrilor pentru încrederea ce l-au acordat-o, arătând că prin această Societate de lectură se călăeşte arma cuvântului, drept completare fericită a tuturor cunoştinţelor solidificate în această instituţie de cultură. Apoi aduce omagiu conducătorilor ţării, I. P. S Sale Dr. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului, Rectorului Academiei, etc. pentru grija şi atenţia acordată acestei şcoli.

C. Sa Prot. Stavr. *Dr. Dumitru Stăniloae*, prin cuvinte alese arată în termeni precişi rostul Societăţii de lectură, mai ales în vremurile pe care le trăim, arătând că prin munca ce se cultivă aici eul propriu primeşte cele mai bune calităţi. Deviza tuturor On. membri în noul an societar trebuie să fie munca nemăsurată, pusă în slujba Neamului şi Culturii, două noţiuni indentice cu activitatea patronului Societăţii: Mitropolitul Andrei Şaguna.

Inştiinţare

Liceul Comercial de băieţi şi liceul „Gheorghe Lazăr" din Sibiu, anunţă pe toţi elevii dela ţară, din toate clasele, să se prezinte la cursuri în cel mai scurt timp. Internatele nefuncţionând, părinţii se vor îngriji de gazde.

FOIŞOARA

In veşminte albe

Studenţilor mei

Revederea celor ce se au dragi e totdeauna împreunată cu emoţii. Dorul care caută de departe inima ce-i este aproape în duh, se dă sfielnic la o parte. Parcă vrea să odihnească şi el acum când bucuria întâlnirii stăpâneşte totul.

O simţim cu toţii cum freamătă în inimile noastre. Dar mai vârtos o simţim noi, profesorii şi fraţii voştri mai mari.

Ne-aţi lipsit, iubiţi studenţi teologi, mai mult ca alte dăţi. Imprejurările v'au silit să vă risipiţi pe la casele voastre, astă primăvară, mai de vreme ca de obiceiu. Şi să veniţi mai târziu ca alte ori.

Nu urgisim greul lor, pentru că ştim de mult şi bine că nici un fir de iarbă nu se încovoaie sub adierile vântului de seară fără ştirea lui Dumnezeu.

Dar ne bucurăm din plin, cu bucurie mare. Ne bucurăm de îndoita noastră întâlnire.

Cea dintâi, s'a săvârşit în sala de curs a fiecărui an. Ne-am regăsit acolo însufleţiţi de aceeaşi dorinţă: să ne înavuţim cu înţelepciunea cea care nu minte pe nimeni, nici odată. Ea e neschimbată şi neamestecată cu nici un adaus sau corectură omenească. E limpede ca ochii sfinţilor, neajunsă ca graiurile de taină ale îngerilor, uşoară de purtat ca jugul Mântuitorului.

Astăzi, la sfârşitul mesei de amiazi, deschizând după datină Sfânta Carte ca să vă împărtăşesc din belşugul poveţelor ei darnice un snop de învăţături fără de moarte, am dat — din întâmplare — peste un fragment care v'a stors multora accente de reconfortantă uimire. Dacă repet lectura lui acum, o fac numai din pricină că atari inepuisabile frumuseţi de gând ceresc se îmbie unei sârguincioase memorizări.

Scria acolo:

Înţelepciunea ajunge cu tărie dela marginile lumii până la marginile lumii şi toate le întocmeşte prea plăcut.

Mi-a fost dragă şi am cercetat-o din tinereţele mele şi am căutat să mi-o peţesc mireasă şi am iubit foarte frumuseţea ei.

Neamul ei cel bun şi-l preamăreşte prin petrecere laolaltă cu Dumnezeu, şi stăpânul a toate o are în mare iubire.

Fiindcă ea duce pe oameni la ştiinţa lui Dumnezeu şi ea alege lucrurile lui.

Şi de este bogăţia câştig poftit în viaţă, ce este mai bogat decât înţelepciunea, care toate le lucrează?

Dacă cumineniia stă în fruntea treburilor, cine este mai bun meşter decât înţelepciunea în toate câte sunt?

Şi de iubeşte cineva dreptatea, ostenelele înţelepciunii rodesc puteri sfinte: ea ne învaţă înfrânarea şi chibzuinţa, dreptatea şi bărbăţia, tot ce este mai de folos în viaţa oamenilor.

Şi de poftеşte cineva să aibă ştiinţă întinsă, înţelepciunea ştie cele trecute şi întrezăreşte cele viitoare, ea ştie întorsăturile cuvintelor şi deslegările întrebărilor celor mai întunecate; ea cunoaşte de mai înainte semnele şi minunile şi întâmplările vremilor şi ale sutelor de ani.

Drept aceea, am hotărît să mi-o prind tovarăşe în viaţă, fiindcă ştiu că mă va sfătui cele bune şi-mi va fi mângâiere în griji şi în necazuri. (Înţelepciunea lui Solomon 8, 1—9).

Arderile lăuntrice ale unui tânăr care se sfârşeşte de dorul învăţăturii înalte, veţi concede că se potolesc ca prin farmec la auzul unora ca acestea. Când el este şi student teolog, cu atât mai vârtos. Şi toată truda noastră care se cheltueşte dincolo de sfinţiţii pereţi ai acestui lăcaş de cufundare a gândului în lumina neapusă ce se revarsă asupră-ne din visteriile cerului, ţinteşte la cucerirea divinei înţelepciuni. E fără seamăn şi neajunsă de înţelepciunea oamenilor — uneori nici de priceperea lor.

Ea purcede din Dumnezeu, îşi are obârşia în El şi-şi despleteşte fără contenire harurile sale asupra noastră ca raza soarelui luminile peste negurile pământului.

Din pricina ei, catedrele noastre îmbracă semnificaţii de altare. La înălţimea lor academică, noi săvârşim întru creştinească smerenie, zi cu zi, înălţătoarea liturghie a adevărului.

Clipe înălţătoare

In viaţa colectivităţilor naţionale şi, firește, şi a inşilor care sunt, într'un chip sau altul, puşi în slujba poruncilor şi aspiraţiunilor celei dintâiu, survin momente hotărâtoare, atât pentru rostul colectivităţii în necurmata ei primenire, cât si pentru individualităţile închinate rostului lor.

Neamul românesc, ca aproape toate naţiile de pe glob, a trăit, în anii din urmă, din plini toate trepidaţiile războiului. Angajat, la început, pe o cale vădit greşită faţă de marii aliaţi care ne-au sprijinit idealul realizării României Mari, el şi-a revenit — prin bărbătească şi înţeleapta acţiune a M. S. Regelui Mihai I şi sfetnicilor Săi — din drumul pieirii, reluându-şi locul alături de aliaţii lui firești. O consecinţă imediată şi salutară pentru Ţară, pe care o trăeşte cu intensitate şi satisfacţie azi toată suflarea românească, este redobândirea Transilvaniei de Nord, în urma acţiunilor militare româno-ruse pline de eroism şi de succes.

A fost un timp când mulţi au crezut în insistenta propagandă a regimului de dictatură răsturnat la 23 August c., că «drumul Clujului trece pe la Nistru».

Evenimentele le-au desminţit această credinţă în chipul cel mai crud. Au fost atâţia alţii inşi, printre cari mă socot şi eu, prin atitudinile manifestate, cari nu s'au lăsat prinşi în orbita acelei perfide propagande, ci au văzut limpede că soluţionarea dreaptă a Transilvaniei de Nord nu se poate realiza decât printr'o victorie a aliaţilor.

Alţii au slujit această idee mai efectiv, spre binele Ţării şi spre lauda lor. Recunoaştem că această slujire n'a fost tocmai uşoară. Ceva mai mult, balastul trecutului apropiat politic, face sarcina destul de grea şi astăzi când conjucturile politice sunt cele nădăjduite şi vrute de înţelepciunea politică realistă a oamenilor de stat încercaţi.

Oricum, peste greutăţile momentului, există însă acţiunea însufleţită a soldaţilor noştri care au răspuns la noua chemare a Tronului. Există milioanele de muncitori intelectuali şi manuali care susţin, prin munca şi vrednicia lor, noile porunci ale ordinei sociale şi, mai ales, există credinţa tuturor fiilor neamului că, la sfârşitul acestui uriaş război, îşi va dobândi, odată cu reântregirea graniţelor ei naturale, locul de cinste în concertul celorlalte ţări ale lumii.

Acesta este, credem, supremul ţel al tuturor aspiraţiilor adânci ale mult încercatului nostru popor.

El trebue servit cu elan, muncă asiduă, abnegaţie, dezinteres, spirit de sacrificiu, loialitate, dreptate socială, într'un cuvânt cu cinste şi omenie. Şi nu ne îndoim că ei va fi aprig susţinut de toţi bunii români, fără deosebire de clasă, profesiune, credinţă, ştiut fiind că numai aşa se va asigura propăşirea şi bunăstarea naţiei; după cum numai prin asigurarea acestor bunuri colective ne putem asigura realmente şi satisfacţiile morale şi materiale ale fiecăruia dintre noi.

Cu aceste gânduri ne apropiem sufleteşte pentru marele prasnic naţional, când graniţele din Nord-Vestul ţării, mutilate prin cunoscutul arbitraj dela Viena, au fost definitiv restabilite şi încorporate teritoriului naţional, în urma viguroaselor acte de arme ale soldaţilor români şi ruşi.

Dr. I. Lancrănjan

Avertismentul...

Acum, în ajunul înfrângerii totale, germanii îşi vor fi aducând poate aminte, de avertismentul fostului Kaiser Wilhelm II care, de departe, din exilul său dela Dorn în Olanda, trimitea lui Hitler un mesaj, spunându-i lămurit: „te sfătuiesc sincer să nu porneşti la luptă, căci prăbuşirea ta şi a Germaniei va fi mai cumplită decât a mea".

Sfatul însă n'a fost ascultat, şi conducătorul Germaniei şi-a ţinut de datorie să deslănţuiască al doilea război universal, şi să ajungă acolo unde a ajuns, împotriva sfatului unui exîmpărat păţit.

Liceul grăniţeresc dela Năsăud

Au trecut 81 de ani dela înfiinţarea Liceului fundaţional grăniţeresc năsăudean pentru băieţi. Bătrânul liceu dela Năsăud, care în trecutul său ni-a dăruit o seamă de figuri robuste în istoria neamului, şi-a serbat aniversarea celor 81 de ani prin comemorări făcute, la începutul luni Octomvrie, cu mijlocirea posturilor noastre de radio.

Cartea apărută în Bucureşti, la 1942, sub titlul „Un an de stăpânire maghiară în Transilvania de Nord", cuprinde grăitoare amănunte despre această veche şcoală a Năsăudului. Reţinem următoarele:

Liceul năsăudean a fost înfiinţat la anul 1863 şi întreţiunt din fondurile grăniţereşti ale celor 44 comune româneşti, care între anii 1762 şi 1851 fuseseră militarizate de Casa de Habsburg, formând timp de 89 de ani Regimentul al doilea românesc de graniţă nr. 17, cu sediul în Năsăud. Ca liceu cu limba de predare *română*, a fost recunoscut şi de *legea ungurească* 33 din anul 1883, susţinătorii având dreptul *să administreze liceul şi să numească personalul didactic.*

Statul român, care luase asupra sa plătirea profesorilor, i-a menţinut drepturile din trecut,

Cu nenorocitul an 1940 situaţia liceului se schimbă total: în 19 Octomvrie 1940 autorităţile maghiare militare înştiinţează pe directorul şcoalei că liceul va funcţiona în viitor ca *liceu maghiar* de stat. In Martie, anul următor, directorul român este înlocuit cu un maghiar; mai rămân trei profesori români şi doi catiheţi [ortodox, şi greco-catolic], — toţi ceilalţi profesori sânt maghiari, — în liceul unde, în anul şcolar 1939/1940, faţă de *sutele* de elevi români se găsesc abea 8 [opt] şcolari maghiari. Aşa a respectat autoritatea maghiară dreptul recunoscut al celor cari au înfiinţat şi susţinut liceul românesc dela Năsăud.

Invăţătura zilei

Nu vă amăgiţi, Dumnezeu nu poate fi batjocorit: Ce va sămâna omul, aceea va şi secera.

Galateni 6, 7

CALENDAR CREŞTIN

Biserica ortodoxă prăznueşte:

Duminecă 12 Nov. — Sf. Ioan milost.
Luni 13 Nov. — † I. G. de aur

Serviciu religios

In Catedrala mitropolitană din Sibiu

In Dumineci şi Sărbători **dimineaţa la ora 8½ Utrenia, în continuare la ora 9½ Sfânta Liturghie. La liturghie cântă „Corul catedralei", sub conducerea profesorului Gheorghe Şoima.**

Duminecă, 12 Noemvrie 1944 **servesc: Prot. Mihail Neagu prof. Dr. Nicolae Terchilă şi Dr. Nic. Neaga, diaconii: Anatolie Scurtu şi Simion Macarie. Predică: *prot. Mihail Neagu*, La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *Pr. Nicolae Constantin*, dela parohia Sibiu-Lazaret.**

FARMACIILE DE SERVICIU

Sâmbătă 11 Nov. Fabriţius Guido, Piaţa Mică Nr. 27
Dum. 12 Nov. Dr. Binder Ioan, str. Avram Iancu 9
Luni 13 Nov. Jantea M. Piaţa Regele Ferdinand 20

† Doamna Maria P. Cosma

1854—1944

Sâmbătă, 4 Noemvrie 1944, a fost condusă la locul de veci, vrednica de pomenire Maria P. Cosma.

Slujba înmormântării s'a făcut în Catedrala mitropolitană de către un impunător sobor de preoţi având în frunte pe I. P. Sfinţitul Mitropolit NICOLAE al Ardealului.

Din numeroasa asistenţă am remarcat, pe lângă rudeniile defunctei, personalităţi de seamă.

Panegiricul a fost rostit de către I. P. Cuv. Arhimandrit Teodor Scorobeţ, vicarul Mitropoliei Ardealului, şi pe care îl publicăm în numărul de faţă.

Au mai rostit cuvântări dna Vătăşan, dna S. Meteş şi dl Prof. universitar Dr. I. Lupaş.

Veşnică să-i fie amintirea!

E viu şi trainic acest adevăr. E ca înţelepciunea care se pune în serviciul lui. E adevărul împotriva căruia lumea n'are nici o putere. El îşi face arme din toate armele ridicate vremelnic împotriva lui. Ştiinţa îl apără împotriva ştiinţei, o împărăţie contra alteia şi când îl crezi răpus pentru totdeauna, asvârle sclipiri de foc ca mărgăritarul pierdut în noroaiele drumurilor desfundate.

Voi îi slujiţi lui. Voi şi noi, dascălii voştri.

In pragul acestui sfânt lăcaş de rugăciune obştească şi de întremătoare însingurare în fervorile meditaţiei, ori de câte ori programăm exerciţii duhovniceşti, părăsim câteva zile preocupările noastre cărturăreşti. Asta, nu pentru a renega avuţiile dobândite pe urma acestor preocupări, ci în vederea adâncirii lor. Căci ceea ce clădeşte edificul de inepuisabilă frumuseţe etică al unui caracter creştin, este concepţia de viaţă îngropată la temelia lui. Să te laşi străbătut de înţelepciunea dumnezeească în aşa măsură încât ea să capete trup în tine, să-ţi ordoneze toate năzuinţele, să-ţi primenească gândurile şi să-ţi îndrumeze faptele astfel încât nu tu să mai viezi ţie, ci Hristos să trăiască în tine, ridicându-te la atitudinea asemănării cu Dumnezeu — iată ce începe studiul sfintei ştiinţe a Teologiei şi ce plineşte jertfa fără de sânge a Liturghiei.

Inveţi în sala de curs multe şi bune despre Hristos — şi mai ales una care le covârşeşte pe toate: tu eşti al Lui. Afli acolo că El te vrea întreg, plin de dar şi de adevăr, crescut până la statura bărbatului desăvârşit, plecat poveţelor Lui, fidel până la moarte poruncilor Lui.

Aici, te întâlneşti cu Domnul. Te caută de mult, ca să se sălăşluiască întru tine. prefăcându-te în templu al Duhului Său de viaţă dătător.

Nu te întreb de i-ai gătit întru cele dinlăuntru ale tale sălaş bucuros oricând de oaspe ceresc. Mai mult: sunt convins că ai făcut-o. Şi asta, nu din pricina prăbuşitoarei sancţiuni pe care Apostolul o promite tuturor celor ce mănâncă trupul Domnului şi beau scump sângele Lui cu nevrednicie, când zice că unii ca aceştia mănâncă şi beau loruşi înfricoşătoare osândă (comp. I Cor. 11, 29). Nu! Ci din binecuvântatul motiv că tu vrei să te aliezi cu Hristos, să creşti întru el întărindu-te, luminându-te — vrei să te desăvârşeşti întru El.

Frumos gând. Aprinsă dorinţă. Mântuitoare vrere. Fără seamăn!...

Ştii unde te mână ea?

Iţi răspund acum, dar nu eu: Acolo unde te vrea Dumnezeu; acolo unde te vreau şi eu. Ia aminte, deci!

*

Scena se petrece în cer.

Unul dintre bătrânii cărora Dumnezeu le-a hărăzit favoarea de-a şedea în jeţurile orânduite roată împrejurul tronului Său, va da graiu gurii sale, întru sfârşit, întrebând:

— Aceştia, cari sânt îmbrăcaţi în veşminte albe, cine sânt şi de unde au venit?

— Aceştia sânt cei ce vin din strâmtorarea cea mare şi şi-au spălat veşmintele lor şi le-au albit în sângele Mielului — răspunde Domnul (Apocalipsă 7, 13-14).

Râvneşti şi tu, iubite student teolog, să te afli printre aceştia? Şi tu, şi cel de colo, şi fratele tău de dincolo?...

Aud, neauzit, şoapta inimii tale: e cuvânt de încuviinţare.

Mâine în zori, sfântul Potir se apropie de buzele tale: tu îmbraci mantia albă a dreptilor cari stârnesc uimirea sfinţilor sălăşluiţi în preajma tronului ceresc.

Păstreaz-o neîntinată. Nu o zi-două, ci deapururi!

1944, Noemvrie 3

GRIGORIE T. MARCU

Activitatea submarinelor

Londra 11 — Intr'o declaraţie comună, dnii Roosevelt şi Churchill au arătat că activitatea submarinelor germane în cursul lunii Octomvrie a. c., a fost mai slabă decât în oricare altă lună a actualului războiu.

Aprovizionarea armatelor aliate cari luptă pe fronturile din Europa continuă fără dificultăţi.

Cuvântarea

I. P. Cuv. Arhimandrit Teodor Scorobeț la catafalcul adormitei în Domnul Maria P. Cosma

Pleacă dintre noi, discretă și fără de nici o ostentație, vrednica Doamnă Maria Cosma, după o viață bogată în ani și în merite nepieritoare. De mulți ani încoace trăia retrasă în cercul familiar și al amintirilor.

Acum cinci ani, societatea sibiană a sărbătorit-o din prilejul împlinirii vârstei de 85 de ani. Era această sărbătorire un act binemeritat de prețuire și de recunoștință, prin care societatea însăși s'a onorat pe sine.

Am avut dese întâlniri cu ilustra defunctă și căuta să o informez asupra vieții bisericești de azi și de tendințele vieții spirituale în generația actuală. Era o plăcere să-i cunoști părerile asupra unor probleme vitale de azi.

Asupra familiei de altă dată și a familiei de azi îmi spunea că vechea familie de modă veche a dispărut pentru totdeauna. Pierderea ei constitue o reală tragedie. Cu ea au dispărut amintiri scumpe.

Idealul vechii familii era să fie o zonă de siguranță și de liniște pentru soțul, care se lupta cu valurile năpraznice ale vieții. In acea familie femeea nu era chemată să-și bată capul cu grijile chinuitoare ale vieții din afară. Se zicea, că rostul femeii e în jurul căminului familiar.

Dar această concepție, Doamna Maria Cosma n'a aprobat-o. Dânsa era comvinsă — ce e drept — că rosturile femeii sunt în familie, dar că ele se extind dincolo de interesele domestice, îmbrățișând interesele societății, ale colectivității, ale neamului, ale bisericii și ale omenirii.

Aceste rosturi individuale, spirituale, naționale și sociale, sunt însă în funcție de educația, ce se da femeii. Căci o educație adevărată, va da femeii orizonturi largi, libertate, simț de înaltă răspundere morală și imbold de activitate. Dna Maria Cosma vorbia cu ironie de falsă emancipare a multor femei, de aversiunea față de căsătorie, de oroarea împotriva copiilor.

O cultură adevărată, creștină a femeii o mână spre idealul căminului conjugal și spre maternitate, căci, spunea Dna Cosma, că precum floarea se întoarce instinctiv spre soare, tot astfel inima femeii adevărate se dorește după copilași, cărora să le dea viață și ocrotire.

Aceste și alte idei sănătoase sunt dovada culturii alese, care a caracterizat pe defuncta.

Nu-mi aduc aminte să fi expus în conferințe publice ideile sale, dar în conversații cu femei cunoscute, cu fete tinere și cu eleve de școală își deschidea sufletul și comoara ideilor și a convingerilor sale.

Așa era în anii din urmă, la bătrânețe. Dar „în vremea sa" stăpânia atenția publică și stârnia admirația obștească prin fapte și realizări.

Prima manifestare în public, după ce s'a strămutat la Sibiu, familia Cosma, a fost pe timpul războiului de neatârnare din 1877—78. Dna Maria Cosma a mobilizat familiile române din Sibiu și jur pentru strângerea de material sanitar pe seama răniților dela Plevna.

Pentru serviciile aduse neamului, Maria Cosma a fost decorată cu crucea Regina Elisabeta.

Sibiul era pe atunci îmbâcsit de atmosferă germană. O mare garnizoană militară strămutase la Sibiu viața intelectuală artistică și socială prielnică germanilor, dar străină de firea românilor. Trebuiau create instituții de cultură și sociale românești, pentru a contrabalansa influința germană.

Doamna Maria Cosma, nepoată de Mitropolit și soția vrednicului director al Albinei, a luat o seamă de inițiative, întemeind Reuniunea de femei, școală primară, școală civilă a Astrei, pentru creșterea fetelor, care a îndeplinit o misiune națională foarte importantă, apoi școala de gospodărie casnică, Masa studenților etc.

Cea mai valoroasă instituție, creată și ocrotită de Doamna Maria Cosma a fost Școala civilă de fete a Astrei, la care au funcționat cei mai de seamă pedagogi români, Ioan Popescu, I. Crișan, Daniil Barcianu, Petru Span, etc. cari au înălțat-o la un nivel egal cu al școlilor de acest fel din străinătate.

Doamna Maria Cosma a avut inspirații nobile, dar de înfăptuiri, o româncă mare și puterea de a grupa în jurul său societatea din care făcea parte.

Casa familiei Cosma era deschisă pentru toți oamenii de bine. Multe acțiuni culturale, politice naționale s'au plămădit în acea casă, pentru care neamul datorește recunoștință acestei fruntașe familii.

Când ne cugetăm că toate acestea s'au făcut pe timpul stăpânirii străine, meritul familiei Cosma e cu atât mai mare.

Mulțumitori defunctei pentru tot binele săvârșit, îi vom păstra o veșnică recunoștință.

Rog pe I. P. S. S. Mitr. Nicolae care a avut adâncă considerațiune față de defuncta, și pe care a cercetat-o în timpul boalei, să binevoiască a-i împărtăși arhierească binecuvântare la trecerea din această viață. Exprimăm condoleanțe îndureratei familii, iar noi cari am venit în semn de veneratiune și de recunoștință să ne luăm rămas bun dela ea, să rugăm pe Dumnezeu să-i ierte păcatele și să-o odihnească în lumea drepților.

Fie-i țărâna ușoară și amintirea binecuvântată. Amin.

Ajutorarea Italiei

Roma 11 — Aliații continuă să aducă, pe calea mării, mari cantități de alimente și medicamente pentru aprovizionarea populației civile.

Răspândiți cu drag

Telegraful Român

Organul lui Șaguna din 1853

Nr. 9247/1944 Școl. 2—3

Concurs

Pentru completarea postului de profesor de Religie și de duhovnic dela Școala normală de băieți „A. Șaguna" din Sibiu, se publică concurs cu termin de 15 zile dela întâia apariție în „Telegraful Român".

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela Stat, cu eventualele gradații.

2. Locuință în natură, cu luminat și încălzit.

Dela candidați se cere împlinirea următoarelor condiții:

1. Să fie de confesiune ortodoxă.

2. Să facă parte din cler.

3. Să aibă capacitatea de profesor secundar, la Religie, ca obiect principal.

4. Certificat despre serviciile de până acum.

5. Eventual caete recomandatoare sau lucrări științifice ori literare.

Cel numit va avea și obligația de a catehiza la Școala de Aplicație de pe lângă Școala normală de băieți.

Cererile însoțite de toate actele prescrise pentru numiri, se vor înainta în termin legal Consiliului nostru Arhiepiscopesc din Sibiu.

Sibiu, ședința secției culturale din 23 X 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

De ce?...

Ziarul „Victoria", care apare în Capitală sub direcțiunea dlui N. D. Cocea publică în Nr. 15 din 7 l. c. o știre senzațională, după care naziștii ar fi ucis în Europa *cinci milioane* de evrei.

In fața acestor grozăvii, ne întrebăm indignați; La ce au folosit asemenea crime?

Și acum, iată ce scrie „Victoria":

„Dl dr. Emil Sommerschein, unul din bembrii comitetului național de eliberare polonez dela Moscova, a lansat un apel către evreii din toată lumea, un apel, în care spune între altele:

„Evrei din America, Palestina, Marea Britanie, Australia! Evrei de pretutindeni! Ascultați și ajutați! Cinci milioane de evrei din Europa, între ei trei milioane din Polonia, au fost nimiciți în îngrozitoare chinuri trupești și sufletești în taberele poloneze ale morții, la Maidanek, Tremblinka, Auschwitz, Sobibor, Pobiatova, Betrek, Borek și altele. Fiecare din aceste nume evocă cruzime, crimă, moarte prin sugrumare și prin gaze, nimicire de sute de mii de evrei.

„Numai într'o singură zi, la 3 Noemvrie 1943, au fost uciși prin împușcare la Maidanek peste 18.000 evrei în sunete de muzică veselă. Intr'o zi au fost nimiciți cca 12.000 evrei la vechea sinagogă din Lublin. Un grup de copii evrei au fost gazați și arși, 1200 de evrei din Atena au fost uciși nu prin gloanțe și nu prin gaze, ci simplu, au fost loviți cu cruzime până și-au dat sufletul. Dintre prizonierii evrei ai armatei poloneze au fost uciși peste 4000.

„După statisticele din 1939, când a isbucnit războiul, numărul evreilor de pe întreg globul era de 16 milioane. Ceeace înseamnă că aproape o o treime a populației evreești din lume a fost nimicită de bandele lui Hitler.

„Uzina morții"

„Moscova — Comisiunea numită de guvernul sovietic pentru anchetarea atrocităților comise de garmani în lagărele de concentrare naziste din Polonia în special la Lublin, Pemblia și Cholur, și-a prezentat raportul. Acest raport conține detalii asupra torturilor la care au fost supuși cei internați și asupra masacrării sutelor de mii de victime. Comisiunea a putut stabili că 600.000 internați au fost arși de vii într'un crematoriu special amenajat în acest scop, 400.000 au fost uciși în păduri, după groaznice chinuri, iar 400 000 în lagăre de concentrare și închisori.

„Marea majoritate a acestor victime este alcătuită din evrei, însă lista cuprinde deasemeni mii de creștini de diferite naționalități — polonezi, francezi, cehi, belgieni etc.

Numele călăilor naziști au putut fi stabilite".

Așa da

Intr'un ziar din Capitală găsim următoarea notiță privitoare la recenta călătorie făcută în Europa de Arhiducele pețitor de tron Otto de Habsburg — pe care o subscriem cu amândouă mâinile:

„Arhiducele Robert, fratele lui Otto de Habsburg, a declarat că acesta a plecat la Lisabona, pentru a-și vedea prietenii și a sonda opiniile.

„Arhiducele Otto intenționează să se înapoieze în Statele Unite, după câteva săptămâni, dar durata șederii sale în Europa va depinde de ceeace vor avea să-i spună prietenii săi".

„Prietenii, dacă sunt cu adevărat prieteni, nu-i vor putea spune decât să plece cât mai grabnic înapoi!"

Dezertări și ciocniri în Ungaria

La Sud de Budapesta — care este aproape în întregime încercuită — mai multe unități maghiare, cu ofițerii lor, s'au predat trupelor sovietice, în urma apelului Generalului Jànos Vörös, fostul șef al Statului Major al armatei ungurești, a cărui predare am anunțat-o la timp.

In Budapesta, populația a atacat unități germane de SS cari procedau la evacuarea capitalei maghiare. Ciocnirea a fost sângeroasă.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat despre operațiunile desfășurate în ziua de 10 Noemvrie.

In Ungaria de Nord-Est, trupele române luptând în strânsă colaborare cu trupele sovietice, și-au lărgit capetele de pod dela Nord de Tisa, cu toată dârza rezistență a inamicului. Mai multe atacuri inamice, sprijinite de blindate, au fost respinse.

Intre Tisa și Dunăre, în sectorul trupelor române, activitate de luptă locală.

Frontul din Răsărit

București 11 — Comunicatul oficial sovietic din ziua de 10 Noemvrie anunță noui succese între Tisa și Dunăre. A fost tăiată importanta linie care leagă Budapesta și Debreținul. Au fost făcuți prizonieri 4100 ofițeri și soldați. Armata roșie înaintează dinspre Nord-Est pe un front de 140 km. și se află acum la 40 km. de Budapesta. In sectorul de Sud al frontului ungar, mai multe unități ungare s'au predat. In Budapesta formațiunile germane de SS au fost atacate de populație.

Frontul din Balcani

Londra 11 — Unități jugoslave și bulgare au capturat în ultimele 3 zile 4000 prizonieri germani.

Frontul din Apus

București 11 — Forțele aliate înaintează între Metz și Nancy. Orașul Metz este amenințat. Saarbrucken se află acum la 30 km.

In Olanda, înaintarea forțelor aliate peste Meusa continuă. Rezistența în Walcheren a încetat cu totul.

In legătură cu mult trâmbițata armă secretă germană V-2, dl Churchill a făcut declarații, spunând că aceste rachete au o forță mai mare decât V-1, dar pe o rază mai mică. Ziarele engleze spun că V-2 nu face decât să arate disperarea germanilor și nu le ajută cu nimic, — la fel cu V-1.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Marți 14 Noemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 92

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Țara dorului

Am citit Pastorala dată de Prea Sfințitul Episcop Nicolae Colan, din prilejul celei de-a treia isbăviri a Transilvaniei. „Am citit" e prea puțin zis atunci când emoțiile pe cari le stârnesc lecturile de puternică rezonanță lăuntrică îți descompun sufletul în lacrimi. E drept că arareori ți se întâmplă unele ca acestea. Și aici, stăm fără îndoială în fața unui document rar. Rar prin ocazia care a prilejuit întocmirea lui — și nu mai puțin prin plinătatea de simțire creștinească și românească din care țâșnește slova lui răsbătătoare.

Il așteptam. Știam că va veni. Imprejurări despre cari se poate vorbi într'un caiet de memorii, iar nu la gazetă — sau, mai bine zis, nu acum — ne-au hărăzit favoarea de-a putea împărtăși zi cu zi simțămintele de înfiorată bucurie cu cari bunul nostru vlădică academician dela Cluj urmărea cadența pașilor oștirii viteze ce împingea hotarul românesc acolo unde-i era locul după cele mai elementare socoteli ale dreptății omenești și dumnezeești.

Urmele unor distrugeri inadmisibile de nici o lege a războiului fumegau încă atunci când Prea Sfinția Sa se înapoia la Cluj, după o vizitațiune canonică în țara liberă, pe care, când a purces la drum, de sigur n'o bănuia a fi ultima expediție misionară cu pașaport.

Știa de mai'nainte ce va găsi acasă. *Patru ani de zile — „lungi cât patru veacuri", cum însuși mărturisește — a rămas neclintit la postul Său de veghe, păstor fidel al unei turme oropsite. Ii cunoștea de rost păsurile și inima Sa sângera zilnic la auzul neajunsurilor pe cari argații unei stăpâniri haine i le săvârșiau cu frenezie de posedați. Pustie și tristă era viața acestor năpăstuiți frați ai noștri, împinși „în laturea și în umbra morții". Rapoartele preoților noștri, întorși la altarele pângărite din ținutul secuizat, au defilat, fragmentar, pe sub ochii împăiengeniți de durere și revoltă ai cititorilor acestui ziar. Violențele săvârșite de opresori împotriva lor, au întrecut cele mai negre temeri. Nici un compartiment al vieții obștești și individuale a Românilor din Ardealul de Nord n'a fost cruțat de furiile acestui popor de recordmani în batjocorirea și sleirea altor nații încăpute pe mâinile sale grosolane, dedate să sugrume.*

Episcopul nostru dela Cluj recapitulează isprăvile pomanagiilor dela Viena în cuvinte potolite ca firea Lui de serafim. Dar câtă cazmă de nedescris, câtă groază, câtă suferință și câtă pagubă cu anevoie de oblit se ascunde în dosul întunecatului pomelnic al abuzurilor maghiare comise împotriva obștei românești din Ardealul de Nord, nu se va putea ști deplin nici odată. Bucuria revenirii fraților robiți la sânul matern al Patriei „dreptelor noastre doruri *de totdeauna", a și început să aștearnă umbră de uitare și văl de creștinească iertare peste acești patru ani de cazmă, ce împrăștie încă miros de prădăciune și moarte. Dorul refacerii celor multe cari au fost pierdute, covârșește celălalt dor aprins al fraților acum eliberați. Calvarul lor a luat sfârșit.*

Cu el, și captivitatea bunului lor Arhipăstor. De-acum încolo, nu va mai fi nevoit să se înțeleagă cu fiii Săi duhovnicești „prin șoapte și prin semne, ca făcătorii de rele" — gândul îmi aleargă la scrisorile pastorale făurite în captivitate (aceasta mai grea decât întâia a lui Pavel la Roma), și la predicile rostite în sute de biserici sătești — ci asemenea celor ce strigă adevărul de pe acoperișurile caselor.

*

Dorurile cari nu dor, nu-și merită numele. Le lipsește vlaga care departe de-a te lăsa strivit de suferința îngropată la rădăcinile lor, te înnalță deasupra acestei suferințe, apropiindu-ți sorocul curmării ei.

Frații desrobiți din Ardealul de Nord s'au întors între hotarele României dreptelor noastre doruri de totdeauna.

...Ca să nu-i mai rupă din îmbrățișarea ei maternă nici o viforniță!

Simțămintele generoase cu cari se aruncă ei la sânul Patriei mame, Episcopul nostru dela Cluj le tălmăcește destul de limpede ca să priceapă toți tâlharii sufletului românesc că cei ce au răsbit la luminile învierii nu mai pot fi întorși de nici o putere de pe lume „în întunerecul și'n umbra morții", din care abia au ieșit.

Pietrele de pe mormintele în cari e sechestrată viața, când nu mai pot oamenii, le prăvălesc îngerii Cerului.

GRIG

„Astăzi mai mult ca oricând Biserica noastră se simte obligată să stea la datoria ei. Ca păstor al ei din această parte a țării eu mă rog lui Dumnezeu să-mi lumineze și încălzească sufletul pentru a-i înțelege cât mai deplin datoria în aceste vremuri apăsătoare. La altarul Mitropoliei din Ardeal, la care slujesc astăzi trecător eu, și-au destăinuit lui Dumnezeu gândurile de bine îndreptate către neamul românesc și soartea lui, un lung șir de ierarhi înaintași ai mei, cari mă obligă să nu ies prin nimic din legăturile lor, făurite prin focul multor suferințe, cu poporul pe care-l păstoresc. Călăuzit de această conștiință, cum ieri m'am bucurat de izbânda lui, **așa mă identific astăzi cu durerea lui, dar și cu nădejdea nebiruită în viitorul lui și'n realizarea integrală a aspirațiunilor lui".**

Din cuvântarea I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE al Ardealului, rostită de Anul nou 1941

Noul secretar general al Finanțelor

Sibiu 13 — Aflăm cu plăcere că dl Ioan Fruma, *doctor în drept, avocat, a fost numit secretar general al Ministerului Finanțelor.*

Tânăr, cult și distins, dl Dr. Ioan Fruma este bine cunoscut și unanim prețuit ca specialist în profesiunea dsale, dublat de un cărturar talentat și temeinic pregătit.

După 23 August a. c., conducerea Partidului Național-Liberal l-a numit președinte al tinererului ardelean înregimentat în acest partid, încredințându-i tot odată și direcțiunea gazetei „Națiunea Română", a cărei înfățișare distinsă merită toată lauda.

Pentru noua însărcinare ce a primit, îl felicităm călduros.

„Nemții ne vor târî cu ei în prăpastie"

— Declarațiile unui colonel ungur —

Adaosul la comunicatul militar sovietic privitor la operațiunile de alaltăieri, arată că un colonel ungur, șef de stat major al unui corp de armată maghiar, a fugit cu avionul, predându-se trupelor roșii cari luptă între Tisa și Dunăre.

Colonelul ungur spune că, personal, totdeauna a fost pentru o înțelegere cu URSS. De părerea lui, mai sunt și alți ofițeri maghiari, cu cari a stat de vorbă.

„Sunt convins că nemții ne vor târî cu ei în prăpastie, dacă nu încetăm lupta imediat" — a spus el.

Asociațiile religioase

Prin decret-lege, apărut în M. O., asociațiile religioase, sectele, care fuseseră desființate, vor putea funcționa din nou. — Rămâne ca *libertatea* ce li se conferă, să n'o folosească în detrimentul statului și al așezămintelor sale.

Franța a redevenit mare putere

Paris 13 — Guvernele Marei Britanii, Statelor Unite ale Americei de Nord și Uniunii Republicelor Sovietice Socialiste au invitat oficial Guvernul de Gaule să participe la Comitetul consultativ dela Londra, cu drepturi egale acelora ale amintitelor națiuni.

Franța își reia astfel locul, de jure și de facto, între marile puteri.

Invățătura zilei

Erați pe drumul cel bun. Cine v'a oprit, ca să nu vă supuneți adevărului?

Galateni 5, 7

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Marți 14 Nov. — † Ap. Filip
Mercuri 15 Nov. — M. Gurie

Preoți cu crucea'n frunte

PETRU POPOVICIU

Originar din țara Bârsei, comuna Țânțari, își petrecuse nu mai puțin decât cinci decenii din viață în Abrudul lui Avram Iancu.

Intre anii 1916 și 1917 n'a fost cruțat de tratamentul aplicat mai tuturor „popilor valahi", din partea autorităților ungurești. Arestat și închis într'o cameră infectă dela cazarma militară a orașului, a scăpat după 10 zile, la intervenția poporului care-l iubea nespus de mult.

Bănuit însă de spionaj, fiindcă avea un frate în vechiul regat, era ținut sub supraveghere, trebuind să se prezinte în fiecare zi la poliție.

Un ofițer detectiv se ținea ca umbra de Sfinția Sa.

O descindere concomitentă la locuința Sf. Sale și la Casina română urmăria odată cu ridicarea P. C. Sale și aflarea steagului lui Avram Iancu. Dar actele căutate nu s'au aflat, iar steagul luase drumul Bucureștilor, la timp, fiind luat de Valeriu Pușcariu, cumnatul păr. P. P.

I-au dus însă feciorul cel mare — teolog — și l-au închis la Cluj și-apoi la Oradea.

Inchisoarea îl nenorocise, căci în 1919 a murit.

Astăzi păr. protopop stavrofor Petru Popoviciu își petrece zilele bătrâneții la umbra bisericii voevodale Sf. Nicolae din Șcheii Brașovului

Inalt la făptură, dar blând și cald la vorbă, este o mărturie grăitoare a trecutului nostru nu prea îndepărtat.

Pr. Iuliu Ișa

POȘTA REDACȚIEI

Preot *I. I.* in *B.* — Am primit, cu mulțumiri, medalioanele hărăzite rubricei „Preoți cu crucea'n frunte".

Mai trimite — și indeamnă și pe alții să facă la fel, ca să n'ajungem să le ducem iarăși dorul, cum s'a intâmplat de vreo două săptămâni încoace.

GRIG

M. L. in *S.* Potrivit pentru citire în cercul restrâns al colegilor.

Cinci milioane exemplare..

Moscova 13 — Raportul asupra mersului războiului și cuvântarea pe care a ținut-o Mareșalul URSS Iosif Visarionovici Stalin, Comandantul suprem al Armatei roșii și Președintele Comitetului de Stat al apărării, în zilele de 6 și 7 l. c., din prilejul celei de-a 27-a aniversări a revoluției ruseşti, au făcut o adâncă impresie în toată lumea.

Textele lor autorizate au fost tipărite de editura de Stat din Moscova în 5 milioane exemplare. Republicele URSS au hotărît să traducă și tipărească în limbile vorbite de populațiile din cuprinsul lor aceste documente elocvente ale realizărilor conducerii și poporului sovietic.

Răspândiți cu drag

Telegraful Român

Arhivă găsită

Siguranța generală a statului român a găsit în întregime arhiva grupului etnic german din România. S'au aflat listele tuturor membrilor acestei organizații.

In lagăr...

Lucrările pentru trimiterea în lagăr a supușilor unguri și germani sânt pe sfârșite. In cursul zilelor celor mai apropiate toți aceștia — dintre cari cei mai mulți se află deținuți în București — vor fi trimiși în lagărul din Tg. Jiu.

Impușcați de nemți

La Jimbolea din Bănat au fost înmormântați de curând șapte șvabi, căzuți jertfa furiei teutone. „Păcatul" lor era că au refuzat să se lapede de partidul social-democrat și nu s'au înscris în rândurile național-socialiștilor germani. Cei 7 scoși din arest, au fost împușcați în șanțul șoselei la bariera Timișorii, de trupele germane în retragere. Cadavrele, ridicate de familiile nenorociților, s'au înmormântat cu deosebită solemnitate sub auspiciile partidului social-democrat din Timișoara.

— De altă parte însă, șvabii ca partizani naziști, au comis în comunele cu populație mixtă româno-șvăbească o serie întreagă de jafuri și crime împotriva pașnicilor țărani români. Ziarele din Timișoara au adus știri lămuritoare despre aceste isprăvi ale poporului, pe care toate guvernele românești l-au sprijinit în mersul său cultural, economic și național.

De-ale „bravilor" honvezi

Un profesor român din părțile Turzii, înapoindu-se în comuna sa de naștere, după retragerea ungurilor ajutați de nemți, descrie într'o gazetă jaful săvârșit în gospodăriile și avutul din satul românesc în care n'a existat niciodată picior de ungur. Când au prins de veste că vin vânătorii români, „vitejii" honvezi și-au descărcat cartușele în școala și biserica românească: în școală au tras cu armele în chipul Regelui și în întreg mobiliarul; au trecut apoi la biserică, unde au împușcat toate icoanele, au mitraliat bolta bisericii, au sfășiat odăjdiile bisericești, au sfărmat chivotul cu sf. cuminecătură, au sdrobit potirul, stranele și au rupt cărțile bisericești... Toate aceste fărădelegi s'au comis în comuna complet evacuată de orice suflare românească. Aici, ca și în celelalte cazuri, nu e vorbă de făptuirile baronilor și grofilor, ci de soldați *țărani unguri,* crescuți în cultul celor ce au scris cărți ca *„Nincs Kegyelem"*, [Nu există pardon], pentru „valahi". Aceasta e adevărul, care nu trebue nesocotit.

Dönitz gata de fugă?

Londra 13 — Intr'una din emisiunile sale de aseară pentru poporul german, retransmisă de „British Broadcasting Corporation", radio New-York a difuzat senzaționala știre că Marele Amiral Dőnitz, comandantul suprem al forțelor navale germane, și-a pus la adăpost o importantă sumă de „bani albi pentru zile negre", în Argentina. O rudenie a sa, mare negustor în țara amintită, i-ar fi pregătit locul de refugiu în care-l va duce unul din submarinele anume pregătite pentru „dispersarea" șefilor naziști.

Intrevederea Churchill-Eden-De Gaule

Paris 13 — Dnii Churchill și Eden, cari se află la Paris ca oaspeți ai guvernului și poporului francez, au avut o întrevedere de două ore cu generalul De Gaulle.

Lupte grele în Filipine

Washington 13 — Generalul Mac Arthur comunică de pe teatrul de războiu din Pacific că în insula Leythe din arhipelagul Filipinelor luptele grele continuă. Comandantul japonez, Generalul Yamashita, încearcă să debarce forțe puternice, pentru a opri impetuoasa ofensivă americană. Japonezii au pierdut însă controlul apelor și al aerului în așa măsură, încât aproape toate vasele de transportat trupe și aprovizionare, precum și distrugătoarele ce le însoțiau, au fost trimise în fundul oceanului. Pierderile suferite de flota și aviația niponă în desele ei întâlniri, de dată recentă, cu forțele navale și aeriene americane, sunt catastrofale, ele înglobând uneori până la 90% din unitățile angajate în luptă sau în convoaie.

Administrative

Dl N. Penescu, ministrul de interne, a declarat ziariștilor, că în Ardealul desrobit s'a făcut până acum restaurarea administrației românești în șase județe, și va fi întinsă peste tot cu limbă oficială română.

Direcția de stat elaborează decretul-lege cu privire la alegerile comunale.

Constituirea comisiei interministeriale

Conform planului de acțiune al noului guvern, de a reține cât mai puțin timp în consilii pe titularii departamentelor, s'a instituit o comisie interministerială, care ține locul consiliului de miniștri în rezolvarea problemelor urgente.

Criteriul alegerii membrilor acestei comisii a fost acela al partidelor politice.

Din partidul național-țărănesc au fost delegați în această comisie dnii miniștri dr. Virgil Solomon și Nicolae Penescu.

Partidul național-liberal este reprezentat de dnii Bébé Brătianu și George Fotino.

Dl Lotar Rădăceanu reprezintă partidul social-democrat, iar dl Gheorghiu-Dej, partidul comunist.

Deasemeni, face parte din această comisie dl Constantin Vișoianu, ministrul afacerilor externe.

Comisiunea interministerială este prezidată de șeful guvernului, dl General Sănătescu, fiind completată cu dl dr. Petru Groza, vicepreședintele consiliului de miniștri.

Paris 13 — Cunoscutul scriitor și ziarist francez Georges Suarez a fost judecat și osândit la moarte pentru „colaborationism" cu nemții.

Sentința a fost executată prin împușcare.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat despre operațiunile desfășurate în ziua de 11 Noemvrie.

In Ungaria de Nord-Est, trupele române luptând în strânsă colaborare cu trupele sovietice, au respins mai multe contraatacuri inamice realizând importante progrese.

Intre Tisa și Dunăre trupele noastre sprijinite de numeroase blindate sovietice au înfrânt rezistența inamicului, câștigând teren.

Frontul ungar

Londra 13 — Armata rusă înaintează spre Budapesta dinspre Sud-Est și Nord-Est, cucerind ieri încă 30 localități, omorând 800 soldați germani și unguri și făcând o mare pradă de războiu. La Nord și Nord-Est de Szolnoc, cu prilejul unei pătrunderi în liniile inamice, 600 soldați germani și unguri au fost uciși.

Frontul din Balcani

Londra 13 — Comunicatul de aseară al Mareșalului Tito anunță că bătălia cea mai mare se dă acum pentru cucerirea orașului Scoplje, care se află încercuit din trei părți.

Frontul din Apus

Londra 13 — In a cincia zi de ofensivă, forțele generalului Patton au înaintat încă 3 km. Marea fortăreață Metz a fost deflancată. Spre Sud de Metz, pădurile dela Chateau Salins au fost curățite.

Londra 13 — Armatele aliate înaintează dincolo de Forli. Au cucerit încă o localitate.

Activitatea aeronautică

Londra 13. In cursul zilei de ieri, au fost aruncate asupra obiectivelor din Germania peste 2.600 tone bombe, atingând în deosebi uzine din Renania.

Forțele aliate pornind de pe baze din Anglia și Italia, au aruncat până acum peste 630.000 tone bombe, majoritatea în Germania, și au distrus 15.210 avioane inamice.

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stănilonș.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane Sibiu

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Mercuri 15 Noemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 93

Telegraful Roman

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile
se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Mila

„Iar un samarinean, mergând pe cale, a venit la el, și văzându-l i s'a făcut *milă*".
Luca 10, 33

Mila: iată un cuvânt care, se pare, astăzi umblă ca un strein necunoscut prin lume. O amintire din alte vremi. De ce? — Pentrucă unul din urmările [efectele] războiului e și învârtoșarea firii omenești. Războiul aduce cu sine o înmulțire excesivă a suferinței umane fără a o compensa printr'o mărire a înțelegerii ei, a milei. Dimpotrivă: suferința devine ceva comun, ceva banal, o întâlnești pretutindeni și tocmai de aceea nu mai impresionează. Și aceasta mai ales pentru că războiul cultivă de preferință impulsiunile brutale ale luptei pentru existență, în care mila e o piedecă nu un sprijin, o frână nu un ajutor.

Cu adevărat mila într'o lume învrăjbită e ca un călător într'o țară streină, par'că și-a pierdut dreptul de cetățenie pe pământ. Cu toate acestea niciodată oamenii n'au simțit mai aprig în ei nevoia, necesitatea neînlăturabilă a milei. Sufletul actual e asemenea ogorului aprins de arșița verii, întărit de dogorile soarelui: sub povara suferințelor ce ard s'a uscat, s'a făcut aspru, egoist și fără rod. Ogoarele însetează după o picătură de ploaie care să le înmoaie glia, să le redea puterea de viață; sufletul însetează după lacrima milei, care să-i înmoaie învârtoșarea, să-i redea frăgezimea și viața. Căci ce este mila dacă nu lacrimă coborâtă din cer pe pământ ca să înmoaie glia inimii, secătuită, uscată de vânturile aspre ale răutății, de arșița năprasnică a durerii. Mila este un dar al cerului, ce domolește învâlvoratele văzduhuri ale urii și face să încolțească în pământul inimii faptele iubirii. Când zic mila, îmi apare în minte chipul unei ființe cu fața iluminată de dragoste, de blândețe, de bunătate, cu ochii înrourați de roua lacrimilor, cu mânile gata spre ajutorare.

Mila este iubire aplecată peste durerile aproapelui, e inimă frântă peste patul suferințelor, e untdelemn ce alină focul rănilor, e pâine ce satură foamea flămânzilor, e apă ce potolește setea, e haină ce îmbracă golătatea, e cămin ce adăpostește pe streini, e ocrotire ce îmbrățișează pe orfani..

Mila este punte de legături prin care suferința aproapelui se revarsă în mine și dragostea mea se toarnă peste rănile lui ca să le aline, să le vindece. Mila nu e numai sentiment, nu e numai lacrimă, nu e numai înduioșare: ea e acțiune. Când vezi un om tremurând de frig la colț de stradă, mila îți cere nu numai să zici: „săracul!", ci îți pretinde să-l îmbraci ca să nu mai tremure de frig; când întâlnești un om flămând, mila nu-ți cere numai compătimire, ci te face să-i dai să mănânce; când vezi o familie de orfani, mila nu-ți cere numai înduioșare: „săracii copilași!" ci-ți poruncește să-i ajuți ca să ducă o viață mai bună. Când vezi un bolnav ce n'are cu ce se trata, mila nu-ți cere numai vorbe de mângăiere, ci să-i ușurezi posibilitatea prin tratament spre a-l însănătoși. Mila nu e înduioșare lacrimogenă: ea e faptă, e acțiune. E samariteism. Mila este puterea prin care purtăm împreună povara suferinței, lipsei, neputinței aproapelui nostru. Ea topește inimile într'o așa unitate, încât cel cuprins de milă sufere împreună cu cel în suferință și ia asupra sa grija stingerii acelei suferințe. Dacă e firesc ca atunci când suntem flămânzi să ne hrănim, când suntem goi să ne îmbrăcăm, când suntem bolnavi să căutăm vindecare, tot atât de firesc este pentru *milă* să îmbrace pe cel gol — căci ea face ca goliciunea aproapelui să fie a mea, — să hrănesc pe cel flămând — căci ea face ca foamea aproapelui să fie a mea, — să ajute pe cel lipsit — căci ea face ca sărăcia aproapelui să fie a mea, — să cerceteze pe cel bolnav — căci ea face ca durerea aproapelui să fie a mea. O, minunată e puterea milei și vrednice de laudă roadele ei!

Ea adună extremele și le unește, le împacă; ea coboară pe cei de sus jos și urcă pe cei de jos sus. Ea coboară cerul pe pământ: ea e frântă chiar din inima lui Dumnezeu. Căci cine schimbă întunerecul în lumină, frigul în căldură, lipsa în belșug, amărăciunea în dulceață, tristețea în bucurie, neputința în sănătate, dacă nu mila. Ea e blazonul de nobleță al omului, mărturia umanității din noi...

Purtați sarcinile unii altora, ca să vă dovediți frați buni și înaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor. Ascultați de legiuitii voștri înainte-stătători, păstrați buna rânduială în toate împrejurările și feriți-vă de oamenii de gâlceavă neînțeleaptă, cari caută să tulbure apele frățeștii noastre vieți naționale.

Făcând unele ca acestea, Dumnezeul păcii și al milostivirii nu vă va părăsi nici odată.

† NICOLAE COLAN
Episcopul Clujului

Răsboiul a mărit suferința socială și setea după binefacerile milei. El însă a îngropat isvoarele milei sub o pojghiță de asprime și nepăsare. In adâncuri însă inima e aceeaș: Rămâne să vină cineva să rupă stăvilarele; să spargă pojghița neînduplecării, pentruca apele vificatoare ale milei să se reverse din belșug. Cine? Puterea aceasta n'o are nimeni, decât numai Dumnezeu. Harul acesta nu ni-l poate da nimeni, decât Hristos.

Și astăzi ca și ieri, ca totdeauna, Dumnezeu este iubire, Hristos e mila lui Dumnezeu bătătorind cărările pământului. Hristos ne cheamă și pe noi în marea bătălie a iubirii, la marea biruință a milei. El, Dumnezeu fiind, s'a smerit luând chip de om să-l îndumnezeiască; El, bogat fiind a sărăcit de bunăvoie, spre a ne îmbogăți pe noi; El, sfânt fiind a luat asupra sa păcatele lumii spre a ne izbăvi de tirania lor; El puternic fiind, s'a îmbrăcat întru neputință spre a ne face pe noi puternici. Ce va fi dacă pășim pe urmele Lui, noi ceice suntem bogați ne deșertăm hambarele spre a îmbogăți pe cei săraci: drepți fiind, ne coborâm la cei rătăciți spre a-i îndrepta; supuși fiind ne smerim spre a împlini cererea celui de jos; sănătoși fiind, alergăm pentru tămăduirea celor bolnavi!

Samarineanul cel milostiv, covârșit de puterile milei, s'a abătut din drum, a legat rănile celui căzut între tâlhari, l-a pus pe azin și l-a dat în grijă, plătind toți cheltuiala ce se cuvinea. Aceasta e pilda milei, care stă în fața noastră și ne îndeamnă la faptă. Ea este unica rezolvare valabilă a suferinței umane și unica arvună a fericirii veșnice.

Diaconul Nicolae

Malinowski presează spre Budapesta

Mareșalul URSS Radion Yacovlevici Malinowski, comandantul grupului de armate ofectate celui de al doilea front ucrainian, a câștigat o mare bătălie de infanterie la Czegléd, oraș situat la 60 km. Sud est de Budapesta.

Actualmente, Mareșalul Malinowski concentrează trupe specializate în lupte de stradă și puternice formațiuni de artilerie, pentru asaltul final împotriva Budapestei.

Periferiile capitalei Ungariei se află sub tirul tunurilor sovietice.

Intrevederile dela Paris

Paris 14 — Guvernul francez a dat un comunicat în care arată că întrevederile dlor Churchill și Eden cu Generalul De Gaulle s'au soldat cu o perfectă concordanță de vederi între reprezentanții autorizați ai celor două națiuni aliate.

Hitler paralizat?

Londra 14 — Potrivit anumitor știri, Hitler ar avea paralizată partea dreaptă a corpului.

Unde s'or întâlni?

Londra 14 — Este probabil ca iminenta întrevedere Churchill-Roosevelt-Stalin să aibă loc mai curând undeva în Mediterana decât la Londra.

Știrea lansată din Paris, după care Mareșalul Stalin ar fi invitat pe dnii Roosevelt și Churchill la Moscova, de Crăciun, nu se confirmă.

Bombe la întâmplare

Miercurea trecută câteva avioane germane au executat un atac de teroare asupra *Aradului*, aruncând bombe la întâmplare. Victime nu sunt semnalate. A doua incursiune, încercată în aceeaș zi, s'a sfârșit fără succes.

Învățătura zilei

Sfârșitul legii este Hristos, spre îndreptarea tot celui ce crede.

Romani 10, 4

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Mercuri 15 Nov. — M. Gurie

Joi 16 Nov. — † A. E. Mateiu

Preoți cu crucea'n frunte

Teodor Muică

Pentru ultima dată l-am văzut în vara anului 1939. Eram la înmormântarea unei verișoare.

Ne-am despărțit în țintirim, unde eu am mai zăbovit lângă mormântul bunicilor.

Și, a venit anul durerilor — 1940 — cu răstignirea Ardealului.

N'a plecat. A rămas cu poporul — în comuna natală — Sângeorgiul de Pădure (jud. Odorhei), unde păstorește din 1906, deși știa la ce se poate expune. Că doar în anii 1916—1917, fusese pribeag cu soția și cei 5 copii ai săi, pe toate meleagurile Ardealului, pentru a scăpa de furia jandarmilor cu pene de cocoș. Crăciunul anului 1917 a vroit să-l petreacă însă cu credincioșii C. Sale. orice i s'ar întâmpla. — Crăciun cu irozi mulți, în frunte cu procurorul parchetului din Tg.-Mureș, cari au adunat pe toți locuitorii români dela 16 ani în sus, din comună, pentru a afla dacă păr. Muică, în cuvântările C. Sale dela biserică, a vorbit împotriva statului maghiar sau alte „fărădelegi". Dar „nu s'a aflat niciun Iuda care să-și trădeze preotul", mărturisește C. Sa.

In anul 1918 l-au trimis în fața Curții Marțiale din Cluj, sub acuxa c'ar fi condus armata română prin potecile munților Călimanului

Scăpat prin toate, între anii 1918—1940, a desfășurat o prodigioasă activitate religioasă și patriotică. Dovadă materială a trudei C. Sale: o măreață biserică ce nu-și apucase târnosirea sub cerul libertății naționale și religioase. Dar a rămas lângă ea și cu ea, despărțindu-se de cei patru copii în viață: două fete măritate și doi feciori, cel mai mic la școală militară, toți trecuți — sau rămași — dincoace de nedreptul hotar. Cu acesta din urmă — Totorică cum îi ziceam noi — mă întâlniam uneori mai anul trecut și-l întrebam dacă are vești deacasă. Și avea. Păr M., adeseori era purtat pela Tg.- Mureș sau cercetat de jandarmi.

De câteva luni nu mai știu nimic de C. Sa.

Il văd — totuși — îngenunchiat în fața altarului și-i aud glasul catifelat, cum aduce prinos de mulțămire Cerului, pentrucă l-a învrednicit, ca din martor și purtător al pătimirii, să ajungă martor și vestitor al învierii Ardealului românesc.

Da! și-l văd și'n poarta casei, cum așteaptă să se întoarcă acasă copiii - fiice, feciori, gineri și nepoți.

Pr. Iuliu Ișa

Răspândiți cu drag

Telegraful Român

Organul lui Șaguna din 1853

Cuirasatul Tirpitz scufundat

Londra 14 — Un grup de 32 avioane Lancaster, din Royal Air Force, a atacat ieri — a opta oară — vasul de linie „Tirpitz", adăpostit în fiordul Tromsö, lovindu-l cu bombe de 6.000 kg. și scufundându-l.

Cuirasatul german „Tirpitz" a fost un adevărat colos al mărilor. El avea o deplasare de 45.000 tone și aparținea clasei de supercuirasate „Bismarck", care a fost scufundat după un duel dramatic cu vasul de linie britanic „Hood", de 42.000 tone, primul an de războiu.

[„Hood", lovit în camera de muniții de salvele tunurilor ultragrele de pe „Bismarck", s'a rupt în două și s'a scufundat. O zi după aceea, „Bismarck" a fost trimis în fundul oceanului de flota și avioanele torpiloare britanice, cari l-au încolțit și lovit fără cruțare].

Pentru Ardealul de Nord

București 14 — Inaltul Comisar guvernamental pentru Ardealul desrobit, dl ministru Dr. Ionel Pop, a cerut Ministerului Instrucțiunii publice să pună la dispoziție, în mod gratuit, manualele trebuincioase pentru școlarii din Transilvania de Nord.

Ca să audă și alții

Dl Profesor universitar, *Dr. Victor Papilian*, declară în numele partidului social-democrat, că: *„Universitatea din Cluj trebue să fie românească*; partidul cere repararea unei nedreptăți, fiindcă el e partidul dreptății. Dictatura minciunii ungurești trebue să dispară definitiv".

Dizolvarea parlamentului egiptean

Cairo 14 — Printr'un decret al Regelui Faruk, parlamentul egiptean a fost dizolvat.

Noui alegeri se vor face în curând.

AU APĂRUT:

Calendarul Bunului Creștin

pe anul 1945

cu Șematism Lei **350**.— ; fără Șematism Lei **150**.—

Calendarul „Oastea Domnului"

pe anul 1945 Lei **150**.—

Calendarele au un cuprins foarte bogat și variat și sunt împodobite cu multe ilustrațiuni frumoase. Se pot comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. La comande de peste 10 ex. se dă rabatul cuvenit. Pe lângă prețul Calendarelor să se mai adaugă încă Lei 70 pt. porto postal

— Contra ramburs nu se trimit —

Situația din Transilvania de Nord

București — 14 Oficial se anunță că măsurile de evacuare a Transilvaniei de Nord privesc numai autoritățile administrative cari s'au instalat acolo fără aprobarea prealabilă e comandamentului sovietic.

Populația va rămânea pe loc, continuându-și netulburată activitatea.

Altă jertfă nazistă

Londra 14 — Nemții anunță moartea pe front a unuia dintre cei mai populari sburători ai lor, Maiorul aviator de vânătoare Walther Nowotny, căzut în luptă, la vârsta de 23 de ani, după a 258-a victorie aeriană.

Maiorul Walther Nowotny era decorat cu crucea de cavaler al Crucii de Fer cu spade, frunze de stejar și briliante. El a împărtășit soarta camarazilor săi Werner Moelders și Hans Joachim Marseille.

Dela Apărarea Pasivă

Se aduce le cunoștința locuitorilor din județul și municipiul Sibiu, că apărarea pasivă funcționează ca în trecut, conform regulelor, fără nici o deosebire. Se va respecta strict și pretutindeni camuflajul. — [Ceva lumină, cel puțin până la ora 10 seara, poate n'ar strica să se admită, fie chiar spre regretul răufăcătorilor].

Gigantica ofensivă aliată din Vest

Londra 14 — Cinci milioane de oameni se vor încleșta în gigantica ofensivă aliată din Vest, care va duce la invadarea Germaniei prin mai multe puncte.

Generalul Dwight D. Eisenhover, comandantul suprem al forțelor aliate a gajate pe acest front, și-a fixat ca premisă a declanșării ofensivei finale împotriva teritoriului german cucerirea punctelor de sprijin Anvers [Olanda] și Metz [Franța].

Portul Anvers va fi redat navigației în săptămâna aceasta.

Asediul orașului Metz, din care nemții au făcut cea mai puternică fortăreață care există astăzi pe lume, va dura, mai ales că anumite indicii lasă să se înțeleagă că garnizoana de-acolo va rezista și după ce va fi încercuită. In orice caz, Generalissimul Eisenhower, este decis să termine curând cu toate „pozițiile-arici" pe cari nemții le lasă în spatele frontului.

Un protest

Stockholm 14 — Guvernul suedez a fost neplăcut impresionat de hotărîrea Germaniei de a declara o zonă respectabilă a apelor Mării Baltice ca teatru de operațiuni și a protestat la Berlin prin intermediul ambasadei germane din capitala Suediei.

Guvernul suedez își exprimă speranța că navele de războiu germane nu vor trage fără preaviz împotriva vaselor suedeze cari servesc comerțul acestei țări cu vecinii ei, URSS inclusiv.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat despre operațiunile desfășurate în ziua de 12 Noemvrie.

In Ungaria de Nord-Est, trupele române luptând în strânsă colaborare cu trupele sovietice, au respins mai multe contraatacuri inamice sprijinite de blindate.

Intre Tisa și Dunăre, acțiunea trupelor blindate sovietice și a trupelor române a continuat în tot cursul zilei de azi. Au fost ocupate numeroase localități.

Frontul din Vest

Londra 14 — Armata generalului Gatton a mai cucerit trei porturi care apără orașul Metz. Rezistența germană a fost aproape nulă, ceea ce dovedește o retragere germană din regiunea Metz. Au fost cucerite mai multe orașe. S'a obținut un nou cap de pod peste Mosella. Cea mai mare parte a orașului Thionville a fost ocupată și un fort din apropiere.

Frontul italian

București 14 — Două coloane ale armatei a VIII-a americană au ajuns la 7 km. de Ravena.

Frontul ungar

Londra 14 — Punctul culminant al luptelor din Ungaria este la Nord de șoseaua și linia ferată Szolnok-Budapesta. Ieri noaptea numai 30 km. mai separau cele două armate sovietice, Germanii vorbesc despre lupte la 10 km. de Budapesta. Ieri au fost făcuți peste 1000 prizonieri.

Frontul din Balcani

București 14. — In Jugoslavia, forțele Mareșalului Tito fac progrese importante. Trei pătrimi din orașul Tirana au fost eliberate. In Scoplje se dau lupte de stradă. Gara a fost cucerită. Celinje, capitala Montenegrului a fost ocupată.

Trupele macedonene și bulgare au eliberat orașele Veles și Zveti Nicolae ca și alte localități.

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Joi 16 Noemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 94

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIU

Telegraful Roman

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Vorbe înțelepte ale unui erou

Astăzi, când libertățile cetățenești sunt din nou asigurate prin repunerea în funcțiune a Pactului nostru fundamental, când gândurile, ideile, credințele pot fi mărturisite fără stânjenire și când orientările pe liniile destinului Nației — până la un punct justificate — nu-și găsesc întotdeauna drumul cel mai neted, cuvintele spuse de un erou sunt ca și razele binecuvântate ale soarelui venite după un timp furtunos.

Astfel se reflectă în conștiința bunilor români înțeleptele vorbe — publicate în ziarul „Universul" din 1 Noemvrie 1944 — ale Comandantului Diviziei de Voluntari „Tudor Vladmirescu", eroul dela Dobriţin, citat prin ordin de zi, împreună cu Divizia sa, de către Mareșalul Stalin. Este imprimat în structura intimă a tuturor eroilor un dar, unii îi spun dela natură, noi credem însă că de Sus, dar, prin care ies din comun. Sobrietatea, generozitatea și sentimentul de umanitate, elemente caracteristice figurilor de eroi de pretutindeni, se desprind și din declarațiile menționate ale Colonelului Nicolae Cambrea, același stil de noblețe pe care-l manifestă figurile de legendă, din toate timpurile și locurile, se desprinde și din faptele și cuvintele acestui distins fiu al neamului, care și-a luat de model al acțiunilor sale una din cele mai luminoase figuri ale istoriei noastre, pe Tudor Vladimirescu.

Pentru ilustrarea reflexiunilor noastre de mai sus, citățm o frază pe care o socotim, nu numai de mare actualitate, dar chiar simbolică.

„Noi, românii, avem obiceiul câteodată să sărim peste cal, adică să exagerăm și în teamă față de acțiunea elementelor fasciste din țară și în măsurile de neutralizare care trebue să le luăm contra lor. Eu, în divizie, am ofițeri și soldați care au fost legionari, dar care veniți în divizie au luptat, s'au jertfit și au murit pentru democrație și pentru prietenia cu U R S S. Și în țară pot fi oameni de bună credință, care își dau seama că au greșit și acei ce o fac, *părerea mea este că nu trebue excluși, ci încercați și verificați în lupta democratică care a început*".

Sunt cuvinte semnificative și pline de tâlc. Ele ar trebui înscrîse cu litere de foc în inimile tuturor oamenilor de răspundere de azi. Problema mare, la ordinea zilei, e epurarea funcționarilor de Stat și chiar în intreprinderile particulare, adică a tuturor acelora care au susținut sau au fost în slujba nazismului și fascismului. Se cere, cu insistență, eliminarea unora din marele mecanism al Statului, ca fiind periculoși nouei ordini sociale.

Nu tăgăduim că această aserțiune corespunde, în unele cazuri, adevărului. Sunt unii care cred și astăzi, că fericirea și propășirea nației n'am putea-o avea decât alături de Germani. Sunt desigur, și dintre aceia care au avut profite personale dintr'o asemenea orientare politică și care, fără îndoială că nu pot ușor să renunțe la zilele de huzureală și de profit ilicit. Dar sunt, atâția alții, care au crezut, în chip cinstit și dezinteresat, că propășirea noastră ca popor nu poate veni decât dela afirmarea unui naționalism intransigent în viața publică. Era o perioadă de timp când această credință părea confirmată chiar de fenomenele de pe continent, ivite în Italia, Germania, Turcia, Portugalia. Astăzi, natural, aceste impresii sau convingeri au primit o desminţire prin însăși evidența realității.

De aceea, se impune mult tact, multă prudență și multă înțelepciune în discriminarea acelor trei categorii de elemente românești mai sus analizate. Niciun menajament nu se mai poate acorda acelora care cred încă în himera prosperității noastre prin concursul Nemților. Dar se recomandă o părintească înțelegere din partea celor în drept, pentru acei ce numai dragostea de neam și dorința arzătoare pentru renașterea Patriei i-a mânat la un moment dat, la o concepție de naționalism integral, prin opoziție cu ideologia democratică.

Omul legat cu adevărat de glia strămoșească, de vestigiile trecutului, de tezaurul spiritual al neamului, nu poate însă să nu constate care idee a triumfat pentru binele țării și ca atare să nu se închine ei. Vor conveni însă, cu noi, toți acei care sunt puși în slujba marilor aspirații ale neamului, că unele deficiențe ale democrației dela noi constatate obiectiv, vor trebui corijate. O democrație reală, în spiritul marilor cerințe ale sufletului românesc, este ceea ce se impune astăzi, în întreitul ei scop: al purificării ei de toate deficiențele cunoscute, al generalizării ei în toate păturile sociale și, prin aceasta, al propășirii și consolidării neamului însuși.

Dr. I. L.

„O națiune ca a noastră este O REALITATE pe care nu un joc diplomatic va fi în stare vreodată să o disloce ori să o șteargă de pe pământul ei. Istoria se împletește din realități cari ELE o determină, ELE rămân permanente și în cele din urmă tot ELE trebue să triumfe deasupra combinațiilor efemere. O națiune ca a noastră care a acumulat în ființa ei nesecate puteri de rezistență și care încă nu și-a dat roadele vitalității sale, nu poate fi ținută în chingi, căci în mod inevitabil le rupe prin năvalnica ei revărsare de energie și viață".

Din cuvântarea I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE al Ardealului, rostită de Anul nou 1941

In curând va apare:

† Nicolae
Mitropolitul Ardealului

Mântuește Doamne poporul tău

Cuvântări -- Discursuri -- Pastorale

Cartea prezenței ardelenești in vâltoarea anilor de sbucium 1938—1944

Șapte ani de sbucium costisitor pentru țara noastră.

In 1938, viața constituțională a României a fost realmente suspendată, din motive pe cari nu mai e nevoie să le rememorăm, de vreme ce toată lumea le știe.

Guvernelor ieșite din sânul majorităților parlamentare le-au luat locul, de-atunci încoace, regimurile „de mână tare". Transformări adânci au fost operate în orientarea politicei noastre externe și — paralel — în structura lăuntrică a Statului român. Ele au afectat toate instituțiunile noastre fundamentale.

Numai Biserica națională s'a sustras metodelor autoritare de reformă „in capite et membris", rămânând alăturea de popor, așa cum a vrut-o Mântuitorul, așa cum a realizat-o la noi Șaguna.

Sub streașina ei ocrotitoare s'a putut păstra nealterată de nici o imixtițiune totalitarizantă până și libertatea cuvântului, controlată până la epuizare în acești șapte ani de sbucium.

Asta, datorită Chiriarhului de optim curaj intelectual care este I. P. Sf. Sa Dr. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului.

Inaltul Ierarh a vorbit adeseori, în acest răstimp, pentru o țară întreagă. Ce-a vorbit — și cum? — vom citi în cartea **„Mântuiește Doamne poporul Tău"**, *care-i la compactorie când apar aceste rânduri.*

Pe seama ostașilor

Ministerul de răsboi adresează apel călduros către cetățenii țării, învitându-i să doneze rufărie de corp pentru ostași.

Urmează deci, ca toți aceia cari au mai mult peste ceea ce le este necesar, să-și îndrepte gândul și fapta spre cei ce se jertfesc.

Lupte de stradă în Budapesta

București 15 — Comunicatul militar german recunoaște că avangărzile Mareșalului Malinovski au pătruns în cartierele de Sud ale Budapestei, angajându-se în grele lupte de stradă.

Invățătura zilei

Să nu se tulbure inima voastră. Credeți întru Dumnezeu și întru mine credeți.

Ioan 14, 1

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Joi 16 Nov. — † A. E. Mateiu
Vineri 17 Nov. — P. Grigorie

LOCALE

In Catedrala mitropolitană din Sibiu

In fiecare zi dimineața la ora 6½ Utrenie și în continuare *Sfânta Liturghie*. In fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie *„Acatistul Maicii Domnului"*.

Mulțămită publică

Comitetul Reuniunii femeilor române din Sibiu, mulțumește dlui Dr. Ilie Beu, medic și președinte al băncii „ALBINA" din loc, din a cărui inițiativă Comitetul Reuniunii a decis crearea unui fond de binefacere pe numele regretatei ei fondatoare Maria P. Cosma, la care dl Dr. Ilie Beu a pus bază cu suma de lei 10 000.

Comitetul mulțumește și următorilor domni și doamne, cari au contribuit la acest fond ș. a.:

Prof. Ioan Lupaș și doamna lei 5000; Dr. Nicolae Petra advocat lei 5000; I. Vătășanu și soția lei 2000; Eugen Vancu lei 1000; Elvira Cioran, Elvira Comșa și Delia Popovici câte lei 1000; Maria Odor și N. N. câte lei 500.

Alte contribuiri benevole se pot trimite pe adresa R. F. R. în Sibiu, str. Zece Mai Nr. 28, și se vor chita prin ziare.

39/1944 68 1—1

Concurs

Pentru pictarea iconostasului bisericii din Brădet-Acriș jud. Brașov, cons. parohial deschide concurs prin oferte închise în următoarele condiții:

1. Pictura va fi o lucrare de artă, făcută în ulei, iar auriolele sfinților poleite în aur veritabil.

2. Concurenții vor fi pictori autorizați ori zugravi bisericești cari mai au astfel de lucrări certificate.

3. Oferta-devizul va fi întocmit pentru fiecare icoană în parte,

4. Consiliul parohial își rezervă dreptul de a alege oferta cea mai convenabilă. Pentru deplasare la fața locului cons. par. nu supoartă nici o cheltuială.

Cei interesați sunt rugați a-și înainta oferta la of. parohial Brădet-Acriș, până la data de 25 Nov, a. c. inclusiv.

Alte informații se pot cere dela of. parohial.

Brădet, la 7 Nov. 1944.

Pentru consiliul parohial
Pr. I. Popica

Un preot model

In vârstă de 59 ani, în ziua de 29 Octomvrie 1944, blândul și bunul păstor sufletesc și duhovnic *Ștefan Perian*, paroh ortodox în Crișcior [jud. Hunedoara] putând fi încă mult timp de real folos Bisericii și neamului său — după scurtă suferință, s'a mutat la milostivul Dumnezeu, al cărui devotat slujitor fusese întreaga sa viață.

Coborîtor dintr'o veche și vrednică familie preoțească, înzestrat cu frumoase cunoștințe teologice, cu alese calități pastorale, valorificate cu prisosință într'o parohie din Banatul sârbesc peste 20 de ani și în satul său natal Crișcior 15 ani, Părintele Ștefan Perian s'a dovedit un destoinic slujitor al altarului Domnului.

De o rară distincție sufletească, ca om, a avut legături armonioase cu poporenii săi, precum și cu toate autoritățile civile din parohie.

A fost un adevărat preot model, un preot plin de râvnă sfântă în slujba preoțească. Conștiincios, punctual în toate slujbele, model a fost tuturor.

Slujba înmormântării a săvârșit-o un sobor de 12 preoți, în frunte cu Părintele Alex. Fugătă adm. prot. care dimpreună cu P. C. păr. Vuza econ. stavrofor, pr. Șt. Corpadea și înv. pens. Matieșu au evidențiat în cuvântările lor viața și activitatea Păr. Ștefan Perian.

Bunul Dumnezeu să-l odihnească în ceata drepților!

AVIZ

Se aduce la cunoștința celor care doresc să se înscrie la Facultatea de Drept din Cluj-Sibiu că, în mod excepțional, până la fixarea termenului de înscriere și a examenului de admitere, toți aceia cari sunt în Sibiu sau au posibilitatea să vină în localitate, se pot înscrie la examenul de admitere începând cu ziua de azi, urmând ca examinarea să se facă în ultima zi din fiecare săptămână

Prețuri nouă

S'au stabilit prețurile, pe vagon ale cerealelor, și anume: *Grâu* 364.000 lei; *Orz* 232.400 lei; *Secară* 261.800 lei; *Ovăs* 266.000 lei; *Porumb* 300.000 lei.

Vizita dlui A. I. Vîșinski

— Dejunul dela Externe —

București 15 — Dl Constantin Vișoianu, ministrul afacerilor externe, a dat ieri un dejun la Ministerul de Externe în onoarea Excelenței Sale dlui Andrei Ianuarevici Vîșinski, primul comisar adjunct al Comisariatului poporului URSS pentru afacerile externe.

Au luat parte dnii: General Locotenent Vinogradov și Pavlov, Amiral Bogdenko, General de Corp de Armată Adjutant Constantin Sănătescu, Președintele Consiliului de Miniștri, Dimitrie Negel, Mareșalul Curții Regale, Iuliu Maniu, Președintele Partidului național-țărănesc, Constantin I. C. Brătianu, președintele Partidului național-liberal, Lucrețiu Pătrășcanu, Președintele Partidului comunist, Const. Titel Petrescu, Președintele Partidului social democrat, Ion Christu, Președintele Comisiunii române pentru aplicarea Armistițiului, Ionel Pop, Inalt Comisar pentru Ardeal, General Dombrowski Victor, Primarul general al Capitalei, ș. a., precum și reprezentanții Marei Britanii și ai USA.

Dnii Ministru C. Vișoianu și Comisar-adjunct A. I. Vîșinski au rostit discursuri privitoare la strângerea relațiilor dintre URSS și țara noastră.

Repausul duminecal se respectă

In M. O. a apărut hotărârea, dată de ministerul muncii, prin care se repune în vigoare dispoziția respectării integrale a repausului duminecal. Toate întreprinderile comerciale și industriale, care au ținut deschis și au lucrat în zilele de Duminecă și de sărbători legale, vor fi închise sau vor fi deschise numai prin rotație.

Sacrificiul soldaților

Comunicate din Atena au anunțat jalea mare a Greciei, bântuite de foamete. In acelaș timp se vestește, că soldații englezi, pentru a ușura soartea amară a nenorociților din Grecia, au renunțat la jumătate din rațiile lor de mâncare, spre a veni astfel în ajutorul celor flămânzi.

Trimișii Angliei poartă lupta pentru libertatea lumii și pentru umanitate.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat despre operațiunile desfășurate în ziua de 14 Noemvrie.

In Ungaria de Nord-Est, nimic important de semnalat.

Intre Tisa și Dunăre, trupele noastre luptând în legătură cu trupele sovietice au realizat noui progrese, cucerind câteva localități.

Frontul ungar

Londra 15 — Bătălia din Ungaria se desfășoară în chip favorabil pentru armatele ruso-române. S'au realizat trei operațiuni importante, între care și nimicirea unui cap de pod inamic. Armatele ruso-române au capturat în cursul zilei de ieri 1200 prizonieri și o mare pradă de răsboi.

Frontul jugoslav

Londra 15 — Forțele Mareșalului Tito au realizat un cap de pod pe Dunăre la câțiva kilometri de frontiera jugoslavă. Orașul Scoplje a fost complet eliberat. Inamicul a pierdut 1700 morți și 1000 prizonieri. Clădirile orașului au suferit grave avarii, fiind minate de germani înaintea retragerii. Multe dintre ele au fost cucerite înainte ca exploziile să se fi putut produce. In retragerea lor din Belgrad, germanii au părăsit mari cantități de alimente și în deosebi mai multe mii de tone de grâu, care servesc acum la alimentarea populației, cu toată greutatea transporturilor.

Frontul din Apus

Londra 15 — In Olanda s'a dat ieri un mare atac la 25 km. de Eindhoven. Două canale au fost traversate și o localitate cucerită.

In Franța orașul Thionville a fost complet eliberat și un nou fort din regiunea Metz a fost capturat. Inaintarea continuă între Metz și Saarbrücken.

Frontul japonez

Londra 15 — Avioane decolate de pe vase portavioane au atacat insula Manilla din Filipine. Au fost distruse 13 vase japoneze, 28 avioane doborîte și peste 130 avioane distruse sau avariate pe sol.

Londra 15 — Marina de răsboi germană a suferit ieri dimineață o gravă înfrângere. Vasele de răsboi britanice au atacat un convoi german la 50 km. depărtare de intrarea în strâmtoarea Skagerak. Lupta a durat o jumătate de oră. 9 din cele 11 vase germane au fost scufundate, iar al zecelea a fost constrâns să eșueze la mal.

Flota britanică nu a pierdut niciun vas cu acest prilej.

AU APĂRUT:

Calendarul Bunului Creștin
pe anul 1945
cu Șematism Lei **350**·—; fără Șematism Lei **150**·—

Calendarul „Oastea Domnului"
pe anul 1945 Lei **150**·—

Calendarele au un cuprins foarte bogat și variat și sunt împodobite cu multe ilustrațiuni frumoase. Se pot comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. La comande de peste 10 ex. se dă rabatul cuvenit. Pe lângă prețul Calendarelor să se mai adaugă încă Lei 70 pt. porto postal
— Contra ramburs nu se trimit —

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane. Sibiu.

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Vineri 17 Noemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 95

Telegraful Român

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8 Sibiu

Organ național-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Sub ocrotirea cerului

Citeam nu de mult în ziarele din capitală cum au fost întâmpinate sfintele moaște ale Cuvioasei Paraschiva la Patriarhia română. Impresionant era mai ales faptul că în zilele următoare se adunase popor așa de mult ca să se închine la sfintele moaște ale Cuvioasei ce ocrotește neamul românesc, încât trebuiau să aștepte rânduri-rânduri de credincioși în frig, în vânt și ploaie, afară, ca să poată ajunge la închinare. Tot atât de impresionantă a fost și petrecerea Cuvioasei Paraschiva dela Patriarhie la Gara de Nord de populația și școalele din București.

E o mărturisire de credință a capitalei, pe care unii erau înclinați să o identifice cu soră de putreziciune și destrăbălare a Babilonului apocaliptic. Desigur clocotesc destule păcate în cazanul capitalei, dar mărturisirea aceasta masivă de credință ne desvăluie și sufletul sănătos al ei. Aceasta însă nu e caz izolat, e un fenomen observabil în toate bisericile Țării românești. Biserica a fost și este mama neamului românesc. Ea l-a născut sub soare cu toate calitățile lui. ea l-a păstrat de-a-lungul veacurilor de furtună, ea l-a mângâiat în toate vremurile de suferință, ea i-a dat nădejde în momente de desnădăjduire. Cine păşeşte peste pragul unei biserici cu inima întunecată de nouri grei, cu sufletul ca o piatră de moară și îngenunchează în rugă în fața altarelor sfinte, se ridică și pleacă mai senin, mai ușor, mai puternic, mai încrezător. Biserica este marele rezervor de energie spirituală care toarnă în sufletul neamului tărie, nădejde, pace, lumină, dragoste și statornicie.

Fără legătura aceasta cu cerul, nici individul, nici poporul, nu pot duce poverile vieții până la capăt : sunt striviți de greutatea lor.

Când însă la crucea vieții pune umărul și Dumnezeu, ea devine mai ușor de purtat, și la capătul sângerărilor ei strălucește lumina orbitoare a învierii. Vremurile sunt grele : avem încă atâtea păcate de plătit. Dar tocmai greutatea vremurilor îndrumează sufletul poporului spre ocrotirea cerului. De aceea preoțimea trebuie să desfășoare o activitate excepțională, să fie mereu în mijlocul poporului, să sfătuiască, să ajute, să alineze, să mângâie, să se roage. Ca nu cumva setea după ocrotirea cerului, din pricina preotului, să fie nesatisfăcută și să se transforme în revoltă. Vremurile grele cer prezența necontenită, efectivă a preotului pe teren. Și anume : în duh de lepădare de sine, purtând împreună cu poporul toate poverile, dar și toate luminile pe care Dumnezeu le revarsă peste cei credincioși. Greutatea vremurilor să fie un prilej de convertire la credință, de adâncire a vieții spirituale, de intensificare a rugăciunii...

...Un neam în rugăciune este un neam care își făurește adevăratul drum al istoriei sale : drumul pe care îl vrea Dumnezeu. Și drumul acela e biruință...

Nicolae Gorun

Purtați sarcinile unii altora, ca să vă dovediți frați buni și înaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor. Ascultați de legiuitii voștri înainte-stătători, păstrați buna rânduială în toate împrejurările și feriți-vă de oamenii de gâlceavă neînțeleaptă, cari caută să tulbure apele frățeștii noastre vieți naționale.

Făcând unele ca acestea, Dumnezeul păcii și al milostivirii nu vă va părăsi nici odată.

† NICOLAE COLAN
Eptscopul Clujului

Consilii și hotăriri ministeriale

București 16 — Ieri după amiazi, un consiliu de miniștri restrâns s'a întrunit sub președinția dlui prim-ministru General de Corp de Armată Adjutant Sănătescu C.

Consiliul a examinat Legea de organizare a Comisiunii pentru aplicarea Armistițiului și probleme de epurație a aparatului de stat.

— Tot ieri, delegația economică a Guvernului s'a întrunit sub președinția dlui Aurel Leucuția, ministrul economiei naționale.

— *Ministerul muncii a stabilit și publicat noul orar de muncă valabil pentru toate intreprinderile și serviciile publice.*

Tito erou național

Belgrad 16 — Adunarea națională, în prima ședință pe care a ținut-o după eliberarea Belgradului, a proclamat „erou național" pe Mareșalul Iosip Broz Tito, comandantul suprem al trupelor de patrioți drept recunoștință pentru îndelungata și eroica luptă de desrobire a Jugoslaviei pe care a inițiat-o și condus-o el.

Evenimente grave în Germania

Presa și posturile de radio din lumea întreagă se ocupă din ce în ce mai insistent de situația internă din Germania.

Ce-i cu Hitler ?... Iată întrebarea care preocupă poporul german și pe adversarii lui. Căci A. Hitler n'a mai vorbit dela 20 Iulie a. c. încoace. Atunci, la o oră după atentatul săvârșit împotriva lui, a vorbit la microfon timp de șase minute, cu voce stinsă de om suferind.

In public și în fața reporterilor cinematografici ar fi apărut de-atunci încoace — așa se bănuiește — „dubluri" de-ale sale, iar înainte cu câteva zile, Himmler a fost acela care a citit mesajul său, adresat vechilor luptători naziști, din prilejul comemorării anuale a „putch"-ului dela München, din 11 Noemvrie 1923.

Hitler ar fi fost grav rănit la 20 Iulie a. c., sau într'un atentat care s'ar fi produs ulterior.

Circulă svonul că ar fi paralizat, bolnav de nervi, extenuat la limită — și chiar că ar fi murit.

Ziarul elvețian „La Suisse" află că Heinrich Himmler ar fi fost numit comandant suprem al tuturor forțelor germane, pe tot timpul cât va dura boala lui Hitler.

In orice caz, situația internă din Germania ascunde multe necunoscute.

Dnii Maniu și Groza în Ardeal

București 16 — Ziarele din Capitală anunță, că dnii Iuliu Maniu, președintele partidului național țărănesc, și dl Petru Groza, președintele frontului plugarilor și șeful adjunct al Guvernului, vor călători în zilele acestea prin Ardeal

Prizonierii luați în Ungaria

Londra 16 — Din New-York se anunță că trupele sovietice au capturat până acum în luptele date pe teritoriul Ungariei trianonice peste 66.000 prizonieri, ofițeri și soldați germani și unguri.

Numărul morților avuți de inamic, este un multiplu al celui de mai sus.

Dezarmarea forțelor de patrioți greci

Atena 19 — Misiunea forțelor de eliberare națională cari au acționat în interiorul Greciei fiind încheiată, guvernul Papandreu a dat dispoziții ca până la 10 Decemvrie a. c., cel mai târziu, toate formațiile paramilitare să fie lichidate și dezarmate.

Generalul De Gaulle merge la Moscova

Paris 16 — Mareșalul Stalin a invitat pe Generalul De Gaulle să facă o vizită oficială la Moscova.

Data vizitei urmează să fie stabilită în curând.

Scoplje cucerit

Belgrad 16 — Dela cartierul general al Mareșalului Tito se face cunoscut, că importantul oraș Scoplje a fost cucerit. O nouă redută a fost smulsă astfel din mânile nemților.

Invățătura zilei

Pui de năpârci, cum puteți grăi cele bune, răi fiind? Că din prisosința inimii grăiește gura.

Matei 12, 34

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Vineri 17 Nov. — P. Grigorie
Sâmbătă 18 Nov. — M. Platon
Duminecă 19 Nov. — Pr. Avdie

Serviciu religios

In Catedrala mitropolitană din Sibiu

In fiecare zi dimineața la ora 6½, Utrenie și în continuare *Sfânta Liturghie*. In fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie *„Acatistul Maicii Domnului"*.

In Dumineci și Sărbători dimineața la ora 8½ Utrenia, în continuare la ora 9½ Sfânta Liturghie. La liturghie cântă „Corul catedralei", sub conducerea profesorului Gheorghe Șoima.

FARMACIILE DE SERVICIU

16 Nov. Pop Victor, Str. Regina Maria 36.

Nr. 908/1944 67 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa I-a Feldioara, protopopiatul Brașovului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat;

2. Casă parohială cu toate dependințele;

3, Sesiune parohială 32 jug. arător și fânat.

4. Stola obișnuită în protopopiat.

Cererile de concurs, însoțite de toate actele legale și de lucuviințarea de candidare primită dela I. P. Sfințitul, se vor înainta în termen oficiului protopopesc ort. rom. Brașov.

Concurenții se vor prezenta în parohie cu prealabila învoire a oficiului protopopesc într'o Duminecă sau sărbătoare, spre a sluji, a predica și a face cunoștință cu credincioșii.

Brașov, la 30 Octomvrie 1944.

Of. protopopesc ort. rom. al Brașovului

Dr. N. Stinghe
adm. prot.

Atenție! Atenție!

Neobosita tiparniță șaguniană ne-a scos și în acest an, de sub teascurile sale, folositoarele Calendare de masă:

„Bunului Creștin"

și

„Oastea Domnului"

pe anul 1945

Sunt cele dintâi calendare cari au apărut în vitrină, de aceea comandați din vreme exemplarele ce Vă sunt necesare, pe adresa de mai jos:

LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ
SIBIU Strada Mitropoliei 45 SIBIU

La comenzi de peste 10 ex. se dă rabat

Exemplarul Lei 150.- + Lei 70.- porto postal

Tot sporirea salariilor

București 16. — Oficial se anunță că în cursul săptămânii viitoare se va stabili și comunica sporul afectat actualelor salarii ale funcționarilor publici.

Sporirea se va face după aceleași norme ca și la funcționarii particulari, ținându-se însă seamă de disponibilitățile financiare ale Statului.

Ce este arma „V 2"?

Prim-ministrul britanic, Churchill, a declarat în Camera comunelor, că noua armă germană „V 2" nu este altceva, decât un mijloc pentru a ridica moralul foarte scăzut al poporului german, în urma multelor și puternicelor bombardări aliate deslănțuite asupra orașelor din Germania.

Pentru ucenici

In sufrageria mare a palatului regal din strada Victoriei, București, s'a deschis la dorința Suveranului și-a mamei Sale Regina Elena, o cantină pe seama ucenicilor. Se servește masa la un număr de 150 de ucenici din capitală. Acțiunea de ajutorare a celor nevoiași se va continua prin înființarea de cantine în toate cartierele.

Cauciuc din... nisip?

Londra 16 — Ziarul „Times" află din New-York că a fost realizat un nou soiu de cauciuc sintetic, acesta din... nisip.

Cauciucul din nisip e de culoare albă, manifestă aceleași calități de rezistență la răceală și căldură ca și cauciucul natural, fiind în general mai rezistent decât acesta.

Alegeri comunale

Ministrul de interne, dl Nicolae Penescu, a anunțat reprezentanților presei, că în scurtă vreme se vor face alegeri comunale în toată țara noastră. Prin decret-lege se va autoriza convocarea corpului electoral comunal.

Uzinele „Renault" confiscate

Paris 16 — Marile uzine „Renault", cari construesc automobile, tancuri și avioane, au fost confiscate și puse la dispoziția Statului francez, în vederea sporirii efortului de răsboi.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat despre operațiunile desfășurate în ziua de 15 Noemvrie:

In Ungaria de Nord-Est, cu toată dârza rezistență a inamicului, trupele noastre luptând în legătură cu trupele sovietice și-au desvoltat capetele de pod de pe Tisa.

La Est de Budapesta, inamicul a continuat să se replieze sub presiunea trupelor noastre.

Frontul ungar

Londra 16 — Comunicatul sovietic de azinoapte anunță că forțele ruseți au cucerit ieri importantul centru feroviar dela Jászberény, situat la 60 km. Est de Budapesta. Aripa dreaptă a forțelor Mareșalului Malinovski se îndreaptă spre Vest. Germanii au aruncat în luptă trupe noui.

Frontul jugoslav

Londra 16 — In cursul zilei de ieri au fost transportate pe calea aerului în Jugoslavia mari cantități de alimente.

Forțele Mareșalului Tito au dat două mari atacuri la Sarajevo, important centru feroviar care servește germanilor pentru retragere. In Albania, Elbasano a fost eliberat. In Adriatică au fost scufundate 5 vase germane și 4 avariate.

Frontul apusean

Londra 16 — In Sud-Estul Olandei, forțele britanice care atacă spre Meusa au înaintat ieri 8 km.

In Răsăritul Franței se dau lupte violente. Au fost cucerite alte forturi. La Nord de Metz, americanii au deflancat linia Maginot.

Avioane de tip „Mosquito" au atacat ieri Berlinul, aruncând și bombe de 2000 kg. Alte bombardiere, pornind de pe baze din Italia, au atacat orașele Linz și Insbruck.

In Italia, forțele aliate se află la 12 km. de Faienzza, venind din spre Sud.

Extremul orient

Londra 16 — Submarinele britanice au scufundat alte 24 vase japoneze, pe lângă cele 54 scufundate acum câteva zile.

Turnul Eiffel închiriat

Paris 16 — In cadrul Legii pentru împrumut și închiriere, faimosul turn Eiffel a fost concesionat Statelor Unite ale Americei.

Americanii vor instala într'ânsul o stațiune de emisiune radiofonică.

Grăsimi pentru populația franceză

Paris 16 — Guvernul francez a luat măsuri în vederea dublării rațiilor de grăsimi pentru populația civilă de pe teritoriul metropolitan.

Cantitățile trebuincioase în acest scop vor fi aduse din colonii. Aliații au fost solicitați să pună la dispoziție tonajul necesar în vederea transportării lor.

Ultima Oră

București 16 — Vizita generalului De Gaulle la Moscova, în urma invitației Mareșalului Stalin, este o compiectare a vizitei dlui Churchill la Paris și consecința reintrării Franței în rândul Marilor Puteri.

București 16 — Examenele de admitere în Facultățile teoretice s'a desființat. Numai la Facultățile de Medicină și Politehnică se vor mai face.

București 16 — Azi dimineață batalioanele ruseți se revărsau năvalnic spre cartierele periferice ale Budapestei, după o nouă și puternică străpungere efectuată în dispozitivul forțelor de luptă germano-maghiare.

— Comentatorul militar german a declarat că este iminentă o ofensivă sovietică pe întreg frontul.

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Sâmbătă 18 Noemvrie 1944 — Exemplarul Lei 10.— — Nr. 96

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIU

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Întemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespondențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Creștinism social românesc

S'a accentuat în câteva rânduri în „Telegraful Român" orientarea eminamente transcendentă a creștinismului, dar totdeauna s'a arătat că această orientare spre cele veșnice n'a ținut totuși creștinismul departe de viața trăită, ci dimpotrivă toate marile reforme sociale, de aproape două mii de ani încoace, s'au inspirat, direct sau indirect, din principiile umanitariste ale Evangheliei.

Afirmația aceasta, care poate fi oricând ilustrată cu numeroase exemple din istoria reformelor sociale, își are însemnătatea sa mai ales acum, când țara noastră a pornit pe calea revizuirii tuturor legiuirilor cu caracter social și când Biserica este chemată să-și dea din plin contribuția sa la rezolvarea problemelor sociale.

Nu discutăm acum legitimitatea amestecului Bisericii în problemele sociale — legitimitate negată de cei care văd misiunea Bisericii numai în moralizarea sufletească, în pregătirea sufletelor pentru viața veșnică. Nu facem decât să constatăm că învățătura Bisericii creștine a fecundat reformele sociale în decursul istoriei și că nu numai în Occident, unde împrejurările istorice au fost mai favorabile pentru desfășurarea activității sociale a Bisericii, dar chiar și la noi, cu toată vitregia vremurilor, se poate vorbi despre un creștinism social românesc.

Ar fi poate suficient să amintim covârșitoarea înrâurire pe care a avut-o credința creștină în închegarea și consolidarea poporului român. S'a vorbit desigur adesea, mai ales în Ardeal, despre rolul Bisericii în menținerea conștiinței naționale, în formarea limbii românești și în răspândirea culturii. Dar oricât s'ar fi vorbit de mult, încă trebuesc întreprinse studii temeinice pentru ca să se vadă, cu documentări istorice precise, ce datorează statul român modern Bisericii sale strămoșești. Și trebue explicată de asemenea carența în care s'a aflat Biserica din Muntenia și Moldova începând dela 1859.

Căci, până la 1859, orânduirile politice, juridice și sociale ale Țărilor Românești erau impregnate de duh creștin, Bisericii revenindu-i grija a numeroase instituții cu caracter social și având și posibilitățile materiale pentru a exercita funcțiile sale sociale. Dela 1859 înainte însă lucrurile s'au schimbat mult. Intemeietorii statului modern român, cu toată buna lor intenție, au dat reformelor lor o turnură străină de Biserică. Ba chiar, proaspăt ieșiți din școlile pariziene și pătrunși de duh voltairian, au luat din mâna Bisericii mijloacele materiale cu care aceasta putea să răspundă nevoilor sociale, au desființat fabricile mânăstirești, au trecut pe seama statului tipografia dela mânăstirea Neamțu, au desființat sau transformat școli bisericești și au făcut tot ce le sta în putință pentru a micșora înrâurirea socială a Bisericii.

Lipsa aceasta de înțelegere a reformatorilor dela 1859 pentru tradiționala împletire a marilor interese ale țării cu acțiunea socială, culturală și națională a Bisericii, a avut ca urmare în Muntenia și Moldova un fel de înstrăinare a Bisericii de nevoile morale și materiale ale poporului, clerul retrânsându-se în împlinirea exactă a cultului.

Incetul cu încetul însă legătura Bisericii cu poporul s'a restabilit și, fără să atingă gradul de apropiere care a existat totdeauna între Biserică și popor în Ardeal, se poate vorbi totuși de unele promițătoare începuturi de creștinism social și în vechiul regat.

Aceste începuturi au luat mai întâi forma unor conferințe și cercuri culturale, la care cel mai adesea se discutau probleme de ordin social, clericii sfătuindu-se cu privire la cele mai bune mijloace pentru a face ca învățătura Evangheliei să rodească în popor.

Apoi, un puternic imbold pentru activitatea socială a clerului român a fost dat de marele ministru Spiru Haret, care a îndrumat pe preoți și învățători spre cooperatism, prin băncile populare. De asemenea, ierarhi ca mitropolitul Pimen al Moldovei, patriharul Miron, episcopul Vartolomeu Stănescu al Olteniei — acesta din urmă având chiar studii superioare de sociologie la Sorbona — au dat și ei imbold mișcării sociale prin Biserică.

Spațiul limitat al unui articol de ziar nu îngăduе de sigur o etalare mai amănunțită a activității sociale întreprinsă de Biserica românească în ultimele câteva zeci de ani. Amintim totuși inițiativa luată de Biserică după războiul balcanic de a da călugărilor și călugărițelor o pregătire sanitară și de a-i pune la dispoziția societății „Crucea Roșie". Inițiativa aceasta a dat roade în cele două războaie mondiale care au urmat. Amintim de asemenea serviciile pe care le-au adus țării preoții militari, care îngrijesc de educația religioasă, morală și patriotică a ostașilor. [Inițiativa înființării clerului militar se datorește mitropolitului Pimen al Moldovei, care a propus, în ședința Sfântului Sinod din 16 Mai 1915, înființarea clerului militar]. Tot ca o activitate socială a Bisericii poate fi privită reînființarea atelierelor de industrie națională în mânăstiri. Și trebue să amintim de asemenea înființarea posturilor de confesori în marile industrii, cu misiune religioasă, morală și culturală, înființarea posturilor de preoți pe lângă penitenciare, cu misiune asemănătoare, înființarea a numeroase asociații preoțești sau laice, cu scopuri de binefacere sau pentru educarea creștină a tineretului, înființarea de orfelinate în mânăstiri, etc.

S'ar putea spune chiar că, de câteva zeci de ani încoace, totdeauna când e vorba de ridicarea morală și materială a poporului, se face apel la zelul și spiritul de sacrificiu al preoților și învățătorilor.

De aceea, socotim că în împrejurările actuale, când întreaga operă de guvernare a țării se îndreaptă spre nevoile poporului, Biserica trebue să fie mai activă ca oricând, cercetând cu atenție problemele sociale și căutând, împreună cu guvernul țării și cu ajutorul armatei celor aproape zece mii de clerici, să dea problemelor sociale soluționarea cea mai fericită.

Altfel, s'ar putea ca viața socială să-și urmeze cursul alături de Biserică. Și n'ar fi bine așa.

Emilian Vasilescu

Dela Palatul Regal

București 17 — Comunicatul nr. 28, dat de Mareșalul Palatului, anunță că *Majestatea Sa Regele* a avut invitați la dejun, ieri 16 l. c., pe membrii misiunilor Statelor Unite ale Americei în România.

Spre o nouă reorganizare

Dnii Ștefan Voitec, ministru, Victor Papacostea și D. Căpățineanu, subsecretari de Stat, s'au întrunit de curând într'o conferință interministerială, și au purces la discuții privitoare la reorganizarea Ministerului Culturii Naționale.

Nemții cer pace?

Londra 17 — Nemții pregătesc, de Crăciun, o amplă ofensivă pentru pace. Emisari germani ar fi încercat să intre în legătură cu Londra și Washington.

Comunicat

Oficiile protopopești și parohiale cari și-au propus să asigure, prin participarea lor generoasă la suportarea cheltuielilor de tipar, apariția zilnică a „Telegrafului Român", sunt rugate să-și trimită în toată graba obolul lor.

Până acum, am primit danii frumoase. Parohiile din protopopiatul Bran (Zărnești) și parohia Avrig, — de unde am primit, pe lângă altele, o danie personală, de 12.000 Lei, făcută de administratorul protopopesc Păr. Aurel Radu, — sunt în fruntea listei susținătorilor ziarului.

Celor ce au jertfit până acum le mulțumim cordial, iar ofrandele celorlalți le așteptăm cu încredere.

Pe temeiul lor, vom putea să calculăm cât timp avem acoperire pentru costisitoarea apariție zilnică.

Administrația „TELEGRAFUL ROMÂN"

Invăţătura zilei

Celui ce are, i se va da şi ii va prisosi; iar dela cel ce n'are, şi ceea ce are se va lua.

Mateiu 13, 12

CALENDAR CREŞTIN

Biserica ortodoxă prăznueşte:
Sâmbătă 18 Nov. — M. Platon
Duminecă 19 Nov. — Pr. Avdie
Luni 20 Nov. — C. Grig. P. Pr.

Eroii dela Radna

Bucureşti 17 — Dl General de Corp de Armată Adjutant Const. Sănătescu, preşedintele Consiliului de Miniştri şi ministru ad-interim la departamentul răsboiului, a citat prin Ordin de zi pe Armată pe elevii Şcoalei de subofiţeri de Infanterie din Radna, cari s'au acoperit de glorie în luptele duse în luna Septemvrie a. c., în sectorul Păuliş-Ghioroc-Cuvin, împotriva blindatelor germane, stăvilindu-le înaintarea spre centrul Transilvaniei.

La luptă...

Postul de radio Paris a anunţat că în cursul conferinţei ţinute la cabinetul generalului De Gaulle au fost rezolvate toate chestiunile privitoare la echiparea modernă a armatei franceze şi la participarea sa în toate operaţiile militare din Germania.

Orori naziste în Letonia

Moscova 17 — Adaosul la comunicatul militar sovietic, asupra operaţiunilor desfăşurate alaltăieri, se încheie cu înfiorătoarele constatări făcute într'un sat din Letonia, situat la 7 km. de Riga.

Hitleriştii au constituit acolo un „lagăr al groazei". Mii de oameni nevinovaţi — civili, prizonieri sovietici şi evrei — au fost concentraţi acolo de Gestapo şi gărzile SS, şi suprimaţi după metodele experimentate la Maidanek [Lublin, în Polonia].

O arestare senzaţională

Zilele trecute ziarul parisian „Liberation-Soir" a anunţat că pretendentul la Tronul Franţei, Contele de Paris, a fost arestat. El a fost rănit la umăr, în vreme ce se proceda la arestarea sa.

Se ştie că, după legile în vigoare, este interzisă intrarea pe pământul Franţei a oricărui membru al fostelor familii regale; în deosebi Contele de Paris e considerat ca unul care caută contactul cât mai prietenos cu anumite cercuri duşmane patriei.

Şi alte măsuri...

In numărul nostru de ieri am anunţat sporirea salariilor. Să ne fie îngăduit a spune că sporirea aceasta numai atunci va da rezultatul dorit, dacă va fi urmată şi de alte măsuri, între care putem aminti şi următoarele: stabilizarea preţurilor, intensificarea producţiei, înlesnirea circulaţiei, mai scăzute taxe de tot felul, pedepsirea negoţului clandestin, şi, în deosebi răspândirea economatelor, în felul cum s'au înfiinţat în unele oraşe din ţară.

Aşa, sperăm că sporirea salariilor îşi atinge scopul urmărit.

Forţe masive în Prusia Orientală

Corespondentul agenţiei sovietice de ştiri Tass anunţă că, după ultimele informaţii de pe front, din Prusia Orientală, Comandamentul german a înzestrat trupele sale cu nouile arme, aşa zise secrete, şi a concentrat forţe masive de artilerie, care depăşesc efectivele artileriei întrebuinţate de ei în toate luptele mari în Rusia Sovietică. Fiecare regiment german este completat de o unitate de artilerie.

Pierderile japoneze în Birmania

Londra 17 — Dl Amery, ministrul Indiei, a declarat că trupele japoneze au pierdut peste 54 mii de morţi în operaţiunile de pe frontul din Birmania.

Atenţiune! **Atenţiune!**

Neobosita tiparniţă şaguniană ne-a scos şi în acest an, de sub teascurile sale, folositoarele Calendare de masă:

„Bunului Creştin"

şi

„Oastea Domnului"

pe anul 1945

Sunt cele dintâi calendare cari au apărut în vitrină, de aceea comandaţi din vreme exemplarele ce Vă sunt necesare, pe adresa de mai jos:

LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ
SIBIU Strada Mitropoliei 45 SIBIU

La comenzi de peste 10 ex. se dă rabat
Exemplarul Lei 150.- + Lei 70.- porto postal

70.000 tancuri distruse

Moscova 17 — Oficiosul „Pravda" scrie că în cursul campaniei de pe frontul de răsărit, numai tunurile anticar sovietice au distrus peste 70 mii blindate germane.

Dela Berlin...

Citindu-se la radio Berlin proclamaţia lui Hitler, lectura a fost deodată întreruptă de o voce care a strigat:

„Jos cu Hitler! jos cu războiul! Să se sfârşească odată!"

Strigarea a fost auzită de postul de radio al agenţiei Reuter, pe lungimea de undă a postului de radio Frankfurt.

Criză de guvern în Belgia

Bruxelles 17 — Cei doi membri comunişti ai guvernului, şi reprezentantul mişcării naţionale de rezistenţă, au părăsit guvernul în semn de protest împotriva ordinului de depunere a armelor, dat forţelor de eliberare din interiorul ţării.

Aseară, primul-ministru dl Hubert Pierlot şi autorităţile aliate din Belgia au dat, prin radio, îndemnuri către populaţie să păstreze liniştea şi ordinea internă, văzându-şi de lucru.

Campania agricolă în Moldova

Bucureşti 17 — Ministerul Agriculturii şi Domeniilor a trimis echipe de ingineri agronomi în Moldova, dotate cu împuterniciri speciale, în scopul activării campaniei de însămânţări.

Pe de altă parte, au fost date dispoziţii severe în vederea însămânţării tuturor ogoarelor de pe cuprinsul ţării, chiar dacă planurile judeţene întocmite în acest sens ar fi fost depăşite.

Unde s'or întâlni?...

Londra 17 — In Camera comunelor, mai mulţi deputaţi au cerut ca viitoarea întâlnire Roosevelt—Churchill—Stalin să aibă loc în Anglia.

— Potrivit ultimelor ştiri din cercuri militare sovietice, este în perspectivă o mare debarcare de forţe sovietice între Danzig şi Königsberg, — operaţie asemănătoare cu debarcarea săvârşită de aliaţi în Normandia.

SITUAŢIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat despre operaţiunile desfăşurate în ziua de 16 Noemvrie:

In Ungaria de Nord-Est, după lupte înverşunate cari au durat mai multe zile, trupele noastre din diviziile armatei a patra au înaintat la Sud-Vest de Tokay sfărmând rezistenţele inamice şi cucerind mai multe localităţi.

La Est de Budapesta, trupele sovietice şi trupele române au continuat să înainteze prin lupte, cucerind mai multe localităţi.

Frontul ungar

Londra 17 — Armata germană a suferit în ultimele 24 ore încă două mari catastrofe în Ungaria, între care una este aceea că i s'a tăiat în spatele frontului linia de retragere Szolnok-Budapesta.

Tratând Urgaria ca o ţară ocupată şi inamică, nemţii încarcă şi trimit în Germania numeroase trenuri cu alimente şi lucruri jăfuite.

Frontul jugoslav

Londra 17 — Comunicatul Mareşalului Tito anunţă ocuparea unui punct strategic. Aviaţia britanică a bombardat Tristina şi Sarajevo în Jugoslavia şi Tirana, capitala Albaniei.

Frontul apusean

Londra 17 — 6 armate aliate înaintează dinspre Apus pe un front de 600 km. Această mare ofensivă a fost pregătită de un intens tir de artilerie, care a incendiat 12 oraşe germane. De asemenea şi-au dat concursul 3000 avioane, care au distrus căile de comunicaţii, fără să întâmpine rezistenţă din partea germanilor. Armata dela Aachen se află la 7 km. de Ruhr. La Nordul şi Sudul oraşului Aachen înaintează două armate aliate. Trupele britanice se apropie de Metz. Porţiunea de scăpare a germanilor din acest oraş s'a îngustat la 7 km. In regiunea Belfort au fost cucerite mai multe localităţi, forţele aliate aflându-se acum la 13 km. de Belfort,

In Italia, râul Montone a fost trecut. Calea ferată dintre Faenza şi Forli este în mâinile aliaţilor.

Răscoală la München

Londra 17 — Grupuri mari de sinistraţi de pe urma bombardamentelor, ajutaţi de lucrători străini, au organizat o revoltă la München.

Revolta, din ordinul lui Himmler, a fost înăbuşită. Peste 70 mii de oameni au fost arestaţi de gărzile SS şi internaţi în lagăr.

Fenomenul este acelaşi şi prin alte oraşe germane lovite de bombardamentele aliate. Număroşi şefi nazişti locali au fost ucişi.

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae.

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Duminecă 19 Noemvrie 1944 — Exemplarul Lei 10.— — Nr. 97

ASOCIAȚIUNEA SIBIIU

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8
Sibiu

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul A...

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Biserica în noul orizont social [1]

Prin actul dela 23 August în locul dictaturii s'a restaurat libertatea, în locul goanei după îmbogățire a unei minorități, grija de satisfacerea justelor trebuințe ale păturii muncitoare care își povestește nestingherit doleanțele ei. Prin aceasta Țara noastră s'a încadrat în duhul vremii.

Libertate, dreptate, frățietate, acestea sunt coloanele de foc cari călăuzesc umanitatea modernă. Omul trezit la demnitatea proprie de răspândirea culturii, cere să fie lăsat a-și spune cuvântul în problemele cari privesc conducerea colectivității de care e legat destinul său personal. Acest om, căruia creștinismul și spiritualitatea mai nouă, desvoltată din el, i-a descoperit valoarea lui unică între celelalte făpturi, cere să i se lase exercițiul libertății dăruită de Dumnezeu, ca un instrument absolut necesar pentru desvoltarea personalității lui. Fără dreptul de-a asculta orice idee, fără dreptul de a-și mărturisi judecățile și gândurile, spiritul omului se atrofiază, sau cade sub vraja rea a unei unilateralități înguste și pătimașe.

Dar în omul timpurilor noastre a ajuns să se pârguiască și marea idee a egalității de origine și de esență și deci a frățietății tuturor oamenilor, sămănate în pământul istoriei tot de creștinism. Creștinismul a descoperit conștiinței umane că muncitorul manual nu e de o esență inferioară aristocratului sau intelectualului, cum socotea lăudata filosofie antică, ci toți sunt fiii aceluiaș Părinte ceresc, chemați la frăție desăvârșită.

Această idee, crescută treptat în conștiința omenească, a devenit azi o forță care postulează ca derivat al ei o cât mai deplină dreptate și frățietate. Omul de azi nu mai poate suporta prăpastiile de ordin social și material, cari alcătuesc mari distanțe între suflete.

Trebue să se micșoreze la maximum ingalitățile materiale, prea marile deosebiri de viețuire, de cinstire, ca să nu mai fie atâtea stavile în calea apropierei sufletești. Idolii materiei și ai neesențialelor categorisiri sociale nu trebue să sfâșie marea unitate și frățietate a spiritelor. Dumnezeu ne-a pus ca ideal înfăptuirea împărăției lui Dumnezeu, care constă tocmai din această frățietate a spiritelor. Impărăția lui Dumnezeu însă nu se poate înfăptui, precum se vede, decât în luptă cu idolii materiei și ai slavei deșarte cari desunesc și distanțează pe oameni.

Aceste succinte reliefări sunt suficiente ca să arate cât de adâncă și de autentică este legătura între aceste aspirațiuni ale omenirii contemporane și idealurile Bisericii.

Trebue să accentuăm că creștinismul a biruit lumea într'o luptă a libertății împotriva teroarei. Nu a fost pe lume concepție care să fi adus mai multe jertfe, care să fi afirmat mai neînduplecat și mai statornic dreptul sufletului de a se decide liber, împotriva forței constrângătoare. Convertirea fiecărui suflet s'a făcut prin trezirea lui la libertate, prin puterea ce i s'a dat de-a lupta împotriva oricărei constrângeri ulterioare, pentru a-și afirma credința sa. Și astăzi lucrurile stau la fel. Nu poate fi mântuit nici un suflet fără actualizarea la maximum a libertății sale. Nu e vorba de creștinismul călduț, inert, moștenit, al mulțimii. Ci de creștinismul hotărît, consecvent, iradiator, al eroilor credinții. Creștinul deplin trebue să lupte împotriva mediului ca să-și afirme și salveze credința.

Nu s'a văzut încă pe lume om mântuit, fără să fi fost eliberat în interiorul lui de orice constrângere. Creștinismul mântuește pe om eliberându-l, sau îl eliberează mântuindu-l. El nu primește și nu poate primi oameni sclavi. Sau oamenii sclavi nu-l pot primi pe el. Creștinismul nu are nici un interes ca o forță seculară să-i robească întâi pe oameni și apoi să-i predea lui. Deaceea e o aberație pentru un preot să creadă că creștinismul are lipsă să se razime pe regimuri dictatoriale pentru a se menține. Preoții cari cugetă astfel au căzut dela înțelegerea și dela ardoarea înaltă și pură a misiunii spirituale, răzimându-se slăbănog pe forța seculară ilustrată prin ideea „Marelui Inchizitor".

Desigur creștinismul nu aprobă anarhia socială, când susține atât de fervent libertatea omului. Pune prin aceasta margini libertății? Nu, ci fixează criteriul de care trebue să țină seamă libertatea, dacă nu vrea să se primejduiască pe ea însași. In direcție spirituală, libertatea poate să se manifeste fără margini, omul poate crește până la Dumnezeu. Nici o piedecă nu-l oprește. Pe plan social însă, creștinismul fixează drept normă că libertatea trebue să se autolimiteze în manifestările ei, sau să fie limitată de principiul de-a nu face cineva nimic din ceea ce poate aduce suprimarea libertății altora, sau a colectivității sociale.

Voința mea de libertate trebue să fie în acelaș timp voință de-a menține libertatea tuturor. Manifestările libertății mele să nu ducă la anarhie sau la dictatură, adică la anularea libertății semenilor mei. Cu alte cuvinte, fiecare trebue să vrea nu numai o libertate a persoanei proprii, ci-a întregii societăți.

Preotul deci ca învățător al poporului, ca apărător al fiilor lui Dumnezeu în silințele de-a se elibera de stihiile răului, trebue să susțină libertatea, dar o libertate care nu stingherește pe a altora, ci promovează pe a tuturor.

Dar ce îndatoriri impune preotului isbucnirea contimporană a dorului comun după dreptate și frățietate socială? El trebue să ajute în general la împlinirea acestui dor, care e unul din cele mai adânci, mai mari și mai frumoase doruri ale umanității. Iar în ce privește purtarea lui, să se conformeze cât mai desăvârșit cu această aspirație omenească. Azi preotul trebue să învioreze la maximum înțelesul de Părinte al misiunii sale. Părinte nu e mai puțin decât frate, ci mai mult. Deci să actualizeze în raporturile sale cu credincioșii tot ce cuprinde ideea de frate, trecând chiar dincolo de ea. Frate la muncă, frate la durere, frate la povară, frate la suflet. Dar frate care găsește în sine puterea de a-l ridica pe credincios din durere, din năcaz, din greutate, adică Părinte. Fratele împarte egal, frățește, cu altul bunurile. Părintele se sacrifică pentru copil. Am intrat într'o epocă ce va impune preoților să devină mai evanghelici ca oricând.

D. Stăniloae

[1] Dintr'un cuvânt către studenții teologi.

Comunicat

Oficiile protopopești și parohiale cari și-au propus să asigure, prin participarea lor generoasă la suportarea cheltuielilor de tipar, apariția zilnică a „Telegrafului Român", sunt rugate să-și trimită în toată graba obolul lor.

Până acum, am primit danii frumoase. Parohiile din protopopiatul Bran (Zărnești) și parohia Avrig, — de unde am primit, pe lângă altele, o danie personală, de 12.000 Lei, făcută de administratorul protopopesc Păr. Aurel Radu, — sunt în fruntea listei susținătorilor ziarului.

Celor ce au jertfit până acum le mulțumim cordial, iar ofrandele celorlalți le așteptăm cu încredere.

Pe temeiul lor, vom putea să calculăm cât timp avem acoperire pentru costisitoarea apariție zilnică.

Administrația „TELEGRAFUL ROMÂN"

CINE-I HIMMLER ?

Citește în corpul ziarului.

Distincție

M. Sa Regele a decorat pe dl general de Corp de Armată C. Sănătescu cu ordinul „Mihai Viteazul" cu spade clasa III.

O descoperire senzațională

Moscova 18 — Fizicienii sovietici, după cercetări laborioase care durează din anul 1942, au descoperit al treilea element component al razelor cosmice. Până acum erau cunoscute numai două: electronul și megatonul.

Spre luare aminte

In legătură cu retragerea autorităților administrative române din Transilvania de Nord, trimise fără înștiințarea prealabilă a Comandamentului sovietic, guvernul român atrage atențiunea locuitorilor din această parte a țării *să rămână pe loc*, continuându-și munca în liniște deplină, — dispoziția de retragere neprivind decât organele mai sus arătate.

„Ce face preoţimea?“

Ni se întâmplă acum, în vâltoarea vremurilor ce le trăim, să fim întrebaţi, de multe ori, slujitorii altarelor, de oameni credincioşi sau mai puţini credincioşi, ce facem? Care e cuvântul nostru, ce atitudine înţelege să ia preoţimea în mijlocul frământărilor prin care trece neamul?

Pentrucă în această întrebare simţim şi creditul pe care îl acordă poporul faţă de cuvântul şi atitudinea „părintelui“, care a rămas acelaş sfetnic al conştiinţei lui, precum şi pentru faptul că în asemenea întrebări se trădează şi glasul unei ispite, înţelegem să răspundem pentru mulţumirea şi domolirea tuturor.

„Ce face preoţimea?“ se întreabă unii! Intrebarea e similară cu aceea: „Ce face armata?“ Şi deaceea răspunsul nu poate fi decât similar:

Preoţimea îşi face datoria, precum şi-o face şi armata. Preoţimea, ca şi armata, nu cunoaşte drumul în zigzag, ea ştie că are o mare datorie, pe care se sileşte să o împlinească din toată inima. Armata apără graniţele fizice ale patriei, preoţimea stă la hotarele nevăzute ale spiritului, şi le păzeşte, îndreptându-le spre căile luminoase ale veşniciei.

Preoţimea rămâne în slujba sfântă a altarelor străbune, alături de sufletul şi durerea poporului. Ea n'a încetat nici când — nici chiar în vremea asprelor dictaturi cari secularizaseră în mâna câtorva societăţi toate mijloacele de asistenţă socială — să fie în ajutorul poporului mult încercat. Chiar dacă ea n'a putut desvolta — din pricini cunoscute — o operă de asistenţă de proporţii răsunătoare, — îndemnul şi fapta caritativă ce a pornit de la sfintele altare va rămânea, pentrucă s'a îndeplinit nu din poruncă constrângătoare, ci din iubirea care vindecă şi alină cele mai dureroase rane. Sunt atâţia preoţi în satele noastre care au fost vreme de patru ani, în acest cumplit războiu, adevăraţii părinţi ai zecilor şi sutelor de orfani, preoţi cari au plâns cu poporul de câte ori o telegramă anunţa moartea unui fecior al satului; preoţi cari au îmbărbătat şi ajutat în toate împrejurările pe fiii lor sufleteşti. Iar preoţii dela oraşe au fost necontentenit în mijlocul răniţilor. A fost vremea unei trainice şi indisolubile legături între preoţi şi popor, despre care avem prilejul să ne convingem tocmai în aceste zile.

„Este preoţimea domocratlcă, socialistă sau altcum?“ Mai e oare nevoe să se pună această întrebare? Mai e oare nevoe să se declare unul sau altul dintre preoţi democrat sau altfel? Nouă ni se pare acest fel de declaraţii de prisos.

Dacă nimeni mai mult ca preoţimea nu a stat alături de popor şi în slujba lui, atunci cui folosesc declaraţiile democratice din partea preoţimii? Mai e nevoe ca tatăl unei familii să facă declaraţii publice că e alături de copiii lui, că îi iubeşte şi că le vrea binele? Desigur că nu! O preoţime fără popor, o preoţime împotriva poporului, e ceva neînchipuit, e un non sens.

Când preoţimea a stat mai permanent şi mai adânc în serviciul asistenţei sociale, — vor spune-o aceasta scumpii noştri răniţi din spitale, care s'au întâlnit cu chipul părintelui sufletesc atât de des în mijlocul lor, — nu mai e niciun motiv să se teamă cineva că această preoţime este împotriva vrerilor de bine ale neamului.

Da, vom spune-o răspicat şi limpede: Preoţimea e democratică, e socială, e alături de toţi aceia care vreau binele neamului. Şi nu e un preot mai democrat decât altul, ori mai social decât altul! Misiunea îi cheamă pe toţi să fie pentru binele vremelnic şi veşnic al poporului.

Dar, democraţia sau socialismul preoţimii nu are caracter politic. Ideia democratică ori socialistă, aşa cum se practică în politică, nu fac parte din misiunea preoţimii. Preoţimea e legată de popor şi de durerile lui, dar autoritatea şi puterea ei nu vin de jos în sus, ci de sus în jos. Puterea preoţimii stă în harul dat de Dumnezeu, şi de-aceea orice preot care caută şi cerşeşte dela altcineva puterea, e departe de chemarea lui, e un transfug. Poporul confirmă puterea preoţimii şi se ataşează de acela, pe care îl vede că o reprezintă mai integral şi mai nepătat în viaţa lui.

Atitudinea şi rostul preoţimii în lume nu poate fi altul, decât acela dat de Mântuitorul, care a spus: „Mi-e milă de popor“.

Nimeni nu poate da preotului o misiune mai însemnată şi o putere mai mare decât cele ce s'au dat de Hristos. De-aceea preoţimea înţelege să ducă lumina lui Hristos în întunerecul veacurilor.

Pr. Vasile Coman

Ţelurile politicei externe a URSS

Washington 18 — Cercurile americane comentează cu satisfacţie o declaraţie oficială privitoare la principiile pacifice cari definesc politica externă a URSS. Aceste principii sunt:

1. Relaţii pacifice cu toate statele;
2. Colaborare economică largă;
3. Alianţe cu oricare dintre statele lumii;
4. Renunţarea la expansiuni imperialiste în dauna altor state;
5. Neamestecul în viaţa internă a altora; şi
6. Lupta până la capăt împotriva curentelor fasciste.

Dela Cernăuţi la Timişoara

Actualul ministru al Culturii Naţionale, dl Ştefan Voitec, a luat în studiu problema aşezării definitive a universităţii din Cernăuţi, cuprinzând câte o facultate de teologie, de medicină, litere şi filosofie, ştiinţe şi o politehnică.

Se pare că ministrul instrucţiunii — în urma examinării serioase a propunerilor — s'ar fi decis a stabili definitiv învăţământul superior dela Cernăuţi la Timişoara, astfel relatează ziarul „Curierul“ dela Bucureşti.

ADUNARE

Despărţământul judeţului Sibiu al „ASTREI“, convoacă adunarea generală anuală a Despărţământului, pe ziua de Duminecă 26 Nov. 1944 în comuna Turnişor, [sala culturală] la ora 14.

Nr. 9247/1944 Şcol. 3—3

Concurs

Pentru completarea postului de profesor de Religie şi de duhovnic dela Şcoala normală de băieţi „A. Şaguna“ din Sibiu, se publică concurs cu termin de 15 zile dela întâia apariţie în „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela Stat, cu eventualele gradaţii.

2. Locuinţă în natură, cu luminat şi încălzit.

Dela candidaţi se cere împlinirea următoarelor condiţii:

1. Să fie de confesiune ortodoxă.

2. Să facă parte din cler.

3. Să aibă capacitatea de profesor secundar, la Religie, ca obiect principal.

4. Certificat despre serviciile de până acum.

5. Eventual caete recomandatoare sau lucrări ştiinţifice ori literare.

Cel numit va avea şi obligaţia de a catehiza la Şcoala de Aplicaţie de pe lângă Şcoala normală de băieţi.

Cererile însoţite de toate actele prescrise pentru numiri, se vor înainta în termin legal Consiliului nostru Arhiepiscopesc din Sibiu.

Sibiu, şedinţa secţiei culturale din 23 X 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

FOIŞOARA

„Iată!“...

Studenţilor mei

De câte ori am trecut pe lângă el unul sau altul din noi — şi toţi laolaltă — cei ce căutăm cu setea sufletelor sătule de frământări istovitoare (vremea noastră e osebit de darnică la acest capitol) reconfortantele împăcări cu noi înşine şi cu lumea ce ne înconjoară, pe cari ni le hărăzesc însingurările cu cetanii din dumnezeeştile Scripturi. Poate că nici una din neglijenţele ce le comitem faţă de destule comori de preţ ale Cărţii cărţilor nu este atât de păgubitoare pentru ridicarea frunţii din pulberea descurajărilor paralizante în înnalturile nădăjduirilor cari n'au desamăgit pe nimeni, niciodată, ca nesocotirea acestor două silabe sonore prin însaşi compoziţia lor predominant vocalică.

Iată!... Cuvânt de răscruce. Şi la fiecare răscruce pândesc strigoii îndoielilor, răsună graiurile răguşite ale temerilor cari ne înmoaie paşii, clătinându-ne mersul. Numai asistenţa Cerului, care se îmbie generos tuturora, poate rupe indeciziunea noastră, împingându-ne cu puterea Duhului care „suflă unde vrea“ pe cărările cele drepte. Şi Cerul nostru, cerul creştin, e prezent la răscrucile vieţii cu aceste două silabe: *„Iată!“...*

La răspântiile *istoriei*, tot aşa.

Străbateţi cu privirea întâia pagină a Sfintei Scripturi: „Iată“ e acolo, ori de câte ori *noutatea* captivează atenţia cititorului cucernic, uimindu-l cu ineditul ei, ori de câte ori *minunea* plineşte cele slăbănogite ale firii omeneşti. „Iată“ îngerul Domnului, Gavriil, arhanghelul bunelor vestiri, încredinţându-l pe dreptul Iosif despre zămislirea mai presus de fire, adică din Duhul Sfânt, a sfintei poveri pe care o purta Fecioara Maria (comp. Matelu 1, 20 urm.). „Iată“ împlinindu-se acum taina anticipată de evanghelistul Legii Vechi, sf. prooroc Isaia (Mat. 1, 23). „Iată“ steaua Naşterii călăuzind pe purtătorii omagiilor semeţiilor pământului la căpătâiul Pruncului (Mat. 2, 1).

Dela un capăt la altul al Bibliei, „Iată“ colorează cu mister împlinit, cu taină necuprinsă de minte, trista poveste a unei omeniri vândută sub păcat, poftită la ospăţul mântuirii, mântuită realmente întru *nădejdea* vieţii de veci.

Hristos însuşi sălăşlueşte în miezul acestei interjecţii, alăturea de ea şi deasupra ei, umplând-o de sens şi de strălucire soteriologică. Nu ţiu câtuşi de puţin să fiu bătut cu pietre când afirm că „Iată“ include în înfăţişarea sa sumară alfa şi omega destinului omenirii. E strigătul de biruinţă al omului care a deslusit sensul istoriei şi esenţialul menirii sale pe pământ. Iată, Hristos a pătimit pentru răscumpărarea noastră. Iată, a înviat pentru preamărirea noastră. Iată, venind la noi Dreptul Judecător, ca să ne aşeze în cumpăna justiţiei divine. Iată, iată, iată... dela Geneză şi până la Apocalipsă, dela făurirea tăriei şi până la splendorile fără de moarte pe cari Dumnezeu le-a încuiat în expresiile evocatoare — şi, mai ales, restauratoare — ale unui paradis pierdut: *„cer nou“* şi *„pământ nou“*.

Astăzi, Apocalipsa e la modă. Ori cât ar părea de dură această formulare, ea nu e numai expresivă, ci cuprinde tot adevărul. Apocalipsa e cartea vremilor de răscruce. A noastră, ţine de specia lor tulbure.

Exibiţiile exegetice — practicate, vai, de atâţia cârpaci ai gândului înfierbântat — n'au ce căuta în interpretarea unei cărţi care se tâlcueşte fără greş abia atunci când (şi pe măsură ce) previziunile ei se împlinesc, îngroşând repertoriul faptelor istorice. Credem, însă, că negurile neştiinţei care învăluie încă atâtea din anticipările ei, pot fi risipite de sufletele profund credincioase cari îi acordă Apocalipsei respectul minimal de-a o considera — cum şi este — nu numai o carte descriptivă a înfricoşătoarelor măreţii ce va să fie, ci mai ales un cod, unicul cod, al nădejdilor actuale.

Nădejdea este guvernată de două idei: a *restaurării* unor măreţii pierdute şi a *depăşirii* progresive a unor situaţii (sau stări) câştigate. Nădejdea care nu include aceste două realităţi în devenire, care nu mână la câştigarea lor, nu mai e nădejde — *nădejde creştinească* şi mai puţin.

Restaurarea râvnită de toţi cei ce nădăjduesc creştineşte, este — spaţial — cuprinzătoare cât lumea. Depăşirea rămâne limitată la însul singuratic. Cerul cel nou

Cuvântarea

d-nei SOFIA METEŞ rostită cu ocazia înmormântării d-nei Alexandrina Gr. Cantacuzino

In amurg de toamnă, de pe cerul gloriilor noastre curate a căzut o mândră stea, lăsând un fulger de lumină în veşnicia românească, iar peste sufletele noastre, un greu zăbranic de durere.

Aripa morţii, la adăpostul implacabilelor legi ale destinului, a doborât în plin avânt, pe cea mai aleasă podoabă a femeilor române, pe principesa Alexandrina Gr. Cantacuzino.

Taina vieţii acestui mare talent de proporţii legendare, a acestei minunate femei luptătoare, de excepţională valoare morală şi spirituală, şi cu o mare misiune de îndeplinit în viaţa neamului românesc — se găseşte adânc înfiptă în sbuciumul şi în sfintele năzuinţi ale veacurilor trecute.

Şi, moştenind în sânge porunci de vifor voivodale, iubea pasionat furtuna cu tot misterul de primejdii şi cu tot vuetul ei clocotitor, ce-i punea în mişcare creatoare toate resorturile sufleteşti, fiindcă acolo în mijlocul furtunii, se plămădesc, se călesc şi se verifică marile virtuţi ale neamului, de unde ea îşi culegea toate puterile sale biruitoare.

La două altare s'a închinat sufletul dinamic, în veşnic neastâmpăr creator al acestui superb şi unic exemplar al femeilor române, două altare în care ea a crezut cu frenezie: al lui Dumnezeu şi al neamului, prin care a înţeles lozincile vremii şi prin care ea şi-a limpezit şi întărit toate idealurile şi toate virtuţile. Şi, tot ce a clădit trainic — şi mult a clădit — în frunte cu măreţul monument creştin ortodox şi naţional, numit Societatea Ortodoxă Naţională a Femeilor Române, au răsărit din vifor şi furtună, şi din triumful binelui în permanentă luptă cu răul.

Investită cu o armură sufletească de superioară esenţă, nici o nedreptate şi nici o răutate omenească, oricât de mare, cu care i-au fost răsplătite adeseori vrednicia şi jertfelnicile strădanii, nu i-au putut încovoia imperiala demnitate şi nu i-au putut micşora elanul şi nesguduita încredere în biruinţa finală a dreptăţii şi a adevărului.

Iubirea ei fanatică pentru Ardealul tuturor drepturilor noastre, pe care ea l-a ajutat în suferinţa şi sfintele lui năzuinţe, către libertate, iubirea pentru Ardealul care, cu moartea pe moarte călcând, după un scurt şi dramatic popas la crucea mântuirii de pe dealul Feleacului ridicată prin nobila ei strădanie, se găseşte astăzi în urcuş triumfal de lumină sfântă spre Taborul Invierii veşnice, i-a fost lăsată dar ca moştenire, de marele ei străbun, de Voevodul Mihai, a cărui coborâtoare directă şi demnă a fost.

Pentru aceasta numele ei rămâne lângă a Marelui Voevod, săpat cu slove de foc şi recunoştinţă în istoria Ardealului, ce-şi închină astăzi steagurile biruitoare în faţa proaspătului mormânt deschis.

Verbul ei aprins, răscolitor de conştiinţe, ce se ridica în torent vijelios de îndemnuri şi îndrumări, iar de atâtea ori, trecând peste frontiere, în congresele mondiale, transformat în uragan de protestare împotriva calomniatorilor ţării şi de dreaptă şi aprigă apărare a sacrelor drepturi româneşti, nu va răsuna mai mult, căci gura ei de vrajă sfântă, a încremenit pe veci.

In aceeaşi zi şi la aceeaşi oră, ca o supremă şi simbolică binecuvântare s'au întâlnit pe Dealul Feleacului, la treptele crucii mântuirii, pe linia eternităţii, oştile româneşti biruitoare în drumul lor de glorie către eliberarea pentru totdeauna a Clujului şi a întregului nostru pământ strămoşesc, cu sufletul ei care se înalţa în drumul către tărâmile de lumină ale cerului.

Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit al Ardealului, care a avut cea mai aleasă preţuire pentru grandioasa operă înfăptuită de marea româncă Alexandrina Cantacuzino în slujba Bisericii şi a Neamului, în care spiritul a dominat puternic materia, profund mâhnit că nu a putut lua parte personal la această tristă solemnitate, mi-a dat înalta încredinţare să prezint şi omagiul de durere şi recunoştinţă al Mitropoliei din Transilvania, în faţa sicriului marei dispărute.

Filialele Societăţii Ortodoxe şi toate femeile române din Ardeal, deplâng amarnic pierderea ireparabilă a marei lor îndrumătoare şi, păzindu-i poruncile, cutremurate, se pleacă cu smerenie în faţa sfintelor ei moaşte.

Să-i fie somnul lin, şi ţărâna uşoară.

Ofensivă
generală în Vest

Londra 18 — Astăzi este a treia zi a ofensivei generale din Vest. Şapte armate aliate, înarmate până în dinţi, pătrund încet — dar sigur — în interiorul Germaniei.

Grijă
pentru dăscălime

Dl subsecretar de Stat la departamentul Culturii Naţionale, D. Căpăţineanu, într'un interviu acordat ziarului „Curierul", referitor la problema salarizării învăţătorilor, a declarat:

„Prima mea grijă va fi de a asigura învăţătorilor condiţii de trai demne de locul pe care îl ocupă în Stat. Ca să ducă societatea pe linia ei adevărată, corpul învăţătorilor trebue plătit. Salariile lor de mizerie, derizorii, sunt o ruşine faţă de standardul de viaţă al zilei de azi"...

In sfârşit, durerea dăscălimii a fost înţeleasă, şi ea îşi încredinţează toată nădejdea actualilor ocârmuitori ai Culturii Naţionale.

Şi'n aceste vremuri de bejenie, dăscălimea, dela postul de răspundere de unde se află, va păşi mai departe spre greaua misiune istorică, dovedindu-se a fi adevăraţi îndrumători şi luminători ai celor ce trebuesc scoşi din întunecimea neştiinţei.

O dăscălime înţeleasă şi omeneşte retribuită, să fim siguri, va scoate lumina de sub obroc, spre binele şi propăşirea neamului.

Alte semne de pace

Londra 18 — Sir Archibald Sinclair, ministrul aerului, a declarat că tabăra de pregătire de ofiţeri aviatori pe care Marea Britanie o are în Canada, va fi desfiinţată, iar activitatea celor din Africa de Sud şi Rhodesia va fi mult restrânsă.

Alte lagăre

Pentru internarea persoanelor, vizate de convenţia armistiţiului, s'au transformat în lagăre penitenciarele din oraşele Lugoj, Gherla şi Zălau.

Invăţătura zilei

Nu ceea ce intră în gură, spurcă pe om, ci ceea ce iese din gură, aceea spurcă pe om.

Mateiu 15, 11

CALENDAR CREŞTIN

Biserica ortodoxă prăznuieşte:
Duminecă 19 Nov. — Pr. Avdie
Luni 20 Nov. — C. Grig. P. Pr.

Preoţi cu crucea'n frunte

Octavian Bârsan

încă nu era preot hirotonit ci teolog absolvent a Academiei dela Sibiu, plin de credinţă şi cu râvnă mare pentru lucrarea sfântă de misionar a lui Hristos.

O cruce sfinţită în cimitirul din Corbi ne arată următoarele: „Asasinat de duşmanii ţării ţării noastre în noaptea de 7—8 Sept. 1916, etatea de 25 ani".

Din gura fratelui său Alexandru, notarpens., am aflat că a fost secretar la notariatul din Ucea şi a mers cu bicicleta înaintea armatei care avea să dea lupta la Sărata şi Porumbac; a însoţit-o, arătându-i drumul şi a ţinut s'o alimenteze şi cu hrană pentru trup, dar şi cu gânduri drepte, pentru biruinţa românismului şi destrămarea împărăţiei habsburgice. Au fost cele mai fericite momente din viaţa sa, când a putut săvârşi aceste lucrări. Dar la retragerea armatei române el nu s'a clătinat, ci a rămas la postul său ca îndrumător al populaţiei româneşti din satele ţării Oltului. La scurt timp jandarmii ungureşti l-au descoperit şi, într'o zi cu soare frumos de toamnă, a fost ridicat cu o căruţă dela gazda sa „Neta din drum". Impuşcarea lui s'a făcut pe dealul com. Galaţi, deodată cu alţi intelectuali ridicaţi din Făgăraş. Nu se cunosc mormintele lor nici până azi.

Preot NICOLAE ŢEŢIU

Serviciu religios

In fiecare zi dimineaţa la ora 6½ Utrenie şi în continuare *Sfânta Liturghie*. In fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie *„Acatistul Maicii Domnului"*.

***Duminecă, în 19 Noemvrie 1944* servesc cons. Ieronim Grovu, Aurel Nanu şi prot. Mihail Neagu; diaconii: Ioan Circov şi cons. Alex. Popa. *Predică: cons. Aurel Nanu* La Oastea Domnului predică: după masă la ora 4: *pr. Dr. Corneliu Sârbu* dela parohia Sibiu-Treistejari.**

şi pământul cel nou, cari vor vedea înflorind a doua oară merii raiului sub dogoarea soarelui iubirii dumnezeeşti, n'o să întreacă în perfecţiune perfectele întocmiri ale paradisului pierdut. Altminteri, ar însemna că zidirea lui Dumnezeu este pasibilă de corecturi, de îmbunătăţiri; ori, noi ştim din referatul geneziac că Creatorul a privit cu plăcere facerile mâinilor Sale din cele şase zile de creaţie a lumii, socotindu-le bune foarte.

Altfel stau, însă, lucrurile cu partea de îmbunătăţire rezervată însului singuratic. Aici, depăşirea nu este numai de dorit, ci obligatorie. Căci spre deosebire de Adam cel căzut — şi acesta este înaintaşul nostru firesc — omul veacului al douăzecilea de pildă dispune de un plus de privilegii cari i se refuzau bunăoară unui contimporan al întemeierii Romei. Acesta din urmă, în fericitul caz când ar fi fost iudeu sau prozelit, culegea privilegiile vieţuirii „sub lege", care însă nu mântueşte ci numai îndrumează la mântuire. Cel dintâi, îl are pe Hristos, întru carele ni s'a pus la dispoziţie prisosinţa harului.

Fiindcă *poate* să se mântuiască, omul veacului nostru — căci de *el* ne arde, ca de noi înşine — *trebue* să se mântuiască. In treacăt fie spus: la obiecţiunile pe cari logicienii le-ar ridica, eventual, împotriva acestui raţionament rebel, rămânem surzi. O viaţă religioasă profundă, ca cea pe care o râvnesc — unii o şi trăiesc aievea — mărturisitorii întru cuvânt şi faptă ai lui Iisus Hristos, unicul Mântuitor al lumii, poate încălca uneori (şi trebue s'o facă adeseori), fără a le subestima prin aceasta, canoanele rigide ale Logicei. Şi minunea frânge legile naturii — şi cu toate acestea ce ne-ar putea face să negăm realitatea ei când istoria e plină de minuni?

Cetăţenia visatului „cer nou" şi „pământ nou" este râvnită de toţi cei pe cari întunecările istoriei îi împovărează sufleteşte. Străbatem acum vămile neprielnice ale unor vremuri de războiu. Mizerie şi moarte, ruină şi prădăciune peste tot. Ochii creştinului îndurerat de acest spectacol dezolant, care-i rezultatul decăderii omenirii dela linia majoră a destinului ei pământesc, caută să vadă dincolo de zările tihnei şi belşugului de ieri. Acestea, nu au trăinicie. Se topesc ca ceara de faţa focului, mai ales că pârjolirile războaielor sunt atât de frecvente şi de întinse spaţial.

Ne dorim, cu dorire mare foarte, după certitudinile vieţii făgăduite de Sus, căci cea pe care am dus-o jos, în cele mai trandafirii aspecte ale ei, nu ne-a putut oferi nici o garanţie de stabilitate. Ne sfârşim de dorul unui cer nou, şi al unui pământ nou, întru care dreptatea locueşte şi Hristos împărăţeşte fără concurenţa lamentabilă pe care i-o fac şi acum atâţia hristoşi mincinoşi.

Vor veni aceste certitudini. Iată, sunt aproape de noi. Unii le purtăm *în* noi.

„Iată, cortul lui Dumnezeu este între oameni — şi va sălăşlui cu ei şi ei vor fi poporul Lui şi însuşi Dumnezeu va fi cu ei. Şi (Domnul) va şterge orice lacrimă din ochii lor şi moartea nu va mai fi; nici plângere, nici strigăt, nici durere nu vor mai fi, căci cele dintâi au trecut toate".

„*Iată, noui le fac pe toate!* — grăieşte Cel ce şade pe tron (Ap. 3—5).

Vezi şi tu, ca ucenicul pe care-l iubea Iisus, zorile noului cer, şi ale unui pământ nou, împurpurând obrazul sbârcit de fărădelegi al veacului acestuia?

Nu stărui! Te cred!

Te cred pentru că tu ai *o atitudine* faţă de caznele ce ni le hărăzesc încrâncenările vremii. Tu nu eşti nici fricos şi nici necredincios şi pe tine nu te va mistui nici odată iezerul de foc carele este gătit unor ca acestora (Apocalipsă 21, 8).

Te vreau neprihănit, întărit, înălţat. Vreau să aud spunându-se despre tine, pe pământ şi în cer: *Iată omul!*

Pilat n'a dat drumul gurii aşa într'o doară când a rostit — în împrejurarea pe care o ştii — aceste două cuvinte cu'nţeles. Neprihănirea Mielului lui Dumnezeu îl covârşise, ca şi — ulterior — pe unul dintre tâlharii pironiţi de-a stânga şi de-a dreapta Răstignitului, ca şi pe sutaşul încredinţat cu verificarea morţii celor spânzuraţi pe crucile Golgotei.

Şi El — ne-am înţeles doar, de mult şi definitiv, iubite frate — a fost neprihănit ca să înţelegem că se poate vieţui în trup şi fără a plăti bir păcatului; ca să fim ca El.

Fii şi tu asemenea, căci iată, cerul cel nou se apropie ca toate să le umplă de lumină.

Aud, în graiu de taină murmurul buzelor tale:

— Iată, viu la *nemuritorul Impărat...*

1944, Noemvrie 15

GRIGORIE T. MARCU

Cine-i Himmler?

Intr'un număr recent al ziarului „Curierul" din Capitală, citim următoarele date despre Heinrich Himmler, transmise prin Radio Londra de către Lloyd London, corespondentul special al agenției „Reuter":

Virtualmente Himmler a şi înlocuit pe Hitler. Ridicarea lui Heinrich Himmler la cel mai înalt post în cel de al 3-lea Reich german are o istorie care arată moravurile legilor ariane-totalitare. Omul care are acum gestiunea în numele lui Hitler, atât în domeniul militar, cât şi în domeniul politic, nu a fost desemnat oficial niciodată ca succesorul lui Hitler. La începutul carierei sale, Himmler a fost însărcinat cu spionajul în sânul partidului hitlerist, apoi această însărcinare a fost lărgită: Himmler a fost însărcinat cu spionajul în sânul întregului popor german şi, mai târziu, cu spionajul în rândurile armatei germane. In urma acestui spionaj, Himmler a ajuns la situaţia în care a putut să controleze activitatea tuturor adversarilor săi şi în cele din urmă a devenit un Fuehrer.

Himmler este un om în vârstă de 44 ani, fiul unui demnitar bavarez. In partidul naţional-socialist a fost pus în fruntea gărzii negre a lui Hitler. După ce a ocupat acest post, Himmler, sub pretextul secundar Führerului, a început să desvolte spionajul în toate instituţiile germane. In 1936, Himmler a fost numit locţiitorul ministrului de interne şi a devenit şeful batalioanelor SS şi al poliţiei germane. In 1939, când a isbucnit războiul, Himmler a fost numit locţiitorul ministrului de interne. După criza din 1940, Himmler a introdus pe oamenii săi în ministerul de externe, condus de Ribentrop şi în ministerul economiei naţionale, condus de Funk.

Cu toate puterile sale excepţionale Himmler nu a devenit încă de atunci o figură politică. După izbucnirea războiului, Hitler a desemnat pe succesorii săi, pentru caz de accident de război, pe Goering şi Rudolf Hess; numele lui Himmler nu a fost menţionat, dar după fiecare ocupare de ţară nouă, puterea lui Himmler se afla în creştere, deoarece el a fost însărcinat cu organizarea ordinei în aceste ţări. Astfel, în cursul războiului, puterea sa a început să reducă pe plan secundar pe rivalii săi. Rudolf Hess a dispărut; prestigiul lui Goering se prăbuşeşte din ce în ce mai mult, cu declinul forţelor aeriene germane.

După prima campanie de iarnă în Rusia, când a isbucnit conflictul dintre Hitler şi generalii săi, în frunte cu mareşalul Ion Brauchitsch, Himmler a fost numit comandantul şef al celei de a patra armă germană — armata din interiorul ţării. De atunci Himmler a început să dea ordinele sale dela cartierul său general propriu. De atunci lucrurile au început să meargă foarte repede. Himmler a fost însărcinat cu epurarea totală atât în aparatul administrativ-civil, cât şi în armata germană.

Cu câteva luni mai târziu, Himmler a fost numit comandant al poliţiei antiaeriene, şi astfel a pătruns în citadela lui Goering. In cursul toamnei trecute, după sugestia lui Himmler, au fost numiţi comisari politici în armata germană; aceşti comisari politici au fost cu toţi oamenii lui Himmler. Astfel treptat-treptat Himmler a devenit un mai puternic decât Führerul şi acum când Hitler e paralizat, este natural că Himmler a început să conducă toate afacerile statului german.

De notat un mic amănunt: dela anul 1933, când Hitler a venit la putere, a fost introdus salutul bine cunoscut: Heil Hitler! Acum Himmler a înlocuit acest salut cu o nouă lozincă: „Germane deşteaptă-te!"

Răspândiţi cu drag

Telegraful Român

Organul lui Şaguna din 1853

M. Sa Regele răspunde ostaşilor de pe front

Bucureşti 18 — Majestatea Sa Regele a trimis dlui General de Corp de Armată Macici Nicolae, comandantul unei armate, o telegramă prin care mulţumeşte ofiţerilor şi trupei de pe frontul din Ungaria pentru urările ce i le-au adresat de ziua numelui M. Sale.

Drept de azil

Confederaţia federală elveţiană a hotărît că nu se poate acorda drept de azil acelora, cari au fost contra Elveţiei şi, în general, criminalilor de război străini, cari n'au păstrat o atitudine umană.

Tulburări în Germania

Londra 18 — Corespondentul agenţiei „Reuter" semnalează o informaţie a lui „Journal de Génève" după care pe zidurile oraşelor şi satelor germane apar sute de manifeste cu inscripţia: „Jos Hitler"!

Oboseala războiului e tot mai vădită. Multe proprietăţi de-ale şefilor nazişti au fost incendiate.

Scăpaţi de moarte

Bucureşti 18 — Un grup de 500 evrei scăpaţi din lagărele naziste-maghiare, au sosit în Capitală. Ei povestesc îngroziţi despre cele păţite sub teroarea hitleristo-horthistă şi îşi arată toată gratitudinea pentru tratamentul îndatoritor de care i-a făcut părtaşi autorităţile şi populaţia românească.

Eroismul unui ofiţer polonez

Londra 18 — Posturile de radio londonez povestesc despre fapta locotenentului polonez Vasny, cunoscut sub porecla „Tigru". El a lucrat ca un simplu muncitor în Franţa de Nord, la platformele pentru lansarea bombelor sburătoare, fiind în fruntea unui grup de ofiţeri polonezi prizonieri, supuşi la muncă de trupele germane. Locotenentul Vasny, prin postul secret de radio-emisiune a descoperit 172 platforme, care pe urmă au fost distruse de aviaţia aliată. Numai după această faptă locotenentul Vasny a fost bănuit, urmărit şi în cursul unei nopţi, îndreptându-se spre postul secret de radio-emisiune, a fost încercuit de soldaţi germani cari l-au ucis. El şi-a dat viaţa pentru Anglia şi pentru libertatea lumii întregi, — încheie postul de radio Londra.

SITUAŢIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat despre operaţiunile desfăşurate în ziua de 17 Noemvrie:

In Ungaria de Nord-Est, trupele noastre continuă operaţiunile ofensive în zona Vest Tokay.

La Est de Budapesta, trupele noastre cari luptă în legătură cu trupele sovietice, după ce au respins mai multe atacuri inamice au continuat înaintarea, cucerind mai multe înălţimi importante.

Artileria noastră antiaeriană a doborît 3 avioane inamice.

Frontul ungar

Londra 18 — Mareşalul Malinovski şi-a asigurat aripa dreaptă a frontului. In centrul dispozitivului de înaintare, armatele ruseşti au ajuns mai aproape de Budapesta. Bombardiere plecate de pe baze din Italia au atacat spatele frontului ungar, cu rezultate bune.

Nr. 908/1944 67 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa II-a Feldioara, protopopiatul Braşovului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:
1. Salar dela stat;
2. Casă parohială cu toate dependinţele;
3, Sesiune parohială 32 jug. arător şi fânaţ.
4. Stola obişnuită în protopopiat.

Cererile de concurs, însoţite de toate actele legale şi de încuviinţarea de candidare primită dela I. P. Sfinţitul, se vor înainta în termen oficiului protopopesc ort. róm. Braşov.

Concurenţii se vor prezenta în parohie cu prealabila învoire a oficiului protopopesc într'o Duminecă sau sărbătoare, spre a sluji, a predica şi a face cunoştinţă cu credincioşii.

Braşov, la 30 Octomvrie 1944
Of. protopopesc ort. rom. al Braşovului

Dr. N. Stinghe
adm. prot.

Atenţiune! Atenţiune!

Neobosita tiparniţă şaguniană ne-a scos şi în acest an, de sub teascurile sale, folositoarele Calendare de masă:

„Bunului Creştin"

şi

„Oastea Domnului"

pe anul 1945

Sunt cele dintâi calendare cari au apărut în vitrină, de aceea comandaţi din vreme exemplarele ce Vă sunt necesare, pe adresa de mai jos:

LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ
SIBIU Strada Mitropoliei 45 SIBIU

La comenzi de peste 10 ex. se dă rabat
Exemplarul Lei 150.- + Lei 70.- porto posta!

Frontul francez

Londra 18 — Pe acest front se dau acum cele mai grele lupte dela începutul războiului. Armatele I-a şi IX-a pătrund din ce în ce mai adânc în interiorul Germaniei, în direcţia Ruhr şi Rin. Armata I-a americană a înaintat 22 km., ajungând la 10 km. de Düren şi 40 km. de Kőln. Armata a IX-a a respins trei contraatacuri germane în apropiere de Aachen, unde germanii aruncară în luptă cele mai noui şi mai puternice tancuri ale lor, numite „Tigrul regal".

In regiunea Metz s'a ajuns la un km. şi jumătate de acest oraş şi de frontiera germană. La Thionville se semnalează succese dincolo de Mosella. In depresiunea dela Belfort forţele aliate se află la 8 km. de Montbeliard.

In cursul zilei de ieri au fost aruncate asupra inamicului 5600 tone explozibil.

Frontul Italian

Londra 18 — Inaintarea forţelor aliate continuă dincolo de Forli. Presiunea cea mai mare se exercită acum asupra oraşului Faienza.

Frontul japonez

Londra 18 — In Filipine, flota japoneză a pierdut în total 2 cuirasate, 4 portavioane, 8 crucişetoare şi numeroase distrugătoare. In schimb, flota aliată a pierdut numai 1 crucişetor, 1 portavioane, 3 vase de escortă şi alte câteva vase mai mici.

Record american

New-York 18 — Dela 6 Decemvrie 1941 încoace, şantierele navale ale USA au construit şi lansat 4089 vase de războiu şi de transport.

Comemorare

Din Roma se vesteşte, că la Sorrento s'a desfăşurat o solemnă ceremonie cu prilejul aşezării unei plăci comemorative pe casa în care a locuit scriitorul Maxim Gorki.

Reconstruire

Pentru reconstruirea oraşelor, care au avut mai mult de suferit pe urma bombardărilor, se plănuieşte înfiinţarea unui Comisariat general al refacerii, care să-şi închine activitatea exclusiv acestei probleme.

Comisiuni restrânse vor funcţiona în oraşele cele mai greu încercate: Bucureşti, Braşov, Ploeşti, Câmpina, Galaţi, Piteşti, Iaşi şi Timişoara.

Redactor responsabil: Prof. Dr D. Stăniloae. Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Marți 21 Noemvrie 194[illegible] — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 98

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Telegraful R[illegible]

Organ național-bisericesc. — Întemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

„Mântuește Doamne poporul Tău"

Astăzi au ieșit dela compactorie primele exemplare ale cărții Inalt Prea Sfinției Sale D. D. Dr. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului, întitulată: Mântuește Doamne poporul Tău. *Mâine-poimâne, ea va fi în librării.*

Șapte ani de sbucium costisitor pentru țara noastră (1938-1944) se oglindesc în paginile pure ale acestui volum impunător, din imprimarea căruia vechea noastră tiparniță șaguniană — ridicată la nivel occidental de grija neadormită cu care a cinstit-o statornic I. P. Sf. Sa — și-a făcut un titlu de mândrie.

In 1938, viața constituțională a României a fost realmente suspendată, din motive pe cari nu mai e nevoie să le rememorăm, de vreme ce toată lumea le știe.

Guvernelor ieșite din sânul majorităților parlamentare le-au luat locul, de-atunci încoace, regimurile „de mână tare". Transformări adânci au fost operate în orientarea politicei noastre externe și — paralel — în structura lăuntrică a Statului român. Ele au afectat toate instituțiunile noastre fundamentale.

Numai Biserica națională s'a sustras metodelor autoritare de reformă „in capite et membris", rămânând alăturea de popor, așa cum a vrut-o Mântuitorul, așa cum a realizat-o la noi Șaguna.

Sub streașina ei ocrotitoare s'a putut păstra nealterată de nici o imixțiune totalitarizantă chiar și libertatea cuvântului, controlată până la epuizare în acești șapte ani de sbucium.

Asta, datorită Chiriarhului de optim curaj intelectual care este I. P. Sf. Mitropolit Nicolae.

Inaltul Ierarh a vorbit adeseori, în acest răstimp, pentru o țară întreagă. Ce-a vorbit — și cum? — poate citi oricine în cartea cu titlul de mai sus.

Cuvântările, discursurile și pastoralele I. P. Sf. Sale, reproduse aci în redacțiunea originală, la vremea lor au înălțat toate conștiințele românești, întărindu-le în convingerea că un neam trăiește *mai presus de toate* prin sufletul său. *Aceasta, pe lângă elanul cu care Inaltul Ierarh a știut să împingă în lupta pentru redobândirea Ardealului de Nord întregul nostru popor.*

Astăzi, piesele componente ale cărții I. P. Sf. Sale — peste cincizeci la număr — constitue tot atâtea mărturii de atitudine creștinească și românească în vâltoarea anilor de cumpănă 1938-1944, cu cari Biserica noastră se mândrește pe drept cuvânt.

Vom reveni mai pe răgaz asupra acestei cărți, cât ce o să dispunem de spațiul trebuincios în acest scop, căci totul este făcut în ea să atragă și să înnalțe, dela splendida copertă cu care a împodobit-o caligrafia Părintelui Ieromonah Arsenie și până la ultima filă.

„T. R."

Mâine 21 Nov. fiind praznicul Intrării în biserică, ziarul nostru nu apare.

Colaborare

Londra 20 — Trupe britanice luptă acum alături de patrioții jugoslavi ai Mareșalului Tito în Muntenegru și Herțegovina, între ele domină o perfectă înțelegere.

Evacuări

Londra 20 — Germanii au evacuat Tirana, capitala Albaniei, și au început, în Vest, evacuarea porturilor olandeze Rotterdam și Amsterdam.

Bombă sburătoare americană

Londra 20 — Noua bombă sburătoare americană, cu 2 motoare, a fost pusă în acțiune pe frontul de Vest, în sectorul Mersig.

Ea se numește „Douglas".

Stagiu militar: 8 ore

Londra 20 — Armata a III-a americană a Generalului de tancuri Patton, a făcut primii prizonieri germani din „Volkssturm". Ei sunt oameni între 40—45 ani și au fost băgați în foc după o instrucție militară cu pușca mitralieră care a durat... opt ore.

„Să epurăm poporul"...

Teribilă lozincă!

Ziarele elveține află că ea ar fi ieșit din creerul lui Hitler, căruia de sigur i-a suflat-o în ureche Himmler, care a procedat la represalii în massă împotriva adversarilor regimului nazist. Agenții Gestapoului vânează de predilecție pe membrii fostelor partide politice și pe cei ce au părăsit partidul nazist.

Surorile de ocrotire

Direcțiunea Institutului surorilor de ocrotire Arad-Iași ne trimite spre publicare următoarele:

„Conform ordinului Ministerului Sănătății, Institutul surorilor de ocrotire din Arad-Iași, trebuia să înceapă cursurile în ziua de 1 Nov. în Arad str. Brătianu 15.

Având în vedere că în localul Institutului funcționează un spital, anul I se va începe mai târziu. Candidatele sunt invitate a-și anunța adresa actuală pentruca să li se poată anunța data exactă a examenului de admitere.

Cursurile anului III vor începe la 20 Nov., iar lucrările practice continuă pentru anul II și III".

Din partea noastră îndemnăm cu toată dragostea pe tinerele vlăstare de a se înscrie și urma aceste cursuri, deoarece în împrejurările actuale, misiunea lor este de-o importanță neasemuită.

Surorile de ocrotire, prin misiunea lor specială și prin rostul umanitarist pe care-l servesc, ajută neamul și alină suferințele celor ce-au sângerat, în lupte, pentru țară.

Politica externă a Rusiei

Cum se anunță din Moscova, Comisariatul pentru afacerile externe al Uniunii sovietice a publicat o declarație cuprinzând 6 puncte, privitoare la directivele politicei externe sovietice. In aceste puncte se accentuiază din nou: *lipsa de tendințe expansioniste în dauna altor țări,* precum și *neamestecul în politica internă a statelor vecine.*

Austria, da! Monarhia habsburgică, ba!

Arhiducele pețitor de tron Otto de Habsburg, a cărui sosire la Lisabona în vederea „consultării" cu prietenii săi din Europa am anunțat-o la vreme, s'a clarificat. Odată cu el, și opinia publică de pe continent.

Aliații au decis de mult să refacă statul austriac liber și independent, dar de-o restaurare a dinastiei habsburgice nu mai vor să știe nimic.

Ce bine!...

Ultimele rezerve germane

Moscova 20 — Adaosul la comunicatul militar sovietic asupra operațiunilor desfășurate alaltăieri, semnalează din nou prezența în rândurile trupelor germane din sectoarele frontului din Răsărit a copiilor de 16 ani și a bătrânilor de 60 ani. Până și infirmi de războiu au fost trimiși în luptă.

Din declarațiile prizonierilor germani rezultă că hitleriștii au desființat numeroase unități aeriene și antiaeriene, vărsând efectivele lor în unități pedestre, pentru a umplea golurile făcute în rândurile acestora de enormele pierderi pe care le-au suferit ele în vremea din urmă.

O conductă

Londra 20 — A fost terminată — și, parțial, pusă în funcțiune — conducta de petrol care pornind din Calcutta, leagă India de China. Această gigantică lucrare tehnică are o lungime de 1.300 km.

Invățătura zilei

Drept aceea, smeriți-vă sub mâna cea tare a lui Dumnezeu, ca să vă înalțe pe voi la vremea sa.

I Petru 5, 6

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Marți 21 Nov. — (†) Intr. în biserică
Miercuri 22 Nov. — Ap. Filimon

Serviciu religios

In catedrala mitropolitană din Sibiu

Marți, în 21 Noemvrie 1944 la Intrarea în biserică, servesc: Prot. Mih. Neagu, cons. Gheorghe Secaș și preotul Ștefan Morariu, diaconii: Anatolie Scurtu și prof. Nicolae Mladin *Predică prof. Nicolae Mladin.* La Oastea Domnului *predică: Prot. Mih. Neagu.*

Panică

Londra — 20. Linia frontului se apropie de orașul Zagreb. Nemții și ustașiștii lui Ante Pavelici au intrat în panică. Populația civilă a fost obligată să sape tranșee în jurul orașului, nemții ne mai având timp și mijloace de transport trebuincioase la construirea de fortificații betonate.

Sare și petrol

Spre nu puțina pagubă a oamenilor, — dar și a statului, cu produsele sale monopolizate, — articole de prima trebuință ca sarea, petrolul, untdelemnul, lipsesc complet în numeroase localități ale țării.

Astfel, ni se comunică de curând, că de pe piața cetății de încoronare, Alba-Iulia, de unde se aprovizionează de obicei Munții apuseni, din lipsa de benzină locuitorii n'au putut să-și treere puținul grâu ce-l au. Din lipsa de sare, brutarii sânt stânjeniți în munca lor zilnică...

Inlăturarea neîntârziată, a acestor fel de lipsuri, se impune dela sine. Noi o recomandăm binevoitoarei atențiuni a diregătorilor dela primării și prefecturi locale, ca și celor dela Bncurești.

Manifestații de stradă

Bruxelles 20 — Peste zece mii de membri ai forțelor belgiene de rezistență și ai partidului comunist au cerut demisia guvernului prezidat de dl Hubert Pierlot.

Manifestația a decurs în perfectă ordine, opoziționiștii nepurtând nici un fel de arme, fapt care a determinat autoritățile militare britanice să retragă unitățile polițienești de siguranță, coborâte în stradă.

Manifestanții au mai cerut ca depunerea armelor forțelor de rezistență cari au luptat în interiorul Belgiei împotriva naziștilor să se facă la comandamentele aliate, și nu la poliția belgiană.

Misterul Nr. 2: Goering

Londra 20 — Ziarul londonez „Observer" se ocupă de misterul Goering. Ce face mareșalul Reichului? Unde se află el?

Atitudinea sa moderată față de vechile partide politice a ridicat împotrivă-i pe Himmler.

„N'ar fi exclus ca într'o zi să auzim că Reichsmareșalul Hermann Goering a suferit un accident mortal" — încheie ziarul amintit.

Lăsați la vatră

Marele Stat Major dispune ca, începând dela 15 Noemvrie 1944, să nu mai fie concentrat nici un grad inferior milițian din contingentele 1916, 1917, 1918 și 1919.

Un nou tun sovietic

Moscova 20 — Armata roșie dispune acum de un nou tun, construit sub supravegherea personală a Mareșalului Stalin.

Puterea de penetrație, a acestei arme puternice, este extraordinară. Obuzele lui perforează cele mai puternice cuirase ale blindatelor germane construite până acum.

Epurație

Londra 20 — In cadrul măsurilor de represiune a complotului dela 20 Iulie a. c., fostul primar general al orașului Viena, Blaschke, a fost arestat și executat.

Oamenii lui Himmler, trimiși în grabă în capitala Austriei, au procedat la o severă epurație a aparatului administrativ nazist de-acolo și din provincie.

Un bilanț

Washington 20 — In cursul ofensivei americane din Pacific, japonezii au pierdut până acum: 1400 vase de luptă și comerț, totalizând 4.650 000 tone; peste 10.000 avioane și 13 milioane kilometri patrați teren insular.

Americanii au pus în linie împotriva Japoniei peste 10 milioane tone vase de luptă și transport și 62.000 avioane.

Desmembrarea Germaniei

Bruxelles 20 — Ideea desmembrării Germaniei a câștigat teren în cursul recentelor negocieri dintre aliați.

Belgia, Olanda și Luxemburg au cerut în mod oficial să participe efectiv la ocuparea militară a Germaniei.

Franța, la rândul ei, reclamă întâietatea în ocupația militară a Renaniei.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat despre operațiunile desfășurate în ziua de 19 Noemvrie:

Intre Tisa și Dunăre, trupele noastre cari luptă în colaborare cu trupele aliate sovietice, respingând puternice atacuri inamice, au reușit să cucerească teren către Vest, pricinuind inamicului pierderi sângeroase.

Frontul ungar

Londra 20 — Armatele rusoromâne fac progrese. Comunicatul sovietic de ieri anunță ocuparea orașului Gyöngyös, situat la 70 km, de Budapesta. Două batalioane germane au fost complet distruse.

Frontul jugoslav

Londra 20 — Comunicatul Mareșalului Tito anunță că ieri au fost făcuți 2000 prizonieri germani și a fost capturată o mare pradă de răsboi. La Nord de Scoplje s'au efectuat progrese. Luptele continuă în apropiere de Cetinje.

Frontul Apusean

Londra 20 — Din Olanda și până în Elveția, marea ofensivă aliată face zilnic progrese. Armata a II-a britanică a cucerit ieri Gardenkirchen și înaintează pe râul Rur, spre Düren și Eschweiler. Orașul Metz însuși nu mai prezintă niciun interes, fiind încercuit și în parte cucerit. Orașul Belfort a fost deflancat. Bombardiere plecate din Italia au atacat Linz și numeroase alte centre din Germania.

Frontul italian

Londra 20 — Armata a VIII-a dă lupte grele în regiunea Faienza, germanii opunând o rezistență dârză.

„Ziua Artileriei" în URSS

— Ordinul de zi al Mareșalului Stalin —

Moscova 20 — Ieri s'a sărbătorit în Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste „ziua artileriei". In principalele orașe ale URSS, glorioșii artileriști ai armatei roșii au fost salutați cu salve de tun.

Din acest prilej, Mareșalul URSS Iosif Visarionovici Stalin, comandantul suprem al armatei roșii și președintele Comitetului de Stat al apărării, a dat un ordin de zi în care laudă pe artileriști și brandiști, pe ingineri și tehnicieni, pe soldații, ofițerii și generalii afectați acestei arme, exprimându-le recunoștința popoarelor URSS.

Artileria sovietică — spune Mareșalul Stalin — a fost principala armă de șoc a armatei roșii. Ea a oprit pe inamicul hitlerist la porțile Leningradului, Moscovei, Stalingradului și a altor orașe sovietice, pentru a-l pune apoi pe goană și a deschide cu tirul ei intens și bine dirijat calea tancurilor și infanteriei cari înaintează acum spre inima Germaniei naziste.

Luptele din Filipine

Washington 20 — Generalul Mac Arthur, comandantul suprem al trupelor americane debarcate în insula Leythe, din arhipelagul Filipinelor, face cunoscut că japonezii au pierdut acolo, dela 20 Octomvrie încoace, cinci sute de avioane. Jumătate din ele au fost doborîte în lupte aeriene, iar celelalte de tirul artileriei antiaeriene de uscat și de pe vasele de luptă.

Americanii au blocat toate șoselele din insula Leythe și au tăiat ultimele legături pe cari japonezii le mai aveau cu bazele lor de aprovizionare.

Avertisment aliat adresat Germaniei

Londra 20 — Statele Unite ale Americei și Marea Britanie au dat o declarație comună, care precizează că armata întâia cehoslovacă din interior face parte integrantă din forțele armatelor regulate ale Națiunilor Unite și ca atare, membrii ei trebue tratați potrivit prevederilor legilor răsboiului.

Orice abuz nazist va fi urmărit și sancționat sever.

Uzinele „Krupp" bombardate

Londra 20 — Puternice formațiuni de bombardiere din „Royal Air Force" au lovit din nou și greu uzinele de armament „Krupp".

După bombardamentele severe din zilele de 23 și 25 Octomvrie, nemții au efectuat mari lucrări de reparații. Acum, toate clădirile uzinelor, cari rămâseseră neatinse sau fuseseră refăcute, sunt în ruină.

Asediul fortăreței Metz a început

Londra 20 — Trupele americane ale armatei a III-a, comandate de Generalul Patton [cel mai bun tanchist aliat], au încercuit complet orașul Metz, pe care nemții l-au transformat în cea mai puternică fortăreață ce există astăzi. Alte trei forturi au fost cucerite — nemții mai stăpânesc acum abia 5 din 22 forturi — precum și parte din periferiile orașului.

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane. Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, J o i 23 Noemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 99

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIU

Telegraful Roman

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Biserica în viața neamului nostru

In săptămâna trecută a avut loc la Departamentul Cultelor și Artelor instalarea dlui Ghiță Pop, noul titular al acestui Minister reînființat. Cu acest prilej Domnia Sa a rostit o seamă de cuvinte cât se poate de înțelepte despre locul important pe care-l deține religia și Biserica în viața poporului nostru. Pornind dela faptul reînființării Ministerului Cultelor și Artelor, dl ministru Ghiță Pop a continuat, spunând în esență:

„Astfel s'a accentuat importantul rol pe care sentimentul religios îl joacă în viața publică a poporului nostru românesc. O cultură solidă nu se poate întemeia decât pe credința în Dumnezeu și pe idealurile morale ale sentimentului religios. Tânăra cultură românească nu se poate lipsi de acest factor hotărîtor. Nici un progres nu va putea întuneca acest sentiment. Partidul național-țărănesc își îndreaptă preocupările sale către țărănime: păstrătoarea sentimentului religios și a folklorului. România, ca stat național, nu va putea să neglijeze Biserica și socotesc că niciodată nu va putea fi vorba la noi de o separațiune a Bisericii de Stat".

Fiecare din aceste propoziții cuprinde, în formularea unei cugetări autentice și substanțiale, constatarea unei realități nedesmințite, profund legate de sufletul neamului nostru. Dl ministru Ghiță Pop n'a improvizat câteva cuvinte adunate în pripă, pentru a se achita de îndatoririle formale ale unei ocazii, ci a concentrat în cuvântarea Domniei Sale esența unor meditații de om înzestrat cu o cugetare serioasă și onestă. Aceasta este impresia care se desprinde din alcătuirea cuvântării Domniei Sale, din sobra ei potriveală cu realitățile noastre poporale, ca și din valoarea de principii pe care o au unele din formulările Domniei Sale cari se impun prin stăruitoare și universale verificări.

De fapt nu s'a văzut până acum să se fi întemeiat nici o cultură solidă fără credința în Dumnezeu. Toate culturile au la baza lor o viață de credință. Că mai târziu încearcă să se emancipeze mai mult sau mai puțin — întrebarea dacă reușesc să sporească prin aceasta puterea neamurilor respective, n'o discutăm aci — e altă chestiune. Dar temelia lor s'a înfiripat și și-a supt puterea din seva credinții. O viețuitoare crescută mare poate să respingă cu dispreț pe maica sa. Dar dacă ar face-o înainte de-a se consolida deplin în viață, ar înceta de-a ființa încă din perioada de început.

O cultură care nu se prinde cu rădăcinile ei în adâncurile spiritului — reprezentat esențial prin religie — e ca o plantă ce-ar vrea să crească din nisip. Din suprafața năzuințelor pur materiale nu poate crește înaltă și solidă o cultură, ci doar o civilizație ce poartă toate stigmatele atmosferei egoiste din care s'a ridicat și în care plutește.

Dar ar zice poate unii că neamul nostru a ajuns la nivelul unei culturi trainice și substanțiale, încât nu mai avem lipsă de religie. O asemenea afirmație ar fi cât se poate de neserioasă. Ajunge o scurtă privire comparativă peste cultura noastră și aceea a oricărui popor occidental, ca să ne dăm seama că de fapt suntem de abia în epoca primelor încercări de-a pune o temelie unei culturi solide. Suntem încă într'o fază copilărească în privința culturii. Se lucrează în acest domeniu capricios, nesistematic, superficial, fără răbdare, fără seriositate.

Sau poate am vrea să facem noi cei dintâi dovada că putem crea o cultură fără a porni dela temelia credinții? O asemenea încercare pe lângă că ar fi sortită în mod absolut sigur celui mai crunt eșec, ne-ar indica prin ea însași superficialitatea de care și așa pătura noastră intelectuală a dat prea multe dovezi.

Și atunci concluzia că la noi nu se va putea vorbi multă vreme, sau chiar niciodată, de separația Bisericii de Stat, concluzie pe care a tras-o dl ministru Ghiță Pop, e cum nu se poate mai constrângătoare, chiar dacă e considerată numai din punctul de vedere al interesului culturii românești. Religia poporului trebue ocrotită prin Statul român. Iar aceasta nu se poate face decât prin colaborarea cea mai strânsă între Stat și Biserică.

Mulțumim dlui ministru Ghiță Pop pentru faptul că a ținut să-și inaugureze activitatea la Ministerul Cultelor, în aceste vremuri de răscruce, prin formularea răspicată a acestei drepte judecăți.

D. STĂNILOAE

Ingrijirea duhovnicească

a răniților ocrotiți la Academia teologică „Andreiană" din Sibiu

Indată după evenimentele dela 23 August a. c., la dorința I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae, *a fost instalată în localul Academiei teologice „Andreiane" anexa unuia din spitalele noastre militare de zonă interioară.*

De-atunci încoace, câteva serii de ostași români răniți în luptele pentru desrobirea Ardealului de Nord au fost îngrijiți creștinește în această anexă, bucurându-se de întreaga solicitudine a I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, *a conducerii Academiei teologice „Andreiane", a personalului medical și a doamnelor din comitetul Societății ortodoxe naționale a femeilor române (filiala Sibiu). Unii dintre ei au fost găzduiți chiar în localul Reședinței mitropolitane.*

Urmând să revenim cu date amănunțite și complete asupra operei de ajutorare frățească ce se săvârșește acolo, reținem deocamdată faptul osebit de îmbucurător că în prima săptămână a postului Nașterii Domnului, toți răniții au fost spovediți și cuminecați de către C. Preot Nicodim Belea, duhovnicul Academiei teologice „Andreiane", care și altminteri se află în mijlocul lor zi de zi, încurajându-i, povățuindu-i spre tot lucrul bun și împlinind lipsurile lor cu părintească purtare de grije.

Citiți în pagina următoare:

IMINENTA OFENSIVĂ DIN PRUSIA ORIENTALĂ

Nr. 9655/1944 Ep.

Circulară

Conform dispozițiunilor luate de Ministerul Cultelor și Artelor cu adresa Nr. 48988/1944 îndrumăm toate acele Oficii protopopești și parohiale, cari au materiale și obiecte de orice fel provenite din capturi din Uniunea Sovietică, să predea imediat cu inventar toate acele materiale și obiecte la Comisariatele de Poliție, pentru orașe, iar pentru sate la Posturile de jandarmi, indicând unitatea dela care le-a primit.

Sibiu, 22 Noemvrie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Bătălia pentru Germania

Paris 22 — Dela Marele Cartier General aliat al Generalului Eisenhower, din Paris, se transmite:

Generalul Eisenhower se așteaptă ca nemții să primească lupta pentru Germania la Vest de Rin. Cele trei căi cari duc către marele fluviu — și anume: Belfort, Metz și Aachen — sunt în stăpânirea trupelor aliate.

Nemții sunt în retragere pe un front de peste 160 km., între Saar și munții Vosgi.

Trupele armatei a treia americană a Generalului Patton, cari au cucerit fortăreața Metz, în înaintarea lor au spart linia Siegfried în două puncte situate la Nord și Vest de Nancy.

Invățătura zilei

Fiți între voi iubitori de oaspeți, fără cârtire.

I Petru 4, 9

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Joi 23 Nov. — P. Amfilohie
Vineri 24 Nov. — P. Clement

Repaosul duminecal

Ziarele din capitală: Universul, Dreptatea, Timpul, Curierul, Tribuna Poporului, Libertatea și Jurnalul de dimineața fac cunoscut că înțelegând să aplice legea repaosului duminecal, nu vor mai apărea Luni dimineața, ci în ziua următoare.

Pâne și mămăligă

Comunicate date din partea primăriilor vestesc, că pe viitor în loc de pâne vom avea în două zile pe săptămână, mămăligă. Ca semn de înțelepciune prevăzătoare, hotărârea aceasta este firească, având adecă anul acesta grâu mai puțin și porumb mai mult. Este însă o mică greutate la mijloc: Deși porumbul ar fi „în belșug", cele mai multe brutării și băcănii n'au făină *de porumb*. Astfel, cu toată bunăvoința consumatorilor, îndatorați să mănânce mămăligă în loc de pâne, hotărârea nu se poate executa, până când onoratele organe administrative nu vor lua măsuri în consecință.

Intrevederea Stalin-Subasici

Londra 22 — Dl Subasici, șeful guvernului jugoslav, va avea întrevederi cu Mareșalul Stalin.

Dsa a declarat că, deocamdată, Mareșalul Tito nu va merge la Moscova.

Din Timișoara

Se proiectează înființarea unei *universități* în metropola Banatului, prin faptul că dl *Pompiliu Ciobanu*, advocat, în memoria fiului său căzut pe câmpul de luptă, donează averea sa, de mai multe milioane de Lei, în acest scop. Se speră că universitatea bănățeană va lua ființă în timpul apropiat.

Cei fără catedre

In urma faptului că un mare număr de profesori și învățători au rămas fără catedre, ei vor funcționa anul acesta ca bibliotecari, organizatori de șezători, sau vor suplini pe cei concentrați, în concediu, etc. Ei vor funcționa la școalele din orașele sau satele, unde s'au refugiat.

La Mișcolț...

Moscova 22 — Trupele sovietice au ajuns la periferiile orașului Mișcolț.

Rugăminte
către preoțimea noastra

Rog călduros pe P. C. protopopi, C. preoți și profesori de Religie din Mitropolia Ardealului să binevoiască a-mi indica pe oamenii de seamă ieșiți din familiile noastre preoțești, indiferent de tărâmurile pe care și-au afirmat talanții cu cari i-a înzestrat Dumnezeu și creșterea bună de-acasă.

Mă interesează orice fel de date biografice și amintiri în legătură cu ei, demnitățile pe cari le-au ocupat și serviciile pe cari le-au făcut obștei românești și satelor lor natale deopotrivă.

Scopul cu care solicit aceste date, se va vedea fără întârziere.

Corespondența în chestiune rog să mi se trimită la adresa de mai jos.

Sibiu, la 21 Noemvrie 1944

Diacon Dr. GRIGORIE T. MARCU
Profesor la Academia teologică „Andreiană"
SIBIU

Amânare

Biroul executiv, al Sindicatului presei române din Ardeal și Banat, a decis să amâne adunarea Sindicatului, convocată pe 29 l. c., pentru o altă dată, când întrunirea se va putea ține la Cluj.

Examene

Ministerul educației naționale, având în vedere că un număr cam de 700 elevi români n'au fost primiți în școalele din Cluj în timpul ocupației maghiare, a hotărât să se țină o sesiune de examene particulare pentru acești elevi ardeleni.

Examenele se vor ține în luna lui Decemvrie a. c. în orașele Alba-Iulia și Blaj.

Inlăturați din serviciu

Ministerul cultelor și artelor îndepărtează din serviciu, pe data de 1 Septemvrie 1944, un grup de preoți luterani, sași, cari și-au părăsit posturile, înrolându-se în formațiuni militare din Germania.

Cu totul sânt 24 preoți, din județele ardelenești: Sibiu, Târnava Mare, Făgăraș și Târnava Mică.

Insigne și decorații

Guvernul Belgiei va institui insigne speciale pentru toți acei cetățeni belgieni, cari au participat la lupta în contra nemților, iar celor ce s'au distins în această luptă, li se vor da decorații speciale.

O precizare

București 22 — Ministerul Economiei naționale a dispus ca bunurile cetățenilor români cari au fugit în Germania și Ungaria să fie blocate, oriunde s'ar afla ele, în aceleași condițiuni ca și valorile aparținătoare cetățenilor statelor inamice.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat despre operațiunile desfășurate în ziua de 21 Noemvrie:

In Nord-Estul Ungariei, luptele din zona de dincolo de Tokay continuă cu aceeași violență. Un sat puternic fortificat a fost cucerit.

In zona dela Nord-Est de Budapesta, trupele române și trupele sovietice au cucerit câteva înălțimi apărate cu îndârjire de inamic.

Frontul ungar

Londra 22 — Ploile torențiale îngreunează operațiile. Totuși înaintarea continuă, fiind ocupate alte localități. Comunicatul sovietic anunță că în cursul săptămânii trecute au fost făcuți 4200 prizonieri germani și unguri.

Frontul Apusean

Londra 22 — Intreg frontul se deplasează încetul cu încetul spre Răsărit. Aproape că nu se mai poate vorbi de existența unui front propriu zis, situația fiind extrem de fluidă. Se pare că germanii au părăsit cu totul linia Maginot, dar rezistă dârz pe linia Siegfried. Germanii din Vosgi sunt amenințați cu încercuire și caută o scăpare spre Elveția. Mulhouse a fost eliberat și depășit. Se semnalează lupte la 25 km. Nord Est de Belfort. Germanii au recucerit un oraș prin care francezii trecuseră acum două zile.

Forțele armatei I-a americană își continuă operațiunile în direcția Eschweiler, la 3 km. de Dűren. Au fost ocupate alte 9 localități. La Est de Geilenkirchen, germanii rezistă cu îndârjire.

In Italia a fost cucerită o fabrică la 7 km. de Ravena.

Răsboiul aerian

Londra 22 -- Circa 3000 avioane au atacat ieri Germania. Bombardierele britanice au avut ca obiective patru mari uzine, între care uzinele „Deutsche" și „Renania" dela Harburg. Au fost doborîte 73 avioane de vânătoare germane. 40 bombardiere britanice și 7 avioane de vânătoare nu s'a mai înapoiat.

NOTA REDACȚIEI

Articolul publicat în Nr. 94 din 16 Noemvrie 1944 cu semnătura **Dr. I. L.**, nu a fost scris de dl profesor universitar **Dr. I. Lupaș**, cum s'a presupus în mod greșit, ci de unul dintre colaboratorii mai recenți ai Telegrafului Român.

Iminentă ofensivă

Londra 22 — Duncan Hooper, corespondentul agenției Reuter, telegrafiază din Moscova că reluarea operațiunilor ofensive în Prusia Orientală este iminentă.

Nemții depun mari sforțări pentru a afla sectoarele în cari se vor produce viitoarele lovituri ale trupelor sovietice împotriva dispozitivului lor defensiv.

Fortăreața Metz a căzut

Londra 22 — Trupele armatei a treia americană, de sub comanda Generalului de tancuri Patton, au cucerit orașul Metz, pe care nemții l-au transformat în cea mai puternică fortăreață din lume. Nu mai puțin decât 22 forturi — adevărate bastioane socotite inexpugnabile — au fost reduse la tăcere de trupele americane.

Cauzele...

După informațiile, date de forurile economice în drept, cauzele lipsei de sare și chibrituri de pe piață sânt: îngrămădirea de cantități mari, atât la unii consumatori, cât și la o seamă a debitanților dornici de speculă. Desfacerea sării, pe urma transporturilor ce se fac de prezent, se va desfășura liber pe piață, la prețul oficial, — cu o urcare de câțiva lei la kilogram sub titlul cheltueli de transport.

Profesorul Victor Papilian
președinte al social-democraților ardeleni

Partidul social-democrat, de sub conducerea dlui Const. Titel Petrescu, a ales ca președinte al organizației sale din Ardeal pe distinsul intelectual și scriitor dl Victor Papilian, *profesor la Facultatea de medicină a Universității Daciei Superioare.*

In vremea din urmă, un număr considerabil de intelectuali — dela învățătorii de sat și până la profesorii universitari — au cerut înscrierea și au fost primiți solemn în cadrele Partidului social-democrat.

Se strânge cleștele

Londra 22 — Nemții au încetat transporturile de oțel suedez pe cari le făceau pe calea mării, prin Narvik.

Asta, din pricina flotei și aviației britanice, care supraveghează această rută vitală pentru inamic.

Conflict
Mussolini-Farinacci

Londra 22 — Conflictul latent dintre Benitto Mussolini și ministrul său Roberto Farinacci a dus la o ruptură.

Ambițiosul Farinacci vrea șefia partidului fascist și președinția republicii italiene.

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stănilesc

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane. Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Vineri 24 Noemvrie 194 — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 100

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespodențe
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile
se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Inaltă pildă regală

Cititorii „Telegrafului Român" au aflat că în sufrageria mare a palatului regal din București se servește zilnic masa la 150 ucenici. Dar iată că un ziar din Capitală vine cu precizări, în cadrul unui interesant reportagiu, informându-ne că această frumoasă inițiativă aparține M. S. Regina Elena, pe a cărei cheltuială personală sunt hrăniți micii „musafiri" regali. Din același reportagiu aflăm că „invitațiile" la masa regală le face serviciul social din Ministerul Muncii și că masa însăși, „pregătită de șeful bucătar al M. S. Regelui", este servită de doamne din societatea bucureșteană.

Să privim puțin cu ochii minții, de departe, cum micuții lucrători, îmbrăcați în modeste haine de muncă, ies din uzine și ateliere și se îndreaptă spre palatul regal, unde sunt primiți cu bunăvoință în somptuoasa sufragerie a dejunurilor și dineurilor regale și acolo găsesc o masă bună, li se adresează cuvinte blajine și sunt încurajați pentru istovitoarea lor muncă zilnică.

Ce poate fi mai măreț decât acest tablou? Cine se poate îndoi de sensul adânc, simbolic, al acestei apropieri între extremele claselor sociale? Cine nu vede în inițiativa regală o înaltă pildă pentru toți cei care ar putea să facă la fel?

Cu astfel de gesturi, M. S. Regina Elena se situează pe linia tradiționalei jertfelnicii a Doamnelor și Domnițelor țării noastre și se așează cu cinste alături de marile regine Elisabeta și Maria, pe care niciodată nu le va uita neamul românesc.

Poporul român nu va uita niciodată ce a însemnat Regina Elisabeta, „Mama răniților", pentru luptătorii din războiul nostru de neatârnare. Și puțini sunt cei care ignorează că numele Reginei Elisabeta este legat de nenumărate instituții de binefacere și de propășire a muncii românești. E destul să amintim azilul de orfane „Elena Doamna" din București, societatea de binefacere „Elisabeta", „Surorile de caritate", „Furnica", pentru țesăturile românești, „Munca", pentru a da de lucru femeilor sărace din Capitală etc.

De asemenea, poate cineva să uite curajul cu care Regina Maria vizita lagărele de holerici în războiul din 1913 și lua în șir, în războiul din 1916—18, spitalele din Moldova, pline de soldați contaminați de tifos exantematic? Totdeauna și peste tot unde era suferință omenească, Regina Maria ducea farmecul persoanei sale, cuvântul său încurajator și sacrificiile sale personale.

Fapte ca acestea ale marilor noastre Regine stau pildă mai ales femeilor, a căror inimă e menită să vibreze mai puternic în preajma suferinței și să fie mai capabilă de jertfelnicie decât acea a bărbatului.

Și totuși, sunt încă atâtea femei în țara noastră care își pierd vremea cu tot felul de nimicuri, alergând de dimineață până seara la croitoreasă, la modistă, la coafor, prin magazine, cheltuind sume enorme cu îmbrăcămintea lor sfidător de luxoasă, risipind averi întregi cu înfrumusețarea, cu zilele de primire și cu partidele de poker. Găsesc femeile acestea atâtea metode înspăimântătoare de a-și „petrece viața" sau de a-și „omorî timpul", fără să se gândească o clipă la crima pe care o săvârșesc față de societatea dela care au atâtea satisfacții și care are și ea dreptul, în schimb, la contribuția lor de muncă și sacrificiu.

Mai de mult, când eram școlar în București, am locuit câtva timp în apropierea uneia dintre cele mai mari și mai frumoase clădiri din Capitală, situată în strada Nicolae Filipescu. Clădirea aceasta are mai multe etaje și este îmbrăcată pe dinafară de sus până jos cu plăci de marmură albă și împodobită cu garnituri de marmură neagră. In această clădire am aflat că trăia pe vremea aceea o singură domnișoară bătrână, care îngrijea cu pasiune de o întreagă haită de câini.

Sunt însă și astăzi femei care își cheltuesc vremea și banii îngrijind de câini, pisici, maimuțe, papagali și tot felul de alte viețuitoare, fără să bage de seamă că există nenumărați copii care tremură de frig sau n'au o coaje de pâine. Am văzut chiar undeva, într'o familie, un purceluș, crescut cu multă îngrijire și prezentat musafirilor ca „foarte inteligent" și „curat" nevoie mare. Nu prea am văzut însă ca astfel de familii, cărora le prisosesc cele necesare pentru viață, să întrețină vreun copil sărman în vreo aripă mai dosnică a clădirilor lor.

Și, Doamne, ce dreaptă ar fi măsura ca oamenii de felul acesta să fie chemați la realitate și la îndatoririle lor față de aproapele. Dacă au uitat că sunt creștini, dacă mizeria omenească nu-i mai înspăimântă și înaltele pilde regale îi lasă indiferenți, apoi trebue găsite mijloace mai convingătoare pentru a-i face să înțeleagă ce datoresc societății în mijlocul căreia trăiesc și pe care n'o pot pălmui la infinit cu împietrirea inimii lor.

Inalta pildă regală trebue deci considerată ca un avertisment.

Emilian Vasilescu

Rugă

Spre Tine Doamne ne îndreptăm ruga noastră ferbinte și în Tine ne punem toată nădejdea. Tu dă-ne pacea și tăria Ta. Curajul ostașilor noștri îl întărește și cu brațul Tău puternic ocrotește Țara și libertatea ei. Tu insuflă înțelepciune conducătorilor noștri, iar pe noi ne ia sub scutul Tău și ne umple de dragoste frățească și de tărie, pentru ca ceasul încercării să ne găsească vrednici de a-i face față. Fii ajutor celor în suferință, doftor al celor ce au lipsă de tămăduire. Căci copiii Tăi suntem și alt ajutor afară de Tine nu avem.

I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE

Sibiu, Aprilie 1939.

In ajutorul populației năpăstuite din Moldova și Ardeal

— Apelul Asociațiilor femenine —

București 23 — Asociațiile feminine de binefacere, în frunte cu Crucea Roșie, Liga Operelor Sociale, Societatea ortodoxă națională a femeilor române, Uniunea Patriotică, Comisiunea de asistență socială evreească, ș. a., au lansat un călduros apel către țară, cerând tuturor oamenilor de bine să vină în ajutorul populației din Moldova și Ardeal, pe care cruntul războiu al lui Hitler a aruncat-o în ghiarele mizeriei, bolilor și morții.

Atâția nefericiți frați ai noștri rătăcesc acum, în pragul iernii, fără adăpost, fără îmbrăcăminte și încălțăminte, fără hrană și fără asistență medicală.

Asociațiile feminine solicită obolul tuturor bunilor cetățeni ai țării — bani, îmbrăcăminte, încălțăminte și hrană — în sprijinul celor loviți de năpastă.

Viitorul sediu

In locul Genevei, ca sediu al Societății națiunilor, este preferată *Viena* pentru cartierul de siguranță al Națiunilor Unite, — afirmă ziarul american New-York Herald Tribune.

Intrevederea Sănătescu-Savel Rădulescu

București 23 — Dl General de Corp de Armată Adjutant Sănătescu Constantin, președintele Consiliului de Miniștri, a avut ieri o întrevedere cu dl Savel Rădulescu, președintele Comisiunii române pentru aplicarea armistițiului.

Ministrul Comunicațiilor între mineri

București 23 — Dl Gh. Gheorghiu-Dej, ministrul comunicațiilor, vizitează actualmente centrele miniere de pe valea Jiului.

Noul prim-președinte al Curții de Conturi

București 23 — Noul prim-președinte al Inaltei Curți de Conturi, dl Ion Aronescu, a depus ieri jurământul în fața Majestății Sale Regelui Mihai I, prezent fiind și dl Mihail Romniceanu, Ministrul Finanțelor.

Lupte grele

Paris 23 — Tancurile franceze au pătruns adânc în interiorul orașului Belfort, unde se dau lupte grele.

Invățătura zilei

Semeția voastră nu este bună. Nu știți oare că puțin aluat dospește toată frământătura ?

I Corinteni 5, 6

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Vineri 24 Nov. — P. Clement
Sâmbătă 25 Nov. — M. Ecaterina

Preoți cu crucea'n frunte

Augustin Cosma

Ii privesc portretul; putea să servească unui zugrav de model pentru o icoană a lui Pavel Apostolul, așa cum îl descrie una din cărțile apocrife ale Noului Testament.

In 10 Februarie 1917 a fost ridicat din Mikóujfalu (Treiscaune), unde păstorea obștea dreptcredincioasă, și transportat la Brașov.

Culpa lui? A colaborat cu trupele române și, după retragerea lor peste Carpați, trebuia să-și ia plata.

A fost cumplită. „Pe toți popii valahi îi spânzurăm" — îi spuse voluntarul ungur când învârtea cheia în broasca celulei rezervate părintelui Augustin. Opt zile a stat acolo, pe scândurile goale, într'un frig insuportabil. Intre timp, căpătase un tovarăș de suferință, un oarecare Ducariu, din Râșnov. Il bătuse un sas, dr. Schmidt până-și pierduse conștiința. Fața îi era congestionată; un ochiu învinețit și umflat; din gură și nas i se prelingeau firicele de sânge.

Soldatul de gardă, milostiv, le-a adus o pătură de lână. Se înveleau amândoi în ea, căznindu-se să biruiască frigul.

Rău bolnav, părintele Augustin a fost dus la spital, unde s'a sbătut între viață și moarte patru luni de zile, după cari i s'a fixat domiciliu forțat în Rotbav. La 39 Martie 1919, Armata română l-a eliberat.

Acasă, unde lăsase familia cu cinci copii, nemții i-au prădat tot avutul, iar preotul papistaș Nagy Béla, secondat de cantorul învățător Salamon Márton, făceau proselitism cu.. parul. Două săptămâni după arestarea părintelui Augustin, enoriașii săi, vreo mie de suflete, și alte 750 din filia Bicsad, au fost strânși laolaltă și avertizați că-i poruncă ministerială să se lapede iute și degrabă de „legea asta de nimica", intrând sub obediența popii Béla. Refuzul se sancționează cu.. colonizarea în Serbia. Mai ales bietele femei ale căror soți erau „cătane la'mpăratu" nu mai știau încotro s'apuce. Au iscălit lista de trecere, iar popa Béla s'a făcut stăpân pe biserica ortodoxă, luându-i toate obiectele de cult și matricolele.

Când a venit Armata română, cei doi agenți papistași maghiari au luat-o la sănătoasa.

GRIG

Răspândiți cu drag

Telegraful Român

Organul lui Șaguna din 1853

Atențiune! Atențiune!

Neobosita tiparniță șaguniană ne-a scos și în acest an, de sub teascurile sale, folositoarele Calendare de masă:

„Bunului Creștin"

și

„Oastea Domnului"

pe anul 1945

Sunt cele dintâi calendare cari au apărut în vitrină, de aceea comandați din vreme exemplarele ce Vă sunt necesare, pe adresa de mai jos:

LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ
SIBIU Strada Mitropoliei 45 SIBIU

La comenzi de peste 10 ex. se dă rabat
Exemplarul Lei 150.- + Lei 70.- porto posta

Grijă de tineret

Se știe, că înainte de înființarea *Instituției de Stat* a pregătirii premilitare, în Arhiepiacopia noastră s'a înființat Societatea „Sf. Gheorghe" a tinerimei adulte.

Această societate ființează alături de instituția pregătirii premilitare și ambele se completează reciproc.

Tineretul își pretinde un loc tot mai însemnat în slujba neamului. Pregătirea trebuincioasă nu se poate mărgini la exerciții fizice, care încă sunt necesare fără îndoeală. Dar fără un scop religios și fără o țintă dincolo de efemerul vremelnic, nici o mișcare nu poate pregăti tineretul pentru adevăratele rosturi ale vieții. Dela centrul Eparhial s'au dat instrucții clerului, pentru catehizarea în școala primară și în asociațiile tineretului adult.

Comunicat

Oficiile protopopești și parohiale cari și-au propus să asigure, prin participarea lor generoasă la suportarea cheltuielilor de tipar, apariția zilnică a „Telegrafului Român", sunt rugate să-și trimită în toată graba obolul lor.

Până acum, am primit danii frumoase. Parohiile din protopopiatul Bran (Zărnești) și parohia Avrig, — de unde am primit, pe lângă altele, o danie personală, de 12.000 Lei, făcută de administratorul protopopesc Păr. Aurel Radu, — sunt în fruntea listei susținătorilor ziarului.

Celor ce au jertfit până acum le mulțumim cordial, iar ofrandele celorlalți le așteptăm cu încredere.

Pe temeiul lor, vom putea să calculăm cât timp avem acoperire pentru costisitoarea apariție zilnică.

Administrația
„TELEGRAFUL ROMÂN"

Cursuri gratuite

Uniunea Patrioților Sibiu organizează cursuri gratuite de limba *rusă*, pe două grupuri: Grupul I Marți și Vineri ora 4—5 p. m.; Grupul II Miercuri și Sâmbătă ora 6—7 p. m.

Cursurile ținute de dl prof. universitar E. Petrovici, ajutat de dl Welman, — sânt libere și gratuite pentru toți cei doritori de-a se introduce în cunoștința limbii ruseți.

Prizonierii din Vest

Din Londra se anunță, că numărul germanilor cari au depus armele pe frontul de Vest, se ridică la 672.370 de oameni.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat despre operațiunile desfășurate în ziua de 23 Noemvrie:

In Nord-Estul Ungariei, trupele române și-au îmbunătățit pozițiile din zona dela Vest de Tokay, cu toată dârza rezistență opusă de inamic.

La Nord-Est de Budapesta toate contraatacurile inamice au fost respinse, luându-se prizonieri.

Frontul din Răsărit

Londra 23 — Din Moscova se anunță o intensă activitate de recunoaștere în Letonia și Prusia Orientală,

Aflăm din Helsinki, că trupele finlandeze au atins granițele, curățind astfel întreaga țară de germani.

Frontul ungar

Londra 23 — Berlinul admite pierderea orașului Tokaj, aproape de Miskolcz. Regiunea Eger este grav amenințată, forțele rusești aflându-se la 6 km. de Eger.

București 23 — Biroul de informații sovietic anunță că în ziua de 22 Noemvrie, în sectorul nordic al frontului ungar au fost distruse 43 tancuri inamice și au fost doborîte 7 avioane. In celelalte sectoare luptele continuă.

Frontul Apusean

Londra 23 — In partea de Sud a frontului francez, în Vosgi, apărarea germană s'a intensificat. Generalul De Gaulle a anunțat că armata I-a franceză a eliberat Mulhouse și a înaintat 40 km. Un corespondent aliat anunță că întreg frontul din Vosgi pare să se destrame.

In sectorul armatei americane a generalului Patton, înaintarea se continuă pe un front de 20 km. Orașul Eschweiler a fost cucerit. Pozițiile dominante din apropiere de Jülich au fost ocupate.

In Olanda, capul de pod dela Velno a fost atacat concentric.

In Italia, frontul se află la Sud de râul Cassino.

In cursul zilei de ieri, circa 4000 avioane au atacat obiective în Germania, în special la München și Salzburg.

Interzicerea colectelor

Prefectura județului Sibiu ne încunoștințează următoarele:

„Intrucât s'a constatat că anumite persoane se prezintă la diferite firme comerciale și industriale cerând să dea sume de bani în scop de binefacere, aducem la cunoștință pe această cale, că **orice colectă este interzisă.**

Dnii șefi de intreprinderi sunt rugați a refuza orice cerere de acest fel și a anunța Chestura Poliției pentru a cerceta cazurile ce s'ar ivi".

Salutăm cu multă bucurie înțeleapta măsură luată de către dl Prefect, General Gh. Lipovan, ea pune capăt unor serii de abuzuri prin care a fost înșelată bunăcredința celor ce și-au dat obolul.

Inteleaptă măsură!

AVIZ ȘCOLAR IMPORTANT

Direcțiunea liceului „Gh. Lazăr" din Sibiu, pune în vedere elevilor înscriși ordinari că sunt obligați să se prezinte la cursuri până la data de 1 Decemvrie a. c. In caz contrar vor fi exmatriculați.

Tot la Györ...

Dela Cluj se confirmă faptul, că dl prof. Emil Hățeganu, împreună cu colaboratorul său, advocatul Socol, a fost deportat de autoritățile maghiare și internat, sub puternică pază, la Györ, în Ungaria de Apus. Intervenirea făcută până acum de guvernul român, pentru eliberarea celor deportați, n'a dat din nenorocire nici un rezultat.

Noul președinte

Dl *Savel Rădulescu*, unul dintre foștii colaboratori ai lui N. Titulescu, a fost numit președinte al Comisiei românești pentru aplicarea armistițiului. In tot timpul ministeriatului Titulescu, dl Savel Rădulescu fusese subsecretar de stat la externe și a condus ani îndelungați direcția economică a ministerului afacerilor străine, fiind astfel temeinic inițiat în problemele economice.

Pact ruso-jugoslav

Moscova 23 — Dl Dr. Ivan Subasici, primministru și ministru de externe al guvernului jugoslav, negociază la Moscova, cu dl Viaceslav, după modelul celui încheiat mai de mult între Cehoslovacia și URSS.

„Versiunea"

New-York 23 — Noua bombă sburătoare, perfecționată, este „versiunea" americană a bombei germane „V. 1".

Metoda de lansare a fost mult simplificată. Ea a fost încercată de experții militari americani undeva pe teritoriul statului Ohio, iar după aceea a fost pusă în acțiune pe frontul de Vest.

Londra 23 — „Associated Press" află din Washington că apropiata întâlnire Roosevelt-Churchill-Stalin s'ar putea să nu aibă loc decât la primăvară, proiectele aliate pentru organizarea păcii necesitând încă anumite discuții prealabile în comisiunile de experți ale Națiunilor Unite.

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stănilоae

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Sâmbătă 25 Noemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 101

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Telegraful Roman

Organ național-bisericesc. **Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna**

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile
se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Universitatea Ardealului la Sibiu

S'au împlinit patru ani de zile de când Sibiul găzduește Universitatea Daciei Superioare. Patru ani de pribegie pentru prima instituție de cultură românească din Transilvania; iar pentru orașul nostru, patru ani de superioare manifestări academice prilejuite de prezența activă a acestei albine harnice care și-a manifestat și până aci vitalitatea și optimul nivel cultural, științific și educativ pe care l-a atins, lucrând pe tărâmurile încredințate sârguinței ei de deștelenire, în două decenii de stăpânire românească a Ardealului, incomparabil mai mult decât a făcut precursoarea ei, Universitatea maghiară din Cluj, dela înființare și până în anul mântuirii naționale 1918.

Țara românească a luat act cu satisfacție și mândrie de spornica ei activitate; iar peste hotare, prestigiul tinerei Alma Mater Napocensis a crescut mereu, câștigându-și faima uneia din cele mai renumite instituții de cultură din Sud-Estul Europei.

Cei patru ani petrecuți la Sibiu, în ciuda greutăților cu cari a trebuit să lupte, ne place să credem că nu i-au știrbit câtuși de puțin aureola cu care părăsise Clujul în toamna aceea tristă a lui 1940. E drept că, aici, n'a avut lărgământul confortabil pe care-l lăsase în capitala vremelnic înstrăinată a Ardealului. Dar nu e mai puțin adevărat că localnicii i-au dat tot concursul posibil ca să-și poată continua activitatea în condițiuni mulțumitoare. Rectorul ei din acești ani de așteptare laborioasă a întoarcerii sale acasă — mai ales dânsul — suntem siguri că știe aprecia exactitatea acestei afirmații. Căci dacă localurile cari i-au fost puse la dispoziție nu îngădue comparație cu sălașul ei dela Cluj, apoi nu e mai puțin adevărat că „vadul cultural" pe care l-a găsit aici, a fost pentru număroase celebrități ale catedrelor și institutelor ei o revelație din cele mai agreabile.

Mulți dintre profesorii ei de renume, mai ales cei ce au legături vechi cu Sibiul — și câți dintre aceștia nu și-au început cariera dăscălească și creația științifică aici! — cunoșteau de vreme îndelungată sensibilitatea culturală a populației românești din acest oraș, sensibilitate manifestată și altminteri decât prin frecventarea sârguincioasă a conferințelor duminecale. Cunoaștem profesori universitari cu reputație bine stabilită de vorbitori talentați, din Capitală, dela Cluj și din alte părți, cari au mărturisit că Sibiul are cel mai bun auditoriu de conferințe publice. Faptul acesta, localnicii îl știau de mult. E bine că îl confirmă și oaspeții lui.

In schimbul puținelor avantagii materiale pe cari i le-a putut oferi, Sibiul românesc s'a bucurat — cum spuneam — de privilegiile unei atmosfere de amplă respirație culturală și spirituală. Lucrul aceasta, fără a subestima câtuși de puțin posibilitățile locale — acestea, apreciabile — de-a stâmpăra interesul pe care publicul sibian l-a manifestat totdeauna față de bunurile spirituale, nu-l vom uita nici odată.

Ca mâine, Universitatea Ardealului se va întoarce la vatra pe care a fost silită s'o părăsească în toamna anului 1940. Despărțirea va fi grea și cuibul provizoriu pe care și l-a durat aici, o să rămână gol. Căci să nu uităm, silințele ei devotate din acești patru ani de întristată petrecere între noi s'au adăugat acelora ale Bisericii, ale „Astrei" și ale Academiei teologice „Andreiane", nici una din aceste instituții venerabile și atât de active pe tărâmul culturii naționale nesimțindu-se stânjenită în manifestările ei de prezența în localitate a Universității ardelene, ele colaborând tot timpul în cea mai deplină armonie.

Există, însă, o modalitate de-a nu se șterge cu totul urmele văzute ale acestei împreună-petreceri: Facultate de Medicină să rămânăl și a Sibiu.

Am dori-o din toată inima, spre binele orașului nostru și a întregei „Mărginenimi", mai ales că acest deziderat ar putea fi realizat fără ca Universitatea clujană să se descompleteze.

Cum? Vom vedea cu alt prilej.

„T. R."

Tokáy a căzut

In emisiunea sa de aseară, postul de radio Londra a anunțat că Divizia 11 Infanterie din Armata a patra română, în cooperare cu forțe sovietice, a cucerit orașul și renumita regiune viticolă maghiară Tokáy.

Ministrul de Interne în vizită la Văcărești

București 24 — Ieri, dl Nicolae Penescu, ministrul afacerilor interne, a făcut o inspecție inopinată la penitenciarul Văcărești din Capitală.

Dsa a dat dispoziții în sensul ca deținuților să li se facă parte de un tratament uman.

Alt mister: Horthy

Știri primite din Elveția pretind că Amiralul Horthy, fostul regent al Ungariei, se află deținut cu familia sa într'o localitate obscură de lângă München.

Fiul său, Nicolae Horthy, a fost arestat și executat de Gestapo la Budapesta.

In legătură cu apărarea Aradului

— O precizare oficială —

București 24 — Ministerul de răsboiu a răspuns unui articol apărut în ziarul „Scânteia", organ al partidului comunist din România, în legătură cu apărarea orașului Arad.

Invinuirile ce i se aduc Generalului Schmidt de către ziarul amintit, sunt absolut neîntemeiate.

Generalul Schmidt și-a făcut pe deplin datoria. Cu efectivele reduse ce le avea la dispoziție, el putea să întârzie ocuparea orașului Arad de către trupele de elită germano-maghiare ce le avea în față, dar nicidecum s'o evite.

Generalul Schmidt este născut și crescut în România. Limba germană o cunoaște ca orice absolvent de liceu de-al nostru. In răsboiul trecut a luptat ca și acum împotriva Germaniei, fiind rănit, decorat și citat prin ordin de zi pe armată pentru comportarea sa exemplară.

Armele noastre viteze

București 24 — Dl General de Corp de Armată Adjutant C. Sănătescu, președintele Consiliului de Miniștri, în calitatea dsale de ministru ad-interim la departamentul răsboiului, a dat un ordin de zi prin care citează pe Armată Regimentul 96 Infanterie, comandat de bravul Lt.-Colonel Cosma Gavrilă.

Ofițerii și trupa acestei unități s'au distins în grelele lupte din zilele de 11—13 Oct., atrăgându-și admirația Comandamentului rus.

Trecând Tisa în noaptea de 11/12 Oct., Regimentul 96 Infanterie și-a lărgit și adâncit capul de pod dela Vest de râu, deși a avut de înfruntat tot timpul contraatacurile îndârjite ale unor trupe inamice de elită.

Ofensiva „no stop"...

Pe frontul de Vest, cele șapte armate aliate cari luptă sub ordinele Generalului Dwight D. Eisenhower, se urnesc ca un tăvălug uriaș în spre Rin.

Tancurile franceze au intrat în cartierele periferice ale orașului Strasbourg.

Un post de radio elvețian a transmis ieri știrea că nemții au evacuat la întunerecul nopții Alsacia, Lorena și o parte din regiunea munților Vosgi, lăsând numai rare cuiburi de rezistență.

Armatele a treia și a șaptea americană au făcut joncțiunea.

Porțiunea liniei Siegfried, care se întinde pe o lungime de 120 km. în fața ținutului Saar, se clatină, după ce bastioanele dela Nancy, Belfort și Thionville au fost anihilate.

Generalul Eisenhower crede că lupta decisivă se va da în zona dela Est de Aachen. Pentru câștigarea ei, generalissimul aliat a concentrat acolo cea mai mare densitate de foc și efective umane cunoscută în acest răsboiu.

Invățătura zilei

Intru toate arată-te pe tine pildă de fapte bune: în învățătură, în curăție, în cinste.

Tit 2, 7

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Sâmbătă 25 Nov. — M. Ecaterina
Duminecă 26 Nov. — C. Alimpie

Preoți cu crucea'n frunte

A doua oară

Augustin Cosma

Ieri într'amiazi..

M'am prezentat Inalt Prea Sfințitului nostru Mitropolit Nicolae. Era, ca și alte dăți, o audiență de serviciu. Mă controlez. Am zis bine: o audiență de serviciu *instructivă*, ca și alte dăți.

Ordinea de zi fiind epuizată, Inaltul Ierarh a binevoit a adăuga încă ceva. Ceva destul de important ca să iese un nou medalion pentru această rubrică atât de dragă nu numai nouă.

— Ți-am citit cele scrise despre răposatul părinte Augustin Cosma. Știi că l-am cunoscut îndeaproape, la el acasă. Era prin anul 1920 și ceva. Făceam prima mea vizitație canonică după ce am fost rânduit arhiepiscop și mitropolit al Ardealului, prin ținutul secuizat.

Am fost și în parohia Mikóujfalu [Treiscaune], unde păstorea părintele Augustin. Era un preot distins în toată puterea cuvântului. Zelos la altar, în bune legături cu cartea, enoriașii săi îl adorau. O notă simpatică a acestui preot de model: „Eu, Inalt Prea Sfințite Stăpâne — mi-a spus părintele Augustin — sunt Ianoș cel ieften [„Olcso Iános"]. Pentru sfintele slujbe ce le săvârșesc, nu pretind nimănui taxe stolare fixe. Fiecare dă cât poate și cât vrea — dacă poate și dacă vrea".

La masă, cântărețul bisericii noastre din Mikóujfalu — continuă Inaltul Ierarh — era nedespărțit de Octoih.

— Cu acestă sfințită carte am salvat credința noastră — spunea el. După ce jandarmii unguri l-au băgat în temniță pe domnul părinte, adunam credincioșii în sfânta biserică, ziceam laolaltă rugăciuni, iar eu le cântam din Octoih ce știam și așa cum mă pricepeam. Astfel ne mângâiam noi inimile de lipsa sfintei Liturghii, până s'a întors domnu' părinte acasă. După ce s'a întors la reședință, I. P. Sf. a trimis păr. A. Cosma brâu roșu și binecuvântarea de a-l purta.

Inaltul Ierarh a fost atât de impresionat de cele constatate la Mikóujfalu încât astăzi, după un pătrar de veac, povestește aceste episoade cu o cuceritoare plăcere.

GRIG

Nr. 10.153/1944 69 1—1

Publicațiune

In ziua de Vineri 15 Decemvrie 1944 la ora 10 dimineața se va ține în cancelaria Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 32, licitație publică cu oferte închise pentru vânzarea spre exploatarea a 1772 arbori de stejar, reprezentând un volum de cca 1443 mc. lemn de lucru, 668 mst. lemn de foc și 186 grămezi de crăci, arbori cari se găsesc în parchetul Nr. 6 pe exercițiul 1944/45 în pădurea „Tufari", situată în hotarul comunei Cisnădie, județul Sibiu,

Licitanții vor depune la licitație garanție de Lei 162.000 — una sută șase zeci și două mii — în numerar sau efecte de Stat.

Consiliul Arhiepiscopes își rezervă dreptul de a alege liber dintre ofertanți

Actul de estimație împreună cu condițiunile de licitație se pot vedea în cancelaria Consiliului arhiepiscopesc ortodox în Sibiu, unde se dau zilnic informațiuni,

Sibiu, la 20 Noemvrie 1944,

Consiliul Arhiepiscopesc

Vitrina cărții

Ediție nouă

In editura „Dacia Traiană", S. A. din Sibiu, a apărut, în a 15-a ediție, volumul de peste 500 de pagini, întitulat: **Istoria Românilor,** *scrisă de Prof.* **I. Lupaș,** *membru al Academiei Române.*

Asupra acestei cărți „foarte iubite în Ardeal", vom reveni.

Violente lupte aeriene pe cerul Budapestei

Moscova 24 — Pe frontul Budapestei, violența luptelor aeriene sporește. Intr'o singură zi aviatorii sovietici au doborît 75 aparate inamice.

Prizonieri finlandezi repatriați

Helsinki 24 — Un prim lot de prizonieri finlandezi în URSS, peste o mie la număr, s'au înapoiat în patrie.

Intrevederea Stalin-Subasici

Moscova 24 — Dl Ivan Subasici, prim-ministru și ministru de externe al Jugoslaviei, a declarat că este foarte satisfăcut de rezultatele întrevederii pe care a avut-o cu Mareșalul Stalin.

Dnii Molotov și Simici, ministrul Jugoslaviei la Moscova, au asistat la această întrevedere.

Centralizarea materialelor aparținătoare URSS

București 24 — Comisiunea română pentru aplicarea armistițiului a decis ca materialele cari urmează să fie restituite URSS, să fie centralizate la Constanța [cele provenite din Transnistria], Galați, (cele din Basarabia] și Cernăuți [cele din Bucovina de Nord].

Declarațiile dlui Attlee

Londra 24 — Cu prilejul unei reuniuni anglo-americane, dl Attlee, vice-premierul guvernului britanic, a declarat că poziția pe care o dețin în lume Anglia și USA, le obligă pe aceste țări să accepte cele mai grele sarcini în vederea făuririi și conservării păcii.

Noi nu vrem să fim „Herrenvolk" — a spus dsa — să obligăm pe alții să gândească așa cum gândim noi.

Forțele răului se vor isbi de rezistența noastră neînduplecată, ori unde le vom întâlni.

Comandați-vă calendare din vreme, ca să le aveți de sfintele sărbători.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în ziua de 23 Noemvrie:

După lupte grele cari au durat mai multe zile, în cursul cărora au respins număroase atacuri inamice date cu blindate, trupele Armatei a patra română au cucerit orașul și înălțimile Tokáy, precum și mai multe localități din împrejurime.

In spațiul dela Est de Budapesta, trupele noastre cari luptă în cooperare cu forțe sovietice au isbutit să cucerească mai multe înălțimi importante.

Frontul ungar

Londra 24 — La frontiera dintre Ungaria și Cehoslovacia au reînceput ostilitățile. Au fost ocupate 30 localități. 3000 soldați germani și unguri au fost uciși pe acest front și alți 2000 în Ungaria. La Moscova se confirmă ocuparea orașului Tokáy. Armatele rusești dețin poziții pe Dunăre până în apropiere de Budapesta. Radio Budapesta a anunțat ieri că guvernul ungar a ținut o ședință de 7 ore, în care s'a ocupat de situația disperată în care se află acum Ungaria.

Frontul Apusean

Londra 24 — Armata I-a americană, forțând linia germană din Vosgi, e aproape de Strasbourg. In trei zile au fost făcuți prizonieri 3000 germani, printre care și doi generali. Armata I-a franceză înaintează spre Nord, în direcția Strasbourg. Se semnalează lupte la Colmar. Oberleuten a fost ocupat de armata III-a. Armata IX-a a ajuns la Ruhr.

Frontul jugoslav

Londra 24 — Mareșalul Tito a anunțat că a fost eliberată întreaga Macedonie. 3000 germani au fost uciși sau capturați. La Kotor inamicul a fost respins. Artileria britanică a dat mult ajutor forțelor jugoslave. De asemenea aviația britanică a bombardat linii de comunicație în regiunea Sarajevo.

Frontul japonez

Londra 24 — Suprafortărețe sburătoare americane au atacat ieri Tokio, pornind de pe baze din insulele Mariane. Este primul atac asupra orașului Tokio cu avioane de pe baze terestre.

Londra 24 — Se anunță că germanii au ridicat peste 100.000 olandezi pentru a-i duce la muncă forțată.

Londra 24 — In orașele germane a început debandada. La Hanovra lumea fuge în desordine. Autoritățile germane au trebuit să pună patrule ca să oprească pe fugari. La Magdeburg, Gauleiterul a făcut apel la populație să-și păstreze calmul și să reziste cu îndârjire.

Londra 24 — In retragerea lor din Norvegia, nemții fac mari distrugeri. La Nord de Narvik, peste 200.000 locuitori sunt amenințați cu moartea.

S'a dus pe gârlă „noua ordine"

Londra 24 — Ziarul „Evening Standard" scrie că Wilhelmstrasse și-a luat rămas bun dela mult trâmbițata „nouă ordine europeană".

Asupra prevederilor ei, ziarul amintit dă amănunte senzaționale. Populația Europei urma să fie compartimentată de nemți precum urmează:

1. Popoare umane
2. Popoare subumane și
3. Rușii.

La primul grup ar fi aparținut: Scandinavii, Danezii, Belgienii, Olandezii și Britanicii.

Franței îi era rezervată o misiune specială: să ofere distracții Herrenvolk-ului nazist.

Britanicii urmau să construiască vase pentru marșul triumfal al naziștilor împotriva Americei, iar insulele lor aveau să vadă ridicându-se platforme de lansare a bombelor sburătoare împotriva New-York-ului.

(Amarnică soartă și pentru popoarele mari. Dar pentru noi, cei mici?..)

„Statul federal democrat jugoslav"

— Declarațiile Mareșalului Tito —

Londra 24 — După cum anunță postul de radio „Jugoslavia liberă", Mareșalul Tito a făcut declarații unui ziarist privitoare la organizarea viitorului stat jugoslav.

„Statul federal democrat jugoslav" se va compune din șase unități federative: Serbia, Croația, Slovenia, Macedonia, Bosnia [cu Herțegovina] și Muntenegru.

Fiecare unitate federativă va avea guvernul său propriu. Un guvern federal central va conduce afacerile esențiale ale nouei Jugoslavii, cu concursul unei adunări naționale în compoziția căreia vor intra reprezentanți ai poporului din toate regiunile.

Londra 24 — In lupta contra vaselor germane, Amiralitatea britanică — se află abia acum — a folosit cu maximă eficacitate un tun cu obuze speciale în greutate de numai 3 kg. Tunul acesta, montat la bordul avioanelor de tip Mosquito, a obligat marina germană să-și revizuiască radical tactica de luptă.

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane Sibiu

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Duminecă 26 Noemvrie 1944 — Exemplarul 10.— — Nr. 102

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mit

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespondențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Creștinismul și viața socială

Ne aflăm pe pragul unei lumi noui. Năzuința ei dominantă pare a fi rezolvarea cât mai satisfăcătoare a problemei sociale.

Este firesc deci ca astăzi să se pună, cu o stăruință mai mare ca oricând, întrebarea despre atitudinea creștinismului față de laturea socială a vieții.

Dar s'a observat cu mirare că răspunsurile au variat și variază, ceea ce dovedește că întrebarea nu e ușoară. Aproape toate curentele și concepțiile sociale au crezut că pot găsi o confirmare a punctului lor de vedere în creștinism.

Pricina mi se pare că este următoarea:

Creștinismul nu e propriu zis o doctrină socială. Lucrul acesta îl remarcă mulți, însă, inconsecvenți cu această constatare, se silesc apoi să înșire o tablă de norme sociale pe cari le-ar susținea creștinismul și cari desigur se acoperă totdeauna în esență cu cele în cari se exprimă concepția lor.

Dar dacă creștinismul ni se desvălue ca neavând caracterul unei doctrine sociale, trebue să rămânem consecvenți și să nu căutăm a consacra prin el o anumită tablă de legi sociale. Pe lângă aceasta trebue să înțelegem de ce creștinismul nu poate fi o doctrină socială ?

De fapt creștinismul nu este o doctrină socială, pentru că n'a adus în lume o sumă de norme sociale precise și rigide. Dar a adus un duh de înfrățire, de dragoste. El ni-a desvăluit valoarea uluitoare a persoanei umane, indiferent de condiția ei socială și ne-a dat îndemnul de-a ne preocupa de semenii noștri, infinit mai mult decât de lucruri, căci lucrurile sunt numai mijloace, în vreme ce omul, luat fiecare aparte, e un scop în sine, sortit vieții veșnice.

De ce n'a fixat Hristos și după El creștinismul o tablă de norme sociale precise ? Intrebarea aceasta ia la mulți și forma unui reproș la adresa creștinismului.

Răspunsul ni se pare că e acesta: pentrucă forma de soluționare a problemelor sociale depinde în fiecare timp nu numai de idealul pe care îl urmărește creștinismul, ci și de pregătirea sufletească a colectivității umane, pregătire care e în funcție de timp. Ce se potrivește azi pe plan social, nu s'a potrivit acum două mii de ani și nu se va mai potrivi peste alte două mii de ani. Progresul cultural, creșterea spirituală a omenirii, o face cu timpul aptă pentru orânduiri sociale, cari i-ar fi fost primejdioase mai înainte.

Democrația e înțeleasă și se potrivește într'o colectivitate socială care s'a împărtășit de bunurile culturii. Inainte de aceea ar duce ușor la anarhie.

S'ar putea obiecta că creștinismul trebue să-și arete puterea, transformând rapid pe oameni și deci făcându-i neîntârziat apți de cele mai progresate orânduiri sociale.

De fapt creștinismul produce transformări rapide. Ridică îndată nivelul de înțelegere intelectuală și morală al omului. Dar acest fenomen se petrece numai cu cercuri restrânse. In câmpul vast al omenirii creștinismul duce o grea luptă cu forțele contrare ale păcatului și ale inerției și rezultatele sunt doar expresii ale unui compromis involuntar dintre creștinism și acele forțe.

Iar soluția problemelor sociale exprimă și ele aceste stări de compromis la cari se află omenirea. Un progres se realizează fără îndoială. Pe măsură ce duhul creștin face să crească în sufletul omenesc binele și să descrească răul, aspirațiunile sociale își găsesc împliniri mai satisfăcătoare.

Dar creștinismul nu se identifică cu nici una din aceste cristalizări de ordin social. Recunoscând-o pe fiecare ca potrivită cu pregătirea culturală și morală a omenirii dintr'un moment dat, el tinde spre alte zări și mai luminoase. Aprobându-le ca efecte parțiale ale duhului său, păstrează totuși o distanță față de ele, urmărind altele mai depline. „Cele dindărăt uitându-le, spre țintă alerg", spune Ap. Pavel. Seva își recunoaște ca efect fructul fraged, dar tinde dinlăuntrul lui însuși spre mărul deplin.

Creștinismul nu e al nici unei cristalizări sociale din trecut și deci nu poate fi învinovățit de imperfecțiunea lor. Dar toate sunt înfăptuirile parțiale ale sale în tensiunea după idealul social perfect.

Creștinismul păstrează o anumită distanță față de toate cristalizările sociale, neabsolutizând pe nici una. El tinde spre un ideal social care depășește chiar cele mai avansate înfăptuiri sociale din istorie.

El tinde spre suprema înfrățire omenească, așa cum nu o vor putea înfăptui nici cele mai îndrăznețe doctrine. Iar această tensiune e duhul creștinismului, care constitue factorul cel mai hotărâtor în progresul social. E sigur că idealul creștin nu va putea fi înfăptuit nici odată pe pământ. Dar nu e mai puțin adevărat că tensiunea după el împlinește rolul hotărîtor de care am pomenit.

D. STĂNILOAE

INTERNE

București 25 — La Ministerul Producției de răsboiu s'a ținut ieri o importantă consfătuire. Printre alte, au fost discutate modalitățile de revenire a industriei de răsboiu la producția de pace, pentru perioada de după încetarea ostilităților.

București 25 — „Monitorul Oficial" de ieri publică tablourile unei mari mișcări în Armată.

Numirea nouilor prefecți și primari

București 25 — In executarea hotărîrii Consiliului de Miniștri, Ministerul Afacerilor interne a dat ordin tuturor prefecturilor de județe să procedeze la desemnarea persoanelor agreate de partidele politice pentru ocuparea funcțiunilor de prefecți și primari de municipii și județe. Desemnarea lor se va face prin acord între câte un reprezentant al partidelor național-țărănesc, național-liberal și frontul democratic. Cei agreați, vor fi anunțați telegrafic Ministerului.

Acordul poate interveni și asupra persoanelor cari dețin actualmente atari funcțiuni

Apelul Reginei Mame

In cadrul Săptămânii Ardealului de Nord și a Moldovei, M. Sa Regina Mamă Elena *a făcut un călduros apel țării întregi, chemând întreaga populație să sprijinească opera de refacere și ajutorare a Transilvaniei și a Moldovei.*

„Dați din tot sufletul pentru Ardeal și Moldova!"

Parastas pentru Nicolae Iorga

București 25 — Implinindu-se patru ani dela năprasnica moarte a Profesorului Nicolae Iorga, „Liga Culturală" a luat inițiativa săvârșirii unui parastas pentru odihna sufletului său, mâine Duminecă 26 l. c.. orele 12, la Biserica Albă din Capitală.

Trupele franceze au intrat în Strasbourg

Paris 25 — Trupele franceze de sub comanda Generalului Leclerq au intrat ieri în Strasbourg.

Toate ziarele parisiene dau cu caractere mari îmbucurătoarea veste a eliberării capitalei Alsaciei.

Adunarea consultativă franceză, care era în ședință, când a primit știrea s'a ridicat din scaune, a intonat Marsilieza împreună cu publicul din tribune și și-a suspendat lucrările, amânându-le pe a doua zi.

Dați sânge pentru ostașii răniți în luptele de desrobire a Ardealului.

Alimente din USA pentru aliați

New-York 25 — In cadrele legii de împrumut și închiriere, Statele Unite ale Americei au livrat aliaților în Octomvrie a. c. 360 mii tone alimente [cu 8000 tone mai mult decât în luna precedentă].

Din aceste uriașe cantități, 63% au revenit Angliei, iar 32% Rusiei.

Martirul dela Huedin

Om de linie dreaptă, român de aspre convingeri patriotice, braţ neînfricat pentru păstoriţii săi loviţi de nedreptăţi şi copleşiţi de nevoi, Protopopul ortodox al Huedinului, Părintele Aurel Munteanu, *a liturghisit o viaţă întreagă la altarul Bisericii şi la vatra Neamului, cu egală însufleţire şi cu neprecupeţită râvnă. Pietroşii noştri ciubărari dela cotul de sus al Munţilor Apuseni îl numără cu mândrie printre tribunii dârzeniei româneşti cari s'au sfărmat veacuri dearândul, în cete dese şi neînduplecate, să le apere fiinţa de pângăririle asupritorilor.*

Sfârşitul lui putea fi oare altceva decât o mucenicească izbăvire din trupul vieţii acesteia? Nici decum! Doar toţi făclierii vrerilor româneşti cari au răscolit cuibul de vulturi al Ţării Moţilor au intrat triumfal, unul după altul, în calendarul sfinţeniei naţionale. Acolo i-a fost ursit şi sufletului viteaz al acestui dac vârtos să i se gătească sălaş de veşnică şi cinstită pomenire.

Am citit astă iarnă cutremurătoarea spovedanie a pătimirii lui, făcută unui mare ziar din Capitală de îndurerata tovarăşe de viaţă a martirului dela Huedin, protopopeasa Lucreţia Munteanu. Şi am înţeles, abia atunci, că Protopopul Aurel n'a fost o simplă victimă întâmplătoare a unor explozii de sălbătăcie atavică ce se manifestă periodic la veneticii pripăşiţi în inima unei Europe prea îngăduitoare cu mişeii, ci o jertfă pe care se vede că a trebuit s'o închinăm şi de astă dată la altarul permanenţei româneşti pe aceste plaiuri. Şi pentru jertfă, ca să fie bine primită, alegi totdeauna ce ai mai bun în ograda ta, în casa ta, în turma ta, în Neamul tău.

Pătimirile Protopopului Aurel au început de mult: deodată cu primele răbufniture ale dreptei sale mânii împotriva opresorilor noştri de veacuri. In 1919, când putreda şandrama a monarhiei chesaro-crăieşti trosnea din toate încheieturile şi pământul Ardealului desrobit duduia sub paşii dorobanţului român, Părintele Aurel Munteanu plătea în inima lui de tată primul tribut de sânge tăriei credinţei sale în mântuirea Neamului: o bandă de nemernici i-au ucis fetiţa de zece luni.

Fierul care i-a omorât odrasla, avea să străpungă şi inima lui. Criminalii din 1919, în frunte cu fiorosul Francisc Gall — cari au trăit sub stăpânirea Românilor ca'n sânul lui Avraam, cu fărădelegile acoperite de proverbiala uitare valahă — nu puteau ierta Protopopului din Huedin energia leonină cu care milita în rândurile Ligii Antirevizioniste Române (LAR). Ceasul cel rău l-a dat în mâinile mânjite de sânge ale călăilor de altă dată.

Protopopul Aurel putea să fugă. Avea motive. Nimeni nu l-ar fi arătat cu degetul. Din potrivă, ne-am fi descoperit cu respect la vederea lui printre noi.

N'a fugit! Era doar preot şi român dintr'o bucată. Ştia că locul păstorului e în mijlocul turmei sale. *Şi a rămas cu turma.*

In ziua de 10 Septemvrie 1940, a ieşit de-acasă cu Motivelnicul subsuoară împăturat în patrafir, ca să prohodească un oştean. Era zi de târg. Lume multă în piaţă.

— Uite-l pe „nici o brazdă"!

Glasul îndobitocit de ură al tâlharului Francisc Gall umplu piaţa. Apoi fără să mai stea pe gânduri, tăbări cu „ronghioşgarda" lui asupra Protopopului... L-au dărăburit pur şi simplu. După chinuri groaznice, mucenicul şi-a dat obştescul sfârşit. Trupul lui zdrobit a fost asvârlit hoţeşte într'un loc mlăştinos dela marginea oraşului, fără lumânare, fără cruce la căpătâiu, fără un hârb cu tămâie alături ea. Familiei, care cerea osemintele ca să le prohodească după datină, i s'a spus că Protopopul fugise în România. In cele din urmă, văzând că orice tăgadă e inutilă, autorităţile maghiare au consimţit la predarea trupului neinsufleţit. Era în 16 Noemvrie 1940 când sicriul a fost dus la cimitir. N'a fost înmormântare, ci mutare din mlaştina în care-l asvârliră tâlharii, la loc de creştinească odihnă. Familiei i s'a interzis să urmeze căruţa. Străji tari au fost rânduite până departe pe dealurile din jurul Huedinului, ca să împiedice pelerinajul Moţilor la groapa tribunului lor, iar cimitirul a fost evacuat jandarmereşte de toţi ochii indiscreţi. Ii supăra prezenţa românească. *Tribunul era primejdios şi în sicriu pentru toate planurile de sugrumare a protestelor ardeleneşti.*

A doua zi, nu mai era la locul ei nici crucea şi nici florile presărate pe mormântul proaspăt de mâinile pioase ale Românilor cari s'au putut furişa să-i sărute ţărâna.

Preotul căzut între tâlhari, străjueşte cu trup şi suflet pământul românesc de dincolo de Feleac, aşteptând mântuirea. Il văd, în gând, gâlcevindu-se cu ucigaşii lui, după cuvântul poetului:

— Noi am venit întâi aici!
— Noi n'am venit, suntem de-aici.

Văi şi munţi, frunza codrului şi iarba câmpului, graiul omului şi tăria cerului, aurul lanului şi raza soarelui, toate-toate ne sunt prieteni acolo — şi ne chiamă într'una.

Fi-va această întoarcere pe scut, ca a eroului antic, sau cu stâlpările bucuriei fluturând în mâini? Oricum va fi, o vom vedea aievea...

Martirul dela Huedin se va răsuci atunci pentru ultima dată în tristul său mormânt, aflându-şi în sfârşit odihnă trupului şi împăcare sufletului.

GRIGORIE T. MARCU

P. S. Acest articol a tost scris şi cules în primăvara anului 1941. Cenzura l-a oprit atunci, deoarece contravenea „armistiţiului de presă" româno-maghiar. *N. a.*

Rugă

Spre Tine Doamne ne îndreptăm ruga noastră ferbinte şi în Tine ne punem toată nădejdea. Tu dă-ne pacea şi tăria Ta Curajul ostaşilor noştri îl întăreşte şi cu braţul Tău puternic ocroteşte Ţara şi libertatea ei. Tu insuflă înţelepciune conducătorilor noştri, iar pe noi ne ia sub scutul Tău şi ne umple de dragoste frăţească şi de tărie, pentru ca ceasul încercării să ne găsească vrednici de a-i face faţă. Fii ajutor celor în suferinţă, doftor al celor ce au lipsă de tămăduire. Căci copiii Tăi suntem şi alt ajutor afară de Tine nu avem.

I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE

Sibiu, Aprilie 1939.

Răspândiţi cu drag

Telegraful Român

Organul lui Şaguna din 1853

Parastas

pentru Alexandrina Cantacuzino

Filiala sibiană a Societăţii ortodoxe naţionale a femeilor române a luat iniţiativa săvârşirii unui parastas pentru odihna sufletului principesei Alexandrina Gr. Cantacuzino, fosta prezidentă generală a Societăţii, din prilejul împlinirii a şase săptămâni dela moartea ei.

Parastasul va avea loc Duminecă 26 l. c., orele 11, în Catedrala mitropolitană după sf. Liturghie.

Jertfe americane

New-York 25 — Dela începutul războiului şi până azi, Statele Unite ale Americei au pierdut 529.795 oameni.

Comunicat

Oficiile protopopeşti şi parohiale cari şi-au propus să asigure, prin participarea lor generoasă la suportarea cheltuielilor de tipar, apariţia zilnică a „Telegrafului Român", sunt rugate să-şi trimită în toată graba obolul lor.

Până acum, am primit danii frumoase. Parohiile din protopopiatul Bran (Zărneşti) — cari au contribuit cu aproape două sute mii Lei — şi parohia Avrig, — de unde am primit, pe lângă altele, o danie personală, de 12.000 Lei, făcută de administratorul protopopesc Păr. Aurel Radu, — sunt în fruntea listei susţinătorilor ziarului.

Celor ce au jertfit până acum le mulţumim cordial, iar ofrandele celorlalţi le aşteptăm cu încredere.

Pe temeiul lor, vom putea să calculăm cât timp avem acoperire pentru costisitoarea apariţie zilnică.

Administraţia
„TELEGRAFUL ROMÂN"

FOIŞOARA

„Cu dor"...

Studenţilor mei

Le recunoaşteţi?

Unii dintre colegii voştri s'au oprit ieri alaltăieri la porţile lor ferecate de neatenţia cu care treci adeseori pe lângă mărgăritarele îngropate în ţarina suculentă a Sfintei Scripturi. Şi cei mai puţin avansaţi în aprofundarea sfintei ştiinţe veţi face la fel când o să fiţi în anul trei, pentru că predilecţia profesorului de Teologie a Noului Testament — iar nu rigorile cine ştie cărei artificiale „programe analitice" — o să vă refuze alte preocupări exegetice înainte de-a suferi împreună cu el sfânta tortură a unei zăbave îndelungate măcar asupra primelor opt capitole ale epistolei către Romani. Apostolul neamurilor a meditat o iarnă întreagă la problemele de viaţă şi de moarte aşternute într'ânsa. Din când în când, părăsia smerita sa meserie de croitor de corturi, pentru ca — în vreme ce bunele sale gazde din Corintul destrăbălărilor păgâne, drept-credincioşii soţi Acvila şi Priscilla, împungeau mai departe cu acul în pielea sticloasă de Cilicia — apostolul neamurilor să-i dicteze tahigrafului Terţius încă un fragment din cea mai densă scrisoare pastorală a sa, din câte a descoperit creştinătatea în copiosu-i lăsământ scripturistic.

Ce-a ieşit din această stăruitoare frământare a ultimelor luni ale anului 57 al erei noastre, a văzut diaconiţa bisericii din portul Kehnrea, pururea pomenita Fibi, care a pornit la drum spre cetatea cezarilor, purtând la sân preţiosul sul de papyrus, cât ce s'a desprimăvărat, cu întâia corabie care se încumetă să-şi încrucişeze prora cu undele lui Mare Nostrum. Şi aveau să simtă aromele ei de esenţă tare mai ales fericiţii destinatari ai acestei epistole: creştinii din Roma.

O precedaseră epistolele către Tesaloniceni, sumarul răvaş adresat creştinilor din Galatia şi cele trei scrisori trimise bisericilor din Corint şi Ahaia. Semăna cu toate cinci, în fond; cu nici una în formă. Lipsiau din ea mustrările cruţătoare pe care sensibilul şi încercatul pedagog creştin le administrase tuturora, pentru osebite greşeli cari se cereau îndreptate fără răgaz — şi mai ales evitate cât va fi lumea.

De ce oare acest limbaj prevenitor, când ştim cât de bolovănoase erau apostrofele cu cari se răstise la proaspeţii convertiţi din Galatia Asiei mici?

Pe creştinii din Roma nu-i văzuse până atunci faţă către faţă! — iată răspunsul unic pe care mi-l însuşesc eu.

Sunt gata să-l justific.

Se întâlnise cu ei în duh: mărturiseau doar aceeaşi credinţă fără margini, erau încălziţi de aceeaşi dragoste dogoritoare, nutreau aceeaşi nădejde neînşelătoare. Şi atunci, ce putea să mai adaoge, în vederea cimentării sfintei lor legături, vederea faţă către faţă, decât doar bucuria mângâierii întreolaltă prin credinţa cea deoparte şi de alta, a lui Pavel apostolul şi a creştinilor romani.

Legăturile dela inimă la inimă nu sunt *nici odată* în funcţiune de distanţele spaţiale. Pe acestea, le dispreţuesc ori de câte ori ele vor să aştearnă staturi izolatoare între svâcnirile lor de nepotolit. O singură distanţă este îngăduită acolo unde raportul „eu-tu" nu mai are trebuinţă de nici o apropiere, fuziunea între inimile cari se caută fiind săvârşită: e *distanţa caldă.*

Expresia e succeptibilă de semnificaţii multiple. Ne interesează aici una singură, cea mai pură dintre toate: Pavel-Biserica Romei.

Nu s'au văzut nici odată. Şi totuşi, se'nţeleg întreolaltă ca şi când s'ar fi cunoscut de când e lumea. Vai celor ce nesocotesc tăria legăturilor făurite mai presus de orânduirile oamenilor: sfârşesc în ridicol — şi'n pierzanie ireparabilă.

Găsim urmele de aur ale unei atari legături aici. Senin şi grav fără a fi rece şi distant, profund şi variat fără a fi inaccesibil şi deslânat, sfântul Pavel zideşte cu cuget inspirat şi gândire de om dedat cu descifrarea tainelor mântuirii neamului omenesc, edificiul măreţ al *celei mai docte* dintre nemuritoarele sale scripturi. Şi când te-ai aştepta mai puţin — ca să te convingi, reciteşte cu atenţie versetele iniţiale (Rom. 1, 1—10) — inima lui înfierbântată de dogorile unei iubiri pe care o înţelesese de mult ca şi Hristos şi o cântase un an mai'nainte ca nimeni altul (I Cor. cap. 13 întreg), ţâşneşte'n vâlvătăile cuvintelor de foc: *„doresc cu mare dor să vă văd"*... (Rom. 1, 11).

Cred că l-am înţeles, atâta cât omeneşte-i cu putinţă, când spun că apele Mediteranei n'ar fi fost în stare să stingă văpaia acestei dorinţe creştineşti. Sfântul Ioan Gură de Aur — în care majoritatea exegeţilor de renume văd pe cel mai autorizat interpret al scripturilor pauline — mărturiseşte undeva că obicinuia să se hrănească măcar odată în săptămână cu

Cuvântarea

Dnei SOFIA ŞT. METEŞ, rostită la căpătâiul aceleia ce a fost MARIA COSMA

In numele Femeilor Române din Ardeal viu să aduc, profund îndurerată, smerita noastră închinare în faţa corpului neînsufleţit al venerabilei defuncte.

Trupul ei, frânt de dureri şi de povara anilor, după o viaţă frământată trăită adânc, şi bogată în strălucite fapte de vrednicie în slujba neamului, pe care l-a iubit cu adorare, şi căruia şi-a dăruit toată gândirea şi simţirea ei aleasă, — pleacă înfăşurat în faldurile aureolate a preţuirii şi admiraţiei unui neam întreg, pleacă astăzi do ol şi împăcat, în amurg de toamnă târzie, către împărăţia undelor de veci.

Maria Cosma reprezintă un nume simbolic, o podoabă a valorilor feminine luptătoare din Ardeal, dintr'o epocă de dârză şi splendidă afir are românească pe când drumul marilor năzuinţi către idealul de împlinire a minunatelor visuri seculare însemna un drum de apostolat, de jertfă permanentă şi abnegaţiune, şi pe care ea, înzestrată cu o minte pătrunzătoare, cu o voinţă tare, dinamică, şi cu o robustă sănătate sufletească, l-a urcat vitejeşte în ritmul superior al simţirii naţionale,, fără să se clatine şi fără să-l părăsească vreodată.

După înfiinţarea Reuniunii Femeilor Române cu trecut de glorie, a cărei strălucită preşedintă a fost un lung şir de ani, alte opere importante cerute de marile comandamente naţionale ale vremii, au fost întemeiate, întărite, şi îndrumate metodic aici în Sibiul vredniciilor româneşti, prin gândirea generoasă, energia pasionată şi râvna jertfelnică a Mariei Cosma. Intre acestea amintim cu recunoştinţă cu deosebire şcolile dr cultură şi educaţie, şcoli în cari se pregăteau temeinic fiicele tinere ale neamului pentru înalta lor misiune de viitoare soţii şi şi mame, în spiritul eroic al marilor noastre tradiţii, a mândriei şi a demnităţii româneşti, şi unde se propovăduia în taină credinţa şi nădejdea într'o singură şi grabnică isbăvire a românismului.

Şi aproape că n'a fost mişcare şi iniţiativă românească la sfârşitul veacului trecut şi la începutul celui prezent aici în Ardeal ca Maria Cosma, neînfricatul străjer al măreţelor aspiraţiuni naţionale, să nu fie chemată alături de ilustrul ei soţ a-şi spune cuvântul. Casa respectatei familii Cosma a fost adeseori transformată în centru de întâlnire şi de sfat al personalităţilor de seamă, al marilor figuri reprezentative din viaţa neamului de pretutindeni, cu care păstrau strânse legături, de unde plecau apoi idelle îndrumătoare pentru luminarea şi întărirea conştiinţelor din Ardealul oprimat.

Mai târziu, când dincolo de norii grei ai primei învolburări universale, şi dincolo de uriaşele lor proslăviri, se desena tot mai luminos imaginea sublimă a apropiatei pliniri a vremii, şi când apo năvalnicile energii româneşti, sfărmând cătuşe şi sdrobind din calea lor toate digurile blestemate ridicate dealungul veacurilor de asupritori, se vor revărsa biruitoare în alvia de vi ţă a unităţii naţionale, — Maria Cosma, purtătoarea dârză a proaspătului crez salvator, a înţeles că şi ea împreună cu aiţi fanatici luptători, trebue să plece vremelnic din Ardealul sfintelor lor năzuinţi, să plece până atunci, pentru a scăpa de furia răzbunării neiertătoare a stăpânirii străine.

Ajunsă pribeagă în ţări departe, iubirea ei de neam în vecinic neastâmpăr creator, ajutând-o să învingă greutăţi şi suferinţe, a continuat şi acolo să-şi slujească naţia, ducând solia drepturilor şi alesele însuşiri româneşti. Şi având şi colaborarea preţioasă a distinselor ei fiice, a organizat o întinsă propagandă prin admirabile expoziţii de artă populară, de cusături şi ţeseturi naţionale, cu cel mai real folos, pentrtu marea cauză urmărită.

Inapoindu-se în Ardeal şi în Sibiul ei drag, după fericita unitate naţională şi după lungi eforturi istovitoare, a aflat aici aşezarea lucrurilor schimbate. — Bucuriile aduse de unitatea neamului, au atins din nenorocire, la unii, prinşi în fierberea noutăţii, echilibrul disciplinei morale în gândire, iar ierarhia valorilor a suferit şi ea o eclipsă. Locurile de răspundere în fruntea operilor create de dânsa le-a găsit ocupate, dânsa n'a mai revenit niciodată la conducerea lor, pentru a le reda vechea strălucire, şi pentru a le spori avântul, progresul şi prestigiul, pe care ea, ilustra dispărută, le înălţase odinioară pe nebănuite culmi de lumină.

A găsit totuşi destule puteri în cugetul ei de luptătoare şi în bogatele ei resurse spirituale, pentru a se putea înălţa într'o mândră şi tăcută protestare peste vederi înguste şi peste toată ingratitudinea omenească. Şi retrăgându-se mulcom, încă în plin avânt creator în nobila ei lume interioară, a continuat a se închina în taină la cele două mari şi sfinte altare, al lui Dumnezeu şi al neamului.

Ca o supremă binecuvântare, bunul Dumnezeu i-a păstrat neatinsă vigoarea liniei de gândire până la ultima ei răsuflare.

Urmând cu înfrigurare desfăşurarea evenimentelor cruciale, trăia emoţii adânci pentru destinul patriei, ale cărei suferinţi şi primejdii, găseau cel mai chinuitor răsunet în sufletul ei. — Sunt abea doar câteva zile de când a dorit stăruitor să mă vadă lângă patul ei de suferinţă, pentru a afla, profund întristată, ştiri despre acea mare românca şi curată glorie feminină cu lume, cu faptă, cu gândire princiară coborîtă de curând, prea curând, în pământul ţării, — şi pentru care ea, înflăcărata patrioată, a avut cea mai înaltă preţuire şi admiraţie, şi spre care nizuia să sboare cât mai grăbit şi sufletul ei. — Şi a sburat spre înălţimile Ceriului, unde se va ruga fierbinte pentru solidaritatea salvatoare a neamului, ce se sbate astăzi la cea mai înfricoşată cotitură a istoriei, şi unde este aşteptată şi de iubitorul ei soţ, o altă mare şi fecundă energie românească, să-i ducă solia mângâietoare şi sfântă a eliberării veşnice, a Ardealului lor drag.

Cutremurate aducem un ultim omagiu de pioasă recunoştinţă şi admiraţie, sufletului ales şi de adâncă rezonanţă naţională al venerabilei românce, care a fost Maria Cosma, şi care trebuie să rămână pildă îndrumătoare pentru toate generaţiile viitoare de femei.

Să-i fie ţărâna uşoară!

Nr. 908/1944 67 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa II-a **Feldioara**, protopopiatul Braşovului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat;
2. Casă parohială cu toate dependinţele;
3. Sesiune parohială 32 jug. arător şi fânaţ.
4. Stola obişnuită în protopopiat.

Cererile de concurs, însoţite de toate actele legale şi de încuviinţarea de candidare primită dela I. P. Sfinţitul, se vor înainta în termen oficiului protopopesc ort. rom. Braşov.

Concurenţii se vor prezenta în parohie cu prealabila învoire a oficiului protopopesc într'o Duminecă sau sărbătoare, spre a sluji, a predica şi a face cunoştinţă cu credincioşii.

Braşov, la 30 Octomvrie 1944

Of. protopopesc ort. rom. al Braşovului

Dr. N. Stinghe
adm. prot.

Invăţătura zilei

De omul eretic, după întâia şi a doua mustrare te fereşte.

Tit 3. 10

CALENDAR CREŞTIN

Biserica ortodoxă prăznueşte:

Duminecă 26 Nov. — C. Alimpie
Luni 27 Nov. — Iacob Persul

Serviciu religios

In catedrala mitropolitană din Sibiu

Duminecă, 26 Noemvrie 1944, servesc: Prot. Mih. Neagu, cons. Dr. Spiridon Cândea şi prof. Nicolae Gavra; diaconii: Anatolie Scurtu şi Simion Macarie. *Predică prof. Nicolae Gavra.* La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *Pr. Ioan Munteanu.*

Cucerire

Londra 25 — Dela marele Cartier general al Mareşalului Tito se anunţă că forţele jugoslave au cucerit portul dalmatin Cattaro.

Atenţiune! **Atenţiune!**

Neobosita tiparniţă şaguniană ne-a scos şi în acest an, de sub teascurile sale, folositoarele Calendare de masă:

„Bunului Creştin"

şi

„Oastea Domnului"

pe anul 1945

Sunt cele dintâi calendare cari au apărut în vitrină, de aceea comandaţi din vreme exemplarele ce Vă sunt necesare, pe adresa de mai jos:

LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ
SIBIU Strada Mitropoliei 45 SIBIU

La comenzi de peste 10 ex. se dă rabat
Exemplarul Lei 150.- + Lei 70.- porto postal

---

lectura stăruitoare a epistolei către Romani. Dac'ar trăi acum, şi dac'aş putea să-i vorbesc, l-aş întreba în genunchi ce gândeşte despre aceste cuvinte? Mi-ar spune — sunt sigur — că nu numai ochii sfântului cu poreclă de aur au plâns pe slovele lor răsbătătoare.

In ce mă priveşte, dac'aş auzi pe cineva susţinând că trebue să vedem aici o mostră de ieftină procedură demagogică, practicată pe scară întinsă de retorii păgâni ai vremii în tipica lor captatio benevolentiae, n'aş ezita să adaug că de-o descopeream înainte de hirotonie, mă făceam preot şi ca să practic cu frenezie această specie de „demagogie".

Nu vă grăbiţi să mă judecaţi cu asprime. Ascultaţi-mă fără îngăduinţă — dar ascultaţi-mă bine.

La urma urmelor, cuvintele aşternute în fruntea acestei convorbiri duhovniceşti ar putea să fie scrise pe fruntea oricăruia dintre noi, slujitorii în funcţiune sau în devenire ai împărăţiei lui Dumnezeu în lume. Şi iată de ce!

Vă aduceţi aminte — cu gândul sunteţi la călcâiul Eleonului (F. Ap. 1, 12) — că Mântuitorul Hristos, când s'a înălţat la cer, le-a spus apostolilor Săi (şi nouă): „Iată, *eu cu voi sunt* în toate zilele, până la sfârşitul veecurilor" (Mat. 28, 20). Mai ştiţi şi aceea că „Domnul lucra cu ei (apostolii) şi întărea cuvântul, prin minunile care urmau" (Marcu 16, 20), cum s'a văzut în ziua Cincizecimii şi dealungul atâtor veacuri de mărturisire minunată a prezenţei Lui active în lume.

Dela Inălţare şi până la Parusie, toată suflarea omenească cea însufleţită de creştinească simţire, se petrece sub semnul cuvintelor pauline: „*cu dor*", „cu *mare* dor", dacă aşa vreţi, deşi dorul n'are nevoie de atribute (vedeţi pentru aceasta expresia corespunzătoare a textului original), el fiind prin sine însuşi o categorie majoră, împlinită. Ori de câte ori simţământul calificat ca atare nu corespunde termenului astfel înţeles, se săvârşeşte un abuz. Şi abuzurile nu plac nici oamenilor — cari le săvârşesc sau le încurajează câte odată, în dauna lor, firește! — iar Cerului cu atât mai puţin.

Nu voiu încerca să ilustrez toate aspectele acestui dor după descoperirea măririlor mai presus de fire, cari s'au gătit celor plini de dar şi de adevăr — căci nici n'aş putea-o face vreo dată, acum cu atât mai puţin. Incerc, totuşi, să silabisesc câteva, cari te privesc îndeaproape, pe tine, iubite frate mai tânăr.

Ai venit la Teologie. Dacă nu te-a mânat aici dorul de-a fi *student teolog* — observi cum accentuez acest calificativ — la nimic nu-ţi foloseşte.

Inveţi aici multe despre Hristos. Dacă nu eşti însufleţit de dorul de-a le săpa în tablele de carne ale inimii tale — să nu te surprindă maniera de exprimare: ea e paulină — pierzi vremea înzadar.

Auzi mereu că Hristos te caută. Dacă nu eşti aprins de dorul de-a te lăsa aflat de El, de-al simţi sălăşluindu-se întru tine, vei fi — crede-mă — asemenea pământului pietros în care Semănătorul biblic, Iisus Hristos, îşi risipeşte degeaba grăunţele.

Presupun că toate au mers bine până aici şi însoţit de bunele noastre poveţe şi urări, calci în vâltoarea vieţii pentru care noi toţi te-am vrut cârmaciu iscusit, iar nu trestie clătinată de vânturile tuturor ideologiilor şi curentelor desagreabile Cerului. Dacă nu eşti stăpânit de dorul de-a fi întocmai, sminti-vei şi pe alţii, mai „mici". Ori, tu ştii prea bine ce osândă este rezervată unora ca acelora cari se împovărează cu păcatele altora.

Dar nu vreau să te înfricoşez cu spusele mele. Rostul lor, acum ca şi ori de câte ori am stat de vorbă dela inimă la inimă, e altul: să te înnalţe, să te ajutoreze în strădania de-a fi mereu egal cu dorul carele ţi-a purtat paşii aici.

Ne-a făgăduit că va fi cu noi, cât va dura lumea. Şi îl avem aci, pe sfântul prestol. Unii, şi în ei.

Mai ales aceştia din urmă îl aşteaptă cu dor, cu sufletul în ochi, aşa cum îi privesc dumnezeescul chip copiat în icoane.

Toţi ştim că va veni: „Da, viu cucurând" (Apocalipsă 22, 20).

Aceştia din urmă vor fi cei dintâi. Ei mai ştim ceva: va veni şi pentru ei, ca să-i ia cu El. Dorul lor îl înţelege doar Cerul; şi Pavel, dac'ar trăi în acest veac nemernic.

...Şi îl articulează, pentru ei toţi, ucenicul pe care-l iubea Iisus:

— „Amin! *Vino*, Doamne Iisuse!" (Apoc. 22, 20).

Tu?... Ce faci?... Cum te simţi?...

Nu-i târziu să te aliezi dorului apocaliptic. Ceasul al unsprezecelea, pentru tine, încă n'a sunat. Dar e aproape.

Cum aş vrea să mă'nţelegi când îţi spun aceasta, din prisosul unei inimi care tresare la gândul că ascultându-i povaţa o să scapi de caznele fără sfârşit ale „morţii celei de-a doua" (Apocalipsă 21, 8).

...Tresare cu dor de mântuire obştească.

Incapi *şi tu* în el!

1944, Noemvrie 18

GRIGORIE T. MARCU

A apărut: *Nou!*

† Nicolae
Mitropolitul Ardealului

Mântuește Doamne poporul tău

Cuvântări - - Discursuri - - Pastorale

Cartea prezenței ardelenești in vâltoarea anilor de sbucium 1938—1944

Coperta: Ieromonah Arsenie

SIBIU, TIPARUL TIPOGRAFIEI ARHIDIECEZANE

XVI+254 pagini **Prețul Lei 800.—**

format mare, pe hârtie de calitate superioară

In vânzare la principalele librării din Capitală și provincie

Pentru comenzi, adresați-vă P. V. Consiliu arhiep. ort. rom., Sibiu, str. Mitropoliei 32

Estonia eliberată

Moscova 25 — Mareșalul URSS Iosif Visarionovici Stalin a dat un ordin de zi către Mareșalul Gomorov și unitățile flotei sovietice din Marea Baltică, prin care anunță că odată cu lichidarea ultimelor rezistențe insulare hitleriste, Estonia a fost în întregime eliberată.

Jubileul ziarului „Times“

Londra 25 — Ziarul „Times“, cel mai vechiu cotidian britanic, a împlinit ieri 50.000 numere apărute.

Primul său număr a apărut în 1 Ianuarie 1785. Pe-atunci, prim-ministru al Angliei era renumitul om politic William Pitt.

Salonicul redat traficului

Londra 25 — Portul Salonic a fost repus în funcțiune. Primele vase intrate în rada lui, au descărcat mari cantități de mărfuri și câteva mii de pasageri.

Nemții mobilizează Polonezi

Londra 25 — Ziarele din Lublin anunță că nemții au decretat mobilizarea tuturor polonezilor între 16 și 50 de ani, din teritoriile controlate de ei.

Presa poloneză liberă protestează cu vigoare împotriva acestui abuz.

Situația îmbunătățită

Conform rapoartelor ultime, sosite la ministerul agriculturii, situația agricolă a țării noastre s'a îmbunătățit. Se anunță că s'ar fi însămânțat 1.500.000 hectare. Moldova, dintre toate provinciile României, s'ar prezenta mai puțin favorabil.

ȘTIRI mărunte

Paris 25 — Adunarea consultativă a numit pe dl Paul Boncour președinte al grupului parlamentar franco-britanic.

Londra 25 — Renumitele uzine Roll's Royce construesc acum avioane cari sunt lansate cu ajutorul rachetelor.

Japonia vulnerabilă și în aer

Washington 25 — Generalul Arnold, șeful de Stat Major al forțelor aeriene terestre ale USA, a făcut un raport Președintelui Roosevelt asupra atacului dat de superfortărețele americane împotriva orașului Tokio și a mai multor regiuni din China ocupată.

Aceste avioane își au bazele de pornire pe aerodromurile din insulele Mariane.

Invulnerabilitatea din aer a teritoriului metropolitan japonez a luat sfârșit. Ofensiva avioanelor americane împotriva Japoniei va continua cu intensitate crescândă, până când se va produce invazia.

Hărți oprite

In urma art. 16 din Convenția de armistițiu este oprită tipărirea, importul, răspândirea și afișarea hărților cu frontierele României dinainte de 28 Iunie 1940, înglobând Basarabia și Bucovina de nord.

Recolonizare...

Merită toată atențiunea forurilor chemate ceea ce se constată într'un ziar bănățean, unde dl I. Conciatu scrie următoarele: Recolonizarea Banatului cu români este cea mai vitală problemă pentru întreaga țară. Elementul de baștină românească ostracizat își cere împroprietărirea în bunurile urbane nemțești trecute asupra statului. O datorie națională și democratică au oganizațiile celor 4 partide politice din regiune, ca să se solidarizeze în jurul recolonizării Banatului, determinând guvernul la o rapidă acțiune pe teren.

In modul acesta, muncitori român, trăiți în mizerie în numeroase sate bănățene, vor fi împroprietăriți în locurile părăsite. Să nădăjduim!

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în ziua de 24 Noemvrie:

In Ungaria de Nord-Est, trupele române cari luptă în cooperare cu trupele sovietice, și-au continuat atacurile în zona dela Nord-Vest de Tokáy înfrângând rezistențele inamice și realizând noui câștiguri de teren.

La Nord-Est de Budapesta și Sud-Vest de Mișcolț, activitate de luptă locală.

Frontul ungar

Londra 25 — In Cehoslovacia și Ungaria ploile care cad necurmat îngreunează mult operațiunile. Tancurile înaintează anevoie prin noroiul, în care soldații sunt cufundați până la genunchi. In Cehoslovacia, la Sud-Vest de Ciop s'au angajat lupte cu rezultat favorabil. In ultimele 24 ore au fost făcuți 1200 prizonieri.

Frontul Apusean

Londra 25 — Orașul Strasbourg a fost complet eliberat. Au fost făcuți prizonieri 2000 germani. Aviația germană bombardează violent orașul. Numeroase clădiri principale și catedrala au fost atinse. Corespondenții de război de pe acest front anunță că circa 50.000 soldați germani se retrag în desordine din Vosgi.

Forțele armatei a III-a au trecut râul Saar. In această săptămână, forțele armatei a IX-a au distrus 118 tancuri germane.

Ziarele londoneze dau fotografii luate de pe front, în care se vede debandada retragerii germane și cum nemții caută să pătrundă cât mai curând în Elveția pentru a fi internați.

Posturile de radio germane s'au ocupat de distrugerile efectuate de aviația aliată la uzinele de armament germane, arătând că aceste stricăciuni nu sunt chiar atât de mari. Totuși în încheierea comunicatului se arată că rezervele de armament germane sunt relativ mici și deci se recomandă să fie cruțate pe cât posibil, folosindu-se numai ceea ce este strict necesar.

Frontul Balcanic

Londra 25 — Forțele jugoslave au pătruns 20 km. dincolo de frontiera austriacă. O importantă mină de cărbuni a fost cucerită.

Trupele germane izolate în Dodecanez au devenit pirați. Mulți dintre ei au fost prinși.

Sinod în URSS

Se află din Moscova că în 22 l. c. s'a deschis în capitala Uniunii sovietice Sinodul Episcopilor ortodocși ruși.

S'au discutat, cu această ocazie, viitoarele alegeri de patriarh al Bisericii ortodoxe ruse.

Șirul e nesfârșit...

Inainte de retragere, trupele maghiare-nemțești au adunat locuitorii, între cari numeroși evrei, din comuna Sărmaș, județul Turda, și i-au dus în pădurea din marginea comunei, unde «vitejii» honvezi și germani au omorât 130 de oameni. Câțiva cari au scăpat, povestesc despre fiorosul măcel din pădure.

Declarații

Mareșalul Stalin declară că alianța popoarelor slave nu este nici imperialism țarist, nici panslavism, ci este o dorință a statelor slave egale.

Polonia, spune Mareșalul, trebue să fie în viitor un stat democratic, puternic și independent.

La fugă...

Membrii „Volksturm“-ului german, —un fel de armată-ersatz, compusă din bătrâni și copilandri, — în cursul primei lor bătălii au luat o la fugă spre frontiera franco-elvețiană. Ei au fost internați de autoritățile elveține, spre bucuria bieților bătrâni și copii trimiși să moară.

— Luptele din extremul Orient pentru stăpânirea insulei Leyte sunt pe sfârșite. Japonezii au pierdut peste 15.000 soldați.

Ultima Oră

București 25 — In Monitorul Oficial de ieri s'a publicat decretul care cuprinde casa militară a M. S. Regelui.

— Postul de radio Moscova a anunțat începerea marei ofensive hotărîtoare pe frontul nordic. 52 divizii sovietice, complet echipate și înzestrate cu cel mai bun armament, au fost aruncate în luptă pe acest front. Marele atac a început astăzi de dimineață printr'un nimicitor tir de baraj.

— Dela începerea ofensivei de iarnă pe frontul de Vest, au fost luați peste 40.000 prizonieri germani.

— Din Moscova se anunță că dl Subacici, primul ministru al Jugoslaviei, a părăsit Capitala URSS.

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae. Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Marți 28 Noemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 103

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

„Reconstrucție universitară“

Dl prof. Mihai Kernbach, dela Facultatea de Medicină din Cluj-Sibiu, scrie în ziarul „Tribuna Poporului“ din 24 Noemvrie a. c., un articol intitulat „Reconstrucție universitară“, în care face propuneri generoase cu privire la noua îndrumare a învățământului superior. „Universitatea, spune d-sa, nu se poate reconstrui temeinic decât în spiritul unui umanism integral. Ea își va însuși, păstra și desăvârși moștenirea secolului trecut: adevărul, binele și frumosul. Va găsi calea armenea „un larg principiu de solidaritate în spirit progresist“ va trebui să strângă legăturile între universități, facultăți și profesori între ei, alungând „individualismul hipertrofiat“ ce domină astăzi în universitățile noastre. Profesorii se vor supune unei „reforme lăuntrice“ și vor lua o atitudine activă de apropiere și colaborare pentru progresul științei și al vieții sociale. In fine, articolul pledează pentru gratuitatea învățământului universitar și pentru descătușarea profesorilor de „influențele nefaste ale mediului și de grijile existenței“, pentru ca aceștia să-și redobândească toată libertatea și să-și închine științei toată puterea lor de muncă.

Lucrurile acestea, firește, sunt foarte bune și frumoase, dar nu știu de ce, când sfârșești articolul dlui prof. Mihai Kernbach, îți rămâne parcă un mare gol în suflet. In primul rând, te întrebi: Oare umanismul integral, care constitue dogma ultimelor câteva secole, mai satisface el în totul cugetarea contemporană? Increderea nemărginită în atotputernicia științei, încredere împinsă în secolele precedente până la un adevărat cult, mai stărue ea în rândurile adevăraților oameni de știință? Nu s'a vorbit oare atât de insistent, încă acum câteva zeci de ani, despre „falimentul științei“, în sensul că speranțele neînfrânate în minunile științei s'au dovedit copilărești? Iar în domeniul moral și social, a izbutit oare știința, au izbutit progresele materiale și tehnice să aducă îmbunătățirile promise? Au împiedecat ele egoismul, crizele, luptele, războaele?

Solidarismul, pe care dl prof. Mihai Kernbach îl recomandă profesorilor universitari și prin ei tuturor cetățenilor țării noastre, se știe doar că a fost propoveduit cu căldură în secolul trecut, în deosebi de H. Marion și Léon Bourgeois, ca o morală socială ce rezultă în chip spontan din progresele științifice moderne. Și totuși, sufletul omenesc, în [illegible] științifice și tehnice moderne, s'a înrăutățit din ce în ce mai mult, s'a cufundat în egoism, s'a izolat și prin aceasta s'a aruncat în brațele desnădejdii. Și — lucru neexplicabil din punctul de vedere al umanismului integral — cu cât mergi mai sus pe scara socială, cu atât ai sentimentul că lipsa de solidaritate și lipsa spiritului de sacrificiu se resimt mai adânc, așa cum constată de altfel și dl prof. Mihai Kernbach, când ne descrie „individualismul hipertrofiat“ al universitarilor români.

Din punctul nostru de vedere însă — al celor care ne socotim adepții unui umanism creștin — explicația nu este greu de dat. Noi credem că umanismului integral al secolului trecut îi lipsește ceva foarte important pentru a fi desăvârșit. Ii lipsește temeiul mai adânc sufletesc al oricărei năzuințe spre adevăr, bine și frumos. Ii lipsește mai ales o motivare mai adâncă pentru sacrificiile pe care le implică orice gest de solidaritate. Adevărul, binele și frumosul, care sunt într'adevăr valorile cele mai înalte, nu-și capătă „armonia“ și „sinteza ideală“, decât prin credință, prin religiozitate, ca valoare supremă.

Este concluzia la care au ajuns nu teologii — care au predicat totdeauna acest adevăr — ci numeroși filosofi contemporani, în deosebi adepții așa numitei filosofii a valorilor, care fac din valorile logice, etice și estetice însuși obiectul filosofiei. Aceștia constată că adevărul, binele și frumosul nu-și capătă unitatea și temeinicirea decât în ideea de Dumnezeu.

Și numai prin credința în Dumnezeu, ca normă supremă a adevărului, binelui și frumosului, se poate ajunge la „reforma lăuntrică“ și la biruirea individualismului și egoismului, despre care vorbește dl prof. Mihai Kernbach. Instruit de filosofia materialistă și de un evoluționism lipsit de orizont transcendent, omul secolului trecut s'a închircit în egoismul său strâmt, în pofida frumoaselor teorii solidariste. Dacă ideile de adevăr bine, dreptate, omenie, frumos etc. mai au încă prestigiu și sunt uneori apărate chiar cu prețul vieții, apoi aceasta nu se datorește umanismului integral, ci sevei creștine care curge încă în arterele civilizației moderne, chiar fără ca aceasta să bage de seamă sau tără s'o recunoască.

Suntem deci pentru umanism și solidarism în învățământul superior, dar un umanism creștin și un solidarism creștin, care să se inspire din înalta concepție creștină despre lume și viață și să ducă în chip sigur la mult dorita „sinteză ideală“ și la „armonie“.

EMILIAN VASILESCU

A apărut: *Nou!*

† Nicolae
Mitropolitul Ardealului

Mântuește Doamne poporul tău

Cuvântări - - Discursuri - - Pastorale

Cartea prezenței ardelenești în vâltoarea anilor de sbucium 1938—1944

Coperta: Ieromonah Arsenie

SIBIU, TIPARUL TIPOGRAFIEI ARHIDIECEZANE

XVI+254 pagini **Prețul Lei 800.—**

format mare, pe hârtie de calitate superioară

In vânzare la principalele librării din Capitală și provincie

Pentru comenzi, adresați-vă P. V. Consiliu arhiep. ort. rom., Sibiu, str. Mitropoliei 32

Parastas

Sibiu 26 — Azi după sf. Liturghie, în Catedrala mitropolitană, s'a oficiat un parastas pentru odihna sufletelor adormiților întru Domnul Ion I. C. Brătianu, Nicolae Iorga și Alexandrina Gr. Cantacuzino.

Lupta pentru Strasbourg

Londra 27 — Dela Marele Cartier al Generalului Eisenhower, din Paris, se anunță că orașul Strasbourg a fost curățit de trupele germane, cu excepția câtorva grupuri izolate cari rezistă pe podurile de peste Rin.

Intru pomenirea

lui VIRGIL MADGEARU

București 27 — Implinindu-se patru ani dela asasinarea profesorului Virgil Madgearu, fost ministru și secretar general al partidului național-țărănesc, dl Ion Mihalache va vorbi azi la ora 20, la posturile noastre de radio, despre personalitatea și opera defunctului.

Ori... ori...

Se anunță din Londra: Intr'un discurs, ținut la radio, generalul von Dittmar, dând să înțeleagă poporului german catastrofa ce se apropie, a zis și următoarele: «Față de situația ce am expus, poporul german are de ales: între capitulare fără condiții și sinucidere; o a treia cale nu există.»

Deocamdată, trupele aliate pătrund tot mai mult pe pământul Germaniei.

Ostateci!...

La retragerea din Belgradul Sârbiei, germanii n'au întârziat de-a lua și ostateci, între cari se găsesc: patriarhul ortodox sârb Gavrilo și episcopul Nicolae Velimirovici, un înflăcărat propovăduitor al ortodoxiei în Iugoslavia.

Invățătura zilei

Fiți făcătorii cuvântului, iar nu numai ascultătorii lui, amăgindu-vă pe voi înșivă.

Iacob 1, 22

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Marți 28 Nov. — M. Ștef. c nou
Mnrcuri 29 Nov. — M Paramon

Comemorarea
Mitropolitului Andrei Şaguna
— Şedinţa festivă a studenţilor teologi —

Sibiu 27 — Joi 30 l. c., din prilejul praznicului de pomenire al sfântului Apostol Andreiu cel dîntâi chemat, Societatea de lectură a studenților Academiei teologice „Andreiane" va comemora pe patronul ei, Mitropolitul Andrei Şaguna, printr'o şedinţă festivă.

Şedinţa va avea loc la orele 16½ (4½, d. m.) în sala de festivităţi a Prefecturii judeţului, cu următorul program:

1. D. Cunţan: La mormântul Marelui Andreiu [cor]; 2. Prof. Dr. Gr. T. Marcu: Cuvânt de deschidere; 3. D. Bortnianski: Imn religios [cor]; 4. Eugeniu Munteanu stud. an. IV preşed. stud: Creştinismul şi problemele sociale [conferinţă]; 5. Zorica Laţcu: Filă din Acaftist, decl. de C. Rădulescu an. II; 6. T. Popovici: Sfânta zi de libertate [cor]; 7. Iustin Ilieşiu: Plec spre casă, decl. de Cosma Gh. an. I; 8. N. Oancea: Cu noi este Dumnezeu [cor) 9. I. V. Spiridon: Spovedanie, decl. de Iancu Popa an IV; 10. P. Gherman: Ardealul [cor].

Programul coral va fi executat de corul Studenţilor teologi, cu concursul Şcoalei Normale de băieţi „A. Şaguna", condus de Păr. Profesor **Gheorghe Şoima.**

Ofensiva din Birmania

Londra 27 — Pe frontul din Birmania, ofensiva aliată — care era aşteptată — a fost deslănţuită.

Trupele engleze şi indiene, care au depăşit frontiera birmană pe toată întinderea ei, au în faţa lor un teren dificil, pe care vor trebui să-l străbată pe-o adâncime de 350 kilometri, ca să-l izgonească pe inamic.

„Autopsia"
cuirasatului Tirpitz

Londra 27 — Nemţii au trimis experţi navali în fiordul Tromsö, cu misiunea de-a îndepărta şi distruge instalaţiile secrete ale super-cuirasatului lor Tirpitz, scufundat recent de bombardierele engleze. Aceasta, pentru a nu cădea în mâinile trupelor aliate, în cazul unei „evacuări" a trupelor germane de ocupaţie din acea regiune.

Daţi sânge pentru ostaşii răniţi în luptele de desrobire a Ardealului.

La Berlin

Pe zidurile caselor berlineze, în ultimele zile, au fost lipite manifeste antihitleriste, în care se scrie că: «Acum începe lichidarea lui Hitler şi a sbirilor săi cari vor să sacrifice poporul german; Germania nu trebue să piară, cum a pierit armata a 6-a la Stalingrad. De aceea jos Hitler!»

Călătoria
dlui Harrimann

Paris 27 — Dl Averell Harrimann, ambasadorul Statelor Unite ale Americei în URSS, a sosit la Paris, venind dela New-York.

Dsa este în drum spre Moscova.

In atenţia refugiaţilor

Prefectura judeţului Sibiu aduce la cunoştinţa celor interesaţi, următoarele:

In conformitate cu ordinul Ministerului Afacerilor Interne Nr. 150.744/1944, refugiaţii din Basarabia şi Bucovina de Nord de origine etnică românească, aflaţi pe raza municipiului Sibiu, dacă nu doresc să se înapoieze la fostul domiciliu, vor da o declaraţie scrisă în care vor arăta în mod expres, că nu au fost aduşi cu sila în România şi că vor să rămână pentru totdeauna în România.

Declaraţiile se vor depune la Chestura Municipiului Sibiu, Biroul Siguranţei iar pentru refugiaţii cari se găsesc pe teritorul judeţului Sibiu, declaraţiile se vor depune la Posturile de jandarmi respective.

Termenul până la care se pot depune declaraţiile atât la Chestura Poliţiei Municipiului Sibiu, cât şi la Posturile de jandarmi de pe teritorul judeţului Sibiu, este 1 Decemvrie 1944.

Prefect: General GH. LIPOVAN

Pregătiri

La Comisariatul pentru Ardealul de Miazănoapte se fac întinse pregătiri pentru introducerea administraţiei româneşti şi înlocuirea legilor maghiare cu legile statului român.

Mai întâi se va înlătura ordonanţa ungurească, privitoare la schimbările de proprietate în 1918—1940, când maghiarii au reintrat în drepturile la care renunţaseră de bună voie.

E vremea să se facă dreptate pentru toţi.

Gata de atac

Londra 26 — Cunoscutul comentator militar american, maiorul George Felding Elliot, trecând aseară în revistă evenimentele militare, a declarat:

In timp ce 6 mari armate aliate au deslănţuit ofensiva asupra Germaniei din Vest, cel puţin 10 armate sovietice sunt gata pentru atacul decisiv împotriva Reichului, din Est.

SITUAŢIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operaţiunilor desfăşurate în ziua de 26 Noemvrie:

In zona dela Nord-Vest de Tokáy trupele române au respins toate contraatacurile inamice, după care au reluat atacurile, realizând importante câştiguri de teren.

In munţii dela Sud-Vest de Mişcoiţ, au fost recucerite câteva înălţimi importante.

La Est de Budapesta, lupte dârze sunt în curs.

Frontul ungar

Londra 27 — Armatele ruseşti au cucerit trei importante centre feroviare, dintre care două în Cehoslovacia şi unul, Hatvan, în Ungaria. Ocuparea localităţii Hatvan, la 40 km. de Budapesta, reprezintă o gravă ameninţare pentru capitala Ungariei. Cu toată vremea rea şi zăpada care a căzut din abudenţă, au fost cucerite încă alte 60 localităţi în Cehoslovacia şi înaintarea continuă. Inamicul a pierdut ieri 1000 morţi şi 750 prizonieri germani şi unguri.

Frontul Apusean

Londra 27 — Trupele armatei I-a au înaintat un km. în direcţia Köln. Unităţile de artilerie americane au distrus 10 forturi germane şi au redus la tăcere artileria germană care le apăra. Coridorul spre Strasbourg a fost lărgit.

In Olanda, în sectorul din Sud-Est, trupele britanice se apără împotriva atacurilor inamicului la Venlo. In Nord-Vestul Olandei, trei cartiere generale germane au fost distruse de avioanele britanice.

Frontul Italian

Lonpra 27 — Bătălia pentru Faienza a început. Armatele britanică şi poloneză atacă din două părţi. Germanii au adus forţe noui şi se pregătesc pentru lupta decisivă.

Frontul japonez

Londra 27 — Intr'un atac dat în apele Filipinelor, au fost nimicite: 1 kuirasat, 1 distrugător şi alte 20 vase japoneze, precum şi 72 avioane. In Birmania s'au înaintat 19 km.

Activitate aeriană

Londra 27 — Circa 2000 bombardiere americane şi britanice au atacat ieri uzine de benzină sintetică şi alte odiective militare în Germania. 122 avioane inamice au fost doborâte, Sâmbătă noaptea a fost atacat Nürenbergul, important centru de aprovizionare al armatei germane.

Franţa în
Europa de mâine

Paris 27 — Importantele desbateri de politică externă din Adunaren consultativă au fost închise Miercuri printr'o cuvântare a Generalului De Gaulle.

Şeful guvernului a declarat că Rinul reprezintă „frontiera de securitate" indispensabilă pentru Franţa, Belgia, Olanda şi o parte din Anglia.

El a adăugat că reglementarea soartei Germaniei este o chestiune de viaţă şi de moarte pentru Franţa.

După ce a rezumat rezultatele obţinute până astăzi, Generalul de Gaulle a continuat: „Puterile victorioase trebue să creeze o organizaţie internaţională în care fiecare naţiune să-şi găsească garanţii economice şi de securitate, o organizaţie internaţională în care naţiunile cele mai puternice să asume conducerea mecanismului internaţional. Franţa are dreptul să fie una din aceste naţiuni.

Mulţumită unităţii ei refăcute, ea este în situaţia de a contribui la menţinerea păcii în lume. Dar Franţa nu poate câtuşi de puţin să fie legată prin decizii care s'ar referi la Europa şi la restul lumii, dacă nu ar fi pusă în situaţia de a delibera în aceleaşi condiţii ca şi acei care vor fi luat acele decizii.

Odată ce soarta Germaniei va fi fost reglementată, a continuat Generalul De Gaulle, Franţa nădăjdueşte să vadă realizarea unei adevărate unităţi europene prin acţiunea Moscovei, Londrei şi Parisului".

In ce priveşte Italia, Generalul De Gaulle a declarat că atunci când se va ajunge la o reglementare, Franţa nădăjdueşte într'o sinceră reconciliere cu această ţară. Activitatea păgubitoare a Italiei cu privire la Franţa, a adăugat el, nu trebue să se mai repete, deşi aceasta nu înseamnă că desvoltarea Italiei urmează a fi împiedicată.

Generalul De Gaulle a afirmat apoi că guvernul este fericit să vadă asemenea desbateri „într'un moment când Franţa începe să aibă la dispoziţie mijloace diplomatice".

Şi oratorul a adăugat: „Toate guvernele aliate ne-au recunoscut. In ce priveşte Germania, tunurile noastre din Alsacia silesc în mod activ această ţară să ne recunoască".

Apoi şeful guvernului a spus: „In recentele conversaţii cu dnii Churchill şi Eden, ni s'a oferit prilejul — şi ni se va oferi şi în apropiatele conversaţii dela Moscova şi, sperăm, şi în alte conversaţii cu preşedintele Statelor Unite — de a avea un schimb de vederi şi de propuneri. Rămânem credincioşi principiului după care fiecare naţiune are dreptul la libertate, cu condiţia ca aceasta să nu aducă nici o atingere libertăţii celorlalte naţiuni".

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae.

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane. Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Mercuri 29 Noemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 10.–** — Nr. 104

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Str. Şaguna 8 Sibiu

Telegraful R

Organ naţional-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorităţi şi străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole şi corespodenţe se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Despre Providenţă

Trăim vremuri de răsturnări totale, vremuri revoluţionare. Natural, ele nu se pot caracteriza prin stabilitate, ci prin instabilitate, prin schimbări surprinzătoare, în vuetul cărora puţini sunt ceice păşesc senini spre ţintă, destui cari se lasă, pasiv, duşi de curent în toate direcţiile şi nu mai puţini cari îşi pierd echilibrul şi simţul de orientare. Unii stau zăpăciţi la cotitura vremilor şi nu mai pricep nimic din tot vălmăşagul de fapte ce se prăvălesc spre pirpiria lor viaţă şi spre nu mai puţin slăbănoagele lor idei. Oare mai există vreun sens în lume? Oare se mai poate vorbi de o providenţă divină care veghează peste cursul istoriei şi-i călăuzeşte valurile pe matca progresului spre marea cea mare a veşniciei? Nu cumva toată istoria e o furtună într'un pahar de apă, un sbucium fără rost, în care glăsuesc numai forţele biologice din om, lipsite de cerul vreunui sens mai înalt? Iată întrebări cari şubrezesc temeliile de credinţă ale sufletului şi-l dau prizonier desorientării. Răspunsul nu poate fi decât acesta: îndoiala în existenţa providenţii şi în sensul mântuitor al istoriei, nu provine din inexistenţa providenţii, ci dintr'o înţelegere greşită a ei. Noi vrem să măsurăm paşii lui Dumnezeu cu unităţile noastre de măsură şi să canalizăm vrerea şi fapta lui Dumnezeu în istorie pe matca îngustă a vrerilor şi dorinţelor noastre. Ne făurim un anumit ideal de viaţă, construim anumite ideologii, şi dacă realitatea istorică ne spulberă toate „castelele ce ni le-am zidit în Spania“, conchidem că nu există providenţă în istorie. De când oare planurile lui Dumnezeu se potrivesc cu ale noastre şi gândurile Lui sunt cuprinse în găoacea gândurilor noastre? Providenţa divină e o lucrare mult mai adâncă, mult mai înaltă, mai nepătrunsă de luminiţa minţii noastre, încât să se încadreze întotdeauna în bietele noastre iluzii, adesea atât de deşarte. Ea nu se măsoară cu cotul, ea nu e determinată la taraba intereselor noastre; ea priveşte din perspectiva lui Dumnezeu peste veacuri, peste popoare şi din acea neajunsă perspectivă călăuzeşte toate spre limanul mântuirii. Au doară se va încumeta vrabia să dea lecţii de sbor vulturului? Niciodată. Cu atât mai mult omul nu va putea pricepe deplin, necum să dea lecţii, calea lui Dumnezeu în istorie. Ceiace e esenţial, e faptul că istoria, privită în mare, mărturiseşte despre un sens care-şi moaie piscurile în lumina veşniciei. Contemplând cursul acestei providenţe, Sf. Apostol Pavel a isbucnit în acel frumos imn al providenţii, care e expresia adevăratei atitudini a omului în faţa lui Dumnezeu: „O, adâncul bogăţiei şi al înţelepciunii şi al ştiinţei lui Dumnezeu! Cât sunt de nepătrunse judecăţile Lui şi de negrăite căile Lui! Căci cine a cunoscut gândul Domnului? Sau cine s'a făcut lui Sfetnic? Sau cine i-a dat lui mai înainte, ca să ia înapoi? Căci din El şi prin El şi întru El sunt toate...“ Iată adevărata filosofie a istoriei şi adevărata perspectivă a providenţii: ea nu confundă voia noastra — cu voia lui Dumnezeu, — căci adesea cugetele noastre sunt nebunie înaintea lui Dumnezeu, — ci se dărueşte fără rezervă credinţii că oricât ar fi vremile de neînţelese, Dumnezeu este prezent şi le călăuzeşte, pe căi necunoscute, spre zarea mântuirii. Ea e o predare necondiţionată în voia lui Dumnezeu, cu încrederea că orice direcţie a istoriei stă sub privegherea Lui cea tainică şi înţeleaptă. Creştinul nu este niciodată desorientat: el este asemenea copilului, care deşi nu cunoaşte locurile pe unde trece, păşeşte cu încredere înainte, pentrucă e acăţat de mâna tatălui său. Esenţialul e să fii agăţat de mâna lui Dumnezeu, să crezi; restul — cât pricepi, cât nu pricepi — are valoare secundară.

Stăm pe marea furtunoasă a unui veac revoluţionar. Unii pricep, alţii nu pricep. Creştinul adevărat îşi menţine echilibrul sufletesc şi liniştea, pentrucă ştie că destinele istoriei le prezidează Dumnezeu, deşi le mai făuresc — parţial — şi oamenii...

NICOLAE GORUN

Daţi sânge pentru ostaşii răniţi în luptele de desrobire a Ardealului.

POESIE

Rugăciune

de M. Eminescu

Crăiasă alegându-te,
Ingenunchem, rugându-te,
Inalţă-ne, ne mântue
Din valul ce ne bântue,
Fii scut de întărire
Şi zid de mântuire,
Privirea-ţi adorată
Asupră-ne coboară,
O, maică preacurată
Şi pururea fecioară,
Marie!

Noi, ce din mila sfântului,
Facem umbră pământului
Rugămu-ne 'ndurărilor,
Luceafărului mărilor,
Ascultă a noastre plângeri
Regină peste îngeri,
Din neguri te arată,
Lumină dulce clară,
O, maică preacurată
Şi pururea Fecioară,
Marie!

Să avem încredere în Cel de sus: „Să nu se tulbure inima voastră, nici să se înspăimânte“. *Domnul e cu noi! Puterea şi încurajarea lui se coboară în tot cel ce crede în El. Şi se coboară prin sfânta sa biserică. Iar întrucât biserica însoţeşte pe toţi fiii neamului cu iubirea şi cu rugăciunile ei, pe ostaşi şi pe cei rămaşi la vetre, însuşi Domnul e alături de tot neamul nostru.*

I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE

Aprilie, 1939

Unităţi Belgiene în luptă

Bruxelles, 28 [Rador] — Corespondentul Agenţiei „Reuter“ transmite:

Dl Fernand Demets, ministrul de apărare naţională al Belgiei, a declarat că o misiune militară belgiană va pleca la Londra pentru a desăvârşi împreună cu ministerul de războiu englez aranjamentele referitoare la instruirea recruţilor armatei belgiene în Marea Britanie.

„Dorinţa poporului belgian de a juca un rol activ în războiu, a fost luată în considerare în modul cel mai înţelegător de autorităţile britanice, a precizat ministrul belgian. Ni s'a dat asigurarea că importante unităţi belgiene vor participa la viitoarea ofensivă împotriva inamicului“.

Intru pomenirea lui Nicolae Iorga

Bucureşti 28 — Implinindu-se patru ani dela asasinarea pururea pomenitului Nicolae Iorga, astăzi se va oficia un parastas la Biserica Albă din Capitală, cu care prilej dnii foşti miniştri Dr. Petre Topa şi Constantin Dimitriu, membri ai „Ligii Culturale“, vor lua cuvântul.

Tot astăzi, dl Prof. univ. Nicolae Bănescu, membru al Academiei Române, va vorbi la posturile noastre de radio despre „Nicolae Iorga şi ideea naţională“ la ora 20.

Budapesta ameninţată din spre Nord

Trupele blindate ale Mareşalului Malinovski au cucerit oraşul Hatvan, iar grupul de armate al celui de al 4-lea front ucrainean, de sub comanda Generalului Petrov, înaintează în Răsăritul Cehoslovaciei.

Prin aceste manevre, Budapesta este acum ameninţată din spre Nord.

Generalul De Gaulle în drum spre Moscova

Londra 28 — Ieri s'a anunţat dela Cairo că Regele Faruk al Egiptului a primit pe Generalul De Gaulle.

Această ştire arată că Generalul De Gaulle se află în drum spre Moscova.

Ulterior, s'a anunţat că şeful guvernului francez este însoţit de dl Georges Bidoux, ministrul de externe al Franţei.

Birou parlamentar

Paris 27 — Adunarea consultativă franceză a numit pe dl Paul Boncour preşedinte al grupului parlamentar franco-britanic. A hotărât tot odată o apropiere de Congresul american şi de Consiliul Sovietului suprem, în vederea stabilirii unui birou parlamentar mondial.

Invățătura zilei

Iisus Hristos și ieri, și astăzi, și în veci este acelaș.

Evrei 13, 8

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Mercuri 29 Nov. — M Paramon
Joi 30 Nov. — [†] A. Andreiu

Comemorarea
Mitropolitului Andrei Șaguna

— Ședința festivă a studenților teologi —

Sibiu 27 — Joi 30 l. c., din prilejul praznicului de pomenire al sfântului Apostol Andreiu cel dîntâi chemat, Societatea de lectură a studenților Academiei teologice „Andreiane" va comemora pe patronul ei, Mitropolitul Andrei Șaguna, printr'o ședință festivă.

Ședința va avea loc la orele 16½ (4½ d. m.) în sala de festivități a Prefecturii județului, cu un program ales și variat.

Colecta
pentru Moldova și Ardeal

București 28 — In Capitală a început opera de colectare a prinoaselor pentru năpăstuiții noștri frați din Moldova și Ardeal.

Se primesc danii: în bani, îmbrăcăminte și alimente nealterabile.

Darurile se strâng la oficiile parohiale ortodoxe și rom.-cat., la sinagogi și la școli.

A se depune declarații

In baza legii din M. O. Nr. 245 din 1944, proprietarii de imobile cu chiriile sporite, sânt obligați a depune declarații de majorarea veniturilor, la Circ. de constatare respectivă, în termin de 30 zile dela majorarea venitului. Cine nu se va conforma, va suferi rigorile legii.

Publicație

In conformitate cu ultimele dispoziții ale Comisiunii Române pentru Aplicarea Armistițiului, cu privire la situația celor cari nu au depus declarațiile pentru restituirea materialelor din URSS, se aduce la cunoștința persoanelor și instituțiunilor care din motive de forță majoră nu au putut preda declarațiile și materialele ce se restitue la art. 12 din Convenția pentru Aplicarea Armistițiului, în termenul fixat de lege, că pot face declarațiile și depune obiectele, completând însă cu o declarație specială documentată, la care se vor anexa și actele care dovedesc împrejurarea care justifică întârzierea.

Declarațiile și documentele anexe vor fi depuse cel mai târziu până la data dn 29 Noemvrie 1944. la posturile de jandarmi și Chestura poliției Sibiu, urmând a fi înaintate până la data de 1 Decemvrie 1944 subcomisiunei pentru Aplicarea art. 12 din Convenția de Armistițiu București, unde vor fi obiectul unor cercetări dela caz la caz, pe baza cărora comisiunea română va hotărâ dacă se admite cazuri de forță majoră, sau se vor aplica sancțiuni prevăzute de lege.

Prefectura județului Sibiu

Comisie
interministerială

București 28 — In vederea efectuării operațiunilor de instituire a nouilor prefecți și primari, a fost constituită o Comisiune interministerială.

Comisiunea lucrează sub președinția dlui Dr. Petru Groza, vice-președintele Consiliului de miniștri.

Listele electorale

La primăria municipiului *Sibiu*, sala Nr. 8—9, se fac înscrierile membrilor comunei Sibiu, bărbați și femei, în vederea alegerilor administrative pentru *consiliile comunale*. Toți cei cu drept de vot a comunei Sibiu sânt obligați a se înscrie în aceste liste electorale înscrierile durează până la 7 Decemvrie 1944, între ora 10—12 a. m. și 14—17 p. m., zilnic. Alte amănunte se află în afișele primăriei.

Consfătuire

Primarul municipiului Sibiu, dl Dr. Sever Pop, a ținut zilele acestea o consfătuire cu reprezentanții presei sibiene și a expus problemele, grele și multe, ce apasă astăzi conducerea orașului nostru, în deosebi piedecile împreunate cu aprovizionarea Sibiului. Totuși, primăria a făcut și va face și pe viitor, tot ce este posibil pentru a satisface nevoile locuitorilor. A rugat apoi pe reprezentanții presei să-i acorde sprijinul necesar, printr'o lucrare serioasă de informațiuni pentru publicitate. Cunoscând râvna și devotamentul dlui primar față de binele cetățenilor, ziaristica locală își va ține de datorie să-i aducă întreg ajutorul ei în resolvirea problemelor împreunate cu gospodăria municipiului.

Capturi la Strasbourg

Paris 28 — Dela Marele Cartier aliat al Generalului Eisenhower se anunță că trupele cari au intrat în Strasbourg, au capturat doi generali germani, unul comandant al orașului, iar celălalt comandant al fortificațiilor.

Intrevedere Eden-Beneș

Londra 28 — Dl Eduard Beneș, președintele Cehoslovaciei, împreună cu primul ministru dl Ian Masaryk și cu ministrul de externe cehoslovac, au luat ieri masa la Foreign Office, ca invitați ai dlui Anthony Eden, ministrul de externe al Marei Britanii.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în ziua de 27 Noemvrie:

In Ungaria de Nord-Est, trupele române din zona dela Nord-Vest de Tokay reluând atacurile, au cucerit noui localități.

La Sud-Est de Tokay, unități de Cavalerie română au forțat Tisa în mai multe puncte și au trecut la Nord de râu.

La Sud-Vest de Mișcolț și Nord-Vest de Budapesta, trupele române cari luptă în cooperare cu trupe sovietice, au respins toate contra-atacurile inamice date cu blindate.

In Sud-Vestul Olandei, întreg malul de Vest Meusei a fost curățit, afară de regiunea din preajma orașului Venlo.

In Italia se dau lupte pentru Faienza.

Frontul japonez

Londra 28 — Alte date precise asupra luptelor din Filipine arată că peste 48 vase japoneze au fost scufundate. Au fost doborîte 87 avioane japoneze și 32 probabil distruse.

In insula Lepthe sunt ploi abundente, cari împiedecă acțiunile.

Activitate aeriană

Londra 88 — Avioane de tip „Mosquito" au atacat Berlinul. Münchenul a fost atacat cu un nou tip de bombe de 6000 Kgr. Aparate de mare precizie, numite „instrumentele cu raza X", au fost instalate pe axioane. Acestea arată pe un geam, cu multe amănunte, obiectivele ce urmează a fi bombardate. Canalul Dorthmund și numeroase obiective din regiunea Ruhr au fost atacate. Avioane pornite de pe baze din Italia a bombardat tnansporturi și aerodromuri din Ungaria. Au fost distruse ieri 98 avioane inamice în aer și 4 pe sol. Pierderile aliaților sunt de 14 avioane.

Frontul ungar

Londra 28 — Armatele rusești exploatează în Ungaria capturarea importantului nod de cale ferată Hatvan. In Cehoslovacia au fost cucerite alte 50 localități. Inaintarea continuă spre Kosice, unul dintre cele mai de seamă orașe ale Cehoslovaciei. In retragerea sa inamicul părăsește poduri construite peste râuri și important material de răsboi.

Frontul Apusean

Londra 28 — Forțele armatei a IX-a se apropie de Jülich și au cucerit o localitate la 3 km. de Ruhr. Forțele armatei I-a au înaintat 2 km. și se află la 5 km. de Dűren. 50.000 germani își caută loc de retragere prin Vosgi, dar cei mai mulți sunt încercuiți în punga care se strânge din ce în ce mai mult.

Grăbiți-vă și comandați din bună vreme Calendarele noastre.

Demisia dlui Hull

New-York 28 — De mai multă vreme circulau svonuri privitoare la retragerea dlui Cordel Hull din fruntea ministerului de externe al Statelor Unite ale Americei. Dsa este în vârstă de 73 de ani și e suferind de vreo cinci săptămâni.

Acum, s'a anunțat că dl Hull și-a prezentat demisia pe motive de sănătate, dar președintele Roosevelt i-a respins-o.

Pentru cazul când dsa nu va putea reveni asupra demisiei, ca eventuali succesori ai săi sunt citați dnii: John Winant, ambasador la Londra, Eduard Stettinius, actualul subsecretar de Stat dela Externe, și Harry Wallace, vice-președintele USA.

New-York 28 — Azi dimineța s'a anunțat că Președintele Roosewelt a primit demisia dlui Cordell Hull, după ce i-a făcut o vizită la Spitalul militar naval, unde este internat.

Președintele Roosewelt a numit ministru de externe al USA pe dl Eduard Stettinius.

O nouă isbândă a industriei sovietice

Moscova 28 — Fabrica de tractoare din Stalingrad și-a împlinit planul de producție pe anul în curs cu 40 zile înainte de termen.

Avansarea Generalului Alexander

Londra 28 — Generalul Sir Harold Alexander, comandantul suprem al forțelor anglo-americane și al armatei a 8-a britanice care luptă pe frontul din Italia de Nord, în urma acordului intervenit între forurile competente engleze și americane, a fost încredințat cu comanda supremă a tuturor forțelor aliate din spațiul mediteraneean.

Locul său îl ia Generalul Clark, comandantul armatei a 5-a americane de pe frontul italian.

Tot odată, pentru meritele câștigate pe câmpul de luptă, Generalul Sir Harold Alexander a fost avansat Mareșal al Imperiului britanic.

Nu de mult, Majestatea Sa Regele George VI al Angliei îl numise pe Mareșalul Alexander adjutant al său.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, J o i 30 Noemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 105

Telegraful Roman

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespodențe
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile
se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Social și etnic

Creștinismul n'a aprobat niciodată și prin nici unul dintre reprezentanții lui de seamă, cu atât mai puțin prin cineva care l-a trăit cu adevărat, teoria rasistă, după care între grupările omenești ar fi o discontinuitate așa de mare încât nu se poate vorbi de o unitate a neamului omenesc.

Creștinismul a adus în lume vestea că oamenii sunt frați, coborînd din același protopărinte, solidari în vina pe care și-a atras-o acela și moștenitori împreună, dacă vreau, ai roadelor jertfei de pe Golgota, care pentru toți s'a adus. Toți sunt chemați să se facă mădulare la fel de cinstite ale trupului lui Hristos, adecă ale comunității de dragoste a Bisericii celei una, având deci și prin natură capacitatea unei perfecte bune-înțelegeri.

Ce-ar fi putut avea creștinismul comun cu rasismul, care susținea că nu există posibilitate de trecere spirituală dela o „rasă" la alta, că chiar creștinismul este produsul unei „rase" și nu poate fi asimilat de celelalte „rase", fiecare „rasă" fiind supusă fatalității de-a trăi exclusiv din produsele sale spirituale, închisă în cercul magic al determinării sale imanente ?

In fața rasismului, creștinismul reprezintă, deodată cu ideea unității neamului omenesc, dreptul spiritului de-a respira aerul dinafara zidurilor „rasei" și de deasupra „imanenții", întâlnindu-se în această capacitate comună cu sufletele tuturor oamenilor.

Dar respingând rasismul, a cărui bază biologică nu a putut fi dovedită pentru multe neamuri, nu e mai puțin adevărat că creștinismul recunoaște realitatea neamurilor, ca grupări cu graiu, cu tradiții, cu aplecări și cu comori spirituale proprii. Omenirea este o unitate, dar nu o unitate monotonă asemenea unei masse anorganice, sau unei serii de piese identice, produse într'o fabrică. Ci unitatea ei cuprinde fără a prejudicia bogăția unor nesfârșite nuanțări. Nici un ins nu este întru totul identic cu ceilalți, dar acest fapt nu constitue o discontinuitate de înțelegere și de conviețuire. Iar nuanțele comune unei grupe mai mari de oameni, nuanțe constătătoare dintr'un graiu, dintr'un trecut comun, dintr'o moștenire spirituală proprie, constituesc neamurile.

Străduințele contemporane după rezolvirea cât mai deplină a marilor neajunsuri sociale, și-au dat seama de adevărul că neamurile sunt realități, și nu numai ficțiuni ca rasele, și contează cu ele. Chiar comunismul rusesc, care a pus în forma cea mai radicală problema socială, a recunoscut factorul etnic și contează cu el. Statul rus este o federație de republici naționale, cântecul rus, oricât de plin de preocuparea socială, poartă în el accentul nostalgic și pornirea de val cosmic, a sufletului rus.

Ostașii ruși pe cari îi vedem printre noi se înviorează când întâlnesc pe cineva care le știe limba și peste tot se prezintă nu numai ca reprezentanții unui regim social de dreptate și frățietate deplină, ci și ca reprezentanții plini de nobilă mândrie ai unui popor glorios și mare. Ei luptă pentru eliberarea „neamurilor" de cutropirea Germaniei rasiste și exclusiviste.

Caracterele etnice nu se pot desființa și curentele sociale moderne nici nu încearcă aceasta, dându-și seama că o asemenea încercare nu poate avea ca efect o înfrățire universală, ci doar o zăpăceală și o slăbire de puteri în sânul neamului unde se încearcă.

De aceea se impune ca și la noi tendințele după înfăptuirea mult doritei dreptăți și frățietăți sociale să nu disprețuiască factorul etnic, ci, luându-l din mâna cercurilor reacționare cari-l folosesc ca mijloc pentru interesele lor, să-l asocieze elementului social. Dacă orientarea socială urmărește binele poporului, să nu se uite că nici o altă pătură socială nu e atât de reliefată din punct de vedere etnic ca poporul și nu folosește nimănui ca să se șteargă aceste caractere. Un popor fără identitate etnică e un tohu-va-bohu jalnic.

Dragostea de neam și iubirea de cei mulți și umili nu se exclud, ci abea împreună dau sinteza cea firească.

Cine e pentru înfrățirea socială e pentru popor, iar cine e pentru popor e pentru un popor cu caracterele etnice definite.

In trecutul mișcărilor sociale românești s'a impus un termen frumos pentru socialul în cadru românesc: poporanismul. *Ce-ar fi să fie reluat?*

D. Stăniloae

POESIE

Când toate trec

Când toate trec, când toate pier,
Ridică ochii către cer;
Când totu-i pulberii supus,
Privește numai la Iisus.

Sub soare-i jale și apus,
Iisus rămâne 'n veac Iisus;
Ca trâmbiță-i cuvântul Lui,
El dă lumină ori și cui.

Și, veștejirea de sub soare,
In veci să nu te înfioare.
Când toate trec, când simți că treci,
Cu Domnul tu rămâi în veci.

Versurile de mai sus se pot ceti într'o broșură semnată de *Constantin Goran*, și apărută nu prea demult în Tip. Arhidiecezană din Sibiu. Este o cărticică de poezii, despre care se poate spune că prezintă, prin duhul său creștin, o valoare morală și, în oarecare grad, și literară.

E semn îmbucurător, că acest duh se manifestă, în sbuciumul vremii noastre, și în meșteșugul scrisului atât la unii din prozatorii, cât și la versificatorii noștri.

Ca lectură, în ceasuri de meditație și reculegere, stihuirile de felul celor scrise de numitul autor, ar fi păcat să fie ignorate, iar ca element educativ, în senz creștin, nu încape îndoială că aduc prețios serviciu ori cărei clase de cetitori.

Noul administrator
al Casei Școalelor

București 29 — Prin decizie ministerială, dl Prof. univ. Mircea Florian a fost numit administrator al Casei Școalelor și Culturii Poporului.

INTERNE

București 29 — Dl Emil Ghilezan, ministru subsecretar de Stat al Finanțelor, a dat dispoziții autorităților în subordine să controleze riguros aplicarea timbrului de 6%.

Cei ce nu se vor conforma, vor suferi sancțiuni drastice.

București 29 — „Monitorul Oficial" de ieri a publicat tablourile cu prețurile maximale ale articolelor de încălțăminte.

Am văzut ce-a însemnat pentru poporul nostru Ortodoxia și mi-am dat seama că datoria cea mare a Bisericii noastre ortodoxe, în această epocă când ne-am strâns toți fiii neamului într'un mănunchiu, este : să toarne în toate sufletele românești și în toate alcătuirile vieții noastre cât mai multă lumină din lumina ei, cât mai multă putere sufletească din puterea divină a ei. *In aceasta am văzut condiția principală a trăiniciei și a viitorului neamului nostru.*

Poporul nostru a trăit prin sufletul lui și prin credința lui.

I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE

Sibiu, Iunie 1940

Prăznuirea
zilei de 1 Decemvrie

București 29 — Vineri 1 Decemvrie a. c., se va prăznui — ca și'n alți ani — alipirea Ardealului la Patria-Mamă, săvârșită în Alba-Iulia, la 1 Dec. 1918.

In toată țara se vor oficia servicii religioase, cu participarea capilor autorităților.

Școlile nu vor ține cursuri.

Consiliu de Miniștri

București 29 — Ieri la ora 19 a avut loc un Consiliu de miniștri restrâns, sub președinția dlui General de Corp de Armată Adjutant Sănătescu Constantin. S'au discutat chestiuni curente.

Azi, Consiliul de miniștri va ține o nouă ședință.

Sporirea cotelor concentraților

București 29 — Cotele lunare pentru ajutorarea familiilor concentraților au fost sporite pe data de 1 Noemvrie a. c.

Intrevederea Churchill-Mikolaiczyk

Londra 29 — Premierul Churchill a avut o întrevedere cu dl Stanislau Mikolaiczyk și cu dl Romer, ministrul de externe polonez.

Criza de guvern poloneză e pe cale de soluționare.

Invățătura zilei

In lupta voastră împotriva păcatului încă nu ați suferit până la sânge.

Evrei 12, 4

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Joi 30 Nov. — [†] A. Andreiu

Vineri 1 Dec. — Pr. Naum

Rugare

Se ştie că legea contabilităţii publice admite, pentru neştiutorii de carte, primirea drepturilor până la suma de 10.000 lei prin punerea de deget; — iar peste această sumă se cere chitanţă autentică.

Având în vedere salariile de acum, când suma de mai sus este depăşită în drepturile neştiutorilor de carte, cei în drept sânt rugaţi a reveni şi a uşura aceste plăţi, scutind pe oameni de unele cheltueli şi drumuri în fiecare lună pe la autorităţi.

Celor lipsiți de adăpost

Armata britanică din Grecia pune la dispoziţie materiale pentru construirea de adăposturi provizorii de iarnă, pe seama unei jumătăţi de milion de oameni rămaşi fără adăpost în cele o mie de sate greceşti distruse.

Franța în comisia consultativă aliată

Londra 29 — Dl René de Massigli, ambasadorul Franţei la Londra, a participat ieri, pentru prima dată, la lucrările Comisiunii consultative aliate.

Aprecieri

la adresa dlui Stettinius

New-York 29 — Comentând numirea dlui Eduard Stettinius ca ministru de externe al USA, ziarul „New-York Times“ crede că Senatul va confirma bucuros alegerea făcută de preşedintele Roosevelt.

Dl Stettinius este un admirator fidel al dlui Cordel Hull. Felul cum dsa a condus conferinţa dela Dumbarton Oaks a fost înţelept şi profitabil.

Desființarea

Guerilelor greceşti

Atena 29 — Cu consimţământul tuturor partidelor reprezentate în guvern, formaţiunile paramilitare de rezistenţă din interiorul Greciei au fost desfiinţate prin decret, misiunea lor fiind încheiată.

Din Londra se anunţă, că comandantul militar aliat în Grecia este personal responsabil de executarea prevederilor acestui decret.

Aviatori francezi

Moscova 29 — Prezidiumul Sovietului Suprem al URSS a decernat titlu de „eroi ai URSS“ aviatorilor francezi Marcel Albert şi Roland de Latour, din detaşamentul „Normandia“, care luptă de mult în cadrele armatei roşii.

M. Torez la Paris

Paris 29 — Leaderul comuniştilor francezi dl Maurice Thorez, s'a înapoiat în Franţa venind dela Moscova.

Dsa şi-a reluat activitatea politică printr'un discurs rostit ieri.

„Rule, Britania“

O nouă Carte Albă a fost publicată recent de Guvernul britanic. Cunoaştem câte ceva din cuprinsul ei datorită destăinuirilor făcute de dl Brenton Braken, ministrul englez al informaţiilor, precum şi din unele comunicări ale posturilor de radio.

E vorba într'însa de efortul de războiu pe care l-a făcut Marea Britanie. Acest efort — spune ministrul B. Braken — este superior sforţărilor de războiu ale oricăruia dintre actualii beligeranţi.

In ultimii cinci ani, Anglia a suferit o adevărată revoluţie. Datorită sistemului de impuneri fiscale, numărul englezilor cari câştigă cinci mii de lire sterline la an, astăzi e foarte mic.

Intrebat asupra producţiei de armament şi muniţii, premierul Winston Churchill a făcut în camera comunelor declaraţii uimitoare.

Numărul fabricilor de muniţii este în continuă sporire. Economiile de materii prime au fost atinse în ultimul timp, dar Anglia dispune încă de rezerve considerabile. Depinde de durata rezistenţei germane dacă ele urmează să fie puse la contribuţie în scopul câştigării războiului. Nu mai puţin decât 7 milioane de bărbaţi — şi tot atâtea femei — lucrează în industria de războiu, iar 4½ milioane de ostaşi luptă pe diverse fronturi, în vreme ce garda civilă din patrie („Homeguard“) înglobează alte 2 milioane de oameni. Numai femeile cu grele răspunderi familiare, copiii, bătrânii şi infirmii au fost scutiţi de munca de războiu. Şi să nu se uite că populaţia Angliei este de 46 milioane oameni. Aceasta este o veritabilă mobilizare a naţiunii.

In oricare parte a lumii ar lupta, ostaşii englezi au material de războiu abundent şi de calitate superioară. Fabricile din metropolă s'au îngrijit de aceasta. Ele au construit până acum peste 100.000 avioane, peste 25000 tancuri, 50.000 tunuri navale, 36.000 tunuri terestre şi antiaeriene, 4 milioane mitraliere grele şi uşoare, 2 milioane carabine, 9 milioane mine marine, 6 milioane torpile, 8 miliarde muniţie mică — şi multe alte care nu se pot şti.

Dl Churchill are dreptul să se mândrească şi cu ei, poporul care stăpâneşte mările lumii.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operaţiunilor desfăşurate în ziua de 27 Noemvrie:

In Ungaria de Nord-Est, trupele de Cavalerie ale Armatei a patra română care acţionează în zona dela Vest de Tokay au trecut Tisa pe un front larg, după care au ajuns la râul Borog, cucerind mai multe localităţi şi făcând prizonieri.

La Sud-Vest de Mişcolţ şi Nord-Est de Budapesta, activitate de luptă locală.

Frontul cehoslovac

Bucureşti 29 — Comunicatul sovietic de aseară anunţă că armatele roşii au ocupat peste 30 localităţi în Cehoslovacia şi au distrus 32 tancuri germane. Au ajuns în faţa trecătoarei Tukla din Carpaţi.

Frontul ungar

Londra 29 — Forţele mareşalului Malinovski operează în regiunea Nyiregyháza, unde s'a realizat o altă trecere peste Tisa.

Frontul Apusean

Bucureşti 29 — Armata a II-a americană înaintează, atingând râul Ruhr în două puncte. Armata a III-a britanică a reuşit să pătrundă 6 km. în Germania.

Londra 29 — Trupele franceze au făcut 1500 prizonieri. In Germania, ţinutul Baden a fost transformat în zonă de război, evacuându-se populaţia şi administraţiile.

In Italia luptele se dau tot în jurul Faienezei.

Frontul Nordic

Londra 29 — Din Moscova se anunţă că atacurile date de germani în Prusia Orientală au fost respinse.

— Din cauza înmulţirii actelor de sabotaj în Norvegia, la Bergen au fost luate măsuri drastice.

EXTERNE

Paris 29 — Comentând vizita la Moscova a Generalului De Gaulle, presa parisiană stărueşte asupra colaborării Franţei cu URSS în perioada de după războiu.

Belgrad 29 — Căile ferate jugoslave, grav avariate de nemţi în retragere, se refac cu concursul efectiv al populaţiei civile.

Berna 29 — Ziarele elveţiene subliniază situaţia haotică din Vestul Germaniei.

Moscova 29 — Presa sovietică se ocupă pe larg de Franţa, publicând articole elogioase la adresa ei, din prilejul vizitei Generalului De Gaulle la Moscova.

Londra 29 — Guvernul englez a lăsat să se înţeleagă că nu sprijineşte numirea Contelui Carlo Sforza la cârma Ministerului de externe al Italiei eliberate.

Bucureşti 29 — Feldmareşalul Montgomery şi generalul Eisenhower au avut ieri o consfătuire de 2 ore, în care s'a discutat planul de luptă pentru distrugerea Germaniei.

— Portul Marsilia a fost complet repus în funcţiune. Prin aceasta, aprovizionarea armatelor aliate din sectoarele sudice se va putea face în bune condiţiuni.

Ziua independenței Albaniei

Londra 29 — Ieri s'a sărbătorit ziua independenţei Albaniei.

Aviaţia aliată din Mediterana a evoluat pe deasupra teritoriului albanez, lansând provizii pentru populaţie şi manifeste.

Daţi sânge pentru ostaşii răniţi în luptele de desrobire a Ardealului.

Comemorarea Mitropolitului Andrei Şaguna

— Şedinţa festivă a studenţilor teologi —

Sibiu 29 — Joi 30 l. c., din prilejul praznicului de pomenire al sfântului Apostol Andreiu cel dintâi chemat, Societatea de lectură a studenţilor Academiei teologice „Andreiane“ va comemora pe patronul ei, Mitropolitul Andrei Şaguna, printr'o şedinţă festivă.

Şedinţa va avea loc la orele 16½ (4½ d. m.) în sala de festivităţi a Prefecturii judeţului, cu un program ales şi variat.

Puteri depline pentru guvernul Pierlot

Bruxelles 29 — Cu 160 voturi contra 12, Parlamentul belgian a acordat puteri excepţionale guvernului prezidat de dl Hubert Pierlot.

Dl Pierlot, luând cuvântul la desbateri, a autorizat ziarul comunist „Drapeau Rouge“ că dacă continuă să instige la nesupunere, va trebui să-l suprime.

Un avertisment similar au primit lucrătorii din transporturi.

Guvernul, în temeiul deplinelor puteri, va putea să concedieze autorităţile comunale şi să ia orice fel de măsuri în vederea asigurării aprovizionării şi a funcţionării transporturilor.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D Stăniloae

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Vineri 1 Decemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 10.** — Nr. 106

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Facultate de Medicină și la Sibiu

Incheiam articolul privitor la petrecerea Universității Ardealului în orașul nostru (vezi nr. 101 a. c.), exprimând o dorință: după înapoierea ei la Cluj, să rămână Facultate de Medicină și la Sibiu.

Nu știm încă ce ecou a putut avea această dorință acolo unde trebue, dar suntem siguri că ea este împărtășită de toată suflarea românească din orașul nostru și din împrejurimi, iar regiunile învecinate cu „Mărginenimea" ar saluta cu bucurie îndeplinirea ei, din considerentele pe cari o să le înșiruim mai la vale.

In chestiuni de natura aceasta, firește că ultimul cuvânt îl au specialiștii. Prin urmare, Universitatea Ardealului este chemată să facă recomandările legiuite pe lângă autoritățile de Stat. Și recomandările ei, nu ne îndoim câtuși de puțin, vor ține seamă în prima linie de situația și nevoile sanitare ale țării. Cea dintâi, este îngrijorătoare. Asta, modest spus. Pricina de căpetenie a acestei stări, care prin comparație cu realitățile de aiurea nu ne onorează câtuși de puțin, iar în interior ne păgubește considerabil, — a se vedea bunăoară procentul înspăimântător de ridicat al mortalității infantile — zace în insuficiența asistenței medicale.

Avem prea puțini medici. Lucrul acesta îl știm de mult — și îl știm bine, căci statisticile oficiale sunt la îndemâna oricui, iar contactul cu cunoscătorii în materie nu face decât să confirme datele lor.

E adevărat că cele trei Facultăți de Medicină ale noastre (București, Cluj și Iași), au fost foarte populate în anii din urmă. Ministerul Sănătății, în colaborare cu cel al școalelor, recunoscând necesitatea imperioasă a corpului medical, a făcut cele mai mari înlesniri tinerilor bacalaureați cari s'au înscris la Medicină. Nu este necesar — și nu e locul — să exemplificăm. Măsura era la locul ei și oricine a înțeles utilitatea medicilor pentru conservarea sănătății neamului, n'a putut decât să se bucure de afluența excepțională de studenți pe care au cunoscut-o în anii din urmă Facultățile noastre de Medicină.

Cu toate acestea, după cum ne informa nu de mult, pe cale particulară, un distins membru al Corpului medical universitar, numărul doctorilor promovați anual de ele abia ajunge să acopere golurile ce se ivesc în rândurile practicanților acestei profesiuni prin decese și cine știe ce neputințe și rele întâmplări. Ori, după câte știm, cercetările meticuloase făcute în alte țări — cercetări acceptate ca normative și la noi — ar trebui să avem un medic pentru fiecare o mie cincisute de locuitori.

De acest raport, între medici și eventualii pacienți ai lor, suntem departe. Urmarea este că sănătatea neamului sufere, pentru că lipsește modalitatea supravegherii ei riguroase, lipsesc medici în număr îndestulitor.

Și dacă astăzi, când Facultățile de Medicină sunt atât de populate, sporirea corpului medical se va face tare cu anevoe, ce va fi după războiu, când cine știe ce alte cariere vor ispiti tineretul nostru școlar?

Din acest punct de vedere, înmulțirea Facultăților de Medicină se impune. Statul nu va face obiecțiuni, pe motive de ordin financiar tocmai pe acest tărâm care interesează într'o atât de considerabilă măsură conservarea și sporirea vitalității neamului.

Universitățile, și mai puțin. Problema încadrării viitoarei — sau viitoarelor — Facultăți de Medicină în angrenajul lor, e o chestiune de ordin tehnic pe care o vor soluționa cum e mai bine.

Dorința noastră e ca o Facultate de Medicină să funcționeze la Sibiu. Alții, o vor altundeva. Și vrerea lor este fără îndoială lăudabilă. Dar tradițiile și prestigiul cultural al Sibiului românesc de astăzi îi dă întâietate față de oricare alt oraș de dincoace de munți: Temelia unui centru universitar propriu *a fost pusă prin înălțarea Academiei teologice „Andreiane" la rang de Facultate.*

Să nu se uite, apoi, poziția geografică a Sibiului. Țara Făgărașului, regiunea Târnavelor și Oltenia de sus gravitează în spre acest oraș. O Facultate de Medicină la Sibiu ar fi o adevărată binefacere pentru regiunile amintite.

Auzim bucuros și cuvântul altora. Cu o condiție: să fie rostit senin, „sine ira"...

„T. R."

POESIE

Răsai asupra mea

de M. Emtnescu

Răsai asupra mea, lumină lină.
Ca'n visul meu ceresc de-odinioară,
O, Maică sfântă, pururea Fecioară
In noaptea gândurilor mele vină,

Speranța mea, tu n'o lăsa să moară,
De și a fost adânc noian de vină;
Privirea ta, de lacrimi calde plină,
Indurătoare-asupra mea coboară.

Străin de toți, pierdut în suferința
Adâncă a nimicniciei mele,
Eu nu mai cred nimic și n'am tărie.

Dă-mi tinerețea mea, redă-mi credința,
Și reapari din cerul tău de stele,
Ca să te-ador deacum pe veci, Marie!

Prăznuirea

zilei de 1 Decemvrie

București 30 — Vineri 1 Decemvrie a. c., se va prăznui — ca și'n alți ani — alipirea Ardealului la Patria-Mamă, săvârșită în Alba-Iulia, la 1 Dec. 1918.

In toată țara se vor oficia servicii religioase, cu participarea capilor autorităților.

Școlile nu vor ține cursuri.

Schimb de telegrame

București 30 — Majestatea Sa Regele Mihai I a primit un răspuns cordial la telegrama pe care a adresat-o dlui Mihail Ivanovici Kalinin, președintele Prezidiumului Sovietului Suprem al URSS, în 7 l. c., din prilejul aniversării revoluției ruse.

Consiliu de Miniștri

București 30 — Ieri la ora 17 Consiliul de miniștri s'a întrunit sub președinția dlui General de Corp de Armată Adjutant Constantin Sănătescu.

Au fost discutate probleme în legătură cu aplicarea armistițiului, a fost adoptat proiectul de lege pentru lichidarea Centrului Național de Românizare, ș. a.

Winston Churchill septuagenar

Ieri 29 Noemvrie, dl Winston Churchill, primul ministru al Marei Britanii, a împlinit respectabila vârsta de 70 ani.

Aniversarea aceasta îl găsește plin de vigoare și de-o neînduplecată energie.

Omul care a rezistat agresiunii germane cu o nesdruncinată încredere în isbânda valorilor morale, conducând un războiu din cale-afară de greu, este astăzi simbolul luptei anglo-saxone împotriva tiraniei care a încercat să sugrume libertatea popoarelor lumii.

Poporul român se asociază cu entuziasm la omagiile înflăcărate pe cari i le aduc din acest prilej compatrioții săi și toate națiunile dornice de pace și prosperitate.

Se amână

Festivalul național cultural, pentru ajutorarea răniților din spitale ce trebuia să se țină în 3 Decemvrie 1944, se amână pe Duminecă 10 Dec. 1944, ora 4 p. m. Biletele vândute sânt valabile pentru această dată, — ne face cunoscut Crucea Roșie filiala Sibiu.

Dați sânge pentru ostașii răniți în luptele de desrobire a Ardealului.

Trupele canadiene

Londra 30 — Ieri trupele canadiene de pe frontul de Vest au luptat pentru întâia oară în acest războiu pe teritoriu german.

Preschimbarea rublelor

București 30 — Ministerul Finanțelor și Banca Națională a României atrag atențiunea celor interesați că astăzi 30 l. c. este ultimul termen de preschimbare a rublelor și Leilor sovietici.

Nu-i azil

Elveția, care adăpostește în prezent cam 100.000 de refugiați, declară prin ministrul elvețian al apărării naționale că Elveția e posibil să nu mai acorde azil trupelor ce se refugiază pe teritorul său.

Invățătura zilei

Ferește-te de privirile cele nebune și neînțelepte, știind că ele nasc vrăjbi.

II Timotei 2, 23

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Vineri 1 Dec. — Pr Naum
Sâmbătă 2 Dec. — Pr. Avacum

Conferință

Londra 30 — Dl Kuznețov, conducătorul delegației muncitorești sovietice, a declarat că în cursul lunii Februarie 1945 va fi convocată o conferință internațională.

Discursul

M. S. Regelui Angliei

Londra 30 — Majestatea Sa George VI, Rege al Angliei și Impărat al Indiei, a rostit ieri un discurs important, din prilejul redeschiderii Parlamentului britanic.

După ce a trecut în revistă strălucitele victorii ale Națiunilor Unite împotriva agresiunii germane și japoneze, Suveranul a insistat asupra aportului adus în lupta comună de către aliați: Statele Unite ale Americei, URSS, Republica chineză și Franța, și-a dat expresie bucuriei Sale pentru eliberarea teritoriului Franței, Belgiei, Olandei, Luxemburgului și a altor țări cotropite de nemți. Eliberarea celorlalte națiuni oprimate este în curs.

Majestatea Sa Regele George VI a elogiat vitejia ostașilor aliați și munca popoarelor din imperiul britanic și din Commonwealth, așezată la temelia câștigării războiului și a făuririi unei epoci de pace și prosperitate universală.

In încheiere, Majestatea Sa a stăruit asupra proiectelor economice ale guvernului Său, care se preocupă îndeaproape de normalizarea vieții pe continentul european, proiecte cari se realizează încă de pe acum.

Atențiune! **Atențiune!**

Neobosita tiparniță șaguniană ne-a scos și în acest an, de sub teascurile sale, folositoarele Calendare de masă:

„Bunului Creștin"

și

„Oastea Domnului"

pe anul 1945

Sunt cele dintâi calendare cari au apărut în vitrină, de aceea comandați din vreme exemplarele ce Vă sunt necesare, pe adresa de mai jos:

LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ
SIBIU Strada Mitropoliei 45 SIBIU

La comenzi de peste 10 ex. se dă rabat
Exemplarul Lei 150.- + Lei 70.- porto poștal

Răspândiți cu drag
Telegraful Român

Vitrina cărții

O carte de mare succes

Istoria Românilor, de Prof. I. Lupaș, membru al Academiei Române. Editura „Dacia Traiană" S. A. 1944, — Pg. 544. Lei 890.

Prima ediție a manualului, alcătuit de Prof. I. Lupaș, datează din anul 1921. după ce în anul premergător autorul primise, dela Secretariatul general al Instrucțiunii publice din Cluj, însărcinarea de a scrie un manual de istoria Românilor într'un stil „cât mai apropiat de graiul poporal".

A cincea ediție urmează după opt ani, în 1929.

A zecea ediție este din anul 1935; iar cea mai nouă, a cincisprezecea, e din anul curent, 1944. Cartea a ajuns, în timpul de 23 de ani 15 ediții, ceea ce reprezintă un adevărat record în apariția cărților de istorie pentru școalele românești.

Lucrarea istoricului român, cu bun renume în țară și străinătate, nu conține lecții școlare de învățat pe de rost, ci ne pune la îndemână o lectură întrematoare și ziditoare, menită pentru viața școlară și extrașcolară.

Autorul cercetează și scoate la lumină comorile de știință istorică, tălmăcindu-le în limba simplă și înțeleaptă a celor mulți, în scop ca cetitorul sau ascultătorul să pătrundă, fără stinicie, în adâncimea adevărurilor din istoria neamului românesc.

Priceperea și însuflețirea unui bun dascăl va contribui, firește, în mare grad, ca tineretul școlar să îndrăgească această xpunere justă a realităților istorice, privitoare la trecutul și prezentul poporului nostru de pretutindeni.

Cu deosebire, în materie de istorie transilvană, autorul, ca cel mai veritabil specialist, vine în ajutorul profesorului de liceu, având în vedere laturea morală și națională în formarea sufletească a școlărimii, îndrumate spre idealismul sănătos ca scut puternic pentru viitorul ce și-l croiește. Dar cartea se adresează nu numai tinerimii studioase, ci se recomandă nu mai puțin tuturor autodidacților. De fapt, a și străbătut în numeroase cămine de cărturari, înregistrând astfel un succes covârșitor, cum mărturisesc toate dările de seamă scrise de cronicarii ziarelor și de autoritățile școlare, slăvind pe un mare istoric transilvan și iscusit profesor psiholog.

Nu putem sublinia, din bogatul material cuprins în Istoria Românilor a profesorului I. Lupaș, toate capitolele de seamă, cu marile figuri care au țesut istoria neamului, — amintim, în treacăt, din timpuri mai nouă: *Progresele României, pregătirea sufletească pentru unirea definitivă a românilor* (p. 456): Situația românilor în epoca lui Andrei Șaguna (p 456). Din istoria mai veche: Însemnătatea domniei lui Mihai Viteazul și urmările ei; Literatura, cultura și arta română în veacul al 17-lea, apoi în al 18 lea, caracterele acestor epoci, etc.

O carte plină de viață, cum rar se întâlnește. **e. h.**

EXTERNE

Paris 30 — Ieri, Generalul De Gaulle a sosit în orașul sovietic Baku. De-acolo, dsa a plecat cu un tren special spre capitala URSS.

Roma 30 — Criza de guvern continuă. Principele Umberto, locotenentul regal al Italiei, a însărcinat cu formarea noului guvern pe fostul prim-ministru dl Ivanoe Bonomi.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în ziua de 29 Noemvrie:

In Ungaria de Nord-Est trupele române au atins râul Bodrog pe un front larg.

In munții Bück, vânătorii noștri de munte sunt angajați în lupte grele.

La Nord-Est de Budapesta am cucerit două înălțimi importante.

Frontul ungar

București 30 — Comunicatul mareșalului Stalin anunță trecerea Dunării pe la Nord de Drava. Au fost ocupate 330 localități, între care Mohaci și Pecs.

In sectorul de Nord al frontului ungar, trupele sovietice au ocupat orașul Eger, la 60 mile Nord Est de Budapesta.

Frontul Apusean

București 30 — Armata I-a canadiană a fost transportată la frontiera germană. Americanii au atins râul Ruhr pe un front larg.

Londra 30 — Armata a IX-a luptă lângă Jülich, la mai puțin de 5 km. de Düren. O bună parte din regiunea industrială denumită Saar a fost ocupată, ajungându-se la 14 km. de Saarbrüken. La Nord de Mulhouse, francezii au îmcercuit un mare număr de germani.

Extremul Orient

București 30 — In noaptea de 28—29 Noemvrie a fost atacat un convoi japonez, care mergea spre insula Leythe, în apele Filipinelor. Au fost scufundate trei distrugătoare, precum și 10 vase din convoiu.

Activitatea aeriană

Londra 30 — Avioane de tip „Mosquito" au atacat obiective la Duisburg, Dortmund, și Hanovra. Alte 1000 bombardiere, escortate de circa 1000 avioane de luptă au atacat obiective din Germania, fără să întâmpine vreo rezistență serioasă. Numai 4 bombardiere aliate au fost date lipsă.

ȘTIRI mărunte

Paris 30 — Dl Henri Bonet a fost numit ambasador al Franței la Washington.

New-York 30 — Federația muncii a cerut ca după războiu să fie trimiși atașați de muncă pe lângă reprezentanțele diplomatice din străinătate și să nu să facă nici o restricție în regimul muncii pe motive de origine etnică, religie sau culoare.

Dați-vă obolul pentru cei din Moldova și Ardealul de Nord.

Inaintarea în Ungaria

— Un ordin de zi al Mareșalului Stalin —

Moscova 30 — Ieri, Mareșalul URSS Iosif Visarionovici Stalin a dat un ordin de zi către Mareșalul URSS Tolbukin, în care anunță că trupele sovietice de sub comanda sa au forțat Dunărea pe la Nord de râul Drava și au cucerit orașele PECS și MOHACI, precum și alte câteva sute de localități.

Unitățile cari au obținut această răsunătoare isbândă vor purta numele: „Dunărene".

Aseară, Moscova a salutat victoria trupelor Mareșalului Tolbuhin cu câte 20 salve trase de cele 224 tunuri din Kremlin.

Moscova 30 — Trupele celui de al doilea front ucrainian, comandate de Mareșalul URSS Rodion Yacovlevici Malinovski, au cucerit ieri orașul maghiar EGGER.

Personalitatea dlui Stettinius

Presa și radio-urile americane se ocupă pe larg de personalitatea noului ministru de externe al Statelor Unite ale Americei.

Retragerea dlui Cordell Hull dela cârma departamentului de Stat, din motive de sănătate, a stârnit emoție și regrete adânci în toată lumea. Dl Churchill a fost printre cei dintâi bărbați de stat cari au omagiat personalitatea și opera acestui lucid „constructor al lumii de mâine".

Dl Eduard Stettinius, care a fost chemat să-i continue opera, este tânăr: are abia 44 ani. Dsa vine din cercurile marei industrii americane. A deținut funcțiuni importante în concernele „General Motors Corporation" și „United Steel (oțel) Corporation" și a fost multă vreme administrator al Serviciilor de împrumut și închiriere.

Ultima oră

Moscova 30 — La Moscova s'a ținut un congres al academicianilor filologi, la care s'a discutat limba din povestirile lui Krilov.

București 30 — Mâine, 1 Decemvrie întreprinderile particulare vor lucra, iar prăvăliile vor fi deschise.

Moscova 30 — La Harkov s'a comemorat 150 ani dela moartea poetului și filosofului ucrainian Grigore Scovoroda. Opera lui politică principală se întitulează: „Grădina cântecelor divine".

Redactor responsabil: Prot Dr D Stăniloae

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane. Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Sâmbătă 2 Decemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 107

Telegraful Roman

Organ național-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile
se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNEA SIBIU

Ziua Unirii

E ziua care cuprinde în luminile ei toată istoria Ardealului, toată frământarea lui de răsmeriță și dârzenie, de vrere și biruință. După spusa unui istoric, fiecare filă din istoria noastră e scrisă cu lacrimă și sânge: anul 1918 ziua de 1 Decemvrie face excepție. Slovele ei sunt muiate în lacrima bucuriei și în lumina solară a biruinții. Urcat-au vrerile Ardealului printre potrivniciile vremii, în negură și vifor, și-au frânt oasele neînduplecării pe roata dela Alba-Iulia, au bubuit prin gura tunurilor de lemn de cireș din Munții Iancului, au plâns în doina amăgirilor imperiale, au glăsuit în gâlgâitul vitejiei românești, ca să ajungă să strălucească împlinite pe culmea acelei zile memorabile. Fericită generația ce a trăit astfel de clipe!

Alba-Iulia din 1918! Cetate română ce a prezidat la zămislirea neamului românesc pe aceste plaiuri; cetate în care Mihai Viteazul a implântat simbolul întregii istorii românești. Se adunaseră strămoșii toți, din adâncuri de veac și Mihai și Horia și Iancu, de-astădată nu spre a fi trădați, ci spre a-și primi fiii și a participa la bucuria biruinții. Și țăranii tuturor marginilor dela Soare-răsare până la Soare-apune, dela miazănoapte și miazăzi au venit ca să mărturisească prin zeghea și limba lor că noi nu ni-s vinituri pe aceste locuri, ci oameni ai gliei din veac de veac și că una suntem și una vrem să fim cu frații cei de peste munți, că doară tăți românii dintr'o fântână cură și tăte pâraiele într'o matcă să adună. Și'n fruntea lor părinții poporului, popii ce-au răbdat împreună năduful verii și viscolele iernii, ca să poată da blagoslovenia marelui praznic al Unirii: că doară pe sufletul cel ferecat între tablele Evangheliei sfinte, pe sufletul cel una și nesmintit cârmuit de popime pe căile dreptății s'a zidit marea zi a bucuriei. Și n'au lipsit dela praznic nici cei din temnițele Seghedinului, nici cei din parlamentul Budapestei, ceice — ca niște căpitani de oaste — au sunat mobilizarea pentru ziua aceea. Cu adevărat așa adunare n'a mai văzut Ardealul până atunci: era Ardealul întreg de față, cei vii și cei morți, ca să spună lumii întregi care e vrerea lui.

Și iată, trecut-au de-atunci 26 de ani: par'că răsfoesc filele unei cronici, când mă gândesc la vremea ceea încărcată cu roada bucuriei. De atunci multe s'au schimbat în țara asta — și rele și bune, — dar lumina aceea nici nu s'a schimbat, nici nu s'a stins: — vrerea Ardealului a rămas aceeaș. Nu știu cum, dar mi se pare că marele sobor dela Alba-Iulia din 1918 a rămas mereu în ființă, nimeni din ceice au fost de față n'a plecat de acolo și va rămânea cât va fi istorie, ca un parlament permanent al Ardealului. Parlamentul dreptății și libertății obștești.

1 Decemvrie 1918 e simbolul istoriei românești: ea cuprinde în sine trecutul, prezentul și viitorul. In bucuria regăsirilor de astăzi, ea ne cere recunoștință celor ce-au făurit-o și răspuns la lipsurile prezentului. Să fim vrednici de chemarea ei.

Nicolae Gorun

POESIE

Imn

de C. Goran

O, țara mea, cuib sfânt de vitejie,
Sub steagurile toate!
Furtunile zădarnic ne pândesc:
Noi mergem înainte,..

O, țara mea, când tu ne chemi în foc,
Din munți, din văi, dela mare,
Cu noi răsar armate din mormânt,
Strămunii, voevozii.

O, țara mea, cu noi este Ștefan,
Mihai Viteazul vine:
Și zid de fier noi facem la hotar,
In dorul sfânt de Tine.

Comemorarea Mitropolitului Șaguna

Sibiu 1 — Ieri după masă, studenții Academiei teologice „Andreiane" — grupați în Societatea de lectură „Andreiu Șaguna" — au comemorat pe patronul acestei societăți printr'o reușită ședință festivă, care a avut loc în sala de întruniri a Prefecturii județului.

In numărul de mâine al ziarului nostru vom publica un reportaj detailat asupra acestei comemorări.

Câte trei membri

Ministerul Cultelor face cunoscut tuturor Eparhiilor, că au să-și designeze câte trei membri, pentru alcătuirea comisiilor de epurație a personalului clerical și administrativ. Comisiile vor funcționa la ministerul Cultelor și Artelor.

Aniversarea dlui Churchill

Am anunțat în numărul precedent al ziarului nostru că dl Winston Churchill, primul ministru al Marei Britanii, a împlinit în 29 l. c. vârsta de șaptezeci de ani.

Informațiuni ulterioare arată că întreaga presă britanică și aliată se face ecoul omagiilor înflăcărate pe care strălucitul bărbat de stat le colectează din toate părțile planetei.

Celebrul ziar londonez „Times" califică pe dl Churchill de „adevărat conducător național". Același ziar adaugă că „toți prietenii libertății" felicită cu entuziasm pe premierul Marei Britanii.

Alaltăeri, sute de telegrame și scrisori de felicitare au sosit la locuința dlui Churchill. Intre ele se disting cele ce i-au fost adresate de Majestatea Sa George VI, Rege al Angliei și Impărat al Indiilor, Președintele Roosevelt, Mareșalul Stalin, Mareșalul Ciang-Kai-Șek, Generalul de Gaulle, Senatul american, ș. a.

Radio-ul turcesc i-a închinat, din acest prilej, o emisiune specială.

Un amănunt demn de reținut: Dela conferința inferaliată care a avut loc la Teheran, dl Winston Churchill, în ciuda vârstei sale înaintate, a făcut opt călătorii obositoare în străinătate, toate cu îndoitul scop de-a asigura dobândirea victoriei și organizarea unei păci drepte.

Dați-vă obolul pentru cei din Moldova și Ardealul de Nord!

Invățătura zilei

Ce este născut din trup, trup este și ce este născut din Duh, duh este.

Ioan 3, 6

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Sâmbătă 2 Dec. — Pr. Avacum
Duminecă 3 Dec. — Pr. Sorofnie

Comunicat

Serviciul Veterinar al Municipiului Sibiu, ne aduce la cunoștință următoarele:

Particularii își pot aduce dela moșia dela sate sau dela rudenii porcul tăiat însoțit de o adeverință a Primăriei de acolo, în care se arată adresa precisă a destinatarului și că este pentru folosința proprie a familiei.

Se permite măcelarilor să primească cărnuri particulare la fum, cu condiția ca să aibă etichete și să fie trecute într'un carnet al măcelarului cu adresa proprietarului, numărul bucăților și ziua când au fost aduse la fum.

Cei ce au cunoștință despre tăierile clandestine, sunt îndrumați a anunța organele de control sau Serviciul Veterinar.

Dați sânge pentru ostașii răniți în luptele de desrobire a Ardealului!

Pedeapsă aspră

Mulți dintre supușii maghiari și nemți, cari urmau să se prezinte în fața comisiei speciale pentru a fi triați, nu s'au prezentat, ascunzându se în locuințele puse la dispoziție din partea prietenilor lor. E bine să se știe, că ceice au dat adăpost ungurilor sau nemților, vor fi pedepsiți cu toată asprimea legii. Organele polițienești au și luat măsuri în acest senz și au început să le aplice.

Registrul acționarilor

Un comunicat al ministerului economiei cere ca toate băncile din România să înainteze, în termin de 8 zile, către Serv. Bunurilor Inamice din acest minister, copia de pe Registrul acționarilor; într'o rubrică separată au să fie introduși acționarii maghiari și nemți, aflători în țară, sau plecați.

AVIZ

Chestura Poliției Sibiu, aduce la cunoștința persoanelor din localitate și județ, care au predat mașini de scris, tocuri rezervoare, etc, pentru reparat la prăvălia „Olimpia" din Sibiu str. Regina Maria Nr. 8, condusă de Benkö Ștefas, că în ziua de 5 Dec. 1944 orele 8 dimineața să se prezinte la suszisa prăvălie pentru a-și primi lucrurile depuse pentru reparare. Se vor aduce și actele justificative.

Răspândiți cu drag
Telegraful Român

Vitrina cărții

O carte bună

Virtuți Străbune, povestiri, de Protopop A. Nanu, Sibiu, 1945. Tip. Arhid.— Un vol. de 242 pg. Lei 250.

Colecția Bibliotecii „Popasuri Duhovnicești", din Tipografia lui Andrei Șaguna, a atins, cu volumul „Virtuți Străbune", de Prot. A. Nanu, Nrul 27, într'un răstimp destul de scurt.

Editura acestei Biblioteci, în urma stăruințelor depuse pentru promovarea publicațiilor de seamă, a isbutit să dobândească, în mare măsură, încrederea bunilor cetitori; așa, încât din cele 27 numere, apărute până acum, aproape jumătate sânt de multișor cu totul epuizate.

Numărul mai nou, de 242 pagini, scris de Păr. Consilier arhiepiscopesc A. Nanu, este însoțit de cuvântul, pus ca prefață a cărții și semnat de Păr. Stăniloae, rectorul Academiei teologice Andreiane, care constată rostul educativ al istoricelor figuri, — încondeiate de Păr. Nanu, — cu nădejdea că sămânța bună, aruncată de autor, va aduce, în sufletele primitoare, rod bogat.

Reușite ni se par în deosebi zugrăvirile calităților tălmăcite în cadrul unei povestiri interesante, inspirate de trecutul glorios al neamului, ca bunăoară în Capitolele: Crucea, Ioan Corvinul (p. 33), Închinarea, Ștefan cel Mare [p. 54]. Dărnicia [Const. Brâncoveanu [98], Increderea, Călugugăr Șofronie (p. 122), Legea, Anastasia Șaguna (p. 163), Lumina, Gh. Lazăr [p. 180], Libertatea, Pr. Ioan Opriș din Cristiș, ș. a.

Expunerea în dialoguri scurte a Părintelui Aurel Nanu, — temeinic cunoscător al vieții sănătoase țărănești dela noi, — face cartea și mai simpatică. Cetiți-o, și sântem încredințați că veți simți căldura acestei expuneri. e. h.

1 Decemvrie în Capitală

București 1 — Aniversarea unirii Ardealului cu Patria-Mamă, săvârșită în Alba-Iulia la 1 Decemvrie 1918, se prăznuește astăzi în Capitală printr'o Doxologie, la Catedrala patriarhală.

Vor lua parte: Casa Majestății Sale Regelui, membrii Guvernului, cavalerii Ordinului militar de răsboiu „Mihai Viteazul", cavalerii Ordinului „Ferdinand", ș. a.

Noul guvern polonez

Londra 1 — In urma demisiei dlui Stanislau Mikolaiczyk, criza guvernamentală a fost soluționată prin formarea noului cabinet prezidat de cunoscutul om politic dl Toma Arczysewski, recent înapoiat din Polonia. Portofoliul externelor îl deține dl Tarnoski.

Noul guvern înglobează reprezentanți ai tuturor grupărilor politice, cu excepție partidului țărănesc prezidat de dl Mikolaiczyk.

Trei din cele mai importante portofolii au rămas neocupate. Noul prim-ministru le ține la dispoziția acestui partid, în nădejdea că până la urmă dl Mikolaiczyk va accepta totuși să-și trimită reprezentanți în noul cabinet.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în ziua de 30 Noemvrie:

La Est de Budapesta, trupele române, după ce au respins mai multe atacuri inamice, au trecut la contra-atac și au cucerit câteva ferme bine organizate pentru apărare.

In munții Bück au fost respinse toate atacurile inamice.

In zona dela Vest de Tokay, trupele noastre luptând ziua și noaptea au respins toate atacurile inamice, cucerind mai multe localități și poziții importante pentru desfășurarea operațiunilor ulterioare.

Frontul din Răsărit

Londra 1 — Comunicatul Sovietic anunță noui succese la cele două capete ale frontului din Cehoslovacia și Ungaria. Forțele generalului Petrov au ocupat alte 30 localități în Cehoslovacia. Forțele mareșalului Malinovski, după ce au cucerit Eger, au mai ocupat încă o localitate importantă la 15 km. de Miskolz. Afară de acestea, au mai fost cucerite în Ungaria alte 50 localități.

Amănunte primite asupra desfășurării luptelor din Ungaria arată că germanii prevăzuseră eventualitatea trecerii Dunării de către trupele rusești și luaseră măsuri ca importante forțe să prevină această eventualitate, dar rușii au trecut Dunărea prea repede și măsurile militare luate de germani au devenit ineficace. La aceasta se adaugă și faptul că armata ungară se destramă pe zi ce trece și în curând nu va mai însemna nimic din punct de vedere militar. Germanii nu mai pot conta pe Unguri, pentrucă aceștia se predau tocmai când este mai multă nevoie de ei.

Azi noapte postul de radio Budapesta a cerut să se ia măsuri drastice împotriva dezertorilor și saboteurilor de orice fel. Războiul pe frontul intern, încheia purtătorul de cuvânt al postului amintit trebue purtat fără nicio cruțare.

Frontul Apusean

Londra 1 — Americanii înaintează pe două fronturi largi spre Saarbrücken. Orașul însuși este sub bătaia tunurilor aliate. Armata IX-a se află deasemenea la 30 km. de râul Saar. Francezii, după ce au distrus două poduri, își continuă înaintarea.

In Italia, atacurile germane din jurul Faienzei au fost respinse

Activitatea aeriană

Londra 1 — Se socotește că în ultimele 48 ore, peste 10.000 avioane aliate au atacat Germania venind dinspre Vest și Sud. Au fost lovite în deosebi liniile de triaj din regiunea Saarbrücken și orașele Lipsca și Duisburg. La Lipsca avioanele aliate au întâmpinat un puternic foc de baraj al artileriei antiaeriene germane. 56 bombardiere și 30 avioane de vânătoare sunt date lipsă.

Dărnicia capitalei

In urma apelurilor adresate populației capitalei de-a veni în ajutorul năpăstuiților noștri frați din Moldova și Ardeal, s'au strâns următoarele ofrande:

1.100.000.000 Lei și 22 vagoane alimente, medicamente, și articole de îmbrăcăminte.

Rezultatul colectelor făcute de societățile de binefacere Crucea Roșie, Societatea ortodoxă națională a femeilor române, Uniunea Patriotică, Comitetul israelit de asistență socială, ș. a., este nespus de îmbucurător.

Capitala a dat o pildă pe care restul țării trebue s'o urmeze.

Fortificații...

Londra 1 — Se află aici că nemții au deplasat detașamente ale organizației Todt în Slovacia, pentru a construi fortificații.

In teritoriul Ungariei, pe care încă îl mai controlează ei, nemții au mobilizat populația civilă în același scop.

Decorarea Mareșalului Rokosowski

Moscova 1 — Vice-președintele Prezidiumului Suprem al URSS dl Gusenin, a înmânat Mareșalului Rokosowski insignele de mareșal al URSS, precum și o întreagă serie de decorații.

Cu același prilej au fost distinși și alți ofițeri superiori ai armatei roșii.

Situația din Grecia

Atena 1 — Dezarmarea guerilelor se face în toată țara fără incidente. O brigadă de munte, constituită în timpul ocupației germane, depune armele.

In capitala Greciei au avut loc mari manifestații populare, în cursul cărora populația a cerut să i se dea prilejul de-a putea munci. Tot odată s'a cerut pedepsirea exemplară a trădătorilor.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Duminecă 3 Decemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 108

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitr... Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Mitropolitul Andreiu Șaguna

Cuvântarea

rostită de I. P. Sf. nostru Mitropolit NICOLAE la ședința festivă de comemorare a Mitropolitului Andreiu Șaguna
(30 Noemvrie a. c.)

Acum doi ani, terminând serbarea în memoria Mitropolitului Andreiu Șaguna, o numiam „vecernia“ praznicului de întâi Decemvrie; iar în anul trecut, numisem festivitatea voastră „utrenia“ aceluiași praznic luminat.

Așteptam atunci ca după „vecernie“ și „utrenie“ să sosească fericita zi de obștească bucurie în care să săvârșim „liturghia“ cea mare a redobândirii întregului Ardeal.

Bunul Dumnezeu a făcut să sosească și această „liturghie“. Dar ea n'a fost liturghia cea fără de sânge din Dumineci și sărbători, ci o liturghie împreunată cu jertfele vitejilor fii ai Neamului nostru. Infrățind aceste jertfe cu șirul lung de mucenici cari umplu toată istoria noastră, „liturghia“ de azi consfințește pentru totdeauna drepturile noastre imprescriptibile asupra pământului Transilvaniei.

Orice faptă mare, dragii mei, a fost împreunată de când e lumea cu jertfe grele. Poporul nostru a știut să aducă astfel de jertfe, la toate cotiturile istoriei sale. Ele sunt chezășia cea mai sigură că nimeni pe acest pământ nu este în stare să încalce dreptul nostru și să înlăture binecuvântarea cu care Părintele luminilor caută din cer asupra acestor jertfe curate.

Cade-se să ne gândim, în aceste clipe de reculegere, la vitejii cari și-au vărsat sângele pentru desrobirea Ardealului. Cade-se de asemenea să pomenim ajutorul deosebit pe care marea Armată rusească ni l-a dat în această împrejurare. Cu gândul la tot ceea ce s'a lucrat minunat în aceste zile pentru eliberarea Ardealului, trebue să făgăduim că de-acum încolo ne vom iubi din ce în ce mai mult pământul străbun și neamul nostru românesc, sârguindu-ne din toate puterile noastre să-l ajutorăm întru împlinirea destinului său în lume.

Iubiți studenți teologi,

Mă bucur că sunteți cu privirile îndreptate și larg deschise spre marea problemă a reformelor sociale, și că vedeți posibilă o soluționare deplină și fericită a lor numai în lumina Evangheliei.

Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos n'a venit în lume ca să ne aducă o doctrină socială făurită după metode de laborator. Nu! El ne-a adus *un ideal religios* din plinătatea căruia se desprind raze ce cad și asupra problemelor sociale.

Voi, dragilor mei, vă pregătiți pentru altar și precum a spus profesorul vostru, părintele diacon Marcu, trebue să știți să-l imitați pe Mitropolitul Șaguna; trebue așa dar să fiți întâi de toate și mai presus de orice *preoți* ai lui Hristos și părinți iubitori ai poporului. In această îndoită calitate de slujitori ai altarelor și povățuitori ai obștei dreptcredincioase pe căile mântuirii sufletești și naționale, noi nu putem fi substituiți de nimeni.

Voi, viitorii preoți ai lui Hristos, veți sta ca mâine la stațiunea unde se produce și de unde se împarte puterea de viață a zilelor noastre în sânul neamului, prin credință și biserică.

Ați pomenit aici pe renumitul pedagog creștin Friedrich Wilhelm Förster, care trăiește astăzi în Anglia. Mi-am amintit atunci ce-a spus el despre problema socială și despre misiunea preotului. Slujitorii altarului să nu părăsească nici odată această stațiune de producere a energiei vieții, căci altfel viața își pierde puterea care o însuflețește. Inchipuiți-vă ce-ar fi — cam așa spune Förster — dacă cel ce se află la cârma motoarelor

Continuare în pagina 2-a

FOIȘOARA

O audiență la Regina Maria

de Mitropolit NICOLAE

Era în Noemvrie 1918. Monarhia austro-ungară se afla pe cale de dispariție, iar poporul român din Transilvania se organiza febril pentru înfăptuirea marelui nostru vis național.

Consiliul național din Sibiu, în frunte cu veneratul lui președinte Andrei Bârseanu, hotărî, în înțelegere cu Consiliul național central din Arad, să trimită o misiune la guvernul român din Iași pentru a-l informa asupra mișcării poporului român din Transilvania și a-i cere să trimită cât mai în grabă armata română în acest ținut, pentru desăvârșirea cu un ceas mai de vreme a unirii tuturor Românilor într'un singur Stat.

Cedând stăruințelor regretatului Andrei Bârseanu și ale prietenilor cu cari ne consultam, am primit să duc eu la îndeplinire acest act, care era împreunat în împrejurările de atunci nu numai cu multă onoare, dar și cu mari dificultăți, din pricina nesiguranței drumului de parcurs. Eram atunci profesor la institutul teologic din Sibiu.

Cu o mașină cumpărată de Garda Națională din Sibiu dela trupele germane în retragere și însoțit de căpitanul din armata austro-ungară V. Precup, am făcut acest drum, presărat cu oarecari peripeții, peste Mediaș, Târgu-Mureș, Reghin, Bistrița, Dorna Vatra, Burdujeni, Pașcani, Iași, în zilele de 14—18 Noemvrie.

Printre îndatoririle ce le aveam de împlinit pe lângă cercurile conducătoare din Iași, am considerat, firește, ca cea mai importantă, pe aceea de-a solicita o audiență Majestăților Lor Regelui Ferdinand și Reginei Maria pentru a le aduce omagiul de iubire al poporului român din Ardeal.

Regele Ferdinand ne-a primit în 20 Noemvrie. Era mișcat până la lacrimi când ne-a văzut în calitatea noastră de soli ai Ardealului. Momentul era de-o însemnătate covârșitoare. Solii Ardealului despărțit veacuri dearândul din marea frăție liberă a neamului, se înfățișau înaintea Regelui României amintindu-i că drumurile, pentru armatele Sale, sunt deschise și tot poporul lui le așteaptă cu nerăbdare să vină cât mai neîntârziat.

Își amintea în acel moment Regele, căruia Dumnezeu i-a hărăzit fericirea să adune pe toți Românii sub sceptrul Său, de toate luptele și jertfele generațiilor de Români, peste cari se adăugase într'o supremă pornire idealistă, moartea celor 800.000 de ostași ai Săi și suferințele Sale auguste, pentru a smulge destinului realizarea celei mai mari necesități de viață a neamului nostru. Vedea în acest moment că aceste jertfe își primesc încorporarea izbânzii. Vedea visul devenind minune reală.

Acestea le exprimau în stilul potrivit cu duioșia și măreția clipei, mărgăritarele din ochii Regelui cu mare inimă de Român, în vreme ce asculta cuvintele prin cari încercam să tălmăcesc focul dragostei care ardea în sufletul Ardealului pentru Impăratul *pe care-l aștepta să coboare în sfârșit din basmele ireale pe plaiurile sale în fruntea oștilor cu grai românesc.*

In 22 ne-a primit Regina Maria. Era, în costumul ei alb de soră de caritate, ca o arătare de har și de lumină mângăietoare din altă lume.

I-am tălmăcit și Ei sentimentele poporului din Ardeal care-i poartă chipul în suflete, care o iubește de-acolo din depărtare ca pe o mamă, așteptând-o în mijlocul său pentru a se răcori de toată obida încercată,

Cuvântarea

rostită de I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE

unei uzine electrice ar părăsi staţiunea de distribuire a curentului ca să mâne bunăoară o garnitură de tramvai. Uzina rămasă fără distribuitoru de curent ar mai funcţiona câtva timp, apoi totul ar intra în besnă şi aparatele mânate de energia electrică s'ar opri.

Aşa este şi cu cea mai mare putere de viaţă, care-i energia sufletească: ea s'ar stinge dacă cei chemaţi să o producă ş'ar părăsi locul şi s'ar apuca să aranjeze efectele acelei energii.

Am spus şi repet că un neam trăieşte mai presus de toate prin sufletul său. Câtă vreme acest suflet rămâne întreg, neamul acela este de nebiruit.

Voi, dragii mei, prin serbarea pe care aţi organizat-o aici, v'aţi luat un obligament: acela de-a urma pilda lui Şaguna, care sufletul şi l-a pus pentru turmă.

Faceţi şi voi la fel, în toate zilele vieţii voastre. Puneţi-vă sufletul pentru turma dreptcredincioasă şi străduiţi-vă fără preget să vă câştigaţi toate acele virtuţi cari vă pot uşura misiunea ce veţi avea de îndeplinit în lume.

Eu cred în adevărul Evangheiei şi vă îndemn cu toată căldura inimii mele de părinte sufletesc al vostru să vă legaţi strâns de Domnul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos şi de sufletul neamului, care va fi scăpat în curând de grijile ce-l apasă. Cu răbdare şi cu râvnă sfânta în munca ce aveţi să depuneţi mai târziu, voi veţi putea să contribuiţi la uşurarea şi înlăturarea acelor griji.

In numele vostru, mulţumesc călduros Onoratei asistenţe care a ţinut să cinstească şi'n acest an, prin prezenţa unui atât de mare număr de auditori, îndătinata voastră serbare de comemorare a nemuritorului Mitropolit Andreiu.

Domnul să vă binecuvinteze!

(După notele luate)

Şedinţa festivă a studenţilor teologi

Joi 30 l. c., la praznicul de pomenire a sf. Apostol Andreiu cel întâi chemat, studenţii Academiei teologice „Andreiane" au comemorat ca şi'n alţi ani, printr'o şedinţă festivă, pe nemuritorul patron al Societăţii lor de lectură, Mitropolitul Andreiu baron de Şaguna.

Şedinţa a început la orele 16½ [4½ d. m.] şi s'a desfăşurat în sala de festivităţi a Prefecturii judeţului. Pe peretele principal, împodobit cu o bogată ghirlandă de brad, străjuia portretul în ulei al pururea pomenitului „preot deşteptării noastre, semnelor vremii profet".

Tot ce are mai de seamă oraşul nostru, a ţinut să participe la această serbare. Din selecta şi bogata asistenţă reţinem pe:

I. P. Sf. Sa Mitropolitul *Nicolae* al Ardealului, P. Sf. Sa Episcopul Vasile al Maramureşului, dl Dr. Ioan P. Papp, primpreşedintele Curţii de Apel, dl Prof. Dr. Alexandru Borza, rectorul Universităţii Daciei Superioare, dl General de Divizie Băldescu Radu, comandantul-secund al unei M. U., dl General de Brigadă Lipovan Gheorghe, prefectul judeţului Sibiu, dl Dr. Sever Pop, primarul municipiului Sibiu, dl Dr. Gheorghe Preda vice-preşedintele „Astrei", dnii Profesori universitari Dr. Ioan Lupaş, Dr. Iuliu Haţieganu, Dr. Onisifor Ghibu cu doamna, ş. a., dl Ştefan Meteş, directorul Arhivelor Statului, Dna Sofia Şt. Meteş, preşedinta regionalei ardelene a Societăţii ortodoxe naţionale a femeilor române, Păr. Prot. Pompei Onofrei, din partea Bisericii unite, dl Prof. Ion Sandu, directorul Şcoalei normale de băeţi „A. Şaguna", dra Prof. Maria Iuga, directoara Şcoalei normale de fete „A. Şaguna", dl Colonel C. Marinescu, comandantul unei şcoale de subofiţeri de Infanterie, ş. a.

Programul a început cu imnul „La mormântul Marelui Andreiu", de D. Cunţan, pe versuri de Zaharie Boiu.

Cuvântul festiv a fost rostit de Păr. Prof. Dr. Grigorie T. Marcu, preşedintele de onoare al societăţii de lectură „A. Şaguna". Textul lui îl reproducem în acest număr al ziarului nostru.

După „Imn religios" de D. Bortnianski, studentul teolog din anul IV Munteanu Eugeniu, preşedintele activ al societăţii, şi-a rostit îndătinata disertaţie, având subiectul: „Creştinismul şi problemele sociale".

Au urmat apoi trei recitări — „Filă din Acaftist" de Zorica Laţcu [declamată de studentul C. Rădulescu din anul II], „Plec spre casă" de Iustin Ilieşiu [decl. de stud. Cosma Gheorghe din anul I] şi „Spovedanie" de I. V. Spiridon, [decl. de stud. Popa Iancu din anul IV, vice-preşedintele societăţii] — alternate cu următoarele coruri: „Sfânta zi de libertate" de T. Popovici, „Cu noi este Dumnezeu" de Nicolae Oancea, şi „Ardealul" de Petru Gherman.

Recitările şi corurile, ca şi disertaţia zilei, au cules aplauze entuziaste.

Păr. Prof. Gheorghe Şoima, dirijorul corului, a organizat şi de astă dată din studenţii teologi şi elevi de-ai şcoalei normale de băieţi „A. Şaguna" un ansamblu omogen şi disciplinat, vădind toată măsura talentului său.

Serbarea s'a încheiat cu un cuvânt de îndemn adresat studenţilor teologi de I. P. Sf. nostru Mitropolit *Nicolae*. Il publicăm, după însemnările noastre, în fruntea ziarului.

Asistent

Daţi sânge pentru ostaşii răniţi în luptele de desrobire a Ardealului!

Ziua UNIRII

Sibiu 1 — Alipirea Ardealului la Patria-Mamă, săvârşită în Alba-Iulia la 1 Decemvrie 1918, a fost prăznuită în oraşul nostru printr'o Doxologie oficiată la Catedrala mitropolitană de către I. P. Sf. Mitropolitul nostru Nicolae, *înconjurat de un sobor de preoţi şi diaconi.*

I. P. Sf. Sa a rostit cu acest prilej o rugăciune ocazională.

O companie militară, cu muzică şi drapel, a dat onorul şi a defilat. Dl General de Divizie Stavrescu Gheorghe, comandantul unei M. U., a vorbit trupei.

Au participat capii autorităţilor civile şi militare, precum şi o delegaţie de ofiţeri sovietici.

Danii pentru „Telegraful Român"

In scopul asigurării apariţiei zilnice a „Telegrafului Român", s'au mai primit la administraţia ziarului şi alte danii, din cari semnalăm următoarele:

Oficiile parohiale din Guşteriţa, Bratei, Poiana-Mărului, Moeciul de jos, Sibiu Int., I. Vulcan-Braşov, Biertan, Mediaş, Rişca, Daneş, Sebeş-Alba, Braşov (Scheiu, Cetate, Stupini), Ocna Sibiului (de sus), Sibiu-Cetate, Braşov-Tocile, Apoldul de jos, Jina şi Poiana Sibiului, au contribuit fiecare cu câte 12.000 Lei.

Le mulţumim cordial.

Administraţia
„TELEGRAFULUI ROMÂN"

Comemorarea lui N. Bălcescu

Bucureşti 2 — Astăzi la ora 18, Societatea Scriitorilor Români organizează la posturile noastre de radio o emisiune închinată lui Nicolae Bălcescu. Vor lua cuvântul dl Prof. Gh. Vlădescu-Răcoasa, ministrul minorităţilor şi dl N. D Cocea.

pentru a se mândri cu Ea, cu Regina lui. I-am exprimat omagiul pentru curajul şi devotamentul cu care a suportat grelele încercări prin cari a trecut stând alături de marele Rege Ferdinand şi de tot poporul în aceste timpuri de răscruce naţională.

— „Da, ne răspunse Regina, am trecut prin suferinţe grele. Insă ceeace m'a durut mai mult au fost umilirile ce a trebuit să le îndur. Căci eu nu pot suporta umilirile...".

Şi la cuvintele din urmă, am simţit glasul Reginei cum se umple de un accent apăsat de nobilă demnitate.

— „Tot poporul din Ardeal Vă înconjoară, Majestate, cu admiraţie şi recunoştinţă pentru mângăierea şi îmbărbătarea ce-aţi împărtăşit-o tuturor coborând în tranşee şi apropiindu-Vă de căpătâiul răniţilor în spitale, ducând fiecăruia cuvânt de alinare, fiind întregului neam ca un adevărat înger ocrotitor".

— „Am făcut acestea, Domnilor, pentrucă m'am identificat deplin cu soartea, cu aspiraţiunile şi durerile neamului românesc, ne răspunde marea Regină, şi nu m'am îndoit o clipă de izbândirea dreptăţii noastre. M'a însoţit neîntrerupt certitudinea că toate vor trece cu bine şi idealul nostru naţional se va înfăptui. Aceasta mi-a dat tărie, m'a ajutat să socotesc toate greutăţile mai uşoare de cum erau. Şi iată că Dumnezeu ne-a ajutat întru împlinirea visului nostru.

„Sunt mândră şi eu de-a fi acum Regina întregului neam românesc, a acestui popor pe care m'am învăţat în aceste timpuri de restrişte să-l iubesc din toată fiinţa mea, pentru bărbăţia şi cumpătul cu care ştia să îndure şi cele mai grele încercări, fără a cârti şi fără a-şi pierde nădejdea şi bunătatea de suflet".

Am plecat dela Regina Maria impresionaţi de măreţia nobilă a personalităţii Ei.

Ne-am dat seama şi mai mult ce rol covârşitor a împlinit această providenţială Regină în acţiunea de mari încordări şi strădanii cari au dus neamul românesc la întregirea sa.

Dumnezeu să-I răsplătească devotamentul cu care s'a aşezat în slujba cauzei celei mai mari a neamului românesc şi ardoarea cu care a luptat şi suferit pentru înfăptuirea ei.

Epoca în care s'a desfăşurat acest efort, cu rezultatul lui fericit, va rămânea in istorie indiscutabil împletită cu numele şi cu duhul Reginei Maria.

Mitropolit NICOLAE

CONVOCARE

Comitetul Şcolar al liceului „Gheorghe Lazăr" din Sibiu, convoacă adunarea generală pe data de 10 Decemvrie 1944, orele 11 a. m. la liceul Comercial de băieţi.

In caz că nu se va întruni numărul reglementar de membri, a doua adunare va avea loc la data de 17 Decemvrie 1944, în acelaş loc şi la aceeaş oră.

Devotament

Studenţilor mei

Sculptorul italian Antonio Canova are o lucrare a cărei copie fotografică circulă îndeobşte sub numele *Devotamentul.*

Imi plac creaţiile artistice, mai ales dacă-i vorba de-o poesie ca „Luceafărul" lui Eminescu (— las'că nu-mi pot imagina altă bijuterie a genului care să egaleze aromele melancoliei ei geniale —), de-o compoziţie muzicală ca uvertura la Egmond sau Simfonia a treia („Eroica" lui Beethoven). Ascultându-le, parcă te simţi înnăbuşit de-un prisos de simţire.

Copia „Devotamentului" lui Canova, indiferent de calităţile ei artistice, mă cutremură ori de câte ori îi privesc liniile ferme. La vederea ei, simt înflorindu-mi în suflet înfiorările unei bucurii pe care criticii de artă o numesc, mi se pare, „emoţie estetică". Ii rog să mă ierte dacă n'am brodit-o. Mă simt îndeajuns de respectuos faţă de priceperea specialiştilor ca să evit orice conflict cu ei pe un tărâm care le este familiar.

E atâta graţie, atâta inepuisabilă frumuseţe în „Devotamentul" lui Canova. E o sculptură grea de semnificaţie etică. Dalta a fost şi de astă dată mai elocventă

ŞAGUNA

— Cuvânt rostit la şedinţa comemorativă din 30 Nov. a. c. —

Mitropolitul Andreiu Şaguna ţine de specia rară a oamenilor cercetaţi de suflarea geniului. Aprecierile de cari s'a împărtăşit el din partea contimporanilor şi a generaţiilor succesorale, sunt demne de dimensiunile neobicinuite ale puternicei sale personalităţi. Ca toţi uriaşii cari depăşesc vremea lor, răsbătând în spuma legendei, Mitropolitul Şaguna este revendicat cu egală stăruinţă de istoria mai tuturor sectoarelor vieţii de obşte a Românilor ardeleni. Şi nici prin gând nu ne trece să tăgăduim cumva că nu le-ar aparţine tuturora, ca unul carele s'a făcut într'adevăr tuturor toate, ca pe toţi să-i ridice la altitudinea îndrăzneţelor sale năzuinţi de înnălţare a Neamului.

Mitropolitul Şaguna a fost cărturar şi om de cultură, luptător naţionalist, diplomat iscusit, bărbat politic „din creştet până'n tălpi" — cum l-a definit, ocazional, Mihai Eminescu. Cu mijloacele sumare şi anevoioase de informaţie, disponibile pe-acea vreme, un colaborator al cunoscutului periodic francez „Revue des Deux Mondes", putea totuşi să scrie despre el că este „şeful politic necontestat al rasei româneşti din Transilvania" [L. Buloz]. Se mai ştie şi aceea că nu odată a fost considerat „principele neîncoronat al Ardealului".

Toate acestea sunt bune şi adevărate. Noi le auzim cu înfiorată bucurie şi le împărtăşim cu tresăriri de mândrie.

Dar Şaguna a fost înainte de toate — şi mai presus de orice — *preot*. „De-o sută de ori de m'aş naşte, tot preot m'aş face" — a mărturisit marele mitropolit, chibzuind cândva pe'ndelete asupra providenţialei misiuni pe care geniul său pur şi ajutorul lui Dumnezeu i-au rânduit costisitoarea favoare de-a o îndeplini în mijlocul poporului român de dincoace de munţi.

A găsit aici, când ni l-a trimis Cerul ocârmuitor, o „dieceză număroasă, dar de multe şi felurite fatalităţi sguduită" — cum însuşi spunea. „Religia răsăriteană era luată la goană ca o erezie, sau batjocorită ca o sumă de credinţe băbeşti". A vrut să îndrepteze toate întocmirile strâmbe ale unui trecut întunecat. Greutăţile pe cari le-a întâmpinat, au fost demne de nebiruita sa energie. Cuvântarea pe care a rostit-o în catedrala din Carloviţ, când a fost hirotonit întru arhiereu, o dovedeşte cu prisosinţă: „Cea mai mare parte a norocirii mele pururea în osteneală mi-a fost şi îmi va fi; şi aşa, cea mai mare bucurie mi-a fost a învinge piedecile, şi aceasta şi în viitor îmi va fi" — spunea atunci. Tot acolo şi-a formulat în cuvinte de foc programul întregei sale vieţi: „Pe românii ardeleni din adâncul lor somn să-i deştept şi cu voia către tot ce e adevărat, plăcut şi bun să-i trag".

Strădaniile sale ulterioare au fost îndreptate exclusiv în această mântuitoare direcţie. A isbutit pe deplin. A isbutit fiindcă a iubit poporul şi i-a hărăzit o preoţime luminată, zeloasă, pătrunsă de însemnătatea chemării sale. Pentru pregătirea ei teologică, duhovnicească şi pastorală, şi-a cheltuit cei mai frumoşi ani ai vieţii. In deplin acord cu sfântul Grigorie Teologul, pe care-l citează de predilecţie, Mitropolitul Şaguna era convins că: „să ştie preotul cum i se cade a păstori şi a îndrepta cu scop bun turma încredinţată lui, este *învăţătura tuturor învăţăturilor şi măestria cea mai înaltă*".

Nebiruita sa vrere de-a aşeza în fruntea satelor noastre preoţi destoinici, cu credinţă tare şi însufleţiţi de zel apostolic, a purces din concepţia dreaptă ce o avea despre misiunea de neînlocuit pe care o îndeplineşte Biserica în viaţa plenară a Neamului românesc. „Noi, Românii de religia răsăriteană — scria Şaguna în prefaţa Compediului său de Drept canonic [1868] — în părţile acestea, unde din vechime trăim cu alte naţiuni favorizate pân'acum bisericeşte şi politiceşte în paguba Bisericii şi naţiunii noastre, — avem să mulţămim numai aşezămintelor Bisericii şi naţiunii noastre răsăritene, că ne-am putut susţinea limba noastră maternă şi prin ea naţionalitatea noastră" [p. 15].

Biserica noastră — cum accentuează mereu I. P. Sf. Mitropolit Nicolae — a fost totdeauna *Biserică a poporului*. Legătura organică dintre cler şi obştea dreptcredincioasă, identitatea de simţăminte şi de ţeluri dintre păstor şi turmă, a fost chezăşia permanenţei noastre pe aceste plaiuri, româneşti din veci şi pentru veci de veci. Mitropolitul Şaguna a încurajat-o din toate puterile, a aprofundat-o şi a statornicit-o pentru deapururi, realizând în propria sa persoană idealul preotului de lege răsăriteană, aplecat cu înţelegere şi cu iubire asupra neajunsurilor păstoriţilor săi. In primăvara anului 1872 — un an mai târziu avea să pogoare în mormânt — el mărturisia deputaţilor sinodali cari i-au prezentat în grup urările lor de grabnică însănătoşire, cele ce urmează:

„Scriitorii cei vechi ai bisericii numiau pe episcopi miri ai bisericii; eu zic însă că *episcopul e mire al poporului credincios*. Precum caracterul mirelui este credinţa către mireasa sa, aşa trebue să fie şi al episcopului către popor. Dară de aici urmează că şi poporul trebue să fie cu aceeaşi credinţă către episcopul său".

Aceasta a fost ideea sa conducătoare de totdeauna — şi a întregei preoţimi crescută în spiritul său.

Studenţii Academiei noastre teologice „Andreiane" văd în Mitropolitul Şaguna „cea mai puternică întrupare a geniului creştin al poporului nostru" [Prof. Dr. Nicolae Bălan: Sus să avem inimile! Art. în „Revista Teologică" III, 1909, pag. 390]. Preamărindu-i virtuţile exemplare, cu gândurile aplecate pe lespedea sfinţită dela Răşinari, ei se leagă şi de astădată, în faţa lui Dumnezeu şi a umbrelor tutelare ale străbunilor, să întruchipeze idealul preoţesc şagunian, devenind tot atâţia părinţi iubitori ai poporului — şi să apere moştenirea restauratorului Mitropoliei ardelene cu toată ardoarea sufletelor lor.

Primiţi-le făgăduinţa cu bucuria cu care V'o fac!

GRIGORIE T. MARCU

Invăţătura zilei

Păinea noastră cea de toate zilele dăne-o nouă astăzi.

Luca 11, 4

CALENDAR CREŞTIN

Biserica ortodoxă prăznueşte:
Duminecă 3 Dec. — Pr. Sofronie
Luni 4 Dec. — † M. Varvara,

Serviciu religios

In catedrala mitropolitană din Sibiu

In Dumineci şi Sărbători **dimineaţa la ora 8½ Utrenia, în continuare la ora 9½ Sfânta Liturghie. La liturghie cântă „Corul catedralei", sub conducerea profesorului Gheorghe Şoima.**

Duminecă, 3 Decemvrie 1944, **servesc: Prot. Mihail Neagu, duhovnicul Nicodim Belea şi prof. Dumitru Călugăr; diaconii: Anatolie Scurtu şi Simion Macarie. Predică: *Prot. Mihail Neagu*. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4, *preotul Dr. Ioan Chioariu* dela parohia Sibiu-Inferior.—**

---

decât supleţea graiului omenesc. Un tânăr într'aripat, frumos ca anticul zeu al soarelui, cu dreapta prefăcută 'n căpătâi, îşi odihneşte tâmpla aprinsă de văpăile vârstei pe spinarea puternică a unui leu docil.

Ce splendidă împerechere de vigoare şi elan în repaos, de putere şi farmec juvenil, de siguranţă şi avânt răsbătător.

— Nu mi-aş mai putea imagina altfel această virtute uitată decât cum au văzut-o ochii de artist ai lui Canova, când a însufleţit-o într'un bloc inform de marmoră albă!

Aveam vreo şaisprezece ani când gândeam astfel. Tocmai isprăvisem liceul. Eram, aşa dar, în plină vârstă de înflăcărări juvenile. Amintirea lor ne este tuturora nespus de dragă, mai ales că pe măsură ce trece vremea, corecturile pe cari te simţi îndemnat să le operezi în urzeala lor de spumă sunt tot mai frecvente.

Astăzi, ca şi atunci, copia splendidei sculpturi a lui Canova îmi dă fiori de nedescris. Dar judecata pe care am articulat-o despre ea la şaisprezece ani, nu mai concordă cu cea de acum: şi-a temperat caracterul exclusivist al formulării ei iniţiale.

M'am înscris, după aceea, la Teologie. Când am intrat în internatul teologic din B., directorul lui, un distins profesor universitar care a învăţat cândva şi pe băncile înaltei noastre şcoale, mi-a încredinţat — ca şi celorlalţi colegi ai mei — darul de neuitat al unui exemplar din Noul Testament, îndatorându-mă în conştiinţă să nu mă despart de el cât voiu trăi.

Il păstrez şi-acum. Solemnele lui scoarţe de pânză neagră sunt astăzi ferfeniţă, iar din filele sale dislocate de uzura cotidiană uşor s'ar putea reconstitui inventarul nenumăratelor cerneluri şi creioane colorate cari constituiau o adevărată avuţie pentru pupitrul meu studenţesc [costându-mă cheltueli pe cari le fac şi acum cu mână largă, ca aceea a unui risipitor].

Lectura acestei sfinte cărţi a schimbat multe în gospodăria sufletului meu, în preferinţele destul de sever ierarhizate ale gândirii liceanului de odinioară. Aflasem de-acolo că Iisus îi iubeşte pe tineri şi primăverile fiului văduvei din Nain, întrerupte brutal de-o moarte pretimpurie, simţiam că sunt şi primăverile vârstei celor de-o seamă cu mine: numai intervenţia fiului lui Dumnezeu le poate reda prospeţimea ghiocelului care-şi scoate căpşorul alb din straiul argintat al nămeţilor iernii.

Am luat parte apoi, tot pe vremea aceea, la un congres studenţesc care s'a desfăşurat în Sibiu. Nu mai reţin nimic altceva din programul lui decât o sfântă Liturghie, neprogramată nicăeri. Spaţioasa noastră Catedrală mitropolitană era plină până la refuz de norod tânăr. De pe estrada din mijlocul ei — unde noi diaconii citim Apostolul şi sf. Evanghelie — Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicolae al Ardealului a vorbit cam un ceas despre Iisus şi tânărul cel avut. Adică *despre noi în faţa lui Iisus*. Cursurile savante de Exegeză a Evangheliilor, pe care le-am audiat după aceea din obligaţie şi de voie bună, la câteva Facultăţi de Teologie din ţară şi de peste hotare, judecate sub raportul efectului ce puteau să-l aibă asupră-mi — dar judecate obiectiv — nu mi-au oferit nimic nou. Predica aceea spusese totul: Când te întâlneşti cu Iisus, sau rămâi nedeslipit de El toată viaţa, sau te desprinzi de el întristat, muncit, răscolit până'n străfundurile fiinţei tale, cum a plecat tânărul cel avut. Şi'ntr'un caz şi'ntr'altul, *eşti câştigat*.

Ceva mai târziu, am întâlnit în lumea Evangheliilor un tânăr care i s'a alăturat Mântuitorului ca să rămână cu El deapururi, *slujindu-l cu iubire*. Când Fiul lui Dumnezeu spânzura între doi tâlhari pe crucea implântată în pământul sterp al culmii Căpăţânii, Răstignitul pe care nimenia nu l-a vădit de nici un păcat, acestui tânăr i-a încredinţat spre ocrotire pe Maica Lui şi-a noastră apărătoare Doamnă.

Ne spun vechile izvoade ale istoriei bisericeşti că'n preajma anului 100 al erei noastre, cetăţenii metropolei Asiei Mici puteau să vadă în fiecare zi, când se revărsau zorile şi aurora împurpura obrazul cerului, un grup de tineri creştini cari duceau pe braţe, la biserică, trupul uscat al unui moşneag falnic la chip. Se mai zice şi aceea că peste ochii lui căzuseră de mult obloanele deprimantului întunerec în care se scufundă orbii. Celor ce se apropiau de scaunul lui din biserica efeseană ca să-i cerşească în genunchi binecuvântarea paternă şi o vorbă bună, moşneagul despre care umbla vorba că moartea îl uitase le spunea doar atât:

— Copilaşii mei, iubiţi-vă unul pre altul!

Intrebat fiind de ce repetă invariabil acest îndemn, sfântul bătrân care şade acum pe unul din jeţurile orânduite în faţa tronului dumnezeesc, nu zăbovia să răspundă:

— Pentru că sunt poruncite de Domnul, şi chiar dacă faceţi numai atât, ajunge.

Răscumpărare

Inalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul nostru Nicolae și-a răscumpărat felicitările de ziua numelui, dăruind suma de 20.000 Lei la colecta pentru Ardeal și Moldova.

Indătinata recepție din anii trecuți nu va avea loc la Sf. Nicolae nici de astă dată.

Cum se continuă

Germanii se trudesc să trimită întăriri nouă în Ungaria, în nădejdea să poată continua luptele pe pământ străin, ferindu-și, cât se poate, țara proprie, de focul atacurilor. Cu toate acestea, trupele nemțești jăfuesc toate orașele și satele ungurești pe unde trec, — așa declară ofițerii unguri, căzuți prisonieri ai trupelor sovietice.

In Muntenegru

Comunicat dat de forțele Mareșalului Tito vestesc, că mii de soldați nemți, încercuiți în Muntenegru, sânt amenințați cu nimicire, fără putință de scăpare.

Noul ambasador american la Roma

Washington 2 — Președintele Roosevelt a numit ambasador al USA la Roma pe dl Alexander Clark.

Sporirea producției de cărbuni

București 2 — Dl Gh. Gheorghiu-Dej, ministrul comunicațiilor, a făcut o vizită în regiunea minieră a văii Jiului. Dsa a conferit cu inginerii, tehnicienii și muncitorii dela minele de cărbuni, luând măsuri pentru sporirea producției.

Nemulțumiri în Bavaria

Moscova 2 — Un subofițer prizonier a declarat că în Bavaria, una din fortărețele hitlerismului, populația se agită. Noaptea, apar pe ziduri manifeste cari îndeamnă la revoltă împotriva naziștilor.

Unul din șefii politici locali a declarat că se leapădă de național-socialism, fiindcă nu vrea să fie spânzurat cu ceilalți conducători naziști.

Răsboi pierdut

Ungurii, luați prisonieri de armatele noastre, își dau seama că Ungaria a pierdut răsboiul, și încep tot mai des să protesteze împotriva continuării luptelor alăturea de nemți. Numeroși dezertori unguri trec în rândurile armatei roșii, spunând că s'au săturat și de răsboiu, și de nemții cari îi terorizează.

Colaborarea economică anglo-americană

Washington 2 — S'a anunțat oficial că în temeiul legii pentru împrumut și inchiriere, Anglia va continua să primească materiale din USA și după terminarea răsboiului din Europa. Infrângerea Germaniei trebue să fie urmată de înfrângerea Japoniei.

Confirmarea dlui Stettinius

Washington 2 — Cum era de așteptat, Senatul american a confirmat numirea dlui Eduard Stettinius junior în funcțiunea de ministru de externe al USA.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în ziua de 1 Decemvrie 1944:

La Est de Budapesta, trupele române au respins mai multe contra-atacuri germano-maghiare, date cu sprijin de blindate.

In munții Bück trupele noastre au cucerit mai multe poziții importante.

In Nord-Vestul Transilvaniei, unitățile române și unitățile sovietice au continuat înaintarea.

Frontul din Est

Londra 2 — In Cehoslovacia, trupele rusești au trecut râul Moldava și au cucerit localitatea Trebisol.

In Ungaria trupele rusești au înaintat 60 Km. peste Dunăre.

Frontul din Vest

Londra 2 — Forțele aliate înaintează spre Düren. Ele au atins râul Saar pe o lungime de 12 Km. Nu se confirmă știrea că Saarunion a fost ocupat.

In Italia luptele continuă în regiunea Faienza. Trecătoarea Brenner a fost făcută inutilizabilă timp de o lună, din cauza atacurilor date de aliați.

Frontul din Sud

Londra 2 — Forțele mareșalului Tito au cucerit un câmp fortificat în Austria.

In insula Creta, forțele de guerilla grecești au curățit aproape în întregime terenul de cei 10,000 de nemți care formau garnizoana germană, împingând resturile lor în Nord-Estul insulei. Portul Heracleon a fost eliberat.

Activitatea aeriană

Londra 2 — Avioane de tip „Mosquit o"au atacat Karlsruhe, în Germania. In Duisbourg au fost aruncate Joi noaptea 2000 tone explozibil.

Activitatea maritimă

Londra 2 — Principesa Elisabeta a lansat cel mai mare cuirasat din lume. Cuirasatul Missuri, al Statelor-Unite a fost considerat până acum drept cel mai puternic. Cuirasatul lansat de Marea Britanie, reprezentând ultima perfecțiune în această materie, va fi folosit la lupta contra Japoniei.

In cursul unui atac în apele Norvegiei, au fost scufundate 5 vase de aprovizionare germane. Patrioții danezi au scufundat 8 vase germane în portul Kopenhaga.

Arme și cărți pentru ostașii americani

New-York 2 — In cursul actualului răsboiu, Editura militară a USA a tipărit și distribuit gratuit ostașilor americani de pe toate fronturile peste 50 milioane volume. Cartea este tot atât de importantă pentru obținerea victoriei, ca și tunul și tancul, — precizează cercurile competente americane.

Pierderile enorme ale japonezilor

Washington 2 — In luptele din Extremul Orient, japonezii au pierdut de fiecare soldat american căzut, câte 13 soldați de-ai lor.

Palestina va fi redeschisă Evreilor

Washington 2 — Comisiunea de politică externă a Parlamentului american a anunțat că este hotărîtă să facă uz de bunele ei oficii pentru ca Palestina să fie redeschisă Evreilor, ajungându-se cu timpul la crearea unui stat evreesc liber și democrat.

Criza de guvern din Italia se prelungește

Roma 2 — Dl Bonomi, pe care Principele Umberto l-a însărcinat cu formarea noului guvern întâmpină greutăți în îndeplinirea misiunii sale. Șeful comunist Togliati și șeful social-democraților au respins ofertele dlui Bonomi.

Parcă mă roade la inimă să adaog: „căci făcând astfel, ați făcut totul"!

Dintre fruntașii Noului Testament, numai Prea Sfânta Fecioară de Dumnezeu Născătoarea l-a întrecut în această privință. Predica ei e mai lapidară decât a oricăruia dintre propovăduitorii biblici: „Faceți ceeace vă va spune El (Hristos)" — atâta învățătură a date Ea oamenilor (Ioan 2, 5].

Blândul moșneag efesean se limita la esență: Iisus a zis că iubirea de Dumnezeu și de deaproapele este *porunca poruncilor;* ea înglobează toată legea și proorocii. Iubirea este un simțământ esențialmente fără măsură; e puterea supremă care stăpânește lumea creată și-apoi restaurată în grația lui Dumnezeu din iubire. Dumnezeu însuș e iubire — iată ce citim pe fiecare pagină a celor cinci cărți cari constituesc lăsământul scripturistic al sfântului cu plete albite de vreme din renumita „lumen Asiae". Vorbește despre ea în răpiri de gând uluitoare. Dacă Pavel n'ar fi scris că „iubirea nu se trece nici odată", în împărătescul imn pe care-l cântă dragostei creștine în cele treisprezece versete ale capitolului al treisprezecelea din Epistola întâia către Corinteni, Apostolul neamurilor trebuia să treacă pe la școala sfântului din Efes, ca să învețe dela el acest adevăr.

El l-a trăit intens, ca nimeni pe lume. Cândva noroadele palestiniene îl numiau „ucenicul pe care-l iubea Iisus", iar la Cina cea de taină fruntea sa senină se odihnise pe pieptul Mântuitorului.

Despre tânărul cel avut, autorul Evangheliei a doua spune că-i fu drag lui Iisus. Și atunci, ce simțăminte trebue să fi nutrit Fiul lui Dumnezeu față de Ioan, această odraslă a tunetului, cum îl poreclise Hristos? Episodul petrecut sub crucea de pe Golgota arată îndeajuns că o astfel de întrebare e de prisos: ucenicul căruia Mântuitorul îi hărăzise favoarea de-a fi scut de ocrotire Maicii Sale, era însași întruchiparea devotamentului. *Trebuia* să fie, căci Hristos-Dumnezeu nu putea să se înșele. Privirea Lui străbate și tainițele celor mai complicate inimi.

Am zăbovit nu de mult — a nu știu câta oară — în fața popularei icoane a Cinei celei de taină. Alegerea o făcusem cu ani înainte: tânarul care-și razimă obrazul de heruvim pe pieptul Mântuitorului, nu sufere comparație cu marmora însufletită de geniul lui Antonio Canova. In pleoapele lui viorii am descoperit a doua oară devotamentul. Acesta: *devotament care transfigurează.*

...Pentru că-l întemeiat pe iubirea despre care Pavel spune că *nu se trece nici odată* (vezi I Corinteni 13, 8); iar Ioan, că din Dumnezeu purcede.

Devotamentul face parte din cununa neveștejită a simțămintelor pe cari nu greșim numindu-le *cerești.* Consider că-i cel mai pur dintre toate.

Când e împletit cu iubire — și numai atunci.

E un simțământ pe care-l nutrim și față de oameni. Dar nu l-am învățat dela oameni. Râvnim, însă, că-l vedem căpătând trup în ei. Ni s'a dat, doar, spre preamărirea noastră.

Se poate întâmpla — vai! nu numai uneori — ca în această viață să nu fie recunoscut totdeauna. Pentru vederea lui trebuesc alți ochi decât cei ce se scurg după împurpuratele arătări ale unor simțăminte de circumstanță. Devotamentul se isbește de atari învârtoșeri și colțuroasa lor nepăsare îi rănesc inima; dar el nu cade — și nu scade — nici odată.

Ochiul lui Dumnezeu îl vede, însă, totdeauna, chiar de-ar purta zdrențe de cerșetor. Și ochiul acesta nu uită.

Celor ce-l vădesc până întru sfârșit, li se gătește *cununa vieții* (Apocalipsă 2, 10).

Ce bine s'ar așterne pe fruntea ta, tinere!...

Știi ce ai de făcut ca s'o agonisești: rămâi fidel până la moarte Celui ce singur a o da o poate.

Fii Cerului devotat!

1944, Noemvrie 26

GRIGORIE T. MARCU

Redactor responsabil: Prof Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic
ANUL XCII — SIBIU, Marți 5 Decemvrie 1944 — Exemplarul Lei 10.— — Nr. 109

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespondențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

BIBLIOTECA ASOCIAȚIUNEA SIBIIU

In favoarea religiei

Necesitatea credinței religioase e nu numai un postulat, e o evidență pe care n'o poate nega nimeni în țara aceasta a omeniei și a troițelor ce-i sfințesc zările. E drept, a existat și la noi — pe vremuri — o glumă filosofică, inventată pentru înveselirea atmosferei „intelectuale", care susținea nici mai mult nici mai puțin că țăranul — adică, poporul — român e „ateu", pentrucă... înjură de Dumnezeu. Nostimă argumentare și șugubeață concluzie! Fapt e că legătura dintre sufletul popular și Dumnezeu nu se mărginește la înjurătură. Și — dacă e să glumim — chiar înjurătura nu dovedește deloc „ateism" ci credință în existența lui Dumnezeu: ateul nu înjură pentrucă n'are... obiect. Nu poți înjura pe cineva ce nu există, pe cineva în a cărui existență nu crezi. Astfel că e perfect justă observația că „înjurătorul" e mai aproape de Dumnezeu decât ateul: el e un credincios „à rebours", dar nu un necredincios. Natural prin aceasta nu pledăm peutru înjurătură: o detestăm ca o necinstire a numelui lui Dumnezeu, ca o terfelire în noroi a ceeace trebuie să fie sfânt și scump oricărei vieți omenești. Paranteza aceasta hazlie a fost însă necesară spre a se evidenția la ce idei ajung unii „filosofi" cari ignorează deplin sufletul poporului și vor să-l identifice cu psihologia mahalagiilor.

Neamul acesta e incontestabil un neam credincios. Nu de azi sau de ieri, nici din interes sau de circumstanță, ci în mod ființial, ca un mod permanent de respirație spirituală. E pecetea pe care am primit-o din moși-strămoși. La romani se știe — Fustel de Coulange a dovedit-o — că religia domina toată viața publică și particulară; despre daci avem mărturiile lui Herodot, Strabo și Socrat că religiozitatea era trăsătura fundamentală a firii lor; iar despre poporul român știm iarăși că a realizat sinteza daco-romană sub tutela creștinismului, care i-a fost concepție de viață și scut de apărare dealungul întregei sale existențe. Poporul român e religios prin ereditate: religiozitatea e o componentă esențială a ființei lui spirituale

Fără credința creștină poporul român își pierde caracterul românesc, se desfigurează, se superficializează și îi seacă puterile creatoare. De aceea e firesc ca — la noi — dorința de a fi în pas cu vremea, de a realiza o orânduire temeinicită pe dreptate socială și libertate politică, să nu vie în conflict cu credința, ci să caute calea de colaborare, de armonizare posibilă între reforma vieții social-politic-economice și religiozitatea poporului român. Religia nu e o piedică în calea progresului, nici nu patronează nedreptatea; în ea sufletul omenesc are energii adânci cari constituie isvorul adevăratului progres: spre umanitate, iar nu spre animalitate, și isvorul adevăratei dreptăți: aceea care se înfrățește cu iubirea de Dumnezeu și de aproapele.

Cu toate acestea mai sunt „intelectuali" cari nu neagă necesitatea religiei pentru popor, dar numai *pentru popor*. Așadar, *astăzi* religia ar fi necesară și statul nu se poate lipsi de ajutorul și colaborarea ei, pentrucă poporul e încă ignorant, într'o fază de evoluție înapoiată. Să mărturisim că o astfel de părere despre popor nu onorează nici un cap democratic, care se vrea reprezentant al poporului. E drept: teoreticienii aceștia se supun voinții populare, adică acceptă religia. Dar se supun cu gândul ascuns de-a ridica și poporul într'o fază mai „evoluată", în care să nu mai aibă nevoie de religie. Deocamdată însă... e bine și așa. E, în aceste păreri, o rămășiță din cunoscuta „lege" a lui Auguste Comte, care împărțea istoria omenirii în trei faze: religioasă, metafizică și științifică. „Legea" însă e o utopie, o construcție de cabinet: istoria n'a verificat-o niciodată, pentru simplul motiv că metafizica și religia corespund unor necesități permanent și profund umane, ca și știința de altfel. Religia, metafizica și știința nu se exclud, ci există concomitent și în deplină armonie. Nu exclusivismul e soluția cea dreaptă, ci coordonarea tuturor manifestărilor spiritului uman într'o unitate superioară.

Trebue dar să se adopte față de religie o atitudine de sinceritate, nu una de... îngăduință. E nevoe de o convertire a celor „evoluați" spre credința poporului „înapoiat". Evoluția nu însemnează sărăcirea sufletului din punct de vedere religios, ci înălțarea lui pe culmile unei religiozități pure, sănătoase, întrematoare și isvorâtoare de lumină. Religiozitatea e o categorie fundamentală a umanului: fără ea nu există uman, nu există omenie. [Și dacă ar fi să socotim omenia drept criteriu al progresului, nu știu dacă „evoluații" nu s'ar dovedi mai „înapoiați" decât poporul și poporul mai „evoluat" decât se spune]. Religiozitatea e o categorie fundamentală a sufletului românesc. „Intelectualii" ce s'au abătut dela această linie, sunt niște desrădăcinați, ce nu pot reprezenta poporul. Vor fi existând câteodată conflicte între știință și religie, dar acestea sunt periferice, față de împăcarea esențială ce persistă între aceste două activități ale spiritului uman, în așa fel încât adevărații savanți [nu diletanții] au fost întotdeauna profund credincioși. De aceea poporul ce evoluiază dela „ignoranță" spre adevărata știință nu poate evolua dela credință la necredință, ci dela o credință primară la o credință adâncă, luminată și interiorizată. Evoluția nu e tot una cu dispariția credinței, ci e desăvârșirea ei.

Desigur există și o altfel de „evoluție" sau „involuție", care merge spre dizolvarea valorilor morale și religioase; ea însă e tot una cu dizolvarea culturii și a civilizației în neantul animalității... Lumea greco-romană dela sfârșitul imperiului e o dovadă istorică destul de cunoscută. O evoluție care duce nu la generalizarea științei, ci la generalizarea semidoctismului, care e inferior în toate privințele „neștiinței" primare a poporului...

NICOLAE GORUN

Dejun la Moscova

Moscova 4 — Mareșalul Stalin a dat ieri un dejun în onoarea Generalului De Gaulle. Au luat parte dnii: Bidault, ministru de externe al Franței, Molotov, comisarul URSS la externe, Bogomolov, ambasadorul URSS la Paris și Litvinov, din comisiunea de politică externă a URSS.

Ofensiva din Ungaria

Printr'un ordin de zi, Mareșalul Stalin a anunțat cucerirea orașului Mișcolț de către trupele sovietice.

Forțele Armatei roșii, cari înaintează din Sud pe malul de Vest al Dunării, au ajuns la 75 km. de Budapesta. Ele se află acum la 260 km. de Viena și la numai 110 km. de frontiera austro-maghiară.

Comandamentul sovietic urmărește încercuirea regiunii lacului Balaton.

Criza de guvern

In ultima săptămână tensiunea dintre partidele al căror reprezentanți au format guvernul al doilea al dlui general Const. Sănătescu, a crescut atât de mult, în urma atacurilor îndreptate de ziarele de extrema stângă împotriva partidului național-țărănesc, încât se putea prevede că acest guvern nu mai poate continua să fiinteze. In special dl N. Penescu, ministrul de interne și membru al partidului național-țărănesc, a format obiectul celor mai înverșunate atacuri și a unor mari demonstrații de stradă din partea sindicatelor muncitorești.

Ceeace se prevedea, acum e fapt împlinit. In ședința de Joi, 29 Nov., a Consiliului de miniștri, reprezentanții partidului național-țărănesc din guvern au cetit o declarație în care, arătând că partidele de stânga fac totul pentru a împedeca colaborarea în guvern și pentru a face imposibilă străduința acestuia de a menținea ordinea, de-a spori producția și de-a împlini condițiile armistițiului, anunță că demisionează și invită pe șeful guvernului să prezinte demisia întregului cabinet. După cetirea acestei declarații au părăsit ședința. La fel au făcut și miniștrii liberali.

Cu două zile după aceea, Sâmbătă 2 Dec., dl general Const. Sănătescu a prezentat demisia cabinetului.

Majestatea Sa Regele a însărcinat cu formarea noului guvern pe dl General de Corp de Armată Rădescu Nicolae, șeful Marelui Stat Major al Armatei.

Invățătura zilei

Să aveți în voi simțirea care a fost și întru Hristos Iisus.

Filipeni 2, 5

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Marți 5 — Dec. C. Sava c. sfințit
Mercuri 6 Dec— [†] Păr. Nicolae

Danii regale pentru Moldova și Ardeal

Bucureşti 4 — Pentru ajutorarea populației din Moldova și Ardeal, Majestatea Sa Regele Mihai I a dăruit suma de 3 milioane Lei, iar Majestatea Sa Regina-Mamă Elena 2 milioane Lei.

„Homeguard" desființată

Londra 4 — Ieri, Majestatea Sa Regele George VI al Angliei, în calitatea sa de Colonel-Comandant suprem al gărzilor civile din metropolă [„Homeguard"], a primit în Hyde-Park defilarea a șapte mii ofițeri și ostași ai acestei armate. Printr'un ordin de zi, M. Sa a exprimat Homeguard-ului recunoștința patriei, decretând desființarea ei provizorie.

Homeguard a fost înființată în anul 1940. Astăzi, ea numără peste 2 milioane de membri bine instruiți în mânuirea armelor și perfect echipați.

Intrevederile dela Moscova

Moscova 3 — Generalul Charles De Gaulle, șeful Guvernului provizoriu francez, a sosit ieri la Moscova cu un tren special, venind cu suita dela Baku.

La sosire, dsa a fost salutat de dl Viaceslav Molotov, comisarul URSS pentru afacerile externe.

Generalul De Gaulle a fost primit imediat de Mareșalul Stalin în timp ce dl Bidault, ministrul de externe al Franței, a conferit îndelung cu dl Molotov.

Greve și dezordini în Renania

Stockholm 4 — Un corespondent al ziarului „Aftonblated" află că populația din Renania se dedă la dezordini. In biserici, s'au săvârșit rugăciuni pentru pace.

Greva personalului dela căile ferate din Renania crește în proporții.

Dați sânge pentru ostașii răniți în luptele de desrobire a Ardealului!

Vitrina cărții

„Predici pentru Popor"

— La a patra ediție a lucrării I. P. Cuv. Arhim. Iuliu Scriban —

Sunt câțiva ani de-atunci. Sibiul, această cetate a spiritualității românești și a duhului creștin ortodox din Transilvania, adăpostea, cum făcuse și mai'nainte vreme și cum va avea să facă și în viitor, un congres al Societății misionare „Oastea Domnului". Veniseră, aici, închinători cucernici, ostași buni și cuvioși din toate colțurile binecuvântatului pământ românesc. Sibiul primea încă odată aspectul unui centru de pelerinaj.

Pentru congres, lista cuvântătorilor era foarte bogată. Căci nu era pricină să fie mic numărul celor cari aveau și voiau să grăiască cuvânt de salut, de învățătură sau de îndemn creștinesc.

Deodată, în sala Teatrului municipal — căci acolo se ținea congresul Oastei Domnului — își făcu loc un freamăt. Ici, colo se ridicau, din locurile lor, congresiști zeloși pentru cuvântul lui Dumnezeu, își propteau privirile către scenă și așteptau ceva. Din toate manifestările lor se putea deduce că voiau să urmărească, sub puterea atenției încordate, un nou cuvântător. Dar nu li se părea îndestulător să-audă numai, ci voiau să-l și vadă cu ochii lor. Cine urma să rostească grai scump? Apoi *Inalt Prea Cuvioșia Sa arhimandritul Iuliu Scriban,* — astăzi profesor pensionar al Facultății de Teologie din București — răzimat în toiag de cărturar și de bătrân înțelept, tocmai se ridicase și urma să cuvânteze.

Și a grăit mult bătrânul; mult, bogat și deosebit de frumos.

Aducea vorba acestui om, în congres, mireasmă de biserică și par'că depăna înaintea noastră pagini de cazanii bătrânești. Nimic silit, nici un cuvânt străin; grai popular și neaoș românesc. Adevăruri mari, îndemnuri morale grele de cuprins cât întinderea unui veac, toate se așezau în mintea și în conștiința noastră ascultătorilor cu o putere intuitivă rar întâlnită, cu o locvență puțin comună. Bătrânul dascăl de Teologie grăia către toți cei adunați la Sibiu, pentru toți și pe înțelesul tuturor. Și a fost înțeles, deopotrivă, de toți

De altfel, darul I. P. C. Sale nu ne era necunoscut. Distinsul cărturar și-l vădise, cum arătam mai sus, într'o activitate scriitoricească de tot întinsă. Nenumăratele-i articole de gazetă și revistă, ca și lucrările publicate în curs de decenii, purtau, toate, această haină țesută din graiu curat românesc. Noutatea zăcea doar în împrejurarea, că de data aceasta luam direct cunoștință de chipul în care trebue su grăim poporului, ca să fim ascultați cu toată evlavia și înțeleși fără ascunzișuri.

Nici de atunci încoace, linia de activitate și atitudinea cărturărească a I. P. C. arhimandrit Scriban n'a cunoscut schimbare. N'avem pricină de îndoială, că personalitatea I. P. C. Sale va intra și va rămânea asemenea și în istoria Omileticie noastre. Despre aceasta mărturisesc toate lucrările ce a publicat, dar înaintea tuturor, mărturie aduc *„Predicile pentru popor"*, carte ce ne stă înainte într'o nouă ediție, a patra, ieșită la lumină în editura „Casa Școalelor" (1944).

A patra ediție!... Este, oare, faptul acesta, puțin însemnat? Nicidecum. El vădește din destul valoarea acestei lucrări, dar și folosul sufletesc de care cetitorii se fac părtași pe urma ei, Cartea din nou apărută a fost și este cetită și răscetită, iar numărul celor doritori să o țină mereu sub ochii lor este în continuă creștere. Ea a fost scrisă pentru mulți și nu și-a greșit ținta. E o carte duhovnicească pentru popor. Iar dacă este mereu și insistent cerută, apoi se vădește odată mai mult „cum cartea duhovnicească în adevăr este singura carte care răzbește până la oamenii cei mai de rând. Ei nu simt nevoia de alte cărți. Ori cât ne silim noi a face lumea să cetească, nu putem răzbi până la păturile cele mai jos ale poporului cu orice fel de carte. Cartea duhovnicească însă este pe inima lui. Vine singur și o cere". (Cuvânt de însoțire la a patra tipărire a Predicilor pentru popor). O cere și o va cere atâta vreme cât va trăi neamul nostru credincios.

Cazania rămâne și pe mai departe o carte de căpătâiu. Țăranul o prețuiește pentru duhul ei întremător.

In această situație se așează și lucrarea I. P. C. arh. I. Scriban. Bogată în idei, grea de simțire, ea aduce răspunsuri la întrebări și nedumeriri, alinare și împăcare sufletească. Din fiecare pagină se răsfrânge o actualizare a veșnicei iubiri creștine pentru tot omul. Și doar numai faptele acestei iubiri aduc fericire încă în această lume. Sfaturile ce le dă, spre manifestarea iubirii între oameni, „sunt atât de bune și de înțelepte și așa de ușor de urmat, că numai un om cu totul stricat și împietrit la inimă ar fi în stare să nu i le bage în seamă". (S. Fl. Marian). Mitropoliții Varlaam, Dosoftei, A. Ivireanu, etc. își asociază, în arhimandritul Scriban, un nou tâlcuitor al Evangheliei în grai românesc curat și popular.

Față de celelalte trei ediții, lucrarea de față este mult îmbogățită. Ea cuprinde 80 de predici: la Duminecile de peste an, la praznice, la zilele unora dintre sfinți și predici ocazionale.

Reliefăm din nou graiul neaoș românesc în care sunt turnate predicile acestea. Iar dacă, pe lângă toate cele scrise aici, recomandăm tuturor lucrarea păr. arhimandrit I. Scriban, facem acest pas dintr'o admirație neprecupețită pentru un om rar și pentru o carte cu adevărat folositoare.

D. Călugăr

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în ziua de 3 Decemvrie 1944:

La Est de Budapesta, trupele române au respins mai multe contra-atacuri germano-maghiare.

In regiunea munților Bück, după ce au ocupat mai multe poziții situate pe înălțimi, trupele noastre și-au continuat înaintarea.

In Nord-Estul Ungariei, înaintarea continuă.

Frontul din Răsărit

Bucureşt 4 — In cursul zilei de ieri a fost cucerit orașul Miskolcz din Ungaria, important centru industrial și de aprovizionare pentru armatele germană și maghiară In decurs de o lună au fost făcuți prizonieri în sectorul mareșalului Malinovski 1875 prizonieri germani și unguri.

Londra 4 — Forțele mareșalului Malinovski și cele ale generalului Petrov au făcut joncțiunea. Prin această operație și prin înaintarea armatei rusești, trupele germane din Ungaria sunt amenințate să rămână izolate.

In sectorul generalului Tolbukhin, înaintarea continuă spre Nord, în direcția Budapesta. Orașul Dombovár a fost cucerit.

Frontul din Apus

Bucureşti 4 — Forțele armatei a II-a au intrat victorioase în orașele Jülich și Sarrlautern, trecând râul Saar. De asemenea, forțele aliate au intrat în Sarre-Union. Linia Siegfried a fost străpunsă pe întreaga ei întindere, cu excepția a două mici porțiuni. Germanii, în retragerea lor, au aruncat în aer un pod peste Rin.

Londra 4 — In partea de Sud a frontului apusean, francezii au ocupat Colmar. In Olanda, atacul britanic pe Meusa, în apropiere de Venlo, face progrese.

Activitatea aeriană

Londra 4 — In cursul zilei de ieri au fost atacate obiective din Viena. Atacul super-fortărețelor sburătoare asupra orașului Tokio a durat o jumătate de oră.

„Victorie și ordine"

Londra 4 — Dl Anthony Eden, ministrul de externe al Marei Britanii, a declarat că aliații nu caută să pună în nici o țară guverne de dreapta sau de stânga. Până se vor putea face alegeri libere, ei doresc pretutindeni guverne de coaliție națională.

Ținta supremă a aliaților este victoria. Pentru dobândirea ei e necesară ordinea.

Nouă salarizare

Bucureşti 4 — Noua salarizare a lucrătorilor din intreprinderile particulare a devenit fapt împlinit. Ea intră în vigoare pe data de 6 Noemvrie a. c. și are la bază salarul din Decemvrie 1940.

Ciocniri la Roma și Atena

Roma 4 — Grupuri republicane și comuniste s'au ciocnit cu grupuri monarhiste în capitala Italiei. Formații de carabinieri călări au trebuit să intervină, după ce poliția de ordine n'a reușit să împiedece încăierările.

Atena 4 — La Atena au avut loc ciocniri sângeroase între grupuri de-ale partidului E. A. M. și poliție. Sunt morți și răniți.

Astă noapte circulația a fost interzisă. Tancuri britanice patrulează pe străzi.

Aliații în ținutul Saar

Trupele aliate de pe frontul de Vest se află acum la Iülich [care deschide calea spre Colonia și Düsseldorf), Linnich, Saarunion și Saarlautern. Presiunea pe care o exercită ele, sporește mereu în intensitate.

Germanii au incendiat regiunea la Răsărit de Saar. E prima dată când incendiază un teritoriu german.

Redactor responsabil: Prot Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Mercuri 6 Decemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 110

Telegraful Român

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Str. Şaguna 8 Sibiu

Organ naţional-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorităţi şi străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole şi corespodenţe se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Omagiu Arhipăstorului

Mâine 6 l. c., la praznicul de pomenire al sfântului şi marelui ierarh Nicolae din Mira Lichiei, I. P. Sf. Sa Mitropolitul Dr. Nicolae Bălan îşi prăznueşte ziua numelui.

Şi-o prăznueşte discret şi demn, ca'n fiecare din anii de cumpănă ai războiului actual. Mâna Sa darnică în milostivire, faţă de cei loviţi de soartă, a deşertat de astă dată prinoasele iubirii Sale paterne la colecta pentru ajutorarea fraţilor noştri din Moldova şi Ardeal.

Conştienţi de eminentele servicii pe cari le aduce Inaltul nostru Chiriarh Bisericii şi Neamului, clerul şi poporul drept-credincios de dincoace de munţi — mândri de-al şti în fruntea lor — îi fac Inalt Prea Sfinţitului Mitropolit Nicolae al Ardealului urarea pornită din prea plinul inimilor lor recunoscătoare şi devotate :

Intru mulţi, fericiţi ani, Stăpâne!

Cerem răspunderea morală A SCRISULUI

Sunt unii oameni care nu înţeleg sensul înalt al cuvântului libertate. Oameni care nu-şi dau seama că privilegiul libertăţii, acordat de Dumnezeu numai creaturii sale celei mai înalte, omului, îl obligă pe acesta la o serie de înalte îndatoriri faţă de sine însuşi şi faţă de semenul său. Animalele n'au sentimentul libertăţii, nici simţul răspunderii şi totuşi unele legi ale firii îngrădesc putinţa lor de a vătăma. Omul însă, deşi înzestrat cu simţul răspunderii şi cu frâna superioară a raţiunii, ajunge uneori să-şi exagereze atât de mult simţul libertăţii în dauna simţului răspunderii, încât îşi vatămă sie-şi sau semenului său infinit mai mult decât pot izbuti animalele.

Un astfel de raţionament se potriveşte cred foarte bine celor care îşi îngăduie să se folosească de libertatea scrisului pentru a otrăvi sufletul semenilor lor prin publicaţii de „satiră" şi „umor" în aparenţă cu totul nevătămătoare.

Înţelegem, în nişte vremuri ca ale noastre, când grijile sapă şanţuri adânci pe fruntea fiecăruia dintre noi, o glumă frumoasă, un spirit fin, o anecdotă plină de haz îţi luminează o clipă sufletul, te face să mai uiţi de necazuri. Gluma frumoasă poate apoi să fie şi instructivă, poate să aibă un miez de adevăr. Satira bine ticluită biciueşte sub formă hazlie moravuri care trebue să dispară. In satiră şi umor şi-au dat măsura chiar genii ale lumii. La noi e suficient să amintim pe Grigore Alexandrescu şi Caragiale. Dar ce se întâmplă în revistele umoristice româneşti apărute în ultima vreme şi în rubricile cu „hazuri" ale unor ziare, nu aduce cu nimic a geniu, nici măcar a satiră sau umor, ci este pur şi simplu pornografie şi lipsă de responsabilitate morală.

Răsfoind din curiozitate publicaţiile de felul acesta, ca să-mi dau seama cu ce-şi hrănesc sufletul cititorii, prima întrebare care mi-a răsărit în minte a fost aceasta : Oare indivizii care îşi îngădue să reverse atâta murdărie sufletească în scrisul lor, n'au cumva familie, n'au copii, n'au rude? Ce idee îşi fac ei despre prezentul şi viitorul familiei şi copiilor lor, dacă le pun sub ochi astfel de pagini scabroase, în care nu există idee înaltă să nu fie înjosită, nu există simţire aleasă să nu fie terfelită şi nu există năzuinţă generoasă să nu fie batjocorită?

Şi aceasta pentru ce? Pentru ca publicaţia umoristică să se vândă, să renteze, să fie căutată cu înfrigurare de tineretul dornic să afle în deosebi toate tainele vieţii sexuale şi — dece nu? — toate tainele desfrâului. Aceşti cititori statornici ai publicaţiilor umoristice — copiii şi tineretul — nu ştiu să facă deosebirea între glumă şi realitate şi încep să privească lumea prin prisma celor care şi-au pierdut frumoasele nopţi ale tinereţii în speluncile din Montmartre şi din alte cartiere faimoase ale Parisului.

Şi e curios cum în toate ţările din lume, chiar şi în cele mai generoase în libertăţi, se pedepseşte cel care fură bunuri mărunte: o pâine, o pasăre, un instrument de lucru sau proprietatea literară a unei poezii şi nu se pedepseşte cel care fură un bun de cel mai mare preţ, cum este acela al curăţeniei sufleteşti? Dece îşi închipue unii oameni că o poveste porcoasă poate trece prin sufletul unui tânăr sau chiar al unui vârstnic fără să lase vreo urmă? Nu ne învaţă psihologia modernă că suntem aceea ce trăim sufleteşte în fiecare clipă?

Şi apoi, când Biserica, şcoala şi toate celelalte instituţii cu caracter educativ şi moralizator îşi dau atâta osteneală pentru a zidi sufleteşte un popor, cum se poate îngădui un astfel de atentat la viaţa morală a poporului, cu atât mai grav, cu cât se strecoară pe neobservate, ca otrava pusă în zaharicale?

In fine, când întreaga atenţie a ţării se îndreaptă spre epurarea aparatului de stat şi a întregii vieţi politice şi sociale, nu ar fi oare bine venită şi o epurare, o desinfectare a redacţiilor acelora de unde se revarsă asupra poporului atâta murdărie sufletească, sub forma benignă a satirei şi umorului?

Emilian Vasilescu

POESIE

Neamul nostru

de I. D. PIETRARI

Noi n'am răsbit prin lacrimi şi amăgiri,
Am luat de piept furtunile cu dreapta,
Sub cer senin grăiam cu mănăstiri,
Şi în războaie-am dovedit cu fapta...
De când sânt ape, cer, pământ, lumină,
Au fost pe lume şi senin, şi nori,
Dar n'am văzut neam scos din rădăcină
De paşi venetici sau de călători.

Dela Palat

Bucureşti 5 — Mareşalul Curţii Regale face cunoscut că ieri Majestatea Sa Regele a avut invitaţi la dejun pe ofiţerii americani din Comisiunea pentru aplicarea armistiţiului.

ŞTIRI INTERNE

— Pregătirile pentru alegerile administrative în capitală sunt pe sfârşite. Ministrul Afacerilor interne a dat ultimele dispoziţii în acest sens.

— Dl Colonel Nicolae Bucur, prefectul poliţiei Capitalei, a demisionat din motive de sănătate.

— Pe lângă Ministerul Lucrărilor publice a luat fiinţă un comisariat general al refacerii.

Mâine, 6 Decemvrie, fiind prăznuirea sf. ierarh Nicolae, ZIARUL NOSTRU NU APARE.

„Lumea e mai tare decât Germania"

New-York 5 — In emisiunea sa pentru Germania, postul de radio New-York a pronunţat acest adevăr, accentuând că nemţilor, dat fiind raportul de forţe angajate în războiu, nu le mai rămâne altceva de făcut, decât să capituleze.

CETĂŢENI!

Satisfaceţi-Vă datoria de a Vă înscrie în listele de membri al comunei Sibiu până la 7 Decemvrie inclusiv.

Şi copiii de 15 ani...

Heinrich Himler a dat recent un decret în temeiul căruia până şi copiii de 15 ani vor fi chemaţi sub arme.

Răscumpărare

Inalt Prea Sfinţia Sa Mitropolitul nostru Nicolae şi-a răscumpărat felicitările de ziua numelui, dăruind suma de 20.000 Lei la colecta pentru Ardeal şi Moldova.

Indătinata recepţie din anii trecuţi nu va avea loc la Sf. Nicolae nici de astă dată.

Invățătura zilei

Nimeni să nu caute numai de ale sale, ci fiecare să caute și de ale altuia.

Filipeni 2, 4

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Mercuri 6 Dec. — [†] Păr. Nicolae
Joi 7 Dec. — (†) Păr. Ambrosie

Serviciu religios

In catedrala mitropolitană din Sibiu

4. *Miercuri în 6 Decemvrie 1944, la Sfântul Nicolae*, servește: I. P. Cuv, Arhimandrit Teodor Scorobeț, cons. Dr. Andrei Gâlea, Emilian Cioran, Ieronim Grovu, Aurel Nanu, Gheorghe Secaș și prot. Mihail Neagu; diaconii: Ioan Circov și Alexandru Popa. — *Predică: cons. Aurel Nanu.* La Oastea Domnului predică după masă la ora 4 *preotul Ioan Albu*, dela parohia Sibiu-Iosefin.

TEATRALE

Cu toate greutățile timpului prin care trecem, o parte din actorii teatrului Muncitoresc dela Sibiu caută ca să aline suferințele răniților noștri și în acelaș timp să ajute cum pot instituțiunile de binefacere. Așa în 6 Dec., ziua sf. Nicolae, trupa va pleca spre centrul românismului, Alba-Iulia, unde va da două spectacole, primul la ora 10 dimineața pentru răniți, iar după masă la ora 4 în folosul Crucii Roșii.

Din distribuție fac parte: Mircea Axente, P. Sireteanu, D-ra Culca, St. Dobrin și alții.

De ce le trebue Ardealul?

Intr'un organ de informații și luptă socialistă citim următoarele:

Revendicările maghiare asupra Ardealului, necontenite, presupun un întreg joc de interese economice. Posesorii de întinderi impresionante, exploatatori pe care opera producției nu-i costă mai nimic, având deci un câștig net integral, sânt factori cari determină revendicări și incidente necontenite. Cedarea Ardealului este pentru ei cedarea proprietăților particulare. Revendicările maghiare asupra Transilvaniei au un mobil mercantil, și nu unul sentimental patriotic.. Victoria împotriva Budapestei va avea de împlinit, afară de obiectivul militar, și dezideratul european: alungarea marilor latifundiari și instaurarea unui regim democratic și pașnic, într'un cuvânt, înțelegător al marilor probleme sociale și omenești.

[Semnele vremii arată, că se apropie ceasul care va pune crucea pe groapa Ungariei feudale].

Eisenhower vorbește

Londra 5 — Generalisimul aliat Dwight D. Eisehower a vorbit la radio Luxemburg. Dsa a declarat că Guvernul militar aliat va Guverna în Germania cu stricteță și dreptate, luptând împotriva nazismului și a militarismului german.

Declarațiile dlui Stettinius

New-York 5 — Inainte cu trei zile, când a luat conducerea Departamentului de Stat, noul ministru de externe al USA dl Eduard Stettinius a afirmat încă odată voința Statelor Unite ale Americei de-a lupta din toate puterile pentru o pace dreaptă și durabilă și de-a nu se amesteca în afacerile interne ale țărilor eliberate.

Aniversare

La universitatea din Leningrad s'a deschis o sesiune consacrată celei a 125-a aniversare a întemeerii universității. Numeroși invitați, academicieni, profesori, din URSS participă la lucrările sesiunii. Se vor citi rapoarte științifice despre rolul glorios al universității din Leningrad în desvoltarea științii,

O declarație importantă

Washington 5 — Generalul Georges Marshal, șeful Marelui Stat Major al Armatei americane, a declarat că în perioada de după răsboi USA va întreține o puternică armată permanentă, a cărei menire va fi conservarea și apărarea păcii împotriva oricui.

Recepție în onoarea dlui A. I. Vâșinski

București 5 — Asociația pentru strângerea legăturilor dintre România și URSS a dat ieri o recepție în onoarea dlui Andrei Ianuarevici Vâșinski, primul comisar-adjunct al Comisariatului poporului URSS pentru afacerile externe. Au participat membrii guvernului și alte înalte personalități.

In cuvântările rostite cu acel prilej, dl ministru Vâșinski și dl Prof. univ. Dr. I. Parhon, președintele Asociației româno-ruse, au insistat asupra necesității de-a desăvârși apropierea dintre cele două țări vecine și aliate.

Pierderi...

Rabinul-șef și președintele comunității evreești din Grecia, în cursul unor declarații făcute presei în legătură cu persecuțiile naziste, a spus că din 90.000 de evrei, câți se aflau în Grecia înainte de răsboiu, au rămas astăzi 8000. Toți ceilalți au fost trimiși în Polonia la muncă silnică, au murit pe urma persecuțiilor, sau au fost împușcați.

Orașul Atena, a adăugat el, a pierdut numai 20 la sută din numărul total al populației evreești, dar alte orașe au pierdut chiar 80 la sută. In insulele Creta și Rhodos nu a rămas nici măcar un singur evreu.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în ziua de 4 Decemvrie 1944:

In Ungaria de Nord-Est trupele române și trupele sovietice au realizat noui câștiguri de teren pe valea Hernadului și au făcut prizonieri.

La Nord-Vest de Tokay trupele noastre de Cavalerie au stabilit un cap de pod la Nord de râul Bodrog.

In munții Bück noui poziții au fost cucerite.

La Est de Budapesta, activitate de luptă locală.

Frontul din Răsărit

București 5 — Trupele mareșalului Malinovski, operând în așa numita Ungarie de sus, dau lupte violente în zona Miskolcz. Râul Hernád a fost trecut. Se mai anunță că au fost ocupate încă alte 100 localități în Ungaria. In Sudul Ungariei, s'au înregistrat progrese însemnate.

Frontul din Apus

Londra 5 — In luptele violente din Bazinul Saar au fost aruncate trei divizii proaspete aliate care au înaintat 4 km., aflându-se acum numai la 10 km. de Saarebrücken, orașul cel mai important din această regiune. Americanii au cucerit câteva înălțimi importante din punct de vedere strategic și bat de acolo cu tunurile orașul Saarebrücken.

In Olanda se dau lupte violente la Blenck, suburbie a orașului Venlo. Germanii rezistă aici cu înverșunare.

In Italia se dau lupte în împrejurimile din Sud-Vestul Ravenei și între râurile Montone și Lamone.

Activitatea aeriană

Londra 5 — Peste 1200 avioane de bombardament, escortate de 1000 avioane de luptă, au atacat obiective în Germania la Kassel Maienza și alte localități, fără să întâmpine vreo rezistență.

In Pacific, aviația americană a ataeat un convoiu japonez, scufundând 20 vase, între care un crucișetor și un distrugător.

Vizita Generalului De Gaulle

New-York 5 — Comentând vizita Generalului de Gaulle la Moscova, ziarul „NeW-York Herald Tribune" scrie că ea este cea mai evidentă mărturie despre intrarea Franței în rândul marilor puteri ale lumii: Marea Britanie, USA, URSS și Republica chineză.

Moscova 5 — După întrevederea cu Mareșalul Stalin, care a avut loc îndată după sosirea sa în capitala URSS și a durat trei ore, Generalul de Gaulle și-a rezervat zilele de 4 și 5 l. c. pentru recepțiile oficiale.

Dsa a dat un dejun la Ambasada Franței, a participat la un dineu la Ministerul de externe al URSS și a vizitat cu dl Molotov și suita orașul Moscova, admirând îndeosebi metropolitanul construit în anii premergători răsboiului.

La una din recepții au participat și piloți francezi din grupul de vânătoare „Normandia", care luptă în Prusia Orientală. Se crede că Generalul De Gaulle va vizita acest sector al frontului răsăritean, pontru a-i vedea pe aviatorii francezi cari luptă acolo contra sburătorilor germani.

„Cămășile negre" dezertează

Londra 5 — Nemții au aruncat în luptele de pe frontul din Italia de Nord, în ultimul timp, cinci batalioane de fasciști italieni.

...Dar „cămășile negre" au dezertat în massă în rândurile aliate.

Când se retrag...

Un ziar finlandez arată că, în retragerea lor, nemții au distrus peste zece mii de clădiri, cum și numeroase sate din Finlanda.

Situația

Grupul E. A. M. al lui Zevgos continuă atitudinea sa de nesupunere. Pe străzile Atenei se dau lupte, fapt care a determinat comandamentul britanic să organizeze patrulări de tancuri.

Bombe peste Germania

New-York 5 — S'a anunțat oficial că în cursul lunii Noemvrie a. c., bombardierele americane au lansat asupra Germaniei 40.000 tone explozibil, iar britanicii 53.000 tone.

Maidanek

Moscova 5 — Tribunalul din Lublin a condamnat la moarte prin ștreang pe cinci dintre călăii germani activi în „lagărul morții" dela Maidanek.

Patrioții jugoslavi

Belgrad 5 — Trupe de patrioți jugoslavi din armata Mareșalului Tito au pătruns prin lupte pe teritoriul austriac.

Tokio bombardat în serie

Nev-York 5 — Dela Cartierul general aliat din pacific se anunță să superfortărețele americane au bombardat a patra oară capitala Japoniei în ultimele șase zile.

Ofrandele

Ministerul educației naționale anunță direcțiunea școalelor primare să primească ofrandele colectate pentru ajutorarea Ardealului și Moldovei. Ele vor fi păstrate până la ridicarea lor de către împuterniciții Crucii Roșii.

Redactor responsabil: Prof Dr D Stănilsas

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane. Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Vineri 8 Decemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 111

Telegraful Roman

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

NOUL GUVERN

București 6 — Astăzi, dl General de Corp de Armată Adjutant Rădescu Nicolae, a prezentat Majestății Sale Regelui lista cabinetului format de dsa.

La orele 17, titularii departamentelor s'au prezentat la Palatul Regal, depunând înaintea Suveranului jurământul legiuit. La orele 18, subsecretarii de Stat au depus jurământul înaintea Primului ministru.

Noul guvern prezintă aproape aceeași configurație ca și cabinetul demisionat. Participarea partidelor la alcătuirea lui — procentual și în ce privește persoanele alese să le reprezinte în guvern — este aceeași.

Cum se poate vedea din lista ce-o reproducem aci, numai dl General de Corp de Armată Adjutant Sănătescu Constantin și dl Nicolae Penescu (național-țărănist) fost ministru al Afacerilor interne, nu mai fac parte din actuala formație ministerială. Noul Prim-ministru ia și interimatul Afacerilor interne.

Avem în schimb, spre deosebire de cabinetul demisionat, titular la Ministerul de Războiu, pe dl General de Corp de Armată Negulescu Ion.

Iată, acum, lista noului guvern:

Președinte al Consiliului și ad-interim la Afacerile interne: General de Corp de Armată Adjutant *Rădescu Nicolae.*

Vice-președinte: *Petru Groza* [Frontul Plugarilor].

Muncă: *Lotar Rădăceanu* [Social-democrat].

Minorități: *G. Vlădescu-Răcoasa* [Uniunea Patrioților].

Economia națională: *Aurel Leucuția* [național-țărănist]

Finanțe: *Mihail Romniceanu.*

Educația Națională: *Ștefan Voitec* [Social-democrat].

Externe: *Constantin Vișoianu.*

Producția de războiu: *Bebe Brătianu* [liberal].

Comunicații: *Gh. Gheorghiu-Dej* [comunist].

Justiție: *Lucrețiu Pătrășcanu* [comunist].

Culte și Arte: *Gh. Pop* [național-țărănist].

Agricultura: *I. Hudiță* [național-țărănist].

Sănătatea: *Dr. Daniel Danielopol* [liberal].

Asigurările Sociale: *Ing. Gh. Nicolau* [Sindicatele Unite].

Cooperația: *George Fotino* [liberal].

Lucrări publice: Dr. *Virgil Solomon* [național-țărănist].

Războiu: Gen. *Ion Negulescu.*

Subsecretari de Stat:

La Președinție:

Reorganizarea Statului: *Sabin Mănuilă.*

Aprovizionarea: *L. Burchi.*

Educația Națională: *V. Papacostea* [liberal], *D. Căpățineanu* [național-țărănist].

Economie: *Tudor Ionescu* [social-democrat].

Finanțe: *Emil Ghilezan* [național-țărănist].

Interne: *Teohari Georgescu* [comunist] și *Dumitru Nistor* [liberal].

Siguranța Statului: General *Virgil Stănescu.*

Agricultura: *Romulus Zăroni* [Frontul Plugarilor].

Producția de Războiu: *V. C. Zamfirescu* [liberal].

Marină: Contra-amiral *Augustin Roman.*

Aviația: General *Gh. Vasiliu.*

Armata de uscat: *Dumitru Petrescu.*

Comunicații: *M. Răutu* [național-țărănist].

POESIE

Sonet

de Al. Vlahuță

Din nou coboară-te 'ntre noi Iisuse
Căci iarăși turma ta e rătăcită,
Și iar se'ntinde noaptea cea cumplită
A vechii uri, de Tine-atunci răpuse.

De-abia se mai zărește ca prin sită.
A mântuirii stea. Dar cât de sus e?
Se depărtează par'că... Cine spuse
Că stingerea ni-i singura ursită?...

O, vino, iubitorule de oameni,
In sufletul bătrânei lumi să sameni
Din nou credința cea mântuitoare...

Cunoaște-l vom? Pleca-vom fruntea [oare
Când, întinzându-și mâinile amândouă
Asupră-ne, va zice: „Pace Vouă"?

Saarbrücken în flăcări

Ofensiva aliată din Vest face progrese pe teritoriul german. Orașul SAARLAUTERN a fost curățit în întregime, iar SAARBRÜCKEN este în flăcări.

Normalizarea învățământului în Moldova și S. Bucovinei

București 7 — Ministrul Educației Naționale a luat măsuri pentru normalizarea învățământului în Moldova și Sudul Bucovinei. S'au făcut, în acest senz, demersurile necesare pe lângă forurile competente.

Membrii Corpului didactic de toate gradele, primesc foi de drum, în vederea înapoierii la posturi, pentru ei și pentru bagaje,

Intru pomenirea lui

Nicolae Titulescu

București 7 — Ieri la amiazi, s'a săvârșit la sf. biserică Batiște din Capitală un parastas pentru odihna sufletului pururea pomenitului bărbat de stat Nicolae Titulescu. In asistență, se aflau foștii prim-miniștri dnii: Iuliu Maniu, Dr. Constantin Angelescu și G. G. Mironescu, precum și alți fruntași ai vieții publice.

București 7 — Ieri după masă, dl Constantin Vișoianu, ministrul Afacerilor externe, a vorbit la posturile noastre de emisiune radiofonică despre personalitatea și opera lui Nicolae Titulescu. In completare, Societatea română de Radiodifuziune a transmis un fragment dintr'un discurs politic al marelui dispărut, fragment înregistrat — la timpul său — pe plăci.

București 7 — Colaboratorii politici, prietenii și admiratorii lui Nicolae Titulescu, au pus bazele unei asociații care va purta numele ilustrului bărbat politic al României mari.

Asociația „Nicolae Titulescu" și-a propus ca scop al ei tipărirea discursurilor fostului nostru ministru de externe, precum și păstrarea și răspândirea concepțiilor sale politice.

Refacerea Europei

New-York 7 — In plin războiu, Statele Unite ale Americei săvârșesc una din cele mai uriașe opere de reconstrucție. In temeiul legii pentru împrumut și închiriere, se expediază încă de pe acum enorme cantități de alimente, îmbrăcăminte și medicamente pentru refacerea URSS și a țărilor eliberate de sub jugul nazist.

Transporturile se efectuează pe calea aerului.

Ravena a căzut

Londra 7 — Dela Marele Cartier General al forțelor aliate din Mediterana se anunță, că orașul-port Ravena a fost cucerit de trupele engleze. Un regiment britanic a intrat în oraș, după ce unități canadiene au silit pe nemți să se retragă, executând o reușită manevră de deflancare a pozițiilor deținute de aceștia.

Generalul De Gaulle mulțumit

Paris 7 — Presa parisiană înregistrează și comentează o declarație a Generalului De Gaulle, din care rezultă că șeful guvernului provizoriu francez este deplin satisfăcut de rezultatele întrevederilor avute la Moscova.

Riebbentrop va fi înlocuit ?

La New-York s'a aflat că von Riebbentrop, ministrul de externe al Germaniei, este pe punctul de fi desărcinat de funcțiunea avută. Se crede că succesorul său va fi Seyss Inquart, fost comisar german pentru Olanda, astfel declară o informație particulară provenită dintr'o sursă excelentă din Berlin.

Peste 200.000 prizonieri

Din sursă londoneză se anunță că numărul prizonierilor nemți luați de către grupul 21 armată, din ziua debarcării și până la 2 Decemvrie, se ridică la 3.345 ofițeri și 199.882 soldați.

Cifrele de mai sus sunt destul de grăitoare.

Invățătura zilei

Blândețele voastre să se facă știute tuturor oamenilor.
Domnul este aproape.
Filipeni 4, 5

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Joi 7 Dec. — (†) Păr. Ambrosie
Vineri 8. Dec. (†) Păr. C. Patapie

Mulțumită publică

Comitetul Reuniunii femeilor române din Sibiu, aduce cele mai vii mulțumiri la următorii, cari au binevoit a contribui la sporirea fondului Maria P. Cosma, și anume:

Institut de credit și de economii Albina, Sibiu, Lei 10.000. — D-șoara Marioara Jantea Lei 5.000. — Dna Maria C. Popp Lei 10.000 și Dnii Dr. N. Cristea Lei 5.000. — Cornel Dordea Lei 2.000 și Nicolae Băilă Lei 1.000. —

Comemorările de la Brașov

Brașovul și-a cinstit în toate vremurile ctitorii spirituali, și cu atât mai vârtos asăzi. La 30 Noemvrie, ziua sf. Andrei, a fost pentru o seamă de intelectuali și pentru elevii școalelor o zi de pioasă reculegere ai aducere aminte alor trei personalități, cari s'au legat cu trup și suflet de Brașov: Mitropolitul Andrei Șaguna, Andrei Mureșanu, poetul deșteptării naționale și Andrei Bârseanu, luminatul dascăl al școalelor brașovene.

Din acest prilej s'a săvârșit la bis. „Sf. Adormire" din Brașov-Cetate, după sf. liturghie, un parastas de către un sobor de preoți în frunte cu prot. stavr. Șt. Rusu și Dr. N. Stinghe, la care au luat parte autoritățile, profesorii și elevii școalelor secundare. Păr. prof. Gh. Diaconu a reliefat în cuvinte simțite personalitatea celor trei bărbați, pe cari Brașovul, pentru marile lor merite, îi socotește între pionerii culturii sale.

S'a făcut apoi o impunătoare procesiune la cimitirul din Groaveri, având „preoți cu crucea în frunte" după îndemnul poetului, unde s'a făcut rugăciune la mormântul lui Andrei Mureșanu și al lui Andrei Bârseanu. Corul elevilor a intonat imnul celor doi poeți: „Deșteaptă-te Române" și „Pe-al nostru steag e scris unire".

O lacrimă de recunoștință pentru trecut, de durere pentru prezent și nădejde pentru viitor a curs atunci din ochii multora. [C.]

Nr. 10,483/1944

Concurs

Pentru suplinirea catedrei de l. Română, Nr. 3 dela Liceul rom. ort. „A. Șaguna" din Brașov, pe anul școlar 1944/45, se publică concurs cu termin de 15 zile dela întâia apariție în „Telegraful Român".

Cei îndreptățiți să-și înainteze cererile, însoțită de actele prevăzute pentru numiri, Consiliului nostru arhiepiscopesc.

Sibiu, 3 Decemvrie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Onomastica
I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE

Sibiu 6 — Astăzi, la praznicul de pomenire al sfântului mare ierarh Nicolae din Mira Lichiei, clerul și poporul dreptcredincios din Sibiu a sărbătorit ziua numelui Inalt Preasfinției Sale D. D. Dr. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului.

Cum s'a anunțat la timp, îndătinata recepție dela Reședința mitropolitană n'a avut loc nici de astă dată, ca și'n anii precedenți de războiu, Inaltul Ierarh răscumpărându-și felicitările cu suma de Lei 20.000, dăruită în scopul ajutorării năpăstuiților noștri frați din Ardeal și Moldova.

Cu toate acestea, manifestațiile de simpatie și venerațiune al căror obiect a fost I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, s'au ținut lanț. Ele au început în preseara praznicului, în capela Academiei teologice „Andreiane".

La orele 18,17 Corul studenților Academiei teologice „Andreiane", dirijat de C. Preot Gheorghe Șoima, conferențiar definitiv de Muzică bisericească și Ritual, a intonat mai multe melodii adecvate momentului festiv, după cari stud. teol. din anul IV Munteanu E. Eugeniu, președintele activ a Societății de lectură „A. Șaguna", a tălmăcit I. P. Sf. Sale — în cuvinte pline de elan tineresc — simțămintele de iubire, respect și recunoștință filială ale viitorilor preoți.

A urmat la rând, cu o ținută impecabilă, Corul elevilor Școalei normale de băeți „A. Șaguna", dirijat de dl Prof. I. Micu. Un elev al școalei a exprimat Inaltului Ierarh — scurt și cuprinzător — urările de rigoare.

In sfârșit, din grupul de ostași cari își lecuesc rănile căpătate în luptele de desrobire a Ardealului de Nord în spitalul militar [anexă] ocrotit în localul Academiei teologice „Andreiane" și în apartamentele particulare ale I. P. Sf. Sale, s'a desprins un tânăr convalescent care a vorbit simțit despre recunoștința cu care acești eroi sfârticați de fierul ucigător se simt îndatorați față de Cel ce i-a ocrotit în „casa Bisericii".

Le-a răspuns tuturor, senin și patern, I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, insistând asupra armoniei care trebue să caracterizeze relațiile dintre viitorii preoți și învățători, precum și asupra simțămintelor de frăție ce trebue să-i unească pe studenții teologi, elevii normaliști și ostașii răniți în luptele pentru independența și mărirea Patriei, astăzi ocrotiți sub același acoperiș ospitalier al Academiei teologice „Andreiane".

I. P. Sf. Sa a dăruit tuturor celor prezenți câte o Carte de Rugăciuni.

*

Azi dimineață, afluența oaspeților la registrul deschis la Secretariatul Consiliului arhiepiscopesc, după sf. Liturgie, a fost remarcabilă.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în ziua de 6 Decemvrie 1944:

La Est de Budapesta, unități române de Cavalerie și Infanterie, prin puternice atacuri, au reușit să rupă pozițiile inamice, capturând o pădure, importantă poziție strategică.

In munții Bück, Vânătorii noștri de munte în cooperare cu unități sovietice au cucerit mai multe înălțimi, capturând număroși prizonieri și material de războiu.

In Ungaria de Nord-Est, activitate de luptă locală.

Frontul din Est

București 7 — Comunicatul sovietic din ziua de 6 Decemvrie anunță că luptele continuă cu violență pe frontul ungar, între lacul Balaton și Dunăre. In sectorul din centru, forțele mareșalului Tolbukin au atins lacul Balaton, aflându-se acum la mai puțin de 50 km. de Budapesta. Pe restul frontului acțiuni de lupte locale.

Frontul din Vest

București 7 — Forțele generalului Patton au realizat un al doilea cap de pod peste râul Saar. Orașul Saarbrücken este bombardat necontenit de șase zile. O telegramă comunicată azinoapte anunță că au fost realizate alte 4 capete de pod peste Saar, în regiunea orașului Saarlautern.

Londra 7 — Prin lupte grele, trupele americane au ocupat două treimi din orașul german Saarguemines. Germanii au dinamitat podurile și au lăsat numai puțini soldați ca să apere orașul dincolo de râu. Alte unități ale armatei a III-a au ocupat Lichtenberg, la 20 km. Nord de Saverne. In regiunea Ruhr, germanii rezistă cu înverșunare la Vest de Jülich.

In Italia, Trupele aliate forțează calea spre Bologna. După cucerirea Ravenei, obiectivul principal al luptelor îl formează orașul Faienza. Râul Lamone a fost traversat și ocuparea câtorva înălțimi deschide drumul spre Imola.

Situația din Grecia

Londra 7 — In cursul zilei de ieri s'au dat lupte violente între forțele guvernamentale, sprijinite de armata britanică, și forțele de stânga, ce se întitulează „EAM". Acestea din urmă au pătruns în cartierul guvernamental al Atenei. Forțele „EAM" au atacat o unitate britanică. Pierderile britanice în soldați și material sunt destul de importante. Generalul comandant al armatei britanice din Grecia a declarat că luptând împotriva insurecților și apărând pe guvernamentali, nu fac decât să apere constituționalitatea Greciei.

Activitatea aeriană

Londra 7 — Circa 3000 avioane de bombardament și de luptă au atacat ieri, în cursul zilei și noaptea, obiective în Germania, atât în spatele frontului, cât și în interiorul țării.

Situație gravă la Atena

Londra 7 — Situația în capitala Greciei s'a agravat. Pe străzi se dau lupte sângeroase între poliție și membrii organizației EAM. Trupele britanice au fost nevoite să intervină, scoțând cu forța pe răsvrătiți din câteva localuri ale armatei grecești.

Dl Churchill a declarat, în legătură cu situația din Atena, că trupele britanice vor rămânea în Grecia până când poporul grec va fi în stare să decidă, prin alegeri libere, forma de stat pe care o dorește.

Alt ordin himmlerian

Din ordinul lui Heinrich Himmler, formații ale „Volkssturm"-ului sunt antrenate acum în mod special pentru lupta în contra lucrătorilor străini din Germania.

Membii acestor formații nu răspund în fața nimănui de actele de represiune la cari vor recurge din proprie inițiativă, oricât de sângeroasă ar fi intervenția lor.

[Dar vor răspunde în fața tribunalelor militare aliate!...]

Revenire

Dl prof. Constantinescu-Iași care, în urma unui proces politic, fusese suspendat dela catedra facultății teologice din Chișinău, a fost reîntegrat în drepturile sale și repartizat la catedra de Istoria artelor dela facultatea de litere din București.

„Uniune democratică română"

Dela *Cluj* se anunță, că aderenții partidului național-liberal și ai partidului național-țărănesc au întemeiat „Uniunea democratică română". Scopul ei este: reactivarea masselor poporului în viața politică și apărarea intereselor românești.

Președinte de onoare al Uniunii a fost proclamat profesorul Dr. Emil Hațeganu, internat de unguri la Györ. In comitetul executiv au fost aleși: Prof. A. Coza președinte, N. Sava și Gr. Strâmbu vicepreședinți și alți 14 membri. Uniunea a adresat, către românii din Transilvania de Nord, un manifest, asupra căruia vom reveni.

Redactor responsabil: Prot Dr D Stăniloae

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane. Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Sâmbătă 9 Decemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 10.** — Nr. 112

Telegraful Român

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Str. Şaguna 8 Sibiu

Organ naţional-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorităţi şi străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole şi corespodenţe se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Problema spirituală a muncitorului

Viaţa omenească este mai presus de orice o viaţă spirituală. Acesta este începutul, rostul şi scopul ei. Istoria însăşi e o înlănţuire de postulate şi realizări ale spiritului. Animalele n'au istorie, pentrucă nu trăesc pentru suflet şi cerinţele lui. Unui animal când îi dai să mănânce şi să bea ca să se sature, e pentru el suprema stare de mulţumire, pentrucă el nu simte o cerinţă mai înaltă. Nu este tot aşa omul. El nu se poate mulţumi şi reduce la împlinirea trebuinţelor trupeşti, nu poate fi mulţumit şi fericit cu materia ori cât de strălucitoare şi îngrămădită ar fi ea.

Iar dacă cumva într'o epocă sau alta omenirea trăeşte numai pentru viaţa după trup, atunci viaţa omenirii din acel trup cade în animalitate, istoria se întunecă, pentrucă sufletul nu-şi mai poate împlini cerinţele lui înalte.

Omul trăeşte prin suflet. Pânea şi hrana sunt numai mijloace de susţinere a vieţii, cârji şi bastoane de susţinere a ei. Dar vai de cel ce crede că totul se reduce la pâne în viaţă, precum vai şi de acela care se razimă numai pe cârji. Un asemenea om, o asemenea clasă, un asemenea popor şi-au deformat viaţa, i-au limitat orizontul şi câmpul de manifestare. Trupul însuşi nu se poate susţinea prin sine. Sufletul este cel ce îl îngrijeşte şi cultivă.

O viaţă lipsită de spiritualitate, adecă de împlinirea postulatelor înalte ale sufletului, e o viaţă ce se apropie de descompunere, ca şi un trup pe care îl părăseşte sufletul.

Este o ierarhie care nu se poate răsturna, decât cu mari primejdii pentru viaţă şi cu întunecimi de istorie. „Ce ar folosi omul de ar dobândi lumea toată, iar sufletul său îl va pierde", a zis Mântuitorul. Şi cât de adevărate sunt aceste cuvinte. Ce vor folosi oamenii de ar dobândi tot ceea ce cer pentru trup şi pentru viaţa robită poftelor lui, dacă îşi vor uita de suflet, dacă îşi vor pierde sufletul? La ce foloseşte râul care în curgerea lui la vale adună toate pietrile de pe maluri şi se revarsă vijelios peste pajişti însorite, dacă el nu mai păstrează nimic din limpezimea cu care a ieşit din munte?

* * *

Am însemnat aceste gânduri despre viaţă şi valorile ei, în coloanele acestei foi care s'a pus zilnic în slujba vieţii neamului, numai şi numai ca ea să devină mai bună, mai dreaptă şi mai plină de adevăr.

Asistăm atenţi şi cu creştinească îngrijorare — adecă nu fără nădejde de îndreptare — la tot ceea ce se întâmplă în jurul nostru, la tot ceea ce oamenii caută să dea vieţii pentru îmbunătăţirea ei.

Şi nu spunem că multe din cerinţele masselor muncitoreşti nu sunt juste. E necesar vieţii şi un salar omenesc, şi locuinţa, şi încălzitul, şi pământul. Dar acestea nu ajung. Incă un lucru îi trebueşte: Şi acesta este grija pentru suflet, grija pentru cârmaciu vieţii, fără de care corabia se molipseşte de valurile furtunoase ale tuturor patimilor.

Nu am cetit nicăeri ca la vreo întrunire muncitorească să se fi vorbit şi despre aceasta. Dar am aflat cu bucurie că la una din întruniri — locul nu interesează, pentru că ar fi bine dacă s'ar generaliza — unul dintre participanţi s'a adresat conducerii şi cu această propunere: „Am dori ca să vă interesaţi şi de viaţa sufletească a ucenicilor şi copiilor noştri. Să mai înveţe o rugăciune, să-şi mai facă sfânta cruce şi să fie de omenie". Aşa este. Viaţa nu-şi poate împlini scopul şi istoria, nu-şi poate lămuri drumul, când grija de suflet şi orizontul spiritual se strâmtorează.

Da, există o problemă a spiritualităţii întregii omeniri. A menţinerii primatului spiritului, fără care nu se pot rezolva limpede şi drept celelalte probleme sociale şi economice ale vremii. Dar ea este mai gravă şi mai actuală pentru clasa muncitorească, deoarece aceasta se pregăteşte să ocupe un loc însemnat în structura societăţii. E un mădular care trebue întărit printr'o puternică activitate şi cultivare a sufletului.

Pr. V. Coman

Libertate, ordine şi muncă

-- Importantele declaraţii ale Primului-ministru --

Bucureşti 8 — Ieri la orele 12, dl General de Corp de Armată Adjutant Rădescu Nicolae, Preşedintele Consiliului de Miniştri, a convocat la Preşedinţie pe reprezentanţii presei din Capitală, spre a le face declaraţii asupra misiunii cabinetului prezidat de dsa.

Dl Prim-Ministru a precizat că presa trebue să fie cât mai bine informată, sever documentată. In acest scop, ea trebue să-şi ia materialul direct dela sursă.

Sunt partizan al celei mai desăvârşite libertăţi a presei — a spus dsa — dar cu condiţia ca această libertate să fie întrebuinţată cu socoteală, să nu se denatureze realitatea, să nu se învenineze starea de fapt cu neadevăruri dăunătoare.

Guvernarea mea începe în împrejurări din cele mai tragice pentru ţara noastră. Am acceptat să iau această sarcină la o vârstă când aveam dreptul la odihnă, pentru că sunt soldat în slujba Statului şi a Ţării. Imi dau seama că trebue să depun toate sforţările pentru ca să strâng raporturile dintre noi şi vecina noastră dela Răsărit: Uniunea Republicelor Sovietice Socialiste, şi sunt gata să fac totul în acest scop.

Inainte de 23 August a. c., situaţia ţării noastre era atât de gravă, încât eram ameninţaţi să fim şterşi de pe hartă. Regele nostru, care-i pe cât de tânăr pe-atât de înţelept, ne-a scăpat dela peire.

S'au făcut greşeli mari în politica noastră. Nu din vina noastră, dar s'au făcut. Trebue să le îndreptăm. Sunt hotărît să aplic fără şovăire prevederile Armistiţiului.

Ca să isbutim, ne trebue muncă — supra-muncă chiar. Lucrătorii din fabrici trebue să-şi vadă de lucru şi nu să se plimbe pe străzi atunci când datoria le cere să se afle la serviciile lor.

Programul de lucru al Guvernului este programul celor patru partide mari. Eu mi l-am însuşit în întregime.

Inainte de-a păşi la îndeplinirea mandatului pe care mi l-a dat Majestatea Sa Regele când m'a însărcinat cu formarea cabinetului, am pus anumite condiţiuni, de a căror acceptare avea să depindă reuşita misiunii mele.

In primul rând, am urmărit restabilirea ordinei în toată ţara. Nu înţeleg ca lucrătorii să înlăture actualele conduceri ale fabricilor. Aceasta o vom face noi, acolo unde se va simţi trebuinţa.

Nu înţeleg apoi ca prefecţii şi primarii să fie înlocuiţi pe căi ilegale.

Sunt decis să grăbesc efectuarea alegerilor comunale şi să suprim toate gărzile armate.

Cer presei să mă înţeleagă şi să-mi dea concursul ei.

Vreau libertate pentru toţi — nu numai pentru unii.

Mi s'a spus că sunt „reacţionar", mie care de ani de zile lupt împotriva dictaturii şi urăsc tirania.

Mă gândesc că e o adevărată fericire pentru noi că limba noastră nu e cunoscută peste hotare. Altminteri, ceea ce se scrie — şi felul cum se scrie — în unele organe de presă dela noi, nu ne-ar face cinste înaintea străinilor.

*

Dl Prim-ministru a precizat că declaraţiile dsale — expuse sumar şi imperfect aici — nu vreau să fie o mustrare la adresa presei, ci o chemare la colaborare loială.

Să nădăjduim că acest glas al înţelepciunii iubitoare de Patrie va fi ascultat.

Invățătura zilei

Gândiți-vă la cele de sus, iar nu la cele pământești.

Coloseni 3, 2

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Vineri 8. Dec. (†) Păr. C. Patapie
Sâmbătă 9. Dec. [†] Zem. Sf. Anei

O vitrină-model a Librăriei

„Cartea Românească din Cluj" — SIBIU

In toamna anului de tristă aducere aminte 1940, librăria universitară „Cartea Românească din Cluj" s'a mutat vremelnic la Sibiu, stabilindu-se inițial într'un apartament modest din str. Hecht (Parcul Astrei).

Știam de mult ce pot iscusiții ei proprietari-asociați, dnii Const. Joandrea și Fr. Tragor — și nu odată am accentuat manierele occidentale ale personalului de serviciu activ în această intreprindere românească.

Fără să caute la „fața omului", dnii Joandrea și Tragor, călăuziți de ascuțitul lor simț pentru veritabilele realizări de artă grafică, primenesc mereu captivantele vitrine cu cari desfătează publicul iubitor de carte bună, dovedindu-se inepuizabili în urzirea de surprize.

Actualmente, la spațiosul sediu din str Regina Maria nr. 31 al librăriei „Cartea Românească din Cluj", trecătorii admiră atrăgătoarea vitrină pe care dnii Joandrea și Tragor au tapetat-o cu câteva zeci de exemplare din cartea I. P. Sf. Mitropolit Dr. Nicolae Bălan al Ardealului, intitulată: „*Mântuește, Doamne poporul tau*", proaspăt ieșită din teascurile vechei tiparnițe șaguniene a Bisericii noastre, „Tipografia Arhidiecezană", înființată în anul 1850.

Mișcați de atențiunea pe care o dau realizărilor noastre, exprimăm dlor Joandrea și Tragor mulțumirile noastre frățești și îi felicităm cordial.

„Tipografia Arhidiecezană"

TEATRALE

Pentru cimentarea culturii noastre în Sibiu, presa și conducerea locală au reușit să aducă la cunoștința dlui Victor Eftimiu necesitatea formării unui teatru românesc în Sibiu. Au fost înțeleși, iar ca răspuns ni s'a anunțat aducerea teatrului Național din Iași la Sibiu. Alături de el va mai activa un „Teatru Muncitoresc", format din dilletanți.

Teatrul Național își va deschide stagiunea la 15 Dec. 1944, cu piesa „Viforul" de B. Delavrancea. Ceea ce a fost mai greu s'a împlinit! Rămâne acum să le dăm concursul și înțelegerea noastră.

Teatrul Național din Iași.

Nu mai puțin de 138 de ani iubitorii de teatru au avut fericirea de a vedea în capitala Moldovei, în Iași, un teatru ce le-a descrețit frunțile, le-a înălțat sufletele și i-a ridicat în sfera frumosului absolut. Dar timpuri vitrege lovesc Iașul: împreună cu toată lumea și Teatrul Național ia calea pribegiei. Se oprește la Jimbolia, de unde e fugărit din nou. Se pomenesc la Drăgășani, unde stau mai bine de două luni. In cele din urmă, a intervenit hotărârea dlui Victor Eftimiu de a se stabili la Sibiu, până când lucrurile se vor limpezi.

Dl Boțoiu, actualul director al Teatrului Național din Iași, ne promite că va face tot posibilul pentru a mulțumi publicul sibian.

Teatrul Muncitoresc.

Alături de Teatrul Național din Iași va apare regulat pe scena Sibiului și „Teatrul Muncitoresc". Aceasta se datorește bunăvoinței dlui Victor Eftimiu, care a înțeles rostul acestui teatru muncitoresc, alcătuit din amatori.

Le dorim succes și spor la muncă.

P. S.

Dați sânge pentru ostașii răniți în luptele de desrobire a Ardealului!

Dela Palat

București 8 — Mareșalul Curții Regale face cunoscut că Majestatea Sa Regele a avut invitați ieri la dejun pe dnii: Andrei Ianuarevici Vâșinski, prim comisar-adjunct al afacerilor externe ale URSS, General-Locotenent Vinogradov, locțiitorul dlui Mareșal Malinowski, General de Corp de Armată Adjutant Rădescu Nicolae, Președintele Consiliului de Miniștir, Constantin Vișoianu, ministrul Afacerilor externe, ș. a., precum și pe membrii Casei Civile și Militare a Majestății Sale.

ȘTIRI INTERNE

București 8 — Comisariatul general al bunurilor inamice și ale absenteiștilor a cerut tuturor intreprinderilor supuse controlului său să-i trimită date amănunțite asupra stării și capacității lor de producție până Luni 11 l. c.

Situație disperată în Germania

Zürich 8 — Călători sosiți la Zürich din Germania, declară că la Viena și în imprejurimi domnește panică. Partidul nazist este ca și distrus. Ofițerii germani amenință că dacă Hitler continuă să tacă, se vor socoti deslegați de jurământul depus și nu vor mai lupta.

In orașele greu lovite de bombardamente, oamenii rămân îngropați sub dărâmături. Echipele de salvare s'au împuținat până la dispariție. Cadavrele celor uciși de bombe sunt adunate de pe străzi și îngrămădite în pivnițe ale căror intrări sunt apoi zidite. Se pune un anunț care sună așa: „A nu se deschide decât peste doi ani".

Tokio bombardat

New-York 8 — Două superfortărețe americane cari se aflau în recunoaștere meteorologică, au bombardat violent capitala Japoniei. Orașul era viu luminat de exploziile bombelor.

Fraternizare radiofonică

Londra 8 — Postul de radio New-York a făcut o manifestație de simpatie la adresa postului de radio Londra. Printre alții, a luat cuvântul și Lordul Halifax, ambasadorul Marei Britanii în USA.

Unul din oratori a spus că misiunea actuală a radiofoniei aliate este aceea de-a întreținea spiritul de rezistență împotriva agresiunii.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în ziua de 7 Decemvrie 1944:

In Ungaria de Nord-Est, trupe de Cavalerie române cari luptă în cooperare cu forțe sovietice au mărit considerabil capul de pod dela Nord de râul Bodrog și după ce au cucerit o pădure, au ajuns la poalele munților Heggyö.

La Nord-Vest de Tokay au fost respinse mai multe atacuri inamice date cu sprijin de blindate.

In munții Bück, Vânătorii noștri de munte după ce au respins mai multe atacuri inamice au realizat noui câștiguri de teren.

La Est de Budapesta, trupele noastre, prin atacuri continui de zi și de noapte au adâncit pătrunderea realizată ieri, luând 2.000 de prizonieri și material de războiu.

Frontul din Est

Londra 8 — Armatele sovietice au făcut importante progrese în sudul Ungariei. Forțele Mareșalul Tolbukin au cucerit orașul Bares, pe Drava. Inaintarea a progresat de asemenea în regiunea orașului Hatvan, unde trupele sovietice se află la 24 km. de Budapesta.

Frontul din Vest

Londra 8 — Forțele generalului Patton au pătruns în fortificațiile germane, după ce au ocupat Saarlautern, și amenință serios orașul Saarbrücken, aflându-se la numai 8 km. de el.

In Italia a fost cucerit orașul Mezano și a fost curățit malul de Răsărit al râului Lamone.

Frontul din Balcani

Londra 8 — Jugoslavii au eliberat orașul Klin, ultimul punct de rezistență al germanilor în Jugoslavia.

In Grecia situația se menține tot gravă.

Frontul Japonez

Londra 8 — In Filipine a fost atacat un convoiu japonez, scufundându-se 6 vase de transport și 6 distrugătoare.

Activitatea aeriană

Londra 8 — Avioane de tip „Mosquito" au atacat violent orașul Köln, precum și uzinele dela Leuna.

Lumină în Anglia

Londra 8 — Ieri, dl Herbert Moossirn, ministrul internelor, a dat ordin de descamuflare totală a teritoriului Angliei.

In caz de alarmă aeriană, luminile de pe străzi vor fi reduse la jumătate.

Rușii în Norvegia

Stockholm 8 — Călători sosiți din Norvegia în Suedia povestesc că Rușii au o atitudine foarte amicală față de populația norvegiană, împărțind cu ea alimentele de campanie și locuințele rezervate pentru trebuințele armatei sovietice.

Situația din Atena

Londra 8 — Luptele din capitala Greciei au continuat ziua și noaptea, la lumina parașutelor luminoase. Tunurile tancurilor „General Sherman" trag asupra cuiburilor de rezistență din cartierul Lycabetos. Centrul Atenei — cu regiunea Akropolis — și portul Pireu au fost curățite de rebeli.

Avioane britanice patrulează fără întrerupere pe cerul Greciei, împrăștiind trupele de guerillă.

Donații pentru răniții sovietici

In ziua de 7 XI. 1944:

1. Comunele din județul Sibiu: 5517 buc, ouă; 1605 kgr. struguri; 3653 kgr. mere și pere; 27 kg. nuci; 16 kgr. fructe uscate; 980 buc. țigarete; 944 kgr. vin; 500 l. must; 28 buc. pâini a 4 kgr. bucata; 163 cozonaci 33 buc. găini; 120 buc. mosoare ață.

2. Comitetul județan al Ligei Operelor Sociale Sibiu: 12.000 buc. țigarete; 2.000 buc. cozonaci a 1/2 kgr. bucata;

Toate acestea în valoare de 288.193 Lei.

In ziua de 5 XII. 1944:

Liga Operelor Sociale, Comitetul județean Sibiu, și Municipal; 2.000 buc. cozonaci a 1/4 kgr. bucata; 20.000 buc. țigarete.

ANUNȚ

In seara zilei de 30 Nov. a. c., cu ocazia Ședinței festive a studenților teologi din Sala cea mare a Prefecturii, *s'a pierdut o sumă însemnată de bani,* care se poate ridica dela Președintele Societății de lectură „Andrei Șaguna" (Str. Mitropoliei Nr. 24).

E. Munteanu
preș. Soc. de lectură

Nr. 10.483/1944

Concurs

Pentru suplinirea catedrei de l. Română, Nr. 3 dela Liceul rom. ort. „A. Șaguna" din Brașov, pe anul școlar 1944/45, se publică concurs cu termin de 15 zile dela întâia apariție în „Telegraful Român".

Cei îndreptățiți să-și înainteze cererea, însoțită de actele prevăzute pentru numiri, Consiliului nostru arhiepiscopesc.

Sibiu, 3 Decemvrie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Redactor responsabil: Prot Dr D Stăniloae

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Duminecă 10 Decemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 113

Telegraful Român

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Sibiu
Str. Şaguna 8

Organ naţional-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorităţi şi străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole şi corespodenţe se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Din casă'n casă

-- Colecta pentru Ardeal şi Moldova --

Suntem în pragul iernii. O iarnă tristă pentru toate sufletele îndurerate profund de măcelul ce i l-a hărăzit omenirii războiul actual. O iarnă cumplită pentru cei ce au suferit în bruma lor de agoniseală consecinţele devastatoare ale acestei sălbatice încăierări dintre seminţiile pământului.

Cunoaştem în parte dezastrul pricinuit aiurea de călcâiul nemilos al teribilului Marte. Despre fraţii noştri din Moldova şi Ardealul de Nord ştim însă cu certitudine că multora nu le-au mai rămas decât ochii, ca să-şi plângă nenorocirea ce s'a abătut asupra lor atunci când aceste două provincii atât de scumpe nouă au devenit teatru de luptă. Organizarea unei opere de ajutorare a lor nu mai putea să întârzie, fără ca prin aceasta iubirea noastră frateră, de atâtea ori dovedită în împrejurări grele, să nu-şi desmintă numele.

Sunt atâtea lipsuri de împlinit în Ardealul de Nord şi în Moldova. Cu vremea, autorităţile de Stat şi iniţiativa privată le vor obli pe toate. Dar această lucrare de refacere cere jertfe mari, şi cere timp.

Unele din lipsurile în cari se sbate populaţia din teritoriile amintite, trebuesc acoperite fără întârziere. Orice amânare poate avea consecinţe catastrofale. Şi când spunem astfel, ne gândim în primul rând la lipsa de alimente, articole de îmbrăcăminte şi medicamente.

Statul, ajutat de toate societăţile noastre de binefacere — Societatea de Cruce Roşie, Liga Operelor Sociale, Societatea ortodoxă naţională a femeilor române, Apărarea Patriotică, Reuniunea femeilor române, Societatea „Principele Mircea", Societatea „sf. Maria" a femeilor române unite şi Comitetul de asistenţă israelit — a pornit o campanie de proporţii răsunătoare pentru colectarea de danii în folosul năpăstuiţilor noştri fraţi din Moldova şi Ardealul de Nord.

Rezultatele date publicităţii până acum, sunt excelente. Capitala ţării, în trei zile de colectare, a dăruit suma de un miliard o sută milioane Lei, precum şi 22 vagoane alimente inalterabile, articole de îmbrăcăminte, obiecte de gospodărie şi medicamente. Iubitul nostru Suveran şi Augusta Sa Mamă, au subscris laolaltă cinci milioane Lei.

Darurile acestea, ori cât de frumoase ar fi, nu ajung pentru curmarea neajunsurilor populaţiei din regiunile amintite. Toată suflarea românească trebue să-şi pregătească ofrandele. Echipele de colectare vor intra din casă'n casă în acest scop. Avem datoria să le întâmpinăm cu consideraţiunea cuvenită voluntarilor iubirii faţă de deaproapele căzut în suferinţă şi să le dăm cu încredere tot ce ne lasă puterile şi ne povăţuieşte inima, bine ştiind că pe dătătorul de bunăvoie îl iubeşte Dumnezeu.

Aici la Sibiu, strângerea ofrandelor a fost ftxată pe zilele de 8, 9 şi 10 l. c. Nădăjduim că populaţia municipiului nostru, care este unul din cele mai puţin încercate oraşe ale ţării, îşi va face datoria cetăţenească şi creştinească din plin.

La sate, preoţimea şi societăţile noastre religioase — cele feminine mai ales — au încă un prilej să dovedească rostul existenţei lor.

Porunca iubirii deaproapelui culmineză în ajutorul ce-l dai semenului care are trebuinţă de el.

Peste tot, creştinul ştie de mult şi bine că „eşti mai fericit când dai, decât când iai" (Faptele Apostolilor 20, 35).

„T. R."

Lupta pentru Colonia

Armatele I-a şi a IX-a americane au pornit lupta pentru cucerirea oraşului Colonia.

Inaintarea se face prin frig şi noroi. Trupele aliate se luptă din casă în casă. Aceste lupte — cum precizează cercurile londoneze — sunt fără îndoială costisitoare, dar victoria e sigură. Nemţii dau semne de epuizare. Artileria lor deschide un foc din ce în ce mai slab, iar aviaţia opune o rezistenţă extrem de redusă.

Baza democraţiei: alegeri libere şi vot universal

Londra 9 — Dl Winston Churchill, premierul Marei Britanii, a vorbit în Camera comunelor, apărând politica pe care Guvernul Majestăţii Sale Regelui Angliei, prezidat de dsa, o duce actualmente în Grecia.

Am fi dorit ca la Atena să fie acum linişte — a spus dsa — dar organizaţia Ellas a constituit bande înarmate cari s'au ridicat împotriva conducerii legiuite a Statului. Primul ministru al Greciei, dl Papandreu, a vrut să demisioneze. I-am arătat, însă, că e în interesul ţării sale să rămână la post. Pe de altă parte, am aprobat întru totul măsurile luate de Generalul Skoby, comandamentul militar britanic la Atena, în scopul reprimării revoltei.

Poporul grec este liber să-şi aleagă forma de stat pe care o doreşte. Acest lucru trebue, însă, să se facă pe căi democratice, prin alegeri libere. ALEGERILE LIBERE ŞI VOTUL UNIVERSAL CONSTITUESC BAZA DEMOCRAŢIEI. Fiecare dintre ţările eliberate de sub tirania germană are dreptul să-şi dea guvernul pe care-l agrează, fie de dreapta, fie de stânga. Numai nazist să nu fie.

Evenimentele din Grecia pun serios întrebarea crucială: Cine sunt prietenii democraţiei? Şi premierul britanic constată cu regret că organizaţia „Ellas", care a recurs la metode teroriste, nu face parte dintre aceştia. Libertăţile democratice, câştigate cu atâtea jertfe, nu pot fi călcate în picioare nici chiar de cei ce au luptat cu armele în mâini pentru apărarea lor. Formaţiile de partizani greci au toată admiraţia aliaţilor pentru eroica lor luptă împotriva cotropitorilor naziştI; dar astăzi, prin actele lor de violenţă, ele trădează angajamentele ce şi le-au luat faţă de Comandamentul militar aliat din Mediterana de Est.

Dl Churchill a arătat că aliaţii au concentrat număroase vase de transport pentru aprovizionarea Greciei, dar proviziile n'au putut ajunge încă la destinaţie din pricina revoltei interne.

Referindu-se la situaţia din Belgia, dsa a arătat că Generalissimul Eisenhower a dat Guvernului prezidat de dl Hubert Pierlot tot concursul necesar, în scopul dezarmării organizaţiilor de rezistenţă, cari s'au revoltat împotriva cabinetului legiuit. Acest cabinet a întrunit în Parlamentul belgian, când a pus chestiunea de încredere, 116 voturi contra 12.

In ce priveşte criza guvernamentală din Italia, dl Churchill a desmînţit svonurile după cari Guvernul britanic s'ar opune numirii contelui Carlo Sforza în postul de ministru al afacerilor externe. Italienii — a spus dsa — pot să-l facă chiar prim-ministru pe dl Sforza, dacă aşa vor. Cu totul altceva este însă întrebarea dacă cutare sau cutare om politic se bucură sau nu de încrederea Marei Britanii.

Camera comunelor a aprobat politica pe care o duce Guvernul britanic în ţările eliberate, cu o majoritate de 279 voturi contra 30.

Washington 9 — Dl Eduard Stettinius, ministrul de externe al USA, a declarat că Guvernul american este întru totul de acord cu atitudinea dlui Churchill faţă de situaţia din Grecia.

Guvernare aliată în Germania

New-York 9 — In a cincia sa emisiune radiofonică pentru Germania, Generalissimul Eisenhower a făcut cunoscut poporului german că Guvernul militar aliat va restabili egalitatea tuturor cetăţenilor în faţa legilor. Toate curţile naziste de judecată vor fi suprimate.

Interne

Bucureşti 9 — Ministerul Finanţelor a dispus ca morile ţărăneşti să fie scutite de aplicarea timbrului de 6% la măcinişul destinat consumului locuitorilor.

Bucureşti 9 — Preşedinţia Consiliului de Miniştri a restituit efectiv suma de 67 milioane Lei provenită dela Centrala evreilor.

Conferință preoțească

Preoțimea din protopopiatul Brașov a ținut în ziua de 2 Nov. a treia conferință pastorală anuală. In paraclisul bis. „Sf. Nicolae“ s'a făcut slujba invocării Duhului Sfânt, după care a vorbit păr. I. Boțomanu, despre datoria de jertfire a preotului. In sala de ședințe a of. protopopesc păr. Dr. N. Stinghe deschide conferința printr'o alocuțiune care enumeră evenimentele prin care a trecut neamul nostru și arată rolul preoțimii în mijlocul furtunoaselor frământări ale vremii.

Păr. I. Turcu prezintă tema: „Cum judecă Dumnezeu națiunile“.

Lucrarea păr. I. Turcu este documentată, cuprinzând o seamă de probleme de actualitate și de viu interes pentru preoțime. Lămuriri și completări aduc preoții: Gh. Șerbu, Iuliu Ișa, V. Coman și I. Comșa.

Păr. Dr. N. Stinghe aduce la cunoștință preoțimii că „Telegraful Român“, organul de presă înființat de Șaguna, se prezintă acum în haină nouă, în apariție zilnică, tocmai pentru a face biserica mai activă pe baricadele nouilor stări ale istoriei noastre.

Preoțimea ia act cu mulțumire despre apariția zilnică a „Telegrafului“ exprimă recunoștința I. P. Sf. Sale și ostenitorilor scrisului de la centru, hotărând să contribue fiecare parohie cu câte un abonament de sprijin de 6–12.000 lei, după puterea fiecărei parohii.

Conferința se încheie, după alte comunicări oficiale, într'o atmosferă de reconfortare sufletească și de avânt pentru împlinirea misiunii sacerdotale.

Dați sânge pentru ostașii răniți în luptele de desrobire a Ardealului !

POESIE

Rugăciune

de D. CIUREZU

Doamne,
Eu cred în Tine.
Cred,
Cum cred în vânt,
In apă
Și 'n pământ;
Și 'n toate câte sânt
Spre lauda puterniciei Tale.

Cred, cum au crezut părinții mei,
Plugarii-aceia simpli, grei,
Cu chipul ars, posac și clăpăug,
Mereu aduși peste-un corman de plug,
Mereu robiți de-al țarinii belșug.

Plugarii-aceia ce-au crescut pe câmp
Cu gușterii, cu fluturii, cu viermii;
Cu ochii plini de-adâncurile vremii...
Eu cred în Tine, Doamne,
Cred,
Cum cred în vânt,
In apă
Și 'n pământ;
Și 'n toate câte sânt
Spre lauda puterniciei Tale.

Pentru reconstruirea Londrei

Londra 9 — Generalul Eisenhower a pus la dispoziția Marei Britanii 3.000 ingineri americani, cari vor colabora la lucrările de reconstrucție a Londrei.

Intrevederile dela Moscova

Moscova 9 — Dl Georges Bidaut, ministrul de externe al Franței, a avut ieri la Kremlin o întrevedere de o oră și jumătate cu dl Viaceslav Molotov, comisarul Afacerilor externe ale URSS.

Primul-ministru

inspectează piețele capitalei

București 9 — Dl General de Corp de Armată Adjutant Rădescu Nicolae, Președintele Consiliului de miniștri și ad-interim la Interne, însoțit de dl Subsecretar de Stat pentru aprovizionare Lucian Burchi și de reprezentanții Primăriei București, a inspectat ieri mai multe piețe ale Capitalei, abatorul, ș. a.

Dl Prim-ministru a luat contact cu comercianții și a dat dispoziții pentru îmbunătățirea aprovizionării cu alimente a Capitalei.

Mulțumire

Societatea de lectură »Andreiu Șaguna« a studenților Academiei teologice »Andreiane« din Sibiu, mulțumește respectuos tuturor distinșilor oaspeți ai ședinței festive de comemorare a patronului ei, din 30 Nov. a. c., cari au binevoit a-i face danii în scopul îmbogățirii bibliotecii ei.

Au dăruit:

I. P. Sf. Mitropolit Dr. Nicolae Bălan 1000, P. Sf. Vasile Stan 500, Păr. Rector Dumitru Stăniloae 1000. S. Meteș 1000, Soc. Fem. Ort. Române Sibiu 2000, Prof. Dr. Iuliu Hațiegan 1000, Prof. Dr. Ioan Lupaș 500, Dl Rector Alexandru Borza 500, Dr. Liviu Ionaș 500, Dr. Ioan Papp prim preș. al Curții de Apel 1000. Adm. Fin. Iuliu Diac 2000, Dir. Șc. Normale I. Sandu 1000 Prof. Univ. Onisifor Ghibu 300, Șc. Norm. de Fete 1660. Prof. Emilian Vasilescu 1000, Prof. Grigorie T. Marcu 500, Prof. Nicolae Neaga 500, Prof. Gheorghe Șoima 500, Nicodim Belea 500, Prof. Onofrei Pompei 500, Prof. Ioan Micu 500, Cons. Andrei Gâlea 300, Cons. Gheorghe Secaș 300, cons. Emilian Cioran 300, Cons. I. Grovu 300, cons. Alexandru Popa 300, Prof. Dumitru Călugăr 300, M.-stirea Sf. Elisabeta 500, General Băldescu Radu 200, Colonel Serafim 200, Ing. Nicoară 200, Prot. A. Nanu 400, Prof. Chirescu 300, Prot. Moraru 200, Prof. Vlad Radu 2 cărți și 200, Rovența Barbu 200, Borcea Nicolae 300, Drele Vidrighin 500, Drele Hărăguș și Dragomir 500, Dușleag 500, Dna Gherman 200, Sublocot, Mincu 200, Sublocot. Hobincu 300, Corneliu Sârbu 500, Mihu Ioan 500 lei.

Din ținutul desrobit

După primirea ordinului de reintoarcere, am plecat, cu bucurie și cu nerăbdare în suflet, să revăd bisericuța și credincioșii, părăsiți acum patru ani, din cauza vremurilor și a împrejurărilor așa de vitrege pentru noi, dar mai ales pentru cei din acele meleaguri.

Indată ce am făcut primii pași în sat, am aflat, cu durere în suflet că Biserica nu mai este: au dărâmat-o până în temelie, ungurii — cei ce își bat pieptul în tot colțul, strigând și declarându-se că sunt popor nobil și cult, și în drept a stăpâni și pe alții.

Nici locul nu se mai cunoaște, căci în locul ei — ca să acopere terenul — au zidit o școală de copii mici.

Din biserică am mai găsit: o sobă, la școală. Un dulap, ușile, două strâne pentru cântăreți rupte, la fel câteva pentru credincioși, le-am găsit în podul primăriei. Iconostasul era demontat și aruncat într'o magazie de păstrat uneltele de stâns incendiile.

Restul din material — afară de ceeace am ridicat cu mine în refugiu — a fost o parte vândut de consiliul comunal, parte furat și o parte împrăștiat pe drumuri.

Autorii morali ai distrugerii, sânt intelectualii din sat în frunte cu preotul unitarian, care se plimbă și azi prin sat plin de îngâmfare și mândrie.

Casa parohială a rămas. Lipsesc trei sobe, câteva geamuri sânt sparte, din cauza exploziilor de proectile pe urma luptelor date pe aici.

Sesia parohială e folosită de foști proprietari unguri.

Credincioșii i-am aflat, — având doi lipsă la apel. Un moșneag, care a răposat, iar al 2-lea a plecat îngrozit de furia ungurilor.

Prigoana a început în primele zile după ocupație cu pietri asupra caselor românilor, în timp ce strigau „Horthi, Csáki, Teleki, minden oláh, menjen ki“, iar alții au fost bătuți și junghiați — cum e cazul lui Bârsan Gheorghe fostul primar și a tinărului Noda Nicolae, de au stat mai multe săptămâni pe pat.

Au fost apoi chemați la primărie cu toții, unde pe lângă autoritățile administrative, mai era preotul unitarian și un plutonier de grănicer ungur, care le-a pus în vedere să părăsească legea ortodoxă și să treacă la cea ungurească, căci altfel vor avea de suferit. Ce a urmat e întristător: Toți s'au făcut unitarieni.

Acestea s'au petrecut în imperiul „sfântului Ștefan“.

Racoșul de sus, 6 Noemvrie 1944.

Pr. M. Căpâlneanu

FOIȘOARA

„Sue-te aici“...

Studenților mei

Incă odată se așternu înserările părerilor de rău peste tinerețea voastră fremătătoare: sunteți în pragul unei noui spovedanii, și poate unii ați și îngenunchiat sub patrafirul duhovnicului, astăzi după masă. V'ați îndoit genunchii covârșiți de povara unor vini pe cari numai voi le știați, și Cel ce știe toate; pe cari tot numai voi și El le știți și acum, după ce i le-ați încredințat lui Hristos înaintea scaunului sfintei mărturisiri. L'ați împovărat pe Domnul cel pururea bucuros să se încarce cu culpele noastre, ca să răsuflăm ușurați noi, ca drumețul care după ce a străbătut o cale lungă și anevoioasă își lungește trupul rupt de oboseală la umbra deasă a unui copac. E un privilegiu al Lui să poarte sarcinile tuturor celor încovoiați de plumbii strivitori ai păcatului. Nimeni nu-i dispută această favoare. De-ar face-o, ar fi în deșert: favoarea aceasta, pentru altcineva e caznă ucigătoare. Ea nu i s'a dat nici unui om născut din femee, pentru că nici n'ar fi putut s'o urnească din loc. Hristos și-a revendicat-o ție-și încă din ceasul pogorîrii Sale în unda Iordanului, ca să se boteze dela Ioan. Și o duce cu iubire și cu nădejdea că ea se va ușura cândva, când lumea o să fie primenită așa cum El o vrea. Spinarea Lui s'a frânt o singură dată: sub apăsarea lemnului pe care trupul vânjos al lui Simon Chirineanul l-a cărat mai departe, precum știți, până pe muchea Golgotei.

Exceptând pe Prea Sfânta Lui Maică-Fecioară, care l-a purtat în brațe prunc fiind, nu mai cunosc altă făptură cu care Domnul să fi împărțit vreodată obida, decât cu acest om de omenie. Cunoașteți episodul care i-a hărăzit privilegiul de-a i se pomeni numele cât va fi lumea și ori unde va răsuna trâmbița Evangheliei mântuirii semințiilor pământului.

Simon Chirineanul se'ntorcea din țarină în spre casa lui din Ierusalimul ucigător de prooroci. Intâmplarea — oare numai atât? — a făcut ca tocmai când pașii lui trudiți de munca câmpului se încrucișau cu tristul convoiu ce sârguia spre culmea Căpățânii, Iisus să cadă sub povara crucii pe care o căra în spinare. Semnele de istovire a trupului Său chinuit se vede că erau atât de evidente, încât ostașii și-or fi tras seama că e inutil să-l mai îndemne cu biciul, cu sudălmi și scuipiri. Și ostașii se grăbiau. Ei trebuiau să aducă la îndeplinire îndoita sentință de condamnare la pedeapsa capitală pe care Sinedriul jidovesc și tribunalul roman din Țara Sfântă o pronunțaseră în de comun acord, cum se zice. Și atunci, ca să cruțe vremea și să-și ofere cu un ceas mai curând deliciile spectaculoasei răstigniri ce avea să îngroape în pulberea propriilor ei fărădelegi întâia etapă a istoriei neamului omenesc, „au pus mâna“ (Luca 23, 26) pe plugarul care venea dela câmp și încărcându-i crucea pe umeri, l-au obligat „s'o ducă în urma lui Iisus“ (l. c.).

Trei din cele patru sfinte Evanghelii încrestează acest amănunt mișcător (vezi Mat. 27, 32; Mc. 15, 21; Lc. 23, 26). A patra, îl trece sub tăcere. Și nu știu de ce și nu știu cum, în vreme ce exegeții își freacă mâinile de desnădeje în fața acestei lipse de concordanță a textelor, gândul meu de creștin se întoarce cu recunoștință la Simon Chirineul. Nici unul dintre sfinții povestitori ai vieții lui Iisus nu spune că plugarul ierusalimitean ar fi protestat împotriva „rechiziției“ (Lc. 23, 26) operate de paznicii templului. Dimpotrivă, cred cu toată puterea sufletului meu că acest om din popor a împărtășit cu dragă inimă durerea Celui pornit spre locul de osândă. Vâlva care se făcuse în jurul Lui, ca și deprinderile urâte ale intriganților ce viermuiau din revărsatul zorilor și până la asfințitul soarelui în curțile templului irodian, nu i-au putut rămânea necunoscute.

Autorul Evangheliei a patra, sfântul Apostol Ioan, scrie că Iisus însuși și-a dus crucea până la locul supliciului (vezi Ioan 19, 17). Citesc aici — și vă îndemn să vă asociați gândului meu — cel mai pur elogiu care i se putea aduce acestui om curat cu inima: Simon Chirineanul a asudat sub povara crucii ca și când ar fi purtat-o Hristos. A dus-o în locul Lui, fără să cârtească întru cele dinlăuntru ale sale, bucuros că-i poate fi de folos.

Alegerea pe care o făcuseră ostașii mi se pare osebit de semnificativă. Femeile cari îl urmau pe Iisus, tânguindu-se, cu cât drag i-ar fi sărit într'ajutor dacă le-ar fi ajutat puterile secătuite de plâns și priveghere. Iar derbedeii și nelipsiții gură-cască ce îngroșau deprimantul alaiu, n'ar fi consimțit în ruptul capului să se rânduiască la purtarea sfințitei poveri. Fariseii și cărturarii? Prea trufași ca să se pogoare atât de jos. Las'că un gest de natura aceasta era pentru ei tot atâta cât „călcare a Legii“ și spălăturile rituale pe

Dinamism creştin

Ceaţă densă abătută peste sufletul nostru, îngreunând ascesiunea lui către tot mai multă lumină, pune peste el înfricoşetoare opacitate. Fumurile înăduşitoare ce plutesc, purtate de diferite vânturi, dela un capăt la altul al pământului, au pecetluit pereţii sufletului nostru cu o zgură sedimentată, coborîndu-l din pura şi veritabila sa sensibilitate într'o enervantă insensibilitate, într'o completă desechilibrare şi dezorientare, stânjenind astfel, luarea contactului cu «Bonum Supremum», isvorul său. Cerul fuge, de atâta strigăt în pustiu, de pământ, distanţa până la el devenind tot mai imperceptibilă, îl privim, dar nu-l mai putem vedea şi nici nu vrea să ne mai vadă. Il strigăm cu strigăte disperate, dar nu mai primim niciun răspuns. Il implorăm, dar nu-şi manifestă nicio milă faţă de noi. Suntem încătuşaţi în propriile noastre temniţe. Ne scârbim de propria noastră scârbă. Intreaga noastră fiinţă doarme.

Oare va mai fi posibilă o despăienjenire a ochilor noştri sufleteşti, pentru a putea privi senini din nou Cerul; pentru a ne prezenta ca nişte fii rătăciţi la Tatăl nostru, pentru a-l striga şi implora cu lacrimi de pocăinţă ajutorul său izbăvitor? Oare cum şi cine va mai fi în stare să ne descătuşeze din propriile noastre lanţuri, şi cine va putea sparge zgura ce apasă pe «pereţii» sufletului nostru? Ce forţă va putea să ne invioreze din somnul de care suntem cuprinşi, şi ce putere ne va putea transfigura din această schimonosire a chipului nostru intern şi extern? Ce energie ne va putea reda din nou un profil luminos, paradisiac, un chip mai omenos decât cel de azi, caracterizat printr'o evidentă neomenitate?

Numai un dinanism creştin ne mai poate trezi la adevărata noastră chemare de omenitate şi numai o astfel de forţă ne mai poate întrăma cu adevărat. Căci dinamism creştin înseamnă a-ţi recunoaşte cu sinceritate şi cu toată inima scăderile morale şi intelectuale; înseamnă a ne recunoaşte nimicnicia şi neputinciosia noastră proprie şi starea de dependenţă în care ne aflăm. Energismul creştin ne învaţă să distingem cele trecătoare de cele eterne şi să căutăm — oricât ni s'ar părea de banală nouă, celor de azi, această afirmaţie şi normă de viaţă adevărată, neistovitoarea şi neplictisitoarea fericire, numai în legătură cu Impărăţia Cerurilor. O viaţă dinamică creştină, în ciuda oricărei hipertrofii a personalităţii şi a oricăror principii individualiste reci şi închircite în ele însile, ne învaţă să dăm preponderenţă lărgimii inimii, căldurii sufleteşti, iubirii, să punem mai presus de toate liniştea spirituală, pacea cu noi înşine şi cu semenii noştri. O viaţă condusă de duhul creştin este o viaţă energetică, care deşteaptă în noi dorul fierbinte de a cunoaşte voinţa divină, dorul de a spori în cele duhovniceşti, care-ţi oferă cu toată gratitudinea adevărata bucurie şi mulţumire.

Astfel procedând, pacea cu noi înşine şi cu semenii, prin împăcarea cu Dumnezeu, se stabileşte spre liniştea noastră. Şi ce ne lipseşte astăzi, altceva, decât încheierea păcii, întâiu... cu Cerul, cu care suntem atât de certaţi, pentru a fi, apoi, împăcaţi cu noi înşine. Căci, pacea n'o putem căuta decât în cer şi în noi, ea nefiind înafară de conştiinţa noastră, ci în noi înşine. Creştinul penetrat de forţa jertfei de pe Golgota, râvneşte neostenit după o lume mai bună, mai nouă, se înrolează ca ostaş în împărăţia lui Dumnezeu, luptând pentru întronarea ei pe pământ. Şi numai când o astfel de Impărăţie va guverna lumea, starea de pacificare a ei va fi garantată. Dinamica creştină te împinge către un dor lăuntric de a săvârşi dreptatea şi de a vedea şi pe alţii făcând fapte de dreptate. Şi, când mai mult ca astăzi avem nevoie de oameni de omenie.

Astăzi e timpul sărăciei cu duhul, timpul de-a plânge, de-a fi «blând», de-a «flămânzi şi însetoşa pentru dreptate», de-a fi «milostiv», de-a «fi curat cu inima», de-a fi «făcător de pace», de-a primi să fii «gonit pentru dreptate», de-a «iubi pe vrăjmaşi», de-a fi cu un cuvânt un erou creştin. Dar cine cere mai multă încordare, mai multă voinţă, mai multă încordare de energii, pentru a primi energie, ca celui ce vrea să recunoască propriile sale scăderi, să plângă, să fie pătruns de spiritul blândeţei, om drept, milostiv, paşnic şi să iubească pe vrăjmaşi? Iată deci, că, departe de a fi caracterizat creştinismul prin pasivitate, inactivitate, din contră este plin de energism, vitalism, dinamism fortificator şi întrămător. Creştinismul ar putea fi învinuit de pasivitate, de inactivism, numai în cazul când n'am fi pătrunşi de energismul lui, mai reconfortant decât oricare alt izvor de energie. Slăbiciunea în care se sbate astăzi omenirea, se datoreşte tocmai absenţei acestui dinamism creştin, pe care fără să-l fi experimentat, îl criticăm.

Dinamismul creştin al unui popor e adevărate forţă vitală, singura în măsură a-i ridica decisiv atât nivelul moral şi cultural, cât şi cel istoric.

AVRAM PETRIC

Indemnizaţii speciale pentru funcţionarii publici

Bucureşti 9 — Ministerul Finanţelor a făcut cunoscut Administraţiilor financiare că a aprobat funcionarilor publici — inclusiv cei numiţi temporal — câte o indemnizaţie specială de scumpete, în vederea aprovizionării pentru iarnă.

Indemnizaţiile variază între 15.000-60.000 Lei. Pentru fiecare copil, se mai acordă câte 2.500 Lei în localităţile cari aparţin categoriilor de salarizare 1, 2 şi 3, şi Lei 1800 celor din categoria 4-a.

Invăţătura zilei

Bucuraţi-vă pururea, rugaţi-vă neîncetat.

I Tesal. 5, 16—17

CALENDAR CREŞTIN

Biserica ortodoxă prăznueşte:
Duminecă 10 Dec. — M. Mina, Erm.
Luni 11 Dec. — C. Daniil stâlp.

Serviciu religios

In catedrala mitropolitană din Sibiu

In fiecare zi dimineaţa la ora 6½ Utrenie şi în continuare *Sfânta Liturghie*, în fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie „*Acatistul Maicii Domnului*".

In Dumineci şi Sărbători dimineaţa la **ora 8½ Utrenia, în continuare la ora 9½ Sfânta Liturghie**. La liturghie cântă „Corul catedralei", sub conducerea profesorului Gheorghe Şoima.

Duminecă, 10 Decemvrie 1944, servesc: Prot. Mihail Neagu, prof. Dr. Nicolae Neaga şi Gheorghe Şoima; diaconii: Anatolie Scurtu şi Simion Macarie. — *Predică: diaconul Simion Macarie.* — La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: *Preotul Nicolae Constantin*, dela parohia Sibiu-Lazaret.

ACT DE MULŢUMIRE

Lucia, Minerva, Hortensia şi **Remus Cosma** aduc mulţumirile lor I. P. Sf. Mitropolit **Dr. NICOLAE BĂLAN**, I. P. Cuv. Arhimandrit **Teodor Scorobeţ**, înaltului Cler, On. Primăriei, Dnelor **E. Vătăşan** şi **Sofia Meteş**, dlui Profesor **Dr. I. Lupaş**, presei, societăţilor şi reuniunilor, prietenilor şi cunoscuţilor, cari prin ultima binecuvântare a sfintei noastre Biserici, prin cuvântări şi articole omagiale, prin grai şi în scris, flori şi contribuţii la fondul care îi poartă numele, şi-au arătat veneraţia şi recunoştinţa, şi au căutat să aline durerea nemărginită a despărţirii de mult iubita lor Mamă

MARIA P. COSMA

şi anunţă parastasul de 40 zile care se va oficia Duminecă 10 Decemvrie 1944, orele 11, în Catedrala mitropolitană din Sibiu.

Răspândiţi cu drag
Telegraful Român
Organul lui Şaguna din 1853

carî ar fi trebuit să le săvârşească ulterior, ca să şteargă „întinăciunea" pricinuită de contactul cu lemnul blestemat, nu erau deloc agreabile.

Dacă Iisus n'ar fi spus până atunci că toată taina ridicării noastre din întunerec la lumina vieţii zace în a lua Crucea şi a-i urma Lui fără şovăire, sunt sigur că aducându-şi aminte de Simon Chirineanul, o făcea după Inviere — şi abia după aceea s'ar fi înălţat la cer. Fericiţi sunt martorii pătimirilor Sale; mai ales inimile zdrobite cari au prins privirea înmuiată în dragoste cu care Cel osândit la moarte îl va fi învăluit, în clipa întâlnirii de pe drumul Golgotei, pe binecuvântatul chirinean Simon. Sensibilitatea îngerească a ucenicului pe care-l iubia Iisus a înţeles de sigur că o menţiune scripturistică nu mai poate adăuga nimic gloriei tăcute a unicului om de pe lume căruia cruce care zdrobise carnea trupului lui Iisus îi învineţise şi lui umărul puternic de plugar dedat cu povara. De aceea menţiunea din Evanghelia a patra; de aceea absenţa din aceeaşi Evanghelie a menţiunii pe care ceilalţi trei Evanghelişti o fac în treacăt — şi totuşi, destul de deslusit ca să vuiască veacurile şi să descompună în lacrimi inimile multora din oaspeţii scripturilor lor.

Citeam într'una din serile trecute — seara, gândul e mai aşezat, mai prielnic pentru cetanie şi rugăciune — un fragment din Apocalipsă (cea mai potrivită lectură pentru vremi de răscruci, de împliniri apocaliptice, ca a noastră).

— Sue-te aici! — scrie acolo [Apocalipsă 4, 1].

Porunca ţâşnise din gâtlejul Mielului lui Dumnezeu şi o elementară îndatorire ermineutică mă obligă să precizez că ea era destinată lui Ioan, Apostolul care-şi fructificase exilul din insula Patmos cu cea mai amplă descoperire hărăzită de Cer vreunuia din luceferii istoriei sfinte.

Cred că o auzise şi urechea lui Simon Chirineanul, când întâiul stavrofor al creştinătăţii a ieşit din trupul vieţii acesteia. O auzise din aceeaşi gură grăitoare de binevestiri.

...Şi cu el, toţi cei adormiţi întru nădejdea învierii deobşte.

„Sue-te aici"...!

Glasul care articulează aceste silabe tari ca un tunet, liniştitoare ca o mână darnică în mângâieri, nu oboseşte nici odată. El purcede de Sus.

Atâtea alte graiuri răguşesc chemându-ne de zor, cu accente de grandiloc-venţă smălţuită grijuliu, în sferele cine ştie căror „înnalte" idealuri, în aria cine ştie căror „esenţiale" preocupări. Orchestraţia lor e stridentă: maeştrii cocoţaţi la pupitru nu-şi pricep meseria. Sunt victimele unei megalomanii care torturerză lumea de mii de ani, pricinuind confuzii cu urmări înspăimântătoare pentru orientarea noastră în bezna veacului.

Ecourile lor dogite răsbat uneori şi la urechile noastre. E cu neputinţă să evităm strigarea lor insolentă. Dar de fiecare dată, după ce vacarmul se mai potoleşte, deschidem larg ferestrele sufletului nostru: aerisirea trebue să fie radicală, desintoxicarea necruţătoare. Nu uităm nici odată — nu putem uita! — că noi nu luptăm „împotriva sângelui şi a trupului (care se tâlcuesc: om), ci împotriva stăpânirilor, împotriva căpeteniilor acestui întunerec, (adică) împotriva duhurilor răutăţii, răspândite în văzduhuri" (Efeseni 6, 12). Atmosfera este infectată de bacilii miasmelor împrăştiate de ierarhia argaţilor întunereculul. Vrând-nevrând, trebue să inspirăm aerul acesta cu miros de putreziciune şi moarte. Şi ca să nu ne sufoce, ca să putem sta împotriva celor ce-l înfruntă pe Dumnezeu în cugetele noastre, vom îmbrăca fără preget armura de care-i vorba şi înaintea şi în continuarea amintitului verset din Epistola către Efeseni: sunt arme făurite de Dumnezeu (vezi Efeseni 6, 11şi 13) şi de aceea, îmbatabile.

Una singură lipseşte din panoplia paulină: Crucea. A le îmbrăca pe toate, la urma urmelor, e tot atâta cât a fi îmbrăţişat şi semnul biruinţii noastre în veac. Citiţi şi meditaţi, ca să vă convingeţi.

Intr'un album întocmit pe vremea când eram ca voi, am copia în culori a unei picturi religioase la care ţin nespus de mult. Pictura reprezintă o cruce masivă, cioplită într'un bloc de piatră sură. O fecioară îmbrăcată'n alb — îi lipsesc doar aripile ca să fie înger — cu dreapta se sprijineşte de semnul isbăvitor, iar cu stânga se trudeşte să scape dela naufragiu o femee ce întinde spre dânsa două mâini împreunate pentru rugăciune, implorând ajutor. Uitasem să vă spun că ansamblul acesta pluteşte pe suprafaţa unei mări agitate.

Tâlcul picturii e multiplu. Astă seară, vreau să reţinem un aspect al lui. L'am caligrafiat de mult, în album, depesuptul iconiţei mele, cu slove pauline: „Crucea, pentru noi, este puterea lui Dumnezeu" (I Corinteni 1, 18).

N'o purtăm pe umeri, ca Simion Chirineanul. E reazimul nostru cel mai

Dela Palat

Bucureşti 9 — Majestatea Sa Regina-mamă Elena, însoţită de Doamna de onoare Nelly Catargi, a vizitat ieri marele bazar al asistenţei, întocmit de mai multe asociaţii feminine.

Majestatea Sa a fost deplin mulţumită de cele constatate şi a felicitat călduros pe expozante.

Inaintarea în Ungaria

După ce au curăţit o parte a regiunii lacului Balaton, trupele sovietice se află acum la numai 65 km. de frontiera Austriei şi la 35 km. de Budapesta.

Radio Moscova a îndemnat populaţia austriacă să se ridice împotriva naziştilor, constituindu-se în formaţii de partizani.

Conferinţa aviaţiei civile

Chicago 9 — Ieri s'au încheiat aici lucrările conferinţei internaţionale a aviaţiei civile. Conferinţa a pus bazele libertăţii transporturilor aeriene în perioada de după războiu.

Distribuirea muniţiilor între aliaţi

New-York 9 — Dl Harry Hopkins, preşedintele Comisiunii pentru armament, a declarat că în tot cursul războiului muniţiile fabricate de englezi şi americani au fost considerate ca formând un depozit comun şi distribuite potrivit necesităţilor operative.

URSS a primit până acum dela englezi şi americani muniţii în valoare de peste trei miliarde dolari.

trainic, ca pentru naufragiata din iconiţa mea.

De câte ori chibzuesc asupra tăriei de nebiruit a acestei arme împotriva diavolului, îmi amintesc îndemnul pe care Apostolul care scria oarecând Efesenilor, vi-l dă astă seară vouă:

— *„Ţineţi-vă bine!..."* (Efeseni 6, 14).

Ţineţi-vă bine, tineri, până întru sfârşit. Şi întru sfârşit, fiecare dintre cei ce bine s'au ţinut în lupta lor cu duhul nemernic al veacului va auzi dumnezeeasca poftire a Mielului:

— „Sue-te aici!" (Apocalipsă 4, 1) slugă bună şi credincioasă. Intră întru bucuria Domnului tău.

Apocalipsa ne încredinţează că cerul însuşi se dă în lături (cf. 6, 14) la vederea unora ca acestora, înlesnindu-le accesul în poenile sale de lumină neapusă.

Nu-mi pot imagina „ispită" mai captivantă decât această intrare triumfală în grădinile vieţii de veci.

Sileşte-te, tinere, să meriţi onorurile ei.

Adică „ţine-te bine"...

1944, Decemvrie 3

GRIGORIE T. MARCU

Anunţ

Incepând de Luni 11 l. c, ziarul „Telegraful Român" va apare dimineaţa, către orele 10

Aceasta, pentru ca cititorii lui să aibă din vreme cele mai noui ştiri de pretutindenea.

Administraţia ziarului „TELEGRAFUL ROMÂN"

Nemţii duc lipsă de armament

Londra 9 — Ministrul german al producţiei de armament, dl Albert Speer, a sfătuit pe nemţi să nu-şi piardă capul din pricina bombardamentelor pe cari le execută aviatorii aliaţi împotriva teritoriului german.

Dl Albert Speer nu spune, însă, că aviaţia germană, câtă mai există, duce lipsă de carburanţi, rafinăriile de petrol fiind distruse, iar mortierele germane de pe frontul de Vest şi-au redus simţitor debitul de foc, muniţiile fiind din ce în ce mai rare şi de aceea cruţate sever.

Dezastru naval japonez

Washington 9 — Se află aici că pe teatrul de răsboi din Pacific japonezii au suferit încă o înfrângere navală dezastruoasă.

Treisprezece vase japoneze — 7 vase de transport şi 6 torpiloare — au încercat să debarce trupe şi material de răsboiu în insula Leyte, fără să ştie că regiunea aleasă pentru debarcare fusese cucerită ceva mai înainte de americani. Toate cele 13 vase, cu încărcătura lor de 4.000 oameni şi armament, au fost scufundate rapid.

A dispărut...

Şeful guvernului maghiar, maiorul Szállassy, care se refugiase la Şopron, a dispărut fără urmă. Ungurii sânt curioşi să ştie unde s'a ascuns „păpuşa" nemţilor.

Precizări

In cuvântarea rostită în Camera Comunelor, ministrul de externe britanic, dl *Eden*, a declarat că, în starea de confuzie şi de neîncredere ce caracterizează astăzi Europa, membrii guvernului englez nu sunt stăpâniţi de dorinţa de a stabili anumite guverne de dreapta sau de stânga. Ceeace încercăm să facem, — a adăogat ministrul — este să oferim ţărilor posibilitatea cea mai mare de a-şi exprima *propria voinţă*, în propriul lor fel, indiferent că e de stânga, sau e de dreapta. Poţi fi bun democrat, dacă aparţii stângii, ori dacă aparţii dreptei. — Iată precizări lămurite!

SITUAŢIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operaţiunilor desfăşurate în ziua de 8 Decemvrie 1944:

In partea de Nord-Est a Ungariei, trupele române, prin acţiuni locale, şi-au îmbunătăţit poziţiile.

In regiunea munţilor Bück şi la Est de Budapesta au fost respinse puternice contra-atacuri inamice.

Frontul din Est

Londra 9 — In Ungaria, forţele ruseşti fac progrese în deosebi în regiunea lacului Balaton, ameninţând serios Budapesta. Ele se găsesc la 35 km. de Capitala Ungariei. Puternicele contraatacuri germane din regiunea Bück au fost respinse de către forţele româno-ruse.

Frontul din Vest

Londra 9 — In regiunea Saar, forţele aliate îşi continuă înaintarea trecând râul Saar prin mai multe puncte şi pătrunzând 2 km. în linia Siegfried, la Nord-Vest de Saarlautern.

Armata I-a şi a IX-a americană au pornit la luptă pentru Colonia, cu tot frigul şi noroiul ce împedecă operaţiunile.

In Italia, trupele britanice exploatează capetele de pod de pe râul Lamone.

Activitatea aeriană

Londra 9 — Aviaţia britanică a bombardat staţiile de triaj şi liniile ferate dela Duisbourg. S'a observat că din zi în zi forţele de apărare ale germanilor se reduc şi dovedesc o stare de epuizare.

Sate părăsite

Dintr'o scrisoare, a bătrânului academician C. Moisil din Năsăud, apărută în numărul mai nou al „Plaiurilor Năsăudene", aflăm — pe lângă jafurile cumplite comise de soldaţii unguri în zilele de 13 şi 14 Octomvrie a. c. la casele românilor, — că deodată cu retragerea armatelor maghiaro-nemţeşti, *au plecat în Germania şi saşii din comunele Cepan, Dumitrea, Bistriţa şi din satele din jurul Bistriţei şi a Reghinului.* Astfel o mulţime de sate din partea locului astăzi sânt goale...

Comemorarea căderii Plevnei

Bucureşti 9 — Academia Română a ţinut ieri şedinţă publică. Dl General Radu Rosetti a făcut o comunicare întitulată: „Căderea Plevnei".

E rău la Budapesta

Bombardamentele zilnice asupra capitalei ungureşti şi distrugerea căilor de comunicaţie fac cu neputinţă alimentarea budapestanilor. Ultimele ştiri anunţă ivirea foametei la Budapesta.

Două treimi sub ocupaţie

Comunicat specal, trimis dela Moscova, vesteşte că aproape două treimi din teritorul Ungariei se află sub dominaţia trupelor ruseşti.

Reîntegrare

Guvernul a hotărât reacordarea cetăţeniei române dlor: V. V Tilea, P. Pavel, M. Beza, Matilla Ghica, Dimăncescu, Gh. Iliescu; — averile lor, confiscate, li se vor înapoia.

Ultima Oră

Bucureşti 9 — Dl General de Corp de Armată Adjutant Nicolae Rădescu, Preşedintele Consiliului de Miniştri, va vorbi la radio mâine, 10 Decemvrie, ora 13,30.

Londra 9 — Guvernul britanic a acceptat să continue discuţiile în Camera Comunelor asupra atitudinii luată de guvern faţă de turburările din Grecia.

— *Râul Saar a mai fost trecut în patru puncte, în regiunea oraşului Saarguemines. Unul din ultimele două forturi dela Metz a căzut.*

— Pe frontul ungar armatele ruseşti au mai cucerit încă 40 localităţi între lacul Balaton şi Dunăre. Comandamentul sovietic a anunţat că trupele ruseşti se află la 30 km. Sud de Budapesta.

— *In Atena rezistenţa rebelilor se menţine. Au fost făcuţi peste 900 prizonieri, reprezentanţi ai organizaţiei „Ellas". S'au înfiinţat tribunale de răsboi speciale. La Salonic este linişte în urma grevei de ieri.*

Bucureşti 9 — Ziarul „Curierul" reapare mâine dimineaţă la ora 10, sub direcţia dlui E. Socor.

— Dl Preşedinte al Consiliului de Miniştri, General Nicolae Rădescu, mulţumeşte tuturor acelora care au avut bunăvoinţa să-i trimeată felicitări.

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic
ANUL XCII — SIBIU, Marți 12 Decemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 114

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespodențe
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile
se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Evoluția vieții sociale

Dacă încercăm să desprindem sensul frământărilor sociale ce se întețesc de câteva luni de zile, observăm că nu este vorba numai de neajunsurile pricinuite de războiu. Nu este vorba nici numai chiar de o soartă mai bună pentru cei umili și năpăstuiți. Frământările sociale românești din clipa de față năzuesc mai adânc, spre schimbarea unei întregi mentalități sociale și înlocuirea ei cu altă mentalitate. Principiul muncii ca singur criteriu de valorificare și ierarhizare socială tinde în fond la desființarea clasei burghezo-capitaliste și latifundiare, așa cum principiul drepturilor omului a desființat acum aproape două secole clasa nobililor privilegiați.

Dar schimbările sociale, după cum se știe, se pot face fie lent, printr'o adaptare treptată la noua mentalitate, fie brusc, rupând-o dintr'odată cu trecutul și creând situații noui prin violență. Istoria evoluției sociale cunoaște și pe una și pe cealaltă dintre aceste două căi. Schimbările violente, cunoscute sub numele de revoluții, s'au prezentat totdeauna în prima lor fază ca forțe de distrugere și de paradoxal exces de autoritate, dar în a doua fază a lor echilibrul social s'a restabilit pe temeiul unei ordine sociale mai juste și mai apropiate de scopurile ideologice urmărite prin revoluții.

O conștiință de creștin nu se împacă însă cu gândul schimbărilor sociale violente, care implică turburări sociale și jertfe ce depășesc uneori rezultatele obținute. Conștiința creștină nu aderă la violență decât atunci când se înstrăinează de duhul Evangheliei și abia dacă mai ține legătura cu obârșia inspirației sale divine.

O conștiință creștină trează este ea însăși, prin definiție, un puternic agent de înnoire și îmbunătățire socială, dar nu pe calea violenței, ci pe calea indicată de Mântuitorul în pilda cu aluatul, care este o mică fărâmitură de cocă, dar care dospește întreaga frământătură, sau în pilda grăuntelui de mușțar, care este sămânța cea mai mică, dar din ea iese un arbore mare. Așa a crescut învățătura creștină și, dela o mână de discipoli, a împânzit lumea întreagă, răsturnând ordinea socială a lumii antice și întronând pe încetul o ordine socială nouă, mai aproape de învățătura sublimă a Mântuitorului.

Și dacă totuși s'a folosit uneori și violența pentru încreștinarea popoarelor, apoi aceasta nu s'a făcut potrivit duhului Evangheliei și nu reprezintă decât o consecință a moravurilor aspre ale acelor popoare. Poporul român n'a primit creștinismul prin violență, ci în chipul cel mai firesc posibil, pe cale lentă, încă în pruncia sa, modelându-și o concepție de viață armonică, înțeleaptă, cumpănită.

Insăși cercetarea științifică a sufletului românesc a dus la încheierea că poporul acesta de plugari și ciobani trăiește calmul naturii și este străin de agitația mediului industrial și orășenesc. Poporul românesc a devenit violent numai când și-a apărat moșia — adică țara — și credința. Și încă și sub acest raport, dacă a fost lăsat în pace, n'a existat popor mai tolerant decât el.

De aceea, în năzuințele înnoitoare care frământă opinia publică românească în clipa de față, e bine să se țină seamă de psihologia poporului român, de împrejurările speciale ale vieții și trecutului său și mai ales să se țină seamă de aluatul creștin care dospește sufletul acestui popor — neștiutor poate în cele ale înaltei teologii, dar pătruns de duhul Evangheliei.

Tot ce se va clădi, cu bună intenție de sigur, dar în pripă și după o mentalitate orășenească, s'ar putea să nu prindă temeiu în viața poporului românesc, dupăcum n'au prea prins reformele grăbite ale generației dela 1848, care au dus la așa numita „neoiobăgie", după expresia lui C. Dobrogeanu-Gherea, adică la situația nedorită ca poporul de jos să tragă numai ponoasele nouilor reforme politice și sociale.

De aceea, și ca adepți ai Aceluia care a efectuat pe calea blândeței cea mai mare revoluție socială din câte a cunoscut omenirea, și ca oameni ce ne tragem din popor și-i cunoaștem nevoile, suntem din tot sufletul alături de cei care doresc sincer mai multă dreptate socială și luptă pentru ea. Dar conștiința noastră creștină este împotriva schimbărilor brusce, iar cunoașterea sufletului poporului românesc ne face să preferăm evoluția socială lentă, pregătită pe'ndelete, însă cu multă, cu foarte multă stăruință și iubire de aproapele.

E. Vasilescu

Apel la ordine și muncă

Ieri la orele 13,30 dl General de Corp de Armată Adjutant *Rădescu Nicolae*, Președintele Consiliului de Miniștri, s'a adresat țării prin posturile noastre de emisiune radiofonică.

Dsa a început prin a mulțumi presei pentru înțelegerea ce a arătat-o declarațiilor făcute ziariștilor la Președinție. [Am scris pe larg despre ele, și noi].

Primul Ministru și-a exprimat apoi regretul că pe alocurea muncitorimea continuă să se agite. Conciliant și hotărît, dsa a declarat că nu intenționează să recurgă la măsuri de represiune, dar va face totul pentru ca cei ce vor să lucreze să nu fie împiedecați de nimeni dela îndeplinirea îndatoririlor lor.

Greaua situație în care se află țara, pretinde tuturor ordine, muncă și legalitate. Toate nemulțumirile pot fi satisfăcute pe căi legale, fără să se ajungă la tulburări interne, atât de dăunătoare aplicării prevederilor Armistițiului și propășirii obștești.

Prin autoritate -- a spus dsa — înțeleg împiedecarea de-a se aluneca pe calea desmățului care duce la prăbușire. Este inadmisibil ca din pricina unui număr restrâns de neînțelegători întreaga obște românească să fie împiedecată de a-și regăsi liniștea.

Chem la datorie întreg neamul românesc, pentru Rege, pentru România democrată, pentru mai binele tuturor alăturea de glorioșii noștri aliați — a încheiat dl Prim Ministru.

Ofensiva finală împotriva Budapestei

— Orașul Vácz a căzut —

Ofensiva finală împotriva Budapestei a căpătat o amploare deosebită. Trei armate sovietice — a Mareșalului Tolbukin (Sud), a Mareșalului Malinovschi (centru) și a Generalului Petrov (Nord-Est) — converg acum în spre capitala Ungariei.

Trupele afectate celui de al doilea front ucrainian — de sub comanda Mareșalului URSS Rodion Yacovlevici Malinovschi — sunt în plină acțiune ofensivă. Presiunea cea mai vie se exercită la Nord-Est de Budapesta.

Nemții au construit acolo puternice linii defensive eșalonate în adâncime, prevăzute cu forturi înzestrate cu arme de foc și cu tranșee de flanc. Inaintea acestor linii, suprafețe vaste de teren au fost minate.

Sute de tunuri sovietice au deschis în acea regiune, asupra pozițiilor inamice, un foc dens și îndelungat, dezorganizând câmpurile de mine și reducând la tăcere bateriile de artilerie ale mai multor puncte fortificate. La adăpostul acestei perdele de oțel și foc, infanteriștii sovietici au dat un atac impetuos care a dus la cucerirea orașului Vácz (ale cărui temnițe temute au sugrumat atâtea proteste ardelenești într'un trecut nu prea îndepărtat).

Succesul acesta a înlesnit trupelor sovietice o nouă trecere a Dunării, aducându-le la o distanță de numai 25 km. de N.-Estul Budapestei.

Concomitent, Dunărea a fost trecută și la Sud de Budapesta, în imediata apropiere a capitalei maghiare, printr'o acțiune îndrăsneață. Până să prindă nemții de veste, câteva batalioane sovietice stabiliseră un puternic cap de pod pe malul drept al fluviului. Contra-atacurile date de inamic, cu formații de blindate aduse în grabă, n'au mai putut modifica situația.

Pe de altă parte, forțele Mareșalului Tolbukin, cari veniau din spre Jugoslavia, au curățit regiunea lacului Balaton și după ce au făcut joncțiunea cu grupul de armate al Mareșalului Malinovski, dau acum lovituri de ciocan dispozitivului defensiv organizat de nemți și unguri în preajma Budapestei, în vreme ce vârfuri puternice de blindate, infanterie purtată și unități de cavalerie se revarsă spre frontiera austro-maghiară.

In Nordul Ungariei, forțele Mareșalului Malinovski au ajuns la granița maghiaro-cehoslovacă.

Pretutindenea, forțele sovietice au capturat numeroși prizonieri și mari cantități de material inamic.

Unități române din toate armele, comandate de Generalii de Corp de Armată Macici Nicolae și Avramescu Gheorghe, cooperează cu trupele sovietice la ofensiva finală împotriva Budapestei.

Cum înaintarea sovietică vădește un elan irezistibil, situația frontului din Ungaria se modifică din oră în oră, așa încât nu e exclus să avem cât de curând surprize îmbucurătoare.

Până una-alta, Moscova anunță încă alaltăieri că două treimi din teritoriul Ungariei a fost cucerit.

Invățătura zilei

Femeea întru tăcere să învețe, cu toată ascultarea.

I Timotei 2, 11

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Marți 12 Dec. — † P. Spiridon
Mercuri 13 Dec. — M. Eustratie

Situație gravă în Ungaria

Vertiginoasa înaintare sovietică în Ungaria a fugărit guvernul de pae al maiorului Szálassy tocmai la Șopron.

Radioul ungar anunță că Curtea marțială a condamnat la moarte prin streang pe un general maghiar, un căpitan de stat major și alți patru ofițeri, acuzați că ar fi încercat să răstoarne cabinetul Szállassy și au sabotat măsurile de apărare a teritoriului Ungariei, luate de către oamenii lui Himmler.

Parte dintre cei condamnați, au fost spânzurați imediat.

DI Petru Groza în Ardeal

București 11 — Dl Dr. Petru Groza, Vice-Președintele Consiliului de miniștri, a primit în audiență, printre alții, pe dl Teohari Georgescu, subsecretar de Stat la Interne.

După aceea, dl Petru Groza a plecat în Ardeal.

Interne

— Asociația pentru strângerea legăturilor cu Rusia Sovietică și-a constituit comitetele pentru secțiile: Invățământ și Știință.

— *Dl Subsecretar de Stat M. Răutu a vizitat ieri Direcția Poștei.*

— Contele de Paris a trecut frontiera spaniolă și se află actualmente la Madrid. In două rânduri a pătruns în Franța, urmărind să dea o lovitură de stat. Intr'o încăerare a fost rănit, dar a izbutit să se salveze cu ajutorul partizanilor.

Inștiințare

Se aduce la cunoștință generală că în conformitate cu ordinul telegrafic al On. Minister de Finanțe Nr. 258014/944, subscripția la Imprumutul Apărării Naționale se închide definitiv, și pentru toate categoriile de contribuitori, în seara zilei de 15 Decemvrie 1944.

Orice suspendări și eșalonări de plată date peste această dată se anulează.

Se pune în vedere celor interesați să achite cel mai târziu până la data de 15 Dec. 1944, toate sumele subscrise la Imprumutul Apărării Naționale, precum și contribuția minimală stabilită, deoarece la această dată sumele neachitate se transformă în impozit și pierd dreptul la titluri. — Administrator Financiar principal: *Iuliu Deac*. Șeful serv. constatării: *Eug. Castan*.

Eisenhower către nemți

Londra 11 — Generalissimul Dwight D. Eisenhower s'a adresat din nou, pe calea undelor, către populația nemțească din teritoriile germane cucerite de trupele aliate.

De astă dată, nemții au fost îndrumați să fie pacinici și muncitori, Comandamentul aliat asigură respectarea proprietății private, repetând intenția sa nesdruncinată de-a nimici partidul nazist. In acest scop, el cere concursul populației civile germane.

Tito prim-ministru?

Londra 11 — Dl Dr. Ivan Subasici, președintele Consiliului de miniștri jugoslav, care a avut întrevederi la Moscova cu dl Molotov și în Jugoslavia cu Mareșalul Tito, s'a înapoiat la Londra împreună cu suita.

E aproape sigur — se spune în cercurile bine informate — că Mareșalul Tito va lua în curând șefia guvernului jugoslav.

Externe

Londra 11 — Majestatea Sa Regina Wilhelmina intenționează ca îndată după înapoierea sa în patrie, să încredințeze funcția de prim-ministru unui bărbat politic olandez care a suferit ocupația germană și a activat în organizațiile de rezistență din interior pentru înlăturarea ei.

Londra 11 — In zona dela Est de Aachen, vremea s'a îmbunătățit simțitor, fapt care va urma mersul ofensivei aliate. După ce alaltăieri ninsese din greu, ieri un soare cald a permis tuturor armelor să-și sporească activitatea de luptă.

Dela începutul ofensivei aliate, în acest sector au fost distruse cel puțin șapte divizii germane de elită.

Demisionează generalul Franco?

Paris 11 — Generalul Francisco Franco este pe punctul de a demisiona. Situația internă din Spania s'a agravat în urma crizei guvernamentale, pricinuită de demisia a patru titulari de ministere.

Nr. 70/1944 (70) 1—1

Concurs

Consiliul parohial al bisericii ortodoxe române filia Târnăvița, deschide concurs cu oferte închise pentru pictarea, zugrăvirea și repararea zidăriei bisericii.

La acest concurs pot participa numai pictori cari au mai pictat și alte biserici, iar lucrările efectuate au fost recepționate de autoritatea bisericească.

Devizul se poate vedea la Oficiul parohial din Târnăvița.

Ofertele însoțite cu dovezi se vor înainta până în 1 Ianuarie 1945, când consiliul parohial se va pronunța asupra ofertelor.

Târnăvița la 12 Noemvrie 1944.

Preș. cons. parohial
Pr. Ioanichie Oprean

SITUAȚIA FRONTURILOR

La Est de Budapesta, trupele române, după ce au respins toate contraatacurile inamice, au trecut la atac, cucerind mai multe înălțimi și localități importante.

In munții Bück, Vânătorii de munte români au respins mai multe contraatacuri inamice.

In Nord-Estul Ungariei, lupte în curs.

Frontul din Est

Bucuresti 11 — Comunicatul oficial sovietic anunță că trupele de pe al doilea front au început marea ofensivă la Nord-Est de Budapesta. Ofensiva a fost precedată de un intens tir de artilerie. Infanteria rusească a străpuns apărarea germano-maghiară pe un front larg, cu toate dificultățile create de ploi și noroi. Orașul Vaț, situat la 25 km de Budapesta, important punct de sprijin pentru apărarea germano-maghiară, a fost cucerit după o dârză rezistență. Au fost luați mai mult de 5.000 prizonieri și o mare pradă de război. Cu toate că inamicul a adus rezerve și a declanșat un contraatac, acest contraatac a rămas fără succes.

La Sud de Budapesta, unitățile rusești au cucerit o gară situată la 18 km. de capitala Ungariei și au trecut Dunărea. După ultimele știri s'ar părea că trupele rusești au atins suburbiile Budapestei.

In regiunea lacului Balaton înaintarea a continuat de asemenea. Au fost uciși 1500 ofițeri și soldați unguri și au fost capturate 20 tunuri, 47 mitraliere și alte materiale de război.

Frontul din Vest

București 10 — Comunicatul înaltului comandament aliat anunță că rezistența germană a încetat la râul Röhr, ultimele contraatacuri ale inamicului în această regiune fiind înfrânte. In bazinul Saar, patrulele aliate au ajuns până aproape de Saarguemines. Pe ambele laturi ale Vosgilor inferiori înaintarea continuă.

In Italia s'a dat o luptă grea la sud de Faienza. La Nord de Ravena înaintarea continuă.

Activitatea aeriană

București 11 — Azi noapte, bombardiere ușoare au atacat Berlinul. De asemenea au fost bombardate gări de triaj, linii ferate și alte obiective militare la Coblenz, Freiburg și Regensburg, precum și uzinele Skoda dela Pilsen, în Cehoslovacia.

Demnitari americani la Palat

București 11 — Mareșalul Curții Regale face cunoscut că Majestatea Sa Regele a avut ieri invitați la dejun pe membrii Reprezentanței USA în România și în Comisiunea interaliată de control, în frunte cu Excelența Sa dl Burton Berry.

Dela Palat, au participat membrii Casei civile și militare a Majestății Sale Regelui.

Activitatea submarinelor germane

Londra 11 — In declarația lor comună asupra războiului submarin pe luna Noemvrie a. c., dnii Roosevelt și Churchill constată că pierderile de tonaj aliat sunt în scădere.

Nemții au aplicat submersibilelor lor niște aparate secrete cari le permit să rămână sub apă mai mult timp decât până acum și să pătrundă în zone ce le erau altă dată inaccesibile. Nu este exclus — spune declarația — ca submarinele germane să-și schimbe zonele de activitate.

Știrile despre abandonarea construcției de submarine sunt probabil de proveniență germană. Ele urmăresc să-i inducă în eroare pe aliați.

Un ordin de zi al Mareșalului Stalin

Moscova 11 — Ieri, Mareșalul Stalin a dat un ordin de zi către Mareșalul URSS Rodion Yacovlevici Malinowski și către șeful său de Stat Major, în care anunță succesele înregistrate de trupele celui de al doilea front ucrainian la Nord-Est de Budapesta și arată că unitățile cari au participat la aceste lupte glorioase au fost propuse pentru decorare.

Situația din Grecia

Londra 11 — Situația din capitala Greciei s'a înrăutățit. Formațiunile înarmate ale organizației „Ellas" au dat cel mai violent atac înregistrat până acum. Mitralierele și artileria ușoară a trupelor britanice și a armatei regulate grecești au ripostat energic. Comandamentul britanic a utilizat alaltăieri împotriva răsvrătiților, pentru întâia oară, bombe ușoare lansate de avioane de tip Wellington și Spitfire.

Activitatea organizației „Ellas" este în creștere. Ea controlează portul Pireu aproape în întregime, precum și câteva localuri ale poliției.

Ieri 10 l. c., fusese ziua oficială fixată pentru dezarmarea guerillelor grecești.

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stănilesc

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic
ANUL XCII — SIBIU, Mercuri 13 Decemvri 44 — Exemplarul Lei 10.— — Nr. 115

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei[illegible] 53

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
2 ex. (Of.)
Str. Șaguna 8
Sibiu

Fără patimi

In această foaie s'a exprimat necontenit convingerea că destinul omenirii este angajat inevitabil pe drumul unor tot mai simțitoare progrese de ordin social. Nimic nu mai poate opri pe omul contemporan, crescut, prin universalizarea culturii, la conștiința demnității sale, dela revendicarea drepturilor sale la o viață materială egală în esență cu a oricărui semen.

Dar tocmai acest spor al conștiinței despre înalta demnitate a omului, ne-a făcut și ne face să credem că în viitor se va abuza de om tot mai puțin și în alt sens. Căci dacă este un abuz exploatarea materială a marei mulțimi a oamenilor de către o mică pătură de inși mai abili, un abuz tot așa de condamnabil este transformarea omului într'un focar de patimi, coborîrea lui la o ființă care nu se poate gândi la alții decât la o temperatură care deformează realitatea și întreține o atmosferă încărcată în raporturile dintre oameni.

Poate că timpurile de exploatare socială a omului au stingherit într'o oarecare măsură și opera de luminare a lui, pentru a ajunge la conștiința demnității sale și pentru a crește până la măsura lui deplină. De aceea o epocă de libertate adevărată înseamnă în primul rând posibilitatea de-a lumina pe om în mod nestingherit. Dar dacă epoca de libertate s'a inaugurat în numele respectului față de om și dacă ea trebue folosită în duhul acestui respect și în vederea ajutorării omului pe calea creșterii sale spirituale, apoi opera de luminare ce se face în această epocă trebue să se ferească de-a fi o operă de slăbire și de întunecare a ființii omenești.

Dacă progresul social a devenit inevitabil prin creșterea conștiinței de sine a omului, în baza progresului său spiritual, să nu periclităm însuși acest progres prin coborîrea din nou a omului la o stare spirituală inferioară.

Omul crește cu adevărat ca ființă spirituală, conștientă de valoarea ei, prin puterea învățăturii luată în ea însași. Indată ce încărcăm această învățătură cu patimă, spiritul omului căruia i-o comunicăm nu mai e lăsat să cugete lucrurile așa cum sunt, în proporția lor reală, ci e făcut rob al acelei patimi. „Și nimic nu obișnuește să întunece așa de mult mintea, zice sf. Vasile, ca răutatea".

Timpurile actuale ne lasă așadar să dăm omului o învățătură largă în toate cele ce privesc destinul lui. Să facem acest lucru. Să i se spună omului dintr'o situație socială desavantajată despre demnitatea ființii sale, despre drepturile sale. Și să lăsăm să și le ceară. Dar să se vorbească despre aceste lucruri fără patimă. Să i se lămurească nu numai un aspect al lucrurilor, ci și celelalt, ca să poată judeca despre o chestiune în legăturile ei cu celelalte. Să i se vorbească și despre celelalte categorii sociale cari au aceleași drepturi la viață. Și să i se arete rostul Statului de-a echilibra pretențiunile diferitelor categorii, să i se vorbească despre necesitatea ordinii și despre condițiile de existență ale colectivității naționale.

Omul, ca ființă cu demnitate spirituală, ca ființă socială, are dreptul de-a fi informat cât mai complet asupra chestiunilor și datoria de a-și forma judecăți cât mai largi și cât mai cuprinzătoare.

Dacă în timpurile trecute i se spuneau omului numai o jumătate a lucrurilor, cea pe care o găsea de bine ordinea capitalistă, să nu se cadă acum în aceeaș greșală de a i se spune numai ceealaltă jumătate.

Nu cerem o „cumințenie" în sensul de acoperire a adevărului sau de renunțare la revendicarea dreptății. Dar cerem o cumințenie în sensul că descoperirea adevărului să se facă din toate laturile și să se ia în considerare cu cumpăt toate laturile, iar lupta pentru revendicări să se facă fără patimă, căci fermitatea nu înseamnă patimă.

Această luminare multilaterală și fără patimă este în ea însași mijlocul principal de creștere spirituală a omului și indirect ea dinamizează progresul social.

Invățătura este prin excelență alimentul creșterii, al formării, al maturizării spirituale a omului, așa cum hrana este mijlocul prin care crește omul trupește. Dar să nu uităm că este și o creștere strâmbă, care desfigurează atâtea ființe. Invățătura unilaterală, pătimașe, e cauza acestei creșteri strâmbe, care nefericește ființa umană și colectivitatea socială.

Să ajutăm progresul social prin sădirea de convingeri temeinice, dar corăspunzătoare realității de fapt, în sufletul oamenilor, adecă prin luminare curată și nepătimașe.

Realitatea demnității omului și a egalității esențiale între inșii umani, pledează atât de mult pentru progresul social, încât nu e trebuință să se ia în sprijinul susținerii lui îngroșări mincinoase și pătimașe ale realității, cari degradează ființa spirituală a omului și-i periclitează progresul.

D. S.

Comunicat

Aducem la cunoștință Prea Cuc. protopopi și Cuc. preoți din Arhiepiscopie, că *Pastorala* de Crăciun a I. P. Sf. Sale Mitropolitul nostru Nicolae am trimis-o prin poștă, Sâmbătă, 9 Dec. a. c., fiecărui Oficiu parohial în parte, iar la Oficiile protopopești am trimis câte un exemplar pentru fiecare parohie din protopopiat.

Consiliul arhiepiscopesc

Noul președinte al „Ligii culturale"

Dl Dr. Constantin Angelescu, fost prim-ministru, a fost ales președinte al „Ligii culturale", urmându-i lui Nicolae Iorga.

Epurația în Universitate

București 11 — In urma încheierilor la cari a ajuns Comisiunea de epurație, Ministerul Educației Naționale a dispus îndepărtarea din învățământ a următorilor profesori [resp. conferențiari] dela Universitatea din București: Mihai A. Antonescu, P. P. Panaitescu, Nichifor Crainic, I. Petrovici, Dr. Petre Tomescu, Alexandru Marcu, Ovid Vlădescu, G. Alexianu și Gh. Niculescu.

Lucrările Comisiunii continuă.

Personalitatea *Primului Ministru*

Dl general Rădescu este descendentul unei vechi familii de răzeși din Sudul Moldovei. A făcut o frumoasă carieră ostășească, fiind decorat încă în timpul războiului trecut, cu Ordinul militar de războiu Mihai Viteazul.

A străbătut, cu multă strălucire, toate gradele militare.

A fost profesor la Școala Superioară de războiu. A fost opt ani aghiotant regal. După aceea a plecat la Londra unde a stat, vreme îndelungată, ca ataşat militar. In această calitate, cu sprijinul regretatului Nicolae Titulescu, a stabilit importante legături.

Ieșind din cariera ostășească, dl general Rădescu a început o drastică acțiune împotriva legionarilor. Când dictatorul, de tristă memorie, Antonescu, a îngenunchiat Germanilor țara, generalul Rădescu s'a ridicat, cu toată hotărârea împotriva politicei care se duce. Obrăzniciilor, fostului ministru von Killinger generalul Rădescu le-a răspuns printr'o usturătoare scrisoare, a rămas, până acum, unul din documentele de seamă ale rezistenței noastre.

Generalul Rădescu a stat un an întreg în lagăr, la Tg.- Jiu și alți doi ani a fost urmărit și spionat de agenții Gestapoului și ai Serviciului Secret.

După lovitura de stat dela 23 August, dl general Rădescu a fost chemat în fruntea Statului Major. In această calitate, a avut cinstea să îndrume mișcările trupelor noastre desrobitoare. De-aci, d-sa păşeşte acum la conducerea țării în fruntea noului guvern.

Dl general Rădescu e în vârstă de 69 ani. („Jurnalul de Dimineață")

Demisie

Șeful organizației provinciale a partidului social-democrat, dl Profesor *Victor Papilian*, și-a dat demisia din rândurile acestui partid. Dl Papilian a reprezentat, în partidul social-democrat, spiritul moderației, fiind partizanul politicei de sănătoase principii naționale. Partidul a pierdut, prin această demisie, o putere de înaltă valoare și o personalitate de recunoscut prestigiu.

Invățătura zilei

Da, evlavia și mulțumirea este o agoniseală mare.

I. Timotei 6, 6

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Mercuri 13 Dec. — M. Eustratie
Joi 14 Dec. — M. Tirs. și soții

O declarație a dlui Dr. Petru Groza

„Foaia Diecezană" (nr. 49 a. c.), organul oficial al Eparhiei Caransebeșului, reține după o gazetă timișoreană următoarea declarație făcută de dl Dr. Petru Groza, șeful Frontului plugarilor și vice-președintele Consiliului de miniștri, cu prilejul unei vizite recente pe care d-sa a făcut-o în capitala Banatului:

„Sper că pe linia democrației curate, în curând vom intra și în Ardealul de Nord cu administrația românească. Ardealul e al nostru și nu-l discută nimeni. El ne va fi restituit și integrat în total, sau în cea mai mare parte.

Țiu să se știe că sunt naționalist și nu voiu renunța cu nici un preț la națiunea mea. Eu sunt dac, trăit pe malurile Streiului, care curge pe lângă cetatea Sarmisegetuza. Eu cred în puterea Bisericii mele și nu voiu renunța la ea în toată viața mea de luptă".

Intâmpinăm cu deosebită satisfacție întreita declarație a dlui Dr. Petru Groza, care vădește curaj intelectual și consecvență cu sine însuși.

De pe valea Someșului

Cei sosiți, din drumul de pe frumoasa vale a Someșului, constată întâi de toate, negrăita bucurie a fraților români, scăpați de sub tirănia turanică. Alături de această nemărginită bucurie, ni se aduc știri din cele mai jalnice. Pretutindeni întristare și lacrimi de durere pentru jafurile și neomeniile săvârșite de unguri și nemți: o desrobire amarnic plătită. In deosebi deportarea locuitorilor români a produs suferințe cumplite și cea mai legitimă indignare. Deportații au fost duși și batjocoriți în interiorul Ungariei și în Germania; unii dintre acești nenorociți au fost aflați de armatele anglo-americane în teritorul eliberat al Franței.

Ceice acum se înapoiază în Ardealul desrobit, precum și administrația românească, fie civilă, fie a bisericii noastre, își vor da seama că au nobila datorie de a restatornici viața aceea care, pe valea Someșului, a fost suprimată în fatala zi de 30 August 1940.

Redresarea financiară

București 11 — Dl Mihail Romniceanu, Ministrul Finanțelor, a declarat că încasările pe Noemvrie arată că situația financiară a Statului merge spre normalizare. Procentul încasărilor pe luna trecută este de 67% față de 41% în luna precedentă. Dela Banca Națională a României, ministerul a ridicat un avans de numai un miliard, în loc de trei miliarde, cât se prevăzuse.

Pe viitor, ca să se evite evaziunile, timbrul de 6% va fi aplicat la locul de producție.

Un mare și avantajos „Imprumut intern", pe 6 ani cu o dobândă de 6% va fi lansat în curând.

Tot odată, se vor pune în circulație monete de aur, cu titlu și valoare metalică reală.

Problema prețurilor va fi soluționată definitiv cel mai târziu până la Crăciun.

Pentru acoperirea sarcinilor financiare împreunate cu sporirea salariilor funcționarilor publici, au fost luate măsurile dictate de situația trezoreriei Statului.

Generalul De Gaulle

Moscova 11 — In ultimele zile ale petrecerii sale în URSS, Generalul Charles de Gaulle, șeful Guvernului provizoriu francez, a vizitat frontul din Prusia Orientală unde luptă contra naziștilor și detașamentul aerian francez, „Normandie". Dsa a decorat mai mulți ofițeri și ostași francezi și sovietici cari s'au distins în lupte.

In acest timp, dl Georges Bidaut, ministrul de externe al Franței, care rămăsese la Moscova, și-a continuat conversațiile politice.

Generalul de Gaulle cu suita sa — din care face parte și șeful Marelui Stat Major al Armatei franceze Generalul Juin — a părăsit apoi capitala URSS, îndreptându-se spre patrie.

La plecare, dsa a fost salutat de dl Viaceslav Molotov, vicepreședintele Consiliului comisarilor poporului și comisar al externelor, dl Dekanosov, comisar-adjunct la externe, Generalul Antonov vicișeful Marelui Stat Major al Armatei roșii, ș a.

Un detașament militar a dat onorurile, iar fanfara a intonat imnurile naționale francez și sovietic.

Proces politic

Sofia 11 — In 20 l. c. vor începe în capitala Bulgariei desbaterile marelui proces al oamenilor politici vinovați de-a fi adus țara în situația critică în care se află astăzi.

Intre cei inculpați se află mai mulți foști președinți de consiliu, miniștri, generali și înalți funcționari ai Statului, în frunte cu foștii regenți Principele Chiril și Profesorul Bogdan Filoff.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în ziua de 11 Decemvrie 1944:

La Est de Budapesta, trupele române au realizat câștiguri de teren.

In munții Bück, Vânătorii de munte români au respins toate atacurile inamice și au cucerit câteva înălțimi dominante.

Frontul din Est

București 11 — Comunicatul militar sovietic anunță că în cursul luptelor dintre 5 și 9 Decemvrie au fost luați 5600 prizonieri. Situația germanilor de pe frontul ungar se agravează, deoarece la Apus de Budapesta aceștia dispun de o singură cale ferată de retragere spre Austria și aceasta e amenințată de patrioții cehoslovaci.

Trimisul special al agenției Reuter anunță că înaintarea rusească în Ungaria a avansat atât de mult, încât unități ruseți s'au apropiat de periferiile Budapestei. Garnizoana germano-maghiară din Budapesta, destul de numeroasă, este amenințată cu încercuirea.

Londra 1 — Trupele sovietice, înaintând de ambele părți ale Dunării, au început să zărească turlele și clădirile mai mari din Budapesta. Insula Csepel care fusese puternic fortificată, a fost curățită. Panica este atât de mare în rândurile soldaților germani și maghiari, încât o divizie întreagă a fugit în desordine. Radio Moscova anunță că eliberarea Cehoslovaciei este apropiată.

Frontul din Vest

București 11 — Trupele americane au pătruns adânc în frontul german, cucerind orașul Haguenau. La Saarguemines s'a realizat o nouă trecere peste Saar. In Alsacia, înaintarea continuă.

Pe frontul italian comunicatul aliat anunță un puternic contraatac german la Sud-Vest de Faienza.

Activitatea aeriană

Londra 11 — 1150 avioane au atacat obiective din Germania. 4 avioane nu s'au mai înapoiat. Avioane de tip „Spitfeier" au atacat amplasamentele armei „V. 2" din Olanda.

O omisiune

„Timpul Transilvaniei", care apare la Arad sub direcția dlui Ionel Filipașcu, publică în nr. 165—166 din 3 l. c., pe pagina 2-a **„Rugăciunea desrobirii Ardealului"**, *cum o numește el, fără nici o mențiune privitoare la proveniența ei, ceea ce-i contrar uzanțelor gazetărești.*

Această rugăciune a fost rostită de I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae, în Catedrala mitropolitană din Sibiu, la 26 Octomvrie a. c.

Textul ei este reprodus în cartea I. P. Sf. Sale intitulată **„Mântuește, Doamne poporul tău"**, *(p. 253).*

Noul guvern italian

Roma 11 — Criza Guvernamentală din Italia a luat sfârșit, dl Ivanoe Bonomi reușind să formeze noul cabinet. Primul ministru deține și portofoliul internelor. Dl Togliatti, șeful partidului comunist, este vice-președinte al Consiliului de miniștri. Comuniștilor li s'au atribuit două departamente: finanțele și agricultura.

...Și în Danemarca

Stockholm 11 — Știri primite aici arată că forțe daneze din interior au silit pe nemți să părăsească un câmp amenajat special în Danemarca pentru experimentarea armelor secrete.

Bombardament la Brennero

Londra 11 — Bombardiere aliate cu bazele în Italia au atacat violent trecătoarea Brennero. Linia ferată care trece pe-acolo — vitală pentru aprovizionarea trupelor germane din Nordul Italiei — a fost întreruptă în peste 20 de locuri.

Incepe asediul

Comunicatul militar sovietic anunță că în înaintarea lor din Nord-Estul Ungariei, trupele Mareșalului Malinovski au ajuns la 12 km. de centrul Budapestei. Nemții mai au o singură linie de retragere din capitala maghiară, în spre Apus, dar și aceasta este sub focul artileriei sovietice.

Trimisul special al agenției Reuter telegrafiază din Moscova la Londra că Budapesta este atacată din trei părți. Trupele germano-maghiare sunt amenințate cu încercuirea.

Acord

Paris 11 — Ieri a fost dat la Moscova un comunicat comun asupra rezultatului întrevederilor pe cari Generalul Charles de Gaulle le-a avut cu factorii politici din capitala URSS. Convorbirile au dus la semnarea unui tratat de alianță și asistență mutuală între Franța și URSS Textul lui va fi publicat ulterior.

Londra 11 — Cercurile competente din capitala Marei Britanii au întâmpinat cu satisfacție știrea privitoare la încheierea unui acord franco-rus.

Londra 11 — Partidul laburist s'a întrunit în congres, la Londra.

Au fost depuse moțiuni asupra situației din Grecia și s'a hotărît ca la viitoarele alegeri partidul laburist să se prezinte pe cont propriu.

La congres participă și o delegație număroasă de fruntași ai mișcărilor franceze de rezistență.

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stănilae. Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Joi 14 Decemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 116

Telegraful Roman

Organ naţional-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorităţi şi străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole şi corespodenţe se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Şcoala neamului

Instituţie de căpetenie într'un stat, oricare ar fi acesta şi orice regim politic l-ar guverna, şcoala rămâne mereu un instrument dintre cele mai puternice pentru îndrumarea sistematică a tineretului către închegarea altor şi altor generaţii. In cadrul ei şi prin puterea ce-i stă la îndemână, valori esenţiale şi netrecătoare, tradiţii de cultură şi de civilizaţie, lege şi limbă, obiceiuri şi datini, adică tot ceeace cristalizează spiritualitatea neamurilor pământului, se prezintă, se frământă şi se dă mai departe spre folosul moral al insului şi al colectivităţii umane.

Fără îndoială, paralel şi în colaborare strânsă cu alte instituţii fundamentale, şcoala stă — trebue neapărat să stea — în slujba umanităţii. Dar, pentru a împlini un asemenea rost covârşitor de important, ea porneşte la drum şi lucrează cu realităţi date, realităţi imediate, folosind zestrea fizică şi morală a neamului în mijlocul căruia sălăşluieşte. Pe zestrea aceasta îşi razimă puterea,din ea îşi trage hrana, în îmbogăţirea ei continuă îşi răsfrânge ţelul.

Evident, ca şi indivizii singuratici, neamurile sunt opera lui Dumnezeu. Creatorul le-a aşezat, pe fiecare, într'un colţ de pământ şi, în planul Său veşnic, le-a dat o menire. Dar le-a asigurat şi putinţa împlinirii misiunii lor pe acest pământ. Putinţa aceasta zace în însuşirile fundamentale şi specifice care se leagă de fiinţa fiecărui popor. Se poate afirma chiar, că tocmai aceste caracteristici promovează dreptul fiecărui neam la existenţă plină şi independentă. Prin ele, un popor contribue, în felul său deosebit şi cu toată puterea sa, la împrospătare religioasă şi morală, la progresul ştiinţelor şi al artelor, la îmbogăţirea progresivă a spiritualităţii umane.

Ceeace se leagă esenţial de fiinţa unui neam, este dăinuitor cât veacurile; iar ignorarea unei asemenea realităţi echivalează cu o acţiune de desfigurare a celor ce Dumnezeu a creiat. Ar îndrăsni, oare, cineva să nege, că frumuseţea poenilor se întemeiază pe varietatea de flori şi de plante, care le îmbracă în podoabă şi că armonia crângului este un revers fidel al ciripitului milioanelor de păsări cântătoare? Şi iarăşi, cine ar putea contesta faptul, că viaţa îşi cucereşte frumuseţea şi bogăţia din contribuţia specifică a inşilor şi a neamurilor cari alcătuesc colectivitatea umană?

Constatările acestea nu sunt aduse aici întâmplător. Ele închid consecinţe deosebite pentru educaţie, pentru învăţământ, pentru *şcoală. Ele arată în ce stau realităţile date, imediate, de care trebue să se ocupe şcoala fiecărui neam, dela care trebue să pornească activitatea ei. Ochii părinţilor nu caută mai întâi spre copiii satului, ci spre proprii copii. Pe aceştia îi cresc, pentru ei muncesc, pentru bunul lor nume îşi cheltuiesc toate zilele vieţii. Şi toate acestea spre lauda lor, spre fericirea fiilor şi spre mândria satului.*

Cu perspective mai largi şi mai adânci, şcoala se găseşte în aceeaş situaţie. Ochii ei trebue să cadă asupra copiilor din neamul său, mai întâi. Să-i primească şi să-i aprecieze după psihologia lor, după necazurile şi bucuriile lor, după tradiţiile în care s'au născut şi trebue să crească; să desvolte însuşirile lor fundamentale în scopul ridicării neamului spre culmi de glorie şi spre putinţa de a da umanităţii ceea ce este mai ales, mai frumos, mai nobil în el.

Realizările altor neamuri, prin şcoala respectivă, pot forma obiectiv pentru oricare altă şcoală. Ele rămân totuşi numai modele, dacă sunt bune, şi posibilităţi. Şcoala fiecărui neam poate realiza ceva durabil şi sigur însă, numai răzimându-se temeinic pe virtuţile trăitoare în el din veac în veac.

DUMITRU CĂLUGĂR

Sănătatea...

Serviciul sanitar al unui municipiu oarecare, -- [de dorit ar fi să procedeze la fel toate municipiile din ţară], — pentru profilaxia boalelor infecţioase, a luat măsuri ca diferitele intreprinderi şi instituţii din oraş să pună în funcţiune, fără amânare, băile intreprinderii, unde toţi lucrătorii sânt obligaţi să facă baie.

Ostaşii noştri

Conform Comunicatului marelui Stat Major al armatei: bravele trupe de munte, infanterie şi cavalerie ale armatei I-a română, continuă să desvolte, cu succes şi neprecupeţită jertfă, acţiunile ofensive în terenul frământat şi împădurit din apropierea Budapestei, ca şi în spaţiul dela Vest de Mişcolţ, dominat de crestele împădurite ale munţilor Bükk. Cu toată ninsoarea şi îngheţul, vânătorii de munte s'au acoperit de glorie, pricinuind sângeroase pierderi duşmanului. Numărul prizonierilor, unguri şi nemţi, sporeşte, ca şi materialul de război capturat.

„Ziua Iaşului"

Bucureşti 13 — Cercul Ieşenilor din Capitală organizează o „zi a Iaşului", pe data de Duminecă 17 l. c.

Cinematografele din Bucureşti vor da matinee ale căror încasări vor fi afectate fondului de refacere a capitalei Moldovei.

Reforma agrară

Pe lângă departamentul ministerului agriculturii se înfiinţează o comisiune care are să studieze şi să adune elementele necesare viitoarei reforme agrare. Comisiunea e formată din reprezentanţii celor patru grupări politice şi din câte un reprezentant al diferitelor instituţii agricole din ţară.

A început epurarea avocaţilor

Bucureşti 13 — Comisiunea constituită în vederea epurării corpului avocaţilor şi-a început lucrările la Ministerul Justiţiei.

Colaborare medicală româno-rusă

Bucureşti 13 — Ministerul Sănătăţii a hotărât să organizeze conferinţe săptămânale în cadrele Academiei de Medicină.

Conferinţele vor fi ţinute de medici români şi ruşi.

Când vom avea alegeri ?

Bucureşti 13 — Ministerul afacerilor interne a hotărât să prelungească până la 15 Ianuarie 1945 termenul de înscriere în listele electorale pentru alegerile administrative.

Autorităţile în subordine au primit dispoziţiuni în acest sens.

[Aceasta însemnează că nu vom avea alegeri administrative înainte de 1 Februarie 1945].

Se scumpeşte poşta

Se anunţă majorarea tarifelor poştale: O scrisoare loco va costa 25 lei [în loc de 13], o scrisoare în altă localitate 35 lei [în loc de 17]; o carte postală 20 lei [în loc de 11]; taxa de recomandare 40 lei [în loc de 20]; taxa de ziar 0,50 lei [în loc de 0,25].

In mod gratuit

Guvernul a hotărât să pună la dispoziţia persoanelor refugiate sau evacuate, lipsite de mijloace, din Moldova şi Bucovina de Sud, *foi de drum*, cu totul gratuit, spre a se întoarce la casele lor, atât pentru persoane, cât şi pentru bagaje şi vagoane.

Succese aliate

Oraşul Saargemünde, după lupte grele din casă în casă, a fost cucerit.

Forţele Armatei I-a americană înaintează pe şoseaua Aachen-Colonia.

Măsură nimerită

Se urcă mereu preţurile, în toate ţările Europei.

Se încearcă multe feluri de interveniri spre curmarea acestei situaţii. Incercările însă n'au dat rezultate dorite, — şi scumpetea sporeşte pe zi ce merge. Cu toate acestea, se anunţă un caz, în care măsură guvernului şi-a avut efectul la reducerea imediată a preţurilor. Guvernul *Turciei* adecă a intervenit şi a *înlesnit importul* a două milioane metri pânzeturi. In timp de trei zile preţurile textilelor în Turcia a scăzut la jumătate.

Invățătura zilei

Plugarul care se osteneşte, se cade să mânânce mai întâi din roadă.
II Timotei 2, 6

CALENDAR CREŞTIN

Biserica ortodoxă prăznueşte:
Joi 14 Dec. — M. Tirs. şi soţii
Vineri 15 Dec. — M. Eleuterie

AVIZ

Comitetul şcolar al liceului „Gh Lazăr" din Sibiu convoacă pentru a doua oară adunarea generală, pe data de 17 Decemvrie 1944, ora 11 a. m. la liceul Comercial de băeţi. Adunarea, fiind convocată pentru a doua oară, se va ţinea cu orce număr de membri.

Pierderi engleze

Londra 11 — S'a anunţat oficial că în cursul lunii Noemvrie a. c., populaţia civilă din Anglia a avut de pe urma raidurilor inamice 716 morţi şi peste 1,500 de răniţi.

Conferinţă interaliată

Londra 11 — Ziarul „Daily Mail" află din Washington că în cursul lunii Ianuarie 1945 va avea loc o conferinţă a miniştrilor de externe aliaţi: dnii Eden (Anglia), Stettinius [USA] şi Molotov [URSS].

Alte lagăre

Potrivit clauzelor de Armistiţiu se lucrează la înfiinţarea unor noui lagăre de internare, după ce din cauza supraaglomerării, lagărele dela Slobozia şi Târgu-Jiu, nu mai pot primi nici o persoană. Numărul internaţilor: legionari, antonescieni, nemţi şi unguri, creşte zilnic.

Femeile britanice

Regina Elisabeta a Angliei a mulţămit femeilor din Marea Britania, unde un mare număr de femei a activat, în diferite servicii civile de apărare, în legătură cu răsboiul. Regina a afirmat: „Nu cred că exagerez, dacă spun că în or ce caz răsboiul acesta n'ar fi putut fi câştigat fără sprijinul femeilor".

Bulgaria curăţată de nemţi

Sofia 11 — Trupele bulgare au terminat operaţiunile de curăţire a teritoriului Bulgariei, de ultimele resturi ale forţelor germane.

Comunicatul oficial dat din acest prilej, precizează că trupele bulgare vor continua să lupte alături de aliaţi, până la înfrângerea definitivă a hitleriştilor.

VITRINA CĂRŢII

Anuarul
Academiei teologice „Andreiane" din Sibiu pe anul 1943--1944

Publicat de Dr. DUMITRU STĂNILOAE, rector

Intâmpinăm cu drag şi multă bucurie apariţia celui de al douăzecilea anuar al Academiei teologice „Andreiane" şi al doilea dela îndeplinirea vechilor noastre doruri: ridicarea ei la rang universitar.

Frumos şi bogat alcătuit, anuarul începe cu studiul neobositului profesor Diacon Dr. Grigorie T. Marcu: „Fragmentul Muratori". *In cunoscutul său stil, clar şi viu, autorul arată documentat, — împotriva tuturor celor ce neagă total sau parţial istoricitatea persoanei Mântuitorului — dovezile de neclintit despre existenţa cărţilor sfinte şi sortarea lor severă în canonice şi necanonice încă din timpurile Bisericii primare. „Biserica primară rămâne criticul incriticabil al autenticităţii scripturilor Legii celei noua". (p. 12)*

Reproducând în întregime textul latinesc al documentului descoperit de către marele istoriograf italian Ludovico Antonio Muratori în Biblioteca Ambrosiană din Milano, precum şi o parte (sfârşitul) în facsimil, Păr. Prof. Gr. T. M. scoate în evidenţă vechimea cuprinsului său, precum şi valoarea sa ca primul monument ilustrativ al delimitării cărţilor canonice ale Noului Testament.

Urmează apoi studiul vast şi temeinic al Păr. Prof. Dr. Nicolae Neaga, intitulat: „Hristos în Vechiul Testament", *în care reproduce şi comentează sumar toate proorociile mesianice ale Legii celei Vechi. Ordinea pe care o urmează este cea a canonului Vechiului Testament, şi anume: 1. Profeţii mesianice în cărţile istorice, 2. Profeţii mesianice în cartea Iov, 3. Profeţii mesianice în Psalmi, 4. Profeţii mesianice în cărţile profeţilor (mari şi mici) şi 5. Profeţii mesianice în cărţile necanonice.*

Incheind, autorul ajunge la concluzia că «Vechiul Testament este pentru Noul ceeace este rădăcina pentru floare. Ambele Testamente formează Sfânta Scriptură a Bisericii; fără Vechiul n'ar exista Noul, ne-ar lipsi Hristos" (p. 169).

Păr. Prof. Dr. Teodor Bodogae completează frumos anuarul cu studiul său: „Despre cunoştinţele teologice ale preoţilor de acum 200 de ani".

Este vorba de un manuscris de mare valoare, găsit în biblioteca-muzeu a familiei Popovici-Barcianu din Răşinari. Manuscrisul combate tipăritura canonicilor din Blaj: „Floarea adevărului" din 1750. Citindu-l, ne uimeşte hotărîrea şi puterea preoţilor ortodocşi de pe atunci de-a combate uniaţia.

(Studiile Păr. Profesori: Grig. T. Marcu, N. Neaga şi T. Bodogae au apărut şi în extras).

Urmează obişnuitele date şcolare. Anuarul de faţă, prin temenicia studiilor amintite, face f a l ă Academiei noastre teologice.

MINODORA BELEA

Marina britanică împotriva Japoniei

Londra 11 — Dl Winston Churchill, premierul Marei Britanii, a anunţat că puternice forţe navale engleze au fost îndrumate spre teatrul de răsboiu din Pacific, spre a înteţi campania aliată împotriva Japoniei.

SITUAŢIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operaţiunilor desfăşurate în ziua de 12 Decemvrie 1944:

In Nord-Estul Ungariei, trupele noastre în cooperare cu forţe sovietice au realizat noui succese la Vest de valea Hernadului.

In munţii Bükk, activitate de luptă locală.

La Est de Budapesta, trupele române au ocupat mai multe poduri importante în regiunea Gödölö.

Frontul din Est

Ultimul sistem de apărare germano-maghiară din faţa Budapestei este pe punctul de a se prăbuşi. Se dau lupte la 6 km. de capitala Ungariei. Unităţi maghiare s'au predat. In Nord înaintarea progresează în direcţiile Viena şi Bratislava.

In zona sudică a frontului, într'o luptă grea au fost luaţi 200 prizonieri, 4 tunuri, 9 mitraliere şi un depozit de muniţii.

Londra 13 — In Prusia orientală, mari dueluri de artilerie. Operaţiile de recunoaştere au continuat în deosebi în regiunea Tilsit.

Frontul din Vest

Bucureşti 13 — Se semnalează lupte la Est de Jülich. Germanii au contraatacat puternic la capul de pod de pe Saar.

Centrul luptelor de pe acest front este la Est de Aachen. La Nord s'a realizat o înaintare spre Mercken, situat la 65 km. de Köln.

— Pe frontul italian: puternicul contraatac german dela capul de pod de peste râul Lamone a fost respins.

Activitatea aeriană

Bucureşti 13 — Viena şi Gratz au fost bombardate. De asemenea gări de triaj şi linii ferate în diferite puncte ale Germaniei şi în regiunea Nijmegen din Olanda. Regiunea împădurită dela Sud de Dürren a fost puternic bombardată.

Mulţumită publică

Societatea de lectură „A. Şaguna" a studenţilor Academiei teologice „Andreiane" mulţumeşte respectuos dlui Dr. **Sever Pop**, primarul municipiului Sibiu, care a dăruit Lei 1000 pentru sporirea bibliotecii ei, cu prilejul şedinţei festive din 30 Noemvrie a. c.

Printr'o regretabilă eroare de copiere, ofranda dsale a fost omisă din lista donatorilor, publicată în ziarul nostru.

EUGEN MUNTEANU
Preşedinte

O dorinţă

Londra 11 — Ziarul „Daily Mail" scrie că dl Winston Churchill a dat instrucţiuni precise Mareşalului Sir Harold Alexander, noul comandant suprem aliat din Mediterana, în sensul de-a pune capăt cât mai curând luptelor din Grecia.

Intre Vatican şi Franţa

Roma [Cetatea Vaticanului, 11 — S'a anunţat oficial că Papa Pius XII a recunoscut Guvernul provizoriu francez prezidat de Generalul Charles De Gaulle.

Vaticanul va trimite un nunţiu apostolic la Paris.

Conferinţă

Bucureşti 13 — Sub preşedinţia dlui Aurel Leucuţia, ministrul Economiei naţionale, a avut loc ieri o conferinţă interministerială la Ministerul Finanţelor, în cursul căreia a fost discutată în continuare problema armonizării salarelor şi pensiilor funcţionarilor publici în raport cu evoluţia preţurilor.

Au participat dnii miniştri:

Mihail Romniceanu (finanţe) şi Prof. P. V. Nicolau (asistenţă socială), precum şi dnii subsecretari de Stat Emil Ghilezan (finanţe) şi Mihail Romaşcanu (comisar general al preţurilor.)

Cel mai greu bombardament

Londra 11 — Peste 16.000 aviatori americani, sburând la bordul alor 1.600 fortăreţe volante, au bombardat ieri trei centre feroviare din Germania.

Haosul creşte

Un călător din Germania sosit în Elveţia declară: Viena şi localităţile din jur îşi dau seamă, că nazismul este distrus şi nu aşteaptă decât sfârşitul războiului. Ofiţeri şi soldaţi spun, că dacă Hitler nu va rupe tăcerea, ei se consideră deslegaţi de jurământ şi nu vor mai lupta.

După Szállassy-Mussolini

Moscova 13 — După pilda dată de Szállassy Ferencz, Mussolini a instituit o comisiune pentru evacuarea în Germania a instituţiilor fasciste din Italia de Nord — comunică Agenţia TASS.

Tot mai aproape

Telegrame dela Moscova arată, că lovitura finală împotriva Budapestei nu poate întârzia mult. Un reporter german de război anunţă că trupele sovietice au trecut Dunărea pe un front de 30 km. pornind din insula Csepel.

Londra 13 — Mareşalul Sir Harold Alexander, aghiotant al Majestăţii Sale Regelui Angliei, a preluat ieri comanda supremă a forţelor aliate din Mediterana, în locul Generalului Henry Maitland Wilson, care a primit o nouă însărcinare la Washington.

Redactor responsabil: Prof Dr D Stăniloae

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane. Sibiu.

Apare zilnic
ANUL XCII — SIBIU, Vineri 15 Decemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 117

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Sibiu
Str. Şaguna 8

Telegraful Român

Organ naţional-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorităţi şi străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole şi corespodenţe
se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile
se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Muncitorul român

E adevărat: muncitorul evocă o figură cioplită din linii dure, colţuroasă şi energică. E figura celui ce prăvăleşte stâncile şi topeşte fierul ca să ofere civilizaţiei moderne uneltele de existenţă. Civilizaţia e trântă aspră cu natura şi muncitorul e cel ce o ia asupra sa într'o măsură importantă. De aceea chipul lui e viforos, tăiat în linii drepte; încruntat. Poartă întipărit pe el truda civilizaţiei. Sufletul lui însă e frânt din sutletul neamului. E doar lucru ştiut că din piatra tare ca cristalul ţâşnesc şi izvoarele cele mai bune de apă în munte. Tot aşa sub figura aspră a muncitorului se sbuciumă acelaş suflet românesc ca sub cămaşa ţăranului.

E aceeaş inimă bună, caldă, iertătoare şi plină de credinţă. De altfel de cele mai multe ori muncitorul este tot un ţăran pus numai în alte condiţii de muncă, Şi chiar dacă a schimbat plugul cu o altă maşină şi dacă sapă galerii subpământene în beznă şi osteneală, sufletul lui rămâne însetat după luminile cerului şi fraged ca dimineţile de vară. E un suflet deschis spre credinţă, cu toate negurile ce-i învăluie viaţa. El nu cunoaşte şovinismul sau ura, pentru simplul motiv că e român, şi românul are inima aşa de largă, încât încape în ea şi mila şi dreptatea. Inima aceasta însă n'a fost luată de nimeni în seamă, nici cultivată: muncitorul a fost lăsat la voia întâmplării.

Unii chiar au oarecare rezervă faţă de muncitorime. De ce? Pentru că ar fi dinamită revoluţionară, element în permanentă revoltă. Poate să fie şi aşa. Intrebarea e însă: care e pricina acestei stări? Dinamita care explodează în revoltă este nu muncitorul, ci nedreptatea. Mizeria şi nedreptatea transformă braţul muncii în braţ al răsbunării. Nici nu se poate altfel: când muncitorul e socotit numai ca instrument de lucru, ca o maşină de producţie, sufletul din el — care e neglijat — se revoltă. (Pământul necultivat creşte spini şi pălămidă, oricât de bun ar fi).

El vrea să nu fie confundat cu o unealtă moartă, care dă — trebuie să dea — un anumit randament. Vrea să fie socotit ca om, ca frate, cu inimă şi suflet românesc, deopotrivă cu ceilalţi oameni. Problema muncitorească nu e o chestiune pur materială.

Desigur e de sine înţeles, că muncitorul trebuie salarizat în aşa fel, încât să se poată bucura de un standard de viaţă ridicat. Dar numai prin aceasta problemă nu s'a rezolvat. Mai rămâne cangrena morală: sentimentul de inferioritate care caută compenzaţie în tendinţa de înlăturare a conducătorilor ce-i tratează pe muncitori dela distanţă şi cu dispreţ. Nu-i suficient să-i dai o hrană mai bună: trebuie să cobori până la el, să-l învălui în simpatie şi prietenie sinceră, să te simţi frate cu dânsul. E setea după comuniune care, neîmplinită, se traduce în revoltă: aşa cum salariul încălzeşte trupul, dragostea încălzeşte sufletul. Fără dragoste totul e pustiu şi tinde să pustiască toate. Iată un adevăr pe care puţini îl înţeleg, pentru că puţini mai sunt creştini cu adevărat. De strălucirea aurului au uitat splendorile sufletului. Şi unde lipseşte sufletul, toate se prăbuşesc.

Problema muncitorească e problema reîncreştinării raporturilor dintre muncitori şi patroni.

Ori unde a existat vreun conducător care n'a privit de sus în jos la muncitorii lui, ci le-a fost prieten şi frate, li-a ascultat jalbele şi li-a înţeles nevoile, s'a socotit cu adevărat „una" cu ei „în Hristos", muncitorii români au dovedit că ştiu răspunde la dragoste cu dragoste, la prietenie cu devotament, la credinţă cu credinţă. Sunt cazuri concrete care arată singura cale adevărată de soluţionare a problemei muncitoreşti.

Sufletul românesc ce se sbuciumă sub figura pietroasă a muncitorului aşteaptă de atâta amar de vreme un răspuns care să-l facă mulţumit. Să i-l dăm, ca nu cumva pe urmă să fie prea târziu. Căci apele ce nu se pot revărsa pe matca lor firească, se risipesc pe cărări dosnice.

NICOLAE GORUN

Indemnizaţii de scumpete pentru funcţionarii publici

Consiliul de miniştri a luat următoarea deciziune:

Se acordă funcţionarilor publici ale căror salarii sunt prevăzute în Codul funcţionarilor publici, o indemnizaţe de scumpete specială, în vederea aprovizionării de iarnă, calculată la salariul brut bugetar adunat cu cele două indemnizaţii de scumpete precedente, după cum urmează:

a) O sumă reprezentând 150 la sută din salariul brut bugetar adunat cu cele două indemnizaţii de scumpete precedente care la un loc nu depăşesc 15000 lei la categoria I, 13.800 lei la categoria II, 13,200 lei la categoria III şi 12.000 lei la categoria IV de salarizare.

b) O sumă reprezentând 120% din salariile brute bugetare adunate cu cele două indemnizaţii de scumpete precedente, cuprinse între:

15.001—20.000 lei la categoria I; 13.801—18.400 lei la categoria II, 13.201—17.600 lei la categoria III; 12.001—16.000 lei la categoria IV;

c) O sumă reprezentând 100% din salariile brute bugetare adunate cu cele două indemnizaţii de scumpete precedente cuprinse între:

20.001—25000 lei la categoria I; 18.401—23000 lei la categoria II; 17.601—22 000 lei la categoria III; 16.001—20.000 lei la categoria IV.

d) O sumă reprezentând 80% din salariile brute bugetare adunate cu cele două indemnizaţii de scumpete precedente, cuprinse între:

25.001—40.000 lei la categoria I; 23.001—36800 lei la categoria II; 35201—52800 lei la categoria III; 20.000—32.000 lei la categoria IV.

e) O sumă reprezentând 60% din salariile brute bugetare adunate cu cele două indemnizaţii de scumpete precedente, cuprinse între:

40.001—60.000 lei la categoria I; 36.801—55.200 lei la categeria II; 35.201—52 800 lei la categoria III; 48.000 lei la categoria III.

f) O sumă reprezentând 50% din salariile brute bugetare adunate cu cele două indemnizaţii de scumpete precedente, care depăşesc:

60.000 lei la categoria I; 55.200 lei la categoria II; 52.800 lei la categoria III; 48.000 lei la categoria IV.

In afară de sumele prevăzute la art. I din prezentul Jurnal, funcţionarilor care primesc alocaţia de copii minori li se mai acordă sub formă de indemnizaţie de scumpete câte un ajutor special de 2,500 lei pentru fiecare copil, în localităţile clasificate la categoria I, II şi III şi câte 1850 lei la categoria IV rural.

Funcţionarii detaşaţi în alte localităţi pentru a îndeplini serviciul, vor primi indemnizaţiile de scumpete prevăzute la art. 1 şi 2 din prezentul Jurnal, aferente localităţii în care sunt detaşaţi.

Dispoziţiile prezentului jurnal se aplică tuturor salariaţilor prevăzuţi în tabelele de salarizare anexate Codului funcţionarilor publici inclusiv personalul temporar.

Instituţiile publice care salarizează personalul lor în conformitate cu dispoziţiunile unor statute speciale, vor putea acorda deasemenea indemnizaţiile prevăzute de prezentul Jurnal, cu aprobarea prealabilă a Ministerului Finanţelor.

Pe cale de instrucţiuni Ministerul Finanţelor va determina normele de rotunjire din calcularea procentelor prevăzute la art. 1 din prezentul jurnal.

Înţelegere între Guvern şi muncitori

Bucureşti 14 — Comisiunea de organizare a Sindicatelor muncitoreşti a făcut cunoscut — ca urmare la apelul dlui Prim-ministru General de Corp de Armată Adjutant Rădescu Nicolae — că lasă Guvernului întâietatea operaţiei de epurare a intreprinderilor de orice fel.

In ajutorul studenţimii

Bucureşti 14 — Cercurile conducătoare ale învăţământului superior, în colaborare cu „Liga Operelor Sociale", au luat întinse măsuri pentru ajutorarea studenţimii din Capitală. Problema căminelor, cantinelor şi a restaurantelor studenţeşti preocupă în primul rând aceste cercuri.

Lupta pentru Budapesta

Comunicatul militar sovietic anunţă mari înaintări la Nord şi Nord-Vest de Mişcolţ.

La Nord-Estul Budapestei a fost ocupat importantul oraş Gödöllö.

Trupele sovietice se află la 10 km. de Budapesta.

Ministrul de răsboiu al lui Szállassy a adresat populaţiei budapestane un apel disperat, cerându-i să lupte până la ultimul om pentru apărarea capitalei maghiare.

Din pricina înaintării sovietice, nemţii au efectuat mari schimbări în comandamentele trupelor cari apără Budapesta. Formaţiile maghiare sunt comandate acum exclusiv de ofiţeri superiori germani.

Se crede că însuşi generalul-Colonel Guderian, şeful Marelui Stat Major al armatei germane de uscat, se află pe frontul din jurul Budapestei.

Invățătura zilei

Credința voastră să nu se întemeieze pe înțelepciunea omenească, ci pe puterea lui Dumnezeu.

I Corinteni 2, 5

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Vineri 15 Dec. — M. Eleuterie
Sâmbătă 16 Dec. — Pr. Ageu

Parastas

La biserica română din capitala Bulgariei s'a slujit parastas pentru fostul ministru Nicolae Titulescu, de față fiind membrii legației române, colonia română din Sofia și Institutul român.

Spre normalizare

Bucureşti 14 — Ministerul Justiției a luat măsuri în vederea reluării activității judiciare în Moldova. Magistrații cari au activat în județele moldovene, au fost îndrumați să se întoarcă la posturi.

Uneltiri

Din București se vestește, că diferitele uneltiri, ale guvernului maghiar, — pentru a creia o viață tulbure între locuitorii din Ardealul de Nord și armatele operatoare,— n'au reușit. In curând situația se va limpezi.

Import de bumbac

Bucureşti 14 — Ministerul Economiei Naționale a hotărît să importeze din Turcia mari cantități de bumbac, pentru satisfacerea trebuințelor consumului intern.

Dela Universitate

Dl Rector și dnii decani ai Universității Regele Ferdinand din Cluj-Sibiu s'au întrunit ieri în scop de-a forma comisia de epurație, conform legii.

Desmierdați și prigoniți

Dela Turda se anunță: Slujbașii, negustorii și muncitorii români, siliți să-și părăsească locuințele la năvălirea ungurilor și nemților în oraș, și-au pierdut tot avutul, — în vreme ce locuitorii unguri au rămas la căminurile lor salvându-și averile, ba chiar *sporindu-le* cu lucrurile lăsate de armata dușmană în casele românești. Astfel familiile maghiare din Turda dispun acum de un număr dublu de lucruri față de ce avuseseră înainte, — iar românii sânt lipsiți și de îmbrăcăminte, și de rufărie, și de mobilier, și de alte lucruri de gospodărie.

Autoritățile noastre poate se vor interesa ceva de situația aceasta foarte tristă pentru unii, și foarte priincioasă pentru alții.

Parisul în lumină

Paris 14 — Ieri camuflajul a fost complet ridicat la Paris. Vitrinele sunt iarăși iluminate feeric, iar circulația pe străzi este permisă în tot cursul nopții.

Dela Crucea Roșie

București 14 — Delegația Comisiunii internaționale de Cruce Roșie din România a împlinit ieri doi ani de activitate.

Evenimentul a fost prăznuit după cuviință, participând reprezentanții Corpului diplomatic, dl Prof. Dr. Daniel Danielopol, ministrul sănătății, dl Ministru Eugen Filotti, secretarul General al Ministerului Afacerilor externe, General Dombrowschi, primarul general al Capitalei, General Al. Ghica, prefectul Poliției Capitalei, reprezentanții Presei, ș. a.

In acest răstimp, Crucea Roșie a trimis alimente în Jugoslavia, Grecia, Finlanda și Franța, a cooperat la combaterea epidemiilor, la ajutorarea sinistraților, etc. etc.

Situația din Grecia

Londra 14 — Consiliul de miniștri, în ședința sa de ieri, a discutat situația din Grecia.

Atena 14 — Mareșalul Sir Harold Alexander, comandantul suprem al forțelor aliate, a vizitat Atena, pentru a se consulta cu comandantul militar britanic în Grecia.

Mareșalul Alexander a sosit cu avionul. In capitală, a intrat cu un automobil blindat, precedat de un tanc „Sherman".

Dsa a rămas în Atena numai 20 de ore.

Situația din Grecia este pe cale de-a se limpezi. Generalul comandant a primit pe un emisar al organizației „Ellas", pe nume Porfirogenis, căruia i-a făcut cunoscut condițiile de împăciuire: încetarea rezistenței armate, predarea armelor și desființarea tuturor grupărilor paramilitare.

De Crăciun

Vacanța de Crăciun, pentru școale, începe în 20 Decemvrie 1944 și durează până în 10 Ianuarie 1945, când toți școlarii au să fie prezenți la cursuri. Vacanța ține astfel 21 de zile.

[71] 1—1

Publicațiune

Consiliul parohial al bisericii ort. ròm. din Agnita jud. Târnava Mare publică licitație cu oferte închise pentru confecționarea a 87 strane și a altarului din lemn de stejar.

Orice lămurire și schițele se pot vedea la oficiul parohial în orice zi.

Licitația se va ține Duminecă 17 Decemvrie 1944 la orele 3 după masă.

Din ședința consiliului parohial ținută la 3 Decemvrie 1944,

Agnita la 9 Decemvrie 1944.

Preot Emil Pora
președ. cons. parohial

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în ziua de 13 Decemvrie 1944:

In Ungaria de Nord-Est, trupele române înaintând pe valea Hernadului, au cucerit mai multe localități și înălțimi importante.

In munții Bükk, printre alte localități, a fost ocupată și o stațiune climaterică.

La Est de Budapesta, înaintarea continuă.

Frontul din Est

București 14 — Orașul ungaresc Gödölö a căzut, împreună cu numeroase alte localități din Nord-Estul Ungariei. Cu toată rezistența disperată a germano-maghiarilor, trupele ruseşti se află la 15 km. de Budapesta. Intre 5 și 11 Decemvrie au fost capturați 7500 ofițeri și soldați germani și unguri. In ziua de 11 Decemvrie au fost capturate sau puse în stare de nefuncționare 43 care blindate și au fost doborîte 32 avioane inamice. Un puternic bombardament se efectuează în momentul de față în regiunea Budapestei, pregătind ultimul atac asupra Capitalei Ungariei. Primul ministru al Ungariei, generalul Szállasy a cerut armatei ungare să lupte până la ultimul om pentru apărarea orașului. In comandamentul armatei germane de pe frontul ungar au intervenit importante schimbări. Nu se mai îngădue în acest comandament decât germani și încă dintre cei asupra cărora nu planează nicio suspiciune.

Frontul din Vest

București 14 — In ultimele două zile s'a pornit o uriașă ofensivă pe frontul de Vest. In 24 de ore, armata VII-a a înaintat atât de mult în regiunea orașului Hagenau, încât au ajuns la un km. de Rin. Germanii se refugiază pe țărmul opus al Rinului. Orașul Karlsruhe se află numai la 24 km. de front. Trupele aliate sunt la 8 km. de Palatinat. 7 divizii luptă pentru cucerirea orașului Düren, de care armatele aliate s'au apropiat până la 1 km. Marea bătălie de pe Röhr anticipează bătălia pentru Germania.

Londra 14 — Pe frontul Saar râul a fost trecut în alte două puncte.

Pe frontul Italian, după o zi de lupte grele, s'au realizat două capete de pod peste râul Valone.

Activitatea aeriană

București 14 — In două zile 8000 avioane americane au atacat obiective inamice. 1250 bombardiere americane au operat la Essen, Osnabrück, Schaffort, Uzinele dela Leuna, etc. Viena a fost de asemenea bombardată.

Succese aliate în Vest

Armata a VII-a americană, de sub comanda Generalului Alexander Patch, depășind flancul Armatei a III-a americane a Generalului Patton, a realizat o importantă pătrundere în spae Karlsruhe, aflându-se ieri la numai 27 km. de acest oraș.

Tratat de alianță

Franța, mare și generoasă, și-a reluat locul de mare putere europeană, și a încseiat recent cu Rusia sovietică un tratat de alianță și asistența mutuală. Tratatul francorus a fost încheiat pe timp de 20 de ani.

Se caută un mecanic

La hotelul Bulevard din Sibiu, priceput la instalația electrică, canalizare și calorifer. Tot acolo se caută și un telefonist.

Ofertele însoțite de actele calificative se vor prezenta la Administația Hotelului Bulevard în Sibiu.

Angajarea se face cu începere din 6 Ianuarie 1945.

Administrația Hotelului Bulevard

Situația din Spania

Londra 14 — Ambasadorul britanic la Madrid a avut ieri o întrevedere cu Generalul Franco, la palatul Prado.

Evacuări

Știri trimise din Germania vestesc că Himmler a dat ordin, pe temeiul căruia toate organele partidului nazist urmează să fie imediat evacuate din Viena, și transferate la Carlsbad.

— Germanii evacuiază și Budapesta. — Alte evacuări se semnalează din Slovacia. Nemții demontează și aici mașinile de importanță și le duc în Germania, împreună cu alimentele și cu stocul de materie primă, — ca și dela Budapesta.

Imprumut intern

In cel mai scurt timp guvernul va face emisiunea unui împrumut intern, cu dobândă de 5 la sută, rambursabil în 6 ani în cote amortizabile anuale egale. Titlurile emise vor oferi, pe lângă alte avantaje, un bun plasament pentru subscriitori. Condițiile împrumutului se vor aduce, cât mai de grabă, la cunoștința publicului.

Redactor responsabil: Prot Dr D. Stăniloae

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane. Sibiu.

Apare zilnic
ANUL XCII — SIBIU, Sâmbătă 16 Decemvrie 1944 — Exemplarul Lei 10.— — Nr. 118

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Pe calea cea bună

Preoțimea ortodoxă română din Capitală a ținut o serie de ședințe, în care a discutat pe larg poziția Bisericii față de vremurile de azi. Rezumatul acestor discuții s'a dat publicității, sub forma a 15 puncte și deziderate, care mai toate ar merita un comentariu special, atât pentru justețea vederilor, cât și pentru felul demn în care sunt exprimate. Relevăm totuși numai câteva dintre ele, care concordă în totul cu tezele susținute de noi la „Telegraful Român".

Astfel: „Preoțimea română, — spun preoții bucureșteni — conștientă că Biserica a luptat și în trecut pentru făurirea marilor destine și reforme umanitare și naționale, înțelege ca și de data aceasta să stea alături de poporul dreptcredincios al sfintei noastre Biserici, ajutându-l și sfătuindu-l cu vorba și cu fapta".

Expresia aceasta, „alături de poporul dreptcredincios", vom mai fi auzit-o la preoțimea din vechiul regat, dar abia aici, în Ardeal, i-am prins sensul deplin, după ce am întâlnit-o de nenumărate ori în vorbirea I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, care concentrează în ea întreg trecutul ardelenesc, de perfectă osmoză între activitatea clerului și nevoile și aspirațiunile poporului român. Acum am înțeles mai bine ca oricând că Biserica e tare numai dacă poporul e cu ea și-i urmează cu sfințenie îndrumările salutare.

„Preoțimea ortodoxă din Capitală — mai spun preoții bucureșteni — înțelege să lupte pentru întronarea în țară a unui real spirit democratic și pentru stârpirea tuturor sentimentelor de ură, menținându-se între fiii țării principiile de iubire ale Evangheliei lui Hristos".

Intr'adevăr, e cea mai înaltă, cea mai sfântă datorie a clerului, aceea de a propovedui iubirea între oameni. Iubire pe care sfântul apostol Pavel o punea mai presus de credință și nădejde, iar sfântul evanghelist Ioan n'a încetat, până la adânci bătrânețe, s'o recomande ca supremă virtute: „Fiilor, iubiți-vă între voi!"

Mai ales acum, când războiul crâncen prin care am trecut și trecem, a înăsprit spiritele și a făcut lupta pentru viață mai violentă, iar oprimările de tot felul au provocat reacțiuni nestăpânite, mai ales acum clerul are datoria să se mențină deasupra sbuciumului pătimaș al vieții și să-și dea osteneala să armonizeze clasele sociale, să îmblânzească îndârjirea taberelor opuse și să aducă pacea în suflete.

„Se cere — afirmă susnumiții preoți — ca Biserica să devină cu adevărat apostolică, vie. De aceea, preoțimea ortodoxă română să se orienteze spre o adâncire a misiunii evanghelice în popor, iar dinamismul Bisericii, dătător de har și lumină, să fie chezășia acelei păci durabile, pe care o dorește lumea cu atâta înfocare: pax christiana".

Cuvinte frumoase acestea, care se vor fi auzit și altădată, dar parcă astăzi sună altfel, capătă un timbru nou, o rezonanță mai adâncă. Au mai fost auzite aceste cuvinte nu numai la clerici, ci și la numeroși laici și oameni politici ai țării, când aceștia au trebuit să-și spună cuvântul în legătură cu Biserica. Toți au înțeles că Biserica trebue să fie „apostolică", „vie", real ferment de înnoire și înnobilare a vieții individuale și colective. Vremea a sosit însă ca aceste deziderate să devină realități, Biserica având de acum înainte să se mândrească mai degrabă cu fecunditatea ei actuală, decât cu meritele pe care și le-a câștigat în trecut.

Preoțimea bucureșteană, și întreaga preoțime ortodoxă română, se află deci pe calea cea bună când își propune „să continue activitatea misionară în spitale, fabrici, închisori, ateliere etc.", când ia hotărârea ca operele sociale să alcătuiască „de îndată" obiectul de preocupare al clerului, și când cere ca „asistența socială a Statului să se sprijine efectiv pe realul aport pe care i-l poate da preoțimea română".

Și trebue să adăugăm că misiunea clerului devine acum cu atât mai frumoasă și mai plină de roade, cu cât i se lasă preoțimii libertatea de a se consacra misiunii sale religioase, morale și culturale, fără a fi constrânsă, direct sau indirect, să ia parte la luptele politice. Clerul român a avut de învățat ceva, atât din politica militantă pe care au făcut-o preoții în partidele politice de dinaintea regimurilor dictatoriale, cât și din aceea de sub dictaturi.

De aceea socotim că preoțimea Capitalei a luat-o de astă dată pe calea cea bună când s'a hotărît „să se abțină dela orice activitate politică militantă" și să aștepte dela Sf. Sinod norme de urmat în acest sens.

E cel mai cuminte lucru pe care putea să-l facă.

EMILIAN VASILESCU

Dela Palat

București 15 — Majestatea Sa Regele a primit ieri în audiență de lucru pe dl Mihail Romașcanu, ministrul Finanțelor.

Consiliu de Miniștri

București 15 — Ieri la orele 15 s'a întrunit Consiliul de Miniștri sub președinția dlui General de Corp de armată Adjutant Rădescu Nicolae.

Consiliul a luat în considerare proiectele de legi pentru abrogarea legilor rasiale, salarizarea funcționarilor publici și lansarea unui împrumut intern.

Subscrieri la împrumut

București 15 — Monitorul Oficial a publicat Decretul-Lege prin care se stabilește că azi e ultimul termen de subscriere la Imprumutul Apărării Naționale.

Cotele legale cari n'au fost subscrise până azi, vor fi urmărite ca impozite.

Se retrage Hitler?

O nouă știre elvețiană, din izvor berlinez bine informat, spune că Hitler care se află în reconvalescență în Austria, după operația ce i s'a făcut la gât, va renunța la conducere și se va retrage din viața publică.

Acord româno-bulgar

București 14 — La Ministerul Afacerilor străine, se duc tratative în vederea încheierii unui acord româno-bulgar.

Lupta pentru Budapesta

Comunicatul militar sovietic anunță operațiuni ofensive la Nord și Nord-Vest de Mișcolț, ca și la Nord-Vest de Budapesta. In fiecare din cele trei regiuni au fost realizate înaintări importante, fiind cucerite mai multe localități.

Din New-York se anunță că formațiuni de tancuri sovietice curăță acum cartierul industrial al capitalei maghiare, Ujpest.

Unități sovietice au pătruns și'n alte suburbii ale Budapestei.

Armata roșie se află acum la 120 km. de Bratislava, iar forțele Mareșalului Tolbuhin, după ce au primit întăriri masive se îndreaptă spre Viena.

Brutalitatea crește

Cu cât s'a apropiat frontul trupelor ruse și române de capitala Ungariei, cu atât trupele germane deveneau mai brutale față de locuitorii Budapestei și față de soldații unguri, — mărturisesc prizonierii cari trec în liniile rusești cu tot armamentul ce-l au.

Ședința delegației economice a Guvernului

București 5 — Delegația economică a Guvernului a hotărât principial ca prețurile industriale să fie sporite cu cel mult 50% din coeficientul de majorare a Salariilor

Delegația a respins cererea Direcțiunii autonome a CFR de-a se aproba o majorare a tarifelor la trenuri.

Luptele din Filipine

Washington 15 — Dela Marele Cartier General al Generalului Mac Arthur se anunță că trupele americane au fărămițat linia de apărare japoneză numită Yamashita, executând acum operațiuni de curățire la Nord de această linie.

Invățătura zilei

Fiecare din noi să facă ce este bine spre plăcerea aproapelui, spre zid rea lui.

Romani 15, 2

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Sâmbătă 16 Dec. — Pr. Ageu
Duminecă 17 Dec. — Pr. Daniil

In interesul tuturor

Primăria Municipiului Sibiu a lansat populației următorul apel:

„In dorința de a pune capăt speculei ce se practică pe scară întinsă cu articolele de alimente ca: lapte, unt, smântână, ouă, carne, untură, etc., facem apel la consumatorii cari înțeleg să ne stea în ajutor la descoperirea fraudelor, în deosebi cu tăierile clandestine de animale și vânzarea pe sub mână și pe prețuri fantastice a diferitelor produse alimentare.

Persoanele de încredere, cari sunt dispuse să ne dea în mod onorific concursul lor, sunt rugate, să se prezinte în sala mare a Primăriei Municipiului Sibiu în ziua de Luni 18 Decemvrie la orele 11 pentru a primi instrucțiuni și autorizație".

Venirea dlui Dr. Sever Pop în fruntea Municipiului nostru este chezășia cea mai sigură că interesele tuturora — indiferent de situația lor socială — vor fi apărate, iar celor ce aleargă după îmbogățire rapidă pe căi necinstite, li se vor administra sancțiunile legilor în vigoare.

Fierbere în Germania

Geneva 15 — „Journal de Génève" află că lucătorii din Vestul Germaniei sunt în mare fierbere.

Gauleiterul Wagner din Baden, unul dintre cei mai proeminenți naziști, a fost arestat — și probabil executat.

Atenție! **Atenție!**

Neobosita tiparniță șaguniană ne-a scos și în acest an, de sub teascurile sale, folositoarele Calendare de masă:

„Bunului Creștin"
și
„Oastea Domnului"
pe anul 1945

Sunt cele dintâi calendare cari au apărut în vitrină, de aceea comandați din vreme exemplarele ce Vă sunt necesare, pe adresa de mai jos:

LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ
SIBIU Strada Mitropoliei 45 SIBIU

La comenzi de peste 10 ex. se dă rabat
Exemplarul Lei 150.- + Lei 70.- porto postal

Răspândiți cu drag
Telegraful Român
Organul lui Șaguna din 1853

VITRINA CĂRȚII

Un manuscris
dela mijlocul veacului al 18-lea

In „Seria Teologică" a publicațiilor Sibiului ortodox a apărut volumul:

Pr. Dr *Teodor Bodogae*, prof. la Academia teologică „Andreiană", Despre cunoștințele teologice ale preoților români de acum 200 de ani.— *Semnificația unui manuscris.*— Sibiu, 1944. Tip. Arhidiecezană. Pg. LXX+69, și 4 figuri facsimile. Lei 350.

Cartea părintelui prof. Dr, T. Bodogae cuprinde, după o scurtă „In loc de prefață", o introducere unde se arată, că manuscrisul publicat acum „este o copie din 1765 după originalul care se va fi scris între 1750—55".

Urmează apoi *studiul* și *textul* manuscrisului, care se prezintă cu adevărat ca „un minunat document de românism și ortodoxie de acum aproape 200 de ani", scoțând la iveală, în acelaș timp, și cultura teologică, nu puțină, a preoțimii române din timpuri mai vechi.

In opt capitole se analizează acest prețios document, cu descrierea, cu data scrierii, locul, autorul, isvoarele, limba, însemnătatea manuscrisului și pentru mai buna înțelegere a unor părți din manuscris — (replica la tipăriturile blăjene) — cu un capitol despre cultura preoților *uniți* și caracterul tipăriturilor episcopului dela Blaj P. P. Aaron.

Limba curată românească și puținele slavonisme fac citirea textului ușoară și chiar plăcută, iar explicările luminoase și documentate ale editorului înlesnesc și mai mult aprofundarea acestui vechi manuscris.

Știri din USA

Washington 15 — Secretarul adjunct al Departamentului de Stat a declarat că Statele Unite ale Americei vor păstra sub arme forțe importante și în perioada de după războiu, pentru conservarea păcii.

New-York 15 — Președintele Roosevelt a numit ambasador al USA în Spania de dl Norman Armour.

Generalul Plastiras
chemat în Patrie

Atena 15 — Dl Papandeu, șeful Guvernului elen, a chemat în patrie pe Generalul Plastiras, care trăiește de mai mulți ani la Paris.

Se crede că Generalul Plastiras va reuși să retacă unitatea internă a Greciei.

Dați sânge pentru ostașii răniți în luptele de desrobire a Ardealului!

„Air France" etatizată

Paris 15 — Guvernul a dispus rechiziționarea cunoscutei societăți franceze de navigație aeriană „Air France". Toți membrii Consiliului ei de administrație au fost arestați, ei fiind învinuiți că au cedat nemților avioanele societății.

Țelurile
politicei externe a USA

Washington 14 — Dl Eduard Stettinius, ministrul afacerilor externe, a definit în următoarele cinci puncte țelurile politicei externe a USA:

1. Câștigarea războiului actual;

2. Germania și Japonia să fie puse în situația de-a nu mai fi capabile să deslănțue un nou conflict mondial;

3. Stabilirea unei organizații a Națiunilor Unite care să vegheze la conservarea păcii, făcând uz de forță armată, — dacă necesitățile pacifice o vor cere;

4. Maximă expansiune a comerțului exterior; muncă pentru toți americanii, să nu mai fie șomeri în USA;

5. Incurajarea tuturor manifestărilor de viață democratică.

Declarațiile Generalului Smuts

Londra 15 — Generalul Smuts, primul ministru al Africei de Sud, a declarat într'o cuvântare că se interesează îndeaproape de soarta de după războiu a Europei.

Războiul — crede dsa — se va sfârși în primăvara sau vara anului 1945. Actualmente, forțele Națiunilor Unite sunt angajate în cursa pentru Berlin.

Generalul Smuts este întru totul de acord cr atitudinea adoptată de Comandamentul britanic în Grecia. Tolerarea unor dezordini ca cele din Atena, poate compromite victoria aliaților.

Câmpuri de mine

Armatele germano-maghiare, în retragerea lor, au lăsat sute de tone de mine de tot felul, care provoacă zilnic accidente, multe mortale, între locuitorii terenurilor minate, unde oamenii nu-si pot aduna recolta de pe câmp și nu pot îndeplini însemințările de toamnă.

In orașul *Turda* o echipă de soldați români și ruși, înzestrați cu aparate speciale, a început desminarea orașului și în împrejurimi, lucrând neîntrerupt vre-o trei săptămâni și curățind întru câtva terenul primejdios. Acesta se întinde pe mai mulți kilometri pătrați; pentru a-l desmina, se cer mai multe echipe, care să lucreze înainte de a ninge, când lucrul va fi împreunat cu greutăți și mai mari.

Rezultatul
ocupației naziste

Paris 14 — Postul de radio Brazzaville anunță că dl Telejan, ministrul informațiilor, în discursul ținut la Lille, a arătat ce pagube a suferit Franța din cauza ocupației germane.

Franța, a spus oratorul, a pierdut 3.000.000 de oameni ca prizonieri și deportați. Peste 370.000 de case au fost avariate și peste 100.000 au fost distruse complet. 2.300 de instalații feroviare și peste 3.000 de kilometri de linii ferate. Franța a pierdut totdeodată două treimi din materialul său rulant și două treimi din parcul său de automobile.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în ziua de 14 Decemvrie 1944:

In Ungaria de N-E, trupele române au zdrobit din nou rezistența inamicului, înaintând de ambele laturi ale râului Hernad.

In luptele pentru cucerirea unei poziții importante, s'au distins mai multe unități române.

In celelalte sectoare ale frontului, activitate de luptă locală.

Frontul din Est

București 15 — Trupele sovietice își fac drum, prin ploaie și noroiu, în cartierele din Sudul Budapestei. Proiectilele și bombele curg neîncetat asupra orașului. Germanii recunosc înfrângerea lor la Mișcolț și pe Dunăre. In tabăra germană se vorbește despre pregătirile pentru apărare Vienei. Papa a încercat să salveze capitala Austriei, declarând-o oraș deschis și a făcut demersuri în acest sens prin emisari speciali.

FRONTUL DIN APUS

București 15 — Pe întreg frontul înaintarea continuă. Metz, ultimul fort — cu numele Jeane d'Arc — a căzut. Forțele aliate se află la mai puțin de 20 km. de Karlsruhe. Armata a VII-a înaintează pe un front de mai mult de 70 km. Linia Maginot a fost depășită în numeroase puncte.

In Italia, trupele canadiene au lărgit capul de pod de peste Lamone, luptând în momentul de față pe un front de 10 mile pe malul râului. Cesane a fost curățit.

Situația în Grecia

București 15 — Liniștea s'a terminat la Atena. Proectilele au început să cadă din nou și sunt lupte în jurul postului de radio. Forțele E. A. M. au promis că vor arunca în aer orașul, casă cu casă, dacă guvernamentalii nu se predau. La Salonic s'a declarat iarăși greva.

Activitatea aeriană

București 15 — In cursul zilei de ieri au fost executate raiduri pentru distrugerea gărilor și căilor ferate din Olanda. Regiunea Bologna din Italia a fost atacată de forțele aeriene tactice aliate. Producția de rachete a Statelor Unite va fi sporită cu 200%.

Redactor responsabil: Prof Dr D Stăniloae
Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane. Sibiu.

Apare zilnic
ANUL XCII — SIBIU, Duminecă 17 Decemvrie 1944 — Exemplarul Lei 10.— — Nr. 119

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Str. Şaguna 8 Sibiu

Telegraful Român

Organ naţional-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorităţi şi străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole şi corespodenţe se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Cu faţa către pace...

S'au scurs cinci ani dela isbucnirea furtunii celei mari, furtună care a prins în volbura ei toată suflarea omenească. Sunt cinci ani de când noroadele pământului îşi pricinuesc, reciproc, dureri adânci, lipsuri din cele mai necruţătoare, strâmtorări de tot felul, tulburări morale şi materiale incalculabile în consecinţe. Spitalele adăpostesc alţi şi alţi răniţi, cârjile îşi găsesc întrebuinţare în mânile unor oameni abia săltaţi peste vârsta tinereţii, văduvele îşi plâng soţii, măicuţele îşi jelesc flăcăii porniţi departe, bătrâniii oftează după nădejdea bătrâneţii lor, copiii aşteaptă zadarnic după tăicuţii lor „cei duşi în stele".

„Plângere şi tânguire multă" !... Prin sate, pe la noi şi pe la alţii, horele au contenit, cântecul a amuţit, bucuriile vieţii undeva departe au fugit şi nădejdile spre alte vremi, mai ne'ncruntate şi mai milostive, cu greu se pot înfiripa. Par'că Dumnezeu însuşi şi-ar fi întors faţa Sa dela noi.

Şi totuşi... Suferinţele nu trebue şi nici nu pot fi lăsate să îngenuncheze orice nădejde spre alte vremi. Generaţiile de azi nu sunt primele care poartă povara durerilor. Inaintea lor, „încă şi alţii au fost îngreuiaţi peste măsură şi peste putinţă, încât n'aveau nădejde nici de viaţă, ci înşişi se socoteau osândiţi la moarte" (cf. II Corinteni 1, 8-9). Unii ca acestia şi-au pus totuşi nădejdea în Dumnezeu, „cel ce învia morţii", în „Părintele îndurărilor şi a toată mângăierea, Cel ce ne mângăie în tot necazul nostru, ca să putem mângăia şi noi pe cei ce sunt în tot necazul" (II Corinteni 1, 3-4). Şi au fost isbânditi.

Tocmai de aceea, nădejdea în bine trebue să prindă rădăcini şi să crească iarăşi în sufletul generaţiei noastre. Pentru omenirea întreagă, numai o asemenea creştere înfăţişează suportul moral al răbdării, chezăşia eforturilor individuale şi colective spre zămislirea unor vremi mai bune şi mai drepte. Caracterul negativ al suferinţelor poate fi şi el atenuat tot numai prin renaşterea încrederii în puterea biruitoare a binelui şi a dreptăţii în lume.

De altfel, încercările şi durerile aparţin unui capitol din pedagogia veacurilor. Necruţătoare şi nepărtinitoare cum sunt, ele biciuesc moravurile şi pot disciplina omenirea. După cuvântul sf. Pavel, prin multele încercări ce vin asupra noastră, „chiar dacă omul nostru cel dinafară se strică, cel dinăuntru însă se înnoeşte din zi în zi" (II Corinteni 4, 16).

Cu adevărat, vremea s'a încruntat adesea împotriva omenirii, scuturând-o din temelii şi cu toată străşnicia. Par'că ar fi un educator care îşi ceartă şcolarii, spre a-i ridica, prin aceasta, la o viaţă mai bogată în ale duhului.

Fără excepţie, întorsăturile de veac s'au hrănit din dureri multe şi grele, iar jertfele cele mai curate au asigurat — mai ales ele — isbânda. Pildă este jertfa cea mai mare şi mai curată, cea de pe Golgota. Ea a străfulgerat omenirea, a tăiat vremea în două, a răsturnat orânduiri deşarte şi „i-a făcut pe toţi slobozi". Sabia lui Hristos a frânt-o pe aceea a împăraţilor şi a chemat omenirea la o viaţă nouă, o viaţă plină. Trei veacuri de prigonire s'au făcut necesare, până când nenumăraţii martiri şi mucenici să asigure ivirea „epocii de aur". Renaşterea este şi ea un exemplu. Revoluţia franceză, cu urmările ei adânci şi cu jertfele ei înspăimântătoare, a pregătit calea spre libertatea inşilor şi a popoarelor. Şi ne-am frământat în lipsurile, necazurile, jalea şi durerea anilor 1914—1918, ca să ne putem bucura la urmă de independenţă şi de libertate.

Acum însă, suferinţele sunt şi mai mari, durerile şi mai grele. La ele participă omenirea întreagă. E cea mai întinsă dintre încercări şi, de bună seamă, va avea urmările cele mai adânci.

Dar ostenelile mari cer şi linişte adâncă şi lungă. Durerile grele se tămăduesc cu răgaz şi cu răbdare. De aceea, socotim că şi ostenelile, greutăţile şi durerile fără de glas ale încleştării de azi vor învita omenirea la o perioadă de înţelegere şi de linişte, la o pace dreaptă şi lungă. In pacea aceasta merită să nădăjduim şi pentru aşezarea ei în lume se cade să ne rugăm fără preget. Căci sălăşluirea ei printre noi atârnă, în primul rând, în îndurarea lui Dumnezeu.

POESIE

Slăvire

de C. Goran

Marie, Maică înduratâ,
Cu fruntea'n stele îmbrăcată,
Răniţi, şi tulburaţi, şi răi,
Cei mai nevrednici fii ai Tăi,
Venim din căile deşerte,
Pe Domnul roagă-L să ne ierte...

Marie, rai de bucurie,
Ce străluceşti în veşnicie,
De chinul Lui noi am uitat
Pe cruce cum a tremurat...
El a murit, ca să ne fie
Izvor, în veac, de bucurie...

Marie, cântec şi lumină,
Grădină de miresme plină,
El pentru noi a înviat;
Drept dar, noi cuie doar i-am dat,
In lacrimi alergăm la Tine
Inalţă rugăciuni divine
Spre tronul Lui înfricoşat,
De serafimi înconjurat.

Executarea armistiţiului

Bucureşti 15 — Ministerul Afacerilor interne a dat un ordin circular organelor subalterne, punându-le în vedere necesitatea împlinirii întocmai a condiţiilor din convenţia de armistiţiu. „De modul cum se va executa convenţia de armistiţiu, poate atârna însaşi fiinţa etnică a Statului nostru", spune ordinul mai sus amintit.

Manuale gratuite

- pentru elevii de curs primar -

Bucureşti 15 — La propunerea dlui Ministru al Educaţiei Naţionale, Ştefan Voitec, guvernul a alocat un fond de 250 mil. Lei pentru împărţirea gratuită sau cu 50% reducere a manualelor de curs primar.

Lacrimile celor mulţi scaldă zorii unui ev nou. Rugăciunile celor blânzi şi umiliţi pot coborî între oameni pacea lui Dumnezeu. Să credem cu putere în venirea ei, ca nădejdile noastre să nu ne ruşineze îndelung. Altfel, la ce ar folosi tot sbuciumul şi toată jertfa de azi a omenirii?

DUMITRU CĂLUGĂR

Un om la locul lui

In fruntea judeţului nostru se află un om de o rară onestitate sufletească, de o nefăţărită omenie şi de frumos caracter. Este Generalul **Gh. Lipovan.** *Cele trei luni decând conduce acest judeţ fruntaş al ţării, au fost suficiente ca să-l facă iubit de populaţia oraşului şi a satelor judeţului Sibiu, pentru modul prevenitor şi lipsit de forme cu care ascultă pe toţi cetăţenii fără deosebire de stare socială, pentru promptitudinea cu care satisface şi rezolvă doleanţele tuturor, când ele pot fi satisfăcute în cadrul legilor şi spiritului lor. Este un democrat în sensul bun şi generos al cuvântului, căci cu tot gradul înalt pe care l-a câştigat în ierarhia noastră militară prin muncă şi destoinicie, nu face pe nimeni să simtă în raporturile cu Domnia Sa nici o distanţă, ci stabileşte îndată un contact natural, dela suflet la suflet, cu oricine. Dar în acelaşi timp este un om de rară seriozitate, care impune şi trezeşte încrederea, spunându-şi cuvântul direct, fără artificii şi acoperiri.*

Este un democrat care respectă omul, dar ţine şi la buna rânduială, la legile Statului şi la cele cari condiţionează permanent convieţuirea semenilor.

Caracterul Domniei Sale ni-l dovedeşte cu deosebire faptul că regimul antonescian l-a pus în retragere la vârsta de 49 ani, fiindcă nu era omul care să se încovoaie după vederile dictatorilor de atunci.

Judeţul nostru poate fi mândru că are în fruntea sa un astfel de om.

Nr. 10594 Bis. 73 1—1

Publicaţiune

In conformitate cu dispoziţiunile Art. 14 al Regulamentului Academiei teologice „Andreiane" din Sibiu, Consiliul arhiepiscopesc declară şi publică vacantă, — pentru chemarea restrânsă prin transferare sau pentru chemare largă prin numire ca titular — catedra de Istoria Bisericii Române şi a Artei creştine ortodoxe dela această Academie.

Sibiu, 12 Decemvrie 1944.

Consiliul arhiepiscopesc

„Cu Dumnezeu înainte..."

De câţiva ani de zile, omenirea continuă să perziste într'o tot mai crescândă şi mai deplorabilă criză materială şi mai ales spirituală. Nu există popor, care să nu se fi deplasat, cât de puţin, dela traseul normal ce şi-l avea marcat, pentru realizarea destinului său, din cauza tensiunei cutremurătoare a ciocnirilor dintre neam şi neam, împărăţie şi împărăţie.

S'ar spune că am început să ne aplecăm spre faza finală a vulcanicei nebunii omeneşti, fapt care este considerat ca un justificat motiv de consolare momentană pentru noi desnădăjduiţii. Dar, după câte se pot vedea, auzi, experimenta, bănui şi deduce, — fără să fim pesimişti — popoarele, departe de a-şi ameliora furia, se găsesc, încă, într'o fervent stare de furie dezastruoasă. Atâta desorientare şi atâta nestabilitate în acţiuni; atâta indiferentism şi atâta bâlbâială ca'n zilele noastre, nu cred să fi fost nici la turnul Babel.

Desigur că nici poporul nostru n'a fost scutit nici de data aceasta de suferinţă şi n'a scăpat să fie încadrat în asamblul acestor universale stări haotice. Şi acum ca'ntotdeauna a fost năpădit de furiuna, care încearcă să devasteze lumea'ntreagă. Par'că anume este născut, acest oropsit neam, numai pentru a suferi...

Plecând dela axioma că nu există efect — fie el pozitiv, fie negativ — fără cauză, ar fi natural să ne întrebăm cărui fapt se datoreşte, în general, desordinea, desechilibrul, desorientare, stările haotice?

Privite în asamblul lor, aceste deficienţe, specifice epocei critice prin care trecem, îşi au cauza în absenţa unui Centru sigur care să depăşească flexibilitatea şi nestabilitatea centrului, bazat pe potenţele umane în sine; absenţa acelui Centru de sprijin, de care se reazimă oricine, când nu-i mai poate fi suport sigur sprijinul uman.

Acest Centru, care conservă, guvernează şi cooperează cu întreg cosmosul şi în jurul căruia se centralizează toată ordinea, a fost arătat de noul Preşedinte al Consiliului de Miniştri, dl General Nicolae Rădescu. „Cu Dumnezeu înainte" şi-a încheiat, Domnia Sa, discursul ţinut la radio Duminecă 10 Dec. a. c. Aceste cuvinte au avut puterea de a despăinjeni ochii noştri şi de a descătuşa inimile noastre.

„Cu Dumnezeu înainte"... Iată centrul ordinei...

Intr'adevăr, aceasta este rugăciunea poporului nostru, pentrucă prin ea şi cu ea s'au împletit şi realizat toate marile noastre idealuri. Când pronunţi din inimă, din conştiinţă aceste cuvinte ale vieţii areţi destinul Neamului nostru. Când, în decursul istoriei noastre plină de suferinţă, dar şi de omenie, s'a pornit la vreo acţiune, cât de mică pentru prosperarea Ţării fără Dumnezeu? Şi când nu ne-am împlinit idealurile de mărire justificată, avându-L în centrul existenţei noastre? Poporul nostru este prin excelenţă religios. Poporul nostru este pătruns de acest sentiment până în cele mai subtile adâncuri ale sufletului său; este — am putea spune — într'o continuă fază de îndumnezeire.

Pe bună dreptate s'a spus — şi se poate spune şi astăzi — că acele neamuri cari n'au avut fericirea de a cunoaşte perioade întregi ale istoriei lor dominante de religiositate; dacă n'au avut şi n'au în permanenţă pe Dumnezeu în centrul existenţei lor, sufăr de un nivel interior extrem decăzut. Dacă un neam nu ştie să-şi ridice nivelul istoric prin religie, înseamnă că este lipsit de spiritualitate, este „un steril spiritual", o „pocitanie spirituală". Un popor religios, legat de Dumnezeu, chiar dacă sufere de o insuficientă capacitate politică, îşi deschide un drum în lume datorită „pasiunii religioase".

„Cu Dumnezeu înainte"...

Aşa au grăit moşii şi strămoşii noştri; aşa au grăit, înainte de a porni la luptă, Domnitorii şi Voevozii noştri şi spusa lor n'a fost în deşert; cu aceste cuvinte porneşte ţăranul nostru la drum, la muncă...

Adevărata ascensiune, adevăratul „înainte", numai cu şi prin Dumnezeu se poate realiza. Adevărata ordine şi adevăratul progres se înfăptueşte numai cu Dumnezeu. Aşa ştim noi Românii. Şi aşa a ştiut şi Dl Preşedinte al Consiliului de Miniştri General Nicolae Rădescu. De aceea a pornit la acţiune, la ordine, la muncă, înainte, cu Dumnezeu...

AVRAM PETRIC

Şefii ustaşilor se pregătesc de fugă

Postul de radio „Slobodna Iugoslavia" anunţă că, potrivit ştirilor sosite din Zagreb, în ultimele zile cursul aurului şi al valutei străine s'a urcat acolo în mod simţitor. Aceasta se explică prin faptul că şefii ustaşilor pregătindu-se de fugă, cumpără cantităţi mari de aur şi valută străină. După cum comunică postul de radio, colaboratorii cei mai apropiaţi ai lui Pavelici şi alţi şefi ai ustaşilor au şi primit paşapoarte pentru străinătate. Numai în cursul unei singure zile, ei au scos 40 paşapoarte pentru plecare în Elveţia.

Mulţumire

Inalt Prea Sfinţia Sa Mitropolitul nostru Nicolae mulţumeşte şi pe această cale celor ce i-au trimis felicitări şi i-au făcut urări de sf. Nicolae, împărtăşind tuturor arhiereşti binecuvântări şi făcându-le urări de bine.

Scumpirea mărcilor postale

Din noul tarif postal spicuim; mărcile pentru o scrisoare simplă s'au urcat dela 17 Lei la 35 Lei; cartea postală dela 11 Lei la 20 Lei. Telegramele au primit un spor dublu pentru fiecare cuvânt.

Lână sintetică

Din sursă competentă se comunică că industria engleză — prin iscusinţa specialiştilor săi — a reuşit să fabrice lână sintetică extrasă din plante, ea fiind cea mai recentă invenţie britanică.

Se nădăjdueşte că industria mătăsii artificiale va fi revoluţionată.

„Un neam până îşi are sufletul tare, sănătos, nu are să se teamă pentru existenţa lui. Tăria sufletului atârnă însă atât de mult de credinţa religioasă, încât se poate chiar spune că se exprimă prin credinţă. Vârtoşenia sufletească se arată prin credinţă. Sufletul slab, sufletul epavă, e sufletul care nu mai poate crede. Cu cât e mai neşovăitoare, mai neclătinată credinţa, cu atât e mai tare sufletul şi cu atât e mai în stare cel ce-l are să suporte orice, să se adapteze la orice împrejurare grea, să biruie prin răbdare, prin optimism, prin nădejde, strâmtorările".

(Aprilie 1944 TR)

FOIŞOARA

Creştinismul şi problemele sociale[1]

de EUGENIU E. MUNTEANU

Omenirea a ajuns, în frământările pentru rezolvirea diferitelor probleme de ordin social, la soluţia extremă a unui războiu care, prin imensitatea şi forţa lui de distrugere, întrece tot ceea ce s'a văzut până acum.

Dar azi, din durerile acestui războiu, o nouă lume se ridică pe ruinele celei vechi. O nouă lume în care accentul cade pe social. *Veacul care se deschide este deci un veac de împlinire socială.*

Massele populare sunt însufleţite de idealul dreptăţii, al micşorării prăpăstioaselor diferenţe dintre păturile sociale. Sufletele sunt încălzite de idealurile unei societăţi în care toţi indivizii şi toate clasele sociale să participe în mod just la bunurile culturii şi ale civilizaţiei.

Totdeauna s'a spus că problemele sociale sunt „probleme vitale" sau „arzătoare", dar aceste probleme au devenit atât de acute, încât deslegarea lor nu mai poate fi întârziată.

Insă problemele sociale de azi nu se pot rezolva fără o înnoire şi adâncire lăuntrică, fără simţ şi aderenţă pentru ceea ce-i bunătate, dreptate şi dragoste.

Idealul social ce se zămisleşte sub ochii noştri, nu poate deveni o realitate deplină decât prin puterile duhului creştin, prin flacările iubirii.

Faţa lumii nu se poate schimba de cât dacă o eliberăm de păcatele trecutului, şi-i insuflăm duhul moral al creştinismului, singurul creator de viaţă nouă. De aceea, odată cu apariţia creştinismului, care a pus pe primul plan dragostea de om şi înfăptuirile practice ale iubirii faţă de aproapele, se produce o totală schimbare în toate domeniile de manifestare ale vieţii omeneşti.

Au afirmat, totuşi unii, ca Miguel de Unamuno, că creştinismul n'are nimic comun cu problemele sociale, economice sau politice, adică „Hristos n'are nimic cu socialismul, nici cu proprietatea particulară". Sau că „el nu rezolvă întru nimic problema pauperismului sau a plus-valorii", etc.,

Natural, creştinismul nu este un rezultat al luptei de clasă şi nu e nici o filosofie socială ca a lui Saint-Simon, care credea că se poate face ridicarea morală, materială şi intelectuală a unei masse sărace prin aplicarea ştiinţei în serviciul măririi producţiunii şi al împuţinării suferinţei umane.[2]

Dintr'un punct de vedere opus, alţii au susţinut că creştinismul ar fi o mişcare revoluţionară socială, izvorîtă ca o reacţiune faţă de situaţia grea a sclavilor şi a săracilor.

Fapt cert este că creştinismul n'a apărut în istorie ca partid politic, ca mişcare de revendicări revoluţionare-sociale. Nu aceasta este esenţa lui, nici taina biruinţei lui!

Creştinismul depăşeşte şi socialul şi politicul. El aparţine altor zări, deoarece coboară din veşnicie şi ancorează la limanul spiritului însetat de unirea cu Dumnezeu.

Esenţa creştinismului nu este social-politică, ci pur spirituală. Cu toate acestea el are mari consecinţe şi în domeniul social. Apostolatul social al creştinismului se desfăşoară pe terenul reformei spirituale a individului şi aceasta vine din convingerea, că ori ce problemă socială e necesar să înceapă prin reforma conştiinţei personale.

Transformarea socială e imposibilă numai prin reforme de exterior. Ea se realizează prin transformarea spirituală a omului, care constitue temelia reformelor sociale. Prin aceasta creştinismul apare ca cea mai profundă putere reformatoare a vieţii sociale.

Prin uriaşa sa forţă morală, creştinismul e cel mai puternic factor de transformare şi înnoire a vieţii sociale, deoarece el cuprinde o înaltă concepţie despre lume şi viaţă. „Hristos — zice Förster — este cel mai mare organizator şi al puterilor sociale, fiindcă El organizează pe om şi sufleteşte". Creştinismul ridică pe om, îi promovează personalitatea şi prin aceasta ridică şi nivelul vieţii sociale.

De aceea creştinismul apare ca o puternică revoluţie în domeniul social.

Revoluţia socială creştină s'a efectuat numai prin acel imponderabil sufletesc, prin acel fond de idealism şi spiritualism, care, prin porunca iubirii, a egalităţii şi fraternităţii întregului neam omenesc, s'a revărsat ca un mare torent de

[1] Conferinţă ţinută la 30 Noemvrie a. c. cu ocazia comemorării Mitropolitului Andrei Şaguna

[1] S. Ionescu: Aspectul social al Ortodoxismului, pag. 182.

[2] Telegraful Român, Nr. 89 din 1944.

Pentru reînvierea și cinstirea vechilor și frumoaselor noastre cântece de Crăciun și pentru înviorarea sufletului nostru creștin românesc

Timotei Popovici

AL 19-LEA TRADIȚIONAL

CONCERT RELIGIOS

DE COLINDE ȘI CÂNTECE DE STEA

se va da

Duminecă 17 Decemvrie 1944, ora 5 seara

în sfânta biserică a Mitropoliei ortodoxe române din Sibiu

de Corul Mixt al Mitropoliei și Corul Școalei Normale „Andreiu Șaguna" secția de fete și băieți sub conducerea părintelui profesor GHEORGHE ȘOIMA

PROGRAM:

1 Timotei Popovici: **Florile dalbe** (colindă din Bănat)
2 „ „ „ „ („ „ Ardeal)
3 Timotei Popovici: **Florile dalbe** (colindă din Ardeal)
4 Petru Gherman: **Ziurel de zi** (colindă)
5 Ilie Micu: **Vine marea** (colindă din Luduș, jud. Sibiu)
6 Petru Severin: **Dumnezeu dintru 'nceput** (colindă)
7 Achim Stoia: **Sus în 'naltul cerului** (colindă din Moldova)
8 Nicolae Ursu: **Se preumblă Maica Sfântă** (cântec de stea din jud. Cluj)
9 Ilie Micu: **Colo sus la rămurele** (colindă din Luduș, jud. Sibiu)
10 Gheorghe Cucu: **Cetiniță, cetioară dragă**
11 Gheorghe Șoima: **Velerim și Veler Doamne** (colindă din Moldova)
12 Timotei Popovici: **Astăzi s'a născut Hristos** (colindă)

Scurtă cuvântare din partea părintelui profesor Dr. Corneliu Sârbu

13 Gheorghe Șoima: **Asta-i seara** (colindă din jud. Făgăraș)
14 Timotei Popovici: **Sub cel roșu răsărit** (colindă din Tincova, jud. Severin)
15 Petru Gherman: **Bună Veste** (colindă)
16 Timotei Popovici: **Steaua sus răsare** (cântec de stea din Moldova)
17 Petru Gherman: **Trei crai dela Răsărit** (cântec de stea)
18 Gheorghe Șoima: **Doamne, a Tale cuvinte** (colindă din Țara Moților)
19 Petru Severin: **Colo 'n sus pe lângă lună** (colindă)
20 Gheorghe Șoima: **Astăzi toți ne veselim** (colindă din Săliște, jud. Sibiu)
21 Ilie Micu: **Ia, ieșiți-mi mari boeri** (colindă din Luduș, jud. Sibiu)
22 Timotei Popovici: **Praznic luminos** (cântec de stea din Ardeal)

Concertul ține o oră și este gratuit pentru toată lumea

Onor. participanți sunt stăruitor rugați să se prezinte din timp, deoarece la orele 4.45 porțile vor fi închise, iar în cursul concertului să păstreze cea mai desăvârșită liniște

Invățătura zilei

Dece vezi paiul din ochiul fratelui tău, iar bârna din ochiul tău nu o simți?

Matei 7. 3

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Duminecă 17 Dec. — Pr. Daniil
Luni 18 Dec. — M. Sevastian

Preoți cu crucea'n frunte

Ioan Munteanu

Viță de oieri din Poiana Sibiului.

Absolvise Institutul teologic-pedagogic „Andreian" din Sibiu și era gata să-și împlinească dorința cea mai fierbinte a tinereți sale, prin intrarea în cinul preoțesc. Dumnezeu voise, însă, altfel.

Era către sfârșitul toamnei lui 1918. Monarhia pajurei cu două capete trosnea din toate încheieturile, scuturată de frigurile revoluției, iar Românii ardeleni se pregăteau pentru praznicul deia Alba-Iulia, care avea să consfințească unirea Transilvaniei cu Patria-Mamă.

In tot Ardealul s'au constituit atunci comitete și gărzi naționale.

Tânărul teolog Ioan Munteanu, după ce activase câtăva vreme în garda națională din Poiana Sibiului, venise aici la Sibiu; situația clară din satul carpatin al ciobanilor cu obrajii roșii ca fraga nu-i mai oferia prilejuri de a-și manifesta aprinsa sa dragoste de neam.

Aci, s'a pus la dispoziția gărzii naționale, pe care a slujit-o scurtă vreme, dar cu credință.

Ungurii trimiseseră în gara Sibiu, pentru a intimida populația românească, un tren militar blindat, înzestrat cu armament de rigoare. Tânărul Ioan Munteanu pusese la cale capturarea acestei fortărețe ambulante.

Misiunea cea mai primejdioasă și-o rezervase sie-și. Ca să imobilizeze trenul blindat, Ioan Munteanu s'a apucat să demonteze șinele liniei ferate, în dreptul gării Sibiu-Fabrică.

Trenul blindat, simțindu-se amenințat, a părăsit gara mare în plină viteză, surprinzându-l pe Ioan Munteanu la lucru. Un lătrat scurt de mitralieră — și trupul lui tânăr s'a prăbușit fără să scoată un geamăt, alăturea de linia ferată.

Nici cel mai mic semn de cinstită pomenire nu marchează locul unde a fost răpus Ioan Munteanu, și jertfa lui n'ar fi fost încrestată aici dacă I. P. Sf. Mitropolit Nicolae — al cărui student a fost — nu ne-o povestea într'una din zilele trecute

GRIG

Dați-vă ofranda pentru cei din Moldova și Ardealul de Nord!

Atentat contra lui Szállasy

Bucureşti 15 — După ştiri neoficiale dictatorul ungar ar fi fost victima unui atentat după întoarcerea lui dela Hitler. Atentatul ar fi avut loc la Szombathely şi Szállasy ar fi destul de grav rănit.

Germania se interesează de condiţiile capitulării

Londra 15 — Agenţia Reuter transmite o ştire a ziarului New-York Times din Roma, după care Germania s'ar fi străduit să obţină dela aliaţi, o definiţie a termenului de capitulare fără condiţii.

Trupele ruseşti aproape de Austria

Bucureşti 15 — După o ştire a agenţiei germane Transocean, transmisă de agenţia de ştiri Reuter, trupele ruseşti au înaintat între Drava şi Dunăre până la un punct situat aproape de graniţa Austriei.

Cursuri de Limba Rusă

Sub auspiciile Asociaţiei pentru strângerea relaţiilor cu Uniunea Sovietică, s'au inaugurat cursuri de L. Rusă în câteva locuri în Capitală.

Serviciu religios

In catedrala mitropolitană din Sibiu

In fiecare zi dimineaţa la ora 6½ Utrenie şi în continuare *Sfânta Liturghie*. In fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie „*Acatistul Maicii Domnului*".

***In Dumineci şi Sărbători* dimineaţa la ora 8½ Utrenia, în continuare la ora 9½ Sfânta Liturghie.** La liturghie cântă „Corul catedralei", sub conducerea profesorului Gheorghe Şoima.

Duminecă în 17 Decemvrie 1944, servesc: Cons. Ieronim Grovu, Gh. Secaş şi Prot. Mihail Neagu; diaconii: Ioan Circov şi Alexandru Popa. — *Predică: cons. A. Nanu.* — La Oastea Domnului predică după masă la ora 4 *preotul Corneliu Sârbu*, dela parohia Sibiu-Treistejari.

viaţă morală peste întreaga făptură umană şi peste activităţile ei, sdruncinând din temelie structura vechilor organizaţii sociale.

Faţă de mentalitatea antică, creştinismul se arată superior în toate domeniile de viaţă, deci şi în domeniul social. El aduce o atenuare a formelor prea rigide ale societăţii antice.

Statul lui Aristotel de pildă, schiţat în „Politeia", cuprinde în alcătuirea lui socială o sumă de contradicţii şi nedreptăţi. Idividul dispare cu libertatea şi individualitatea lui în mecanismul Statului, care se întemeiază pe separaţia organică a claselor sociale şi în care sclavajul ocupă loc de prim ordin.

La fel, după Platon, organizaţia Statului suprimă libertatea cetăţenilor şi coboară pe oameni la nivelul unei turme, distrugând nucleul vieţii familiale.

Sclavajul, susţinut de filosofii antichităţii, vădea a lume fără iubire şi fără dreptate.

Chiar şi în familie era acelaşi absolutism şi despotism, pe care ni-l confirmă existenţa celor 12 tabele din Statul roman, Femeia era considerată drept minoră şi pusă într'o stare de inferioritate, în timp ce bărbatul îşi exercita în modul cel mai crud posibil dreptul de „Pater familias", cu puteri nelimitate de viaţă şi de moarte.

In epoca precreştină, familia decade pentru a face loc unui libertinaj dus la exces. Peste tot apare o disproporţie economică şi socială: lux şi desfrâu în clasa înaltă, mizerie revoltătoare în massa de jos.

In mijlocul acestor stări se iveşte creştinismul, care în aparenţă menţine starea socială existentă, în fond însă revoluţionează întreaga societate antică. *El dă un sens înalt vieţii sociale, apropie făptura superioară de cea inferioară prin ideea de frăţietate, atenuiază suferinţa şi calmează năzuinţele materialiste ale claselor populare.*

Atitudinea Mântuitorului, faţă de abuzurile şi inegalităţile din vremea Sa, a fost o atitudine de luptă continuă, de certare, de desvelire a viţiilor sociale. Cei ce cred în El se închiagă într'un organism spiritual, stăpânit de dragoste.

In organismul acesta spiritual sunt diferenţieri izvorîte din diversitatea felurilor de muncă, dând naştere diferitelor grupuri sociale, dar fără a se da naştere conştiinţei de clasă ca mijloc de luptă între grupurile sociale.

Creştinismul nu acceptă alte motive de diferenţiere a grupurilor şi susţine o unitate mai adâncă a grupurilor de muncă, aşezând la bază conştiinţa valorii omului şi puterea valorificatoare a iubirii aproapelui, a egalităţii şi frăţietăţii dintre oameni.

In creştinismul primar toţi sunt chemaţi după vrednicie la aceeaşi fericire cerească, neadmiţându-se deosebiri prin naştere, prin bogăţie. Iar virtutea, care e cea mai înaltă demnitate a omului, dă tuturor putinţa celei mai frumoase egalităţi. A sorbi fiinţa lui Hristos din acelas Sfânt Potir, este tot ce poate fi mai mişcător, este solidaritatea în jurul celui mai nepătruns mister. In faţa Sfântului Potir, categoriile sociale dispar. Toţi se pot împărtăşi de bunul cel mai mare: de Dumnezeu.

Această corectare şi înnobilare a naturii omeneşti, prin influenţa creştinismului în ordinea morală, n'a putut avea alt răsunet, decât innobilarea vieţii popoarelor şi în ordinea socială, pe baza poruncii iubirii aproapelui.

Aspectul social al creştinismului stă pe această temelie a dragostei faţă de aproapele, deoarece Sf. Apostol Ioan zice: „Cel ce nu iubeşte, n'a cunoscut pe Dumnezeu, căci Dumnezeu este iubire" (I Ioan 4, 8). Din ea se detaşează toate celelalte învăţături sociale creştine: egalitatea, frăţietatea şi mila.

Dar iubirea fără dreptate nu poate servi drept temelie a unei vieţi sociale adevărate.

In baza acestei dreptăţi Sf. Aposto Pavel iscăleşte primul mesagiu al eliberării popoarelor, când zice: „Nu mai există nici rob, nici slobod, ci toţi sunt una în Hristos Iisus".

Dinamismul acestei idei de dreptate îşi capătă o forţă socială şi mai impetuoasă, atunci când se vesteşte în faţa Sfintelor altare eliberarea sclavilor, lucru ce a condus mai târziu la declararea drepturilor omului, la încreştinarea constituţiilor, la democratizarea statelor şi la egalizarea claselor sociale şi a popoarelor în faţa dreptului.[1]

Sclavajul se desfiinţează prin această poruncă a iubirli aproapelui, pierzându-se tot odată în creştinism diferenţele sociale esenţiale. „Voi sunteţi liberi înaintea lui Dumnezeu, chiar dacă sunteţi sclavi".

Această idee nouă democratică este salutată de Tocqueville ca un dar divin: „Egalitatea începe să pătrundă prin Biserică în sânul statelor".

Pe lângă enunţarea acestui principiu de libertate, egalitate şi frăţietate între oameni, creştinismul imprimă familiei — celula organismului social — o origine divină, făcând ca ea să se cimenteze prin iubire, respect reciproc şi muncă. Femeia

[1] Şerban Ionescu: Aspectul social al Ortodoxiei, pag. 198.

Bravură românească

Bucureşti 15 — In ultimele zile, trupele române care luptă între Dunăre şi Tisa duc lupte grele alături de trupele sovietice. De şase săptămâni armata noastră înfruntă rezistenţa inamicului şi marile dificultăţi atmosferice şi de teren. Corpul de armată al generalului Şova, trecând Tisa dela 28 Octomvrie, a atacat neîntrerupt, pe o regiune întinsă de 100 km. Azi se află în faţa capului de pod inamic care apără capitala Ungariei. Trupele conduse de generalul Stoenescu au respins pe inamic dincolo de Tisa, împingându-l în masivul munţilor Bück. Formaţiunile române au obţinut mari succese militare şi au capturat peste 4.000 de prizonieri, în afară de număroşi morţi şi răniţi.

Generalii români, ofiţerii şi trupa, luptând cot la cot cu ostaşii sovietici, au stârnit admiraţia acestora prin importantele lor fapte de arme. Astfel, un comandant superior sovietic a adus mulţumiri şi laude diviziei 21 infanterie şi generalului Dumitrescu-Polihron, pentru bravura arătată.

Cinste lor, şi neamului din care fac parte!

Repatrierea cetăţenilor ruşi

Mâine, Duminecă 17 Decembrie, pleacă cel de al IX-lea transport de cetăţeni ruşi, cuprinzând pe cei care se găsesc la căminul de ucenici Pia Brătianu din Bucureşti. Pentru îmbarcare e necesar ca fiecare să aibă câte un certificat medical doveditor că nu sufere de nicio boală contagioasă. Certificatele trebue să fie eliberate de instituţiile sanitare autorizate.

Declaraţiile dlui Churchill

în chestiunea poloneză

Londra 15 — Dl Churchill, preşedintele consiliului de miniştri britanic, a făcut astăzi declaraţii cu privire la Polonia, spunând că nu are nimic de adăugat la cele ce s'au stabilit în conferinţa dela Teheran şi cea din Octomvrie. Dupăce dl Nicolaicici a părăsit Moscova, polonezii n'au reuşit să ajungă la înţelegere şi guvernul s'a constituit într'un mod nesatisfăcător. Dl Nicolaicici primise asigurări formale, a spus dl Churchill, că dacă polonezii renunţă la acele regiuni din Sudul oraşului Lublin, care urmează să fie anexate Ucrainei, ar primi în schimb întreaga Prusie orientală şi Danzigul. Câştigul Poloniei ar fi fost foarte mare, dacă în locul unui îngust coridor rău consolidat pe care îl poseda înainte de războiu, ar fi dobândit acum o întinsă regiune de 320 km. pe ţărmul Balticei.

Situaţia din Grecia

Bucureşti 15 — Bătălia reîncepută la Atena continuă. Greva dela Salonic şi Atena s'a extins în aproape toate oraşele. Se crede însă că se va ajunge la un compromis Fruntaşii organizaţiei EAM se pregătesc să primească condiţiile de armistiţiu fixate de generalul Scobie. Ei cer însă să se formeze un guvern de largă coaliţie în care să între toate partidele. Din el nu va face parte dl Papandreu, actualul prim-ministru. Arhiepiscopul Atenei ar urma să joace un important rol mediator. Eventual el ar avea să fie desemnat chiar ca regent până la rezolvarea chestiunii regalităţii. Prin atitudinea sa hotărîtă din timpul ocupaţiei germane, şi-a câştigat stima şi iubirea tuturor partidelor.

SITUAŢIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al armatei române a dat următorul comunicat asupra operaţiunilor desfăşurate în decursul zilei de ieri:

In Ungaria de Nord-Est, trupele armatei a IV-a române, înfrângând rezistenţa inamicului, au continuat înaintarea în ambele părţi ale văii Hernad, ajungând la poalele munţilor. Au fost ocupate numeroase localităţi.

In munţii Bück, vânătorii noştri de munte au înfrânt de asemenea rezistenţa inamicului şi au cucerit alte înălţimi.

La Est de Budapesta, au fost respinse toate atacurile inamicului.

Frontul din Est

Londra 15 — In Ungaria Ruşii şi-au consolidat poziţiile din regiunea Budapestei. Noui întăriri germane au fost aduse şi contraatacă fără să ţină seama de pierderi. La Nord de Budapesta trupe române au capturat 2.600 soldaţi şi ofiţeri inamici, în cursul ultimei săptămâni. In Interiorul Budapestei nemţi fac întărituri pentru lupte de stradă.

Bucureşti, 15 — La Nord şi Nord-Vest de Mişcolţ, trupele sovietice au continuat înaintarea şi au ocupat un mare număr de localităţi. In cursul luptelor dela 13 Decemvrie au lost luaţi prizonieri 870 soldaţi şi ofiţeri germani şi unguri Au fost distruse 18 care blindate şi 13 avioane inamice.

Agenţia Reuter retransmite o telegramă a agenţiei germane Transocean, din care reiese că trupele sovietice au reluat înaintarea pe frontul Ungariei, ajungând într'un punct aproape de frontiera Austriei. De asemenea, telegrama agenţiei Transocean vorbeşte despre luptele dintre lacul Balaton şi Dunăre.

FRONTUL DIN APUS

Londra 15. Forţele aliate au extins poziţile ocupate pe malul râului Röhr şi s'au apropiat de frontiera Palatinatului dela Rin. Comunicatul de azi dela cartierul generalului Eisenhower vesteşte că forţele aliate au înaintat în Alsacia, spre Est, în direcţia Rinului, în direcţia oraşului Lauterburg. La Sud de Strasbourg, trupele aliate au înaintat 3 km. De asemenea, înaintarea continuă în regiunea Ruhr şi la Sud de Dürren.

Bucureşti 15 — In regiunea Saar, forţele americane au trecut frontiera germană. In cursul ultimelor trei săptămâni, din luna Noemvrie, germanii au pierdut câte 650 oameni pe zi.

In Italia, forţele armatei a VIII-a au extins şi întărit capul de pod de peste râul Lamone. La Sud-Vest de Imola au fost cucerite 2 sate.

Printre răniţi

In localul Academiei noastre teologice este adăpostit un spital pentru răniţi. Lucrul s'a înfăptuit din grija părintească a I. P. S. Mitropolit Nicolae *şi este de mare însemnătate.*

Răniţii se bucură de o îngrijire deosebită. Nu este vorba aici despre tratamentul medical numai, ci de partea duhovnicească aleasă care însoţeşte opera de însănătoşare grabnică a scumpilor noştri ostaşi. Măicuţele stau în ajutor, păr. duhovnic N. Belea *pune suflet mult, iar în ultimele două săptămâni s'a făcut un pas mai departe: studenţii teologi din anul IV, îndrumaţi şi sfătuiţi de păr. prof.* D. Călugăr, *coboară adesea în mijlocul răniţilor şi rostesc cuvinte de învăţătură creştinească. Până acum s'a predicat despre: Sf. Scriptură, Sf. Nicolae, Rugăciune, Mărturisire şi Sf. Impărtăşanie. Predicile vor continua. In chipul acesta, ostaşii răniţi sunt hrăniţi duhovniceşte, iar tinerii studenţi în Teologie intră din bună vreme în ogorul vieţii lor păstoreşti.*

Tratat de alianţă

Deosebită satisfacţie se înregistrează atât în cercurile franceze, cât şi în cele dela Moscova, în legătură cu semnarea tratatului de alianţă între Rusia sovietică şi Franţa. Tratatul e considerat ca făcând parte din întregul sistem de securitate aliat din Europa de vest. Marea Britanie şi Statele Unite au fost informate, prin reprezentanţii lor, în tot cursul conversaţiilor despre tratatul de alianţă.

— roaba păgână, răul necesar al lui Herodot şi Cato — a fost ridicată la demnitatea cuvenită.[1]

Mântuitorul declară căsătoria indisolubilă, sfinţiind-o şi subordonând familia autorităţii divine.

Creştinismul afirmă pe lângă caracterul monogamic şi indisolubilitatea familiei, spiritualitatea şi libertatea legăturilor dintre toţi membrii familiei, pe baza diferenţelor naturale.[2]

La baza vieţii familiale se afirmă principiul diviziunii muncii, iar în perioada premergătoare căsătoriei, învăţătura creştină cere onestitate şi castitate până la întemeierea unei vieţi familiale, cerinţă enunţată şi de ştiinţă pe temeiuri psihofiziologice.

Biserica nu vede în familie o concesiune a lui Dumnezeu în lumea păcatului. Ea consideră căsătoria ca o taină sfântă, care dă valoare vieţii în sine pentru împlinirea scopului ei suprem: premărirea lui Dumnezeu şi continuitatea neamului omenesc.[3]

Folosirea bunurilor materiale de către familie şi întreaga societate apare în lumina creştinismului sub o formă cu totul nouă, în deplin acord cu aspiraţiile şi cerinţele omenirii.

Mântuitorul arată clar primejdia bogăţiei pentru firea cea slabă a omului. El nu porunceşte însă sărăcia, ci o sfătueşte pentru înlesnirea ajungerii unei viitoare desăvârşiri. Dacă totuşi unii sunt săraci, iar alţii bogaţi, „săracul este prilej de mântuire pentru cel bogat, iar bogatul mijloc de susţinere pentru cel sărac, potrivit chemării date lor de Dumnezeu. Cu toate acestea — zice Sf. Scriptură, „cei bogaţi să nu se semeţească, ci să se îmbogăţească în fapte bune".[1]

Bunurile pământeşti sunt dela Dumnezeu, deci bune în sine; numai prin abuzurile oamenilor ele devin rele aducând totodată păcatul.[2] Pământul e al Creiatorului deci, şi el l-a dat oamenilor spre stăpânire şi folosire.[3]

După căderea în păcat a oamenilor, proprietatea n'a mai fost folosită de toţi în măsură egală, iar pentru atenuarea acestei duşmănii, creştinismul reaminteşte că pe acest pământ „omul este numai administratorul averii sale".

Omul în viaţa lui trebue să între în legături cu semenii săi, să formeze o familie. De aici se iveşte necesitatea posesiunii unor bunuri pe seama familiei, pentru consolidarea unităţii ei. Toate acestea au apărut în conştiinţa omului odată cu începutul omenirii, iar dela apariţia creştinismului, morala socială impune respectul vieţii şi al bunului aproapelui.[1]

Creştinismul nu distruge ideea de proprietate, ci o păstrează, dar îi schimbă caracterul ei absolut şi o încadrează în sfera socială a dreptului. Nu se condamnă proprietatea, zice Sf. Ioan Hrisostomul, ci reaua întrebuinţare a ei, iar când avem prisosuri, posedăm lucruri care nu ne aparţin şi suntem datori să le fructificăm în folosul celor lipsiţi.

Deci, din punct de vedere creştin, proprietatea particulară este legitimă şi necesară, dar ea este socotită numai ca relativă şi ca o funcţie socială. Prin proprietate, omul este pus în situaţia de a creşte în duhul altruismului, şi al grijii de alţii. Necesitatea bunurilor este recunoscută de Mântuitorul, ca ceva firesc şi just, în deplină armonie cu necesităţile de prim ordin ale vieţii sociale.

(Va urma)

[1] Dr. D. Spânu: Suferinţele sociale şi Hristos, pag. 100.

[2] Şerban Ionescu: Morala Ortodoxă faţă de celelalte morale confesionale, pag. 210.

[3] S. Ionescu: idem, pag. 215.

[1] II Tim. 4, 17—19.

[2] Dr. D. Spânu: Suferinţele sociale şi Hristos, pag. 83.

[3] Geneză 1, 28.

[1] Gh. Săndulescu: Concepţia creştină despre proprietate şi duşmanii ei, pag. 67.

Redactor responsabil: Prof Dr. D Stăniloae.

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Marți 19 Decemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 120

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Întemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Funcționarul

In mod cu totul general, funcționarul este acceptat drept un om angajat undeva, lucrând într'un birou oarecare și potrivindu-și viața după un orariu stabilit pe zile, săptămâni, luni și chiar pe ani întregi. Doar împrejurări neașteptate ar putea interveni în calcul și ar schimba câte ceva în distribuirea vremii mai'nainte stabilite. In acest sens văzut, bietul om este supus unei îngrădiri a libertății, subjugat unei vieți cu caracter de automat. Remunerația bănească, hotărîtă și acceptată și ea tot anticipativ, răsplătește munca și asigură traiul funcționarului dela o zi la alta.

De fapt, aceste două laturi ale vieții funcționărești — timpul de muncă și răsplata muncii — își au conturul lor pronunțat. Așa se explică, de bună seamă, și agitația continuă în jurul lor. Asistăm chiar în momentul de față la eforturile tuturor celor interesați pentru găsirea unor soluții cât mai echitabile întru rezolvarea numitelor probleme. Dacă facem un popas, cât de scurt, asupra lor, aceasta însemnează că și noi voim să exprimăm oarecari opinii în legătură cu ele.

Mai întâi, este firesc să recunoaștem că timpul de muncă și remunerația pe urma acesteia își au însemnătatea lor în viața funcționarului. Numai în ramele unui orariu rațional stabilit se poate desfășura o activitate sistematică și unitară. Și-apoi, salarizarea cea mai înțelegătoare și firească asigură un randament satisfăcător. In unele cazuri — numai în unele — remunerația influințează și calitatea muncii. Printr'o asemenea acțiune, funcționarul este așezat înafara grijilor pur materiale și poate închina serviciului său toată râvna de care este capabil. El nici nu se vede obligat să alerge după alte surse de venit și să-și epuizeze puterile de muncă înafara slujbei sale.

Deși, după cum se poate vedea, recunoaștem însemnătatea problemelor schițate mai sus, noi trebue să apreciem în funcționar încă și alte laturi, alte amănunte legate de viața lui spirituală.

Funcționarul este un om pus în slujba semenilor săi, în slujba colectivității. Activitatea lui zilnică implică deci un element etic. El împlinește o misiune. Dar persoana aservită unei misiuni nu acționează automat, ci în virtutea unui îndemn lăuntric, în virtutea conștiinței. Astfel fiind, orariul zilnic trebue să fie doar un cadru pur exterior, nu auxiliar necesar dar secundar totuși. Funcționarul care își rezumă munca la durata de timp fixată prin orariu ajunge să diminueze importanța ei, să o execute cu conștiință adormită. Constatarea aceasta vrea să spună, că perfecționarea profesională este o datorie care trece mult peste orele de birou. Șlujbașul de orice categorie rămâne obligat în conștiință să-și dureze progresiv un stil de viață, care să asigure în chipul cel mai înalt slujirea semenilor săi.

Cam aceleași lucruri s'ar putea spune și despre salarizare. Ea rămâne ceea ce a fost totdeauna: o răsplătire materială a muncii. Ca asemenea, ea poartă haina deșertăciunii. Efectul îi este mărginit. Oricât de bogată ar fi și oricât ar mai crește în mărime, mulțumire deplină tot nu aduce. Prețul ei real stă din altă monedă. Remunerația muncii funcționarului stă din bucuria datoriei împlinite, din conștiința cu care s'a săvârșit munca. Aceasta nu are un caracter mărginit. Ba mai mult: ea însași poartă acțiunea de îmbogățire a spiritului nostru, o acțiune de înobilare crescândă. Duce până la virtute: la dragostea pentru muncă. Și să nu se uite: „Cine a înălțat munca până la iubire, acela a coborît raiul pe pământ" (S. Mehedinți).

Dictonul acesta rămâne valabil și pentru funcționarul cu conștiință creștinește închegată. In raporturile sale cu aproapele, un asemenea slujbaș, va ști „să nu defaime pe nimeni, să fie pașnic, îngăduitor, arătând toată blândețea față de toți oamenii" (Tit 3, 2).

DUMITRU CĂLUGĂR

POESIE

Psalm

Dascălul Ștefan Ioan

Către Tine, Doamne, îmi îndrept privirea
Ochilor mei tulburi, negri de păcate.
Ca un rob, Stăpâne, săți cer mântuirea
Neamului meu, astăzi ros de nedreptate.
Vorba mea smerită n'o trimit spre Tine,
Să mi prefaci în aur fruntea mea de lut,
Nu pentru durerea-mi vrea să mi se [închine
Sufletul meu, Doamne, sol nepriceput;
Ci Te rog, cu lacrimi pline de credință,
Să ne duci destinul veșnic înainte,
Să ne dai în lupte sorți de biruință,
Binecuvântarea să ni-o dai, Părinte!
Să ne dai putere să lovim dușmanii,
Și să zidim trainic vechile hotare,
Faima nestirbită să ni'o ducă anii, —
Iară noi, deapururi, Te-om slăvi 'n [altare...

(R. B-)

APELUL

dlui Prim-ministru general Nicolae Rădescu

București 18 — Dl general de Corp de armată adjutant Nicolae Rădescu, președintele Consiliului de Miniștri, adresează un apel deosebit de călduros către cei înstăriți, arătând că vremurile sunt grele și lipsurile sunt mari. Nici odată mai mult ca azi nu s'a simțit nevoia ajutorării aproapelui. Cei înstăriți pot contribui cu bani, alimente, haine, etc., după posibilitate.

Primăriile și patronii întreprinderilor de tot felul pot organiza un cât de modest pom de Crăciun, ajutând copiilor, prin daruri chiar mici, să-și așeze „căpătâiul pe pernă având zâmbetul pe buze".

Apelul dlui Prim-ministru este plin de simțire creștinească și credem că va determina pe cei înstăriți la fapte de același caracter.

Spre normalizarea vieții din Moldova și Bucovina de Sud

București 18 — Comisiunea interministerială însărcinată cu cercetarea situației din Moldova și Bucovina de Sud a plecat la fața locului. Ea va acționa cu posibilă urgență, luând măsuri pentru normalizarea vieții în general.

Cine va fi considerat criminal de războiu?

București 18 — O comisiume interministerială a primit misiunea să alcătuiască un anteproect de lege în care să se prevadă exact definiția ce-i va cuprinde pe „criminalii de războiu".

Vizită regală

Vineri la amiazi Majestatea Sa Regina Elena a vizitat bazarul deschis la Cercul Militar din inițiativa Societății „Princizele Mircea", în vederea ajutorării populației nevoiașe și în deosebi a aceleia din Ardeal și Moldova. Majestatea Sa a felicitat pe organizatori pentru marea lor contribuție la opera de asistență socială.

Paris 18 — Se anunță că șase firme însemnate lucrează aparate de televiziune, urmărind ca la momentul oportun să le poată pune la dispoziția marilor mase de amatori.

Voci americane despre România

Postul de Radio „Glasul Americii" a difuzat următoarele în legătură cu misiunea României după actul istoric dela 23 August 1944:

„Cu toată propaganda dusă de naziști, ceasul sdrobirii definitive a Germaniei se apropie. Românii știau că după înfrângerea dela Stalingrad și din Caucaz, trupele germane și-au început retragerea fără sfârșit. Posturile de emisiune din București de sub controlul hitleriștilor afirmau totuși că această retragere va fi oprită și că Rușii vor fi în cele din urmă bătuți. Ori aceasta nu s'a întâmplat și în prezent trupele româno-ruse se află sub zidurile Budapestei.

Este ușor să ne dăm seama că profețiile și asigurările naziștilor nu au nici un fel de bază.

In urma actului dela 23 Aug. 1944 — a continuat Postul de Radio „Glasul Americii" — România nu a terminat cu ispășirea greșelilor trecutului. Noul prim-ministru român, Generalul Rădescu, a declarat în mod categoric că va îndeplini cu scrupulozitate condițiile de armistițiu; va înlătura pe naziști și fasciști și va conduce țara spre o reală și sinceră democrație.

Judecând după primele sale fapte, D-Sa a început să pună în aplicare hotărârile luate. Operația va fi grea, dar va trebui dusă până la sfârșit. Este — a încheiat crainicul Postului de Radio „Glasul Americii" — singurul mijloc de salvare a Națiunii Române".

Invățătura zilei

Din cuvintele tale te vei îndrepta, și din cuvintele tale te vei osândi.

Matei 12, 37.

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Luni 18 Dec. — M. Sevastian
Marți 19 Dec. — M. Bonifaciu

Concert de colinde și cântece de stea

Duminecă după masă, între orele 5-6, s'a desfășurat în sfânta biserică a Mitropoliei ortodoxe din Sibiu al 19-lea tradițional concert de colinde și cântece de stea, „pentru reînvierea și cinstirea vechilor și frumoaselor noastre cântece de Crăciun și pentru înviorarea sufletului nostru creștin românesc". [T. Popovici].

Concertul a fost dat de corul mixt al Mitropoliei și corul Școalelor normale de băieți și de fete „A Șaguna" din localitate sub conducerea păr. prof. *Gh. Șoima* și a fost cinstit cu prezența unui public extrem de numeros în frunte cu I. P. S. Mitropolit *Nicolae*.

In cadrul concertului, păr. prof. Dr. *Corneliu Sârbu* a tâlcuit aspectul social al Intrupării.

Concertul a trezit o atmosferă de creștere religioasă și a însemnat, prin chipul în care a fost pregătit și executat, o adevărată cinstire a frumoaselor noastre cântece de Crăciun.

Apelul celor 50 generali germani

Ziarele din Moscova au publicat un apel semnat de 50 general germani, în frunte cu generalui Paulus, adresându-se compatrioților lor și rugându-i să înceteze lupta nebunească în care au fost târâți de ambițiile lui Hitler și ale partizanilor lui. Continuarea războiului, spun generalii germani, echivalează cu sinuciderea. Dar ne veți întreba: ce va deveni țara noastră? Intr'adevăr, țara noastră va fi ocupată, dar va înceta măcelul pe front și casele noastre nu vor mai fi dărâmate. Viața noastră nu va fi deloc ușoară, dar ni se deschide perspectiva redresării în viitor.

In încheiere, cei 50 generali germani, invită armata și populația germană să înceteze orice rezistență, căci aceasta nu va salva țara, ci numai va prelungi guvernarea nazistă, care sacrifică Germania pentru ambițiile nebunești ale lui Hitler.

S'au scumpit

Incepând cu data de 16 l. c., prețul chibriturilor a fost majorat dela 7 la 15 Lei cutia.

Implinindu-se zilele acestea un an dela trecerea la cele veșnice a Consilierului arhiepiscopesc și fost redactor al „Telegrafului Român", *Dr. George Proca*, s'a slujit pentru odihna sufletului mult regretatului dispărut, un parastas, în ziua de 16 l. c., în sf. biserică din Sibiu-Iosefin, de față fiind îndurerata văduvă, dna Leontina Proca și mai mulți amici și stimători ai celui răposat.

Eroii noștri

Vitejia Regimentului de dorobanți de sub conducerea Generalului Popescu Anton subliniată în comunicatul care arată că această unitate a dat lupte biruitoare la baionetă și grenadă din casă în casă, constitue încă o mărturie a credinciosiei cu care Armata Română își îndeplinește angajamentele luate dincolo de granițele naturale ale României, pentru participarea la efortul Națiunilor unite, în vederea distrugerii nazismului.

Evocarea acțiunilor pline de succes ale marilor unități comandate de generalii: Șova, Stoenescu și Polihron Dumitrescu, tălmăcește însemnatul aport al armatei noastre la ducerea până la capăt a luptei de eliberare a Europei de amenințările cari au pândit-o.

Dați-vă ofranda pentru cei din Moldova și Ardealul de Nord!

Mergem spre bine

Presa bucureșteană și cercurile politice relevă rapiditatea și vigoarea cu care guvernul, sub impulsul energic al D-lui General de Corp de Armată Adjutant Nicolae Rădescu, președintele Consiliului de miniștri, satisface în continuare clausele convenției de armistițiu.

In special ultima circulară a Ministerului afacerilor interne privitoare la cetățenii unguri și germani, cari trebuiesc tratați în conformitate cu obligațiunile luate față de marii noștri aliați, circulară prin care Dl General Rădescu spune lucrurilor pe nume — după cum scrie un ziar bucureștean — a făcut o deosebită impresie, dând tuturor convingerea că restul de angajamente, cari decurg din convenția de armistițiu, va fi adus la zi, cu cea mai mare grabă și cu cea mai răspicată sinceritate. Importanța, masivitatea și eficacitatea contribuției Armatei Române la distrugerea nazismului reese în mod limpede din comunicatul Marelui Stat Major al Armatei Române din ziua de 14 Dec. 1944 și din comentarul militar al acestui comunicat.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al armatei române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în decursul zilei de ieri:

La Est de Budapesta vie activitate de luptă. Vânătorii noștri de munte după ce au străpuns masivul munților Bück, au ajuns în valea Silvaș.

După 3 zile de luptă, Armata IV a rupt frontul inamicilor pe o distanță de 30 km. Prin această pătrundere în lungul văii Hernadului, spre Nord, trupele noastre au căzut în spatele forțelor inamice cari apărau poziția râului Bodrog.

In aceste 3 zile de luptă s'au cucerit peste 80 localități între cari: Ferenc, Sárospatak, Bodrogkeresztur, Derek, Foro și Mád.

S'au distins în aceste operațiuni: Corpul de armată comandat de generalul Gheorghiu Gheorghe și diviziile comandate de generalii: Camenită Petrescu, Popescu Ioan și Rădulescu, precum și Regimentul de artilerie grea comandat de colonelul Gomoescu.

Frontul din Răsărit

București 19 — Forțele rusești înaintează la Nord și Nord-Vest de Mișcolț. Au fost capturați peste 900 prizonieri și au fost distruse 19 care blindate, 17 mortiere și alt material de război. Prin înaintarea armatei roșii la Dunăre, Bratislava este direct amenințată. De asemenea agenția Reuter spune că înaintarea armatei rusești spre Nord prăbușește marșul asupra Vienei.

In adaosul la comunicatul sovietic se arată că în Marea Baltică au fost scufundate 3 distrugătoare germane de câte 500 tone și cu câte 5 tunuri de 420 mm. fiecare, având la bord câte 130 marinari. Vasele sovietice au cules peste 100 marinari germani care s'au salvat de vasele scufundate.

Frontul din Apus

București 19 — Forțele aliate au izbutit să realizeze un a al patrulea cap de pod pe frontul german al Palatinatului, înaintând încă 3 km. în interiorul Germaniei.

In Italia, după lupte îndârjite, importantul oraș Faiența a fost cucerit de inamici.

Situația în Grecia

București 18 -- In centrul Atenei au căzut iarăși câteva bombe.

Activitatea aeriană

București 18 — In cursul zilei de ieri au fost 1500 ieșiri la inamic, cu 15 avioane perdere.

Aprobare

Consiliul de miniștri, întrunit în 14 l. c., sub președinția dlui general Nicolae Rădescu, a aprobat în principiu înființarea universitară *Vest*, cu sediul la Timișoara. Ministrul educației naționale, dl Șt. Voitec, a fost autorizat să prezinte proiectul în forma sa definitivă.

Dați sânge pentru ostașii răniți în luptele de desrobire a Ardealului!

In inspecție

Activitatea pe teren întreprinsă de Dl Prim-ministru Gen. Nicolae Rădescu în vederea ajutorării populației continuă cu aceeași însuflețire.

Dl Gen. Rădescu a vizitat însoțit de Dl Gen. Dombrovski, primarul capitalei, toate brutăriile din cartierele mărginașe. S'a constatat că deși există în fiecare brutărie cantități suficiente de făină, totuși fabricarea pâinei se face cu întârziere, deoarece nu se lucrează și noaptea, coacerea pâinei începându-se abea spre dimineata, fapt care determină întârzierea distribuirii pâinei.

Dl Prim-ministru Gen. N. Rădescu a luat urgente măsuri pentru îndreptarea acestor neajunsuri.

Prelungire

Termenul, pentru înscrierea în listele electorale, se prelungește până la 15 Ianuar 1945, în vederea alegerilor comunale. După publicarea acestor liste, ministerul de interne va statori data alegerilor comunale, — alegeri care vor avea să se facă în primăvară.

Noul împrumut

Emiterea noului mare împrumut intern, menit să atragă cât mai numeroși subscriitori, anunță, între alte avantagii, că toți deținătorii de capitaluri cari iau parte și subscriu la împrumut, vor primi dreptut de a obține un număr de *monete de aur*, la un curs mult scăzut față de cel dela bursa neagră.

Primul transport

La frontiera sovietică-finlandeză a sosit de curând primul transport de cetățeni ruși cari se întorc în patrie din Finlanda, unde fuseseră deportați cu forța de către nemți și finlandezi. Transportul constă din 602 oameni, colhoznici din regiunea Leningrad. Repatriaților li s'au distribuit: broșuri, ziare și hrană caldă.

Redactor responsabil: Prot Dr. D. Stăniloae.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Mercuri 20 Decemvrie 1[illegible] — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 121

Telegraful Român

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Sibiu
Str. Şaguna 8

Organ naţional-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de M[illegible]

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorităţi şi străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole şi corespodenţe se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Reunirea Bisericilor româneşti

Răspunzând unui articol cu titlul de mai sus, scris de P. C. Păr. Sebastian Stanca în ziarul „Naţiunea Română" din Sibiu, dl Dr. Romul Boilă exprimă, în ziarul „România Nouă" din Sibiu, desideratul ca reunirea Bisericilor româneşti să se facă „în cadrele Bisericii universale a Romei".

Desigur că punctul acesta de vedere al dlui Dr. Romul Boilă trebue să fie exclusiv personal, pentrucă faptul că s'a publicat în oficiosul partidului naţional-ţărănesc din Ardeal, nu ne poate face să credem că un partid care cuprinde în sânul său şi atâţia Români ortodocşi şi chiar preoţi, ar putea să reprezinte o asemenea opinie.

Trecând peste această chestiune, socotim şi noi că reunirea Bisericilor româneşti ar lecui un mare neajuns din viaţa poporului nostru, ar întări într'o mare măsură unitatea noastră sufletească, azi mai necesară ca oricând.

Dar în acelaş timp socotim că această reunire nu poate reuşi să se împlinească decât ţinându-se seama de următoarele consideraţiuni:

1. In primul rând de adevărul religios, revelat de Domnul nostru Iisus Hristos. O reunire pe temeiul unei învăţături despre care conştiinţa religioasă a poporului nu are convingerea că reprezintă adevărul descoperit de Dumnezeu, nu se poate înfăptui, chiar judecând lucrurile din punct de vedere pur psihologic, afară de cazul când cei ce-o fac n'au nici o convingere religioasă, caz în care ar fi de prisos să se mai pună în discuţie o astfel de problemă.

Dacă istoria dovedeşte că adevărul dumnezeesc al lui Hristos s'a păstrat nealterat numai în Biserica ortodoxă şi dacă marea majoritate a poporului român e convinsă de acest fapt, atunci reunirea lui religioasă nu se va putea înfăptui decât în acord cu această convingere.

2. Din punct de vedere practic, în aceste vremuri tulburi, un proect de reunire religioasă, dacă vrea să fie realizabil, trebue să aleagă calea cea mai scurtă, mai necomplicată, mai lipsită de dificultăţi. Ori cum o majoritate, chiar din punct de vedere cantitativ, poate fi mişcată mai greu din poziţia ei spirituală, decât o minoritate, reunirea se va face infinit mai uşor încercându-se aducerea minorităţii lângă majoritate, decât viceversa. Dar şi din punct de vedere calitativ deplasarea spirituală a marei majorităţi româneşti lângă minoritatea unită este nemăsurat mai dificilă, dat fiind că în fond la noi minoritatea unită este aceea care are o viaţă bisericească ortodoxă şi nu majoritatea ortodoxă are o viaţă spirituală catolică. Poporul unit s'ar putea alătura ortodocşilor fără să aibă conştiinţa unei modificări de ordin spiritual, dar lucrul invers nu s'ar putea face de poporul ortodox.

Neamul românesc a refuzat între orice împrejurări catolicismul. El a refuzat să-şi vândă credinţa, devenită parte integrantă a firii sale, de tot atâtea ori de câte ori i s'a adresat asemenea ispite, sub masca unor oportunităţi de ordin material sau politic. Putem spune, fără să exagerăm, că prin toată istoria sa neamul nostru a dovedit că între catolicism şi sufletul său există o incongruenţă totală. Chiar unirea dela 1700, prin incapacitatea ei de-a abate sufletul românilor uniţi dela tiparele de viaţă ortodoxă, o dovedeşte aceasta.

E momentul azi să începem agitaţia vastă, pe care ar comporta-o încercarea de-a deplasa marea mulţime a poporului la o altă confesiune, cu părăsiri de dogme şi de convingeri înrădăcinate în cursul unei istorii îndelungate? Cine garantează că o asemenea iniţiativă, chiar dacă s'ar lua de către foruri mai înalte, n'ar trezi reacţiunea poporului, care s'ar repercuta în valuri tot mai mari? Şi apoi e potrivit azi să relativizăm în conştiinţa poporului ultimii stâlpi ai certitudinilor sale? Nu ne ajunge relativismul politic al ultimilor ani care ne costă atâtea jertfe?

3. In sfârşit trebue să avem în vedere, când punem o astfel de problemă, şi momentul politic. Ce indicaţii, ce şanse ne oferă el? Desigur suntem datori să dovedim ţinută, să dovedim caracter, să ne ţinem la ceea ce e al nostru. Dar în acelaş timp suntem datori să ne ferim dela acte cari ar provoca inutil. Ni se cere tact, iscusinţă, simţ diplomatic.

Configuraţia internaţională actuală nu este favorabilă nicidecum propunerii dlui Dr. Romul Boilă. Să ne ferim de a ne împovăra situaţia în mod neînţelept şi inutil.

Mai acum un an domnul Ică şi Şeicaru, susţinuţi de nunţiul dela Bucureşti şi de toţi cei în subordine, voiau să ne dea plocon papei, ca să câştigăm graţiile lui Mussolini la conferinţa de pace. Oare acum nu ne mai gândim la pace? Curios e cum anumite cercuri, cari îşi iau toată puterea din argumentele oferite de împrejurări, găsesc argumente tot atât de tari şi în împrejurările exact contrarii. Aceasta-i o dovadă că împrejurările şi argumentele din ele sunt un simplu pretext. Ceea ce interesează este ţinta catolicizării în sine.

Cine vrea însă cu adevărat refacerea unităţii religioase a neamului, îşi va da cu uşurinţă seama că şi azi, ca întotdeauna, ea nu e realizabilă, prin logica şi prin firea lucrurilor, decât prin readucerea părăului în Dunărea sufletului românesc şi nu prin scoaterea Dunării din matcă.

In acest sens să ne nizuim cu toţii pentru înlăturarea graniţei religioase artificiale dintre fiii neamului nostru. Să dăm tot ce avem mai bun în sufletul nostru ca să ne vedem neamul adunat sub sceptrul aceleeaşi Patriarhii, nu înfeodată autorităţii streine a Vaticanului, ci independentă, conducându-se exclusiv după interesele româneşti şi nu după dictate dinafară.

Ce bucurie ne-ar aduce împlinirea acestui ideal? Ziua aceea ar face să crească în noi conştiinţa puterii noastre şi din înlăturarea tuturor pricinilor de vrajbă şi de bănuială, pe cari le întreţine artificiala desmembrare religioasă de azi, ar reeşi statornic un mare plus de forţă de apărare în faţa primejdiilor din afară şi de putere creatoare în interiorul vieţii româneşti.

Dumnezeu să ne ajute.

D. STĂNILOAE

Dela Academia Română

Bucureşti 19 — Academia Română a comemorat împlinirea unui pătrar de veac dela moartea profesorului universitar Ion Bogdan.

Pentru ajutorarea săracilor de Crăciun

— Apelul dlui Prim-Ministru —

Bucureşti 19 — Dl General de Corp de Armată Adjutant Rădescu Nicolae, Preşedintele Consiliului de Miniştri, face un călduros apel către toţi cetăţenii ţării, rugându-i să contribue la opera de ajutorare a celor săraci, din prilejul sfintelor sărbători ale Naşterii Domnului. Sprijinul nostru, oricât de modest ar fi, se va trimite la Preşedinţia consiliului de Miniştri, unde funcţionează — începând de astăzi — două birouri anume orânduite în acest scop: unul pentru colectarea daniilor în natură, iar altul pentru cele băneşti.

Epuraţia la Interne

Bucureşti 19 — Dl General de Corp de Armată Adjutant Rădescu Nicolae, Preşedintele Consiliului de miniştri şi ad-interim la Afacerile interne, a dat dispoziţii comisiunilor însărcinate cu cercetarea activităţii funcţionarilor acestui departament, să-i prezinte listele celor propuşi pentru epurare, până la 22 l. c., cel mai târziu.

Dl Stettinius despre Polonia

New-York 19 -- Ministrul de externe al Statelor Unite, dl Stettinius, a declarat că se doreşte reînvierea unei Polonii mari, libere şi independente.

Discuţiile asupra frontierelor acestui stat trebue să fie purtate la sfârşitul războiului. Dacă însă pot interveni acorduri mutuale în această privinţă, Statele Unite sunt bucuroase să le sprijinească. Ele vor sprijini tot ceea ce poate colabora la efortul comun împotriva agresorului. Acelaş sprijin va fi acordat şi pentru eventualitatea când s'ar intenţiona mutarea unor grupuri de populaţie.

Oraşele şi regiunile distruse de războiu vor fi ajutate în opera lor de refacere. Peste tot, Statele Unite se gândesc la o politică de securitate care să asigure o perioadă de prosperitate şi de linişte pentru fiecare bărbat şi pentru fiecare femeie.

Invățătura zilei

Care dintre voi va vrea să fie mai mare, să vă fie vouă slugă.

Matei 20, 26

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Mercuri 20 Dec. — M. Ignatie
Joi 21 Dec. — M. Iuliana

Preoți cu crucea'n frunte

Ion Toma

Multe nelegiuiri a trebuit să vadă vestita cetate de sub Tâmpa, când ne gândim la calvarul îndurat între zidurile ei de atâția slujitori ai altarului străbun, — ca să nu mai pomenim și alte categorii de luptători dați muncilor pentru idealurile ce le nutreau.

Părintele Ion Toma, din Doboli inferior, auzise pe la începutul toamnei lui 1915 că mai mulți preoți din „comitatul" Treiscaune au fost arestați. Și poate că n'a dat crezare știrii până'ntr'o Duminecă, după sfânta Liturghie, când a fost ridicat și el de-acasă de către un detectiv și un jandarm. Doi saci tecăruiți cu cărți, acte și scrisori — oamenii stăpânirii făcuseră percheziție și corpurile delicte trebuiau să iasă de undeva — l-au însoțit la Brașov. Acolo, la tribunal, două săptămâni a zăcut într'o celulă infectă. După aceea — era într'o Vineri, zi de târg — l-au pornit spre gară, legat în lanțuri. „Hainele îmi erau albe de scuipat". Scuipat de origine bucală maghiară, firește. Preoteasa, văzându-mă, mi-a strigat plângând: Ioniță, cui lași copiii? — și a lesinat.

Trei luni de zile a fost purtat prin temnițele Clujului. In 31 Decemvrie 1915 l-au lăsat să plece acasă. Pentru scurtă vreme, însă, căci în 28 August 1916 a fost arestat și transportat a doua oară la Cluj. De astă dată, i-au montat un proces în toată regula: 22 capete de acuzare; 54 martori. Dintre aceștia, 53 ai apărării, români și unguri deavalma. Numai popa reformat din Feldioara a „fasionat" împotrivă-i, vrând să-l piardă.

Dar nu i-a ajutat Cel de Sus?...

In 10 Mai 1918, abia atunci, nevinovăția sa fiind stabilită, a fost internat la Brașov, fiind îndatorat să se prezinte zilnic la poliție. Revoluția din Noemvrie 1918 l-a scăpat și de acest canon, ca pe atâția alții.

Norodul din sat l-a primit întru ale sale cu lacrimi de bucurie.

GRIG

Franța și-a reluat locul de mare putere

In urma tratatului încheiat cu Uniunea Sovietelor și cu considerare la alte fețe ale politicei franceze, presa mondială de toate nuanțele face constatarea că Franța și-a reluat locul de mare putere europeană.

Pentru noi, cari am suferit și ne-am bucurat totdeauna paralel cu această soră mai mare a noastră, drumul Franței către o nouă viață de strălucire înseamnă un prilej de reală satisfacție morală

Așa, da!

București 19 — Dl Romulus Zăroni, ministru subsecretar de Stat la departamentul Agriculturii și Domeniilor, nemulțumit de manipularea unui fond de peste 4 milioane Lei, afectat achiziționării de semințe selecționate, a înlocuit mai mulți înalți funcționari ai Ministerului și a dispus facerea unei anchete.

VITRINA CĂRȚII

Diacon Dr. Grigorie T. Marcu: „FRAGMENTUL MURATORI", Sibiu 1944, p. 26.

Preocupările contimporane în domeniul teologiei au început să se grupeze în jurul studiului Noului Testament, opera Mântuitorului Iisus Hristos.

Din acest motiv, începând cu anul 1939, apar, cu binecuvântarea *I. P. S. Sale Dr. Nicolae Bălan* și sub îngrijirea Păr. Diacon *Dr. Grigorie T. Marcu*, profesor de exegeza Noului Testament la Academia teologică „Andreiană" din Sibiu, o seamă de lucrări înglobate în seria „*Contribuțiuni la studiul Testamentului Nou*".

Ultimul studiu (Nr. 4) al acestei prețioase serii este lucrarea mai sus amintită a Păr. prof. Dr. Grigorie T. Marcu, un adânc și priceput scriitor în studiul exegetic neotestamentar.

In lucrarea de față ni se prezintă cu multă abilitate un temeiu documentar al istoricității cărților Noului Testament: *Fragmentul Muratori.*

Studiul începe cu o privire de ansamblu în jurul discuțiilor în legătură cu problema istoricității Domnului Iisus Hristos, ajunse până la negarea extremă a persoanei istorice a Mântuitorului în zilele noastre. Față de acest curent negativist se poate opune „revizuirea temeiurilor istorice ale acestei dogme", începută prin preocupările asidue în acest domeniu.

După aceste considerații, autorul trece la Fragmentul Muratori, care poate servi la clarificarea multor dintre discuțiile teologice, insistând asupra unor date prețioase în legătură cu acest *manuscris.* A fost descoperit în anul 1740 în Biblioteca Ambroziană din Mediolan (Milano) de către bibliotecarul milanez Muratori. Acest manuscris face parte dintr'un mănunchi de tratate, impunându-se prin încercarea de-a alcătui lista cărților canonice ale Legii noui. Fragmentul Muratori — numit adeseori Canonul Muratori sau Muratorianum,— a fost adus la Milano dela Mânăstirea irlandeză Babbio.

Urmează apoi textul lui în limba latină cu un facsimil reprezentând sfârșitul lui, continuându-se apoi emumerarea diferitelor date: are 85 de șire scrise cu litere unciale într'o latină barbară întrețăsută cu greșeli ortografice. Vechimea lui datează din sec. VIII-lea sau VI-lea, iar a cuprinsului către sf. sec. II (170—180).

Lucrarea se termină prin a reda cuprinsul documentului, care „încearcă să întocmească o listă cât mai completă a scripturilor de cuprins religios" și importanța lui în evidențierea valoarei evangheliștilor și prin ele a persoanei Mântuitorului Iisus Hristos.

Din importanța acestui manuscris se desprinde fără îndoială și însemnătatea studiului de față. Redat într'o formă pur științifică, datorită priceperii cu care autorul a reușit să folosească bogata bibliografie, studiul păr. prof. Dr. Grigorie T. Marcu se impune întru totul în șirul preocupărilor teologice științifice actuale.

Pentru aceasta îl recomandăm cu toată căldura.

Eugeniu Munteanu

Bancnotele de 5.000 Lei

București 19 — Banca Națională a României, pentru a pune capăt unei neînțelegeri, face cunoscut că bancnotele de 5.000 Lei au fost confecționate în două feluri: privite în zare, unele au în filigran capul împăratului Traian, iar altele inițialele Băncii Naționale a României [BNR].

Publicul nu trebue să facă nici o deosebire între aceste două specii de bancnote.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al armatei române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în decursul zilei de ieri:

In Ungaria de Nord-Est, trupele Armatei a patra română și-au continual înaintarea pe valea Hernadului, depășind un lanț de munți și capturând număroși prizonieri, material de războiu și peste 50 de localități.

In munții Bück, unitățile noastre de Vânători de Munte și-au continuat înaintarea.

La Est de Budapesta, activitate de luptă locală.

Frontul din Est

New-York 18 — Artileria rusească trage asupra Budapestei dela distanță de câțiva km.

București 18 — Contraatacurile germane dela Vest de Budapesta au fost respinse. La Est de Budapesta se dau lupte locale. Inaintarea trupelor române continuă. Au fost capturați prizonieri și mult material de războiu. Vânătorii de munte și-au continuat înaintarea.

Frontul din Vest

București, 18 — Forțele aliate fac progrese pe frontul german la Diningen Sunt lupte grele în curs în fortărețele liniei Maginot. Localitatea Keiserberg, în Vosgi, a fost eliberată.

New-York 18 — Un contraatac german, menit să zădărnicească înaintarea armatei I-a, a făcut ca germanii să pătrundă câțiva km. în rândurile aliaților. Armata aliată dela Karlsruhe a cucerit trei localități. In regiunea Saar, luptele se dau dincolo de Saarlautern și Diningen.

In Italia, după cucerirea Faienzei, în care nu mai sunt decât câteva puncte de rezistență în cartierele mărginașe, înaintarea continuă în Nord, linia ferată ce leagă Faienza de Bologna fiind tăiată de neozeelandezi.

Activitatea aeriană

București 18 — 1350 avioane aliate au bombardat în noaptea trecută Köln, Freiburg și alte localități. Au fost doborîte 108 avioane germane, cu pierderea a 33 avioane aliate. Bombardiere grele britanice, pornind depe baze din Italia, au atacat obiective în Jugoslavia și Austria.

New-York 18 — Superfortărețe americane au atacat obiective din China ocupată.

Luptele din Grecia

Atena 19 — Comunicatul dat de Generalul Ronald Scobie, comandantul militar britanic în Grecia, anunță următoarele:

Forțe britanice și indiene, angajate în luptele din Atena, controlează acum șoseaua care duce din capitală în spre portul de războiu Faleron. Ele au realizat înaintări în unele sectoare ale Atenei.

Cartierul general aerian aliat a fost atacat de forțele elasiste Luptele sunt în curs.

Din Salonic și Patras, nu s'a anunțat nimic nou.

Slaba garnizoană britanică-indiană, din portul Volos, a fost somată de trupe elasiste să părăsească orașul.

Atena 19 — In sânul guvernului elen s'au produs divergențe de ultimă oră pe chestiunea instituirii regenței.

Pentru profesori

Pofesorii utilizați, detașați sau suplinitori sunt avizați de Ministerul Educației Naționale, că vor fi considerați demisionați, dacă nu se vor prezenta imediat la posturi.

Directorii de școli vor raporta imediat asupra celor de mai sus.

Dacă nu știu unde au fost repartizați, profesorii vizați vor cere de urgență lămuriri dela Minister. Salariile nu vor fi achitate fără dovada prezentării profesorilor la posturi.

In Germania ocupată

Viața a început să-și reia cursul în teritoriile eliberate de sub domnia nazistă din Germania. Organizațiile hitleriste s'au desființat. Muncitorii și-au reluat lucrul, iar în biserici se fac slujbe.

Mai întâi pace între frați

Atena 19 — Solicitat să se pronunțe asupra eventualității când ar fi chemat în consiliul de regență, Arhiepiscopul Atenei a declarat răspicat, că nu va primi o asemenea cinste mai înainte ca frații de același sânge și de aceeaș lege să-și fi dat mâna pentru împăcare.

Declarația aceasta caracterizează un om și luminează o situație.

Raport de pierderi

Londra 19 — Una din luptele aeriene de pe frontul de Vest — și nu dintre cele mai spectaculoase — arată lămurit forța combativă aeriană a celor două tabere: cu o pierdere de 33 aparate, sburătorii aliați au doborât 108 avioane germane.

Redactor responsabil, Prot Dr D Stăniloae

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Joi 21 Decemvrie 1944 — Exemplarul Lei 10.— — Nr. 122

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. - Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Cerșetorii

Suntem în preajma sfintelor sărbători ale Nașterii Domnului. Toată lumea aleargă prin magazine, cumpărând ce a mai rămas prin rafturile aproape goale, pentru ca să-și procure câteva zile mai îmbelșugate sau să facă bucurie copiilor.

Dar la fiecare câțiva pași întâlnești câte un cerșetor cu mâna întinsă, așteptând mila trecătorilor. Un cerșetor pentru care, Dumnezeu știe, poate că zilele de sărbătoare sunt mai lipsite de bucurii decât celelalte.

Și sunt în Sibiu atât de mulți cerșetori și etalează unii dintre ei atâta suferință fizică și morală, că te întrebi: Doamne, cum se poate ca într'o țară creștină și civilizată să existe atâta împietrire sufletească din partea societății și o atât de rea orânduire a asistenței sociale, încât nenorociții aceștia să nu-și găsească un spital, un azil, o întreprindere care să întrebuințeze restul lor de puteri fizice, dându-le în schimb cele necesare unui traiu modest?

Și dacă unii dintre ei nu merită mila noastră, fiindcă sunt zdraveni și-și fac din cerșit o meserie ușoară, tocmai acum când toate întreprinderile strigă după mână de lucru, și dacă decăderea lor morală nu-i face să roșească întinzând mâna la cerșit, apoi nu se poate găsi un mijloc pentru a se împiedeca o astfel de escrocare a nobilului sentiment al milei?

Am străbătut în lung și în lat numeroase orașe occidentale și nu am întâlnit niciun cerșetor. Cineva, într'un astfel de oraș, mi-a spus chiar cu oarecare mândrie că în țara sa nu există cerșetori pe străzile orașelor, pentrucă toată lumea validă muncește și are cu ce trăi, iar infirmii și b ă t r â n i i neputincioși sunt îngrijiți în spitaluri și aziluri speciale.

In vechime, când organizația socială era mult mai rea decât cea de azi, cerșetoria era și ea mai frecventă, fiind chiar speculată de anumiți nemernici, care schingiuiau copiii părăsiți de părinți sau furați pentru a fi puși să cerșească în folosul patronilor lor. Chiar și strălucitoarea Grecie era plină de cerșetori, iar faimosul butoiu al lui Diogene nu era, după spusele scriitorului satiric Aristofan, o năzdrăvănie a popularului filosof cinic, ci un loc de refugiu obișnuit al cerșetorilor.

Dar iată că de undeva, dintr'un ținut îndepărtat din Răsărit, au răsunat cuvintele care aveau să schimbe pentru deapururi mentalitatea oamenilor: „Adevăr grăiesc vouă, întru cât ați făcut unuia dintr'acești frați ai mei, prea mici, mie mi-ați făcut" [Matei, 25, 40]. Și atunci creștinii s'au îndreptat cu iubire spre săraci, spre cerșetori, spre toți desmoșteniții soartei, îngrijindu-i ca pe Hristos. Așa au apărut instituția diaconatului și agapele, încă depe vremea sfinților apostoli. Așa au apărut mai târziu xenodochiile, un fel de hoteluri pentru străini și călători. Și așa au apărut un întreg șir de opere sociale pentru îngrijirea bolnavilor [nosocomium], pentru hrana copiilor neajutorați [brephotrophium], pentru adăpostirea orfanilor [orphanotrophium], pentru odihna bătrânilor [gerontocomium], pentru hrănirea cerșetorilor [ptochotrophium], culminând în celebra fundație vasiliană dela Cezareea, operă a sfântului Vasile cel Mare, care depășește cu mult și primul spital întemeiat la Roma de creștina Fabiola, deoarece instituția vasiliană reunea cea mai mare parte dintre operele sociale enumărate mai sus.

Și de atunci duhul creștin, care a fecundat progresele sociale moderne, a făcut ca nu numai Biserica creștină, cu toate confesiunile și sectele ei, să-și facă o datorie și un merit din îngrijirea săracilor, dar chiar și asistența socială laică socotește că este de datoria sa ca să facă să dispară această pată de pe obrazul civilizației: sărăcia și cerșetoria de pe uliți.

La noi în țară, îndeosebi de câteva luni de zile, toate gândurile bune ale guvernanților și ale slujitorilor sfintelor altare se îndreaptă mai ales spre rezolvarea problemelor sociale, spre o mai dreaptă repartizare a bunurilor, spre ajutorarea și îngrijirea celor ce sunt în suferință și mizerie.

Se va rezolva oare, măcar acum, și problema cerșetoriei, acest stigmat al racilelor adânci din sânul organizării noastre sociale? Se va îngriji cineva ca acești nefericiți, care ne întâmpină la fiecare pas cu mâna întinsă, să aibă și ei, măcar în anul viitor, un Crăciun omenesc, prin îngrijirea noastră, a tuturor?

EMILIAN VASILESCU

Circulară

către toate oficiile protopopești și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

Discul dela Nașterea Domnului pentru Internatul arhidiecezan și discul dela Botezul Domnului pentru fondul Mitropolitan se vor purta și anul acesta, în toate bisericile din arhiepiscopia noastră.

Sumele încassate se vor trimite, prin oficiile protopopești, oficiului nostru de Cassă până la data de 1 Februarie 1945.

Sibiu, 19 Decemvrie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Hotărâri

Delegația economică a guvernului a luat, între altele, următoarele hotărâri: A respins propunerea de majorare a tarifelor căilor ferate române, hotărând ca aceste tarife să rămâie neschimbate;

A hotărât ca în viitor să se fabrice un singur fel de pâne, și anume din făină integrală, cu prețul ce urmează a fi stabilit;

In Moldova și Bucovina de sud va transporta o cantitate însemnată de mărfuri de primă necesitate.

COMUNICAT

Audiențele la dl Gen. Nicolae Rădescu, prim-președintele consiliului de miniștri, au fost suspendate până la 8 Ianuarie 1945, atât la Președenția Consiliului de miniștri, cât și la Ministerul Afacerilor interne.

Inapoiere

Toți pretorii și notarii, repartizați în Ardealul de Nord, au să se înapoieze imediat la autoritățile unde au funcționat anterior ca titulari și unde vor presta serviciul, — conform dispoziției date recent de Ministerul afacerilor interne, — având să aștepte acolo ordinul de a pleca în Ardealul de Nord.

Așa se bat eroii!...

O nouă mărturie a vitejiei ostașilor noștri și a importantei contribuții, pe care armata română o aduce la efortul Națiunilor Unite în lupta pentru distrugerea hitlerismului, o constitue Comunicatul Marelui Stat Major dat în ziua de 17 Decemvrie 1944.

In regiunea masivului păduros Hegyalja — precizează comunicatul — Armata IV Română, după 3 zile de luptă crâncenă, a străpuns frontul inamic pe o lărgime considerabilă și a pătruns în adâncime de 30 Km. într'un teren accidentat și împădurit.

Prin această vitejească acțiune, trupele noastre au căzut în spatele sistemului de apărare al inamicului de pe râul Bodrog, tăindu-i orice posibilitate de retragere. Ele au cucerit peste 80 de localități, între care și câteva orașe și noduri importante de comunicație, pe care adversarul a încercat zadarnic să le apere cu plata unor jertfe grele. Comunicatul oficial citează în mod special câteva unități mari și mijlocii care s'au acoperit de glorie în cursul acestei acțiuni.

Dar aceasta nu reprezintă decât o verigă în lungul lanț al faptelor de arme, prin care România își afirmă fructuoasa participare la luptă alături de Națiunile Unite.

Infrânarea speculei

Cu tot controlul, exercitat de primăria municipiului Sibiu, nu s'a putut reprima în întregime specula pe piața orașului nostru. De aceea primăria cere cu stăruință și sprijinul publicului, care este rugat să ia cunoștință de prețurile fixate și afișate în anumite locuri pe piață și să le respecte în propriul său interes; iar pe vânzătorii, cari nu respectă prețurile acestea, să-i denunțe organelor de control din piețele municipiului.

Desorganizare

In urma bombardamentului metodic din ultimele săptămâni, căile ferate germane au ajuns într'o situație gravă: gări distruse, linii întrerupte și lipsă de material rulant caracterisează situația aceasta de mare desorganizare. Muncitorii dela căile ferate germane, în unele locuri, s'au răsculat în contra conducerii naziste.

Invățătura zilei

Binecuvântați pe cei ce vă blastămă, și vă rugați pentru cei ce vă asupresc pe voi.

Luca 6, 28

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:

Joi 21 Dec. — M. Iuliana
Vineri 22 Dec. — M. Anastasia

MULȚĂMIRE

Doamna Colonel Zadic a binevoit a dărui filialei sibiene a Societății ortodoxe naționale a femeilor române suma de Lei 2 000 (douămii), în scopul ajutorării ostașilor răniți, cari sunt ocrotiți în localul Academiei teologice „Andreiane".

Societatea îi exprimă mulțămiri cordiale.

Unică în felul ei

O mare organizație

Inainte cu un an și ceva, în Noemvrie 1943, reprezentanții celor 44 guverne americane au înființat o uriașă organizare: U.N.R.R.A., ceeace înseamnă: Consiliul națiunilor unite pentru asistență și refacere, a regiunilor eliberate din Europa. Președintele consiliului, Herbert Lehman, organizator de rar talent, a condus serviciul de aprovizionare a trupelor americane din Europa. Acest iscusit și înțelept american pornește din convingerea, că frații săi americani nu pot trăi în securitate într'o lume unde milioane de oameni mor de boale și de foame; și că nu există securitate, când jumătatea țărilor trăește în bogăție, ear altă jumătate e osândită la trai de cerșitorie.

Aceasta este ideea conducătoare, pe care se întemeiază organizația U.N.R.R.A. Ea dispune și până acum de considerabile cantități de alimente, mașini agricole, produse de țesătorie, obiecte de manufactură, medicamente ș. a. care pot fi trimise națiunilor bântuite de foamete și boale.

Delegații Crucii Roșii internaționale, veniți la București, dau de știre că s'au făcut pașii ca România să se împărtășească de bunătățile generoasei organizații, în deosebi pentru refacerea și aprovizionarea Ardealului de Nord, secătuit și jăfuit de unguri și de nemți.

Invoeală

In cursul recentelor negocieri dela Kremlin, mareșalul Stalin și generalul de Gaulle au încheiat o învoeală asupra următoarelor două puncte: mareșalul va sprijini aspirațiile poporului francez, ca Franța să aibă drepturi egale cu celelalte mari puteri în comisiunea de control, ce se va constitui în Germania îndată ce puterea militară a acesteia va fi sdrobită; mareșalul Stalin a aprobat de asemenea planul, ca Renania să fie transformată într'un stat autonom, sub protectoratul statelor aliate.

Ajutorarea Moldovei

Comisia ministerială căreia îi revine misiunea de a cerceta stările de lucruri din Moldova și de a lua măsuri pe teren în scopul normalizării situației în această regiune a țării, a vizitat dela plecarea din București, care a avut loc Duminecă, județele Putna și Bacău.

Din comisie fac parte dnii miniștri: Ion Hudiță, Gheorghe Vlădescu-Răcoasa, Dumitru Nistor, Mihail Răutu și General Petrescu, precum și dl Botnăraşu, delegat al partidului comunist. Atmosfera în care reprezentanții guvernului au luat contact cu autoritățile locale și cu populația, a fost cordială. Cu acest prilej s'a putut constata armonia care domnește în rândurile echipei ministeriale.

Administrația din regiunile vizitate înregistrează progrese zi de zi, în vreme ce aprovizionarea populației se face aproape normal.

Ursarii...

Avem legi de protecție sanitară veterinară, care opresc spectacolele cu bieții urși purtați pe străzile orașelor și satelor. Totuși — cum raportează o gazetă din capitală, — mai deunăzi trei ursari, fiecare cu câte unul de lanț tăiau bulevardul Elisabeta, în dreptul liceului Lazăr, cu o mulțime de gură cască ce se ținea „ca după urs". Un străin sosit în capitală ar putea crede că în București se plimbă urșii în voie pe stradă De prisos să adăugăm: luarea de energice măsuri se impune dela sine, spre a curma obiceiul faraonilor noștri, îndreptându-i spre alte îndeletniciri.

Dați sânge pentru ostașii răniți în luptele de desrobire a Ardealului!

Ajutoare de sărbători

S'a aprobat ca Ministerul Finanțelor să plătească un ajutor de Sf. Sărbători orfanilor, invalizilor și văduvelor de război. In acest scop a fost alocată suma de 2 milioane Lei, urmând ca această sumă să fie majorată, dacă satisfacerea ajutoarelor o va cere.

Vor primi nouii orfani ai ofițerilor, subofițerilor și trupei câte 2500 Lei; orfanii proveniți din războiul 1916—19 și pensionarii pe viață, câte 2500 Lei; invalizii ofițeri, subofițeri și trupă cu peste 60% invaliditate, proveniți din războiul actual sau din 1916—19, câte 10.000 Lei; văduvele de război cu copii minori și soțiile dispăruților și prizonierilor câte 5000 Lei; soțiile cu copii minori ale răniților din război internați în spitale, câte 5000 Lei.

Dați-vă ofranda pentru cei din Moldova și Ardealul de Nord!

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al armatei române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în decursul zilei de ieri:

In Ungaria de Nord-Est, trupele române își continuă înaintarea în spre Nord.

In munții Bück, Vânătorii noștri de Munte continuându-și înaintarea, au realizat noui câștiguri de teren.

La Est de Budapesta, activitate de luptă locală.

Frontul din Est

București 20 — Comunicatul sovietic din 19 Decemvrie anunță că în Cehoslovacia, la Est de Cosice, au fost ocupate mai multe localități. Intre 16—18 Decemvrie au fost omorîți 2440 ofițeri și soldați germani și au fost cucerite două stații de cale ferată.

La Nord de Mișcolț, trupele rusești au înaintat 20 de Km., ajungând pe un front larg la frontiera Cehoslovaciei. Germanii, profitând de pozițiile lor favorabile, trecut la contraatac. Cu acest prilej, forțele rusești, printr'o manevră reușită, au nimicit un regiment. De asemenea la Nord-Vest de Mișcolț au fost nimicite două batalioane de germani și unguri.

In Prusia Orientală sau realizat însemnate operații de recunoaștere, cu unele ciocniri sângeroase. La Ostrolenko se semnalează succese ale armatei sovietice.

Frontul din Apus

București 20 — In regiunea dela Nord-Est de Saarguemines se semnalează progrese ale armatei aliate. Două forturi ale liniei Maginot au fost cucerite. La Nord-Vest de Colmar se dau lupte. In Vosgi s'au realizat înaintări. Orașul Müllendorf a fost cucerit.

In Italia se dau lupte la Nord-Vest de Faienza. Unitățile poloneze împing linia frontului spre râul Senio.

Frontul din Sud

București 20 — Forțele Mareșalului Tito au ajuns la câțiva km. de Zagreb. Importanta localitate Podgorița, la granița Albaniei, a fost cucerită. Au fost uciși 3200 germani.

Activitatea aeriană

București 20 — Mai mult de 500 fortărețe zburătoare au atacat orașul Trier. Avioane de tip „Spitfire" au operat în Olanda. Portul Gdinia a fost atacat de avioane tip „Lankaster". Avioane plecate de pe baze din Italia au operat în Valea Padului, în Jugoslavia și în Austria.

Situația din Grecia

București 20 — Forțele generalului Scobie au făcut progrese pe șoseaua Faleron Atena. La Pireu domnește calmul. Forțele elasiste au străpuns gardurile de sârmă ghimpată ale cartierului general guvernamental.

Urcare

Pentru asigurarea rentabilității agriculturii, guvernul a decis majorarea prețului grâului.

In atențiunea organelor de presă

Direcțiunea presei și informațiilor din Ministerul afacerilor streine repetă următorul comunicat:

In completarea dispozițiunilor anterioare pentru executarea art. 16 din convenția de amistițiu, toți directorii de ziare și de orice publicațiune periodică din provincie vor trimite în mod regulat Direcțiunii presei și informațiilor din Ministerul afacerilor streine Str. Nicu Filipescu 40, câte 10 exemplare zilnic. Pentru punerea la zi a colecțiilor, se vor expedia din fiecare număr apărut dela data de 16 Noemvrie până în prezent.

Neexecutarea acestor dispozițiuni, sau netrimiterea regulată a exemplarelor solicitate, atrage după sine suprimarea publicațiilor respective.

Numărul viitor al ziarului nostru va apărea, Vineri 22 Dec., în 8 pagini și cu un bogat sumar.

Domnii profesori... mințesc

Câțiva profesori universitari unguri, în frunte cu rectorul Miskolczy, dela universitatea din Cluj, au respândit știrea că ei au rămas la Cluj, — [după fuga trupelor maghiaro-nemțești], — chiar și *împotriva poruncii de evacuare primită dela guvernul nazist din Budapesta*. Cu alte cuvinte dnii profesori unguri se afirmă ca „veritabili" democrați, spre totală deosebire de stăpânii lor dela Budapesta.

Iată însă că *Ministerul* unguresc de acolo, într'o adresă din 28 Sept. 1944 [se află în arhiva universității clujene], — publicată și în ziarele noastre, — declară, că hotărârea adusă în 15 Sept. a. c, de Senatul universitar dela Cluj de a-și continua activitatea în sediul său *chiar și sub ocupație dușmană, o aprobă și îi dă tot sprijinul moral și material de care dispune*. — Va să zică rectorul Miskolczy și alți profesori unguri rămași la Cluj sânt în realitate *reprezentanți ai guvernului nazist maghiar*, și — n'au ce căuta în Ardealul eliberat din robia maghiară. Democrații camuflați nu sânt, decât agenți politici ai Budapestei.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane. Sibiu.

NUMĂR SPECIAL DE CRĂCIUN

ANUL XCII SIBIU, Lunі 25 Decemvri[illegible] piarul Lei 30.— Nr. 123—126

Apare zilnic

Telegraful R[illegible]

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespondențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Nr. 10642/1944 Pres.

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu și Mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș

Iubitului cler și popor: Har și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos

„Ce i-ar folosi omului de ar dobândi lumea toată și-și va pierde sufletul său? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?"

Mat. 16, 26

Iubiții mei fii sufletești,

Atotmilostivul Dumnezeu ne-a ajutat să ajungem iarăși praznicul Nașterii celei după trup a Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Sărbătoarea aceasta ne aduce aminte de minunea coborîrii Fiului lui Dumnezeu până la noi, pentru a ne ușura în greutățile vieții, a ne lumina drumurile ei și a ne hărăzi mântuirea cea de veci. Solia Crăciunului ne aduce mărturia iubirii atotcovârșitoare a lui Dumnezeu, care *„așa a iubit lumea, încât și pe Unul Născut Fiul Său l-a dat, ca tot cel ce crede într'ânsul să nu piară, ci să aibă viața de veci"* (Ioan 3, 16). Această iubire a lui Dumnezeu strălucește și în bezna zilelor noastre și par'că azi îi simțim mai mult mângăierea și folosul. Căci de ivirea luminii omul se bucură mai mult în vreme de întunerec, decât în cea în care toate se văd și toate sunt liniștite. Tocmai azi când ni se pare că nu mai înțelegem planurile și căile lui Dumnezeu, praznicul venirii în lume a Fiului lui Dumnezeu ne este o dovadă și o chezășie că Dumnezeu n'a părăsit lumea și pe om, ci își întinde necontenit spre noi dreapta Sa izbăvitoare. Așa precum la coborîrea Sa în lume Mântuitorul nostru s'a așezat în mijlocul celor mai smeriți și mai împovărați dintre oameni, la fel și azi El își trimite lumina, harul și iubirea Sa în sufletele noastre înconjurate de o viață frământată și înviforată, ca să nu fie răpite și duse în fund de aceste sbuciumări, ci să le mântuiască din vârtejul lumii.

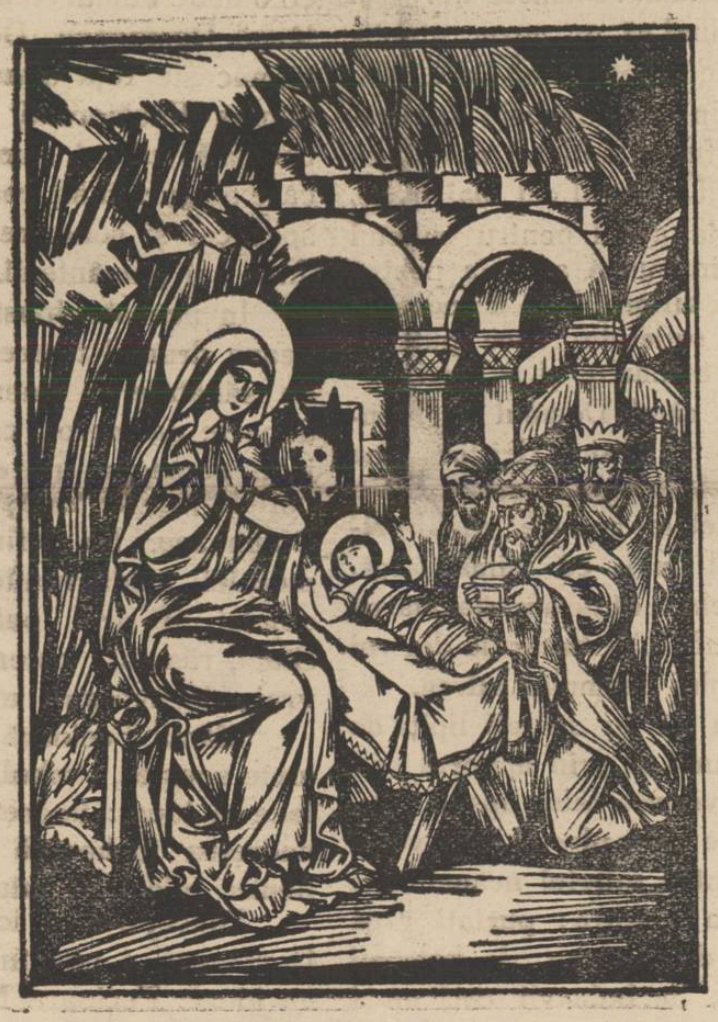

Urmărind mântuirea sufletească a oamenilor, El a adus în lume marea învățătură: *„Ce i-ar folosi omului de ar dobândi lumea toată și-și va pierde sufletul său?"* Prin această învățătură Mântuitorul a desvăluit pentru întâiașidată oamenilor, cu putere, prețul cel neasemănat al sufletului, care e mai presus decât lumea aceasta cu toate strălucirile, cu măririle și cu bogățiile ei.

In mijlocul războiului prin care trecem, cuvântul acesta despre prețul sufletului capătă un înțeles și mai adânc. Se vorbește azi despre pierderi și despre câștiguri de război. Dacă ne gândim la pierderi, ne vin în minte distrugeri de orașe și sate, risipiri de bunuri mari, peirea unor comori de artă și de cultură, iar pe deasupra tuturor pierderea a milioane de vieți tinere. Dar cea mai mare pierdere cu care ne alegem de pe urma războiului este pierderea din viața sufletească a oamenilor. Aceasta stă în sălbătăcirea năravurilor omenești, în întinderea poftei după câștiguri nemăsurate, după plăceri neiertate și după o viață ușuratecă. Dacă pierderile de averi se pot înlocui, pierderea din viața sufletelor va avea urmări ce nu se vor putea lecui curând și va prilejui multă vreme o mare neorânduială în mijlocul popoarelor. Pierderile de averi le simte omul numai pentru o vreme, dar pierderea cea din suflete îi aduce pagubă și osândă veșnică. Chiar dacă n'ar fi pierdut cineva nimic din bunurile materiale în acest război, ci dimpotrivă ar fi dobândit avuții nenumărate: ce-i va folosi dacă și-a pierdut sufletul? Mântuitorul ni se înfățișează ca și când ar ține în mână acul unei cumpene care într'un taler are toată bogăția lumii, iar în celălalt un singur suflet omenesc. Talerul cu sufletul atârnă până la pământ, iar cel cu toate bunătățile lumii nu cântărește nici a suta-mia parte din greutatea sufletului.

De unde vine acest mare preț al sufletului? De acolo că sufletul e dela Dumnezeu, e viață și duh după chipul vieții și duhului dumnezeesc. Prin suflet omul se ridică deasupra lumii trecătoare. Sufletul e partea nemuritoare a omului, e lumina cea nestinsă din el. Toate ale lumii se putrezesc, pentrucă toate sunt țărână. Sufletul însă străbate dincolo de mormânt, rămânând în veci împreună cu Dumnezeu.

Dar sufletul e și partea cea mai gingașă din om. Orice gând necuviincios, orice cuvânt urît, orice faptă păcătoasă îl întinează și-l schimonosește. De aceea se cuvine să avem mare grijă de el. Cu toate acestea, adeseori vedem că oamenii își primejduesc viața sufletului, nedându-și seama de prețul ei și de nefericirea veșnică ce și-o atrag prin întinarea ei. Dacă sufletul este comoara cea mai mare și dacă de păstrarea neștirbită a acestei comori atârnă ajungerea noastră la ținta vieții, care este fericirea cea de veci, atunci străduințele cele mai de seamă ale oamenilor ar trebui să fie închinate toate mântuirii sufletului.

Dar omul căzând în întunerecul păcatului se străduește mai mult *să dobândească lumea aceasta.* El se lasă dus de pofta nesăturată de avere, de dorința neînfrânată de plăceri, lipindu-se tot mai mult de lume. Dar pe măsură ce dobândește lumea, adecă pe măsură ce-și găsește mulțumirea în ceea ce-i poate da lumea, își lasă sufletul să slăbească și să se îmbolnăvească. Și atunci, nu-i de mirare că în vremuri de năcazuri și de greutăți sufletul lui nu poate răbda, nu poate sta drept și tare. Un astfel de om cade doborît de poverile unor timpuri grele, sleit de ori ce curaj și de ori ce nădejde. Iar în fața morții omul acela, văzând cum lumea de care s'a lipit se topește și de altceva neștiind să se sprijinească, nu găsește în sufletul lui slăbit nici un razim, nici o mângăiere, nici o întărire. Ceasurile acestea îi sunt aceluia ceasuri de grea judecată încă pe pământ. Dar cu cât mai grea va fi judecata la care se va înfățișa după moarte? Atunci își va da și el seama, dar cu întârziere, despre adevărul cuvintelor: *„Ce-i va folosi omului de-ar dobândi lumea toată și-și va pierde sufletul său?"*

In fața acestui cuvânt al Mântuitorului, nu ne putem pune, așadar, destul de apăsat întrebarea: *„Cum stăm cu sufletul?"* Iar dacă la întrebarea aceasta simți că nu poți răspunde cu deplină liniște că mântuirea lui îți e asigurată, atunci trebue să începi a face tot ce-ți stă în putință pentru asigurarea mântuirii lui, până nu e prea târziu. Creștinul e dator să-și iubească și prețuiască sufletul mai presus de orice. Această iubire și prețuire nu e un păcat, ci o datorie, pentrucă

sufletul e darul cel mai de preț al lui Dumnezeu și pentrucă și Dumnezeu îl iubește mai mult decât toată lumea. Iar iubirea creștinului față de sufletul său trebue să se arate în lupta necurmată pentru mântuirea lui, în lupta cu patimile dinlăuntru și cu primejdiile și ispitele dinafară. Orice luptă are însă suferințe și jertfe. Astfel și lupta pentru mântuirea sufletului cere lăpădare de lucrurile și plăcerile cari te leagă de lume, și pe cari te-ai învățat să le prețuiești mai mult decât sufletul. Căci tot ce iubești mai mult decât sufletul îți este o piedecă în calea mântuirii, pe care trebue să o înlături. „De te smintește ochiul tău, scoate-l pe el" spune Mântuitorul.

Dar mântuirea sufletului cere nu numai jertfe grele, ci și închinarea lui întreagă lui Dumnezeu. Prin aceasta îl împreunăm cu Hristos, facem să stăpânească în el pururea gândul la Mântuitorul nostru. Nimenea nu este fără de greșală înaintea lui Dumnezeu. De aceea a venit Domnul nostru Iisus Hristos să ne scape de vină, de întinăciunea păcatului, dându-se jertfă de răscumpărare pentru toți. Astfel taina mântuirii noastre se înfăptuește numai în legătură cu Hristos Domnul. Numai El ne poate da viața cea nouă, numai în El își află sufletul izvorul mântuirii. Să ne deschidem dreptaceea sufletul ca să primim lumina lui Hristos, harul cel sfințitor al Lui și pe Hristos însuși înlăuntrul nostru. Aceasta e singura cale pentru mântuirea sufletului.

Am vorbit, dragii mei, de pierderile acestui războiu. Dacă am dori și un câștig de pe urma lui, acesta ar fi cel mai mare: *mântuirea sufletelor prin apropierea lor de Hristos*, în urma multor încercări dureroase prin cari au trecut. Războiul acesta s'ar răscumpăra de șiroaele de sânge vărsat, numai când s'ar dovedi ca un mijloc prin care sufletele găsesc pe Dumnezeu și Dumnezeu găsește sufletele; numai de pe urma lui ar răsări un suflet plin de credință, de iubire, de curăție, îndreptat și tare. Aceasta ar fi comoara cea mai mare ce ne-ar lăsa-o războiul de azi moștenire.

Asemenea suflete sunt și *pentru neam* tot ce e mai de preț. De astfel de suflete avem trebuință și noi, poporul românesc, azi. *Prin nimic nu-i poți fi de folos azi mai mult neamului tău, decât încreștinându-ți sufletul până în adâncurile lui.* Un popor încă își are sufletul său, în care se adună sufletele tuturor fiilor săi. Și precum sunt sufletele noastre, a fiecăruia, așa e și sufletul neamului. Iar un neam de oameni, o nație, trăiește prin puterea sufletului său și se slăbănogește prin slăbirea sufletului. Precum zicem despre un ins: „Ce-i va folosi omului de-ar dobândi lumea toată și-și va pierde sufletul său?", așa putem zice și despre un neam: „Ce-i va folosi unui neam de va dobândi lumea toată și-și va pierde sufletul său?"

Sensul educativ al Intrupării

Multe foarte sunt mijloacele prin care Dumnezeu îi învață pe oameni. Intre acestea, minunea ocupă poziție centrală. Scopul însuși al minunii se definește în învățarea noastră.

Intruparea Fiului este și ea o minune cu sens educativ prin excelență. Dar nu numai momentul venirii în lume a Mântuitorului nostru Iisus Hristos, ci și evenimentele premergătoare „Coborîrii din cer" înfățișează un asemenea aspect. Vechiul Testamentul, în toată întinderea lui, descopere degetul conducător al lui Dumnezeu, pedagogia cea mai înaltă în al cărei spirit și metodă a fost pregătită omenirea pentru a fi prezentă cu înțelegere la evenimentul focar al istoriei. Indrumată prin înțelepți aleși de Dumnezeu, prevenită prin proroci, ea a putut păși astfel cu încredere spre staulul din marginea Vitfleemului.

* * *

In relief se plasează și alegerea Mariei pentru cinstea de Maică a lui Dumnezeu. Maică a lui Dumnezeu!... Prilej unic și cu consecințe asemenea. Posibilitate determinată. Participarea la ea urma să fie asigurată în temeiul unui singur criteriu moral și fizic: *neprihănirea*. Și Maria întruchipa acest criteriu. Intre oameni, ea concretizează deci întâietatea în virtute. In fața lui Dumnezeu, ea primează pentru alegere. Știința coboară într'un plan mai puțin înalt, bogăția la un preț mai încet căutat, rangul mai jos așezat. Neprihănirea se așează acolo unde numai ea se poate așeza: lângă Dumnezeu. De atunci ea și tălmăcește fața omului scăldat în lumina Făcătorului, puterea care coboară har și bunătate, energia care asigură înălțarea omenescului spre cer și coborîrea nemărginirii între noi pământenii.

In această ipostază, Maria fixează drumul tinereții zvâcnitoare de sănătate, a tinereții care stă departe de noroi, care nu se înjugă păcatului, nu se face sălaș poftelor, ci se zidește biserică lui Dumnezeu. Ea definește climatul moralei înzdrăvenite prin voința omului și prin puterea Duhului Sfânt, răsplata ostenelilor în bine, vraja desăvârșirii umane.

Sfânta Fecioară se face, prin toate acestea, simbol: curățenia. Se face și ideal: tinerețea adevărată, tinerețea închegată pe deplin și pentru pilduirea tuturor.

Educație fără ideal nu există. Dumnezeu a pus în fața noastră un ideal: Fecioara Maria.

Oare este cu putință să se postuleze și realizeze un ideal mai sublim decât acela al slujirii totale lui Dumnezeu?

* * *

Fiul e gata să coboare în lumea noastră. Dar loc nu află; Vitfleemul geme, casele sunt ocupate. Faptul e bătător la ochi. Iarăși prilej unic. Dar nu-l sesizează palatele, nici cei cari vegetează'n ele. O colibă păstorească se face leagăn lui Hristos, palat lui Dumnezeu. Imprejurarea țese tâlc. Inainte de Naștere, Vitfleemul dormea. După Naștere, el caută spre locul devenit sălaș dumnezeiesc.

Așa vădește Dumnezeu, prin semne și minuni, că valoarea morală nu trebue apreciată numai în dependență de cadru exterior, ci că ea își are măsură proprie. Pentru educația insului și a noroadelor, pilda staulului din Vitfleem este piatră de încercare, buchet de înțelepciune și biciu de foc spre împrăștierea deșertăciunii

* * *

Intâii închinători ai lui Hristos s'au dovedit păstorii. Se vede că ei se găseau pe aceeaș linie de curățenie duhovnicească în care ostenea Fecioara Maică. Ei au așternut, lângă iesle, darurile muncii lor. In curând și Magii s'au asociat la închinare, aducând „aur, smirnă și tămâie". Drumul acestor tâlcuitori ai vrerilor noastre a sfârșit în acelaș punct. Un gest spontan, gest lipsit de calcule viclene, de căutări piezișe. De aceea și grăiește peste veacuri, peste generații, independent de opinii și de considerații strâmbe. E gestul omenescului din noi toți.

Către Dumnezeu, închinarea urcă acelaș drum, folosește aceeaș scară, de oriunde ar porni ea. Cojocul poate îmbrăca un suflet tot pe atât de mare ca și purpura împărătească, iar mânuitorul de ciocan poate sârgui spre Dumnezeu cu aceeaș putere ca și purtătorul condeiului.

Nașterea Domnului învață că oamenii se pot întâlni unii cu alții, fără pricini de sfadă sau invidie, pe un singur drum: către Hristos, către Dumnezeu.

DUMITRU CĂLUGĂR

Ținta cea mai înaltă, iubiții mei, pentru care luptăm și azi și purtăm greutățile războiului nu e în rândul întâiu dobândirea unor bunuri pământești trecătoare, ci *păstrarea sufletului românesc întreg și neștirbit*, știind că un neam, o nație trăiește prin sufletul său. Dacă vom reuși ca prin acest război să curățim și să sfințim sufletul neamului, am dobândit câștigul cel mai mare.

A lupta astfel pentru sufletul neamului, înseamnă a lupta pentru biruința și viitorul lui. Fiindcă în adâncimile sufletului zace puterea de viață a neamului și a Țării.

Astăzi când Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos vine iarăși la noi, ca să caute și să mântuiască sufletele noastre, să-L primiți, dragii mei, cu inima largă, dându-vă seama că de aceasta atârnă isbăvirea sufletului fiecăruia din voi și a sufletului neamului întreg.

Arătați că nu sunteți lipiți de lucrurile lumii și prin ajutorul ce-l dați în ale voastre celor lipsiți. Ajutați familiile celor plecați să-și verse sângele pentru sufletul neamului și pentru țara noastră; purtați grijă de orfani, de văduve, de bătrânii fără sprijin, de bolnavii cari nu-și pot câștiga pânea cea de toate zilele. Priviți în cei săraci pe Domnul Hristos însuși, care s'a făcut asemenea lor, ca să atragă luarea aminte spre ei. Sufletul vi-l mântuiți numai umplându-vi-l de dragostea și de frățietatea unuia față de altul.

Iar așa făcând, Fiul lui Dumnezeu se va sălășlui în aceste zile sfinte și în ieslea sufletului vostru, făcându-vă parte de toată mângâierea și bucuria duhovnicească.

In acest duh, cu părintească dragoste către sufletele voastre, către mântuirea lor și către sufletul neamului nostru, dorind să petreceți sfintele sărbători ale Nașterii Domnului și să Vă învredniciți a le ajunge întru mulți ani, odată cu arhieresțile Noastre binecuvântări, am rămas

Sibiu, la praznicul Nașterii Domnului din anul 1944

al Vostru al tuturor de tot binele voitor

(ss) Nicolae,

arhiepiscop și mitropolit

Serviciu religios

In catedrala mitropolitană din Sibiu

Duminecă în 24 Decemvrie 1944, servesc: Prot. Mih. Naagu, cons. Gheorghe Secaș și prof. Gheorghe Șoima, diaconi: Anatolie Scurtu și Dr. Grigorie T. Marcu. *Predică: prof. Grigorie T. Marcu.* La Oastea Domnului *predică: preotul Ioan Munteanu.*

Luni, în 25 Decemvrie 1944, în ziua întâi de Crăciun servește la Sf. Liturghie I. P. S. Mitropolit Nicolae, înconjurat de un mare sobor de preoți și diaconi. *Predica o rostește I. P. S. Mitropolit.* După masă la ora 4 predică la Oastea Domnului: *prot. Mihail Neagu.*

Marți în 26 Decemvrie 1944, a doua zi de Crăciun servesc: I. P. C. Arhimandrit Teodor Scorobeț, cons. Dr. Andrei Gâlea, Ieronim Grovu, Gh. Secaș și prot. Mih. Neagu; diaconii: Alexandru Popa și Anatolie Scurtu.— *Predică I. P. C. Arhim. T. Scorobeț.* La Oastea Domnului predică, după masă la ora 4. *cons. Gheorghe Secaș.*

Interzicere

Ministerul educației naționale a oprit obiceiul salutului fascist *în școli, dat fiind că acest fel de salut nu este în armonie cu aspirațiile românești către o viață democratică și liberă. Salutul fascist sau străjeresc impus de guvernele dictatoriale, este socotit astfel ca protivnic intereselor neamului.*

Atențiune

Cum circulația este anevoioasă Onor. Oficii parohiale să trimită comandele de luminări din vreme *și să indice și* Oficiul poștal și județul, — *altfel executarea sufere întârziere.*

Consiliul arhiepiscopesc
Fabrica de luminări
Sibiu

† NICOLAE,

din mila lui Dumnezeu dreptcredinciosul Episcop al Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului. Iubitului cler și popor: Har și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos!

Astăzi s'a născut Hristos,
Mesia chip luminos:
Lăudați și cântați
Și vă bucurați!
Colindă

Iubiții mei fii sufletești,

Cu inimile mângâiate de noua înseninare a cerului românesc dăm slavă și mulțămită lui Dumnezeu, că ne-a învrednicit să ajungem iarăși luminata zi a Nașterii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Duhovnicească bucurie în care ne scăldăm astăzi, se revarsă cu însuflețire în troparul cântat de toată obștea creștinească: *Nașterea Ta Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii lumina cunoștinții. Că'ntru dânsa ceice slujeau stelelor dela stea s'au învățat, să se'nchine Ție, soarelui dreptății și să Te cunoască pe Tine, răsăritul cel de sus. Doamne, mărire Ție!*

Este al șaselea an că prăznuim Crăciunul în mijlocul cumplitului zgomot de arme. Dar și mai multă vreme s'a scurs decând n'am mai avut un Crăciun prăznuit în mijlocul obștești-lor bucurii pe care Nașterea Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos le revarsă peste sufletele dreptcredincioase. Pentrucă războiul, înainte de a fi izbucnit în chip văzut, și-a stârnit furtuna în sufletele oamenilor, răvășindu-le, pustiindu-le. Conducători de popoare, ispitiți de păgânească trufie de a cuceri lumea 'ntreagă spre a și-o robi loruși, au picurat zi de zi în sufletele supușilor lor otrava urei, neîmpăcata sete după mărire nedreaptă, nepotolita poftă de avuții muncite de alții. Pentru a-și înfăptui gândul lor păgânesc ei au prins a se găti de război, mai întâi pe ascuns, apoi la arătare. Făcând unele ca acestea, ei păreau chiar a ști că săvârșesc o nelegiuire. De aceea, vrând să-și acopere rușinea și să se pună la adăpostul judecății care-ar putea să vină vreodată asupra lor, ei trâmbițau în dreapta și 'n stânga minciuna că nu făuresc armele ucigătoare și nu se gătesc de luptă decât numai spre a se apăra de primejdii și spre a-și asigura viața națională. Grăind însă adevărul, nimeni nu le primejduia viața. Dimpotrivă, adevărații primejduiți erau tocmai oamenii pașnici, neamurile încredințate că lumea asta-i destul de mare ca să'ncapă în ea și să viețuiască'n bună înțelegere și în frățească împreună lucrare toți fiii pământului. Crainicii acestor neamuri au și atras luarea aminte a celor întârâtați spre cuceriri nedrepte. Ei au stăruit cu desnădăjduire în silințele lor, menite să înlăture măcelul dintre neamuri. Dar n'au avut cu cine vorbi... Cu părerea de rău de a-și fi văzut sfărâmate nobilele lor osteneli, au prins și ei a se găti de luptă. Astfel cumplita încrucișare a armelor a început și ea durează și astăzi cu toată pustiitoarea ei putere.

In timpul acestui șir de ani de urgie, revărsată asupra lumii, în bisericile noastre n'a încetat vestirea Evangheliei Mântuitorului nostru Iisus Hristos. De pe amvoanele sfintelor noastre lăcașuri de'nchinare au răsunat, mai calde și mai însuflețite ca ori când, chemările de pace. Și era firesc să se întâmple așa; căci cu cât se'nvifora războiul și cu cât se 'ngrămădeau necazurile și pustiirile lui, — cu atât sporea și setea oamenilor după pacea binecuvântată. Totuși, niciodată aceste chemări n'au fost mai fierbinți și n'au izvorât mai din adâncuri de inimi, ca'n zilele slăvitului praznic al Nașterii Domnului.

Așa sunt rugăciunile noastre și astăzi: fierbinți și izvorâte din adâncul inimilor noastre dosădite. Și nu încetăm a nădăjdui, că Dumnezeul îndurărilor va rândui, nu peste multă vreme, așteptata biruință pe seama neamurilor cari luptă pentru libertatea și dreptatea lumii. Iar după această biruință se va sălășlui în lume *pacea și bună învoirea între oameni*, potrivit soliei sfinte care a răsunat de pe buze îngerești, deasupra leagănului din Vifleem, în noaptea plină de taină a nașterii Domnului.

Și-avem temeiuri vădite ca să credem în împlinirea acestei nădejdi a noastre.

Cumpăniți, iubiții mei fii sufletești, numai deosebirea dintre Crăciunul de astăzi și cel de acum doi ani, și vă veți încredința de uriașa schimbare ce s'a săvârșit în cursul întâmplărilor. Unul din urzitorii războiului și-a luat osânda încă de mult, din mâna Judecătorului a toate: el s'a cufundat în întunerecul dintru care a ieșit cu faptele lui cele rele. Lumea nu mai vorbește de el — și, vai, ce zgomot se făcea odată în jurul trufiei lui! — Steaua unuia dintre marile duhuri rele ale vremii noastre a apus. Nu peste mult vor apune și stelele altor duhuri, la fel de rele. Iar după ce și acestea își vor fi ascuns însângerata lor față, va străluci pentru toată lumea soarele dreptății și al libertății, așa cum a vrut Dumnezeu dintru început și-așa cum vrea El și astăzi. Căci fără libertate și dreptate viața e un chin lipsit de roduri, pentru oamenii singuratici și pentru neamuri deopotrivă.

Poate că nici un neam de pe fața pământului n'a adus atâtea jertfe pentru dreptatea și libertatea sa, ca neamul românesc. Niciuna

Oaspeți cu azur în gene

Oaspeți cu azur în gene și zăpadă pe opinci
Se iviră la fereastră cu colinde și tilinci.

Fraged cântec și subțire — înfloriri de ghiocei —
Umbre mari țineau isonul tăinuite după ei.

Imi părea că 'n svon de aripi și miros de tămâier
In colindă mi-se 'ngână puiu de om cu puiu de cer.

Și cântară și urară și plecară ca un dor.
Strălucea un puf de înger, risipit pe urma lor.

Și era o pace albă ca zăpada și era
O sfieală, ce din stele până 'n inimi tremura.

Bacii lepădară grija, astăzi lupii țin ajun;
Porumbeii nu visează vânt de uliu căpcăun.

Și zăvozii din ogradă să mai lărmuie se tem,
Boii rumegă cu botu 'n ieslea dela Betleem.

Ațintește-ți lung urechea ca s'auzi, bătrân pământ:
Sus, în leagăn prins de stele, gângurește Pruncul sfânt!

Victor Mărginaș

FOIȘOARA

APSINTHOS

Studenților mei

„Cred în steaua mea"! — iată o mărturisire care le șade bine multora. Cu o condiție: să facă ceva pentru semenii lor — în limbaj paulin: să poarte sarcinile altora (cf. Romani 15, 1) — că de putut, *bine* pot face mult mai mulți decât fac realmente. Sunt convins că lacrimile cari brăzdează obrajii omenirii în suferință s'ar svânta mai lesne dacă cei ce au descifrat misterul bucuriei creștine ar ține la îndemână năframa mângâierilor, ca sfânta Veronica lui Iisus, când se sfârșia sub povara crucii ce-o târa spre culmea Golgotei.

„Cred în steaua mea"! Vorbă de curaj, mărturie a lucidei conștiințe pe care o au atâția despre valoarea lor personală. Creștinismul n'are nimic de obiectat împotriva acestei expresii, atâta vreme cât ea este însoțită — cum spuneam mai'nainte — de dovezile unei existențe care crește mereu, care-i în continuă expansiune duhovnicească tocmai pentru că-și vede menirea de căpetenie în îndulcirea existenței altora. E un gen de „trufie" — cum am putea-o numi printr'un inocent abuz de vocabular — pe care Cerul nu se poate să n'o agreeze când vede cum faptele ei îngroașe scoarțele temutei Cărți a vieții.

Imi place să cred că n'ați ignorat circulația vie de care se împărtășește această expresie în sânul poporului nostru. Colectorii de folklor, ca și exegeții comorilor de înțelepciune populară, păcătuesc față de ea — cred eu — ori de câte ori indentifică doctoral într'ânsa urmele abia vizibile ale cine știe cărui păgânesc cult astral întârziat într'o lume creștină, care nu se'ndură să-l expulzeze din urzeala ei înnoită prin jertfa fără de seamă și fără repetiție a Mielului lui Dumnezeu, dintr'un simțământ analog aceluia cu care refuzăm adeseori să ne despărțim de lucruri devenite inutile tocmai prin faptul că am consimțit să le înlocuim cu altele, mai perfecționate — și deci mai practice — decât ele.

„Cred în steaua mea"!

Ți-aduci aminte tinere: Pe vremea când erai și tu în Arcadia întâielor primăveri ale adolescenței, oftai scandând variantele Mioriței la orele de Literatură română și poate pe aleele desfrunzite ale unui parc preferat din urbea provincială în care-ți făceai liceul. Vara, în vacanța petrecută la țară, cu obrazul îngropat în ierburile groase ale luncilor de-acasă, ori pe sub streașină de codru, așteptai să coboare umbrele înserării. De câte ori nu ți s'au umezit ochii, în clipele acelea de neuitat, când sclipirile tremurânde ale Luceafărului din asfințit așterneau beteală de argint pe fruntea-ți dogorită de arsurile visurilor. Era unica tovărășie pe care o agreau desele tale însingurări. Și dacă povestea stelei mioritice prăvălită din înnalturi deodată cu viața răpusă hoțește a ciobănașului moldovean îți picura în viul sângelui stropii înfioratelor întristări atât de frecvente la vârsta aceea, mărturisește fără sfială că strălucirea sticloasă a Luceafărului ți se părea că încinge în tine văpăile unui dor de care nu te rușinezi nici acum: viața ta să se prelungească până dincolo de zare. Te voiai nemuritor ca el și fără seamăn sub soare, așa cum l-a văzut geniul unui poet sfârșit în înnoptările nebuniei.

N'ai păcătuit gândind astfel, legându-ți năzuințele de eterna viață a astrului care desparte ziua de noapte și vestește aurora dimineții. Dar pașii tăi, de-atunci încoace, au răsbătut în înnalturi. Alte comparații se îmbie atențiunii tale de când urmezi Teologia și semnificația stelei de care-ți animai elanurile adolescenței s'a subțiat. Tu știi, acum, că Dumnezeu a ales-o tocmai pe ea de călăuză a înțeleptilor semințiilor pământului la leagănul pruncului luminat din Betleemul Iudeei.

Iisus și-a avut steaua Lui. Cu ce drept ar putea să vadă cineva un prilej de sminteală în această afirmație — ori cât de îndrăsneață ar fi noutatea formulării ei?

Iisus a crezut în steaua Lui: „Eu spre aceasta m'am născut și pentru aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc adevărul. Oricine purcede din adevăr ascultă glasul meu „(Ioan 18, 37); căci „Eu sunt... adevărul..." și „cuvântul tău este adevărul Doamne" (Ioan 14, 6 combinat cu 17, 17).

Suntem în preajma Nașterii Domnului. Și cum acesta este ultimul sfat de taină pe care-l țin cu voi, iubiți studenți teologi, înainte de-a auzi răsunând pe sub ferestre cântecele curate ca fulgul de nea ale colindătorilor, cade-se să vă reamintiți că praznicul luminat ce-l așteptăm însemnează — privit dintr'un punct de vedere particular (periferic, dacă vreți) — *și* angrenarea stelei în complexul de viață creștină.

Pentru magii dela Răsărit — ați învățat acestea, fiecare din voi, la timpul

din naţiile lăsate de Dumnezeu pe pământ n'a trecut printr'o atât de neagră şi îndelungată săptămână a patimilor, ca naţia noastră. De aceea nu slăbim întru nădejdea, că şi învierea noastră va întrece în strălucire învierea tuturor celorlalte naţii. Bucuraţi-vă deci, iubiţii mei fii sufleteşti, că iată, se face ziuă: Ceice credeau că au pecetluit pentru totdeauna peatra de pe mormântul libertăţii şi dreptăţii noastre, s'au risipit. Incruntările şi uneltirile lor de departe vor rămânea neputincioase, pentrucă voia lui Dumnezeu şi rânduelile Lui cele vecinice nu se lasă batjocorite. Că *Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriţi le dă har.* E adevărul pe care-l vestesc Scripturile sfinte de-atâtea veacuri, şi e lecţia cumplită a acestui războiu pe care Stăpânul cel atot puternic l-a îngăduit, pentruca lumea să-şi ispăşească prin el întunecimea de păcate întru care s'a cufundat cu atât de vinovată nechibzuială.

Acum, dragii mei, să ne luminăm cu prăznuirea şi curăţindu-ne simţirile să ne înnoim întru Hristos care ne-a rânduit de praznicul acestui Crăciun marea bucurie a desrobirii Ardealului de sus şi care ne va spori tot mai mult această bucurie, pe măsura vredniciei noastre creştineşti şi româneşti.

Să dăm deci slava cuvenită Celuice se naşte astăzi, pentru încercările prin cari ne-a învrednicit să trecem şi pentru toate bucuriile de care ne face părtaşi. Şi să-l rugăm să ne'ntărească şi de-aci înainte, ca ascultând de poruncile Evangheliei Lui celei sfinte să putem înfrunta cu cinste şi încercările ce ne vor mai aştepta în viitor.

Iar calda noastră recunoştinţă către Majestatea sa Regele Mihai I, către bravii luptători ai armatei române şi ai celei ruseşti, ca şi către toate Naţiunile Unite, cari ne ajută să ne ridicăm din nou la locul de încuviinţată mărire ce ni se cuvine pe urma jertfelor noastre, niciodată să nu se vestejească, ci să rămână veşnică, după cum veşnică dorim să rămână şi înălţarea noastră naţională.

Lipiţi-vă, iubiţii mei fii sufleteşti, tot mai strâns de sânul cald al Maicii noastre Biserici dreptmăritoare, care scăpare s'a făcut nouă din neam în neam şi care ne-a fost scut nebiruit mai ales în cumplitele vremi din urmă. Voi ştiţi că, în mijlocul celor mai sălbatice prigoane. Ea ne-a fost singura pavăză, Ea ne-a mângăiat, Ea ne-a întărit, Ea ne-a povăţuit, Ea ne-a îndemnat fără'ncetare *să stăm bine, să stăm fără frică (în faţa oamenilor), să luăm aminte sfânta jertfă în pace a o aduce.* Ea ne-a păstrat veşnic aprinsă candela credinţii care mută munţi şi hotară despărţitoare de fraţi. Cine nici după cele pătimite de noi nu-i recunoaşte, plin de evlavie, această neasemănată vrednicie, acela este orbit de patimă. De acela să nu ascultaţi, căci *orb pe orb dacă povăţuieşte, amândoi vor cădea în prăpastie.*

Vieţuiţi întru frăţie nefăţărită cu toată lumea din jurul vostru, iubindu-vă întreolaltă, că zilele grele sunt. Chivernisiţi-vă avutul cu înţeleaptă cruţare, iar din rodurile voastre împărtăşiţi şi pe cei lipsiţi, ca din puţinul ce ni l-a rânduit Dumnezeu, să se sature, pe cât se poate, toată obştea ca pe vremea Mântuitorului. Că *mai fericit este a da decât a lua.* Că pe cel robit sgârceniei Dumnezeu îl poate sărăci peste noapte, ori îi poate lua chiar sufletul, ca bogatului neînţelept din Evanghelie.

Incolo, vă poftesc, fraţilor *să ţineţi predaniile* pe care le-aţi învăţat şi din epistolia ce v'am trimis nu demult, la praznicul Marelui Mucenic Dimitrie.

Feriţi-vă de tot omul care umblă fără rânduială, vestindu-vă altă evanghelie decât aceea care vi se vesteşte din faţa altarelor strămoşeşti.

Pliniţi bucuria mea, aceeaş gândind... un suflet fiind, una cugetând. Făcând unele ca acestea veţi prăznui după înţeleapta pravilă a părinţilor noştri lumlnata zi de Crăciun şi veţi da slava cuvenită Celui născut, după trup, în ieslea din Vifleem şi Căruia-i închinăm tot belşugul de seninătate a sufletului nostru, cântând îndătinatul colind:

Astăzi s'a născut Hristos,
Mesia chip luminos:
Lăudaţi şi cântaţi
Şi vă bucuraţi!

Impărtăşindu-vă tuturora arhiereştile mele binecuvântări, rog pe bunul Dumnezeu să vă învrednicească a ajunge întru mulţi fericiţi ani atât praznicul Naşterii Domnului, cât şi al Anului nou şi al Bobotezii.

Darul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl şi'mpărtăşirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toţi.

Dată în reşedinţa Noastră episcopească din Cluj, la praznicul Crăciunului din anul Domnului 1944.

Al vostru, al tuturor, de tot binele voitor

† **NICOLAE**
Episcop

POESIE

Ardealul

de Gh. Teodorescu

Ardealule, catapeteasmă sfântă,
Cu oase de martiri amestecată
Şi trosnetul lui Horia, pe roată,
Pentru credinţa lui ce n'a fost frântă,
Al nostru eşti: cu brazii tăi, cu cerul,
Cu apele, cu iarba, şi ţărâna;
Al nostru eşti: cu aurul şi fierul,
Cu ploile, ninsoarea şi furtuna.
Ardealule, ce fo tu-ni-ai răpit
Printr'un nevolnic petec de hârtie,
La sînul Mamei astăzi revenit,
Ca un copil întors din pribegie,
Al nostru eşti, cu sfintele-ţi morminte,
In care dorm Voievozii şi Păstorii;
Din care plugul scoate oseminte,
Sfinţindu-le cu aghiasma aurorii.
Al nostru eşti de-acum pe totdeauna;
Din trupul tău o brazdă n'om mai da!
Iar cine va 'ndrăzni să fure una,
In praf şi scrum îl vom schimba!

(D. T.)

Serbarea
şcolarilor dela „Aplicaţie"

Miercuri 20 l. c., elevii Şcoalei primare de Aplicaţie de pe lângă Şcoala normală de fete „Andreiu Şaguna", au organizat îndătinata serbare religioasă de Crăciun, cu coruri şi recitări, sub diriguirea învăţătoarelor lor, Dna Rădiţa Lt.-Col. Colceag, Drele Elena Dumitrescu şi Elena Mihăilescu, şi Dna Elena Iacob. In asistenţă, părinţi ai elevilor şi prieteni ai şcoalei.

Festivitatea, care a durat o oră, a avut toate calităţile unei producţiuni deplin reuşite; şi, de aceea, înălţătoare.

Urmărim de ani de zile progresele acestei instituţii a Bisericii noastre: ele sunt — modest spus — excepţionale. Se simte în îndrumarea ei suflul unui spirit de primenire educativă reprezentat de distinsa directoară a „Aplicaţiei", Dna **Septimia P. Gherman**, *titulara catedrei de Pedagogie dela Şcoala normală de fete „A. Şaguna".*

Domnia Sa a rostit şi de astădată cuvântul festiv al zilei. Pentru osebita sa frumuseţe, îl vom reproduce integral într'un număr viitor al ziarului nostru. Până atunci, reţinem un amănunt elocvent:

Din iniţiativa Dnei directoare Septimia P. Gherman, şcolarii dela „Aplicaţie" au contribuit cu suma de Lei 2000 la colecta pentru Ardeal şi Moldova; plătesc lunar laptele unei familii necăjite, fără tată, cu cinci copii, dintre cari unul greu bolnav; au achitat chiria unei familii lipsite, au dăruit îmbrăcăminte sugacilor dela Clinica infantilă şi au ajutat pe colegii lor mai puţin cercetaţi de noroc.

Mijloacele de ajutorare au fost procurate în mod benevol, iar distribuţia lor se face de ani de zile după dreptate şi cu creştinească discreţie.

Doamna Gherman are o inimă tot atât de limpede şi de largă ca şi îndoita sa cultură teologică şi pedagogică. De acest lucru, părinţii şcolarilor dela „Aplicaţie" s'au convins de mult.

...Adică şi cel ce scrie aceste rânduri.

GRIG

său — steaua era tot atâta cât un deget întins de zei către viitor, iar bolta bătută'n diamante a cerului nocturn, cartea misterioasă în care câţiva privilegiaţi ai unei ştiinţe astăzi perimată pretindeau că citesc soarta ulterioară a semenţiilor ce populau scoarţa pământului.

Nu putem şti dacă această pretenţie cuprindea vreun sâmbure de adevăr. In orice caz, dacă nimereala coincidea uneori cu adevărul în previziunile rituale ale astrologilor, ne-am lămurit şi putem trece mai departe, făcându-ne că ignorăm o clipă prescripţiile severe ale celei mai elementare obiectivităţi.

Ştim, însă, altceva. Ştim din cărţile noastre ortodoxe de exegeză a sfintelor Evanghelii că întruparea Fiului lui Dumnezeu n'a fost anunţată de Cer numai mădularelor poporului ales, ci şi neamurilor păgâne. Pregătirea celor dintâi, pentru *recunoaşterea* coborîrii în istorie a „plinirii vremii", s'a făcut pe'ndelete, prin proorocii cari umplu un spaţiu temporal de milenii. Celor ce nu se aflau „sub lege", adică neamurilor, Dumnezeu le-a împărtăşit mărita veste a pogorîrii Lui pe pământ, în chip de rob, pe calea cea mai potrivită înţelegerii lor. Neobicinuita strălucire a stelei care apăruse din bun-senin pe obrazul cerului, răsturnând toate socotelile lor de geografie astrală, ca şi altitudinea ei tulburător de joasă, aveau să îndice magilor-astrologi dimensiunile neobicinuite ale faimei ce-i era hărăzită pruncului a cărui naştere o vestea ea. Scopul era astfel ajuns — şi nu printr'un mijloc detestabil, de vreme ce Dumnezeu făcea uz de el, de vreme ce până şi nemîntoşii păstori curaţi cu inima (aceştia, de sigur, iudei de neam), din preajma peşterii betleemite, s'au bucurat de apariţia (şi inclusiv de tâlcul) ei.

In orice caz, matematic vorbind, cea mai mare parte a omenirii contimporane Intrupării (păgânii, „neamurile"), au luat act de plinirea ei prin mijlocirea unui astru care nu figurează pe nici o hartă de geografie cerească, deşi a fost văzut de mai mult decât două sau trei perechi de ochi, cât cere nu numai Deuteronomul mozaic (19, 15), ci şi legislaţia tuturor ţărilor culte (de azi şi de totdeauna), pentru întărirea mărturisirii unei evidenţe, unui adevăr trainic ca vecinicia.

Era steaua lui Iisus.

„Neamurile" au crezut în steaua Pruncului. De aceea şi-au trimis soli la căpătâiul Lui; soli aleşi din rândurile celei mai influente caste diriguitoare a împărăţiilor antichităţii levantine.

Până astăzi, graiurile copiilor constituiţi în cete de colindători rememorează în îngerească neştire, pe la casele dreptcredincioşilor, *vestea veştilor;* E *unica binevestire* de care a luat act istoria. Cea transmisă de Arhanghelul Gavriil era doar o palidă anticipare a ei, limitată prin destinaţie divină la sfânta Fecioară Maria.

* * *

Citesc în Apocalipsă — (faţă de voi, n'am făcut nici odată o taină din preferinţele mele *actuale* pentru această specie de cetanii) — mărturisirea devenită populară, înmărmuritoarea mărturisire a Mielului lui Dumnezeu: „Eu sunt Alfa şi Omega, cel ce este, cel ce era, şi cel ce vine, Atotţiitorul; Eu sunt Alfa şi Omega, cel dintâi şi cel de pe urmă, începutul şi sfârşitul" (Apoc. 1, 8 combinat cu 22, 13).

Două litere de alfabet elin au fost socotite de-ajuns de Domnul, pentru ca noroadele Asiei Mici — „fieful" misionar al Apostolului iubirii — să înţeleagă desmărginirea nemărginirii Sale. Toată neasemuita măreţie a Evangheliei încape în spaţiul delimitat sever de aceste două vocabule.

...Şi'n apariţia temporală a două stele ignorate de cele mai migăloase hărţi astrale, încape toată istoria mântuirii noastre.

Cea dintâi s'a aplecat senină ca suprema binevestire, înainte cu aproape două milenii, asupra leagănului gătit în Betleem de mâinile curate ale unicei Fecioare-Mame, Pruncului-Dumnezeu. Cealaltă, răsbunătoare ca o pedeapsă care nu sufere apel, va vesti apropiata venire a Dreptului Judecător. Hristos însuşi ne-a spus-o:

Intru sfârşit, când va trâmbiţa al treilea înger, o stea uriaşă va cădea din cer, arzând ca o făclie, peste a treia parte din râuri şi peste isvoarele apelor. Şi a treia parte din ape se vor face amare ca pelinul, şi mulţi dintre oameni o să moară din pricina apelor, pentru că se făcuseră amare (cf. Apocalipsă 8, 10—11).

„Şi numele stelei se cheamă APSINTHOS" (Apocalipsă 8, 11) — carele se tâlcuieşte amărăciune; o amărăciune ucigătoare, egală'n efecte cu înveninarea.

Vechii Elini — ca şi (mai ales) popoarele orientale elinizate în urma expediţiilor lui Alexandru cel Mare — vedeau în astre fiinţe însufleţite. Din această credinţă s'a născut cultul stelelor.

Nu discutăm legitimitatea lui: noi n'avem nevoe de el; ca creştini, ne sprijinim pe certitudini, nu pe năluciri.

Există, însă — şi acest amănunt consider că este osebit de preţios pentru convorbirea noastră — o credinţă populară după care duhorile pestilenţiale cari se

Insemnătatea socială a Crăciunului

„Şi s'a umilit pe Sine, chip de rob luând".
(Filip. 2, 7)

Crăciunul este aniversarea celei mai mari revoluţii din lume, şi totodată o chemare mereu repetată spre reînviorarea ei.

Desigur că prin revoluţie înţelegem ceeace trebue să se înţeleagă: o precipitare a unei evoluţii în direcţie bună, un salt în procesul de actualizare a virtualităţilor pozitive ce zac în om, o apropiere grăbită a societăţii umane de ţinta spre care e chemată să se desvolte.

Crăciunul este în acest sens aniversarea declanşării supremei revoluţii posibile, din care trebue să-şi soarbă avântul revoluţionar orice fază nouă din mişcarea necontenită spre omul şi spre societatea perfectă. El este, am putea zice, isvorul prin excelenţă, isvorul neepuizat al tuturor revoluţiilor.

Şi este aceasta pentrucă el în primul rând reprezintă o revoluţie, cea mai mare revoluţie posibilă, pe plan metafizic. E adevărat că toate revoluţiile sociale pornesc dela o concepţie despre lume, dela o ideologie care interpretează în sens nou înseşi temeiurile existenţii, pentru a-şi da un suport de ultimă adâncime metafizică. Dar Crăciunul nu înseamnă numai promulgarea unei ideologii noi construită de om, ci el reprezintă o mişcare reală pe plan metafizic, o *revoluţie* adevărată la încheieturile existenţii. *Fiul lui Dumnezeu se face om, Impăratul cerului se face rob, strălucirea pe care n'o poate privi nici îngerii ia faţă de prunc ce-şi cere ocrotirea dela oameni, Cel ce locueşte în lumina neapropiată se sălăşlueşte în fânul ieslii unui grajd, în atmosfera combinată din suflarea dobitoacelor şi din mirosurile grele răspândite de trupurile ciobanilor.*

E o deplasare metafizică a fiinţii supreme până la fiinţa creată a omului. E, dacă vreţi, cea mai deplină faptă socială, împlinită de Dumnezeu însuşi. Socialul desăvârşit, înfăptuit pe planul ultimelor temeiuri ale existenţii, aceasta e laturea metafizică a revoluţiei prin care s'a iniţiat creştinismul. Nu avem aci un social de suprafaţă, o schimbare exterioară de raporturi în societatea omenească, cu durată efemeră şi mai mult sau mai puţin fortată, ci o împlinire de frăţietate în ultimele adâncuri, între esenţele existenţii, în raporturil enecreatului cu creatul, ale lui Dumnezeu cu omul.

Chiar dacă înfrăţirea socială de suprafaţă, între factorii infinit mai puţin distanţaţi ontologic, întârzie să se realizeze, nu e mai puţin adevărat că socialul înfăptuit pe plan metafizic prin întruparea Fiului lui Dumnezeu e o indicaţie a direcţiei în care trebue să se desfăşoare în chip normal viaţa omenească, o forţă care sileşte viaţa omenească să evolueze spre o tot mai progresată ordine socială.

Trei momente se cuprind în înomenirea Fiului lui Dumnezeu şi ele exprimă esenţa idealului social:

1. Este întâi momentul *coborârii.* Cel de sus se coboară la cel de jos, nu numai la aparenţă şi în chip trecător, ci se face substanţial şi pentru totdeauna ca acesta. Fiul lui Dumnezeu nu ia numai un trup aparent, pentru un timp limitat ca zeii mitologici, ci se face om real şi consistent, rămânând aşa în vecii vecilor. Este momentul golirii de slavă. al umilirii. E adevărat că doctrinele socializante moderne nu vreau să ştie nimic de momentul smeririi, pentrucă ele nu recunosc că vre-o clasă socială suprapusă ar deţine în baza vre-unei îndreptăţiri reale poziţia ei mai înaltă şi deci ar fi trebuinţă de vre-o smerire benevolă a ei pentru înfăptuirea egalităţii sociale. Ele vreau să realizeze egalizarea nu prin vre-o iniţiativă de smerire a celor de sus, ci prin tragerea lor deacolo de sus cu forţa, de către cei de jos.

Şi în parte au dreptate, pentrucă între oameni de fapt nu există aşa de mari inegalităţi ontologice cum se reflectă în inegalităţile sociale, sau în orice caz nu totdeauna cei mai dotaţi dintre oameni ajung pe treptele sociale cele mai avantajate.

Totuşi fără elementul coborîrii benevole, al smeririi lăuntrice, nu se va putea realiza niciodată o adevărată înfrăţire şi apropiere între oameni. O egalizare socială la suprafaţă nu face de prisos smerenia lăuntrică. Dimpotrivă, fără aceasta egalizarea socială e continuu ameninţată şi chiar dacă se menţine printr'un echilibru de forţe, ea încă nu e o înfrăţire adevărată.

(Continuare în pagina 6)

Intrupare

Din slava Ta cerească Te pogoară
Spre Vifleimul sufletului meu,
Şi 'n staulul smereniei, Fecioară,
Intrând, să naşti pre Domnul Dumnezeu.

Să-L înveleşti în cântece de slavă,
Ca 'n scutece subţiri de bumbăcel,
Şi ca 'ntr'o iesle plină cu otavă,
In pacea duhului să-L culci pre El.

Veni-vor magii, soli din altă zare,
Călăuziţi de focul blând de stea,
S'aducă iar prinos de închinare,
La staulul smereniei, Doamna mea.

Ci eu voi pune 'n mâna lor bătrână
Tot aurul cuvântului isteţ;
Voi făuri din versul meu, Stăpână,
In focul gândului, comori de preţ.

Căldura rugăciunilor de seară
Va 'nfierbânta cădelniţele reci.
Tămâia magilor va arde iară
Cu fum de proslăvire până 'n veci.

Şi ca să fie plină dăruirea,
Voi presăra din vistieria lor,
Cu boabele de smirnă grea, iubirea
Cea fără de prihană şi de dor.

Ştiu bine că nu-s vrednică, Fecioară,
Să-Ţi fiu cu taină acoperemânt.
Ci 'n mila Ta din ceruri Te pogoară,
Să naşti in duhul meu pe Fiul sfânt.

Zorica Laţcu

ridică de pe planetă sunt absorbite de stele. Acestea, le pompează apoi pe pământ sub formă de agenţi ai diferitelor molime cari bântue omenirea (cf. Dr. Peter Ketter: Die Apokalypse. Freiburg i. B., Herder 8 Co. 1942, p. 132).

Mă simt ispitit să fac legătură între această credinţă populară şi ucigătoarele efecte ale stelei Apsinthos. Plaga care va bântui lumea odată cu apariţia acestui astru, ne-ar cruţa — sunt sigur — dacă miasmele păcatelor ce se săvârşesc sub soare n'ar otrăvi atmosfera, de pe faţa pământului şi până la stele. Acestea, ca toate făpturile ieşite din mâna lui Dumnezeu, asistă înmărmurite la fărădelegile unicei făpturi clădite după chipul şi asemănarea Făcătorului a toate. Le dor căderile noastre.

Tu, tinere ce plin de visuri crezi în steaua ta, faci ceva pentru ca ea, privindu-te din înalturi, să nu clipească întristată?

Aş vrea să te ştiu fără de vină faţă de ea. Din pricina ta — şi cât stă'n puterea ta — steaua aceasta să nu se'ntunece absorbind aburi de putregai în descompunere, mai ales că înainte de-a se pierde în înalturi, ei se'mprăştie paralel cu faţa pământului, otrăvind şi pe alţii, prin pilda rea pe care decăderea ta le-o poate da.

Sileşte-te ca ea să nu fie „stea căzătoare" (Iuda 13), nici „amărăciune ucigătoare" (Apocalipsă 8, 11), ca teribilul Apsinthos al vremilor din urmă. Tinereţea ta se macină sub semnul neprihănitelor năzuinţi către o preoţie curată.

Nu te lăsa abătut de nici o ispită: tu eşti pe calea cea dreaptă!

1944, Decemvrie 13

GRIGORIE T. MARCU

Astăzi s'a născut Hristos

In această vestire stă bucuria praznicului Naşterii Domnului. Hristos se naşte astăzi pentru sufletele credincioase. Istoric, Iisus s'a născut o singură dată, dar prin credinţă şi dragoste Iisus se naşte în fiecare suflet dornic de mântuire. Căci fiecare suflet prin darul lui Dumnezeu se schimbă în sălaş primitor de Hristos. Această taină a sălăşluirii lui Hristos în sufletul omenesc o înţeleg aceia cari vreau şi doresc să primească pe pruncul Iisus în cămara sufletului lor.

Astăzi, este cuvântul ce exprimă veşnicia unui suflet unit cu Hristos. Cuvânt scump ce mişcă inimile noastre din nepăsarea zilei şi-l ridică sus la locul cel mai curat şi sfânt unde sălăşlueşte Hristos. Hristos este viu în veac şi din înălţimea Sa dumnezeiască revarsă daruri peste sufletele dornice de mântuire. Prin darul Lui ne apropiem de El şi simţim prezenţa Lui în sufletele noastre. Această realitate a trăirii în Hristos o exprimă aşa de frumos cântările vestitoare ale naşterii. *„Hristos se naşte măriţi-L, Hristos din ceruri întâmpinaţi-L, Hristos pe pământ înălţaţi-vă.*

Acest strigăt de bucurie mişcă sufletele credincioase şi le umple de lumină. Cerul coboară cu harul său şi ne cheamă să prăsnuim taina cea mare a venirii lui Dumnezeu pe pământ. Fiul lui Dumnezeu vine astăzi pe pământ ca pe om să-l înalţe la cer. Dumnezeu se apropie de om şi se descopere cu faţa Sa de dragoste. Raiul cel închis, azi iar s'a deschis, ca omul să tindă mereu spre fericirea de sus.

In faţa acestui dar a lui Dumnezeu omul se simte mic şi smerit. Căci numai prin smerenie primim bogăţia dragostei lui Dumnezeu. Un dor sfânt se naşte în sufletul nostru — dorul de a-l găsi pe Hristos — de a trăi în comunitate cu El. In preajma lui Hristos dorurile sufletului se 'mplinesc şi întreagă fiinţa omenească se umple de lumină. Departe de Hristos, sufletul petrece în întunerecul şi umbra morţii. Când răsare Soarele dreptăţii peste viaţa sufletului nostru, norii patimilor pier şi vedem lumina cea adevărată. Intru lumina lui Hristos vom vedea lumină. Căci Hristos toate le umple de lumină. Sufletul scăldat în lumina cea sfântă a harului dumnezeesc prăsnueşte cu adevărat taina cea mare a întâlnirii omului cu Dumnezeu.

De n'ar fi această credinţă vie că Hristos este cu noi şi se apropie de noi, sărbătoarea Naşterii Domnului n'ar avea alt rost decât să ne aducă aminte de cel ce a fost şi s'a născut în Vitfleem. Noi credem şi mărturisim că Hristos este veşnic cu noi, se sălăşlueşte în sufletul nostru ne schimbă viaţa în Duhul cel sfânt al Lui. Biserica cere fiilor ei să mărturisească cu tot sufletul: astăzi s'a născut Hristos în cămara sufletului. S'a născut cu adevărat pentru aceia cari L-au primit în scutecele faptelor bune. S'a născut în sufletele aprinse de dragostea lui Dumnezeu.

Să-I dăruim Lui aurul sufletului, mintea şi simţirea noastră ca să strălucească în noi lumina cunoştinţei de Dumnezeu.

Să-I dăm altarul inimei noastre, ca pe el să ardă focul dragostei lui Dumnezeu ce arde tot noroiul patimilor. Sufletul nostru să se facă peşteră primitoare de Hristos, ca în smerenia noastră să primim pe Mirele cel ceresc.

Ieromonah SERAFIM

Intr'o astfel de societate, cu toată egalitatea socială, va dăinui surd nemulțumirea celor ce ținându-se mai buni decât alții — și cine nu se ține un pic mai bun decât unul sau altul măcar? — se socotesc nedreptățiți că participă egal cu ceilalți la bunurile vieții. Desigur faptul că unii se țin mai buni decât alții nu înseamnă numaidecât că sunt de fapt mai buni. Dar părerea de sine produce tulburări și tensiuni cu mult mai mari decât diferențierile reale de valoare între oameni. Iar smerenia e necesară tocmai pentru lecuirea părerii de sine. In vederea realizării adevăratei frățietăți e necesar ca oamenii să renunțe nu la valoarea reală a lor, ci la închipuirea înaltă ce și-o fac despre ei înșiși, prin care își văd o valoare pe care nu o au și exagerează pe cea pe care o au. Prin smerenie nu fac din valoarea reală, care îi deosebește de alții, un motiv de-a se ridica peste ei. Prin smerenie își mențin valoarea în funcțiune în cazurile rari în cari o au, dar o curăță de pecinginea pretenției. Și în orice caz ea ferește pe oameni de a-și atribui valori și superiorități iluzorii, lucru care îi ține într'o continuă nemulțumire pentru egalizarea socială cu ceilalți.

Dacă doctrinele socializante moderne înlătură smerenia pe motiv că oamenii fiind egali, nu trebue să li se ceară celor de sus o coborâre benevolă pentru a se înfăptui egalizarea, căci egalizarea se face și împotriva voii lor, creștinismul vădește o pătrundere mai subtilă a firii omenești când consideră necesară smerenia, ca o coborâre benevolă, dacă nu dela o superioritate reală, în orice caz dela iluzia unei superiorități, care poate dăinui ca un factor de nemulțumire și piedecă a frățietății chiar după înfăptuirea exterioară a unei egalități.

Pilda coborîrii Fiului lui Dumnezeu dela o infinită superioritate reală ne este și nouă un îndemn folositor pentru coborîrea benevolă din iluzia unei superiorități, care întreține nu mai puțin distanța dintre suflete.

2. Un alt moment, care se cuprinde în fapta înomenirii Fiului lui Dumnezeu și care trebue să ne fie pildă în străduința spre o tot mai deplină înfrățire socială, este *asumarea neajunsurilor și greutăților celor la care s'a coborît.* Fiul lui Dumnezeu nu numai că s'a coborît la nivelul oamenilor, făcându-Se om ca ei, ci a luat asupra Sa toate poverile lor, răspunderea pentru păcatele lor. Acest moment poartă în mod reliefat trăsătura socializantă. (De fapt el se cuprinde în momentul coborîrii, numai pentru o mai bună evidențiere îl privim deosebit). Iisus nu a venit ca să trăiască viața unui om pentru sine, o viață particulară, egocentrică. El a venit exclusiv pentru oameni. El nu poartă o răspundere a Sa, nu suportă o suferință a Sa, nu trăiește în vederea realizării unor ținte personale. El poartă răspunderea omenirii, El își însușește durerile ei, El trăește, moare și învie pentru mântuirea ei. El poartă pe umerii Săi soartea omenirii, trăește viața ei se străduește să o ridice pe aceasta din osândă. El este exclusiv omul intereselor obștești ale omenirii; Omul cu rost universal, nu individual, Omul central.

Pilda aceasta a lui Iisus ne deschide o perspectivă întinsă de socializare a existenții noastre personale. Ca să urmăm pilda Lui, nu ajunge numai să ne coborîm de pe treapta iluzorie a unei superiorități, ci trebue să punem umărul nostru sub poverile semenilor, sub destinul lor purtat în sudori și greutăți de tot felul, făcându-ni-l și al nostru, făcându-ni-l comun. Avem și noi datoria să trăim nu o viață individuală, ci să tragem la carul vieții obștești. Cu cât vom trage mai cu sârg la el, cu cât ne vom așeza mai total în slujba altora, cu atât vom lucra mai mult după pilda Domnului.

Fiecare din noi trebue să fie un purtător nu al unei poveri individuale, ci al poverilor obștești, un reprezentant nu al său, ci al societății, al lucrului comun. Viața fiecăruia trebue să fie plină de conținutul vieții celorlalți, răsunând de ea ca o scoică de valurile mării. Filosoful francez creștin Laberthonière spune că societatea nu este o aglomerare, prin juxtapunere de indivizi, sau prin subordonare între ei, ci o comuniune. Iar aceasta e posibilă numai „dacă indivizii sunt socializați,... întrucât fiecare devine ceilalți și ceilalți fiecare" („que si les individus sont socialisés... chacum devient les autres et les autres devienneent chacum". Esquisse d'une philosophie personaliste, Paris, J. Vrin, 1942, p. 478).

3. Al treilea moment, sau mai bine zis o altă față a celorlalte două o avem în *autodăruirea lui Iisus Hristos* în favorul oamenilor între cari s'a coborît. Prin însuși faptul că a luat asupra Sa năcazurile și răspunderile lor, i-a ușurat, și-a făcut simțită prezența Sa mântuitoare în cuprinsul ființii lor. Dar acest fapt se accentuiază și mai mult prin aceea că le comunică și pozitiv toate puterile Sale, toată curăția, toată lumina Sa. Dacă prin asumarea sarcinilor tuturor, Iisus n'a mai trăit o viață particulară a Sa, ci pe cea a omenirii îndeobște, prin autodăruirea. Sa pe lângă faptul că renunță și mai mult la păstrarea pentru Sine a puterilor și darurilor Sale, îi face și pe oameni să nu mai trăiască în marginile strâmte ale individualității lor sărace, ci prin puteri de dincolo de ea.

Există, desigur, pe lângă o lucrare și o dăruire după chipul lui Hristos, și o luare la sine și o aruncare dela sine de caracter egoist. Dar prin luarea egoistă omul caută să răpească dela altul nu năcazul și povara lui, ci ceea ce are bun. Iar prin dăruirea egoistă aruncă asupra altora năcazurile sale și răspunderea

pentru faptele sale nedemne. In aceste acte individul nu urmărește decât interesul său, consolidarea egoistă a sa; pe când în asumarea năcazurilor altora și în dăruirea puterilor sale pozitive nu se are câtuși de puțin în vedere pe sine, ci exclusiv pe ceilalți.

Dar trăirea aceasta pentru alții, în loc de-a sărăci pe om, abia ea îl îmbogățește cu adevărat. Cine vrea să țină tot ce are și să strângă tot ce e bun la alții, la sine, se pomenește uscându-se ca o plantă fără apă.

Cine n'a experiat că numai când își dăruește inima sa altora, primește dela aceia inima lor? Cine nu-și dă nimic din dragoste nu se împărtășește de dragostea altora. Cine nu-i atent cu alții, nu se bucură de atenția lor. Ai cât dai, sau ești cât le dăruești. Aceasta e o lege implacabilă a vieții.

Dăruindu-te și luând asupra-ți poverile altora, intri în circuitul vieții universale, nemărginite, te faci purtătorul ei. Sgârcitul se sărăcește pe sine însuși. Dragostea nu numai socializează pe inși, ci îi și promovează la plenitudinea vieții personale, zice Laberthonière (o. c. 479).

Prin egoism indivizii mor. „Cu cât se afirmă mai mult contra tuturor, cu atât simt că sunt negați și sfărâmați de toți... Prin dragoste ei se nasc în eternitate... Cu cât se dăruesc mai mult, cu atât se găsesc mai mult". (O. p. cit.)

Toate acestea au fost realizate în măsură desăvârșită de Iisus Hristos. Deaceea El a trăit viața întregei umanități, pentru întreaga umanitate. Dar tocmai de aceea pe măsură ce umanitatea crește în spirit trăiește viața lui. Totodată acesta este motivul pentru care Iisus a realizat personalitatea umană în forma ei supremă. Și pe măsură ce oamenii cred în El și urmează pilda și îndemnul Lui, cresc la măsura „bărbatului", adecă a personalității depline. In Iisus Hristos vedem realizat idealul suprem al vieții socializate, dar tocmai de aceea și al vieții „personalizate".

Ceeace reușim să înfăptuim noi în această direcție e doar o fărâmitură din acest ideal, care ne atrage pururea cu putere cuceritoare.

D. STĂNILOAE

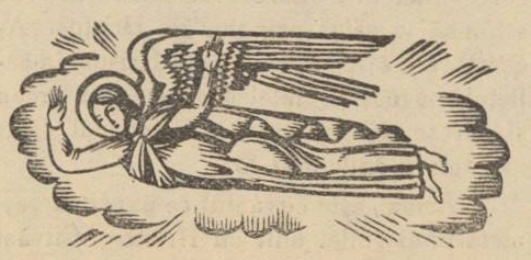

Crâmpee din carnetul meu

Pe bună mână au ajuns!

. . . Noemvrie 1944.

A sunat de două ori la poartă. Privesc ceasul. El trebue să fie...

N'am isprăvit bine gândul și Mihăiță dă buzna'n camera mea de lucru, cu ghiozdanu'n spinare și căciulița pe cap. Era radios. Pân'atunci îl știam doar mândru că-i elev în clasa I la Aplicația școalei normale de fete „A. Șaguna" — și încă, cu dispensă. In mâna stângă-i flutura un petec de hârtie, împăturat cu grije. Abia-și ținea sufletul:

— Te sărut, tătic... Doamna Directoară te invită pe Sâmbătă la noi, la școală. Clasa IV face serbare.

Aerul lui triumfal îmi făcea bine. In societatea copiilor totdeauna te aerisești... sufletește bine'nțeles.

*

. . . Noemvrie 1944.

Sala cea mare a modestului local de care dispune actualmente „Aplicația", era o bijuterie. Totul orânduit cu gust, de mâini harnice și pricepute.

Școlarii din a patra, în costume naționale. Imprejurul băncilor, părinții lor și mulți membri ai corpului didactic dela școlile primare din oraș.

Doamna învățătoare R. Col. C. programase o „lecție-model".

Știam de mult că poate mult pe acest tărâm. Știam dela directoara ei — și dela câțiva părinți ai elevilor cari i-au trecut pe sub mână.

Două ore pline — cu o răsuflare de 10 minute doar — am asistat la o demonstrație care m'a uimit. Cred că am și uitat să mai clipesc din ochi, deși am purces într'acolo frânt de oboseală, ca la sfârșit de săptămână. M'am convins atunci că ceea ce poate dna învățătoare R. C. reprezintă cel puțin tot atâta cât aflasem că poate, *din sursele amintite.*

Era în program o lecție de sinteză: o sinteză a Istoriei Patriei, împletită cu cunoștințe de Religie, Geografie și Aritmetică. Participarea elevilor — și ce copii buni sunt acolo! — entuziastă. Invățătoarea lor, senină și sigură de sine, cum mi-o imaginam.

Lecția, plină de vivacitate, culoare și relief. Fiecare amănunt important era cântat în versuri: copiii rosteau pe dinafară poezii adecvate momentului. Toate alese cu grije. Laolaltă, mai că ajungeau pentru o pregătire de licean avansat.

Când au ajuns la unirea Ardealului cu Patria-Mamă, rolul jucat de un distins profesor sibian de Teologie, astăzi Chiriarhul nostru și ocrotitorul „Aplicației", a fost subliniat cu cea mai deplină obiectivitate, citându-se documente până bine de curând inedite.

Am plecat de-acolo cu convingerea că dna R. C., de nu se făcea învățătoare, își greșea misiunea. Asta, firește, după ce i-am strâns mâna cu recunoștință neuitând să-i spun că pentru așa o învățătoare și astfel de copii, „Aplicația" ar trebui să aibă la dispoziție un palat.

Clădirea'n roșu de alături — destinată școalei noastre normale de fete — mă încuraja în nădejdea că și cealaltă va urma.

Pe bună mână au ajuns copiii noștri, crescuți în școala Bisericii . . . . .

. . . . . .

GR. T. M.

Răspândiți cu drag

Telegraful Român

Organul lui Șaguna din 1853

Intrarea în Legendă

Condiţia de viaţă necesară oricărei opere este existenţa în acea operă a ceva spiritual. Nimic nu poate trăi, nu poate înfrânge timpul, dacă nu cuprinde măcar o scânteie de suflet.

Actul creator este, în esenţa sa, comunicare de har. Căci omul creator transmite operei sale harul special, pe care el l-a primit dela Creatorul suprem. De aceea, plăsmuitorii unor opere geniale dau ceva din adâncul cel mai pur al sufletului lor, adică din acel adânc în care sălăşlueşte Dumnezeu. O operă de geniu, de orice categorie ar fi, este înainte de toate suflet. Iar dacă nu este suflet, atunci nu este decât o îngrămădire de material sau idei.

Aşa fiind, actul creator pur implică şi un sacrificiu. Omul creator sfâşie ceva din însăşi fiinţa sa, pentru ca acest „ceva" să-l pună la temelia plăsmuirii sale. Şi dacă o sfâşiere fizică doare şi lasă un gol, cu atât mai mult doare această rupere din suflet.

Prin suflet şi jertfă opera omului poate înfrunta veacurile. Pentrucă sufletul este nemuritor, iar jertfa este pasul hotărîtor spre nemurire.

Când într'un anumit loc şi timp apare o astffel de personalitate creatoare, ea nu poate să încapă în marginile strâmte ale prezentului. Ca un torent uriaş care sparge zăgazurile revărsându-se, omul creator, fie el erou sau artist, sfânt sau savant, covârşeşte realitatea clipei de faţă, răscolind trecutul şi luminând viitorul. Chiar moartea lui nu este o intrare în nefiinţă, o coborîre, ci o intrare în nemurire şi o înnălţare.

Astfel, prin viaţa sau prin moartea lor, marii creatori intră în istorie. Această intrare în istorie însă este totuşi o limitare. Şi atunci personalităţile lor, depăşind cadrele realităţii istorice, intră în legendă.

Intrarea în legendă a marilor eroi nu este deci consecinţa necunoaşterii adevărului istoric, ci un suprem omagiu al poporului. Fiind un salt din pământesc şi vremelnic, actul creator nu poate fi conceput fără o răpire în acea „luce eterna". Şi atunci el nu poate fi înţeles desăvârşit decât tot printr'o înnălţare, printr'o cunoaştere contemplativă. Dar muritorii de rând nu pot urca pe culmi atât de înalte. Ei trăiesc în cercul lor strâmt, departe de lumea inaccesibilă a luceferilor.

Raţiunea rece nu poate înţelege niciodată totul, iar istoria, oricât de însufleţită ar fi, rămâne un produs al raţiunii, o înşiruire de fapte concrete. Şi când un erou depăşeşte istoria, răsare în jurul lui legenda, ca să închiege din iubire şi credinţă nimbul nemuririi, exprimând prin denaturarea realităţii şi prin paradoxuri, neputinţa de a înţelege cu raţiunea rece misterul marilor iluminaţi.

Legenda este un salt din real şi istoric în ireal şi miraculos. Şi totuşi saltul acesta nu însemnează o întunecare a unui fapt sau a unei vieţi. Căci dacă legenda învălue în negură realitatea material istorică, totuşi ea luminează până la strălucire ceolaltă realitate, realitatea spirituală. Istoria prezintă obiectiv faptul exterior, îl circumscrie în timp şi în spaţiu, îl disecă şi îl analizează, dar îl dă lumii mort, fără viaţă şi fără suflet. Legenda desrădăcinează din timp şi din spaţiu, dar leagă de veşnic şi nemărginit. Ea nu este obiectivă, ci de un subiectivism extrem, clocotind de iubire pentru aleşii ei şi de ură pentru cei ce le stau în cale.

Legendele religioase sunt şi mai mult ilustrarea acestei explicaţiuni. Ele se grupează în jurul sfinţilor, învăluindu-i în aburul cald al unei mari iubiri şi al unei mari credinţe. Vieţile acestea de sfinţi, complicate şi împodobite până la neverosimil, orice ar spune despre ele istoricii raţionalişti, formează — împreună cu legendele istorice — adevărata istorie a poporului.

Dar dacă pe oamenii de geniu sau pe oamenii sfinţi legenda îi urcă din omenesc în divin, cu pruncul Iisus lucrurile se întâmplă altfel. Iisus, ca om chiar, este prea mult şi prea copleşitor Dumnezeu, încât inima omenească, pătrunsă de virtutea dragostei de el şi neputând să se înalţe până la dumnezeirea lui, l-a coborît pe el la măsura micimii omeneşti. Pentru Iisus, intrarea în legendă este intrarea în iubirea duioasă şi ocrotitoare a omului simplu.

Astfel de legende populare din viaţa Mântuitorului sunt acea sumedenie de evanghelii apocrife sau colindele noastre de Crăciun. Colindele sunt un fel de catehism al poporului nostru. In ele nu vom găsi însă un Iisus prezentat în formula seacă a unui veritabil catehism, ci un „pruncuţ" învăluit în cea mai caldă iubire, o iubire pe care numai stilul simplu al colindelor o poate exprima.

Iată cum ni-l descrie un colind din Ardeal:

„Mititel, înfăşăţel,
Faşa-i verde de mătasă,
Scuticel de bumbăcel,
Cârpe-s albe de fuior,
Legănel de păltinel".

Ca toate legendele, colindele aduc şi ele întreaga natură la „legănelul" din staul:

„Ploaia caldă de mi-l scaldă,
Neaua ninge, nu-l atinge.
Vânt tragănă de-l leagănă".

Iisus nu este nici măcar un copil minune, ci un copil ca toţi copiii, pentrucă dacă

„Neaua ninge,
Pruncul plânge".

El umblă laolaltă cu colindătorii pe la casele oamenilor şi deşi este Dumnezeu, el este totuşi în colind un „drag de Dumnezeu" sau un „vesel, vesel, Domnul bun".

Unele colinde sunt adevărate cântece de leagăn pentru „fiuţul" Mariei. Se revarsă din ele cea mai gingaşe dragoste şi cea mai duioasă alintare pentru copilul sfânt din ieslea dela Betleem. Chiar refrenele acestor colinde sunt excesiv de încărcate cu diminutive, tocmai pentru a arăta şi mai mult dragostea — cu neputinţă de exprimat în cuvinte — pentru „pruncuţul" din iesle. Un „ziurel de ziuă" sau o „cetiniţă cetioară" sunt cele mai simple dar cele mai duioase şi mai suave expresii de dragoste.

Dacă legenda creiază o altă lume, o lume ireală şi fantastică, dar răspunzând dorului de cer real şi firesc în sufletul omenesc, atunci intrarea în legendă a omului însemnează intrarea în cerul adus aproape de pământ. Colindele însă creiază Dumnezeului-om un cadru pământesc, dar de un pământesc transfigurat, poleit de tot aurul luminii cereşti. De altfel, nimic mai firesc: omul îndumnezeit se înalţă, Dumnezeul înomenit coboară.

Omul de geniu, erou, artist sau sfânt, primeşte parcă o solie: solia pământului către cer. Fiul lui Dumnezeu aduce pământului solia cerului.

Şi dacă Istoria nu poate cuprinde în obiectivitatea ei pe omul-sol pornit către Dumnezeu, ea nu poate cuprinde, cu atât mai mult, pe Dumnezeu însuşi. Iisus Hristos nu intră în istorie. El scindează, frânge în două istoria, ca să poată începea totuşi în fărâma de vers a unui colind.

Colindul este ca ochiul celor cu inima curată: fericit că poate vedea pe Dumnezeu.

MARIANA VASILESCU

Voroavă despre sărăcie

Crăciunul e vremea în care s'a coborît cerul pe pământ şi Dumnezeu şi-a făurit sălaş din humă. Crăciunul e vremea în care visurile iau trup de arătare şi amintirile par'că-s aevea. «Afară ninge liniştit« — ştiţi vorba poetului — cerul îşi trimite corăbile melancoliei în legănări de vis spre ţărmul întunecat al pământului şi acoperă în nevinovăţie albă toate mocirlele acestei planete îmbătrânite de păcate. Cu astfel de soli ai cerului poţi să nu tresari când simţi cum undeva — în suflet — se deschide o poartă de taină şi miraj care te cheamă spre cărările unei alte lumi decât cea prozaică de azi? — Desigur că nu. «In casă arde focul»: iată încă un element de vrăji şi mistere, care îndrumează paşii inimii spre aceleaşi zări, în cari ne visăm deatâtea ori trăind, dar trăim atât de-arar, sau niciodată. Şi 'n această atmosferă de vrajă — Viflaimul, cu Fecioara, cu Iosif, cu Pruncul, cu peştera, cu îngerii, cu magii, cu steaua, cu păstorii şi cu turmele de oi. E vis, sau e realitate? — Nici una, nici alta. Ci ceva mai mult: e realitatea unui vis, e o realitate ce depăşeşte omenescul şi-l ridică dincolo de «realităţi» în singura lume reală: lumea lui Dumnezeu. Căci cestelalte «lumi» sunt ca «visul unei umbre» sau ca «umbra unui vis». Singur Dumnezeu e real cu adevărat, deşi unora li se pare că El ar fi mai puţin real decât orice altceva din lumea aceasta. Iluzioniştii materiei acuză pe alţii de iluzii... Ei nu-şi dau seama că Realitatea din care îşi sug sevele existenţii şi vieţii toate cele ce există şi viază este Dumnezeu... Dar despre aste lucruri n'avem acu prilej cu zăbavă a glăsui. Că gândurile fug grămadă — ca fulgii mânaţi de o trâmbă de vânt — ca să îngenunche la ieslea în care s'a întâmplat minunea că Dumnezeu a îmbrăţişat făptura şi ea nu s'a topit, ci s'a îndumnezeit..., aşa cum soarele ar săruta un fulg de zăpadă şi nu l-ar schimba în lacrimă ci în alt soare...

...Ciudat, foarte ciudat. De neînţeles pentru mentalitatea modernă. Cu toată impresia de progres, noi am rămas tot la dreptul celui mai tare. De aceea, am crede mai bucuros într'un Dumnezeu, care s'ar arăta lumii într'o strălucire copleşitoare, într'o putere ce aşează în pulbere toate puterile lumii, într'o atât de fabuloasă bogăţie încât ar sătura toate gurile flămânde — fără plată — şi ar mai rămâne grămezi de provizii pe lângă care oamenii ar trece fără interes, dacă nu cu dispreţ. Dumnezeul pe care l-ar preamări omenirea civilizată este acesta: un Impărat mai puternic decât toţi stăpânitorii pământului, care ar sta pe un tron de înălţimi stratosferice şi ar face să plouă cu bani, cu fripturi, cu pâine şi vin, cu distracţii şi muzică peste tot natul ce a avut fericita inspiraţie să-şi deschidă ochii în lumea asta şi nu în alta. Munca? — Mai poate sta ca un divertisment sau ca un surogat pentru cei ce se îndoapă cu iluzia «datoriei». Toţi se vor nababi sau padişahi, transpuşi aşa dintr'odată în feeria celor una mie şi una de nopţi. De ce să n'aibă fiecare câte un palat care să plutească pe apele line ale vieţii ca o corabie a fericirii care niciodată nu se stinge? De ce nu? — «A fi bogot» e supremul ideal al omului modern «oricare ar fi el, din orice clasă socială ar face parte, câteodată chiar şi atunci când s'a îmbrăcat în haina lui Iisus. Bogăţia e cheia fermecată a fericirii, care descuie atâtea şi atâtea cutii ale Pandorei şi dă posibilitatea unei existenţe comode, în care munca este exclusă şi înlocuită pretutindeni cu voia cea bună şi acel mult râvnit dolce far niente. S'ar părea că omul a devenit leneş din fire şi muncitor din silă... Că mai bucuros ar trăi într'un permanent vis al abundenţii decât sub realitatea aspră a muncii... Până atunci însă pentruca toţi să ajungă la starea mult visată trebuie ca toţi să muncească mai mult şi mai bine ca cei de dinainte sau toţi să se îmbrace în blana de vulpe a şmecheriei. E greu de spus care din aceste soluţii vor fi preferate: deocamdată există amândouă, rânjind politicos una faţă de cealaltă. Oameni ai muncii şi speculanţi ai muncii. Ambele cu intenţia de a ajunge la starea de evoluţie în care — în sfârşit — sărăcimea va fi stârpită de pe faţa pământului prin declararea tuturor ca nababi...

In faţa acestei mentalităţi moderne, de o măreţie pe care n'a egalat-o nici turnul Eifel şi nici turnul Babel, creştinismul în loc să vie cu

un Dumnezeu puternic şi bogat care să transforme acest pământ mizerabil într'o grădină a desfătărilor asemenea grădinilor suspendate ale Babilonului, aduce: un grajd cu miros de vite, o iesle cu fân şi un prunc. Cea mai neagră sărăcie. Un Dumnezeu născut în ieslea dobitoacelor. Un Dumnezeu ce fuge în Egipt de frica lui Irod. Un Dumnezeu ce asudă în muncă de tâmplar pentru o bucăţică de pâine. Un Dumnezeu ce umblă desculţ şi fără adăpost pe căile Palestinei răspândind peste tot «vorbe frumoase» şi sănătate, dar nici când pâine. Ba da: s'a întâmplat odată că a săturat mulţimi de oameni cu câteva pâini. Aceasta a fost numai odată. Şi mulţimile l-au vrut rege. Desigur ca să le sature mereu. Desamăgite însă în nădejdile lor, l-au răstignit. Un Dumnezeu care n'are unde să-şi plece capul decât numai pe lemnul crucii, fără îmbrăcăminte, fără putere, fără mărire, batjocorit şi hulit de toată lumea. Şi pe acest Dumnezeu care s'a smerit pe sine chip de rob luând şi s'a făcut ascultător până la moarte (moartea pe cruce), îl oferă creştinismul unei lumi ce are oroare şi de ascultare şi de chipul robului şi de suferinţă. Noi zicem: fericiţi cei bogaţi; El zice: fericiţi sunteţi voi săracilor. Noi zicem: fericiţi cei puternici; El zice: fericiţi cei blânzi. Noi grăim: fericiţi cei mândri, cei cinstiţi; El zice: fericiţi cei smeriţi şi prigoniţi. Noi zicem: fericiţi cei ce gustă din cupa deşertăciunilor acestei lumi; El zice: fericiţi cei cu inima curată. El a coborît din mărire la necinste, din bogăţie la sărăcie, din putere la neputinţă. Noi vrem să urcăm din necinste la mărire, din sărăcie la bogăţie, din neputinţă la putere... Tendinţe ce se opun. El ne cheamă la smerenie, noi alergăm după fudulie; El ne îmbie blândeţea, noi adulăm neînduplecarea; El ne oferă crucea, noi alergăm după vârtejul de lumină falsă a bucuriei. De aceia oamenii au ajuns să aibă valoarea muştelor ce-şi lipesc aripile în dulceaţa patimilor pentru cari luptă şi se întrec.

Ciudat, foarte ciudat. De neînţeles pentru mentalitatea modernă. Să oferi unei lumi în goană după bogăţie, o iesle săracă şi un prunc nu mai puţin sărac! Să oferi unei lumi lihnite de patimă trupească, nevinovăţia însăşi întrupată în pruncul din Viflaim! Şi totuşi — trebue s'o spunem: singura cale de mântuire a lumii este Hristos; singura cale de îmbogăţire a lumii este... sărăcia. Şi anume: sărăcia lui Hristos. Aşa-i viaţa: paradoxală. Sunt oameni cari când sunt mai bogaţi atunci au ajuns la «sărăcie», când sunt mai umflaţi, atunci sunt mai goi, şi sunt oameni cari când sunt mai săraci atunci au dobândit cu adevărat «bogăţia». Dacă toţi oamenii ar fi bogaţi, n'ar însemna că — prin asta — au scăpat de sărăcie. Nu. Ci dimpotrivă: poatecă înmulţirea bogăţiilor s'ar traduce printr'o concomitentă secetă, adecă sărăcie. Faptul acesta îl exprimă psalmistul în cuvintele: «Bogaţii au sărăcit şi au flămânzit, iară cei ce-l caută pe Domnul nu se vor lipsi de tot binele». Căci scris este: Dumnezeu bogat fiind s'a făcut sărac, ca pe noi — cei sărmani — să ne îmbogăţească. Dar bogăţia aceasta pe care ne-o dă Dumnezeu prin sărăcia Lui, o dobândim făcându-ne şi noi săraci asemenea Lui. Adică: lepădând din inima noastră orice ataşament poiticios faţă de bogaţia lumii, ca astfel ea, (adică inima) să devie o peşteră săracă în care să se nască pruncul cel din Viflaim, care în sărăcia Lui învăluie comoara bogăţiei cei nepieritoare. Cei ce L-au urmat, sfinţii, au avut drept casă peştera (cu suficient aer şi lumină), drept pat scândura, drept haină o sdreanţă, drept hrană o coajă de pâine sau câteva rădăcini. Ei s'au îmbrăcat în hlamida împărătească a sărăciei, au renunţat la tot ceea ce le putea oferi pământul şi s'a valorificat încăodată povestea cu cămaşa fericitului. Căci adevărul e acesta: *n'au existat oameni mai fericiţi în lumea aceasta decât aceşti săraci ai Domnului*, de o sărăcie uluitoare. In faţa fericirii lor pălesc toate bucuriile pământului, aşa cum în faţa soarelui pălesc toate luminiţele oraşelor. Iată-l pe marele Antonie: era bogat foarte, cu posibilităţi depline de «fericire« terestră. Şi totuşi un singur cuvânt i-a deschis calea adevărului şi i-a arătat că adevărata bogăţie e în sărăcie: «Vinde tot ce ai, împarte le săracilor; vino şi urmează Mie». Aşa a făcut: a vândut toate averile ce le moştenise, a împărţit suma săracilor şi s'a retras în pustie, ca să urmeze lui Hristos. Asemenea negustorului înţelept din Evanghelie şi-a vândut toate moşiile ca să cumpere cu preţul lor locul plin de spini şi sălbatec în care însă e ascunsă comoara cea veşnică. A vândut lumea ca să câştige pe Dumnezeu. S'a făcut sărac pentru a fi bogat de Dumnezeu. Şi dacă sensul bogăţiei e să fericească lumea, atunci să mi se dea voie să susţin că *sărăcia aceasta a pustnicilor e cea mai mare bogăţie pentrucă ea le-a dat cu adevărat fericirea*, pe când celelalte bogăţii sunt relative pentrucă oferă numai umbra unei deşarte «fericiri». Cumpăna după care se judecă valoarea bogăţiei e cvantumul de fericire reală ce ţi-o oferă. In consecinţă: adevărata bogăţie e aceea a sărăciei depline, care e golire de tot ceea ce e creatural spre a oferi loc sălăşluirii lui Hristos. Şi iată cum dacă toţi ar năzui spre sărăcia lui Hristos ar ajunge toţi la fericire şi deci la bogăţie şi toate conflictele sociale s'ar rezolva într'o clipă fără nici o complicaţie. Aşa însă de vreme ce toţi fug de sărăcie şi râvnesc bogăţia, se sguduie pământul din ţâţâni de atâta vijelie, viaţa devine o chinuire reciprocă şi societatea se îndreaptă spre idealul unei nivelări în sărăcie fără orizont şi fără nădejde. morocănoasă şi tristă. Că aşa e soarta omului ca fiinţă paradoxală ce e — ca să-i iasă toate pe dos: fuge după bogăţie şi prinde sărăcia, fuge după noroc şi prinde ghinionul, aleargă după mărire şi se trezeşte cu batjocura, cultivă mândria şi culege umilinţa, caută ştiinţa şi găseşte neştiinţa. Şi invers: cine îndrăgeşte sărăcia găseşte bogăţia cea adevărată; cui îi place smerenia primeşte adevărata mărire; cine primeşte crucea se îmbracă în strălucirea neegalată a învierii. Cel ce se mulţumeşte cu puţin va primi mult, iar cel ce vrea mult va primi puţin şi nu va fi mulţumit niciodată. Secretul fericirii e mai simplu decât îl socotesc oamenii. Desigur nu pot să se facă toţi pustnici: aceia sunt cei mai bogaţi creştini pentrucă sunt şi cei mai săraci. Dar toţi pot deveni săraci în sens creştin, adică: 1. să aibă inima legată numai de Dumnezeu; 2, să fie deslipiţi sufleteşte de bunurile lumii; 3. să se mulţumească cu strictul necesar. Pentru aceasta însă trebueşte voinţă şi înfrânare a poftelor. Şi rugăciune. Cine nu e în stare să le aducă dacă primeşte în schimb fericirea? Şi cu toate acestea lumea modernă trece pe lângă fericire, ca şi când ea ar fi o iluzie.

...E Crăciun. Mă întreb: e oare Crăciunul lui Hristos? Şi când mă gândesc la felul cum ne petrecem sfintele sărbători îmi vine aproape să dau un răspuns negativ. Dar şoapta tremurată a colindului străbun coborâtă parcă din şoaptă de îngeri şi fâlfâit de aripi nevăzute îmi opreşte negaţia pe buze: sufletul acestui neam prăznuieşte cu adevărat Crăciunul lui Iisus. El n'a fost bogat, nici n'a voit să se îmbogăţească pe spinarea nimănui. Dimpotrivă: pe spinarea lui s'au îmbogăţit alţii. N'a avut adesea nici cele strict necesare. Dar în sărăcia lui materială, în peştera aceasta a existenţii, a îmoletit din duioşie şi dragoste iesle caldă Pruncului din Vifleim. Neam sărac — dar neam bogat în sărăcia lui. Că zic bucoavnele vremii — şi adevăr glăsuesc — că nici un popor n'are atâta bogăţie de suflet ca poporul român. El a ştiut că nu i mare lucru de eşti bogat sau sărac, dară nu-i tot una de ai suflet sau n'ai suflet. «Că ce-ar folosi omul de-ar câştiga lumea toată şi şi ar pierde sufletul», e adevărul ce stă scris în inima neamului meu; l-au mărturisit ţăranii ori de câte ori au fost gata să-şi dea tot — chiar şi viaţa — dar sufletul nu. Şi iată acum venit a vremea ca şi poporul acesta să aibă şi o stare materială mai bună. Drept lucru este şi acesta. Dară numai dacă rămâne duhul sărăciei lui Hristos stăpân peste meleagurile inimii. Altfel nu.

...«Afară ninge liniştit, în casă arde focul»... Şi visul îşi deapănă mai departe gândurile. Că mare este taina creştinătăţii şi mintea nu o poate cuprinde: Dumnezeu s'a smerit pe sine chip de rob luând ca pe om să-l libereze şi să l îndumnezeească; Dumnezeu a sărăcit ca pe noi să ne îmbogăţească. Dară inima îşi găseşte într'adevăr sălaşul de pace şi fericire. Şi aceasta e adevărata bogăţie: aceea care izvorăşte din culmile pleşuve ale sărăciei...

NICOLAE GORUN

VITRINA CĂRŢII

Dr. Octavian Beu: *BIBLIOGRAFIA RĂSCOALEI LUI HORIA (Bibliotheca Rerum Transsilvaniae XIV) Sibiu. Centrul de studii şi cercetări privitoare la Transilvania, 1944; p. 38.*

Dl Dr. Octavian Beu este îndeobşte cunoscut ca un specialist consumat în chestiuni privitoare la revoluţia lui Horia.

Studiul în chestiune confirmă varietatea şi temeinicia vastelor cunoştinţe şi preocupări ale dsale în această materie încă destul de puţin explorată la noi. Opt pagini de observaţii privitoare la literatura răscoalei lui Horia precedează bogatul indice bibliografic, care constitue însăşi raţiunea de a fi a acestei lucrări de laborator.

Bibliografia răscoalei lui Horia, colectată şi ordonată cu sârguinţă de dl Dr. O. B., înglobează 274 titluri, majoritatea lucrări de ştiinţă exactă, precum şi poesii, romane şi piese de teatru. Cât priveşte vestmântul lingvistic al acestor studii şi opere literare, ele sunt de provenienţă: română, germană, maghiară, franceză, italiană, olandeză şi suedeză. Vechimea lor urcă până în anul următor revoluţiei lui Horia (vezi titlul suedez dela pct. 274, apărut la Lund în 1785).

Abundenţa materialului bibliografic privitor la revoluţia lui Horia — ca şi provenienţa lui înşeptită — vădesc odată mai mult ecourile răsbătătoare pe cari le-a avut această epică răsmeriţă populară a ciubărarilor noştri eroici din cetatea imbatabilă a Munţilor Apuseni.

Până când vom ajunge să scriem despre ea, menţionăm în treacăt apariţia în aceeaşi bibliotecă de studii transilvane (vol. XI) a altei lucrări datorită dlui O. B., intitulată: „L'empereur Joseph II et la révolte de Horia" (p. 120) apărută în cursul anului acestuia şi prevăzută cu numeroase planşe ilustrative în afară de text.

MINODORA BELEA

Invăţătura zilei

Iată, vestesc vouă bucurie mare: Astăzi s'a născut vouă Mântuitor, carele este Hristos Domnul!

Luca 2, 10—11

CALENDAR CREŞTIN

Biserica ortodoxă prăznuieşte:
Vineri 22 Dec. — M. Anastasia
Sâmbătă 23 Dec. — SS. 10 M. d. C.
Duminecă 24 Dec. — M. Eugenia

Preoţi cu crucea'n frunte

Dr. Vasile Saftu

întâiul Episcop al Armatei române

1916, August 15 stil vechiu — adică praznicul de pomenire a Adormirii Născătoarei de Dumnezeu, sau „Sântămăria mare".

Regatul României declarase războiu monarhiei austro-ungare. Românii ardeleni ştiau că eroica hotărîre a Regelui Ferdinand Iţintea la desrobirea lor. Dar tot atât de bine ştiau acest adevăr şi autorităţile maghiare, cari au deslănţuit fără preget ştiuta acţiune de arestare şi internare a fruntaşilor valahi.

In cetatea Braşovului, cel dintâi intectual român pe care l-au „călcat" agenţii secreţi (patru la număr, plus patru poliţişti şi un locotenent) ai monarhiei chesaro-crăeşti a fost protopopul tractual, renumitul părinte Dr. Vasile Saftu. Foarte de dimineaţă năvălind în locuinţa lui, i-au pus pistolul în piept şi.. locotenentul l-a asigurat de intenţiile lor pacifice: trebuia să se lase însoţit, împreună cu copiii săi Eugeniu şi Hortensia, până la poliţie; se va lua acolo un proces verbal şi apoi, oamenii regimului erau gata să jure că părintele va prinde utrenia, mai ales că erau abia ceasurile şase din zori. Din această pricină nu l-au lăsat să-şi ia de-acasă absolut nimic.

Ajuns la sediul poliţiei de graniţă, părintele s'a văzut pornit spre gară, laolaltă cu tot felul de oameni. Ungurii de pe stradă, furioşi, cereau să-i spânzure pe bieţii deţinuţi.

Aceeaşi primire curtenitoare îl aşteptă şi la Cluj. A zăbovit acolo, într'o baracă mizerabilă, două zile şi două nopţi. Până la Şopron, unde avea să fie internat pe 2 ani şi o lună (până în 7 Iulie 1918), calea nu era prea lungă: trenul o străbătuse în opt zile şi opt nopţi.

Inapoiat la Braşov, i s'a fixat domiciliu forţat într'o chilie a bisericii Sf. Nicolae-Şchei, cu oprirea de-a săvârşi sf. slujbe şi îndatoririle sale de administraţie bisericească, din Iulie şi până în Octomvrie 1918. Casa, între timp, îi fusese răvăşită de armatele străine.

Invitat de Păr. Dr. Sebastian Stanca să-şi aştearnă în scris peripeţiile deportării, protopopul Vasile şi-a încheiat astfel spovedania:

„Bunul Dumnezeu al strămoşilor noştri, în care am crezut, cred şi voiu crede orbeşte, mi-a ajutat şi mie. Ii mulţumesc din toată inima şi din tot sufletul meu: *Astăzi sunt cetăţeanul României Mari*" (Vezi Dr. S. Stanca: o. c. p. 121).

România Mare a fost pentru dânsul, ca pentru atâţia alţi fii vrednici ai ei, şi Patria recunoscătoare: Protopopul Braşovului, Dr. sile Saftu, s'a învrednicit de osebita cinste de-a fi ales întâiul Episcop militar al Armatei române.

Dumnezeu l-a chemat la Sine înainte de-a fi primit hirotonia întru arhiereu, în anul dela Hristos 1920.

GRIG

Elevele liceului „Domniţa Ileana" printre răniţi

Elevele din cl. I A. a liceului „Domniţa Ileana" din Sibiu s'au prezentat Mercuri, 2 Dec., sub conducerea dnei profesoare diriginţă Pavel, la spitalul de răniţi adăpostiţi în Academia teologică, ca să le vestească apropierea Crăciunului şi să le mângâie sufletele cu colindul şi cu darurile lor.

După câteva colinde executate de corul clasei dirijat de eleva Lydia Stăniloae, şi după cuvintele frumoase spuse de eleva Bombonica Albu, elevele au împărţit darurile aduse din suflet curat.

Păr. rector Dr. D. Stăniloae a mulţumit dnei profesoare Pavel şi elevelor, pentru fapta lor frumoasă prin care au adus în mijlocul ostaşilor răniţi ceva din Crăciunul de acasă.

Perspective noui
pentru teologia românească

La un popas ca acela al sfintelor sărbători ale Naşterii Domnului, când toată creştinătatea dreptmăritoare respiră acelaşi duh de sărbătorească pietate, se cade să ieşim din preocupările şi grijile noastre de toate zilele şi să privim mai larg, să scrutăm perspectivele ce se deschid Bisericii şi teologiei româneşti prin schimbările adânci produse de războiul pe care îl trăim.

Dela început trebue să mărturisim că, spre deosebire de îngrijorările unora, noi privim în viitor cu seninătate şi cu nădejdi sporite, încredinţaţi fiind că abia de acum înainte creştinătatea ortodoxă va dobândi conştiinţa unităţii şi puterii sale spirituale. Slăbiciunea de căpetenie a ortodoxiei consta până acum, după cum se ştie, în lipsa de unitate, lipsa de coeziune şi uneori chiar lipsa de raporturi de orice fel între diferitele Biserici ortodoxe naţionale. Romano-catolicismul ne-a făcut nu odată acest reproş şi nu odată a speculat această slăbiciune a noastră. Vremea a venit însă ca zidurile chinezeşti între Bisericile ortodoxe naţionale să cadă şi creştinătatea dreptmăritoare să-şi unească forţele pentru realizarea marilor sale idealuri spirituale şi umanitare. Schimbarea aceasta fundamentală va veni ca o consecinţă a stabilirii de raporturi prieteneşti între toate statele creştine ortodoxe şi Rusia: acest imens rezervor de creştinătate ortodoxă, fără de care ortodoxia este ca şi decapitată.

Referindu-ne numai la Biserica noastră ortodoxă românească şi înlăuntrul acestei Biserici numai la perspectivele ce se deschid teologiei româneşti prin stabilirea de raporturi prietenoase cu marea noastră vecină dela Răsărit şi cu ţările vecine de limbă slavă, avem impresia că niciodată nu s'a prezentat un prilej mai fericit pentru intrarea Bisericii şi teologiei româneşti în adevăratele sale făgaşe de desvoltare. Căci e de neiertat faptul că teologia românească a vremurilor mai noui a preferat să se orienteze spre teologia occidentală romano-catolică şi protestantă, în loc să se îndrepte spre adevăratele izvoare ale ortodoxiei: Sfinţii Părinţi şi teologia ţărilor creştine ortodoxe. Şi e de neînchipuit faptul că o ţară ca a noastră, a cărei limbă conţine o proporţie de două cincimi cuvinte de origine slavă şi al cărui trecut politic şi bisericesc este atât de legat de ţările vecine de limbă slavă, să aibă atât de rari cunoscători ai limbilor slave printre teologi.

Mi-aduc aminte că de mult, când eram şcolar pe băncile seminarului „Nifon Mitropolitul" din Bucureşti, ne-a vizitat odată patriarhul Miron, primul efor de drept al acelui seminar. Interesându-se de studiile noastre şi aflând că învăţăm vreo patru limbi străine — greacă, latină, franceză, germană — s'a mirat că nu învăţăm şi limba slavonă. Lucrul acesta, firește, ne-a speriat destul de mult pe noi, şcolarii, dată fiind „greutatea" pe care o întâmpină de obiceiu elevii în studiile lingvistice. Dar abia mai târziu am înţeles însemnătatea cuvintelor rostite de patriarhul Miron.

Căci trebue să înţelegem odată. Noi nu trebue să uităm că Biserica noastră a stat sub influenţă slavonă încă din secolul IX, când credincioşii de dincoace de Dunăre se adresau episcopiilor slavone din Silistra şi Vidin pentru sfinţiri de preoţi şi de antimise şi că ritul slavon, care a prins rădăcini în secolul XI a dăinuit în Biserica românească până în secolul XVIII. In urma distrugerii statului bulgar de către Vasile al II-lea Bulgaroctonul la 1018 şi în urma distrugerii statului sârbesc de către Turci la 1398, numeroşi clerici bulgari şi sârbi s'au refugiat în Ţările Româneşti, întărind cultul şi cultura slavonă. Intemeietorul mânăstirilor româneşti a fost călugărul sârb Nicodim, mânăstirea Tismana devenind centru de cultură slavonă. Tiparul a fost introdus în Ţara Românească prin meşterul călugăr Macarie din Cetinge [Muntenegru], pe vremea lui Radu cel Mare. Incă dela începutul secolului XV mânăstirea Neamţ din Moldova era un puternic focar de cultură slavonă, înflorind în deosebi sub mitropolitul Teoctist. Tipăriturile în limba română încep la 1637 la Govora sub înrâurirea venită din Kievul marelui mitropolit rus de origine română Petru Movilă. Mitropolitul Varlaam al Moldovei s'a inspirat tot din aceeaşi sursă când a întemeiat tipografia şi şcoala dela Trei Ierarhi din Iaşi, în care se preda, după modelul celei dela Kiev, în slavoneşte, greceşte şi latineşte. In sfârşit, nu trebue să uităm ralaţiile noastre culturale cu Polonia ortodoxă şi trebue să mulţumim Providenţei că ne-a trimis pe călugărul ucrainian Paisie Velicicovschi, care a reînviat călugărismul românesc în a doua jumătate a secolului XVIII.

Dar, fiindcă nu ne-am propus să înfăţişem raporturile noastre bisericeşti cu ţările slave înconjurătoare, mai amintim numai faptul că un număr dintre ierarhii şi teologii noştri şi-au făcut studiile la vestitele academii teologice ruseşti şi că până nu de mult învăţământul nostru teologic a trebuit să se mulţumească numai cu traduceri ale voluminoaselor compendii de dogmatică şi de apologetică ale teologilor ruşi Macarie, Silvestru de Canev şi N. Rojdestvenski şi cu tratatul de drept bisericesc al teologului sârb Nicodem Milaş.

Mai sunt de sigur şi alte traduceri din limba rusă, în deosebi numeroasele şi voluminoasele lucrări traduse de I. P. Sf. Patriarh Nicodim, dar nu ne putem mulţumi numai cu atât. In felul acesta nu vom epuiza niciodată bogata literatură teologică rusă, polonеză, sârbă, bulgară, etc., în deosebi aceea produsă în jurul celor patru academii teologice ruseşti dela Leningrad, Moscova, Kiev şi Kazan. Iar a continua să ne informăm asupra teologiei ruseşti prin prisma deformantă a teologilor romano-catolici M. Jugie, A. Palmieri, M d'Herbigny, J. Bois şi alţii, înseamnă a ne da un adevărat vot de blam. De aceea un teolog român ca Părintele Rector D. Stăniloae n'a pregetat să înveţe rusește pentru a-şi apropia în deosebi cugetarea teologilor şi filosofilor creştini ruşi contemporani Sergiu Bulgacov, Pavel Florenski, Nicolae Berdiaev, Vâşeslavţev etc. Numai prin cunoaşterea limbii greceşti şi a limbilor slave vom fi în stare să ştergem ponosul acuzaţiei că facem studii de înaltă teologie ortodoxă, întemeindu-ne pe autori romano-catolici şi protestanţi, care ne cunosc mai bine decât ne cunoaştem noi înşine. Sunt în limba rusă atâtea tratate şi periodice în care s'au discutat mai toate marile probleme teologice, încât n'ar trebui să ne mai expunem ironiilor occidentalilor. O pildă avem în imensa bibliografie pe care o găsim la sfârşitul volumului întâiu al lucrării Prot. P. Svetlov, *Invăţătura creştină în expunere apologetică*, tradusă în românește de profesorii Ic. Şt. Serghie Bejan şi Const. N. Tomescu. Din cele 1820 lucrări apologetice indicate în această bibliografie, peste 700 sunt ruseşti.

Gândească-se oricine ce ar fi în stare să facă teologii români prin cunoaşterea limbilor slave şi în deosebi a limbii ruseşti, şi ce frumoase perspective se deschid teologiei româneşti prin ridicarea zăgazurilor politice dintre ţările ortodoxe! Dacă era posibilă până acum colaborarea teologilor din toate ţările ortodoxe, nu ne-am fi zbătut în sărăcia de tratate mai generale în care ne zbatem astăzi. S'ar fi putut realiza lucrări vaste de colaborare în toate ramurile teologice, am fi avut poate o enciclopedie teologică ortodoxă şi mult dorita publicaţie periodică interortodoxă n'ar fi rămas un simplu deziderat.

Iată, în curând se împlinesc zece ani dela primul congres al profesorilor de teologie ortodoxă, care s'a ţinut la Atena în anul 1936. Al doilea congres, care trebuia să se ţină în Bucureşti în 1939, s'a amânat *sine die* din cauza împrejurărilor. Ce ar fi dacă acest congres s'ar ţine peste doi ani, tot în Bucureşti, cum a fost proiectat, dar sub o nouă lumină, cu noui temeiuri şi cu perspectiva de a deveni prologul marelui sinod ecumenic, pe care ortodoxia îl aşteaptă de atâta amar de vreme?

EMILIAN VASILESCU

„Plinirea vremii"

Sfânta Scriptură ne dă puţine referinţe despre marele eveniment al întrupării Fiului lui Dumnezeu. Nu este cuprins acest fapt, care despică istoria în două, nici în bogate date istoriografice, căci deşi venit în istorie Fiul lui Dumnezeu rămâne pe deasupra vremelnicului şi fragmentarului istoric; şi nici în bogate şi fantastice elemente ale imaginaţiei, pentrucă Iisus avea să cucerească şi să atragă însăşi viaţa omenirii din adâncuri de beznă şi din cea mai cumplită şi reală sbatere în neputinţă.

Astfel evanghelistul Matei îşi începe Evanghelia cu „Cartea Neamului lui Iisus Hristos" şi, după ce înşiră filiaţiunea pământească a Mântuitorului până la Avraam, descrie, fără referinţe la evenimentele istoriei profane din acel timp, naşterea mai presus de fire a Fiului lui Dumnezeu din Preacurata Fecioară Maria. Aminteşte doar că regele Irod, auzind dela Magi despre naşterea unui nou împărat, s'a tulburat.

Evanghelia dela Marcu începe cu predica lui Ioan Botezătorul la râul Iordanului şi cu venirea lui Mesia spre Botez.

La rândul său, evanghelistul Ioan e preocupat mai mult de veşnicia şi dumnezeirea Cuvântului şi aminteşte numai în treacăt despre întrupare, fără să spună când „Cuvântul s'a făcut trup şi s'a sălăşluit între noi".

Cel care stărue mai mult asupra naşterii Mântuitorului, şi o cuprinde prin câteva date în rama istoriei generale de atunci şi de totdeauna, e evanghelistul Luca. Era şi firesc să fie aşa. Luca era medic şi îşi propuse să scrie puternicului Teofil viaţa Mântuitorului. Mărturia ev. Luca este tocmai prin aceasta preţioasă. El ne spune că Naşterea Mântuitorului s'a întâmplat în vreme ce împăratul August a dat ordin să se facă recensământul populaţiei. Deoarece August a dat în trei rânduri poruncă să se facă numerotarea populaţiei, ev. Luca ne dă un amănunt şi mai precis. Naşterea lui Iisus Hristos s'a întâmplat în timp ce era proconsul în Siria, Quirinus.

Dar ori cât de puţine date am afla în Evangheliі cu privire la timpul naşterii Mântuitorului, ele sunt deajuns pentru credinţă. Biblia cuprinde o mare taină. Marile adevăruri le exprimă în cuvinte puţine, fiindcă fiecare adevăr al ei, spus chiar numai printr'un cuvânt, e mai veşnic decât universul. „Cerul şi pământul vor trece", dar cuvintele Scripturii vor rămânea în veac.

Cele cuprinse în sâmbure în Evangheliі despre Naşterea Mântuitorului, sunt confirmate de istoricii profani ai timpului, chiar când aceştia erau păgâni. Despre existenţa lui Iisus în istorie ne vorbesc scriitorii ca Svetoniu, Iosif Flaviu, Tacit, Plinіu cel Tânăr şi alţii.

Astăzi puţini sunt acei cari mai neagă istoricitatea Mântuitorului, şi numărul celor ce-l socotesc ca pe un mit, e tot mai scăzut. Cartea lui L. Couchud: „Le Mystère de Jésus" nu mai poate cuceri aderenţi nici chiar în ogrăzile adolescenţilor.

Căci Biblia cuprinde în altfel de cuvinte data marelui praznic al Naşerii Domnului. Ea ne spune că Fiul lui Dumnezeu s'a făcut Fiul Omului la *„plinirea vremii"*. In multe chipuri şi în multe dăţi a vorbit Dumnezeu omului, iar mai în urmă, la *„plinirea vremii"* a vorbit prin însuşi Fiul Său. Naşterea Domnului s'a întâmplat la „plinirea vremii".

Tot ce a făcut Dumnezeu înainte, toată revelaţia Legii Vechi s'a făcut spre *„iconomia plinirii vremii, ca toate să le reunească în Hristos"*, Efeseni I. 10. Ni se

Pace între fraţi!

Sunt numai câteva zile de-atunci...

O ştire laconică anunţa că Arhiepiscopul Atenei şi Mitropolitul Primat al Greciei, I. P. Sf. Damaschinos, a fost „ispitit" — de sigur de-un gazetar, că ăştia dau busna peste tot — să se pronunţe asupra unei eventuale solicitări de-a intra în plănuitul Consiliu de Regenţă al ţării sale.

— Bucuros, dar cu o condiţie: fraţii de acelaşi sânge şi de aceeaşi lege să-şi dea mâna, în prealabil, şi să se'mpace întreolaltă.

Cam aşa a răspuns înaltul ierarh.

Ştirea, împărtăşită pe calea comodă a undelor, nu dă alte detalii, căci ştiţi, radio-ul e hiperaglomerat în vremuri d'astea, ca un tren de sărbători.

Ci iată că puţină zăbavă meditativă pe marginea acestei informaţii e cel puţin instructivă.

După a noastră ştiinţă, din ziua luminată în care populaţia Atenei făcea în piaţa Sintagma (a Constituţiei) o primire delirantă regimentelor de paraşutişti blindaţi ai Armatei britanice, I. P. Sf. Arhiepiscop Damaschinos n'a mai vorbit până acum decât o singură dată: ca să deplângă sutele de mii de victime ale ocupaţiei germane.

Cifrele indicate atunci de către I. P. Sf. Sa, ne-au înmărmurit, mai ales că era vorba, printre alte, de-o întreagă generaţie — copiii Greciei — asvârlită de inaniţie în ghiarele tuberculozei. In graiul său de părinte îndurerat, simţiam şi-o undă de mulţumire: Grecia era eliberată, iar poporul ei avea pace şi pâine. Stabilizarea drahmei îi interesa prea puţin: important era faptul că navele britanice ancorate cu pântecele plin de belşug în porturile Eladei, descărcau de zor alimente, medicamente şi îmbrăcăminte pentru potolirea foamei înfometaţilor, pentru tămăduirea bolilor şi pentru stârpirea sinistrelor flamuri ale caliciei.

Azi, înaltul ierarh vorbeşte din nou, mai îndurerat decât după desrobire. Porturile greceşti sunt închise; convoaiele britanice iau alte direcţii şi la Atena, printre relicviile unei culturi plurimilenare, mugesc tunurile tancurilor „Sherman" şi răsună detunăturile dinamitei mânuite de oamenii organizaţiei Elias. Uneori, exploziblele nimeresc chiar în aceste rămăşiţe sacre.

De sigur, nu e de căderea noastră să ne amestecăm în sacrosanctele „afaceri interne" ale altor naţii; dar nimeni nu ne poate opri să deslupim printre rândurile cernute cu iscusinţă ale ştirilor radiodifuzate amărăciunea unui arhipăstor care-şi vede spulberată atât de curând cea mai frumoasă iluzie a vieţii sale: PACE între Elini.

I. P. Sf. Damaschinos pune'n locu-i o nădejde vârtoasă ca o vrere: Grecii să fie iarăşi una, în libertate ca şi'n anii de cumplită asuprire cari i-au năpăstuit din cale-afară.

„PACE ÎNTRE FRAŢII DE ACELAŞI SÂNGE ŞI DE ACEEAŞI LEGE!"

Indemnul vine din locuri sfinţite de urmele lui Pavel Apostolul, Grigorie cel neîntrecut în gândire creştină, Vasilie cel darnic în milostivire...

Cine-a spus că-i vorba numai de Greci?... bată-i să-i bată de reacţionari...

GRIGORIE T. MARCU

A apărut: *Nou!*

† Nicolae
Mitropolitul Ardealului

Mântuește Doamne poporul tău

Cuvântări - - Discursuri - - Pastorale

Cartea prezenței ardelenești in vâltoarea anilor de sbucium 1938—1944

Coperta: Ieromonah Arsenie

SIBIU, TIPARUL TIPOGRAFIEI ARHIDIECEZANE

XVI+254 pagini **Prețul Lei 800.—**

format mare, pe hârtie de calitate superioară

In vânzare la principalele librării din Capitală și provincie

Pentru comenzi, adresați-vă P. V. Consiliu arhiep. ort. rom., Sibiu, str. Mitropoliei 32

Sensul social al Intrupării[1]

Hristos s'a născut, „ca să lumineze cele întunecate şi să adune cele risipite".

Ce glas armonios şi plin de bucurie, răsună alături de vuetul infernal al maşinilor de războiu şi de strigătul furtunos al noroadelor însetate după dreptate şi frăţietate socială? E glasul îngeresc al colindătorilor, cari — cu înfiorată bucurie — ne vestesc că „Cuvântul trup s'a făcut şi s'a sălăşluit între noi" (Ioan 1, 14).

Glasul lor ne cheamă să ne descătuşem din noianul grijilor şi frământărilor zilnice şi să ne ridicăm pe culmile spirituale, de pe înălţimea cărora putem descifra tâlcul adânc şi gusta măreţia cutremurătoare a tainei întrupării. Purtate pe undele armonioase ale colindelor, inimile noastre trudite călătoresc nerăbdătoare — ca odinioară magii — spre peştera Vifleemului. Ajunşi acolo, în faţa noastră se deschide măreaţa priveliştе a întrupării.

Priviţi, cum Dumnezeirea — înduioşată de mizeria omenirii căzute — îşi deschide cerurile şi se coboară printre noi. „Iată, (vine) mielul lui Dumnezeu. care ridică păcatul lumii" (Ioan 1, 29). Iată, Dumnezeu se coboară — pe aripile infinite ale iubirii — în maximă apropiere de lume şi se revarsă într'însa în formă omenească de viaţă.

Iubirea divină apleacă cerul până la pământ, înfrăţindu-le. Ea deschide cerul peste sufletul sbuciumat al omenirii, spre a-l izbăvi din necaz. Pe scara iubirii, cerul se pogoară pe pământ, spre a ridica pământul la cer. Din iubire nemărginită, Dumnezeu s'a făcut om, pentru a-l ridica pe om la îndumnezeire.

Înfiorați de atâta revărsare de iubire divină, îngerii măresc; păstorii — trimişii noroadelor oropsite — se închină; magii — reprezentanţii ştiinţei, nobilimii şi ai bogăţiei — aduc omagiu sincer şi cald, pruncului divin; iar vitele — şi prin ele întreaga fire necuvântătoare — stau blânde şi încremenite în faţa minunii.

Câtă înfrăţire şi comuniune între cer şi pământ, între cele spirituale şi cele materiale! Ce duh de căldură, de seninătate şi de intimitate negrăită adie văzduhul ce împrejmuia ieslea Vifleemului. O imensă şi sublimă armonie cosmică de linişte sfântă, de bucurie înălţătoare şi de pace odihnitoare, învălue pe toţi şi pe toate. E preludiul fericirii de dincolo de veac. Minunează-te, cerule şi rămâi încremenit, pământule!

Intrebatu-v'aţi vreodată: Care e secretul fericirii calde din noaptea sfântă a Vifleemului? E divina înfrăţire şi armonie — pe undele iubirii — a cerului cu pământul şi a celor de sus: învăţaţi şi bogaţi, cu cei de jos: umili şi oropsiţi.

La lumina tainei întrupării, se desvălue întreg rostul vieţii noastre de aici. Ce şopteşte, din adâncul ei, minunea întrupării, acestui veac chinuit de frământarea apocaliptică a unei noui aşezări sociale? Ea ne îmbie, ca îndreptar fundamental al vieţii, marea poruncă a iubirii: „Dacă astfel ne-a iubit Dumnezeu pe noi, suntem datori să ne iubim şi noi unii pe alţii" (Ioan IV, 11). Căci numai iubirea îl ridică pe om la chipul desăvârşit al omenităţii sale: omul-copil şi: omul-frate, care stă în neîntreruptă legătură filială cu Tatăl ceresc şi cu inima mereu deschisă spre ajutorarea semenilor săi. Numai prin iubire poate dobândi omenirea faţa dumnezeiască a lui Hristos. Numai prin iubire se poate sălăşlui în lume comuniunea şi înfrăţirea dintre cer şi pământ, şi dintre cei de sus şi cei de jos. Fără iubire, libertatea, egalitatea şi fraternitatea rămân forme goale. Ea este singurul element de egalizare, solidarizare şi armonie socială constructivă. Pentrucă iubirea sparge toate diferenţele şi umple toate distanţele dintre păturile sociale. Numai iubirea ne face să tresărim de milă în faţa celor nenorociţi şi să-i purtăm pe braţul cald al grijii noastre.

Prelungire a întrupării, Biserica creştină coboară pe Iisus la noi oamenii, în chip tainic. Ea e peştera în care sălăşlueşte Iisus cel euharistic. Dacă numai ea ni-l poate comunica, însemnează că numai ea poate sădi în noi duhul de frăţie comunitară. Drept aceea, intraţi cu toţii subcupola de har a Bisericii. Faceţi-vă inima iesle curată, în care să sălăşluiască pruncul Iisus. Atunci Hristos se va naşte iarăşi în inima istoriei. Atunci numai, va răsuna din nou în văzduh armonia cântecului îngeresc: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire" (Luca 2, 14).

Dr. CORNELIU SÂRBU

[1] Cuvânt la Concertul de colinde din 17 Decemvrie 1944.

Urare

La sfintele sărbători, ale Naşterii Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos, urăm preţuiţilor noştri colaboratori, iubiţilor cetitori şi sprijinitori, ai „Telegrafului Român", ani mulţi, cu bine, sănătate şi pace.

RĂSCUMPĂRARE

Dl Ştefan Duca, conducătorul Tipografiei Arhidiecezane, îşi răscumpără felicitările de ziua numelui cu 300 Lei în favorul Fondului pentru propagandă naţională, administrat de Reuniunea meseriaşilor români din Sibiu.

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operaţiunilor militare desfăşurate în cursul zilei de 20 Dec. 1944.

Pe valea Hernadului trupele Armatei a IV-a române au continuat înaintarea spre Nord, înfrângând toate rezistenţele inamice. Au fost cucerite numeroase localităţi, dintre cari cele mai importante sunt: Hernadpetri, Hernadsurduk, Ianok, Zsarno, Bodramendegy, Sina, Perény, Buzita, Reste, Tórna, Görgö şi Udvarnok.

O divizie de cavalerie română a pătruns printr'un fulgerător atac de noapte în oraşul Gvuds, iar detaşamentul maiorului Niţescu a surprins podul Hernad dela Hidasnémety. Garnizoana germană care apăra podul şi se pregătea să-l distrugă, a fost nimicită în întregime.

In aceste lupte s'au distins în nord deosebit escadroanele căpitanilor: Popescu Mircea, Popescu Liviu şi Ene.

pare că aceste cuvinte pauline dau cea mai cuprinzătoare înţelegere a mult desbătutei probleme a timpului, şi mai ales a senzului şi valorii pe care o are acesta. De este sau nu timpul ceva din afară de noi, detaşat de noi, sau de este o creaţie a noastră, este mai puţin însemnat decât a şti că şi noi şi el (dacă este în afară de noi—) stăm sub ochii de veghe, pururea ai lui Dumnezeu. Şi că timpul câştigă în intensitate şi valoare nu numai prin o trăire oarecare pshiologică, ci prin trăirea în apropierea de izvorul şi creatorul tuturor celor ce sunt în timp.

De pe înălţimea senzului pe care îl exprimă cuvintele „plinirea vremii" se valorifică toate feţele timpului trecut, prezent şi viitor.

Căci numai acele fapte din trecut au putere şi răsunet în prezent şi pot răzbate spre viitor, care s'au împlinit pe această linie de plinire a vremii, adecă de întâlnire cu Dumnezeu.

Dacă ne pare pentru ceva vrednic de admirat şi de cinstit Vechiul Testament, apoi aceasta este şi pentru tensiunea, suspinul si nostalgia cu care aleşii acelei vremi s'au legat cu veacuri înainte de „plinirea vremii". Singură nădejdea în ziua cea mare a izbăvirii era lumina şi izvorul de susţinere al adevăratei vieţi atunci. Ea era flacăra ce se păstra nestinsă din generaţie în generaţie, chiar dacă erau vremuri când mulţi se rătăceau şi erau învăluiţi de întunerecul vremii". Cu ea adormeau bătrânii şi o lăsau ca pe cel mai scump testament copiilor. Prin această nădejde s'a înfrăţit Avraam, Iacov, David, Solomon şi toţi cei ce au adormit cu nădejdea împlinirii vremurilor.

Şi nădejdea n'a fost zadarnică. Ziua cea mult aşteptată a sosit. Lanţurile robiei au căzut. Prorociile s'au împlinit. Dumnezeu a apărut în istorie ca om, prin trimiterea Fiului' Său cel Unul născut, ca să ne ridice din robia păcatului şi ca să ne încredinţeze că pe deasupra vremurilor şi la cârma lor stă El.

Cuvintele „plinirea vremii" desleagă taina legăturii dintre noi oamenii şi vremurile pe care le trăim. Uneori vremurile ne par favorabile, alteori ne sunt protivnice şi se aşează deacurmezişul nădejdilor noastre.

Atât de des apare vremea nefavorabilă realizărilor omeneşti, încât l-a făcut pe cronicar să exclame: „Nu sunt vremurile sub cârma omului, ci bietul om sub cârma vremurilor".

Acest răspuns al cronicarului nu poate să mulţumească sufletul. In el nu găseşte omul niciun razim, din el se desprinde o cumplită tristeţe. Este tristeţea omului biruit. Acest răspuns duce la descoronarea omului din demnitatea şi puterea ce i-a dat-o Creatorul, de a birui vremea şi de a fi părtaş veşniciei.

Praznicul Naşterii Domnului la „plinirea vremii" deschide sufletului nostru altă perspectivă. Da, este adevărat că vremurile sunt uneori mai tari decât noi, că furtunile lor încrâncenează inima de durere şi revoltă, că izbeliştea lor ne doare şi nedreptatea lor ne loveşte cu suspin.

Dar şi vremurile sunt sub cineva, şi acel cineva este Dumnezeu. Dumnezeu este stăpân peste vremuri şi istorie. Le lasă uneori să lovească cu putere în inima oamenilor, dar la El este puterea ca să aducă în crugul lor „plinirea vremii" şi a dreptăţii.

Ce minunat luminiş ne deschide Naşterea Domnului! Precum n'a fost zadarnică aşteptarea mântuirii neamului omenesc, şi la „plinirea vremii" Fiul lui Dumnezeu s'a întrupat ca toţi cei ce cred în El să se mântuiască. Tot astfel nădejdea unui neam legat de Dumnezeu cu sufletul, are scris în Cartea Vieţii plinirea rvemii şi a dreptăţii. Fericiţi bărbaţii şi generaţiile care trăiesc şi luptă pentru această ascensiune a istoriei spre plinirea ei în bine, adevăr şi dreptate!

Preot VASILE COMAN

Daţi sânge pentru ostaşii răniţi în luptele de desrobire a Ardealului!

Redactor responsabil: Prot Dr D Stăniloae

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane. Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII — SIBIU, Vineri 29 Decemvrie 1944 — **Exemplarul Lei 10.—** — Nr. 127

Telegraful Roman

Organ naţional-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Şaguna

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Şase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorităţi şi străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole şi corespodenţe se adresează REDACŢIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele şi inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Suflet şi pământ

Componentele unei naţii se pot reduce la două: sufletul şi pământul ei. Intre sufletul şi pământul unui popor se ţes legături atât de strânse, încât nu mai pot fi despărţite de nici o putere din lume. Unul fără altul nu pot exista, se destramă cum se destramă firele unei pânze. E drept că nu toţi oamenii şi nu toate popoarele înţeleg această legătură indestructibilă între pământ şi suflet. Popoarele cari n'au avut dintru început un pământ al lor, care au trăit multă vreme într'un stadiu nomadic, n'au înţeles şi nu vor să înţeleagă nimic din legătura vie şi organică dintre suflet şi pământ. Ele îl vor, îl caută din interes de orgoliu sau utilitate, pentru munţii încununaţi cu păduri şi bogaţi în aur. Pentru aceştia omul e perfect adaptabil, poate trăi ori unde, numai să-i fie bine. Patria lor e acolo unde interesele lor se satisfac din plin. Unii ca aceştia, evident, nu înţeleg nimic nici din tainele, nici din legile pământului.

Stăpânirea lor vremelnică înseamnă devastare, iau tot acestui pământ, care le refuză şi sufletul lor. Aşa s'au purtat vreme de patru ani cu pământul şi sufletul Transilvaniei, beneficiarii odiosului diktat dela Viena.

Juriştii şi oamenii politici vorbesc despre suflet şi pământ ca despre două principii pe care se întemeiază existenţa satelor. Pământul e aria, iar sufletul este sămânţa care se împrăştie şi se îngroapă în această arie, devenind una cu ea. Până acolo se întinde suveranitatea unui stat, până unde între suflet şi pământ e legătură organică, până unde ele se acopăr una cu alta.

Popoarele cari s'au născut şi au crescut în acelaş pământ, sunt atât de legate de el, încât de le-ai da lumea toată, nu pot trăi fără pământul lor, Acestea sunt inadaptabile să trăiască pe pământul şi dreptul altora, dar sunt de o vitalitate şi rezistenţă uimitoare în propria lor ţară.

Exemplificarea acestor constatări o putem face de atâtea ori la poporul nostru. Cine nu-şi aminteşte din vremea trecutului război, când prin satele Transilvaniei se ivise un curent de călătorii în alte ţări, sub imboldul unui trai mai fecund şi fericit. S'au dus românii noştri, au lucrat cu hărnicie, au strâns bani frumoşi, dar a început în sufletul lor dorul de ţară cu putere irezistibilă şi i-a întors aproape pe toţi acasă.

Numai popoarele la cari există unitate între plămada sufletească şi cea a pământului care le aparţine, ştiu şi pot să cânte: „Fie pânea cât de rea, tot mai bine 'n ţara mea".

Intre sufletul şi pământul neamului nostru sunt legături şi legi firesti de veacuri. Ţăranul nostru se simte legat de glia lui şi nu poate trăi fără ea. E atâta frăţietate între ei, încât de bucuria unuia tresaltă celalalt, şi durerea unuia este şi a celuilalt. Ţăranul nostru nu are odihnă până nu-şi vede ogorul lucrat, şi această solidaritate îl face să se simtă străin acolo unde nu-şi vede pământul în care a pus şi muncă şi suflet. Mărturisesc că n'am reuşit nici odată să-mi reţin părinţii la oraş lângă mine mai mult de două, trei zile, orice bucurii şi distracţii le-aş fi oferit, din pricină că nu era zi lăsată de Dumnezeu să nu-i aud întrebându-se: „Ce-o fi în ograda şi cu pământul nostru".

Nouile orânduiri în lume se îndreaptă cu atenţie spre ţăran. Şi bine se face. Neamul nostru, care are optzeci la sută ţărani, n'are decât să se bucure de grija pe care statul vrea să o acorde ţăranului. Dar a face binele cuiva însemnează a respecta ceea ce respectă şi iubeşte el mai mult, a respecta legile, credinţele şi legămintele care i-au intrat în sânge. O reformă nu poate aduce bine şi prosperitate, decât dacă se face cu respectul acestor legi, dându-i-se ţăranului putinţa să-şi poată traduce în faptă toată comuniunea lui cu pământul şi nici decum împotriva acestor legături pe care le are el mai scumpe.

Ţăranul român nu e latifundiar, dar îşi iubeşte glia cu mare putere. Am putea spune că două legături l-au ţinut neclintit aici în izbelişteа atâtori furtuni: legătura de credinţă cu Dumnezeu şi legătura cu pământul.

De vrea cineva binele acestui neam, prosperitatea şi afirmarea lui în lume, n'are decât să menţină şi să ajute la întărirea acestor legături, cari au format ţăria noastră de veacuri.

Preot VASILE COMAN

POESIE

Inchinare

Caut calea magilor
Printre nori şi vămi albastre,
Trec pe puntea dorurilor
Către ţara rugii noastre.

Aduc daruri de preţ scump
Tot lumini din curcubee,
Şi cu roua de pe câmp,
Adunată în ştiubee.

Foc de jertfă în căţui,
Rod de vin şi grâu cununi,
Scară către cer să sui
Cu părinţii mei străbuni.

Să 'nchinăm, în sfânta stână,
Cu păstorii din poiene,
Vrerea noastră ce-o adună
Ingerii cu dor pe gene:

Slavă Ţie, Împărate,
Pace nouă pe pământ,
Peste ape 'nvolburate
Să plutească Duhul Sfânt.

Preot IOAN IONESCU

Monete jubilare

Printre avantajiile împreunate cu împrumutul intern, cum am anunţat la timp, va fi şi acela că subscriitorii vor primi o cotă de monete *în aur*. Emisiunea acestor monete are caracter jubilar, fiind întitulată «Eliberarea Ardealului». Prima serie a monetelor de aur va avea imprimate efigiile în profil, reprezentând pe: Mihai Viteazul, Regele Ferdinand I şi M. S. Regele Mihai I; iar pe cealaltă parte un scut cu cele 11 judeţe ale Ardealului eliberat.

Nr. 10861/1944, Şcol.

Concurs

Pentru suplinirea catedrei de Religie dela Şcoala normală de băeţi „A. Şaguna" din Sibiu, pe anul şcolar 1944/45, se publică concurs cu termin de 10 zile dela întâia apariţie în „Telegraful Român".

Dela suplinitor se cere să cunoască bine şi cântarea bisericească.

Doritorii de a ocupa acest post să-şi înainteze în termenul prevăzut actele legale Consiliului nostru arhiepiscopesc.

Sibiu, şedinţa secţiei culturale din 19 XII 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Lupta pentru Budapesta

Capitala Ungariei a fost completamente încercuită de trupele Mareşalilor Tolbukin şi Malinovski. Luptele de stradă au început. Nemţii au primit ordin să reziste până la ultimul om.

Trupele sovietice au cucerit câteva cartiere periferice ale Budapestei, iar în noaptea de Crăciun, tancurile sovietice au intrat în Uj-Pest.

Fiscalitate

S'a îmbunătăţit, faţă de trecut, prin stabilirea noilor salarii, situaţia diferiţilor slujbaşi. O urmare a acestor măsuri este că sporesc în acelaşi timp şi sarcinile fiscale, încasate sub formă de taxe, suprataxe, parataxe şi alt fel de taxe, chiar şi la articole de prima necesitate.

Astfel, „salariul mărit, *cu impozit mărit*, rămâne tot mic", — constată necăjitul contribuabil, care este silit să protesteze împotriva excesului de fiscalitate, ce ne ameninţă cu viitoare impozite: globale, elementare, intermediare, — care toate vor putea să aibă cele mai neplăcute urmări în domeniul economic al ţării.

Caveant domnii miniştri de finanţe!

Externe

Roma 28 — Negocierile pentru reluarea legăturilor diplomatice dintre Italia şi Franţa fac progres.

Bruxelles 28 — Léon Degrèlle, cunoscutul şef al partidului Rex, a fost condamnat la moarte în contumacie.

Roma 28 — Contele Carlo Sforza a demisionat dela preşedinţia Comisiunii de epuraţie şi cercetare a activităţii criminalilor de răsboiu. Locul său va fi luat de către un înalt magistrat.

O telegramă a Mareşalului Stalin

Bucureşti 28 — Dl Dr. Parhon, preşedintele Asociaţiei pentru strângerea legăturilor dintre România şi URSS, a primit o telegramă din partea Mareşalului Stalin, redactată în termeni călduroşi.

Invățătura zilei

Să nu credeți că am venit să stric Legea sau prorocii; am venit nu să stric, ci să împlinesc.

Mateiu 5, 17

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuește:
Vineri 29 Dec. — Pr. uciși de I.
Sâmbătă 30 Dec. —M. Anisia

Teorie și realitate

O întâmplare adevărată și mult grăitoare, povestită de un gazetar din capitală, e următoarea:

Un sătean venise la Centrala unei cooperative, să preschimbe polița. Centrala îi ceru, pe lângă dobândă, și 30 la sută din valoare.

— Da' n'am, răspunse țăranul, că n'am secerat, după seceră plătesc tot.

— Nu se poate, avem ordin de sus... răspunde funcționarul.

— Da' dacă n'am, de unde să scot?

— Atunci protestăm polița și te dăm în urmărire...

— Ei! Până să mă dați în urmărire și să mă găsiți, a venit secera și eu aduc banii.

— N'avem ce-ți face, omule, trebue să plătești și 30 la sută, din valoare, — așa e regulamentul! Înțelegi dumneata: *așa e regulamentul!*

— D'apoi atunci, domnule, poate-ți schimba *dumneavoastră regulamentul, că eu secera n'am cum s'o schimb...*

Curată vorbă! Ea lămurește, că ceea ce se hotăra în teorie, nu se potrivea de loc cu starea de fapt a lucrului, cu seceratul țăranului...

Nu știm dacă Centrala, de care e vorbă, a mai ținut orbiș la „regulament", sau n'a ținut? In orce caz, să nu prea uităm că hotărârile, formulate de conducători, vor fi cu atât mai bune, cu cât vor ține seamă mai mult de împrejurările vieții țărănești.

Dezastru

Corespondenți suedezi din Budapesta arată în amănunte dezastrul capitalei maghiare. Germanii au dat foc cartierelor orașului și au dinamitat întreprinderile pe care n'au avut timp să le demonteze și să le treacă în Germania. In lipsa apei și a alimentelor, domnește o mare murdărie pretutindeni, care a făcut să izbucnească tifosul printre locuitorii capitalei maghiare.

„Totul e pierdut"

Ministrul maghiar Vágo, colaborator credincios al lui Szállasy a recunoscut într'unul din discursurile sale recente, că, „totul e zadarnic pentru a împiedeca marșul victorios al armatei roșii; totul e pierdut pentru a mai încerca salvarea Ungariei".

VITRINA CĂRȚII

Monografia Județului Târnava Mare

In ultimul deceniu au apărut la noi o seamă de monografii, înfățișând viața unor instituții, sate sau chiar județe. Se părea la un moment dat că asistăm la o adevărată emulație în această privință. Ceeace, în oarecare măsură, s'a și adeverit.

Iată, acum, avem în față *Monografia județului Târnava Mare.* Ca aspect exterior și ca realizare tehnică, lucrarea se impune din capul locului. Editura lui Miron Neagu din Sighișoara are meritul ei în această privință.

In format mare, și pe nu mai puțin de 506 pagini, lucrarea zugrăvește, din toate punctele de vedere, fața unuia din cele mai bogate și mai frumoase județe ale țării. Mai întâi prezintă „Pământul", cu toate bogățiile lui în păduri, pășuni, animale, etc. Din această latură economică privit, județul Târnava Mare stă în frunte. Numai cine a trăit sau a colindat în lungul și în latul lui, poate înțelege întru totul o asemenea apreciere. Păduri mari și frumoase ca acolo cu greu se întâlnesc în alte colțuri ale pământului românesc. Sunt deadreptul mărețe mai ales pădurile de fagi și de stejari. Bătrânețea le ascunde și azi ca într'un cojoc de legendă. Vânatul este și el bogat. Nu mai vorbim de bogăția în animale domestice de rasă. Dacă a fost numit „Elveția României", apoi renumele acesta spune mult de tot.

Un alt capitol se ocupă de „Populația" județului. Ea nu este omogenă. Dar cea românească a reușit să-și mențină caracterul, să creadă cu puterea toată în biruința neamului și să lupte pe toate căile pentru imprimarea unui ritm cât mai propriu în pânza vieții județene integrale. Era românească a insemnat și clădire de viață românească, Spre aceasta și-au dat mâna și au lucrat toate societățile și așezămintele românești din cuprinsul județului. Faptul este arătat în amănunte mai ales în capitolul: „Instituții și realizări". Școala românească ocupă loc fruntaș între instituțiile județului; împreună cu ea și Biserica.

Deosebit de atrăgător este capitolul ultim: „Manifestări și formă de viață". Aici, satul târnăvean stă în centru. El și este un sat cu viață specifică. Țăranii sunt socotiți în vorbă, în mers, în port și în toate manifestările lor de viață. S'ar putea spune că sunt chiar tăcuți. Doar jocurile dacă reușesc să-i deslege la vorbă și să-i antreneze la renumitele „strigături" de pe Târnave. Am zis „jocurile"... Mai bine am zice însă „învârtitele". Și cine nu a auzit măcar despre ele!... Singuri Făgărășenii s'ar putea lua la întrecere în acest domeniu. Dar și ei, probabil, numai fiindcă sunt vecini de județ cu Târnăvenii.

Culegerile de folclor, redate în lucrare, sunt și ele deosebit de frumoase. Mai ales cele muzicale.

Nu trebue să se uite că lucrarea prezintă totul în mod documentat. La aceasta slujesc hărțile, clișeele, statisticile, etc. care abundă.

Dl colonel *Traian Antohi*, fostul prefect al județului Târnava Mare, care a inițiat, a colaborat și a dus lucrarea la bun sfârșit, merită întâiul cuvânt de binemeritată laudă. După Dsa, și ceilalți mulți, harnici și pricepuți colaboratori.

D. Călugăr

LA ATENA...

Dnii Churchill și Eden au sosit la Atena în vederea împăcării partidelor în luptă. O conferință care a avut loc la Atena, Marți, 26 Dec., cu reprezentanții tuturor partidelor și ai Națiunilor aliate n'a dus încă la rezultat. Se așteaptă o nouă conferință sub președinția mitropolitului Damaschin.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al armatei române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în decursul zilei de ieri:

In regiunea, dela poalele munților Tatra mică, trupele noastre au continuat operațiile ofensive contra unei puternice rezistențe inamice.

In regiunea Matra, Vânătorii noștri de munte și-au continuat înaintarea.

La Est de Budapesta, vie activitate de luptă locală.

Frontul din Est

București 28 — Comunicatul militar sovietic de ieri anunță că în ziua de 27 Dec. au fost cucerite mai multe localități în Cehoslovacia și au fost luați 1500 prizonieri. In regiunea Budapestei continuă lupte grele. Au fost cucerite cartierele dinspre Dunăre ale Capitalei maghiare. De asemenea a fost cucerită o insulă pe Dunăre cu centrele locuite de pe ea. Forțele rusești au despicat în două armata încercuită a inamicului, slăbindu-i astfel mult rezistența. In acest sector au fost luați prizonieri peste 2000 ofițeri și soldați germani și unguri. In celelalte sectoare ale frontului maghiar se semnalează numai activitate de patrule și angajări de lupte locale. In cursul zilei de ieri au fost nimicite sau imobilizate 74 tancuri germane și au fost doborâte în lupte aeriene sau de artileria antiaeriană 25 avioane inamice.

Forțele Mareșalului Malinovski se apropie dinspre Răsărit, iar cele ale generalului Tolbukin dinspre Apus. Lupta finală se prevede a fi dârză, deoarece germanii și ungurii au făcut mari pregătiri în ultimele două luni, ordinul fiind ca apărarea să meargă până la ultimul om. Se pare că forțele germano-maghiare încercuite sunt foarte mari. De aceea, înainte de trecerea frontierei germane, armatele rusești vor mai avea de dat lupte grele pe frontul maghiar.

Frontul din Apus

București 28 — In cursul nopții trecute două armate aliate, formate din circa 20 divizii, au opus rezistență ofensivei germane. După informații germane, inamicul și-a retras trupele din mai multe sectoare ale frontului din Luxemburg, deoarece s'ar putea să se piardă în zadar multă armată. Forțele germane retrase din Luxemburg au fost îndreptate spre periferia liniei Siegfried.

Dela marele cartier aliat din Paris se anunță că presiunea inamicului spre Meusa a slăbit în două puncte.

Activitatea aeriană

București 28 — Peste 600 super fortărețe zburătoare, escortate de 400 avioane de vânătoare, au atacat noduri de cale ferată și orașele din vestul Germaniei.

Pentru membrii Corpului didactic

Ministerul Educației Naționale reamintește tuturor profesorilor utilizați, detașați și suplinitori, că în cazul când nu se prezintă la catedrele unde au fost repartizați, vor fi considerați demisionați din învățământ. Direcțiunile școlilor vor raporta imediat pe cei cari nu s'au prezentat,

Profesorii cari nu cunosc locul unde au fost repartizați, vor cere de urgență lămuriri Ministerului, dându-și adresa exactă, spre a li se putea face comunicarea.

Niciun profesor nu va putea încasa salarul, fără să facă dovada că a prestat serviciul.

Repartizările profesorilor din Moldova și Bucovina de Sud pe la diferitele școli până la înapoierea la catedre din orașele din cari au fost evacuați, nu sunt considerate utilizări după art. 135 din Lege, ci făcute numai în vederea justificării timpului în care nu a funcționat școala.

Salariile vor fi plătite cu viza Inspectoratului respectiv, prin școlile cărora aparțin profesorii.

Situația din Grecia

Atena 28 — Conferința partidelor politice, întrunită ieri a căzut de acord asupra necesității de a se institui o regență.

Organizația Ellas cere — pentruca să participe la guvernare — 40% din portofolii. Intre ele: Internele, Justiția și un subsecretar de Stat la Externe. Cererile ei au fost respinse.

Luptele continuă la Atena și Pireu.

In Epir, ciocniri între Ellasiști și forțele organizației Edes, comandate de Generalul Zervos.

Viață culturală...

In cei patru ani de ocupație maghiară, români din Ardealul de Nord au trăit nu numai în robie politică, ci și în amară robie *culturală.* In acest restimp, — constată un scriitor din partea locului, — au apărut în Ardealul cedat abia *107 cărți românești*, pentru cei 1.400.000 locuitori români, — tipărituri de colorit religios, economic și calendare, în deosebi,

Mișcarea culturală a românilor de acolo era prigonită cu sălbăticie atât de guvern, cât și de feluritele soiuri de cenzură, politică, militară ungurească, ba chiar și de-o anumită cenzură dela Bucureștii dictatoriali...

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu.

Apare zilnic

ANUL XCII

SIBIU, Sâmbătă 30 Decemvrie 1944

Exemplarul Lei 10.—

Nr. 128

Telegraful Român

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de M...

Abonamentul: Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespodențe se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul ins... un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Sibiul cărturăresc

I

Cetatea Sibiului va străluci de-apururi în nemurirea ei culturală. Istoria ei îmbrățișează culmi nebănuite, sărutate de soarele culturii românești și văi înecate în ceață și neguri. Iți vine a crede că este în adevăr oglinda fidelă și plină de taină a „spațiului mioritic".

Pe la mijlocul veacului al XVI-lea, Sibiul are deosebita cinste să scoată la lumină prima carte românească, deși susținută de duhul ispitei. E începutul tiparului în limba românească. De aici din cetatea Sibiului ia, vre-o câțiva ani mai în urmă, și îndemn Hanes Benkner, împreună cu Luca Hărjilă, juzi ai magistratului din cetatea Brașovului, scoțând cărți românești de sub teascurile proaspete ale sașilor luterani. Ori, cărțile acestea, tipărite cu gând de ispită și lăcomie de câștig, ne-au asigurat unitatea limbii noastre românești. E utrenia Diaconului Coresi!

Au urmat după această culme grăitoare peste veacuri, hăul frământărilor primejdioase, rostogolite asupra noastră de neastâmpărații principi și superintendenți calvini, cu așezări împodobite de ură și îngâmfare în inima Ardealului. Sibiul a rămas veacuri de-arândul în umbră și părăsire. A trebuit să țâșnească din coclaurile Carpaților făgărășeni, ca un fulger în noapte, sufletul mare al lui Gheorghe Lazăr; dar strigătul lui a răsunat în pustiu și vremurile purtătoare de ură l-au aruncat spre Bucureștii de-apururi strălucitori, pentru ca'n apele Iordanului lor, să curețe ființa spirituală a neamului întru măreața lui renaștere și devenire. In urma lui răsare biruitor, între zidurile cetății Sibiu, marele Șaguna, care știe să se ridice deasupra persoanei sale și deasupra epocei pe care a știut să o stăpânească, clădind cetate de biruință, aici în Sibiu, pentru apărarea de totdeauna a credinții strămoșești și a ființei noastre românești, între stâncile Carpaților. Da, epoca lui Șaguna înseamnă, pentru ortodoxia și viața națională ardeleană, etapa eroică în luptele noastre după libertate și unitate națională. Șaguna, pe lângă cezareana lui înfățișare, pe lângă personalitatea lui îndrumătoare de vremuri, pe lângă faptul că a fost un neîntrecut arhiereu și apărător al duhului ortodox și românesc, a fost și un mare cărturar. Era adânc pătruns de nevoia răspândirii luminii în straturile largi ale poporului credincios, Ori, lumina curată și cuceritoare se răspândește mai roditor dela altar și amvon și mai ales prin școală. Dar amvonul și școala cer reazimul cărții, iar aceasta lipsea. Deaceea face uriașe sforțări și întemeiază la Sibiu, sub scutul bisericii, prima tipografie românească pentru a tipări fără răgaz și cu orice jertfă, cărți trebuitoare la diferitele slujbe religioase, la strălucirea amvonului și în deosebi la înflorirea școalei românești.

Cărțile însă răsar, cu înțelepciunea slovei, din mintea frământată a cărturarilor. Dar aceștia trebuiau formați în lumina atât de ispititoare a apusului. Grație burselor (stipendiilor) asigurate dela împăratul prieten, pentru pregătirea profesorilor, Șaguna trimite pe cei mai destoinici dintre teologii seminarului organizat de dânsul, la univertitățile din apus.

Dintre aceștia amintim în primul rând pe Nicolae Popea, Zaharia Boiu, Nicolae Cristea, Ilarion Pușcariu, Ioan Popescu și Daniel Popovici-Barcean. Intorși la Sibiu, ei sunt utilizați cu multă înțelepciune pentru împlinirea cu rodnicie a tuturor nevoilor, care frământau ființa neamului românesc din Ardeal. El însuși, Șaguna, strălucește cu hărnicia exemplarelor cuceritoare. Tipărește cu înaltă îngrijire și pricepere „Biblia", cunoscută sub numele de „Biblia lui Șaguna" și o mulțime de cărți bisericești, precum și îndrumări mult folositoare pentru activitatea pastorală și educativă a preoților și învățătorilor. Sugerează lucrări științifice pe care le supraveghiază și le îndrumă cu neobosită atențiune și pătrundere, spre a rodi cât mai curat bob în lanurile vieții naționale. Nicolae Popea ne dă sub trezele auspicii ale lui Șaguna strălucitul studiu istoric despre vechea mitropolie ortodoxă a Ardealului, Ioan Popescu, „Psihologia" și „Pedagogia" în spirit herbatian; Nicolae Cristea, studiul de politică națională, întitulat „La țintă", iar Daniel Barcean înzestrează școala românească ardeleană cu metoda de predare a diferitelor materii de învățământ. Zaharia Boiu, în colaborare cu Ioan Popescu, scoate de sub teascurile tipografiei manualele trebuitoare poporului minor al elevilor. Tot Zaharia Boiu își strânge predicile, cu care a înflorit atât de strălucitor amvonul bisericuței macedonene, dosite în fundul unei curți, în două volume și le răspândește spre a folosi preoților din aria neamului românesc.

Dar, se stinge Șaguna, chinuit de nerecunoștința omenească și se pristăvesc rând pe rând și harnicii săi colaboratori. După culmea aceasta, atât de strălucitoare, urmează o vale prăpăstioasă cu multe cotituri de primejdii. In lipsa îndrumătorului, înțelept și prevăzător, neamul ardelean rămâne în brațele ispitelor politice, amenințărilor și loviturilor.

Firește că nici în valea aceasta frământată de stihii rele nu rămânem, aici în Ardeal, îngropați în întunericul de-a pururi. Ion Slavici, venit la Sibiu, strigă prin vechea „Tribună" peste hotare durerea neamului, vestind tuturor adevărul sacru, că soarele culturii și vieții noastre naționale răsare la București. Da, se pregătește o epocă nouă de înflorire veșnică, zorile căreia mijesc la orizont.

Z. SANDU

POȘTA REDACȚIEI

Pr. *I. I. S.* in *S.* „Indemn" primit cu întârziere. Il vom păstra pentru 1945.

Pr. *I. S. I.* în *B.-Platu.* Nu prea e potrivit subiectul pt. ziarul nostru. Il vom publica îndată ce ne permite spațiul.

Trupele române la porțile Budapestei

Lupta pentru Budapesta a intrat în faza finală. Strânsă în cleștele — acum închis — al grupurilor de armate comandate de Mareșalii URSS Rodion Yacovlevici Malinovschi și Tolbukin, capitala Ungariei își trăiește ultimele clipe. Nemții și ungurii lui Szállassy au hotărît s'o piardă atunci când au prefăcut-o în bastion așezat în calea înaintării trupelor sovietice spre Austria și Sudul Germaniei, înaintare pe care nu au putut-o împiedeca.

La asediul Budapestei participă și trupe române comandate de viteazul Genenal de Corp de Armată Macici Nicolae, cavaler al Ordinului militar de răsboiu „Mihai Viteazul", comandant al unei Armate.

Cel mai proaspăt comunicat al Marelui Stat Major al Armatei Române — privitor la operațiile militare desfășurate în ziua de 28 l. c. — aduce îmbucurătoarea știre că trupele noastre, aflătoare în dispozitiv de atac la Est de Budapesta, au făcut o spărtură în frontul defensiv germano-maghiar, înaintând până la porțile Budapestei.

Pe de altă parte, același comunicat oficial subliniază succesele formațiunilor noastre de Vânători de Munte, din Armata a IV-a română, comandată de renumitul General de Corp de Armată Avramescu Gheorghe.

Angajate în lupte grele în Nord-Estul Ungariei, aceste unități au depășit acum, pe un front larg, frontiera ungaro-cehoslovacă, aflându-se în regiunile muntoase Tatra și Matra.

Colaborarea forțelor române la luptele pentru desrobirea Cehoslovaciei ne umple inimile de bucurie, știute fiind simțămintele de prietenie pe cari le nutrim față de acest popor loial.

Situația Fronturilor

Frontul din Est

București 29 — Biroul de informații sovietice anunță că în cursul zilei de ieri au fost cucerite noui localități pe frontul din Nordul Ungariei. De asemenea în Cehoslovacia au fost cucerite mai multe localități. In ziua de 27 Decemvrie au fost făcuți prizonieri 2200 germani și unguri, în regiunea orașului Gyöngyös. Lupte mai importante s'au dat în cotul Dunării și în regiunea împădurită din acest sector, făcându-se 600 prizonieri. In celelalte sectoare ale frontului ungar se semnalează numai activitate de patrule și angajări de lupte locale. Au fost distruse 49 tancuri și 22 avioane.

Frontul din Apus

București 29 — Puternicele forțe germane, care în înaintarea lor ajunseseră la 4 km. de Meusa, au fost nimicite de americani. Armata a III-a americană atacă la Ardennes.

Activitatea aeriană

București 29 — Bombardiere grele britanice au atacat obiective militare în Polonia. Orașele Bonn, Köln și Regensburg au fost de asemenea atacate, precum și trecătoarea Brenner.

Dați sânge pentru ostașii răniți în luptele de desrobire a Ardealului!

Circulară însemnată

București 28 — D. general Virgil Stănescu, subsecretar de stat pentru Siguranță a dat o circulară cu privire la anchetarea foștilor legionari. In rezumat circulara dispune:

1. Cei care se cred nevinovați, au dreptul să depună în cel mai scurt timp la comisia de triere din localitatea unde se află, un memoriu precum și să propună martori.

2. Cei reținuți sau internați vor fi anchetați în starea în care se află, iar cei liberi, în stare de libertate.

3. Ancheta se va face în cel mai scurt timp posibil.

Pentruca parohiile să nu rămână fără preoți pe timpul sărbătorilor, niciun preot, fost legionar, nu va fi arestat înainte de data de 8 Ianuarie 1945.

Măsura aceasta privește mai ales parohiile cu un singur preot.

Pe viitor, măsurile împotriva preoților ce s'ar dovedi vinovați, se vor lua în înțelegere cu autoritatea bisericească. In orice caz, poporenii nu trebue să rămână fără păstor sufletesc.

Răspândiți cu drag

Telegraful Român

Organul lui Șaguna din 1853

Zilnic din 4 Sept. — 30 Dec. **Telegraful Român 1944** Anul XCII

Tabla de materii

— Cifrele arată Numărul ziarului —

1. Articole

Actualitatea creştinismului 19
Alături de popor 80
„Am fo' ş'oi fi!" 46
An nou — oameni noi 1
Anul 943 1
Arbitrajul dela Viena 86
Ardealul văzut de peste munţi 68
Armata roşie în România 51
Armistiţiul 87
Asistenţa socială 74
Astăzi s'a născut Hristos 125
Bărbatul şi femeea în căsnicie 31
Biserică înaltă 68
Biserica în noul orizont 97
„ „ viaţa neamului 99
„ patriarhală rusă 78
„ şi vremile noi 41
Blocul naţional democrat 50
Brătienii 48
Bucuria Invierii 16
Bucuria fraţilor desrobiţi 53
Calendarul 3
Cartea neagră 56
Catehizaţie 20
„Ce face preoţimea?" 97
Cerşitorii 122
Ceva nou... pe frontul de Vest 73
„Cheile împărăţiei" 25
Civiliza ia şi sufletul 28
„Civilizaţie milenară" 71
Clipe înălţătoare 91
Comandamentele ceasului de faţă 43
Constantinescu-Iaşi despre biserică 60
Credinţă şi naţiune 10
Creştinismul şi formele politice 89
„ şi pacea viitoare 19
„ şi viaţa socială 102
„ social românesc 96
Crucea, puterea creştinismului 14
„Cu Dumnezeu înainte" 119
Cu faţa către pace 119
Cu gândul la un mare preot 28
Cugetări despre post 13
Culpabilii dela Viena 77
„Cununa de spini" 4
Dela Trianon la ce va fi 61
De pe ceasloave 27
Despre providenţă 104
De veghe 31
De vorbă cu D. Lazar 86
Dinamismul creator 24
„ creştin 113
Din casă 'n casă 113
Disciplină 70
Dreptul neamurilor mici 5
Duhul demonic şi duhul gadarean 23
Elada eliberată 83
Emanciparea femeii 75
Eshatologism desechilibrat 5
Eufemismele războiului 57
Evoluţia vieţii sociale 114
Facultate de medicină la Sibiu 106
Fără patimi 115
Franţa eternă 81
„Frica păzeşte pepenii" 69
Funcţionarul 120
Gânduri întăritoare 31
Hitler pe plăci 66
Hristos pătimeşte cu noi 24
Iată Omul: 14
Insemnătatea socială a Crăciunului 124
Intrarea în Legendă 126
Impotriva pornografiei 110
Imprietenirea cu Dumnezeu 27
Inaltă pildă regală 100
Incredere 20
Indatoririle preotului 21
Indemn la solidaritate 91
In favoarea religiei 109
Infrăţirea naţională 20
In slujba idealurilor 85
In tot răul e şi un bine 75
Intre „domnie" şi preoţie 8
Intre individual şi sooial 55
La inceputul postului 9
„La luptă!" 80
La mormântul baronului Stârcea (de I. Lupaş) 21
La ziua unirii 4
Lupaş I. (sărbătorit) 6
Lupta pentru ideal [FORS] 21
Mai tari decât urgia 62
Maniu Iuliu 42
Martiraj preoţesc 80
Martirul dela Huedin 102
Mărturisirea preotului 12
Masacrul dela Cornești 22, 23
Memorandul şi preoţimea 45
Mila 93
Misiunea presei 6
Misterul vieţii şi al morţii 19
Mitropolitul A. Şaguna 108
Muncitorul român 117
Necesitatea suferinţei 3
Noemvrie 7 88
Noi îndatoriri pastorale 26
„Nu primesc arbitrajul" 46
O epuraţie urgentă 84
Ofensiva milei 90
O nouă problemă 48
Optimismul credinţei 22
Orăşeni în diaspora 30
O viaţă de aspră sobrietate 52
Pace între fraţi 126
Pacea viitoare 52
Parada jertfelor 79
Partidele politice şi biserica 80
Pastorala cristologică 7
Păstori de suflete 28
Peatra de pe mormântul Domnului 18
Pe bună mână 125
Pe calea cea bună 118
Pentru apropiata Inviere 14
„ lămurirea credinţei 31
Perspective 126
„Plinirea vremii" 123
Postul [FORS] 32
Preoţie şi curăţie 30
Preoţi şi feciori de preoţi 11, 13
Preţuirea muncii 49
Prima înviere 15
Primatul spiritual al postului 9
Primăvara duhului 14
Prin moarte la lumină 17
Problema spirit. a muncitorului 112
Problema ştiinţei 32
Proprietatea 72
Provedinţa div. în istorie 25
Psihoterapie 22
Puterea poporului 85
Rânduelile noastre bune 53
Răsuflă şi Ţara voivodală 75
„Reconstrucţia universitară" 103
Reeducarea Ungariei 67
Reflexiuni axiologice 9
Regele a vorbit 59
„ Erou 39
„ Păcii 38
Regim de libertate 44
Religie şi caracter 53
Repartizarea bunurilor lumii 59
Reunirea bis. româneşti 121
Revelaţia Evangheliei 34
Revenirea la regim democratic 41
Rusia şi Ardealul 43
Şagunismul în bis. ortodoxe 80
Scoala neamului 116
Scrisoare Pascală 16
Senzul educat.v al Intrupării 123
Senzul istoriei 27, 29
Serghie Stragorodski 67
Sfinţii români 18
Sibiul cărturăresc 128
Simbolul Ortodoxiei 11
Sindicatele muncitoreşti 65
Social şi etnic 105
Sub ocrotirea cerului 95
Sub scutul providenţei 33
Suflet şi pământ 127
Sufletul muncitorului 76
Sulemeneală umanitaristă 63
Suprema opintire 32
Tânguire la morm. lui Iisus 16
Ţara dorului 92
„ lui „feljelentem" 54
„ nouă 36
Tăria răbdării 13
Temeiuri pentru credinţă 10, 11, 12
Teologie şi filosofie 35
Teroarea duhului materialist 34
Trăiască armata! 40
Unde vă este credinţa? 16
Universitatea Ardealului în Sibiu 101
„Un neam trăeşte prin sufletul său" 17
Ura care destramă 82
Valoarea Bibliei sufletului 33
Vorbe înţelepte 94
Voroavă despre sărăcie 126
Ziua Unirii 107

2. Pastorale, cuvântări, apeluri etc.

Adresa Ierarhilor (către Mitrop. Alexe) 70, 86
Apeluri, proclamaţii 7, 15, 16, 27, 29, 35, 100, 114
Armistiţiul sovieto-român 47
Cuvântări 1, 2, 3, 6, 7, 9, 12, 18, 21, 24, 26, 29, 41, 42, 70, 91, 97, 102, 108
Decret-lege [purificare] 52
Indemn [dela Mitrop. Alexe] 61
Meditaţii 3, 19 33
Pastorale 2, 15, 16, 17, 36, 58, 68, 91, 123
Programe de slujbe relig. [Sibiu] 1, 5, 9, 14, 18, 23, 26, 36, 36, 52, 75
Progr. conf. religioase [FORS] 9
Referat 19
Statute 15, 16, 24, 25
Tabloul preoţilor evacuaţi 24, 25
Telegrame 36

3. Antrefileuri

A doua serie de săpături 29
Bucureşti citaţi ca pildă 33
Călugăriţe rămase la posturile lor 19
Cine profită 27
Combaterea epidemiilor 32
Curaj şi abnegaţie 35
Deschiderea şcoalelor 32
Dumineca Ortodoxiei 11, 12
Fenomen ceresc 33
Inutilitatea războiului aerian 26
Investirea Regală 21, 22
Liturghie arh. [Brâncoveanu] 28
Misiuni religioase 31
Parastase [15 Aug.] 35
Preţioasa icoană 22
Recunoscător [2 rente] 29
Şase ani dela moartea Reginei Maria 31
Se cere autorizaţie 27
Sesiunea Sf. Sinod permanent 26
Sfinţire [Păltiniş] 35
Vârsta legală pentru încheerea căsătoriei 16

4. Probleme, conferinţe, rapoarte

Adunări eparhiale 18, 22, 28
Adun. Sindicatului de presă 4, 30
Ajunul Crăciunului [In] 2
Ajutoare de sărbători 122
Ajutor celorce merită 16
Alegere de protopop [Dobra] 24
Alegeri preşed. în USA 84, 88
Aniversarea Churchill 107
Aniversarea revol. ruse 90
Anul nou în Sibiu 2
A nu se uita! 60
Ardealul desrobit [Din] 69, 71, 72, 76, 85, 86, 113
Aşezământul „V. I. Lăpedatu" 32, 34
Atrocităţile 36
Axente D. (aniv.) 1
Avertisment 91
Beu Ilie Dr. (sărbătorire) 12
Bobotează în Sibiu 3
Bombardiere doborâte 16
„Calul troian" 13
Capitala bombardată 36
Churchill 80, 113
Cine-i Himmler 97
Colportajul 41
Comemorarea dela Braşov 111
„ [lui Şaguna] 103—105, 107
Conferinţă, cu protopopi 18
Conferinţa dlui N. Crainic 11
Conferinţe în Sibiu 13
Conferinţe preoţeşti 1, 3, 7, 8, 11, 15, 16, 19, 20, 26—29, 34. 46, 113
Crâmpee din război 3, 5, 20
Criza de guvern 109
Cu încredere în Dumnezeu 35
Cuvântul [dlui min. I. Petrovici] 10
Dărnicie românească 91
Datorie de împlinit 13
De ce? 91
Dece le trebue Ardealul? 110
Declaraţiile (Rădescu) 112
Dela alegerile de mitr. şi episcopi 3, 4
De pe valea Someşului 115
Deputaţi p. Congr. şi Bis. 10
Despre postul adevărat 9
„Diecezana" arădană 10
Distincţie [Gen. Racoviţă) 31
Domnii profesori... mintesc 122
„Dragă frate de departe" 6
Durerea Moţilor 82
Efrem Sirul [Din] 20
Eliberarea Clujului 68
Episcop despre bolşevici 24
Episcopul Nicolae Colan 4, 33, 35, 75
Evacuaţii [către Mitr. Nicolae] 26
Feţe bis., decorate la Moscova 72
Folosul pomenirilor 25
„ Sfaturilor de împăc. 33
FORS 5, 8, 9
Gazetăria rom. (Decret-Lege) 26
Grădina Darurilor 30
Grija de tineret 100
„ pentru dăscălime 97
Groza P. Dr. [declară] 115
Hodoş E., membru de onoare al Sind. presei 6
Ierarhi în mijl. studenţimii 5
Indatoririle preoţilor 22
Indemnizaţii de scumpete 117
Informaţiuni zilnice, începând din 4 Septemvrie 1944, până la sfârşitul anului, în legătură cu evenimentele vremii 36—128
Ingrijirea răniţilor 99
Inmormântare [Blaj] 80
Intâia zi de libertate a Transilvaniei 79
I. P. S. Mitr. *Nicolae* [Braşov] 24
„ „ „ „ „ [între ofiţeri ruşi răniţi] 86
Legi noui 30
Liceul dela Năsăud 91
Lipovan Gh. general 119
Liturghia arh. la Răşinari 5
Lupaş I. [Comem.] 7
Manifestaţie [Bucureşti] 25
„Mântuitorul... pe la noi" 7
Mare manifestaţie [Sibiu] 70
Medicină şi preoţie 8
Mersul războiului etc. 36
Morariu Iosif Prot. [sărbătorit] 10
Noul guvern [23 Aug.] 35, 111
O listă de latifundiari 81
O reabilitare [I. I. Lapedatu] 58
O scrisoare [Nicodem-Canterbury] 27
Otto de Habsburg 88, 120
Papilian V. prof. [sărb.] 12
Paşti la Sibiu 17
Păstorul în mijlocul cred. 25
Pomelnicul preoţilor [Moţa] 2
Praznicul desrobirii 78
Prăznuirea [Petroşani] 7
„Preoţi cu crucea'n frunte" 48—126
Printre răniţi 119
Privilegii înlăturate 68
Problemă de interes vital 3
Psihologie bolnavă 58
Rădescu, general 115
Rezultatul (daruri) 14
Roosevelt 89
Rusia şi probl. religioasă 9
Sacrilegiul [Mierc. Ciuc] 69
Sălăşluirea lui Hristos în noi 19
Serbare 121
Sfinţiri 7, 24, 31, 34
Situaţia [Ungariei] 70
Soc. de lectură „A. Şaguna" 91
„ ort. a femeilor 12
Spitalul de răniţi 22
Spre luare aminte 22
Sub flamurile credinţei 36
Şedinţa Sinod, ep. [Sibiu] 18
Şedinţele Cons. Mitrop. 18
Ştiri „de peste deal" 23
Teatrale 112
Tertulian, majorul 26
Titulescu N. 111
Trecând frontiera 75
„Tribuna Ardealului" 14
UNRRA 122
Un fenomen ciudat 83
Un răspuns 11
Un ziar ceh despre România 28
Uşor de minte 27
Viaţa spirit. la Braşov 41
„Vrednic e lucrătorul de plata sa" [Duca, Marcu] 34
Ziua artileriei în URSS. 98
„ aviaţiei 31
„ de 24 Ianuar 4, 5
„ „ 25 Mai 20
„ „ 10 Mai 21
„ economiei 76
„ Eroilor 22, 23
„ de 22 Iunie 26, 27
„ „ 8 Noemvrie 88, 89
„ „ 1 Dec. 105, 108
„ „ Sf. Nicolae 110, 111

5. Recenzii, notiţe

„Altarul Banatului" 21
Anuarul Acad. Teol. 1943/4 116
Bănescu M. Dr.: Spre o nouă ordine soc. 13
Bârsănescu: Incercare 75
Beu O. Dr.: Bibliografie [Horia] 126
Bodea Cornelia: Moise Nicoară 23
Bodogae T. Dr.: Un manuscris 118
Buricescu: Sufletul român 75
Calendarul [Blaj] 1
Călugăr D.: Preocupări catehetice 17
Cândea Oancea: Bune Vestiri 30
Candela pe 1939—1941 3
Carte de rugăciuni 69
Cărţi şi studii biblice 20
„Cerurile spun" 4, 12
Coman V.: Religie şi Caracter 70
Dragomir S.: La Transilvania 12
„Duh şi Adevăr" 29
Factori transilvani 58
Fichte: Trei scrieri 24
Filosofie în duh rom. şi creştin 3
Fruma I. Dr.: Spiritul juridic ardelean 13
Gherman P.: Ardealul 29
Hodoş E.: Cercetări 22
Iliescu-Palanca pr.: Ilie Miniatis 33
Insemnări biblice 8
Ionescu V. pr.: Mărgărit. lumii 23
„Izvoarele Ortodoxiei" 20
Lupaş I.: Istoria Românilor 101, 106
„ Studii istorice 19
Marcu Gr. T. Dr.: Fragm. Muratori 121
Mateiu I.: Vechi instituţii 35
Materia şi Viaţa 26
Mitropolit Nicolae: Mântueşte Doamne 85, 98
Modoiu N. diacon: Ioan Petrovici, apologet 7
Moisescu I. Dr. Sf. Scriptură 3
Moldovan Val.: Epoca Memorandului 21
Monografia jud. Târnava Mare 127
Nanu A.: Virtuţi străbune 107
Negoiţă T. Dr.: (4 broşuri) 3
Nifon Criveanu: In grădina Getsimani 2
Nonea C.: Comoara 11
Omagiu lui I. Lupaş 2
Potoran Eug.: A. P, Bănuţ 36
Preda G. Dr: Activitatea „Astrei" 36
Prelipceanu V. Dr.: Textele 3
Sârbu C. Dr.: Natura şi valoarea timpului 20
Scriban: Predici pt. popor 109
„Transilvania Noastră" 1

6. Foişoare

Apsinthos 123
Cântă pădurea 21, 23, 25
Creştinismul şi probl. sociale 119
„Cu dor" 102
De pe vremea sinoadelor 7
Devotament 108
Entropia universului 20
Expunere de motive („Casa Culturală") 14
Fundamentare teologică (misionarismul laic) 26—36
„Iată!" 97
In vestminte albe 91
O audienţă la Regina Maria 108
Pastoraţia 4. 6—9, 11, 12
Patimile 16
Predici 3, 26
Raport din ţinut desrobit 58
Scrisoare [FORS) 8
Smerenie şi înălţare 5
Statutul soc. „Sf. Gheorghe" 24, 25
„Sue-te aici" 113
Viaţa mea intru Hristos 27—33, 35

7. Anunţuri etc.

Anunţuri 5, 18. 35, 75, 113
Avizuri 2, 4, 5, 12, 15, 16, 20, 22, 94
Chemare 75
Circulare 2, 14, 19, 99, 122
Comunicări 2, 10, 17, 19. 27, 33, 82, 84, 86, 90, 96, 100, 102, 107, 115, 127
Concursuri dela [Consiliul Arhiep.] 1—5. 9. 11—14, 25—32, 34, 40, 86, 91 97, 111
Convocări 15, 16, 108
Dumineca bolnavilor 10
„ Ortodoxiei 10. 12
Inştiinţări 1, 14—16, 18, 25, 81
Invitare la abonament 1
Notificări 25, 27. 31, 32, 34
Publicaţii 5, 9. 28. 35, 46, 101, 119

8. † Necrologuri

Arhiep. de Canterbury 79
Bălan Gr. general 45. 54, 70
Bologa V. Dr. 30
Broşu I. pr. 20
Cantacuzino Alexandrina Gr. 67, 68, 70, 80, 97, 102
Carrel Alexis 90
Cosma Maria P. 83, 84, 91, 94. 102, 113
Diehl Charles 90
Felea Irineu Dr. protosinghel 17
Filimon D. pr. 20
Frăţilă V. V. Dr. 30
Ganea T. pr. 20
Gheorghiu Smaranda 6
Gherman Sofia 29
Ghiriş Const. 86
Hărdan P. pr. 88
Indrei Ion prot. 22
Măcelariu Gh. Dr. 11
„Maica Smara", vezi Gheorghiu 6
Minulescu Ion 17
Modran Toma pr. 7
Morariu Olimpia 12
Murgău T. 20
Odor Alexe 29
Păcăţeanu Mihai cons. eparh. 18
Pecurariu Avram S. prot. 5
Perian Şt. pr. 88. 94
Proca G. Dr. cons. arhiep. 1, 6, 120
Roşca E. Dr. arhim. 26
Scutea Valer pr. 23
Simionescu Ion 3
Sion Gh. 29
Stanca Ioana 26

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. [illegible]

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu